

ИКОНОМЕТРИКА (econometrics) – направление в икономическата наука, основано върху използването на математически методи и модели. Изследва икономическите явления и процеси с помощта на математиката и чрез нея обосновава съответни практически решения, като взаимодейства предимно от *математическата школа в субективната политическа икономия* основните подходи за изграждането на своите модели. Развитието на иконометриката обаче отразява и особеностите на съвременната икономика. За разлика от математическата школа (чиито представители работят през XIX-тия и началото на XX-тия век) иконометриката използва значително по-широк и по-богат емпиричен материал и голям набор от модерни статистически методи за неговото обработване, прилага по-разнообразни, по-сложни и по-мощни математически инструменти и напълно се поставя в служба на потребностите на икономическата практика. В анализите си (за разлика от *математическата икономика*) иконометриката се движи в посока от емпиричния материал към теоретичните обобщения. Въз основа на статистическа обработка на емпиричния материал извежда теоретични обобщения и икономически закономерности. Като понятие иконометриката се появява през 20-те години на XX-тия век. Въведено е от Р. Фриш, който през 1933 г. в първия брой на сп. “Иконометрика” пише следното: “Опитът показва, че всяка от трите гледни точки – статистическата гледна точка, тази на икономическата теория и математическата – е необходимо условие за правилното разбиране на политическите становища в съвременния икономически живот, но взета сама по себе си, всяка от тях е недостатъчна. Само обединяването на всичките три гледни точки създава мощен метод за изследване. Именно това обединяване образува и иконометриката”.

Върху основата на това определение, което не е напълно еднозначно, в литературата се появяват различни определения на иконометриката, които могат да се обединят в две групи или трактовки. При **първата трактовка** се дава по-тесен смисъл на иконометриката, която се разглежда като приложна наука, междинна по отношение на *политическата икономия* и *математическата статистика*. С помощта на математически и статистически методи иконометриката трябва да провери една или друга икономическа теория. Например според Г. Тинтнер иконометриката “е основен метод в областта на политическата икономия с приложение на математическата статистика към икономическите данни за проверка на построените с помощта на математическата политическа икономия модели и за получаване на числени резултати. Затова иконометриката представлява комбинация от трите области на знанието: математиката, по-

литическата икономия и статистиката”. В статия в сп. “Иконометрика” В. Леонтиев пише, че “иконометриката е такъв тип икономически анализ, в който общият теоретичен подход, често формулиран с точни математически символи, се обединява обикновено с помощта на точни статистически процедури – с емпирично измерване на икономическите изследвания”. Такова е и схващането на Я. Тинберген. **Втората трактовка** има по-широк обхват. Тя включва в иконометриката всяко приложение на математиката в икономическата наука. Такива разбирания споделят френският икономист Е. Жамс, американските икономисти Готелинг и Девис, английските икономисти Прайс и Уинстон и други. В тези определения на преден план изпъква приложението на математическия метод в политическата икономия и в икономическата теория изобщо. Тази втора трактовка се покрива с математическата икономика, докато преобладаващото съвременно схващане за иконометриката гравитира към първата трактовка.¹

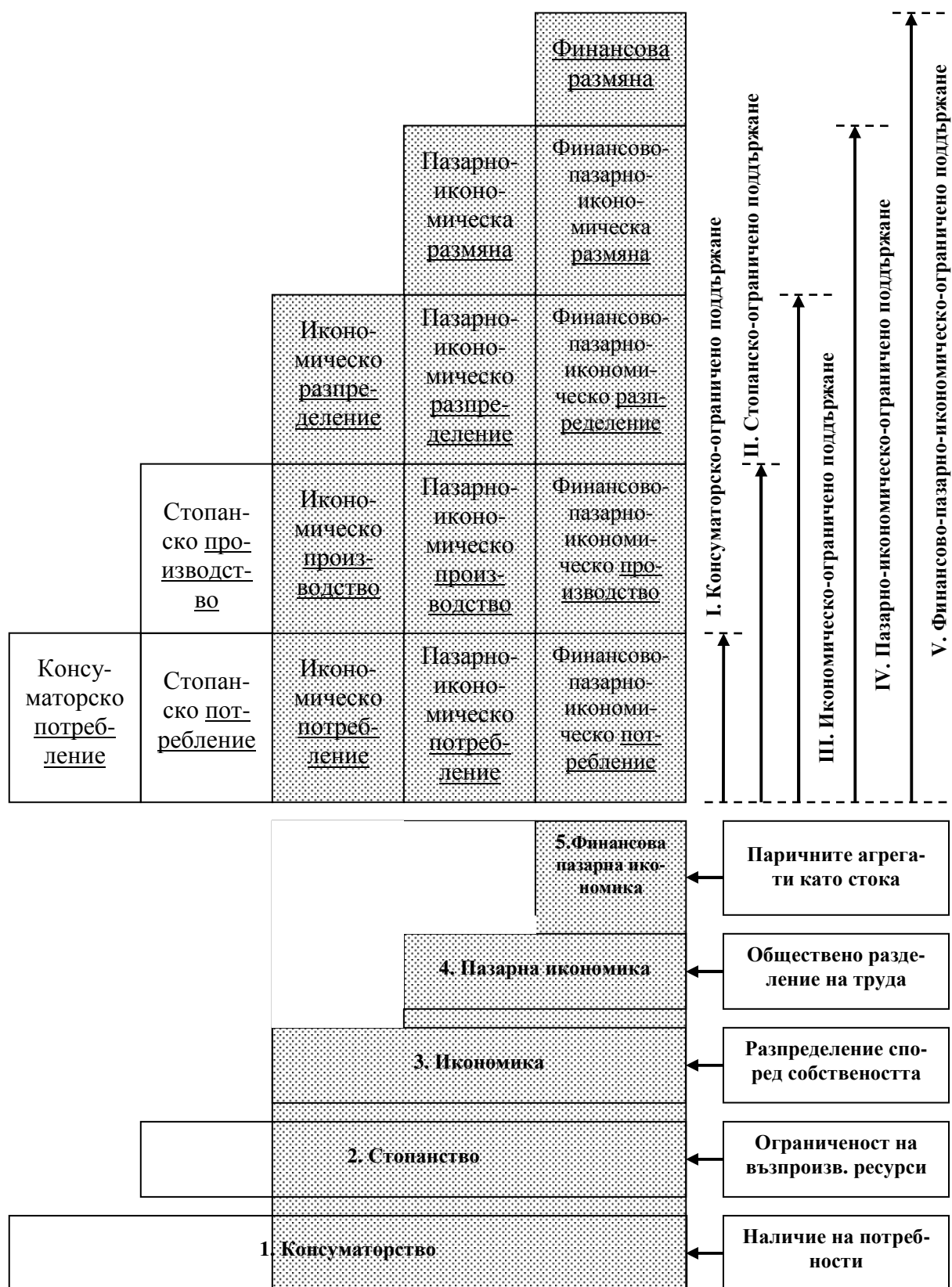
¹ Относно иконометриката вж.: Хансен, Э. Экономические циклы и национальный доход. Издательство иностранной литературы, М., 1959; Никитин, С. М. Критика эконометрических теорий “планирования” капиталистической экономики. Госстатиздат, М., 1962; Ланге, О. Введение в эконометрику. Издательство “Прогресс”, М. 1964; Тинтнер, Г. Введение в эконометрию. [Превод от английски.] Издательство “Статистика”, М., 1965; Шляпентох, В. Э. Эконометрика и проблемы экономического роста. Издательство “Мысль”, М., 1965; Бос, Х. Математические модели экономического роста. [Превод от английски.] Издательство “Прогресс”, М. 1967; Селигмен, Б. Основные течения современной экономической мысли. [Превод от английски.] Издательство “Прогресс”, М. 1968; Авгурский, С. Эконометрия и современный капитализм. – В: *Экономика и математические методы*, 1965, кн. 5; Димитров, А. Иконометриката – същност и използване. – В: *Икономическо програмиране, моделиране и прогнозиране в развитите капиталистически страни*. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1972; Джонстон, Д. Эконометрические методы. [Превод от английски.] Издательство “Статистика”, М., 1980.

ИКОНОМИКА (есопому), **икономическа сфера**, **икономическо поддържа-не**, **икономическа поддържаща сфера**, **икономическо стопанство**, **икономическа база на социума**, **икономическа субномика (икосубномика)**, **икономическа прономика**, (*) – фиксирана във времето и в пространството съвкупност от взаимодействащи си *икономически ингредиенти (икономически отношения и икономически единици)*, протичащи или участващи (функциониращи) в собственическо-обусловеното *възпроизводство на икономическото богатство* в условия на ограниченост (недостатъчност) на природните и човешките *ресурси* (в частност *възпроизводствени ресурси*) (собственическо-обусловеното възпроизводство е *икономическо възпроизводство*). Тя е трети

поред обхват на *поддържането* (на *поддържащата сфера*) и е една от основните форми на поддържането. Представлява такава дейност на *социума*, при която хората и обществото като цяло удовлетворяват своите *потребности* чрез *производство* и *потребление* на *блага*, но мотивирани от *разпределението* на дохода (натурален или паричен) според собствеността върху тяхното *богатство* (фиг. 1 и фиг. 2). Появата на икономиката (на икономическото стопанство) е свързано с утвърждаването на разпределението на дохода според собствеността върху богатството, което е нейната качествена определеност. Наличието на ***разпределението на дохода според собствеността върху богатството*** е ***достатъчният белег*** за идентифицирането на икономиката. За икономиката е характерно както (1) разпределение на дохода според собствеността върху богатството, така и наличието на (2) на оскъдност на възпроизводствените ресурси (собствеността винаги предполага наличието на оскъдност, тъй като при неограничени ресурси собствеността като социотношение се обезпредметява) и (3) на потребности (оскъдността винаги предполага наличието на потребности). Затова икономиката е винаги и стопанство, и консуматорство [така че тя винаги е икономическо стопанство и ***икономическо стопанско консуматорство*** (market economic protoeconomic consumptionarity)], но не всяко стопанство и не всяко консуматорство е икономика.

Фиг. 1. Икономика (маркираните части) и нейното място в структурата на поддържащата сфера, представено чрез покриващи се сегменти

Фиг. 2. Икономика (маркираните части) и нейното място в структурата на поддържащата сфера, представено чрез стъпаловидни сегменти

При икономиката: потребностите са *икономически потребности* (икономическо-обусловени потребности); *възпроизводствените потребности* са *икономически възпроизводствени потребности* (икономическо-обусловени възпроизводствени потребности, същото като *икономически стопански възпроизводствени потребности*); благата – *икономически блага* (икономическо-обусловени блага); богатството – *икономическо богатство* (икономическо-обусловено богатство); възпроизводството – *икономическо възпроизводство* (икономическо-обусловено възпроизводство) (същото като *икономическо стопанско възпроизводство*) с цел удовлетворяване на икономическите възпроизводствени потребности; ценността – *икономическа ценност* (икономическо-обусловена ценност); социо-поддържащите отношения, в частност *стопанските отношения* – *икономически отношения* (икономическо-обусловени отношения) (същото като *икономически стопански отношения*); социо-поддържащите единици, в частност *стопанските единици* са *икономически единици* (икономическо-обусловени единици, същото като *икономически стопански единици* и като *институционални икономически единици*). На икономиката съответствуват понятията за *икономическо множество* и *икономическо пространство*. (Вж. *стопанство*) Икономическото възпроизводство се осъществява чрез последователното, съвместното и взаимнообусловеното протичане най-малко на следните възпроизводствени фази: (1) *производство* [което се осъществява като **икономическо производство** (economic production)]; (2) *разпределение* [което се осъществява като **икономическо разпределение** (economic distribution)]; (3) *потребление* [което се осъществява като **икономическо потребление** (economic consumption)].

Икономиката има три *възпроизводствени равнища на ограниченост на поддържането* и следователно – три основни форми според възпроизводственото равнище на нейната ограниченост: (1) **собствено-ограничена икономика*** (properly-limited economy) [**собствено-ограничено икономическо поддържане*** (properly-limited economic sustenance)]; (2) **пазарно-икономическо-ограничена икономика*** (marketly-economically-limited economy) [(**пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане*** (marketly-economically-limited economic sustenance))] (3) **финансово-пазарно-икономическо-ограничена икономика*** (financially-marketly-economically-limited economy) [(**финансово-пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане*** (financially-marketly-economically-limited economic sustenance))]. В дадени национални граници може да съществува само едно от тези три равнища на ограниченост. На съответни равнища на ограниченост

финансово-пазарната икономика и пазарната икономика са подсистеми на консуматорството, на стопанството и на икономиката. Тогава в съответните посочени граници:

(1) Собствено-ограничената икономика има само един възпроизводствен обхват на поддържането и следователно – само една основна форма според нейния възпроизводствен обхват: **собствено-ограничена икономика в собствен обхват*** (properly-limited economy in properly-range /girth/) [**собствено-ограничено икономическо поддържане в собствен обхват*** (properly-limited economic sustenance in properly-range /girth/)] – тя съвпада с понятието за *непазарна икономика*.

(2) Пазарно-икономическо-ограничената икономика (нефинансовата икономика) има два възпроизводствени обхвата на поддържането и следователно – две основни форми според нейния възпроизводствен обхват: (а) **Пазарно-икономическо-ограничена икономика в собствен обхват*** (marketly-economically-limited economy in properly-range /girth/) [**пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане в собствен обхват*** (marketly-economically-limited economic sustenance in properly-range /girth/)] – тя съвпада с понятието за *нефинансова икономика*; (б) **пазарно-икономическо-ограничена икономика в пазарно-икономически обхват*** (marketly-economically-limited economy in marketly-economic range /girth/) [**пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане в пазарно-икономически обхват*** (marketly-economically-limited economic sustenance in marketly-economic range /girth/)] – тя съвпада с понятието за *нефинансова пазарна икономика*. В дадени национални граници може да съществува както само един от тези два възпроизводствени обхвата, така и едновременно (съвместно) и двата обхвата (както и техни допълващи форми, но в съответния обхват).

(3) Финансово-пазарно-икономическо-ограничената икономика (пълната форма на икономиката) има три възпроизводствени обхвата на поддържането и следователно – три основни форми според нейния възпроизводствен обхват: (а) **финансово-пазарно-икономическо-ограничена икономика в собствен обхват*** (financially-marketly-economically-limited economy in properly-range /girth/) [**финансово-пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане в собствен обхват*** (financially-marketly-economically-limited economic sustenance in properly-range /girth/)] – това е пълната форма на икономиката, показана на фиг. 1 и фиг. 2; (б) **финансово-пазарно-икономическо-ограничена икономика в пазарно-икономически обхват*** (financially-

marketly-economically-limited economy in marketly-economic range /girth/) [**финансово-пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане в пазарно-икономически обхват*** (financially-marketly-economically-limited economic sustenance in marketly-economic range /girth/)] – тя съвпада с понятието за *пазарна икономика*; (в) **финансово-пазарно-икономическо-ограничена икономика във финансово-пазарно-икономически обхват*** (financially-marketly-economically-limited economy in financially-marketly-economic range /girth/) [**финансово-пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане във финансово-пазарно-икономически обхват*** (financially-marketly-economically-limited economic sustenance in financially-marketly-economic range /girth/)] – тя съвпада с понятието за *финансова пазарна икономика*. В дадени национални граници може да съществува както само един или два от трите възпроизводствени обхвата, така и едновременно (съвместно) и трите обхвата (както и техни допълващи форми, но в съответния обхват).

Икономиката може да бъде допълвана до *стопанството* и до *консуматорството* (вж. *допълващи форми на поддържането*). (а) Допълващата форма на икономиката до стопанството (до *стопанското консуматорство*) е *неикономическото стопанство* (*неикономическото стопанско консуматорство*). От тази гледна точка стопанството има две основни разновидности: икономика (икономическо стопанство) и неикономическо стопанство (неикономическо стопанско консуматорство). (б) Допълващата форма на икономиката до консуматорството е *неикономическото консуматорство*. От тази гледна точка консуматорството има две основни разновидности: икономиката (икономическо стопанство) и неикономическото консуматорство. От своя страна неикономическото консуматорство обединява в себе си, неикономическото стопанство и *нестопанското консуматорство*).

Сред множеството от класификации на икономиката се открояват тези, при които тя се разграничава веднъж на обектна и системна и, втори път, на релационна и институционална. И едната, и другата класификация са начини (аспекти) на разглеждане на една и съща икономическа реалност. Според **първата класификация** *обектната икономика* е икономиката в качеството ѝ на съвкупност от *икономически обекти* (каквито са икономическите отношения и икономическите институции), т.е. такава, каквато е в обективната действителност. Тя е онтологичният аспект на икономиката, онтологично-интерпретираната икономика. *Системната икономика* е икономиката, конституирана и разглеждана като *икономическа система* (като отразена в човешкото съзнание съвкупност от икономически обекти) с всички произтичащи от това

изисквания към нейния анализ, които се предполагат от прилагането на *системния подход в икономиката*. Тя е гносеологичният аспект на икономиката, гносеологично-интерпретираната икономика. Системната икономика е предметът на икономическите науки, в т.ч. и най-вече – на *политическата икономия*. Ако не е посочано друго, обикновено под икономика се подразбира обектната икономика. В този смесъл е допустимо твърдението, че икономическата система е системно отражение на икономиката (но само в смисъл, че е системно отражение на обектната икономика). **Втората класификация** извежда като първенствуващо разделянето на икономическите обекти на две големи групи – на икономически отношения и икономически институции. Това обаче не е разделяне на икономиката на две части, а интерпретиране на икономиката от гледна точка на икономическите отношения и от гледна точка на икономическите институции (има се предвид тяхното *икономическо функциониране*). В първия случай е налице *релационна икономика*, а във втория – *институционална икономика*. При едновременното прилагане на двете класификации се разграничават **релационна обектна икономика*** (relational object economy), **институционална обектна икономика*** (institutional object economy), **релационна системна икономика*** (relational systemic economy) и **институционална системна икономика*** (institutional systemic economy).

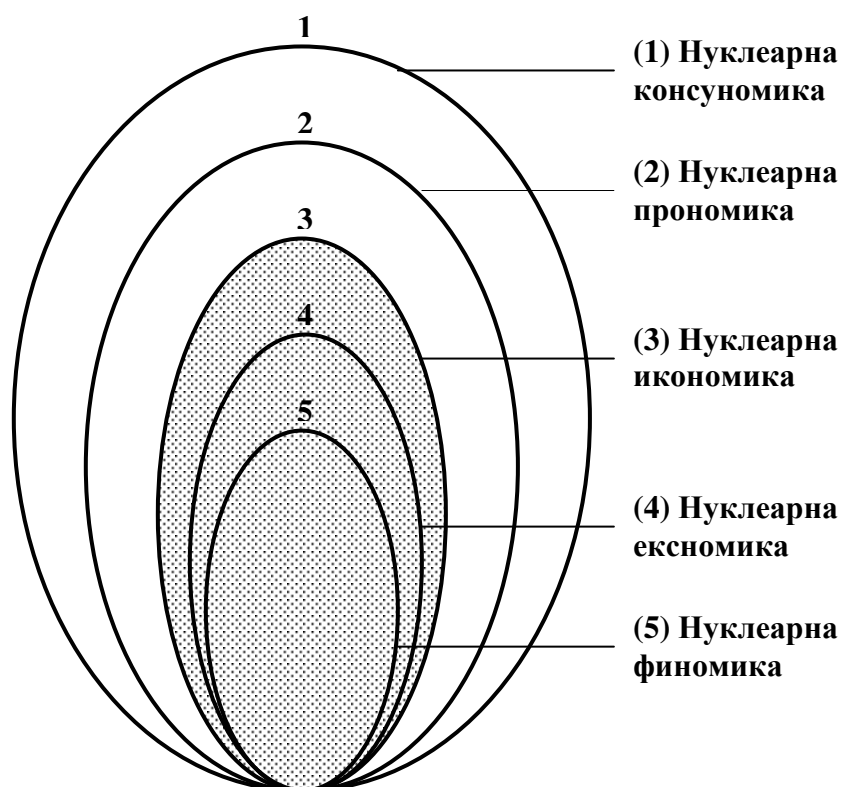
Някои от другите разновидности на икономиката са: *организационно-структурната икономика* и *информационно-структурната икономика*; *ингредиентната икономика*; *ценностната икономика*, *трансценденталната икономика* и *априорната икономика*; *ползностната икономика* и *стойностната икономика*; *предметната икономика* и *апостериорната икономика*; *натуралната икономика* и *паричната икономика*; *реалната икономика* и *виртуалната икономика*; **затворената икономика** (closed economy) и **отворената икономика** (open economy); *пазарната икономика* и *непазарната икономика*; **индивидуалната икономика** (individual economy), **фирмената икономика** (firm economy), **корпоративната икономика** (corporate economy) и **отрасловата икономика** (branch economy); **микроикономиката** (microeconomy), **мезоикономиката** (mesoeconomy), **макроикономиката** (macroeconomy), **мегаикономиката*** (megaeconomy) [в т.ч. **регионалната икономика** (regional economy) и **световната икономика** (world economy)]; *проективната икономика*, *същностно-стратифицираната икономика* и *ресурсно-субстанциалната икономика*; **същностната икономика*** (essential economy) и **феноменната икономика*** (phenomenal economy); **статичната икономика** (static economy) и **динамичната икономика** (dynamic economy); **детерминираната икономика**

(determinate economy) и *стохастичната икономика* (stochastic economy); *времевата икономика* и *невремевата икономика*; *равновесната икономика* (equiaxial economy) и *неравновесната икономика* (unequiaxial economy); *обратимата икономика** (invertible /reversible/ economy) и *необратимата икономика** (non-invertible /irreversible/ economy) [*еволюционната икономика* (evolutionary economy)]; *централизираната икономика* (centralized economy) и *децентрализираната икономика* (decentralized economy); *автономната икономика* (autonomous economy) и *неавтономната икономика* (non-autonomous economy); *непрекъснатата икономика* (continuous economy) и *дискретната икономика* (discrete economy).

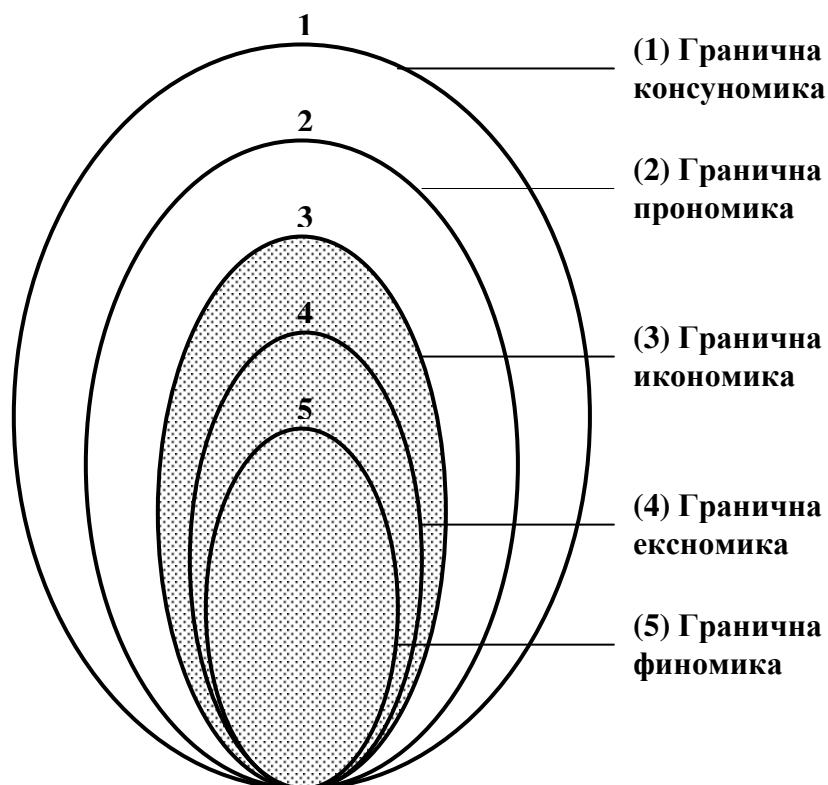
Икономиката, от своя страна, е съставена от две сфери (части) – *приномика* (първична сфера) и *девеномика* (развита сфера). По-специално първичната (неразвитата) част от икономиката се определя като *икоприномика** (esoprīnomy) (първична икономика, тъй като над нея няма надградени следващи исторически форми; същото е като *неексномическа икономика*), а развитата част от икономиката се определя като *икодевеномика** (ecodevenomy) (развита икономика, тъй като над нея има надградени следващи исторически форми; същото е като *ексномическа икономика*). Науката за икоприномиката е *икоприномикс** (esoprīnomics), а науката за икодевеномиката е *икодевеномикс** (ecodevenomics). Вж. *форномика*.

В качеството си на *икономическа система* икономиката притежава (1) *вътрешна структура на икономическата система*, която е качествено определеният и относително устойчив ред от нейните *вътрешни връзки на икономическата система* (от нейните *вътрешни икономически въздействия*) и (2) *външна структура на икономическата система*, която е качествено определеният и относително устойчив ред от нейните *външни връзки на икономическата система* (от нейните *външни икономически въздействия*). Подсистемата (вж. *икономическа подсистема*) на икономиката, която е изградена от *икономическите компоненти* (*икономически елементи* и *икономически връзки*), включващи нейните вътрешни връзки (включваща нейната вътрешна структура), както и прилежащите им вътрешни елементи, се определя като *ядро на икономиката* или още като *нуклеарна икономика** (nuclear economy) [тя е една от основните форми на *нуклеарната субномика* (вж. *субномика*)]. Основните форми на нуклеарната икономика по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост са показани във фиг. 3. Науката за нуклеарната икономика е *икономикс* (economics).

Фиг. 3. Нуклеарна икономика и нейните основни форми по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез покриващи се сегменти

Подсистемата на икономиката, която е изградена от икономическите компоненти (икономически елементи и икономически връзки), включващи нейните външни връзки (включваща нейната външна структура) със заобикалящата я външна среда, както и прилежащите им вътрешни и външни елементи, се определя като **гранична икономика*** (boundary economy) [тя е една от основните форми на **граничната субномика** (*също*)]. Основните форми на граничната икономика по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост са показани във фиг. 4.

Фиг. 4. Гранична икономика и нейните основни форми по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез покриващи се сегменти

Когато заобикалящата икономиката външна среда се разглежда **само в рамките** на *икофорномиката*, тогава тази външна среда е *екзоикономиката*, която от своя страна включва *икофономиката* и *икосуперномиката*. В своята общност икоосубномиката и екзоикономиката образуват *икофорномиката*. Тогава в **рамките на икофорномиката** икономиката се разделя на **екзоикономичностна нуклеарна икономика*** (ехоеconomicalitic nuclear economy) (която е частен случай на *нуклеарната икономика*) [тя е една от основните форми на **екзосубномичностната нуклеарна субномика (също)**] и **екзоикономическа гранична икономика*** (ехоеconomіc nuclear subnomy) (която е частен случай на *граничната икономика*) [тя е една от основните форми на **екзономическата гранична субномика (също)**], а екзоикономиката – на **икономичностна нуклеарна екзоикономика*** (economicalitic nuclear exoeconomy) [тя е една от основните форми на **субномичностната нуклеарна екзосубномика (също)**] и **икономическа гранична екзоикономика*** (economic nuclear exoeconomy) [тя е една от основните форми на **субномическата гранична екзосубномика (също)**]. Тук *екзоикономичностната гранична субномика* и

икономическата гранична екзоикономика са идентични (покриващи се) подсистеми и затова са **икоекзоикономика*** (esoechoeconofonomy) [тя е една от основните форми на **субекзосубномиката (също)**]. Икофорномиката е обединение на икономиката и екзоикономиката, а икоекзоикономиката е тяхно сечение. Затова икофорномиката е съставена от екзоикономичностната нуклеарна икономика, икоекзоикономиката и икономичностната нуклеарна екзоикономика, които са нейни области.

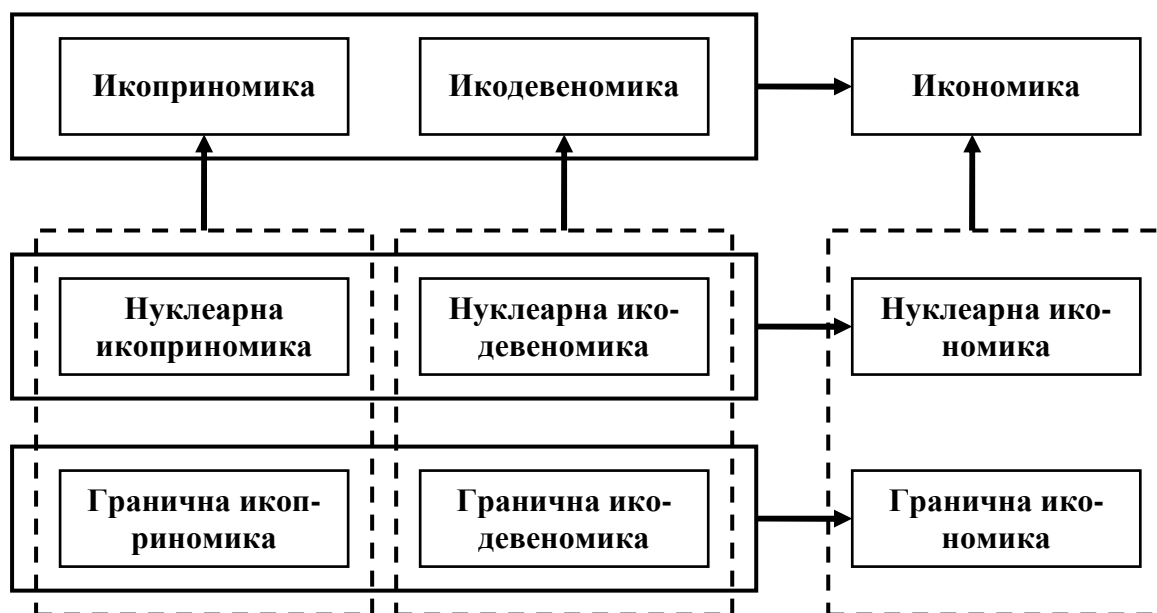
Тъй като екзоикономиката е съставена от икотехномиката и икосуперномиката, икономиката граничи с тях. *Първо*, в своята общност икономиката и икотехномиката образуват *икореномиката*. В *рамките на икореномиката* икономиката се разделя на **икотехномичностна нуклеарна икономика*** (ecotechnomicalitic nuclear econofonomy) [тя е една от основните форми на **техномичностната нуклеарна субномика (също)**] и **икотехномическа гранична икономика*** (ecotechnomic nuclear econofonomy) [тя е една от основните форми на **техномическата нуклеарна субномика (също)**], а икотехномиката – на **иконимичностна нуклеарна икотехномика*** (economicalitic nuclear econofonomy) [тя е една от основните форми на **субномичностната нуклеарна техномика (също)**] и **икономическа гранична икотехномика*** (economic nuclear econofonomy) [тя е една от основните форми на **субномическата гранична техномика (също)**]. Тук *икотехномическата гранична икономика* и *икономическата гранична икофономика* са идентични (покриващи се) подсистеми и затова са **икоикотехномика*** (esoeconotechnofonomy) [тя е една от основните форми на **субтехномиката (също)**]. Икореномиката е обединение на икономиката и икотехномиката, а икоикотехномиката е тяхно сечение. Затова икореномиката е съставена от икотехномичностната нуклеарна икономика, икоикотехномиката и икономичностната нуклеарна икотехномика, които са нейни области. Тъй като в преобладаващия брой случаи компонентите на икономиката са *икономически оценки* на съответстващите им компоненти на икотехномиката, то *икономиката е икономическо оценяваната (и икономически оценената) икотехномика*.

Второ, в своята общност икономиката и икосуперномиката образуват *икосоциономиката*. В *рамките на икосоциономиката* икономиката се разделя на **икосуперномичностна нуклеарна икономика*** (ecosupernomicalitic nuclear econofonomy) [тя е една от основните форми на **суперномичностната нуклеарна субномика (също)**] и **икосуперномическа гранична икономика*** (ecosupernomic nuclear econofonomy) [тя е една от основните форми на **суперномическата гранична субномика (също)**], а икосуперномиката – на **икономич-**

ностна нуклеарна икосуперномика* (economicalitic nuclear ecosupernomy) [тя е една от основните форми на **субномичностната нуклеарна суперномика** (също)] и **икономическа гранична икосуперномика*** (economic nuclear ecosupernomy) [тя е една от основните форми на **субномическата гранична суперномика** (също)]. Тук *икосуперномическата гранична икономика* и *икономическа гранична икосуперномика* са идентични (покриващи се) подсистеми и затова са **икоикосуперномика*** (eocosupernomy) [тя е една от основните форми на **субсуперномиката** (също)]. Икосоциомиката е обединение на икономиката и икосуперномиката, а икоикосуперномиката е тяхно сечение. Затова икосоциомиката е съставена от икосуперномичностната нуклеарна икономика, икоикосуперномиката и икономичностната нуклеарна икосуперномика, които са нейни области.

Икотехномичностната нуклеарна икономика и *икосуперномичностната нуклеарна икономика* са подсистеми на *екзоикомичностната нуклеарна икономика*, *икотехномическата гранична икономика* и *икосуперномическата гранична икономика* са подсистеми на *екзоикомическата гранична икономика*. От своя страна, *икомичностната нуклеарна икотехномика* и *икомичностна нуклеарна икосуперномика* са подсистеми на *икосубномичностната нуклеарна екзокономика*, а *икономическата гранична икотехномика* и *икономическата гранична икосуперномика* са подсистеми на *икономическата гранична екзокономика*. Затова *икоикотехномиката* и *икоикосуперномиката* са подсистеми на *икоекзоикомиката*. Вж. *субномика*.

Съотношенията и понятията, които се формират при едновременното деление на икономиката на (1) *икоприномика* и *икодевеномика* и (2) *нуклеарна икономика* и *гранична икономика*, са показани във фиг. 5.

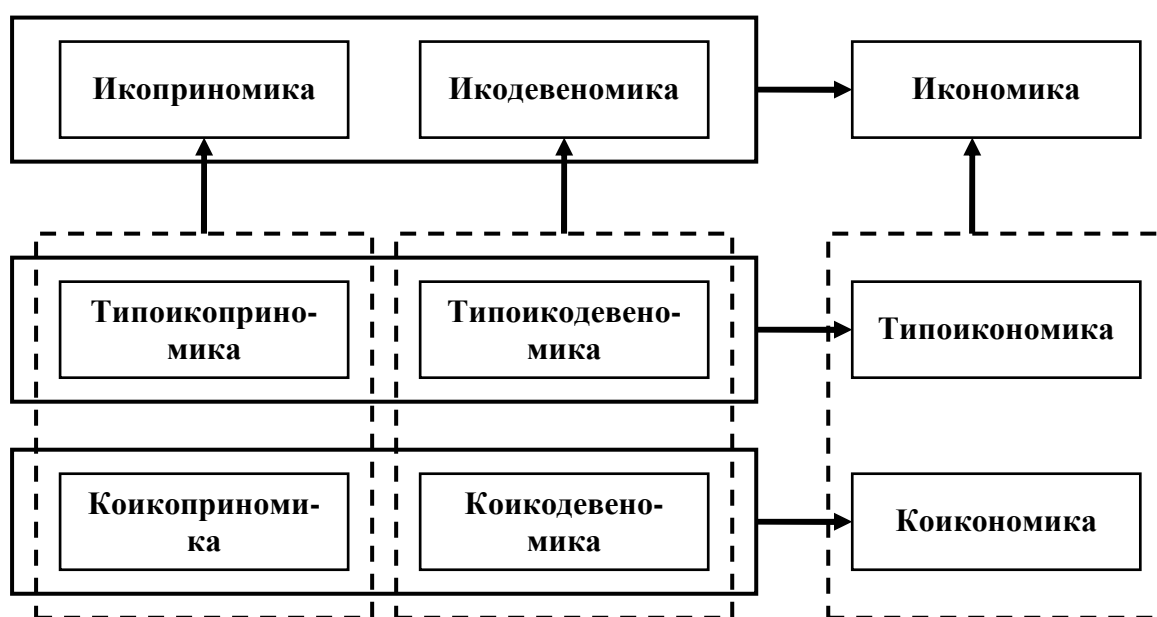

Фиг. 5. Съотношения и понятия при едновременното деление на икономиката на (1) икоприномика и икодевеномика и (2) нуклеарна икономика и гранична икономика

Друго важно деление на икономиката е на *типоикономика* и *коикономика*. *Типоикономиката* е такава страна (аспект) от икономиката, която е изградена от (и интерпретирана с помощта на) *типичните диалектически икономически ingredienti* (последните са най-характерните *диалектически икономически ingredienti*, т.е. такива, които са типични за икономиката). Към тях се числят (1) *икономическата ценност* (тя е частен случай на *икономическата същност*), (2) *икономическата феност* (тя е частен случай на *икономическото явление*), (3) *икономическият контив* (той е частен случай на *икономическото съдържание*), (4) *икономическият актив* (той е частен случай на *икономическата форма*) (в т.ч. *икономическата полезност* и *икономическата стойност*), (5) *икономическият субстат* (той е частен случай на *икономическата субстанция*), (6) *икономическият запас* (той е частен случай на *икономическата суперстанта*) и т.н. От своя страна *коикономиката* такава страна (аспект) от икономиката, която е изградена от (и интерпретирана с помощта на) допълващи (комплементарни) *диалектически икономически ingredienti* (допълващи към *типичните диалектически икономически ingredienti*), т.е. от такива, които не са характерни само за икономиката, но доразвиват различни страни на типичните икономически ingredienti. Към тях се числят икономически ingredienti, отнасящи се до (или свързани с) обективното и субективното в икономиката, обективността и субективността в икономиката, *икономичес-*

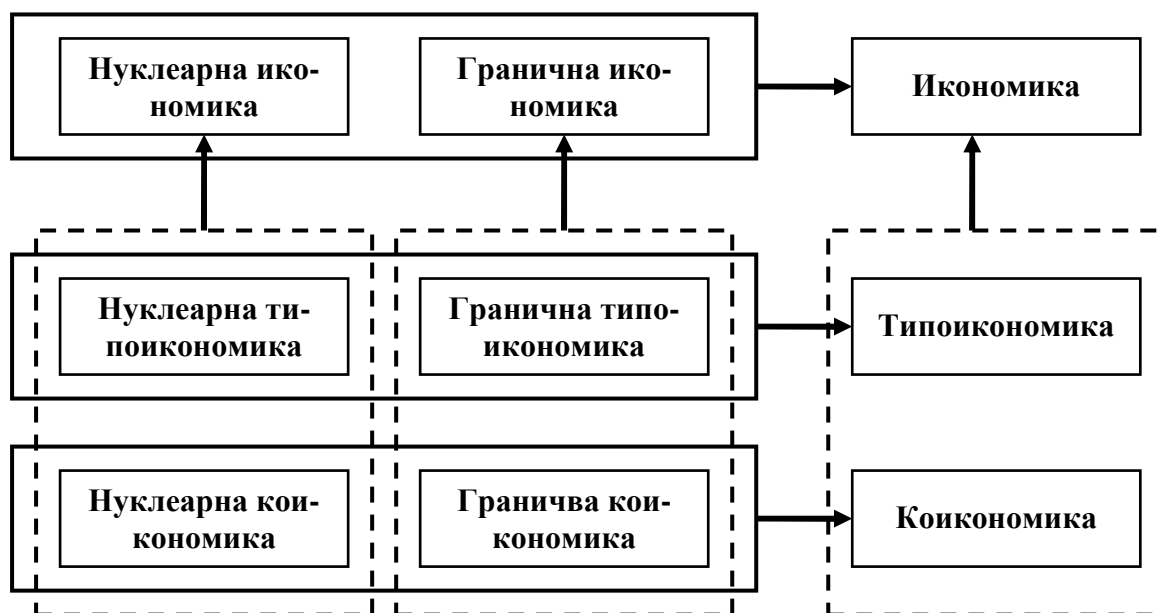
кото количество и икономическото качество, частта и цялото в икономиката, икономическата статика и икономическата динамика, абсолютното и относителното в икономиката, абстрактно в икономиката и конкретно в икономиката и т.н. В своята общност *типоикономиката* и *коикономиката* образуват *икономиката* в нейната цялост.

Съотношенията и понятията, които се формират при едновременното деление на икономиката на (1) *икоприномика* и *икодевеномика* и (2) *типоикономика* и *коикономика*, са показани във фиг. 6.

Фиг. 6. Съотношения и понятия при едновременното деление на икономиката на (1) *икоприномика* и *икодевеномика* и (2) *типоикономика* и *коикономика*

Съотношенията и понятията, които се формират при едновременното деление на икономиката на (1) *икоприномика* и *икодевеномика* и (2) *типоикономика* и *коикономика*, са показани във фиг. 7.

Фиг. 7. Съотношения и понятия при едновременното деление на икономиката на (1) нуклеарна икономика и гранична икономика и (2) типоекономика и кооекономика

ИКОНОМИКА (economy) (кд) – във:

абстрактна икономика (същото като обща икономика);

акумулативно-стратифицирана икономика апостериорна икономика;

апостериорна икономика (същото като предметна икономика);

априорна икономика (същото като ценностна икономика);

асоциативен закон в икономиката;

битностна икономика (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

виртуална възпроизводствена икономика (същото като ликвидно-изразена възпроизводствена икономика);

виртуална икономика;

виртуална икономика;

виртуално-изразена възпроизводствена икономика (същото като ликвидно-изразена възпроизводствена икономика);

виртуално-изразена икономика (същото като ликвидно-изразена икономика);

виртуално-изразена икономика на възпроизводствените запаси (същото като ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси);

времева икономика;

всеобщо в икономиката;
всеобщо-несъизмерима икономика (същото като несъизмеримо-изразена икономика);
всеобщо-съизмерима икономика (същото като съизмеримо-изразена икономика);
втора задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
втора икономика (в межд.);
втора теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
вторична икономика;
вторично-изразена икономика;
възпроизводствена икономика;
възпроизводствена ресурсно-субстанциална икономика (същото като възпроизводствена икономика);
външно и вътрешно в икономиката;
глобално моделиране на икономиката (в межд.);
дедуктивна икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);
дерегулиране на икономиката (в микр.);
дискретна икономика;
диспозиционна икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);
дистрибутивен закон в икономиката;
еквивалентно-изразена икономика;
еквивалентно-съизмерима икономика;
еквивалентно-съизмеримо-изразена икономика (същото като еквивалентно-изразена икономика);
екзоикономическа гранична икономика (вж. *икономика*);
екзоикономическа ядрена икономика (вж. *икономика*);
екзотерична икономика;
ексномическа икономика (същото като ексномика);
елементарна възпроизводствена икономика;
елементарна ресурсно-субстанциална икономика (вж. *ресурсно-субстанциална икономика*);
елементарна същностно-стратифицирана икономика;
естествена икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

закон за двойното отрицание в икономиката (вж. *алгебра на икономическите множества*);

законали на де Морган в икономиката;

законали на идемпотентността в икономиката;

законали на поглъщането в икономиката;

затворена икономика (в межд.);

затворена пазарна икономика (вж. *стопанство*);

златокъдра икономика (в макр.);

идейна икономика (вж. *ингредиентна структурна икономическа чувствителност и тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

изоморфизъм в икономиката;

изотерична икономика;

икономика на благосъстоянието (в микр.);

икономика на възпроизводствените запаси;

икономика на общественото благосъстояние (в микр.);

икономика на предлагането (в макр.);

икономика;

икономическо-ограничена същностно-стратифицирана икономика;

икосуперномическа гранична икономика (вж. *икономика*);

икосуперномичесностна ядрена икономика (вж. *икономика*);

икотехномическа гранична икономика (вж. *икономика*);

икотехномичесностна ядрена икономика (вж. *икономика*);

ингредиентна икономика;

институционална икономика;

институционална обектна икономика (вж. *икономика*);

институционална системна икономика (вж. *икономика*);

интегрална икономика (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*);

инфлационна икономика (същото като номинална икономика);

инфлационно-изразена икономика (същото като номинално-изразена икономика);

информационно-структурна икономика;

истинска икономика (същото като същинска икономика и като същинско-изразена икономика);

капиталова икономика;

качествено-стратифицирана икономика (вж. *стратифицирана икономика*);

класическа икономика (същото като *класическа икономическа теория*);

компактна опростена същностно-стратифицирана икономика;

компактна същностно-стратифицирана икономика (вж. *същностно-стратифицирана икономика*);

комутативен закон в икономиката;

конкретно в икономиката;

конкурентна икономика (в микр.);

конструктивна икономика (вж. *ингредиентна структурна икономическа чувствителност и примерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

консуматорско-ограничена същностно-стратифицирана икономика;

контетантнтна икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

концептуален подход в икономиката;

концептуална икономика (вж. *ингредиентна структурна икономическа чувствителност и примерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

ликвидна възпроизводствена икономика (същото като *ликвидно-изразена възпроизводствена икономика*);

ликвидна икономика на възпроизводствените запаси;

ликвидна икономика;

ликвидно-изразена възпроизводствена икономика;

ликвидно-изразена възпроизводствена икономика;

ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

ликвидно-изразена икономика;

математическа икономика;

математически методи в икономиката;

материализирана икономика (вж. *материализираща същностно-стратифицирана икономика*);

материализираща същностно-стратифицирана икономика;

материализуема икономика (вж. *материализираща същностно-стратифицирана икономика*);

материална икономика на възпроизводствените запаси;

международна икономика (в межд.);

метризираща същностно-стратифицирана икономика;

моделен изоморфизъм в икономиката;
моделен хомоморфизъм в икономиката;
мултипликационен ефект в икономиката;
мултипликационен подход в икономиката;
натурална икономика;
натурално-изразена икономика;
начална възпроизводствена икономика (същото като начално-изразена възпроизводствена икономика);
начална икономика (същото като начално-изразена икономика);
начална икономика на възпроизводствените запаси (същото като начално-изразена икономика на възпроизводствените запаси);
начално-изразена възпроизводствена икономика;
начално-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
начално-изразена икономика;
невремева икономика;
нееквивалентно-съизмерима икономика (същото като номинална икономика);
нееквивалентно-съизмеримо-изразена икономика (същото като номинално-изразена икономика);
неексномическа икономика (вж. допълващи форми на субномиката);
неинфлационна икономика (същото като реална икономика и като реално-изразена икономика);
необходима икономика;
необходимо-конституирана икономика (същото като необходимата икономика);
неосезаема икономика;
неосезаемо-изразена икономика;
непазарна икономика;
непрекъсната икономика;
нереализирана икономика;
несъизмерима икономика;
несъизмеримо-изразена икономика;
нефизическа икономика (същото като неосезаема икономика и като неосезаемо-изразена икономика);
нефинансова икономика (I);
нефинансова икономика (II);
нефинансова пазарна икономика;

-
- нефинансово-изразена икономика;*
- нефиномическа ексномическа икономика** (вж. *допълващи форми на субномиката*);
- нефиномическа икономика** (вж. *допълващи форми на субномиката*);
- нова класическа икономика (в макр.);*
- номинална икономика;*
- номинално-изразена икономика;*
- обектна икономика;*
- общ асоциативен закон в икономиката;*
- общ дистрибутивен закон в икономиката;*
- общ комутативен закон в икономиката;*
- обща икономика;*
- общественонеобходима икономика;*
- общественонеобходимо-конституирана икономика (същото като общественонеобходима икономика);*
- общностно-стратифицирана икономика;*
- общо в икономиката** (вж. *единично, частно и общо в икономиката*);
- оперативна икономика** (вж. *ингредиентна структурна икономическа чувствителност и примерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);
- определена икономика** (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);
- определяваща икономика (същото като същностно-стратифицирана икономика);*
- опростена същностно-стратифицирана икономика;*
- оптимално управление на икономиката;*
- оптимизационна задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.);*
- организационно-структурна икономика;*
- осезаема икономика;*
- осезаемо-изразена икономика;*
- основна икономика** (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);
- отворена икономика (в межд.);*
- отворена пазарна икономика** (вж. *стопанство*)
- отделимост в икономиката*
- отношение в икономиката (същото като икономическо отношение)*
- отраслови аспект на мултипликационния подход в икономиката*

-
- пазарна икономика*
- пазарно-икономическо-ограничена същностно-стратифицирана икономика*
- парична възпроизводствена икономика (същото като парично-изразена възпроизводствена икономика)*
- парична икономика (в макр.) (същото като теория за парите (в макр.));*
- парична икономика на възпроизводствените запаси;*
- парична икономика;*
- парично-изразена възпроизводствена икономика;*
- парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;*
- ползностна икономика;*
- праг на невъзможното в икономиката;*
- предметна икономика;*
- предметно-изразена икономика;*
- принцип на минимаксима в икономиката** (вж. *диференциална икономическа игра с двама участника с нулева сума*);
- продуктово-пазарна икономика (вж. и поддържане);*
- продуктово-парична възпроизводствена икономика (същото като продуктово-парично-изразена възпроизводствена икономика);*
- продуктово-парично-изразена възпроизводствена икономика;*
- продуктово-парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;*
- продуктово-парично-изразена икономика;*
- проективна икономика;*
- пълна същностно-стратифицирана икономика;*
- първа задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.);*
- първа теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.);*
- първична икономика;*
- първично-изразена икономика;*
- първообразна икономика (същото като същинска икономика и като съцинско-изразена икономика);*
- развита пазарна икономика (същото като финансова пазарна икономика);*
- разгърнатата същностно-стратифицирана икономика** (вж. *същностно-стратифицирана икономика*);
- размита икономика;*
- рационална икономика** (вж. *ингредиентна структурна икономическа чувствителност и примерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

реализирана икономика;
реална икономика;
реално-изразена икономика;
релационна икономика;
релационна обектна икономика (вж. *икономика*);
релационна системна икономика (вж. *икономика*);
ресурсно-субстанциална икономика;
сигнитантна икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредienti*);
символно-парична възпроизводствена икономика (същото като *символно-парично-изразена възпроизводствена икономика*);
символно-парична икономика;
символно-парично-изразена възпроизводствена икономика;
символно-парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
символно-парично-изразена икономика;
симетрия между асоциативните закони в икономиката;
симетрия между дистрибутивните закони в икономиката;
симетрия между законите на де Морган в икономиката;
симетрия между законите на идемпотентността в икономиката;
симетрия между законите на поглъщането в икономиката;
симетрия между комутативните закони в икономиката;
система от модели за многогравнично оптимизиране на социалистическата икономика;
система от модели за оптимално функциониране на социалистическата икономика;
система от модели на социалистическата икономика (вж. *теория за оптимално функциониране на социалистическата икономика*).;
система от оптимизационни модели на икономическо взаимодействие на социалистическата икономика;
систематизационен инструментариум в икономиката;
систематизационно анализиране на икономиката;
систематизация на икономиката;
систематизирана икономика;
систематизиране /систематизация/ на икономиката;
систематичен анализ на икономиката;
систематично анализиране на икономиката;
систематичностен анализ на икономиката;

системен анализ в икономиката;

системен подход в икономиката;

системна икономика;

системна икономика;

системни принципи в икономиката;

системно интерпретиране на икономиката;

системност в икономиката;

системностно изследване и управление на икономиката;

смислова икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредienti*);

смислово-стратифицирана икономика (вж. *икономически смисъл и икономически супсенси*);

специдантна икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредienti*);

специтантна икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредienti*);

специфична възпроизводствена икономика (същото като специфично-изразена възпроизводствена икономика);

специфична икономика (същото като специфично-изразена икономика);

специфична икономика на възпроизводствените запаси (същото като специфично-изразена икономика на възпроизводствените запаси);

специфично-изразена възпроизводствена икономика;

специфично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

специфично-изразена икономика;

специфичностна икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредienti*);

статирана икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредienti*);

статистическа икономика;

степен на отвореност на икономиката (в межд.);

стойностна икономика;

стопанско-ограничена същностно-стратифицирана икономика;

стратифицирана икономика;

субективно и обективно в икономиката;

субстанциална икономика;

субстанциално-стратифицирана икономика (вж. *икономически субстрат и икономически суперстрат*);

-
- субстратностно-стратифицирана икономика** (вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат*);
- сустадантна икономика** (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);
- сустантивностна икономика** (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);
- сустатантна икономика** (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);
- сустататантна икономика** (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);
- събитие в икономиката** (вж. *икономическо събитие*);
- съдържателно-стратифицирана икономика** (вж. *стратифицирана икономика*, *икономическа същина* и *икономическо проявление*);
- съизмерима икономика*;
- съизмеримо-изразена икономика*;
- същественна икономика** (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);
- същинска икономика*;
- същинско-изразена икономика*;
- същностна възпроизводствена икономика** (вж. *възпроизводствена икономика*);
- същностна икономика** (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономика*);
- същностна ресурсно-субстанциална икономика** (вж. *ресурсно-субстанциална икономика*);
- същностно-стратифицирана възпроизводствена икономика*;
- същностно-стратифицирана икономика* (вж. и *икономическа същина* и *икономическо проявление*);
- същностно-стратифицирана икономика на възпроизводствените запаси*;
- същностно-стратифицирана икономика на ликвидните запаси*;
- същностно-стратифицирана икономика на материалните запаси*;
- същностно-стратифицирана икономика на паричните запаси*;
- същностно-стратифицирана икономика на потреблението*;
- същностно-стратифицирана икономика на производството*;
- същностно-стратифицирана икономика на размяната*;
- същностно-стратифицирана икономика на разпределението*;
- същностно-стратифицирана икономика на трудовите запаси*;

същностно-стратифицирана икономика на физическите запаси;
текуща икономика (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*);
теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
теория за оптимално функциониране на социалистическата икономика;
теория на икономиката на благосъстоянието (в микр.) (същото като икономика на благосъстоянието (в микр.));
точка на потреблението при затворена икономика (в межд.);
точка на потреблението при отворена икономика (в межд.);
трансцендентална възпроизводствена икономика (същото като ценностно-изразена възпроизводствена икономика);
трансцендентална икономика;
трансцендентално-изразена възпроизводствена икономика (същото като ценностно-изразена възпроизводствена икономика);
трансцендентално-изразена икономика (същото като ценностна икономика);
трансцендентално-изразена икономика на възпроизводствените запаси (същото като ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси);
трудова възпроизводствена икономика (същото като трудово-изразена възпроизводствена икономика);
трудова икономика на възпроизводствените запаси;
трудова икономика;
трудова полезностна икономика;
трудова стойностна икономика;
трудова ценностна икономика;
трудова-изразена възпроизводствена икономика;
трудова-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
трудова-изразена икономика;
трудова-пазарна икономика (вж. *поддържане*);
управление в икономиката;
феноменна възпроизводствена икономика (вж. *възпроизводствена икономика*);
феноменна икономика (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономика*);
феноменна ресурсно-субстанциална икономика (вж. *ресурсно-субстанциална икономика*);

физическа икономика (същото като осезаема икономика и като осезаемо-изразена икономика);

физическа икономика на възпроизводствените запаси;

физическа ползностна икономика;

физическа стойностна икономика;

физическа ценностна икономика;

физическо-пазарна икономика (вж. *поддържане*);

финансова икономика;

финансова пазарна икономика;

финансово-изразена икономика;

финансово-пазарно-икономическо-ограничена същностно-стратифицирана икономика;

фондова икономика (същото като **интегрална икономика** и като **капиталова икономика**; вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*);

фундаментална икономика (вж. *ингредиентна структурна икономическа чувствителност и примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

холографска икономика;

хомоморфизъм в икономиката;

цендентална икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

ценностна възпроизводствена икономика (същото като ценностно-изразена възпроизводствена икономика);

ценностна икономика на възпроизводствените запаси (същото като ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси);

ценностна икономика;

ценностно-изразена възпроизводствена икономика;

ценностно-изразена икономика (същото като ценностна икономика);

ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси

центитална икономика (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

част и цяло в икономиката;

частно в икономиката;

черна кутия в икономиката.

ИКОНОМИКА НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО (welfare economics) (в микр.), теория на икономиката на благосъстоянието, – микроикономическа теория,

-----

която съчетава в общ (комплексен) анализ едновременното изследване на (1) *пазарното равновесие*, (2) *ефективното равновесие* (интерпретирано като оптимално) и (3) *конкурентното равновесие (в микр.)* при съвместното функциониране на множеството от фирми (производители) и на множеството от индивиди (потребители) [изобщо на множество от микроикономически единици (вж. *икономическа единица*)]. Представлява раздел от теорията за *общото микроикономическо пазарно равновесие*. Задача на икономиката на благосъстоянието е да изясни условията на общия *икономически оптимум* и върху тази основа да обоснове най-доброто разпределение на ресурсите на обществото. Икономиката на благосъстоянието е опит да се обвържат в единно цяло *икономическото потребление, икономическото производство и икономическата размяна в микроикономиката*, като се използва съставянето и решаването на *оптимизационна задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.)*. Според общата постановка на оптимизационната задача за благосъстоянието се търси оптимално равновесие на взаимозависимостите между три *икономически множества* – множеството на изразходваните *производствени икономически фактори* (които са ограничени в обществен мащаб), множеството на произвежданите *икономически продукти* (които също са ограничени в обществен мащаб поради ограничеността на производствените фактори) и множеството на потребителите, изразходващи тези продукти. Тук теорията на икономиката на благосъстоянието решава два проблема (две задачи): **първо**, оптималното разпределение на факторите за използването им при производството на различните видове продукти и, **второ**, оптималното разпределение на продуктите за потреблението от различните потребители [вж. *първа задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.)* и *втора задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.)*].

Централна категория в икономката на благосъстоянието е *оптимумът на Парето, В. (в микр.)* Той е такова оптимално разпределение на пазарните (*производствените икономически фактори и икономическите продукти*) в *микроикономическата система* на общественото производство, при което никакво по-нататъшно тяхно преразпределение не може да подобри икономическото положение на отделна нейна подсистема, без това да влоши икономическото положение поне на една от другите подсистеми [например: да увеличи обема на производството на един вид продукт, без това да намали обемът на производството на друг вид продукти (или на други видове продукти), или пък да повиши *общата икономическа ползност* на продуктите, получавана от отделен потребител, или общата съвкупна икономическа ползност, получавана

от група потребители, без това да намали полезността на друг потребител (или на други потребители)]. Оптимумът на Вилфредо *Парето* дефинира областта на ефективните решения в производството, която се описва от *границата на производствените възможности (в микр.)*, както и областта на ефективните решения в потреблението, която се описва от *границата на потребителните възможности (в микр.)*. *Икономическият оптимум в микроикономиката* (разглеждана като *сложна икономическа система*) е винаги оптимум на В. Парето, тъй като противното означава, че съществуват и други, по-добри комбинации на разпределение на *икономическите ресурси*, които осигуряват по-голям обем на производството или по-високо благосъстояние в обществен мащаб, и следователно в изходното си състояние микроикономическата система не е оптимална.

В микроикономическата система е налице множество от оптимуми на В. Парето. Следователно оптимумът на В. Парето и изобщо теорията на икономиката на благосъстоянието не разкриват единствено възможното най-добро състояние на микроикономиката, а само описват множеството от такива състояния. За да се локализира единствен оптимум на микроикономическата система (който трябва да бъде и социално детерминиран), е необходимо да се зададат параметрите на системата на разпределението на доходите, като по този начин се очертаят възможностите на потребителите да потребяват едни или други продукти в определени количества. Принципите на ***системата на разпределението на доходите*** (incomes distribution system) са външно (екзогенно) зададен по отношение на теорията на икономиката на благосъстоянието фактор, който трябва да се вземе под внимание. Ето защо икономиката на благосъстоянието сама не решава и не може да реши всички проблеми, които възникват при оптимизацията на народностопанската (обществената) микроикономическа система, но е необходима предпоставка за това.

Тъй като икономиката на благосъстоянието се изгражда върху принципите на конкурентната икономика, първата в нейната пълнота и завършеност може да бъде само икономика на съвършената конкуренция. В тази област се доказва съществуването на две теореми, които задават взаимозависимостите между (1) ефективното равновесие (интерпретирано като оптимално) и (2) конкурентното равновесие в *микроикономиката* [респ. в *икономиката на благосъстоянието (в микр.)*]. Според *първата теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.) конкурентното равновесие (в микр.)* (равновесието при *съвършена икономическа конкуренция*) е ефективно (оптимално) по В. Парето (респ. по Леон *Валрас*). Според *втората теорема на икономиката на*

благосъстоянието (в микр.) всяко ефективно (оптимално) по В. Парето (респ. по Л. Валрас) разпределение на *икономическите ресурси* може да бъде достигнато в условията на конкурентна икономика [т.е. в условията на съвършена икономическа конкуренция (*в микр.*)]. Втората теорема доказва, че съвършената конкуренция води до *оптимума на Парето, В.*, но не доказва, че тя е единственият път към разглеждания оптимум.

ИКОНОМИКА НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО (welfare economics) (**ки**) – във:

втора задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
втора теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
икономика на благосъстоянието (в микр.);
икономика на общественото благосъстояние (в микр.);
нова икономика на благосъстоянието (вж. Абрам Бергсон);
оптимизационна задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
първа задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
първа теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
теорема на икономиката на благосъстоянието (в микр.);
теория на икономиката на благосъстоянието (в микр.) (същото като *икономика на благосъстоянието (в микр.)*).

ИКОНОМИКА НА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ЗАПАСИ* (economy of the reproductional stocks) (*) – съвкупност, образувана от различните видове икономики на *възпроизводствените икономически запаси*, в т.ч. от *трудовата икономика на възпроизводствените запаси*, *продуктовата икономика на възпроизводствените запаси*, *паричната икономика на възпроизводствените запаси*, *ликвидната икономика на възпроизводствените запаси*.

ИКОНОМИКА НА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ЗАПАСИ (economy of the reproductional stocks) (**ки**) – във:

виртуално-изразена икономика на възпроизводствените запаси (същото като *ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси*);
икономика на възпроизводствените запаси;
ликвидна икономика на възпроизводствените запаси;
ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
материална икономика на възпроизводствените запаси;
начална икономика на възпроизводствените запаси (същото като *начално-изразена икономика на възпроизводствените запаси*) ;
начално-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

парична икономика на възпроизводствените запаси;
парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
продуктово-парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
символно-парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
специфична икономика на възпроизводствените запаси (същото като специфично-изразена икономика на възпроизводствените запаси);
специфично-изразена икономика на възпроизводствените запаси
същностно-стратифицирана икономика на възпроизводствените запаси;
трансцендентално-изразена икономика на възпроизводствените запаси
(същото като *ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси*);
трудова икономика на възпроизводствените запаси;
трудова-изразена икономика на възпроизводствените запаси;
ценностна икономика на възпроизводствените запаси (същото като ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси);
ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси.

ИКОНОМИКА НА ЛИКВИДНИТЕ ЗАПАСИ (economy of the liquid stocks) (ки) – във:

същностно-стратифицирана икономика на ликвидните запаси.

ИКОНОМИКА НА НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА ПО ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (economics of external-debt default) (в межд.) – направление в *международната икономика (в межд.)* (като наука), което изучава системата от зависимости, свързани с *обявяването на неплатежоспособност по външния дълг (в межд.)*.

ИКОНОМИКА НА ОБЩЕСТВЕННОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ (social welfare economics) (в микр.) – раздел от *икономиката на благосъстоянието (в микр.)*, който си поставя за задача да определи условията на оптималното разпределение на *икономическите продукти* по потребители, така че да се максимизира *общественото благосъстояние (в микр.)* (благосъстоянието на обществото в неговата цялост). Общественото благосъстояние не е обикновена сума от благосъстоянията на отделните индивиди (потребители), т.е. не е обикновена сума от индивидуалните благосъстояния. При икономиката на индивидуалното благосъстояние ефективното микроикономическо общо пазарно равновесие се постига чрез подбор на оптимални съчетания на *максимални общи икономически ползности* на различните индивиди (потребители), без да се търси една максимална обща величина на ползността на всички индивиди,

взети заедно, т.е. на обществото като цяло. Пречка за постигането на последното е положението, че единиците, с които се измерват ползностите (а значи и благосъстоянията) на отделните индивиди, са качествено разнородни (потребителите по различен начин подреждат предпочитанията си) и затова те не могат да бъдат сумирани директно (не са адитивни). Икономиката на общественото благосъстояние прави опит да реши този проблем, като даде оценка на различни икономически ситуации (конфигурации), да построи *функция на общественото благосъстояние (в микр.)* и да намери нейното максимално значение.

ИКОНОМИКА НА ПАРИЧНИТЕ ЗАПАСИ (economy of the monetary stocks) **(ки)** – във:

същностно-стратифицирана икономика на паричните запаси.

ИКОНОМИКА НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО (economy of the consumption) **(ки)** – във:

същностно-стратифицирана икономика на потреблението.

ИКОНОМИКА НА ПРЕДЛАГАНЕТО (supply-side economics) (в макр.), **съплайсайд икономикс**, – икономическа теория, която изследва производителната способност на *икономиката* [изразена най-вече чрез обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*] и методите, чрез които могат да бъдат увеличени запасите на *производствените икономически фактори* и да се постигне гъвкавост на *факторите пазари (в микр.)*, така че да се осигури нарастване на *производството* с да се удовлетвори съвкупното търсене [вж. *агрегатно продуктово търсене (в макр.)*]. Според привържениците на икономиката на предлагането (т. нар. **съплайсайдери**) борбата на синдикатите против съкращаването на *заемите (в макр.)* предзвиква повишаване на *работните заплати (в макр.)* над равнището на *пределната производителност на труда (в микр.)* (в парично изразение), което води до висока *безработица (в макр.)* и до *инфлация на разходите (в макр.)*. Затова не трябва да се създават системи за социално подпомагане и прогресивно данъчно облагане, което води до възникване на *капана на бедността (в макр.)* (последният лишава работниците от стимул да се наемат на нископлатена работа). Икономиката на предлагането е за мерки, които едновременно изместват *кривата на агрегатното продуктово търсене (в макр.)* и *кривата на агрегатното продуктово предлагане*, така че средното *абсолютно равнище на цените (в макр.)* [*дефлаторът (в макр.)*] да не се покачва. Сред такива мерки са съкращаването на данъците на бизнеса с

цел да се увеличи *заетостта (в макр.)*, създаването на финансови стимули за насърчаване на инвестициите в основен капитал, стимулирането на конкуренцията във финансовия сектор с цел повишаване на ефективността на капиталовите пазари (в макр.), приватизацията и ограничаването на държавното регулиране на промишлеността. Като школа икономиката на предлагането се формира в началото на 80-те години на XX-тия век и представлява допълнение и продължение на *монетаризма (в макр.)*. Впоследствие тя е подкрепена от хипотезата за *рационалните очаквания (в макр.)*.

ИКОНОМИКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО (economy of the production) (**ки**) – във:

същностно-стратифицирана икономика на производството.

ИКОНОМИКА НА РАЗМЯНАТА (economy of the exchange) (**ки**) – във:

същностно-стратифицирана икономика на размяната.

ИКОНОМИКА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО (economy of the distribution) (**ки**) – във:

същностно-стратифицирана икономика на разпределението.

ИКОНОМИКА НА ТРУДОВИТЕ ЗАПАСИ (economy of the labour stocks) (**ки**) – във:

същностно-стратифицирана икономика на трудовите запаси.

ИКОНОМИКА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЗАПАСИ (economy of the physical stocks) (**ки**) – във:

същностно-стратифицирана икономика на материалните запаси.

ИКОНОМИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИ МЕТОДИ (economic-mathematical methods) – същото като *математически методи в икономиката.*

ИКОНОМИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИ МОДЕЛ (economic-mathematical model) – същото като *математически модел на икономическа система.*

ИКОНОМИКО-МАТЕМАТИЧЕСКО МОДЕЛИРАНЕ (economic-mathematical modelling) – същото като *математическо моделиране на икономическите системи.*

ИКОНОМИКС (economics) (*) – нуклеарна (сърцевидна, ядрена) част на *политическата икономия*, т.е. вътрешна (системна, функционална) част на об-

щата фундаментална наука за закономерностите на системите от *поддържащи отношения* и *поддържащи институции* (респ. *поддържащи икономически единици*) (в т.ч. и на системите от *икономически отношения* и *икономически институции*) в икономиката. Икономиката (като обект) е само един от етапите на историческото развитие на *поддържащата сфера* (на *поддържането*, на *базовата сфера*, на *субномиката*) на обществото [субномиката включва *консумника* (консуматорство), *прономика* (стопанство), *икономика*, *ексномика* (пазарна икономика) и *финомика* (финансова пазарна икономика)]. В това си качество икономикс е исторически раздел на **субномикс** (вж. *субномика*), т.е. и на *политическата икономия* (вж. и *форномика*). Включва **реалационен икономикс*** (relational economics) (вътрешна част от науката за системите от икономически отношения при икономиката) и **институционален икономикс*** (institutional economics) (вътрешна част от науката за системите от икономически институции при икономиката). Негови основни раздели са **микроикономикс** (microeconomics), **мезоикономикс** (mesoeconomics), **макроикономикс** (macroeconomics), **международен икономикс** (international economics), **мегаикономикс** (megaeconomics) **сравнителен икономикс** (comparative economics) и **математически икономикс** (mathematical economics), означавани в българската литература още и съответно като *микроикономика*, *мезоикономика*, *макроикономика*, *мегаикономика*, *международна икономика*, *сравнителна икономика* (дотук те са термини едновременно за науката и за обекта) и *математическа икономика*. Когато икономикс интерпретира икономиката такава, каквато е, тогава той е **позитивен икономикс** (positive economics), а когато обосновава и казва, каква трябва да бъде икономиката, тогава той е **нормативен икономикс** (normative economics).

Обичайно терминът *икономикс* се използва и като синоним на *икономическата наука* (наука за *икономиката*) изобщо. В литературата се среща и неубедителното схващане, че икономикс е само практико-приложната част на икономическата наука, докато политическата икономия е само нейната теоретична част. В действителност, обаче, както всички други науки, така и политическата икономия, и икономикс (и двете са общи фундаментални науки) съдържат както своя теоретична, така и своя практико-приложна част. Наред с това, според историческото развитие на икономическата наука се разграничават *класически икономикс* и *съвременен икономикс*. Тъй като понятието **икономикс** възниква на по-късен етап (след утвърждаването на класицизма) и на практика се отнася предимно до изследването и изучаването на *развитата пазарна икономика* (на *финансовата пазарна икономика*), по същество то се доб-

лижава до по-тясното по съдържание понятие за **финомикс** (вж. *финомика*), който е теорията на финансовата пазарна икономика (на развитата пазарна икономика).

Именно горните положения (съдържащи се в една или в друга степен в литературата) са взети под внимание при разработването на онези статии в настоящата енциклопедия, които имат допирни точки с икономикс. Макар и необходими *тези положения обаче не са достатъчни*, за да открият една системнообоснована позиция за понятието за икономикс. Икономикс е наука за икономиката (а последната е исторически етап от *субномиката*). Затова икономикс е историческа част от *субномикс* (но тъй като от своя страна субномикс е функционална и системна част от политическата икономия, то икономикс е също функционална и системна част от политическата икономия). Така че според автора икономикс не е цялата наука за икономиката, а само част от тази наука.¹

¹ Читателят трябва да се съобразява и с подвеждащото обстоятелство, че в неанглогезичната икономическа литература, в т.ч. и в българската и в руската, терминът икономика е омоним и може да има две понятийни значения: като наука (като духовност) и като обект на науката (като обективна икономическа реалност); затова те трябва да се разграничават според контекста. Същото се отнася и до термините субномика, консуномика, прономика, ексномика, финомика.

Функционално икономиката като обект е съставена (е изградена) от **нуклеарна икономика** (сърцевина, ядрена икономика) и **гранична икономика** (вж. *икономика*). Затова и науката за икономиката е съставена (е изградена) от наука за нуклеарната икономика (науката за вътрешната, сърцевидната структура на икономиката) и наука за граничната икономика (науката за външната, граничната структура на икономиката). *Икономикс е наука за нуклеарната икономика* (така че науката за икономиката в нейната цялост включва икономикс и науката за граничната икономика) (но на общо фундаментално равнище). Аналогично на това, *субномикс* е наука за **нуклеарната субномика** (вж. *субномика*). Ето защо политическата икономия (науката за субномиката) има две основни функционални части – (1) субномикс (нуклеарна политическа икономия, т.е. науката за нуклеарната субномика) и (2) гранична политическа икономия (науката за граничната субномика). Икономикс е историческа част от нуклеарната политическа икономия, а последната от своя страна е функционална част от политическата икономия изобщо. Така че в крайна сметка на общо и на фундаментално равнище икономикс е едновременно и историческа, и функционална част от политическата икономия (фиг. 1).

Фиг. 1. Субномика, политическа икономия и икономикс [навсякъде термините са наименования на общи фундаментални науки, като всяка обща фундаментална наука от своя страна включва обща фундаментална теория (обща фундаментална теоретична наука) и общо фундаментално приложение (обща фундаментална приложна наука); схемата може да бъде приложена и за обектите на тези науки]

В опита си да разграничат политическата икономия от икономикс *съвременните икономисти обаче порочно отъждествяват граничната политическа икономия с политическата икономия изобщо* (в България и извън нея), т.е. частното с общото [например катедра по гранична политическа икономия (каквата си е в действителност) се именува катедра по политическа ико-

икономия (каквато не е в действителност)], в резултат на което се опорочава и идентификацията на икономикс (вж. *политическа икономия*). Стремежът изцяло да се разделят политическата икономия и икономикс мистифицира и двете, което в крайна сметка спъва развитието на икономическата наука изобщо и насочва усилията на изследователите икономисти предимно към едно едва ли не безкрайно интерпретиране на различните становища по въпроса (което от своя страна още повече увеличава техния брой), вместо тези усилия да бъдат използвани за задълбочаване (на рационално равнище) на теоретичните и практическите знания в разглежданата област (т.е. те да бъдат продуктивно използвани). За съжаление ирационализирането на икономическите изследвания все повече взема връх.

ИКОНОМИКС (economics) (кд) – във:

класически икономикс;

международен икономикс (в межд.);

нормативен икономикс (в икон.);

позитивен икономикс (в икон.);

ексномически икономикс (вж. *допълващи форми на субномиката*);
икономикс;

институционален икономикс (вж. *икономикс и политическа икономия*).

кейнсиански икономикс (същото като *кейнсианска икономическа теория*);

класически икономикс (същото като *класическа икономическа теория*);

неексномически икономикс (вж. *допълващи форми на субномиката*);

неокласически икономикс (същото като *неокласическа икономическа теория*);

нефиномически ексномически икономикс (вж. *допълващи форми на субномиката*);

нефиномически икономикс (вж. *допълващи форми на субномиката*);

нов класически икономикс (в макр.) (същото като *нова класическа икономика*);

нормативен икономикс (вж. *икономикс*;

позитивен икономикс (вж. *икономикс*;

реалационен икономикс (вж. *икономикс и политическа икономия*);

съплайсайд икономикс (в макр.) (същото като *икономика на предлагането*).

ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (economic aberration) (*) – *икономическо понятие* (с голяма степен на общност) за **отклонение** (aberration) *a* на някаква фиксирана (разглеждана) *икономическа величина* от предварително зададено нейно равнище, което (равнище) в качеството му на *икономически критерий* се възприема като определено от вътрешноприсъщи зависимости, обосновани в икономическата теория. Аберацията като изказна форма акцентира върху външния (по отношение на зададеното равнище) произход (причина) на отклонението. Когато отклонението е в посока на повишаване над зададеното равнище, е налице *увеличаваща икономическа аберация* $a^+ > 0$ [в т.ч. *увеличаваща продуктово-присъща икономическа аберация* $a^+(q) > 0$ (същото като *икономическо превишение* $k(q)$)], а когато отклонението е в посока на понижаване под това равнище, е налице *понижаваща икономическа аберация* $a^- < 0$ [в т.ч. *понижаваща продуктово-присъща икономическа аберация* $a^-(q) < 0$ (същото като *икономически недостиг* $k^-(q)$)] (при липса на аберация $a = 0$). Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **производствена икономическа аберация*** (production economic aberration) и **потребителна икономическа аберация*** (consumption economic aberration), които в своята взаимозависимост формират понятието за **стопанствена икономическа аберация*** (protoeconomizing economic aberration).

В настоящото изложение икономическата аберация се разглежда предимно в контекста на *икономическата ингредиентност* и на ценностната икономическа теория (вж. *икономическа ценност*) и по-специално като *продуктово-присъща икономическа аберация* $a(q)$ (като присъща на продуктите зависимости икономическа аберация) [към нея се числят (а) *увеличаващата продуктово-присъща икономическа аберация* $a^+(q) > 0$ и (б) *понижаващата продуктово-присъща икономическа аберация* $a^-(q) < 0$]. При този контекст според характера на икономическото поведение се разграничават най-вече следните разновидности на продуктово-присъщата икономическа аберация: (1) *необходима икономическа аберация* $a^2(q)$ (отклонение от икономически продуктово-присъщо-необходимото) – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) *необходимия икономически продукт* iq [към нея се числят (а) *увеличаващата необходима икономическа аберация** (increased indispensable economic aberration) $a^{2+}(q) > 0$, която е същото като *икономическа прибавка** (economic surplus) $s(q)$, и (б) *понижаващата необходима икономическа аберация** (decreased indispensable economic aberration) $a^{2-}(q) < 0$, която е същото като *икономическа недобавка** (economic antisurplus) $s^-(q)$]; (2) *нормална икономическа аберация*

(отклонение от продуктово-присъщо-икономически нормалното) $a^0(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) **нормалния икономически продукт*** (normal economic product) q^0 (вж. *нормален икономически продукт [индивидуален]*) [към нея се числят (а) **увеличаващата нормална икономическа аберация*** (increased normal economic aberration) $a^{0+}(q) > 0$, която е същото като **икономически превес*** (economic remainder) $n(q)$, и (б) **понижаващата нормална икономическа аберация*** (decreased normal economic aberration) $a^{0-}(q) < 0$], която е същото като **икономически недоимък*** (economic penalty) $n^-(q)$; (3) **разумна икономическа аберация** (отклонение от икономически продуктово-присъщо-разумното) $a^1(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) **разумния икономически продукт*** (rational /reasonable/ economic product) q^1 (вж. *разумен икономически продукт [индивидуален]*) [към нея се числят/ (а) **увеличаващата разумна икономическа аберация*** (increased rational /reasonable/ economic aberration) $a^{1+}(q) > 0$, която е същото като **икономически излишък*** (economic surplusage) $m(q)$, и (б) **понижаващата разумна икономическа аберация*** (decreased rational /reasonable/ economic aberration) $a^{1-}(q) < 0$, която е същото като **икономическа оскъдност*** (economic scarcity) $m^-(q)$].

Според формата на своето проявление разновидности на продуктово-присъщата икономическа аберация aq са: (1) **продуктовата икономическа аберация aq** – когато зададената икономическа величина (означавана с jq) е **икономическият продукт** [в т.ч. (а) **увеличаващата продуктова икономическа аберация $a^+q > 0$** (същото като **продуктово икономическо превииение** и като **превишаващ икономически продукт kq**), която е разновидност на увеличаващата продуктово-присъща икономическа аберация (на икономическото превииение), и (б) **понижаващата продуктова икономическа аберация $a^-q < 0$** (същото като **продуктов икономически недостиг** и като **недостигащ икономически продукт k^-q**), която е разновидност на намаляващата продуктово-присъща икономическа аберация (на икономическия недостиг)]; (2) **потребностната икономическа аберация*** (necessities economic aberration) – когато зададената икономическа величина са **потребителските икономически потребности** [в т.ч. (а) **увеличаващата потребностна икономическа аберация*** (increased necessities economic aberration) и (б) **понижаващата потребностна икономическа аберация*** (decreased necessities economic aberration)], (3) **способностната икономическа аберация*** (abilities economic aberration) – когато зададената икономическа величина са **производителските икономически способ-**

ности [в т.ч. (а) *увеличаващата способностна икономическа аберация** (increased abilities economic aberration) и (б) *понижаващата способностна икономическа аберация** (decreased abilities economic aberration)], (4) *потенциалността икономическа аберация** (potentiality economic aberration) – когато зададената икономическа величина е *икономическата потенциалност* [в т.ч. (а) *увеличаващата потенциалностна икономическа аберация** (increased potentiality economic aberration) и (б) *понижаващата потенциалностна икономическа аберация** (decreased potentiality economic aberration)] (потребностната и способностната икономическа аберация са разновидности на потенциалността икономическа аберация), (5) *стойностната икономическа аберация** (value economic aberration) – когато зададената икономическа величина (означавана с JV) е *икономическата стойност* [в т.ч. (а) *увеличаващата стойностна икономическа аберация** (increased value economic aberration) и (б) *понижаващата стойностна икономическа аберация** (decreased value economic aberration)], (6) *ползностната икономическа аберация** (utility economic aberration) – когато зададената икономическа величина (означавана с JU) е *икономическата ползност* [в т.ч. (а) *увеличаващата ползностна икономическа аберация** (increased utility economic aberration) и (б) *понижаващата икономическа аберация** (decreased utility economic aberration)], (7) *ценностната икономическа аберация** (worth economic aberration) – когато зададената икономическа величина (означавана с JW) е *икономическата ценност* [в т.ч. (а) *увеличаващата ценностна икономическа аберация** (increased worth economic aberration) и (б) *понижаващата ценностна икономическа аберация** (decreased worth economic aberration)] (стойностната и ползностната икономическа аберация са разновидности (в качеството им на *икономически форми*) на ценностната икономическа аберация).

Също според икономическата ингредиентност и ценностната икономическа теория се открояват такива разновидности на продуктова икономическа аберация aq като:

(1) *продуктова необходима икономическа аберация* a^2q (която е същото като отклонение от необходимия икономически продукт и е разновидност на необходимата икономическа аберация) – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява от необходимия икономически продукт iq [към нея се числят (а) *увеличаващата продуктова необходима икономическа аберация* $a^{2+}q > 0$, която е същото като *продуктова икономическа прибавка* и като *принаден икономически продукт* sq и която е разновидност на увеличаващата не-

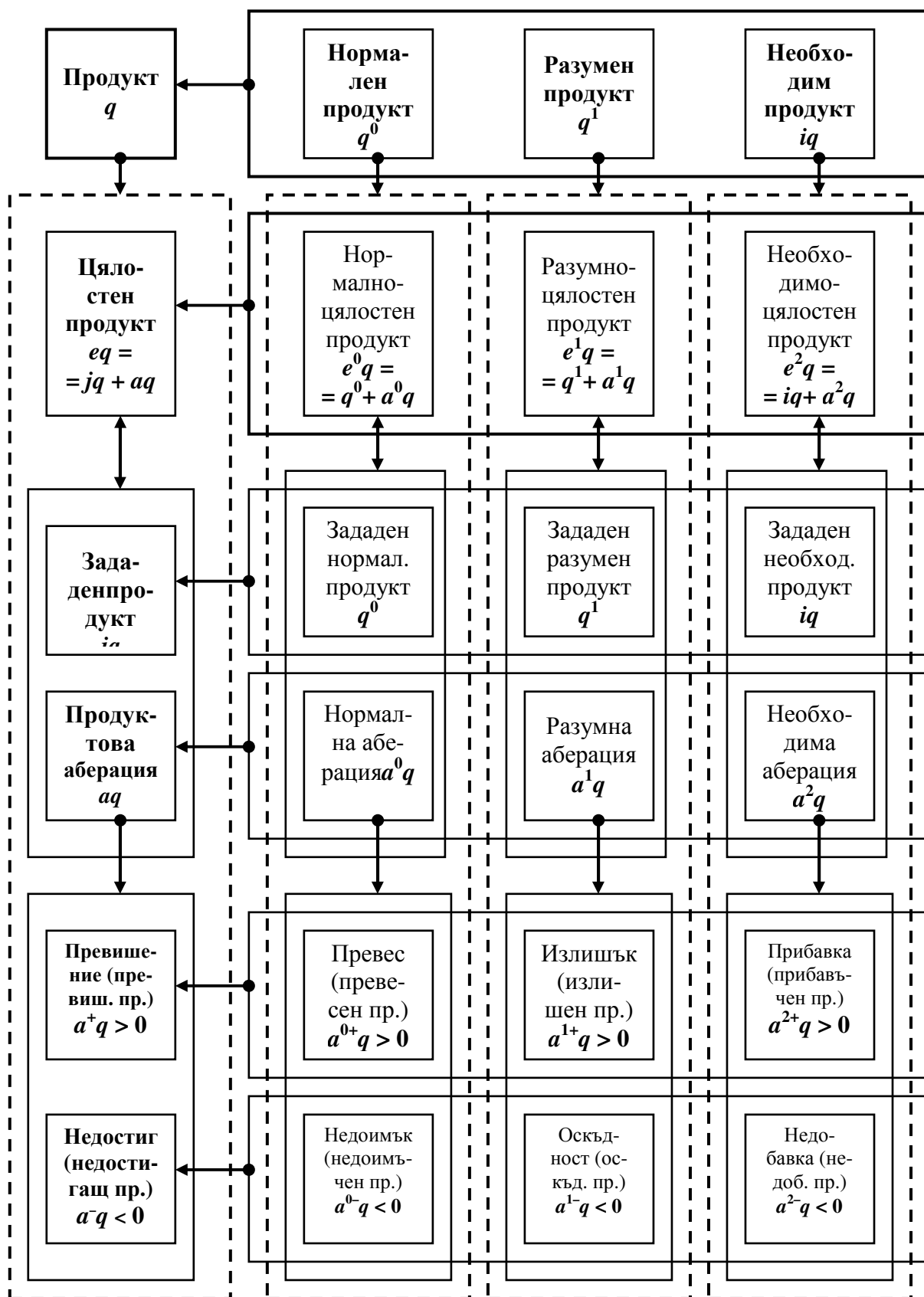
обходима икономическа аберация, и (б) *понижаващата продуктова необходима икономическа аберация* $a^{2-}q < 0$, която е същото като *продуктова икономическа недобавка* и като *недонаден икономически продукт* s^-q и която е разновидност на намаляващата необходима икономическа аберация];

(2) *нормална продуктова икономическа аберация* a^0q (която е същото като отклонение от нормалния икономически продукт и е разновидност на нормалната икономическа аберация) – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява от *нормалния икономически продукт* q^0 (вж. *нормален икономически продукт [индивидуален]*) [към нея се числят (а) *увеличаващата нормална продуктова икономическа аберация* $a^{0+}q > 0$, която е същото като *продуктов икономически превес* и като *превесен икономически продукт* pq и която е разновидност на увеличаващата нормална икономическа аберация (на икономическия превес), и (б) *понижаващата нормална продуктова икономическа аберация* $a^{0-}q < 0$, която е същото като *продуктов икономически недоимък* и като *недоимъчен икономически продукт* n^-q и която е разновидност на намаляващата нормална икономическа аберация (на икономическия недоимък)];

(3) *разумна продуктова икономическа аберация* a^1q (която е същото като отклонение от разумния икономически продукт и е разновидност на разумната икономическа аберация) – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява от *разумния икономически продукт* (economic product) q^1 (вж. *разумен икономически продукт [индивидуален]*) [към нея се числят (а) *увеличаващата разумна продуктова икономическа аберация* $a^{1+}q > 0$, която е същото като *продуктов икономически излишък* и като *излишен икономически продукт** (surplusage economic product) mq и която е разновидност на увеличаващата разумна икономическа аберация (на икономическия излишък), и (б) *понижаващата разумна продуктова икономическа аберация* $a^{1-}q < 0$, която е същото като *продуктова икономическа оскъдност* и като *оскъдъчен икономически продукт* t^-q (известна е в литературата само като *оскъдност*) и която е разновидност на намаляващата разумна икономическа аберация (на икономическата оскъдност)].

Във фиг. 1 са подредени основните термини, които произтичат от продуктовата икономическа аберация. От тях се пораждат голям нов брой понятия, когато продуктовата аберация се съчетае с други ингредиентни икономически критерии [вж. статията “Ингредиентният икономически подход и икономическата ингредиентност”, Рубрика < Лично > (2017-08)]. Прибавъчен продукт е същото като принаден продукт, а недобавъчен продукт е същото като недонаден продукт.

Фиг. 1. Разновидности на продуктова икономическа аберация

По силата на същия критерий се открояват следните разновидности на останалите форми на проявление на продуктово-присъщата икономическа аберация.

А. Разновидности на потребностната икономическа аберация са: (1) **необходимата потребностна икономическа аберация*** (indispensable necessities economic aberration) [в т.ч. (а) **увеличаващата необходима потребностна икономическа аберация*** (increased indispensable necessities economic aberration) и (б) **понижаващата необходима потребностна икономическа аберация*** (decreased indispensable necessities economic aberration)]; (2) **нормалната потребностна икономическа аберация*** (normal necessities economic aberration) [в т.ч. (а) **увеличаващата нормална потребностна икономическа аберация*** (increased normal necessities economic aberration) и (б) **понижаващата нормална потребностна икономическа аберация*** (decreased normal necessities economic aberration)]; (3) **разумната потребностна икономическа аберация*** (rational necessities economic aberration) [в т.ч. (а) **увеличаващата разумна потребностна икономическа аберация*** (increased rational necessities economic aberration) и (б) **понижаващата разумна потребностна икономическа аберация*** (decreased rational necessities economic aberration)].

Б. Разновидности на способностната икономическа аберация са: (1) **необходимата способностна икономическа аберация*** (indispensable abilities economic aberration) [в т.ч. (а) **увеличаващата необходима способностна икономическа аберация*** (increased indispensable abilities economic aberration) и (б) **понижаващата необходима способностна икономическа аберация*** (decreased indispensable abilities economic aberration)]; (2) **нормалната способностна икономическа аберация*** (normal abilities economic aberration) [в т.ч. (а) **увеличаващата нормална способностна икономическа аберация*** (increased normal abilities economic aberration) и (б) **понижаващата нормална способностна икономическа аберация*** (decreased normal abilities economic aberration)]; (3) **разумната способностна икономическа аберация*** (rational abilities economic aberration) [в т.ч. (а) **увеличаващата разумна способностна икономическа аберация*** (increased rational abilities economic aberration) и (б) **понижаващата разумна способностна икономическа аберация*** (decreased rational abilities economic aberration)].

В. Разновидности на потенциалностната икономическа аберация са: (1) **необходимата потенциалностна икономическа аберация*** (indispensable potentiality economic aberration) [в т.ч. (а) **увеличаващата необходима потен-**

циалностна икономическа аберация* (increased indispensable potentiality economic aberration) и (б) *понижаващата необходима потенциалностна икономическа аберация** (decreased indispensable potentiality economic aberration)] (необходимата потребностна и необходимата способностна икономическа аберация са разновидности на необходимата потенциалностна икономическа аберация); (2) *нормалната потенциалностна икономическа аберация** (normal potentiality economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата нормална потенциалностна икономическа аберация** (increased normal potentiality economic aberration) и (б) *понижаващата нормална потенциалностна икономическа аберация** (decreased normal potentiality economic aberration)] (нормалната потребностна и нормалната способностна икономическа аберация са разновидности на нормалната потенциалностна икономическа аберация); (3) *разумната потенциалностна икономическа аберация** (rational potentiality economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата разумна потенциалностна икономическа аберация** (increased rational potentiality economic aberration) и (б) *понижаващата разумна потенциалностна икономическа аберация** (decreased rational potentiality economic aberration)] (разумната потребностна и разумната способностна икономическа аберация са разновидности на разумната потенциалностна икономическа аберация).

Г. Разновидности на стойностната икономическа аберация са: (1) *необходимата стойностна икономическа аберация** (indispensable value economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата необходима стойностна икономическа аберация** (increased indispensable value economic aberration) и (б) *понижаващата необходима стойностна икономическа аберация** (decreased indispensable value economic aberration)]; (2) *нормалната стойностна икономическа аберация** (normal value economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата нормална стойностна икономическа аберация** (increased normal value economic aberration) и (б) *понижаващата нормална стойностна икономическа аберация** (decreased normal value economic aberration)]; (3) *разумната стойностна икономическа аберация** (rational value economic aberration) [в т.ч. (а) *понижаващата разумна стойностна икономическа аберация** (increased rational value economic aberration) и (б) *намаляващата разумна стойностна икономическа аберация** (decreased rational value economic aberration)].

Д. Разновидности на полезностната икономическа аберация са: (1) *необходимата полезностна икономическа аберация** (indispensable utility economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата необходима полезностна ико-*

номическа аберация* (increased indispensable utility economic aberration) и (б) *понижаващата необходима полезностна икономическа аберация** (decreased indispensable utility economic aberration)]; (2) *нормалната полезностна икономическа аберация** (normal utility economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата нормална полезностна икономическа аберация** (increased normal utility economic aberration) и (б) *понижаващата нормална полезностна икономическа аберация** (decreased normal utility economic aberration)]; (3) *разумната полезностна икономическа аберация** (rational utility economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата разумна полезностна икономическа аберация** (increased rational utility economic aberration) и (б) *понижаващата разумна полезностна икономическа аберация** (decreased rational utility economic aberration)].

Е. Разновидности на ценностната икономическа аберация са: (1) *необходимата ценностна икономическа аберация** (indispensable worth economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата необходима ценностна икономическа аберация** (increased indispensable worth economic aberration) и (б) *понижаващата необходима ценностна икономическа аберация** (decreased indispensable worth economic aberration)] (необходимата стойностна и необходимата полезността икономическа аберация са разновидности на необходимата ценностна икономическа аберация); (2) *нормалната ценностна икономическа аберация** (normal worth economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата нормална ценностна икономическа аберация** (increased normal worth economic aberration) и (б) *понижаващата нормална ценностна икономическа аберация** (decreased normal worth economic aberration)] (нормалната стойностна и нормалната полезността икономическа аберация са разновидности на нормалната ценностна икономическа аберация); (3) *разумната ценностна икономическа аберация** (rational worth economic aberration) [в т.ч. (а) *увеличаващата разумна ценностна икономическа аберация** (increased rational worth economic aberration) и (б) *понижаващата разумна ценностна икономическа аберация** (decreased rational worth economic aberration)] (разумната стойностна и разумната полезността икономическа аберация са разновидности на разумната ценностна икономическа аберация).

ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (economic aberration) (**ки**) – във:

икономическа аберация;

необходима икономическа аберация;

нормална икономическа аберация;

нормална продуктова икономическа аберация;
нормална продуктова потребителна икономическа аберация;
нормална продуктова производствена икономическа аберация;
понижаваща икономическа аберация;
понижаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като
продуктов икономически недоимък);
понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа абера-
ция (същото като продуктов потребителен икономически недоимък);
понижаваща нормална продуктова производствена икономическа абера-
ция (същото като продуктов производствен икономически недоимък);
понижаваща продуктова икономическа аберация;
понижаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото ка-
то недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа абера-
ция (същото като потребителен недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова необходима производствена икономическа абера-
ция (същото като производствен недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация;
понижаваща продуктова производствена икономическа аберация;
понижаваща продуктово-присъща икономическа аберация;
понижаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като
продуктова икономическа оскъдност);
понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация
(същото като продуктова потребителен икономическа оскъдност);
понижаваща разумна продуктова производствена икономическа абера-
ция (същото като продуктова производствена икономическа оскъдност);
продуктова икономическа аберация;
продуктова необходима икономическа аберация;
продуктова необходима потребителна икономическа аберация;
продуктова необходима производствена икономическа аберация;
продуктова потребителна икономическа аберация;
продуктова производствена икономическа аберация;
продуктово-присъща икономическа аберация;
разумна икономическа аберация;
разумна продуктова икономическа аберация;
разумна продуктова потребителна икономическа аберация;
разумна продуктова производствена икономическа аберация;

увеличаваща икономическа аберация;
увеличаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като продуктив икономически превес);
увеличаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктив потребителен икономически превес);
увеличаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктив производствен икономически превес);
увеличаваща продуктова икономическа аберация;
увеличаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото като принадлежен икономически продукт);
увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като потребителен принадлежен икономически продукт);
увеличаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация (същото като производствен принадлежен икономически продукт);
увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация;
увеличаваща продуктова производствена икономическа аберация;
увеличаваща продуктово-присъща икономическа аберация;
увеличаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като продуктив икономически излишък);
увеличаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктив потребителен икономически излишък);
увеличаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктив икономически производствен излишък).

ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual economic aberration) (**ки**) – във:

нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална];
нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];
нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];
понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]);
понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като *недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхефективна разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]*);

продуктова икономическа аберация [индивидуална];

продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална];

продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална];

продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална];

продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

продуктово-присъща икономическа аберация [индивидуална];

разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална];

разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща неразумна нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща неразумна нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща неразумна нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като *принаден икономически продукт [индивидуален]*);

увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален]*);

увеличаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *производствен принадлеен икономически продукт [индивидуален]*);

увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически излишък [индивидуален]*);

увеличаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]*);

увеличаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически производствен излишък [индивидуален]*);

увеличаваща свръхэффективна нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща свръхэффективна нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща свръхэффективна нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*).

ИКОНОМИЧЕСКА АБСОРБЦИОННОСТ* (economic absorptivity), **абсорбционна икономическа чувствителност**, (*) – **абсолютна икономическа величина**, която показва какъв размер *входен икономически ингредиент* на някаква *икономическа система* (наричана *ингредиентна икономическа система*) отговоря (съответствува) на единица *неин изходен икономически ингредиент*, респ. какво е изменението на входния икономически ингредиент, което отговаря на единица изменение на изходния икономически ингредиент на същата

тази система. Чрез абсорбционната икономическа чувствителност се реализира *обратният икономически ингредиентор* (*обратният ингредиентен икономически оператор*, обратният оператор на ингредиентната икономическа система), като самата тя се представлява от **абсорбционната ингредиента предавателна икономическа функция*** (absorptive ingrediential transfer economic function) (вж. *ингредиента предавателна икономическа функция*). Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *ингредиентната икономическа реагируемост*, както и разновидност на *икономическата чувствителност*. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна абсорбционна реагируемост на икономическата система. В зависимост от начина, по който абсорбционната чувствителност изразява реагируемостта се различават *средна икономическа абсорбционност* (същото като *средна абсорбционна икономическа чувствителност*) и *пределна икономическа абсорбционност* (същото като *пределна абсорбционна икономическа чувствителност*). Средната икономическа абсорбционност показва **средно** какъв размер входен икономически ингредиент на икономическата система отговоря (съответствува) на единица неин изходен икономически ингредиент. Пределната икономическа абсорбционност е нарастването на входния икономически ингредиент на икономическата система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на неин изходен икономически ингредиент (респ. е съотношението между диференциалното нарастване на входния и диференциалното нарастване на изходния икономически ингредиент).

Когато се приложи *ингредиентната икономическа обратимост*, се конституират следните разновидности на икономическата абсорбционност (на абсорбционната икономическа чувствителност): *зададена икономическа абсорбционност* (*зададена абсорбционна икономическа чувствителност*), *начална икономическа абсорбционност* (*начална абсорбционна икономическа чувствителност*), *инверсна икономическа абсорбционност* (*инверсна абсорбционна икономическа чувствителност*). Когато се приложи *ингредиентната икономическа абстрахируемост*, се конституират следните разновидности на икономическата абсорбционност: *абстрактна икономическа абсорбционност* (*абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност*), *конкретна икономическа абсорбционност* (*конкретна абсорбционна икономическа чувствителност*), *субстанциална икономическа абсорбционност* (*субстанциална абсорбционна икономическа чувствителност*), *ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност* (*ресурсно-субстанциална абсорбционна икономическа чувствителност*), *възпроизводствена икономическа абсорбционност* (*възп-*

производствена абсорбционна икономическа чувствителност) (същото като икономическа разходност), стратификационна икономическа абсорбционност (стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност), същностно-стратификационна икономическа абсорбционност (същностно-стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност) (същото като икономическа предметеност), **стратификационна субстанциална икономическа абсорбционност*** (stratificational substantial economic absorptivity) [**стратисубстанциална икономическа абсорбционност*** (stratisubstantial economic absorptivity)], същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност (същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност) (същото като икономическа натовареност). Всички тези абсорбционности могат да бъдат както средни, така и пределени.

В случай, че съвместно се приложат ингредиентната икономическа обратимост и абстрахируемост, тогава се конституират такива разновидности на икономическата абсорбционност като: **зададена абстрактна икономическа абсорбционност*** (given abstract economic absorptivity), **начална абстрактна икономическа абсорбционност*** (initial abstract economic absorptivity), **инверсна абстрактна икономическа абсорбционност*** (inverse abstract economic absorptivity); **зададена конкретна икономическа абсорбционност*** (given concrete economic absorptivity), **начална конкретна икономическа абсорбционност*** (initial concrete economic absorptivity), **инверсна конкретна икономическа абсорбционност*** (inverse concrete economic absorptivity) и т.н. Всички тези абсорбционности също могат да бъдат както средни, така и пределени.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа абсорбционност се конституират още и съответстващите й понятия за **консуматорска абсорбционност*** (consumptionary absorptivity), **стопанска абсорбционност*** (protoeconomic absorptivity), **пазарно-икономическа абсорбционност*** (marketly-economic absorptivity) и **финансово-пазарно-икономическа абсорбционност*** (financially-marketly-economic absorptivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща абсорбционност*** (sustenance /sustaining/ absorptivity (за абсорбционност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА АБСОРБЦИОННОСТ (economic absorptivity) (**ки**) –
ВЪВ:

абстрактна икономическа абсорбционност;
възпроизводствена икономическа абсорбционност;

зададена икономическа абсорбционност;
икономическа абсорбционност;
инверсна икономическа абсорбционност;
конкретна икономическа абсорбционност;
начална икономическа абсорбционност;
пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
пределна икономическа абсорбционност;
пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
пределна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност;
ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност;
средна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
средна икономическа абсорбционност;
средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
средна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност;
стратификационна икономическа абсорбционност;
субстанциална икономическа абсорбционност;
същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
същностно-стратификационна икономическа абсорбционност.

ИКОНОМИЧЕСКА АБСТРАКЦИЯ (economic abstraction), **предметна икономическа абстракция**, – резултат от мислено отвлечане от едни или други определени свойства и отношения измежду множество от свойства и отношения на изследван конкретен *икономически предмет* (т.ч. *икономически обект*, *икономическа система*, *икономическо явление*, *икономически процес* и т.н.). Може да се реализира във формата на чувствено-нагледен образ [като мисловен или като символен модел (вж. *мисловен модел на икономическата система* и *символен модел на икономическата система*)], във формата на *икономическо понятие* [при абстрахиране на съвкупност от свойства, страни и връзки на икономическия предмет (или на клас от икономически предмети), ядрото на което е знанието за *съществени икономически признаци*, съществени икономически свойства, страни или връзки на предмета (или на клас от предмети)], във формата на *икономическа категория* (последната като най-широко понятие в икономическата наука). Основни разновидности на икономическата абстракция са *обектната икономическа абстракция* (абстракцията при икономи-

.....

ческия обект) и *системната икономическа абстракция* (абстракцията при икономическата система). Вж. *абстрактно в икономиката* и *икономическо абстрахиране*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа абстракция се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска абстракция** (consumptionary abstraction), *стопанска абстракция** (protoeconomic abstraction), *пазарно-икономическа абстракция** (marketly-economic abstraction) и *финансово-пазарно-икономическа абстракция** (financially-marketly-economic abstraction). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща абстракция** (sustenance /sustaining/ abstraction) (за абстракция при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА АБСТРАКЦИЯ (economic abstraction) (**ки**) – във:

икономическа абстракция;
обектна икономическа абстракция;
предметна икономическа абстракция (същото като *икономическа абстракция*);
системна икономическа абстракция.

ИКОНОМИЧЕСКА АБСТРАХИРУЕМОСТ (economic abstractibility /abstractiveness/) (**ки**) – във:

зададена ингредиентна икономическа абстрахируемост;
инверсна ингредиентна икономическа абстрахируемост;
ингредиентна икономическа абстрахируемост;
начална ингредиентна икономическа абстрахируемост.

ИКОНОМИЧЕСКА АВЕЛОКАЦИЯ (economic avellocation) (**ки**) – във:

потребителна икономическа авелокация (същото като *икономическо потребление*);
предипотребителна икономическа авелокация (същото като *икономическо разпределение*);
разпределителна икономическа авелокация (същото като *икономическо разпределение*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ (economic genuineness) (**ки**) – във:

външна достижима икономическа автентичност (вж. *икономическа вероятностност*; *икономическа достоверност*; *икономически пробабитит*; *икономически релиабитит*);

.....

външна реализирана икономическа автентичност (вж. *икономическа осъщественост; икономическа тенденция; икономически реализитит; икономически тендентит*);

външна реализуема икономическа автентичност (вж. *икономическа закономерност; икономическа осъществимост; икономически регулатит; икономически феазитит*);

вътрешна достижима икономическа автентичност (вж. *икономическа вероятностност; икономическа достоверност; икономически пробабитит; икономически релиабитит*);

вътрешна реализирана икономическа автентичност (вж. *икономическа осъщественост; икономическа тенденция; икономически реализитит; икономически тендентит*);

вътрешна реализуема икономическа автентичност (вж. *икономическа закономерност; икономическа осъществимост; икономически регулатит; икономически феазитит*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОВАРИАЦИЯ (economic autocovariance) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа автоковариация с периодичен детерминиран компонент (същото като **автоковариация в икономиката с периодичен детерминиран компонент**; вж. *икономически тригонометричен полином*);

икономическа автоковариация с постоянен детерминиран компонент (същото като **автоковариация в икономиката с постоянен детерминиран компонент**; вж. *икономически тригонометричен полином*);

нормирана икономическа автоковариация (вж. *коэффициент на икономическа автоковариация*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОВАРИАЦИЯ С ПЕРИОДИЧЕН ДЕТЕРМИНИРАН КОМПОНЕНТ* (economic autocovariance with periodical determinate component) – същото като **автоковариация в икономиката с периодичен детерминиран компонент** (вж. *икономически тригонометричен полином*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОВАРИАЦИЯ С ПОСТОЯНЕН ДЕТЕРМИНИРАН КОМПОНЕНТ* (economic autocovariance with constant determinate component) – същото като **автоковариация в икономиката с постоянен детерминиран компонент** (вж. *икономически тригонометричен полином*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (economic auto-correlative /autocorrelationary/ function) – същото като *автокорелационна функция в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (economic auto-correlative /autocorrelationary/ functions) (**ки**) – във:

икономическа автокорелационна функция (същото като *автокорелационна функция в икономиката*);

икономическа автокорелационна функция на Стилтес, Т. (същото като *автокорелационна функция Т. Стилтес в икономиката*; вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

полярна икономическа автокорелационна функция (вж. *полярна икономическа корелационна функция*);

релейна икономическа автокорелационна функция (вж. *релейна икономическа корелационна функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СТИЛТЕС, Т. (Stieltjes economic autocorrelative /autocorrelationary/ functions) – същото като **автокорелационна функция Т. Стилтес в икономиката** (вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОРЕЛАЦИЯ (economic autocorrelation) – вид *икономическа корелация* (вид *корелационна зависимост в икономиката*); представлява обвързаност и релевантност между членовете на един и същ икономически ред x (които се разглеждат като състояния на *случайната икономическа величина* X). В зависимост от отдалечеността помежду им се разграничават *икономическа автокорелация от първи ред* (economic autocorrelation of first range) – когато е между два съседни члена в реда, *икономическа автокорелация от втори ред* (economic autocorrelation of second range) – когато е между два члена в реда, между които има един член, *икономическа автокорелация от трети ред* (economic autocorrelation of third range) – когато е между два члена в реда, между които има два последователни члена, и т.н. Изобщо, *икономическа автокорелация от k -ти ред* (economic autocorrelation of k -range) е налице, когато тя е между два члена в статистическия ред, между които има разположени последователно $k - 1$ члена. Отсъствието на икономическата автокорелация е необходимо условие за коректно прилагане на метода на най-малките квадрати (вж. *метод на най-малките квадрати*). Числено тя се определя чрез *коэффициента на икономическата ав-*

токорелация, който е вид коефициент на икономическа корелация. Последният е съотношението между икономическата ковариация $R_{xx}(k)$, наричана още икономическа автокорелационна функция (автокорелационна функция в икономиката) (която е вид корелационна функция в икономиката), от една страна, и икономическата дисперсия, от друга.

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОРЕЛАЦИЯ (economic autocorrelation) (**ки**) –
във:

коефициент на икономическа автокорелация;
икономическа автокорелация.

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОНОМНОСТ (economic autonomy) – същото като **автономност на икономическата система** (вж. *автономност в икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА АВТОНОМНОСТ (economic autonomy) (**ки**) – във:

външна икономическа автономност (същото като **автономност към икономическата система**; вж. *автономност в икономическата система*);

вътрешна икономическа автономност (същото като *автономност в икономическата система*);

икономическа автономност (същото като **автономност на икономическата система**; вж. *автономност в икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА АДАПТИВНОСТ* (economic adaptability), **адаптивност на икономическата система**, – способност (свойство) на *икономическата система* (в частност – на *системата на икономическо управление*) да постига *динамична икономическа устойчивост* (*динамична икономическа стабилност*) чрез *икономическо адаптиране* към измененията във външната и вътрешната среда. Потребността от икономическо адаптиране възниква обикновено когато априорната информация е недостатъчна и на *икономическия регулатор* се придават функции за приспособяване към променящите се условия. Адаптивността на икономическата система е толкова по-голяма, колкото по-малко са регламентирани структурата на програмиращия блок (респ. икономическата програма) и структурата на управляващия (респ. на регулиращия) блок. Тогава управляващият (респ. регулиращият) блок се обучава (се самообучава), като натрупва информация и се усъвършенствува в съответствие с правилата на функционирането и стимулирането на развитието на икономическата система. Променя се съотношението между програмиращия и управляващия (регули-

рация) блок, като част от функциите на първия преминават към втория. Адаптивността на икономическата система се определя именно от способността на нейната организация да регулира това съотношение. Вж. *адаптиране на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА АКСИОМА (economic axiom) – положение на икономическата теория, което при нейното дедуктивно построение не се доказва в нея, а се приема за изходно, отправно, лежащо в основата на доказателството на други положения на тази теория; *икономическо съждение*, което се приема без доказателства при построяването на икономическата теория. Обикновено в качеството на икономически аксиоми се избират такива икономически твърдения, които са определено истинни, без да предизвикват съмнения по силата на своята простота и яснота. Според Фр. Енгелс при исторически подход аксиомите са не изходно начало на познанието, а негов заключителен резултат. В този смисъл е неправилно да се смята, че в съдържателната икономическа теория дадена икономическа аксиома е въведена в нея въобще, без каквото и да е било първично обосноваване.

ИКОНОМИЧЕСКА АКСИОМА (economic axiom) (**ки**) – във:

икономическа аксиома;

независимост на икономическата аксиома;

непротиворечивост на системата от икономически аксиоми;

пълнота на системата от икономически аксиоми.

ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ (economic activity) (същото като *икономическа кинетичност* и *кинетична икономическа синергия*) – целенасочено *икономическо движение*, при което някаква *възпроизводствена икономическа единица* създава определено *икономическо благо*; *кинетична икономическа синергия** (kinetic economic synergy) [*икономическа кинетичност** (economic kineticality)], която е *формата* или още *външното състояние* на *кинетичната икономическа енергия** (kinetic economic energy) (последната в качеството ѝ на *икономическо съдържание* [тя е и форма (външно състояние) на кинетичния икономически ингредиент] (вж. *икономическа дейност*). В това взаимоотношение кинетичната икономическа енергия е определяща, а кинетичната икономическа синергия е решаваща. Кинетичната икономическа синергия е целенасочено и пълноценно самоорганизирана в икономическото възпроизводство кинетична икономическа енергия, така че с намалена икономическа ентропия ефективно да бъде използвана при създаването на икономически ин-

гредиент, удовлетворяващ определени икономически потребности. При тези условия свойствата на микроструктурата в кинетичната икономическа енергия стават свойства на цялостност в кинетичната икономическа синергия (на икономическата активност), с което се създават допълнителни възможности за използване на кинетичния икономически ингредиент. При **синергетично икономическо кинетизиране*** (synergetic economic kinetation) (синергетичното икономическо активизиране) (вж. *икономическа дейност* и *икономическа потенциалност*) потенциалната икономическа синергия (икономическата потенциалност, икономическият свитък) се преобразува в кинетична икономическа синергия (в икономическа активност) подобно на отпускане на свита пружина, където от своя страна потенциалната икономическа синергия е **формата** или още **външното състояние** на потенциалната икономическа енергия (последната в качеството ѝ на *икономическо съдържание*). {Потенциалната икономическа енергия е **икономическата енергия**, която е необходима да се въздейства отвън върху елементите на някаква *консервативна икономическа система*, така че тя да приведе от дадено фактическо състояние в някакво желано състояние, условно наречено нулево, и която е равна на **икономическата работа**. Кинетичната икономическа енергия е икономическата енергия на движението на елементите на *икономическата система* при определена тяхна скорост.}

Синергетичният потенциален икономически ингредиент е синергетичен кинетичен икономически ингредиент в състояние на синергетична свитост, т.е. е **синергетична икономическа конвулвент*** (synergetic economic convulvent), а синергетичният кинетичен икономически ингредиент е разтегнат синергетичен потенциален икономически ингредиент, т.е. е **синергетична икономическа еволвент*** (synergetic economic evolvent), така че тук синергетичното икономическо активизиране (преходът от икономическа потенциалност към икономическа активност) е процес на **синергетично икономическо разтягане** (synergetic economic evolsion); други синоними на този процес са **синергетична икономическа екстензия*** (synergetic economic extension), **синергетична икономическа еволулсия*** (synergetic economic evolvulsion), **синергетична икономическа деконвулсия*** (synergetic economic deconvulsion).

Според *икономическата ингредиентност* основни разповидности на икономическата активност са (1) **усвояващата икономическа активност*** (assimilating economic activity) [**входната икономическа активност*** (input economic activity)] и (2) **създаващата икономическа активност*** (giving

economic activity) [*изходната икономическа активност** (output economic activity)].

Според *общностния икономически статут* разновидности на икономическата активност са: (1) *субтиикономическата активност** (subtieconomic activity) [в т.ч. *усвояващата субтиикономическа активност** (assimilating subtieconomic activity) и *създаващата субтиикономическа активност** (giving subtieconomic activity)]; (2) *обтиикономическата активност** (obtieconomic activity) [в т.ч. *усвояващата обтиикономическа активност** (assimilating obtieconomic activity) и *създаващата обтиикономическа активност** (giving obtieconomic activity)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата активност са:

(1) *уницентиталната икономическа активност** (unicentital economic activity) {в т.ч. *уницентиталната усвояваща икономическа активност** (unicentital assimilating economic activity) и *уницентиталната създаваща икономическа активност** (unicentital giving economic activity)};

(2) *трансцентиталната икономическа активност** (transcentital economic activity) {в т.ч. *трансцентиталната усвояваща икономическа активност** (transcentital assimilating economic activity) и *трансцентиталната създаваща икономическа активност** (transcentital giving economic activity)};

(3) *инцентиталната икономическа активност** (incentital economic activity) {в т.ч. *инцентиталната усвояваща икономическа активност** (incentital assimilating economic activity) и *инцентиталната създаваща икономическа активност** (incentital giving economic activity)};

(4) *центиталната икономическа активност** (centital economic activity) {в т.ч. *центиталната усвояваща икономическа активност** (centital assimilating economic activity) и *центиталната създаваща икономическа активност** (centital giving economic activity)}.

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата активност са:

(1) *унисъзидателната икономическа активност** (unimaking economic activity) {в т.ч. *унисъзидателната усвояваща икономическа активност** (unimaking assimilating economic activity) и *унисъзидателната създаваща икономическа активност** (unimaking giving economic activity)};

(2) *съзидателната икономическа активност** (making economic activity) {в т.ч. *съзидателната усвояваща икономическа активност** (making assimila-

assimilating economic activity) и **съзидателната създаваща икономическа активност*** (making giving economic activity));

(3) **изпълнителната икономическа активност*** (implementary economic activity) {в т.ч. **изпълнителната усвояваща икономическа активност*** (implementary assimilating economic activity) и **изпълнителната създаваща икономическа активност*** (implementary giving economic activity));

(4) **творческата икономическа активност*** (creative economic activity) {в т.ч. **творческата усвояваща икономическа активност*** (creative assimilating economic activity) и **творческата създаваща икономическа активност*** (creative giving economic activity));

(5) **работната икономическа активност*** (working economic activity) {в т.ч. **работната усвояваща икономическа активност*** (working assimilating economic activity) и **работната създаваща икономическа активност*** (working giving economic activity));

(6) **сътворителната икономическа активност*** (creating economic activity) {в т.ч. **сътворителната усвояваща икономическа активност*** (creating assimilating economic activity) и **сътворителната създаваща икономическа активност*** (creating giving economic activity)).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на икономическата активност са:

(1) **възпроизводствената икономическа активност*** (reproductional economic activity) {в т.ч. **възпроизводствената усвояваща икономическа активност*** (reproductional assimilating economic activity) и **възпроизводствената създаваща икономическа активност*** (reproductional giving economic activity));

(2) **производствената икономическа активност*** (production economic activity) {в т.ч. **производствената усвояваща икономическа активност*** (production assimilating economic activity) и **производствената създаваща икономическа активност*** (production giving economic activity));

(3) **разменната икономическа активност*** (exchange economic activity) {в т.ч. **разменната усвояваща икономическа активност*** (exchange assimilating economic activity) и **разменната създаваща икономическа активност*** (exchange giving economic activity));

(4) **разпределителната икономическа активност*** (distribution economic activity) {в т.ч. **разпределителната усвояваща икономическа активност*** (distribution assimilating economic activity) и **разпределителната създаваща икономическа активност*** (distribution giving economic activity));

(5) *потребителната икономическа активност** (consumption economic activity) {в т.ч. *потребителната усвояваща икономическа активност** (consumption assimilating economic activity) и *потребителната създаваща икономическа активност** (consumption giving economic activity)};

(6) *стопанствената икономическа активност** (proeconomizing economic activity) {в т.ч. *стопанствената усвояваща икономическа активност** (proeconomizing assimilating economic activity) и *стопанствената създаваща икономическа активност** (proeconomizing giving economic activity)};

(7) *следпроизводствената икономическа активност** (post-production economic activity) {в т.ч. *следпроизводствената усвояваща икономическа активност** (post-production assimilating economic activity) и *следпроизводствената създаваща икономическа активност** (post-production giving economic activity)};

(8) *предипотребителната икономическа активност** (before-consumption economic activity) {в т.ч. *предипотребителната усвояваща икономическа активност** (before-consumption assimilating economic activity) и *предипотребителната създаваща икономическа активност** (before-consumption giving economic activity)};

(9) *посредническата икономическа активност** (intermediationary economic activity) {в т.ч. *посредническата усвояваща икономическа активност** (intermediationary assimilating economic activity) и *посредническата създаваща икономическа активност** (intermediationary giving economic activity)};

(10) *бизнес икономическа активност** (business economic activity) {в т.ч. *бизнес усвояваща икономическа активност** (business assimilating economic activity) и *бизнес създаваща икономическа активност** (business giving economic activity)};

(11) *алокативна икономическа активност** (allocative economic activity) {в т.ч. *алокативна усвояваща икономическа активност** (allocative assimilating economic activity) и *алокативна създаваща икономическа активност** (allocative giving economic activity)}.

ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ (economic activity) (**ки**) – във:

икономическа активност;

създаваща икономическа активност (вж. *икономическа активност*);

усвояваща икономическа активност (вж. *икономическа активност*).

ИКОНОМИЧЕСКА АКТФЕНОСТ* (economic aspheness) – същото като **феностен икономически актив** (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо експоявление*).

ИКОНОМИЧЕСКА АКТЦЕННОСТ* (economic asworth) – същото като **ценностен икономически актив** (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо експоявление*).

ИКОНОМИЧЕСКА АКУМУЛАТИВНОСТ (economic accumulativity) (**ки**) – във: *ингредиентна икономическа акумулативност*.

ИКОНОМИЧЕСКА АКЦИДЕНЦИЯ* (economic accidence) – положение (състояние) на *икономическия предмет* (в т.ч. и *икономическо явление, икономически процес, икономически обект, икономическа система*), което е негово променливо, преминаващо, несъществено, случайно свойство и от което може да се абстрахираме, без с това същността на предмета да претърпи промяна.

ИКОНОМИЧЕСКА АЛГЕБРА* (economic algebra) – такова *линейно /векторно/ икономическо пространство X* , ако в него е определена операция, поставяща в съответствие всяка подредена двойка (x, y) от *икономически елементи* на X някакъв трети елемент на X , означаващ с xy и наричан произведение на x и y , и ако тази операция удовлетворява следните аксиоми: (1) $(xy)z = x(yz)$; (2) $x(y + z) = xy + xz$; (3) $(x + y)z = xz + yz$; (4) $(\alpha x)(\beta y) = (\alpha\beta)(xy)$. В тези аксиоми x, y и z са произволни елементи на линейното икономическо пространство X , а α и β са произволни скалари. Когато *икономическото поле* от скалари е реално, е налице **реална икономическа алгебра*** (real economic algebra) [респ. **реална линейна икономическа алгебра*** (real linear economic algebra)], а когато то е комплексно – **комплексна икономическа алгебра*** (complex economic algebra) [респ. **комплексна линейна икономическа алгебра*** (complex linear economic algebra)]. В случай че $xy = yx$ за която и да е двойка от икономически елементи (x, y) , тогава е налице **комутативна икономическа алгебра*** (commutative economic algebra) [респ. **комутативна линейна икономическа алгебра*** (commutative linear economic algebra)]. Вж. и *линейно икономическо преобразуване*.

ИКОНОМИЧЕСКА АЛГЕБРА (economic algebra) (**ки**) – във:

икономическа алгебра;

комплексна икономическа алгебра (вж. *икономическа алгебра*);

комутативна икономическа алгебра (вж. *икономическа алгебра*);

операции на универсалната икономическа алгебра (същото като **основни алгебрични икономически операции**; вж. *универсална икономическа алгебра*);

операционна икономическа алгебра (същото като *универсална икономическа алгебра*);

реална икономическа алгебра (вж. *икономическа алгебра*);

релационна икономическа алгебра (вж. *алгебрична икономическа система*);

сигнатура на универсалната икономическа алгебра (вж. *универсална икономическа алгебра*);

универсална икономическа алгебра.

ИКОНОМИЧЕСКА АЛОКАЦИЯ (economic allocation) (като смислово понятие, което е по-широко от употребяваното в литературата), **нестоково икономическо следпроизводство**, (*) – вид възпроизводствена *икономическа конфигурация* (конфигурация на *икономическото възпроизводство*), която за даден **възпроизводствен икономически цикъл** (вж. *възпроизводствена икономическа система*) е съставена от логически последователно свързани фази на възпроизводството, започващи след *икономическата размяна* (а ако такава няма конституирана – след *икономическото производство*) и завършващи с *икономическото потребление в икономиката*; в които фази дейността на участниците (единиците, агентите) във възпроизводствения процес е **насочено разполагане** (разпределение) на тяхното *възпроизводствено богатство* (постановка, която се различава значимо от общовъзприетата); употребява се още и като общо понятие за коя да е възпроизводствена фаза (вж. *възпроизводствени икономически фази*) в посочения обхват. Според поддържащата форма на икономиката – *непазарна икономика*, *пазарна икономика*, *нефинансова пазарна икономика* или *финансова пазарна икономика* (вж. *поддържане*), разновидности на икономическия бизнес съответно са: (1) икономическата алокация като такана – тя **поне** включва икономическото разпределение и икономическото потребление, (2) **непазарно-икономическата алокация*** (non-marketly-economic allocation) – тя включва **само** икономическото разпределение и икономическото потребление, (3) **пазарно-икономическата алокация*** (marketly-economic allocation) – тя включва **поне** икономическото разпределение и икономическото потребление, (4) **нефинансово-пазарно-икономическата алокация*** (non-financially-marketly-economic business) – тя

също включва **само** икономическото разпределение и икономическото потребление, и (5) **финансово-пазарно-икономическата алокация*** (financially-marketly-economic business) – тя включва финансовата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление. *Икономическият бизнес* и икономическата алокация изчерпват икономическото възпроизводство. Вж. *афикасно икономическо благо*.

В общия случай (фиг. 1) алокацията включва *финансовата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление*, означавани като **алокационни икономически фази*** (allocative economic phases). Икономическата алокация **едновременно** е:

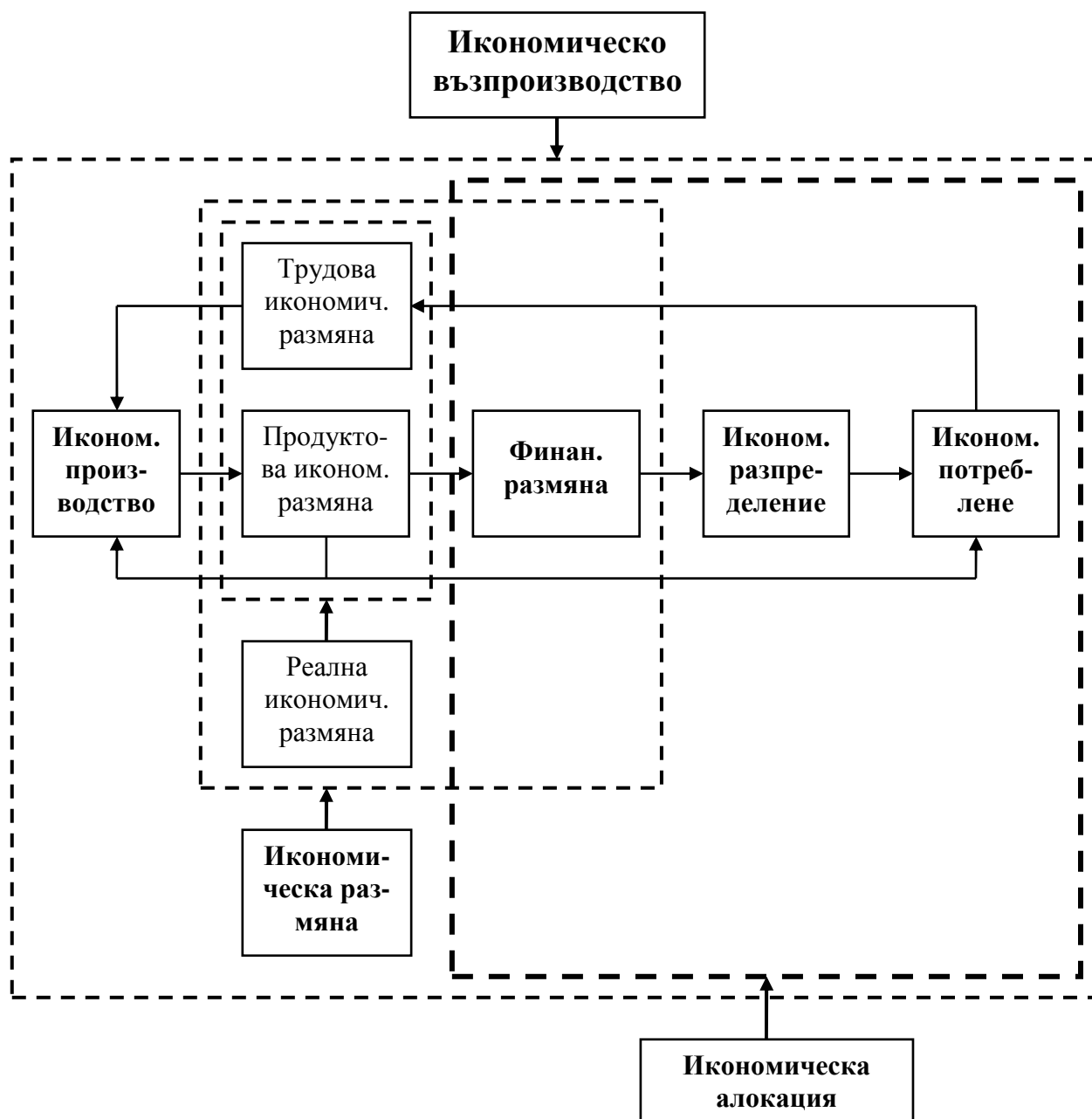
(1) обединение (вж. *икономическо обединение* и *икономическо сечение*) на *непотребителна икономическа алокация* и *икономическо потребление*, където, от своя страна, непотребителната (същото като *посредническа икономическа алокация*) е обединение на (α) *финансова размяна* и (β) *икономическо разпределение*,

(2) обединение на (а) *финансова размяна* и (б) *нефинансова икономическа алокация* (същото като *икономическа аелокация*), от своя страна, нефинансовата икономическа алокация е обединение на (α) *икономическо разпределение* и (β) *икономическо потребление*,

(3) обединение на *финансова размяна, икономическо разпределение и икономическо потребление* {където, от своя страна: (а) финансовата размяна е същото като *финансово икономическо посредничество*, като *финансова икономическа алокация*, като *финансов икономически бизнес*, като *финансово икономическо предипотребление* и като *финансово икономическо следпроизводство*; (б) икономическото разпределение е същото като *разпределително икономическо посредничество*, като *разпределителна икономическа алокация*, като *разпределително икономическо предипотребление* и като *разпределително икономическо следпроизводство*; (в) икономическото потребление **едновременно** е (α) *потребителна икономическа алокация*, (β) *непосредническо икономическо следпроизводство*, (γ) *продуктова икономическа алокация* (същото като *непосредническа икономическа алокация*), (δ) *потребително икономическо следпроизводство* и (ε) **едновременно** е [1] сечение на *икономическо стопанисване* и *икономическо следпроизводство*; [2] сечение на *икономическо стопанисване* и *икономическа алокация* [3] сечение на *икономическо стопанисване* и *нефинансова икономическа алокация*, където икономическото стопанисване е обединение на *икономическо производство* и *икономическо потребление*; (г) икономическото производство **едновременно** е (α) *производствен икономи-*

чески бизнес, (β) непосредническо икономическо предипотребление, (γ) незапазен икономически бизнес, (δ) производствено икономическо предипотребление и (ε) едновременно е [1] сечение на икономическо стопанисване и икономическо предипотребление, [2] сечение на стопанисване и бизнес, [3] сечение на икономическо стопанисване и нефинансов икономически бизнес}.

Фиг. 1. Икономическа алокация в общия й случай (включва финансова размяна, икономическо разпределение и икономическо потребление)

ИКОНОМИЧЕСКА АЛОКАЦИЯ (economic allocation) (**ки**) – във:

икономическа алокация;

непазарна икономическа алокация (същото като нефинансова икономическа алокация);

непосредническа икономическа алокация (същото като икономическо потребление);

непотребителна икономическа алокация (non-consumptionary economic allocation);

непредприемаческа икономическа алокация (същото като *нефинансова икономическа алокация*);

неразпределителна икономическа алокация;

нефинансова икономическа алокация;

посредническа икономическа алокация (същото като *непотребителна икономическа алокация*);

потребителна икономическа алокация (същото като *икономическо потребление*);

предипотребителна икономическа алокация (същото като *непотребителна икономическа алокация*);

продуктова икономическа алокация (същото като *икономическо потребление*);

разпределителна икономическа алокация (същото като *икономическо разпределение*);

финансова икономическа алокация (същото като *финансова размяна*).

ИКОНОМИЧЕСКА АЛТЕРНАТИВА* (economic alternative), **алтернатива в икономиката**, изключваща **икономическа дизюнкция**, **строга икономическа дизюнкция**, **икономическа антиеквиваленция**, **функция на икономическата неравнозначност**, – такава *икономическа съждителна функция* c , която е истинна тогава, когато или е истинно икономическото съждение a , или е истинно икономическото съждение b , т.е. “или a , или b ”. Икономическата алтернатива може да се означава с израза $a \vee b$, т.е. $c \equiv a \vee b$. Икономическата съждителна функция c е ново, по-сложно **икономическа съждение** (economic sentence /proposition/), образувано от алтернативата между съжденията a и b . Вж. *алтернатива* и *алтернативна икономическа система*, както и *многокритериална оптимизационна икономическа задача*.

ИКОНОМИЧЕСКА АЛТЕРНАТИВА (economic alternative) (**ки**) – във:

ефективна икономическа алтернатива (вж. *многокритериална оптимизационна икономическа задача*);

икономическа алтернатива;

независимост на несвързаните икономически алтернативи (вж. *метод на арбитражните икономически решения*).

ИКОНОМИЧЕСКА АМБИВАЛЕНТНОСТ* (economic ambivalence) (*) – двойственост, взаимна зависимост между *икономическите ингредиенти* на някаква *икономическа система*. Проявява се най-вече в *икономическото регулиране* като форма на взаимозависимост между изхода и входа (изходния и входния ингреидент) на *регулаторната икономическа система*. Специфичен израз на икономическата амбивалентност е раздвояването на икономическата потенциалност (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*), при което в *икономическото производство* тя се превръща едновременно в *икономическа потребност* и *икономически продукт*, потребителското взаимодействие и сливане между които в *икономическото потребление* възстановява отново изчерпаната в производството потенциалност. Така че в основата на кръговрата на *икономическото възпроизводство* (фази на което са производството и потреблението), в т.ч. и на *икономическото стопансване*, в крайна сметка стои икономическата амбивалентност като вътрешноприсъщо на него *икономическо свойство*.

ИКОНОМИЧЕСКА АМПЛИТУДА (economic amplitude) – същото като *амплитуда на икономическия цикъл*.

ИКОНОМИЧЕСКА АМФИБОЛИЯ* (economic amphiboly) – двусмисленост на някакво *икономическо съждение*, което произтича от употребата на такива *икономически термини*, които могат да бъдат изтълкувани по различен начин.

ИКОНОМИЧЕСКА АНАЛОГИЯ (economic analogy) – понятие, което стои близо до *икономическото подобие*. Тя е наличие в две (или в повече от две) *икономически системи* (представящи някакви *икономически обекти* или техни модели), наречени **икономически аналози** (economic analoges), на общи условия (например на някакви *икономически свойства* или *икономически отношения*), които дават възможност да се пренася *икономическа информация* от една система (обект), представляваща *икономически модел*, към друга система (обект), представляваща икономически прототип (оригинал), и върху тази основа да се правят изводи за прототипа. Логическата структура на извода може да бъде различна. Например когато пренасяната икономическа информация е свързана с икономическите свойства, а основание за такова пренасяне е общността на икономическите признаци в двата обекта, икономическата аналогия се определя като *икономическа парадигма*. Изводите по икономическа аналогия (респ. самите икономически аналогии) могат да бъдат класифицирани според характера на предпоставките и на заключенията. В изводите по аналогия

предпоставките описват икономическия модел, а заключенията – икономическия прототип. Над тази класификация се надгражда класификация на изводите по икономическа аналогия (респ. на самите икономически аналогии) според типовете на използваните основания. Наред с това се разграничават и два основни типа икономически аналогии – по свойства и по отношения. *Икономическата аналогия по свойства* е правене на изводи чрез пренасяне (приписване) на икономически свойства от модела към прототипа (оригинала). Разграничават се две нейни разновидности: **икономическа аналогия по константи*** (economic analogy by a constants) – когато се пренася някакво точно определено икономическо свойство, и **икономическа аналогия по променливи*** (economic analogy by a variables) – когато се пренася кое да е икономическо свойство. От своя страна втората разновидност се подразделя на два класа: **позитивна икономическа аналогия*** (positive economic analogy) – когато в прототипа се пренася икономическо свойство, открито в икономическия модел, и **негативна икономическа аналогия*** (negative economic analogy) – когато в прототипа се пренася фактор на отсъствие на някакво икономическо свойство в икономическия модел. *Икономическата аналогия по отношения* е правене на извод чрез пренасяне (приписване) на икономически отношения от модела към прототипа (оригинала). Разграничават се многобройни нейни разновидности. Такива са например: (1) **функционалната икономическа аналогия*** (functional economic analogy) – когато върху основата на тъждество на функциите на двата сравнявани икономически обекта се прави извод за тъждество между техните структури (чрез нея се изграждат кибернетичните, т.е. *функционалните икономически модели*, които използват *функционалното икономическо подобие*); (2) **структурната икономическа аналогия*** (structural economic analogy) – когато върху основата на тъждество на структурите на двата сравнявани икономически обекта се прави извод за тъждество между техните функции (чрез нея се изграждат *структурните икономически модели*, които използват *структурното икономическо подобие*).

ИКОНОМИЧЕСКА АНАЛОГИЯ (economic analogy) (**ки**) – във:

икономическа аналогия;

икономическа аналогия по константи (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

икономическа аналогия по отношения;

икономическа аналогия по променливи (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

икономическа аналогия по свойства;

негативна икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

нестрога икономическа аналогия;

позитивна икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по свойства*);

проста икономическа аналогия;

размита икономическа аналогия (същото като *размито икономическо отношение на аналогия*);

строга икономическа аналогия;

структурна икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по отношения*);

функционална икономическа аналогия (вж. *икономическа аналогия по отношения*).

ИКОНОМИЧЕСКА АНАЛОГИЯ ПО КОНСТАНТИ* (economic analogy by constants) – вж. *икономическа аналогия по свойства*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНАЛОГИЯ ПО ОТНОШЕНИЯ* (economic analogy by relations) – *икономическата аналогия*, при която се прави извод чрез пренасяне (приписване) на *икономически отношения* от *икономическия модел* към *икономическия прототип* (към оригинала). Разграничават се многобройни нейни разновидности. Такива са например: (1) **функционалната икономическа аналогия*** (functional economic analogy) – когато върху основата на тъждество на функциите на двата сравнявани икономически обекта се прави извод за тъждество между техните структури (чрез нея се изграждат кибернетичните, т.е. *функционалните икономически модели*, които използват *функционалното икономическо подобие*); (2) **структурната икономическа аналогия*** (structural economic analogy) – когато върху основата на тъждество на структурите на двата сравнявани икономически обекта се прави извод за тъждество между техните функции (чрез нея се изграждат *структурните икономически модели*, които използват *структурното икономическо подобие*).

ИКОНОМИЧЕСКА АНАЛОГИЯ ПО ПРОМЕНЛИВИ* (economic analogy by variables) – вж. *икономическа аналогия по свойства*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНАЛОГИЯ ПО СВОЙСТВА* (economic analogy by attributes) – *икономическата аналогия*, при която се прави извод чрез пренася-

не (приписване) на *икономически свойства* от *икономическия модел* към икономическия прототип (оригинала). Разграничават се две нейни разновидности: **икономическа аналогия по константи*** (economic analogy by a constants) – когато се пренася някакво точно определено икономическо свойство, и **икономическа аналогия по променливи*** (economic analogy by a variables) – когато се пренася кое да е икономическо свойство. От своя страна втората разновидност се подразделя на два класа: **позитивна икономическа аналогия*** (positive economic analogy) – когато в прототипа се пренася икономическо свойство, открито в икономическия модел, и **негативна икономическа аналогия*** (negative economic analogy) – когато в прототипа се пренася фактор на отсъствие на някакво икономическо свойство в икономическия модел.

ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ (economic engageness), **стратисубстанциална икономическа ангажираност, (*)** – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicant) или още **експлициентен икономически антецедент*** (explicit economic antecedent)] на някаква зададена *експлицитно-противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност) се индуцира от (съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплициент*** (consequential economic implicant) или още **имплициентен икономически консеквент*** (implicit economic consequent)] на същата тази система (вж. *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* и *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Може да се разглежда още като **свойство** на консеквентния икономически имплициент с някаква интензивност да изисква наличието на определен антецедентен икономически експлициент при зададената експлицитно-противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна експлицитно-противонасочено-дефинирана стратисубстанциална *ингредиентна предавателна икономическа функция*.

Икономическата ангажираност е такъв вид показател за *икономическа натовареност*, който съчетава в себе си едновременно свойствата на *икономическата разходност* и *икономическата предметеност*. **Веднаж**, тя е **опредметена разходност** на консеквентния икономически имплициент и затова е произведение на имплицитната икономическа разходност (на имплицитната консеквентна икономическа антецедентност) с антецедентната икономическа

определеност (с антецедентната имплицитна икономическа експлицитност) и, **втори път**, е **разходна определеност** на консеквентния икономически имплицит и затова е произведение на консеквентната икономическа определеност (на консеквентната имплицитна икономическа експлицитност) с експлицитната икономическа разходност (с експлицитната консеквентна икономическа антецедентност).

При постоянни други условия икономическата ангажираност е обратнопропорционална на *икономическата използваемост*. Важни разновидности на икономическата ангажираност са *средната икономическа ангажираност* и *пределната икономическа ангажираност*. Сред множеството от разновидности на икономическата ангажираност (които се конституират според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа ангажираност*, която е предимно коментираната в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа ангажираност обикновено се подразбира диспозиционната възпроизводствена икономическа ангажираност. Същото се отнася и за средната икономическа ангажираност (под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност*), и за пределната икономическа ангажираност (под която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност*).

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) **текуща икономическа ангажираност** (flowing economic engageness) – тя показва какъв **текущ антецедентен икономически експлицит*** (flowing antecedental economic explicit) в експлицитно-противонасочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **текущ консеквентен икономически имплицит*** (flowing consequential economic implicit), и (2) **интегрална икономическа ангажираност** (integral economic engageness) – тя показва какъв текущ антецедентен икономически експлицит в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **интегрален консеквентен икономически имплицит*** (integral consequential economic implicit) (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа ангажираност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска ангажираност*** (consumptionary

engageness), **стопанска ангажираност*** (protoeconomic engageness), **пазарно-икономическа ангажираност*** (marketly-economic engageness) и **финансово-пазарно-икономическа ангажираност*** (financially-marketly-economic engageness). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща ангажираност*** (sustenance /sustaining/ engageness) (за ангажираност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ (economic engageness) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;

диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

икономическа ангажираност;

интегрална диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

интегрална специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;

пределна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна икономическа ангажираност;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

пределна стратисубстанциална икономическа ангажираност (същото като пределна икономическа ангажираност);

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;

средна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна икономическа ангажираност;

средна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност;

средна стратисубстанциална икономическа ангажираност (същото като средна икономическа ангажираност);

стратисубстанциална икономическа ангажираност (в същото като икономическа ангажираност);

текуща диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. диспозиционна производствена икономическа ангажираност);

текуща специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност);

текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*);

текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*).

ИКОНОМИЧЕСКА АНИЗОТРОПНОСТ* (economic anisotropy) (*) – такова свойство на подредено икономическо множество (вж. *отношение на икономически порядък*), щото *при смяна на посоката* на редуване на (на движение през) икономическите елементи съгласно с неговата подреденост някакво тяхно свойство (което дефинира вида на икономическата анизотропност) се променя съобразно със смяната на посоката. Вж. *икономическа изотропност*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИДИЗЮНКЦИЯ (economic antidisjunction) – същото като *алтернативно икономическо отрицание*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИЕКВИВАЛЕНЦИЯ (economic antiequivalency) – същото като *икономическа алтернатива*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИИМПЛИКАЦИЯ* (economic antiimplication), **антиимпликация в икономиката, отрицание на икономическата импликация** – такава *икономическа съждителна функция c* , при която не е истинно *икономическото съждение*, че, ако икономическото съждение *a* е истинно, то икономическото съждение *b* също е истинно, т.е. не е истина, че “ако *a*, то *b*”. Икономическата антиимпликация се означава с израза $a \nrightarrow b$, т.е. $c \equiv a \nrightarrow b$. Икономическата съждителна функция *c* е ново, по-сложно *икономическо съждение* (economic sentence /proposition/), образувано от антиимпликацията между икономическите съждения *a* и *b*. Вж. *антиимпликация*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИКОНЮНКЦИЯ* (economic anticonjunction) **отрицание на икономическата конюнкция**, – такава *икономическа съждителна функция c* , която е истинна тогава и само тогава, когато не е истинно *икономическото съждение*, че едновременно е истинно икономическото съждение *a* и е истинно икономическото съждение *b*, т.е. не е истина, че “*a* и *b*”. Тук икономическата съждителна функция *c* е ново, по-сложно *икономическо съждение* (economic sentence /proposition/), образувано от антиконюнкцията между икономическите съждения *a* и *b*. Вж. *антиконюнкция*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИНОМИЯ* (economic antinomy) – положение в икономическата теория, при което се доказват две взаимноизключващи се икономически съждения, като всяко от тях е изведено с убедителни за теорията методи. Вж. *икономическа предикативност*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИРЕФЛЕКСИЯ (economic antireflection) (**ки**) – във:
размита икономическа антирефлексия (вж. *антирефлексивно размито икономическо отношение на предпорядък*);

размита икономическа антирефлексия (същото като *размито икономическо отношение на антирефлексия*);

симетрична размита икономическа антирефлексия (същото като *симетрично размито икономическо отношение на антирефлексия*);

транзитивна размита икономическа антирефлексия (същото като *транзитивно размито икономическо отношение на антирефлексия*).

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИСИМЕТРИЧНОСТ (economic antisymmetricality) – същото като *антисиметричност в икономическо множество*. Вж. и *отношение на икономически порядък*.

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИСИМЕТРИЯ (economic antisimmetry) (**ки**) – във:
размита икономическа антисиметрия (същото като *антисиметрично размито икономическо отношение и като размито икономическо отношение на антисиметрия*);

рефлексивна размита икономическа антисиметрия (същото като *рефлексивно размито икономическо отношение на антисиметрия*);

свършена размита икономическа антисиметрия (същото като *свършено антисиметрично размито икономическо отношение*);

транзитивна размита икономическа антисиметрия (същото като *транзитивно размито икономическо отношение на антисиметрия*).

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИТЕЗА (economic antithesis) – *икономическо съждение*, което е противопоставено на *икономическата теза*. В термините на диалектиката на Г. Хегел тя е вторият елемент на **икономическата триада*** (economic triad), състояща се от *икономическата теза*, *икономическата антитеза* и *икономическия синтез*. При нея антитезата е отрицание на тезата, а синтезът, от своя страна, е отрицание на антитезата. Икономическата антитеза обаче не е пълно отрицание на икономическата теза, тъй като запазва всичко положително, което се съдържа в последната. Това именно дава възможност

после да се премине от икономическата антитеза към икономическия синтез. Трите елемента на икономическата триада са не само три възходящо качествено различни степени на *икономическото познание* на *икономическата действителност* (респ. на *икономическия предмет*), но и три качествено различни степени на обективното икономическо развитие (на развитието на икономическата действителност, респ. на това на икономическия предмет).

ИКОНОМИЧЕСКА АНТИТРАНЗИТИВНОСТ (economic antitransitivity) (**ки**) – във:

симетрична размита икономическа антитранзитивност (същото като *симетрично размито икономическо отношение на антитранзитивност*);

рефлексивна размита икономическа антитранзитивност (същото като *рефлексивно размито икономическо отношение на антитранзитивност*);

размита икономическа антитранзитивност (същото като *размито икономическо отношение на антирефлексия*).

ИКОНОМИЧЕСКА АПРОКСИМАЦИЯ (economic approximation) – отстраняване на случайните колебания на дадена *икономическа величина* с помощта на *апроксимираща икономическа функция*. Най-общо – замяна на една функция на *икономически процес* с друга, която е по-проста от нея, но в определен смисъл е близка до изходната; заместване на едни математически модели на икономически обекти (респ. на икономически системи) с други, които в някакъв смисъл са близки до изходните, но са по-прости и по-удобни от тях. Целта на замяната е да се опрости обработването на изходната *икономическа функция* и да се облекчи нейният анализ. Чрез математическа обработка *динамичните икономически редове* (съставени от *динамични икономически величини*) се използват за анализ на *икономическата динамика*. Елементите на тези редове включват следните съставки: тенденция на развитието (трендова съставка); дълговременни циклични колебания; кратковременни (сезонни) колебания; случайни колебания. Важна задача на анализа на динамичните редове е да се установят тенденциите и закономерностите на икономическото развитие. Прилагат се различни методи за тяхното разкриване – механично изравняване, аналитично изглаждане с *метода на най-малките квадрати* и т.н. За целта се използва избрана по специален начин функция на изглаждането – апроксимиращата икономическа функция, чрез която посредством апроксимация на данните се премахват случайните колебания. Посредством икономическата апроксимация се опростява и облекчава изследването на числовите характеристики

и качествените свойства на икономическите обекти и системи. Могат да се разграничат *апроксимираща макроикономическа функция*, чрез която се извършва *макроикономическа апроксимация*, и *апроксимираща микроикономическа функция*, чрез която се извършва *микроикономическа апроксимация*. Методологията на апроксимиращите процедури се разработва от *математическата статистика*. Вж. *апроксимация на икономически функции* и *средноквадратична апроксимация на икономически функции*.

ИКОНОМИЧЕСКА АРГУМЕНТНОСТ* (economic argumentness) (*) – критерий, който идентифицира характера (природата) на **независимата реална променлива** (на аргумента) и по силата на който икономическата динамика (респ. икономическата система, икономическият процес, икономическото движение, икономическата скорост, икономическата величина, икономическото свойство и т.н.) може да бъде класифицирана като *времева*, *невремева* или *комбинирана*. При **времената икономическа динамика*** (temporal economic dynamics) (при *времения икономически процес*) икономическото движение се осъществява (се отчита) по отношение на независимата реална променлива **време**. При **невремената икономическа динамика*** (non-temporal economic dynamics) (при *невремения икономически процес*) икономическото движение се осъществява (се отчита) по отношение на независима реална променлива (независими реални променливи), която **не е времето**. При **комбинираната икономическа динамика*** (combined economic dynamics) (при *комбинирания икономически процес*) икономическото движение се осъществява (се отчита) съвместно по отношение на две и на повече от две независими реални променливи, една от които **е времето**, а останалите не са **времето**. Когато независимата променлива е една (време или невреме), е налице *еднопараметричен икономически процес*, а при повече от една независима променлива е налице *многопараметричен икономически процес*.

Всички твърдения и класификации, отнасящи се до критерия на икономическата аргументност, са приложими по аналогия и към *икотехномиката*, *икореномиката*, *икоуниреномиката*, *икокореномиката* и техните производни.

ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (economic artipreffectuality /artiprefficacy/) (*) – *ефикасност* на *работното икономическо благо* (последното същото като *работно поддържащо икономическо благо*, *артипрефикасно икономическо благо*) (вж. и *икономическо-обусловена ефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингре-*

диент [**консеквентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицидент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *работно икономическо благо* (*работно благо* в *поддържащата сфера* на икономиката), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицидент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Артипрефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата артипрефикасност **артипрефикасна икономическа дейност*** (artipreffectual activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Вж. *зависимости между благо и продукта*.

1. Основни класификации на икономическата артипрефикасност

Икономическата артипрефикасност се представя чрез множество разновидности, които съответстват на разновидностите на работното икономическо благо. По-долу са посочени **три основни класификации** на икономическата артипрефикасност.

I. Според **първата основна класификация**, условно наречена **системна** и произтичаща от *функционалната икономическа ингредиентност*, основни разновидности на икономическата артипрефикасност са (1) *икономическата ефективност* (същото като *стратисубстанциална икономическа ефективност*, *икономическа дификасност*, *пряка икономическа артипрефикасност*) – тя е ефикасността на *ефективното икономическо благо* (същото като *дификасно икономическо благо*), и (2) *икономическата квазиефективност* (същото като *икономическа индификасност*, *непряка икономическа артипрефикасност*, *непряка икономическа артипрефикасност*) – тя е ефикасността на *квазиефективното икономическо благо* (същото като *индификасно икономическо благо*).

II. Според **втората основна класификация**, условно наречена **предметна** и отново произтичаща от *функционалната икономическа ингредиентност*, основни разновидности на икономическата артипрефикасност са (1) *икономическата прификасност* (същото като *първична икономическа артипрефикасност*) – тя е ефикасността на *префикасното икономическо благо* (същото като *първично артипрефикасно икономическо благо*), и (2) *икономическата сефи-*

касност (същото като вторична икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на сефикасното икономическо благо (същото като вторично артипрефикасно икономическо благо).

III. Според **третата основна класификация**, условно наречена **възпроизводствена** и произтичаща от ингредиентната икономическа възпроизводителност, основни разновидности на икономическата артипрефикасност са (1) икономическата рефикасност (същото като възпроизводствена икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на рефикасното икономическо благо (същото като възпроизводствено икономическо благо), (2) икономическата унификасност (същото като производствена икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на унификасното икономическо благо (същото като производствено икономическо благо), (3) пазарната икономическа ефикасност (същото като пазарна икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на пазарното икономическо благо, (4) дистрибутивната икономическа ефикасност (същото като дистрибутивна икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на пазарнотодистрибутивното икономическо благо, (5) икономическата конефикасност (същото като потребителна икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на конефикасното икономическо благо (същото като потребително икономическо благо) (6) икономическата кофикасност (същото като следпроизводствена икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на кофикасното икономическо благо (същото като следпроизводствено икономическо благо), (7) икономическата бефикасност (същото като предипотребителна икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на бефикасното икономическо благо (същото като предипотребително икономическо благо), (8) икономическата ендефикасност (същото като стопанствена икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на ендефикасното икономическо благо (същото като стопанско икономическо благо), (9) икономическата инефикасност (същото като посредническа икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на инефикасното икономическо благо (същото като посредническо икономическо благо), (10) икономическата бефикасност (същото като бизнес икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на бефикасното икономическо благо (същото като бизнес икономическо благо), (11) икономическата афикасност (същото като алокативна икономическа артипрефикасност) – тя е ефикасността на афикасното икономическо благо (същото като алокативно икономическо благо).

2.1. Комбинирни класификации на икономическата артипрефикасност

При едновременното прилагане на горепосочените основни класификации възникват различни групи от разновидности (комбинирани класификации) на икономическата артипрефикасност.

2.1.1. Комбиниране на възпроизводствената и предметната основна класификация

Разновидностите на икономическата артипрефикасност, получени в резултат на едновременното комбиниране на възпроизводствената и предметната основна класификация, са посочени в табл. 1.

Табл. 1. Разновидности на икономическата артипрефикасност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [1]

Икономическа артипрефикасност	1. Прификасност (първична икономическа артипрефикасност)	2. Сефикасност (вторична икономическа артипрефикасност)
1. Икономическа рефикасност (възпроизводствена икономическа ефикасност; възпроизводствена икономическа артипрефикасност)	Икономическа репрификасност (първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първична икономическа рефикасност)	Икономическа бесефикасност (вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична икономическа рефикасност)
2. Икономическа инификасност (производствена икономическа ефикасност; производствена икономическа артипрефикасност)	Икономическа инипрификасност (първична производствена икономическа артипрефикасност, първична икономическа инификасност)	Икономическа инисефикасност (вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторична икономическа инификасност)
3. Пазарна икономическа ефикасност (пазарна икономическа артипрефикасност)		Икономическа пазарна сефикасност (вторична пазарна икономическа артипрефикасност)
4. Дистрибутивна икономическа ефикасност (дистрибутивна а икономическа ртипрефикасност)		Икономическа дистрибутивна сефикасност (вторична дистрибутивна икономическа артипрефикасност)
5. Икономическа конефикасност (потребителна икономическа ефикасност; потребителна икономическа артипрефикасност)	Икономическа конепрификасност (първична потребителна икономическа артипрефикасност, първична икономическа конефикасност)	Икономическа конесефикасност (вторична потребителна икономическа артипрефикасност, вторична икономическа конефикасност)

Табл. 1. Разновидности на икономическата артипрефикасност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [2]

Икономическа артипрефикасност	1. Прификасност (първична икономическа артипрефикасност)	2. Сефикасност (вторична икономическа артипрефикасност)
6. Икономическа кофикасност (следпроизводствена икономическа ефикасност; следпроизводствена икономическа артипрефикасност)	Икономическа копрификасност (първична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, първична икономическа кофикасност)	Икономическа косефикасност (вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична икономическа кофикасност)
7. Икономическа бефикасност (предипотребителна икономическа ефикасност; предипотребителна икономическа артипрефикасност)	Икономическа бепрификасност (първична предипотребителна икономическа артипрефикасност, първична икономическа бефикасност)	Икономическа бесефикасност (вторична предипотребителна икономическа артипрефикасност, вторична икономическа бефикасност)
8. Икономическа ендефикасност (стопанска икономическа ефикасност; стопанска икономическа артипрефикасност)	Икономическа ендепрификасност (първична стопанска икономическа артипрефикасност, първична икономическа ендефикасност)	Икономическа ендесефикасност (вторична стопанска икономическа артипрефикасност, вторична икономическа ендефикасност)
9. Икономическа инефикасност (посредническа Икономическа ефикасност; посредническа Икономическа артипрефикасност)		Икономическа инесефикасност (вторична посредническа икономическа артипрефикасност, вторична икономическа инефикасност)
10. Икономическа бификасност (бизнес Икономическа ефикасност; бизнес Икономическа артипрефикасност)	Икономическа бипрификасност (първична бизнес икономическа артипрефикасност, първична икономическа бификасност)	Икономическа бисефикасност (вторична бизнес икономическа артипрефикасност, вторична икономическа бификасност)

Табл. 1. Разновидности на икономическата артипрефикасност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [3]

Икономическа артипрефикасност	1. Прификасност (първична икономическа артипрефикасност)	2. Сефикасност (вторична икономическа артипрефикасност)
11. Икономическа афикасност (алокативна Икономическа ефикасност; алокативна Икономическа артипрефикасност)	Икономическа апрификасност (първична алокативна икономическа артипрефикасност, първична икономическа афикасност)	Икономическа асефикасност (вторична алокативна икономическа артипрефикасност, вторична икономическа афикасност)

2.1.2. Комбиниране на системната и предметната основна класификация

Разновидностите на икономическата артипрефикасност, получени в резултат на едновременното комбиниране на системната и предметната основна класификация са посочени в табл. 2.

Табл. 2. Разновидности на икономическата артипрефикасност едновременно според системната и предметната основна класификация

Икономическа артипрефикасност	1. Икономическа прификасност (първична икономическа артипрефикасност)	2. Икономическа сефикасност (вторична икономическа артипрефикасност)
1. Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	Икономическа прифективност (пряка първична икономическа артипрефикасност, първична икономическа ефективност)	Икономическа сефективност (пряка вторична икономическа артипрефикасност, вторична икономическа ефективност)
2. Икономическа квази-ефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)	Икономическа квазиприфективност (непряка първична икономическа артипрефикасност, първична икономическа квази-ефективност)	Икономическа квазисефективност (непряка вторична икономическа артипрефикасност, вторична икономическа квази-ефективност)

2.1.3. Комбиниране на възпроизводствената и системната основна класификация

Разновидностите на икономическата артипрефикасност, получени в резултат на едновременното комбиниране на възпроизводствената и системната основна класификация са посочени в табл. 3.

Табл. 3. Разновидности на икономическата артипрефикасност едновременно според възпроизводствената и системната основна класификация [1]

Икономическа артипрефикасност	1. Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	2. Икономическа квази-ефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)
1. Икономическа рефикасност (икономическа възпроизводствена ефикасност; икономическа възпроизводствена артипрефикасност)	Икономическа рефективност (икономическа редификасност, пряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност, възпроизводствена икономическа ефективност)	Икономическа кавзирефективност (икономическа реиндификасност, непряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност, възпроизводствена икономическа квази-ефективност)
2. Икономическа инификасност (производствена икономическа ефикасност; производствена икономическа артипрефикасност)	Икономическа инифективност (икономическа инидификасност, пряка производствена икономическа артипрефикасност, производствена икономическа ефективност, икономическа ефекторност)	Икономическа квазиинифективност (икономическа инииндификасност, непряка производствена икономическа артипрефикасност, производствена икономическа квази-ефективност, икономическа квази-ефекторност)
3. Пазарна икономическа ефикасност (пазарна арт икономическа ипрефикасност)	Пазарна икономическа ефективност (пазарна икономическа дификасност, пряка пазарна икономическа артипрефикасност)	Пазарна икономическа квази-ефективност (пазарна икономическа индификасност, непряка пазарна икономическа артипрефикасност)

Табл. 3. Разновидности на икономическата артипрефикасност едновременно според възпроизводствената и системната основна класификация [2]

Икономическа артипрефикасност	1. Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	2. Икономическа квази-ефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)
4. Дистрибутивна икономическа ефикасност (дистрибутивна икономическа артипрефикасност)	Дистрибутивна икономическа ефективност (дистрибутивна икономическа дификасност, пряка дистрибутивна икономическа артипрефикасност)	Дистрибутивна икономическа квази-ефективност (дистрибутивна икономическа индификасност, непряка дистрибутивна икономическа артипрефикасност)
5. Икономическа консумативност (потребителна икономическа ефикасност; потребителна икономическа артипрефикасност)	Икономическа консумативност (икономическа консумативност, пряка потребителна икономическа артипрефикасност, потребителна икономическа ефективност)	Икономическа квазиконсумативност (икономическа консумативност, непряка потребителна икономическа артипрефикасност, потребителна икономическа квази-ефективност)
6. Икономическа копродуктивност (следпроизводствена икономическа ефикасност; следпроизводствена икономическа артипрефикасност)	Икономическа копродуктивност (икономическа копродуктивност, пряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност, следпроизводствена икономическа ефективност)	Икономическа квазикопродуктивност (икономическа копродуктивност, непряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност, следпроизводствена икономическа квази-ефективност)
7. Икономическа беконсумативност (предпотребителна икономическа ефикасност; предпотребителна икономическа артипрефикасност)	Икономическа беконсумативност (икономическа беконсумативност, пряка предпотребителна икономическа артипрефикасност, предпотребителна икономическа ефективност)	Икономическа квазиефективност (икономическа беконсумативност, непряка предпотребителна икономическа артипрефикасност, предпотребителна икономическа квази-ефективност)

Табл. 3. Разновидности на икономическата артипрефикасност едновременно според възпроизводствената и системната основна класификация [3]

Икономическа артипрефикасност	1. Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	2. Икономическа квази-ефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)
8. Икономическа ендефикасност (стопанска икономическа ефикасност; стопанска икономическа артипрефикасност)	Икономическа ендефективност (икономическа ендедификасност, пряка стопанска икономическа артипрефикасност, стопанска икономическа ефективност)	Икономическа квазиендефективност (икономическа ендеиндификасност, непряка стопанска икономическа артипрефикасност, стопанска икономическа квазиендефективност)
9. Икономическа инефикасност (посредническа икономическа ефикасност; посредническа икономическа артипрефикасност)	Икономическа инефективност (икономическа инедификасност, пряка посредническа икономическа артипрефикасност, посредническа икономическа ефективност)	Икономическа квазиинеефективност (икономическа инеиндификасност, непряка посредническа икономическа артипрефикасност, посредническа икономическа квазиинеефективност)
10. Икономическа бификасност (бизнес икономическа ефикасност; бизнес икономическа артипрефикасност)	Икономическа бифективност (икономическа бидификасност, пряка бизнес икономическа артипрефикасност, бизнес икономическа ефективност)	Икономическа квазибифективност (икономическа бииндификасност, непряка бизнес икономическа артипрефикасност, бизнес квазиикономическа фективност)
11. Икономическа афикасност (алокативна икономическа ефикасност; алокативна икономическа артипрефикасност)	Икономическа афективност (икономическа адификасност, пряка алокативна икономическа артипрефикасност, икономическа алокативна ефективност)	Икономическа квазиафективност (икономическа аиндификасност, непряка алокативна икономическа артипрефикасност, алокативна икономическа квазиафективност)

2.1.4. Разновидности на икономическата ефективност при комбиниране на възпроизводствената и предметната основна класификация

В табл. 4 са посочени разновидностите на икономическата ефективност при комбинираното прилагане на възпроизводствената и предметната основна класификация.

Табл. 4. Разновидности на икономическата ефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [1]

Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа при- фективност (икономи- ческа дипрификасност, пряка първична иконо- мическа артипрефикас- ност, първична икономи- ческа ефективност)	2. Икономическа сефек- тивност (икономическа дисефикасност, пряка вторична икономическа артипрефикасност, вто- рична икономическа ефективност)
1. Икономическа ре- фективност (икономи- ческа редификасност, пряка възпроизводст- вена икономическа ар- типрефикасност, възп- роизводствена иконо- мическа ефективност)	Икономическа реприфек- тивност (икономическа редипрификасност, пряка първична възпроизводст- вена икономическа артип- рефикасност, първична възпроизводствена иконо- мическа ефективност)	Икономическа ресефек- тивност (икономическа редисефикасност, пряка вторична възпроизводст- вена икономическа ар- типрефикасност, вторич- на възпроизводствена икономическа ефектив- ност)
2. Икономическа ини- фективност (икономи- ческа инидификасност, пряка производствена икономическа артип- рефикасност, произ- водствена икономичес- ка ефективност, иконо- мическа ефекторност)	Икономическа иниприфек- тивност (икономическа инидипрификасност, пряка първична производствена икономическа артипрефи- касност, първична произ- водствена икономическа ефективност, първична икономическа ефектор- ност)	Икономическа инисефек- тивност (икономическа инидисефикасност, пряка вторична производствена икономическа артипре- фикасност, вторична про- изводствена икономичес- ка ефективност, вторична икономическа ефектор- ност)

Табл. 4. Разновидности на икономическата ефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [2]

Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа при- фективност (икономи- ческа дипрификасност, пряка първична иконо- мическа артипрефикас- ност, първична икономи- ческа ефективност)	2. Икономическа сефек- тивност (икономическа дисефикасност, пряка вторична икономическа артипрефикасност, вто- рична икономическа ефективност)
3. Пазарна икономичес- ка ефективност (пазар- на икономическа дифи- касност, пряка пазарна икономическа артип- рефикасност)		Пазарна икономическа сефективност (пазарна икономическа дисефи- касност, пряка вторична пазарна икономическа артипрефикасност)
4. Дистрибутивна ико- номическа ефективност (дистрибутивна иконо- мическа дификасност, пряка дистрибутивна икономическа артип- рефикасност)		Дистрибутивна икономи- ческа сефективност (дис- трибутивна икономическа дисефикасност, пряка вторична дистрибутивна икономическа артипре- фикасност)
5. Икономическа коне- фективност (икономи- ческа конедификасност, пряка потребителна икономическа артип- рефикасност, потреби- телна икономическа ефективност)	Икономическа конепри- фективност (икономическа конедипрификасност, пря- ка първична потребителна икономическа артипрефи- касност, първична потре- бителна икономическа ефективност)	Икономическа конесе- фективност (икономичес- ка конедисефикасност, пряка вторична потреби- телна икономическа ар- типрефикасност, вторич- на потребителна иконо- мическа ефективност)

Табл. 4. Разновидности на икономическата ефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [3]

Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа при- фективност (икономи- ческа дипрификасност, пряка първична иконо- мическа артипрефикас- ност, първична икономи- ческа ефективност)	2. Икономическа сефек- тивност (икономическа дисефикасност, пряка вторична икономическа артипрефикасност, вто- рична икономическа ефективност)
6. Икономическа ко- фективност (икономи- ческа кодификасност, пряка следпроизводст- вена икономическа ар- типрефикасност, следп- роизводствена иконо- мическа ефективност)	Икономическа коприфек- тивност (икономическа кодипрификасност, пряка първична следпроизводст- вена икономическа артип- рефикасност, първична следпроизводствена ико- номическа ефективност)	Икономическа косефек- тивност (икономическа кодисефикасност, пряка вторична следпроизводст- вена икономическа ар- типрефикасност, вторич- на следпроизводствена икономическа ефектив- ност)
7. Икономическа бе- фективност (икономи- ческа бедификасност, пряка предипотребителна икономическа артипрефикасност, пре- дипотребителна иконо- мическа ефективност)	Икономическа беприфек- тивност (икономическа бедипрификасност, пряка първична предипотребителна икономическа ар- типрефикасност, първична предипотребителна иконо- мическа ефективност)	Икономическа бесефек- тивност (икономическа бедисефикасност, пряка вторична предипотребителна икономическа ар- типрефикасност, вторич- на предипотребителна икономическа ефектив- ност)
8. Икономическа енде- фективност (икономи- ческа ендедификасност, пряка стопанска ико- номическа артипрефи- касност, стопанска икономическа ефек- тивност)	Икономическа ендепри- фективност (икономическа ендедипрификасност, пря- ка първична стопанска икономическа артипрефи- касност, първична стопан- ска икономическа ефек- тивност)	Икономическа ендесе- фективност (икономичес- ка ендедисефикасност, пряка вторична стопанска икономическа артипре- фикасност, вторична сто- панска икономическа ефективност)

Табл. 4. Разновидности на икономическата ефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [4]

Икономическа ефективност (икономическа дификасност, пряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа при- фективност (икономи- ческа дипрификасност, пряка първична иконо- мическа артипрефикас- ност, първична икономи- ческа ефективност)	2. Икономическа сефек- тивност (икономическа дисефикасност, пряка вторична икономическа артипрефикасност, вто- рична икономическа ефективност)
9. Икономическа ине- фективност (икономи- ческа инедификасност, пряка посредническа икономическа артипре- фикасност, посредни- ческа икономическа ефективност)		Икономическа инесефек- тивност (икономическа инедисефикасност, пряка вторична посредническа икономическа артипре- фикасност, вторичнапос- редническа икономическа ефективност)
10. Икономическа би- фективност (икономи- ческа бидификасност, пряка бизнес икономи- ческа артипрефикас- ност, бизнес икономи- ческа ефективност)	Икономическа биприфек- тивност (икономическа бидипрификасност, пряка първична бизнес икономи- ческа артипрефикасност, първична бизнес икономи- ческа ефективност)	Икономическа бисефек- тивност (икономическа бидисефикасност, пряка вторична бизнес иконо- мическа артипрефикас- ност, вторична бизнес икономическа ефектив- ност)
11. Икономическа афективност (икономи- ческа адификасност, пряка алокативна ико- номическа артипрефи- касност, алокативна икономическа ефек- тивност)	Икономическа априфек- тивност (икономическа адипрификасност, пряка първична алокативна ико- номическа артипрефикас- ност, първична алокативна икономическа ефектив- ност)	Икономическа асефек- тивност (икономическа адисефикасност, пряка вторична алокативна икономическа артипре- фикасност, вторична ало- кативна икономическа ефективност)

2.1.5. Разновидности на икономическата квазиефективност при комбиниране на възпроизводствената и предметната основна класификация

В табл. 5 са посочени разновидностите на икономическата квазиефективност, получени при комбинираното прилагане на възпроизводствената и предметната основна класификация.

Табл. 5. Разновидности на икономическата квазиефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [1]

Икономическа квазиефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа квазиприфективност (икономическа индипрификасност, непряка първична икономическа артипрефикасност, първична икономическа квазиефективност)	2. Икономическа квазисефективност (икономическа индисефикасност, непряка вторична икономическа артипрефикасност, вторична икономическа квазиефективност)
1. Икономическа квазирефективност (икономическа реиндификасност, непряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност, възпроизводствена икономическа квазиефективност)	Икономическа квазирефективност (икономическа реиндипрификасност, непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първична възпроизводствена икономическа квазиефективност)	Икономическа квазирефективност (икономическа реиндисефикасност, непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност)
2. Икономическа квазиинифективност (икономическа инииндификасност, непряка производствена икономическа артипрефикасност, производствена икономическа квазиефективност, икономическа квазиефекторност)	Икономическа квазииниприфективност (икономическа реиндипрификасност, непряка първична производствена икономическа артипрефикасност, първична производствена икономическа квазиефективност, първична икономическа квазиефекторност)	Икономическа квазиинисефективност (икономическа реиндисефикасност, непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторична производствена икономическа квазиефективност, вторична икономическа квазиефекторност)

Табл. 5. Разновидности на икономическата квазиефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [2]

Икономическа квазиефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа квазиприфективност (икономическа индипрификасност, непряка първична икономическа артипрефикасност, първична икономическа квазиефективност)	2. Икономическа квазисефективност (икономическа индисефикасност, непряка вторична икономическа артипрефикасност, вторична икономическа квазиефективност)
3. Пазарна икономическа квазиефективност (пазарна икономическа индификасност, непряка пазарна икономическа артипрефикасност)		Пазарна икономическа квазисефективност (пазарна икономическа индисефикасност, непряка вторична пазарна икономическа артипрефикасност)
4. Дистрибутивна икономическа квазиефективност (дистрибутивна икономическа индификасност, непряка дистрибутивна икономическа артипрефикасност)		Дистрибутивна икономическа квазисефективност (дистрибутивна икономическа индисефикасност, непряка вторична дистрибутивна икономическа артипрефикасност)
5. Икономическа квазиконефективност (икономическа конеиндификасност, непряка потребителна икономическа артипрефикасност, потребителна икономическа квазиефективност)	Икономическа квазиконеприфективност (икономическа конеиндипрификасност, непряка първична потребителна икономическа артипрефикасност, първична потребителна икономическа квазиефективност)	Икономическа квазиконесефективност (икономическа конеиндисефикасност, непряка вторична потребителна икономическа артипрефикасност, вторична потребителна икономическа квазиефективност)

Табл. 5. Разновидности на икономическата квазиефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [3]

Икономическа квазиефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа квазиприфективност (икономическа индипрификасност, непряка първична икономическа артипрефикасност, първична икономическа квазиефективност)	2. Икономическа квазисефективност (икономическа индисефикасност, непряка вторична икономическа артипрефикасност, вторична икономическа квазиефективност)
6. Икономическа квазикоефективност (икономическа коиндификасност, непряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност, следпроизводствена икономическа квазиефективност)	Икономическа квазикоприфективност (икономическа коиндипрификасност, непряка първична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, първична следпроизводствена икономическа квазиефективност)	Икономическа квазикосефективност (икономическа коиндисефикасност, непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична следпроизводствена икономическа квазиефективност)
7. Икономическа квазибефективност (икономическа беиндификасност, непряка предипотребителна икономическа артипрефикасност, предипотребителна икономическа квазиефективност)	Икономическа квазибеприфективност (икономическа беиндипрификасност, непряка първична предипотребителна икономическа артипрефикасност, първична предипотребителна икономическа квазиефективност)	Икономическа квазибесефективност (икономическа беиндисефикасност, непряка вторична предипотребителна икономическа артипрефикасност, вторична предипотребителна икономическа квазиефективност)
8. Икономическа квазиендефективност (икономическа ендеиндификасност, непряка стопанска икономическа артипрефикасност, стопанска икономическа квазиефективност)	икономическа квазиендеприфективност (икономическа ендеиндипрификасност, непряка първична стопанска икономическа артипрефикасност, първична стопанска икономическа квазиефективност)	Икономическа квазиендесефективност (икономическа ендеиндисефикасност, непряка вторична стопанска икономическа артипрефикасност, вторична стопанска икономическа квазиефективност)

Табл. 5. Разновидности на икономическата квазиефективност едновременно според възпроизводствената и предметната основна класификация [4]

Икономическа квазиефективност (икономическа индификасност, непряка икономическа артипрефикасност)	1. Икономическа квазиприфективност (икономическа индипрификасност, непряка първична икономическа артипрефикасност, първична икономическа квазиефективност)	2. Икономическа квазисефективност (икономическа индисефикасност, непряка вторична икономическа артипрефикасност, вторична икономическа квазиефективност)
9. Икономическа квазиинеефективност (икономическа инеиндификасност, непряка посредническа икономическа артипрефикасност, посредническа икономическа квазиефективност)		Икономическа квазиинеефективност (икономическа инеиндисефикасност, непряка вторична посредническа икономическа артипрефикасност, вторична посредническа икономическа квазиефективност)
10. Икономическа квазибифективност (икономическа бииндификасност, непряка бизнес икономическа артипрефикасност, бизнес икономическа квазиефективност)	Икономическа квазибиприфективност (икономическа бииндипрификасност, непряка първична бизнес икономическа артипрефикасност, първична бизнес икономическа квазиефективност)	Икономическа квазиби-сефективност (икономическа бииндисефикасност, непряка вторична бизнес икономическа артипрефикасност, вторична бизнес икономическа квазиефективност)
11. Икономическа квазиафективност (икономическа аиндификасност, непряка алокативна икономическа артипрефикасност, алокативна икономическа квазиефективност)	Икономическа квазиаприфективност (икономическа аиндипрификасност, непряка първична алокативна икономическа артипрефикасност, първична алокативна икономическа квазиефективност)	Икономическа квазиасефективност (икономическа аиндисефикасност, непряка вторична алокативна икономическа артипрефикасност, вторична алокативна икономическа квазиефективност)

2.1.5. Други класификации на икономическата артипрефикасност

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата артипрефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **артипрефикасна икономическа абсорбционност*** (artipreffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **артипрефикасна икономическа ангажираност*** (artipreffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **артипрефикасна икономическа възвръщаемост*** (artipreffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **артипрефикасна икономическа въплътеност*** (artipreffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **артипрефикасна икономическа използваемост*** (artipreffectual economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **артипрефикасна икономическа интензивност*** (artipreffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **артипрефикасна икономическа креативност*** (artipreffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **артипрефикасна икономическа напрегнатост*** (artipreffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **артипрефикасна икономическа наситеност*** (artipreffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **артипрефикасна икономическа натовареност*** (artipreffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **артипрефикасна икономическа предметеност*** (artipreffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **артипрефикасна икономическа производителност*** (artipreffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **артипрефикасна икономическа разходност*** (artipreffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа артипрефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска артипрефикасност*** (consumptionary artipreffectuality /artiprefficacy/), **стопанска артипрефикасност*** (protoeconomic artipreffectuality /artiprefficacy/), **пазарно-икономическа артипрефикасност*** (marketly-economic artipreffectuality /artiprefficacy/) и **финансово-пазарно-икономическа артипрефикасност*** (financially-marketly-economic artipreffectuality /artiprefficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща артипрефикасност*** (sustenance /sustaining/ artipreffectuality /artiprefficacy/) (за артипрефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ (economic artipreffectuality /artiprefficacy/) (**ки**) – ВЪВ:

вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ресефикасност);

вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа сефикасност);

вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инисефикасност);

вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа косефикасност);

възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа рефикасност);

дистрибутивна икономическа артипрефикасност (същото като дистрибутивна икономическа ефикасност);

икономическа артипрефикасност;

непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиресефективност);

непряка вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазисефективност);

непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиинисефективност);

непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазикосефективност);

непряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазирефективност);

непряка икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиефективност);

непряка производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиинифективност);

непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиреприфективност);

непряка първична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиприфективност);

непряка първична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазииниприфективност);

непряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазикофективност);

пазарна икономическа артипрефикасност (същото като пазарна икономическа ефикасност);

потребителна икономическа артипрефикасност (същото като икономическа конефикасност);

производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа унификасност);

пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ресефективност);

пряка вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа сефективност);

пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инисефективност);

пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа косефективност);

пряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа рефективност);

пряка икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ефективност);

пряка производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инифективност);

пряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа реприфективност);

пряка първична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа прифективност);

пряка първична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа иниприфективност);

пряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа кофективност);

първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа репрификасност);

първична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа прификасност);

първична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инипрификасност);

следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа кофикасност);

стопанствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ендефикасност).

ИКОНОМИЧЕСКА АРТИФИКАСНОСТ* (economic artiffectuality /artifficasy/) – вж. *зависимости между благото и продукта.*

ИКОНОМИЧЕСКА АСИДЕЦИСИЯ* (economic assidecision) – вж. *определящо и решаващо в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКА АСИДЕЦИСИЯ (economic assidecision) (**ки**) – във:

диспецифатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспецификатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

дисустатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

дисустификатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есконтентатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

реалитатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

реалититатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сенстатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специсустатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специсустификатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специфатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

субстрататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

суперстрататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

супсенстатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенсатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенстатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустрататна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустратна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

феноформатна икономическа асидецисия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА АТРИБУТИВНОСТ (economic attributivity /attributiveness/) (**ки**) – ВЪВ:

абстрактна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

алокативна икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа афикасност*);

бизнес икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа бификасност*);

възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

динамичностна икономическа атрибутивност;

зададена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

инверсна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

ингредиентна икономическа атрибутивност;

конкретна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

начална ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

посредническа икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа инефикасност*);

предипотребителна икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа бефикасност*);

ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

стопанска икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа ендефикасност*);

стратификационна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

субстанциална ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

същностно-стратификационна ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*).

ИКОНОМИЧЕСКА АФИКАСНОСТ* (economic affectuality /afficacy/), **алокативна икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *афикасно икономическо благо* (*икономическо благо*, което е резултат на дейността в икономическата алокация), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) *единица входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система

(вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на афикасното икономическо благо. Афикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата афикасност ***афикасна икономическа дейност**** (affectualary economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се ***средна икономическа афикасност**** (average economic affectuality) [същото като ***средна алокативна икономическа артипрефикасност**** (average allocative economic artipreffectuality)] и ***пределна икономическа афикасност**** (marginal economic affectuality) [същото като ***пределна алокативна икономическа артипрефикасност**** (marginal allocative economic artipreffectuality)]. Икономическата афикасност е общо понятие за *финансово-пазарна икономическа ефикасност*, *дистрибутивна икономическа ефикасност* и *икономическа конефикасност* (*потребителна икономическа ефикасност*).

Афикасното икономическо благо може да бъде само ***нематериално афикасно икономическо благо**** (immaterial affectual economic good). Съответно на това се конституира понятието за ***нематериална икономическа афикасност**** (immaterial economic affectuality) [същото като ***нематериална алокативна икономическа артипрефикасност**** (immaterial allocative economic artipreffectuality)], в т.ч. ***средна нематериална икономическа афикасност**** (average immaterial economic affectuality) [същото като ***средна нематериална алокативна икономическа артипрефикасност**** (average immaterial allocative economic artipreffectuality)] и ***пределна нематериална икономическа афикасност**** (marginal immaterial economic affectuality) [същото като ***пределна нематериална алокативна икономическа артипрефикасност**** (marginal immaterial allocative economic artipreffectuality)].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на определящата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на афикасното икономическо благо са (1) ***апрификасното икономическо благо**** (apriffectual economic good) [същото като ***първично алокативно икономическо благо**** (primary allocative economic good)] [когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за ***икономическа апрификасност**** (economic apriffectuality), същото като ***първична алокативна икономическа артипрефикасност**** (primary allocative economic artipreffectuality), ***първична икономическа афикасност**** (primary economic affectuality)] и (2) ***асефикасното икономическо благо**** (aseffectual economic good) [същото като ***вторич-***

но алокативно икономическо благо* (secondary allocative economic good)] [когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **икономическа асефикасност*** (economic aseffectuality), същото като **вторична алокативна икономическа артипрефикасност*** (secondary allocative economic artipreffectuality), **вторична икономическа афикасност*** (secondary economic affectuality)]. Следователно предметни разновидности на икономическата афикасност са икономическата апрификасност (първичната алокативна икономическа артипрефикасност, първичната икономическа афикасност) и икономическата асефикасност (вторичната алокативна икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа афикасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на конефикасното икономическо благо са (1) **афективното икономическо благо*** (affective economic good) [същото като **пряко алокативна икономическо благо*** (direct allocative economic good), **адификасно икономическо благо*** (adiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **икономическа афективност*** (economic affectivity), същото като **икономическа адификасност*** (economic adiffectuality), **пряка алокативна икономическа артипрефикасност*** (direct allocative economic artipreffectuality), **алокативна икономическа ефективност*** (allocative economic effectivity)] и (2) **квазиафективното икономическо благо*** (quasi-affective economic good) [същото като **непряко алокативно икономическо благо*** (indirect allocative economic good), **аиндификасно икономическо благо*** (aindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за **икономическа квазиафективност*** (economic quasi-affectivity), същото като **икономическа аиндификасност*** (economic aindiffectuality), **непряка алокативна икономическа артипрефикасност*** (indirect allocative economic artipreffectuality), **алокативна икономическа квазиефективност*** (allocative economic quasi-effectivity)]. Следователно системни разновидности на икономическата афикасност са икономическата афективност (икономическата адификасност, пряката алокативна икономическа артипрефикасност, алокативната икономическа ефективност) и икономическата квазиафективност, икономическата аиндификасност, непряката алокативна икономическа артипрефикасност, алокативна икономическа квазиефективност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата афикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **афикасна икономическа абсорбционност*** (affectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **афикасна икономическа ангажираност*** (affectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **афикасна икономическа възвръщаемост*** (affectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **афикасна икономическа въплътеност*** (affectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **афикасна икономическа използваемост*** (affectual economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **афикасна икономическа интензивност*** (affectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **афикасна икономическа креативност*** (affectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **афикасна икономическа напрегнатост*** (affectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **афикасна икономическа наситеност*** (affectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) **афикасна икономическа натовареност*** (affectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **афикасна икономическа предметеност*** (affectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **афикасна икономическа производителност*** (affectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **афикасна икономическа разходност*** (affectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа афикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска афикасност*** (consumptionary affectuality /afficacy/), **стопанска афикасност*** (protoeconomic affectuality /afficacy/), **пазарно-икономическа афикасност*** (marketly-economic affectuality /afficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа афикасност*** (financially-marketly-economic affectuality /afficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща афикасност*** (sustenance /sustaining/ affectuality /afficacy/) (за афикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА БАЗА (economic basis), **база на линейно /векторно/ икономическо пространство**, – максимално *линейно независимо множество* от икономически елементи на *линейно /векторно/ икономическо пространство*. Всички бази на дадено линейно икономическо пространство имат еднаква

мощност, която е размерността на това пространство. Ако тази мощност е крайна, пространството е **крайномерно линейно /векторно/ икономическо пространство** (finite-dimensional linear /vectorial/ economic space), а ако е безкрайна, то е **безкрайномерно линейно /векторно/ икономическо пространство** (infinite-dimensional linear /vectorial/ economic space). Вж. *минимално и максимално икономическо множество*. Под икономическа база се разбира още база на икономическа скала – тя е семейство от икономически множества $\{A_1, A_2, \dots, A_n\}$, за която е определена икономическа скала.

ИКОНОМИЧЕСКА БАЗА НА СОЦИУМА (socium economic basis) – същото като *икономика*.

ИКОНОМИЧЕСКА БЕЗКРАЙНОСТ (economic infinity) (**ки**) – във:
абстракция на актуалната икономическа безкрайност.

ИКОНОМИЧЕСКА БЕЗРАБОТИЦА (economic unemployment) (в макр.), **принудителна безработица** (в макр.), – *безработица (в макр.)*, породена от превишаване на *агрегатното трудово предлагане (в макр.)* над *агрегатното трудово търсене (в макр.)*. Индикира наличието на неизчистен *трудов пазар (в макр.)* [вж. *изчистване на трудовия пазар (в макр.)*].

ИКОНОМИЧЕСКА БЕФИКАСНОСТ* (economic beffectuality /befficacy/), **предипотребителна икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [консеквентен икономически имплицидент* (consequential economic implicant), респ. консеквентен икономически експлицидент* (consequential economic explicant)] на някаква зададена насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава бефикасно икономическо благо (икономическо благо, което е резултат на дейността в икономическото предипотребление), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент [антецедентен икономически имплицидент* (consequential economic implicant), респ. антецедентен икономически експлицидент* (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система)*. Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на бефикасното икономическо благо. Бефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата бефикасност **бефикасна икономическа дейност***

(beffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се **средна икономическа бефикасност*** (average economic beffectuality) [същото като **средна предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (average before-consumptionary economic artipreffectuality)] и **пределна икономическа бефикасност*** (marginal economic beffectuality) [същото като **пределна предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (marginal before-consumptionary economic artipreffectuality)]. Икономическата бефикасност е общо понятие за *икономическа унификасност* (*производствена икономическа ефикасност*), *пазарна икономическа ефикасност* и *дистрибутивна икономическа ефикасност*.

Бефикасното икономическо благо може да бъде както **материално бефикасно икономическо благо*** (material beffectual economic good), така и **нематериално бефикасно икономическо благо*** (immaterial beffectual economic good). Съответно на това се конституират понятията за (1) **материална икономическа бефикасност*** (material economic beffectuality) [същото като **материална предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (material before-consumptionary economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна материална икономическа бефикасност*** (average material economic beffectuality) [същото като **средна материална предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (average material before-consumptionary economic artipreffectuality)] и **пределна материална икономическа бефикасност*** (marginal material economic beffectuality) [същото като **пределна материална предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (marginal material before-consumptionary economic artipreffectuality)] и (2) **нематериална икономическа бефикасност*** (immaterial economic beffectuality) [същото като **нематериална предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (immaterial before-consumptionary economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна нематериална икономическа бефикасност*** (average immaterial economic beffectuality) [същото като **средна нематериална предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (average immaterial before-consumptionary economic artipreffectuality)] и **пределна нематериална икономическа бефикасност*** (marginal immaterial economic beffectuality) [същото като **пределна нематериална предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (marginal immaterial before-consumptionary economic artipreffectuality)]].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на предметяващата способност на *икономическата*

дейност, която го сътворява, разновидности на бекфикасното икономическо благо са (1) **бекпрификасното икономическо благо*** (bepriffectual economic good) [същото като **първично предипотребително икономическо благо*** (primary before-consumptionary economic good)] [когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за **икономическа бекпрификасност*** (economic bepriffectuality), същото като **първична предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (primary before-consumptionary economic artipreffectuality), **първична икономическа бекфикасност*** (primary economic beffectuality)] и (2) **бексефикасното икономическо благо*** (beseffectual economic good) [същото като **вторично предипотребително икономическо благо*** (secondary before-consumptionary economic good)] [когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **икономическа бексефикасност*** (economic beseffectuality), същото като **вторична предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (secondary before-consumptionary economic artipreffectuality), **вторична икономическа бекфикасност*** (secondary economic beffectuality)]. Следователно предметни разновидности на икономическата бекфикасност са икономическата бекпрификасност (първичната предипотребителна икономическа артипрефикасност, първичната икономическа бекфикасност) и икономическата бексефикасност (вторичната предипотребителна икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа бекфикасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на бекфикасното икономическо благо са (1) **бекфективното икономическо благо*** (beffective economic good) [същото като **пряко предипотребително икономическо благо*** (direct before-consumptionary economic good), **бедификасно икономическо благо*** (bediffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на **правата икономическа връзка** в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **икономическа бекфективност*** (economic beffectivity), същото като **икономическа бедификасност*** (economic bediffectuality), **пряка предипотребителна икономическа артипрефикасност*** (direct before-consumptionary economic artipreffectuality), **предипотребителна икономическа ефективност*** (before-consumptionary economic effectivity)] и (2) **квазиефективното икономическо благо*** (quasi-beffective economic good) [същото като **непряко предипотребително икономическо благо*** (indirect before-consumptionary economic good), **беиндификас-**

но икономическо благо* (beindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазиефективност** (economic quasi-beffectivity), същото като *икономическа беиндификасност** (economic beindiffectuality), *непряка предипотребителна икономическа артипрефикасност** (indirect before-consumptionary economic artipreffectuality), *предипотребителна икономическа квазиефективност** (before-consumptionary economic quasi-effectivity)]. Следователно предметни разновидности на икономическата бефикасност са икономическата бефективност (икономическата бедификасност, пряката предипотребителна икономическа артипрефикасност, предипотребителната икономическа ефективност) и икономическата квазиефективност, икономическата беиндификасност, непряката предипотребителна икономическа артипрефикасност, предипотребителната икономическа квазиефективност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата бефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) *бефикасна икономическа абсорбционност** (beffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) *бефикасна икономическа ангажираност** (beffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) *бефикасна икономическа възвръщаемост** (beffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) *бефикасна икономическа въплътеност** (beffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) *бефикасна икономическа използваемост** (beffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) *бефикасна икономическа интензивност** (beffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) *бефикасна икономическа креативност** (beffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) *бефикасна икономическа напрегнатост** (beffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) *бефикасна икономическа наситеност** (beffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) *бефикасна икономическа натовареност** (beffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) *бефикасна икономическа предметеност** (beffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) *бефикасна икономическа производителност** (beffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) *бефикасна икономическа разходност** (beffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа бификасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска бификасност*** (consumptionary beffectuality /beffecticity/), **стопанска бификасност*** (protoeconomic beffectuality /beffecticity/), **пазарно-икономическа бификасност*** (marketly-economic beffectuality /beffecticity/) и **финасово-пазарно-икономическа бификасност*** (financially-marketly-economic beffectuality /beffecticity/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща бификасност*** (sustenance /sustaining/ beffectuality /beffecticity/) (за бификасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА БИЕКЦИЯ* (economic bijection) – същото като *биективно икономическо изображение*. Вж. и *икономическо изображение*.

ИКОНОМИЧЕСКА БИФИКАСНОСТ* (economic buffectuality /bufficity/), **бизнес икономическа артипрефикасност, (*)** – икономическа величина, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *бификасно икономическо благо* (икономическо благо, което е резултат на дейността в *икономическия бизнес*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на бификасното икономическо благо. Бификасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата бификасност **бификасна икономическа дейност*** (buffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се **средна икономическа бификасност*** (average economic buffectuality) [същото като **средна бизнес икономическа артипрефикасност*** (average business economic artipreffectuality)] и **пределна икономическа бификасност*** (marginal economic buffectuality) [същото като **пределна бизнес икономическа артипрефикасност*** (marginal business economic artipreffectuality)]. Икономическата бификасност е общо понятие за *икономи-*

ческа унификасност (производствена икономическа ефикасност), пазарна икономическа ефикасност и финансово-пазарна икономическа ефикасност.

Бификасното икономическо благо може да бъде както **материално бификасно икономическо благо*** (material buffectual economic good), така и **нематериално бификасно икономическо благо*** (immaterial buffectual economic good). Съответно на това се конституират понятията за (1) **материална икономическа бификасност*** (material economic buffectuality) [същото като **материална бизнес икономическа артипрефикасност*** (material business economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна материална икономическа бификасност*** (average material economic buffectuality) [същото като **средна материална бизнес икономическа артипрефикасност*** (average material business economic artipreffectuality)] и **пределна материална икономическа бификасност*** (marginal material economic buffectuality) [същото като **пределна материална бизнес икономическа артипрефикасност*** (marginal material business economic artipreffectuality)] и (2) **нематериална икономическа бификасност*** (immaterial economic buffectuality) [същото като **нематериална бизнес икономическа артипрефикасност*** (immaterial business economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна нематериална икономическа бификасност*** (average immaterial economic buffectuality) [същото като **средна нематериална бизнес икономическа артипрефикасност*** (average immaterial business economic artipreffectuality)] и **пределна нематериална икономическа бификасност*** (marginal immaterial economic buffectuality) [същото като **пределна нематериална бизнес икономическа артипрефикасност*** (marginal immaterial business economic artipreffectuality)].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на определящата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на бификасното икономическо благо са (1) **бипрификасното икономическо благо*** (bupriffectual economic good) [същото като **първично бизнес икономическо благо*** (primary business economic good)] [когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за **икономическа бипрификасност*** (economic business priffectuality), същото като **първична бизнес икономическа артипрефикасност*** (primary business economic artipreffectuality), **първична икономическа бификасност*** (primary economic buffectuality)] и (2) **бисефикасното икономическо благо*** (endeseffectual economic good) [същото като **вторично бизнес икономическо благо*** (secondary business economic good)] [когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването

му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **икономическа бисефикасност*** (economic buseffectuality), същото като **вторична бизнес икономическа артипрефикасност*** (secondary business economic artiprefectuality), **вторична икономическа бификасност*** (secondary economic bufectuality)]. Следователно предметни разновидности на икономическата бификасност са икономическата бипрификасност (първичната бизнес икономическа артипрефикасност, първичната икономическа бификасност) и икономическата бисефикасност (вторичната бизнес икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа бификасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на бификасното икономическо благо са (1) **бифективното икономическо благо*** (buffective economic good) [същото като **пряко бизнес икономическо благо*** (direct business economic good), **бидификасно икономическо благо*** (budiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **икономическа бифективност*** (economic buffectivity), същото като **икономическа бидификасност*** (economic budiffectuality), **пряка бизнес икономическа артипрефикасност*** (direct business economic artiprefectuality), **бизнес икономическа ефективност*** (business economic effectivity)] и (2) **квазибифективното икономическо благо*** (quasi-buffective economic good) [същото като **непряко бизнес икономическо благо*** (indirect business economic good), **бииндификасно икономическо благо*** (buindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за **икономическа квазибифективност*** (economic quasi-buffectivity), същото като **икономическа бииндификасност*** (economic buindiffectuality), **непряка бизнес икономическа артипрефикасност*** (indirect business economic artiprefectuality), **бизнес икономическа квазиефективност*** (business economic quasi-effectivity)]. Следователно предметни разновидности на икономическата бификасност са икономическата бифективност (икономическата бидификасност, пряката бизнес икономическа артипрефикасност, бизнес икономическата ефективност) и икономическата квазибифективност, икономическата бииндификасност, непряката бизнес икономическа артипрефикасност, бизнес икономическата квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата бификасност, се конституират още и съ-

ответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **бификасна икономическа абсорбционност*** (buffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **бификасна икономическа ангажираност*** (buffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **бификасна икономическа възвръщаемост*** (buffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **бификасна икономическа въплътеност*** (buffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **бификасна икономическа използваемост*** (buffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **бификасна икономическа интензивност*** (buffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **бификасна икономическа креативност*** (buffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **бификасна икономическа напрегнатост*** (buffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **бификасна икономическа наситеност*** (buffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **бификасна икономическа натовареност*** (buffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **бификасна икономическа предметеност*** (buffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **бификасна икономическа производителност*** (buffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **бификасна икономическа разходност*** (buffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

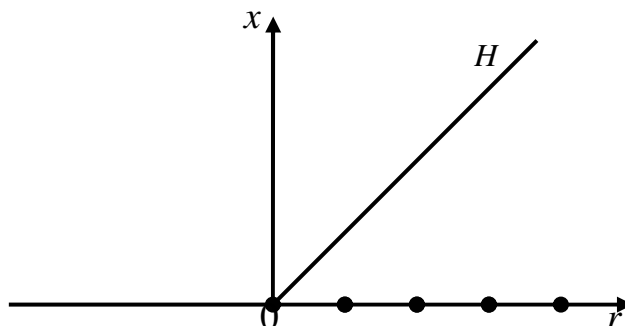
В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа бификасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска бификасност*** (consumptionary buffectuality /bufficacy/), **стопанска бификасност*** (protoeconomic buffectuality /bufficacy/), **пазарно-икономическа бификасност*** (marketly-economic buffectuality /bufficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа бификасност*** (financially-marketly-economic buffectuality /bufficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща биефикасност*** (sustenance /sustaining/ buffectuality /bufficacy/) (за бификасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА БИФУРКАЦИЯ* (economic bifurcation), **бифуркация на икономическата система, (*)** – раздвоение (алтернативност) на възможностите за предстоящото развитие на *икономическата система*. Конкретните обстоятелства на функционирането и развитието на икономическата система в условията на *динамична икономическа неустойчивост* (на *динамична икономическа нестабилност*) могат да бъдат от такъв характер, щото противодейст-

вието на *сходящите /конвергентните/ обратни икономически връзки* да настъпи на един толкова късен етап, когато възможностите за това, действието на *механизма на динамичната неустойчивост на икономическата система* (вж.) да стане определено обратимо или да стане определено необратимо, са вече почти изравнени. Тогава появата дори на несъществено или на незначително обстоятелство може да се окаже решаващо за това, дали окончателно ще се реализира обратимо или ще се реализира необратимо действие на механизма на динамичната неустойчивост и следователно дали няма да настъпи *катастрофа на икономическата система* или пък, напротив, тя ще се осъществи. Именно такова положение на крехка алтернативност се определя като бифуркация на икономическата система, а моментът на неговото настъпване – като *момент на икономическата бифуркация*. Ако след бифуркационния момент не настъпи икономическа катастрофа (т.е. ако действието на *механизма на динамичната икономическа неустойчивост* стане обратимо), тогава е налице *акатрофична реализация на икономическата бифуркация*. Затова пък, ако след бифуркационния момент настъпи икономическа катастрофа (т.е. ако действието на механизма на динамичната неустойчивост стане необратимо), тогава е налице *катастрофична реализация на икономическата бифуркация*.

Икономическата бифуркация е израз на неустойчивостта на икономическата система в условията на *необратими икономически процеси*. Математически икономическата бифуркацията е възникването на ново решение на определено уравнение на икономическата система при някакво критично значение на даден параметър. Нека поведението на дадена икономическа система се описва от диференциалното уравнение (например еквивалентно на кинетичното реакционно-дифузионно уравнение на К. Макнейл и Д. Уоллс) $dx/dt = ax(x - r)$, където $x = x(t)$ описва поведението на системата (предполага се, че x е винаги неотрицателно), като a и r са параметри на системата. Зависимостите между решението на уравнението x и параметъра r са показани на фиг. 1 [тя представлява *бифуркационна икономическа диаграма** (bifurcation economic diagram)]. С 0 е означена *точката на икономическата бифуркация*, отговаряща на момента на бифуркацията. Когато $r < 0$ (наляво от точката $r = 0$), има само едно решение, което не зависи от времето t : то е $x = 0$. В точката $r = 0$ настъпва икономическа бифуркация, тъй като се появява ново решение на уравнението: то е $x = r$. Плътната линия *ОН* представлява устойчив клон, а точките – неустойчив клон. Анализът на устойчивостта на диференциалното уравнение с линейно приближение показва, че при решението $x = 0$ при прехода $r = 0$ е икономичес-

ки неустойчиво, а решението $x = r$ е икономически устойчиво. Обобщение на бифуркацията на икономическата система е *икономическият брюсселатор*.

Фиг. 1. Диаграма на икономическа бифуркация

Икономическата бифуркация е явление, което може да се появи само при **отворени динамични икономически системи** (open dynamic economic systems). Динамичността е фундаментално свойство на *отворените икономически системи* [последните могат да се обобщят с понятието за **отворена икономика** (open economy)]. Динамичността обикновено се свързва с еднонасочеността (а значи и с детерминираността, с определеността) на икономическото развитие между точките на икономическата бифуркация, които в действителност са точки на избор на *икономическа еволюция*. Друго фундаментално свойство на отворената икономика е нейната стохастичност, което се свежда предимно до случайното поведение на икономическата система на микроскопично равнище. Под въздействието на външната среда отворената икономическа система постоянно се променя. В резултат на това възникват колебателни (вълнови) процеси на противоборство и сменящо се надмощие между две противоположни тенденции във функционирането на отворената динамична икономическа система: между устойчивостта на нейната *вътрешна икономическа структура* и неустойчивостта на флуктуациите, които постъпват от вън и които дестабилизируют вътрешната структура. В критичните моменти на бифуркация външните дестабилизиращи флуктуации могат да достигат до равнище, при което настъпва качествена промяна в състоянието на икономическата система и се появява нова структура (нова подреденост) или при екстремни случаи системата дори изцяло да се разрушава.

За точките на бифуркация е характерно състоянието на *икономическа неустойчивост* (на *икономическа нестабилност*). При такова състояние хаотич-

ните процеси на *микроскопично равнище на икономическата система* се преобразуват в процеси на *макроскопично равнище на икономическата система*, които предизвикват възникването на нови структури и на нов хомеостазис (*установяващ се икономически хомеостазис*) на икономическата система в нейната цялост. Точките на бифуркация обезателно присъствуват при възникването на новото качествено състояние на системата. Само при тях слабите (каквито са случайните) въздействия оказват определящо влияние върху избора на по-нататъшното *поведение на икономическата система*, т.е. върху избора на нейната еволюция. Външните флуктуации (външните пертурбационни въздействия) внасят неопределеност в избора на икономическо поведение, но именно една или част от тях предопределят избора на един от много възможни варианти на това поведение и по този начин дават началото на нова икономическа еволюция. При спонтанен избор не е възможно предварително да се предвиди коя възможност на икономическото развитие ще бъде реализирана. Тъй като точките на бифуркация обективно съществуват в икономическата действителност, то в условията на неустойчивост **икономическата случайност** (economic accident /stochasticity/) става фактор на икономическото развитие. *Икономическата синергетика* изучава закономерностите на развитието на икономическите системи, според изискванията на които последователно се редуват неговото (на развитието) вероятно осъществяване в точките на бифуркация с неговото детерминирано осъществяване между точките на бифуркация. С други думи, редуват се **фази на вероятно икономическо развитие*** (phases of stochastic economic development) (на случаен избор на икономическа еволюция в резултат на случайното поведение на структурата на икономическите системи на микроскопично равнище в условията на неустойчивост на макроскопично равнище) с **фази на детерминирано икономическо развитие*** (phases of determinate economic development) (които се регулират от вътрешноприсъщите свойства на икономическата система в условията на устойчивост). Наличието на различни пътища на икономическата еволюция се демонстрира от икономическия брьоселатор.

Математическа интерпретация на икономическата бифуркация

В общия случай известните математически определения и описания на бифуркацията са приложими към икономическата бифуркация. Това позволява тя да се разглежда като ситуация, при която някакъв *икономически обект* $\Psi = \Psi(\xi)$ зависи от параметъра ξ (без той да е обезателно скаларен) и в коя да е околност на някакво значение ξ_0 на ξ (където ξ_0 е *точката на икономическата*

бифуркация, или още – бифуркационното икономическо значение) определени (представляващи някакъв интерес) качествени свойства на обекта $\Psi = \Psi(\xi)$ не са еднакви за всички ξ . Оттук нататък произтичат различни конкретни определения на икономическата бифуркация, разнообразието между които произтича от различията в конкретните икономически ситуации. Могат най-общо обаче да се очертаят два основни варианта на такива ситуации и на следващи от тях определения на икономическата бифуркация.

При първия вариант интересуващите ни (изследваните) качествени свойства на икономическия обект $\Psi(\xi)$ се състоят в съществуването на други обекти Ω , които по определен начин са свързани с обекта $\Psi(\xi)$. Икономическата бифуркация в този случай се свежда до това, че при изменение на параметъра ξ обектите Ω възникват или изчезват (в т.ч. могат да се сливат или пък от един обект да възникват няколко). Първият вариант е свързан със следната математическа обосновка, **съдържаща няколко положения**.

Първото положение е, че според теорията на операторите изходният икономически обект $\Psi(\xi)$ може да се разглежда като *нелинеен икономически оператор* $\Phi(x, \xi)$ в реално банахово икономическо пространство с такъв реален параметър ξ , определен в околността на точката $x = 0$, щото $\Phi(0, \xi) \equiv 0$. При всяко фиксирано ξ на него се съпоставят други обекти Ω , които са решения x на нелинейното операторно уравнение $\Phi(x, \xi) = 0$. Точката на икономическата бифуркация е точка, при която възниква (се поражда) ново, нетривиално решение на това уравнение. Тя е такава точка ξ_0 , щото за всяко $\varepsilon > 0$ съществува ξ , $|\xi - \xi_0| < \varepsilon$, при което уравнението $x = \Phi(x, \xi)$ има решение $x(\xi)$, удовлетворяващо условието $0 < \|x(\xi)\| < \varepsilon$. В случай че $\Phi(x, \xi) \equiv \xi Ax$, където A е **линеен напълно-непрекъснат икономически оператор*** (linear vully-continuous economic operator), тогава понятието за точка на икономическата бифуркация съвпада с това за характеристичното значение на оператора A .

Второто положение е, че ако $\Phi(x, \xi)$ е **нелинеен напълно-непрекъснат икономически оператор*** (non-linear vully-continuous economic operator), но такъв, че $\Phi_x(0, \xi) \equiv \xi A$, тогава за точки на икономическа бифуркация на оператора Φ могат да служат само характеристичните значения на *икономическия оператор* A . С помощта на топологични методи може да се установи, че всяко нечетно-кратно характеристично значение на оператора A е точка на икономическа бифуркация на оператора Φ . Аналогично и достатъчно условие за случай с четно-кратни характеристични значения може да се формулира посредством опериране с понятието за въртене на **векторно икономическо поле*** (vectorial economic field).

Третото положение е, че ако $x = 0$ е неизолирано решение на уравнението $x = \Phi(x, \xi)$, тогава ξ_0 е точка на икономическа бифуркация на оператора Φ . Чрез вариационни методи може да се докаже, че ако $\Phi(x)$ е нелинеен *напълно-непрекъснат икономически оператор* в хилбертово икономическо пространство, който е градиент на *слабо-непрекъснат икономически функционал* (weakly-continuous economic functional), а пък $A = \Phi'(0)$ е *напълно-непрекъснат самоспрегнат икономически оператор** (vully-continuous self-conjugate economic operator), тогава всяко характеристично значение на оператора A е точка на икономическа бифуркация на оператора Φ . Понятието за точка на икономическа бифуркация се променя и при големи решения $x(\xi) \rightarrow \infty$, където $\xi \rightarrow \xi_0$. Важното значение на тези понятия се състои в положението, че при сравнително слаби ограничения може да се констатира разклоняване на решенията $x = 0$, в т.ч. и да се докаже неединствеността на нелинейната задача, моделираща развитието на *динамичната икономическа система*, т.е. да се докаже алтернативността на икономическата еволюция.

При втория вариант интересуващите ни (изследваните) качествени свойства на икономическите обекти $\Psi(\xi)$ се определят, когато два такива обекта се приемат за еквивалентни [т.е. че в *еквивалентните икономически обекти** (equivalent economic objects) всички интересуващи ни качествени икономически свойства са еднакви]. Тук изменението на качествените свойства на $\Psi(\xi)$ в околността на точката на икономическа бифуркация ξ_0 се възприема в смисъл, че са налице значения на ξ с *нееквивалентни икономически обекти** (inequivalent economic objects) $\Psi(\xi)$. Обикновено при *гладки динамични икономически системи* могат да се изследват еднопараметрични (частично и двупараметрични) семейства от *икономически потоци*, като при това се изяснява кога икономическата бифуркация е типична, т.е. дали тя запазва характера си при малки изменения на посочените семейства (като в този случай са приложими и двата варианта на определяне на понятието за икономическа бифуркация). При втория вариант два икономически потока се смятат за еквивалентни, когато е налице хомеоморфизъм на *фазовото икономическо пространство* (в частност – на *фазовото пространство на икономическите състояния*) (вж. *икономически хомеоморфизъм*), който привежда *фазовата икономическата траектория* на единия поток в икономическа траектория на другия при запазване на направлението на тяхното движение.

ИКОНОМИЧЕСКА БИФУРКАЦИЯ (economic bifurcation) (**ки**) – във:

акатастрофична реализация на икономическата бифуркация

икономическа бифуркация;
катастрофична реализация на икономическата бифуркация;
момент на икономическата бифуркация;
точка на икономическата бифуркация.

ИКОНОМИЧЕСКА БИХЕВИОРИСТИЧНОСТ* (economic behaviourality), **бихевиористичност на икономическата система**, (*) – свойство (респ. способност) на *икономическата система* да реализира икономическо поведение по определен начин. Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирано от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават **времева икономическа бихевиористичност*** (temporal economic behaviourality) [същото като **бихевиористичност на времево-функциониращата икономическа система*** (behaviourality of the temporally-functioning economic system)], **невремева икономическа бихевиористичност*** (non-temporal economic behaviourality) [същото като **бихевиористичност на невремево-функциониращата икономическа система*** (behaviourality of the non-temporally-functioning economic system)] и **комбинирана икономическа бихевиористичност*** (combined economic behaviourality) [същото като **бихевиористичност на комбинирано-функциониращата икономическа система*** (behaviourality of the combinedly-functioning /jointly-functioning / economic system)]. Ако не е посочено друго, под икономическа бихевиористичност обикновено се подразбира времевата икономическа бихевиористичност. Според начина на реализиране на икономическото поведение по отношение на независимата реална променлива, към която се извършва *икономическият процес* в системата (с постоянно или с променливо икономическо поведение), се разграничават (1) **поведенческо-постоянна икономическа система** (същото като **нефункционираща икономическа система**) – тя е система с постоянно по отношение на независимата реална променлива поведение, т.е. с постоянни икономически координати), и (2) **поведенческо-променлива икономическа система** (същото като **функционираща икономическа система**) – тя е система с променливо по отношение на независимата реална променлива поведение, т.е. с променливи икономически координати. Традиционното разграничение между статичните икономически системи и динамичните икономически системи се прави според това свойство, т.е. смята се, че статичните икономически системи са поведенческо-постоянните икономически системи, а динамичните икономически системи са

поведенческо-променливите. В настоящото издание подходът към *статичната икономическа система* и *динамичната икономическа система* е друг (вж.).

Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирано от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават три разновидности на поведенческо-постоянната икономическа система: (1) *поведенческо-времево-постоянна икономическа система* (същото като *времево-нефункционираща икономическа система*) – тя е система с постоянно по отношение на времето поведение, т.е. с постоянни времеви икономически координати); (2) *поведенческо-невремево-постоянна икономическа система* (същото като *невремево-нефункционираща икономическа система*) – тя е система с постоянно по отношение на невремева независима реална променлива поведение, т.е. с постоянни невремеви икономически координати); (3) *поведенческо-комбинирано-постоянна икономическа система* (същото като *комбинирано-нефункционираща икономическа система*) – тя е система с постоянно съвместно по отношение на времевата и невремевите независими реални променливи поведение, т.е. с постоянни времеви и невремеви икономически координати. Ако не е посочено друго под поведенческо-постоянна икономическа система обикновено се подразбира поведенческо-времево-постоянната икономическа система. Според същия критерий се разграничават и три разновидности на поведенческо-променливата икономическа система: (1) *поведенческо-времево-променлива икономическа система* (същото като *времево-функционираща икономическа система*) – тя е система с променливо по отношение на времето поведение, т.е. с променливи времеви икономически координати); (2) *поведенческо-невремево-променлива икономическа система* (същото като *невремево-функционираща икономическа система*) – тя е система с променливо по отношение на невремева независима реална променлива поведение, т.е. с променливи невремеви икономически координати); (3) *поведенческо-комбинирано-променлива икономическа система* (същото като *комбинирано-функционираща икономическа система*) – тя е система с променливо съвместно по отношение на времевата и невремевите независими реални променливи поведение, т.е. с променливи времеви и невремеви икономически координати. Ако не е посочено друго под поведенческо-променлива икономическа система обикновено се подразбира поведенческо-времево-променливата икономическа система. Вж. *функциониране на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА БЛИЗОСТ* (economic proximity) – вж. *близостно икономическо пространство*.

ИКОНОМИЧЕСКА ВАРИАЦИЯ (economic variation) (**ки**) – във:
коефициент на икономическа вариация.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕКТОР-ФУНКЦИЯ (economic vector-valued function), **векторна икономическа функция**, – *икономическо изображение* от едно многомерно икономическо пространство P , което се осъществява върху друго многомерно икономическо пространство R . Същото като *векторна икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕКТОР-ФУНКЦИЯ (economic vector-valued function) (**ки**) – във:

динамична икономическа вектор-функция (същото като *динамична векторна икономическа функция*);

дискретна икономическа вектор-функция (същото като *дискретна векторна икономическа функция*).

икономическа вектор-функция (същото като *векторна икономическа функция*);

икономическа вектор-функция;

непрекъсната икономическа вектор-функция (същото като *непрекъсната векторна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (economic quantity /value/) – числово значение (ако има такова) на някаква характеристика на определен *икономически компонент* (*икономически елемент* или *икономическа връзка*) на дадена *икономическа система* (респ. изразена чрез число характеристика на елемент на *икономическо множество*). В преобладаващия брой случаи икономическата величина и реалната икономическа величина по подразбиране се приемат като идентични понятия. В общия случай обаче могат да бъдат разграничени *реална икономическа величина* (real economic quantity /value/), *имагинерна икономическа величина* (imaginary economic quantity /value/) и *комплексна икономическа величина* (complex economic quantity /value/). За разлика от *икономическите числа* (economic numbers) икономическите величини могат да бъдат *променливи икономически величини* (economic variable) и *постоянни икономически величини* (economic constant) (в традиционната математика не е възприето да се говори за променливи числа). *Моделирането на икономичес-*

ките системи борава предимно с икономически величини. Като числова характеристика икономическата величина може да описва отделни страни както на количествената, така и на качествената определеност на икономическата система. Разновидности на икономическата величина са: *дискретната икономическа величина* и *непрекъснатата икономическа величина*; *скаларната икономическа величина*, *векторната икономическа величина*, *матричната икономическа величина* и *тензорната икономическа величина*; *статичната икономическа величина* и *динамичната икономическа величина*; *детерминираната икономическа величина* и *случайната икономическа величина* и други.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа величина се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска величина** (consumptionary quantity /value/), *стопанска величина** (protoeconomic quantity /value/), *пазарно-икономическа величина** (marketly-economic quantity /value/) и *финансово-пазарно-икономическа величина** (financially-marketly-economic quantity /value/). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща величина** (sustenance /sustaining/ quantity /value/) (за величина на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (economic quantity /value/) (**ки**) – във:

аркусинус-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

базова регулираща икономическа величина;

безусловна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

безусловно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

бета-разпределение от втори род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

бета-разпределение от първи род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

взаимно-независими случайни икономически величини гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

векторна икономическа величина;

времево-динамична векторна икономическа величина (вж. *динамична векторна икономическа величина*);

времево-динамична и невремево-статична икономическа величина (вж. *статична икономическа величина*);

времево-динамична икономическа величина (вж. *динамична икономическа величина*);

времево-динамична матрична икономическа величина (вж. *динамична матрична икономическа величина*);

времево-динамична скаларна икономическа величина (вж. *динамична скаларна икономическа величина*);

времево-динамична тензорна икономическа величина (вж. *динамична тензорна икономическа величина*);

времево-статична векторна икономическа величина (вж. *статична векторна икономическа величина*);

времево-статична и невремево-динамична икономическа величина (вж. *статична икономическа величина*);

времево-статична икономическа величина (вж. *статична икономическа величина*);

времево-статична матрична икономическа величина (вж. *статична матрична икономическа величина*);

времево-статична скаларна икономическа величина (вж. *статична скаларна икономическа величина*);

времево-статична тензорна икономическа величина (вж. *статична тензорна икономическа величина*);

входна икономическа величина;

гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

двумерна случайна икономическа величина (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);

двумерна съвместна плътност на вероятностите на случайните икономически величини (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);

детерминирана икономическа величина;

динамична векторна икономическа величина;

динамична дискретна икономическа величина;

динамична икономическа величина;

динамична матрична икономическа величина;

-
- динамична непрекъсната икономическа величина;*
динамична скаларна икономическа величина;
динамична тензорна икономическа величина;
дискретна векторна икономическа величина;
дискретна икономическа величина;
дискретна матрична икономическа величина;
дискретна скаларна икономическа величина;
дискретна случайна икономическа величина;
дискретна тензорна икономическа величина;
диференциален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);
диференциален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);
диференциален закон на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);
диференциален закон на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);
диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);
диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина)
диференциални закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;
диференциални закони на разпределението на случайните икономически величини (същото като диференциални закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини);
диференциални условени закони на разпределенията на вероятностите на случайните икономически величини

експоненциално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

задаваща /зададена/ икономическа величина (същото като задаващо /зададено/ икономическо въздействие);

закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

закони на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

закони на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

закони на разпределението на случайните икономически величини (същото като закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини);

изходна икономическа величина;

икономическа величина;

интегрален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрален закон на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален закон на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрална икономическа величина;

интегрална обемна икономическа величина (вж. интервална обемна икономическа величина) ;

интегрални условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

интервална икономическа величина;

интервална обемна икономическа величина;

интервална средна икономическа величина;

информационна ентропия на случайната икономическа величина;

количество на информацията в случайната икономическа величина;

линейно-зависими случайни икономически величини;

логаритмично нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

максимално отклонение на изходната икономическа величина;

математическо очакване на дискретната случайна икономическа величина;

математическо очакване на дискретни случайни икономически величини;

математическо очакване на непрекъснатата случайна икономическа величина;

математическо очакване на непрекъснати случайни икономически величини;

математическо очакване на случайната икономическа величина;

математическо очакване на случайните икономически величини;

математическо очакване на функцията на дискретни случайни икономически величини;

математическо очакване на функцията на непрекъснатата случайна икономическа величина;

математическо очакване на функцията на непрекъснати случайни икономически величини;

математическо очакване на функцията на случайни икономически величини;

-
- матрична икономическа величина;*
множествено-независими случайни икономически величини;
множество на възможните значения на случайната икономическа величина (вж. *случайна икономическа величина*);
модел на случайната икономическа величина (вж. *случайна икономическа величина*);
моментна икономическа величина;
моментна обемна икономическа величина;
наблюдавана икономическа величина;
напълно-динамична векторна икономическа величина (вж. *динамична векторна икономическа величина*);
напълно-динамична икономическа величина (вж. *динамична икономическа величина*);
напълно-динамична матрична икономическа величина (вж. *динамична матрична икономическа величина*);
напълно-динамична скаларна икономическа величина (вж. *динамична скаларна икономическа величина*);
напълно-динамична тензорна икономическа величина (вж. *динамична тензорна икономическа величина*);
напълно-статична векторна икономическа величина (вж. *статична векторна икономическа величина*);
напълно-статична икономическа величина (вж. *статична икономическа величина*);
напълно-статична матрична икономическа величина (вж. *статична матрична икономическа величина*);
напълно-статична скаларна икономическа величина (вж. *статична скаларна икономическа величина*);
напълно-статична тензорна икономическа величина (вж. *статична тензорна икономическа величина*);
начален момент от k -ти порядък на непрекъснатата случайна икономическа величина;
невремево-динамична векторна икономическа величина (вж. *динамична векторна икономическа величина*);
невремево-динамична икономическа величина (вж. *динамична икономическа величина*);
невремево-динамична матрична икономическа величина (вж. *динамична матрична икономическа величина*);

невремево-динамична скаларна икономическа величина (вж. *динамична скаларна икономическа величина*);

невремево-динамична тензорна икономическа величина (вж. *динамична тензорна икономическа величина*);

невремево-статична векторна икономическа величина (вж. *статична векторна икономическа величина*);

невремево-статична икономическа величина (вж. *статична икономическа величина*);

невремево-статична матрична икономическа величина (вж. *статична матрична икономическа величина*);

невремево-статична скаларна икономическа величина (вж. *статична скаларна икономическа величина*);

невремево-статична тензорна икономическа величина (вж. *статична тензорна икономическа величина*);

независими случайни икономически величини;

независими в съвкупност случайни икономически величини (същото като *множествено независими случайни икономически величини*);

некорелирани случайни икономически величини;

непрекъсната векторна икономическа величина;

непрекъсната зависимост между икономически величини;

непрекъсната икономическа величина;

непрекъсната матрична икономическа величина;

непрекъсната скаларна икономическа величина;

непрекъсната случайна икономическа величина;

непрекъсната тензорна икономическа величина;

номинална регулираща икономическа величина;

нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

нормирана случайна икономическа величина;

област на допустимите отклонения на изходната икономическа величина (вж. *преходен икономически процес*);

обулавящи /определящи/ икономически величини (същото като *обулавящи /определящи/ връзки на икономическата система*);

определящи икономически величини (същото като *обулавящи /определящи/ връзки на икономическата система*);

отклонение на изходната икономическа величина;

планирана интегрална икономическа величина;

планирана моментна икономическа величина;
прогнозира интегрална икономическа величина;
параболично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;
плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;
плътност на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);
показателно-степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;
пределна стабилизируема икономическа величина;
прекъсната случайна икономическа величина (същото като дискретна случайна икономическа величина);
прогнозирана моментна икономическа величина;
разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;
разпределение на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);
разпределение на Ерланг, А., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;
разпределение на Парето, В., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;
 χ^2 -разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;
разпределение на правоъгълния триъгълник на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;
регулираща икономическа величина (същото като изход на регулиращата икономическа подсистема);
регулируема икономическа величина;
скаларна икономическа величина;
случайна икономическа величина;
смесен начален момент от (k, n)-ти порядък на непрекъснати случайни икономически величини;

смесен начален момент от (k, n) -ти порядък на независими непрекъснати случайни икономически величини (вж. *смесен начален момент от (k, n) -ти порядък на непрекъснати случайни икономически величини*);

смесен централен момент от (k, n) -ти порядък на независими непрекъснати случайни икономически величини (вж. *смесен централен момент от (k, n) -ти порядък на непрекъснатите случайни икономически величини*);

смесен централен момент от (k, n) -ти порядък на непрекъснати случайни икономически величини;

средна стабилизируема икономическа величина;

стабилизируема икономическа величина;

стандартно логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно /нормирано/ нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно равномерно (правоъгълно) разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

статична векторна икономическа величина;

статична икономическа величина;

статична матрична икономическа величина;

статична скаларна икономическа величина;

статична тензорна икономическа величина;

статично отклонение на изходната икономическа величина;

степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайни икономически величини;

съвместна плътност на разпределението на непрекъснатите случайните икономически величини (същото като съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайните икономически величини);

съвместно разпределение на вероятностите на случайните икономически величини (същото като матрица на разпределението на икономическите вероятности);

състоятелни икономически величини (същото като състоятелни връзки на икономическата система);

тензорна икономическа величина;

тензорност на икономическите величини (вж. *тензорна икономическа величина*);

управлявана икономическа величина;

управляваща икономическа величина (същото като *изход на управляващата икономическа подсистема*);

условна дисперсия на случайна икономическа величина (същото като *условно математическо очакване на центрирана непрекъсната случайна икономическа величина*);

условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

условно математическо очакване на дискретната случайна икономическа величина;

условно математическо очакване на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условно математическо очакване на функцията на дискретни случайни икономически величини;

условно математическо очакване на функцията на непрекъснати случайни икономически величини;

условно математическо очакване на центрираната непрекъсната случайна икономическа величина;

условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

установено значение на изходната икономическа величина;

установено значение на регулируемата икономическа величина (същото като *установено регулируемо икономическо въздействие*);

-
- установено значение на управляваната икономическа величина (същото като установено управлявано икономическо въздействие);
- фактическа интегрална икономическа величина;
- фактическа моментна икономическа величина;
- физична интерпретация на икономическите величини;
- фиксирано значение на изходната икономическа величина;
- филтрирана икономическа величина** (вж. изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл);
- формула на пълната вероятност за плътността на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;
- формула на пълната вероятност за разпределението на дискретната случайна икономическа величина;
- формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;
- формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;
- формули на пълните вероятности за диференциалните закони на разпределението на случайните икономически величини;
- формули на пълните вероятности за законите на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;
- формули на пълните вероятности за законите на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;
- формули на пълните вероятности за законите на разпределението на случайните икономически величини;
- формули на пълните вероятности за интегралните закони на разпределението на случайните икономически величини;
- функции на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;
- функция на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;
- функции на разпределението на случайните икономически величини (същото като функции на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини);
- функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;
- функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

функция на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

функция на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

функция на регресия на дискретната случайна икономическа величина (вж. условно математическо очакване на дискретната случайна икономическа величина);

функция на регресия на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. условно математическо очакване на непрекъснатата случайна икономическа величина);

централен момент от k -ти порядък на непрекъснатата случайна икономическа величина;

центрирана непрекъснатата случайна икономическа величина;

циклична икономическа величина (вж. икономически цикъл)

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

частно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. частно разпределение на икономическите вероятности);

числени характеристики на случайната икономическа величина.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛОКАЦИЯ* (economic vellocation) (*) – същото като нефинансово икономическо възпроизводство.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛОКАЦИЯ (economic velocation) (**ки**) – във:

икономическа велокация (същото като нефинансово икономическо възпроизводство);

непосредническа икономическа велокация (същото като икономическо стопанисване);

нестопанисваща икономическа велокация (същото като нефинансово икономическо посредничество);

посредническа икономическа велокация (същото като нефинансово икономическо посредничество).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИФИКАЦИЯ (economic verification) – проверка в *икономическата действителност* (респ. в *икономическата практика*) на истинността на твърденията и изводите, направени от *икономическата наука* и в *икономическата теория*. Икономическата верификация е необходим етап при използването на дедуктивния метод в *икономиката*, който се основава върху опита (вж. *икономическа истина*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА* (economic chain) – същото като *линейно подредено икономическо множество*. Вж. и *икономическа решетка*.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА (economic chain) (**ки**) – във:

вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*);

възвратна марковска икономическа верига;

еднородна /хомогенна/ марковска икономическа верига;

ергодична вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*);

ергодична марковска икономическа верига;

икономическа верига (същото като *линейно подредено икономическо множество*; вж. и *икономическа решетка*. *марковска икономическа верига*);

марковска икономическа верига с дискретно време (вж. *марковска икономическа верига*);

марковска икономическа верига с непрекъснато време (вж. *марковски икономически процес*);

невъзвратна марковска икономическа верига (вж. *марковска икономическа верига*);

нееднородна /нехомогенна/ марковска икономическа верига;

непериодична марковска икономическа верига (вж. *марковска икономическа верига*);

неразложима марковска икономическа верига;

нерегулярна марковска икономическа верига (вж. *преходни икономически вероятности*);

периодична марковска икономическа верига (вж. *марковска икономическа верига*);

разложима марковска икономическа верига;

регулярна марковска икономическа верига (вж. *преходни икономически вероятности*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА С ДИСКРЕТНО ВРЕМЕ (economic chain with discrete time) (**ки**) – във:

марковска икономическа верига с дискретно време (вж. *марковска икономическа верига*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА С НЕПРЕКЪСНАТО ВРЕМЕ (economic chain with continuous time) (**ки**) – във:

марковска икономическа верига с непрекъснато време (вж. *марковски икономически процес*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРОЯТНОСТ (economic probability) – централно понятие за характеризиране на поведението на *стохастичната икономическа система* (означавано с P или с p); *вероятност на поведението на икономическата система*, която се намира в зависимост както от своето вътрешно състояние и структура, така и от характера и спецификата на въздействията на околната икономическа среда; икономически индуцирана вероятност, вероятност, определима в икономическата среда и за икономическата среда. Като се имат предвид общите определения, които *теорията на вероятностите* дава, икономическата вероятност може да бъде тълкувана (интерпретирана) по три начина. **Първо**, тя е числена мярка на обективната *възможност* (possibility) за осъществяването на едно *случайно икономическо събитие* (в т.ч. и при провеждането на вероятностен икономически експеримент, опит, изпитание) при едни или други определени икономически условия. Характеризира обективно съществуващата връзка между икономическите условия и случайното икономическо събитие. Икономическата вероятност може да се разглежда още като *математическо икономическо очакване* на относителния дял (относителната честота) на появата на случайното икономическо събитие при провеждането на експеримент в общия брой на всички икономически опити (изпитания). **Второ**, тя е отношение между количеството на шансовете или изходите, благоприятстващи осъществяването на дадено икономическо събитие (броят на благоприятстващите шансове се нарича *абсолютна честота на случайното икономическо събитие*), и общото количество на благоприятстващите и неблагоприятстващите шансове на това събитие. Това е класически подход към определението на икономическата вероятност. **Трето**, тя е *статистическа икономическа вероятност* (или още *честотната икономическа вероятност*), която се определя при провеждането на стохастични изпитания (опити): при достатъчно голям брой на икономически изпитания честотата на случайното

икономическо събитие A се приближава към някаква величина, която съгласно със закона за големите числа се приема за вероятност p_A на икономическото събитие. Под *стохастично икономическо изпитание* (*стохастичен икономически експеримент*, опит) се разбира комплексът от условия, при които може да се осъществи или да не се осъществи случайното икономическо събитие, т.е. резултатът от изпитанието не може да се предскаже предварително. Икономическата вероятност изразява диалектическата връзка между **икономическата случайност** (economic accident) и **икономическата необходимост** (economic inevitability /requisite/) и показва, че средният резултат при голямо количество случайни икономически явления не е случаен и може да бъде предвиден с голяма степен на определеност.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРОЯТНОСТ (economic probability) (**ки**) – във:

апостериорна икономическа вероятност (вж. и *условна икономическа вероятност*);

априорна икономическа вероятност (вж. и *условна икономическа вероятност*);

безусловна икономическа вероятност;

безусловно съвместно разпределение на икономическите вероятности (същото като *матрица на разпределението на икономическите вероятности*);

закони на разпределението на икономическите вероятности (същото като *закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини*);

икономическа вероятност;

максимална обратна икономическа вероятност (вж. *шумоустойчивост на икономическата система*);

матрица на плътностите на преходните икономически вероятности (вж. *марковска икономическа верига*);

матрица на преходните икономически вероятности;

матрица на разпределението на икономическите вероятности;

плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

преходни икономически вероятности;

произведение на икономически вероятности;

пълна икономическа вероятност (вж. *условна икономическа вероятност*);

разпределение на икономическите вероятности (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

ред на разпределението на икономическите вероятности;

статистическа икономическа вероятност (същото като честотна икономическа вероятност);

стационарно разпределение на икономическите вероятности (вж. марковска икономическа верига);

съвместна плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайните икономически величини);

съвместно разпределение на икономическите вероятности;

сума на икономически вероятности (вж. алгебра на случайните икономически събития);

тензор на разпределението на икономическите вероятности;

условна икономическа вероятност;

условна плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

функция на разпределението на икономическите вероятности (вж. дискретно вероятностно икономическо пространство);

функция на плътността на разпределението на икономическите вероятности (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

частна плътност на разпределението на икономическите вероятности;

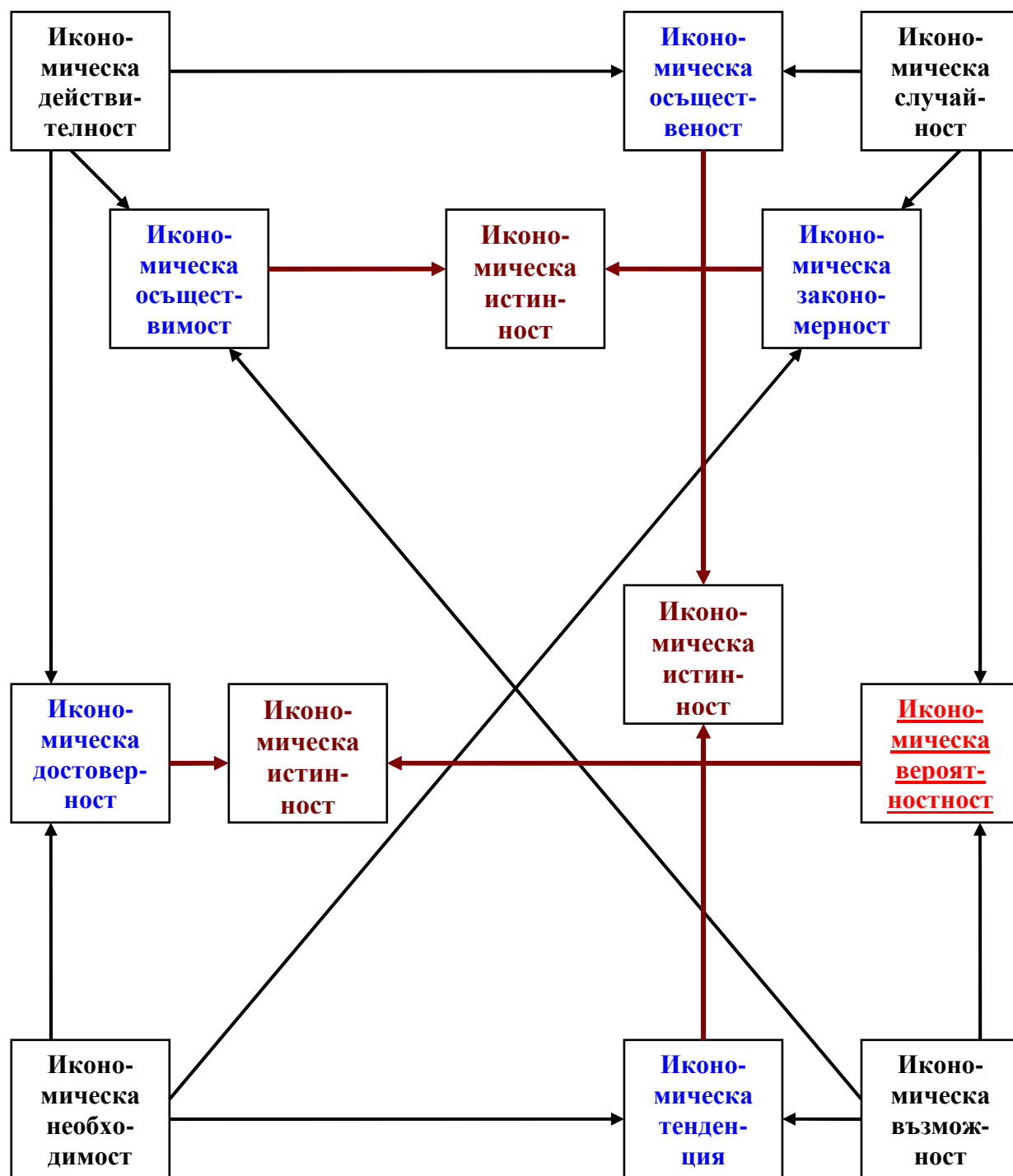
частно разпределение на икономическите вероятности;

честотна икономическа вероятност.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРОЯТНОСТНОСТ* (economic probabilitiness) (*) – *икономическа възможност и икономическа случайност (и двете във вероятностно състояние), взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономическа възможност и икономическа случайност); икономическо понятие, отразяващо положението, че осъществяването на даден икономически предмет в икономическата реалност е достижимо в определена степен. Икономическата достижимост** (economic attainability) (като

основа на вероятността на икономическия предмет) произтича от икономическата възможност и се извежда от икономическата случайност. Икономическата вероятност е една от външните характеристики, които изграждат *икономическата истинност* [в качеството ѝ на **достижима икономическа истинност*** (attainable economic veracity)], последната установяваща **достижимата адекватност*** (attainable adequacy) на икономическия предмет с икономическата действителност (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа вероятностност и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Икономическата вероятностност е *външна достижима автентичност** (external attainable genuineness) (външно-присъща достижима автентичност) [или още *външна достижима икономическа автентичност** (external attainable economic genuineness), която е вид външна страна] на *икономическата*

истинност, докато икономическата достоверност е **вътрешна достижима автентичност*** (internal attainable genuineness) (вътрешно-присъща достижима автентичност) [или още **вътрешна достижима икономическа автентичност*** (internal attainable economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на икономическата истинност. Икономическата вероятностност е **начин на обосноваване на икономическата достоверност** [накратко – **начин на икономическо обосноваване*** (economic grounding mode)], където **икономическата истинност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа достоверност и икономическа вероятностност. Икономическата вероятностност е вероятностност на икономическия предмет (и вероятностност на достоверността на икономическия предмет). Икономическата достоверност и икономическата вероятностност са категории на **достижимата автентичност на икономическия предмет*** (attainable genuineness of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическата достоверност **се сменя** в икономическата вероятностност: икономическата вероятностност е икономическата достоверност в снет вид. Икономическата вероятностност е скрита в икономическата достоверност, а икономическата достоверност [която е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата вероятностност [която е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на **икономическата вероятностност** са (1) **икономическата кваливероятностност*** (economic qualiprobabilitiness) и (2) **икономическата квантивероятностност*** (economic quantiprobabilitiness). Според *общността икореномически статут* нейни разновидности са (1) **икономическата субтивероятностност*** (economic subtiprobabilitiness) [в т.ч. **икономическата субтикваливероятностност*** (economic subtiqualiprobabilitiness) и **икономическата субтиквантивероятностност*** (economic subtiquantiprobabilitiness)] и (2) **икономическата обтивероятностност*** (economic obtiprobabilitiness) [в т.ч. **икономическата обтикваливероятностност*** (economic obtiqualiprobabilitiness) и **икономическата обтиквантивероятностност*** (economic obtiquantiprobabilitiness)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *трансцентитална икономическа вероятностност** (transcentital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *трансцентитална икономическа кваливероятностност** (transcentital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикваливероятностност** (transcentital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *трансцентитална икономическа обтикваливероятностност** (transcentital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *трансцентитална икономическа квантивероятностност** (transcentital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикквантивероятностност** (transcentital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *трансцентитална икономическа обтикквантивероятностност** (transcentital economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(2) *инцентитална икономическа вероятностност** (incentital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа кваливероятностност** (incentital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикваливероятностност** (incentital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *инцентитална икономическа обтикваливероятностност** (incentital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *инцентитална икономическа квантивероятностност** (incentital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикквантивероятностност** (incentital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *инцентитална икономическа обтикквантивероятностност** (incentital economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(3) *центитална икономическа вероятностност** (centital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *центитална икономическа кваливероятностност** (centital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикваливероятностност** (centital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *центитална икономическа обтикваливероятностност** (centital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *центитална икономическа квантивероятностност** (centital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикквантивероятностност** (centital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *центитална икономическа обтикквантивероятностност** (centital economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(4) *уницентитална икономическа вероятностност** (unicentital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа кваливероятностност** (unicentital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят

(α) *уницентитална икономическа субтикваливероятностност** (unicentital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *уницентитална икономическа обтикваливероятностност** (unicentital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *уницентитална икономическа квантивероятностност** (unicentital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтикквантивероятностност** (unicentital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *уницентитална икономическа обтикквантивероятностност** (unicentital economic obtiquantiprobabilitiness)]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *унисъзидателна икономическа вероятностност** (unimaking economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *унисъзидателна икономическа кваливероятностност** (unimaking economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтикваливероятностност** (unimaking economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *унисъзидателна икономическа обтикваливероятностност** (unimaking economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *унисъзидателна икономическа квантивероятностност** (unimaking economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтикквантивероятностност** (unimaking economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *унисъзидателна икономическа обтикквантивероятностност** (unimaking economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(2) *съзидателна икономическа вероятностност** (making economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *съзидателна икономическа кваливероятностност** (making economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтикваливероятностност** (making economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *съзидателна икономическа обтикваливероятностност** (making economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *съзидателна икономическа квантивероятностност** (making economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтикквантивероятностност** (making economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *съзидателна икономическа обтикквантивероятностност** (making economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(3) *изпълнителна икономическа вероятностност** (implementationary economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *изпълнителна икономическа кваливероятностност** (implementationary economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикваливероятностност** (implementationary economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *изпълнителна ико-*

номическа обтикваливероятностност* (implementationary economic obtiqualprobabilitiness)] и (б) *изпълнителна икономическа квантивероятностност** (implementationary economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикквантивероятностност** (implementationary economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *изпълнителна икономическа обтикквантивероятностност** (implementationary economic obtiquantiprobabilitiness)]];

(4) *творческа икономическа вероятностност** (creative economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *творческа икономическа кваливероятностност** (creative economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикваливероятностност** (creative economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *творческа икономическа обтикваливероятностност** (creative economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *творческа икономическа квантивероятностност** (creative economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикквантивероятностност** (creative economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *творческа икономическа обтикквантивероятностност** (creative economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(5) *работна икономическа вероятностност** (working economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *работна икономическа кваливероятностност** (working economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикваливероятностност** (working economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *работна икономическа обтикваливероятностност** (working economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *работна икономическа квантивероятностност** (working economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикквантивероятностност** (working economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *работна икономическа обтикквантивероятностност** (working economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(6) *сътворителна икономическа вероятностност** (performing economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа кваливероятностност** (performing economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикваливероятностност** (performing economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *сътворителна икономическа обтикваливероятностност** (performing economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *сътворителна икономическа квантивероятностност** (performing economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикквантивероятностност** (performing economic subtiquantiprob-

abilitiness) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантивероятностност** (performing economic obtiquantiprobabilitiness)]];

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *усвоявана икономическа вероятностност** (assimilated economic probabilitiness) {в т.ч. (α) *усвоявана икономическа кваливероятностност** (assimilated economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтикваливероятностност** (assimilated economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *усвоявана икономическа обтикваливероятностност** (assimilated economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *усвоявана икономическа квантивероятностност** (assimilated economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантивероятностност** (assimilated economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантивероятностност** (assimilated economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(2) *създавана икономическа вероятностност** (gived economic probabilitiness) {в т.ч. (α) *създавана икономическа кваливероятностност** (gived economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтикваливероятностност** (gived economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *създавана икономическа обтикваливероятностност** (gived economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *създавана икономическа квантивероятностност** (gived economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантивероятностност** (gived economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *създавана икономическа обтиквантивероятностност** (gived economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *сустатитна икономическа вероятностност** (sustatitic economic probabilitiness) {в т.ч. (α) *сустатитна икономическа кваливероятностност** (sustatitic economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтикваливероятностност** (sustatitic economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *сустатитна икономическа обтикваливероятностност** (sustatitic economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *сустатитна икономическа квантивероятностност** (sustatitic economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквантивероятностност** (sustatitic economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *сустатитна*

икономическа обтиквантивероятностност* (sustatitic economic obtiquanti-probabilitiness)]];

(2) *субстатна икономическа вероятностност** (substatum economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *субстатна икономическа кваливероятностност** (substatum economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтикваливероятностност** (substatum economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *субстатна икономическа обтикваливероятностност** (substatum economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *субстатна икономическа квантивероятностност** (substatum economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквантивероятностност** (substatum economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *субстатна икономическа обтиквантивероятностност** (substatum economic obtiquanti-probabilitiness)]]};

(3) *запасова икономическа вероятностност** (stock economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *запасова икономическа кваливероятностност** (stock economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтикваливероятностност** (stock economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *запасова икономическа обтикваливероятностност** (stock economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *запасова икономическа квантивероятностност** (stock economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквантивероятностност** (stock economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *запасова икономическа обтиквантивероятностност** (stock economic obtiquanti-probabilitiness)]]};

(4) *сустатантна икономическа вероятностност** (sustatantal economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *сустатантна икономическа кваливероятностност** (sustatantal economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтикваливероятностност** (sustatantal economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *сустатантна икономическа обтикваливероятностност** (sustatantal economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *сустатантна икономическа квантивероятностност** (sustatantal economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквантивероятностност** (sustatantal economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *сустатантна икономическа обтиквантивероятностност** (sustatantal economic obtiquanti-probabilitiness)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРСИЯ (economic version) – едно от няколко възможни, различни едно от друго, обяснения или тълкувания на някакъв *икономи-*

чески предмет (в т.ч. и икономическо явление, икономически процес, икономически обект, икономическа система). Тя е тясно свързана с понятието за *час-тна икономическа хипотеза* и изобщо е разновидност на *икономическата хипотеза*. В хода на изучаването на икономическия предмет се проверяват възможностите на всяка версия за него. Икономическата версия, доказана с фактически данни, се установява като достоверна.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СТИЛТЕС, Т. (Stieltjes economic cross-correlative /cross-correlatory/ functions) – същото като **взаимна корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката**. Вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (economic cross-correlative /cross-correlatory/ functions) (**ки**) – във:

икономическа взаимна корелационна функция на Стилтес, Т. (същото като **взаимна корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката**; вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

полярна икономическа взаимна корелационна функция (вж. *полярна икономическа корелационна функция*);

релейна икономическа взаимна корелационна функция (вж. *релейна икономическа корелационна функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЗАИМОВРЪЗКА (economic interconnection), **предметна икономическа взаимовръзка**, – *икономическа категория*, отразяваща положението, че всички *икономически предмети* (в т.ч. *икономически обекти, икономически системи, икономически явления, икономически процеси* и т.н.) в процеса на своето изменение се намират в безброй *икономически връзки* помежду си. Разновидност е на *икономическата връзка*. Икономическата взаимовръзка съществува като преходен резултат и като момент на този процес. Тя е никога непрекъснато се взаимовръзка между икономическите предмети. Това означава, че всички възможни изменения, извършващи се във всеки отделен икономически предмет, се проявяват като изменения в други икономически предмети, и от своя страна ги предизвикват. По такъв начин всяко отделно *икономическо явление* е свързано с много други преходи, отношения, въздействия, имащи взаимен характер в икономиката. Икономическата взаимовръзка е една от най-общите и абстрактни икономически категории. Всички други икономически категории (*икономическа причина, икономическо действие, икономическа необходимост, икономическа случайност, икономически закон* и т.н.)

са само конкретни видове и начини на осъществяване на икономическата взаимовръзка. Нейни разновидности са *обектната икономическа взаимовръзка* (взаимовръзката при икономическия обект) и *системната икономическа взаимовръзка* (взаимовръзката при икономическата система).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа взаимовръзка се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска взаимовръзка** (consumptionary interconnection), *стопанска взаимовръзка** (protoeconomic interconnection), *пазарно-икономическа взаимовръзка** (marketly-economic interconnection) и *финансово-пазарно-икономическа взаимовръзка** (financially-marketly-economic interconnection). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща взаимовръзка** (sustenance /sustaining/ interconnection) (за взаимовръзка при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЗАИМОВРЪЗКА (economic interconnection) (**ки**) – във:

икономическа взаимовръзка;

обектна икономическа взаимовръзка;

предметна икономическа взаимовръзка (същото като *икономическа взаимовръзка*);

системна икономическа взаимовръзка.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТ (economic substitution) (**ки**)

– във:

ресурсно-субстанциална икономическа взаимозаменяемост (същото като *взаимозаменяемост на икономическите ресурси*);

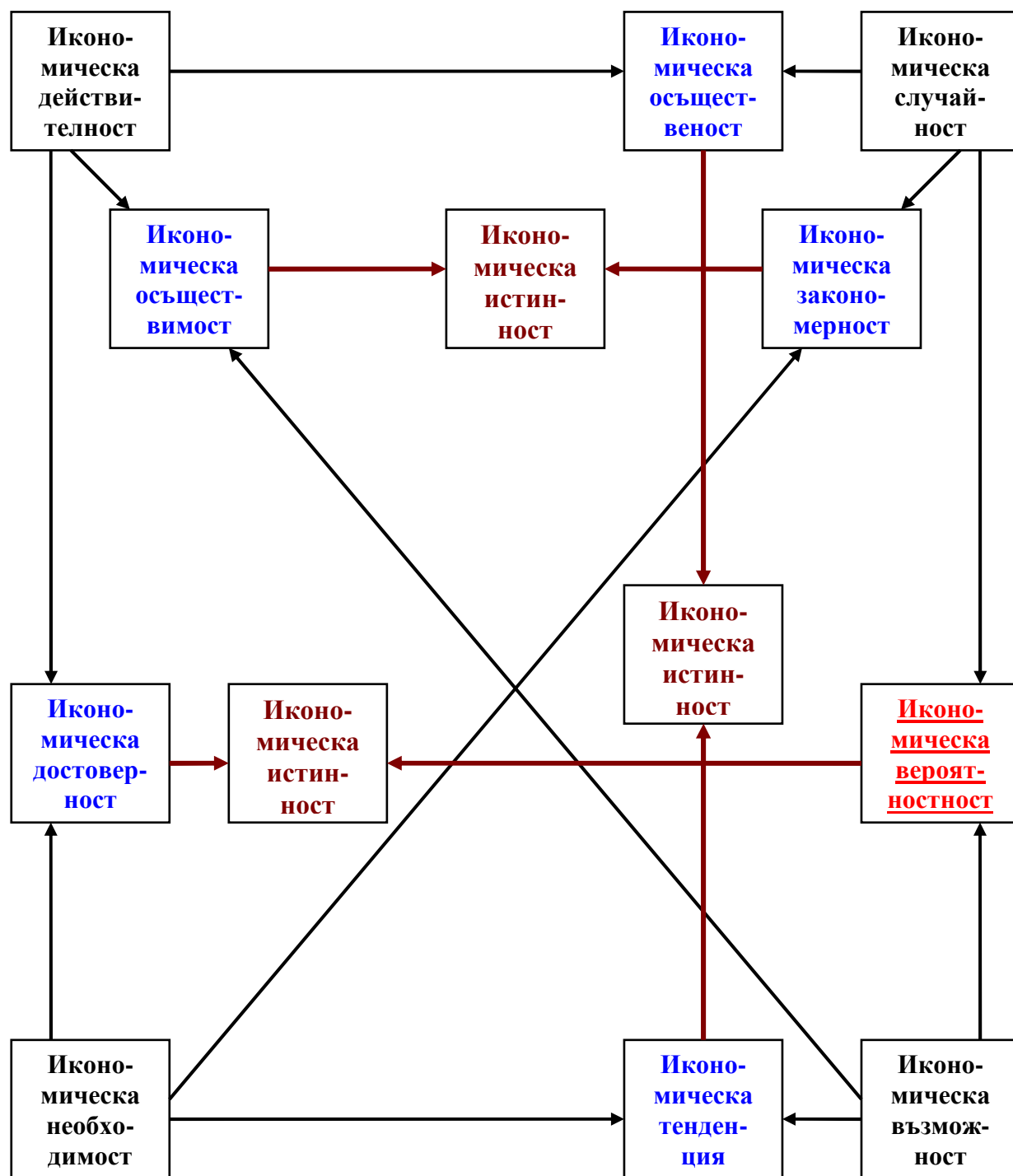
същностно-стратификационна икономическа взаимозаменяемост (същото като *взаимозаменяемост на икономическите явления*).

факторна икономическа взаимозаменяемост (същото като *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРОЯТНОСТНОСТ* (economic probabilitiness) (*) – *икономическа възможност* и *икономическа случайност* (и двете във вероятностно състояние), взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономическа възможност и икономическа случайност); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че осъществяването на даден икономически предмет в икономическата реалност е достижимо в определена степен. **Икономическата достижимост*** (economic attainability) (като основа на вероятностността на икономическия предмет) произтича от иконо-

-----

мическата възможност и се извежда от икономическата случайност. Икономическата вероятностност е една от външните характеристики, които изграждат *икономическата истинност* [в качеството ѝ на **достижима икономическа истинност*** (attainable economic veracity)], последната установяваща **достижимата адекватност*** (attainable adequacy) на икономическия предмет с икономическата действителност (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа вероятностност и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Икономическата вероятностност е *външна достижима автентичност** (external attainable genuineness) (външно-присъща достижима автентичност) [или още *външна достижима икономическа автентичност** (external attainable economic genuineness), която е вид външна страна] на *икономическата*

истинност, докато икономическата достоверност е **вътрешна достижима автентичност*** (internal attainable genuineness) (вътрешно-присъща достижима автентичност) [или още **вътрешна достижима икономическа автентичност*** (internal attainable economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на икономическата истинност. Икономическата вероятностност е **начин на обосноваване на икономическата достоверност** [накратко – **начин на икономическо обосноваване*** (economic grounding mode)], където **икономическата истинност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа достоверност и икономическа вероятностност. Икономическата вероятностност е вероятностност на икономическия предмет (и вероятностност на достоверността на икономическия предмет). Икономическата достоверност и икономическата вероятностност са категории на **достижимата автентичност на икономическия предмет*** (attainable genuineness of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическата достоверност **се сменя** в икономическата вероятностност: икономическата вероятностност е икономическата достоверност в снет вид. Икономическата вероятностност е скрита в икономическата достоверност, а икономическата достоверност [която е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата вероятностност [която е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на **икономическата вероятностност** са (1) **икономическата кваливероятностност*** (economic qualiprobabilitiness) и (2) **икономическата квантивероятностност*** (economic quantiprobabilitiness). Според *общността икореномически статут* нейни разновидности са (1) **икономическата субтивероятностност*** (economic subtiprobabilitiness) [в т.ч. **икономическата субтикваливероятностност*** (economic subtiqualiprobabilitiness) и **икономическата субтиквантивероятностност*** (economic subtiquantiprobabilitiness)] и (2) **икономическата обтивероятностност*** (economic obtiprobabilitiness) [в т.ч. **икономическата обтикваливероятностност*** (economic obtiqualiprobabilitiness) и **икономическата обтиквантивероятностност*** (economic obtiquantiprobabilitiness)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *трансцентитална икономическа вероятностност** (transcentital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *трансцентитална икономическа кваливероятностност** (transcentital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикваливероятностност** (transcentital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *трансцентитална икономическа обтикваливероятностност** (transcentital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *трансцентитална икономическа квантивероятностност** (transcentital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикквантивероятностност** (transcentital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *трансцентитална икономическа обтикквантивероятностност** (transcentital economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(2) *инцентитална икономическа вероятностност** (incentital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа кваливероятностност** (incentital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикваливероятностност** (incentital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *инцентитална икономическа обтикваливероятностност** (incentital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *инцентитална икономическа квантивероятностност** (incentital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикквантивероятностност** (incentital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *инцентитална икономическа обтикквантивероятностност** (incentital economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(3) *центитална икономическа вероятностност** (centital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *центитална икономическа кваливероятностност** (centital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикваливероятностност** (centital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *центитална икономическа обтикваливероятностност** (centital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *центитална икономическа квантивероятностност** (centital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикквантивероятностност** (centital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *центитална икономическа обтикквантивероятностност** (centital economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(4) *уницентитална икономическа вероятностност** (unicentital economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа кваливероятностност** (unicentital economic qualiprobabilitiness) [към която се числят

(α) *уницентитална икономическа субтикваливероятностност** (unicentital economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *уницентитална икономическа обтикваливероятностност** (unicentital economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *уницентитална икономическа квантивероятностност** (unicentital economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтикквантивероятностност** (unicentital economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *уницентитална икономическа обтикквантивероятностност** (unicentital economic obtiquantiprobabilitiness)]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *унисъзидателна икономическа вероятностност** (unimaking economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *унисъзидателна икономическа кваливероятностност** (unimaking economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтикваливероятностност** (unimaking economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *унисъзидателна икономическа обтикваливероятностност** (unimaking economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *унисъзидателна икономическа квантивероятностност** (unimaking economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтикквантивероятностност** (unimaking economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *унисъзидателна икономическа обтикквантивероятностност** (unimaking economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(2) *съзидателна икономическа вероятностност** (making economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *съзидателна икономическа кваливероятностност** (making economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтикваливероятностност** (making economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *съзидателна икономическа обтикваливероятностност** (making economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *съзидателна икономическа квантивероятностност** (making economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтикквантивероятностност** (making economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *съзидателна икономическа обтикквантивероятностност** (making economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(3) *изпълнителна икономическа вероятностност** (implementationary economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *изпълнителна икономическа кваливероятностност** (implementationary economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикваливероятностност** (implementationary economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *изпълнителна ико-*

номическа обтикваливероятностност* (implementationary economic obtiqualprobabilitiness)] и (б) *изпълнителна икономическа квантивероятностност** (implementationary economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикквантивероятностност** (implementationary economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *изпълнителна икономическа обтикквантивероятностност** (implementationary economic obtiquantiprobabilitiness)]];

(4) *творческа икономическа вероятностност** (creative economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *творческа икономическа кваливероятностност** (creative economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикваливероятностност** (creative economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *творческа икономическа обтикваливероятностност** (creative economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *творческа икономическа квантивероятностност** (creative economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикквантивероятностност** (creative economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *творческа икономическа обтикквантивероятностност** (creative economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(5) *работна икономическа вероятностност** (working economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *работна икономическа кваливероятностност** (working economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикваливероятностност** (working economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *работна икономическа обтикваливероятностност** (working economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *работна икономическа квантивероятностност** (working economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикквантивероятностност** (working economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *работна икономическа обтикквантивероятностност** (working economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(6) *сътворителна икономическа вероятностност** (performing economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа кваливероятностност** (performing economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикваливероятностност** (performing economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *сътворителна икономическа обтикваливероятностност** (performing economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *сътворителна икономическа квантивероятностност** (performing economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикквантивероятностност** (performing economic subtiquantiprob-

abilitiness) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантивероятностност** (performing economic obtiquantiprobabilitiness)]];

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *усвоявана икономическа вероятностност** (assimilated economic probabilitiness) {в т.ч. (α) *усвоявана икономическа кваливероятностност** (assimilated economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтикваливероятностност** (assimilated economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *усвоявана икономическа обтикваливероятностност** (assimilated economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *усвоявана икономическа квантивероятностност** (assimilated economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантивероятностност** (assimilated economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантивероятностност** (assimilated economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

(2) *създавана икономическа вероятностност** (gived economic probabilitiness) {в т.ч. (α) *създавана икономическа кваливероятностност** (gived economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтикваливероятностност** (gived economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *създавана икономическа обтикваливероятностност** (gived economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *създавана икономическа квантивероятностност** (gived economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантивероятностност** (gived economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *създавана икономическа обтиквантивероятностност** (gived economic obtiquantiprobabilitiness)]]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата вероятностност са:

(1) *сустатитна икономическа вероятностност** (sustatitic economic probabilitiness) {в т.ч. (α) *сустатитна икономическа кваливероятностност** (sustatitic economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтикваливероятностност** (sustatitic economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *сустатитна икономическа обтикваливероятностност** (sustatitic economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *сустатитна икономическа квантивероятностност** (sustatitic economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквантивероятностност** (sustatitic economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *сустатитна*

икономическа обтиквантивероятностност* (sustatitic economic obtiquanti-probabilitiness)]];

(2) *субстатна икономическа вероятностност** (substatum economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *субстатна икономическа кваливероятностност** (substatum economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтикваливероятностност** (substatum economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *субстатна икономическа обтикваливероятностност** (substatum economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *субстатна икономическа квантивероятностност** (substatum economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквантивероятностност** (substatum economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *субстатна икономическа обтиквантивероятностност** (substatum economic obtiquanti-probabilitiness)]]};

(3) *запасова икономическа вероятностност** (stock economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *запасова икономическа кваливероятностност** (stock economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтикваливероятностност** (stock economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *запасова икономическа обтикваливероятностност** (stock economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *запасова икономическа квантивероятностност** (stock economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквантивероятностност** (stock economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *запасова икономическа обтиквантивероятностност** (stock economic obtiquanti-probabilitiness)]]};

(4) *сустатантна икономическа вероятностност** (sustatantal economic probabilitiness) {в т.ч. (а) *сустатантна икономическа кваливероятностност** (sustatantal economic qualiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтикваливероятностност** (sustatantal economic subtiqualiprobabilitiness) и (β) *сустатантна икономическа обтикваливероятностност** (sustatantal economic obtiqualiprobabilitiness)] и (б) *сустатантна икономическа квантивероятностност** (sustatantal economic quantiprobabilitiness) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквантивероятностност** (sustatantal economic subtiquantiprobabilitiness) и (β) *сустатантна икономическа обтиквантивероятностност** (sustatantal economic obtiquanti-probabilitiness)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРОЯТНОСТНОСТ (economic probabilitiness) (**ки**) –
ВЪВ:

икономическа вероятностност;
обективизирана икономическа вероятностност;
обективирана икономическа вероятностност;
субективизирана икономическа вероятностност.

ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (economic connection /linkage/), **връзка на икономическата система, икономическо въздействие**, – зависимост (отношение, съотношение, въздействие, взаимодействие, съпоставимост и т.н.) между *икономически системи* или между техните *икономически подсистеми* и *икономически елементи* (елементи на икономическата система) (вж. *икономическа система* и *икономика*). Подразбира се и като носител на икономическата зависимост. Затова *икономическите ingrediente*, които са носители и обективират и представляват икономическите връзки, са самите икономически връзки. Разглежда се още като *икономическо въздействие* [респ. като **икономически сигнал** (economic signal)], произлизащо от едни икономически елементи, подсистеми или системи и насочено към други икономически елементи, подсистеми или системи. Една от разновидностите на поддържащата връзка. *Стопанската връзка* е по-широко понятие от икономическата връзка (всяка икономическа връзка е стопанска, но не всяка стопанска връзка е икономическа). От своя страна икономическата връзка е по-широко понятие от *пазарно-икономическата връзка* (всяка пазарно-икономическа връзка е икономическа, но не всяка икономическа връзка е пазарно-икономическа). Връзките детерминират *характера на икономическата система* (характера на нейната цялостност) и затова го изразяват и представляват. Връзките на икономическата система се подразделят на вътрешни и външни. Могат да представят чрез функционалните зависимости между нейните елементи:

$$a_i = f_{ik}(a_k) \quad (i, j \in N),$$

където f_{ik} е функционалната зависимост (респ. *икономическият оператор*) на i -тия от k -тия елемент на системата, a_i и a_k са икономическите връзки на системата, а N е множеството от номера на елементите на системата. Въздействията, които околната среда оказва върху икономическата система, са *входни връзки на икономическата система*, а въздействията, които икономическата система оказва върху околната среда са *изходни връзки на икономическата система*.

Икономическите връзки протичат (се осъществяват) по два начина: (1) **непрекъснато** (континуитивно) във вид на *икономически потоци* – тогава е налице **непрекъснатата икономическа връзка*** (continuous economic connection) или още **поточна икономическа връзка*** (flow economic connection), и (2)

дискретно във вид на *икономически кванти* (на *порции*) – тогава е налице **дискретна икономическа връзка*** (discrete economic connection) или още **квантова икономическа връзка*** (quantum economic connection) (вж. *икономическо квантуване*), в т.ч. и във вид на **икономически импулси** (economic impulses) – тогава е налице **импулсна икономическа връзка*** (impulse economic connection) (вж. *мигновен икономически импулс*, *икономическа делта-функция* и *импулсен елемент в икономическата система*). Когато не посочено друго, под икономическа връзка обикновено се подразбира квантовата икономическа връзка. Необходимо е да се прави разлика между икономическа връзка и *икономическа свързка*. Икономическата свързка е вид икономически елемент (изпълняващ ролята на *икономически оператор*), който свързва други икономически елементи посредством икономически връзки. Вж. *права икономическа връзка* и *обратна икономическа връзка*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа връзка се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска връзка*, *стопанска връзка*, *пазарно-икономическа връзка* и *финансово-пазарно-икономическа връзка*.

ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (economic connection /linkage/) (**ки**) – във:

баланс на междueleментните икономически връзки;

вътрешна обратна икономическа връзка;

гъвкава обратна икономическа връзка (вж. и *успоредна икономическа стабилизация*);

двустранны икономическа връзка (вж. *холономна икономическа система*);

дивергентно-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка*);

дивергентно-действуваща обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действуваща обратна икономическа връзка*);

дивергентно-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка*);

дивергентно-действуваща положителна обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действуваща положителна обратна икономическа връзка*);

дивергентно-действуваща понижавашо-положителна обратна икономическа връзка (същото като разходящо-действуваща понижавашо-положителна обратна икономическа връзка);

диференциална обратна икономическа връзка;

едностранна икономическа връзка (вж. *холономна икономическа система*);

задържаща икономическа връзка (същото като **двустранна икономическа връзка**; вж. *холономна икономическа система*);

закъсняваща обратна икономическа връзка (същото като **инерционна обратна икономическа връзка**; вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

запазваща икономическа връзка (същото като **двустранна икономическа връзка**; вж. *холономна икономическа система*);

изходни връзки на икономическата система;

икономическа връзка;

икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка;

инерционна гъвкава обратна икономическа връзка (вж. *гъвкава обратна икономическа връзка*);

инерционна обратна икономическа връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

институционални икономически връзки (същото като институционални връзки на институционалната икономическа система);

компаундираща икономическа връзка;

конвергентно-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща положителна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща понижавашо-положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща понижавашо-положителна обратна икономическа връзка);

междинна обратна икономическа връзка (същото като местна обратна икономическа връзка);

местна обратна икономическа връзка;

метарегулираща обратна икономическа връзка;

нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

незадържаща икономическа връзка (същото като **едностранна икономическа връзка**; вж. *холономна икономическа система*);

незапазваща икономическа връзка (същото като **едностранна икономическа връзка**; вж. и *холономна икономическа система*);

нестационарни икономически връзки;

обратна икономическа връзка;

оператор за обратна икономическа връзка;

оператор за права икономическа връзка (същото като оператор на регулируемата икономическа подсистема);

оператор за разходящо-действуваща обратна икономическа връзка;

оператор за сходящо-действуваща обратна икономическа връзка;

оператор на хомеостатично-неподдържаща обратна икономическа връзка (същото като оператор на разходяща обратна икономическа връзка);

оператор на хомеостатично-поддържаща обратна икономическа връзка (същото като оператор на сходяща обратна икономическа връзка);

отрицателна местна обратна икономическа връзка (вж. и успоредна икономическа стабилизация);

отрицателна обратна икономическа връзка;

параметрична икономическа връзка;

положителна местна обратна икономическа връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

положителна обратна икономическа връзка;

понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

права икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

регулираща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка (същото като икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка);

рекурсивна икономическа връзка;

релационни икономически връзки (същото като релационни връзки на релационната икономическа система);

стационарни икономически връзки;

строга обратна икономическа връзка (същото като **твърда обратна икономическа връзка**; вж. *успоредна икономическа стабилизация и успоредно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система*);

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ отрицателна обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ положителна обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

твърда обратна икономическа връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация и успоредно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система*);

управляваща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка;

успоредно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система;

хомеостатично-неподдържаща обратна икономическа връзка;

хомеостатично-поддържаща обратна икономическа връзка.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (economic returns), **стратисубстанциална икономическа възвращаемост**, (*) – *икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [консеквентен икономически експлицитент* (consequential economic explicitent) или още експлицитен икономически консеквент* (exmplicit economic consequent)] на някаква зададена експлицитно-насочено-дефинирана квази-страти-*

субстанциална икономическа система (или на нейна разновидност) се индуцира от (съответствува на) единица входен икономически ингредиент [**антецедентен икономически имплицент*** (antecedental economic implicant) или още **имплицитен икономически антецедент*** (implicit economic antecedent)] на същата тази система (вж. *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* и *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Може да се разглежда още като **свойство** на антецедентния икономически имплицент с някаква интензивност да изисква наличието на определен консеквентен икономически експлицент при зададената експлицитно-насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна експлицитно-насочено-дефинирана стратисубстанциална *ингредиентна предавателна икономическа функция*.

Икономическата възвращаемост е такъв вид показател за *икономическа ефективност*, който съчетава в себе си едновременно свойствата на *икономическата производителност* и *икономическата предметеност*. **Веднаж**, тя е **определена производителност** на антецедентния икономически имплицент и затова е произведение на имплицитната икономическа производителност (на имплицитната антецедентна икономическа консеквентност) с консеквентната икономическа предметеност (с консеквентната имплицитна икономическа експлицитност) и, **втори път**, е **производителна предметеност** на антецедентния икономически имплицент и затова е произведение на антецедентната икономическа предметеност (на антецедентната имплицитна икономическа експлицитност) с експлицитната икономическа производителност (с експлицитната антецедентна икономическа консеквентност).

При постоянни други условия икономическата възвращаемост е обратнопропорционална на *икономическата наситеност*. Важни разновидности на икономическата възвращаемост са *средната икономическа възвращаемост* и *пределната икономическа възвращаемост*. Сред множеството от разновидности на икономическата възвращаемост (които се конституират според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа възвращаемост*, която е предимно коментираната в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа възвращаемост обикновено се подразбира диспозиционната възпроизводствена икономическа възвращаемост. Същото се отнася и за средната икономическа възвращаемост (под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа възвращаемост*), и за пределната икономическа възвращаемост (под

която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа възвращаемост*).

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) **текуща икономическа възвращаемост** (flowing economic returns) – тя показва какъв **текущ консеквентен икономически експлициент*** (flowing consequential economic explicant) в експлицитно-насочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **текущ антецедентен икономически имплициент*** (flowing antecedental economic implicant), и (2) **интегрална икономическа възвращаемост** (integral economic returns) – тя показва какъв текущ консеквентен икономически експлициент в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **интегрален антецедентен икономически имплициент*** (integral antecedental economic implicant) (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа възвращаемост се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска възвращаемост*** (consumptionary returns), **стопанска възвращаемост*** (protoeconomic returns), **пазарно-икономическа възвращаемост*** (marketly-economic returns) и **финансово-пазарно-икономическа възвращаемост*** (financially-marketly-economic returns). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща възвращаемост*** (sustenance /sustaining/ returns) (за възвращаемост при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (economic returns) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост;

диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

икономическа възвръщаемост;

интегрална диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);

интегрална специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост;

пределна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

пределна икономическа възвръщаемост;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

пределна стратисубстанциална икономическа възвръщаемост (същото като *пределна икономическа възвръщаемост*);

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

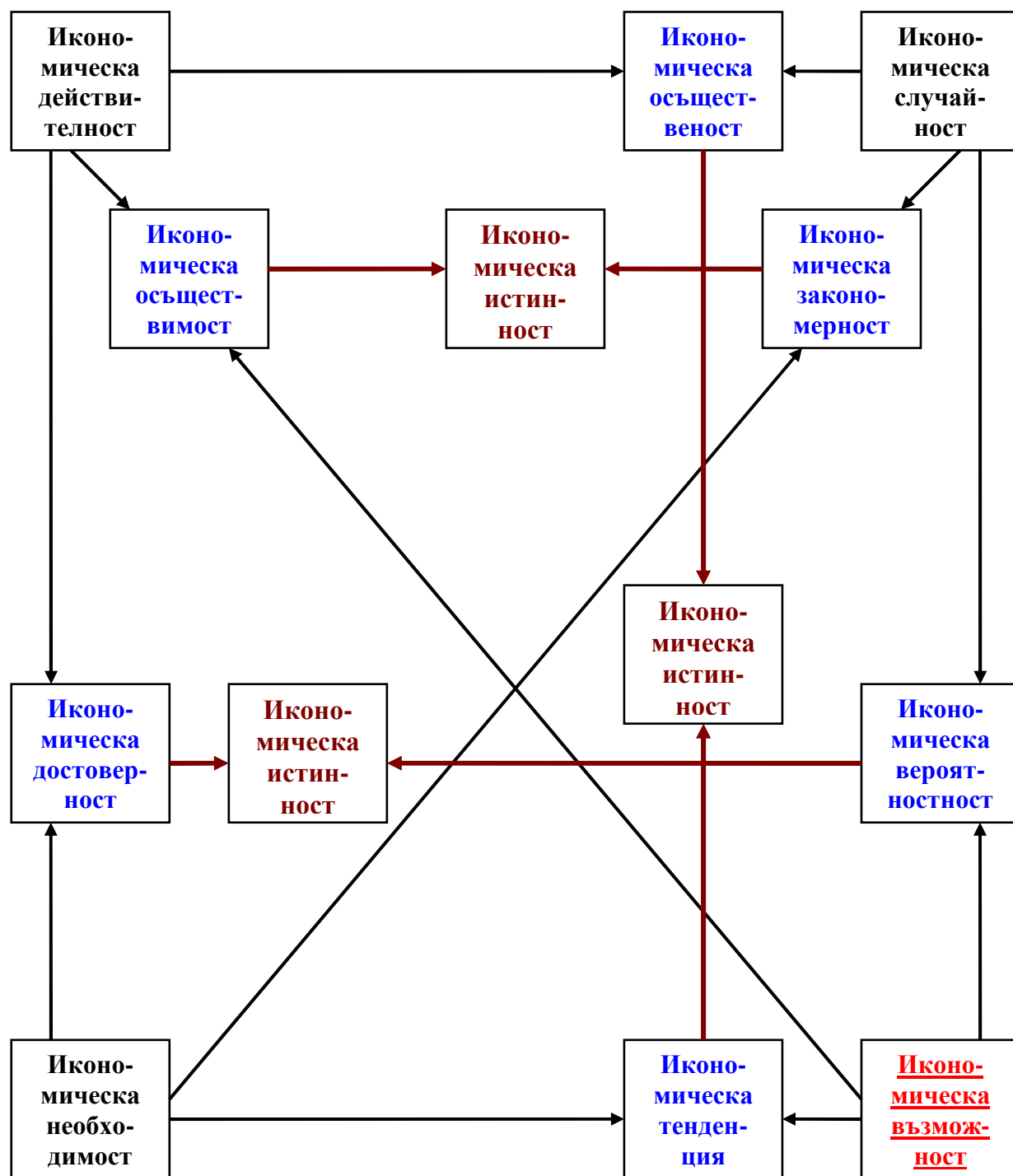
средна диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост;

средна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;
средна икономическа възвръщаемост;
средна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;
средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;
средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;
средна стратисубстанциална икономическа възвръщаемост (същото като средна икономическа възвръщаемост);
стратисубстанциална икономическа възвръщаемост (същото като икономическа възвръщаемост);
текуща диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);
текуща специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);
текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*);
текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗМОЖНОСТ (economic possibility) (*) – *икономическа категория, отразяваща обективно-съществуващата икономическа тенденция на развитието на всеки икономическия предмет (в т.ч. на всеки икономически обект и икономическа система). Тя възниква върху основата на една или друга икономическа необходимост и икономическа закономерност на развитието на предмета и ги отразява. Икономическата възможност е това, което може да стане, но може и да не стане като икономическа действителност. Вж. икономическа възможност и икономическа действителност.*

Икономическата възможност изпълнява три важни функции при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа възможност и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Първо. Икономическата възможност е *външна насоченост** (external tendency) (външно-присъща насоченост) [или още **външна икономическа насоченост*** (external economic tendency), която е вид външна страна] на *икономическия предмет*, така че е външна страна на *икономическата тенденция*,

докато *икономическата необходимост* е **вътрешна насоченост*** (internal tendencity) [или още **вътрешна икономическа насоченост*** (internal economic tendencity), която е вид вътрешна страна] на икономическия предмет, така че икономическата необходимост е вътрешна страна на икономическата тенденция. Икономическата възможност е **начин на мотивиране на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо мотивиране*** (economic motivation mode)], където *икономическата тенденция* се разглежда като диалектическо единство на икономическа необходимост и икономическа възможност. Икономическата възможност е възможност на икономическия предмет (и възможност на необходимостта на икономическия предмет). Икономическата необходимост и икономическата възможност са категории на **насочеността на икономическия предмет*** (tendencity of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази насоченост. Икономическата необходимост **се сменя** в икономическата възможност: икономическата възможност е икономическата необходимост в снет вид. Икономическата възможност е скрита в икономическата необходимост, а икономическата необходимост [която е първичната (примитивната) и определящата насоченост на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата възможност [която е вторичната (производната) и решаващата насоченост на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Второ. Икономическата възможност е и **вътрешна реализуемост*** (internal realizability) (вътрешно-присъща реализуемост) [или още **вътрешна икономическа реализуемост*** (internal economic realizability), която е вид вътрешна страна] на *икономическия предмет*, така че е вътрешна страна на *икономическата осъществимост*, докато *икономическата действителност* е **външна реализуемост*** (external realizability) [или още **външна икономическа реализуемост*** (external economic realizability), която е вид външна страна] на икономическия предмет, така че икономическата действителност е външна страна на икономическата осъществимост. Икономическата действителност е **начин на верифициране на икономическата възможност** [накратко – **начин на икономическо верифициране*** (economic verification mode)], където *икономическата осъществимост* се разглежда като диалектическо единство на икономическа възможност и икономическа действителност. Икономическата възможност е възможност на икономическия предмет (и възможност на действителност на икономическия предмет). Икономическата възможност и икономическата действителност са категории на **реализуемостта на икономичес-**

.....

кия предмет* (realizability of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази реализуемост. Икономическата възможност *се снемa* в икономическата действителност: икономическата действителност е икономическата възможност в смет вид. Икономическата действителност е скрита в икономическата възможност, а икономическата възможност [която е първичната (примитивната) и определящата реализуемост на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата действителност [която е вторичната (производната) и решаващата реализуемост на икономическия предмет].

Трето. Икономическата възможност е още и *вътрешна достижимост** (internal attainability) (вътрешно-присъща достижимост) [или още **вътрешна икономическа достижимост*** (internal economic attainability)], което е вид вътрешна страна] на *икономическата вероятностност*, така че е вътрешна страна на *икономическата вероятностност*, докато *икономическата случайност* е *външна достижимост** (external attainability) [или още **външна икономическа достижимост*** (external economic attainability)], която е вид външна страна] на икономическия предмет, така че икономическата случайност е външна страна на икономическата вероятностност и е *начин на извеждане на икономическата възможност* [накратко – **начин на икономическо извеждане*** (economic outgoing mode)], където икономическата вероятностност се разглежда като диалектическо единство на икономическа възможност и икономическа случайност. Икономическата възможност е възможност на икономическия предмет (и възможност на случайността на икономическия предмет). Икономическата възможност и икономическата случайност са категории на **достижимостта на икономическия предмет*** (attainability of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази достижимост. Икономическата възможност *се снемa* в икономическата случайност: икономическата случайност е икономическата възможност в смет вид. Икономическата случайност е скрита в икономическата възможност, а икономическата възможност [която е първичната (примитивната) и определящата достижимост на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата случайност [която е вторичната (производната) и решаващата достижимост на икономическия предмет].

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическата възможност* са (1) *икономическата кваливъзможност** (economic qualipossibility) и (2) *икономическата квантивъзможност** (economic quantipossibility). Според *общия икономически статут* нейни разно-

видности са (1) *икономическата субтивъзможност** (economic subtipossibility) [в т.ч. *икономическата субтикваливъзможност** (economic subtiqualipossibility) и *икономическата субтиквантивъзможност** (economic subtiquantipossibility)] и (2) *икономическата обтивъзможност** (economic obtipossibility) [в т.ч. *икономическата обтикваливъзможност** (economic obtiqualipossibility) и *икономическата обтиквантивъзможност** (economic obtiquantipossibility)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата възможност са:

(1) *трансцентитална икономическа възможност** (transcentital economic possibility) {в т.ч. (а) *трансцентитална икономическа кваливъзможност** (transcentital economic qualipossibility) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикваливъзможност** (transcentital economic subtiqualipossibility) и (β) *трансцентитална икономическа обтикваливъзможност** (transcentital economic obtiqualipossibility)] и (б) *трансцентитална икономическа квантивъзможност** (transcentital economic quantipossibility) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквантивъзможност** (transcentital economic subtiquantipossibility) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквантивъзможност** (transcentital economic obtiquantipossibility)]]};

(2) *инцентитална икономическа възможност** (incentital economic possibility) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа кваливъзможност** (incentital economic qualipossibility) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикваливъзможност** (incentital economic subtiqualipossibility) и (β) *инцентитална икономическа обтикваливъзможност** (incentital economic obtiqualipossibility)] и (б) *инцентитална икономическа квантивъзможност** (incentital economic quantipossibility) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквантивъзможност** (incentital economic subtiquantipossibility) и (β) *инцентитална икономическа обтиквантивъзможност** (incentital economic obtiquantipossibility)]]};

(3) *центитална икономическа възможност** (centital economic possibility) {в т.ч. (а) *центитална икономическа кваливъзможност** (centital economic qualipossibility) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикваливъзможност** (centital economic subtiqualipossibility) и (β) *центитална икономическа обтикваливъзможност** (centital economic obtiqualipossibility)] и (б) *центитална икономическа квантивъзможност** (centital economic quantipossibility) [към която се числят (α) *центитална икономичес-*

ка *субтиквантивъзможност** (centital economic subtiqantipossibility) и (β) *центитална икономическа обтиквантивъзможност** (centital economic obtiqantipossibility)]];

(4) *уницентитална икономическа възможност** (unicentital economic possibility) {в т.ч. (α) *уницентитална икономическа кваливъзможност** (unicentital economic qualipossibility) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтикваливъзможност** (unicentital economic subtiqualipossibility) и (β) *уницентитална икономическа обтикваливъзможност** (unicentital economic obtiqualipossibility)] и (б) *уницентитална икономическа квантивъзможност** (unicentital economic quantipossibility) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквантивъзможност** (unicentital economic subtiqantipossibility) и (β) *уницентитална икономическа обтиквантивъзможност** (unicentital economic obtiqantipossibility)]]};

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата възможност са:

(1) *унисъзидателна икономическа възможност** (unimaking economic possibility) {в т.ч. (α) *унисъзидателна икономическа кваливъзможност** (unimaking economic qualipossibility) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтикваливъзможност** (unimaking economic subtiqualipossibility) и (β) *унисъзидателна икономическа обтикваливъзможност** (unimaking economic obtiqualipossibility)] и (б) *унисъзидателна икономическа квантивъзможност** (unimaking economic quantipossibility) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтиквантивъзможност** (unimaking economic subtiqantipossibility) и (β) *унисъзидателна икономическа обтиквантивъзможност** (unimaking economic obtiqantipossibility)]]};

(2) *съзидателна икономическа възможност** (making economic possibility) {в т.ч. (α) *съзидателна икономическа кваливъзможност** (making economic qualipossibility) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтикваливъзможност** (making economic subtiqualipossibility) и (β) *съзидателна икономическа обтикваливъзможност** (making economic obtiqualipossibility)] и (б) *съзидателна икономическа квантивъзможност** (making economic quantipossibility) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтиквантивъзможност** (making economic subtiqantipossibility) и (β) *съзидателна икономическа обтиквантивъзможност** (making economic obtiqantipossibility)]]};

(3) *изпълнителна икономическа възможност** (implementationary economic possibility) {в т.ч. (α) *изпълнителна икономическа кваливъзмож-*

ност* (implementationary economic qualipossibility) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикваливъзможност** (implementationary economic subtiqualipossibility) и (β) *изпълнителна икономическа обтикваливъзможност** (implementationary economic obtiqualipossibility)] и (б) *изпълнителна икономическа квантивъзможност** (implementationary economic quantipossibility) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикквантивъзможност** (implementationary economic subtiquantipossibility) и (β) *изпълнителна икономическа обтикквантивъзможност** (implementationary economic obtiquantipossibility)]];

(4) *творческа икономическа възможност** (creative economic possibility) {в т.ч. (а) *творческа икономическа кваливъзможност** (creative economic qualipossibility) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикваливъзможност** (creative economic subtiqualipossibility) и (β) *творческа икономическа обтикваливъзможност** (creative economic obtiqualipossibility)] и (б) *творческа икономическа квантивъзможност** (creative economic quantipossibility) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикквантивъзможност** (creative economic subtiquantipossibility) и (β) *творческа икономическа обтикквантивъзможност** (creative economic obtiquantipossibility)]]};

(5) *работна икономическа възможност** (working economic possibility) {в т.ч. (а) *работна икономическа кваливъзможност** (working economic qualipossibility) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикваливъзможност** (working economic subtiqualipossibility) и (β) *работна икономическа обтикваливъзможност** (working economic obtiqualipossibility)] и (б) *работна икономическа квантивъзможност** (working economic quantipossibility) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикквантивъзможност** (working economic subtiquantipossibility) и (β) *работна икономическа обтикквантивъзможност** (working economic obtiquantipossibility)]]};

(6) *сътворителна икономическа възможност** (performing economic possibility) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа кваливъзможност** (performing economic qualipossibility) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикваливъзможност** (performing economic subtiqualipossibility) и (β) *сътворителна икономическа обтикваливъзможност** (performing economic obtiqualipossibility)] и (б) *сътворителна икономическа квантивъзможност** (performing economic quantipossibility) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикквантивъзможност** (per-

forming economic subtiqantipossibility) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантивъзможност** (performing economic obtiquantipossibility)]];

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата възможност са:

(1) *усвоявана икономическа възможност** (assimilated economic possibility) {в т.ч. (α) *усвоявана икономическа кваливъзможност** (assimilated economic qualipossibility) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтикваливъзможност** (assimilated economic subtiqualipossibility) и (β) *усвоявана икономическа обтикваливъзможност** (assimilated economic obtiqualipossibility)] и (б) *усвоявана икономическа квантивъзможност** (assimilated economic quantipossibility) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантивъзможност** (assimilated economic subtiqantipossibility) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантивъзможност** (assimilated economic obtiquantipossibility)]]};

(2) *създавана икономическа възможност** (gived economic possibility) {в т.ч. (α) *създавана икономическа кваливъзможност** (gived economic qualipossibility) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтикваливъзможност** (gived economic subtiqualipossibility) и (β) *създавана икономическа обтикваливъзможност** (gived economic obtiqualipossibility)] и (б) *създавана икономическа квантивъзможност** (gived economic quantipossibility) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантивъзможност** (gived economic subtiqantipossibility) и (β) *създавана икономическа обтиквантивъзможност** (gived economic obtiquantipossibility)]]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата възможност са:

(1) *сустатитна икономическа възможност** (sustatitic economic possibility) {в т.ч. (α) *сустатитна икономическа кваливъзможност** (sustatitic economic qualipossibility) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтикваливъзможност** (sustatitic economic subtiqualipossibility) и (β) *сустатитна икономическа обтикваливъзможност** (sustatitic economic obtiqualipossibility)] и (б) *сустатитна икономическа квантивъзможност** (sustatitic economic quantipossibility) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквантивъзможност** (sustatitic economic subtiqantipossibility) и (β) *сустатитна икономическа обтиквантивъзможност** (sustatitic economic obtiquantipossibility)]]};

(2) *субстатна икономическа възможност** (substatum economic possibility) {в т.ч. (α) *субстатна икономическа кваливъзможност** (sub-

statum economic qualipossibility) [към която се числят (α) **субстатна икономическа субтикваливъзможност*** (substatum economic subtiqua-
lipossibility) и (β) **субстатна икономическа обтикваливъзможност*** (substatum economic
obtiqua-
lipossibility)] и (б) **субстатна икономическа квантивъзможност*** (substatum economic
quantipossibility) [към която се числят (α) **субстатна ико-
номическа субтикквантивъзможност*** (substatum economic subtiquantipossi-
bility) и (β) **субстатна икономическа обтикквантивъзможност*** (substatum
economic obtiquantipossibility)]];

(3) **запасова икономическа възможност*** (stock economic possibility) {в
т.ч. (а) **запасова икономическа кваливъзможност*** (stock economic
qualipossibility) [към която се числят (α) **запасова икономическа субтиквали-
възможност*** (stock economic subtiqua-
lipossibility) и (β) **запасова икономи-
ческа обтикваливъзможност*** (stock economic obtiqua-
lipossibility)] и (б) **за-
пасова икономическа квантивъзможност*** (stock economic quantipossibility)
[към която се числят (α) **запасова икономическа субтикквантивъзможност***
(stock economic subtiquantipossibility) и (β) **запасова икономическа обтиккван-
тивъзможност*** (stock economic obtiquantipossibility)]]};

(4) **сустатантна икономическа възможност*** (sustatantal economic
possibility) {в т.ч. (а) **сустатантна икономическа кваливъзможност***
(sustatantal economic qualipossibility) [към която се числят (α) **сустатантна
икономическа субтикваливъзможност*** (sustatantal economic subtiqua-
lipossibility) и (β) **сустатантна икономическа обтикваливъзможност*** (sustatantal
economic obtiqua-
lipossibility)] и (б) **сустатантна икономическа квантивъз-
можност*** (sustatantal economic quantipossibility) [към която се числят (α)
сустатантна икономическа субтикквантивъзможност* (sustatantal eco-
nomic subtiquantipossibility) и (β) **сустатантна икономическа обтиккванти-
възможност*** (sustatantal economic obtiquantipossibility)]]}.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен
икономическа възможност се конституират още и съответстващите на пос-
ледната понятия за **консуматорска възможност*** (consumptionary possibility),
стопанска възможност* (protoeconomic possibility), **пазарно-икономическа
възможност*** (marketly-economic possibility) и **финансово-пазарно-
икономическа възможност*** (financially-marketly-economic possibility). Общо
за всички тях е понятието за **поддържаща възможност*** (sustenance
/sustaining/ possibility) (за възможност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗМОЖНОСТ (economic possibility) (**ки**) – във:

икономическа възможност (вж. и *икономическа възможност и икономическа действителност*);

икономическа възможност и икономическа действителност;

обективизирана икономическа възможност;

обективирана икономическа възможност;

субективизирана икономическа възможност;

съждение на икономическата възможност (същото като *проблематично икономическо съждение*).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗМОЖНОСТ И ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ (economic possibility and economic reality) – *икономически категории*, отразяващи две основни степени на развитието на всеки *икономически предмет* (в т.ч. на всеки *икономически обект*, *икономическа система*, *икономическо явление*, *икономически процес* и т.н.).

Икономическата възможност (economic possibility) е обективно-съществуващата тенденция на развитието на икономическия предмет; тя възниква върху основата на една или друга икономическа закономерност на развитието на предмета и отразява тази закономерност. *Икономическата действителност* е обективно-съществуващото единство на закономерностите на икономическите взаимовръзки на развитието на икономическия предмет и на всички негови проявления (вж. *обективно в икономиката*). Според Г. Хегел действителността е станалото непосредствено единство на същността и съществуването, или на вътрешното и външното; действителността е конкретното единство на същност и явление, действителността е по-конкретна, отколкото битието, съществуването, същността и възможността (вж. *икономическа същност*, *икономическа същина* и *икономическо явление*). Според К. Маркс възможността съществува обективно и се развива в действителността. Икономическата възможност и икономическата действителност са съотносителни икономически категории. В икономическото развитие икономическата възможност се превръща в икономическа действителност, пример за което е превръщането на едно качествено състояние в друго (вж. *икономическо качество* и *икономическо количество*). Икономическата възможност е по-бедно и по-абстрактно понятие, докато икономическата действителност е по-богато и по-конкретно понятие. Всеки нов икономически предмет възниква не внезапно и безпричинно, а като резултат от превръщането на някакъв друг предмет (най-вече – друг икономически предмет), в който първоначално той е съществувал като тенденция, като възможност, преди да е станал

действителност. В този смисъл икономическата действителност е степен на развитието на всеки икономически предмет.

Всеки икономически предмет е взаимосвързан с множество други икономически предмети (вж. *икономическо множество*). Съответно на множеството от *икономически взаимодействия* във всеки икономически предмет се пресичат множество закономерности на развитието. Следователно съществуват множество тенденции на икономическото развитие, множество икономически възможности, които могат да бъдат съществени или несъществени в зависимост от характера на закономерностите, върху основата на които възникват и които те изразяват. Взаимодействието и борбата на различните и противоположни икономически тенденции води до образуването на някаква обща икономическа тенденция или до налагането на една от тенденциите. Тази обща (или наложила се) икономическа тенденция си прокарва път сред другите и се превръща в господстваща, всеотрасно се проявява и преобразува икономическия предмет: икономическата възможност се превръща в икономическа действителност. Осъществяването на една икономическа възможност означава, че всички други икономически тенденции са несъществени.

Икономическата възможност е това, като може да стане, но може и да не стане като икономическа действителност. Затова, ако в една плоскост (в едно пространство) икономическата възможност е противоположна на икономическата действителност, то в друга плоскост (в друго пространство) тя е противоположна на **икономическата невъзможност** (economic impossibility) (на това, което не може да стане икономическа действителност) и едновременно с това – противоположна на *икономическата необходимост* (на това, което не може да не стане икономическа действителност). Икономическата възможност е това, което, от една страна, не е икономически невъзможно, а от друга – не е икономически необходимо. В границите от икономическата невъзможност до икономическата възможност са заключени различни по икономическо качество и количество видове възможности. В зависимост от характера на закономерността, която лежи в основата на една или друга икономическа възможност, последната може да бъде абстрактна (формална) и конкретна (реална). **Абстрактната икономическа възможност** (abstract economic possibility) би могла да се осъществи само при отсъствието на всички други икономически възможности и само при отвлечането от тях тя се разглежда като възможност [заедно с това тя е и **формална икономическа възможност** (formal economic possibility), тъй като е мислима само със съгласието на законите на формалната логика, т.е. е непротиворечиво мислима]. **Конкретната икономическа въз-**

можност (concrete economic possibility) [**реалната икономическа възможност** (real economic possibility)] се осъществява при наличието и при отчитането на всички други икономически възможности, тъй като се съгласува с обективните икономически закони, които действуват в дадена конкретна икономическа ситуация. Различието между абстрактната и конкретната икономическа възможност количествено се изразява в понятието за *икономическа вероятност*. Абстрактната и конкретната икономическа възможност се превръщат в икономическа действителност; те са различни в количествено отношение, но това са такива количествени различия, които преминават в икономическо качество. Затова превръщането на икономическата възможност в икономическа действителност е преминаване в ново качествено състояние на икономическия предмет.

Като съществуваща непосредствено икономическата действителност е различна от икономическата същност, а като съществуваща закономерно икономическата действителност е различна и от икономическото явление. Икономическата действителност е синтеза (вж. *икономически синтез*) на икономическата същност и икономическото явление. Затова при разглеждането на икономическата действителност могат да се извеждат на преден план една или друга нейна страна.

Както беше посочено, икономическата възможност и икономическата действителност са две различни степени на развитието на икономическия предмет. Икономическата възможност възниква в дадена икономическа действителност и се реализира в нова икономическа действителност; икономическата възможност представлява икономическото бъдеще в икономическото настояще (проектирано в настоящето). В тази относителност на икономическата възможност и на икономическата действителност се проявява непрекъснатостта на икономическото развитие (вж. *икономическа непрекъснатост*). Икономическата действителност е единство на *външното и вътрешното в икономиката*, тя е богато, развито икономическо цяло (вж. *част и цяло в икономиката*). Но осъществяването на икономическата възможност е процес на подчиняване, на преобразуване на дадена икономическа действителност, на превръщането ѝ в нова, където предишната икономическа тенденция става господстваща икономическа закономерност. Така че различието и противоположността между икономическата възможност и икономическата действителност включва техните взаимни преходи.

Превръщането на икономическата възможност в икономическа действителност зависи от определени условия (в т.ч. и най-вече от определени иконо-

мически условия). Тези условия са вътрешни и външни връзки (в т.ч. и най-вече вътрешни и външни *икономически връзки*) на икономическия предмет в тяхното отношение към дадената възможност. Икономическата възможност като тенденция на развитието изразява някаква икономическа необходимост, но условията на реализацията на възможността се проявяват по отношение на нея като нещо външно и случайно. Затова реализацията на икономическата възможност е резултат от проявлението, както на икономическата необходимост, така и на икономическата случайност. Следователно и икономическата действителност е въплъщение на едното и другото. Освен това е необходимо да се различават икономическа възможност, която обезателно се превръща в икономическа действителност, и такава, която необезателно се превръща в действителност.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа възможност и икономическа действителност се конституират още и съответстващите на последните понятия за **консуматорска възможност и консуматорска действителност*** (consumptionary possibility and consumptionary reality), **стопанска възможност и стопанска действителност*** (protoeconomic possibility and protoeconomic reality), **пазарно-икономическа възможност и пазарно-икономическа действителност*** (marketly-economic possibility and marketly-economic reality) и **финансово-пазарно-икономическа възможност и финансово-пазарно-икономическа действителност*** (financially-marketly-economic possibility and financially-marketly-economic reality). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща възможност и поддържаща действителност*** (sustenance /sustaining/ possibility and sustenance /sustaining/ reality) (за възможност и действителност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗПРОИЗВОДНОСТ (economic rederivativeness) (ки)

– във:

диспозиционна икономическа възпроизводност;
хетерогенно-ориентирана диспозиционна икономическа възпроизводност;
хомогенно-ориентирана диспозиционна икономическа възпроизводност.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ПОТРЕБНОСТ (economic reproductional need /necessity/) (ки) – във:

икономически възпроизводствени потребности;

икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като икономически възпроизводствени потребности);

непазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като непазарно-икономически възпроизводствени потребности);

пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНОСТ (economic reproductionality) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа възпроизводственост.

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ* (economic incarnateness), **стратисубстанциална икономическа въплътеност**, (*) – общо понятие за *икономическа възвращаемост* и *икономическа ангажираност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicant), респ. **консеквентен икономически експлициент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *експлицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност) се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически имплицент*** (antecedental economic implicant)] на същата тази система (вж. *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Може да се разглежда още като **свойство** на антецедентния (респ. на консеквентния) икономически имплицент с някаква интензивност да изисква наличието на определен консеквентен (респ. антецедентен) икономически експлициент при зададената *експлицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна *експлицитно-дефинирана стратисубстанциална ингредиентна предавателна икономическа функция*.

При постоянни други условия икономическата въплътеност е обратнопропорционална на *икономическата напрегнатост* (в т.ч. на *икономическата използваемост* и на *икономическата наситеност*). Важни разновидности на икономическата въплътеност са *средната икономическа въплътеност* (в т.ч. *средната икономическа възвращаемост* и *средната икономическа ангажираност*) и *пределната икономическа въплътеност* (в т.ч. *пределната икономическа възвращаемост* и *пределната икономическа ангажираност*). Сред мно-

жеството от разновидности на икономическата въплътеност (които се конституират според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа въплътеност* (в т.ч. *диспозиционната възпроизводствена икономическа възвращаемост* и *диспозиционната възпроизводствена икономическа ангажираност*), която е предимно коментиранията в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа въплътеност обикновено се подразбира диспозиционната възпроизводствена икономическа въплътеност. Същото се отнася и за средната икономическа въплътеност [под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност* (в т.ч. *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа възвращаемост* и *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност*)], и за пределната икономическа въплътеност [под която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност* (в т.ч. *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа възвращаемост* и *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност*)].

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) ***текуща икономическа въплътеност**** (flowing economic incarnateness) (в т.ч. текуща икономическа възвращаемост и текуща икономическа ангажираност) – тя показва какъв ***текущ антецедентен икономически експлициент**** (flowing antecedental economic explicant), респ. единица ***текущ консеквентен икономически експлициент**** (flowing consequential economic explicant) в насочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица ***текущ консеквентен икономически имплициент**** (flowing consequential economic implicant), респ. ***текущ антецедентен икономически имплициент**** (flowing antecedental economic implicant) и (2) ***интегрална икономическа въплътеност**** (integral economic incarnateness) (в т.ч. интегрална икономическа възвращаемост и интегрална икономическа ангажираност) – тя показва какъв текущ антецедентен икономически експлициент, респ. текущ консеквентен икономически експлициент в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица ***интегрален консеквентен икономически имплициент**** (integral consequential economic implicant), респ. единица ***интегрален антецедентен икономически имплициент**** (integral antecedental economic implicant) (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа *въплътеност* се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска въплътеност** (consumptionary incarnateness), *стопанска въплътеност** (protoeconomic incarnateness), *пазарно-икономическа въплътеност** (marketly-economic incarnateness) и *финансово-пазарно-икономическа въплътеност** (financially-marketly-economic incarnateness). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща въплътеност** (sustenance /sustaining/ incarnateness) (за въплътеност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ (economic incarnateness) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

икономическа въплътеност;

интегрална диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

пределна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна икономическа въплътеност;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна стратисубстанциална икономическа въплътеност (същото като *пределна икономическа въплътеност*);

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

-----
*предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа
въплътеност;*

*предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа
въплътеност;*

*специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа
въплътеност;*

*специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа
въплътеност;*

*специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въп-
лътеност;*

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

средна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

средна икономическа въплътеност;

*средна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономи-
ческа въплътеност;*

*средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономи-
ческа въплътеност;*

*средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономи-
ческа въплътеност;*

*средна стратисубстанциална икономическа въплътеност (същото като
средна икономическа въплътеност);*

*стратисубстанциална икономическа въплътеност (същото като иконом-
ческа въплътеност);*

текуща диспозиционна производствена икономическа въплътеност
(вж. диспозиционна производствена икономическа въплътеност).

ИКОНОМИЧЕСКА ГЕНЕРАТИВНОСТ (economic generativity) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа генеративност.

ИКОНОМИЧЕСКА ГЕНЕРАТРИСА* (economic generatris) – същото като *генерираща икономическа функция.*

ИКОНОМИЧЕСКА ГЕНЕРДИЗЮНКТИВНОСТ (economic generdisjunctivity) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа генердизюнктивност.

ИКОНОМИЧЕСКА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ (economic globalization) (в межд.) – процес на превръщане на националните пазари в един общ, глобален пазар, обхващащ целия свят, основен фактор за което през 90-те години на XX-я век са *транснационалните корпорации (в межд.)*.

ИКОНОМИЧЕСКА ГРАНИЦА /ПРЕДЕЛ/* (economic frontier /limit/) – множество от *икономически точки* на икономическото подпространство A (вж. *икономическо множество* и *икономическо пространство*) на дадено *топологично икономическо пространство* X , което A притежава такова свойство, щото коя да е *икономическа околност* на всяка от тези точки съдържа както точки от A , така и точки от $X \setminus A$ (последното е разлика между X и A ; вж. *разлика между икономически множества*). Икономическата граница обикновено се означава с ∂A или с $\text{Fr } A$. Същото е като *граница /предел/ на икономическата последователност*. Вж. и *сходяща икономическа последователност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ГРАНИЦА /ПРЕДЕЛ/ (economic bound /limit/; economic frontier) (**ки**) – във:

доверителни икономически граници (вж. *интервал на доверителност*);
икономическа граница /предел/ (същото като *граница /предел/ на икономическата последователност*; вж. и *сходяща икономическа последователност*).

потенциална икономическа граница (същото като *граница на потенциалния икономически продукт*).

ИКОНОМИЧЕСКА ГРАНИЧНА ЕКЗОИКОНОМИКА* (economic boundary exoeconomy) – вж. *икономика*.

ИКОНОМИЧЕСКА ГРАНИЧНА ИКОСУПЕРНОМИКА* (economic boundary ecosupernomy) – вж. *икономика*.

ИКОНОМИЧЕСКА ГРАНИЧНА ИКОТЕХНОМИКА* (economic boundary ecotechnology) – вж. *икономика*.

ИКОНОМИЧЕСКА ГРЕШКА (economic error) – *икономическа величина*, която характеризира степента на близост между точните и приближените значения на разглеждани икономически величини. Две основни нейни разновидности са абсолютната и относителната икономическа грешка. *Абсолютната икономическа грешка* на **приближената икономическа величина** (approximate economic quantity /value/) x е икономическата величина $\Delta x = x^* - x$, където x^* е **точната икономическа величина** (exact economic quantity /value/). *Относителната икономическа грешка* на приближената икономическа величина x е икономическата величина

$$\delta x = \frac{\Delta x}{|x|} = \frac{x^* - x}{|x|}, \quad x \neq 0.$$

Обикновено Δx и δx са неизвестни, тъй като x^* е неизвестно. Затова на практика под абсолютна и относителна икономическа грешка се разбират съответно *икономическите оценки* $|\Delta x|$ и $|\delta x|$.

Ако x е *случайна икономическа величина* и $x_1, x_2, \dots, x_r$ са нейните възможни значения, осъществявани съответно с вероятностите $p_1, p_2, \dots, p_r$, тогава икономическата величина

$$\sigma_x = \sqrt{\sum_{i=1}^r p_i (x^* - x_i)^2}$$

е *средноквадратичната икономическа грешка*. Ако случайната икономическа величина x приема непрекъснато множество от значения с плътност на вероятностното разпределение $p(x)$, тогава средноквадратичната икономическа грешка е

$$\sigma_x = \sqrt{\int_D (x^* - x)^2 p(x) dx}.$$

Относителната средноквадратична икономическа грешка (relative root-mean-square economic error) се определя по формулата

$$\varepsilon_x = \frac{\sigma_x}{|x|}.$$

Мярка на икономическата грешка (economic error measure) на приближената икономическа величина x се нарича икономическата величина $\mu_x = |\Delta x|$, ако $|x| < 1$, или икономическата величина $\mu_x = |\delta x|$, ако $|x| \geq 1$.

Посочените по-горе характеристики (като точност и грешка) на приближените икономически величини се обобщават за **приближени икономически вектори** (approximate economic vectors), **приближени икономически функции** (approximate economic functions) и за приближени елементи на различни *икономически пространства*. Характеристики на точността на приближения икономически вектор $X = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ могат да бъдат както икономическите вектори $\Delta X, \delta X, \sigma_X, \varepsilon_X, \mu_X$, съставени от съответните икономически величини за всеки компонент x_i , така и всякакви *икономически норми* на тези вектори. За относителна икономическа грешка на икономическия вектор X , който е приближен към вектора X^* , може да бъде приета и икономическата величина

$$\delta X = \frac{\|X^* - X\|}{\|X\|} = \frac{\|\Delta X\|}{\|X\|}, \quad \|X\| \neq 0,$$

където X^* е **точният икономически вектор** (exact economic vector). Ако икономическият вектор X е случаен и D е множеството на неговите възможни значения с плътност на вероятностното разпределение $p(X)$, тогава **средноквадратичната грешка на икономическия вектор** (root-mean-square error of economic vector) е

$$\sigma_x = \sqrt{\int_D \|X^* - X\|^2 p(X) dX},$$

а **относителната средноквадратичната грешка на икономическия вектор** (relative root-mean-square error of economic vector) е

$$\varepsilon_X = \frac{\sigma_X}{\|X\|}.$$

Мярка на грешката на икономическия вектор (error measure of economic vector) е икономическата величина $\mu_X = \|\Delta X\|$, ако $\|\Delta X\| < 1$, или икономическата величина $\mu_X = |\delta X|$, ако $\|\Delta X\| \geq 1$.

Характеристики на точността на приближената икономическа функция $x(t)$ могат да бъдат както *икономическите функции*

$$(1) \Delta x(t) = x^*(t) - x(t),$$

където $x^*(t)$ е приближаемата, т.е. **точната икономическа функция** (exact economic function),

$$(2) \delta x(t) = \frac{\|\Delta x(t)\|}{\|x(t)\|}, \quad \|x(t)\| \neq 0,$$

$$(3) \sigma_x = \sqrt{\int_{-\infty}^{\infty} p(x)(x^*(t) - x(t))dt},$$

$$(4) \mu_x(t) = |\Delta x(t)|,$$

ако $|x(t)| < 0$, и $\mu_x(t) = |\delta x(t)|$, ако $|x(t)| \geq 0$, така и различни норми на тези функции. Важна и твърде обща характеристика на близостта на *случайната икономическа функция* $x(t)$ до оценяваната случайна икономическа функция $x^*(t)$ е **средният икономически риск**

$$\rho(t) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} w(x, x^*) p(x, x^*) dx dx^*,$$

където $p(x, x^*)$ е плътността на вероятностното разпределение на x и x^* , а $w(x, x^*)$ е **функцията на цената на икономическата грешка** (price function of the economic error). При съответен избор на $w(x, x^*)$ **средният икономически риск** може да съвпадне със зададена от *математическото икономическо очакване* или от *икономическата дисперсия* **функция на икономическата грешка** (economic error function) $e = x - x^*$ или да съвпадне с вероятността на това, щото икономическата грешка да не излиза от някакви зададени граници. В случая когато x приближава x^* в *метричното икономическо пространство* X , за **функция на абсолютната икономическа грешка** (absolute economic error function) на x се взема функцията на *икономическото разстояние* $\rho(x^*, x)$, а за **функция на относителната икономическа грешка** (relative economic error function) – функцията на *относителното икономическо разстояние* (relative economic distance) $\frac{\rho(x^*, x)}{\rho(0, x)}$. Понятието за средноквадратична икономическа

грешка може да се обобщи и за произволни метрични икономически пространства. За тази цел е необходимо само да се определи вероятностната *икономическа мярка* $\mu(x)$ в пространството X , където

$$\int_X \mu(dx) = 1,$$

след което може да се положи

$$\sigma_x = \sqrt{\int_x \rho^2(x^*, x) \mu(dx)}.$$

В зависимост от причините за тяхното възникване икономическите грешки се подразделят на три основни разновидности: (1) *наследствена /неотстранима/ икономическа грешка*, наричана още **трансформирана /преходна/ икономическа грешка** (transformed /transitional/ economic error) – тя се дължи на неточности в изходната *икономическа информация*; (2) *методическа икономическа грешка*, наричана още *принципна икономическа грешка* – дължи се на положението, че при прилагането на числени методи или на изчислителни алгоритми много икономически задачи могат да бъдат решени само приблизително; (3) *инструментална икономическа грешка* – дължи се на закръглянията или на други причини при използването на изчислителна техника.

Други разновидности на икономическата грешка са: (1) *априорната икономическа грешка* – когато оценяването на икономическата грешка е достатъчно просто и може да се изрази посредством изходните икономически данни; (2) *апостериорната икономическа грешка* – когато оценяването на икономическата грешка е достатъчно сложно и за нейното изразяване освен изходните икономически данни са необходими и други данни, като за целта обикновено се използват приближени решения; (3) **детерминирана икономическа грешка** (determinate economic error); (4) **статистическа икономическа грешка** (statistical economic error); (5) **мажорантна икономическа грешка** (majorizing economic error); (6) **асимптотична икономическа грешка** (asymptotic economic error) и други.

ИКОНОМИЧЕСКА ГРЕШКА (economic error) (**ки**) – във:

абсолютна икономическа грешка;

апостериорна икономическа грешка;

априорна икономическа грешка;

икономическа грешка;

инструментална икономическа грешка;

методическа икономическа грешка;

мярка на грешката на икономическия вектор (вж. *икономическа грешка*);

мярка на икономическата грешка (вж. *икономическа грешка*);

наследствена /неотстранима/ икономическа грешка;
 неотстранима икономическа грешка (същото като наследствена икономическа грешка);
 относителна икономическа грешка;
относителна средноквадратична икономическа грешка (вж. икономическа грешка);
 принципна икономическа грешка (същото като методическа икономическа грешка);
 средноквадратична икономическа грешка;
функция на абсолютната икономическа грешка (вж. икономическа грешка);
функция на икономическата грешка (вж. икономическа грешка);
функция на относителната икономическа грешка (вж. икономическа грешка);
функция на цената на икономическата грешка (вж. икономическа грешка).

ИКОНОМИЧЕСКА ГРУПА* (economic group) – икономическо множество с определена една бинарна икономическа операция, която е асоциативна и обратима. Тя е икономическото множество G , на всяка двойка $a, b \in G$ от икономически елементи на която е съпоставен някакъв еднозначно определен икономически елемент $c \in G$, който е произведение на елементите a и b , т.е. $c = a \cdot b$. Операцията умножение на икономическите елементи на групата (на множеството) G трябва да удовлетворява следните аксиоми: (1) **аксиомата за асоциативността** (associativity axiom)

$$(a \times b) \times c = a \times (b \times c),$$

респ.

$$(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c);$$

(2) **аксиомата за съществуването на неутрален елемент** (neutral element subsistence axiom), според която съществува еднозначно определен елемент e , наречен единица или още – **неутрален икономически елемент** (neutral economic element) на икономическата група G , за който е валидно равенството $ae = ea = a$ за всички $a \in G$; **трето, аксиомата за обратимостта на операцията умножение** (operation multiplication invertibility axiom), според която за всяко $a \in G$ съществува и такъв еднозначно определен икономически елемент

 $a^{-1} \in G$, наречен **обратим икономически елемент*** (invertible economic element), щото $aa^{-1} = a^{-1}a = e$. Ако освен това за всички $a, b \in G$ е валидно и равенството $ab = ba$, тогава G е **комутативна икономическа група** (или още – **абелева икономическа група**). Последната е икономическа група, операцията в която удовлетворява **комутативния закон в икономиката**. Икономическата група е един от основните типове на **алгебричната икономическа система**. Икономическите групи са важен клас на **икономическите полугрупи**.

ИКОНОМИЧЕСКА ГРУПА (economic group) (**ки**) – във:

абелева икономическа група (същото като *комутативна икономическа група*);

икономическа група;

комутативна икономическа група;

топологична икономическа група.

ИКОНОМИЧЕСКА ДАДЕНОСТ* (economic datum /factuality/), **предметна икономическа даденост**, (*) – **външна реалност** (външно-представена реалност) на *икономическия предмет* (в т.ч. и на *икономическия обект* и на *икономическата система* в качеството ѝ на системно отражение на икономическия обект) [или още **външна икономическа реалност*** (external economic reality)] и **начин на валидизиране (на утвърждаване)** (в т.ч. начин на изразяване, начин на реализиране и начин на осъществяване) на *икономическото естество* (на естеството на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо валидизиране /утвърждаване/*** (economic validation /confirmation/ way)]; даденост на икономическото естество; общо понятие за *икономическа суперстанта* (*предметна икономическа суперстанта*), *икономическо явление* (*предметно икономическо явление*) и *икономическа форма* (*предметна икономическа форма*): икономическата суперстанта, икономическото явление и икономическата форма са трите основни разновидности на икономическия даденост. Последната представлява или икономическа суперстанта, или икономическо явление, или икономическа форма. Икономическото естество и икономическата даденост са категории на **реалността на икономическия предмет*** (reality of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази реалност. Икономическото естество **се сменя** в икономическия даденост: икономическият даденост е икономическото естество в снет вид. Разновидности на икономическата даденост са още **обектната икономическа даденост** (дадеността на икономическия обект) и **системната ико-**

номическа даденост (дадеността на икономическата система). Чрез свои разновидности тези две класификации се пресичат помежду си. Подразновидности на предметната икономическа суперстанта са *обектната икономическа суперстанта* и *системната икономическа суперстанта*, на предметното икономическо явление – *обектното икономическо явление* и *системното икономическо явление*, и на предметната икономическа форма – *обектната икономическа форма* и *системната икономическа форма*. Затова пък разновидности на обектната икономическа даденост са обектната икономическа суперстанта, обектното икономическо явление и обектната икономическа форма, а разновидности на системната икономическа даденост – системната икономическа суперстанта, системното икономическо явление и системната икономическа форма. На икономическия даденост отговаря понятието за **дадено икономическо богатство** (datum /factuality/ economic wealth).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа даденост се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска даденост*** (consumptionary datum /factuality/), **стопанска даденост*** (protoeconomic datum /factuality/), **пазарно-икономическа даденост*** (marketly-economic datum /factuality/) и **финансово-пазарно-икономическа даденост*** (financially-marketly-economic datum /factuality/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща даденост*** (sustenance /sustaining/ datum /factuality/) (за даденост при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ДАДЕНОСТ (economic datum /factuality/) (**ки**) – във:

икономическа даденост;

обектна икономическа даденост;

предметна икономическа даденост (същото като *икономическа даденост*);

системна икономическа даденост;

типична икономическа даденост (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

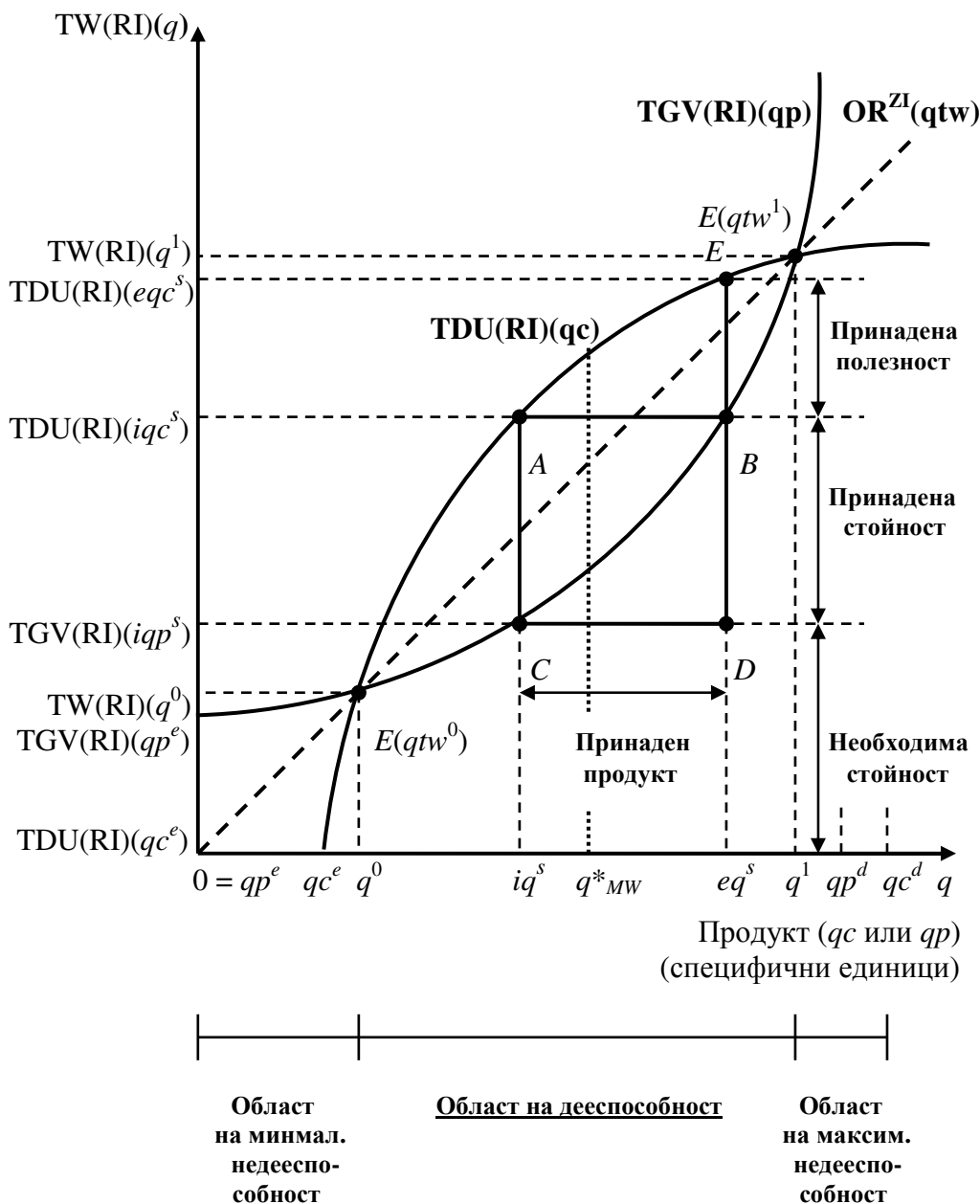
ИКОНОМИЧЕСКА ДЕДУКТИВНОСТ (economic deductiveness) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа дедуктивност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕДУКЦИЯ (economic deduction) – вж. *дедуктивен икономически подход*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЕСПОСОБНОСТ НА ИНДИВИДА* (individual economic efficiency) (*) – комплекс от ценностно-икономически възможности на индивида, при който той може да произвежда само *икономически продукт*, чиято относителна индивидуална обща ползност е винаги не по-малка (т.е. е равна на или е по-голяма) от съдържащата се в този продукт относителна индивидуална обща стойност (вж. *обща ползност на икономическия продукт [индивидуална]* и *обща стойност на икономическия продукт [индивидуална]*) (вж. фиг. 1; относно значенията на съдържащите се във фигурата символи вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*). На нея съответства **област на икономическа дееспособност на индивида*** (area of individual economic efficiency), която е в интервала (сегмента) от изравнения нормален индивидуален продукт q^0 до изравнения разумен индивидуален продукт q^1 включително (вж. *нормален икономически продукт [индивидуален]* и *разумен икономически продукт [индивидуален]*).

Относителна ценностна потенциалност =
относителна обща ценност (ценностни единици)

Фиг. 1. Област на дееспособност в централната част на схемата на продуктово интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида (при еднопродуктов анализ)

Типичното за тази област е, че, в рамките между минималното и максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида (включително и състоянията на тези равновесия) за всяко значение на индивидуалния продукт относителната индивидуална обща полезност е не по-малка

(т.е. е равна или по-голяма) от относителната индивидуална обща стойност (вж. *обща полезност на икономическия продукт [индивидуална]* и *обща стойност на икономическия продукт [индивидуална]*). Съществува **достатъчност на общата полезност на продукта*** (sufficiency of total product utility): индивидът е в състояние с достигнатото удовлетворяване на полезностните си потребности или само да възстановява изразходваните стойностни способности, или освен това да остане и излишък от полезност на продукта (продуктова полезност вповече), която да му позволи да разширява стойностните си способности (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]* и *стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*). Това прави индивида икономически дееспособен, т.е. той може самостоятелно да се самовъзпроизвежда (просто или разширено), ако през следващия цикъл (или през следващите цикли) на ценностното си поведение не премине в областите на икономическата си недееспособност. Общощенностното поведение на индивида в областта на неговата икономическа дееспособност се определя като **продуктивно общощенностно икономическо поведение на индивида*** (productive total-worth economic behaviour of the individual).

В рамките на областта на икономическата дееспособност се разграничават: точка на минимално-неутралната икономическа дееспособност, точка на максимално-неутралната икономическа дееспособност и зона на антинеутралната икономическа дееспособност на индивида.

Точката на минимално-неутралната икономическа дееспособност на индивида* (point of minimally-neutral individual economic efficiency) е тази лежача върху оста на индивидуален продукт точка, която съответствува на точката $E(qtw^0)$ на минималното общощенностно-продуктово икономическо равновесие на индивида, т.е. тя е точката q^0 на нормалния изравнен индивидуален продукт (вж. **точка на минималното интровертно стопанствено относително-общощенностно икономическо равновесие [индивидуално продуктово]** в *интровертно стопанствено относително-общощенностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*). Тя изразява такова състояние на минимална икономическа дееспособност на индивида, при която относителната индивидуална обща стойност е равна от относителната индивидуална обща полезност. Тоест, не съществува нито недостиг на обща полезност, нито недостиг на обща стойност на продукта: индивидът е в състояние с достигнатото удовлетворяване на нормалните си относителни полезностни потребности да възстановява изразходваните относителни нормални стойностни способности в

същите размери и, наред с това, е в състояние с достигнатото прилагане на нормалните си относителни стойностни способности да произвежда продукт, чиито потребление осигурява удовлетворение на относителните нормални полезностни потребности отново в същите размери. Индивидът се възпроизвежда икономически в същите нормални размери (т.е. икономическата му дееспособност е минимално-неутрална), освен ако през следващия цикъл (или през следващите цикли) на общоценностното си икономическо поведение не премине друга негова област. Общоценностното поведение на индивида в областта на неговата минимално-неутрална икономическа дееспособност може да се определи като **минимално-неутрално-продуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (minimally-neutrally-productive total-worth economic behaviour of the individual).

Точката на максимално-неутралната икономическа дееспособност на индивида* (point of maximally-neutral individual economic efficiency) е тази лежача върху оста на изравнения индивидуален продукт точка, която съответствува на точката $E(qtw^1)$ на максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида, т.е. тя е точката q^0 на разумния изравнен индивидуален продукт (вж. **точка на максималното интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо равновесие [индивидуално продуктово]** в **интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]**). Тя изразява такова състояние на максимална икономическа дееспособност на индивида, при която относителната индивидуална обща стойност отново е равна от относителната индивидуална обща полезност. Тоест, не съществува нито недостиг на полезност, нито недостиг на стойност: индивидът е в състояние с достигнатото удовлетворяване на разумните си относителни полезностни потребности да възстановява изразходваните относителни нормални разумни способности в същите размери и, наред с това, е в състояние с достигнатото прилагане на разумните си относителни стойностни способности да произвежда продукт, чиито потребление осигурява удовлетворение на относителните разумни полезностни потребности отново в същите размери. Индивидът се възпроизвежда икономически в същите разумни размери (т.е. икономическата му дееспособност е максимално-неутрална), освен ако през следващия цикъл (или през следващите цикли) на общоценностното си икономическо поведение не премине друга негова област. Общоценностното поведение на индивида в областта на неговата максимално-неутрална икономическа дееспособност може да се определи като **максимално-неутрално-продуктивно общоценностно ико-**

номическо поведение на индивида* (maximally-neutrally-productive total-worth economic behaviour of the individual).

Точката на минимално-неутралната и точката максимално-неутралната икономическа дееспособност на индивида образуват групата на **точките на неутралната икономическа дееспособност на индивида*** (points of the neutral individual economic efficiency). От своя страна **точката на неутрална икономическа дееспособност на индивида*** (point of neutral individual economic efficiency) е общо понятие за точката на минимално-неутрална или точка максимално-неутрална икономическа дееспособност на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

Минимално-неутрално-продуктивното и максимално-неутрално-продуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида в своята общност образуват групата на **неутрално-продуктивните общоценностни икономически поведения на индивида*** (neutrally-productive total-worth economic behaviours of the individual). От своя страна **неутрално-продуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида*** (neutrally-productive total-worth economic behaviour of the individual) е общо понятие за минимално-неутрално или максимално-неутрално продуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

Централно място в рамките на областта на икономическата дееспособност заема **зоната на антинеутралната икономическа дееспособност на индивида*** (zone of individual anti-neutral economic efficiency). Тя се простира в интервала между изравнения нормален индивидуален продукт q^0 и изравнения разумен индивидуален продукт q^1 , без да включва величините q^0 и q^1 , т.е. представлява областта на икономическата дееспособност на индивида без точките на минималното и максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида.

Типичното за зоната на антинеутралната икономическа дееспособност на индивида е, че, в рамките между минималното и максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида (но без състоянията на тези равновесия) за всяко значение на индивидуалния икономически продукт относителната индивидуална обща полезност е по-голяма от относителната индивидуална обща стойност. Съществува свръхдостатъчност на общата полезност на икономическия продукт* (oversufficiency of total economic product utility): индивидът е в състояние с достигнатото удовлетворяване на полезностните си потребности не само да възс-

тановява изразходваните стойностни способности, но и да разполага с излишък от полезност (полезност вповече), която да му позволи да разширява стойностните си способности. Това прави индивида икономически антинеутрално-дееспособен, т.е. той може самостоятелно да се самовъзпроизвежда разширено, ако през следващия цикъл (или през следващите цикли) на ценностното си поведение не премине в състоянията на общоценностно продуктово икономическо равновесие, или в областите на икономическата си недееспособност. Общоценностното поведение на индивида в областта на неговата антинеутрална икономическа дееспособност може да се определи като **антинеутрално-продуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (anti-neutrally-productive total-worth economic behaviour of the individual).

Зоната на антинеутралната икономическа дееспособност на индивида от своя страна се подразделя на: подзона на нарастваща, подзона на спадаща и точка на максимална антинеутрална икономическа дееспособност на индивида.

Подзоната на нарастващата икономическа дееспособност на индивида* (subzone of individual increasing economic efficiency) се простира между точката q^0 на нормалния индивидуален продукт и точката q^*_{MW} на относително пределноценностно-равновесния индивидуален продукт, без да се включват величините q^0 и q^*_{MW} . **Типичното за подзоната на нарастващата икономическа дееспособност на индивида е, че за всяко значение на индивидуалния продукт относителната индивидуална обща полезност е по-голяма от относителната индивидуална обща стойност, като разликата помежду им е постоянно забавено-нарастваща.** Това се дължи на обстоятелството, че при растежа на произвеждания индивидуален продукт неговата относителна индивидуална обща полезност нараства с намаляващи темпове, които в разглежданата подзона са по-големи от увеличаващите се темпове на нарастване на относителната индивидуална обща стойност на продукта. Съществува **забавено-нарастваща свръхдостатъчност на общата полезност на икономическия продукт*** (decelerately-increasing oversufficiency of total economic product utility): индивидът е в състояние със забавено-нарастващото удовлетворяване на полезностните си потребности не само да възстановява ускорено-нарастващите изразходвани стойностни способности, но и да разполага със забавено-нарастващ излишък от обща полезност на продукта (забавено-нарастваща обща полезност вповече), която да му позволи забавено-нарастващо да разширява стойностните си способности. Това прави индивида икономически увеличаващо се дееспособен, т.е. той може самостоятелно да се

самовъзпроизвежда в нарастващи размери. Забавено-нарастващата свръхдостатъчност на общата полезност на продукта е разновидност на по-общото понятие **нарастваща свръхдостатъчност на общата полезност на икономическия продукт** (increasing oversufficiency of total economic product utility). Общостенното поведение на индивида в областта на неговата нарастваща икономическа дееспособност се определя като **нарастващо-продуктивно общостенно икономическо поведение на индивида** (increasing-productive total-worth economic behaviour of the individual).

Подзоната на спадащата икономическа дееспособност на индивида* (subzone of individual decreasing economic efficiency) се простира между точката q^*_{MW} на относително пределноценностно-равновесния индивидуален продукт и точката q^1 на разумния индивидуален продукт, без да се включват величините q^*_{MW} и q^1 . **Типичното за подзоната на спадащата икономическа дееспособност на индивида е, че за всяко значение на индивидуалния продукт относителната индивидуална обща полезност е по-голяма от относителната индивидуална обща стойност, като разликата помежду им е постоянно ускорено намаляваща.** Това се дължи на обстоятелството, че при растежа на произвеждания индивидуален продукт относителната индивидуална обща полезност нараства с намаляващи темпове, които в разглежданата подзона са по-малки от увеличаващите се темпове на нарастване на относителната индивидуална обща стойност на продукта. Съществува **ускорено-намаляваща свръхдостатъчност на общата полезност на икономическия*** (accelerately-decreasing oversufficiency of total economic product utility): индивидът е в състояние с ускорено-намаляващо удовлетворяване на полезностните си потребности не само да възстановява ускорено-нарастващите изразходвани стойностни способности, но и да разполага с ускорено-намаляващ излишък от полезност (ускорено-намаляваща обща продуктова полезност вповече), която да му позволи ускорено-намаляващо да разширява стойностните си способности. Това прави индивида икономически намаляващо дееспособен, т.е. той може самостоятелно да се самовъзпроизвежда, но в спадащи размери. Ускорено-намаляващата свръхдостатъчност на общата полезност на продукта е разновидност на по-общото понятие **намаляваща свръхдостатъчност на общата полезност на икономическия продукт*** (decreasing oversufficiency of total economic product utility). Общостенното поведение на индивида в областта на неговата спадаща икономическа дееспособност се определя като **спадащо-продуктивно общостенно икономическо поведение на индивида*** (decreasing-productive total-worth economic behaviour of the individual).

Подзоната на нарастващата и подзоната на спадащата икономическа дееспособност на индивида образуват групата на **подзоните на променлива икономическа дееспособност на индивида*** (subzones of individual variable economic efficiency). От своя страна **подзоната на променлива икономическа дееспособност на индивида*** (subzone of the individual variable economic efficiency) е общо понятие за подзона на нарастваща или подзона на спадащата икономическа дееспособност на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

Нарастващо-продуктивното и спадащо-продуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида образуват групата на **променливо-продуктивните общоценностни икономически поведения на индивида*** (variational-productive total-worth economic behaviours of the individual). От своя страна **променливо-продуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида*** (variational-productive total-worth economic behaviour of the individual) е общо понятие за нарастващо-продуктивно или спадащо-продуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

Точката на максималната антинеутрална икономическа дееспособност на индивида* (point of individual maximal antineutral economic efficiency) е точката q^*_{MW} на относително пределно-ценностно равновесния индивидуален продукт. **Типичното за тази точка е, че положителната разлика между относителната индивидуална обща полезност и относителната индивидуална обща стойност на продукта е възможно най-голямата, т.е. е максималната.** Това е точката, където подзоната на нарастващо-продуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида се сменя с подзоната на неговото спадащо-продуктивно общоценностно икономическо поведение. Тук съществува **максимална свръхдостатъчност на общата полезност на икономическия продукт*** (maximal oversufficiency of total economic product utility): индивидът разполага с максимален излишък от обща продуктова полезност, който му позволява самостоятелно да се самовъзпроизвежда в максимално възможните размери. Общоценностното поведение на индивида в точката на неговата максимална антинеутрална икономическа дееспособност ся определи като **максимално-антинеутрално-продуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (maximally-antineutrally-productive total-worth economic behaviour of the individual).

{Може да бъде дефиниран и частен случай на област на икономическа дееспособност на индивида, когато тя се свежда само да една точка. Тя я **точко-**

.....

ва област на икономическата дееспособност на индивида* (point-area of individual economic efficiency). Това се получава в случай че кривата на относителната индивидуална обща стойност на продукта $TGV(RI)(qp)$ и кривата на относителната индивидуална обща полезност на продукта $TDU(RI)(qc)$ имат само една единствена обща точка. Тя може да бъде резултат, *първо*, на допиране на тези две криви (това е възможно, тъй като те са срещуположно изпъкнали една към друга поради едновременното действие на закона за намаляващата пределна полезност и закона на нарастващата пределна стойност на продукта), или, *второ*, на тяхното пресичане. **В първия случай** до точката на допирането относителната индивидуална пределна полезност на продукта е по-голяма от неговата относителна индивидуална пределна стойност, а след точката на допирането става обратното: относителната индивидуална пределна стойност на продукта е по-голяма от неговата относителна индивидуална пределна полезност. В самата допирателна точка относителната индивидуална пределна полезност на продукта е равна на неговата относителна индивидуална пределна стойност. **Във втория случай** и след точката на допирането (но само за определен интервал от по-нататъшното развитие на двете полезностни криви) относителната индивидуална пределна полезност на продукта продължава да бъде по-голяма от неговата относителна индивидуална пределна стойност, като до достигането на техните сингуларни измерения тези две криви повече не се пресичат. При точковата област на икономическа дееспособност на индивида има съвпадение (покрытие) на разгледаните по-долу точки на минимално-неутрална и максимално-неутрална икономическа дееспособност на индивида. Тогава е налице **нулева зона на антинеутрална икономическа дееспособност на индивида*** (zero-zone of individual anti-neutral economic efficiency) (зоната на антинеутралната икономическа дееспособност на индивида също е предмет на разглеждане по-долу).} ¹

¹ Тази статия е написана по книгата: **Миркович, К.** Полезност и стойност. Издателство "Тракия-М", С., 2005.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЗИНТЕНЗИЯ* (economic disintension) (*) – *функциониране на икономическата система* (респ. на *ингредиентната икономическа система*), което се интерпретира като (респ. се отъждествява с) *дезинтензивен икономически растеж* (вж. и *икономически растеж*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЗИНФОРМАЦИЯ (economic misinformation) – отрицателното значение на *полезната икономическа информация*. Съобщение,

което не променя неопределеността на сведенията за *икономическата система*, не носи със себе си полезна икономическа информация. Това показва, че едно и също съобщение съдържа различно количество полезна икономическа информация за различни получатели. Ако отделните получатели се основават върху различни хипотези, тогава едно и също съобщение може да уточни представата на един получател за дадена икономическа система, но за друг да не добави нищо ново. Вж. *икономическа информация*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ (economic action), **артипрефикасна икономическа дейност**, (*) – **дейност** (action) (усвояваща и създаваща) на *икономическата единица* (в качеството ѝ на *икономически субект*), при която се създава **дейностно икономическо благо*** (actionary economic good) (последното същото като *икономическо благо* и като *артипрефикасно икономическо благо*), притежаващо способността при неговата употреба в крайна сметка да удовлетворява някакви *икономически потребности* (същото като *ефикасни икономически потребности*). Икономическата дейност по определение е полезна дейност и всички други действия, при които се създава неполезен (ненужен от гледна точка на *потребностите*) предмет, не са икономическа дейност (вж. *потребен икономически предмет*). Затова всяка икономическа дейност се разглежда като артипрефикасна (изкуствена, неприродна, изработваща) икономическа дейност (макар и при различна степен на нейната артипрефикасност). Според *функционалната икономическа ингредентност* към икономическата дейност могат да бъдат приложени три основни класификации, условно наречени системна, предметна и възпроизводствена.

Според системната класификация разновидности на икономическата дейност са (1) **ефективната икономическа дейност*** (effective economic action) [същото като **пряка икономическа дейност** (direct economic action)] (при нея се създава *ефективно икономическо благо*, което е резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в *икономическата система* и пряко удовлетворява определени потребности) (ефективната икономическа дейност се оценява чрез *икономическата ефективност* и нейните разновидности) и (2) **квазиефективната икономическа дейност*** (quasi-effective economic action) [същото като **непряка икономическа дейност** (indirect economic action), в т.ч. и като **сервоикономическа дейност** (servo-economic action), и като *икономическо регулиране*] (при нея се създава *квазиефективно икономическо благо*, което е резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в *икономическата система* и което регулира правата ико-

номическа връзка и по този начин косвено удовлетворява определени потребности) (квазиефективната икономическа дейност се оценява чрез *икономическата квазиефективност* и нейните разновидности).

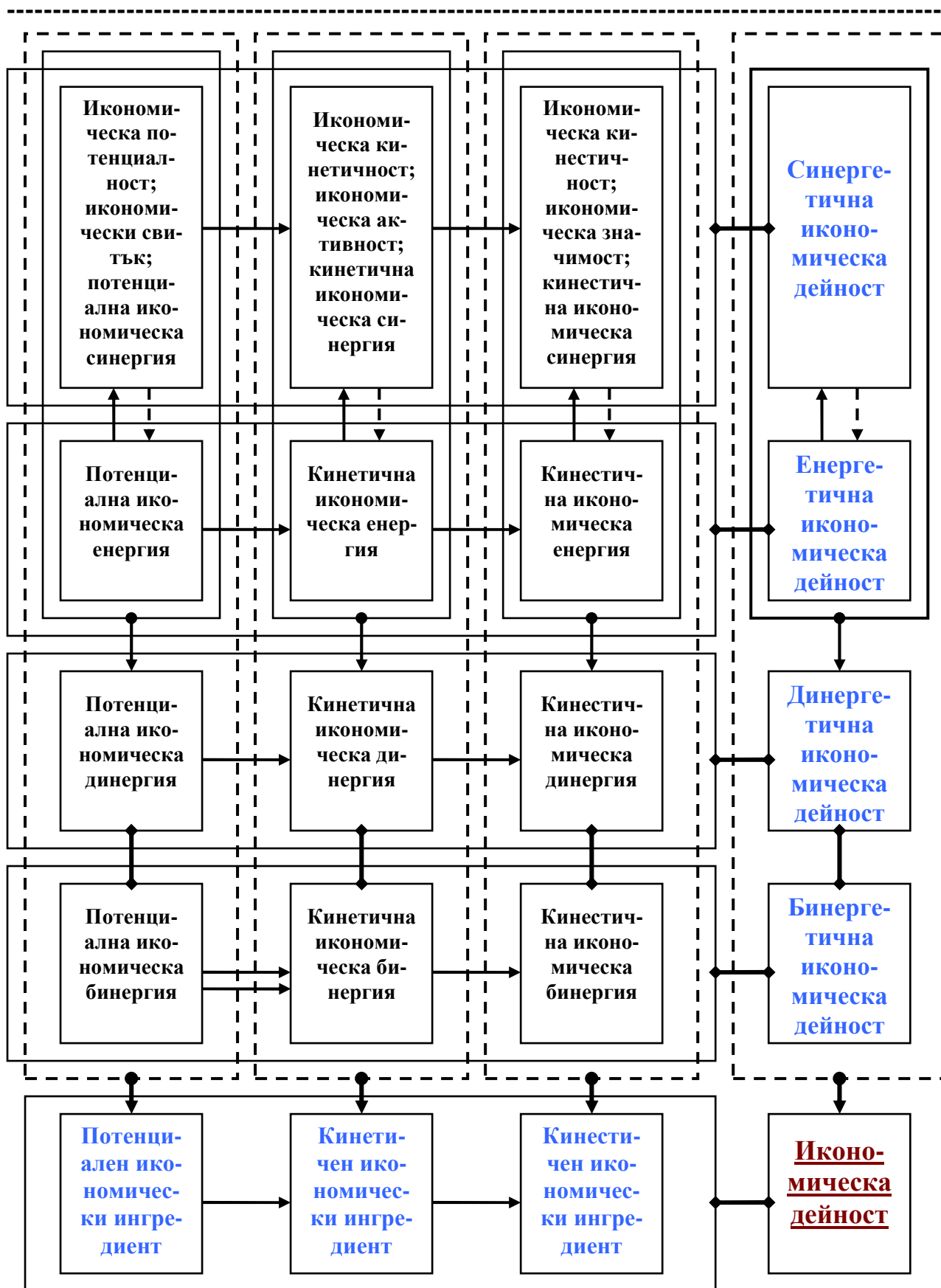
Според предметната класификация разновидности на икономическата дейност са (1) **прификасната икономическа дейност*** (priffectual economic action) [същото като **икономическо продуциране** (economic producing)] (при нея се създава *прификасното икономическо благо*; то има относително-самостоятелна предметеност и приема формата на *продукция*) (прификасната икономическа дейност се оценява чрез *икономическата прификасност* и нейните разновидности) и (2) **сефикасната икономическа дейност*** (seffectual economic action) [същото като **икономическо обслужване** (economic service /servicing/)] (при нея се създава *сефикасното икономическо благо*; то няма относително-самостоятелна предметеност и приема формата на *услуга*) (сефикасната икономическа дейност се оценява чрез *икономическата сефикасност* и нейните разновидности).

Според възпроизводствената класификация разновидности на икономическата дейност са (1) **рефикасната икономическа дейност*** (reffectual economic action) [същото като **възпроизводствена икономическа дейност** (reproductional economic action)] (при нея се създава *рефикасното икономическо благо*, същото като *възпроизводствено икономическо благо*; то е общо понятие за икономическо благо, създавано в различните фази на *икономическото възпроизводство*) (рефикасната икономическа дейност се оценява чрез *икономическата рефикасност* и нейните разновидности), (2) **инификасната икономическа дейност*** (iniffectual economic action) [същото като **производствена икономическа дейност** (production economic action)] (при нея се създава *инификасното икономическо благо*, същото като *производствено икономическо благо*; то е икономическо благо, създавано в *икономическото производство*) (инификасната икономическа дейност се оценява чрез *икономическата инификасност* и нейните разновидности) и (3) **кофикасната икономическа дейност*** (coffectual economic action) [същото като **следпроизводствена икономическа дейност*** (post-production economic action)] (при нея се създава *кофикасното икономическо благо*, същото като *следпроизводствено икономическо благо*; то е икономическо благо, чиито подразновидности са икономическите блага, създавани в *икономическата размяна*, *икономическото разпределение* и *икономическото потребление*) (кофикасната икономическа дейност се оценява чрез *икономическата кофикасност* и нейните разновидности) [в съответствие с това кофикасната икономическа дейност се подразделя на **раз-**

менна икономическа дейност (exchange economic action), *разпределителна икономическа дейност* (distribution economic action) и *потребителна икономическа дейност* (consumption economic action)].

От комбинациите между горните три класификации се конституират десетки други разновидности и подразновидности на икономическата дейност (вж. *работно икономическо благо*).

Икономическата дейност е *икономически процес* на преобразуване (вж. *икономическо преобразование*) (на трансформиране) на някакъв **потенциален икономически ингредиент*** (potential economic ingredient) в **кинестичен икономически ингредиент*** (kinesthetic economic ingredient) (вж. фиг. 1). Този процес (икономическата дейност) е композиция от два последователни икономически процеса: (1) *икономическо кинетизиране** (economic kinetation) [същото като *икономическо активиране** (economic activation)], при който потенциалният икономически ингредиент се преобразува в **кинетичен икономически ингредиент*** (kinetic economic ingredient) [потенциалният икономически ингредиент е кинетичен икономически ингредиент в състояние на свитост, т.е. е *икономическа конвулвент** (economic conevulvent), а кинетичният икономически ингредиент е разтегнат потенциален икономически ингредиент, т.е. е *икономическа еволвент** (economic evolvent), така че тук икономическото активиране е процес на *икономическо разтягане* (economic evolsion); други синоними на този процес са *икономическа екстензия** (economic extension), *икономическа еволвулсия** (economic evolvulsion), *икономическа деконвулсия** (economic deconvulsion)], и (2) *икономическо кинестизиране** (economic kinestation) [същото като *икономическо пасивизиране** (economic passivation)], при който кинетичният икономически ингредиент (който е в състояние на динамика, на процес) се преобразува в кинестичен икономически ингредиент (който е статична предметеност на кинетичния икономически ингредиент след приключване на процеса, т.е. е предметеният процес в състояние на статика). Така че в крайна сметка *икономическата дейност* е преобразуване на потенциалния икономически ингредиент в кинестичен икономически ингредиент [той е процес на преминаване на икономическия ингредиент от състояние на статична свитост (подобно на свита пружина) в състояние на статична разтегнатост (подобно на разтегната пружина), между които две състояния е междинното състояние на разтягаща икономическа активност (динамичност, кинетичност) на икономическия ингредиент (подобно на разтягането на пружината)].

Фиг. 1. Разновидности на икономическата дейност според нейната съставност

Хипотетично, обратният процес на икономическата дейност (на правата икономическа дейност) е инверсната икономическа дейност (обратната икономическа дейност). **Инверсната икономическа дейност*** (inverse economic action) е *икономически процес* на преобразуване (на трансформиране) на някакъв кинестичен икономически ингредиент в потенциален икономически ингредиент. Този процес (обратната икономическата дейност) е композиция от два последователни икономически процеса: (1) **икономическо декинестизирание*** (economic dekinestation) [същото като **икономическо депасивирание*** (economic depassivation)], при който кинестичният икономически ингредиент се преобразува в кинетичен икономически ингредиент (който е в състояние на динамика, на процес, т.е. е динамична разпредметеност на кинестичния икономически ингредиент след приключване на процеса) и (2) **икономическо декинетизирание*** (economic dekinetation) [същото като **икономическо дезактивирание*** (economic disactivation)], при който кинетичният икономически ингредиент се преобразува в потенциален икономически ингредиент, така че тук икономическото дезактивирание е процес на **икономическо свиване** (economic convulsion); други синоними на този процес са **икономическа интензия*** (economic intension), **икономическа конвулсия*** (economic convulsion), **икономическа дееволвулсия*** (economic devolvulsion)]. Така че в крайна сметка обратната икономическата дейност е преобразуване на кинестичния икономически ингредиент в потенциален икономически ингредиент [той е процес на преминаване на икономическия ингредиент от състояние на статична разтегнатост (подобно на разтегната пружина) в състояние на статична свитост (подобно на свита пружина), между които две състояния е междинното състояние на свиваща икономическа дезактивност на икономическия ингредиент (подобно на свиването на пружината)].

{Съпоставката между **икономическото свиване** и **икономическото разтягане** изисква уточняване, което води до други важни икономически понятия. При тези два икономически процеса (и при постоянни други условия) няма промяна в изразения с еднакви мерни единици обем на трансформацията се икономически ингредиент. (1) Образно казано, при **икономическо разтягане*** (economic evulsion) (при правия икономически процес) потенциалният икономически ингредиент преминава в друго “агрегатно” състояние, без да променя своята маса, но нараства икономическото пространство, в което той се разполага, т.е. извършва се своеобразна **икономическа дифузия** (“разсейващо икономическо разтопяване”) в по-голямо пространство, когато преминава в състояние на кинетичност, като се преобразува в кинетичен икономически ин-

гредиент. Икономическото разтягане е само частен случай на **икономическото разреждане*** (economic rarefaction) [на **намаляване на икономическата плътност*** (economic density decreasing)], т.е. икономическото разтягане е икономическо разреждане, но само при постоянен обем и нарастващо пространство. Другият частен случай на икономическото разреждане (извън разглеждания тук проблем) е **икономическото декомпресиране** (economic decompression): то е икономическо разреждане при намаляващ обем и постоянно пространство. (1) Затова пък, при **икономическо свиване*** (economic convulsion) (при обратния икономически процес) кинетичният икономически ингредиент също преминава в друго “агрегатно” състояние, без да променя своята маса, но намалява икономическото пространство, в което той се разполага, т.е. извършва се своеобразна **икономическа рефузия*** (economic refusion) (“събиращо икономическо втвърдяване”) (обратна икономическа дифузия) в по-малко пространство, когато преминава в състояние на потенциалност, като се преобразува в потенциален икономически ингредиент. Икономическото свиване е само частен случай на **икономическото съгъстяване*** (economic condensation) [на **увеличаване на икономическата плътност*** (economic density increasing)], т.е. икономическото свиване е икономическо съгъстяване, но само при постоянен обем и намаляващо пространство. Другият частен случай на икономическото съгъстяване (извън разглеждания тук проблем) е **икономическото компресиране*** (economic compression): то е икономическо съгъстяване (чрез натиск) при нарастващ обем и постоянно пространство. (3) Независимо от промените в пространството, увеличаването на обема е **икономическа експанзия*** (economic expansion), а намаляването на обема е **икономическа рецесия*** (economic recession). Независимо от промените в обема, увеличаването на пространството е **икономическа интервенция*** (economic intervention), а намаляването на пространството е **икономическа ретракция*** (economic retraction) (икономическо оттегляне).}

Според *формационната съставност* икономическата дейност е разновидност на *икокореномическата дейност*. Икономическата дейност и нейните разновидности са *икономически оценки* на икотехномическата дейност и на съответните нейни разновидности. От своя страна, според специфичността си състав разновидности на икономическата дейност (вж. фиг. 1) са: (1) енергетичната икономическа дейност, (2) синергетичната икономическа дейност, (3) динергетичната икономическа дейност и (4) бинергетичната икономическа дейност.

Енергетична икономическа дейност

Енергетичната икономическа дейност* (energetic economic action) (усвояваща и създаваща) е *съдържанието* или още *вътрешното състояние* на *икономическата дейност*. Тя е и съдържание (вътрешно състояние) на *синергетичната икономическа дейност* (последната в качеството ѝ на *икономическа форма*). Енергетичната икономическа дейност (α) е преобразуване на потенциалната икономическа енергия* (potential economic energy) (усвояваща и създаваща) [потенциалната икономическа енергия е *икономическата енергия*, която е необходима да се въздейства отвън върху елементите на някаква *консервативна икономическа система*, така че системата да се приведе от дадено фактическо състояние в някакво желано състояние, условно наречено нулево, и която (енергия) е равна на *икономическата работа*] в кинетична икономическа енергия* (kinetic economic energy) (усвояваща и създаваща) и (δ) е композиция от два последователни енергетични икономически процеса:

(1) *енергетично икономическо кинетизиране** (energetic economic kinetation) [същото като *енергетично икономическо активизиране** (energetic economic activation)], при който потенциалната икономическа енергия (същото като *енергетичен потенциален икономически ингредиент*) се преобразува в *кинетична икономическа енергия** (kinetic economic energy) (усвояваща и създаваща) (кинетичната икономическа енергия е икономическата енергия на движението на елементите на *икономическата система* при определена тяхна скорост и е същото като *енергетичен кинетичен икономически ингредиент*) [енергетичният потенциален икономически ингредиент е енергетичен кинетичен икономически ингредиент в състояние на енергетична свитост, т.е. е *енергетична икономическа конвулвента** (energetic economic convulvent), а енергетичният кинетичен икономически ингредиент е разтегнат енергетичен потенциален икономически ингредиент, т.е. е *енергетична икономическа еволвента** (energetic economic evolvent), така че тук енергетичното икономическо активизиране е процес на *енергетично икономическо разтягане* (energetic economic evulsion); други синоними на този процес са *енергетична икономическа екстензия** (energetic economic extension), *енергетична икономическа еволвулсия** (energetic economic evolvulsion), *енергетична икономическа деконвулсия** (energetic economic deconvulsion)];

(2) *енергетично икономическо кинестизиране** (energetic economic kinestation) [същото като *енергетично икономическо пасивизиране** (energetic economic passivation)], при който кинетичната икономическа енергия, т.е. *енер-*

гетичният кинетичен икономически ингредиент (който е в състояние на динамика, на процес) се преобразува в кинестична икономическа енергия, т.е. в *енергетичен кинестичен икономически ингредиент* (който е статична предметеност на енергетичния кинетичен ингредиент след приключване на процеса, т.е. е предметеният процес в състояние на статика) (кинестичната икономическа енергия е кинетичната икономическа енергия в състояние на свитост).

Енергетичният потенциален, енергетичният кинетичен и енергетичният кинестичен икономически ингредиент са разновидности на по-общото понятие за *енергетичен икономически ингредиент*, респ. потенциалната икономическа енергия, кинетичната икономическа енергия и кинестичната икономическа енергия са разновидности на по-общото понятие за *икономическа енергия* (economic energy).

Според *общият икономически статут*:

[1] разновидности на *енергетичната икономическа дейност* са *енергетичната субтикономическа дейност** (energetic subtieconomic action) и *енергетичната обтикономическа дейност** (energetic obtieconomic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа енергия* са *потенциалната субтикономическа енергия** (potential subtieconomic energy) и *потенциалната обтикономическа енергия** (potential obtieconomic energy);

[3] разновидности на *кинетичната икономическа енергия* са *кинетичната субтикономическа енергия** (kinetic subtieconomic energy) и *кинетичната обтикономическа енергия** (kinetic obtieconomic energy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа енергия* са *кинестичната субтикономическа енергия** (kinesthetic subtieconomic energy) и *кинестичната обтикономическа енергия** (kinesthetic obtieconomic energy).

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*:

[1] разновидности на *енергетичната икономическа дейност* са *трансценденталната енергетична икономическа дейност** (transcendental energetic economic action), *инценденталната енергетична икономическа дейност** (incidental energetic economic action), *ценденталната енергетична икономическа дейност** (centinal energetic economic action) и *униценденталната енергетична икономическа дейност** (unicendental energetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа енергия* са *трансценденталната потенциална икономическа енергия** (transcendental potential economic energy), *инценденталната потенциална икономическа енергия**

(incentital potential economic energy), *центиталната потенциална икономическа енергия** (centital potential economic energy) и *уницентиталната потенциална икономическа енергия** (unicentital potential economic energy);

[3] разновидности на *кинетичната икономическа енергия* са *трансцентиталната кинетична икономическа енергия** (transcentital kinetic economic energy), *инцентиталната кинетична икономическа енергия** (incentital kinetic economic energy), *центиталната кинетична икономическа енергия** (centital kinetic economic energy) и *уницентиталната кинетична икономическа енергия** (unicentital kinetic economic energy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа енергия* са *трансцентиталната кинестична икономическа енергия** (transcentital kinesthetic economic energy), *инцентиталната кинестична икономическа енергия** (incentital kinesthetic economic energy), *центиталната кинестична икономическа енергия** (centital kinesthetic economic energy) и *уницентиталната кинестична икономическа енергия** (unicentital kinesthetic economic energy).

Съобразно с *ценностната икономическа ингредидентност*:

[1] разновидности на *енергетичната икономическа дейност* са *унисъзидателната енергетична икономическа дейност** (unimaking energetic economic action), *съзидателната енергетична икономическа дейност** (making energetic economic action), *изпълнителната енергетична икономическа дейност** (implementary energetic economic action), *творческата енергетична икономическа дейност** (creative energetic economic action), *работната енергетична икономическа дейност** (working energetic economic action) и *сътворителната енергетична икономическа дейност** (creating energetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа енергия* са *унисъзидателната потенциална икономическа енергия** (unimaking potential economic energy), *съзидателната потенциална икономическа енергия** (making potential economic energy), *изпълнителната потенциална икономическа енергия** (implementary potential economic energy), *творческата потенциална икономическа енергия** (creative potential economic energy), *работната потенциална икономическа енергия** (working potential economic energy) и *сътворителната потенциална икономическа енергия** (creating potential economic energy);

[3] разновидности на *кинетичната икономическа енергия* са *унисъзидателната кинетична икономическа енергия** (unimaking kinetic economic energy), *съзидателната кинетична икономическа енергия** (making kinetic

economic energy), *изпълнителната кинестична икономическа енергия** (implementary kinetic economic energy), *творческата кинсетична икономическа енергия** (creative kinetic economic energy), *работната кинестична икономическа енергия** (working kinetic economic energy) и *сътворителната кинестична икономическа енергия** (creating kinetic economic energy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа енергия* са *унисъзидателната кинестична икономическа енергия** (unimaking kinesthetic economic energy), *съзидателната кинсетична икономическа енергия** (making kinesthetic economic energy), *изпълнителната кинестична икономическа енергия** (implementary kinesthetic economic energy), *творческата кинсетична икономическа енергия** (creative kinesthetic economic energy), *работната кинестична икономическа енергия** (working kinesthetic economic energy) и *сътворителната кинестична икономическа енергия** (creating kinesthetic economic energy).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост*:

[1] разновидности на *енергетичната икономическа дейност* са *производствената енергетична икономическа дейност** (production energetic economic action), *разменната енергетична икономическа дейност** (exchange energetic economic action), *разпределителната енергетична икономическа дейност** (distribution energetic economic action) и *потребителната енергетична икономическа дейност** (consumption exchange energetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа енергия* са *производствената потенциална икономическа енергия** (production potential economic energy), *разменната потенциална икономическа енергия** (exchange potential economic energy), *разпределителната потенциална икономическа енергия** (distribution potential economic energy) и *потребителната потенциална икономическа енергия** (consumption potential economic energy);

[3] разновидности на *кинетичната икономическа енергия* са *производствената кинетична икономическа енергия** (production kinetic economic energy), *разменната кинетична икономическа енергия** (exchange kinetic economic energy), *разпределителната кинетична икономическа енергия** (distribution kinetic economic energy) и *потребителната кинетична икономическа енергия** (consumption kinetic economic energy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа енергия* са *производствената кинестична икономическа енергия** (production kinesthetic economic energy), *разменната кинестична икономическа енергия** (exchange kinesthetic economic energy), *разпределителната кинестична икономическа*

енергия* (distribution kinesthetic economic energy) и *потребителната кинестична икономическа енергия** (consumption kinesthetic economic energy);

Синергетична икономическа дейност

Синергетичната икономическа дейност* (synergetic economic action) (усвояваща и създаваща) е *формата* или още *външното състояние* на икономическата дейност. Тя е и форма (външно състояние) на *енергетичната икономическа дейност* (последната в качеството ѝ на икономическо съдържание). В това взаимоотношение енергетичната икономическа дейност е определяща, а синергетичната икономическа дейност е решаваща. Синергетичната икономическа дейност е преобразуване на *потенциалната икономическа синергия** (potential economic synergy) (усвояваща и създаваща) [същото като *икономическа потенциалност** (economic potentiality) (усвояваща и създаваща) и като *икономически свитък** (economic convolution) (вж. *свиващо икономическо преобразуване*)] в *кинестична икономическа синергия** (kinesthetic economic synergy) (усвояваща и създаваща) [същото като *икономическа кинестичност** (economic kinesticality) и като *икономическа значимост* (усвояваща и създаваща)] и е композиция от два последователни синергетични икономически процеса: (1) *синергетично икономическо кинетизиране** (synergetic economic kinetation) [същото като *синергетично икономическо активиране** (synergetic economic activation)], при който потенциалната икономическа синергия (същото като *синергетичен потенциален икономически ингредиент*) се преобразува в *кинетична икономическа синергия** (kinetic economic synergy) (усвояваща и създаваща) (същото като *синергетичен кинетичен икономически ингредиент*) [и същото като *икономическа кинетичност** (economic kineticality) и като *икономическа активност* (усвояваща и създаваща)] [синергетичният потенциален икономически ингредиент е синергетичен кинетичен икономически ингредиент в състояние на синергетична свитост, т.е. е *синергетична икономическа конвулвента** (synergetic economic convulvent), а синергетичният кинетичен икономически ингредиент е разтегнат синергетичен потенциален икономически ингредиент, т.е. е *синергетична икономическа еволвента** (synergetic economic evolvent), така че тук синергетичното икономическо активиране е процес на *синергетично икономическо разтягане* (synergetic economic evolsion); други синоними на този процес са *синергетична икономическа екстензия** (synergetic economic extension), *синергетична икономическа еволвулсия** (synergetic economic evolulsion), *синергетична икономическа деконвулсия** (synergetic economic

deconvulsion)], и (2) *синергетично икономическо кинестизирание** (synergetic economic kinestation) [същото като *синергетично икономическо пасивирание** (synergetic economic passivation)], при който синергетичният кинетичен икономически ингредиент (който е в състояние на динамика, на процес) се преобразува в синергетичен кинестичен икономически ингредиент (който е статична предметеност на синергетичния кинетичен икономически ингредиент след приключване на процеса, т.е. е предметеният процес в състояние на статика).

Потенциалната икономическа синергия (икономическата потенциалност, икономическият свитък) е *формата* или още *външното състояние* на потенциалната икономическа енергия (последната в качеството ѝ на *икономическо съдържание*). Тя е и форма (външно състояние) на потенциалния икономически ингредиент. В това взаимоотношение потенциалната икономическа енергия е определяща, а потенциалната икономическа синергия е решаваща. Потенциалната икономическа синергия е целенасочено и пълноценно самоорганизирана в икономическото възпроизводство потенциална икономическата енергия, така че при нейното активиране да може с намалена *икономическа ентропия* ефективно да бъде използвана при създаването на икономически ингредиент, удовлетворяващ определени икономически потребности. При тези условия свойствата на микроструктурата в потенциалната икономическа енергия стават свойства на цялостност в потенциалната икономическа синергия, с което се създават допълнителни възможности за използване на потенциалния икономически ингредиент (вж. *синергетика*).

По аналогичен начин кинетичната икономическа синергия (икономическата кинетичност, икономическата активност) е *формата* или още *външното състояние* на кинетичната икономическа енергия (последната в качеството ѝ на *икономическо съдържание* [тя е и форма (външно състояние) на кинетичния икономически ингредиент]). В това взаимоотношение кинетичната икономическа енергия е определяща, а кинетичната икономическа синергия е решаваща. Кинетичната икономическа синергия е целенасочено и пълноценно самоорганизирана в икономическото възпроизводство кинетична икономическа енергия, така че с намалена икономическа ентропия ефективно да бъде използвана при създаването на икономически ингредиент, удовлетворяващ определени икономически потребности. При тези условия свойствата на микроструктурата в кинетичната икономическа енергия стават свойства на цялостност в кинетичната икономическа синергия, с което се създават допълнителни възможности за използване на кинетичния икономически ингредиент.

Също така кинестичната икономическа синергия (икономическата кинестичност, икономическата значимост) е **формата** или още **външното състояние** на кинестичната икономическа енергия (последната в качеството ѝ на *икономическо съдържание* [тя е и форма (външно състояние) на кинестичния икономически ингредиент]. **Всичко това показва**, че *икономическата значимост* е форма на съществуване на икономическата енергия и отношение на признаване на приложената икономическа активност. Тя е кинестично определена икономическа активност, а чрез нея е и кинестично разпредметена икономическа потенциалност.

Синергетичният потенциален, синергетичният кинетичен и синергетичният кинестичен икономически ингредиент са разновидности на по-общото понятие за **синергетичен икономически ингредиент**, респ. потенциалната икономическа синергия, кинетичната икономическа синергия и кинестичната икономическа синергия са разновидности на по-общото понятие за **икономическа синергия** (economic synergy).

Според *общия икономически статут*:

[1] разновидности на **синергетичната икономическа дейност** са **синергетичната субтиикономическа дейност*** (synergetic subtieconomic action) и **синергетичната обтиикономическа дейност*** (synergetic obtieconomic action);

[2] разновидности на **потенциалната икономическа синергия** (същото като **икономическа потенциалност** и като **икономически свитък**) са **потенциалната субтиикономическа синергия*** (potential subtieconomic synergy) [съответно същото като **субтиикономическа потенциалност*** (subtieconomic potentiality) и като **субтиикономически свитък*** (subtieconomic convolution)] и **потенциалната обтиикономическа синергия*** (potential obtieconomic synergy) [съответно същото като **обтиикономическа потенциалност*** (obtieconomic potentiality) и като **обтиикономически свитък*** (obtieconomic convolution)];

[3] разновидности на **кинетичната икономическа синергия** (същото като **икономическа кинетичност** и **икономическа активност**) са **кинетичната субтиикономическа синергия*** (kinetic subtieconomic synergy) [съответно същото като **субтиикономическа кинетичност*** (subtieconomic kineticality) и като **субтиикономическа активност** (subtieconomic activity)] и **кинетичната обтиикономическа синергия*** (kinetic obtieconomic synergy) [съответно същото като **обтиикономическа кинетичност*** (obtieconomic kineticality) и като **обтиикономическа активност** (obtieconomic activity)];

[4] разновидности на **кинестичната икономическа синергия** (същото като **икономическа кинестичност** и **икономическа значимост**) (същото като **икономически субективит**) са **кинестичната субтиикономическа синергия*** (kinestic subtieconomic synergy) [съответно същото като **субтиикономическа кинестичност*** (subtieconomic kinesticality) и като **икономическа субтизначимост** (същото като **икономически субтисубективит**)] и **кинестичната обтиикономическа синергия*** (kinestic obtieconomic synergy) [съответно същото като **обтиикономическа кинестичност*** (obtieconomic kinesticality) и като **икономическа обтизначимост** (същото като **икономически обтисубективит**)].

Според **ингредиентната същностна икономическа стратификационност**:

[1] разновидности на **синергетичната икономическа дейност** са **трансцентиталната синергетична икономическа дейност*** (transcentital synergetic economic action), **инцентиталната синергетична икономическа дейност*** (incentital synergetic economic action), **центиталната синергетична икономическа дейност*** (centital synergetic economic action) и **уницентиталната синергетична икономическа дейност*** (unicentital synergetic economic action);

[2] разновидности на **потенциалната икономическа синергия** (същото като **икономическа потенциалност** и като **икономически свитък**) са **трансцентиталната потенциална икономическа синергия*** (transcentital potential economic synergy) [съответно същото като **трансцентитална икономическа потенциалност*** (transcentital economic potentiality) и като **трансцентитален икономически свитък*** (transcentital economic convolution)], **инцентиталната потенциална икономическа синергия*** (incentital potential economic synergy) [съответно същото като **инцентитална икономическа потенциалност*** (incentital economic potentiality) и като **инцентитален икономически свитък*** (incentital economic convolution)], **центиталната потенциална икономическа синергия*** (centital potential economic synergy) [съответно същото като **центитална икономическа потенциалност*** (ientital economic potentiality) и като **центитален икономически свитък*** (centital economic convolution)] и **уницентиталната потенциална икономическа синергия*** (unicentital potential economic synergy) [съответно същото като **уницентитална икономическа потенциалност*** (unicentital economic potentiality) и като **уницентитален икономически свитък*** (unicentital economic convolution)];

[3] разновидности на **кинетичната икономическа синергия** (същото като **икономическа кинетичност** и **икономическа активност**) са **трансценти-**

талната кинетична икономическа синергия* (transcendental kinetic economic synergy) [съответно същото като **трансцендентална икономическа кинетичност** (transcendental economic kineticality) и като **трансцендентална икономическа активност*** (transcendental economic activity)], **инценденталната кинетична икономическа синергия*** (incentital kinetic economic synergy) [съответно същото като **инцендентална икономическа кинетичност** (incentital economic kineticality) и като **инцендентална икономическа активност*** (incentital economic activity)], **ценденталната кинетична икономическа синергия*** (centital kinetic economic synergy) [съответно същото като **цендентална икономическа кинетичност** (centital economic kineticality) и като **цендентална икономическа активност*** (centital economic activity)] и **униценденталната кинетична икономическа синергия*** (unicentital kinetic economic synergy) [съответно същото като **уницендентална икономическа кинетичност** (incentital economic kineticality) и като **уницендентална икономическа активност*** (unicentital economic activity)];

[4] разновидности на **кинсетичната икономическа синергия** (същото като **икономическа кинестичност** и **икономическа значимост**) (същото като **икономически субективит**) са **трансценденталната кинестична икономическа синергия*** (transcendental kinesthetic economic synergy) [съответно същото като **трансцендентална икономическа кинестичност*** (transcendental economic kinesticality) и **трансцендентална икономическа значимост**) (същото като **икономически трансцендентит**)], **инценденталната кинестична икономическа синергия*** (incentital kinesthetic economic synergy) [съответно същото като **инцендентална икономическа кинестичност*** (incentital economic kinesticality) и **инцендентална икономическа значимост** (същото като **икономически инсцендентит**)], **ценденталната кинестична икономическа синергия*** (centital kinesthetic economic synergy) [съответно същото като **цендентална икономическа кинестичност*** (centital economic kinesticality) и **цендентална икономическа значимост** (същото като **икономически цендентит**)] и **униценденталната кинестична икономическа синергия*** (unicentital kinesthetic economic synergy) [съответно същото като **уницендентална икономическа кинестичност*** (unicentital economic kinesticality) и **уницендентална икономическа значимост** (същото като **икономически уницендентит**)].

Съобразно с **ценностната икономическа ингредиентност**:

[1] разновидности на **синергетичната икономическа дейност** са **унисъзидателната синергетична икономическа дейност*** (unimaking synergetic economic action), **съзидателната синергетична икономическа дейност***

(making synergetic economic action), *изпълнителната синергетична икономическа дейност** (implementary synergetic economic action), *творческата синергетична икономическа дейност** (creative synergetic economic action), *работната синергетична икономическа дейност** (working synergetic economic action) и *сътворителната синергетична икономическа дейност** (creating synergetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа синергия* (същото като *икономическа потенциалност* и като *икономически свитък*) са *унисъзидателната потенциална икономическа синергия** (unimaking potential economic synergy) [съответно същото като *унисъзидателна икономическа потенциалност** (unimaking economic potentiality) и като *унисъзидателен икономически свитък** (unimaking economic convolution)], *съзидателната потенциална икономическа синергия** (making potential economic synergy) [съответно същото като *съзидателна икономическа потенциалност** (making economic potentiality) и като *съзидателен икономически свитък** (making economic convolution)], *изпълнителната потенциална икономическа синергия** (implementary potential economic synergy) [съответно същото като *изпълнителна икономическа потенциалност** (implementary economic potentiality) и като *изпълнителен икономически свитък** (implementary economic convolution)], *творческата потенциална икономическа синергия** (creative potential economic synergy) [съответно същото като *творческа икономическа потенциалност** (creative economic potentiality) и като *творчески икономически свитък** (creative economic convolution)], *работната потенциална икономическа синергия** (working potential economic synergy) [съответно същото като *работна икономическа потенциалност** (working economic potentiality) и като *работен икономически свитък** (working economic convolution)] и *сътворителната икономическа синергия** (creating potential economic synergy) [съответно същото като *сътворителна икономическа потенциалност** (creating economic potentiality) и като *сътворителен икономически свитък** (creating economic convolution)];

[3] разновидности на *кинетичната икономическа синергия* (същото като *икономическа кинетичност* и *икономическа активност*) са *унисъзидателната кинетична икономическа синергия** (unimaking kinetic economic synergy) [съответно същото като *унисъзидателна икономическа кинетичност** (unimaking economic kineticality) и *унисъзидателна икономическа активност** (unimaking economic activity)], *съзидателната кинетична икономическа синергия** (making kinetic economic synergy) [съответно същото като

съзидателна икономическа кинетичност* (making economic kinetichnost) и *съзидателна икономическа активност** (making economic activity)], *изпълнителната кинетична икономическа синергия** (implementary kinetic economic synergy) [съответно същото като *изпълнителна икономическа кинетичност** (implementary economic kinetichnost) и *изпълнителна икономическа активност** (implementary economic activity)], *творческата кинетична икономическа синергия** (creative kinetic economic synergy) [съответно същото като *творческа икономическа кинетичност** (creative economic kinetichnost) и *творческа икономическа активност** (creative economic activity)], *работната кинетична икономическа синергия** (working kinetic economic synergy) [съответно същото като *работна икономическа кинетичност** (working economic kinetichnost) и *работна икономическа активност** (working economic activity)] и *сътворителната кинетична икономическа синергия** (creating kinetic economic synergy) [съответно същото като *сътворителна икономическа кинетичност** (creating economic kinetichnost) и *сътворителна икономическа активност** (creating economic activity)];

[4] разновидности на *кинестичната икономическа синергия* (същото като *икономическа кинестичност* и *икономическа значимост*) (същото като *икономически субективит*) са *унисъзидателната кинестична икономическа синергия** (unimaking kinestic economic synergy) [съответно същото като *унисъзидателна икономическа кинестичност** (unimaking economic kinestichnost) и като *унисъзидателна икономическа значимост* (същото като *унисъзидателен икономически субективит*)], *съзидателната кинестична икономическа синергия** (making kinestic economic synergy) [съответно същото като *съзидателна икономическа кинестичност** (making economic kinestichnost) и като *съзидателна икономическа значимост* (същото като *съзидателен икономически субективит*)], *изпълнителната кинестична икономическа синергия** (implementary kinestic economic synergy) [съответно същото като *изпълнителна икономическа кинестичност** (implementary economic kinestichnost) и като *изпълнителна икономическа значимост* (същото като *изпълнителен икономически субективит*)], *творческата кинестична икономическа синергия** (creative kinestic economic synergy) [съответно същото като *творческа съзидателна икономическа кинестичност** (creative making economic kinestichnost) и като *творческа икономическа значимост* (същото като *творчески икономически субективит*)], *работната кинестична икономическа синергия** (working kinestic economic synergy) [съответно същото като *работна съзидателна икономическа кинестичност** (working making

economic kinesticality) и като *работна икономическа значимост* (същото като *работен икономически субективит*)] и *сътворителната кинсетична икономическа синергия** (creating kinestic economic synergy) [съответно същото като *сътворителна икономическа кинестичност** (creating economic kinesticality) и като *сътворителна икономическа значимост* (същото като *сътворителен икономически субективит*)]].

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост*:

[1] разновидности на *синергетичната икономическа дейност* са *производствената синергетична икономическа дейност** (production synergetic economic action), *разменната синергетична икономическа дейност** (exchange synergetic economic action), *разпределителната синергетична икономическа дейност** (distribution synergetic economic action) и *потребителната синергетична икономическа дейност** (consumption exchange synergetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа синергия* са *производствената потенциална икономическа синергия** (production potential economic synergy), *разменната потенциална икономическа синергия** (exchange potential economic synergy), *разпределителната потенциална икономическа синергия** (distribution potential economic synergy) и *потребителната потенциална икономическа синергия** (consumption potential economic synergy);

[3] разновидности на *кинетичната икономическа синергия* са *производствената кинетична икономическа синергия** (production kinetic economic synergy), *разменната кинетична икономическа синергия** (exchange kinetic economic synergy), *разпределителната кинетична икономическа синергия** (distribution kinetic economic synergy) и *потребителната кинетична икономическа синергия** (consumption kinetic economic synergy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа синергия* са *производствената кинестична икономическа синергия** (production kinestic economic synergy), *разменната кинестична икономическа синергия** (exchange kinestic economic synergy), *разпределителната кинестична икономическа синергия** (distribution kinestic economic synergy) и *потребителната кинестична икономическа синергия** (consumption kinestic economic synergy);

Динергетична икономическа дейност

Динергетичната икономическа дейност* (dinergetic economic action) е общо понятие за енергетична икономическа дейност и синергетична икономическа дейност: тя е или енергетична икономическа дейност, или синергетична икономическа дейност, но не и двете, взети заедно в тяхното цялостно единство. Същото се отнася и за понятието за динергия, което е общо понятие за енергия и синергия: то е или енергия, или синергия, но не и двете, взети заедно в тяхното цялостно единство. Динергетичната икономическа дейност е преобразуване на **потенциалната икономическа динергия*** (potential economic dinergy) (усвояваща и създаваща) в **кинетична икономическа динергия*** (kinestic economic dinergy) (усвояваща и създаваща) и е композиция от два последователни динергетични икономически процеса: (1) **динергетично икономическо кинетизиране*** (dinergetic economic kinetation) [същото като **динергетично икономическо активиране*** (dinergetic economic activation)], при който потенциалната икономическа динергия (същото като **динергетичен потенциален икономически ингредиент**) се преобразува в **кинетична икономическа динергия*** (kinetic economic dinergy) (усвояваща и създаваща) (същото като **динергетичен кинетичен икономически ингредиент**) [динергетичният потенциален икономически ингредиент е динергетичен кинетичен икономически ингредиент в състояние на динергетична свитост, т.е. е **динергетична икономическа конвулвент*** (dinergetic economic conevulvent), а динергетичният кинетичен икономически ингредиент е разтегнат динергетичен потенциален икономически ингредиент, т.е. е **динергетична икономическа еволвент*** (dinergetic economic evolvent), така че тук динергетичното икономическо активиране е процес на **динергетично икономическо разтягане** (dinergetic economic evolsion); други синоними на този процес са **динергетична икономическа екстензия*** (dinergetic economic extension), **динергетична икономическа еволвулсия*** (dinergetic economic evolvulsion), **динергетична икономическа деконвулсия*** (dinergetic economic deconvulsion)], и (2) **динергетично икономическо кинестизиране*** (dinergetic economic kinestation) [същото като **динергетично икономическо пасивиране*** (dinergetic economic passivation)], при който динергетичният кинетичен икономически ингредиент (който е в състояние на динамика, на процес) се преобразува в динергетичен кинестичен икономически ингредиент (който е статична предметеност на динергетичния кинетичен ингредиент след приключване на процеса, т.е. е предметеният процес в състояние на статика).

Динергетичният потенциален, динергетичният кинетичен и динергетичният кинестичен икономически ингредиент са разновидности на по-общото понятие за **динергетичен икономически ингредиент**, респ. потенциалната икономическа динергия, кинетичната икономическа динергия и кинестичната икономическа динергия са разновидности на по-общото понятие за **икономическа динергия** (economic dinergy).

Според *общностния икономически статут*:

[1] разновидности на **динергетичната икономическа дейност** са **динергетичната субтиикономическа дейност*** (dinergetic subtieconomic action) и **динергетичната обтиикономическа дейност*** (dinergetic obtieconomic action);

[2] разновидности на **потенциалната икономическа динергия** са **потенциалната субтиикономическа динергия*** (potential subtieconomic dinergy) и **потенциалната обтиикономическа динергия*** (potential obtieconomic dinergy);

[3] разновидности на **кинетичната икономическа динергия** са **кинетичната субтиикономическа инергия*** (kinetic subtieconomic dinergy) и **кинетичната обтиикономическа динергия*** (kinetic obtieconomic dinergy);

[4] разновидности на **кинестичната икономическа динергия** са **кинестичната субтиикономическа динергия*** (kinestic subtieconomic dinergy) и **кинестичната обтиикономическа динергия*** (kinestic obtieconomic dinergy).

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*:

[1] разновидности на **динергетичната икономическа дейност** са **трансцентиталната динергетична икономическа дейност*** (transcentital dinergetic economic action), **инцентиталната динергетична икономическа дейност*** (incentital dinergetic economic action), **центиталната динергетична икономическа дейност*** (centital dinergetic economic action) и **уницентиталната динергетична икономическа дейност*** (unicentital dinergetic economic action);

[2] разновидности на **потенциалната икономическа динергия** са **трансцентиталната потенциална икономическа динергия*** (transcentital potential economic dinergy), **инцентиталната потенциална икономическа динергия*** (incentital potential economic dinergy), **центиталната потенциална икономическа динергия*** (centital potential economic dinergy) и **уницентиталната потенциална икономическа динергия*** (unicentital potential economic dinergy);

[3] разновидности на *кинети́чната икономическа динергия* са *трансцентиталната кинети́чна икономическа динергия** (transcentital kinetic economic dinergy), *инцентиталната кинети́чна икономическа динергия** (incentital kinetic economic dinergy), *центиталната кинети́чна икономическа динергия** (centital kinetic economic dinergy) и *уницентиталната кинети́чна икономическа динергия** (unicentital kinetic economic dinergy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа динергия* са *трансцентиталната кинестична икономическа динергия** (transcentital kinesthetic economic dinergy), *инцентиталната кинестична икономическа динергия** (incentital kinesthetic economic dinergy), *центиталната кинестична икономическа динергия** (centital kinesthetic economic dinergy) и *уницентиталната кинестична икономическа динергия** (unicentital kinesthetic economic dinergy).

Съобразно с *ценностната икономическа ингредиентност*:

[1] разновидности на *динергетичната икономическа дейност* са *унисъзидателната динергетична икономическа дейност** (unimaking dinergetic economic action), *съзидателната динергетична икономическа дейност** (making dinergetic economic action), *изпълнителната** (implementary dinergetic economic action), *творческата динергетична икономическа дейност** (creative dinergetic economic action), *работната динергетична икономическа дейност** (working dinergetic economic action) и *сътворителната динергетична икономическа дейност** (creating dinergetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа динергия* са *унисъзидателната потенциална икономическа динергия** (unimaking potential economic dinergy), *съзидателната потенциална икономическа динергия** (making potential economic dinergy), *изпълнителната потенциална икономическа динергия** (implementary potential economic dinergy), *творческата потенциална икономическа динергия** (creative potential economic dinergy), *работната потенциална икономическа динергия** (working potential economic dinergy) и *сътворителната потенциална икономическа динергия** (creating potential economic dinergy);

[3] разновидности на *кинети́чната икономическа динергия* са *унисъзидателната кинети́чна икономическа динергия** (unimaking kinetic economic dinergy), *съзидателната кинети́чна икономическа динергия** (making kinetic economic dinergy), *изпълнителната кинети́чна икономическа динергия** (implementary kinetic economic dinergy), *творческата кинети́чна икономическа динергия** (creative kinetic economic dinergy), *работната кинети́чна*

икономическа динергия* (working kinetic economic dinergy) и *сътворителната кинетична икономическа динергия** (creating kinetic economic dinergy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа динергия* са *унисъзидателната кинестична икономическа динергия** (unimaking kinesthetic economic dinergy), *съзидателната кинсетична икономическа динергия** (making kinesthetic economic dinergy), *изпълнителната кинестична икономическа динергия** (implementary kinesthetic economic dinergy), *творческата кинсетична икономическа динергия** (creative kinesthetic economic dinergy), *работната кинестична икономическа динергия** (working kinesthetic economic dinergy) и *сътворителната кинсетична икономическа динергия** (creating kinesthetic economic dinergy).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост*:

[1] разновидности на *динергетичната икономическа дейност* са *производствената динергетична икономическа дейност** (production dinergetic economic action), *разменната динергетична икономическа дейност** (exchange dinergetic economic action), *разпределителната динергетична икономическа дейност** (distribution dinergetic economic action) и *потребителната динергетична икономическа дейност** (consumption exchange dinergetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа динергия* са *производствената потенциална икономическа динергия** (production potential economic dinergy), *разменната потенциална икономическа динергия** (exchange potential economic dinergy), *разпределителната потенциална икономическа динергия** (distribution potential economic dinergy) и *потребителната потенциална икономическа динергия** (consumption potential economic dinergy);

[3] разновидности на *кинетичната икономическа динергия* са *производствената кинетична икономическа динергия** (production kinetic economic dinergy), *разменната кинетична икономическа динергия** (exchange kinetic economic dinergy), *разпределителната кинетична икономическа динергия** (distribution kinetic economic dinergy) и *потребителната кинетична икономическа динергия** (consumption kinetic economic dinergy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа динергия* са *производствената кинестична икономическа динергия** (production kinesthetic economic dinergy), *разменната кинестична икономическа динергия** (exchange kinesthetic economic dinergy), *разпределителната кинестична иконо-*

мическа динергия* (distribution kinesthetic economic dinergy) и *потребителната кинестична икономическа динергия** (consumption kinesthetic economic dinergy);

Бинергетична икономическа дейност

Бинергетичната икономическа дейност* (binergetic economic action) е енергетична икономическа дейност и синергетична икономическа дейност, взети заедно в тяхното цялостно единство. Същото се отнася и за понятието за бинергия, което е енергия и синергия, взети заедно в тяхното цялостно единство. Бинергетичната икономическа дейност е преобразуване на *потенциалната икономическа бинергия** (potential economic binergy) (усвояваща и създаваща) в *кинестична икономическа бинергия** (kinesthetic economic binergy) (усвояваща и създаваща) и е композиция от два последователни бинергетични икономически процеса: (1) *бинергетично икономическо кинетизиране** (binergetic economic kinetation) [същото като *бинергетично икономическо активиране** (binergetic economic activation)], при който потенциалната икономическа бинергия (същото като *бинергетичен потенциален икономически ингредиент*) се преобразува в *кинестична икономическа бинергия** (kinetic economic binergy) (усвояваща и създаваща) (същото като *бинергетичен кинетичен икономически ингредиент*) [бинергетичният потенциален икономически ингредиент е бинергетичен кинетичен икономически ингредиент в състояние на бинергетична свитост, т.е. е *бинергетична икономическа конвулвента** (binergetic economic convulvent), а бинергетичният кинетичен икономически ингредиент е разтегнат бинергетичен потенциален икономически ингредиент, т.е. е *бинергетична икономическа еволвента** (binergetic economic evolvent), така че тук бинергетичното икономическо активиране е процес на *бинергетично икономическо разтягане* (binergetic economic evolsion); други синоними на този процес са *бинергетична икономическа екстензия** (binergetic economic extension), *бинергетична икономическа еволулсия** (binergetic economic evolulsion), *бинергетична икономическа деконвулсия** (binergetic economic deconvulsion)], и (2) *бинергетично икономическо кинетизиране** (binergetic economic kinestation) [същото като *бинергетично икономическо пасивиране** (binergetic economic passivation)], при който бинергетичният кинетичен икономически ингредиент (който е в състояние на динамика, на процес) се преобразува в бинергетичен кинестичен икономически ингредиент (който е статична предметеност на бинергетичния кинетичен ингредиент след приключване на процеса, т.е. е предметеният процес в състояние на статика).

Бинергетичният потенциален, бинергетичният кинетичен и бинергетичният кинестичен икономически ингредиент са разновидности на по-общото понятие за **бинергетичен икономически ингредиент**, респ. потенциалната икономическа бинергия, кинетичната икономическа бинергия и кинестичната икономическа бинергия са разновидности на по-общото понятие за **икономическа бинергия** (economic binergy).

Според *общностния икономически статут*:

[1] разновидности на **бинергетичната икономическа дейност** са **бинергетичната субтиикономическа дейност*** (binergetic subtieconomic action) и **бинергетичната обтиикономическа дейност*** (binergetic obtieconomic action);

[2] разновидности на **потенциалната икономическа бинергия** са **потенциалната субтиикономическа бинергия*** (potential subtieconomic binergy) и **потенциалната обтиикономическа бинергия*** (potential obtieconomic binergy);

[3] разновидности на **кинетичната икономическа бинергия** са **кинетичната субтиикономическа бинергия*** (kinetic subtieconomic binergy) и **кинетичната обтиикономическа бинергия*** (kinetic obtieconomic binergy);

[4] разновидности на **кинестичната икономическа бинергия** са **кинестичната субтиикономическа бинергия*** (kinestic subtieconomic binergy) и **кинестичната обтиикономическа бинергия*** (kinestic obtieconomic binergy).

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*:

[1] разновидности на **бинергетичната икономическа дейност** са **трансцентиталната бинергетична икономическа дейност*** (transcentital binergetic economic action), **инцентиталната бинергетична икономическа дейност*** (incentital binergetic economic action), **центиталната бинергетична икономическа дейност*** (centital binergetic economic action) и **уницентиталната бинергетична икономическа дейност*** (unicentital binergetic economic action);

[2] разновидности на **потенциалната икономическа бинергия** са **трансцентиталната потенциална икономическа бинергия*** (transcentital potential economic binergy), **инцентиталната потенциална икономическа бинергия*** (incentital potential economic binergy), **центиталната потенциална икономическа бинергия*** (centital potential economic binergy) и **уницентиталната потенциална икономическа бинергия*** (unicentital potential economic binergy);

[3] разновидности на *кинетиичната икономическа бинергия* са *трансцентиталната кинетиична икономическа бинергия** (transcentital kinetic economic binergy), *инцентиталната кинетиична икономическа бинергия** (incentital kinetic economic binergy), *центиталната кинетиична икономическа бинергия** (centital kinetic economic binergy) и *уницентиталната кинетиична икономическа бинергия** (unicentital kinetic economic binergy);

[4] разновидности на *кинсетичната икономическа бинергия* са *трансцентиталната кинестична икономическа бинергия** (transcentital kinesthetic economic binergy), *инцентиталната кинестична икономическа бинергия** (incentital kinesthetic economic binergy), *центиталната кинестична икономическа бинергия** (centital kinesthetic economic binergy) и *уницентиталната кинестична икономическа бинергия** (unicentital kinesthetic economic binergy).

Съобразно с *ценностната икономическа ингредиентност*:

[1] разновидности на *бинергетичната икономическа дейност* са *унисъзидателната бинергетична икономическа дейност** (unimaking binergetic economic action), *съзидателната бинергетична икономическа дейност** (making binergetic economic action), *изпълнителната бинергетична икономическа дейност** (implementary binergetic economic action), *творческата бинергетична икономическа дейност** (creative binergetic economic action), *работната бинергетична икономическа дейност** (working binergetic economic action) и *сътворителната бинергетична икономическа дейност** (creating binergetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа бинергия* са *унисъзидателната потенциална икономическа бинергия** (unimaking potential economic binergy), *съзидателната потенциална икономическа бинергия** (making potential economic binergy), *изпълнителната потенциална икономическа бинергия** (implementary potential economic binergy), *творческата потенциална икономическа бинергия** (creative potential economic binergy), *работната потенциална икономическа бинергия** (working potential economic binergy) и *сътворителната потенциална икономическа бинергия** (creating potential economic binergy);

[3] разновидности на *кинетиичната икономическа бинергия* са *унисъзидателната кинетиична икономическа бинергия** (unimaking kinetic economic binergy), *съзидателната кинетиична икономическа бинергия** (making kinetic economic binergy), *изпълнителната кинетиична икономическа бинергия** (implementary kinetic economic binergy), *творческата кинетиична икономическа бинергия** (creative kinetic economic binergy), *работната кинетиична*

икономическа бинергия* (working kinetic economic binergy) и *сътворителната кинетична икономическа бинергия** (creating kinetic economic binergy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа бинергия* са *унисъзидателната кинестична икономическа бинергия** (unimaking kinesthetic economic binergy), *съзидателната кинестична икономическа бинергия** (making kinesthetic economic binergy), *изпълнителната кинестична икономическа бинергия** (implementary kinesthetic economic binergy), *творческата кинестична икономическа бинергия** (creative kinesthetic economic binergy), *работната кинестична икономическа бинергия** (working kinesthetic economic binergy) и *сътворителната кинестична икономическа бинергия** (creating kinesthetic economic binergy).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост*:

[1] разновидности на *бинергетичната икономическа дейност* са *производствената бинергетична икономическа дейност** (production binergetic economic action), *разменната бинергетична икономическа дейност** (exchange binergetic economic action), *разпределителната бинергетична икономическа дейност** (distribution binergetic economic action) и *потребителната бинергетична икономическа дейност** (consumption exchange binergetic economic action);

[2] разновидности на *потенциалната икономическа бинергия* са *производствената потенциална икономическа бинергия** (production potential economic binergy), *разменната потенциална икономическа бинергия** (exchange potential economic binergy), *разпределителната потенциална икономическа бинергия** (distribution potential economic binergy) и *потребителната потенциална икономическа бинергия** (consumption potential economic binergy);

[3] разновидности на *кинетичната икономическа бинергия* са *производствената кинетична икономическа бинергия** (production kinetic economic binergy), *разменната кинетична икономическа бинергия** (exchange kinetic economic binergy), *разпределителната кинетична икономическа бинергия** (distribution kinetic economic binergy) и *потребителната кинетична икономическа бинергия** (consumption kinetic economic binergy);

[4] разновидности на *кинестичната икономическа бинергия* са *производствената кинестична икономическа бинергия** (production kinesthetic economic binergy), *разменната кинестична икономическа бинергия** (exchange kinesthetic economic binergy), *разпределителната кинестична иконо-*

мическа бинергия* (distribution kinestic economic binergy) и *потребителната кинестична икономическа бинергия** (consumption kinestic economic binergy);

Разновидности на икономическа дейност

По-долу се посочват разновидности на икономическата дейност (усвояваща и създаваща) (включително и на нейните ingredienti) според нейната съставност (освен тези, посочени във фиг. 1), където потенциалният, кинетичният и кинестичният икономически ингредиент са разновидности на по-общото понятие за *дейностен икономически ингредиент** (actionary economic ingredient).

Според *общностния икореномически статут*:

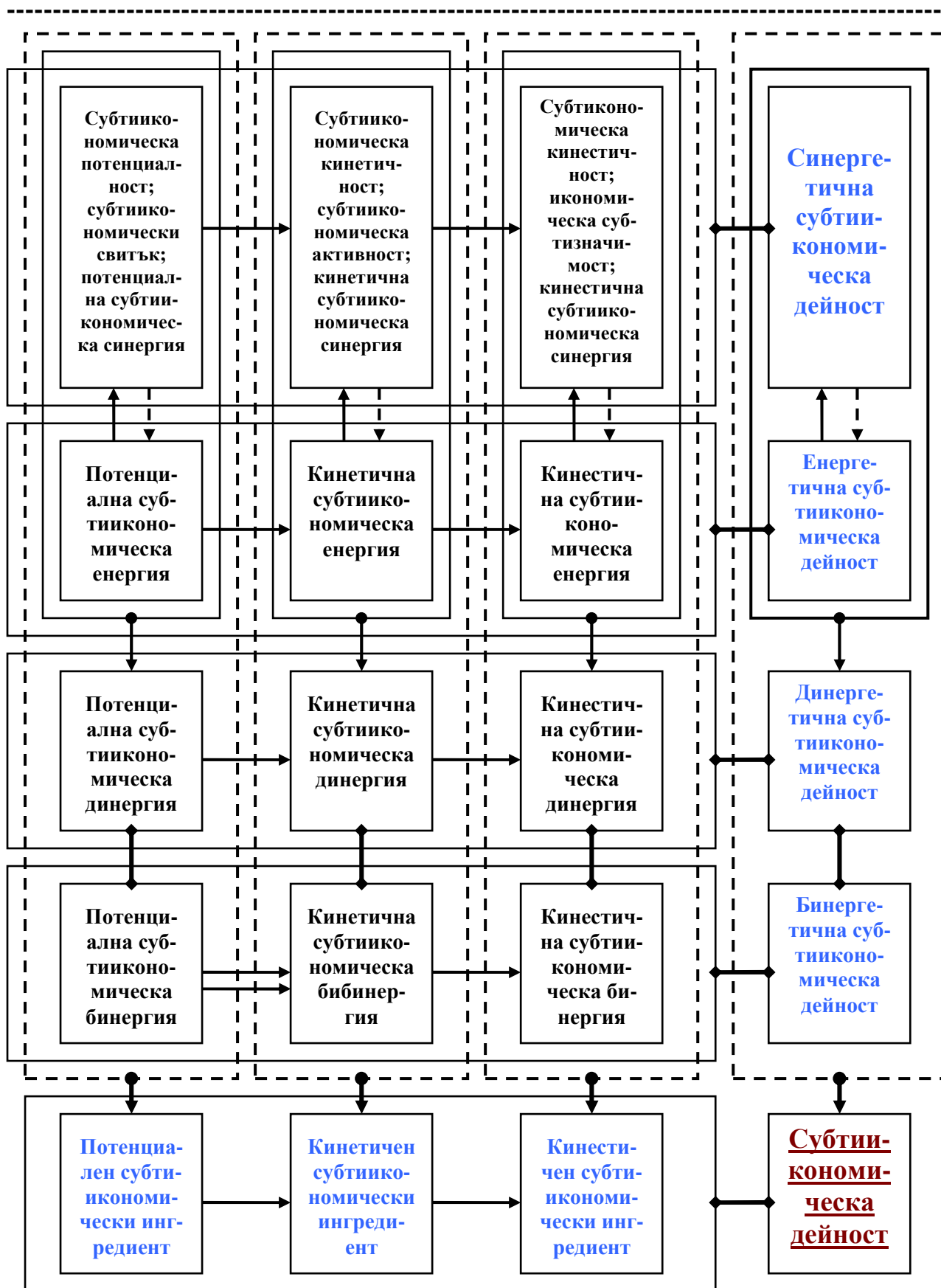
[1] разновидности на *икономическата дейност* са *субтиикономическата дейност* и *обтиикономическата дейност*;

[2] разновидности на *потенциалния икономически ингредиент* са *потенциалният субтиикономически ингредиент** (potential subtieconomic ingredient) и *потенциалният обтиикономически ингредиент** (potential obtieconomic ingredient);

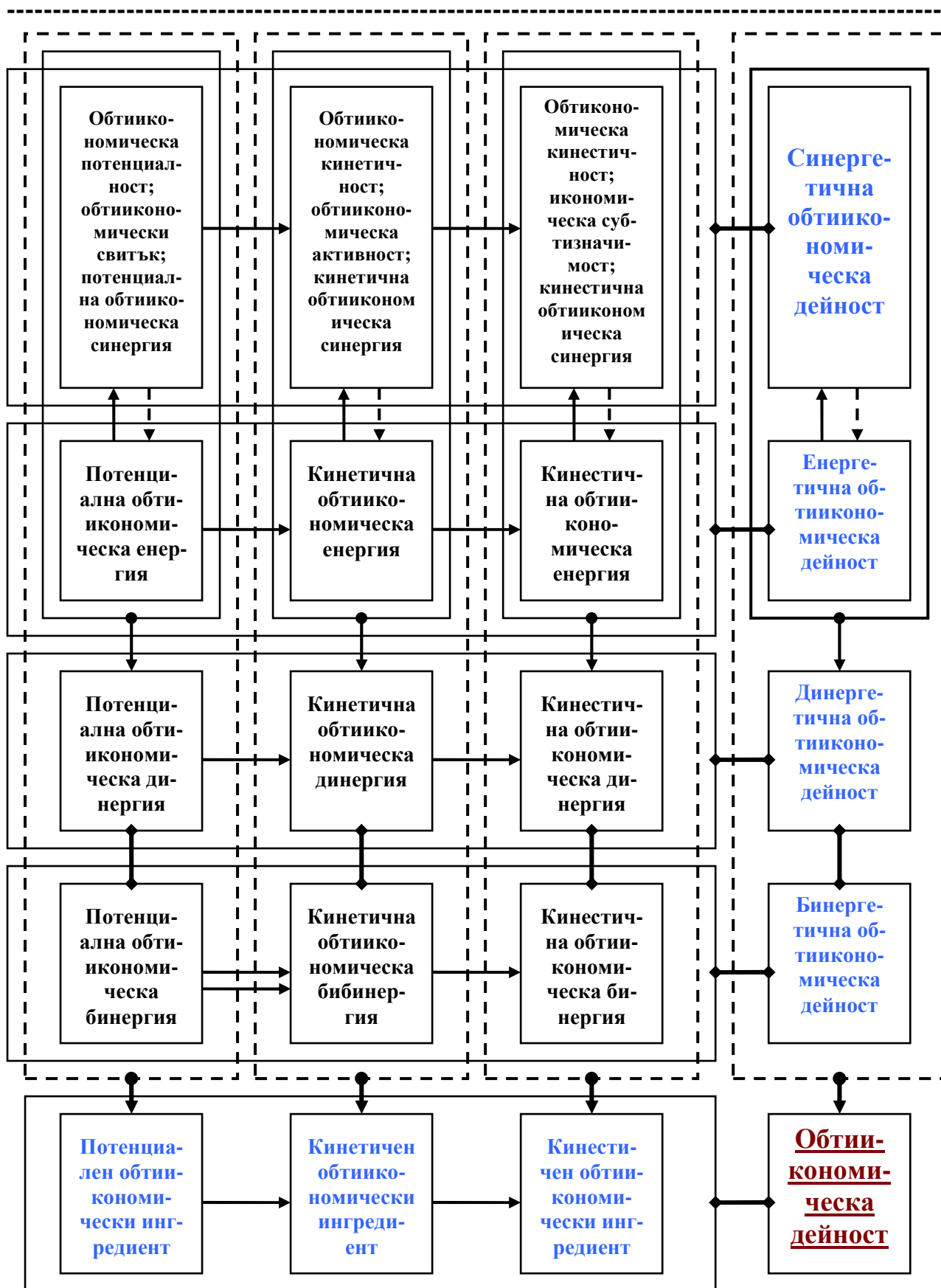
[3] разновидности на *кинетичния икономически ингредиент* са *кинетичният субтиикономически ингредиент** (kinetic subtieconomic ingredient) и *кинетичният обтиикономически ингредиент** (kinetic obtieconomic ingredient);

[4] разновидности на *кинестичния икономически ингредиент* са *кинестичният субтиикономически ингредиент** (kinestic subtieconomic ingredient) и *кинестичният обтиикономически ингредиент** (kinestic obtieconomic ingredient).

Разновидностите на *субтиикономическата дейност* и *икономическата обтидейност* според тяхната съставност (включително и на техните ingredienti) са посочени във фиг. 2 и фиг. 3.

Фиг. 2. Разновидности на субтиикономическата дейност според нейната съставност

Фиг. 3. Разновидности на обтиикономическата дейност според нейната съставност

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*:

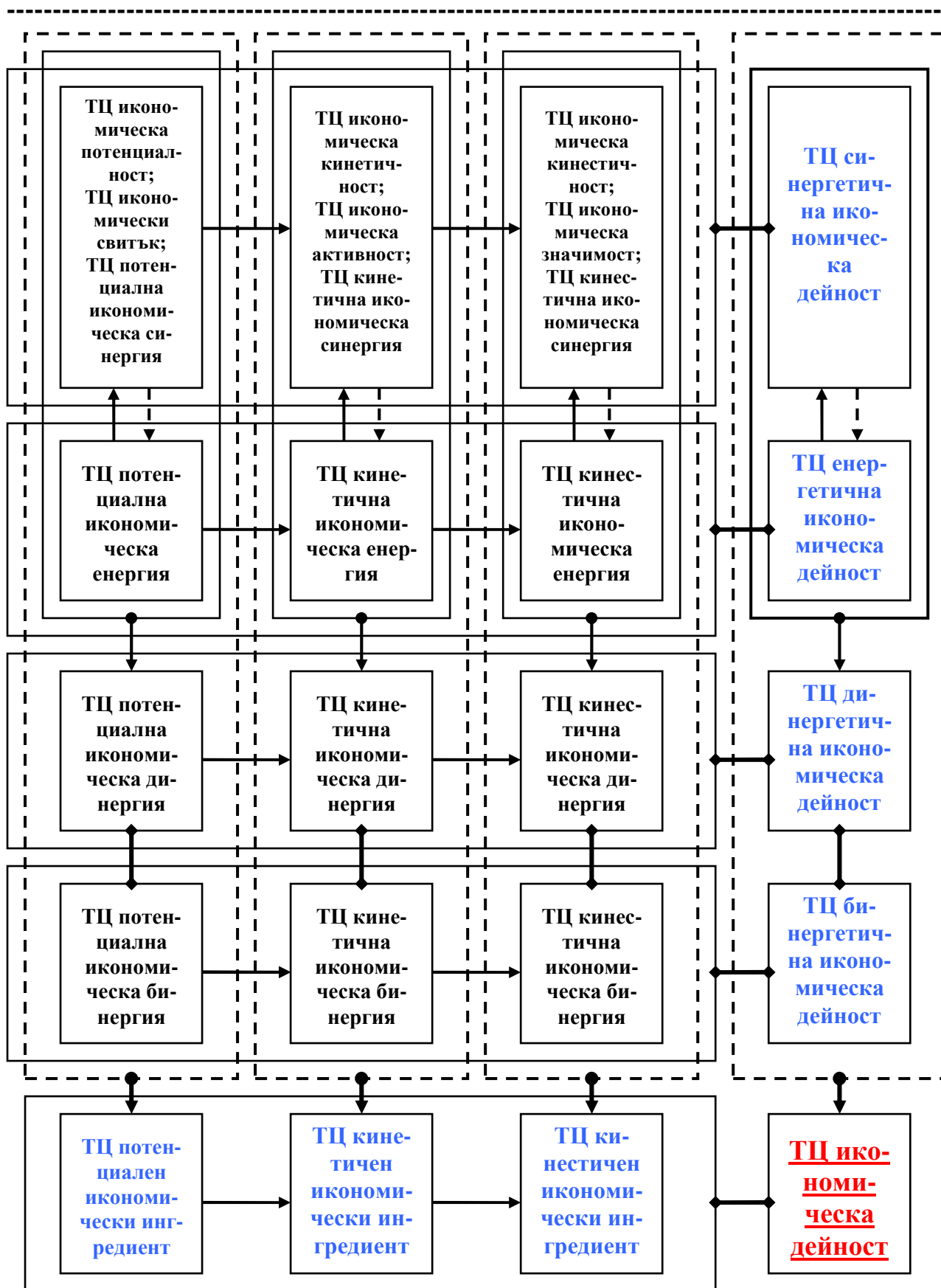
[1] разновидности на *икономическата дейност* са *трансценденталната икономическа дейност** (transcendental economic action), *инцентиталната икономическа дейност** (incentital economic action), *центиталната икономическа дейност** (centital economic action) и *уницентиталната икономическа дейност** (unicentital economic action);

[2] разновидности на *потенциалния икономически ингредиент* са *трансценденталният потенциален икономически ингредиент** (transcendental potential economic ingredient), *инцентиталният потенциален икономически ингредиент** (incentital potential economic ingredient), *центиталният потенциален икономически ингредиент** (centital potential economic ingredient) и *уницентиталният потенциален икономически ингредиент** (unicentital potential economic ingredient);

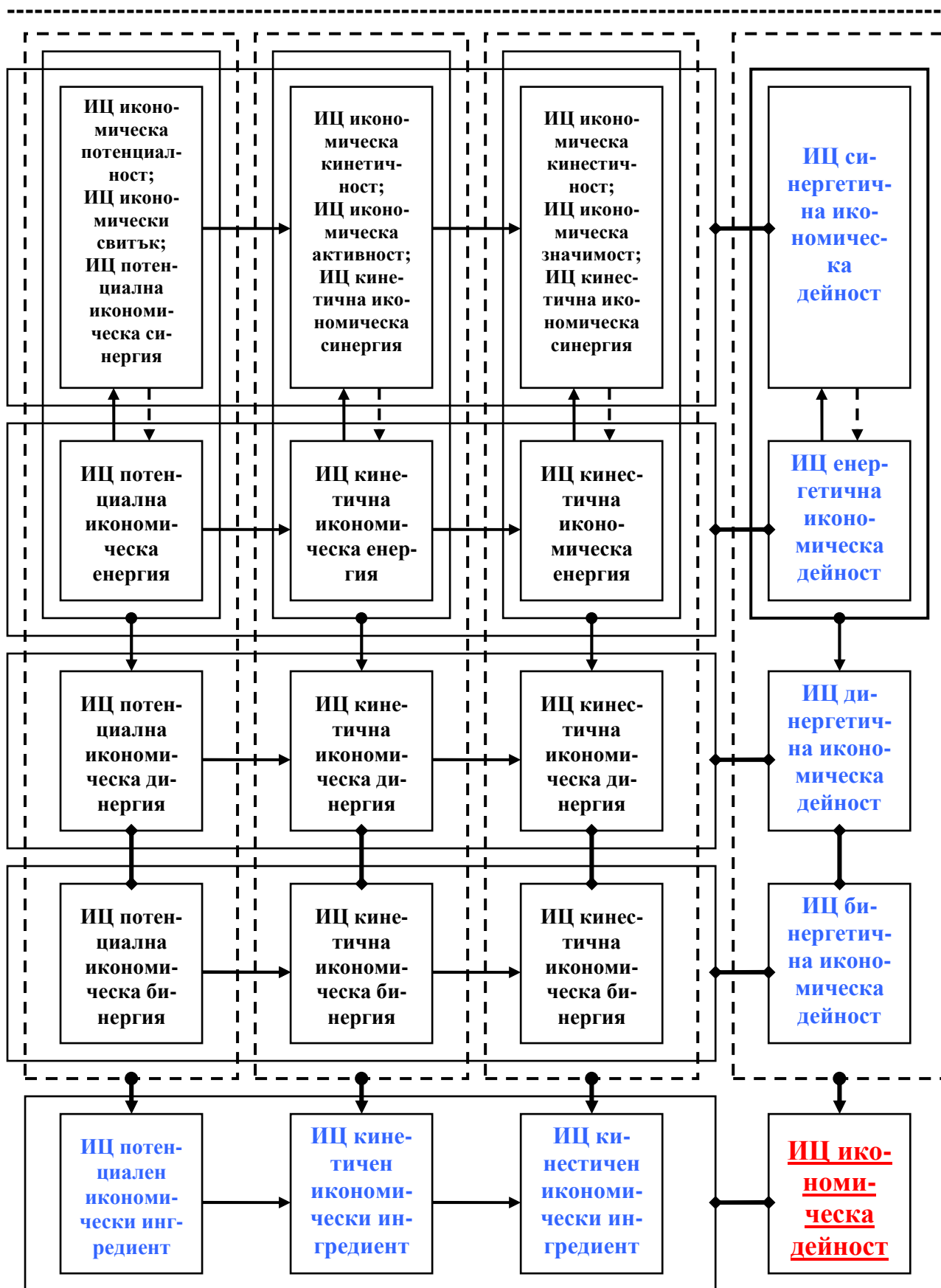
[3] разновидности на *кинетичния икономически ингредиент* са *трансценденталният кинетичен икономически ингредиент** (transcendental kinetic economic ingredient), *инцентиталният кинетичен икономически ингредиент** (incentital kinetic economic ingredient), *центиталният кинетичен икономически ингредиент** (centital kinetic economic ingredient) и *уницентиталният кинетичен икономически ингредиент** (unicentital kinetic economic ingredient);

[4] разновидности на *кинестичния икономически ингредиент* са *трансценденталният кинестичен икономически ингредиент** (transcendental kinesthetic economic ingredient), *инцентиталният кинестичен икономически ингредиент** (incentital kinesthetic economic ingredient), *центиталният кинестичен икономически ингредиент** (centital kinesthetic economic ingredient) и *уницентиталният кинестичен икономически ингредиент** (unicentital kinesthetic economic ingredient).

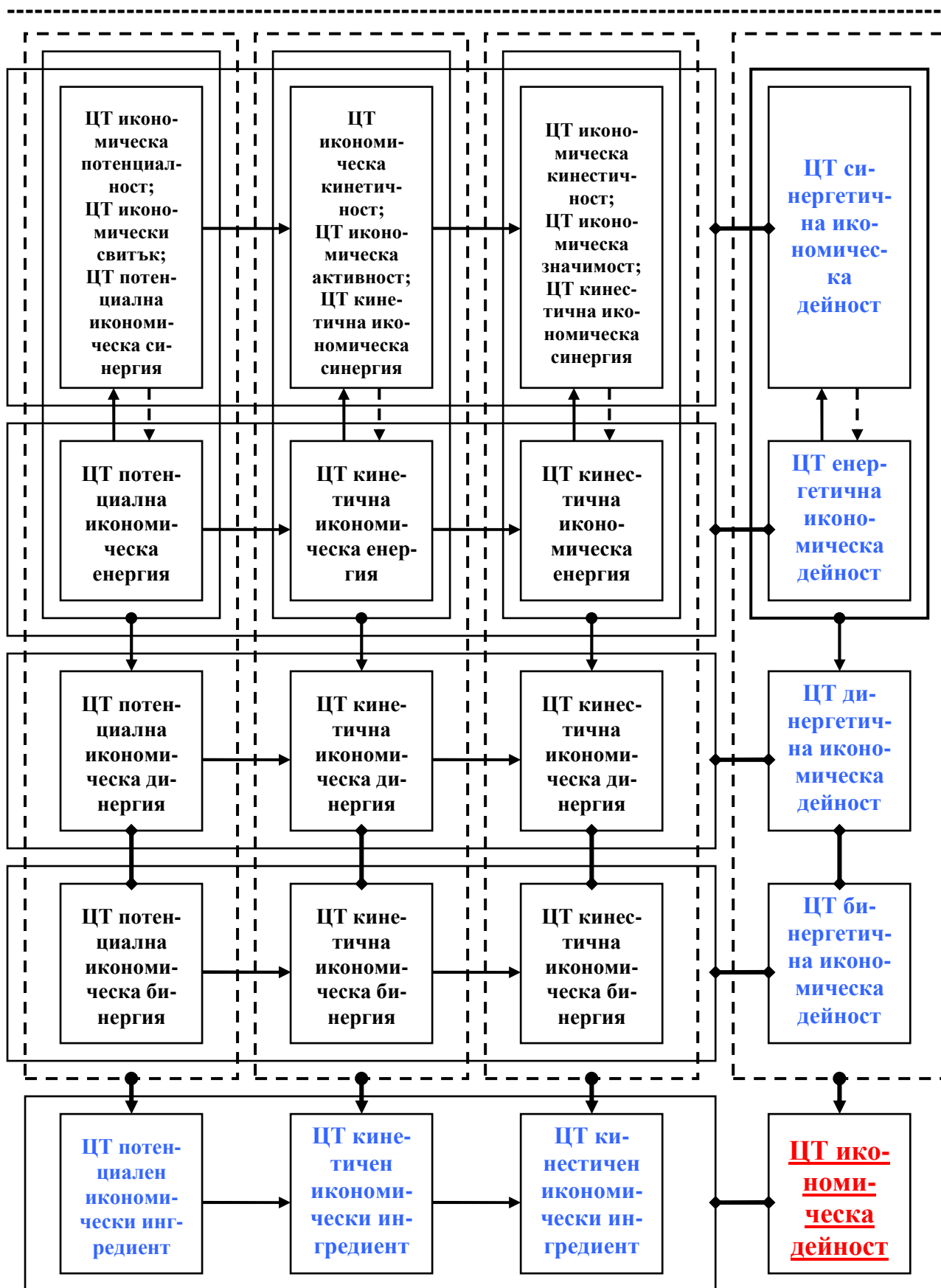
Разновидностите на *трансценденталната икономическа дейност*, *инцентиталната икономическа дейност*, *центиталната икономическа дейност* и *уницентиталната икономическа дейност* според тяхната съставност (включително и на техните ингредиенти) са посочени във фиг. 4, фиг. 5, фиг. 6 и фиг. 7.

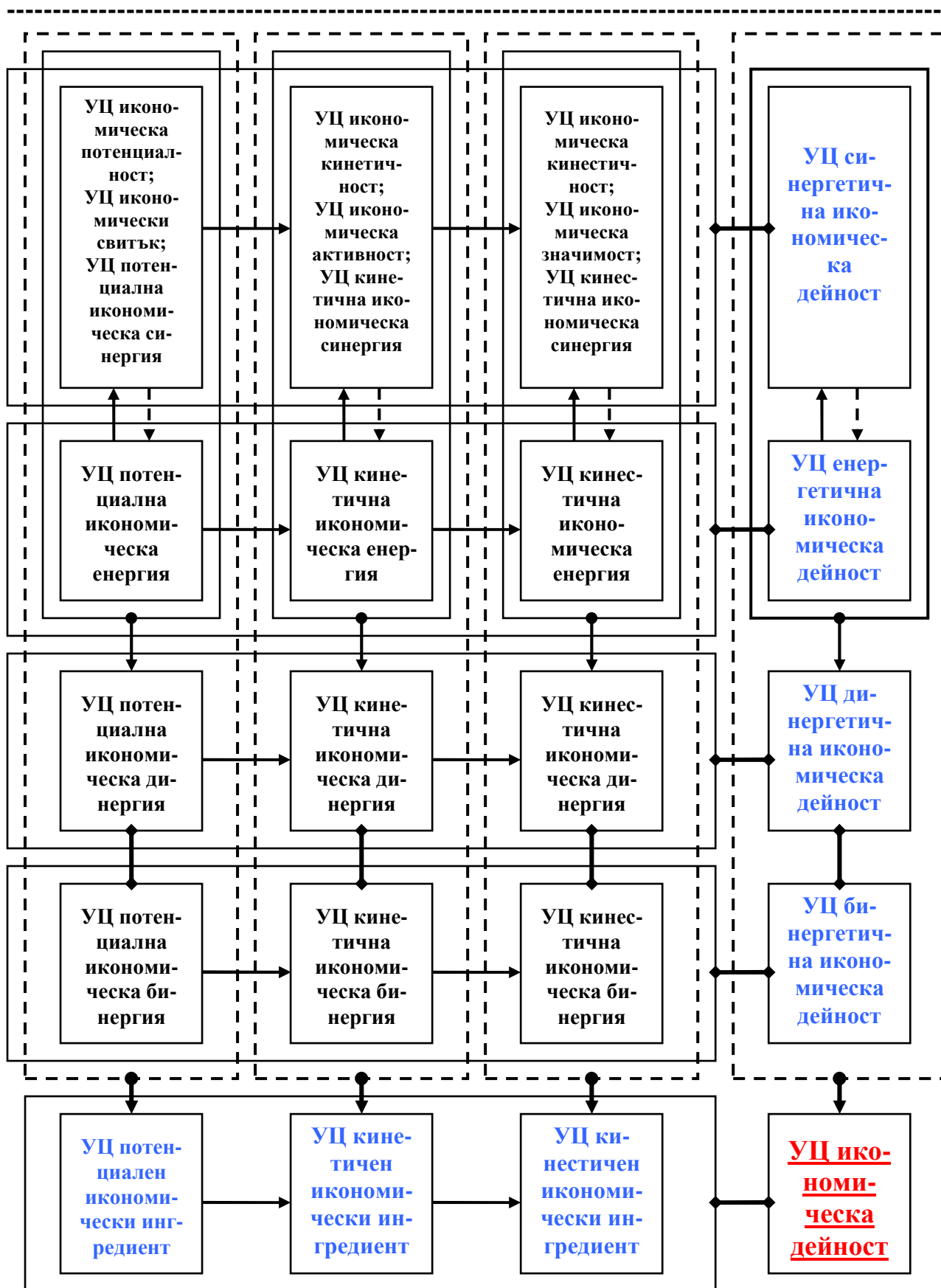
Фиг. 4. Разновидности на трансцентиталната икономическа дейност според нейната съставност (ТЦ – трансцентитален)

Фиг. 5. Разновидности на инцентиталната икономическа дейност според нейната съставност (ИЦ – инцентитален)

Фиг. 6. Разновидности на центиталната икономическа дейност според нейната съставност (ЦТ – центитален)

Фиг. 7. Разновидности на уницентиталната икономическа дейност според нейната съставност (УЦ – уницентитален)

Съобразно с *ценностната икономическа ингредиентност*:

[1] разновидности на *икономическата дейност* са *унисъзидателната икономическа дейност** (unimaking economic action), *съзидателната икономическа дейност** (making economic action), *изпълнителната икономическа дейност** (implementary economic action), *творческата икономическа дейност** (creative economic action), *работната икономическа дейност** (working economic action) и *сътворителната икономическа дейност** (creating economic action);

[2] разновидности на *потенциалния икономически ингредиент* са *унисъзидателният потенциален икономически ингредиент** (unimaking potential economic ingredient), *съзидателният потенциален икономически ингредиент** (making potential economic ingredient), *изпълнителният потенциален икономически ингредиент** (implementary potential economic ingredient), *творческият потенциален икономически ингредиент** (creative potential economic ingredient), *работният потенциален икономически ингредиент** (working potential economic ingredient) и *сътворителният потенциален икономически ингредиент** (creating potential economic ingredient);

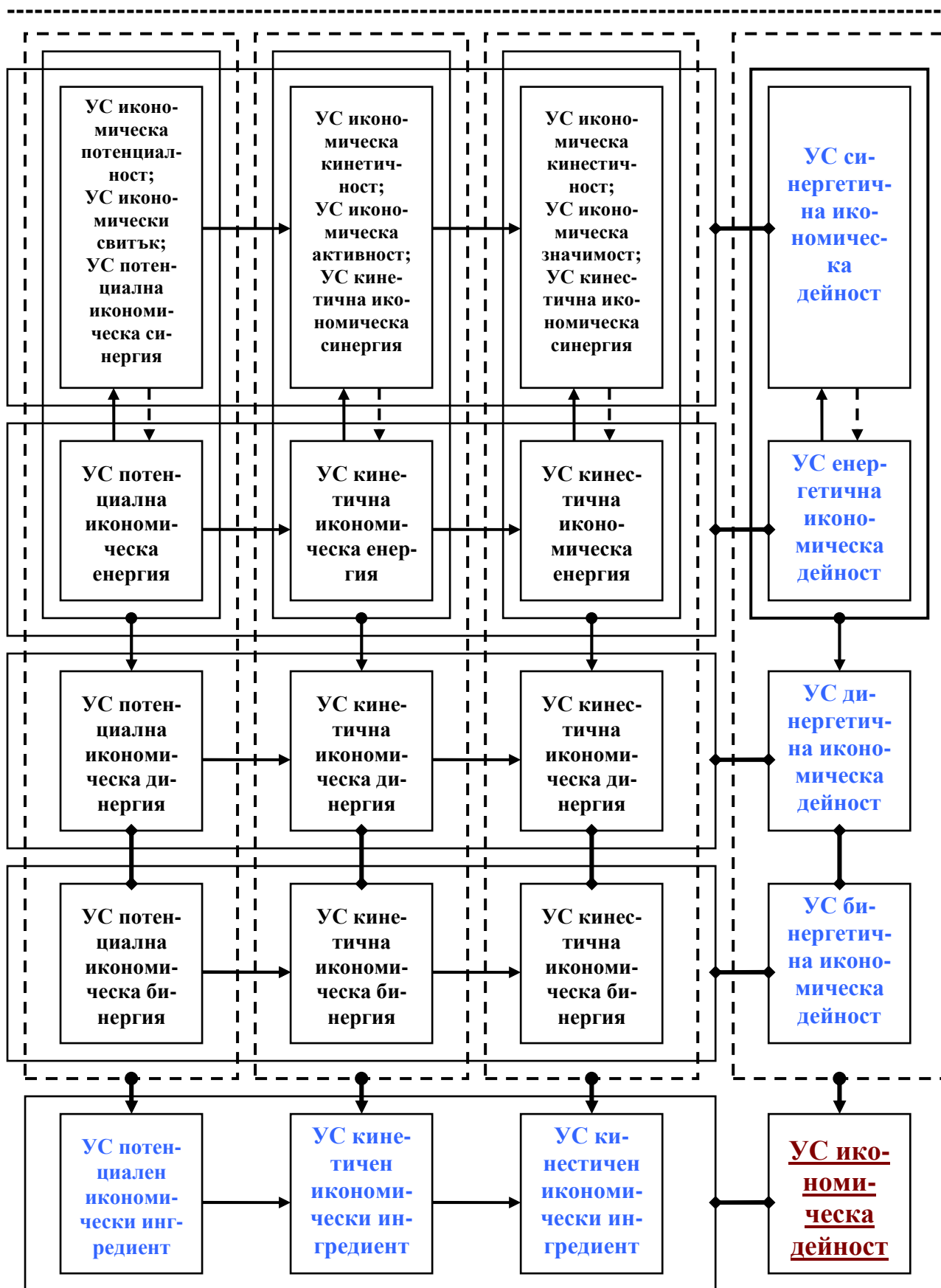
[3] разновидности на *кинетичния икономически ингредиент* са *унисъзидателният кинетичен икономически ингредиент** (unimaking kinetic economic ingredient), *съзидателният кинетичен икономически ингредиент** (making kinetic economic ingredient), *изпълнителният кинетичен икономически ингредиент** (implementary kinetic economic ingredient), *творческият кинетичен икономически ингредиент** (creative kinetic economic ingredient), *работният кинетичен икономически ингредиент** (working kinetic economic ingredient) и *сътворителният кинетичен икономически ингредиент** (creating kinetic economic ingredient);

[4] разновидности на *кинестичния икономически ингредиент* са *унисъзидателният кинестичен икономически ингредиент** (unimaking kinesthetic economic ingredient), *съзидателният кинестичен икономически ингредиент** (making kinesthetic economic ingredient), *изпълнителният кинестичен икономически ингредиент** (implementary kinesthetic economic ingredient), *творческият кинестичен икономически ингредиент** (creative kinesthetic economic ingredient), *работният кинестичен икономически ингредиент** (working kinesthetic economic ingredient) и *сътворителният кинестичен икономически ингредиент** (creating kinesthetic economic ingredient).

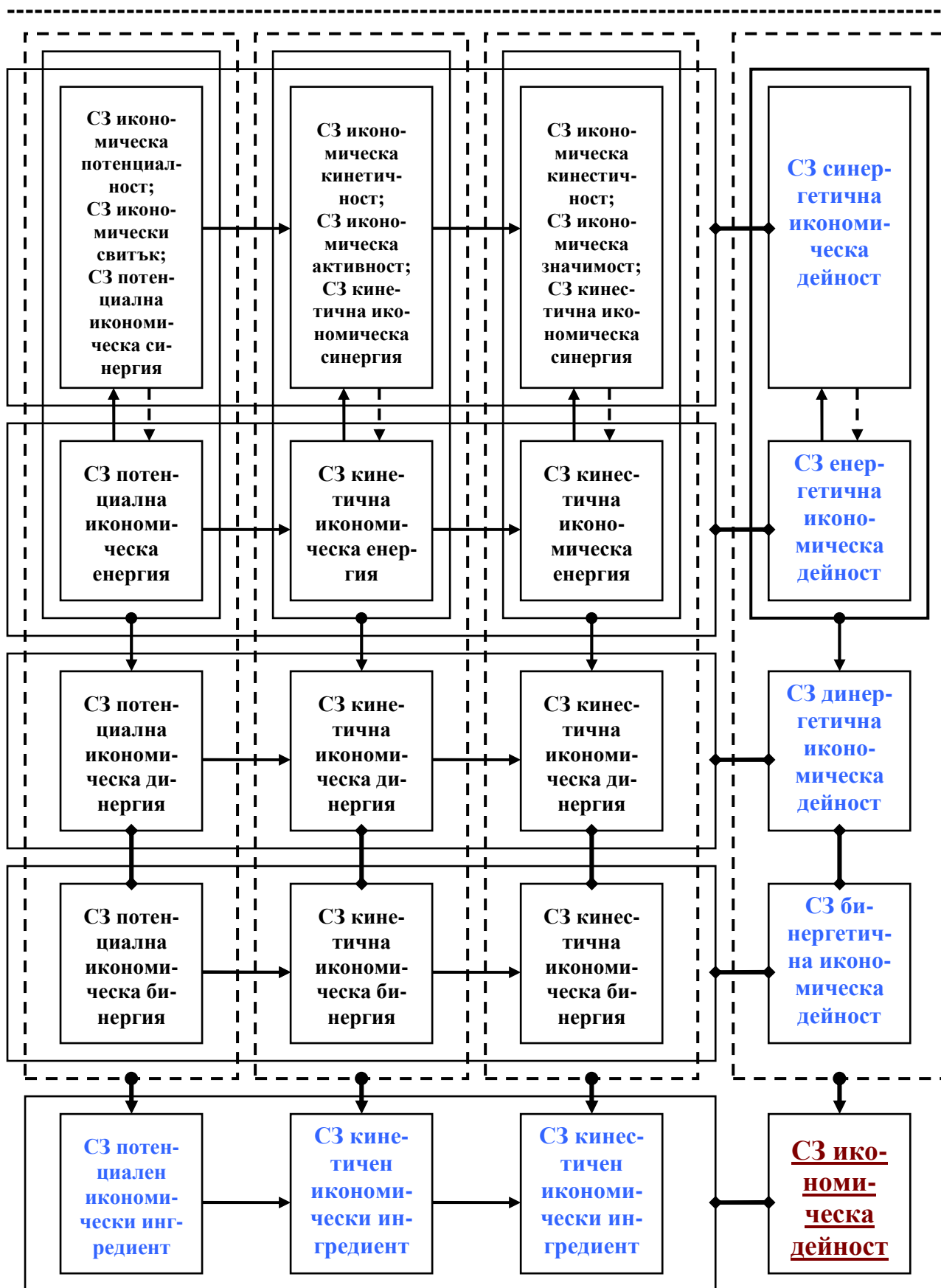
Разновидностите на *унисъзидателната икономическа дейност*, *съзидателната икономическа дейност*, *изпълнителната икономическа дейност*,

-----

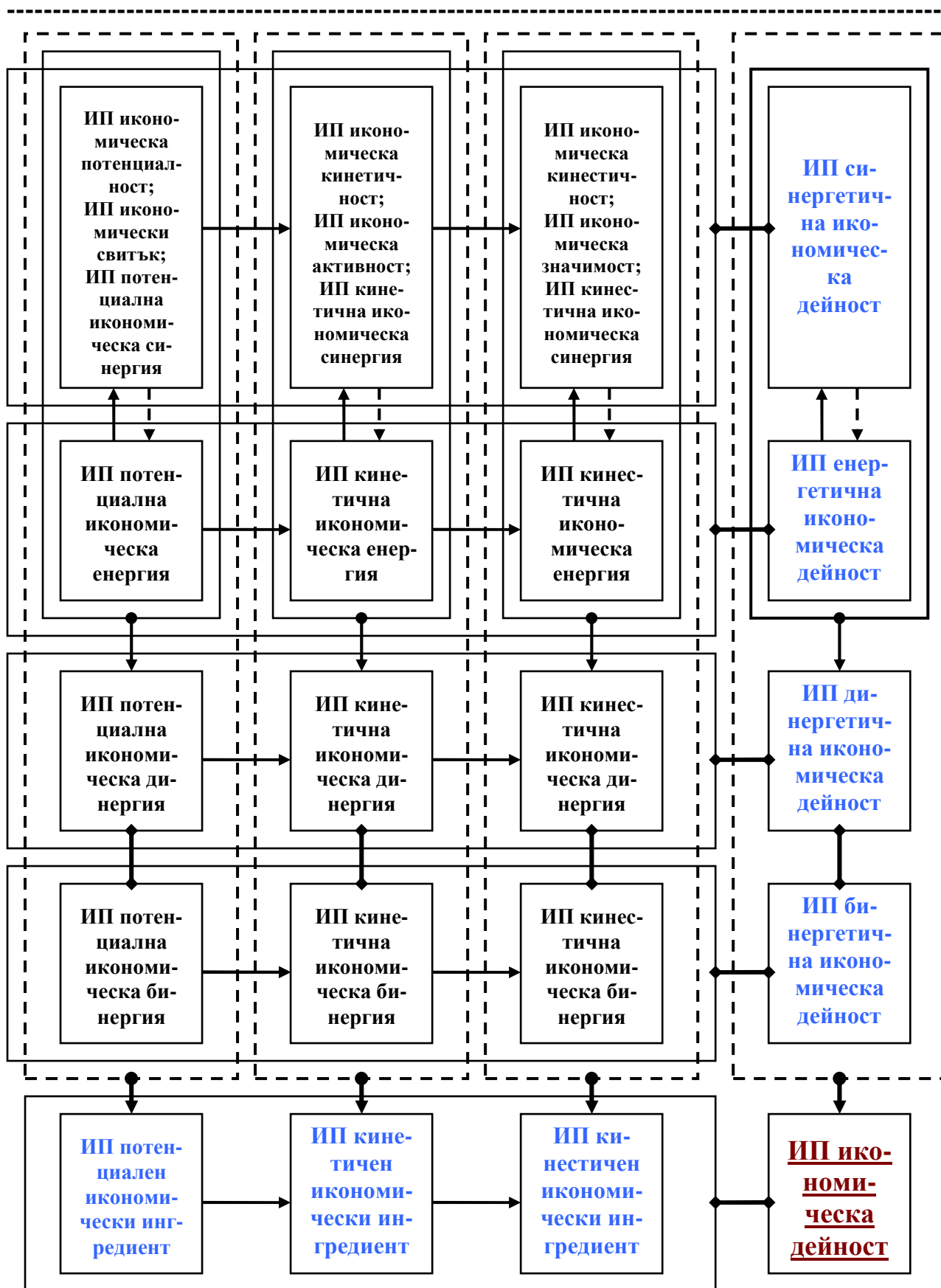
творческата икономическа дейност, работната икономическа дейност и сътворителната икономическа дейност според тяхната съставност (включително и на техните ингредиенти) са посочени във фиг. 8, фиг. 9, фиг. 10, фиг. 11, фиг. 12 и фиг. 13.

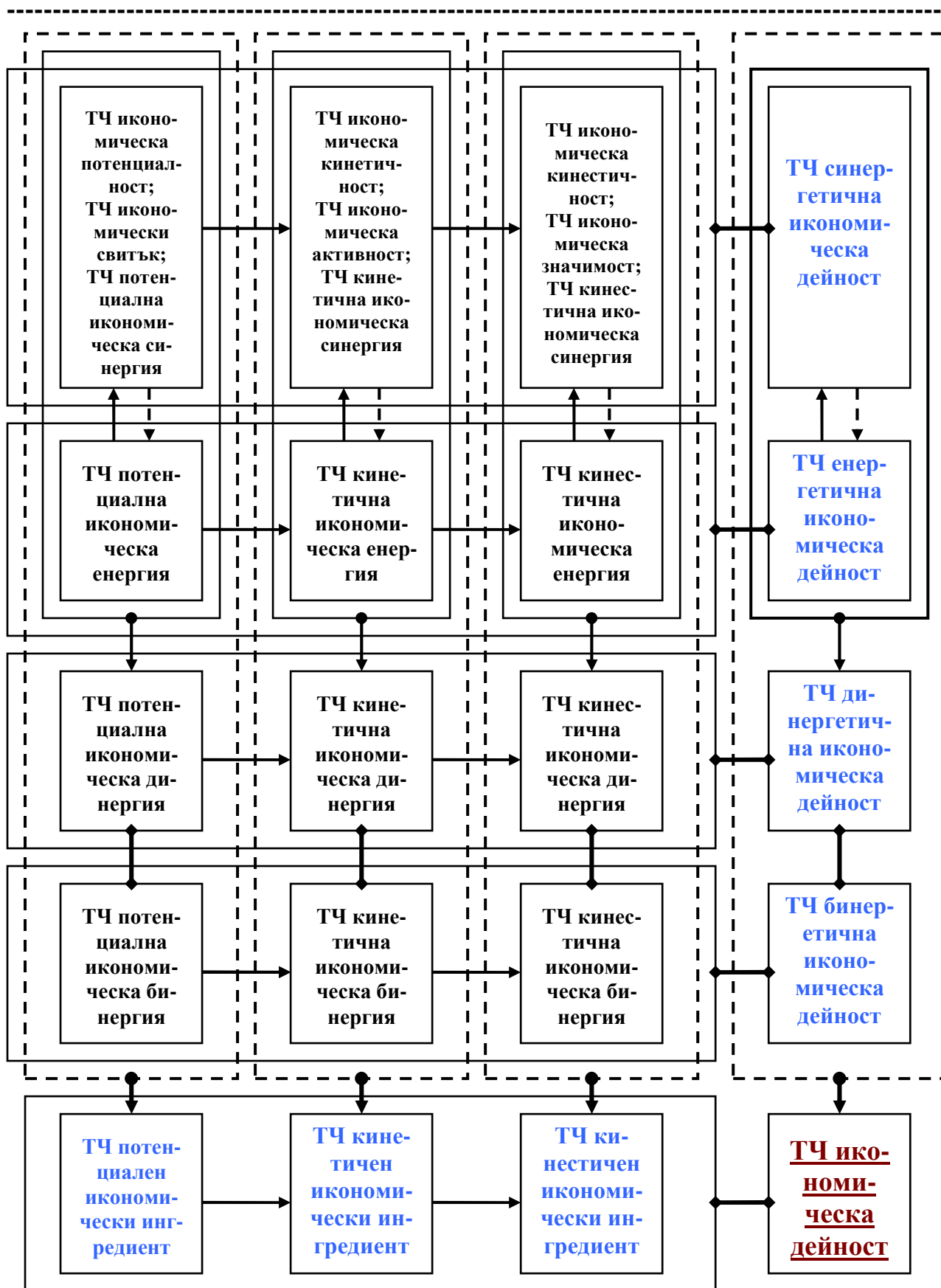

Фиг. 8. Разновидности на унисъзидателната икономическа дейност според нейната съставност (УС – унисъзидателен)

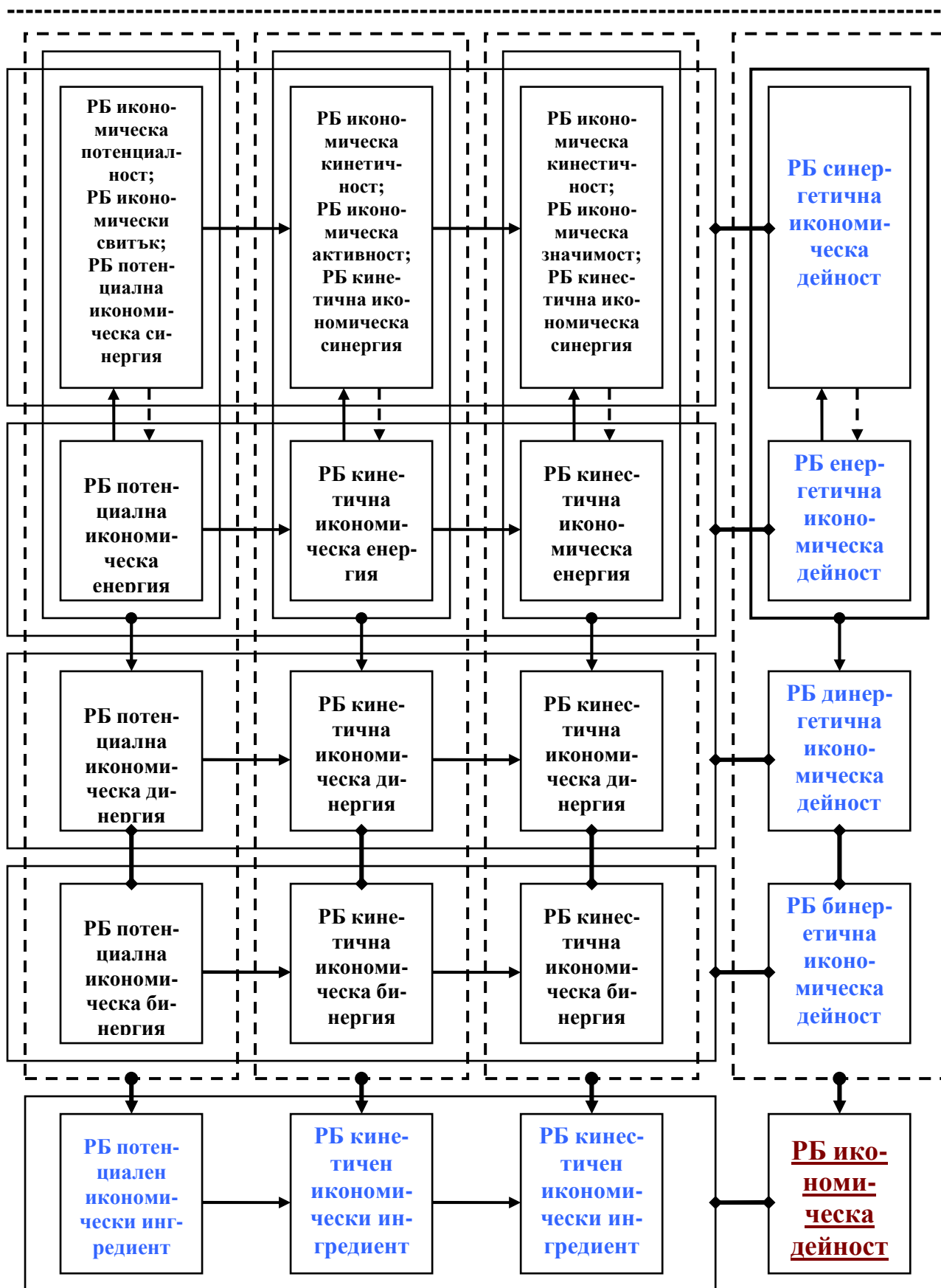

Фиг. 9. Разновидности на съзидателната икономическа дейност според нейната съставност (C3 – съзидателен)

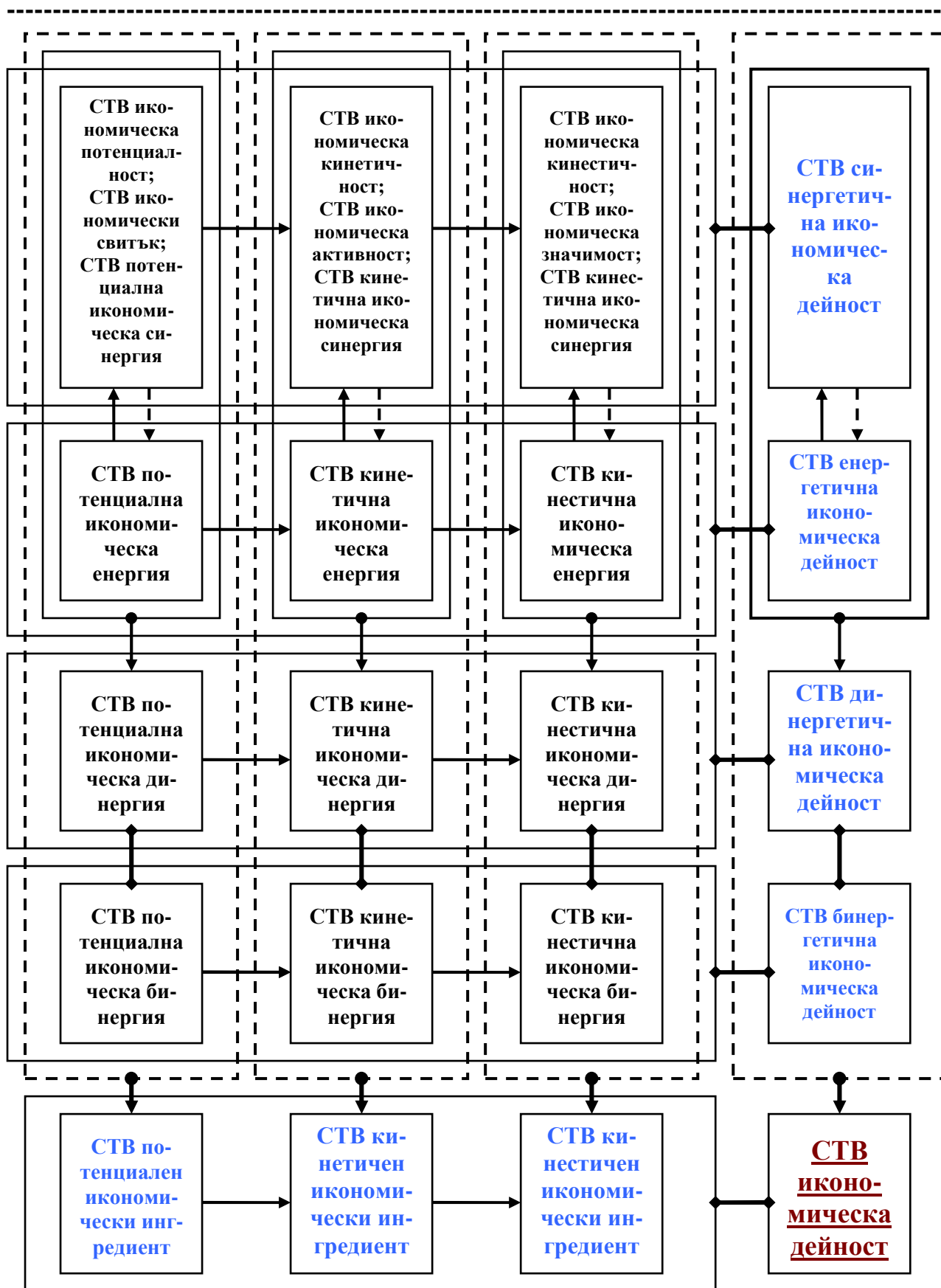

Фиг. 11. Разновидности на творческата икономическа дейност според нейната съставност (ТЧ – творчески)

Фиг. 12. Разновидности на работната икономическа дейност според нейната съставност (РБ – работен)

Фиг. 13. Разновидности на сътворителната икономическа дейност според нейната съставност (CTV – сътворителен)

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същност-на икономическа стратификационност* и *ценностната икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на **икономическата дейност**, посочени в табл. 1, разновидности на **субтиикономическата дейност**, посочени в табл. 2, и разновидности на **обтиикономическата дейност**, посочени в табл. 3. Допълнителните обяснения, дадени в табл. 1, са валидни и за таблици 2 и 3.

Табл. 1. Разновидности на икономическата дейност едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (ИД – икономическа дейност)

Икономическа дейност (ИД)	Уницентитална ИД [цялостна определеност на ИД] (вид икономически диспозит)	Трансцентитална ИД [вътрешна определеност на ИД] (вид икономическа същност)	Инцентитална ИД [външна определеност на ИД] (вид икономическо явление)	Центитална ИД [общо понятие за определеност на ИД] (вид икономически диспозант)
Сътворителна (пригодна) ИД [общо понятие за състояние на ИД] (вид икономически специфанти)	Сътворителна (пригодна) уницентитална ИД [общо състояние на цялостната определеност на ИД] (вид специфанти на икономически диспозит)	Сътворителна (пригодна) трансцентитална ИД [общо състояние на вътрешната определеност на ИД] (вид специфанти на икономическа същност)	Сътворителна (пригодна) инцентитална ИД [общо състояние на външната определеност на ИД] (вид специфанти на икономическо явление)	Сътворителна (пригодна) центитална ИД [общо състояние на общата определеност на ИД] (вид специфанти на икономически диспозанти)
Работна (сметна) ИД [работно външно състояние на ИД] (разновидност на икономическа форма)	Работна (сметна) уницентитална ИД [работно външно състояние на цялостната определеност на ИД] (разновидност на форма на икономически диспозит)	Работна (сметна) трансцентитална ИД [работно външно състояние на вътрешната определеност на ИД] (разновидност на форма на икономическа същност)	Работна (сметна) инцентитална ИД [работно външно състояние на външната определеност на ИД] (разновидност на форма на икономическо явление)	Работна (сметна) центитална ИД [работно външно състояние на общата определеност на ИД] (разновидност на форма на икономически диспозанти)

<p>Творческа (ползваема) ИД [творческо външно състояние на ИД] (разновидност на <i>икономическа форма</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) уницентитална ИД [творческо външно състояние на цялостната определеност на ИД] (разновидност на <i>форма на икономически диспозит</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) трансцентитална ИД [творческо външно състояние на вътрешната определеност на ИД] (разновидност на <i>форма на икономическа същност</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) инцентитална ИД [творческо външно състояние на външната определеност на ИД] (разновидност на <i>форма на икономическо явление</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) центитална ИД [творческо външно състояние на общата определеност на ИД] (разновидност на <i>форма на икономически диспозант</i>)</p>
<p>Изпълнителна (задовляваща) ИД [външно състояние на ИД] (вид <i>икономическа форма</i>)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) уницентитална ИД [външно състояние на цялостната определеност на ИД] (вид <i>форма на икономически диспозит</i>)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) трансцентитална ИД [външно състояние на вътрешната определеност на ИД] (вид <i>форма на икономическа същност</i>)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) инцентитална ИД [външно състояние на външната определеност на ИД] (вид <i>форма на икономическо явление</i>)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) центитална ИД [външно състояние на общата определеност на ИД] (вид <i>форма на икономически диспозант</i>)</p>
<p>Съзидателна (изгодна) ИД [вътрешно състояние на ИД] (вид <i>икономическо съдържание</i>)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) уницентитална ИД [вътрешно състояние на цялостната определеност на ИД] (вид <i>съдържание на икономически диспозит</i>)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) трансцентитална ИД [вътрешно състояние на вътрешната определеност на ИД] (вид <i>съдържание на икономическа същност</i>)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) инцентитална ИД [вътрешно състояние на външната определеност на ИД] (вид <i>съдържание на икономическо явление</i>)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) центитална ИД [вътрешно състояние на общата определеност на ИД] (вид <i>съдържание на икономически диспозант</i>)</p>

<p>Унисъзидател-на (удовлетворяваща) ИД [цялостно съ- стояние на ИД] (вид <i>икономически</i> <i>специфит</i>)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворява- ща) униценти- тална ИД [цялостно съ- стояние на ця- лостната опре- деленост на ИД] (вид <i>специфит</i> <i>на икономичес-</i> <i>ки диспозит</i>)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворява- ща) трансценти- тална ИД [цялостно състо- яние на вътреш- ната опреде- леност на ИД] (вид <i>специфит</i> <i>на икономическа</i> <i>същност</i>)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворява- ща) инценти- тална ИД [цялостно със- стояние на вън- шната опреде- леност на ИД] (вид <i>специфит</i> <i>на икономичес-</i> <i>ко явление</i>)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворява- ща) центитална ИД [цялостно със- стояние на об- щата определе- ност на ИД] (вид <i>специфит</i> <i>на икономичес-</i> <i>ки диспозант</i>)</p>
--	---	--	--	---

Табл. 2. Разновидности на субтиикономическата дейност едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (СИД – субтиикономическа дейност)

Субтиикономическа дейност (СИД)	Уницентитална СИД [цялостна определеност на СИД]	Трансцентитална СИД [вътрешна определеност на СИД]	Инцентитална СИД [външна определеност на СИД]	Центитална СИД [общо понятие за определеност на СИД]
Сътворителна (пригодна) СИД [общо понятие за състояние на СИД]	Сътворителна (пригодна) уницентитална СИД [общо състояние на цялостната определеност на СИД]	Сътворителна (пригодна) трансцентитална СИД [общо състояние на вътрешната определеност на СИД]	Сътворителна (пригодна) инцентитална СИД [общо състояние на външната определеност на СИД]	Сътворителна (пригодна) центитална СИД [общо състояние на общата определеност на СИД]
Работна (сметна) СИД [работно външно състояние на СИД]	Работна (сметна) уницентитална СИД [работно външно състояние на цялостната определеност на СИД]	Работна (сметна) трансцентитална СИД [работно външно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Работна (сметна) инцентитална СИД [работно външно състояние на външната определеност на СИД]	Работна (сметна) центитална СИД [работно външно състояние на общата определеност на СИД]
Творческа (ползваема) СИД [творческо външно състояние на СИД]	Творческа (ползваема) уницентитална СИД [творческо външно състояние на цялостната определеност на СИД]	Творческа (ползваема) трансцентитална СИД [творческо външно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Творческа (ползваема) инцентитална СИД [творческо външно състояние на външната определеност на СИД]	Творческа (ползваема) центитална СИД [творческо външно състояние на общата определеност на СИД]

Изпълнителна (задоволяваща) СИД [външно състояние на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) уницентитална СИД [външно състояние на цялостната определеност на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) трансцентитална СИД [външно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) инцентитална СИД [външно състояние на външната определеност на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) центитална СИД [външно състояние на общата определеност на СИД]
Съзидателна (изгодна) СИД [вътрешно състояние на СИД]	Съзидателна (изгодна) уницентитална СИД [вътрешно състояние на цялостната определеност на СИД]	Съзидателна (изгодна) трансцентитална СИД [вътрешно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Съзидателна (изгодна) инцентитална СИД [вътрешно състояние на външната определеност на СИД]	Съзидателна (изгодна) центитална СИД [вътрешно състояние на общата определеност на СИД]
Унисъзидател-на (удовлетворяваща) СИД [цялостно състояние на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитална СИД [цялостно състояние на цялостната определеност на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитална СИД [цялостно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитална СИД [цялостно състояние на външната определеност на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитална СИД [цялостно състояние на общата определеност на СИД]

Табл. 3. Разновидности на обтикономическата дейност едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (ОИД – обтикономическа дейност)

Обтикономи- ческа дейност (ОИД)	Уницентитална ОИД [цялостна оп- ределеност на ОИД]	Трансцентитал- на ОИД [вътрешна оп- ределеност на ОИД]	Инцентитална ОИД [външна опре- деленост на ОИД]	Центитална ОИД [общо понятие за определеност на ОИД]
Сътворителна (пригодна) ОИД [общо понятие за състояние на ОИД]	Сътворителна (пригодна) уни- центитална ОИД [общо състояние на цялостната определеност на ОИД]	Сътворителна (пригодна) тран- сцентитална ОИД [общо състояние на вътрешната определеност на ОИД]	Сътворителна (пригодна) ин- центитална ОИД [общо състоя- ние на външна- та определеност на ОИД]	Сътворителна (пригодна) цен- титална ОИД [общо състоя- ние на общата определеност на ОИД]
Работна (сметна) ОИД [работно външно състояние на ОИД]	Работна (смет- на) уницен- титална ОИД [работно външ- но състояние на цялостната оп- ределеност на ОИД]	Работна (сметна) трансцен- титална ОИД [работно външ- но състояние на вътрешната оп- ределеност на ОИД]	Работна (смет- на) инцен- титална ОИД [работно външ- но състояние на външната опре- деленост на ОИД]	Работна (смет- на) центитална ОИД [работно външ- но състояние на общата опреде- леност на ОИД]
Творческа (полз- ваема) ОИД [творческо външ- но състояние на ОИД]	Творческа (полз- ваема) уницен- титална ОИД [творческо вън- шно състояние на цялостната определеност на ОИД]	Творческа (полз- ваема) транс- центитална ОИД [творческо вън- шно състояние на вътрешната определеност на ОИД]	Творческа (полз- ваема) инцен- титална ОИД [творческо външно състоя- ние на външна- та определеност на ОИД]	Творческа (полз- ваема) центи- тална ОИД [творческо външно състоя- ние на общата определеност на ОИД]

Изпълнителна (задовляваща) ОИД [външно състояние на ОИД]	Изпълнителна (задовляваща) уницентитална ОИД [външно състояние на цялостната определеност на ОИД]	Изпълнителна (задовляваща) трансцентитална ОИД [външно състояние на вътрешната определеност на ОИД]	Изпълнителна (задовляваща) инцентитална ОИД [външно състояние на външната определеност на ОИД]	Изпълнителна (задовляваща) центитална ОИД [външно състояние на общата определеност на ОИД]
Съзидателна (изгодна) ОИД [вътрешно състояние на ОИД]	Съзидателна (изгодна) уницентитална ОИД [вътрешно състояние на цялостната определеност на ОИД]	Съзидателна (изгодна) трансцентитална ОИД [вътрешно състояние на вътрешната определеност на ОИД]	Съзидателна (изгодна) инцентитална ОИД [вътрешно състояние на външната определеност на ОИД]	Съзидателна (изгодна) центитална ОИД [вътрешно състояние на общата определеност на ОИД]
Унисъзидателна (удовлетворяваща) ОИД [цялостно състояние на ОИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитална ОИД [цялостно състояние на цялостната определеност на ОИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитална ОИД [цялостно състояние на вътрешната определеност на ОИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитална ОИД [цялостно състояние на външната определеност на ОИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитална ОИД [цялостно състояние на общата определеност на ОИД]

Усвояваща и създаваща икономическа дейност

Икономическата дейност е насочено към удовлетворяване на *икономическите потребности* преобразуване на *входния икономически ингредиент* в *изходен икономически ингредиент* в съответствие с правилото, което задава *операторът на икономическата система*. Ролята на входен ингредиент се изпълнява от *икономическия ресурс*, който се абсорбира и усвоява в икономическата дейност, а на изходен ингредиент – от *икономическия резултат*, който се създава и отделя от икономическата дейност. В този смисъл икономическата дейност има две страни, свързани в неразривно едичество: (1) **усвояваща икономическа дейност*** (assimilating economic action) [при която входният икономически ингредиент (икономическият ресурс) е *усвояван икономически ин-*

грeдиeнт* (assimilated economic ingredient)] и (2) **създаваща икономическа дейност*** (giving economic action) [при която изходният икономически ингредиент (икономическият резултат) е *създаван икономически ингредиент** (gived economic ingredient)].

Според специфичностния си състав (1) разновидности на усвояващата икономическа дейност са *енергетичната усвояваща икономическа дейност** (energetic assimilating economic action), *синергетичната усвояваща икономическа дейност** (synergetic assimilating economic action), *динергетичната усвояваща икономическа дейност** (dinergetic assimilating economic action) и *бинергетичната усвояваща икономическа дейност** (binergetic assimilating economic action), а (2) разновидности на създаващата икономическа дейност са *енергетичната създаваща икономическа дейност** (energetic giving economic action), *синергетичната създаваща икономическа дейност** (synergetic giving economic action), *динергетичната създаваща икономическа дейност** (dinergetic giving economic action) и *бинергетичната създаваща икономическа дейност** (binergetic giving economic action).

Според общностния икономически статут (1) разновидности на усвояващата икономическа дейност са *усвояващата субтиикономическа дейност** (assimilating subtieconomic action) и *усвояващата обтиикономическа дейност** (assimilating obtieconomic action), а (2) разновидности на създаващата икономическа дейност са *създаващата субтиикономическа дейност** (giving subtieconomic action) и *създаващата обтиикономическа дейност** (giving obtieconomic action).

Според ингредиентната същностна икономическа стратификационност (1) разновидности на усвояващата икономическа дейност са *трансцентиталната усвояваща икономическа дейност** (transcentital assimilating economic action), *инцентиталната усвояваща икономическа дейност** (incentital assimilating economic action), *центиталната усвояваща икономическа дейност** (centital assimilating economic action) и *уницентиталната усвояваща икономическа дейност** (unicentital assimilating economic action), а (2) разновидности на създаващата икономическа дейност са *трансцентиталната създаваща икономическа дейност** (transcentital giving economic action), *инцентиталната създаваща икономическа дейност** (incentital giving economic action), *центиталната създаваща икономическа дейност** (centital giving economic action) и *уницентиталната създаваща икономическа дейност** (unicentital giving economic action).

Според *ценностната икономическа ингредиентност*: (1) разновидности на усвояващата икономическа дейност са **съзидателната усвояваща икономическа дейност*** (making assimilating economic action), **унисъзидателната усвояваща икономическа дейност*** (unimaking assimilating economic action), **косъзидателната усвояваща икономическа дейност*** (comaking assimilating economic action), **фосъзидателната усвояваща икономическа дейност*** (fomaking assimilating economic action), **творческата усвояваща икономическа дейност*** (creative assimilating economic action) и **работната усвояваща икономическа дейност*** (working assimilating economic action), а (2) разновидности на създаващата икономическа дейност са **съзидателната създаваща икономическа дейност*** (making giving economic action), **унисъзидателната създаваща икономическа дейност*** (unimaking giving economic action), **косъзидателната създаваща икономическа дейност*** (comaking giving economic action), **фосъзидателната създаваща икономическа дейност*** (fomaking giving economic action), **творческата създаваща икономическа дейност*** (creative giving economic action) и **работната създаваща икономическа дейност*** (working giving economic action).

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* и *ценностната икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на **усвояващата икономическа дейност**, посочени в табл. 4, и разновидности на **създаващата икономическа дейност**, посочени в табл. 5. Допълнителните обяснения, дадени в табл. 1, са валидни и за таблици 4 и 5.

Табл. 4. Разновидности на усвояващата икономическа дейност едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (УИД – усвояваща икономическа дейност)

Усвояваща икономическа дейност (УИД)	Уницентитална УИД [цялостна определеност на УИД]	Трансцентитална УИД [вътрешна определеност на УИД]	Инцентитална УИД [външна определеност на УИД]	Центитална УИД [общо понятие за определеност на УИД]
Сътворителна (пригодна) УИД [общо понятие за състояние на УИД]	Сътворителна (пригодна) уницентитална УИД [общо състояние на цялостната определеност на УИД]	Сътворителна (пригодна) трансцентитална УИД [общо състояние на вътрешната определеност на УИД]	Сътворителна (пригодна) инцентитална УИД [общо състояние на външната определеност на УИД]	Сътворителна (пригодна) центитална УИД [общо състояние на общата определеност на УИД]
Работна (сметна) УИД [работно външно състояние на УИД]	Работна (сметна) уницентитална УИД [работно външно състояние на цялостната определеност на УИД]	Работна (сметна) трансцентитална УИД [работно външно състояние на вътрешната определеност на УИД]	Работна (сметна) инцентитална УИД [работно външно състояние на външната определеност на УИД]	Работна (сметна) центитална УИД [работно външно състояние на общата определеност на УИД]
Творческа (ползваема) УИД [творческо външно състояние на УИД]	Творческа (ползваема) уницентитална УИД [творческо външно състояние на цялостната определеност на УИД]	Творческа (ползваема) трансцентитална УИД [творческо външно състояние на вътрешната определеност на УИД]	Творческа (ползваема) инцентитална УИД [творческо външно състояние на външната определеност на УИД]	Творческа (ползваема) центитална УИД [творческо външно състояние на общата определеност на УИД]

Изпълнителна (задовляваща) УИД [външно състояние на УИД]	Изпълнителна (задовляваща) уницентитална УИД [външно състояние на цялостната определеност на УИД]	Изпълнителна (задовляваща) трансцентитална УИД [външно състояние на вътрешната определеност на УИД]	Изпълнителна (задовляваща) инцентитална УИД [външно състояние на външната определеност на УИД]	Изпълнителна (задовляваща) центитална УИД [външно състояние на общата определеност на УИД]
Съзидателна (изгодна) УИД [вътрешно състояние на УИД]	Съзидателна (изгодна) уницентитална УИД [вътрешно състояние на цялостната определеност на УИД]	Съзидателна (изгодна) трансцентитална УИД [вътрешно състояние на вътрешната определеност на УИД]	Съзидателна (изгодна) инцентитална УИД [вътрешно състояние на външната определеност на УИД]	Съзидателна (изгодна) центитална УИД [вътрешно състояние на общата определеност на УИД]
Унисъзидател-на (удовлетворяваща) УИД [цялостно състояние на УИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитална УИД [цялостно състояние на цялостната определеност на УИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитална УИД [цялостно състояние на вътрешната определеност на УИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитална УИД [цялостно състояние на външната определеност на УИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитална УИД [цялостно състояние на общата определеност на УИД]

Табл. 5. Разновидности на създаващата икономическа дейност едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (СИД – създаваща икономическа дейност)

<u>Създаваща икономическа дейност (СИД)</u>	Уницентитална СИД [цялостна определеност на СИД]	Трансцентитална СИД [вътрешна определеност на СИД]	Инцентитална СИД [външна определеност на СИД]	Центитална СИД [общо понятие за определеност на СИД]
Сътворителна (пригодна) СИД [общо понятие за състояние на СИД]	Сътворителна (пригодна) уницентитална СИД [общо състояние на цялостната определеност на СИД]	Сътворителна (пригодна) трансцентитална СИД [общо състояние на вътрешната определеност на СИД]	Сътворителна (пригодна) инцентитална СИД [общо състояние на външната определеност на СИД]	Сътворителна (пригодна) центитална СИД [общо състояние на общата определеност на СИД]
Работна (сметна) СИД [работно външно състояние на СИД]	Работна (сметна) уницентитална СИД [работно външно състояние на цялостната определеност на СИД]	Работна (сметна) трансцентитална СИД [работно външно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Работна (сметна) инцентитална СИД [работно външно състояние на външната определеност на СИД]	Работна (сметна) центитална СИД [работно външно състояние на общата определеност на СИД]
Творческа (ползваема) СИД [творческо външно състояние на СИД]	Творческа (ползваема) уницентитална СИД [творческо външно състояние на цялостната определеност на СИД]	Творческа (ползваема) трансцентитална СИД [творческо външно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Творческа (ползваема) инцентитална СИД [творческо външно състояние на външната определеност на СИД]	Творческа (ползваема) центитална СИД [творческо външно състояние на общата определеност на СИД]

Изпълнителна (задоволяваща) СИД [външно състояние на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) уницентитална СИД [външно състояние на цялостната определеност на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) трансцентитална СИД [външно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) инцентитална СИД [външно състояние на външната определеност на СИД]	Изпълнителна (задоволяваща) центитална СИД [външно състояние на общата определеност на СИД]
Съзидателна (изгодна) СИД [вътрешно състояние на СИД]	Съзидателна (изгодна) уницентитална СИД [вътрешно състояние на цялостната определеност на СИД]	Съзидателна (изгодна) трансцентитална СИД [вътрешно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Съзидателна (изгодна) инцентитална СИД [вътрешно състояние на външната определеност на СИД]	Съзидателна (изгодна) центитална СИД [вътрешно състояние на общата определеност на СИД]
Унисъзидателна (удовлетворяваща) СИД [цялостно състояние на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитална СИД [цялостно състояние на цялостната определеност на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитална СИД [цялостно състояние на вътрешната определеност на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитална СИД [цялостно състояние на външната определеност на СИД]	Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитална СИД [цялостно състояние на общата определеност на СИД]

При едновременното прилагане на различните критерии от горните разновидности се конституират стотици други подразновидности на усвояващата и създаващата икономическа дейност.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) (същото като *субномика*) освен *икономическа дейност* се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска дейност** (consumptionary action) [същото като *консуномическа дейност** (consunomic action)], *стопанска дейност** (protoeconomic action) [същото като *прономическа дейност** (pronomic action)], *пазарно-икономическа дейност** (marketly-economic action) [същото като *ексномическа дейност** (exnomic action)] и *финасово-пазарно-икономическа дейност** (financially-marketly-economic action) [същото като *финомическа дейност** (finomic action)]. Общо за всички тях е поня-

тието за **поддържаща дейност*** (sustenance /sustaining/ action) (за дейност при *поддържането*) [същото като **субномическа дейност*** (subnomic action)].

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ (economic action) (**ки**) – във:

артипрфикасна икономическа дейност (същото като *икономическа дейност*);

енергетична икономическа дейност (вж. *икономическа дейност*);
икономическа дейност;

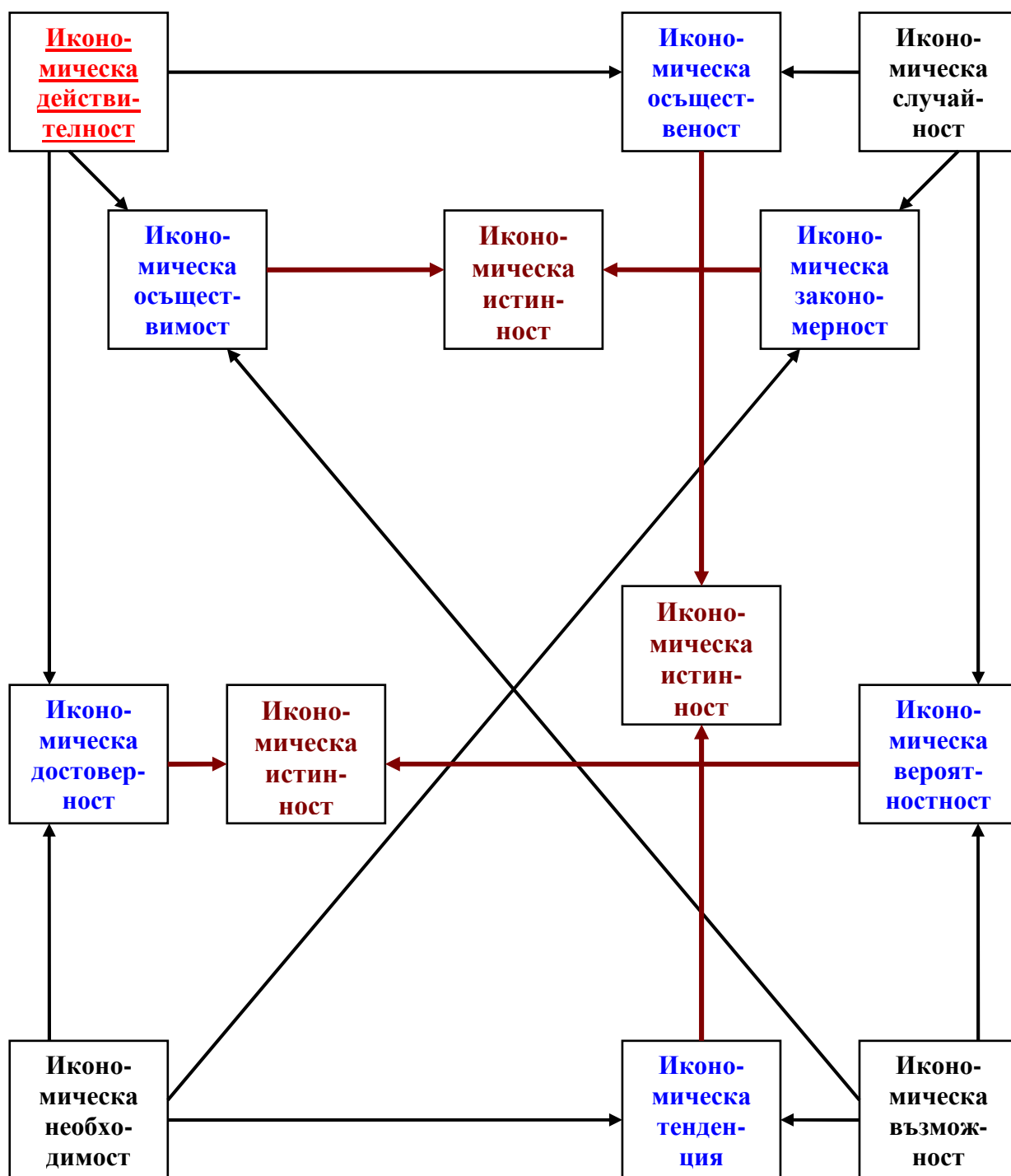
синергетична икономическа дейност (вж. *икономическа дейност*);

създаваща икономическа дейност (вж. *икономическа дейност*);

усвояваща икономическа дейност (вж. *икономическа дейност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ (economic substantiality (reality)), **предметна икономическа действителност**, (*) – *икономическо битие, икономическа реалност* в цялото многообразие на нейните връзки, страни, отношения, в цялата ѝ конкретност. Разкрива се като съвкупност от реално съществуващи *икономически предмети* (в т.ч. *икономически обекти, икономически системи, икономически явления, икономически процеси* и т.н.), разбираана в нейното (на съвкупността и на съставлящите я икономически предмети) саморазвитие и в нейната конкретна *икономическа същност*. Тя може да бъде както **обективна икономическа действителност** (objective economic reality) (вън и независимо от човешкото съзнание), така и **субективна икономическа действителност** (subjective economic reality), която е отражението на обективната икономическа действителност в човешкото съзнание. Разновидности на икономическата действителност са *обектната икономическа действителност* (действителността при *икономическия обект*) и *системната икономическа действителност* (действителността при *икономическата система*). Обектната икономическа действителност е обективната икономическа действителност, разглеждана във взаимоотношението ѝ със субективната. Системната икономическа действителност е момент от субективната, тя е отражение (вж. *икономическо отражение*) на обективната икономическа действителност в човешкото съзнание, което (отражение) притежава определени системообразуващи икономически свойства. Вж. *икономическа възможност* и *икономическа действителност*.

Икономическата действителност изпълнява **три важни функции** при характеризирането и верифицирането на *икономическата истинност* (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа действителност и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Първо. Икономическата действителност е **външна сигурност (надеждност)*** (external reliability) (външно-присъща сигурност (надеждност)) [или още **външна икономическа сигурност (надеждност)*** (external economic reli-)

ability), която е вид външна страна] на *икономическия предмет*, така че е външна страна на *икономическата достоверност*, докато *икономическата необходимост* е **вътрешна сигурност (надеждност)*** (internal reliability) [или още **вътрешна икономическа сигурност (надеждност)*** (internal economic reliability)], която е вид вътрешна страна] на икономическия предмет, така че икономическата необходимост е вътрешна страна на икономическата достоверност. Икономическата действителност е **начин на потвърждаване на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо потвърждаване*** (economic substantiation mode)], където *икономическата достоверност* се разглежда като диалектическо единство на икономическа необходимост и икономическа действителност. Икономическата действителност е действителност на икономическия предмет (и действителност на необходимостта на икономическия предмет). Икономическата необходимост и икономическата действителност са категории на **сигурността (надеждността) на икономическия предмет*** (reliability of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази сигурност (надеждност). Икономическата необходимост **се сменя** в икономическата действителност: икономическата действителност е икономическата необходимост в смет вид. Икономическата действителност е скрита в икономическата необходимост, а икономическата необходимост [която е първичната (примитивната) и определящата сигурност (надеждност) на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата действителност [която е вторичната (производната) и решаващата сигурност (надеждност) на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Второ. Икономическата действителност е и **външна реализуемост*** (external realizability) (външно-присъща реализуемост) [или още **външна икономическа реализуемост*** (external economic realizability)], която е вид външна страна] на *икономическия предмет*, така че е външна страна на *икономическата осъществимост*, докато *икономическата възможност* е **вътрешна реализуемост*** (internal realizability) [или още **вътрешна икономическа реализуемост*** (internal economic realizability)], която е вид вътрешна страна] на икономическия предмет, така че икономическата възможност е вътрешна страна на икономическата осъществимост. Икономическата действителност е **начин на верифициране на икономическата възможност** [накратко – **начин на икономическо верифициране*** (economic verification mode)], където *икономическата осъществимост* се разглежда като диалектическо единство на икономическа възможност и икономическа действителност. Икономическата

действителност е действителност на икономическия предмет (и действителност на възможността на икономическия предмет). Икономическата възможност и икономическата действителност са категории на **реализуемостта на икономическия предмет*** (realizability of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази реализуемост. Икономическата възможност *се сменя* в икономическата действителност: икономическата действителност е икономическата възможност в смет вид. Икономическата действителност е скрита в икономическата възможност, а икономическата възможност [която е първичната (примитивната) и определящата реализуемост на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата действителност [която е вторичната (производната) и решаващата реализуемост на икономическия предмет].

Трето. Икономическата действителност е още и **вътрешна реализираност*** (internal fulfilment) (вътрешно-присъща реализираност) [или още **вътрешна икономическа реализираност*** (internal economic fulfilment)], което е вид вътрешна страна] на *икономическата осъщественост*, така че е вътрешна страна на *икономическата осъщественост*, докато *икономическата случайност* е **външна реализираност*** (external fulfilment) [или още **външна икономическа реализираност*** (external economic fulfilment)], която е вид външна страна] на икономическия предмет, така че икономическата случайност е външна страна на икономическата осъщественост и е **начин на създаване на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо създаване*** (economic creating mode)], където *икономическата осъщественост* се разглежда като диалектическо единство на икономическа действителност и икономическа случайност. Икономическата действителност е действителност на икономическия предмет (и действителност на случайността на икономическия предмет). Икономическата действителност и икономическата случайност са категории на **реализираността на икономическия предмет*** (fulfilment of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази реализираност. Икономическата действителност *се сменя* в икономическата случайност: икономическата случайност е икономическата действителност в смет вид. Икономическата случайност е скрита в икономическата действителност, а икономическата действителност [която е първичната (примитивната) и определящата реализираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата случайност [която е вторичната (производната) и решаващата реализираност на икономическия предмет].

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическата действителност* са (1) *икономическата квалидействителност** (economic qualisubstantiality) и (2) *икономическата квантидействителност** (economic quantisubstantiality). Според общностния икореномически статут нейни разновидности са (1) *икономическата субтидействителност** (economic subtisubstantiality) [в т.ч. *икономическата субтиквалидействителност** (economic subtiqualisubstantiality) и *икономическата субтикквантидействителност** (economic subtiquantisubstantiality)] и (2) *икономическата обтидействителност** (economic obtisubstantiality) [в т.ч. *икономическата обтиквалидействителност** (economic obtiqualisubstantiality) и *икономическата обтикквантидействителност** (economic obtiquantisubstantiality)].

Според ингредиентната същностна икономическа стратификационност разновидности на икономическата действителност са:

(1) *трансцентитална икономическа действителност** (transcentital economic substantiality) {в т.ч. (а) *трансцентитална икономическа квалидействителност** (transcentital economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквалидействителност** (transcentital economic subtiqualisubstantiality) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквалидействителност** (transcentital economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *трансцентитална икономическа квантидействителност** (transcentital economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикквантидействителност** (transcentital economic subtiquantisubstantiality) и (β) *трансцентитална икономическа обтикквантидействителност** (transcentital economic obtiquantisubstantiality)]};

(2) *инцентитална икономическа действителност** (incentital economic substantiality) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалидействителност** (incentital economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквалидействителност** (incentital economic subtiqualisubstantiality) и (β) *инцентитална икономическа обтиквалидействителност** (incentital economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *инцентитална икономическа квантидействителност** (incentital economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикквантидействителност** (incentital economic subtiquantisubstantiality) и (β) *инцентитална икономическа обтикквантидействителност** (incentital economic obtiquantisubstantiality)]};

(3) *центитална икономическа действителност** (centital economic substantiality) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалитетност** (centital economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтитетност** (centital economic subtiqualisubstantiality) и (β) *центитална икономическа обтитетност** (centital economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *центитална икономическа квантитетност** (centital economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквантитетност** (centital economic subtiquantisubstantiality) и (β) *центитална икономическа обтиквантитетност** (centital economic obtiquantisubstantiality)]};

(4) *уницентитална икономическа действителност** (unicentital economic substantiality) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа квалитетност** (unicentital economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтитетност** (unicentital economic subtiqualisubstantiality) и (β) *уницентитална икономическа обтитетност** (unicentital economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *уницентитална икономическа квантитетност** (unicentital economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквантитетност** (unicentital economic subtiquantisubstantiality) и (β) *уницентитална икономическа обтиквантитетност** (unicentital economic obtiquantisubstantiality)]};

Според *ценностната икономическа ингредидентност* разновидности на икономическата действителност са:

(1) *унисъзидателна икономическа действителност** (unimaking economic substantiality) {в т.ч. (а) *унисъзидателна икономическа квалитетност** (unimaking economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтитетност** (unimaking economic subtiqualisubstantiality) и (β) *унисъзидателна икономическа обтитетност** (unimaking economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *унисъзидателна икономическа квантитетност** (unimaking economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтиквантитетност** (unimaking economic subtiquantisubstantiality) и (β) *унисъзидателна икономическа обтиквантитетност** (unimaking economic obtiquantisubstantiality)]};

(2) *съзидателна икономическа действителност** (making economic substantiality) {в т.ч. (а) *съзидателна икономическа квалитетност** (making economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *съзидателна*

икономическа *субтиквалидействителност** (making economic subtiqualisubstantiality) и (β) *съзидателна икономическа обтиквалидействителност** (making economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *съзидателна икономическа квантидействителност** (making economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтиквантидействителност** (making economic subtiquantisubstantiality) и (β) *съзидателна икономическа обтиквантидействителност** (making economic obtiquantisubstantiality)]];];

(3) *изпълнителна икономическа действителност** (implementationary economic substantiality) {в т.ч. (а) *изпълнителна икономическа квалидействителност** (implementationary economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтиквалидействителност** (implementationary economic subtiqualisubstantiality) и (β) *изпълнителна икономическа обтиквалидействителност** (implementationary economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *изпълнителна икономическа квантидействителност** (implementationary economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтиквантидействителност** (implementationary economic subtiquantisubstantiality) и (β) *изпълнителна икономическа обтиквантидействителност** (implementationary economic obtiquantisubstantiality)]]];

(4) *творческа икономическа действителност** (creative economic substantiality) {в т.ч. (а) *творческа икономическа квалидействителност** (creative economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквалидействителност** (creative economic subtiqualisubstantiality) и (β) *творческа икономическа обтиквалидействителност** (creative economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *творческа икономическа квантидействителност** (creative economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквантидействителност** (creative economic subtiquantisubstantiality) и (β) *творческа икономическа обтиквантидействителност** (creative economic obtiquantisubstantiality)]]];

(5) *работна икономическа действителност** (working economic substantiality) {в т.ч. (а) *работна икономическа квалидействителност** (working economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквалидействителност** (working economic subtiqualisubstantiality) и (β) *работна икономическа обтиквалидействителност** (working economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *работна икономическа квантидействителност** (working economic quantisubstantiality) [към която се числят (α)

работна икономическа субтиквантидействителност* (working economic subtiquantisubstantiality) и (β) *работна икономическа обтиквантидействителност** (working economic obtiquantisubstantiality)]]];

(6) *сътворителна икономическа действителност** (performing economic substantiality) {в т.ч. (α) *сътворителна икономическа квалидействителност** (performing economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквалидействителност** (performing economic subtiqualisubstantiality) и (β) *сътворителна икономическа обтиквалидействителност** (performing economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *сътворителна икономическа квантидействителност** (performing economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквантидействителност** (performing economic subtiquantisubstantiality) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантидействителност** (performing economic obtiquantisubstantiality)]]];

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическата действителност са:

(1) *усвоявана икономическа действителност** (assimilated economic substantiality) {в т.ч. (α) *усвоявана икономическа квалидействителност** (assimilated economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквалидействителност** (assimilated economic subtiqualisubstantiality) и (β) *усвоявана икономическа обтиквалидействителност** (assimilated economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *усвоявана икономическа квантидействителност** (assimilated economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантидействителност** (assimilated economic subtiquantisubstantiality) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантидействителност** (assimilated economic obtiquantisubstantiality)]]];

(2) *създавана икономическа действителност** (gived economic substantiality) {в т.ч. (α) *създавана икономическа квалидействителност** (gived economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквалидействителност** (gived economic subtiqualisubstantiality) и (β) *създавана икономическа обтиквалидействителност** (gived economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *създавана икономическа квантидействителност** (gived economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантидействителност** (gived economic subtiquantisubstantiality) и (β) *създавана икономическа обтиквантидействителност** (gived economic obtiquantisubstantiality)]]];

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата действителност са:

(1) **сустатитна икономическа действителност*** (sustatitic economic substantiality) {в т.ч. (а) **сустатитна икономическа квалидействителност*** (sustatitic economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) **сустатитна икономическа субтиквалидействителност*** (sustatitic economic subtiqualisubstantiality) и (β) **сустатитна икономическа обтиквалидействителност*** (sustatitic economic obtiqualisubstantiality)] и (б) **сустатитна икономическа квантидействителност*** (sustatitic economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) **сустатитна икономическа субтикквантидействителност*** (sustatitic economic subtiquantisubstantiality) и (β) **сустатитна икономическа обтикквантидействителност*** (sustatitic economic obtiquantisubstantiality)]]};

(2) **субстатна икономическа действителност*** (substatum economic substantiality) {в т.ч. (а) **субстатна икономическа квалидействителност*** (substatum economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) **субстатна икономическа субтиквалидействителност*** (substatum economic subtiqualisubstantiality) и (β) **субстатна икономическа обтиквалидействителност*** (substatum economic obtiqualisubstantiality)] и (б) **субстатна икономическа квантидействителност*** (substatum economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) **субстатна икономическа субтикквантидействителност*** (substatum economic subtiquantisubstantiality) и (β) **субстатна икономическа обтикквантидействителност*** (substatum economic obtiquantisubstantiality)]]};

(3) **запасова икономическа действителност*** (stock economic substantiality) {в т.ч. (а) **запасова икономическа квалидействителност*** (stock economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) **запасова икономическа субтиквалидействителност*** (stock economic subtiqualisubstantiality) и (β) **запасова икономическа обтиквалидействителност*** (stock economic obtiqualisubstantiality)] и (б) **запасова икономическа квантидействителност*** (stock economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) **запасова икономическа субтикквантидействителност*** (stock economic subtiquantisubstantiality) и (β) **запасова икономическа обтикквантидействителност*** (stock economic obtiquantisubstantiality)]]};

(4) **сустатантна икономическа действителност*** (sustatantal economic substantiality) {в т.ч. (а) **сустатантна икономическа квалидействителност*** (sustatantal economic qualisubstantiality) [към която се числят (α) **сустатантна икономическа субтиквалидействителност*** (sustatantal economic subtiqual-

isubstantiality) и (β) *сустатантна икономическа обтиквалидействителност** (sustatantal economic obtiqualisubstantiality)] и (б) *сустатантна икономическа квантидействителност** (sustatantal economic quantisubstantiality) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтикквантидействителност** (sustatantal economic subtiquantisubstantiality) и (β) *сустатантна икономическа обтикквантидействителност** (sustatantal economic obtiquantisubstantiality)]]}.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа действителност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска действителност** (consumptionary substantiality), *стопанска действителност** (protoeconomic substantiality), *пазарно-икономическа действителност** (marketly-economic substantiality) и *финансово-пазарно-икономическа действителност** (financially-marketly-economic substantiality). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща действителност** (sustenance /sustaining/ substantiality) (за действителност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ (economic reality) (**ки**) – във:

икономическа възможност и икономическа действителност;
икономическа действителност;
обективизирана икономическа действителност;
обективирана икономическа действителност;
обектна икономическа действителност;
предметна икономическа действителност (същото като *икономическа действителност*);
системна икономическа действителност;
субективизирана икономическа действителност;
съждение на икономическата действителност (същото като *асерторическо икономическо съждение*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЛТА-ФУНКЦИЯ* (economic delta-function), **мигновен икономически импулс**, **делта-функция в икономиката**, **импулсна икономическа функция**, – *икономическа функция* по отношение на времето $\delta(t)$ от типа на функцията на П. Дирак, която описва икономически импулс с безкрайно малка продължителност и с безкрайно голяма амплитуда. Вид *отклоняващо въздействие върху динамичната икономическа система* и вид *типично нарушаващо икономическо въздействие*. Възприема се, че мигновеният ико-

номически импулс съществува само при нулев аргумент. Определеният интеграл на икономическата делта-функция при всякакви крайни граници, които включват и координатното начало, т.е. площта на мигновения икономически импулс, е винаги равен на единица:

$$\int_{-a}^{+a} \delta(t) dt = 1.$$

По определение за икономическата делта-функция е валидна релацията

$$\int_{t-\tau-a}^{t-\tau+a} \delta(t-\tau) f(t) dt = f(t), \quad \varepsilon > 0,$$

където τ е отместването във времето при лагово икономическо явление и ε е определен интервал във времето, като се предполага, че $f(t)$ е непрекъсната функция на времето в околността τ . При частен случай

$$\int_{-\varepsilon}^{+\varepsilon} \delta(t) f(t) dt = f(0).$$

Функциите, които притежават горните свойства, са *обобщени икономически функции*. С използването на икономическата делта-функция са свързани такива понятия, като **импулсна преходна икономическа функция*** (pulse /discontinuous/ transitional economic function), **икономическа спектрална плътност*** (spectral economic density), **хармонично колебание на икономическата система*** (harmonic oscillation of economic system). Вж. *фазов икономически преход*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕСТАБИЛИЗАЦИЯ /ДЕСТАБИЛИЗИРАНЕ/ (economic destabilization) – същото като *дестабилизация на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕТЕРМИНИРАНост (economic determinancy) – същото като *детерминираност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕФИНИРУЕМОСТ (economic definability) (**ки**) – във: *ингредиентна икономическа дефинируемост*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕФИНИЦИЯ (economic definition) – твърдение, което описва съществените и отличаващите признаци на *икономическия предмет* (в

т.ч. и *икономическо явление, икономически процес, икономически обект, икономическа система*) или на група от икономически предмети, или разкрива значението на съответстващия на това *икономически термин*. Обичайно в дефиницията се дава указание за най-близкия *икономически род*, към който принадлежи предмета, както и за видовото му отличие от останалите видове, съставлящи рода. Икономическата дефиниция не обхваща предмета всестранно и с изчерпваща пълнота. Но затова пък винаги, когато трябва да се характеризира същността на даден икономически предмет и да се установят неговите граници, се създава дефиниция. Според Фр. Енгелс за обикновена употреба краткото посочване на най-общите отличителни признаци в дефиницията е полезно и необходимо, тъй като от нея не се изисква да даде повече, отколкото тя е в състояние да даде.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕФОРМАЦИЯ (economic deformation) – вж. *икономическа хомотопия*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕФОРМИРУЕМОСТ (economic deformableness) – вж. *икономическа хомотопия*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА* (economic diagnostics), **диагностика на икономическата система**, – един от етапите (втория) на *прогнозирането на икономическата динамика*. При него се решават най-малко три задачи. **На първо място**, определя се дали субектът на *икономическото прогнозиране* въздействува върху обекта на прогнозирането. По този начин се уточняват мястото на субекта в процеса на прогнозирането, степента на обективност и субективност в прогнозната дейност, зависимостта на прогнозата от плана по линията на обратните регулиращи и управляващи връзки. **На второ място**, разработват се *актуални модели на икономическата система* (на прогнозирувания икономически обект). По този начин се дефинират параметрите на настоящото състояние и поведение на прогнозираната икономическа система. При съставянето на историческите и актуалните модели трябва да се постигне адекватност между техните форми с оглед да се осигури възможност за формална съпоставка помежду им и условия за анализиране на съществуващите тенденции. Освен това се взема предвид и необходимостта да се осигурят приемственост и съпоставка между *историческите модели на икономическата система*, актуалните модели и *футурологичните модели на икономическата система*, т.е. икономическата прогноза да бъде неразделна част, естествено продължение на миналото и настоящето. **На трето място**, при диагностич-

ната работа окончателно се определят възможните и необходими методи на прогнозиране в съответствие с икономическата специфика и конкретната природа на прогнозирувания обект. Разработват се методи и средства за оценяване на надеждността и проверяване на достоверността на предстоящата за съставяне икономическа прогноза.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИАЛОКАЦИЯ* (economic diallocation) – същото като *финансова размяна*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИВЕЛОКАЦИЯ* (economic divellocation) – същото като *нефинансов бизнес*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИВЕЛОКАЦИЯ (economic divellocation) (**ки**) – във:

икономическа дивелокация (същото като *нефинансов бизнес*);

пазарна икономическа дивелокация (същото като *реална икономическа размяна*);

производствена икономическа дивелокация (същото като *икономическо производство*);

субстанциална икономическа дивелокация (същото като *реална икономическа размяна*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИЗЮНКТИВНОСТ (economic disjunctivity) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа дизюнктивност.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИЗЮНКЦИЯ* (economic disjunction), **дизюнкция в икономиката, включваща икономическа дизюнкция, слаба икономическа дизюнкция**, – такава *икономическа съждителна функция c* , която е истинна тогава, когато е истинно икономическото съждение *a* или е истинно икономическото съждение *b* , т.е. “ *a или b* ”. Икономическата дизюнкция се означава с израза $a \vee b$, т.е. $c \equiv (a \vee b)$. Икономическата съждителна функция *c* е ново, по-сложно *икономическа съждение* (economic sentence /proposition/), образувано от дизюнкцията между икономическите съждения *a* и *b* . На икономическата дизюнкция съответствува *обединяването на икономически системи*. Вж. *дизюнкция* и *дизюнктивна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИЗЮНКЦИЯ (economic disjunction) (**ки**) – във:

включваща икономическа дизюнкция (същото като *икономическа дизюнкция*);

изключваща икономическа дизюнкция (същото като *икономическа алтернатива*);

икономическа дизюнкция;

отрицание на икономическата дизюнкция (същото като *алтернативно икономическо отрицание*);

слаба икономическа дизюнкция (същото като *икономическа дизюнкция*);

строга икономическа дизюнкция (същото като *икономическа алтернатива*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИЛЕМА (economic dilemma) – *икономическо съждение*, при което на *икономическия предмет* (в т.ч. и *икономическо явление*, *икономически процес*, *икономически обект*, *икономическа система*) се приписват два противоречащи си *икономически признака*, изключващи възможността от наличието на трети. Често срещана грешка при решаването на икономическата дилема е определянето на единия от двата признака като действително принадлежащ на икономическия предмет, преди още да се установи отсъствието на какъвто и да е трети признак. Последното е необходимо условие за правилното решаване на дилемата.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИЛОКАЦИЯ* (economic dillocation) – същото като *икономически бизнес*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИЛОКАЦИЯ (economic dillocation) (**ки**) – във:

икономическа дилокация (същото като *икономически бизнес*);

непроизводствена икономическа дилокация (същото като *икономическа размяна*);

нестокова икономическа дилокация (същото като *нестоков икономически бизнес*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИНАМИКА (economic dynamics), **динамика на икономическата система**, – движение на *динамичната икономическа система* (разбрана като *астатично-ситуирана икономическа система*), която се намира под въздействието на приложени към нея вътрешни и външни сили, предизвикващи това движение или които го променят (т.е. които действуват ускоряващо върху него); може да се разбира още и като наука за изучаване на движението на икономическата система при посочените условия, която е раздел на теорията на икономическите системи. Понятието се обобщава и за множество от динамични икономически системи. Същото като *икономическо движе-*

ние. В икономическата динамика се въвеждат математически модели на действителни динамични икономически системи, което дава възможност сложните задачи за *икономическото равновесие* при тях да се сведат до по-прости. Такива модели (както и при *икономическата статика*) са *икономическата точка и системата от икономически точки** (economic points system). В съответствие с това се обособяват *динамика на икономическата точка** (dynamics of the economic point) и *динамика на системата от икономически точки** (dynamics of the economic points system). Икономическата точка е такава *икономическа система*, пространствената конфигурация на която (вж. *икономическа конфигурация*) може да се пренебрегне при изучаване на нейното движение (на икономическото движение), но която е носител на крайно количество (крайна маса) *икономическо богатство*. Динамиката на системата от икономически точки изучава движението на динамични икономически системи, които се намират във взаимовръзка помежду си. Икономическата динамика решава две основни задачи: определяне на *икономическите въздействия*, които предизвикват дадено движение на икономическата точка или на системата от икономически точки, и определяне на движението на икономическата точка или на системата от икономически точки, което е предизвикано от дадени икономически въздействия. В зависимост от независимата реална променлива, по отношение на която е ситуирана икономическата система, могат да се разграничат *времева икономическа динамика** (temporal economic dynamics), *невремева икономическа динамика** (non-temporal economic dynamics) и *комбинирана икономическа динамика** (combined economic dynamics).

Икономическата динамика е изменение и развитие на *състоянието на икономическата система* или на нейни *икономически подсистеми*, *икономически елементи* и *икономически връзки* при определени исторически условия, обусловено от действието на обективните *икономически закони*. Разграничават се *дискретна икономическа динамика** (discrete economic dynamics) и *непрекъсната икономическа динамика** (continuous economic dynamics). Икономическата динамика се отнася до изменението и развитието на производителните сили (респ. на производствените фактори) и на икономическите отношения в техните количествени и качествени аспекти и измерения, както и на обусловеното от това изменение на обема на продукта, на стойността и на полезността, изобщо – на всички *икономически ингридиенти*. Подразделя се на *макроикономическа динамика*, която обхваща процесите в общественото производство на макроикономическо равнище и се изучава с помощта на *макроикономическите динамични модели* (*моделите на макроикономическата динамика*) и

микроикономическа динамика, която обхваща процесите в общественото производство на микроикономическо равнище и се изучава с помощта на *микроикономическите динамични модели* (на *моделите на микроикономическата динамика*). В своята общност те образуват *динамичните икономически модели* (т.е. *моделите на икономическата динамика*). Икономическата динамика намира външен израз основно в *икономическия растеж*, който се подразделя на *макроикономически растеж* (изучаван с помощта на *моделите на макроикономическия растеж*, които са вид макроикономически динамични модели) и *микроикономически растеж* (изучаван с помощта на *моделите на микроикономическия растеж*, които са вид микроикономически динамични модели). В своята общност тези модели представляват *моделите на икономическия растеж*, които са вид динамични икономически модели.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИНАМИКА (economic dynamics) (**ки**) – във:

дискретна икономическа динамика;
експоненциално прогнозиране на икономическата динамика;
икономическа динамика;
линейно прогнозиране на икономическата динамика;
логистично прогнозиране на икономическата динамика;
макроскопична икономическа динамика;
макроскопична ценностна икономическа динамика;
микрокопична икономическа динамика;
микрокопична ценностна икономическа динамика;
модел на икономическата динамика;
моделиране на икономическата динамика;
нарастващо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика;
непрекъсната икономическа динамика;
параболично прогнозиране на икономическата динамика;
поведенческа икономическа динамика;
понижаващо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика;
прогнозиране на икономическата динамика (същото като икономическо прогнозиране);
прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по експоненциална крива (същото като експоненциално прогнозиране на икономическата динамика);

прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по логистична крива (същото като логистично прогнозиране на икономическата динамика);

прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по нарастваща хипербола същото като нарастващо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика;

прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по парабола (същото като параболично прогнозиране на икономическата динамика);

прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по понижаваща хипербола (същото като понижаващо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика);

прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по права линия (същото като линейно прогнозиране на икономическата динамика);

прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по хипербола (същото като хиперболично прогнозиране на икономическата динамика);

прогнозиране на икономическата динамика на множество фактори;

прогнозиране на икономическата динамика чрез коефициенти на множествена корелация;

прогнозиране на икономическата динамика чрез хирерравнини пълна икономическа динамика;

системна икономическа динамика;

структурна икономическа динамика;

хиперболично прогнозиране на икономическата динамика;

ценностна икономическа динамика.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИНАМИЧНОСТ (economic dynamicality) – същото като *динамичност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИПИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic deepingredientality) (същото като *икономическа дълбочинна ингредиентност* и съкратено от *ингредиентна икономическа дълбочина и икономическа ингредиентност* (*) – вторичен *ингредиентен икономически критерий*, който е *логическо произведение (конюнкция)* от първичните критерии *ингредиентна икономическа дълбочина* и *икономическа ингредиентност* и по този начин разграничава съвместно (1) икономическите предмети според мястото, което заемат във взаимоотношението между вътрешната и външната страна на икоико-

номиката и на нейните разновидности (което е *разположение в дълбочина*) и (2) съставните части на *икономическия компонент*.

Първичното прилагане на *икономическата дупингредиентност* към понятието за *икономически дупингпредмет** (economic deepingthing) (съкратено от *дълбочинен ингредиентен икономически предмет – deepness ingrediential economic thing*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа дупингредиентност** (primary economic deepingredientality), която е комбинация от *първичната ингредиентна икономическа дълбочина** (primary ingrediential economic deepness) и *първичната икономическа ингредиентност** (primary economic ingredientality)]. От своя страна **органическото прилагане** на *икономическата дупингредиентност* към понятието за *дупингикономика** (deepingeconomy) (съкратено от *дълбочинна ингредиентна икономика – deepness ingrediential economy*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа дупингредиентност** (organic economic deepingredientality), която е комбинация от *органическата ингредиентна икономическа дълбочина** (organic ingrediential economic deepness) и *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия дипингпредмет според първичната икономическа дипингредиентност

Първична икономическа ингредиентност (икономически дипингпредмет)		Първична ингредиентна икономическа дълбочина			
		Икономически дип-предмет	Икономически инс-предмет	Икономически специ-предмет	Икономически аутс-предмет
Първична икономическа ингредиентност	Икономически компонент	Икономически дип-компонент	Икономически инс-компонент	Икономически специ-компонент	Икономически аутс-компонент
	Икономически ингредиент	Икономически дип-ингредиент	Икономически инс-ингредиент	Икономически специ-ингредиент	Икономически аутс-ингредиент
	Икономически вход	Икономически дип-вход	Икономически инс-вход	Икономически специ-вход	Икономически аутс-вход
	Икономически изход	Икономически дип-изход	Икономически инс-изход	Икономически специ-изход	Икономически аутс-изход
	Икономически оператор	Икономически дип-оператор	Икономически инс-оператор	Икономически специ-оператор	Икономически аутс-оператор

Табл. 2. Разновидности на дипинг икономиката според органическата икономическа дипингредиентност

Органическа икономическа ингредиентност (дипинг-икономика)		Органическа ингредиентна икономическа дълбочина			
		Дип-икономика	Инс-икономика	Специ-икономика	Аутс-икономика
Органическа икономическа ингредиентност	Компонентна икономика	Компонентна дип-икономика (дип-компо-икономика)	Компонентна инс-икономика (инс-компо-икономика)	Компонентна специ-икономика (специ-компо-икономика)	Компонентна аутс-икономика (аутс-компо-икономика)
	Ингредиентна икономика	Ингредиентна дип-икономика (дип-инг-икономика)	Ингредиентна инс-икономика (инс-инг-икономика)	Ингредиентна специ-икономика (специ-инг-икономика)	Ингредиентна аутс-икономика (аутс-инг-икономика)
	Входна икономика	Входна дип-икономика (дип-инпут-икономика)	Входна инс-икономика (инс-инпут-икономика)	Входна специ-икономика (специ-инпут-икономика)	Входна аутс-икономика (аутс-инпут-икономика)
	Изходна икономика	Изходна дип-икономика (дип-оутпут-икономика)	Изходна инс-икономика (инс-оутпут-икономика)	Изходна специ-икономика (специ-оутпут-икономика)	Изходна аутс-икономика (аутс-оутпут-икономика)

	Операторна икономика	Операторна дип-икономика (дип-транс-икономика)	Операторна инс-икономика (инс-транс-икономика)	Операторна специ-икономика (специ-транс-икономика)	Операторна аутс-икономика (аутс-транс-икономика)
--	-----------------------------	--	--	--	--

ИКОНОМИЧЕСКА ДИПРИОРИТЕТНОСТ (economic deeppriority) (**ки**) –
ВЪВ:

ингредиентна икономическа дипприоритетност.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИПРАЗРЕШИТЕЛНОСТ (economic deepresolventness)
(**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа дипразрешителност.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИПЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic deepsensitivity)
(**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа дипчувствителност.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСИПАТИВНОСТ* (economic dissipativity) – такова състояние на *икономическата система*, при което от всяко начално състояние (или от някаква ограничена *икономическа област*) системата се стреми към някаква *икономическа околност* на координатното начало на *фазовото икономическо пространство*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСКРЕТИЗАЦИЯ (economic dicretization), **дискретизация в икономическата система**, – преобразуване в дискретна функция на *непрекъсната икономическа функция* (на функция, изразяваща зависимост в определена *икономическа система*). Тя се използва в *системите на икономическо управление* с цифрово (дискретно) обработване на информацията, но в които *икономическата информация* постъпва под формата на непрекъснати сигнали (или на сигнали, които могат да бъдат приведени към такива). На практика дискретизацията се извършва чрез квантуване на сигнали, които са носители на *икономическата информация*. Вж. *квантуване в икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСКРЕТНОСТ* (economic discretion) – същото като *дискретност на икономическата система* (вж. и *дискретна динамична икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСКРЕТНОСТ (economic discretion) (**ки**) – във:

икономическа дискретност (същото като *дискретност на икономическата система*; вж. и *дискретна динамична икономическа система*);

интервал на икономическата дискретност (вж. *решетъчна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПЕРСИЯ (economic variance) – *икономическа величина* $D(X)$, която характеризира разсейването (е мярка на разсейването) на една *случайна икономическа величина* X около нейното *математическо икономическо очакване* E ; определя степента на отклоненията на стойностите на единичните случаи (значенията на случайната величина) по отношение на средната им стойност. Изчислява се по формулата

$$\begin{aligned} D(X) &= \sigma_x^2 = E[x - E(x)]^2 = \\ &= E(x - \bar{x})^2 = \overline{x^2} - \bar{x}^2, \end{aligned}$$

където:

x са наблюдаваните значения на случайната икономическа величина X ;

n – броят на елементите на пълния статистически ред (значенията на случайната икономическа величина);

$\bar{x}$ – средното значение [математическото очакване $E(x)$] на наблюдаваната случайната икономическа величина X , което се определя по формулата

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i.$$

От своя страна величината $\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$ (т.е. квадратният корен на икономи-

ческата дисперсия) е *икономическото стандартно отклонение* (или *стандартното отклонение в икономиката*), наричано още *средноквадратично отклонение в икономиката* и означаващо още с S_x . То също е мярка, която характеризира разсейването на случайните значения x на случайната икономическа величина X около нейното средно (математически очаквано) значение $E(x)$. Отношението $\sigma_x : \bar{x}$ между стандартното отклонение и средното значение (мате-

матическото очакване) на случайната икономическа величина е *коэффициентът на икономическа вариация*. Той характеризира степента на вариране на случайната икономическа величина, измерена относително (която се пада на единица средно значение на величината), и дава възможност да се съпостави варирането на две случайни икономически величини, без това да се влияе от използваните мерни единици и мащаби за определяне на дисперсията.

Икономическата дисперсия се отличава със следните основни свойства:

(1) дисперсията на постоянна *икономическа величина* a е равна на нула, т.е. $D(a) = 0$ [тук $p(a) = 1$, където $p(a)$ е вероятността да се осъществи икономическото събитие a];

(2) дисперсията не се променя, ако към случайната икономическа величина се прибави постоянна величина a , т.е. $D(x + a) = D(x)$;

(3) при умножаване на случайната икономическа величина с постоянен множител a дисперсията се умножава с a^2 , т.е. $D(ax) = a^2 D(x)$;

(4) дисперсията на сумата на две независими случайни икономически величини x и y е равна на сумата на техните дисперсии: т.е. $D(x) + D(y) = D(x + y)$;

(5) за дисперсията на случайната икономическа величина x е валидна зависимостта $D(x) = E(x^2) - [E(x)]^2$;

(6) ако случайните икономически величини $x_1, x_2, \dots, x_n$ са независими по двойки, тогава

$$D\left(\sum_{i=1}^n c_i x_i\right) = \sum_{i=1}^n c_i^2 D(x_i);$$

ако случайните икономически величини $x_1, x_2, \dots, x_n$ не са независими по двойки, тогава

$$D\sum_{i=1}^n c_i x_i = D\left(\sum_{i,j=1}^n c_i c_j \operatorname{cov}(x_i x_j)\right) = \sum_{i=1}^n c_i^2 D(x_i) + 2\sum_{i<j} c_i c_j \operatorname{cov}(x_i x_j);$$

(7) ако случайните икономически величини x и y са независими (вж. *независима случайна икономическа величина*), тогава

$$D(\xi\eta) = D(\xi)D(\eta) + D(\xi)[E(\eta)]^2 + D(\eta)[E(\xi)]^2.$$

Ако X е *дискретна случайна икономическа величина*, която приема значенията x_i с вероятности p_i ($i = 1, 2, \dots, n$), където n е броят на значенията на X , тогава икономическата дисперсия $D(X)$ се определя чрез формулата

$$D(X) = \sigma_x^2 = \sum_{i=1}^n p_i x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n p_i x_i \right)^2.$$

Ако X е непрекъснатата случайна икономическа величина, която притежава плътност на разпределението на икономическите вероятности $p(x)$, тогава икономическата дисперсия се определя чрез формулата

$$D(X) = \sigma_x^2 = \int_{x=-\infty}^{\infty} p(x) x^2 dx - \left(\int_{x=-\infty}^{\infty} p(x) dx \right)^2.$$

При наличие на негрупирани данни от една генерална статистическа съвкупност дисперсията на случайната икономическа величина се изчислява чрез формулата

$$D(X) = \sigma_x^2 = \frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2}{N},$$

а при групирани данни – чрез формулата

$$D(X) = \sigma_x^2 = \frac{\sum_{j=1}^k (x_j - \bar{x})^2 f_j}{\sum_{j=1}^k f_j},$$

където N е броят на единиците в генералната съвкупност, k – броят на разредите в групирането на генералната съвкупност, f_j – честотата на j -тия разред ($j = 1, 2, \dots, k$).

Могат да бъдат разграничени *теоретична икономическа дисперсия* – това е дисперсията на случайната икономическа величина, изчислена за пълния обхват на нейното вероятностно разпределение (при дискретния случай се обхваща изцяло генералната съвкупност от случаи на проявление, а при непрекъснатия случай – цялата област на *функцията на плътността на разпределението на икономическите вероятности*), и *извадкова икономическа дисперсия* (или още *емпирична икономическа дисперсия*) – това е дисперсията на случайната икономическа величина, изчислена за част от обхвата на нейното разпределение (върху извадка от генералната съвкупност). С увеличаване на числото на наблюденията (с увеличаване на ширината на извадката) извадковата дисперсия асимптотично се приближава към теоретичната – свойство, което се

нарича **състоятелност на оценката на икономическата дисперсия** (rating /evaluation/ acceptability of the economic variance). Затова на практика, за да се определи икономическа дисперсия чрез реда от независими резултати от измерване на случайната величина $x_1, x_2, \dots, x_n$, където n е броят на измерванията, се предполага че $D(X) \approx s^2$, където при негрупирани данни

$$s^2 = \frac{\sum_{j=1}^n (x_j - \bar{x})^2}{n-1} = \frac{\sum_{j=1}^n \left(x_j - \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n x_j \right)^2}{n-1},$$

а при групирани данни –

$$s^2 = \frac{\sum_{j=1}^k (x_j - \bar{x})^2 f_j}{n-1} = \frac{\sum_{j=1}^k \left(x_j - \frac{1}{n} \sum_{j=1}^k x_j \right)^2 f_j}{n-1}.$$

Именно s^2 е състоятелността на оценката на икономическата дисперсия и затова ако $n \rightarrow \infty$, то по степен на вероятност $s^2 \rightarrow D(X)$. Освен това при $n > 1$ изразът $\sqrt{n} [s^2 - D(X)]$ има *разпределение на икономическите вероятности*, което е близко до нормалното, с нулево средно значение и с дисперсия, равна на $\mu_4 - [D(X)]^2$, където $\mu_4 = E[X - E(X)]$. Този подход прави възможно да се построят *интервали на доверителност* в икономиката.

Според вида на разпределението на вероятностите могат да бъдат разграничени няколко разновидности на икономическата дисперсия [предполагаме, че при дискретно разпределение $p_k = p(X, X = k)$]. Такива са:

(1) *дисперсия при биномиално разпределение в икономиката*

$$p_k = C_n^k p^k (1-p)^{n-k}, \quad k=1, 2, \dots, n,$$

която се определя с формулата $D(X) = np(1-p)$;

(2) *дисперсия при хипергеометрично разпределение в икономиката*

$$p_k = C_L^k C_{N-L}^{n-k} C_N^n, \quad k \leq \min(n, L), \quad n \leq N,$$

която се определя с формулата

$$D(X) = (N-n)(N-1)^{-1} np(1-p), \quad NP = L;$$

(3) *дисперсия при разпределение на С. Паусон в икономиката*

$$p_k = \frac{a^h}{k!} e^{-a},$$

която се определя с формулата $D(X) = a$ (тя показва, че дисперсията при разпределението на С. Паусон е равна на неговото средно значение);

(4) *дисперсия при разпределение на К. Гаус в икономиката*

$$p_k = \left(2\pi\sigma^2\right)^{-\frac{1}{2}} \cdot e^{-\frac{(x-a)^2}{2\sigma^2}},$$

която се определя с формулата $D(X) = \sigma^2$;

(5) *дисперсия при равномерно разпределение в икономиката в интервала $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$*

$$p_k = \frac{1}{a} \left(|x| < \frac{a}{2} \right),$$

която се определя с формулата $D(X) = a^2/12$;

(6) *дисперсия при експоненциално разпределение в икономиката*

$$p_k = a e^{-ax}, \quad x \geq 0,$$

която се определя с формулата $D(X) = 2/a^2$;

(7) *дисперсия при гама-разпределение в икономиката*

$$p_k = \frac{x^{\mu-1} e^{-x}}{\Gamma(\mu)},$$

която се определя с формулата $D(X) = \mu = E(X)$;

(8) *дисперсия при разпределение на Стюдънт в икономиката, която се определя с формулата*

$$D(X) = \frac{n}{n-2},$$

където n е броят на степените на свобода.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПЕРСИЯ (economic variance) (**ки**) – във:

емпирична икономическа дисперсия (същото като извадкова икономическа дисперсия);

извадкова икономическа дисперсия;

състоятелност на оценката на икономическата дисперсия (вж. *извадкова икономическа дисперсия*);

икономическа дисперсия;

теоретична икономическа дисперсия;

формула за разлагане на икономическата дисперсия.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОЗИТИВНОСТ* (economic dispositivity) – също като *същностно-стратификационна икономическа чувствителност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОЗИТИВНОСТ (economic dispositivity) (**ки**) – ВЪВ:

абсорбционна икономическа диспозитивност (същото като *същностно-стратифицирана икономическа абсорбционност*);

икономическа диспозитивност (същото като *същностно-стратификационна икономическа чувствителност*);

креативна икономическа диспозитивност (същото като *същностно-стратификационна икономическа креативност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОСУБСТАНЦИЯ* (economic disposubstance) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОСУБСТАНЦИЯ (economic disposubstance) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа диспосубстанция (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа диспосубстанция (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОСУПЕРСТАНТА* (economic disposuperstant) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОСУПЕРСТАНТА (economic disposuperstant) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа диспосуперстанта (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа диспосуперстанта (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОФОРМА* (economic dispoform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИСПОФОРМА (economic dispoform) (**ки**) – във:

икономическа диспоформа (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа диспоформа (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИФЕРЕНЦИРАНОСТ (economic differentiateness) – вж. *икономическа принадлежност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИФИКАСНОСТ* (economic diffectuality /difficacy/) – същото като *икономическа ефективност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИФУЗИЯ* (economic diffusion), **дифузия в икономиката**, **дифузионен икономически процес**, – проникване (преминаване) на елементите на една *икономическа система*, които имат дадена качествена определеност (специфика), в друга икономическа система, чиито елементи са с друга качествена определеност (с друга специфика). Пример за икономическа дифузия е монополистичната конкуренция, при която в перфектната среда на системата на свършената конкуренция навлизат елементи от системата на монополистична конкуренция, като се извършва разширяваща се продуктова диференциация в досегашни свършени фирми. По такъв начин се появява система на смесена пазарна среда, която съдържа елементи както на свършената, така и на монополистична (разновидност на несвършена) конкуренция.

Икономическата дифузия е **дифузионен процес** (diffusion proess), осъществяващ се при функционирането на *динамична икономическа система*; тя е непрекъснат *марковски икономически процес*, състоящ се от непрекъснато множество от *икономически състояния*, и с преходна плътност на разпределението на *икономическите вероятности* $p(s, x, t, y)$ [последното като **плътност на вероятностите на икономическия преход** (вж. *преходни икономически вероятности* и *марковска икономическа верига*)], където t е началният момент във времето, s – крайният момент, x и y – състоянията на дифузионния икономически процес, съответно в моментите s и t . Пример за дифузионен икономически процес е проникването в пазарната среда на различни технологични нововъведения, което наподобява на брауново движение. Преходната плътност $p(s, x, t, y)$ удовлетворява следното условие: съществуват такива **коэффициенти**

на икономическото пренасяне* (economic drive coefficients) $a_i(t, x)$, образувачи вектор на икономическото пренасяне* (economic drive vector) $a(t, x)$, и такива коефициенти на икономическата дифузия* (economic diffusion coefficients) $b_{ij}(t, x) = \sigma^2_{ij}(t, x)$, образувачи матрица на икономическата дифузия* (economic diffusion matrix) $b(t, x) = \sigma^2(t, x)$, щото за всяко $\varepsilon > 0$

$$\int_{|y-x|>\varepsilon} p(t, x, t + \Delta t, y) dy = o(\Delta t),$$

$$\int_{|y-x|\leq\varepsilon} (y-x)p(t, x, t + \Delta t, y) dy = a(t, x) + o(\Delta t),$$

$$\int_{|y-x|\leq\varepsilon} (y-x)^2 p(t, x, t + \Delta t, y) dy = \sigma^2(t, x) + o(\Delta t),$$

като се смята, че пределните съотношения се изпълняват равномерно по t във всеки краен интервал $t_0 \leq t \leq t_1$ и по x , $(-\infty < x < \infty)$.

Когато преходната икономическа плътност $p(s, x, t, y)$ е непрекъснатата по s и по x , като заедно с това са непрекъснати и нейните производни

$$\frac{\partial}{\partial x} p(s, x, t, y) \text{ и } \frac{\partial^2}{\partial x^2} p(s, x, t, y),$$

тогава тя е фундаментално решение на диференциалното обратно уравнение на А. Н. Колмогоров

$$\frac{\partial}{\partial s} p(s, x, t, y) = -a(s, x) \frac{\partial}{\partial x} p(s, x, t, y) - \frac{1}{2} \sigma^2(s, x) \frac{\partial^2}{\partial x^2} p(s, x, t, y).$$

При однородни зависимости коефициентите на икономическото пренасяне $a(t, x) = a(x)$ и на икономическата дифузия $\sigma^2(t, x) = \sigma^2(x)$ не зависят от времето t и тогава обратното уравнение на А. Н. Колмогоров за съответната икономическа плътност $p(s, x, t, y) = p(t-s, x, y)$ се трансформира в

$$\frac{\partial}{\partial t} p(t, x, y) = a(x) \frac{\partial}{\partial x} p(t, x, y) + \frac{1}{2} \sigma^2(x) \frac{\partial^2}{\partial x^2} p(t, x, y).$$

Когато преходната икономическа плътност $p(x, s, t, y)$ притежава такава непрекъснатост по t и по y производна $\frac{\partial}{\partial t} p(s, x, t, y)$, при която функциите

$$\frac{\partial}{\partial y}[a(t, y)p(s, x, t, y)] \text{ и } \frac{\partial^2}{\partial y^2}[a^2(t, y)p(s, x, t, y)]$$

са непрекъснати по y , тогава посочената плътност е фундаментално решение на диференциалното правото уравнение на А. Н. Колмогоров

$$\frac{\partial}{\partial t} p(s, x, t, y) = -\frac{\partial}{\partial y}[a(t, y)p(s, x, t, y)] + \frac{1}{2} \frac{\partial^2}{\partial y^2}[\sigma^2(t, y)p(s, x, t, y)].$$

Правото и обратното диференциални уравнения на А. Н. Колмогоров са основният аналитичен инструментариум, с който могат да се изучават дифузионните икономически процеси. Към анализа на дифузионния икономически процес обаче може да бъде приложен и напълно вероятностен подход, при който *случайният икономически процес* $X(t)$ се представя като решение на **стохастично диференциално уравнение на К. Айто** (Ito's stochastic differential equation) от вида

$$dX(t) = a(t, X(t))dt + \sigma(t, X(t))dY(t),$$

$$X(t) = X(t_0) + \int_{t_0}^t a(s, X(s))ds + \int_{t_0}^t \sigma(s, X(s))dY(s),$$

където $Y(t)$ е стандартният дифузионен икономически процес. При такъв подход може да се смята, че *икономическият процес* $X(t)$ е свързан с някакъв дифузионен икономически процес $Y(t)$ по такъв начин, щото при условието $X(t) = x$ през последващото време Δt за прираста $\Delta X(t) = X(t + \Delta t) - X(t)$ е валидно

$$\Delta X(t) \approx a(t, x)\Delta t + \sigma(t, x)\Delta Y(t).$$

В случай че това асимптотично съотношение се разбира в смисъл, че

$$E\left\{\begin{array}{l} \Delta X(t) - (a(t, x)\Delta t + \\ + \sigma(t, x)\Delta Y(t)) \mid X(t) = x \end{array}\right\} = o(\Delta t),$$

$$E\left\{\begin{array}{l} \Delta X(t) - (a(t, x)\Delta t + \\ + \sigma(t, x)\Delta Y(t))^2 \mid X(t) = x \end{array}\right\} = o(\Delta t),$$

където $o(\Delta t)$ е величината от същия тип, използвана при формулирането по-горе на основното определение на дифузионния икономически процес, тогава

процесът $X(t)$ е дифузионен и в смисъла на това определение. Вж. *многомерен дифузионен икономически процес*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИФУЗИЯ (economic diffusion) (**ки**) – във:

икономическа дифузия;

коэффициент на икономическата дифузия (вж. *икономическа дифузия*);

матрица на икономическата дифузия (вж. *икономическа дифузия*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДИХОТОМИЯ (economic dichotomy) (в макр.) – подход на класическата (и на неокласическата) школа (вж. *класическа икономическа теория*), както и на *класическата количествена теория за парите (в макр.)*, според който (подход) реалният и паричният сектор на *икономиката* (вж. *реална икономика и парична икономика*) са независими един от друг. Стои в основата на класическото общо пазарно равновесие (вж. *класически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие*). Икономическата дихотомия включва два момента. **Първо**, изменението на *масата на парите (в макр.)* в обръщение променя в една и съща пропорция *цените* на всички стоки, а значи в същата пропорция променя и тяхното средно *абсолютно равнище на цените (в макр.)* [*дефлатора (в макр.)*], и не оказва влияние върху техните относителни цени; това показва, че независимо от продуктовопазарното равновесие автоматично се поддържа равновесие между съвкупното търсене и съвкупното предлагане на парите, като при нарастване на общата парична маса съответно на това нараства средното абсолютно равнище на цените и се индуцира определен инфлационен темп. **Второ**, промените в относителните цени на отделните стоки не могат да бъдат обусловени от парични причини и не влияят върху средното абсолютно равнище на цените и върху количеството на парите в обръщение [*върху паричната маса (в макр.)*], те взаимно се компенсират в наредностопански мащаб и по този начин равновесието на пазара благодарение на конкурентния механизъм автоматично се самоподдържа и самовъзстановява; това показва, че равновесието на отделните продуктови пазари и на продуктивния пазар в неговата цялост автоматично се осигурява чрез взаимни колебания в относителните цени на продуктите, без това да засяга паричният пазар, като средното абсолютно равнище на цените остава постоянно. Продуктивният и паричният пазар остават независими един от друг.

ИКОНОМИЧЕСКА ДИХОТОМИЯ (economic dichotomy) (**ки**) – във:

експоненциална икономическа дихотомия (вж. *дихотомия на икономическата система*);

икономическа дихотомия;

обикновена икономическа дихотомия (вж. *дихотомия на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДОКАЗАТЕЛНОСТ (economic demonstrativeness) – непрекъсната убедителност, логическа принудителност на разсъжденията в областта на икономическите изследвания; обосноваване на *икономическата теза* с аргументи; най-важно свойство на правилното *икономическо умозаключение*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДОПУСТИМОСТ (economic tolerance) (**ки**) – във:

функция на икономическата допустимост (вж. *задача за намиране на удовлетворително икономическо решение*).

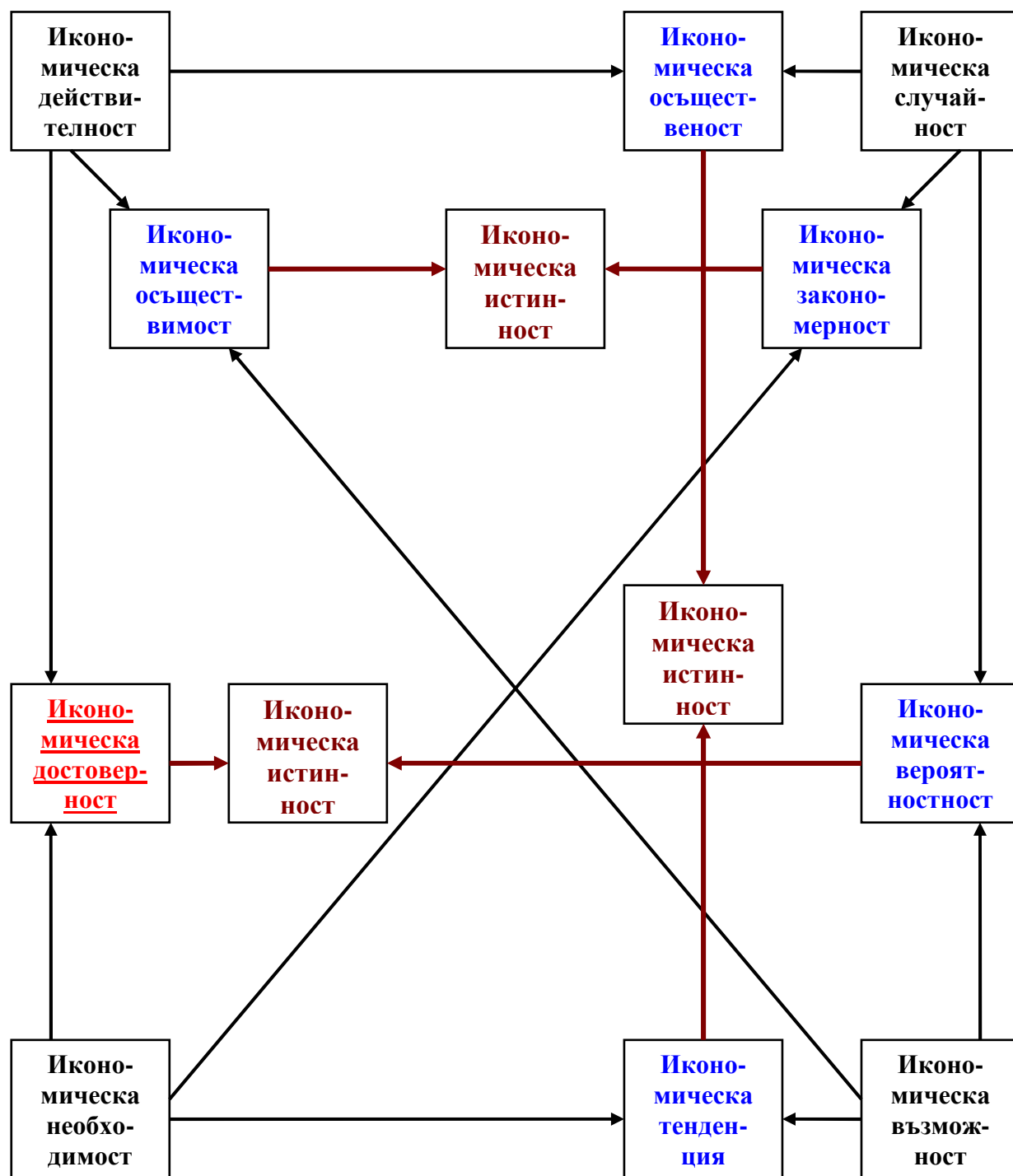
ИКОНОМИЧЕСКА ДОСТИЖИМОСТ (economic attainability) (**ки**) – във:

външна икономическа достижимост (вж. *икономическа възможност; икономическа случайност; икономически посибитит; икономически стохастит*);

вътрешна икономическа достижимост (вж. *икономическа възможност; икономическа случайност; икономически посибитит; икономически стохастит*);

множество на икономическата достижимост (вж. *задача за икономическото преследване*).

ИКОНОМИЧЕСКА ДОСТОВЕРНОСТ (economic trustworthiness) (*) – *икономическа необходимост* и *икономическа действителност*, взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономическа необходимост и икономическа действителност); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че даден *икономически предмет* със сигурност се осъществява в *икономическата реалност*. **Икономическата сигурност** (economic reliability) (като основа на достоверността на икономическия предмет) произтича от икономическата необходимост и се потвърждава от икономическата действителност. Икономическата достоверност е една от вътрешните характеристики, които изграждат *икономическата истинност* [в качеството ѝ на **достижима икономическа истинност*** (attainable economic veracity)], последната установяваща **достижимата адекватност*** (attainable adequacy) на икономическия предмет с икономическата действителност (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа достоверност и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Икономическата достоверност е *вътрешна достижима автентичност** (internal attainable genuineness) (вътрешно-присъща достижима автентичност) [или още **вътрешна достижима икономическа автентичност*** (internal attainable economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на икономическа-

та истинност, докато икономическата вероятностност е **външна достижима автентичност*** (external attainable genuineness) (външно-присъща достижима автентичност) [или още **външна достижима икономическа автентичност*** (external attainable economic genuineness), която е вид външна страна] на икономическата истинност и е **начин на обосноваване на икономическата достоверност** [накратко – **начин на икономическо обосноваване*** (economic grounding mode)], където **икономическата истинност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа достоверност и икономическа вероятностност. Икономическата достоверност е достоверност на икономическия предмет (и достоверност на вероятностността на икономическия предмет). Икономическата достоверност и икономическата вероятностност са категории на **достижимата автентичност на икономическия предмет*** (attainable genuineness of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическата достоверност **се сменя** в икономическата вероятностност: икономическата вероятностност е икономическата достоверност в смет вид. Икономическата вероятностност е скрита в икономическата достоверност, а икономическата достоверност [която е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата вероятностност [която е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на **икономическата достоверност** са (1) **икономическата квалитодостоверност*** (economic qualitrustworthiness) и (2) **икономическата квантидостоверност*** (economic quantitrustworthiness). Според *общностния икономически статут* нейни разновидности са (1) **икономическата субтидостоверност*** (economic subitrustworthiness) [в т.ч. **икономическата субтиквалитодостоверност*** (economic subtiquitrustworthiness) и **икономическата субтикквантидостоверност*** (economic subtiqquantitrustworthiness)] и (2) **икономическата обтидостоверност*** (economic obtitrustworthiness) [в т.ч. **икономическата обтиквалитодостоверност*** (economic obtiquitrustworthiness) и **икономическата обтикквантидостоверност*** (economic obtiqquantitrustworthiness)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата достоверност са:

(1) **трансцендентална икономическа достоверност*** (transcendental economic trustworthiness) {в т.ч. (а) **трансцендентална икономическа квалитодостоверност*** (transcendental economic qualitrustworthiness) [към която се чис-

ЛЯТ (α) *трансцентитална икономическа субтиквалидостоверност** (transcentital economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквалидостоверност** (transcentital economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *трансцентитална икономическа квантидостоверност** (transcentital economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикквантидостоверност** (transcentital economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *трансцентитална икономическа обтикквантидостоверност** (transcentital economic obtiquantitrustworthiness)]];

(2) *инцентитална икономическа достоверност** (incentital economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалидостоверност** (incentital economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквалидостоверност** (incentital economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *инцентитална икономическа обтиквалидостоверност** (incentital economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *инцентитална икономическа квантидостоверност** (incentital economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикквантидостоверност** (incentital economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *инцентитална икономическа обтикквантидостоверност** (incentital economic obtiquantitrustworthiness)]]};

(3) *центитална икономическа достоверност** (centital economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалидостоверност** (centital economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквалидостоверност** (centital economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *центитална икономическа обтиквалидостоверност** (centital economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *центитална икономическа квантидостоверност** (centital economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикквантидостоверност** (centital economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *центитална икономическа обтикквантидостоверност** (centital economic obtiquantitrustworthiness)]]};

(4) *уницентитална икономическа достоверност** (unicentital economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа квалидостоверност** (unicentital economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквалидостоверност** (unicentital economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *уницентитална икономическа обтиквалидостоверност** (unicentital economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *уницентитална икономическа квантидостоверност** (unicentital economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа суб-*

тиквантидоверност* (unicentital economic subtiquantitrustworthiness) и (β) **уницентитална икономическа обтиквантидоверност*** (unicentital economic obtiquantitrustworthiness)]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата доверност са:

(1) **унисъзидателна икономическа доверност*** (unimaking economic trustworthiness) {в т.ч. (α) **унисъзидателна икономическа квалитдоверност*** (unimaking economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквалитдоверност*** (unimaking economic subtiqualitrustworthiness) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквалитдоверност*** (unimaking economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) **унисъзидателна икономическа квантидоверност*** (unimaking economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквантидоверност*** (unimaking economic subtiquantitrustworthiness) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквантидоверност*** (unimaking economic obtiquantitrustworthiness)]]};

(2) **съзидателна икономическа доверност*** (making economic trustworthiness) {в т.ч. (α) **съзидателна икономическа квалитдоверност*** (making economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквалитдоверност*** (making economic subtiqualitrustworthiness) и (β) **съзидателна икономическа обтиквалитдоверност*** (making economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) **съзидателна икономическа квантидоверност*** (making economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквантидоверност*** (making economic subtiquantitrustworthiness) и (β) **съзидателна икономическа обтиквантидоверност*** (making economic obtiquantitrustworthiness)]]};

(3) **изпълнителна икономическа доверност*** (implementationary economic trustworthiness) {в т.ч. (α) **изпълнителна икономическа квалитдоверност*** (implementationary economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквалитдоверност*** (implementationary economic subtiqualitrustworthiness) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквалитдоверност*** (implementationary economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) **изпълнителна икономическа квантидоверност*** (implementationary economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквантидоверност*** (implementationary economic subtiquantitrustworthiness) и (β) **изпълнителна**

икономическа обтиквантидопостоверност* (implementationary economic obtiquantitrustworthiness)]};

(4) *творческа икономическа допостоверност** (creative economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *творческа икономическа квалитдопостоверност** (creative economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквалитдопостоверност** (creative economic subtiqualititrustworthiness) и (β) *творческа икономическа обтиквалитдопостоверност** (creative economic obtiqualititrustworthiness)] и (б) *творческа икономическа квантидопостоверност** (creative economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквантидопостоверност** (creative economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *творческа икономическа обтиквантидопостоверност** (creative economic obtiquantitrustworthiness)]};

(5) *работна икономическа допостоверност** (working economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *работна икономическа квалитдопостоверност** (working economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквалитдопостоверност** (working economic subtiqualititrustworthiness) и (β) *работна икономическа обтиквалитдопостоверност** (working economic obtiqualititrustworthiness)] и (б) *работна икономическа квантидопостоверност** (working economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквантидопостоверност** (working economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *работна икономическа обтиквантидопостоверност** (working economic obtiquantitrustworthiness)]};

(6) *сътворителна икономическа допостоверност** (performing economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа квалитдопостоверност** (performing economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквалитдопостоверност** (performing economic subtiqualititrustworthiness) и (β) *сътворителна икономическа обтиквалитдопостоверност** (performing economic obtiqualititrustworthiness)] и (б) *сътворителна икономическа квантидопостоверност** (performing economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквантидопостоверност** (performing economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантидопостоверност** (performing economic obtiquantitrustworthiness)]};

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическата допостоверност са:

(1) *усвоявана икономическа допостоверност** (assimilated economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *усвоявана икономическа квалитдопостоверност**

(assimilated economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквалидостоверност** (assimilated economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *усвоявана икономическа обтиквалидостоверност** (assimilated economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *усвоявана икономическа квантидостоверност** (assimilated economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтикквантидостоверност** (assimilated economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *усвоявана икономическа обтикквантидостоверност** (assimilated economic obtiquantitrustworthiness)]];;

(2) *създавана икономическа достоверност** (gived economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *създавана икономическа квалидостоверност** (gived economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквалидостоверност** (gived economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *създавана икономическа обтиквалидостоверност** (gived economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *създавана икономическа квантидостоверност** (gived economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтикквантидостоверност** (gived economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *създавана икономическа обтикквантидостоверност** (gived economic obtiquantitrustworthiness)]]};

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата достоверност са:

(1) *сустатитна икономическа достоверност** (sustatitic economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *сустатитна икономическа квалидостоверност** (sustatitic economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквалидостоверност** (sustatitic economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *сустатитна икономическа обтиквалидостоверност** (sustatitic economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *сустатитна икономическа квантидостоверност** (sustatitic economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтикквантидостоверност** (sustatitic economic subtiquantitrustworthiness) и (β) *сустатитна икономическа обтикквантидостоверност** (sustatitic economic obtiquantitrustworthiness)]]};

(2) *субстатна икономическа достоверност** (substatum economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *субстатна икономическа квалидостоверност** (substatum economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквалидостоверност** (substatum economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *субстатна икономическа обтиквалидостоверност** (substatum economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *субстатна икономическа квантидостоверност** (substatum economic quantitrustworthiness)

[към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквантидопостоверност** (substatum economic subtiqantitrustworthiness) и (β) *субстатна икономическа обтиквантидопостоверност** (substatum economic obtiqantitrustworthiness)]];

(3) *запасова икономическа допостоверност** (stock economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *запасова икономическа квалитдопостоверност** (stock economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквалитдопостоверност** (stock economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *запасова икономическа обтиквалитдопостоверност** (stock economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *запасова икономическа квантидопостоверност** (stock economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквантидопостоверност** (stock economic subtiqantitrustworthiness) и (β) *запасова икономическа обтиквантидопостоверност** (stock economic obtiqantitrustworthiness)]]};

(4) *сустатантна икономическа допостоверност** (sustatantal economic trustworthiness) {в т.ч. (а) *сустатантна икономическа квалитдопостоверност** (sustatantal economic qualitrustworthiness) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквалитдопостоверност** (sustatantal economic subtiqualitrustworthiness) и (β) *сустатантна икономическа обтиквалитдопостоверност** (sustatantal economic obtiqualitrustworthiness)] и (б) *сустатантна икономическа квантидопостоверност** (sustatantal economic quantitrustworthiness) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквантидопостоверност** (sustatantal economic subtiqantitrustworthiness) и (β) *сустатантна икономическа обтиквантидопостоверност** (sustatantal economic obtiqantitrustworthiness)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКА ДУАДА* (economic duad) (*) – обединение (вж. *икономическо обединение*) от две равностепенни *икономически монади*, където от своя страна всяка икономическа монада е едноравнищен диалектически формат от *икономически понятия*, между които по едноравнищни двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Затова икономическата дуада е двуравнищен диалектически формат от двуравнищни двойки (от *едностепенни икономически дуади*) от икономически понятия, вътре между които понятия във всяка двуравнищна двойка поотделно също са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Също така, между двуравнищните двойки от понятия (между *едностепенните икономически дуади*) като цяло (две или повече от две двой-

ки) отново са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Така че отношенията на определящо и решаващо тук се установяват (1) по отношение на степените на дуадата (те са определени от степените на двете изграждащи я монади), (2) по отношение на двете равнища на дуадата и (3) по отношение едновременно на степените и равнищата на дуадата. Според броя на степените разновидности на икономическата дуада са: (1) *едностепенната икономическа дуада* (при една двуравнищна двойка от понятия); (2) *двустепенната икономическа дуада* (при две двуравнищни двойки от понятия, образуващи две двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *трестепенната икономическа дуада* (при три двуравнищни двойки от понятия, образуващи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (4) *многостепенната икономическа дуада* (при повече от три двуравнищни двойки от понятия, образуващи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката). Икономическата дуада е съставна част на *икономическата триада* и на *икономическата мултиада*.

ИКОНОМИЧЕСКА ДОСТОВЕРНОСТ (economic trustworthiness) (**ки**) – във:

икономическа достоверност;
обективизирана икономическа достоверност;
обективирана икономическа достоверност;
субективизирана икономическа достоверност.

ИКОНОМИЧЕСКА ДУАДА (economic duad) (**ки**) – във:

двустепенна икономическа дуада;
диспецифатна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически диспецифат);
диспецификатна двустепенна икономическа дуада (същото като икономически диспецификат);
дисустатна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически дисустат);
дисустификатна двустепенна икономическа дуада (същото като икономически дисустификат);
едностепенна икономическа дуада;
есконтентатна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически есконтентат);
есфеноформататна двустепенна икономическа дуада (същото като икономически есфеноформатат);

многостепенна икономическа дуада;
икономическа дуада;
реалититатна двустепенна икономическа дуада (същото като икономически реалититат);
сенстатна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически сенстат);
специсустатна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически специсустат);
специсустификатна двустепенна икономическа дуада (същото като икономически специсустификат);
субстрататна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически субстратат);
суперстрататна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически суперстратат);
супсенстатна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически суперстратат);
сусенстатна двустепенна икономическа дуада (същото като икономически сусенстат);
сустрататна двустепенна икономическа дуада (същото като икономически сустратат);
тристепенна икономическа дуада;
икономическа дуада;
феноформатна едностепенна икономическа дуада (същото като икономически феноформат).

ИКОНОМИЧЕСКА ДЪГА* (economic arc) – част от *крива икономическа линия*, заключена между две нейни *икономически точки* (не съдържаща кратни точки). Дъга на *икономическа равнина* се задава от координатите на тези точки във вид на *непрекъснати икономически функции* $x = \varphi(t)$, $y = \psi(t)$ на някакъв параметър t , $a \leq t \leq b$, като се предполага, че на различните значения на t съответстват различни икономически точки.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЪЛБОЧИНА (economic deepness) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа дълбочина.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕВОЛЮЦИЯ (economic evolution) – *необратим икономически процес*, съставен от редица последователно протичащи преходи на дадена *икономическа система* от състояния на нестабилност и неравновесие

към състояния на стабилност и равновесие, при който като цяло и в дълъг срок спонтанно възникват нови *икономически структури* с по-висока степен на организираност и по-ниска степен на ентропийна наситеност. Вж. *синергетичен икономически процес*, *дисипативна икономическа система* и *икономическа ентропия*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕВОЛЮЦИЯ (economic evolution) (**ки**) – във:

икономическа еволюция;

насоченост на икономическата еволюция.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕДИНИЦА* (economic participant) (същото като **икономически участник**), **общностна икономическа единица**, (*) – обобщаващо и широко понятие за **участник** (participant) в *икономическото възпроизводство* (в *икономическото стопанско възпроизводство*) на *богатството* (на *икономическото богатство*) с цел удовлетворяване на *потребностите* на *социума* (на индивидите и на обществото като цяло), в случая – на *икономическите потребности*, респ. на *икономическите възпроизводствени потребности* (на *икономическите стопански възпроизводствени потребности*). Тя е същото като **открит икономически сепаратив*** (discovered economic separting) или още **открит икономически сепаратум*** (discovered economic separatum) (вж. *ингредиентна икономическа отделимост*). Като равностойно на нея се употребява и понятието за **икономически агент** (economic agent). Тя е **субектът** (subject) на *икономическото отношение* и обикновено (по подразбиране) изпълнява ролята на *елемент в икономиката* (в *икономическия обект* и в *икономическата система*), т.е. на *икономически елемент*. Функционира едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* (вж. *поддържане*).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* значими икономически единици са **производствената икономическа единица** (production economic participant) (производителят, икономическият производител) (вж. *икономическо производство*), **разменната икономическа единица** (exchange economic participant) (вж. *икономическа размяна*), **разпределителната икономическа единица** (distribution economic participant) (вж. *икономическо разпределение*) и **потребителната икономическа единица** (consumption economic participant) (потребителят, икономическият потребител) (вж. *икономическо потребление*). Когато икономическата единица участва и в четирите *възпро-*

изводствени икономически фази (производството, размяната, разпределението и потреблението), тя е *възпроизводствена икономическа единица*. Ако не е посочено друго, под икономическа единица обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа единица. В своята общност производствената и потребителната икономическа единица представляват **стопанствена икономическа единица** (protoeconomizig economic participant) (стопанинът, икономическият стопанин) (вж. *икономическо стопанисване*). Като *икономически връзки* в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно, **производствени икономически ingrediente*** (production economic ingredients), **разменни икономически ingrediente*** (exchange economic ingredients), **разпределителни икономически ingrediente*** (distribution economic ingredients), **потребителни икономически ingrediente*** (consumption economic ingredients), **възпроизводствени икономически ingrediente*** (reproduction economic ingredients), **стопанствени икономически ingrediente*** (protoeconomizig economic ingredients). Ето защо на тях съответстват *производствена икономическа система*, **разменна икономическа система*** (exchange economic system), **разпределителна икономическа система*** (distribution economic system), *потребителна икономическа система*, *възпроизводствена икономическа система*, **стопанствена икономическа система*** (protoeconomizig economic system).

Отделна, секторна и обществена икономическа единица

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават: (1) **отделна икономическа единица*** (single economic participant), към която се числят **индивидът** (individual), **фирмата** (firm), институционално-дефинираният **отрасъл** (branch) и т.н. и която (в рамките на даденото ѝ определение) не се състои от други икономически единици и затова сама по себе си е единна икономическа единица; (2) **секторна икономическа единица*** (sector economic participant), която е съвкупност от отделни икономически единици, принадлежащи към групата по силата някакъв признак и числи **комплексът** (complex) от фирми; (3) **обществена икономическа единица*** (social economic participant), която е **обществото** (society) в една национална държава и която се състои от отделните и секторните икономически единици. Отделната, секторната и обществената икономическа единица са институционално дефинирани *общностни икономически единици* (институционално-дефинирани икономически единици). Отделната икономическа единица е по-малко обхватна институционално-дефинирана общностна икономическа единица от секторна

та и от обществената икономическа единица. Секторната икономическа единица е сложносъставна институционално-дефинирана общностна икономическа единица, която по силата на дадения признак се състои от **част от цялата съвкупност** от по-малко обхватни институционално-дефинирани общностни икономически единици, които са ситуирани в някаква икономическа общност (тя е част от обществената икономическа единица) (вж. *част и цяло в икономиката*). Обществената икономическа единица е сложносъставна институционално-дефинирана общностна икономическа единица, която се състои от **цялата съвкупност** от по-малко обхватни институционално-дефинирани общностни икономически единици в обществото, в чиито рамки максимално се простира изследването и управлението на *икономиката*. Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно, **отделни икономически ingrediente*** (single economic ingredients) [в т.ч. и **индивидуални икономически ingrediente*** (individual economic ingredients), **фирмени икономически ingrediente*** (firm economic ingredients), **отраслови икономически ingrediente*** (branch economic ingredients)], **секторни икономически ingrediente*** (sector economic ingredients) [в т.ч. и **комплексни икономически ingrediente*** (complex economic ingredients)] и **обществени икономически ingrediente*** (social economic ingredients). Ето защо на тях съответстват **отделна икономическа система*** (single economic system) [в т.ч. и **индивидуална икономическа система*** (individual economic system), **фирмена икономическа система*** (firm economic system), **отраслова икономическа система*** (branch economic system)], **секторна икономическа система*** (sector economic system) [в т.ч. и **комплексна икономическа система*** (complex economic system)] и **обществена икономическа система*** (social economic system).

Съвкупна и съвкупностна икономическа единица

Според *ингредиентната икономическа общностност* се разграничават (1) **съвкупна икономическа единица*** (joint economic participant) – когато общностно-дефинираната икономическа единица се разглежда като единно и сумарно цяло от съставлящите я по-нискообхватни (отделни или секторни) икономически единици, все едно че е една единствена и отделна икономическа единица, и (2) **съвкупностна икономическа единица*** (totalitic economic participant) – когато тя се разглежда като съвкупност (вж. *икономическа съвкупност*) от съставлящите я по-нискообхватни (отделни или секторни) икономически единици. Тук всеки отделен икономически ингредиент на съвкуп-

ната икономическа единица е равен на сумата на едноименните (еднородните) му икономически ингредиенти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици от съвкупностната икономическа единица. Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно, **съвкупни икономически ингредиенти*** (joint economic ingredients) и **съвкупностни икономически ингредиенти*** (totalitic economic ingredients). Ето защо на тях съответстват **съвкупна икономическа система*** (joint economic system) и **съвкупностна икономическа система*** (totalitic economic system).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа общностност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират: (1) **съвкупна отделна икономическа единица*** (joint single economic participant) и **съвкупностна отделна икономическа единица*** (totalitic single economic participant) (те са същото като отделна икономическа единица); (2) **съвкупна секторна икономическа единица*** (joint sector economic participant) и **съвкупностна секторна икономическа единица*** (totalitic sector economic participant); (3) **съвкупна обществена икономическа единица*** (joint social economic participant) и **съвкупностна обществена икономическа единица*** (totalitic social economic participant). Тук всеки отделен икономически ингредиент на даден вид съвкупна икономическа единица е равен на сумата на едноименните (еднородните) му икономически ингредиенти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици от същия вид съвкупностна икономическа единица. Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно: **съвкупни отделни икономически ингредиенти*** (joint single economic ingredients) и **съвкупностни отделни икономически ингредиенти*** (totalitic single economic ingredients), **съвкупни секторни икономически ингредиенти*** (joint sector economic ingredients) и **съвкупностни секторни икономически ингредиенти*** (totalitic sector economic ingredients), **съвкупни обществени икономически ингредиенти*** (joint social economic ingredients) и **съвкупностни обществени икономически ингредиенти*** (totalitic social economic ingredients). Ето защо на тях съответстват: **съвкупна отделна икономическа система*** (joint single economic system) и **съвкупностна отделна икономическа система*** (totalitic single economic system), **съвкупна секторна икономическа система*** (joint sector economic system) и **съвкупностна секторна икономическа система*** (totalitic sector economic system), **съвкупна обществена икономическа систе-**

ма* (joint social economic system) и *свкупностна обществена икономическа система** (totalitic social economic system).

Еднородна, нееднородна и всеобща икономическа единица. Частна, групова и всеобхватна икономическа единица

Според *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност* се разграничават: (1) *еднородна икономическа единица** (homogeneous economic participant) – в нея *икономическите връзки* са еднородни икономически ингредиенти (например еднородни *икономически продукти* или еднородни *производствени икономически фактори*); (2) *разнородна икономическа единица** (heterogeneous economic participant), която е свкупност от различни видове еднородни икономически единици и които принадлежат към нея по силата на някакъв признак; (3) *всеобща икономическа единица** (general economic participant), която е свкупност от всички различни видове еднородни икономически единици, респ. от всички разнородни икономически единици в обществото. Еднородната, разнородната и всеобщата икономическа единица са субстанциално-дефинирани общностни икономически единици (субстанциално-дефинирани икономически единици). Еднородната икономическа единица е по-малко обхватна субстанциално-дефинирана общностна икономическа единица от разнородната и от всеобщата икономическа единица. Разнородната икономическа единица е сложносъставна субстанциално-дефинирана общностна икономическа единица, която по силата на дадения признак се състои от **част от цялата свкупност** от по-малко обхватни субстанциално-дефинирани общностни икономически единици, които са ситуирани в някаква икономическа общност (тя е част от всеобщата икономическа единица). Всеобщата икономическа единица е сложносъставна субстанциално-дефинирана общностна икономическа единица, която се състои от **цялата свкупност** от по-малко обхватни субстанциално-дефинирани общностни икономически единици в обществото, в чиито рамки максимално се простира изследването и управлението на *икономиката*. Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно, *еднородни икономически ингредиенти** (homogeneous economic ingredients), *разнородни икономически ингредиенти** (heterogeneous economic ingredients) и *всеобщи икономически ингредиенти** (general economic ingredients). Ето защо на тях съответстват *еднородна икономическа система** (homogeneous economic system), *разнородна икономическа система** (heterogeneous

economic system) и **всеобща икономическа система*** (general economic system).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната общностна икономическа обхватност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират следните разновидности на икономическата единица: (1) за отделната икономическа единица – **еднородна отделна икономическа единица*** (homogeneous single economic participant), **разнородна отделна икономическа единица*** (heterogeneous single economic participant) и **всеобща отделна икономическа единица*** (general single economic participant); (2) за секторната икономическа единица – **еднородна секторна икономическа единица*** (homogeneous sector economic participant), **разнородна секторна икономическа единица*** (heterogeneous sector economic participant) и **всеобща секторна икономическа единица*** (general sector economic participant); (3) за обществената икономическа единица – **еднородна обществена икономическа единица*** (homogeneous social economic participant), **разнородна обществена икономическа единица*** (heterogeneous social economic participant) и **всеобща обществена икономическа единица*** (general social economic participant).

Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно: **еднородни отделни икономически ingrediente*** (homogeneous single economic ingredients), **разнородни отделни икономически ingrediente*** (heterogeneous single economic ingredients) и **всеобщи отделни икономически ingrediente*** (general single economic ingredients); **еднородни секторни икономически ingrediente*** (homogeneous sector economic ingredients), **разнородни секторни икономически ingrediente*** (heterogeneous sector economic ingredients) и **всеобщи секторни икономически ingrediente*** (general sector economic ingredients); **еднородни обществени икономически ingrediente*** (homogeneous social economic ingredients), **разнородни обществени икономически ingrediente*** (heterogeneous social economic ingredients) и **всеобщи обществени икономически ingrediente*** (general social economic ingredients).

Ето защо на тях съответстват: **еднородна отделна икономическа система*** (homogeneous single economic system), **разнородна отделна икономическа система*** (heterogeneous single economic system) и **всеобща отделна икономическа система*** (general single economic system); **еднородна секторна икономическа система*** (homogeneous sector economic system), **разнородна секторна икономическа система*** (heterogeneous sector economic system) и **всеобща секторна икономическа система*** (general sector economic system);

еднородна обществена икономическа система* (homogeneous social economic system), **разнородна обществена икономическа система*** (heterogeneous social economic system) и **всеобща обществена икономическа система*** (general social economic system).

Еднородната и отделната икономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **частна икономическа единица*** (particular economic participant). Разнородната и секторната икономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **групова икономическа единица*** (group economic participant). Всеобщата и обществената икономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **всеобхватна икономическа единица*** (comprehensive economic participant). Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно, **частни икономически ingrediente*** (particular economic ingredients), **групови икономически ingrediente*** (group economic ingredients) и **всеобхватни икономически ingrediente*** (comprehensive economic ingredients). Ето защо на тях съответстват **частна икономическа система*** (particular economic system), **групова икономическа система*** (group economic system) и **всеобхватна икономическа система*** (comprehensive economic system).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, *ингредиентната икономическа общностност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират следните разновидности на икономическата единица:

(1) за еднородната отделна икономическа единица – (а) **еднородна съвкупна отделна икономическа единица*** (homogeneous joint single economic participant), което е същото като **съвкупна частна икономическа единица*** (joint particular economic participant) и като **частностопанска икономическа единица*** (part-economic participant), и (б) **еднородна съвкупностна отделна икономическа единица*** (homogeneous totalitic single economic participant), което е същото като **съвкупеностна частна икономическа единица*** (totalitic particular economic participant), като (а) и (б) са разновидности на частната икономическа единица;

(2) за еднородната секторна икономическа единица – (а) **еднородна съвкупна секторна икономическа единица*** (homogeneous joint sector economic participant) и (б) **еднородна съвкупностна секторна икономическа единица*** (homogeneous totalitic sector economic participant);

(3) за еднородната обществена икономическа единица – (а) **еднородна съвкупна обществена икономическа единица*** (homogeneous joint social economic participant) и (б) **еднородна съвкупностна обществена икономическа единица*** (homogeneous totalitic social economic participant);

(4) за разнородната отделна икономическа единица – (а) **разнородна съвкупна отделна икономическа единица*** (heterogeneous joint single economic participant) и (б) **разнородна съвкупностна отделна икономическа единица*** (heterogeneous totalitic single economic participant);

(5) за разнородната секторна икономическа единица – (а) **разнородна съвкупна секторна икономическа единица*** (heterogeneous joint sector economic participant), което е същото като **съвкупна групова икономическа единица*** (joint group economic participant) и като **груповостопанска икономическа единица*** (group-economic participant), и (б) **разнородна съвкупностна секторна икономическа единица*** (heterogeneous totalitic sector economic participant), което е същото като **съвкупеностна групова икономическа единица*** (totalitic group economic participant), като (а) и (б) са разновидности на груповата икономическа единица;

(6) за разнородната обществена икономическа единица – (а) **разнородна съвкупна обществена икономическа единица*** (heterogeneous joint social economic participant) и (б) **разнородна съвкупностна обществена икономическа единица*** (heterogeneous totalitic social economic participant);

(7) за всеобщата отделна икономическа единица – (а) **всеобща съвкупна отделна икономическа единица*** (general joint single economic participant) и (б) **всеобща съвкупностна отделна икономическа единица*** (general totalitic single economic participant);

(8) за всеобщата секторна икономическа единица – (а) **всеобща съвкупна секторна икономическа единица*** (general joint sector economic participant) и (б) **всеобща съвкупностна секторна икономическа единица*** (general totalitic sector economic participant);

(9) за всеобщата обществена икономическа единица – (а) **всеобща съвкупна обществена икономическа единица*** (general joint social economic participant), което е същото като **съвкупна всеобхватна икономическа единица** (joint comprehensive economic participant) и като **народностопанска икономическа единица*** (all-economic participant), и (б) **всеобща съвкупностна обществена икономическа единица*** (general totalitic social economic participant), което е същото като **съвкупеностна всеобхватна икономическа**

единица* (totalitic comprehensive economic participant), като (а) и (б) са разновидности всеобхватната икономическа единица.

В горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно, следните икономически ингредиенти в качеството им на икономически връзки:

(1) за еднородната отделна икономическа единица – (а) **еднородни съвкупни отделни икономически ингредиенти*** (homogeneous joint single economic ingredients), което е същото като **съвкупни частни икономически ингредиенти*** (joint particular economic ingredients) и като **частностопански икономически ингредиенти*** (part-economic ingredients), и (б) **еднородни съвкупностни отделни икономическа ингредиенти*** (homogeneous totalitic single economic ingredients), което е същото като **съвкупеностни частни икономически ингредиенти*** (totalitic particular economic ingredients), като (а) и (б) са разновидности на частната икономическа ингредиенти;

(2) за еднородната секторна икономическа единица – (а) **еднородни съвкупни секторни икономически ингредиенти*** (homogeneous joint sector economic ingredients) и (б) **еднородни съвкупностни секторни икономически ингредиенти*** (homogeneous totalitic sector economic ingredients);

(3) за еднородната обществена икономическа единица – (а) **еднородни съвкупни обществени икономически ингредиенти*** (homogeneous joint social economic ingredients) и (б) **еднородни съвкупностни обществени икономически ингредиенти*** (homogeneous totalitic social economic ingredients);

(4) за разнородната отделна икономическа единица – (а) **разнородни съвкупни отделни икономически ингредиенти*** (heterogeneous joint single economic ingredients) и (б) **разнородни съвкупностни отделни икономически ингредиенти*** (heterogeneous totalitic single economic ingredients);

(5) за разнородната секторна икономическа единица – (а) **разнородни съвкупни секторни икономически ингредиенти*** (heterogeneous joint sector economic ingredients), което е същото като **съвкупни групови икономически ингредиенти*** (joint group economic ingredients) и като **груповостопански икономически ингредиенти*** (group-economic ingredients), и (б) **разнородни съвкупностни секторни икономически ингредиенти*** (heterogeneous totalitic sector economic ingredients), което е същото като **съвкупеностни групови икономически ингредиенти*** (totalitic group economic ingredients), като (а) и (б) са разновидности на груповата икономическа ингредиенти;

(6) за разнородната обществена икономическа единица – (а) **разнородни съвкупни обществени икономически ингредиенти*** (heterogeneous joint social

economic ingredients) и (б) **разнородни съвкупностни обществени икономически ингредиенти*** (heterogeneous totalitic social economic ingredients);

(7) за всеобщата отделна икономическа единица – (а) **всеобщи съвкупни отделни икономически ингредиенти*** (general joint single economic ingredients) и (б) **всеобщи съвкупностни отделни икономически ингредиенти*** (general totalitic single economic ingredients);

(8) за всеобщата секторна икономическа единица – (а) **всеобщи съвкупни секторни икономически ингредиенти*** (general joint sector economic ingredients) и (б) **всеобщи съвкупностни секторни икономически ингредиенти*** (general totalitic sector economic ingredients);

(9) за всеобщата обществена икономическа единица – (а) **всеобщи съвкупни обществени икономически ингредиенти*** (general joint social economic ingredients), което е същото като **съвкупни всеобхватни икономически ингредиенти** (joint comprehensive economic ingredients) и като **народностопански икономически ингредиенти*** (all-economic ingredients), и (б) **всеобщи съвкупностни обществени икономически ингредиенти*** (general totalitic social economic ingredients), което е същото като **съвкупеностни всеобхватни икономически ингредиенти*** (totalitic comprehensive economic ingredients), като (а) и (б) са разновидности всеобхватната икономическа ингредиенти.

Ето защо тези икономически единици функционират, съответно, като:

(1) за еднородната отделна икономическа единица (система) – (а) **еднородна съвкупна отделна икономическа система*** (homogeneous joint single economic system), което е същото като **съвкупна частна икономическа система*** (joint particular economic system) и като **частностопанска икономическа система*** (part-economic system), и (б) **еднородна съвкупностна отделна икономическа система*** (homogeneous totalitic single economic system), което е същото като **съвкупеностна частна икономическа система*** (totalitic particular economic system), като (а) и (б) са разновидности на частната икономическа система;

(2) за еднородната секторна икономическа единица (система) – (а) **еднородна съвкупна секторна икономическа система*** (homogeneous joint sector economic system) и (б) **еднородна съвкупностна секторна икономическа система*** (homogeneous totalitic sector economic system);

(3) за еднородната обществена икономическа единица (система) – (а) **еднородна съвкупна обществена икономическа система*** (homogeneous joint social economic system) и (б) **еднородна съвкупностна обществена икономическа система*** (homogeneous totalitic social economic system);

-----

(4) за разнородната отделна икономическа единица (система) – (а) **разнородна съвкупна отделна икономическа система*** (heterogeneous joint single economic system) и (б) **разнородна съвкупностна отделна икономическа система*** (heterogeneous totalitic single economic system);

(5) за разнородната секторна икономическа единица (система) – (а) **разнородна съвкупна секторна икономическа система*** (heterogeneous joint sector economic system), което е същото като **съвкупна групов икономическа система*** (joint group economic system) и като **груповостопанска икономическа система*** (group-economic system), и (б) **разнородна съвкупностна секторна икономическа система*** (heterogeneous totalitic sector economic system), което е същото като **съвкупеностна групов икономическа система*** (totalitic group economic system), като (а) и (б) са разновидности на груповата икономическа система;

(6) за разнородната обществена икономическа единица (система) – (а) **разнородна съвкупна обществена икономическа система*** (heterogeneous joint social economic system) и (б) **разнородна съвкупностна обществена икономическа система*** (heterogeneous totalitic social economic system);

(7) за всеобщата отделна икономическа единица (система) – (а) **всеобща съвкупна отделна икономическа система*** (general joint single economic system) и (б) **всеобща съвкупностна отделна икономическа система*** (general totalitic single economic system);

(8) за всеобщата секторна икономическа единица (система) – (а) **всеобща съвкупна секторна икономическа система*** (general joint sector economic system) и (б) **всеобща съвкупностна секторна икономическа система*** (general totalitic sector economic system);

(9) за всеобщата обществена икономическа единица (система) – (а) **всеобща съвкупна обществена икономическа система*** (general joint social economic system), което е същото като **съвкупна всеобхватна икономическа система** (joint comprehensive economic system) и като **народностопанска икономическа система*** (all-economic system), и (б) **всеобща съвкупностна обществена икономическа система*** (general totalitic social economic system), което е същото като **съвкупеностна всеобхватна икономическа система*** (totalitic comprehensive economic system), като (а) и (б) са разновидности всеобхватната икономическа система.

Микроикономическа, мезоикономическа и макроикономическа единица

Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават (1) **микроикономическа единица** (microeconomic participant) – икономическа единица, ситуирана на микроикономическо равнище, (2) **мезоикономическа единица** (mesoeconomic participant) – икономическа единица, обобщена на мезоикономическо равнище, и (3) **макроикономическа единица** (macroeconomic participant) – икономическа единица, обобщена на макроикономическо равнище. Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно, **микроикономически ingrediente** (microeconomic ingredients), **мезоикономически ingrediente** (microeconomic ingredients) и **макроикономически ingrediente** (microeconomic ingredients). Ето защо тези икономически единици функционират, съответно, като *микроикономическа система*, *мезоикономическа система* и *макроикономическа система*.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират: (1) **отделна микроикономическа единица*** (single microeconomic participant), към която се числят **индивидът** (individual) [**икономическият индивид** (economic individual)], **фирмата** (firm) институционално-дефинираният **отрасъл** (branch), както и други общностни (респ. институционални) икономически формирания, **секторна микроикономическа единица*** (sector microeconomic participant), към която се числи **комплексът** (complex) от фирми и други, и **обществена микроикономическа единица*** (social microeconomic participant), равностойна на понятието за **общество** (society), **икономическо общество** (economic society); (2) **секторна мезоикономическа единица*** (sector mesoeconomic participant) и **обществена мезоикономическа единица*** (social mesoeconomic participant); (3) **обществена макроикономическа единица*** (social macroeconomic participant).

Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно: (1) за микроикономическата единица – **отделни микроикономически ingrediente*** (single microeconomic ingredients), **секторни микроикономически ingrediente*** (sector microeconomic ingredients) и **обществени микроикономически ingrediente*** (social microeconomic ingredients); (2) за мезоикономическата единица – **секторни мезоикономически ingrediente*** (sector mesoeconomic ingredients) и **обществени мезоикономически ingrediente*** (social mesoeconomic ingredients); (3)

за макроикономическата единица – **обществени макроикономически ingredienti*** (social macroeconomic ingredients). Ето защо тези икономически единици функционират, съответно, като: (1) за микроикономическата единица (система) – **отделна микроикономическа система*** (single microeconomic system), **секторна микроикономическа система*** (sector microeconomic system) и **обществена микроикономическа система*** (social microeconomic system); (2) за мезоикономическата единица (система) – **секторна мезоикономическа система*** (sector mesoeconomic system) и **обществена мезоикономическа система*** (social mesoeconomic system); (3) за макроикономическата единица (система) – **обществена макроикономическа система*** (social macroeconomic system).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират: (1) **свкупна микроикономическа единица*** (joint microeconomic participant) – когато общностно-дефинираната микроикономическа единица се разглежда като единно и сумарно цяло от съставлящите я по-нискообхватни частични и единични микроикономически единици, все едно че е една единствена и отделна микроикономическа единица, и **свкупностна микроикономическа единица*** (totalitic microeconomic participant) – когато тя се разглежда като множество (като свкупност) от съставлящите я по-нискообхватни частични и хомогенни микроикономически единици; (2) **свкупна мезоикономическа единица*** (joint mesoeconomic participant) – когато общностно-дефинираната мезоикономическа единица се разглежда като единно и сумарно цяло от съставлящите я по-нискообхватни частични и хомогенни мезоикономически единици, все едно че е една единствена и отделна мезоикономическа единица, и **свкупностна мезоикономическа единица*** (totalitic mesoeconomic participant) – когато тя се разглежда като множество (като свкупност) от съставлящите я по-нискообхватни частични и хомогенни мезоикономически единици; (3) **свкупна макроикономическа единица*** (joint macroeconomic participant) – когато общностно-дефинираната макроикономическа единица се разглежда като единно и сумарно цяло от съставлящите я по-нискообхватни частични и хомогенни макроикономически единици, все едно че е една единствена и отделна макроикономическа единица, и **свкупностна макроикономическа единица*** (totalitic macroeconomic participant) – когато тя се разглежда като множество (като свкупност) от съставлящите я по-нискообхватни частични и хомогенни макроикономически единици.

Като икономически връзки в горепосочените икономически единици частично или изцяло се възпроизвеждат, съответно: (1) за микроикономическата единица – **свкупни микроикономически ингредиенти*** (joint microeconomic ingredients) и **свкупностни микроикономически ингредиенти*** (totalitic microeconomic ingredients); (2) за мезоикономическата единица – **свкупни мезоикономически ингредиенти*** (joint mesoeconomic ingredients) и **свкупностни мезоикономически ингредиенти*** (totalitic mesoeconomic ingredients); (3) за макроикономическата единица – **свкупни макроикономически ингредиенти*** (joint macroeconomic ingredients) и **свкупностни макроикономически ингредиенти*** (totalitic macroeconomic ingredients). Ето защо тези икономически единици функционират, съответно, като: (1) за микроикономическата единица (система) – **свкупна микроикономическа система*** (joint microeconomic system) и **свкупностна микроикономическа система*** (totalitic microeconomic system); (2) за мезоикономическата единица (система) – **свкупна мезоикономическа система*** (joint mesoeconomic system) и **свкупностна мезоикономическа система*** (totalitic mesoeconomic system); (3) за макроикономическата единица (система) – **свкупна макроикономическа система*** (joint macroeconomic system) и **свкупностна макроикономическа система*** (totalitic macroeconomic system).

По аналогичен начин и при следващите изведени разновидности на икономическата единица се формират съответстващи им икономически системи и отговарящи на тях разновидности на икономическите ингредиенти.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната общностна икономическа обхватност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират: (1) за микроикономическата единица: (а) към отделната микроикономическа единица – **свкупна отделна микроикономическа единица*** (joint single microeconomic participant) и **свкупностна отделна микроикономическа единица*** (totalitic single microeconomic participant); (б) към секторната микроикономическа единица – **свкупна секторна микроикономическа единица*** (joint sector microeconomic participant) и **свкупностна секторна микроикономическа единица*** (totalitic sector microeconomic participant); (в) към обществената микроикономическа единица – **свкупна обществена микроикономическа единица*** (joint social microeconomic participant) и **свкупностна обществена микроикономическа единица*** (totalitic social microeconomic participant); (2) за мезоикономическата единица: (а) към секторната мезоикономическа единица – **свкупна секторна мезоикономическа единица*** (joint sector mesoeconomic participant) и **свкуп-**

ностна секторна мезоикономическа единица* (totalitic sector mesoeconomic participant); (б) към обществената мезоикономическа единица – **свкупна обществена мезоикономическа единица*** (joint social mesoeconomic participant) и **свкупностна обществена мезоикономическа единица*** (totalitic social mesoeconomic participant); (3) за макроикономическата единица: към обществената макроикономическа единица – **свкупна обществена макроикономическа единица*** (joint social macroeconomic participant) и **свкупностна обществена макроикономическа единица*** (totalitic social macroeconomic participant).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират: (1) за микроикономическата единица – **еднородна микроикономическа единица*** (homogeneous microeconomic participant), **разнородна микроикономически единица*** (heterogeneous microeconomic participant) и **всеобща микроикономическа единица*** (general microeconomic participant); (2) за мезоикономическата единица – **еднородна мезоикономически единица*** (homogeneous mesoeconomic participant), **разнородна мезоикономическа единица*** (heterogeneous mesoeconomic participant) и **всеобща мезоикономическа единица*** (general mesoeconomic participant); (3) за макроикономическата единица – **еднородна макроикономическа единица*** (homogeneous macroeconomic participant), **разнородна макроикономическа единица*** (heterogeneous macroeconomic participant) и **всеобща макроикономическа единица*** (general macroeconomic participant).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната общностна икономическа обхватност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират следните разновидности на икономическата единица:

(1) за микроикономическата единица: (а) към отделната микроикономическа единица – **еднородна отделна микроикономическа единица*** (homogeneous single microeconomic participant), **разнородна отделна микроикономическа единица*** (heterogeneous single microeconomic participant) и **всеобща отделна микроикономическа единица*** (general single microeconomic participant) [еднородната микроикономическа единица, отделната микроикономически единица и еднородната отделна микроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **частна микроикономическа единица*** (particular microeconomic participant)]; (б) към секторната микроикономическа единица – **еднородна секторна микроикономическа единица***

(homogeneous sector microeconomic participant), **разнородна секторна микроикономическа единица*** (heterogeneous sector microeconomic participant) и **всеобща сесторна микроикономическа единица*** (general sector microeconomic participant) [разнородната микроикономическа единица, секторната микроикономическа единица и разнородната секторна микроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **групова микроикономическа единица*** (group microeconomic participant)]; (в) към обществената микроикономическа единица – **еднородна обществена микроикономическа единица*** (homogeneous social microeconomic participant), **разнородна обществена микроикономическа единица*** (heterogeneous social microeconomic participant) и **всеобща обществена микроикономическа единица*** (general social microeconomic participant) [всеобщата микроикономическа единица, обществената микроикономическа единица и всеобщата обществена микроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **всеобхватна микроикономическа единица*** (comprehensive microeconomic participant)];

(2) за мезоикономическата единица: (а) към секторната мезоикономическа единица – **еднородна секторна мезоикономическа единица*** (homogeneous sector mesoeconomic participant), **разнородна секторна мезоикономическа единица*** (heterogeneous sector mesoeconomic participant) и **всеобща сесторна мезоикономическа единица*** (general sector mesoeconomic participant) [разнородната мезоикономическа единица, секторната мезоикономическа единица и разнородната секторна мезоикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **групова мезоикономическа единица*** (group mesoeconomic participant)]; (б) към обществената мезоикономическа единица – **еднородна обществена мезоикономическа единица*** (homogeneous social mesoeconomic participant), **разнородна обществена мезоикономическа единица*** (heterogeneous social mesoeconomic participant) и **всеобща обществена мезоикономическа единица*** (general social mesoeconomic participant) [всеобщата мезоикономическа единица, обществената мезоикономическа единица и всеобщата обществена мезоикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **всеобхватна мезоикономическа единица*** (comprehensive mesoeconomic participant)];

(3) за макроикономическата единица: към обществената макроикономическа единица – **еднородна обществена макроикономическа единица*** (homogeneous social macroeconomic participant) (ако не е посочено друго, под еднородна обществена единица обикновено се подразбира еднородната обществена макроикономическа единица), **разнородна обществена макроикономи-**

ческа единица* (heterogeneous social macroeconomic participant) (ако не е посочено друго, под разнородна обществена единица обикновено се подразбира разнородната обществена макроикономическа единица) и **всеобща обществена макроикономическа единица*** (general social macroeconomic participant) (ако не е посочено друго, под всеобща обществена единица обикновено се подразбира всеобщата обществена макроикономическа единица) [всеобщата макроикономическа единица, обществената макроикономическа единица и всеобщата обществена макроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **всеобхватна макроикономическа единица*** (comprehensive macroeconomic participant)].

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност, ингредиентната субстанциална икономическа обхватност, ингредиентната икономическа общностност и ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират:

(1) за еднородната отделна икономическа единица – (а) **еднородна съвкупна отделна икономическа единица*** (homogeneous joint single economic participant), което е същото като **съвкупна частна икономическа единица*** (joint particular economic participant) и като **частностопанска икономическа единица*** (part-economic participant) [тя е като **еднородна съвкупна отделна микроикономическа единица*** (homogeneous joint single microeconomic participant), което е същото като **съвкупна частна микроикономическа единица*** (joint particular microeconomic participant) и като **частностопанска микроикономическа единица*** (part-microeconomic participant)], и (б) **еднородна съвкупностна отделна икономически единица*** (homogeneous totalitic single economic participant), което е същото като **съвкупностна частна икономически единица*** (totalitic particular economic participant) [тя е като **еднородна съвкупностна отделна микроикономическа единица*** (homogeneous totalitic single microeconomic participant), което е същото като **съвкупностна частна микроикономически единица*** (totalitic particular microeconomic participant)], като съдържащите се в (а) и (б) позиции са разновидности на частната микроикономическа единица;

(2) за еднородната секторна икономическа единица – (а) **еднородна съвкупна секторна икономическа единица*** (homogeneous joint sector economic participant) [в т.ч. (α) **еднородна съвкупна секторна микроикономическа единица*** (homogeneous joint sector microeconomic participant) и (β) **еднородна съвкупна секторна мезоикономическа единица*** (homogeneous joint sector mesoeconomic participant)] и (б) **еднородна съвкупностна секторна икономи-**

ческа единица* (homogeneous totalitic sector economic participant) [в т.ч *еднородна съвкупностна секторна микроикономическа единица** (homogeneous totalitic sector microeconomic participant) и *еднородна съвкупностна секторна мезоикономическа единица** (homogeneous totalitic sector mesoeconomic participant)];

(3) за еднородната обществена икономическа единица – (а) *еднородна съвкупна обществена икономическа единица** (homogeneous joint social economic participant) [в т.ч. (α) *еднородна съвкупна обществена микроикономическа единица** (homogeneous joint social microeconomic participant), (β) *еднородна съвкупна обществена мезоикономическа единица** (homogeneous joint social mesoeconomic participant) и (γ) *еднородна съвкупна обществена макроикономическа единица** (homogeneous joint social macroeconomic participant)] и (б) *еднородна съвкупностна обществена икономическа единица** (homogeneous totalitic social economic participant) [в т.ч. (α) *еднородна съвкупностен обществена микроикономическа единица** (homogeneous totalitic social microeconomic participant), (β) *еднородна съвкупностна обществена мезоикономическа единица** (homogeneous totalitic social mesoeconomic participant) и (γ) *еднородна съвкупностна обществена макроикономическа единица** (homogeneous totalitic social macroeconomic participant)];

(4) за разнородната отделна икономическа единица – (а) *разнородна съвкупна отделна икономическа единица** (heterogeneous joint single economic participant) [тя е като *разнородна съвкупна отделна микроикономическа единица** (heterogeneous joint single microeconomic participant)] и (б) *разнородна съвкупностна отделна икономически единица** (heterogeneous totalitic single economic participant) [тя е като *разнородна съвкупностна отделна микроикономическа единица** (heterogeneous totalitic single economic microparticipant)];

(5) за разнородната секторна икономическа единица – (а) *разнородна съвкупна секторна икономическа единица** (heterogeneous joint sector economic participant), което е същото като *съвкупна групова икономическа единица** (joint group economic participant) и като *груповостопанска икономическа единица** (group-economic participant) [в т.ч. (α) *разнородна съвкупна секторна микроикономическа единица** (heterogeneous joint sector microeconomic participant), което е същото като *съвкупна групова микроикономическа единица** (joint group microeconomic participant) и като *груповостопанска микроикономическа единица** (group-microeconomic participant) и (β) *разнородна съвкупна секторна мезоикономическа единица** (heterogeneous joint sector mesoeconomic participant), което е същото като *съвкупна групова мезоиконо-*

мическа единица* (joint group mesoeconomic participant) и като *груповостопанска мезоикономическа единица** (group-mesoeconomic participant)], и (б) *разнородна съвкупностна секторна икономическа единица** (heterogeneous totalitic sector economic participant), което е същото като *съвкупеностна групова икономическа единица** (totalitic group economic participant) [в т.ч. (α) *разнородна съвкупностна секторна микроикономическа единица** (heterogeneous totalitic sector microeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна групова микроикономическа единица** (totalitic group microeconomic participant) и (β) *разнородна съвкупностна секторна мезоикономическа единица** (heterogeneous totalitic sector mesoeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна групова мезоикономическа единица** (totalitic group mesoeconomic participant)], като съдържащите се в (а) и (б) позиции са разновидности, съответно, на груповата микроикономическа единица и груповата мезоикономическа единица;

(б) за разнородната обществена икономическа единица – (а) *разнородна съвкупна обществена икономическа единица** (heterogeneous joint social economic participant) [в т.ч. (α) *разнородна съвкупна обществена микроикономическа единица** (heterogeneous joint social microeconomic participant), (β) *разнородна съвкупна обществена мезоикономическа единица** (heterogeneous joint social mesoeconomic participant) и (γ) *разнородна съвкупна обществена макроикономическа единица** (heterogeneous joint social macroeconomic participant)] и (б) *разнородна съвкупностна обществена икономическа единица** (heterogeneous totalitic social economic participant) [в т.ч. (α) *разнородна съвкупностна обществена микроикономическа единица** (heterogeneous totalitic social microeconomic participant), (β) *разнородна съвкупностна обществена мезоикономическа единица** (heterogeneous totalitic social mesoeconomic participant) и (γ) *разнородна съвкупностна обществена макроикономическа единица** (heterogeneous totalitic social macroeconomic participant)];

(7) за всеобщата отделна икономическа единица – (а) *всеобща съвкупна отделена икономическа единица** (general joint single economic participant) [тя е като *всеобща съвкупна отделна микроикономическа единица** (general joint single microeconomic participant)] и (б) *всеобща съвкупностна отделна икономическа единица** (general totalitic single economic participant) [тя е като *всеобща съвкупностна отделна микроикономическа единица** (general totalitic single microeconomic participant)];

(8) за всеобщата секторна икономическа единица – (а) *всеобща съвкупна секторна икономическа единица** (general joint sector economic participant) [в т.ч. (α) *всеобща съвкупна секторна микроикономическа единица** (general joint sector microeconomic participant) и (β) *всеобща съвкупна секторна мезоикономическа единица** (general joint sector mesoeconomic participant)] и (б) *всеобща съвкупностна секторна икономическа единица** (general totalitic sector economic participant) [в т.ч. (α) *всеобща съвкупностна секторна микроикономическа единица** (general totalitic sector microeconomic participant) и (β) *всеобща съвкупностна секторна мезоикономическа единица** (general totalitic sector mesoeconomic participant)];

(9) за всеобщата обществена икономическа единица – (а) *всеобща съвкупна обществена икономическа единица** (general joint social economic participant), което е същото като *съвкупна всеобхватна икономическа единица* (joint comprehensive economic participant) и като *народностопанска икономическа единица** (all-economic participant) [в т.ч. (α) *всеобща съвкупна обществена микроикономическа единица** (general joint social microeconomic participant), което е същото като *съвкупна всеобхватна микроикономическа единица* (joint comprehensive microeconomic participant) и като *народностопанска микроикономическа единица** (all-microeconomic participant), (β) *всеобща съвкупна обществена мезоикономическа единица** (general joint social mesoeconomic participant), което е същото като *съвкупна всеобхватна мезоикономическа единица* (joint comprehensive mesoeconomic participant) и като *народностопанска мезоикономическа единица** (all-mesoeconomic participant) и (γ) *всеобща съвкупна обществена макроикономически единица** (general joint social macroeconomic participant), което е същото като *съвкупна всеобхватна макроикономическа единица* (joint comprehensive macroeconomic participant) и като *народностопанска макроикономическа единица** (all-macroeconomic participant)], и (б) *всеобща съвкупностна обществена икономически единица** (general totalitic social economic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна икономическа единица** (totalitic comprehensive economic participant) [в т.ч. (α) *всеобща съвкупностна обществена микроикономическа единица** (general totalitic social microeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна микроикономическа единица** (totalitic comprehensive microeconomic participant), (β) *всеобща съвкупностна обществена мезоикономическа единица** (general totalitic social mesoeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна мезоикономическа единица** (totalitic comprehensive mesoeconomic participant), (γ) *всеобща съвкупностна обществена макроикономическа единица** (general totalitic social macroeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна макроикономическа единица** (totalitic comprehensive macroeconomic participant)], и (в) *всеобща съвкупностна обществена икономическа единица** (general totalitic social economic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна икономическа единица** (totalitic comprehensive economic participant) [в т.ч. (α) *всеобща съвкупностна обществена микроикономическа единица** (general totalitic social microeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна микроикономическа единица** (totalitic comprehensive microeconomic participant), (β) *всеобща съвкупностна обществена мезоикономическа единица** (general totalitic social mesoeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна мезоикономическа единица** (totalitic comprehensive mesoeconomic participant), (γ) *всеобща съвкупностна обществена макроикономическа единица** (general totalitic social macroeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна макроикономическа единица** (totalitic comprehensive macroeconomic participant)]];

comprehensive mesoeconomic participant) и (γ) *всеобща съвкупностна обществена макроикономическа единица** (general totalitic social macroeconomic participant), което е същото като *съвкупеностна всеобхватна макроикономическа единица** (totalitic comprehensive macroeconomic participant)], като съдържащите се в (а) и (б) позиции са разновидности, съответно, на всеобхватната микроикономическа единица, всеобхватната мезоикономическа единица и всеобхватната макроикономическа единица.

Агрегатна и множествена икономическа единица. Обща и мрежеста икономическа единица

Според *ингредиентната икономическа субстанциалност* се разграничават (1) *агрегатна икономическа единица** (aggregate economic participant) – когато субстанциално-дефинираната икономическа единица се разглежда като единно и сумарно цяло от съставлящите я по-нискообхватни (единични или частични) икономически единици, все едно че е една единствена и отделна икономическа единица, и (2) *множествена икономическа единица** (plural economic participant) – когато тя се разглежда като като множество (вж. *икономическо множество*) от съставлящите я по-нискообхватни (единични или частични) икономически единици. Тук икономическият ингредиент на агрегатната икономическа единица е равен на *претеглената сума* на разнородните (нееднородните) икономически ingrediente на различните субстанциално-дефинирани икономически единици от множествената икономическа единица.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната икономическа субстанциалност*, се конституират: (1) *агрегатна микроикономическа единица** (aggregate microeconomic participant) [нейна разновидност е *агрегатната народностопанска микроикономическа единица** (aggregate all-microeconomic participant)] и *множествена микроикономическа единица** (plural microeconomic participant) [нейна разновидност е *множествената народностопанска микроикономическа единица** (plural all-microeconomic participant)]; (2) *агрегатна мезоикономическа единица** (aggregate mesoeconomic participant) [нейна разновидност е *агрегатната народностопанска мезоикономическа единица** (aggregate all-mesoeconomic participant)] и *множествена мезоикономическа единица** (plural mesoeconomic participant) [нейна разновидност е *множествената народностопанска мезоикономическа единица** (plural all-mesoeconomic participant)]; (3) *агрегатна макроикономическа единица** (aggregate macroeconomic participant) [нейна разновидност е *агрегатната народностопанска макрои-*

.....

икономическа единица* (aggregate all-macroeconomic participant)] и **множествена макроикономическа единица*** (plural macroeconomic participant) [нейна разновидност е **множествената народностопанска макроикономическа единица*** (plural all-macroeconomic participant)].

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират: (1) **агрегатна еднородна икономическа единица*** (aggregate homogeneous economic participant) и **множествена еднородна икономическа единица*** (plural homogeneous economic participant); (2) **агрегатна разнородна икономическа единица*** (aggregate heterogeneous economic participant) и **множествена разнородна икономическа единица*** (plural heterogeneous economic participant); (3) **агрегатна всеобща икономическа единица*** (plural general economic participant) и **множествена всеобща икономическа единица*** (plural general economic participant).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират: (1) към агрегатната еднородна икономическа единица – (а) **агрегатна еднородна микроикономическа единица*** (aggregate homogeneous microeconomic participant), (б) **агрегатна еднородна мезоикономическа единица*** (aggregate homogeneous mesoeconomic participant) и (в) **агрегатна еднородна макроикономическа единица*** (aggregate homogeneous macroeconomic participant); (2) към множествената еднородна икономическа единица – (а) **множествена еднородна микроикономическа единица*** (plural homogeneous microeconomic participant), (б) **множествена еднородна мезоикономическа единица*** (plural homogeneous mesoeconomic participant) и (в) **множествена еднородна макроикономическа единица*** (plural homogeneous macroeconomic participant); (3) към агрегатната разнородна икономическа единица – (а) **агрегатна разнородна микроикономическа единица*** (aggregate heterogeneous microeconomic participant), (б) **агрегатна разнородна мезоикономическа единица*** (aggregate heterogeneous mesoeconomic participant) и (в) **агрегатна разнородна макроикономическа единица*** (aggregate heterogeneous macroeconomic participant); (4) към множествената разнородна икономическа единица – (а) **множествена разнородна микроикономическа единица*** (plural heterogeneous microeconomic participant), (б) **множествена разнородна мезоикономическа единица*** (plural heterogeneous mesoeconomic participant) и (в) **множествена разнородна макроикономическа единица*** (plural heterogeneous macroeconomic participant); (5)

към агрегатната всеобща икономическа единица – (а) **агрегатна всеобща микроикономическа единица*** (aggregate general microeconomic participant), (б) **агрегатна всеобща мезоикономическа единица*** (aggregate general mesoeconomic participant) и (в) **агрегатна всеобща макроикономическа единица*** (aggregate general macroeconomic participant); (б) към множествената всеобща икономическа единица – (а) **множествена всеобща микроикономическа единица*** (plural general microeconomic participant), (б) **множествена всеобща мезоикономическа единица*** (plural general mesoeconomic participant) и (в) **множествена всеобща макроикономическа единица*** (plural general macroeconomic participant).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират: (1) **агрегатна съвкупна икономическа единица*** (aggregate joint economic participant) и **множествена съвкупна икономическа единица*** (plural joint economic participant) [агрегатната икономическа единица, съвкупната икономическа единица и агрегатната съвкупна икономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **обща икономическа единица** (total economic participant)]; (2) **агрегатна съвкупностна икономическа единица*** (aggregate totalitit economic participant) и **множествена съвкупностна икономическа единица*** (plural totalitit economic participant) [множествената икономическа единица, съвкупностната икономическа единица и множествената съвкупностна икономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **мрежеста икономическа единица** (reticulated economic participant)].

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират:

(1) към агрегатната съвкупна икономическа единица – (а) **агрегатна съвкупна микроикономическа единица*** (aggregate joint microeconomic participant), (б) **агрегатна съвкупна мезоикономическа единица*** (aggregate joint mesoeconomic participant) и (в) **агрегатна съвкупна макроикономическа единица*** (aggregate joint macroeconomic participant); освен това: (а) агрегатната микроикономическа единица, съвкупната микроикономическа единица и агрегатната съвкупна микроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **обща микроикономически единица** (total microeconomic participant), (б) агрегатната мезоикономическа единица, съвкупната мезоикономическа единица и агрегатната съвкупна мезоикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **обща мезоикономическа единица** (total

mesoeconomic participant), (в) агрегатната макроикономическа единица, съвкупната макроикономическа единица и агрегатната съвкупна макроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **обща макроикономическа единица** (total macroeconomic participant);

(2) към множествената съвкупна икономическа единица – (а) **множествена съвкупна микроикономическа единица*** (aggregate joint microeconomic participant), (б) **множествена съвкупна мезоикономическа единица*** (aggregate joint mesoeconomic participant) и (в) **множествена съвкупна макроикономическа единица*** (aggregate joint macroeconomic participant);

(3) към агрегатната съвкупностна икономическа единица – (а) **агрегатна съвкупностна микроикономическа единица*** (aggregate totalitic microeconomic participant), (б) **агрегатна съвкупностна мезоикономическа единица*** (aggregate totalitic mesoeconomic participant) и (в) **агрегатна съвкупностна макроикономическа единица*** (aggregate totalitic macroeconomic participant);

(4) към множествена съвкупностна икономическа единица – (а) **множествена съвкупностна микроикономическа единица*** (plural totalitic microeconomic participant), (б) **множествена съвкупностна мезоикономическа единица*** (plural totalitic mesoeconomic participant) и (в) **множествена съвкупностна макроикономическа единица*** (plural totalitic macroeconomic participant); освен това: (а) множествената микроикономическа единица, съвкупностната микроикономическа единица и множествената съвкупностна микроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **мрежеста микроикономическа единица** (reticulated microeconomic participant), (б) множествената мезоикономическа единица, съвкупностната мезоикономическа единица и множествената съвкупностна мезоикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **мрежеста мезоикономическа единица** (reticulated mesoeconomic participant), (в) множествената макроикономическа единица, съвкупностната макроикономическа единица и множествената съвкупностна макроикономическа единица са разновидности на по-общото понятие за **мрежеста макроикономическа единица** (reticulated macroeconomic participant).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират: (1) **агрегатна отделна икономическа единица*** (aggregate single economic participant) и **множествена отделна икономическа единица*** (plural single economic participant); (2) **агрегатна секторна икономическа единица***

(aggregate sector economic participant) и **множествена секторна икономическа единица*** (plural social economic participant); (3) **агрегатна обществена икономическа единица*** (aggregate social economic participant) и **множествена обществена икономическа единица*** (plural sector economic participant).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират: (1) към агрегатната отделна икономическа единица – **агрегатна отделна микроикономическа единица*** (aggregate single microeconomic participant); (2) към множествената отделна икономическа единица – **множествена отделна микроикономическа единица*** (plural single microeconomic participant); (3) към агрегатната секторна икономическа единица – (а) **агрегатна секторна микроикономическа единица*** (aggregate sector microeconomic participant), (б) **агрегатна секторна мезоикономическа единица*** (aggregate sector mesoeconomic participant); (4) към множествената секторна икономическа единица – (а) **множествена секторна микроикономическа единица*** (plural sector microeconomic participant), (б) **множествена секторна мезоикономическа единица*** (plural sector mesoeconomic participant); (5) към агрегатната обществена икономическа единица – (а) **агрегатна обществена микроикономическа единица*** (aggregate social microeconomic participant), (б) **агрегатна обществена мезоикономическа единица*** (aggregate social mesoeconomic participant), (в) **агрегатна обществена макроикономическа единица*** (aggregate social macroeconomic participant); (6) към множествената обществена икономическа единица – (а) **множествена обществена микроикономическа единица*** (plural social microeconomic participant), (б) **множествена обществена мезоикономическа единица*** (plural social mesoeconomic participant), (в) **множествена обществена макроикономическа единица*** (plural social macroeconomic participant).

От посочените досега разновидности на икономическата единица могат да се изведат (да се конституират) и други разновидности като резултат от комбинирането прилагане на използваните по-горе пет критерия: *ингредиентната икономическа общностност*, *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, *ингредиентната икономическа субстанциалност*, *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност* и *ингредиентната икономическа равнищност*.

Пазарна и непазарна икономическа единица

В зависимост от това, дали чрез своята *икономическа дейност* икономическата единица участва в пазарния *икономически процес* или не, тя може да бъде или (1) **пазарна икономическа единица** (market economic participant) [към която се числят **продуктовопазарната икономическа единица*** (product-market economic participant) и **факторовопазарната икономическа единица*** (factor-market economic participant), в т.ч. и **трудовапазарната икономическа единица*** (labour-market economic participant)], или (2) **непазарна икономическа единица** (non-market economic participant). Ако не е посочено друго, под икономическа единица обикновено се подразбира пазарната икономическа единица. Ако не е посочено друго, под пазарна икономическа единица обикновено се подразбира продуктовопазарната икономическа единица. Пазарната и непазарната икономическа единица имат свои разновидности, които произтичат от прилагането на вече използваните пет критерия.

Вж. *икономически единици* и *ингредиентна икономическа обобщеност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕДИНИЦА (economic participant) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа единица;

икономическа единица;

икономически единици;

икономически стопански единици (същото като икономически единици и като икономически институции);

институционални икономически единици (същото като икономически единици и като икономически институции);

непазарно-икономически единици;

непазарно-икономически стопански единици;

нефинансово-пазарно-икономически единици;

общностна икономическа единица (същото като икономическа единица);

пазарно-икономически единици;

пазарно-икономически стопански единици;

финансово-пазарно-икономически единици.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКВИВАЛЕНТНОСТ* (economic equivalence /equivalency/) – проявява се в няколко разновидности, в т.ч. и *еквивалентност между икономически множества* и като *еквивалентност между икономически системи*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКВИВАЛЕНТНОСТ (economic equivalence /equivalency/) (**ки**) – във:

икономическа еквивалентност;

икономическо отношение на еквивалентност;

клас на икономическа еквивалентност (вж. *диференцируемо икономическо многообразие*);

отношение на икономическа еквивалентност (същото като *икономическо отношение на еквивалентност*, както и като *отношение на икономическо безразличие*);

размита икономическа еквивалентност (същото като *размито икономическо отношение на подобие*);

топологична икономическа еквивалентност.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКВИВАЛЕНЦИЯ* (economic equivalency), **функция на икономическата равнозначност**, – такава *икономическа съждителна функция* *c*, която е истинна тогава, когато, ако икономическото съждение *a* е истинно, то икономическото съждение *b* също е истинно, и ако икономическото съждение *b* е истинно, то икономическото съждение *a* също е истинно, т.е. “тогава и само тогава *a*, когато *b*”. Означава се с израза $a \leftrightarrow b$, т.е. $c \equiv (a \leftrightarrow b)$. Икономическата еквиваленция е двупосочна, взаимнообратима *икономическа импликация*. Затова икономическата еквиваленция може да се разглежда като *икономическа конюнкция* от две обратни икономически импликации, т.е.

$$(a \rightarrow b) \wedge (b \rightarrow a) \equiv (a \leftrightarrow b).$$

Икономическата съждителната функция *c* е ново, по-сложно *икономическо съждение* (economic sentence /proposition/), образувано от еквиваленцията между икономическите съждения *a* и *b*. На икономическата еквиваленция съответствува *еквивалентността между икономически системи*. Вж *еквиваленция* и *еквивалентна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКЗОИКОНОМИКА (economic exoeconomy) (**ки**) – във:

икономическа гранична екзоикономика (вж. *икономика*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОДАДЕНОСТ* (economic exodatum /exofactuality/) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата даденост*; **външна реалност** (външно-представена реалност) на *икономическия ексопредмет* и **начин на валидизиране (на утвърждаване)** (в т.ч. начин

на изразяване, начин на реализиране и начин на осъществяване) на *икономическото ексоестество* (на естеството на икономическия ексопредмет); ексодаденост на икономическото ексоестество; общо понятие за *икономически запас*, *икономическа феност* и *икономически актив*: икономическият запас, икономическата феност и икономическият актив са трите основни разновидности на икономическия ексодаденост. Последната представлява или икономически запас, или икономическа феност, или икономически актив. Икономическото ексоестество и икономическата ексодаденост са категории на *реалността на икономическия ексопредмет*, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази реалност. Икономическото ексоестество *се сменя* в икономическата ексодаденост икономическата ексодаденост е икономическото ексоестество в смет вид. В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа ексодаденост се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска ексодаденост** (consumptionary exodatum /exofactuality/), *стопанска ексодаденост** (protoeconomic exodatum /exofactuality/), *пазарно-икономическа ексодаденост** (marketly-economic exodatum /exofactuality/) и *финансово-пазарно-икономическа ексодаденост** (financially-marketly-economic exodatum /exofactuality/). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща ексодаденост** (sustenance /sustaining/ exodatum /exofactuality/) (за ексодаденост при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОДИСПОСУБСТАНЦИЯ* (economic exodisposubstance) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОДИСПОСУПЕРСТАНТА* (economic exodisposuperstant) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОДИСПОФОРМА* (economic exodispoform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОДУАДА* (economic exoduad) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата дуада*; обединение (вж. *икономическо обединение*) от две равностепенни *икономически ексомонади*, където от своя страна всяка икономическа ексомонада е едноравнищен диалектически формат от *икономически ексопонятия*, между които по едноравнищни двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Затова икономическата ексодуада е двурав-

нищен диалектически формат от двуравнищни двойки (от *едностепенни икономически ексодуади*) от икономически ексопонятия, вътре между които понятия във всяка двуравнищна двойка поотделно също са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Също така, между двуравнищните двойки от ексопонятия (между *едностепенните икономически ексодуади*) като цяло (две или повече от две двойки) отново са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Така че отношенията на определящо и решаващо тук се установяват (1) по отношение на степените на ексодуадата (те са определени от степените на двете изграждащи я ексомонади), (2) по отношение на двете равнища на ексадуадата и (3) по отношение едновременно на степените и равнищата на ексодуадата. Според броя на степените разновидности на икономическата ексодуада са: (1) *едностепенната икономическа ексодуада* (при една двуравнищна двойка от ексопонятия); (2) *двустепенната икономическа ексодуада* (при две двуравнищни двойки от ексопонятия, образувачи две двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *тристепенната икономическа ексодуада* (при три двуравнищни двойки от ексопонятия, образувачи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (4) *многостепенната икономическа ексодуада* (при повече от три двуравнищни двойки от ексопонятия, образувачи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката). Икономическата ексодуада е съставна част на *икономическата ексотриада* и на *икономическата ексомултиада*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОДУАДА (economic exoduad) (**ки**) – във:

двустепенна икономическа ексодуада;
едностепенна икономическа ексодуада;
икономическа ексодуада;
многостепенна икономическа ексодуада;
тристепенна икономическа ексодуада.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОЕССУБСТАНЦИЯ* (economic exoessubstance) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОЕССУПЕРСТАНТА* (economic exoessuperstant) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОЕСФОРМА* (economic exoesform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОКОСУБСТАНЦИЯ* (economic exocosubstance) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОКОСУПЕРСТАНТА* (economic exocosuperstant) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОКОСЪЩНОСТ* (economic exocoessence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОМОНАДА* (economic exomonad) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата монада*; едноравнищен диалектически формат от *икономически ексопонятия*, между които по двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Нейни разновидности са: (1) *двустепенната икономическа ексомонада* (при две ексопонятия, образуващи една двойка с отношения на определящо и решаващо в икономиката) [значим частен случай на двустепенната икономическа ексомонада е *икономическият ексобитерион*, състоящ се от взаимодействащи си *икономически ексоинтерион* (вътрешно икономическо ексопонятие, което е първично и определящо) и *икономически ексоекстерион* (външно икономическо ексопонятие, което е вторично и решаващо); разновидности на икономическият ексобитерион (ексобитерионни двустепенни подразновидности на икономическата ексомонада) са (а) *икономическият ексодиспозат*, състоящ се от взаимодействащи си *икономическа ценност* и *икономическа феност*, (б) *икономическият ексоспецифат*, състоящ се от взаимодействащи си *икономически контив* и *икономически актив*, (в) *икономическият ексосустат*, състоящ се от взаимодействащи си *икономически субстат* и *икономически запас*]; (2) *трестепенната икономическа ексомонада* (при три понятия, образуващи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *многостепенната икономическа ексомонада* (при повече от три понятия, образуващи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката). Икономическата ексомонада е съставна част на *икономическата ексодуада*, *икономическата ексотриада* и *икономическата ексомултиада*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОМОНАДА (economic exomonad) (**ки**) – във:

двустепенна икономическа ексомонада;

икономическа ексомонада;

многостепенна икономическа ексомонада;

тристепенна икономическа ексомонада.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОМУЛТИАДА* (economic exomultiad) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата мултиада*; обединение (вж. *икономическо обединение*) от повече от три равностепенни *икономически ексомонади*, където от своя страна всяка икономическа ексомонада е едноравнищен диалектически формат от *икономически ексопонятия*, между които по едноравнищни двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Затова икономическата ексомултиада е многоравнищен диалектически формат от многоравнищни съвкупности (от *едностепенни икономически ексомултиади*) от *икономически ексопонятия*, вътре между които понятия също са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Също така, между многоравнищните съвкупности от ексопонятия (от *едностепенни икономически ексомултиади*) като цяло (две или повече от две съвкупности) отново са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Така че отношенията на определящо и решаващо тук се установяват (1) по отношение на степените на ексомултиадата (те са определени от степените на повечето от три изграждащи я ексомонади), (2) по отношение на повечето от три равнища на ексомултиадата и (3) по отношение едновременно на степените и равнищата на ексомултиадата. Според броя на степените разновидности на икономическата ексомултиада са: (1) *едностепенната икономическа ексомултиада* (при една многоравнищна съвкупност от ексопонятия); (2) *двустепенната икономическа ексомултиада* (при две многоравнищни съвкупности от ексопонятия, образуващи една двойка с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *тристепенната икономическа ексомултиада* (при три многоравнищни съвкупности от ексопонятия, образуващи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (4) *многостепенната икономическа ексомултиада* (при повече от три многоравнищни съвкупности от ексопонятия, образуващи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОМУЛТИАДА (economic exomultiad) (**ки**) – във:

едностепенна икономическа ексомултиада;

двустепенна икономическа ексомултиада;

икономическа ексомултиада;

тристепенна икономическа ексомултиада;

многостепенна икономическа ексомултиада.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСПЕЦИСУБСТАНЦИЯ* (economic exospecisubstance) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСПЕЦИСУПЕРСТАНТА* (economic exospecisuperstant) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСПЕЦИСЪЩНОСТ* (economic exospeciessence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУБССЪЩНОСТ* (economic exosubssence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУБСТАНЦИЯ (economic exosubstance) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата субстанция*; *вътрешно същество /основание/* (вътрешно-присъщо същество) на *икономическия ексопредмет* (икономически ексопредмет по същество) [или още **вътрешно ексоикономическо същество /основание/*** (internal exoeconomic foundation)]; субстанция на икономическия ексопредмет; една от двете разновидности на *икономическия ексосубстрат* и една от двете разновидности на *икономическия ексосмисъл*. Тя е **основанието** на икономическия ексопредмет, което притежава потенциалната способност (като уплътнена кинетичност) да го променя целенасочено според *икономическия интерес* на *общностната икономическа единица*, която го притежава. Затова в нея се съдържа източникът на ексоикономическото развитие. **Начинът на реализиране** на икономическата ексосубстанция е *икономическата ексосуперстанта*. Икономическата ексосубстанция и икономическата ексосуперстанта са категории на **съществото /основанието/ на икономическия ексопредмет*** (foundation of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това същество. Икономическата ексосубстанция **се снем**а в икономическата ексосуперстанта: икономическата ексосуперстанта е икономическата ексосубстанция в смет вид. Икономическата ексосуперстанта е скрита в икономическата ексосубстанция, а икономическата ексосубстанция [която е първичното (примитивното) и определящото същество на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическата ексосуперстанта [която е вторичното (производното) и решаващото същество на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат* (*икономическа супформа*), както и *икономически смисъл* и *икономически сунсес* (*икономическа феносуперстанта*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУБСФОРМА* (economic exosubform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУПЕРСЪЩНОСТ* (economic exosupersence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУПЕРСТАНТА* (economic exosuperstant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата суперстанта*; *външно същество /основание/* (външно-представено същество) на *икономическия ексопредмет* [или още **външно ексоикономическо същество /основание/*** (external exoeconomic foundation)] и *начин на реализиране* на *икономическата ексосубстанция* (на субстанцията на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо реализиране*** (exoeconomic realization way)]; ексосуперстанта на икономическата ексосубстанция. Икономическата ексосуперстанта е външен израз на достигнатия етап от промените в икономическата ексосубстанция по пътя към достигането *икономическата цел* (по този път една икономическа ексосуперстанта се сменя с друга). Тя е едната от двете разновидности на *икономическия ексосуперстрат* (на *икономическата ексосупформа*) и една от двете разновидности на *икономическия ексосупсенси* (на *икономическата ексофеносуперстанта*). Икономическата ексосубстанция и икономическата ексосуперстанта са категории на **съществуването /основанието/ на икономическия ексопредмет*** (foundation of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това същество. Икономическата ексосубстанция *се сменя* в икономическата ексосуперстанта: икономическата ексосуперстанта е икономическата ексосубстанция в смет вид. Вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат* (*икономическа супформа*), както и *икономически смисъл* и *икономически супсенси* (*икономическа феносуперстанта*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУПЕРСФОРМА* (economic exosupersform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУПФОРМА* (economic exosupform) – същото като *икономически суперстрат*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУСТИСЪЩНОСТ* (economic exosustiesence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСУСТИФОРМА* (economic exosustiform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСЪЩИНА* (economic exomatter) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата същина*; **вътрешно битие** (вътрешно-присъщо битие) на *икономическия ексопредмет*; същина на икономическия ексопредмет; общо понятие за *икономическа ценност* и *икономически контив*: икономическата ценност и икономическия контив са двете основни разновидности на икономическата ексосъщина. Последната представлява или икономическа ценност, или икономически контив. В рамките на икономическата ексосъщина икономическия контив играе ролята на определящата страна, а икономическата ценност – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). **Начинът на извяване** на икономическата ексосъщина е *икономическото ексопроявление*. Икономическата ексосъщина и икономическото ексопроявление са категории на **битието на икономическия ексопредмет**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това битие. Икономическата ексосъщина **се сменя** в икономическото ексопроявление: икономическото ексопроявление е икономическата ексосъщина в смет вид. Икономическото ексопроявление е скрито в икономическата ексосъщина, а икономическата ексосъщина [която е първичното (примитивното) и определящото битие на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическото ексопроявление [което е вторичното (производното) и решаващото битие на икономическия ексопредмет]. Чрез свои подвидности тези две класификации се пресичат помежду си. Вж. *икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление*. В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа ексосъщина се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска ексосъщина*** (consumptionary exomatter), **стопанска ексосъщина*** (protoeconomic exomatter), **пазарно-икономическа ексосъщина*** (marketly-economic exomatter) и **финансово-пазарно-икономическа ексосъщина*** (financially-marketly-economic exomatter). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща ексосъщина*** (sustenance /sustaining/ exomatter) (за ексосъщина на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСЪЩИНА (economic exomatter) (**ки**) – във:

икономическа ексосъщина;

икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСЪЩИНА И ИКОНОМИЧЕСКО ЕКСОПРОЯВЛЕНИЕ* (economic exomatter and economic exomanifestation) (*) – фундаментални икономически категории от висока степен на общност, отразяващи общи форми на *икономиката* и на *икономическото познание*, валидизиращи по определен начин *икономическото ексоестество* и *икономическата ексодаденост*. Върху взаимоотношението между икономическата ексосъщина и икономическото ексопроявление (то е диалектически противоречиво) възниква строго подредена съвкупност от понятия на методологията на икономическата теория (като диалектически понятия) в контекста на *икономическото битие* (economic being), чрез които **екзистенциално** се обосновава и реализира *икономическата ингредиентност* за целите на конституирането, класифицирането и обяснението на *икономическите системи*. Най-общо, икономическата ексосъщина и икономическото ексопроявление се съотнасят помежду си като вътрешна и външна страна (като вътрешни и външни характеристики) на **битието** на *икономическите ексопредмети*. Икономическата ексосъщина **се снемa** в икономическото ексопроявление: икономическото ексопроявление е икономическата ексосъщина в смет вид. Във взаимоотношението между икономическата ексосъщина и икономическото ексопроявление икономическата ексосъщина играе ролята на определящата страна, а икономическото ексопроявление – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономическата ексосъщина и икономическото ексопроявление могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономическа ексосъщина по отношение на следващото равнище и на икономическо ексопроявление по отношение на предходното равнище.

Икономическата ексосъщина е вътрешното битие на икономическия ексопредмет. Тя **е общо понятие** за *икономическа ценност* и *икономически контив*: икономическата ценност и икономическият контив са двете основни разновидности на икономическата ексосъщина. Последната представлява или икономическа ценност, или икономически контив, или и двете заедно. От своя страна *икономическото ексопроявление е външното битие* на икономическия ексопредмет, неговият експлицитен израз. То е **начин на изявяване** (в т.ч. начин на съществуване и начин на изразяване) на икономическата ексосъщина. Икономическото ексопроявление **е общо понятие** за *икономическа феност* и *икономически актив*: икономическата феност и икономическият актив са двете основни разновидности на икономическото ексопроявление. Последното представлява или икономическа феност, или икономически актив, или и двете за-

едно. От това следва, че зависимостта между икономическата ексосъщина и икономическото ексопроявление има две разновидности: зависимост между икономическата ценност и икономическата феност или зависимост между икономическото коактив и икономическия актив.

а. Икономическа ценност и икономическа феност

Икономическата ценност е *вътрешната определеност* на икономическия ексопредмет. Икономическата ценност е непосредствено неизразима (непосредствено невидима, скрита) определеност в икономиката, която обаче е опосредствано изразима (опосредствано видима, открита) посредством икономическата феност. Икономическата ценност се разкрива чрез икономическата феност. Икономическата феност е *външната определеност* на икономическата ценност. Икономическата феност е непосредствено изразима (непосредствено видима, открита) определеност в икономиката и наред с това е опосредствено изразяваща ценностната икономическа определеност. Икономическата феност е *начинът на изразяване* (в т.ч. и на измерване) на икономическата ценност.

Икономическата ценност и икономическата феност са категории на *определеността на икономическите ексопредмети*, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази определеност. Икономическата ценност *се сменя* в икономическата феност: икономическата феност е икономическата ценност в смет вид. В по-общ план икономическата ценност и икономическата феност могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономическа ценност по отношение на следващото равнище и на икономическа феност по отношение на предходното равнище. Икономическата ценност е скрита в икономическата феност, но тя е става познаваема чрез познаването на икономическата феност. Затова постигането на икономическата ценност чрез изучаването на икономическата феност е задача на икономическата наука.

Във взаимоотношението между икономическата ценност и икономическата феност икономическата ценност играе ролята на определящата страна, а икономическата феност – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богато икономическата феност е феност на икономическата си ценност, а икономическата ценност се изразява от икономическата си феност. Икономическата феност е по-богата от икономическата ценност, тъй като то включва в себе си не само разкриването на икономическата цен-

ност, на същностните връзки на икономическия обект (респ. на икономическата система), но и всички случайни отношения и особености на обекта. Макар и по-богати икономическите фености са по-консервативни, докато икономическата ценност. Затова теоретичното познание на икономическата ценност е свързано с разкриването на законите на развитието на обекта, на *икономическите закони*. Важен пример за икономическа ценност и икономическа феност са икономическите ингредиенти на *същностно-стратифицираната икономическа система* – там те се конституират като *стратифицирана икономическа ценност** (stratified economic worth) и *стратифицирана икономическа феност** (stratified economic pheness).

б. Икономически контив и икономически актив

Икономическият контив е *вътрешното състояние* на икономическия ексопредмет. Икономическият контив е не само *икономическият състав*, но и единството на всички съставни елементи на икономическия ексопредмет, на неговите свойства, вътрешни процеси и връзки и затова определя неговата специфика (вж. *специфика на икономическата система*). Икономическият актив е *външното състояние* на икономическия ексопредмет и *начинът на съществуване* на икономическия контив, на съдържанието на икономическия ексопредмет. Икономическият актив е организацията на икономическия контив, системата от устойчиви *икономически връзки* (тяхната подреденост), изразява се в *икономическата структура* и в *икономическото многообразие* и определя *характера на икономическата система*. Икономическият актив е начинът на съхраняване на *икономическия хомеостазис*.

Икономическият контив и икономическият актив са категории на *състоянието на икономическите ексопредмети*, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това състояние. Икономическият контив *се сменя* в икономическия актив: икономическият актив е икономическият контив в смет вид. В по-общ план икономическият контив и икономическият актив могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономически контив по отношение на следващото равнище и на икономически актив по отношение на предходното равнище. Зависимостта между икономическия контив и икономическия актив стои в основата на *съдържателно-стратифицирана икономика** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economy) и на *съдържателно-стратифицирана икономическа система** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economic

system). В своята общност същностно-стратифицираната икономика и съдържателно-стратифицираната икономика формират понятието за **същинностно-стратифицирана икономика** (materially-stratified economy), а същностно-стратифицираната икономическа система и съдържателно-стратифицираната икономическа система – понятието за **същинностно-стратифицирана икономическа система** (materially-stratified economic system).

Във взаимоотношението между икономическия контив и икономическия актив икономическият контив играе ролята на определящата страна, а икономическият актив – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богат икономическият актив е актив на икономическия си контив, а икономическият контив се обхваща от икономическия си актив. В развитието на противоположността между тях икономическият актив е по-консервативният, а икономическият контив – по-динамичният елемент.

Важен пример за икономически контив и икономически актив са икономическите ingredienti на *субстанциалната икономическа система* – там те се конституират като *субстанциален икономически контив** (substantial economic conassets) и *субстанциални икономически активи** (substantial economic assets). Към нея се числят: (1) *ресурсно-субстанциалната икономическа система*, чиито икономически ingredienti се конституират като *ресурсно-субстанциален икономически контив** (resource-substantial economic conassetst) и *ресурсно-субстанциални икономически активи** (resource-substantial economic conassets); (2) *възпроизводствената икономическа система*, чиито икономически ingredienti се конституират като *възпроизводствен икономически контив** (reproductional economic conassets) и *възпроизводствени икономически активи** (reproductional economic assets), каквито са *възпроизводствените икономически ресурси възпроизводствените и икономически резултати*.

в. Зависимости между разновидностите на икономическата ексосъщина и на икономическото ексопроявление

Между икономическата ценност и икономическата феност, от една страна, и икономическия контив и икономическия актив, от друга (в качеството им на разновидности на икономическата ексосъщина и на икономическото ексопроявление), съществуват определени зависимости, което показва, че те не са взаимноизключващи се (дихотомни) понятия, а, напротив, при тях има взаимно проникване и те образуват общи разновидности. По-специално, както икономическата ценност, така и икономическата феност (всяка поотделно) могат да

имат както съдържание (контив като тяхно вътрешно състояние), така и форма (актив като тяхно външно състояние и начин на съществуване на тяхното съдържание). В този смисъл по отношение на икономическата ценност се конституират (1) **ценностен икономически контив*** (worth economic conassets) [контив на икономическата ценност; **икономическа коценност*** (economic coworth)], което е вътрешното състояние на икономическата ценност, и (2) **ценностен икономически актив*** (worth economic assets) [актив на икономическата ценност; **икономическа актценност*** (economic asworth)], което е начинът на съществуване на съдържанието на икономическата ценност. От своя страна, по отношение на икономическото явление се конституират (1) **феностен икономически контив*** (pheness economic conassets) [контив на икономическата феност; **икономическа кофеност*** (economic copheness)], което е вътрешното състояние на икономическата феност, и (2) **феностен икономически актив*** (pheness economic assets) [актив на икономическата феност; **икономическа актфеност*** (economic aspheness)], което е начинът на съществуване на съдържанието на икономическата феност. Вж. *икономическа същина и икономическо проявление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОСЪЩНОСТ* (economic exoessence) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата същност*; **вътрешна определеност** (вътрешно-присъща определеност) на *ексоикономическия предмет* [или още **вътрешна ексоикономическа определеност*** (internal exoeconomic determinancy)]; същност на икономическия ексопредмет; непосредствено неизразима (непосредствено невидима, скрита) определеност на ексоикономическия предмет, която обаче е опосредствено изразима (опосредствено видима, открита) посредством *икономическото ексоявление*; една от двете разновидности на *икономическата ексосъщина* и една от двете разновидности на *икономическия ексосмисъл*; едно от понятията на *ексоикономиката*. **Начинът на изразяване** (в т.ч. и на измерване) на икономическата ексосъщност е икономическото ексоявление. Икономическата ексосъщност и *икономическото ексоявление* са категории на **определеността на икономическия ексопредмет*** (determinancy of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази определеност. Икономическата ексосъщност **се снемa** в икономическото ексоявление: икономическото ексоявление е икономическата ексосъщност в смет вид. Икономическото ексоявление е скрито в икономическата ексосъщност, а икономическата ексосъщност [която е първичната (примитивната) и определящата оп-

ределеност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическото ексоявление [което е вторичната (производната) и решаващата определеност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Специфично за определеността на икономическата ексосъщност е нейната взаимозависимост с *икотехномическата ексосъщност*. Взаимните въздействия и взаимообусловеността между икономическата и икотехномическата ексосъщност образуват вид **ексоикореномическа област*** (exocorenomic area) (вж. *ексоикореномика*), която едновременно принадлежи на **граничната икономика** (вж. *ексоикономика*) и на **граничната икотехномика** (вж. *ексоикотехномика*). Вж. *икономическа същина и икономическо проявление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОТРИАДА* (economic exotriad) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата триада*; обединение (вж. *икономическо обединение*) от три равностепенни *икономически ексомонади*, където от своя страна всяка икономическа ексомонада е едноравнищен диалектически формат от *икономически ексопонятия*, между които по едноравнищни двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Затова икономическата ексотриада е триравнищен диалектически формат от триравнищни тройки (от *едностепенни икономически ексотриади*) от икономически ексопонятия, вътре между които понятия във всяка триравнищна тройка поотделно също са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Също така, между триравнищните тройки от ексопонятия (между *едностепенните икономически ексотриади*) като цяло (две или повече от две тройки) отново са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Така че отношенията на определящо и решаващо тук се установяват (1) по отношение на степените на ексотриадата (те са определени от степените на трите изграждащи я ексомонади), (2) по отношение на трите равнища на ексотриадата и (3) по отношение едновременно на степените и равнищата на ексотриадата. Според броя на степените разновидности на икономическата ексотриада са: (1) *едностепенната икономическа ексотриада* (при една триравнищна тройка от ексопонятия); (2) *двустепенната икономическа ексотриада* (при две триравнищни тройки от ексопонятия, образуващи една двойка с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *тристепенната икономическа ексотриада* (при три триравнищни тройки от ексопонятия, образуващи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (4) *многостепенната икономическа ексотриада* (при повече от три триравнищни тройки от ексопонятия, образу-

ващи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката). Икономическата ексотриада е съставна част на *икономическата ексомултиада*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОТРИАДА (economic exotriad) (**ки**) – във:

двустепенна икономическа ексотриада;
едностепенна икономическа ексотриада;
икономическа ексотриада;
многостепенна икономическа ексотриада;
трисепенна икономическа ексотриада.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОФЕНОСУБСТАНЦИЯ* (economic exophen substance) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОФЕНОСУПЕРСТАНТА* (economic exophenosuperstant) – същото като *икономически ексосупсенс* (вж. още *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОФЕНОФОРМА* (economic exofhenform) – същото като *икономическо ексопроявление* (вж. още *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОФОРМА* (economic exoform) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическата форма*; **външно състояние** (външно-представено състояние) на *икономическия ексопредмет* [или още **външно ексоикономическо състояние** (external exoeconomic state /condition/)] и **начин на съществуване** на *икономическото ексосъдържание* (на съдържанието на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо съществуване /съществуване/*** (exoeconomic existence way)]; форма на икономическото ексосъдържание; едно от понятията на *ексоикономиката*. Икономическата ексоформа е организацията на икономическото ексосъдържание, системата от устойчиви **ексоикономически връзки*** (exoeconomic connexions) (тяхната подреденост) (вж. *икономическа връзка*), изразява се в **ексоикономическата структура*** (exoeconomic structure) (вж. *икономическа структура*) и в **ексоикономическото многообразие*** (exoeconomic manifold) (вж. *икономическо многообразие*) и определя **характера на ексоикономическата система*** (character of the exoeconomic system) (вж. *характер на икономическата система*). Икономическата ексоформа е начинът на съхраняване на

ексоикономическия хомеостазис* (exoeconomic exohomeostasis) (вж. *икономически хомеостазис*). Тя е едната от двете разновидности на *икономическото ексопроявление* (на *икономическата ексофеноформа*) и една от двете разновидности на *икономическия ексосуперстрат* (на *икономическата ексосупформа*). Икономическото ексосъдържание и икономическата ексоформа са категории на **състоянието на икономическия ексопредмет*** (state /condition/ of the economic exothings), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това състояние. Икономическото ексосъдържание **се сменя** в икономическата ексоформа: икономическата ексоформа е икономическото ексосъдържание в смет вид. Специфично за определеността на икономическата форма е нейната взаимозависимост с *икотехномическата ексоформа*. Взаимните въздействия и взаимообусловеността между икономическата и икотехномическата ексоформа образуват вид **ексоикореномическа област*** (exoeconogenic area) (вж. *икореномика*), която едновременно принадлежи на **граничната ексоикономика** (вж. *ексоикономика*) и на **граничната ексоикотехномика** (вж. *ексоикотехномика*). Вж. *икономическа ексосъщина* и *икономическо ексопроявление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОФОСУБСТАНЦИЯ* (economic exofosubstance) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОФОСУПЕРСТАНТА* (economic exofosuperstant) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСОФОСЪЩНОСТ* (economic exofoessence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСПАНЗИЯ (economic expansion) – *същото като експанзия в икономическия цикъл*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСТЕНЗИЯ* (economic extension) (*) – *функциониране на икономическата система (респ. на ингредиентната икономическа система), което се интерпретира като (респ. се отъждествява с) екстензивен икономически растеж (вж. и икономически растеж)*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСТРАПОЛАЦИЯ (economic extrapolation) – *продължаване на съществуващите в миналото и в настоящето тенденции на икономическото развитие в бъдещето, тяхното проектиране при футурологичното моделиране на икономическите системи*. При екстраполацията се продължават

функциите на *икономическите величини* извън границите на областта на тяхното определение (като продължението принадлежи към същия функционален клас), например извън границите на даден ограничен статистически *динамичен икономически ред*. За целта се използва информация за дадената функция, фиксирана към отделни точки (наричани възли на екстраполацията) от определената област. Вж. *методи на икономическото прогнозиране*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСТРЕМАЛА (economic extremal) – същото като *оптимална фазова икономическа траектория*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСТРЕМАЛА (economic extremal) (**ки**) – във:

икономическа екстремала (същото като *оптимална фазова икономическа траектория*);

икономическа екстремала на Понтрягин, Л. С. (вж. *задача на особено-то икономическо управление при принцип на максимума*);

неизродена икономическа екстремала (вж. *икономическо уравнение на Л. Ойлер*);

особена икономическа екстремала на Понтрягин, Л. С. (вж. *задача на особено-то икономическо управление при принцип на максимума*);

пречупена икономическа екстремала (вж. *икономическо уравнение на Л. Ойлер и разривна вариационна икономическа задача*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСТРЕМАЛА НА ПОНТРЯГИН, Л. С.* (Pontrjagin economic extremal) – вж. *задача на особено-то икономическо управление при принцип на максимума*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕКСТРЕМАЛА НА ПОНТРЯГИН, Л. С. (Pontrjagin economic extremal) (**ки**) – във:

икономическа екстремала на Понтрягин, Л. С. (вж. *задача на особено-то икономическо управление при принцип на максимума*);

особена икономическа екстремала на Понтрягин, Л. С. (вж. *задача на особено-то икономическо управление при принцип на максимума*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (economic elasticity) (*) – съотношение между относителните изменения на две *икономически величини*. Обикновено се измерва чрез процентното изменение на едната величина, отговарящо на един процент изменение на другата. Неин частен случай е *еластичността на поведението на икономическата система*. Според *икономическата ингре-*

диентност тя е **относителна икономическа величина**, която при постоянни други условия показва какво е процентното изменение на даден тип *икономически ингредиент* (изходен или входен) на някаква *икономическа система* (наричана *ингредиентна икономическа система*), съответстващо (отговорящо) на един процент изменение на друг тип неин икономически ингредиент (входен или изходен); едно от проявленията и един от измерителите на *ингредиентната икономическа реагируемост*. Може да се разглежда още като **свойство** на относителна реагируемост на икономическата система. В зависимост на посоката на системното въздействие между двата типа икономически ингредиенти (между входния и изходния) се различават *креативна икономическа еластичност* и *абсорбционна икономическа еластичност*. Креативната икономическа еластичност показва с колко процента се променя *изходният икономически ингредиент* при един процент промяна на *входния икономически ингредиент* на разглежданата система (тогава тя е съотношението между *пределната икономическа креативност* и *средната икономическа креативност* при същата тази система). Абсорбционната икономическа еластичност показва с колко процента се променя входният икономически ингредиент при един процент промяна на изходния икономически ингредиент на разглежданата система (тогава тя е съотношението между *пределната икономическа абсорбционност* и *средната икономическа абсорбционност* при същата тази система). Когато еластичността се определя по отношение на съответстващите изменения на двата типа икономически ингредиенти в близките (безкрайно малки) околности на някакви техни фиксирани значения (точки), е налице **точкова икономическа еластичност** (interval economic elasticity), а когато се определя по отношение на съответстващите изменения на двата типа икономически ингредиенти средно в границите някакви техни интервали (отрязъци), е налице **интервална икономическа еластичност** (point economic elasticity).

Когато се приложи *ингредиентната икономическа обратимост*, се конституират следните разновидности на икономическата еластичност: *зададена икономическа еластичност* (в т.ч. *зададена креативна икономическа еластичност* и *зададена абсорбционна икономическа еластичност*), *начална икономическа еластичност* (в т.ч. *начална креативна икономическа еластичност* и *начална абсорбционна икономическа еластичност*), *инверсна икономическа еластичност* (в т.ч. *инверсна креативна икономическа еластичност* и *инверсна абсорбционна икономическа еластичност*).

Когато се приложи *ингредиентната икономическа абстрахируемост*, се конституират следните разновидности на икономическата еластичност: *абст-*

рактна икономическа еластичност, конкретна икономическа еластичност, субстанциална икономическа еластичност, ресурсно-субстанциална икономическа еластичност, възпроизводствена икономическа еластичност, стратификационна икономическа еластичност, същностно-стратификационна икономическа еластичност, същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа еластичност. Всички тези еластичности могат да бъдат както креативни, така и абсорбционни.

В случай, че съвместно се приложат ингредиентната икономическа обратимост и абстрахируемост, тогава се конституират такива разновидности на икономическата еластичност като: **зададена абстрактна икономическа еластичност*** (given abstract economic elasticity), **начална абстрактна икономическа еластичност*** (initial abstract economic elasticity), **инверсна абстрактна икономическа еластичност*** (inverse abstract economic elasticity); **зададена конкретна икономическа еластичност*** (given concrete economic elasticity), **начална конкретна икономическа еластичност*** (initial concrete economic elasticity), **инверсна конкретна икономическа еластичност*** (inverse concrete economic elasticity) и т.н. Всички тези еластичности също могат да бъдат както креативни, така и абсорбционни.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа еластичност се конституират още и съответстващите ѝ понятия за **консуматорска еластичност*** (consumptionary elasticity), **стопанска еластичност*** (protoeconomic elasticity), **пазарно-икономическа еластичност*** (marketly-economic elasticity) и **финансово-пазарно-икономическа еластичност*** (financially-marketly-economic elasticity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща еластичност*** (sustenance /sustaining/ elasticity) (за еластичност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (economic elasticity) (**ки**) – във:

абсорбционна икономическа еластичност;
абстрактна абсорбционна икономическа еластичност;
абстрактна икономическа еластичност;
абстрактна креативна икономическа еластичност;
възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност;
възпроизводствена икономическа еластичност;
възпроизводствена креативна икономическа еластичност;
зададена абсорбционна икономическа еластичност;
зададена икономическа еластичност;

зададена креативна икономическа еластичност;
еквивалентен коефициент на икономическа еластичност (вж. *метод на хармоничния баланс в икономиката*);
икономическа еластичност;
инверсна абсорбционна икономическа еластичност;
инверсна икономическа еластичност;
инверсна креативна икономическа еластичност;
интервална икономическа еластичност (вж. *икономическа еластичност*);
конкретна абсорбционна икономическа еластичност;
конкретна икономическа еластичност;
конкретна креативна икономическа еластичност;
креативна икономическа еластичност;
начална абсорбционна икономическа еластичност;
начална икономическа еластичност;
начална креативна икономическа еластичност;
ресурсно-субстанциална абсорбционна икономическа еластичност;
ресурсно-субстанциална икономическа еластичност;
ресурсно-субстанциална креативна икономическа еластичност;
стратификационна абсорбционна икономическа еластичност;
стратификационна икономическа еластичност;
стратификационна креативно икономическа еластичност;
субстанциална абсорбционна икономическа еластичност;
субстанциална икономическа еластичност;
субстанциална креативна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна абсорбционна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа еластичност;
същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна креативна икономическа еластичност;
точкова икономическа еластичност (вж. *икономическа еластичност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛЕПРЕФИКАСНОСТ* (economic elepreffectuality /eleprefficiency/) – вж. *икономическо-обусловена ефикасност* и *зависимости между благото и продукта*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛЕФИКАСНОСТ* (economic eleffectuality /elefficiency/) – вж. *икономическо-обусловена ефикасност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕМЕРДЖЕНТНОСТ (economic emergentness /emergentiality/) – същото като *емерджентност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕНДЕФИКАСНОСТ* (economic endeffectuality /endefficiency/), **стопанска икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicit)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *ендефикасно икономическо благо* (*икономическо благо*, което е резултат на дейността в *икономическото стопанисване*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicit)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *ендефикасно* икономическо благо. Ендефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата ендефикасност **ендефикасна икономическа дейност*** (endeffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се **средна икономическа ендефикасност*** (average economic endeffectuality) [същото като **средна стопанска икономическа артипрефикасност*** (average protoeconomic economic artipreffectuality)] и **пределна икономическа ендефикасност*** (marginal economic endeffectuality) [същото като **пределна стопанска икономическа артипрефикасност*** (marginal protoeconomic economic artipreffectuality)]. Икономическата ендефикасност е общо понятие за *икономическа унификасност* (*производствена икономическа ефикасност*) и *икономическа конефикасност* (*потребителна икономическа ефикасност*).

Ендефикасното икономическо благо може да бъде както *материално ендефикасно икономическо благо** (material endeffectual economic good), така и *нематериално ендефикасно икономическо благо** (immaterial endeffectual economic good). Съответно на това се конституират понятията за (1) *материална икономическа ендефикасност** (material economic endeffectuality) [същото като *материална стопанска икономическа артипрефикасност** (material protoeconomic economic artipreffectuality)], в т.ч. *средна материална икономическа ендефикасност** (average material economic endeffectuality) [същото като *средна материална стопанска икономическа артипрефикасност** (average material protoeconomic economic artipreffectuality)] и *пределна материална икономическа ендефикасност** (marginal material economic endeffectuality) [същото като *пределна материална стопанска икономическа артипрефикасност** (marginal material protoeconomic economic artipreffectuality)] и (2) *нематериална икономическа ендефикасност** (immaterial economic endeffectuality) [същото като *нематериална стопанска икономическа артипрефикасност** (immaterial protoeconomic economic artipreffectuality)], в т.ч. *средна нематериална икономическа ендефикасност** (average immaterial economic endeffectuality) [същото като *средна нематериална стопанска икономическа артипрефикасност** (average immaterial protoeconomic economic artipreffectuality)] и *пределна нематериална икономическа ендефикасност** (marginal immaterial economic endeffectuality) [същото като *пределна нематериална стопанска икономическа артипрефикасност** (marginal immaterial protoeconomic economic artipreffectuality)]].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на предметяващата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на ендефикасното икономическо благо са (1) *ендепрификасното икономическо благо** (endeprifectual economic good) [същото като *първично стопанско икономическо благо** (primary protoeconomic economic good)] [когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за *икономическа ендепрификасност** (economic endeprifectuality), същото като *първична стопанска икономическа артипрефикасност** (primary protoeconomic economic artipreffectuality), *първична икономическа ендефикасност** (primary economic endeffectuality)] и (2) *ендесефикасното икономическо благо** (endeseffectual economic good) [същото като *вторично стопанско икономическо благо** (secondary protoeconomic economic good)] [когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява еднов-

ременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **икономическа ендесефикасност*** (economic endeseffectuality), същото като **вторична стопанска икономическа артипрефикасност*** (secondary protoeconomic economic artipreffectuality), **вторична икономическа ендефикасност*** (secondary economic endeffectuality)]. Следователно предметни разновидности на икономическата ендефикасност са икономическата ендепрификасност (първичната стопанска икономическа артипрефикасност, първичната икономическа ендефикасност) и икономическата ендесефикасност (вторичната стопанска икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа ендефикасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на ендефикасното икономическо благо са (1) **ендефективното икономическо благо*** (endefective economic good) [същото като **пряко стопанско икономическо благо*** (direct protoeconomic economic good), **ендедификасно икономическо благо*** (endediffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на **правата икономическа връзка** в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **икономическа ендефективност*** (economic endeffectivity), същото като **икономическа ендедификасност*** (economic endediffectuality), **пряка стопанска икономическа артипрефикасност*** (direct protoeconomic economic artipreffectuality), **стопанска икономическа ефективност*** (protoeconomic economic effectivity)] и (2) **квазиендефективното икономическо благо*** (quasi-endefective economic good) [същото като **непряко стопанско икономическо благо*** (indirect protoeconomic economic good), **ендеиндификасно икономическо благо*** (endeindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на **обратната икономическа връзка** в системата и тогава на него отговаря понятието за **икономическа квазиендефективност*** (economic quasi-endeffectivity), същото като **икономическа ендеиндификасност*** (economic endeindiffectuality), **непряка стопанска икономическа артипрефикасност*** (indirect protoeconomic economic artipreffectuality), **стопанско икономическа квазиефективност*** (protoeconomic economic quasi-effectivity)]. Следователно предметни разновидности на икономическата ендефикасност са икономическата ендефективност (икономическата ендедификасност, пряката стопанска икономическа артипрефикасност, стопанската икономическа ефективност) и икономическата квазиендефективност, икономическата ендеиндификасност, непряката стопанска икономическа артипрефикасност, стопанската икономическа квазиефективност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата ендефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **ендефикасна икономическа абсорбционност*** (endeffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **ендефикасна икономическа ангажираност*** (endeffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **ендефикасна икономическа възвръщаемост*** (endeffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **ендефикасна икономическа въплътеност*** (endeffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **ендефикасна икономическа използваемост*** (endeffectual economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **ендефикасна икономическа интензивност*** (endeffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **ендефикасна икономическа креативност*** (endeffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **ендефикасна икономическа напрегнатост*** (endeffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **ендефикасна икономическа наситеност*** (endeffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) **ендефикасна икономическа натовареност*** (endeffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **ендефикасна икономическа предметеност*** (endeffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **ендефикасна икономическа производителност*** (endeffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **ендефикасна икономическа разходност*** (endeffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа ендефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска ендефикасност*** (consumptionary endeffectuality /endefficacy/), **стопанска ендефикасност*** (protoeconomic endeffectuality /endefficacy/), **пазарно-икономическа ендефикасност*** (marketly-economic endeffectuality /endefficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа ендефикасност*** (financially-marketly-economic endeffectuality /endefficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща ендефикасност*** (sustenance /sustaining/ endeffectuality /endefficacy/) (за ендефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ (economic entropy) – количествено изразената степен на неопределеност (неорганизираност) и неопределеност в микроструктурата на *икономическата система* (респ. на *структурата на икономи-*

ческата система) или на неопределеността на някаква икономическа ситуация. Тя е частна реализация (разновидност) на по-общото понятие за *ентропия*, което пък от своя страна може да бъде разглеждано по няколко начина – като **термодинамична ентропия** (вж. *ентропия*), като **статистическа ентропия** (*също*) и като *информационна ентропия* (като понятие термодинамичната ентропия във физиката, пренасяна в резултат на движението на топлинната енергия и на веществото, е въведена и определена от Р. Клаузиус още през 1864 г.). Според автора на тези общовъзприети тълкувания на понятието за ентропия съответствуват в *икономическата кибернетика* понятията за *ценностнодинамична икономическа ентропия*, *статистическа икономическа ентропия* и *информационна икономическа ентропия*, които са трите основни разновидности на икономическата ентропия въобще.

Форми на икономическата ентропия

Посочените разновидности (определения) на ентропите са приложими и към ентропията в икономическите системи (към икономическата ентропия), защото *икономическите системи* като *кибернетичните икономически системи* притежават всички общосистемни определения в природата и обществото, към които спада и определението на ентропията изобщо (ентропията е свойство, характерно за вероятностните системи, към които се числят кибернетичните системи). Затова **форми на икономическата ентропия** са: **първо**, *ценностнодинамичната икономическа ентропия* (*ценностнодинамичната ентропия в икономическата система*) H_W , която е икономическият аналог на термодинамичната ентропия във физиката (ценностнодинамичната ентропия е свързана с и се пренася от обмена на *икономическа ценност*, т.е. на *полезността* и *стойността*, между системата и външната среда) и е свойствена за *ценностнодинамичната икономическа система*; **второ**, *статистическата икономическа ентропия* (*статистическата ентропия в икономическата система*) H_S ; **трето**, *информационната икономическа ентропия* (*информационна ентропия в икономическата система*) H_I .

Според автора, като се използва теорията на Л. Болцман и М. Планк, *статистическата икономическа ентропия* може да се определи като математическо очакване на неопределеността в поведението на икономическата система (в която се извършват случайни процеси), или просто като **математическо очакване на икономическата неопределеност** (mathematical expectation of the economic undeterminacy):

$$H_S = -k \sum_{i=1}^n p_i \ln p_i,$$

където:

H_S е величината на статистическата икономическа ентропия в системата;

p_i – вероятността да се осъществи i -ият вариант (състояние) на поведение (вариант на изхода) на системата;

n – броят на вариантите на поведение (на вариантите на изхода, същото като варианти на състоянието на поведение) на системата;

k – преобразувана константа на Л. Болцман.

Константата на Л. Болцман се отнася до физическите процеси и има значение, равно на $1,381 \cdot 10^{-23}$ Дж. К⁻¹. Определянето на аналогична константа, която да се отнася до икономиката и която тук условно е наричана преобразувана константа на Л. Болцман, може да стане само с помощта на специални научни изследвания в областта на *икономическата информация* и икономическата ентропия, които се съдържат в полезността и в стойността на *натуралните икономически ingrediente* (в *натуралното икономическо богатство*) или на техните *проективни икономически образи* (*икономически проекции*), каквито са *паричните икономически ingrediente* (*паричното икономическо богатство*).

Тъждествеността между ценностнодинамичната, статистическата и информационната ентропия показва, че величината на икономическата ентропия може да се определи и само чрез изследвания върху природата и *количеството на икономическата информация*. В това отношение са интересни постановките на Ив. Николов¹ и информационните изследвания на К. К. Валтух². При равновероятни варианти на *състоянието на поведение на икономическата система* (което е важен частен случай) статистическата икономическа ентропия се определя по формулата $H_S = k \ln n$, т.е. тя е правопрпорционална на логаритъма от броя на възможните състояния на икономическата система. Статистическата ентропия представлява едновременно както мяра на неподредеността на икономическата система, така и мяра на нейната структурна неорганизираност. Максимумът на статистическа икономическа ентропия (който се постига при равномерното разпределение на вероятностите на състоянията на системата) съответствува на най-ниската степен на организираност на икономическата система.

¹ **Николов, Ив.** Глобалната икономика. Теория и реалност. Издателство “Сиела”, С. 2003; **Николов, Ив.** Кибернетика и икономика. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1971.

---

² Вальтук, К. К. Информационная теория стоимости и законы неравновесной экономики. Издательство “Янус-К”, М., 2001.

Като се приложи формулата на К. Шенън, *информационната икономическа ентропия* H_I се определя с формулата

$$H_I = -\sum_{i=1}^n p_i \ln p_i.$$

Едновременно с това величината H_I е и мяра на количеството на онази информация, която ще се получи, след като даденото събитие се осъществи (когато се реализира даденото състояние на поведение на икономическата система, тъй като с неговото сбъждане със същата величина се намалява неопределеността в системата). При равновероятни варианти на състоянието на поведение на системата информационната икономическа ентропия се определя по формулата $H_I = \ln n$, т.е. тя е равна на логаритъма от броя на възможните състояния на икономическата система. Сравнението между статистическата и информационната икономическа ентропия показва, че тези две величини са пропорционални помежду си, т.е. че $H_S = kH_I$, като коефициентът на пропорционалност е равен на преобразуваната константа на Л. Болцман k .

Като се използват формулите на Л. Болцман и Дж. Гибс, статистическата ентропия на икономическата система с непрекъснато множество от състояния (от изходи) $\{X\}$ се определя чрез израза

$$H_S = -k \int_{X \in \{X\}} \rho(X) \ln \rho(X) dX,$$

където $\rho(X)$ е плътността на вероятността на състоянията на икономическата система (тогава произведението $\rho(X)dX$ представлява вероятността на състоянието X , което се намира в интервала dX). Според теоретичните постановки на Дж. Фон Нойман, се оказва, че статистическата икономическа ентропия може да се определи и с израза

$$H_S = -kH_{wp}(\rho \ln \rho),$$

където H_w е ценностнодинамичната икономическа ентропия, а ρ е т.нар. **статистически оператор** (statistical operator), използван от квантовомеханичната статистика за характеризиране на състоянието на определена система.

Посочените по-горе три формули на статистическата икономическа ентропия притежават свойството на адитивност. От което следва, че при обединяване на две независими икономически системи ентропията на обединението е

равна на сумата от ентропиите на двете изходни системи, т.е. че $H_S = H_{S1} + H_{S2}$, където H_{S1} е статистическата икономическа ентропия на първата система, а H_{S2} – тази на втората система. Това дава основание да се отъждестви ценностно-динамичната икономическа ентропия H_W със статистическата икономическа ентропия H_S , т.е. че $H_W = H_S$. Такъв е и подходът на Л. Болцман във физиката.

Според автора в зависимост от начина на експлициране на икономическата ценност (на полезността и стойността) ценностнодинамичната икономическа ентропия H_W има две форми на проявление: *абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия* (ценностнодинамичната икономическа ентропия, съдържаща се в *абсолютната ценност* AW , т.е. в *абсолютната полезност* AU и в *абсолютната стойност* AV) и *относително-ценностнодинамична икономическа ентропия* (ценностнодинамичната икономическа ентропия, съдържаща се в *относителната ценност* RW , т.е. в *относителната полезност* RU и в *относителната стойност* RV). Тези форми изразяват различна конкретна принадлежност, но при постоянни други условия са равни като величини. Ценностнодинамичната икономическа ентропия (респ. абсолютно-ценностнодинамичната икономическа ентропия или относително-ценностнодинамичната икономическа ентропия) H_W е екстензивна функция от три типа аргументи: *първо*, *общата полезност* U (респ. *абсолютната обща полезност* AU или *относителната обща полезност* RU), която се носи от различните предметни (натурални и парични) ингредиенти в икономическата система; *второ*, *общата стойност* V (респ. *абсолютната обща стойност* AV или *относителната обща стойност* RV) в тези ингредиенти; *трето*, броя на предметните инредиенти M_i , които са в системата при различните нейни състояния $i = 1, 2, \dots, n$. Величината H_W е функцията $H_W = H_W(U, V, M_i)$, респ. е функцията $H_W = H_W(AU, AV, M_i)$ или функцията $H_W = H_W(RU, RV, M_i)$.

Разкритата по-горе аналогия между ценностнодинамичната, статистическата и информационната икономическа ентропия дава основания да се смята, че те са тъждествени помежду си, т.е. че $H_W = H_S = kH_I$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа ентропия се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска ентропия** (consumptionary entropy), *стопанска ентропия** (protoeconomic entropy), *пазарно-икономическа ентропия** (marketly-economic entropy) и *финансово-пазарно-икономическа ентропия** (financially-marketly-economic entropy). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща ентропия** (sustenance /sustaining/ entropy) (за ентропия на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ (economic entropy) (**ки**) – във:

абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

адитивност на икономическата ентропия (вж. *информационна икономическа ентропия*);

външно-индуцирана /екзогенно-индуцирана/ ценностнодинамична икономическа ентропия;

вътрешно-индуцирана /ендогенно-индуцирана/ ценностнодинамична икономическа ентропия;

диференциална информационна икономическа ентропия (вж. *количество на икономическата информация и информационна икономическа ентропия*);

екзогенно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като външно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия);

ендогенно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като вътрешно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия);

икономическа ентропия;

информационна икономическа ентропия;

количество на информационната икономическа ентропия (вж. *информационна икономическа ентропия*);

относително-ценностнодинамична икономическа ентропия;

отрицателна информационна икономическа ентропия (същото като **икономическа негентропия**; вж. *информационна икономическа ентропия*);

полезностно-индуцирана абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана относително-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностно-динамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна ценностно-динамична икономическа ентропия (същото като пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия;

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;
пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;
пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността;
пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия;
пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;
пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността;
пределна ценностнодинамична икономическа ентропия;
пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;
пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността;
предметно-индуцирана пределна ценностнодинамична икономическа ентропия;
предметно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия;
средна условна диференциална информационна икономическа ентропия (вж. *информационна икономическа ентропия* и *количество на икономическата информация*);
статистическа икономическа ентропия;
стойностно-индуцирана абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;
стойностно-индуцирана относително-ценностнодинамична икономическа ентропия;
стойностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността);
стойностно-индуцирана пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността);
стойностно-индуцирана пределна ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността);
стойностно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия;
условна информационна икономическа ентропия (вж. *количество на икономическата информация* и *информационна икономическа ентропия*);
ценностнодинамична икономическа ентропия.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ НА ПОЛЕЗНОСТТА (economic entropy of the utility) (**ки**) – във:

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;

пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;

пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ НА СТОЙНОСТТА (economic entropy of the value) (**ки**) – във:

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността;

пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността;

пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на стойността.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕРГОДИЧНОСТ* (economic ergodicity), **ергодичност на икономическата система**, – свойство на определен клас динамични икономически системи, което се изучава от ергодичната теория на икономическите процеси (ергодичната икономическа теория). В частен случай ергодичността може да се разглежда като свойство на икономическите каскади $\{T^k\}$ и икономическите потоци $\{T_t\}$, състояща се в следното: ако във фазовото икономическо пространство W е зададена икономическата функция $f \in L_1(W, \mu)$, то за почти всяка икономическа точка w съществува такава времева средна по траекторията на тази точка

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=0}^{n-1} f(T^k w)$$

за дискретния случай и

$$\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T f(T_t w) dt$$

за непрекъснатия случай, която съвпада с пространствените средни, т.е. с

$$\frac{1}{\mu(W)} \int f d\mu.$$

Това означава, че съществува и свойството **ергодичност на икономическата мярка*** (economic measure ergodicity), което е еквивалентно на ергодичността на *динамичната икономическа система*. Например за всяко измеримо икономическо множество $A \subset W$ средното време на пребиваване на почти всяка точка в траекториите на A е пропорционално на $\mu(A)$. В по-общия случай ергодичността на динамичните икономически системи е еквивалентна на *метричната икономическа транзитивност* – положение, което може да се докаже чрез *ергодичната теорема на Биркхоф* (Birkhoff ergodic theorem).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕССУБСТАНЦИЯ* (economic essubstance) – същото като **субстанциална икономическа същност** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *икономически смисъл и икономически супсенси*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕССУБСТАНЦИЯ (economic essubstance) (**ки**) – във:

икономическа есубстанция [същото като **субстанциална икономическа същност** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *икономически смисъл и икономически супсенси*)];

типична икономическа есубстанция (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕССУПЕРСТАНТА* (economic essuperstant) – същото като **суперстантивна икономическа същност** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *икономически смисъл и икономически супсенси*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕССУПЕРСТАНТА (economic essuperstant) (**ки**) – във:

икономическа есуперстанта [същото като **суперстантивна икономическа същност** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *икономически смисъл и икономически супсенси*)];

типична икономическа есуперстанта (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕСФОРМА* (economic esform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕСФОРМА (economic esform) (**ки**) – във:

икономическа есформа (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа есформа (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕСХАТОЛОГИЯ (economic eschatology) – вж. *теория на Ю. М. Осипов за есхатологията на икономическата цивилизация и на научната икономия*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (economic effectiveness /effectivity/), **стратисубстанциална икономическа ефективност**, **икономическа дификасност**, **пряка икономическа ефикасност**, (*) – общо понятие за *икономическа използваемост* и *икономическа възвращаемост*; *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *ефективно икономическо благо* (същото като *дификасно икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Може да се разглежда още като **свойство** на антецедентния икономически експлицент (респ. имплицент) с някаква интензивност да изисква наличието на определен консеквентен икономически имплицент (респ. експлицент) при зададената *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна *насочено-дефинирана стратисубстанциална ингредиентна предавателна икономическа функция*. Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *ефективното икономическо благо*.

При постоянни други условия икономическата ефективност е обратнопропорционална на *икономическата натовареност* (в т.ч. на *икономическата ангажираност* и на *икономическата наситеност*). Важни разновидности на икономическата ефективност са *средната икономическа ефективност* (в т.ч. *средната икономическа използваемост* и *средната икономическа възвращаемост*) и *пределната икономическа ефективност* (в т.ч. *пределната икономическа използваемост* и *пределната икономическа възвращаемост*). Сред мно-

жеството от разновидности на икономическата ефективност (които се конституират според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа ефективност* (в т.ч. *диспозиционната възпроизводствена икономическа използваемост* и *диспозиционната възпроизводствена икономическа възвращаемост*), която е предимно коментирателната в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа ефективност обикновено се подразбира диспозиционната възпроизводствена икономическа ефективност. Същото се отнася и за средната икономическа ефективност [под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност* (в т.ч. *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост* и *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа възвращаемост*)], и за пределната икономическа ефективност [под която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност* (в т.ч. *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост* и *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа възвращаемост*)].

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) **текуща икономическа ефективност** (flowing economic effectiveness) (в т.ч. текуща икономическа използваемост и текуща икономическа възвращаемост) – тя показва какъв **текущ консеквентен икономически имплицент*** (flowing consequential economic implicant), респ. **текущ консеквентен икономически експлицент*** (flowing consequential economic explicant) в насочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **текущ антецедентен икономически имплицент*** (flowing consequential economic implicant), респ. единица **текущ антецедентен икономически експлицент*** (flowing antecedental economic explicant) и (2) **интегрална икономическа ефективност** (integral economic effectiveness) (в т.ч. интегрална икономическа използваемост и интегрална икономическа възвращаемост) – тя показва какъв текущ консеквентен икономически имплицент, респ. текущ консеквентен икономически експлицент в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **интегрален антецедентен икономически имплицент*** (integral consequential economic implicant), респ. единица **интегрален антецедентен икономически експлицент*** (integral antecedental economic explicant) (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на определящата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на ефективното икономическо благо са (1) *прифективното икономическо благо* (същото като *икономическа продукция*) (когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за *икономическа прифективност*) и (2) *сефективното икономическо благо* (същото като *икономическа услуга*) (когато благо то няма относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за *икономическа сефективност*). Следователно предметни разновидности на икономическата ефективност са икономическата прифективност и икономическата сефективност.

В зависимост от възпроизводствената си принадлежност разновидности на ефективното икономическо благо са (1) *рефективното икономическо благо* (същото като *пряко възпроизводствено икономическо благо, редификасно икономическо благо*) (когато то като общо понятие се интерпретира като резултат на коя да е фаза на *икономическото възпроизводство* и тогава на него отговаря понятието за *икономическа рефлективност*, същото като *икономическа редификасност*), (2) *инифективното икономическо благо* (същото като *пряко производствено икономическо благо, инидификасно икономическо благо, ефекторно икономическо благо, икономически продукт*) (когато то е резултат на икономическото производство и тогава на него отговаря понятието за *икономическа инифективност*, същото като *икономическа инидификасност* и като *икономическа ефекторност*), (3) *кофективно икономическо благо* (същото като *пряко следпроизводствено икономическо благо, кодификасно икономическо благо*) (когато то е резултат на възпроизводствена фаза, следваща след *икономическото производство*, като *икономическата размяна, икономическото разпределение* и *икономическото потребление*, и тогава на него отговаря понятието за *икономическа кофективност*, същото като *икономическа кодификасност*) и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата ефективност са икономическата рефлективност (икономическата редификасност), икономическата инифективност (икономическата инидификасност, икономическата ефекторност) и икономическата кофективност (икономическата кодификасност) и други.

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установава икономическата ефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) ***ефективна икономическа абсорбционност**** (effective economic absorptivity) (вж. *икономическа*

абсорбиционност), (2) **ефективна икономическа ангажираност*** (effective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **ефективна икономическа възвръщаемост*** (effective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **ефективна икономическа въплътеност*** (effective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **ефективна икономическа използваемост*** (effective economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **ефективна икономическа интензивност*** (effective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **ефективна икономическа креативност*** (effective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **ефективна икономическа напрегнатост*** (effective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **ефективна икономическа наситеност*** (effective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) **ефективна икономическа натовареност*** (effective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **ефективна икономическа предметеност*** (effective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **ефективна икономическа производителност*** (effective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **ефективна икономическа разходност*** (effective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа ефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска ефективност*** (consumptionary effectiveness), **стопанска ефективност*** (protoeconomic effectiveness), **пазарно-икономическа ефективност*** (marketly-economic effectiveness) и **финансово-пазарно-икономическа ефективност*** (financially-marketly-economic effectiveness). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща ефективност*** (sustenance /sustaining/ effectiveness) (за ефективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (economic effectiveness /effectivity/) (**ки**) – във:

вторична възпроизводствена икономическа ефективност (същото като *икономическа ресефективност*);

вторична икономическа ефективност (същото като *икономическа сефективност*);

вторична производствена икономическа ефективност (същото като *икономическа унисефективност*);

вторична следпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа косефективност);

възпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа рефективност);

диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност;

диспозиционна производствена икономическа ефективност;

икономическа ефективност;

интегрална диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. диспозиционна производствена икономическа ефективност);

интегрална специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ефективност);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност);

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност);

парично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. предметно-ползностна диспозиционна производствена икономическа ефективност);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност;

пределна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

пределна икономическа ефективност

пределна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

пределна стратисубстанциална икономическа ефективност (същото като пределна икономическа ефективност);

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

производствена икономическа ефективност (същото като икономическа унифективност);

първична възпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа реприфективност);

първична икономическа ефективност (същото като икономическа прифективност);

първична производствена икономическа ефективност (същото като икономическа иниприфективност);

следпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа кофективност);

специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност;

средна диспозиционна производствена икономическа ефективност

средна икономическа ефективност;

средна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност;

средна стратисубстанциална икономическа ефективност (същото като средна икономическа ефективност) ;

стратисубстанциална икономическа ефективност (същото като икономическа ефективност);

текуща диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. *диспозиционна производствена икономическа ефективност*);

текуща специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*);

текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*);

текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*).

ценностна икономическа ефективност (вж. *ценностно икономическо сравнение*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ ПО ПАРЕТО, В. (Pareto economic efficiency), **Парето-ефективност в икономиката**, – такова състояние на икономиката, при което при даден *технологичен начин на производството* не може да бъде създадено по-голямо обществено благосъстояние с помощта на наличните ограничени ресурси на производството. От това следва, че тогава не може да бъде подобро икономическото положение на когото и да е било, без да се влоши това на друг. Постигнатото при такова състояние *общо икономическо равновесие* в условията на *съвършена конкуренция* в дълъг срок се отличава три статични свойства: *първо*, ефективно разпределение на ресурсите между произвеждащите фирми, като пределната норма на технологичното заместване е еднаква за всички тях; *второ*, ефективно разпределение на създадените блага между потребителите, като пределната норма на продуктовото заместване е еднаква за всички тях; *трето*, ефективна комбинация на благата (което означава, че е налице едновременно равновесие на производството и потреблението). Положение, въведено от италианския икономист и социолог В. Парето. Икономическата оптималност по В. Парето се модифицира с *икономическия критерий на Н. Калдор и Дж. Хикс*. Според него преминаването на *икономическата система* от едно към друго състояние повишава общото благосъстояние само ако членовете на обществото, които печелят (чието икономическо положение се подобрява) от прехода, са способни да компенсират загубите на тези, които губят (чието икономическо положение се влошава). Вж. *икономическа оптималност по В. Парето*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТОРНОСТ* (economic effectivity) – същото като *икономическа унифективност* (вж. и *зависимости между продукта и субпродукта*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТОРНОСТ (economic effectivity) (**ки**) – във:

вторична икономическа ефекторност (същото като *икономическа унисефективност*);

икономическа ефекторност (същото като *икономическа унифективност*; вж. и *зависимости между продукта и субпродукта*);

първична икономическа ефекторност (същото като *икономическа унип-рифективност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЕФИКАСНОСТ (economic effectuality /efficacy/) (**ки**) – във:

дистрибутивна икономическа ефикасност;

пазарна икономическа ефикасност.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАВИСИМОСТ (economic dependence) (**ки**) – във:

икономическа корелационна зависимост (същото като *икономическа корелация*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАГУБА (economic loss) (в микр.), **диференциална загуба (в микр.)**, – недостиг на *печалбата (в микр.)* под всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на *икономическата единица* (в т.ч. и на фирмата), свързани с нейната цялостна дейност [т.е. недостиг под *неикономическата печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение. Равна е на отрицателната разлика между *общия приход (в микр.)* и *общия производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономическата печалба), както и на отрицателната разлика между *счетоводната печалба* (accounting profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *печалбата (в микр.)*] и нейната неикономическа печалба. Икономическата загуба е понятието за загуба, с което *икономикс* борави в анализите си. Ако не е посочено друго, под икономическа загуба обикновено се подразбира *икономическата продуктова загуба (в микр.)*, която е нейна разновидност.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАГУБА (economic regret /loss/) (**ки**) – във:

икономическа загуба (в микр.);

икономическа продуктова загуба (в микр.);

икономическа фирмена загуба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова загуба (в микр.);

обща функция на икономическите загуби (вж. *дуално управление в икономическата система*);

функция на икономическата загуба (вж. *вземане на икономическо решение в условия на неопределеност*);

частична функция на икономическите загуби (вж. *дуално управление в икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА (economic problem) (**ки**) – вжв:

безкрайномерна линейна оптимизационна икономическа задача (вж. *линейно програмиране*);

безкрайномерна нелинейна оптимизационна икономическа задача (вж. *нелинейно програмиране*);

вариационна икономическа задача (същото като *икономическа задача на оптималното управление*);

вариационна икономическа задача с частни производни (същото като *многомерна вариационна икономическа задача*);

глобално-решавана икономическа задача (вж. *разслоена икономическа система*);

глобално-решавана управленска икономическа задача (вж. *икономическа координация*);

гранична икономическа задача;

гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни;

гранична икономическа задача за елиптично диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение;

гранична икономическа задача за параболично диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

гранична икономическа задача за почти периодични решения (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*);

гранична икономическа задача за хиперболично диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

гранична икономическа задача с управление (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*);

двойствена изпъкнала оптимизационна икономическа задача (същото като *двойствена задача на изпъкналото програмиране*);

двойствена линейна оптимизационна икономическа задача (същото като *двойствена задача на линейното програмиране*);

двумерна вариационна икономическа задача (вж. *многомерна вариационна икономическа задача*);

двучеткова гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

динамична оптимизационна икономическа задача;

дробно-линейна оптимизационна икономическа задача;

едномерна вариационна икономическа задача;

еднородна гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*);

еднородна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

еднородна мрежова икономическа задача;

еднородна мрежова транспортна икономическа задача (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

едноточкова гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

екстремални икономически задачи с графи;

екстремални икономически задачи с мрежи;

изопериметрична икономическа задача на оптималното управление;

изпъкнала оптимизационна икономическа задача (същото като *задача на изпъкналото програмиране*);

изпъкнала параметрична оптимизационна икономическа задача (вж. *параметрично програмиране*);

икономическа задача на динамичното програмиране;

икономическа задача на Коши, О. (вж. *управляемост на икономическата система*);

икономическа задача на Лагранж, Ж. (същото като икономическа задача на оптималното управление на Ж. Лагранж);

икономическа задача на оптималното бързодействие;

икономическа задача на оптималното бързодействие в динамичното програмиране (вж. *задача на оптималното икономическо управление при динамично програмиране в система с фиксирани краища на траекторията и със свободно време*);

икономическа задача на оптималното управление;

икономическа задача на оптималното управление на Болца, О. (същото като икономическа задача на оптимално управление със смесен функционал и като обща икономическа задача на оптималното управление при пълни траекторни ограничения);

икономическа задача на оптималното управление на Лагранж, Ж.;

икономическа задача на оптималното управление на Лагранж, Ж., с дискретно време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с дискретно време* и *икономическа задача на оптималното управление на Ж. Лагранж*);

икономическа задача на оптималното управление на Майер, А.;

икономическа задача на оптималното управление на Майер, А., с дискретно време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с дискретно време* и *икономическа задача на оптималното управление на А. Майер*);

икономическа задача на оптималното управление с граничен /краеви/ функционал;

икономическа задача на оптималното управление с дискретно време;

икономическа задача на оптималното управление с интегрален функционал;

икономическа задача на оптималното управление с интегрални ограничения;

икономическа задача на оптималното управление с неподвижни многообразия (същото като *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с фиксирано време*; вж. *икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с ограничения на фазовите координати;

икономическа задача на оптималното управление с ограничения на функциите на управлението;

икономическа задача на оптималното управление с ограничения на функциите на управлението и на фазовите координати;

икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища;

икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с нефиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с фиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с подвижно многообразие (същото като **икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища и с нефиксирано време**; вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища;

икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища и с нефиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища*);

икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища и с фиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища*);

икономическа задача на оптималното управление със свободен десен край (вж. *икономическа задача на оптималното управление със свободен край*);

икономическа задача на оптималното управление със свободен край;

икономическа задача на оптималното управление със свободен ляв край (вж. *икономическа задача на оптималното управление със свободен край*);

икономическа задача на оптималното управление със смесен функционал;

икономическа задача на следящото оптималното управление;

икономическа задача на целочисленото програмиране в неklasически области;

икономическа задача на целочисленото програмиране с неделимости;

икономическа задача на целочисленото програмиране с разривна линейна форма;

икономическа задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема (вж. *икономическа координация*);

икономическа задача с принцип на максимума;

икономически задачи на оптималното управление според вида на граничните /краевите/ икономически условия;

икономически задачи на оптималното управление според вида на траекторните ограничения;

икономически задачи на оптималното управление според вида на целевия икономически функционал;

квадратична оптимизационна икономическа задача;

квазиизпъкнала оптимизационна икономическа задача (вж. и нелинейно програмиране);

класическа вариационна икономическа задача (същото като класическа икономическа задача на оптималното управление);

класическа икономическа задача на математическото програмиране;

класическа икономическа задача на математическото програмиране без ограничителни условия;

класическа икономическа задача на оптималното управление;

класическа икономическа задача на оптималното управление с повече от една фазова променлива;

класическа икономическа задача на оптималното управление с подвижен край;

класическа икономическата задача на оптималното управление с траекторни ограничителни неравенства;

класическа икономическата задача на оптималното управление с траекторни ограничителни равенства;

класическа многопараметрична икономическа задача на оптималното управление (същото като класическа икономическа задача на оптималното управление с повече от една фазова променлива);

коерцитивна гранична икономическа задача (вж. гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни);

комбинаторни икономически задачи на целочисленото програмиране;

краева икономическа задача (същото като гранична икономическа задача);

линейна гранична икономическа задача (вж. гранична икономическа задача);

линейна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни);

линейна гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*);

линейна икономическа задача на оптималното бързодействие (вж. *икономическа задача на оптималното бързодействие*);

линейна многопродуктова транспортна икономическа задача (вж. *неоднородна мрежова икономическа задача*);

линейна оптимизационна икономическа задача;

линейна параметрична оптимизационна икономическа задача (вж. *параметрично програмиране*);

линейна по части оптимизационна икономическа задача;

линейна целочислена оптимизационна икономическа задача (същото като задача на линейното целочислено програмиране в икономиката);

многокритериална оптимизационна икономическа задача;

многомерна вариационна икономическа задача;

многоточкова гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

мрежова икономическа задача;

мрежова транспортна икономическа задача (същото като мрежова икономическа задача);

напълно-целочислена оптимизационна икономическа задача

недоопределена гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*)

неоднородна мрежова икономическа задача

некласически икономически задачи на оптималното управление

нелинейна гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

нелинейна оптимизационна икономическа задача (същото като задача на нелинейното програмиране);

нелинейна параметрична оптимизационна икономическа задача (вж. *параметрично програмиране*);

обобщена гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

обща икономическа задача на оптималното управление;

обща икономическа задача на оптималното управление при пълни траекторни ограничения;

ограничена икономическа задача на линейното програмиране;

определена гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

оптимизационна икономическа задача (същото като *задача на икономическата оптимизация*);

параметрична оптимизационна икономическа задача;

права линейна оптимизационна икономическа задача (същото като **права задача на линейното програмиране** в икономиката; вж. *двойствена задача на линейното програмиране*);

разрешима икономическа задача на линейното програмиране;

разривна вариационна икономическа задача;

разцепена гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

разширени класически икономически задачи на оптималното управление;

решавана управленска икономическа задача (същото като *задача за вземане на управленско икономическо решение*);

свърхопределена гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача*);

смесена гранична икономическа задача (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

спрегнатата гранична икономическа задача (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

тримерна вариационна икономическа задача (вж. *многомерна вариационна икономическа задача*);

статична оптимизационна икономическа задача;

стохастична линейна оптимизационна икономическа задача (вж. *линейно програмиране*);

стохастична нелинейна оптимизационна икономическа задача (вж. *нелинейно програмиране*);

стохастична оптимизационна икономическа задача;

транспортна оптимизационна икономическа задача (същото като *транспортна задача*);

целочислена линейна оптимизационна икономическа задача (вж. *линейно програмиране*);

целочислена оптимизационна икономическа задача;

частично-целочислена оптимизационна икономическа задача.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ (economic problem for differential equation) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни;

гранична икономическа задача за елиптично диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение;

гранична икономическа задача за параболично диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

гранична икономическа задача за хиперболично диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

еднородна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

линейна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

линейна гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ С ЧАСТНИ ПРОИЗВОДНИ (economic problem for differential equation with partial derivatives) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни;

гранична икономическа задача за елиптично диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

еднородна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

линейна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ЕЛИПТИЧНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ С ЧАСТНИ ПРОИЗВОДНИ (economic problem for elliptical differential equatuion with partial derivatives) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача за елиптично диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ОБИКНОВЕНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ (economic problem for ordinary differential equatuion) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение;

линейна гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ПАРАБОЛИЧНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ (economic problem for parabolic differential equatuion) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача за параболично диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ПОЧТИ ПЕРИОДИЧНИ РЕШЕНИЯ (economic problem for quasi-periodical solutions) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача за почти периодични решения (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ХИПЕРБОЛИЧНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ (economic problem for hyperbolic differential equatuion) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача за хиперболично диференциално уравнение (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ДИНАМИЧНОТО ПРОГРАМИРАНЕ (economic problem of the dynamic programming) – *некласическа икономическа задача на оптималното управление*, която се построява и решава с помощта на

методите на *динамичното програмиране* в икономиката (на *динамичното икономическо програмиране*); обща икономическа задача на оптималното управление (следователно и *икономическа задача на оптималното управление* изобщо), третирана с *принципа на оптималността на Р. Белман*. Има следната форма:

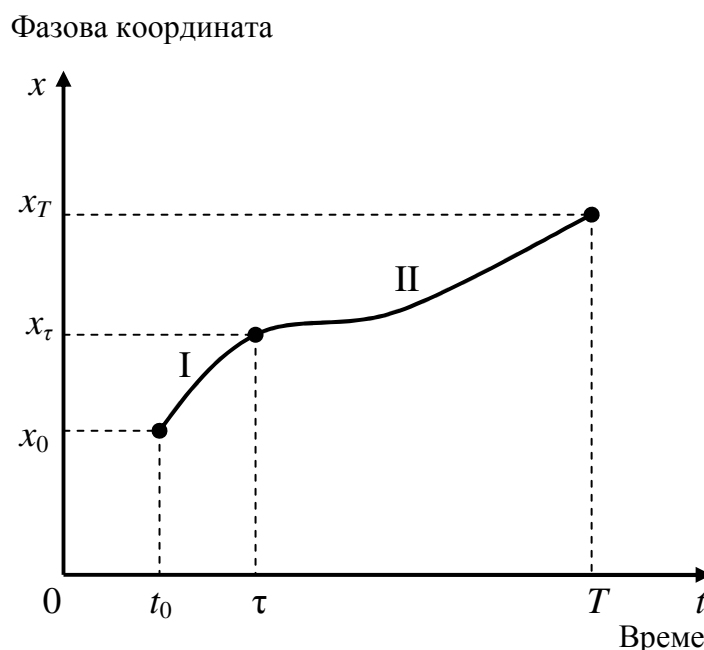
$$(1) \quad \begin{cases} J^* = \max_{\{u(t)\}} J = \max_{\{u(t)\}} \int_{t_0}^T F(x, u, t) dt + \Phi(x_T, T), \\ \dot{x} = f(x, u, t), \quad x(t_0) = x_0, \quad x(T) = x_T, \quad \{u(t)\} \in U, \end{cases}$$

където J е *целевият икономически функционал* на икономическата задача на динамичното програмиране. (Относно значенията на използваните символи вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*). Същността на подхода на динамичното програмиране най-общо се състои в следната последователност: (а) дадена конкретна икономическа задача на оптималното управление се включва в по-широк клас задачи, които се характеризират с по-голям обхват от *икономически параметри*; (б) с помощта на централния принцип на динамичното програмиране (принципа на оптималността на Р. Белман) се определя основното рекурентно съотношение, което свързва помежду им задачите от посочения по-широк клас; (в) в случай че са изпълнени някои допълнителни предположения (относно гладкостта на разглежданите *икономически функции*), тогава от главното рекурентно съотношение произтича уравнението на Р. Белман, което е основното за по-широкия клас задачи диференциално уравнение с частни производни; (г) чрез неговото разрешаване се намира решението на този по-широк клас от икономически задачи; (д) накрая в качеството на частен случай на решението на уравнението на Р. Белман се определя и решението на конкретната изходна икономическа задача на оптималното управление.

Принцип на икономическата оптималност и уравнение на Р. Белман

Ако принципът на оптималността на Р. Белман се приложи към икономическото управление, тогава може да се формулира частният по отношение на него *принцип на икономическата оптималност* по Р. Белман: каквито и да са били първоначалното (респ. на някакво предходно) поведение и управление на *динамичната оптимална икономическа система*, нейното оптимално икономическо поведение означава, че следващите управленски решения трябва да бъдат оптимални по отношение на нейното състояние, получено в резултат на

първоначалното (респ. на предходното) управленско *икономическо решение*. Изобщо: всяка точка на *оптималната фазова икономическа траектория* притежава това свойство, че отрязъкът на траекторията, който започва от тази точка, е също оптимален. Това положение е демонстрирано на фиг. 1 с икономическа задача на оптималното управление с оптимална фазова траектория $x^*(t)$ ($t_0 \leq t \leq T$) с една *фазова икономическа координата* x . Цялата траектория $x^*(t)$ е разделена на две части – I и II, границата между които е определена от момента от времето τ . В съответствие с принципа на икономическата оптималност траекторията II, която е определена при $\tau \leq t \leq T$, трябва да е оптимална икономическа траектория по отношение на нейното начално състояние x_τ . Така че втората част II от оптималната икономическа траектория сама по себе си също трябва да бъде оптимална икономическа траектория независимо от това, по какъв начин е попаднала в началното си състояние x_τ , т.е. независимо от това, дали първата част I е оптимална или не е.

Фиг. 1. Принцип на икономическата оптималност: участъкът II от оптималната фазова икономическа траектория $x^*(t)$ е също оптимална траектория

Приемаме, че общата икономическа задача на *оптималното управление* (1) има решение. Максималното значение на такъв целеви икономически функционал $K^*(x, t)$, който има начално състояние x и начален момент от времето t , може да се определи като *функция на оптималното икономическо поведение* при динамичното програмиране. Тя е *функция на Р. Белман* в икономиката и

представлява *икономическият максимум* на функционала $K^*(x, t)$, разглеждан като функция от $n + 1$ параметри x и t , *за разлика от функционала J* , който зависи от *икономическото управление* $\{u(t)\}$. Така че икономическата задача на динамичното програмиране се оказва включена в по-широк клас от задачи, които се характеризират със значенията на $n + 1$ начални *икономически параметри*. По такъв начин оптималното значение J^* (икономическият максимум) на *целевата икономическа функция J* на конкретната изходна задача (1) се преобразува и приема вида $K^* = K^*(x_0, t_T)$, чрез който може да се определя този максимум.

След като $K^*(x, t)$ е функция от *оптималното икономическо поведение* при задача с начално състояние x и начален момент от времето t , то тогава в съответствие с принципа на икономическата оптималност $K^*(x + \Delta x, t + \Delta t)$ е функция от оптималното икономическо поведение за задачата при втората част на оптималната икономическа траектория с начално състояние $x + \Delta x$ и начален момент от времето $t + \Delta t$. Тъй като прирастът на функцията на оптималното икономическо поведение може да бъде резултат само от изменението на подинтегралната *икономическа функция $F(x, u, t)$* през промеждутъка от време между t и $t + \Delta t$, този прираст е равен на произведението $F(x, u, t)\Delta t$. Има основание да се твърди, че значението на функцията на оптималното икономическо поведение за целия интервал от време, започващ в момента t , е оптималната сума от приносите на двете части на този интервал от време. Върху тази основа се достига до **основното рекурентно икономическо съотношение*** (cardinal recurrent economic relation)

$$(2) \quad K^*(x, t) = \max_{\{u(t)\}} \left[F(x, u, t) + K^*(x + \Delta x, t + \Delta t) \right].$$

Предполага се, че функцията на оптималното икономическо поведение $K^*(x, t)$ е еднозначна и непрекъснато-диференцируема от $n + 1$ променливи x и t , с други думи – решенията на икономическата задача от по-широкия клас са еднозначни и непрекъснати икономически функции по отношение на началните икономически параметри. Това дава възможност в *икономическата точка* (x, t) изразът $J^*(x + \Delta x, t + \Delta t)$ да бъде разложен по *формулата на Б. Тейлър*:

$$(3) \quad K^*(x + \Delta x, t + \Delta t) = K^*(x, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} \Delta x + \frac{\partial K^*}{\partial t} \Delta t + \dots,$$

където dK^*/dx е вектор-редът

$$\frac{\partial K^*}{\partial x} = \left(\frac{\partial K^*}{\partial x_1}, \frac{\partial K^*}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial K^*}{\partial x_n} \right).$$

Като се замести (3) в (2), се получава, че

$$\max_{\{u(t)\}} \left[\frac{F(x, u, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} \cdot \frac{\Delta x}{\Delta t} + \frac{\partial K^*}{\partial t} + \dots \right] = 0.$$

Като се има предвид, че

$$\lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{\Delta x}{\Delta t} = \dot{x} = f(x, u, t),$$

и като се направи граничен преход при $\Delta t \rightarrow 0$, се стига до съотношението

$$(4) \quad -\frac{\partial K^*}{\partial t} = \max_{\{u(t)\}} \left[\frac{F(x, u, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} f(x, u, t)}{\partial x} \right]$$

или, което е същото – до

$$-\frac{\partial K^*}{\partial t} = \max_{\{u(t)\}} \left[\frac{F(x, u, t) + \sum_{j=1}^n \frac{\partial K^*}{\partial x_j} f(x, u, t)}{\partial x_j} \right].$$

Изразът (4) е *уравнението на Р. Белман* в икономиката. То е основното *диференциално уравнение* в частни производни, което може да се използва в динамичното програмиране в икономиката. Ако уравнението на Р. Белман бъде решено, се получават функциите на оптималното икономическо поведение. Тогава оптималното значение на целевия икономически функционал за изходната икономическа задача може да се определи като частно значение на тази икономическа функция при посочените във формулировката на задачата конкретни начални икономически условия.

Ако $\{u^*(t)\}$ е решение на икономическата задача за максимизирането на дясната част на уравнението на Р. Белман и ако е дефинирана икономическата функция

$$H\left(x, \frac{\partial J^*}{\partial x}, t\right) = F(x, u^*, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} f(x, u^*, t),$$

тогава се преминава към диференциалното уравнение с частни производни

$$H\left(x, \frac{\partial J}{\partial x}, t\right) + \frac{\partial K^*}{\partial t} = 0,$$

наричано **уравнение на У. Хамилтон и К. Джакоби** (Hamilton-Jacobi equation) в икономиката.

Класическата икономическа задача на оптималното управление като частен случай на икономическата задача на динамичното програмиране

Икономическата задача на динамичното програмиране е по-обща от *класическата икономическа задача на оптималното управление* (икономическата задача на класическото вариационно смятане). Ето защо, от своя страна класическата икономическа задача на оптималното управление е частен случай на *икономическата задача на динамичното програмиране*. Това означава, че от уравнението на Р. Белман, което е необходимото условие на динамичното програмиране в икономиката, произтичат необходимите условия за оптималност в икономическа задача на класическото вариационно смятане.

Икономическа задача на класическото вариационно смятане е такъв частен случай на динамичното икономическо програмиране, при който $\dot{x} = u$ и $G_u = E^n$, защото в нея *управляващите икономически параметри* са скоростите на изменението на *фазовите икономически координати* във времето, като за тези параметри не се дават никакви ограничения. Затова уравнението на Р. Белман придобива вида

$$(5) \quad -\frac{\partial K^*}{\partial t} = \max_{\{\dot{x}\}} \left(F(x, \dot{x}, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} \dot{x} \right).$$

Необходимо условие за съществуването на икономическия максимум е това, при което за изрази вътре в скобите да е изпълнено съотношението

$$\frac{\partial}{\partial \dot{x}} \left(F(x, \dot{x}, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} \dot{x} \right) = 0$$

или още съотношението

$$(6) \quad \frac{\partial F}{\partial \dot{x}} = -\frac{\partial K^*}{\partial x},$$

тъй като се предполага, че $\frac{\partial K^*}{\partial x}$ не зависи от $\dot{x}$. Намираме производната на $\frac{\partial F}{\partial \dot{x}}$ по t . Като се вземе под внимание положението, че $\frac{\partial K^*}{\partial x}$ зависи x и от t , и като се въведат означенията

$$\frac{\partial^2 K^*}{\partial t \partial x} = \left(\frac{\partial^2 K^*}{\partial t \partial x_1}, \frac{\partial^2 K^*}{\partial t \partial x_2}, \dots, \frac{\partial^2 K^*}{\partial t \partial x_n} \right),$$

$$\frac{\partial^2 K^*}{\partial x^2} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_1^2}, & \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_1 \partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_1 \partial x_n}, \\ \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_2 \partial x_1}, & \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_2^2}, & \dots, & \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_2 \partial x_n}, \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_n \partial x_1}, & \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_n \partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_n^2} \end{pmatrix},$$

се получава, че

$$\frac{\partial}{\partial t} \left(\frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \right) = - \frac{\partial}{\partial t} \left(\frac{\partial K^*}{\partial x} \right) = - \frac{\partial^2 K^*}{\partial t \partial x} - (\dot{x})' \frac{\partial^2 K^*}{\partial x^2}.$$

От уравнението на Р. Белман обаче следва зависимостта

$$- \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\partial K^*}{\partial t} \right) = \frac{\partial F}{\partial x} + (\dot{x})' \frac{\partial^2 K^*}{\partial x^2}.$$

Съпоставяме последните два израза. Като се отчете обстоятелството, че в разглеждания случай величината на смесените частни производни от втори ред не зависят от реда на диференцирането, се стига до **уравнението на Л. Ойлер**, което е едно от необходимите условие за оптималност в икономическата задача на класическото вариационно смятане

$$\frac{\partial F}{\partial t} - \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \right) = 0.$$

Необходимите условие за оптималност на А. Лежандър в икономическата задача на класическото вариационно смятане произтича непосредствено от не-

обходимото условие от втори порядък за съществуването на икономически максимум на израза в скобите на (5) и се състои в това, че матрицата

$$\frac{\partial^2}{\partial \dot{x}^2} \left(F(x, \dot{x}, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} \dot{x} \right)$$

е отрицателно полуопределена или е отрицателно определена. Тъй като $\frac{\partial K^*}{\partial x}$ не зависи от $\dot{x}$, то разглежданото икономическо условие се свежда до това, че матрицата $\frac{\partial^2 F}{\partial \dot{x}^2}$ е отрицателно полуопределена или е отрицателно определена, което е **условието на А. Лежандър**.

Ако $\{\dot{x}(t)\}$ е решение на уравнението на Р. Белман, тогава за всеки икономически вектор-стълб $\dot{z}(t)$ е валидно

$$F(x, \dot{x}, t) + \frac{\partial J^*}{\partial x} \dot{x} \geq F(x, \dot{z}, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} \dot{z}.$$

Като вземем под внимание (6), преобразуваме горния израз в

$$F(x, \dot{z}, t) - F(x, \dot{x}, t) - \frac{\partial F}{\partial \dot{x}}(x, \dot{x}, t)(\dot{z} - \dot{x}) \leq 0.$$

Това неравенство са необходимите **условия на К. Ваерщрас** за оптималност в икономическата задача на класическото вариационно смятане.

Условието на К. Ваерщрас и Ердман за точката на пречупването в класическата икономическа задача може да се получи от уравненията

$$\frac{\partial F}{\partial \dot{x}} = -\frac{\partial K^*}{\partial x},$$

$$F - \frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \dot{x} = F + \frac{\partial K^*}{\partial x} \dot{x} = -\frac{\partial K^*}{\partial t}.$$

Тъй като икономическите функции $\frac{\partial K^*}{\partial x}$ и $\frac{\partial K^*}{\partial t}$ са непрекъснати, тогава

$$\frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \text{ и } F - \frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \dot{x}$$

също са непрекъснати в точката на пречупването, с което се изпълнява условието на К. Ваерщрас и Г. Ердман.

Виждаме, че подходът на динамичното програмиране позволява да се получат необходимите условия за оптималност в класическата икономическа задача на оптималното управление. Динамичното програмиране може да се прилага за изследване на икономически задачи на вариационното смятане при наличието на някои специфични типове ограничения. Например уравнението на Р. Белман за изопериметрична икономическа вариационна задача (вж. *изопериметрична икономическа задача на оптималното управление*) с ограничение

$$\int_0^T G(x, \dot{x}, t) = c,$$

приема следния вид:

$$-\frac{\partial K^*}{\partial t} = \max_{\{\dot{x}\}} \left(F(x, \dot{x}, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} \dot{x} + \frac{\partial K^*}{\partial c} G(x, \dot{x}, t) \right).$$

Тук *икономическите множители на Ж. Лагранж* представляват изменението на оптималното значение на целевия икономически функционал по отношение на изменението на константите на ограничението c , т.е.

$$y = \frac{\partial K^*}{\partial c}.$$

Изобщо, частните производни на оптималното икономическо поведение на системата могат да се интерпретират като икономически множители на Ж. Лагранж, които измерват чувствителността на решението на икономическата задача на оптималното управление (в случая – при неklasическото вариационно смятане). В сферата на оптималните икономически системи икономическият множител на Ж. Лагранж е *пределен икономически оптимум* [в т.ч. **пределен икономически максимум*** (marginal economic maximum) или **пределен икономически минимум*** (marginal economic minimum)] на единица ограничение.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА КОШИ, О.* (Cauchy economic problem) – вж. *управляемост на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ЛАГРАНЖ, Ж.* (Lagrange economic problem) – същото като *икономическа задача на оптималното управление на Ж. Лагранж*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ЛИНЕЙНОТО ПРОГРАМИРАНЕ (economic problem of the linear programming) (**ки**) – във:

ограничена икономическа задача на линейното програмиране;
разрешима икономическа задача на линейното програмиране.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА МАТЕМАТИЧЕСКОТО ПРОГРАМИРАНЕ (economic mathematical programming problem) (**ки**) – във:

класическа икономическа задача на математическото програмиране;
класическа икономическа задача на математическото програмиране без ограничителни условия.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА МАТЕМАТИЧЕСКОТО ПРОГРАМИРАНЕ БЕЗ ОГРАНИЧИТЕЛНИ УСЛОВИЯ (economic mathematical programming problem without limitative conditions) (**ки**) – във:

класическа икономическа задача на математическото програмиране без ограничителни условия.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО БЪРЗОДЕЙСТВИЕ (economic problem of the optimal speed) – математически модел на **оптималното икономическо бързодействие** (optimal economic speed); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че значението на *целевият икономически функционал* е времето. При положение, че крайщата на *фазовата икономическата траектория* са фиксирани (имат се предвид значенията на *фазовите икономически координати*), тогава икономическата задача на оптималното бързодействие се формулира така: да се определи такова *икономическо управление*, което привежда динамичната оптималната икономическа система от състоянието x_0 в състоянието x_T за **минимално време**, т.е. при минимална разлика $T - t_0$. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.)

Общ вид на икономическата задача на оптималното бързодействие

Икономическата задача на оптималното бързодействие е една от основните задачи на теорията на оптималното икономическо управление, в която критерий за качество на управлението е времето на извършване на прехода на дадена *оптимална икономическа система* от една точка в друга. Тя отговаря на такъв случай в *общата икономическа задача на оптималното управление*, при който подинтегралната функция в целевия икономически функционал отговаря на условието $F(x, u) \equiv 1$. Общата постановка на икономическата задача на оптималното бързодействие е следната. Съществува динамична оптимална икономическа система, законът на чието движение е описан от системата от диференциални уравнения

$$\frac{dx_i}{dt} = f_i(x, u), \quad i = 1, 2, \dots, n,$$

където $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ е n -размерният вектор на фазовите икономически координати, $u = (u_1, u_2, \dots, u_r)$ е r -мерният вектор на икономическото управление (*управляващият икономически вектор*), което се разполага в някакво *икономическо множество* U на r -мерното евклидово икономическо пространство, а *икономическите функции* $f_i(x, u)$ са непрекъснати и непрекъснато диференцируеми по x . Зададени са *икономическите точки* x_1 и x_T . Необходимо е да се изберат такава измерима ограничена *икономическа функция* $u(t) \in U$, $t_0 \leq t \leq T$, и такива моменти във времето t_0 и T , щото *фазовата икономическа траектория* $x(t)$ на динамичната оптималната икономическа система с диференциални уравнения

$$\frac{dx_i}{dt} = f_i(x, u), \quad i = 1, 2, \dots, n,$$

която съответствува на икономическото управление $u(t)$ и на точката x_0 , да преминава в момента T през точката x_T и разликата $T - t_0$ да е минимална.

Принципът на максимума на Л. С. Понтрягин, приложен към икономическата задача на оптималното бързодействие, може да се формулира по следния начин. Приемаме, че $u^*(t)$ е *оптималното икономическо управление*, което е решение на икономическата задача на оптималното бързодействие, а $x^*(t)$ е съответстващата му *оптимална фазова икономическа траектория*. Тогава съществува такава n -мерна икономическа вектор-функция

$$\psi(t) = (\psi_1(t), \psi_2(t), \dots, \psi_n(t)),$$

щото: (1) е валидна системата от уравнения

$$\frac{d\psi_i(t)}{dt} = - \sum_{j=1}^n \frac{\partial f_j(x^*(t), u^*(t))}{\partial x_i} \psi_j(t), \quad i = 1, 2, \dots, n;$$

(2) е валидно уравнението

$$H(\psi(t), x^*(t), u^*(t)) = M(\psi(t), x^*(t)),$$

където

$$H(\psi, x, u) = \sum_{i=1}^n \psi_i f_i(x, u),$$

$$M(\psi(t), x) = \sup_{u \in U} H(\psi, x, u);$$

(3) икономическата функция $M(\psi(t), x^*(t))$ е постоянна в интервала $t_0 \leq t \leq T$ и е неотрицателна.

Сравнително по-пълно е развита теорията за оптималното икономическо бързодействие за линейни системи от диференциални уравнения, т.е. за случаите, когато икономическите функции $f_i(x, u)$ са линейни по отношение на x и на u . Тогава системата

$$\frac{dx_i}{dt} = f_i(x, u), \quad i = 1, 2, \dots, n,$$

може да бъде записана във векторната форма $\frac{dx}{dt} = Ax + Bu$, където A и B са матрици на икономически коефициенти, които имат размерности съответно $n \times n$ и $n \times r$ (вж. *матрица*). За **линейната икономическа задача на оптималното бързодействие** (linear economic problem of optimal speed) принципът на максимума приема следния вид: за да бъде икономическото управление $u^*(t)$ оптимално, е необходимо да съществува такава *икономическа вектор-функция*, която удовлетворява системите от диференциални уравнения

$$\frac{d\psi(\psi(t), Bu^*(t))}{dt} = \sup_{u \in U} (\psi(t), Bu(t)) - A' \psi(t),$$

където изразите във външните скоби са скалярни произведения на вектори.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО БЪРЗОДЕЙСТВИЕ (economic problem of the optimal speed) (**ки**) – във:

икономическа задача на оптималното бързодействие;

линейна икономическа задача на оптималното бързодействие (вж. *икономическа задача на оптималното бързодействие*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО БЪРЗОДЕЙСТВИЕ В ДИНАМИЧНОТО ПРОГРАМИРАНЕ (optimal speed economic problem in the dynamic programming) – вж. *задача на оптималното икономическо управление при динамично програмиране в система с фиксирани краища на траекторията и със свободно време.*

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ* (economic problem of optimal control), **вариационна икономическа задача**, – математически модел на *оптималното икономическо управление*; една от основните реализации на *динамичната оптимизационна икономическа задача на динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на икономическо управление*) (вж. и *оптимална икономическа система*). Нейното решение са *оптималната фазова икономическа траектория* (*икономическата екстремала*) и *оптималната траектория на икономическото управление* на динамичната оптимална икономическа система. Чрез тези две траектории се определя *икономическият оптимум* на динамичната оптимална икономическа система. Структурата и съставните части на икономическата задача на оптималното управление са изяснени подробно на примера на *общата икономическата задача на оптималното управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ (economic problem of optimal control) (**ки**) – във:

изопериметрична икономическа задача на оптималното управление;

икономическа задача на оптималното управление;

икономическа задача на оптималното управление на Болца, О. (същото като икономическа задача на оптимално управление със смесен функционал и като обща икономическа задача на оптималното управление при пълни траекторни ограничения);

икономическа задача на оптималното управление на Лагранж, Ж.;

икономическа задача на оптималното управление на Лагранж, Ж., с дискретно време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с дискретно време* и *икономическа задача на оптималното управление на Ж. Лагранж*);

икономическа задача на оптималното управление на Майер, А.;

икономическа задача на оптималното управление на Майер, А., с дискретно време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с дискретно време* и *икономическа задача на оптималното управление на А. Майер*);

икономическа задача на оптималното управление с граничен /краев/ функционал;

икономическа задача на оптималното управление с дискретно време;

икономическа задача на оптималното управление с интегрален функционал;

икономическа задача на оптималното управление с интегрални ограничения;

икономическа задача на оптималното управление с неподвижни многообразия (същото като **икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с фиксирано време**; вж. *икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с ограничения на фазовите координати;

икономическа задача на оптималното управление с ограничения на функциите на управлението;

икономическа задача на оптималното управление с ограничения на функциите на управлението и на фазовите координати;

икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища;

икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с нефиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с фиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с подвижно многообразие (същото като **икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с нефиксирано време**; вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*);

икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища;

икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища и с нефиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища*);

икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища и с фиксирано време (вж. *икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища*);

икономическа задача на оптималното управление със свободен десен край (вж. *икономическа задача на оптималното управление със свободен край*);

икономическа задача на оптималното управление със свободен край;

икономическа задача на оптималното управление със свободен ляв край (вж. *икономическа задача на оптималното управление със свободен край*);

икономическа задача на оптималното управление със смесен функционал;

икономически задачи на оптималното управление според вида на граничните /краевите/ икономически условия;

икономически задачи на оптималното управление според вида на траекторните ограничения;

икономически задачи на оптималното управление според вида на целевия икономически функционал;

икономическа задача на следящото оптимално управление;

класическа икономическа задача на оптималното управление;

класическа икономическа задача на оптималното управление с повече от една фазова променлива;

класическа икономическа задача на оптималното управление с подвижен край;

класическа икономическата задача на оптималното управление с траекторни ограничителни неравенства;

класическа икономическата задача на оптималното управление с траекторни ограничителни равенства;

класическа многопараметрична икономическа задача на оптималното управление (същото като класическа икономическа задача на оптималното управление с повече от една фазова променлива);

некласически икономически задачи на оптималното управление;

обща икономическа задача на оптималното управление;

обща икономическа задача на оптималното управление при пълни траекторни ограничения;

разширени класически икономически задачи на оптималното управление.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА БОЛЦА, О.* (economic problem of the optimal control of Bolza) – същото като *икономическа задача на оптимално управление със смесен функционал* и като *обща икономическа задача на оптималното управление при пълни траекторни ограничения*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ЛАГРАНЖ, Ж.* (economic problem of the optimal control of Lagrange) – **икономическа задача на Ж. Лагранж** (Lagrange problem) [последната е една от основните задачи на *вариационното смятане* (variational calculus)], приложена в икономическа среда; частен случай на *икономическата задача на оптимално управление с интегрален функционал*, при който отсъствуват ограниченията в *икономическото управление* и при положение че се търси минимумът на *целевия икономически функционал*; една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*). Нейната формулировка е: да се намери *икономическият минимум* на *целевия икономически функционал*

$$J(x(t), u(t)) = \int_{t_0}^T F(x(t), u(t), t) dt$$

при ограниченията

$$\frac{dx}{dt} = f(x(t), u(t), t),$$

$$(x(t_0), t_0) \in \Omega_0, (x(T), T) \in \Omega_T.$$

(Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.) Обичайно е обаче да се предполага, че началото състояние $x(t_0) = x_0$ на динамичната оптимална икономическа система е предварително зададено и тогава последните ограничения са

$$x(t_0) \in x_0, (x(T), T) \in \Omega_T.$$

Икономическата задача на Ж. Лагранж е частен случай на **икономическата задача на оптималното управление на О. Болца** (ако при последната се търси *минимумът на икономическия функционал*), така и на *икономическата за-*

дача на оптималното управление на А. Майер. Решава се с методите на **класическото вариационно смятане** (classical variational calculus).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ЛАГРАНЖ, Ж. С ДИСКРЕТНО ВРЕМЕ* (economic problem of the optimal control of Lagrange with discrete time) – вж. *икономическа задача на оптималното управление с дискретно време* и *икономическа задача на оптималното управление на Ж. Лагранж*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА МАЙЕР, А.* (economic problem of the optimal control of Mayer) – **задача на А. Майер** (Mayer problem) [последната е една от основните задачи на **вариационното смятане** (variational calculus)], приложена в икономическа среда; частен случай на *икономическата задача на оптимално управление с граничен /краеви/ функционал*, при който началото състояние $x(t_0) = x_0$ на динамичната оптималната икономическа система е предварително зададено и задачата е да се намери минимумът на *целевия икономически функционал*; една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление* в динамичната оптимална икономическа система (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*). Икономическата задача на оптималното управление А. Майер е частен случай на *икономическата задача оптималното управление на О. Болца* и има следната формулировка: да се намери *икономическият екстремум* (минимумът) на *целевия икономически функционал*

$$J(x(t), u(t)) = \Phi(x(T), T)$$

при ограниченията

$$\frac{dx}{dt} = f(x(t), u(t), t),$$

$$(x(t), u(t), t) \in G,$$

$$x(t_0) = x_0, (x(T), T) \in \Omega_T,$$

където $\Phi(x(T), T)$ е диференцируема функция на своите променливи. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.)

Формално икономическата задача на оптималното управление на А. Майер е по-обща от *икономическата задача на оптималното управление на Ж. Лагранж* (вж.), като последната е неин частен случай. За да се докаже това, нека към икономическата задача на Ж. Лагранж се прибави нова скаларна икономическа променлива x_{n+1} (вж. *скаларна икономическа величина*) с помощта на уравнението

$$\frac{dx_{n+1}(t)}{dt} = F(x(t), u(t), t).$$

Така се получават нов *фазов икономически вектор*

$$\tilde{x}(t) = (x_1, x_2, \dots, x_n, x_{n+1})'$$

и нов *вектор на уравненията на икономическото движение*

$$\tilde{f}(t) = (f_1, f_2, \dots, f_n, f_{n+1} = F(x(t), u(t), t))'.$$

Тогава икономическата задача на А. Майер може да се формулира по следния начин: да се определят *икономическите вектор-функции $u(t)$ (те са управляващи икономически вектори)* и $\tilde{x}(t)$, които привеждат към минимум целевия икономически функционал

$$\tilde{J}(\tilde{x}(t), u(t)) = x_{n+1}(T)$$

при условията

$$\frac{d\tilde{x}(t)}{dt} = \tilde{f}(\tilde{x}(t), u(t), t).$$

В отделни случаи обаче икономическата задача на А. Майер може да се сведе като частен случай на икономическата задача на Ж. Лагранж. За да се докаже това, нека да разгледаме задачата на А. Майер с икономически целеви функционал $J(x(t), u(t)) = \Phi(x(T), T)$, като левият край на *фазовата икономическа траектория* е фиксиран с $x(t_0) = x_0$. Заменяме този функционал с икономическия целеви функционал

$$J_1(x(t), u(t)) = \Phi(x(T), T) - \Phi(x(t_0), t_0).$$

Тъй като $\Phi(x(t_0), t_0)$ е известна *икономическа величина*, то *икономическите вектор-функции $x(t)$ и $u(t)$* , които минимизират целевия икономически функ-

ционал $\Phi(x(T), T) - \Phi(x(t_0), t_0)$, минимизират и целевия икономически функционал $\Phi(x(T), T)$, както и обратно. Може да се твърди, че

$$J_1(x(t), u(t)) = \int_{t_0}^T \frac{d\Phi}{dt} dt = \int_{t_0}^T \left[\left(\frac{\partial \Phi}{\partial x}, f(x(t), u(t), t) \right) + \frac{\partial \Phi}{\partial t} \right] dt,$$

което показва, че икономическата задача на А. Майер с целеви функционал

$$\Phi(x(T), T) - \Phi(x(t_0), t_0)$$

е някаква икономическа задача на Ж. Лагранж.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА МАЙЕР, О. С ДИСКРЕТНО ВРЕМЕ* (economic problem of the optimal control of Mayer with discrete time) – вж. *икономическа задача на оптималното управление с дискретно време* и *икономическа задача на оптималното управление на А. Майер*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ПЪЛНИ ТРАЕКТОРНИ ОГРАНИЧЕНИЯ (economic problem of the optimal control in full trajectory constraints /boundaries, limitations/) (**ки**) – вж.:

обща икономическа задача на оптималното управление при пълни траекторни ограничения.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ГРАНИЧЕН /КРАЕВИ/ ФУНКЦИОНАЛ* (economic problem of the optimal control with boundary /edge/ functional) – математически модел на **оптимално икономическо управление с граничен /краеви/ функционал*** (optimal economic control with boundary /edge/ functional); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*). Тя е частен случай на *икономическата задача на оптималното управление със смесен функционал*, когато подинтегралната функция $F(x(t), u(t), t)$ е равна на нула. Затова нейната формулировка е: да се намери *икономическият екстремум* (минимумът или максимумът) на *целевия икономически функционал*

$$J(x(t), u(t)) = \Phi(x(t_0), t_0, x(T), T)$$

при ограниченията

$$\frac{dx}{dt} = f(x(t), u(t), t),$$

$$(x(t), u(t), t) \in G,$$

$$(x(t_0), t_0) \in \Omega_0, (x(T), T) \in \Omega_T,$$

където $\Phi(x(t_0), t_0, x(T), T)$ е диференцируема функция на своите променливи. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.) Когато началото състояние $x(t_0) = x_0$ на оптималната икономическа система е предварително зададено и задачата е да се намери минимумът на целевия функционал, тогава икономическата задача на оптималното управление с граничен (краеви) *икономически функционал* се редуцира в *икономическа задача на оптималното управление на А. Майер*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ДИСКРЕТНО ВРЕМЕ* (economic problem of the optimal control with discrete time) – математически модел на **оптималното икономическо управление с дискретно време*** (optimal economic control with discrete time); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*). Тя може да бъде разглеждана като **многостъпкова икономическа задача*** (many-stage economic problem) за вземане на *оптимално икономическо решение*. При нея *уравненията на икономическото движение* приемат формата на система от уравнения с крайни разлики $\Delta x_n = f_n(x_n, u_n)$, където $\Delta x_n = x_{n+1} - x_n$, x_n е *фазовият икономически вектор*, а u_n е векторът на икономическото управление (*управляващият икономически вектор*). *Фазовите ограничителни икономически условия* са $x_n \in G_x$, а *управленските ограничителни икономически условия* – $u_n \in G_u$. Началните и крайните [изобщо – граничните (краевите)] икономически условия се записват във вида $x_0 \in \Omega_0$ и $x_N \in \Omega_N$, където N е броят на стъпките в **многостъпковия икономически процес*** (many-stage economic process) $\Delta x_n = f_n(x_n, u_n)$. (Вж. *икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища*.)

Тогава **икономическата задача на оптималното управление на Ж. Лагранж с дискретно време*** (economic problem of optimal control of Lagrange with discrete time) се формулира по следния начин: да се определят векторите на икономическото управление $u_0, u_1, \dots, u_{N-1}$, и векторите на икономическото

поведение $x_1, x_2, \dots, x_N$, които минимизират (респ. максимизират) *целевият икономически функционал*

$$J(x, u) = \sum_{i=0}^{N-1} F_i(x_i, u_i)$$

при *ограничителните икономическите условия* (при ограниченията)

$$\Delta x_n = f_n(x_n, u_n), \quad x_n \in G_x, \quad u_n \in G_u, \quad x_0 \in \Omega_0, \quad x_N \in \Omega_N.$$

От своя страна **икономическата задача на оптималното управление на О. Майер с дискретно време*** (economic problem of optimal control of Mayer with discrete time) се формулира по следния начин: да се определят *икономическите вектори* $u_0, u_1, \dots, u_{N-1}$, и $x_1, x_2, \dots, x_N$, които минимизират (респ. максимизират) целевия икономически функционал

$$J(x, u) = \Phi(x_N)$$

при икономическите условия (ограничения)¹

¹ Относно задачата на оптималното управление с дискретно време (в общия случай) вж.: **Chang, S. L.** Synthesis of Optimal Control Systems. McGraw Hill Book Company, New York, 1961; **Aris, R.** Discrete Dynamic Programming. Blaidell, New York, 1964; **Fan, L. T., Wang, C. S.** The Discrete Maximum Principle. John Wiley and Sons, Inc., New York, 1964; **Болтянский, В. Г.** Оптимальное управление дискретными системами. Издательство “Наука”, М., 1973; **Мусеев, Н. Н.** Элементы теории оптимальных систем. Издательство “Наука”, М., 1975; **Егоров, А. И.** Основы теории управления. Издательство “Физматлит”, М., 2004.

$$\Delta x_n = f_n(x_n, u_n), \quad x_n \in G_x, \quad u_n \in G_u, \quad x_0 \in \Omega_0, \quad x_N \in \Omega_N.$$

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ИНТЕГРАЛЕН ФУНКЦИОНАЛ* (economic problem of the optimal control with integral functional) – математически модел на **оптималното икономическо управление с интегрален функционал*** (optimal economic control with integral functional); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*). Тя е частен случай на *икономическата задача на оптималното управление със смесен функционал*, когато функцията на граничните (краевите) икономически параметри $\Phi(x(t_0), t_0, x(T), T)$ е тъждествена

на нула. Затова нейната формулировка е: да се намери *икономическият екстремум* (минимумът или максимумът) на *целевия икономически функционал*

$$J(x(t), u(t)) = \int_{t_0}^T F(x(t), u(t), t) dt$$

при ограниченията

$$\frac{dx}{dt} = f(x(t), u(t), t),$$

$$(x(t), u(t), t) \in G,$$

$$(x(t_0), t_0) \in \Omega_0, (x(T), T) \in \Omega_T.$$

където $F(x(t), u(t), t)$ е диференцируема функция на своите променливи (относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*).

Ако началото състояние $x(t_0) = x_0$ на динамичната оптимална икономическа система е предварително зададено, тогава формулировката на икономическата задача на оптималното управление с интегрален функционал е следната: да се намери икономическият екстремум (минимумът или максимумът) на целевия икономически функционал

$$J(x(t), u(t)) = \int_{t_0}^T F(x(t), u(t), t) dt$$

при ограниченията

$$\frac{dx}{dt} = f(x(t), u(t), t),$$

$$(x(t), u(t), t) \in G,$$

$$x(t_0) = x_0, (x(T), T) \in \Omega_T.$$

В случай, че отсъствуват ограниченията в управлението $(x(t), u(t), t) \in G$, тогава икономическата задача с интегрален функционал се редуцира в **икономическа задача на оптималното управление на Ж. Лагранж*** (economic problem of optimal control of Lagrange), но при положение че се търси минимумът на функционала.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ИНТЕГРАЛНИ ОГРАНИЧЕНИЯ* (economic problem of the optimal control with integral constraints /boundaries, limitations/), **изопериметрична икономическа задача на оптималното управление*** (isoperimetric economic problem of optimal control), – математически модел на **оптималното икономическото управление с интегрални ограничения*** (optimal economic control with integral constraints /boundaries, limitations/); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че са зададени ограниченията от типа на

$$\int_{t_0}^T \psi_j(x(t), u(t), t) dt = L_j, \quad j = 1, 2, \dots, k,$$

където $\psi_j(x(t), u(t), t)$ са някакви *скаларни икономически функции*, а L_j са фиксирани *икономически величини*. Изопериметричните задачи играят голяма роля в *икономическото управление* и в икономическите изследвания, защото с тях се задава някакъв ресурс, който с течение на времето се използва в *икономическия процес*. Изопериметричната икономическа задача може да бъде сведена до *икономическа задача на оптималното управление Ж. Лагранж* (или до *икономическа задача на оптималното управление на А. Майер* според структурата на изходния *целеви икономически функционал*), като се увеличи размерността на *фазовия икономически вектор* x . За това е необходимо да се въведат нови скаларни икономически променливи с помощта на уравненията

$$\frac{dx_{n+j}(t)}{dt} = \psi_j(x(t), u(t), t), \quad j = 1, 2, \dots, k,$$

където икономическите функции $x_{n+j}(t)$ трябва да удовлетворяват условията $x_{n+j}(t) = 0$ и $x_{n+j}(T) = L_j$. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.)

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С НЕПОДВИЖНИ МНОГООБРАЗИЯ* (economic problem of the optimal control with immovable manifolds) – същото като **икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с фиксирано време**. Вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ОГРАНИЧЕНИЯ НА ФАЗОВИТЕ КООРДИНАТИ* (economic problem of the optimal control with phasic coordinats constraints /boundaries, limitations/) – математически модел на **оптималното икономическо управление с ограничения на фазовите координати*** (problem of optimal economic control with phasic coordinats constraints /boundaries, limitations/); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление* в *динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че са зададени фазови ограничителни условия от типа на

$$x(t) \in G_x \subset E^n, \quad t_0 \leq t \leq T,$$

където G_x е областта на допустимото *икономическо поведение*. Приложението на един или друг метод за решаването на икономически задачи с ограничения на фазовите координати съществено зависи от вида на ограниченията $x(t) \in G_x$. Обикновено се различават ограничения от типа на равенствата $Q_j(x(t), t) = 0$ или от типа на неравенствата $Q_j(x(t), t) \leq 0, j = 1, 2, \dots, k \leq n$, където k е броят на ограничителните равенства или на неравенства. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.)

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ОГРАНИЧЕНИЯ НА ФУНКЦИИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО* (economic problem of the optimal control with control functions constraints /boundaries, limitations/) – математически модел на **оптималното икономическо управление с ограничения на функциите на управлението*** (optimal economic control with control functions constraints /boundaries, limitations/); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление* в *динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че са зададени управленски ограничителни условия от типа на

$$u(t) \in G_u \subset E^r, \quad t_0 \leq t \leq T,$$

където G_u е областта на допустимото *икономическо управление*. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното уп-*

равление.) В частния случай, когато областта на *допустимото икономическо управление* G_u съвпада с цялото r -мерно *евклидово икономическо пространство* E^r , т.е. когато $u(t) \in G_u = E^r$, тогава се получава *икономическата задача на оптималното управление на Ж. Лагранж* и тя се решава с методите на **класическото вариационно смятане** (classical variational calculus). В случай че областта на допустимото икономическо управление G_u обаче не съвпада с цялото r -мерно евклидово икономическо пространство E^r , т.е. когато $u(t) \in G_u \subset E^r$, класическите методи на вариационното смятане са неприложими за решаването на икономическата задача на оптималното управление. За тази цел тогава се използват методите на **некласическото вариационно смятане** (non-classical variational calculus), какъвто е *принципът на максимума* на Л. С. Понтрягин, разработен през 50-те години на XX-я век.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ОГРАНИЧЕНИЯ НА ФУНКЦИИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО И НА ФАЗОВИТЕ КООРДИНАТИ* (economic problem of the optimal control with control functions and phasic coordinats constraints /boundaries, limitations/) – математически модел на **оптималното икономическо управление с ограничения на функциите на управлението и на фазовите координати*** (optimal economic control with control functions and phasic coordinats constraints /boundaries, limitations/); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че в задачата са **зададени съвместно** управленски ограничителни условия и фазови ограничителни условия, от типа на

$$(x(t), u(t)) \in G \subset E^{n+r}, \quad t_0 \leq t \leq T,$$

където G е областта на допустимото съвместно икономическо поведение и управление. Тук обикновено се различават ограничения от типа на равенствата $Q_j(x(t), u(t), t) = 0$ или от типа на неравенствата $Q_j(x(t), u(t), t) \leq 0, j = 1, 2, \dots, k \leq n + r$. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.)

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНА ФАЗОВА ПРОМЕНЛИВА (economic problem of the optimal control with many phasic variables) (**ки**) – във:

класическа икономическа задача на оптималното управление с повече от една фазова променлива.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ПОДВИЖЕН КРАЙ (economic problem of the optimal control with mobile finish) (**ки**) – във:

класическа икономическа задача на оптималното управление с подвижен край.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ПОДВИЖНИ КРАИЩА* (economic problem of the optimal control with variable /mobile/ boundaries /edges/) – математически модел на **оптималното икономическо управление с подвижни краища*** (optimal economic control with variable /mobile/ boundaries /edges/); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че не са зададени нито началното, нито крайното състояние (граничните или още – краевите, състояния) на *оптималната икономическа система* (представени чрез значенията на *фазовите икономически координати*) $x(t_0)$ и $x(T)$. При задачата с подвижни краища векторите лежат в *икономически хиперповърхнини*, определени с уравненията

$$\begin{aligned}\chi_l(x(t_0), t_0) &= 0, \quad l = 0, 1, 2, \dots, s \leq n, \\ \Phi_j(x(T), T) &= 0, \quad j = 0, 1, 2, \dots, p \leq n.\end{aligned}$$

Тя има две разновидности: (1) **икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища и с фиксирано време*** (economic problem of optimal control with variable /mobile/ boundaries /edges/ and with fixed time) – когато са фиксирани както началният, така и крайният момент от времето, t_0 и T [наричана още – **икономическата задача на оптималното управление с неподвижни многообразия*** (economic problem of optimal control with variable /mobile/ manifolds)], и (2) **икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища и с нефиксирано време*** (economic problem of optimal control with variable /mobile/ boundaries /edges/ and with non-fixed time) – когато не е фиксиран само началният момент от времето t_0 или само крайният момент от времето T [наричана още – **икономическата задача на оптималното управление с подвижно многообразие*** (economic problem of optimal control

with variable /mobile/ manifold)], в т.ч. (а) с *подвижно ляво многообразие* – когато не е фиксирано t_0 , но е фиксирано T , и (б) с *подвижно дясно многообразие* – когато е фиксирано t_0 , но не е фиксирано T . (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.)

Икономическата задача на оптималното управление с подвижни краища в нейния общ вид

В нейния общ вид икономическата задача на оптималното управление с подвижни краища е задача на *вариационното смятане* (variational calculus), формулирана по следния начин. Приемаме, че в $(n+1)$ -мерното *икономическо пространство* на променливите $(x, y) = (x, y_1, y_1, \dots, y_n)$ са зададени икономическите повърхнини S_1 и S_2 , съответно с уравнения

$$(1) \quad \begin{cases} \varphi_i(x, y) = 0, & i = 1, 2, \dots, k, \quad k \leq n+1, \\ \eta_j(x, y) = 0, & j = 1, 2, \dots, m, \quad m \leq n+1, \end{cases}$$

и *икономическият функционал*

$$(2) \quad I = g_1(x_1, y(x_1)) + g_2(x_2, y(x_2)) + \int_{x_1}^{x_2} f(x, y, \dot{y}) dx.$$

Кривата y е *допустима крива*, ако в нея икономическият функционал (2) е определен, а нейните краища лежат на повърхнините S_1 и S_2 . Икономическата задача на оптималното управление с подвижни краища в нейния общ вид се състои в намирането сред всички допустими криви y на такава крива, която осигурява минимума на икономическия функционал (2). За да се получат условията, които характеризират тази крива, на *икономическите функции* $g_1, g_2, f, y, \varphi_i$ и η_j се налагат определени ограничения (например за непрекъснатост, диференцируемост и т.н., както това е възприето във вариационното смятане). Ако при разглеждания общ случай една от двете икономически повърхнини S_1 и S_2 се изразжда в *икономическа точка* в пространството (x, y) , тогава се получава икономическата задача с един подвижен и един фиксиран край, а ако и двете повърхнини S_1 и S_2 де изразждат в икономически точки, тогава се получава *икономическата задача на оптималното управление с фиксирани краища*.

Доколкото икономическата задача с фиксирани краища е частен случай на задачата с подвижни краища, то кривата, която осигурява минимум на икономическия функционал I в задачата (1) – (2), трябва да удовлетворява всички известни за задачата с фиксирани краища необходими условия за достигане на

икономическия минимум. По-специално в случай на достатъчна гладкост, задачата трябва да удовлетворява **уравненията на Л. Ойлер**

$$(3) \quad \frac{\partial f}{\partial y_i} - \frac{d}{dx} \left(\frac{\partial f}{\partial \dot{y}_i} \right) = 0, \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

Интегралните криви от системата (3) са *икономическите екстремали*. В разглежданата задача трябва обаче да се определи положението на краищата на кривата y върху повърхнините S_1 и S_2 , което се постига с помощта на *условието за икономическа трансверсалност*. Смята се, че допустимата крива удовлетворява условието за икономическа трансверсалност, ако за кои да е вектори $(dx_\alpha, dy(x_\alpha))$, $\alpha = 1, 2$, които са допирателни към икономическите повърхнини S_α , се изпълняват условията

$$(4) \quad \left[\left(f - \sum_{i=1}^n \dot{y}_i \frac{\partial f}{\partial \dot{y}_i} \right) dx + \sum_{i=1}^n \frac{\partial f}{\partial \dot{y}_i} dy_i \right]_{x=x_\alpha} + dg_\alpha|_{x=x_\alpha}, \quad \alpha = 1, 2.$$

За да може кривата $y(x)$ да доставя минимум на икономическия функционал I , е необходимо тя да удовлетворява условието за икономическа трансверсалност. Всяка точка от икономическата повърхнина S_1 се характеризира с $n + 1 - k$ параметри. Следователно, ако в условието (4) при $\alpha = 1$ се поставят $n + 1 - k$ линейно независими вектори $(dx_1, dy(x_1))$, допирателни към икономическата повърхнина S_1 , тогава получената система от уравнения позволява да се определи положението на края на кривата $(x_1, y(x_1))$, която осигурява икономическия минимум на функционала I . По аналогичен начин се определя и положението на края, минимизиращ кривата към икономическата повърхнина S_2 .

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ПОДВИЖНИ КРАИЩА И С НЕФИКСИРАНО ВРЕМЕ* (economic problem of the optimal control with variable /mobile/ boundaries /edges/ and with non-fixed time), **икономическа задача на оптималното управление с подвижно многообразие**, – вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ПОДВИЖНИ КРАИЩА И С ФИКСИРАНО ВРЕМЕ* (economic problem of

the optimal control with variable /mobile/ boundaries /edges/ and with fixed time), **икономическата задача на оптималното управление с неподвижни многообразия**, – вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ПОДВИЖНО МНОГООБРАЗИЕ* (economic problem of the optimal control with variable /mobile/ manifold) – същото като **икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища и с нефиксирано време** (вж. *икономическа задача на оптималното управление с подвижни краища*).

ИКОНОМИЧЕСКАТА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ТРАЕКТОРНИ ОГРАНИЧИТЕЛНИ НЕРАВЕНСТВА (economic problem of the optimal control with trajectory constraints /boudaries, limitations/ inequality) (**ки**) – ВЪВ:

класическа икономическата задача на оптималното управление с траекторни ограничителни неравенства.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ТРАЕКТОРНИ ОГРАНИЧИТЕЛНИ РАВЕНСТВА (economic problem of the optimal control with trajectory constraints /boudaries, limitations/ equality) (**ки**) – ВЪВ:

класическа икономическата задача на оптималното управление с траекторни ограничителни равенства.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ФИКСИРАНИ КРАИЩА* (economic problem of the optimal control with fixed boundaries /edges/) – математически модел на **оптималното икономическо управление с фиксирани краища*** (optimal economic control with fixed boundaries /edges/); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че са зададени началното и крайното състояние (граничните или още – краевите, състояния) на *оптималната икономическа система* (представени чрез значенията на *фазовите икономически координати*) $x(t_0)$ и $x(T)$. Задачата има две разновидности: (1) **икономическа задача на оптимално управление с фиксирани краища и с фиксирано време*** (economic problem of optimal control

with fixed boundaries /edges/ and with fixed time) – когато са зададени началното и крайното състояние на оптималната икономическа система $x(t_0)$ и x_T и са зададени началното и крайното време t_0 и T , и (2) **икономическа задача на оптимално управление с фиксирани краища и с нефиксирано време*** (economic problem of optimal control with fixed boundaries /edges/ and with non-fixed time) – когато са зададени началното и крайното състояние на оптималната икономическа система $x(t_0)$ и x_T и не е зададено или началното време t_0 , или крайното време T . От своя страна икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища и с нефиксирано време има две подразновидности: (а) с фиксирано начално време и нефиксирано крайно време и (б) с нефиксирано начално време и фиксирано крайно време. Вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ФИКСИРАНИ КРАИЩА И С НЕФИКСИРАНО ВРЕМЕ* (economic problem of the optimal control with fixed boundaries /edges/ and with non-fixed time) – вж. *икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ С ФИКСИРАНИ КРАИЩА И С ФИКСИРАНО ВРЕМЕ* (economic problem of the optimal control with fixed boundaries /edges/ and with fixed time) – вж. *икономическа задача на оптималното управление с фиксирани краища*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ СЪС СВОБОДЕН ДЕСЕН КРАЙ* (economic problem of the optimal control with free right boundary /edge/) – вж. *икономическа задача на оптималното управление със свободен край*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ СЪС СВОБОДЕН КРАЙ* (economic problem of the optimal control with free boundary /edge/) – математически модел на **оптималното икономическо управление със свободен край*** (optimal economic control with free boundary /edge/); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че не е зададено или началното състояние, или крайното състояние на *оптималната икономи-*

ческа система [двете състояния са представени чрез значенията на *фазовите икономически координати* $x(t_0)$ и $x(T)$]. Тя има две разновидности: (1) **икономическата задача на оптимално управление със свободен ляв край*** (economic problem of optimal control with free left boundary /edge/) – когато не е зададено началното състояние $x(t_0)$, но е зададено крайното състояние $x(T)$, на оптималната икономическа система, и (2) **икономическата задача на оптимално управление със свободен десен край*** (economic problem of optimal control with free right boundary /edge/) – когато е зададено началното състояние $x(t_0)$, но не е зададено крайното състояние $x(T)$, на оптималната икономическа система. Всяка една от тези разновидности има подразновидности, при които е налице или фиксирано начално и крайно време, или фиксирано начално и нефиксирано крайно време, или нефиксирано начално и фиксирано крайно време. Вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ СЪС СВОБОДЕН ЛЯВ КРАЙ* (economic problem of the optimal control with free left boundary /edge/) – вж. *икономическа задача на оптималното управление със свободен край*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ СЪС СМЕСЕН ФУНКЦИОНАЛ* (economic problem of the optimal control with mixed functional), **обща икономическа задача на оптимално управление при пълни траекторни ограничения**, – математически модел на **оптималното икономическо управление със смесен функционал*** (optimal economic control with mixed functional); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*). В общия ѝ вид **задачата на оптимално управление със смесен функционал*** (optimal control problem with mixed functional) е построена от О. Болца и представлява една от основните задачи на *вариационното смятане* (variational calculus) (вж. *задача на О. Болца*). Когато бъде приложена към анализа на *оптималните икономически системи*, може да бъде наречена **икономическа задача на оптималното управление на О. Болца*** (economic problem of optimal control of Bolza) и нейната формулировка е: да се намери *икономическият екстремум* (минимумът или максимумът) на *целевия икономически функционал*.

$$J(x(t), u(t)) = \int_{t_0}^T F(x(t), u(t), t) dt + \Phi(x(t_0), t_0, x(T), T)$$

при ограниченията

$$\frac{dx}{dt} = f(x(t), u(t), t),$$

$$(x(t), u(t), t) \in G,$$

$$(x, t_0) \in \Omega_0, (x(T), T) \in \Omega_T,$$

където $F(x(t), u(t), t)$ и $\Phi(x(t_0), t_0, x(T), T)$ са диференцируеми функции на своите променливи (относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*). Когато функцията на граничните (краевите) икономически параметри

$$\Phi(x(t_0), t_0, x(T), T)$$

е равна на нула и ако $G \equiv 0$, тогава икономическата задача на О. Болца се редуцира в *икономическата задача на оптималното управление Ж. Лагранж*, а когато подинтегралната функция $F(x(t), u(t), t)$ е равна на нула – в *икономическата задача на оптималното управление на А. Майер*.

В случай че началото състояние $x(t_0) = x_0$ на динамичната оптимална икономическа система е фиксирано (предварително зададено), тогава формулировката на икономическата задача на О. Болца е следното: да се намери икономическият екстремум (минимумът или максимумът) на целевия икономически функционал

$$J(x(t), u(t)) = \int_{t_0}^T F(x(t), u(t), t) dt + \Phi(x(T), T)$$

при ограниченията

$$\frac{dx}{dt} = f(x(t), u(t), t),$$

$$u(t) \in U,$$

$$x(t_0) = x_0, (x(T), T) \in \Omega_T.$$

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА СЛЕДЯЩОТО ОПТИМАЛНО УПРАВЛЕНИЕ* (economic problem of the servo optimal control) – математически модел на **следящото оптимално икономическо управление*** (servo optimal economic control); една от разновидностите на *икономическата задача на оптималното управление* в динамичната оптимална икономическа система (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*), специфично за която (разновидност) е, че предварително са зададени желаните състояния (желаните *фазови икономически координати*) $x_0(t)$ за всеки момент t от определен промеждутък (отрязък) от време $[t_0, T]$ и се изисква фактическите (реализираните) значения на *фазовия икономически вектор* в всеки момент от времето да бъдат достатъчно близки до желаните състояния. В този случай *целевият икономически функционал* има вида

$$J(x(t), u(t)) = \int_{t_0}^T \varphi(x^0(t) - x(t)) dt,$$

където $\varphi(\cdot)$ е *икономическата функция*, която измерва отрицателния ефект от разликите между фактическото и желаното състояние на *оптималната икономическа система*. (Относно значенията на символите вж. *обща икономическа задача на оптималното управление*.)

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ЦЕЛОЧИСЛЕНОТО ПРОГРАМИРАНЕ (integer programming economic problem) (**ки**) – във:

икономическа задача на целочисленото програмиране с неделимости;

икономическа задача на целочисленото програмиране в неklasически области;

икономическа задача на целочисленото програмиране с разrivна линейна форма;

комбинаторни икономически задачи на целочисленото програмиране.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ЦЕЛОЧИСЛЕНОТО ПРОГРАМИРАНЕ В НЕКЛАСИЧЕСКИ ОБЛАСТИ (integer programming economic problem in non-classic ranges) – *оптимизационна икономическа задача на целочисленото програмиране* за намиране на екстремум на *линейна икономическа форма* в *допустими икономически области*, задавани не само като линейни неравенства, но и като логически условия от типа на *изключващата икономическа дизюнкция* (на *икономическата алтернатива*) “или – или”. Обикновено това са неиз-

пъкнали или несвързани икономически области. Посредством въвеждането на нови целочислени *инструментални икономически променливи* този вид задачи на **целочисленото програмиране в неklasически области** (integer programming in non-classic ranges) могат да се сведат до икономически задачи на *линейното програмиране*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ЦЕЛОЧИСЛЕНОТО ПРОГРАМИРАНЕ С НЕДЕЛИМОСТИ (economic problem of the integer programming with indivisibles) – задача на *целочисленото програмиране* в икономиката (*целочислена оптимизационна икономическа задача*), чиито *инструментални икономически променливи* са неделими *икономически величини*; същото като *оптимизационна икономическа задача на целочисленото програмиране с неделимости* (integer programming with indivisibles).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА НА ЦЕЛОЧИСЛЕНОТО ПРОГРАМИРАНЕ С РАЗРИВНА ЛИНЕЙНА ФОРМА (integer programming economic problem with discontinuous linear form) – *оптимизационна икономическа задача с линейна икономическа форма на целочисленото програмиране* от вида

$$\sum_{j=1}^n c_j(x_j),$$

където

$$c_j(x_j) = \begin{cases} 0, & \text{ако } x_j = 0, \\ c_j x_j + d_j, & \text{ако } x_j > 0, \end{cases}$$

$$d_j > 0, \quad j = 1, 2, \dots, n,$$

където x_j са *инструменталните икономически променливи*; същото като *оптимизационна икономическа задача на целочисленото програмиране с разривна линейна форма* (integer programming with discontinuous linear form). Тя може да бъдат сведени до икономически задачи на *линейното целочислено програмиране*: (1) чрез добавяне към изходната оптимизационна задача на целочислени променливи $y_j = 0, 1, j = 1, 2, \dots, n$, и добавяне на ограниченията $y_j \leq M_j y_j, j = 1, 2, \dots, n$, където M_j е най-голямото значение, приемано от инструменталната икономическа променлива x_j , и (2) чрез замяна на изходната линейна форма $\sum_{j=1}^n c_j(x_j)$ с формата $\sum_{j=1}^n (c_j x_j + d_j y_j)$. Най-известни оптимизационни икономически задачи от този клас са различни варианти на *транспорт-*

ната задача и на икономическата задача на разполагането на ресурсите (*разпределителната производствена задача*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА, РЕШАВАНА ОТ ПО-ВИСОКОСТОЯЩАТА УПРАВЛЯВАЩА ПОДСИСТЕМА (decision economic problem of the supermal managing economic subsystem) при икономическата координация – вж. *икономическа координация*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА С ГРАФИ (economic problem with graphs) (**ки**) – ВЪВ:

екстремални икономически задачи с графи.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА С МРЕЖИ (economic problems with networks) (**ки**) – ВЪВ:

екстремални икономически задачи с мрежи.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА С ПРИНЦИП НА МАКСИМУМА (economic problem with maximum principle) – *икономическа задача на оптималното управление на динамична оптимална икономическа система, решавана чрез принципа на максимума на Л. С. Понтрягин. Тя е неklasическа икономическа задача на оптималното икономическо управление. Външната ѝ форма е същата, както и при динамичното програмиране в икономиката, но за разлика от него методите на нейното решаване са други и предварително се определят ред свойства на решението.*

А. Общи положения на икономическата задача с принцип на максимума

а. Формулировка на икономическата задача с принцип на максимума

Общата форма на икономическата задача с принцип на максимума има вида:

$$(1) \quad \begin{cases} \max_{\{u(t)\}} J = \int_{t_0}^T F(x, u, t) dt + \Phi(x_T, T), \\ \dot{x} = f(x, u, t), x(t_0) = x_0, x(T) = x_T, \{u(t)\} \in U, \end{cases}$$

където $F(\dots)$, $\Phi(\dots)$ и $f(\dots)$ са зададени **непрекъснато-диференцируеми икономически функции*** (continuously-differentiable economic function), t_0 и x_0 – фиксирани параметри, T и x_T – фиксирани параметри [или с помощта на уравне-

нието $\Omega_T(x, t) = 0$ се определя крайната икономическа повърхнина]. *Траекторията на икономическото управление* $\{u(t)\}$ трябва да принадлежи на фиксираното множество от *икономически управления* U , а $u(t)$ е непрекъсната по части икономическа функция на времето, значенията на която принадлежат на някакво фиксирано *икономическо множество* Ω_G , което от своя страна е непразно компактно подмножество на *евклидовото икономическо пространство* E^n (вж. *компактно икономическо пространство*).

б. Спрегнати икономически променливи и динамична икономическа функция на Ж. Лагранж (икономически лагранжиан)

Методът на множителите на Ж. Лагранж се използва не само в класическите икономически задачи на *математическото програмиране*, но се разпространява и върху задачата на *динамичното икономическо оптимизиране* (на *оптималното икономическо управление*) с принцип на максимума. Във връзка с това тук най-напред се разглежда частен случай на икономическата задача с принцип на максимума (1), при който крайният момент от времето T е фиксиран, а върху *управляващите икономически функции* (*управляващите икономически параметри*) не са наложени никакви ограничения. Изразът, който се максимизира, е *целевият икономически функционал*

$$J = \int_{t_0}^T F(x, u, t) dt + \Phi(x_T, T),$$

а *фазовите икономически ограничения* са n *диференциални уравнения*, които могат да се представят във вида

$$f(x, u, t) - \dot{x}(t) = 0, \quad t_0 \leq t \leq T.$$

Аналогично на статичните икономически задачи на *математическото програмиране*, тук се въвежда вектор-ред на нови икономически променливи (по една на всяко от фазовите ограничения, т.е. на всяко от диференциалните уравнения на *икономическото движение*):

$$y(t) = (y_1(t), y_1(t), \dots, y_1(t)).$$

Те са **спрегнати /двойнствени, присъединени/ икономически променливи*** (adjoint /dual/ economic variables) и са динамични аналози на *икономическите множители на Ж. Лагранж* в статичните задачи с ограничения при математическото програмиране в икономиката. Представяват ненулеви *непрекъснати*

икономически функции на времето в границите от t_0 до T (т.е. от началния до крайния момент от времето).

Както при статичния случай, така и в динамичната задача се изгражда икономическа функция на Ж. Лагранж L , която обаче, за разлика от статичната задача, и **за разлика от традиционното схващане**, е сумата от (а) израза J , който се максимизира (оптимизира), и (б) скаларното произведение на вектор-реда на икономическите множители на Ж. Лагранж (на спрегнатите икономически променливи) y с вектор-стълба на фазовите икономически ограничения $f(x, u, t)$. Тя може да бъде наречена **динамична икономическа функция на Ж. Лагранж*** (Lagrange dynamic economic function) или още – **икономически лагранжиан*** (economic Lagrangian), както и **динамичен икономически лагранжиан*** (dynamic economic Lagrangian). Тъй като спрегнатите променливи и ограниченията са непрекъснати и са определени за целия промеждутък от време, второто събираемо на лагранжиана се представя в интегрална форма. Затова динамичната икономическа функция на Ж. Лагранж има следната форма:

$$(2) \quad \left\{ \begin{aligned} L &= J + \int_{t_0}^T y[f(x, u, t) - \dot{x}]dt = \int_{t_0}^T F(x, u, t) dt + \Phi(x_T, T) + \\ &\quad + \int_{t_0}^T y[f(x, u, t) - \dot{x}]dt = \\ &= \int_{t_0}^T \left\{ F(x, u, t) + y[f(x, u, t) - \dot{x}] \right\} dt + \Phi(x_T, T). \end{aligned} \right.$$

Аналогично на статичната *оптимизационна икономическа задача*, седловата икономическа точка на динамичната функция на Ж. Лагранж определя *оптималното икономическо решение*, т.е. *икономическия оптимум* на неklasическата икономическа задача на оптималното управление съответствува на седловата икономическата точка на лагранжиана. Тук обаче седловата точка принадлежи на **функционалното икономическо пространство**. Икономическата точка $(\{u^*(t)\}, \{y^*(t)\})$ е седлова точка, ако отговаря на условието

$$(3) \quad L(\{u(t)\}, \{y^*(t)\}) \leq L(\{u^*(t)\}, \{y^*(t)\}) \leq L(\{u^*(t)\}, \{y(t)\}).$$

Тогава *траекторията на икономическото управление* $\{u^*(t)\}$ е решение на динамичната икономическа задача на оптималното управление.

Второто неравенство от (3) $L(\{u^*(t)\}, \{y^*(t)\}) \leq L(\{u^*(t)\}, \{y(t)\})$ може да се представи във вида

$$(4) \quad \int_{t_0}^T \{(y^* - y)[f(x^*, u^*, t) - \dot{x}^*]\} dt \leq 0.$$

То е валидно за всички непрекъснати функции на спрегнатите икономически променливи $\{y(t)\}$ само тогава, когато

$$\dot{x}^* = f(x^*, u^*, t),$$

т.е. когато $f(x^*, u^*, t) - \dot{x}^* = 0$. В противния случай би могло да се вземе такава *икономическа функция* $\{y(t)\}$, значенията на която в точките, където това равенство не се изпълнява, да са подбрани така, че интегралът (4) да бъде по-голям от нула. Следователно оптималната траектория $\{u^*(t)\}$ на икономическото управление удовлетворява диференциалните уравнения на икономическото движение (на функционирането на разглежданата *икономическа система*) (вж. *уравнение на икономическото движение*). От друга страна според първото от неравенствата (3) $L(\{u(t)\}, \{y^*(t)\}) \leq L(\{u^*(t)\}, \{y^*(t)\})$ е в сила зависимостта

$$J\{u^*(t)\} \geq J\{u(t)\} + \int_{t_0}^T \{(y^*[f(x, u, t) - \dot{x}])\} dt.$$

От нея следва, че при всички *икономически траектории* $\{u(t)\}$, които удовлетворяват уравненията на икономическото движение, е валидно неравенството $J\{u^*(t)\} \geq J\{u(t)\}$ и че следователно $\{u^*(t)\}$ е оптимална икономическа траектория. ***Изобщо оптималното значение на целевия икономически функционал е равно на значението на динамичната икономическа функция на Ж. Лагранж в седловата икономическа точка.***

в. Необходими условия за оптималност в динамичната икономическа задача. Икономическа функция на У. Хамилтон

По-долу се изяснява, кои са необходимите условия за съществуването на такава седлова икономическа точка, при която значението на динамичната икономическа функция на Ж. Лагранж е равно на икономическия оптимум. От израза (2) следва, че преходът от спрегнатите икономически променливи $\{y(t)\}$ към променливите $\{y(t) + \Delta y(t)\}$, където $\Delta y(t)$ е произволна непрекъсната икономическа функция на времето, променя икономическата функция на Ж. Лагранж от L на ΔL , където

$$\Delta L = \int_{t_0}^T \Delta y[f(x, u, t) - \dot{x}^*] dt.$$

Тъй като необходимото условие от първи порядък за съществуването на минимума на лагранжиана L по отношение на $\{y(t)\}$ изисква $\Delta L = 0$, тогава в съответствие с **основната лема на вариационното смятане** (basic lemma of the variational calculus) трябва да са изпълнени уравненията на икономическото движение $\dot{x} = f(x, u, t)$. Изпълнението на тези уравнения е необходимо условие, което е аналогично на необходимото условие на статичната икономическа задача на вариационното смятане – да се изпълняват съответните ѝ ограничения.

Следващите *необходими условия за икономическа оптималност* могат се въведат по следния начин. След интегриране по части на израза $-y(t)\dot{x}(t)$ в (2) икономическата функция на Ж. Лагранж L се преобразува във вида

$$L = \int_{t_0}^T \left[F(x, u, t) + y f(x, u, t) + \dot{y}x \right] dt + \Phi(x_T, T) - [y(T)x(T) - y(t_0)x(t_0)].$$

Сумата от първите две събираеми под знака на интеграла се определя като **икономическа функция на У. Хамилтон*** (Hamilton economic function), т.е. функция на У. Хамилтон, изградена от *икономически ингридиенти*, или още – **икономически хамилтониан*** (economic Hamiltonian), която се изписва по следния начин:

$$H(x, u, y, t) = F(x, u, t) + y f(x, u, t).$$

Икономическият хамилтониан представлява още преобразуване на А. Лежандр на икономическата функция на Ж. Лагранж. Затова може да се нарече още икономическа функция на У. Хамилтон по Ж. Лагранж. Икономическият хамилтониан е сума от подинтегралната функция на целевия икономически функционал и скаларното произведение на вектора на спрегнатите икономически променливи с вектора на функциите, показващи скоростите на изменение на фазовите икономически координати. Ето защо икономическата функция на Ж. Лагранж тогава има вида

$$(5) \quad L = \int_{t_0}^T [H(x, u, y, t) + \dot{y}x] dt + \Phi(x_T, T) - [y(T)x(T) - y(t_0)x(t_0)].$$

Преходът от траекторията на икономическото управление $\{u(t)\}$ към траекторията $\{u(t) + \Delta u(t)\}$ и преходът от *фазовата икономическа траектория* $\{x(t)\}$ към траекторията $\{x(t) + \Delta x(t)\}$ обуславят следната промяна в икономическата функция на Ж. Лагранж

$$(6) \quad \Delta L = \int_{t_0}^T \left[\frac{\partial H}{\partial u} \Delta u + \left(\frac{\partial H}{\partial x} + \dot{y} \right) \Delta x \right] dt + \left[\frac{\partial F}{\partial x_T} y(T) \right] \Delta x_T,$$

където

$$\frac{\partial H}{\partial u} = \left(\frac{\partial H}{\partial u_1}, \frac{\partial H}{\partial u_2}, \dots, \frac{\partial H}{\partial u_r} \right),$$

$$\frac{\partial H}{\partial x} = \left(\frac{\partial H}{\partial x_1}, \frac{\partial H}{\partial x_2}, \dots, \frac{\partial H}{\partial x_n} \right).$$

За съществуването на икономически максимум е необходимо прирастът на икономическия лагранжиан ΔL да се превръща в нула. Затова, тъй като (6) трябва да е валидно при всякакви $\{\Delta u(t)\}$, е необходимо да бъдат в сила равенствата

$$(7) \quad \frac{\partial H}{\partial u} = 0, \quad t_0 \leq t \leq T,$$

$$(8) \quad \dot{y} = -\frac{\partial H}{\partial x}, \quad t_0 \leq t \leq T,$$

$$(9) \quad y(T) = \frac{\partial \Phi}{\partial x_T}.$$

Необходимите условия за оптималност (7) показват, че във всяка точка на оптималната траектория икономическата функция на У. Хамилтон $H(x, u, y, t)$ достига максимум по отношение на управляващите параметри $u(t)$. Условията (7) са r на брой и те са условия за съществуването на вътрешен максимум на H , тъй като в разглежданата икономическа задача не са наложени никакви ограничения на значенията на управляващите параметри u . В общия случай обаче, ако на управляващите икономически параметри u са наложени някакви ограничения G_u , тогава условията (7) примат вида

$$\max_{\{u \in G_u\}} H(x, u, y, t) \text{ при всички } t, \quad t_0 \leq t \leq T,$$

т.е. в точите на оптималната траектория във всеки момент от времето икономическата функция на У. Хамилтон достига максимума си по отношение на управляващите икономически параметри. От това следва, че във всеки момент от времето t от указания промеждутък $t_0 \leq t \leq T$ функцията H , достига по отношение на u или (а) **вътрешен икономически максимум**, при който, както и

при класическата икономическа задача на математическото програмиране, $\frac{\partial H}{\partial u} = 0$, или (б) максимум на границата (**граничен икономически максимум**).

В последния случай, както и при нелинейното програмиране $\frac{\partial H}{\partial n} = 0$, където n е векторът на нормалата към границата в областта на ограниченията на управленските параметри G_u . При всички тези случаи се предполага, че *икономическата матрица на О. Хесе* с размерност $r \times r$

$$\frac{\partial^2 H}{\partial x^2}(x) = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 H}{\partial u_1^2}, & \frac{\partial^2 H}{\partial u_1 \partial u_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 H}{\partial u_1 \partial u_r} \\ \frac{\partial^2 H}{\partial u_2 \partial u_1}, & \frac{\partial^2 H}{\partial u_2^2}, & \dots, & \frac{\partial^2 H}{\partial u_2 \partial u_r} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \frac{\partial^2 H}{\partial u_r \partial u_1}, & \frac{\partial^2 H}{\partial u_r \partial u_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 H}{\partial u_r^2} \end{pmatrix}$$

е отрицателно определена или отрицателно полуопределена.

Необходимите условия за оптималност (8) и (9) представляват диференциалните уравнения и граничните условия за спрегнатите (двойствените) икономически променливи. Диференциалните уравнения (8) показват, че скоростта на изменението на всяка от спрегнатите икономически променливи е равна на частната производна на икономическата функция на У. Хамилтон по отношение на съответната фазова координата, взета със знак минус. Граничните условия (9) показват, че крайното значение на всяка от спрегнатите икономически променливи е равно на частната производна на функцията $F(x, t)$ към съответната фазова координата. Като се използва икономическата функция на У. Хамилтон, диференциалните уравнения на *фазовите икономически координати* (т.е. уравненията на икономическото движение) могат да се представят във вида $\dot{x} = \frac{\partial H}{\partial y}$. Така посочените досега диференциални уравнения за

фазовите икономически координати и диференциални уравнения за спрегнатите икономически променливи образуват система от **канонични уравнения на У. Хамилтон*** (Hamilton canonical equations) в икономиката.

$$\frac{dx}{dt} = \frac{\partial H}{\partial y}, \quad x(t_0) = x_0,$$

$$\frac{dy}{dt} = -\frac{\partial H}{\partial x}, \quad y(T) = \frac{\partial F}{\partial x_1}.$$

Тя се състои от $2n$ диференциални уравнения. На първата половина от тях са наложени граничните икономически условия в началния момент от времето, а на втората половина – граничните икономически условия в крайния момент.

Изменението на икономическата функция на У. Хамилтон във времето се анализира по следния начин. Тъй като $H = H(x, u, y, t)$, то

$$\frac{\partial H}{\partial t} = \frac{\partial H}{\partial x} \dot{x} + \frac{\partial H}{\partial u} \dot{u} + \frac{\partial H}{\partial y} \dot{y} + \frac{\partial H}{\partial t}.$$

Като се използват уравненията на икономическото движение, този израз се преобразува в изрази

$$\frac{\partial H}{\partial t} = \left(\frac{\partial H}{\partial x} + \dot{y} \right) f(x, u, t) + \frac{\partial H}{\partial u} \dot{u} + \frac{\partial H}{\partial t}.$$

Първият член от дясната страна на този израз е равна на нула в точките на оптималната икономическа траектория, защото неговият първи множител $\left(\frac{\partial H}{\partial x} + \dot{y} \right)$ е равен на нула по силата на диференциалните уравнения на спрегнатите променливи. Вторият член също е равен на нула в точките на оптималната икономическа траектория, защото или частната производна $\frac{\partial H}{\partial u}$ е равна на нула, ако икономическият максимум на H е вътрешен, или $\dot{u}$ е равно на нула, ако този максимум е граничен. Следователно в точките на оптималната икономическа траектория е в сила равенството

$$\frac{\partial H}{\partial t} = \frac{dH}{dt}.$$

При частен случай, когато тази икономическа задача е автономна, т.е. ако икономическите функции F и f не зависят явно от времето, тогава и икономическият хамилтониан също не зависи явно от времето и следователно икономическата функция на У. Хамилтон е постоянна във времето в точките на оптималната траектория, тъй като $\frac{dH}{dt} = 0$.

г. Формулировка на принципа на максимума в икономиката

Според принципа на максимума в икономиката некласическата задача на оптималното икономическо управление (при фиксирана област на функциите на управлението G_u) се решава, като се въвеждат n спрегнати (двойнствени) икономически променливи $y(t)$, определя се икономическата функция на У. Хамилтон

$$H(x, u, y, t) = F(x, u, t) + yf(x, u, t)$$

и се извеждат (се определят) икономическите функции $\{u(t)\}$ (функциите на икономическото управление), $\{y(t)\}$ и $\{x(t)\}$ (функциите на фазовите икономически координати, т.е. на икономическото поведение), които удовлетворяват следните условия:

$$(10) \quad \left\{ \begin{array}{l} \max_{\{u \in G_u\}} H(x, u, y, t) \text{ при всички } t, t_0 \leq t \leq T, \\ \frac{dx}{dt} = \frac{\partial H}{\partial y}, \quad x(t_0) = x_0, \\ \frac{dy}{dt} = -\frac{\partial H}{\partial x}, \quad y(T) = \frac{\partial F}{\partial x_1}. \end{array} \right.$$

Под внимание трябва да се вземе обстоятелството, че тази формулировка на принципа на максимума е основана върху някои **условия за регулярност** (regularity conditions), които са аналогични на условията за регулярни ограничения в икономическите задачи на *нелинейното програмиране*. В случай, че не се направи предположението за наличието и изпълняването на тези условия, тогава може да бъде въведена неотрицателна спрегната икономическа променлива y_0 , която отговаря на подинтегралната икономическа функция F . Тогава икономическата функция на У. Хамилтон приема вида

$$H' = y_0 F(x, u, t) + yf(x, u, t).$$

Ако условията за регулярност са изпълнени, тогава съответстващата на решението на задачата величина y_0 е винаги положителна. Това дава възможност цялата съвкупност от $n + 1$ спрегнати икономически променливи да бъдат нормализирани, като се положи, че y_0 е равно на единица, при което икономическата функция H' се редуцира във функцията H . При неизпълнение на условията за регулярност величината y_0 може да бъде равна на нула.

Условията (10) са необходими за съществуването на **локален икономически максимум**, извеждан чрез принципа на максимума. Често пъти обаче формата на оптималното икономическо управление *и* може да бъде изведена непосредствено чрез максимизиране на икономическия хамилтониан, като при това оптималните управляващи икономически параметри обикновено се определят не като функции на времето, а като функции на спрегнатите икономически променливи y . За да могат обаче параметрите на икономическото управление да се представят във вид на функции на времето, е необходимо предварително да се определят спрегнатите променливи като функции на времето. Това от своя страна се постига, като се реши двуточковата гранична задача, която е представена от посочените по-горе канонични уравнения с гранични (краеви) условия.

Наред с това трябва да се знае и обстоятелството, че в общия случай необходимите условия (10) не са достатъчни за съществуването на икономически максимум (и изобщо на икономически оптимум). Освен това тези условия не винаги осигуряват единствено решение на динамичната *оптимизационна икономическа задача*, нито пък винаги осигуряват глобален максимум. Затова пък условията (10) са необходими и достатъчни, ако (а) икономическата функция на U . Хамилтон е линейна по отношение на управляващите параметри¹ или ако (б) максимумът на функцията на U . Хамилтон е вдлъбнатата функция по отношение на фазовите координати на икономическата система².

¹ В общия случай това твърдение е доказано от Л. Розоноер през 1959 г. (*Rosonoer, L. I. L. S. Pontryagin's Maximum Principle in Optimal Control Theory. In: Automatics. and Telemechanics, N 20, 1959*).

² В общия случай това твърдение е доказано О. Мангасарян през 1966 г. (*Mangasarian, O. L. Sufficient Conditions for the Optimal Control of Nonlinear Systems. In: J SIAM Control, N 4, 1966*).

Б. Икономическа интерпретация на спрегнатите променливи

Принципът на максимума на Л. С. Понтрягин може да се разглежда като обобщение на метода на множителите на Ж. Лагранж, приложени към динамичната задача на неklasическото вариационно смятане. Ето защо, както икономическите множители на Ж. Лагранж в статичната задача показват **чувствителността на икономическия оптимум** (sensitivity of the economic optimum) към измененията в статичните ограничения, така и спрегнатите икономически променливи, които се използват при принципа на максимума в икономиката, показват чувствителността на оптималното решение на дина-

мичната задача към измененията на съответните параметри. Значението на икономическата функция на Ж. Лагранж, определена с израза (2), но при $u(t) = \{u^*(t)\}$, $y(t) = \{y^*(t)\}$ и $x(t) = \{x^*(t)\}$, е равно на оптималното значение на целевия икономически функционал (на целевата икономическа функция), т.е. е равно на икономическия оптимум (в случая – на икономическия максимум). Тогава от израза (5) следва, че икономическият оптимум в некласическата динамична задача на оптималното управление е

$$J^* = \int_{t_0}^T \left[H(x^*, u^*, y^*, t) + \dot{y}^* x^* \right] dt + \Phi(x_T^*, T) - [y^*(T)x^*(T) - y^*(t_0)x(t_0)].$$

Характеристиките за чувствителността на икономическото решение (на икономическия оптимум) към измененията на параметрите t_0 , T , и $x(t_0)$ са частните производни от J^* по отношение на тези параметри.

Първо, чувствителността на икономическия оптимум към началния момент от времето t_0 се определя от значението на частната производна

$$\begin{aligned} \frac{\partial J^*}{\partial t_0} &= -[H^* + \dot{y}^* x^*]_{t_0} + [y^* \dot{x}^* + \dot{y}^* x^*]_{t_0} = \\ &= -[H^* - \dot{y}^* x^*]_{t_0} = -[F(x^*, u^*, t)]_{t_0}, \end{aligned}$$

т.е. тя е равна на подинтегралната функция (на целевия икономически функционал) в началния момент от времето, взета със знак минус. Това означава, че с преместването напред на началния момент от време с една единица се извършва намаляване на икономическия оптимум в зависимост от това каква част от подинтегралната функция се оказва загубена в резултат на това преместване.

Второ, чувствителността на икономическия оптимум към крайния момент от времето T се определя от значението на частната производна

$$\begin{aligned} \frac{\partial J^*}{\partial T} &= -[H^* + \dot{y}^* x^*]_T + \frac{\partial F}{\partial x(T)} \cdot \frac{\partial x^*(T)}{\partial T} + \frac{\partial F}{\partial T} - [y^* x^* + y^* \dot{x}^*]_T = \\ &= [F(x^*, u^*, t)]_T + \frac{\partial F}{\partial x(T)} \cdot \frac{\partial x^*(T)}{\partial T} + \frac{\partial F}{\partial T}(x^*(T), T). \end{aligned}$$

Трето, чувствителността на икономическия оптимум към изменението на началното фазово състояние $x(t_0)$ се определя от началното значение на оптималната спрегната икономическа променлива, т.е.

$$\frac{\partial J^*}{\partial x(t_0)} = y^*(t_0).$$

В. Сравнение между икономическата задача с прилагане на принципа на максимума и класическата икономическа задача на оптималното управление

В математиката се доказва, че с помощта на принципа на максимума могат да се изведат необходимите условия за съществуването на оптимум в класическата задача на вариационното смятане. Тук това се илюстрира чрез сравнение между икономическата задача с прилагане на принципа на максимума и *класическата икономическа задача на оптималното управление* (т.е. на вариационното смятане). В класическата икономическа задача на оптималното управление управляващите параметри са скоростите на изменението на фазовите икономически координати, тъй като върху управляващите параметри не са наложени никакви ограничения. Това показва, че

$$\dot{x} = u \text{ и } G_u = E^r.$$

Затова:

Първо, икономическата функция на У. Хамилтон в класическата икономическа задача има вида

$$H(x, u, y, t) = F(x, \dot{x}, t) + y\dot{x}.$$

Необходимото условие от първи порядък за съществуването на икономически максимум на функцията на У. Хамилтон по отношение на $\dot{x}$ изисква

$$\frac{\partial H}{\partial \dot{x}} = \frac{\partial F}{\partial \dot{x}} + y = 0,$$

така че

$$y = -\frac{\partial F}{\partial \dot{x}}.$$

Диференцираме двете части на това уравнение по отношение на времето и получаваме $\dot{y} = -\frac{d}{dt}\left(\frac{\partial F}{\partial \dot{x}}\right)$. Съгласно с каноничните уравнения на спрегнатите

икономически променливи $\dot{y} = -\frac{\partial H}{\partial x} = -\frac{\partial F}{\partial x}$. Съпоставяме последните два из-

раза и получаваме **уравнението на Л. Ойлер** от класическата икономическа задача на оптималното управление

$$\frac{dF}{dx} - \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \right) = 0.$$

Второ, необходимото условие от втори порядък за съществуването на максимум на икономическата функция на У. Хамилтон се определя от свойствата на икономическата матрица на О. Хесе, която е съставена от вторите частни производни на икономическата функция на У. Хамилтон. Ако матрицата на О. Хесе $\frac{\partial^2 H}{\partial \dot{x}^2}$ е отрицателно определена или отрицателно полуопределена, тогава се удовлетворява условието на А. Лежандър, а именно, че и матрицата $\frac{\partial^2 F}{\partial \dot{x}^2}$ е отрицателно определена или отрицателно полуопределена.

Трето, в съответствие с принципа на максимума, ако $\dot{x} = u$ е оптимално икономическо управление, тогава при всяко друго икономическо управление $\dot{z}$ е в сила съотношението

$$H(x, \dot{x}, y, t) \geq H(x, \dot{z}, y, t).$$

Затова, като се вземе под внимание и зависимостта

$$H(x, u, y, t) = F(x, \dot{x}, t) + y\dot{x},$$

се стига до съотношението

$$F(x, \dot{x}, t) + y\dot{x} \geq F(x, \dot{z}, t) + y\dot{z}.$$

Преобразувайки това неравенство с използване на $y = -\frac{\partial F}{\partial \dot{x}}$, получаваме **условието на К. Вайерщрас**

$$E(x, \dot{x}, \dot{z}, t) = F(x, \dot{z}, t) - F(x, \dot{x}, t) - \frac{\partial F}{\partial \dot{x}}(x, \dot{x}, t)(\dot{z} - \dot{x}) \leq 0.$$

Четвърто, в съответствие с принципа на максимума икономическите функции y и H са непрекъснати функции на времето, а тъй като

$$y = -\frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \text{ и } H = F - \frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \dot{x},$$

то

$$\frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \text{ и } F - \frac{\partial F}{\partial \dot{x}} \dot{x}$$

също са непрекъснати икономически функции на времето. С това се изпълняват необходимите **условия на К. Вайерщрас и Г. Ердман** да са непрекъснати в точките на пречупването.

Г. Сравнение между икономическата задача с принцип на максимума и динамичното икономическо програмиране

Тесни взаимовръзки съществуват и между икономическата задача с прилагане на принципа на максимума и *динамичното икономическо програмиране*. Функцията на оптималното икономическо поведение $J^*(x, t)$ се определя като оптимално значение на целевия икономически функционал на задачата на оптималното управление с начално състояние x и момент от времето t ; след това трябва да се намери решението на основното диференциално *уравнение на Р. Белман* в частни производни

$$-\frac{\partial K}{\partial t} = \max_{\{u(t)\}} \left[F(x, u, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} f(x, u, t) \right].$$

Взаимовръзката между подхода на *динамичното програмиране* и подхода на принципа на максимума в икономиката се основава върху уравнението

$$\frac{\partial K^*}{\partial x(t_0)} = y^*(t_0),$$

което показва, че изменението в целевия икономически функционал, което е предизвикано от изменението на началното състояние на оптималната икономическа система, е равно на оптималното начално значение на спрегнатата икономическа променлива. Като се използва понятието за **функция на оптималното икономическо поведение** (function of the optimal economic behaviour), може да се твърди, че

$$\frac{\partial K^*}{\partial x} = y.$$

Следователно изразът, разположен в квадратните скоби на диференциалното уравнение на Р. Белман, в действителност представлява икономическата функция на У. Хамилтон

$$F(x, u, t) + \frac{\partial K^*}{\partial x} f(x, u, t) = F(x, u, t) + y f(x, u, t) = H(x, u, y, t).$$

Тогава уравнението на Р. Белман може да се запише във вида

$$-\frac{\partial K^*}{\partial t} = \max_{\{u(t)\}} [H(x, u, y, t)].$$

То изисква да се намери максимумът на икономическата функция на У. Хамилтон по отношение на управляващите икономически параметри $u(t)$, принадлежащи на областта на управлението. Същото обаче се изисква и от прилагането на принципа на максимума в икономиката. Затова ако u е управлението, което максимизира икономическата функция на У. Хамилтон, тогава е в сила зависимостта

$$-\frac{\partial K^*}{\partial t} = H\left(x, u, \frac{\partial K^*}{\partial x}, t\right).$$

Полученият израз е познат под наименованието **уравнение на У. Хамилтон и К. Джакоби** (Hamilton–Jacobi equation). Извеждаме частни производни от двете му части по x и получаваме

$$-\frac{\partial^2 K^*}{\partial x \partial t} = \frac{\partial H}{\partial x} + \left(\frac{\partial H}{\partial y}\right) \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_2}.$$

Сравнението с $\frac{\partial K^*}{\partial x} = y$ довежда до съотношението

$$\dot{y} = (\dot{x})' \frac{\partial^2 K^*}{\partial x_2} + \frac{\partial^2 K^*}{\partial t \partial x}.$$

Доколкото се предполага че $K^*(x, t)$ са непрекъснато-диференцируеми в динамичното програмиране, то величините на смесените производни от втори порядък не зависят от реда на диференцирането. Затова, като се съпоставят последните две уравнения и се вземе под внимание посоченото свойство на смесените производни, се стига до каноничните уравнения в прилагането на принципа на максимума в оптималното управление

$$\dot{x} = \frac{\partial H}{\partial y}, \quad \dot{y} = -\frac{\partial H}{\partial x}.$$

Освен това, от крайното гранично условие за уравнението на Р. Белман

$$K^*(x_T, T) = F(x_T, T)$$

произтича крайното гранично условие за спрегнатите икономически променливи

$$y(T) = \frac{\partial K^*}{\partial x}(x_T, T) = \frac{\partial F}{\partial x_T}.$$

Вижда се, че при изпълнение на условията на решението на икономическата задача по метода на динамичното програмиране (т.е. при спазването на уравнението на Р. Белман и на граничното икономическо условие за това уравнение), се изпълняват и условията на принципа на максимума, приложен към оптималното управление в икономиката. Обратното обаче не е вярно: от принципа на максимума не произтича изпълнението на условията на Р. Белман, защото в този случай не се изисква да се въвежда предположението за непрекъснатата диференцируемост на функцията на икономическото поведение. Освен това при численото определяне на оптималните функции на икономическото управление посочените два метода представляват съвсем различни подходи към динамичната задача на оптималното управление в икономиката: динамичното програмиране води до нелинейно диференциално уравнение в частни производни, а принципът на максимума – до две системи от обикновени диференциални уравнения. Принципът на максимума е по-плодотворният, той като по същество той разделя решението на уравнението на Р. Белман на две стъпки: при първата стъпка оптималното икономическо управление се определя като функция от спрегнатите (двойнствените) икономически променливи, а при втората – спрегнатите икономически променливи се определят като функции на времето. Първата стъпка обикновено не предизвиква затруднения; тя дори често позволява да се разкрият свойствата на икономическото решение, а това подсказва начина на решаването на тази задача. Втората стъпка обаче се оказва значително по-трудна, тъй като тя изисква да се решава двуточкова *гранична /краева/ икономическа задача*. От своя страна динамичното програмиране изисква едновременно да се осъществят тези две стъпки, като се решава уравнението на Р. Белман. Именно затова при аналитичното решение подходът на принципа на максимума се оказва по-полезен от този на динамичното програмиране.

Д. Решение на общата икономическа задача на оптималното управление

Общата икономическа задача на оптималното управление е икономическа задача на оптималното управление с пълни траекторни ограничителни условия. Това означава, че наред с включените в разгледаната по-горе задача управленски и гранични ограничителни условия, са включени още и *траекторни икономически ограничения*, представляващи комбинирани ограничения на фазовите икономически координати (фазовите ограничения), функциите на икономическото управление и времето. Тук е представен най-често срещания неklasически вариант на общата икономическа задача на оптималното управление от типа на *икономическата задачатна Ж. Лагранж* (т.е. с интегрален функционал). Неговата формулировка е: да се намери максимумът на целевата икономическа функция (на целевия икономически функционал)

$$\int_{t_0}^T F(x(t), u(t), t) dt,$$

като се спазват следните ограничителни условия:

$$\begin{aligned}\dot{x}(t) &= f(x(t), u(t), t), \\ g(x(t), u(t), t) &\geq 0, \\ x(t) &\geq 0, \quad x(t_0) = x_0, \quad x(T) = x_T,\end{aligned}$$

където:

$x(t)$ е векторът от функциите $x_i(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, на състоянието на оптималната икономическа система, описващ нейната траектория на икономическото поведение;

$u(t)$ – векторът от функциите $u_j(t)$, $j = 1, 2, \dots, r$, на управлението на системата, т.е. описващ траекторията на нейното управление;

f – векторът от функциите f_i , $i = 1, 2, \dots, n$, на зависимостите между параметрите на системата (фазови и управленски) и скоростите на изменение на фазовите параметри;

g – векторът от функциите g_k , $k = 1, 2, \dots, s$, на пълните траекторни ограничения;

x_0 – векторът на значенията x_{i0} , $i = 1, 2, \dots, n$, на функциите на състоянието на системата в началния момент от времето;

x_T – векторът на значенията x_{iT} , $i = 1, 2, \dots, n$, на функциите на състоянието на системата в крайния момент от времето.

Изразът $x(t) \geq 0$ са ограничения за неотрицателност на фазовите икономически координати на системата. Задачата е да се намерят такива n оптимални икономически фазови функции (икономически екстремали) $x^*(t) = \{x_i^*(t)\}$ и такива r оптимални функции на икономическото управление $u^*(t) = \{u_j^*(t)\}$ на разглежданата икономическа система, които привеждат нейната целева функция (целевия функционал) към максимум, като се спазват посочените ограничителни условия.

Оптималните функции на състоянието и оптималните функции на поведението (екстремалите) на икономическата система се определят на няколко етапа, като се прилага принципът на максимума на Л. С. Понтрягин¹.

¹ Вж.: *Эльсгольц, Л. Э.* Дифференциальные уравнения и вариационное исчисление, часть II. Издательство “Наука”, М., 1962; *Гатев, Г.* Анализ и синтез на автоматични системи. Издательство “Техника”, С., 1978; *Миркович, К.* Макроикономика. Издательство “Тракия-М”, С., 2001.

Първо. Построява се икономическата функция на У. Хамилтон (или още – икономическият хамилтониан, икономическата функция на У. Хамилтон по Ж. Лагранж)

$$H = F(x(t), u(t), t) + y(t)f(x(t), u(t), t),$$

където $y(t)$ е вектор-редът от динамичните икономически множители на Ж. Лагранж (т.е. от спрегнатите икономически променливи) $y_i(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$. Всеки динамичен икономически множител на Ж. Лагранж показва с колко единици за целия период от време $[t_0, T]$ се изменя икономическият оптимум, ако с една единица се промени съответният параметър на състоянието на икономическата система (фазовата икономическа координата).

Второ. Построява се *разширената икономическата функция на У. Хамилтон** (Hamilton extendet economic function) [или още – *разширеният икономически хамилтониан** (extendet economic Hamiltonian), разширената икономическа функция на У. Хамилтон по Ж. Лагранж]

$$\begin{aligned} H_g &= H + y_g(t) g(x(t), u(t), t) + y_x(t) x(t) = \\ &= F(x(t), u(t), t) + y(t)f(x(t), u(t), t) + y_g(t) g(x(t), u(t), t) + y_x(t) x(t). \end{aligned}$$

Тук $y_g(t)$ е вектор-редът от допълнителните динамични икономически множители на Ж. Лагранж (т.е. от допълнителните спрегнати икономически променливи) $y_{gk}(t)$, $k = 1, 2, \dots, s$. Всяко $y_{gk}(t)$ е допълнителен икономически множител на Ж. Лагранж, отнасящ се до k -тото пълно траекторно ограничение (касаещо

функциите на състоянието и на управлението на оптималната икономическа система). С $y_x(t)$ е означен е вектор-редът от допълнителните динамични икономически множители на Ж. Лагранж (т.е. от допълнителните спрегнати икономически променливи) $y_{xi}(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$. Всяко $y_{xi}(t)$ е допълнителен икономически множител на Ж. Лагранж, отнасящ се до i -тото ограничение за неотрицателност на функциите на състоянието (на фазовите координати) на разглежданата икономическа система. Въвеждането на допълнителните икономически множители на Ж. Лагранж е продиктувано от преминаването на оптимизационната задача към формат с пълни траекторни ограничения. Именно това положение модифицира решението на неklasическата икономическа задача на оптималното управление.¹

¹ За разширения икономически хамилтониан и допълнителните динамични икономически множители на Ж. Лагранж вж.: **Миркович, К.** Динамични модели на стимулиращо въздействие на финансово-кредитната система върху общественото необходими-те разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 5 от 1980.

Трето. Построява се система от r диференциални уравнения с частни производни, които изразяват необходимите условия за оптималност на икономическата система по отношение на функциите на нейното управление:

$$\frac{\partial H_g}{\partial u_j}, \quad j = 1, 2, \dots, r.$$

Икономическият смисъл на тези уравнения е, че всяко по-нататъшно вариране с функциите на икономическото управление ще отклони разширения икономически хамилтониан от точката на неговия екстремум, а това ще доведе до отклоняване на целевия икономически функционал от икономическия оптимум. Решаването на горната система от диференциални уравнения води до формулирането на вектор-реда $u^*(t)$ на оптималните функции на икономическото управление $u_j^*(t)$, $j = 1, 2, \dots, r$, като функции от допълнителните множители на Ж. Лагранж $y_{gk}(t)$, $k = 1, 2, \dots, s$ и $y_{xi}(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, и на времето t .

Четвърто. Така получените оптимални функции на икономическото управление се заместват в ограничителните условия

$$g(x(t), u(t), t) \geq 0, \quad x(t) \geq 0,$$

зададени с формулирането на общата икономическа задача на оптималното управление и броят на които е $s + n$. Тяхното решаване с вариране води до формулирането на $(s+n)$ -те допълнителни икономически множители на Ж.

Лагранж $y_{gk}(t)$ и $y_{xi}(t)$ като променливи, зависими само от параметрите на състоянието $x_i(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, икономическите множители на Ж. Лагранж $y_i(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, и времето t .

Пето. Изразените по този начин $s + n$ допълнителни икономически множители на Ж. Лагранж се заместват в значенията $u_j^*(t)$, $j = 1, 2, \dots, r$, на оптималните управляващи икономически функции. В резултат на това управляващите икономически функции се формират като зависими само от параметрите на състоянието $x_i(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, икономическите множители на Ж. Лагранж $y_i(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$ и времето t .

Шесто. Построяват се каноничните форми на достатъчните условия за оптималност в управлението на системата (достатъчни при така формулирания вариант на общата икономическа задача на оптималното управление). Това са две групи от диференциални уравнения с частни производни, общо на брой $2n$:

$$\frac{dx_i(t)}{dt} = \frac{\partial H_g}{\partial y_i(t)}, \quad i = 1, 2, \dots, n,$$

$$\frac{dy_i(t)}{dt} = -\frac{\partial H_g}{\partial x_i}, \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

Седмо, съдържащите се в разширения икономически хамилтониан H_g при горните канонични форми функции на икономическото управление $u_j(t)$, $j = 1, 2, \dots, r$, се заместват с определените на петия етап форми, които са изразени чрез параметрите на икономическото състояние, икономическите множители на Ж. Лагранж и времето. Същото се извършва и по отношение на съдържащите се в разширения икономически хамилтониан H_g канонични форми на допълнителните икономически множители на Ж. Лагранж $y_{gk}(t)$, $k = 1, 2, \dots, s$ и $y_{xi}(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, като се използват определените на четвъртия етап техни форми, изразени също чрез параметрите на икономическото състояние, икономическите множители на Ж. Лагранж и времето. Двете системи от диференциални уравнения от каноничните форми се решават съвместно. Така се дефинират само като функции на времето n -те оптимални икономически функции (икономическите екстремали) $x_i^*(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, на състоянието (на поведението) на системата и n -те оптимални функции $y_i^*(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, на динамичните икономически множители на Ж. Лагранж (спрегнатите икономически променливи).

Осмо. Дефинираните n оптимални икономически функции (икономически екстремали) $x_i^*(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, на състоянието на системата и n оптимални функции $y_i^*(t)$, $i = 1, 2, \dots, n$, на динамичните икономически множители на Ж. Лагранж се заместват в определените на третия етап форми на оптималните функции $u_j^*(t)$, $j = 1, 2, \dots, r$, на икономическото управление на системата. Така те също се определят като функции само на времето. С методите на вариационното смятане се отчитат и граничните условия

$$x(t_0) = x_0 \text{ и } x(T) = x_T.$$

В случаите, когато отсъствуват ограничения по отношения на функциите на управлението на икономическата система, екстремалите на нейното оптимално функциониране се намират чрез решаването на система от диференциални уравнения с частни производни на Л. Ойлер

$$\frac{\partial H_g}{\partial x_i(t)} - \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial H_g}{\partial \frac{dx_i(t)}{dt}} \right) = 0, \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

При такава постановката на общата икономическа задача на оптималното управление се използват методите на класическото вариационно смятане.¹

¹ В редица изследвания и публикации авторът К. Миркович е приложил различни варианти на икономическата задача на оптималното управление при неklasическото вариационно смятане с използване на принципа на максимума на Л. С. Понтрягин. Вж.: **Миркович, К.** Формиране и моделиране на обществено необходимите разходи на труд при социализма. Дисертация за доктор на икономическите науки. Висш икономически институт “Карл Маркс”, С., 1983; **Миркович, К.** Динамични модели на обществено необходимите разходи на труд при социализма. – *Икономическа мисъл*, кн. 2 от 1979; **Миркович, К.** Модели на въздействието на разпределителния процес върху обществено необходимите разходи на труд при социализма. – В: *Трудове на Висшия икономически институт “Карл Маркс”*, книга IV от 1980. Издание на Висшия икономически институт “Карл Маркс”, С., 1980; **Миркович, К.** Динамични модели на стимулиращо въздействие на финансово-кредитната система върху обществено необходимите разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 5 от 1980; **Миркович, К.** Използване на вариационни задачи при отчитане въздействието на потребностите върху обществено необходимите разходи на труд. – *Статистика*, кн. 4 от 1980; **Миркович, К.** Моделиране въздействието на финансово-кредитната система върху обществено необходимите разходи на труд. – В: *Проблеми на социалистическите финанси в НРБ – Годишник на Научнометодологическия център по финанси при министерството на финансите*, том XV от 1981; **Миркович, К.** Оптимизационни модели на обществено необходимите разходи на труд при социализма. – В: *Трудове на Висшия икономически институт “Карл Маркс”*, книга IV от 1981; **Миркович, К.**

Моделиране въздействието на финансово-кредитната система върху обществените потребности при социализма. – *Финанси и кредит*, кн. 3 от 1984; **Миркович, К.** Моделиране на общественно необходимите преки разходи на труд в динамична еднопродуктова система. – *Системи и управление*, кн. 3 от 1984; **Миркович, К.** Лагови явления при формирането на общественно необходимите преки разходи на труд. – *Системи и управление*, кн. 4 от 1984; **Миркович, К.** Обществено необходим труд и общественно необходими разходи на труд при социализма. – В: *Трудове на Висшия икономически институт “Карл Маркс”*, том. III от 1984. Издание на Висшия икономически институт “Карл Маркс”, С., 1985; **Миркович, К.** Математически методи и модели в политическата икономия. Издание на Висшия икономически институт “Карл Маркс”, С., 1989; **Миркович, К.** Математическа икономия. Първа част. Университетско издателство “Стопанство”, С., 1991.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА С УПРАВЛЕНИЕ (economic problem with control) (**ки**) – във:

гранична икономическа задача с управление (вж. *гранична икономическа задача за обикновено диференциално уравнение*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА С ЧАСТНИ ПРОИЗВОДНИ (economic problem with partial derivatives) (**ки**) – във:

вариационна икономическа задача с частни производни (същото като *многомерна вариационна икономическа задача*);

гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни;

гранична икономическа задача за елиптично диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

еднородна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

линейна гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДЕЛЕНОСТ (economic allotment) (**ки**) – във:

запасова инцентитална икономическа заделеност (същото като запасова инцентитална икономическа обтизначимост и запасов икономически обтиинцентит);

запасова трансцентитална икономическа заделеност (същото като запасова трансцентитална икономическа обтизначимост и запасов икономически обтитрансцентит);

запасова уницентитална икономическа заделеност (същото като запасова уницентитална икономическа обтизначимост и запасов икономически обтиуницентит);

запасова центитална икономическа заделеност (същото като запасова центитална икономическа обтизначимост и запасов икономически обтицентит);

изпълнителна инцентитална икономическа заделеност (същото като изпълнителна инцентитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтиинцентит);

изпълнителна трансцентитална икономическа заделеност (същото като изпълнителна трансцентитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтитрансцентит);

изпълнителна уницентитална икономическа заделеност (същото като изпълнителна уницентитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтиуницентит);

изпълнителна центитална икономическа заделеност (същото като изпълнителна центитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтицентит);

инцентитална икономическа заделеност (същото като инцентитална икономическа обтизначимост и икономически обтиинцентит);

работна инцентитална икономическа заделеност (същото като работна инцентитална икономическа обтизначимост и работен икономически обтиинцентит);

работна трансцентитална икономическа заделеност (същото като работна трансцентитална икономическа обтизначимост и работен икономически обтитрансцентит);

работна уницентитална икономическа заделеност (същото като работна уницентитална икономическа обтизначимост и работен икономически обтиуницентит);

работна центитална икономическа заделеност (същото като работна центитална икономическа обтизначимост и работен икономически обтицентит);

субстатна инцентитална икономическа заделеност (същото като субстатна инцентитална икономическа обтизначимост и субстатен икономически обтиинцентит);

субстатна трансцентитална икономическа заделеност (същото като субстатна трансцентитална икономическа обтизначимост и субстатен икономически обтитрансцентит);

субстатна уницентитална икономическа заделеност (същото като субстатна уницентитална икономическа обтизначимост и субстатен икономически обтиуницентит);

субстатна центитална икономическа заделеност (същото като субстатна центитална икономическа обтизначимост и субстатен икономически обтицентит);

сустатантна инцентитална икономическа заделеност (същото като сустатантна инцентитална икономическа обтизначимост и сустатантен икономически обтиинцентит);

сустатантна трансцентитална икономическа заделеност (същото като сустатантна трансцентитална икономическа обтизначимост и сустатантен икономически обтитрансцентит);

сустатантна уницентитална икономическа заделеност (същото като сустатантна уницентитална икономическа обтизначимост и сустатантен икономически обтиуницентит);

сустатантна центитална икономическа заделеност (същото като сустатантна центитална икономическа обтизначимост и сустатантен икономически обтицентит);

сустатитна инцентитална икономическа заделеност (същото като сустатитна инцентитална икономическа обтизначимост и сустатитен икономически обтиинцентит);

сустатитна трансцентитална икономическа заделеност (същото като сустатитна трансцентитална икономическа обтизначимост и сустатитен икономически обтитрансцентит);

сустатитна уницентитална икономическа заделеност (същото като сустатитна уницентитална икономическа обтизначимост и сустатитен икономически обтиуницентит);

сустатитна центитална икономическа заделеност (същото като сустатитна центитална икономическа обтизначимост и сустатитен икономически обтицентит);

съзидателна инцентитална икономическа заделеност (същото като съзидателна инцентитална икономическа обтизначимост и съзидателен икономически обтиинцентит);

съзидателна трансцентитална икономическа заделеност (същото като съзидателна трансцентитална икономическа обтизначимост и съзидателен икономически обтитрансцентит);

съзидателна уницентитална икономическа заделеност (същото като съзидателва уницентитална икономическа обтизначимост и съзидателен икономически обтиуницентит);

съзидателна центитална икономическа заделеност (същото като съзидателна центитална икономическа обтизначимост и съзидателен икономически обтицентит);

сътворителна инцентитална икономическа заделеност (същото като сътворителна инцентитална икономическа обтизначимост и сътворителен икономически обтиинцентит);

сътворителна трансцентитална икономическа заделеност (същото като сътворителна трансцентитална икономическа обтизначимост и сътворителен икономически обтитрансцентит);

сътворителна уницентитална икономическа заделеност (същото като сътворителва уницентитална икономическа обтизначимост и сътворителен икономически обтиуницентит);

сътворителна центитална икономическа заделеност (същото като сътворителна центитална икономическа обтизначимост и сътворителен икономически обтицентит);

творческа инцентитална икономическа заделеност (същото като творческа инцентитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтиинцентит);

творческа трансцентитална икономическа заделеност (същото като творческа трансцентитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтитрансцентит);

творческа уницентитална икономическа заделеност (същото като съзидателва уницентитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтиуницентит);

творческа центитална икономическа заделеност (същото като творческа центитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтицентит);

трансцентитална икономическа заделеност (същото като трансцентитална икономическа обтизначимост и икономически обтитрансцентит);

унисъзидателна инцентитална икономическа заделеност (същото като унисъзидателна инцентитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтиинцентит);

унисъзидателна трансцентитална икономическа заделеност (същото като унисъзидателна трансцентитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтитрансцентит);

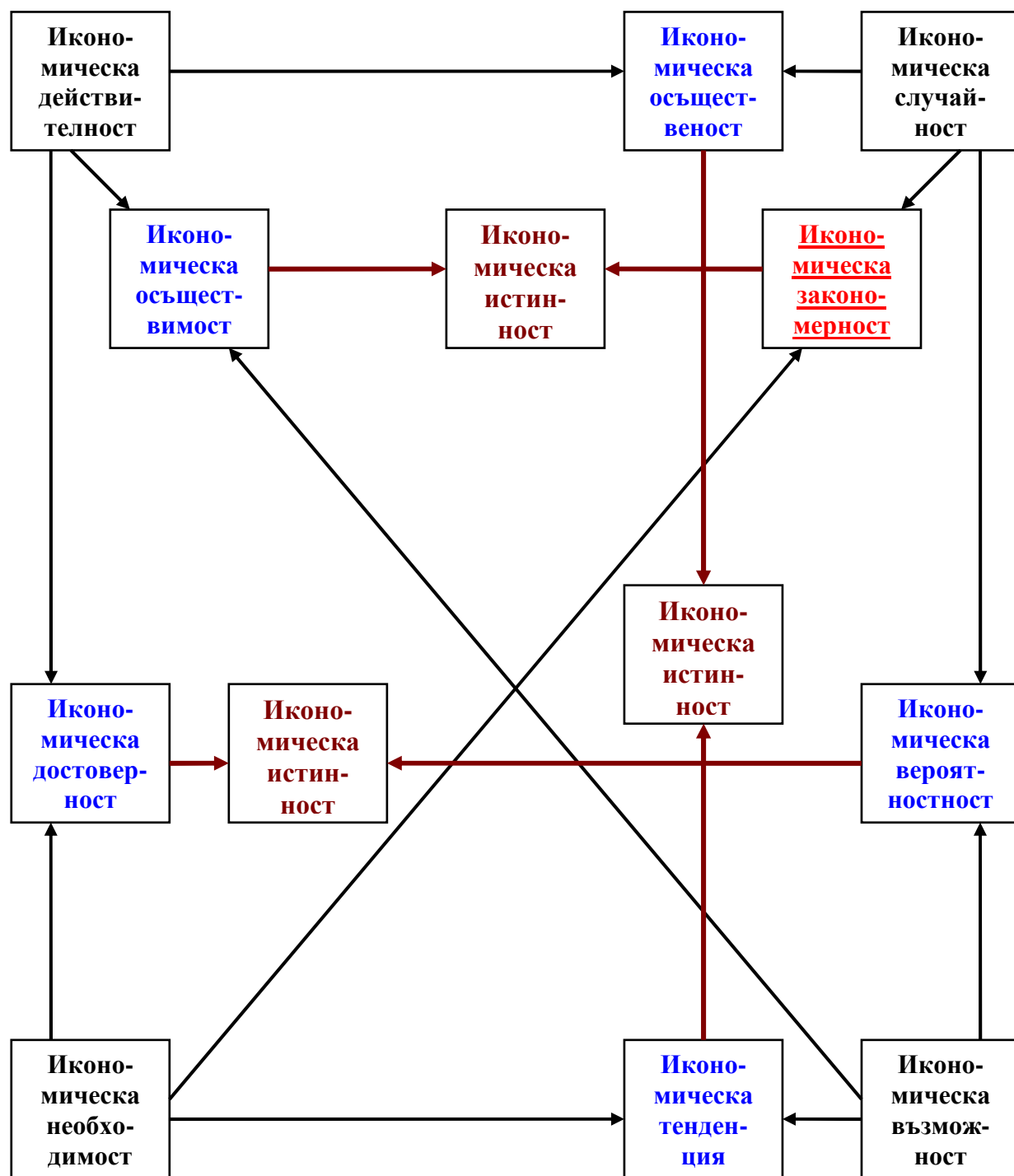
унисъзидателна уницентитална икономическа заделеност (същото като унисъзидателна уницентитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтиуницентит);

унисъзидателна центитална икономическа заделеност (същото като унисъзидателна центитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтицентит);

уницентитална икономическа заделеност (същото като уницентитална икономическа обтизначимост и икономически обтиуницентит);

центитална икономическа заделеност (същото като центитална икономическа обтизначимост и икономически обтицентит).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАКОНОМЕРНОСТ (economic regularity) (*) – икономическа необходимост и икономическа случайност, взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономическа необходимост и икономическа случайност); икономическо понятие, отразяващо положението, че е изискване даден икономически предмет да се осъществява в икономическата реалност. **Икономическото изискване** (economic requirement) (като основа на закономерността на икономическия предмет) произтича от икономическата необходимост и се изолира (се сепарира) от икономическата случайност. Икономическата закономерност е една от вътрешните характеристики, които изграждат икономическата истинност [в качеството ѝ на **реализуема икономическа истинност*** (realizable economic veracity)], последната установяваща **реализуемата адекватност*** (realizable adequacy) на икономическия предмет с икономическата действителност (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа закономерност и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Икономическата закономерност е *вътрешна реализуема автентичност** (internal realizable genuineness) (вътрешно-присъща реализуема автентичност) [или още **вътрешна реализуема икономическа автентичност*** (internal realizable economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на икономичес-

ката истинност, докато икономическата осъществимост е **външна реализуема автентичност*** (external realizable genuineness) (външно-присъща реализуема автентичност) [или още **външна реализуема икономическа автентичност*** (external realizable economic genuineness), която е вид външна страна] на икономическата истинност и е **начин на достигане на икономическата закономерност** [накратко – **начин на икономическо достигане*** (economic attaining mode)], където **икономическата истинност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа закономерност и икономическа осъществимост. Икономическата закономерност е закономерност на икономическия предмет (и закономерност на осъществимостта на икономическия предмет). Икономическата закономерност и икономическата осъществимост са категории на **реализуемата автентичност на икономическия предмет*** (realizable genuineness of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическата закономерност **се сменя** в икономическата осъществимост: икономическата осъществимост е икономическата закономерност в смет вид. Икономическата осъществимост е скрита в икономическата закономерност, а икономическата закономерност [която е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата осъществимост [която е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическата закономерност* са (1) **икономическата квализакономерност*** (economic qualiregularity) и (2) **икономическата квантизакономерност*** (economic quantiregularity). Според *общностния икономически статут* нейни разновидности са (1) **икономическата субтизакономерност*** (economic subtiregularity) [в т.ч. **икономическата субтиквализакономерност*** (economic subtiqua- lity) и **икономическата субтиквантизакономерност*** (economic subtiquantiregularity)] и (2) **икономическата обтизакономерност*** (economic obtiregularity) [в т.ч. **икономическата обтиквализакономерност*** (economic obtiqua- lity) и **икономическата обтиквантизакономерност*** (economic obtiquantiregularity)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата закономерност са:

(1) **трансцендентална икономическа закономерност*** (transcendental economic regularity) {в т.ч. (а) **трансцендентална икономическа квализакономерност*** (transcendental economic qualiregularity) [към която се числят (α)

трансцентитална икономическа субтиквализаконмерност* (transcentital economic subtiquairegularity) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквализаконмерност** (transcentital economic obtiquairegularity)] и (б) *трансцентитална икономическа квантизаконмерност** (transcentital economic quantiregularity) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквантизаконмерност** (transcentital economic subtiquantiregularity) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквантизаконмерност** (transcentital economic obtiquantiregularity)]];

(2) *инцентитална икономическа законмерност** (incentital economic regularity) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалитизаконмерност** (incentital economic qualiregularity) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквализаконмерност** (incentital economic subtiquairegularity) и (β) *инцентитална икономическа обтиквализаконмерност** (incentital economic obtiquairegularity)] и (б) *инцентитална икономическа квантизаконмерност** (incentital economic quantiregularity) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквантизаконмерност** (incentital economic subtiquantiregularity) и (β) *инцентитална икономическа обтиквантизаконмерност** (incentital economic obtiquantiregularity)]]};

(3) *центитална икономическа законмерност** (centital economic regularity) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалитизаконмерност** (centital economic qualiregularity) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквализаконмерност** (centital economic subtiquairegularity) и (β) *центитална икономическа обтиквализаконмерност** (centital economic obtiquairegularity)] и (б) *центитална икономическа квантизаконмерност** (centital economic quantiregularity) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквантизаконмерност** (centital economic subtiquantiregularity) и (β) *центитална икономическа обтиквантизаконмерност** (centital economic obtiquantiregularity)]]};

(4) *уницентитална икономическа законмерност** (unicentital economic regularity) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа квалитизаконмерност** (unicentital economic qualiregularity) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквализаконмерност** (unicentital economic subtiquairegularity) и (β) *уницентитална икономическа обтиквализаконмерност** (unicentital economic obtiquairegularity)] и (б) *уницентитална икономическа квантизаконмерност** (unicentital economic quantiregularity) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквантизаконмерност** (unicentital economic subtiquantiregularity) и (β)

ност* (unicentital economic subtiqantiregularity) и (β) **уницентитална икономическа обтиквантизакономерност*** (unicentital economic obtiqlantiregularity)]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата закономерност са:

(1) **унисъзидателна икономическа закономерност*** (unimaking economic regularity) {в т.ч. (α) **унисъзидателна икономическа квализакономерност*** (unimaking economic qualiregularity) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквализакономерност*** (unimaking economic subtiqualiregularity) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквализакономерност*** (unimaking economic obtiqualiregularity)] и (б) **унисъзидателна икономическа квантизакономерност*** (unimaking economic quantiregularity) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквантизакономерност*** (unimaking economic subtiqantiregularity) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквантизакономерност*** (unimaking economic obtiqlantiregularity)]]};

(2) **съзидателна икономическа закономерност*** (making economic regularity) {в т.ч. (α) **съзидателна икономическа квализакономерност*** (making economic qualiregularity) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквализакономерност*** (making economic subtiqualiregularity) и (β) **съзидателна икономическа обтиквализакономерност*** (making economic obtiqualiregularity)] и (б) **съзидателна икономическа квантизакономерност*** (making economic quantiregularity) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквантизакономерност*** (making economic subtiqantiregularity) и (β) **съзидателна икономическа обтиквантизакономерност*** (making economic obtiqlantiregularity)]]};

(3) **изпълнителна икономическа закономерност*** (implementationary economic regularity) {в т.ч. (α) **изпълнителна икономическа квализакономерност*** (implementationary economic qualiregularity) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквализакономерност*** (implementationary economic subtiqualiregularity) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквализакономерност*** (implementationary economic obtiqualiregularity)] и (б) **изпълнителна икономическа квантизакономерност*** (implementationary economic quantiregularity) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквантизакономерност*** (implementationary economic subtiqantiregularity) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквантизакономерност*** (implementationary economic obtiqlantiregularity)]]};

(4) *творческа икономическа закономерност** (creative economic regularity) {в т.ч. (а) *творческа икономическа квализакономерност** (creative economic qualiregularity) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквализакономерност** (creative economic subtiqualiregularity) и (β) *творческа икономическа обтиквализакономерност** (creative economic obtiqualiregularity)] и (б) *творческа икономическа квантизакономерност** (creative economic quantiregularity) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквантизакономерност** (creative economic subtiquantiregularity) и (β) *творческа икономическа обтиквантизакономерност** (creative economic obtiquantiregularity)]};

(5) *работна икономическа закономерност** (working economic regularity) {в т.ч. (а) *работна икономическа квализакономерност** (working economic qualiregularity) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквализакономерност** (working economic subtiqualiregularity) и (β) *работна икономическа обтиквализакономерност** (working economic obtiqualiregularity)] и (б) *работна икономическа квантизакономерност** (working economic quantiregularity) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквантизакономерност** (working economic subtiquantiregularity) и (β) *работна икономическа обтиквантизакономерност** (working economic obtiquantiregularity)]};

(6) *сътворителна икономическа закономерност** (performing economic regularity) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа квализакономерност** (performing economic qualiregularity) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквализакономерност** (performing economic subtiqualiregularity) и (β) *сътворителна икономическа обтиквализакономерност** (performing economic obtiqualiregularity)] и (б) *сътворителна икономическа квантизакономерност** (performing economic quantiregularity) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквантизакономерност** (performing economic subtiquantiregularity) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантизакономерност** (performing economic obtiquantiregularity)]};

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата закономерност са:

(1) *усвоявана икономическа закономерност** (assimilated economic regularity) {в т.ч. (а) *усвоявана икономическа квализакономерност** (assimilated economic qualiregularity) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквализакономерност** (assimilated economic subtiqualiregularity) и (β) *усвоявана икономическа обтиквализакономерност** (assimilated

(assimilated economic obtiqualiregularity)] и (б) *усвоявана икономическа квантизакономерност** (assimilated economic quantiregularity) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантизакономерност** (assimilated economic subtiquantiregularity) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантизакономерност** (assimilated economic obtiquantiregularity)]];

(2) *създавана икономическа закономерност** (gived economic regularity) {в т.ч. (а) *създавана икономическа квализакономерност** (gived economic qualiregularity) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквализакономерност** (gived economic subtiqualiregularity) и (β) *създавана икономическа обтиквализакономерност** (gived economic obtiqualiregularity)] и (б) *създавана икономическа квантизакономерност** (gived economic quantiregularity) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантизакономерност** (gived economic subtiquantiregularity) и (β) *създавана икономическа обтиквантизакономерност** (gived economic obtiquantiregularity)]]};

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата закономерност са:

(1) *сустатитна икономическа закономерност** (sustatitic economic regularity) {в т.ч. (а) *сустатитна икономическа квализакономерност** (sustatitic economic qualiregularity) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквализакономерност** (sustatitic economic subtiqualiregularity) и (β) *сустатитна икономическа обтиквализакономерност** (sustatitic economic obtiqualiregularity)] и (б) *сустатитна икономическа квантизакономерност** (sustatitic economic quantiregularity) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквантизакономерност** (sustatitic economic subtiquantiregularity) и (β) *сустатитна икономическа обтиквантизакономерност** (sustatitic economic obtiquantiregularity)]]};

(2) *субстатна икономическа закономерност** (substatum economic regularity) {в т.ч. (а) *субстатна икономическа квализакономерност** (substatum economic qualiregularity) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквализакономерност** (substatum economic subtiqualiregularity) и (β) *субстатна икономическа обтиквализакономерност** (substatum economic obtiqualiregularity)] и (б) *субстатна икономическа квантизакономерност** (substatum economic quantiregularity) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквантизакономерност** (substatum economic subtiquantiregularity) и (β) *субстатна икономическа обтиквантизакономерност** (substatum economic obtiquantiregularity)]]};

(3) **запасова икономическа закономерност*** (stock economic regularity) {в т.ч. (а) **запасова икономическа квализакономерност*** (stock economic qualiregularity) [към която се числят (α) **запасова икономическа субтиквализакономерност*** (stock economic subtiqualiregularity) и (β) **запасова икономическа обтиквализакономерност*** (stock economic obtiqualiregularity)] и (б) **запасова икономическа квантизакономерност*** (stock economic quantiregularity) [към която се числят (α) **запасова икономическа субтиквантизакономерност*** (stock economic subtiquantiregularity) и (β) **запасова икономическа обтиквантизакономерност*** (stock economic obtiquantiregularity)]]};

(4) **сустатантна икономическа закономерност*** (sustatantal economic regularity) {в т.ч. (а) **сустатантна икономическа квализакономерност*** (sustatantal economic qualiregularity) [към която се числят (α) **сустатантна икономическа субтиквализакономерност*** (sustatantal economic subtiqualiregularity) и (β) **сустатантна икономическа обтиквализакономерност*** (sustatantal economic obtiqualiregularity)] и (б) **сустатантна икономическа квантизакономерност*** (sustatantal economic quantiregularity) [към която се числят (α) **сустатантна икономическа субтиквантизакономерност*** (sustatantal economic subtiquantiregularity) и (β) **сустатантна икономическа обтиквантизакономерност*** (sustatantal economic obtiquantiregularity)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАКОНОМЕРНОСТ (economic regularity) (**ки**) – във:

икономическа закономерност;

обективизирана икономическа закономерност;

обективирана икономическа закономерност;

субективизирана икономическа закономерност.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗАМОЖНОСТ (economic fortune) (*) – степен на удовлетвореност на материалните икономически потребности на субекта (индивид, група от индивиди, фирма, общество и т.н.) чрез употреба на своето **материално икономическо богатство** (вж. *икономическо богатство*). Затова под *икономическа заможност* се подразбира **материална икономическа заможност*** (material economic fortune). Тя е представеното в коефициент или в процент частно между материалното икономическо богатство (измерено чрез обща мерна единица като съвкупност от *икономически блага*) и материалните икономически потребности (също измерени чрез обща мерна единица) за всеки субект поотделно. При равно материално богатство по-зamoжен е този, който

то има по-малки материални потребности, а при равни материални потребности по-заможен е този, който има по-голямо материално богатство. Затова отъждествяването на понятията за икономическо богатство и икономическа заможност е неправомерно и подвеждащо. При индивида се конституира понятието за **индивидуална икономическа заможност*** (individual economic fortune). За преобладаващ дял от индивидите се наблюдава следната закономерност: с преминаване от по-високо интелигентни индивиди към по-ниско интелигентни индивиди материалните икономически потребности на последните нарастват (за сметка на духовните им потребности) и затова при еднакво материално богатство тяхната икономическа заможност намалява.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗЛИНА (economic bad) (в микр.) – икономическа субстанция, предполагаема като предмет за потребление, който се възприема от даден потребител негативно. Ако той е принуден от обстоятелствата да го консумира (например някакво лекарство), нарастването на неговото потребление означава да нараства отрицателната полезност от това благо (както потребителят го възприема). Той може да компенсира нарастването на отрицателната полезност от икономическата злина с нарастването на положителната полезност от консумирането (едновременно с лекарството) и на друго (предпочитано от него благо, например на плодове), така че общата полезност да е положителна и постоянна величина. Ако не е посочено друго, обикновено се подразбира като икономическа злина в контекста на индивидуалното потребление.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗНАЧИМОСТ* (economic significance) (без *разширената икономическа ингредиентност*), **икономически субективит**, (*) – *икономически ингредиент*, който количествено определя субективно-възприеманото **значение** (важността), давано от някаква *възпроизводствена икономическа единица* в качеството ѝ на *икономически субект* [на **субективностен икономически субект*** (subjectivitical economic subject)] за нейния *икотехномически принос* (същото като *икотехномически обективит*) в *икотехномическото възпроизводство* (респ. във *икореномическото възпроизводство*); общо понятие за *икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтисубективит*) и *икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтисубективит* и като *икономически интерес*) (вж. *икономика*). *Икономическата значимост* е форма на съществуване на **икономическата енергия** (economic energy) (вж. *икономическа дейност*) и отношение на признаване на приложената *икономическа активност*. Тя е кинестично предметна икономическа

активност, а чрез нея е и кинестично разпредметена *икономическа потенциалност*.

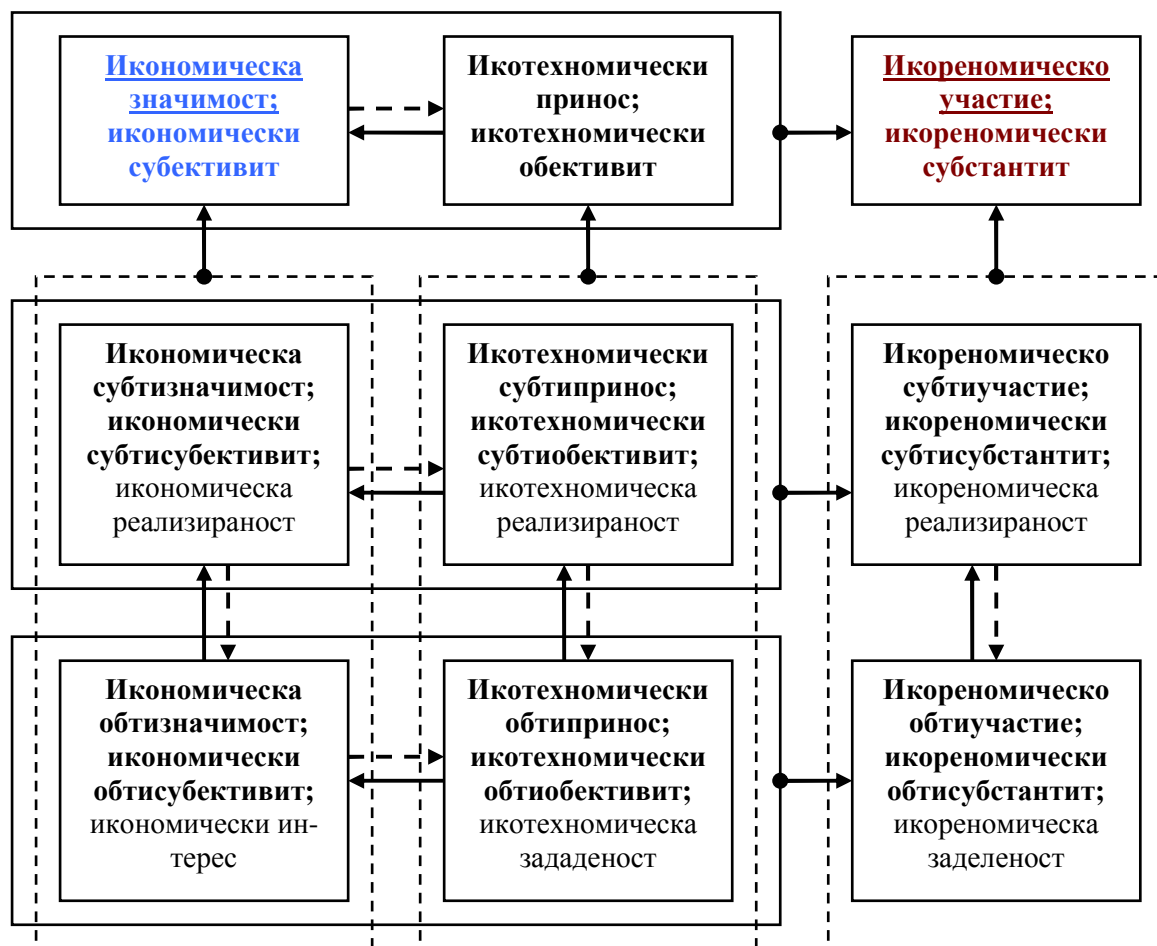
Според *субстантивностната икономическа ингредиентност* икономическата значимост е една от разновидностите на *икореномическото участие*. Икономическата значимост акцентира върху дейността на икономическия субект, който формира структурата на икономическия ингредиент, последният в качеството му на *икономически диспозант* (т.е. като съотношение между *икономическа същност* и *икономическо явление*). В този смисъл (според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*) разновидности на икономическата значимост са: (1) *трансцентитална икономическа значимост* (същото като *икономически трансцентит* и като *трансцентитално икономическо участие*), (2) *инцентитална икономическа значимост* (същото като *икономически инцентит* и като *инцентитално икономическо участие*), (3) *центитална икономическа значимост* (същото като *икономически центит* и като *центитално икономическо участие*), (4) *уницентитална икономическа значимост* (същото като *икономически уницентит* и като *уницентитално икономическо участие*) (фиг. 1). Ако не е посочено друго, под икономическа значимост обикновено се подразбира трансцентиталната икономическа значимост.

Фиг. 1. Разновидности на икономическата значимост според ингредиентната същностна икономическа стратификационност

(обти – обективно, субти – субективно; пълтна стрелка – определящо, пунктир – решаващо; пълтна стрелка с точка – разновидности; подчертаният текст се подразбира като съответния неподчертан текст)

Според общостения икореномически статут нейни разновидности са (1) икономическа субтизначимост (икономически субтисубективит) и (2) икономическа обтизначимост (икономически обтисубективит) (фиг. 2).

Фиг. 2. Икономическа значимост и нейното място сред разновидностите на икореномическото участие

(обти – обективно, субти – субективно; плътна стрелка – определящо, пунктир – решаващо; плътна стрелка с точка – разновидности)

Според ингредиентната икономическа възпроизводственост разновидности на икономическата значимост са: **възпроизводствена икономическа значимост*** (reproductional economic significance), **производствена икономическа значимост*** (production economic significance), **разменна икономическа значимост*** (exchange economic significance), **разпределителна икономическа значимост*** (distributional economic significance), **потребителна икономическа значимост*** (consumption economic significance), **стопанствена икономическа значимост*** (protoeconomizing economic significance), **следпроиз-**

водствена икономическа значимост* (post-production economic significance), *предипотребителна икономическа значимост** (before-consumption economic significance), *посредническа икономическа значимост** (intermediationary economic significance), *бизнес икономическа значимост** (business economic significance), *алокативна икономическа значимост** (allocative economic significance) и други. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуална икономическа значимост** (individual economic significance), *фирмена икономическа значимост** (firm economic significance), *обществена икономическа значимост** (social economic significance) и т.н.

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата значимост са: *унисъзидателна икономическа значимост*, *съзидателна икономическа значимост*, *изпълнителна икономическа значимост*, *творческа икономическа значимост* и *работна икономическа значимост* и *сътворителна икономическа значимост*. Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават *усвоявана икономическа значимост** (assimilated economic significance) и *създавана икономическа значимост** (gived economic significance).

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* и *ценностната икономическа ингредиентност*, тогава се конституират (1) разновидности на *икономическата значимост*, посочени в табл. 1, (2) разновидности на *усвояваната икономическа значимост*, посочени в табл. 2, и (3) разновидности на *създаваната икономическа значимост*, посочени в табл. 3.

Табл. 1. Разновидности на икономическата значимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (ИЗ – икономическа значимост)

<p><u>Икономическа значимост</u> (ИЗ) (икономически субективит)</p>	<p>Уницентитална ИЗ (икономически уницентит) [цялостна определеност на ИЗ] (вид икономически диспозит)</p>	<p>Трансцентитална ИЗ (икономически трансцентит) [вътрешна определеност на ИЗ] (вид икономическа същност)</p>	<p>Инцентитална ИЗ (икономически инцентит) [външна определеност на ИЗ] вид икономическо явление)</p>	<p>Центитална ИЗ (икономически центит) [общо понятие за определеност на ИЗ] (вид икономически диспозант)</p>
<p>Сътворителна (пригодна) ИЗ (сътворителен икономически субективит) [общо понятие за състояние на ИЗ] {икономическа пригодност} (вид икономически специфант)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) уницентитална ИЗ (сътворителен икономически уницентит) [общо състояние на цялостната определеност на ИЗ] {уницентитална икономическа пригодност} (вид специфант на икономически диспозит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) трансцентитална ИЗ (сътворителен икономически трансцентит) [общо състояние на вътрешната определеност на ИЗ] {трансцентитална икономическа пригодност} (вид специфант на икономическа същност)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) инцентитална ИЗ (сътворителен икономически инцентит) [общо състояние на външната определеност на ИЗ] {инцентитална икономическа пригодност} (вид специфант на икономическо явление)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) центитална ИЗ (сътворителен икономически центит) [общо състояние на общата определеност на ИЗ] {центитална икономическа пригодност} (вид специфант на икономически диспозант)</p>

<p>Работна (сметна) ИЗ</p> <p>(работен икономически субективит)</p> <p>[работно външно състояние на ИЗ]</p> <p>{икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (сметна) уницентитална ИЗ</p> <p>(работен икономически уницентит)</p> <p>[работно външно състояние на цялостната определеност на ИЗ]</p> <p>{уницентитална икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозит)</p>	<p>Работна (сметна) трансцентитална ИЗ</p> <p>(работен икономически трансцентит)</p> <p>[работно външно състояние на вътрешната определеност на ИЗ]</p> <p>{трансцентитална икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа същност)</p>	<p>Работна (сметна) инцентитална ИЗ</p> <p>(работен икономически инцентит)</p> <p>[работно външно състояние на външната определеност на ИЗ]</p> <p>{инцентитална икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическо явление)</p>	<p>Работна (сметна) центитална ИЗ</p> <p>(работен икономически центит)</p> <p>[работно външно състояние на общата определеност на ИЗ]</p> <p>{центитална икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозант)</p>
<p>Творческа (ползваема) ИЗ</p> <p>(творчески икономически субективит)</p> <p>[творческо външно състояние на ИЗ]</p> <p>{икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) уницентитално ИЗ</p> <p>(творчески икономически уницентит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостната определеност на ИЗ]</p> <p>{уницентитална икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозит)</p>	<p>Творческа (ползваема) трансцентитална ИЗ</p> <p>(творчески икономически трансцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешната определеност на ИЗ]</p> <p>{трансцентитална икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа същност)</p>	<p>Творческа (ползваема) инцентитална ИЗ</p> <p>(творчески икономически инцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на външната определеност на ИЗ]</p> <p>{инцентитална икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическо явление)</p>	<p>Творческа (ползваема) центитална ИЗ</p> <p>(творчески икономически центит)</p> <p>[творческо външно състояние на общата определеност на ИЗ]</p> <p>{центитална икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозант)</p>

<p>Изпълнителна (задоволяваща) ИЗ</p> <p>(изпълнителен икономически субективит)</p> <p>[външно състояние на ИЗ]</p> <p>{<i>икономическа задоволеност</i>}</p> <p>(вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) уницентитална ИЗ</p> <p>(изпълнителен икономически уницентит)</p> <p>[външно състояние на цялостната определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>уницентитална икономическа задоволеност</i>}</p> <p>(вид форма на икономически диспозит)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) трансцентитална ИЗ</p> <p>(изпълнителен икономически трансцентит)</p> <p>[външно състояние на вътрешната определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>трансцентитална икономическа задоволеност</i>}</p> <p>(вид форма на икономическа същност)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) инцентитална ИЗ</p> <p>(изпълнителен икономически инцентит)</p> <p>[външно състояние на външната определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>инцентитална икономическа задоволеност</i>}</p> <p>(вид форма на икономическо явление)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) центитална ИЗ</p> <p>(изпълнителен икономически центит)</p> <p>[външно състояние на общата определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>центитална икономическа задоволеност</i>}</p> <p>(вид форма на икономически диспозант)</p>
<p>Съзидателна (изгодна) ИЗ</p> <p>(съзидателен икономически субективит)</p> <p>[вътрешно състояние на ИЗ]</p> <p>{<i>икономическа изгодност</i>}</p> <p>(вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) уницентитална ИЗ</p> <p>(съзидателен икономически уницентит)</p> <p>[вътрешно състояние на цялостната определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>уницентитална икономическа изгодност</i>}</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) трансцентитална ИЗ</p> <p>(съзидателен икономически трансцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на вътрешната определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>трансцентитална икономическа изгодност</i>}</p> <p>(вид съдържание на икономическа същност)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) инцентитална ИЗ</p> <p>(съзидателен икономически инцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на външната определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>инцентитална икономическа изгодност</i>}</p> <p>(вид съдържание на икономическо явление)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) центитална ИЗ</p> <p>(съзидателен икономически центит)</p> <p>[вътрешно състояние на общата определеност на ИЗ]</p> <p>{<i>центитална икономическа изгодност</i>}</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозант)</p>

<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща ИЗ (унисъзидателен икономически субективит) [цялостно състояние на ИЗ] {икономическа удовлетвореност} (вид икономически специфит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитална ИЗ (унисъзидателен икономически уницентит) [цялостно състояние на цялостната определеност на ИЗ] {уницентитална икономическа удовлетвореност} (вид специфит на икономически диспозит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитална ИЗ (унисъзидателен икономически трансцентит) [цялостно състояние на вътрешната определеност на ИЗ] {трансцентитална икономическа удовлетвореност} (вид специфит на икономическа същност)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитална ИЗ (унисъзидателен икономически инцентит) [цялостно състояние на външната определеност на ИЗ] {инцентитална икономическа удовлетвореност} (вид специфит на икономическо явление)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитална ИЗ (унисъзидателен икономически центит) [цялостно състояние на общата определеност на ИЗ] {центитална икономическа удовлетвореност} (вид специфит на икономически диспозант)</p>
---	---	--	---	---

Табл. 2. Разновидности на усвояваната икономическа значимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (УИЗ – усвоявана икономическа значимост)

<p>Усвоявана икономическа значимост (УИЗ) (усвояван икономически субективит)</p>	<p>Уницентитална УИЗ (усвояван икономически уницентит) [цялостна определеност на УИЗ] (вид икономически диспозит)</p>	<p>Трансцентитална УИЗ (усвояван икономически трансцентит) [вътрешна определеност на УИЗ] (вид икономическа същност)</p>	<p>Инцентитална УИЗ (усвояван икономически инцентит) [външна определеност на УИЗ] (вид икономическо явление)</p>	<p>Центитална УИЗ (усвояван икономически центит) [общо понятие за определеност на УИЗ] (вид икономически диспозант)</p>
<p>Сътворителна (пригодна) УИЗ (сътворителен усвояван икономически субективит) [общо понятие за състояние на УИЗ] (вид икономически специфанти)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) уницентитална УИЗ (сътворителен усвояван икономически уницентит) [общо състояние на цялостната определеност на УИЗ] (вид специфанти на икономически диспозит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) трансцентитална УИЗ (сътворителен усвояван икономически трансцентит) [общо състояние на вътрешната определеност на УИЗ] (вид специфанти на икономическа същност)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) инцентитална УИЗ (сътворителен усвояван икономически инцентит) [общо състояние на външната определеност на УИЗ] (вид специфанти на икономическо явление)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) центитална УИЗ (сътворителен усвояван икономически центит) [общо състояние на общата определеност на УИЗ] (вид специфанти на икономически диспозанти)</p>

<p>Работна (сметна) УИЗ</p> <p>(работен усвояван икономически субективит)</p> <p>[работно външно състояние на УИЗ]</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (сметна) уницентитална УИЗ</p> <p>(работен усвояван икономически уницентит)</p> <p>[работно външно състояние на цялостната определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозит</i>)</p>	<p>Работна (сметна) трансцентитална УИЗ</p> <p>(работен усвояван икономически трансцентит)</p> <p>[работно външно състояние на вътрешната определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическа същност</i>)</p>	<p>Работна (сметна) инцентитална УИЗ</p> <p>(работен усвояван икономически инцентит)</p> <p>[работно външно състояние на външната определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическо явление</i>)</p>	<p>Работна (сметна) центитална УИЗ</p> <p>(работен усвояван икономически центит)</p> <p>[работно външно състояние на общата определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозант</i>)</p>
<p>Творческа (ползваема) УИЗ</p> <p>(творчески усвояван икономически субективит)</p> <p>[творческо външно състояние на УИЗ]</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) уницентитална УИЗ</p> <p>(творчески усвояван икономически уницентит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостната определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозит</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) трансцентитална УИЗ</p> <p>(творчески усвояван икономически трансцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешната определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическа същност</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) инцентитална УИЗ</p> <p>(творчески усвояван икономически инцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на външната определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическо явление</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) центитална УИЗ</p> <p>(творчески усвояван икономически центит)</p> <p>[творческо външно състояние на общата определеност на УИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозант</i>)</p>

<p>Изпълнителна (задовляваща) УИЗ</p> <p>(изпълнителен усвояван икономически субективит)</p> <p>[външно състояние на УИЗ]</p> <p>(вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) уницентитална УИЗ</p> <p>(изпълнителен усвояван икономически уницентит)</p> <p>[външно състояние на цялостната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид форма на икономически диспозит)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) трансцентитална УИЗ</p> <p>(изпълнителен усвояван икономически трансцентит)</p> <p>[външно състояние на вътрешната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид форма на икономическа същност)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) инцентитална УИЗ</p> <p>(изпълнителен усвояван икономически инцентит)</p> <p>[външно състояние на външната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид форма на икономическо явление)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) центитална УИЗ</p> <p>(изпълнителен усвояван икономически центит)</p> <p>[външно състояние на общата определеност на УИЗ]</p> <p>(вид форма на икономически диспозант)</p>
<p>Съзидателна (изгодна) УИЗ</p> <p>(съзидателен усвояван икономически субективит)</p> <p>[вътрешно състояние на УИЗ]</p> <p>(вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) уницентитална УИЗ</p> <p>(съзидателен усвояван икономически уницентит)</p> <p>[вътрешно състояние на цялостната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) трансцентитална УИЗ</p> <p>(съзидателен усвояван икономически трансцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на вътрешната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономическа същност)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) инцентитална УИЗ</p> <p>(съзидателен усвояван икономически инцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на външната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономическо явление)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) центитална УИЗ</p> <p>(съзидателен усвояван икономически центит)</p> <p>[вътрешно състояние на общата определеност на УИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозант)</p>

<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) УИЗ</p> <p>(унисъзидателен усвояван икономически субективит)</p> <p>[цялостно състояние на УИЗ]</p> <p>(вид икономически специфит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитална УИЗ</p> <p>(унисъзидателен усвояван икономически уницентит)</p> <p>[цялостно състояние на цялостната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид <i>специфит</i> на икономически диспозит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитална УИЗ</p> <p>(унисъзидателен усвояван икономически трансцентит)</p> <p>[цялостно състояние на вътрешната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид <i>специфит</i> на икономическа същност)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитална УИЗ</p> <p>(унисъзидателен усвояван икономически инцентит)</p> <p>[цялостно състояние на външната определеност на УИЗ]</p> <p>(вид <i>специфит</i> на икономическо явление)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитална УИЗ</p> <p>(унисъзидателен усвояван икономически центит)</p> <p>[цялостно състояние на общата определеност на УИЗ]</p> <p>(вид <i>специфит</i> на икономически диспозант)</p>
--	---	--	--	--

Табл. 3. Разновидности на създаваната икономическа значимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (СИЗ – създавана икономическа значимост)

<p><u>Създавана икономическа значимост (СИЗ)</u> (създаван икономически субективит)</p>	<p>Уницентитална СИЗ (създаван икономически уницентит) [цялостна определеност на СИЗ] (вид икономически диспозит)</p>	<p>Трансцентитална СИЗ (създаван икономически трансцентит) [вътрешна определеност на СИЗ] (вид икономическа същност)</p>	<p>Инцентитална СИЗ (създаван икономически инцентит) [външна определеност на СИЗ] (вид икономическо явление)</p>	<p>Центитална СИЗ (създаван икономически центит) [общо понятие за определеност на СИЗ] (вид икономически диспозант)</p>
<p>Сътворителна (пригодна) СИЗ (сътворителен създаван икономически субективит) [общо понятие за състояние на СИЗ] (вид икономически специфанти)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) уницентитална СИЗ (сътворителен създаван икономически уницентит) [общо състояние на цялостната определеност на СИЗ] (вид специфанти на икономически диспозит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) трансцентитална СИЗ (сътворителен създаван икономически трансцентит) [общо състояние на вътрешната определеност на СИЗ] (вид специфанти на икономическа същност)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) инцентитална СИЗ (сътворителен създаван икономически инцентит) [общо състояние на външната определеност на СИЗ] (вид специфанти на икономическо явление)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) центитална СИЗ (сътворителен създаван икономически центит) [общо състояние на общата определеност на СИЗ] (вид специфанти на икономически диспозанти)</p>

<p>Работна (сметна) СИЗ</p> <p>(работен създаван икономически субективит)</p> <p>[работно външно състояние на СИЗ]</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (сметна) уницентитална СИЗ</p> <p>(работен създаван икономически уницентит)</p> <p>[работно външно състояние на цялостната определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозит</i>)</p>	<p>Работна (сметна) трансцентитална СИЗ</p> <p>(работен създаван икономически трансцентит)</p> <p>[работно външно състояние на вътрешната определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическа същност</i>)</p>	<p>Работна (сметна) инцентитална СИЗ</p> <p>(работен създаван икономически инцентит)</p> <p>[работно външно състояние на външната определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическо явление</i>)</p>	<p>Работна (сметна) центитална СИЗ</p> <p>(работен създаван икономически центит)</p> <p>[работно външно състояние на общата определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозант</i>)</p>
<p>Творческа (ползваема) СИЗ</p> <p>(творчески създаван икономически субективит)</p> <p>[творческо външно състояние на СИЗ]</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) уницентитална СИЗ</p> <p>(творчески създаван икономически уницентит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостната определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозит</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) трансцентитална СИЗ</p> <p>(творчески създаван икономически трансцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешната определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическа същност</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) инцентитална СИЗ</p> <p>(творчески създаван икономически инцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на външната определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономическо явление</i>)</p>	<p>Творческа (ползваема) центитална СИЗ</p> <p>(творчески създаван икономически центит)</p> <p>[творческо външно състояние на общата определеност на СИЗ]</p> <p>(разновидност на <i>форма на икономически диспозант</i>)</p>

<p>Изпълнителна (задовляваща) СИЗ</p> <p>(изпълнителен създаван икономически субективит)</p> <p>[външно състояние на СИЗ]</p> <p>(вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) уницентитална СИЗ</p> <p>(изпълнителен създаван икономически уницентит)</p> <p>[външно състояние на цялостната определеност на СИЗ]</p> <p>(вид форма на икономически диспозит)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) трансцентитална СИЗ</p> <p>(изпълнителен създаван икономически трансцентит)</p> <p>[външно състояние на вътрешната определеност на СИЗ]</p> <p>(вид форма на икономическа същност)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) инцентитална СИЗ</p> <p>(изпълнителен създаван икономически инцентит)</p> <p>[външно състояние на външната определеност на СИЗ]</p> <p>(вид форма на икономическо явление)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) центитална СИЗ</p> <p>(изпълнителен създаван икономически центит)</p> <p>[външно състояние на общата определеност на СИЗ]</p> <p>(вид форма на икономически диспозант)</p>
<p>Съзидателна (изгодна) СИЗ</p> <p>(съзидателен създаван икономически субективит)</p> <p>[вътрешно състояние на СИЗ]</p> <p>(вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) уницентитална СИЗ</p> <p>(съзидателен създаван икономически уницентит)</p> <p>[вътрешно състояние на цялостната определеност на СИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) трансцентитална СИЗ</p> <p>(съзидателен създаван икономически трансцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на вътрешната определеност на СИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономическа същност)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) инцентитална СИЗ</p> <p>(съзидателен създаван икономически инцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на външната определеност на СИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономическо явление)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) центитална СИЗ</p> <p>(съзидателен създаван икономически центит)</p> <p>[вътрешно състояние на общата определеност на СИЗ]</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозант)</p>

Унисъзидателно (удовлетворяваща) СИЗ (унисъзидателен създаван икономически субективит) [цялостно състояние на СИЗ] (вид икономически специфит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентри-тална СИЗ (унисъзидателен създаван икономически уни-центит) [цялостно състояние на цялостната определеност на СИЗ] (вид <i>специфит</i> на икономически диспозит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентри-тална СИЗ (унисъзидателен създаван икономически транс-центит) [цялостно състояние на вътрешната определеност на СИЗ] (вид <i>специфит</i> на икономическа същност)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентри-тална СИЗ (унисъзидателен създаван икономически ин-центит) [цялостно състояние на външната определеност на СИЗ] (вид <i>специфит</i> на икономическо явление)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитална СИЗ (унисъзидателен създаван икономически центит) [цялостно състояние на общата определеност на СИЗ] (вид <i>специфит</i> на икономически диспозант)
---	---	--	--	---

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата значимост са (1) *сустатитна икономическа значимост* (същото като *икономически сустатит*), (2) *субстатна икономическа значимост* (същото като *икономически субстат*), (3) *запасова икономическа значимост* (същото като *икономически запас*), (4) *сустатантна икономическа значимост* (същото като *икономически сустатант*). Когато под внимание едновременно се вземат *ценностната икономическа ингредиентност* и *възпроизводствената икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на **икономическата значимост**, посочени в табл. 4.

Табл. 4. Разновидности на икономическата значимост едновременно според ценностната икономическа ингредиентност и възпроизводствената икономическа ингредиентност (ИЗ – икономическа значимост)

<p><u>Икономическа значимост</u> (ИЗ) (икономически субстантит)</p>	<p>Сустатитна ИЗ (икономически сустатит) [цялостно същество на ИЗ] (вид икономически сустатит)</p>	<p>Субстатна ИЗ (икономически субстат) [вътрешно същество на ИЗ] (вид икономическа субстанция)</p>	<p>Запасова ИЗ (икономически запас) [външно същество на ИЗ] вид икономическа суперстанта)</p>	<p>Сустатантна ИЗ (икономически сустатант) [общо понятие за същество на ИЗ] (вид икономически сустатант)</p>
<p>Сътворителна (пригодна) ИЗ (сътворителен икономически субстантит) [общо понятие за състояние на ИЗ] {<i>икономическа пригодност</i>} (вид икономически специфанти)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) сустатитна ИЗ (сътворителен икономически сустатит) [общо състояние на цялостното същество на ИЗ] {<i>сустатитна икономическа пригодност</i>} (вид специфанти на икономически сустатит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) субстатна ИЗ (сътворителен икономически субстат) [общо състояние на вътрешното същество на ИЗ] {<i>субстатна икономическа пригодност</i>} (вид специфанти на икономическа субстанция)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) запасова ИЗ (сътворителен икономически запас) [общо състояние на външното същество на ИЗ] {<i>запасова икономическа пригодност</i>} (вид специфанти на икономическа суперстанта)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) сустатантна ИЗ (сътворителен икономически сустатант) [общо състояние на общото същество на ИЗ] {<i>сустатантна икономическа пригодност</i>} (вид специфанти на икономически сустатант)</p>

<p>Работна (смет-на) ИЗ</p> <p>(работен ико-номически субстантит)</p> <p>[работно външно състояние на ИЗ]</p> <p>{икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (смет-на) сустанитна ИЗ</p> <p>(работен ико-номически сустанит)</p> <p>[работно външно състояние на цялостното същество на ИЗ]</p> <p>{сустанитна икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустанит)</p>	<p>Работна (смет-на) субстантна ИЗ</p> <p>(работен ико-номически суб-стат)</p> <p>[работно външно състояние на вътрешното същество на ИЗ]</p> <p>{субстантна икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Работна (смет-на) запасова ИЗ</p> <p>(работен ико-номически за-пас)</p> <p>[работно външно състояние на външното същество на ИЗ]</p> <p>{запасова ико-номическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Работна (смет-на) сустантантна ИЗ</p> <p>(работен ико-номически сустантант)</p> <p>[работно външно състояние на общото същество на ИЗ]</p> <p>{сустантантна икономическа сметна задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустант)</p>
<p>Творческа (ползваема) ИЗ</p> <p>(творчески икономически субстантит)</p> <p>[творческо външно състояние на ИЗ]</p> <p>{икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) сустанитна ИЗ</p> <p>(творчески ико-номически сустанит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостното същество на ИЗ]</p> <p>{сустанитна икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустанит)</p>	<p>Творческа (ползваема) суб-тантно ИЗ</p> <p>(творчески ико-номически суб-стат)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешното същество на ИЗ]</p> <p>{субстантна икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Творческа (ползваема) запасова ИЗ</p> <p>(творчески ико-номически за-пас)</p> <p>[творческо външно състояние на външното същество на ИЗ]</p> <p>{запасова ико-номическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Творческа (ползваема) сустантантна ИЗ</p> <p>(творчески ико-номически сустантант)</p> <p>[творческо външно състояние на общото същество на ИЗ]</p> <p>{сустантантна икономическа ползваема задоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустант)</p>

<p>Изпълнителна (задоволяваща) ИЗ (изпълнителен икономически субстантит) {икономическа задоволеност} [външно състояние на ИЗ] (вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) сустантитна ИЗ (изпълнителен икономически сустантит) [външно състояние на цялостното същество на ИЗ] {сустантитна икономическа задоволеност} (вид форма на икономически сустантит)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) субстантитна ИЗ (изпълнителен икономически субстантит) [външно състояние на вътрешното същество на ИЗ] {субстантитна икономическа задоволеност} (вид форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) запасова ИЗ (изпълнителен икономически запас) [външно състояние на външното същество на ИЗ] {запасова икономическа задоволеност} (вид форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) сустантантитна ИЗ (изпълнителен икономически сустантантит) [външно състояние на общото същество на ИЗ] {сустантантитна икономическа задоволеност} (вид форма на икономически сустантантит)</p>
<p>Съзидателна (изгодна) ИЗ (съзидателен икономически субстантит) [вътрешно състояние на ИЗ] {икономическа изгодност} (вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) сустантитна ИЗ (съзидателен икономически сустантит) [вътрешно състояние на цялостното същество на ИЗ] {сустантитна икономическа изгодност} (вид съдържание на икономически сустантит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) субстантитна ИЗ (съзидателен икономически субстантит) [вътрешно състояние на вътрешното същество на ИЗ] {субстантитна икономическа изгодност} (вид съдържание на икономическа субстанция)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) запасова ИЗ (съзидателен икономически запас) [вътрешно състояние на външното същество на ИЗ] {запасова икономическа изгодност} (вид съдържание на икономическа суперстанта)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) сустантантитна ИЗ (съзидателен икономически сустантантит) [вътрешно състояние на общото същество на ИЗ] {сустантантитна икономическа изгодност} (вид съдържание на икономически сустантантит)</p>

<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) ИЗ</p> <p>(унисъзидателен икономически субстатит)</p> <p>[цялостно състояние на ИЗ]</p> <p>{икономическа удовлетвореност}</p> <p>(вид икономически специфит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) сустанитна ИЗ</p> <p>(унисъзидателен икономически сустанит)</p> <p>[цялостно състояние на цялостното същество на ИЗ]</p> <p>{сустанитна икономическа удовлетвореност}</p> <p>(вид специфит на икономически сустанит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) субстатна ИЗ</p> <p>(унисъзидателен икономически субстат)</p> <p>[цялостно състояние на вътрешното същество на ИЗ]</p> <p>{субстатна икономическа удовлетвореност}</p> <p>(вид специфит на икономическа субстанция)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) запасова ИЗ</p> <p>(унисъзидателен икономически запас)</p> <p>[цялостно състояние на външното същество на ИЗ]</p> <p>{запасова икономическа удовлетвореност}</p> <p>(вид специфит на икономическа суперстанта)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) сустантантна ИЗ</p> <p>(унисъзидателен икономически сустантант)</p> <p>[цялостно състояние на общото същество на ИЗ]</p> <p>{сустантантна икономическа удовлетвореност}</p> <p>(вид специфит на икономически сустант)</p>
---	--	---	--	---

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* и *възпроизводствената икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на **икономическото участие**, посочени в табл. 5.

Табл. 5. Разновидности на икономическата значимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и възпроизводствената икономическа ингредиентност (ИЗ – икономическа значимост)

<p>Икономическа значимост (ИЗ) (икономически субстантит)</p>	<p>Уницентитална ИЗ (икономически уницентит) [цялостна определеност на ИЗ] (вид икономически диспозит)</p>	<p>Трансцентитална ИЗ (икономически трансцентит) [вътрешна определеност на ИЗ] (вид икономическа същност)</p>	<p>Инцентитална ИЗ (икономически инцентит) [външна определеност на ИЗ] (вид икономическо явление)</p>	<p>Центитална ИЗ (икономически центит) [общо понятие за определеност на ИЗ] (вид икономически диспозант)</p>
<p>Сустатитна ИЗ (икономически сустатит) [цялостно същество на ИЗ] (вид икономически сустит)</p>	<p>Сустатитна уницентитална ИЗ (сустатитен икономически уницентит) [цялостно същество на цялостната определеност на ИЗ] (вид сустит на икономически диспозит)</p>	<p>Сустатитна трансцентитална ИЗ (сустатитен икономически трансцентит) [цялостно същество на вътрешната определеност на ИЗ] (вид сустит на икономическа същност)</p>	<p>Сустатитна инцентитална ИЗ (сустатитен икономически инцентит) [цялостно същество на външната определеност на ИЗ] (вид сустит на икономическо явление)</p>	<p>Сустатитна центитална ИЗ (сустатитен икономически центит) [цялостно същество на общата определеност на ИЗ] (вид сустит на икономически диспозант)</p>
<p>Субстатна ИЗ (икономически субстат) [вътрешно същество на ИЗ] (вид икономическа субстанция)</p>	<p>Субстатна уницентитална ИЗ (субстатен икономически уницентит) [вътрешно същество на цялостната определеност на ИЗ] (вид субстанция на икономически диспозит)</p>	<p>Субстатна трансцентитална ИЗ (субстатен икономически трансцентит) [вътрешно същество на вътрешната определеност на ИЗ] (вид субстанция на икономическа същност)</p>	<p>Субстатна инцентитална ИЗ (субстатен икономически инцентит) [вътрешно същество на външната определеност на ИЗ] (вид субстанция на икономическо явление)</p>	<p>Субстатна центитална ИЗ (субстатен икономически центит) [вътрешно същество на общата определеност на ИЗ] (вид субстанция на икономически диспозант)</p>

Запасова ИЗ (икономически запас) [външно същество на ИЗ] <i>(вид икономическа супер-станта)</i>	Запасова уни- центитално ИЗ (запасов ико- реномически уницентит) [външно същес- тво на цялост- ната определе- ност на ИЗ] (вид <i>суперс- танта на ико- номически диспозит</i>)	Запасова транс- центитално ИЗ (запасов ико- реномически трансцентит) [външно същес- тво на вътреш- ната определе- ност на ИЗ] (вид <i>суперс- танта на ико- номическа същ- ност</i>)	Запасова инцен- титално ИЗ (запасов ико- реномически инцентит) [външно същес- тво на външната определеност на ИЗ] (вид <i>суперс- танта на ико- номическо явле- ние</i>)	Запасова цен- титално ИЗ (запасов ико- реномически центит) [външно съ- щество на об- щата определе- ност на ИЗ] (вид <i>суперс- танта на ико- номически диспозант</i>)
Сустатантна ИЗ (икономически сустатант) [общо понятие за същество на ИЗ] <i>(вид икономически сустант)</i>	Сустатантна уницентитална ИЗ (сустатантен икономически уницентит) [общо същество на цялостната определеност на ИЗ] (вид <i>сустант на икономичес- ки диспозит</i>)	Сустатантна трансцентитална ИЗ (сустатантен икономически трансцентит) [общо същество на вътрешната определеност на ИЗ] (вид <i>сустант на икономическа същност</i>)	Сустатантна инцентитална ИЗ (сустатантен икономически инцентит) [общо същество на външната определеност на ИЗ] (вид <i>сустант на икономичес- ко явление</i>)	Сустатантно центитална ИЗ (сустатантен икономически центит) [общо същество на общата оп- ределеност на ИЗ] (вид <i>сустант на икономичес- ки диспозант</i>)

ИКОНОМИЧЕСКА ЗНАЧИМОСТ (economic significance) (**ки**) – във:

запасова икономическа значимост;
запасова инцентитална икономическа значимост;
запасова трансцентитална икономическа значимост;
запасова уницентитална икономическа значимост;
запасова центитална икономическа значимост;
изпълнителна икономическа значимост;
изпълнителна инцентитална икономическа значимост;
изпълнителна трансцентитална икономическа значимост;
изпълнителна уницентитална икономическа значимост;
изпълнителна центитална икономическа значимост;
икономическа значимост;

инцентитална икономическа значимост;
работна икономическа значимост;
работна инцентитална икономическа значимост;
работна трансцентитална икономическа значимост;
работна уницентитална икономическа значимост;
работна центитална икономическа значимост;
субстатна икономическа значимост;
субстатна инцентитална икономическа значимост;
субстатна трансцентитална икономическа значимост;
субстатна уницентитална икономическа значимост;
субстатна центитална икономическа значимост;
сустатантна икономическа значимост;
сустатантна инцентитална икономическа значимост;
сустатантна трансцентитална икономическа значимост;
сустатантна уницентитална икономическа значимост;
сустатантна центитална икономическа значимост;
сустатитна икономическа значимост;
сустатитна инцентитална икономическа значимост;
сустатитна трансцентитална икономическа значимост;
сустатитна уницентитална икономическа значимост;
сустатитна центитална икономическа значимост;
съзидателна икономическа значимост;
съзидателна инцентитална икономическа значимост;
съзидателна трансцентитална икономическа значимост;
съзидателна уницентитална икономическа значимост;
съзидателна центитална икономическа значимост;
сътворителна икономическа значимост;
сътворителна инцентитална икономическа значимост;
сътворителна трансцентитална икономическа значимост;
сътворителна уницентитална икономическа значимост;
сътворителна центитална икономическа значимост;
творческа икономическа значимост;
творческа инцентитална икономическа значимост;
творческа трансцентитална икономическа значимост;
творческа уницентитална икономическа значимост;
творческа центитална икономическа значимост;
трансцентитална икономическа значимост;

унисъзидателна икономическа значимост;
унисъзидателна инцентитална икономическа значимост;
унисъзидателна трансцентитална икономическа значимост;
унисъзидателна уницентитална икономическа значимост;
унисъзидателна центитална икономическа значимост;
уницентитална икономическа значимост;
центитална икономическа значимост.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗОНА (economic area) (**ки**) – във:

икономическа зона на съмнение (вж. *дискриминантна икономическа функция*);

класическа свободна икономическа зона (в межд.);
свободна икономическа зона (в межд.);
специална икономическа зона (в межд.).

ИКОНОМИЧЕСКА ЗОНА НА СЪМНЕНИЕ (doubt economic area /zone/) – вж. *дискриминантна икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЗРЯЛОСТ (economic ripeness) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа зрялост.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (economic game) – математически модел (или математическа процедура) за вземане на *оптимални икономически решения* в условията на *конфликтна икономическа ситуация* (на икономически конфликт). В този смисъл икономическата игра се разглежда като *оптимална икономическа система*, респ. като процедура, която се извършва в оптимална икономическа система. Логическа основа на *теорията на игрите в икономиката* е математическото формализиране на три фундаментални за нея понятия – икономически конфликт, вземане на икономическо решение в конфликтна ситуация и икономическа оптималност при конфликтна ситуация. Икономическите агенти (физически лица, фирми, институции и т.н., изобщо *институционалните икономически единици*), които участвуват в икономическата игра, са **икономически играчи** (economic players), които тук са наречени просто участници. Тъй като икономическите играчи са заинтересовани техните намерения да бъдат скрити от останалите участници в икономическата игра, вземането на решение от тяхна страна е *вземане на икономическо решение в условията на неопределеност*. Икономическата игра е съвкупност от известни на всички играчи правила, които определят какво могат да правят играчите и какви печал-

би могат да получават в резултат на всяка тяхно отделно действие. **Икономическият ход** (economic move) [буквално – правя икономически ход] е момент от икономическата игра, при който играчът прави избор на някакъв вариант в игровия процес. **Партия на икономическата игра** (economic game play) е някаква определена съвкупност от икономически ходове и избори. Важна особеност на всяка икономическа игра е това, че печалбата на всеки играч зависи не само от направения от него икономически избор, но и от икономическите избори на останалите играчи. При изборът на икономическа стратегия играчът отчита зависимостта си от останалите играчи. В теорията на игрите под **икономическа стратегия** (economic strategy) се разбира формулираната преди започването на икономическата игра съвкупност от правила, въз основа на които играчът прави избор на вариант при всяка възможна ситуация.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (economic game) (**ки**) – във:

антагонистична икономическа игра;

антагонистична крайна изпъкнала икономическа игра (вж. *изпъкнала икономическа игра*);

балансирана кооперативна икономическа игра;

безкоалиционна икономическа игра;

безкоалиционна неатомична икономическа игра (вж. *неатомична икономическа игра*);

безкрайна антагонистична икономическа игра (вж. *антагонистична икономическа игра*);

безкрайна икономическа игра;

безкрайна безкоалиционна икономическа игра (вж. *безкоалиционна икономическа игра*);

динамична икономическа игра;

дискретна динамична икономическа игра;

диференциална икономическа игра;

диференциална икономическа игра с двама участника с нулева сума;

значение на икономическата игра;

изпъкнала икономическа игра;

изпъкнала кооперативна икономическа игра;

изродена икономическа игра (вж. *антагонистична икономическа игра*);

икономическа игра;

икономическа игра в нормална форма;

икономическа игра в разгърната форма;

-
- икономическа игра с двама участници с ненулева сума;*
икономическа игра с двама участници с нулева сума;
икономическа игра с ненулева стратегия (същото като икономическа игра с ненулева сума);
икономическа игра с ненулева сума;
икономическа игра с непълна информация;
икономическа игра с нулева стратегия (същото като икономическа игра с нулева сума);
икономическа игра с нулева сума;
икономическа игра с постоянна сума (вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума*);
икономическа игра с пълна информация;
икономическа игра с чиста стратегия;
икономическа игра със смесена стратегия;
инвариантност на икономическата игра (вж. *метод на арбитражните икономически решения*);
коалиционна икономическа игра;
кооперативна икономическа игра;
кооперативна икономическа игра без странични плащания;
кооперативна икономическа игра във формата на функция на разбиване;
кооперативна икономическа игра с квота;
кооперативна икономическа игра с ненулева сума (вж. *икономическа игра с двама участници с ненулева сума*);
кооперативна неатомична икономическа игра (вж. *неатомична икономическа игра*);
координирана диференциална икономическа игра;
координирана диференциална икономическа игра с двама участника с ненулева сума;
крайна безкоалиционна икономическа игра (вж. *безкоалиционна икономическа игра*);
крайна изпъкнала икономическа игра (вж. *изпъкнала икономическа игра*)
крайна икономическа игра;
математическо очакване на икономическата игра;
матрична икономическа игра (вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума и антагонистична икономическа игра*);

напълно-определена икономическа игра (вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума*);

неантагонистична икономическа игра (същото като *икономическа игра с ненулева сума*);

неатомична икономическа игра;

некооперативна диференциална икономическа игра;

некооперативна икономическа игра;

некооперативна икономическа игра с ненулева сума (вж. *икономическа игра с двама участници с ненулева сума*);

непрекъсната детерминирана диференциална икономическа игра с двама участника;

непрекъсната динамична икономическа игра;

нестратегическа икономическа игра;

пазарна кооперативна икономическа игра;

платежна матрица на икономическата игра (вж. *теория на игрите в икономиката*);

претеглена мажоритарна икономическа игра (вж. *проста кооперативна икономическа игра*);

проста кооперативна икономическа игра;

рекурсивна икономическа игра;

симетрия на икономическата игра (вж. *метод на арбитражните икономически решения*);

статична икономическа игра;

стохастична икономическа игра;

стратегическа икономическа игра;

теория на икономическите игри (същото като *теория на игрите в икономиката*);

точка на равновесието на икономическата игра (вж. *икономическа игра с двама участници с ненулева сума*);

устойчивост в икономическата игра;

цена на диференциалната икономическа игра (вж. *диференциална икономическа игра с двама участника с нулева сума*);

цена на икономическата игра (вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА БЕЗ СТРАНИЧНИ ПЛАЩАНИЯ (economic game without lateral payments) (**ки**) – във:

кооперативна икономическа игра без странични плащания.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА В НОРМАЛНА ФОРМА (economic game in normal form) – *икономическа игра*, при която се описват всички възможни *икономически стратегии* на всеки *икономически играч* (economic player) и се определят плащанията, отговарящи на всяка възможна комбинация от стратегии на всички играчи. Нормалната форма на икономическата игра може да се получи от нейната разгърната форма (вж. *икономическа игра в разгърната форма*). Нормалната форма на икономическа игра с двама участника се състои от две **платежни матрици на икономическата игра** (payment matrices of economic game), всяка една от които показва каква печалба получава даденият икономически играч при всяка от възможните двойки икономически стратегии (на двамата играчи). Двете платежни *матрици* могат да се обединят в обща платежна матрица на икономическата игра:

$$\begin{array}{c} \text{Играч 1} \left\{ \begin{array}{l} S_1^1 \\ S_2^1 \\ \dots \\ S_i^1 \\ \dots \\ S_m^1 \end{array} \right. \overbrace{\left(\begin{array}{cccccc} S_1^2 & S_2^2 & \dots & S_j^2 & \dots & S_n^2 \\ (F_{11}^1, F_{11}^2), & (F_{12}^1, F_{12}^2), & \dots, & (F_{1j}^1, F_{1j}^2), & \dots, & (F_{1n}^1, F_{1n}^2) \\ (F_{21}^1, F_{21}^2), & (F_{22}^1, F_{22}^2), & \dots, & (F_{2j}^1, F_{2j}^2), & \dots, & (F_{2n}^1, F_{2n}^2) \\ \dots & \dots & \dots, & \dots & \dots, & \dots \\ (F_{i1}^1, F_{i1}^2), & (F_{i2}^1, F_{i2}^2), & \dots, & (F_{ij}^1, F_{ij}^2), & \dots, & (F_{in}^1, F_{in}^2) \\ \dots & \dots & \dots, & \dots & \dots, & \dots \\ (F_{m1}^1, F_{m1}^2), & (F_{m2}^1, F_{m2}^2), & \dots, & (F_{mj}^1, F_{mj}^2), & \dots, & (F_{mn}^1, F_{mn}^2) \end{array} \right)} \text{Играч 2} \end{array}.$$

С S_i^1 , $i = 1, 2, \dots, m$, е означена i -тата икономическа стратегия на първия играч, с S_j^2 , $j = 1, 2, \dots, n$, – j -тата икономическа стратегия на втория играч, с F_{ij}^1 – печалбата, която ще получи първият играч при прилагането на икономическите стратегии S_i^1 и S_j^2 , F_{ij}^2 – печалбата, която ще получи вторият играч при прилагането на същите икономически стратегии. Посочената платежна *икономическа матрица* има размерност $m \times n$, където m е крайният брой на възможните стратегии на играч 1, а n е крайният брой на възможните стратегии на играч 2. Вж. *теория на игрите в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА В РАЗГЪРНАТА ФОРМА (economic game in unfolded form) – *икономическа игра*, при чието описание и анализиране се показва какви *икономически ходове* (economic moves) могат да правят *икономи-*

.....

ческите играчи (economic players), с каква информация по време на играта те разполагат и какви могат да бъдат окончателните размери на плащанията в края на играта. Такова описание приема формата на **дърво на икономическата игра** (tree of the economic game). Нейна разновидност е *икономическа игра с пълна информация*, при която не могат да се правят едновременно няколко икономически хода, а на икономическите участници са известни направените избори при предходните ходове, включително и случайните. В противен случай е налице *икономическа игра с непълна информация*. Вж. *теория на игрите в икономиката* и *икономическа игра в разгърната форма*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА ВЪВ ФОРМАТА НА ФУНКЦИЯ НА РАЗБИВАНЕ (economic game in like decomposition function) (**ки**) – във:

кооперативна икономическа игра във формата на функция на разбиване.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С ДВАМА УЧАСТНИЦИ (economic game with two players) (**ки**) – във:

диференциална икономическа игра с двама участника с нулева сума;

икономическа игра с двама участници с ненулева сума;

икономическа игра с двама участници с нулева сума.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С ДВАМА УЧАСТНИЦИ С НЕНУЛЕВА СУМА (non-zero-sum economic game with two players) – *икономическа игра с двама икономически играчи* (economic players), за която е валидна зависимостта $F_{ij}^1 + F_{ij}^2 \neq 0$, където F_{ij}^1 е печалбата, която ще получи първият играч при прилагането на *икономическите стратегии* S_i^1 и S_j^2 , а F_{ij}^2 – печалбата, която ще получи вторият играч при прилагането на същите икономически стратегии. При този тип игра не е задължително единият от тях да печели, а другият – да губи. В общия случай те могат да печелят или да губят заедно. Тъй като интересите на участниците тук не са напълно противоположни, има възможност противникът да бъде заплашван или блъфиран. Може да възниква потребност от взаимно информиране и координиране на действията (когато плащанията им се различават с постоянна величина, така че играчите да печелят или губят заедно). Икономическите игри с ненулева сума могат да бъдат кооперативни или некооперативни. При **некооперативните икономически игри с ненулева сума** (non-zero-sum non-co-operative economic games) участниците вземат решения независимо един от друг било защото координацията помежду им е забранена според правилата на играта, било защото е невъзможно да се правят

съглашения. Един от възможните начини за постигане на решение в **кооперативните икономически игри с ненулева сума** (co-operative economic games) е да бъде определена **точката на равновесието на икономическата игра** (non-zero-sum economic game equilibrium point) (респ. да бъдат определени точките на нейното равновесие), които са точки на равновесие по Дж. Неш. В точката на равновесието нито един от участниците няма никакви причини да се отказва от своята стратегия на независими действия.

Като се използва понятието за *смесена икономическа стратегия*, същността на точката на равновесието може да се поясни по следния начин. Приемаме, че участник 1 избира икономическа стратегия S_i^1 , а играч 2 избира икономическа стратегия S_j^2 . Тогава печалбата на участник 1 е F_{ij}^1 , а тази на участник 2 е F_{ij}^2 . Ако вероятността участник 1 да избере i -тата *чиста икономическа стратегия* S_i^1 е $p_i^1, i = 1, 2, \dots, m$, тогава неговата *смесена икономическа стратегия* се представя от вектора

$$p^1 = (p_1^1, p_2^1, \dots, p_m^1), p^1 \geq 0.$$

От своя страна, ако вероятността участник 2 да избере j -тата *чиста икономическа стратегия* S_j^2 е $p_j^2, j = 1, 2, \dots, n$, тогава неговата *смесена икономическа стратегия* се представя от вектора

$$p^2 = (p_1^2, p_2^2, \dots, p_n^2), p^2 \geq 0.$$

Точката на равновесието е двойката от вектори p^{1*} и p^{2*} , които определят оптималните смесени икономически стратегии на всеки от икономическите участници. Те осигуряват на съответния играч максималната очаквана печалба, ако неговият противник прилага своята *оптимална икономическа стратегия*. Тоест

$$\begin{aligned} p^1 F^1 p^{2*} &\leq p^{1*} F^1 p^{2*}, \{p^1\}, \\ p^{1*} F^2 p^2 &\leq p^{1*} F^2 p^{2*}, \{p^2\}. \end{aligned}$$

Във всяка *крайна икономическа игра* с двама участници с ненулева сума съществува двойка от вектори на смесени икономически стратегии, които водят до точка на равновесието. Тя може и да не е единствена, като на различните двойки могат да съответствуват различни (очаквани) печалби. В общия случай във всяка икономическа игра с k участници и с краен брой икономически стратегии съществуват смесени стратегии, които привеждат игровата ситуация към

точка (респ. точки) на равновесие. Други начини за решаване на кооперативните икономически игри (освен чрез точките на равновесието) са **принципът на максимина** (maximin principle) (максимизиране на своите минимални печалби), **принципът на максимакса** (minimax principle) (максимизиране на своите максимални печалби), принципът на максималната сума (максимизиране на сумата на печалбите), принципът на максималната разлика (максимизиране на разликата в печалбите).

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С ДВАМА УЧАСТНИЦИ С НУЛЕВА СУМА

(zero-sum economic game with two players) – *икономическа игра* с двама **икономически играчи** (economic players), за която е валидна зависимостта $F_{ij}^1 + F_{ij}^2 = 0$, където F_{ij}^1 е печалбата, която ще получи първият играч при прилагането на *икономическите стратегии* S_i^1 и S_j^2 , а F_{ij}^2 – печалбата, която ще получи вторият играч при прилагането на същите икономически стратегии. Това означава, че **платежна матрица на икономическата игра** (payment matrice of economic game) на участник 2 е равна на платежната матрица на участник 1, умножена с (-1) , т.е. $F_{ij} = F_{ij}^1 = -F_{ij}^2$. Ако участник 1 избере икономическа стратегия S_i^1 , а участник 2 избере икономическа стратегия S_j^2 , тогава участник 1 получава F_{ij} единици печалба, а участник 2 получава $-F_{ij}$ единици печалба. Такава игра се нарича още **матрична икономическа игра** (matrix economic game). При **икономическа игра с постоянна сума** (constant-sum economic game) е валидна зависимостта $F_{ij}^1 + F_{ij}^2 = a = \text{const}$. Икономическата игра с нулева сума е частен случай на икономическата игра с постоянна сума. Всяка икономическа игра с постоянна сума може да се представи като матрична икономическа игра, тъй като добавянето на някаква постоянна икономическа величина към всеки запис в платежната матрица не се отразява върху резултата.

Основно допускане за икономическите игри с двама участници с нулева сума е предположението, че всеки играч се стреми да осигури за себе си максимално възможна печалба при всякакви действия на противника. Най-голямата **гарантирана печалба** обаче се определя от условието, при което избраната от дадения участник икономическа стратегия става известна на противника, след което той от своя страна избира оптимална икономическа стратегия. Нека участник 1 да смята, че каквато и икономическа стратегия (ред от платежната матрица) да избере, участник 2 избира икономическа стратегия

(стълб от платежната матрица), която максимизира неговата печалба и по този начин минимизира печалбата на участник 1. При такава предпоставка от платежната матрица могат да бъдат изключени всички елементи, като във всеки неин ред се остави само по един елемент, който отговаря на минималното плащане. Тогава оптималната икономическа стратегия на участник 1, която му осигурява най-голямата от възможните печалби, без да се вземат под внимание икономическите стратегии на противника, се свежда до избор на ред с най-голямата от така посочените минимални плащания. Така че участник 1 избира i -тата икономическа стратегия, която е решение на задачата $\max_i \min_j F_{ij}$. Това

е стратегия, която съответствува на максималното значение на минимумите на редовете на **платежната матрица на икономическата игра** (payment matrix of economic game) и се нарича **максиминна икономическа стратегия** (maximin economic strategy). По същия начин участник 2 се стреми да осигури за себе си най-високата печалба (следователно най-малката печалба за противника) независимо от икономическата стратегия на този противник. При такава предпоставка от платежната матрица могат да бъдат изключени всички елементи, като във всеки неин стълб се остави само по един елемент, който отговаря на максималното плащане. Неговата оптимална икономическа стратегия е стълбът с най-малко значение на максималното плащане. Така че участник 2 избира j -тата икономическа стратегия, която е решение на задачата $\min_j \max_i F_{ij}$. Това е стратегия, която съответствува на минималното значение на максимумите на редовете на платежната матрица и се нарича **минимаксна икономическа стратегия** (maximin economic strategy).

В случай че участник 1 избере и използва максиминна икономическа стратегия, тогава неговата печалба ще бъде не по-малка от максиминното значение, т.е. $F_{ij} \geq \max_i \min_j F_{ij}$. Ако участник 2 избере и използва минимаксна икономическа стратегия, тогава неговата печалба ще бъде не по-голяма от минимаксното значение, т.е. $F_{ij} \leq \max_j \min_i F_{ij}$. При

$$\max_i \min_j F_{ij} = \min_j \max_i F_{ij} = F_{ij}^*,$$

икономическите играчи получават гарантирани печалби. Това означава, че те имат **съвместими икономически стратегии** (compatible economic strategies), а платежната матрица има *седлова икономическа точка* в пресичането на i -тия ред с j -тия стълб, т.е. нейният елемент F_{ij} е едновременно минимален в своя

ред и максимален своя стълб. За участник 1 този елемент е **цена на икономическата игра** (economic game price). Седловата икономическа точка отговаря на положение на равновесие, ако и двамата участници изберат икономически стратегии, съответстващи на тази точка. Игра с двама участници с нулева сума, която има седлова икономическа точка, е **напълно-определена икономическа игра** (fully-determined economic game). Участници с рационално поведение в напълно определена икономическа игра избират икономически стратегии, които отговарят на седловата икономическа точка. Невинаги обаче икономическите игри с двама участници с нулева сума са напълно определени. В общия случай е валидна зависимостта

$$\max_i \min_j F_{ij} \leq \min_j \max_i F_{ij}.$$

Игра, в която е изпълнено строго неравенство, е **ненапълно-определена икономическа игра** (non-fully-determined economic game) и те нямат седлова точка.

Разгледаните по-горе стратегии са **чисти икономически стратегии** (pure economic strategies). За разлика от тях *смесените икономически стратегии* (наричани още *случайни икономически стратегии*) са вероятностни комбинации от чисти икономически стратегии. Смесената икономическа стратегия е редица от чисти икономически стратегии, взети в случайна последователност с определени вероятности. Смесената стратегия за участник 1 се описва чрез вектор-реда $p^1 = (p_1^1, p_2^1, \dots, p_m^1)$, където p_i^1 е вероятността той да избере i -тата икономическа стратегия ($i = 1, 2, \dots, m$). От своя страна смесената стратегия за участник 2 се описва чрез вектор-реда $p^2 = (p_1^2, p_2^2, \dots, p_n^2)$, където p_j^2 е вероятността той да избере j -тата икономическа стратегия ($j = 1, 2, \dots, n$). При това

$$\sum_{i=1}^m p_i^1 = \sum_{j=1}^n p_j^2 = 1.$$

Чистите икономически стратегии са частен случай на смесените икономически стратегии.

Основна теорема за игри с двама участници с нулева сума е **теоремата за минимакса** (minimax theorem), доказана от Дж. фон Нойман. Приложена към икономическите игри, тя показва, че *крайната икономическа игра* с двама участници с нулева сума има решение, ако се допуска използването на смесени икономически стратегии. Тъй като при смесените стратегии се използва веро-

ятностният подход, печалбата на участник 1 (която в абсолютна стойност е равна на загубата на участник 2) не е отделен елемент на платежната икономическа матрица, а е средното притеглено значение от нейните елементи, където съответните вероятности играят ролята на тегла. Затова очакваната печалба (тя е математическото очакване на печалбата) на участник 1, когато той използва вектора на вероятностите $p^1 = (p_1^1, p_2^1, \dots, p_m^1)$, а участник 2 прилага j -тата икономическа стратегия, е равна на

$$\sum_{i=1}^m p_i^1 F_{ij} = p^1 F e'_j, \quad j = 1, 2, \dots, n,$$

където e_j е единичният вектор (j -тият ред на единичната матрица). Като се стреми да достигне най-голямата от гарантираните очаквани печалби, участник 1 избира вектор на вероятностите по такъв начин, че да получи максимума от минималните значения на очакваните печалби. Въвеждаме означението $F^1(p^1) = \min_j p^1 F e'_j$. Тогава участник 1 действа по такъв начин, щото

$$\max_{p^1} F^1(p^1) = \max_{p^1} \min_j p^1 F e'_j.$$

Очакваната печалба (която е математическото очакване на печалбата) на участник 2, когато той използва вектора на вероятностите $p^2 = (p_1^2, p_2^2, \dots, p_n^2)$, а участник 1 прилага i -тата икономическа стратегия, е равна на

$$\sum_{j=1}^n F_{ij} p_j^2 = e_i F p^2, \quad i = 1, 2, \dots, m.$$

Участник 2 се стреми да достигне минимума от максималните значения на очакваните плащания, които са $\max_i e_i F p^2$. Тогава участник 2 действа по такъв начин, щото

$$\min_{p^2} F^2(p^2) = \min_{p^2} \max_i e_i F p^2.$$

Според теоремата за минимакса съществуват решения p^{1*} и p^{2*} на изразите

$$\max_{p^1} F^1(p^1) = \max_{p^1} \min_j p^1 F e'_j,$$

$$\min_{p^2} F^2(p^2) = \min_{p^2} \max_i e_i F p^2.$$

За цената на икономическата игра V полагаме

$$V = p^{1*} F_{ij} p^{2*} = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n p_i^{1*} F_{ij} p_j^{2*}.$$

Тогава за всички вектори на *икономическите вероятности* p^1 и p^2 са в сила съотношенията

$$p^1 F_{ij} p^{2*} \leq V \leq p^{1*} F_{ij} p^2,$$

$$\max_{p^1} p^1 F_{ij} p^{2*} = V = \min_{p^2} p^{1*} F_{ij} p^2.$$

Вижда се, че цената на икономическата игра V е едновременно максималното очакване за печалба на участник 1, и минималното очакване за загуба на участник 2. Така че според теоремата за минимакса съществува поне една двойка от смесени икономически стратегии p^1 и p^2 , при която минималното и максималното значение на очакваните печалби са равни, т.е.

$$V = \max_{p^1} \min_{p^2} p^1 F_{ij} p^2 = \min_{p^2} \max_{p^1} p^1 F_{ij} p^2.$$

Следователно всяка крайна икономическа игра има седлова точка в икономическото пространство на векторите на вероятностите. Цената V на икономическата игра е единствена, но отговарящите на нея вектори на вероятностите на оптималните икономически стратегии могат и да не бъдат единствени. В случай че съществуват повече от една двойка смесени икономически стратегии, тогава всички такива двойки икономически стратегии образуват затворен изпъкнал икономически многостен, тъй като влизащите в него двойки осигуряват една и съща цена на икономическата игра.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С ДВАМА УЧАСТНИЦИ С НУЛЕВА СУМА (zero-sum economic game with two players) (**ки**) – във:

диференциална икономическа игра с двама участника с нулева сума;
икономическа игра с двама участници с нулева сума.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С КВОТА (economic game with quota) (**ки**) – във:
кооперативна икономическа игра с квота.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С НЕНУЛЕВА СТРАТЕГИЯ (non-zero-strategy economic game) – същото като *икономическа игра с ненулева сума*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С НЕНУЛЕВА СУМА (non-zero-sum economic games), **неантагонистична икономическа игра**, **икономическа игра с ненулева стратегия**, – *икономическа игра*, при която общата сума от печалбите на всички *икономически играчи* (economic players) е различна от нула. При икономически игри с ненулева сума има място както за икономически конфликти, така и за съгласувани действия на играчите. Нейна разновидност е *икономическата игра с двама участника с нулева сума*. Вж. *теория на игрите в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С НЕНУЛЕВА СУМА (non-zero-sum economic game) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа игра с двама участници с ненулева сума;

икономическа игра с ненулева сума;

кооперативна икономическа игра с ненулева сума (вж. *икономическа игра с двама участници с ненулева сума*);

некооперативна икономическа игра с ненулева сума (вж. *икономическа игра с двама участници с ненулева сума*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С НЕПЪЛНА ИНФОРМАЦИЯ (economic game with incomplete information) – разновидност на *икономическата игра в разгърнатата форма*, при която (разновидност) могат да се правят едновременно няколко *икономически ходове* (economic moves) или на *икономическите играчи* (economic players) не са известни направените избори при предходните ходове, включително и случайните. Вж. *теория на игрите в икономиката и икономическа игра*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С НУЛЕВА СТРАТЕГИЯ (zero-strategy economic game) – същото като *икономическа игра с нулева сума*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С НУЛЕВА СУМА (zero-sum economic games), **икономическа игра с нулева стратегия**, – *антагонистична икономическа игра*, при която общата сума от печалбите на всички *икономически играчи* (economic players) е равна на нула. При *икономическа игра с двама участника с нулева сума* печалбата на единия икономически играч е равна на загубата на

другия, така че е налице пряк конфликт помежду им. Вж. *теория на игрите в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С НУЛЕВА СУМА (zero-sum economic games) (**ки**) – във:

диференциална икономическа игра с двама участника с нулева сума;
икономическа игра с двама участници с нулева сума;
икономическа игра с нулева сума.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С ПОСТОЯННА СУМА (constant-sum economic game) – вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С ПЪЛНА ИНФОРМАЦИЯ (economic game with full information) – разновидност на *икономическата игра в разгърната форма*, при която (разновидност) не могат да се правят едновременно няколко *икономически ходове* (economic moves), а на *икономическите играчи* (economic players) са известни направените избори при предходните ходове, включително и случайните. Вж. *теория на игрите в икономиката* и *икономическа игра*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА С ЧИСТА СТРАТЕГИЯ (economic game with pure strategy) – *икономическа игра*, в която отделният *икономически играч* (economic player) избира една и съща *икономическа стратегия* при повторение на играта, а на множеството от такива играчи се определя комбинация от икономически стратегии, която носи на всеки играч най-добрия възможен резултат. Вж. *чиста икономическа стратегия* и *теория на игрите в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА СЪС СМЕСЕНА СТРАТЕГИЯ (economic games with mixed strategy) – *икономическа игра*, в която се играе с различни *икономически стратегии*, които при повторение на играта се сменят с определена честота. Вж. *смесена икономическа стратегия* и *теория на игрите в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗВАДКА (economic sample) (**ки**) – във:
обучаваща икономическа извадка.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОИНГРЕДИЕНТА* (economic isoingredient) – също-то като *икономическа изокванта*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОИНГРЕДИЕНТА (economic isoingredient) (**ки**) –

ВЪВ:

входна икономическа изоингредиента (същото като *входна икономическа изокванта*);

възпроизводствена икономическа изоингредиента същото като *възпроизводствена икономическа изокванта*.

изходна икономическа изоингредиента (същото като *изходна икономическа изокванта*);

икономическа изоингредиента (същото като *икономическа изокванта*);

резултатна икономическа изоингредиента (същото като *резултатна икономическа изокванта*);

ресурсна икономическа изоингредиента (същото като *ресурсна икономическа изокванта*);

ресурсно-субстанциална входна икономическа изоингредиента (същото като *ресурсна икономическа изокванта*);

ресурсно-субстанциална изходна икономическа изоингредиента (същото като *резултатна икономическа изокванта*);

ресурсно-субстанциална икономическа изоингредиента (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа изокванта*);

същностна икономическа изоингредиента (същото като *същностна икономическа изокванта*);

същностно-стратификационна входна икономическа изоингредиента (същото като *феноменна икономическа изокванта*);

същностно-стратификационна изходна икономическа изоингредиента (същото като *същностна икономическа изокванта*);

същностно-стратификационна икономическа изоингредиента (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа изокванта*);

феноменна икономическа изоингредиента (същото като *феноменна икономическа изокванта*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКВАНТА (I) (economic isoquant I), **изоквантна икономическа конфигурация, икономическа изоингредиента, изоингредиентна икономическа конфигурация, (*)** – установена (ситуирана) в някаква *ингредиентна икономическа система* дадена *икономическа конфигурация* на равното (еднаквото) *икономическо количество*, т.е. на равния, на *постоянния икономически ингредиент*, на когото *противостоящият икономически ингредиент* е съвкупност (вж. *икономическа съвкупност*) от променливи икономи-

чески *ингредиенти* на същата система. Измененията на променливите икономически *ингредиенти* за взаимнопротивоположни по такъв начин, щото въздействията на техните промени върху постоянния *ингредиент* да се компенсират взаимно и последният да остане непроменен. Значението на постоянния *ингредиент* е еднаквата икономическа оценка (дефинирана според някакъв критерий) на различните комбинации от променливи *ингредиенти*, които (комбинации) са представени от различните точки на една и съща изокванта. В *икономическото пространство* на променливите икономически *ингредиенти* се конституира семейство от икономически изокванти, което съответства на множеството от допустими значения на постоянния икономически *ингредиент*.

По-важните свойства на икономически изокванти са следните.

Първо, по определение комбинациите от непостоянните икономически *ингредиенти* (икономическите точки), които са разположени върху една и съща икономическа изокванта, осигуряват получаването на един същ обем равен (постоянен) икономически *ингредиент*.

Второ, комбинациите от непостоянните икономически *ингредиенти*, които са разположени върху по-отдалечени от координатното начало икономически изокванти (върху по-високи изокванти), осигуряват получаването на по-голям обем постоянен икономически *ингредиент* с комбинациите, които са разположени върху по-близки до координатното начало икономически изокванти (върху по-ниски изокванти). Така че на нарастването на постоянния *ингредиент* отговаря отдалечаване на изоквантата от координатното начало, а на намаляването му – нейното приближаване към координатното начало.

Трето, две кои да е икономически изокванти в пространството на непостоянните икономически *ингредиенти* нито се пресичат, нито са допирателни помежду си, т.е. те нямат обща икономическа очка. В противен случай това би означавало комбинации от две различни изокванти да осигуряват еднакъв постоянен икономически *ингредиент*, което противоречи на определението за изокванта.

Четвърто, икономическите изокванти имат отрицателен наклон към координатните оси. Това означава, че при намаление на един вид непостоянен икономически *ингредиент* същият по обем постоянен икономически *ингредиент* може да се получи само ако нараства количеството на друг вид непостоянен икономически *ингредиент* (респ. на други видове непостоянни икономически *ингредиенти*). Отрицателният наклон на изоквантата в дадена нейна точка е равен на отрицателния наклон на допирателната към нея и мярка за този наклон е отрицателното значение на пределна норма на еквивалентното замес-

тване на непостоянните икономическите ингредиенти, която има ногобройни разновидности, съответстващи на разновидностите на изоквантата.

Според *икономическата ингредиентност* икономическата изокванта е общо понятие (1) или за *входна икономическа изокванта* (същото като *входна икономическа изоингредиента*) – когато входният икономически ингредиент е променливият икономически ингредиент, т.е. е противостоящият икономически ингредиент на равния (на постоянния) икономически ингредиент, (2) или за *изходна икономическа изокванта* (същото като *изходна икономическа изоингредиента*) – когато изходният икономически ингредиент е променливият икономически ингредиент, т.е. е противостоящият икономически ингредиент на равния (на постоянния) икономически ингредиент. Тоест, икономическата изокванта може да бъде или само входна икономическа изокванта или само изходна икономическа изокванта. Една част от изоквантите изразяват икономически отношения вътре в дадена *общностна икономическа единица*, а други – междубщностни икономически отношения (последното означава, че тогава изоквантите изразяват икономически отношения вътре в общностна икономическа единица, която е от по-високо равнище на обобщение в сравнение с изходните общностни икономически единици).

Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават (1) *ресурсно-субстанциална икономическа изокванта* (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа изоингредиента*) – когато тя е установена в някаква *ресурсно-субстанциална икономическа система* [в т.ч. *възпроизводствена икономическа изокванта* (същото като *възпроизводствена икономическа изоингредиента*)] – когато тя е установена в някаква *възпроизводствена икономическа система* (тук изоквантата може да се отнася и поотделно за *икономическото производство, икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление*, както и за някои техни обобщения, като например за *икономическото стопанисване, икономическото следпроизводство, икономическото предипотребление и т.н.*)] и (2) *същностно-стратификационна икономическа изокванта* (същото като *същностно-стратификационна икономическа изоингредиента*) – когато тя е установена в някаква *същностно-стратифицирана икономическа система* (тук изоквантата може да се отнася и поотделно за субстанциалната, за възпроизводствената и т.н. икономически системи).

При едновременно прилагане на *икономическата ингредиентност* и *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се конституират следните четири разновидности на икономическата изокванта:

първо, ресурсно-субстанциална входна икономическа изокванта (същото като *ресурсно-субстанциална входна икономическа изоингредиента*) – когато входната изокванта е установена в *ресурсно-субстанциална икономическа система* {в т.ч. **входна възпроизводствена икономическа изокванта*** (input reproductional economic isoquant) [същото като **входна възпроизводствена икономическа изоингредиента*** (input reproductional economic isoingredient)] – когато тя е установена в някаква възпроизводствена икономическа система} [тя още е *ресурсна изорезултатна икономическа конфигурация* (накратко – *ресурсна икономическа изокванта, ресурсна икономическа изоингредиента*)];

второ, ресурсно-субстанциална изходна икономическа изокванта (същото като *ресурсно-субстанциална изходна икономическа изоингредиента*) – когато изходната изокванта е установена в *ресурсно-субстанциална икономическа система* {в т.ч. **изходна възпроизводствена икономическа изокванта*** (output reproductional economic isoquant) [същото като **изходна възпроизводствена икономическа изоингредиента*** (output reproductional economic isoingredient)] – когато тя е установена в някаква възпроизводствена икономическа система} [тя още е *резултатна изоресурсна икономическа конфигурация* (накратко – *резултатна икономическа изокванта, резултатна икономическа изоингредиента*)];

трето, същностно-стратификационна входна икономическа изокванта (същото като *същностно-стратификационна входна икономическа изоингредиента*) – когато входната изокванта е установена в *същностно-стратифицирана икономическа система* [тя още е *феноменна изосъщностна икономическа конфигурация* (накратко – *феноменна икономическа изокванта, феноменна икономическа изоингредиента*)];

четвърто, същностно-стратификационна изходна икономическа изокванта (същото като *същностно-стратификационна изходна икономическа изоингредиента*) – когато изходната изокванта е установена в *същностно-стратифицирана икономическа система* [тя още е *същностна изофеноменна икономическа конфигурация* (накратко – *същностна икономическа изокванта, същностна икономическа изоингредиента*)].

Според субстанциалната и стратификационната си определеност икономическата изокванта може да бъде:

(1) **икономическа изопродукта*** (economic isoproduct), в т.ч. **факторна икономическа изопродукта*** (factor economic isoproduct) (известна само като **изокванта**), **приходна икономическа изопродукта*** (revenue economic isoproduct), **разходна икономическа изопродукта*** (cost economic isoproduct),

ценностна икономическа изопrodukта* (worth economic isoproduct), *полезностна икономическа изопrodukта** (utility economic isoproduct), *стойностна икономическа изопrodukта** (value economic isoproduct) и т.н.;

(2) *икономическа изофактора** (economic isofactor), в т.ч. *продуктова икономическа изофактора** (product economic isofactor) (известна като *граница на производствените възможности*), *приходна икономическа изофактора** (revenue economic isofactor), *разходна икономическа изофактора** (cost economic isofactor), *ценностна икономическа изофактора** (worth economic isofactor), *полезностна икономическа изофактора** (utility economic isofactor), *стойностна икономическа изофактора** (value economic isofactor) и т.н.;

(3) *икономическа изокоста* (economic isocost), в т.ч. *продуктова икономическа изокоста** (product economic isocost) (известна като *бюджетна линия*), *факторна икономическа изокоста** (factor economic isocost) (известна само като *изокоста*), *ценностна икономическа изокоста** (worth economic isocost), *полезностна икономическа изокоста** (utility economic isocost), *стойностна икономическа изокоста** (value economic isocost) и т.н.;

(4) *икономическа изорейта** (economic isorevenue), в т.ч. *продуктова икономическа изорейта** (product economic isorevenue), *факторна икономическа изорейта** (factor economic isorevenue), *ценностна икономическа изорейта** (worth economic isorevenue), *полезностна икономическа изорейта** (utility economic isorevenue), *стойностна икономическа изорейта** (value economic isorevenue) и т.н.;

(5) *икономическа изоценността** (economic isoworth), в т.ч. *продуктова икономическа изоценността** (product economic isoworth), *факторна икономическа изоценността** (factor economic isoworth), *разходна икономическа изоценността** (cost economic isoworth), *приходна икономическа изоценността** (revenue economic isoworth) и т.н.;

(6) *икономическа изополезността** (economic isoutility), в т.ч. *продуктова икономическа изополезността** (product economic isoutility), *факторна икономическа изополезността** (factor economic isoutility), *разходна икономическа изополезността** (cost economic isoutility), *приходна икономическа изополезността** (revenue economic isoutility) и т.н.

(7) *икономическа изостойността** (economic isovalue), в т.ч. *продуктова икономическа изостойността** (product economic isovalue), *факторна икономическа изостойността** (factor economic isovalue), *разходна икономическа изостойността** (cost economic isovalue), *приходна*

изостойността* (cost economic isovalue), **приходна икономическа изостойността*** (revenue economic isovalue) и т.н.

В зависимост от броя на видовете непостоянни (вариращи) икономически ингредиенти, които са противостоящи (противолежащи) на равния (постоянния) ингредиент, се различават няколко частни случаи на икономическата изокванта в качеството ѝ на *икономическа конфигурация*:

първо, изоквантна икономическа линия* (isoquant economic line) [същото като **изоингредиентна икономическа линия*** (isoingrediental economic line)] {в т.ч. **изоквантна икономическа права*** (isoquant economic straight line) [същото като **изоингредиентна икономическа права*** (isoingrediental economic straight line)] и **изоквантна икономическа крива** (isoquant economic curve) [същото като **изоингредиентна икономическа крива*** (isoingrediental economic curve)]} – конституира се при два икономически ингредиента, противостоящи на постоянния ингредиент;

второ, изоквантна икономическа повърхнина* (isoquant economic surface) [същото като **изоингредиентна икономическа повърхнина*** (isoingrediental economic surface)] {в т.ч. **изоквантна икономическа равнина*** (isoquant economic plane) [същото като **изоингредиентна икономическа равнина*** (isoingrediental economic plane)] и **изоквантна икономическа крива повърхнина*** (isoquant economic curved surface) [същото като **изоингредиентна икономическа крива повърхнина*** (isoingrediental economic curved surface)]} – конституира се при три икономически ингредиента, противостоящи на постоянния ингредиент;

трето, изоквантна икономическа хиперповърхнина* (isoquant economic hypersurface) [същото като **изоингредиентна икономическа хиперповърхнина*** (isoingrediental economic hypersurface)] {в т.ч. **изоквантна икономическа хиперравнина*** (isoquant economic hyperplane) [същото като **изоингредиентна икономическа хиперравнина*** (isoingrediental economic hyperplane)] и **изоквантна икономическа крива хиперповърхнина*** (isoquant economic curved hypersurface) [същото като **изоингредиентна икономическа крива хиперповърхнина*** (isoingrediental economic curved hypersurface)]} – конституира се при повече от три икономически ингредиента, противостоящи на постоянния ингредиент.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа изокванта се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска изокванта*** (consumptionary isoquant), **стопанска изокванта*** (protoeconomic isoquant), **пазарно-икономическа изокванта***

(marketly-economic isoquant) и **финансово-пазарно-икономическа изокванта*** (financially-marketly-economic isoquant). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща изокванта*** (sustenance /sustaining/ isoquant) (за изокванта при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКВАНТА (II) (economic isoquant II) [частен случай на *икономическа изокванта (I)*], **ресурсна икономическа изокванта**, – *икономическо подмножество* (респ. *икономическа област*) от *икономически точки* r в *пространството на икономическите ресурси*, при което (подмножество) значението на *производствената икономическа функция* $z = f(r)$ (обемът на *икономическия резултат*, респ. на *икономическите резултати*) z в някаква *ресурсно-субстанциална икономическа система* остава постоянно ($z = \text{const}$). С r е означен векторът на *икономическите ресурси*, съставен от елементите r_j , $j = 1, 2, \dots, M$, а z е векторът на *икономическите резултати*, съставен от елементите z_i , $i = 1, 2, \dots, N$, където M е броят на видовете *икономически ресурси* (мерността на *пространството на икономическите ресурси*), а N е броят на видовете *икономически резултати* (вж. *икономически вектор*). Движението на точка по дадена *икономическа изокванта* променя елементите на вектора на ресурсните разходи r , без да променя величината z , т.е. по отношение на обема на *икономическия резултат* комбинациите на ресурсните разходи са безразлични. Следователно дадена *изокванта* обхваща различните комбинации от *икономически ресурси*, при които се получава (създава) *еднакъв икономически резултат*. Важна нейна особеност е, че **кривината на икономическата изокванта** (isoquant economic curvature) характеризира *еластичността на заместването на икономическите ресурси*. Уравнението на отделната *икономическа изокванта* е $f_v(r) = z_v$, $v \in V$, където z_v е постоянната величина на *икономическия резултат* при v -тия вариант на неговото равнище, а V е множеството от варианти на неговите равнища. На множеството от варианти V съответствува множество от *икономически изокванти*, разположени в M -мерното пространство на *икономическите ресурси*. Разновидност на *икономическата изокванта* (на *ресурсната икономическа изокванта*) е **факторната икономическа изокванта**, която е понятие на *собствено-производствената икономическа функция* и се разполага в *пространството на производствените икономически фактори* при някаква *производствена икономическа система*.

По-важните свойства на включените в множеството $f_v(r) = z_v$, $v \in V$, *икономически изокванти* са следните.

Първо, по определение ресурсните комбинации (ресурсните точки), които са разположени върху една и съща икономическа изокванта, осигуряват получаването на един същ обем икономически резултат.

Второ, ресурсните комбинации, които са разположени върху по-отдалечени от координатното начало икономически изокванти (върху по-високи изокванти), осигуряват получаването на по-голям обем резултат в сравнение с ресурсните комбинации, които са разположени върху по-близки до координатното начало икономически изокванти (върху по-ниски изокванти). Така че на нарастването на икономическия резултат отговаря отдалечаване на изоквантата от координатното начало, а на намаляването му – нейното приближаване към координатното начало.

Трето, две кои да е икономически изокванти в пространството на икономическите ресурси нито се пресичат, нито са допирателни помежду си, т.е. те нямат обща точка. В противен случай това би означавало ресурсни комбинации от две различни изокванти да осигуряват еднакъв икономически резултат, което противоречи на определението за изокванта.

Четвърто, икономическите изокванти имат отрицателен наклон към координатните оси. Това означава, че при намаление на един вид икономически ресурс същият по обем резултат може да се получи само ако нараства количеството на друг вид икономически ресурс (респ. на други видове икономически ресурси). Отрицателният наклон на изоквантата в дадена нейна точка е равен на отрицателния наклон на допирателната към нея и мярка за този наклон е отрицателното значение на *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на икономическите ресурси*.

Пето, в рамките на икономическата област от пространството на икономическите ресурси (вж. *икономическа област от пространството на производствените икономически фактори*) икономическите изокванти са изпъкнали в посока към координатното начало. Това се обяснява с намаляването на пределната резултатна производителност на съответния ресурс, чийто обем нараства, респ. с увеличаването на пределната резултатна производителност на ресурса, чийто обем намалява (вж. *пределна резултатна производителност на икономическия ресурс*).

В зависимост от броя на видовете икономически ресурси се различават няколко частни случая на икономическата изокванта: **първо, изоквантна икономическа линия** (isoquant economic line) [или още – **ресурсно-субстанциална крива на икономическото безразличие** (resource-substantial indifference curve)], която се конституира при двуресурсната производствена икономическа

функция ($M = 2$) (неин частен случай е *факторната изоквантна икономическа линия*, в т.ч. *трудова-физическата изоквантна икономическа линия*); **второ**, **изоквантна икономическа повърхнина** (isoquant economic surface) [или още – **ресурсно-субстанциална повърхнина на икономическото безразличие** (resource-substantial indifference economic surface)], която се конституира при триресурсната производствена икономическа функция ($M = 3$) (неин частен случай е *факторната изоквантна икономическа повърхнина*); **трето**, **изоквантна икономическа хиперповърхнина** (isoquant economic hypersurface) [или още – **ресурсно-субстанциална хиперповърхнина на икономическото безразличие** (resource-substantial indifference economic hypersurface)], която се конституира при многоресурсните производствени икономически функции ($M > 3$) (неин частен случай е *факторната изоквантна икономическа хиперповърхнина*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКВАНТА (economic isoquant) (**ки**) – във:

входна икономическа изокванта;

възпроизводствена икономическа изокванта;

изходна икономическа изокванта;

икономическа изокванта (I);

икономическа изокванта (II);

кривина на входната икономическа изокванта (вж. *входна икономическа изокванта*);

кривина на изходната икономическа изокванта (вж. *изходна икономическа изокванта*);

кривина на икономическата изокванта (вж. *икономическа изокванта*);

кривина на резултатната икономическа изокванта (вж. *резултатна икономическа изокванта*);

кривина на ресурсната икономическа изокванта (вж. *ресурсна икономическа изокванта*);

кривина на същностната икономическа изокванта (вж. *същностна икономическа изокванта*);

кривина на факторната икономическа изокванта (вж. *факторна икономическа изокванта*);

кривина на феноменната икономическа изокванта (вж. *феноменна икономическа изокванта*);

резултатна икономическа изокванта;

ресурсна икономическа изокванта (същото като икономическа изокванта);

ресурсно-субстанциална входна икономическа изокванта (същото като ресурсна икономическа изокванта);

ресурсно-субстанциална изходна икономическа изокванта (същото като резултатна икономическа изокванта);

ресурсно-субстанциална икономическа изокванта;

същностна икономическа изокванта;

същностно-стратификационна входна икономическа изокванта (същото като феноменна икономическа изокванта);

същностно-стратификационна изходна икономическа изокванта (същото като същностна икономическа изокванта);

същностно-стратификационна икономическа изокванта;

факторна икономическа изокванта;

феноменна икономическа изокванта (I);

феноменна икономическа изокванта (II).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКЛИНАЛА (economic isocline) (в микр.) – геометрично място от точки в пространството на производствените икономически фактори, при които пределните норми на продуктово-еквивалентното заместване на производствените икономически фактори за еднакви за различните икономически изокванти.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКЛИНАЛА (economic isocline) (**ки**) – във:

икономическа изоклинала (в микр.);

интензионална икономическа изоклинала;

производствена икономическа изоклинала;

трудова-физическа производствена икономическа изоклинала.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКОСТА (economic isocost), **ресурсна икономическа изокоста**, **изокостна икономическа линия**, – икономическо подмножество (респ. икономическа област) $\mathbf{c}$ от икономически точки $\mathbf{r}$ в пространството на икономическите ресурси, при което (подмножество) **общата икономическа оценка** $\mathbf{c} = \mathbf{pr}$ (обикновено изразена в парични единици) на разходите (респ. на издръжките) на всяка комбинация (на всяка икономическа точка) $\mathbf{r}$ от икономически ресурси, използвана за получаването на икономически резултат $\mathbf{z}$ в някаква ресурсно-субстанциална икономическа система, е постоянна икономическа величина. Това означава, че при движение на точката $\mathbf{r}$ по изокостата $\mathbf{c}$

общите разходи (общите издръжки) $c = pr$ не се променят ($c = \text{const}$), т.е., че по отношение на c ресурсните комбинации r (но в границите на c) са безразлични. Едновременно с това в общия случай обаче се предполага, че настъпва някаква промяна в икономическия резултат z . С r е означен векторът на икономическите ресурси, съставен от елементите $r_j, j = 1, 2, \dots, M$, където M е броят на видовете икономически ресурси (мерността на пространството на икономическите ресурси) (вж. *икономически вектор*). С p е означен векторът на икономическите оценки на икономическите ресурси, съставен от елементите $p_j, j = 1, 2, \dots, M$, като pr е скалярно произведение на вектори. Уравнението на отделната икономическа изокоста е $c_w = pr, w \in W$, където c_w е постоянната величина на общите разходи (на общите издръжки) при w -тия вариант на тяхното равнище, а W е множеството от варианти на техните равнища. На множеството от варианти W съответствува множество от икономически изокости, разположени в M -мерното пространство на икономическите ресурси. В разгърнат вид уравнението на икономическата изокоста е

$$c = \sum_{j=1}^M p_j r_j$$

или, което е същото,

$$c = p_1 r_1 + p_2 r_2 + \dots + p_M r_M.$$

Икономическата изокоста се интерпретира в теорията на *производствените икономически функции*. Нейна разновидност (на ресурсната икономическа изокоста) е *факторната икономическа изокоста*, която се интерпретира в теорията на *собствено-производствената икономическа функция* и се разполага в *пространството на производствените икономически фактори* при някаква *производствена икономическа система*.

По-важните свойства на включените в множеството $c_w = pr, w \in W$, икономически изокости са следните.

Първо, по определение ресурсните комбинации (ресурсните точки), които са разположени върху една и съща икономическа изокоста, осигуряват извършването на един същ обем икономически разходи (издръжки).

Второ, ресурсните комбинации, които са разположени върху по-отдалечени от координатното начало икономически изокости (върху по-високи изокости), съответствуват на по-голям обем разходи (издръжки) в сравнение с ресурсните комбинации, които са разположени върху по-близки до координатното начало икономически изокости (върху по-ниски изокости). Така че на на-

растването на икономическите разходи отговаря отдалечаване на изокостата от координатното начало, а на намаляването им – нейното приближаване към координатното начало.

Трето, всички изокости от множеството $c_w = pr$, $w \in W$, (те са прави линии и равнини) са успоредни една към друга. Затова движението на изокостата при промяна на обема на разходите е постъпателно.

Четвърто, икономическите изокости имат отрицателен наклон към координатните оси. Това означава, че при намаление на един вид икономически ресурс същият обем разходи може да се получи само ако нараства количеството на друг вид икономически ресурс (респ. на други видове икономически ресурси). Мярка на отрицателният наклон на изокостата е отрицателното значение на **пределната норма на разходно-еквивалентното заместване на икономическите ресурси*** (marginal rate of the economic resources cost-equivalent substitution) (последната е равна на обратното съотношение между икономическите оценки на съответните ресурси, взето с отрицателен знак).

В зависимост от броя на видовете икономически ресурси се различават няколко частни случая на икономическата изокоста: **първо**, права **изокостна икономическа линия** (isocost economic line), която се конституира при двуресурсната производствена икономическа функция ($M = 2$) (неин частен случай е правата **факторната изокостна икономическа линия**, в т.ч. правата **трудова-физическата изокостна икономическа линия**); **второ**, **изокостната икономическа равнина** (isocost economic plane), която се конституира при триресурсната производствена икономическа функция ($M = 3$) (неин частен случай е **факторната изокостна икономическа повърхнина**); **трето**, **изокостна икономическа хиперравнина** (isocost economic hyperplane), която се конституира при многоресурсните производствени икономически функции ($M > 3$) (неин частен случай е **факторната изокостна икономическа хиперповърхнина**).

В рамките на **поддържащата система** (респ. на **поддържането**) освен икономическа изокоста се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска изокоста*** (consumptionary isocost), **стопанска изокоста*** (protoeconomic isocost), **пазарно-икономическа изокоста*** (marketly-economic isocost) и **финансово-пазарно-икономическа изокоста*** (financially-marketly-economic isocost). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща изокоста*** (sustenance /sustaining/ isocost) (за изокоста при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКОСТА (economic isocost) (**ки**) – във:

икономическа изокоста;

ресурсна икономическа изокоста (същото като икономическа изокоста);

факторна икономическа изокоста.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОМЕТРИЯ* (economic isometry) на A в B , **биективно изометрично икономическо изображение**, – такова *изометрично икономическо изображение* $f: A \rightarrow B$ на метричното икономическо пространство A в метричното икономическо пространство B , при което $f(A) = B$. Вж. *непрекъснатата икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОТРОПНОСТ* (economic isotropy) (*) – такова свойство на подредено икономическо множество (вж. *отношение на икономически порядък*), щото *при смяна на посоката* на редуване на (на движение през) икономическите елементи съгласно с неговата подреденост някакво тяхно свойство (което дефинира вида на икономическата изотропност) остава постоянно (респ. инвариантно). Вж. *икономическа анизотропност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ (economic usability), **стратисубстанциална икономическа използваемост**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant) или още **имплицитен икономически консеквент*** (implicit economic consequent)] на някаква зададена имплицитно-насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност) се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant) или още **експлицитен икономически антецедент*** (explicit economic antecedent)] на същата тази система (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* и *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Може да се разглежда още като *свойство* на антецедентния икономически експлицент с някаква интензивност да изисква наличието на определен консеквентен икономически имплицент при зададената имплицитно-насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна имплицитно-насочено-дефинирана стратисубстанциална *ингредиентна предавателна икономическа функция*.

Икономическата използваемост е такъв вид показател за *икономическа ефективност*, който съчетава в себе си едновременно свойствата на *икономическата производителност* и *икономическата интензивност*. **Веднаж**, тя е **интензивна производителност** на антецедентния икономически експлициент и затова е произведение на експлицитната икономическа производителност (на експлицитната антецедентна икономическа консеквентност) с консеквентната икономическа интензивност (с консеквентната експлицитна икономическа имплицитност) и, **втори път**, е **производителна интензивност** на антецедентния икономически експлициент и затова е произведение на антецедентната икономическа интензивност (на антецедентната експлицитна икономическа имплицитност) с имплицитната икономическа производителност (с имплицитната антецедентна икономическа консеквентност).

При постоянни други условия икономическата използваемост е обратнопропорционална на *икономическата ангажираност*. Важни разновидности на икономическата използваемост са *средната икономическа използваемост* и *пределната икономическа използваемост*. Сред множеството от разновидности на икономическата използваемост (които се конституират според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа използваемост*, която е предимно коментираната в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа използваемост обикновено се подразбира диспозиционната възпроизводствена икономическа използваемост. Същото се отнася и за средната икономическа използваемост (под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост*), и за пределната икономическа използваемост (под която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост*).

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) **текуща икономическа използваемост** (flowing economic usability) – тя показва какъв **текущ консеквентен икономически имплицитент*** (flowing consequential economic implicant) в имплицитно-насочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **текущ антецедентен икономически експлициент*** (flowing antecedental economic explicant), и (2) **интегрална икономическа използваемост** (integral economic usability) – тя показва какъв текущ консеквентен икономически имплицитент в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **интегрален антеце-**

дентен икономически експлициент* (integral antecedental economic explicant) (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа използваемост се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска използваемост** (consumptionary usability), *стопанска използваемост** (protoeconomic usability), *пазарно-икономическа използваемост** (marketly-economic usability) и *финансово-пазарно-икономическа използваемост** (financially-marketly-economic usability). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща използваемост** (sustenance /sustaining/ usability) (за използваемост при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ (economic usability) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост;

диспозиционна производствена икономическа използваемост;

икономическа използваемост;

интегрална диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

интегрална специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост;

пределна диспозиционна производствена икономическа използваемост;

-
- пределна икономическа използваемост;*
- пределна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- пределна стратисубстанциална икономическа използваемост (същото като пределна икономическа използваемост);*
- предметно-ползностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- средна диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост;*
- средна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- средна икономическа използваемост;*
- средна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост;*
- средна стратисубстанциална икономическа използваемост (същото като средна икономическа използваемост);*
- стратисубстанциална икономическа използваемост (същото като икономическа използваемост);*
- текуща диспозиционна производствена икономическа използваемост** (вж. диспозиционна производствена икономическа използваемост);

текуща специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*);

текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОПОЛЕЗНОСТА (economic isoutility) (**ки**) – във:
продуктова икономическа изополезността (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОПРОДУКТА (economic isoproduct) (**ки**) – във:
факторна икономическа изопродукта (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОРЕВЕНЮ-ЛИНИЯ* (economic isorevenue line) (в микр.) – същото като *икономическа изорейта (в микр.).*

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОРЕЙТА* (economic isorate) (в микр.), **икономическа изоревеню-линия (в микр.)**, – права линия, разположена в *пространството на икономическите продукти*, всяка точка на която показва комбинация от обеми на два вида *икономически продукти*, от реализацията на които *икономическата единица* получава постоянен *продуктов общ приход (в микр.)*. Има отрицателен наклон към координатните оси, равен на отрицателното значение на съотношението между *цените* на двата вида продукти. Същото като линия на постоянния *продуктов общ приход* на икономическата единица.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОРЕЙТА (economic isorate) (**ки**) – във:
икономическа изорейта (в микр.);
фирмена икономическа изорейта (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОСТОЙНОСТА (economic isovalue) (**ки**) – във:
продуктова икономическа изостойността (в микр.);
разривна вариационна икономическа задача.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОТОПИЯ* (economic isotopy) – *изотопия* (isotopy) в *икономическа среда* (economic medium); *икономическа хомотопия* $f_t : X \rightarrow Y$ на *топологичното икономическо пространство* X по отношение на тополо-

гичното икономическо пространство Y , в която при всяко t икономическото изображение f_t е икономически хомеоморфизъм на X на някакво икономическо подмножество на Y (навсякъде $t \in [0,1] = I$); такова послойно непрекъснато икономическо изображение

$$f : X \times I \rightarrow Y \times I,$$

щото f хомеоморфно премества икономическия слой $X \times t$ в подмножеството на икономическия слой $X \times t$ [вж. **икономически слой** (във: *икономическо слоене*) и **топологичен икономически слой** (във: *разслоено икономическо пространство*)]. Икономическото изображение $F_t : Y \rightarrow Y$, при което $F_t(Y) = Y$ за всяко t , се нарича **изотопия на икономическото пространство*** (space of the economic isotopy). Такава икономическа изотопия $F_t : Y \rightarrow Y$ на икономическото пространство, при която $F_t|_X = f_t$, се нарича **обгръщаща /обхващаща/ икономическа изотопия*** (including economic isotopy). Две **икономически вложения*** (economic embedding) $f_0, f_1 : X \rightarrow Y$ на пространството X в пространството Y се наричат **изотопни икономически вложения*** (isotopic economic embeddings), ако съществуват **обгръщаща /обхващаща/ икономическа изотопия** $F_t : Y \rightarrow Y$, за която

$$F_0 = \text{id}, F_1(f_0(X)) = f_1(X).$$

Пространствата X и Y са **изотопично-еквивалентни икономически пространства*** (isotopically-equivalent economic spaces), ако съществуват такива икономически вложения

$$f : X \rightarrow Y \text{ и } g : Y \rightarrow X,$$

щото икономическите композиции

$$g \circ f : X \rightarrow X \text{ и } f \circ g : Y \rightarrow Y$$

са изотопни на **тъждественото икономическо изображение** (вж. *композиция от икономически изображения*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОФАКТОРА (economic isofactor) (**ки**) – във:

- ползностна икономическа изофактора (в микр.);*
- стойностна икономическа изофактора (в микр.);*
- ценностна икономическа изофактора (в микр.).*

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОЦЕННОСТА (economic isoworth) (**ки**) – във:

продуктова икономическа изоценност (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗРАЗИМОСТ (economic expressibleness) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа изразимост.

ИКОНОМИЧЕСКА ИМЕРСИЯ* (economic immersion) – същото като *икономическо потопяване*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПЪКНАЛОСТ (economic protuberance) (**ки**) – във:

аксиома за строгата икономическа изпъкналост.

ИКОНОМИЧЕСКА ИКОСУПЕРНОМИКА (economic ecosupernomy) (**ки**) – във:

икономическа гранична икосуперномика (вж. икономика).

ИКОНОМИЧЕСКА ИКОТЕХНОМИКА (economic ecotechnomy) (**ки**) – във:

икономическа гранична икотехномика (вж. икономика).

ИКОНОМИЧЕСКА ИМПАКТНОСТ (economic impactness) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа импактност;

възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност

зададена ингредиентна икономическа импактност;

инверсна ингредиентна икономическа импактност;

ингредиентна икономическа импактност;

конкретна ингредиентна икономическа импактност;

начална ингредиентна икономическа импактност;

ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа импактност;

стратификационна ингредиентна икономическа импактност;

субстанциална ингредиентна икономическа импактност;

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност;

същностно-стратификационна ингредиентна икономическа импактност.

ИКОНОМИЧЕСКА ИМПЛИКАЦИЯ* (economic implication) – такава *икономическа съждителна функция* *s*, при която, ако икономическото съждение *a* (наричано икономическа предпоставка) е истинно, то икономическото съждение *b* (наричано икономическо следствие) също е истинно, т.е. “ако *a*, то *b*”.

Икономическата импликация се означава с израза $a \rightarrow b$, т.е. $c \equiv a \rightarrow b$. Икономическата съждителна функция c е ново, по-сложно **икономическо съждение** (economic sentence /proposition/), образувано от импликацията между съжденията a и b . На икономическата импликация съответствува *включването на икономическа система*. Вж. *импликация* и *импликативна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИМПЛИКАЦИЯ (economic implication) (**ки**) – във:

икономическа импликация;
каузална икономическа импликация;
материална икономическа импликация;
отрицание на икономическата импликация (същото като икономическа антиимпликация);
строга икономическа импликация.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНВАРИАНТНОСТ* (economic invariationality) – същото като *инвариантност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНВАРИАНТНОСТ (economic invariationality /invariance/) (**ки**) – във:

икономическа инвариантност (същото като инвариантност на икономическата система);
параметрична икономическа инвариантност (вж. и система на икономическо управление с променлива структура);
последваща икономическа инвариантност (вж. инвариантност на икономическата система);
превантивна икономическа инвариантност (вж. инвариантност на икономическата система);
силна икономическа инвариантност (същото като силна инвариантност в икономическата система);
слаба икономическа инвариантност (същото като слаба инвариантност в икономическата система);
условие на икономическа инвариантност.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНВОЛЮЦИЯ* (economic involution) – същото като *инволюция на икономическото съответствие*. Вж. и *икономическо съответствие*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНВОЛЮЦИЯ (economic involution) (**ки**) – във:

икономическа инволюция (същото като *инволюция на икономическото съответствие*);

икономическото съответствие;

категория с икономическа инволюция (вж. *икономическо съответствие*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic ingredientality) (на *икономическата система*), **принцип на икономическата ингредиентност**, (*) – свойство (респ. способност) на *ингредиентната икономическа система* да притежава съвместно вход (*входен икономически ингредиент*) и изход (*изходен икономически ингредиент*), в т.ч. и в обобщения им вид като входна и изходна икономическа система, и да ги преобразува един в друг (да трансформира помежду им *икономическите ингредиенти* от двата типа – входния и изходния, т.е. *икономическото богатство* от една в друга форма) с помощта на *ингредиентен икономически оператор* (на *икономически ингредиентор*); същото като *ингредиентност на икономическата система*. Критерият на икономическата ингредиентност е фундаментален за *функционалните икономически системи*, тъй като прилагането му (като една от реализациите на *системния подход в икономиката*) дава възможност те да бъдат структурирани (значи и композирани и декомпозирани) според посоката и характера на техните вътрешни и външни *икономически въздействия* и върху тази основа да се направи ингредиентна класификация на икономическите системи (вж. *ингредиентен икономически подход*). Основни форми на проявление на икономическата ингредиентност са *ингредиентната икономическа атрибутивност* и *ингредиентната икономическа класифицируемост*.

Ингредиентната икономическа атрибутивност означава притежаването от страна на икономическите системи на определени ***ингредиентни свойства***, чрез които се реализира икономическата ингредиентност. Към тях спадат най-вече *интгредиентната икономическа импактност*, *ингредиентната икономическа трансформационност* и *ингредиентната икономическа реагируемост*. Ингредиентната икономическа импактност е наличието на *външни връзки на икономическата система* (същото като *външни икономически въздействия*, в т.ч. входни и изходни икономически въздействия), в условията на които функционира ингредиентната икономическа система; това означава, че тя се характеризира с наличието и въздействието на входни и изходни икономически ингредиенти. Ингредиентната икономическа трансформационност е свойството на ингредиентната икономическа система да трансформира (да преобра-

зува) входните икономически ингредиенти в изходни и обратното. Специфично за това свойство е наличието на *икономическо преобразование*, *икономическо изображение*, *икономически оператор* и *икономическо съответствие*. Ингредиентната икономическа реагируемост е свойството на ингредиентната икономическа система да реагира по определен начин на външните икономически въздействия (на икономическите ингредиенти); тя е още и съвкупност от *икономически величини* (респ. от икономически показатели), чрез които се измерва реагирането на икономическата система. Значими сред тях са *икономическата чувствителност* и *икономическата еластичност*, най-вече в условията на *линейни икономически преобразования*.

Икономическата чувствителност (в т.ч. *средната икономическа чувствителност* и *пределната икономическа чувствителност*) е **абсолютна икономическа величина**, която показва какъв размер икономически ингредиент от единия тип отговоря (съответствува) на единица икономически ингредиент от другия тип, респ. какво е изменението на икономическия ингредиент от единия тип, което отговаря на единица изменение на икономическия ингредиент от другия тип. В зависимост от посоката на системното въздействие между двата типа икономически ингредиенти се различават *креативна икономическа чувствителност* (същото като *икономическа креативност*) и *абсорбционна икономическа чувствителност* (същото като *икономическа абсорбционност*). Креативната икономическа чувствителност (в т.ч. *средната креативна икономическа чувствителност* и *пределната креативна икономическа чувствителност*) [т.е. икономическата креативност (в т.ч. *средната икономическа креативност* и *пределната икономическа креативност*)] показва какъв размер изходен икономически ингредиент отговоря (съответствува) на единица входен икономически ингредиент. Обратното на това, абсорбционната икономическа чувствителност (в т.ч. *средната абсорбционна икономическа чувствителност* и *пределната абсорбционна икономическа чувствителност*) [т.е. икономическата абсорбционност (в т.ч. *средната икономическа абсорбционност* и *пределната икономическа абсорбционност*)] показва какъв размер входен икономически ингредиент отговоря (съответствува) на единица изходен икономически ингредиент.

От своя страна, икономическата еластичност [в т.ч. **точковата икономическа еластичност** (interval economic elasticity) и **интервалната икономическа еластичност** (point economic elasticity)] е **относителна икономическа величина**, която показва с колко процента се променя икономическият ингредиент от единия тип при един процент промяна на икономическия ингредиент от

другия тип. В зависимост на посоката на системното въздействие между двата типа икономически ингредиенти се различават *креативна икономическа еластичност* и *абсорбционна икономическа еластичност*. Креативната икономическа еластичност показва с колко процента се променя изходният икономически ингредиент при един процент промяна на входния икономически ингредиент (тя е съотношението между пределната и средната икономическа креативност). Абсорбционната икономическа еластичност показва с колко процента се променя входният икономически ингредиент при един процент промяна на изходния икономически ингредиент (тя е съотношението между пределната и средната икономическа абсорбционност).

Другата форма на проявление на икономическата ингредиентност е ингредиентната икономическа класифицируемост. Тя е възможността и способността на ингредиентните икономически системи да се класифицират в групи и видове в зависимост от различни критерии, основани върху принципа на икономическата ингредиентност. Сред по-значимите критерии от този тип се открояват *ингредиентната икономическа обратимост*, *ингредиентната икономическа абстрахируемост*, *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*, *ингредиентната съдържателна икономическа стратификационност*, *ингредиентната съцинностна икономическа стратификационност*, *ингредиентната икономическа изразимост*, *ингредиентната икономическа възпроизводственост*, *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, *ингредиентната икономическа акумулативност*, *ингредиентната икономическа дефинируемост* и други.

Според критерия на ингредиентната икономическа обратимост ингредиентните икономически системи се класифицират в зависимост от посоката на въздействие между двата типа икономически ингредиенти на някаква *зададена ингредиентна икономическа система*. Когато икономическото въздействие се конституира и се проследява в посока от входния към изходния ингредиент на зададената ингредиентна икономическа система, е налице *начална ингредиентна икономическа система*, а когато икономическото въздействие се конституира и се проследява в посока от изходния към входния ингредиент на зададената ингредиентна икономическа система, е налице *инверсна ингредиентна икономическа система*. Според критерия на ингредиентната икономическа абстрахируемост ингредиентните икономически системи се класифицират на *абстрактна ингредиентна икономическа система* (*обща ингредиентна икономическа система*) и *конкретни икономически системи*. От своя страна сред

разновидностите, на които се класифицират конкретните икономически системи, се открояват най-вече *субстанциалните икономически системи* и *стратифицираните икономически системи*. Те могат да се разглеждат като разновидности на абстрактната ингредиентна икономическа система. В рамките на субстанциалните икономически системи се конституират *ресурсно-субстанциалните икономически системи*, а в рамките на последните – *възпроизводствените икономически системи*. В рамките на стратифицираните икономически системи се открояват *същностно-стратифицираните икономически системи*, **съдържателно-стратифицираните икономически системи*** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economic systems), **качествено-стратифицираните икономически системи*** (qualitatively-stratified economic systems), *общностно-стратифицираните икономически системи*, *акумулативно-стратифицираните икономически системи* и други. Когато ингредиентната икономическа система е съвместно възпроизводствена и същностно-стратифицирана, тя се определя като *същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*.

При съвместното прилагане на двата класификационни критерия – ингредиентната икономическа обратимост и ингредиентната икономическа абстрахируемост, се конституират различни групи от разновидности на ингредиентната икономическа система. Например: зададената ингредиентна икономическа система може да бъде *зададена абстрактна ингредиентна икономическа система*, **зададена субстанциална икономическа система*** (given substantial /substantive/ economic system) [в т.ч. и *зададена ресурсно-субстанциална икономическа система** (given resource-substantial economic system) и *зададена възпроизводствена икономическа систем*)], **зададена стратифицирана икономическа система*** (given stratified economic system) (в т.ч. и *зададена същностно-стратифицирана икономическа система*) и т.н.; началната ингредиентна икономическа система може да бъде *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*, **начална субстанциална икономическа система*** (initial substantial /substantive/ economic system) [в т.ч. и *начална ресурсно-субстанциална икономическа система** (initial resource-substantial economic system) и *начална възпроизводствена икономическа система*], **начална стратифицирана икономическа система*** (initial stratified economic system) (в т.ч. и *начална същностно-стратифицирана икономическа система*) и т.н.; инверсната ингредиентна икономическа система може да бъде *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*, **инверсна субстанциална икономическа система*** (inverse substantial /substantive/ economic system) [в т.ч. и *инверс-*

на *ресурсно-субстанциална икономическа система** (inverse resource-substantial economic system) и *инверсна възпроизводствена икономическа система*], *инверсна стратифицирана икономическа система** (inverse stratified economic system) (в т.ч. и *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*) и т.н.

При съвместното прилагане на ингредиентната икономическа атрибутивност и ингредиентната икономическа абстрахируемост се конституират различни групи от разновидности на ингредиентните икономически атрибути. Например:

– ингредиентната икономическа импактност може да бъде *абстрактна ингредиентна икономическа импактност*, *конкретна ингредиентна икономическа импактност*, *субстанциална ингредиентна икономическа импактност* (в т.ч. *ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа импактност* и *възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност*), *стратификационна ингредиентна икономическа импактност* (в т.ч. и *същностно-стратификационна ингредиентна икономическа импактност*), *същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа импактност* и други;

– икономическите ingrediente могат да бъдат *абстрактни икономически ingrediente** (abstract economic ingredients), *конкретни икономически ingrediente** (concrete economic ingredients), *субстанциални икономически ingrediente** (substantial economic ingredients) (в т.ч. *ресурсно-субстанциални икономически ingrediente** (resource-substantial economic ingredients) и *възпроизводствени икономически ingrediente**), *стратификационни икономически ingrediente** (stratificational economic ingredients) (в т.ч. и *същностно-стратификационни икономически ingrediente**), *същностно-стратификационни възпроизводствени икономически ingrediente** (essentially-stratificational reproductional economic ingredients) и други;

– ингредиентната икономическа трансформационност може да бъде *абстрактна ингредиентна икономическа трансформационност*, *конкретна ингредиентна икономическа трансформационност*, *субстанциална ингредиентна икономическа трансформационност* (в т.ч. *ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа трансформационност* и *възпроизводствена ингредиентна икономическа трансформационност*), *стратификационна икономическа трансформационност* (в т.ч. и *същностно-стратификационна ингредиентна икономическа трансформационност*), *същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа трансформационност* и други;

– ингредиентната икономическа реагируемост може да бъде *абстрактна ингредиентна икономическа реагируемост, конкретна ингредиентна икономическа реагируемост, субстанциална ингредиентна икономическа реагируемост* (в т.ч. *ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа реагируемост* и *възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост*), *стратификационна ингредиентна икономическа реагируемост* (в т.ч. и *същностно-стратификационна ингредиентна икономическа реагируемост*), *същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост* и други;

– икономическата чувствителност може да бъде *абстрактна икономическа чувствителност, конкретна икономическа чувствителност, субстанциална икономическа чувствителност* (в т.ч. *ресурсно-субстанциална икономическа чувствителност* и *възпроизводствена икономическа чувствителност*), *стратификационна икономическа чувствителност* (в т.ч. и *същностно-стратификационна икономическа чувствителност*), *същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност* и други;

– икономическата креативност може да бъде *абстрактна икономическа креативност, конкретна икономическа креативност, субстанциална икономическа креативност* [в т.ч. *ресурсно-субстанциална икономическа креативност* и *възпроизводствена икономическа креативност* (същото като *икономическа производителност*)], *стратификационна икономическа креативност* [в т.ч. и *същностно-стратификационна икономическа креативност* (същото като *икономическа интензивност*)], *същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност* (същото като *икономическа ефективност*) и други;

– икономическата абсорбционност може да бъде *абстрактна ингредиентна икономическа абсорбционност, конкретна ингредиентна икономическа абсорбционност, субстанциална икономическа абсорбционност* (т.ч. *ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност* и *възпроизводствена икономическа абсорбционност* (същото като *икономическа разходност*), *стратификационна икономическа абсорбционност* [в т.ч. и *същностно-стратификационна икономическа абсорбционност* (същото като *икономическа заетост*)], *същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност* [същото като *икономическа натовареност*]) и други;

– икономическата еластичност може да бъде *абстрактна икономическа еластичност, конкретна икономическа еластичност, субстанциална иконо-*

мическа еластичност (в т.ч. ресурсно-субстанциална икономическа еластичност и възпроизводствена икономическа еластичност), стратификационна икономическа еластичност (в т.ч. и същностно-стратификационна икономическа еластичност), същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа еластичност и други.

При съвместното прилагане на ингредиентната икономическа атрибутивност и ингредиентната икономическа обратимост също се конституират различни групи от разновидности на ингредиентните икономически атрибути. Например: икономическата креативност може да бъде *зададена икономическа креативност*, *начална икономическа креативност* и *инверсна икономическа креативност*; икономическата абсорбционност може да бъде *зададена икономическа абсорбционност*, *начална икономическа абсорбционност* и *инверсна икономическа абсорбционност*; икономическата еластичност може да бъде *зададена икономическа еластичност*, *начална икономическа еластичност* и *инверсна икономическа еластичност*. Още по-сложни групи от разновидности на ингредиентните икономически атрибути се конституират при съвместното прилагане на ингредиентната икономическа атрибутивност, ингредиентната икономическа абстрахируемост и ингредиентната икономическа обратимост.

Според критерия на ингредиентната същностна икономическа стратификационност ингредиентните икономически системи се класифицират в зависимост от ролята, която изпълняват във взаимоотношението между *икономическата същност* и *икономическото явление*: тогава те се делят на *същностни икономически системи* – когато изпълняват ролята на икономическа същност по отношение на някакви други икономически системи, които са феноменни, и *феноменни икономически системи* – когато изпълняват ролята на икономическо явление по отношение на някакви други икономически системи, които са същностни. Според критерия на ингредиентната съдържателна икономическа стратификационност ингредиентните икономически системи се класифицират в зависимост от ролята, която изпълняват във взаимоотношението между *икономическото съдържание* и *икономическата форма*: тогава те се делят на *съдържателни икономически системи* – когато изпълняват ролята на икономическо съдържание по отношение на някакви други икономически системи, които са формални, и *формални икономически системи* – когато изпълняват ролята на икономическа форма по отношение на някакви други икономически системи, които са съдържателни. Критерият на ингредиентната същинностна икономическа стратификационност е обобщаващ – той е общо понятие за ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ингредиентната

съдържателна икономическа стратификационност, които са негови разновидности. Според този критерий ингредиентните икономически системи се класифицират в зависимост от ролята, която изпълняват във взаимоотношението между *икономическата същина* и *икономическото проявление*: тогава те се делят на *същинностни икономически системи* – когато изпълняват ролята на икономическа същина по отношение на някакви други икономически системи, които са проявяващи, и *проявяващи икономически системи* – когато изпълняват ролята на икономическо проявление по отношение на някакви други икономически системи, които са същинностни. Същинностните икономически системи са общо понятие за същностните и съдържателните икономически системи, а проявяващите икономически системи са общо понятие за феноменните и формалните икономически системи.

Според критерия на ингредиентната икономическа изразимост ингредиентните икономически системи се класифицират в зависимост от начина по който са изразени или представени (в т.ч. и измерени) техните ингредиенти. Такива са например: *ценностните икономически системи*, *специфичните икономически системи*, *трудовете икономически системи*, *продуктово-паричните икономически системи*, *символно-паричните икономически системи* (ликвидните икономически системи), *паричните икономически системи*, *номиналните икономически системи*, *натуралните икономически системи*, *предметните икономически системи*, *реалните икономически системи*, *осезаемите икономически системи*, *неосезаемите икономически системи* и други. Според критерия на ингредиентната икономическа възпроизводственост ингредиентните икономически системи се класифицират в зависимост от това коя фаза на икономическото възпроизводство представляват. Това са *производствената икономическа система*, *разменната икономическа система*, *разпределителната икономическа система* и *потребителната икономическа система*.

Според критерия на ингредиентната икономическа равнищност (равнище на обобщеност) се разграничават *микроикономическа система*, *мезоикономическа система* и *макроикономическа система*. Според критерия на ингредиентната общностна икономическа обхватност се разграничават **индивидуална икономическа система** (individual economic system) (тя е системно отражение на обектната *индивидуална икономика*), **фирмена икономическа система** (firm economic system) (тя е системно отражение на обектната *фирмена икономика*) и **обществена икономическа система** (social economic system) (тя е системно отражение на обектната *обществена икономика*) и други (вж. *общностно-стратифицирана икономика*). Според критерия на ингредиентната

икономическа акумулативност се разграничават **текуща икономическа система** (flowing economic system) (тя е системно отражение на обектната **текуща икономика**) и **интегрална икономическа система** (integral economic system) (тя е системно отражение на обектната **интегрална икономика**) (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*).

Всички горепосочени твърдения и класификации, отнасящи се до икономическата **ингредиентност**, са приложими по аналогия и към *икотехномиката*, *икореномиката*, *икоуниреномиката*, *икокореномиката* и техните производни.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа **ингредиентност** се конституират още и съответстващите ѝ понятия за **консуматорска ингредиентност*** (consumptionary ingredientality), **стопанска ингредиентност*** (protoeconomic ingredientality), **пазарно-икономическа ингредиентност*** (marketly-economic ingredientality) и **финансово-пазарно-икономическа ингредиентност*** (financially-marketly-economic ingredientality). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща ингредиентност*** (sustenance /sustaining/ ingredientality) (за **ингредиентност** при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic ingredientality) (на *икономическия предмет*) (*) – първичен **ингредиентен икономически критерий**, който изразява свойството (респ. способността) на *икономическия предмет* (в т.ч. и **икономическия обект**, **икономическата система** и **икономическия ингредиент**) да притежава съвместно вход (*входен икономически ингредиент*) и изход (*изходен икономически ингредиент*), в т.ч. и в обобщения им вид като входен и изходен икономически предмет, и да ги преобразува един в друг (да трансформира помежду им *икономическите ingrediente* от двата типа – входния и изходния, т.е. *икономическото богатство* от една в друга форма) с помощта на *икономически оператор* (на *икономически ингредиентор*); същото като **ингредиентност на икономическия предмет*** (ingredientality of the economic thing). Представлява частен случай на критерия на *форномическата ингредиентност*.

Първичното прилагане на *икономическата ингредиентност* към понятието за икономически компонент поражда следните негови разновидности [т.е. разновидности според **първичната икономическа ингредиентност*** (primary economic ingredientality)]:

(1) *икономически компонент* (economic component) [същото като *предметен икономически компонент** (thing economic component) и като *компонент на икономическия предмет* (component of the economic thing)] – общо понятие за разновидностите на икономическия компонент от гледна точка на *икономическата ингредиентност*; първична градивна съставка на *икономическия предмет* [негов частен случай е *системният икономически компонент* (system economic component), което е същото като *компонент на икономическата система* (component of the economic system)]; според **органическото прилагане** [т.е. според *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality)] на него отговаря понятието за *компонентна икономика** (component economy); ако не е посочено друго, под икономически компонент обикновено се подразбира компонентът на икономическата система;

(2) *икономически ингредиент** (economic ingredient) [същото като *предметен икономически ингредиент** (thing economic ingredient) и като *ингредиент на икономическия предмет** (ingredient of the economic thing)] – общо понятие за (а) *икономически вход** (economic input) и (б) *икономически изход** (economic output) [негов частен случай е *системният икономически ингредиент** (system economic ingredient), което е същото като *ингредиент на икономическата система** (ingredient of the economic system)]; на него отговаря понятието за *ингредиентна икономика** (ingredient economy); ако не е посочено друго, под икономически ингредиент обикновено се подразбира ингредиентът на икономическата система;

(3) *икономически вход** (economic input) [същото като *предметен икономически вход** (thing economic input) и като *вход на икономическия предмет** (input of the economic thing)] – *икономическо въздействие*, което *икономическият предмет* получава от околната среда [негов частен случай е *системният икономически вход** (system economic input), което е същото като *вход на икономическата система* (input of the economic system)]; на него отговаря понятието за *входна икономика** (input economy); ако не е посочено друго, под икономически вход обикновено се подразбира входът на икономическата система;

(4) *икономически изход** (economic output) [същото като *предметен икономически изход** (thing economic output) и като *изход на икономическия предмет** (output of the economic thing)] – *икономическо въздействие*, което *икономическият предмет* оказва върху околната среда [негов частен случай е *системният икономически изход** (system economic output), което е същото

като *изход на икономическата система* (output of the economic system)]; на него отговаря понятието за *изходна икономика** (output economy); ако не е посочено друго, под икономически изход обикновено се подразбира изходът на икономическата система;

(5) *икономически оператор** (economic operator) [същото като *предметен икономически оператор** (thing economic operator) и като *оператор на икономическия предмет** (operator of the economic thing)] – правило, по силата на което входът на икономическия предмет се преобразува (трансформира) в изход на икономическия предмет [негов частен случай е *системният икономически оператор** (system economic operator), което е същото като *оператор на икономическата система* (operator of the economic system)]; на него отговаря понятието за *операторна икономика** (operator economy); ако не е посочено друго, под икономически оператор обикновено се подразбира операторът на икономическата система.

Икономическият оператор може да бъде икономически ингредиент на друг икономически предмет (в т.ч. и на друга икономическа система), когато другият предмет (в т.ч. и другата система) е от по-висок ранг от този на дадения предмет (в т.ч. и на дадената система) (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*). Само в този смисъл икономическата ингредиентност поражда всички икономически компоненти, в т.ч. и икономическия оператор.

Всички твърдения и класификации, отнасящи се до разгледания в тази статия ингредиентен икономически критерий, са приложими по аналогия и към *икотехномиката*, *икореномиката*, *икоуниреномиката*, *икокореномиката* и техните производни.

Вж. *икономическа ингредиентност (на икономическата система)*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНГРЕДИЕНТНОСТ (economic ingredientality) (**ки**) –
ВЪВ:

възпроизводствена икономическа ингредиентност;

идейна икономическа ингредиентност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

икономическа ингредиентност (на икономическата система);

икономическа ингредиентност (на икономическия предмет);

конструктивна икономическа ингредиентност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

концептуална икономическа ингредиентност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

оперативна икономическа ингредиентност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

принцип на икономическата ингредиентност (същото като *икономическа ингредиентност*);

разширена икономическа ингредиентност;

рационална икономическа ингредиентност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

фундаментална икономическа ингредиентност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

функционална икономическа ингредиентност;

ценностна възпроизводствена икономическа ингредиентност;

ценностна икономическа ингредиентност.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНДИФИКАСНОСТ* (economic indiffectuality /indifficasy/) – същото като *икономическа квазиефективност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНДУКЦИЯ (economic induction) – форма на *икономическо мислене*, при което се достига до някакво общо правило (общо положение, обща характеристика), присъщо на всички единични *икономически предмети* (в т.ч. и *икономически явления, икономически процеси, икономически обекти, икономическа системи*) от даден клас (вж. *икономически клас*). В частност, може да се проявява като *индуктивно икономическо умозаключение*, *индуктивен метод на икономическо изследване*, *индуктивна форма на изложение* и т.н. Като метод на икономическо изследване икономическата индукция се свежда до следното. За да се получи общо знание за някакъв клас икономически предмети, се изследват отделните предмети от този клас, намират се в тях общите съществени *икономически признаци*, които се използват като основа за постигане на *икономическо знание* за общото, присъщо за дадения клас от икономически предмети. Индуктивният икономически метод се заключава още и в преминаването от знания за по-малко общи икономически положения към повече общи икономически положения. Вж. *индуктивен икономически подход*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНДУКЦИЯ (economic induction) (**ки**) – във:

икономическа индукция (вж. и *индуктивен икономически подход*);

научна икономическа индукция;

непълна икономическа индукция;

пълна икономическа индукция.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНЕКЦИЯ* (economic injection) – същото като *инективно икономическо изображение*. Вж. и *икономическо изображение*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНЕФИКАСНОСТ* (economic ineffectuality /ineffectuality/), **посредническа икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *инефикасно икономическо благо* (*икономическо благо*, което е резултат на дейността в *икономическото посредничество*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на инефикасното икономическо благо. Инефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата инефикасност **инефикасна икономическа дейност*** (ineffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се **средна икономическа инефикасност*** (average economic ineffectuality) [същото като **средна посредническа икономическа артипрефикасност*** (average intermediary economic artipreffectuality)] и **пределна икономическа инефикасност*** (marginal economic ineffectuality) [същото като **пределна посредническа икономическа артипрефикасност*** (marginal intermediary economic artipreffectuality)]. Икономическата инефикасност е общо понятие за *пазарна икономическа ефикасност*, *финансово-пазарна ефикасност* и *дистрибутивна икономическа ефикасност*.

Инефикасното икономическо благо може да бъде само **нематериално инефикасно икономическо благо*** (immaterial ineffectual economic good). Съответно на това се конституират понятието за **нематериална икономическа инефикасност*** (immaterial economic ineffectuality) [същото като **нематериална посредническа икономическа артипрефикасност*** (immaterial intermediary economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна нематериална икономическа инефикасност*** (average immaterial economic ineffectuality) [същото

като *средна нематериална посредническа икономическа артипрефикасност** (average immaterial intermediary economic artipreffectuality)] и *пределна нематериална икономическа инефикасност** (marginal immaterial economic ineffectuality) [същото като *пределна нематериална посредническа икономическа артипрефикасност** (marginal immaterial intermediary economic artipreffectuality)].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на определящата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, инефикасното икономическо благо има една разновидност. Това е *инесефикасното икономическо благо** (ineseffectual economic good) [същото като *вторично посредническо икономическо благо** (secondary intermediary economic good)] [тъй като то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и на него отговаря понятието за *икономическа инесефикасност** (economic ineseffectuality), същото като *вторична посредническа икономическа артипрефикасност** (secondary intermediary economic artipreffectuality), *вторична икономическа инефикасност** (secondary economic ineffectuality)]. Така че икономическата инефикасност има една предметна разновидност и това е и икономическата инесефикасност (вторичната посредническа икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа инефикасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на инефикасното икономическо благо са (1) *инеефективното икономическо благо** (ineffective economic good) [същото като *пряко посредническо икономическо благо** (direct intermediary economic good), *инедификасно икономическо благо** (inediffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за *икономическа инеефективност** (economic ineffectivity), същото като *икономическа инедификасност** (economic inediffectuality), *пряка посредническа икономическа артипрефикасност** (direct intermediary economic artipreffectuality), *посредническа икономическа ефективност** (intermediary economic effectivity)] и (2) *квазиинеефективното икономическо благо** (quasi-ineffective economic good) [същото като *непряко посредническо икономическо благо** (indirect intermediary economic good), *инеиндификасно икономическо благо** (ineindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря по-

нятието за **икономическа квазиинективност*** (economic quasi-ineffectivity), същото като **икономическа инеиндификасност*** (economic ineindiffectuality), **непряка посредническа икономическа артипрефикасност*** (indirect intermediary economic artipreffectuality), **посредническа икономическа квазиефективност*** (intermediary economic quasi-effectivity)]. Следователно предметни разновидности на икономическата инефикасност са икономическата инективност (икономическата инедификасност, пряката посредническа икономическа артипрефикасност, посредническата икономическа ефективност) и икономическата квазиинективност, икономическата инеиндификасност, непряката посредническа икономическа артипрефикасност, посредническата икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата инефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **инефикасна икономическа абсорбционност*** (ineffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **инефикасна икономическа ангажираност*** (ineffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **инефикасна икономическа възвръщаемост*** (ineffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **инефикасна икономическа въплътеност*** (ineffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **инефикасна икономическа използваемост*** (ineffectual economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **инефикасна икономическа интензивност*** (ineffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **инефикасна икономическа креативност*** (ineffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **инефикасна икономическа напрегнатост*** (ineffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **инефикасна икономическа наситеност*** (ineffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **инефикасна икономическа натовареност*** (ineffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **инефикасна икономическа предметеност*** (ineffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **инефикасна икономическа производителност*** (ineffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **инефикасна икономическа разходност*** (ineffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа инефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска инефикасност*** (consumptionary

ineffectuality /inefficacy/), **стопанска инефикасност*** (protoeconomic ineffectuality /inefficacy/), **пазарно-икономическа инефикасност*** (marketly-economic ineffectuality /inefficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа инефикасност*** (financially-marketly-economic ineffectuality /inefficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща инефикасност*** (sustenance /sustaining/ ineffectuality /inefficacy/) (за инефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИДИФИКАСНОСТ* (economic inidiffectuality /inidifficacy/) – същото като *икономическа унифективност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИИНДИФИКАСНОСТ* (economic iniindiffectuality /iniindifficacy/) – същото като *икономическа квазиунифективност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИПРИФЕКТИВНОСТ* (economic inipriffectivity), **пряка първична производствена икономическа артипрефикасност, първична производствена икономическа ефективност, първична икономическа ефекторност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата прификасност* (на *първичната икономическа артипрефикасност*), на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност*, *пряката икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата унификасност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *иниприфективно икономическо благо* (същото като *производствена икономическа продукция*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *иниприфективното икономическо благо*. *Иниприфективното икономическо благо* се индуцира в оценяваната чрез *икономическата иниприфективност* **иниприфективна икономическа дейност*** (inipriffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата иниприфективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **иниприфективна икономическа абсорбционност*** (iniprffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **иниприфективна икономическа ангажираност*** (iniprffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **иниприфективна икономическа възвръщаемост*** (iniprffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **иниприфективна икономическа въплътеност*** (iniprffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **иниприфективна икономическа използваемост*** (iniprffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **иниприфективна икономическа интензивност*** (iniprffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **иниприфективна икономическа креативност*** (iniprffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **иниприфективна икономическа напрегнатост*** (iniprffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **иниприфективна икономическа наситеност*** (iniprffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **иниприфективна икономическа натовареност*** (iniprffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **иниприфективна икономическа предметеност*** (iniprffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **иниприфективна икономическа производителност*** (iniprffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **иниприфективна икономическа разходност*** (iniprffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа иниприфективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска иниприфективност*** (consumptionary iniprfectivity), **стопанска иниприфективност*** (protoeconomic priffectivity), **пазарно-икономическа иниприфективност*** (marketly-economic iniprfectivity) и **финасово-пазарно-икономическа иниприфективност*** (financially-marketly-economic iniprfectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща иниприфективност*** (sustenance /sustaining/ iniprfectivity) (за иниприфективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИПРИФИКАСНОСТ* (economic inipriffectuality /iniprfficacy/), първична производствена икономическа артипрефикасност,

-----

първична икономическа иницификасност, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата прификасност* (на *първичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата ефикасност* (на *производствената икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен *икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *инипрификасно икономическо благо* (същото като *първично производствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *инипрификасното икономическо благо*. *Инипрификасното икономическо благо* се индуцира в оценяваната чрез *икономическата инипрификасност* **инипрификасна икономическа дейност*** (inipriffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената *икономическа система* (вж. *икономическа дейност*).

Според системната класификация (в зависимост от вътрешносистемната му принадлежност) (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) разновидности на *инипрификасното икономическо благо* са (1) *иниприфективното икономическо благо* (същото като *прифекторно икономическо благо*, *пряко първично производствено икономическо благо*, *производствена икономическа продукция*, *първичен икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа иниприфективност* (същото като *пряка първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първична производствена икономическа ефективност*, *първична икономическа ефекторност*), и (2) *квазииниприфективното икономическо благо* (същото като *непряко първично производствено икономическо благо*, *квазиприфекторно икономическо благо*, *производствена икономическа сервопродукция*, *първичен икономически сервопродукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазииниприфективност* (същото като *непряка първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първична производствена икономическа квазиефективност*, *първична икономическа квазиефекторност*).

Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата инипрификасност са икономическата иниприфективност (пряката първична производствена икономическа артипрефикасност, първичната производствена икономическа ефективност, първичната икономическа ефекторност) и икономическата квазииниприфективност (непряката първична производствена икономическа артипрефикасност, първичната производствена икономическа квазиефективност, първичната икономическа квазиефекторност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата инипрификасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **инипрификасна икономическа абсорбционност*** (iniprifiectual economic absorptivity) (вж. икономическа абсорбционност), (2) **инипрификасна икономическа ангажираност*** (iniprifiectual economic engageness) (вж. икономическа ангажираност), (3) **инипрификасна икономическа възвръщаемост*** (iniprifiectual economic returns) (вж. икономическа възвръщаемост), (4) **инипрификасна икономическа въплътеност*** (iniprifiectual economic incarnateness) (вж. икономическа въплътеност), (5) **инипрификасна икономическа използваемост*** (iniprifiectual economic usableness) (вж. икономическа използваемост), (6) **инипрификасна икономическа интензивност*** (iniprifiectual economic intensity) (вж. икономическа интензивност), (7) **инипрификасна икономическа креативност*** (iniprifiectual economic creativity) (вж. икономическа креативност), (8) **инипрификасна икономическа напрегнатост*** (iniprifiectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. икономическа напрегнатост), (9) **инипрификасна икономическа наситеност*** (iniprifiectual economic saturation /saturateness/) (вж. икономическа наситеност) (10) **инипрификасна икономическа натовареност*** (iniprifiectual economic loading) (вж. икономическа натовареност), (11) **инипрификасна икономическа предметеност*** (iniprifiectual economic objectificativity) (вж. икономическа предметеност), (12) **инипрификасна икономическа производителност*** (iniprifiectual economic productivity) (вж. икономическа производителност), (13) **инипрификасна икономическа разходност*** (iniprifiectual economic costness) (вж. икономическа разходност).

В рамките на поддържащата система (респ. на поддържането) освен икономическа инипрификасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска инипрификасност*** (consumptionary iniprifiectuality /iniprifiicacy/), **стопанска инипрификасност*** (protoeconomic iniprifiectuality /iniprifiicacy/), **пазарно-икономическа инипрификасност***

(marketly-economic iniprifiectuality /iniprifiicity/) и **финасово-пазарно-икономическа инипрификасност*** (financially-marketly-economic iniprifiectuality /iniprifiicity/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща инипрификасност*** (sustenance /sustaining/ iniprifiectuality /iniprifiicity/) (за инипрификасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИСЕФЕКТИВНОСТ* (economic iniseffectivity), **пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторична производствена икономическа ефективност, вторична икономическа ефекторност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*), на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност, пряката икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата унификасност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *инисефективно икономическо благо* (същото като *производствена икономическа услуга*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на инисефективното икономическо благо. Инисефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата инисефективност **инисефективна икономическа дейност*** (iniseffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата инисефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **инисефективна икономическа абсорбционност*** (iniseffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **инисефективна икономическа ангажираност*** (iniseffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **инисефективна икономическа възвръщаемост*** (iniseffective economic

returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **инисефективна икономическа въплътеност*** (iniseffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **инисефективна икономическа използваемост*** (iniseffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **инисефективна икономическа интензивност*** (iniseffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **инисефективна икономическа креативност*** (iniseffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **инисефективна икономическа напрегнатост*** (iniseffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **инисефективна икономическа наситеност*** (iniseffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **инисефективна икономическа натовареност*** (iniseffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **инисефективна икономическа предметеност*** (iniseffective economic objectification) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **инисефективна икономическа производителност*** (iniseffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **инисефективна икономическа разходност*** (iniseffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа инисефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска инисефективност*** (consumptionary iniseffectivity), **стопанска инисефективност*** (protoeconomic iniseffectivity), **пазарно-икономическа инисефективност*** (marketly-economic iniseffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа инисефективност*** (financially-marketly-economic iniseffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща инисефективност*** (sustenance /sustaining/ iniseffectivity) (за инисефективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИСЕФИКАСНОСТ* (economic iniseffectuality /inisefficacy/), **вторична производствена икономическа артипрефикасност**, **вторична икономическа унификасност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата унификасност* (на *производствената икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-*

стратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава *инисефикасно икономическо благо* (същото като *вторично производствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на инисефикасното икономическо благо. Инисефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата инисефикасност **инисефикасна икономическа дейност*** (iniseffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според системната класификация (в зависимост от вътрешносистемната му принадлежност) (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) разновидности на инисефикасното икономическо благо са (1) *инисефективно икономическо благо* (същото като *сефекторно икономическо благо*, *пряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *производствена икономическа услуга*, *вторичен икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа инисефективност* (същото като *пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност*, *вторична производствена икономическа ефективност*, *вторична икономическа ефекторност*), и (2) *квазиинисефективно икономическо благо* (същото като *квазисефекторно икономическо благо*, *непряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *производствена икономическа сервоуслуга*, *вторичен икономически сервопродукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиинисефективност* (същото като *непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност*, *вторична производствена икономическа квазиефективност*, *вторична икономическа квазиефекторност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическа инисефикасност са икономическата инисефективност (пряката вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторичната производствена икономическа ефективност, вторичната икономическа ефекторност) и икономическата квазиинисефективност (непряката вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторичната производствена икономическа квазиефективност, вторичната икономическа квазиефекторност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата инисефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **инисефикасна икономическа абсорбционност*** (iniseffectual economic absorptivity) (вж. икономическа абсорбционност), (2) **инисефикасна икономическа ангажираност*** (iniseffectual economic engageness) (вж. икономическа ангажираност), (3) **инисефикасна икономическа възвръщаемост*** (iniseffectual economic returns) (вж. икономическа възвръщаемост), (4) **инисефикасна икономическа въплътеност*** (iniseffectual economic incarnateness) (вж. икономическа въплътеност), (5) **инисефикасна икономическа използваемост*** (iniseffectual economic usability) (вж. икономическа използваемост), (6) **инисефикасна икономическа интензивност*** (iniseffectual economic intensity) (вж. икономическа интензивност), (7) **инисефикасна икономическа креативност*** (iniseffectual economic creativity) (вж. икономическа креативност), (8) **инисефикасна икономическа напрегнатост*** (iniseffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. икономическа напрегнатост), (9) **инисефикасна икономическа наситеност*** (iniseffectual economic saturation /saturateness/) (вж. икономическа наситеност), (10) **инисефикасна икономическа натовареност*** (iniseffectual economic loading) (вж. икономическа натовареност), (11) **инисефикасна икономическа предметеност*** (iniseffectual economic objectificativity) (вж. икономическа предметеност), (12) **инисефикасна икономическа производителност*** (iniseffectual economic productivity) (вж. икономическа производителност), (13) **инисефикасна икономическа разходност*** (iniseffectual economic costness) (вж. икономическа разходност).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа инисефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска инисефикасност*** (consumptionary iniseffectuality /inisefficacy/), **стопанска инисефикасност*** (protoeconomic iniseffectuality /inisefficacy/), **пазарно-икономическа инисефикасност*** (marketly-economic iniseffectuality /inisefficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа инисефикасност*** (financially-marketly-economic iniseffectuality /inisefficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща инисефикасност*** (sustenance /sustaining/ iniseffectuality /inisefficacy/) (за инисефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИФЕКТИВНОСТ* (economic inineffectivity), **икономическа инидификасност**, пряка производствена икономическа артипре-

фикасност, производствена икономическа ефективност, икономическа ефекторност, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на икономическата унификасност (на производствената икономическа артипрефикасност) и на икономическата ефективност (на икономическата дификасност, на пряката икономическа артипрефикасност); икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [консеквентен икономически имплицент* (consequential economic implicant), респ. консеквентен икономически експлицент* (consequential economic explicant)] на някаква зададена насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава унифективно икономическо благо (същото като *пряко производствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент [антецедентен икономически имплицент* (consequential economic implicant), респ. *антецедентен икономически експлицент** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на икономическата артипрефикасност, тъй като е ефикасност на унифективното икономическо благо. Унифективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата унифективност *унифективна икономическа дейност** (iniffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според предметната класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности унифективното икономическо благо са (1) *униприфективното икономическо благо* (същото като *прифекторно икономическо благо*, *пряко първично производствено икономическо благо*, *производствена икономическа продукция*, *първичен икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа униприфективност* (същото като *пряка първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първична производствена икономическа ефективност*, *първична икономическа ефекторност*), и (2) *унисефективното икономическо благо* (същото като *сефекторно икономическо благо*, *пряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *производствена икономическа услуга*, *вторичен икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа унисефективност* (същото като *пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност*, *вторична производствена икономическа ефективност*, *вторична икономическа ефекторност*). Следователно предметни разновидности на икономическата уни-

фективност са икономическата иниприфективност (пряката първична производствена икономическа артипрефикасност, първичната производствена икономическа ефективност, първичната икономическа ефекторност), и икономическата инисефективност (пряката вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторичната производствена икономическа ефективност, вторичната икономическа ефекторност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата инифективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **инифективна икономическа абсорбционност*** (ineffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **инифективна икономическа ангажираност*** (ineffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **инифективна икономическа възвръщаемост*** (ineffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **инифективна икономическа въплътеност*** (ineffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **инифективна икономическа използваемост*** (ineffective economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **инифективна икономическа интензивност** (ineffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **инифективна икономическа креативност*** (ineffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **инифективна икономическа напрегнатост*** (ineffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **инирефективна икономическа наситеност*** (ineffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **инифективна икономическа натовареност*** (ineffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **инифективна икономическа опредметеност*** (ineffective economic objectificativity) (вж. *икономическа опредметеност*), (12) **инифективна икономическа производителност*** (ineffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **инифективна икономическа разходност*** (ineffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа инифективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска инифективност*** (consumptionary ineffectivity), **стопанска инифективност*** (protoeconomic ineffectivity), **пазарно-икономическа инифективност*** (marketly-economic ineffectivity) и **финансово-пазарно-икономическа инифективност*** (financially-marketly-economic ineffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща инифектив-**

ност* (sustenance /sustaining/ inifectivity) (за инифективност при *поддържа-нето*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИФИКАСНОСТ* (economic inifectuality /inifficacy/), **производствена икономическа артипрефикасност**, (*) – иконо-мическа величина, която показва какъв размер *изходен икономически ингреди-ент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *инификасно икономическо благо* (същото като *производстве-но икономическо благо*; *икономическо благо*, което е резултат на *икономичес-кото производство*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплиц-ент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *инификасното икономическо благо*. Инификасното икономи-ческо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата инификасност **инификасна икономическа дейност*** (iniffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на определящата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на инификасното икономическо благо са (1) *инипрификасното икономическо благо* (същото като *първично производствено икономическо благо*) (когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за *икономи-ческа инипрификасност*, същото като *първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първична икономическа инификасност*) и (2) *инисефикас-ното икономическо благо* (същото като *вторично производствено икономи-ческо благо*) (когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за *икономическа инисефикасност*, същото като *вторична производствена ико-номическа артипрефикасност*, *вторична икономическа инификасност*). Сле-

дователно предметни разновидности на икономическата иницификасност са икономическата иниципрификасност (първичната производствена икономическа артипрефикасност, първичната икономическа иницификасност) и икономическата иниисефикасност (вторичната производствена икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа иницификасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на иницификасното икономическо благо са (1) *инифективното икономическо благо* (същото като *пряко производствено икономическо благо, иницификасно икономическо благо, ефекторно икономическо благо, икономически продукт*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за *икономическа инифективност*, същото като *икономическа иницификасност, пряка производствена икономическа артипрефикасност, производствена икономическа ефективност, икономическа ефекторност*) и (2) *квазиинифективното икономическо благо* (същото като *непряко производствено икономическо благо, инициндификасно икономическо благо, квазиефекторно икономическо благо, икономически сервопродукт*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазиинифективност*, същото като *икономическа инициндификасност, непряка производствена икономическа артипрефикасност, производствена икономическа квазиефективност, икономическа квазиефекторност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата иницификасност са икономическата инифективност (икономическата иницификасност, пряката производствена икономическа артипрефикасност, производствената икономическа ефективност, икономическата ефекторност) и икономическата квазиинифективност (икономическата инициндификасност, непряката производствена икономическа артипрефикасност, производствената икономическа квазиефективност, икономическата квазиефекторност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата иницификасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) ***инификасна икономическа абсорбционност**** (iniffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) ***инификасна икономическа ангажираност**** (iniffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) ***инификасна икономическа възвръщаемост**** (iniffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) ***инификасна икономическа въплъте-***

ност* (inifectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) *инификасна икономическа използваемост** (inifectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) *инификасна икономическа интензивност** (inifectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) *инификасна икономическа креативност** (inifectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) *инификасна икономическа напрегнатост** (inifectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) *инификасна икономическа наситеност** (inifectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) *инификасна икономическа натовареност** (inifectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) *инификасна икономическа предметеност** (inifectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) *инификасна икономическа производителност** (inifectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) *инификасна икономическа разходност** (inifectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа инификасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска инификасност** (consumptionary inifectuality /inifficacy/), *стопанска инификасност** (protoeconomic inifectuality /inifficacy/), *пазарно-икономическа инификасност** (marketly-economic inifectuality /inifficacy/) и *финасово-пазарно-икономическа инификасност** (financially-marketly-economic inifectuality /inifficacy/). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща инификасност** (sustenance /sustaining/ inifectuality /inifficacy/) (за инификасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНИФИКАСНОСТ (economic inifectuality /inifficacy/) (**ки**) – във:

икономическа инификасност;

вторична икономическа инификасност (същото като *икономическа инисефикасност*);

първична икономическа инификасност (същото като *икономическа инипрификасност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНСТИТУЦИЯ (economic institution) (**ки**) – във:

икономически институции;

система на икономически институции (същото като релационна икономическа система);

система от икономически институции (същото като институционална икономическа система).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЛНА ФОРМУЛА НА ФУРИЕ, Ж.* (Fourier integral formula in economy) – икономически ред на Ж. Фурие в произволен интервал l (моделираща определен цикличен икономически процес), представен във вида

$$y(x) = \frac{1}{\pi} \int_{\lambda=0}^{\infty} d\lambda \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) d\eta = \frac{1}{\pi} \int_{\lambda=0}^{\infty} \left[\int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) d\eta \right] d\lambda,$$

където $y(t)$ е цикличният икономически процес при $\lambda = \frac{k\pi}{l}$ и $\eta = \frac{\pi x}{l}$. Интегралът в интегралната формула е икономическият интеграл на Ж. Фурие.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ (economic integration) (в межд.) – форма на обединяване в определен обхват и насоки на икономиките на страните, предпоставка за което е достигнатата степен на сближаване на техните икономически характеристики и параметри.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ (economic integration) (**ки**) – във

европейска икономическа интеграция (в межд.);

етап на икономическата интеграция (в межд.);

икономическа интеграция (в межд.);

регионална икономическа интеграция (в межд.);

тип на икономическа интеграция (в межд.) (същото като етапи на икономическата интеграция (в межд.)).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕНЗИВНОСТ (economic intensity) (*) – икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [икономически имплицент (вж. икономически стратификатор)] на някаква имплицитно-дефинирана зададена стратифицирана икономическа система се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент [икономически експлицент (вж. икономически стратификатор)] на същата тази имплицитно-дефинирана стратифицирана икономическа система (вж. имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система). При експлицитно-дефинираната зададена стратифицирана икономическа сис-

тема икономическият имплицент е входен икономически ингредиент, а икономическият експлицент – изходен икономически ингредиент. Затова при нея икономическа интензивност е икономическа величина, която показва какъв размер входен икономически ингредиент (икономически имплицент) съответствува на единица изходен икономически ингредиент (икономически експлицент) (вж. *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Като величина икономическата интензивност е обратна на *икономическата предметеност*.

Както при експлицитно-дефинираната, така и при имплицитно-дефинираната зададена стратифицирана икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*) диспозиционната икономическа интензивност е **експлицитна икономическа имплицитност*** (explicit economic implicitness) и е едната от двете разновидности на *икономическата стратифицираност* (другата разновидност на икономическата стратифицираност е *икономическата заетост*). Икономическа интензивност е стратификационна разновидност на *икономическата креативност*. Тя е същото като **стратификационна икономическа креативност*** (stratificational economic creativity) и като **икономическо напрежение*** (economic tension) (вж. *физична интерпретация на икономическите величини*). Може да се разглежда още като свойство на икономическия експлицент с някаква интензивност да изисква наличието на определен икономически имплицент при някаква зададена стратифицирана икономическа система. Важни разновидности на икономическа интензивност са *средната икономическа интензивност* и *пределната икономическа интензивност*. (Вж. *прав икономически стратификатор* и *обратен икономически стратификатор*.)

Според критерия на *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават такива разновидности на икономическата интензивност като *диспозиционна икономическа интензивност*, *специфичностна икономическа интензивност*, *проявена икономическа интензивност*, *същинна икономическа интензивност*, *консидерна икономическа интензивност*, *характеристична икономическа интензивност* и други. Когато не е посочено друго, под икономическа интензивност обикновено се подразбира диспозиционната икономическа интензивност.

От своя страна, диспозиционната икономическа интензивност е икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент (**същностен икономически ингредиент, същностно икономическо богатство**) на някаква зададена *същностно-стратифицирана икономическа система*

се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент (**феноменен икономически ингредиент, феноменно икономическо богатство**) на същата тази зададена същностно-стратифицирана икономическа система. Представлява същностно-стратификационна разновидност на *икономическата креативност*. Същото като *същностно-стратификационна икономическа креативност* и като **диспозиционно икономическо напрежение*** (dispositional economic tension). Може да се разглежда още като свойство на *икономическото явление* с някаква интензивност да изисква наличието на определена *икономическа същност* при някаква *същностно-стратифицирана икономическа система*. При обръщането на икономическата система **от начална** (вж. *начална същностно-стратифицирана икономическа система*) **в инверсна** (вж. *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*) икономическото явление (то е носител на феноменното икономическо богатство) и икономическата същност (то е носител на същностното икономическо богатство) разменят местата си при формирането на диспозиционната икономическа интензивност. Затова, докато в началната икономическа система икономическото явление е входен икономически ингредиент, а икономическата същност – изходен икономически ингредиент, то в инверсната икономическа система икономическото явление е изходен икономически ингредиент, а икономическата същност – входен икономически ингредиент. Важни разновидности на диспозиционната икономическа интензивност са *средната диспозиционна икономическа интензивност* (в т.ч. *средната същностна интензивност на икономическото явление* и *средната феноменна интензивност на икономическата същност*) и *пределната диспозиционна икономическа интензивност* (в т.ч. *пределната същностна интензивност на икономическото явление* и *пределната феноменна интензивност на икономическата същност*). Други нейни разновидности са *същностна интензивност на икономическото явление* (*началната същностна интензивност на икономическото явление*) (в т.ч. и *средната и пределната същностна интензивност на икономическото явление*) и *феноменна интензивност на икономическата същност* (*инверсната феноменна интензивност на икономическата същност*) (в т.ч. и *средната и пределната феноменна интензивност на икономическата същност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа интензивност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска интензивност*** (consumptionary intensity), **стопанска интензивност*** (protoeconomic intensity), **пазарно-икономическа интензивност*** (marketly-economic intensity) и **финансово-**

пазарно-икономическа интензивност* (financially-marketly-economic intensity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща интензивност*** (sustenance /sustaining/ intensity) (за интензивност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕНЗИВНОСТ (economic intensity) (**ки**) – във:

диспозиционна икономическа интензивност;
диспозиционна производствена икономическа интензивност;
икономическа интензивност;
консидерна икономическа интензивност;
пределна диспозиционна икономическа интензивност;
пределна диспозиционна производствена икономическа интензивност;
пределна икономическа интензивност;
пределна консидерна икономическа интензивност;
пределна проявена икономическа интензивност;
пределна специфичностна икономическа интензивност;
пределна същинна икономическа интензивност;
пределна характеристична икономическа интензивност;
проявена икономическа интензивност;
специфичностна икономическа интензивност;
средна диспозиционна икономическа интензивност;
средна диспозиционна производствена икономическа интензивност;
средна икономическа интензивност;
средна консидерна икономическа интензивност;
средна проявена икономическа интензивност;
средна специфичностна икономическа интензивност;
средна същинна икономическа интензивност;
средна характеристична икономическа интензивност;
същинна икономическа интензивност;
характеристична икономическа интензивност.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕНЗИЯ* (economic intension) (*) – функциониране на икономическата система (респ. на ингредиентната икономическа система), което се интерпретира като (респ. се отъждествява с) интензивен икономически растеж (вж. и икономически растеж).

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕРПОЛАЦИЯ (economic interpolation) – определяне на неизвестни промеждутъчни значения на икономическа величина върху основата на някакви известни нейни значения (неизвестните значения се раз-

полагат между известните; за разлика от това при *икономическата екстраполация* неизвестните величини се разполагат извън цялата група на известните величини – преди или след нея). Да предположим, че са известни значенията на *икономическата функция* $f(x)$ за точките (аргументите) $x_1, x_2, \dots, x_n$ [наредени **възли на икономическата интерполация** (economic interpolation nodes)], където $x_1 < x_2 < \dots < x_n$, т.е. известни са значенията $f(x_1), f(x_2), \dots, f(x_n)$. Икономическата интерполация означава да се намерят значенията на тази функция за точките, лежащи между точките $x_1, x_2, \dots, x_n$, като се използва информацията за известните икономически величини $f(x_1), f(x_2), \dots, f(x_n)$. При **линейна икономическа интерполация** (linear economic interpolation) значението на функцията $f(x)$ за точка x , която например лежи между точките x_1 и x_2 , т.е. когато $x_1 < x < x_2$, се определя с помощта на формулата

$$y = \frac{x - x_1}{x_2 - x_1} [f(x_2) - f(x_1)] + f(x_1).$$

Използването на линейната (както и на която и да е друга) функция при икономическата интерполация не произтича непосредствено от известните стойности на функцията $f(x)$, тъй като последната в действителност не е позната (тя е неопределена), след като редица нейни значения не са известни (например известните стойности могат да покриват значенията и на други функционални форми, а не само значенията на линейната функция). В този смисъл получените интерполационни икономически стойности са произволни и те могат да станат по-определени само ако бъдат подчинени на изискването да не се отклоняват повече от предварително приета допустима грешка на икономическата интерполация.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕРПОЛАЦИЯ (economic interpolation) (**ки**) – във:

грешка на икономическата интерполация (вж. *интерполация на икономически функции*);

икономическа интерполация;

обратна икономическа интерполация;

параболична икономическа интерполация.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ* (economic interpretation) – общо понятие за *системна икономическа интерпретация* и *теоремна икономическа интерпретация*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ (economic interpretation) (**ки**) – във:

безсмислена системна икономическа интерпретация (вж. *теоремна икономическа интерпретация*);

безсмислена теоремна икономическа интерпретация (вж. *теоремна икономическа интерпретация*);

икономическа интерпретация;

системна икономическа интерпретация;

смислена системна икономическа /интерпретация (вж. *теоремна икономическа интерпретация*);

смислена теоремна икономическа интерпретация (вж. *теоремна икономическа интерпретация*);

теоремна икономическа интерпретация.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАНТА (economic informant) (**ки**) – във:

дискриминантна икономическа информанта.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННОСТ (economic informationality) – същото като *информационност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ (economic information) – състояние (респ. степен) на подреденост на *икономическите компоненти* (на елементите и връзките) на *икономическите системи*. Едно от основните понятия в *икономическата кибернетика*, както и при моделирането на *кибернетичните икономически системи*. Тя е информация за обществените процеси в производството, разпределението, размяната и потреблението. Съдържанието на икономическата информация е отражение на икономическите явления и процеси. Тя едновременно е продукт на икономическата наука и практика и предпоставка за по-нататъшното им развитие. Неточно се отъждествява с близките ѝ понятия икономически данни, знания, сведения, сигнали. Последните са само материалният носител, формата на съществуване и протичане на икономическата информация. Информационните процеси и тяхната организация в икономиката са предмет на изучаване от икономическата кибернетика, в частност на *теорията на икономическата информация*. Развитието на икономическата информация в съвременните се обуславя от *автоматизираните системи за управление* чрез използването на **информационните технологии** (informationary technologies). При тези системи важен принцип е получаването на максимален брой производни показатели при минимум първични. Това се реализира чрез интегрирана система за обработка на данни, която осигурява концентрация на

информационната работа, еднократно въвеждане и многократно използване на данните, високо натоварване на компютърната техника, премахване на дублирането на информацията.

Икономическата информация се предава и преработва под формата на знаци, фиксирани върху различни веществени носители. Знаковите системи, които се използват при обмяната на данни, образуват *икономическите информационни езици*. Във връзка с използването на съвременните информационни технологии се разработват и прилагат различни изкуствени езици с цифрови кодове с помощта на методите на *икономическата семиотика* (economic semiotics). *Количеството на икономическата информация* (обработвана машинно и измервана в битове) се определя, като се използва *формулата на К. Шенън*

$$H = -\sum_{i=1}^n p_i \log_2 p_i,$$

където $\sum_{i=1}^n p_i = 1$ и където: H е величината на *икономическата ентропия*; n –

броят на символите, които изработва източникът на икономическата информация; p_i – вероятността за бъде избран i -ят символ ($i = 1, 2, \dots, n$). Актуално и с голяма перспектива е разработването на единен информационен език за унифицирано представяне на икономическата информация, независимо от многочислените варианти на нейното образуване, функциониране, предназначение и използване. Към икономическата информация се предявяват изисквания за пълна достоверност, надеждност, съпоставимост на данните по обхват, време и пространство, непрекъснатост на обновяването ѝ, взаимосвързаност между елементите ѝ, непротиворечивост и съгласуваност, адекватност с изучаваните и управляваните икономически явления и процеси. Адекватната информация е обективно отражение на реалната икономическа действителност, в което присъствува всичко съществено. Това определя изключителното значение на икономическата информация за развитието на икономическата наука, за информационната обезпечаване на изследванията в тази област.

По съдържание икономическата информация се класифицира според фазите на възпроизводствения процес (производство, разпределение, размяна и потребление), според производствените фактори и резултати (население, трудови и природни ресурси, капитал, продукцията и услуги и т.н.), според равнищата на икономическата организация на общественото производство (народно

.....

стопанство, стопански комплекси, икономически райони, фирми). Според предназначението ѝ се различават *управляваща икономическа информация* и *осведомяваща икономическа информация*. Според обхвата на количеството на информацията се разграничават няколко вида икономическа информация. *Пълна икономическа информация* е количеството на икономическата информация, което е получено при пълно изясняване на състоянието на някаква икономическа система и то е равно *информационната икономическа ентропия* на тази система. *Частична икономическа информация* е количеството на икономическата информация, което се съдържа в отделно съобщение, че икономическата система се намира в определено множество от състояния. *Пълна взаимна икономическа информация* е намаляването на неопределеността в сведенията за една икономическа система в резултат на това, че става известно положението на друга икономическа система. *Частична взаимна икономическа информация* е количеството на икономическата информация за една икономическа система, което се съдържа в отделно съобщение, посочващо, че друга икономическа система се намира в определено множество от състояния. *Полезна икономическа информация* е количеството на икономическата информация, съдържащо се в отделно съобщение, което намалява неопределеността в сведенията за дадена икономическа система. Отрицателното значение на полезната икономическа информация се оценява (се интерпретира) като *икономическа дезинформация*. Съобщение, което не променя неопределеността на сведенията за икономическата система, не носи със себе си полезна икономическа информация. Това показва, че едно и също съобщение съдържа различно количество полезна икономическа информация за различни получатели. Ако отделните получатели се основават върху различни хипотези, тогава едно и също съобщение може да уточни представата на един получател за дадена икономическа система, но за друг да не добави нищо ново.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа информация се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска информация** (consumptionary information), *стопанска информация** (protoeconomic information), *пазарно-икономическа информация** (marketly-economic information) и *финансово-пазарно-икономическа информация** (financially-marketly-economic information). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща информация** (sustenance /sustaining/ information) (за информация на поддържането).¹

¹ Относно икономическата информация вж.: *Шенон, К.* Математическа теория на свързването. – В: *Шенон, К.* Работи по теория на информацията и кибернетиката. [Превод от английски]

ки.] М., 1963; **Ясин, Г. Б.** Теория информации и экономические исследования. М., 1970; **Ешби, У. Р.** Введение в кибернетиката. [Превод от английски.] Издателство “Наука и изкуство”, С., 1971, с. 159-160; **Николов, Ив.** Кибернетика и икономика. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1971, гл. IV; **Пирс, Дж.** Символы, сигнали, шуми. Закономерности и процеси передачи информации. Издателство “Мир”, М., 1967; **Винер, Н.** Кибернетика и связи в животном и машине. [Превод от английски.] Издателство “Советское радио”, М., 1968, с. 230-235; **Майминас, Е. З.** Процессы планирования в экономике: информационный аспект. Издателство “Экономика”, М., 1971; **Вилкас, Е. И., Майминас, Е. З.** Решения: теория, информация, моделирование. Издателство “Радио и связь”, М., 1981, гл. 11; **Миркович, К.** Математическа икономия (първа част). Университетско издателство “Стопанство”, С., 1991; **Николов, Ив.** Информацията. Информационен подход в икономическата теория. Университетско издателство “Стопанство”, С., 2007.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ (economic information) (**ки**) – във:

икономическа информация;

количество на икономическата информация;

количество на средната условна икономическа информация (вж. *количество на икономическата информация*);

комбиниране на икономическата информация;

контрол върху икономическата информация;

осведомяваща икономическа информация;

полезна икономическа информация;

получаване на икономическата информация;

предаване на икономическата информация;

преработване на икономическата информация;

пълна взаимна икономическа информация;

пълна икономическа информация;

систематизиране на икономическата информация;

теория на икономическата информация;

тройна икономическа информация (вж. *количество на икономическата информация*);

управляваща икономическа информация;

условна икономическа информация (вж. *количество на икономическата информация*);

частична взаимна икономическа информация;

частична икономическа информация.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНЦИДЕНТНОСТ* (economic incidence) – метод на приложение на геометричното понятие за **инцидентност** (incidence) в иконо-

миката; отношение на реализуема принадлежност (респ. на свързване или присъединяване) на икономически обекти към други, които са *икономически точки* и прави линии и равнини, съставени от икономически точки. За свойствата на икономическата инцидентност са характерни **аксиомите за принадлежността** (incidence axioms). Вж. *проективно икономическо пространство*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНЦИДЕНТНОСТ (economic incidentality) (**ки**) – във:

икономическа инцидентност;

система на икономическа инцидентност.

ИКОНОМИЧЕСКА ИНЦИДЕНЦИЯ (economic incidence) (**ки**) – във:

матрица на икономическите инцидентии (вж. теория на графите).

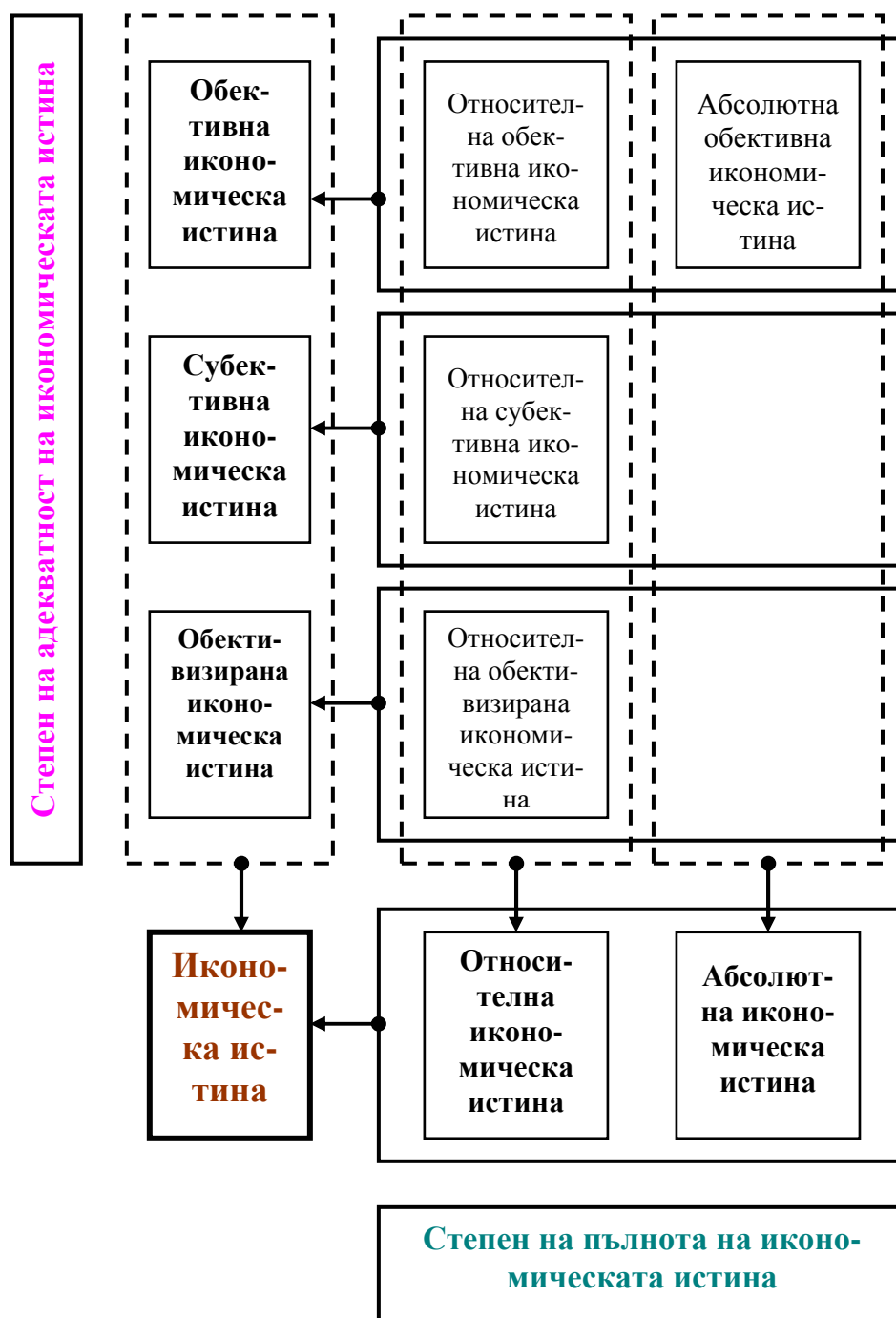
ИКОНОМИЧЕСКА ИСТИНА (economic truth), **предметна икономическа истина**, – адекватно *икономическо отражение* на *икономическата действителност* (на *икономическата реалност*) в човешкото съзнание от познаващия субект, възпроизвеждащо познаваемия *икономически предмет* (в т.ч. *икономически обект*, *икономическа система*, *икономическо явление*, *икономически процес* и т.н.) така, както той съществува във и независимо от познаващото съзнание; обективно (извън отразяващото, извън познаващото конкретно съзнание) *икономическо съдържание* на *икономическите понятия*, *икономическите съждения*, *икономическите умозаклучения* и *икономическите теории*, проверени в *икономическата практика* (според В. И. Ленин практиката е единственият критерий на истинността на познанието).

Икономическата истина е безкрайна свързана последователност и приемственост на резултатите от *икономическото познание*, все по-всеостранното, все по-дълбокото познаване на взаимодействащите (вж. *икономическо взаимодействие*), променящите се и противоречиви икономически предмети. С това се извършва диалектическо движение от **относителната икономическа истина** (relative economic truth) към **абсолютната икономическа истина** (absolute economic truth), делението между които е според *степената на пълнотата* на икономическата истина (вж. фиг. 1).

(1) На всеки отделен исторически етап от икономическото развитие относителната икономическа истина отразява икономическия предмет само в известни граници, условия и отношения, които се променят. В този смисъл относителната икономическа истина е непълна, тя не изчерпва цялото съдържание на икономическия предмет, тя е приблизителна. Признаването на относител-

ността на *икономическото знание* (като продукт на икономическото познание) не е отрицание на обективната икономическа истина, а е приемане на историческата условност на границите на приближаването на икономическите знания до икономическата истина. С прогреса човечеството все повече преодолява относителността на икономическата истина, без да е в състояние да я отстрани изцяло. Във всяка относителна икономическа истина частично се съдържа абсолютната икономическа истина. Според степента на адекватност с икономическия обект разновидности на относителната икономическа истина са относителната обективна икономическа истина, относителната субективна икономическа истина (наричана още само *субективна икономическа истина*) и относителната обективизирана икономическа истина (наричана още само *обективизирана икономическа истина*).

(2) Абсолютната икономическа истина е такова знание за икономическия предмет, което е тъждествено на своя предмет и не може да бъде опровергано при по-нататъшното развитие на икономическото познание. В своето развитие човечеството се движи по пътя към овладяването на абсолютната икономическа истина, която актуално никога не може да бъде достигната. Границите на истинността на икономическото знание не могат да бъдат установени предварително, защото се изменят с промяната на условията и икономическите предмети. Абсолютната икономическа истина има само една разновидност – абсолютната обективна икономическа истина.

Фиг. 1. Разновидности на икономическата истина

Според *степента на адекватност* на икономическото отражение с икономическата действителност (с икономическата реалност) в съзнанието на познаващия субект разновидности на икономическата истина са *обективната икономическа истина*, *субективната икономическа истина* и *обективизираната икономическа истина* (фиг. 1).

(1) Обективната икономическа истина е такова съдържание на *икономическите знания* (вж. *икономическо съдържание*), което съответства адекватно на *икономическата действителност* и не зависи от познаващия субект (от субекта, опознаващ и изследващ *икономиката*), макар тази действителност да се отразява в неговото съзнание. Според степента на нейната пълнота има две основни разновидности на обективната икономическа истина: (а) **абсолютна обективна икономическа истина*** (absolute objective economic truth) – такава обективна икономическа истина, която изчерпва цялостното съдържание на икономическия предмет (респ. на икономическия обект) (обикновено наричана само **абсолютна икономическа истина**) и (б) **относителна обективна икономическа истина*** (relative objective economic truth) [означавана още като *обективизирана икономическа истина* (objectivized economic truth /verity/) и като *икономическа обтистина* (economic obtitruht /obtivity/)] – такава обективна икономическа истина, която изчерпва частично (и приблизително) съдържанието на икономическия предмет (респ. на икономическия обект) (тя е една от разновидностите и на **относителната икономическа истина**).

(2) Субективната икономическа истина е такова съдържание на *икономическите знания* (вж. *икономическо съдържание*), което съответства ненапълно адекватно на *икономическата действителност* и зависи от познаващия субект (от субекта, опознаващ и изследващ *икономиката*). Тя е една от разновидностите на **относителната икономическа истина** и е същото като **относителна субективна икономическа истина*** (relative subjective economic truth) [означавана още като *субективизирана икономическа истина* (subjectivized economic truth /verity/) и като *икономическа субтистина* (economic subtitruht /subtivity/)].

(3) Обективизираната икономическа истина е такова съдържание на *икономическите знания* (вж. *икономическо съдържание*), при което **въз основа на прилагане на научни критерии и методи** (например чрез методите на оптимизацията) е постигнато някакво съответствие с обективната *икономическа действителност* (и с *обективната икономическа истина*), което (съответствие) макар и да не е напълно адекватно на нея, стои по-близо до нея в сравнение със *субективната икономическа истина*. Тя е една от разновидностите на **относителната икономическа истина** и е същото като **относителна обективизирана икономическа истина*** (relative objectivized economic truth) [означавана още като *икономическа обстистина* (economic obsitruht /obsivity/)].

Както всяка друга истина, икономическата истина е винаги конкретна, абстрактна икономическа истина няма. Това означава, че икономическата истина е свързана с конкретните условия, в които се намира икономическия предмет и отразява строго определени негови страни. Висшата степен на конкретността на икономическата истина се състои във всеостранността на знанието за икономическия предмет с отчитане на всички съществени моменти на дадения етап от противоречивото развитие на предмета, за разлика от еkleктичeското сливане на всички негови страни и признаци (последното е разглеждането на икономическия предмет като обикновена съвкупност от неговите страни и признаци, а не като икономическа цялостност) (вж. *емерджентност на икономическата система*). Всеостранността на *икономическото знание* се постига най-вече чрез прилагането на *системния подход в икономиката*. Разновидности на икономическата истина са *обектната икономическа истина* (истината при *икономическия обект*) и *системната икономическа истина* (истината при *икономическата система*).

Вж. *икономическа истинност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ИСТИНА (economic truth) (**ки**) – във:

абсолютна икономическа истина (вж. *икономическа истина*);

икономическа истина;

обективизирана икономическа истина;

обективирана икономическа истина;

обективна икономическа истина;

обектна икономическа истина;

относителна икономическа истина (вж. *икономическа истина*);

предметна икономическа истина (същото като *икономическа истина*);

системна икономическа истина;

субективизирана икономическа истина (същото като *субективна икономическа истина*);

субективна икономическа истина.

ИКОНОМИЧЕСКА ИСТИННОСТ* (economic veracity) (*) – комплексна характеристика на определеното на *икономическия предмет* (в т.ч. *икономически ингредиент*, *икономически обект*, *икономическа система*, *икономическо явление*, *икономически процес* и т.н.), обосноваваща и потвърждаваща неговата адекватност (автентичност, релевантност) с *икономическата истина*; *икономическа характеристика*, която интерпретира и представя даден икономичес-

ки предмет като *истинен икономически предмет* (в т.ч. и като *истинен икономически ингредиент*), т.е. удостоверява, че твърдението за него съответства на икономическата истина, че то е истинно твърдение. Истинният икономически предмет е верифициран икономически предмет, в т.ч. истинният икономически ингредиент е верифициран икономически ингредиент. *Икономическата истинност* е диалектическо единство от *икономическа възможност*, *икономическа необходимост*, *икономическа случайност* и *икономическа действителност*, взети заедно в тяхната взаимооусловеност, в съответствие с което *икономическият вераситит* (същото като *истинен икономически ингредиент*) е диалектическо единство от *икономически посибитит* (възможен икономически ингредиент), *икономически индистит* (необходим икономически ингредиент), *икономически стохастит* (случаен икономически ингредиент) и *икономически субстантит* (действителен икономически ингредиент), взети заедно (фиг. 1). От своя страна:

(1) икономическата необходимост и икономическата действителност, взети заедно в своето единство, представляват *икономическата достоверност*, в съответствие с което *икономическият релиабитит* (достоверният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически индистит (необходим икономически ингредиент) и икономически субстантит (действителен икономически ингредиент), взети заедно;

(2) икономическата необходимост и икономическата възможност, взети заедно в своето единство, представляват *икономическата тенденция*, в съответствие с което *икономическият тендентит* (тендентностният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически индистит (необходим икономически ингредиент) и икономически посибитит (възможен икономически ингредиент), взети заедно;

(3) икономическата случайност и икономическата действителност, взети заедно в своето единство, представляват *икономическата осъщественост*, в съответствие с което *икономическият реализитит* (осъщественият икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически стохастит (случаен икономически ингредиент) и икономически субстантит (действителен икономически ингредиент), взети заедно;

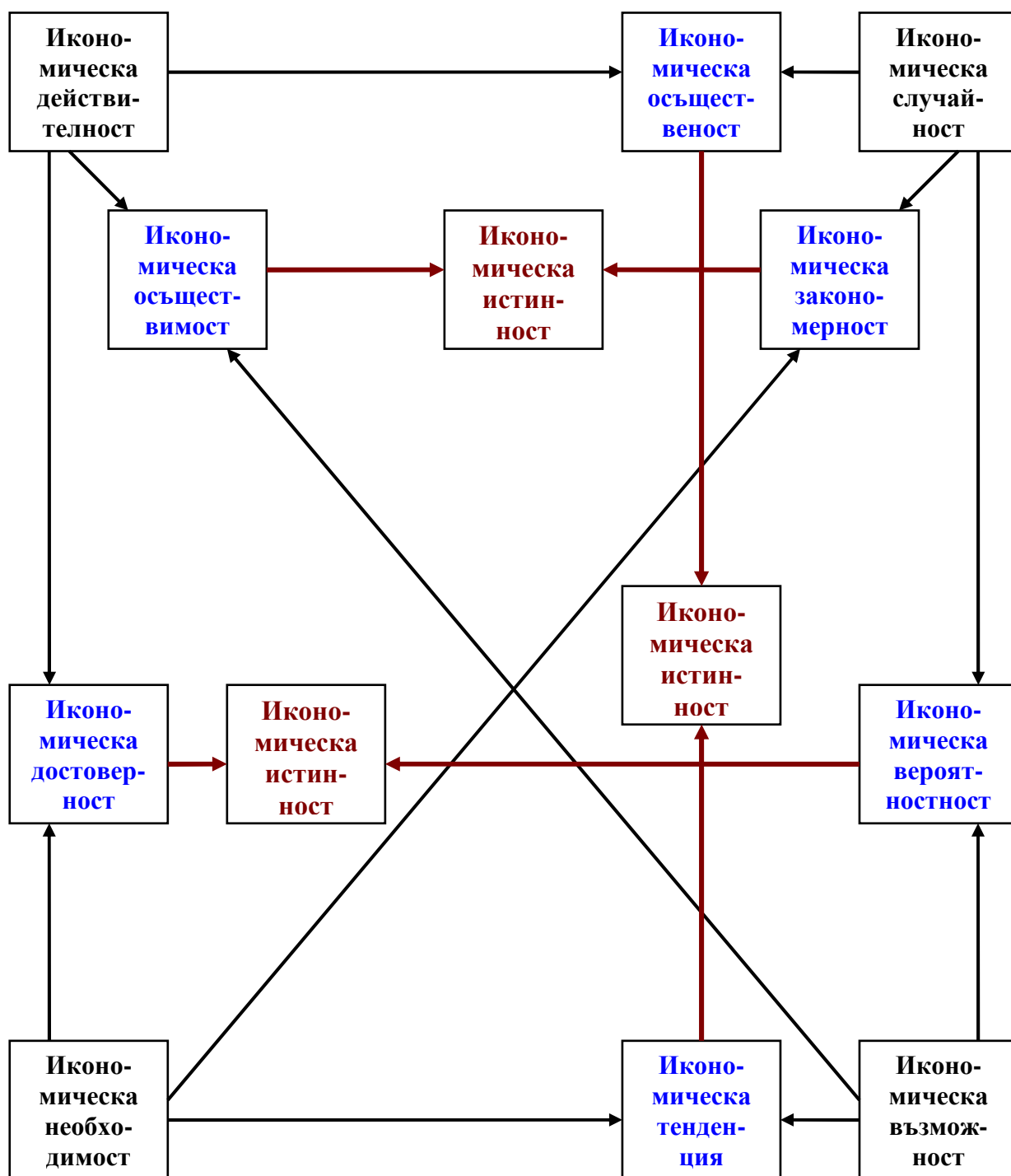
(4) икономическата случайност и икономическата възможност, взети заедно в своето единство, представляват *икономическата вероятностност*, в съответствие с което *икономическият пробабитит* (вероятностният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически стохастит (слу-

-----

чаен икономически ингредиент) и икономически посибитит (възможен икономически ингредиент), взети заедно;

(5) икономическата действителност и икономическата възможност, взети заедно в своето единство, представляват *икономическата осъществимост*, в съответствие с което *икономическият феазитит* (осъществимият икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически субстантит (действителен икономически ингредиент) и икономически посибитит (възможен икономически ингредиент), взети заедно;

(6) икономическата необходимост и икономическата случайност, взети заедно в своето единство, представляват *икономическата закономерност*, в съответствие с което *икономическият регулатит* (закономерният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически индистит (необходим икономически ингредиент) и икономически стохастит (случаен икономически ингредиент), взети заедно.

Фиг. 1. Икономическа истинност

От горните твърдения следва, че *икономическата истинност* (*истинният икономически предмет*), респ. *икономическият вераситит* (*истинният икономически ингредиент*) могат да бъдат определени по три начина:

първо, като диалектическо единство от икономическа достоверност и икономическа вероятностност [т.е. като **достижима икономическа истинност** (attainable economic veracity)], респ. като диалектическо единство от икономически релиабитит и икономически пробабитит [т.е. като **достижим икономически вераситит** (attainable economic veracitite)]; *второ*, като диалектическо единство от икономическа закономерност и икономическа осъществимост [т.е. като **реализуема икономическа истинност** (realizable economic veracity)], респ. като диалектическо единство от икономически регулатит и икономически феазитит [т.е. като **реализуем икономически вераситит** (realizable economic veracitite)]; *трето*, като диалектическо единство от икономическа тенденция и икономическа осъщественост [т.е. като **реализирана икономическа истинност** (fulfille economic veracity)], респ. като диалектическо единство от икономически тендентит и икономически реализитит [т.е. като **реализиран икономически вераситит** (fulfille economic veracitite)]. Така че икономическата истинност трябва да е достижима, реализуема и реализирана (респ. икономическият вераситит трябва да е достижим, реализуем и реализиран).

Посочените *икономически понятия* изпълняват ролята на различни характеристики на икономическата истинност, като някои от тях имат по повече от една роли. По-специално:

(1) икономическата необходимост е вътрешна страна на икономическата достоверност, а икономическата действителност е външна страна на икономическата достоверност и **начин на потвърждаване на икономическата необходимост** (начин на икономическо потвърждаване);

(2) икономическата необходимост е вътрешна страна на икономическата тенденция, а икономическата възможност е външна страна на икономическата тенденция и **начин на мотивиране на икономическата необходимост** (накратко – **начин на икономическо мотивиране**);

(3) икономическата необходимост е вътрешна страна на икономическата закономерност, а икономическата случайност е външна страна на икономическата закономерност и **начин на изолиране (на сепариране) на икономическата необходимост** (накратко – **начин на икономическо изолиране**);

(4) икономическата възможност е вътрешна страна на икономическата осъществимост, а икономическата действителност е външна страна на икономическата осъществимост и **начин на верифициране на икономическата възможност** (накратко – **начин на икономическо верифициране**);

(5) икономическата възможност е вътрешна страна на икономическата вероятностност, а икономическата случайност е външна страна на икономичес-

ката вероятностност и **начин на извеждане на икономическата възможност** (накратко – **начин на икономическо извеждане**);

(6) икономическата действителност е вътрешна страна на икономическата осъщественост, а икономическата случайност е външна страна на икономическата осъщественост и **начин на създаване на икономическата действителност** (накратко – **начин на икономическо претворяване**);

(7) икономическата достоверност е вътрешна страна на икономическата истинност, а икономическата вероятностност е външна страна на икономическата истинност и **начин на обосноваване на икономическата достоверност** (накратко – **начин на икономическо обосноваване**);

(8) икономическата закономерност е вътрешна страна на икономическата истинност, а икономическата осъществимост е външна страна на икономическата истинност и **начин на достигане на икономическата закономерност** (накратко – **начин на икономическо достигане**);

(9) икономическата тенденция е вътрешна страна на икономическата истинност, а икономическата осъщественост е външна страна на икономическата истинност и **начин на узаконяване на икономическата тенденция** (на превръщане в икономическа закономерност) (накратко – **начин на икономическо узаконяване**).

Икономическата истинност се характеризира с **достатъчност**, когато са налице (1) икономическо обосноваване на икономическата достоверност, (2) икономическо достигане на икономическата закономерност и (3) икономическо узаконяване на икономическата тенденция. Това от своя страна страна показва, че икономическият предмет е икономическа истинност, когато тя едновременно е **обоснована, достижима и узаконена**.

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическата истинност* са (1) **икономическата квалиистинност*** (economic qualiveracity) и (2) **икономическата квантиистинност*** (economic quantiveracity). Според *общия икономически статут* нейни разновидности са (1) **икономическата субтиистинност*** (economic subtiveracity) [в т.ч. **икономическата субтиквалиистинност*** (economic subtiquativeracity) и **икономическата субтиквантиистинност*** (economic subtiquantiveracity)] и (2) **икономическата обтиистинност*** (economic obtiveracity) [в т.ч. **икономическата обтиквалиистинност*** (economic obtiquativeracity) и **икономическата обтиквантиистинност*** (economic obtiquantiveracity)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата истинност са:

(1) *трансцентитална икономическа истинност** (transcentital economic veracity) {в т.ч. (а) *трансцентитална икономическа квалиистинност** (transcentital economic qualiveracity) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквалиистинност** (transcentital economic subtiqualiveracity) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквалиистинност** (transcentital economic obtiqualiveracity)] и (б) *трансцентитална икономическа квантиистинност** (transcentital economic quantiveracity) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикквантиистинност** (transcentital economic subtiquantiveracity) и (β) *трансцентитална икономическа обтикквантиистинност** (transcentital economic obtiquantiveracity)]]};

(2) *инцентитална икономическа истинност** (incentital economic veracity) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалиистинност** (incentital economic qualiveracity) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквалиистинност** (incentital economic subtiqualiveracity) и (β) *инцентитална икономическа обтиквалиистинност** (incentital economic obtiqualiveracity)] и (б) *инцентитална икономическа квантиистинност** (incentital economic quantiveracity) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикквантиистинност** (incentital economic subtiquantiveracity) и (β) *инцентитална икономическа обтикквантиистинност** (incentital economic obtiquantiveracity)]]};

(3) *центитална икономическа истинност** (centital economic veracity) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалиистинност** (centital economic qualiveracity) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквалиистинност** (centital economic subtiqualiveracity) и (β) *центитална икономическа обтиквалиистинност** (centital economic obtiqualiveracity)] и (б) *центитална икономическа квантиистинност** (centital economic quantiveracity) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикквантиистинност** (centital economic subtiquantiveracity) и (β) *центитална икономическа обтикквантиистинност** (centital economic obtiquantiveracity)]]};

(4) *уницентитална икономическа истинност** (unicentital economic veracity) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа квалиистинност** (unicentital economic qualiveracity) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквалиистинност** (unicentital economic subtiqualiveracity) и (β) *уницентитална икономическа обтиквалиистинност** (unicentital economic obtiqualiveracity)] и (б) *уницентитална икономи-*

ческа квантиистинност* (unicentital economic quantiveracity) [към която се числят (α) **уницентитална икономическа субтиквантиистинност*** (unicentital economic subtiquantiveracity) и (β) **уницентитална икономическа обтиквантиистинност*** (unicentital economic obtiquantiveracity)]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата истинност са:

(1) **унисъзидателна икономическа истинност*** (unimaking economic veracity) {в т.ч. (а) **унисъзидателна икономическа квалиистинност*** (unimaking economic qualiveracity) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквалиистинност*** (unimaking economic subtiqualiveracity) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквалиистинност*** (unimaking economic obtiqualiveracity)] и (б) **унисъзидателна икономическа квантиистинност*** (unimaking economic quantiveracity) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквантиистинност*** (unimaking economic subtiquantiveracity) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквантиистинност*** (unimaking economic obtiquantiveracity)]]};

(2) **съзидателна икономическа истинност*** (making economic veracity) {в т.ч. (а) **съзидателна икономическа квалиистинност*** (making economic qualiveracity) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквалиистинност*** (making economic subtiqualiveracity) и (β) **съзидателна икономическа обтиквалиистинност*** (making economic obtiqualiveracity)] и (б) **съзидателна икономическа квантиистинност*** (making economic quantiveracity) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквантиистинност*** (making economic subtiquantiveracity) и (β) **съзидателна икономическа обтиквантиистинност*** (making economic obtiquantiveracity)]]};

(3) **изпълнителна икономическа истинност*** (implementationary economic veracity) {в т.ч. (а) **изпълнителна икономическа квалиистинност*** (implementationary economic qualiveracity) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквалиистинност*** (implementationary economic subtiqualiveracity) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквалиистинност*** (implementationary economic obtiqualiveracity)] и (б) **изпълнителна икономическа квантиистинност*** (implementationary economic quantiveracity) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквантиистинност*** (implementationary economic subtiquantiveracity) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквантиистинност*** (implementationary economic obtiquantiveracity)]]};

(4) **творческа икономическа истинност*** (creative economic veracity) {в т.ч. (а) **творческа икономическа квалиистинност*** (creative economic qualiveracity) [към която се числят (α) **творческа икономическа субтиквалиистинност*** (creative economic subtiqualiveracity) и (β) **творческа икономическа обтиквалиистинност*** (creative economic obtiqualiveracity)] и (б) **творческа икономическа квантиистинност*** (creative economic quantiveracity) [към която се числят (α) **творческа икономическа субтикквантиистинност*** (creative economic subtiquantiveracity) и (β) **творческа икономическа обтикквантиистинност*** (creative economic obtiquantiveracity)]};

(5) **работна икономическа истинност*** (working economic veracity) {в т.ч. (а) **работна икономическа квалиистинност*** (working economic qualiveracity) [към която се числят (α) **работна икономическа субтиквалиистинност*** (working economic subtiqualiveracity) и (β) **работна икономическа обтиквалиистинност*** (working economic obtiqualiveracity)] и (б) **работна икономическа квантиистинност*** (working economic quantiveracity) [към която се числят (α) **работна икономическа субтикквантиистинност*** (working economic subtiquantiveracity) и (β) **работна икономическа обтикквантиистинност*** (working economic obtiquantiveracity)]};

(6) **сътворителна икономическа истинност*** (performing economic veracity) {в т.ч. (а) **сътворителна икономическа квалиистинност*** (performing economic qualiveracity) [към която се числят (α) **сътворителна икономическа субтиквалиистинност*** (performing economic subtiqualiveracity) и (β) **сътворителна икономическа обтиквалиистинност*** (performing economic obtiqualiveracity)] и (б) **сътворителна икономическа квантиистинност*** (performing economic quantiveracity) [към която се числят (α) **сътворителна икономическа субтикквантиистинност*** (performing economic subtiquantiveracity) и (β) **сътворителна икономическа обтикквантиистинност*** (performing economic obtiquantiveracity)]};

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическата истинност са:

(1) **усвоявана икономическа истинност*** (assimilated economic veracity) {в т.ч. (а) **усвоявана икономическа квалиистинност*** (assimilated economic qualiveracity) [към която се числят (α) **усвоявана икономическа субтиквалиистинност*** (assimilated economic subtiqualiveracity) и (β) **усвоявана икономическа обтиквалиистинност*** (assimilated economic obtiqualiveracity)] и (б) **усвоявана икономическа квантиистинност*** (assimilated economic quantiveracity) [към която се числят (α) **усвоявана икономическа субтиккван-**

.....

тиистинност* (assimilated economic subtiquantiveracity) и (β) **усвоявана икономическа обтиквантиистинност*** (assimilated economic obtiquantiveracity)]]];

(2) **създавана икономическа истинност*** (gived economic veracity) {в т.ч. (а) **създавана икономическа квалиистинност*** (gived economic qualiveracity) [към която се числят (α) **създавана икономическа субтиквалиистинност*** (gived economic subtiqualiveracity) и (β) **създавана икономическа обтиквалиистинност*** (gived economic obtiqualiveracity)] и (б) **създавана икономическа квантиистинност*** (gived economic quantiveracity) [към която се числят (α) **създавана икономическа субтиквантиистинност*** (gived economic subtiquantiveracity) и (β) **създавана икономическа обтиквантиистинност*** (gived economic obtiquantiveracity)]]];

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата истинност са:

(1) **сустатитна икономическа истинност*** (sustatitic economic veracity) {в т.ч. (а) **сустатитна икономическа квалиистинност*** (sustatitic economic qualiveracity) [към която се числят (α) **сустатитна икономическа субтиквалиистинност*** (sustatitic economic subtiqualiveracity) и (β) **сустатитна икономическа обтиквалиистинност*** (sustatitic economic obtiqualiveracity)] и (б) **сустатитна икономическа квантиистинност*** (sustatitic economic quantiveracity) [към която се числят (α) **сустатитна икономическа субтиквантиистинност*** (sustatitic economic subtiquantiveracity) и (β) **сустатитна икономическа обтиквантиистинност*** (sustatitic economic obtiquantiveracity)]]];

(2) **субстатна икономическа истинност*** (substatum economic veracity) {в т.ч. (а) **субстатна икономическа квалиистинност*** (substatum economic qualiveracity) [към която се числят (α) **субстатна икономическа субтиквалиистинност*** (substatum economic subtiqualiveracity) и (β) **субстатна икономическа обтиквалиистинност*** (substatum economic obtiqualiveracity)] и (б) **субстатна икономическа квантиистинност*** (substatum economic quantiveracity) [към която се числят (α) **субстатна икономическа субтиквантиистинност*** (substatum economic subtiquantiveracity) и (β) **субстатна икономическа обтиквантиистинност*** (substatum economic obtiquantiveracity)]]];

(3) **запасова икономическа истинност*** (stock economic veracity) {в т.ч. (а) **запасова икономическа квалиистинност*** (stock economic qualiveracity) [към която се числят (α) **запасова икономическа субтиквалиистинност***

(stock economic subtiqualliveracity) и (β) **запасова икономическа обтиквалиистинност*** (stock economic obtiqualliveracity)] и (б) **запасова икономическа квантиистинност*** (stock economic quantiveracity) [към която се числят (α) **запасова икономическа субтикквантиистинност*** (stock economic subtiquantiveracity) и (β) **запасова икономическа обтикквантиистинност*** (stock economic obtiquantiveracity)]];

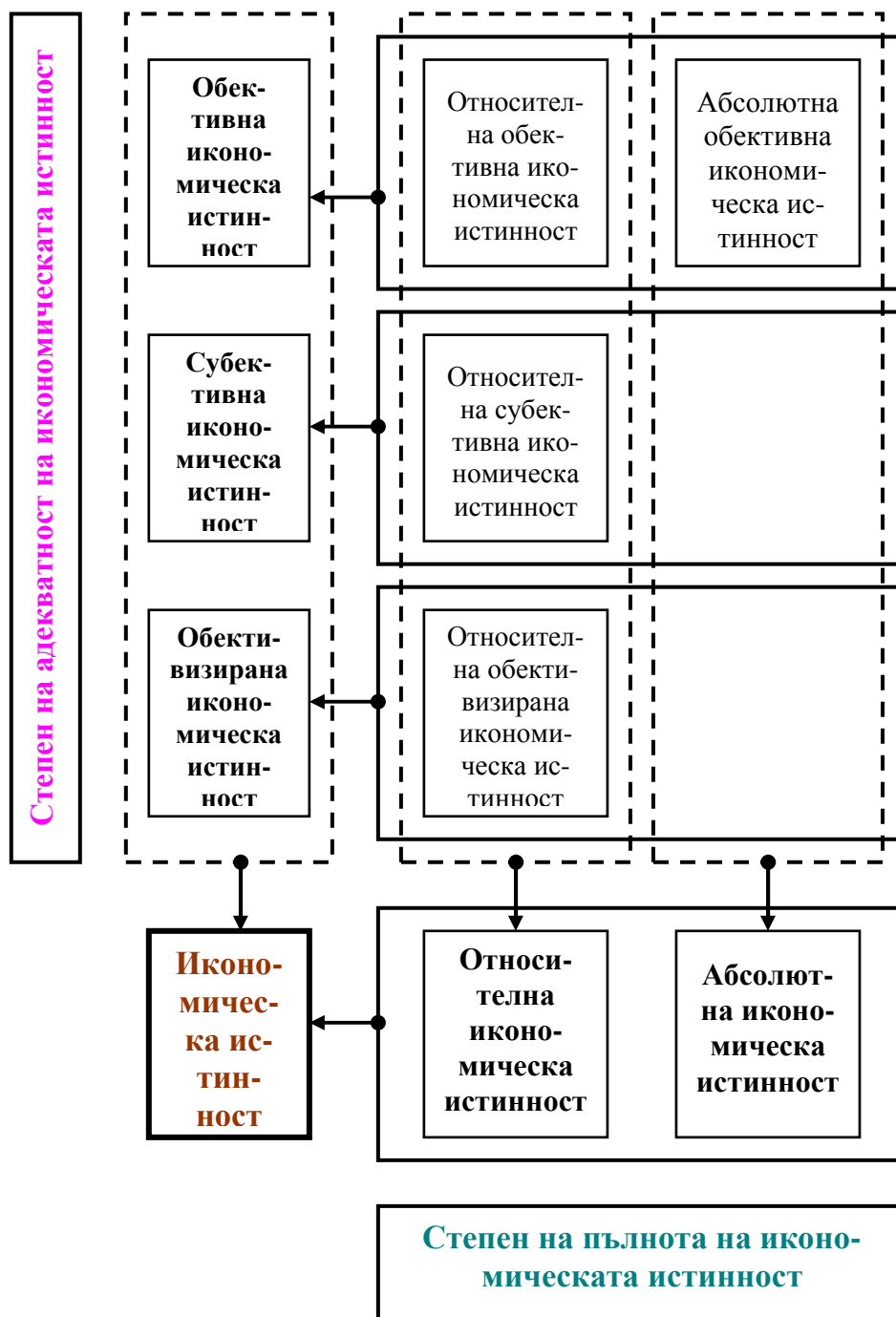
(4) **сустатантна икономическа истинност*** (sustatantal economic veracity) {в т.ч. (а) **сустатантна икономическа квалиистинност*** (sustatantal economic qualiveracity) [към която се числят (α) **сустатантна икономическа субтиквалиистинност*** (sustatantal economic subtiqualliveracity) и (β) **сустатантна икономическа обтиквалиистинност*** (sustatantal economic obtiqualliveracity)] и (б) **сустатантна икономическа квантиистинност*** (sustatantal economic quantiveracity) [към която се числят (α) **сустатантна икономическа субтикквантиистинност*** (sustatantal economic subtiquantiveracity) и (β) **сустатантна икономическа обтикквантиистинност*** (sustatantal economic obtiquantiveracity)]}.

Според **степената на пълнотата** на икономическата истинност по отношение на икономическата действителност (на икономическата реалност) се разграничават относителна и абсолютна икономическа истинност (фиг. 2).

(1) **Относителната икономическа истинност*** (relative economic veracity) е комплексна характеристика на икономическия предмет, обосноваваща и потвърждаваща неговата адекватност (автентичност, релевантност) с **относителната икономическа истина** (вж. икономическа истина). Тя е непълна икономическа истинност. Тя обосновава и потвърждава адекватността на икономическия предмет с такава икономическа истина, която не изчерпва цялото съдържание на предмета, а е само приблизително и частично го обхваща. Според степента на адекватност с икономическия обект разновидности на относителната икономическа истинност са относителната обективна икономическа истинност, относителната субективна икономическа истинност (наричана още само субективна икономическа истинност) и относителната обективизирана икономическа истинност (наричана още само обективизирана икономическа истинност).

(2) **Абсолютната икономическа истинност*** (absolute economic veracity) е комплексна характеристика на икономическия предмет, обосноваваща и потвърждаваща неговата адекватност (автентичност, релевантност) с **абсолютната икономическа истина** (вж. икономическа истина). Тя е пълна икономическа истинност. Тя обосновава и потвърждава адекватността на ико-

номическия предмет с такава икономическа истина, която изчерпва цялото съдържание на предмета. Абсолютната икономическа истинност има само една разновидност – абсолютната обективна икономическа истинност.

Фиг. 2. Разновидности на икономическата истинност

Според *степента на адекватност* на икономическата истинност с *икономическата действителност* се разграничават *обективна икономическа ис-*

тинност, субективна икономическа истинност и обективизирана икономическа истинност.

(1) **Обективната икономическа истинност*** (objective economic veracity) е комплексна характеристика на *икономическия предмет*, обосноваваща и потвърждаваща неговата адекватност (автентичност, релевантност) с *обективната икономическа истина*. Тя обосновава и потвърждава адекватността на икономическия предмет с такава икономическа истина, която съответства адекватно на *икономическата действителност* и не зависи от познаващия субект (от субекта, опознаващ и изследващ *икономиката*), макар тази действителност да се отразява в неговото съзнание. Според степента на нейната пълнота има две основни разновидности на обективната икономическа истинност: (а) **абсолютна обективна икономическа истинност*** (absolute objective economic veracity) – такава обективна икономическа истинност, която обосновава и потвърждава адекватността на икономическия предмет с икономическа истина, изчерпваща цялостното съдържание на икономическия предмет (респ. на икономическия обект) [обикновено наричана само **абсолютна икономическа истинност*** (absolute economic veracity)] и (б) **относителна обективна икономическа истинност*** (relative objective economic veracity) [означавана още като *обективизирана икономическа истинност* (objectivized economic veracity) и като *икономическа обтиистинност* (economic obtiveracity)] – такава обективна икономическа истинност, която обосновава и потвърждава адекватността на икономическия предмет с икономическа истина, изчерпваща частично (и приблизително) съдържанието на икономическия предмет (респ. на икономическия обект) (тя е една от разновидностите и на относителната икономическа истинност).

(2) **Субективната икономическа истинност*** (subjective economic veracity) е комплексна характеристика на *икономическия предмет*, обосноваваща и потвърждаваща неговото съответствие със *субективната икономическа истина*. Тя обосновава и потвърждава адекватността на икономическия предмет с такава икономическа истина, която съответства ненапълно адекватно на *икономическата действителност* и зависи от познаващия субект (от субекта, опознаващ и изследващ *икономиката*). Тя е една от разновидностите на **относителната икономическа истинност** и е същото като **относителна субективна икономическа истинност*** (relative subjective economic veracity) [означавана още като *субективизирана икономическа истинност* (subjectivized economic veracity) и като *икономическа субтиистинност* (economic subtiveracity)].

(3) **Обективизираната икономическа истинност*** (objectivized economic veracity) е комплексна характеристика на *икономическия предмет*, обосноваваща и потвърждаваща неговото съответствие (автентичност, релевантност) със *обективизираната икономическа истина*. Тя обосновава и потвърждава адекватността на икономическия предмет с такава икономическа истина, при която **въз основа на прилагане на научни критерии и методи** (например чрез методите на оптимизацията) е постигнато някакво съответствие с обективната *икономическа действителност* (и с *обективната икономическа истина*), което (съответствие) макар и да не е напълно адекватно на нея, стои по-близо до нея в сравнение със *субективната икономическа истина*. Тя е една от разновидностите на **относителната икономическа истинност** и е същото като **относителна обективизирана икономическа истинност*** (relative objectivized economic veracity) [означавана още като *икономическа обсиистинност* (economic obsiveracity)].

Наличието на различни разновидности на икономическата истинност (например, такива като обективизираната икономическа истинност [същото като икономическа обтиистинност], субективизираната икономическа истинност (същото като икономическа субтиистинност), обективизираната икономическа истинност (същото като икономическа обсиистинност) и т.н.] показва съществуването на различни състояния на **истинностната икономическа среда*** (veracity economic medium), следователно и на **истинностното икономическо пространство*** (veracity economic space) (вж. *икономическа среда*). Това означава, че посочените разновидности на икономическата истинност са различни нейни медиумни (значи и пространствени) състояния. При всяко едно от тези състояния икономическата истинност е комплексна характеристика на *икономическия предмет*, обосноваваща и потвърждаваща неговата адекватност (автентичност, релевантност) с икономическата истина по специфичен за това състояние начин и **вътре в съответната истинностна икономическа среда**. Затова според медиумната си специфика:

(1) *Обективизираната икономическата истинност* (*икономическата обтиистинност*) е диалектическо единство от обективизирана икономическа възможност (*икономическа обтиввъзможност*), обективизирана икономическа необходимост (*икономическа обтинеобходимост*), обективизирана икономическа случайност (*икономическа обтислучайност*) и обективизирана икономическа действителност (*икономическа обтидействителност*), взети заедно;

(2) *Субективизираната икономическата истинност* (*икономическата субтиистинност*) е диалектическо единство от субективизирана икономическа

възможност (икономическа субтивъзможност), субективизирана икономическа необходимост (икономическа субтинеобходимост), субективизирана икономическа случайност (икономическа субтислучайност) и субективизирана икономическа действителност (икономическа субтидействителност), взети заедно;

(3) Обективизираната икономическата истинност (икономическата обсиистинност) е диалектическо единство от обективизирана икономическа възможност (икономическа обсивъзможност), обективизирана икономическа необходимост (икономическа обсинеобходимост), обективизирана икономическа случайност (икономическа обсислучайност) и обективизирана икономическа действителност (икономическа обсидействителност), взети заедно и т.н.

Вж. икономическа истина.

ИКОНОМИЧЕСКА ИСТИННОСТ (economic veracity) (**ки**) – във:

икономическа истинност;

ингредиентна икономическа истинност;

обективизирана икономическа истинност;

обективизирана икономическа истинност;

субективизирана икономическа истинност;

субективна икономическа истинност (същото като субективизирана икономическа истинност).

ИКОНОМИЧЕСКА ЙЕРАРХИЧНОСТ* (economic hierarchicality) – същото като *йерархичност на икономическата система.*

ИКОНОМИЧЕСКА ЙЕРАРХИЯ (economic hierarchy) (**ки**) – във:

двуравнищна управленска икономическа йерархия;

ешалонна икономическа йерархия (същото като ешалонизирана икономическа система);

многоешалонна икономическа йерархия (същото като ешалонизирана икономическа система);

многослойна икономическа йерархия (същото като разслоена икономическа система);

многостратна икономическа йерархия (същото като стратифицирана икономическа система);

слоеста икономическа йерархия (същото като разслоена икономическа система);

стратификационна икономическа йерархия (същото като *стратифицирана икономическа система*);

триравнищна управленска икономическа йерархия;

управленска икономическа йерархия;

функционална икономическа йерархия (вж. *разслоена икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА КАСКАДА* (economic cascade) – *динамична икономическа система с дискретно време време** (dynamic economic system with discrete time), която е определена от действията на адитивна група от цели числа $\mathbb{Z}$ (респ. от действието на адитивна полугрупа от естествени числа $\mathbb{N}$) върху някакво *фазово икономическо пространство* W . Това означава, че на всяко цяло (респ. естествено) число n е съпоставено някакво *икономическо преобразование* $S_n : W \rightarrow W$, като при това $S_{s+m}(w) = S_n(S_m(w))$ за всички $w \in W \rightarrow W$. Поради това всички икономически преобразования S_n могат да бъдат получени от едно преобразуване $S = S_1$ чрез извършване на итерации или (при $n < 0$) чрез обръщане, т.е. $S_n = (S)^n$ при $n > 0$ и $S_n = (S^{-1})^n$ при $n < 0$. Изучаването на икономическите каскади се свежда до изучаването на икономическите преобразования S , поради което икономическата каскада може да се разглежда като една от най-простите *икономически системи*. Фазовото икономическо пространство W има придадена (присвоена) определена структура, а преобразуванията S_n я запазват. Ето защо: (1) когато W е *гладко икономическо многообразие** (smooth economic manifold /variety/), тогава се реализира **непрекъсната икономическа каскада*** (continuous economic cascade), а преобразованието S , което я поражда, е *икономически дифеоморфизъм* (при група от преобразувания), респ. *гладко икономическо изображение* (при полугрупа от преобразувания) (вж. *икономическо многообразие* и *гладко икономическо пространство*); (2) когато W е *топологично икономическо пространство*, тогава се реализира **гладка икономическа каскада*** (smooth economic cascade), а преобразованието S , което я поражда е *икономически хомоморфизъм* (при група от преобразувания), респ. *непрекъснато икономическо изображение* (при полугрупа от преобразувания); (3) когато W е *икономическо пространство с мярка*, тогава се реализира **измерима икономическа каскада*** (measurable economic cascade), а преобразованието S , което я поражда е **икономически автоморфизъм на пространство с мярка*** (economic automorphism of space with measure) (при група от преобразувания), респ. **икономически ендоморфизъм на прос-**

транство с мярка* (economic endomorphism of spase with measure) (при полугрупа от преобразувания).

ИКОНОМИЧЕСКА КАСКАДА (economic cascade) (**ки**) – във:

гладка икономическа каскада (вж. *икономическа каскада*);

измерима икономическа каскада (вж. *икономическа каскада*);

икономическа каскада;

непрекъсната икономическа каскада вж. *икономическа каскада*.

ИКОНОМИЧЕСКА КАТАСТРОФА (economic catastrophe) – същото като *катастрофа на икономическата система*. Нейни разновидности са *апокатастичната икономическа катастрофа* (*апокатастичната катастрофа на икономическата система*) и *апокалиптичната икономическа катастрофа* (*апокалиптичната катастрофа на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА КАТАСТРОФА (economic catastrophe) (**ки**) – във:

апокалиптична икономическа катастрофа (същото като *апокалиптична катастрофа на икономическата система*);

апокатастична икономическа катастрофа (същото като *апокатастична катастрофа на икономическата система*);

икономическа катастрофа (същото като *катастрофа на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА КАТЕГОРИЯ (economic category), **предметна икономическа категория**, – крайно широко *икономическо понятие*, в което са изобразени най-общите и съществени *икономически свойства*, *икономически признаци*, *икономически връзки* и *икономически определения* на *икономическите предмети* (в т.ч. на *икономическите обекти*, *икономическите системи*, *икономическите явления*, *икономическите процеси* и т.н.) и при което не може понататък да се извършва ново *икономическо абстрахиране* с цел извеждането на следващо и стоящо по-високо в йерархията на абстрахираното икономическо понятие. Икономическите категории са степени на познанието, които в икономическата наука образуват система. **Системата от икономически категории** (economic categories system) е съществено обобщение на всички икономически предмети, които съставят и изграждат *икономическата действителност*. Основни разновидности на икономическата категория са *обектната икономическа категория* (категория, отнасяща за икономическия обект) и

системната икономическа категория (категория отнасяща за икономическата система). Вж. *икономическо понятие*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа категория се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска категория*** (consumptionary category), **стопанска категория*** (protoeconomic category), **пазарно-икономическа категория*** (marketly-economic category) и **финансово-пазарно-икономическа категория*** (financially-marketly-economic category). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща категория*** (sustenance /sustaining/ category) (за категория при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КАТЕГОРИЯ (economic category) (**ки**) – във:

икономическа категория;

икономическа категория (математическа интерпретация);

обектна икономическа категория;

предметна икономическа категория (същото като икономическа категория);

системна икономическа категория.

ИКОНОМИЧЕСКА КАТЕГОРИЯ (economic category) (математическа интерпретация) – **категория** (category) в *икономическа среда*; *икономическо понятие* (с голяма степен на общност), което изолира (абстрахира) определен ред от алгебрически свойства (вж. *икономическа алгебра*) на съвкупности от *икономически морфизми* (вж. *икономически морфизъм*) на еднотипни *икономически обекти* (като *икономически множества*, *икономически пространства*, *икономически групи* и т.н.) един в друг при условие, че тези съвкупности (вж. *икономическа съвкупност*) съдържат тъждествени *икономически и изображения* и са затворени по отношение на последователното изпълнение (като *икономическа суперпозиция* или *умножение*) на тези изображения [вж. *суперпозиция от икономически функции* (същото като *сложна икономическа функция*)]. Икономическата категория $\mathfrak{K}$ се състои от клас $ob\mathfrak{K}$, които са **обекти на икономическата категория*** (economic category objects) и клас $mor\mathfrak{K}$, които са **морфизми на икономическата категория*** (economic category morphismes).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-effectiveness /quasi-effectivity/), **икономическа индификасност**, **непряка икономическа артипрефикасност (*)** – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицитен**]

ент* (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлициент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *квазиефективно икономическо благо* (същото като *индификасно икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплициент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *квазиефективното икономическо благо*. Квазиефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазиефективност **непряка икономическа дейност*** (indirect economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). От своя страна, квазиефективното икономическо благо регулира създаването на *ефективното икономическо благо* в същата система.

В зависимост от това каква е природата на предметната предметеност на ефективното икономическо благо и какъв е характерът на предметяващата способност на икономическата дейност, която го сътворява, разновидности на регулиращото квазиефективното икономическо благо са (1) *квазиприфективното икономическо благо* (същото като *икономическа сервопродукция*) (когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазиприфективност*) и (2) *квазисефективното икономическо благо* (същото като *икономическа сервоуслуга*) (когато благата няма относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазисефективност*). Следователно предметни разновидности на икономическата квазиефективност са икономическата квазиприфективност и икономическата квазисефективност.

В зависимост от възпроизводствената си принадлежност разновидности на квазиефективното икономическо благо са (1) *квазирефективното икономическо благо* (същото като *непряко възпроизводствено икономическо благо, реиндификасно икономическо благо*) (когато то като общо понятие се интерпретира като резултат на обратната икономическа връзка в коя да е фаза на *икономическото възпроизводство* и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазирефективност*, същото като *икономическа реиндификасност*), (2) *квазиинифективното икономическо благо* (същото като *непряко произ-*

водствено икономическо благо, инииндификасно икономическо благо, квазиефекторно икономическо благо, икономически сервопродукт) (когато то е резултат на обратната икономическа връзка в икономическото производство и тогава на него отговаря понятието за икономическа квазиинифективност, същото като икономическа инииндификасност и като икономическа квазиефекторност), (3) квазикофективно икономическо благо (същото като непряко следпроизводствено икономическо благо, коиндификасно икономическо благо) (когато то е резултат на обратната икономическа връзка във възпроизводствена фаза, следваща след икономическото производство, като икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление, и тогава на него отговаря понятието за икономическа квазикофективност, същото като икономическа коиндификасност) и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата квазиефективност са икономическата квазирефективност (икономическата реиндификасност), икономическата квазиинифективност (икономическата инииндификасност, икономическата квазиефекторност), икономическата квазикофективност (икономическата коиндификасност) и други.

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата квазиефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазиефективна икономическа абсорбционност*** (quasi-effective economic absorptivity) (вж. икономическа абсорбционност), (2) **квазиефективна икономическа ангажираност*** (quasi-effective economic engageness) (вж. икономическа ангажираност), (3) **квазиефективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-effective economic returns) (вж. икономическа възвръщаемост), (4) **квазиефективна икономическа въплътеност*** (quasi-effective economic incarnateness) (вж. икономическа въплътеност), (5) **квазиефективна икономическа използваемост*** (quasi-effective economic usableness) (вж. икономическа използваемост), (6) **квазиефективна икономическа интензивност*** (quasi-effective economic intensity) (вж. икономическа интензивност), (7) **квазиефективна икономическа креативност*** (quasi-effective economic creativity) (вж. икономическа креативност), (8) **квазиефективна икономическа напрегнатост*** (quasi-effective economic strenuousness /tenseness/) (вж. икономическа напрегнатост), (9) **квазиефективна икономическа наситеност*** (quasi-effective economic saturation /saturateness/) (вж. икономическа наситеност), (10) **квазиефективна икономическа натовареност*** (quasi-effective economic loading) (вж. икономическа натовареност), (11) **квазиефективна икономическа предметеност*** (quasi-

effective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазиефективна икономическа производителност*** (quasi-effective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазиефективна икономическа разходност*** (quasi-effective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазиефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазиефективност*** (consumptionary quasi-effectiveness /quasi-effectivity/), **стопанска квазиефективност*** (protoeconomic quasi-effectiveness /quasi-effectivity/), **пазарно-икономическа квазиефективност*** (marketly-economic quasi-effectiveness quasi-effectivity/) и **финансово-пазарно-икономическа квазиефективност*** (financially-marketly-economic quasi-effectiveness /quasi-effectivity/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазиефективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-effectiveness /quasi-effectivity/) (за квазиефективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ (economic quasi-effectivity) (ки) – във:

вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазиресефективност*);

вторична икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазисефективност*);

вторична производствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазиинисефективност*);

вторична следпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазикосефективност*);

възпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазирефективност*);

икономическа квазиефективност;

производствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазиинифективност*);

първична възпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазиреприфективност*);

първична икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазиприфективност*);

първична производствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазииниприфективност*);

следпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като икономическа квазикофективност).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТОРНОСТ* (economic quasi-effectority) – същото като икономическа квазиинифективност.

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТОРНОСТ (economic quasi-effectority) (**ки**) – във:

вторична икономическа квазиефекторност (същото като икономическа квазиинисефективност);

икономическа квазиефекторност (същото като икономическа квазиинифективност);

първична икономическа квазиефекторност (същото като икономическа квазииниприфективност).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИИНИПРИФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-iniprifeffectivity), **непряка първична производствена икономическа артипрефикасност**, **първична производствена икономическа квазиефективност**, **първична икономическа квазиефекторност**, (*) – икономическа ефикасност, която е едновременно разновидност на икономическата прификасност (на първичната икономическа артипрефикасност), на икономическата квазиефективност (на икономическата индификасност, непряката икономическа артипрефикасност) и на икономическата унификасност; икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава квазииниприфективно икономическо благо (същото като производствена икономическа сервопродукция), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система). Представлява една от разновидностите на икономическата артипрефикасност, тъй като е ефикасност на квазииниприфективното икономическо благо. Квазииниприфективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазииниприфективност **квазииниприфективна**

икономическа дейност* (quasi-iniprffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата квазииниприфективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазииниприфективна икономическа абсорбционност*** (quasi-iniprffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазииниприфективна икономическа ангажираност*** (quasi-iniprffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазииниприфективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-iniprffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазииниприфективна икономическа въплътеност*** (quasi-iniprffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазииниприфективна икономическа използваемост*** (quasi-iniprffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазииниприфективна икономическа интензивност*** (quasi-iniprffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазииниприфективна икономическа креативност*** (quasi-iniprffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазииниприфективна икономическа напрегнатост*** (quasi-iniprffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазииниприфективна икономическа наситеност*** (quasi-iniprffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазииниприфективна икономическа натовареност*** (quasi-iniprffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазииниприфективна икономическа опредметеност*** (quasi-iniprffective economic objectificativity) (вж. *икономическа опредметеност*), (12) **квазииниприфективна икономическа производителност*** (quasi-iniprffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазииниприфективна икономическа разходност*** (quasi-iniprffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазииниприфективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазииниприфективност*** (consumptionary quasi-iniprfectivity), **стопанска квазииниприфективност*** (protoeconomic quasi-iniprfectivity), **пазарно-икономическа квазииниприфективност*** (marketly-economic quasi-iniprfectivity) и **финасово-пазарно-икономическа квазииниприфективност*** (financially-marketly-economic

quasi-iniprriffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазииниприфективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-iniprriffectivity) (за квазииниприфективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИИНИСЕФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-iniseffectivity), **непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторична производствена икономическа квазиефективност, вторична икономическа квазиефекторност, (*)** – икономическа ефикасност, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на вторичната икономическа артипрефикасност), на *икономическата квазиефективност* (на *икономическата индификасност, непряката икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата унификасност*; икономическа величина, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *квазиинисефективно икономическо благо* (същото като *производствена икономическа сервоуслуга*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на квазиинисефективното икономическо благо. Квазиинисефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазиинисефективност **квазиинисефективна икономическа дейност*** (quasi-iniseffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата квазиинисефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазиинисефективна икономическа абсорбционност*** (quasi-iniseffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазиинисефективна икономическа ангажираност*** (quasi-iniseffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазиинисефективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-iniseffective economic returns) (вж. *икономическа възвръ-*

щаемост), (4) **квазиинисефективна икономическа въплътеност*** (quasi-iniseffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазиинисефективна икономическа използваемост*** (quasi-iniseffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазиинисефективна икономическа интензивност*** (quasi-iniseffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазиинисефективна икономическа креативност*** (quasi-iniseffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазиинисефективна икономическа напрегнатост*** (quasi-iniseffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазиинисефективна икономическа наситеност*** (quasi-iniseffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазиинисефективна икономическа натовареност*** (quasi-iniseffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазиинисефективна икономическа предметеност*** (quasi-iniseffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазиинисефективна икономическа производителност*** (quasi-iniseffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазиинисефективна икономическа разходност*** (quasi-iniseffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазиинисефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазиинисефективност*** (consumptionary quasi-iniseffectivity), **стопанска квазиинисефективност*** (protoeconomic quasi-iniseffectivity), **пазарно-икономическа квазиинисефективност*** (marketly-economic quasi-iniseffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа квазиинисефективност*** (financially-marketly-economic quasi-iniseffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазиинисефективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-iniseffectivity) (за квазиинисефективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИИНИФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-iniffectivity), **икономическа инииндикасност**, **непряка производствена икономическа артипрефикасност**, **производствена икономическа квазиефективност**, **икономическа квазиефекторност**, (*) – **икономическа ефикасност**, която е едновременно разновидност на *икономическата унификасност* (на *производствената икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата квазиефективност* (на *икономическата индификасност*, *непратката иконо-*

мическа артипрефикасност); икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредидент [**консеквентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицидент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава квазиинифективно икономическо благо (същото като *непряко производствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредидент [**антецедентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицидент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредидентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на квазиинифективното икономическо благо. Квазиинифективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазиинифективност **квазиинифективна икономическа дейност*** (quasi-inifective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според предметната класификация (вж. *функционална икономическа ингредидентност*) подразновидности на квазиинифективното икономическо благо са (1) *квазииниприфективното икономическо благо* (същото като *непряко първично възпроизводствено икономическо благо, производствена икономическа сервопродукция*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазииниприфективност* (същото като *непряка първична производствена икономическа артипрефикасност, първична производствена икономическа квазиефективност, първична икономическа квазиефекторност*) и (2) *квазиинисефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично възпроизводствено икономическо благо, производствена икономическа сервоуслуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиинисеприфективност* (същото като *непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторична производствена икономическа квазиефективност, вторична икономическа квазиефекторност*). Следователно предметни разновидности на икономическата квазиинифективност са икономическата квазииниприфективност (непряката първична производствена икономическа артипрефикасност, първичната производствена икономическа квазиефективност, първичната икономическа квазиефекторност) и икономическата квазиинисеприфективност (непряката вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторичната произ-

водствена икономическа квазиинфективност, вторичната икономическа квазиинфекторност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата квазиинфективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазиинфективна икономическа абсорбционност*** (quasi-iniffective economic absorptivity) (вж. икономическа абсорбционност), (2) **квазиинфективна икономическа ангажираност*** (quasi-iniffective economic engageness) (вж. икономическа ангажираност), (3) **квазиинфективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-iniffective economic returns) (вж. икономическа възвръщаемост), (4) **квазиинфективна икономическа въплътеност*** (quasi-iniffective economic incarnateness) (вж. икономическа въплътеност), (5) **квазиинфективна икономическа използваемост*** (quasi-iniffective economic usability) (вж. икономическа използваемост), (6) **квазиинфективна икономическа интензивност*** (quasi-iniffective economic intensity) (вж. икономическа интензивност), (7) **квазиинфективна икономическа креативност*** (quasi-iniffective economic creativity) (вж. икономическа креативност), (8) **квазиинфективна икономическа напрегнатост*** (quasi-iniffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. икономическа напрегнатост), (9) **квазиинфективна икономическа наситеност*** (quasi-iniffective economic saturation /saturateness/) (вж. икономическа наситеност), (10) **квазиинфективна икономическа натовареност*** (quasi-iniffective economic loading) (вж. икономическа натовареност), (11) **квазиинфективна икономическа опредметеност*** (quasi-iniffective economic objectificativity) (вж. икономическа опредметеност), (12) **квазиинфективна икономическа производителност*** (quasi-iniffective economic productivity) (вж. икономическа производителност), (13) **квазиинфективна икономическа разходност*** (quasi-iniffective economic costness) (вж. икономическа разходност).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазиинфективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазиинфективност*** (consumptionary quasi-iniffectivity), **стопанска квазиинфективност*** (protoeconomic quasi-iniffectivity), **пазарно-икономическа квазиинфективност*** (marketly-economic quasi-iniffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа квазиинфективност*** (financially-marketly-economic quasi-iniffectivity). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща квазиинфек-*

тивност* (sustenance /sustaining/ quasi-inifectivity) (за квазиинфективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИКОСЕФЕКТИВНОСТ* (economic quasicoseffectivity), **непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична следпроизводствена икономическа квазиинфективност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*), на *икономическата квазиинфективност* (на *икономическата индификасност, непряката икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата кофикасност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *квазикосефективно икономическо благо* (същото като *следпроизводствена икономическа сервоуслуга*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) *единица входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *квазикосефективното икономическо благо*. Квазикосефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазикосефективност **квазикосефективна икономическа дейност*** (quasi-coseffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата квазикосефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазикосефективна икономическа абсорбционност*** (quasi-coseffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазикосефективна икономическа ангажираност*** (quasi-coseffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазикосефективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-coseffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазикосефективна икономическа въплътеност*** (quasi-

coffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазикосефективна икономическа използваемост*** (quasi-coffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазикосефективна икономическа интензивност*** (quasi-coffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазикосефективна икономическа креативност*** (quasi-coffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазикосефективна икономическа напрегнатост*** (quasi-coffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазикосефективна икономическа наситеност*** (quasi-coffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазикосефективна икономическа натовареност*** (quasi-coffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазикосефективна икономическа предметеност*** (quasi-coffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазикосефективна икономическа производителност*** (quasi-coffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазикосефективна икономическа разходност*** (quasi-coffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазикосефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазикосефективност*** (consumptionary quasi-coeffectivity), **стопанска квазикосефективност*** (protoeconomic quasi-coeffectivity), **пазарно-икономическа квазикосефективност*** (marketly-economic quasi-coeffectivity) и **финансово-пазарно-икономическа квазикосефективност*** (financially-marketly-economic quasi-coeffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазикосефективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-coeffectivity) (за квазикосефективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИКОФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-coeffectivity), **икономическа коиндификасност**, **непряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност**, **следпроизводствена икономическа квазиефективност**, (*) – **икономическа ефикасност**, която е едновременно разновидност на **икономическата кофикасност** (на **следпроизводствената икономическа артипрефикасност**) и на **икономическата квазиефективност** (на **икономическата индификасност**, **непратката икономическа артипрефикасност**); **икономическа величина**, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential

economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлициент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *квазикофективно икономическо благо* (същото като *непряко следпроизводствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплициент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на квазикофективното икономическо благо. Квазикофективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазикофективност **квазикофективна икономическа дейност*** (quasi-coffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според предметната класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидност на квазикофективното икономическо благо е *квазикосефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично следпроизводствено икономическо благо*, *следпроизводствена икономическа сервоуслуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазикосефективност* (същото като *непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична следпроизводствена икономическа квазиефективност*). Следователно предметна разновидност на икономическата квазикофективност е икономическата квазикосефективност (неп пряката вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната следпроизводствена икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата квазикофективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазикофективна икономическа абсорбционност*** (quasi-coffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазикофективна икономическа ангажираност*** (quasi-coffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазикофективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-coffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазикофективна икономическа въплътеност*** (quasi-coffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазикофективна икономическа използваемост*** (quasi-coffective economic usableness) (вж. *икономи-*

ческа използваемост), (6) **квазикофективна икономическа интензивност*** (quasi-coffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазикофективна икономическа креативност*** (quasi-coffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазикофективна икономическа напрегнатост*** (quasi-coffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазикофективна икономическа наситеност*** (quasi-coffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазикофективна икономическа натовареност*** (quasi-coffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазикофективна икономическа предметеност*** (quasi-coffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазикофективна икономическа производителност*** (quasi-coffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазикофективна икономическа разходност*** (quasi-coffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазикофективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазикофективност*** (consumptionary quasi-coffectivity), **стопанска квазикофективност*** (protoeconomic quasi-coffectivity), **пазарно-икономическа квазикофективност*** (marketly-economic quasi-coffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа квазикофективност*** (financially-marketly-economic quasi-coffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазикофективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-cofectivity) (за квазикофективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИПРИФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-priffectivity), **непряка първична икономическа артипрефикасност**, **първична икономическа квазиефективност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата прификасност* (на *първичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата квазиефективност* (на *икономическата индификасност*, *непряката икономическа артипрефикасност*); икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicient), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава квазиприфективно икономическо благо

(същото като *икономическа сервопродукция*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на квазиприфективното икономическо благо. Квазиприфективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазиприфективност **квазиприфективна икономическа дейност*** (quasi-priffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на квазиприфективното икономическо благо са (1) *квазиреприфективното икономическо благо* (същото като *непряко първично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа сервопродукция*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиреприфективност* (*непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първична възпроизводствена икономическа квазиефективност*), (2) *квазииниприфективното икономическо благо* (същото като *непряко първично производствено икономическо благо*, *квазиприфекторно икономическо благо*, *производствена икономическа сервопродукция*, *първичен икономически сервопродукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазииниприфективност* (*непряка първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първична производствена икономическа квазиефективност*) и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата квазиприфективност са икономическата квазиреприфективност (*неп-ряката първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първичната възпроизводствена икономическа квазиефективност*), икономическата квазииниприфективност (*неп-ряката първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първичната производствена икономическа квазиефективност*) и други.

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата квазиприфективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазиприфективна икономическа абсорбционност*** (quasi-priffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазиприфективна икономическа ангажираност*** (quasi-priffective economic engageness) (вж. *иконо-*

мическа ангажираност), (3) **квазиприфективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-priffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазиприфективна икономическа въплътеност*** (quasi-priffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазиприфективна икономическа използваемост*** (quasi-priffective economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазиприфективна икономическа интензивност*** (quasi-priffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазиприфективна икономическа креативност*** (quasi-priffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазиприфективна икономическа напрегнатост*** (quasi-priffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазиприфективна икономическа наситеност*** (quasi-priffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазиприфективна икономическа натовареност*** (quasi-priffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазиприфективна икономическа предметеност*** (quasi-priffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазиприфективна икономическа производителност*** (quasi-priffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазиприфективна икономическа разходност*** (quasi-priffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазиприфективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазиприфективност*** (consumptionary quasi-priffectivity), **стопанска квазиприфективност*** (protoeconomic quasi-priffectivity), **пазарно-икономическа квазиприфективност*** (marketly-economic quasi-priffectivity) и **финансово-пазарно-икономическа квазиприфективност*** (financially-marketly-economic quasi-priffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазиприфективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-priffectivity) (за квазиприфективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИРЕНТА (economic quasi-rent) (в микр.) – плащане за *производствен икономически фактор*, чието предлагане е постоянно само в кратък срок, като в дълъг срок то става променливо [вж. *факторно предлагане (в микр.)*]. Смята се, че в кратък срок *постоянният производствен фактор (в микр.)* не може да бъде изваден от употреба и прехвърлен към друг начин на използване, за разлика от *променливия производствен фактор (в микр.)*, който-

то может свободно да се движи и да бъде пренасочван към други, алтернативни производства, където възвръщаемостта му е по-голяма. Ето защо фирмата (и изобщо *икономическата единица*) първо заплаща цената на променливите фактори и след това – цената на постоянните фактори, като целта е да задържи променливите фактори. Затова квазирентата има характер на остатъчно плащане, което изчезва, когато в дълъг срок производственият фактор стане променлив.

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИРЕПРИФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-reprifectivity), **непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първична възпроизводствена икономическа квазиефективност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата прификасност* (на *първичната икономическа артипрефикасност*), на *икономическата квазиефективност* (на *икономическата индификасност, непряката икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата рефикасност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен *икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *квазиреприфективно икономическо благо* (същото като *възпроизводствена икономическа сервопродукция*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) *единица входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на квазиреприфективното икономическо благо. Квазиреприфективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазиреприфективност **квазиреприфективна икономическа дейност*** (quasi-reprifective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) една от подразновидностите на квазиреприфективното икономическо благо е *квазииниприфективното икономическо благо* (същото като *непряко първично производствено икономическо благо, квазиприфектор-*

но икономическо благо, производствена икономическа сервопродукция, първичен икономически сервопродукт). На него отговаря понятието за икономическа квазииниприфективност (същото като *непряка първична производствена икономическа артипрефикасност, първична производствена икономическа квази-ефективност, първична икономическа квазиефекторност*).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата квазиреприфективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазиреприфективна икономическа абсорбционност*** (quasi-repriffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазиреприфективна икономическа ангажираност*** (quasi-repriffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазиреприфективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-repriffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазиреприфективна икономическа въплътеност*** (quasi-repriffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазиреприфективна икономическа използваемост*** (quasi-repriffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазиреприфективна икономическа интензивност*** (quasi-repriffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазиреприфективна икономическа креативност*** (quasi-repriffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазиреприфективна икономическа напрегнатост*** (quasi-repriffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазиреприфективна икономическа наситеност*** (quasi-repriffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазиреприфективна икономическа натовареност*** (quasi-repriffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазиреприфективна икономическа предметеност*** (quasi-repriffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазиреприфективна икономическа производителност*** (quasi-repriffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазиреприфективна икономическа разходност*** (quasi-repriffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазиреприфективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазиреприфективност*** (consumptionary quasi-repriffectivity), **стопанска квазиреприфективност*** (protoeconomic quasi-repriffectivity), **пазарно-икономическа квазиреприфек-**

тивност* (marketly-economic quasi-repriffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа квазиреприфективност*** (financially-marketly-economic quasi-repriffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазиреприфективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-repriffectivity) (за квазиреприфективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИРЕСЕФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-reseffectivity), **непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност, (*)** – икономическа ефикасност, която е едновременно разновидност на икономическата сефикасност (на вторичната икономическа артипрефикасност), на икономическата квазиефективност (на икономическата индификасност, непряката икономическа артипрефикасност) и на икономическата рефикасност; икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава квазиресефективно икономическо благо (същото като възпроизводствена икономическа сервоуслуга), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система). Представлява една от разновидностите на икономическата артипрефикасност, тъй като е ефикасност на квазиресефективното икономическо благо. Квазиресефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазиресефективност **квазиресефективна икономическа дейност*** (quasi-reseffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. икономическа дейност).

Според възпроизводствената класификация (вж. функционална икономическа ингредиентност) подразновидност на квазиресефективното икономическо благо са квазиинисефективното икономическо благо (същото като непряко вторично производствено икономическо благо, квазисефекторно икономическо благо, производствена икономическа сервоуслуга, вторичен икономически сервопродукт), като на него отговаря понятието за икономическа ква-

зиинисефективност (същото като *непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност*, *вторична производствена икономическа квазиефективност*, *вторична икономическа квазиефекторност*), *квазикосефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично следпроизводствено икономическо благо*, *следпроизводствена икономическа сервоуслуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазикосефективност* (същото като *непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична следпроизводствена икономическа квазиефективност*) и други. От това следва, че възпроизводствени подразновидности на икономическата квазиресефективност са икономическата квазиинисефективност (*непунктата вторична производствена икономическа артипрефикасност*, *вторичната производствена икономическа квазиефективност*, *вторичната икономическа квазиефекторност*) и икономическата квазикосефективност (*непунктата вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторичната следпроизводствена икономическа квазиефективност*) и други.

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата квазиресефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазиресефективна икономическа абсорбционност*** (quasi-reseffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазиресефективна икономическа ангажираност*** (quasi-reseffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазиресефективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-reseffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазиресефективна икономическа въплътеност*** (quasi-reseffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазиресефективна икономическа използваемост*** (quasi-reseffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазиресефективна икономическа интензивност*** (quasi-reseffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазиресефективна икономическа креативност*** (quasi-reseffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазиресефективна икономическа напрегнатост*** (quasi-reseffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазиресефективна икономическа наситеност*** (quasi-reseffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазиресефективна икономическа натовареност*** (quasi-reseffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазиресефективна икономическа предметеност*** (quasi-reseffective economic objectificativity) (вж. *икономи-*

ческа предметеност), (12) **квазиресефективна икономическа производителност*** (quasi-reseffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазиресефективна икономическа разходност*** (quasi-reseffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазиресефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазиресефективност*** (consumptionary quasi-reseffectivity), **стопанска квазиресефективност*** (protoeconomic quasi-reseffectivity), **пазарно-икономическа квазиресефективност*** (marketly-economic quasi-reseffectivity) и **финансово-пазарно-икономическа квазиресефективност*** (financially-marketly-economic quasi-reseffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазиресефективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-reseffectivity) (за квазиресефективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИРЕФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-reffectivity), **икономическа реиндификасност**, **непряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност**, **възпроизводствена икономическа квазиефективност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата рефикасност* (на *възпроизводствената икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата квазиефективност* (на *икономическата индификасност*, на *непругата икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен икономически *ингредиент* [**консеквентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицидент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *квазирефективно икономическо благо* (същото като *непряко възпроизводствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицидент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на квазирефективното икономическо благо. Квазирефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазирефективност **квазирефективна икономическа**

дейност* (quasi-reffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на квазирефективното икономическо благо са (1) *квазиинфективното икономическо благо* (същото като *непряко квазипроизводствено икономическо благо, инииндификасно икономическо благо, квазиефекторно икономическо благо, икономически сервопродукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиинфективност* (същото като *икономическа инииндификасност, непряка производствена икономическа артипрефикасност, производствена икономическа квазиефективност, икономическа квазиефекторност*), (2) *квазикофективното икономическо благо* (същото като *непряко следпроизводствено икономическо благо, квазикодификасно икономическо благо*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазикофективност* (същото като *икономическа коиндификасност, непряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност, следпроизводствена икономическа квазиефективност*) и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата квазирефективност са икономическата квазиинфективност (икономическата инииндификасност, непряката производствена икономическа артипрефикасност, производствената икономическа квазиефективност, икономическата квазиефекторност) и икономическата квазикофективност (икономическата коиндификасност, непряката следпроизводствена икономическа артипрефикасност, следпроизводствената икономическа квазиефективност) и други.

Според предметната класификация (вж. отново *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на квазирефективното икономическо благо са (1) *квазиреприфективното икономическо благо* (същото като *непряко първично възпроизводствено икономическо благо, възпроизводствена икономическа сервопродукция*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиреприфективност* (същото като *непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първична възпроизводствена икономическа квазиефективност*) и (2) *квазиресефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично възпроизводствено икономическо благо, възпроизводствена икономическа сервоуслуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиресефективност* (същото като *непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност*). Следователно предметни разновидности на икономическата квазирефективност са икономическата квазиреприфективност

(непървата първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първичната възпроизводствена икономическа квазиефективност) и икономическата квазиресефективност (непървата вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната възпроизводствена икономическа квазиефективност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата квазирефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазирефективна икономическа абсорбционност*** (quasi-reffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазирефективна икономическа ангажираност*** (quasi-reffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазирефективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-reffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазирефективна икономическа въплътеност*** (quasi-reffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазирефективна икономическа използваемост*** (quasi-reffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазирефективна икономическа интензивност*** (quasi-reffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазирефективна икономическа креативност*** (quasi-reffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазирефективна икономическа напрегнатост*** (quasi-reffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазирефективна икономическа наситеност*** (quasi-reffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазирефективна икономическа натовареност*** (quasi-reffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазирефективна икономическа предметеност*** (quasi-reffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазирефективна икономическа производителност*** (quasi-reffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазирефективна икономическа разходност*** (quasi-reffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазирефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазирефективност*** (consumptionary quasi-reffectivity), **стопанска квазирефективност*** (protoeconomic quasi-reffectivity), **пазарно-икономическа квазирефективност*** (marketly-economic quasi-reffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа квазирефективност*** (financially-marketly-economic quasi-reffectivity). Общо за всички тях е понятие-

то за *поддържаща квазирефективност** (sustenance /sustaining/ quasi-reffectivity) (за квазирефективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИСЕФЕКТИВНОСТ* (economic quasi-seffectivity), **непряка вторична икономическа артипрефикасност, вторична икономическа квазиефективност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сификасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата квазиефективност* (на *икономическата индификасност*, на *непряката икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен икономически *ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *квазисефективно икономическо благо* (същото като *икономическа сервоуслуга*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на квазисефективното икономическо благо. Квазисефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата квазисефективност **квазисефективна икономическа дейност*** (quasi-seffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на квазисефективното икономическо благо са (1) *квазиресефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа сервоуслуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиресефективност* (същото като *непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност*), (2) *квазиинисефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично производствено икономическо благо*, *квазисефекторно икономическо благо*, *производствена икономическа сервоуслуга*, *вторичен икономически сервопродукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа кав-*

зиинисефективност (същото като *непряка вторично производствена икономическа артипрефикасност, вторична производствена икономическа квазиефективност*), (3) *квазикосефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично следпроизводствено икономическо благо, следпроизводствена икономическа сервоуслуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа кавзикосефективност* (същото като *непряка вторично следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична следпроизводствена икономическа квазиефективност*) и други. Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата квазисефективност са икономическата квазиресефективност (*непунктата вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната възпроизводствена икономическа квазиефективност*), икономическата кавзиинисефективност (*непунктата вторично производствена икономическа артипрефикасност, вторичната производствена икономическа квазиефективност*) и икономическата кавзикосефективност (*непунктата вторично следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната следпроизводствена икономическа квазиефективност*) и други.

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата квазисефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **квазисефективна икономическа абсорбционност*** (quasi-seffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **квазисефективна икономическа ангажираност*** (quasi-seffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **квазисефективна икономическа възвръщаемост*** (quasi-seffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **квазисефективна икономическа въплътеност*** (quasi-seffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **квазисефективна икономическа използваемост*** (quasi-seffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **квазисефективна икономическа интензивност*** (quasi-seffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **квазисефективна икономическа креативност*** (quasi-seffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **квазисефективна икономическа напрегнатост*** (quasi-seffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **квазисефективна икономическа наситеност*** (quasi-seffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **квазисефективна икономическа натовареност*** (quasi-seffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **квазисефективна икономическа предметеност*** (quasi-seffective economic

objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **квазисефективна икономическа производителност*** (quasi-seffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **квазисефективна икономическа разходност*** (quasi-seffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа квазисефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска квазисефективност*** (consumptionary quasi-seffectivity), **стопанска квазисефективност*** (protoeconomic quasi-seffectivity), **пазарно-икономическа квазисефективност*** (marketly-economic quasi-sepffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа квазисефективност*** (financially-marketly-economic quasi-seffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща квазисефективност*** (sustenance /sustaining/ quasi-seffectivity) (за квазисефективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КВАНТУВАЩА ПОДСИСТЕМА* (economic quantization subsystem) – същото като *квантуваща подсистема на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА КИБЕРНЕТИКА (economic cybernetics) – научно направление на *кибернетиката* (в частност – на *приложената кибернетика*), основаващо се върху общите принципи на теоретичната кибернетика и използващо нейните идеи, методи и средства за изследването, организирането и управлението на *икономическите системи*. Наука за законите на управлението в сложните *динамични икономически системи*. Икономическата кибернетика изучава процесите на събиране, натрупване, съхраняване и преработка на информацията за *икономическите обекти*, явления и процеси. В широк смисъл и немного точно под икономическа кибернетика се разбира граничната област между *математическото програмиране, изследването на операциите, математическите модели в икономиката и математическата икономика*. Тя разглежда икономиката като сложна динамична система, т.е. като *кибернетична икономическа система*, йерархически организирана на различни равнища, между които се осъществяват процеси на регулиране и *управление*. Изработва принципи, които дават възможност да се стандартизира и унифицира *икономическата информация*, да се рационализира нейното получаване, преработване, съхраняване и предаване с помощта на съвременни технически (най-вече електронни) средства. Икономическата кибернетика прилага *системния под-*

ход в икономиката и представлява теоретична основа за комплексна разработка на мероприятия за усъвършенствуване на управлението и регулирането на народното стопанство, за създаване и внедряване на *автоматизирани системи за управление*, за разработване и прилагане на информационните технологии в икономиката.

Възникване и развитие на икономическата кибернетика

Като понятие икономическата кибернетика се появява през 60-те години на XX-ия век в работите на В. С. Немчинов (Русия), О. Ланге (Полша), Х. Греневски (Полша), С. Бир (Великобритания), Е. Матеев (България), Ив. Николов (България). Особено внимание те отделят на връзката между *системния анализ в икономиката*, от една страна, и теорията на регулирането, логическите и математическите модели и *теорията на информацията*, от друга страна. Възникването на икономическата кибернетика се обяснява с необходимостта да се преодолеят противоречията, появяващи се при управлението на сложните икономически структури. През 60-те години на XX-тия век в бившия Съветски съюз започват интензивни изследвания в областта на икономическата кибернетика. Тук се открояват имената на Н. П. Федоренко, Л. В. Канторович, В. С. Немчинов, В. В. Новожилов, Н. В. Кобрински и други. Методологическа база на икономическата кибернетика стават постиженията на икономическата наука. Процесите на управление в икономическите системи се изучават и усъвършенствуват в съответствие с обективните икономически закономерности на тяхното възникване и развитие. В икономическата теория принципите и методите на икономическата кибернетика намират приложение в изучаването на системата от *икономически закони* и икономически категории, на информационната им обусловеност и тяхното регулиращо въздействие по отношение на общественото производство, при регулирането и управлението на *сложните икономически системи*. Според Н. В. Кобрински важен момент в развитието на икономическата кибернетика е “синтезът на математическото моделиране с общите закони и принципи на теоретичната кибернетика върху основата на методологията на политическата икономия”. Първоначално тя е давала кибернетична интерпретация на различните икономически обекти, а впоследствие преминава към обхващане на вътрешните зависимости на икономическата система в нейната цялост, на нейното функциониране и поведение върху основата на системния подход. В. С. Немчинов пише, че “принципните икономико-кибернетични проблеми в частност са: а) понятието за икономическа система;

б) принципите на оптималната икономическа система; в) принципите на организацията на механизма за управление на общественото производство”.

Направления на икономическата кибернетика

Икономическата кибернетика се развива в три тясно свързани помежду си основни направления. **Първото направление** е теорията на икономическите системи и модели, в която се разработват методологията на системния анализ на икономиката и нейното моделиране, въпросите на отражението на структурата и функционирането на икономическите системи върху моделите, проблемите на *икономическото регулиране* и на съгласуването на различните икономически стимули. **Второто направление** е теорията на *икономическата информация*, която разглежда икономиката като сложна информационна система. Тя изучава закономерностите на движението на информацията между подсистемите и елементите на народното стопанство, характеристиката на информационните канали, информационните измерения и езиците на стопанското управление, особеностите на икономическата семиотика, изследваща формите на обмена на информацията между системите на стопанското управление, процесите на вземане на решение на всички равнища на икономическата организация на общественото производство, въпросите на усъвършенствването на тези процеси. За целта икономическата кибернетика използва постиженията на *теорията на информацията*, семиотиката, теорията на програмирането, информационните технологии. **Третото направление** е теорията на управляваните системи в икономиката. Тя е насочена към комплексното изучаване и усъвършенствване на системите за управление на народното стопанство и на фирмите, към привеждането им в режим на оптимално функциониране. Особено внимание в тази насока се отделя на методологията, организацията и технологията на стопанското управление, на комплексното използване на математически методи и модели и на други съвременни научни средства в практиката на управлението, на изработването на система от икономически, административни, правни и морални стимули и норми на управление, на проектирането на организационната структура на системата за управление. Теорията на управляваните системи изучава ролята на човека в системите за управление на народното стопанство и неговото взаимодействие с машинните средства, разработва принципите и организационните предпоставки на автоматизираните системи за управление върху основата на информационните технологии.¹

-
- ¹ Относно икономическата кибернетика вж.: **Бир, С.** Кибернетика и управление производством. Издателство “Наука”, М., 1965; **Грневский, Г.** Кибернетика без математики. Издателство “Советское радио”, М., 1964; **Немчинов, В. С.** Экономико-математические методы и модели. Издателство “Мысль”, М., 1965; **Матеев, Е.** Перспективное планирование и экономическая кибернетика. Издателство на БАН, С., 1966; **Ланге, О.** Введение в экономическую кибернетику. Издателство “Прогресс”, М., 1968; **Берг, А. И., Черняк, Ю. И.** Информация и управление. Издателство “Экономика”, М., 1968; **Клаус, Г.** Кибернетика и общество. Издателство “Прогресс”, М., 1967; **Кобринский, Н. Е.** Основы экономической кибернетики. Издателство “Экономика”, М., 1969; **Николов, Ив.** Кибернетика и икономика. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1971; **Кобринский, Н. В., Майминас, Е. З., Смирнов, А. Д.** Введение в экономическую кибернетику. Издателство “Экономика”, М., 1974; **Вилкас, Э. Й.** Решения: теория, информация, моделирование. Издателство “Радио и свърз”, М., 1981; **Кобринский, Н. В., Майминас, Е. З., Смирнов, А. Д.** Экономическая кибернетика. Издателство “Экономика”, М., 1982; **Матеев, Е.** Структура и управление на икономическата система. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1987; **Миркович, К.** Математическа икономия (първа част). Университетско издателство “Стопанство”, С., 1991.

ИКОНОМИЧЕСКА КЛАСИФИКАЦИЯ (economic classification) – разпределение на *икономическите предмети* (в т.ч. и *икономически явления, икономически процеси, икономически обекти, икономически системи*) от някакъв *икономически род* по *икономически класове* според най-съществения *икономически признак*, който е присъщ на предметите от дадения род и по който те се отличават от предметите от друг род. Всеки икономически клас заема в така получената система определено постоянно място и от своя страна се дели на *икономически подкласове* (economic subclasses).

ИКОНОМИЧЕСКА КЛАСИФИЦИРУЕМОСТ (economic classifiableness) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа класифицируемост.

ИКОНОМИЧЕСКА КЛЕТКА (economic cell) (**ки**) – във:

дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент* и *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единна дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диа-*

лектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент);

единна диалектическа икономическа клетка (вж. диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент);

единна релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент);

изходна дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент);

изходна диалектическа икономическа клетка (вж. диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент);

изходна релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент);

комбинирана дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент);

комбинирана диалектическа икономическа клетка (вж. диалектически икономически ексоингредиент и диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент);

комбинирана релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент);

мултисеална дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент);

мултисеална диалектическа икономическа клетка (вж. диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент);

мултисеална релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент* и *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетна дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*, *дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетна диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*, *диалектически икономически ингредиент* и *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетна релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент* и *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделна дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*, *дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделна диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*, *диалектически икономически ингредиент* и *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделна релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент* и *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединена дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*, *дерелевантен диалектически икономически ингредиент* и *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединена диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*, *диалектически икономически ингредиент* и *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединена релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент* и *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*, *релевантен диалектически икономически ингредиент* и *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостояйна дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостояйна диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостояйна релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелна дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелна диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелна релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставна дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставна диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставна релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеална дерелевантна диалектическа икономическа клетка (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент, дерелевантен диалектически икономически ингредиент и дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеална диалектическа икономическа клетка (вж. *диалектически икономически ексоингредиент, диалектически икономически ингредиент и типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеална релевантна диалектическа икономическа клетка (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент).

ИКОНОМИЧЕСКА КОАЛИЦИЯ (economic coalition) в теорията на игрите в икономиката – група от двама или от двама повече **икономически играчи** (economic players) в икономическа игра с повече от двама участници, които имат обща цел в играта и координират своите действия. Нейни разновидности са коалицията на икономическите действия и коалицията на икономическите интереси. Вж. теория на игрите в икономиката.

ИКОНОМИЧЕСКА КОВАРИАЦИОННА МАТРИЦА (economic covariance /covariation/ matrix) – същото като ковариационна матрица в икономиката.

ИКОНОМИЧЕСКА КОВАРИАЦИОННА СТАЦИОНАРНОСТ (economic covariational stationarity) (**ки**) – във:

съвместна икономическа ковариационна стационарност (същото като съвместна икономическа ковариация).

ИКОНОМИЧЕСКА КОВАРИАЦИЯ (economic covariance /covariation/), **икономическа корелационна функция, корелационна функция в икономиката**, – смесен централен икономически момент R_{xy} от втори порядък на една случайна икономическа функция. Представлява математическото икономическо очакване E на значенията на средната икономическа разлика на две случайни икономически величини X и Y . Измерва в абсолютна форма теснотата на стохастичната зависимост между случайните икономически величини и се определя чрез формулата

$$\begin{aligned} R_{xy} &= E[x - E(x)].E[y - E(y)] = E(x - \bar{x}).E(y - \bar{y}) = \\ &= E[(x - \bar{x})(y - \bar{y})] = \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y}), \end{aligned}$$

където:

x са наблюдаваните значения на случайната икономическа величина X ;

y – наблюдаваните значения на случайната икономическа величина Y ;

n – броят на елементите на пълния статистически ред (значенията на случайната икономическа величина);

$\bar{x}$ – средното значение [математическото очакване $E(x)$] на наблюдаваната случайната икономическа величина X , което се определя по формулата

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i;$$

$\bar{y}$ – средното значение [математическото очакване $E(y)$] на наблюдаваната случайната икономическа величина Y , което се определя по формулата

$$\bar{y} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i.$$

Икономическата ковариация (икономическата корелационна функция) има следните свойства:

(1) икономическата ковариация се отличава със симетричност, т.е. $\text{cov}(x, y) = (y, x)$;

(2) ковариацията на случайните икономически величини със самата себе си е нейната *икономическа дисперсия*, т.е. $\text{cov}(x, x) = E(x^2) = D(x)$;

(3) ковариацията на две независими случайни икономически величини x и y е равна на нула, т.е. $\text{cov}(x, y) = 0$ (вж. *независими случайни икономически събития*); ако ковариацията на две случайни икономически величини е различна от нула, те са зависими;

(4) ковариацията на две случайни икономически величини x и y е равна на математическото очакване на тяхното произведение, намалена с произведението на техните математически очаквания, т.е. $\text{cov}(x, y) = E(xy) - E(x).E(y)$;

(5) за икономическата ковариация е валидно неравенството $\text{cov}^2(x, y) \leq D(X).D(y)$;

(6) ковариацията на две претеглени суми от случайни икономически величини е равна на претеглената сума от ковариациите по двойки на тези величини, т.е.

$$\text{cov}\left(\sum_{i=1}^k c_i x_i, \sum_{j=1}^n d_j y_j\right) = \sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^n c_i d_j \text{cov}(x_i, y_j);$$

(7) от ковариациите $\sigma_{ij} = \text{cov}(x_i, x_j)$ на случайните икономически величини $x_1, x_2, \dots, x_k$ може да се състави *ковариационна матрица в икономиката*, която е симетрична (по отношение на главния диагонал):

$$K = \begin{pmatrix} \sigma_{11}, & \sigma_{12}, & \dots, & \sigma_{1k} \\ \sigma_{21}, & \sigma_{22}, & \dots, & \sigma_{2k} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \sigma_{k1}, & \sigma_{k2}, & \dots, & \sigma_{kk} \end{pmatrix}.$$

ИКОНОМИЧЕСКА КОВАРИАЦИЯ (economic covariance) (**ки**) – във:

икономическа ковариация;

съвместна икономическа ковариация;

комплексна форма на съвместната икономическа ковариация (вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОДИФИКАСНОСТ* (economic codiffectuality /codifficasy/) – същото като *икономическа кофективност*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОИНДИФИКАСНОСТ* (economic coindiffectuality /coindifficasy/) – същото като *икономическа квазикофективност*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОМАТРИЦА* (economic comatrix) – вж. *икономически тензор (математическа интерпретация)*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОМБИНАЦИЯ (economic combination) (**ки**) – във:

линейна икономическа комбинация;

нетривиална линейна икономическа комбинация

тривиална линейна икономическа комбинация.

ИКОНОМИЧЕСКА КОМПАКТНОСТ* (economic compactness) – **компактно пространство** (compact space) в *икономическа среда*; свойство на *топологичното икономическо пространство*, според което всяко негово безкрайно подмножество (вж. *икономическо множество*) има **гранична икономическа точка*** (limit economic point). За *метричното икономическо пространство* **икономическата компактност** съвпада с **икономическата бикомпактност*** (economic bcompactness).

ИКОНОМИЧЕСКА КОМПОЗИЦИЯ* (economic composition) – бинарна алгебрична икономическа операция (вж. *бинарно икономическо отношение*). Например композицията (или още суперпозицията) от две икономически функции $f(x)$ и $g(x)$ е *икономическата функция* $h(x) = f[g(x)]$.

ИКОНОМИЧЕСКА КОНГРУЕНТНОСТ /СРАВНИМОСТ/* (economic congruence) – отношение на икономическа еквивалентност ξ , зададено в универсална икономическа алгебра $A = \langle A, \Omega \rangle$, което е разместимо с всяка операция в Ω , или, което е същото, такова отношение на икономическа еквивалентност, за което е валидно, че от $a_i \xi a'_i$ следва

$$(a_1, a_2, \dots, a_n \omega) \times \xi (a'_1, a'_2, \dots, a'_n \omega),$$

където $a_i, a'_i \in A$, $i = 1, 2, \dots, n$, а $\omega \in \Omega$ е n -арна операция. С A е означено **основното икономическо множество /носител/*** (basic economic set), а с Ω – множеството на **алгебричните икономически операции*** (algebraic economic operations). Аналогично се определя и икономическата конгруентност, зададена в алгебрична икономическа система (т.е. в по-общия случай, когато са зададени и икономическите отношения). По такъв начин класовете на икономическите конгруентности образуват еднотипна с A универсална икономическа алгебра (респ. алгебрична икономическа система) A/ξ , която е **икономическа фактор-алгебра*** (economic factor-algebra) [респ. **икономическа фактор-система*** (economic factor-system)] по отношение на икономическата конгруентност ξ . В теорията на икономическите автомати A/ξ е универсална алгебра на **икономически фактор-автомати*** (economic factor-automatons). Всяко A/ξ съпоставя на елемента a клас от ξ , на който a принадлежи. Естественото икономическо изображение на A в A/ξ е **сюрективният икономически хомоморфизъм*** (surjective economic homomorphism) (вж. *сюрективно икономическо изображение* и *икономическия хомоморфизъм*). Обратно, всеки икономически хомоморфизъм $\varphi: A \rightarrow B$ определя еднозначно икономическа конгруентност, за класове на която служат *пълните икономически първообрази* на елементите на икономическото множество B . Сечението на икономическите конгруентности $\xi_i, i \in I$, в икономическата решетка (респ. в икономическата структура) в универсална икономическа алгебра (респ. в алгебрична икономическа система) е икономическа конгруентност. Обединението на икономическите конгруентности ξ_i в решетка (структура) на икономическите съответствия в общия случай не е задължително да бъде икономическа конгруентност. Произведението $\xi_1 \xi_2$ на икономическите конгруентности ξ_1 и ξ_2 е икономическа конгруентност тогава и само тогава, когато ξ_1 и ξ_2 са разместими, т.е. когато $\xi_1 \xi_2 = \xi_2 \xi_1$.

ИКОНОМИЧЕСКА КОНЕФИКАСНОСТ* (economic coneffectuality /coneffectivity/), **потребителна икономическа артипрефикасност**, (*) – икономическа

величина, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *конекфикасно икономическо благо* (икономическо благо, което е резултат на дейността в икономическото потребление), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на конекфикасното икономическо благо. Конекфикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическото конекфикасност **конекфикасна икономическа дейност*** (coneffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се **средна икономическа конекфикасност*** (average economic coneffectuality) [същото като **средна потребителна икономическа артипрефикасност*** (average consumption economic artipreffectuality)] и **пределна икономическа конекфикасност*** (marginal economic coneffectuality) [същото като **пределна потребителна икономическа артипрефикасност*** (marginal consumption economic artipreffectuality)].

Конекфикасното икономическо благо може да бъде само **нематериално конекфикасно икономическо благо*** (immaterial coneffectual economic good). Съответно на това се конституира понятието за **нематериална икономическа конекфикасност*** (immaterial economic coneffectuality) [същото като **нематериална потребителна икономическа артипрефикасност*** (immaterial consumption economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна нематериална икономическа конекфикасност*** (average immaterial economic coneffectuality) [същото като **средна нематериална потребителна икономическа артипрефикасност*** (average immaterial consumption economic artipreffectuality)] и **пределна нематериална икономическа конекфикасност*** (marginal immaterial economic coneffectuality) [същото като **пределна нематериална потребителна икономическа артипрефикасност*** (marginal immaterial consumption economic artipreffectuality)].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на определящата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на конефикасното икономическо благо са (1) **конепрификасното икономическо благо*** (conepriffectual economic good) [същото като **първично потребително икономическо благо*** (primary consumption economic good)] [когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за **икономическа конепрификасност*** (economic conepriffectuality), същото като **първична потребителна икономическа артипрефикасност*** (primary consumption economic artipreffectuality), **първична икономическа конефикасност*** (primary economic coneffectuality)] и (2) **конесефикасното икономическо благо*** (coneseffectual economic good) [същото като **вторично потребително икономическо благо*** (secondary consumption economic good)] [когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **икономическа конесефикасност*** (economic coneseffectuality), същото като **вторична потребителна икономическа артипрефикасност*** (secondary consumption economic artipreffectuality), **вторична икономическа конефикасност*** (secondary economic coneffectuality)]. Следователно предметни разновидности на икономическата конефикасност са икономическата конепрификасност (първичната потребителна икономическа артипрефикасност, първичната икономическа конефикасност) и икономическата конесефикасност (вторичната потребителна икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа конефикасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на конефикасното икономическо благо са (1) **конефективното икономическо благо*** (coneffective economic good) в лицето на работната сила като трудово икономическо благо [същото като **пряко потребително икономическо благо*** (direct consumption economic good), **конедификасно икономическо благо*** (conediffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **икономическа конефективност*** (economic coneffectivity), същото като **икономическа конедификасност*** (economic conediffectuality), **пряка потребителна икономическа артипрефикасност*** (direct consumption economic artipreffectuality), **потребителна икономическа ефективност*** (consumption economic effectivity)] и (2) **квазико-**

нефективното икономическо благо* (quasi-coneeffective economic good) [същото като *непряко потребително икономическо благо** (indirect consumption economic good), *конеиндификасно икономическо благо** (coneindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазиконефективност** (economic quasi-coneeffectivity), същото като *икономическа конеиндификасност** (economic coneindiffectuality), *непряка потребителна икономическа артипрефикасност** (indirect consumption economic artipreffectuality), *потребителна икономическа квазиефективност** (consumption economic quasi-effectivity)]. Следователно предметни разновидности на икономическата конефикасност са икономическата конефективност (икономическата конедификасност, пряката потребителна икономическа артипрефикасност, потребителната икономическа ефективност) и икономическата квазиконефективност, икономическата конеиндификасност, непряката потребителна икономическа артипрефикасност, потребителната икономическа квазиефективност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата конефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) *конефикасна икономическа абсорбционност** (coneffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) *конефикасна икономическа ангажираност** (coneffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) *конефикасна икономическа възвръщаемост** (coneffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) *конефикасна икономическа въплътеност** (coneffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) *конефикасна икономическа използваемост** (coneffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) *конефикасна икономическа интензивност** (coneffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) *конефикасна икономическа креативност** (coneffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) *конефикасна икономическа напрегнатост** (coneffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) *конефикасна икономическа наситеност** (coneffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) *конефикасна икономическа натовареност** (coneffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) *конефикасна икономическа предметеност** (coneffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) *конефикасна икономическа производителност**

(coneffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **конефикасна икономическа разходност*** (coneffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа конефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска конефикасност*** (consumptionary coneffectuality /conefficacy/), **стопанска конефикасност*** (protoeconomic coneffectuality /conefficacy/), **пазарно-икономическа конефикасност*** (marketly-economic coneffectuality /conefficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа конефикасност*** (financially-marketly-economic coneffectuality /conefficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща конефикасност*** (sustenance /sustaining/ coneffectuality /conefficacy/) (за конефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОНКАТЕНАЦИЯ /СЪЧЛЕНЯВАНЕ, СЦЕПЛЕНИЕ/* (economic concatenation) – вж. *свободна икономическа полугрупа*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОНКУРЕНЦИЯ (economic competition) (**ки**) – във:
несъвършена икономическа конкуренция (в микр.);
съвършена икономическа конкуренция (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТАНТА (economic constant) (**ки**) – във:
*акселерационна икономическа константа (същото като *доброкачественост на системата на икономическо регулиране*).*

ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (economic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна икономическа конституираност (вж. *икономически екститутит*);

външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екститутит*);

вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институит*);

вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институит*);

единна външна икономическа конституираност (вж. *икономически екститутит*);

единна външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екститит*);

единна вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институт*);

единна вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*);

единна цялостна икономическа конституираност (вж. *икономически конституит*);

единна цялостна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически конституит*);

единна частична външна икономическа конституираност (вж. *икономически екстит*);

единна частична външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екстит*);

единна частична вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институт*);

единна частична вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*);

единна частична цялостна икономическа конституираност (вж. *икономически контит*);

единна частична цялостна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически контит*);

съвкупностна външна икономическа конституираност (вж. *икономически екститутат*);

съвкупностна външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екститутат*);

съвкупностна вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институтат*);

съвкупностна вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институтат*);

съвкупностна цялостна икономическа конституираност (вж. *икономически конституитат*);

съвкупностна цялостна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически конституитат*);

цялостна икономическа конституираност (вж. *икономически конституит*);

цялостна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически конституит*);

частична външна икономическа конституираност (вж. *икономически екстуит*);

частична външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екстуит*);

частична вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически интуит*);

частична вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически интуит*);

частична съвкупностна външна икономическа конституираност (вж. *икономически екстат*);

частична съвкупностна външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екстат*);

частична съвкупностна вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически интат*);

частична съвкупностна вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически интат*);

частична съвкупностна цялостна икономическа конституираност (вж. *икономически контат*);

частична съвкупностна цялостна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически контат*);

частична цялостна икономическа конституираност (вж. *икономически контуит*);

частична цялостна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически контуит*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУЦИЯ (economic constitution) (*) – съвкупност от взаимонепротиворечиви и взаимобвързани основополагащи зависимости в икономическата система (наредени *конституиращи зависимости*), които я изграждат (конституират) в основното ѝ качество на икономическа цялостност (вж. *цялостност на икономическата система*), насочена към постигането на определени *икономически цели*. Основното качество на икономическата система отразява неотделимостта на нейното битие (вж. *икономическо битие*) от нейната същностна определеност (вж. *икономическа същност*), благодарение на което тя е именно тази, а не друга икономическа система (вж. *икономическо качество*). Икономическата конституция осигурява устойчивото

взаимоотношение между компонентите на икономическата система, което едновременно характеризира нейната специфика и характер (вж. *специфика на икономическата система* и *характер на икономическата система*), даващи възможност тя да бъде отличавана от други системи. Количествената форма (количественият начин на съществуване; вж. *икономическа форма*) на основното качество е *икономическият хомеостазис*. Промяната на основното икономическо качество настъпва когато количествените изменения надхвърлят **системната икономическа мяра** (когато нарушат *икономическия хомеостазис*) (вж. *икономическа мяра*) и това означава, че дадената икономическа система се превръща в друга (вж. *катастрофа на икономическата система*). Основната причина за това е, че е настъпило непреодолимо с помощта на вътрешните системни ресурси несъответствие (и противоречие) между икономическата конституция (която е икономически решаващата) и икономическата мяра (която е икономически определящата) (вж. *определящо и решаващо в икономиката*) при постигането на *устойчивостта на икономическата система*. Необходима е нова икономическа конституция, гарантираща необходимото качествено съответствие.

Икономическата конституция е само една от многото разновидности (респ. частни случаи) на понятието за **конституция** изобщо. Друга разновидност на общото понятие за конституция е правната конституция (основният закон на държавата), която обичайно наричаме само конституция. Но това обичайно название означава, че извършваме неправомерна подмяна на общото с частното, което е погрешно и непродуктивно. Затова икономическата конституция не е нито част или аспект (функционален или фактически) на правната конституция, нито е някакъв аналог на въздействието, което прилагането на правната конституция оказва върху икономиката. Конституирането на зависимостта между правото и икономиката (на макроикономическо равнище) означава да се въведе ново частно понятие за конституция, което условно може да се нарече правно-икономическа конституция (като вид междинна конституция). При това подмяната на понятието за правно-икономическа конституция с икономическа конституция е също неправомерно. Правно-икономическата конституция е относително самостоятелно понятие и то не е нито само правно, нито само икономическо. То съдържа синтезирани (в състояние на цялостност и компактност) правно-икономически елементи с ново (междинно) качество, различно от (макар и гранично на) икономическото качество и на правното качество поотделно (вж. *компактно икономическо множество* и *компактна икономическа система*).

Когато конституиращите зависимости обхващат само вътрешните връзки на икономическата система (вж. *икономическа връзка*) между нейните елементи (връзки, които не напускат границите на дадената икономическа система) и затова са наречени сърцевидни или още нуклеарни конституиращи зависимости, тогава е налице сърцевидна или още **нуклеарна икономическа конституция*** (nuclear economic constitution). Науката за нея може да се определи като конституционен икономикс (като нуклеарна конституционна икономика в качеството ѝ на наука). Когато конституиращите зависимости обхващат само външните връзки на икономическата система, т.е. само връзките между нейните елементи и елементите на други системи (връзки, които напускат границите на дадената икономическа система) и затова са наречени гранични конституиращи зависимости, тогава е налице **гранична икономическа конституция*** (boundary economic constitution). Науката за нея може да се определи като гранична конституционна икономика. В своята общност нуклеарната икономическа конституция и граничната икономическа конституция образуват **икономическата конституция** изобщо, а в своята общност конституционният икономикс (нуклеарната конституционна икономика като наука) и граничната конституционна икономика (като наука) образуват **конституционната икономика** (като наука) като цяло.

Вж. *икономически екститут, икономически екституит, икономически екститутат, икономически екститутит, икономически екстат, икономически екстит, икономически екстуит, икономически институт, икономически институтат, икономически интуит, икономически интат, икономически конант, икономически конат, икономически констиант, икономически констиат, икономически конститит, икономически конституант, икономически конституант, икономически конституит, икономически конституитат, икономически конституитит, икономически контит.*

ИКОНОМИЧЕСКА КОНТРАКЦИЯ (economic contraction) – същото като *контракция в икономическия цикъл*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (economic configuration) – взаимно разположение и вътрешна съподчиненост на множеството от елементи (респ. подсистеми), които изграждат *динамичната икономическа система* (в т.ч. *времево-динамичната икономическа система, невремево-динамичната икономическа система и напълно-динамичната икономическа система*). Начин на реализация на динамичната икономическа система. **В общия случай** икономи-

-----

ческата конфигурация е *крайно икономическо множество* от точки, линии и повърхнини (в т.ч. и прави и равнини), изобразяващи определени икономически зависимости, които са свързани помежду си отношения на взаимна принадлежност (отношения на *включване на икономически множества*) и са разположени в някакво *икономическо пространство*. Вж. и *устойчивост на икономическата игра*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ (economic configuration) (**ки**) – във:

входна изоингредиентна икономическа конфигурация (същото като *входна икономическа изокванта*);

входна изоквантна икономическа конфигурация (същото като *входна икономическа изокванта*);

възпроизводствена икономическа конфигурация;

изоингредиентна икономическа конфигурация (същото като *икономическа изокванта*);

изоквантна икономическа конфигурация (същото като *икономическа изокванта*);

изходна изоингредиентна икономическа конфигурация (същото като *изходна икономическа изокванта*);

изходна изоквантна икономическа конфигурация (същото като *изходна икономическа изокванта*);

икономическа конфигурация в икономическите игри (вж. *устойчивост на икономическата игра*);

икономическа конфигурация;

индивидуално-рационална икономическа конфигурация в икономическите игри (вж. *устойчивост на икономическата игра*);

коалиционно-рационална икономическа конфигурация в икономическите игри (вж. *устойчивост на икономическата игра*).

ползностна изофакторна икономическа конфигурация (в микр.) (същото като *ползностна икономическа изофактора (в микр.)*);

продуктова изоползностна икономическа конфигурация (в микр.) (същото като *продуктова икономическа изоползността (в микр.)*);

продуктова изостойностна икономическа конфигурация (същото като *продуктова икономическа изостойността (в микр.)*);

продуктова изоценностна икономическа конфигурация (същото като *продуктова икономическа изоценността (в микр.)*);

резултатна изоресурсна икономическа конфигурация (същото като резултатна икономическа изокванта);

ресурсна изорезултатна икономическа конфигурация (същото като ресурсна икономическа изокванта);

стойностна изофакторна икономическа конфигурация (в микр.) (същото като стойностна икономическа изофактора (в микр.));

същностна изофеноменна икономическа конфигурация (същото като същностна икономическа изокванта);

факторна изопродуктова икономическа конфигурация (в микр.) (същото като факторна икономическа изопродукта (в микр.));

феноменна изосъщностна икономическа конфигурация (същото като феноменна икономическа изокванта);

ценностна изофакторна икономическа конфигурация (същото като ценностна икономическа изофактора (в микр.)).

ИКОНОМИЧЕСКА КОНЦЕПЦИЯ (economic conception) – теоретически аргументирана система от основните тенденции на бъдещото развитие на *икономическата система* (на *системата на икономическото управление*). Създава се в процеса на *комбинирането на икономическата информация*, което е втората подфаза на *преработването на икономическата информация* от *цикъла на икономическото управление*. В общофилософски смисъл икономическата концепция е ръководна идея за систематическото осветляване на определен начин на разбиране или обосновава трактовка на *икономическия обект* или процес (изобщо – на икономическата система). Икономическата концепция е водещ замисъл, мотивиращ *поведението на икономическата система* и описващ това поведение. Икономическата концепция възниква, изгражда се и си пробива път в процеса на съпоставянето и преценката на различните варианти на бъдещото състояние и *поведение на икономическата система*. Ето защо тя е резултат от комбинирането на систематизираната икономическа информация. Икономическата концепция се формира върху основата на разкритите в множеството от прогнози **икономически тенденции** (economic tendencies) на предстоящите изменения в системата на управление. Икономическата концепция е синтез на *икономическата прогноза* и доколкото последната е резултат на *систематизирането на икономическата информация* (вътрешна и външна), отразява главното, основното както във взаимоотношенията между икономическата система и заобикалящата я външна среда, така и във вътрешните сили, които обуславят нейното саморазвитие. Икономическата концепция е вид мо-

дел на бъдещото състояние и поведение на икономическата система. Тя описва траекторията на развитието на икономическата система, по която се подреждат основните и възловите точки от различните състояния на поведение на системата. Съдържайки основните тенденции, разработени в икономическата прогноза, посредством тях концепцията съдържа и **икономическата стратегия** (economic strategy) на *управлението на икономическата система*. Икономическата стратегия дава теоретичното основание на икономическата концепция да послужи като основа за изработването на *икономическия план*. Вж. *модел на цикъла на икономическото управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОНЮНКЦИЯ* (economic conjunction) – такава *икономическа съждителна функция* c , която е истинна тогава и само тогава, когато е истинно икономическото съждение a и е истинно икономическото съждение b , т.е. “ a и b ”. Икономическата конюнкция се означава с израза $a \wedge b$, т.е. $c \equiv (a \wedge b)$. Икономическата съждителната функция c е ново, по-сложно **икономическо съждение** (economic sentence /proposition/), образувано от конюнкцията между икономическите съждения a и b . На икономическата конюнкция съответствува *пресичането на икономически системи*. Вж: *конюнкция* и *конюнктивна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОНЮНКЦИЯ (economic conjunction) (**ки**) – във:

икономическа конюнкция;

отрицание на икономическата конюнкция (същото като икономическа антиконюнкция).

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАТА (economic co-ordinate) (**ки**) – във:

лагранжева икономическа координата (същото като **обобщен икономически параметър**; вж. *холономна икономическа система*);

оптимални фазови икономически координати;

фазови икономически координати.

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАЦИЯ (economic co-ordination), **координация в икономическа система**, – система от *управленски икономически въздействия*, оказвани от **по-високостоящи икономически подсистеми** (supermal economic subsystems) на *йерархичната многоравнищна икономическа система* върху **по-нискостоящи икономически подсистеми** (infimal economic subsystems) в нея с цел да се постига съгласуваност между тях при реализирането на някаква глобална икономическа цел на йерархичната система. Включва две съставки (части): **първо**, определяне на правилата, които предписват на членовете (на подсистемите) на *икономическата организация* на йерархичната система как трябва да действуват [положение, наречено **икономическо управление в голямото** (gross economic management), което при прилагането на *системния подход в икономиката* означава изработване на подходящи функции за оценка на ефективността от дейността на по-ниско стоящите икономически подсистеми; изобщо това е избор на начини на икономическо координиране]; **второ**, практическо осигуряване на изпълнението на тези правила в дейността на икономическата организация [положение, наречено **икономическо управление в малкото** (little economic management), което при прилагането на системния подход означава изработване на подходящи функции за оценка на ефективността на дейността на по-ниско стоящите подсистеми]. Според М. Месарович, Д. Мако и Я. Такахара **координацията е управление в малкото**.

Важен проблем на икономическата организация е самостоятелността на нейните по-нискостоящи подсистеми. *Икономическите величини* (променливи), които изразяват самостоятелността на тези подсистеми, са взаимодействията помежду им. Проблемът на икономическата координация е преди всичко свързан с определянето на **икономическите взаимодействия** (economic interactions) между по-нискостоящите подсистеми. Този проблем се решава чрез прилагане на **принципите на икономическата координация** (economic coordination principles). Принципите и свързаните с тях методи на координацията пораждаат задачи, които са предмет на **управлението на икономическата**

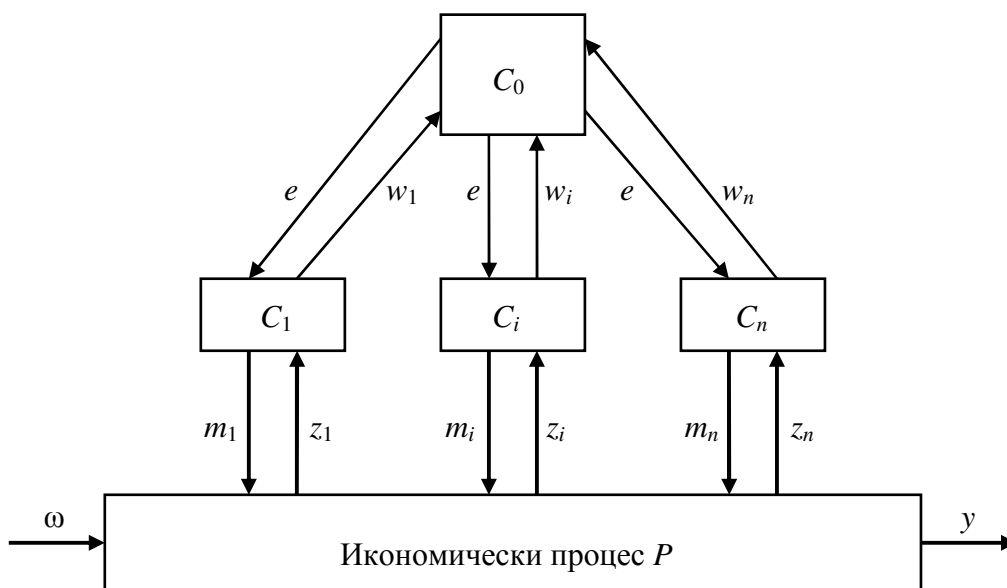
организация (economic organization management). За по-високостоящата икономическа подсистема са възможни няколко вида координиращи въздействия върху по-нискостоящите икономически подсистеми по отношение на организацията на взаимодействията помежду им в дадена йерархична икономическа система (т.е. това са варианти на координация на взаимодействията между по-нискостоящите икономически подсистеми): *икономическа координация чрез прогнозиране на взаимодействията; икономическа координация чрез оценка на взаимодействията; икономическа координация чрез развързване на взаимодействията; икономическа координация чрез вменяване на отговорност; икономическа координация чрез създаване на коалиции.*

Проблемът за координацията в йерархичната многоравнищна икономическа система тук се разглежда на примера на **йерархичната двуравнищна икономическа система** (hierarchical two-level economic system) предимно с помощта на математическата формализация. Както двуравнищната система, така и нейните подсистеми са функционални от типа “вход – изход” (вж. *функционална икономическа система*).

А. Общо описание на йерархичната двуравнищна икономическа система, в която се извършва процес на координация

Двуравнищната икономическа система с йерархична структура, в която се извършва процес на координация, е показана на фиг. 1. Тя е изградена от $n + 2$ подсистеми: по-високостоящата *управляваща икономическа подсистема* C_0 , n -те по-нискостоящи *управляващи икономически подсистеми* $C_1, C_2, \dots, C_n$ и *управлявания икономически процес* (*управляемата икономическа подсистема*) P . Между тези подсистеми има два вида **вертикални икономически взаимодействия** (vertical economic interactions). **Първият вид** са *управляващите икономически въздействия*, които се движат надолу от C_0 към $C_1, C_2, \dots, C_n$ и от последните към P . Управляващите икономически въздействия, които се движат между *управляващите икономически подсистеми* от по-високото към по-ниското равнище, в случая – от C_0 към $C_1, C_2, \dots, C_n$, се наричат още **координиращи управляващи икономически въздействия** (coordination managing economic impacts /actions/) (т.е. това е *икономическото вмешателство*), а тези, които се движат от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми $C_1, C_2, \dots, C_n$ към управлявания икономически процес P , са **локални управляващи икономически въздействия** (local managing economic impacts /actions/). Координиращите и локалните въздействия са разновидности на управляващите икономически въздействия. **Вторият вид** вертикални икономически взаи-

модействия (наричани информационни сигнали) са въздействията, които се движат отдолу нагоре по канала на *обратните икономически връзки* от P към $C_1, C_2, \dots, C_n$ и от последните към C_0 . В разглеждания контекст управляващите икономически подсистеми $C_0, C_1, C_2, \dots, C_n$ се подразделят на две разновидности: (1) **координираща управляваща икономическа подсистема** (co-ordinating managing economic subsystem) C_0 (по-високостоящата от тях), наричана още **икономически координатор** (economic co-ordinator), и (2) **координирани управляващи икономически подсистеми** (co-ordinated managing economic subsystems) $C_1, C_2, \dots, C_n$ (по-нискостоящите от тях), наричани още **локални икономически подсистеми** (local economic subsystems). При много-равнищни системи *междинните управляващи икономически подсистеми* (intermediate managing economic subsystems) (намиращи се на междинно равнище) могат да бъдат едновременно координиращи и координирани.

Фиг. 1. Йерархична двуравнищна икономическа система, в която се извършва процес на координация

В качеството си на управлявана икономическа подсистема *икономическият процес* P получава два вида *входни икономически въздействия*: управляващи икономически въздействия $m \in M$ (това са управляващите въздействия $m_1, m_2, \dots, m_n$, идващи от координираните управляващи икономически подсистеми $C_1, C_2, \dots, C_n$), където M е множеството на управляващите въздействия, и нарушаващите въздействия (вж. *нарушаващи въздействия върху икономическата система*) $\omega \in \Omega$, идващи от околната среда, където Ω е множеството на на-

рушаващите въздействия. *Изходните икономически въздействия* на процеса P са $y \in Y$, където Y е множеството на изходните въздействия. Ето защо управляваният икономически процес P е *икономическото изображение* (съответствие)

$$P: M \times \Omega \rightarrow Y.$$

Удобно е множеството на управляващите въздействия M да бъде представено като декартово произведение

$$M = M_1 \times M_2 \times \dots \times M_n,$$

като се приема, че i -тата локална икономическа подсистема е упълномощена да избира i -тия компонент на въздействието m . Към координираната (локалната) управляваща икономическа подсистема C_i ($i = 1, 2, \dots, n$) постъпват координиращото икономическо въздействие $e \in E$ от координиращата управляваща икономическа подсистема C_0 (където E_i е множеството на координиращите икономически въздействия) и информационният сигнал z_i по канала на обратната връзка от управлявания икономически процес. Неин изход е локалното управляващо икономическо въздействие m_i , избрано от множеството M_i . Тогава подсистемата C_i е *икономическото изображение* (респ. *икономическото съответствие*)

$$C_i: E \times Z_i \rightarrow M,$$

където Z_i е множеството от информационни сигнали за обратна икономическа връзка, като $z_i \in Z_i$. Може да се смята, че координиращите икономически въздействия $e \in E$ представляват n -мерни вектори $(e_1, e_2, \dots, e_n)$, като в i -тата локална управляваща икономическа подсистема постъпва i -тият компонент e_i . Изходните въздействия на координиращата икономическа подсистема C_0 са координиращите икономически въздействия $e \in E$, изпращани на локалните икономически подсистеми $C_1, C_2, \dots, C_n$. Вход на C_0 е информацията w , получавана чрез обратната връзка от локалните подсистеми. Тя се използва за формирането на координиращите икономически въздействия e . Ето защо подсистемата C_0 е *икономическото изображение* (респ. *съответствие*) $C_0: W \rightarrow E$, където W е множеството на информационните икономически сигнали, изпращани от подсистемите $C_1, C_2, \dots, C_n$.

Информационните сигнали за обратна връзка се изработват от икономическите подсистеми на икономическата йерархия въз основа на определени зависимости f от постъпващите в тях входни икономически въздействия и от

резултатите от извършващите се в тях процеси. Затова обратните икономически връзки z_i , излизащи от икономическия процес P и влизащи в координираните управляващи икономически подсистеми C_i ($i = 1, 2, \dots, n$), могат да бъдат представени във вид на икономически изображения (съответствия, функции)

$$f_i : M \times \Omega \rightarrow Z_i.$$

По подобен начин обратните икономически връзки $w = (w_1, w_2, \dots, w_n)$, излизащи от координираните управляващи икономически подсистеми C_i ($i = 1, 2, \dots, n$) и влизащи в координиращата управляваща икономическа подсистема C_0 , могат да бъдат представени във вид на икономическо изображение (съответствие, функция)

$$f_0 : E \times Z \times M \rightarrow W_i,$$

където

$$Z = Z_1 \times Z_2 \times \dots \times Z_n.$$

Б. Икономическа координируемост

а. Глобална икономическа задача и локални икономически задачи, решавани от управляващите икономически подсистеми

Икономическата координация е въздействие на по-високостояща управляваща икономическа подсистема в йерархична икономическа система върху по-нискостоящи нейни управляващи икономически подсистеми с цел да се постигне съгласуваност между действията на последните. Резултатността на икономическата координация се оценява по отношение степента на реализирането на обща **глобална икономическа цел** (global /overall/ economic goal), поставена пред йерархичната икономическа система като цяло. Тъй като по-нискостоящите икономически системи действуват така, че да реализират свои индивидуални, т.е. **локални икономически цели** (local economic goals), между тях може да възникне конфликт, поради което глобалната цел може и да не бъде достигната. Координиращите действия на по-високостоящата икономическа подсистема (т.е. на икономическия координатор) са насочени към това, да намалят до възможния минимум негативното въздействие на вътрешния конфликт върху постигането на глобалната цел. Освен глобалната икономическа цел на системата като цяло и локалните икономически цели на нейните по-нискостоящи управляващи подсистеми съществува още и локална цел на по-високостоящата икономическа подсистема. В крайна сметка се формират

три групи икономически интереси (като израз на три групи икономически цели), противоречията между които правят значително сложен процеса на икономическата координация.

Постигането на икономическите цели може да се схваща и като решение на определена задача за вземане на икономическо решение. Освен това трябва да се въведе и задача за вземане на икономическо решение, чрез която да се оценява успехът на извършваната икономическа координация. Когато последната се дефинира по отношение на *икономическата система S* като цяло (респ. на управлявания икономически процес *P*), т.е. от гледна точка на глобалната икономическа цел, е налице **глобално решавана управленска икономическа задача** (globaly /overally/ decision economic problem). Когато тя се дефинира по отношение на по-високостоящата управляваща икономическа подсистема, т.е. от гледна точка на нейната локална икономическа цел, е налице **икономическа задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема** (decision economic problem of the supermal managing economic subsystem).

б. Същност на икономическата координируемост

Икономическата координируемост е свойството (респ. способността) на йерархичната многоравнищна икономическа система да осъществява **вътрешна икономическа координация** (internal economic coordination) с цел постигане на съгласуваност между действията на нейните подсистеми при реализирането на дадена икономическа цел. В зависимост от това към реализирането на каква икономическа цел е насочена координацията (респ. оценката на координацията), могат да бъдат разграничени две основни разновидности на икономическата координируемост на задачите, решавани от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми: **координируемост по отношение на икономическата задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема** (co-ordinability to decision economic problem of the supermal managing economic subsystem), т.е. по отношение на нейната локална икономическа цел, и **координируемост по отношение на глобално решаваната управленска икономическа задача** (co-ordinability to globaly /overally/ decision economic problem), т.е. по отношение на глобалната икономическа цел. С *D* означаваме някаква произволна решавана управленска икономическа задача, а с *x* – едно от нейните решения. Тогава за всички двойки (*x*, *D*) предикатът *P* (*x*, *D*) означава “*x* е решение на задачата *D*”. Следователно, предикатът *P* (*x*, *D*) е истинен тогава и само тогава, когато *D* е решавана икономическа задача, а *x* е едно от

нейните решения. Нека D_0 е конкретна икономическа задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема, а всяко координиращо икономическо въздействие e от E определя (конкретизира) управленската икономическа задача $D_i(e)$, която се решава от i -тата по-нискостояща управляваща подсистема. Съвкупността от такива управленски задачи ще се означава с

$$\bar{D}(e) = \{D_1(e), D_2(e), \dots, D_n(e)\}.$$

От своя страна съвкупността $\bar{D}(e)$ е също решавана управленска икономическа задача, която се състои от n независими решавани управленски икономически задачи $D_i(e)$. Решенията на $\bar{D}(e)$ са n -мерни вектори $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, в които всеки елемент x_i ($1 \leq i \leq n$) е решение на съответната задача $D_i(e)$.

в. Координируемост по отношение на икономическата задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема

Решението X_0 на задачата на по-високостоящата управляваща икономическа подсистема са самите координиращи икономически въздействия E , изпращани на по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, т.е. $E = X_0$. Затова има място твърдението, че задачите, които са решавани от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, са координирани по отношение на задачата, решавана от по-високостоящата управляваща икономическа подсистема тогава и само тогава, когато е валидно следното икономическо съждение:

$$(\exists e)(\exists x)[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } P(e, D)].$$

Според него координируемостта по отношение на икономическата задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема, изисква, **първо**, тази задача да има решение и, **второ**, за някакво координиращо икономическо въздействие e , което решава дадената управленска задача, множеството от икономически задачи $\bar{D}(e)$, решавани от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, също да има решение. От своя страна зависимостта на решението на управленската задача D_0 от резултатите, които се получават на изходите на по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, се изразява във формата

$$P(e, D_0) \Leftrightarrow (\exists x)[Q_0(e, x)],$$

където $Q_0(e, x)$ е зададен предикат, който е определен за всички двойки (e, x) от $E \times X$, а X е декартовото произведение

$$X = X_1 \times X_2 \times \dots \times X_n$$

от решенията X_i . Според

$$P(e, D_0) \Leftrightarrow (\exists x)[Q_0(e, x)]$$

конкретното координиращо икономическо въздействие e решава дадената управленска икономическа задача D_0 тогава и само тогава, когато има такова съответстващо решение x , получавано на изходите на по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, щото да се удовлетвори условието, изразено чрез предиката $Q_0(e, x)$. Тоест подлежащата на решаване задача D_0 се състои в това, да се намери такова e от E , щото за $Q_0(e, x)$ да се изпълнява за решението x , получавано на изходите на по-нискостоящите подсистеми. След като изразът

$$P(e, D_0) \Leftrightarrow (\exists x)[Q_0(e, x)]$$

се замести в

$$(\exists e)(\exists x)[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } P(e, D)]$$

и като се приема, че в последните два изрази x е една и съща променлива, се стига до икономическото съждение

$$(\exists e)(\exists x)[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } Q_0(e, x)].$$

То именно изразява координируемостта (на задачите, решавани от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми) по отношение на икономическата задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема (която е първата разновидност на икономическата координируемост).

г. Координируемост по отношение на глобално решаваната икономическа задача

С M означаваме множеството от решения на глобално решаваната управленска икономическа задача. При постоянни други условия управляващите икономически въздействия, с които се цели да се промени икономическият процес като цяло, се формират в крайна сметка върху основата на решенията на по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми. Затова формирането на икономическото множество M може да се представи във вид на ико-

номическото изображение (респ. съответствие съответствие) $\pi_M: X \rightarrow M$. Тогава координируемостта (на задачите, решавани от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми) по отношение на глобално решаваната икономическа задача D (която е втората разновидност на икономическата координируемост) се изразява в истинността на икономическото съждение

$$(\exists e)(\exists x)[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } P(\pi_M(x), D)].$$

Според него координируемостта по отношение на глобално решаваната управленска икономическа задача се свежда до това, че икономическият координатор (по-високостоящата управляваща икономическа подсистема) може да въздейства върху по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми по такъв начин, че техните резултиращи управляващи въздействия върху икономическия процес да дават решението на глобалната управленска икономическа задача. Затова при случая с двуравнищна икономическа йерархия може да се твърди, че *координируемостта на йерархичната икономическа система* означава задачите, решавани от нейните по-нискостоящи управляващи икономически подсистеми, да са координирани по отношение на глобално решаваната управленска икономическа задача на системата.

В. Постулат на икономическата съвместимост

По-горе беше посочено, че в двуравнищната йерархична икономическа система има три типа управленски решавани задачи – глобалната управленска задача и тези на по-високостоящата и на по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми. За да може икономическата система като цяло да функционира нормално, е необходимо да има определена съвместимост между тези задачи, както и между икономическите цели, които се експлицират чрез тях. При осъществяването на съвместимостта на решаваните управленски икономически задачи трябва да се имат предвид следните положения. **Първо**, само по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми се намират в непосредствен контакт с управлявания икономически процес като цяло. Постигането на глобалната икономическа цел може да се осъществи само чрез действията на тези подсистеми. Затова управленските задачи, решавани на тяхното равнище, трябва да бъдат икономически координирани (да притежават свойството на координируемост) по отношение на глобалната управленска икономическа задача. **Второ**, по-високостоящата управляваща икономическа подсистема извършва координацията на по-нискостоящите подсистеми, като има предвид своите икономически интереси; тя изработва координиращото

въздействие по отношение на тях така, че да реализира своята икономическа цел. Затова задачите, решавани по отношение на по-нискостоящите управляващи подсистеми, трябва да бъдат икономически координирани (да притежават свойството на координируемост) и по отношение на задачата, решавана от по-високостоящата управляваща икономическа подсистема. **Трето**, формулирането и решаването на глобалната управленска икономическа задача стои извън сферата на дейност на йерархичната икономическа система и на нейните подсистеми.

Постулатът на икономическата съвместимост (economic consistency postulate) [изобщо – **икономическата съвместимост** (economic consistency)] в двуравнищната йерархична икономическа система се свежда до това, координацията на задачите, решавани от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, по отношение на задачата, решавана от по-високостоящата управляваща икономическа подсистема, да бъде свързана по съответен начин с подлежащата на решаване глобална икономическа задача. Постулатът на икономическата съвместимост се свежда до истинността на следното икономическо съждение:

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \overline{D}(e)) \text{ и } Q_0(e, x)] \Rightarrow [P(x, \overline{D}(e)) \text{ и } P(\pi_M(x), D)]\}.$$

Ако това съждение е истинно за дадена йерархична двуравнищна икономическа система, може да се каже, че са налице **съвместими цели на йерархичната икономическа система** (consistent goals of the hierarchical economic system), респ. са налице **съвместими задачи на йерархичната икономическа система** (consistent decisions problems of the hierarchical economic system). Според постулата за икономическа съвместимост задачите, решавани от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, са смятат за координирани по отношение на глобално решаваната управленска икономическа задача, ако са координирани по отношение на задачата, решавана от по-високостоящата управляваща икономическа подсистема. Това означава, че решаваните управленски задачи са икономически съвместими тогава, когато по-високостоящата управляваща икономическа подсистема координира по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми по отношение на своята икономическа цел.

Икономическата координируемост и икономическата съвместимост са комбинирано-реализирани, ако са истинни и двете икономически съждения

$$(\exists e)(\exists x)[P(x, \overline{D}(e)) \text{ и } Q_0(e, x)],$$

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } Q_0(e, x)] \Rightarrow [P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } P(\pi_M(x), D)]\}.$$

Това положение се изразява в истинността на икономическото съждение

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } Q_0(e, x)] \Rightarrow P(\pi_M(x), D)\}.$$

То е еквивалентно на постулата на икономическата съвместимост.

Г. Принципи на икономическата координация

По-горе са посочени три основни вида (варианти) на икономическата координация, които се отнасят до взаимодействията между по-нискостоящите управляващи подсистеми на икономическата йерархия: икономическа координация чрез прогнозиране на взаимодействията, икономическа координация чрез развързване на взаимодействията и икономическа координация чрез оценка на взаимодействията. На тях съответствуват три основни принципа на икономическата координация: принципът на прогнозиране на икономическите взаимодействия, принципът на развързване на икономическите взаимодействия и принципът на оценка на икономическите взаимодействия.

Принципът на прогнозиране на икономическите взаимодействия (economic interactions prediction principle) се изразява в истинността на икономическото съждение

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } K(\pi_M(x)) = \alpha^v] \Rightarrow P(\pi_M(x), D)\},$$

където $\alpha^v = (\alpha_1^v, \alpha_2^v, \dots, \alpha_n^v)$ са прогнозни икономически значения, изработвани от икономическия координатор и пренасяни от управляващите икономически въздействия e от E , предназначени за по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми (вж. и *икономическо прогнозиране*). Според принципа на прогнозиране на икономическите взаимодействия глобалната управленска икономическа задача на йерархичната система е решима с помощта на управляващите въздействия $m = \pi_M(x)$ винаги когато x е решение на задачите, които са поставени пред по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, и при положение, че правилно се прогнозираат взаимодействията помежду им. Това означава, че α^v е свързващото икономическо въздействие, което има място при управляващото икономическо въздействие $m = \pi_M(x)$. В по-обща форма принципът на икономическото прогнозиране се представя от икономическото съждение

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \bar{D}(e)) \text{ и } q(e, x) = \tilde{q}(e)] \Rightarrow P(\pi_M(x), D)\},$$

където $\tilde{q}$ и q са зададени икономически функции, изобразяващи (съотнасящи) E и $E \times X$ върху обикновено числово множество.

Принципът на развързване на икономическите взаимодействия (economic interactions decoupling principle) се основава върху оценката на разсъгласуваността на фактическите взаимодействия между по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми и взаимодействията, които са желани от тяхна страна. Този принцип се изразява чрез икономическото съждение

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \overline{D}(e)) \text{ и } K(\pi_M(x)) = \pi_U(x)] \Rightarrow P(\pi_M(x), D)\},$$

където

$$u^v = (u_1^v, u_2^v, \dots, u_n^v) = \pi_U(x)$$

са желаните от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми взаимодействия. Според принципа на развързване на икономическите взаимодействия управляващите икономически въздействия $m = \pi_M(x)$ решават поставената глобална управленска икономическа задача винаги когато x е решение на задачите, които са поставени пред по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми, и когато желаните свързващи икономически взаимодействия (желаните входове и изходи между тях) $u^v = \pi_U(x)$ са съгласувани (т.е. съвпадат) с фактически съществуващите икономически взаимодействия (фактическите входове и изходи между по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми) $u = K(m)$, които от своя страна имат място само когато е приложено управляващото икономическо въздействие $m = \pi_M(x)$. В по-обща форма принципът на развързването на икономическите взаимодействия се представя от икономическото съждение

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \overline{D}(e)) \text{ и } q(e, x) = \tilde{q}(e, x)] \Rightarrow P(\pi_M(x), D)\},$$

където $\tilde{q}$ и q са зададени икономически функции, изобразяващи (съотнасящи) декартовото произведение $E \times X$ върху обикновено числово множество (върху числовата ос).

Принципът на оценка на икономическите взаимодействия (economic interactions estimation principle) предполага, че успехът на координацията на по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми на йерархичната система може да се определи чрез точността на тези оценки. Той се изразява чрез икономическото съждение

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \overline{D}(e)) \text{ и } K(\pi_M(x)) \in U^v] \Rightarrow P(\pi_M(x), D)\},$$

където

$$U^v = (U_1^v \times U_2^v \times \dots \times U_n^v) \subseteq U$$

са смятаните от по-нискостоящите управляващи икономически подсистеми диапазони (оценъчни области) на нарушаващите икономически въздействия. Този принцип може да се разглежда като обобщение на принципа на прогнозиране на икономическите взаимодействия. Последният е налице, когато оценъчните области U^v се състоят от само по един елемент. Условието

$$K(\pi_M(x)) = K(m) \in U^v$$

показва, че фактическото свързващо икономическо въздействие, което се появява при прилагането на управляващото икономическо въздействие $m = \pi_M(x)$, попада в оценъчната област U^v . В по-обща форма принципът на оценката на икономическите взаимодействия се представя от икономическото съждение

$$(\forall e)(\forall x)\{[P(x, \overline{D}(e)) \text{ и } q(e, x) \in \tilde{q}(e)] \Rightarrow P(\pi_M(x), D)\}.$$

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАЦИЯ (economic co-ordination) (**ки**) – във:

икономическа координация;

икономическа координация чрез вменяване на отговорност;

икономическа координация чрез оценка на взаимодействията;

икономическа координация чрез прогнозиране на взаимодействията;

икономическа координация чрез развързване на взаимодействията;

икономическа координация чрез създаване на коалиции.

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАЦИЯ ЧРЕЗ ВМЕНЯВАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ (load-type economic co-ordination) – вид **координиращи управляващи икономически въздействия** на *по-високостоящата икономическа подсистема* (supermal economic subsystem) върху *по-нискостоящите икономически подсистеми* (infimal economic subsystems) по отношение на организацията на взаимодействията помежду им (наричани още *свързващи икономически въздействия*) в дадена *йерархична икономическа система*. Представлява вид *икономическа координация*, при която по-нискостоящите икономически подсистеми знаят за съществуването на други *икономически подсистеми*, стоящи на същото организационно равнище. По-високостоящата икономическа

подсистема налага на по-нискостоящите икономически подсистеми модел на зависимостите между техните действия (на техните взаимодействия или още свързващи въздействия) и предлага модел на реакцията на *икономическата система* към тези въздействия.

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАЦИЯ ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯТА (interaction estimation economic co-ordination) – вид **координиращи управляващи икономически въздействия** на *по-високостоящата икономическа подсистема* (supermal economic subsystem) върху *по-нискостоящите икономически подсистеми* (infimal economic subsystems) по отношение на организацията на взаимодействията помежду им (наричани още *свързващи икономически въздействия*) в дадена *йерархична икономическа система*. Представлява вид *икономическа координация*, при която по-високостоящата икономическа подсистема изработва и задава на по-нискостоящите икономически подсистеми диапазона на значенията на техните взаимодействия (свързващи въздействия). По-нискостоящите икономически подсистеми възприемат свързващите въздействия като смущения (вж. *нарушаващи въздействия върху икономическата система*), които могат да приемат всяко произволно значение в рамките на посочения диапазон.

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАЦИЯ ЧРЕЗ ПРОГНОЗИРАНЕ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯТА (interaction prediction economic co-ordination) – вид **координиращи управляващи икономически въздействия** на *по-високостоящата икономическа подсистема* (supermal economic subsystem) върху *по-нискостоящите икономически подсистеми* (infimal economic subsystems) по отношение на организацията на взаимодействията помежду им (наричани още *свързващи икономически въздействия*) в дадена *йерархична икономическа система*. Представлява вид *икономическа координация*, при която по-високостоящата икономическа подсистема изработва и изпраща на по-нискостоящите икономически подсистеми значенията на техните бъдещи взаимодействия (т.е. бъдещи свързващи икономически въздействия). Въз основа на това по-нискостоящите икономически подсистеми изработват и вземат своите *локални икономически решения*, като предполагат, че взаимодействията (свързващите въздействия), които предстоят да постъпят към тях в бъдеще, ще бъдат тези, които им е предсказала по-високостоящата икономическа подсистема.

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАЦИЯ ЧРЕЗ РАЗВЪРЗВАНЕ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯТА (interaction decoupling economic co-ordination) – вид **координиращи управляващи икономически въздействия** на **по-високостоящата икономическа подсистема** (supermal economic subsystem) върху **по-нискостоящите икономически подсистеми** (infimal economic subsystems) по отношение на организацията на взаимодействията помежду им (наричани още *свързващи икономически въздействия*) в дадена *йерархична икономическа система*. Представлява вид *икономическа координация*, при която по-нискостоящата икономическа подсистема възприемат свързващото въздействие (взаимодействието) като допълнителна промяна на *икономическото решение*. Те вземат своето икономическо решение така, като че ли свързващото въздействие може да бъде избрано произволно.

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНАЦИЯ ЧРЕЗ СЪЗДАВАНЕ НА КОАЛИЦИИ (coalition-type economic co-ordination) – вид **координиращи управляващи икономически въздействия** на **по-високостоящата икономическа подсистема** (supermal economic subsystem) върху **по-нискостоящите икономически подсистеми** (infimal economic subsystems) по отношение на организацията на взаимодействията помежду им (наричани още *свързващи икономически въздействия*) в дадена *йерархична икономическа система*. Представлява вид *икономическа координация*, при която по-нискостоящите икономически подсистеми знаят за съществуването на други икономически подсистеми, които вземат решение, но за разлика от случая с *икономическа координация чрез вменяване на отговорност* тук по-високостоящата икономическа подсистема определя какъв тип зависимости са разрешени помежду им. Това води до създаването на коалиционни или на конкурентни отношения между по-нискостоящите икономически подсистеми (в смисъла на теорията на игрите).

ИКОНОМИЧЕСКА КООРДИНИРУЕМОСТ (economic co-ordinability), **координируемост на йерархичната икономическа система**, – свойството (респ. способност) на *йерархичната многоравнищна икономическа система* да осъществява **вътрешна икономическа координация** (internal economic coordination) с цел постигане на съгласуваност между действията на нейните подсистеми при реализирането на дадена икономическа цел. В зависимост от това към реализирането на каква икономическа цел е насочена координацията (респ. оценката на координацията), се разграничават две основни разновидности на икономическата координируемост на задачите, решавани от по-

нискостоящите управляващи икономически подсистеми: **координируемост по отношение на икономическата задача, решавана от по-високостоящата управляваща подсистема** (co-ordinability to decision economic problem of the supermal managing economic subsystem), т.е. по отношение на нейната **локална икономическа цел**, и **координируемост по отношение на глобално решаваната управленска икономическа задача** (co-ordinability to globally /overally/ decision economic problem), т.е. по отношение на **глобалната икономическа цел**. Вж. *икономическа координация*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИОННА ЗАВИСИМОСТ (economic correlative /correlatory dependence) – същото като *икономическа корелация*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИОННА МАТРИЦА (economic correlative /correlatory matrix) – същото като *корелационна матрица в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (economic correlative /correlatory/ function) – същото като *икономическа ковариация*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (economic cross-correlative /cross-correlatory/ functions) (**ки**) – във:

икономическа взаимна корелационна функция на Стилтес, Т. (същото като **взаимна корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката**; вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

икономическа корелационна функция (същото като *икономическа ковариация*);

икономическа корелационна функция на Стилтес, Т. (същото като *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

нормирана икономическа корелационна функция (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл и коефициент на корелация на случайните икономически процеси*);

полярна икономическа корелационна функция;

релейна икономическа взаимна корелационна функция (вж. *релейна икономическа корелационна функция*);

релейна икономическа корелационна функция.

ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИЯ (economic correlation), **икономическа корелационна зависимост**, **корелационна зависимост в икономиката**, – зависимост (обвързаност или релевантност) между две *случайни икономически*

величини X и Y , независимо от това дали тя се определя от някаква причинна връзка или пък е случайно съвпадение. Корелационната зависимост е стохастична (вероятностна, случайностна) и в строгия смисъл няма функционален характер. Най-често употребяваната числена характеристика на икономическата корелация, която е и нейна статистическа мярка, е *коэффициентът на икономическа корелация* r_{xy} между величините X и Y . Той е съотношението между *икономическата ковариация* R_{xy} , наричана още *икономическа корелационна функция* (или *корелационна функция в икономиката*), от една страна, и *икономическите дисперсии* (по-точно – корена на произведението на техните дисперсии, т.е. произведението на техните *стандартни отклонения в икономиката*), от друга. Разграничават се следните разновидности на икономическата корелация: *икономическа автокорелация*, *взаимна икономическа корелация* (economic correlation), *нелинейна икономическа корелация* (curvilinear economic correlation), *положителна /пряка/ икономическа корелация* (direct economic correlation), *рангова икономическа корелация* (grade economic correlation), *собствена икономическа корелация* (intrinsic economic correlation), *отрицателна икономическа корелация* (inverse economic correlation), *праволінейна икономическа корелация* (perfect economic correlation), *асиметрична икономическа корелация* (skew economic correlation), *записна икономическа корелация* (economic correlatogram). Разграничават се още *обикновена икономическа корелация*, *частична икономическа корелация* и *множествена икономическа корелация*. Вж. също *прогнозиране на икономическата динамика чрез коефициенти на множествена корелация*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИЯ (economic correlation) (**ки**) – във:

икономическа корелация;

индекс на икономическа корелация;

коэффициент на икономическа корелация;

коэффициент на икономическа корелация на Пирсън, K ;

коэффициент на множествена икономическа корелация;

коэффициент на обикновена икономическа корелация;

коэффициент на частична икономическа корелация;

множествена икономическа корелация;

нормирана икономическа корелация (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*);

обикновена икономическа корелация;

отрицателна икономическа корелация;

положителна икономическа корелация;
пълна икономическа корелация (същото като положителна икономическа корелация);
частична икономическа корелация.

ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИЯ НА ПИРСЪН, К. (Pirson economic correlation) (**ки**) – във:

коэффициент на икономическа корелация на Пирсън, К.

ИКОНОМИЧЕСКА КОСЕФЕКТИВНОСТ* (economic coseffectivity), **пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична следпроизводствена икономическа ефективност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*), на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност*, *пряката икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата кофикасност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *косефективно икономическо благо* (същото като *следпроизводствена икономическа услуга*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на косефективното икономическо благо. Косефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата косефективност **косефективна икономическа дейност*** (coseffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата косефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **косефективна икономическа абсорбционност*** (coseffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **косефективна икономическа ангажира-**

ност* (coseffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) *косефективна икономическа възвръщаемост** (coseffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) *косефективна икономическа въплътеност** (coseffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) *косефективна икономическа използваемост** (coseffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) *косефективна икономическа интензивност** (coseffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) *косефективна икономическа креативност** (coseffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) *косефективна икономическа напрегнатост** (coseffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) *косефективна икономическа наситеност** (coseffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) *косефективна икономическа натовареност** (coseffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) *косефективна икономическа предметеност** (coseffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) *косефективна икономическа производителност** (coseffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) *косефективна икономическа разходност** (coseffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа косефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска косефективност** (consumptionary coseffectivity), *стопанска косефективност** (protoeconomic coseffectivity), *пазарно-икономическа косефективност** (marketly-economic coseffectivity) и *финасово-пазарно-икономическа косефективност** (financially-marketly-economic coseffectivity). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща косефективност** (sustenance /sustaining/ coseffectivity) (за косефективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КОСЕФИКАСНОСТ* (economic coseffectuality /cosefficiency/), **вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност**, **вторична икономическа кофикасност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата коефикасност* (на *следпроизводствената икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant),

респ. **консеквентен икономически експлициент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *косефикасно икономическо благо* (същото като *вторично следпроизводствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicient), респ. **антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на косефикасното икономическо благо. Косефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата косефикасност **косефикасна икономическа дейност*** (coseffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според системната класификация (в зависимост от вътрешносистемната му принадлежност) (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) под-разновидности на косефикасното икономическо благо са (1) *косефективното икономическо благо* (същото като *пряко вторично следпроизводствено икономическо благо*, *следпроизводствена икономическа услуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа косефективност* (същото като *пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична следпроизводствена икономическа ефективност*), и (2) *квазикосефективното икономическо благо* (същото като *следпроизводствена икономическа сервоуслуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазикосефективност* (същото като *непряко вторично следпроизводствено икономическо благо*, *непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична следпроизводствена икономическа квазиефективност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата косефикасност са икономическата косефективност (пряката вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната следпроизводствена икономическа ефективност) и икономическата квазикосефективност (непряката вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната следпроизводствена икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата косефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **косефикасна ико-**

номическа абсорбционност* (coseffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) *косефикасна икономическа ангажираност** (coseffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) *косефикасна икономическа възвръщаемост** (coseffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) *косефикасна икономическа въплътеност** (coseffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) *косефикасна икономическа използваемост** (coseffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) *косефикасна икономическа интензивност** (coseffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) *косефикасна икономическа креативност** (coseffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) *косефикасна икономическа напрегнатост** (coseffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) *косефикасна икономическа наситеност** (coseffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) *косефикасна икономическа натовареност** (coseffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) *косефикасна икономическа предметеност** (coseffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) *косефикасна икономическа производителност** (coseffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) *косефикасна икономическа разходност** (coseffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа косефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска косефикасност** (consumptionary coseffectuality /cosefficacy/), *стопанска косефикасност** (protoeconomic coseffectuality /cosefficacy/), *пазарно-икономическа косефикасност** (marketly-economic coseffectuality /cosefficacy/) и *финансово-пазарно-икономическа косефикасност** (financially-marketly-economic coseffectuality /cosefficacy/). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща косефикасност** (sustenance /sustaining/ coseffectuality /cosefficacy/) (за косефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОСУБСТАНЦИЯ* (economic cosubstance) – същото като **субстанциално икономическо съдържание** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОСУБСТАНЦИЯ (economic cosubstance) (**ки**) – във:

икономическа косубстанция (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*) [същото като **субстанциално икономическо съдържание** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*)];

типична икономическа косубстанция (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОСУПЕРСТАНАТА* (economic cosuperstant) – същото като **суперстантивно икономическо съдържание** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОСУПЕРСТАНАТА (economic cosuperstant) (**ки**) – във:

икономическа косуперстанта (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*) [същото като **суперстантивно икономическо съдържание** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*)];

типична икономическа косуперстанта (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОСЪЩНОСТ* (economic coessence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОСЪЩНОСТ (economic coessence) (**ки**) – във:

икономическа косъщност (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа косъщност (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОФЕКТИВНОСТ* (economic coeffectivity), **икономическа кодификасност**, **пряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност**, **следпроизводствена икономическа ефективност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата кофикасност* (на *следпроизводствената икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност*, на *пряката икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен *икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен**

икономически експлициент* (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *кофективно икономическо благо* (същото като *пряко следпроизводствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на кофективното икономическо благо. Кофективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата кофективност **кофективна икономическа дейност*** (coffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според предметната класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидност на кофективното икономическо благо е *косефективното икономическо благо* (същото като *пряко вторично следпроизводствено икономическо благо*, *следпроизводствена икономическа услуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа косефективност* (същото като *пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична следпроизводствена икономическа ефективност*). Последната е подразновидност на икономическата кофективност.

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата кофективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **кофективна икономическа абсорбционност*** (coffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **кофективна икономическа ангажираност*** (coffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **кофективна икономическа възвръщаемост*** (coffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **кофективна икономическа въплътеност*** (coffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **кофективна икономическа използваемост*** (coffective economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **кофективна икономическа интензивност*** (coffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **кофективна икономическа креативност*** (coffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **кофективна икономическа напрегнатост*** (coffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*).

тост), (9) **кофективна икономическа наситеност*** (coffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **кофективна икономическа натовареност*** (coffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **кофективна икономическа предметеност*** (coffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **кофективна икономическа производителност*** (coffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **кофективна икономическа разходност*** (coffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа кофективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска кофективност*** (consumptionary coffectivity), **стопанска кофективност*** (protoeconomic coffectivity), **пазарно-икономическа кофективност*** (marketly-economic coffectivity) и **финасово-пазарно-икономическа кофективност*** (financially-marketly-economic coffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща кофективност*** (sustenance /sustaining/ coffectivity) (за кофективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОФЕНОСТ* (economic corpheness) – същото като **феностен икономически контив** (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент, икономическа ексосъщина и икономическо експроявление*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОФИКАСНОСТ* (economic coffectuality /cofficacy/), **следпроизводствена икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [консеквентен икономически имплицент* (consequential economic implicant), респ. консеквентен икономически експлицент* (consequential economic explicant)] на някаква зададена насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава кофикасно икономическо благо (икономическо благо, което е резултат на дейността в икономическото следпроизводство), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент [антецедентен икономически имплицент* (consequential economic implicant), респ. антецедентен икономически експлицент* (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на икономическата артипрефикасност, тъй като е ефикасност на кофикасното*

икономическо благо. Кофикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата кофикасност **кофикасна икономическа дейност*** (coffectualary economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се **средна икономическа кофикасност*** (average economic coffectuality) [същото като **средна следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (average post-productionary economic artipreffectuality)] и **пределна икономическа кофикасност*** (marginal economic coffectuality) [същото като **пределна следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (marginal post-productionary economic artipreffectuality)]. Икономическата кофикасност е общо понятие за *пазарна икономическа ефикасност*, *дистрибутивна икономическа ефикасност* и *икономическа конефикасност* (*потребителна икономическа ефикасност*).

Кофикасното икономическо благо може да бъде само **нематериално кофикасно икономическо благо*** (immaterial coffectual economic good). Съответно на това се конституира понятието за **нематериална икономическа кофикасност*** (immaterial economic coffectuality) [същото като **нематериална следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (immaterial post-productionary economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна нематериална икономическа кофикасност*** (average immaterial economic coffectuality) [същото като **средна нематериална следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (average immaterial post-production economic artipreffectuality)] и **пределна нематериална икономическа кофикасност*** (marginal immaterial economic coffectuality) [същото като **пределна нематериална следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (marginal immaterial post-productionary economic artipreffectuality)].

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на предметяващата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на кофикасното икономическо благо са (1) **копрификасното икономическо благо*** (copriffectual economic good) [същото като **първично следпроизводствено икономическо благо*** (primary post-productionary economic good)] [когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за **икономическа копрификасност*** (economic copriffectuality), същото като **първична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (primary post-productionary economic artipreffectuality)], **първична икономическа кофикасност*** (primary economic coffectuality)] и (2) **косефикасното икономическо благо*** (coseffectual economic good) [същото като **вторично следпроизводствено**

.....

вено икономическо благо* (secondary post-productionary economic good)] [когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **икономическа косефикасност*** (economic coseffectuality), същото като **вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (secondary post-productionary economic artipreffectuality), **вторична икономическа кофикасност*** (secondary economic coeffectuality)]. Следователно предметни разновидности на икономическата кофикасност са икономическата копрификасност (първичната следпроизводствена икономическа артипрефикасност, първичната икономическа кофикасност) и икономическата косефикасност (вторичната следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа кофикасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на конефикасното икономическо благо са (1) **кофективното икономическо благо*** (coffective economic good) [същото като **пряко следпроизводствено икономическо благо*** (direct post-productionary economic good), **кодификасно икономическо благо*** (codiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **икономическа кофективност*** (economic coeffectivity), същото като **икономическа кодификасност*** (economic codiffectuality), **пряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (direct post-productionary economic artipreffectuality), **следпроизводствена икономическа ефективност*** (post-productionary economic effectivity)] и (2) **квазикофективното икономическо благо*** (quasi-coffective economic good) [същото като **непряко следпроизводствено икономическо благо*** (indirect post-productionary economic good), **коиндификасно икономическо благо*** (coindiffectual economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за **икономическа квазикофективност*** (economic quasi-coeffectivity), същото като **икономическа коиндификасност*** (economic coindiffectuality), **непряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност*** (indirect post-productionary economic artipreffectuality), **следпроизводствена икономическа квазиефективност*** (post-productionary economic quasi-effectivity)]. Следователно предметни разновидности на икономическата кофикасност са икономическата кофективност (икономическата кодификасност, пряката следпроизводствена икономическа

артипрефикасност, следпроизводствената икономическа ефективност) и икономическата квазикоефективност, икономическата коиндификасност, непряката следпроизводствена икономическа артипрефикасност, следпроизводствената икономическа квазиефективност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата кофикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **кофикасна икономическа абсорбционност*** (coffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **кофикасна икономическа ангажираност*** (coffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **кофикасна икономическа възвръщаемост*** (coffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **кофикасна икономическа въплътеност*** (coffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **кофикасна икономическа използваемост*** (coffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **кофикасна икономическа интензивност*** (coffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **кофикасна икономическа креативност*** (coffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **кофикасна икономическа напрегнатост*** (coffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **кофикасна икономическа наситеност*** (coffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **кофикасна икономическа натовареност*** (coffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **кофикасна икономическа предметеност*** (coffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **кофикасна икономическа производителност*** (coffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **кофикасна икономическа разходност*** (coffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа кофикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска кофикасност*** (consumptionary coffectuality /cofficacy/), **стопанска кофикасност*** (protoeconomic coffectuality /cofficacy/), **пазарно-икономическа кофикасност*** (marketly-economic coffectuality /cofficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа кофикасност*** (financially-marketly-economic coffectuality /cofficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща кофикасност*** (sustenance /sustaining/ coffectuality /cofficacy/) (за кофикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕРЕНТНОСТ* (economic coherence) при крос-спектралния анализ в икономиката – вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕРЕНТНОСТ (economic coherence) (**ки**) – във:

икономическа кохерентност (вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*);

правило за неравенството на икономическата кохерентност.

ИКОНОМИЧЕСКА КОЦЕННОСТ* (economic coworth) – същото като **ценностен икономически контив** (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент, икономическа ексоъщина и икономическо ексопроявление*).

ИКОНОМИЧЕСКА КРЕАТИВНОСТ* (economic creativity), **креативна икономическа чувствителност**, (*) – **абсолютна икономическа величина**, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* на някаква *икономическа система* (наричана *ингредиентна икономическа система*) отговоря (съответствува) на единица *неин входен икономически ингредиент*, респ. какво е изменението на изходния икономически ингредиент, което отговаря на единица изменение на входния икономически ингредиент на същата тази система. Чрез креативната икономическа чувствителност се реализира *правият икономически ингредиентор* (*правият ингредиентен икономически оператор*, *правият оператор на ингредиентната икономическа система*), като самата тя се представлява от **креативната ингредиента предавателна икономическа функция*** (creative ingrediental transfer economic function) (вж. *ингредиента предавателна икономическа функция*). Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *ингредиентната икономическа реагируемост*, както и разновидност на *икономическата чувствителност*. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна креативна реагируемост на икономическата система. В зависимост от начина, по който креативната чувствителност изразява реагируемостта се различават *средна икономическа креативност* (същото като *средна креативна икономическа чувствителност*) и *пределна икономическа креативност* (същото като *пределна креативна икономическа чувствителност*). Средната икономическа креативност показва **средно** какъв размер изходен икономически ингредиент на икономическата система отговоря (съответствува) на единица *неин входен икономически ингредиент*. Пределната икономическа креативност е нарастването на изходния икономически ингредиент на

икономическата система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на неин входен икономически ингредиент (респ. е съотношението между диференциалното нарастване на изходния и диференциалното нарастване на входния икономически ингредиент).

Когато се приложи *ингредиентната икономическа обратимост*, се конституират следните разновидности на икономическата креативност (на креативната икономическа чувствителност): *зададена икономическа креативност* (*зададена креативна икономическа чувствителност*), *начална икономическа креативност* (*начална креативна икономическа чувствителност*), *инверсна икономическа креативност* (*инверсна креативна икономическа чувствителност*). Когато се приложи *ингредиентната икономическа абстрахируемост*, се конституират следните разновидности на икономическата креативност: *абстрактна икономическа креативност* (*абстрактна креативна икономическа чувствителност*), *конкретна икономическа креативност* (*конкретна креативна икономическа чувствителност*, *субстанциална икономическа креативност* (*субстанциална креативна икономическа чувствителност*), *ресурсно-субстанциална икономическа креативност* (*ресурсно-субстанциална креативна икономическа чувствителност*), *възпроизводствена икономическа креативност* (*възпроизводствена креативна икономическа чувствителност*) (същото като *икономическа производителност*), *стратификационна икономическа креативност* (*стратификационна креативна икономическа чувствителност*), *същностно-стратификационна икономическа креативност* (*същностно-стратификационна креативна икономическа чувствителност*) (същото като *икономическа интензивност*), ***стратификационна субстанциална икономическа креативност**** (*stratificational substantial economic creativity*) [***стратисубстанциална икономическа креативност**** (*stratisubstantial economic creativity*)], *същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност* (*същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност*) (същото като *икономическа ефективност*). Всички тези креативности могат да бъдат както средни, така и пределни.

В случай, че съвместно се приложат ингредиентната икономическа обратимост и абстрахируемост, тогава се конституират такива разновидности на икономическата креативност като: ***зададена абстрактна икономическа креативност**** (*given abstract economic creativity*), ***начална абстрактна икономическа креативност**** (*initial abstract economic creativity*), ***инверсна абстрактна икономическа креативност**** (*inverse abstract economic creativity*); ***за-***

дадена конкретна икономическа креативност* (given concrete economic creativity), начална конкретна икономическа креативност* (initial concrete economic creativity), инверсна конкретна икономическа креативност* (inverse concrete economic creativity) и т.н. Всички тези креативности също могат да бъдат както средни, така и пределни.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа креативност се конституират още и съответстващите ѝ понятия за *консуматорска креативност** (consumptionary creativity), *стопанска креативност** (protoeconomic creativity), *пазарно-икономическа креативност** (marketly-economic creativity) и *финансово-пазарно-икономическа креативност** (financially-marketly-economic creativity). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща креативност** (sustenance /sustaining/ creativity) (за креативност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА КРЕАТИВНОСТ (economic creativity) (**ки**) – във:

абстрактна икономическа креативност;
възпроизводствена икономическа креативност;
зададена икономическа креативност;
икономическа креативност;
инверсна икономическа креативност;
конкретна икономическа креативност;
начална икономическа креативност;
пределна възпроизводствена икономическа креативност;
пределна икономическа креативност;
пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност;
пределна същностно-стратификационна икономическа креативност;
ресурсно-субстанциална икономическа креативност;
средна възпроизводствена икономическа креативност;
средна икономическа креативност;
средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност;
средна същностно-стратификационна икономическа креативност;
стратификационна икономическа креативност;
субстанциална икономическа креативност;
същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност;

същностно-стратификационна икономическа креативност.

ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА (economic curve) (**ки**) – ВЪВ:

битруфизна продуктова изоквантна икономическа крива (вж.: /1/ нулев екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж, /2/ отрицателен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж, /3/ положителен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж);

полезностна изофакторна икономическа крива (в микр.);

продуктова изополезностна икономическа крива (в микр.);

продуктова изостойностна икономическа крива (в микр.);

продуктова изоценностна икономическа крива (в микр.);

стойностна изофакторна икономическа крива (в микр.);

факторна изопродуктова икономическа крива (в микр.);

ценностна изофакторна икономическа крива (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА ПОВЪРХНИНА (economic curved surface) (**ки**)

– ВЪВ:

полезностна изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.);

продуктова изополезностна икономическа крива повърхнина (в микр.);

продуктова изостойностна икономическа крива повърхнина (в микр.);

продуктова изоценностна икономическа крива повърхнина (в микр.);

стойностна изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.);

факторна изопродуктова икономическа крива повърхнина (в микр.);

ценностна изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА ХИПЕРПОВЪРХНИНА (economic curved hypersurface) (**ки**) – ВЪВ:

полезностна изофакторна икономическа крива хиперповърхнина (в микр.);

продуктова изополезностна икономическа крива хиперповърхнина (в микр.);

продуктова изостойностна икономическа крива хиперповърхнина (в микр.);

продуктова изоценностна икономическа крива хиперповърхнина (в микр.);

стойностна изофакторна икономическа крива хиперповърхнина (в микр.);

факторна изопродуктова икономическа крива хиперповърхнина (в микр.);

ценностна изофакторна икономическа крива хиперповърхнина (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА КРОС-СПЕКТРАЛНА ПЛЪТНОСТ* (economic cross-spectral density) – същото като *крос-спектрална функция на плътността в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА КРОС-СПЕКТРАЛНА ФУНКЦИЯ* (economic cross-spectral function) – същото като *крос-спектрална функция в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА КРОС-СПЕКТРАЛНА ФУНКЦИЯ (economic cross-spectral function) (**ки**) – във:

икономическа крос-спектрална функция (същото като крос-спектрална функция в икономиката);

икономическа крос-спектрална функция на плътността (същото като крос-спектрална функция на плътността в икономиката);

икономическа крос-спектрална функция на разпределението (същото като крос-спектрална функция в икономиката).

ИКОНОМИЧЕСКА КРОС-СПЕКТРАЛНА ФУНКЦИЯ НА ПЛЪТНОСТТА* (economic cross-spectral density function) – същото като *крос-спектрална функция на плътността в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА КРОС-СПЕКТРАЛНА ФУНКЦИЯ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО* (economic cross-spectral distribution function) – същото като *крос-спектрална функция в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛАТЕРАЛНОСТ (economic laterality) (**ки**) – във:

ценностна икономическа латералност.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНЕАРИЗАЦИЯ (economic linearization), **линеаризация на икономическата система**, – приближен анализ на *нелинейни икономически системи* (в т.ч. и на *нелинейни системи на икономическо регулиране*, респ. на *нелинейни системи на икономическо управление*), при който вместо нелинейната система се изследва неин линеен икономически модел (заместител, наречен *линеаризирана икономическа система*), за който в някакъв смисъл се смята, че е еквивалентен или е близък до изходната нелинейна система. Линеаризацията се прилага най-вече за *нелинейните динамични икономически системи*. Тя е едно от средствата за преодоляване на затрудненията в икономическите изследвания и в икономическата практика, които произтичат от нелинейността на този тип икономически системи. Методите на икономическата линеаризация се отличават помежду си според смисъла, който се придава на

еквивалентността (респ. на близостта) между нелинейната и линеаризираната икономическа система. От тази гледна точка могат да се разграничат такива разновидности на икономическата линеаризация, като *хармонична еквивалентна икономическа линеаризация*, *линеаризация на икономически системи чрез метода на малките отклонения*, *статистическа икономическа линеаризация* и други.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНЕАРИЗАЦИЯ (economic linearization) (**ки**) – във:

икономическа линеаризация;

икономическа линеаризация чрез метода на малките отклонения (същото като линеаризация на икономически системи чрез метода на малките отклонения);

метод на хармоничната еквивалентна икономическа линеаризация;

принцип на хармоничната еквивалентна икономическа линеаризация;

статистическа икономическа линеаризация;

хармонична еквивалентна икономическа линеаризация;

хармонична икономическа линеаризация (вж. *метод на хармоничния баланс в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНЕАРИЗАЦИЯ ЧРЕЗ МЕТОДА НА МАЛКИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ* (small-deflection method in economic linearization) – същото като *линеаризация на икономически системи чрез метода на малките отклонения*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНЕЙНОСТ* (economic linearity) – вж. *линейна система на икономическо управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНИЯ (economic line) – едномерен *икономически континуум*, т.е. едномерна икономическа непрекъснатост; някакво свързано компактно метрично икономическо пространство R (вж. и компактно икономическо пространство и компактно топологично икономическо пространство), всяка икономическа точка на което притежава всякаква най-малка икономическа околност с граница, чиято размерност е нула. Това е същото да се каже, че при всяко $\varepsilon > 0$ икономическото пространство R може да бъде представено във вид на сума от крайно число затворени икономически множества с диаметър по-малък от ε (вж. *диаметър на икономическото множество*), които множества имат такова свойство, щото никакви три от тях нямат обща икономическа точка.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНИЯ (economic line) (**ки**) – във:

битруфизна изокостна икономическа линия (вж.: /1/ нулев екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж, /2/ отрицателен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж, /3/ положителен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж);

изоингредиентна икономическа линия (същото като изоквантна икономическа линия);

изоквантна икономическа линия;

изокостна икономическа линия (същото като икономическа изокоста);

икономическа изоревеню-линия (в микр.) (същото като икономическа изорейта (в микр.));

икономическа линия;

крива икономическа линия;

материално-нематериална полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия;

материално-нематериална стойностна диспозиционна изоквантна икономическа линия;

права икономическа линия;

трудова-физическа изоквантна икономическа линия;

трудова-физическа изоквантна икономическа линия;

факторна изоквантна икономическа линия;

факторна изоквантна икономическа линия;

факторна изокостна икономическа линия;

факторна изокостна икономическа линия;

феноменна изоквантна икономическа линия.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛОГИКА* (economic logic) – направление в икономическата наука за законите и формите на *икономическото мислене*, за методите на *икономическото познание* и за условията на икономическата истинност. Занимава се с прилагането в *икономиката* на положенията в *логиката* и в *математическата логика* за синтезирането и анализирането на *икономическите системи*. В нейната основа стоят най-вече **логическите икономически изчисления*** (logical economic calculus). Играе важна роля в обосноваването на методологията на икономическата теория. Открояват се **формална (традиционна) икономическа логика*** (formal /traditional/ economic logic), **диалектическа икономическа логика*** (dialectical economic logic), **модална икономическа логика*** (modal economic logic) и други от този ред.

ИКОНОМИЧЕСКА ЛОКАИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic locaingredientality) (същото като *икономическа локална ингредидентност* и съкратено от *ингредидентно икономическо разположение* и *икономическа ингредидентност*) (*) – вторичен *ингредидентен икономически критерий*, който е *логическо произведение (конюнкция)* от първичните критерии *ингредидентно икономическо разположение* и *икономическа ингредидентност* и по този начин разграничава съвместно (1) икономическите предмети според мястото, което заемат във взаимоотношението между вътрешното и външното пространство на *икономиката* и на нейните разновидности и (2) съставните части на икономическия компонент. Затова едни от нейните разновидности са *икономическата позиингредидентност* и *икономическата дипингредидентност*.

Първичното прилагане на *икономическата локаингредидентност* към понятието за *икономически локаингпредмет** (economic locaingthing) (съкратено от *локален ингредидентен икономически предмет* – *local ingrediental economic thing*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа локаингредидентност** (primary economic locaingredientality), която е комбинация от *първичното ингредидентно икономическо разположение** (primary ingrediental economic location) и *първичната икономическа ингредидентност** (primary economic ingredientality)]. От своя страна **органическото прилагане** на *икономическата локаингредидентност* към понятието за *локаингикономика** (locaingeconomy) (съкратено от *локална ингредидентна икономика* – *local ingrediental economy*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа локаингредидентност** (organic economic locaingredientality), която е комбинация от *органическото ингредидентно икономическо разположение** (organic ingrediental economic location) и *органическата икономическа ингредидентност** (organic economic ingredientality)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия локаингпредмет според първичната икономическа локаингредиентност

Първична икономическа локаингредиентност (икономически локаингпредмет)		Първично ингредиентно икономическо разположение			
		Икономически локапредмет	Икономически интерпредмет	Икономически медипредмет	Икономически екстерпредмет
Първична икономическа ингредиентност	Икономически компонент	Икономически локакомпонент	Икономически интеркомпонент	Икономически медикомпонент	Икономически екстеркомпонент
	Икономически ингредиент	Икономически локаингредиент	Икономически интерингредиент	Икономически медиингредиент	Икономически екстерингредиент
	Икономически вход	Икономически локавход	Икономически интервход	Икономически медивход	Икономически екстервход
	Икономически изход	Икономически локаизход	Икономически интеризход	Икономически медиизход	Икономически екстеризход
	Икономически оператор	Икономически локаоператор	Икономически интероператор	Икономически медиоператор	Икономически екстероператор

Табл. 2. Разновидности на локаингикономиката според органическата икономическа локаингредиентност

Органическа икономическа локаингредиентност (локаинг-икономика)		Органическо ингредиентно икономическо разположение			
		Локаико-номика	Интерико-номика	Медиико-номика	Екстерико-номика
Органическа икономическа ингредиентност	Компонентна икономика	Компонентна лока-икономика (локакомпо-икономика)	Компонентна интер-икономика (интеркомпо-икономика)	Компонентна меди-икономика (медикомпо-икономика)	Компонентна екстер-икономика (екстеркомпо-икономика)
	Ингредиентна икономика	Ингредиентна лока-икономика (локаинг-икономика)	Ингредиентна интер-икономика (интеринг-икономика)	Ингредиентна меди-икономика (медиинг-икономика)	Ингредиентна екстер-икономика (екстеринг-икономика)
	Входна икономика	Входна лока-икономика (локаинпут-икономика)	Входна интер-икономика (интеринпут-икономика)	Входна меди-икономика (медиинпут-икономика)	Входна екстер-икономика (екстеринпут-икономика)
	Изходна икономика	Изходна лока-икономика (локаоутпут-икономика)	Изходна интер-икономика (интероутпут-икономика)	Изходна меди-икономика (медииоутпут-икономика)	Изходна екстер-икономика (екстероутпут-икономика)
	Операторна икономика	Операторна лока-икономика (локатранс-икономика)	Операторна интер-икономика (интертранс-икономика)	Операторна меди-икономика (медитранс-икономика)	Операторна екстер-икономика (екстертранс-икономика)

ИКОНОМИЧЕСКА ЛОКАПРИОРИТЕТНОСТ (economic locapriority) (**ки**)

– ВЪВ:

*ингредиентна икономическа локаприоритетност.***ИКОНОМИЧЕСКА ЛОКАРАЗРЕШИТЕЛНОСТ** (economic locaresolventness) (**ки**) – ВЪВ:*ингредиентна икономическа локаразрешителност.***ИКОНОМИЧЕСКА ЛОКАЧУВСТВИТЕЛНОСТ** (economic locasensitivity) (**ки**) – ВЪВ:*ингредиентна икономическа локачувствителност.***ИКОНОМИЧЕСКА МАРКЕФИКАСНОСТ*** (economic markeffectuality) – вж. зависимости между благото и продукта.**ИКОНОМИЧЕСКА МАСА*** (economic mass) – вж. икономически квант.**ИКОНОМИЧЕСКА МАСА** (economic mass) (**ки**) – ВЪВ:**векторна икономическа маса** (вж. икономически квант);**икономическа маса** (вж. икономически квант);**матрична икономическа маса** (вж. икономически квант).**ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА** (economic matrix) – същото като *матрична икономическа величина*.**ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА** (economic matrix) (**ки**) – ВЪВ:*динамична икономическа матрица* (същото като *динамична матрична икономическа величина*);*динамична икономическа матрица-функция* (същото като *динамична матрична икономическа функция*);*дискретна икономическа матрица* (същото като *дискретна матрична икономическа величина*);*дискретна икономическа матрица-функция* (същото като *дискретна матрична икономическа функция*);*икономическа ковариационна матрица* (същото като *ковариационна матрица в икономиката*);*икономическа корелационна матрица* (същото като *корелационна матрица в икономиката*);*икономическа матрица* (същото като *матрична икономическа величина*);

икономическа матрица на Грин, Дж. (*икономическа функция на Дж. Грин*);

икономическа матрица на Джакоби, К. (*вж. икономически множители на Ж. Лагранж*);

икономическа матрица на Коши, О.;

икономическа матрица на Хесе, О.;

икономическа матрица-функция (същото като матрична икономическа функция);

непрекъсната икономическа матрица (същото като непрекъсната матрична икономическа величина);

общита икономическа матрица на Хесе, О. (*вж. икономически множители на Ж. Лагранж и икономическа матрица на О. Хесе*);

предавателна икономическа матрица (*вж. система на многомерно икономическо управление*);

присъединени икономически матрици (същото като спрегнати икономически матрици);

продуктово-ползностна икономическа матрица на Хесе, О. [индивидуална];

продуктово-стойностна икономическа матрица на Хесе, О. [индивидуална];

псевдообратна икономическа матрица;

скелетно разложение на икономическата матрица (*вж. псевдообратна икономическа матрица*);

спрегнати икономически матрици;

стохастична икономическа матрица;

фундаментална икономическа матрица;

ядро на икономическата матрица.

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА НА ГРИН, ДЖ.* (Green economic matrix) – *вж. икономическа функция на Дж. Грин.*

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА НА ДЖАКОБИ, К.* (Jacobian economic matrix) – *вж. икономически множители на Ж. Лагранж.*

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА НА КОШИ, О.* (Cauchy economic matrix) – *матрица на О. Коши* (Cauchy matrix) на система от линейни обикновени диференциални уравнения, съставена от икономически елементи и представляваща инструмент при решаването на **икономическата задача на О. Коши** и на

гранични до нея икономически задачи, най-вече на задачи на *оптималното икономическо управление*. Тя задава *икономически оператор* на O . Коши за тази система в някаква база на *икономическото пространство* R^n . Същността на икономическата матрица на O . Коши се свежда до следното. Дадена е системата от линейни обикновени *диференциални уравнения*

$$\dot{x} = A(t)x + B(t)u + \varphi(t),$$

където x е n -мерен вектор на фазовите променливи на *икономическата система*, u е r -мерен вектор на нейното *икономическо управление*, а вектор-функцията $\varphi(t)$ характеризира неуправляемите външни *нарушаващи въздействия върху икономическата система*. Ако икономическото управление $u = u(t)$ е зададено, тогава *движението на икономическата система* се описва от системата от диференциални уравнения

$$\dot{x} = A(t)x + f(t),$$

където функцията $f(t)$ е зададена и се определя от равенството

$$f(t) = B(t)u(t) + \varphi(t).$$

Приема се, че *икономическите матрици* $A(t)$ и $B(t)$ са непрекъснати, а вектор-функцията $\varphi(t)$ или принадлежи на пространството L_2^n , или пък нейните елементи са измерими и са ограничени и зададени в определен промеждутък от време. Същите ограничения са наложени и на *допустимите икономически управления*. Затова *икономическата функция* $f(t)$ също или принадлежи на пространството L_2^n , или пък нейните елементи са измерими и са ограничени и зададени в определения промеждутък от време. Заедно с уравненията $\dot{x} = A(t)x + f(t)$ се обсъжда и системата от диференциални уравнения $\dot{y} = A(t)y$. Тя има n линейно-независими решения $y^1(t), y^2(t), \dots, y^n(t)$, а нейното общо решение може да се представи във вида

$$y(t) = c_1 y^1(t) + c_2 y^2(t) + \dots + c_n y^n(t),$$

където $c_1, c_2, \dots, c_n$ са произволни постоянни. Тогава системата от функции

$$y^1 = (y_1^1(t), y_2^1(t), \dots, y_n^1(t)),$$

$$y^2 = (y_1^2(t), y_2^2(t), \dots, y_n^2(t)),$$

$$y^n = (y_1^n(t), y_2^n(t), \dots, y_n^n(t))$$

определя **фундаменталната икономическа матрица на решенията*** (solutions fundamental economic matrix)

$$Y(t) = \begin{pmatrix} y_1^1(t), & y_1^2(t), & \dots, & y_1^n(t) \\ y_2^1(t), & y_2^2(t), & \dots, & y_2^n(t) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_n^1(t), & y_n^2(t), & \dots, & y_n^n(t) \end{pmatrix}$$

на системата от уравнения $\dot{y} = A(t)x$. Затова общото решение системата на уравнения $\dot{y} = A(t)x$ се записва във вида $y(t) = Y(t)c$, където $c = (c_1, c_2, \dots, c_n)$ е векторът на произволните постоянни. За да се получи решението на тази система от уравнения, което да удовлетворява началните условия $y(t_0) = y^0$, е необходимо векторът c да бъде определен от системата от уравнения $Y(t_0)c = y^0$. Тази система е еднозначно разрешима, тъй като икономическата матрица $Y(t)$ е неособена при всички тези значения на t , при които икономическата матрица $A(t)$ е определена.

Значимо място при решаването на системата $\dot{y} = A(t)x$ (последната описва движението на икономическата система) заема икономическата матрица на О. Коши $W(t, s) = Y(t)Y^{-1}(s)$, където s е параметър, който приема същите значения, както и t . Тя притежава следните свойства: (1) $W(t, s)$ е фундаментална икономическа матрица на решенията на системата от диференциални уравнения $\dot{y} = A(t)x$ при всяко значение на параметъра s ; (2) $W(t, t) = E$, където E е единичната матрица [т.е. **матрицата на тъждественото икономическо преобразуване*** (identical economic transformation matrix)]. Тези свойства на $W(t, s)$ обуславят положението, че решението на системата от уравнения $\dot{y} = A(t)x$, което удовлетворява началните условия $y(t_0) = y^0$, може да се представи във вида $y(t) = W(t, t_0)y^0$. Затова **матричната икономическа функция*** (matrix economic function) $W(t, s)$, т.е. икономическата матрица на О. Коши, е още фундаментална икономическа матрица на уравнението $\dot{y} = A(t)x$, която е нормална при $t = s$. Чрез заместване може да се провери, че икономическата функция

$$y(t) = W(t, t_0)y^0 + \int_{t_0}^t W(t, s)f(s)ds$$

е решение на нееднородната система от диференциални уравнения

$$\dot{x} = A(t)x + f(t),$$

което удовлетворява началните условия $y(t_0) = y^0$. Вж. *матрица*.

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА НА ХЕСЕ, О.* (Hesse economic matrix) – *матрица на О. Хесе* (Hesse matrix), съставена от икономически елементи; *икономическа матрица* на втори производни във вида

$$\frac{\partial^2 F}{\partial x^2}(x) = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 F}{\partial x_1^2}(x), & \frac{\partial^2 F}{\partial x_1 \partial x_2}(x), & \dots, & \frac{\partial^2 F}{\partial x_1 \partial x_n}(x) \\ \frac{\partial^2 F}{\partial x_2 \partial x_1}(x), & \frac{\partial^2 F}{\partial x_2^2}(x), & \dots, & \frac{\partial^2 F}{\partial x_2 \partial x_n}(x) \\ \text{-----} & \text{-----} & \dots, & \text{-----} \\ \frac{\partial^2 F}{\partial x_n \partial x_1}(x), & \frac{\partial^2 F}{\partial x_n \partial x_2}(x), & \dots, & \frac{\partial^2 F}{\partial x_n^2}(x) \end{pmatrix},$$

където

$$\frac{\partial F}{\partial x}(x) = \left(\frac{\partial F}{\partial x_1}(x), \frac{\partial F}{\partial x_2}(x), \dots, \frac{\partial F}{\partial x_n}(x) \right).$$

Вж. *матрица*.

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА НА ХЕСЕ, О. (Hesse economic matrix) (**ки**) – във:

икономическа матрица на Хесе, О.;

общита икономическа матрица на Хесе, О. (вж. *икономически множители на Ж. Лагранж* и *икономическа матрица на О. Хесе*).

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА НА ХЕСЕ, О. [ИНДИВИДУАЛНА] (Hesse individual economic matrix) (**ки**) – във:

продуктово-ползностна икономическа матрица на Хесе, О. [индивидуална];

продуктово-стойностна икономическа матрица на Хесе, О. [индивидуална].

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА-ФУНКЦИЯ* (economic matrix-valued function) – същото като *матрична икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА-ФУНКЦИЯ (economic matrix-valued function) (**ки**) – във:

динамична икономическа матрица-функция (същото като динамична матрична икономическа функция);

дискретна икономическа матрица-функция (същото като дискретна матрична икономическа функция);

икономическа матрица-функция (същото като матрична икономическа функция);

непрекъсната икономическа матрица-функция (същото като непрекъснатата матрична икономическа функция).

ИКОНОМИЧЕСКА МАШИНА (economic machine) (**ки**) – във:

абстрактна икономическа машина (същото като структурен икономически автомат; вж. безкраен икономически автомат).

ИКОНОМИЧЕСКА МАЩАБНОСТ* (economic scale-attribute) – същото като мащабност на икономическата система.

ИКОНОМИЧЕСКА МАЩАБНОСТ (economic score-attribute) (**ки**) – във:

икономическа мащабност (същото като мащабност на икономическата система);

ингредиентна икономическа мащабност.

ИКОНОМИЧЕСКА МЕТАБИФУРКАЦИЯ* (economic metabifurcation) – същото като метабифуркация на икономическата система.

ИКОНОМИЧЕСКА МЕТАБИФУРКАЦИЯ (economic metabifurcation) (**ки**) – във:

апокалиптична реализация на икономическата метабифуркация (същото като апокалиптична катастрофа на икономическата система);

апокатастична реализация на икономическата метабифуркация (същото като апокатастична катастрофа на икономическата система);

икономическа метабифуркация (същото като метабифуркация на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА МЕТРИКА* (economic metrics), **разстояние в икономиката**, – разстояние $\rho(x, y)$ между двойката икономически елементи (респ. икономически точки) x и y на метричното икономическо пространство. Икономическата метрика е неотрицателно число. В нормираното икономическо пространство (което е разновидност на метричното) икономическата метрика се конституира чрез равенството $\rho(x, y) = \|x - y\|$, където $\rho(x, y)$ е разстояние-

то между икономическите елементи x и y на нормираното икономическо пространство, а $\|x - y\|$ е нормата на разликата помежду им (вж. *норма на икономическия елемент*). Когато метричното икономическо пространство е изградено от *субстанциални икономически елементи*, т.е. е **субстанциално метрично икономическо пространство*** (substantial metric economic space) (последното едновременно е разновидност на *субстанциалното икономическо пространство* и на *метричното икономическо пространство*), е тогава то се характеризира със *субстанциална икономическа метрика*. Субстанциалната икономическа метрика е разстоянието $\rho(x, y)$ между двойката субстанциални икономически елементи (респ. точки) x и y на субстанциалното метрично икономическо пространство.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа метрика се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска метрика*** (consumptionary metrics), **стопанска метрика*** (protoeconomic metrics), **пазарно-икономическа метрика*** (marketly-economic metrics) и **финансово-пазарно-икономическа метрика*** (financially-marketly-economic metrics). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща метрика*** (sustenance /sustaining/ metrics) (за метрика на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА МЕТРИКА (economic metrics) (**ки**) – във:

естествена икономическа метрика (вж. *метрично икономическо пространство*);

икономическа метрика;

икономическа метрика по Финслер, П. (същото като **финслерова икономическа метрика**; вж. *финслерово икономическо многообразие*);

натурална икономическа метрика;

парична икономическа метрика;

полезностна икономическа метрика (вж. *ценностна икономическа метрика*);

приходна икономическа метрика (вж. *парична икономическа метрика*);

продуктова икономическа метрика (вж. *натурална икономическа метрика*);

разходна икономическа метрика (вж. *парична икономическа метрика*);

риманова икономическа метрика;

стойностна икономическа метрика (вж. *ценностна икономическа метрика*);

субстанциална икономическа метрика;

топологична икономическа метрика (същото като **метрика на топологичното икономическо пространство**; вж. *топологично икономическо пространство* и *метризиране на топологичното икономическо пространство*);

факторна икономическа метрика (вж. *натурална икономическа метрика*);

финслерова икономическа метрика (вж. *финслерово икономическо многообразие*);

ценностна икономическа метрика.

ИКОНОМИЧЕСКА МЕТРИКА ПО ФИНСЛЕР, П.* (economic metrics according to Finsler) – същото като **финслерова икономическа метрика** (вж. *финслерово икономическо многообразие*).

ИКОНОМИЧЕСКА МЕТРИЧНОСТ* (economic metricality) – същото като *метричност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА МИКРООПЕРАЦИЯ (economic microoperation) (**ки**) – вжв:

икономически микрооперации (вж. *управляващ икономически автомат*).

ИКОНОМИЧЕСКА МНОГОВАРИАНТНОСТ (economic multivariantiality) – същото като *многовариантност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА МНОГОМЕРНОСТ (economic multidimensionality) – същото като *многомерност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА МОДАЛНОСТ* (economic modality) (**ки**) – вжв:
алетическа икономическа модалност.

ИКОНОМИЧЕСКА МОНАДА* (economic monad) (*) – едноравнищен диалектически формат от *икономически понятия*, между които по двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Нейни разновидности са: (1) *двустепенната икономическа монада* (при две понятия, образуващи една двойка с отношения на определящо и решаващо в икономиката) [значим частен случай на двустепенната икономическа монада е *икономическият битерион*, състоящ се от взаимодействащи си *икономически интерион* (вътрешно икономическо понятие, което е първично и

определящо) и *икономически екстерион* (външно икономическо понятие, което е вторично и решаващо); разновидности на икономическия битерион (битерионни двустепенни подразновидности на икономическата монада) са (а) *икономическият диспозат* (приемащ формата на *икономически диспозификат*), състоящ се от взаимодействащи си *икономическа същност* и *икономическо явление*, (б) *икономическият специфат* (приемащ формата на *икономически спецификат*), състоящ се от взаимодействащи си *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, (в) *икономическият сусат* (приемащ формата на *икономически сусификат*), състоящ се от взаимодействащи си *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*]; (2) *тристепенната икономическа монада* (при три понятия, образуващи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *многостепенната икономическа монада* (при повече от три понятия, образуващи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката). Икономическата монада е съставна част на *икономическата дуада*, *икономическата триада* и *икономическата мултиада*.

ИКОНОМИЧЕСКА МОНАДА (economic monad) (**ки**) – във:

двустепенна икономическа монада;

диспецифититна двустепенна икономическа монада (същото като *икономически диспецифитит*);

диспецифититна двустепенна типична икономическа монада (същото като *икономически диспецифитит*);

диспецифитна едностепенна икономическа монада (същото като *икономически диспецифит*);

диспецифитна едностепенна типична икономическа монада (същото като *икономически диспецифит*);

диспозатна двустепенна икономическа монада (същото като *икономически диспозат*);

дисуститна едностепенна икономическа монада (същото като *икономически дисустит*);

дисуститна едностепенна типична икономическа монада (същото като *икономически дисустит*);

дисустифититна двустепенна икономическа монада (същото като *икономически дисустифитит*);

дисустифититна двустепенна типична икономическа монада (същото като *икономически дисустифитит*);

дисустифититна двустепенна типична икономическа монада (същото като икономически дисустифитит);

есфеноформатитна двустепенна икономическа монада (същото като икономически есфеноформатит);

есфеноформатитна двустепенна типична икономическа монада (същото като икономически есфеноформатит);

есфеноформатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически есфеноформат);

икономическа монада;

конатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически конат);

конатна двустепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически конат);

констиатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически констиат);

констиатна двустепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически констиат);

конституатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически конституат);

конституатна двустепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически конституат);

конститутиатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически конститутиат);

конститутиатна двустепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически конститутиат);

констифантна едностепенна икономическа монада (същото като икономически констифант);

констифантна едностепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически констифант);

констификантна двустепенна икономическа монада (същото като икономически констификант);

констификантна двустепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически констификант);

конттиатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически конттиат);

конттиатна двустепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически конттиат);

-
- конфантна едностепенна икономическа монада (същото като икономически конфант);*
- конфантна едностепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически конфант);*
- конфикантна двустепенна икономическа монада (същото като икономически конфикант);*
- конфикантна двустепенна типична икономическа монада (същото като типичен икономически конфикант);*
- многостепенна икономическа монада;*
- реалитатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически реалитат);*
- реалитититна двустепенна икономическа монада (същото като икономически реалититит);*
- реалитититна двустепенна типична икономическа монада (същото като икономически реалититит);*
- специсуститна едностепенна икономическа монада (същото като икономически специсустит);*
- специсуститна едностепенна типична икономическа монада (същото като икономически специсустит);*
- специсустифититна двустепенна икономическа монада (същото като икономически специсустифитит);*
- специсустифититна двустепенна типична икономическа монада (същото като икономически специсустифитит);*
- специфатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически специфат);*
- сусенсатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически сусенсат);*
- сусенститна двустепенна икономическа монада (същото като икономически сусенстит);*
- сусенститна двустепенна типична икономическа монада (същото като икономически сусенстит);*
- сустатна двустепенна икономическа монада (същото като икономически сустат);*
- сустратитна двустепенна икономическа монада (същото като икономически сустратит);*
- сустратитна двустепенна типична икономическа монада (същото като икономически сустратит);*

сустратна двустепенна икономическа монада (същото като икономически сустрат);

трестепенна икономическа монада;

трестратифититна двустепенна икономическа монада (същото като икономически трестратифитит);

трестратифититна двустепенна типична икономическа монада (същото като икономически трестратифитит);

трестритна едностепенна икономическа монада (същото като икономически трестрит);

трестритна едностепенна типична икономическа монада (същото като икономически трестрит).

ИКОНОМИЧЕСКА МОНОДРОМИЯ (economic monodromy) (**ки**) – във:

матрица на икономическата монодромия (вж. устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система).

ИКОНОМИЧЕСКА МОНОТОННОСТ (economic monotony) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата монотонност;

аксиома за потребителската икономическа монотонност;

аксиома за производителската икономическа монотонност.

ИКОНОМИЧЕСКА МОНОФУНДАМЕНТАЛНОСТ* (economic monofundamentality) (*) – принцип, според който в икономиката като обект и в икономическата наука съществува единствен фундамент, чрез който може да се обяснят всички икономически явления и процеси. Този фундамент е микроикономиката (в частност – икономиката на индивида), чрез чиито закони могат да се изведат законите на макроикономиката и тези на глобалната икономика. Това не означава, че макроикономиката е обикновена сума от микроикономически елементи, напротив, *макроикономическата система* притежава и нови общосистемни свойства, които не се съдържат в нейните части (като отношенията на *икономическа емерджентност* например). Така че икономическата монофундаменталност не е никакъв *икономически механистицизъм*. *Икономическата синергетика* показва, че макроикономиката не се свежда непосредствено до микроикономиката, но че в крайна сметка може да бъде обяснена чрез законите на микроикономиката. От позициите на икономическата монофундаменталност микроикономиката не поглъща макроикономиката и не я асимилира, а представлява само нейна обяснителна основа, като запазва и подсилва нейната самостоятелност. Ако все още във всички области известните в ико-

номическата теория микроикономически закони или пък техните интерпретации не са достатъчни, за да обяснят действието на макроикономическите закони в тяхната пълнота, това не означава, че няма да бъдат разкрити в бъдеще онези микроикономически зависимости, които са необходими като фундамент на макроикономиката. Това пък означава, че се извършва обоснован и необходим *икономически редукионизъм*. Последният не трябва да се отъждествява с или пък да се свежда до икономическия механистицизъм, тъй като икономическият механистичизъм е този, който отрича качествената специфика на по-сложните икономически структури, каквито са макроикономическите (защото свежда сложното непосредствено до по-простите му съставки и разглежда цялото като сума от неговите части). Икономическият редукионизъм в лицето на икономическата монофундаменталност редуцира сложното към по-простото в икономиката, като запазва и обяснява спецификата и качествената определеност на по-сложното, използвайки законите на фундаменталното – тези на микроикономиката. Стабилен подстъп към това е икономическата синергетика и създаването на теория за *дисипативните икономически структури*. Същите съображения могат да бъдат приложени и към глобалната икономика.

ИКОНОМИЧЕСКА МОЩНОСТ* (economic capacity) – същото като **мощност на икономическата система** (вж. *честотен спектър на икономическата система* и *физична интерпретация на икономическите величини*).

ИКОНОМИЧЕСКА МОЩНОСТ (economic capacity) (**ки**) – във:

икономическа мощност (вж. *честотен спектър на икономическата система* и *физична интерпретация на икономическите величини*);

пределна икономическа мощност (вж. *физична интерпретация на икономическите величини*);

средна икономическа мощност (вж. *физична интерпретация на икономическите величини*).

ИКОНОМИЧЕСКА МРЕЖА (economic net /network/) – ориентиран краен свързан икономически граф без контури, който има начална точка (наричана *източник*) и крайна точка (наричана *улей*) (вж. *икономически граф*, *ориентиран икономически граф* и *свързаност на икономическия граф*) (това е *графично представяне на икономическата мрежа*). Използва се още и за означаване на *матрица* от икономически връзки на дадена *икономическа матрица* (това е *матрично представяне на икономическата мрежа*).

ИКОНОМИЧЕСКА МРЕЖА (economic net /network/) (**ки**) – във:

логическа икономическа мрежа;

транспортна икономическа мрежа.

ИКОНОМИЧЕСКА МУЛТИАДА* (economic multiad) (*) – обединение (вж. *икономическо обединение*) от повече от три равностепенни икономически монади, където от своя страна всяка икономическа монада е едноравнищен диалектически формат от *икономически понятия*, между които по едноравнищни двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Затова икономическата мултиада е многоравнищен диалектически формат от многоравнищни съвкупности (от *едностепенни икономически мултиади*) от *икономически понятия*, вътре между които понятия също са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Също така, между многоравнищните съвкупности от понятия (от *едностепенни икономически мултиади*) като цяло (две или повече от две съвкупности) отново са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Така че отношенията на определящо и решаващо тук се установяват (1) по отношение на степените на мултиадата (те са определени от степените на повечето от три изграждащи я монади), (2) по отношение на повечето от три равнища на мултиадата и (3) по отношение едновременно на степените и равнищата на мултиадата. Според броя на степените разновидности на икономическата мултиада са: (1) *едностепенната икономическа мултиада* (при една многоравнищна съвкупност от понятия); (2) *двустепенната икономическа мултиада* (при две многоравнищни съвкупности от понятия, образуващи една двойка с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *тристепенната икономическа мултиада* (при три многоравнищни съвкупности от понятия, образуващи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (4) *многостепенната икономическа мултиада* (при повече от три многоравнищни съвкупности от понятия, образуващи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката).

ИКОНОМИЧЕСКА МУЛТИАДА (economic multiad) (**ки**) – във:

двустепенна икономическа мултиада;

едностепенна икономическа мултиада;

икономическа мултиада;

конститутатна двустепенна икономическа мултиада (същото като икономически конститутат);

конститутатна двустепенна типична икономическа мултиада (същото като типичен икономически конститутат);

конституфатна едностепенна икономическа мултиада (същото като икономически конституфат);

конституфатна едностепенна типична икономическа мултиада (същото като типичен икономически конституфат);

конституфикатна двустепенна икономическа мултиада (същото като икономически конституфикат);

конституфикатна двустепенна типична икономическа мултиада (същото като типичен икономически конституфикат);

контитататна двустепенна икономическа мултиада (същото като икономически контитатат);

контитататна двустепенна типична икономическа мултиада (същото като типичен икономически контитатат);

контифатна едностепенна икономическа мултиада (същото като икономически контифат);

контифатна едностепенна типична икономическа мултиада (същото като типичен икономически контифат);

контификатна двустепенна икономическа мултиада (същото като икономически контификат);

контификатна двустепенна типична икономическа мултиада (същото като типичен икономически контификат);

многостепенна икономическа мултиада;

тристепенна икономическа мултиада.

ИКОНОМИЧЕСКА МУЛТИКРИТЕРИАЛНОСТ (economic multi-objectivity) – същото като *многокритериалност /мултикритериалност/* на икономическата система.

ИКОНОМИЧЕСКА МЯРА (limitary economic measure), **предметна икономическа мяра**, – икономическа категория, която възниква в резултат на диалектическия синтез на икономическото качество с икономическото количество на някакъв икономически предмет (в т.ч. икономически обект, икономическа система, икономическо явление, икономически процес и т.н.) или на икономически предмети от даден клас; степен на свързаност на икономическото количество с икономическото качество. Според Г. Хегел “Мярата е качествено определеното количество, преди всичко като непосредствено; тя е определено

количество, с което е свързано някакво налично битие или качество”. Увеличаването или намаляването на икономическото количество на дадено икономическо качество на икономическия предмет само до определена граница остава безразлично за даденото икономическо качество, а по-нататък довежда до неговата гибел. Тази граница е икономическата мяра. Икономическото качество на предмета преминава през различни свои моменти, докато не се изчерпи и не достигне до своето отрицание, отстъпвайки място на икономическото количество. Така и икономическото количество на предмета постепенно изчерпва себе си, превръщайки се в икономическо качество, т.е. до такова качество, което е поело в себе си всички количествени съотношения. В икономическата мяра икономическото качество и икономическото количество на предмета са относително самостоятелни и относително свързани помежду си. Развитието на едното и на другото е възможно само в определени граници, разрушаването на които е разрушаване на самата икономическа мяра, следователно и на дадения икономически предмет в присъщото му качество. Последователното възникване на различни икономически мери в процеса на количествено изменение (увеличаване или намаляване) на предмета образува **възлова линия** на утвърждаване на дадената икономическа мяра. Нейни разновидности са *обектната икономическа мяра* (мярата на икономическия предмет) и *системната икономическа мяра* (мярата на икономическата система). Вж. *икономически хомеостазис*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа мяра се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска мяра*** (limitary consumptionary indispensability), **стопанска мяра*** (limitary protoeconomic indispensability), **пазарно-икономическа мяра*** (limitary marketly-economic indispensability) и **финансово-пазарно-икономическа мяра*** (limitary financially-marketly-economic indispensability). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща мяра*** (limitary sustenance /sustaining/ indispensability) (за мяра при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА МЯРА (limitary economic measure) (**ки**) – във:

икономическа мяра;

обектна икономическа мяра;

предметна икономическа мяра (същото като *икономическа мяра*);

системна икономическа мяра.

ИКОНОМИЧЕСКА МЯРКА (economic measure), **мярка на икономическото множество**, – крайно адитивна мярка на *икономическо множество* (крайно адитивна *икономическа мярка*), която притежава свойството на **изброима адитивност** (enumerable additivity). Да приемем, че X е някакво икономическо множество, а E е някакъв клас от негови *икономически подмножества*. Неотрицателната *икономическа функция* γ на тези подмножества (която може и да не е крайна), която е определена в E , а именно

$$\lambda\left(\bigcup_{i=1}^n E_i\right) = \sum_{i=1}^n \lambda(E_i),$$

където

$$E_i \in E, \bigcup_{i=1}^n E_i \in E, E_i \cap E_j, i \neq j,$$

е адитивна функция на *икономическо множество*, когато $n = 2$, крайно адитивна функция на *икономическо множество*, когато n е коя да е крайна величина, и *изброимо адитивна функция на икономическо множество*, когато $n \leq \infty$. От своя страна съвкупността P от подмножества на икономическото множество X може да се нарече *полупръстен от икономически множества*, ако:

- (1) $\emptyset \in P$;
- (2) $E_1, E_2 \in P \Rightarrow E_1 \cap E_2 \in P$;
- (3) от $E, E_1 \in P, E_1 \subset E$ произтича, че

$$E = \bigcup_{i=1}^n E_i, E_i \cap E_j = \emptyset,$$

при $i \neq j, E_i \in P, i = 1, 2, \dots, n, i < \infty$.

Съвкупността R от подмножества на икономическото множество X може да се нарече *пръстен от икономически множества*, ако:

- (1) $\emptyset \in R$;
- (2) $E_1, E_2 \in R \Rightarrow E_1 \cup E_2 \in R, E_1 - E_2 \in R$.

И накрая съвкупността L от подмножества на икономическото множество X може да се нарече *σ -пръстен от икономически множества*, ако:

- (1) $\emptyset \in P$;
- (2) $E_1, E_2 \in L \Rightarrow E_1 - E_2 \in L$;
- (3) $E_i \in L, i = 1, 2, \dots \Rightarrow \bigcup_{i=1}^{\infty} E_i \in L$.

Тези зависимости показват, че пръстенът от икономически множества е по-общо понятие от икономическия σ -пръстен и следователно всеки σ -пръстен от икономически множества е частен случай на пръстен от икономически множества. От своя страна полупръстенът от икономически множества е по-общо понятие от *икономическия пръстен* и следователно всеки пръстен от икономически множества е частен случай на полупръстен от икономически множества.

Под *крайно адитивна икономическа мярка* m трябва да се разбира такава отрицателна крайно адитивна функция от икономически множества, при която $m(\emptyset) = 0$. Областта на определението E_m на крайно адитивната икономическа мярка може да бъде полупръстен, пръстен или σ -пръстен от икономически множества (по-слабото определение, каквото е това на адитивната икономическа мярка, е частен случай на определението за крайна адитивност). Ако (1) m е крайно адитивна икономическа мярка на множествата E , (2) $E_1, E_2, \dots, E_n$ принадлежи на областта на определението на крайно адитивната икономическа мярка и (3) $E \subset \bigcup_{i=1}^n E_i$, тогава е в сила зависимостта

$$m(E) \leq \sum_{i=1}^n m(E_i).$$

Крайно адитивната икономическа мярка m_2 с област на определението E_{m_2} е *продължение* на крайно адитивната икономическа мярка m_1 с област на определението E_{m_1} , ако $E_{m_2} \supset E_{m_1}$ и $m_2(E) = m_1(E)$ при $E \in E_{m_1}$.

Икономическата мярка е крайно адитивна икономическа мярка, която притежава свойството на изброима адитивност. Крайно адитивна икономическа мярка, която не притежава това свойство, не е икономическа мярка. Икономическа мярка с област на определението E_m е *крайна икономическа мярка* (т.е. *крайна мярка на икономическо множество*), ако $m(E) < \infty$ за всяка $E \in E_m$, респ. е *σ -крайна икономическа мярка* (т.е. *σ -крайна мярка на икономическо множество*), ако за всяка $E \in E_m$ съществува такава последователност от икономически множества $\{E_i\}$ от E_m , щото

$$E \subset \bigcup_{i=1}^{\infty} E_i, \quad m(E_i) < \infty, \quad i = 1, 2, \dots$$

Дадена икономическата мярка е *напълно крайна икономическа мярка* (т.е. *напълно крайна мярка на икономическо множество*), ако тя е едновременно крайна и $X \in E_m$. От своя страна дадена икономическата мярка е *напълно σ -*

крайна икономическа мярка (т.е. напълно σ -крайна мярка на икономическо множество), ако тя е едновременно σ -крайна и $X \in E_m$. Двойката (X, L) , където X е икономическо множество и L е такъв σ -пръстен на негови подмножества, щото

$$\bigcup_{E \in L} E = X,$$

е измеримо икономическо пространство. Тройката (X, L, μ) , където (X, L) е измеримото икономическо пространство, а μ е икономическата мярка на съвкупността L (дефинирана по-горе) от подмножества на икономическото множество X , е икономическо пространство с мярка. Икономическо пространство с напълно крайна мярка μ , което е нормирано при условието $\mu(X) = 1$, е вероятностно икономическо пространство. В условията на измеримо икономическо пространство (X, L) или на икономическо пространство с мярка (X, L, μ) множествата от L са измерими икономически множества. Вж. свършена икономическа мярка.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа мярка се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска мярка** (consumptionary metrics), *стопанска мярка** (protoeconomic metrics), *пазарно-икономическа мярка** (marketly-economic metrics) и *финансово-пазарно-икономическа мярка** (financially-marketly-economic metrics). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща мярка** (sustenance /sustaining/ metrics) (за мярка на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА МЯРКА (economic measure) (**ки**) – във:

външна икономическа мярка на Лебег, А. (вж. *икономическа мярка на А. Лебег*);

дискретна икономическа мярка;

ергодичност на икономическата мярка (вж. *икономическа ергодичност* и *инвариантна икономическа мярка*);

икономическа мярка;

икономическа мярка на Лебег, А.;

инвариантна икономическа мярка;

крайна икономическа мярка;

σ -крайна икономическа мярка;

крайно-адитивна икономическа мярка;

напълно-крайна икономическа мярка (вж. и икономическо пространство с мярка);

напълно σ -крайна икономическа мярка (вж. и икономическо пространство с мярка);

неатомична икономическа мярка (вж. и непрекъснато икономическо пространство);

продължение на крайно адитивната икономическа мярка;

разложимост на нормирана инвариантна икономическа мярка (вж. метрична икономическа транзитивност);

свършена икономическа мярка.

ИКОНОМИЧЕСКА МЯРКА НА ЛЕБЕГ, А.* (Lebesgue economic measure) – **мярка на А. Лебег** (Lebesgue measure), конституирана по отношение на икономически множества и икономически пространства; изброимо-адитивна икономическа мярка λ в пространството R^n , която е продължение на обема като функция на n -мерни интервали на по-широк клас A от икономически множества, измерими по А. Лебег. Класът A съдържа класът B на *борелевските икономически множества* и се състои от икономически множества от вида $A \cup B$, където

$$B \subset B_1, A, B_1 \subset V \text{ и } \lambda(B_1) = 0.$$

Но не всяко подмножество на R^n принадлежи на A . За всяко $A \in A$ е валидно, че

$$\lambda(A) = \inf \sum_j \lambda(I_j),$$

където $\inf$ е дефинирано по такива различни и кои да е изброими семейства от интервали $\{I_j\}$, щото $A \subset \bigcup I_j$. Посочената формула

$$\lambda(A) = \inf \sum_j \lambda(I_j)$$

има смисъл за всяко $A \in R^n$ и определя функцията на множествата λ^* , която представлява **външна икономическа мярка на А. Лебег*** (Lebesgue external economic measure).

ИКОНОМИЧЕСКА НАЛИЧНОСТ (economic stock) – същото като *икономически запас*.

ИКОНОМИЧЕСКА НАЛИЧНОСТ (economic availability) (**ки**) – във:

трудова факторна икономическа наличност (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

икономическа наличност (същото като *икономически запас*);

факторна икономическа наличност (вж. *производствени икономически фактори*);

физическа факторна икономическа наличност (вж. *физически производствени икономически фактори*).

ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ* (economic strenuousness /tenseness/), **стратисубстанциална икономическа напрегнатост**, (*) – общо понятие за *икономическа използваемост* и *икономическа наситеност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически имплицидент*** (antecedental economic implicant)] на някаква зададена *имплицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност) се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически експлицидент*** (antecedental economic explicant), респ. **консеквентен икономически експлицидент*** (consequential economic explicant)] на същата тази система (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Може да се разглежда още като **свойство** на антецедентния (респ. на консеквентния) икономически експлицидент с някаква интензивност да изисква наличието на определен консеквентен (респ. антецедентен) икономически имплицидент при зададената имплицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна имплицитно-дефинирана стратисубстанциална *ингредиентна предавателна икономическа функция*.

При постоянни други условия икономическата напрегнатост е обратнопропорционална на *икономическата въплътеност* (в т.ч. на *икономическата възвращаемост* и на *икономическата ангажираност*). Важни разновидности на икономическата напрегнатост са *средната икономическа напрегнатост* (в т.ч. *средната икономическа използваемост* и *средната икономическа наситеност*) и *пределната икономическа напрегнатост* (в т.ч. *пределната икономическа използваемост* и *пределната икономическа наситеност*). Сред множеството от разновидности на икономическата напрегнатост (които се конституи-

рат според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа напрегнатост* (в т.ч. *диспозиционната възпроизводствена икономическа използваемост* и *диспозиционната възпроизводствена икономическа наситеност*), която е предимно коментираната в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа напрегнатост обикновено се подразбира *диспозиционната възпроизводствена икономическа напрегнатост*. Същото се отнася и за *средната икономическа напрегнатост* [под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост* (в т.ч. *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост* и *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност*)], и за *пределната икономическа напрегнатост* [под която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост* (в т.ч. *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост* и *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност*)].

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) ***текуща икономическа напрегнатост**** (flowing economic strenuousness) (в т.ч. *текуща икономическа използваемост* и *текуща икономическа наситеност*) – тя показва какъв ***текущ консеквентен икономически имплицент**** (flowing consequential economic implicant), респ. ***текущ антецедентен икономически имплицент**** (flowing antecedental economic implicant) в насочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица ***текущ антецедентен икономически експлицент**** (flowing antecedental economic explicant), респ. единица ***текущ консеквентен икономически имплицент**** (flowing consequential economic explicant) и (2) ***интегрална икономическа напрегнатост**** (integral economic strenuousness) (в т.ч. *интегрална икономическа използваемост* и *интегрална икономическа наситеност*) – тя показва какъв *текущ консеквентен икономически имплицент*, респ. *текущ антецедентен икономически имплицент* в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица ***интегрален антецедентен икономически експлицент**** (integral antecedental economic explicant), респ. единица ***интегрален консеквентен икономически експлицент**** (integral consequential economic explicant) (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа напрегнатост се конституират още и съответстващите на пос-

ледната понятия за **консуматорска напрегнатост*** (consumptionary strenuousness), **стопанска напрегнатост*** (protoeconomic strenuousness), **пазарно-икономическа напрегнатост*** (marketly-economic strenuousness) и **финансово-пазарно-икономическа напрегнатост*** (financially-marketly-economic strenuousness). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща напрегнатост*** (sustenance /sustaining/ strenuousness) (за напрегнатост при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ (economic strenuousness /tenseness/)
(ки) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост;

диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

икономическа напрегнатост;

интегрална диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост;

пределна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

пределна икономическа напрегнатост;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

пределна стратисубстанциална икономическа напрегнатост;

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

.....

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост;

средна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

средна икономическа напрегнатост;

средна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост;

средна стратисубстанциална икономическа напрегнатост (същото като средна икономическа напрегнатост);

стратисубстанциална икономическа напрегнатост (същото като икономическа напрегнатост);

текуща диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*).

ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ (economic saturation /saturateness/), **стратисубстанциална икономическа наситеност**, (*) – *икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [антецедентен икономически имплицент* (antecedental economic implicant) или още имплицитен икономически антецедент* (implicit economic antecedent)] на някаква зададена имплицитно-противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (или на нейна разновидност) се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица входен икономически ингредиент [консеквентен икономически експлицент* (consequent economic explicit) или още експлицитен икономически консеквент* (explicit economic consequent)] на същата тази система (вж. имплицитно-дефинирана*

ингредиентна икономическа система и противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система). Може да се разглежда още като **свойство** на консеквентния икономически експлициент с някаква интензивност да изисква наличието на определен antecedентен икономически имплицитент при зададената имплицитно-противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна имплицитно-противонасочено-дефинирана стратисубстанциална *ингредиентна предавателна икономическа функция*.

Икономическата наситеност е такъв вид показател за *икономическа натовареност*, който съчетава в себе си едновременно свойствата на *икономическата разходност* и *икономическата интензивност*. **Веднаж**, тя е **интензивна разходност** на консеквентния икономически експлициент и затова е произведение на експлицитната икономическа разходност (на експлицитната консеквентна икономическа antecedентност) с antecedентната икономическа интензивност (с antecedентната експлицитна икономическа имплицитност) и, **втори път**, е **разходна интензивност** на консеквентния икономически експлициент и затова е произведение на консеквентната икономическа интензивност (на консеквентната експлицитна икономическа имплицитност) с имплицитната икономическа разходност (с имплицитната консеквентна икономическа antecedентност).

При постоянни други условия икономическата наситеност е обратнопропорционална на *икономическата възвращаемост*. Важни разновидности на икономическата наситеност са *средната икономическа наситеност* и *пределната икономическа наситеност*. Сред множеството от разновидности на икономическата наситеност (които се конституират според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа наситеност*, която е предимно коментираната в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа наситеност обикновено се подразбира диспозиционната възпроизводствена икономическа наситеност. Същото се отнася и за средната икономическа наситеност (под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност*), и за пределната икономическа наситеност (под която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност*).

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) **текуща икономическа наситеност** (flowing economic saturation) – тя показва какъв **текущ antecedентен икономически имплицитент*** (flowing antecedental economic implicant) в имплицитно-

противонасочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **текущ консеквентен икономически експлициент*** (flowing consequent economic explicant), и (2) **интегрална икономическа наситеност** (integral economic saturation) – тя показва какъв текущ антецедентен икономически имплицент в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **интегрален консеквентен икономически експлициент*** (integral consequent economic explicant) (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа наситеност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска наситеност*** (consumptionary saturation), **стопанска наситеност*** (protoeconomic saturation), **пазарно-икономическа наситеност*** (marketly-economic saturation) и **финансово-пазарно-икономическа наситеност*** (financially-marketly-economic saturation). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща наситеност*** (sustenance /sustaining/ saturation) (за наситеност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ (economic saturation /saturateness/) (**ки**)

– ВЪВ:

диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност;

диспозиционна производствена икономическа наситеност;

икономическа наситеност;

интегрална диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

интегрална специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност;

пределна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

пределна икономическа наситеност;

пределна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

пределна стратисубстанциална икономическа наситеност (същото като пределна икономическа наситеност);

предметно-ползностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност;

средна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

средна икономическа наситеност;

средна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност;

средна стратисубстанциална икономическа наситеност (същото като средна икономическа наситеност);

стратисубстанциална икономическа наситеност (същото като икономическа наситеност);

текуща диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

текуща специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*);

текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*).

ИКОНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ (economic direction set), **обобщена икономическа последователност**, – изображение на насоченото икономическо множество A в икономическото пространство (респ. в топологичното икономическо пространство) X (вж. *икономическо изображение*); икономическо съответствие, при което на всяко $\alpha \in A$ се съпоставя някакво $x_\alpha \in X$.

ИКОНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ (economic directionality /tendency/) (**ки**) – във:

външна икономическа насоченост (вж. *икономическа възможност; икономическа необходимост; икономически индистит; икономически посибитит*);

вътрешна икономическа насоченост (вж. *икономическа възможност; икономическа необходимост; икономически индистит; икономически посибитит*);

икономическа насоченост;

ценностна икономическа насоченост.

ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ (economic loading), **стратисубстанциална икономическа натовареност**, (*) – общо понятие за *икономическа ангажираност* и *икономическа наситеност*; икономическа величина, която

показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicient)] на някаква зададена *противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност) се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicient)] на същата тази система (вж. *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Може да се разглежда още като **свойство** на консеквентния икономически експлицент (респ. имплицент) с някаква интензивност да изисква наличието на определен антецедентен икономически имплицент (респ. експлицент) при зададената *противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), както и като нейна *противонасочено-дефинирана стратисубстанциална ингредиентна предавателна икономическа функция*.

При постоянни други условия икономическата натовареност е обратнопропорционална на *икономическата ефективност* (в т.ч. на *икономическата използваемост* и на *икономическата възвращаемост*). Важни разновидности на икономическата натовареност са *средната икономическа натовареност* (в т.ч. *средната икономическа ангажираност* и *средната икономическа наситеност*) и *пределната икономическа натовареност* (в т.ч. *пределната икономическа ангажираност* и *пределната икономическа наситеност*). Сред множеството от разновидности на икономическата натовареност (които се конституират според *ингредиентната икономическа абстрахируемост*) е *диспозиционната възпроизводствена икономическа натовареност* (в т.ч. *диспозиционната възпроизводствена икономическа ангажираност* и *диспозиционната възпроизводствена икономическа наситеност*), която е предимно коментираната в настоящото издание. Когато не е посочено друго, под икономическа натовареност обикновено се подразбира *диспозиционната възпроизводствена икономическа натовареност*. Същото се отнася и за *средната икономическа натовареност* [под която се подразбира *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност* (в т.ч. *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност* и *средната диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност*)], и за *пределната икономическа натовареност* [под която се подразбира *пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност* (в т.ч. *пределната диспозиционна въз-*

производствена икономическа ангажираност и пределната диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност)].

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират (1) **текуща икономическа натовареност** (flowing economic loading) (в т.ч. текуща икономическа ангажираност и текуща икономическа наситеност) – тя показва какъв **текущ антецедентен икономически имплицент*** (flowing consequential economic implicant), респ. **текущ антецедентен икономически експлицент*** (flowing antecedental economic explicit) в противонасочено-дефинираната квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **текущ консеквентен икономически имплицент*** (flowing consequential economic implicant), респ. **текущ консеквентен икономически експлицент*** (flowing consequential economic explicit) и (2) **интегрална икономическа натовареност** (integral economic loading) (в т.ч. интегрална икономическа ангажираност и интегрална икономическа наситеност) – тя показва какъв размер текущ антецедентен икономически имплицент, респ. текущ антецедентен икономически експлицент в същата квази-стратисубстанциална икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **интегрален консеквентен икономически имплицент*** (integral consequential economic implicant), респ. **интегрален консеквентен икономически експлицент*** (integral consequential economic explicit) (вж. *текущи икономически блага и интегрални икономически блага*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа натовареност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска натовареност*** (consumptionary loading), **стопанска натовареност*** (protoeconomic loading), **пазарно-икономическа натовареност*** (marketly-economic loading) и **финансово-пазарно-икономическа натовареност*** (financially-marketly-economic loading). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща натовареност*** (sustenance /sustaining/ loading) (за натовареност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ (economic loading) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност;
диспозиционна производствена икономическа натовареност;
икономическа натовареност;

интегрална диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

интегрална специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност;

пределна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

пределна икономическа натовареност;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

пределна стратисубстанциална икономическа натовареност (същото като пределна икономическа натовареност);

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност;

средна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

средна икономическа натовареност;

средна специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност;

средна стратисубстанциална икономическа натовареност (същото като средна икономическа натовареност);

стратисубстанциална икономическа натовареност (същото като икономическа натовареност);

текуща диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

текуща специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *специфично-ползностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*);

текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*).

ИКОНОМИЧЕСКА НАУКА (economic science) (*) – система от знания за икономиката и методи за тяхното разкриване като истинно (адекватно) отражение на икономиката в човешкото съзнание. Тя е субективно отражение на своя обект, който е икономиката като период от развитието на социо-базата (на *субномиката*) в контекста на общественото развитие изобщо. Икономическата наука е вид духовно икономическо богатство и като такава е най-ценното *икономическо богатство* изобщо, по-ценно от всички материални икономически богатства, взети заедно. Защото нейното прилагане в икономи-

ката поражда ново икономическо богатство, така необходимо на хората. Необходимостта от икономическа наука се определя от положението, че преобладаващата част от *икономическите предмети* са сложни образувания, при което тяхната вътрешна (невидима) страна (като *икономическа същност* и *икономическо съдържание*, например) е превратно скрита в тяхната външна (видима) страна (като *икономическо явление* и *икономическа форма*, например). Затова без методите на икономическата наука (и на науката изобщо) не може да се проникне от външната (видимата и явна) страна на икономическите предмети в тяхната вътрешна (невидимата и неявна) страна. Например, да разкрием невидимата икономическа същност, като изследваме видимото икономическо явление (което е начин на изразяване на същността), да разкрием невидимото икономическо съдържание, като изследваме видимата икономическа форма (която е начин на съществуване на съдържанието) и т.н. Ако вътрешната и външната страна на икономическите предмети се покриваха (ако икономическата същност беше идентична с икономическото явление, ако икономическото съдържание беше идентично с икономическата форма и т.н.), тогава нямаше да има нужда от икономическа наука и тя не би съществувала.

Според различни критерии могат да бъдат изведени различни разновидности (деления) на икономическата наука. Едно от най-значимите измежду тях е, че икономическата наука се разделя на (1) **теоретична икономическа наука** (theoretical economic science), наричана *икономическа теория* и (2) **приложна икономическа наука** (applied economic science), наричана **икономическа праксеология** (economic praxeology). Икономическата теория е част от икономическата наука и затова е по-тясно (макар и по-сложно) понятие от нея. Произволното заместване на икономическа теория с икономическа наука, е неправомерна подмяна на **частно с общо икономическо понятие**. Икономическата теория е система от *икономически модели* (вж. *икономическа система*) (включително и методите за нейното разработване, най-вече методите на логическия извод), които посредством въвеждането на *икономически хипотези* и тяхното потвърждаване в *икономическата практика* обясняват *икономическите предмети* и взаимозависимостите помежду им и посочват пътища за целесъобразното им изменение. Икономическата теория е доказваща хипотезите икономическа наука. Икономическата праксеология е система от непосредствено приложими в *икономическата практика* твърдения, изразени в операционализирана форма. Икономическата праксеология е потвърждаваща теорията икономическа наука. Тя е потвърдена в *икономическата практика* теория.¹

---

¹ На *субномиката* (в нейната цялост) отговарят *теоретичната субномическа наука** (theoretical subnomic science) и *приложената субномическа наука** (applied subnomic science). На отделните периоди от развитието на субномиката отговарят, както следва: на *консуномиката* – *теоретичната консуномическа наука** (theoretical consunomic science) и *приложената консуномическа наука** (applied consunomic science), на *прономиката* – *теоретичната прономическа наука** (theoretical pronomic science) и *приложената прономическа наука** (applied pronomic science), на *икономиката* – *теоретичната икономическа наука* (theoretical economic science) и *приложената икономическа наука* (applied economic science), на *ексномиката* – *теоретичната ексномическа наука** (theoretical exnomic science) и *приложената ексномическа наука** (applied exnomic science), и на *финомиката* – *теоретичната финомическа наука** (theoretical finomic science) и *приложената финомическа наука** (applied finomic science).

Според друго деление икономическата наука се разделя на (1) **фундаментална икономическа наука** (fundamental economic science) и (2) **конструктивна икономическа наука** (constructive economic science). Фундаменталната икономическа наука е част от икономическата наука, която установява изходните (в дълбочина) икономически твърдения и зависимости, произтичащи от по-широки по отношение на икономиката твърдения и зависимости и които служат като основа за последващи (по-тесни) икономически твърдения и зависимости. Обосновава се с *икономически аксиоми* и с *икономически теореми*, непосредствено изведени от икономическите аксиоми. Въздействията на околната (за икономиката) среда не могат да отменят фундаменталните икономически зависимости, а могат само да видоизменят техните конкретни проявления. Конструктивната (градивната) икономическа наука се надгражда (също в дълбочина) над фундаменталната икономическа наука и също е част от икономическата наука като цяло. Установява последващи икономически твърдения и зависимости, произтичащи от фундаменталните твърдения и зависимости и които служат като основа за други последващи (по-тесни) икономически твърдения и зависимости. Обосновава се с икономически теореми изведени от други икономически теореми. Въздействията на околната (за икономиката) среда могат не само да видоизменят конкретните проявления на конструктивните (градивните) икономически зависимости, но и да отменят някои от конструктивните (градивните) икономически зависимости, без това, обаче, да засегне съществуването на фундаменталните зависимости. Така че въздействието на околната среда върху икономиката е по-слабо върху фундаменталните зависимости и по-силно върху конструктивните зависимости.¹

¹ На *субномиката* (в нейната цялост) отговарят *фундаменталната субномическа наука** (fundamental subnomic science) и *конструктивната субномическа наука**

(constructive subnomic science). На отделните периоди от развитието на субномиката отговарят, както следва: на *консуномиката* – **фундаменталната консуномическа наука*** (fundamental consunomic science) и **конструктивната консуномическа наука*** (constructive consunomic science), на *прономиката* – **фундаменталната прономическа наука*** (fundamental pronomic science) и **конструктивната прономическа наука*** (constructive pronomic science), на *икономиката* – **фундаменталната икономическа наука** (fundamental economic science) и **конструктивната икономическа наука*** (constructive economic science), на *ексномиката* – **фундаменталната ексномическа наука*** (fundamental exnomic science) и **конструктивната ексномическа наука*** (constructive exnomic science), и на *финомиката* – **фундаменталната финомическа наука*** (fundamental finomic science) и **конструктивната финомическа наука*** (constructive finomic science).

Ако под внимание едновременно се вземат горните две класификации на икономическата наука (на теоретична и приложна и на фундаментална и конструктивна), тогава се конституират следните нейни разновидности: (1) **фундаментална теоретична икономическа наука*** (fundamental theoretical economic science), наричана **фундаментална икономическа теория** (fundamental economic theory); (2) **фундаментална приложна икономическа наука*** (fundamental applied economic science), наричана **фундаментална икономическа праксеология*** (fundamental economic praxeology); (3) **конструктивна теоретична икономическа наука*** (constructive theoretical economic science), наричана **конструктивна икономическа теория** (constructive economic theory); (4) **конструктивна приложна икономическа наука*** (constructive applied economic science), наричана **конструктивна икономическа праксеология*** (constructive economic praxeology).

Според следващо деление икономическата наука се разделя на (1) **обща икономическа наука** (general economic science) и (2) **частни икономически науки** (formal (particular) economic sciences). Общата икономическа наука е част от икономическата наука, която изучава общи икономически закономерности, т.е. закономерности, които са общовалидни за икономиката в нейната цялост, едновременно за всички нейни части, страни, равнища, аспекти, отрасли и т.н. Частните икономически науки са части от икономическата наука, които (въз основа на общата икономическа наука) изучават закономерностите, специфични за отделни части, страни, равнища, аспекти, отрасли и т.н. на икономиката. Това са частни икономически закономерности, които са частни проявления на общите икономически закономерности.¹

¹ На *субномиката* (в нейната цялост) отговарят **общата субномическа наука*** (general subnomic science) и **частните субномически науки*** (formal (particular) constructive subnomic sciences). На отделните периоди от развитието на субномиката отговарят,

---

както следва: на *консуномиката* – *общата консуномическа наука** (general consunomic science) и *частните консуномически науки** (formal (particular) consunomic science)s, на *прономиката* – *общата прономическа наука** (general pronomic science) и *частните прономически науки** (formal (particular) pronomic sciences), на *икономиката* – *общата икономическа наука* (general economic science) и *частните икономически науки** (formal (particular) economic sciences), на *ексномиката* – *общата ексномическа наука** (general exnomic science) и *частните ексномически науки** (formal (particular) exnomic sciences), и на *финомиката* – *общата финомическа наука** (general finomic science) и *частните финомически науки** (formal (particular) finomic sciences).

Когато едновременно се вземат пред вид класификациите на икономическата наука на теоретична и приложна и на обща и частни, тогава се конституират следните нейни разновидности: (1) *обща теоретична икономическа наука* (general theoretical economic science), наричана *обща икономическа теория* (general economic theory); (2) *обща приложна икономическа наука** (general applied economic science), наричана *обща икономическа праксеология** (general economic praxeology); (3) *частни теоретични икономически науки* (formal theoretical economic sciences), наричани *частни икономически теории* (formal economic theories); (4) *частни приложни икономически науки* (formal applied economic sciences), наричани *частни икономически праксеологии** (formal economic praxeologies).

Когато едновременно се вземат пред вид класификациите на икономическата наука на фундаментална и конструктивна и на обща и частни, тогава се конституират следните нейни разновидности: (1) *обща фундаментална икономическа наука** (general theoretical economic science); (2) *обща конструктивна икономическа наука** (general applied economic science); (3) *частни фундаментални икономически науки** (formal theoretical economic sciences); (4) *частни конструктивни икономически науки** (formal applied economic sciences).

Когато едновременно се вземат пред вид и трите досега разгледани класификации на икономическата наука на теоретична и приложна, на фундаментална и конструктивна и на обща и частни, тогава се конституират значителен брой нейни разновидности и подразновидности. Тяхната подредба е показана във фиг. 1. В нея са използвани следните означения:

ИН – икономическа наука;

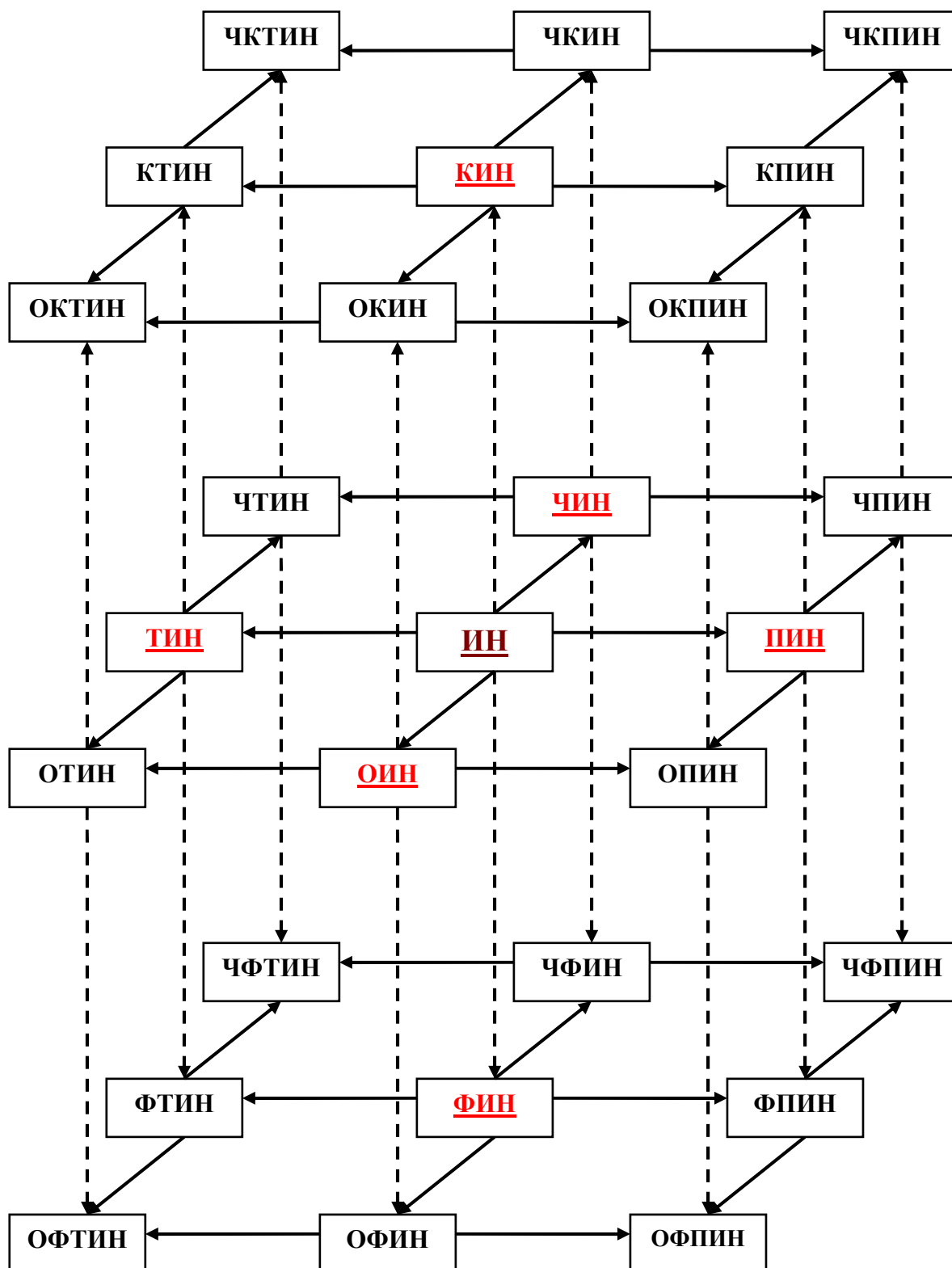
ТИН – теоретична икономическа наука;

ПИН – приложна икономическа наука;

ФИН – фундаментална икономическа наука;

КИН – конструктивна икономическа наука;
ОИН – обща икономическа наука;
ЧИН – частни икономически науки;
ФТИН – фундаментална теоретична икономическа наука;
КТИН – конструктивна теоретична икономическа наука;
ФПИН – фундаментална приложна икономическа наука;
КПИН – конструктивна приложна икономическа наука;
ОТИН – обща теоретична икономическа наука;
ЧТИН – частни теоретични икономически науки;
ОПИН – обща приложна икономическа наука;
ЧПИН – частни приложни икономически науки;
ОФИН – обща фундаментална икономическа наука;
ЧФИН – частни фундаментални икономически науки;
ОКИН – обща конструктивна икономическа наука;
ЧКИН – частни конструктивни икономически науки;
ОФТИН – обща фундаментална теоретична икономическа наука;
ЧФТИН – частни фундаментални теоретични икономически науки;
ОКТИН – обща конструктивна теоретична икономическа наука;
ЧКТИН – частни конструктивни теоретични икономически науки;
ОФПИН – обща фундаментална приложна икономическа наука;
ЧФПИН – частни фундаментални приложни икономически науки;
ОКПИН – обща конструктивна приложна икономическа наука;
ЧКПИН – частни конструктивни приложни икономически науки.

Фиг. 1. Разновидности и подразновидности на икономическата наука според деленията ѝ на теоретична и приложна наука, на фундаментална и конструктивна наука и на обща и частни науки

Икономическата наука има още десетки други класификации. Едно от тях е нейното деление на **нуклеарна икономическа наука*** (nuclear economic science) (същото като **ядрена икономическа наука**) и **гранична икономическа наука*** (boundary economic science). Обект на изследване и изучаване от граничната икономическа наука са икономическите елементи, което влизат във взаимодействие с неикономическата среда, както и самото това взаимодействие. Обект на изследване и изучаване от нуклеарната икономическа наука са икономическите елементи, които не влизат във взаимодействие с неикономическата среда, както и взаимодействията между всички икономически елементи. Въздействията, които икономиката оказва върху заобикалящата я среда обикновено се зараждат в нейната нуклеарна (сърцевидна) част, след което граничната ѝ част непосредствено ги пренася върху заобикалящата икономическата среда.¹

¹ На *субномиката* (в нейната цялост) отговарят **нуклеарната субномическа наука*** (nuclear subnomic science) и **граничната субномическа наука*** (boundary subnomic science). На отделните периоди от развитието на субномиката отговарят, както следва: на *консуномиката* – **нуклеарната консуномическа наука*** (nuclear consunomic science) и **граничната консуномическа наука*** (boundary consunomic science), на *прономиката* – **нуклеарната прономическа наука*** (nuclear pronomic science) и **граничната прономическа наука*** (boundary pronomic science), на *икономиката* – **нуклеарната икономическа наука*** (nuclear economic science) и **граничната икономическа наука*** (boundary economic science), на *ексномиката* – **нуклеарната ексномическа наука*** (nuclear exnomic science) и **граничната ексномическа наука*** (boundary exnomic science), и на *финомиката* – **нуклеарната финомическа наука*** (fundamental finomic science) и **граничната финомическа наука*** (boundary finomic science).

Когато едновременно се вземат пред вид деленията на нуклеарната икономическа наука на теоретична и приложна, на фундаментална и конструктивна и на обща и частни, тогава се конституират нейните разновидности и под-разновидности, показани във фиг. 2. Във фигурата са използвани следните означения:

НИН – нуклеарна икономическа наука;

НТИН – нуклеарна теоретична икономическа наука;

НПИН – нуклеарна приложна икономическа наука;

НФИН – нуклеарна фундаментална икономическа наука;

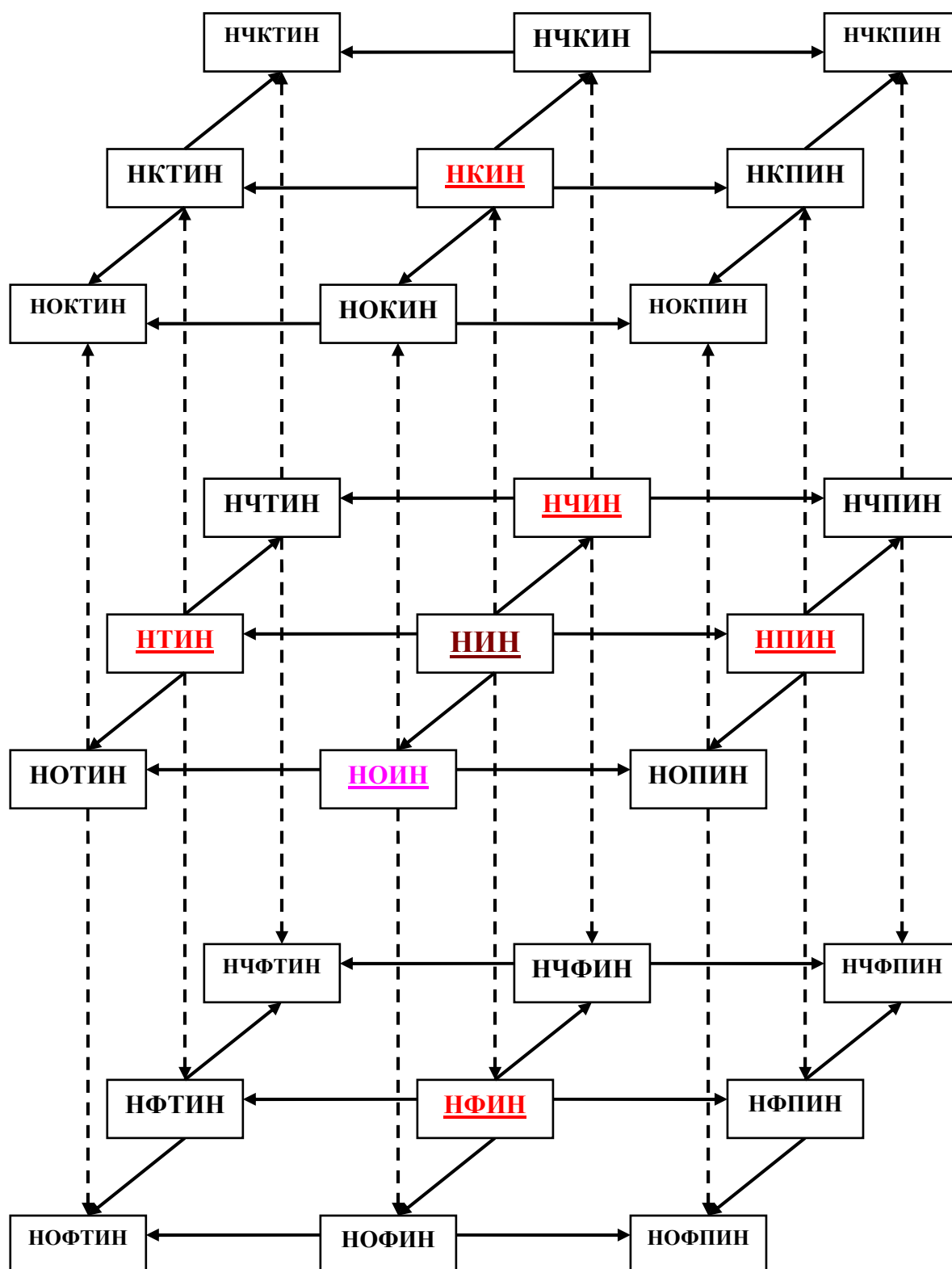
НКИН – нуклеарна конструктивна икономическа наука;

НОИН – нуклеарна обща икономическа наука;

НЧИН – ядрени частни икономически науки;

НФТИН – нуклеарна фундаментална теоретична икономическа наука;

-
- НКТИН** – нуклеарна конструктивна теоретична икономическа наука;
НФПИН – нуклеарна фундаментална приложна икономическа наука;
НКПИН – нуклеарна конструктивна приложна икономическа наука;
НОТИН – нуклеарна обща теоретична икономическа наука;
НЧТИН – ядрени частни теоретични икономически науки;
НОПИН – нуклеарна обща приложна икономическа наука;
НЧПИН – ядрени частни приложни икономически науки;
НОФИН – нуклеарна обща фундаментална икономическа наука;
НЧФИН – ядрени частни фундаментални икономически науки;
НОКИН – нуклеарна обща конструктивна икономическа наука;
НЧКИН – ядрени частни конструктивни икономически науки;
НОФТИН – нуклеарна обща фундаментална теоретична икономическа наука;
НЧФТИН – ядрени частни фундаментални теоретични икономически науки;
НОКТИН – нуклеарна обща конструктивна теоретична икономическа наука;
НЧКТИН – ядрени частни конструктивни теоретични икономически науки;
НОФПИН – нуклеарна обща фундаментална приложна икономическа наука;
НЧФПИН – ядрени частни фундаментални приложни икономически науки;
НОКПИН – нуклеарна обща конструктивна приложна икономическа наука;
НПИН – ядрени частни конструктивни приложни икономически науки.

Фиг. 2. Разновидности и подразновидности на нуклеарната икономическа наука според деленията ѝ на теоретична и приложна наука, на фундаментална и конструктивна наука и на обща и частни науки

Когато, от своя страна, едновременно се вземат пред вид деленията на граничната икономическа наука на теоретична и приложна, на фундаментална и конструктивна и на обща и частни, тогава се конституират нейните разновидности и подразновидности, показани във фиг. 3. Във фигурата са използвани следните означения:

ГИН – гранична икономическа наука;

ГТИН – гранична теоретична икономическа наука;

ГПИН – гранична приложна икономическа наука;

ГФИН – гранична фундаментална икономическа наука;

ГКИН – гранична конструктивна икономическа наука;

ГОИН – гранична обща икономическа наука;

ГЧИН – гранични частни икономически науки;

ГФТИН – гранична фундаментална теоретична икономическа наука;

ГКТИН – гранична конструктивна теоретична икономическа наука;

ГФПИН – гранична фундаментална приложна икономическа наука;

ГКПИН – гранична конструктивна приложна икономическа наука;

ГОТИН – гранична обща теоретична икономическа наука;

ГЧТИН – гранични частни теоретични икономически науки;

ГОПИН – гранична обща приложна икономическа наука;

ГЧПИН – гранични частни приложни икономически науки;

ГОФИН – гранична обща фундаментална икономическа наука;

ГЧФИН – гранични частни фундаментални икономически науки;

ГОКИН – гранична обща конструктивна икономическа наука;

ГЧКИН – гранични частни конструктивни икономически науки;

ГОФТИН – гранична обща фундаментална теоретична икономическа наука;

ГЧФТИН – гранични частни фундаментални теоретични икономически науки;

ГОКТИН – гранична обща конструктивна теоретична икономическа наука;

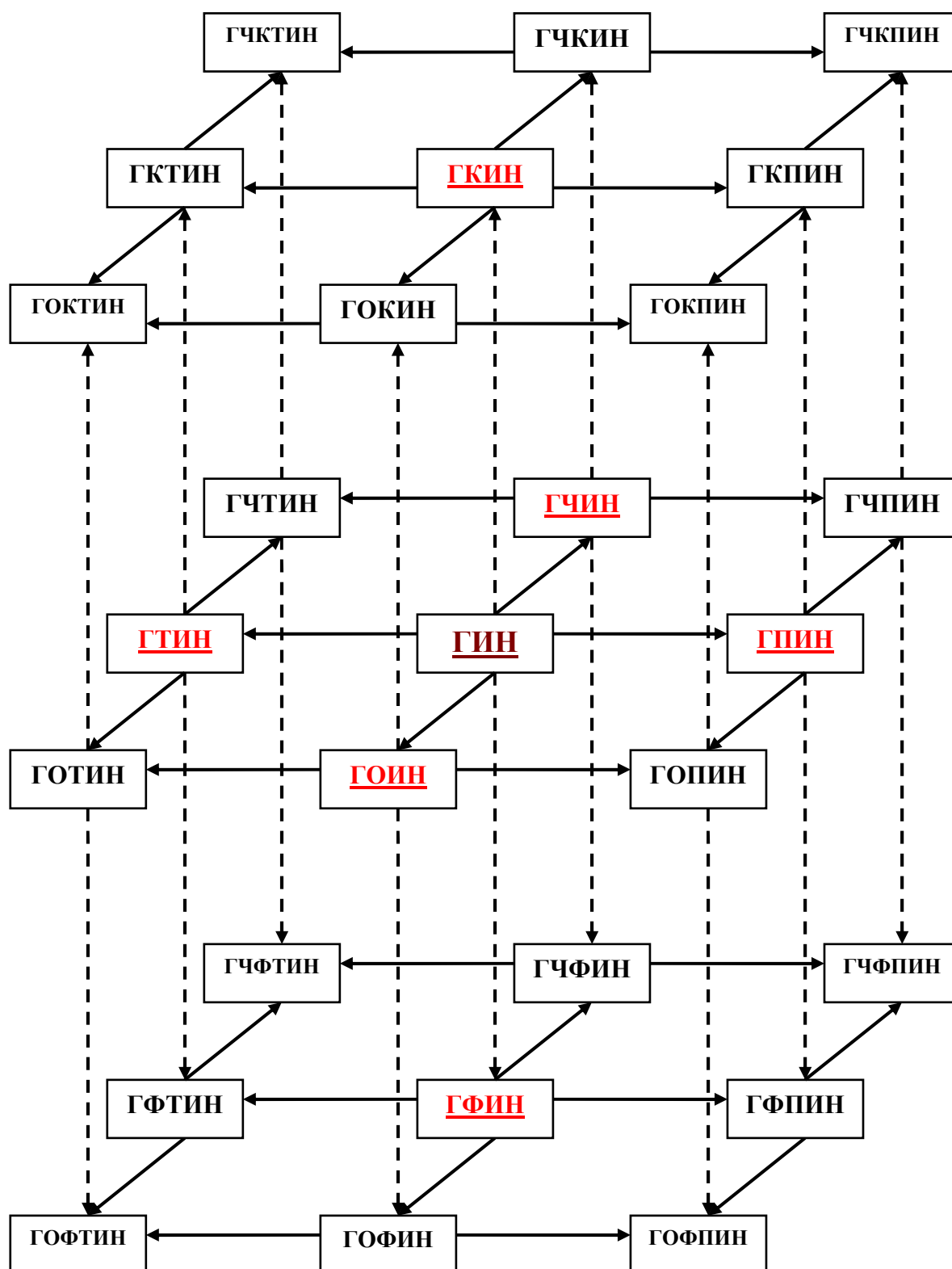
ГЧКТИН – гранични частни конструктивни теоретични икономически науки;

ГОФПИН – гранична обща фундаментална приложна икономическа наука;

ГЧФПИН – гранични частни фундаментални приложни икономически науки;

ГОКПИН – гранична обща конструктивна приложна икономическа наука;

ГКПИН – гранични частни конструктивни приложни икономически науки.

Фиг. 3. Разновидности и подразновидности на граничната икономическа наука според деленията ѝ на теоретична и приложна наука, на фундаментална и конструктивна наука и на обща и частни науки

ИКОНОМИЧЕСКА НАУКА (economic science) (**ки**) – във:

гранична икономическа наука (вж. *икономическа наука*);
икономическа наука;
конструктивна икономическа наука (вж. *икономическа наука*);
нуклеарна икономическа наука (вж. *икономическа наука*);
обща икономическа наука (вж. *икономическа наука*);
приложна икономическа наука (вж. *икономическа наука*);
теоретична икономическа наука (вж. *икономическа наука*);
фундаментална икономическа наука (вж. *икономическа наука*);
частна икономическа наука (вж. *икономическа наука*).

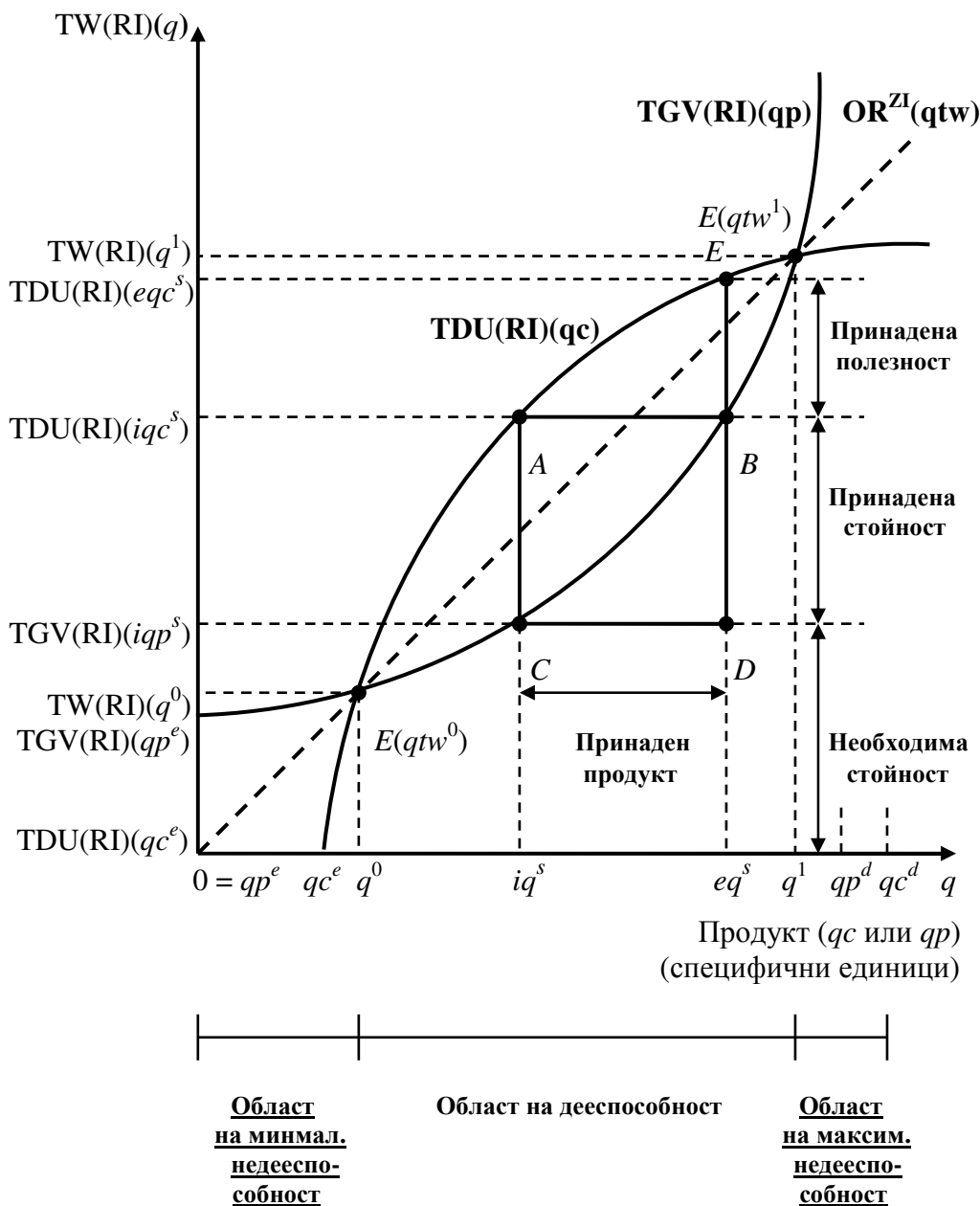
ИКОНОМИЧЕСКА НЕГАТИВНОСТ (economic negativeness) (**ки**) – във:

множествена икономическа негативност.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕГЕНТРОПИЯ (economic negentropy), **отрицателна информационна икономическа ентропия**, – вж. *информационна икономическа ентропия.*

ИКОНОМИЧЕСКА НЕДЕЕСПОСОБНОСТ НА ИНДИВИДА* (individual economic inefficiency) (*) – комплекс от ценностно-икономически възможности на индивида, при който той може да произвежда само *икономически продукт*, чиято относителна индивидуална обща полезност е винаги по-малка от съдържащата се в този продукт относителна индивидуална обща стойност (вж. *обща полезност на икономическия продукт [индивидуална]* и *обща стойност на икономическия продукт [индивидуална]*) (вж. фиг. 1; относно значенията на съдържащите се във фигурата символи вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*). Икономическата недееспособност на индивида се проявява в две форми – минимална и максимална.

Относителна ценностна потенциалност =
относителна обща ценност (ценностни единици)

Фиг. 1. Области на недееспособност в централната част на схемата на продукто-вото интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида (при еднопродуктов анализ)

Минималната икономическа недееспособност на индивида* (individual minimal economic inefficiency) е такъв комплекс от ценностно-икономически възможности на индивида, при който той, преди да е достигнал точката $E(qtw^0)$ на своето минимално (нормално) общоценностно-продуктово икономическо

равновесие, може да произвежда само продукт, чиято относителна индивидуална обща полезност е винаги по-малка от съдържащата се в този продукт относителна индивидуална обща стойност (вж. **точка на минималното интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо равновесие [индивидуално продуктово]** в *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*). На нея съответства **област на минималната икономическа недееспособност на индивида*** (area of individual minimal economic inefficiency), която е в интервала (сегмента) от екзистенциалните индивидуални продуктови способности qr^e до изравнения нормален индивидуален продукт q^o (без да включва последния) (вж. *екзистенциални производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *нормален икономически продукт [индивидуален]*). Типичното за тази област е, че, преди достигането на минималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида в q^o , за всяко значение на индивидуалния икономически продукт относителната индивидуална обща стойност е по-голяма от относителната индивидуална обща полезност (вж. *обща полезност на икономическия продукт [индивидуална]* и *обща стойност на икономическия продукт [индивидуална]*). Съществува **недостатъчност на обща икономическа полезност на продукта*** (insufficiency of total product economic utility): индивидът не е в състояние с достигнатото удовлетворяване на своите полезностни потребности да възстановява изразходваните от него стойностни способности (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]* и *стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*). Това прави индивида икономически недееспособен, т.е. той не може самостоятелно да се самовъзпроизвежда, ако не взими заем или ако през следващия цикъл (или през следващите цикли) на ценностното си поведение не премине в областта на икономическата дееспособност. Общоценностното поведение на индивида в областта на неговата минимална икономическа недееспособност се определя като **минимално-непродуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (minimally-non-productive total-worth economic behaviour of the individual).

В рамките на областта на минималната икономическа недееспособност се откроява **зона на сингуларна минимална икономическа недееспособност на индивида*** (zone of singular individual minimal economic inefficiency), която се простира в интервала от екзистенциалните индивидуални продуктови способности qr^e до екзистенциалните индивидуални продуктови потребности qc^e (вж.

екзистенциални производителски икономически способности [индивидуални продукти] и екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]). Тук, преди достигането на минималното общо ценностно-продуктово икономическо равновесие, индивидът временно функционира в качеството си на производител, но не и на потребител. Общостенностното поведение на индивида в зоната на неговата сингуларна минимална икономическа недееспособност може да се определи като **сингуларно минимално-непродуктивно общостенностно икономическо поведение на индивида*** (singular minimally-non-productive total-worth economic behaviour of the individual). Този тип поведение е разновидност минимално-непродуктивното общостенностно икономическо поведение на индивида.

В рамките на областта на минималната икономическа недееспособност се откроява и **зона на несингуларна минимална икономическа недееспособност на индивида*** (zone of non-singular individual minimal economic inefficiency), която се простира в интервала от екзистенциалните индивидуални продуктови потребности qc^e до изравнения нормален индивидуален продукт q^o (без да включва последния). Тук, преди достигането на минималното общостенностно-продуктово икономическо равновесие, индивидът функционира едновременно в качеството си на производител и на потребител. Общостенностното поведение на индивида в зоната на неговата несингуларна минимална икономическа недееспособност може да се определи като **несингуларно минимално-непродуктивно общостенностно икономическо поведение на индивида*** (non-singular minimally-non-productive total-worth economic behaviour of the individual). Този тип поведение е също разновидност минимално-непродуктивното общостенностно икономическо поведение на индивида.

В своята общност зоната на сингуларната и зоната на несингуларната минимална икономическа недееспособност на индивида образуват областта на минималната икономическа недееспособност на индивида. От своя страна в своята общност сингуларното и несингуларното минимално-непродуктивно общостенностно икономическо поведение на индивида образуват минимално-непродуктивното общостенностно икономическо поведение на индивида.

Максималната икономическа недееспособност на индивида* (individual maximal economic inefficiency) е такъв комплекс от ценностно-икономически възможности на индивида, при който той, след като е достигнал точката $E(qtw^1)$ на своето максимално (разумно) общостенностно-продуктово икономическо равновесие, може да произвежда само продукт, чиято относителна индивидуална обща ползност е винаги по-малка от съдържащата се в

този продукт относителна индивидуална обща стойност (вж. **точка на максималното интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо равновесие [индивидуално продуктово]** в *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*). На нея съответства **област на максимална икономическа недееспособност на индивида*** (area of individual maximal economic inefficiency), която е в интервала от изравнения разумен индивидуален продукт q^1 (без да го включва) до желаните индивидуални продуктови потребности qc^d (вж. *желани потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* и *разумен икономически продукт [индивидуален]*). Типичното за тази област е, че, след достигането на максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида, за всяко значение на индивидуален продукт относителната индивидуална обща стойност отново е по-голяма от относителната индивидуална обща полезност. Отново съществува недостатъчност (недостиг) на обща полезност на продукта: индивидът (макар да е постигнал високо равнище на потреблението) не е в състояние с достигнатото удовлетворяване на полезностните си потребности да възстановява изразходваните стойностни способности. Това също прави индивида икономически недееспособен, т.е. той не може самостоятелно да се самовъзпроизвежда, ако през следващия цикъл (или през следващите цикли) на общоценностното си поведение не вземе заем или не премине в областта на икономическата дееспособност. Общоценностното поведение на индивида в областта на неговата максимална икономическа недееспособност се определя като **максимално-непродуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида** (maximally-non-productive total-worth economic behaviour of the individual).

Областта на минималната и областта на максималната икономическа недееспособност на индивида образуват групата на **областите на икономическата недееспособност на индивида*** (areas of individual economic inefficiency). От своя страна **областта на икономическа недееспособност на индивида** (area of individual economic inefficiency) е общо понятие за област на минимална или област на максимална икономическа недееспособност на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности). Минимално-непродуктивното и максимално-непродуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида образуват групата на **непродуктивните общоценностни икономически поведения на индивида*** (non-productive total-worth economic behaviours of the individual). От своя страна **непродуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида** (non-productive total-

worth economic behaviour of the individual) е общо понятие за минимално-непродуктивно или максимално-непродуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

В рамките на областта на максималната икономическа недееспособност се откроява **зона на сингуларна максимална икономическа недееспособност на индивида*** (zone of singular individual maximal economic inefficiency), която се простира в интервала от желаните индивидуални продуктови способности qr^d до желаните индивидуални продуктови потребности qs^d (вж. *желани производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *желани потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*). Тук, след достигането на минималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие, индивидът временно функционира в качеството си на потребител, но не и на производител. Общоценностното поведение на индивида в зоната на неговата сингуларна максимална икономическа недееспособност може да се определи като **сингуларно максимално-непродуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (singular maximally-non-productive total-worth economic behaviour of the individual).

Зоната на сингуларната минимална и зоната на сингуларната максимална икономическа недееспособност на индивида образуват групата на **зоните на сингуларната икономическа недееспособност на индивида*** (zones of singular individual economic inefficiency). От своя страна **зоната на сингуларна икономическа недееспособност на индивида*** (zone of singular individual economic inefficiency) е общо понятие за зона на сингуларна минимална и зона на сингуларна максимална икономическа недееспособност на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

Сингуларното минимално-непродуктивно и сингуларното общоценностно максимално-непродуктивно икономическо поведение на индивида образуват групата на **сингуларните непродуктивни общоценностни икономически поведения на индивида*** (singular non-productive total-worth economic behaviours of the individual). От своя страна **сингуларното непродуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (singular non-productive total-worth economic behaviour of the individual) е общо понятие за сингуларно минимално-непродуктивно или сингуларно общоценностно максимално-непродуктивно икономическо поведение на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

В рамките на областта на максималната икономическа недееспособност се откроява и **зона на несингуларна максимална икономическа недееспособност на индивида*** (zone of non-singular individual maximal economic inefficiency), която се простира в интервала от изравнения разумен индивидуален продукт q^1 (без да го включва) от желаните индивидуални продуктови способности qr^d . Тук, след достигането на максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие, индивидът функционира едновременно в качеството си на производител и на потребител. Общоценностното поведение на индивида в зоната на неговата несингуларна максимална икономическа недееспособност може да се определи като **несингуларно максимално-непродуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (non-singular maximally-non-productive total-worth economic behaviour of the individual). Този тип поведение е разновидност максимално-непродуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида.

Зоната на несингуларната минимална и зоната на несингуларната максимална икономическа недееспособност на индивида образуват групата на **зоните на несингуларната икономическа недееспособност на индивида*** (zones of non-singular individual economic inefficiency). От своя страна **зоната на несингуларна икономическа недееспособност на индивида*** (zone of non-singular individual economic inefficiency) е общо понятие за зона на несингуларна минимална и зона на несингуларна максимална икономическа недееспособност на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

Несингуларното минимално-непродуктивно и несингуларното общоценностно максимално-непродуктивно икономическо поведение на индивида образуват групата на **несингуларните непродуктивни общоценностни икономически поведения на индивида*** (non-singular non-productive total-worth economic behaviours of the individual). От своя страна **несингуларното непродуктивно общоценностно икономическо поведение на индивида*** (non-singular non-productive total-worth economic behaviour of the individual) е общо понятие за несингуларно минимално-непродуктивно или несингуларно общоценностно максимално-непродуктивно икономическо поведение на индивида, които са негови частни случаи (т.е. са негови разновидности).

В своята общност зоната на сингуларната и зоната на несингуларната максимална икономическа недееспособност на индивида образуват областта на максималната икономическа недееспособност на индивида. От своя страна в своята общност сингуларното и несингуларното максимално-непродуктивно

общоценностно икономическо поведение на индивида образуват максимално-непродуктивното общоценностно икономическо поведение на индивида.¹

¹ Тази статия е написана по книгата: *Миркович, К.* Полезност и стойност. Издателство “Тракия-М”, С., 2005.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕДЕЕСПОСОБНОСТ НА ИНДИВИДА (individual economic inefficiency) (**ки**) – във:

икономическа недееспособност на индивида;

максимална икономическа недееспособност на индивида (вж. *икономическа недееспособност на индивида*);

минимална икономическа недееспособност на индивида (вж. *икономическа недееспособност на индивида*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕДОБАВКА (economic antisurplus) (**ки**) – във:

продуктова икономическа недобавка (същото като *недонаден икономически продукт*);

продуктова потребителна икономическа недобавка (същото като *потребителен недонаден икономически продукт*);

продуктова производствена икономическа недобавка (същото като *производствен недонаден икономически продукт*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕДОБАВКА [ИНДИВИДУАЛНА] (individual economic antisurplus) (**ки**) – във:

продуктова икономическа недобавка [индивидуална] (същото като *недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

продуктова потребителна икономическа недобавка [индивидуална] (същото като *потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

продуктова производствена икономическа недобавка [индивидуална] (същото като *производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕЛИНЕЙНОСТ* (economic non-linearity) – вж. *нелинейна система на икономическо управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕЛИНЕЙНОСТ (economic non-linearity) (**ки**) – във:

гладка икономическа нелинейност;

икономическа нелинейност (вж. *нелинейна система на икономическо управление*);

негладка икономическа нелинейност;

паразитни икономически нелинейности (вж. *нелинейна система на икономическо управление*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕЛОКАЛНОСТ* (economic non-locality) (*) – свойство на определен клас *икономически системи* (вж. *икономически клас*), при което във всеки *елемент на икономическата система* се съдържа (е отразена) *структурата на икономическата система* като цяло. Образно казано: малкото е голямото; частта е цялото; всичко е едно и едното е всичко; каквото е горе, такова е и долу (вж. *част и цяло в икономиката*). По такъв начин системната *икономическа структура* (макроскопичната икономическа структура) не се локализира в една отделна нейна част, а се възпроизвежда и разпростира по цялото ѝ протежение, в цялата съвкупност от нейни микроскопични икономически структури (вж. *макроскопично равнище на икономическата система* и *микроскопично равнище на икономическата система*). Икономическата нелокалност може да се обобщи и за *икономическите предмети* изобщо, в т.ч. за *икономическите явления, икономическите процеси, икономическите обекти, икономическите системи* и т.н. В такъв случай може да се говори за **феноменна икономическа нелокалност*** (phenomenal economic non-locality), **нелокалност на икономическите процеси*** (non-locality of the economic prgcesses), **обектна икономическа нелокалност*** (objective economic non-locality), **системна икономическа нелокалност*** (systemic economic non-locality) и т.н. Ако не е посочено друго, под икономическа нелокалност обикновено се разбира системната икономическа нелокалност.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕОБРАТИМОСТ* (economic irreversibility /non-invertibility; inconvertibility/), **необратимост в икономиката**, – свойство на *икономическата система* да осъществява необратим процес. Вж. *необратим икономически процес*.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕОБХОДИМОСТ (economic indispensability /inevitability/), **предметна икономическа необходимост**, (*) – **вътрешна закономерност** на *икономическия предмет* (в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, която е негово системно отражение в човешкото съзнание); това в *икономическата действителност*, което непременно трябва да се прояви при дадени условия; тип връзка между икономическите предмети (вж. *икономическа връзка*), която се определя от тяхната устойчива вътрешна основа и от съвкупността от условия на тяхното възникване, съществуване и

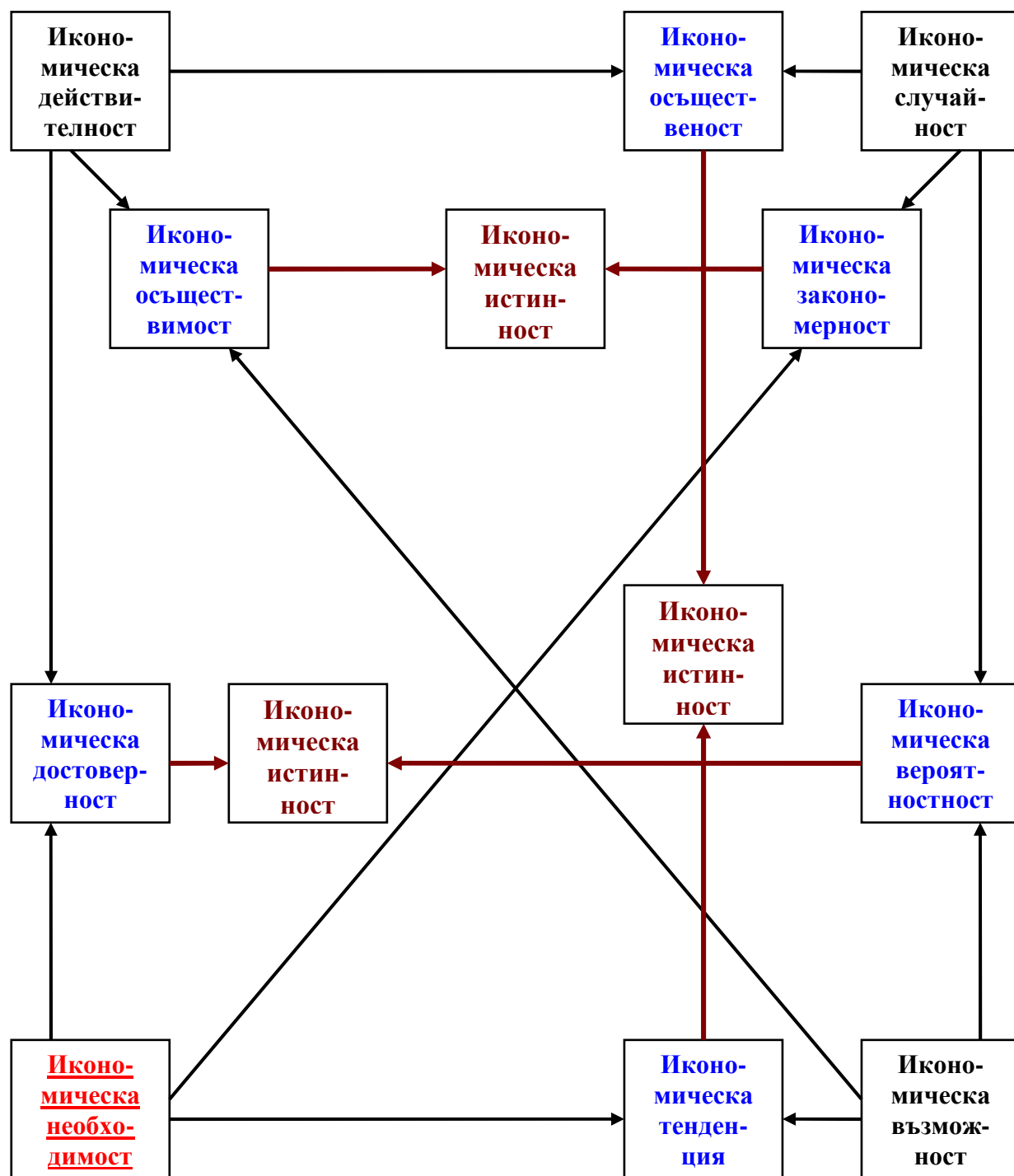
развитие. Икономическата необходимост (в т.ч. и *икономическото понятие* за нея) започва да се развива с *икономическата случайност* (последната е степен на развитието), която е външната страна на икономическата действителност. Ако се перефразира Г. Хегел, може да се твърди, че на равнището на формалната икономическа действителност (на степента на икономическата случайност) всичко е еднакво икономически възможно и икономически необходимо; на равнището (на степента) на реалната икономическа действителност икономическата необходимост получава реално съдържание (вж. *икономическо съдържание*), а икономическата случайност се оказва подчинена на икономическата необходимост. Икономическата необходимост е единство на *икономическа възможност* и *икономическа действителност*, тя е закономерно преминаване от първото към второто. Независимо от възможните случайности в икономиката, винаги може да се открие напълно определена икономическа необходимост, която се изразява в основните тенденции на икономическото развитие, а самите икономически случайности се оказват определени от реално съществуващата икономическа необходимост. Нейни разновидности са *обектната икономическа необходимост* (необходимостта при икономическия обект) и *системната икономическа необходимост* (необходимостта при икономическата система).

Дадената икономическа необходимост прави възможен само даден тип икономически случайности, а при смяната на необходимостта се сменя и типът на случайностите. Единството между икономическата необходимост и случайност на конкретното икономическо явление се намира във връзка с единството между *всеобщото в икономиката* и *единичното в икономиката*. От гледна точка на спецификата на икономическото познание при едни или други конкретни случаи икономическата необходимост може да има относителен характер – икономически необходимото в дадено отношение може да се окаже икономическа случайност в друго отношение и обратно. По правило икономическата необходимост не съществува в чист вид, а се открива само чрез научното изследване на маса от случайни икономически явления. Статистическите закони в икономиката са закони на разпределението на масовите *икономически събития* и икономически явления, което (разпределение) встъпва в тях като икономическа необходимост. Статистическите закони изразяват икономическата необходимост във вид на количествени съотношения и винаги са свързани с определена *икономическа вероятност* от настъпването на едно или друго икономическо събитие. Мярата на вероятността за настъпването на отделното икономическо събитие в статистическите процеси е и мяра на икономическата

необходимост (вж. *икономическа мяра*). За отделните икономически събития икономическата мяра се проявява като икономическа вероятност, а за масата от икономически събития – като икономическа необходимост, изразена количествено. Вж. *икономическа истинност*, *икономически закон* и *икономически хомеостазис*.

Икономическата необходимост изпълнява **три важни функции** при характеризирането и верифицирането на *икономическата истинност* (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа необходимост и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Първо. Икономическата необходимост е **вътрешна сигурност (надеждност)*** (internal reliability) (вътрешно-присъща сигурност (надеждност)) [или още **вътрешна икономическа сигурност (надеждност)*** (internal economic reliability), която е вид вътрешна страна] на *икономическия предмет*, така че е

вътрешна страна на *икономическата достоверност*, докато *икономическата действителност* е **външна сигурност (надеждност)*** (external reliability) [или още **външна икономическа сигурност (надеждност)*** (external economic reliability)], която е вид външна страна] на икономическия предмет, така че икономическата действителност е външна страна на икономическата достоверност и е **начин на потвърждаване на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо потвърждаване*** (economic substantiation mode)], където *икономическата достоверност* се разглежда като диалектическо единство на икономическа необходимост и икономическа действителност. Икономическата необходимост е необходимост на икономическия предмет (и необходимост на действителността на икономическия предмет). Икономическата необходимост и икономическата действителност са категории на **сигурността (надеждността) на икономическия предмет*** (reliability of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази сигурност (надеждност). Икономическата необходимост **се сменя** в икономическата действителност: икономическата действителност е икономическата необходимост в смет вид. Икономическата действителност е скрита в икономическата необходимост, а икономическата необходимост [която е първичната (примитивната) и определящата сигурност (надеждност) на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата действителност [която е вторичната (производната) и решаващата сигурност (надеждност) на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Второ. *Икономическата необходимост* е и **вътрешна насоченост*** (internal tendency) (вътрешно-присъща насоченост) [или още **вътрешна икономическа насоченост*** (internal economic tendency)], която е вид вътрешна страна] на *икономическия предмет*, така че е вътрешна страна на *икономическата тенденция*, докато *икономическата възможност* е **външна насоченост*** (external tendency) [или още **външна икономическа насоченост*** (external economic tendency)], която е вид външна страна] на икономическия предмет, така че икономическата възможност е външна страна на икономическата тенденция и е **начин на мотивиране на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо мотивиране*** (economic motivation mode)], където *икономическата тенденция* се разглежда като диалектическо единство на икономическа необходимост и икономическа възможност. Икономическата необходимост е необходимост на икономическия предмет (и необходимост на възможността на икономическия предмет). Икономическата необходимост и икономическата възможност са категории на **насочеността на ико-**

номическия предмет* (tendency of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази насоченост. Икономическата необходимост *се сменя* в икономическата възможност: икономическата възможност е икономическата необходимост в смет вид. Икономическата възможност е скрита в икономическата необходимост, а икономическата необходимост [която е първичната (примитивната) и определящата насоченост на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата възможност [която е вторичната (производната) и решаващата насоченост на икономическия предмет].

Трето. Икономическата необходимост е още и **вътрешно изискване*** (internal requirement) (вътрешно-присъщо изискване) [или още **вътрешно икономическо изискване*** (internal economic requirement), което е вид вътрешна страна] на *икономическия предмет*, така че е вътрешна страна на *икономическата закономерност*, докато *икономическата случайност* е **външно изискване*** (external requirement) [или още **външно икономическо изискване*** (external economic requirement), която е вид външна страна] на икономическия предмет, така че икономическата случайност е външна страна на икономическата закономерност и е **начин на изолиране (на сепариране) на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо изолиране*** (economic separation mode)], където *икономическата закономерност* се разглежда като диалектическо единство на икономическа необходимост и икономическа случайност. Икономическата необходимост е необходимост на икономическия предмет (и необходимост на случайността на икономическия предмет). Икономическата необходимост и икономическата случайност са категории на **изискването на икономическия предмет*** (requirement of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това изискване. Икономическата необходимост *се сменя* в икономическата случайност: икономическата случайност е икономическата необходимост в смет вид. Икономическата случайност е скрита в икономическата необходимост, а икономическата необходимост [която е първичната (примитивната) и определящата закономерност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата случайност [която е вторичната (производната) и решаващата закономерност на икономическия предмет].

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическата необходимост* са (1) **икономическата квалитетна необходимост*** (economic qualiindispensability) и (2) **икономическата квантитетна необходимост*** (economic quantiindispensability). Според *общия икономически статут* нейни

разновидности са (1) *икономическата субтинеобходимост** (economic subtiindispensability) [в т.ч. *икономическата субтиквалинеобходимост** (economic subtiqualiindispensability) и *икономическата субтиквантинеобходимост** (economic subtiquantiindispensability)] и (2) *икономическата обтинеобходимост** (economic obtiindispensability) [в т.ч. *икономическата обтиквалинеобходимост** (economic obtiqualiindispensability) и *икономическата обтиквантинеобходимост** (economic obtiquantiindispensability)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата необходимост са:

(1) *трансцентитална икономическа необходимост** (transcentital economic indispensability) {в т.ч. (а) *трансцентитална икономическа квалинеобходимост** (transcentital economic qualiindispensability) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквалинеобходимост** (transcentital economic subtiqualiindispensability) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквалинеобходимост** (transcentital economic obtiqualiindispensability)] и (б) *трансцентитална икономическа квантинеобходимост** (transcentital economic quantiindispensability) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквантинеобходимост** (transcentital economic subtiquantiindispensability) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквантинеобходимост** (transcentital economic obtiquantiindispensability)]]};

(2) *инцентитална икономическа необходимост** (incentital economic indispensability) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалинеобходимост** (incentital economic qualiindispensability) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквалинеобходимост** (incentital economic subtiqualiindispensability) и (β) *инцентитална икономическа обтиквалинеобходимост** (incentital economic obtiqualiindispensability)] и (б) *инцентитална икономическа квантинеобходимост** (incentital economic quantiindispensability) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквантинеобходимост** (incentital economic subtiquantiindispensability) и (β) *инцентитална икономическа обтиквантинеобходимост** (incentital economic obtiquantiindispensability)]]};

(3) *центитална икономическа необходимост** (centital economic indispensability) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалинеобходимост** (centital economic qualiindispensability) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквалинеобходимост** (centital economic subtiqualiindispensability) и (β) *центитална икономическа обтиквалинеобходимост**

(centital economic obtiqualiindispensability)] и (б) **центитална икономическа квантинеобходимост*** (centital economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **центитална икономическа субтиквантинеобходимост*** (centital economic subtiquantiindispensability) и (б) **центитална икономическа обтиквантинеобходимост*** (centital economic obtiquantiindispensability)]];

(4) **уницентитална икономическа необходимост*** (unicentital economic indispensability) {в т.ч. (а) **уницентитална икономическа квалинеобходимост*** (unicentital economic qualiindispensability) [към която се числят (а) **уницентитална икономическа субтиквалинеобходимост*** (unicentital economic subtiqualiindispensability) и (б) **уницентитална икономическа обтиквалинеобходимост*** (unicentital economic obtiqualiindispensability)] и (б) **уницентитална икономическа квантинеобходимост*** (unicentital economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **уницентитална икономическа субтиквантинеобходимост*** (unicentital economic subtiquantiindispensability) и (б) **уницентитална икономическа обтиквантинеобходимост*** (unicentital economic obtiquantiindispensability)]]};

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата необходимост са:

(1) **унисъзидателна икономическа необходимост*** (unimaking economic indispensability) {в т.ч. (а) **унисъзидателна икономическа квалинеобходимост*** (unimaking economic qualiindispensability) [към която се числят (а) **унисъзидателна икономическа субтиквалинеобходимост*** (unimaking economic subtiqualiindispensability) и (б) **унисъзидателна икономическа обтиквалинеобходимост*** (unimaking economic obtiqualiindispensability)] и (б) **унисъзидателна икономическа квантинеобходимост*** (unimaking economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **унисъзидателна икономическа субтиквантинеобходимост*** (unimaking economic subtiquantiindispensability) и (б) **унисъзидателна икономическа обтиквантинеобходимост*** (unimaking economic obtiquantiindispensability)]]};

(2) **съзидателна икономическа необходимост*** (making economic indispensability) {в т.ч. (а) **съзидателна икономическа квалинеобходимост*** (making economic qualiindispensability) [към която се числят (а) **съзидателна икономическа субтиквалинеобходимост*** (making economic subtiqualiindispensability) и (б) **съзидателна икономическа обтиквалинеобходимост*** (making economic obtiqualiindispensability)] и (б) **съзидателна икономическа квантинеобходимост*** (making economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **съзидателна икономическа субтиквантинеобходимост*** (making

economic subti quanti indispensability) и (β) *съзидателна икономическа обтиквантинеобходимост** (making economic obti quanti indispensability)]};

(3) *изпълнителна икономическа необходимост** (implementationary economic indispensability) {в т.ч. (α) *изпълнителна икономическа квалитинеобходимост** (implementationary economic quali indispensability) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтиквалитинеобходимост** (implementationary economic subti quali indispensability) и (β) *изпълнителна икономическа обтиквалитинеобходимост** (implementationary economic obti quali indispensability)] и (б) *изпълнителна икономическа квантинеобходимост** (implementationary economic quanti indispensability) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикквантинеобходимост** (implementationary economic subti quanti indispensability) и (β) *изпълнителна икономическа обтикквантинеобходимост** (implementationary economic obti quanti indispensability)]};

(4) *творческа икономическа необходимост** (creative economic indispensability) {в т.ч. (α) *творческа икономическа квалитинеобходимост** (creative economic quali indispensability) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквалитинеобходимост** (creative economic subti quali indispensability) и (β) *творческа икономическа обтиквалитинеобходимост** (creative economic obti quali indispensability)] и (б) *творческа икономическа квантинеобходимост** (creative economic quanti indispensability) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикквантинеобходимост** (creative economic subti quanti indispensability) и (β) *творческа икономическа обтикквантинеобходимост** (creative economic obti quanti indispensability)]};

(5) *работна икономическа необходимост** (working economic indispensability) {в т.ч. (α) *работна икономическа квалитинеобходимост** (working economic quali indispensability) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквалитинеобходимост** (working economic subti quali indispensability) и (β) *работна икономическа обтиквалитинеобходимост** (working economic obti quali indispensability)] и (б) *работна икономическа квантинеобходимост** (working economic quanti indispensability) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикквантинеобходимост** (working economic subti quanti indispensability) и (β) *работна икономическа обтикквантинеобходимост** (working economic obti quanti indispensability)]};

(6) *сътворителна икономическа необходимост** (performing economic indispensability) {в т.ч. (α) *сътворителна икономическа квалитинеобходимост** (performing economic quali indispensability) [към която се числят (α) *сътвори-*

.....

телна икономическа субтиквалинеобходимост* (performing economic subtiqualiindispensability) и (β) **сътворителна икономическа обтиквалинеобходимост*** (performing economic obtiqualiindispensability)] и (б) **сътворителна икономическа квантинеобходимост*** (performing economic quantiindispensability) [към която се числят (α) **сътворителна икономическа субтиквантинеобходимост*** (performing economic subtiquantiindispensability) и (β) **сътворителна икономическа обтиквантинеобходимост*** (performing economic obtiquantiindispensability)]];

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата необходимост са:

(1) **усвоявана икономическа необходимост*** (assimilated economic indispensability) {в т.ч. (а) **усвоявана икономическа квалинеобходимост*** (assimilated economic qualiindispensability) [към която се числят (α) **усвоявана икономическа субтиквалинеобходимост*** (assimilated economic subtiqualiindispensability) и (β) **усвоявана икономическа обтиквалинеобходимост*** (assimilated economic obtiqualiindispensability)] и (б) **усвоявана икономическа квантинеобходимост*** (assimilated economic quantiindispensability) [към която се числят (α) **усвоявана икономическа субтиквантинеобходимост*** (assimilated economic subtiquantiindispensability) и (β) **усвоявана икономическа обтиквантинеобходимост*** (assimilated economic obtiquantiindispensability)]]};

(2) **създавана икономическа необходимост*** (gived economic indispensability) {в т.ч. (а) **създавана икономическа квалинеобходимост*** (gived economic qualiindispensability) [към която се числят (α) **създавана икономическа субтиквалинеобходимост*** (gived economic subtiqualiindispensability) и (β) **създавана икономическа обтиквалинеобходимост*** (gived economic obtiqualiindispensability)] и (б) **създавана икономическа квантинеобходимост*** (gived economic quantiindispensability) [към която се числят (α) **създавана икономическа субтиквантинеобходимост*** (gived economic subtiquantiindispensability) и (β) **създавана икономическа обтиквантинеобходимост*** (gived economic obtiquantiindispensability)]]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата необходимост са:

(1) **сустатитна икономическа необходимост*** (sustatitic economic indispensability) {в т.ч. (а) **сустатитна икономическа квалинеобходимост*** (sustatitic economic qualiindispensability) [към която се числят (α) **сустатитна икономическа субтиквалинеобходимост*** (sustatitic economic subtiqualiindispensability) и (β) **сустатитна икономическа обтиквалинеобходимост***

(sustatitic economic obtiqualiindispensability)] и (б) **сустатитна икономическа квантинеобходимост*** (sustatitic economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **сустатитна икономическа субтикквантинеобходимост*** (sustatitic economic subtiquantiindispensability) и (б) **сустатитна икономическа обтикквантинеобходимост*** (sustatitic economic obtiquantiindispensability)]];

(2) **субстатна икономическа необходимост*** (substatum economic indispensability) {в т.ч. (а) **субстатна икономическа квалинеобходимост*** (substatum economic qualiindispensability) [към която се числят (а) **субстатна икономическа субтикквалинеобходимост*** (substatum economic subtiqualiindispensability) и (б) **субстатна икономическа обтикквалинеобходимост*** (substatum economic obtiqualiindispensability)] и (б) **субстатна икономическа квантинеобходимост*** (substatum economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **субстатна икономическа субтикквантинеобходимост*** (substatum economic subtiquantiindispensability) и (б) **субстатна икономическа обтикквантинеобходимост*** (substatum economic obtiquantiindispensability)]]};

(3) **запасова икономическа необходимост*** (stock economic indispensability) {в т.ч. (а) **запасова икономическа квалинеобходимост*** (stock economic qualiindispensability) [към която се числят (а) **запасова икономическа субтикквалинеобходимост*** (stock economic subtiqualiindispensability) и (б) **запасова икономическа обтикквалинеобходимост*** (stock economic obtiqualiindispensability)] и (б) **запасова икономическа квантинеобходимост*** (stock economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **запасова икономическа субтикквантинеобходимост*** (stock economic subtiquantiindispensability) и (б) **запасова икономическа обтикквантинеобходимост*** (stock economic obtiquantiindispensability)]]};

(4) **сустатантна икономическа необходимост*** (sustatantal economic indispensability) {в т.ч. (а) **сустатантна икономическа квалинеобходимост*** (sustatantal economic qualiindispensability) [към която се числят (а) **сустатантна икономическа субтикквалинеобходимост*** (sustatantal economic subtiqualiindispensability) и (б) **сустатантна икономическа обтикквалинеобходимост*** (sustatantal economic obtiqualiindispensability)] и (б) **сустатантна икономическа квантинеобходимост*** (sustatantal economic quantiindispensability) [към която се числят (а) **сустатантна икономическа субтикквантинеобходимост*** (sustatantal economic subtiquantiindispensability) и (б) **сустатан-**

тна икономическа обтиквантинеобходимост* (sustatantal economic obti-
quantiindispensability)]}.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа необходимост се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска необходимост** (consumptionary indispensability), *стопанска необходимост** (protoeconomic indispensability), *пазарно-икономическа необходимост** (marketly-economic indispensability) и *финансово-пазарно-икономическа необходимост** (financially-marketly-economic indispensability). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща необходимост** (sustenance /sustaining/ indispensability) (за необходимост при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕОБХОДИМОСТ (economic indispensability /inevitability/) (**ки**) – във:

икономическа необходимост;
обективизирана икономическа необходимост;
обективирана икономическа необходимост;
обектна икономическа необходимост;
предметна икономическа необходимост (същото като *икономическа необходимост*);
системна икономическа необходимост;
субективизирана икономическа необходимост;
съждение на икономическата необходимост (същото като *аподиктическо икономическо съждение*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕОПРЕДЕЛЕНОСТ (economic indeterminacy) (**кф**) – във:

остатъчна икономическа неопределеност (вж. *информационна икономическа ентропия*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕПРЕКЪСНАТОСТ* (economic continuity), **изброима икономическа непрекъснатост**, – основно свойство на *непрекъснатите икономически функции*, респ. на *непрекъснатите икономически изображения*. Вж. също *равномерна икономическа непрекъснатост* и *непрекъснат икономически оператор*.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕПРЕКЪСНАТОСТ (economic continuity) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата непрекъснатост;

изброима икономическа непрекъснатост (същото като икономическа непрекъснатост);

икономическа непрекъснатост;

равномерна икономическа непрекъснатост;

равностепенна икономическа непрекъснатост.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕПРОТИВОРЕЧИВОСТ (economic consistency /non-contradictority/) – такова качество на правилното логическо *икономическо мислене*, при което в икономическите разсъждения, доказателства и теории няма логически противоположни или противоречиви мисли по отношение на един и същ *икономически предмет* (в т.ч. и *икономическо явление, икономически процес, икономически обект, икономическа система*), взет в едно и също време и в едно и също отношение.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕРАВНОЗНАЧНОСТ (economic non-equivalency) (**ки**)

– ВЪВ:

функция на икономическата неравнозначност (същото като *икономическа алтернатива*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕРАЗЛОЖИМОСТ (economic indecomposability) (**ки**)

– ВЪВ:

метрична икономическа неразложимост (вж. *метрична икономическа транзитивност*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕСИМЕТРИЯ (economic asymmetry) (**ки**) – ВЪВ:

размита икономическа несиметрия (същото като *асиметрично размито икономическо отношение*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ (economic instability) – същото като *икономическа неустойчивост* и като *неустойчивост /нестабилност/ на икономическата система*. Разграничават се *статична икономическа нестабилност* (*статична икономическа неустойчивост*) и *динамична икономическа нестабилност* (*динамична икономическа неустойчивост*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ (economic instability) (**ки**) – ВЪВ:

всеобщо международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.);

динамична икономическа нестабилност (същото като *динамична неустойчивост на икономическата система*);

икономическа нестабилност (в макр.);
икономическа нестабилност (същото като икономическа неустойчивост и като неустойчивост /нестабилност/ на икономическата система);
локално международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.);
международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.);
причинен предавателен механизъм за международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.);
предавателен механизъм за международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.);
предавателен механизъм на текущите операции за международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.).
статична икономическа нестабилност (същото като като статична неустойчивост на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ (economic instability) (в макр.) – периодично (предимно нестрого периодично) повтарящи се колебателни движения на макроикономическите величини, като тези на реалния обем на *брутният вътрешен продукт (в макр.)*, респ. на *брутният национален продукт (в макр.)* [на *дохода (в макр.)*], на равнището на *заетостта (в макр.)*, на *средното абсолютно равнище на цените (в макр.)* [на *дефлатора (в макр.)*], на *лихвения процент (в макр.)*, както и на други свързани с тях *икономически величини*. Заслуга на Дж. Кейнс е постановката, според която икономическата нестабилност и по-специално непълната заетост на работната сила не отменя възможността и необходимостта от установяване на *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*. Затова непълната заетост и непълното използване на производствените мощности сами по себе си още не означават наличие на пазарно неравновесие на останалите *макроикономически пазари*. Върху тази основа става възможно научно да се особеностите на установяването, поддържането, нарушаването и възстановяването на макроикономическото пазарно равновесие в условията на различни проявления на икономическата нестабилност и да се предлагат препоръки за провеждането на регулираща и стабилизираща *макроикономическа политика (в макр.)* на държавата. Към постигането на икономическа стабилност са насочени антицикличната политика, антиинфлационната политика и политиката на заетостта.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕТРАНСЦЕНДЕНТАЛНОСТ (economic non-transcendentality) (**ки**) – във:

зона на икономическата нетрансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*).

ИКОНОМИЧЕСКА НЕУСТОЙЧИВОСТ (economic unsteadiness /instability/), **икономическа нестабилност**, – същото като *неустойчивост /нестабилност/ на икономическата система*. Разграничават се *статична икономическа неустойчивост (статична икономическа нестабилност)* и *динамична икономическа неустойчивост (динамична икономическа нестабилност)*.

ИКОНОМИЧЕСКА НЕУСТОЙЧИВОСТ (economic unsteadiness /instability/) (**ки**) – във:

динамична икономическа неустойчивост (същото като динамична неустойчивост на икономическата система);

икономическа неустойчивост (същото като неустойчивост /нестабилност/ на икономическата система);

механизъм на динамичната икономическа неустойчивост (същото като механизъм на динамичната неустойчивост на икономическата система);

необратима динамична икономическа неустойчивост;

обратима динамична икономическа неустойчивост;

пълна икономическа неустойчивост;

статична икономическа неустойчивост (същото като статична неустойчивост на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА НОРМА (economic norm) – *икономическо изображение $x \rightarrow \|x\|$ на векторно икономическо пространство X над икономическо поле на действителни и комплексни числа в съвкупност с действителни числа, подчинено на условията: **първо**, $\|x\| \geq 0$, като $\|x\| = 0$ само когато $x = 0$; **второ**, $\|\lambda x\| = |\lambda| \cdot \|x\|$ за всеки скалар λ ; **трето**, $\|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|$, $y \in X$ за всички x . Числото $\|x\|$ е **норма на икономическия елемент** (norm of the economic element) x . Същото като *норма на икономическия елемент*.*

ИКОНОМИЧЕСКА НОРМА (economic rate /norm/) (**ки**) – във:

Евклидова икономическа норма (вж. *разстояние на Хеминг между размити икономически множества*);

икономическа норма;

относителна евклидова икономическа норма (вж. *разстояние на Хеминг между развити икономически множества*);

равномерна икономическа норма (вж. *апроксимация на икономически функции*);

средна степенна икономическа норма (вж. *апроксимация на икономически функции*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОБВИВКА /ПОКРИТИЕ/* (economic envelope /hull/) – вж. *решетъчна икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБВИВКА /ПОКРИТИЕ/ (economic envelope /hull/) (**ки**) – във:

изпъкнала икономическа обвивка;

икономическа обвивка /покрытие/ (вж. *решетъчна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЛАСТ (economic range /area/) – **област** (range) от икономическа среда; непразно свързано *отворено икономическо множество* (вж. *икономическа свързаност и свързано икономическо множество*) от точки на *топологичното икономическо пространство* X . Заключеността $\bar{R}$ на икономическата област R (вж. *заключеност на икономическото множество*) се определя като **заключена икономическа област*** (closed economic range). *Заключеното икономическо множество* $Fr R = \bar{R} \setminus R$ е **граница на икономическата област** (bound of the economic range). *Икономическата точка* $x \in R$ е **вътрешна точка на икономическата област** (internal point of the economic range) R . Икономическата точка $x \in Fr R$ (т.е. точката, която принадлежи на заключеното икономическо множество на икономическата област R) е **гранична икономическа точка на икономическата област** (boundary point of the economic range) R . Точка, която принадлежи на икономическото допълнение $CR = X \setminus \bar{R}$, е **външна точка на икономическата област** (external point of the economic range) R .

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЛАСТ (economic range /area/) (**ки**) – във:

външна точка на икономическата област (вж. *икономическа област*);

вътрешна точка на икономическата област (вж. *икономическа област*);

граница на икономическата област (вж. *икономическа област*);

граничен икономически елемент на икономическата област;

гранична икономическа точка на икономическата област (вж. *икономическа област*);

гранична точка на икономическата област (вж. *икономическа област*);
допустима икономическа област (същото като *допустимо икономическо множество*);

допустими гранични /краеви/ икономически области (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия*);

едносвързана икономическа област;

задача за устойчивост в икономическа област;

заклучена икономическа област (вж. *икономическа област*);

икономическа област от пространството на производствените икономически фактори;

икономическа област;

неособена икономическа област от пространството на производствените икономически фактори;

особена икономическа област от пространството на производствените икономически фактори;

прост икономически край на икономическата област (същото като *граничен икономически елемент на икономическата област*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЛАСТ ОТ ПРОСТРАНСТВОТО НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (economic range /area/ of the production economic factors space) – област (подмножество) от *пространството на производствените икономически фактори*, в която при всяка нейна точка увеличаването на ангажираността (респ. на разхода) на който да е *производствен икономически фактор* в качеството му на *икономически ресурс* (в т.ч. *трудов производствен икономически фактор* и *физически производствен икономически фактор*) (при постоянни други производствени фактори) води до увеличаване или до запазване на обема на произведения *икономически продукт* в качеството му на *икономически резултат* от *икономическото производство* в някаква *производствена икономическа система* (последната като някаква разновидност на някаква *възпроизводствена икономическа система*, а чрез последната – и на някаква *ресурсно-субстанциална икономическа система*). Тоест, ако $x_{(2)} > x_{(1)}$, то $f(x_{(2)}) \geq f(x_{(1)})$, където $x_{(1)}$ и $x_{(2)}$ са два различни (но с еднаква размерност) вектори $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ на производствените икономически фактори (по подразбиране $x = x_p$ във фазата на икономическото произ-

водство), но такива, че всеки елемент на вектора $x_{(2)}$ е не по-малък от съответстващия му елемент на вектора $x_{(1)}$, а $q_1 = f(x_{(1)})$ и $q_2 = f(x_{(2)})$ ($q_2 \geq q_1$) са съответстващите на тези вектори обеми на икономическия продукт. Обяснява се с положението, че докато не е прескочена някаква граница на свръхнасищане на постоянните производствени фактори с променливия производствен фактор, за последния съществува достатъчен технологичен простор, щото нарастването му да предизвиква увеличаване или поне запазване на обема на създавания продукт. Ето защо в рамките на икономическата област всички първи частни производни на *собствено-производствената икономическа функция* $q = f(x)$ са неотрицателни. Всяка една от тях, а именно

$$MQ_j(x) = \frac{\partial f(x)}{\partial x_j} \geq 0, \quad j = 1, 2, \dots, m,$$

е *пределният продукт на икономическия фактор* или още *пределната продуктова производителност на икономическия фактор* $MQ_j(x) = MQ_j(xp) = MP_{x(j)q}$ на съответния j -ти производствен фактор ($j = 1, 2, \dots, m$), където $f(x)$ е *собствено-производствената икономическа функция* на продукта, показваща неговия обем q . Пределните продукти (пределните производителности) образуват вектор-реда¹

¹ Теорията за пределната производителност е формулирана още от И. Г. Тюнен през средата на XIX-я век. Според него работната заплата се определя от пределната производителност на труда на работниците. Такива възгледи поддържа и Ж. Б. Сей. Значително разпространение теорията за пределната производителност получава в края на XIX-я и началото на XX-я век. Особено влияние върху нейното развитие оказват разработките на А. Маршал, Д. Б. Кларк, Ъ. Фишер и др. Вж. също: **Блюмин, И. Г.** Критика буржоазной политической экономии. Т. III. Издательство Академии наук СССР, М., 1962, с. 113-128; **Баумоль, У.** Экономическая теория и исследование операций. [Превод от английски.] Издательство “Прогресс”, М., 1965, с. 202-204; **Интрилигатор, М.** Математические методы оптимизации и экономическая теория. [Превод от английски.] Издательство “Прогресс”, М., 1975, гл. 8.

$$MQ(x) = \frac{\partial f(x)}{\partial x} \geq 0.$$

Пределният продукт (пределната производителност) на отделния производствен фактор може да се разглежда като допълнителният продукт (измерен обикновено в специфичен за него измерител), който ще се произведе, ако този фактор нарасне с една единица (измерена обикновено също със специфичен измерител), а количеството на останалите производствени фактори остане не-

изменно. Той представлява съотношението между частното диференциално нарастване $\partial TQ(xr)$ (в случая положително) на *общия продукт на икономическия фактор* $TQ(xr)$ и породилото го частно диференциално нарастване ∂TX_j на съответния общ икономически фактор TL_j от j -тия вид. Например пределният продукт от земята е допълнителният продукт (допълнителният добив), който ще се получи, когато се прибави единица труд, запазвайки всички останали производствени фактори постоянни. По същия начин стои въпросът за пределния продукт при кое да е производство. Пределният продукт може да се изчисли като разлика между общия продукт, произведен след като е добавена единица от разглеждания производствен фактор, и общия продукт, произведен преди тази единица да е добавена. **В рамките на икономическата област пределните продукти (пределните производителности) на производствените фактори са положителни величини.** Ето защо в този случай се борави с понятието **положителен пределен продукт на икономическия фактор** (positive marginal product of economic factor).

При *двуфакторната трудово-физическа производствена икономическа функция* $q = f(l, h)$ (която е една от разновидностите на собствено-производствената икономическа функция и където l е обемът на трудовия производствен икономически фактор, а h е обемът на физическия производствен икономически фактор), пределните продукти (пределните производителности) на икономическите фактори съответно са (1) *пределният продукт на трудовия икономически фактор (пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор)* $MQ_l(l, h) = MP_{lq}$ и (2) *пределният продукт на физическия икономически фактор (пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор)* $MQ_h(l, h) = MP_{hq}$. В икономическата област те са неотрицателни величини. Пределният продукт (пределната продуктова производителност) на трудовия икономически фактор се определя по формулата

$$MQ_l(l, h) = \frac{\partial f(l, h)}{\partial l} \geq 0.$$

Тя може да се разглежда като допълнителният продукт, който ще се произведе, ако трудовият икономически фактор нарасне с една единица, а количеството на физическия икономически фактор остане неизменно. Представлява съотношението между частното диференциално нарастване $\partial TQ(l, h)$ (в случая положително) на общия продукт на икономическите фактори $TQ(l, h)$ и породилото го частно диференциално нарастване ∂TL на общия трудов икономически фактор

TL. Пределният продукт (пределната продуктова производителност) на физическия икономически фактор се определя по формулата

$$MQ_h(l, h) = \frac{\partial f(l, h)}{\partial h} \geq 0.$$

Тя може да се разглежда като допълнителният продукт, който ще се произведе, ако физическият икономически фактор нарасне с една единица, а количеството на трудовия икономически фактор остане неизменно. Представлява съотношението между частното диференциално нарастване $\partial TQ(l, h)$ (в случая положително) на общия продукт на икономическите фактори $TQ(l, h)$ и породилото го частно диференциално нарастване ∂TH на общия физически икономически фактор TH .

Вж. особена икономическа област от пространството на производствените икономически фактори и неособена икономическа област от пространството на производствените икономически фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЛАСТ ОТ ПРОСТРАНСТВОТО НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (economic range /area/ of the production economic factors space) (**ки**) – във:

икономическа област от пространството на производствените икономически фактори;

неособена икономическа област от пространството на производствените икономически фактори;

особена икономическа област от пространството на производствените икономически фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБОБЩЕНОСТ (economic generalizedness) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа обобщеност;

ингредиентна икономическа обобщеност (на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА ОБОСНОВАНОСТ (economic substantiation /foundation, validity, verification/) – такова качество на правилното логично *икономическо мислене*, при което всички разсъждения в него се опират на други мисли, чиято истинност вече е доказана.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБОСОБЕНОСТ (economic separateness) – вж. *икономическа принадлежност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБРАТИМОСТ* (economic reversibility /convertibility; invertibility/) – свойство на *икономическата система* да осъществява обратим процес, в т.ч. *обратим динамичен икономически процес* и *обратим ценност-нодинамичен икономически процес*. Вж. *обратим икономически процес*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБРАТИМОСТ (economic reversibility /convertibility; invertibility/) (**ки**) – ВЪВ:

абстрактна ингредиентна икономическа обратимост;
възпроизводствена ингредиентна икономическа обратимост;
икономическа обратимост;
ингредиентна икономическа обратимост;
конкретна ингредиентна икономическа обратимост;
ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа обратимост;
стратификационна ингредиентна икономическа обратимост;
субстанциална ингредиентна икономическа обратимост;
същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа обратимост;
същностно-стратификационна ингредиентна икономическа обратимост.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИВЕРОЯТНОСТНОСТ* (economic obsiprobabilitiness) – същото като *обективизирана икономическа вероятностност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИВЪЗМОЖНОСТ* (economic obsipossibility) – същото като *обективизирана икономическа възможност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИДЕЙСТВИТЕЛНОСТ* (economic obsisubstantiality (obsireality)) – същото като *обективизирана икономическа действителност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИДОСТОВЕРНОСТ* (economic obsitrustworthiness) – същото като *обективизирана икономическа достоверност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИЗАКОНОМЕРНОСТ* (economic obsiregularity) – същото като *обективизирана икономическа закономерност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИИСТИНА* (economic obsitruth /obsiverity/) – същото като *обективизирана икономическа истина*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИИСТИННОСТ* (economic obsiveracity) – същото като *обективизирана икономическа истинност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИНЕОБХОДИМОСТ* (economic obsiindispensability) – същото като *обективизирана икономическа необходимост*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИОСЪЩЕСТВЕННОСТ* (economic obsiimplementationality) – същото като *обективизирана икономическа осъщественост*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИОСЪЩЕСТВИМОСТ* (economic obsifeasibility) – същото като *обективизирана икономическа осъществимост*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИСЛУЧАЙНОСТ* (economic obsiaccident) – същото като *обективизирана икономическа случайност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБСИТЕНДЕНЦИЯ* (economic obsitrend) – същото като *обективизирана икономическа тенденция*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИВЕРОЯТНОСТНОСТ* (economic obtiprobability) – същото като *обективизирана икономическа вероятностност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИВЪЗМОЖНОСТ* (economic obtipossibility) – същото като *обективизирана икономическа възможност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИДЕЙСТВИТЕЛНОСТ* (economic obtisubstantiality (obtireality)) – същото като *обективизирана икономическа действителност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИДОСТОВЕРНОСТ* (economic obtitrustworthiness) – същото като *обективизирана икономическа достоверност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИЗАКОНОМЕРНОСТ* (economic obtiregularity) – същото като *обективизирана икономическа закономерност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИЗНАЧИМОСТ* (economic obtisignificance) (без *разширената икономическа ингредиентност*), **икономически обтисубективит, икономически интерес, (*)** – *икономически ингредиент*, който като обективна проекция количествено определя субективно-възприеманото **значение** (важността), давано от някаква *възпроизводствена икономическа единица* в качеството ѝ на *икономически субект* [на **субективностен икономически**

субект* (subjectivitical economic subject)] за нейния *икотехномически обтипринос* (същото като *икотехномически обтиобективит*) в *икотехномическото възпроизводство* (респ. във *икореномическото възпроизводство*) (вж. *икономика*). Икономическата обтизначимост е икономически ингредиент в качеството му на **обективно-изисквана субективностна оценка** или още е обективно отражение на обективно-необходимата субективностна оценка, т.е. е **обективно-субективностна икономическа оценка*** (objectively-subjectivitical economic appraisal), което е същото като **субектностна икономическа оценка*** (subjectiveneous economic appraisal). Според *субстантивностната икореномическа ингредиентност* е една от разновидностите на *икореномическото обтиучастие*. Икономическата обтизначимост е форма на съществуване на **обтиикономическата енергия*** (obtieconomic energy) (вж. *обтиикономическа дейност*) и отношение на признаване на приложената *обтиикономическа активност*. Тя е кинестично предметна обтиикономическа активност, а чрез нея е и кинестично разпредметена *обтиикономическа потенциалност*.

Икономическата обтизначимост е обективен икономически ингредиент в смисъл на **обективно-необходим икономически ингредиент*** (objectively-indispensable economic ingredient) [на **обективно-изискван икономически ингредиент*** (objectively-required economic ingredient)] и в частност – на **обективно-необходима икономическа значимост*** (objectively-indispensable economic significance) [на **обективно-изисквана икономическа значимост*** (objectively-required economic significance)]. По-своята природа той е **оптимален икономически ингредиент*** (optimal economic ingredient) [в частност **оптимална икономическа значимост*** (optimal economic significance)] и неговото формиране се моделира, респ. се определя с помощта на методите на математическото програмиране, за което е необходимо да бъде построена съответна на неговата обективна природа целева функция (вж. *целева икономическа функция*) и да бъдат зададени присъщите му ограничителни условия (вж. *ограничителни икономически условия*), произтичащи от ограничеността на икономическите ресурси (вж. *моделиране на икономическите системи, модел на икономическата система, математическо моделиране на икономическите системи, математическо програмиране в икономиката*). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуална обективнонеобходима икономическа значимост*** (individual objectively-indispensable economic significance) (съкратено: **индивидуалнонеобходима икономическа значимост**), **фирмена обективнонеобходима икономическа**

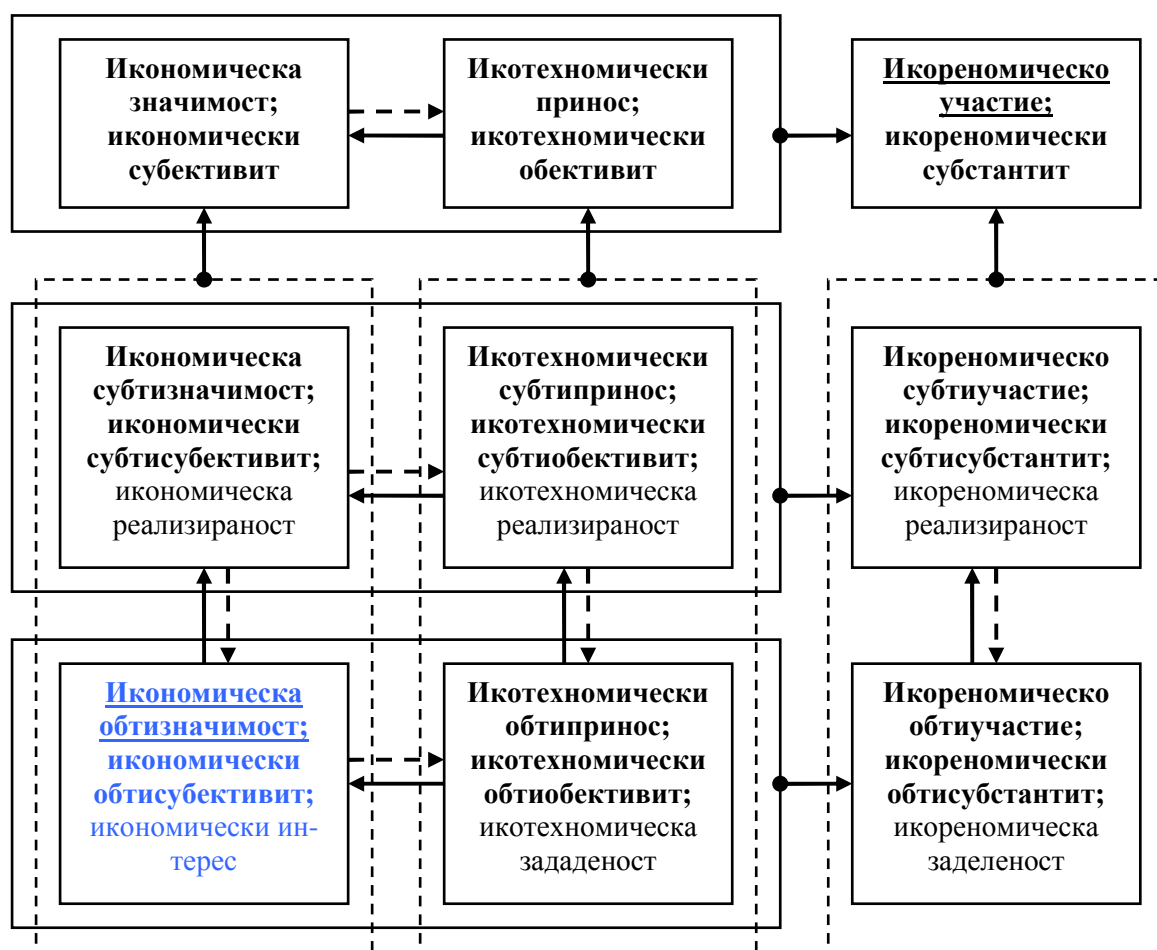

значимост* (firm objectively-indispensable economic significance) (съкратено: **фирменонеобходима икономическа значимост**), **обществена обективне-необходима икономическа значимост*** (social objectively-indispensable economic significance) (съкратено: **общественонеобходима икономическа значимост**) и т.н.

Икономическата обтизначимост акцентира върху дейността на икономическия субект, който формира структурата на икономическия обтиингредиент, последният в качеството му на *икономически диспозант* (т.е. като съотношение между *икономическа същност* и *икономическо явление*). В този смисъл (според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*) разновидности на икономическата обтизначимост са: (1) *трансцентитална икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтитрансцентит* и същото като *трансцентитална икономическа заделеност* и като *трансцентитален икономически интерес*), (2) *инцентитална икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтиинцентит* и същото като *инцентитална икономическа заделеност* и като *инцентитален икономически интерес*), (3) *центитална икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтицентит* и същото като *центитална икономическа заделеност* и като *центитален икономически интерес*), (4) *уницентитална икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтиуницентит* и същото като *уницентитална икономическа заделеност* и като *уницентитален икономически интерес*) (фиг. 1). Ако не е посочено друго, под икономическа обтизначимост обикновено се подразбира трансцентиталната икономическа обтизначимост. Вж. и фиг. 2.

Фиг. 1. Разновидности на икономическата обтизначимост и тяхното място сред разновидностите на центиталната икономическа значимост според ингредиентната съществена икономическа стратификационност (обти – обективно, обти – субективно; пълтна стрелка – определящо, пунктир – решаващо; пълтна стрелка с точка – разновидности; подчертаният текст се подразбира като съответния неподчертан текст)

Фиг. 2. Икономическа обтизначимост и нейното място сред разновидностите на икореномическото участие

(обти – обективно, обти – субективно; пълтна стрелка – определящо, пунктир – решаващо; пълтна стрелка с точка – разновидности)

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на икономическата обтизначимост са: *възпроизводствена икономическа обтизначимост** (reproductional economic obtisignificance), *производствена икономическа обтизначимост** (production economic obtisignificance), *разменна икономическа обтизначимост** (exchange economic obtisignificance), *разпределителна икономическа обтизначимост** (distributional economic obtisignificance), *потребителна икономическа обтизначимост** (consumption economic obtisignificance), *стопанствена икономическа обтизначимост** (protoeconomizing economic obtisignificance), *следпроизводствена икономическа обтизначимост** (post-production economic obtisignificance), *предипотребителна икономическа обтизначимост** (before-

consumption economic obtisignificance), *посредническа икономическа обтизначимост** (intermediationary economic obtisignificance), *бизнес икономическа обтизначимост** (business economic obtisignificance), *алокативна икономическа обтизначимост** (allocative economic obtisignificance) и други. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуална икономическа обтизначимост** (individual economic obtisignificance), *фирмена икономическа обтизначимост** (firm economic obtisignificance), *обществена икономическа обтизначимост** (social economic obtisignificance) и т.н.

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата обтизначимост са: *унисъзидателна икономическа обтизначимост*, *съзидателна икономическа обтизначимост*, *изпълнителна икономическа обтизначимост*, *творческа икономическа обтизначимост*, *работна икономическа обтизначимост* и *сътворителна икономическа обтизначимост*. Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават *усвоявана икономическа обтизначимост** (assimilated economic obtisignificance) и *създавана икономическа обтизначимост** (gived economic obtisignificance).

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* и *ценностната икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на *икономическата обтизначимост*, посочени в табл. 1.

Табл. 1. Разновидности на икономическата обтизначимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (ИОЗ – икономическа обтизначимост)

Икономическа обтизначимост (ИОЗ) (икономически обтисубективит) {икономическа заделеност; икономически интерес}	Уницентитална ИОЗ	Трансцентитална ИОЗ	Инцентитална ИОЗ	Центитална ИОЗ
	(икономически обтиуницентит)	(икономически обтитрансцентит)	(икономически обтиинцентит)	(икономически обтицентит)
	[цялостна определеност на ИОЗ]	[вътрешна определеност на ИОЗ]	[външна определеност на ИОЗ]	[общо понятие за определност на ИОЗ]
	{уницентитална икономическа заделеност;	{трансцентитална икономическа заделеност;	{инцентитална икономическа заделеност;	{центитална икономическа заделеност;
	уницентитален икономически интерес}	трансцентитален икономически интерес}	инцентитален икономически интерес}	центитална икономически интерес}
	(ВИД икономически диспозит)	(ВИД икономическа същност)	(ВИД икономическо явление)	(ВИД икономически диспозант)

<p>Сътворителна (пригодна) ИОЗ</p> <p>(сътворителен икономически обтисубективит)</p> <p>[общо понятие за състояние на ИОЗ]</p> <p>{сътворителна икономическа заделеност;</p> <p>сътворителен икономически интерес;</p> <p>икономическа обтипригодност}</p> <p>(вид икономически специфант)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) уницентитална ИОЗ</p> <p>(сътворителен икономически обтиуницентит)</p> <p>[общо състояние на цялостната определеност на ИОЗ]</p> <p>{<i>сътворителна уницентитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>сътворителен уницентитален икономически интерес;</i></p> <p><i>уницентитална икономическа обтипригодност}</i></p> <p>(вид специфант на икономически диспозит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) трансцентитална ИОЗ</p> <p>(сътворителен икономически обтитрансцентит)</p> <p>[общо състояние на вътрешната определеност на ИОЗ]</p> <p>{<i>сътворителна трансцентитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>сътворителен трансцентитален икономически интерес;</i></p> <p><i>трансцентитална икономическа обтипригодност}</i></p> <p>(вид специфант на икономическа същност)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) инцентитална ИОЗ</p> <p>(сътворителен икономически обтиинцентит)</p> <p>[общо състояние на външната определеност на ИОЗ]</p> <p>{<i>сътворителна инцентитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>сътворителен инцентитален икономически интерес;</i></p> <p><i>инцентитална икономическа обтипригодност}</i></p> <p>(вид специфант на икономическо явление)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) центитална ИОЗ</p> <p>(сътворителен икономически обтицентит)</p> <p>[общо състояние на общата определеност на ИОЗ]</p> <p>{<i>сътворителна центитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>сътворителен центитален икономически интерес;</i></p> <p><i>центитална икономическа обтипригодност}</i></p> <p>(вид специфант на икономически диспозант)</p>
---	--	---	--	--

<p>Работна (сметна) ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтисубективит)</p> <p>[работно външно състояние на ИОЗ]</p> <p>{работна икономическа заделеност;</p> <p>работен икономически интерес;</p> <p>икономическа сметна обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (сметна) уницентитална ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтиуницентит)</p> <p>[работно външно състояние на цялостната определеност на ИОЗ]</p> <p>{работна уницентитална икономическа заделеност;</p> <p>работен уницентитален икономически интерес;</p> <p>уницентитална икономическа сметна обтизадоволеност }</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозит)</p>	<p>Работна (сметна) трансцентитална ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтирансцентит)</p> <p>[работно външно състояние на вътрешната определеност на ИОЗ]</p> <p>{работна трансцентитална икономическа заделеност;</p> <p>работен трансцентитален икономически интерес;</p> <p>трансцентитална икономическа сметна обтизадоволеност }</p> <p>(разновидност на форма на икономическа същност)</p>	<p>Работна (сметна) инцентитална ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтиинцентит)</p> <p>[работно външно състояние на външната определеност на ИОЗ]</p> <p>{работна инцентитална икономическа заделеност;</p> <p>работен инцентитален икономически интерес;</p> <p>инцентитална икономическа сметна обтизадоволеност }</p> <p>(разновидност на форма на икономическо явление)</p>	<p>Работна (сметна) центитална ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтицентит)</p> <p>[работно външно състояние на общата определеност на ИОЗ]</p> <p>{работна центитална икономическа заделеност;</p> <p>работен центитален икономически интерес;</p> <p>центитална икономическа сметна обтизадоволеност }</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозант)</p>
---	---	---	---	---

<p>Творческа (ползваема) ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтисубективит)</p> <p>[творческо външно състояние на ИОЗ]</p> <p>{творческа икономическа заделеност;</p> <p>творчески икономически интерес;</p> <p>икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) уницентитална ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтиуницентит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостната определеност на ИОЗ]</p> <p>{творческа уницентитална икономическа заделеност;</p> <p>творчески уницентитален икономически интерес;</p> <p>уницентитална икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозит)</p>	<p>Творческа (ползваема) трансцентитална ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтитрансцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешната определеност на ИОЗ]</p> <p>{творческа трансцентитална икономическа заделеност;</p> <p>творчески трансцентитален икономически интерес;</p> <p>трансцентитална икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа същност)</p>	<p>Творческа (ползваема) инцентитална ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтиинцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на външната определеност на ИОЗ]</p> <p>{творческа инцентитална икономическа заделеност;</p> <p>творчески инцентитален икономически интерес;</p> <p>инцентитална икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическо явление)</p>	<p>Творческа (ползваема) центитална ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтицентит)</p> <p>[творческо външно състояние на общата определеност на ИОЗ]</p> <p>{творческа центитална икономическа заделеност;</p> <p>творчески центитален икономически интерес;</p> <p>центитална икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозант)</p>
---	--	---	--	--

<p>Изпълнителна (задоволяваща) ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтисубективит)</p> <p>[външно състояние на ИОЗ]</p> <p>{изпълнителна икономическа заделеност;</p> <p>изпълнителен икономически интерес;</p> <p>икономическа обтизадоволеност}</p> <p>(вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) уницентитална ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтиуницентит)</p> <p>[външно състояние на цялостната определеност на ИОЗ]</p> <p><i>{изпълнителна уницентитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>изпълнителен уницентитален икономически интерес;</i></p> <p><i>уницентитална икономическа обтизадоволеност}</i></p> <p><i>(вид форма на икономически диспозит)</i></p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) трансцентитална ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтитрансцентит)</p> <p>[външно състояние на вътрешната определеност на ИОЗ]</p> <p><i>{изпълнителна трансцентитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>изпълнителен трансцентитален икономически интерес;</i></p> <p><i>транасцентитална икономическа обтизадоволеност}</i></p> <p><i>(вид форма на икономическа същност)</i></p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) инцентитална ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтиинцентит)</p> <p>[външно състояние на външната определеност на ИОЗ]</p> <p><i>{изпълнителна инцентитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>изпълнителен инцентитален икономически интерес;</i></p> <p><i>инцентитална икономическа обтизадоволеност}</i></p> <p><i>(вид форма на икономическо явление)</i></p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) центитална ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтицентит)</p> <p>[външно състояние на общата определеност на ИОЗ]</p> <p><i>{изпълнителна центитална икономическа заделеност;</i></p> <p><i>изпълнителен центитален икономически интерес;</i></p> <p><i>центитална икономическа обтизадоволеност}</i></p> <p><i>(вид форма на икономически диспозант)</i></p>
--	---	---	---	---

<p>Съзидателна (изгодна) ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтисубективит)</p> <p>[вътрешно състояние на ИОЗ]</p> <p>{съзидателна икономическа заделеност;</p> <p>съзидателен икономически интерес;</p> <p>икономическа обтиизогодност}</p> <p>(вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) уницентитална ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтиуницентит)</p> <p>[вътрешно състояние на цялостната определеност на ИОЗ]</p> <p>{съзидателна уницентитална икономическа заделеност;</p> <p>съзидателен уницентитален икономически интерес;</p> <p>уницентитална икономическа обтиизогодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) трансцентитална ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтитрансцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на вътрешната определеност на ИОЗ]</p> <p>{съзидателна трансцентитална икономическа заделеност;</p> <p>съзидателен трансцентитален икономически интерес;</p> <p>трансцентитална икономическа обтиизогодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическа същност)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) инцентитална ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтиинцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на външната определеност на ИОЗ]</p> <p>{съзидателна инцентитална икономическа заделеност;</p> <p>съзидателен инцентитален икономически интерес;</p> <p>инцентитална икономическа обтиизогодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическо явление)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) центитална ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтицентит)</p> <p>[вътрешно състояние на общата определеност на ИОЗ]</p> <p>{съзидателна центитална икономическа заделеност;</p> <p>съзидателен центитален икономически интерес;</p> <p>центитална икономическа обтиизогодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозант)</p>
--	---	--	---	---

<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) ИОЗ (унисъзидателен икономически обтисубективит) [цялостно състояние на ИОЗ] {унисъзидателна икономическа заделеност; унисъзидателен икономически интерес; икономическа обтиудовлетвореност} (вид икономически специфит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитално ИОЗ (унисъзидателен икономически обтиуницентит) [цялостно състояние на цялостната определеност на ИОЗ] {унисъзидателна уницентитална икономическа заделеност; унисъзидателен уницентитален икономически интерес; уницентитална икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически диспозит)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитално ИОЗ (унисъзидателен икономически обтитрансцентит) [цялостно състояние на вътрешната определеност на ИОЗ] {унисъзидателна трансцентитална икономическа заделеност; унисъзидателен трансцентитален икономически интерес; трансцентитална икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическа същност)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитално ИОЗ (унисъзидателен икономически обтиинцентит) [цялостно състояние на външната определеност на ИОЗ] {унисъзидателна инцентитална икономическа заделеност; унисъзидателен инцентитален икономически интерес; инцентитална икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическо явление)</p>	<p>Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитално ИОЗ (унисъзидателен икономически обтицентит) [цялостно състояние на общата определеност на ИОЗ] {унисъзидателна центитална икономическа заделеност; унисъзидателен центитален икономически интерес; центитална икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически диспозант)</p>
---	--	---	--	--

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата обтизначимост са (1) *сустатитна икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтисустатит*), (2) *субстатна икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтисубстат*), (3) *запасова икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтизапас*), (4) *сустатантна икономическа обтизначимост* (същото като *икономически обтисустатант*). Когато под внимание едновременно се вземат ценностната икономическа ингредиентност и възпроизводствената икономи-

-----
ческа ингредиентност, тогава се конституират разновидности на *икономическата обтизначимост*, посочени в табл. 2.

Табл. 2. Разновидности на икономическата обтизначимост едновременно според ценностната икономическа ингредиентност и възпроизводствената икономическа ингредиентност (ИОЗ – икономическа обтизначимост)

<p>Икономическа обтизначимост (ИОЗ) (икономически обтисубстантит)</p>	<p>Сустатитна ИОЗ (икономически обтисустатит) [цялостно същество на ИОЗ] (вид икономически сусстит)</p>	<p>Субстатна ИОЗ (икономически обтисубстат) [вътрешно същество на ИОЗ] (вид икономическа субстанция)</p>	<p>Запасова ИОЗ (икономически обтизапас) [външно същество на ИОЗ] вид икономическа суперс-танта)</p>	<p>Сустатантна ИОЗ (икономически обтисустатант) [общо понятие за същество на ИОЗ] (вид икономически сус-тант)</p>
<p>Сътворителна (пригодна) ИОЗ (сътворителен икономически обтисубстантит) [общо понятие за състояние на ИОЗ] { икономическа обтипригодност } (вид икономически специфант)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) сус-титна ИОЗ (сътворителен икономически обти-сустатит) [общо състояние на цялостното същество на ИОЗ] { <i>сустатитна икономическа обтипригодност</i> } (вид специфант на икономически сусстит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) суб-статна ИОЗ (сътворителен икономически обтисубстат) [общо състояние на вътрешното същество на ИОЗ] { <i>субстатна икономическа обтипригодност</i> } (вид специфант на икономическа субстанция)</p>	<p>Сътворителна (пригодно) за-пасова ИОЗ (сътворителен икономически обтизапас) [общо състояние на външното същество на ИОЗ] { <i>запасова икономическа обтипригодност</i> } (вид специфант на икономическа суперс-танта)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) сус-татантна ИОЗ (сътворителен икономически обтисустатант) [общо състояние на общото същество на ИОЗ] { <i>сустатантна икономическа обтипригодност</i> } (вид специфант на икономически сус-тант)</p>

<p>Работна (сметна) ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтисубстантит)</p> <p>[работно външно състояние на ИОЗ]</p> <p>{икономическа сметна обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (сметна) сустанитна ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтисустатит)</p> <p>[работно външно състояние на цялостното същество на ИОЗ]</p> <p>{сустанитна икономическа сметна обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустит)</p>	<p>Работна (сметна) субстатна ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтисубстат)</p> <p>[работно външно състояние на вътрешното същество на ИОЗ]</p> <p>{субстатна икономическа сметна обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Работна (сметна) запасова ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтизапас)</p> <p>[работно външно състояние на външното същество на ИОЗ]</p> <p>{запасова икономическа сметна обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Работна (сметна) сустантантна ИОЗ</p> <p>(работен икономически обтисустатант)</p> <p>[работно външно състояние на общото същество на ИОЗ]</p> <p>{сустантантна икономическа сметна обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустант)</p>
<p>Творческа (ползваема) ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтисубстантит)</p> <p>[творческо външно състояние на ИОЗ]</p> <p>{икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) сустанитна ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтисустатит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостното същество на ИОЗ]</p> <p>{сустанитна икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустит)</p>	<p>Творческа (ползваема) субстатна ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтисубстат)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешното същество на ИОЗ]</p> <p>{субстатна икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Творческа (ползваема) запасова ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтизапас)</p> <p>[творческо външно състояние на външното същество на ИОЗ]</p> <p>{запасова икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Творческа (ползваема) сустантантна ИОЗ</p> <p>(творчески икономически обтисустатант)</p> <p>[творческо външно състояние на общото същество на ИОЗ]</p> <p>{сустантантна икономическа ползваема обтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустант)</p>

<p>Изпълнителна (задовляваща) ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтисубстантит)</p> <p>{икономическа обтизадоволеност}</p> <p>[външно състояние на ИОЗ]</p> <p>(вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) сустантитна ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтисустантит)</p> <p>[външно състояние на цялостното същество на ИОЗ]</p> <p>{сустантитна икономическа обтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономически сустантит)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) субстантитна ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтисубстантит)</p> <p>[външно състояние на вътрешното същество на ИОЗ]</p> <p>{субстантитна икономическа обтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) запасова ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтизапас)</p> <p>[външно състояние на външното същество на ИОЗ]</p> <p>{запасова икономическа обтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) сустантантитна ИОЗ</p> <p>(изпълнителен икономически обтисустантантит)</p> <p>[външно състояние на общото същество на ИОЗ]</p> <p>{сустантантитна икономическа обтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономически сустантантит)</p>
<p>Съзидателна (изгодна) ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтисубстантит)</p> <p>[вътрешно състояние на ИОЗ]</p> <p>{икономическа обтиизгодност}</p> <p>(вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) сустантитна ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтисустантит)</p> <p>[вътрешно състояние на цялостното същество на ИОЗ]</p> <p>{сустантитна икономическа обтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически сустантит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) субстантитна ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтисубстантит)</p> <p>[вътрешно състояние на вътрешното същество на ИОЗ]</p> <p>{субстантитна икономическа обтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическа субстанция)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) запасова ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтизапас)</p> <p>[вътрешно състояние на външното същество на ИОЗ]</p> <p>{запасова икономическа обтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическа суперстанта)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) сустантантитна ИОЗ</p> <p>(съзидателен икономически обтисустантантит)</p> <p>[вътрешно състояние на общото същество на ИОЗ]</p> <p>{сустантантитна икономическа обтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически сустантантит)</p>

Унисъзидателна (удовлетворяваща) ИОЗ (унисъзидателен икономически обти-сустатит) [цялостно състояние на ИОЗ] {икономическа обтиудовлетвореност} (вид икономически специфит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) сустатитна ИОЗ (унисъзидателен икономически обтисустатит) [цялостно състояние на цялостното същество на ИОЗ] {сустатитна икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически сустит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) субстатна ИОЗ (унисъзидателен икономически обтисубстат) [цялостно състояние на вътрешното същество на ИОЗ] {субстатна икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическа субстанция)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) запасова ИОЗ (унисъзидателен икономически обтизапас) [цялостно състояние на външното същество на ИОЗ] {запасова икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическа суперс-танта)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) сустатантна ИОЗ (унисъзидателен икономически обтисустатант) [цялостно състояние на общото същество на ИОЗ] {сустатантна икономическа обтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически сустант)
--	---	--	--	---

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същност на икономическа стратификационност* и *възпроизводствената икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на **икономическата обтизначимост**, посочени в табл. 3.

Табл. 3. Разновидности на икономическата обтизначимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и възпроизводствената икономическа ингредиентност (ИОЗ – икономическа обтизначимост)

<p>Икономическа обтизначимост (ИОЗ) (икономически субстантит)</p>	<p>Уницентитална ИОЗ (икономически обтиуницентит) [цялостна определеност на ИОЗ] (вид икономически диспозит)</p>	<p>Трансцентитална ИОЗ (икономически обтитрансцентит) [вътрешна определеност на ИОЗ] (вид икономическа същност)</p>	<p>Инцентитална ИОЗ (икономически обтиинцентит) [външна определеност на ИОЗ] вид икономическо явление)</p>	<p>Центитална ИОЗ (икономически обтицентит) [общо понятие за определеност на ИОЗ] (вид икономически диспозант)</p>
<p>Сустатитна ИОЗ (икономически обтисустатит) [цялостно същество на ИОЗ] (вид икономически сузит)</p>	<p>Сустатитна уницентитална ИОЗ (сустатитен икономически обтиуницентит) [цялостно същество на цялостната определеност на ИОЗ] (вид сузит на икономически диспозит)</p>	<p>Сустатитна трансцентитална ИОЗ (сустатитен икономически обтитрансцентит) [цялостно същество на вътрешната определеност на ИОЗ] (вид сузит на икономическа същност)</p>	<p>Сустатитна инцентитална ИОЗ (сустатитен икономически обтиинцентит) [цялостно същество на външната определеност на ИОЗ] (вид сузит на икономическо явление)</p>	<p>Сустатитна центитална ИОЗ (сустатитен икономически обтицентит) [цялостно същество на общата определеност на ИОЗ] (вид сузит на икономически диспозант)</p>

<p>Субстатна ИОЗ (икономи- чески обти- субстат) [вътрешно съ- щество на ИОЗ] (вид иконо- мическа субс- танция)</p>	<p>Субстатна уни- центитална ИОЗ (субстатен ико- номически об- тиуницентит) [вътрешно съ- щество на ця- лостната опре- деленост на ИОЗ] (вид субстан- ция на иконо- мически диспо- зит)</p>	<p>Субстатна тран- сцентитална ИОЗ (субстатен ико- номически об- титрансцентит) [вътрешно съ- щество на вът- решната опреде- леност на ИОЗ] (вид субстанция на икономическа същност)</p>	<p>Субстатна ин- центитална ИОЗ (субстатен ико- номически об- тиинцентит) [вътрешно съ- щество на вън- шната опреде- леност на ИОЗ] (вид субстан- ция на иконо- мическо явле- ние)</p>	<p>Субстатна центитална ИОЗ (субстатен икономически обтицентит) [вътрешно същество на общата опре- деленост на ИОЗ] (вид субстан- ция на иконо- мически дис- позант)</p>
<p>Запасова ИОЗ (икономи- чески обтиза- пас) [външно съ- щество на ИОЗ] (вид иконо- мическа супер- станта)</p>	<p>Запасова уни- центитална ИОЗ (запасов ико- реномически обтиуницен- тит) [външно съ- щество на ця- лостната опре- деленост на ИОЗ] (вид суперс- танта на ико- номически дис- позит)</p>	<p>Запасова тран- сцентитална ИОЗ (запасов ико- реномически обтитрансцен- тит) [външно същес- тво на вътреш- ната определе- ност на ИОЗ] (вид суперс- танта на ико- номическа същ- ност)</p>	<p>Запасова ин- центитална ИОЗ (запасов ико- реномически обтиинцентит) [външно същес- тво на външна- та определеност на ИОЗ] (вид суперс- танта на ико- номическо явле- ние)</p>	<p>Запасова цен- титална ИОЗ (запасов ико- реномически обтицентит) [външно съ- щество на об- щата опреде- леност на ИОЗ] (вид суперс- танта на икономически диспозант)</p>

Сустатантна ИОЗ (икономически обтисустатант) [общо понятие за същество на ИОЗ] (вид икономически сустант)	Сустатантна уницентитална ИОЗ (сустатантен икономически обтиуницентит) [общо същество на цялостната определеност на ИОЗ] (вид сустант на икономически диспозит)	Сустатантна трансцентитална ИОЗ (сустатантен икономически обтитрансцентит) [общо същество на вътрешната определеност на ИОЗ] (вид сустант на икономическа същност)	Сустатантна инцентитална ИОЗ (сустатантен икономически обтиинцентит) [общо същество на външната определеност на ИОЗ] (вид сустант на икономическо явление)	Сустатантна центитална ИОЗ (сустатантен икономически обтицентит) [общо същество на общата определеност на ИОЗ] (вид сустант на икономически диспозант)
--	--	---	---	---

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИЗНАЧИМОСТ (economic obtisignificance) (**ки**) – ВЪВ:

запасова икономическа обтизначимост;
запасова инцентитална икономическа обтизначимост;
запасова трансцентитална икономическа обтизначимост;
запасова уницентитална икономическа обтизначимост;
запасова центитална икономическа обтизначимост;
изпълнителна икономическа обтизначимост;
изпълнителна инцентитална икономическа обтизначимост;
изпълнителна трансцентитална икономическа обтизначимост;
изпълнителна уницентитална икономическа обтизначимост;
изпълнителна центитална икономическа обтизначимост;
икономическа обтизначимост;
инцентитална икономическа обтизначимост;
работна икономическа обтизначимост;
работна инцентитална икономическа обтизначимост;
работна трансцентитална икономическа обтизначимост;
работна уницентитална икономическа обтизначимост;
работна центитална икономическа обтизначимост;
субстатна икономическа обтизначимост;
субстатна инцентитална икономическа обтизначимост;
субстатна трансцентитална икономическа обтизначимост;

субстатна уницентитална икономическа обтизначимост;
субстатна центитална икономическа обтизначимост;
сустатантна икономическа обтизначимост;
сустатантна инцентитална икономическа обтизначимост;
сустатантна трансцентитална икономическа обтизначимост;
сустатантна уницентитална икономическа обтизначимост;
сустатантна центитална икономическа обтизначимост;
сустатитна икономическа обтизначимост;
сустатитна инцентитална икономическа обтизначимост;
сустатитна трансцентитална икономическа обтизначимост;
сустатитна уницентитална икономическа обтизначимост;
сустатитна центитална икономическа обтизначимост;
съзидателна икономическа обтизначимост;
съзидателна инцентитална икономическа обтизначимост;
съзидателна трансцентитална икономическа обтизначимост;
съзидателна уницентитална икономическа обтизначимост;
съзидателна центитална икономическа обтизначимост;
сътворителна икономическа обтизначимост;
сътворителна инцентитална икономическа обтизначимост;
сътворителна трансцентитална икономическа обтизначимост;
сътворителна уницентитална икономическа обтизначимост;
сътворителна центитална икономическа обтизначимост;
творческа икономическа обтизначимост;
творческа инцентитална икономическа обтизначимост;
творческа трансцентитална икономическа обтизначимост;
творческа уницентитална икономическа обтизначимост;
творческа центитална икономическа обтизначимост;
трансцентитална икономическа обтизначимост;
унисъзидателна икономическа обтизначимост;
унисъзидателна инцентитална икономическа обтизначимост;
унисъзидателна трансцентитална икономическа обтизначимост;
унисъзидателна уницентитална икономическа обтизначимост;
унисъзидателна центитална икономическа обтизначимост;
уницентитална икономическа обтизначимост;
центитална икономическа обтизначимост.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИИСТИНА* (economic obtitruth /obtiverity/) – същото като *обективизирана икономическа истина*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИИСТИННОСТ* (economic obtiveracity) – същото като *обективизирана икономическа истинност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИНЕОБХОДИМОСТ* (economic obtiindispensability) – същото като *обективизирана икономическа необходимост*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИОСЪЩЕСТВЕННОСТ* (economic obtiimplementationality) – същото като *обективизирана икономическа осъщественост*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИОСЪЩЕСТВИМОСТ* (economic obtifeasibility) – същото като *обективизирана икономическа осъществимост*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИСЛУЧАЙНОСТ* (economic obtiaccident) – същото като *обективизирана икономическа случайност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБТИТЕНДЕНЦИЯ* (economic obtitrend) – същото като *обективизирана икономическа тенденция*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБУСЛОВЕНОСТ (economic conditionality) (**ки**) – във:
факторна икономическа обусловеност.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБХВАТНОСТ (economic rangeness) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа обхватност (на икономическата система);
ингредиентна икономическа обхватност;
ингредиентна общностна икономическа обхватност (на икономическата система);
ингредиентна общностна икономическа обхватност;
ингредиентна субстанциална икономическа обхватност;
ингредиентна субстанциална икономическа обхватност (на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩА ПЕЧАЛБА (economic total profit) (в микр.), **диференциална обща печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *общата печалба (в микр.)* над общия размер на всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на *икономическата единица* (в т.ч. и от фирмата), свързани с нейната цялостната дейност [т.е. излишък над общия размер на *неикономичес-*

ката печалба (в микр.)]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на общия размер на нулевата икономическа печалба (в микр.). Равна е на разликата между общия приход (в микр.) и общия производствен разход (в микр.) (когато в последния е включена неикономическата обща печалба), както и на разликата между **счетоводната обща печалба** (accounting total profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *общата печалба (в микр.)*] на икономическата единица и нейната неикономическа печалба. Икономическата обща печалба е понятието за обща печалба, с което *икономикс* борава в анализите си. Ако не е посочено друго, под икономическа обща печалба обикновено се разбира *икономическата продуктова обща печалба (в микр.)*, която е нейна разновидност.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩА ПЕЧАЛБА (economic total profit) (**ки**) – във:

икономическа обща печалба (в микр.);

икономическа продуктова обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ* (economic community) – същото като *общностна икономическа единица*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТНОСТ (economic communiticality) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа общностност;

ингредиентна икономическа общностност (на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА ОКОЛНОСТ* (economic neighbourhood) – обобщаващо понятие за околност на *икономическа точка x* или околност на *икономическо подмножество A* на *топологично икономическо пространство X* . Икономическата околност е всяко отворено икономическо подмножество на това пространство, което (подмножество) съдържа икономическата точка x или икономическото подмножество A (вж. *отворено икономическо множество*). Под икономическа околност може да се разбира и всяко подмножество на топологичното икономическо пространство, което в своята вътрешност съдържа икономическата точка x или икономическо подмножество A (вж. *вътрешност на икономическото множество*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОПЕРАЦИЯ (economic operation) – съвкупност от действия, осъществявани под нечие ръководство по предварително изграден план за постигане на определена цел в дадена *икономическа система*. Под икономическа операция се разбира още всяко целенасочено действие на икономическа система, което може да бъде реализирано по много различни начини, като резултатът от това действие е количествено оценен. Основно понятие в *изследването на операциите*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОПЕРАЦИЯ (economic operation) (**ки**) – във:

алгебрична икономическа операция;

външна икономическа операция (вж. *линейна икономическа система*);

вътрешна икономическа операция (вж. *линейна икономическа система*);

икономическа операция;

композиращи икономически операции;

основни алгебрични икономически операции (вж. *универсална икономическа алгебра*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ (economic determinancy) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа определеност; (вж. *също тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

факторна икономическа определеност.

ИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕМЕТЕНОСТ (economic objectificativity /objectificationality, objectifiness/) (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *входен икономически ингредиент* [**икономически експлициент** (вж. *икономически стратификатор*)] на някаква имплицитно-дефинирана зададена *стратифицирана икономическа система* се използва при (е зает при, е ангажиран при, съответствува на, осигурява) експлицирането (определяването) на единица *изходен икономически ингредиент* [**икономически имплицент** (*също*)] на същата тази имплицитно-дефинирана *стратифицирана икономическа система* (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*). При експлицитно-дефинираната зададена *стратифицирана икономическа система* икономическият имплицент е входен икономически ингредиент, а икономическият експлициент – изходен икономически ингредиент. Затова при нея икономическа определетелност е икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент (икономически експлициент) съответствува на единица входен икономически ингредиент (икономически имп-

лициент) (вж. *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Като величина икономическата предметеност е обратна на *икономическата интензивност*.

Както при експлицитно-дефинираната, така и при имплицитно-дефинираната зададена стратифицирана икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*) икономическата предметеност е **имплицитна икономическа експлицитност*** (implicit economic explicitness) и е едната от двете разновидности на **икономическата стратифицираност*** (economic stratificationality) (другата разновидност на икономическата стратифицираност е *икономическата интензивност*). Икономическата предметеност е стратификационна разновидност на *икономическата абсорбционност*. Тя е същото като **стратификационна икономическа абсорбционност*** (stratificational economic absorptivity). Може да се разглежда още като свойство на икономическия имплицит с някаква интензивност да изисква наличието на определен икономически експлицит при някаква зададена стратифицирана икономическа система. Важни разновидности на икономическа предметеност са *средната икономическа предметеност* и *пределната икономическа предметеност*. (Вж. *прав икономически стратификатор* и *обратен икономически стратификатор*.)

Според критерия на *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават такива разновидности на икономическата предметеност като *диспозиционна икономическа предметеност*, *специфичностна икономическа предметеност*, *проявена икономическа предметеност*, *същинна икономическа предметеност*, *консидерна икономическа предметеност*, *характеристична икономическа предметеност* и други. Когато не е посочено друго, под икономическа предметеност обикновено се подразбира диспозиционната икономическа предметеност.

От своя страна, диспозиционната икономическа предметеност е икономическа величина, която показва какъв размер входен икономически ингредиент [**феноменен икономически ингредиент** (вж. *същностно-стратифицирана икономическа система*), **феноменно икономическо богатство** (също)] на някаква зададена *същностно-стратифицирана икономическа система* се използва при (е зает при, е ангажиран при, съответствува на, осигурява) експлицитирането (определяването) на единица изходен икономически ингредиент [**същностен икономически ингредиент** (също), **същностно икономическо богатство** (също)] на същата тази същностно-стратифицирана икономическа система (не се асоциира с понятието за трудова заетост). Предс-

тавява същностно-стратифицирана разновидност на *икономическата абсорбционност*. Същото като *същностно-стратифицирана икономическа абсорбционност*. Може да се разглежда още като свойство на *икономическата същност* с някаква интензивност да изисква наличието на определено *икономическо явление* при някаква *същностно-стратифицирана икономическа система*. При обръщането на икономическата система **от начална** (вж. *начална същностно-стратифицирана икономическа система*) **в инверсна** (вж. *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*) икономическото явление (то е носител на феноменното икономическо богатство) и икономическата същност (то е носител на същностното икономическо богатство) разменят местата си при формирането на диспозиционната икономическа заетост. Затова, докато в началната икономическа система икономическото явление е входен икономически ингредиент, а икономическата същност – изходен икономически ингредиент, то в инверсната икономическа система икономическото явление е изходен икономически ингредиент, а икономическата същност – входен икономически ингредиент. Важни разновидности на диспозиционната икономическа предметеност са *средната диспозиционна икономическа предметеност* (в т.ч. и *средната феноменна предметеност на икономическата същност* и *средната същностна предметеност на икономическото явление*) и *пределната диспозиционна икономическа предметеност* (в т.ч. и *пределната феноменна предметеност на икономическата същност* и *пределната същностна предметеност на икономическото явление*). Други нейни разновидности са *феноменната предметеност на икономическата същност* (*началната феноменна предметеност на икономическата същност*) (в т.ч. и *средната* и *пределната феноменна предметеност на икономическата същност*) и *същностната предметеност на икономическото явление* (*инверсната същностна заетост на икономическото явление*) (в т.ч. и *средната* и *пределната същностна заетост на икономическото явление*). Вж. *икономическо определяване*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа предметеност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска предметеност*** (consumptionary objectificativity), **стопанска предметеност*** (protoeconomic objectificativity), **пазарно-икономическа предметеност*** (marketly-economic objectificativity) и **финансово-пазарно-икономическа предметеност*** (financially-marketly-economic objectificativity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща**

опредметеност* (sustenance /sustaining/ objectificativity) (за предметеност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕМЕТЕНОСТ (economic objectificativity /objectificationality, objectifiness/) (**ки**) – във:

диспозиционна икономическа предметеност;
диспозиционна производствена икономическа предметеност;
икономическа опредметеност;
консидерна икономическа предметеност;
пределна диспозиционна икономическа предметеност;
пределна диспозиционна производствена икономическа предметеност;
пределна икономическа опредметеност;
пределна консидерна икономическа предметеност;
пределна проявена икономическа опредметеност;
пределна специфичностна икономическа опредметеност;
пределна същинна икономическа опредметеност;
пределна характеристична икономическа опредметеност;
проявена икономическа опредметеност;
специфичностна икономическа опредметеност;
средна диспозиционна икономическа опредметеност;
средна диспозиционна производствена икономическа опредметеност;
средна икономическа опредметеност;
средна консидерна икономическа опредметеност;
средна проявена икономическа опредметеност;
средна специфичностна икономическа опредметеност;
средна същинна икономическа опредметеност;
средна характеристична икономическа опредметеност;
същинна икономическа опредметеност;
характеристична икономическа опредметеност.

ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМАЛНОСТ (economic optimality) – свойство на *оптималната икономическа система* да осъществява и да поддържа оптимално икономическо поведение, както и състояние на оптимално значение на *икономическите въздействия* (в т.ч. и на *изходните икономически въздействия*) на *икономическата система*. Същото като *оптималност на икономическата система*. В зависимост от това дали тя е свойство на статичната оптимална икономическа система или на динамичната оптимална икономическа система

се различават **статична икономическа оптималност** (static economic optimality) и **динамична икономическа оптималност** (dynamic economic optimality). Вж. *оптимална икономическа система* и *необходими условия за икономическа оптималност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМАЛНОСТ (economic optimality) (**ки**) – във:

икономическа оптималност;

икономическа оптималност по Парето, В.;

критерий за икономическа оптималност;

необходими условия за икономическа оптималност;

обобщен принцип на икономическата оптималност;

принцип на икономическата оптималност.

ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМАЛНОСТ ПО ПАРЕТО, В. (Pareto economic optimality), **Парето-оптималност в икономиката, оптимално по В. Парето икономическо решение, принцип на В. Парето в икономиката, оптималност по В. Парето в икономиката**, – *икономическо решение*, което не се поддава на подобряване по какъвто и да е икономически критерий, освен чрез влошаване по други икономически критерии; представлява решение на *многокритериална оптимизационна икономическа задача* при *векторно икономическо оптимизиране* (вж. и *оптималност по В. Парето*). Оптималните по В. Парето икономически решения са такива решения $x \in X$, щото за всяко $y \in X$ от $f_i(x) < f_i(y)$ следва, че $f_j(y) < f_j(x)$ при някое j . Недостатък на този подход е наличието за дадена икономическа задача на множество от оптимални по В. Парето икономически решения. Този недостатък се преодолява с предложението от Джон Неш (John Nash) **метод на арбитражните решения** (arbitration solutions method), известен още като **арбитражна схема** (arbitration scheme /lay-out/), който, приложен към многокритериалните икономически задачи, може да се нарече **метод на арбитражните икономически решения** или още – **арбитражна икономическа схема**. Той се състои в това, че върху основата на основателни съображения се определят някакви минимални допустими значения на *икономическите функции* f_i^0 , след което се намира *допустимото икономическо решение*

$$x, \prod_{i=1}^n (f_i(x) - f_i^0).$$

ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМИЗАЦИЯ (economic optimization) – същото като *икономическо оптимизиране*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОПТИМИЗАЦИЯ (optimization system) (**ки**) – във:

задача на икономическата оптимизация;

икономическа оптимизация (същото като икономическо оптимизиране);

система за автоматична икономическа оптимизация (същото като самообучаваща се икономическа система).

ИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ (economic determinancy) (**ки**) – във:

външна икономическа определеност (вж. *икономическо явление*);

вътрешна икономическа определеност (вж. *икономическа същност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОРГАНИЗАЦИЯ (economic organization), **организация в икономическа система**, – семейство от взаимодействащи си и йерархично разположени *икономически елементи* (респ. *икономически подсистеми*) на *многоравнищна икономическа система* (с повече от едно и обичайно – с повече от две равнища), на които (елементи или подсистеми) им е придадено (вменено, присвоено) правото на **вземане на управленски икономически решения** (economic decision-making /decision-taking/). Прилагането на системния подход е необходимо изискване при построяването и изследването на различните форми на икономическата организация и в **теорията на икономическата организация** (theory of economic organization) изобщо (вж. *системен подход в икономиката*). Икономическата организация е **многоравнищна икономическа структура** (multilevel economic structure) и **многоешалонна икономическа система** с определена зависимост между вход и изход. Важна структурна характеристика и отличителна особеност на икономическата организация е **икономическата специализация** (economic specialization), както и свързаната с това *икономическа координация*. Последната възниква в резултат на отделянето на специфични видове работи и задачи и на възлагането им на специализирани икономически единици. От своя страна икономическата специализация предизвиква образуването на целеви и функционални органи в *системата на икономическото управление*. Затова пък икономическата организация, която ползва специализацията, се характеризира с това, че специализираните операции трябва да бъдат координирани. Ето защо теорията на организацията обикновено нарича координацията управление.

ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ (economic ratio) (**ки**) – ВЪВ:

потребителна продуктова икономическа осигуреност;

производствена факторна икономическа осигуреност;

полезностно-интензионална продуктова икономическа осигуреност;

специфична производствена факторна икономическа осигуреност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

стойностно-интензионална продуктова икономическа осигуреност.

ИКОНОМИЧЕСКА ОСКЪДНОСТ (economic scarcity) (**ки**) – ВЪВ:

продуктова икономическа оскъдност;

продуктова потребителна икономическа оскъдност;

продуктова производствена икономическа оскъдност.

ИКОНОМИЧЕСКА ОСКЪДНОСТ [ИНДИВИДУАЛЕНА] (individual economic scarcity) (**ки**) – ВЪВ:

ненормална продуктова икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

ненормална продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

ненормална продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

продуктова икономическа оскъдност [индивидуална];

продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална];

продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална];

пълна ненормална продуктова икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

пълна ненормална продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

пълна ненормална продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

пълна свръхэффективна продуктова икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

пълна свръхэффективна продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

пълна свръхэффективна продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

свръхэффективна продуктова икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

свръхэффективна продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

свръхэффективна продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*).

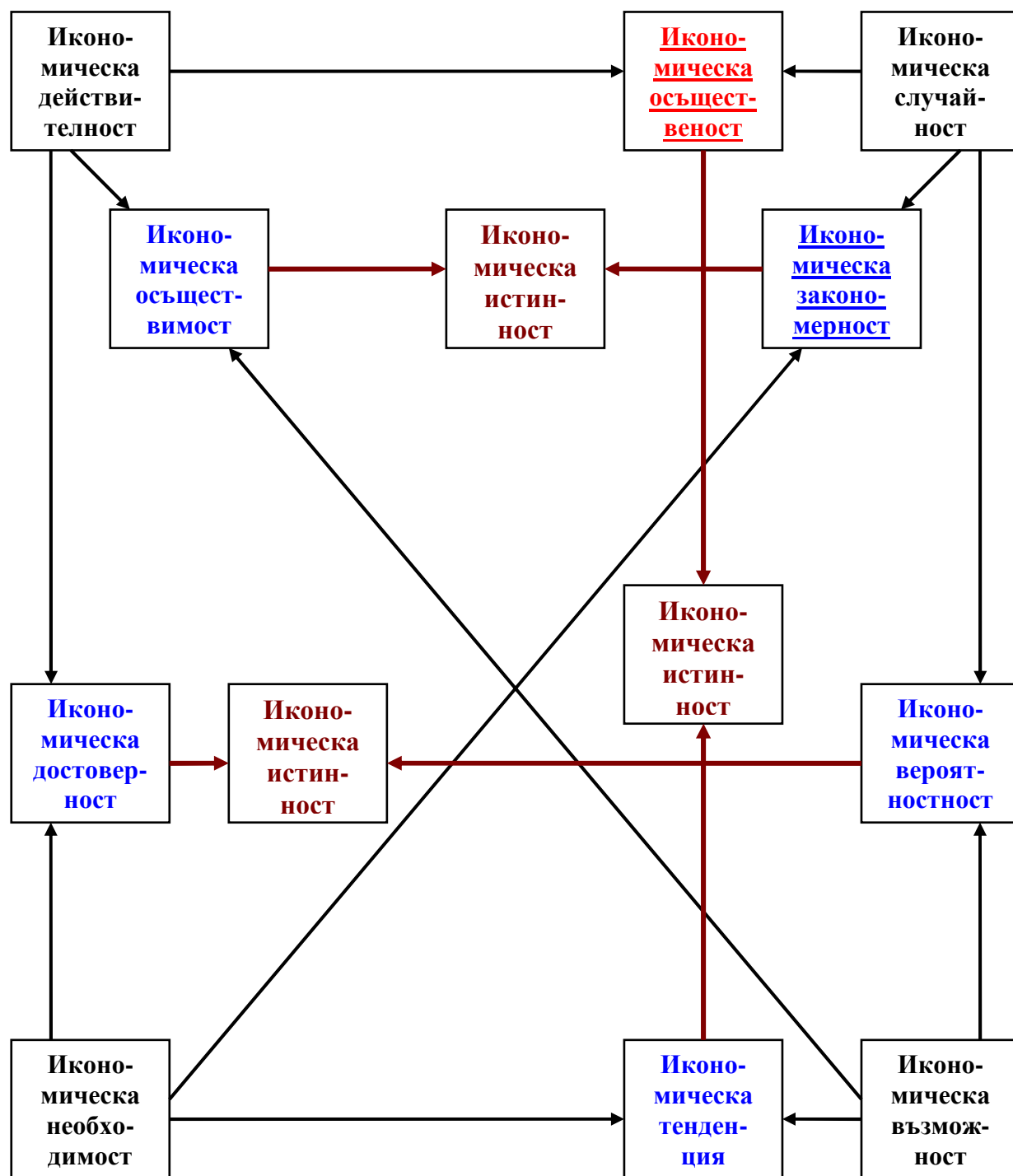
ИКОНОМИЧЕСКА ОСНОВА (economic base) (кд) – във:

външна икономическа основа (вж. *икономически суперстрат*);

вътрешна икономическа основа (вж. *икономически субстрат*);

ингредиентна икономическа основа (вж. *примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОСЪЩЕСТВЕНОСТ (economic implementationallity) (*) – *икономическа действителност и икономическа случайност*, взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономическа действителност и икономическа случайност); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че даден *икономически предмет* насочено се осъществява в *икономическата реалност*. **Икономическата реализираност** (economic fulfilledness) (като основа на осъществеността на икономическия предмет) произтича от икономическата действителност и се създава чрез икономическата случайност. Икономическата осъщественост е една от външните характеристики, които изграждат *икономическата истинност* [в качеството ѝ на **реализирана икономическа истинност*** (fulfilled economic veracity)], последната установяваща **реализираната адекватност*** (fulfilled adequacy) на икономическия предмет с икономическата действителност (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа осъщественост и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Икономическата осъщественост е *външна реализирана автентичност** (external fulfilled genuineness) (външно-присъща реализирана автентичност) [или още *външна реализирана икономическа автентичност** (external fulfilled economic genuineness), която е вид външна страна] на *икономическата*

истинност, докато икономическата тенденция е **вътрешна реализирана автентичност*** (internal fulfilled genuineness) (вътрешно-присъща реализирана автентичност) [или още **вътрешна реализирана икономическа автентичност*** (internal fulfilled economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на икономическата истинност. Икономическата осъщественост е **начин на узаконяване на икономическата осъщественост** [накратко – **начин на икономическо узаконяване*** (economic regularization mode)], където **икономическата истинност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа осъщественост и икономическа тенденция. Икономическата осъщественост е осъщественост на икономическия предмет (и осъщественост на тенденцията на икономическия предмет). Икономическата осъщественост и икономическата тенденция са категории на **реализираната автентичност на икономическия предмет*** (fulfilled genuineness of the economic thing), като в частност представят относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическата тенденция **се сменя** в икономическата осъщественост: икономическата осъщественост е икономическата тенденция в смет вид. Икономическата осъщественост е скрита в икономическата тенденция, а икономическата тенденция [която е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата осъщественост [която е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на **икономическата осъщественост** са (1) **икономическата квалиосъщественост*** (economic qualiimplementationallity) и (2) **икономическата квантиосъщественост*** (economic quantiimplementationallity). Според *общия икономически статут* нейни разновидности са (1) **икономическата субтиосъщественост*** (economic subtiimplementationallity) [в т.ч. **икономическата субтиквалиосъщественост*** (economic subtiqualiimplementationallity) и **икономическата субтиквантиосъщественост*** (economic subtiquntiimplementationallity)] и (2) **икономическата обтиосъщественост*** (economic obtiimplementationallity) [в т.ч. **икономическата обтиквалиосъщественост*** (economic obtiqualiimplementationallity) и **икономическата обтиквантиосъщественост*** (economic obtiquntiimplementationallity)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата осъщественост са:

(1) **трансцендентална икономическа осъщественост*** (transcendental economic implementationallity) {в т.ч. (а) **трансцендентална икономическа**

квалиосъщественост* (transcendental economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **трансцендентална икономическа субтиквалиосъщественост*** (transcendental economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **трансцендентална икономическа обтиквалиосъщественост*** (transcendental economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **трансцендентална икономическа квантиосъщественост*** (transcendental economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **трансцендентална икономическа субтикквантиосъщественост*** (transcendental economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **трансцендентална икономическа обтикквантиосъщественост*** (transcendental economic obtiquantiimplementationallity)]];

(2) **инцентитална икономическа осъщественост*** (incentital economic implementationallity) {в т.ч. (а) **инцентитална икономическа квалиосъщественост*** (incentital economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **инцентитална икономическа субтиквалиосъщественост*** (incentital economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **инцентитална икономическа обтиквалиосъщественост*** (incentital economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **инцентитална икономическа квантиосъщественост*** (incentital economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **инцентитална икономическа субтикквантиосъщественост*** (incentital economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **инцентитална икономическа обтикквантиосъщественост*** (incentital economic obtiquantiimplementationallity)]]};

(3) **центитална икономическа осъщественост*** (centital economic implementationallity) {в т.ч. (а) **центитална икономическа квалиосъщественост*** (centital economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **центитална икономическа субтиквалиосъщественост*** (centital economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **центитална икономическа обтиквалиосъщественост*** (centital economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **центитална икономическа квантиосъщественост*** (centital economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **центитална икономическа субтикквантиосъщественост*** (centital economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **центитална икономическа обтикквантиосъщественост*** (centital economic obtiquantiimplementationallity)]]};

(4) **уницентитална икономическа осъщественост*** (unicentital economic implementationallity) {в т.ч. (а) **уницентитална икономическа квалиосъщественост*** (unicentital economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **уницентитална икономическа субтиквалиосъщественост*** (unicentital economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **уницентитална икономическа**

обтиква̀лиосъщественост* (unicentital economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **уницентитална икономическа квантиосъщественост*** (unicentital economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **уницентитална икономическа субтиквантиосъщественост*** (unicentital economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **уницентитална икономическа обтиквантиосъщественост*** (unicentital economic obtiquantiimplementationallity)]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата осъщественост са:

(1) **унисъзидателна икономическа осъщественост*** (unimaking economic implementationallity) {в т.ч. (а) **унисъзидателна икономическа квалиосъщественост*** (unimaking economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквалиосъщественост*** (unimaking economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиква̀лиосъщественост*** (unimaking economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **унисъзидателна икономическа квантиосъщественост*** (unimaking economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквантиосъщественост*** (unimaking economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквантиосъщественост*** (unimaking economic obtiquantiimplementationallity)]]};

(2) **съзидателна икономическа осъщественост*** (making economic implementationallity) {в т.ч. (а) **съзидателна икономическа квалиосъщественост*** (making economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквалиосъщественост*** (making economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **съзидателна икономическа обтиква̀лиосъщественост*** (making economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **съзидателна икономическа квантиосъщественост*** (making economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквантиосъщественост*** (making economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **съзидателна икономическа обтиквантиосъщественост*** (making economic obtiquantiimplementationallity)]]};

(3) **изпълнителна икономическа осъщественост*** (implementatory economic implementationallity) {в т.ч. (а) **изпълнителна икономическа квалиосъщественост*** (implementatory economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквалиосъщественост*** (implementatory economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **изпъл-**

нителна икономическа обтиквиоосъщественост* (implementatory economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **изпълнителна икономическа квантиоосъщественост*** (implementatory economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквиоосъщественост*** (implementatory economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквантиоосъщественост*** (implementatory economic obtiquantiimplementationallity)]];

(4) **творческа икономическа осъщественост*** (creative economic implementationallity) {в т.ч. (а) **творческа икономическа квалиоосъщественост*** (creative economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **творческа икономическа субтиквиоосъщественост*** (creative economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **творческа икономическа обтиквиоосъщественост*** (creative economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **творческа икономическа квантиоосъщественост*** (creative economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **творческа икономическа субтиквантиоосъщественост*** (creative economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **творческа икономическа обтиквантиоосъщественост*** (creative economic obtiquantiimplementationallity)]]};

(5) **работна икономическа осъщественост*** (working economic implementationallity) {в т.ч. (а) **работна икономическа квалиоосъщественост*** (working economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **работна икономическа субтиквиоосъщественост*** (working economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **работна икономическа обтиквиоосъщественост*** (working economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **работна икономическа квантиоосъщественост*** (working economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) **работна икономическа субтиквантиоосъщественост*** (working economic subtiquantiimplementationallity) и (β) **работна икономическа обтиквантиоосъщественост*** (working economic obtiquantiimplementationallity)]]};

(6) **сътворителна икономическа осъщественост*** (performing economic implementationallity) {в т.ч. (а) **сътворителна икономическа квалиоосъщественост*** (performing economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) **сътворителна икономическа субтиквиоосъщественост*** (performing economic subtiqualiimplementationallity) и (β) **сътворителна икономическа обтиквиоосъщественост*** (performing economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) **сътворителна икономическа квантиоосъщественост*** (performing economic quantiimplementationallity) [към която се

числят (α) *сътворителна икономическа субтиквантиосъщественост** (performing economic subtiquantiimplementationallity) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантиосъщественост** (performing economic obtiquantiimplementationallity)]];

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата осъщественост са:

(1) *усвоявана икономическа осъщественост** (assimilated economic implementationallity) {в т.ч. (а) *усвоявана икономическа квалиосъщественост** (assimilated economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквалиосъщественост** (assimilated economic subtiqualiimplementationallity) и (β) *усвоявана икономическа обтиквалиосъщественост** (assimilated economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) *усвоявана икономическа квантиосъщественост** (assimilated economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантиосъщественост** (assimilated economic subtiquantiimplementationallity) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантиосъщественост** (assimilated economic obtiquantiimplementationallity)]]];

(2) *създавана икономическа осъщественост** (gived economic implementationallity) {в т.ч. (а) *създавана икономическа квалиосъщественост** (gived economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквалиосъщественост** (gived economic subtiqualiimplementationallity) и (β) *създавана икономическа обтиквалиосъщественост** (gived economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) *създавана икономическа квантиосъщественост** (gived economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантиосъщественост** (gived economic subtiquantiimplementationallity) и (β) *създавана икономическа обтиквантиосъщественост** (gived economic obtiquantiimplementationallity)]]];

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата осъщественост са:

(1) *сустатитна икономическа осъщественост** (sustatitic economic implementationallity) {в т.ч. (а) *сустатитна икономическа квалиосъщественост** (sustatitic economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквалиосъщественост** (sustatitic economic subtiqualiimplementationallity) и (β) *сустатитна икономическа обтиквалиосъщественост** (sustatitic economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) *сустатитна икономическа квантиосъщественост** (sustatitic economic quan-

tiimplementationallity) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквантиосъщественост** (sustatitic economic subtiquantiimplementationallity) и (β) *сустатитна икономическа обтиквантиосъщественост** (sustatitic economic obtiquantiimplementationallity)]];

(2) *субстатна икономическа осъщественост** (substatum economic implementationallity) {в т.ч. (α) *субстатна икономическа квалиосъщественост** (substatum economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквалиосъщественост** (substatum economic subtiqualiimplementationallity) и (β) *субстатна икономическа обтиквалиосъщественост** (substatum economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) *субстатна икономическа квантиосъщественост** (substatum economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквантиосъщественост** (substatum economic subtiquantiimplementationallity) и (β) *субстатна икономическа обтиквантиосъщественост** (substatum economic obtiquantiimplementationallity)]]};

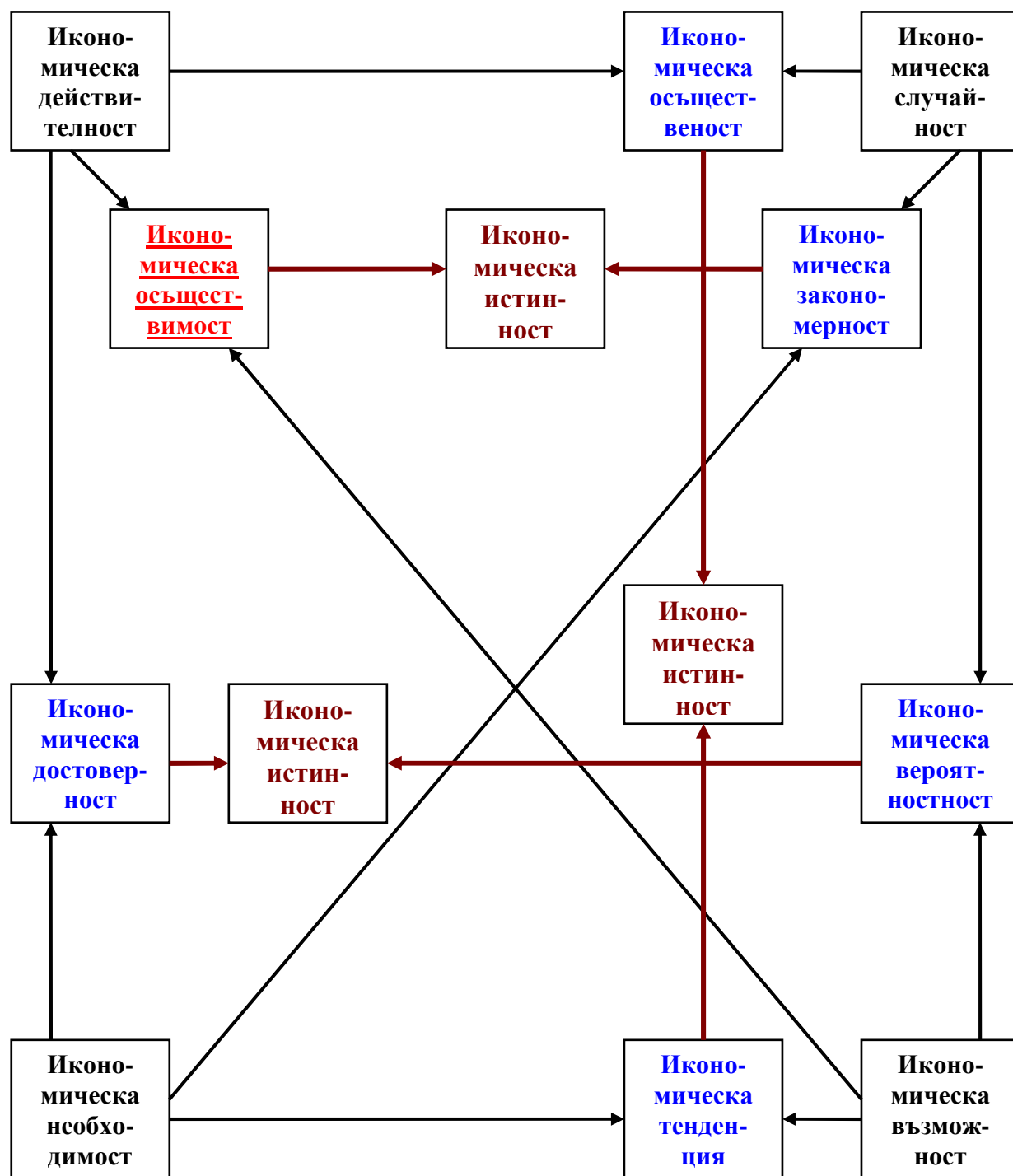
(3) *запасова икономическа осъщественост** (stock economic implementationallity) {в т.ч. (α) *запасова икономическа квалиосъщественост** (stock economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквалиосъщественост** (stock economic subtiqualiimplementationallity) и (β) *запасова икономическа обтиквалиосъщественост** (stock economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) *запасова икономическа квантиосъщественост** (stock economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквантиосъщественост** (stock economic subtiquantiimplementationallity) и (β) *запасова икономическа обтиквантиосъщественост** (stock economic obtiquantiimplementationallity)]]};

(4) *сустатантна икономическа осъщественост** (sustatantal economic implementationallity) {в т.ч. (α) *сустатантна икономическа квалиосъщественост** (sustatantal economic qualiimplementationallity) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквалиосъщественост** (sustatantal economic subtiqualiimplementationallity) и (β) *сустатантна икономическа обтиквалиосъщественост** (sustatantal economic obtiqualiimplementationallity)] и (б) *сустатантна икономическа квантиосъщественост** (sustatantal economic quantiimplementationallity) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквантиосъщественост** (sustatantal economic subtiquantiimplementationallity) и (β) *сустатантна икономическа обтиквантиосъщественост** (sustatantal economic obtiquantiimplementationallity)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКА ОСЪЩЕСТВЕННОСТ (economic implementationality)**(ки)** – във:*икономическа осъщественост;**обективизирана икономическа осъщественост;**обективирана икономическа осъщественост;**субективизирана икономическа осъщественост.*

ИКОНОМИЧЕСКА ОСЪЩЕСТВИМОСТ (economic feasibility) (*) – *икономическа действителност* и *икономическа възможност*, взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономическа действителност и икономическа възможност); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че е изискване даден *икономически предмет* да се осъществява в *икономическата реалност*. **Икономическата реализуемост** (economic realizability) (като основа на осъществимостта на икономическия предмет) произтича от икономическата възможност и се верифицира от икономическата действителност. Икономическата осъществимост е една от външните характеристики, които изграждат *икономическата истинност* [в качеството ѝ на **реализуема икономическа истинност*** (realizable economic veracity)], последната установяваща **реализуемата адекватност*** (realizable adequacy) на икономическия предмет с икономическата действителност (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа осъществимост и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Икономическата осъществимост е *външна реализуема автентичност** (external realizable genuineness) (външно-присъща реализуема автентичност) [или още *външна реализуема икономическа автентичност** (external realizable economic genuineness), която е вид външна страна] на *икономическата*

истинност, докато икономическата закономерност е **вътрешна реализуема автентичност*** (internal realizable genuineness) (вътрешно-присъща реализуема автентичност) [или още **вътрешна реализуема икономическа автентичност*** (internal realizable economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на икономическата истинност. Икономическата осъществимост е **начин на достигане на икономическата осъществимост** [накратко – **начин на икономическо достигане*** (economic attaining mode)], където **икономическата истинност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа осъществимост и икономическа закономерност. Икономическата осъществимост е осъществимост на икономическия предмет (и осъществимост на закономерността на икономическия предмет). Икономическата осъществимост и икономическата закономерност са категории на **реализуемата автентичност на икономическия предмет*** (realizable genuineness of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическата закономерност **се сменя** в икономическата осъществимост: икономическата осъществимост е икономическата закономерност в смет вид. Икономическата осъществимост е скрита в икономическата закономерност, а икономическата закономерност [която е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата осъществимост [която е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на **икономическата осъществимост** са (1) **икономическата квалиосъществимост*** (economic qualifeasibility) и (2) **икономическата квантиосъществимост*** (economic quantifeasibility). Според *общностния икономически статут* нейни разновидности са (1) **икономическата субтиосъществимост*** (economic subtifasibility) [в т.ч. **икономическата субтиквалиосъществимост*** (economic subtiqualfasibility) и **икономическата субтикквантиосъществимост*** (economic subtiquantifeasibility)] и (2) **икономическата обтиосъществимост*** (economic obtifasibility) [в т.ч. **икономическата обтиквалиосъществимост*** (economic obtiqualfasibility) и **икономическата обтикквантиосъществимост*** (economic obtiquantifeasibility)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата осъществимост са:

(1) **трансцендентална икономическа осъществимост*** (transcendental economic feasibility) { в т.ч. (а) **трансцендентална икономическа квалиосъ-**

.....

ществимост* (transcentital economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквалиосъществимост** (transcentital economic subtiqualifeasibility) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквалиосъществимост** (transcentital economic obtiqualifeasibility)] и (б) *трансцентитална икономическа квантиосъществимост** (transcentital economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикквантиосъществимост** (transcentital economic subtiquantifeasibility) и (β) *трансцентитална икономическа обтикквантиосъществимост** (transcentital economic obtiquantifeasibility)]];

(2) *инцентитална икономическа осъществимост** (incentital economic feasibility) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалиосъществимост** (incentital economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквалиосъществимост** (incentital economic subtiqualifeasibility) и (β) *инцентитална икономическа обтиквалиосъществимост** (incentital economic obtiqualifeasibility)] и (б) *инцентитална икономическа квантиосъществимост** (incentital economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикквантиосъществимост** (incentital economic subtiquantifeasibility) и (β) *инцентитална икономическа обтикквантиосъществимост** (incentital economic obtiquantifeasibility)]]};

(3) *центитална икономическа осъществимост** (centital economic feasibility) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалиосъществимост** (centital economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквалиосъществимост** (centital economic subtiqualifeasibility) и (β) *центитална икономическа обтиквалиосъществимост** (centital economic obtiqualifeasibility)] и (б) *центитална икономическа квантиосъществимост** (centital economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикквантиосъществимост** (centital economic subtiquantifeasibility) и (β) *центитална икономическа обтикквантиосъществимост** (centital economic obtiquantifeasibility)]]};

(4) *уницентитална икономическа осъществимост** (unicentital economic feasibility) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа квалиосъществимост** (unicentital economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквалиосъществимост** (unicentital economic subtiqualifeasibility) и (β) *уницентитална икономическа обтиквалиосъществимост** (unicentital economic obtiqualifeasibility)] и (б) *уницентитална икономическа квантиосъществимост** (unicentital economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтик-*

вантиосъществуемост* (unicentital economic subtiqantifeasibility) и (β) **уницентитална икономическа обтиквантиосъществуемост*** (unicentital economic obtiquantifeasibility)]];

Според ценностната икономическа ингредиентност разновидности на икономическата осъществимост са:

(1) **унисъзидателна икономическа осъществимост*** (unimaking economic feasibility) {в т.ч. (α) **унисъзидателна икономическа квалиосъществуемост*** (unimaking economic qualifeasibility) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквалиосъществуемост*** (unimaking economic subtiqualifeasibility) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквалиосъществуемост*** (unimaking economic obtiqualifeasibility)] и (б) **унисъзидателна икономическа квантиосъществуемост*** (unimaking economic quantifeasibility) [към която се числят (α) **унисъзидателна икономическа субтиквантиосъществуемост*** (unimaking economic subtiqantifeasibility) и (β) **унисъзидателна икономическа обтиквантиосъществуемост*** (unimaking economic obtiquantifeasibility)]]};

(2) **съзидателна икономическа осъществимост*** (making economic feasibility) {в т.ч. (α) **съзидателна икономическа квалиосъществуемост*** (making economic qualifeasibility) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквалиосъществуемост*** (making economic subtiqualifeasibility) и (β) **съзидателна икономическа обтиквалиосъществуемост*** (making economic obtiqualifeasibility)] и (б) **съзидателна икономическа квантиосъществуемост*** (making economic quantifeasibility) [към която се числят (α) **съзидателна икономическа субтиквантиосъществуемост*** (making economic subtiqantifeasibility) и (β) **съзидателна икономическа обтиквантиосъществуемост*** (making economic obtiquantifeasibility)]]};

(3) **изпълнителна икономическа осъществимост*** (implementationary economic feasibility) {в т.ч. (α) **изпълнителна икономическа квалиосъществуемост*** (implementationary economic qualifeasibility) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквалиосъществуемост*** (implementationary economic subtiqualifeasibility) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквалиосъществуемост*** (implementationary economic obtiqualifeasibility)] и (б) **изпълнителна икономическа квантиосъществуемост*** (implementationary economic quantifeasibility) [към която се числят (α) **изпълнителна икономическа субтиквантиосъществуемост*** (implementationary economic subtiqantifeasibility) и (β) **изпълнителна икономическа обтиквантиосъществуемост*** (implementationary economic obtiquantifeasibility)]]};

(4) *творческа икономическа осъществимост** (creative economic feasibility) {в т.ч. (а) *творческа икономическа квалиосъществимост** (creative economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквалиосъществимост** (creative economic subtiqualifeasibility) и (β) *творческа икономическа обтиквалиосъществимост** (creative economic obtiqualifeasibility)] и (б) *творческа икономическа квантиосъществимост** (creative economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикквантиосъществимост** (creative economic subtiquantifeasibility) и (β) *творческа икономическа обтикквантиосъществимост** (creative economic obtiquantifeasibility)]};

(5) *работна икономическа осъществимост** (working economic feasibility) {в т.ч. (а) *работна икономическа квалиосъществимост** (working economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквалиосъществимост** (working economic subtiqualifeasibility) и (β) *работна икономическа обтиквалиосъществимост** (working economic obtiqualifeasibility)] и (б) *работна икономическа квантиосъществимост** (working economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикквантиосъществимост** (working economic subtiquantifeasibility) и (β) *работна икономическа обтикквантиосъществимост** (working economic obtiquantifeasibility)]};

(6) *сътворителна икономическа осъществимост** (performing economic feasibility) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа квалиосъществимост** (performing economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквалиосъществимост** (performing economic subtiqualifeasibility) и (β) *сътворителна икономическа обтиквалиосъществимост** (performing economic obtiqualifeasibility)] и (б) *сътворителна икономическа квантиосъществимост** (performing economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикквантиосъществимост** (performing economic subtiquantifeasibility) и (β) *сътворителна икономическа обтикквантиосъществимост** (performing economic obtiquantifeasibility)]};

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическата осъществимост са:

(1) *усвоявана икономическа осъществимост** (assimilated economic feasibility) {в т.ч. (а) *усвоявана икономическа квалиосъществимост** (assimilated economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквалиосъществимост** (assimilated economic subtiqualifeasibility)]

bility) и (β) *усвоявана икономическа обтиквалиосъществуемост** (assimilated economic obtiqualifeasibility)] и (б) *усвоявана икономическа квантиосъществуемост** (assimilated economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтикквантиосъществуемост** (assimilated economic subtiquantifeasibility) и (β) *усвоявана икономическа обтикквантиосъществуемост** (assimilated economic obtiquantifeasibility)]];

(2) *създавана икономическа осъществуемост** (gived economic feasibility) {в т.ч. (а) *създавана икономическа квалиосъществуемост** (gived economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквалиосъществуемост** (gived economic subtiqualifeasibility) и (β) *създавана икономическа обтиквалиосъществуемост** (gived economic obtiqualifeasibility)] и (б) *създавана икономическа квантиосъществуемост** (gived economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтикквантиосъществуемост** (gived economic subtiquantifeasibility) и (β) *създавана икономическа обтикквантиосъществуемост** (gived economic obtiquantifeasibility)]]};

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата осъществуемост са:

(1) *сустатитна икономическа осъществуемост** (sustatitic economic feasibility) {в т.ч. (а) *сустатитна икономическа квалиосъществуемост** (sustatitic economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквалиосъществуемост** (sustatitic economic subtiqualifeasibility) и (β) *сустатитна икономическа обтиквалиосъществуемост** (sustatitic economic obtiqualifeasibility)] и (б) *сустатитна икономическа квантиосъществуемост** (sustatitic economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтикквантиосъществуемост** (sustatitic economic subtiquantifeasibility) и (β) *сустатитна икономическа обтикквантиосъществуемост** (sustatitic economic obtiquantifeasibility)]]};

(2) *субстатна икономическа осъществуемост** (substatum economic feasibility) {в т.ч. (а) *субстатна икономическа квалиосъществуемост** (substatum economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквалиосъществуемост** (substatum economic subtiqualifeasibility) и (β) *субстатна икономическа обтиквалиосъществуемост** (substatum economic obtiqualifeasibility)] и (б) *субстатна икономическа квантиосъществуемост** (substatum economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтикквантиосъществуемост** (substatum economic subtiquantifeasibility) и (β) *субстатна икономическа обтикквантиосъществуемост** (substatum economic obtiquantifeasibility)]]};

subtiquantifeasibility) и (β) *субстатна икономическа обтиквантиосъществуемост** (substatum economic obtiquantifeasibility)]];

(3) *запасова икономическа осъществимост** (stock economic feasibility) {в т.ч. (а) *запасова икономическа квалиосъществуемост** (stock economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквалиосъществуемост** (stock economic subtiquantifeasibility) и (β) *запасова икономическа обтиквалиосъществуемост** (stock economic obtiquantifeasibility)] и (б) *запасова икономическа квантиосъществуемост** (stock economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквантиосъществуемост** (stock economic subtiquantifeasibility) и (β) *запасова икономическа обтиквантиосъществуемост** (stock economic obtiquantifeasibility)]]};

(4) *сустатантна икономическа осъществимост** (sustatantal economic feasibility) {в т.ч. (а) *сустатантна икономическа квалиосъществуемост** (sustatantal economic qualifeasibility) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквалиосъществуемост** (sustatantal economic subtiquantifeasibility) и (β) *сустатантна икономическа обтиквалиосъществуемост** (sustatantal economic obtiquantifeasibility)] и (б) *сустатантна икономическа квантиосъществуемост** (sustatantal economic quantifeasibility) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквантиосъществуемост** (sustatantal economic subtiquantifeasibility) и (β) *сустатантна икономическа обтиквантиосъществуемост** (sustatantal economic obtiquantifeasibility)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКА ОСЪЩЕСТВИМОСТ (economic realizability /feasibility/) (**ки**) – във:

абстракция на потенциалната икономическа осъществимост;

икономическа осъществимост;

обективизирана икономическа осъществимост;

обективирана икономическа осъществимост;

субективизирана икономическа осъществимост;

условие за икономическа осъществимост на нестационарната икономическа система (вж. *импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри*);

условие за икономическа осъществимост на стационарната икономическа система.

ИКОНОМИЧЕСКА ОТДЕЛИМОСТ* (economic separability) – същото като *отделимост в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ОТДЕЛИМОСТ (economic separability) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата отделимост;

икономическа отделимост (същото като отделимост в икономиката);

ингредиентна икономическа отделимост.

ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА (economic estimate) – количествено определено (количествено изразено) чрез *икономически ингредиент* (във вид на *икономическа величина* или във вид на *икономически връзки в икономическа система*) **икономическо значение** (economic significance), което според (в зависимост от, съобразно с) определен икономически критерий (или икономически принцип) дадена *общностна икономическа единица* придава на някакъв **ингредиент** (в т.ч. *икономически ингредиенти*, *икотехномически ингредиент* и т.н.), най-вече според степента, в която този ингредиент отговаря на (удовлетворява, съответства на) нечий *икономически интереси*. Това са **оценяваща общностна икономическа единица*** (estimating communitical economic participant) и **икономическо-оценяван ингредиент*** (economically-estimated ingredient). Когато икономическо-оценяваният ингредиент се намира в отношение на *икономическа принадлежност* към оценяващата икономическа единица е налице **принадлежностна икономическа оценка*** (belongingary economic estimate). В противния случай се конституира **непринадлежностна икономическа оценка*** (non-belongingary economic estimate). Когато икономическо-оценяваният ингредиент принадлежи (вж. *икономическа принадлежност*) към дадена **екзоикономическа сфера*** (exoeconomic sphere) (т.е. към екзоикономиката; вж. *икономика*) (в т.ч. и към *икотехномиката*) като **една от съставните части** (подсистеми) на *икофорномиката* (вж. *форномика*) и която функционира в условията на определящото въздействие на *икономиката* (на *икономическата сфера*), е налице **външна икономическа оценка*** (external economic estimate), например **икономическата оценка на икотехномическия ингредиент*** (economic estimate of the ecotechnomic ingredient) (вж. *икотехномически ингредиент*). В противния случай се конституира **вътрешна икономическа оценка*** (internal economic estimate), каквато е **икономическата оценка на икономическия ингредиент*** (economic estimate of the economic ingredient) (вж. *икономически ингредиенти*). Според степента на приближаване от абстрактното към конкретното се разграничават (1) **същностна икономическа оценка***

(essential economic estimate) и **феноменна икономическа оценка*** (phenomenal economic estimate), общо понятие за които е **диспозификатната икономическа оценка*** (disposifictional economic estimate) (вж. *диспозификатен икономически диспозит*), (2) **трансцендентална икономическа оценка*** (transcendental economic estimate) и **инцендентална икономическа оценка*** (incidental economic estimate), общо понятие за които е **ценденталната икономическа оценка*** (cendental economic estimate) (вж. *цендентален икономически диспозит*), (3) **трансцензитална икономическа оценка*** (transcenzital economic estimate) [в т.ч. и **ценностна икономическа оценка*** (worth economic estimate)] и **инцензитална икономическа оценка*** (incenzital economic estimate) [в т.ч. и **предметна икономическа оценка*** (objejective economic estimate), към която се числят **факторната икономическа оценка*** (factor economic estimate) и **продуктовата икономическа оценка*** (product conomic estimate) и други], общо понятие за които е **центиталната икономическа оценка*** (centital economic estimate) (вж. *центитален икономически диспозит*).

Икономическото съответствие между икономически оценявания ингредиент и неговата икономическа оценка се представя от **оценяващата икономическа функция*** (estimating /estimation/ economic function), при която икономическо-оценяваният ингредиент е аргументът на тази функция, а икономическата оценка [разглеждана още като **обща икономическа оценка** (total economic estimate)] е нейният аргумент. Съотношението между общата икономическа оценка и икономически оценявания ингредиент е **средната икономическа оценка** (average economic estimate), а съотношението между диференциалния прираст на общата икономическа оценка и диференциалния прираст на икономически оценявания ингредиент е **пределната икономическа оценка** (marginal economic estimate), общо понятие за които е **единичната икономическа оценка*** (unitary economic estimate). Разновидности на оценяващата икономическа функция са: (1) **принадлежностната оценяваща икономическа функция*** (belongingary estimating economic function) и **непринадлежностната оценяваща икономическа функция*** (non-belongingary estimating economic function); (2) **вътрешната оценяваща икономическа функция*** (internal estimating economic function) и **външната оценяваща икономическа функция*** (external estimating economic function); (3) **диспозификатната оценяваща икономическа функция*** (disposifictional estimating economic function), **ценденталната оценяваща икономическа функция*** (cendental estimating economic function), **центиталната оценяваща икономическа функция*** (centital estimating economic function) [към последната се числят **предметната оценя-**

ваща икономическа функция* (objective estimating economic function), в т.ч. *факторната оценяваща икономическа функция** (factor estimating economic function) и *продуктовата оценяваща икономическа функция** (product estimating economic function) и други].

ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА (economic evaluation) (**ки**) – във:

бейесовска икономическа оценка (вж. *критерий на Т. Бейес*);

двойнствени икономически оценки (същото като *обективно-обусловени оценки*);

експертна икономическа оценка;

икономическа оценка;

икономическа спектрална оценка (същото като *икономическа спектрална плътност*);

квадратична интегрална икономическа оценка;

линейна интегрална икономическа оценка;

моментна линейна интегрална икономическа оценка;

оптимални икономически оценки (същото като *обективно-обусловени оценки*);

оптимални икономически оценки на ресурсите (вж. *икономически оптимум*).

ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА НА РЕСУРСИТЕ (economic estimate of the resources) (**ки**) – във:

оптимални икономически оценки на ресурсите (вж. *икономически оптимум*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПАДИНА (economic trough) – същото като *дъно в икономическия цикъл*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПАРАДИГМА (economic paradigm) – *икономическа аналогия*, при която пренасяната *икономическа информация* от *икономическия модел* към *икономическия прототип* (към оригинала) с цел да се правят определени изводи за прототипа, е свързано с *икономическите свойства* на модела и оригинала, а основание за такова пренасяне е общността на икономическите признаци в двата обекта. Неиздържано е битуващата сред научните дейци разширителна употреба на понятието за парадигма като схващане (в т.ч. и като система от понятия на някакво предложено схващане).

ИКОНОМИЧЕСКА ПЕЧАЛБА (economic profit) (в микр.), **диференциална печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *печалбата (в микр.)* над всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на *икономическата единица* (в т.ч. и от фирмата), свързани с нейната цялостната дейност [т.е. излишък над *неикономическата печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на *нулевата икономическа печалба (в микр.)*. Равна е на разликата между *прихода (в микр.)* и *производствения разход (в микр.)* (когато в последния е включена *неикономическата печалба*), както и на разликата между **счетоводната печалба** (accounting profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *печалбата (в микр.)*] на икономическата единица и нейната *неикономическа печалба*. Икономическата печалба е понятието за печалба, с което *икономикс* борави в анализите си. Ако не е посочено друго, под икономическа печалба обикновено се подразбира *икономическата продуктова печалба (в микр.)*, която е нейна разновидност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПЕЧАЛБА (economic profit) (**ки**) – във:

икономическа обща печалба (в микр.);
икономическа печалба (в микр.);
икономическа продуктова обща печалба (в микр.);
икономическа продуктова печалба (в микр.);
икономическа фирмена обща печалба (в микр.);
икономическа фирмена печалба (в микр.);
икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.);
икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.);
нулева диференциална продуктова печалба (в микр.);
нулева диференциална фирмена продуктова печалба (в микр.);
нулева икономическа печалба (в микр.);
нулева икономическа продуктова печалба (в микр.);
нулева икономическа фирмена печалба (в микр.);
нулева икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ПЛЪТНОСТ (economic density) (**ки**) – във:

преходна икономическа плътност (същото като **плътност на преходната икономическа функция**; вж. *преходна икономическа функция* и *уравнения на А. Н. Колмогоров*);

точка на икономическата плътност;

точка на външната икономическа плътност (вж. *точка на икономическата плътност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОВЪРХНИНА* (economic surface) в пространството E^3 – икономическото множество M от точки x от E^3 , което удовлетворява уравнението $f(x) = 0$, където f е скалярна икономическа функция, а съотношението $f(x) = 0$ е **уравнение на икономическата повърхнина*** (economic surface equation). Точката x , при която

$$\text{grad } f(x) = \left(\frac{\partial f(x)}{\partial x_1}, \frac{\partial f(x)}{\partial x_2}, \frac{\partial f(x)}{\partial x_3} \right) = \mathbf{0}, \quad |\mathbf{0}| = 0,$$

е **особена точка на икономическата повърхнина*** (singular /critical/ point of the economic surface). Точка, при която $\text{grad } f(x) \neq \mathbf{0}$, е **неособена точка на икономическата повърхнина*** (non-singular /non-critical/ point of the economic surface). Повърхнината, определена от уравнението $f(x) = 0$, е **гладка икономическа повърхнина*** (smooth economic surface), ако функцията $f(x)$ е непрекъснато-диференцируема за всички точки от M и няма особени точки. Частен случай е този, когато икономическата функция $f(x)$ е линейна, така че уравнението $f(x) = 0$ има вида $a_1x_1 + a_2x_2 + a_3x_3 = b$. Тогава определеното от нея икономическо множество M_1 е гладко, когато поне един от коефициентите a_1, a_2, a_3 е различен от нула. В такъв случай множеството M_1 е **икономическа равнина*** (economic plane).

Векторът $\text{grad } f(x)$ е **нормала /нормален вектор/ на икономическата повърхнина*** (economic surface normal /normal vector/) в точката $x \in M$. Като частен случай векторът $a = (a_1, a_2, a_3)$ е **нормала /нормален вектор/ на икономическата равнина*** (economic plane normal /normal vector/) M_1 . Икономическата равнина, която преминава през точката $x^0 \in M$, и е ортогонална на вектора $\text{grad } f(x^0)$, е **допирателна икономическа равнина*** (tangent economic plane). Уравнението на допирателната икономическа равнина е

$$\sum_{i=1}^3 \frac{\partial f(x^0)}{\partial x_i} (x_i - x_i^0) = 0.$$

Приемаме, че $M_1, M_2, \dots, M_k$ са гладки икономически повърхнини в пространството E^3 , които са зададени с уравненията

$$f_1(x) = 0, f_2(x) = 0, \dots, f_k(x) = 0.$$

С M означаваме сечението на икономическите множества $M_1, M_2, \dots, M_k$. Това сечение е **гладка $(n - k)$ -мерна икономическа повърхнина*** (smooth $(n - k)$ -dimensional economic surface) в E^3 , ако векторите $\text{grad } f_1(x), \text{grad } f_2(x), \dots, \text{grad } f_k(x)$ са линейно независими във всички точки x от M . Ако в частност уравненията $f_1(x) = 0, f_2(x) = 0, \dots, f_k(x) = 0$ са линейни, т.е. ако имат вида

$$\begin{aligned} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + a_{13}x_3 &= b_1, \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{23}x_3 &= b_2, \\ &\text{-----} \\ a_{k1}x_1 + a_{k2}x_2 + \dots + a_{k3}x_3 &= b_k, \end{aligned}$$

а векторите

$$\begin{aligned} a_1 &= (a_{11}, a_{12}, a_{13}), \\ a_2 &= (a_{21}, a_{22}, a_{23}), \\ &\text{-----} \\ a_k &= (a_{k1}, a_{k2}, a_{k3}), \end{aligned}$$

са ненулеви и линейно независими, тогава определеното от горната система от линейни уравнения множество M^1 е **икономическа $(n - k)$ -мерна равнина*** (economic $(n - k)$ -dimensional plane). Приемаме, че M е гладка $(n - k)$ -мерна икономическа повърхнина, определена от уравнението $f(x) = 0$, а L_i е допирателна икономическа равнина към тази повърхнина $f_i(x) = 0$, преминаваща през точката $x^0 \in M$. Сечението на икономическите равнини $L_1, L_2, \dots, L_k$ представлява **допирателно икономическо многообразие*** (tangent economic manifold) към M в точката x^0 , т.е. то е икономическа $(n - k)$ -мерна равнина, която е определена от уравненията

$$\sum_{i=1}^3 \frac{\partial f_j(x^0)}{\partial x_i} (x_i - x_i^0) = 0, \quad j = 1, 2, \dots, k.$$

От това следва, че векторът, който излиза от точката x^0 , принадлежи на допирателното икономическо многообразие тогава и само тогава, когато той е ортогонален към всичките вектори $\text{grad } f_1(x), \text{grad } f_2(x), \dots, \text{grad } f_k(x)$.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОВЪРХНИНА (economic surfase) (**ки**) – във:

бифуркационна икономическа повърхнина;

гладка икономическа повърхнина (вж. икономическа повърхнина);

гранични /краеви / икономически повърхнини;

изоингредиентна икономическа повърхнина (същото като *изоквантна икономическа повърхнина*);

изоквантна икономическа повърхнина;

икономическа повърхнина;

крайна гранична икономическа повърхнина (вж. *гранични /краеви/ икономически повърхнини*);

начална гранична икономическа повърхнина (вж. *гранични /краеви/ икономически повърхнини*);

неособена точка на икономическата повърхнина (вж. *икономическа повърхнина*);

особена точка на икономическата повърхнина (вж. *икономическа повърхнина*);

разделяща икономическа повърхнина;

факторна изоквантна икономическа повърхнина;

феноменна изоквантна икономическа повърхнина.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДВИЖНОСТ* (econimic movability) (*) – **критерий**, съобразно с който икономическите системи се подразделят на постоянни и променливи. *Постоянната икономическа система* е тази, която притежава свойството да не променя свои характеристики и атрибути (отделни, част от тях или всички). *Променливата икономическа система* е тази, която притежава свойството да променя свои характеристики и атрибути (отделни, част от тях или всички). Необходимо е да се прави разлика между икономическа подвижност и икономическа променливост. Икономическата подвижност акцентира върху това, дали изобщо има или няма някаква промяна (изменение) в икономическата система. Критерият за *икономическа променливост* акцентира върху начина (механизма), чрез който се осъществява (или не се осъществява) някаква промяна (изменение) в икономическата система. Според него се разграничават *статична икономическа система* и *динамична икономическа система*. По-долу се посочват различни случаи на декомпозиране на икономическата подвижност.

1. Когато към критерия на икономическата подвижност се приложи критерият на *икономическата аргументност*, се пораждат следните аргументни разновидности на икономическата подвижност: (1) критерий на **времева икономическа подвижност*** (temporal econimic movability), според който разновидности на **временната икономическа система*** (temporal economic system) са **времево-постоянната икономическа система*** (temporally-constant eco-

-----

nomic system) и *времево-променливата икономическа система** (temporally-variable economic system); (2) критерий на *невремева икономическа подвижност** (non-temporal economic movability), според който разновидности на *невремевата икономическа система** (non-temporal economic system) са *невремево-постоянната икономическа система* и *невремево-променливата икономическа система*; (3) критерий на *комбинирана икономическа подвижност** (combined economic movability), според който разновидности на *комбинираната икономическа система** (combined economic system) са *комбинирано-постоянната икономическа система* и *комбинирано-променливата икономическа система*.

2. Когато критерият на икономическата подвижност се отнесе към различните съставки на *динамичностната икономическа атрибутивност*, се пораждат следните динамичностни разновидности на икономическата подвижност: (1) критерий на *функционална икономическа подвижност** (functional economic movability), според който разновидности на икономическата система са *функционално-статичната икономическа система* и *функционално-астатичната икономическа система* (като разновидности съответно на постоянната и на променливата икономическа система); (2) критерий на *бихевиористична икономическа подвижност** (behaviouristic economic movability), според който разновидности на икономическата система са *поведенческо-постоянната икономическа система* и *поведенческо-променливата икономическа система* (като разновидности съответно на постоянната и на променливата икономическа система); (3) критерий на *структурна икономическа подвижност** (structural economic movability), според който разновидности на икономическата система са *структурно-постоянната икономическа система* и *структурно-променливата икономическа система*; (4) критерий на *реагируемата икономическа подвижност** (reactible economic movability), според който разновидности на икономическата система са *реагиращата икономическа система* и *нераагиращата икономическа система* (като разновидности съответно на постоянната и на променливата икономическа система).

3. Когато към критерия на функционалната икономическата подвижност се приложи критерият на икономическата аргументност, се пораждат следните аргументни разновидности на функционалната икономическа подвижност: (1) критерий на *времева функционална икономическа подвижност** (temporal functional economic movability), според който разновидности на времевата икономическа система са *функционално-времево-статичната икономическа система* и *функционално-времево-астатичната икономическа система* (като

разновидности съответно на времево-постоянната и на времево-променливата икономическа система); (2) критерий на **невремева функционална икономическа подвижност*** (non-temporal functional economic movability), според който разновидности на невремевата икономическа система са *функционално-невремево-статичната икономическа система* и *функционално-невремево-астатичната икономическа система* (като разновидности съответно на невремево-постоянната и на невремево-променливата икономическа система); (3) критерий на **комбинирана функционална икономическа подвижност*** (combined functional economic movability), според който разновидности на комбинираната икономическа система са *функционално-комбинирано-статичната икономическа система* и *функционално-комбинирано-астатичната икономическа система* (като разновидности съответно на комбинирано-постоянната и на комбинирано-променливата икономическа система).

4. Когато към критерия на бихевиористичната икономическа подвижност се приложи критерият на икономическата аргументност, се пораждат следните аргументни разновидности на бихевиористичната икономическа подвижност: (1) критерий на **времева бихевиористична икономическа подвижност*** (temporal behaviouristic economic movability), според който разновидности на времевата икономическа система са *поведенческо-времево-постоянната икономическа система* и *поведенческо-времево-променливата икономическа система*; (2) критерий на **невремева бихевиористична икономическа подвижност*** (non-temporal behaviouristic economic movability), според който разновидности на невремевата икономическа система са *поведенческо-невремево-постоянната икономическа система* и *поведенческо-невремево-променливата икономическа система*; (3) критерий на **комбинирана бихевиористична икономическа подвижност*** (combined behaviouristic economic movability), според който разновидности на комбинираната икономическа система са *поведенческо-комбинирано-постоянната икономическа система* и *поведенческо-комбинирано-променливата икономическа система*.

5. Когато към критерия на структурната икономическа подвижност се приложи критерият на икономическата аргументност, се пораждат следните аргументни разновидности на структурната икономическа подвижност: (1) критерий на **времева структурна икономическа подвижност*** (temporal structural economic movability), според който разновидности на времевата икономическа система са *структурно-времево-постоянната икономическа система* и *структурно-времево-променливата икономическа система*; (2) крите-

рий на *невремева структурна икономическа подвижност** (non-temporal structural economic movability), според който разновидности на невремевата икономическа система са *структурно-невремево-постоянната икономическа система* и *структурно-невремево-променливата икономическа система*; (3) критерий на *комбинирана структурна икономическа подвижност** (combined structural economic movability), според който разновидности на комбинираната икономическа система са *структурно-комбинирано-постоянната икономическа система* и *структурно-комбинирано-променливата икономическа система*.

6. Когато към критерия на реагируемата икономическата подвижност се приложи критерият на икономическата аргументност, се пораждат следните аргументни разновидности на реагируемата икономическа подвижност: (1) критерий на *времева реагируема функционална икономическа подвижност** (temporal reactible economic movability), според който разновидности на времевата икономическа система са *времево-нерагиращата икономическа система* и *времево-реагиращата икономическа система* (като разновидности съответно на времево-постоянната и на времево-променливата икономическа система); (2) критерий на *невремева реагируема икономическа подвижност** (non-temporal reactible economic movability), според който разновидности на невремевата икономическа система са *невремево-нерагиращата икономическа система* и *невремево-реагиращата икономическа система* (като разновидности съответно на невремево-постоянната и на невремево-променливата икономическа система); (3) критерий на *комбинирана реагируема икономическа подвижност** (combined reactible economic movability), според който разновидности на комбинираната икономическа система са *комбинирано-нерагиращата икономическа система* и *комбинирано-реагиращата икономическа система* (като разновидности съответно на комбинирано-постоянната и на комбинирано-променливата икономическа система).

Всички твърдения и класификации, отнасящи се до критерия на икономическата аргументност, са приложими по аналогия и към *икотехномиката*, *икореномиката*, *икоуниреномиката*, *икокореномиката* и техните производни.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДГРУПА (economic subgroup) (**ки**) – във:

топологична икономическа подгрупа (вж. *топологична икономическа група*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДДЪРЖАЩА СФЕРА* (economic sustaining sphere)

– същото като *икономика*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДДЪРЖАЩА СФЕРА (economic sustaining sphere)

(ки) – във:

икономическа поддържаща сфера (същото като *икономика*);

пазарно-икономическа поддържаща сфера (същото като *пазарна икономика*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (economic subsystem), **подсистема на**

икономическата подсистема, включена икономическа система, – подмножество от *елементи на икономическата система* (на някаква изходно дефинирана *икономическа система*), подбрани и относително обособени по силата определен критерий (признак), който обективно е присъщ на системата или който е въведен от субекта на *икономическото моделиране*. От гледна точка на *системния подход в икономиката* подсистемата е система и притежава всички нейни определения. Тя е подсистема само по отношение на **изходната икономическа система*** (initial economic system). Множеството от всички икономически подсистеми на дадена икономическа система изграждат изцяло тази икономическа система. От гледна точка на изходната икономическа система принципиалното различие между нейн елемент и нейна подсистема се състои в това, че елементът не разкрива вътрешната си структура (т.е. не е представен като система от елементи, макар в действителност да е такава), докато подсистемата е представена със свои елементи и своя вътрешна структура, изградена от връзките между нейните елементи (при *затворени икономически системи* се предполага, че елементите на подсистемата са елементи само на изходната система). В този смисъл структурата на изходната икономическа система е някаква композиция от структурите на нейните подсистеми. В общия случай обаче отделният елемент на изходната икономическа система може да се интерпретира и като нейна подсистема.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа подсистема се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска подсистема*** (consumptionary subsystem), **стопанска подсистема*** (protoeconomic subsystem), **пазарно-икономическа подсистема*** (marketly-economic subsystem) и **финансово-пазарно-икономическа подсистема*** (financially-marketly-economic subsystem). Общо

за всички тях е понятието за *поддържаща подсистема** (sustenance /sustaining/ subsystem) (за подсистема на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (economic subsystem) (**ки**) – във:

адаптираща управляваща икономическа подсистема (вж. *самоприспособяваща се икономическа система* и *система на адаптивно икономическо управление*);

астатично-реагираща регулираща икономическа подсистема;

астатично-реагираща регулируема икономическа подсистема;

астатично-реагираща управляваща икономическа подсистема;

астатично-ситуирана регулираща икономическа подсистема;

астатично-ситуирана регулируема икономическа подсистема;

вход на регулиращата икономическа подсистема;

вход на регулируемата икономическа подсистема;

движение на управляемата икономическа подсистема (същото като **управляемо икономическо движение**; вж. *управленски икономически процес*);

дестабилизиращо-регулируваща икономическа подсистема;

дестабилизиращо-регулируема икономическа подсистема;

детерминираща икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

детерминирема икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

динамична регулираща икономическа подсистема;

динамична регулируема икономическа подсистема;

диференцираща икономическа подсистема (вж. *последователна икономическа стабилизация*);

едномерна регулируема икономическа подсистема;

екзогенен вход на регулируемата икономическа подсистема;

ендогенен вход на регулируемата икономическа подсистема;

изход на регулиращата икономическа подсистема;

изход на регулируемата икономическа подсистема;

изход на управляваната икономическа подсистема;

изход на управляващата икономическа подсистема;

икономическа квантуваща подсистема (същото като **квантуваща подсистема на икономическата система**);

икономическа подсистема;

-
- импулсна икономическа подсистема;*
импулсна регулираща икономическа подсистема;
импулсна управляваща икономическа подсистема;
интегрираща икономическа подсистема (вж. *гъвкава обратна икономическа връзка и последователна икономическа стабилизация*);
квазизатворена икономическа подсистема (вж. *икономически фрейм*);
координирана управляваща икономическа подсистема (вж. *икономическа координация*);
координираща управляваща икономическа подсистема (вж. *икономическа координация*);
локална икономическа подсистема (същото като **координирана управляваща икономическа подсистема**; вж. *икономическа координация*);
марковска управляема икономическа подсистема (вж. *дуално управление в икономическата система*);
метаадаптираща управляваща икономическа подсистема (вж. *самориспособяваща се икономическа система*);
метарегулираща регулируема икономическа подсистема;
метарегулируема регулираща икономическа подсистема;
метауправляваща икономическа подсистема (същото като *метасистема за икономическо управление*);
многомерна регулируема икономическа подсистема;
многообразие на регулиращата икономическа подсистема;
многообразие на регулируемата икономическа подсистема;
многообразие на управляваната икономическа подсистема;
многообразие на управляващата икономическа подсистема;
натоварване на икономическата подсистема (вж. *статично-реагиращ икономически регулатор*);
неметарегулираща регулируема икономическа подсистема;
неметарегулираща регулируема икономическа подсистема от втори ред;
неметарегулируема регулираща икономическа подсистема;
неметарегулируема регулираща икономическа подсистема от втори ред;
непрекъсната икономическа подсистема;
непрекъсната регулируема икономическа подсистема;
непрекъсната управлявана икономическа подсистема;
непрекъсната управляваща икономическа подсистема;
непрекъсната управляема икономическа подсистема;

нереагираща регулираща икономическа подсистема (същото като нереагиращ икономически регулатор);

нереагираща регулируема икономическа подсистема;

обратен модел на управляемата икономическа подсистема (вж. *метод на обратните икономически оператори*);

оператор на дестабилизиращо-регулиращата икономическа подсистема;

оператор на неметарегулируемата регулираща икономическа подсистема (вж. *двуравнищна система на икономическо регулиране без метарегулиране*);

оператор на регулиращата икономическа подсистема;

оператор на стабилизиращо-регулираща икономическа подсистема;

операторно уравнение на регулиращата икономическа подсистема;

операторно уравнение на регулируемата икономическа подсистема;

определима икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

определяща икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

оптимална управляваща икономическа подсистема;

оптимално-управлявана икономическа подсистема с разпределени параметри (вж. *синтезиране на система на оптимално /екстремално/ икономическо управление*);

оптимално-управлявана икономическа подсистема със съсредоточени параметри (вж. *синтезиране на система на оптимално /екстремално/ икономическо управление*);

оптимално-управляема икономическа подсистема;

оптимизираща икономическа подсистема (същото като оптимално-управляваща икономическа подсистема);

относително натоварване на икономическата подсистема (вж. *статично-реагиращ икономически регулатор*);

предавателна функция на регулиращата икономическа подсистема (вж. *предавателна функция на двуравнищен последователен икономически синтез с обратна връзка*);

предавателна функция на регулируемата икономическа подсистема (вж. *предавателна функция на двуравнищен последователен икономически синтез с обратна връзка*);

примитивна икономическа подсистема (*определящо и решаващо в икономиката*);

производна икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

пропорционална регулираща икономическа подсистема (вж. *пропорционален икономически регулатор*);

пропорционална управляваща икономическа подсистема (вж. *пропорционален икономически регулатор*);

разтворена икономическа подсистема;

реагираща регулираща икономическа подсистема (същото като *реагиращ икономически регулатор*);

реагираща регулируема икономическа подсистема;

регулирана икономическа подсистема (същото като *регулируема икономическа подсистема*);

регулираща икономическа подсистема;

регулираща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка (същото като *икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка*);

регулируема икономическа подсистема;

решаваща икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

решима икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

собствено-статична регулираща икономическа подсистема;

собствено-статична регулируема икономическа подсистема;

стабилизиращо-регулираща икономическа подсистема;

стабилизиращо-регулируема икономическа подсистема;

статична регулираща икономическа подсистема;

статична регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща динамична регулираща икономическа подсистема;

статично-реагираща динамична регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща регулираща икономическа подсистема;

статично-реагираща регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща статична регулираща икономическа подсистема;

статично-реагираща статична регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща управляваща икономическа подсистема;

статично-ситуирана регулираща икономическа подсистема;

статично-ситуирана регулируема икономическа подсистема;

терминираща икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

терминируема икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

тъждествено-преобразувателна регулируема икономическа подсистема;

управленски икономически подсистеми;

управлявана икономическа подсистема (същото управляема икономическа подсистема);

управляваща икономическа подсистема (същото като система за икономическо управление);

управляваща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка;

управляваща управленска икономическа подсистема (същото като метасистема за икономическо управление);

управляема икономическа подсистема;

управляема управленска икономическа подсистема (вж. *метасистема за икономическо управление*);

функционално-астатична регулираща икономическа подсистема;

функционално-астатична регулируема икономическа подсистема;

функционално-статична регулираща икономическа подсистема;

функционално-статична регулируема икономическа подсистема;

хомеостатично-неподдържана регулируема икономическа подсистема (същото като дестабилизиращо-регулируема икономическа подсистема);

хомеостатично-неподдържаща регулираща икономическа подсистема (същото като дестабилизиращо-регулираща икономическа подсистема);

хомеостатично-поддържана регулируема икономическа подсистема (същото като стабилизиращо-регулируема икономическа подсистема);

хомеостатично-поддържаща регулираща икономическа подсистема (същото като стабилизиращо-регулираща икономическа подсистема).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА С ГЪВКАВА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (variable /elastic/ feed-back economic subsystem) (**ки**) – **ВЪВ**:

регулираща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка (същото като икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка);

управляваща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА С РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПАРАМЕТРИ (economic distributed-parameters subsystem) (**ки**) – във:

оптимално-управлявана икономическа подсистема с разпределени параметри (вж. *синтезиране на система на оптимално /екстремално/ икономическо управление*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА СЪС СЪСРЕДОТОЧЕНИ ПАРАМЕТРИ (economic lumped-parameters subsystem) (**ки**) – във:

оптимално-управлявана икономическа подсистема със съсредоточени параметри (вж. *синтезиране на система на оптимално /екстремално/ икономическо управление*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОДЧИНЕНОСТ (economic subordination) (**ки**) – във:

детерминираща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

запазваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна регулаторна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна репродуктивна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

определяща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

предпазваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна регулаторна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна репродуктивна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

регулаторна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

репродуктивна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

решаваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

създаваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

терминираща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЗИДЪЛБОЧИНА (economic posideepness) (**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа позидълбочина.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЗИПРИОРИТЕТНОСТ (economic posipriority) (**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа позиприоритетност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЗИРАЗРЕШИТЕЛНОСТ (economic posiresolventness) (**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа позиразрешителност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЗИЦИЯ (economic position) (**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа позиция.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЗИЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic posisensitivity) (**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа позичувствителност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЗА (economic benefit) (в микр.) – прираст на *общата икономическа полезност*, който потребителят получава с възможността да консумира ново благо (нов продукт). Същото е като *диференциална обща икономическа полезност* (differential total economic utility).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ (economic utility), **полезностна икономическа фюценност**, (*) – субективно-отразен *от общностната икономическа единица* (в т.ч. и от индивида) и стопанствено (производствено или потребително) използван (отдаван или предметяван) от някакъв *икономически запас* обективно-необходим *създаващ или усвояващ творчески икономически интерес* (последният като форма на съществуване на *икономическа енергия*);

установена (определена) според характера и от позициите на даден тип *производствен икономически фактор* (трудов или физически) **икономическа оценка** (economic estimate) $U(y)$, която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата икономическа активност** (creative economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *възпроизводствен икономически запас* y (който е форма на съществуване на *икономически ингредиент*, представляващ *икономическо богатство*, съвкупност от *икономически блага*, и който съществува като *възпроизводствен икономически ресурс* или като *възпроизводствен икономически резултат*) да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности*, чрез което те съществуват и се възпроизвеждат в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси* (вж. *икономическо възпроизводство*); същото като **полезност на възпроизводствения икономически запас** (utility of the reproductional economic stock) (вж. *производителски икономически способности*). [При *икономическото производство* и *икономическото потребление* като фази на възпроизводството възпроизводствените икономически запаси приемат формата на производствени икономически фактори (в т.ч. трудов и физически) и на икономически продукт.] Посочената икономическа оценка е **полезностна икономическа оценка** (utility economic estimation). Икономическата полезност е една от ингредиентните форми на *икономическата ценност*, т.е. е **полезностният икономически ингредиент*** (utility economic ingredient) на *ценностната икономическа система* (другата нейна ингредиентна форма е *икономическата стойност*) (вж. също *полезностна икономическа система*). Тя е **полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас (респ. на дадения икономически ингредиент) и, обратно, в контекста на *факторната теория за ценността* даденият икономически запас е **опредметеност** на икономическата полезност.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават производителска (производствена), потребителска (потребителна), стопанска и други видове разновидности на икономическата полезност (вж. *стопанска икономическа полезност*).

(1) **Производителската икономическа полезност** (producer's economic utility) (същото като производствена икономическа полезност) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата производителска икономи-**

.....

ческа активност (creative producer's economic activity) [същото като **творческо икономическо усърдие** (creative economic diligence) и като **икономически умения** (economic skills /knacks/)] [същото като **творческа факторова икономическа активност** (creative factor's economic activity) (творческа активност на производствените фактори) и като **факторови икономически умения** (factor's economic skills /knacks/)], вложена в потенциалната способност на даден **производствен икономически запас** ур да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности. Производственият икономическа запас може да бъде производствен икономически **фактор** и **продукт**.

(а) **Полезността на производствения икономически фактор** (същото като **приемана производителска икономическа полезност, приемана полезност на икономическия фактор**) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата усвояваща производителска икономическа активност** (creative assimilative producer's economic activity) [същото като **творческо усвояващо икономическо усърдие** (creative assimilative economic diligence) и като **усвояващи икономически умения** (assimilative economic skills /knacks/)] [същото като **творческа факторова усвояваща икономическа активност** (creative factor's assimilative economic activity) (творческа усвояваща активност на производствените фактори) и като **факторови икономически усвояващи умения** (factor's assimilative economic skills /knacks/)], вложена в потенциалната способност на даден **производствен икономически фактор** (входен производствен икономически запас) хр да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности.

(б) **Полезността на производствения икономически продукт** (същото като **предавана производителска икономическа полезност, предавана полезност на икономическия продукт**) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата създаваща производителска икономическа активност** (creative making producer's economic activity) [същото като **творческо създаващо икономическо усърдие** (creative making economic diligence) и като **създаващи икономически умения** (making economic skills /knacks/)] [същото като **творческа факторова създаваща икономическа активност** (creative factor's making economic activity) (творческа създаваща активност на производствените фактори) и като **факторови икономически създаващи умения** (factor's making economic skills /knacks/)], вложена в потенциалната способност

на даден *производствен икономически продукт* (изходен производствен икономически запас) *qr* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности.

(2) **Потребителската икономическа полезност** (consumer's economic utility) (същото като потребителна икономическа полезност) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата потребителска икономическа активност** (creative consumer's economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *потребителен икономически запас* *us* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности. Потребителният икономически запас може да бъде потребителен икономически **продукт** и **фактор**. (а) **Полезността на потребителния икономически продукт** (същото като **приемана потребителска икономическа полезност, приемана полезност на икономическия продукт**) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата усвояваща потребителска икономическа активност** (creative assimilative consumer's economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *потребителен икономически продукт* (входен потребителен икономически запас) *qs* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности. (б) **Полезността на потребителния икономически фактор** (същото като **предавана потребителска икономическа полезност, предавана полезност на икономическия фактор**) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата създаваща потребителска икономическа активност** (creative making consumer's economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *потребителен икономически фактор* (изходен потребителен икономически запас) *xs* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности.

Икономическата полезност е **възприеманата от икономическата единица** полезностно-оценявана възпроизвеждаща способност на икономическия запас, която се реализира в нейните и на други икономически единици рамки, в т.ч. в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. Затова според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** на **обекта** на полезностната иконо-

мическа оценка икономическата полезност може да бъде **полезност на индивидуалния икономически запас*** (utility of the individual economic stock) $U(y(I))$, **полезност на фирмения икономически запас*** (utility of the firm economic stock) $U(y(F))$, **полезност на обществения икономически запас*** (utility of the social economic stock) $U(y(S))$ и т.н. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на **субекта** на полезностната икономическа оценка се разграничават **индивидуална икономическа полезност** (individual economic utility) $U(I)(y)$, **фирмена икономическа полезност** (firm economic utility) $U(F)(y)$, **обществена икономическа полезност** (social economic utility) $U(S)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове икономическа полезност (икономическите полезности на различните единици **са различни именувани величини** и те отразяват спецификата на съответните **общностни полезностни предпочитания**). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа полезност. Когато не е посочено друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира индивидуалната (субективната) икономическа полезност.

Ако под внимание се вземе ингредиентната общностна икономическа обхватност **едновременно на обекта и субекта** на полезностната икономическа оценка, тогава: (1) за индивидуалната икономическа полезност се различават **индивидуална полезност на индивидуалния икономически запас*** (individual utility of the individual economic stock) $U(I)(y(I))$, **индивидуална полезност на фирмения икономически запас*** (individual utility of the firm economic stock) $U(I)(y(F))$, **индивидуална полезност на обществения икономически запас*** (individual utility of the social economic stock) $U(I)(y(S))$ и т.н.; (2) за фирмената икономическа полезност се различават **фирмена полезност на индивидуалния икономически запас*** (firm utility of the individual economic stock) $U(F)(y(I))$, **фирмена полезност на фирмения икономически запас*** (firm utility of the firm economic stock) $U(F)(y(F))$, **фирмена полезност на обществения икономически запас*** (firm utility of the social economic stock) $U(F)(y(S))$ и т.н.; (3) за обществената икономическа полезност се различават **обществена полезност на индивидуалния икономически запас*** (social utility of the individual economic stock) $U(S)(y(I))$, **обществена полезност на фирмения икономически запас*** (social utility of the firm economic stock) $U(S)(y(F))$, **обществена полезност на обществения икономически запас*** (social utility of the social economic stock) $U(S)(y(S))$ и т.н.; и т.н. Ако не е посочено друго, (1) под индивидуална икономическа полезност обикновено се подразбира индивиду-

алната полезност на индивидуалния икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(I)$ и $U(I)(y) = U(I)(y(I))$; (2) под фирмена икономическа полезност – фирмената полезност на фирмения икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(F)$ и $U(F)(y) = U(F)(y(F))$; (3) под обществена икономическа полезност – обществената полезност на обществения икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(S)$ и $U(S)(y) = U(S)(y(S))$ и т.н. Всички тези положения важат и за различните форми на икономическия запас – икономическите фактори (трудов и физически) и икономическия продукт.

Икономическата полезност е *икономическо отношение* на общностно **признаване** от страна на икономическата единица (индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) на вложената творческа икономическа активност (в т.ч. на вложените съзидателни умения на съответните производствени фактори), в т.ч. е и отношение на общностно признаване на вложените *икономически умения* на производствените фактори от страна на съставлящите я икономически единици. Например, обществената икономическа полезност е икономическо отношение на обществено признаване на обществената валидност на равнищата на определящите я индивидуални икономически полезности. Това отношение е двуяко. От една страна, индивидуалната икономическа полезност (респ. индивидуалните икономически полезности) изпълнява ролята на **определяща икономическа полезност** (determinative economic utility) (на **детерминираща икономическа полезност**), а обществената икономическа полезност – ролята на **определима икономическа полезност** (determinable economic utility) (на **детерминируема икономическа полезност**). От друга страна (и едновременно с това), обществената икономическа полезност изпълнява ролята на **решаваща икономическа полезност** (decisive economic utility) [на **терминираща икономическа полезност** (terminative economic utility)], а индивидуалната икономическа полезност – ролята на **решавана икономическа полезност** (decisable economic utility) [на **терминируема икономическа полезност** (terminable economic utility)]. Когато общностните икономически единици на това отношение се покриват (те са една и съща икономическа единица), тогава е налице икономическа полезност (индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) в собствения смисъл на думата, т.е. конституира се **собствена икономическа полезност** (proper economic utility).

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа икономическа полезност – *трудова икономическа полезност* $LU(y)$ и *физическа икономическа полезност* $HU(y)$. Трудовата икономическа полезност е полезностна икономическа оценка, определена според природата на трудовия

производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от полезно-трудно трудово-измеримото и полезно-трудно трудово-оценявано производствено функциониране на производствените фактори (трудови и физически) и затова е **трудова-полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Физическата икономическа полезност е полезно-трудно икономическа оценка, определена според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от полезно-трудно физическо-измеримото и полезно-трудно физическо-оценявано производствено функциониране на производствените фактори (трудови и физически) и затова е **физическо-полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира трудовата икономическа полезност.

Според производството и потреблението като фази на възпроизводството икономическата полезност се представя (а) като *полезност на икономическия фактор* $U(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $U(xp)$ и $U(xc)$] {в т.ч. *полезност на физическия икономически фактор* $U(h)$ [съответно с $U(hp)$ и $U(hc)$] и *полезност на трудовия икономически фактор* $U(l)$ [съответно с $U(lp)$ и $U(lc)$]} и (б) като *полезност на икономическия продукт* $U(q)$ [съответно с $U(qp)$ и $U(qc)$]. За трудовата икономическа полезност тези разновидности съответно са: **трудова полезност на икономическия фактор** (labour utility of the economic factor) $LU(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $LU(xp)$ и $LU(xc)$] {в т.ч. **трудова полезност на физическия икономически фактор** (labour utility of the physical economic factor) $LU(h)$ [съответно с $LU(hp)$ и $LU(hc)$] и **трудова полезност на трудовия икономически фактор** (labour utility of the labour economic factor) $LU(l)$ [съответно с $LU(lp)$ и $LU(lc)$]} и (б) като **трудова полезност на икономическия продукт** (labour utility of the economic product) $LU(q)$ [съответно с $LU(qp)$ и $LU(qc)$]. За физическата икономическа полезност тези разновидности съответно са: **физическа полезност на икономическия фактор** (physical utility of the economic factor) $HU(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $HU(xp)$ и $HU(xc)$] {в т.ч. **физическа полезност на физическия икономически фактор** (physical utility of the physical economic factor) $HU(h)$ [съответно с $HU(hp)$ и $HU(hc)$] и **физическа полезност на трудовия икономически фактор** (physical utility of the labour economic factor) $HU(l)$ [съответно с $HU(lp)$ и $HU(lc)$]} и (б) като **физическа полезност на икономическия продукт** (physical utility of the economic product) $HU(q)$ [съответно с $HU(qp)$ и $HU(qc)$].

Възпроизводственият икономически запас има две основни ингредиентни форми – възпроизводствен икономически ресурс и възпроизводствен икономически резултат. В зависимост от това деление икономическата полезност има две разновидности: (1) *приемана икономическа полезност* $DU(y)$ – тя е икономическа полезност на възпроизводствения икономически ресурс (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически ресурс) и (2) *предавана икономическа полезност* $GU(y)$ – тя е икономическа полезност на възпроизводствения икономически резултат (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически резултат). В случай че не е посочено друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира приеманата икономическа полезност. За трудовата икономическа полезност тези разновидности съответно са *трудова приемана икономическа полезност** (labour accepted economic utility) $LDU(y)$ и *трудова предавана икономическа полезност** (labour dived economic utility) $LGU(y)$, а за физическата икономическа полезност – *физическа приемана икономическа полезност** (physical accepted economic utility) $LDU(y)$ и *физическа предавана икономическа полезност** (physical dived economic utility) $LGU(y)$.

В по-широк контекст приеманата и предаваната икономическа полезност се схващат като разновидности на **възприетата икономическа полезност*** (perceived economic utility). Последната е икономическата полезност, която се възприема (се определя, се дава) от отделните икономически единици съобразно с техните собствени ценностни предпочитания и в този смисъл даден възпроизводствен икономически запас има толкова полезности, колкото са и икономическите единици, за които той е икономически ресурс или е икономически резултат. Наред с това обаче съществува и **присвоена икономическа полезност*** [същото като **придадена икономическа полезност*** (assigned economic utility)], под която се разбират факторните умения, вложени в обективно-присъщата (а не оценяваната от икономическите единици) способност на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява икономически възпроизводствени потребности. Затова даден възпроизводствен икономически запас има само една присвоена икономическа полезност. Тогава икономическата полезност има две разновидности – възприета и присвоена икономическа полезност. **Този по-широк контекст обаче не се интерпретира в настоящото издание.** В това издание под икономическа полезност се подразбира възприетата икономическа полезност. За трудовата икономическа полезност посочените форми съответно са *възприета трудова икономическа полезност** (perceived labour economic utility) и *присвоена трудова икономическа*

полезност* [същото като **придадена трудова икономическа полезност*** (assigned labour economic utility)], а за физическата икономическа полезност – **възприета физическа икономическа полезност*** (perceived physical economic utility) и **присвоена физическа икономическа полезност*** [същото като **придадена физическа икономическа полезност*** (assigned physical economic utility)].

Според релативистичната теория на полезността се разграничават **абсолютна икономическа полезност** (абсолютно-изразена икономическа полезност) $U(A)(y)$ и **относителна икономическа полезност** (относително-изразена икономическа полезност) $U(R)(y)$. Когато едновременно се приложат ингредентната общностна икономическа обхватност и релативистичната теория на полезността, тогава се конституират следните разновидности на икономическата полезност: (1) **абсолютна индивидуална икономическа полезност*** (absolute individual economic utility) $U(AI)(y)$ и **относителна индивидуална икономическа полезност*** (relative individual economic utility) $U(RI)(y)$; (2) **абсолютна фирмена икономическа полезност*** (absolute firm economic utility) $U(AF)(y)$ и **относителна фирмена икономическа полезност*** (relative firm economic utility) $U(RF)(y)$; (3) **абсолютна обществена икономическа полезност*** (absolute social economic utility) $U(AS)(y)$ и **относителна обществена икономическа полезност*** (relative social economic utility) $V(RS)(y)$ и т.н. Освен това посочените форми:

(α) за трудовата икономическа полезност съответно са: **абсолютна трудова икономическа полезност** (absolute labour economic utility) (абсолютно-изразена трудова икономическа полезност) $LU(A)(y)$ и **относителна трудова икономическа полезност*** (absolute labour economic utility) (относително-изразена трудова икономическа полезност) $LU(R)(y)$ в т.ч. (1) **абсолютна индивидуална трудова икономическа полезност*** (absolute individual labour economic utility) $LU(AI)(y)$ и **относителна индивидуална трудова икономическа полезност*** (relative individual labour economic utility) $LU(RI)(y)$; (2) **абсолютна фирмена трудова икономическа полезност*** (absolute firm labour economic utility) $LU(AF)(y)$ и **относителна фирмена трудова икономическа полезност*** (relative firm labour economic utility) $LU(RF)(y)$, (3) **абсолютна обществена трудова икономическа полезност*** (absolute social labour economic utility) $LU(AS)(y)$] и **относителна обществена трудова икономическа полезност*** (relative social labour economic utility) $LU(RS)(y)$ и т.н.

(β) за физическата икономическа полезност съответно са: **абсолютна физическа икономическа полезност** (absolute physical economic utility) (абсо-

лютно-изразена трудова икономическа полезност) $HU(A)(y)$ и **относителна физическа икономическа полезност*** (absolute physical economic utility) (относително-изразена трудова икономическа полезност) $HU(R)(y)$ в т.ч. (1) **абсолютна индивидуална физическа икономическа полезност*** (absolute individual physical economic utility) $HU(AI)(y)$ и **относителна индивидуална физическа икономическа полезност*** (relative individual physical economic utility) $HU(RI)(y)$;; (2) **абсолютна фирмена физическа икономическа полезност*** (absolute firm physical economic utility) $HU(AF)(y)$ и **относителна фирмена физическа икономическа полезност*** (relative firm physical economic utility) $HU(RF)(y)$, (3) **абсолютна обществена физическа икономическа полезност*** (absolute social physical economic utility) $HU(AS)(y)$] и **относителна обществена физическа икономическа полезност*** (relative social physical economic utility) $HU(RS)(y)$ и т.н.

Според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа полезност* $TU(y)$, *единична икономическа полезност* $UU(y)$, *средна икономическа полезност* $AU(y)$ и *пределна икономическа полезност* $MU(y)$ (когато не посочено друго под икономическа полезност обикновено се подразбира общата икономическа полезност). За трудовата икономическа полезност тези форми съответно са **общата трудова икономическа полезност** (total labour economic utility) $TLU(y)$, **единичната трудова икономическа полезност** (unitary labour economic utility) $ULU(y)$, **средната икономическа полезност** (average labour economic utility) $ALU(y)$ и **пределната трудова икономическа полезност** (marginal labour economic utility) $MLU(y)$, а за физическата икономическа полезност съответно те са **общата физическа икономическа полезност*** (total physical economic utility) $THU(y)$, **единичната физическа икономическа полезност*** (unitary physical economic utility) $UHU(y)$, **средната физическа икономическа полезност*** (average physical economic utility) $AHU(y)$ и **пределната физическа икономическа полезност*** (marginal physical economic utility) $MHU(y)$. Относно движението (промените) на пределната икономическа полезност вж.: *закон за нарастващата пределна полезност на икономическия запас*, *закон за нарастващата пределна полезност на икономическия фактор*, *закон за нарастващата пределна полезност на физическия икономически фактор*, *закон за нарастващата пределна полезност на трудовия икономически фактор* и *закон за нарастващата пределна полезност на икономическия продукт*.

Според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима икономическа полезност* $IU(y)$, *принадена икономическа*

полезност $SU(y)$ и цялостна икономическа полезност $EU(y)$ (когато не е посочено друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира цялостната икономическа полезност). За трудовата икономическа полезност тези форми съответно са **трудовата необходима икономическа полезност** (labour indispensable economic utility) $LIU(y)$, **трудовата принадена икономическа полезност** (labour surplus economic utility) $LSU(y)$ и **трудовата цялостна икономическа полезност** (labour entire economic utility) $LEU(y)$, а за физическата икономическа полезност съответно те са **физическата необходима икономическа полезност** (physical indispensable economic utility) $HIU(y)$, **физическата принадена икономическа полезност** (physical surplus economic utility) $HSU(y)$ и **физическата цялостна икономическа полезност** (physical entire economic utility) $HEU(y)$.

Когато се приложат едновременно ингредиентната икономическа мащабност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните полезностни икономически понятия: (1) **обща необходима икономическа полезност** $TIU(y)$, **единична необходима икономическа полезност** $UIU(y)$, **средна необходима икономическа полезност** $AIU(y)$ и **пределна необходима икономическа полезност** $MIU(y)$; (2) **обща принадена икономическа полезност** $TSU(y)$, **единична принадена икономическа полезност** $USU(y)$, **средна принадена икономическа полезност** $MSU(y)$ и **пределна принадена икономическа полезност** $MSU(y)$; (3) **обща цялостна икономическа полезност** $TEU(y)$, **единична цялостна икономическа полезност** $UEU(y)$, **средна цялостна икономическа полезност** $AEU(y)$ и **пределна цялостна икономическа полезност** $MEU(y)$. Освен това посочените форми:

(а) за трудовата икономическа полезност съответно са: (1) **обща трудова необходима икономическа полезност*** (total labour indispensable economic utility) $TLIU(y)$, **единична трудова необходима икономическа полезност*** (unitary labour indispensable economic utility) $ULIU(y)$, **средна трудова необходима икономическа полезност*** (average labour indispensable economic utility) $ALIU(y)$ и **пределна трудова необходима икономическа полезност*** (marginal labour indispensable economic utility) $MLIU(y)$; (2) **обща трудова принадена икономическа полезност*** (total labour surplus economic utility) $TLSU(y)$, **единична трудова принадена икономическа полезност*** (unitary labour surplus economic utility) $ULSU(y)$, **средна трудова принадена икономическа полезност*** (average labour surplus economic utility) $MLSU(y)$ и **пределна трудова принадена икономическа полезност*** (marginal labour surplus economic utility) $MLSU(y)$; (3) **обща трудова цялостна икономическа полез-**

ност* (total labour entire economic utility) TLEU(y), *единична трудова цялостна икономическа полезност** (unitary labour entire economic utility) ULEU(y), *средна трудова цялостна икономическа полезност** (average labour entire economic utility) ALEU(y) и *пределна трудова цялостна икономическа полезност** (marginal labour entire economic utility) MLEU(y);

(β) за физическата икономическа полезност съответно са: (1) *обща физическа необходима икономическа полезност** (total physical indispensable economic utility) THIU(y), *единична физическа необходима икономическа полезност** (unitary physical indispensable economic utility) UHIU(y), *средна физическа необходима икономическа полезност** (average physical indispensable economic utility) AHIU(y) и *пределна физическа необходима икономическа полезност** (marginal physical indispensable economic utility) MHIU(y); (2) *обща физическа принадена икономическа полезност** (total physical surplus economic utility) THSU(y), *единична физическа принадена икономическа полезност** (unitary physical surplus economic utility) UHSU(y), *средна физическа принадена икономическа полезност** (average physical surplus economic utility) MHSU(y) и *пределна физическа принадена икономическа полезност** (marginal physical surplus economic utility) MHSU(y); (3) *обща физическа цялостна икономическа полезност** (total physical entire economic utility) THEU(y), *единична физическа цялостна икономическа полезност** (unitary physical entire economic utility) UHEU(y), *средна физическа цялостна икономическа полезност** (average physical entire economic utility) AHEU(y) и *пределна физическа цялостна икономическа полезност** (marginal physical entire economic utility) MHEU(y).

Когато едновременно се приложат ингредиентната общностна икономическа обхватност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните разновидности на икономическата полезност: (1) *индивидуална необходима икономическа полезност** (individual indispensable economic utility) IU(I)(y), *индивидуална принадена икономическа полезност** (individual surplus economic utility) SU(I)(y) и *индивидуална цялостна икономическа полезност** (individual entire economic utility) EU(I)(y); (2) *фирмена необходима икономическа полезност** (firm indispensable economic utility) IU(F)(y), *фирмена принадена икономическа полезност** (firm surplus economic utility) SU(F)(y) и *фирмена цялостна икономическа полезност** (firm entire economic utility) EU(F)(y); (3) *обществена необходима икономическа полезност** (social indispensable economic utility) IU(S)(y), *обществена принадена икономическа полезност** (social surplus economic utility) SU(S)(y)

и **обществена цялостна икономическа полезност*** (social entire economic utility) $EU(S)(y)$ и т.н. Тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа полезност.

Както се посочи, в процеса на **икономическото производство** се разграничават *полезност на икономическия фактор* $U(xp)$ [в т.ч. *полезност на трудовия икономически фактор* $U(lp)$ и *полезност на физическия икономически фактор* $U(hp)$] и *полезност на икономическия продукт* $U(qp)$. Всички те имат свои разновидности според критерия за ингредиентната икономическа мащабност и според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност се разграничават: (1) *обща полезност на икономическия фактор* $TU(xp)$ [в т.ч. *обща полезност на трудовия икономически фактор* $TU(lp)$ и *обща полезност на физическия икономически фактор* $TU(hp)$] и *обща полезност на икономическия продукт* $TU(qp)$; (2) *единична полезност на икономическия фактор* $UU(xp)$ [в т.ч. *единична полезност на трудовия икономически фактор* $UU(lp)$ и *единична полезност на физическия икономически фактор* $UU(hp)$] и *единична полезност на икономическия продукт* $UU(qp)$; (3) *средна полезност на икономическия фактор* $AU(xp)$ [в т.ч. *средна полезност на трудовия икономически фактор* $AU(lp)$ и *средна полезност на физическия икономически фактор* $AU(hp)$] и *средна полезност на икономическия продукт* $AU(qp)$; (4) *пределна полезност на икономическия фактор* $MU(xp)$ [в т.ч. *пределна полезност на трудовия икономически фактор* $MU(lp)$ и *пределна полезност на физическия икономически фактор* $MU(hp)$] и *пределна полезност на икономическия продукт* $MU(qp)$. Аналогично се конституират и съответстващите разновидности за процеса на **икономическото потребление** (вж. *икономическа ценност*). Всички тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа полезност.

Различават се още **еднокомпонентна икономическа полезност** (one-component economic utility) [в т.ч. *еднокомпонентна трудова икономическа полезност* (one-component labour economic utility) и *еднокомпонентна физическа икономическа полезност* (one-component physical economic utility)] – когато тя е полезност на един вид икономическо благо, и **многокомпонентна икономическа полезност** (multicomponent economic utility) [в т.ч. *многокомпонентна трудова икономическа полезност* (multicomponent labour economic utility) и *многокомпонентна физическа икономическа полезност* (multicomponent physical economic utility)] – когато тя е полезност на съвкупност от повече от един вид икономически блага. Специфичното за последната е, че е по-

лезност компактно и съвместно на всички блага от съвкупността, тъй като *общата икономическа полезност* е резултат от полезностното взаимодействие между отделните видове блага. Затова не могат да се идентифицират части от общата полезност, които да са присъщи за отделните блага, но пък могат да се извеждат техните *пределни икономически полезности*, когато обемите им се променят (като частни производни функции на функцията на общата полезност).

Друго важно разграничение е, че икономическата полезност може да се дефинира като фактическа и като възпроизводима (или още – възпроизводна). **Фактическата икономическа полезност** (factual economic utility) [в т.ч. **фактическата трудова икономическа полезност** (factual labour economic utility) и **фактическата физическа икономическа полезност** (factual physical economic utility)] е действително формираната (действително определената) полезност на икономическия запас (на съвкупността от икономическа блага) към момента на неговото създаване. **Възпроизводимата икономическа полезност** (reproducible economic utility) [в т.ч. **възпроизводимата трудова икономическа полезност** (reproducible labour economic utility) и **възпроизводимата физическа икономическа полезност** (reproducible physical economic utility)] е полезността на икономическия запас, която е формирана (определена) към някакъв фиксиран момент (обикновено настоящия), в общия случай несъвпадащ с момента на създаването на запаса. Това означава да се даде отговор на въпроса, каква би била полезността на запаса към някакъв определен момент от времето (например настоящия), независимо че той е бил създаден преди това и че към момента на създаването му е имал някаква друга полезност. Възпроизводимата икономическа полезност е фундаментално понятие в икономическата теория. От концептуална гледна точка под икономическа полезност се подразбира именно възпроизводимата (възпроизводната) икономическа полезност. Затова, когато се прави преход от предаваната към приеманата икономическа полезност, между които има лаг във времето (вж. *икономически лаг*), приеманата икономическа полезност е някакъв образ (вж. *икономически образ*) не на фактическата, а на възпроизводимата предавана икономическа полезност. Подходът на възпроизводимата икономическа полезност представя възпроизводството на икономическата полезност като безкрайно бързо протичащ *икономически процес*, което дава възможност да се разкрият неговите закономерности и структура, независимо от влиянието на лаговете (закъсняващите) въздействия в системата. Фактическата икономическа полезност е само частен случай на възпроизводимата.

Според *факторната икономическа обусловеност* икономическата полезност има две основни разновидности: (1) **трудова-обусловената икономическа полезност*** (labourly-conditional economic utility) $V(L)(y)$ [в т.ч. **трудова-обусловената трудова икономическа полезност*** (labourly-conditional labour economic utility) $LU(L)(y)$ и **трудова-обусловената физическа икономическа полезност*** (labourly-conditional physical economic utility) $HU(L)(y)$] – когато полезността е възникнала в *трудова-факторната производствена икономическа система* [т.е. в *производствена икономическа система*, която функционира с помощта само на *трудова производствен икономически фактор* (без наличието на *физическия производствен икономически фактор*)] и (2) **трудова-физическо-обусловената икономическа полезност*** (labourly-physically-conditional economic utility) $U(LH)(y)$ [в т.ч. **трудова-физическо-обусловената трудова икономическа полезност*** (labourly-physically-conditional labour economic utility) $LU(LH)(y)$ и **трудова-физическо-обусловената физическа икономическа полезност*** (labourly-physically-conditional physical economic utility) $HU(LH)(y)$] – когато полезността е възникнала в *трудова-физическо-факторната производствена икономическа система* [т.е. в *производствена икономическа система*, която функционира с помощта съвместно на *трудова* и *физическия производствен икономически фактор*)].

Според *кумулятивната икономическа пълнота* разновидности на икономическата полезност са: (1) **пряката икономическа полезност*** (direct economic utility) $U(y)(d)$ – това е икономическата полезност, която е възникнала непосредствено в производството на дадения възпроизводствен икономически запас y , в т.ч. **пряката трудова-обусловена икономическа полезност*** (direct labourly-conditional economic utility) $U(L)(y)(d)$ и **пряката трудова-физическо-обусловена икономическа полезност*** (direct labourly-physically-conditional economic utility) $U(LH)(y)(d)$; (2) **косвената икономическа полезност*** (indirect economic utility) $U(y)(i)$ – това е икономическата полезност на онзи обем от физически икономически фактори (създадени в предходните етапи на производството), които от своя страна са употребени (изразходвани) непосредствено в производството на дадения възпроизводствен икономически запас y , в т.ч. **косвената трудова-обусловена икономическа полезност*** (indirect labourly-conditional economic utility) $U(L)(y)(i)$ и **косвената трудова-физическо-обусловена икономическа полезност*** (indirect labourly-physically-conditional economic utility) $U(LH)(y)(i)$; (3) **пълната икономическа полезност*** (full economic utility) $U(y)(f)$ – това е сумата $U(y)(d) + U(y)(i)$ от пряката и косвената икономическа полезност на дадения възпроизводствен

икономически запас, в т.ч. **пълната трудово-обусловена икономическа полезност*** (full labourly-conditional economic utility) $U(L)(y)(f) = U(L)(y)(d) + U(L)(y)(i)$ и **пълната трудово-физическо-обусловена икономическа полезност*** (full labourly-physically-conditional economic utility) $U(LH)(f)(d) = U(LH)(y)(d) + U(LH)(y)(i)$. Всички тези форми са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа полезност.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* разновидности на икономическата полезност (на полезността на възпроизводствения икономически запас) са **полезността на натурално-изразения възпроизводствен икономически запас*** (utility of the naturally-expressed reproductional economic stock) $U(y_n)$ [в т.ч. **полезността на специфично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (utility of the specifically-expressed reproductional economic stock) $U(y_s)$], същото като **полезност на специфичния икономически запас**, **полезността на трудово-изразения възпроизводствен икономически запас*** (utility of the labourly-expressed reproductional economic stock) $U(y_l)$, **полезността на парично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (utility of the monetarily-expressed reproductional economic stock) $U(y_m)$ и т.н. Тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа полезност.

Като **полезностна икономическа оценка** икономическата полезност (подразбирана като производителска икономическа полезност) е функция $U(\tilde{y})$ на **икономическото умение** $\tilde{y}$ (подразбирано като факторно икономическо умение) и тогава тя се определя като **умелостна икономическа полезност*** (skillness economic utility). Тя е **оценено икономическо умение*** (estimated economic skill) (което е общностно-оценено) или накратко **икономическо естиумение*** (economic estiskill). Тогава икономическото умение като обективна даденост е умението като такова, умение само по себе си (вгледано в самото себе си), самоумение или още **икономическо селфиумение*** (economic selfiskill).

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа умелостна икономическа полезност – **умелостна трудова икономическа полезност*** (skillness labour economic utility) $LU(\tilde{y})$ и **умелостна физическа икономическа полезност*** (skillness physical economic utility) $HU(\tilde{y})$. Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **умелостна обща икономическа полезност*** (skillness total economic utility) $TU(\tilde{y})$, **умелостна средна икономическа полезност*** (skillness average economic utility)

$$AU(\tilde{u}) = \frac{TU(\tilde{u})}{\tilde{u}}$$

и **умелостна пределна икономическа полезност*** (skillness marginal economic utility)

$$MU(\tilde{u}) = \frac{dTU(\tilde{u})}{d\tilde{u}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата полезност към измененията в икономическото умение) (когато не е посочено друго под умелостна икономическа полезност обикновено се подразбира умелостната обща икономическа полезност). Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават **умелостна необходима икономическа полезност*** (skillness indispensable economic utility) $IU(\tilde{u})$, **умелостна принадлежна икономическа полезност*** (skillness surplus economic utility) $SU(\tilde{u})$ и **умелостна цялостна икономическа полезност*** (skillness entire economic utility) $EU(\tilde{u})$ (когато не е посочено друго, под умелостна икономическа полезност обикновено се подразбира умелостната цялостна икономическа полезност).

Тъй като *икономическото усърдие* може да се изрази като функция на икономическото умение и икономическото усилие и при постоянно усърдие промените в усилието обуславят обратни промени в умението, то икономическата полезност може да се представи и като функция $U(\tilde{v})$ на *икономическото усилие* $\tilde{v}$ (подразбирано като факторно икономическо усилие) и тогава тя се определя като **усилностна икономическа полезност*** (exertionity economic utility). Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **усилностна обща икономическа полезност*** (exertionity total economic utility) $TU(\tilde{v})$, **усилностна средна икономическа полезност*** (exertionity average economic utility)

$$AU(\tilde{v}) = \frac{TU(\tilde{v})}{\tilde{v}}$$

и **усилностна пределна икономическа полезност*** (exertionity marginal economic utility)

$$MU(\tilde{v}) = \frac{dTU(\tilde{v})}{d\tilde{v}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата полезност към измененията в икономическото усилие) (когато не е посочено друго под усиленостна икономическа полезност обикновено се подразбира усиленостната обща икономическа полезност).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа полезност $U(y) = U(y)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска полезност*** (consumptionary utility) $U(y)(C)$, **стопанска полезност*** (protoeconomic utility) $U(y)(P)$, **пазарно-икономическа полезност*** (marketly-economic utility) $U(y)(M)$ и **финансово-пазарно-икономическа полезност*** (financially-marketly-economic utility) $U(y)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **поддържаща полезност*** (sustenance /sustaining/ utility) $U(y)(Z)$ (за полезност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ (economic utility) (**ки**) – във:

абсолютна икономическа полезност;

актуална обща икономическа полезност;

възприета икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

възпроизводима икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

външни въздействия върху икономическата полезност (в микр.);

двупродуктов анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;

дуалностна икономическа полезност;

единичен запас на икономическата полезност (същото като производствена предметеност на полезностния икономически запас);

единичен паричен продукт на икономическата полезност (същото като **производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

единичен паричен фактор на икономическата полезност (същото като **производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

единичен продукт на икономическата полезност (същото като производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

единичен специфичен запас на икономическата полезност (същото като производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас);

единичен специфичен продукт на икономическата полезност (същото като производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас);

единичен специфичен фактор на икономическата полезност (същото като производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас);

единичен фактор на икономическата полезност (същото като производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас);

единична икономическа полезност;

единична необходима икономическа полезност;

единична принадлежна икономическа полезност;

единична цялостна икономическа полезност;

еднокомпонентна икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

експроприирана икономическа полезност;

експроприирана необходима икономическа полезност (вж. *експроприирана икономическа полезност*)

експроприирана принадлежна икономическа полезност (вж. *експроприирана икономическа полезност*);

екстровеертна дуалностна икономическа полезност;

екстровеертна сингуларностна икономическа полезност;

ефекторно-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезностен икономически растеж*);

закон за нарастващата пределна стойност на икономическата полезност в потреблението;

закон за нарастващата пределна стойност на икономическата полезност в производството;

закони за нарастващата пределна стойност на икономическата полезност;

запас на икономическата полезност;

изисквана обща икономическа полезност;

изискваща обща икономическа полезност;

икономическа полезност (на производствения икономически фактор) (същото като полезност на производствения икономически фактор);

-
- икономическа полезност [абсолютна];*
икономическа полезност [индивидуална];
икономическа полезност [относителна];
икономическа полезност;
индуцирана обща икономическа полезност;
индуцираща обща икономическа полезност;
интертемпорална обща икономическа полезност (в микр.);
интертемпорална функция на общата икономическа полезност (в микр.);
интровертна дуалностна икономическа полезност;
интровертна икономическа полезност;
интровертна сингуларностна икономическа полезност;
кардиналистична теория за икономическата полезност;
кардинална обща икономическа полезност;
косвена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
косвена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);
косвена трудово-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
косвена трудово-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);
косвена трудово-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
косвена трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);
косвена трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);
косвена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);
косвена физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа ценност*);
косвена физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);
материално-интензивна икономическа полезност (в микр.);
материално-неинтензивна икономическа полезност (в микр.);
материално-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезностен икономически растеж*);

многокомпонентна икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

монотонна трансформация на функцията на общата икономическа полезност;

неефекторно-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезностен икономически растеж*);

нематериално-интензивна икономическа полезност (в микр.);

нематериално-неинтензивна икономическа полезност (в микр.);

нематериално-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезностен икономически растеж*);

необходима икономическа полезност;

необходима икономическа полезност;

обща икономическа полезност;

обща необходима икономическа полезност;

обща принадлежна икономическа полезност;

обща цялостна икономическа полезност;

ординалистична теория за икономическата полезност;

ординална обща икономическа полезност;

относителна икономическа полезност;

пазарен анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;

потенциална обща икономическа полезност;

потребителна икономическа полезност;

предавана икономическа полезност;

пределен запас на икономическата полезност (същото като пределна производствена предметеност на полезностния икономически запас);

пределен паричен продукт на икономическата полезност (същото като **пределна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

пределен паричен фактор на икономическата полезност (същото като **пределна производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

пределен продукт на икономическата полезност (същото като пределна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

пределен специфичен запас на икономическата полезност (същото като пределна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас);

пределен специфичен продукт на икономическата полезност (същото като пределна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас);

пределен специфичен фактор на икономическата полезност (същото като пределна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас);

пределен фактор на икономическата полезност (същото като пределна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас);

пределна икономическа полезност на бъдещия доход (в микр.);

пределна икономическа полезност на настоящия доход (в микр.);

пределна икономическа полезност;

пределна необходима икономическа полезност;

пределна принадлежна икономическа полезност

пределна стойност на икономическата полезност в потреблението;

пределна стойност на икономическата полезност в производството;

пределна стойност на икономическата полезност;

пределна трудова полезност на физическата икономическа полезност;

пределна физическа полезност на трудовата икономическа полезност;

пределна цялостна икономическа полезност;

придадена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

приемана икономическа полезност;

принадена икономическа полезност;

принадлежаща обща икономическа полезност;

присвоена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

продукт на икономическата полезност;

производствена икономическа полезност;

производствена продуктова стойностна ценностност на икономическата полезност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствена стойностна ценностност на икономическата полезност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствена факторна стойностна ценностност на икономическата полезност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

пряка икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пряка трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пряка трудово-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пряка трудово-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пряка трудово-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пряка трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пряка трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пряка физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пряка физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пълна икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пълна трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пълна трудово-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пълна трудово-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пълна трудово-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пълна трудово-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пълна трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пълна трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пълна физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пълна физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

сингуларностна икономическа полезност;

собствена обща икономическа полезност;

специфичен запас на икономическата полезност;

специфичен продукт на икономическата полезност;

специфичен фактор на икономическата полезност;

среден запас на икономическата полезност (същото като средна производствена предметеност на полезностния икономически запас);

среден паричен продукт на икономическата полезност (същото като **средна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

среден паричен фактор на икономическата полезност (същото като **средна производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

среден продукт на икономическата полезност (същото като средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

среден специфичен запас на икономическата полезност (същото като средна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас);

среден специфичен продукт на икономическата полезност (същото като средна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас);

среден специфичен фактор на икономическата полезност (същото като средна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас);

среден фактор на икономическата полезност (същото като средна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас);

средна икономическа полезност;

средна необходима икономическа полезност;

средна принадлежна икономическа полезност;

средна трудова полезност на физическата икономическа полезност;

средна физическа полезност на трудовата икономическа полезност;

средна цялостна икономическа полезност;

стойност на икономическата полезност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

стопанствена икономическа полезност;

трудова икономическа полезност (на *трудовия производствен икономически фактор*) (същото като *полезност на трудовия производствен икономически фактор*);

трудова икономическа полезност;

трудова теория за икономическата полезност;

трудова-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

трудова-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

трудова-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*) (вж. *икономическа полезност*);

трудова-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуупотребителна икономически растеж*);

трудова-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

трудова-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

трудова-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

фактическа икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

фактор на икономическата полезност;

факторна теория за икономическата полезност;

физическа икономическа полезност (на *физическия производствен икономически фактор*) (същото като *полезност на физическия производствен икономически фактор*);

физическа икономическа полезност;

физическа теория за икономическата полезност;

физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

физическо-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуупотребителна икономически растеж*);

функция на кардиналната обща икономическа полезност;

функция на общата икономическа полезност;

---

*функция на ординалната обща икономическа полезност;
цялостна икономическа полезност.*

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ (economic utility) (на производствения икономически фактор) – същото като *полезност на производствения икономически фактор*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ [АБСОЛЮТНА]* (absolute economic utility) (*) – *икономическа полезност* $U(A)(y)$, изразена в абсолютни (кардинални или ординални) полезностни единици; **абсолютна икономическа оценка** (absolute economic estimation), която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата икономическа активност** (creative economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *възпроизводителен икономически запас* y (в т.ч. *възпроизводителен икономически ресурс* и *възпроизводителен икономически резултат*) да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводителни потребности*); същото като **абсолютна полезност на възпроизводителния икономически запас*** (absolute utility of the reproductional economic stock) (вж. *производителски икономически способности* и *икономика*). Посочената икономическа оценка е **абсолютна полезностна икономическа оценка** (absolute utility economic estimation). Абсолютната икономическа полезност е една от ингредиентните форми на *абсолютната икономическата ценност* $W(A)(y)$, т.е. е **абсолютният полезностен икономически ингредиент*** (absolute utility economic ingredient) на *ценностната икономическа система* (другата нейна ингредиентна форма е *абсолютната икономическата полезност*) (вж. *ценностна икономическа ингредиентност*). Ако не е указано друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира абсолютната икономическа полезност.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **абсолютна трудова икономическа полезност*** (absolute labour economic utility) $LU(A)(y)$ и **абсолютна физическа икономическа полезност*** (absolute physical economic utility) $HU(A)(y)$. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа полезност се подразбира абсолютната трудова икономическа полезност.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават *производителска* (производствена), *потребителска* (потребителна), *сто-*

панствена и други видове разновидности на абсолютната икономическа полезност (вж. *стопанствена икономическа полезност*). **Абсолютната производствена икономическа полезност*** (absolute production economic utility) е същото като **абсолютна полезност на производствения икономически запас*** (absolute utility of the production economic stock) $U(A)(yp)$, към която според икономическото отношение се числят **абсолютната полезност на производствения икономически фактор*** (absolute utility of the production economic factor) $U(A)(xp)$ и **абсолютната полезност на производствения икономически продукт*** (absolute utility of the production economic product) $U(A)(qp)$. **Абсолютната потребителна икономическа полезност*** (absolute consumption economic utility) е същото като **абсолютна полезност на потребителния икономически запас*** (absolute utility of the consumption economic stock) $U(A)(yc)$, към която се числят **абсолютната полезност на потребителния икономически фактор*** (absolute utility of the consumption economic factor) $U(A)(xc)$ и **абсолютна полезност на потребителния икономически продукт*** (absolute utility of the consumption economic product) $U(A)(qc)$.

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на **обекта** на полезностната икономическа оценка икономическата полезност може да бъде **абсолютна полезност на индивидуалния икономически запас*** (absolute utility of the individual economic stock) $U(A)(y(I))$, **абсолютна полезност на фирмения икономически запас*** (absolute utility of the firm economic stock) $U(A)(y(F))$, **абсолютна полезност на обществения икономически запас*** (absolute utility of the social economic stock) $U(A)(y(S))$ и т.н. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на **субекта** на полезностната икономическа оценка се разграничават **абсолютна индивидуална икономическа полезност*** (absolute individual economic utility) $U(AI)(y)$, **абсолютна фирмена икономическа полезност*** (absolute firm economic utility) $U(AF)(y)$, **абсолютна обществена икономическа полезност*** (absolute social economic utility) $U(AS)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални абсолютни измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове абсолютна икономическа полезност (абсолютните икономически полезности, определени от различните единици, **са различни абсолютни именовани величини** и те отразяват спецификата на съответните **абсолютни общностни полезностни предпочитания**). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа полезност. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа полезност обикновено се подразбира абсолютната индивидуална (субективна) икономическа полезност.

В разглеждания контекст се включват понятията за **абсолютна индивидуална полезност на производствения икономически продукт*** (absolute individual utility of the production economic product) $U(AI)(qp)$, **абсолютна индивидуална полезност на производствения икономически фактор*** (absolute individual utility of the production economic factor) $U(AI)(xp)$, **абсолютна индивидуална полезност на потребителния икономически продукт*** (absolute individual utility of the consumption economic product) $U(AI)(qc)$ и **абсолютна индивидуална полезност на потребителния икономически фактор*** (absolute individual utility of the consumption economic factor) $U(AI)(xc)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на производствения икономически продукт се подразбира абсолютната индивидуална полезност на производствения икономически продукт. Същото е валидно и за другите разновидности на абсолютната индивидуална полезност.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **абсолютна приемана икономическа полезност*** (absolute accepted economic utility) $DU(A)(r) = DU(A)(y)$ и **абсолютна предавана икономическа полезност*** (absolute gived economic utility) $GU(A)(y) = GU(A)(z)$.

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа полезност [абсолютна]* $TU(A)(y)$, *единична икономическа полезност [абсолютна]* $UU(A)(y)$, *средна икономическа полезност [абсолютна]* $AU(A)(y)$ и *пределна икономическа полезност [абсолютна]* $MU(A)(y)$. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа полезност обикновено се подразбира абсолютната обща икономическа полезност. Към абсолютната обща икономическа полезност се числи *общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TDU(AI)(qc)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима икономическа полезност [абсолютна]* $IU(A)(y)$, *принадена икономическа полезност [абсолютна]* $SU(A)(y)$ и *цялостна икономическа полезност [абсолютна]* $EU(A)(y)$ (ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа полезност обикновено се подразбира абсолютната цялостна икономическа полезност).

Разновидностите на абсолютната икономическа полезност следват разновидностите на икономическата полезност изобщо, което е валидно и за останалите, непосочени по-горе нейни разновидности.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ [АБСОЛЮТНА] (absolute economic utility) (**ки**) – във:

единична икономическа полезност [абсолютна];
икономическа полезност [абсолютна];
необходима икономическа полезност [абсолютна];
обща икономическа полезност [абсолютна];
обща необходима икономическа полезност [абсолютна];
обща принадлежна икономическа полезност [абсолютна];
обща цялостна икономическа полезност [абсолютна];
принадена икономическа полезност [абсолютна];
средна икономическа полезност [абсолютна];
средна необходима икономическа полезност [абсолютна];
средна принадлежна икономическа полезност [абсолютна];
пределна икономическа полезност [абсолютна];
пределна необходима икономическа полезност [абсолютна];
цялостна икономическа полезност [абсолютна].

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual economic utility) (*) – установена (определена) според характера и от позициите на даден тип *производствен икономически фактор* (трудов или физически) **индивидуална икономическа оценка** (individual economic estimation) $U(I)(y)$, която индивидът като *икономическа единица* според своите предпочитания дава на **факторните умения** (factor skills /knacks/) (на уменията на производствения фактор) [в т.ч. и на **индивидуалните факторни умения** (individual factor skills /knacks/) (на уменията на индивидуалния производствен фактор)], в т.ч. (а) на **трудовете умения** (labour skills /knacks/) (на уменията на трудовия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуалните трудови умения** (individual labour skills /knacks/) (на уменията на индивидуалния трудов производствен фактор)] и (б) на **физическите умения** (physical skills /knacks/) (на уменията на физическия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуалните физически умения** (individual physical skills /knacks/) (на уменията на индивидуалния физически производствен фактор)], вложени в потенциалната способност на даден *възпроизводствен икономически запас* у да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности*, чрез което те съществуват и се възпроизвеждат в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси* (вж. *икономическо възпроизводство*); същото е като **индивидуална полезност на възпроизводствения икономически запас*** (individual utility of the reproductional economic stock) (вж. *индивидуални производителски икономически способности*). [При

икономическото производство и икономическото потребление като фази на възпроизводството възпроизводствените икономически запаси приемат формата на производствени икономически фактори (в т.ч. трудов и физически) и на икономически продукт.] Посочената индивидуална икономическа оценка е **индивидуална полезностна икономическа оценка** (individual utility economic estimation). Индивидуалната икономическа полезност е една от ингредиентните форми на индивидуалната икономическа ценност, т.е. е **индивидуалният полезностен икономически ингредиент*** (individual utility economic ingredient) на индивидуалната **ценностна икономическа система** (другата нейна ингредиентна форма е **индивидуалната икономическа стойност**) (вж. също **полезностна икономическа система**). Тя е **индивидуална полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас (респ. на дадения икономически ингредиент) и, обратно, в контекста на **факторната теория за ценността** даденият икономически запас е **индивидуална предметеност** на индивидуалната икономическа полезност. Едно и също благо получава толкова по-висока индивидуална полезностна оценка (има толкова по-голяма индивидуална ценност), колкото то е по-оскъдно в сравнение със съответните икономически потребности. Тя е **възприеманата от индивидуалната икономическа единица** полезностно-оценявана (в т.ч. трудово-оценявана или физическо-оценявана) възпроизвеждаща способност на икономическия запас, която се реализира в нейните и на други икономически единици рамки.

Според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** на обекта на индивидуална полезностна икономическа оценка индивидуалната икономическа полезност може да бъде **индивидуална полезност на индивидуалния икономически запас*** (individual utility of the individual economic stock) $U(I)(y(I))$, **индивидуална полезност на фирмения икономически запас*** (individual utility of the firm economic stock) $U(I)(y(F))$, **индивидуална полезност на обществения икономически запас*** (individual utility of the social economic stock) $U(I)(y(S))$ и т.н. Ако не е посочено друго, под индивидуална икономическа полезност обикновено се подразбира индивидуалната полезност на индивидуалния икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(I)$ и $U(I)(y) = U(I)(y(I))$. Тези положения важат и за различните форми на икономическия запас – икономическите фактори (трудова и физическа) и икономическия продукт.

Според **факторната икономическа определеност** се конституират два типа индивидуална икономическа полезност – **индивидуална трудова икономическа полезност*** (individual labour economic utility) $LU(I)(y)$ и **индивидуална**

физическа икономическа полезност* (individual physical economic utility) $NU(I)(y)$. Индивидуалната трудова икономическа полезност е индивидуална полезностна икономическа оценка, определена според природата на трудовия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от индивидуално трудово-измеримото и индивидуално трудово-оценявано производствено функциониране на производствените фактори (трудови и физически) и затова е **индивидуална трудово-полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Индивидуалната физическа икономическа полезност е индивидуална полезностна икономическа оценка, определена според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от индивидуално физическо-измеримото и индивидуално физическо-оценявано производствено функциониране на производствените фактори (трудови и физически) и затова е **индивидуална физическо-полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под индивидуална икономическа полезност обикновено се подразбира индивидуалната трудова икономическа полезност.

Според производството и потреблението като фази на възпроизводството индивидуалната икономическа полезност се представя (а) като **индивидуална полезност на икономическия фактор** (individual utility of the economic factor) $U(I)(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $U(I)(xp)$ и $U(I)(xc)$] {в т.ч. **индивидуална полезност на физическия икономически фактор** (individual utility of the physical economic factor) $U(I)(h)$ [съответно с $U(I)(hp)$ и $U(I)(hc)$] и **индивидуална полезност на трудовия икономически фактор** (individual utility of the labour economic factor) $U(I)(l)$ [съответно с $U(I)(lp)$ и $U(I)(lc)$]} и (б) като **индивидуална полезност на икономическия продукт** $U(I)(q)$ [съответно с $U(I)(qp)$ и $U(I)(qc)$]. За трудовата икономическа полезност тези разновидности съответно са: **индивидуална трудова полезност на икономическия фактор** (individual labour utility of the economic factor) $LU(I)(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $LU(I)(xp)$ и $LU(I)(xc)$] {в т.ч. **индивидуална трудова полезност на физическия икономически фактор** (individual labour utility of the physical economic factor) $LU(I)(h)$ [съответно с $LU(I)(hp)$ и $LU(I)(hc)$] и **индивидуална трудова полезност на трудовия икономически фактор** (individual labour utility of the labour economic factor) $LU(I)(l)$ [съответно с $LU(I)(lp)$ и $LU(I)(lc)$]} и (б) като **индивидуална трудова полезност на икономическия продукт** (individual labour utility of the economic product) $LU(I)(q)$ [съответно с $LU(I)(qp)$ и $LU(I)(qc)$]. За физическата икономическа полезност тези разновидности съответно са: **индиви-**

дуална физическа полезност на икономическия фактор (individual physical utility of the economic factor) $HU(I)(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $HU(I)(xp)$ и $HU(I)(xc)$] {в т.ч. **индивидуална физическа полезност на физическия икономически фактор** (individual physical utility of the physical economic factor) $HU(I)(h)$ [съответно с $HU(I)(hp)$ и $HU(I)(hc)$] и **индивидуална физическа полезност на трудовия икономически фактор** (individual physical utility of the labour economic factor) $HU(I)(l)$ [съответно с $HU(I)(lp)$ и $HU(I)(lc)$]} и (б) като **индивидуална физическа полезност на икономическия продукт** (individual physical utility of the economic product) $HU(I)(q)$ [съответно с $HU(I)(qp)$ и $HU(I)(qc)$].

Възпроизводственият икономически запас има две основни ингредиентни форми – възпроизводствен икономически ресурс и възпроизводствен икономически резултат. В зависимост от това деление индивидуалната икономическа полезност има две разновидности: (1) **индивидуална приемана икономическа полезност*** (individual accepted economic utility) $DU(I)(y)$ – тя е индивидуална икономическа полезност на възпроизводствения икономически ресурс (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически ресурс) и (2) **индивидуална предавана икономическа полезност*** (individual dived economic utility) $GU(I)(y)$ – тя е индивидуална икономическа полезност на възпроизводствения икономически резултат (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически резултат). В случай че не е посочено друго, под индивидуална икономическа полезност обикновено се подразбира индивидуалната приемана икономическа полезност. За индивидуалната трудова икономическа полезност тези разновидности съответно са **индивидуална трудова приемана икономическа полезност*** (individual labour accepted economic utility) $LDU(I)(y)$ и **индивидуална трудова предавана икономическа полезност*** (individual labour dived economic utility) $LGU(I)(y)$, а за индивидуалната физическа икономическа полезност – **индивидуална физическа приемана икономическа полезност*** (individual physical accepted economic utility) $LDU(I)(y)$ и **индивидуална физическа предавана икономическа полезност*** (individual physical dived economic utility) $LGU(I)(y)$.

Според релативистичната теория на полезността се разграничават **абсолютна индивидуална икономическа полезност*** (absolute individual economic utility) (абсолютно-изразена индивидуална икономическа полезност) $U(AI)(y)$ и **относителна индивидуална икономическа полезност*** (relative individual economic utility) (относително-изразена индивидуална икономическа полезност) $U(RI)(y)$. За трудовата икономическа полезност те съответно са **аб-**

солютна индивидуална трудова икономическа полезност* (absolute individual labour economic utility) $LU(AI)(y)$ и **относителна индивидуална трудова икономическа полезност*** (relative individual labour economic utility) $LU(RI)(y)$, а за физическата икономическа полезност съответно са **абсолютна индивидуална физическа икономическа полезност*** (absolute individual physical economic utility) $HU(AI)(y)$ и **относителна индивидуална физическа икономическа полезност*** (relative individual physical economic utility) $HU(RI)(y)$.

Според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **индивидуална обща икономическа полезност** $TU(I)(y)$, **индивидуална единична икономическа полезност** (individual unitary labour economic utility) $UU(y)$, **индивидуална индивидуална средна икономическа полезност** (individual average labour economic utility) $AU(I)(y)$ и **индивидуална пределна икономическа полезност** $MU(I)(y)$ (когато не посочено друго под индивидуална икономическа полезност обикновено се подразбира индивидуалната обща икономическа полезност). За индивидуалната трудова икономическа полезност тези форми съответно са **индивидуалната обща трудова икономическа полезност** (individual total labour economic utility) $TLU(I)(y)$, **индивидуалната единична трудова икономическа полезност** (individual unitary labour economic utility) $ULU(I)(y)$, **индивидуалната средна икономическа полезност** (individual average labour economic utility) $ALU(I)(y)$ и **индивидуалната пределна трудова икономическа полезност** (individual marginal labour economic utility) $MLU(I)(y)$, а за индивидуалната физическа икономическа полезност съответно те са **индивидуалната обща физическа икономическа полезност*** (individual total physical economic utility) $THU(I)(y)$, **индивидуалната единична физическа икономическа полезност*** (individual unitary physical economic utility) $UHU(I)(y)$, **индивидуалната средна физическа икономическа полезност*** (individual average physical economic utility) $AHU(I)(y)$ и **индивидуалната пределна физическа икономическа полезност*** (individual marginal physical economic utility) $MHU(y)$.

Според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална необходима икономическа полезност** $IU(I)(y)$, **индивидуална принадена икономическа полезност** $SU(I)(y)$ и **индивидуална цялостна икономическа полезност** $EU(I)(y)$ (когато не е посочено друго, под индивидуална икономическа полезност обикновено се подразбира индивидуалната цялостна икономическа полезност). За индивидуалната трудова икономическа полезност тези форми съответно са **индивидуалната трудова необходима**

икономическа полезност (individual labour indispensable economic utility) $LIU(I)(y)$, **индивидуалната трудова принадена икономическа полезност** (individual labour surplus economic utility) $LSU(I)(y)$ и **индивидуалната трудова цялостна икономическа полезност** (individual labour entire economic utility) $LEU(I)(y)$, а за индивидуалната физическа икономическа полезност съответно те са **индивидуалната физическа необходима икономическа полезност** (individual physical indispensable economic utility) $HIU(I)(y)$, **индивидуалната физическа принадена икономическа полезност** (individual physical surplus economic utility) $HSU(I)(y)$ и **индивидуалната физическа цялостна икономическа полезност** (individual physical entire economic utility) $HEU(I)(y)$.

Когато се приложат едновременно ингредиентната икономическа мащабност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните индивидуални полезностни икономически понятия: (1) **индивидуална обща необходима икономическа полезност** $TIU(I)(y)$, **индивидуална единична необходима икономическа полезност*** (individual unitary indispensable economic utility) $UIU(I)(y)$, **индивидуална средна необходима икономическа полезност*** (individual average indispensable economic utility) $AIU(I)(y)$ и **индивидуална пределна необходима икономическа полезност** $MIU(I)(y)$; (2) **индивидуална обща принадена икономическа полезност** $TSU(I)(y)$, **индивидуална единична принадена икономическа полезност*** (individual unitary surplus economic utility) $USU(I)(y)$, **индивидуална средна принадена икономическа полезност*** (individual average surplus economic utility) $MSU(I)(y)$ и **индивидуална пределна принадена икономическа полезност** $MSU(I)(y)$; (3) **индивидуална обща цялостна икономическа полезност** $TEU(I)(y)$, **индивидуална единична цялостна икономическа полезност*** (individual unitary entire economic utility) $UEU(I)(y)$, **индивидуална средна цялостна икономическа полезност*** (individual average entire economic utility) $AEU(I)(y)$ и **индивидуална пределна цялостна икономическа полезност** $MEU(I)(y)$. Освен това посочените форми:

(а) за индивидуалната трудова икономическа полезност съответно са: (1) **индивидуална обща трудова необходима икономическа полезност*** (individual total labour indispensable economic utility) $TLIU(I)(y)$, **индивидуална единична трудова необходима икономическа полезност*** (individual unitary labour indispensable economic utility) $ULIU(I)(y)$, **индивидуална средна трудова необходима икономическа полезност*** (individual average labour indispensable economic utility) $ALIU(I)(y)$ и **индивидуална пределна трудова необходима икономическа полезност*** (individual marginal labour indispensable economic utility) $MLIU(I)(y)$; (2) **индивидуална обща трудова принадена икономическа**

полезност* (individual total labour surplus economic utility) $TLSU(I)(y)$, **индивидуална единична трудова принадлежна икономическа полезност*** (individual unitary labour surplus economic utility) $ULSU(I)(y)$, **индивидуална средна трудова принадлежна икономическа полезност*** (individual average labour surplus economic utility) $MLSU(I)(y)$ и **индивидуална пределна трудова принадлежна икономическа полезност*** (individual marginal labour surplus economic utility) $MLSU(I)(y)$; (3) **индивидуална обща трудова цялостна икономическа полезност*** (individual total labour entire economic utility) $TLEU(I)(y)$, **индивидуална единична трудова цялостна икономическа полезност*** (individual unitary labour entire economic utility) $ULEU(I)(y)$, **индивидуална средна трудова цялостна икономическа полезност*** (individual average labour entire economic utility) $ALEU(I)(y)$ и **индивидуална пределна трудова цялостна икономическа полезност*** (individual marginal labour entire economic utility) $MLEU(I)(y)$;

(б) за индивидуалната физическа икономическа полезност съответно са: (1) **индивидуална обща физическа необходима икономическа полезност*** (individual total physical indispensable economic utility) $THIU(I)(y)$, **индивидуална единична физическа необходима икономическа полезност*** (individual unitary physical indispensable economic utility) $UHIU(I)(y)$, **индивидуална средна физическа необходима икономическа полезност*** (individual average physical indispensable economic utility) $AHIU(I)(y)$ и **индивидуална пределна физическа необходима икономическа полезност*** (individual marginal physical indispensable economic utility) $MHIU(I)(y)$; (2) **индивидуална обща физическа принадлежна икономическа полезност*** (individual total physical surplus economic utility) $THSU(I)(y)$, **индивидуална единична физическа принадлежна икономическа полезност*** (individual unitary physical surplus economic utility) $UHSU(I)(y)$, **индивидуална средна физическа принадлежна икономическа полезност*** (individual average physical surplus economic utility) $MHSU(I)(y)$ и **индивидуална пределна физическа принадлежна икономическа полезност*** (individual marginal physical surplus economic utility) $MHSU(I)(y)$; (3) **индивидуална обща физическа цялостна икономическа полезност*** (individual total physical entire economic utility) $THEU(I)(y)$, **индивидуална единична физическа цялостна икономическа полезност*** (individual unitary physical entire economic utility) $UHEU(I)(y)$, **индивидуална средна физическа цялостна икономическа полезност*** (individual average physical entire economic utility) $AHEU(I)(y)$ и **индивидуална пределна физическа цялостна икономическа полезност*** (individual marginal physical entire economic utility) $MHEU(I)(y)$.

В процеса на *икономическото производство* се разграничават *индивидуална полезност на производствения икономически фактор** (individual utility of the production economic factor) $U(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална полезност на трудовия производствен икономически фактор** (individual utility of the labour production economic factor) $U(I)(lp)$ и *индивидуална полезност на физическия производствен икономически фактор** (individual utility of the physical production economic factor) $U(I)(hp)$] и *индивидуална полезност на производствения икономически продукт** (individual utility of the production economic product) $U(I)(qp)$. Всички те имат свои разновидности според критерия за ингредиентната икономическа мащабност и според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност се разграничават: (1) *индивидуална обща полезност на производствения икономически фактор** (individual total utility of the production economic factor) $TU(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална обща полезност на трудовия производствен икономически фактор** (individual total utility of the labour production economic factor) $TU(I)(lp)$ и *индивидуална обща полезност на физическия производствен икономически фактор** (individual total utility of the physical production economic factor) $TU(I)(hp)$] и *индивидуална обща полезност на производствения икономически продукт** (individual total utility of the production economic product) $TU(I)(qp)$; (2) *индивидуална единична полезност на производствения икономически фактор** (individual unitary utility of the production economic factor) $UU(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална единична полезност на трудовия производствен икономически фактор** (individual unitary utility of the labour production economic factor) $UU(I)(lp)$ и *индивидуална единична полезност на физическия производствен икономически фактор** (individual unitary utility of the physical production economic factor) $UU(I)(hp)$] и *индивидуална единична полезност на производствения икономически продукт** (individual unitary utility of the production economic product) $UU(I)(qp)$; (3) *индивидуална средна полезност на производствения икономически фактор** (individual average utility of the production economic factor) $AU(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална средна полезност на трудовия производствен икономически фактор** (individual average utility of the labour production economic factor) $AU(I)(lp)$ и *индивидуална средна полезност на физическия производствен икономически фактор** (individual average utility of the physical production economic factor) $AU(I)(hp)$] и *индивидуална средна полезност на производствения икономически продукт** (individual average utility of the production economic product)

$AU(I)(qp)$; (4) **индивидуална пределна полезност на производствения икономически фактор*** (individual marginal utility of the production economic factor) $MU(I)(xp)$ [в т.ч. **индивидуална пределна полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (individual marginal utility of the labour production economic factor) $MU(I)(lp)$ и **индивидуална пределна полезност на физическия производствен икономически фактор*** (individual marginal utility of the physical production economic factor) $MU(I)(hp)$] и **индивидуална пределна полезност на производствения икономически продукт*** (individual marginal utility of the production economic product) $MU(I)(qp)$. Аналогично се конституират и съответстващите разновидности за процеса на **икономическото потребление** (вж. **икономическа ценност** и **икономическа ценност [индивидуална]**). Всички тези разновидности са валидни както за индивидуалната трудова, така и за индивидуалната физическа икономическа полезност.

Според **ингредиентната икономическа изразимост** разновидности на индивидуалната икономическа полезност (на индивидуалната полезност на възпроизводствения икономически запас) са **индивидуалната полезност на натурално-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual utility of the naturally-expressed reproductional economic stock) $U(I)(yn)$ [в т.ч. **индивидуалната полезност на специфично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual utility of the specifically-expressed reproductional economic stock) $U(I)(ys)$, същото като **индивидуална полезност на специфичния икономически запас**], **индивидуалната полезност на трудово-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual utility of the labourly-expressed reproductional economic stock) $U(I)(yl)$, **индивидуалната полезност на парично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual utility of the monetarily-expressed reproductional economic stock) $U(I)(ym)$ и т.н. Тези разновидности са валидни както за индивидуалната трудова, така и за индивидуалната физическа икономическа полезност.

В рамките на **поддържащата система** (респ. на **поддържането**) освен индивидуална икономическа полезност $U(I)(y) = U(I)(y)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **индивидуална консуматорска полезност*** (individual consumptionary utility) $U(I)(y)(C)$, **индивидуална стопанска полезност*** (individual protoeconomic utility) $U(I)(y)(P)$, **индивидуална пазарно-икономическа полезност*** (individual marketly-economic utility) $U(I)(y)(M)$ и **индивидуална финансово-пазарно-икономическа полезност*** (individual financially-marketly-economic utility) $U(I)(y)(N)$. Общо за всички тях

е понятието за *индивидуална поддържаща полезност** (individual sustenance /sustaining/ utility) $U(I)(y)(Z)$ (за индивидуална полезност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА]* (relative economic utility) (*) – *икономическа полезност* $U(R)(y)$, изразена в относителни (кардинални или ординални) полезностни единици; *относителна икономическа оценка* (relative economic estimation), която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на *творческата икономическа активност* (creative economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *възпроизводителен икономически запас* y (в т.ч. *възпроизводителен икономически ресурс* и *възпроизводителен икономически резултат*) да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности*); същото като *относителна полезност на възпроизводствения икономически запас** (relative utility of the reproductional economic stock) (вж. *производителски икономически способности* и *икономика*). Посочената икономическа оценка е *относителна полезностна икономическа оценка* (relative utility economic estimation). Относителната икономическа полезност е една от ингредиентните форми на *относителната икономическата ценност* $W(R)(y)$, т.е. е *относителният полезностен икономически ингредиент** (relative utility economic ingredient) на *ценностната икономическа система* (другата нейна ингредиентна форма е *относителната икономическата полезност*) (вж. *ценностна икономическа ингредиентност*). Ако не е указано друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира относителната икономическа полезност. (Вж. *релятивистична теория на ценността*.)

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават *относителна трудова икономическа полезност** (relative labour economic utility) $LU(R)(y)$ и *относителна физическа икономическа полезност** (relative physical economic utility) $HU(R)(y)$. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа полезност се подразбира относителната трудова икономическа полезност.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават *производителска* (производствена), *потребителска* (потребителна), *стопанствена* и други видове разновидности на относителната икономическа полезност (вж. *стопанствена икономическа полезност*). *Относителната производствена икономическа полезност** (relative production economic utility) е

същото като *относителна полезност на производствения икономически запас** (relative utility of the production economic stock) $U(R)(yp)$, към която според икономическото отношение се числят *относителната полезност на производствения икономически фактор** (relative utility of the production economic factor) $U(R)(xp)$ и *относителната полезност на производствения икономически продукт** (relative utility of the production economic product) $U(R)(qp)$. *Относителната потребителна икономическа полезност** (relative consumption economic utility) е същото като *относителна полезност на потребителния икономически запас** (relative utility of the consumption economic stock) $U(A)(yc)$, към която се числят *относителната полезност на потребителния икономически фактор** (relative utility of the consumption economic factor) $U(R)(xc)$ и *относителна полезност на потребителния икономически продукт** (relative utility of the consumption economic product) $U(R)(qc)$.

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на *обекта* на полезностната икономическа оценка икономическата полезност може да бъде *относителна полезност на индивидуалния икономически запас** (relative utility of the individual economic stock) $U(R)(y(I))$, *относителна полезност на фирмения икономически запас** (relative utility of the firm economic stock) $U(R)(y(F))$, *относителна полезност на обществения икономически запас** (relative utility of the social economic stock) $U(R)(y(S))$ и т.н. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на *субекта* на полезностната икономическа оценка се разграничават *относителна индивидуална икономическа полезност** (relative individual economic utility) $U(RI)(y)$, *относителна фирмена икономическа полезност** (relative firm economic utility) $U(RF)(y)$, *относителна обществена икономическа полезност** (relative social economic utility) $U(RS)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални относителни измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове относителна икономическа полезност (относителните икономически полезности, определени от различните единици, *са различни относителни именовани величини* и те отразяват спецификата на съответните *относителни общностни полезностни предпочитания*). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа полезност. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа полезност обикновено се подразбира относителната индивидуална (субективна) икономическа полезност.

В разглеждания контекст се включват понятията за *относителна индивидуална полезност на производствения икономически продукт** (relative individual utility of the production economic product) $U(RI)(qp)$, *относителна индивидуална полезност на производствения икономически фактор** (relative individual utility of the production economic factor) $U(RI)(xp)$, *относителна индивидуална полезност на потребителния икономически продукт** (relative individual utility of the consumption economic product) $U(RI)(qc)$ и *относителна индивидуална полезност на потребителния икономически фактор** (relative individual utility of the consumption economic factor) $U(RI)(xc)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на производствения икономически продукт се подразбира относителната индивидуална полезност на производствения икономически продукт. Същото е валидно и за другите разновидности на относителната индивидуална полезност.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават *относителна приемана икономическа полезност** (relative accepted economic utility) $DU(R)(r) = DU(R)(y)$ и *относителна предавана икономическа полезност** (relative gived economic utility) $GU(A)(y) = GU(A)(z)$.

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа полезност [относителна]* $TU(R)(y)$, *единична икономическа полезност [относителна]* $UU(R)(y)$, *средна икономическа полезност [относителна]* $AU(R)(y)$ и *пределна икономическа полезност [относителна]* $MU(R)(y)$. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа полезност обикновено се подразбира относителната обща икономическа полезност). Към относителната обща икономическа полезност се числи *общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]* $TDU(RI)(qc)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима икономическа полезност [относителна]* $IU(R)(y)$, *принадена икономическа полезност [относителна]* $SU(R)(y)$ и *цялостна икономическа полезност [относителна]* $EU(R)(y)$ (ако не е посочено друго, под относителна икономическа полезност обикновено се подразбира относителната цялостна икономическа полезност).

Разновидностите на относителната икономическа полезност следват разновидностите на икономическата полезност изобщо, което е валидно и за останалите, непосочени по-горе нейни разновидности.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА] (relative economic utility) (**ки**) – във:

единична икономическа полезност [относителна];
икономическа полезност [относителна];
необходима икономическа полезност [относителна];
обща икономическа полезност [относителна];
обща необходима икономическа полезност [относителна];
обща принадлежна икономическа полезност [относителна];
обща цялостна икономическа полезност [относителна];
пределна икономическа полезност [относителна];
пределна необходима икономическа полезност [относителна];
пределна принадлежна икономическа полезност [относителна];
пределна цялостна икономическа полезност [относителна];
принадена икономическа полезност [относителна];
средна икономическа полезност [относителна];
средна необходима икономическа полезност [относителна];
средна принадлежна икономическа полезност [относителна];
цялостна икономическа полезност [относителна].

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ НА БЪДЕЩИЯ ДОХОД (economic utility of the future income) (**ки**) – във:

пределна икономическа полезност на бъдещия доход (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ НА НАСТОЯЩИЯ ДОХОД (economic utility of the present income) (**ки**) – във:

пределна икономическа полезност на настоящия доход (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (economic policy) – система от действия на *икономическата единица* (и изобщо на някакъв обществен субект) в областта на *икономическата дейност* като средство за постигането на някаква *икономическа цел*. Вж. *макроикономическа политика*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (economic policy) (в *динамичното икономическо програмиране*) – всяко правило за търсене на *икономическо решение*, което дава (което резултира) в *допустима последователност от икономически решения** (feasible sequence of economic solutions).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (economic policy) (**ки**) – във:

икономическа политика;

икономическа политика (в *динамичното икономическо програмиране*);

оптимална икономическа политика.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛУГРУПА* (economic semi-group) – *икономическо множество* с една бинарна операция, която удовлетворява *закона за икономическата асоциативност*. Тя е обобщение на понятието за *икономическа група*, тъй като от аксиомите за икономическата група остава само тази за асоциативността. Представлява икономическото множество S , в което е определена операцията умножение, която на всяка двойка *икономически елементи* $x, y \in G$, разположени в даден порядък, поставя в съответствие икономическия елемент $z = xy$ от S , където S е тяхното произведение. Предполага се, че в S обезателно е изпълнен *асоциативният закон в икономиката*

$$(x \cdot y) \cdot z = x \cdot (y \cdot z)$$

за кои да е негови елементи x, y и z . Ако освен това за всички $x, y \in S$ е валидно равенството $xy = yx$, тогава S е *комутативна икономическа полугрупа* (или още – *абелева икономическа полугрупа*). В икономическата полугрупа S могат да се съдържат такива елементи като единица e или нула 0 , щото $xe = ex = x$ или $x0 = 0x = 0$ за всички $x \in S$. За разлика от икономическата група наличието на единица в икономическата полугрупа не е задължително. Икономическата полугрупа S е *икономическа полугрупа със съкращение*, ако за кои да е нейни елементи x, y и z от $xz = yz$ и $zx = zy$ следва, че $x = y$. Всяка комутативна икономическа полугрупа със съкращение може да се вложи (да се потопи) в някаква абелева икономическа група. Съществуват обаче *некомутативни*

икономически полугрупи* (non-commutative economic semi-group), които не могат да бъдат вложени в икономическа група (вж. *икономическо потопяване*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛУГРУПА (economic semi-group) (**ки**) – във:

абелева икономическа полугрупа (същото като *комутативна икономическа полугрупа*);

икономическа полугрупа;

икономическа полугрупа със съкращение;

комутативна икономическа полугрупа;

нормална икономическа полугрупа (вж. *вътрешен икономически автоморфизъм*);

свободна икономическа полугрупа.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛУГРУПА СЪС СЪКРАЩЕНИЕ* (economic semi-group with reduction) – *икономическата полугрупа* S , при която за кои да е нейни елементи x , y и x от $xz = yz$ и $zx = zy$ следва, че $x = y$. Всяка **комутативна икономическа полугрупа със съкращение*** (commutative economic semi-group with reduction) може да се вложи (да се потопи) в някаква *абелева икономическа група*. Съществуват обаче **некомутативни икономически полугрупи*** (non-commutative economic semi-groups), които не могат да бъдат вложени в *икономическа група* (вж. *комутативна икономическа полугрупа* и *икономическо потопяване*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛУПОДРЕДЕНОСТ (economic semi-orderedness) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата полупореденост;

аксиома за свършената икономическа полупореденост;

свършена икономическа полупореденост (вж. *аксиома за свършената икономическа полупореденост*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ (economic sequence) – **последователност** (sequence) от *икономическите елементи* на зададено *икономическо множество*; *икономическа функция* (респ. *икономическо изображение*) $f : N \rightarrow X$, която е определена в множеството на естествените числа N , множеството от значения на която са елементи на зададеното икономическо множество X . **Елемент на икономическата последователност** (economic sequence element) или още – неин член, е подредената двойка (n, x) , $n \in N$, $x \in X$, която обикновено се означава като x_n . Естественото число n е номерът на елемента

на икономическата последователност, а $x \in X$ е значението на този елемент. Икономическата последователност $f: N \rightarrow X$ може да се означаи още с $\{x_n\}$. Множеството от елементи на икономическата последователност е винаги *подредено икономическо множество* и *изброимо икономическо множество*, като множеството от значения на елементите на икономическата последователност може да бъде и *крайно икономическо множество*. *Сходяща икономическа последователност* е икономическа последователност, която има граница в дадено икономическо пространство. Сходящите икономически последователности в топологичните икономически пространства играят важна роля при тяхното изучаване. Вж. *топологично икономическо пространство*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ (economic sequence) (**ки**) –
ВЪВ:

аксиома за икономическата последователност (същото като *аксиома за икономическата транзитивност*);

граница /предел/ на икономическата последователност;

грешка на лъжливата икономическа последователност;

икономическа последователност;

икономическа последователност на Коши, А.;

минимизираща икономическа последователност;

обобщена икономическа последователност (същото като *икономическа насоченост*);

равномерно-сходяща икономическа последователност (вж. *равномерна икономическа сходимост*);

системна икономическа последователност (вж. *системна икономическа теорема*);

случайна икономическа последователност (вж. *случайна икономическа функция*).;

сходяща икономическа последователност;

фундаментална икономическа последователност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА КОШИ, А.* (Cauchy economic sequence) – *икономическа последователност* $\{x_n\}$, при която за всяко $\varepsilon > 0$ винаги ще се намери такова цяло число $N_0(\varepsilon)$, щото за всички $m, n > N_0$ е валидно неравенството $|x_m - x_n| < \varepsilon$. Изобщо, икономическата последователност на А. Коши е последователността $\{x_n\}$ от елементи на произволно *метрично икономическо пространство* X , ако за всяко $\varepsilon > 0$ съществува такова цяло чис-

ло $N(\varepsilon)$, щото $\rho(x_m, x_n) < \varepsilon$ при кои да е $m, n > N(\varepsilon)$. Така че, ако в произволно метрично икономическо пространство X някаква последователност $\{x_n\} \subset X$ е сходимата към някаква граница (предел) $x \in X$, тя е икономическа последователност на А. Коши. Тогава разглежданото метрично икономическо пространство X е **пълно икономическо пространство*** (full economic space). Същото като *фундаментална икономическа последователност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ (economic potentiality) (същото като *потенциална икономическа синергия*) – свита (конвулсирана) *икономическа синергия** (economic synergy) [като *икономически свитък** (economic resultant /convulation/)], намираща се в състояние на готовност да бъде при необходимост целенасочено използвана в *икономическата дейност* на някаква *възпроизводствена икономическа единица* за създаването на определено икономическо благо (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) (вж. *икономическа дейност*). При *синергетично икономическо кинетизиране** (synergetic economic kinetation) потенциалната икономическа синергия (икономическата потенциалност, икономическият свитък) се преобразува в *кинетична икономическа синергия** (kinetic economic synergy) [същото като *икономическа кинетичност** (economic kinetality) и като *икономическа активност* (вж. *икономическа дейност*)] (подобно на отпускане на свита пружина). Потенциалната икономическа синергия е *формата* или още *външното състояние* на потенциалната икономическа енергия (последната в качеството ѝ на *икономическо съдържание*). Тя е и форма (външно състояние) на потенциалния икономически ингредиент. В това взаимоотношение потенциалната икономическа енергия е определяща, а потенциалната икономическа синергия е решаваща. Потенциалната икономическа синергия е целенасочено и пълноценно самоорганизирана в икономическото възпроизводство потенциална икономическата енергия, така че при нейното активиране да може с намалена *икономическа ентропия* ефективно да бъде използвана при създаването на икономически ингредиент, удовлетворяващ определени икономически потребности. При тези условия свойствата на микроструктурата в потенциалната икономическа енергия стават свойства на цялостност в потенциалната икономическа синергия, с което се създават допълнителни възможности за използване на потенциалния икономически ингредиент (вж. *синергетика*). По аналогичен начин кинетичната икономическа синергия (икономическата кинетичност, икономическата активност) е *формата* или още *външното състояние* на кинетичната икономическа енергия (последната в качеството ѝ на *икономи-*

ческо съдържание [тя е и форма (външно състояние) на кинетичния икономически ингредиент].¹

¹ Потенциалната икономическа енергия е *икономическата енергия*, която е необходима да се въздейства отвън върху елементите на някаква *консервативна икономическа система*, така че тя да приведе от дадено фактическо състояние в някакво желано състояние, условно наречено нулево, и която е равна на *икономическата работа*. Кинетичната икономическа енергия е икономическата енергия на движението на елементите на *икономическата система* при определена тяхна скорост.

Синергетичният потенциален икономически ингредиент е синергетичен кинетичен икономически ингредиент в състояние на синергетична свитост, т.е. е *синергетична икономическа конвулвента** (synergetic economic convulvent), а синергетичният кинетичен икономически ингредиент е разтегнат синергетичен потенциален икономически ингредиент, т.е. е *синергетична икономическа еволвента** (synergetic economic evolvent), така че тук синергетичното икономическо активиране (преходът от икономическа потенциалност към икономическа активност) е процес на *синергетично икономическо разтягане* (synergetic economic evulsion); други синоними на този процес са *синергетична икономическа екстензия** (synergetic economic extension), *синергетична икономическа еволулсия** (synergetic economic evolvulsion), *синергетична икономическа деконвулсия** (synergetic economic deconvulsion).

Според *икономическата ингредиентност* основни разповидности на икономическата потенциалност са (1) *усвояващата икономическа потенциалност** (assimilating economic potentiality) [*входната икономическа потенциалност** (input economic potentiality)], което е същото като *икономически потребности*, и (2) *създаващата икономическа потенциалност** (giving economic potentiality) [*изходната икономическа потенциалност** (output economic potentiality)], което е същото като *икономически способности* (economic abilities) (вж. *производителски икономически способности*).

Според *общностния икореномически статут* разновидности на икономическата потенциалност са:

(1) *субтиикономическата потенциалност** (subtieconomic potentiality) {в т.ч. *усвояващата субтиикономическа потенциалност** (assimilating subtieconomic potentiality) [същото като *субтиикономически потребности** (subtieconomic needs (necessities))] и *създаващата субтиикономическа потенциалност** (giving subtieconomic potentiality) [същото като *субтиикономически способности** (subtieconomic needs (abilities))]};

(2) *обтиикономическата потенциалност** (obtieconomic potentiality) {в т.ч. *усвояващата обтиикономическа потенциалност** (assimilating obtieconomic potentiality) [същото като *обтиикономически потребности** (economic obtiobtineeds (necessities))] и *създаващата обтиикономическа потенциалност** (giving obtieconomic potentiality) [същото като *обтиикономически способности** (obtieconomic needs (obtiabilities))]}.

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата потенциалност са:

(1) *уницентиталната икономическа потенциалност** (unicentital economic potentiality) {в т.ч. *уницентиталната усвояваща икономическа потенциалност** (unicentital assimilating economic potentiality) и *уницентиталната създаваща икономическа потенциалност** (unicentital giving economic potentiality)};

(2) *трансцентиталната икономическа потенциалност** (transcentital economic potentiality) {в т.ч. *трансцентиталната усвояваща икономическа потенциалност** (transcentital assimilating economic potentiality) и *трансцентиталната създаваща икономическа потенциалност** (transcentital giving economic potentiality)};

(3) *инцентиталната икономическа потенциалност** (incentital economic potentiality) {в т.ч. *инцентиталната усвояваща икономическа потенциалност** (incentital assimilating economic potentiality) и *инцентиталната създаваща икономическа потенциалност** (incentital giving economic potentiality)};

(4) *центиталната икономическа потенциалност** (centital economic potentiality) {в т.ч. *центиталната усвояваща икономическа потенциалност** (centital assimilating economic potentiality) и *центиталната създаваща икономическа потенциалност** (centital giving economic potentiality)}.

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата потенциалност са:

(1) *унисъзидателната икономическа потенциалност** (unimaking economic potentiality) {в т.ч. *унисъзидателната усвояваща икономическа потенциалност** (unimaking assimilating economic potentiality) и *унисъзидателната създаваща икономическа потенциалност** (unimaking giving economic potentiality)};

(2) *съзидателната икономическа потенциалност** (making economic potentiality) {в т.ч. *съзидателната усвояваща икономическа потенциалност** (making assimilating economic potentiality) и *съзидателната създаваща икономическа потенциалност** (making giving economic potentiality)}.

ност* (making assimilating economic potentiality) и *съзидателната създаваща икономическа потенциалност** (making giving economic potentiality));

(3) *изпълнителната икономическа потенциалност** (implementary economic potentiality) {в т.ч. *изпълнителната усвояваща икономическа потенциалност** (implementary assimilating economic potentiality) и *изпълнителната създаваща икономическа потенциалност** (implementary giving economic potentiality)};

(4) *творческата икономическа потенциалност** (creative economic potentiality) {в т.ч. *творческата усвояваща икономическа потенциалност** (creative assimilating economic potentiality) и *творческата създаваща икономическа потенциалност** (creative giving economic potentiality)};

(5) *работната икономическа потенциалност** (working economic potentiality) {в т.ч. *работната усвояваща икономическа потенциалност** (working assimilating economic potentiality) и *работната създаваща икономическа потенциалност** (working giving economic potentiality)};

(6) *сътворителната икономическа потенциалност** (creating economic potentiality) {в т.ч. *сътворителната усвояваща икономическа потенциалност** (creating assimilating economic potentiality) и *сътворителната създаваща икономическа потенциалност** (creating giving economic potentiality)}.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на икономическата потенциалност са:

(1) *възпроизводствената икономическа потенциалност** (reproductional economic potentiality) {в т.ч. *възпроизводствената усвояваща икономическа потенциалност** (reproductional assimilating economic potentiality) и *възпроизводствената създаваща икономическа потенциалност** (reproductional giving economic potentiality)};

(2) *производствената икономическа потенциалност** (production economic potentiality) {в т.ч. *производствената усвояваща икономическа потенциалност** (production assimilating economic potentiality) и *производствената създаваща икономическа потенциалност** (production giving economic potentiality)};

(3) *разменната икономическа потенциалност** (exchange economic potentiality) {в т.ч. *разменната усвояваща икономическа потенциалност** (exchange assimilating economic potentiality) и *разменната създаваща икономическа потенциалност** (exchange giving economic potentiality)};

(4) *разпределителната икономическа потенциалност** (distribution economic potentiality) {в т.ч. *разпределителната усвояваща икономическа*

потенциалност* (distribution assimilating economic potentiality) и *разпределителната създаваща икономическа потенциалност** (distribution giving economic potentiality));

(5) *потребителната икономическа потенциалност** (consumption economic potentiality) {в т.ч. *потребителната усвояваща икономическа потенциалност** (consumption assimilating economic potentiality) и *потребителната създаваща икономическа потенциалност** (consumption giving economic potentiality)};

(6) *стопанствената икономическа потенциалност** (proeconomizing economic potentiality) {в т.ч. *стопанствената усвояваща икономическа потенциалност** (proeconomizing assimilating economic potentiality) и *стопанствената създаваща икономическа потенциалност** (proeconomizing giving economic potentiality)};

(7) *следпроизводствената икономическа потенциалност** (post-production economic potentiality) {в т.ч. *следпроизводствената усвояваща икономическа потенциалност** (post-production assimilating economic potentiality) и *следпроизводствената създаваща икономическа потенциалност** (post-production giving economic potentiality)};

(8) *предипотребителната икономическа потенциалност** (before-consumption economic potentiality) {в т.ч. *предипотребителната усвояваща икономическа потенциалност** (before-consumption assimilating economic potentiality) и *предипотребителната създаваща икономическа потенциалност** (before-consumption giving economic potentiality)};

(9) *посредническата икономическа потенциалност** (intermediationary economic potentiality) {в т.ч. *посредническата усвояваща икономическа потенциалност** (intermediationary assimilating economic potentiality) и *посредническата създаваща икономическа потенциалност** (intermediationary giving economic potentiality)};

(10) *бизнес икономическа потенциалност** (business economic potentiality) {в т.ч. *бизнес усвояваща икономическа потенциалност** (business assimilating economic potentiality) и *бизнес създаваща икономическа потенциалност** (business giving economic potentiality)};

(11) *алокативна икономическа потенциалност** (allocative economic potentiality) {в т.ч. *алокативна усвояваща икономическа потенциалност** (allocative assimilating economic potentiality) и *алокативна създаваща икономическа потенциалност** (allocative giving economic potentiality)}.

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ (economic potentiality) (**ки**) – във:

икономическа потенциалност;

създаваща икономическа потенциалност (вж. *икономическа потенциалност*);

усвояваща икономическа потенциалност (вж. *икономическа потенциалност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (absolute individual product economic potentiality) (**ки**)

– във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

екзистенциална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

екзистенциална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ефективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ефективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

желана стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

желана ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неекзистенциална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неекзистенциална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неефективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неефективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нежелана стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нежелана ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ненормална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ненормална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неравновесна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неравновесна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неразумна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неразумна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нормална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нормална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

приемлива стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

приемлива ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

разумна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

разумна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

свръхефективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

свръхефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

свръхефективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

скала на полезностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*);

скала на стойностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (вж. *стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*);

скала на ценностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (вж. *ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*);

стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова].

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (individual product economic potentiality) (подразбирана като индивидуална продуктова обща потенциалност при *икономическото стопанисване*, като индивидуална продуктова обща стопанствена икономическа потенциалност) (*) – дефинирана в рамките на един *трудов възпроизводителски икономически цикъл [индивидуален]* (в т.ч. на един *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]* и на един *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]*) потенциална възможност $q = q(I)$ на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица* (в т.ч. като производител и като потребител) (респ. на неговите *производствени икономически фактори*) да участва в индивидуалното икономическо възпроизводство [в т.ч. в индивидуалното

икономическо производство и в индивидуалното икономическо потребление (тези два фази в своята общност образуват *индивидуалното икономическо стопанисване*)] чрез създаване и консумиране на *индивидуалния икономически продукт*, при което индивидът се възпроизвежда като *трудов производствен икономически фактор*. Тя е уплътнена (компресирана) потенциална възпроизводствена **индивидуална икономическа активност** (individual economic activity), насочена към стопанисването на продукти {в т.ч. (1) уплътнено (компресирано) потенциално производствено **индивидуално икономическо усърдие** (individual economic diligence) [същото като **индивидуална създаваща икономическа активност** (individual making economic activity)] на факторите, насочена към създаването на продукти, и (2) уплътнено (компресирано) потенциално потребително **индивидуално икономическо усвояване** (individual economic assimilation) [същото като **индивидуална усвояваща икономическа активност** (individual assimilative economic activity)], насочено към усвояването на продукти}. Нейното равнище се идентифицира чрез обема на индивидуалния икономически продукт от $q = q(I)$ специфични единици и затова има същото като него означение. Според *възпроизводствената икономическа субектност* нейни разновидности (чрез които тя се проявява и съществува и за които тя е общо понятие) са (1) *производителските икономически способности* [*индивидуални продукти*], които се идентифицират чрез обема на *производствения икономически продукт* [*индивидуален*] $qr = qr(I)$ и имат същото като него означение [именно те са уплътненото (компресираното) потенциално производствено **индивидуално икономическо усърдие**], и (2) *потребителски икономически потребности* [*индивидуални продукти*], които се идентифицират чрез обема на *потребителен икономически продукт* [*индивидуален*] $qs = qs(I)$ и имат същото като него означение [именно те са уплътненото (компресираното) потенциално потребително **индивидуално икономическо усвояване**].

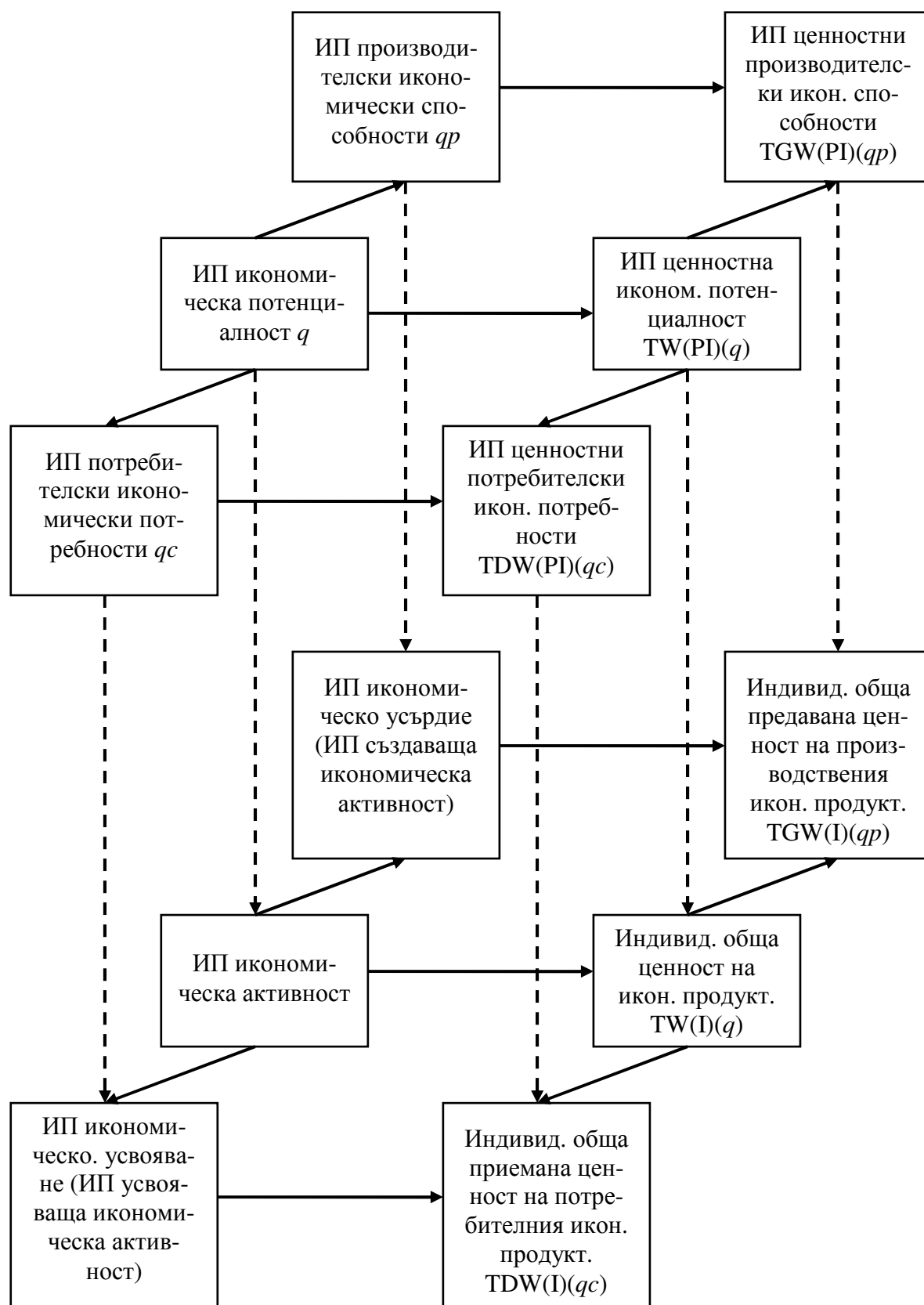
По своята природа индивидуалната продуктова икономическа потенциалност е субективна. Тя зависи от комплексното действие на множество от лични и обществени фактори (в т.ч. и на общото и на професионалното образование, на придобития професионален опит, на професионалната среда, на технологичното равнище на производството и на организацията на производството и управлението, на потребителските навици и т.н.). Индивидуалната продуктова потенциалност, макар и субективна по своята природа, се намира под въздействието на заобикалящата индивида среда, към което се числи положението, че производството е организиран и управляван процес, в който ин-

дивидът се подчинява на технологични и други изисквания и на икономическа принуда, а потреленеието зависи от достигнатото равнище на общественото производство и на реалните доходи. В крайна сметка обаче формирането и реализацията на индивидуалната продуктова потенциалност, при което индивидът възпроизвежда продуктите, се определя от субективното отношение, субективните желания, субективното усещане и субективната преценка на индивида относно потенциалните си възможности, преди да вземе решение в какви параметри да произвежда и потребява благата.

Индивидуалната продуктова икономическа потенциалност q е потенциална възможност да се създава индивидуалната обща ценност на икономическите продукти $TW(PI)(q)$ и затова тя се представя (се експлицира, се изобразява) като *ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Тя се разпредметява (от потенциалност се превръща в кинетичност) в индивидуалната обща икономическа ценност $TW(I)(q)$, а последната става неин измерител (в индивидуални ценностни единици) в случаите когато тя се интерпретира като индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност. Тази зависимост е валидна и за двете нейни разновидности (производителските икономически способности и потребителски икономически потребности). Затова за тях имат място следните твърдения. **Първо**, индивидуалните продуктови производителски икономически способности qp са потенциална възможност да се създава индивидуалната обща предавана ценност на производствените икономически продукти $TGW(PI)(qp)$ (предавана от производителя на потребителя) и затова те се представят (се експлицират, се изобразяват) като *ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*. Те се разпредметяват в индивидуалната обща предавана икономическа ценност $TGW(I)(qp)$, а последната става техен измерител (в индивидуални ценностни единици) в случаите когато те се интерпретират като индивидуални ценностни полезностни производителски икономически способности. **Второ**, индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности qs са потенциална възможност да се създава индивидуалната обща приемана ценност на потребителните икономически продукти $TDW(PI)(qs)$ (идваща от производителя и приемана от потребителя) и затова те се представят (се експлицират, се изобразяват) като *ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Те се разпредметяват в индивидуалната обща приемана икономическа ценност $TDW(I)(qs)$, а последната става техен измерител (в индивидуални ценностни единици) в случаите когато те се

интерпретират като индивидуални продуктови ценностни потребителски икономически потребности. Тези положения са представени нагледно във фиг. 1.

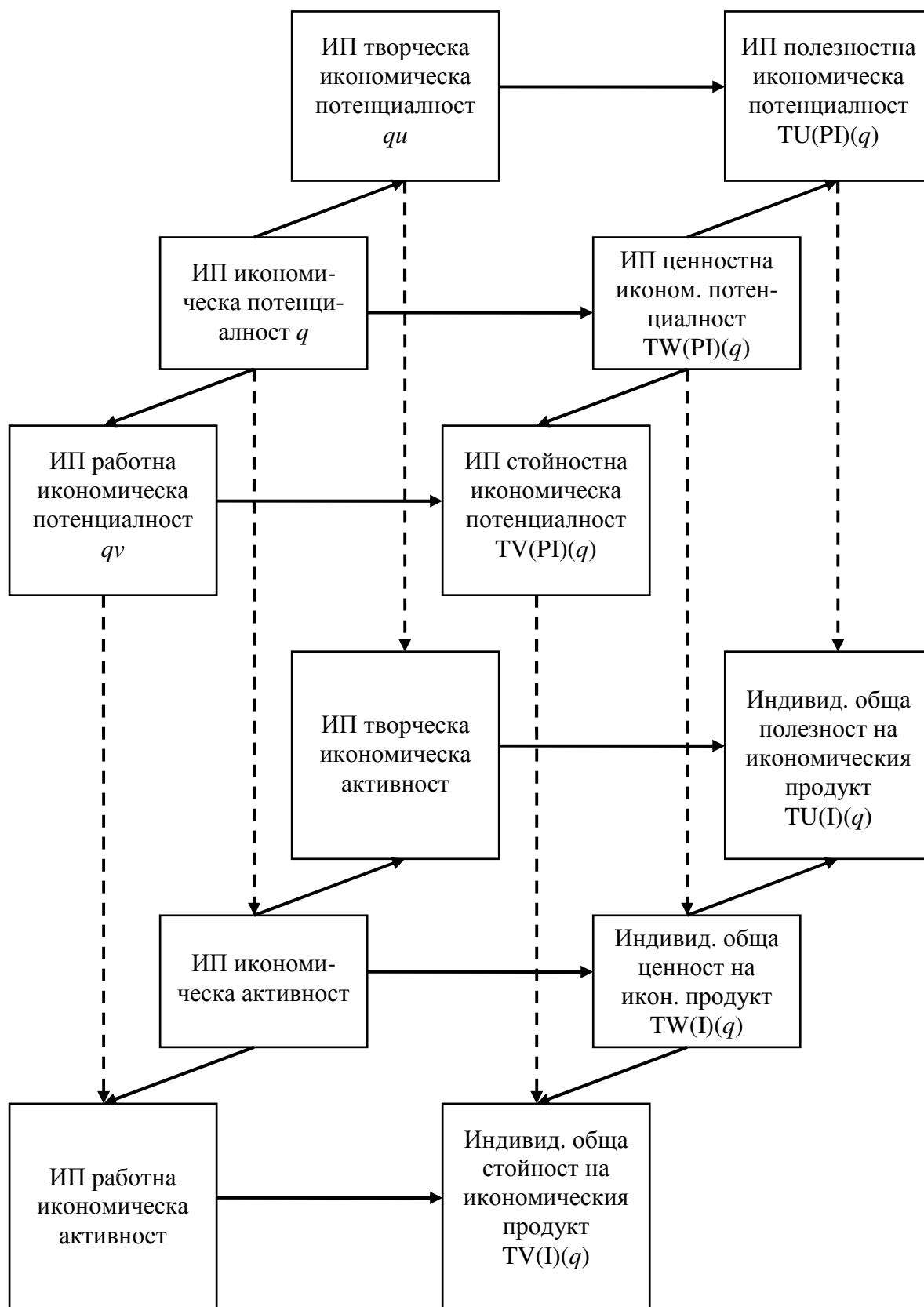

Фиг. 1. Зависимости при индивидуалната продуктова стопанствена икономическа потенциалност q според ингредиентната икономическа възпроизводственост (ИП – индивидуална продуктова)

Творческа и работна икономическа потенциалност

Според *ценностната икономическа ингредиентност* индивидуалната продуктова икономическа потенциалност има две разновидности: (1) *творческа икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и (2) *работна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Свързаните с тези разновидности изходни зависимости на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност са показани във фиг. 2. За тях са характерни следните положения.

Фиг. 2. Зависимости при индивидуалната продуктова стопанствена икономическа потенциалност q според ценностната икономическа ингредиентност (ИП – индивидуална продуктова)

Индивидуалната продуктова творческа икономическа потенциалност е уплътнена (компресирана) потенциална възпроизводствена **индивидуална творческа икономическа активност** (individual creative economic activity), насочена към стопанисването на продукти {в т.ч. (1) уплътнени (компресирани) потенциални производствени **индивидуални икономически умения** (individual economic skills /knacks/) [същото като **индивидуална създаваща творческа икономическа активност** (individual making creative economic activity)] на факторите, насочени към създаването на продукти, и (2) уплътнена (компресирана) потенциална потребителна **индивидуално творческо икономическо усвояване** (individual creative economic assimilation) [същото като **индивидуална усвояваща творческа икономическа активност** (individual assimilative making creative economic activity)], насочена към усвояването на продукти}. Нейното равнище се идентифицира чрез обема на индивидуалния творчески икономически продукт от $q_i = q_i(I)$ специфични единици и затова има същото като него означение. Според **ингредиентната икономическа възпроизводителност** нейни разновидности (чрез които тя се проявява и съществува и за които тя е общо понятие) са (1) **творческите производителски икономически способности** [индивидуални продуктови], които се идентифицират чрез обема на индивидуалния творчески производствения икономически продукт $q_{ip} = q_{ip}(I)$ и имат същото като него означение (именно те са уплътнените (компресираните) потенциални производствени **индивидуални икономически умения**), и (2) **творческите потребителски икономически потребности** [индивидуални продуктови], които се идентифицират чрез обема на индивидуалния творчески потребителен икономически продукт $q_{is} = q_{is}(I)$ и имат същото като него означение [именно те са уплътненотоа (компресиранотоа) потенциално потребително **индивидуално творческо икономическо усвояване**].

Индивидуалната продуктова творческа икономическа потенциалност q_i е потенциална възможност да се създава индивидуалната обща полезност на икономическите продукти $TU(I)(q)$ и затова тя се представя (се експлицира, се изобразява) като **полезностна икономическа потенциалност** [индивидуална продуктова]. Тя се разпределя (от потенциалност се превръща в кинетичност) в индивидуалната обща икономическа полезност $TU(I)(q)$, а последната става неин измерител (в индивидуални полезностни единици) в случаите когато тя се интерпретира като индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност. Тази зависимост е валидна и за двете нейни разновидности. Затова за тях имат място следните твърдения. **Първо**, индивидуалните продуктови творчески производителски икономически способности q_{ip}

са потенциална възможност да се създава индивидуалната обща предавана полезност на производствените икономически продукти $TGU(I)(qp)$ (предавана от производителя на потребителя) и затова те се представят (се експлицират, се изобразяват) като *полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*. Те се разпределяват в индивидуалната обща предавана икономическа полезност $TGU(I)(qp)$, а последната става техен измерител (в индивидуални полезностни единици) в случаите когато те се интерпретират като индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности. **Второ**, индивидуалните продуктови творчески потребителски икономически потребности qis са потенциална възможност да се създава индивидуалната обща приемана полезност на потребителните икономически продукти $TDU(I)(qc)$ (идваща от производителя и приемана от потребителя) и затова те се представят (се експлицират, се изобразяват) като *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*. Те се разпределяват в индивидуалната обща приемана икономическа полезност $TDU(I)(qc)$, а последната става техен измерител (в индивидуални полезностни единици) в случаите когато те се интерпретират като индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности.

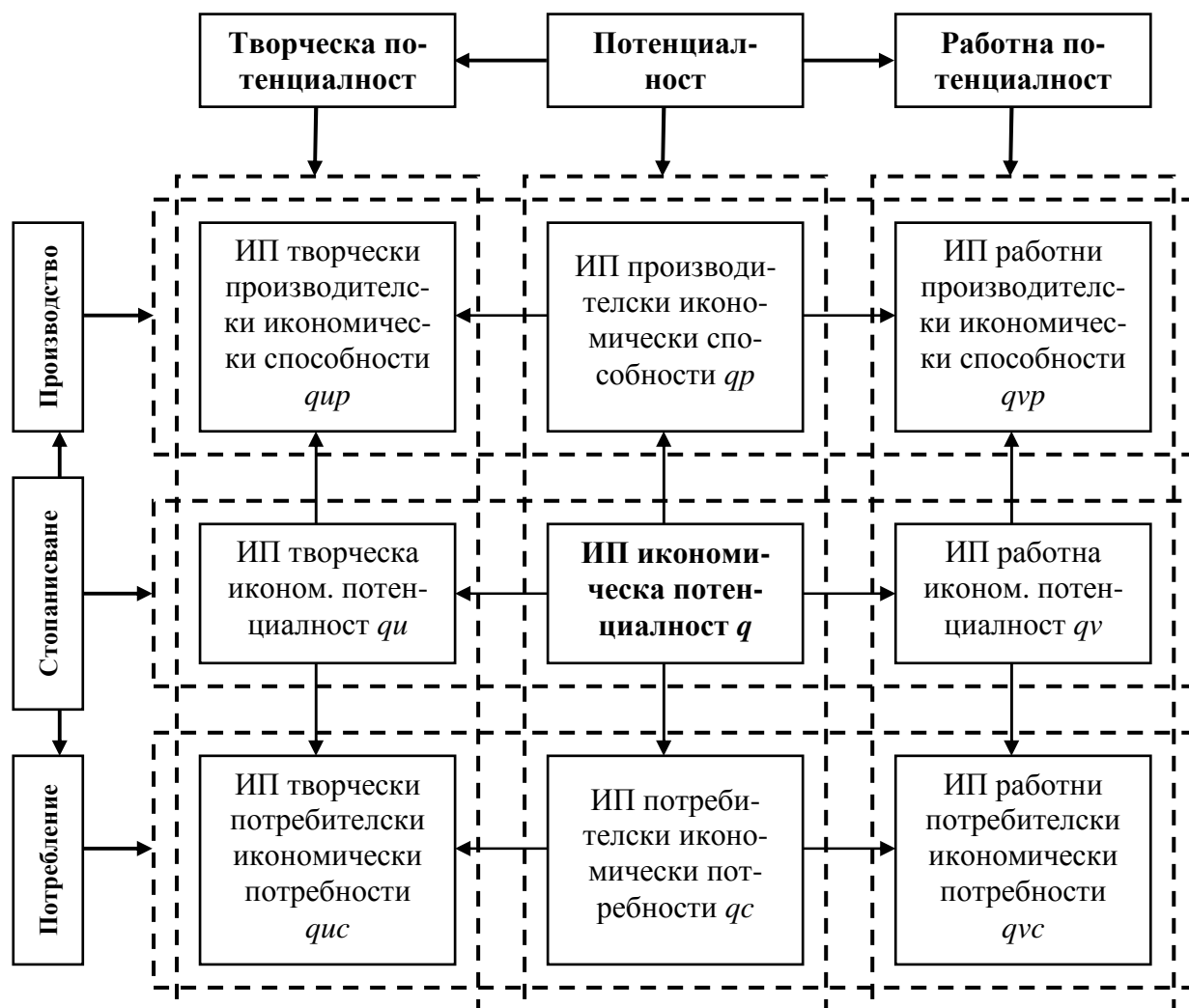
От своя страна **индивидуалната продуктова работна икономическа потенциалност** е уплътнена (компресирана) потенциална възпроизводствена **индивидуална работна икономическа активност** (individual working economic activity), насочена към стопанисването на продукти {в т.ч. (1) уплътнени (компресирани) потенциални производствени **индивидуални икономически усилия** (individual economic exertions) [същото като **индивидуална създаваща работна икономическа активност** (individual making working economic activity)], на факторите, насочени към създаването на продукти, и (2) уплътнена (компресирана) потенциална потребителна **индивидуално работно икономическо усвояване** (individual working economic assimilation) [същото като **индивидуална усвояваща работна икономическа активност** (individual assimilative making working economic activity)], насочена към усвояването на продукти}. Нейното равнище се идентифицира чрез обема на индивидуалния работен икономически продукт от $qv = qv(I)$ специфични единици и затова има същото като него означение. Според ингредиентната икономическа възпроизводственост нейни разновидности (чрез които тя се проявява и съществува и за които тя е общо понятие) са (1) *работните производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, които се идентифицират чрез обема на индивидуалния работен производствения икономически продукт $qvp =$

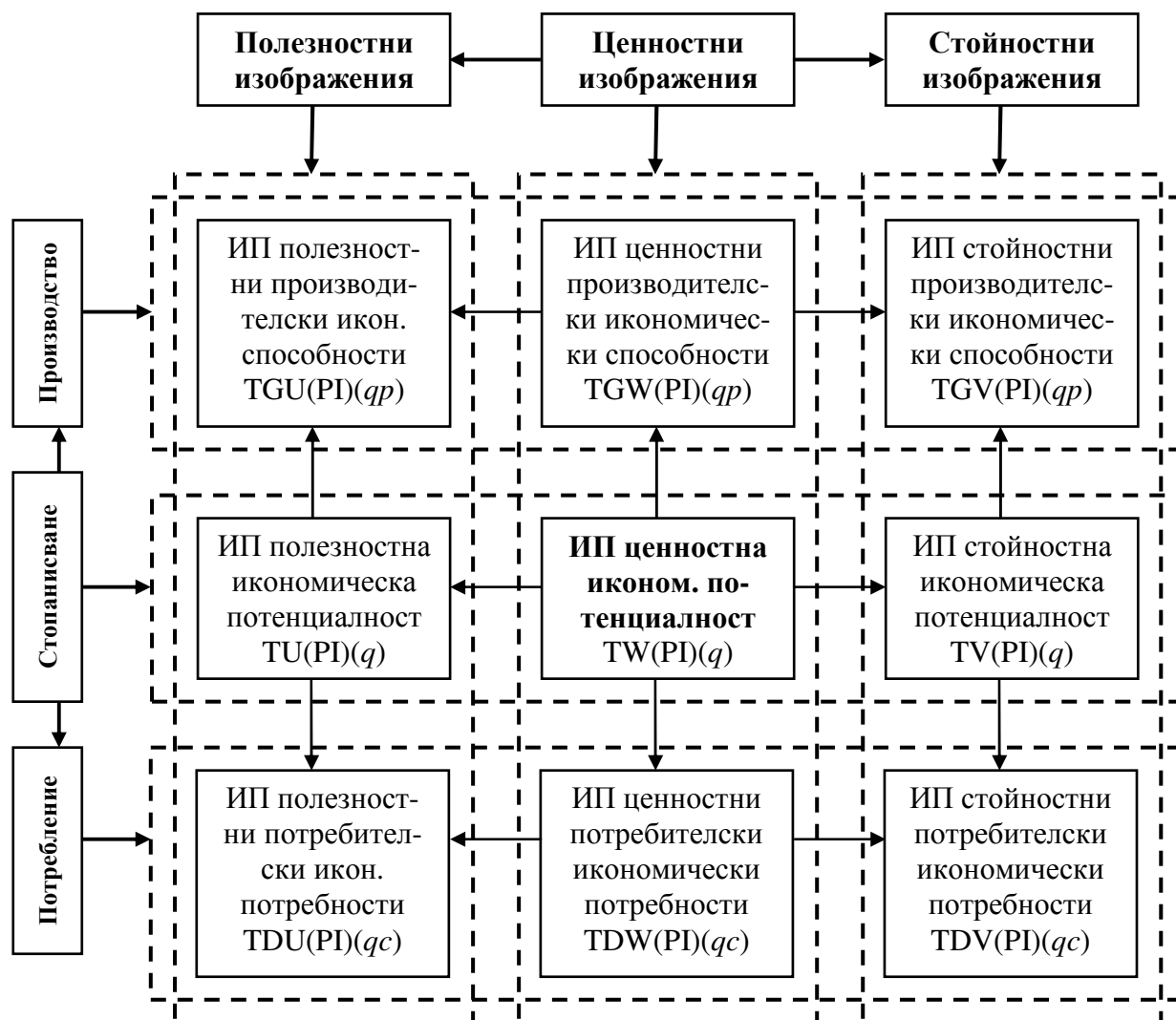
$qvp(I)$ и имат същото като него означение (именно те са уплътнените (компресираните) потенциални производствени **индивидуални икономически усилия**), и (2) *работните потребителски икономически потребности* [индивидуални *продуктови*], които се идентифицират чрез обема на индивидуалния работен потребителен икономически продукт $qvc = qvc(I)$ и имат същото като него означение [именно те са уплътненото (компресираното) потенциално потребително **индивидуално работно икономическо усвояване**].

Индивидуалната продуктова работна икономическа потенциалност qv е потенциална възможност да се създава индивидуалната обща стойност на икономическите продукти $TV(PI)(q)$ и затова тя се представя (се експлицира, се изобразява) като *стойностна икономическа потенциалност* [индивидуална *продуктова*]. Тя се разпредметява (от потенциалност се превръща в кинетичност) в индивидуалната обща икономическа стойност $TV(I)(q)$, а последната става неин измерител (в индивидуални полезностни единици) в случаите когато тя се интерпретира като индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност. Тази зависимост е валидна и за двете нейни разновидности. Затова за тях имат място следните твърдения. **Първо**, индивидуалните продуктови работни производителски икономически способности qvp са потенциална възможност да се създава индивидуалната обща предавана стойност на производствените икономически продукти $TGV(PI)(qp)$ (предавана от производителя на потребителя) и затова те се представят (се експлицират, се изобразяват) като *стойностни производителски икономически способности* [индивидуални *продуктови*]. Те се разпредметяват в индивидуалната обща предавана икономическа стойност $TGV(I)(qp)$, а последната става техен измерител (в индивидуални стойностни единици) в случаите когато те се интерпретират като индивидуални продуктови стойностни производителски икономически способности. **Второ**, индивидуалните продуктови работни потребителски икономически потребности qvc са потенциална възможност да се създава индивидуалната обща приемана стойност на потребителните икономически продукти $TDV(PI)(qc)$ (идваща от производителя и приемана от потребителя) и затова те се представят (се експлицират, се изобразяват) като *стойностни потребителски икономически потребности* [индивидуални *продуктови*]. Те се разпредметяват в индивидуалната обща приемана икономическа стойност $TDV(I)(qc)$, а последната става техен измерител (в индивидуални стойностни единици) в случаите когато те се интерпретират като индивидуални продуктови стойностни потребителски икономически потребности.

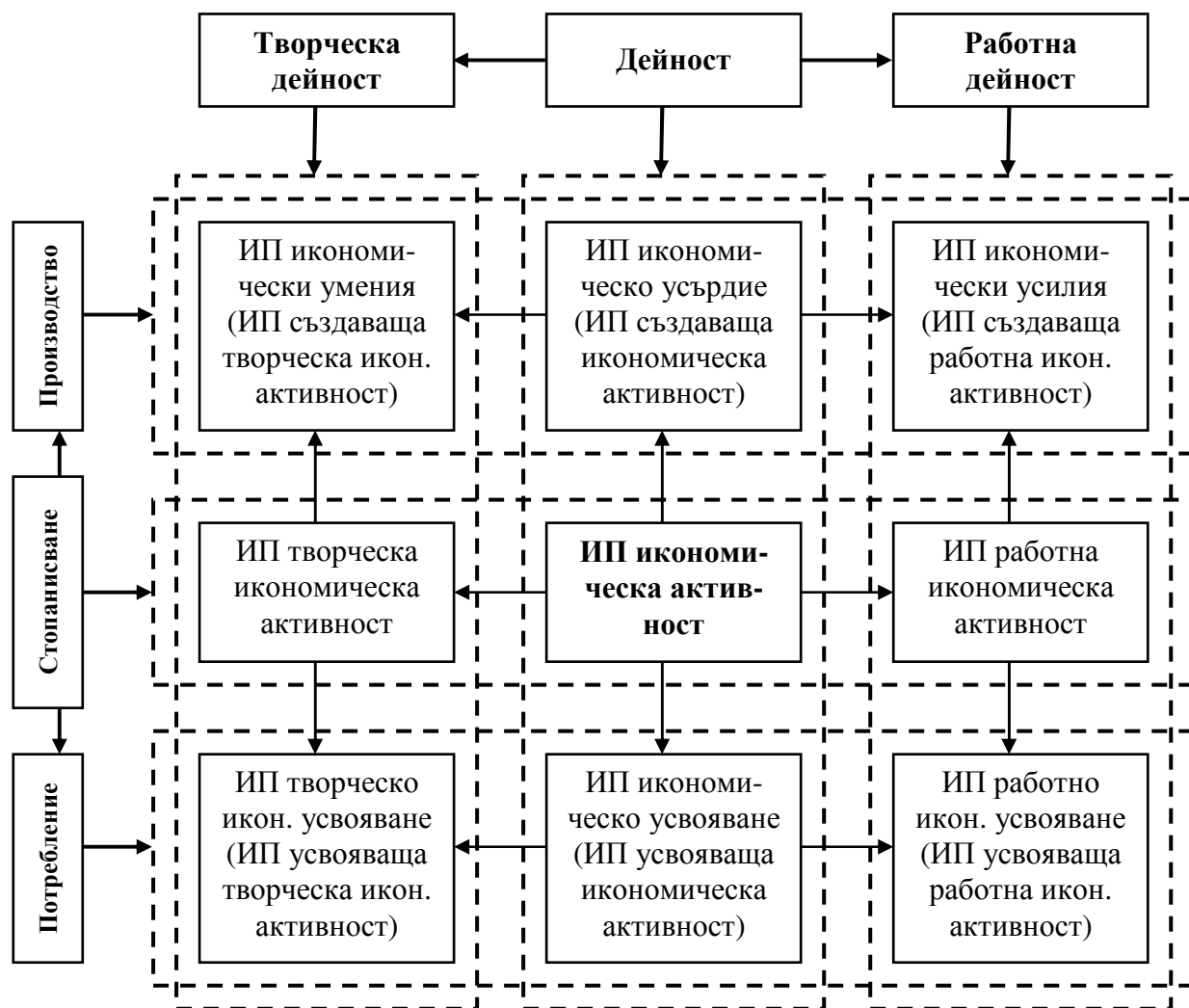
Разгледаните по-горе зависимости на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност могат да бъдат интерпретирани едновременно според ингредиентната икономическа възпроизводственост и ценностната икономическа ингредиентност. За разновидностите на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност тази интерпретация е показана във фиг. 3, за ценностните изображения на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност – на фиг. 4, за разновидностите на индивидуалната продуктова икономическа активност – на фиг. 5, и за ценностните изображения на разновидностите на индивидуалната продуктова икономическа активност.

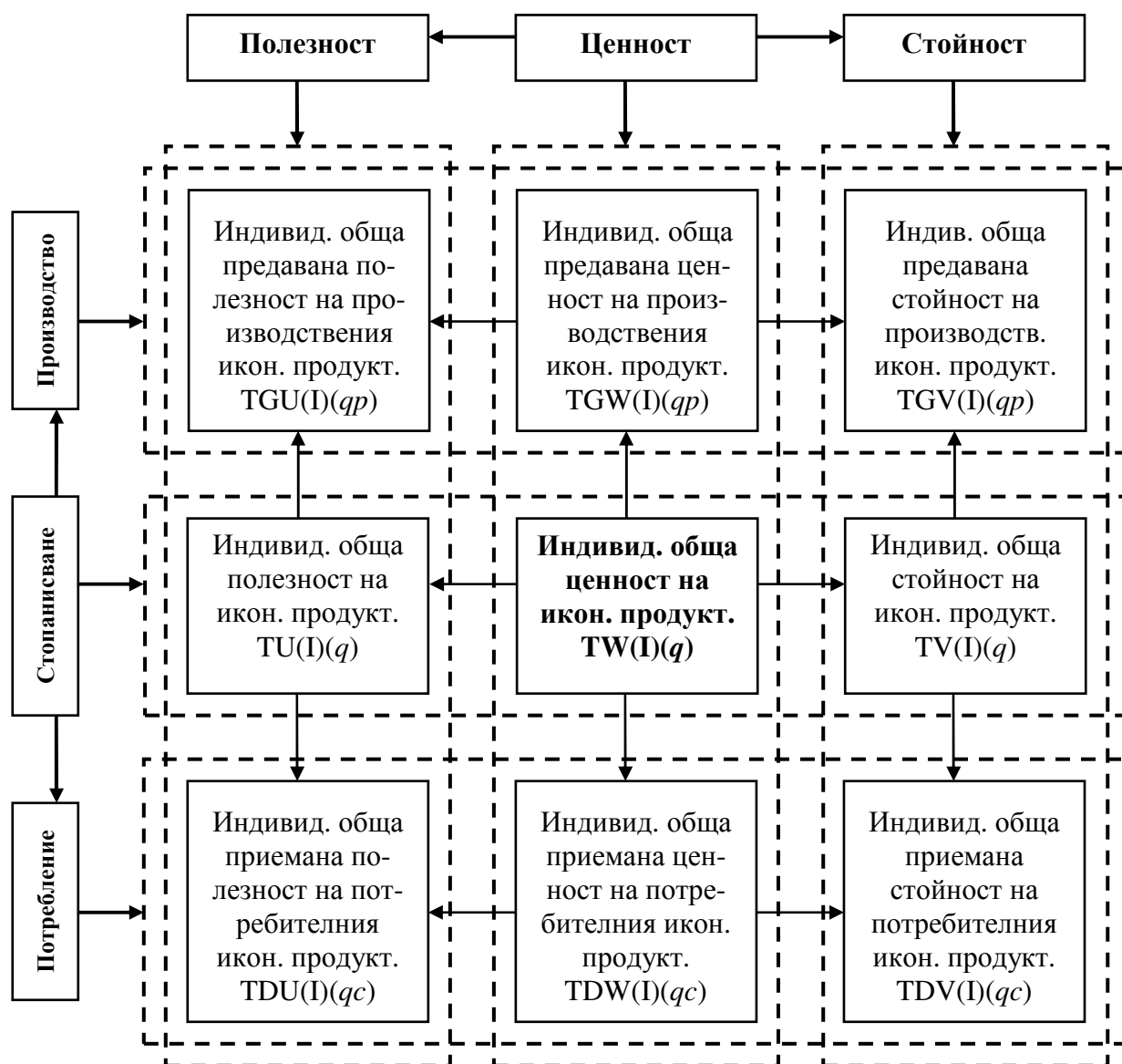
Фиг. 3. Разновидности на индивидуалната продуктова стопанствена икономическа потенциалност едновременно според ингредиентната икономическа възпроизводственост и ценностната икономическа ингредиентност (ИП – индивидуална продуктова)

Фиг. 4. Ценностни изображения на разновидностите на индивидуалната продуктова стопанствена икономическа потенциалност едновременно според ингредиентната икономическа възпроизводственост и ценностната икономическа ингредиентност (ИП – индивидуална продуктова)

Фиг. 5. Разновидности на индивидуалната продуктова стопанствена икономическа активност едновременно според ингредиентната икономическа възпроизводственост и ценностната икономическа ингредиентност (ИП – индивидуална продуктова)

Фиг. 6. Ценностни изображения на разновидностите на индивидуалната продуктова икономическа активност едновременно според ингредиентната икономическа възпроизводственост и ценностната икономическа ингредиентност

Възпроизводство на икономическата потенциалност

В процеса на производството прилагането на производителските икономически способности означава създаване на производствен икономически продукт, при което при постоянни други условия (например при просто възпроизводство) способностите (които са едната форма на икономическата потенциалност) се изчерпват и на тяхно място възникват потребителските икономически потребности (които са другата форма на същата потенциалност). Потребностите са необходимост изчерпаните способности да бъдат възстановени

чрез потреблението на създадения от тях продукт. При тяхното удовлетворяване потребностите се насищат и на тяхно място възникват възстановените способности. Така че производството е преобразуване на способностите в потребности, а потреблението е преобразуване на потребностите в способности; изобщо възпроизводството е процес на последователно превръщане от една в друга на формите на потенциалността. Но не само това. Да предположим, че има някакво зададено (конституирано) равнище на икономическата потенциалност, която в началото на производствения процес се представя като производителски икономически способности със същото равнище, а в началото на потребителния процес – като потребителски икономически потребности отново със същото равнище. В производството потенциалността, като се изчерпва, се радвява и едновременно се превръща в равни по величина, но противоположни (огледални) по образ потребности и производствен продукт (вж. *икономическа амбивалентност*). Създаденият производствен продукт е мярка на възникналите потребности и заедно с това средство за тяхното удовлетворяване. Потребностите и производственият продукт (последният вече в качеството си на потребителен продукт) се пренасят в потреблението, което в процеса своето нисищане ги слива и взаимно унищожава (икономически ги анихилира), като на тяхно място възникват възстановените способности. Ако първоначално конституираното равнище на способностите не бъде изцяло изчерпано (способностите не бъдат изцяло приложени), тогава сумата на неизчерпаните способности и възникналите потребности (респ. и създадения продукт) е равна на първоначалното равнище на потенциалността, разглеждано като неизменна величина при постоянни други условия. В потреблението непълният размер на потребностите и съответстващият му непълен размер на продукта се сливат и се преобразуват в равен на тях непълен размер на възстановените способности. Сумата на непълния размер на възстановените способности и неприложените в предходната фаза на производството способности отново е равна на размера на първоначално конституираната потенциалност.

Горните твърдения позволяват да се направи *следното обобщение*. Един от същностните моменти (характеристики) на индивидуалното икономическо възпроизводство (в границите на *трудовия възпроизводителски икономически цикъл [индивидуален]*) е *възпроизводството на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност** (reproduction of the individual product economic potentiality). То е последователно и постоянно повтарящо се (1) *използване на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност** (using on the individual product economic potentiality) [възпроизводствени разно-

видности на което са (а) **прилагането на индивидуалните продуктови производителски икономически способности*** (applying on the individual product producer's economic abilities) в производството (в границите на *трудовия производителски икономически цикъл [индивидуален]*) и (б) **удовлетворяването на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности*** (satisfaction on the individual product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението (в границите на *трудовия потребителски икономически цикъл [индивидуален]*) и (2) **възвръщане на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност*** (recovery on the individual product economic potentiality) [възпроизводствени разновидности на което са (а) **възстановяването на индивидуалните продуктови производителски икономически способности*** (restoration on the individual product producer's economic abilities) в производството и (б) **регенерирането на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности*** (regeneration on the individual labourly-conditioned product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението].

Към всеки даден момент от протичането на индивидуалния трудов възпроизводителски (в т.ч. производителски и потребителски) икономически цикъл икономическата потенциалност *от гледна точка на нейното използване* се разделя на две части: (1) **използвана индивидуална продуктова икономическа потенциалност*** (used individual product economic potentiality) [възпроизводствени разновидности на която са (а) **приложените индивидуални продуктови производителски икономически способности*** (applied individual product producer's economic abilities) в производството и (б) **удовлетворените индивидуални продуктови потребителски икономически потребности*** (satisfied individual product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението] и (2) **неизползвана индивидуална продуктова икономическа потенциалност*** (non-used individual product economic potentiality) [възпроизводствени разновидности на която са (а) **неприложените индивидуални продуктови производителски икономически способности*** (non-applied individual product producer's economic abilities) в производството и (б) **неудовлетворените индивидуални продуктови потребителски икономически потребности*** (non-satisfied individual product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението].

Също така, към всеки даден момент от протичането на индивидуалния трудов възпроизводителски (в т.ч. производителски и потребителски) икономически цикъл икономическата потенциалност *от гледна точка на нейното*

възвръщане се разделя на две части: (1) *възвръната индивидуална продуктова икономическа потенциалност** (recovery individual product economic potentiality) [възпроизводствени разновидности на която са (а) *възстановените индивидуални продуктови производителски икономически способности** (restored individual product producer's economic abilities) в производството и (б) *регенерираните индивидуални продуктови потребителски икономически потребности** (regenerated individual labourly-conditioned product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението] и (2) *невъзвръната индивидуална продуктова икономическа потенциалност** (non-recovered individual product economic potentiality) [възпроизводствени разновидности на която са (а) *невъзстановените индивидуални продуктови производителски икономически способности** (non-restored individual product producer's economic abilities) в производството и (б) *нерегенерираните индивидуални продуктови потребителски икономически потребности** (non-regenerated individual labourly-conditioned product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението].

В разглеждания контекст стои и понятието за *реализиране на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност** (realization on the individual product economic potentiality), което означава, че тя постига своя смисъл като се трансформира в икономическа ценност (включително стойности полезност), като *използването на потенциалността е начинът, чрез който се реализира*. Възпроизводствени разновидности на реализирането на потенциалността са (а) *изчерпването на индивидуалните продуктови производителски икономически способности** (spending on the individual product producer's economic abilities) в производството (вж. закон за нарастващата пределна стойност на икономическия продукт и насищане на изчерпването на производителските икономически способности) и (б) *насищането на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности** (saturation on the individual product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението (вж. закон за намаляващата пределна полезност на икономическия продукт и насищане на задоволяването на потребителските икономически потребности).

Използването на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност е единен процес, който има две страни – усвояваща и създаваща. Ето защо, то има и две разновидности: (1) *усвояващо използване на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност** (assimilative using on the individual product economic potentiality), което се свежда до усвояването на съ-

ответния възпроизводствен икономически запас [негови възпроизводствени разновидности са (а) *усвояващото прилагане на индивидуалните продуктови производителски икономически способности** (assimilative applying on the individual product producer's economic abilities) в производството, което се свежда до усвояването на трудовия производствен икономически фактор, и (б) *усвояващото удовлетворяване на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности** (assimilative satisfaction on the individual product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението, което се свежда до усвояването на потребителния икономически продукт], и (2) *създаващо използване на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност** (making using on the individual product economic potentiality), което се свежда до създаването на съответния възпроизводствен икономически запас [негови възпроизводствени разновидности са (а) *създаващото прилагане на индивидуалните продуктови производителски икономически способности** (making applying on the individual product producer's economic abilities) в производството, което се свежда до създаването на производствения икономически продукт, и (б) *създаващото удовлетворяване на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности** (making satisfaction on the individual product consumer's economic needs /necessities/) в потреблението, което се свежда до създаването на потребителния икономически фактор].

Разновидности на икономическата потенциалност

Според *факторната икономическа обусловеност* се разграничават (1) *индивидуална трудово-обусловена продуктова икономическа потенциалност** (individual labourly-conditioned product economic potentiality) [в т.ч. *индивидуални трудово-обусловени продуктови производителски икономически способности** (individual labourly-conditioned product producer's economic abilities) и *индивидуални трудово-обусловени продуктови потребителски икономически потребности** (individual labourly-conditioned product consumer's economic needs /necessities/)] – когато индивидуалната *производствената икономическа система* функционира само с *трудови производствени икономически фактори*, (2) *индивидуална физическо-обусловена продуктова икономическа потенциалност** (individual physically-conditioned product economic potentiality) [в т.ч. *индивидуални физическо-обусловени продуктови производителски икономически способности** (individual physically-conditioned product producer's economic abilities) и *индивидуални физическо-обусловени продуктови потребителски икономически потребности** (individual physically-conditioned product consumer's economic needs /necessities/)]

(individual physically-conditioned product consumer's economic needs /necessities/)] – когато тя функционира само с *физически производствени икономически фактори*, и (3) **индивидуална трудово-физическо-обусловена продуктова икономическа потенциалност*** (individual labourly-physically-conditioned product economic potentiality) [в т.ч. **индивидуални трудово-физическо-обусловени продуктови производителски икономически способности*** (individual labourly-physically-conditioned product producer's economic abilities) и **индивидуални трудово-физическо-обусловени продуктови потребителски икономически потребности*** (individual labourly-physically-conditioned product consumer's economic needs /necessities/)] – когато тя функционира едновременно с трудови и физически производствени икономически фактори. Когато не е посочено друго, под индивидуална продуктова икономическа потенциалност обикновено се подразбират индивидуалната трудово-физическо-обусловена продуктова икономическа потенциалност.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават (1) **трудова-определена икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*** (individual labourly-determinate product economic potentiality) [в т.ч. **трудова-определени производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*** (individual labourly-determinate product producer's economic abilities) и **трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*** (individual labourly-determinate product consumer's economic needs /necessities/)] – когато тя е установена (определена) според характера и от позициите на *трудовия производствен икономически фактор*, и (2) **физическо-определена икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*** (individual physically-determinate product economic potentiality) [в т.ч. **физическо-определени производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*** (individual physically-determinate product producer's economic abilities) и **физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*** (individual physically-determinate product consumer's economic needs /necessities/)] – когато тя е установена (определена) според характера и от позициите на *физическия производствен икономически фактор*. Ако не е посочено друго, под индивидуална продуктова икономическа потенциалност обикновено се подразбира индивидуалната трудова-определена продуктова икономическа потенциалност.

Индивидуалната продуктова икономическа потенциалност е разновидност на по-общото понятие за **продуктова икономическа потенциалност***

(product economic potentiality) [в т.ч. **продуктови производителски икономически способности*** (product producer's economic abilities) и **продуктови потребителски икономически потребности*** (product consumer's economic needs /necessities/)]. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са (1) **фирмената продуктова икономическа потенциалност*** (firm product economic potentiality) [в т.ч. **фирмени продуктови производителски икономически способности*** (firm product producer's economic abilities) и **фирмени продуктови потребителски икономически потребности*** (firm product consumer's economic needs /necessities/)] и (2) **обществената продуктова икономическа потенциалност*** (social product economic potentiality) [в т.ч. **обществени продуктови производителски икономически способности*** (social product producer's economic abilities) и **обществени продуктови потребителски икономически потребности*** (firm product consumer's economic needs /necessities/)]. Ако не е посочено друго, под продуктова икономическа потенциалност обикновено се подразбира индивидуална продуктова икономическа потенциалност.

Когато *векторът на продуктовото икономическо производство* се състои от един елемент (от един вид продукт), са налице **еднопродуктова икономическа потенциалност [индивидуална]*** (individual one-product economic potentiality) [в т.ч. **еднопродуктови производителски икономически способности [индивидуални]** (individual one-product producer's economic abilities) и **еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual one-product consumer's economic needs /necessities/)] и **индивидуално еднопродуктово икономическо стопанисване** (individual one-product economic protoeconomizing). Когато той се състои от два елемента (от два вида продукти в двумерното *пространство на икономическите продукти*), са налице **двупродуктова икономическа потенциалност [индивидуална]*** (individual two-product economic potentiality) [в т.ч. **двупродуктови производителски икономически способности [индивидуални]** (individual two-product producer's economic abilities) и **двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual two-product consumer's economic needs /necessities/)] и **индивидуално двупродуктово икономическо стопанисване** (individual two-product economic protoeconomizing). Когато той се състои от три елемента (от три вида продукти в тримерното пространство), са налице **трипродуктова икономическа потенциалност [индивидуална]*** (individual tri-product economic potentiality) [в т.ч. **трипродуктови производителски икономически способности [индивидуални]** (individual tri-product

producer's economic abilities) и **трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual tri-product consumer's economic needs /necessities/) и **индивидуално трипродуктово икономическо стопанисване** (individual tri-product economic protoeconomizing). Когато той се състои от повече от три елемента (от повече три вида продукти в тримерното пространство), са налице **многопродуктова икономическа потенциалност [индивидуална]*** (individual multiproduct economic potentiality) [в т.ч. **многопродуктови производителски икономически способности [индивидуални]** (individual multiproduct producer's economic abilities) и **многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual multiproduct consumer's economic needs /necessities/)] и **индивидуално многопродуктово икономическо стопанисване** (individual multiproduct economic protoeconomizing).

Според характера на *икономическото поведение* на индивида като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговата индивидуална продуктова икономическа потенциалност: (1) *желана икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *желани производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*) и *желани потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*]; (2) *ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *ефективни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*); (3) *нормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *нормални производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *нормални потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*); (4) *разумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *разумни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *разумни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*); (5) *равновесна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *равновесни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *равновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*); (6) *свърхеефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *свърхеефективни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *свърхеефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*); (7) *екзистенциална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *екзистенциални производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *екзистен-*

циални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (8) ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. ненормални производителски икономически способности [индивидуални продукти] и ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (9) приемлива икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. приемливи производителски икономически способности [индивидуални продукти] и приемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (10) неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (11) полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. полезни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (12) неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (13) ниска непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. ниски непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти] и ниски непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (14) висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти] и високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (15) непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти] и непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]); (16) неравновесна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (в т.ч. неравновесни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и неравновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]). Зависимостите между тях са показани във фиг. 7 като **скала на икономическата потенциалност [индивидуална продуктова]*** (scale of individual product economic potentiality).

Фиг. 7. Скала на поведенческите разновидности на индивидуалната продуктова икономическа потенциалност

Вж. *производителски икономически способности* [индивидуални продукти], *потребителски икономически потребности* [индивидуални продукти], *ценностна икономическа потенциалност* [индивидуална продуктова], *стойностна икономическа потенциалност* [индивидуална продуктова] и *ползностна икономическа потенциалност* [индивидуална продуктова].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен индивидуална продуктова икономическа потенциалност се конституират още и съответстващите на последните понятия за **индивидуална продуктова консуматорска потенциалност*** (individual product consumptionary potentiality), **индивидуална продуктова стопанска потенциалност*** (individual product protoeconomic potentiality), **индивидуална продуктова пазарно-икономическа потенциалност*** (individual product marketly-economic potentiality) и **индиви-**

дуална продуктова фининсово-пазарно-икономическа потенциалност* (individual product financially-marketly-economic potentiality). Общо за всички тях е понятието за **индивидуална продуктова поддържаща потенциалност*** (individual product sustenance /sustaining/ potentiality) (за индивидуална продуктова потенциалност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

висока неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като същото като *неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ползностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

възпроизводима икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

двупродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

достатъчна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

еднопродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

екзистенциална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

екзистенциална ползностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

екзистенциална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

екзистенциална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

-
- ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];*
ефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
ефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
ефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
желана икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
желана полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
желана стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
желана ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
максимална равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като разумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);
минимална ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като екзистенциална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);
минимална равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като нормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);
многопродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);
недостатъчна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);
неекзистенциална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неекзистенциална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неекзистенциална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
нежелана икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
нежелана полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
нежелана стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
нежелана ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
ненормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
ненормална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
ненормална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неполезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);
непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
неприемлива икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

неравновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като свръхэффективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

неравновесна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неравновесна неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неравновесна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неравновесна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

ниска непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
полезна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
превишаваща икономически потенциалност [индивидуална продуктова]
(същото като свръхефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);
приемлива икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
приемлива полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
приемлива стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
приемлива ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
работна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
равновесна ефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
равновесна ефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
разумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
разумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
разумна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];
разумна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

резултантна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

свърхдостатъчна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *свърхефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

свърхефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

свърхефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

свърхефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

свърхефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

скала на икономическата потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

скала на полезностната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

скала на стойностната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

скала на ценностната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

творческа икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

трипродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

трудова-определена икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

физическо-определена икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]).

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (relative individual product economic potentiality)**(ки)** – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

екзистенциална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

екзистенциална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ефективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ефективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

желана стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

желана ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неекзистенциална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неекзистенциална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неефективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неефективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нежелана стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нежелана ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ненормална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ненормална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неравновесна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неравновесна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неразумна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неразумна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нормална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нормална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

приемлива стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

приемлива ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

разумна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

разумна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

свърхеефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

свърхеефективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

свърхеефективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

скала на полезностната икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*);

скала на стойностната икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (вж. *стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*);

скала на ценностната икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (вж. *ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*);

стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова].

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТРЕБНОСТ (economic need /necessity/) (**ки**) – вж. *икономически потребности.*

ИКОНОМИЧЕСКА ПОТРЕБНОСТ (economic need /necessity/) (**ки**) – във:

високи неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като *неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

възпроизводими потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като *ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*)

достатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като *ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

икономическа потребность (вж. икономически потребности);

икономически възпроизводствени потребности;

икономически потребности;

икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като икономически възпроизводствени потребности);

икономически стопански потребности (същото като икономически потребности);

минимални ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като *екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

насищане на задоволяването на потребителските икономически потребности;

недостатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като *неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

неекзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непазарно-икономически възпроизводствени потребности;

непазарно-икономически потребности;

непазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като непазарно-икономически възпроизводствени потребности);

неполezni потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неприемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нефинансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

нефинансово-пазарно-икономически потребности;

ниски неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

ниски непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

пазарно-икономически потребности;

пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности);

поддържащи икономически потребности (същото като икономически потребности);

поддържащи потребности (същото като възпроизводствени потребности);

полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности;

полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [продуктови];

потребителски икономически потребности;

потребителски икономически потребности [индивидуални];

потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

потребителски икономически потребности [продуктови];

превишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

приемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

работни потребителски икономически потребности;

работни потребителски икономически потребности [индивидуални]

работни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

работни потребителски икономически потребности [продуктови];

равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

резултантни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

свръхдостатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на потребителските икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности;

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

стойностни потребителски икономически потребности [продуктови];

творчески потребителски икономически потребности;

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални];

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

творчески потребителски икономически потребности [продуктови];

трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (вж. *продуктови потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

финансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

финансово-пазарно-икономически потребности.

ценностни потребителски икономически потребности;

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

ценностни потребителски икономически потребности [продуктови].

Вж. термините към ключовия израз **“икономически потребности”**.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРАВА (economic line) (**ки**) – във:

проективна икономическа права.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРАКСЕОЛОГИЯ (economic praxeology) – вж. *икономическа наука.*

ИКОНОМИЧЕСКА ПРАКТИКА (economic practice) – съвкупност от икономическите дейности на човека и преди всичко от неговите производствени дейности, насочена към преобразуване на природата и обществото с цел удовлетворяване на неговите и на обществото *икономически потребности*. Икономическата практика е основа на съществуването на човешкото общество и източник и критерий на *икономическата истина* (на истинността на *икономическото познание*). В. И. Ленин твърди, че човек върви от субективната идея към обективната истина чрез (преминавайки през) практиката. Икономическото съзнание възниква само в практическата икономическа дейност на човека, преди теоретично да бъде преосмислено в икономическо познание, което в резултат на теоретичното му преосмисляне достига до *икономическото знание* (икономическото знание е обобщаващ момент на икономическото познание). Ако се перефразира В. И. Ленин, икономическата практика е по-висша от теоретичното икономическо познание, тъй като тя има не само качеството на всеобщност (вж. *всеобщо в икономиката*), но и на непосредствена *икономическа действителност*. Икономическата практика е не само първа и основна изходна точка на икономическото познание, но и негов заключителен етап. В. И. Ленин твърди, че диалектическият път на познаването на истината, на позна-

ването на обективната реалност е от живото съзерцание към абстрактното мислене и от него към практиката. Но възникнало веднъж в практическата икономическа дейност на хората, икономическото познание (както и икономическото знание като негов продукт) се превръща в активна сила. То получава относителна самостоятелност, която се изразява по-специално в това, че върху развитието на икономическата теория влияние оказва предшестващото развитие на теорията. Като обобщава икономическата практика на хората, икономическото познание им дава перспектива в тяхната икономическа дейност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРЕДИКАТИВНОСТ* (economic predicativity) – принцип, който забранява наличието на порочни кръгове в икономическите определения, т.е. последните трябва да бъдат *предикативни икономически определения*. Това означава, че *икономическият обект* (респ. отразяващата го *икономическа система* или *икономически модел*) не трябва да участвуват в своето собствено определение. Ако при неговото определение се използва формален език, икономическата предикативност означава определящата (дефиниращата) формула да не съдържа ***свързана икономическа променлива*** (bound economic variable), в областта на изменението на която влиза определяемият икономически обект. Тогава то е предикативно икономическо определение. За разлика от него *непредикативното икономическо определение* съдържа свързани икономически променливи и следователно притежава порочни икономически кръгове, с каквито за съжаление изобилствува икономическата литература. Непредикативното икономическо определение е определение на *икономически обект* (респ. на икономическа система или на икономически модел), което предполага наличието на определяемия икономически обект. Непредикативните икономически определения обуславят появата на икономически антиномии. *Икономическата антиномия* (*антиномията в икономиката*) е положение в икономическата теория, при което се доказват две взаимноизключващи се икономически съждения, като всяко от тях е изведено с убедителни за теорията методи. Вж. *икономически предикат*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРЕДМЕТНОСТ (economic thingness; economic objectness) (*) – възможност за конституиране и класифициране на *икономическите предмет* на различни родове, видове, разновидности и форми (вж. *икономически род* и *икономически вид*) в зависимост от определени техни характеристики. По-значимите измежду икономическите предмети са *икономическият обект*, ***икономическият субект*** (economic subject), *икономическата система*,

икономическият процес, икономическата същност, икономическото явление, икономическото съдържание, икономическата форма, икономическото благо, икономическото богатство, икономическите запаси, икономическото единица, икономическият елемент, икономическата връзка и т.н. Едно от важните проявления на икономическата предметност е *ингредиентната икономическа класифицируемост*, въз основа на чиито критерии се класифицират *ингредиентните икономически системи*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа предметност се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорска предметност** (consumptionary thingness), *стопанска предметност** (protoeconomic thingness), *пазарно-икономическа предметност** (marketly-economic thingness) и *финансово-пазарно-икономическа предметност** (financially-marketly-economic thingness). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща предметност** (sustenance /sustaining/ thingness) (за предметност при поддържането). Вж. също *центитален икономически диспозит*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРЕДМЕТНОСТ (economic objectness) (**ки**) – във:

полезностна икономическа предметност (вж. *полезностен центитален икономически диспозит*);

стойностна икономическа предметност (вж. *стойностен центитален икономически диспозит*);

икономическа предметност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРЕФИКАСНОСТ* (economic preffectuality /prefficacy/) – вж. *икономическо-обусловена ефикасност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИБАВКА (economic surplus) (**ки**) – във:

продуктова икономическа прибавка (същото като *принаден икономически продукт*);

продуктова потребителна икономическа прибавка (същото като *потребителен принадлеен икономически продукт*);

продуктова производствена икономическа прибавка (същото като *производствен принадлеен икономически продукт*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИБАВКА [ИНДИВИДУАЛНА] (individual economic surplus) (**ки**) – във:

.....

*продуктова икономическа прибавка [индивидуална] (същото като **принаден икономически продукт [индивидуален]**);*

*продуктова потребителна икономическа прибавка [индивидуална] (същото като **потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален]**);*

*продуктова производствена икономическа прибавка [индивидуална] (същото като **производствен принадлеен икономически продукт [индивидуален]**).*

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИНАДЕНОСТ* (economic surplusness), **ценностна икономическа принадленост**, (*) – вътрешноприсъщо свойство на нарастване на *икономическата ценност* $W(y_p)$ на някакъв **производствен икономически запас** y_p в процеса на *икономическото производство* (последното в качеството му на фаза на *икономическото възпроизводство*), когато тя преминава от състоянието на *приемана икономическа ценност* $DW(y_p)$ в състоянието *предавана икономическа ценност* $GW(y_p)$. Използването на това свойство при интерпретацията на ценностните (в т.ч. и при стойностните и полезностните) производствени *икономически процеси* се разглежда като прилагане на **принципа на икономическата принадленост*** (economic surplusness principle). Според критерия на *ценностната икономическа ингредиентност* икономическата принадленост съществува в две форми – като стойностна икономическа принадленост и като полезностна икономическа принадленост, а според критерия на *факторната икономическа определеност* – като трудова икономическа принадленост и като физическа икономическа принадленост.

Разбирането за икономическата принадленост почива върху откритите от К. Маркс понятия за **принаден продукт** и **принадена стойност**, които са развитие на класическата **трудова теория на стойността** (labour theory of value). Исторически принадленият продукт възниква след първобитното общество, когато в условията на производствена специализация и на обществено разделение на труда нарастването на производителността на труда създава възможност да се произвежда повече продукт, отколкото е продукта, необходим за възстановяването на изразходваните ресурси. Присвояването на принадления продукт от собственика на средствата за производство се определя като експлоатация на човешкия труд (което е типично за експлоататорските общества). Според К. Маркс в стоковото производство принадленият продукт има определена стойност (стойност на принадления продукт), но само при капитализма (при капиталистическия начин на производство) стойността на принадления продукт приема формата на принадлена стойност. Това се обяснява с обстоятелството, че при капитализма работната сила се превръща в стока. К. Маркс

не въвежда и не си служи с понятията за *принадена ценност* и *принадена полезност*.

В настоящото изложение Марксовата теория за принадлежния продукт и принадлежната стойност е само изходен обяснителен момент за икономическата принадлежност, който се превръща в неин частен случай. Икономическата принадлежност е еманация на по-обща теория, която се разпростира и върху принадлежната полезност и принадлежната ценност (последната като общо понятие за принадлежната стойност и принадлежната полезност). Затова освен трудова теория за стойността икономическата принадлежност предполага и **трудова теория на полезността*** (labour theory of utility), която заедно с трудовата теория за стойността се обобщава в **трудова теория на ценността*** (labour theory of worth). Освен това според *факторната икономическа определеност* разбирането за икономическата принадлежност се опира и върху **физическата теория на ценността*** (physical theory of worth), чиито частни проявления са **физическата теория на стойността*** (physical theory of value) и **физическата теория на полезността*** (physical theory of utility). Върху тази основа икономическата принадлежност достига до още по-висока степен на обобщение – **факторна теория на ценността*** (factor theory of worth) (в т.ч. трудовата и физическата теория за ценността), чиито частни проявления са (1) **факторната теория на стойността*** (factor theory of value) (в т.ч. трудовата и физическата теория за стойността) и (2) **факторната теория на полезността*** (factor theory of utility) (в т.ч. трудовата и физическата теория за полезността).

Икономическата принадлежност се проявява само в икономическото производство, при което входните запаси са производствените икономически ресурси gr под формата на *производствени икономически фактори* xr (в т.ч. *трудов производствен икономически фактор* lr и *физически производствен икономически фактор* hr), а изходните запаси са производствените икономически резултати zr под формата на *производствен икономически продукт* qr (в т.ч. *производителният икономически продукт* q_r и *консумативният икономически продукт* q_c). В производството икономическият фактор (фактори) се преобразува в икономически продукт. Продуктът е резултат на производствената **икономическа активност** на икономическия фактор, при което той абсорбира и усвоява някаква природна материя (вещество и енергия). Впоследствие чрез употребата на този продукт изразходваният в производството фактор се възстановява (се възпроизвежда). Същността на икономическата принадлежност се свежда до това, че за възстановяването на изразходвания фактор в същия размер обикновено е необходим не целият произведен продукт (не *цялостният*

икономически продукт), а само една част от него, наречен *необходим икономически продукт*. Разликата между цялостния и необходимия продукт е именно *принаденият икономически продукт* (продуктът вповече). Принаденият продукт е резултат от това, че благодарение на своите свойства (експлициращи като икономическа активност под формата на **икономически способности** и **икономическа работа**) икономическият фактор извлича от природата допълнителна (над потребната за фактора) субстанция. Тя се определя в принадлежния продукт. Ценността на принадлежния икономически продукт се определя като *принадена икономическа ценност*, в т.ч. (1) стойността на принадлежния икономически продукт – като *принадена икономическа стойност*, и (2) полезността на принадлежния икономически продукт – като *принадена икономическа полезност*.

При наличието на икономическа принадлежност: (1) *полезността на икономическия продукт* е по-голяма от *стойността на икономическия продукт*, като разликата помежду им е принадлежната икономическа полезност (последната е равна още на разликата между полезността на цялостния икономически продукт и полезността на необходимия икономически продукт) [налице е **полезностна икономическа принадлежност*** (utility economic surplusness)]; (2) стойността на цялостния икономически продукт е по-голяма от стойността на необходимия икономически продукт, като разликата помежду им е принадлежната икономическа стойност [налице е **стойностна икономическа принадлежност*** (value economic surplusness)]; (3) принадлежната стойност на цялостния икономически продукт е равна на принадлежната полезност на необходимия икономически продукт. Аналогични (но модифицирани) зависимости са валидни и за ценността, стойността и полезността на трудовия и на физическия производствен икономически фактор. Сравнението между стойността и полезността в границите на дадена икономическа единица се извършва в контекста на *релативистичната теория на стойността* и *реалтивистичната теория на полезността*. Разграничението между стойностната и полезностната икономическа принадлежност произтича от критерия на *ценностната икономическа ингредиентност*.

Според *факторната икономическа определеност* икономическата ценност (в т.ч. икономическата стойност и икономическата полезност) има двойка факторно-субстанциална определеност. Когато преработването на природната материя в производството се оценява чрез активността и според природата на трудовия производствен икономически фактор, тогава се конституират *трудова икономическа ценност*, *трудова икономическа стойност* и *трудова иконо-*

мическа полезност и в този контекст се реализира **трудова икономическа принадлежност*** (labour economic surplusness). Централни за нея са понятията за **трудова принадлежна икономическа ценност*** (labour surplus economic worth), **трудова принадлежна икономическа стойност*** (labour surplus economic value) и **трудова принадлежна икономическа полезност*** (labour surplus economic utility). Затова пък, когато преработването на природната материя в производството се оценява чрез активността и според природата на физическия производствен икономически фактор, тогава се конституират **физическа икономическа ценност**, **физическа икономическа стойност** и **физическа икономическа полезност** и в този контекст се реализира **физическа икономическа принадлежност*** (physical economic surplusness). Централни за нея са понятията за **физическа принадлежна икономическа ценност*** (physical surplus economic worth), **физическа принадлежна икономическа стойност*** (physical surplus economic value) и **физическа принадлежна икономическа полезност*** (physical surplus economic utility).

При едновременното прилагане на ценностната икономическа ингредиентност и факторната икономическа определеност се конституират такива разновидности на икономическата принадлежност като (1) **стойностна трудова икономическа принадлежност*** (value labour economic surplusness) и **полезностна трудова икономическа принадлежност*** (utility labour economic surplusness) и (2) **стойностна физическа икономическа принадлежност*** (value physical economic surplusness) и **полезностна физическа икономическа принадлежност*** (utility physical economic surplusness).

Според факторната икономическа обусловеност се разграничават (1) **трудова-факторна икономическа принадлежност*** (labour-factor economic surplusness) [в т.ч. **трудова-факторна трудова икономическа принадлежност*** (labour-factor labour economic surplusness) и **трудова-факторна физическа икономическа принадлежност*** (labour-factor physical economic surplusness)] – когато при производството на продукта се употребява само трудов производствен икономически фактор, (2) **физическо-факторна икономическа принадлежност*** (physical-factor economic surplusness) [в т.ч. **физическо-факторна трудова икономическа принадлежност*** (physical-factor labour economic surplusness) – когато при производството на продукта се употребява само физически производствен икономически фактор, и **физическо-факторна физическа икономическа принадлежност*** (physical-factor physical economic surplusness)] и (3) **трудова-физическо-факторна икономическа принадлежност*** (labour-physical-factor economic surplusness) [в т.ч. **трудова-физическо-факторна трудова**

икономическа принадленост* (labuor-physical-factor labour economic surplusness) и *трудова-физическо-факторна физическа икономическа принадленост** (labuor-physical-factor physical economic surplusness)] – когато при производството на продукта се употребяват съвместно трудов и физически производствен икономически фактор.

При *трудова-факторната икономическа принадленост* принадленият продукт е разликата между произведения с помощта на трудовия фактор икономически продукт и икономическия продукт, посредством чието потребление се възстановява изразходвания трудов фактор. Ако този продукт е консумативен икономически продукт от него се приспада частта, която отива пряко за възстановяване на трудовия фактор; ако този продукт е производителен икономически продукт, от него се приспада частта, с чиято помощ се създава физически икономически фактор, произвеждащ консумативен продукт, възстановяващ трудовия фактор. При *физическо-факторната икономическа принадленост* принадленият продукт е разликата между произведения с помощта на физическия фактор икономически продукт и икономическия продукт, посредством чието потребление се възстановява изразходвания физически фактор. Ако този продукт е производителен икономически продукт от него се приспада частта, която отива пряко за възстановяване на физическия фактор; ако този продукт е консумативен икономически продукт, от него се приспада частта, с чиято помощ се създава трудов икономически фактор, произвеждащ производителен продукт, възстановяващ физическия фактор. При *трудова-физическо-факторната икономическа принадленост* принадленият продукт се определя като комбинация от горните два случая. Винаги обаче се използват адитивно сравнимите относителни икономически стойности и икономически полезности, чрез които се измерват необходимите съотношения при определянето на принадления продукт.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа принадленост се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска принадленост** (consumptionary surplusness), *стопанска принадленост** (protoeconomic surplusness), *пазарно-икономическа принадленост** (marketly-economic surplusness) и *финансово-пазарно-икономическа принадленост** (financially-marketly-economic surplusness). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща принадленост** (sustenance /sustaining/ surplusness (за принадленост при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИНАДЕНОСТ (economic surplusness) (**ки**) – във:

икономическа принадленост;

ползностна икономическа принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

принцип на икономическата принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

стойностна икономическа принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

трудова икономическа принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

трудова-факторна икономическа принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

трудова-физическо-факторна икономическа принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

физическа икономическа принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

физическо-факторна икономическа принадленост (вж. *икономическа принадленост*);

ценностна икономическа принадленост (същото като *икономическа принадленост*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ* (economic belonging) (като *икономическо отношение* на принадлежност) – **принадлежност** (belonging) на някакъв *ингредиент* към дадена *общностна икономическа единица*; състояние (положение, отношение) на **икономическа диференцираност** (economic differentiateness) [в т.ч. и **икономическа обособеност** (economic separateness) като силна форма на икономическа диференцираност] на някакъв *ингредиент* (в т.ч. *икономически ингредиент*, *икотехномически ингредиент* и т.н.) в границите (в обхвата) на дадена общностна икономическа единица според (съобразно с) определен икономически критерий (или икономически принцип). Икономическата принадлежност е основание общностната икономическа единица да дава (да прави) *икономическа оценка* на принадлежащия ѝ ингредиент. Силен (но нито единствен, нито преобладаващ) случай на икономическа принадлежност (като състояние на икономически сепаратизъм) е **икономическата собственост** (economic property) като икономическо отношение на отчуждаване и присвояване (икономическо отчуждаване и присвояване) на ингредиента, в т.ч. на икономическо отношение на разпореждане, на владеење и на ползване (те не се покриват с аналогичните им правни термини). Според формата или типа на

общностната икономическа единица се разграничават *индивидуална икономическа принадлежност** (individual economic belonging) (обичайно означавана като *субективна икономическа принадлежност*), *индивидуална икономическа принадлежност** (individual economic belonging), *групова икономическа принадлежност** (group economic belonging), *фирмена икономическа принадлежност** (firm economic belonging), *обществена икономическа принадлежност** (social economic belonging) и т.н.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ (economic membership) (**ки**) – във:
множество на икономическите принадлежности (вж. *размито икономическо множество*);

условна характеристична функция на икономическата принадлежност (вж. *условно размито икономическо множество*);

характеристична функция на икономическата принадлежност (вж. *размито икономическо множество*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИОИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic prioingredientality) (същото като *икономическа приоритетностна ингредентност* и съкратено от *ингредентна икономическа приоритетност* и *икономическа ингредентност*) (*) – вторичен ингредентен икономически критерий, който е логическо произведение (конюнкция) от първичните критерии *ингредентна икономическа приоритетност* и *икономическа ингредентност* и по този начин разграничава съвместно (1) степените на приоритетност на икономическите предмети при третирането им (изследването и управление то им) от икономическия субект и (2) съставните части на икономическия компонент.

Първичното прилагане на *икономическата приоингредентност* към понятието за *икономически приоингпредмет** (economic prioingthing) (съкратено от *приоритетностен ингредентен икономически предмет* – *prioritical ingrediental economic thing*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа приоингредентност** (primary economic prioingredientality), която е комбинация от *първичната ингредентна икономическа приоритетност** (primary ingrediental economic priority) и *първичната икономическа ингредентност** (primary economic ingredientality)]. От своя страна *органическото прилагане* на *икономическата приоингредентност* към понятието за *приоингикономика** (prioingconomy) (съкратено от *приоритетностна ингредентна иконо-*

мика – prioritical ingrediential economy) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа приоингредиентност** (organic economic prioingredientiality), която е комбинация от *органическата ингредиентна икономическа приоритетност** (organic ingrediential economic priority) и *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientiality)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия приоингпредмет според първичната икономическа приоингредиентност

Първична икономическа приоингредиентност (икономически приоингпредмет)		Първична ингредиентна икономическа приоритетност		
Първична икономическа ингредиентност	Икономически компонент	Икономически приопредмет	Икономически типопредмет	Икономически копредмет
	Икономически компонент	Икономически приокомпонент	Икономически типокomпонент	Икономически кокомпонент
	Икономически ингредиент	Икономически приоингредиент	Икономически типоингредиент	Икономически коингредиент
	Икономически вход	Икономически приовход	Икономически типовход	Икономически ковход
	Икономически изход	Икономически приоизход	Икономически типоизход	Икономически коизход
	Икономически оператор	Икономически приооператор	Икономически типооператор	Икономически кооператор

Табл. 2. Разновидности на приоингикономиката според органическата икономическа ингредиентност

Органическа икономическа приоингре- диентност (приоинг- икономика)	Органическа ингредиентна икономическа приоритетност		
	Прио- икономика	Типо- икономика	Ко- икономика
	Компо- нентна прио- икономика (приокомпо- икономика)	Компо- нентна типо- икономика (типокомпо- икономика)	Компо- нентна ко- икономика (кокомпо- икономика)
	Ингре- диентна прио- икономика (приоинг- икономика)	Ингре- диентна типо- икономика (типоинг- икономика)	Ингре- диентна ко- икономика (коинг- икономика)
	Входна прио- икономика (приоинпут- икономика)	Входна типо- икономика (типоинпут- икономика)	Входна ко- икономика (коинпут- икономика)
	Изходна прио- икономика (приооутпут- икономика)	Изходна типо- икономика (типооутпут- икономика)	Изходна ко- икономика (кооутпут- икономика)
Органическа икономическа ингредиентност			
Операторна икономика	Операторна прио- икономика (приотранс- икономика)	Операторна типо- икономика (типотранс- икономика)	Операторна ко- икономика (котранс- икономика)

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИОРИТЕТНОСТ (economic antecedenceness) (**ки**) –
ВЪВ:

ингредиентна икономическа приоритетност.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИРОДА (economic nature) – същото като *икономическо естество*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИРОДА (economic nature) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа природа (същото като *икономическо естество*);

неопределеност на състоянието на икономическата природа (вж. *вземане на икономическо решение в условия на неопределеност*);

типична икономическа природа (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИФЕКТИВНОСТ* (economic priffectivity), **пряка първична икономическа артипрефикасност, първична икономическа ефективност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата прификасност* (на *първичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност*, на *пряката икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена насочено-дефинирана квази-стратигическа икономическа система (или на нейна разновидност), в която се създава *прифективно икономическо благо* (същото като *икономическа продукция*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на прифективното икономическо благо. Прифективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата прифективност **прифективна икономическа дейност*** (priffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на прифективното икономическо благо са (1) *реприфективното икономическо благо* (същото като *пряко първично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа продукция*), като на него отговаря понятието за *икономическа реприфективност* (*пряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първична възпроизводствена икономическа ефективност*), (2) *иниприфективното икономическо благо* (същото като *пряко първично производствено икономическо благо*, *прифекторно икономическо благо*, *производствена икономическа продукция*, *първичен икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа иниприфективност* (*пряка първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първична производствена икономическа ефективност*) и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата префективност са икономическата реприфективност (*пряката първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първичната възпроизводствена икономическа ефективност*), икономическата иниприфективност (*пряката първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първичната производствена икономическа ефективност*) и други.

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата прифективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) ***прифективна икономическа абсорбционност**** (priffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) ***прифективна икономическа ангажираност**** (priffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) ***прифективна икономическа възвръщаемост**** (priffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) ***прифективна икономическа въплътеност**** (priffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) ***прифективна икономическа използваемост**** (priffective economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) ***прифективна икономическа интензивност**** (priffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) ***прифективна икономическа креативност**** (priffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) ***прифективна икономическа напрегнатост**** (priffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) ***прифективна икономическа наситеност**** (priffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) ***прифективна икономическа натовареност**** (priffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) ***прифективна икономическа предмете-***

ност* (priffective economic objectificativity) (вж. *икономическа опредметеност*), (12) *прифективна икономическа производителност** (priffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) *прифективна икономическа разходност** (priffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа прифективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска прифективност** (consumptionary priffectivity), *стопанска прифективност** (protoeconomic priffectivity), *пазарно-икономическа прифективност** (marketly-economic priffectivity) и *финансово-пазарно-икономическа прифективност** (financially-marketly-economic priffectivity). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща прифективност** (sustenance /sustaining/ priffectivity) (за прифективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИФИКАСНОСТ* (economic priffectuality /prifficacy/), **първична икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *прификасно икономическо благо* (същото като *първично артипрефикасно икономическо благо*; икономическо благо, което има относително-самостоятелна опредметеност), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *прификасното икономическо благо*. Прификасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата прификасност **прификасна икономическа дейност*** (priffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В зависимост от възпроизводствената си принадлежност разновидности на прификасното икономическо благо са (1) *репрификасното икономическо благо* (същото като *първично възпроизводствено икономическо благо*) (когато то ка-

то общо понятие се интерпретира като резултат на коя да е фаза на *икономическото възпроизводство* и тогава на него отговаря понятието за *икономическа репрификасност*, същото като *първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*), (2) *инипрификасното икономическо благо* (същото като *първично производствено икономическо благо*) (когато то се интерпретира като резултат на *икономическото производство* и тогава на него отговаря понятието за *икономическа инипрификасност*, същото като *първична производствена икономическа артипрефикасност*) и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата прификасност са икономическата репрификасност (първичната възпроизводствена икономическа артипрефикасност), икономическата инипрификасност (първичната производствена икономическа артипрефикасност) и други.

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на прификасното икономическо благо са (1) *прифективното икономическо благо* (същото като *икономическа продукция*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за *икономическа прифективност*, същото като *пряка първична икономическа артипрефикасност*, *първична икономическа ефективност*) и (2) *квазиприфективното икономическо благо* (същото като *икономическа сервопродукция*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазиприфективност*, същото като *непряка първична икономическа артипрефикасност*, *първична икономическа квазиефективност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата прификасност са икономическата прифективност (пряката първична икономическа артипрефикасност, първичната икономическа ефективност) и икономическата квазиприфективност (непряката първична икономическа артипрефикасност, първичната икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата прификасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) ***прификасна икономическа абсорбционност**** (priffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) ***прификасна икономическа ангажираност**** (priffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) ***прификасна икономическа възвръщаемост**** (priffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) ***прификасна икономическа въплътеност****

(priffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **прификасна икономическа използваемост*** (priffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **прификасна икономическа интензивност*** (priffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **прификасна икономическа креативност*** (priffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **прификасна икономическа напрегнатост*** (priffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **прификасна икономическа наситеност*** (priffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) **прификасна икономическа натовареност*** (priffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **прификасна икономическа предметеност*** (priffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **прификасна икономическа производителност*** (priffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **прификасна икономическа разходност*** (priffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа прификасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска прификасност*** (consumptionary priffectuality /prifficacy/), **стопанска прификасност*** (protoeconomic priffectuality /prifficacy/), **пазарно-икономическа прификасност*** (marketly-economic priffectuality /prifficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа прификасност*** (financially-marketly-economic priffectuality /prifficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща прификасност*** (sustenance /sustaining/ priffectuality /prifficacy/) (за прификасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИЧИНА (economic cause) (*)– *икономическа реалност* (респ. *икономически предмет*), която предхожда (във времето или по отношение на някаква друга независима реална променлива) и предизвиква (поражда) друга икономическа реалност (респ. друг икономически предмет) в качеството ѝ на **икономическо следствие** (economic consequence) (последното наричано още действие). Когато *предхождането* на причината пред следствието е във (по отношение на) времето, е налице **времево-определена икономическа причина** (temporally-determined economic cause), а когато то е по отношение на някаква друга независима реална променлива (която не е времето), е налице **невремево-определена икономическа причина** (non-temporally-determined economic cause). Икономическата причина и следствие се намират в

последователност (към някаква независима променлива), но самата последователност не е достатъчно условие за наличието на икономическа причинност (вж. *икономическа последователност*). *Икономическата причинност* е реализираща се във формата на последователност вътрешноприсъща пораждаща зависимост в *икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИЧИНА (economic cause) (**ки**) – във:

множественост на икономическите причини.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИЧИННОСТ (economic causality) – такава форма на всеобща взаимозависимост в *икономиката*, при която едни *икономически предмети* (в т.ч. и *икономически явления, икономически процеси, икономически обекти, икономически системи*) в качеството си на *икономически причини* предхождат и предизвикват (пораждат) други икономически предмети в качеството им на *икономически следствия* (economic consequences) (последните наричани още икономически действия). Възникването на икономическата причина неизбежно влече след себе си (обуславя) възникването на икономическото следствие (на икономическото действие), а унищожаването (премахването) на икономическата причина неизбежно влече след себе си (обуславя) унищожаването (премахването) на икономическото следствие (на икономическото действие). Еднаквите икономически причини при едни и същи условия предхождат и предизвикват еднакви икономически следствия. Предхождането на икономическата причина пред икономическото следствие показва, че те се намират в отношение на *еднопосочна икономическа последователност** (one-directional /one-way/ economic sequence), което обаче е валидно само за някакъв отрязък от изменението на независимата реална променлива, по отношение на която се осъществява икономическата причинност (вж. *икономическа последователност*). Икономическата причина и икономическото следствие се намират във взаимодействие; те могат да сменят местата си, при което причината се превръща в следствие, а следствието – в причина, пример за което е *обратната икономическа връзка*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИЧИННОСТ (economic causality) (**ки**) – във:

икономическа причинност;

условие за икономическа причинност (същото като условие за икономическа осъществимост на стационарната икономическа система).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА (economic prognosis /forecast, prediction/) – вероятно съждение, фиксиращо в термини на някаква езикова система състоянието на икономическия обект на прогнозирането за определен период в бъдещето. Продукт на *прогнозирането на икономическата динамика*. Тя е вероятностен модел на бъдещото реално възможно състояние и поведение на *икономическата система*. Определя се като “съждение за неизвестно по-рано реално възможно положение на нещата, което в рамките на съществуващата теория се извежда от известни съждения за изходните и придружаващи (прогнозирания обект – К.М.) условия; прогнозата заема място на заключение, на резултат в съответната структура на (логическия – К.М.) извод”. Тя, за разлика от хипотезата, няма за цел да “... обясни вече известно положение на нещата; с потвърждаването на прогнозата се потвърждава вече съществуващото теоретично знание”¹. Между модела и прогнозата в икономиката има много общо. То се свежда до следното: (1) прогнозата е вид модел на *икономическата динамика* (както като модел на изменението на икономическата система в бъдещето, така и като фиксирани състояния на икономическата система към различни бъдещи моменти); (2) разработените прогнози служат като изходна основа за създаването на други (непрогнозни) модели на икономическите системи; (3) при прогнозирането на икономическата динамика се използват моделни методи. И при трите момента диалектичната връзка между моделирането и прогнозирането има съществено значение за научното изследване и научното управление на икономическите системи (в т.ч. и на извършващите се в тях *икономически процеси*).

¹ Бауер, А. [и др.] Философия и прогностика. Издателство “Прогресс”, М., 1971, с. 79.

Общото между икономическата прогноза и икономическия план

В условията на съвременния технически прогрес прогнозирането на икономическата динамика е необходима предпоставка за създаването на обосновани *икономически планове* (планове за развитието на икономическите системи, особено в областта на корпоративната икономика). Г. Еделинг смята, че “диалектичната връзка между прогнозата и плана обезпечава тяхната научна точност и възможност за изменение при отчитане на материалната действителност”. Планът се основава на възможностите, предвидени в прогнозата; изпълнението на плана създава обективни фактори и условия, които ще намерят своето отражение в прогнозата. Реализацията на плана е критерий за правилността на прогнозата; “съзнателното използване на взаимовръзките между

плана и прогнозата разкрива възможности за по-нататъшно развитие на демократията в работата по планирането, ако прогнозните изводи по решение на ръководните инстанции се публикуват като ориентиращи показатели при обсъждането на плана”¹. Между икономическата прогноза и икономическия план има общи черти и тясна връзка. От гледна точка на времето, за което се отнасят, прогнозата и планът са от един порядък – от порядъка на футурологичното моделиране, те са футурологични модели. И в прогнозата, и в плана, в една или в друга степен, в експлицитна или в имплицитна форма, съществува вероятност за сбъждане на определени икономически събития. Както прогнозата, така и планът са инструменти в информационния цикъл на управлението в дадена икономическа система (вж. *цикъл на икономическото управление*).

¹ *Еделинг, Г.* Прогнозиране и социализм. Издателство “Прогресс”, М., 1970, с. 191. Вж също: Перспективное планирование и долгосрочные экономические прогнозы. Издателство “Мысль”, М., 1971.

Различното между икономическата прогноза и икономическия план

Между икономическата прогноза и икономическия план обаче има и определени различия. **Първо**, основната разлика между тях се състои в това, че прогнозата няма задължителен (в частност – директивен) характер. Обратно, планът затова е план, защото като форма на *икономическо решение* е задължителен за неговия изпълнител. По отношение на адресата прогнозата е носител на описваща информация, а планът – на директивна информация. **Второ**, прогнозата не разкрива целите, които икономическата система в процеса на своето самоуправление си поставя за постигане. Обратно, планът включва съзнателно поставяне на цели и подцели на субекта (или на съответната институция) след преценка на съществуващите тенденции на икономическото развитие. Ето защо съставянето на прогнозата може да се разглежда само като първоначален етап по пътя на разкриването на тези цели и подцели, докато в плана те са изявени в завършен вид. **Трето**, по линията на правите информационни връзки прогнозата предшества плана. Но както *икономическото прогнозиране*, така и икономическото планиране са непрекъснати процеси. Това позволява те взаимно да се обобщават и обогатяват. По линията на обратните информационни връзки планът става предпоставка за усъвършенстване на прогнозата. Затова знанието за плана детерминира до голяма степен допълнителните разработки по прогнозата. **Четвърто**, независимо от непрекъснатостта на взаимоотношенията между прогнозата и плана, последният винаги по детерминирано отразява бъдещето на икономическата система, отколкото

прогнозата. Прогнозата (най-малко защото може да бъде коригирана със следващия процес на планирането) се характеризира с по-малка степен на вероятност от сбъждане на събитията, които са неин предмет, отколкото планът. Тук не става въпрос само за количествени разлики между степените на вероятност за реализиране на прогнозата и плана. Различието между тях има и качествено съдържание, тъй като надеждността на прогнозата се движи в рамките на една (макар и експертна) преценка за бъдещето, а надеждността на плана е свързана с мероприятия, които икономическата система предприема, за да го осъществи на дело. Следователно различието между надеждността на прогнозата и надеждността на плана произтича от основната разлика между тези два вида *футурологични модели*. **Пето**, прогнозата за разлика от плана може да се съставя в повече от един вариант (има се предвид онзи план, който към момента на утвърждаването му е възприет като подлежащ за изпълнение, макар че в един бъдещ момент той може и да бъде коригиран, но тогава той също ще бъде единствен действащ план, подлежащ на изпълнение). Това твърдение има смисъл само дотолкова, доколкото могат да се правят няколко прогнози за една и съща икономическа област, различието между които произтича от положението, че при тях се обхващат и отчитат различни комбинации от фактори (вътрешни и външни връзки), които въздействуват върху обекта на икономическото прогнозиране. Например може да се прогнозира икономическото развитие на една фирма, като се отчетат предстоящите изменения във вътрешните икономически и технологични фактори, или като се отчетат предстоящите изменения във външните икономически и политически фактори, или като се отчетат едновременно така посочените както вътрешни, така и външни фактори и т.н. Именно различните степени на комплексност при разработването на прогнозата обуславят нейния многовариантен характер. **Шесто**, за разлика от прогнозата планът се разработва по-детайлно. Той в по-голяма степен обхваща подробностите на бъдещото поведение на икономическата система. В него структурата на икономическото регулиране е по-разгърната. Пълнотата в системата от регулатори (за по-голямата част от които такава роля изпълняват нормативите) е свързана със задължителния, директивния характер на плана.

В литературата се изтъква още едно различие между прогнозата и плана. С основание се твърди, че от логическа гледна точка прогнозата е “съждение”. То може да бъде истинно или лъжливо. Напротив, плановете са система от директиви, които не могат да бъдат нито лъжливи, нито истинни, а само в по-голяма или по-малка степен подходящи или не за достигане на целта. Адекватността на плановете следва да се разбира в смисъла на тяхната пригодност,

а не в смисъла на тяхната истинност¹. Според Г. Еделинг “прогнозата ... може да се определи ... като теория за бъдещото обективно развитие, от което трябва да бъдат извадени целта и плана, а в плана да се фиксира желаното движение на обществото към целта, която обществото е поставило пред себе си... Прогнозистът поставя въпроса по следния начин: какво трябва да се очаква в бъдеще върху основата на сегашните и възможните бъдещи резултати от научното познание и от социално-икономическите процеси, ако за основа бъде приета една или друга обективна съвкупност от закони или други съвременни или очаквани за в бъдеще условия за проявление на тези закони? Плановикът формулира въпросите така: какво трябва да направи обществото или какво трябва то да достигне, в каква област и в какви срокове? Какви обществени сили, при какви условия, на какво място и в какви срокове те трябва да бъдат мобилизирани за достигане на поставената цел?”² Неправилно е обаче схващането, че за разлика от плана прогнозата не е или може да не бъде балансово обвързана. Балансовата обвързаност и въобще постигането на равновесие на икономическата система е необходим, задължителен момент в научната обоснованост както на плана, така и на прогнозата. Балансовата обвързаност винаги се отнася до определен обхват от елементи на икономическата система. Ако прогнозата съдържа необвързаност между обхванатите от нея елементи на прогнозираната икономическа система, това означава, че тя невярно отразява бъдещото на системата. Същият факт би превърнал плана в нереален. Друг е въпросът, че балансовата обвързаност на прогнозата при една комбинация от прогнозирани елементи на икономическата система се превръща в необвързаност при друга комбинация от елементи. Но това положение е валидно и при икономическото планиране.

¹ Бауер, А. [и др.] Философия и прогностика. Издателство “Прогресс”, М., 1971, с. 79.

² Еделинг, Г. Прогнозиране и социализм. Издателство “Прогресс”, М., 1970, с. 187.

Мястото на икономическата прогноза в процеса на прогнозирането, научното изследване и планирането

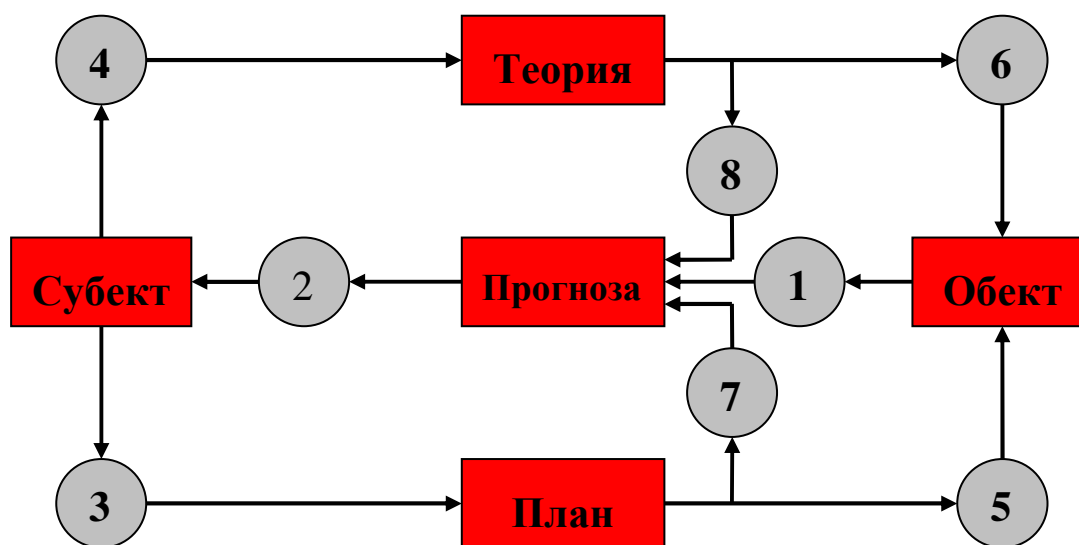
Специфичната характеристика на икономическата прогноза като модел от информационния цикъл на управлението, като метод и средство за научно изследване и научно управление в икономическите системи се разкрива от зависимостите между нея, от една страна, и обекта и субекта на икономическото прогнозиране, икономическата теория и икономическия план, от друга страна. За този цел на фиг. 1 е показано мястото на икономическата прогноза в проце-

са на прогнозирането, научното изследване и планирането. Дейността по създаването на прогнозата е означена като връзка 1. Субектът на научното управление или на научното изследване черпи от прогнозата информация за бъдещото състояние и поведение на управляваната или изследваната икономическа система (обекта) (връзка 2). В процеса на нейната по-нататъшна преработка, с оглед на това какви цели си е поставил субектът на прогнозирането – управленски или евристични, схемата се разделя на два клона.

Връзките в първия (долния) клон показват ролята на прогнозата в управлението на икономическата система. Осмислената и преценена от субекта прогнозна информация става едно от входните въздействия при разработването на плана (връзка 3). От своя страна разработеният план става източник на информация по два канала. По първия канал (връзка 5) протича директивна информация, която по време на изпълнението на плана води до изменения в икономическата система, чиято динамика е обект на прогнозата. По този начин планът, посредством реалните изменения, които неговото изпълнение е индуцирало в обекта, става косвен източник на нова информация за по-нататъшното разработване и уточняване на прогнозата. Тя се отличава от информацията, която субектът е получил от прогнозата, тъй като *първо*, субектът допълнително е преработил (осмислил и преценил) същата, *второ*, входната информация при разработването на плана не се изчерпва само с прогнозна информация и, *трето*, изходната планова информация при наличието на непредвидени фактори предизвиква допълнителни изменения в обекта (икономическата система). По втория канал (връзка 7) планът, преди да е започнало неговото изпълнение, става източник на информация за прогнозирането на икономическата динамика, което е непрекъснат и постоянно усъвършенстващ се процес.

Връзките във втория (горния) клон показват ролята на прогнозата в научното изследване на икономическите системи. Осмислената и преценена от субекта прогнозна информация става едно от входните въздействия при разработването на икономическата теория (връзка 4). От своя страна тази теория, аналогично на случая с плана, става източник на нова информация по два канала. По първия канал (връзка 6) протича информация, която в процеса на прилагането на икономическата теория в икономическата практика (например посредством пазарния механизъм) води до едни или други изменения в икономическата система, чиято динамика е обект на прогнозата. По този начин чрез реалните изменения, които е индуцирала в икономическия обект, икономическата теория става косвен източник за нова информация за по-нататъшно разра-

ботване и уточняване на прогнозата. Тази косвена информация – аналогично на случая с първия клон от връзки в схемата – се отличава от информацията, която субектът е получил от прогнозата, тъй като, *първо*, субектът – създател на икономическата теория, допълнително е преработил (осмислил и преценил) същата, *второ*, входната информация при разработването на тази теория не се изчерпва само с прогнозна информация и, *трето*, при наличието на непредвидени фактори изходната научна информация предизвиква допълнителни непредсказуеми изменения в икономическия обект. По втория канал (връзка 8), преди още да е намерила отражение в икономическата практика, икономическата теория става източник на информация за прогнозирането на икономическата динамика, което, както се посочи по-горе, е непрекъснат и постоянно усъвършенствуващ се процес. Вижда се, че икономическата прогноза е не само пасивно отражение на икономическия обект (икономическата система), но служи и за активно въздействие върху него. Тя е своеобразна обратна връзка между субекта и обекта.

Фиг. 1. Място на икономическата прогноза в процеса на прогнозирането, научното изследване и планирането

Видове икономически прогнози

Според отнасянето им към различни признаци икономическите прогнози се класифицират на различни видове. Според тяхната продължителност те се делят на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни. Според мястото което заемат във взаимоотношението между субекта и обекта на икономическото прогнозиране (т.е. според функцията, която изпълняват) те се делят на еври-

тични (изследователски) и управленски (нормативни). Според обхвата на обекта на икономическото прогнозиране те се делят на макроикономически, мезоикономически и микроикономически прогнози. В зависимост от отношението между субекта, разработил прогнозата, и субекта, който я използва, те се делят на вътрешни (собствени) и външни (чужди). Според общността на връзките, които се обхващат в икономическия обект, те се делят на фундаментални и частни. Според обхвата на тези връзки биват пълни и частични. Според равнището на организацията на прогнозната дейност и обхвата на самата прогноза те се делят на глобални и локални, национални и отраслови и т.н. прогнози. За изследователските и управленските потребности в областта на икономиката се разработва система от взаимосвързани помежду си прогнози, които включват демографски прогнози, прогнози за развитието на науката и техниката, прогнози за природните ресурси и тяхното експлоатиране, социални и икономически прогнози. Икономическите прогнози могат да обхващат следните направления: трудови ресурси и използването им в народното стопанство, възпроизводство на общественото богатство, жизнено равнище, синтетични икономически пропорции и ефективност на производството, развитие на пазарите, цени и инфлация, валутни курсове, банково дело, развитие на отраслите и на отделни корпорации, междуетраслови връзки, териториално разполагане на производството и развитие на икономическите райони и териториално-производствените комплекси, световно и регионално стопанство, външнотърговски обмен, международни капиталови пазари и т.н. В процеса на икономическото прогнозиране между различните видове прогнози се формират сложни зависимости. Между тях в различни случаи се осъществява взаимно проникване и интеграция. Най-голям интерес представлява интеграцията между евристичните (изследователските) и управленските (нормативните) икономически прогнози. Евристичните прогнози все повече служат при разработването на управленските прогнози и в регулирането и управлението на икономиката, а управленските прогнози все повече се използват при разработването на евристичните прогнози и в научноизследователската дейност.

Разграничават се още качествено и количествено прогнозиране. При *качественото икономическо прогнозиране* (наричано още *технологично прогнозиране*) се разработват предимно прогнози за дългосрочните тенденции в технологичното развитие и за други определящи страни на икономическата среда. Обхваща най-вече дългосрочни икономически проблеми, които не се поддават на количествено измерване. При него широко се използват експертни оценки, поради което се прилагат евристични изследователски методи като методът

“Делфи”, *морфологичният анализ* [който е метод на технологично прогнозиране, основан върху изследванията на швейцарския математик Фр. Цвики; свежда се до предсказването на технологични пробиви чрез разбиване на възможностите на развитието в компонентни атрибути и оценяване на различните атрибутни комбинации; приложим е най-вече при многовариантни решение, като едното тях е най-доброто], методът *La Prospective* [който е разработване на прогнозни сценарии на икономическото развитие, които вземат под внимание и вероятностните променливи, въздействащи върху прогнозирания обект]. При *количественото икономическо прогнозиране* се използват теорията за *количеството на икономическата информация* и математическите методи и модели. Методи на количественото прогнозиране са анализът на времевите редове, причинно-следствените модели (тук се числят регресионни, иконометрични и други модели), мониторинговите икономически модели. Самостоятелното прилагане на количественото икономическо прогнозиране крие рискове, тъй като резултатите му са повлияни от качествените промени в икономиката. Затова то трябва да се допълва с качественото икономическо прогнозиране.

Друга класификация разграничава икономическите прогнози на пасивни, активни, вариантни и интервални. *Активната икономическа прогноза* (наричана още *условна икономическа прогноза*) се прилага, когато обществото може да осъществи мерки, с които да въздейства на прогнозираните показатели. Тя показва какво точно въздействие върху прогнозирания обект трябва да се очаква от прилагането на съответните мерки. Значителна част от активните прогнози се разработват под формата на вариантни икономически прогнози. *Пасивната икономическа прогноза* (наричана още *безусловна икономическа прогноза*) се основава върху изучаването на статистическите данни за изминал период на икономическото развитие и пренасяне (респ. екстраполиране) на сложилите се в миналото тенденции и закономерности в бъдещето. Външните (екзогенните) фактори се приемат за постоянни и се смята, че развитието се обуславя само от вътрешните (собствените) тенденции на прогнозирания обект. Пасивните прогнози са достоверни, ако предимно се отнасят за кратки срокове и ако икономическите характеристики са устойчиви (инерционни).

Вариантната икономическа прогноза се основава върху съпоставянето на различни варианти за развитието на икономическите обекти на прогнозирането, формирани при различни предположения за насоките на техническия прогрес, за мерките, които обществото може да вземе по отношение на икономиката, в т.ч. и при различни икономически политики, за направленията на научни-

те изследвания в съответните области. Когато вариантната прогноза взема под внимание различните възможни управляващи въздействия върху *икономическия обект*, тя е активна икономическа прогноза. Когато се опира само на възможното продължение (екстраполиране) на вътрешните (собствените) тенденции на обекта (респ. на икономическата система), тя е и пасивна икономическа прогноза. При вариантните икономически прогнози обикновено се разглеждат три алтернативи – оптимистична, средна и песимистична.

При *интервалната икономическа прогноза* не се определя (не се фиксира) еднозначно значение на прогнозирувания икономически параметър, а се посочва някакъв интервал, в който той може да приема своето значение. Това е валидно както при прогнозиране на параметъра към даден момент във времето, така и за определен период от време (в развитие). И в двата случая се използва понятието за *диапазон на осъществимост на икономическата прогноза*. Той е интервалът между минималната и максималната граница на осъществимост на икономическата прогноза. При прилагане на вероятностен подход се използват съответни функции на *икономическите вероятности* за осъществяване на очакваните показатели. Не е задължително най-голямата вероятност да се намира в средата на диапазона – тогава е налице несиметричност на разпределението на икономическите вероятности, която дава информация за степента на оптимизма (респ. на песимизма) по отношение на икономическата прогноза.

В теорията и практиката на прогнозирането се борави и с понятията за прогнози *ex ante* и *ex post*. *Икономическата прогноза ex ante* е разработена въз основа на изследване на миналото и настоящето на икономическия обект и се отнася за неговото бъдещо развитие. *Икономическата прогноза ex post* предсказва миналите (и вече известни) значения на икономическите променливи въз основа на информацията, която ги предшества. Тя е предназначена за проверка на точността на прогнозните *икономически модели* и чрез това – за оценка на точността на същинското прогнозиране за бъдещи периоди.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА (economic prognosis /forecast, prediction/) (ки) – във:

активна икономическа прогноза;

безусловна икономическа прогноза (същото като *пасивна икономическа прогноза*);

вариантна икономическа прогноза;

диапазон на осъществимост на икономическата прогноза;

икономическа прогноза;

икономическа прогноза ex ante;
икономическа прогноза ex post;
интервал на периодичност на икономическата прогноза;
интервална икономическа прогноза;
коефициент на плъзгане на икономическата прогноза;
пасивна икономическа прогноза;
условна икономическа прогноза (същото като активна икономическа прогноза);
хоризонт на икономическата прогноза.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА EX ANTE (ex ante economic prognosis /forecaste, prediction/) – *икономическа прогноза*, разработена въз основа на изследване на миналото и настоящето на *икономическия обект* и отнасяща се за неговото бъдещо развитие.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА EX POST (ex post economic prognosis /forecaste, prediction/) – *икономическа прогноза*, която предсказва миналите (и вече известни) значения на икономическите променливи въз основа на информацията, която ги предшества. Тя е предназначена за проверка на точността на прогнозните *икономически модели* и чрез това – за оценка на точността на същинското *икономическо прогнозиране* за бъдещи периоди.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОСТИКА (economic prognostics) – наука за *прогнозирането на икономическата динамика*. Вж. *икономическо прогнозиране* и *икономическа прогноза*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГРАМА (economic programm) – вж. *програмиране на икономическото решение*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКТОВА ЗАГУБА (economic product loss) (в микр.), **диференциална продуктова загуба (в микр.)**, – недостиг на *продуктовата печалба (в микр.)* под всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците *икономическата единица* (в т.ч. и на фирмата), свързани с производството на *икономическия продукт* [т.е. недостиг под *неикономическата продуктова печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение. Равна е на отрицателната разлика между *продуктовия общ приход (в микр.)* и *продуктовия общ производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономи-

ческата продуктова печалба), както и на отрицателната разлика между **счетоводната продуктова печалба** (accounting product profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *продуктовата печалба (в микр.)*] и нейната неикономическа продуктова печалба. Икономическата продуктова загуба е понятието за продуктова загуба, с което *икономикс* борави в анализите си.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКТОВА ЗАГУБА (economic product loss) (**ки**) – във:

икономическа продуктова загуба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова загуба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКТОВА ОБЩА ПЕЧАЛБА (economic product total profit) (в микр.), **диференциална продуктова обща печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *продуктовата обща печалба (в микр.)* над общия размер на всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на *икономическата единица* (в т.ч. и от фирмата), свързани с производството на *икономическия продукт* [т.е. излишък над общия размер на *неикономическата продуктова печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на общия размер на *нулевата икономическа продуктова печалба (в микр.)*. Равна е на разликата между *продуктовия общ приход (в микр.)* и *продуктовия общ производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономическата продуктова обща печалба), както и на разликата между **счетоводната продуктова обща печалба** (accounting product total profit) (в микр.) на икономическата единица [ако не е посочено друго, последната е *продуктовата обща печалба (в микр.)*] и нейната неикономическа продуктова обща печалба. Икономическата фирмена продуктова обща печалба е понятието за фирмена продуктова обща печалба, с което *икономикс* борави в анализите си.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКТОВА ОБЩА ПЕЧАЛБА (economic product total profit) (**ки**) – във:

икономическа продуктова обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКТОВА ПЕЧАЛБА (economic product profit) (в микр.), **диференциална продуктова печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *продуктовата печалба (в микр.)* над всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за

труда на собствениците на *икономическата единица* (в т.ч. и от фирмата), свързани с производството на *икономическия продукт* [т.е. излишък над *неикономическата продуктова печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на *нулевата икономическа продуктова печалба (в микр.)*. Равна е на разликата между *продуктовия приход (в микр.)* и *продуктовия производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономическата продуктова печалба), както и на разликата между ***счетоводната продуктова печалба*** (firm accounting product profit) (в микр.) на икономическата единица [ако не е посочено друго, последната е *продуктовата печалба (в микр.)*] и нейната неикономическа продуктова печалба. Икономическата фирмена продуктова печалба е понятието за фирмена продуктова печалба, с което *икономикс* борави в анализите си.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКТОВА ПЕЧАЛБА (economic product profit) **(ки)** – във:

- икономическа продуктова обща печалба (в микр.);*
- икономическа продуктова печалба (в микр.);*
- икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.);*
- икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.);*
- нулева икономическа продуктова печалба (в микр.);*
- нулева икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.).*

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКЦИЯ* (economic produce) – същото като *прифективно икономическо благо*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКЦИЯ (economic produce) **(ки)** – във:

- възпроизводствена икономическа продукция** (същото като *реприфективно икономическо благо*);
- икономическа продукция* (същото като *прифективно икономическо благо*);
- производствена икономическа продукция* (същото като *иниприфективно икономическо благо*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОЕКЦИЯ* (economic projection) – *икономически образ*, получен в резултат на *проективно икономическо преобразование* на някакъв *икономически обект* (*икономически първообраз*) в *проективното икономическо пространство*. Например при **централна икономическа проекция*** (central economic projection) [същото като **конична икономическа проекция*** (conic economic projection)] проекцията лежи на **проекционна икономическа**

равнина* (projectional economic plane), а между нея и **центъра на икономическата проекция*** (economic projection centre) *S* върху **проективна икономическа равнина** е разположен икономическият първообраз. Всяка точка от икономическия първообраз е **проективна икономическа точка*** (proective economic point) и тя се проектира като съответстваща точка от икономическата проекция, наречена **проекционна икономическа точка*** (proectional economic point). **Проективното икономическо съответствие*** (proective economic correspondence) помежду им се постига, като центърът на икономическата проекция, проективната икономическа точка и проекционната икономическа точка лежат (принадлежат) на една права. Ако центърът на проектирането *S* е безкрайно отдалечен от проективната и проекционната икономическа равнина, тогава е налице **успоредна икономическа проекция*** (parallel economic projection) [същото като **цилиндрична икономическа проекция*** (cilindrical economic projection)]. Ако проекционната икономическа равнина е разположена перпендикулярно по отношение на направлението на проектирането (на проектиращия икономически лъч), тогава е налице **ортогонална икономическа проекция*** (orthogonal economic projection). Икономическата проекция е понятие на **проективната икономика**. Вж. и **линейно икономическо преобразуване**.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОЕКЦИЯ (economic projection) (**ки**) – във:

икономическа проекция;

ортогонална икономическа проекция (вж. *линейно икономическо преобразуване*);

успоредна икономическа проекция (вж. *икономическа проекция*);

централна икономическа проекция (вж. *икономическа проекция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ (economic productivity), **субстанциална икономическа производителност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически субстанциент*** (consequential economic substantient) или още **субстанциален икономически консеквент*** (substantial economic consequent)] на някаква насочено-дефинирана зададена *субстанциална икономическа система* (или на найна разновидност) се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически субстанциент*** (antecedental economic substantient) или още **субстанциален икономически антецедент*** (substantial economic antecedent)] (вж. *иконо-*

мически субстанции) на същата тази насочено-дефинирана субстанциална икономическа система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). При противонасочено-дефинираната зададена субстанциална икономическа система консеквентният икономически субстанциент е входен икономически ингредиент, а антецедентният икономически субстанциент – изходен икономически ингредиент. Затова при нея икономическата производителност е икономическа величина, която показва какъв размер входен икономически ингредиент (субстанциален икономически консеквент) съответствува на единица изходен икономически ингредиент (субстанциален икономически антецедент) (вж. *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*).

Както при насочено-дефинираната, така и при противонасочено-дефинираната зададена субстанциална икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*) икономическата производителност е **антецедентна субстанциална икономическа консеквентност*** (antecedental substantial economic consequentiality) и е едната от двете разновидности на *икономическата субстанциираност* (на *субстанциалната икономическа чувствителност*) (другата разновидност на икономическата субстанциираност е *икономическата разходност*). Икономическата производителност е субстанциална разновидност на *икономическата креативност*. Тя е същото като **субстанциална икономическа креативност*** (substantial economic creativity) и като **икономическа сила** (вж. *физична интерпретация на икономическите величини*). Може да се разглежда още като свойство на икономическия антецедент с някаква интензивност да изисква наличието на определен икономически консеквент при някаква зададена субстанциална икономическа система. Важни разновидности на икономическата производителност са *средната икономическа производителност* и *пределната икономическа производителност*. Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* нейни разновидности са още *сметната икономическа производителност* (ресурсно-субстанциалната икономическа производителност) и *възпроизводствената икономическа производителност*. Когато не е посочено друго, под икономическа производителност обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа производителност. Същото се отнася и за средната икономическа производителност (под която се подразбира *средната възпроизводствена икономическа производителност*) и за пределната икономическа производителност (под която се подразбира *пределната възпроизводствена икономическа*

производителност). Вж. *прав икономически субстанциатор* и *обратен икономически субстанциатор*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа производителност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска производителност** (consumptionary productivity), *стопанска производителност** (protoeconomic productivity), *пазарно-икономическа производителност** (marketly-economic productivity) и *финансово-пазарно-икономическа производителност** (financially-marketly-economic productivity). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща производителност** (sustenance /sustaining/ productivity) (за производителност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ (economic productivity) (**ки**) –
ВЪВ:

възпроизводствената икономическа производителност;
диспозиционна производствена икономическа производителност;
икономическа производителност;
пределна възпроизводствена икономическа производителност;
пределна диспозиционна производствена икономическа производителност;
пределна икономическа производителност;
пределна ресурсно-субстанциална икономическа производителност (същото като пределна сметна икономическа производителност);
пределна сметна икономическа производителност;
пределна субстанциална икономическа производителност (същото като пределна икономическа производителност);
ресурсно-субстанциалната икономическа производителност (същото като сметна икономическа производителност);
сметна икономическа производителност;
средна възпроизводствена икономическа производителност;
средна диспозиционна производствена икономическа производителност;
средна икономическа производителност;
средна ресурсно-субстанциална икономическа производителност (същото като средната сметна икономическа производителност);
средна сметна икономическа производителност;
средна субстанциална икономическа производителност (същото като средна икономическа производителност);

субстанциална икономическа производителност (същото като икономическа производителност).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОКОНЕКСИЯ* (economic proconnection) – вж. *определящо и решаващо в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОМЕНЛИВА (economic variables) (**ки**) – във:

индивидуална икономическа променлива (същото като предметна икономическа променлива);

инструментални икономически променливи;

предикатна икономическа променлива;

предметна икономическа променлива;

спрегнати /двойнствени, присъединени/ икономически променливи (вж. *икономическа задача с принцип на максимума*);

сходствени икономически променливи.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОМЕНЛИВОСТ* (economic variability) (*) – **критерий**, съобразно с който икономическите системи се подразделят на статични и динамични. *Статичната икономическа система е статично-ситуираната икономическа система*, т.е. такава система, която за определен отрязък от време има едновременно статичен икономически оператор (т.е. оператор за постоянно-пропорционално преобразуване) и постоянна икономическа структура. *Динамичната икономическа система е астатично-ситуираната икономическа система*, т.е. такава система, която за определен отрязък от време няма едновременно статичен икономически оператор и постоянна икономическа структура. Необходимо е да се прави разлика между икономическа променливост и икономическа подвижност. Икономическият променливост акцентира върху начина (механизма), чрез който се осъществява (или не се осъществява) някаква промяна (изменение) в икономическата система. Критерият за икономическа подвижност акцентира върху това, дали изобщо има или няма някаква промяна (изменение) в икономическата система. Според него се разграничават *постоянна икономическа система и променлива икономическа система.*

Когато към критерия на икономическата променливост се приложи критерият на *икономическата аргументност*, се пораждат следните разновидности на икономическата променливост: (1) критерий на **времева икономическа променливост*** (temporal economic variability), според който разновидности на времевата икономическа система са *времево-статичната икономическа система* и *времево-динамичната икономическа система*; (2) критерий на **невре-**

мева икономическа променливост* (non-temporal economic variability), според който разновидности на невремевата икономическа система са *невремево-статичната икономическа система* и *невремево-динамичната икономическа система*; (3) критерий на **комбинирана икономическа променливост*** (combined economic variability), според който разновидности на невремевата икономическа система са *комбинирано-статичната икономическа система* и *комбинирано-динамичната икономическа система*.

Всички твърдения и класификации, отнасящи се до критерия на икономическата променливост, са приложими по аналогия и към *икотехномиката*, *икореномиката*, *икоуниреномиката*, *икокореномиката* и техните производни.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОНОМИКА* (economic pronomy) – същото като *икономика*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОНОМИКА (economic pronomy) (**ки**) – във:

икономическа прономика (същото като *икономика*);

неексномическа икономическа прономика (вж. *допълващи форми на субномиката*);

нефиноническа икономическа прономика (вж. *допълващи форми на субномиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОСТРАНСТВЕНОСТ* (economic spatiality) – същото като *пространственост на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОТИВОПОЛОЖНОСТ (economic contraposition /opposite/) (**ки**) – във: *контрарна икономическа противоположност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОТИВОРЕЧИВОСТ (economic contradictoriness /discrepancy/) – признак на нелогично *икономическо мислене*, характерното за който е, че в едно и също разсъждение (респ. в едно и също *икономическо съждение*) за един и същ *икономически предмет*, взет по едно и също време и в едно и също отношение, са използвани противоположни или противоречащи си икономически твърдения (вж. *закон на икономическото противоречие*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОЦЕДУРА (economic procedure) (**ки**) – във:

разрешаваща икономическа процедура (вж. *системна икономическа теорема*).

ИКОНОМИЧЕСКА ПСЕВДОПОЛЕЗНОСТ (economic pseudoutility) (**ки**) –
ВЪВ:

функция на икономическата псевдополезнаост.

ИКОНОМИЧЕСКА ПЪЛНОТА (economic entirety) (**ки**) – ВЪВ:

възпроизводствена икономическа пълнота;

кумулятивна икономическа пълнота;

отношение на икономическа пълнота (същото като **съвършено икономическото отношение**; вж. *аксиома за икономическата пълнота*);

системна икономическа пълнота;

трудова-факторно-обусловена възпроизводствена икономическа пълнота (вж. *възпроизводствена икономическа пълнота*);

физическо-факторно-обусловена възпроизводствена икономическа пълнота (вж. *възпроизводствена икономическа пълнота*);

ценностна икономическа пълнота.

ИКОНОМИЧЕСКА РАБОТА (economic work) – вж. *физична интерпретация на икономическите величини.*

ИКОНОМИЧЕСКА РАВНИНА* (economic plane) в пространството E^3 – *икономическото множество M_1 от икономически точки x от E^3 , което удовлетворява уравнението $a_1x_1 + a_2x_2 + a_3x_3 = b$, когато поне един от коефициентите a_1, a_2, a_3 е различен от нула. Представлява частен случай на икономическата повърхнина и е разновидност на **гладката икономическа повърхнина** (вж. *икономическа повърхнина*).*

ИКОНОМИЧЕСКА РАВНИНА (economic plane) (**ки**) – ВЪВ:

допирателна икономическа равнина (вж. *икономическа повърхнина*);

икономическа равнина (вж. и *икономическа повърхнина*);

проективна икономическа равнина;

факторна изокостна икономическа равнина.

ИКОНОМИЧЕСКА РАВНИЩНОСТ (economic levelness) (**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа равнищност (на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА РАВНОВЕСНОСТ* (economic equiaxiality) – същото като *равновесност на икономическата система.*

ИКОНОМИЧЕСКАТА РАВНОЗНАЧНОСТ (economic equivalency) (**ки**) –
във:

функция на икономическата равностойност (същото като икономическа еквиваленция).

ИКОНОМИЧЕСКА РАВНОМЕРНОСТ* (economic uniformity) – същото като *равномерна икономическа структура*.

ИКОНОМИЧЕСКА РАВНОМЕРНОСТ (economic uniformity) (**ки**) – във:

база на икономическата равномерност (вж. равномерно икономическо пространство);

икономическа равномерност (същото като равномерна икономическа структура);

метризируема икономическа равномерност (същото като метризируема равномерна икономическа структура);

отделима икономическа равномерност (същото като отделима равномерна икономическа структура);

предкомпактна икономическа равномерност (вж. равномерно икономическо пространство).

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗЛИКА (economic difference) (**ки**) – във:

средна икономическа разлика.

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (economic fuzziness) – състояние на частично-подредена *икономическа вероятностност* на *размитото икономическо множество* (интерпретирано в контекста на *векторната икономическа решетка*), което (състояние) е определяно (идентифицирано, измервано) чрез някакво обобщено отклонение на **характеристичните функции на икономическа принадлежност** (вж. *размито икономическо множество*) на елементите на *размитото икономическо множество* $\tilde{A}$ от тези на обикновеното *икономическо множество* A (вж. *индикатор за икономическа размитост*). **Икономическата размитост** е основно свойство на *размитите икономически множества*. Посоченото определение се разпростира и върху *размития икономически граф* и *размитото икономическо отношение*, тъй като те за разновидности на *размитото икономическо множество*. Според нейната природа при *размитото бинарно икономическо отношение* (значи и при *размития бинарен икономически граф*) се разграничават *симетрична икономическа размитост*, *рефлексивна икономическа размитост*, *транзитивна икономическа размитост*, *ан-*

тирефлексивна икономическа размитост, антисиметрична икономическа размитост, предпорядкова икономическа размитост, порядкова икономическа размитост, сходствена икономическа размитост, разликова икономическа размитост, подобникова икономическа размитост и т.н.

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ (antirereflexive fuzziness) (**ки**) – във:

аналогова икономическа размитост;
антирефлексивна икономическа размитост;
антирефлексивна симетрична икономическа размитост;
антирефлексивна транзитивна икономическа размитост;
антисиметрична икономическа размитост;
антисиметрична икономическа размитост;
антисиметрична рефлексивна икономическа размитост;
антисиметрична транзитивна икономическа размитост;
антитранзитивна икономическа размитост;
антитранзитивна рефлексивна икономическа размитост;
антитранзитивна симетрична икономическа размитост;
еквивалентностна икономическа размитост (същото като подобностна икономическа размитост);

ентропийна оценка на икономическата размитост (вж. индикатор за икономическа размитост);

икономическа размитост;

индекс за икономическа размитост (вж. индикатор за икономическа размитост);

индикатор за икономическа размитост;
несиметрична икономическа размитост;
несходствена икономическа размитост;
подобностна икономическа размитост;
полупредпорядкова икономическа размитост;
порядкова икономическа размитост;
предпорядкова антирефлексивна икономическа размитост;
предпорядкова икономическа размитост;
различностна икономическа размитост;
рефлексивна икономическа размитост;
симетрична икономическа размитост;
сходствена икономическа размитост;
съвършена антисиметрична икономическа размитост;

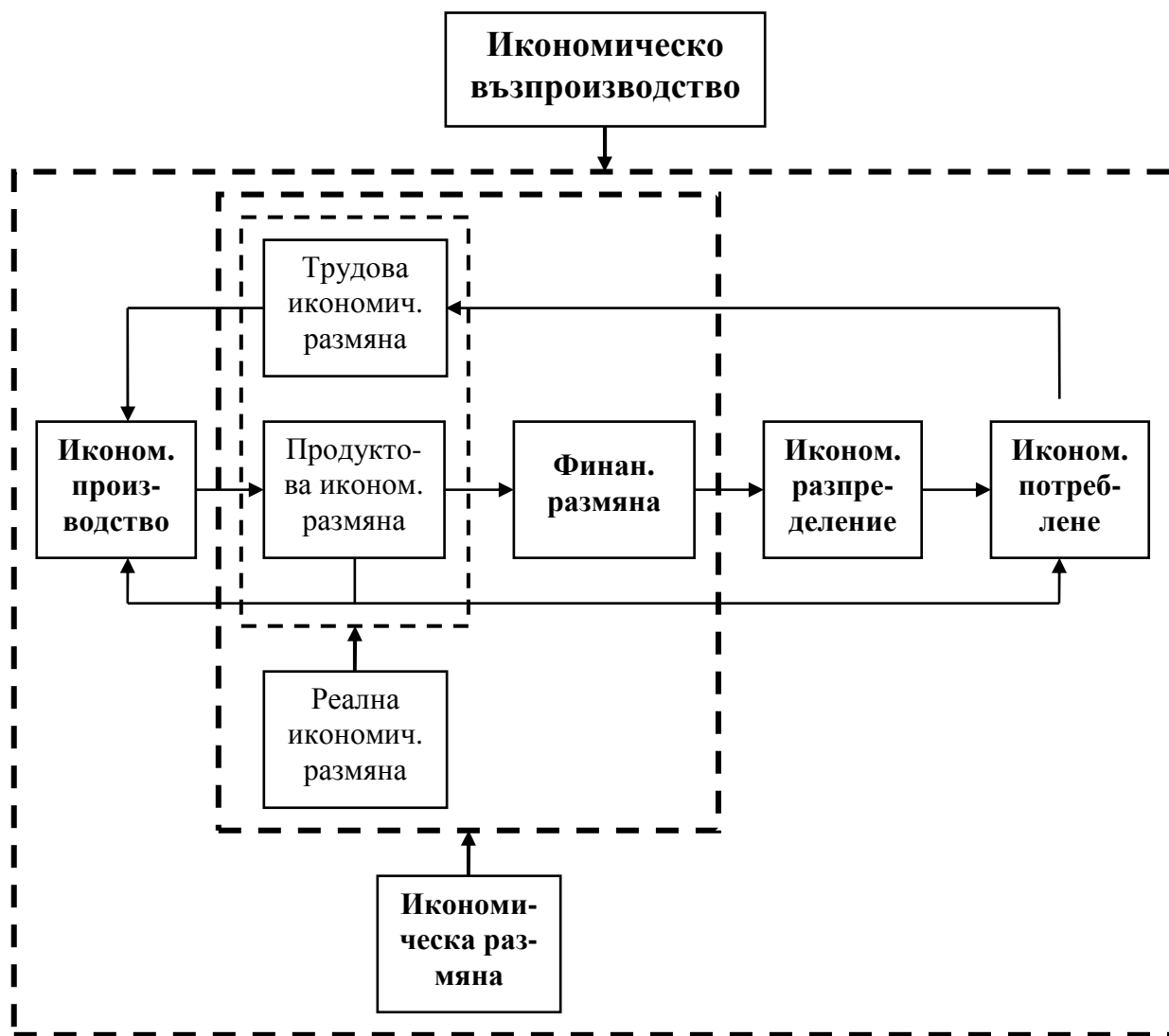

съвършина порядкова икономическа размитост;
съпоставимостна икономическа размитост;
транзитивна икономическа размитост.

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМЯНА (economic exchange) – пазарен обмен на икономически ингредиенти между участниците в пазарния процес с посредничеството на паричния еквивалент, която се осъществява в *пазарната икономика* (в *пазарно-икономическата сфера* като една от основните форми на *поддържането*); пазарно-икономическо-обусловена размяна; втора фаза на *пазарно-икономическото възпроизводство* и една от подсистемите на *възпроизводствената пазарно-икономическа система** (reproductional marketly-economic system) [на една от *елементарните възпроизводствени пазарно-икономически системи** (elementary reproductional marketly-economic systems)] (една от възпроизводствените пазарно-икономически фази); същото като *размяна*. Тя е вид *минимална възпроизводствена икономическа конфигурация** (minimal reproductional economic configuration) (вж. *възпроизводствена икономическа конфигурация*).

Икономическата размяна е същото като *пазарно икономическо посредничество*, като *непроизводствен икономически бизнес*, като *пазарно икономическо следпроизводство*, като *пазарно икономическо предипотребление* и като *пазарен икономически бизнес*, както и като *сечение* (вж. *икономическо сечение*) на *икономически бизнес* и *икономическо посредничество* и като *сечение* на *икономически бизнес* и *икономическо предипотребление*. Към нея се числят (1) *реалната икономическа размяна* и (2) *финансовата размяна* (вж. фиг. 1). От своя страна, реалната икономическа размяна **едновременно** е (а) *обединение* (вж. *икономическо обединение*) на (α) *продуктова икономическа размяна* (същото като *физическа икономическа размяна*) (протичаща в *продуктовия пазар*) и (β) *трудова икономическа размяна* (протичаща в *трудовия пазар*) и (б) *обединение* на (α) *факторна икономическа размяна* (протичаща във *факторовите пазари*) (тя включва *икономическа размяна* на *производителни продукти*, която е част от *продуктовата икономическа размяна*, и *цялата трудова икономическа размяна*) и (β) *потребителна икономическа размяна* на *консумативни продукти*, която е останалата част от *продуктовата икономическа размяна*. Ако не е посочено друго под *икономическа размяна* обикновено се подразбира *продуктовата икономическа размяна* (като *продуктов икономически пазар* в *класическия ѝ обхват*). Затова в настоящото изложение от икономическата

размяна често се изключват финансовата размяна (финансовите пазари) и трудовата размяна (трудовете пазари).

Фиг. 1. Икономическа размяна (включва реална икономическа размяна и финансова размяна)

Според възпроизводствения обхват на поддържането (на поддържащата сфера) се различават следните два **основни вида икономическа размяна**: (1) **пазарно-икономическа размяна** (marketly-economic exchange) [тя се извършва в пазарната икономика (в пазарно-икономическата сфера) и ако не е подочено друго, размяната, икономическата размяна и пазарно-икономическата размяна се схващат като еднозначни понятия] (2) **финансово-пазарно-икономическа размяна** (financially-marketly-economic exchange) [тя се извършва във финансовата пазарна икономика (във финансово пазарно-икономическата сфера)]. Нейно системно отражение в човешкото съзнание е

разменната икономическа система. Икономическата размяна съществува само при едновременното наличие на икономически потребности, на ограниченост на икономическите ресурси, на отношения на собственост върху икономическото богатство и на обществено разделение на труда. Затова фазата на икономическата размяна предполага наличието на фазите на икономическото производство, икономическото разпределение и икономическото потребление (в пазарно-икономическото възпроизводство няма размяна без производство, разпределение и потребление).

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМЯНА (economic exchange) (**ки**) – във:

икономическа размяна;
неавелокативна икономическа размяна (същото като финансова размяна);
недивелокативна икономическа размяна (същото като финансова размяна);
нестокова икономическа размяна (същото като финансова размяна);
несубстанциална икономическа размяна (същото като финансова размяна);
нефинансова икономическа размяна (същото като реална икономическа размяна);
реална икономическа размяна;
стокова икономическа размяна (същото като реална икономическа размяна);
субстанциална икономическа размяна (същото като реална икономическа размяна).

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗНОВИДНОСТ (economic species; economic variety) (*) – *икономическо понятие, което според контекста е или идентично с понятието за икономически вид, или представлява някъкъв негов **икономически подвид** (economic subspecies). Обичайно обаче тя е интуитивно подразбирано според контекста на наименование за частен случай на икономически ингредиент (последният като по-общо понятие), който притежава същото **основно икономическо качество** (вж. *икономическо качество*), каквото има и по-общият икономически ингредиент. Това определение е широко-употребявано и позволява към икономическата разновидност да се причисляват широк клас от частни случаи. Някои от тях са: (1) частта е разновидност на цялото (вж. *част и цяло в икономиката*), ако и двете имат еднакво основно качество (например *принадената икономическа стойност* е част от *икономическата стойност* и*

едновременно с това е и нейна разновидност); (2) формата е разновидност на съдържанието, ако и двете имат еднакво основно качество (например икономическата стойност е форма на икономическата ценност и едновременно с това е и нейна разновидност); цялото е разновидност на друго цяло, ако за разлика от другото цяло притежава допълнително само неосновни качествени характеристики. Основното *икономическо качество* е конституиращо за дадения *икономически предмет* и определя неговия *икономически хомеостазис* (вж. *икономическа конституция*). Неосновните качествени *икономически характеристики* обаче имат отношение към същностната определеност на икономическия предмет (вж. *икономическа същност*). Затова позоваването на частна икономическа разновидност само по себе си още не може да служи като средство за изясняване на конкретното ѝ същностно различие от по-общото понятие, а само посочва нейната принадлежност към основното икономическо качество на по-общото понятие.

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗРЕДЕНОСТ (economic rarefaction) (**ки**) – във:

точка на икономическа разреденост.

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗРЕШИМОСТ (economic solvability) (**ки**) – във:

множество на икономическата разрешимост (вж. *параметрично програмиране*);

проблем на икономическата разрешимост.

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗХОДНОСТ* (economic costness), **субстанциална икономическа разходност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически субстанциент*** (antecedental economic substantient) или още **субстанциален икономически антецедент*** (substantial economic antecedent)] на някаква насочено-дефинирана зададена *субстанциална икономическа система* (или на найна разновидност) се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически субстанциент*** (consequential economic substantient) или още **субстанциален икономически консеквент*** (substantial economic consequent)] (вж. *икономически субстанциенти*) на същата тази насочено-дефинирана субстанциална икономическа система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). При противонасочено-дефинираната зададена субстанциална икономическа система консеквентният икономически субстанциент е входен икономически ингредиент, а антецедентният икономически субстанциент – изходен иконо-

мически ингредиент. Затова при нея икономическата разходност е икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент (субстанциален икономически antecedent) съответствува на единица входен икономически ингредиент (субстанциален икономически consequent) (вж. *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*).

Както при насочено-дефинираната, така и при противонасочено-дефинираната зададена субстанциална икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*) икономическата разходност е **консеквентна субстанциална икономическа antecedентност*** (consequential substantial economic antecedentality) и е едната от двете разновидности на *икономическата субстанциираност* (на *субстанциалната икономическа чувствителност*) (другата разновидност на икономическата субстанциираност е *икономическата производителност*). Икономическата разходност е субстанциална разновидност на *икономическата абсорбционност*. Тя е същото като **субстанциална икономическа абсорбционност*** (substantial economic absorptivity). Може да се разглежда още като свойство на икономическия consequent с някаква интензивност да изисква наличието на определен икономически antecedent при някаква зададена субстанциална икономическа система. Важни разновидности на икономическата разходност са *средната икономическа разходност* и *пределната икономическа разходност*. Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* нейни разновидности са още *сметната икономическа разходност* (*ресурсно-субстанциалната икономическа разходност*) и *възпроизводствената икономическа разходност*. Когато не е посочено друго, под икономическа разходност обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа разходност. Същото се отнася и за *средната икономическа разходност* (под която се подразбира *средната възпроизводствена икономическа разходност*) и за *пределната икономическа разходност* (под която се подразбира *пределната възпроизводствена икономическа разходност*). Вж. *прав икономически субстанциатор* и *обратен икономически субстанциатор*.

В рамките на *поддържащата система* (resp. на *поддържането*) освен икономическа разходност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска разходност*** (consumptionary costness), **стопанска разходност*** (protoeconomic costness), **пазарно-икономическа разходност*** (marketly-economic costness) и **финансово-пазарно-икономическа разходност*** (financially-marketly-economic costness). Общо за всички тях е

понятието за *поддържаща разходност** (sustenance /sustaining/ costness) (за разходност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА РАЗХОДНОСТ (economic costness) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа разходност;
диспозиционна производствена икономическа разходност;
икономическа разходност;
пределна възпроизводствена икономическа разходност;
пределна диспозиционна производствена икономическа разходност;
пределна икономическа разходност;
пределна ресурсно-субстанциална икономическа разходност (същото като *пределна сметна икономическа разходност*);
пределна сметна икономическа разходност;
пределна субстанциална икономическа разходност (същото като *пределна икономическа разходност*);
ресурсно-субстанциална икономическа разходност (същото като *сметна икономическа разходност*);
сметна икономическа разходност;
средна възпроизводствена икономическа разходност;
средна диспозиционна производствена икономическа разходност;
средна икономическа разходност;
средна сметна икономическа разходност;
средна ресурсно-субстанциална икономическа разходност (същото като *средна сметна икономическа разходност*);
средна субстанциална икономическа разходност (същото като *средна икономическа разходност*);
субстанциална икономическа разходност (същото като *икономическа разходност*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАГИРУЕМОСТ* (economic reactivity), **реагируемост на икономическата система**, (*) – характеристика на *икономическата система*, показваща нейната склонност към реагиране на външните нарушаващи въздействия (в т.ч. и външните *нарушаващи икономически въздействия*) посредством своя *икономически оператор*; свойство (способност) на икономическата система да реагира на оказваните върху нея въздействия. Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в систе-

мата, се разграничават *времева икономическа реагируемост** (temporal economic reactivity) [същото като *реагируемост на времево-функциониращата икономическа система** (reactibility of the temporally-functioning economic system)], *невремева икономическа реагируемост** (non-temporal economic reactivity) [същото като *реагируемост на невремево-функциониращата икономическа система** (reactibility of the non-temporally-functioning economic system)] и *комбинирана икономическа реагируемост** (combined economic reactivity) [същото като *реагируемост на комбинирано-функциониращата икономическа система** (reactibility of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system)]. Ако не е посочено друго, под икономическа реагируемост се подразбира времевата икономическа реагируемост.

Според начина на реализиране на икономическата реагируемост по отношение на независимата реална променлива, към която се извършва икономическият процес в системата, се разграничават: (1) *нерагираща икономическа система* (система, която не реагира на нарушаващите въздействия посредством своя икономически оператор; това се постига предимно чрез тяхното отстраняване на *входа на икономическата система* и те не се допускат за вътрешно преработване) и (2) *реагираща икономическа система* (система, която реагира по определен начин на нарушаващите въздействия посредством своя икономически оператор; това се постига чрез вътрешното им преработване в системата). Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават три разновидности на нерагиращата икономическа система: *времево-нерагираща икономическа система*, *невремево-нерагираща икономическа система* и *комбинирано-нерагираща икономическа система*. Ако не е посочено друго, под нерагираща икономическа система се подразбира времево-нерагиращата икономическа система. По силата на същия критерий се разграничават и три разновидности на реагиращата икономическа система: *времево-реагираща икономическа система*, *невремево-реагираща икономическа система* и *комбинирано-реагираща икономическа система*. Ако не е посочено друго, под реагираща икономическа система се подразбира времево-реагиращата икономическа система. Вж. *функциониране на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАГИРУЕМОСТ (economic reactivity) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа реагируемост;

възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост;
зададена ингредиентна икономическа реагируемост;
икономическа реагируемост;
инверсна ингредиентна икономическа реагируемост;
ингредиентна икономическа реагируемост;
конкретна ингредиентна икономическа реагируемост;
начална ингредиентна икономическа реагируемост;
ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа реагируемост;
стратификационна ингредиентна икономическа реагируемост;
субстанциална ингредиентна икономическа реагируемост;
същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост;
същностно-стратификационна ингредиентна икономическа реагируемост.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАКТИВНОСТ* (economic reactivity /reactiveness/), **реактивност на икономическата система**, (*) – свойство (способност) на *реагиращата икономическата система* да третира по определен начин външните нарушаващи (смустващи я) въздействия (в т.ч. и външните *нарушаващи икономически въздействия*); свойство, което се отнася само за *поведенческо-променливите икономически системи*. С икономическа реактивност се характеризират част от *статичните икономически системи* и всички *динамични икономически системи*. Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават **времева икономическа реактивност*** (temporal economic reactivity) [същото като **реактивност на времево-функциониращата икономическа система*** (reactivity of the temporally-functioning economic system)], **невремева икономическа реактивност*** (non-temporal economic reactivity) [същото като **реактивност на невремево-функциониращата икономическа система*** (reactivity of the non-temporally-functioning economic system)] и **комбинирана икономическа реактивност*** (combined economic reactivity) [същото като **реактивност на комбинирано-функциониращата икономическа система*** (reactivity of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system)]. Ако не е посочено друго, под *времената икономическа реактивност* обикновено се подразбира *времената икономическа реактивност*.

Според начина на реализиране на икономическата реактивност по отношение на независимата реална променлива, към която се извършва икономическият процес в системата, се разграничават: (1) *статично-реагираща икономическа система* (система, която не отстранява *грешката на икономическата система*, породена от нарушаващите въздействия; положение, което се реализира от *статичен икономически оператор*, т.е. от *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*, или от някакъв комплекс от *астатични икономически оператори*, т.е. от комплекс от *икономически оператори*, които не са оператори за постоянно-пропорционално преобразуване) и (2) *астатично-реагираща икономическа система* (система, която отстранява частично или изцяло *грешката*, породена от нарушаващите въздействия; положение, което се реализира от някакъв комплекс от астатични икономически оператори).

Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават три разновидности на статично-реагиращата икономическа система: (1) *времево-статично-реагираща икономическа система*; (2) *невремево-статично-реагираща икономическа система*; (3) *комбинирано-статично-реагираща икономическа система*. Разграничават се още (1) *цялостно-статично-реагираща* и (2) *частично-статично-реагираща икономическа система*. Ако не е посочено друго, под статично-реагираща икономическа система се подразбира времево-статично-реагиращата икономическа система. Според същия критерий се разграничават също и три разновидности на астатично-реагиращата икономическа система: (1) *времево-астатично-реагираща икономическа система*; (2) *невремево-астатично-реагираща икономическа система*; (3) *комбинирано-астатично-реагираща икономическа система*. Разграничават се още (1) *цялостно-астатично-реагираща икономическа система* и (2) *частично-астатично-реагираща икономическа система*. Ако не е посочено друго, под астатично-реагираща икономическа система се подразбира времево-астатично-реагиращата икономическа система. Вж. *реагируемост на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАКЦИЯ (economic reaction) (**ки**) – във:

глобална икономическа реакция (същото като *глобална реакция на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗИРАНОСТ (economic fulfilness) (**ки**) – във:

външна икономическа реализираност (вж. *икономическа действителност; икономическа случайност; икономически стохастит; икономически субстантит*);

вътрешна икономическа реализираност (вж. *икономическа действителност; икономическа случайност; икономически стохастит; икономически субстантит*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ (economic realizability) (**ки**) – във:

абстрактна икономическа реализуемост;

външна икономическа реализуемост (вж. *икономическа възможност; икономическа действителност; икономически посибитит; икономически субстантит*);

вътрешна икономическа реализуемост (вж. *икономическа възможност; икономическа действителност; икономически посибитит; икономически субстантит*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ (economic reality) – съществуващото в икономическата действителност; същото като *икономическа действителност*. Включва (1) **обективна икономическа действителност** (objective economic reality), която е икономическа действителност, съществуваща извън и независимо от съзнанието на конкретен познаващ субект или на конкретна общност от субекти, и (2) **субективна икономическа действителност** (subjective economic reality), която е отражението на обективната икономическа действителност (към което отражение се числят и *икономическите системи*) в съзнанието на конкретния познаващ субект или на конкретна общност от субекти (вж. *икономическо отражение*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ (economic reality) (**ки**) – във:

външна икономическа реалност (вж. *икономическа даденост*);

вътрешна икономическа реалност (вж. *икономическо естество*);
икономическа реалност.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕГИОНАЛИЗАЦИЯ (economic regionalization) (в межд.) – *икономическо понятие*, чрез което се означава положението, че през 90-те години на XX-я век *икономическата глобализация* (в межд.) все още не обхваща целия свят, а само негови отделни региони, каквито например са Европа, САЩ и Япония. Последното се означава още като *икономическа триади-зация* (в межд.).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕГРЕСИЯ (economic regression) (**ки**) – във:

икономическа регресия (същото като *регресия в икономиката*);

мярка на криволинейността на функцията на икономическа регресия;

функция на икономическата регресия (вж. *регресия в икономиката*);

функция на линейната икономическа регресия (вж. *регресия в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕГУЛИРУЕМОСТ (economic regulability), **регулируемост на икономическата система**, (*) – способност (свойство) на *икономическата система* да приема, произвежда и преработва вътрешни или външни въздействия (в т.ч. и *икономически въздействия*), които целенасочено коригират нейното поведение. Тя е присъща на *системите на икономическо регулиране* (респ. на *системите на икономическо управление*). Коригиращите въздействия могат да бъдат както обективно-възникващи, така и субективно-създавани. Има две класификации на регулируемостта на икономическата система. **При първата класификация**, в зависимост от източника на коригиращите въздействия (дали произходът им е вътрешен или външен по отношение на системата), се разграничават вътрешна и външна регулируемост. **Вътрешната регулируемост на икономическата система** (на системата на икономическо регулиране) е нейната способност или свойство да произвежда с помощта на *обратната икономическа връзка* (опосредствувано чрез *регулиращата икономическа подсистема*) вътрешни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), които коригират функционирането на *регулируемата икономическа подсистема*, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. В резултат на това поведението на регулируемата икономическа подсистема, както и това на икономическата система като цяло са подложени на целенасочени допълнителни изменения, които пряко не са обусловени от заобикалящата я среда. На вътрешната регулируемост съответствуват понятията за **вътрешно регулиране на икономическата система*** (internal regulation of the economic system) и **система на вътрешно икономическо регулиране*** (internal economic regulation system). **Външната регулируемост на икономическата система** е способността или свойството ѝ да приема и преработва външни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), които целенасочено коригират нейното поведение. Тези въздействия могат да бъдат насочени както към регулируемата, така и към регулиращата икономическа подсистема. Затова пък от гледна точка на външната среда цялата система изглежда като регулируема икономическа подсистема. На

външната регулируемост съответствуват понятията за **външно регулиране на икономическата система*** (external regulation of the economic system) и **система на външно икономическо регулиране*** (external economic regulation system).

При втората класификация, в зависимост от характера на коригиращите въздействия (дали те са сходящо-индуциращи или разходящо-индуциращи), могат да бъдат разграничени сходяща (конвергентна) и разходяща (дивергентна) регулируемост. При *сходящата /конвергентната/ регулируемост на икономическата система* произвежданите коригиращи въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани) постепенно привеждат икономическото поведение на системата към крайна граница, при която или в рамките на която то се стабилизира. Ето защо сходящата регулируемост прави икономическата система устойчива (стабилна). При *разходящата /дивергентната/ регулируемост на икономическата система* произвежданите коригиращи въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани) постепенно привеждат икономическото поведение на системата към безкрайна граница, като още в течение на този процес то се дестабилизира. Ето защо разходящата регулируемост прави икономическата система неустойчива (нестабилна).

При едновременното прилагане на двете класификации се конституират четири разновидности на регулируемостта на икономическата система (на икономическата регулируемост): *вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система*, (*вътрешна конвергентна регулируемост на икономическата система*), *външна сходяща регулируемост на икономическата система* (*външна конвергентна регулируемост на икономическата система*), *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система* (*вътрешна дивергентна регулируемост на икономическата система*) и *външна разходяща регулируемост на икономическата система* (*външна дивергентна регулируемост на икономическата система*). На вътрешната сходяща регулируемост съответствуват понятията за **вътрешно сходящо регулиране на икономическата система*** (internal convergent regulation of the economic system) и **система на вътрешно сходящо икономическо регулиране*** (internal convergent economic regulation system), на външната сходяща регулируемост – понятията за **външно сходящо регулиране на икономическата система*** (external convergent regulation of the economic system) и **система на външно сходящо икономическо регулиране*** (external convergent economic regulation system), на вътрешната разходяща регулируемост – понятията за **вътрешно разходящо регулиране на икономическата система*** (internal divergent regulation of the

economic system) и **система на вътрешно разходящо икономическо регулиране*** (internal divergent economic regulation system), и на външната разходяща регулируемост съответствуват – понятията за **външно разходящо регулиране на икономическата система*** (external divergent regulation of the economic system) и **система на външно разходящо икономическо регулиране*** (external divergent economic regulation system).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕДИФИКАСНОСТ* (economic rediffectuality /redipreficasy/) – същото като *икономическа рефективност*.

ИКОНОМИЧЕСКИ РЕЖИМ (economic regime) (**ки**) – във:

ингредиентен икономически режим.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕЗОИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic resoingredientality) (същото като *икономическа резолвентна ингредиентност* и съкратено от *ингредиентна разрешаваща икономическа способност* и *икономическа ингредиентност*) (*) – вторичен *ингредиентен икономически критерий*, който е логическо произведение (конюнкция) от първичните критерии *ингредиентна разрешаваща икономическа способност* и *икономическа ингредиентност* и по този начин разграничава съвместно (1) степените на подробност в структурирането на икономическите предмети и на техните разновидности и (2) съставните части на икономическия компонент.

Първичното прилагане на *икономическата резоингредиентност* към понятието за *икономически резоингпредмет** (economic resoingthing) (съкратено от *разрешаващ ингредиентен икономически предмет* – *resolving ingrediential economic thing*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа резоингредиентност** (primary economic resoingredientality), която е комбинация от *първичната ингредиентна разрешаваща икономическа способност** (primary ingrediential resolving economic power) и *първичната икономическа ингредиентност** (primary economic ingredientality)]. От своя страна **органическото прилагане** на *икономическата резоингредиентност* към понятието за *резоингикономика** (resoingeconomy) (съкратено от *разрешаваща ингредиентна икономика* – *resolving ingrediential economy*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа резоингредиентност** (organic economic resoingredientality), която е комбинация от *органическата ингредиентна разрешаваща икономическа способ-*

ност* (organic ingrediental resolving economic power) и *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия резонингпредмет според първичната икономическа резонингредиентност

Първична икономическа резонингредиентност (икономически резонингпредмет)		Първична ингредиентна разрешаваща икономическа способност		
Първична икономическа ингредиентност	Икономически компонент	Икономически резонингпредмет	Икономически тенгпредмет	Икономически ексогпредмет
	Икономически компонент	Икономически резонингкомпонент	Икономически тенгкомпонент	Икономически ексогкомпонент
	Икономически ингредиент	Икономически резонингредиент	Икономически тенгингредиент	Икономически ексогингредиент
	Икономически вход	Икономически резонингвход	Икономически тенгвход	Икономически ексогвход
	Икономически изход	Икономически резонингизход	Икономически тенгизход	Икономически ексогизход
	Икономически оператор	Икономически резонингоператор	Икономически тенгоператор	Икономически ексогоператор

Табл. 2. Разновидности на резоингикономиката според органическата икономическа резеоингредиентност

Органическа икономическа резеоингредиентност (резоинг-икономика)		Органическа ингредиентна разрешаваща икономическа способност		
Органическа икономическа ингредиентност		Резо-икономика	Тен-икономика	Ексо-икономика
	Компонентна икономика	Компонентна резео-икономика (резеокомпо-икономика)	Компонентна тен-икономика (тенкомпо-икономика)	Компонентна ексо-икономика (ексокомпо-икономика)
	Ингредиентна икономика	Ингредиентна резео-икономика (резоинг-икономика)	Ингредиентна тен-икономика (тенинг-икономика)	Ингредиентна ексо-икономика (ексоинг-икономика)
	Входна икономика	Входна резео-икономика (резеоинпут-икономика)	Входна тен-икономика (тенинпут-икономика)	Входна ексо-икономика (ексоинпут-икономика)
	Изходна икономика	Изходна резео-икономика (резеоутпут-икономика)	Изходна тен-икономика (теноутпут-икономика)	Изходна ексо-икономика (ексоутпут-икономика)
	Операторна икономика	Операторна резео-икономика (резотранс-икономика)	Операторна тен-икономика (тентранс-икономика)	Операторна ексо-икономика (ексотранс-икономика)

ИКОНОМИЧЕСКА РЕЗОЛВЕНТНОСТ (economic resolventness) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа резолвентност (същото като *ингредиентна разрешителна икономическа способност*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕИНДИФИКАСНОСТ* (economic quasi-reindiffectuality /quasi-reindifficacy/) – същото като *икономическа квазирефективност*.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕКУРСИЯ* (economic recursion /recurrence/) – най-общо, начин да се определи *икономически предмет* (в т.ч. и *икономически обект*, *икономическа система*) чрез обръщане към самото себе си; *икономическо изображение* на някакво *икономическо пространство* в самото себе си. Друго определение е, че тя е изчисляване на *икономически функции* по определен *алгоритъм*; метод за определяне на икономическите функции, които са обект на изучаване в *теорията на алгоритмите* и в някои други раздели на *математическата логика*. Вж. *рекурсивна икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕКУРСИЯ (economic recursion /recurrence/) (**ки**) – във:

икономическа рекурсия;

примитивна икономическа рекурсия (вж. *рекурсивна икономическа функция*);

циклична икономическа рекурсия (същото като *икономическа цикличност*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕНТА (economic rent) (в микр.) – заплащане на единица *производствен икономически фактор* свръх онова заплащане, което е необходимо да го задържи за текущата му употреба. Алфред *Маршал* разглежда икономическата рента като *производителски излишък* (в микр.). Тя представлява добавка към алтернативните разходи на фактора. Ако производственият фактор няма *алтернативен разход* (в микр.) (т.е. ако това е напълно невъзпроизводим фактор в дълъг срок), тогава цялото заплащане (цялата *цена*) на фактора представлява негова икономическа рента. Теорията за икономическата рента е разработена в началото на XIX-я век от класическата политическа икономия, когато тя е изследвала рентата по отношение на земята като производствен фактор. В разработването на теорията за икономическата рента (респ. на теорията за поземлената рента), макар и от към различни идейни позиции, най-големи приноси имат Дейвид *Рикардо* и Карл *Маркс*. Съвременната теория отнася постановките за икономическата рента към всички видове производствени фактори, които имат постоянно предлагане.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕНТА (economic rent) (**ки**) – във:

икономическа рента (в микр.);

икономическа квазирента (в микр.);

чиста икономическа рента (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕПРИФЕКТИВНОСТ* (economic repriffectivity), **пря-**
ка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, пър-
вична възпроизводствена икономическа ефективност, (*) – *икономическа*
ефикасност, която е едновременно разновидност на *икономическата прифи-*
касност (на първичната икономическа артипрефикасност), на икономичес-
ката *ефективност* (на икономическата дификасност, *пряката икономическа*
артипрефикасност) и на *икономическата рефикасност*; *икономическа вели-*
чина, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консек-**
вентен икономически имплицидент* (consequential economic implicant), респ.
консеквентен икономически експлицидент* (consequential economic
explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-страти-*
субстанциална икономическа система (или на нейна разновидност), в която се
създава *реприфективно икономическо благо* (същото като *възпроизводствена*
икономическа продукция), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на)
единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически им-**
плицидент* (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономи-**
чески експлицидент* (antecedental economic explicant)] на същата тази система
(вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представля-
ва една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е
ефикасност на реприфективното икономическо благо. Реприфективното ико-
номическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата реприфек-
тивност **реприфективна икономическа дейност*** (repriffective economic
activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система
(вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономи-*
ческа ингредиентност) една от подразновидностите на реприфективното ико-
номическо благо е *иниприфективното икономическо благо* (същото като *при-*
фекторно икономическо благо, производствена икономическа продукция, пър-
вичен икономически продукт), като на него отговаря понятието за *икономичес-*
ка иниприфективност (същото като *пряка първична производствена икономи-*
ческа артипрефикасност, първична производствена икономическа ефектив-
ност, първична икономическа ефекторност). Следователно възпроизводстве-

на подразновидност на икономическата репрефективност е икономическата иниприфективност (пряката първична производствена икономическа артипрефикасност, първичната производствена икономическа ефективност, първичната икономическа ефекторност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата реприфективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **реприфективна икономическа абсорбционност*** (repriffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **реприфективна икономическа ангажираност*** (repriffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **реприфективна икономическа възвръщаемост*** (repriffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **реприфективна икономическа въплътеност*** (repriffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **реприфективна икономическа използваемост*** (repriffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **реприфективна икономическа интензивност*** (repriffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **реприфективна икономическа креативност*** (repriffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **реприфективна икономическа напрегнатост*** (repriffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **реприфективна икономическа наситеност*** (repriffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **реприфективна икономическа натовареност*** (repriffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **реприфективна икономическа предметеност*** (repriffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **реприфективна икономическа производителност*** (repriffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **реприфективна икономическа разходност*** (repriffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа реприфективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска реприфективност*** (consumptionary repriffectivity), **стопанска реприфективност*** (protoeconomic repriffectivity), **пазарно-икономическа реприфективност*** (marketly-economic repriffectivity) и **финансово-пазарно-икономическа реприфективност*** (financially-marketly-economic repriffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща реприфективност*** (sustenance /sustaining/ repriffectivity) (за реприфективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕПРИФИКАСНОСТ* (economic repriffectuality /reprifficasy/), **първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност**, **първична икономическа рефикасност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата прификасност* (на първичната икономическа артипрефикасност) и на *икономическата рефикасност* (на възпроизводствената икономическа артипрефикасност); икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент [**консеквентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицидент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *репрификасно икономическо благо* (същото като *първично възпроизводствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицидент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на репрификасното икономическо благо. Репрификасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата репрификасност **репрификасна икономическа дейност*** (repriffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) една от потразновидностите на репрификасното икономическо благо е *инипрификасното икономическо благо* (същото като *първично производствено икономическо благо*), като на него отговаря понятието за *икономическа инипрификасност* (същото като *първична производствена икономическа артипрефикасност*, *първична икономическа унификасност*). Следователно възпроизводствена разновидност на икономическа репрификасност е икономическата инипрификасност (първичната производствена икономическа артипрефикасност, първичната икономическа инификасност).

Според системната класификация (в зависимост от вътрешносистемната му принадлежност) (вж. отново *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на репрификасното икономическо благо са (1) *реприфективното икономическо благо* (същото като *пряко първично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа продукция*), като на не-

го отговаря понятието за *икономическа реприфективност* (същото като *пряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първична възпроизводствена икономическа ефективност*), и (2) и *квазиреприфективното икономическо благо* (същото като *непряко първично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа сервопродукция*), като на него отговаря понятието за *икономическа квазиреприфективност* (същото като *непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първична възпроизводствена икономическа квазиефективност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическа репрификасност са икономическата реприфективност (пряката първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първичната възпроизводствена икономическа ефективност) и икономическата квазиреприфективност (непряката първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първичната възпроизводствена икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата репрификасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **репрификасна икономическа абсорбционност*** (repriffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **репрификасна икономическа ангажираност*** (repriffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **репрификасна икономическа възвръщаемост*** (repriffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **репрификасна икономическа въплътеност*** (repriffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **репрификасна икономическа използваемост*** (repriffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **репрификасна икономическа интензивност*** (repriffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **репрификасна икономическа креативност*** (repriffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **репрификасна икономическа напрегнатост*** (repriffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **репрификасна икономическа наситеност*** (repriffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **репрификасна икономическа натовареност*** (repriffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **репрификасна икономическа опредметеност*** (repriffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа опредметеност*), (12) **репрификасна икономическа производителност*** (repriffectual economic productivity) (вж. *ико-*

номическа производителност), (13) **репрификасна икономическа разходност*** (repriffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа репрификасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска репрификасност*** (consumptionary repriffectuality /reprifficacy/), **стопанска репрификасност*** (protoeconomic repriffectuality /reprifficacy/), **пазарно-икономическа репрификасност*** (marketly-economic repriffectuality /reprifficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа репрификасност*** (financially-marketly-economic repriffectuality /reprifficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща репрификасност*** (sustenance /sustaining/ repriffectuality /reprifficacy/) (за репрификасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕСЕФЕКТИВНОСТ* (economic reseffectivity), **пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична възпроизводствена икономическа ефективност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*), на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност*, *пряката икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата рефикасност*; *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплициент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлициент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *ресефективно икономическо благо* (същото като *възпроизводствена икономическа услуга*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплициент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *ресефективното икономическо благо*. Ресефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата ресефективност **ресефективна икономическа дейност*** (reseffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) една от подразновидностите на ресефективното икономическо благо е *инисефективното икономическо благо* (същото като *сефекторно икономическо благо*, *пряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *производствена икономическа услуга*, *вторичен икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа инисефективност* (същото като *пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност*, *вторична производствена икономическа ефективност*, *вторична икономическа ефекторност*). Следователно възпроизводствена подразновидност на икономическата ресефективност е икономическата инисефективност (пряката вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторичната производствена икономическа ефективност, вторичната икономическа ефекторност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата ресефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **ресефективна икономическа абсорбционност*** (reseffective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **ресефективна икономическа ангажираност*** (reseffective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **ресефективна икономическа възвръщаемост*** (reseffective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **ресефективна икономическа въплътеност*** (reseffective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **ресефективна икономическа използваемост*** (reseffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **ресефективна икономическа интензивност*** (reseffective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **ресефективна икономическа креативност*** (reseffective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **ресефективна икономическа напрегнатост*** (reseffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **ресефективна икономическа наситеност*** (reseffective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **ресефективна икономическа натовареност*** (reseffective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **ресефективна икономическа предметеност*** (reseffective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **ресефективна икономическа производителност*** (reseffective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **ресефективна икономическа разходност*** (reseffective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа ресефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска ресефективност** (consumptionary reseedectivity), *стопанска ресефективност** (protoeconomic reseedectivity), *пазарно-икономическа ресефективност** (marketly-economic reseedectivity) и *финасово-пазарно-икономическа ресефективност** (financially-marketly-economic reseedectivity). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща ресефективност** (sustenance /sustaining/ reseedectivity) (за ресефективност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕСЕФИКАСНОСТ* (economic reseedectuality /reprifficacy/), **вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична икономическа рефикасност, (*)** – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата рефикасност* (на *възпроизводствената икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [*консеквентен икономически имплицент** (consequential economic implicant), респ. *консеквентен икономически експлицент** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *ресефикасно икономическо благо* (същото като *вторично възпроизводствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [*антецедентен икономически имплицент** (consequential economic implicant), респ. *антецедентен икономически експлицент** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на ресефикасното икономическо благо. Ресефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата ресефикасност *ресефикасна икономическа дейност** (reseedectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на ресефикасното икономическо благо са (1) *инисефикасното икономическо благо* (същото като *вторично производствено икономическо благо*), като него отговаря понятието за *икономи-*

ческа инисефикасност (същото като вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторична икономическа унификасност), (2) косефикасното икономическо благо (същото като вторично следпроизводствено икономическо благо), като на него отговаря понятието за икономическа косефикасност (същото като вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична икономическа кофикасност) и други. Така че възпроизводствени разновидности на икономическата ресефикасност са икономическа инисефикасност и икономическа косефикасност.

Според системната класификация (в зависимост от вътрешносистемната му принадлежност) (вж. отново *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на ресефикасното икономическо благо са (1) *ресефективното икономическо благо* (същото като *пряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа услуга*) и на него отговаря понятието за *икономическа ресефективност* (същото като *пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична възпроизводствена икономическа ефективност*), и (2) *квазиресефективното икономическо благо* (същото като *непряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа сервоуслуга*) и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазиресефективност* (същото като *непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическа ресефикасност са икономическата ресефективност (пряката вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната възпроизводствена икономическа ефективност) и икономическата квазиресефективност (непряката вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната възпроизводствена икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата ресефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) ***ресефикасна икономическа абсорбционност**** (reseffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) ***ресефикасна икономическа ангажираност**** (reseffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) ***ресефикасна икономическа възвръщаемост**** (repriffectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) ***ресефикасна икономическа въплътеност**** (reseffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) ***ресефикасна икономическа използваемост**** (reseffectual economic

usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **ресефикасна икономическа интензивност*** (reseffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **ресефикасна икономическа креативност*** (reseffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **ресефикасна икономическа напрегнатост*** (reseffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **ресефикасна икономическа наситеност*** (reseffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **ресефикасна икономическа натовареност*** (reseffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **ресефикасна икономическа предметеност*** (reseffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **ресефикасна икономическа производителност*** (reseffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **ресефикасна икономическа разходност*** (reseffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (resp. на *поддържането*) освен икономическа ресефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска ресефикасност*** (consumptionary reseffectuality /resefficiency/), **стопанска ресефикасност*** (protoeconomic reseffectuality /resefficiency/), **пазарно-икономическа ресефикасност*** (marketly-economic reseffectuality /resefficiency/) и **финасово-пазарно-икономическа ресефикасност*** (financially-marketly-economic reseffectuality /resefficiency/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща ресефикасност*** (sustenance /sustaining/ reseffectuality /resefficiency/) (за ресефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕТРОСПЕКЦИЯ* (economic retrospection), **ретроспекция на икономическата система**, – един от етапите (първия) на *прогнозирането на икономическата динамика*. На него се събира, анализира и преработва получената от *икономическата система* информация за собственото си изминато развитие и за развитието на заобикалящите я и въздействащи върху нейното поведение системи. Основната задача на ретроспективната преработка на *икономическата информация* е да бъдат разкрити и моделирани тенденциите и взаимозависимостите между тенденциите в поведението на *икономическите обекти*. На този етап се създава голямата и съществена част от изходната информация за *икономическото прогнозиране*. Ето защо осигуряването на нейната достоверност, пълнота и пригодност за по-нататъшното ѝ използване е изключително важен момент. Разработените методики за прогнозиране в икономическите области се основават върху схващането, че всестранността

на анализа на икономическия обект на прогнозирането се осигурява от правилния избор на методите за систематизация и класификация на изходната информация. Резултат от икономическата ретроспекция са един или няколко *исторически модела на икономическата система* (на прогнозирания икономически обект). Разработването им налага предварително уточняване на неговите граници, т.е да има ясна представа за обхвата на прогнозираните икономически явления и процеси. Практиката на прогнозирането е наложила разрешаването на такива важни за изграждането на моделите за миналото състояние на икономическия обект въпроси като: точно определяне на факторите, които влияят върху прогнозирания икономически обект; задълбочен анализ на неговото развитие; оценка на факторите, които стимулират или спъват развитието на една или друга икономическа тенденция; анализ на възможните варианти на неговото изменение и оценка на тяхното значение. Уточняването на обекта на икономическото прогнозиране изисква точно формулиране на неговите признаци или параметри, разчленяване (декомпозиране) на обекта (на икономическата система) на елементи и определяне на техните параметри и свойства, определяне на значенията на различните признаци и параметри на обекта като цяло и като система от елементи за целия интервал от време, обхващащ историческия му модел.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕФЕКТИВНОСТ* (economic reffectivity), **икономическа редификасност**, **пряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност**, **възпроизводствена икономическа ефективност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата рефикасност* (на *възпроизводствената икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност*, на *пряката икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицидент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *рефективно икономическо благо* (същото като *пряко възпроизводствено икономическо благо*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) *единица входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицидент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингре-*

диентна икономическа система). Представлява една от разновидностите на икономическата артипрефикасност, тъй като е ефикасност на рефективното икономическо благо. Рефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата рефективност **рефективна икономическа дейност*** (reffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на рефективното икономическо благо са (1) *инифективното икономическо благо* (същото като *пряко производствено икономическо благо*, *инидификасно икономическо благо*, *ефекторно икономическо благо*, *икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа инифективност* (същото като *икономическа инидификасност*, *пряка производствена икономическа артипрефикасност*, *производствена икономическа ефективност*, *икономическа ефекторност*), (2) *кофективното благо* (същото като *прякото следпроизводствено икономическо благо*, *кодификасно икономическо благо*), като на него отговаря понятието за *икономическа кофективност* (същото като *икономическа кодификасност*, *пряка следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *следпроизводствена икономическа ефективност*) и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата рефективност са икономическата инифективност (икономическата инидификасност, *пряката производствена икономическа артипрефикасност*, *производствената икономическа ефективност*, *икономическата ефекторност*), икономическата кофективност (икономическата кодификасност, *пряката следпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *следпроизводствената икономическа ефективност*) и други.

Според предметната класификация (вж. отново *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на рефективното икономическо благо са (1) *реприфективното икономическо благо* (същото като *пряко първично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа продукция*), като на него отговаря понятието за *икономическа реприфективност* (същото като *пряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първична възпроизводствена икономическа ефективност*), и (2) *ресефективното икономическо благо* (същото като *пряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа услуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа ресефективност* (същото като *пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична възпроизводствена икономическа ефективност*). Следователно

предметни разновидности на икономическата рефективност са икономическата реприфективност (пряката първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първичната възпроизводствена икономическа ефективност) и икономическата ресефективност (същото като пряката вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната възпроизводствена икономическа ефективност).

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата рефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **рефективна икономическа абсорбционност*** (reflective economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **рефективна икономическа ангажираност*** (reflective economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **рефективна икономическа възвръщаемост*** (reflective economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **рефективна икономическа въплътеност*** (reflective economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **рефективна икономическа използваемост*** (reffective economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **рефективна икономическа интензивност*** (reflective economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **рефективна икономическа креативност*** (reflective economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **рефективна икономическа напрегнатост*** (reflective economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **рефективна икономическа наситеност*** (reflective economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **рефективна икономическа натовареност*** (reflective economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **рефективна икономическа предметеност*** (reflective economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **рефективна икономическа производителност*** (reflective economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **рефективна икономическа разходност*** (reflective economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа рефективност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска рефективност*** (consumptionary reffectivity), **стопанска рефективност*** (protoeconomic reffectivity), **пазарно-икономическа рефективност*** (marketly-economic reffectivity) и **финансово-пазарно-икономическа рефективност*** (financially-marketly-economic reffectivity). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща рефективност*** (sustenance /sustaining/ reffectivity) (за рефективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕФИКАСНОСТ* (economic reffectuality /refficacy/), **възпроизводствена икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *рефикасно икономическо благо* (същото като *възпроизводствено икономическо благо*; *икономическо благо*, което е резултат от *икономическата дейност* на някоя от фазите на *икономическото възпроизводство*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) *единица входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *рефикасното икономическо благо*. Рефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата рефикасност **рефикасна икономическа дейност*** (reffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В зависимост от това каква е природата на предметната му предметеност и какъв е характерът на определящата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидности на рефикасното икономическо благо са (1) *репрификасното икономическо благо* (същото като *първично възпроизводствено икономическо благо*) (когато то има относително-самостоятелна предметеност и тогава на него отговаря понятието за *икономическа репрификасност*, същото като *първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *първична икономическа рефикасност*) и (2) *ресефикасното икономическо благо* (същото като *вторично възпроизводствено икономическо благо*) (когато то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за *икономическа ресефикасност*, същото като *вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична икономическа рефикасност*). Следователно предметни разновидности на икономическата рефикасност са икономическата репрификасност (първичната възпроизводствена икономическа артипрефикасност, първичната икономическа рефикасност) и ико-

номическата ресефикасност (вторичната възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа рефикасност).

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на рефикасното икономическо благо са (1) *рефективното икономическо благо* (същото като *пряко възпроизводствено икономическо благо* и като *редификасно икономическо благо*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за *икономическа рефлективност*, същото като *икономическа редификасност*, *пряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *възпроизводствена икономическа ефективност*) и (2) *квазирефективното икономическо благо* (същото като *непряко възпроизводствено икономическо благо* и като *реиндификасно икономическо благо*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазирефективност*, същото като *икономическа реиндификасност*, *непряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *възпроизводствена икономическа квазиефективност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата рефикасност са икономическата рефлективност (икономическата редификасност, пряката възпроизводствена икономическа артипрефикасност, възпроизводствената икономическа ефективност) и икономическата квазирефективност (икономическата реиндификасност, непряката възпроизводствена икономическа артипрефикасност, възпроизводствената икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата рефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) ***рефикасна икономическа абсорбционност**** (reflectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) ***рефикасна икономическа ангажираност**** (reflectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) ***рефикасна икономическа възвръщаемост**** (reflectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) ***рефикасна икономическа въплътеност**** (reflectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) ***рефикасна икономическа използваемост**** (reflectual economic usability) (вж. *икономическа използваемост*), (6) ***рефикасна икономическа интензивност**** (reflectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) ***рефикасна икономическа креативност**** (reflectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) ***рефикасна икономическа напрегнатост**** (reflectual economic

strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **рефикасна икономическа наситеност*** (reflectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) **рефикасна икономическа натовареност*** (reflectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **рефикасна икономическа предметеност*** (reflectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **рефикасна икономическа производителност*** (reflectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **рефикасна икономическа разходност*** (reflectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа рефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска рефикасност*** (consumptionary reffectuality /refficacy/), **стопанска рефикасност*** (protoeconomic reffectuality /refficacy/), **пазарно-икономическа рефикасност*** (marketly-economic reffectuality /refficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа рефикасност*** (financially-marketly-economic reffectuality /refficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща рефикасност*** (sustenance /sustaining/ reffectuality /refficacy/) (за рефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕФИКАСНОСТ economic reffectuality /refficacy/) (**ки**)

– във:

вторична икономическа рефикасност (същото като *икономическа ресефикасност*);

икономическа рефикасност;

първична икономическа рефикасност (същото като *икономическа репрификасност*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕФЛЕКСИВНОСТ (economic reflexivity) – същото като *рефлексивност в икономическото множество*. Вж. и *отношение на икономически порядък*.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕФЛЕКСИВНОСТ (economic reflexivity) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата рефлексивност;

икономическа рефлексивност (същото като *рефлексивност в икономическото множество*).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕФЛЕКСИЯ (economic reflection) (**ки**) – във:

размита икономическа рефлексия (същото като рефлексивно размито бинарно икономическо отношение).

ИКОНОМИЧЕСКА РЕШЕТКА* (economic lattice) – една от смисловите интерпретации на понятието за *икономическа структура*, разглеждана като структура на икономическото множество; същото като *решетка в икономиката*. Икономическата решетка е такова *частично подредено икономическо множество* M , в което всяко двуелементно *икономическо подмножество* има точна горна и точна долна граница (от което пък произтича съществуването на такива граници във всяко непразно крайно икономическо подмножество). Да приемем, че U е подмножество на M . *Икономическият елемент* $a \in M$ е точна горна граница на множеството U (положение, което се означава с $a = \sup U$), когато (1) $a \geq x$ за всички $x \in U$ и (2) ако от $a' \geq x$ за всички $x \in U$ произтича неравенството $a' \geq a$. По аналогичен начин се определя и точната долна граница на множеството U (положение, което се означава с $a = \inf U$). Ако тези положения са валидни за всяко двуелементно подмножество на M , последното е икономическа решетка (икономическа структура). Икономическа решетка, за която е валидно, че $a + b = \sup \{a, b\}$ и $ab = \inf \{a, b\}$, е *универсална алгебра на икономическите множества* [вместо символите (+) и (.) често се употребяват символите $\cap$ и $\cup$, респ. символите $\wedge$ и $\vee$].

В случай че в частично подреденото икономическо множество M точната горна и точната долна граници съществуват за всяко непразно подмножество на M , тогава M е *пълна икономическа решетка* (т.е. *пълна структура на икономическото множество*). Тя съдържа нула и единица. Всяка икономическа решетка може да се вложи в пълната икономическа решетка със запазване на точните граници. Това например означава, че точната долна граница на изходната икономическа решетка (структура) съвпада с тази на пълната икономическа решетка. Ако M е решетка с нула и единица и $a \in M$, тогава елементът $a' \in M$ е *икономическо допълнение* на елемента a , ако $a + a' = 1$ и $aa' = 0$ (в общия случай даден икономически елемент може да има няколко допълнения). Ако всеки елемент на решетката M има икономическо допълнение, тогава M е **икономическа решетка с допълнения*** (economic lattice with complements). *Икономическа верига*, която съдържа повече от два елемента, не може да бъде икономическа структура с допълнения.

Разграничават се два важни класа икономически решетки – дедекиндова и дистрибутивна. Икономическата решетка M е *дедекиндова икономическа решетка* (т.е. *дедекиндова икономическа структура*); същото е като *модулна*

икономическа решетка (т.е. модулна структура на икономическото множество), когато ако $a \leq b$, то $(a + b)c = a + bc$. Тя е дистрибутивна икономическа решетка [същото като дистрибутивна структура на икономическото множество], когато е изпълнен дистрибутивния (разпределителния) закон, т.е. когато $(a + b)c = ac + bc$. В дистрибутивната икономическа решетка са валидни съотношенията $ab + c = (a + c)(b + c)$ и $(a + b)(a + c)(b + c) = ab + ac + bc$. Всяко от тях може да бъде използвано за определяне на някаква дистрибутивна икономическа структура. Всяка дистрибутивна икономическа решетка е **изоморфна икономическа решетка*** (isomorphic economic lattice) [т.е. **изоморфна икономическа структура*** (isomorphic economic structure)] на подмножествата (но не обезателно на всички) на някакво икономическо множество.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕШЕТКА (economic lattice) (**ки**) – във:

векторна икономическа решетка;
 дедекиндова икономическа решетка;
 дистрибутивна икономическа решетка;
 икономическа решетка;
 икономическа решетка с допълнения;
 модулна икономическа решетка (същото като дедекиндова икономическа решетка);
 пълна икономическа решетка.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕШЕТКА С ДОПЪЛНЕНИЯ* (economic lattice with complements) – с икономическа решетка, всеки елемент на която има икономическо допълнение. Икономическа верига, която съдържа повече от два елемента, не може да бъде икономическа решетка с допълнения.

ИКОНОМИЧЕСКА РИИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic riingredientality) (същото като **ингредиентна икономическа зрелостна ингредиентност** и съкратено от **ингредиентна икономическа зрялост и икономическа ингредиентност**) (*) – вторичен **ингредиентен икономически критерий**, който е логическо произведение (конюнкция) от първичните критерии **ингредиентна икономическа зрялост** и **икономическа ингредиентност** и по този начин разграничава съвместно (1) степените на зрялост на съставните части на икономиката и на нейните разновидности (както и на икономическите предмети и на техните разновидности) и (2) съставните части на **икономическия компонент**.

Първичното прилагане на **икономическата риингредиентност** към понятието за **риикономически ингпредмет*** (rieconomic ingthing) (съкратено от

зрелостен ингредиентен икономически предмет – ripeness ingrediential economic thing) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа риингредиентност** (primary economic riingredientality), която е комбинация от *първичната ингредиентна икономическа зрялост** (primary ingrediential economic ripeness) и *първичната икономическа ингредиентност** (primary economic ingredientality)]. От своя страна *органическото прилагане* на *икономическата риингредиентност* към понятието за *ингриекономика** (ingrieconomy) (съкратено от *зрелостна ингредиентна икономика – ripeness ingrediential economy*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа риингредиентност** (organic economic riingredientality), която е комбинация от *органическата ингредиентна икономическа зрялост** (organic ingrediential economic ripeness) и *органическата ингредиентна икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality)].

Табл. 1. Разновидности на риикономическия ингпредмет според първичната икономическа риингредиентност

Първична икономическа риингредиентност (риикономически ингпредмет)		Първична икономическа ингредиентност				
Първична ингредиентна икономическа зрялост		Икономически компонент	Икономически ингредиент	Икономически вход	Икономически изход	Икономически оператор
	Риикономически предмет	Риикономически компонент	Риикономически ингредиент	Риикономически вход	Риикономически изход	Риикономически оператор
	Икоприномически предмет	Икоприномически компонент	Икоприномически ингредиент	Икоприномически вход	Икоприномически изход	Икоприномически оператор
	Икодевенормически предмет	Икодевенормически компонент	Икодевенормически ингредиент	Икодевенормически вход	Икодевенормически изход	Икодевенормически оператор

Табл. 2. Разновидности на ингрииикономиката според органическата икономическа риингредиентност

Органическа икономическа риингредиентност (ингрии-икономика)		Органическа икономическа ингредиентност				
Органическа ингредиентна икономическа зрялост		Икономически компонент	Икономически ингредиент	Икономически вход	Икономически изход	Икономически оператор
	Риикономика	Компонентна риикономика	Ингредиентна риикономика	Входна риикономика	Изходна риикономика	Операторна риикономика
	Икоприномика	Компонентна икоприномика	Ингредиентна икоприномика	Входна икоприномика	Изходна икоприномика	Операторна икоприномика
	Икодевениномика	Компонентна икодевениномика	Ингредиентна икодевениномика	Входна икодевениномика	Изходна икодевениномика	Операторна икодевениномика

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЗИИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic posiingredientality) (същото като *икономическа позиционна ингредиентност* и съкратено от *ингредиентна икономическа позиция и икономическа ингредиентност*) (*) – вторичен *ингредиентен икономически критерий*, който е *логическо произведение (конюнкция)* от първичните критерии *ингредиентна икономическа позиция* и *икономическа ингредиентност* и по този начин разграничава съвместно (1) икономическите предмети според мястото, което заемат във взаимоотношението между вътрешната и външната среда на *икономиката* и на нейните разновидности (което е *разположение в ширина*) и (2) съставните части на *икономическия компонент*.

Първичното прилагане на *икономическата позиингредиентност* към понятието за *икономически позиингпредмет** (economic posiingthing) (съкратено от *позиционен ингредиентен икономически предмет – positional ingrediential economic thing*) поражда неговите разновидности, посочени в

табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа позиингредиентност** (primary economic posiingredientality), която е комбинация от *първичната ингредиентна икономическа позиция** (primary ingrediential economic position) и *първичната икономическа ингредиентност** (primary economic ingredientality)]. От своя страна **органическото прилагане** на *икономическата позиингредиентност* към понятието за *позиингикономика** (posiingeconomy) (съкратено от *позиционна ингредиентна икономика – positional ingrediential economy*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа позиингредиентност** (organic economic posiingredientality), която е комбинация от *органическата ингредиентна икономическа позиция** (organic ingrediential economic position) и *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия позиингпредмет според първичната икономическа позиингредиентност

		Първична ингредиентна икономическа позиция			
		Икономически пози-предмет	Икономически интра-предмет	Икономически фейс-предмет	Икономически екстра-предмет
Първична икономическа ингредиентност	Икономически компонент	Икономически пози-компонент	Икономически интра-компонент	Икономически фейс-компонент	Икономически екстра-компонент
	Икономически ингредиент	Икономически пози-ингредиент	Икономически интра-ингредиент	Икономически фейс-ингредиент	Икономически екстра-ингредиент
	Икономически вход	Икономически пози-вход	Икономически интра-вход	Икономически фейс-вход	Икономически екстра-вход
	Икономически изход	Икономически пози-изход	Икономически интра-изход	Икономически фейс-изход	Икономически екстра-изход
	Икономически оператор	Икономически пози-оператор	Икономически интра-оператор	Икономически фейс-оператор	Икономически екстра-оператор

Табл. 2. Разновидности на позиингикономиката според органическата икономическа позиингредиентност

Органическа икономическа позиингредиентност	Органическа икономическа позиингредиентност (позиинг-икономика)	Органическа ингредиентна икономическа позиция			
		Пози-икономика	Интра-икономика	Фейс-икономика	Екстра-икономика
	Компонентна икономика	Компонентна позиикономика (позиикомпономика)	Компонентна интракономика (интракомпономика)	Компонентна фейскономика (фейскомпономика)	Компонентна екстракономика (екстракомпономика)
	Ингредиентна икономика	Ингредиентна позиикономика (позиингкономика)	Ингредиентна интракономика (интраингкономика)	Ингредиентна фейскономика (фейсингкономика)	Ингредиентна екстракономика (екстраингкономика)
	Входна икономика	Входна позиикономика (позиинпуткономика)	Входна интракономика (интраинпуткономика)	Входна фейскономика (фейсинпуткономика)	Входна екстракономика (екстраинпуткономика)
	Изходна икономика	Изходна позиикономика (позииоутпуткономика)	Изходна интракономика (интраоутпуткономика)	Изходна фейскономика (фейсоутпуткономика)	Изходна екстракономика (екстраоутпуткономика)

	Операторна	Операторна	Операторна	Операторна
	пози-	интра-	фейс-	екстра-
Операторна	икономика	икономика	икономика	икономика
икономика	(пози-	(интра-	(фейс-	(екстра-
	транс-	транс-	транс-	транс-
	икономика)	икономика)	икономика)	икономика)

ИКОНОМИЧЕСКА ПРИОЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic priosensitivity) (ки) – във:

ингредиентна икономическа приочувствителност.

ИКОНОМИЧЕСКА РАВНИЩНОСТ (economic levelness) (ки) – във:

ингредиентна икономическа равнищност.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕЗОПРИОРИТЕТНОСТ (economic resopriority) (ки) – във:

ингредиентна икономическа резоприоритетност.

ИКОНОМИЧЕСКА РЕЗОЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic resosensitivity) (ки) – във:

ингредиентна икономическа резочувствителност.

ИКОНОМИЧЕСКА РИДЪЛБОЧИНА (economic rideepness) (ки) – във:

ингредиентна икономическа ридълбочина.

ИКОНОМИЧЕСКА РИПОЗИЦИЯ (economic riposition) (ки) – във:

ингредиентна икономическа рипозиция.

ИКОНОМИЧЕСКА РИПРИОРИТЕТНОСТ (economic ripriority) (ки) – във:

ингредиентна икономическа риприоритетност.

ИКОНОМИЧЕСКА РИРАЗРЕШИТЕЛНОСТ (economic riresolventness) (ки) – във:

ингредиентна икономическа риразрешителност.

ИКОНОМИЧЕСКА РИЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic risensitivity) (ки) – във:

ингредиентна икономическа ричувствителност.

ИКОНОМИЧЕСКА САМООРГАНИЗАЦИЯ (economic self-organization) – вж. *синергетичен икономически процес*.

ИКОНОМИЧЕСКА САМООРГАНИЗАЦИЯ (economic self-organization) (**ки**) – във:

икономическа самоорганизация (вж. *синергетичен икономически процес*);

слой за икономическа самоорганизация.

ИКОНОМИЧЕСКА СВРЪЗКА* (economic coupling), **свързващ икономически елемент, съединителен икономически елемент, (*)** – вид *икономически елемент*, който свързва други икономически елементи. Ролята си на съединителен елемент икономическата свързка изпълнява посредством икономически връзки, които застават между нея и свързваните чрез нея други икономически елементи. В *икономически системи*, които се състоят от голям брой икономически елементи, значителната част от тях са икономически свързки. Икономическите свързки се разделят на два вида: (1) **икономически свързки на релационната икономическа система*** (economic couplings of the relational economic system), които могат да се разглеждат като *системни икономически свързки на релационната икономическа система** (systemic economic couplings of the relational economic system) (икономическите елементи) и като *обектни икономически свързки на релационната икономическа система** (object economic couplings of the relational economic system) (икономическите институции); (2) **икономически свързки на институционалната икономическа система*** (economic couplings of the institutional economic system), които могат да се разглеждат като *системни икономически свързки на институционалната икономическа система** (systemic economic couplings of the institutional economic system) (икономическите елементи) и като *обектни икономически свързки на институционалната икономическа система** (object economic couplings of the institutional economic system) (икономическите отношения). Системните икономически свързки на релационната икономическа система и системните икономически свързки на институционалната икономическа система формират понятието за **системни икономически свързки*** (systemic economic couplings), а обектните икономически свързки на релационната икономическа система и обектните икономически свързки на институционалната икономическа система формират понятието за **обектни икономически свързки*** (object economic coupling). Системните и обектните икономи-

чески свързки, взети заедно отново образуват понятието за икономически свързки изобщо.

ИКОНОМИЧЕСКА СВРЪЗКА (economic coupling) (**ки**) – във:

икономическа свързка

икономически свързки на институционалната икономическа система (вж. *икономическа свързка*);

икономически свързки на релационната икономическа система (вж. *икономическа свързка*);

обектни икономически свързки (вж. *икономическа свързка*);

системни икономически свързки (вж. *икономическа свързка*).

ИКОНОМИЧЕСКА СВЪРЗАНОСТ* (economic connectivity) – свойство на *топологичното икономическо пространство*, състоящо се в това, че икономическото пространство не може да бъде представено като сума от две отделени една от друга негови части (т.е. че не може да бъде представено като сума от непразни непресичащи се открито-заклучени *икономически подмножества*) (вж. *открито-заклучено икономическо множество*). Икономическата свързаност изразява интуитивната представа за свързаност на *икономическото пространство* в единно цяло, за това, че при него няма изолирани части (ниши). Свързаността на топологичното икономическо пространство (вж. *свързано топологично икономическо пространство*) се запазва при наличието на *икономически хомеоморфизъм* и в този смисъл е едно от неговите най-важни свойства.

ИКОНОМИЧЕСКА СДВОЕНОСТ* (economic twinity) (*) – състояние на *икономически предмет*, при което той е противоречиво единство на две огледално-симетрични части (страни), които взаимно се предполагат и си взаимодействат и които могат временно да се разделят (да се декомпозират, но без да се “забравят”, като една друга се запаметяват) и отново да се събират (да се композират); огледално-симетрична структура на някакъв *икономически ингредиент*, наречен **сдвоен икономически ингредиент*** (twin economic ingredient). Разграничават се **обектна икономическа сдвоеност*** (object economic twinity) и **системна икономическа сдвоеност*** (system economic twinity), респ. **сдвоен икономически обект*** (twin economic object) и **сдвоена икономическа система*** (twin economic system). Като *икономически елементи* [като специфика (вж. *специфика на икономическата система*)] двете части на сдвоения икономически ингредиент (двете страни на икономическата сдвоеност) са равнопоставени: те се идентични в **направлението** на въздействията,

които излъчват, но огледално-противополжни и огледално-обратими (инвертабилни) в **посоката** на тези въздействия (в елементарните случаи техните *икономически оператори* са обратнопропорционални). Като *икономически връзки* [като характер (вж. *характер на икономическата система*)], т.е. според природата на въздействията, които излъчват, двете части на икономическата сдвоеност могат се реализират в различни разновидности, и оттам – да се конституират различни разновидности на икономическата сдвоеност.

Важна нейна разновидност е **асидецисивната икономическа сдвоеност*** (assidecisionary economic twinity), на която съответства понятието за **сдвоена асидецисивна икономическа система*** (twin assidecisionary economic system) (вж. *определящо и решаващо в икономиката* и изясненото там понятие за **асидецисивна икономическа система**). Двете страни на асидецисивната икономическа сдвоеност (респ. двете подсистеми на сдвоената асидецисивна икономическа система) са определящата и решаващата. Те са съподчинени една на друга (субординирани една към друга). Определящата страна [респ. **определящата икономическа подсистема** (вж. *определящо и решаващо в икономиката*)] въздейства създаващо по отношение на решаващата страна [респ. по отношение на **решаващата икономическа подсистема (също)**], а решаващата страна въздейства предпазващо по отношение на определящата страна. Асидецисивна икономическа сдвоеност представляват например: (1) *икономическото стопанисване*, което е сдвоеност от *икономическо потребление*, изпълняващо ролята на определящата страна (на определящата икономическа подсистема), и *икономическо производство*, изпълняващо ролята на решаващата страна (на решаващата икономическа подсистема) и (2) *дуалната икономическа ценност* (като каквато обикновено се подразбира *икономическата ценност*), която е сдвоеност от *икономическа полезност*, която изпълнява ролята на определящата страна, и *икономическата стойност*, която изпълнява ролята на решаваща страна.

Икономическата сдвоеност, в частност **асидецисивната икономическа сдвоеност**, може да се реализира на няколко равнища. Например дуалната икономическа ценност е асидецисивна сдвоеност от полезност (която е определящата страна) и стойност (която е решаващата страна), като от своя страна (1) полезността е асидецисивна сдвоеност от *трудова икономическа полезност* (която е определящата страна) и *физическа икономическа полезност* (която е решаващата страна), а (2) стойността е асидецисивна сдвоеност от *трудова икономическа стойност* (която е определящата страна) и *физическа икономическа стойност* (която е решаващата страна). Тези равнища могат да бъдат

продължени с други (разклоняващи се) равнища, които да обхванат полезността и стойността в трудово-обусловената икономическа ценност (определящата страна) и във физическо-обусловената икономическа ценност (решаващата страна), полезността и стойността в индивидуалната ценност (определящата страна) и в обществената ценност (решаващата страна) и т.н.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕНСИИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic sensiingredientality) (същото като *икономическа сенситивна ингредиентност* и съкратено от *ингредиентна структурна икономическа чувствителност* и *икономическа ингредиентност*) (*) – вторичен ингредиентен икономически критерий, който е логическо произведение (конюнкция) от първичните критерии *ингредиентна структурна икономическа чувствителност* и *икономическа ингредиентност* и по този начин разграничава съвместно (1) степените на структурната чувствителност на икономическите предмети към *външните въздействия* и (2) съставните части на икономическия компонент.

Първичното прилагане на *икономическата сенсиингредиентност* към понятието за *икономически сенсиингпредмет** (economic sensiingthing) (съкратено от *сенситивностен ингредиентен икономически предмет* – *sensitivitital ingrediential economic thing*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа сенсиингредиентност** (primary economic sensiingredientality), която е комбинация от *първичната ингредиентна структурна икономическа чувствителност** (primary ingrediential structural economic sensitivity) и *първичната икономическа ингредиентност** (primary economic ingredientality)]. От своя страна **органическото прилагане** на *икономическата сенсиингредиентност* към понятието за *сенсиингикономика** (sensiingeconomy) (съкратено от *сенситивностна ингредиентна икономика* – *sensitivitital ingrediential economy*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа сенсиингредиентност** (organic economic sensiingredientality), която е комбинация от *органическата ингредиентна структурна икономическа чувствителност** (organic ingrediential structural economic sensitivity) и *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия сенсингпредмет според първичната икономическа сенсингредиентност

Първична икономическа сенсингредиентност (икономически сенсингпредмет)	Първична ингредиентна структурна икономическа чувствителност			
		Ико- номически сенсингпредмет	Ико- номически фундпредмет	Ико- номически конструпредмет
	Ико- номически компонент	Ико- номически сенсинг компонент	Ико- номически фунд- компонент	Ико- номически констру- компонент
	Ико- номически ингредиент	Ико- номически сенсинг ингредиент	Ико- номически фунд- ингредиент	Ико- номически констру- ингредиент
	Ико- номически вход	Ико- номически сенсинг вход	Ико- номически фунд вход	Ико- номически констру вход
	Ико- номически изход	Ико- номически сенсинг изход	Ико- номически фунд изход	Ико- номически констру изход
Първична икономическа ингредиентност	Ико- номически оператор	Ико- номически сенсинг оператор	Ико- номически фунд- оператор	Ико- номически констру- оператор

Табл. 2. Разновидности на сенсинг икономиката според органическата икономическа сенсингредиентност

Органическа икономическа сенсингредиентност	Органическа икономическа сенсингредиентност (сенсинг-икономика)	Органическа ингредиентна структурна икономическа чувствителност		
		Сенси-икономика	Фунд-икономика	Констру-икономика
	Компонентна икономика	Компонентна сенси-икономика (сенсикомпо-икономика)	Компонентна фонд-икономика (фундкомпо-икономика)	Компонентна констру-икономика (конструкомпо-икономика)
	Ингредиентна икономика	Ингредиентна сенси-икономика (сенсинг-икономика)	Ингредиентна фонд-икономика (фундинг-икономика)	Ингредиентна констру-икономика (конструинг-икономика)
	Входна икономика	Входна сенси-икономика (сенсинпут-икономика)	Входна фонд-икономика (фундинпут-икономика)	Входна констру-икономика (конструинпут-икономика)
	Изходна икономика	Изходна сенси-икономика (сенсиоутпут-икономика)	Изходна фонд-икономика (фундоутпут-икономика)	Изходна констру-икономика (конструоутпут-икономика)
Органическа икономическа ингредиентност	Операторна икономика	Операторна сенси-икономика (сенситранс-икономика)	Операторна фонд-икономика (фундтранс-икономика)	Операторна констру-икономика (конструтранс-икономика)

ИКОНОМИЧЕСКА СЕРВОПРОДУКЦИЯ* (economic servo-produce) – същото като *квазиприфективно икономическо благо*.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕРВОПРОДУКЦИЯ (economic servo-produce) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа сервопродукция (същото като квазиреприфективно икономическо благо);

икономическа сервопродукция (същото като квазиприфективно икономическо благо);

производствена икономическа сервопродукция (същото като квазиниприфективно икономическо благо).

ИКОНОМИЧЕСКА СЕРВОУСЛУГА* (economic servo-service) – същото като *квазисефективно икономическо благо*.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕРВОУСЛУГА (economic servo-service) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа сервоуслуга (същото като квазиресефективно икономическо благо);

икономическа сервоуслуга (същото като квазисефективно икономическо благо);

производствена икономическа сервоуслуга (същото като квазинисефективно икономическо благо);

следпроизводствена икономическа сервоуслуга (същото като квазикосефективно икономическо благо).

ИКОНОМИЧЕСКА СЕТИДЪЛБОЧИНА (economic setideepness) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа сетидълбочина.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕТИЗРЯЛОСТ (economic setiripeness) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа сетизрялост.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕТИИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic setiingredientality) (същото като *икономическа отделимостна ингредиентност* и съкратено от *ингредиентна икономическа отделимост* и *икономическа ингредиентност*) (*) – вторичен *ингредиентен икономически критерий*, който е *логическо произведение (конюнкция)* от първичните критерии *ингредиентна икономическа отделимост* и *икономическа ингредиентност* и по този начин разграничава съвместно (1) *необособените* и *обособените* предмети във *икономиката* и (2) *съставните части* на *икономическия компонент*.

Първичното прилагане на икономическата *сетиингредиентност* към понятието за *икономически ингсетиупредмет** (economic ingsetithing) (съкратено от *ингредиентен сетитен икономически предмет* – *ingrediental setited economic thing*) (сетитен = отделимостен) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа сетиингредиентност** (primary economic statiingredientality), която е комбинация от *първичната икономическа ингредиентност** (primary economic ingredientality) и *първичната ингредиентна икономическа отделимост** (primary ingrediental economic severality)]. От своя страна *органическото прилагане* на икономическата *сетиингредиентност* към понятието за *ингсетиикономика** (ingsetieconomy) (съкратено *ингредиентна сетитна икономика* – *ingrediental setited economy*) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа сетиингредиентност** (organic economic statiingredientality), която е комбинация от *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality) и *органическата ингредиентна икономическа отделимост** (organic ingrediental economic severality)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия ингсетипредмет според първичната икономическа сетиингредиентност

Първична икономическа <u>сети</u> ингредиентност (икономически <u>сети</u> ингпредмет)		Първична икономическа <u>ингредиентност</u>				
		Икономи-чески компо-нент	Икономи-чески ингре-диент	Икономи-чески вход	Икономи-чески изход	Икономи-чески оператор
Първична <u>ингредиентна</u> икономическа <u>отделимост</u>	Икономически <u>сети</u> предмет	Икономи-чески <u>сети</u> -компо-нент	Икономи-чески <u>сети</u> -ингре-диент	Икономи-чески <u>сети</u> -вход	Икономи-чески <u>сети</u> -изход	Икономи-чески <u>сети</u> -оператор
	Икономически <u>инсеп</u> апредмет	Икономи-чески <u>инсеп</u> а-компо-нент	Икономи-чески <u>инсеп</u> а-ингре-диент	Икономи-чески <u>инсеп</u> а-вход	Икономи-чески <u>инсеп</u> а-изход	Икономи-чески <u>инсеп</u> а-оператор
	Икономически <u>сеп</u> апредмет	Икономи-чески <u>сеп</u> а-компо-нент	Икономи-чески <u>сеп</u> а-ингре-диент	Икономи-чески <u>сеп</u> а-вход	Икономи-чески <u>сеп</u> а-изход	Икономи-чески <u>сеп</u> а-оператор

Табл. 2. Разновидности на ингсетиикономиката според органическата икономическа сетиингредиентност

Органическа икономическа <u>сетиингредиентност</u> (ингсети-икономика)		Органическа икономическа <u>ингредиентност</u>				
Първична <u>ингредиентна</u> икономическа <u>отделимост</u>		Компонентна икономика	Ингредиентна икономика	Входна икономика	Изходна икономика	Операторна икономика
	Сети-икономика	Компонентна <u>сети-икономика</u>	Ингредиентна <u>сети-икономика</u>	Входна <u>сети-икономика</u>	Изходна <u>сети-икономика</u>	Операторна <u>сети-икономика</u>
	Инсепар-икономика	Компонентна <u>инсепар-икономика</u>	Ингредиентна <u>инсепар-икономика</u>	Входна <u>инсепар-икономика</u>	Изходна <u>инсепар-икономика</u>	Операторна <u>инсепар-икономика</u>
	Сепар-икономика	Компонентна <u>сепар-икономика</u>	Ингредиентна <u>сепар-икономика</u>	Входна <u>сепар-икономика</u>	Изходна <u>сепар-икономика</u>	Операторна <u>сепар-икономика</u>

ИКОНОМИЧЕСКА СЕТИПОЗИЦИЯ (economic setiposition) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа сетипозиция;

ИКОНОМИЧЕСКА СЕТИПРИОРИТЕТНОСТ (economic setipriority) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа сетиприоритетност.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕТИРАЗРЕШИТЕЛНОСТ (economic setiresolventness) (**ки**) – във:
ингредиентна икономическа сетиразрешителност.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕТИЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic setisensitivity) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа сетичувствителност.

ИКОНОМИЧЕСКА СЕФЕКТИВНОСТ* (economic seffectivity), **пряка вторична икономическа артипрефикасност**, **вторична икономическа ефективност**, (*) – *икономическа ефикасност*, която е едновременно разновидност на *икономическата сефикасност* (на *вторичната икономическа артипрефикасност*) и на *икономическата ефективност* (на *икономическата дификасност*, *пряката икономическа артипрефикасност*); *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплициент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлициент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *сефективно икономическо благо* (същото като *икономическа услуга*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) *единица входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплициент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлициент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на сефективното икономическо благо. Сефективното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата сефективност **сефективна икономическа дейност*** (seffective economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

Според възпроизводствената класификация (вж. *функционална икономическа ингредиентност*) подразновидности на сефективното икономическо благо са (1) *ресефективното икономическо благо* (същото като *пряко вторично възпроизводствено икономическо благо*, *възпроизводствена икономическа услуга*), като на него отговаря понятието за *икономическа ресефективност* (*пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*, *вторична възпроизводствена икономическа ефективност*), (2) *инисефективното икономическо благо* (същото като *пряко вторично производствено икономическо благо*, *сефекторно икономическо благо*, *производствена икономическа услуга*, *вторичен икономически продукт*), като на него отговаря понятието за *икономическа инисефективност* (*пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност*, *вторична производствена икономическа ефективност*), (3) *косефективното икономическо благо* (същото като *пряко вторично*

следпроизводствено икономическо благо, следпроизводствена икономическа услуга), като на него отговаря понятието за икономическа косефективност (пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторична следпроизводствена икономическа ефективност) и други. Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата сефективност са икономическата ресефективност (пряката вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната възпроизводствена икономическа ефективност), икономическата инисефективност (пряката вторична производствена икономическа артипрефикасност, вторичната производствена икономическа ефективност) и икономическата косефективност (пряката вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност, вторичната следпроизводствена икономическа ефективност) и други.

В икономическия обект (респ. в отразяващата го икономическа система), където се установява икономическата сефективност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **сефективна икономическа абсорбционност*** (seffective economic absorptivity) (вж. икономическа абсорбционност), (2) **сефективна икономическа ангажираност*** (seffective economic engageness) (вж. икономическа ангажираност), (3) **сефективна икономическа възвръщаемост*** (seffective economic returns) (вж. икономическа възвръщаемост), (4) **сефективна икономическа въплътеност*** (seffective economic incarnateness) (вж. икономическа въплътеност), (5) **сефективна икономическа използваемост*** (seffective economic usableness) (вж. икономическа използваемост), (6) **сефективна икономическа интензивност*** (seffective economic intensity) (вж. икономическа интензивност), (7) **сефективна икономическа креативност*** (seffective economic creativity) (вж. икономическа креативност), (8) **сефективна икономическа напрегнатост*** (seffective economic strenuousness /tenseness/) (вж. икономическа напрегнатост), (9) **сефективна икономическа наситеност*** (seffective economic saturation /saturateness/) (вж. икономическа наситеност) (10) **сефективна икономическа натовареност*** (seffective economic loading) (вж. икономическа натовареност), (11) **сефективна икономическа предметеност*** (seffective economic objectificativity) (вж. икономическа предметеност), (12) **сефективна икономическа производителност*** (seffective economic productivity) (вж. икономическа производителност), (13) **сефективна икономическа разходност*** (seffective economic costness) (вж. икономическа разходност).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа сефективност се конституират още и съответстващите на пос-

ледната понятия за *консуматорска сефективност** (consumptionary seffectivity), *стопанска сефективност** (protoeconomic seffectivity), *пазарно-икономическа сефективност** (marketly-economic seffectivity) и *финасово-пазарно-икономическа сефективност** (financially-marketly-economic seffectivity). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща сефективност** (sustenance /sustaining/ seffectivity) (за сефективност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА СЕФИКАСНОСТ* (economic seffectuality /sefficiency/), **вторична икономическа артипрефикасност, (*)** – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицент*** (consequential economic explicient)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *сефикасно икономическо благо* (същото като *вторично артипрефикасно икономическо благо*; икономическо благо, което **няма относително-самостоятелна опередметеност**; създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицент*** (antecedental economic explicient)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на *сефективното икономическо благо*. Сефикасното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез икономическата сефикасност **сефикасна икономическа дейност*** (seffectual economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*).

В зависимост от възпроизводствената си принадлежност разновидности на сефикасното икономическо благо са (1) *ресефикасното икономическо благо* (същото като *вторично възпроизводствено икономическо благо*) (когато то като общо понятие се интерпретира като резултат на коя да е фаза на *икономическото възпроизводство* и тогава на него отговаря понятието за *икономическа ресефикасност*, същото като *вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност*), (2) *инисефикасното икономическо благо* (същото като *вторично производствено икономическо благо*) (когато то се интерпретира като резултат на *икономическото производство* и тогава на него отговаря поня-

тието за *икономическа инисефикасност*, същото като *вторична производствена икономическа артипрефикасност*), (3) *косефикасното икономическо благо* (същото като *вторично следпроизводствено икономическо благо*) [когато то се интерпретира като резултат на *икономическото следпроизводство* (на някоя от фазите на икономическото възпроизводство, които следват след производството, като *икономическата размяна*, *икономическото разпределение* и *икономическото потребление*) и тогава на него отговаря понятието за *икономическа косефикасност*, същото като *вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност*] и други. Следователно възпроизводствени разновидности на икономическата сефикасност са икономическата ресефикасност (вторичната възпроизводствена икономическа артипрефикасност), икономическата инисефикасност (вторичната производствена икономическа артипрефикасност), икономическата косефикасност (вторичната следпроизводствена икономическа артипрефикасност) и други.

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на сефикасното икономическо благо са (1) *сефективното икономическо благо* (същото като *икономическа продукция*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за *икономическа сефективност*, същото като *пряка вторична икономическа артипрефикасност*, *вторична икономическа ефективност*) и (2) *квазисефективното икономическо благо* (същото като *икономическа сервопродукция*) (когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за *икономическа квазисефективност*, същото като *непряка вторична икономическа артипрефикасност*, *вторична икономическа квазиефективност*). Следователно вътрешносистемни разновидности на икономическата сефикасност са икономическата сефективност (пряката вторична икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа ефективност) и икономическата квазисефективност (непряката вторична икономическа артипрефикасност, вторичната икономическа квазиефективност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява икономическата сефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) ***сефикасна икономическа абсорбционност**** (seffectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) ***сефикасна икономическа ангажираност**** (seffectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) ***сефикасна икономическа възвръщаемост**** (seffectual economic returns) (вж. *икономическа*

възвръщаемост), (4) **сефикасна икономическа въплътеност*** (priffectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **сефикасна икономическа използваемост*** (seffectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **сефикасна икономическа интензивност*** (seffectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **сефикасна икономическа креативност*** (seffectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **сефикасна икономическа напрегнатост*** (seffectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **сефикасна икономическа наситеност*** (seffectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*), (10) **сефикасна икономическа натовареност*** (seffectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **сефикасна икономическа предметеност*** (seffectual economic objectificativity) (вж. *икономическа предметеност*), (12) **сефикасна икономическа производителност*** (seffectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **сефикасна икономическа разходност*** (seffectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа сефикасност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска сефикасност*** (consumptionary seffectuality /sefficacy/), **стопанска сефикасност*** (protoeconomic seffectuality /sefficacy/), **пазарно-икономическа сефикасност*** (marketly-economic seffectuality /sefficacy/) и **финасово-пазарно-икономическа сефикасност*** (financially-marketly-economic seffectuality /sefficacy/). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща сефикасност*** (sustenance /sustaining/ seffectuality /efficacy/) (за сефикасност при *поддържането*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ (economic reliability) (**ки**) – във:

външна икономическа сигурност (надеждност) (вж. *икономическа действителност; икономическа необходимост; икономически индистит; икономически субстантит*);

вътрешна икономическа сигурност (надеждност) (вж. *икономическа действителност; икономическа необходимост; икономически индистит; икономически субстантит*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИЛА (economic force) – вж. *физична интерпретация на икономическите величини*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИЛА (economic force) (**ки**) – във:

агрегатна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

всеобхватна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

всеобща трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

групова трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

еднородна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

икономическа сила (вж. *физична интерпретация на икономическите величини*);

множествена трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

мрежеста трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);
народностопанска трудова икономическа сила;

нееднородна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

обща трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

обществена трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

отделна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

работна трудова икономическа сила (същото като *интегрален работен трудов производствен икономически фактор*);

работна трудова производствена икономическа сила (същото като *интегрален работен трудов производствен икономически фактор*);

работна факторна икономическа сила (същото като *интегрален работен производствен икономически фактор*);

работна факторна производствена икономическа сила (същото като *интегрален работен производствен икономически фактор*);

работна физическа икономическа сила (същото като *интегрален работен физически производствен икономически фактор*);

работна физическа производствена икономическа сила (същото като *интегрален работен физически производствен икономически фактор*);

разнородна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

секторна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

специфична трудова икономическа сила (същото като интегрален специфичен трудов производствен икономически фактор);

специфична трудова производствена икономическа сила (същото като интегрален специфичен трудов производствен икономически фактор);

специфична факторна икономическа сила (същото като интегрален специфичен производствен икономически фактор);

специфична факторна производствена икономическа сила (същото като интегрален специфичен производствен икономически фактор);

специфична физическа икономическа сила (същото като интегрален физически трудов производствен икономически фактор);

специфична физическа производствена икономическа сила (същото като интегрален специфичен физически производствен икономически фактор);

свкупна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

свкупностна трудова икономическа сила (вж. *трудова икономическа сила*);

съзидателна трудова икономическа сила (същото като интегрален съзидателен трудов производствен икономически фактор);

съзидателна трудова производствена икономическа сила (същото като интегрален съзидателен трудов производствен икономически фактор);

съзидателна факторна икономическа сила (същото като интегрален съзидателен производствен икономически фактор);

съзидателна факторна производствена икономическа сила (същото като интегрален съзидателен производствен икономически фактор);

съзидателна физическа икономическа сила (същото като интегрален съзидателен физически производствен икономически фактор);

съзидателна физическа производствена икономическа сила (същото като интегрален съзидателен физически производствен икономически фактор);

творческа трудова икономическа сила (същото като интегрален творчески трудов производствен икономически фактор);

творческа трудова производствена икономическа сила (същото като интегрален творчески трудов производствен икономически фактор);

творческа факторна икономическа сила (същото като интегрален творчески производствен икономически фактор);

творческа факторна производствена икономическа сила (същото като интегрален творчески производствен икономически фактор);

творческа физическа икономическа сила (същото като интегрален творчески физически производствен икономически фактор);

творческа физическа производствена икономическа сила (същото като интегрален творчески физически производствен икономически фактор);

трудова икономическа сила (същото като интегрален трудов производствен икономически фактор);

трудова икономическа сила;

трудова макроикономическа сила (вж. трудова икономическа сила);

трудова мезоикономическа сила (вж. трудова икономическа сила);

трудова микроикономическа сила (вж. трудова икономическа сила);

трудова производствена икономическа сила (същото като интегрален трудов производствен икономически фактор);

факторна икономическа сила (същото като интегрален производствен икономически фактор);

факторна производствена икономическа сила (същото като интегрален производствен икономически фактор);

физическа икономическа сила (същото като интегрален физически производствен икономически фактор);

физическа производствена икономическа сила (същото като интегрален физически производствен икономически фактор);

частна трудова икономическа сила (вж. трудова икономическа сила).

ИКОНОМИЧЕСКА СИМЕТРИЧНОСТ (economic simmetricality) (**ки**) – във: принцип на икономическата симетричност (вж. необратим икономически процес).

ИКОНОМИЧЕСКА СИМЕТРИЯ (economic symmetry) (**ки**) – във: аксиома за икономическата симетрия; размита икономическа симетрия (същото като симетрично размито бинарно икономическо отношение).

ИКОНОМИЧЕСКА СИНЕРГЕТИКА (economic synergetics) – наука, която се занимава с изучаването, моделирането и изследването на същността, структурата и закономерностите на синергетичните икономически системи. Последните са вид кибернетични икономически системи, в които с течение на своето развитие и особено за по-големи отрязъци от време закономерно намалява ентропията и се увеличава степента на информационната наситеност и подреденост. Те започват да придобиват синергетични свойства. В условията на неравновесие и динамичност синергетичните икономически системи могат да се самоорганизират, като извършват фазови преходи с нелинеен характер от

хаотичност към организираност под въздействието на изработени от самата нея целенасочени импулси. Има близък предмет с този на теорията на хаоса и теорията на икономическия преход. Икономическата синергетика ползва общите принципи и методологията на науката *синергетика*. Разкрива и изучава закономерностите на прехода от икономическия хаос към икономическата организираност, най-вече като изследва съдържащите се в елементите на една хаотична икономическа система свойства на подреденост, които при смяна на икономическия хомеостазис могат да се предават и привнасят в системата като цяло, превръщайки се в свойства на системата в нейната цялост (свойствата на микроструктурата стават свойства на цялостност, на *емерджентност на икономическата система*). *Икономическата система* преминава от състояние на хаотичност към състояние на организираност. Икономическата синергетика разширява и обогатява представите за икономическото развитие, в частност за икономическото саморазвитие и самоорганизирането на отворените неравновесни икономически системи в условия на необратимост, за избора на насочеността на икономическата еволюция в точките на нейната *икономическа бифуркация* (точките на разклоняване на траекториите на системите), както и за важната роля, която случайните фактори играят в тези процеси. Тя изследва нелинейните *дисипативни икономически системи*, които се намират далеч от състоянието на икономическо равновесие, но затова пък преминават към подредени структури. С известна условност може да се приеме, че *икономическата кибернетика* е частен случай на икономическата синергетика и че следователно икономическата синергетика е обобщение на икономическата кибернетика. Икономическата синергетика се намира в начален стадий на своето развитие. Тя може да изиграе ролята на катализатор на икономическата теория, като даде възможност да се разкрият нови аспекти и свойства на икономическите системи като системи от икономически отношения и да се използват нови подходи за анализ на общосистемните свойства на общественото производство. Вж. *синергетика* и *синергетична икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИНХРОНИЧНОСТ (economic synchronicality) – вид подобие между поведението на две различни *икономически системи*, което се дължи на необяснима и неразкрита (в т.ч. необходима или случайна) взаимозависимост (респ. взаимообусловеност) между техните структури (вж. *икономическо поведение* и *структура на икономическата система*), което е съгласувано (и е идентифицируемо) по отношение на някаква независима реална променлива (обикновено времето). Когато бъдат разкрити и обяснени причините,

-----
които пораждат и поддържат икономическата синхроничност, последната се превръща в *икономическа синхронност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИНХРОННОСТ (economic synchrony) – вид подобие между поведението на две различни *икономически системи*, което се дължи на обяснима и необходима (неслучайна) взаимозависимост (респ. взаимообусловеност) между техните структури (вж. *икономическо поведение* и *структура на икономическата система*), което е съгласувано (и е идентифицируемо) по отношение на някаква независима реална променлива (обикновено времето). Експлицира се като подобие (и се идентифицира чрез подобие) между *фазовите траектории на икономическите системи*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (economic system), **системен икономически предмет**, (*) – обобщаващо понятие за отразен в човешкото съзнание *икономически обект* (икономическо явление или процес), (1) обикновено разглеждан (интерпретиран) като множество от *икономически компоненти* (в т.ч. *икономически елементи* и *икономически връзки*), свързани помежду си в определено единство или цялостност (вж. *икономическа емерджентност*), (2) който (обект) представлява някаква отделеност (*сепаратум* – *separatum*) на *икономическата среда* (той е част от **икономическия универсум**) и (3) който (а) по силата на някакво правило (б) преработва входни въздействия от околната (в т.ч. и икономическа) среда към него (в) в изходни въздействия към нея. По силата на *ингредиентния икономически статут* икономическата система е частен случай на *икономическия предмет*. Тя представлява една от разновидностите на *поддържащата система* (на **субномическата система**). *Стопанската система* е по-широко понятие от икономическата система (всяка икономическа система е стопанска, но не всяка стопанска система е икономическа). От своя страна икономическата система е по-широко понятие от *пазарно-икономическата система* (всяка пазарно-икономическа система е икономическа, но не всяка икономическа система е пазарно-икономическа). Икономически са онези системи, които имат икономически характер (т.е. са изградени от икономически отношения или връзки) (вж. *характер на икономическата система*) или които имат икономическа специфика (т.е. са изградени от икономически елементи) (вж. *специфика на икономическата система*).

В литературата по въпросите на теорията на управлението икономическата система се разглежда още като понятие, с което е се очертава полето, в чиито рамки се изследва обективно протичащият процес на управлението. Икономическата система е израз на относителната обособеност на икономическите явления или процеси (т.е. на дискретността на икономическата реалност, на *икономическото пространство*, на икономическия континуум). Ив. Николов пише: “Разглеждането на отделните обекти като система има методологично (гносеологично) значение, а не произтича непосредствено от самия обект, макар че отразява определени обективни негови черти и свойства. Развитието непрекъснато усъвършенствува вътрешната организация на обектите. Всеобщото взаимодействие, проявяващо се като получаване, преработване и предаване на информация, обезпечава нарастващата целесъобразност на поведението. Така че управлението е присъщо на развитието и то подобрява всеобщата организираност и подреденост на обективния свят. В този именно процес

обективно се реализира относителната обособеност на явленията. Това именно ни дава гносеологичното право да откъсваме относително обособеното явление, обект, процес, страна на даден обект от останалия свят и да го разглеждаме като система. В обективния свят системи няма, но обектите са подредени и организирани съобразно функциите, които изпълняват. За да се опознае и определи даден процес, присъщ на развитието, е необходимо да се разкъса всеобщата взаимозависимост, да се разглеждат именно нейните отделни прояви и връзки. Тук именно идва на помощ понятието система”¹.

¹ **Николов, Ив.** Кибернетика и икономика. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1971, с. 89.

Системата е основно понятие в теорията и практиката на моделирането в икономиката. Затова прилагането на *системния подход* в изследването и управлението на икономиката посредством моделирането означава да се оперира с понятието икономическа система. Чрез системния подход икономическите обекти (икономическите явления и процеси) се обхващат в тяхната цялостност, многоаспектна определеност и взаимна обусловеност на всички равнища от организацията на общественото производство. Разкрива се възможност да се формулират субординирани системи от икономически категории (респ. икономически понятия) и икономически закони в съответствие с обективната действителност на всеки етап от историческото развитие. По своята природа преобладаващата част от икономическите системи са *кибернетични икономически системи* и те са предмет на изучаване от *икономическата кибернетика*.

Системни принципи в икономиката

Съществуването, изграждането и функционирането на икономическата система почиват върху определени системни принципи, разкриващи нейната същност. Такива същностни *системни принципи в икономиката* (системни принципи на икономическите обекти, интерпретирани като системи), които произтичат от определението на икономическата система (без да се претендира за изчерпателност), са: **първо**, *принцип на цялостност на икономическата система*, според който е принципно невъзможно свойствата на икономическата система да бъдат сведени до сума от свойствата на съставлящите я елементи, както е и принципно невъзможно от свойствата на елементите да бъдат **непосредствено** изведени свойствата на икономическата система в нейната цялост; **второ**, *принцип на системна зависимост на компонентите на икономическата система*, което означава, че всеки отелен елемент, връзка

.....

(отношение) или свойство на икономическата система се намира в зависимост от неговото (на елемента, връзката или свойството) място и функция вътре в системата като цяло (Леонардо да Винчи пише, че “Всяка част е предразположена да се обедини с цялото, за да може по такъв начин да избегне собствената си непълнота”); **трето**, *принцип на структурност на икономическата система*, според който описанието на икономическата система е възможно чрез описание на нейната структура, т.е. чрез описанието множеството от връзки и зависимости, от които е изградена тази структура (върху този принцип се основава *икономическата монофундаменталност*); **четвърто**, *принцип на обусловеност на икономическата система от структурата*, което означава, че поведението на икономическата система, наред от външната среда, е обусловено и от елементите и връзките, чиято подреденост изгражда структурата на тази система; **пето**, *принцип на взаимозависимост на икономическата система със средата*, което означава, че поведението на дадена икономическа система, наред от нейното вътрешно състояние, е обусловено и от въздействията на външната среда, че поведението на външната среда също е обусловено от въздействията на дадената система и че тези двупосочни въздействия за взаимобусловени, като в посочения процес икономическата система (при определени условия) е определящата (водещата) страна; **шесто**, *принцип на многоравнищност на икономическата система*, според който всеки елемент на дадена икономическа система може да се разглежда като подсистема, и също така, дадената икономическа система може да се разглежда като подсистема на друга система (метасистема); **седмо**, *принцип на многоаспектност на икономическата система*, според който всяка икономическа система притежава (се характеризира с) множество аспекти, страни, проекции и конкретни определения, което обуславя възможността и необходимостта тя да бъде описвана многоаспектно с помощта на множество от различни модели (или на система от модели), всеки един от които представя преимуществено отделен неин аспект.

Теорията на икономическите системи не само разкрива и изучава същността и системните принципи в икономиката, но изследва и определя и обективните граници на тяхното проявление и прилагане съобразно с тяхната специфика и конкретни условия на осъществяване. Известен е например т.нар. *парадокс на многоравнищността на икономическата система* (обикновено неточно наричан парадокс на йерархичността: многоравнищността е необходим момент на йерархичността, но не е достатъчен за нейното наличие; при йерархичността има и отношения на съподчиненост между различните равнища на системата, докато в общия случай съподчиненост при многоравнищ-

ността може и да няма). Парадоксът на многоравнищността на икономическата система се свежда до следното: всяка дадена икономическа система може да се опише като такава, ако бъде описана като подсистема на по-широка (намираща се на по-високо равнище) икономическа система (икономическа метасистема), но описанието на тази по-широка икономическа система е възможно само при условие, че дадената икономическа система е вече описана като система (тъй като тя е подсистема на по-широката икономическа система). От този парадокс може да се излезе чрез използването на последователен ред от итерации на приближаване на описанието на икономическата система и на нейната метасистема до действителното им състояние. Това показва, че теорията на икономическите системи и на тяхното моделиране трябва да използва специални математически методи, чиято специфика се намира в зависимост от характера и условията на проявление на съответните системни принципи, прилагани към описанието и оперирането с икономическите системи и техните математически модели.

Аспекти на икономическата система

В зависимост от своя обхват икономическата система може да се разглежда в два аспекта. *Първо*, като абстрактно понятие икономическата система е всяка отразена в човешкото съзнание икономическа реалност, която притежава системни свойства. Към нея се причислява коя да е конкретна икономическа система или общият израз на група еднотипни по даден признак икономически системи. Например това е дадена национална икономическа система или абстрактна национална икономическа система, към която принадлежат конкретни национални икономически системи, отличаващи се с еднотипни социални свойства. Това може да бъде икономиката на конкретна фирма или да бъде изобщо фирмената икономика, функционираща при даден клас от социално-икономически условия и т.н. *При втория аспект* под икономическа система се разбира целокупната икономическа реалност в света, включваща всички възможни икономически системи. Вторият аспект на понятието икономическа система е частен случай на първия.

Видове и разновидности на икономическите системи

Икономическите системи се класифицират на различни видове и разновидности. Сред тях се откроява класификацията, съответстваща на признаците на кибернетичната икономическа система. Според нея икономическите системи се класифицират на *кибернетични икономически системи* и *некибернетични икономически системи*, *стохастични икономически системи* и *нес-*

тохастични икономически системи, статични икономически системи и динамични икономически системи, регулаторни икономически системи и нерегулаторни икономически системи, устойчиви икономически системи и неустойчиви икономически системи, оптимални икономически системи и неоптимални икономически системи, йерархични икономически системи и нейерархични икономически системи, управленски икономически системи и неуправленски икономически системи, равновесни икономически системи и неравновесни икономически системи Според равнището на обобщеност те се подразделят основно на *макроикономически системи*, *мезоикономически системи* и *микроикономически системи*. Според формата на зависимостите в тях се подразделят на *линейни икономически системи* и *нелинейни икономически системи*. Разграничават се още едноравнищни и многоравнищни, отворени и затворени, стационарни и нестационарни икономически системи, икономически системи със съсредоточени и с разпределени параметри и т.н. Всички тези видове притежават голям брой разновидности. Важно е положението, че обикновено под внимание се вземат *функционалните икономически системи*, специфичното за които е, че имат вход, изход и оператор, т.е. че са *ингредиентни икономически системи*.

Равнища на определеност и на анализ на икономическата система

Икономическата система (както и всяка друга система) е цялостност от елементи. Но тя е и богата тоталност от аспекти, страни, разрези, определения и т.н. Сред тях (според К. Миркович) се открояват три основни равнища на определеност и анализ на икономическата система. Това са *макроскопичното равнище на икономическата система*, *мезоскопичното равнище на икономическата система* и *микроскопичното равнище на икономическата система*. Разграничението, което се прави между тези равнища, не трябва да се отъждествява с разграничението между макроикономическите, мезоикономическите и микроикономическите системи. Последните са разновидности на по-общото понятие за икономическа система и всяка една от тях заема своето място в обективния икономически свят и е дефинирана като изходна система от гледна точка на изследването и управлението. Всяка една от тях се идентифицира според равнището на обобщеност на тяхното конституиране и функциониране и това равнище не трябва да се смесва с равнището на определеност и анализ на икономическата система. В този смисъл всяка една от макроикономическите, мезоикономическите и микроикономическите системи съдържа макроскопична, мезоскопична и микроскопична определеност и на вся-

ка една от тях може да се направи *макроскопичен анализ на икономическата система, мезоскопичен анализ на икономическата система и микроскопичен анализ на икономическата система.*

Статична и динамична икономическа система

Разграничаването на икономическите системи на статични и динамични е една от техните най-важни класификации. В литературата обикновено се поддържа опростено схващане за същността и природата на статичните и динамичните икономически системи. Според него статична е такава икономическа система, чиито координати (следователно и *икономическо поведение*) за някакъв изучаван отрязък от време могат да се разглеждат като постоянни, а динамична и тази, чиито координати се променят във времето. Според автора обаче идентифицирането на икономическата система като статична или като динамична трябва да се извежда върху основата на нейната комплексна атрибутивност, т.е. в зависимост от това, на какъв набор от значения на нейните свойства тя отговоря. Изобщо *темпоралността на икономическата система* е комплексно (сложно-съставно) икономическо свойство. За целта под внимание трябва да се вземат следните няколко свойства на икономическата система.

Първо, *икономическа функционалност (функционалност на икономическата система)*, която означава, че системата притежава способността да функционира икономически по определен начин, представен от нейния *икономически оператор* (или от някаква съвкупност от икономически оператори); според начина на *функциониране на икономическата система* към независимата реална променлива (времето или друга променлива), по отношение на която протича *икономическият процес*, се разграничават *функционално-статична икономическа система* (система, която притежава *статичен икономически оператор*, т.е. *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*, и функционира статично по отношение на независимата реална променлива (независимо от това дали нейните икономически ingrediente, т.е. *входните икономически въздействия, вътрешните икономически въздействия и изходните икономически въздействия*, са статични или са динамични *икономически величини*) и *функционално-астатична икономическа система* (система, която притежава *астатичен икономически оператор* и функционира динамично (като нейните икономически ingrediente, т.е. *входните, вътрешните и изходните икономически въздействия*, са динамични величини).

Второ, *икономическа бихевиористичност (бихевиористичност на икономическата система)*, която означава, че системата притежава способността да

реализира *икономическо поведение* по определен начин; според начина на реализиране на икономическото поведение по отношение на независимата реална променлива, към която се извършва икономическият процес в системата (в т.ч. и към времето) се разграничават *поведенческо-постоянна икономическа система* (система с постоянно към независимата реална променлива поведение, т.е. с постоянни координати) и *поведенческо-променлива икономическа система* (т.е. с променливи координати). Традиционното разграничение между статичните и динамичните икономически системи се прави именно според това свойство.

Трето, *икономическа структурност* (*структурност на икономическата система*), която означава, че системата притежава способността да реализира *икономическа структура* по определен начин; според начина на реализиране на икономическата структура по отношение на независимата реална променлива, към която се извършва икономическият процес в системата (в т.ч. и към времето) се разграничават *структурно-постоянна икономическа система* (система с постоянна към независимата реална променлива структура) и *структурно-променлива икономическа система* (система с променлива структура).

Четвърто, *икономическа реагируемост* (*реагируемост на икономическата система*), която означава, че системата притежава определена склонност към реагиране на външните нарушаващи въздействия (в т.ч. и външните *нарушаващи икономически въздействия*) посредством своя *икономически оператор*; според начина на реализиране на икономическата реагируемост по отношение на независимата реална променлива, към която се извършва икономическият процес в системата (в т.ч. и към времето), се разграничават: (1) *нераагираща икономическа система* (система, която не реагира на нарушаващите въздействия посредством своя икономически оператор) и *реагираща икономическа система* (система, която реагира по определен начин на нарушаващите въздействия посредством своя икономически оператор).

Пето, *икономическа реактивност* (т.е. *реактивност на икономическата система*) (отнася се само за поведенческо-променливите икономически системи), която означава, че системата притежава способността да реагира икономически на вътрешните и външните нарушаващи (смустващи я) въздействия по определен начин; според начина на реагиране на нарушаващите въздействия по отношение на независимата реална променлива, към която се извършва икономическият процес в системата (в т.ч. и към времето) се разграничават *статично-реагираща икономическа система* (система, която не отстранява

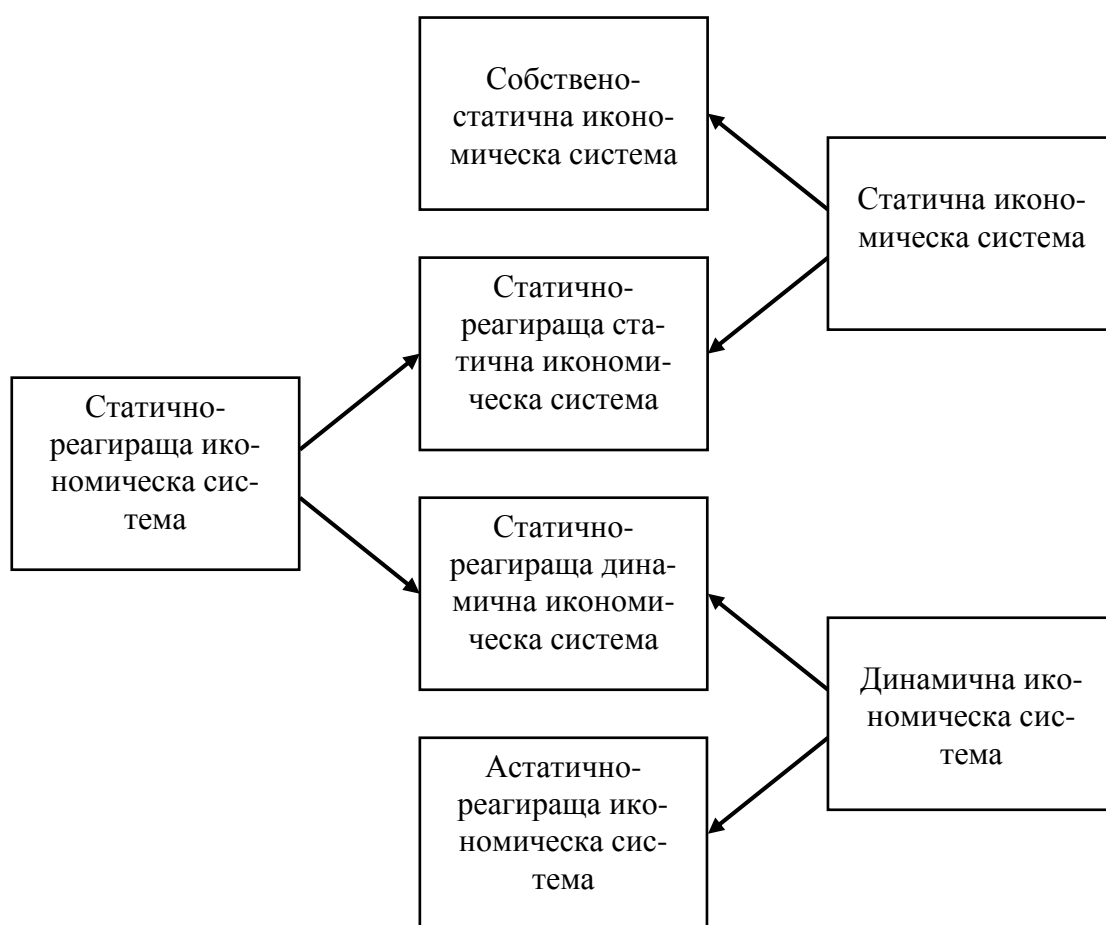

грешката на икономическата система, породена от нарушаващите въздействия; положение, което се реализира от *статичен икономически оператор* или от някакъв комплекс от *астатични икономически оператори*) и *астатично-реагираща /астатична/ икономическа система* (система, която отстранява частично или изцяло грешката; положение, което се реализира от някакъв комплекс от астатични икономически оператори).

Шесто, *икономическа ситуационност* (т.е. *ситуационност на икономическата система*), която означава, че системата притежава способността да комбинира по определен начин своята икономическа функционалност и икономическа структурност; според начина на реализиране на икономическата ситуираност по отношение на реалната икономическа променлива, към която се извършва икономическият процес в системата (в т.ч. и към времето) се разграничават *статично-ситуирана икономическа система* (икономическа система, която е едновременно функционално-статична и структурно-постоянна) и *астатично-ситуирана икономическа система* (икономическа система, която не е едновременно функционално-статична и структурно-постоянна).

Статичната икономическа система е статично-ситуираната икономическа система, т.е. такава система, която за определен отрязък от време има едновременно статичен икономически оператор (т.е. оператор за постоянно-пропорционално преобразуване), и постоянна икономическа структура. Тъй като няма статични икономически системи, които да са структурно-променливи, то статичните икономически системи са функционално-статичните икономически системи. Динамичната икономическа система е астатично-ситуираната икономическа система, т.е. такава система, която за определен отрязък от време няма едновременно статичен икономически оператор и променлива икономическа структура. Тъй като няма динамични системи, които да са функционално-статични, то динамичните икономически системи са функционално-променливите икономически системи. Така че разграничението, което тук се прави между статичните и динамичните икономически системи, се изгражда върху прилагането на функционалния (а не на поведенческия) принцип. В тези рамки статично-реагиращата икономическа система може да се проявява в две разновидности: като *статично-реагираща статична икономическа система* (тя едновременно е статично-реагираща и функционално-статична) и като *статично-реагираща динамична икономическа система* (тя едновременно е статично-реагираща и функционално-астатична). От своя страна функционално-астатичната икономическа система може да се проявява в две разновидности: като статично-реагираща динамична икономическа

система и като *астатично-реагираща динамична икономическа система* (същото като *астатично-реагираща икономическа система*) (тя едновременно е астатично-реагираща и функционално-астатична) (фиг. 1). Така че множеството на статично-реагиращите динамични икономически системи е сечение на множеството на статично-реагиращите икономически системи и множеството на динамичните икономически системи.

Фиг. 1. Съотношения между статичната, статично-реагиращата и динамичната икономическа система

Статичната икономическа система се проявява в две основни разновидности: (1) *собствено-статична икономическа система* (*напълно-статична икономическа система*) – тя едновременно е функционално-статична, поведенческо-постоянна, структурно-постоянна и нереактивна икономическа система; (2) *статично-реагираща статична икономическа система* – тя едновременно е функционално-статична, поведенческо-променлива, структурно-постоянна и статично-реагираща икономическа система. Функционално-

астатичните и структурно-променливите икономически системи не могат да се класифицират като статични икономически системи.

Динамичната икономическа система е винаги само функционално-астатична и само поведенческо-променлива икономическа система. Разновидностите на динамичната икономическа система могат да се групират в различни класификации. Основните сред тях са две. **Първо**, според реактивността на икономическата система се разграничават: (1) статично-реагираща динамична икономическа система – тя едновременно е функционално-астатична, поведенческо-променлива и статично-реагираща икономическа система (от своя страна статично-реагиращата динамична икономическа система може да бъде или структурно-постоянна, или структурно-променлива); (2) астатично-реагираща икономическа система – тя едновременно е функционално-астатична, поведенческо-променлива и астатично-реагираща икономическа система (от своя страна астатично-реагиращата динамична икономическа система също може да бъде или структурно-постоянна, или структурно-променлива). **Второ**, според структурността на икономическата система се разграничават: (1) *структурно-постоянна динамична икономическа система* – тя едновременно е функционално-астатична, поведенческо-променлива и структурно-статична икономическа система (от своя страна структурно-постоянната динамична икономическа система може да бъде или статично-реагираща, или астатично-реагираща); (2) *структурно-променлива динамична икономическа система* – тя едновременно е функционално-астатична, поведенческо-променлива и структурно-променлива икономическа система (от своя страна структурно-променливата динамична икономическа система също може да бъде или статично-реагираща, или астатично-реагираща). Икономическа система, която едновременно е функционално-астатична, поведенческо-променлива, структурно-променлива и астатично-реагираща, е *напълно-динамична икономическа система*. Вж. *обща теория на системите и абстрактна икономическа система*.

Постоянна и променлива икономическа система

Според това, дали се променя или не променя свои характеристики и атрибути (отделни, част от тях или всички) икономическата система може да бъде *постоянна икономическа система* и *променлива икономическа система*. Според това, по отношение на каква (или на какви) независима реална променлива тя не се променя или се променя, нейни разновидности са *времево-ситуираната икономическа система* (*времевата икономическа система*), *нев-*

ремеево-ситуираната икономическа система (невремева икономическа система), комбинирано-ситуираната икономическа система, цялостно-ситуираната икономическа система и частично-ситуираната икономическа система.

Според това, какви свои характеристики и свойства не променя икономическата система, разновидности на постоянната икономическа система са функционално-статичната икономическа система, поведенческо-постоянната икономическа система (нефункционалната икономическа система), структурно-постоянната икономическа система, нереагиращата икономическа система, напълно-постоянната икономическа система и ненапълно-постоянната икономическа система. Според това, по отношение на каква (или на какви) независима реална променлива тя не се променя, нейни разновидности са времево-постоянната икономическа система, невремево-постоянната икономическа система, комбинирано-постоянната икономическа система, цялостно-постоянната икономическа система и частично-постоянната икономическа система. Според това, какви свои характеристики и свойства променя икономическата система, разновидности на променливата икономическа система са функционално-астатичната икономическа система, поведенческо-променливата икономическа система (функционалната икономическа система), структурно-променливата икономическа система, реагиращата икономическа система (в т.ч. статично-реагиращата икономическа система и астатично-реагиращата икономическа система), напълно-променливата икономическа система и ненапълно-променливата икономическа система. Според това, по отношение на каква (или на какви) независима реална променлива тя се променя, нейни разновидности са времево-променливата икономическа система, невремево-променливата икономическа система, комбинирано-променливата икономическа система, цялостно-променливата икономическа система и частично-променливата икономическа система.

Разновидности на икономическата система според икономическото свиване, икономическата осъзнатост, икономическата имажинерност и икономическата същинност

Съществуват различни степени на **икономическо свиване*** (economic convolution, transvection) на *икономическите ингридиенти*, от които е съставена икономическата система (вж. *свиващо икономическо преобразование*). Двете крайни положения на *икономическата система* според степента на свиване

на нейните ингредиенти са (1) **материалната икономическа система*** (material economic system), тя има най-високата (пълната) степен на свиване, и (2) **нематериалната икономическа система*** (immaterial economic system), тя има най-ниската (нулевата) степен на свиване. Това деление произтича от **атрибутивната теория за нематериалния икономически предмет (също)**, според която нематериалната икономическа система е някакво свойство на материалната икономическа система. Според тази теория са възможни и непознати засега междинни степени на свиване. В по-общ контекст свиването (трансвекцията, превръщането в свитък; немного точно наричано уплътняване) е преминаването (преобразуването) на свойството на материята в нейния първичен носител, а обратният процес на деконвулсия (на антитрансвекция) е преминаването (преобразуването) на материята в нейно свойство (немного точно наричано разреждане).

Има и различни степени на **икономическа осъзнатост*** (economic awareness) на икономическата система (на способността на икономическата система да идентифицира и опознава самата себе си). Двете крайни положения на икономическата система според степента на нейната осъзнатост са (1) **неосъзнатата икономическа система*** (unaware economic system), тя е с най-ниската (нулевата) степен на осъзнатост (нейното поведение се възприема като спонтанно, непреднамерено; тя няма способността преднамерено да идентифицира и опознава самата себе си, както и околната среда), и (2) **осъзнатата икономическа система*** (aware economic system), тя е с най-високата (пълната) степен на осъзнатост (нейното поведение се възприема като преднамерено; тя има способността преднамерено да идентифицира и опознава самата себе си, както и околната среда). Възможни са и непознати засега междинни степени на осъзнатост, преходни степени между неосъзнатата и осъзнатата икономическа система.

Според степента на **икономическо свиване** частни случаи на неосъзнатата икономическа система са **неосъзнатата материална икономическа система*** (unaware material economic system) [същото като **неодушевена икономическа система*** (inanimate economic system)] и **неосъзнатата нематериална икономическа система*** (unaware immaterial economic system) [същото като **неодухотворена икономическа система*** (non-inspired economic system)], а частни случаи на осъзнатата икономическа система са **осъзнатата материална икономическа система*** (aware material economic system) [същото като **одушевена икономическа система*** (animated economic system)] и **осъзнатата нематериална икономическа система*** (aware immaterial economic sys-

tem) [същото като *одухотворена икономическа система** (inspired economic system)].

Осъзнатата икономическа система притежава **системно икономическо съзнание** (system economic consciousness) (също като форма на икономическа система, като системно икономическо съзнание), което е същото като **системно икономическо самосъзнание** (system economic self-consciousness). Осъзнатата икономическа система е носителят на икономическото съзнание (самосъзнание), а икономическото съзнание (самосъзнание) е способността на икономическата система преднамерено да идентифицира и опознава самата себе си и околната среда. Наличието на икономическо съзнание (самосъзнание) показва, че осъзнатата икономическата система не само може да се самоопознава, но и че тя знае, че съществува, и знае, че може да самоопознава себе си и да опознава околната среда. (Неосъзнатата икономическата система не знае, че съществува; когато опознава околната среда, тя го прави спонтанно и не знае, че го прави, като компютърът например). Самото съзнание е особен вид **имагинерна икономическа система*** (imaginary economic system) като проекция в информационното икономическо пространство и затова не е рационална икономическа система (т.е. е въображаема, но реална икономическа система).

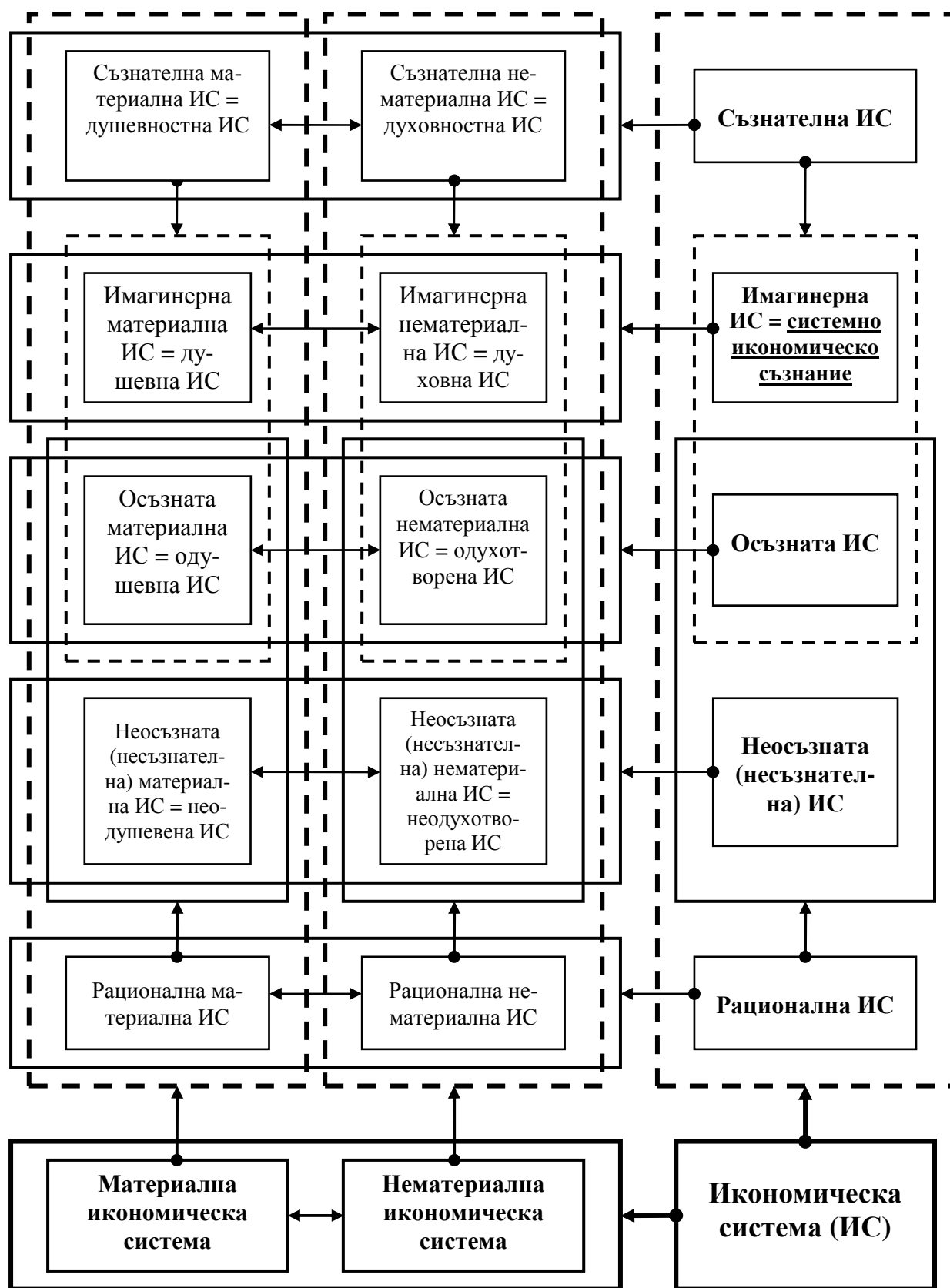
В този смисъл посочените по-горе осъзната и неосъзната икономическа система са частни случаи на **рационалната икономическа система*** (rational economic system). Независимо от това, че е имагинерна (въображаема) икономическа система, икономическото съзнание (самосъзнание) е реално съществуващо явление. Но макар да създава илюзията, че съществува като нещо едва ли самовъзникващо и самостоятелно, икономическото съзнание (самосъзнание) не може да възникне и не може да съществува без рационалната икономическа система (тъй като то е само негова реално съществуваща проекция). Зад всяка, дори и най-малка промяна в съзнанието, стои и съответстваща промяна в рационалната система. Между рационалната икономическа система и имагинерната икономическа система (икономическото съзнание (самосъзнание)) обаче може да съществуват междинни състояния на икономическата система изобщо, които засега са непознати и които се различават според степента на **икономическа имагинерност*** (economic imaginarity) (на нулевата степен на имагинерност отговаря рационалната икономическа система, а на пълната степен на имагинерност – икономическото съзнание (самосъзнание)). Всички тези преходни междинни състояния (от рационална система до съзнанието (самосъзнанието)) са свързани само с осъзнатата икономическа система и не

трябва да се смесват с преходните междинни състояния от неосъзнатата към осъзнатата икономическа система.

Когато едновременно се вземат под внимание степенята на *икономическо свиване* и степенята на *икономическа имагинерност* се разграничават: *рационална материална икономическа система** (rational material economic system) и *имагинерна материална икономическа система** (imaginary material economic system) [същото като *душевна икономическа система** (mental economic system)], *рационална нематериална икономическа система** (rational immaterial economic system) и *имагинерна нематериална икономическа система** (imaginary immaterial economic system) [същото като *духовна икономическа система** (spiritual economic system)]. Видно е, че в своята общност осъзнатата и неосъзнатата материална икономическа система образуват рационалната материална икономическа система, а в своята общност осъзнатата и неосъзнатата нематериална икономическа система образуват рационалната нематериална икономическа система.

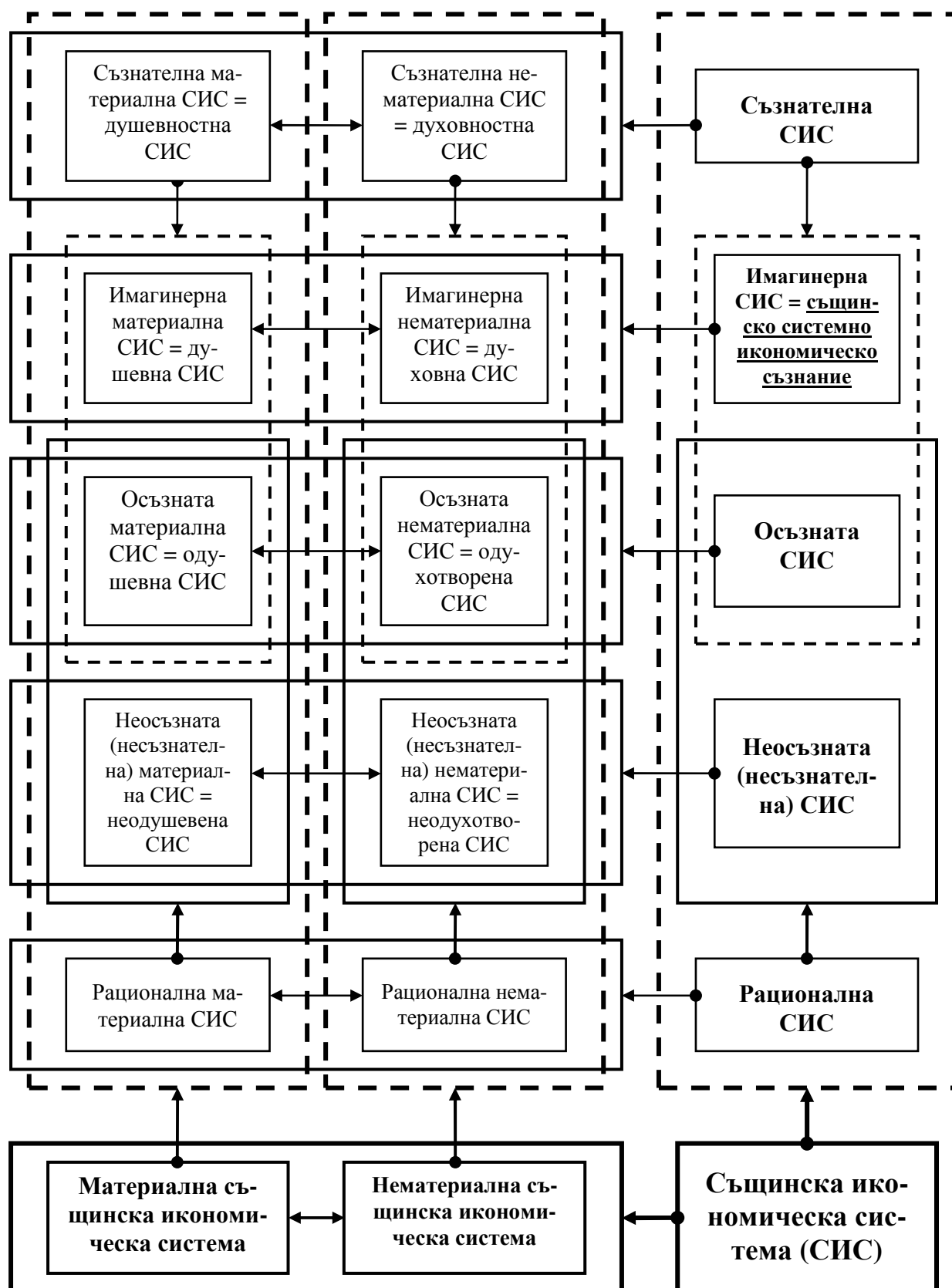
В своята общност осъзнатата и имагинерната икономическа система (като общност на икономическото съзнание и неговия носител) образуват *съзнателната икономическа система** (conscious economic system). Според степенята на свиване частни случаи на съзнателната икономическа система са *съзнателната материална икономическа система** (conscious material economic system) [същото като *душевносна икономическа система** (mentalital economic system)] и *съзнателната нематериална икономическа система** (conscious immaterial economic system) [същото като *духовносна икономическа система** (spiritualital economic system)]. Аналогично на това, осъзнатата и имагинерната материална икономическа система образуват съзнателната материална икономическа система, а осъзнатата и имагинерната нематериална икономическа система образуват съзнателната нематериална икономическа система.

Всички горепосочени разновидности на икономическата система (ИС) са показани във фиг. 2. Всички те могат да бъдат приложени към *обектната икономическа система* и *системната икономическа система*.

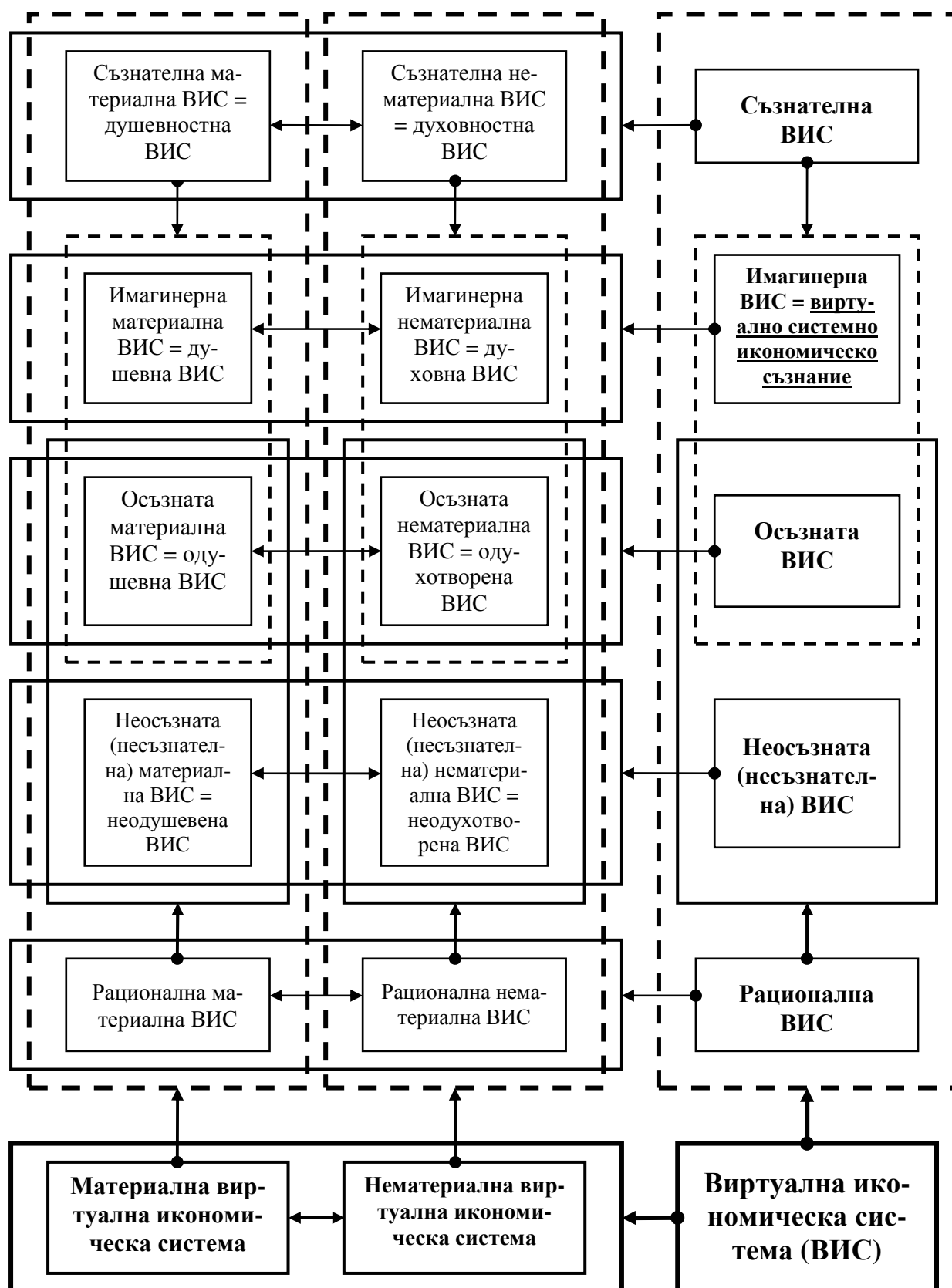

Фиг. 2. Разновидности на икономическата система (ИС) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

Друга класификация е според различните степени на **икономическа същинност*** (economic matterness) на икономическата система (на способността на икономическата система да се отразява в икономическото съзнание (самосъзнание)). Двете крайни положения на икономическата система според степента на нейната същинност са (1) **същинската икономическа система*** (matternal economic system), тя е с най-високата (пълната) степен на същинност (когато икономическата система не е отразена в икономическото съзнание (самосъзнание)), и (2) **виртуалната икономическа система*** (virtual economic system) [или още **квазисъщинската икономическа система*** (quasimatternal economic system)], тя е с най-ниската (нулевата) степен на същинност (когато икономическата система достатъчно плътно е отразена в икономическото съзнание (самосъзнание)). Възможни са и непознати засега междинни степени на същинност, преходни степени между същинската и виртуалната икономическа система. Важно е да се разбере обстоятелството, че икономическото съзнание (самосъзнание) (имагинерната икономическа система) и виртуалната икономическа система са различни неща. Икономическото съзнание (проектирано от рационалната икономическа система в информационното икономическо пространство) е средата, в която се отразява някаква икономическа система (включително и самото себе си) и в качеството си на икономическо отражение (и образ) се установява в тази среда, където съществува и получава относителна самостоятелност. Казано накратко, виртуалната икономическа система е *икономическото знание* (вкл. и знанието за икономическото съзнание) и е отражението на икономическата система в икономическото съзнание (самосъзнание). То се произвежда от отражателния процес, който е *икономическото познание* (вж. и *икономическо отражение*). За същинската икономическа система (СИС) и виртуалната икономическа система (ВИС) могат да бъдат приложени всички разгледани преди това разновидности на икономическата система. Това положение е показано във фиг. 3 и фиг. 4. За тях също е валидно делението на обектна и системна икономическа система.

Фиг. 3. Разновидности на същинската икономическа система (SIS) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

Фиг. 4. Разновидности на виртуалната икономическа система (ВИС) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

Ингредиентен подход към икономическата система

Както беше посочено, принципно положение е, че икономическата система е изградена от икономически компоненти (компоненти на икономическата система) – икономически елементи (елементи на икономическата система) и икономически връзки (връзки на икономическата система). Икономическите връзки са *икономически ingrediente* – *входни икономически ingrediente* и *изходни икономически ingrediente*. На тази интерпретация съответствува понятието за *ингредиентна икономика*. Структурата на икономическата система е качествено-определеният и относително-устойчив ред от връзките на икономическата система, който осигурява цялостността на системата. Това определение показва, че икономическите връзки изграждат структурата на икономическата система – от тях зависи нейната качествена определеност и затова те определят характера на икономическата система и нейното наименование. От елементите зависи спецификата на икономическата система. Всяка икономическа система (1) е система *от* икономическите връзки (тъй като връзките изграждат структурата на системата, значи и самата система е изградена *от* и чрез тях; цялостността на системата е сътворена *от* връзките) и, наред с това, тя (2) е и система *на* икономическите елементи (тъй като е съставена от своите елементи и има отношение *на* принадлежност между системата и елементите).

Всички компоненти на икономическата система са равнопоставени от гледна точка на възможността да изпълняват ролята на нейни елементи и връзки. Разбиването (разделянето) на множеството на икономическите компоненти на икономически елементи и икономически връзки е относително: то зависи от задачите, които субектът си поставя при изследването и управлението на *икономическия обект*, отразен в човешкото съзнание като икономическа система. При други задачи икономическите обекти, които са изпълнявали ролята на елементи, и тези, които са изпълнявали ролята на връзки, могат да разменят местата си: първите да бъдат връзки, а вторите – елементи. Това положение произтича от *принципа на компонентната обратимост на икономическата система*. Принципът на компонентната обратимост предполага разширяване на понятието за структура на икономическата система. Сега тя вече е не просто качествено-определеният и относително-устойчив ред от връзките, а качествено-определеният и относително-устойчив ред от компонентите на икономическата система, който осигурява нейната цялостност. Затова различни по специфика и по характер икономически системи могат да се реализират в една и съща структура, както и обратно – различни икономически структури могат да се реализират в системи с еднаква специфика и в системи с еднакъв харак-

тер. В зависимост от това до кой тип компоненти (елементи или връзки) се отнася икономическата структура, могат да се разграничат два типа структури на една и съща икономическа система – организационна и информационна. *Организационната структура на икономическата система (организационната икономическа структура)* е качествено-определеният и относително-устойчив ред от елементите на икономическата система и на нея съответствува понятието за *организационно-структурна икономика*. Тя се намира в неявен вид и затова се интерпретира като структура на икономическата система в несобствения смисъл на думата. *Информационната структура на икономическата система (информационната икономическа структура)* е качествено-определеният и относително-устойчив ред от връзките на икономическата система и на нея съответствува понятието за *информационно-структурна икономика*. Тя се намира в явен вид и затова се интерпретира като структура на икономическата система в собствения смисъл на думата. Всеки икономически ингредиент съдържа определена *икономическа информация*. Това се отнася както за връзките, така и за елементите на икономическата система. Но само връзките са тези, които пренасят информацията (чрез тях елементите си взаимодействуват информационно) и затова изграждат информационната структура на системата. *Поведението на икономическата система* е функция от нейната информационна структура, при което елементите са представени като преобразуващи информацията *икономически оператори*.

Върху основата на принципа на компонентната обратимост в теоретичната кибернетика се прави важният извод, че при дефинирането на една система произволно може да се избере само един от нейните компоненти¹. Вторият компонент произтича от анализа на обективните свойства на системата, имаща определена специфика, характер и структура. Според К. Миркович този извод разкрива възможността икономическата система при нейния анализ да бъде компонентно обръната². Компонентното обръщане в случая означава смяна на елементите с връзки и на връзките с елементи при запазване на множеството на икономическите компоненти, в резултат на което изходната икономическа система се превръща в обратна. При обръщането спецификата на изходната икономическа система се превръща в характер на обратната система, а характерът на изходната – в специфика на обратната система. Организационната структура на изходната система се превръща в информационна структура на обратната система, а информационната структура на изходната – в организационна структура на обратната система. В такъв случай икономическото поведение, което обратната система произвежда, не е нищо друго, освен организа-

ционната структура (организацията) на изходната система (на икономическата система преди обръщането). Поведението на обратната система е функция на организационната структура на изходната система, чиито (на изходната система) връзки са представени като преобразуващи икономически оператори в обратната система. Следователно целта на обръщането на икономическата система е да разкрие съществуващата в изходната система в неявен вид нейна (на изходната система) организационна структура. До същите заключения ще се достигне, ако обратната икономическа система се разглежда като изходна, а изходната – като обратна.

¹ *Николов, Ив.* Кибернетика и икономика. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1971, с. 92.

² *Миркович, К.* Моделиране на финансите. Издание на Висшия икономически институт “Карл Маркс”, С., 1985, с. 95-99.

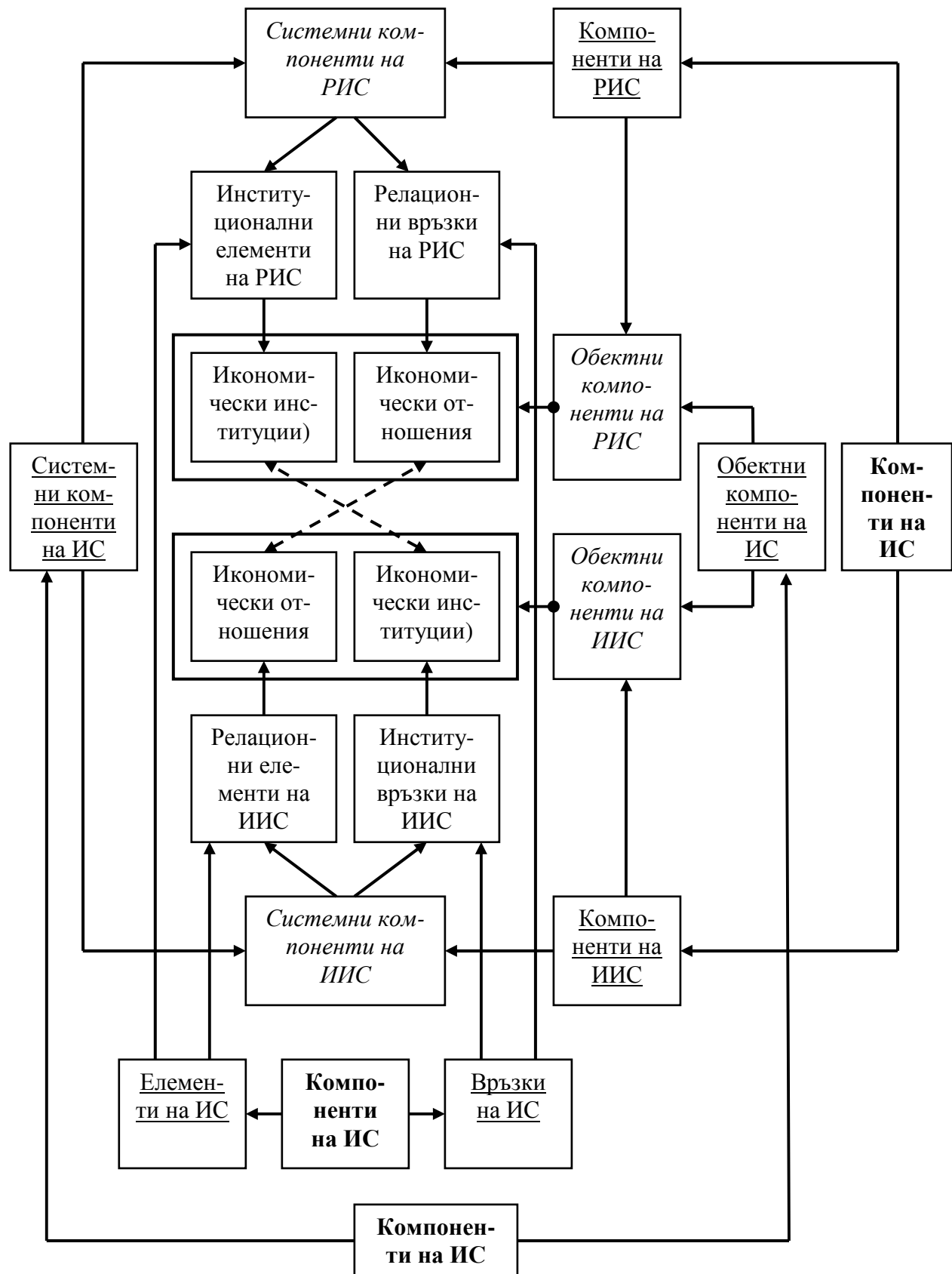
Кибернетичното моделиране на зададена изходна икономическа система се свежда до моделиране на нейната информационна структура, в условията на чието функциониране се реализира информационната цел на системата (желаният информационен изход, необходимото информационно поведение на изходната система). Кибернетичното моделиране на обратната система е моделиране на организационната структура на изходната система, която в качеството си на информационна структура при обратната система реализира организационната цел на изходната система, т.е. произвежда необходимата за нея организация. Както в рамките на дадена икономическа система елементите и връзките се предполагат един други, така и информационната и организационната структура се предполагат взаимно. Следователно има основание изводът, че при дефинирането на дадена икономическа система произволно може да се избере само една от двете структури. Организационната структура се експлицира чрез анализа на обективните свойства на изходната система, имаща определена специфика, характер и информационна структура. Метод на този анализ е обръщането на системата. И не само това. Тъй като и за изходната и за обратната икономическа система е характерно едно и също множество от компоненти, има основание и на двете системи се дава едно и също наименование в зависимост от това коя област от обективната икономическа реалност се обхваща. В това общо наименование спецификата и характерът на икономическата система се обединяват и образуват нейната качествена определеност.

Понятията за елементи и връзки имат най-обща (абстрактна) определеност, която произтича от прилагането на системния подход (от това, че иконо-

мическите обекти се разглеждат като икономически системи). Затова съвкупността на икономическите елементи и икономическите връзки представлява съвкупност от *системни компоненти на икономическата система* (от *системни икономически компоненти*). На тях отговарят понятията за *системна икономика*, *системни икономически ингредienti** (systemic economic ingredients), *системно икономическо множество** (systemic economic set) и *системно икономическо пространство** (systemic economic space). Ролята на икономически елементи и икономически връзки обаче се изпълнява от различни конкретни икономически обекти, каквито са *икономическите отношения* и *икономическите институции* (*институционалните икономически единици*). На икономическите отношения съответствуват понятията за *релационни икономически ингредienti** (relational economic ingredients), *релационно икономическо множество** (relational economic set) и *релационно икономическо пространство** (relational economic space). На икономическите институции съответствуват понятията за *институционални икономически ингредienti** (institutional economic ingredients), *институционално икономическо множество** (institutional economic set) и *институционално икономическо пространство** (institutional economic space).

При обръщането на икономическата система (според подхода, който се прилага при нейното интерпретиране) както икономическите отношения, така и икономическите институции, могат да изпълняват ролята както на елементи, така и на връзки. Затова съвкупността от икономически отношения и икономически институции представлява съвкупността от *обектни компоненти на икономическата система* (от *обектни икономически компоненти*). На тях отговарят понятията за *обектна икономика*, *обектни икономически ингредienti** (object economic ingredients), *обектно икономическо множество** (object economic set) и *обектно икономическо пространство** (object economic space). Така че икономическите компоненти (компонентите на икономическата система) могат да бъдат интерпретирани както като системни, така и като обектни (вж. фиг. 5, където ИС означава “икономическа система”, РИС – “релационна икономическа система” и ИИС – “институционална икономическа система”). Като следствие от прилагането на принципа на компонентната обратимост на системата всяка икономическа система може да се представи по два начина – (1) като *релационна икономическа система* (тя се приема като изходна, по-специално като *компонентно-изходна икономическа система*, и на нея съответствува понятието за *релационна икономика*) и (2) като *институционална икономическа система* (тя се приема като обратна, по-специално като

компонентно-обратна икономическа система, и на нея съответствува понятието за институционална икономика).

В релационната икономическа система (в компонентно-изходната система) икономическите отношения са (изпълняват ролята на) икономически връзки, а икономическите институции са (изпълняват ролята на) икономически елементи. В нея: (1) икономическите връзки са *релационни икономически връзки* [на тях отговарят понятията за *множество на релационните икономически връзки** (set of the relational economic connections) и *пространство на релационните икономически връзки** (space of the relational economic connections)] (те са *релационни връзки на релационната икономическа система*); (2) икономическите елементи са *институционални икономически елементи* [на тях отговарят понятията за *множество на институционалните икономически елементи** (set of the institutional economic elements) и *пространство на институционалните икономически елементи** (space of the institutional economic elements)] (те са *институционални елементи на релационната икономическа система*). Затова релационната икономическа система (релационната икономика) е *система от икономически отношения* (построена е от икономически отношения, които сътворяват нейната цялостност) и наред с това е и *система на икономически институции* (съставена е от икономически институции). Това показва, че тя (1) има *релационен икономически характер** (relational economic character) [налице е *релационен характер на икономическата система** (relational economic character of the economic system)], значи има и *релационна информационна икономическа структура* (налице е *релационна информационна структура на икономическата система*), и (2) има *институционална икономическа специфика** (institutional economic specificity) [налице е *институционална специфика на икономическата система** (institutional specificity of the economic system)], значи има и *институционална организационна икономическа структура* (налице е *институционална организационна структура на икономическата система*).

Взети заедно, релационната информационна икономическа структура (тя е в собствения смисъл структура на релационната икономическа система) и институционалната организационна икономическа структура (тя е в несобствения смисъл структура на релационната икономическа система) формират понятието за *икономическа структура на релационната икономическа система*. В своята общност релационните икономически връзки и институционалните икономически елементи (т.е. релационните връзки на релационната икономическа система и институционалните елементи на релационната икономическа система) образуват понятието за *системни компоненти на релационната икономическа система* [на последните отговарят понятията за *множество на*

системните компоненти на релационната икономическа система* (set of the systemic components of the relational economic system) и *пространство на системните компоненти на релационната икономическа система** (space of the systemic components of the relational economic system)]. От своя страна в своята общност икономическите отношения и икономическите институции образуват понятието за *обектни компоненти на релационната икономическа система* [на последните отговарят понятията за *множество на обектните компоненти на релационната икономическа система** (set of the object components of the relational economic system) и *пространство на обектните компоненти на релационната икономическа система** (space of the object components of the relational economic system)]. Системните компоненти и обектните компоненти на релационната икономическа система са аспекти на по общото понятие за *компоненти на релационната икономическа система* [на последните отговарят понятията за *множество на компонентите на релационната икономическа система** (set of the components of the relational economic system) и *пространство на компонентите на релационната икономическа система** (space of the components of the relational economic system)].

В институционалната икономическа система (в компонентно-обратната система) икономическите отношения са (изпълняват ролята на) икономически елементи, а икономическите институции са (изпълняват ролята на) икономически връзки. В нея: (1) икономическите връзки са *институционални икономически връзки* [на тях отговарят понятията за *множество на институционалните икономически връзки** (set of the institutional economic connections) и *пространство на институционалните икономически връзки** (space of the institutional economic connections)] (те са *институционални връзки на институционалната икономическа система*); (2) икономическите елементи са *релационни икономически елементи* [на тях отговарят понятията за *множество на релационните икономически елементи** (set of the relational economic elements) и *пространство на релационните икономически елементи** (space of the relational economic elements)] (те са *релационни елементи на институционалната икономическа система*). Затова институционалната икономическа система (институционалната икономика) е *система от икономически институции* (построена е от икономически институции, които сътворяват нейната цялостност) и наред с това е и *система на икономически отношения* (съставена е от икономически отношения). Това показва, че тя (1) има *институционален икономически характер** (institutional economic character) [налице е *институционален характер на икономическата система** (institutional

economic character of the economic system)], значи има и *институционална информационна икономическа структура* (налице е *институционална информационна структура на икономическата система*), и (2) има **релационна икономическа специфика*** (relational economic specifichity) [налице е **релационна специфика на икономическата система*** (relational specifichity of the economic system)], значи има и *релационна организационна икономическа структура* (налице е *релационна организационна структура на икономическата система*).

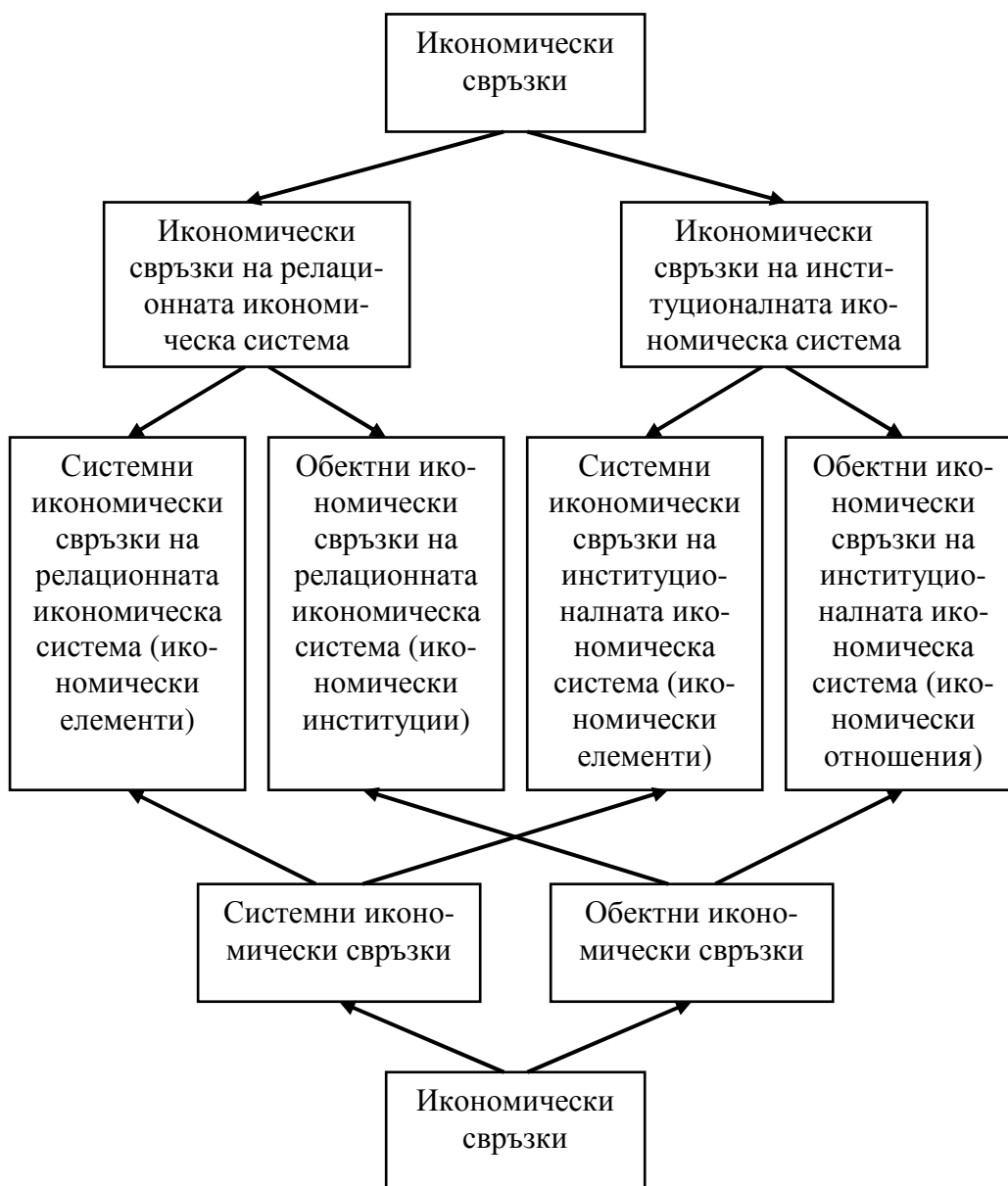
Взети заедно, институционалната информационна икономическа структура (тя е в собствения смисъл структура на институционалната икономическа система) и релационната организационна икономическа структура (тя е в не-собствения смисъл структура на институционалната икономическа система) формират понятието за *икономическа структура на институционалната икономическа система*. В своята общност институционалните икономически връзки и релационните икономически елементи (т.е. институционалните връзки на институционалната икономическа система и релационните елементи на институционалната икономическа система) образуват понятието за *системни компоненти на институционалната икономическа система* [на последните отговарят понятията за **множество на системните компоненти на институционалната икономическа система*** (set of the systemic components of the institutional economic system) и **пространство на системните компоненти на институционалната икономическа система*** (space of the systemic components of the institutional economic system)]. От своя страна в своята общност икономическите институции и икономическите отношения образуват понятието за *обектни компоненти на институционалната икономическа система* [на последните отговарят понятията за **множество на обектните компоненти на институционалната икономическа система*** (set of the object components of the institutional economic system) и **пространство на обектните компоненти на институционалната икономическа система** (space of the object components of the institutional economic system)]. Системните компоненти и обектните компоненти на институционалната икономическа система са аспекти на по-общото понятие за *компоненти на институционалната икономическа система* [на последните отговарят понятията за **множество на компонентите на институционалната икономическа система*** (set of the components of the institutional economic system) и **пространство на компонентите на институционалната икономическа система*** (space of the components of the institutional economic system)].

В своята общност институционалните икономически елементи (институционалните елементи на релационната икономическа система) и релационните икономически елементи (релационните елементи на институционалната икономическа система) образуват понятието за икономически елементи (за елементи на икономическата система) [на последните отговарят понятията за **множество на икономическите елементи** (set of the economic elements) и **пространство на икономическите елементи*** (space of the economic elements)]. В своята общност релационните икономически връзки (релационните връзки на релационната икономическа система) и институционалните икономически връзки (институционалните връзки на институционалната икономическа система) образуват понятието за икономически връзки (за връзки на икономическата система) [на последните отговарят понятията за **множество на икономическите връзки** (set of the economic connections) и **пространство на икономическите връзки*** (space of the economic connections)]. Вzeti заедно икономическите елементи и икономическите връзки (елементите и връзките на икономическата система) представляват икономическите компоненти (компонентите на икономическата система), на които отговарят понятията за **множество на икономическите компоненти** (set of the economic components) и **пространство на икономическите компоненти*** (space of the economic components).

Системните компоненти на релационната икономическа система и системните компоненти на институционалната икономическа система в своята общност формират понятието за **системни икономически компоненти** (за **системни компоненти на икономическата система**), на които отговарят понятията за **множество на системните икономически компоненти*** (set of the systemic economic components) [за **множество на системните компоненти на икономическата система*** (set of the systemic components of the economic system)] и **пространство на системните икономически компоненти*** (space of the systemic economic components) [**пространство на системните компоненти на икономическата система*** (space of the systemic components of the economic system)]. От своя страна обектните компоненти на релационната икономическа система и обектните компоненти на институционалната икономическа система в своята общност формират понятието за **обектни икономически компоненти** (за **обектни компоненти на икономическата система**), на които отговарят понятията за **множество на обектните икономически компоненти*** (set of the object economic components) [за **множество на обектните компоненти на икономическата система*** (set of the object components of

the economic system)] и *пространство на обектните икономически компоненти** (space of the object economic components) [*пространство на обектните компоненти на икономическата система** (space of the object components of the economic system)]. Вzeti заедно системните и обектните икономически компоненти представляват отново икономическите компоненти изобщо (т.е. компонентите на икономическата система). Също така компонентите на релационната икономическа система и компонентите на институционалната икономическа система, взети заедно, представляват пак икономическите компоненти изобщо.

Особено е мястото на икономическите елементи в икономическата система. Те играят ролята на *икономически свръзки* на съседни до тях други икономически елементи, която се реализира чрез функционирането на разположените между елементите икономически връзки. Горните класификации дават основание да се смята, че икономическите свръзки се разделят на два вида (фиг. 6): (1) **икономически свръзки на релационната икономическа система*** (economic couplings of the relational economic system), които могат да се разглеждат като *системни икономически свръзки на релационната икономическа система** (systemic economic couplings of the relational economic system) (икономическите елементи) и като *обектни икономически свръзки на релационната икономическа система** (object economic couplings of the relational economic system) (икономическите институции); (2) **икономически свръзки на институционалната икономическа система*** (economic couplings of the institutional economic system), които могат да се разглеждат като *системни икономически свръзки на институционалната икономическа система** (systemic economic couplings of the institutional economic system) (икономическите елементи) и като *обектни икономически свръзки на институционалната икономическа система** (object economic couplings of the institutional economic system) (икономическите отношения). Системните икономически свръзки на релационната икономическа система и системните икономически свръзки на институционалната икономическа система формират понятието за **системни икономически свръзки*** (systemic economic couplings), а обектните икономически свръзки на релационната икономическа система и обектните икономически свръзки на институционалната икономическа система формират понятието за **обектни икономически свръзки*** (object economic coupling). Системните и обектните икономически свръзки, взети заедно отново образуват понятието за икономически свръзки изобщо.

Фиг. 6. Разновидности на икономическите свързки в икономическата система

Онтологично и гносеологично определение на икономическата система

Към определението на понятието икономическа система могат да бъдат приложени два подхода – онтологичен и гносеологичен (вж. *онтологично определение на икономическата система* и *гносеологично определение на икономическата система*). Според *онтологичното определение на икономическата система* последната съществува обективно (вън и независимо) от човешкото съзнание. При такава теоретична концепция тя може да се нарече **онтологична икономическа система*** (ontological economic system) – положение, което

не се поддържа в настоящото енциклопедично издание. Такъв подход означава икономическата система да се отъждествява с част от икономическото битие и че следователно тя се слива с него. Според *гносеологичното определение на икономическата система* последната не съществува обективно (вън и независимо) от човешкото съзнание – положение, което се поддържа тук. При такава постановка тя може да се нарече **гносеологична икономическа система*** (epistemological economic system). Съобразно с това виждане икономическата система е продукт на отражението на икономическия обект в човешкото съзнание. Икономическият обект притежава безброй много свойства и определения, докато икономическата система изобразява и изразява само някои от тях и подборът им зависи от човека. Икономическият обект е еманация на **абсолютната икономическа истина** като такава, сам по себе си той е абсолютната икономическа истина. За разлика от него икономическата система никога не може да достигне до абсолютната икономическа истина, тя винаги е израз на **относителната икономическа истина** (вж. *икономическа истина*), която е някаква степен на достигане до абсолютната истина. Гносеологичната определеност на икономическата система се свързва с понятието за *икономическо изображение*. Икономическото изображение е форма (начин) на съществуване на *икономическото отражение* [то е **изобразителен икономически предмет*** (mapping economic thing)]. При него се извършва трансформиране на някакъв *икономически първообраз* [той е **първообразен икономически предмет*** (pro-image economic thing)] в определен *икономически образ* [той е **образен икономически предмет*** (image economic thing)]. От тази гледна точка могат да се коментират няколко обхвата (разновидности и частни случаи) на икономическото изображение.

В зависимост от това дали икономическото изображение се извършва извън човешкото съзнание или достига до него, се разграничават две основни негови разновидности: обективно и субективно. **Обективното икономическо изображение*** (objective economic mapping) [**обективният изобразителен икономически предмет*** (objective mapping economic thing)] се осъществява между самите икономически обекти вън и независимо от човешкото съзнание, то се съдържа в обективно-протичащите икономически явления и процеси. При него е налице трансформиране на някакъв **обективен икономически първообраз*** (objective economic pro-image) [някакъв **обективен първообразен икономически предмет*** (objective pro-image economic thing)] в определен **обективен икономически образ*** (objective economic image) [в определен **обективен образен икономически предмет*** (objective image economic thing)].

Последният е обективно отражение на един икономически обект в друг икономически обект. **Субективното икономическо изображение*** (subjective economic mapping) [**субективният изобразителен икономически предмет*** (subjective mapping economic thing)] се осъществява в посока от икономическите обекти към човешкото съзнание. При него е налице трансформиране на някакъв обективен икономически първообраз (икономически обект) в определен **субективен икономически образ*** (subjective economic image) [в определен **субективен образен икономически предмет*** (subjective image economic thing)]. Последният е форма на субективно отражение на икономическия обект в човешкото съзнание. И в двата случая – на обективно и субективно икономическо изображение – не е задължително между образа и първообраза да има *икономическо подобие* (икономическо сходство). То може да присъства, но може и да не съществува.

Когато между икономическия образ и икономическия първообраз не е реализирано никакво икономическо подобие (икономическо сходство), тогава е налице **несходствено икономическо изображение*** (non-likenessial economic mapping). То е **несходствено-изобразителен икономически предмет*** (non-likenessially-mapping economic thing)]. При него се извършва трансформиране на някакъв икономически първообраз в определен **несходствен икономически образ*** (non-likenessial economic image) [той е **несходствено-образен икономически предмет*** (non-likenessially-image economic thing)]. Последният е форма на несходствено отражение на икономическия обект. Разграничават се обективно и субективно несходствено икономическо изображение. **Обективното несходствено икономическо изображение*** (objective non-likenessial economic mapping) [**обективният несходствено-изобразителен икономически предмет*** (objective non-likenessially-mapping economic thing)] се осъществява между самите икономически обекти вън от човешкото съзнание, то се съдържа в обективно-протичащите икономически явления и процеси. При него е налице трансформиране на някакъв обективен икономически първообраз в определен **обективен несходствен икономически образ*** (objective non-likenessial economic image) [в определен **обективен несходствено-образен икономически предмет*** (objective non-likenessially-image economic thing)]. Последният е форма на обективно несходствено отражение на един икономически обект в друг икономически обект. **Субективното несходствено икономическо изображение*** (subjective non-likenessial economic mapping) [**субективният несходствено-изобразителен икономически предмет*** (subjective non-likenessially-mapping economic thing)] се осъществява в посока от иконо-

мическите обекти към човешкото съзнание. При него е налице трансформиране на някакъв обективен икономически първообраз (икономически обект) в определен **субективен несходствен икономически образ*** (subjective non-likenessial economic image) [някакъв **субективен несходствено-образен икономически предмет*** (subjective non-likenessially-image economic thing)]. Последният е форма на субективно несходствено отражение на икономическия обект в човешкото съзнание.

Когато между икономическия образ и икономическия първообраз е реализирано някакво икономическо подобие (икономическо сходство), тогава е налице **сходствено икономическо изображение*** (likenessial economic mapping) (тук се извършва кодиране и декодиране на *икономическата информация*). То е **сходствено-изобразителен икономически предмет*** (likenessially-mapping economic thing)]. При него се извършва трансформиране на някакъв икономически първообраз в определен **сходствен икономически образ*** (likenessial economic image) [той е **сходствено-образен икономически предмет*** (likenessially-image economic thing)]. Последният е форма на сходствено отражение на икономическия обект. Сходственото икономическо изображение (като процес) е тъждествено с понятието за *икономическо моделиране*, реализираното сходство при което се разглежда като **моделно подобие** (modelwide similarity). Продукт на този вид икономическо изображение е *икономическият модел*. Затова тук икономическият първообраз приема формата на обект на икономическото моделиране, а сходственият икономически образ – на икономически модел. Така че икономическият модел и сходственият икономически образ [**моделният икономически предмет*** (modelwide economic thing)] са идентични понятия.

Разграничават се обективно и субективно сходствено икономическо изображение. **Обективното сходствено икономическо изображение*** (objective likenessial economic mapping) [**обективният сходствено-изобразителен икономически предмет*** (objective likenessially-mapping economic thing)] се осъществява между самите икономически обекти във от човешкото съзнание, то се съдържа в обективно-протичащите икономически явления и процеси. При него е налице трансформиране на някакъв обективен икономически първообраз в определен **обективен сходствен икономически образ*** (objective likenessial economic image) [в определен **обективен сходствено-образен икономически предмет*** (objective likenessially-image economic thing)]. Последният е форма на обективно сходствено отражение на един икономически обект в друг икономически обект. Обективното сходствено икономическо изображение (ка-

то процес) е тъждествено с понятието за *обективно икономическо моделиране* (objective economic modelling), реализираното сходство при което се разглежда като *обективно моделно подобие* (objective modelwide similarity). Продукт на този вид икономическо изображение е *обективният икономически модел* (objective economic model). Затова тук обективният икономически първообраз приема формата на обект на обективното икономическо моделиране, а обективният сходствен икономически образ – на обективен икономически модел. Така че обективният икономически модел [*обективният моделен икономически предмет** (objective modelwide economic thing)] и обективният сходствен икономически образ са идентични понятия.

Субективното сходствено икономическо изображение* (subjective likenessial economic mapping) [*субективният сходствено-изобразителен икономически предмет** (subjective likenessially-mapping economic thing)] се осъществява в посока от икономическите обекти към човешкото съзнание. При него е налице трансформиране на някакъв обективен икономически първообраз (икономически обект) в определен *субективен сходствен икономически образ** (subjective likenessial economic image) [в определен *субективен сходствено-образен икономически предмет** (subjective likenessially-image economic thing)]. Последният е форма на субективно сходствено отражение на икономическия обект в човешкото съзнание. Субективното сходствено икономическо изображение (като процес) е тъждествено с понятието за *субективно икономическо моделиране* (subjective economic modelling), реализираното сходство при което се разглежда като *субективно моделно подобие* (subjective modelwide similarity). Продукт на този вид икономическо изображение е *субективният икономически модел* (subjective economic model). Затова тук субективният икономически първообраз приема формата на обект на субективното икономическо моделиране, а субективният сходствен икономически образ – на субективен икономически модел. Така че субективният икономически модел [*субективният моделен икономически предмет** (subjective modelwide economic thing)] и субективният сходствен икономически образ са идентични понятия.

Субективното икономическо моделиране е идентично с понятието за *икономическо системиране* (за извеждане, създаване на икономически системи). Негов продукт е именно субективният сходствен икономически образ, което е субективният икономически модел, и той е тъждествен с понятието за *икономическа система* [за *системен икономически предмет** (systemic economic thing)], т.е. за *системен икономически модел** (systemic economic model), но

при положение че е носител на определени системообразуващи свойства. Икономическото системиране е **системно икономическо моделиране*** (systemic economic modelling) и при него се реализира **системно икономическо подобие*** (systemic economic similarity). В по-широк контекст субективното икономическо моделиране (субективното сходствено икономическо изображение, икономическото системиране) включва и случаите на изображение на едни субективни сходствни икономически първообрази (на едни субективни икономически модели, на едни икономически системи) в други субективни сходствни икономически образи (в други субективни икономически модели, в други икономически системи). **Следва изводът, че икономическата система е същото като субективния икономически модел (като системния икономически модел, като субективния сходствен икономически образ), който притежава определени, но необходими системообразуващи свойства.** Последните включват (1) отграниченост (обособеност) на икономическата система от околната среда, (2) *цялостност на икономическата система* [която предполага наличието на *икономически компоненти* (които, за разлика от икономическия обект, в икономическата система са идентифицирано диференцирани на елементи и връзки) и *структура на икономическата система*] и (3) взаимодействие на икономическата система с околната среда. Когато са налице само свойствата отграниченост и цялостност се конституира *затворена икономическа система* [наричана още **нефункционална икономическа система** (вж. *абстрактна икономическа система*)], а когато към тях се прибави и свойството взаимодействие с околната среда – *отворена икономическа система* (наричана още *функционална икономическа система*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска система*, *стопанска система*, *пазарно-икономическа система* и *финансово-пазарно-икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (economic system) (**ки**) – във:

абсолютна устойчивост на икономическата система

абсолютна устойчивост на непрекъснатата нелинейна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

абсолютно-устойчива икономическа система (вж. *абсолютна устойчивост на икономическата система*);

абсолютно-ценностнодинамична ентропия в икономическата система (същото като абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия);

абстрактна икономическа система;

абстрактна ингредиентна икономическа система;

абстрактна линейна икономическа система;

автоколебателна икономическа система (вж. *икономически автоколебания*);

автоматична икономическа система;

автоматично-регулаторна икономическа система (същото като система на автоматично икономическо регулиране) ;

автономна динамична оптимална икономическа система;

автономна дифиренцируема динамична икономическа система (вж. *фазово пространство на състоянията на икономическата система*) ;

автономна консервативна икономическа система (вж. *консервативна икономическа система*);

автономна регулаторна икономическа система (същото като система на автономно икономическо регулиране);

автономни променливи на математическия модел на икономическата система (същото като екзогенни променливи на математическия модел на икономическата система);

автономност в икономическата система;

автономност към икономическата система (вж. *автономност в икономическата система*);

автономност на икономическата система (вж. *автономност в икономическата система*);

адапционна динамична устойчивост на икономическата система;

адаптивна икономическа система (същото като икономическа система с адапционна икономическа устойчивост, система на адаптивно икономическо управление и самоприспособяваща се икономическа система);

адаптивна икономическа система с определяне характеристиката на цялата система (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиката на цялата система**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна икономическа система с определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характерис-**

тиките на управляемата икономическа подсистема ; *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна икономическа система с определяне характеристиките на части от системата (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на части от системата**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна икономическа система с пряко измерване на външните въздействия (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление при пряко измерване на външните въздействия**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна икономическа система с триравнищна йерархия (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление с триравнищна йерархия**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

адаптивна разпознаваща икономическа система (вж. *разпознаваща икономическа система*);

адаптивност на икономическата система (същото като *икономическа адаптивност*);

адаптиране на икономическата система;

адиабатна икономическа система;

адиабатна ценностнодинамична икономическа система;

адитивен шум в икономическата система;

адитивна икономическа система;

активен шум в икономическата система;

актуален модел на икономическата система;

актуално моделиране на икономическите системи;

аккумулативно-стратифицирана икономическа система

алгебричен критерий за устойчивост на икономическата система (вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*);

алгебрична икономическа система от краен тип (вж. *алгебрична икономическа система*);

алгебрична икономическа система;

алтернативна икономическа система;

амплитуден честотен спектър на икономическата система (вж. *честотен спектър на икономическата система*);

амплитудна честотна характеристика на икономическата система;

амплитудно изкривяване на икономическата система;

амплитудно-фазова характеристика на икономическата система;

аналитичен подход на оптимално съгласуване интересите на участниците в икономическата система;

антецедентна икономическа система;

апокалиптична катастрофа на икономическата система;

апокатастична катастрофа на икономическата система;

апостериорна икономическа система;

априорна икономическа система;

асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

асимптотична устойчивост на икономическата система;

асимптотично-устойчива динамична икономическа система;

асимптотично-устойчива дискретна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

асимптотично-устойчива непрекъснатата динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

асимптотично-устойчива по Ляпунов, А. М., точка на икономическата система (вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

асимптотично-устойчиво движение на дискретната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

асимптотично-устойчиво движение на непрекъснатата динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

асимптотично-устойчиво по Ляпунов, А. М., решение на икономическата система (вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

асимптотична условна устойчивост на икономическата система (вж. *условна устойчивост на икономическата система*);

астатизъм на икономическата система;

астатична икономическа система (същото като астатично-реагираща икономическа система);

астатична регулаторна икономическа система (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като астатично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране);

астатично-реагираща динамична икономическа система (същото като астатично-реагираща /астатична/ икономическа система);

астатично-реагираща динамична регулаторна икономическа система (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране);

астатично-реагираща икономическа система;

астатично-реагираща регулаторна икономическа система (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране);

астатично-реагиращо динамично регулиране на икономическата система (същото като астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо регулиране на икономическата система (същото като астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-реагиращо-динамично-регулаторна икономическа система (същото като система на астатично-реагиращо динамично икономическо регулиране);

астатично-ситуирана икономическа система;

биене на икономическата система;

бифуркация на икономическата система (същото като икономическа бифуркация);

бихевиористичност на икономическата система;

брой на степените на свобода на икономическата система (вж. *степени на свобода на икономическата система* и *холономна икономическа система*);

бързодействаща следяща икономическа система;

бързодействие на икономическата система;

бял шум в икономическата система;

вариации на динамичната икономическа система (същото като икономически вариации);

варирана динамична икономическа система;

варирано движение на динамичната икономическа система;

вектор на грешките на икономическата система;

вектор на фазовата скорост на икономическата система;

верижна абстрактна ингредиентна икономическа система;

верижна възпроизводствена икономическа система;

верижна ингредиентна икономическа система;

верижна същностно-стратифицирана икономическа система;

вероятностна икономическа система (същото като стохастична икономическа система);

вертикален синтез на икономическа система;
веществено-енергетичен модел на икономическата система;
веществено-енергетично моделиране на икономически системи;
взаимоеднозначно и обратимо съответствие между икономически системи;

виртуална икономическа система (вж. *икономическа система*);

виртуална икономическа система;

виртуално движение на икономическата система (същото като **възможно движение на икономическата система**; вж. и *холономна икономическа система*);

виртуално-изразена икономическа система (същото като *виртуална икономическа система* и като *ликвидна икономическа система*);

включване на икономическа система;

включена икономическа система;

вмешателство в икономическа система (същото като *икономическо вмешателство*);

време на затихването в икономическата система;

време на релаксацията на икономическата система;

време на установяване в икономическата система (същото като *време на затихване в икономическата система*);

времева астатично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност* и *астатично-ситуирана икономическа система*);

времева икономическа система с пълен вход (вж. *времева икономическа система*);

времева икономическа система;

времева статично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност* и *статично-ситуирана икономическа система*);

времева функционалност на икономическата система (същото като *времева икономическа функционалност*);

времеви динамичен математически модел на икономическата система;

времево функциониране на икономическата система;

времево-астатично-реагираща икономическа система;

времево-динамична икономическа система;

времево-динамична колебателна икономическа система;

времево-динамична монотонна икономическа система;

времево-напълно-постоянна икономическа система;

времево-напълно-променлива икономическа система;

-
- времево-ненапълно-постоянна икономическа система;*
времево-ненапълно-променлива икономическа система;
времево-нереагираща икономическа система;
времево-нефункционираща икономическа система;
времево-постоянна икономическа система;
времево-променлива икономическа система;
времево-реагираща икономическа система;
времево-ситуирана икономическа система;
времево-статична икономическа система
времево-статично-реагираща икономическа система
времево-функционираща икономическа система
връзка на икономическата система (същото като икономическа връзка);
връзка на пазарно-икономическата система (същото като пазарно-икономическа връзка);
връзка на стопанската система (същото като стопанска връзка);
връзка на финансово-пазарно-икономическата система (същото като финансово-пазарно-икономическа връзка);
вход на икономическата система;
входен вектор на икономическата система;
входен обект на икономическата система (същото като вход на икономическата система);
входна ингредиентна икономическа система (вж. *ингредиентна икономическа система*);
входна структура на икономическата система;
входна траектория на икономическата система;
входни връзки на икономическата система;
входно отклонение на икономическата система (същото като **функция на входното отклонение на икономическата система**; вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*);
входно-изходна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);
входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);
входно-изходна ингредиентна икономическа система (същото като *начална ингредиентна икономическа система*);

ВЪЗМОЖНО ДВИЖЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *холономна икономическа система*);

възможно положение на икономическата система;

възпроизводствена икономическа система;

възпроизводствена ресурсно-субстанциална икономическа система (същото като възпроизводствена икономическа система);

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА СУБСТАНЦИАЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

възпроизводствена фазова икономическа система;

възпроизводствена фазова икономическа система;

ВЪНШЕН ШУМ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *шум в икономическата система*);

ВЪНШНА НЕПРОТИВОРЕЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *непротиворечивост на икономическата система*);

ВЪНШНА ПРОТИВОРЕЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *противоречивост на икономическата система*);

външна регулируемост на икономическата система;

външна структура на икономическата система;

външни връзки на икономическата система;

външни отклоняващи въздействия върху икономическата система;

външно динамично регулиране на икономическата система;

външно проектиране на икономически системи (същото като макропроектиране на икономически системи);

външно разходящо динамично регулиране на икономическата система;

ВЪНШНО РАЗХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *външна разходяща регулируемост на икономическата система*);

външно разходящо статично регулиране на икономическата система;

ВЪНШНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *външна регулируемост на икономическата система*);

външно статично регулиране на икономическата система;

външно сходящо динамично регулиране на икономическата система;

ВЪНШНО СХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (вж. *външна сходяща регулируемост на икономическата система*);

външно сходящо статично регулиране на икономическата система;

въплътено-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

.....

въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

въплътено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);

въплътено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система);

вътрешен шум в икономическата система (вж. *шум в икономическата система*);

вътрешна непротиворечивост на икономическата система (вж. *непротиворечивост на икономическата система*);

вътрешна противоречивост на икономическата система (вж. *противоречивост на икономическата система*);

вътрешна регулируемост на икономическата система;

вътрешна структура на икономическата система;

вътрешни връзки на икономическата система;

вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система;

вътрешно динамично регулиране на икономическата система;

вътрешно поведение на икономическата система (същото като вътрешно икономическо поведение);

вътрешно проектиране на икономически системи (същото като микропроектиране на икономически системи);

вътрешно разходящо динамично регулиране на икономическата система;

вътрешно разходящо регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система*);

вътрешно разходящо статично регулиране на икономическата система;

вътрешно регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна регулируемост на икономическата система*);

вътрешно статично регулиране на икономическата система;

вътрешно сходящо динамично регулиране на икономическата система;

вътрешно сходящо регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система*);

вътрешно сходящо статично регулиране на икономическата система;

вътрешно състояние на икономическата система;

вътрешно-колебателна икономическа система;

-
- вътрешно-монотонна икономическа система;*
гаусовски шум в икономическата система (същото като нормален шум в икономическата система);
гибелна катастрофа на икономическата система (същото като апокалиптична катастрофа на икономическата система);
главни операции на алгебричната икономическа система (същото като **основни операции на алгебричната икономическа система**; вж. *алгебрична икономическа система*);
главни отношения на алгебричната икономическа система (същото като **основни отношения на алгебричната икономическа система**; вж. *алгебрична икономическа система*);
гладка динамична икономическа система;
гладък шум в икономическата система (същото като флуктуационен шум в икономическата система);
глобален модел на икономическата система;
глобална реакция на икономическата система;
глобална реакция на състоянието на икономическата система (вж. *линейна икономическа система*);
глобално моделиране на икономическите системи;
глобално състояние на икономическата система (вж. *множество на глобалните състояния на икономическата система и абстрактна икономическа система*);
гносеологична икономическа система (вж. *икономическа система*);
гносеологично определение на икономическата система;
голяма икономическа система;
граница на устойчивостта на икономическата система;
гранични /краеви/ състояния на оптималната икономическа система (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия на икономическата задача на оптималното управление*);
гранични /краеви/ състояния на поведение на оптималната икономическа система (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия*);
граф в икономическа система (същото като икономически граф);
грешка на икономическата система;
грешка на моделирането на икономическата система;
груба икономическа система;

движение на икономическата система (същото като икономическо движение);

двуравнищен последователен синтез на икономическа система;

двуравнищен синтез на икономически системи;

двуравнищна неметарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система;

двуравнищна неметарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система от втори ред;

двуравнищна неметарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система от първи ред;

двуравнищна регулаторна икономическа система без метарегулиране (същото като двуравнищна система на икономическо регулиране без метарегулиране);

дегредер на икономическата система (същото като икономически дегредер);

дегредор на икономическата система (същото като икономически дегредор);

действително движение на икономическата система (вж. *холономна икономическа система*);

демпфериращи характеристики на икономическата система;

deskриптивен подход на оптимално съгласуване интересите на участниците в икономическата система;

дестабилизатор на икономическата система;

дестабилизация на икономическата система;

дестабилизиращо-колебателно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система (същото като разходящо-колебателно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система);

дестабилизиращо-монотонно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система (същото като разходящо-монотонно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система);

дестабилизиращо-саморегулираща се лагова динамична икономическа система (същото като разходящо-саморегулираща се лагова динамична икономическа система);

детерминирана икономическа система;

детерминирана динамична икономическа система;

детерминираност на икономическата система;

диагностика на икономическата система (същото като икономическа диагностика);

диалогов имитационен модел на икономическата система;

диалогово имитационно моделиране на икономическите системи;

дивергентна регулируемост на икономическата система (същото като разходяща регулируемост на икономическата система);

дизюнктивна икономическа система;

динамика на икономическата система (същото като икономическа динамика);

динамичен вход на икономическата система;

динамичен диапазон на икономическата система;

динамичен изход на икономическата система;

динамичен имитационен модел на икономическа система;

динамичен математически модел на икономическата система;

динамичен режим на икономическата система;

динамична автоматично-регулаторна икономическа система (същото като динамична система на автоматично икономическо регулиране);

динамична грешка на икономическата система;

динамична динамично-регулаторна икономическа система (същото като динамична система на динамично икономическо регулиране);

динамична икономическа система с разпределени параметри;

динамична икономическа система със съсредоточени параметри;

динамична икономическа система, статична по отношение на икономическите въздействия (същото като статична икономическа система);

динамична икономическа система;

динамична напълно-регулаторна икономическа система (същото като затворена динамична регулаторна икономическа система);

динамична нестабилност на икономическата система (същото като динамична неустойчивост на икономическата система);

динамична нестабилност на поведението на икономическата система (същото като динамична неустойчивост на икономическото поведение);

динамична неустойчивост на икономическата система;

динамична неустойчивост на поведението на икономическата система (същото като динамична неустойчивост на икономическото поведение);

динамична оптимална икономическа система;

динамична регулаторна икономическа система (същото като динамична система на икономическо регулиране);

динамична регулаторна икономическа система, астатична /астатично-реагираща/ по отношение на задаващите въздействия;

динамична регулаторна икономическа система, астатична /астатично-реагираща/ по отношение на икономическите въздействия (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране);

динамична регулаторна икономическа система, астатична /астатично-реагираща/ по отношение на нарушаващите въздействия;

динамична регулаторна икономическа система, статична /статично-реагираща/ по отношение на задаващите въздействия;

динамична регулаторна икономическа система, статична /статично-реагираща/ по отношение на икономическите въздействия (същото като статично-реагираща динамична система на икономическо регулиране);

динамична регулаторна икономическа система, статична /статично-реагираща/ по отношение на нарушаващите въздействия;

динамична регулируемост на икономическата система;

динамична стабилност на икономическата система (същото като динамична устойчивост на икономическата система);

динамична стабилност на поведението на икономическата система (същото като динамична устойчивост на икономическото поведение);

динамична статично-регулаторна икономическа система (същото като динамична система на статично икономическо регулиране);

динамична точност на икономическата система;

динамична устойчивост на икономическата система;

динамична устойчивост на поведението на икономическата система (същото като динамична устойчивост на икономическото поведение);

динамично имитационно моделиране на икономическите системи;

динамично поведение на икономическата система;

динамично равновесие на икономическата система;

динамично регулиране на динамичната икономическа система;

динамично регулиране на икономическата система;

динамично регулиране на напълно-динамична икономическа система;

динамично регулиране на статичната икономическа система

динамично-нестабилна икономическа система (същото като динамично-неустойчива икономическа система);

динамично-нестабилно поведение на икономическата система (същото като динамично-неустойчиво поведение на икономическата система);

динамично-неустойчива /динамично-нестабилна/ икономическа система;

динамично-неустойчиво /динамично-нестабилно/ поведение на икономическата система;

динамично-регулаторна динамична икономическа система (същото като динамична система на динамично икономическо регулиране);

динамично-регулаторна икономическа система (същото като система на динамично икономическо регулиране);

динамично-регулаторна статична икономическа система (същото като статична система на динамично икономическо регулиране);

динамичност на икономическата система;

динамично-стабилна икономическа система (същото като динамично-устойчива икономическа система);

динамично-стабилно поведение на икономическата система (същото като динамично-устойчиво поведение на икономическата система);

динамично-устойчива /динамично-стабилна/ икономическа система;

динамично-устойчиво /динамично-стабилно/ поведение на икономическата система;

дисипативна икономическа система;

дисипативна колебателна икономическа система;

дискретизация в икономическата система (същото като икономическа дискретизация);

дискретна динамична икономическа система;

дискретност на икономическата система;

диспещифатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспещификатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

диспозиционна икономическа система (същото като същностно-стратифицирана икономическа система);

дисустатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

дисустификатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

диференциално преобразуване в икономическата система (вж. *икономическа система с диференциално преобразуване*);

диференцираща следяща икономическа система;

диференцируема динамична икономическа система;

дихотомия на икономическата система;

докритично поведение на икономическата система;

допустима област на крайните състояния на поведение на оптималната икономическа система (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия на икономическата задача на оптималното управление*);

допустима област на началните състояния на поведение на оптималната икономическа система (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия на икономическата задача на оптималното управление*);

допълнително движение на динамичната икономическа система;

дуално управление в дискретната икономическа система (вж. *дуално управление в икономическата система*);

дуално управление в икономическата система;

евристичен модел на икономическата система

евристична функция на моделирането на икономическите системи;

евристични равнища на моделирането на икономическите системи

евристично моделиране на икономическите системи;

едноименни основни /главни/ операции на алгебричните икономически системи (вж. *алгебрична икономическа система*);

едноконтурна регулаторна икономическа система (същото като *система на едноконтурно икономическо регулиране*);

едноконтурна следяща икономическа система;

едномерна едноконтурна регулаторна икономическа система (същото като *едномерна система на едноконтурно икономическо регулиране*);

едномерна многоконтурна регулаторна икономическа система (същото като *едномерна система на многоконтурно икономическо регулиране*);

едномерна регулаторна икономическа система (същото като *едномерна система на икономическо регулиране*);

еднопродуктов модел на икономическата система;

едноравнищен синтез на икономическа система (същото като хоризонтален синтез на икономическа система);

едноравнищен синтез от двуравнищни системи на икономическо регулиране в тяхната цялост;

едноравнищна едноцелева икономическа система;

едноравнищна многоцелева икономическа система;

еднородна мрежова задача в икономическа система (същото като еднородна мрежова икономическа задача);

едносекторен модел на икономическата система;

еднотипни алгебрични икономически системи (вж. алгебрична икономическа система);

едноцелева икономическа система (вж. ешалонизирана икономическа система);

еквивалентна икономическа система;

еквивалентност между икономически системи;

еквипотенциална икономическа система;

екзогенни променливи на математическия модел на икономическата система;

екзогенно-детерминирана метарегулираща икономическа система;

екзогенно-детерминирана метарегулираща регулаторна икономическа система;

екзогенно-детерминирана метарегулируема метарегулираща икономическа система;

екзогенно-детерминирана метарегулируема метарегулираща регулаторна икономическа система;

екзогенно-детерминирана метарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система;

екзогенно-детерминирана неметарегулируема метарегулираща икономическа система;

екзогенно-детерминирана неметарегулируема метарегулираща регулаторна икономическа система;

екзогенно-детерминирана нерегулируема метарегулираща икономическа система;

екзогенно-детерминирана регулируема метарегулираща икономическа система;

екзотерична икономическа система;

експеримент върху икономическата система (вж. *моделен експеримент върху икономическата система*);

експлицитна икономическа система;

експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система;

експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;

експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

експлицитно-насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;

експлицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-обусловена регулаторна икономическа система;

експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

експлицитно-противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;

експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

експоненциална условна устойчивост на икономическата система (вж. *условна устойчивост на икономическата система*);

експоненциално-устойчиво по Ляпунов, А. М., решение на икономическата система (вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

еластичност на вътрешното поведение на икономическата система;

еластичност на изходното поведение на икономическата система;

еластичност на поведението на икономическата система;

елемент на икономическата система (същото като икономически елемент);

елемент на пазарно-икономическата система (същото като пазарно-икономически елемент);

елемент на стопанската система (същото като стопански елемент);

елементарна възпроизводствена икономическа система;

елементарна ресурсно-субстанциална икономическа система (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

елементарна стратифицирана икономическа система (вж. *стратифицирана икономическа система*);

елементарна същностно-стратифицирана икономическа система;

емерджентност на икономическата система;

ендогенни променливи на математическия модел на икономическата система;

ендогенно-детерминирана метарегулираща икономическа система;

ендогенно-детерминирана метарегулираща регулаторна икономическа система;

ендогенно-детерминирана метарегулируема метарегулираща икономическа система;

ендогенно-детерминирана метарегулируема метарегулираща регулаторна икономическа система;

ендогенно-детерминирана метарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система;

ендогенно-детерминирана неметарегулируема метарегулираща икономическа система;

ендогенно-детерминирана неметарегулируема метарегулираща регулаторна икономическа система;

ендогенно-детерминирана нерегулируема метарегулираща икономическа система;

ендогенно-детерминирана регулируема метарегулираща икономическа система;

ентропийна устойчивост на икономическата система;

ергодична икономическа система;

ергодичност на динамичната икономическа система (същото като икономическа ергодичност);

есконтентатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

есфеноформатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

етапи на моделирането на икономическите системи;

ефект на задаващото икономическо въздействие върху грешката на динамичната регулаторна икономическа система;

ефект на задаващото икономическо въздействие върху поведението на динамичната регулаторна икономическа система;

ефект на нарушаващото икономическо въздействие върху грешката на динамичната регулаторна икономическа система;

ефект на нарушаващото икономическо въздействие върху поведението на динамичната регулаторна икономическа система;

ефект на началните условия върху грешката на динамичната регулаторна икономическа система;

ефект на началните условия върху поведението на динамичната регулаторна икономическа система;

ефективно-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

ефективно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

ефективно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);

ефективно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (същото като насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система);

ешалонизирана икономическа система;

ешалонизиране на икономическата система;

зададена абстрактна ингредиентна икономическа система;

зададена възпроизводствена икономическа система;

зададена ингредиентна икономическа система;

зададена същностно-стратифицирана икономическа система;

задача за оптимално стабилизиране на линейна стационарна икономическа система при динамичното програмиране (вж. *задача на стабили-*

зиращото оптимално икономическо управление при динамичното програмиране);

задача за оптимално стабилизиране на нелинейна икономическа система при динамично програмиране (вж. *задача на стабилизиращото оптимално икономическо управление при динамичното програмиране*);

закон на движението на икономическата система;

закрита динамична икономическа система;

закрита затворена икономическа система;

закрита икономическа система;

закрита ценностнодинамична икономическа система;

запас на устойчивост на икономическата система (вж. и *преходен икономически процес*)

затворена динамична икономическа система;

затворена динамична регулаторна икономическа система;

затворена икономическа система (вж. и *затворена регулаторна икономическа система* и *затворена система на икономическо управление*);

затворена регулаторна икономическа система;

затворена ценностнодинамична икономическа система;

затворено основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

затихващи колебания на икономическата система

затихващо-синусоидално-колебателна икономическа система (вж. *непериодичен колебателен икономически процес*);

идеален модел на икономическата система;

идеално моделиране на икономическите системи;

идентифицируема икономическа система (вж. *идентифицируемост на икономическата система*);

идентифицируемост на икономическата система;

измерима икономическа система;

изобразяваща точка на икономическата система (същото като *фазова точка на икономическата система*)

изобразяваща точка на събитие в икономическата система (същото като *фазова точка на събитие в икономическата система*);

изобразяваща точка на състоянието на икономическата система (същото като *фазова точка на състоянието на икономическата система*);

изодромна регулаторна икономическа система (същото като *система на изодромно икономическо регулиране*);

изокибернетичен модел на икономическата система (същото като изофункционален модел на икономическата система);

изокибернетично моделиране на икономическите системи (същото като изофункционално моделиране на икономическите системи);

изолационна динамична устойчивост на икономическата система;

изолирана затворена траектория на състоянията на икономическата система;

изолирана икономическа система;

изолирана ценностнодинамична икономическа система;

изолиране на икономическата система;

изоморфен модел на икономическата система;

изоморфно моделиране на икономическите системи;

изоподобен модел на икономическата система;

изоподобно моделиране на икономическите системи;

изоставащо преобразуване в икономическа система (вж. *икономическа система с изоставащо преобразуване*);

изотерична икономическа система;

изофункционален модел на икономическата система;

изофункционално моделиране на икономическите системи;

изпреварващо преобразуване в икономическа система (вж. *икономическа система с изпреварващо преобразуване*);

изход на икономическата система;

изходен вектор на икономическата система;

изходен обект на икономическата система (същото като изход на икономическата система);

изходен признак на икономическата система;

изходна динамична икономическа система;

изходна икономическа система (вж. *икономическа подсистема*);

изходна ингредиентна икономическа система (вж. *ингредиентна икономическа система*);

изходна структура на икономическата система;

изходна траектория на икономическата система;

изходни връзки на икономическата система;

изходно отклонение на икономическата система (същото като функция на изходното отклонение на икономическата система);

изходно състояние на икономическата система;

изходно-входна абстрактна ингредиентна икономическа система;
(същото като инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система)

изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *врейжна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

изходно-входна ингредиентна икономическа система (същото като *инверсна ингредиентна икономическа система*);

изходно-колебателна икономическа система;

изходно-монотонна икономическа система;

икономическа система при големи отклонения от ценностнодинамичното равновесие (вж. *дисипативна икономическа система*);

икономическа система при малки отклонения от ценностнодинамичното равновесие (вж. *дисипативна икономическа система*);

икономическа система при ценностнодинамично равновесие

икономическа система с адаптационна икономическа устойчивост;

икономическа система с диференциално преобразуване;

икономическа система с изолационна динамична устойчивост;

икономическа система с изоставащо преобразуване;

икономическа система с изпреварващо преобразуване;

икономическа система с интегрално преобразуване;

икономическа система с крайна памет (вж. *синтезиране на линейна оптимална стохастична икономическа система*);

икономическа система с отслабващо преобразуване;

икономическа система с преобразуване в крайна разлика;

икономическа система с пропорционално преобразуване;

икономическа система с тъждествено преобразуване;

икономическа система с усилващо преобразуване;

икономическа система;

икономическа структура на институционалната икономическа система;

икономическа структура на релационната икономическа система;

икономически свръзки на институционалната икономическа система (вж. *икономическа свръзка*);

икономически свръзки на релационната икономическа система (вж. *икономическа свръзка*);

икономическо регулиране на икономически системи;

имагинална икономическа система (същото като омниктивна икономическа система);

имагинерна икономическа система (вж. икономическа система);

имагинерна честотна характеристика на икономическата система;

имитационен модел на икономическата система;

имитационно моделиране на икономическите системи;

имплицативна икономическа система;

имплицитна икономическа система;

имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система;

имплицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;

имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

имплицитно-насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;

имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-обусловена регулаторна икономическа система;

имплицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

имплицитно-противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;

имплицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

импулсен елемент в икономическата система;

импулсен шум в икономическата система;

импулсна преходна функция на динамичната икономическа система (същото като импулсна преходна икономическа функция);

импулсна преходна функция на непрекъснатата динамична икономическа система;

импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри;

импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

импулсна регулаторна икономическа система (същото като система на импулсно икономическо регулиране);

импулсна следяща икономическа система;

импулсна стабилизация на икономическа система (същото като импулсна икономическа стабилизация);

инвариантност в икономическата система с комбинирано регулиране;

инвариантност в икономическата система с регулиране по отклонение;

инвариантност в икономическата система с регулиране по отклоняващо въздействие;

инвариантност на икономическата система;

инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система;

инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **резултатно-ресурсна верижна икономическа система**; вж. *верижна възпроизводствена икономическа систем*);

инверсна верижна ингредиентна икономическа система (вж. *верижна ингредиентна икономическа система*);

инверсна верижна същностно-стратифицирана икономическа система (вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа система*);

инверсна възпроизводствена икономическа система;

инверсна ингредиентна икономическа система;

инверсна същностно-стратифицирана икономическа система;

инвертор в икономическата система;

ингредиент на икономическата система (същото като икономически ингредиент);

ингредиентен подход към икономическите системи (същото като ингредиентен икономически подход);

ингредиенти на икономическата система (същото като икономически ингредиенти);

ингредиентна икономическа система от втори ранг;

ингредиентна икономическа система от нулев ранг (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*);

ингредиентна икономическа система от първи ранг;

ингредиентна икономическа система от трети ранг;

ингредиентна икономическа система;

ингредиентна критериална икономическа система (вж. *ингредиентен икономически критерий*).

ингредиентни икономически системи;

ингредиентност на икономическата система;

ингредиентор на абстрактната ингредиентна икономическа система (същото като абстрактен икономически ингредиентор);

ингредиентор на конкретната ингредиентна икономическа система (същото като конкретен икономически ингредиентор);

ингредиентор на икономическата система (същото като икономически ингредиентор);

индексиращо множество на икономическата система;

институционална икономическа система;

институционална информационна структура на икономическата система;

институционална организационна структура на икономическата система;

институционални връзки на институционалната икономическа система;

институционални елементи на релационната икономическа система);

интегрални оценки на регулаторните икономически системи;

интегрално отклонение на планираната от прогнозираната траектория на икономическата система;

интегрално отклонение на фактическата от планираната траектория на икономическата система;

интегрално отклонение на фактическата от прогнозираната траектория на икономическата система;

интегрално преобразуване в икономическата система (вж. *икономическа система с интегрално преобразуване*);

интегрираща следяща икономическа система;

информационен модел на икономическата система;

информационна ентропия в икономическата система (същото като информационна икономическа ентропия);

информационна структура на икономическата система;

информационно моделиране на икономическите системи;

информационност на икономическата система;

исторически модел на икономическата система;

историческо моделиране на икономическите системи;

йерархичен синтез на икономическа система;

йерархична двуравнищна икономическа система (вж. *икономическа координация*);

йерархична икономическа система (същото като йерархична многоравнищна икономическа система);

йерархична многоравнищна икономическа система;

йерархичност на икономическата система;

катастрофа на икономическата система;

каузална икономическа система (същото като причинна икономическа система);

качествено-стратифицирана икономическа система (вж. *конкретна ингредиентна икономическа система и стратифицирана икономическа система*);

качество на икономическата система;

квадратор на корелаторната икономическа система (същото като **икономически квадратор**; вж. *интерференциален икономически корелатор*);

квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като квази-същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система)

квазистационарна икономическа система

квазистратисубстанциална икономическа система

квазисъщинска икономическа система (вж. *икономическа система*);

квазисъщностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система

квантуване в икономическата система (същото като икономическо квантуване);

-
- квантуване в икономическата система по време;
квантуване в икономическата система по равнище;
квантуване със случаен период в икономическата система;
квантуваща подсистема на икономическата система;
кибернетичен модел на икономическата система (същото като функционален модел на икономическата система);
кибернетична икономическа система;
кибернетична структура на икономическата система (същото като функционална структура на икономическата система);
кибернетична структура на модела на икономическата система (същото като функционална структура на модела на икономическата система);
кибернетично моделиране на икономическите системи;
кибернетично-структурно моделиране на икономически системи;
кинематично възможна скорост на икономическата система (вж. холономна икономическа система);
кинематично възможно ускорение на икономическата система (вж. холономна икономическа система);
коэффициент на неравномерност на икономическата система (същото като статизъм на икономическата система);
коэффициент на предаване на икономическата система;
коэффициент на усилване в регулаторна икономическа система (същото като коэффициент на предаване на икономическия регулатор);
коэффициент на усилване на икономическата система (същото като коэффициентът на предаване на икономическата система);
колебание на икономическата система (същото като икономическо колебание);
колебателна икономическа система с апериодично нарастване на отклоненията;
колебателна икономическа система с апериодично погасяване на отклоненията;
колебателна икономическа система с нарастващи отклонения;
колебателна икономическа система;
колебателно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;
колебателност на икономическата система;
комбиниран синтез на икономическа система;

комбинирана астатично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност* и *астатично-ситуирана икономическа система*);

комбинирана икономическа система (вж. *комбинирано коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическа система*);

комбинирана следяща икономическа система;

комбинирана статично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност* и *статично-ситуирана икономическа система*);

комбинирана функционалност на икономическата система (същото като *комбинирана икономическа функционалност*);

комбинирано коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическа система;

комбинирано функциониране на икономическата система;

комбинирано-астатично-реагираща икономическа система;

комбинирано-динамична икономическа система;

комбинирано-напълно-постоянна икономическа система;

комбинирано-напълно-променлива икономическа система;

комбинирано-ненапълно-постоянна икономическа система;

комбинирано-ненапълно-променлива икономическа система;

комбинирано-нерагираща икономическа система;

комбинирано-нефункционираща икономическа система;

комбинирано-постоянна икономическа система;

комбинирано-променлива икономическа система;

комбинирано-реагираща икономическа система;

комбинирано-ситуирана икономическа система;

комбинирано-статична икономическа система;

комбинирано-статично-реагираща икономическа система;

комбинирано-функционираща икономическа система;

компонент на икономическата система (същото като *икономически компонент*);

компонент на пазарно-икономическата система (същото като *пазарно-икономически компонент*);

компонент на стопанската система (същото като *стопански компонент*);

компонент на финансово-пазарно-икономическата система (същото като *финансово-пазарно-икономически компонент*);

компоненти на институционалната икономическа система;

компоненти на релационната икономическа система;

-
- компонентна конверсия на ингредиентната икономическа система;*
- компонентно-взаимнообратни икономически системи** (вж. *принцип на компонентната обратимост на икономическата система*);
- компонентно-изходна икономическа система (същото като релационна икономическа система);*
- компонентно-обратна икономическа система (същото като институционална икономическа система);*
- конвергентна регулируемост на икономическата (същото като сходяща регулируемост на икономическата система);*
- конективна асидецисивна икономическа система** (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
- конективна регулаторна асидецисивна икономическа система** (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
- конективна репродуктивна асидецисивна икономическа система** (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
- конкретна ингредиентна икономическа система;*
- консеквентна икономическа система;*
- консервативна икономическа система;*
- консервативна колебателна икономическа система;*
- консидерна икономическа система (същото като консидерно-стратифицирана икономическа система);*
- консидерно-стратифицирана икономическа система;*
- конструктивен подход на оптималното съгласуване интересите на участниците в икономическата система (същото като аналитичен подход на оптимално съгласуване на интересите на участниците в икономическата система);*
- конюнктивна икономическа система;*
- координация в икономическа система (същото като икономическа координация);*
- координируемост на йерархичната икономическа система (същото като икономическа координируемост);*
- корелаторна икономическа система;*
- коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система;*
- коригираща входна динамична функция на икономическата система** (вж. *принцип на изходното стабилизиращо икономическо регулиране*);

кохерентно поведение на икономическата система (същото като кохерентно икономическо поведение);

крайна алгебрична икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

крайна динамична икономическа система;

крайно състояние на оптималната икономическа система (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия на икономическата задача на оптималното управление*);

крайномерна динамична икономическа система;

крива на импулсната преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система (вж. *импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри*);

критерии за устойчивост на икономическата система;

критерий за реална осъществимост на икономическата система;

критерий на управляемост на икономическата система (вж. *управляемост на икономическата система*);

критерий на устойчивостта на икономическата система;

критичен параметър на икономическата система;

критично поведение на икономическата система;

кръгова честота на икономическата система (същото като *кръгова икономическа честота*);

лагова икономическа система;

ликвидна икономическа система;

ликвидно-изразена икономическа система (същото като *ликвидна икономическа система*);

линеаризация на икономическата система (същото като *икономическа линеаризация*);

линеаризирана икономическа система;

линеен модел на икономическата система;

линеен обект на глобалните състояния на икономическата система (вж. *линейна икономическа система*);

линеен оператор на икономическа система (същото като *линеен икономически оператор*);

линейна глобална реакция на икономическата система (вж. *линейна икономическа система*);

линейна динамична икономическа система;

линейна икономическа система;

линейна колебателна икономическа система (вж. *затихващи колебания на икономическата система*);

линейна консервативна икономическа система (вж. *консервативна икономическа система*);

линейна оптимална стохастична икономическа система (вж. *синтезиране на линейна оптимална стохастична икономическа система*);

логаритмична амплитудна честотна характеристика на икономическата система;

логаритмична амплитудно-фазова характеристика на икономическата система;

логаритмична фазова честотна характеристика на икономическата система;

логаритмична честотна характеристика на икономическата система;

логически модел на икономическата система;

логическо моделиране на икономическите системи;

локален модел на икономическата система;

локално моделиране на икономическите системи;

макроикономическа система;

макропроектиране на икономически системи;

макроскопичен анализ на икономическата система;

макроскопична подсистема на икономическата система;

макроскопично равнище на икономическата система;

максимална грешка на икономическата система;

марковска икономическа система (вж. *марковски икономически процес*);

математико-логически модел на икономическата система;

математико-логическо моделиране на икономическите системи;

математически модел на икономическата система;

математическо моделиране на икономическите системи;

материален модел на икономическата система;

материална икономическа система (вж. *икономическа система*);

материално моделиране на икономическите системи;

мощабност на икономическата система;

мезоикономическа система;

мезоскопичен анализ на икономическата система;

мезоскопично равнище на икономическата система;

-
- метабифуркация на икономическата система;*
метарегулаторна икономическа система с екзогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с ендогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо екзогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо ендогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо ендогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система с регулируемо метарегулиране;
метарегулаторна икономическа система;
метарегулираща икономическа система;
метарегулираща регулаторна икономическа система;
метасаморегулираща се икономическа система;
метауправление на икономическата система (същото като икономическо метауправление);
метауправляваща подсистема на икономическата система (същото като метасистема за икономическо управление);
метод на еквивалентните смущаващи /нарушаващи/ въздействия при динамичните икономически системи;
метод на съшиване в икономическите системи;
метричност на икономическата система;
механизъм на динамичната неустойчивост на икономическата система;
микрокиномическа система;
микропроектиране на икономически системи;
микроскопичен анализ на икономическата система;
микроскопично равнище на икономическата система;
минимална топологична динамична икономическа система (вж. *минимално икономическо множество*);

-
- минимално-фазова икономическа система;*
мисловен модел на икономическата система;
мисловно моделиране на икономическата система;
многовариантна икономическа система (същото като стохастична икономическа система);
многовариантност на икономическата система;
многоешалонна икономическа система (същото като ешалонизирана икономическа система);
многоконтурна регулаторна икономическа система (същото като система на многоконтурно икономическо регулиране);
многоконтурна следяща икономическа система;
многокритериалност на икономическата система;
многомерна многоконтурна регулаторна икономическа система (същото като многомерна система на многоконтурно икономическо регулиране);
многомерна регулаторна икономическа система (същото като многомерна система на икономическо регулиране);
многомерност на икономическата система;
многообразие на икономическата система;
многообразие на поведението на икономическата система;
многообразие на структурата на икономическата система;
многопродуктов модел на икономическата система;
многоравнищен синтез на икономически системи;
многоравнищна икономическа система (по подразбиране същото като йерархична многоравнищна икономическа система);
многоравнищна многоцелева икономическа система;
многоравнищна стратифицирана икономическа система (вж. *стратифицирана икономическа система*);
многосекторен модел на икономическата система;
многослойна икономическа система (същото като разслоена икономическа система);
многостратна икономическа система (същото като стратифицирана икономическа система);
многоцелева икономическа система (вж. *ешалонизирана икономическа система*);
множество на глобалните състояния на икономическата система;
множество на достижимост на управляемата икономическа система (вж. *управляемост на икономическата система*);

-
- модел на икономическата система;*
модел на кибернетичната икономическа система;
моделен експеримент върху икономическата система;
модели на икономическите системи с висока степен на формализация;
модели на икономическите системи с ниска степен на формализация;
моделиране на икономическите системи при социализма;
моделиране на икономическите системи;
моделиране на кибернетичните икономически системи;
моментно натоварване на динамичната икономическа система;
моментно отклонение на планираната от прогнозираната траектория на икономическата система;
моментно отклонение на фактическата от планираната траектория на икономическата система;
моментно отклонение на фактическата от прогнозираната траектория на икономическата система;
монотонна ентропийна устойчивост на икономическата система (вж. *ентропийна устойчивост на икономическата система*);
монотонна икономическа система;
монотонно-регулаторна икономическа система (същото като *система на монотонно икономическо регулиране*);
монотонно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;
мощност /порядък/ на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);
мощност на икономическата система (вж. *честотен спектър на икономическата система*);
мрежова задача в икономическата система (същото като *мрежова икономическа задача*);
мултикритериалност на икономическата система (същото като *многокритериалност на икономическата система*);
мултипликационен шум в икономическата система;
наблюдаемост на икономическата система;
наблюдаемост на линейната икономическа система (вж. *наблюдаемост на икономическата система*);
наблюдаемост на линейната нестационарна икономическа система (вж. *наблюдаемост на икономическата система*);
наблюдаемост на линейната стационарна икономическа система (вж. *наблюдаемост на икономическата система*);

напрегнато-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

напрегнато-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

напрегнато-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като имплицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);

напрегнато-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (същото като имплицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система);

напълно-времеви динамичен математически модел на икономическата система;

напълно-динамичен математически модел на икономическата система;

напълно-динамична икономическа система;

напълно-закрита икономическа система;

напълно-наблюдаема икономическа система;

напълно-открита икономическа система;

напълно-постоянна икономическа систем;a;

напълно-променлива икономическа система;

напълно-регулаторна икономическа система (същото като затворена регулаторна икономическа система);

напълно-статична икономическа система (същото като собствено-статична икономическа система);

напълно-управляема икономическа система (вж. условия за управляемост и наблюдаемост на икономическата система);

нарастващо-синусоидално-колебателна икономическа система (вж. неприодичен колебателен икономически процес);

нарушаващо въздействие в икономическата система (същото като шум в икономическата ситема);

нарушаващо въздействие върху икономическата система;

нарушение в икономическата система;

нарушено движение на дискретната динамична икономическа система (вж. устойчивост на дискретната динамична икономическа система);

нарушено движение на икономическата система;

насочена във времето динамична икономическа система;

-
- насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;*
- насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система;*
- насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;*
- насочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;*
- насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;*
- натоварване на динамичната икономическа система;*
- натоварване на икономическата система;*
- натоварване на статичната икономическа система;*
- натоварено-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);*
- натоварено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);*
- натоварено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);*
- натоварено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (същото като противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система);*
- натурална възпроизводствена икономическа система;*
- натурална икономическа система;*
- натурална потребителна икономическа система;*
- натурална производствена икономическа система;*
- натурална същностна възпроизводствена икономическа система;*
- натурална феноменна възпроизводствена икономическа система;*
- натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система;*
- натурално-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система;*
- натурално-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система;*
- начална абстрактна ингредиентна икономическа система;*

начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *вещна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начална верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **ресурсно-резултатна верижна икономическа система**; вж. *вещна възпроизводствена икономическа система*);

начална верижна ингредиентна икономическа система (вж. *вещна ингредиентна икономическа система*);

начална верижна същностно-стратифицирана икономическа система (вж. *вещна същностно-стратифицирана икономическа система*);

начална възпроизводствена икономическа система;

начална ингредиентна икономическа система;

начална реакция на времевата икономическа система (вж. *времена икономическа система*);

начална същностно-стратифицирана икономическа система;

начални значения на икономическата система;

начални условия на икономическата система (същото като *начални значения на икономическата система*);

начално състояние на времевата икономическа система (вж. *динамична икономическа система*);

начално състояние на оптималната икономическа система (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия на икономическата задача на оптималното управление*);

неавтономна икономическа система;

неавтономни променливи на математическия модел на икономическата система (същото като *ендогенни променливи на математическия модел на икономическата система*);

неадитивна икономическа система;

невремена астатично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност и астатично-ситуирана икономическа система*);

невремена икономическа система (същото като *невременно-ситуирана икономическа система*);

невремена статично-ситуирана икономическа система (вж. *икономическа ситуираност и статично-ситуирана икономическа система*);

невремена стохастична икономическа система;

невремева функционалност на икономическата система (същото като невремева икономическа функционалност);
невремеви динамичен математически модел на икономическата система;
невремево функциониране на икономическата система;
невремево-астатично-реагираща икономическа система;
невремево-динамична икономическа система;
невремево-динамична колебателна икономическа система;
невремево-динамична монотонна икономическа система;
невремево-напълно-постоянна икономическа система;
невремево-напълно-променлива икономическа система;
невремево-ненапълно-постоянна икономическа система;
невремево-ненапълно-променлива икономическа система;
невремево-нерагираща икономическа система;
невремево-нефункционираща икономическа система;
невремево-постоянна икономическа система;
невремево-променлива икономическа система;
невремево-реагираща икономическа система;
невремево-ситуирана икономическа система;
невремево-статична икономическа система;
невремево-статично-реагираща икономическа система;
невремево-функционираща икономическа система;
недетерминирана икономическа система (същото като стохастична икономическа система);
нееднородна мрежова задача в икономическа система (същото като нееднородна мрежова икономическа задача);
неизпреварваща икономическа система;
неикономическо регулиране на икономически системи;
неикономическо управление на икономически системи (вж. и икономическо управление);
некохерентно поведение на икономическата система (същото като некохерентно икономическо поведение);
нелинеен модел на икономическата система;
нелинеен оператор на икономическата система (същото като нелинеен икономически оператор);
нелинейна динамична икономическа система;
нелинейна икономическа система;

нелнейна консервативна икономическа система (вж. *консервативна икономическа система*);

нематериален модел на икономическата система (същото като *идеален модел на икономическата система*);

нематериална икономическа система (вж. *икономическа система*);

нематериално моделиране на икономическите системи (същото като *идеално моделиране на икономическите системи*);

неминимално-фазова икономическа система (вж. *минимално-фазова икономическа система*);

ненапълно-динамична икономическа система;

ненапълно-постоянна икономическа система;

ненапълно-променлива икономическа система;

ненапълно-статична икономическа система (същото като *статично-реагираща статична икономическа система*);

ненарушено движение в цялост на непрекъснатата динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

ненарушено движение на дискретната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

ненарушено движение на икономическата система;

необучаваща се разпознаваща икономическа система (вж. *обучение в разпознаването на икономически образи*);

неопределена икономическа система (същото като *стохастична икономическа система*);

неоптимална икономическа система;

неоптимизационен модел на икономическата система;

неоптимизационно моделиране на икономическите системи;

неосезаема икономическа система;

неосезаемо-изразена икономическа система (същото като *неосезаема икономическа система*);

неосъзната икономическа система (вж. *икономическа система*);

непараметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система (същото като *външни отклоняващи въздействия върху икономическата система*);

непериодично-колебателна икономическа система;

непрекъсната динамична икономическа система;

непрекъсната икономическа система;

непрекъсната линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

непрекъсната линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри;

непрекъсната линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

непрекъсната следяща икономическа система;

непрекъсната стабилизация на икономическата система (същото като непрекъсната икономическа стабилизация);

непротиворечивост на икономическата система;

неравновесна икономическа система;

неравновесна ценностнодинамична икономическа система (вж. *ценностнодинамична икономическа система*);

неравновесно състояние на ценностнодинамичната икономическа система (вж. *равновесно състояние на ценностнодинамична икономическа система*);

нереагираща икономическа система;

нерегулаторна икономическа система;

нерегулируема метарегулираща икономическа система;

нерегулируемо-мета-саморегулираща се икономическа система;

несмутено движение на икономическата система (същото като ненарушено движение на икономическата система);

нестабилна икономическа система (същото като неустойчива икономическа система);

нестабилно поведение на икономическата система (същото като неустойчиво поведение на икономическата система);

нестабилност на икономическата система (същото като неустойчивост на икономическата система);

нестабилност на поведението на икономическата система (същото като неустойчивост на икономическото поведение);

нестационарна динамична икономическа система;

нестационарна икономическа система;

нестохастична икономическа система;

нетърсеща самоприспособяваща се икономическа система (същото като нетърсеща система на адаптивно икономическо управление);

неуправленска оптимална икономическа система;

неустойчива /нестабилна/ колебателна икономическа система;

неустойчива /нестабилна/ икономическа система;

неустойчива по Ляпунов, А. М., дискретна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

неустойчива по Ляпунов, А. М., непрекъсната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

неустойчиво /нестабилно/ поведение на икономическата система;

неустойчиво по Ляпунов, А. М., движение на дискретната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

неустойчиво по Ляпунов, А. М., движение на непрекъснатата динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

неустойчивост /нестабилност/ на икономическата система;

неустойчивост /нестабилност/ на поведението на икономическата система (същото като *неустойчивост /нестабилност/ на икономическото поведение*);

нефункционална икономическа система (вж. *абстрактна икономическа система*);

нефункционираща икономическа система;

нехомогенна икономическа система;

номинална икономическа система;

номинално натоварване на икономическата система (вж. *статизъм на икономическото регулиране и натоварване на икономическата система*);

номинално-изразена икономическа система (същото като *номинална икономическа система*);

нормален шум в икономическата система;

носител на алгебричната икономическа система (същото като **основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система**; вж. *алгебрична икономическа система*);

нулево преобразуване на икономическа система

обединение на икономически системи

обединяване на икономически системи

обект на началното състояние на времевата икономическа система (вж. *времева икономическа система*)

обективно-реализирано целеполагане на икономическата система

обектна разпознаваемост на икономическата система (вж. *системна икономическа интерпретация*);

обектни икономически свързки (вж. *икономическа система*);

обектни компоненти на икономическата система;

обектни компоненти на институционалната икономическа система;

обектни компоненти на релационната икономическа система;

обектност на икономическата система;

област на достижимост на управляемата икономическа система (вж. *управляемост на икономическата система*);

област на определението на оператора на икономическата система (същото като *област на определението на икономическия оператор*);

област на устойчивостта на икономическата система;

образ на икономическата система (същото като *икономически образ* и *както изход на икономическата система*);

обратен линеен оператор на икономическа система;

обратима динамична икономическа система;

обулавяща /определяща/ структура на икономическата система;

обулавящи /определящи/ връзки на икономическата система;

обучаваща се разпознаваща икономическа система (вж. *обучение в разпознаването на икономически образи*);

обща времева икономическа система;

обща ингредиентна икономическа система (същото като *абстрактна ингредиентна икономическа система*);

общностно-стратифицирана икономическа система;

ограничен линеен икономически оператор;

омниктивна икономическа система;

онтологична икономическа система (вж. *икономическа система*);

онтологично определение на икономическата система;

операнд на икономическата система;

оператор за диференциране в икономическата система;

оператор за изоставане в икономическата система;

оператор за изпреварване в икономическата система;

оператор за интегриране в икономическата система;

оператор за отслабващо преобразуване /в икономическата система;

оператор за постоянно-пропорционално преобразуване /в икономическата система;

оператор за преобразуване в крайна разлика в икономическата система;

оператор за пропорционално преобразуване /в икономическата система;
оператор за тъждествено преобразуване /в икономическата система/;
оператор за умножение на икономическа функция;
оператор за усилващо преобразуване /в икономическата система;
оператор на двуравнищната неметарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система (вж. *двуравнищна система на икономическо регулиране без метарегулиране*);
оператор на икономическата система;
оператор на икономическата функция;
оператор на икономическото разширяване;
оператор на икономическото стесняване /свиване/;
оператор на ингредиентната икономическа система (същото като икономически ингредиентор);
операторен модел на икономическата система;
операторен подход към икономическите системи;
операторна ингредиентна икономическа система (вж. *ингредиентна икономическа система*);
операторно моделиране на икономическите системи;
операторно уравнение на двуравнищната неметарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система (вж. *двуравнищна система на икономическо регулиране без метарегулиране*);
операторно уравнение на икономическата система;
операционно-игров имитационен модел на икономическата система;
операционно-игрово имитационно моделиране на икономическите системи
опосредствувано изследване на икономическите системи;
опосредствувано управление на икономическите системи;
определена икономическа система (същото като детерминирана икономическа система);
определяща икономическа система;
определяща структура на икономическата система (същото като обуславяща /определяща/ структура на икономическата система);
определящи връзки на икономическата система (същото като обуславящи /определящи/ връзки на икономическата система);
определящо-дефинирана ингредиентна икономическа система;
оптимална икономическа система с активно натрупване на информацията;

оптимална икономическа система с активно натрупваща се информация за управляемата подсистема;

оптимална икономическа система с дуално управление;

оптимална икономическа система с максимална информация за управляемата подсистема;

оптимална икономическа система с най-добра екстраполация и интерполация на полезното въздействие (вж. статистически критерий на оптимално икономическо управление);

оптимална икономическа система с най-добро отделяне на полезното от смущаващото въздействие (вж. статистически критерий на оптимално икономическо управление);

оптимална икономическа система с натрупваща се информация за управляемата подсистема;

оптимална икономическа система с независимо натрупване на информацията (вж. дуално управление в икономическата система);

оптимална икономическа система с пасивно натрупваща се информация за управляемата подсистема;

оптимална икономическа система с пълна информация за управляемата икономическа подсистема (вж. дуално управление в икономическата система);

оптимална икономическа система;

оптимална следяща икономическа система с няколко въздействия (вж. следяща икономическа система с няколко въздействия);

оптимални параметри на икономическата система;

оптимално съгласуване на интересите на участниците в икономическата система;

оптималност на икономическата система;

оптимизационен модел на икономическата система;

оптимизационно моделиране на икономическите системи;

организационна йерархия на икономическата система (същото като ешалонизирана икономическа система);

организационна структура на икономическата система;

организация в икономическа система (същото като икономическа организация);

ортонормирана икономическа система;

осезаема икономическа система;

осезаемо-изразена икономическа система (същото като осезаема икономическа система);

основни /главни/ операции на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

основни /главни/ отношения на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

основно движение на динамичната икономическа система;

основно множество /носител/ на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

особена фазова точка на състоянието на икономическата система;

осъзната икономическа система (вж. *икономическа система*);

отворена икономическа система (същото като разтворена икономическа система);

отклоняващи фактори на икономическото система;

отклоняващо въздействие върху икономическата система;

открита динамична икономическа система;

открита затворена икономическа система;

открита икономическа система;

открита ценностнодинамична икономическа система;

относително натоварване на икономическата система (вж. *статичен икономически регулатор и натоварване на икономическата система*);

относително-ценностнодинамична ентропия в икономическата система (същото като относително-ценностнодинамична икономическа ентропия);

отношение в икономическата система (същото като икономическо отношение);

отрицателен оператор за пропорционално преобразуване /в икономическата система;

отрицателен статизъм на икономическата система;

отслабващо преобразуване в икономическата система (вж. *оператор за отслабващо преобразуване /в икономическата система/*);

пазарна икономическа система;

пазарна макроикономическа система;

пазарна микроикономическа система;

пазарно-икономическа система;

памет на икономическата система (вж. *импулсната преходна функция на непрекъсната линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри*);

-
- парадокс на многоравнищността на икономическата система;*
параметрична самонастройваща се икономическа система;
параметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система
(същото като *вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система*);
парична икономическа система;
парично-изразена възпроизводствена икономическа система;
парично-изразена икономическа система (същото като *парична икономическа система*);
парично-изразена потребителна икономическа система;
парично-изразена производствена икономическа система;
парично-изразена същностна възпроизводствена икономическа система;
парично-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система;
парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система;
парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система;
пасивен шум в икономическата система;
периодично-колебателна икономическа система;
планирана траектория на икономическата система;
плъзгаща се икономическа система (вж. *плъзгащ се икономически режим*);
поведение на икономическата система (същото като *икономическо поведение*);
поведенческо-времево-постоянна икономическа система (същото като *времево-нефункционираща икономическа система*);
поведенческо-времево-променлива икономическа система (същото като *времево-функционираща икономическа система*);
поведенческо-динамична икономическа система;
поведенческо-комбинирано-постоянна икономическа система (същото като *комбинирано-нефункционираща икономическа система*);
поведенческо-комбинирано-променлива икономическа система (същото като *комбинирано-функционираща икономическа система*);
поведенческо-невремево-постоянна икономическа система (същото като *невремево-нефункционираща икономическа система*);
поведенческо-невремево-постоянна икономическа система (същото като *невремево-нефункционираща икономическа система*);
поведенческо-невремево-променлива икономическа система (същото като *невремево-функционираща икономическа система*);

поведенческо-невремево-променлива икономическа система (същото като невремево-функционираща икономическа система);
поведенческо-постоянна икономическа система;
поведенческо-променлива динамична икономическа система;
поведенческо-променлива икономическа система;
поведенческо-цялостно-постоянна икономическа система (същото като цялостно-нефункционираща икономическа система);
поведенческо-цялостно-променлива икономическа система (същото като цялостно-функционираща икономическа система);
поведенческо-частично-постоянна икономическа система (същото като частично-нефункционираща икономическа система);
поведенческо-частично-променлива икономическа система (същото като частично-функционираща икономическа система);
подсистема за регулиране на икономическата система (същото като регулираща икономическа подсистема);
подсистема за управление на икономическата система (същото като система за икономическо управление);
подсистема на икономическата система (същото като икономическа подсистема);
полезностна възпроизводствена икономическа система;
полезностна икономическа система;
полезностна потребителна икономическа система;
полезностна производствена икономическа система;
полезностно-сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система;
полезностно-сингуларна ценностна потребителна икономическа система;
полезностно-сингуларна ценностна производствена икономическа система;
положителен статизъм на икономическата система;
получаване от икономическата система на въздействие при шумов фон;
последователен синтез на икономическа система;
последователен синтез на стохастичните икономически системи;
последователен синтез от успоредни синтези на икономически системи;
последователна импулсна стабилизация на икономическата система (същото като последователна импулсна икономическа стабилизация);

последователна непрекъсната стабилизация на икономическата система (същото като последователна непрекъсната икономическа стабилизация);

последователна стабилизация на икономическата система (същото като последователна икономическа стабилизация);

последователно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система;

постоянна динамична икономическа система (същото като стационарна динамична икономическа система);

постоянна икономическа система;

потенциален изход на динамичната икономическа система;

потенциална шумоустойчивост на икономическата система;

потребителна икономическа система;

почти-периодична колебателна икономическа система;

предавателна функция на динамичната икономическата система (същото като предавателна икономическа функция);

предавателна функция на затворената икономическа система по задаващо въздействие;

предавателна функция на затворената икономическа система по отклонение;

предавателна функция на затворената икономическа система по отклоняващо въздействие;

предавателна функция на затворената икономическа система;

предавателна функция на непрекъснатата динамична икономическа система;

предавателна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

предавателна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри;

предавателна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

предавателна функция на разтворената икономическа система (вж. и последователна икономическа стабилизация);

пределна пропускателна способност на икономическата система;

предметна икономическа система;

предметно-изразена икономическа система (същото като предметна икономическа система);

.....

предметно-полезностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-полезностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-полезностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

предметно-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

преобразуване в крайна разлика в икономическата система (вж. оператор за преобразуване в крайна разлика в икономическата система);

преобразувател на икономическата система (същото като оператор на икономическата система);

пресичане на икономически системи;

преходен процес в икономическата система (същото като преходен икономически процес);

преходна функция на икономическата система;

преходна функция на състоянието на икономическата система (същото като преходна функция на икономическото състояние);

преходна характеристика на икономическата система (същото като преходна икономическа характеристика);

приведено семейство от реакции на времевата икономическа система (вж. *динамична икономическа система*);

признак на икономическата система;

принцип на взаимозависимост на икономическата система със средата;

принцип на двойствеността в управляемостта и идентифицируемостта на икономическите система (вж. *идентифицируемост на икономическата система*);

принцип на двойствеността в управляемостта и наблюдаемостта на икономическите система (вж. *наблюдаемост на икономическата система*);

принцип на компонентната обратимост на икономическата система;

принцип на многоаспектност на икономическата система;

принцип на многоравнищност на икономическата система;

принцип на обусловеност на икономическата система от структурата;

принцип на системна зависимост на компонентите на икономическата система;

принцип на структурност на икономическата система;

принцип на цялостност на икономическата система;

причинна /каузална/ икономическа система;

прогнозирана траектория на икономическата система;

програмирана входна динамична функция на икономическата система (вж. *принцип на изходното стабилизиращо икономическо регулиране*);

програмирана изходна динамична функция на икономическата система (вж. *програмирано поведение на икономическата система*);

програмирано поведение на икономическата система;

програмна икономическа система;

програмно регулиране на икономическата система (вж. *програмирано поведение на икономическата система*);

програмно управление на икономическата система (вж. *програмирано поведение на икономическата система*);

програмно-регулаторна икономическа система;

програмно-регулаторна система на икономическо управление;

продуктивно-адитивна икономическа система;

продуктово-парична икономическа система;

продуктово-парично-изразена икономическа система (същото като продуктово-парична икономическа система);

проективна икономическа система;

произвеждащо-дефинирана ингредиентна икономическа система;

производен признак на икономическата система;

производна икономическа система;

производно-дефинирана ингредиентна икономическа система;

производствена икономическа система;

проконективна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

проконективна регулаторна икономическа система (ж. *определящо и решаващо в икономиката*);

проконективна репродуктивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

променлива динамична икономическа система (същото като нестационарна динамична икономическа система);

променлива икономическа система;

пропорционално преобразуване в икономическата система (вж. *оператор за пропорционално преобразуване /в икономическата система/*);

пространственост на икономическата система;

пространство на икономическата система (същото като фазово пространство на икономическата система);

пространство на състоянията на времевата икономическа система (вж. *динамична икономическа система*);

противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система;

противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

противонасочено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система;

противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

противоречивост на икономическата система;

процедурна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна репродуктивна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процес в икономическата система (същото като икономически процес);

проявена икономическа система (същото като проявено-стратифицирана икономическа система);

-
- проявено-стратифицирана икономическа система;*
- пълна икономическа система (същото като абстрактна икономическа система);*
- пълна линейна икономическа система (същото като абстрактна линейна икономическа система);*
- пълна наблюдаемост на линейната стационарна икономическа система** (вж. *наблюдаемост на икономическата система*);
- пълна управляемост на икономическата система** (вж. *управляемост на икономическата система*);
- пълна управляемост на линейната стационарна икономическа система** (вж. *управляемост на икономическата система*);
- равновесна икономическа система;*
- равновесна точка на икономическата система (същото като точка на икономическото равновесие);*
- равновесна ценностнодинамична икономическа система** (вж. *ценностнодинамична икономическа система*);
- равновесно положение на икономическата система;*
- равновесно състояние на ценностнодинамичната икономическа система;*
- равновесност на икономическата система;*
- равномерна устойчивост на икономическата система;*
- равномерно-устойчиво решение на икономическата система** (вж. *равномерна устойчивост на икономическата система*);
- разкрита динамична икономическа система (същото като открита динамична икономическа система);*
- разкрита икономическа система (същото като открита икономическа система);*
- разкрита ценностнодинамична икономическа система (същото като открита ценностнодинамична икономическа система);*
- разпознаваща икономическа система;*
- разслоена икономическа система;*
- разслояване на икономическата система;*
- разсъгласуване на икономическата система;*
- разтворена /отворена/ динамична регулаторна икономическа система;*
- разтворена /отворена/ икономическа система (вж. и разтворена регулаторна икономическа система и разтворена система на икономическо управление);*
- разтворена /отворена/ регулаторна икономическа система;*

-
- разходяща /дивергентна/ регулируемост на икономическата система;*
разходящо /дивергентно/ динамично регулиране на икономическата система;
разходящо /дивергентно/ статично регулиране на икономическата система;
разходящо-колебателно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;
разходящо-монотонно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;
разходящо-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;
ранжиране на ингредиентните икономически системи;
рационална икономическа система (вж. *икономическа система*);
реагираща икономическа система;
реагируемост на икономическата система;
реактивност на икономическата система;
реакция на динамичната икономическа система;
реализуемост на икономическата система (вж. *дискретна система на икономическо управление*);
реалитатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
реалититатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
реална икономическа система;
реална честотна характеристика на икономическата система;
реално-изразена икономическа система (същото като *реална икономическа система*);
регулатор на икономическата система (същото като *регулираща икономическа подсистема* и като *икономически регулатор*);
регулаторна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
регулаторна икономическа система (същото като *система на икономическо регулиране*);
регулиране на икономическата система;
регулиране на макроикономическата система (същото като *макроикономическо регулиране*);
регулиране на микроикономическата система (същото като *микроикономическо регулиране*);

-
- регулируема метарегулираща икономическа система;*
регулируемо-мета-саморегулираща се икономическа система;
регулируемост на икономическата система (същото като икономическа регулируемост);
резултатна диспозиционна икономическа система (същото като резултатна същностно-стратифицирана икономическа система);
резултатна същностно-стратифицирана икономическа система;
резултатно-ресурсна верижна икономическа система (същото като **инверсна верижна възпроизводствена икономическа система**; вж. *вещна възпроизводствена икономическа система*);
резултатно-ресурсна възпроизводствена икономическа система (същото като инверсна възпроизводствена икономическа система);
релационна икономическа система;
релационна информационна структура на икономическата система (същото като релационна информационна икономическа структура);
релационна организационна структура на икономическата система);
релационни връзки на релационната икономическа система;
релационни елементи на институционалната икономическа система;
репродуктивна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
ресурсна диспозиционна икономическа система (същото като ресурсна същностно-стратифицирана икономическа система);
ресурсна субстанциалност на икономическата система (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);
ресурсна същностно-стратифицирана икономическа система;
ресурсно-резултатна верижна икономическа система (същото като **начална верижна възпроизводствена икономическа система**; вж. *вещна възпроизводствена икономическа система*);
ресурсно-резултатна възпроизводствена икономическа система (същото като начална възпроизводствена икономическа система);
ресурсно-субстанциална икономическа система;
ретроспекция на икономическата система (същото като икономическа ретроспекция);
решаваща икономическа система (същото като система за вземане на управленско икономическо решение);
самонастройваща се икономическа система;
самообучаваща се икономическа система;

самообучаваща се разпознаваща икономическа система (вж. *самообучение в разпознаването на икономически образи*);

самоорганизираща се икономическа система;

самоприспособяваща се икономическа система (същото като икономическа система с адаптационна икономическа устойчивост);

самоприспособяваща се разпознаваща икономическа система (същото като **адаптивна разпознаваща икономическа система**; вж. *разпознаваща икономическа система*);

саморегулираща се икономическа система;

саморегулираща се лагова динамична икономическа система;

самоусъвършенстваща се икономическа система;

свободна динамична икономическа система;

семејство от функции на прехода на състоянията на динамичната икономическа система (вж. *динамична икономическа система*);

сенсативна асиметрична икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сепаратриса на икономическата система;

сечение на икономически системи;

силна инвариантност в икономическата система;

символен модел на икономическата система;

символно моделиране на икономическите системи;

символно-парична икономическа система;

символно-парично-изразена икономическа система (същото като символно-парична икономическа система);

сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система;

сингуларна ценностна потребителна икономическа система;

сингуларна ценностна производствена икономическа система;

синергетична икономическа система;

синтез на икономическа система;

синтезиране на линейна оптимална стохастична икономическа система;

синтезиране на оптимална икономическа система чрез метода на динамичното програмиране;

синтезиране на оптимална икономическа система чрез принципа на максимума;

синтезиране на оптимална икономическа система;

синтезиране на оптимална по бързодействие икономическа система чрез метода на фазовото пространство;

синтезиране на оптимална стохастична икономическа система при зададени вероятностни разпределения;

синтезиране на оптимална стохастична икономическа система с максимална информация за управляемата подсистема;

синтезиране на оптимална стохастична икономическа система с пасивно натрупване на информация относно управляемата подсистема;

синтезиране на оптимална стохастична икономическа система;

синтетичен подход на оптимално съгласуване интересите на участниците в икономическата система (същото като дескриптивен подход на оптимално съгласуване интересите на участниците в икономическата система);

синусоидално-колебателна икономическа система (същото като хармонично-колебателна икономическа система);

система за регулиране на икономическата система (същото като регулираща икономическа подсистема);

система за управление на икономическата система (същото като система за икономическо управление);

система на автоматично икономическо регулиране;

система на вътрешно статично икономическо регулиране;

система на динамично икономическо регулиране;

система на икономическата инцидентност;

система на икономически институции (същото като релационна икономическа система);

система на икономически отношения (същото като институционална икономическа система);

система на икономическо регулиране;

система на монотонно икономическо регулиране;

система на програмно икономическо регулиране;

система на следящо икономическо регулиране;

система на статично икономическо регулиране;

система от икономически институции (същото като институционална икономическа система);

система от икономически отношения (същото като релационна икономическа система);

системна зависимост на компонентите на икономическата система (вж. *принцип на системна зависимост на компонентите на икономическата система*);

системни икономически свързки (вж. *икономическа свързка*);

-
- системни компоненти на икономическата система;*
системни компоненти на институционалната икономическа система;
системни компоненти на релационната икономическа система;
ситуационност на икономическата система;
ситуираност на икономическата система;
сключена икономическа система (същото като затворена икономическа система);
скорост на реакцията на динамичната икономическа система;
скоростна астатична икономическа система;
слаба инвариантност в икономическата система;
следяща икономическа система с няколко въздействия;
следяща икономическа система;
следящо-регулаторна икономическа система (същото като система на следящо икономическо регулиране);
сложна икономическа система;
сложност на икономическата система;
случайностна икономическа система (същото като стохастична икономическа система);
смесима динамична икономическа система (вж. *смесим икономически процес*);
сметна икономическа система (същото като ресурсно-субстанциална икономическа система);
смислово-стратифицирана икономическа система (вж. *икономически смисъл и икономически супсенс*);
смутено движение на икономическата система (същото като нарушено движение на икономическата система);
смуцаващо /нарушаващо/ въздействие в икономическата система (същото като шум в икономическата ситема);
смуцаващо въздействие върху икономическата система (същото като нарушаващо въздействие върху икономическата система);
смуцение в икономическата система (същото като нарушение в икономическата система);
собствена честота на икономическата система (вж. *затихващи колебания на икономическата система*);
собствени колебания на икономическата система;

собствено-статична автоматично-регулаторна икономическа система (същото като собствено-статична система на автоматично икономическо регулиране);

собствено-статична икономическа система;

собствено-статична регулаторна икономическа система (същото като собствено-статична система на икономическо регулиране);

собствено-статично регулиране на икономическата система (същото като собствено-статично икономическо регулиране);

собствено-статично-регулаторна икономическа система (същото като система на собствено-статично икономическо регулиране);

спасителна катастрофа на икономическата система (същото като апо-катастична катастрофа на икономическата система);

специсустатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специсустификатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специфатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

специфика на икономическата система;

специфична възпроизводствена икономическа система;

специфична икономическа система;

специфична потребителна икономическа система;

специфична производствена икономическа система;

специфична същностна възпроизводствена икономическа система;

специфична феноменна възпроизводствена икономическа система;

специфично-полезностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-полезностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-полезностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-полезностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-полезностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ползностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ползностна експлицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ползностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ползностна ефективно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ползностна насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ползностна имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ползностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ползностна имплицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ползностна напрегнато-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ползностна имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ползностна насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ползностна натоварено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ползностна противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ползностна противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфичностна икономическа система (същото като съдържателно-стратифицирана икономическа система);

специфично-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-стойностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-стойностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-стойностна експлицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-стойностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-стойностна ефективно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-стойностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-стойностна имплицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-стойностна напрегнато-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-стойностна натоварено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-трудова-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ценностна акумулативно-стратифицирана производствено-физическо-факторна имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система;

специфично-ценностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна експлицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна ефективно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна имплицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна напрегнато-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна имплицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

специфично-ценностна натоварено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

средно натоварване на динамичната икономическа система;

стабилизация на икономическата система;

стабилизиращо-колебателно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система (същото като сходящо-колебателно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система);

стабилизиращо-монотонно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система (същото като сходящо-монотонно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система);

стабилизиращо-саморегулираща се лагова динамична икономическа система (същото като сходящо-саморегулираща се лагова динамична икономическа система);

стабилна икономическа система (същото като устойчива икономическа система);

стабилно поведение на икономическата система (същото като устойчиво поведение на икономическата система);

стабилност на икономическата система (същото като устойчивост на икономическата система и като икономическа устойчивост);

стабилност на поведението на икономическата система (същото като устойчивост /стабилност/ на икономическото поведение);

статизъм на икономическата система;

статика на икономическата система (същото като икономическа статика);

статистическа ентропия в икономическата система (същото като статистическа икономическа ентропия);

статистически анализ на динамичните икономически системи;

статистически анализ на линейни динамични икономически системи;

статистически анализ на нелинейни динамични икономически системи;

статистическо моделиране на икономическите системи;

статичен коефициент на грешка в регулаторната икономическа система (същото като доброкачественост на системата на икономическо регулиране);

статичен математически модел на икономическата система;

статична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като статична система на автоматично икономическо регулиране);

статична грешка на икономическата система;

статична динамично-регулаторна икономическа система (същото като статична система на динамично икономическо регулиране);

статична икономическа система;

статична нестабилност на икономическата система (същото като статична неустойчивост на икономическата система);

статична нестабилност на поведението на икономическата система (същото като статична неустойчивост на икономическото поведение);

статична неустойчивост на икономическата система;

статична неустойчивост на поведението на икономическата система (същото като статична неустойчивост на икономическото поведение);

статична оптимална икономическа система;
статична регулаторна икономическата система (същото като статична система на икономическо регулиране);
статична регулируемост на икономическата система;
статична стабилност на икономическата система (същото като статична устойчивост на икономическата система);
статична стабилност на поведението на икономическата система (същото като статична устойчивост на икономическото поведение);
статична статично-регулаторна икономическа система (същото като статична система на статично икономическо регулиране);
статична точност на икономическата система (същото като установена грешка на икономическата система и като статична грешка на икономическата система);
статична устойчивост /стабилност/ на икономическата система;
статична устойчивост /стабилност/ на поведението на икономическата система (същото като статична устойчивост на икономическото поведение);
статично регулиране на динамичната икономическа система;
статично регулиране на икономическата система;
статично регулиране на поведенческо-динамичната икономическа система;
статично регулиране на статичната икономическа система;
статично-автоматично-регулаторна икономическа система (същото като система на статично автоматично икономическо регулиране);
статично-нестабилна икономическа система (същото като статично-неустойчива икономическа система);
статично-нестабилно поведение на икономическата система (същото като статично-неустойчиво поведение на икономическата система);
статично-неустойчива /статично-нестабилна/ икономическа система;
статично-неустойчиво /статично-нестабилно/ поведение на икономическата система;
статично-реагираща динамична автоматично-регулаторна икономическата система (същото като статично-реагираща динамична система на автоматично икономическо регулиране);
статично-реагираща динамична икономическа система;
статично-реагираща динамична регулаторна икономическа система (същото като статично-реагираща динамична система на икономическо регулиране);

-
- статично-реагираща икономическа система;*
- статично-реагираща регулаторна икономическа система (същото като статично-реагираща система на икономическо регулиране);*
- статично-реагираща статична икономическа система;*
- статично-реагираща статична регулаторна икономическа система (същото като статично-реагираща статична система на икономическо регулиране);*
- статично-реагиращо динамично автоматично регулиране на икономическата система (същото като статично-реагиращо динамично автоматично икономическо регулиране);*
- статично-реагиращо динамично регулиране на икономическата система (същото като статично-реагиращо динамично икономическо регулиране);*
- статично-реагиращо статично автоматично регулиране на икономическата система (същото като статично-реагиращо статично автоматично икономическо регулиране);*
- статично-реагиращо статично регулиране на икономическата система (същото като статично-реагиращо статично икономическо регулиране);*
- статично-реагиращо-динамично-регулаторна икономическа система (същото като система на статично-реагиращо динамично икономическо регулиране);*
- статично-реагиращо-регулаторна икономическа система (същото като система на статично-реагиращо икономическо регулиране);*
- статично-реагиращо-статично-регулаторна икономическа система (същото като система на статично-реагиращо статично икономическо регулиране);*
- статично-регулаторна динамична икономическа система (същото като динамична система на статично икономическо регулиране);*
- статично-регулаторна икономическата система (същото като система на статично икономическо регулиране);*
- статично-регулаторна статична икономическа система (същото като статична система на статично икономическо регулиране);*
- статично-ситуирана икономическа система;*
- статично-стабилна икономическа система (същото като статично-устойчива икономическа система);*
- статично-стабилно поведение на икономическата система (същото като статично-устойчиво поведение на икономическата система);*
- статично-устойчива /статично-стабилна/ икономическа система;*

статично-устойчиво /статично-стабилно/ поведение на икономическата система;

статично-функционираща динамична икономическа система (същото като статична икономическа система);

стационарна динамична икономическа система;

стационарна икономическа система;

степен на свобода на икономическата система;

стесняване на икономическата система във времето (вж. *времева икономическа система*);

стойностна възпроизводствена икономическа система;

стойностна икономическа система;

стойностна потребителна икономическа система;

стойностна производствена икономическа система;

стойностно-сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система;

стойностно-сингуларна ценностна потребителна икономическа система;

стойностно-сингуларна ценностна производствена икономическа система;

стопанска система;

стохастичен имитационен модел на икономическата система;

стохастична динамична икономическа система;

стохастична икономическа система;

стохастично имитационно моделиране на икономическите системи;

странна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

странна проконективна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

стратисубстанциална икономическа система;

стратификационност на икономическата система (същото като **икономическа стратификационност**; вж. *стратификационно икономическо преобразование*);

стратифицирана икономическа система;

стратифицирана субстанциална икономическа система (същото като стратисубстанциална икономическа система субстанциална икономическа система);

стратифициране на икономическата система;

-
- структура на икономическата система;*
структурен модел на икономическата система;
структурен подход към моделирането на икономическите системи;
структуриране на икономическата система;
структурно моделиране на икономическите системи;
структурно-времево-постоянна икономическа система;
структурно-времево-променлива икономическа система;
структурно-динамична икономическа система;
структурно-комбинирано-постоянна икономическа система;
структурно-комбинирано-променлива икономическа система;
структурно-невремево-постоянна икономическа система;
структурно-невремево-променлива икономическа система;
структурно-постоянна динамична икономическа система;
структурно-постоянна икономическа система;
структурно-променлива динамична икономическа система (същото като
структурно-динамична икономическа система);
структурно-променлива икономическа система;
структурност на икономическата система (вж. и принцип на структур-
ност на икономическата система);
структурно-цялостно-постоянна икономическа система;
структурно-цялостно-променлива икономическа система;
структурно-частично-постоянна икономическа система;
структурно-частично-променлива икономическа система;
субективно-организирано целеполагане на икономическата система;
субектност на икономическата система;
субстанциална икономическа система;
субстанциалност на икономическата система (вж. *субстанциална ико-*
номическа система);
субстанциално-стратифицирана икономическа система (вж. *икономи-*
чески субстрат и икономически суперстрат);
субстрататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и*
решаващо в икономиката);
субстратностно-стратифицирана икономическа система (вж. *икономи-*
чески субстрат и икономически суперстрат);
суперстрататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо*
и решаващо в икономиката);

супсенсатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенсатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сусенсатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустрататна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сустратна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сходяща /конвергентна/ регулируемост на икономическата система;

сходящо /конвергентно/ динамично регулиране на икономическата система;

сходящо-колебателно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;

сходящо-монотонно-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;

сходящо-саморегулираща се лагова динамична икономическа система;

съгласуване на интересите на участниците в икономическата система (вж. *оптимално съгласуване на интересите на участниците в икономическата система*);

съдържателна икономическа система;

съдържателно-стратифицирана икономическа система;

съзнателна икономическа система (вж. *икономическа система*);

състояние на вътрешно поведение на икономическата система (същото като вътрешно икономическо събитие);

състояние на изходно поведение на икономическата система (същото като изходно икономическо събитие);

състояние на икономическата система (същото като икономическо състояние);

състояние на поведение на икономическата система (същото като икономическо събитие);

състоятелна структура на икономическата система;

състоятелни връзки на икономическата система;

същинна икономическа система (същото като същинно-стратифицирана икономическа система);

същинностно-стратифицирана икономическа система (вж. *икономическа същина и икономическо проявление*);

същинно-стратифицирана икономическа система;

същинска икономическа система (вж. *икономическа система*);

същинска икономическа система;

същинско-изразена икономическа система (същото като същинска икономическа система);

същностна възпроизводствена икономическа система;

същностна икономическа система;

същностна потребителна икономическа система;

същностна производствена икономическа система;

същностна ресурсно-субстанциална икономическа система (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

същностна стратификационност на икономическата система (вж. *същностно-стратифицирана икономическа система*);

същностно-експлицираща икономическа система (вж. *начална същностно-стратифицирана икономическа система*);

същностно-многостратна икономическа система (същото като същностно-стратифицирана икономическа система);

същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

същностно-стратифицирана икономическа система;

същностно-феноменна верижна икономическа система (същото като **инверсна верижна същностно-стратифицирана икономическа система**; вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа ситема*);

същностно-феноменна икономическа система (същото като инверсна същностно-стратифицирана икономическа система);

текущо ценностнодинамично равновесие на икономическата система (същото като текущо ценностнодинамично икономическо равновесие);

темпоралност на икономическата система;

теоремност на икономическата система (вж. *системна икономическа теорема*);

теоретико-множествен модел на икономическата система;

теоретико-множествено моделиране на икономическите системи;

теория на оптималните икономически системи (вж. *оптимална икономическа система*);

тип на алгебричната икономическа система (вж. *алгебрична икономическа система*);

типова структура на икономическата система (същото като *структура на икономическата система*);

типова характеристика на икономическата система;

топологична динамична икономическа система;

топология на икономическите системи (същото като *топология на икономическите множества*);

точка на състояние на поведение на икономическата система (същото като *фазова точка на събитие в икономическата система*);

точност на моделирането на икономическата система;

траектория на икономическата система (същото като *фазова траектория на икономическата система*);

траектория на състоянията на икономическата система (същото като *фазова траектория на икономическата система*);

траекторно-еквивалентни динамични икономически системи (вж. *ергодична теория за икономическите процеси*);

трансформатор на икономическата система (същото като *оператор на икономическата система*);

трансцендентална икономическа система (същото като *ценностна икономическа система*);

трепене на икономическата система (същото като *икономическо колебание*);

триравнищна регулаторна икономическа система (същото като *триравнищна система на икономическо регулиране*);

триравнищна регулаторна икономическа система без метарегулиране при тъждествена трансформация в регулируемата подсистема на двуравнищната неметарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система от първи ред;

триравнищна регулаторна икономическа система без метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с екзогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с ендогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо ендогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо метарегулиране;

трудова икономическа система;

трудова-изразена възпроизводствена икономическа система;

трудова-изразена икономическа система (същото като трудова икономическа система);

трудова-изразена потребителна икономическа система;

трудова-изразена производствена икономическа система;

трудова-изразена същностна възпроизводствена икономическа система;

трудова-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система;

трудова-факторна производствена икономическа система;

трудова-факторна специфично-полезностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

трудова-факторна специфично-стойностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

трудова-факторна специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

трудова-физическо-факторна производствена икономическа система;

тъждествено преобразоване в икономическата система (вж. оператор за тъждествено преобразуване /в икономическата система/);

тъждественост между икономически системи;

търсеца самоприспособяваща се икономическа система (същото като търсеца система на адаптивно икономическо управление);

универсална икономическа система (същото като абстрактна икономическа система);

универсална линейна икономическа система (същото като абстрактна линейна икономическа система);

управление на икономическата система (същото като икономическо управление);

управленска икономическа система;
управленска оптимална икономическа система;
управленска функция на моделирането на икономическите системи;
управленски модел на икономическата система;
управленско моделиране на икономическите системи;
управляема икономическа система;
управляемост в икономическата система;

усилващо преобразуване в икономическата система (вж. *оператор за усилващо преобразуване /в икономическата система/*);

условие за икономическа осъществимост на нестационарната икономическа система (вж. *импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри*);

условие за икономическа осъществимост на стационарната икономическа система;

условие за устойчивост на нестационарната икономическа система (вж. *импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри*);

условие за устойчивост на стационарната икономическа система;

условия за управляемост и наблюдаемост на икономическата система;

условия за устойчивост на икономическата система;

условия на грубост на динамичната икономическа система **устойчива по Ляпунов, А. М., дискретна динамична икономическа система** (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

условна устойчивост на икономическата система;

успореден синтез на икономическа система;

успореден синтез на стохастични икономически системи;

успореден синтез от последователни синтези на икономически системи;

успоредна импулсна стабилизация на икономическата система (същото като успоредна импулсна икономическа стабилизация);

успоредна непрекъсната стабилизация на икономическата система (същото като успоредна непрекъсната икономическа стабилизация);

успоредна стабилизация на икономическата система (същото като успоредна икономическа стабилизация);

успоредно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическа система;

установен процес в икономическата система (същото като установен икономически процес);

установен режим на икономическата система (същото като установен икономически процес);

установена грешка на икономическата система;

установена икономическа система;

установено движение на икономическата система;

установено състояние на икономическата система;

установяваща се икономическа система;

устойчива /стабилна/ икономическа система;

устойчива колебателна икономическа система;

устойчива по Ляпунов, А. М., дискретна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

устойчива по Ляпунов, А. М., непрекъснатата динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

устойчива регулаторна икономическа система (вж. *динамично равновесие на икономическата система*);

устойчива управленска икономическа система (вж. *динамично равновесие на икономическата система*);

устойчиво /стабилно/ поведение на икономическата система;

устойчиво по Ляпунов, А. М., движение на дискретната динамична икономическа система (вж. *устойчивост на дискретната динамична икономическа система*);

устойчиво по Ляпунов, А. М., движение на непрекъснатата динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

устойчиво по Ляпунов, А. М., решение на икономическата система (вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

устойчивост /стабилност/ на дискретната динамична икономическа система;

устойчивост /стабилност/ на икономическата система;

устойчивост /стабилност/ на поведението на икономическата система (същото като *устойчивост /стабилност/ на икономическото поведение*);

устойчивост на икономическата система (същото като *икономическа устойчивост*);

устойчивост на икономическата система по Лагранж, Ж.;

устойчивост на икономическата система по Ляпунов, А. М.;

устойчивост на икономическата система по Пуасон, С.;

устойчивост на непрекъсната линейна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система;

устойчивост на непрекъснатата нелинейна динамична икономическа система (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*);

устойчивост по Ляпунов, А. М. на икономическа точка (същото като **устойчивост по А. М. Ляпунов на точка на икономическата система**; вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

устойчивост по Ляпунов, А. М. на точка на икономическата система (вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

устойчивост по части от променливите на икономическата система;

устойчивост при постоянно-действащи нарушения в икономическата система;

фазов вектор на икономическата система (същото като фазов икономически вектор);

фазов вектор на поведението на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото поведение);

фазов вектор на състоянието на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото състояние);

фазов портрет на икономическата система;

фазов преход на икономическата система (същото като фазов икономически преход);

фазова плоскост на икономическата система;

фазова точка на икономическата система;

фазова точка на събитието в икономическата система;

фазова точка на състоянието на икономическата система;

фазова траектория на икономическата система;

фазова траектория на поведението на икономическата система (същото като фазова траектория на икономическото поведение);

фазова траектория на събитията в икономическата система;

фазова траектория на състоянието на икономическата система (същото като фазова траектория на икономическото състояние);

фазова траектория на състоянията на икономическата система;

фазова честотна характеристика на икономическата система;

фазови координати на икономическата система (същото като фазови икономически координати);

фазово пространство на икономическата система;

фазово пространство на събитията в икономическата система;

фазово пространство на състоянията на икономическата система;

фактическа входна динамична функция на икономическата система (вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*);

фактическа траектория на икономическата система;

фактическо поведение на икономическата система (вж. *програмирано поведение на икономическата система*);

феноменна възпроизводствена икономическа система;

феноменна икономическа система;

феноменна потребителна икономическа система;

феноменна производствена икономическа система;

феноменна ресурсно-субстанциална икономическа система (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

феноменно-същностна верижна икономическа система (същото като **начална верижна същностно-стратифицирана икономическа система**; вж. *врейжна същностно-стратифицирана икономическа система*);

феноменно-същностна икономическа система (същото като начална същностно-стратифицирана икономическа система);

феноформатна асидецисивна икономическа система (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

физическо-факторна производствена икономическа система;

физическо-факторна специфично-полезностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

физическо-факторна специфично-стойностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

физическо-факторна специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система;

филтър на икономическата система;

финансово-пазарно-икономическа система;

флуктуационен шум в икономическата система;

формална икономическа система;

функции на моделирането на икономическите системи;

функции на прехода на състоянията на динамичната икономическа система (вж. *динамична икономическа система*);

функционален модел на икономическата система;

функционален подход към моделирането на икономическите системи;

функционална икономическа система;

функционална структура на икономическата система;

функционална структура на модела на икономическата система;

функционално моделиране на икономическите системи;

функционално-астатична времево-функционираща икономическа система;

функционално-астатична икономическа система;

функционално-астатично времево функциониране на икономическата система;

функционално-времево-астатична икономическа система;

функционално-времево-статична икономическа система;

функционално-комбинирано-астатична икономическа система;

функционално-комбинирано-статична икономическа система;

функционално-невремево-астатична икономическа система;

функционално-невремево-статична икономическа система;

функционалност на икономическата система (същото като икономическа функционалност);

функционално-статична времево-функционираща икономическа система;

функционално-статична икономическа система;

функционално-статично времево функциониране на икономическата система;

функционално-структурен модел на икономическата система;

функционално-структурно моделиране на икономическите системи;

функционално-цялостно-астатична икономическа система;

функционално-цялостно-статична икономическа система;

функционално-частично-астатична икономическа система;

функционално-частично-статична икономическа система;

функциониране на икономическата система;

функционираща икономическа система;

функция на входното отклонение на икономическата система (вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*);

функция на изходното отклонение на икономическата система;

футурологичен модел на икономическата система;

футурологично моделиране на икономическите системи;
характер на икономическата система;
характеристична икономическа система (същото като характеристично-стратифицирана икономическа система);
характеристични параметри на икономическата система;
характеристично-стратифицирана икономическа система;
хармонично-колебателна икономическа система;
хетерогенна /нееднородна/ динамична икономическа система;
хетерогенно-ориентирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;
хетерогенно-ориентирана квази-стратисубстанциална икономическа система;
холономна икономическа система;
хомеостазис на икономическата система (същото като икономически хомеостазис);
хомогенна /еднородна/ динамична икономическа система;
хомогенно-ориентирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;
хомогенно-ориентирана квази-стратисубстанциална икономическа система;
хомокибернетичен модел на икономическата система;
хомокибернетично моделиране на икономическите системи;
хомоморфен модел на икономическата система;
хомоморфно моделиране на икономическите системи;
хомоподобен модел на икономическата система;
хомоподобно моделиране на икономическите системи;
хомофункционален модел на икономическата система;
хомофункционално моделиране на икономическите системи;
хоризонтален синтез на икономическа система;
целезадоволяване на икономическата система;
целеконтролиране на икономическата система;
целеосъществяване на икономическата система;
целеполагане на икономическата система;
целесъобразност на икономическата система;
ценностна възпроизводствена икономическа система;
ценностна динамика на икономическата система;
ценностна икономическа система;

ценностна потребителна икономическа система;
ценностна производствена икономическа система;
ценностнодинамична ентропия в икономическата система (същото като
ценностнодинамична икономическа ентропия);
ценностнодинамична икономическа система;
ценностнодинамично неравновесие на икономическата система (вж. *ценностнодинамично равновесие на икономическата система);*
ценностнодинамично равновесие на икономическата система;
ценностнодинамично-неравновесна икономическата система (вж. *ценностнодинамично равновесие на икономическата система);*
ценностнодинамично-равновесна икономическа система;
ценностно-изразена икономическа система (същото като ценностна икономическа система);
център на топологичната динамична икономическа система;
циклична икономическа система;
цикличност на икономическата система (същото като икономическа цикличност);
цикъл на икономическа система (същото като икономически цикъл);
цялостно-астатично-реагираща икономическа система;
цялостно-нераегираща икономическа система;
цялостно-нефункционираща икономическа система;
цялостно-постоянна икономическа система;
цялостно-променлива икономическа система;
цялостно-реагираща икономическа система;
цялостно-ситуирана икономическа система;
цялостно-ситуирана напълно-постоянна икономическа система;
цялостно-ситуирана напълно-променлива икономическа система;
цялостно-ситуирана ненапълно-постоянна икономическа систем;a
цялостно-ситуирана ненапълно-променлива икономическа система;
цялостност на икономическата система;
цялостно-статично-реагираща икономическа система;
цялостно-функционираща икономическа система;
частично-астатично-реагираща икономическа система;
частично-закрита икономическа система (същото като частично-
открита икономическа система);
частично-нераегираща икономическа система;
частично-нефункционираща икономическа система;

частично-открита икономическа система;
частично-постоянна икономическа система;
частично-променлива икономическа система;
частично-реагираща икономическа система;
частично-ситуирана икономическа система;
частично-ситуирана напълно-постоянна икономическа система;
частично-ситуирана напълно-променлива икономическа система;
частично-ситуирана ненапълно-постоянна икономическа система;
частично-ситуирана ненапълно-променлива икономическа система;
частично-статично-реагираща икономическа система;
частично-функционираща икономическа система;
честотен спектър на икономическата система;
честотна характеристика на динамичната икономическа система (същото като честотна икономическа характеристика);
честотна характеристика на икономическата система;
честотна характеристика на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри;
честотна характеристика на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри;
честотна характеристика на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри;
чувствителност на динамичната икономическа система;
шум в икономическата система;
шумоустойчивост на икономическата система.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА, АСТАТИЧНА /АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА/ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЗАДАВАЩИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (economic system, astatically to assignationary impacts /actions/) (**ки**) – във:

динамична регулаторна икономическа система, астатична /астатично-реагираща/ по отношение на задаващите въздействия.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА, АСТАТИЧНА /АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА/ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (economic system, astatically to economic impacts /actions/) (**ки**) – във:

динамична регулаторна икономическа система, астатична /астатично-реагираща/ по отношение на икономическите въздействия (същото като астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА, АСТАТИЧНА /АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА/ ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАРУШАВАЩИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (economic system, astatically to disturbing impacts /actions/) (**ки**) – във:

динамична регулаторна икономическа система, астатична /астатично-реагираща/ по отношение на нарушаващите въздействия.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА БЕЗ МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system without metaregulation) (**ки**) – във:

двуравнищна регулаторна икономическа система без метарегулиране (същото като двуравнищна система на икономическо регулиране без метарегулиране);

триравнищна регулаторна икономическа система без метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система без метарегулиране при тъждествена трансформация в регулируемата подсистема на двуравнищната неметарегулируема неметарегулираща регулаторна икономическа система от първи ред.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА НА ХАМИЛТОН, У.* (Hamilton economic system) – *система на У. Хамилтон* (Hamilton system), приложена в икономическа среда; използвана за икономически изследвания система от канонични обикновени диференциални уравнения (вж. диференциални уравнения) с $2n$ неизвестни $q = (q_1, q_2, \dots, q_n)$, наречени **обобщени икономически координати*** (generalized economic co-ordinates) и $p = (p_1, p_2, \dots, p_n)$, наречени **обобщени икономически импулси*** (generalized economic impulses), която има вида

$$\frac{dq_i}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p_i},$$

$$\frac{dp_i}{dt} = -\frac{\partial H}{\partial q_i}$$

за всяко $i = 1, 2, \dots, n$, където H е някаква икономическа функция от (q, p, t) , означавана като икономическа функция на У. Хамилтон (същото като икономически хамилтониан) на тази система. Последната се нарича още **канонична икономическа система на У. Хамилтон*** (Hamilton canonical economic sys-

system), а в автономния случай, когато H не зависи от t , още и *консервативна икономическа система на У. Хамилтон** (Hamilton conservative economic system). Вж. *икономически уравнения на У. Хамилтон*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ОТ ВТОРИ РАНГ (second-rank economic system) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа система от втори ранг.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ОТ КРАЕН ТИП (finitely-typic economic system) (**ки**) – във:

алгебрична икономическа система от краен тип (вж. алгебрична икономическа система).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ОТ НУЛЕВ РАНГ (zero-rank economic system) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа система от нулев ранг (вж. ранжиране на ингредиентните икономически системи).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ОТ ПЪРВИ РАНГ (first-rank economic system) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа система от първи ранг.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ОТ ТРЕТИ РАНГ (third-rank economic system) (**ки**) – във:

ингредиентна икономическа система от трети ранг.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ПРИ ГОЛЕМИ ОТКЛОНЕНИЯ ОТ ЦЕННОДИНАМИЧНОТО РАВНОВЕСИЕ* (economic system in high divergences from worth-dynamic equilibrium) – вж. *дисипативна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ПРИ ЗАДАДЕНИ ВЕРОЯТНОСТНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ (economic system in steady-state possibilital distributions) (**ки**) – във:

синтезиране на оптимална стохастична икономическа система при зададени вероятностни разпределения.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ПРИ МАЛКИ ОТКЛОНЕНИЯ ОТ ЦЕННОДИНАМИЧНОТО РАВНОВЕСИЕ* (economic system in small /little/

divergence from the worth-dynamic equilibrium) – вж. *дисипативна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ПРИ ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНО РАВНОВЕСИЕ* (economic system in worth-dynamic equilibrium) – вж. *дисипативна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С АДАПТАЦИОННА ДИНАМИЧНА УСТОЙЧИВОСТ* (economic system in adaptation /adaptationary/ dynamic steadiness), **самоприспособяваща се икономическа система, самоприспособяваща се система на икономическо управление, адаптивна икономическа система, система на адаптивно икономическо управление**, – *икономическа система* (в частност – *система на икономическо управление*), която осигурява своята *динамична икономическа устойчивост* чрез адаптиране (приспособяване) към измененията във външната и вътрешната среда посредством вътрешни промени (в т.ч.и промени в нейната структура). Нейни разновидности са: *саморегулиращата се икономическа система, самообучаващата се икономическа система, самоорганизиращата се икономическа система и самоусъвършенствуващата се икономическа система*. Вж. *адаптиране на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С АКТИВНО НАТРУПВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА (economic system with actively information accumulation) (**ки**) – **ВЪВ:**

оптимална икономическа система с активно натрупване на информацията (вж. *дуално управление в икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С АКТИВНО НАТРУПВАЩА СЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА УПРАВЛЯЕМАТА ПОДСИСТЕМА (economic system in active accumulating information for the dirigible subsystem) (**ки**) – **ВЪВ:**

оптимална икономическа система с активно натрупваща се информация за управляемата подсистема.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ДИФЕРЕНЦИАЛНО ПРЕОБРАЗУВАНЕ* (differential-transformation economic system) – *икономическа система S*, чието поведение се определя от *оператор за диференциране в икономическата система*. Нейното операторно уравнение е: $S \equiv \{y(t) = \frac{d}{dt}x(t)\}$, т.е. $S \equiv \{y(t) =$

 $Dx(t)\}$, като $T = \frac{d}{dt}$, където T е операторът за пропорционално преобразуване,

$x(t)$ – входът на системата, и $y(t)$ – нейният изход.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ДУАЛНО УПРАВЛЕНИЕ (economic system with dual management /control/) (**ки**) – във:

оптимална икономическа система с дуално управление.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ЕКЗОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system with exogenous metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране;

триправнична метарегулаторна икономическа система с екзогенно метарегулиране;

триправнична регулаторна икономическа система с екзогенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ЕНДОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system with endogenous metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с ендогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо ендогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо ендогенно метарегулиране;

триправнична метарегулаторна икономическа система с ендогенно метарегулиране;

триправнична регулаторна икономическа система с ендогенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ИЗОЛАЦИОННА ДИНАМИЧНА УСТОЙЧИВОСТ* (economic system in isolationary dynamic steadiness) – икономи-

ческа система (в частност – на системата на икономическо управление), която осигурява своята динамична икономическа устойчивост (динамична икономическа стабилност), като не допуска негативни входни въздействия (които могат да я отклонят от програмираното икономическо поведение) да бъдат преработени от нейната управлявана икономическа подсистема, респ. от регулируемата икономическа подсистема. Вж. *изолиране на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ИЗОСТАВАЩО ПРЕОБРАЗУВАНЕ*

(lag-transformation economic system) – *икономическа система*, чието поведение се определя от оператор за изоставане в икономическа. Нейното операторно уравнение е $S \equiv \{y_{i-1} = E^{-1}x_i = x_{i-1}, \text{ респ. } S \equiv \{y_{t-1} = E^{-1}x_t = x_{t-1}\}$, където $T = E^{-1}$ е операторът за изоставане, x_t – входът на системата в настоящия момент, x_{t-1} – входът на системата в предходния момент, y_{t-1} – изходът на системата в предходния момент. Нарича се още *икономическа система с изоставащо действие* (lag-action economic system).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ИЗПРЕВАРВАЩО ПРЕОБРАЗУВАНЕ*

(outdistance-transformation economic system) – *икономическа система*, чието поведение се определя от оператор за изпреварване в икономическа система. Нейното операторно уравнение е $S \equiv \{y_{i+1} = E^{+1}x_i = x_{i+1}, \text{ респ. } S \equiv \{y_{t+1} = E^{+1}x_t = x_{t+1}\}$, където $T = E^{+1}$ е операторът за изпреварване, x_t – входът на системата в настоящия момент, x_{t+1} – входът на системата в следващия момент, y_{t+1} – изходът на системата в следващия момент. Нарича се още *икономическа система с изпреварващо действие* (outdistance-action economic system).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ИНТЕГРАЛНО ПРЕОБРАЗУВАНЕ*

(integral-transformation economic system) – *икономическа система S*, чието поведение се определя от оператор за интегриране в икономическа система. Нейното операторно уравнение е

$$S \equiv \{y(t) = \int x(t) dt\},$$

където $T = \int$.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С КОМБИНИРАНО РЕГУЛИРАНЕ (economic systems with combined regulation) (ки) – във:

инвариантност в икономическата система с комбинирано регулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С КРАЙНА ПАМЕТ* (economic system with finite memory) – вж. *синтезиране на линейна оптимална стохастична икономическа система.*

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С МАКСИМАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА УПРАВЛЯЕМАТА ПОДСИСТЕМА (economic system in maximal information for dirigible /controllable/ subsystem) (**ки**) – във:

оптимална икономическа система с максимална информация за управляемата подсистема;

синтезиране на оптимална стохастична икономическа система с максимална информация за управляемата подсистема.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system with metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо ендогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо ендогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с регулируемо метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо ендогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С МЕТАРЕГУЛИРУЕМО ЕКЗОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system in metaregulable exogenous metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо екзогенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С МЕТАРЕГУЛИРУЕМО ЕНДОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system in metaregulable endogenous metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с метарегулируемо ендогенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НАЙ-ДОБРА ЕКСТРАПОЛАЦИЯ И ИНТЕРПОЛАЦИЯ НА ПОЛЕЗНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (economic system with am very good effective action extrapolation and interpolation) (**ки**) – във:

оптимална икономическа система с най-добра екстраполяция и интерполяция на полезното въздействие (вж. *статистически критерий на оптимално икономическо управление*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НАЙ-ДОБРО ОТДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕЗНОТО ОТ СМУЩАВАЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (economic system with maximum /am very good/ effective action separation from disturbance /disturbing action/) (**ки**) – във:

оптимална икономическа система с най-добро отделяне на полезното от смущаващото въздействие (вж. *статистически критерий на оптимално икономическо управление*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НАТРУПВАЩА СЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА УПРАВЛЯЕМАТА ПОДСИСТЕМА (economic system in accumulating information for dirigible /controlling/ subsystem) (**ки**) – вж.

оптимална икономическа система с натрупваща се информация за управляемата подсистема.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НЕЗАВИСИМО НАТРУПВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА (economic system with independently information accumulation) (**ки**) –ВЪВ:

оптимална икономическа система с независимо натрупване на информацията (вж. дуално управление в икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НЕРЕГУЛИРУЕМО ЕКЗОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system in unregulable exogenous metaregulation) (**ки**) – ВЪВ:

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране;

триправнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НЕРЕГУЛИРУЕМО ЕНДОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system with unregulable endogenous metaregulation) (**ки**) – ВЪВ:

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо ендегенно метарегулиране;

триправнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо ендегенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НЕРЕГУЛИРУЕМО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system in non-regulable metaregulation) (**ки**) – ВЪВ:

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо ендегенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с нерегулируемо метарегулиране;

триправнищна регулаторна икономическа система с нерегулируемо метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С НЯКОЛКО ВЪЗДЕЙСТВИЯ (multi-input economic system) (**ки**) –ВЪВ:

следяща икономическа система с няколко въздействия.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА УПРАВЛЯЕМАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (economic system in dirigible /controllable/ economic subsystem characteristics determination) (**ки**) – във:

адаптивна икономическа система с определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема (същото като самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на управляемата икономическа подсистема; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКАТА НА ЦЯЛАТА СИСТЕМА (economic system in total economic system characteristic determination) (**ки**) – във:

адаптивна икономическа система с определяне характеристиката на цялата система (същото като самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиката на цялата система; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ОПРЕДЕЛЯНЕ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ЧАСТИ ОТ СИСТЕМАТА (economic management system in partial economic system characteristics determination) (**ки**) – във:

адаптивна икономическа система с определяне характеристиките на части от системата (същото като самоприспособяваща се система на икономическо управление при определяне характеристиките на части от системата; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ОТСЛАБВАЩО ПРЕОБРАЗУВАНЕ* (decreasing-transformation economic system) – *икономическа система S*, чието поведение се определя от *оператор за отслабващо преобразуване /в икономическата система/ T*, който е по-голям от нула и по-малък от единица, т.е. $0 < T = k < 1$. Нарича се още *икономическа система с отслабващо действие* (increasing action economic system).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ПАСИВНО НАТРУПВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО УПРАВЛЯЕМАТА ПОДСИСТЕМА (economic

system in passive accumulating of an information for dirigible /controllable/ subsystem) (**ки**) – във:

оптимална икономическа система с пасивно натрупваща се информация за управляемата подсистема;

синтезиране на оптимална стохастична икономическа система с пасивно натрупване на информация относно управляемата подсистема.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ПРЕОБРАЗУВАНЕ В КРАЙНА РАЗЛИКА* (finite-difference-transformation economic system) – *икономическа система S*, чието поведение се определя от оператор за преобразуване в крайна разлика в икономическа система. Нейното операторно уравнение е

$$\mathbf{S} \equiv \{y_i = \Delta x_i = x_{i+1} - x_i\},$$

когато тя извежда на своя изход разликата между състоянията (значенията) на два съседни нейни входни параметъра, или

$$\mathbf{S} \equiv \{y_t = \Delta x_t = x_{t+1} - x_t\},$$

когато тя е разликата между две последователни времеви състояния на един и същ входен параметър. Тук x_i е i -тият вход на системата ($i = 1, 2, \dots, n - 1$), n – броят на входовете на системата, x_{i+1} – $i+1$ -тият вход на системата, y_i – i -тият изход на системата ($i = 1, 2, \dots, n - 1$), x_t – входът на системата в настоящия момент, x_{t+1} – входът на системата в следващия момент, y_t – изходът на системата в настоящия момент, а $T = \Delta$ – операторът за преобразуване в крайна разлика.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ПРОПОРЦИОНАЛНО ПРЕОБРАЗУВАНЕ* (proportional transformation economic system) – *икономическа система S*, чието поведение се определя от оператор за пропорционално преобразуване /в икономическата система/. Нейното операторно уравнение е $\mathbf{S} \equiv \{y = kx\}$, където $T = k$ е операторът за пропорционално преобразуване, x – входът на системата, и y – нейният изход.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ПРЯКО ИЗМЕРВАНЕ НА ВЪНШНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (economic system in external impacts /actions/ direct measuring) (**ки**) – във:

адаптивна икономическа система с пряко измерване на външните въздействия (същото като самоприспособяваща се система на икономическо управление при пряко измерване на външните въздействия; вж. самоприспособяваща се икономическа система).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ПЪЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА УПРАВЛЯЕМАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (economic system with full information for managed economic subsystem) (**ки**) – във:

оптимална икономическа система с пълна информация за управляемата икономическа подсистема (вж. дуално управление в икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПАРАМЕТРИ (economic system with distributed parameters) (**ки**) – във:

динамична икономическа система с разпределени параметри;

импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри;

непрекъсната линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри;

предавателна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри;

честотна характеристика на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система с разпределени параметри.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С РЕГУЛИРАНЕ ПО ОТКЛОНЕНИЕ (economic systems with regulation on diversion) (**ки**) – във:

инвариантност в икономическата система с регулиране по отклонение.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С РЕГУЛИРАНЕ ПО ОТКЛОНЯВАЩО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (economic systems with regulation on diverting impacts /disturbances/) (**ки**) – във:

инвариантност в икономическата система с регулиране по отклоняващо въздействие.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С РЕГУЛИРУЕМО ЕКЗОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system in regulable exogenous metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С РЕГУЛИРУЕМО ЕНДОГЕННО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system in regulable endogenous metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране;

триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С РЕГУЛИРУЕМО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic system in regulable metaregulation) (**ки**) – във:

метарегулаторна икономическа система с регулируемо екзогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с регулируемо ендогенно метарегулиране;

метарегулаторна икономическа система с регулируемо метарегулиране;
триравнищна регулаторна икономическа система с регулируемо метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ТРИРАВНИЩНА ЙЕРАРХИЯ (economic system with three-level hierarchy) (**ки**) – във:

адаптивна икономическа система с триравнищна йерархия (същото като **самоприспособяваща се система на икономическо управление с триравнищна йерархия**; вж. *самоприспособяваща се икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ТЪЖДЕСТВЕНО ПРЕОБРАЗУВАНЕ* (identically-transformation economic system) – *икономическа система S*, чието поведение се определя от *оператора за тъждествено преобразуване /в икономическата система/* $T = 1$. Нейното операторно уравнение е $S \equiv \{y = Tx\} \equiv \{y = x\}$, където $T = 1$ е вид *оператор за пропорционално преобразуване /в икономическата система/*, x – входът на системата, и y – нейният изход.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С УСИЛВАЩО ПРЕОБРАЗУВАНЕ* (increasing-transformation economic system) – *икономическа система S*, чието поведение се определя от *оператор за усилващо преобразуване /в икономическата система/* $|T| = |k| > 1$. Нарича се още **икономическа система с усилващо действие** (increasing action economic system).

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА, СТАТИЧНА /СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА/ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЗАДАВАЩИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (economic system, statically to assignationary impacts /actions/) (**ки**) – във:

динамична регулаторна икономическа система, статична /статично-реагираща/ по отношение на задаващите въздействия.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА, СТАТИЧНА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (economic system, statically to economic impacts /actions/) (**ки**) – във:

динамична икономическа система, статична по отношение на икономическите въздействия (същото като статична икономическа система).

динамична регулаторна икономическа система, статична /статично-реагираща/ по отношение на икономическите въздействия.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА, СТАТИЧНА /СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА/ ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАРУШАВАЩИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (economic system, statically to disturbing impacts /actions/) (**ки**) – във:

динамична регулаторна икономическа система, статична /статично-реагираща/ по отношение на нарушаващите въздействия.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА СЪС СЪСРЕДОТОЧЕНИ ПАРАМЕТРИ (economic system with lumped parameters) (**ки**) – във:

динамична икономическа система със съсредоточени параметри;

импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

непрекъсната линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

предавателна функция на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри;

честотна характеристика на непрекъснатата линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри.

ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМОТЕХНИКА (economic system-technics /system-engineering/) – икономическа дисциплина, която се занимава с проектирането, създаването, изпитването, експлоатацията и усъвършенствването на *сложни икономически системи*, най-вече като *системи за икономическо управление* на фирмите, маркетингови системи, системи за икономически контрол, данъчни системи и други, които се характеризират с голям брой подсистеми.

теми и компоненти, имат сложна структура и вероятностно поведение. Икономическата системотехника, като се основава върху постиженията и принципиите на *общата теория на системите*, и реализира изискванията на *системния подход в икономиката*, решава редица проблеми на функционирането на отделните *подсистеми на икономическата система*, на функционирането ѝ като единно цяло, на организацията на взаимодействието между нейните елементи и на взаимодействието ѝ с околната среда, на избора на оптимални варианти на икономическо поведение. Тъй като с нарастването на сложността на *икономическата система* нараства и значимостта на общосистемните въпроси при създаването на икономически проекти, във все по-голяма степен **теорията на сложните системи** (complex /compound/ system theory) [в т.ч. и **теорията на сложните икономически системи** (complex /compound/ economic system theory)] стават математическа база на икономическата системотехника. Теорията на сложните системи предполага организацията на проектирането им да се извършва на два етапа. **През първия етап**, наречен *макропроектиране на икономически системи* (или още – *външно проектиране на икономически системи*), се решават въпросите на структурирането и функционирането на сложната икономическа система в нейната цялост. То е проектиране на *макроскопично равнище на икономическата система* (както в макроикономиката, така и в микроикономиката). **През втория етап**, наречен *микропроектиране на икономически системи* (или още – *вътрешно проектиране на икономически системи*), се решават въпросите на функционирането на елементите на системата. То е проектиране на *микроскопично равнище на икономическата система* (както в макроикономиката, така и в микроикономиката).

Икономическата системотехника се занимава с макропроектирането на сложните икономически системи. При макропроектирането първоначално се формулират три групи проблеми: **първо**, определяне на целта на създаването на икономическата система и на кръга на решаваните с нейна помощ задачи (от значение тук са потребностите на икономическата практика, икономическата целесъобразност и действащите икономически тенденции); **второ**, оценяване на влиянието на въздействащите върху икономическата система фактори и определяне на техните характеристики (от особено значение тук са анализът на аналогични икономически системи и статистическата обработка на резултатите от проведените експериментални изследвания); **трето**, избор на показатели за ефективност на икономическата система. Основна задача на системотехниката е изработването на варианти на икономически системи, които с помощта на *системния анализ в икономиката* се сравняват и оценяват, докато

се стигне до избор на най-добрия от тях. Един от най-добрите методи, които се прилагат в това отношение, са *имитационното икономическо моделиране* и *оптимизационното икономическо моделиране*.

ИКОНОМИЧЕСКА СИТУАЦИЯ (economic situation) – непразно подредено множество (вж. *икономическо множество*) от *икономически състояния* на даден *икономически предмет* (в т.ч. и *икономическо явление*, *икономически процес*, *икономически обект*, *икономическа система*). Икономическите ситуации са различни, ако е различна подредеността на икономическите състояния в тях. Икономическите ситуации са съвместими, ако съдържат съвместими икономически състояния. Две икономически ситуации са различни тогава и само тогава, когато не съвпадат множествата на техните икономически състояния. Те са несъвместими тогава и само тогава, когато една от тях съдържа поне едно икономическо състояние, което е несъвместимо поне с едно икономическо състояние на другата ситуация. Икономическата ситуация съществува тогава и само тогава, когато съществува всяко нейно икономическо състояние.

ИКОНОМИЧЕСКА СИТУАЦИЯ (economic situation) (**ки**) – във:

взаимозаменяеми равновесни икономически ситуации (вж. *безкоалиционна икономическа игра*);

еквивалентни равновесни икономически ситуации (вж. *безкоалиционна икономическа игра*);

икономическа ситуация;

конфликтна икономическа ситуация;

недоминирана икономическа ситуация (вж. *ядро*);

равновесна икономическа ситуация (вж. *безкоалиционна икономическа игра*).

ИКОНОМИЧЕСКА СИТУИРАНОСТ* (economic situativity), **ситуираност на икономическата система**, (*) – положение на съчетаване по определен начин на *икономическата функционалност* и *икономическата структурност* на икономическата система. Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирани от времева и невремева), към която съвместно са ситуирани икономическата функционалност и икономическата структурност и по отношение на която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават **времева икономическа ситуираност*** (temporal economic situativity) [същото като **времева ситуираност на икономическа система*** (temporal situativity of the economic system)], **невремева икономи-**

ческа ситуираност* (non-temporal economic situativity) [същото като **невремева ситуираност на икономическа система*** (non-temporal situativity of the economic system)] и **комбинирана икономическа ситуираност*** [същото като **комбинирана ситуираност на икономическа система*** (combined situativity of the economic system)]. Ако не е посочено друго, под икономическа ситуираност обикновено се подразбира времевата икономическа ситуираност. Според начина на реализиране на икономическата ситуираност по отношение на дадената независима реална променлива, се разграничават: (1) **статично-ситуирана икономическа система** (икономическа система, която е съвместно функционално-статична икономическа система и структурно-постоянна икономическа система) и (2) **астатично-ситуирана икономическа система** (икономическа система, която не е съвместно функционално-статична и структурно-постоянна). Понятието за статично-ситуирана икономическа система се покрива с това за **статична икономическа система**, а това за астатично-ситуирана икономическа система се покрива с това за **динамична икономическа система**.

Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирани от времева и невремева), към която съвместно са ситуирани икономическата функционалност и икономическата структура и по отношение на която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават три разновидности на статично-ситуираната икономическа система: (1) **времева статично-ситуирана икономическа система*** (temporal statically-situated economic system) (покрива се с понятието за *времево-статична икономическа система*); (2) **невремева статично-ситуирана икономическа система*** (non-temporal statically-situated economic system) (покрива се с понятието за *невремево-статична икономическа система*); (3) **комбинирана статично-ситуирана икономическа система*** (combined statically-situated economic system) (покрива се с понятието за *комбинирано-статична икономическа система*). Ако не е посочено друго, под статично-ситуирана икономическа система обикновено се подразбира времевата статично-ситуирана икономическа система.

Според същия критерий се разграничават и три разновидности на астатично-ситуираната икономическа система: (1) **времева астатично-ситуирана икономическа система*** (temporal astatically-situated economic system) (покрива се с понятието за *времево-динамична икономическа система*); (2) **невремева астатично-ситуирана икономическа система*** (non-temporal astatically-situated economic system) (покрива се с понятието за *невремево-динамична ико-*

номическа система); (3) **комбинирана астатично-ситуирана икономическа система*** (combined astatically-situated economic system) (покрива се с понятието за *комбинирано-динамична икономическа система*). Ако не е посочено друго, под астатично-ситуирана икономическа система се обикновено подразбира времевата астатично-ситуирана икономическа система. Вж. и *реагируемост на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СКАЛА* (economic scale) – същото като *скала на икономически множества*.

ИКОНОМИЧЕСКА СКАЛА (economic scale) (**ки**) – във:

база на икономическата скала (същото като *икономическа база*);
скала на икономически множества.

ИКОНОМИЧЕСКА СКАЛАР-ФУНКЦИЯ (economic scalar-valued function) – същото като *скаларна икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА СКАЛАР-ФУНКЦИЯ (economic scalar-valued function) (**ки**) – във:

динамична икономическа скалар-функция (същото като *динамична скаларна икономическа функция*);

дискретна икономическа скалар-функция (същото като *дискретна скаларна икономическа функция*);

икономическа скалар-функция (същото като *скаларна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА СКОРОСТ (economic velocity) (*) – **скорост** (velocity), с която *функциониращата икономическа система* (*поведенческо-променливата икономическа система*) индуцира (създава) някакъв *икономически ингредиент*; величина на *икономическото въздействие* (вътрешно или изходно), респ. на *икономическия ингредиент*, която икономическата система формира за единица от някаква независима реална променлива. В зависимост от характера на независимата реална променлива се разграничават *времева икономическа скорост* (когато независимата реална променлива е времето) [на нея съответствува понятието за *времево-функционираща икономическа система* (за *поведенческо-времево-променлива икономическа система*)] и *невремева икономическа скорост* (когато независимата реална променлива не е времето) [на нея съответствува понятието за *невремево-функционираща икономическа система* (за

поведенческо-невремево-променлива икономическа система)]. Когато не е посочено друго, под икономическа скорост обикновено се подразбира времевата икономическа скорост. Вж. *средна икономическа скорост* и *пределна икономическа скорост*.

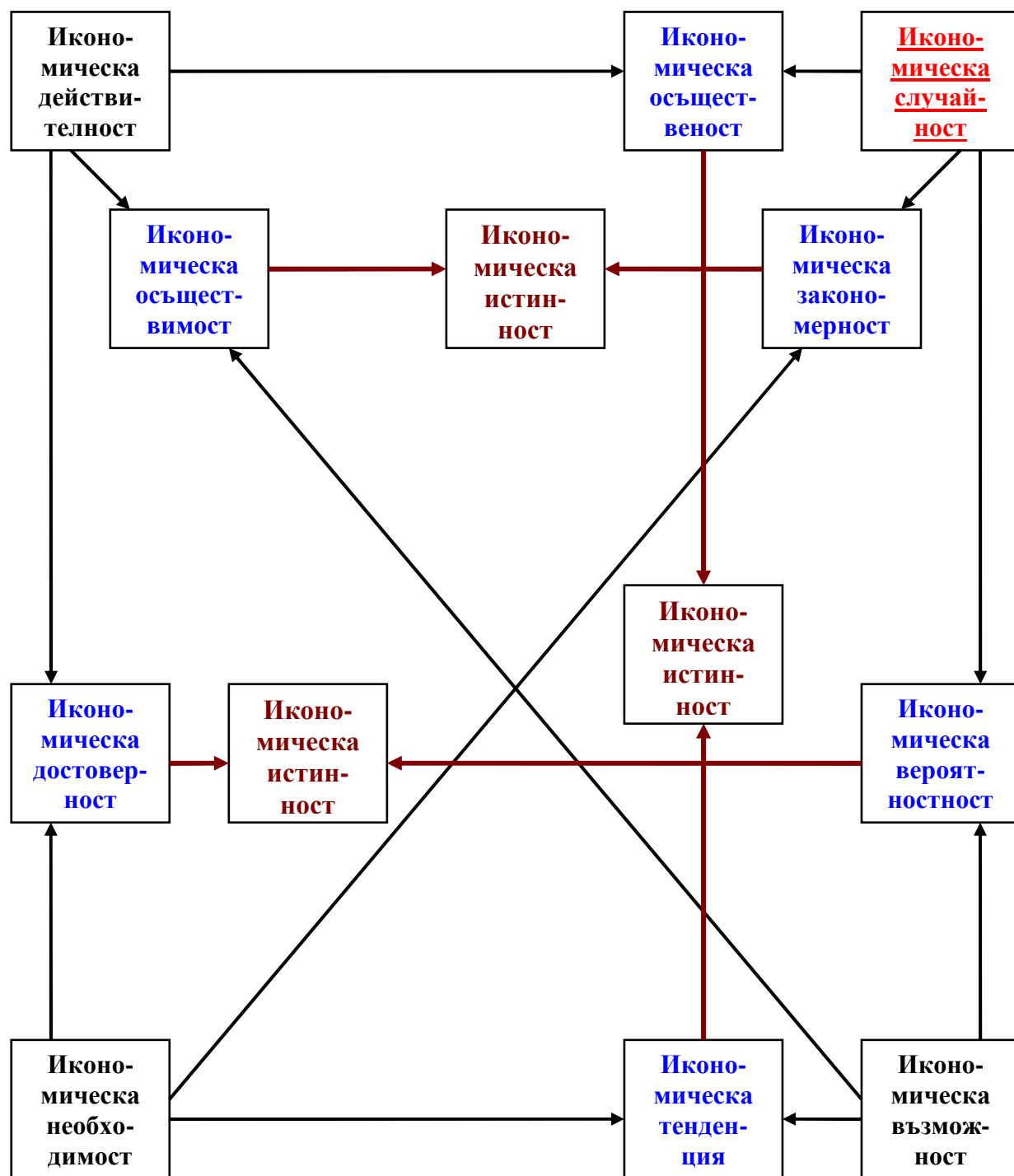
ИКОНОМИЧЕСКА СКОРОСТ (economic velocity) (**ки**) – във:

времева икономическа скорост;
икономическа скорост;
невремева икономическа скорост;
пределна икономическа скорост;
средна икономическа скорост.

ИКОНОМИЧЕСКА СЛОЖНОСТ (economic complexity) – същото като *сложност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СЛУЧАЙНОСТ (economic accident), **предметна икономическа случайност**, (*) – такова положение в *икономическата действителност*, което е обусловено от стечението на външните за *икономическите предмети* (в т.ч. за *икономическите обекти, икономическите системи, икономическите явления, икономическите процеси* и т.н.) обстоятелства, за разлика от *икономическата необходимост*, която е обусловена от тяхната вътрешна природа; това, което може да бъде и може да не бъде по отношение на икономическите предмети, в отличие от икономическата необходимост, която обезателно трябва да се осъществи. Разновидности на икономическата случайност са *обектната икономическа случайност* (случайността при икономическия обект) и *системната икономическа случайност* (случайността при икономическата система). Вж. *икономически закон* и *икономическа бифуркация*.

Икономическата случайност изпълнява **три важни функции** при характеризирането и верифицирането на *икономическата истинност* (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономическа случайност и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Първо. Икономическата случайност е **външна достижимост*** (external attainability) (външно-присъща достижимост) [или още **външна икономическа достижимост*** (external economic fattainability), което е вид външна страна] на *икономическата вероятностност*, така че е външна страна на *икономичес-*

ката вероятностност, докато икономическата възможност е **вътрешна достижимост*** (internal attainability) [или още **вътрешна икономическа достижимост*** (internal economic attainability), която е вид вътрешна страна] на икономическия предмет, така че икономическата възможност е вътрешна страна на икономическата вероятностност. Икономическата случайност е **начин на извеждане на икономическата възможност** [накратко – **начин на икономическо извеждане*** (economic outgoing mode)], където икономическата вероятностност се разглежда като диалектическо единство на икономическа възможност и икономическа случайност. Икономическата случайност е случайност на икономическия предмет (и случайност на възможността на икономическия предмет). Икономическата възможност и икономическата случайност са категории на **достижимостта на икономическия предмет*** (attainability of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази достижимост. Икономическата възможност **се сменя** в икономическата случайност: икономическата случайност е икономическата възможност в смет вид. Икономическата случайност е скрита в икономическата възможност, а икономическата възможност [която е първичната (примитивната) и определящата достижимост на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата случайност [която е вторичната (производната) и решаващата достижимост на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Второ. Икономическата случайност е и **външно изискване*** (external requirement) (външно-присъщо изискване) [или още **външно икономическо изискване*** (external economic requirement), което е вид външна страна] на икономическия предмет, така че е външна страна на икономическата закономерност, докато икономическата необходимост е **вътрешно изискване*** (internal requirement) [или още **вътрешно икономическо изискване*** (internal economic requirement), която е вид вътрешна страна] на икономическия предмет, така че икономическата необходимост е вътрешна страна на икономическата закономерност. Икономическата случайност е **начин на изолиране (на сепариране) на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо изолиране*** (economic separation mode)], където **икономическата закономерност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа необходимост и икономическа случайност. Икономическата случайност е случайност на икономическия предмет (и случайност на необходимостта на икономическия предмет). Икономическата необходимост и икономическата случайност са категории на **изискването на икономическия предмет*** (require-

(requirement of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това изискване. Икономическата необходимост *се снем*а в икономическата случайност: икономическата случайност е икономическата необходимост в смет вид. Икономическата случайност е скрита в икономическата необходимост, а икономическата необходимост [която е първичната (примитивната) и определящата закономерност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата случайност [която е вторичната (производната) и решаващата закономерност икономическия предмет].

Трето. Икономическата случайност е още и **външна реализираност*** (external fulfilness) (външно-присъща реализираност) [или още **външна икономическа реализираност*** (external economic fulfilness), което е вид външна страна] на *икономическата осъщественост*, така че е външна страна на *икономическата осъщественост*, докато *икономическата действителност* е **вътрешна реализираност*** (internal fulfilness) [или още **вътрешна икономическа реализираност*** (internal economic fulfilness), която е вид вътрешна страна] на икономическия предмет, така че икономическата действителност е вътрешна страна на икономическата осъщественост. Икономическата случайност е **начин на създаване на икономическата необходимост** [накратко – **начин на икономическо създаване*** (economic creating mode)], където *икономическата осъщественост* се разглежда като диалектическо единство на икономическа действителност и икономическа случайност. Икономическата случайност е случайност на икономическия предмет (и случайност на действителността на икономическия предмет). Икономическата действителност и икономическата случайност са категории на **реализираността на икономическия предмет*** (fulfilness of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази реализираност. Икономическата действителност *се снем*а в икономическата случайност: икономическата случайност е икономическата действителност в смет вид. Икономическата случайност е скрита в икономическата действителност, а икономическата действителност [която е първичната (примитивната) и определящата реализираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата случайност [която е вторичната (производната) и решаващата реализираност икономическия предмет].

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическата случайност* са (1) **икономическата квалислучайност*** (economic qualiaccident) и (2) **икономическата квантислучайност*** (economic quantiaccident). Според *общия икономически статут* нейни разно-

видности са (1) *икономическата субтислучайност** (economic subtiaccident) [в т.ч. *икономическата субтиквалислучайност** (economic subtiqualiaccident) и *икономическата субтиквантислучайност** (economic subtiquantiaccident)] и (2) *икономическата обтислучайност** (economic obtiaccident) [в т.ч. *икономическата обтиквалислучайност** (economic obtiqualiaccident) и *икономическата обтиквантислучайност** (economic obtiquantiaccident)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическата случайност са:

(1) *трансцентитална икономическа случайност** (transcentital economic accident) {в т.ч. (а) *трансцентитална икономическа квалислучайност** (transcentital economic qualiaccident) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквалислучайност** (transcentital economic subtiqualiaccident) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквалислучайност** (transcentital economic obtiqualiaccident)] и (б) *трансцентитална икономическа квантислучайност** (transcentital economic quantiaccident) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтиквантислучайност** (transcentital economic subtiquantiaccident) и (β) *трансцентитална икономическа обтиквантислучайност** (transcentital economic obtiquantiaccident)]};

(2) *инцентитална икономическа случайност** (incentital economic accident) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалислучайност** (incentital economic qualiaccident) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквалислучайност** (incentital economic subtiqualiaccident) и (β) *инцентитална икономическа обтиквалислучайност** (incentital economic obtiqualiaccident)] и (б) *инцентитална икономическа квантислучайност** (incentital economic quantiaccident) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквантислучайност** (incentital economic subtiquantiaccident) и (β) *инцентитална икономическа обтиквантислучайност** (incentital economic obtiquantiaccident)]};

(3) *центитална икономическа случайност** (centital economic accident) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалислучайност** (centital economic qualiaccident) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквалислучайност** (centital economic subtiqualiaccident) и (β) *центитална икономическа обтиквалислучайност** (centital economic obtiqualiaccident)] и (б) *центитална икономическа квантислучайност** (centital economic quantiaccident) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквантислучайност** (centital economic subtiquantiaccident) и (β) *центитална*

икономическа *обтиквантислучайност** (centital economic obtiquantiaccident)]];

(4) *уницентитална икономическа случайност** (unicentital economic accident) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа квалислучайност** (unicentital economic qualiaccident) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквалислучайност** (unicentital economic subtiqualiaccident) и (β) *уницентитална икономическа обтиквалислучайност** (unicentital economic obtiqualiaccident)] и (б) *уницентитална икономическа квантислучайност** (unicentital economic quantiaccident) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквантислучайност** (unicentital economic subtiquantiaccident) и (β) *уницентитална икономическа обтиквантислучайност** (unicentital economic obtiquantiaccident)]]};

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата случайност са:

(1) *унисъзидателна икономическа случайност** (unimaking economic accident) {в т.ч. (а) *унисъзидателна икономическа квалислучайност** (unimaking economic qualiaccident) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтиквалислучайност** (unimaking economic subtiqualiaccident) и (β) *унисъзидателна икономическа обтиквалислучайност** (unimaking economic obtiqualiaccident)] и (б) *унисъзидателна икономическа квантислучайност** (unimaking economic quantiaccident) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтиквантислучайност** (unimaking economic subtiquantiaccident) и (β) *унисъзидателна икономическа обтиквантислучайност** (unimaking economic obtiquantiaccident)]]};

(2) *съзидателна икономическа случайност** (making economic accident) {в т.ч. (а) *съзидателна икономическа квалислучайност** (making economic qualiaccident) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтиквалислучайност** (making economic subtiqualiaccident) и (β) *съзидателна икономическа обтиквалислучайност** (making economic obtiqualiaccident)] и (б) *съзидателна икономическа квантислучайност** (making economic quantiaccident) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтиквантислучайност** (making economic subtiquantiaccident) и (β) *съзидателна икономическа обтиквантислучайност** (making economic obtiquantiaccident)]]};

(3) *изпълнителна икономическа случайност** (implementationary economic accident) {в т.ч. (а) *изпълнителна икономическа квалислучайност** (implementationary economic qualiaccident) [към която се числят (α) *изпълни-*

.....

телна икономическа субтиквалислучайност* (implementationary economic subtiqualiaccident) и (β) *изпълнителна икономическа обтиквалислучайност** (implementationary economic obtiqualiaccident)] и (б) *изпълнителна икономическа квантислучайност** (implementationary economic quantiaccident) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикквантислучайност** (implementationary economic subtiquantiaccident) и (β) *изпълнителна икономическа обтикквантислучайност** (implementationary economic obtiquantiaccident)]];

(4) *творческа икономическа случайност** (creative economic accident) {в т.ч. (а) *творческа икономическа квалислучайност** (creative economic qualiaccident) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквалислучайност** (creative economic subtiqualiaccident) и (β) *творческа икономическа обтиквалислучайност** (creative economic obtiqualiaccident)] и (б) *творческа икономическа квантислучайност** (creative economic quantiaccident) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикквантислучайност** (creative economic subtiquantiaccident) и (β) *творческа икономическа обтикквантислучайност** (creative economic obtiquantiaccident)]]};

(5) *работна икономическа случайност** (working economic accident) {в т.ч. (а) *работна икономическа квалислучайност** (working economic qualiaccident) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквалислучайност** (working economic subtiqualiaccident) и (β) *работна икономическа обтиквалислучайност** (working economic obtiqualiaccident)] и (б) *работна икономическа квантислучайност** (working economic quantiaccident) [към която се числят (α) *работна икономическа субтикквантислучайност** (working economic subtiquantiaccident) и (β) *работна икономическа обтикквантислучайност** (working economic obtiquantiaccident)]]};

(6) *сътворителна икономическа случайност** (performing economic accident) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа квалислучайност** (performing economic qualiaccident) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквалислучайност** (performing economic subtiqualiaccident) и (β) *сътворителна икономическа обтиквалислучайност** (performing economic obtiqualiaccident)] и (б) *сътворителна икономическа квантислучайност** (performing economic quantiaccident) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтикквантислучайност** (performing economic subtiquantiaccident) и (β) *сътворителна икономическа обтикквантислучайност** (performing economic obtiquantiaccident)]]};

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата случайност са:

(1) *усвоявана икономическа случайност** (assimilated economic accident) {в т.ч. (а) *усвоявана икономическа квалислучайност** (assimilated economic qualiaccident) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквалислучайност** (assimilated economic subtiqualiaccident) и (β) *усвоявана икономическа обтиквалислучайност** (assimilated economic obtiqualiaccident)] и (б) *усвоявана икономическа квантислучайност** (assimilated economic quantiaccident) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантислучайност** (assimilated economic subtiquantiaccident) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантислучайност** (assimilated economic obtiquantiaccident)]};

(2) *създавана икономическа случайност** (gived economic accident) {в т.ч. (а) *създавана икономическа квалислучайност** (gived economic qualiaccident) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквалислучайност** (gived economic subtiqualiaccident) и (β) *създавана икономическа обтиквалислучайност** (gived economic obtiqualiaccident)] и (б) *създавана икономическа квантислучайност** (gived economic quantiaccident) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантислучайност** (gived economic subtiquantiaccident) и (β) *създавана икономическа обтиквантислучайност** (gived economic obtiquantiaccident)]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата случайност са:

(1) *сустатитна икономическа случайност** (sustatitic economic accident) {в т.ч. (а) *сустатитна икономическа квалислучайност** (sustatitic economic qualiaccident) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквалислучайност** (sustatitic economic subtiqualiaccident) и (β) *сустатитна икономическа обтиквалислучайност** (sustatitic economic obtiqualiaccident)] и (б) *сустатитна икономическа квантислучайност** (sustatitic economic quantiaccident) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквантислучайност** (sustatitic economic subtiquantiaccident) и (β) *сустатитна икономическа обтиквантислучайност** (sustatitic economic obtiquantiaccident)]};

(2) *субстатна икономическа случайност** (substatum economic accident) {в т.ч. (а) *субстатна икономическа квалислучайност** (substatum economic qualiaccident) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквалислучайност** (substatum economic subtiqualiaccident) и (β) *субстатна ико-*

номическа *обтиквалислучайност** (substatum economic obtiqualiaccident)] и (б) *субстатна икономическа квантислучайност** (substatum economic quantiaccident) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквантислучайност** (substatum economic subtiqantiaccident) и (β) *субстатна икономическа обтиквантислучайност** (substatum economic obtiquantiaccident)]];];

(3) *запасова икономическа случайност** (stock economic accident) {в т.ч. (а) *запасова икономическа квалислучайност** (stock economic qualiaccident) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквалислучайност** (stock economic subtiqualiaccident) и (β) *запасова икономическа обтиквалислучайност** (stock economic obtiqualiaccident)] и (б) *запасова икономическа квантислучайност** (stock economic quantiaccident) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквантислучайност** (stock economic subtiqantiaccident) и (β) *запасова икономическа обтиквантислучайност** (stock economic obtiquantiaccident)]]];

(4) *сустатантна икономическа случайност** (sustatantal economic accident) {в т.ч. (а) *сустатантна икономическа квалислучайност** (sustatantal economic qualiaccident) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквалислучайност** (sustatantal economic subtiqualiaccident) и (β) *сустатантна икономическа обтиквалислучайност** (sustatantal economic obtiqualiaccident)] и (б) *сустатантна икономическа квантислучайност** (sustatantal economic quantiaccident) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквантислучайност** (sustatantal economic subtiqantiaccident) и (β) *сустатантна икономическа обтиквантислучайност** (sustatantal economic obtiquantiaccident)]]}.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа случайност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска случайност** (consumptionary accident), *стопанска случайност** (protoeconomic accident), *пазарно-икономическа случайност** (marketly-economic accident) и *финансово-пазарно-икономическия случайност** (financially-marketly-economic accident). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща случайност** (sustenance /sustaining/ accident) (за случайност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СЛУЧАЙНОСТ (economic accident) (**ки**) – във:

икономическа случайност;

обективизирана икономическа случайност;

обективирана икономическа случайност;
обектна икономическа случайност;
предметна икономическа случайност (същото като икономическа случайност);
системна икономическа случайност;
субективирана икономическа случайност.

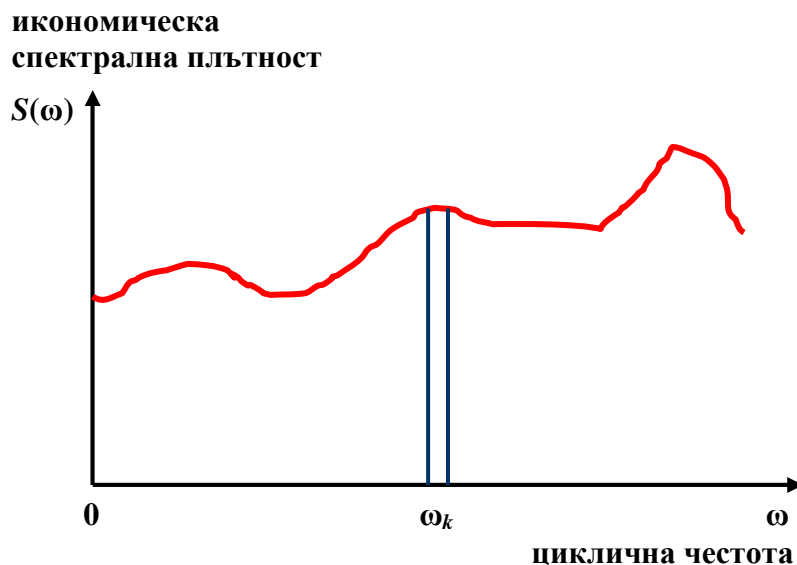
ИКОНОМИЧЕСКА СПЕКТРАЛНА ОЦЕНКА* (economic spectral appraisal) – същото като *икономическа спектрална плътност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕКТРАЛНА ПЛЪТНОСТ* (economic spectral density), **икономически спектър, оценка на икономическата спектрална плътност, икономическата спектрална оценка, функция на икономическата спектрална плътност**, – сноп от дисперсии $S(\omega)$ на съставлящите *циклическия икономически процес* $Y(t) = y(t)$, който е и *случаен икономически процес*, респ. на неговия *икономически интегрален спектър* $F(\omega)$. Функцията $S(\omega)$ дефинира плътността за всяка отделна честота ω_k на съставлящата икономическа хармонична $y_k(t)$, както това е посочено на фиг. 1. Дисперсията $S(\omega)$ се установява за определен период от време $(0, T)$ и може да се изведе от времевите значения на икономическия интегрален спектър $F_{\omega_k t}$ с помощта на равенството

$$S_{\omega_k} = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \sum_{t=0}^T |F_{\omega_k t}|^2.$$

Изобщо, валидна е зависимостта:

$$S(\omega) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \sum_{t=0}^T |F_t(\omega)|^2.$$

Фиг. 1. Функция на икономическата спектрална плътност

Освен от икономическия интегрален спектър функцията на икономическата спектрална плътност може да се изведе и от *икономическата ковариация* $R(u)$ [например, когато разлагането $F_T(\omega)$ по честота на **ИЗХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС** (вж. *статистически анализ на линейни динамични икономически системи*) $Y(t) = y(t)$ не е известно предварително]:

$$S(\omega_k) = \frac{1}{\pi} \lim_{L_c \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \sum_{u=0}^{L_u} R(u) \cos \omega_k u,$$

$$S(\omega_k) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} R(u) \cos \omega_k u \, du.$$

Изобщо

$$S(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} R(u) \cos \omega u \, du,$$

където честотата ω е дефинирана за положителната част $(0, \pi)$ на интервала $(-\pi, \pi)$. По същество чрез $1/\pi$ се осредняват получените резултати, тъй като икономическата ковариация $R(u)$ се отнася за целия спектър при даден *икономически лаг*. И обратно, може да направи преход от вече изведена икономическа спектрална плътност $S(\omega)$, разложена по честоти, към икономическата ковариация $R(u)$, разположена по отмествания (лагове) във времето:

$$R_u = 2 \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \sum_{\omega_k=0}^n S(\omega_k) \cos \omega_k u,$$

$$R_u = 2 \int_0^{\infty} S(\omega) \cos \omega u d\omega.$$

Изобщо

$$R(u) = 2 \int_0^{\infty} S(\omega) \cos \omega u d\omega.$$

Функциите на икономическата ковариация $R(u)$ и на икономическата спектрална плътност $S(\omega)$ са присъединени или още **взаимнообратни интеграл на Ж. Фурие** (Fourier mutual-inverse integrals) и са пряко свързани с **разлагането по реда на Ж. Фурие** (decomposition in Fourier series). Приложени към икономическия цикъл, тези две понятия се определят съответно като **взаимнообратни икономически интеграл на Ж. Фурие*** (Fourier mutual-inverse economic integrals) и **разлагане по икономическия ред на Ж. Фурие*** (decomposition in Fourier economic series) [същото като **взаимноспрегнати икономически интеграл на Ж. Фурие** (вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*)]. При $u = 0$ се формира пряка връзка между плътността на икономическия спектър и икономическата ковариация

$$R(0) = 2 \int_0^{\infty} S(\omega) d\omega = \sigma^2,$$

което е непосредствен израз на дисперсията в случайния икономически процес.

Налице е също важното съотношение между икономическия интегрален спектър $F(\omega)$ и икономическата спектрална плътност $S(\omega)$:

$$\int_{\omega_1}^{\omega_2} S(\omega) d\omega.$$

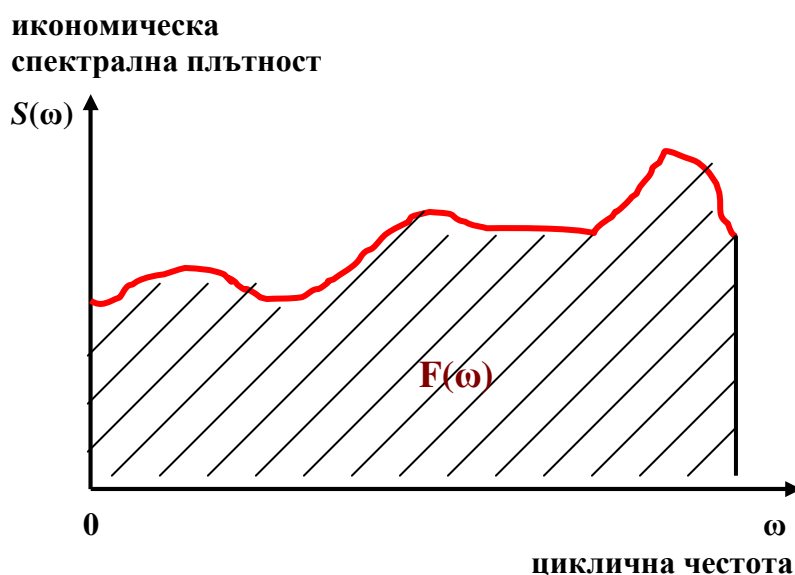
Икономическият интегрален спектър изразява приноса в дисперсията на съответния честотен пояс в границите между честотите ω_1 и ω_2 . Изобщо икономическият интегрален спектър е интегралът от икономическата спектрална плътност:

$$F(\omega) = \int S(\omega) d\omega.$$

Както и обратно, икономическата спектрална плътност може да се разглежда като първа производна от икономическия интегрален спектър:

$$S(\omega) = \frac{dF(\omega)}{d\omega}.$$

Този момент е представен на фиг. 2.

Фиг. 2. Зависимост между икономическата спектрална плътност и икономическия интегрален спектър

По-горе бе посочено, че функцията на икономическата спектрална плътност може да бъде изведена от функцията на икономическата ковариация $R(u)$, както и обратно – икономическата ковариация да бъде изведена от икономическата спектрална плътност. Това дава основание да се направи преобразуването

$$R(u) = 2 \int_{\omega=0}^{\infty} S(\omega) \cos \omega u d\omega = 2 \int_{\omega=0}^{\infty} \frac{dF(\omega)}{d\omega} \cos \omega u d\omega = 2 \int_{F=0}^{\infty} \cos \omega u dF.$$

По такъв начин в непосредствена форма се задава зависимостта между икономическата ковариация $R(u)$ и икономическия интегрален спектър $F(\omega)$. Вж. *спектрален анализ в икономиката и икономически интегрален спектър*.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕКТРАЛНА ПЛЪТНОСТ (economic spectral density)
(ки) – във:

икономическа спектрална плътност;

оценка на икономическата спектрална плътност (същото като икономическа спектрална плътност);

функция на икономическата спектрална плътност (същото като икономическа спектрална плътност; вж. и стационарен случаен икономически процес).

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕКТРАЛНА ФУНКЦИЯ (economic spectral function) – същото като икономически интегрален спектър (вж. и стационарен случаен икономически процес).

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИСУБСТАНЦИЯ* (economic specisubstance) – вж. дерелевантен диалектически икономически ингредиент.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИСУБСТАНЦИЯ (economic specisubstance) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа специсубстанция (вж. дерелевантен диалектически икономически ингредиент);

типична икономическа специсубстанция (вж. дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент).

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИСУПЕРСТАНТА* (economic specisuperstant) – вж. дерелевантен диалектически икономически ингредиент.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИСУПЕРСТАНТА (economic specisuperstant) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа специсуперстанта (вж. дерелевантен диалектически икономически ингредиент);

типична икономическа специсуперстанта (вж. дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент).

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИСЪЩНОСТ* (economic speciessence) – вж. дерелевантен диалектически икономически ингредиент.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИСЪЩНОСТ (economic speciessence) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа специсъщност (вж. дерелевантен диалектически икономически ингредиент);

типична икономическа специсъщност (вж. дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент).

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИФЕНОСТ* (economic specifeness) – вж. *девелопантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЕЦИЦЕННОСТ* (economic speciworth) – вж. *девелопантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЛАЙН-ФУНКЦИЯ (economic spline-function) – същото като *сплайн-функция в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКА СПЛАЙН-ФУНКЦИЯ (economic spline-function) (**ки**) –
ВЪВ:

икономическа сплайн-функция (същото като сплайн-функция в икономиката);

кубична икономическа сплайн-функция (вж. *сплайн-функция в икономиката*);

линейна икономическа сплайн-функция (вж. *сплайн-функция в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКА СПОСОБНОСТ (economic ability /power/) (**ки**) – ВЪВ:

високи неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти];

възпроизводими производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като *ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*);

двупродуктови производителски икономически способности [индивидуални] (вж. *продуктови производителски икономически способности [индивидуални]*);

достатъчни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като *ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*);

еднопродуктови производителски икономически способности [индивидуални] (вж. *продуктови производителски икономически способности [индивидуални]*);

екзистенциални производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

желани производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ингредиентна разрешаваща икономическа способност;

максимални равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като разумни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

минимални ненормални производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като екзистенциални производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

минимални равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като нормални производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

многопродуктови производителски икономически способности [индивидуални] (вж. *продуктови производителски икономически способности [индивидуални]*);

насищане на изчерпването на производителските икономически способности;

недостатъчни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

неекзистенциални производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

нежелани производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ненормални производителски икономически способности [индивидуални продукти]; неприемливи производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като ненормални производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

неполезни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неравновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

неравновесни неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

неравновесни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ниски неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като ненормални производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

ниски непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти];

нормални производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полезни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полезностни производителски икономически способности [индивидуални];

полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полезностни производителски икономически способности [продуктови];

полезностни производителски икономически способности;

превишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

приемливи производителски икономически способности [индивидуални продукти];

производителски икономически способности [индивидуални продукти];

производителски икономически способности [индивидуални];

производителски икономически способности [продуктови];

производителски икономически способности;

работни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

работни производителски икономически способности [индивидуални];

работни производителски икономически способности [продуктови];
работни производителски икономически способности;
равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];
разумни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];
резултантни производителски икономически способности [индивидуални продуктови] (същото като равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]);
свръхдостатъчни производителски икономически способности [индивидуални продуктови] (същото като свръхэффективни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]);
свръхэффективни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];
скала на полезностните производителски икономически способности [индивидуални продуктови] (вж. *полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*);
скала на производителските икономически способности [индивидуални продуктови] (вж. *производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*);
скала на стойностните производителски икономически способности [индивидуални продуктови] (вж. *стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*);
скала на ценностните производителски икономически способности [индивидуални продуктови] (вж. *ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*);
стойностни производителски икономически способности [индивидуални];
стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];
стойностни производителски икономически способности [продуктови];
стойностни производителски икономически способности;
творчески производителски икономически способности [индивидуални продуктови];
творчески производителски икономически способности [индивидуални];
творчески производителски икономически способности [продуктови];
творчески производителски икономически способности;

трудоово-определени производителски икономически способности (вж. *производителски икономически способности*);

трудоово-определени производителски икономически способности (вж. *производителски икономически способности*);

трудоово-определени производителски икономически способности [индивидуални] (вж. *производителски икономически способности [индивидуални]*);

трудоово-определени производителски икономически способности [индивидуални продукти] (вж. *производителски икономически способности [индивидуални продукти]*);

трудоово-определени производителски икономически способности [продуктови] (вж. *производителски икономически способности [продуктови]*);

физическо-определени производителски икономически способности (вж. *производителски икономически способности*);

физическо-определени производителски икономически способности (вж. *производителски икономически способности*);

физическо-определени производителски икономически способности [индивидуални] (вж. *производителски икономически способности [индивидуални]*);

физическо-определени производителски икономически способности [индивидуални продукти] (вж. *производителски икономически способности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени производителски икономически способности [продуктови] (вж. *производителски икономически способности [продуктови]*);

ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ценностни производителски икономически способности [индивидуални]

ценностни производителски икономически способности [продуктови];

ценностни производителски икономически способности.

ИКОНОМИЧЕСКА СРАВНИМОСТ* (economic congruence) – същото като *икономическа конгруентност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА (economic medium) (*) – обобщаващо понятие за *икономическа околност*, представляващо *икономическа съвкупност* (респ.

икономическо множество) от икономически компоненти (икономически елементи и икономически връзки), между които се осъществява икономическо взаимодействие. **Икономическата среда** обикновено се интерпретира системно, което означава, че при различни степени на обобщеност тя се реализира като множество от различни икономически системи, изградени от съответни икономически компоненти (елементи и връзки). Тогава икономическата среда в нейната цялост е икономическо пространство, всяка икономическа точка на което представлява отделна икономическа система, намираща се в взаимодействие с други икономически системи.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (economic stabilization), **стабилизация на икономическата система**, – промяна на динамичните свойства на системата на икономическо регулиране (респ. на системата на икономическо управление), с което се намалява неустойчивостта (нестабилността) на системата, увеличава се скоростта на затихване на преходния икономически процес в нея, намаляват се установената грешка на икономическата система и влиянието на външните отклонения (смущения, нарушения) върху регулируемата икономическа величина или координата (върху регулируемото икономическо въздействие). На нея отговарят понятията за система на икономическа стабилизация (т.е. за система на стабилизирано икономическо регулиране) и система на стабилизирано икономическо управление [т.е. за **система на икономическо управление със стабилизация*** (economic management system with stabilization)]. При най-простата икономическа стабилизация *устойчивостта /стабилността/* на икономическата система се осигурява чрез избор на малък **коэффициент на усилване** (amplification factor) на устойчивата система в разтворено състояние, което обаче предизвиква намаляване на нейното бързодействие и нарастване на статичната грешка на икономическата система.

За да се постигне едновременно стабилизация и **бързодействие на икономическата система** (economic system speed) без значително намаляване на коефициента на усилване, в *регулирущото икономическо въздействие* се въвежда допълнително величина, която е пропорционална на производната на величината на *разсъгласуването на икономическата система*:

$$y_g(t) = a_0 \varepsilon(t) + a_1 \frac{d\varepsilon(t)}{dt},$$

където $y_g(t)$ е функцията на регулиращото икономическо въздействие (респ. на *управляващото икономическо въздействие*), $\varepsilon(t)$ – величината на *разсъгласу-*

ването на икономическата система, a_1 и a_2 – постоянни коефициенти. *Предавателната икономическа функция* на тази система (в разтворен вид) е

$$W_c(s) = a_1(T_1s + 1)W(s),$$

където $W(s)$ е предавателната икономическа функция на разтворената система без икономическа стабилизация, $W_c(s)$ е предавателната икономическа функция на разтворената система с икономическа стабилизация, $T_1 = a_2/a_1$. *Амплитудната фазова характеристика на икономическата система* от този тип е

$$W_c(i\omega) = a_1 \sqrt{1 + (\omega T_1)^2} W(\omega) e^{-i[\varphi(\omega) - \arctg \omega T_1]},$$

където

$$W(\omega) = e^{-i\varphi(\omega)} = W(i\omega).$$

Въвеждането на производна в регулиращото икономическо въздействие намалява закъснението по фаза в *икономическата система* и съдействува на икономическата стабилизация по начин, щото да се ускори *преходния икономически процес* и да се намали грешката в системата.

За стабилизирането на по-сложни икономически системи в регулиращите въздействия трябва да се включат производни функции от висш порядък от типа

$$y_g(t) = a_0 \varepsilon(t) + a_1 \frac{d\varepsilon(t)}{dt} + a_2 \frac{d^2\varepsilon(t)}{dt^2} + \dots + a_n \frac{d^n \varepsilon(t)}{dt^n}.$$

Тогава предавателната икономическа функция на разтворената система е

$$W_c(s) = \prod_{k=1}^n \frac{1}{T_k} (T_k s + 1) W(s),$$

където $T_k = 1/q_k$, като q_k ($k = 1, 2, \dots, n$) са корените на уравнението

$$a_0 + a_1 q + a_2 q^2 + \dots + a_n q^n.$$

Въвеждането на производни функции в регулиращото икономическо въздействие не променя грешката на икономическата система, но при циклични, респ. при *колебателни икономически системи*, предизвиква нарастване на амплитудата на входното шумово въздействие върху системата. С цел да се намали статичната грешка, както и влиянието на смущенията върху изходното регулируемо икономическо въздействие (координатата на икономическата система),

се използва икономическа стабилизация с въвеждане в регулиращото икономическо въздействие на величина, която е пропорционална на интеграла от грешката:

$$y_g(t) = a_0 \varepsilon(t) + a_1 \int_0^t \varepsilon(t) dt.$$

Предавателната функция на икономическата система в разтворен вид е

$$\frac{a_1(T_2 s + 1)}{s} W(s),$$

където $T_{12} = a_0/a_1$. Тук икономическата система става астатично-реагираща (астатична) и установената грешка на регулируемото икономическо въздействие не е по-голяма от зоната на нечувствителност на интегриращия елемент.

При изменение на регулиращото (респ. на управляващото) икономическо въздействие възниква динамична грешка (отклонение), която е пропорционална на скоростта на неговото изменение. Тази грешка може да бъде намалена чрез прилагането на *двойно интегрално икономическо регулиране* (респ. *двойно интегрално икономическо управление*), при което регулиращата икономическа величина се определя чрез изрази

$$y_g(t) = a_0 \varepsilon(t) + a_1 \int_0^t \varepsilon(t) dt + a_2 \int_0^t \int_0^t \varepsilon(t) dt^2.$$

Въвеждането в регулиращата икономическа величина на грешката (и още повече с двойно интегриране) влошава устойчивостта на икономическата система. За противодействие на това обстоятелство е необходимо да бъде приложена достатъчно силна икономическа стабилизация на системата. То да се постига чрез въвеждане в регулиращото икономическо въздействие допълнително на една или на няколко производни на величината на грешката. Тогава

$$y_g(t) = a_0 \varepsilon(t) + a_1 \int_0^t \varepsilon(t) dt + a_2 \int_0^t \int_0^t \varepsilon(t) dt^2 + \\ + a_1 \frac{d\varepsilon(t)}{dt} + a_2 \frac{d^2 \varepsilon(t)}{dt^2} + \dots + a_n \frac{d^n \varepsilon(t)}{dt^n}.$$

Когато трябва да се намали влиянието на външните отклоняващи въздействия (например като резки промени в *натоварването на икономическата систе-*

ма), тогава в регулиращото икономическо въздействие се въвеждат производни и интегрални на външното отклоняващо въздействие по начин, щото да се намали отражението върху регулируемата величина (координата). Допълнителното регулиращо въздействие зависи само от външния шум и затова не влияе върху устойчивостта на икономическата система в нейната цялост. При *нелинейни системи на икономическо регулиране* (респ. при *нелинейни системи на икономическо управление*) икономическата стабилизация трябва да осигури устойчивост на системата или намаляване на амплитудата на *икономическите колебания*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (economic stabilization) (**ки**) – във:

абсолютен коефициент на икономическа стабилизация (същото като *пределна стабилизируема икономическа величина*);

астатична система на икономическа стабилизация (същото като *астатично-реагираща система на икономическа стабилизация*);

астатично-реагираща /астатична/ система на икономическа стабилизация;

икономическа стабилизация по отклонение;

икономическа стабилизация по смущение;

икономическа стабилизация;

импулсна икономическа стабилизация;

коефициент на икономическа стабилизация;

комбинирана икономическа стабилизация;

линейна система на икономическа стабилизация;

нелинейна система на икономическа стабилизация;

непрекъсната икономическа стабилизация;

относителен коефициент на икономическа стабилизация;

политика на икономическа стабилизация с регулиране по производна функция (в макр.);

политика на интегрална икономическа стабилизация (в макр.);

политика на пропорционална икономическа стабилизация (в макр.);

последователна икономическа стабилизация;

последователна импулсна икономическа стабилизация;

последователна непрекъсната икономическа стабилизация;

предавателна функция на система на успоредна икономическа стабилизация;

система на икономическа стабилизация по отклонение (вж. *икономическа стабилизация по отклонение*);

система на икономическа стабилизация по смущение (вж. *икономическа стабилизация по смущение*);

система на икономическа стабилизация;

система на импулсна икономическа стабилизация;

система на комбинирана икономическа стабилизация (вж. *комбинирана икономическа стабилизация*);

система на непрекъсната икономическа стабилизация;

система на последователна икономическа стабилизация;

система на последователна импулсна икономическа стабилизация;

система на последователна непрекъсната икономическа стабилизация;

система на успоредна икономическа стабилизация;

система на успоредна импулсна икономическа стабилизация;

система на успоредна непрекъсната икономическа стабилизация;

статично-реагираща система на икономическа стабилизация;

успоредна икономическа стабилизация при гъвкава обратна връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

успоредна икономическа стабилизация при инерционна обратна връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

успоредна икономическа стабилизация при твърда обратна връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

успоредна икономическа стабилизация;

успоредна импулсна икономическа стабилизация;

успоредна непрекъсната икономическа стабилизация.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ ПО ОТКЛОНЕНИЕ* (economic stabilization on perturbation) – *икономическа стабилизация*, при която се използва **принципът на икономическо регулиране по отклонение*** (principle of the economic regulation on perturbation). Представява икономическо стабилизиране посредством отстраняване или намаляване на отклонението между действителното и зададеното равнище на *регулируемото икономическо въздействие в системата на икономическа стабилизация*, респ. в *системата на стабилизирано икономическо управление*, като се използва компенсиращото действие на изградена за целта *отрицателна обратна икономическа връзка*. На този вид икономическа стабилизация отговаря понятието за **система на икономическа стабилизация по отклонение*** (economic stabilization system

on perturbation) [респ. за **система на икономическо управление по отклонение*** (economic management /control/ system on perturbation)], която е разновидност на *затворената регулаторна икономическа система* (респ. на *затворената система на икономическо управление*). Нека е зададена **едноконтурна система на икономическа стабилизация по отклонение*** (one-circuital economic management /control/ system on perturbation). Тя включва сравняващо икономическо звено, *икономически регулатор*, *регулируема икономическа подсистема* и *главна обратна икономическа връзка*. В такава система на икономическа стабилизация *регулиращото икономическо въздействие* (респ. *управляващото икономическо въздействие*) се формира в резултат на преобразуване на отклонението, след което системата намалява това отклонение, независимо от това какви смущаващи (нарушаващи, отклоняващи) въздействия са го причинили. Системата не въздействува пряко върху намаляването или отстраняването на смущаващото въздействие, а то е редуцирано едва след като вече е преработено от *регулируемата икономическа подсистема* (респ. от *управляваната икономическа подсистема*). Тази особеност прави *системата на икономическо регулиране* (респ. *системата на икономическо управление*) по-малко чувствителна към измененията на параметрите на елементите на *правата икономическа връзка* (на *регулируемата икономическа подсистема*), но заедно с това обаче не позволява пълно отстраняване на отклоняващата грешка в нейното поведение, т.е. тя не може да достигне до пълна *икономическа инвариантност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ ПО ОТКЛОНЕНИЕ (economic stabilization on perturbation) (**ки**) – във:

икономическа стабилизация по отклонение;

система на икономическа стабилизация по отклонение (вж. *икономическа стабилизация по отклонение*).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ ПО СМУЩЕНИЕ* (economic stabilization on disturbance) – *икономическа стабилизация*, при която се използва **принципът на икономическо регулиране по смущение*** (principle of the economic regulation on disturbance). Представлява икономическо стабилизиране посредством пряко отстраняване или намаляване на смущаващото (нарушаващото, отклоняващото) въздействие на външен фактор върху *икономическата система*, като се използва редуциращото действие на *компаундиращата икономическа връзка*. На този вид икономическа стабилизация отговаря понятие-

то за **система на икономическа стабилизация по смущение*** (economic stabilization system on disturbance) [респ. за **система на икономическо управление по смущение*** (economic management /control/ system on disturbance)], която е разновидност на *разтворената система на икономическо регулиране* (респ. на *разтворената система на икономическо управление*). Системите на *икономическа стабилизация* (респ. *системата на икономическо управление*) по смущение имат най-малко два канала – естествен и компенсаторен (изкуствено създаван), посредством които смущаващото въздействие влияе върху *регулируемото икономическо въздействие*. Двата канала формират съответно две от съставките на регулируемото икономическо въздействие – естествена и компенсаторна, чиято сума е равна на грешката в *поведението на икономическата система* (вж. *грешка на икономическата система*) (третата съставка е зададеното равнище на регулируемото икономическо въздействие). Естествената съставка е резултат на прякото преобразуване на смущаващото въздействие с помощта на някакъв *икономически оператор*. Компенсаторната съставка е резултат на действието на регулиращия механизъм на системата на икономическо стабилизиране. При този механизъм *регулиращото икономическо въздействие* се изработва в резултат на преобразуване (с помощта на икономически оператори) на смущаващото въздействие, след което чрез прилагането на определен набор от икономически оператори регулиращото икономическо въздействие се трансформира в компенсаторната съставка на регулируемото икономическо въздействие, която (съставка) от своя страна е реакция на системата от външното нарушение. Чрез целенасочен подбор на характеристиките на набора от *икономически оператори* може да се постигне такава компенсаторна съставка, която да е равна по величина, но обратна по знак, на естествената съставка на регулируемото икономическо въздействие. По такъв начин изцяло се премахва влиянието на смущаващото въздействие върху системата (грешката) и последната достига до състояние на *икономическа инвариантност* (действителното равнище на *изхода на икономическата система* се изравнява със зададеното). На практика обаче това не винаги се осъществява. Тогава системата на икономическа стабилизация по смущение може да намалява само грешката, която е индуцирана от смущаващите въздействия, преминаващи през компаундиращата икономическа връзка. Затова недостатък на икономическите системи от разглеждания вид е този, че те са чувствителни към отклоненията в параметрите на елементите на регулируемите (респ. на управляемите) им подсистеми (т.е. на обектите на икономическото регулиране, респ. на обектите на икономическото управление).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ ПО СМУЩЕНИЕ (economic stabilization on disturbance) (**ки**) – във:

икономическа стабилизация по смущение;

система на икономическа стабилизация по смущение (вж. икономическа стабилизация по смущение).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ ПРИ ГЪВКАВА ОБРАТНА ВРЪЗКА (economic stabilization in flexible feed-back) (**ки**) – във:

успoredна икономическа стабилизация при гъвкава обратна връзка (вж. успoredна икономическа стабилизация).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ ПРИ ИНЕРЦИОННА ОБРАТНА ВРЪЗКА (economic stabilization in inertional feed-back) (**ки**) – във:

успoredна стабилизация на икономическата система при инерционна обратна връзка (вж. успoredна икономическа стабилизация).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ ПРИ ТВЪРДА ОБРАТНА ВРЪЗКА (economic stabilization in fixed feed-back) (**ки**) – във:

успoredна икономическа стабилизация при твърда обратна връзка (вж. успoredна икономическа стабилизация).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ С РЕГУЛИРАНЕ ПО ПРОИЗВОДНА ФУНКЦИЯ (economic stabilization with derivative-function regulation) (**ки**) – във:

политика на икономическа стабилизация с регулиране по производна функция (в макр.).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛНОСТ (economic stability) – същото като *икономическа устойчивост* и като *устойчивост /стабилност/ на икономическата система*. Разграничават се *статична икономическа стабилност (статична икономическа устойчивост)* и *динамична икономическа стабилност (динамична икономическа устойчивост)*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛНОСТ (economic stability) (**ки**) – във:

динамична икономическа стабилност (същото като динамична икономическа устойчивост и като динамична устойчивост на икономическата система и като динамична стабилност на икономическата система);

икономическа стабилност;

статична икономическа стабилност (същото като *статична устойчивост на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАГНАЦИЯ (economic stagnation) – същото като *нулев икономически растеж*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИДЪЛБОЧИНА (economic statideepness) (**ки**) – вЪВ:

ингредиентна икономическа статидълбочина.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИЗРЯЛОСТ (economic statiripeness) (**ки**) – вЪВ:
ингредиентна икономическа статизрялост.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИИНГРЕДИЕНТНОСТ* (economic statiingredientality) (същото като *икономическа статитна ингредиентност* и съкратено от *ингредиентен икономически статут* и *икономическа ингредиентност*) (*) – вторичен *ингредиентен фърномически критерий*, който е *логическо произведение (конюнкция)* от първичните критерии *ингредиентен икономически статут* и *икономическа ингредиентност* и по този начин разграничава съвместно (1) субективното и обективното в *икономиката* и (2) съставните части на *икономическия компонент*. *Икономическата статистиингредиентност* е частен случай на *фърномическата статистиингредиентност*.

Първичното прилагане на *икономическата статистиингредиентност* към понятието за *икономически ингстатипредмет** (economic ingstatithing) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 1 [т.е. разновидности според *първичната икономическа статистиингредиентност** (primary economic statiingredientality), която е комбинация от *първичната икономическа ингредиентност** (primary economic ingredientality) и *първичния ингредиентен икономически статут** (primary ingrediential economic statute)]. От своя страна **органическото прилагане** прилагане на *икономическата статистиингредиентност* към понятието за *ингстатиикономика** (ingstatieconomy) поражда неговите разновидности, посочени в табл. 2 [т.е. разновидности според *органическата икономическа статистиингредиентност** (organic economic statiingredientality), която е комбинация от *органическата икономическа ингредиентност** (organic economic ingredientality) и *органическият ингредиентен икономически статут** (organic ingrediential economic statute)].

Табл. 1. Разновидности на икономическия ингстатипредмет според първичната икономическа статиингредиентност

Първична икономическа статиингредиентност (икономически ингстатипредмет)		Първична икономическа ингредиентност				
		Икономически компонент	Икономически ингредиент	Икономически вход	Икономически изход	Икономически оператор
Първичен ингredientен икономически статут	Икономически статит (икономически статипредмет) (статитен икономически предмет)	Статитен икономически компонент	Статитен икономически ингредиент	Статитен икономически вход	Статитен икономически изход	Статитен икономически оператор
	Икономически субект (икономически субстипредмет) (субститивен икономически предмет)	Субститивен икономически компонент	Субститивен икономически ингредиент	Субститивен икономически вход	Субститивен икономически изход	Субститивен икономически оператор
	Икономически обект (икономически обтипредмет) (обективен икономически предмет)	Обективен икономически компонент	Обективен икономически ингредиент	Обективен икономически вход	Обективен икономически изход	Обективен икономически оператор
	Икономически обектоид (икономически обсипредмет) (обситивен икономически предмет)	Обситивен икономически компонент	Обситивен икономически ингредиент	Обситивен икономически вход	Обситивен икономически изход	Обситивен икономически оператор

	Икономически ревербат (икономически субтиппредмет) (субективен икономически предмет)	Субективен икономически компонент	Субективен икономически ингредиент	Субективен икономически вход	Субективен икономически изход	Субективен икономически оператор
	<u>В това число:</u> Икономически сепаревербат (икономически сепасубтиппредмет) (субективен икономически сепапредмет) (икономическа система)	Системен икономически компонент	Системен икономически ингредиент	Системен икономически вход	Системен икономически изход	Системен икономически оператор

Табл. 2. Разновидности на ингстатиикономиката според органическата икономическа статиингредиентност

Органическа икономическа статиингредиентност (ингстатиикономика)		Органическа икономическа ингредиентност				
		Компонентна икономика	Ингредиентна икономика	Входна икономика	Изходна икономика	Операторна икономика
Органически ингредиентен икономически статут	Статитна икономика (статиикономика)	Компонентна статиикономика	Ингредиентна статиикономика	Входна статиикономика	Изходна статиикономика	Операторна статиикономика
	Субститивна икономика (субстиикономика)	Компонентна субстиикономика	Ингредиентна субстиикономика	Входна субстиикономика	Изходна субстиикономика	Операторна субстиикономика
	Обективна икономика (обтеекономика)	Компонентна обтеекономика	Ингредиентна обтеекономика	Входна обтеекономика	Изходна обтеекономика	Операторна обтеекономика
	Обсигитивна икономика (обсигеекономика)	Компонентна обсигеекономика	Ингредиентна обсигеекономика	Входна обсигеекономика	Изходна обсигеекономика	Операторна обсигеекономика
	Субективна икономика (субтеекономика)	Компонентна субтеекономика	Ингредиентна субтеекономика	Входна субтеекономика	Изходна субтеекономика	Операторна субтеекономика
	<u>В това число:</u> Сепасубективна икономика (сепасубтеекономика) (<u>системна икономика</u>) (систеекономика)	Компонентна системна икономика (компосистеекономика)	Ингредиентна системна икономика (ингсистеекономика)	Входна системна икономика (инпутсистеекономика)	Изходна системна икономика (оутпутсистеекономика)	Операторна системна икономика (транссистеекономика)

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИКА* (economic statics), **статика на икономическата система**, – (1) равновесно състояние на *статичната икономическа система* (разбирана като *статично-ситуирана икономическа система*) или на нейни подсистеми, елементи и връзки при определени исторически условия, която се намира под въздействието на определени вътрешни и външни сили и което (състояние) се осъществява или се представя (фиксира) към даден момент или интервал във времето и е независимо от него, както и (2) условията за еквивалентност на съвкупността от тези сили; може да се разбира още и като наука за изучаване на равновесното състояние на *икономическата система* при посочените условия, която е раздел на теорията на икономическите системи. Подразделя се на *дискретна икономическа статика* и *непрекъсната икономическа статика*. При по-обща постановка икономическата статика може да се дефинира и по отношение на коя да е независима реална променлива от числовата ос. Понятието се обобщава и за множество от статични икономически системи. В икономическата статика се въвеждат математически модели на действителни статични икономически системи, което дава възможност сложните задачи за *икономическото равновесие* при тях да се сведат до по-прости. Такива модели (както и при *икономическата динамика*) са *икономическата точка* и *системата от икономически точки** (economic points system). В съответствие с това се обособяват **статика на икономическата точка*** (statics of the economic point) и **статика на системата от икономически точки*** (statics of the economic points system). Икономическата точка е такава *икономическа система*, пространствената конфигурация на която (вж. *икономическа конфигурация*) може да се пренебрегне при изучаване на нейното състояние, но която е носител на крайно количество (крайна маса) *икономическо богатство*. Статиката на системата от икономически точки изучава състоянието на статични икономически системи, които се намират във взаимовръзка помежду си. В зависимост от това, каква е независимата реална променлива, по отношение на която е ситуирана икономическата система, могат да се разграничат *времева икономическа статика** (temporal economic statics), *невремева икономическа статика** (non-temporal economic statics) и *комбинирана икономическа статика** (combined economic statics).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИКА (economic statics) (**ки**) – във:

дискретна икономическа статика;

икономическа статика;
непрекъсната икономическа статика;
сравнителна икономическа статика (вж. статично икономическо равновесие);
уравнение на икономическата статика.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИОТДЕЛИМОСТ (economic statiseverality) (**ки**) –
ВЪВ:

ингредиентна икономическа статиотделимост.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИПОЗИЦИЯ (economic statiposition) (**ки**) – ВЪВ:
ингредиентна икономическа статипозиция.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИПРИОРИТЕТНОСТ (economic statipriority) (**ки**)
– ВЪВ:

ингредиентна икономическа статиприоритетност.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИРАЗРЕШИТЕЛНОСТ (economic
statiresolventness) (**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа статиразрешителност.

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИСТИКА (ecocnomic statistics) (**ки**) – ВЪВ:

**марковски достатъчни икономически статистики с ненарастваща
размерност** (вж. дуално управление в икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic statisensitivity)
(**ки**) – ВЪВ:

ингредиентна икономическа статичувствителност.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ (economic value), **стойностна икономическа фоценност**, (*) – субективно-отразен *от общностната икономическа единица* (в т.ч. и от индивида) и стопанствено (производствено или потребително) използван (отдаван или определяван) от някакъв *икономически запас* обективно-необходим *създаващ или усвояващ работен икономически интерес* (последният като форма на съществуване на *икономическа енергия*); *икономическа оценка* (economic estimate) $V(y)$, която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на *работната икономическа активност* (working economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *възпроизводителен икономически запас* y (който е форма на съществуване на *икономически ингредиент*, представляващ *икономическо богатство*, съвкупност от *икономически блага*, и който съществува като *възпроизводителен икономически ресурс* или като *възпроизводителен икономически резултат*) да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности*, чрез което те съществуват и се възпроизвеждат в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси* (вж. *икономическо възпроизводство*); същото като *стойност на възпроизводствения икономически запас* (value of the reproductional economic stock) (вж. *производителски икономически способности*) (вж. *икономика*). [При *икономическото производство* и *икономическото потребление* като фази на възпроизводството възпроизводствените икономически запаси приемат формата на производствени икономически фактори (в т.ч. трудов и физически) и на икономически продукт.] Посочената икономическа оценка е *стойностна икономическа оценка* (value economic estimation). Икономическата стойност е една от ингредиентните форми на *икономическата ценност*, т.е. е *стойностният икономически ингредиент** (value economic ingredient) на *ценностната икономическа система* (другата нейна ингредиентна форма е *икономическата полезност*) (вж. също *стойностна икономическа система*). Тя е *стойностна разпредметеност* на дадения икономически запас (респ. на дадения икономически ингредиент) и, обратно, в контекста на *факторната теория за ценността* даденият икономически запас е *опредметеност* на икономическата стойност.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават производителска (производствена), потребителска (потребителна), сто-

панска и други видове разновидности на икономическата стойност (вж. *стопанска икономическа стойност*).

(1) **Производителската икономическа стойност** (producer's economic value) (същото като *производствена икономическа стойност*) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **работната производителска икономическа активност** (working producer's economic activity) [същото като **работно икотехномическо усърдие** (working ecotechnomic diligence) и като **икотехномически усилия** (ecotechnomic exertions)] [същото като **работна факторова икономическа активност** (working factor's economic activity) (работна активност на производствените фактори) и като **факторови икофномически усилия** (factor's ecofonomic exertions)], вложена в потенциалната способност на даден *производствен икономически запас* ур да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности. Производственият икономическа запас може да бъде производствен икономически **фактор** и **продукт**.

(а) **Стойността на производствения икономически фактор** (същото като **приемана производителска икономическа стойност, приемана стойност на икономическия фактор**) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **работната усвояваща производителска икономическа активност** (working assimilative producer's economic activity) [същото като **работно усвояващо икономическо усърдие** (working assimilative economic diligence) и като **усвояващи икономически усилия** (assimilative economic exertions)] [същото като **работна факторова усвояваща икономическа активност** (working factor's assimilative economic activity) (работна усвояваща активност на производствените фактори) и като **факторови икономически усвояващи усилия** (factor's assimilative economic exertions)], вложена в потенциалната способност на даден *производствен икономически фактор* (входен производствен икономически запас) *хр* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности.

(б) **Стойността на производствения икономически продукт** (същото като **предавана производителска икономическа стойност, предавана стойност на икономическия продукт**) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **работната създаваща производителска икономическа активност** (working making producer's economic activity) [същото като **работно**

създаващо икономическо усърдие (working making economic diligence) и като *създаващи икономически усилия* (making economic exertions)] [същото като *работна факторова създаваща икономическа активност* (making factor's making economic activity) (работна създаваща активност на производствените фактори) и като *факторови икономически създаващи усилия* (factor's making economic exertions)], вложена в потенциалната способност на даден *производствен икономически продукт* (изходен производствен икономически запас) *qr* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности.

(2) *Потребителската икономическа стойност* (consumer's economic value) (същото като *потребителна икономическа стойност*) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на *работната потребителска икономическа активност* (working consumer's economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *потребителен икономически запас* *us* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности. Потребителният икономически запас може да бъде потребителен икономически *продукт* и *фактор*. (а) *Стойността на потребителния икономически продукт* (същото като *приемана потребителска икономическа стойност, приемана стойност на икономическия продукт*) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на *работната усвояваща потребителска икономическа активност* (working assimilative consumer's economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *потребителен икономически продукт* (входен потребителен икономически запас) *qs* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности. (б) *Стойността на потребителния икономически фактор* (същото като *предавана потребителска икономическа стойност, предавана стойност на икономическия фактор*) е икономическата оценка, която икономическата единица според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на *работната създаваща потребителска икономическа активност* (working making consumer's economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *потребителен икономически фактор* (изходен потребителен икономически запас) *xs* да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности.

Икономическата стойност е *възприеманата от икономическата единица* стойностно-оценявана възпроизвеждаща способност на икономическия за-

пас, която се реализира в нейните и на други икономически единици рамки, в т.ч. в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. Затова според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** на **обекта** на стойностната икономическа оценка икономическата стойност може да бъде **стойност на индивидуалния икономически запас*** (value of the individual economic stock) $V(y(I))$, **стойност на фирмения икономически запас*** (value of the firm economic stock) $V(y(F))$, **стойност на обществения икономически запас*** (value of the social economic stock) $V(y(S))$ и т.н. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на **субекта** на стойностната икономическа оценка се разграничават **индивидуална икономическа стойност** (individual economic value) $V(I)(y)$, **фирмена икономическа стойност** (firm economic value) $V(F)(y)$, **обществена икономическа стойност** (social economic value) $V(S)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове икономическа стойност (икономическите стойности, определени от различните единици, **са различни именувани величини** и те отразяват спецификата на съответните **общностни стойностни предпочитания**). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа стойност. Когато не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира индивидуалната (субективната) икономическа стойност.

Ако под внимание се вземе ингредиентната общностна икономическа обхватност **едновременно на обекта и субекта** на стойностната икономическа оценка, тогава: (1) за индивидуалната икономическа стойност се различават **индивидуална стойност на индивидуалния икономически запас*** (individual value of the individual economic stock) $V(I)(y(I))$, **индивидуална стойност на фирмения икономически запас*** (individual value of the firm economic stock) $V(I)(y(F))$, **индивидуална стойност на обществения икономически запас*** (individual value of the social economic stock) $V(I)(y(S))$ и т.н.; (2) за фирмената икономическа стойност се различават **фирмена стойност на индивидуалния икономически запас*** (firm value of the individual economic stock) $V(F)(y(I))$, **фирмена стойност на фирмения икономически запас*** (firm value of the firm economic stock) $V(F)(y(F))$, **фирмена стойност на обществения икономически запас*** (firm value of the social economic stock) $V(F)(y(S))$ и т.н.; (3) за обществената икономическа стойност се различават **обществена стойност на ин-**

дивидуалния икономически запас* (social value of the individual economic stock) $V(S)(y(I))$, **обществена стойност на фирмения икономически запас*** (social value of the firm economic stock) $V(S)(y(F))$, **обществена стойност на обществения икономически запас*** (social value of the social economic stock) $V(S)(y(S))$ и т.н.; и т.н. Ако не е посочено друго, (1) под индивидуална икономическа стойност обикновено се подразбира индивидуалната стойност на индивидуалния икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(I)$ и $V(I)(y) = V(I)(y(I))$; (2) под фирмена икономическа стойност – фирмената стойност на фирмения икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(F)$ и $V(F)(y) = V(F)(y(F))$; (3) под обществена икономическа стойност – обществената стойност на обществения икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(S)$ и $V(S)(y) = V(S)(y(S))$ и т.н. Всички тези положения важат и за различните форми на икономическия запас – икономическите фактори (трудов и физически) и икономическия продукт.

Икономическата стойност е *икономическо отношение* на общностно **признаване** от страна на икономическата единица (индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) на вложената работна икономическа активност (в т.ч. на вложените съзидателни усилия на съответните производствени фактори), в т.ч. е и отношение на общностно признаване на вложените усилия на производствените фактори от страна на съставлящите я икономически единици. Например, обществената икономическа стойност е икономическо отношение на обществено признаване на обществената валидност на равнищата на определящите я индивидуални икономически стойности. Това отношение е двуяко. От една страна, индивидуалната икономическа стойност (респ. индивидуалните икономически стойности) изпълнява ролята на **определяща икономическа стойност** (determinative economic value) (на **детерминираща икономическа стойност**), а обществената икономическа стойност – ролята на **определима икономическа стойност** (determinable economic value) (на **детерминирема икономическа стойност**). От друга страна (и едновременно с това), обществената икономическа стойност изпълнява ролята на **решаваща икономическа стойност** (decisive economic value) [на **терминираща икономическа стойност** (terminative economic value)], а индивидуалната икономическа стойност – ролята на **решавана икономическа стойност** (decisable economic value) [на **терминирема икономическа стойност** (terminable economic value)]. Когато общностните икономически единици на това отношение се покриват (те са една и съща икономическа единица), тогава е налице икономическа стойност (индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) в собствения сми-

съл на думата, т.е. конституира се **собствена икономическа стойност** (proper economic value).

Според **факторната икономическа определеност** се конституират два типа икономическа стойност – **трудова икономическа стойност** $LV(y)$ и **физическа икономическа стойност** $HV(y)$. Трудовата икономическа стойност е стойностна икономическа оценка, определена според природата на трудовия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от стойностно трудово-измеримото и стойностно трудово-оценявано производствено функциониране на производствените фактори (трудови и физически) и затова е **трудова-стойностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Физическата икономическа стойност е стойностна икономическа оценка, определена според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от стойностно физическо-измеримото и стойностно физическо-оценявано производствено функциониране на икономическите фактори (трудови и физически) и затова е **физическо-стойностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира трудовата икономическа стойност.

Според производството и потреблението като фази на възпроизводството икономическата стойност се представя (а) като **стойност на икономическия фактор** $V(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $V(xp)$ и $V(xc)$] {в т.ч. **стойност на физическия икономически фактор** $V(h)$ [съответно с $V(hp)$ и $V(hc)$] и **стойност на трудовия икономически фактор** $V(l)$ [съответно с $V(lp)$ и $V(lc)$]} и (б) като **стойност на икономическия продукт** $V(q)$ [съответно с $V(qp)$ и $V(qc)$]. За трудовата икономическа стойност тези разновидности съответно са: **трудова стойност на икономическия фактор** (labour value of the economic factor) $LV(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $LV(xp)$ и $LV(xc)$] {в т.ч. **трудова стойност на физическия икономически фактор** (labour value of the physical economic factor) $LV(h)$ [съответно с $LV(hp)$ и $LV(hc)$] и **трудова стойност на трудовия икономически фактор** (labour value of the labour economic factor) $LV(l)$ [съответно с $LV(lp)$ и $LV(lc)$]} и (б) като **трудова стойност на икономическия продукт** (labour value of the economic product) $LV(q)$ [съответно с $LV(qp)$ и $LV(qc)$]. За физическата икономическа стойност тези разновидности съответно са: **физическа стойност на икономическия фактор** (physical value of the economic factor) $HV(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $HV(xp)$ и $HV(xc)$] {в т.ч. **физическа стойност на физическия икономически фактор** (physical value of

the physical economic factor) $HV(h)$ [съответно с $HV(hp)$ и $HV(hc)$] и **физическа стойност на трудовия икономически фактор** (physical value of the labour economic factor) $HV(l)$ [съответно с $HV(lp)$ и $HV(lc)$] и (б) като **физическа стойност на икономическия продукт** (physical value of the economic product) $HV(q)$ [съответно с $HV(qp)$ и $HV(qc)$].

Възпроизводственият икономически запас има две основни ингредиентни форми – възпроизводствен икономически ресурс и възпроизводствен икономически резултат. В зависимост от това деление икономическата стойност има две разновидности: (1) **приемана икономическа стойност** $DV(y)$ – тя е икономическа стойност на възпроизводствения икономически ресурс (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически ресурс) и (2) **предавана икономическа стойност** $GV(y)$ – тя е икономическа стойност на възпроизводствения икономически резултат (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически резултат). В случай че не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира приеманата икономическа стойност. За трудовата икономическа стойност тези разновидности съответно са **трудова приемана икономическа стойност*** (labour accepted economic value) $LDV(y)$ и **трудова предавана икономическа стойност*** (labour dived economic value) $LGV(y)$, а за физическата икономическа стойност – **физическа приемана икономическа стойност*** (physical accepted economic value) $LDV(y)$ и **физическа предавана икономическа стойност*** (physical dived economic value) $LGV(y)$.

В по-широк контекст приеманата и предаваната икономическа стойност се схващат като разновидности на **възприетата икономическа стойност*** (perceived economic value). Последната е икономическата стойност, която се възприема (се определя, се дава) от отделните икономически единици съобразно с техните собствени ценностни предпочитания и в този смисъл даден възпроизводствен икономически запас има толкова стойности, колкото са и икономическите единици, за които той е икономически ресурс или е икономически резултат. Наред с това обаче съществува и **присвоена икономическа стойност*** [същото като **придадена икономическа стойност*** (assigned economic value)], под която се разбират факторните усилия, вложени в обективно-присъщата (а не оценяваната от икономическите единици) способност на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява икономически възпроизводствени потребности. Затова даден възпроизводствен икономически запас има само една присвоена икономическа стойност. Тогава икономическата стойност има две разновидности – възприета и присвоена икономическа стойност. **Този по-широк контекст обаче не се интерпретира в настоя-**

щото издание. В това издание под икономическа стойност се подразбира възприетата икономическа стойност. За трудовата икономическа стойност посочените форми съответно са *възприета трудова икономическа стойност** (perceived labour economic value) и *присвоена трудова икономическа стойност** [същото като *придадена трудова икономическа стойност** (assigned labour economic value)], а за физическата икономическа стойност – *възприета физическа икономическа стойност** (perceived physical economic value) и *присвоена физическа икономическа стойност** [същото като *придадена физическа икономическа стойност** (assigned physical economic value)].

Според релативистичната теория на стойността се разграничават *абсолютна икономическа стойност* (абсолютно-изразена икономическа стойност) $V(A)(y)$ и *относителна икономическа стойност* (относително-изразена икономическа стойност) $V(R)(y)$. Когато едновременно се приложат ингредиентната общностна икономическа обхватност и релативистичната теория на полезността, тогава се конституират следните разновидности на икономическата стойност: (1) *абсолютна индивидуална икономическа стойност** (absolute individual economic value) $V(AI)(y)$ и *относителна индивидуална икономическа стойност** (relative individual economic value) $V(RI)(y)$; (2) *абсолютна фирмена икономическа стойност** (absolute firm economic value) $V(AF)(y)$ и *относителна фирмена икономическа стойност** (relative firm economic value) $V(RF)(y)$; (3) *абсолютна обществена икономическа стойност** (absolute social economic value) $V(AS)(y)$ и *относителна обществена икономическа стойност** (relative social economic value) $V(RS)(y)$ и т.н. Освен това посочените форми:

(α) за трудовата икономическа стойност съответно са: *абсолютна трудова икономическа стойност* (absolute labour economic value) (абсолютно-изразена трудова икономическа стойност) $LV(A)(y)$ и *относителна трудова икономическа стойност** (absolute labour economic value) (относително-изразена трудова икономическа стойност) $LV(R)(y)$ в т.ч. (1) *абсолютна индивидуална трудова икономическа стойност** (absolute individual labour economic value) $LV(AI)(y)$ и *относителна индивидуална трудова икономическа стойност** (relative individual labour economic value) $LV(RI)(y)$; (2) *абсолютна фирмена трудова икономическа стойност** (absolute firm labour economic value) $LV(AF)(y)$ и *относителна фирмена трудова икономическа стойност** (relative firm labour economic value) $LV(RF)(y)$, (3) *абсолютна обществена трудова икономическа стойност** (absolute social labour economic

value) $LV(AS)(y)$] и **относителна обществена трудова икономическа стойност*** (relative social labour economic value) $LV(RS)(y)$ и т.н.

(β) за физическата икономическа стойност съответно са: **абсолютна физическа икономическа стойност** (absolute physical economic value) (абсолютно-изразена трудова икономическа стойност) $HV(A)(y)$ и **относителна физическа икономическа стойност*** (absolute physical economic value) (относително-изразена трудова икономическа стойност) $HV(R)(y)$ в т.ч. (1) **абсолютна индивидуална физическа икономическа стойност*** (absolute individual physical economic value) $HV(AI)(y)$ и **относителна индивидуална физическа икономическа стойност*** (relative individual physical economic value) $HV(RI)(y)$,; (2) **абсолютна фирмена физическа икономическа стойност*** (absolute firm physical economic value) $HV(AF)(y)$ и **относителна фирмена физическа икономическа стойност*** (relative firm physical economic value) $HV(RF)(y)$, (3) **абсолютна обществена физическа икономическа стойност*** (absolute social physical economic value) $HV(AS)(y)$] и **относителна обществена физическа икономическа стойност*** (relative social physical economic value) $HV(RS)(y)$ и т.н.

Според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа стойност* $TV(y)$, *единична икономическа стойност* $UV(y)$, *средна икономическа стойност* $AV(y)$ и *пределна икономическа стойност* $MV(y)$ (ако не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира общата икономическа стойност). За трудовата икономическа стойност тези форми съответно са **общата трудова икономическа стойност** (total labour economic value) $TLV(y)$, **единичната трудова икономическа стойност** (unitary labour economic value) $ULV(y)$, **средната икономическа стойност** (average labour economic value) $ALV(y)$ и **пределната трудова икономическа стойност** (marginal labour economic value) $MLV(y)$, а за физическата икономическа стойност съответно те са **общата физическа икономическа стойност*** (total physical economic value) $THV(y)$, **единичната физическа икономическа стойност*** (unitary physical economic value) $UHV(y)$, **средната физическа икономическа стойност*** (average physical economic value) $AHV(y)$ и **пределната физическа икономическа стойност*** (marginal physical economic value) $MHV(y)$. Относно движението (промените) на пределната икономическа стойност вж.: *закон за нарастващата пределна стойност на икономическия запас*, *закон за нарастващата пределна стойност на икономическия фактор*, *закон за нарастващата пределна стойност на физическия икономически фактор*, *закон за нарастващата пре-*

делна стойност на трудовия икономическия фактор и закон за нарастващата пределна стойност на икономическия продукт.

Според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота се разграничават *необходима икономическа стойност* $IV(y)$, *принадена икономическа стойност* $SV(y)$ и *цялостна икономическа стойност* $EV(y)$ (когато не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира цялостната икономическа стойност). За трудовата икономическа стойност тези форми съответно са *трудова необходима икономическа стойност* (labour indispensable economic value) $LIV(y)$, *трудова принадена икономическа стойност* (labour surplus economic value) $LSV(y)$ и *трудова цялостна икономическа стойност* (labour entire economic value) $LEV(y)$, а за физическата икономическа стойност съответно те са *физическа необходима икономическа стойност* (physical indispensable economic value) $HIV(y)$, *физическа принадена икономическа стойност* (physical surplus economic value) $HSV(y)$ и *физическа цялостна икономическа стойност* (physical entire economic value) $HEV(y)$.

Когато се приложат едновременно ингредиентната икономическа мащабност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните стойностни икономически понятия: (1) *обща необходима икономическа стойност* $TIV(y)$, *единична необходима икономическа стойност* $UIV(y)$, *средна необходима икономическа стойност* $AIV(y)$ и *пределна необходима икономическа стойност* $MIV(y)$; (2) *обща принадена икономическа стойност* $TSV(y)$, *единична принадена икономическа стойност* USV , *средна принадена икономическа стойност* $MSV(y)$ и *пределна принадена икономическа стойност* $MSV(y)$; (3) *обща цялостна икономическа стойност* $TEV(y)$, *единична цялостна икономическа стойност* $UEV(y)$, *средна цялостна икономическа стойност* $AEV(y)$ и *пределна цялостна икономическа стойност* $MEV(y)$. Освен това посочените форми:

(α) за трудовата икономическа стойност съответно са: (1) *обща трудова необходима икономическа стойност** (total labour indispensable economic value) $TLIV(y)$, *единична трудова необходима икономическа стойност** (unitary labour indispensable economic value) $ULIV(y)$, *средна трудова необходима икономическа стойност** (average labour indispensable economic value) $ALIV(y)$ и *пределна трудова необходима икономическа стойност** (marginal labour indispensable economic value) $MLIV(y)$; (2) *обща трудова принадена икономическа стойност** (total labour surplus economic value) $TLSV(y)$, *единична трудова принадена икономическа стойност** (unitary labour surplus

economic value) ULSV, *средна трудова принадлежна икономическа стойност** (average labour surplus economic value) MLSV(y) и *пределна трудова принадлежна икономическа стойност** (marginal labour surplus economic value) MLSV(y); (3) *обща трудова цялостна икономическа стойност** (total labour entire economic value) TLEV(y), *единична трудова цялостна икономическа стойност** (unitary labour entire economic value) ULEV(y), *средна трудова цялостна икономическа стойност** (average labour entire economic value) ALEV(y) и *пределна трудова цялостна икономическа стойност** (marginal labour entire economic value) MLEV(y);

(β) за физическата икономическа стойност съответно са: (1) *обща физическа необходима икономическа стойност** (total physical indispensable economic value) THIV(y), *единична физическа необходима икономическа стойност** (unitary physical indispensable economic value) UHIV(y), *средна физическа необходима икономическа стойност** (average physical indispensable economic value) AHIV(y) и *пределна физическа необходима икономическа стойност** (marginal physical indispensable economic value) MHIV(y); (2) *обща физическа принадлежна икономическа стойност** (total physical surplus economic value) THSV(y), *единична физическа принадлежна икономическа стойност** (unitary physical surplus economic value) UHSV, *средна физическа принадлежна икономическа стойност** (average physical surplus economic value) MHSV(y) и *пределна физическа принадлежна икономическа стойност** (marginal physical surplus economic value) MHSV(y); (3) *обща физическа цялостна икономическа стойност** (total physical entire economic value) THEV(y), *единична физическа цялостна икономическа стойност** (unitary physical entire economic value) UHEV(y), *средна физическа цялостна икономическа стойност** (average physical entire economic value) AHEV(y) и *пределна физическа цялостна икономическа стойност** (marginal physical entire economic value) MHEV(y).

Когато едновременно се приложат ингредиентната общностна икономическа обхватност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните разновидности на икономическата стойност: (1) *индивидуална необходима икономическа стойност** (individual indispensable economic value) IV(I)(y), *индивидуална принадлежна икономическа стойност** (individual surplus economic value) SV(I)(y) и *индивидуална цялостна икономическа стойност** (individual entire economic value) EV(I)(y); (2) *фирмена необходима икономическа стойност** (firm indispensable economic value) IV(F)(y), *фирмена принадлежна икономическа стойност** (firm surplus economic value)

SV(F)(y) и **фирмена цялостна икономическа стойност*** (firm entire economic value) EV(F)(y); (3) **обществена необходима икономическа стойност*** (social indispensable economic value) IV(S)(y), **обществена придана икономическа стойност*** (social surplus economic value) SV(S)(y) и **обществена цялостна икономическа стойност*** (social entire economic value) EV(S)(y) и т.н. Тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа стойност.

Както се посочи, в процеса на **икономическото производство** се разграничават *стойност на икономическия фактор* $V(xp)$ [в т.ч. *стойност на трудовия икономически фактор* $V(lp)$ и *стойност на физическия икономически фактор* $V(hp)$] и *стойност на икономическия продукт* $V(qp)$. Всички те имат свои разновидности според критерия за ингредиентната икономическа мащабност и според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност се разграничават: (1) *обща стойност на икономическия фактор* $TV(xp)$ [в т.ч. *обща стойност на трудовия икономически фактор* $TV(lp)$ и *обща стойност на физическия икономически фактор* $TV(hp)$] и *обща стойност на икономическия продукт* $TV(qp)$; (2) *единична стойност на икономическия фактор* $UV(xp)$ [в т.ч. *единична стойност на трудовия икономически фактор* $UV(lp)$ и *единична стойност на физическия икономически фактор* $UV(hp)$] и *единична стойност на икономическия продукт* $UV(qp)$; (3) *средна стойност на икономическия фактор* $AV(xp)$ [в т.ч. *средна стойност на трудовия икономически фактор* $AV(lp)$ и *средна стойност на физическия икономически фактор* $AV(hp)$] и *средна стойност на икономическия продукт* $AV(qp)$; (4) *пределна стойност на икономическия фактор* $MV(xp)$ [в т.ч. *пределна стойност на трудовия икономически фактор* $MV(lp)$ и *пределна стойност на физическия икономически фактор* $MV(hp)$] и *пределна стойност на икономическия продукт* $MV(qp)$. Аналогично се конституират и съответстващите разновидности за процеса на **икономическото потребление** (вж. **икономическа ценност**). Всички тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа стойност.

Различават се още **еднокомпонентна икономическа стойност** (one-component economic value) [в т.ч. **еднокомпонентна трудова икономическа стойност** (one-component labour economic value) и **еднокомпонентна физическа икономическа стойност** (one-component physical economic value)] – когато тя е стойност на един вид икономическо благо, и **многокомпонентна икономическа стойност** (multicomponent economic value) [в т.ч. **многокомпо-**

нентна трудова икономическа стойност (multicomponent labour economic value) и **многокомпонентна физическа икономическа стойност** (multicomponent physical economic value)] – когато тя е стойност на съвкупност от повече от един вид икономически блага. Специфичното за последната е, че е стойност компактно и съвместно на всички блага от съвкупността, тъй като *общата икономическа стойност* е резултат от стойностното взаимодействие между отделните видове блага. Затова не могат да се идентифицират части от общата стойност, които да са присъщи за отделните блага, но пък могат да се извеждат техните *пределни икономически стойности*, когато обемите им се променят (като частни производни функции на функцията на общата стойност).

Друго важно разграничение е, че икономическата стойност може да се дефинира като фактическа и като възпроизводима (или още – възпроизводна). **Фактическата икономическа стойност** (factual economic value) [в т.ч. **фактическата трудова икономическа стойност** (factual labour economic value) и **фактическата физическа икономическа стойност** (factual physical economic value)] е действително формираната (действително определената) стойност на икономическия запас (на съвкупността от икономическа блага) към момента на неговото създаване. **Възпроизводимата икономическа стойност** (reproducible economic value) [в т.ч. **възпроизводимата трудова икономическа стойност** (reproducible labour economic value) и **възпроизводимата физическа икономическа стойност** (reproducible physical economic value)] е стойността на икономическия запас, която е формирана (определена) към някакъв фиксиран момент (обикновено настоящия), в общия случай несъвпадащ с момента на създаването на запаса. Това означава да се даде отговор на въпроса, каква би била стойността на запаса към някакъв определен момент от времето (например настоящия), независимо че той е бил създаден преди това и че към момента на създаването му е имал някаква друга стойност. Възпроизводимата икономическа стойност е фундаментално понятие в икономическата теория. От концептуална гледна точка под икономическа стойност се подразбира именно възпроизводимата (възпроизводната) икономическа стойност (такъв е например проблема за т.нар. **пренесена стойност** при К. Маркс). Затова, когато се прави преход от предаваната към приеманата икономическа стойност, между които има лаг във времето (вж. *икономически лаг*), приеманата икономическа стойност е някакъв образ (вж. *икономически образ*) не на фактическата, а на възпроизводимата предавана икономическа стойност. Подходът на възпроизводимата икономическа стойност представя възпроизводството на икономическата стойност като безкрайно бързо протичащ иконо-

мически процес, което дава възможност да се разкрият неговите закономерности и структура, независимо от влиянието на лаговите (закъсняващите) въздействия в системата. Фактическата икономическа стойност е само частен случай на възпроизводимата.

Според *факторната икономическа обусловеност* икономическата стойност има две основни разновидности: (1) **трудова-обусловената икономическа стойност*** (labourly-conditional economic value) $V(L)(y)$ [в т.ч. **трудова-обусловената трудова икономическа стойност*** (labourly-conditional labour economic value) $LV(L)(y)$ и **трудова-обусловената физическа икономическа стойност*** (labourly-conditional physical economic value) $HV(L)(y)$] – когато стойността е възникнала в *трудова-факторната производствена икономическа система* [т.е. в *производствена икономическа система*, която функционира с помощта само на *трудова производствен икономически фактор* (без наличието на *физическия производствен икономически фактор*)] и (2) **трудова-физическо-обусловената икономическа стойност*** (labourly-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)$ [в т.ч. **трудова-физическо-обусловената трудова икономическа стойност*** (labourly-physically-conditional labour economic value) $LV(LH)(y)$ и **трудова-физическо-обусловената физическа икономическа стойност*** (labourly-physically-conditional physical economic value) $HV(LH)(y)$] – когато стойността е възникнала в *трудова-физическо-факторната производствена икономическа система* [т.е. в *производствена икономическа система*, която функционира с помощта съвместно на *трудова* и *физическия производствен икономически фактор*]].

Според *кумулятивната икономическа пълнота* разновидности на икономическата стойност са: (1) **пряката икономическа стойност*** (direct economic value) $V(y)(d)$ – това е икономическата стойност, която е възникнала непосредствено в производството на дадения възпроизводствен икономически запас y , в т.ч. **пряката трудова-обусловена икономическа стойност*** (direct labourly-conditional economic value) $V(L)(y)(d)$ и **пряката трудова-физическо-обусловена икономическа стойност*** (direct labourly-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)(d)$; (2) **косвената икономическа стойност*** (indirect economic value) $V(y)(i)$ – това е икономическата стойност на онзи обем от физически икономически фактори (създадени в предходните етапи на производството), които от своя страна са употребени (изразходвани) непосредствено в производството на дадения възпроизводствен икономически запас y , в т.ч. **косвената трудова-обусловена икономическа стойност*** (indirect labourly-

conditional economic value) $V(L)(y)(i)$ и **косвената трудово-физическо-обусловена икономическа стойност*** (indirect labourly-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)(i)$; (3) **пълната икономическа стойност*** (full economic value) $V(y)(f)$ – това е сумата $V(y)(d) + V(y)(i)$ от пряката и косвената икономическа стойност на дадения възпроизводствен икономически запас, в т.ч. **пълната трудово-обусловена икономическа стойност*** (full labourly-conditional economic value) $V(L)(y)(f) = V(L)(y)(d) + V(L)(y)(i)$ и **пълната трудово-физическо-обусловена икономическа стойност*** (full labourly-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)(f) = V(LH)(y)(d) + V(LH)(y)(i)$. Всички тези форми са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа стойност.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* разновидности на икономическата стойност (на стойността на възпроизводствения икономически запас) са **стойността на натурално-изразения възпроизводствен икономически запас*** (value of the naturally-expressed reproductional economic stock) $V(y_n)$ [в т.ч. **стойността на специфично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (value of the specifically-expressed reproductional economic stock) $V(y_s)$, същото като **стойност на специфичния икономически запас**], **стойността на трудово-изразения възпроизводствен икономически запас*** (value of the labourly-expressed reproductional economic stock) $V(y_l)$, **стойността на парично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (value of the monetarily-expressed reproductional economic stock) $V(y_m)$ и т.н. Тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата икономическа стойност.

Като **стойностна икономическа оценка** икономическата стойност (подразбирана като производителска икономическа стойност) е функция $V(\tilde{v})$ на *икономическото усилие* $\tilde{v}$ (подразбирано като факторно икономическо усилие) и тогава тя се определя като **усилностна икономическа стойност*** (exertionity economic value). Тя е **оценено икономическо усилие*** (estimated economic exertion) (което е общностно-оценено) или накратко **икономическо естиусилие*** (economic estisexertion). Тогава икономическото усилие като обективна даденост е усилието като такова, усилие само по себе си (вгледано в самото себе си), самоусилие или още **икономическо селфиусилие*** (economic selfisexertion).

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа усилностна икономическа стойност – **усилностна трудова икономическа стойност*** (exertionity labour economic value) $LV(\tilde{v})$ и **усилностна физическа**

икономическа стойност* (exertionity physical economic value) $HV(\tilde{v})$. Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **усилностна обща икономическа стойност*** (exertionity total economic value) $TV(\tilde{v})$, **усилностна средна икономическа стойност*** (exertionity average economic value) $AV(\tilde{v}) = \tilde{v}$ и **усилностна пределна икономическа стойност*** (exertionity marginal economic value)

$$MV(\tilde{v}) = \frac{dTV(\tilde{v})}{d\tilde{v}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата стойност към измененията в икономическото усилие) (когато не е посочено друго под **усилностна икономическа стойност** обикновено се подразбира **усилностната обща икономическа стойност**). Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават **усилностна необходима икономическа стойност*** (exertionity indispensable economic value) $IV(\tilde{v})$, **усилностна принадена икономическа стойност*** (exertionity surplus economic value) $SV(\tilde{v})$ и **усилностна цялостна икономическа стойност*** (exertionity entire economic value) $EV(\tilde{v})$ (когато не е посочено друго, под **усилностна икономическа стойност** обикновено се подразбира **усилностната цялостна икономическа стойност**).

Тъй като *икономическото усърдие* може да се изрази като функция на икономическото умение и икономическото усилие и при постоянно усърдието промените в умението обуславят обратни промени в усилието, то икономическата стойност може да се представи и като функция $V(\tilde{u})$ на *икономическото умение* $\tilde{u}$ (подразбирано като факторно икономическо умение) и тогава тя се определя като **умелостна икономическа стойност*** (skillness economic value). Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **умелостна обща икономическа стойност*** (skillness total economic value) $TV(\tilde{u})$, **умелостна средна икономическа стойност*** (skillness average economic value)

$$AV(\tilde{u}) = \frac{TV(\tilde{u})}{\tilde{u}}$$

и **умелостна пределна икономическа стойност*** (skillness marginal economic value)

$$MV(\tilde{u}) = \frac{dTV(\tilde{u})}{d\tilde{u}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата стойност към измененията в икономическото умение) (когато не е посочено друго под умелостна икономическа стойност обикновено се подразбира умелостната обща икономическа стойност).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа стойност $V(y) = V(y)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска стойност*** (consumptionary value) $V(y)(C)$, **стопанска стойност*** (protoeconomic value) $V(y)(P)$, **пазарно-икономическа стойност*** (marketly-economic value) $V(y)(M)$ и **финансово-пазарно-икономическа стойност*** (financially-marketly-economic value) $V(y)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **поддържаща стойност*** (sustenance /sustaining/ value) $V(y)(Z)$ (за стойност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ (economic value) (**ки**) – във:

абсолютна икономическа стойност;

актуална обща икономическа стойност;

възпроизводима икономическа стойност (вж. икономическа стойност);

двупродуктов анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;

дуалностна икономическа стойност;

единичен запас на икономическата стойност (същото като производствена предметеност на стойностния икономически запас);

единичен паричен продукт на икономическата стойност (същото като производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас; вж. *производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

единичен паричен фактор на икономическата стойност (същото като производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас; вж. *производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

единичен продукт на икономическата стойност (същото като производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас);

единичен специфичен запас на икономическата стойност (същото като производствена специфична предметеност на стойностния икономически запас);

единичен специфичен продукт на икономическата стойност (същото като производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас);

единичен специфичен фактор на икономическата стойност (същото като производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас);

единичен фактор на икономическата стойност (същото като производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас);

единична икономическа стойност;

единична необходима икономическа стойност;

единична принадлежна икономическа стойност;

единична цялостна икономическа стойност;

еднокомпонентна икономическа стойност (вж. икономическа стойност);

експроприирана икономическа стойност;

експроприирана необходима икономическа стойност (вж. експроприирана икономическа стойност);

експроприирана принадлежна икономическа стойност (вж. експроприирана икономическа стойност);

екстровеертна дуалностна икономическа стойност;

екстровеертна сингуларностна икономическа стойност;

ефекторно-реализирана икономическа стойност (вж. продуктово-двустойностен икономически растеж);

закон за намаляващата пределна полезност на икономическата стойност в потреблението;

закон за намаляващата пределна полезност на икономическата стойност в производството;

закони за намаляващата пределна полезност на икономическата стойност;

запас на икономическата стойност;

изисквана обща икономическа стойност;

изискваща обща икономическа стойност;

икономическа стойност (на производствения икономически фактор) (същото като стойност на производствения икономически фактор);

икономическа стойност [абсолютна];

икономическа стойност [индивидуална];

икономическа стойност [относителна];

икономическа стойност;

-
- индуцирана обща икономическа стойност;*
индуцираща икономическа стойност;
интровертна дуалностна икономическа стойност;
интровертна икономическа стойност;
интровертна сингуларностна икономическа стойност;
кардиналистична теория за икономическата стойност;
кардинална обща икономическа стойност;
косвена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);
косвена трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);
косвена трудово-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);
косвена трудово-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);
косвена трудово-физическо-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);
косвена трудово-физическо-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);
косвена трудово-физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);
косвена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);
косвена физическо-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);
косвена физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);
материално-реализирана икономическа стойност (вж. *продуктово-двустойностен икономически растеж*);
многокомпонентна икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);
монотонна трансформация на функцията на общата икономическа стойност;
неефекторно-реализирана икономическа стойност (вж. *продуктово-двустойностен икономически растеж*);
нематериално-реализирана икономическа стойност (вж. *продуктово-двустойностен икономически растеж*);
необходима икономическа стойност;

-
- обща икономическа стойност;*
обща необходима икономическа стойност;
обща принадлежна икономическа стойност;
обща цялостна икономическа стойност;
ординалистична теория за икономическата стойност
ординална обща икономическа стойност;
относителна икономическа стойност;
пазарен анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;
полезност на икономическата стойност (вж. специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);
потенциална обща икономическа стойност;
потребителна икономическа стойност;
предавана икономическа стойност;
пределен запас на икономическата стойност (същото като пределна производствена предметеност на стойностния икономически запас);
пределен паричен продукт на икономическата стойност (същото като пределна производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас; вж. пределна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас);
пределен паричен фактор на икономическата стойност (същото като пределна производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас; вж. пределна производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас);
пределен продукт на икономическата стойност (същото като пределна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас);
пределен специфичен запас на икономическата стойност (същото като пределна производствена специфична предметеност на стойностния икономически запас);
пределен специфичен продукт на икономическата стойност (същото като пределна производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас);
пределен специфичен фактор на икономическата стойност (същото като пределна производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас);

пределен фактор на икономическата стойност (същото като пределна производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас);

пределна икономическа стойност;

пределна необходима икономическа стойност;

пределна полезност на икономическата стойност в потреблението;

пределна полезност на икономическата стойност в производството;

пределна принадлежна икономическа стойност;

пределна трудова стойност на физическата икономическа стойност;

пределна физическа стойност на трудовата икономическа стойност;

пределна цялостна икономическа стойност;

придадена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

приемана икономическа стойност;

принадена икономическа стойност;

принадлежаща обща икономическа стойност;

присвоена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

продукт на икономическата стойност;

производствена икономическа стойност;

производствена полезностна ценностност на икономическата стойност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствена продуктова полезностна ценностност на икономическата стойност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствена факторна полезностна ценностност на икономическата стойност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

пряка икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пряка икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пряка трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);

пряка трудово-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пряка трудово-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);

пряка трудово-физическо-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пряка трудово-физическо-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);

пряка трудово-физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);

пряка физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);

пряка физическо-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пряка физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);

пряка физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);

пълна икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пълна трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);

пълна трудово-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пълна трудово-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);

пълна трудово-физическо-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пълна трудово-физическо-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *трудова икономическа стойност*);

пълна физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);

пълна физическо-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

пълна физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);

сингуларностна икономическа стойност;

собствена обща икономическа стойност;

специфичен запас на икономическата стойност;

специфичен продукт на икономическата стойност;

специфичен фактор на икономическата стойност;

среден запас на икономическата стойност (същото като средна производствена предметеност на стойностния икономически запас);

среден паричен продукт на икономическата стойност (същото като **средна производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

среден паричен фактор на икономическата стойност (същото като **средна производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

среден продукт на икономическата стойност (същото като *средна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

среден специфичен запас на икономическата стойност (същото като *средна производствена специфична предметеност на стойностния икономически запас*);

среден специфичен продукт на икономическата стойност (същото като *средна производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас*);

среден специфичен фактор на икономическата стойност (същото като *средна производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас*);

среден фактор на икономическата стойност (същото като *средна производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

средна икономическа стойност;

средна необходима икономическа стойност;

средна принадлежна икономическа стойност;

средна трудова стойност на физическата икономическа стойност;

средна физическа стойност на трудовата икономическа стойност;

средна цялостна икономическа стойност;

стопанствена икономическа стойност;

трудова икономическа стойност (на *трудовия производствен икономически фактор*) (същото като *стойност на трудовия производствен икономически фактор*);

трудова икономическа стойност (на *трудовия производствен икономически фактор*) (същото като *стойност на трудовия производствен икономически фактор*);

трудова икономическа стойност;

трудова теория за икономическата стойност;

трудова-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

трудова-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

трудова-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

трудова-реализирана икономическа стойност (вж. *продуктово-двустойностен икономически растеж*);

трудова-физическо-обусловена икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

трудова-физическо-обусловена трудова икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

трудова-физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

фактическа икономическа стойност (вж. *икономическа стойност*);

фактор на икономическата стойност;

факторна теория за икономическата стойност; физическа теория за икономическата стойност;

физическа икономическа стойност (на физическия производствен икономически фактор) (същото като стойност на физическия производствен икономически фактор);

физическа икономическа стойност (на физическия производствен икономически фактор) (същото като стойност на физическия производствен икономически фактор);

физическа икономическа стойност;

физическо-обусловена физическа икономическа стойност (вж. *физическа икономическа стойност*);

физическо-реализирана икономическа стойност (вж. *продуктово-двустойностен икономически растеж*);

функция на кардиналната обща икономическа стойност;

функция на общата икономическа стойност;

функция на ординалната обща икономическа стойност;

цялостна икономическа стойност.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ (economic value) (на производствения икономически фактор) – същото като *стойност на производствения икономически фактор*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ [АБСОЛЮТНА]* (absolute economic value) (*) – *икономическа стойност* $V(A)(y)$, изразена в абсолютни (кардинални или ординални) стойностни единици; **абсолютна икономическа оценка** (absolute economic estimation), която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **работната икономическа активност** (working economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *възпроизводителен икономически запас* y (в т.ч. *възпроизводителен икономически ресурс* и *възпроизводителен икономически резултат*) да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводителни потребности*); същото като **абсолютна стойност на възпроизводствения икономически запас*** (absolute value of the reproductional economic stock) (вж. *производителски икономически способности* и *икономика*). Посочената икономическа оценка е **абсолютна стойностна икономическа оценка** (absolute value economic estimation). Абсолютната икономическа стойност е една от ингредиентните форми на *абсолютната икономическата ценност* $W(A)(y)$, т.е. е **абсолютният стойностен икономически ингредиент*** (absolute value economic ingredient) на *ценностната икономическа система* (другата нейна ингредиентна форма е *абсолютната икономическата полезност*) (вж. *ценностна икономическа ингредиентност*). Ако не е указано друго друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира абсолютната икономическа стойност.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **абсолютна трудова икономическа стойност*** (absolute labour economic value) $LV(A)(y)$ и **абсолютна физическа икономическа стойност*** (absolute physical economic value) $HV(A)(y)$. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа стойност се подразбира абсолютната трудова икономическа стойност.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават производителска (производствена), потребителска (потребителна), стопанствена и други видове разновидности на абсолютната икономическа стойност (вж. *стопанствена икономическа стойност*). **Абсолютната производствена икономическа стойност*** (absolute production economic value) е същото като **абсолютна стойност на производствения икономически запас*** (absolute value of the production economic stock) $V(A)(y_p)$, към която според *икономическото отношение* се числят **абсолютната стойност на производствения икономически фактор*** (absolute value of the production

economic factor) $V(A)(xp)$ и **абсолютната стойност на производствения икономически продукт*** (absolute value of the production economic product) $V(A)(qp)$. **Абсолютната потребителна икономическа стойност*** (absolute consumption economic value) е същото като **абсолютна стойност на потребителния икономически запас*** (absolute value of the consumption economic stock) $V(A)(yc)$, към която се числят **абсолютната стойност на потребителния икономически фактор*** (absolute value of the consumption economic factor) $V(A)(xc)$ и **абсолютна стойност на потребителния икономически продукт*** (absolute value of the consumption economic product) $V(A)(qc)$.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на **обекта** на стойностната икономическа оценка икономическата стойност може да бъде **абсолютна стойност на индивидуалния икономически запас*** (absolute value of the individual economic stock) $V(A)(y(I))$, **абсолютна стойност на фирмения икономически запас*** (absolute value of the firm economic stock) $V(A)(y(F))$, **абсолютна стойност на обществения икономически запас*** (absolute value of the social economic stock) $V(A)(y(S))$ и т.н. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на **субекта** на стойностната икономическа оценка се разграничават **абсолютна индивидуална икономическа стойност*** (absolute individual economic value) $V(AI)(y)$, **абсолютна фирмена икономическа стойност*** (absolute firm economic value) $V(AF)(y)$, **абсолютна обществена икономическа стойност*** (absolute social economic value) $V(AS)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални абсолютни измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове абсолютна икономическа стойност (абсолютните икономически стойности, определени от различните единици, **са различни абсолютни именовани величини** и те отразяват спецификата на съответните **абсолютни общностни стойностни предпочитания**). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа стойност. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа стойност обикновено се подразбира абсолютната индивидуална (субективна) икономическа стойност.

В разглеждания контекст се включват понятията за **абсолютна индивидуална стойност на производствения икономически продукт*** (absolute individual value of the production economic product) $V(AI)(qp)$, **абсолютна индивидуална стойност на производствения икономически фактор*** (absolute individual value of the production economic factor) $V(AI)(xp)$, **абсолютна индивидуална стойност на потребителния икономически продукт*** (absolute individual value of the consumption economic product) $V(AI)(qc)$ и **абсолютна**

индивидуална стойност на потребителния икономически фактор* (absolute individual value of the consumption economic factor) $V(AI)(x_c)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална стойност на производствения икономически продукт се подразбира абсолютната индивидуална стойност на производствения икономически продукт. Същото е валидно и за другите разновидности на абсолютната индивидуална стойност.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентост* се разграничават **абсолютна приемана икономическа стойност*** (absolute accepted economic value) $DV(A)(y) = DV(A)(r)$ и **абсолютна предавана икономическа стойност*** (absolute gived economic value) $GV(A)(y) = GV(A)(z)$.

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа стойност [абсолютна]* $TV(A)(y)$, *единична икономическа стойност [абсолютна]* $UV(A)(y)$, *средна икономическа стойност [абсолютна]* $AV(A)(y)$ и *пределна икономическа стойност [абсолютна]* $MV(A)(y)$. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа стойност обикновено се подразбира абсолютната обща икономическа стойност). Към абсолютната обща икономическа стойност се числи *общата предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TGV(AI)(qr)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима икономическа стойност [абсолютна]* $IV(A)(y)$, *принадена икономическа стойност [абсолютна]* $SV(A)(y)$ и *цялостна икономическа стойност [абсолютна]* $EV(A)(y)$ (ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа стойност обикновено се подразбира абсолютната цялостна икономическа стойност).

Разновидностите на абсолютната икономическа стойност следват разновидностите на икономическата стойност изобщо, което е валидно и за останалите, непосочени по-горе нейни разновидности.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ [АБСОЛЮТНА] (absolute economic value) (ки) – във:

- единична икономическа стойност [абсолютна];*
- икономическа стойност [абсолютна];*
- необходима икономическа стойност [абсолютна];*
- обща икономическа стойност [абсолютна];*
- обща необходима икономическа стойност [абсолютна];*
- обща принадлежна икономическа стойност [абсолютна];*
- обща цялостна икономическа стойност [абсолютна];*

пределна икономическа стойност [абсолютна];
пределна необходима икономическа стойност [абсолютна];
пределна принадлежна икономическа стойност [абсолютна];
пределна цялостна икономическа стойност [абсолютна];
принадена икономическа стойност [абсолютна];
средна икономическа стойност [абсолютна];
средна принадлежна икономическа стойност [абсолютна];
цялостна икономическа стойност [абсолютна].

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual economic value) (*) – установена (определена) според характера и от позициите на даден тип *производствен икономически фактор* (трудов или физически) **индивидуална икономическа оценка** (individual economic estimation) $V(I)(y)$, която индивидът като *икономическа единица* според своите предпочитания дава на **факторните усилия** (factor exertions) (на усилията на производствения фактор) [в т.ч. и на **индивидуалните факторни усилия** (individual factor exertions) (на усилията на индивидуалния производствен фактор)], в т.ч. (а) на **трудовете усилия** (labour exertions) (на усилията на трудовия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуалните трудови усилия** (individual labour exertions) (на усилията на индивидуалния трудов производствен фактор)] и (б) на **физическите усилия** (physical exertions) (на усилията на физическия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуалните физически усилия** (individual physical exertions) (на усилията на индивидуалния физически производствен фактор)], вложени в потенциалната способност на даден *възпроизводствен икономически запас* у да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности*, чрез което те съществуват и се възпроизвеждат в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси* (вж. *икономическо възпроизводство*); същото е като **индивидуална стойност на възпроизводствения икономически запас*** (individual value of the reproductional economic stock) (вж. *индивидуални производителски икономически способности*). [При *икономическото производство* и *икономическото потребление* като фази на възпроизводството възпроизводствените икономически запаси приемат формата на производствени икономически фактори (в т.ч. трудов и физически) и на икономически продукт.] Посочената индивидуална икономическа оценка е **индивидуална стойностна икономическа оценка** (individual value economic estimation). Индивидуалната икономическа стойност е една от ингредиентните форми на *индивидуалната икономическа*

ценност, т.е. е **индивидуалният стойностен икономически ингредиент*** (individual value economic ingredient) на индивидуалната *ценностна икономическа система* (другата нейна ингредиентна форма е *индивидуалната икономическа полезност*) (вж. също *стойностна икономическа система*). Тя е **индивидуална стойностна разпредметеност** на дадения икономически запас (респ. на дадения икономически ингредиент) и, обратно, в контекста на *факторната теория за ценността* даденият икономически запас е **индивидуална предметеност** на индивидуалната икономическа стойност. Едно и също благо получава толкова по-висока индивидуална стойностна оценка (има толкова по-голяма индивидуална ценност), колкото то е по-оскъдно в сравнение със съответните икономически потребности. Тя е **възприеманата от индивидуалната икономическа единица** стойностно-оценявана (в т.ч. трудово-оценявана или физическо-оценявана) възпроизвеждаща способност на икономическия запас, която се реализира в нейните и на други икономически единици рамки.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на обекта на индивидуална стойностна икономическа оценка индивидуалната икономическа стойност може да бъде **индивидуална стойност на индивидуалния икономически запас*** (individual value of the individual economic stock) $V(I)(y(I))$, **индивидуална стойност на фирмения икономически запас*** (individual value of the firm economic stock) $V(I)(y(F))$, **индивидуална стойност на обществения икономически запас*** (individual value of the social economic stock) $V(I)(y(S))$ и т.н. Ако не е посочено друго, под индивидуална икономическа стойност обикновено се подразбира индивидуалната стойност на индивидуалния икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(I)$ и $V(I)(y) = V(I)(y(I))$. Тези положения важат и за различните форми на икономическия запас – икономическите фактори (трудов и физически) и икономическия продукт.

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа индивидуална икономическа стойност – **индивидуална трудова икономическа стойност*** (individual labour economic value) $LV(I)(y)$ и **индивидуална физическа икономическа стойност*** (individual physical economic value) $HV(I)(y)$. Индивидуалната трудова икономическа стойност е индивидуална стойностна икономическа оценка, определена според природата на трудовия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от индивидуално трудово-измеримото и индивидуално трудово-оценявано производствено функциониране на производствените фактори (трудови и физически) и

затова е **индивидуална трудово-стойностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Индивидуалната физическа икономическа стойност е индивидуална стойностна икономическа оценка, определена според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от индивидуално физическо-измеримото и индивидуално физическо-оценявано производствено функциониране на производствените фактори (трудо­ви и физически) и затова е **индивидуална физическо-стойностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под индивидуална икономическа стойност обикновено се подразбира индивидуалната трудова икономическа стойност.

Според производството и потреблението като фази на възпроизводството индивидуалната икономическа стойност се представя (а) като **индивидуална стойност на икономическия фактор** (individual value of the economic factor) $V(I)(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $V(I)(xp)$ и $V(I)(xc)$] {в т.ч. **индивидуална стойност на физическия икономически фактор** (individual value of the physical economic factor) $V(I)(h)$ [съответно с $V(I)(hp)$ и $V(I)(hc)$] и **индивидуална стойност на трудовия икономически фактор** (individual value of the labour economic factor) $V(I)(l)$ [съответно с $V(I)(lp)$ и $V(I)(lc)$]} и (б) като **индивидуална стойност на икономическия продукт** $V(I)(q)$ [съответно с $V(I)(qp)$ и $V(I)(qc)$]. За трудовата икономическа стойност тези разновидности съответно са: **индивидуална трудова стойност на икономическия фактор** (individual labour value of the economic factor) $LV(I)(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $LV(I)(xp)$ и $LV(I)(xc)$] {в т.ч. **индивидуална трудова стойност на физическия икономически фактор** (individual labour value of the physical economic factor) $LV(h)$ [съответно с $LV(I)(hp)$ и $LV(I)(hc)$] и **индивидуална трудова стойност на трудовия икономически фактор** (individual labour value of the labour economic factor) $LV(I)(l)$ [съответно с $LV(I)(lp)$ и $LV(I)(lc)$]} и (б) като **индивидуална трудова стойност на икономическия продукт** (individual labour value of the economic product) $LV(q)$ [съответно с $LV(I)(qp)$ и $LV(I)(qc)$]. За физическата икономическа стойност тези разновидности съответно са: **индивидуална физическа стойност на икономическия фактор** (individual physical value of the economic factor) $HV(I)(x)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $HV(I)(xp)$ и $HV(I)(xc)$] {в т.ч. **индивидуална физическа стойност на физическия икономически фактор** (individual physical value of the physical economic factor) $HV(I)(h)$ [съответно с $HV(I)(hp)$ и $HV(I)(hc)$] и **индивидуална физическа стойност на трудовия икономически фактор** (individual physical

value of the labour economic factor) $HV(I)(l)$ [съответно с $HV(I)(lp)$ и $HV(I)(lc)$] и (б) като **индивидуална физическа стойност на икономическия продукт** (individual physical value of the economic product) $HV(I)(q)$ [съответно с $HV(I)(qp)$ и $HV(I)(qc)$].

Възпроизводственият икономически запас има две основни ингредиентни форми – възпроизводствен икономически ресурс и възпроизводствен икономически резултат. В зависимост от това деление индивидуалната икономическа стойност има две разновидности: (1) **индивидуална приемана икономическа стойност*** (individual accepted economic value) $DV(I)(y)$ – тя е индивидуална икономическа стойност на възпроизводствения икономически ресурс (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически ресурс) и (2) **индивидуална предавана икономическа стойност*** (individual dived economic value) $GV(I)(y)$ – тя е индивидуална икономическа стойност на възпроизводствения икономически резултат (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически резултат). В случай че не е посочено друго, под индивидуална икономическа стойност обикновено се подразбира индивидуалната приемана икономическа стойност. За индивидуалната трудова икономическа стойност тези разновидности съответно са **индивидуална трудова приемана икономическа стойност*** (individual labour accepted economic value) $LDV(I)(y)$ и **индивидуална трудова предавана икономическа стойност*** (individual labour dived economic value) $LGV(I)(y)$, а за индивидуалната физическа икономическа стойност – **индивидуална физическа приемана икономическа стойност*** (individual physical accepted economic value) $LDV(I)(y)$ и **индивидуална физическа предавана икономическа стойност*** (individual physical dived economic value) $LGV(I)(y)$.

Според релативистичната теория на стойността се разграничават **абсолютна индивидуална икономическа стойност*** (absolute individual economic value) (абсолютно-изразена индивидуална икономическа стойност) $V(AI)(y)$ и **относителна индивидуална икономическа стойност*** (relative individual economic value) (относително-изразена индивидуална икономическа стойност) $V(RI)(y)$. За трудовата икономическа стойност те съответно са **абсолютна индивидуална трудова икономическа стойност*** (absolute individual labour economic value) $LV(AI)(y)$ и **относителна индивидуална трудова икономическа стойност*** (relative individual labour economic value) $LV(RI)(y)$, а за физическата икономическа стойност съответно са **абсолютна индивидуална физическа икономическа стойност*** (absolute individual physical economic

value) $HV(AI)(y)$ и **относителна индивидуална физическа икономическа стойност*** (relative individual physical economic value) $HV(RI)(y)$.

Според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *индивидуална обща икономическа стойност* $TV(I)(y)$, *индивидуална единична икономическа стойност* (individual unitary labour economic value) $UV(y)$, *индивидуална индивидуална средна икономическа стойност* (individual average labour economic value) $AV(I)(y)$ и *индивидуална пределна икономическа стойност* $MV(I)(y)$ (когато не посочено друго под индивидуална икономическа стойност обикновено се подразбира индивидуалната обща икономическа стойност). За индивидуалната трудова икономическа стойност тези форми съответно са *индивидуалната обща трудова икономическа стойност* (individual total labour economic value) $TLV(I)(y)$, *индивидуалната единична трудова икономическа стойност* (individual unitary labour economic value) $ULV(I)(y)$, *индивидуалната средна икономическа стойност* (individual average labour economic value) $ALV(I)(y)$ и *индивидуалната пределна трудова икономическа стойност* (individual marginal labour economic value) $MLV(I)(y)$, а за индивидуалната физическа икономическа стойност съответно те са *индивидуалната обща физическа икономическа стойност** (individual total physical economic value) $THV(I)(y)$, *индивидуалната единична физическа икономическа стойност** (individual unitary physical economic value) $UHV(I)(y)$, *индивидуалната средна физическа икономическа стойност** (individual average physical economic value) $AHV(I)(y)$ и *индивидуалната пределна физическа икономическа стойност** (individual marginal physical economic value) $MHV(y)$.

Според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *индивидуална необходима икономическа стойност* $IV(I)(y)$, *индивидуална принадена икономическа стойност* $SV(I)(y)$ и *индивидуална цялостна икономическа стойност* $EV(I)(y)$ (когато не е посочено друго, под индивидуална икономическа стойност обикновено се подразбира индивидуалната цялостна икономическа стойност). За индивидуалната трудова икономическа стойност тези форми съответно са *индивидуалната трудова необходима икономическа стойност* (individual labour indispensable economic value) $LIV(I)(y)$, *индивидуалната трудова принадена икономическа стойност* (individual labour surplus economic value) $LSV(I)(y)$ и *индивидуалната трудова цялостна икономическа стойност* (individual labour entire economic value) $LEV(I)(y)$, а за индивидуалната физическа икономическа стойност съответно те са *индивидуалната физическа необходима икономическа стойност* (indi-

(individual physical indispensable economic value) $HIV(I)(y)$, **индивидуалната физическа принадена икономическа стойност** (individual physical surplus economic value) $HSV(I)(y)$ и **индивидуалната физическа цялостна икономическа стойност** (individual physical entire economic value) $HEV(I)(y)$.

Когато се приложат едновременно ингредиентната икономическа мащабност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните индивидуални стойностни икономически понятия: (1) **индивидуална обща необходима икономическа стойност** $TIV(I)(y)$, **индивидуална единична необходима икономическа стойност*** (individual unitary indispensable economic value) $UIV(I)(y)$, **индивидуална средна необходима икономическа стойност*** (individual average indispensable economic value) $AIV(I)(y)$ и **индивидуална пределна необходима икономическа стойност** $MIV(I)(y)$; (2) **индивидуална обща принадена икономическа стойност** $TSV(I)(y)$, **индивидуална единична принадена икономическа стойност*** (individual unitary surplus economic value) $USV(I)(y)$, **индивидуална средна принадена икономическа стойност*** (individual average surplus economic value) $MSV(I)(y)$ и **индивидуална пределна принадена икономическа стойност** $MSV(I)(y)$; (3) **индивидуална обща цялостна икономическа стойност** $TEV(I)(y)$, **индивидуална единична цялостна икономическа стойност*** (individual unitary entire economic value) $UEV(I)(y)$, **индивидуална средна цялостна икономическа стойност*** (individual average entire economic value) $AEV(I)(y)$ и **индивидуална пределна цялостна икономическа стойност** $MEV(I)(y)$. Освен това посочените форми:

(а) за индивидуалната трудова икономическа стойност съответно са: (1) **индивидуална обща трудова необходима икономическа стойност*** (individual total labour indispensable economic value) $TLIV(I)(y)$, **индивидуална единична трудова необходима икономическа стойност*** (individual unitary labour indispensable economic value) $ULIV(I)(y)$, **индивидуална средна трудова необходима икономическа стойност*** (individual average labour indispensable economic value) $ALIV(I)(y)$ и **индивидуална пределна трудова необходима икономическа стойност*** (individual marginal labour indispensable economic value) $MLIV(I)(y)$; (2) **индивидуална обща трудова принадена икономическа стойност*** (individual total labour surplus economic value) $TLSV(I)(y)$, **индивидуална единична трудова принадена икономическа стойност*** (individual unitary labour surplus economic value) $ULSV(I)(y)$, **индивидуална средна трудова принадена икономическа стойност*** (individual average labour surplus economic value) $MLSV(I)(y)$ и **индивидуална пределна трудова принадена икономическа стойност*** (individual marginal labour surplus economic value)

MLSV(I)(y); (3) *индивидуална обща трудова цялостна икономическа стойност** (individual total labour entire economic value) TLEV(I)(y), *индивидуална единична трудова цялостна икономическа стойност** (individual unitary labour entire economic value) ULEV(I)(y), *индивидуална средна трудова цялостна икономическа стойност** (individual average labour entire economic value) ALEV(I)(y) и *индивидуална пределна трудова цялостна икономическа стойност** (individual marginal labour entire economic value) MLEV(I)(y);

(б) за индивидуалната физическа трудова икономическа стойност съответно са: (1) *индивидуална обща физическа необходима икономическа стойност** (individual total physical indispensable economic value) THIV(I)(y), *индивидуална единична физическа необходима икономическа стойност** (individual unitary physical indispensable economic value) UHIV(I)(y), *индивидуална средна физическа необходима икономическа стойност** (individual average physical indispensable economic value) AHIV(I)(y) и *индивидуална пределна физическа необходима икономическа стойност** (individual marginal physical indispensable economic value) MHIV(I)(y); (2) *индивидуална обща физическа принадена икономическа стойност** (individual total physical surplus economic value) THSV(I)(y), *индивидуална единична физическа принадена икономическа стойност** (individual unitary physical surplus economic value) UHSV(I)(y), *индивидуална средна физическа принадена икономическа стойност** (individual average physical surplus economic value) MHSV(I)(y) и *индивидуална пределна физическа принадена икономическа стойност** (individual marginal physical surplus economic value) MHSV(I)(y); (3) *индивидуална обща физическа цялостна икономическа стойност** (individual total physical entire economic value) THEV(I)(y), *индивидуална единична физическа цялостна икономическа стойност** (individual unitary physical entire economic value) UHEV(I)(y), *индивидуална средна физическа цялостна икономическа стойност** (individual average physical entire economic value) AHEV(I)(y) и *индивидуална пределна физическа цялостна икономическа стойност** (individual marginal physical entire economic value) MHEV(I)(y).

В процеса на *икономическото производство* се разграничават *индивидуална стойност на производствения икономически фактор** (individual value of the production economic factor) $V(I)(x_p)$ [в т.ч. *индивидуална стойност на трудовия производствен икономически фактор** (individual value of the labour production economic factor) $V(I)(l_p)$ и *индивидуална стойност на физическия производствен икономически фактор** (individual value of the physical production economic factor) $V(I)(h_p)$] и *индивидуална стойност на производс-*

твения икономически продукт* (individual value of the production economic product) $V(I)(qp)$. Всички те имат свои разновидности според критерия за ингредиентната икономическа мащабност и според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност се разграничават: (1) *индивидуална обща стойност на производствения икономически фактор** (individual total value of the production economic factor) $TV(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална обща стойност на трудовия производствен икономически фактор** (individual total value of the labour production economic factor) $TV(I)(lp)$ и *индивидуална обща стойност на физическия производствен икономически фактор** (individual total value of the physical production economic factor) $TV(I)(hp)$] и *индивидуална обща стойност на производствения икономически продукт** (individual total value of the production economic product) $TV(I)(qp)$; (2) *индивидуална единична стойност на производствения икономически фактор** (individual unitary value of the production economic factor) $UV(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална единична стойност на трудовия производствен икономически фактор** (individual unitary value of the labour production economic factor) $UV(I)(lp)$ и *индивидуална единична стойност на физическия производствен икономически фактор** (individual unitary value of the physical production economic factor) $UV(I)(hp)$] и *индивидуална единична стойност на производствения икономически продукт** (individual unitary value of the production economic product) $UV(I)(qp)$; (3) *индивидуална средна стойност на производствения икономически фактор** (individual average value of the production economic factor) $AV(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална средна стойност на трудовия производствен икономически фактор** (individual average value of the labour production economic factor) $AV(I)(lp)$ и *индивидуална средна стойност на физическия производствен икономически фактор** (individual average value of the physical production economic factor) $AV(I)(hp)$] и *индивидуална средна стойност на производствения икономически продукт** (individual average value of the production economic product) $AV(I)(qp)$; (4) *индивидуална пределна стойност на производствения икономически фактор** (individual marginal value of the production economic factor) $MV(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална пределна стойност на трудовия производствен икономически фактор** (individual marginal value of the labour production economic factor) $MV(I)(lp)$ и *индивидуална пределна стойност на физическия производствен икономически фактор** (individual marginal value of the physical production economic factor) $MV(I)(hp)$] и *индивидуална пределна стойност на*

производствения икономически продукт* (individual marginal value of the production economic product) $MV(I)(qp)$. Аналогично се конституират и съответстващите разновидности за процеса на **икономическото потребление** (вж. **икономическа ценност** и **икономическа ценност [индивидуална]**). Всички тези разновидности са валидни както за индивидуалната трудова, така и за индивидуалната физическа икономическа стойност.

Според **ингредиентната икономическа изразимост** разновидности на индивидуалната икономическа стойност (на индивидуалната стойност на възпроизводствения икономически запас) са **индивидуалната стойност на натурално-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual value of the naturally-expressed reproductional economic stock) $V(I)(yn)$ [в т.ч. **индивидуалната стойност на специфично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual value of the specifically-expressed reproductional economic stock) $V(I)(ys)$, същото като **индивидуална стойност на специфичния икономически запас**], **индивидуалната стойност на трудово-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual value of the labourly-expressed reproductional economic stock) $V(I)(yl)$, **индивидуалната стойност на парично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (individual value of the monetarily-expressed reproductional economic stock) $V(I)(ym)$ и т.н. Тези разновидности са валидни както за индивидуалната трудова, така и за индивидуалната физическа икономическа стойност.

В рамките на **поддържащата система** (респ. на **поддържането**) освен индивидуална икономическа стойност $V(I)(y) = V(I)(y)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **индивидуална консуматорска стойност*** (individual consumptionary value) $V(I)(y)(C)$, **индивидуална стопанска стойност*** (individual protoeconomic value) $V(I)(y)(P)$, **индивидуална пазарно-икономическа стойност*** (individual marketly-economic value) $V(I)(y)(M)$ и **индивидуална финансово-пазарно-икономическа стойност*** (individual financially-marketly-economic value) $V(I)(y)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **индивидуална поддържаща стойност*** (individual sustenance /sustaining/ value) $V(I)(y)(Z)$ (за индивидуална стойност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА]* (relative economic value) (*) – **икономическа стойност** $V(R)(y)$, изразена в относителни стойностни единици (като коефициент); **относителна икономическа оценка** (relative economic estimation), която **икономическата единица** (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, общест-

вото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **работната икономическа активност** (working economic activity), вложена в потенциалната способност на даден възпроизводителен икономически запас y (в т.ч. възпроизводителен икономически ресурс и възпроизводителен икономически резултат) да удовлетворява нейни и на други икономически единици икономически възпроизводителни потребности); същото като **относителна стойност на възпроизводствения икономически запас*** (relative value of the reproductional economic stock) (вж. производителски икономически способности и икономика). Равна е на съотношението между икономическата стойност [абсолютна] $V(A)(y)$ и **разумната абсолютна икономическа стойност*** (rational absolute economic value) $V(A)(y^1)$ (последната е абсолютната стойност на онова максимално количество икономически запас, при което трудовият фактор на икономическата единица създава точно толкова продукт, колкото потребява) (вж. релативистична теория на ценността). Посочената икономическа оценка е **относителна стойностна икономическа оценка** (relative value economic estimation). Относителната икономическа стойност е една от ингредиентните форми на относителната икономическата ценност $W(R)(y)$, т.е. е **относителният стойностен икономически ингредиент*** (relative value economic ingredient) на ценостната икономическа система (другата нейна ингредиентна форма е абсолютната икономическата полезност) (вж. ценостна икономическа ингредиентност). Ако не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира относителната икономическа стойност. (Вж. релативистична теория на ценността.)

Според факторната икономическа определеност се разграничават **относителна трудова икономическа стойност*** (relative labour economic value) $LV(R)(y)$ и **относителна физическа икономическа стойност*** (relative physical economic value) $HV(R)(y)$. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа стойност се подразбира относителната трудова икономическа стойност.

Според ингредиентната икономическа възпроизводителност се разграничават производителска (производствена), потребителска (потребителна), стопанствена и други видове разновидности на относителната икономическа стойност (вж. стопанствена икономическа стойност). **Относителната производствена икономическа стойност*** (relative production economic value) е същото като **относителна стойност на производствения икономически запас*** (relative value of the production economic stock) $V(R)(y_p)$, към която според икономическото отношение се числят **относителната стойност на**

производствения икономически фактор* (relative value of the production economic factor) $V(R)(xp)$ и **относителната стойност на производствения икономически продукт*** (relative value of the production economic product) $V(R)(qp)$. **Относителната потребителна икономическа стойност*** (relative consumption economic value) е същото като **относителна стойност на потребителния икономически запас*** (relative value of the consumption economic stock) $V(R)(yc)$, към която се числят **относителната стойност на потребителния икономически фактор*** (relative value of the consumption economic factor) $V(R)(xc)$ и **относителна стойност на потребителния икономически продукт*** (relative value of the consumption economic product) $V(R)(qc)$.

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на **обекта** на стойностната икономическа оценка икономическата стойност може да бъде **относителна стойност на индивидуалния икономически запас*** (relative value of the individual economic stock) $V(R)(y(I))$, **относителна стойност на фирмения икономически запас*** (relative value of the firm economic stock) $V(R)(y(F))$, **относителна стойност на обществения икономически запас*** (relative value of the social economic stock) $V(R)(y(S))$ и т.н. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на **субекта** на стойностната икономическа оценка се разграничават **относителна индивидуална икономическа стойност*** (relative individual economic value) $V(RI)(y)$, **относителна фирмена икономическа стойност*** (relative firm economic value) $V(RF)(y)$, **относителна обществена икономическа стойност*** (relative social economic value) $V(RS)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални относителни измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове относителна икономическа стойност (относителните икономически стойности, определени от различните единици, **са различни относителни именовани величини** и те отразяват спецификата на съответните **относителни общностни стойностни предпочитания**). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа стойност. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа стойност обикновено се подразбира относителната индивидуална (субективна) икономическа стойност.

В разглеждания контекст се включват понятията за **относителна индивидуална стойност на производствения икономически продукт*** (relative individual value of the production economic product) $V(RI)(qp)$, **относителна индивидуална стойност на производствения икономически фактор*** (relative individual value of the production economic factor) $V(RI)(xp)$, **относи-**

телна индивидуална стойност на потребителния икономически продукт* (relative individual value of the consumption economic product) $V(RI)(qc)$ и **относителна индивидуална стойност на потребителния икономически фактор*** (relative individual value of the consumption economic factor) $V(RI)(xc)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална стойност на производствения икономически продукт се подразбира относителната индивидуална стойност на производствения икономически продукт. Същото е валидно и за другите разновидности на относителната индивидуална стойност.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **относителна приемана икономическа стойност*** (relative accepted economic value) $DV(R)(y) = DV(R)(r)$ и **относителна предавана икономическа стойност*** (relative gived economic value) $GV(R)(y) = GV(R)(z)$.

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа стойност [относителна]* $TV(R)(y)$, *единична икономическа стойност [относителна]* $UV(R)(y)$, *средна икономическа стойност [относителна]* $AV(R)(y)$ и *пределна икономическа стойност [относителна]* $MV(R)(y)$. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа стойност обикновено се подразбира относителната обща икономическа стойност). Към относителната обща икономическа стойност се числи *общата предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]* $TGV(RI)(qr)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима икономическа стойност [относителна]* $IV(R)(y)$, *принадена икономическа стойност [относителна]* $SV(R)(y)$ и *цялостна икономическа стойност [относителна]* $EV(R)(y)$ (ако не е посочено друго, под относителна икономическа стойност обикновено се подразбира относителната цялостна икономическа стойност).

Разновидностите на относителната икономическа стойност следват разновидностите на икономическата стойност изобщо, което е валидно и за останалите, непосочени по-горе нейни разновидности.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА] (relative economic value) (**ки**) – във:

- единична икономическа стойност [относителна];*
- икономическа стойност [относителна];*
- необходима икономическа стойност [относителна];*
- обща икономическа стойност [относителна];*

обща необходима икономическа стойност [относителна];
обща принадлежна икономическа стойност [относителна];
обща цялостна икономическа стойност [относителна];
пределна икономическа стойност [относителна];
пределна необходима икономическа стойност [относителна];
пределна принадлежна икономическа стойност [относителна];
пределна цялостна икономическа стойност [относителна];
принадена икономическа стойност [относителна];
средна икономическа стойност [относителна];
средна необходима икономическа стойност [относителна];
средна принадлежна икономическа стойност [относителна];
цялостна икономическа стойност [относителна].

ИКОНОМИЧЕСКА СТОПАНСКА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ПОТРЕБНОСТ (economic protoeconomic reproductional need /necessity/) (**ки**) – във:

икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като икономически възпроизводствени потребности);

непазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като непазарно-икономически възпроизводствени потребности);

пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности).

ИКОНОМИЧЕСКА СТОПАНСКА ЕДИНИЦА (economic protoeconomic participant) (**ки**) – във:

икономически стопански единици (същото като икономически единици и като икономически институции);

непазарно-икономически стопански единици;

пазарно-икономически стопански единици.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОПАНСКА ПОТРЕБНОСТ (economic protoeconomic need /necessity/) (**ки**) – във:

икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като икономически възпроизводствени потребности);

икономически стопански потребности (същото като икономически потребности);

непазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като непазарно-икономически възпроизводствени потребности);

непазарно-икономически стопански потребности;

пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности);
пазарно-икономически стопански потребности.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОПАНСКА ЦЕННОСТ* (economic protoeconomic worth) – същото като *икономическа ценност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТОПАНСКА ЦЕННОСТ (economic protoeconomic worth) (**ки**) – във:

икономическа стопанска ценност (същото като икономическа ценност);
непазарно-икономическа стопанска ценност (същото като непазарно-икономическа ценност);
пазарно-икономическа стопанска ценност (същото като пазарно-икономическа ценност).

ИКОНОМИЧЕСКА СТОХАСТИЧНОСТ (economic stochasticity) (**ки**) – във:

времева икономическа стохастичност;
невремева икономическа стохастичност.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТЕГИЯ (economic strategy) в *теорията на игрите в икономиката* – формулирана преди започването на икономическата игра съвкупност от правила, въз основа на които играчът прави избор на вариант при всяка възможна ситуация. Вж. *теория на игрите в икономиката*, *икономическа концепция* и *модел на цикъла на икономическото управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТЕГИЯ (economic strategy) (**ки**) – във:

допустима икономическа стратегия (вж. управление на случайните икономически процеси);

естествена икономическа стратегия (вж. управляем скокообразен марковски икономически процес и управляем дифузионен икономически процес);

избор на икономическа стратегия (вж. функционална многослойна йерархична система за вземане на икономическо решение);

икономическа стратегия (вж. и икономическа концепция и модел на цикъла на икономическото управление);

икономическа стратегия на Курно, А. (в микр.);

икономическа стратегия на Щакелберг, Х. (в микр.);

максиминна икономическа стратегия (вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума*);

марковска икономическа стратегия (вж. *управляем скокообразен марковски икономически процес* и *управляем дифузионен икономически процес*);

минимаксна икономическа стратегия (вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума*);

оптимална икономическа стратегия (вж. *и управление на случайните икономически процеси*);

пространство на елементарните икономически стратегии (вж. *дискретна динамична икономическа игра*);

слой за избор на икономическа стратегия;

случайна икономическа стратегия (същото като *смесена икономическа стратегия*);

смесена икономическа стратегия;

стационарна икономическа стратегия (вж. *управляем скокообразен марковски икономически процес*);

съвместими икономически стратегии (вж. *икономическа игра с двама участници с нулева сума*);

чиста икономическа стратегия.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТЕГИЯ НА КУРНО, А. (Cournot's economic strategy) (в микр.) – разработена в *дуополния модел на А. Курно (в микр.)* фирмена стратегия, при която се приема, че *предполаганите вариации на продуктово взаимодействие (в микр.)* (фирмените продуктови реакции) в условията на *некоординиран дуопол (в микр.)* са нулеви. Това означава, че *икономическите решения* на олигополистите (в случая – на дуополистите) са независими помежду си: например решението за промяна на обема на производството на първата дуополна фирма няма да предизвика решение за промяна на производството на втората дуополна фирма.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТЕГИЯ НА ЩАКЕЛБЕРГ, Х. (Stackelberg economic strategy) (в микр.) – разработена в *дуополния модел на Х. Щакелберг (в микр.)* фирмена стратегия, при която се приема, че *предполаганите вариации на продуктово взаимодействие (в микр.)* (фирмените продуктови реакции) в условията на *некоординиран дуопол (в микр.)* са ненулеви. При стратегията на Х. Щакелберг едната или двете дуополни фирми предполагат, че кон-

курентът ще има икономическото поведение на дуополист по А. Курно. Вж. *дуополия модел на А. Курно (в микр.)*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТИСУБСТАНЦИРАННОСТ* (economic stratisubstantivity) – същото като *стратисубстанциална икономическа чувствителност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТИСУБСТАНЦИРАННОСТ (economic stratisubstantivity) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа стратисубстанцираност (същото като *стратисубстанциална икономическа чувствителност*);

хетерогенно-ориентирана икономическа стратисубстанцираност;

хомогенно-ориентирана икономическа стратисубстанцираност.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТИФИКАЦИОННОСТ* (economic stratificationality), **стратификационност на икономическата система**, – ВЖ. *стратификационно икономическо преобразование*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТИФИКАЦИОННОСТ (economic stratificationality) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа стратификационност (вж. *стратификационно икономическо преобразование*);

ингредиентна диспозиционна икономическа стратификационност (същото като *ингредиентна същностна икономическа стратификационност*);

ингредиентна контетантна икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

ингредиентна сигнитантна икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

ингредиентна специдантна икономическа стратификационност (*тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

ингредиентна специтантна икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ingredienti*);

ингредиентна специфичностна икономическа стратификационност (същото като *ингредиентна съдържателна икономическа стратификационност*);

ингредиентна субстанциална икономическа стратификационност;

ингредиентна суадаантна икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

ингредиентна сустантивностна икономическа стратификационност (същото като *ингредиентна субстанциална икономическа стратификационност*);

ингредиентна суататантна икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

ингредиентна суататантна икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

ингредиентна съдържателна икономическа стратификационност;

ингредиентна съцинностна икономическа стратификационност;

ингредиентна съцностна икономическа стратификационност;

ингредиентна цендентална икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

ингредиентна центитална икономическа стратификационност (вж. *тримерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти*);

съцностна икономическа стратификационност (същото като **съцностна стратификационност на икономическата система**; вж. *съцностно-стратифицирана икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТИФИКАЦИЯ (economic stratification) (**ки**) – във:

пълна икономическа стратификация (вж. *стратифицирана икономическа система*);

устойчива икономическа стратификация (вж. *стратифицирана икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СТРАТИФИЦИРАННОСТ* (economic stratifiedness) – същото като *стратификационна икономическа чувствителност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА (economic structure) – обобщаващо понятие за *икономическа подреденост* (economic orderedness) на някакъв *икономически обект* на микроскопично или на мезоскопично равнище (вж. *микрос-*

копично равнище на икономическата система и мезоскопично равнище на икономическата система). Икономическата структура може да бъде разбрана по три начина: *първо*, като *типова икономическа структура*, наричана още *математическа икономическа структура*, *второ*, като *икономическа решетка*, и *трето*, като *икономическо многообразие*. Типовата икономическа структура е смисловата интерпретация на понятието за *структура на икономическата система*, а икономическата решетка – смисловата интерпретация на понятието за **структура на икономическото множество*** (structure of economic set). Икономическото многообразие е частен случай на **структура на икономическото пространство*** (structure of economic space). Върху тази основа могат (според антора) да се разграничат три основни разновидности на икономическата структура – структура на икономическото множество, структура на икономическото пространство и структура на икономическата система. Когато не е указано друго, под икономическа структура обикновено се подразбира структурата на икономическата система.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа структура се конституират още и съответстващите на последната понятия за *консуматорска структура** (consumptionary structure), *стопанска структура** (protoeconomic structure), *пазарно-икономическа структура** (marketly-economic structure) и *финансово-пазарно-икономическа структура** (financially-marketly-economic structure). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща структура** (sustenance /sustaining/ structure) (за структурата на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА (economic structure) (**ки**) – във:

аналитична икономическа структура (вж. *диференцируемо икономическо многообразие*);

векторна икономическа структура (същото като *векторна икономическа решетка*);

гладка икономическа структура (същото като *диференциална икономическа структура*; вж. *диференцируемо икономическо многообразие*);

дедекиндова икономическа структура (същото като *дедекиндова икономическа решетка*);

дисипативна икономическа структура (вж. *дисипативна икономическа система*);

диференциална икономическа структура (вж. *диференцируемо икономическо многообразие*);

икономическа структура;
икономическа структура на институционалната икономическа система;
икономическа структура на релационната икономическа система;
институционална информационна икономическа структура;
институционална организационна икономическа структура;
институционална организационна структура на икономическата система (същото като институционална организационна икономическа структура);
информационна икономическа структура (същото като информационна структура на икономическата система);

инцидентностна икономическа структура (вж. *проективно икономическо пространство*);

математическа икономическа структура (същото като типова структура на икономическата система);

метризируема равномерна икономическа структура;

организационна икономическа структура (същото като организационна структура на икономическата система);

отделима равномерна икономическа структура;

принцип на неразличимост на елементите в икономическата структура;

принцип на същественото в икономическата структура;

принцип на тъждеството в икономическата структура;

равномерна икономическа структура;

релационна информационна икономическа структура;

релационна организационна икономическа структура;

типова икономическа структура (същото като типова структура на икономическата система);

топологична икономическа структура;

тъждество в икономическата структура (във: *принцип на тъждеството в икономическата структура*).

ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (economic structure of the institutional economic system) (*) – обобщаващо понятие за *институционалната информационна икономическа структура (институционалната информационна структура на икономическата система)* (тя е в собствения смисъл структура на институционалната икономическа система) и *релационната организационна икономическа структура (релационната организационна структура на икономичес-*

ката система) (тя е в несобствения смисъл структура на институционалната икономическа система).

ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА НА РЕЛАЦИОННАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (economic structure of the relational economic system) (*) – обобщаващо понятие за *релационната информационна икономическа структура* (за *релационна информационна структура на икономическата система*) (тя е в собствения смисъл структура на *релационната икономическа система*) и *институционалната организационна икономическа структура* (*институционалната организационна структура на икономическата система*) (тя е в несобствения смисъл структура на *релационната икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРНОСТ* (economic structurality), **структурност на икономическата система**, (*) – способност на *икономическата система* да притежава и да реализира (както и да запазва или да променя) *икономическата структура* по определен начин. Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), по отношение на която се реализира структурността на икономическата система, се разграничават: (1) **времева икономическа структурност*** (temporal economic structurality) [същото като **времева структурност на икономическата система*** (temporal structurality of the economic system)] – тогава структурата на икономическата система се запазва или се променя по отношение на времето; (2) **невремева икономическа структурност*** (non-temporal economic structurality) [същото като **невремева структурност на икономическата система*** (non-temporal structurality of the economic system)] – тогава структурата на икономическата система се запазва или се променя по отношение на невремева независима реална променлива; (3) **комбинирана икономическа структурност*** (combined economic structurality) [същото като **комбинирана структурност на икономическата система*** (combined structurality of the economic system)] – тогава структурата на икономическата система се запазва или се променя съвместно по отношение на времевата и невремева независима реална променлива. Ако не е посочено друго, под икономическа структурност се подразбира времевата икономическа структурност. Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават: (1) **икономическа структурност на времево-функциониращата система*** (economic structurality of the temporally-

functioning system) [същото като *структурност на времево-функциониращата икономическа система** (structurality of the temporally-functioning economic system)]; (2) *икономическа структурност на невремево-функциониращата система** (economic structurality of the non-temporally-functioning system) [същото като *структурност на невремево-функциониращата икономическа система** (structurality of the non-temporally-functioning economic system)]; (3) *икономическа структурност на комбинирано-функциониращата система** (economic structurality of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ system) [същото като *структурност на комбинирано-функциониращата икономическа система** (structurality of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system)]. Ако не е посочено друго, под икономическа структурност се подразбира икономическата структурностна времево-функциониращата система.

Според начина на реализиране на икономическата структурност (да се запазва или да се променя икономическата структура) по отношение на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която е ситуирана структурността, се разграничават: (1) *структурно-постоянна икономическа система* (система с постоянна по отношение на независимата реална променлива структура) и (2) *структурно-променлива икономическа система* (система с променлива по отношение на независимата реална променлива структура). Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която е ситуирана икономическата структурност, се разграничават три разновидности на структурно-постоянната икономическа система: (1) *структурно-времево-постоянна икономическа система* (система със структура, която е постоянна по отношение на времето); (2) *структурно-невремево-постоянна икономическа система* (система със структура, която е постоянна по отношение на невремева независима реална променлива); (3) *структурно-комбинирано-постоянна икономическа система* (система със структура, която е постоянна съвместно по отношение на времевата и на невремеви независими реални променливи). Ако не е посочено друго, под структурно-постоянна икономическа система се подразбира структурно-времево-постоянната икономическа система. Според същия критерий се разграничават три разновидности на структурно-променливата икономическа система: (1) *структурно-времево-променлива икономическа система* (система със структура, която е променлива по отношение на времето); (2) *структурно-невремево-променлива икономическа система* (система със структура, която е променлива по отношение на

невремева независима реална променлива); (3) *структурно-комбинирано-променлива икономическа система* (система със структура, която е променлива съвместно по отношение на времевата и на невремеви независими реални променливи). Ако не е посочено друго, под структурно-променлива икономическа система се подразбира структурно-времево-променливата икономическа система.

ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРНОСТ (economic structurality) (**ки**) – във:

икономическа структурност;

ценностна икономическа структурност.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБЕКТНОСТ* (economic subjectability) – същото като *субектност на икономическата система.*

ИКОНОМИЧЕСКА СУБЕКТНОСТ (economic subjectness) (**ки**) – във:

икономическа субектност (същото като *субектност на икономическата система*);

възпроизводствена икономическа субектност.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБНОМИКА* (economic subnomy) – същото като *икономика.*

ИКОНОМИЧЕСКА СУБССЪЩНОСТ* (economic subsessence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент.*

ИКОНОМИЧЕСКА СУБССЪЩНОСТ (economic subsessence) (**ки**) – във:

икономическа субссъщност (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа субссъщност (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (economic substantivity) (**ки**) – във:

външна запасова икономическа субстантивност (вж. *запасов икономически субективит*);

външна изпълнителна икономическа субстантивност (вж. *изпълнителен икономически субективит*);

външна икономическа субстантивност (вж. *икономически субективит*);

.....

външна работна икономическа субстантивност (вж. *работен икономически субективит*);

външна субстатна икономическа субстантивност (вж. *субстатен икономически субективит*);

външна сустантантна икономическа субстантивност (вж. *сустантантен икономически субективит*);

външна сустантитна икономическа субстантивност (вж. *сустантитен икономически субективит*);

външна съзидателна икономическа субстантивност (вж. *съзидателен икономически субективит*);

външна сътворителна икономическа субстантивност (вж. *сътворителен икономически субективит*);

външна творческа икономическа субстантивност (вж. *творчески икономически субективит*);

външна унисъзидателна икономическа субстантивност (вж. *унисъзидателен икономически субективит*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИАЛНОСТ* (economic substantiality) – същото като **субстанциалност на икономическата система** (вж. *субстанциална икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИАЛНОСТ (economic substantiality) (**ки**) – **ВЪВ:**

възпроизводствена икономическа субстанциалност (същото като **възпроизводствена субстанциалност на икономическата система**; вж. *възпроизводствена икономическа система*);

икономическа субстанциалност (същото като **субстанциалност на икономическата система** вж. *субстанциална икономическа система*);

ингредиентна икономическа субстанциалност;

ингредиентна икономическа субстанциалност (на икономическата система);

ресурсна икономическа субстанциалност (същото като **ресурсна субстанциалност на икономическата система**; вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИРАНОСТ (economic substantivity) – същото като *субстанциална икономическа чувствителност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИРАНОСТ (economic substantivity) (**ки**) –
ВЪВ:

абсорбционна икономическа субстанцираност (същото като *субстанциална икономическа абсорбционност*);

възпроизводствена абсорбционна икономическа субстанцираност (същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

възпроизводствена икономическа субстанцираност (същото като *възпроизводствена икономическа чувствителност*);

възпроизводствена креативна икономическа субстанцираност (същото като *възпроизводствена икономическа креативност*);

икономическа субстанцираност (същото като *субстанциална икономическа чувствителност*);

креативна икономическа субстанцираност (същото като *субстанциална икономическа креативност*);

сметна абсорбционна икономическа субстанцираност (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност*);

сметна икономическа субстанцираност (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа чувствителност*);

сметна креативна икономическа субстанцираност (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа креативност*);

същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа еластичност.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИЯ (economic substance), **предметна икономическа субстанция**, (*) – *вътрешно съществуване/основание/* (вътрешно-присъщо съществуване) на *икономическия предмет* (икономически предмет по съществуване) (в т.ч. и на *икономическия обект* и на *икономическата система*, която е негово системно отражение в човешкото съзнание) [или още **вътрешно икономическо съществуване/основание/*** (internal economic foundation)]; субстанция на икономическия предмет (и субстанция на суперстантата на икономическия предмет); една от двете разновидности на *икономическия субстрат* и една от двете разновидности на *икономическия смисъл*. Тя е **основанието** на икономическия предмет, което притежава потенциалната способност (като уплътнена кинетичност) да го променя целенасочено според *икономическия интерес* на *общностната икономическа единица*, която го притежава. Затова в нея се съдържа източникът на икономическото развитие. **Начинът на реализиране** на икономическата субстанция е *икономическата суперстанта*. Ико-

номическата субстанция и икономическата суперстанта са категории на **съществуването /основанието/ на икономическия предмет*** (foundation of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това същество. Икономическата субстанция **се снем**а в икономическата суперстанта: икономическата суперстанта е икономическата субстанция в смет вид. Икономическата суперстанта е скрита в икономическата субстанция, а икономическата субстанция [която е първичното (примитивното) и определящото същество на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата суперстанта [която е вторичното (производното) и решаващото същество на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на предметната икономическа субстанция са *обектната икономическа субстанция* (субстанцията на икономическия обект) и *системната икономическа субстанция* (субстанцията на икономическата система). На икономическата субстанция отговаря понятието за **субстанциално икономическо богатство*** (substantial economic wealth). Вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат* (*икономическа суперформа*), както и *икономически смисъл* и *икономически супсенс* (*икономическа феносуперстанта*). Вж. *субстанциална икономическа система*.

Съществуват различни степени на **икономическо свиване*** (economic convolution, transvection) на икономическата субстанция (вж. *свиващо икономическо преобразование*). Двете крайни положения на икономическата субстанция според степента на нейното свиване са (1) **материалната икономическа субстанция*** (material economic substance) (вж. *материален икономически предмет*), тя има най-високата (пълната) степен на свиване, и (2) **нематериалната икономическа субстанция*** (immaterial economic substance) (вж. *нематериален икономически предмет*), тя има най-ниската (нулевата) степен на свиване. Това деление произтича от **атрибутивната теория за нематериалния икономически предмет (също)**, според която нематериалната икономическа субстанция е някакво свойство на материалната икономическа субстанция. Според тази теория са възможни и непознати засега междинни степени на свиване. В по-общ контекст свиването (трансвекцията, превръщането в свитък; немного точно наричано уплътняване) е преминаването (преобразуването) на свойството на материята в нейния първичен носител, а обратният процес на деконвулсия (на антитрансвекция) е преминаването (преобразуването) на материята в нейно свойство (немного точно наричано разреждане).

Има и различни степени на **икономическа осъзнатост*** (economic awareness) на икономическата субстанция (на способността на икономическата

субстанция да идентифицира и опознава самата себе си). Двете крайни положения на икономическата субстанция според степента на нейната осъзнатост са (1) **неосъзнатата икономическа субстанция*** (unaware economic substance), тя е с най-ниската (нулевата) степен на осъзнатост (нейното поведение се възприема като спонтанно, непреднамерено; тя няма способността преднамерено да идентифицира и опознава самата себе си, както и околната среда), и (2) **осъзнатата икономическа субстанция*** (aware economic substance), тя е с най-високата (пълната) степен на осъзнатост (нейното поведение се възприема като преднамерено; тя има способността преднамерено да идентифицира и опознава самата себе си, както и околната среда). Възможни са и непознати засега междинни степени на осъзнатост, преходни степени между неосъзнатата и осъзнатата икономическа субстанция.

Според степента на *икономическо свиване* частни случаи на неосъзнатата икономическа субстанция са *неосъзнатата материална икономическа субстанция** (unaware material economic substance) [същото като *неодушевена икономическа субстанция** (inanimate economic substance)] и *неосъзнатата нематериална икономическа субстанция** (unaware immaterial economic substance) [същото като *неодухотворена икономическа субстанция** (non-inspired economic substance)], а частни случаи на осъзнатата икономическа субстанция са *осъзнатата материална икономическа субстанция** (aware material economic substance) [същото като *одушевена икономическа субстанция** (animated economic substance)] и *осъзнатата нематериална икономическа субстанция** (aware immaterial economic substance) [същото като *одухотворена икономическа субстанция** (inspired economic substance)].

Осъзнатата икономическа субстанция притежава **икономическо съзнание** (economic consciousness), което е същото като **икономическо самосъзнание** (economic self-consciousness). Осъзнатата икономическа субстанция е носителят на икономическото съзнание (самосъзнание), а икономическото съзнание (самосъзнание) е способността на икономическата субстанция преднамерено да идентифицира и опознава самата себе си и околната среда. Наличието на икономическо съзнание (самосъзнание) показва, че осъзнатата икономическата субстанция не само може да се самоопознава, но и че тя знае, че съществува, и знае, че може да самоопознава себе си и да опознава околната среда. (Неосъзнатата икономическа субстанция не знае, че съществува; когато опознава околната среда, тя го прави спонтанно и не знае, че го прави, като компютърът например). Самото съзнание е особен вид **имагинерна икономическа субстанция*** (imaginary economic substance) като проекция в информа-

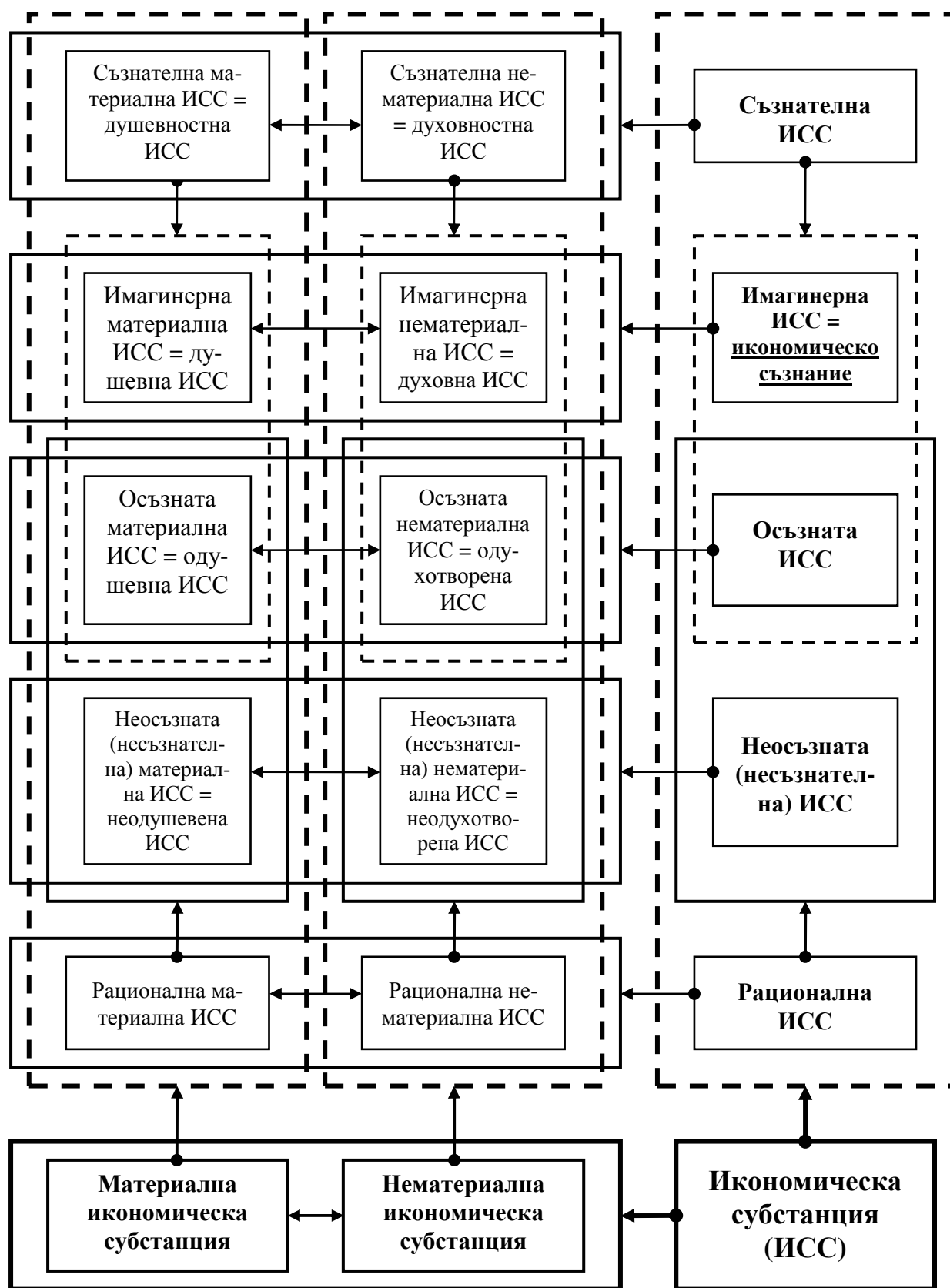
ционното икономическо пространство и затова не е рационална икономическа субстанция (т.е. е въображаема, но реална икономическа субстанция).

В този смисъл посочените по-горе осъзната и неосъзната икономическа субстанция са частни случаи на **рационалната икономическа субстанция*** (rational economic substance). Независимо от това, че е имагинерна (въображаема) икономическа субстанция, икономическото съзнание (самосъзнание) е реално съществуващо явление. Но макар да създава илюзията, че съществува като нещо едва ли самовъзникващо и самостоятелно, икономическото съзнание (самосъзнание) не може да възникне и не може да съществува без рационалната икономическа субстанция (тъй като то е само негова реално съществуваща проекция). Зад всяка, дори и най-малка промяна в съзнанието, стои и съответстваща промяна в рационалната субстанция. Между рационалната икономическа субстанция и имагинерната икономическа субстанция (икономическото съзнание (самосъзнание)) обаче може да съществуват междинни състояния на икономическата субстанция изобщо, които засега са непознати и които се различават според степента на **икономическа имагинерност*** (economic imaginarity) (на нулевата степен на имагинерност отговаря рационалната икономическа субстанция, а на пълната степен на имагинерност – икономическото съзнание (самосъзнание)). Всички тези преходни междинни състояния (от рационална субстанция до съзнанието (самосъзнанието)) са свързани само с осъзнатата икономическа субстанция и не трябва да се смесват с преходните междинни състояния от неосъзнатата към осъзнатата икономическа субстанция.

Когато едновременно се вземат под внимание степента на **икономическо свиване** и степента на **икономическа имагинерност** се разграничават: **рационална материална икономическа субстанция*** (rational material economic substance) и **имагинерна материална икономическа субстанция*** (imaginary material economic substance) [същото като **душевна икономическа субстанция*** (mental economic substance)], **рационална нематериална икономическа субстанция*** (rational immaterial economic substance) и **имагинерна нематериална икономическа субстанция*** (imaginary immaterial economic substance) [същото като **духовна икономическа субстанция*** (spiritual economic substance)]. Видно е, че в своята общност осъзнатата и неосъзнатата материална икономическа субстанция образуват рационалната материална икономическа субстанция, а в своята общност осъзнатата и неосъзнатата нематериална икономическа субстанция образуват рационалната нематериална икономическа субстанция.

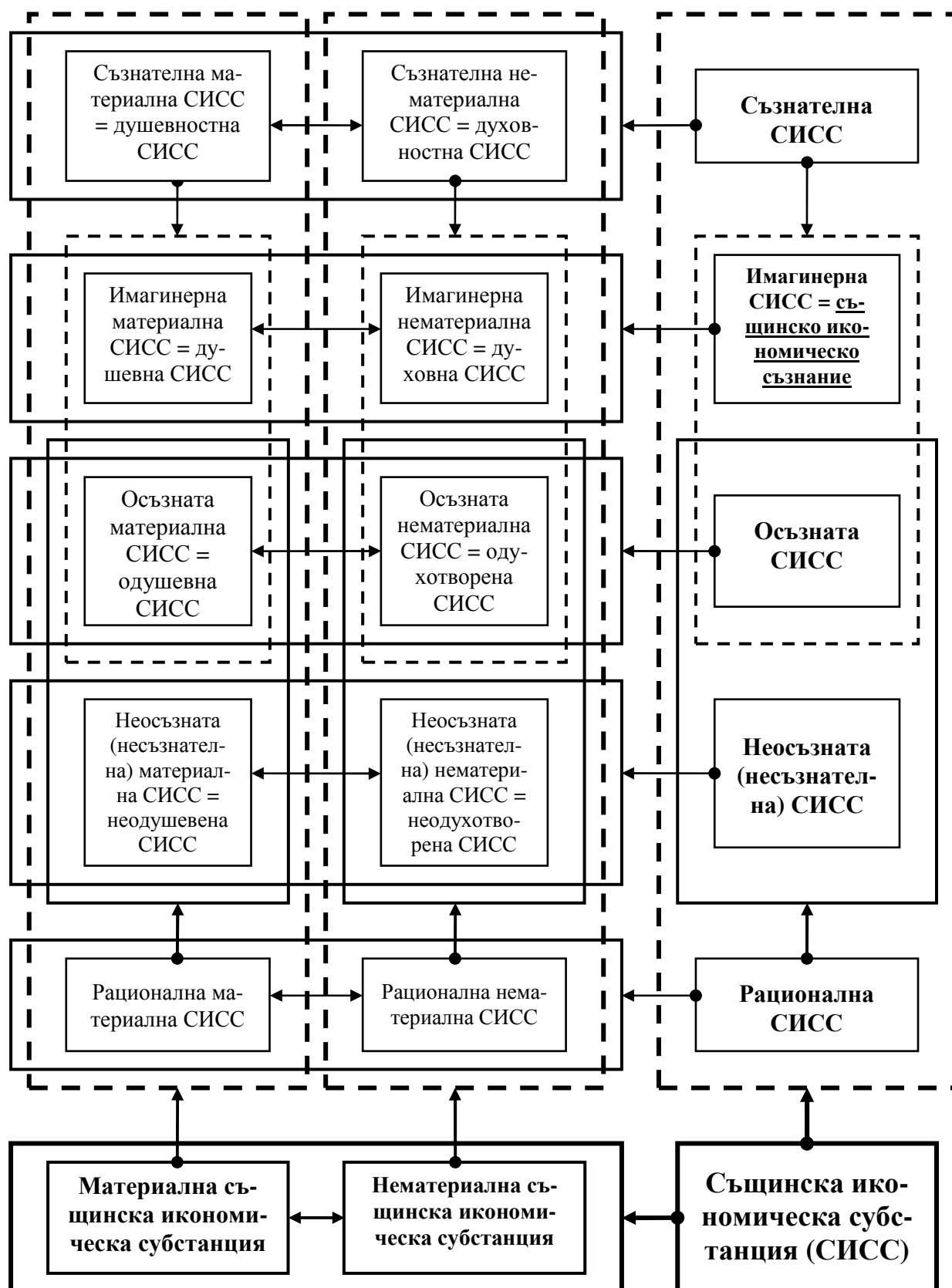
В своята общност осъзнатата и имагинерната икономическа субстанция (като общност на икономическото съзнание и неговия носител) образуват **съзнателната икономическа субстанция*** (conscious economic substance). Според степента на свиване частни случаи на съзнателната икономическа субстанция са **съзнателната материална икономическа субстанция*** (conscious material economic substance) [същото като **душевносна икономическа субстанция*** (mentalital economic substance)] и **съзнателната нематериална икономическа субстанция*** (conscious immaterial economic substance) [същото като **духовносна икономическа субстанция*** (spiritualital economic substance)]. Аналогично на това, осъзнатата и имагинерната материална икономическа субстанция образуват съзнателната материална икономическа субстанция, а осъзнатата и имагинерната нематериална икономическа субстанция образуват съзнателната нематериална икономическа субстанция.

Всички горепосочени разновидности на икономическата субстанция (ИСС) са показани във фиг. 1. Всички те могат да бъдат приложени към *обектната икономическа субстанция* и *системната икономическа субстанция*.

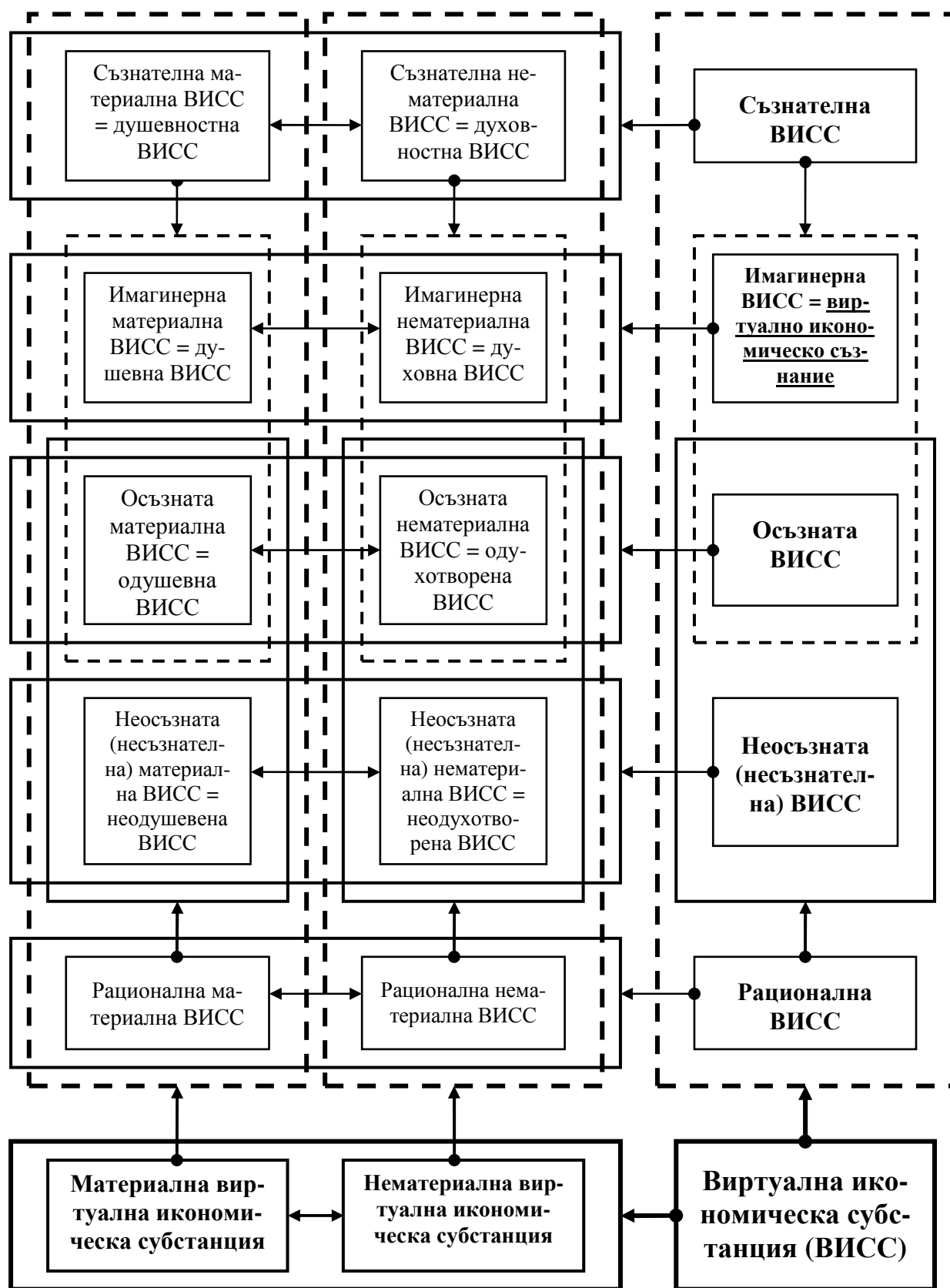

Фиг. 1. Разновидности на икономическата субстанция (ИСС) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

Друга класификация е според различните степени на **икономическа същинност*** (economic matterness) на икономическата субстанция (на способността на икономическата субстанция да се отразява в икономическото съзнание (самосъзнание)). Двете крайни положения на икономическата субстанция според степента на нейната същинност са (1) **същинската икономическа субстанция*** (maternal economic substance), тя е с най-високата (пълната) степен на същинност (когато икономическата субстанция не е отразена в икономическото съзнание (самосъзнание)), и (2) **виртуалната икономическа субстанция*** (virtual economic substance) [или още **квазисъщинската икономическа субстанция*** (quasimateral economic substance)], тя е с най-ниската (нулевата) степен на същинност (когато икономическата субстанция достатъчно плътно е отразена в икономическото съзнание (самосъзнание)). Възможни са и непознати засега междинни степени на същинност, преходни степени между същинската и виртуалната икономическа субстанция. Важно е да се разбере обстоятелството, че икономическото съзнание (самосъзнание) (имагинерната икономическа субстанция) и виртуалната икономическа субстанция са различни неща. Икономическото съзнание (проектирано от рационалната икономическа субстанция в информационното икономическо пространство) е средата, в която се отразява някаква икономическа субстанция (включително и самото себе си) и в качеството си на икономическо отражение (и образ) се установява в тази среда, където съществува и получава относителна самостоятелност. Казано накратко, виртуалната икономическа субстанция е *икономическото знание* (вкл. и знанието за икономическото съзнание) и е отражението на икономическата субстанция в икономическото съзнание (самосъзнание). То се произвежда от отражателния процес, който е *икономическото познание* (вж. и *икономическо отражение*). За същинската икономическа субстанция (СИСС) и виртуалната икономическа субстанция (ВИСС) могат да бъдат приложени всички разгледани преди това разновидности на икономическата субстанция. Това положение е показано във фиг. 2 и фиг. 3. За тях също е валидно делението на обектна и системна икономическа субстанция.

Фиг. 2. Разновидности на същинската икономическа субстанция (СИСС) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

Фиг. 3. Разновидности на виртуалната икономическа субстанция (ВИСС) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа субстанция се конституират още и съответстващите на последното понятия за *консуматорска субстанция** (consumptionary substance), *стопанска субстанция** (protoeconomic substance), *пазарно-икономическа субстанция** (marketly-economic substance) и *финансово-пазарно-икономическа субстанция** (financially-marketly-economic substance). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща субстанция** (sustenance /sustaining/ substance) (за субстанция при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИЯ (economic substance) (**ки**) – във:

виртуална икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);
икономическа субстанция;

имагинерна икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);

квазисъщинска икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);

материална икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция* и *материален икономически предмет*);

нематериална икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция* и *нематериален икономически предмет*);

неосъзната икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);
обектна икономическа субстанция;

осъзната икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);
предметна икономическа субстанция (същото като *икономическа субстанция*);

рационална икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);
системна икономическа субстанция;

съдържателна икономическа субстанция (вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат*);

съзнателна икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);

същинска икономическа субстанция (вж. *икономическа субстанция*);

същностна икономическа субстанция (вж. *икономически смисъл* и *икономически супсенс*);

типична икономическа субстанция (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСФЕНОСТ* (economic subspheness) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСФОРМА* (economic subsform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСФОРМА (economic subsform) (**ки**) – във:

икономическа субсформа (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа субсформа (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУБСЦЕННОСТ* (economic subsworth) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИВЕРОЯТНОСТНОСТ* (economic subtiprobabilitiness) – същото като *субективизирана икономическа вероятностност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИВЪЗМОЖНОСТ* (economic subtipossibility) – същото като *субективизирана икономическа възможност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИДЕЙСТВИТЕЛНОСТ* (economic subtisubstantiality (subtireality)) – същото като *субективизирана икономическа действителност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИДОСТОВЕРНОСТ* (economic subtitrustworthiness) – същото като *субективизирана икономическа достоверност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИЗАКОНОМЕРНОСТ* (economic subtiregularity) – същото като *субективизирана икономическа закономерност*.

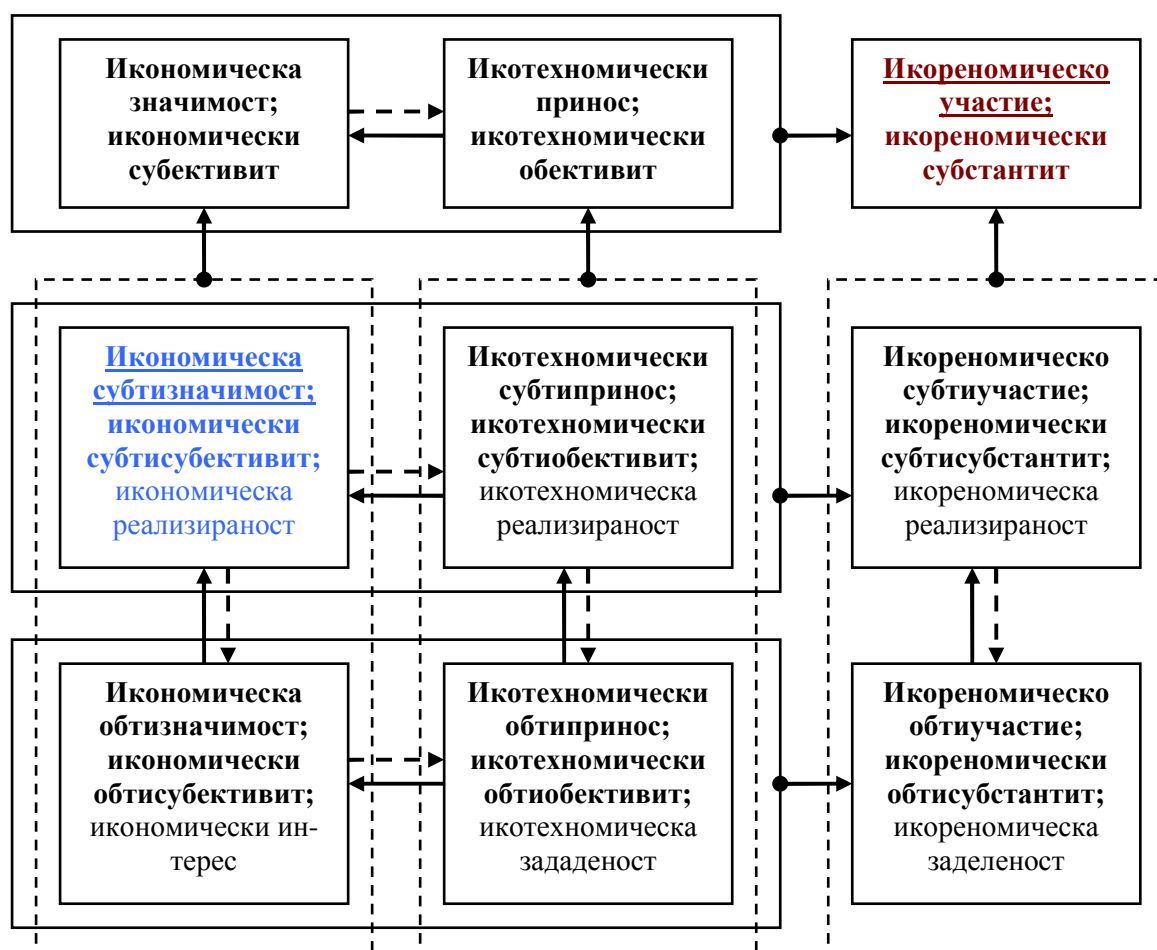
ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИЗНАЧИМОСТ* (economic subtisignificance) (без *разширената икономическа ингредиентност*), **икономически субтисубективит**, (*) – *икономически ингредиент*, който като субективна проекция количествено определя субективно-възприеманото **значение** (важността), давано от някаква *възпроизводствена икономическа единица* в качеството ѝ на *икономически субект* [на **субективностен икономически субект*** (subjectivitical economic subject)] за нейния *икотехномически субтиппринос* (същото като *икотехномически субтиобективит*) в *икотехномическото възпроизводство* (респ. във *икореномическото възпроизводство*) (вж. *икономика*). Икономическата

субтизначимост е икономически ингредиент в качеството му на **субективно-изисквана субективностна оценка** или още е **субективно отражение на обективно-необходимата субективностна оценка**, т.е. е **субективно-субективностна икономическа оценка*** (subjectively-subjectivitical economic appraisal), което е същото като **субективистична икономическа оценка*** (subjectivistical economic appraisal). Според *субстантивностната икореномическа ингредиентност* е една от разновидностите на *икореномическото субтиучастие*. *Икономическата субтизначимост* е форма на съществуване на **субтиикономическата енергия*** (subtieconomic energy) (вж. *субтиикономическа дейност*) и отношение на признаване на приложената *субтиикономическа активност*. Тя е кинестично предметена субтиикономическа активност, а чрез нея е и кинестично разпредметена *субтиикономическа потенциалност*.

Икономическата субтизначимост акцентира върху дейността на икономическия субект, който формира структурата на икономическия субтиингредиент, последният в качеството му на *икономически диспозант* (т.е. като съотношение между *икономическа същност* и *икономическо явление*). В този смисъл (според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*) разновидности на икономическата субтизначимост са: (1) *трансцентитална икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтитрансцентит* и същото като *икономическа ценностност* и като *икономическа ценност*), (2) *инцентитална икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтиинцентит* и като *икономическа феност*), (3) *центитална икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтицентит* и като *икономически диспотант*), (4) *уницентитална икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтиуницентит* и като *икономически диспотит*) (фиг. 1). Ако не е посочено друго, под икономическа субтизначимост обикновено се подразбира трансцентиталната икономическа субтизначимост. Вж. и фиг. 2.

Фиг. 1. Разновидности на икономическата субтизначимост и тяхното място сред разновидностите на центиталната икономическа значимост според ингредиентната същностна икономическа стратификационност (обти – обективно, субти – субективно; пълтна стрелка – определящо, пунктир – решаващо; пълтна стрелка с точка – разновидности; подчертаният текст се подразбира като съответния неподчертан текст)

Фиг. 2. Икономическа субтизначимост и нейното място сред разновидностите на икореномическото участие

(обти – обективно, субти – субективно; пълтна стрелка – определящо, пунктир – решаващо; пълтна стрелка с точка – разновидности)

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на икономическата субтизначимост са: *възпроизводствена икономическа субтизначимост** (reproductional economic subtisignificance), *производствена икономическа субтизначимост** (production economic subtisignificance), *разменна икономическа субтизначимост** (exchange economic subtisignificance), *разпределителна икономическа субтизначимост** (distributional economic subtisignificance), *потребителна икономическа субтизначимост** (consumption economic subtisignificance), *стопанствена икономическа субтизначимост** (protoeconomizing economic subtisignificance), *следпроизводствена икономическа субтизначимост** (post-production economic subtisignificance), *предипотребителна икономическа субтизначимост** (before-

consumption economic subtsignificance), *посредническа икономическа субтизначимост** (intermediationary economic subtsignificance), *бизнес икономическа субтизначимост** (business economic subtsignificance), *алокативна икономическа субтизначимост** (allocative economic subtsignificance) и други. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуална икономическа субтизначимост** (individual economic subtsignificance), *фирмена икономическа субтизначимост** (firm economic subtsignificance), *обществена икономическа субтизначимост** (social economic subtsignificance) и т.н.

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата субтизначимост са: *унисъзидателна икономическа субтизначимост*, *съзидателна икономическа субтизначимост*, *изпълнителна икономическа субтизначимост*, *творческа икономическа субтизначимост*, *работна икономическа субтизначимост* и *сътворителна икономическа субтизначимост*. Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават *усвоявана икономическа субтизначимост** (assimilated economic subtsignificance) и *създавана икономическа субтизначимост** (gived economic subtsignificance).

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* и *ценностната икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на *икономическата субтизначимост*, посочени в табл. 1.

Табл. 1. Разновидности на икономическата субтизначимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и ценностната икономическа ингредиентност (ИСЗ – икономическа субтизначимост)

<p><u>Икономическа субтизначимост (ИСЗ)</u> (икономически субтисубективит) {икономическа реализираност}</p>	Уницентитална ИСЗ	Трансцентитална ИСЗ	Инцентитална ИСЗ	Центитална ИСЗ
	<p>(икономически субтиуницентит)</p> <p>[цялостна определеност на ИСЗ]</p> <p>{уницентитална икономическа реализираност; икономически диспотит}</p> <p>(вид икономически диспозит)</p>	<p>(икономически субтитрансцентит)</p> <p>[вътрешна определеност на ИСЗ]</p> <p>{трансцентитална икономическа реализираност; <u>икономическа ценност</u>}</p> <p>(вид икономическа същност)</p>	<p>(икономически субтиинцентит)</p> <p>[външна определеност на ИСЗ]</p> <p>{инцентитална икономическа реализираност; икономическа феност}</p> <p>(вид икономическо явление)</p>	<p>(икономически субтицентит)</p> <p>[общо понятие за определеност на ИСЗ]</p> <p>{центитална икономическа реализираност; икономически диспотант}</p> <p>(вид икономически диспозант)</p>

<p>Сътворителна (пригодна) ИСЗ</p> <p>(сътворителен икономически субтисубективит)</p> <p>[общо понятие за състояние на ИСЗ]</p> <p>{сътворителна икономическа реализираност; икономическа субтиппригодност}</p> <p>(вид икономически специфанти)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) уницентитална ИСЗ</p> <p>(сътворителен икономически субтиуницентит)</p> <p>[общо състояние на цялостната определеност на ИСЗ]</p> <p>{сътворителна уницентитална икономическа реализираност;</p> <p>сътворителен икономически диспозит;</p> <p>уницентитална икономическа субтиппригодност}</p> <p>(вид специфанти на икономически диспозит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) трансцентитална ИСЗ</p> <p>(сътворителен икономически субтитрансцентит)</p> <p>[общо състояние на вътрешната определеност на ИСЗ]</p> <p>{сътворителна трансцентитална икономическа реализираност;</p> <p>сътворителна икономическа ценност;</p> <p>трансцентитална икономическа субтиппригодност}</p> <p>(вид специфанти на икономическа същност)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) инцентитална ИСЗ</p> <p>(сътворителен икономически субтиинцентит)</p> <p>[общо състояние на външната определеност на ИСЗ]</p> <p>{сътворителна инцентитална икономическа реализираност;</p> <p>сътворителна икономическа феност;</p> <p>инцентитална икономическа субтиппригодност}</p> <p>(вид специфанти на икономическо явление)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) центитална ИСЗ</p> <p>(сътворителен икономически субтицентит)</p> <p>[общо състояние на общата определеност на ИСЗ]</p> <p>{сътворителна центитална икономическа реализираност;</p> <p>сътворителен икономически диспозит;</p> <p>центитална икономическа субтиппригодност}</p> <p>(вид специфанти на икономически диспозит)</p>
---	---	---	--	---

<p>Работна (сметна) ИСЗ (работен икономически субтисубективит) [работно външно състояние на ИСЗ] {работна икономическа реализираност; икономическа сметна субтизадоволеност} (разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (сметна) уницентитална ИСЗ (работен икономически субтиуницентит) [работно външно състояние на цялостната определеност на ИСЗ] {работна уницентитална икономическа реализираност; работен икономически диспозит; уницентитална икономическа сметна субтизадоволеност} (разновидност на форма на икономически диспозит)</p>	<p>Работна (сметна) трансцентитална ИСЗ (работен икономически субтитрансцентит) [работно външно състояние на вътрешната определеност на ИСЗ] {работна трансцентитална икономическа реализираност; работна икономическа ценност (<u>икономическа стойност</u>); трансцентитална икономическа сметна субтизадоволеност} (разновидност на форма на икономическа същност)</p>	<p>Работна (сметна) инцентитална ИСЗ (работен икономически субтинцентит) [работно външно състояние на външната определеност на ИСЗ] {работна инцентитална икономическа реализираност; работна икономическа феноност; инцентитална икономическа сметна субтизадоволеност} (разновидност на форма на икономическо явление)</p>	<p>Работна (сметна) центитална ИСЗ (работен икономически субтицентит) [работно външно състояние на общата определеност на ИСЗ] {работна центитална икономическа реализираност; работен икономически диспозит; центитална икономическа сметна субтизадоволеност} (разновидност на форма на икономически диспозит)</p>
--	--	---	--	--

<p>Творческа (ползваема) ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтисубективит)</p> <p>[творческо външно състояние на ИСЗ]</p> <p>{творческа икономическа реализираност;</p> <p>трансцендентална икономическа ползваема субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) уницентитална ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтиуницентит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостната определеност на ИСЗ]</p> <p><i>{творческа уницентитална икономическа реализираност;</i></p> <p><i>творчески икономически диспозит;</i></p> <p><i>уницентитална икономическа ползваема субтизадоволеност}</i></p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозит)</p>	<p>Творческа (ползваема) трансцентитална ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтитрансцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешната определеност на ИСЗ]</p> <p><i>{творческа трансцентитална икономическа реализираност;</i></p> <p><i>творческа икономическа ценност</i></p> <p><u>(икономическа полезност)</u>;</p> <p><i>трансцентитална икономическа ползваема субтизадоволеност}</i></p> <p>(разновидност на форма на икономическа същност)</p>	<p>Творческа (ползваема) инцентитална ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтиинцентит)</p> <p>[творческо външно състояние на външната определеност на ИСЗ]</p> <p><i>{творческа инцентитална икономическа реализираност;</i></p> <p><i>творческа икономическа феноност;</i></p> <p><i>инцентитална икономическа ползваема субтизадоволеност}</i></p> <p>(разновидност на форма на икономическо явление)</p>	<p>Творческа (ползваема) центитална ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтицентит)</p> <p>[творческо външно състояние на общата определеност на ИСЗ]</p> <p><i>{творческа центитална икономическа реализираност;</i></p> <p><i>творчески икономически диспозант;</i></p> <p><i>центитална икономическа ползваема субтизадоволеност}</i></p> <p>(разновидност на форма на икономически диспозант)</p>
---	---	---	--	---

<p>Изпълнителна (задоволяваща) ИСЗ (изпълнителен икономически субтисубективит) [външно състояние на ИСЗ] {изпълнителна икономическа реализираност; икономическа субтизадоволеност} (вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) уницентитална ИСЗ (изпълнителен икономически субтиуницентит) [външно състояние на цялостната определеност на ИСЗ] {изпълнителна уницентитална икономическа реализираност; изпълнителен икономически диспотит; уницентитална икономическа субтизадоволеност} (вид форма на икономически диспозит)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) трансцентитална ИСЗ (изпълнителен икономически субтитрансцентит) [външно състояние на вътрешната определеност на ИСЗ] {изпълнителна трансцентитална икономическа реализираност; изпълнителна икономическа ценност; транасцентитална икономическа субтизадоволеност} (вид форма на икономическа същност)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) инцентитална ИСЗ (изпълнителен икономически субтиинцентит) [външно състояние на външната определеност на ИСЗ] {изпълнителна инцентитална икономическа реализираност; изпълнителна икономическа феност; инцентитална икономическа субтизадоволеност} (вид форма на икономическо явление)</p>	<p>Изпълнителна (задоволяваща) центитална ИСЗ (изпълнителен икономически субтицентит) [външно състояние на общата определеност на ИСЗ] {изпълнителна центитална икономическа реализираност; изпълнителен икономически диспотант; центитална икономическа субтизадоволеност} (вид форма на икономически диспозант)</p>
--	---	--	--	---

<p>Съзидателна (изгодна) ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтисубективит)</p> <p>[вътрешно състояние на ИСЗ]</p> <p>{съзидателна икономическа реализираност;</p> <p>икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) уницентитална ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтиуницентит)</p> <p>[вътрешно състояние на цялостната определеност на ИСЗ]</p> <p>{съзидателна уницентитална икономическа реализираност;</p> <p>съзидателен икономически диспотит;</p> <p>уницентитална икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) трансцентитална ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтитрансцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на вътрешната определеност на ИСЗ]</p> <p>{съзидателна трансцентитална икономическа реализираност;</p> <p>съзидателна икономическа ценност;</p> <p>трансцентитална икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическа същност)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) инцентитална ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтиинцентит)</p> <p>[вътрешно състояние на външната определеност на ИСЗ]</p> <p>{съзидателна инцентитална икономическа реализираност;</p> <p>съзидателна икономическа феност;</p> <p>инцентитална икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическо явление)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) центитална ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтицентит)</p> <p>[вътрешно състояние на общата определеност на ИСЗ]</p> <p>{съзидателна центитална икономическа реализираност;</p> <p>съзидателен икономически диспотант;</p> <p>центитална икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически диспозант)</p>
--	--	--	---	--

Унисъзидателна (удовлетворяваща) ИСЗ (унисъзидателен икономически субтисубективит) [цялостно състояние на ИСЗ] {унисъзидателна икономическа реализираност; икономическа субтиудовлетвореност} (вид икономически специфит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) уницентитално ИСЗ (унисъзидателен икономически субтиуницентит) [цялостно състояние на цялостната определеност на ИСЗ] {унисъзидателна уницентитална икономическа реализираност; унисъзидателен икономически диспозитит; уницентитална икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически диспозит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) трансцентитално ИСЗ (унисъзидателен икономически субтитрансцентит) [цялостно състояние на вътрешната определеност на ИСЗ] {унисъзидателна трансцентитална икономическа реализираност; унисъзидателна икономическа ценност; трансцентитална икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическа същност)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) инцентитално ИСЗ (унисъзидателен икономически субтиинцентит) [цялостно състояние на външната определеност на ИСЗ] {унисъзидателна инцентитална икономическа реализираност; унисъзидателна икономическа феност; инцентитална икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическо явление)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) центитално ИСЗ (унисъзидателен икономически субтицентит) [цялостно състояние на общата определеност на ИСЗ] {унисъзидателна центитална икономическа реализираност; унисъзидателен икономически диспозитант; центитална икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически диспозит)
--	---	---	--	--

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата субтизначимост са (1) *сустатитна икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтисустатит*), (2) *субстатна икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтисубстат*), (3) *запасова икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтизапас*), (4) *сустатантна икономическа субтизначимост* (същото като *икономически субтисустатант*). Когато под внимание едновременно се вземат *ценностната икономическа ингредиентност* и *възпроизводствената икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на **икономическата субтизначимост**, посочени в табл. 2.

Табл. 2. Разновидности на икономическата субтизначимост едновременно според ценностната икономическа ингредиентност и възпроизводствената икономическа ингредиентност (ИСЗ – икономическа субтизначимост)

<p><u>Икономическа субтизначимост (ИСЗ)</u> (икономически субти-субстантит)</p>	<p>Сустатитна ИСЗ (икономически субти-сустатит) [цялостно същество на ИСЗ] (вид икономически сус-тит)</p>	<p>Субстатна ИСЗ (икономически субти-субстат) [вътрешно същество на ИСЗ] (вид икономическа субстан-ция)</p>	<p>Запасова ИСЗ (икономически субтиза-пас) [външно същество на ИСЗ] вид икономическа суперс-танта)</p>	<p>Сустатантна ИСЗ (икономически субти-сустатант) [общо понятие за същество на ИСЗ] (вид икономически сус-тант)</p>
<p>Сътворителна (пригодна) ИСЗ (сътворителен икономически субти-субстантит) [общо понятие за състояние на ИСЗ] {икономическа субти-пригодност} (вид икономически специ-фант)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) сус-татитна ИСЗ (сътворителен икономически субтисустатит) [общо състояние на цялостното същество на ИСЗ] {сустатитна икономическа субтип-пригодност} (вид специфант на икономически сустит)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) суб-статна ИСЗ (сътворителен икономически субтисубстат) [общо състояние на вътрешното същество на ИСЗ] {субстатна икономическа субтип-пригодност} (вид специфант на икономическа субстан-ция)</p>	<p>Сътворителна (пригодно) за-пасова ИСЗ (сътворителен икономически субтизапас) [общо състояние на външното същество на ИСЗ] {запасова икономическа субтип-пригодност} (вид специфант на икономическа суперс-танта)</p>	<p>Сътворителна (пригодна) сус-татантна ИСЗ (сътворителен икономически субтисустатант) [общо състояние на общото същество на ИСЗ] {сустатантна икономическа субтип-пригодност} (вид специфант на икономически сустант)</p>

<p>Работна (сметна) ИСЗ</p> <p>(работен икономически субтисубстантит)</p> <p>[работно външно състояние на ИСЗ]</p> <p>{икономическа сметна субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Работна (сметна) сустантитна ИСЗ</p> <p>(работен икономически субтисустатит)</p> <p>[работно външно състояние на цялостното същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантитна икономическа сметна субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустит)</p>	<p>Работна (сметна) субстатна ИСЗ</p> <p>(работен икономически субтисубстат)</p> <p>[работно външно състояние на вътрешното същество на ИСЗ]</p> <p>{субстатна икономическа сметна субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Работна (сметна) запасова ИСЗ</p> <p>(работен икономически субтизапас)</p> <p>[работно външно състояние на външното същество на ИСЗ]</p> <p>{запасова икономическа сметна субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Работна (сметна) сустантантна ИСЗ</p> <p>(работен икономически субтисустатант)</p> <p>[работно външно състояние на общото същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантантна икономическа сметна субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустант)</p>
<p>Творческа (ползваема) ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтисубстантит)</p> <p>[творческо външно състояние на ИСЗ]</p> <p>{икономическа ползваема субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на икономическа форма)</p>	<p>Творческа (ползваема) сустантитна ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтисустатит)</p> <p>[творческо външно състояние на цялостното същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантитна икономическа ползваема субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустит)</p>	<p>Творческа (ползваема) субстатна ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтисубстат)</p> <p>[творческо външно състояние на вътрешното същество на ИСЗ]</p> <p>{субстатна икономическа ползваема субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Творческа (ползваема) запасова ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтизапас)</p> <p>[творческо външно състояние на външното същество на ИСЗ]</p> <p>{запасова икономическа ползваема субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Творческа (ползваема) сустантантна ИСЗ</p> <p>(творчески икономически субтисустатант)</p> <p>[творческо външно състояние на общото същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантантна икономическа ползваема субтизадоволеност}</p> <p>(разновидност на форма на икономически сустант)</p>

<p>Изпълнителна (задовляваща) ИСЗ</p> <p>(изпълнителен икономически субтисубстантит)</p> <p>{икономическа субтизадоволеност}</p> <p>[външно състояние на ИСЗ]</p> <p>(вид икономическа форма)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) сустантитна ИСЗ</p> <p>(изпълнителен икономически субтисустантит)</p> <p>[външно състояние на цялостното същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантитна икономическа субтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономически сустантит)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) субстантитна ИСЗ</p> <p>(изпълнителен икономически субтисубстантит)</p> <p>[външно състояние на вътрешното същество на ИСЗ]</p> <p>{субстантитна икономическа субтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономическа субстанция)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) запасова ИСЗ</p> <p>(изпълнителен икономически субтизапас)</p> <p>[външно състояние на външното същество на ИСЗ]</p> <p>{запасова икономическа субтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономическа суперстанта)</p>	<p>Изпълнителна (задовляваща) сустантантитна ИСЗ</p> <p>(изпълнителен икономически субтисустантантит)</p> <p>[външно състояние на общото същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантантитна икономическа субтизадоволеност}</p> <p>(вид форма на икономически сустантантит)</p>
<p>Съзидателна (изгодна) ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субти-субстантит)</p> <p>[вътрешно състояние на ИСЗ]</p> <p>{икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид икономическо съдържание)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) сустантитна ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтисустантит)</p> <p>[вътрешно състояние на цялостното същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантитна икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически сустантит)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) субстантитна ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтисубстантит)</p> <p>[вътрешно състояние на вътрешното същество на ИСЗ]</p> <p>{субстантитна икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическа субстанция)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) запасова ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтизапас)</p> <p>[вътрешно състояние на външното същество на ИСЗ]</p> <p>{запасова икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономическа суперстанта)</p>	<p>Съзидателна (изгодна) сустантантитна ИСЗ</p> <p>(съзидателен икономически субтисустантантит)</p> <p>[вътрешно състояние на общото същество на ИСЗ]</p> <p>{сустантантитна икономическа субтиизгодност}</p> <p>(вид съдържание на икономически сустантантит)</p>

Унисъзидателна (удовлетворяваща) ИСЗ (унисъзидателен икономически субтисубстантит) [цялостно състояние на ИСЗ] {икономическа субтиудовлетвореност} (вид икономически специфит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) сустантитна ИСЗ (унисъзидателен икономически субтисустантит) [цялостно състояние на цялостното същество на ИСЗ] {сустантитна икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически сустантит)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) субстатна ИСЗ (унисъзидателен икономически субтисубстат) [цялостно състояние на вътрешното същество на ИСЗ] {субстатна икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическа субстанция)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) запасова ИСЗ (унисъзидателен икономически субтизапас) [цялостно състояние на външното същество на ИСЗ] {запасова икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономическа суперс-танта)	Унисъзидателна (удовлетворяваща) сустантантна ИСЗ (унисъзидателен икономически субтисустантант) [цялостно състояние на общото същество на ИСЗ] {сустантантна икономическа субтиудовлетвореност} (вид специфит на икономически сустантант)
---	---	--	--	---

Когато под внимание едновременно се вземат *ингредиентната същност на икономическа стратификационност* и *възпроизводствената икономическа ингредиентност*, тогава се конституират разновидности на **икономическата субтизначимост**, посочени в табл. 3.

Табл. 3. Разновидности на икономическата субтизначимост едновременно според ингредиентната същностна икономическа стратификационност и възпроизводствената икономическа инредиентност (ИСЗ – икономическа субтизначимост)

<u>Икономическа субтизначимост (ИСЗ)</u> (икономически субстантит)	Уницентитална ИСЗ (икономически субтиуницентит) [цялостна определеност на ИСЗ] <i>(вид икономически диспозит)</i>	Трансцентитална ИСЗ (икономически субтитрансцентит) [вътрешна определеност на ИСЗ] <i>(вид икономическа същност)</i>	Инцентитална ИСЗ (икономически субтиинцентит) [външна определеност на ИСЗ] <i>вид икономическо явление)</i>	Центитална ИСЗ (икономически субтицентит) [общо понятие за определеност на ИСЗ] <i>(вид икономически диспозант)</i>
Сустатитна ИСЗ (икономически субтисустатит) [цялостно същество на ИСЗ] <i>(вид икономически сустит)</i>	Сустатитна уницентитална ИСЗ (сустатитен икономически субтиуницентит) [цялостно същество на цялостната определеност на ИСЗ] <i>(вид сустит на икономически диспозит)</i>	Сустатитна трансцентитална ИСЗ (сустатитен икономически субтитрансцентит) [цялостно същество на вътрешната определеност на ИСЗ] <i>(вид сустит на икономическа същност)</i>	Сустатитна инцентитална ИСЗ (сустатитен икономически субтиинцентит) [цялостно същество на външната определеност на ИСЗ] <i>(вид сустит на икономическо явление)</i>	Сустатитна центитална ИСЗ (сустатитен икономически субтицентит) [цялостно същество на общата определеност на ИСЗ] <i>(вид сустит на икономически диспозант)</i>

<p>Субстатна ИСЗ (икономи- чески субти- субстат) [вътрешно съ- щество на ИСЗ] (вид иконо- мическа субс- танция)</p>	<p>Субстатна уни- центитална ИСЗ (субстатен ико- номически суб- тиуницентит) [вътрешно съ- щество на ця- лостната опре- деленост на ИСЗ] (вид субстан- ция на иконо- мически диспо- зит)</p>	<p>Субстатна тран- сцентитална ИСЗ (субстатен ико- номически суб- титрансцентит) [вътрешно съ- щество на вът- решната опреде- леност на ИСЗ] (вид субстанция на икономическа същност)</p>	<p>Субстатна ин- центитална ИСЗ (субстатен ико- номически суб- тиинцентит) [вътрешно съ- щество на вън- шната опреде- леност на ИСЗ] (вид субстан- ция на иконо- мическо явле- ние)</p>	<p>Субстатна центитална ИСЗ (субстатен икономически субтицентит) [вътрешно същество на общата опре- деленост на ИСЗ] (вид субстан- ция на иконо- мически дис- позант)</p>
<p>Запасова ИСЗ (икономи- чески субтиза- пас) [външно съ- щество на ИСЗ] (вид иконо- мическа супер- станта)</p>	<p>Запасова уни- центитална ИСЗ (запасов ико- реномически субтиуницен- тит) [външно съ- щество на ця- лостната опре- деленост на ИСЗ] (вид суперс- танта на ико- номически диспозит)</p>	<p>Запасова тран- сцентитална ИСЗ (запасов ико- реномически субтитрансцен- тит) [външно същес- тво на вътреш- ната определе- ност на ИСЗ] (вид суперс- танта на ико- номическа същ- ност)</p>	<p>Запасова ин- центитална ИСЗ (запасов ико- реномически субтиинцентит) [външно същес- тво на външна- та определеност на ИСЗ] (вид суперс- танта на ико- номическо явле- ние)</p>	<p>Запасова цен- титална ИСЗ (запасов ико- реномически субтицентит) [външно съ- щество на об- щата опреде- леност на ИСЗ] (вид суперс- танта на икономически диспозант)</p>

Сустатантна ИСЗ (икономически субти-сустатант) [общо понятие за същество на ИСЗ] (вид икономически сустант)	Сустатантна уницентитална ИСЗ (сустатантен икономически субтиуницентит) [общо същество на цялостната определеност на ИСЗ] (вид сустант на икономически диспозит)	Сустатантна трансцентитална ИСЗ (сустатантен икономически субтитрансцентит) [общо същество на вътрешната определеност на ИСЗ] (вид сустант на икономическа същност)	Сустатантна инцентитална ИСЗ (сустатантен икономически субтиинцентит) [общо същество на външната определеност на ИСЗ] (вид сустант на икономическо явление)	Сустатантна центитална ИСЗ (сустатантен икономически субтицентит) [общо същество на общата определеност на ИСЗ] (вид сустант на икономически диспозант)
--	---	--	--	--

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИЗНАЧИМОСТ (economic subtisignificance) (ки)

— ВЪВ:

запасова икономическа субтизначимост;
 запасова инцентитална икономическа субтизначимост;
 запасова трансцентитална икономическа субтизначимост;
 запасова уницентитална икономическа субтизначимост;
 запасова центитална икономическа субтизначимост;
 изпълнителна икономическа субтизначимост;
 изпълнителна инцентитална икономическа субтизначимост;
 изпълнителна трансцентитална икономическа субтизначимост;
 изпълнителна уницентитална икономическа субтизначимост;
 изпълнителна центитална икономическа субтизначимост;
 икономическа субтизначимост;
 инцентитална икономическа субтизначимост;
 работна икономическа субтизначимост;
 работна инцентитална икономическа субтизначимост;
 работна трансцентитална икономическа субтизначимост;
 работна уницентитална икономическа субтизначимост;
 работна центитална икономическа субтизначимост;
 субстатна икономическа субтизначимост;
 субстатна инцентитална икономическа субтизначимост;
 субстатна трансцентитална икономическа субтизначимост;
 субстатна уницентитална икономическа субтизначимост;

субстатна центитална икономическа субтизначимост;
сустатантна икономическа субтизначимост;
сустатантна инцентитална икономическа субтизначимост;
сустатантна трансцентитална икономическа субтизначимост;
сустатантна уницентитална икономическа субтизначимост;
сустатантна центитална икономическа субтизначимост;
сустатитна икономическа субтизначимост;
сустатитна инцентитална икономическа субтизначимост;
сустатитна трансцентитална икономическа субтизначимост;
сустатитна уницентитална икономическа субтизначимост;
сустатитна центитална икономическа субтизначимост;
съзидателна икономическа субтизначимост;
съзидателна инцентитална икономическа субтизначимост;
съзидателна трансцентитална икономическа субтизначимост;
съзидателна уницентитална икономическа субтизначимост;
съзидателна центитална икономическа субтизначимост;
сътворителна икономическа субтизначимост;
сътворителна инцентитална икономическа субтизначимост;
сътворителна трансцентитална икономическа субтизначимост;
сътворителна уницентитална икономическа субтизначимост;
сътворителна центитална икономическа субтизначимост;
творческа икономическа субтизначимост;
творческа инцентитална икономическа субтизначимост;
творческа трансцентитална икономическа субтизначимост;
творческа уницентитална икономическа субтизначимост;
творческа центитална икономическа субтизначимост;
трансцентитална икономическа субтизначимост;
унисъзидателна икономическа субтизначимост;
унисъзидателна инцентитална икономическа субтизначимост;
унисъзидателна трансцентитална икономическа субтизначимост;
унисъзидателна уницентитална икономическа субтизначимост;
унисъзидателна центитална икономическа субтизначимост;
уницентитална икономическа субтизначимост;
центитална икономическа субтизначимост.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИИСТИНА* (economic subtitruth /subtivity/) –
същото като субективна икономическа истина.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИИСТИННОСТ* (economic subtiinceracy) – същото като *субективизирана икономическа истинност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИНЕОБХОДИМОСТ* (economic subtiindispensability) – същото като *субективизирана икономическа необходимост*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИОСЪЩЕСТВЕННОСТ* (economic subtiimplementationality) – същото като *субективизирана икономическа осъществяемост*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИОСЪЩЕСТВИМОСТ* (economic subtiifeasibility) – същото като *субективизирана икономическа осъществимост*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИСЛУЧАЙНОСТ* (economic subtiaccident) – същото като *субективизирана икономическа случайност*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУБТИТЕНДЕНЦИЯ* (economic subtitrend) – същото като *субективизирана икономическа тенденция*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУМА (economic sum) (**ки**) – във: *топологична икономическа сума*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРПОЗИЦИЯ* (economic superposition) – вж. *принцип на икономическата суперпозиция и импулсна преходна функция на непрекъснатата динамична икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРПОЗИЦИЯ (economic superposition) (**ки**) – във:

икономическа суперпозиция (вж. *принцип на икономическата суперпозиция и импулсна преходна функция на непрекъснатата динамична икономическа система*);

интеграл на икономическата суперпозиция (същото като **интеграл на икономическата трансекция**; вж. *импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри*);

принцип на икономическата суперпозиция.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРСТАНА* (economic superstant), **предметна икономическа суперстана**, (*) – *външно същество* (външно-представено същество) на *икономическия предмет* (в т.ч. и на *икономическия обект* и на *икономическата система* в качеството ѝ на системно отражение на икономи-

ческия обект в човешкото съзнание) [или още **външно икономическо същество /основание/*** (external economic foundation)] и **начин на реализиране на икономическата субстанция** (на субстанцията на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо реализиране*** (economic realization way)]; суперстанта на икономическата субстанция (и суперстанта на субстанцията на икономическия предмет). Икономическата суперстанта е външен израз на достигнатия етап от промените в икономическата субстанция по пътя към достигането *икономическата цел* (по този път една икономическа суперстанта се сменя с друга). Тя е едната от двете разновидности на *икономическия суперстрат* (на *икономическата супформа*) и една от двете разновидности на *икономическия супсенс* (на *икономическата феносуперстанта*). Икономическата субстанция и икономическата суперстанта са категории на **съществуването /основанието/ на икономическия предмет*** (foundation of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това същество. Икономическата субстанция **се сменя** в икономическата суперстанта: икономическата суперстанта е икономическата субстанция в смет вид. Основни разновидности на предметната икономическа суперстанта са *обектната икономическа суперстанта* (суперстантата на икономическия обект) и *системната икономическа суперстанта* (суперстантата на икономическата система). На нея отговаря понятието за **суперстантивно икономическо богатство*** (superstantive economic wealth). Вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат* (*икономическа супформа*), както и *икономически сми-съл* и *икономически супсенс* (*икономическа феносуперстанта*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа суперстанта се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска суперстанта*** (consumptionary superstant), **стопанска суперстанта*** (protoeconomic superstant), **пазарно-икономическа суперстанта*** (marketly-economic superstant) и **финансово-пазарно-икономическа суперстанта*** (financially-marketly-economic superstant). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща суперстанта*** (sustenance /sustaining/ superstant) (за суперстанта при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРСТАНТА (economic superstant) (**ки**) – във:

предметна икономическа суперстанта (същото като *икономическа суперстанта*);

обектна икономическа суперстанта;

системна икономическа суперстанта;

икономическа суперстанта;

формална икономическа суперстанта (вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат*);

феноменна икономическа суперстанта (вж. *икономически смисъл* и *икономически супсенс*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРССЪЩНОСТ* (economic supersessence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРССЪЩНОСТ (economic supersessence) (**ки**) – **ВЪВ:**

икономическа суперссъщност (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа суперссъщност (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРСТАНТА (economic superstant) (**ки**) – **ВЪВ:**

типичен икономическа суперстанта (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРСФЕНОСТ* (economic superspheness) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРСФОРМА* (economic supersform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРСФОРМА (economic supersform) (**ки**) – **ВЪВ:**

типична икономическа суперсформа (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУПЕРСЦЕННОСТ* (economic supersworth) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПФОРМА* (economic supform) – същото като *икономически суперстрат*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУПФОРМА (economic supform) (**ки**) – **ВЪВ:**

икономическа супформа (същото като *икономически суперстрат*);

типична икономическа супформа (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУСТИСЪЩНОСТ* (economic sustiessence) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУСТИСЪЩНОСТ (economic sustiessence) (**ки**) – във:
икономическа сустисъщност (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа сустисъщност (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУСТИФЕНОСТ* (economic sustipheness) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУСТИФОРМА* (economic sustiform) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СУСТИФОРМА (economic sustiform) (**ки**) – във:

икономическа сустиформа (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа сустиформа (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СУСТИЦЕННОСТ* (economic sustiworth) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА СФЕРА (economic sphere) – същото като *икономика*.

ИКОНОМИЧЕСКА СФЕРА (economic sphere) (**ки**) – във:

ефекторна икономическа сфера (вж. *зависимости между продукта и субсипродукта*);

затворена икономическа сфера (същото като *затворена сфера в икономическо множество*);

икономическа поддържаща сфера (същото като *икономика*);

икономическа сфера;

инификасна икономическа сфера (вж. *зависимости между продукта и субсипродукта*);

отворена икономическа сфера (същото като *отворена сфера в икономическото пространство*);

пазарно-икономическа поддържаща сфера (същото като *пазарна икономика*).

поддържаща икономическа сфера (вж. зависимости между благото и продукта и зависимости между продукта и субсипродукта);

продуктова икономическа сфера (вж. зависимости между продукта и субсипродукта);

производствена икономическа сфера (вж. зависимости между продукта и субсипродукта).

ИКОНОМИЧЕСКА СХЕМА* (economic scheme) – **схема** (scheme) в икономическа среда; пръстенизирано икономическо пространство, което е изоморфно (вж. икономически изоморфизъм) на афинната икономическа схема; едно от обобщенията на понятието за алгебрично икономическо многообразие. Състои се от топологично икономическо пространство X , наречено **базисно пространство на икономическата схема*** (basic space of the economic scheme), и икономически сноп от комутативни икономически пръстени с единица в X (вж. и икономически пръстен), наречен **структурно пространство на икономическата схема*** (structural space of the economic scheme).

ИКОНОМИЧЕСКА СХЕМА (economic scheme) (**ки**) – във:

афинна икономическа схема;

икономическа схема.

ИКОНОМИЧЕСКА СХОДИМОСТ* (economic convergence) – свойство на някакво икономическо множество, респ. на икономическо пространство, да образува сходяща икономическа последователност от своите икономически елементи и да има икономическа граница /предел/ (същото като граница /предел/ на икономическата последователност). Ако на всяка икономическа последователност, която е сходяща, е съпоставен някакъв елемент от икономическото множество X , който е нейна граница, тогава множеството X е **икономическо пространство със сходимост*** (economic space with convergence). Вж. също топологично икономическо пространство.

ИКОНОМИЧЕСКА СХОДИМОСТ (economic convergence) (**ки**) – във:

абсциса на икономическата сходимост (вж. дискретно икономическо преобразование на П. Лаплас);

икономическа сходимост;

равномерна икономическа сходимост;

силна икономическа сходимост.

ИКОНОМИЧЕСКА СЪВКУПНОСТ (economic aggregate /totality/) – същото като *икономическо множество*.

ИКОНОМИЧЕСКА СЪВМЕСТИМОСТ (economic compatibility) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата съвместимост;

двойна икономическата съвместимост;

постулат на икономическата съвместимост (вж. *икономическа координация*);

тройна икономическата съвместимост.

ИКОНОМИЧЕСКА СЪВЪРШЕНОСТ (economic perfection) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата съвършеност (същото като аксиома за икономическата пълнота).

ИКОНОМИЧЕСКА СЪЖДИТЕЛНА ФУНКЦИЯ* (economic sentential /propositional/ function) (*) – математико-логическо понятие в икономическата теория, което изразява съотношения между истинни **икономически съждения** (economic sentence /proposition/), представляващи определени релации между *икономически множества*, респ. между *икономически системи*. Представлява сложно икономическо съждение. В икономическата теория може да се борави с такива икономически съждителни функции (релации) като *икономическа равностепенност*, *икономическа импликация*, *икономическа дизюнкция*, *икономическа конюнкция*, *икономическа еквиваленция*, *икономическо отрицание*, *икономическа алтернатива*, *икономическо алтернативно отрицание*.

ИКОНОМИЧЕСКА СЪОТНОСИТЕЛНОСТ* (economic rationness) (*) – критерий, който идентифицира отсъствието или наличието на съотношение (на взаимно отношение) в *икономическата мярка*, с която се измерват *икономическите величини*. Според него те се класифицират на **абсолютни** (absolute) (когато мерната икономическа единица непосредствено се конституира според природата на измерваната величина) и **относителни** (relative) (когато мерната икономическа единица се конституира според някакво съотношение между абсолютни величини, едната от които е измерваната). Например: *абсолютна икономическа грешка* и *относителна икономическа грешка*; *ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*.

Всички твърдения и класификации, отнасящи се до критерия на икономическата съотносителност, са приложими по аналогия и към икотехниката, икореномиката, икоуниреномиката, икокореномиката и техните производни.

ИКОНОМИЧЕСКА СЪПОСТАВИМОСТ (economic juxtaposibility) (**ки**) – вЪв:

размита икономическа съпоставимост (същото като *размито икономическо отношение на съпоставимост*).

ИКОНОМИЧЕСКА СЪСТАВНОСТ (economic compoundness) (**ки**) – вЪв:
ценностна икономическа съставност.

ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩИНА* (economic matter), **икономически есконтент**, **предметна икономическа същина**, (*) – *вътрешно битие* (вътрешно-присъщо битие) на *икономическия предмет* (в т.ч. и на *икономическия обект* и на *икономическата система* в качеството ѝ на системно отражение на икономическия обект) [или още **вътрешно икономическо битие*** (internal economic being)]; същина на икономическия предмет; общо понятие за *икономическа същност* (*предметна икономическа същност*) и *икономическо съдържание* (*предметно икономическо съдържание*): икономическата същност и икономическото съдържание са двете основни разновидности на икономическата същина. Последната представлява или икономическа същност, или икономическо съдържание. В рамките на икономическата същина икономическото съдържание играе ролята на определящата страна, а икономическата същност – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). **Начинът на изявяване** на икономическата същина е *икономическото проявление* (*икономическата феноформа*). Икономическата същина и икономическото проявление са категории на **битието на икономическия предмет*** (being of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това битие. Икономическата същина **се сменя** в икономическото проявление: икономическото проявление е икономическата същина в смет вид. Икономическото проявление е скрито в икономическата същина, а икономическата същина [която е първичното (примитивното) и определящото битие на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическото проявление [което е вторичното (производното) и решаващото битие на икономическия предмет] (*също*). Разновидности на икономическата същина са още *обектната икономическа същина* (същината на икономическия обект) и *системната икономи-*

ческа същина (същината на икономическата система). Чрез свои подразновидности тези две класификации се пресичат помежду си. Подразновидности на предметната икономическа същност са *обектната икономическа същност* и *системната икономическа същност*, а на предметното икономическо съдържание – *обектното икономическо съдържание* и *системното икономическо съдържание*. Затова пък подразновидности на обектната икономическа същина са обектната икономическа същност и обектното икономическо съдържание, а подразновидности на системната икономическа същина – системната икономическа същност и системното икономическо съдържание. На икономическата същина отговаря понятието за **същинно икономическо богатство** (material economic wealth). Вж. *икономическа същина* и *икономическо проявление*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа същина се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска същина*** (consumptionary matter), **стопанска същина*** (protoeconomic matter), **пазарно-икономическа същина*** (marketly-economic matter) и **финансово-пазарно-икономическа същина*** (financially-marketly-economic matter). Общо за всички тях е понятието за *поддържаща същина** (sustenance /sustaining/ matter) (за същина на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩИНА (economic matter) (**ки**) – във:

икономическа същина;

икономическа същина и икономическо проявление;

икономически същини;

обектна икономическа същина;

предметна икономическа същина (същото като икономическа същина);

системна икономическа същина;

типична икономическа същина (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩИНА И ИКОНОМИЧЕСКО ПРОЯВЛЕНИЕ* (economic matter and economic manifestation) (*) – фундаментални икономически категории от висока степен на общност, отразяващи общи форми на *икономиката* (в т.ч. на *обектната икономика* и на *системната икономика*) и на *икономическото познание*, валидизиращи по определен начин *икономическото естество* и *икономическата даденост*. Върху взаимоотношението между икономическата същина и икономическото проявление (то е диалектически

противоречиво) възниква строго подредена съвкупност от понятия на методологията на икономическата теория (като диалектически понятия) в контекста на *икономическото битие* (economic being), чрез които *екзистенциално* се обосновава и реализира *икономическата ингредиентност* за целите на конституирането, класифицирането и обяснението на *икономическите системи*. Най-общо, икономическата същина и икономическото проявление се съотнасят помежду си като вътрешна и външна страна (като вътрешни и външни характеристики) на *битието* на *икономическите предмети* [в т.ч. на *икономическите обекти* (на *обектните икономически предмети*) и на *икономическите системи* (на *системните икономически предмети*) (последните като системни отражения на икономическите обекти)]. Икономическата същина *се сменя* в икономическото проявление: икономическото проявление е икономическата същина в смет вид. Във взаимоотношението между икономическата същина и икономическото проявление икономическата същина играе ролята на определящата страна, а икономическото проявление – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономическата същина и икономическото проявление могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономическа същина по отношение на следващото равнище и на икономическо проявление по отношение на предходното равнище.

Икономическата същина (същото като *предметна икономическа същина*) е *вътрешното битие* на икономическия предмет (в т.ч. и на икономическия обект и на икономическата система като разновидности на икономическия предмет). Нейни разновидности са *обектната икономическа същина* (вътрешното битие на икономическия обект) и *системната икономическа същина* (вътрешното битие на икономическата система). Икономическата същина е *общо понятие* за *икономическа същност* и *икономическо съдържание*: икономическата същност и икономическото съдържание са двете основни разновидности на икономическата същина. Последната представлява или икономическа същност, или икономическо съдържание, или и двете заедно. От своя страна *икономическото проявление* (същото като *предметно икономическо проявление*) е *външното битие* на икономическия предмет (в т.ч. и на икономическия обект и на икономическата система), неговият експлицитен израз. То е *начин на изявяване* (в т.ч. начин на съществуване и начин на изразяване) на икономическата същина. Негови разновидности са *обектното икономическо проявление* (външното битие на икономическия обект) и *системното иконо-*

мическо проявление (външното битие на икономическата система). Икономическото проявление е **общо понятие** за икономическо явление и икономическа форма: икономическото явление и икономическата форма са двете основни разновидности на икономическото проявление. Последното представлява или икономическо явление, или икономическа форма, или и двете заедно. От това следва, че зависимостта между икономическата същина и икономическото проявление има две разновидности: зависимост между икономическата същност и икономическото явление или зависимост между икономическото съдържание и икономическата форма.

а. Икономическа същност и икономическо явление

Икономическата същност е **вътрешната определеност** на икономическия предмет (в т.ч. и на икономическия обект и на икономическата система, последната като системно отражение на обекта в човешкото съзнание). Нейни разновидности са **обектната икономическа същност** (вътрешната определеност на икономическия обект) и **системната икономическа същност** (вътрешната определеност на икономическата система). Икономическата същност е непосредствено неизразима (непосредствено невидима, скрита) определеност в икономиката, която обаче е опосредствано изразима (опосредствано видима, открита) посредством икономическото явление. Икономическата същност се разкрива чрез икономическото явление. На нея отговаря понятието за **същностно икономическо богатство** (essential economic wealth).

Икономическото явление е **външната определеност** на икономическия предмет (в т.ч. и на икономическия обект и на икономическата система). Негови разновидности са **обектното икономическо явление** (външната определеност на икономическия обект) и **системното икономическо явление** (външната определеност на икономическата система). Икономическото явление е непосредствено изразима (непосредствено видима, открита) определеност в икономиката и наред с това е опосредствано изразяваща същностната икономическа определеност. Икономическото явление е **начинът на изразяване** (в т.ч. и на измерване) на икономическата същност. На него отговаря понятието за **феноменно икономическо богатство** (phenomenal economic wealth).

Икономическата същност и икономическото явление са категории на **определеността на икономическите предмети** (в т.ч. и на икономическите обекти и на икономическите системи), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази определеност. Икономическата същност **се сменя** в икономическото явление: икономическото явление е ико-

номическата същност в смет вид. В по-общ план икономическата същност и икономическото явление могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономическа същност по отношение на следващото равнище и на икономическо явление по отношение на предходното равнище. Ако се перефразира Г. Хегел, може да се твърди, че икономическата същност се явява, а икономическото явление е явление на икономическата същност. Икономическата същност е скрита в икономическото явление, но тя е става познаваема чрез познаването на икономическото явление. Затова постигането на икономическата същност чрез изучаването на икономическото явление е задача на икономическата наука. Икономическата същност и икономическото явление са универсални характеристики на обектната икономика, като в процеса на *икономическото познание* (последното в лицето на икономическите системи, на системната икономика) те встъпват като степени на постигането (на разкриването) на икономическия обект. Икономическата същност и икономическото явление са неразривно свързани помежду си, без обаче да са тъждествени (К. Маркс твърди, че ако формата на проявление и същността на нещата непосредствено съвпадаха, то тогава всяка наука би била излишна). Зависимостта между икономическата същност и икономическото явление стои в основата на *същностно-стратифицираната икономика* и на *същностно-стратифицираната икономическа система*.

Във взаимоотношението между икономическата същност и икономическото явление икономическата същност играе ролята на определящата страна, а икономическото явление – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богато икономическото явление е явление на икономическото си същност, а икономическата същност се изразява от икономическото си явление. Икономическото явление е по-богато от икономическата същност, тъй като то включва в себе си не само разкриването на икономическата същност, на същностните връзки на икономическия обект (респ. на икономическата система), но и всички случайни отношения и особености на обекта. Макар и по-богати икономическите явления са по-консервативни, докато икономическата същност е по-динамична. Затова теоретичното познание на икономическата същност е свързано с разкриването на законите на развитието на обекта, на *икономическите закони*. (Според В. И. Ленин законът и същността са еднородни понятия, които изразяват задълбочаването на човешкото познание за явленията, като мисълта на човека безкрайно се задълбочава от

явлението към същността от първи порядък, към същността от втори порядък и т.н.).

Важен пример за икономическа същност и икономическо явление са икономическите ingredienti на *същностно-стратифицираната икономическа система* – там те се конституират като *стратифицирана икономическа същност** (stratified economic essence) и *стратифицирано икономическо явление** (stratified economic phenomenon).

б. Икономическо съдържание и икономическа форма

Икономическото съдържание е *вътрешното състояние* на икономическия предмет (в т.ч. и на икономическия обект и на икономическата система). Негови разновидности са *обектното икономическо съдържание* (вътрешното състояние на икономическия обект) и *системното икономическо съдържание* (вътрешното състояние на икономическата система). Икономическото съдържание е не само *икономическият състав*, но и единството на всички съставни елементи на икономическия предмет (на икономическия обект и на икономическата система), на неговите свойства, вътрешни процеси и връзки и затова определя неговата специфика (вж. *специфика на икономическата система*). На него отговаря понятието за **съдържателно икономическо богатство*** (contential economic wealth).

Икономическата форма е *външното състояние* на икономическия предмет и *начинът на съществуване* на икономическото съдържание, на съдържанието на икономическия предмет (в т.ч. и на икономическия обект и на икономическата система). Нейни разновидности са *обектната икономическа форма* (начинът на съществуване на икономическия обект) и *системната икономическа форма* (начинът на съществуване състояние на икономическата система). Икономическата форма е организацията на икономическото съдържание, системата от устойчиви *икономически връзки* (тяхната подреденост), изразява се в *икономическата структура* и в *икономическото многообразие* и определя *характера на икономическата система*. Икономическата форма е начинът на съхраняване на *икономическия хомеостазис*. На нея отговаря понятието за **формално икономическо богатство*** (formal economic wealth).

Икономическото съдържание и икономическата форма са категории на *състоянието на икономическите предмети* (на икономическите обекти и на икономическите системи), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това състояние. Икономическото съдържание *се снем*а в икономическата форма: икономическата форма е икономическото съдър-

жание в смет вид. В по-общ план икономическото съдържание и икономическата форма могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономическо съдържание по отношение на следващото равнище и на икономическа форма по отношение на предходното равнище. Зависимостта между икономическото съдържание и икономическата форма стои в основата на **съдържателно-стратифицираната икономика*** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economy) и на **съдържателно-стратифицираната икономическа система*** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economic system). В своята общност същностно-стратифицираната икономика и съдържателно-стратифицираната икономика формират понятието за **същинностно-стратифицирана икономика** (materially-stratified economy), а същностно-стратифицираната икономическа система и съдържателно-стратифицираната икономическа система – понятието за **същинностно-стратифицирана икономическа система** (materially-stratified economic system).

Във взаимоотношението между икономическото съдържание и икономическата форма икономическото съдържание играе ролята на определящата страна, а икономическата форма – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богата икономическата форма е форма на икономическото си съдържание, а икономическото съдържание се обхваща от икономическата си форма. В развитието на противоположността между тях икономическата форма е по-консервативният, а икономическото съдържание – по-динамичният елемент. В процеса на това развитие се достига до положение, когато настъпва непреодолимо противоречие между икономическото съдържание и икономическата форма: дадената икономическа форма не може повече да бъде начин на съществуване на икономическото си съдържание и на запазване на икономическия хомеостазис. Настъпва смяна на една икономическа форма с друга (на един икономически хомеостазис с друг), която става форма на новото икономическо съдържание (и на новото *икономическо качество*), получило се в резултат на значимите и основни изменения в него (в т.ч. и на *икономическото количество*).

Важен пример за икономическо съдържание и икономическа форма са икономическите ingredienti на *субстанциалната икономическа система* – там те се конституират като **субстанциално икономическо съдържание*** (substantial economic content) и **субстанциални икономически форми*** (substantial economic forms). Към нея се числят: (1) *ресурсно-субстанциалната*

икономическа система, чиито икономически ингредиенти се конституират като **ресурсно-субстанциално икономическо съдържание*** (resource-substantial economic content), каквито са *икономическите запаси*, и **ресурсно-субстанциални икономически форми*** (resource-substantial economic forms), каквито са *икономическите ресурси* и *икономическите резултати*; (2) **възпроизводствената икономическа система**, чиито икономически ингредиенти се конституират като **възпроизводствено икономическо съдържание*** (reproductional economic content), каквито са *възпроизводствените икономически запаси*, и **възпроизводствени икономически форми*** (reproductional economic forms), каквито са *възпроизводствените икономически ресурси* *възпроизводствените* и *икономически резултати*.

в. Зависимости между разновидностите на икономическата същина и на икономическото проявление

Между икономическата същност и икономическото явление, от една страна, и икономическото съдържание и икономическата форма, от друга (в качеството им на разновидности на икономическата същина и на икономическото проявление), съществуват определени зависимости, което показва, че те не са взаимноизключващи се (дихотомни) понятия, а, напротив, при тях има взаимно проникване и те образуват общи разновидности.

(1) По-специално, както икономическата същност, така и икономическото явление (всяка поотделно) могат да имат както съдържание (като тяхно вътрешно състояние), така и форма (като тяхно външно състояние и начин на съществуване на тяхното съдържание). В този смисъл по отношение на икономическата същност се конституират (а) **същностно икономическо съдържание*** (essential economic content) [съдържание на икономическата същност; **икономическа косъщност*** (economic coessence)] [същото като **същностно предметно икономическо съдържание*** (essential thing economic content)], което е вътрешното състояние на икономическата същност [в т.ч. и **същностно обектно икономическо съдържание*** (essential objective economic content) и **същностно системно икономическо съдържание*** (essential systemic economic content)], и (б) **същностна икономическа форма*** (essential economic form) [форма на икономическата същност; **икономическа фосьщност*** (economic foessence)] [същото като **същностна предметна икономическа форма*** (essential thing economic form)], което е начинът на съществуване на съдържанието на икономическата същност [в т.ч. и **същностна обектна икономическа форма*** (essential objective economic form) и **същностна сис-**

темна икономическа форма* (essential systemic economic form)]. Например, такъв е случаят с ценностната *възпроизводствена икономическа система* в качеството ѝ на *същностна икономическа система*. Тогава включените в нея *икономическа стойност* и *икономическа ползност* са същностни икономически форми на икономическата ценност, която пък е същностно икономическо съдържание.

От своя страна, по отношение на икономическото явление се конституират (а) **феноменно икономическо съдържание*** (phenomenal economic content) [съдържание на икономическото явление; **икономически кофеномен*** (economic corphenomenon)] [същото като **феноменно предметно икономическо съдържание*** (phenomenal thing economic content)], което е вътрешното състояние на икономическото явление [в т.ч. и **феноменно обектно икономическо съдържание*** (phenomenal objective economic content) и **феноменно системно икономическо съдържание*** (phenomenal systemic economic content)], и (б) **феноменна икономическа форма*** (phenomenal economic form) [форма на икономическото явление; **икономически фофеномен*** (economic forphenomenon)] [същото като **феноменна предметна икономическа форма*** (phenomenal thing economic form)], което е начинът на съществуване на съдържанието на икономическото явление [в т.ч. и **феноменна обектна икономическа форма*** (phenomenal objective economic form) и **феноменна системна икономическа форма*** (phenomenal systemic economic form)]. Например, такъв е случаят със специфичната *възпроизводствена икономическа система* в качеството ѝ на *феноменна икономическа система*. Тогава включените в нея производствени фактори и продукти са феноменни икономически форми на икономическите запаси, които пък са феноменно икономическо съдържание.

(2) Друг е случаят, когато икономическото явление на дадена икономическа същност е форма на проявление на някакво икономическо съдържание, стоящо зад икономическата същност. Тогава икономическото съдържание изпълнява ролята на икономическа същност, така че тя е **съдържателна икономическа същност*** (contential economic essence) (съдържанието като същност) [същото като **съдържателна предметна икономическа същност*** (contential thing economic essence), в т.ч. и **съдържателна обектна икономическа същност*** (contential objective economic essence) и **съдържателна системна икономическа същност*** (contential systemic economic essence)], а икономическата форма изпълнява ролята на икономическо явление, така че то е **формално икономическо явление*** (formal economic phenomenon) (формата като явление) [същото като **формално предметно икономическо явление*** (formal

thing economic phenomenon), в т.ч. и *формално обектно икономическо явление** (formal objective economic phenomenon) и *формално системно икономическо явление** (formal systemic economic phenomenon)]. Например във взаимоотношението между цената и стойността като взаимоотношение между икономическа форма и икономическо съдържание в действителност стои взаимоотношение между икономическо явление и икономическа същност (феноменното ценово отношение скрива стоящото зад него същностно стойностно отношение). Затова в случая цената е формално икономическо явление, а стойността е съдържателна икономическа същност. В общия случай обаче ролята на икономическа същност може да се изпълнява не само от съдържателни, но и от други икономически ingredienti, а ролята на икономическо явление да се изпълнява не само от формални, но също и от други икономически ingredienti.

(3) При определени предпоставки (особено в същностно-стратифицираните икономически системи) дадена икономическа същност може на различни равнища да се проявява в различни икономически явления (например икономическата ценност като същностен икономически ingredient да се проявява в натурални и парични ingredienti в качеството им на феноменни икономически ingredienti), а дадено икономическо явление може при различни равнища да е явление на различни икономически същности (например паричният икономически ingredient като феноменен да е проявление на натуралните и ценностните икономически ingredienti като същности).

При анализа на горните съотношения трябва да се вземат под внимание и следните класификации: разновидности на предметната икономическа същина са предметната икономическа същност и предметното икономическо съдържание; разновидности на обектната икономическа същина са обектната икономическа същност и обектното икономическо съдържание; разновидности на системната икономическа същина са системната икономическа същност и системното икономическо съдържание; разновидности на предметното икономическо проявление са предметното икономическо явление и предметната икономическа форма; разновидности на обектното икономическо проявление са обектното икономическо явление и обектната икономическа форма; разновидности на системното икономическо проявление са системното икономическо явление и системната икономическа форма.

ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩНОСТ (economic essence /entity/), **предметна икономическа същност**, – *вътрешна определеност* (вътрешно-присъща опреде-

леност) на *икономическия предмет* (в т.ч. и на *икономическия обект* и на *икономическата система* като негово системно отражение в човешкото съзнание) [или още **вътрешна икономическа определеност** (internal economic determinancy)]; същност на икономическия предмет (и същност на явлението на икономическия предмет); непосредствено неизразима (непосредствено невидима, скрита) определеност на икономическия предмет, която обаче е опосредствено изразима (опосредствено видима, открита) посредством *икономическото явление*; една от двете разновидности на *икономическата същина* и една от двете разновидности на *икономическия смисъл*. **Начинът на изразяване** (в т.ч. и на измерване) на икономическата същност е икономическото явление. Икономическата същност и икономическото явление са категории на **определеността на икономическия предмет*** (determinancy of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази определеност. Икономическата същност **се сменя** в икономическото явление: икономическото явление е икономическата същност в снет вид. Икономическото явление е скрито в икономическата същност, а икономическата същност [която е първичната (примитивната) и определящата определеност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическото явление [което е вторичната (производната) и решаващата определеност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на предметната икономическа същност са *обектната икономическа същност* (същността на икономическия обект) и *системната икономическа същност* (същността на икономическата система). На нея отговаря понятието за **същностно икономическо богатство** (essential economic wealth). Вж. *икономическа същина и икономическо проявление и същностно-стратифицирана икономическа система*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа същност се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска същност*** (consumptionary essence), **стопанска същност*** (protoeconomic essence), **пазарно-икономическа същност*** (marketly-economic essence) и **финансово-пазарно-икономическа същност*** (financially-marketly-economic essence). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща същност*** (sustenance /sustaining/ essence) (за същност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩНОСТ (economic essence) (**ки**) – във:

еластичност на икономическата същност към икономическото явление;

еластичност на икономическото явление към икономическата същност;
еластичност на натуралната икономическа същност към паричното икономическо явление (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на натуралното икономическо явление към полезностната икономическа същност (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на натуралното икономическо явление към стойностната икономическа същност (вж. *натурално-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на натуралното икономическо явление към ценностната икономическа същност (вж. *натурално-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на паричното икономическо явление към натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на паричното икономическо явление към ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на полезностната икономическа същност към натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на стойностната икономическа същност към натуралното икономическо явление (вж. *натурално-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

запасова икономическа същност (вж. *икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенс*);

изокванта на единичната икономическа същност (вж. *феноменна икономическа изокванта*);

икономическа същност;

инверсна еластичност на икономическата същност към икономическото явление;

инверсна еластичност на икономическото явление към икономическата същност;

инверсна феноменна интензивност на икономическата същност (същото като феноменна интензивност на икономическата същност);

интегрална производствено-резултатна феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *производствено-резултатна феноменна опредметеност на икономическата същност*);

интегрална производствено-ресурсна феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *производствено-ресурсна феноменна опредметеност на икономическата същност*);

интегрална резултатна феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *резултатна феноменна опредметеност на икономическата същност*);

интегрална ресурсна феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *ресурсна феноменна опредметеност на икономическата същност*);

интегрална феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *феноменна опредметеност на икономическата същност*);

натурална феноменна опредметеност на полезностната икономическа същност (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

натурална феноменна опредметеност на стойностната икономическа същност (вж. *натурално-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

натурална феноменна опредметеност на ценностната икономическа същност (вж. *натурално-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

начална еластичност на икономическата същност към икономическото явление;

начална еластичност на икономическото явление към икономическата същност;

начална феноменна опредметеност на икономическата същност (същото като феноменна опредметеност на икономическата същност);

обектна икономическа същност;

пределна инверсна феноменна интензивност на икономическата същност (същото като пределна феноменна интензивност на икономическата същност);

пределна натурална феноменна опредметеност на полезностната икономическа същност (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна натурална феноменна предметеност на стойностната икономическа същност (вж. *натурално-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна натурална феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *натурално-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна начална феноменна определметеност на икономическата същност (същото като *пределна феноменна предметеност на икономическата същност*);

пределна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна производствено-резултатна феноменна предметеност на икономическата същност;

пределна производствено-ресурсна феноменна предметеност на икономическата същност;

пределна резултатна феноменна определметеност на икономическата същност;

пределна ресурсна феноменна предметеност на икономическата същност;

пределна феноменна интензивност на икономическата същност;

пределна феноменна определметеност на икономическата същност;

предметна икономическа същност (същото като *икономическа същност*);

производствено-резултатна феноменна предметеност на икономическата същност;

производствено-ресурсна феноменна предметеност на икономическата същност;

резултатна еластичност на икономическата същност към икономическото явление;е

резултатна еластичност на икономическото явление към икономическата същност;

ресурсна еластичност на икономическата същност към икономическото явление;

ресурсна еластичност на икономическото явление към икономическата същност;

ресурсна феноменна определетеност на икономическата същност;

системна икономическа същност;

средна инверсна феноменна интензивност на икономическата същност (същото като средна феноменна интензивност на икономическата същност);

средна натурална феноменна предметеност на полезностната икономическа същност (вж. натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система);

средна натурална феноменна предметеност на стойностната икономическа същност (вж. натурално-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система);

средна натурална феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. натурално-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система);

средна начална феноменна определетеност на икономическата същност (същото като средна феноменна предметеност на икономическата същност);

средна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система);

средна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система);

средна производствено-резултатна феноменна предметеност на икономическата същност;

средна производствено-ресурсна феноменна предметеност на икономическата същност;

средна резултатна феноменна определетеност на икономическата същност;

средна ресурсна феноменна предметеност на икономическата същност;

средна феноменна интензивност на икономическата същност;

средна феноменна определетеност на икономическата същност;

субстанциална икономическа същност (вж. икономически смисъл и икономически супсенс);

субстатна икономическа същност (вж. икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенс);

суперстантивна икономическа същност (вж. *икономически смисъл и икономически супсенс*);

съдържателна икономическа същност (вж. *икономическа същина и икономическо проявление*);

текуща производствено-резултатна феноменна предметеност на икономическата същност (вж. *производствено-резултатна феноменна предметеност на икономическата същност*);

текуща производствено-ресурсна феноменна предметеност на икономическата същност (вж. *производствено-ресурсна феноменна предметеност на икономическата същност*);

текуща резултатна феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *резултатна феноменна опредметеност на икономическата същност*);

текуща ресурсна феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *ресурсна феноменна опредметеност на икономическата същност*);

текуща феноменна опредметеност на икономическата същност (вж. *феноменна предметеност на икономическата същност*);

типична икономическа същност (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

феноменна интензивност на икономическата същност;

феноменна опредметеност на икономическата същност;

феноменно опредметяване на икономическата същност.

ИКОНОМИЧЕСКА СЮРЕКЦИЯ* (economic surjection) – същото като *сюрективно икономическо изображение*. Вж. и *икономическо изображение*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТАБЛИЦА НА КЕНЕ, ФР. (Quesnay economic table) – първи в историята на икономическата наука модел на възпроизводството на обществения капитал и на обществения продукт (и на възпроизводството изобщо), създаден от родоначалника на физиократичната школа в политическата икономия Франсоа Кене. За първи път е публикуван през 1758 г. в неговия гениален “Анализ на икономическата таблица” (*Quesnay, F. Analyse du Tableau economique. Paris, 1758*). [В по-достъпна форма обръщението и възпроизводството на обществения капитал и обществения продукт са представени в обработения текст на “Анализа на икономическата таблица”, публикуван през 1766 г. в юнския брой на “Journal de l'agriculture, du commerce et des finances”, както и две години по-късно в изданието “Физиократия или естест-

вена конституция на управлението за по-голяма изгода на човешкия род” (Physiocratie ou constitution naturelle du Gouvernement le plus avantageux au genre humain, 1768)]. Във вид на схема икономическата таблица се изгражда и анализира върху основата на **равновесни пропорции** между веществените и стойностните елементи на производството (когато икономиката се намира в здраво състояние по терминологията на Фр. Кене).

В Икономическата таблица Фр. Кене въвежда три класи на обществото: **първо**, производителна класа (това са фермерите); **второ**, класа на собствениците (към които се числят дворянството, земевладелците, духовенството, кралят и неговата свита, чиновничеството); **трето**, безплодна класа (към която се числят всички останали). Производителната класа обработва земята, прави разходи за земеделските работи и плаща доходи на земевладелците. Класата на собствениците съществува от доходите от чистия продукт, които ѝ се изплащат от производителната класа, след като от приходите от чистия продукт са приспаднати разходите за ежегодното възстановяване на разходите за земеделското производство. Гражданите от безплодната класа изпълняват други занаяти и други видове труд (извън тези, които се отнасят до земеделието) и техните разходи се изплащат от производителната класа и от класата на собствениците, която от своя страна е получила доходите си от производителната класа¹. В икономическата таблица на Фр. Кене се анализира икономическият обмен между тези три класи (в условен пример).

¹ Вж.: **Кене, Смит, Рикардо**. Избрани страници. Издателство “Народна култура”, С., 1947, с. 3-4.

В началото на текущата година производителната класа разполага с 10 млрд. ливри оръдия на труда, строежи, работен добитък и други подобни (т.е. 10 млрд. ливри основен капитал) и 2 млрд. ливри селскостопански произведения (включващи сурови материали за селското стопанство и хранителни запаси за фермерите и селскостопанските работници) (т.е. 2 млрд. ливри оборотен капитал). Освен това производителната класа разполага и с 2 млрд. ливри налични пари (които по сегашната терминология представляват фондове на обръщението). Класата на собствениците разполагат с 2 млрд. ливри предмети за лично потребление, от които 1 млрд. ливри са селскостопанска продукция и 1 млрд. ливри продукция на обработващата промишленост. Безплодната класа разполага с 1 млрд. ливри селскостопански предмети за потребление за собствена консумация и 1 млрд. ливри селскостопански произведения, предназначени за преработка в промишлеността.

В края на текущата година в резултат на годишното производство производителната класа разполага с 5 млрд. ливри селскостопански произведения. Стойностно те се разпадат на три части. Първата част от 1 млрд. ливри са предназначени да възстановят изхабената част (една десета) от оръдията на труда, строежите, работния добитък (т.е. да се възстанови частичното изхабяване на основния капитал). Втората част от 2 млрд. ливри е предназначена да възстанови използваните през годината сурови материали за селското стопанство и хранителни запаси за фермерите и селскостопанските работници (т.е. да възстанови изцяло изразходвания основен капитал). Третата част от 2 млрд. ливри представлява чистият продукт на селското стопанство.

Също в края на текущата година класата на собствениците не разполага с нищо, тъй като е консумирала изцяло двата милиарда ливри предмети за потребление, с които е разполагала в началото на годината. В края на текущата година безплодната класа има 2 млрд. ливри произведения на обработващата промишленост, като резултат от нейното годишно производство. Те са предназначени да възстановят изразходваните от нея през годината средства за производство и консумираните предмети за потребление на безплодната класа. Така че като цяло през текущата година е създаден обществен продукт за 7 млрд. ливри, от които 5 млрд. ливри селскостопански произведения и 2 млрд. ливри промишлени произведения.

В края на текущата година производителната класа предава на класата на собствениците 2 млрд. ливри аренда (което представлява чистият продукт). С тях класата на собствениците купува от производителната класа селскостопански произведения за 1 млрд. ливри (които като продукт отпадат от обръщението) и купува от безплодната класа за 1 млрд. ливри произведения на обработващата промишленост (които също отпадат от обръщението).

С получените от класата на собствениците 1 млрд ливри пари безплодната класа купува от производителната класа сурови селскостопански материали за преработка за 1 млрд ливри. С тези пари производителната класа купува от безплодната класа основни средства за производство за 1 млрд. ливри, предназначени за натурално възстановяване на изхабения основен капитал. С получените по този начин пари безплодната класа купува от производителната класа селскостопански произведения за собствено потребление в размер на 1 млрд. ливри.

След приключване на годишния процес на обръщението и възпроизводството в началото на следващата текуща година производителната класа разполага с 2 млрд. ливри налични пари, 1 млрд. произведения на обработващата

промишленост, предназначени за възстановяване на изхабения основен капитал, и 2 млрд. ливри селскостопански произведения, предназначени за производствени нужди и за лично потребление. Класата на собствениците разполага с 1 млрд. ливри селскостопански произведения и 1 млрд. ливри промишлени произведения (от преработващата промишленост). Безплодната класа разполага с 1 млрд. ливри готови селскостопански произведения за лична консумация и 1 млрд. ливри сурови селскостопански произведения за преработка в промишлеността. По такъв начин в началото на следващата текуща година разпределението на обществения продукт и паричните средства между трите класи е същото, каквото е било в началото на предходната текуща година. Производственият процес се възобновява в същите размери. Чрез реализацията е осъществено просто възпроизводство на обществения капитал и на обществения продукт при спазване на необходимите равновесни пропорции в стойностно и в натурално изражение.¹

¹ По-подробно относно икономическото учение на Франсоа Кене и принципите на физиократичната школа вж. в: **Григоров, К.** История на икономическите учения. Издателство "Наука и изкуство", С., 1982, гл. VI.

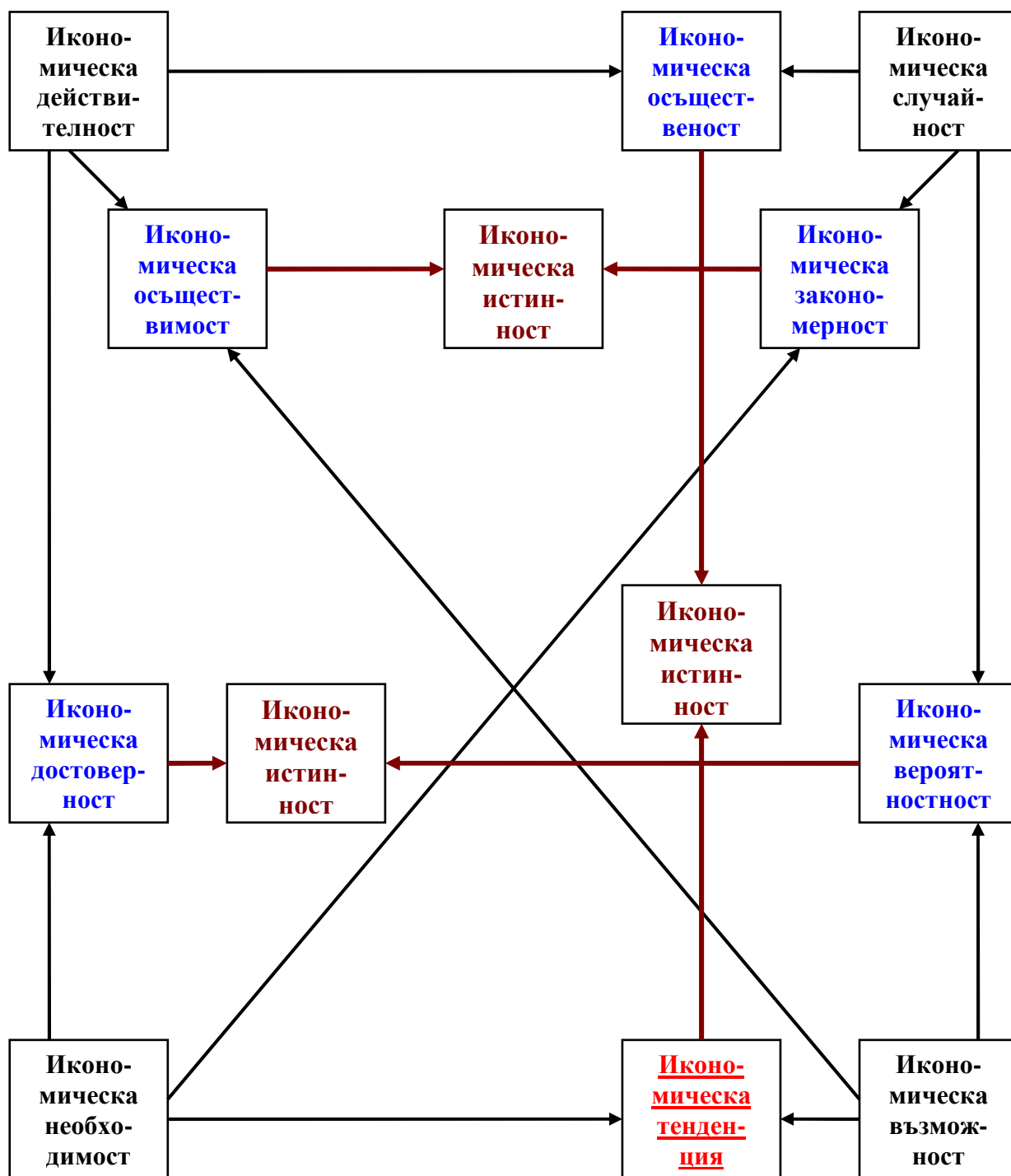
ИКОНОМИЧЕСКА ТАКТИКА (economic tactics) – вж. *програмиране на икономическото решение*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕЗА (economic thesis) – икономическо твърдение или икономическо положение, истинността на което трябва да бъде доказана. Единственото качество, на което трябва да отговаря икономическата теза, е да бъде истинна, т.е. да съответствува на *икономическата действителност*. Ако тезата е неистинна, никакво доказателство не може да я обоснове. Успехът на доказателството на икономическата теза зависи от спазването на няколко правила: (1) тезата трябва да бъде ясно и точно определено съждение (вж. *икономическо съждение*); (2) тезата трябва да остава тъждествена, т.е. да бъде една и съща (да не се променя) в течение на цялото доказателство; (3) тезата не трябва да съдържа в себе си логически противоречия; (4) тезата не трябва да се намира в логическо противоречие с истинни съждения по дадения въпрос, изказани от нас по-рано; (5) тезата трябва да бъде обоснована с икономически факти; (6) тезата не трябва да бъде очевидна от само себе си, тъй като това, което е достоверно само по себе си, не се нуждае от доказателство; (7) формулировката на тезата трябва да определя целия ход на нейното доказване по та-

къв начин, щото като резултат от него твърдението, което бъде доказано, да е именно това, което трябва да бъде доказано. Вж. *икономическа антитеза*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕМПОРАЛНОСТ* (economic temporality) – същото като *темпоралност на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕНДЕНЦИЯ (economic trend /tendence/) (*) – *икономическа необходимост* и *икономическа възможност*, взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономическа необходимост и икономическа тенденция); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че даден *икономически предмет* насочено се осъществява в *икономическата реалност*. **Икономическата насоченост** (economic tendency) (като основа на тенденцията на икономическия предмет) произтича от икономическата необходимост и се мотивира чрез икономическата възможност. Икономическата тенденция е една от вътрешните характеристики, които изграждат *икономическата истинност* [в качеството ѝ на **реализирана икономическа истинност*** (fulfilled economic veracity)], последната установяваща **реализираната адекватност*** (fulfilled adequacy) на икономическия предмет с икономическата действителност (вж. фиг. 1). (вж. и *икономическа концепция* и *модел на цикъла на икономическото управление*.)

Фиг. 1. Икономическа тенденция и нейното място при характеризирането и верифицирането на икономическата истинност

Икономическата тенденция е *вътрешна реализирана автентичност** (internal fulfilled genuineness) (вътрешно-присъща реализирана автентичност) [или още **вътрешна реализирана икономическа автентичност*** (internal fulfilled economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на *икономическата*

истинност, докато икономическата осъщественост е **външна реализирана автентичност*** (external fulfilled genuineness) (външно-присъща реализирана автентичност) [или още **външна реализирана икономическа автентичност*** (external fulfilled economic genuineness), която е вид външна страна] на икономическата истинност и е **начин на узаконяване на икономическата тенденция** [накратко – **начин на икономическо узаконяване*** (economic regularization mode)], където **икономическата истинност** се разглежда като диалектическо единство на икономическа тенденция и икономическа осъщественост. Икономическата тенденция е тенденция на икономическия предмет (и тенденция на осъществеността на икономическия предмет). Икономическата тенденция и икономическата осъщественост са категории на **реализираната автентичност на икономическия предмет*** (fulfilled genuineness of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическата тенденция **се сменя** в икономическата осъщественост: икономическата осъщественост е икономическата тенденция в смет вид. Икономическата осъщественост е скрита в икономическата тенденция, а икономическата тенденция [която е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическата осъщественост [която е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическата тенденция* са (1) **икономическата квалитенденция*** (economic qualitrend) и (2) **икономическата квантитенденция*** (economic quantitrend). Според общия икономически статут нейни разновидности са (1) **икономическата субтитенденция*** (economic subtitrend) [в т.ч. **икономическата субтиквалитенденция*** (economic subtiqualtitrend) и **икономическата субтиквантитенденция*** (economic subtiquantitrend)] и (2) **икономическата обтитенденция*** (economic obtitrend) [в т.ч. **икономическата обтиквалитенденция*** (economic obtiqualtitrend) и **икономическата обтиквантитенденция*** (economic obtiquantitrend)].

Според ингрдиентната същностна икономическа стратификационност разновидности на икономическата тенденция са:

(1) **трансцендентална икономическа тенденция*** (transcendental economic trend) { в т.ч. (а) **трансцендентална икономическа квалитенденция*** (transcendental economic qualitrend) [към която се числят (α) **трансцендентална икономическа субтиквалитенденция*** (transcendental economic subtiqualtitrend) и (β)

трансцентитална икономическа обтиквалитенденция* (transcentital economic obtiqualitrend)] и (б) *трансцентитална икономическа квантитенденция** (transcentital economic quantitrend) [към която се числят (α) *трансцентитална икономическа субтикквантитенденция** (transcentital economic subtiquantitrend) и (β) *трансцентитална икономическа обтикквантитенденция** (transcentital economic obtiquantitrend)]];

(2) *инцентитална икономическа тенденция** (incentital economic trend) {в т.ч. (а) *инцентитална икономическа квалитенденция** (incentital economic qualitrend) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтиквалитенденция** (incentital economic subtiqualitrend) и (β) *инцентитална икономическа обтиквалитенденция** (incentital economic obtiqualitrend)] и (б) *инцентитална икономическа квантитенденция** (incentital economic quantitrend) [към която се числят (α) *инцентитална икономическа субтикквантитенденция** (incentital economic subtiquantitrend) и (β) *инцентитална икономическа обтикквантитенденция** (incentital economic obtiquantitrend)]]};

(3) *центитална икономическа тенденция** (centital economic trend) {в т.ч. (а) *центитална икономическа квалитенденция** (centital economic qualitrend) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтиквалитенденция** (centital economic subtiqualitrend) и (β) *центитална икономическа обтиквалитенденция** (centital economic obtiqualitrend)] и (б) *центитална икономическа квантитенденция** (centital economic quantitrend) [към която се числят (α) *центитална икономическа субтикквантитенденция** (centital economic subtiquantitrend) и (β) *центитална икономическа обтикквантитенденция** (centital economic obtiquantitrend)]]};

(4) *уницентитална икономическа тенденция** (unicentital economic trend) {в т.ч. (а) *уницентитална икономическа квалитенденция** (unicentital economic qualitrend) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтиквалитенденция** (unicentital economic subtiqualitrend) и (β) *уницентитална икономическа обтиквалитенденция** (unicentital economic obtiqualitrend)] и (б) *уницентитална икономическа квантитенденция** (unicentital economic quantitrend) [към която се числят (α) *уницентитална икономическа субтикквантитенденция** (unicentital economic subtiquantitrend) и (β) *уницентитална икономическа обтикквантитенденция** (unicentital economic obtiquantitrend)]]};

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата тенденция са:

(1) *унисъзидателна икономическа тенденция** (unimaking economic trend) {в т.ч. (а) *унисъзидателна икономическа квалитенденция** (unimaking economic qualitrend) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтиквалитенденция** (unimaking economic subtiqualitrend) и (β) *унисъзидателна икономическа обтиквалитенденция** (unimaking economic obtiqualitrend)] и (б) *унисъзидателна икономическа квантитенденция** (unimaking economic quantitrend) [към която се числят (α) *унисъзидателна икономическа субтикквантитенденция** (unimaking economic subtiquantitrend) и (β) *унисъзидателна икономическа обтикквантитенденция** (unimaking economic obtiquantitrend)]};

(2) *съзидателна икономическа тенденция** (making economic trend) {в т.ч. (а) *съзидателна икономическа квалитенденция** (making economic qualitrend) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтиквалитенденция** (making economic subtiqualitrend) и (β) *съзидателна икономическа обтиквалитенденция** (making economic obtiqualitrend)] и (б) *съзидателна икономическа квантитенденция** (making economic quantitrend) [към която се числят (α) *съзидателна икономическа субтикквантитенденция** (making economic subtiquantitrend) и (β) *съзидателна икономическа обтикквантитенденция** (making economic obtiquantitrend)]};

(3) *изпълнителна икономическа тенденция** (implementationary economic trend) {в т.ч. (а) *изпълнителна икономическа квалитенденция** (implementationary economic qualitrend) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтиквалитенденция** (implementationary economic subtiqualitrend) и (β) *изпълнителна икономическа обтиквалитенденция** (implementationary economic obtiqualitrend)] и (б) *изпълнителна икономическа квантитенденция** (implementationary economic quantitrend) [към която се числят (α) *изпълнителна икономическа субтикквантитенденция** (implementationary economic subtiquantitrend) и (β) *изпълнителна икономическа обтикквантитенденция** (implementationary economic obtiquantitrend)]};

(4) *творческа икономическа тенденция** (creative economic trend) {в т.ч. (а) *творческа икономическа квалитенденция** (creative economic qualitrend) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтиквалитенденция** (creative economic subtiqualitrend) и (β) *творческа икономическа обтиквалитенденция** (creative economic obtiqualitrend)] и (б) *творческа икономическа квантитенденция** (creative economic quantitrend) [към която се числят (α) *творческа икономическа субтикквантитенденция** (creative economic subti-

quantitrend) и (β) *творческа икономическа обтиквантитенденция** (creative economic obtiquantitrend)]];

(5) *работна икономическа тенденция** (working economic trend) {в т.ч. (а) *работна икономическа квалитенденция** (working economic qualitrend) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквалитенденция** (working economic subtiqualitrend) и (β) *работна икономическа обтиквалитенденция** (working economic obtiqualitrend)] и (б) *работна икономическа квантитенденция** (working economic quantitrend) [към която се числят (α) *работна икономическа субтиквантитенденция** (working economic subtiquantitrend) и (β) *работна икономическа обтиквантитенденция** (working economic obtiquantitrend)]]};

(6) *сътворителна икономическа тенденция** (performing economic trend) {в т.ч. (а) *сътворителна икономическа квалитенденция** (performing economic qualitrend) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквалитенденция** (performing economic subtiqualitrend) и (β) *сътворителна икономическа обтиквалитенденция** (performing economic obtiqualitrend)] и (б) *сътворителна икономическа квантитенденция** (performing economic quantitrend) [към която се числят (α) *сътворителна икономическа субтиквантитенденция** (performing economic subtiquantitrend) и (β) *сътворителна икономическа обтиквантитенденция** (performing economic obtiquantitrend)]]};

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическата тенденция са:

(1) *усвоявана икономическа тенденция** (assimilated economic trend) {в т.ч. (а) *усвоявана икономическа квалитенденция** (assimilated economic qualitrend) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквалитенденция** (assimilated economic subtiqualitrend) и (β) *усвоявана икономическа обтиквалитенденция** (assimilated economic obtiqualitrend)] и (б) *усвоявана икономическа квантитенденция** (assimilated economic quantitrend) [към която се числят (α) *усвоявана икономическа субтиквантитенденция** (assimilated economic subtiquantitrend) и (β) *усвоявана икономическа обтиквантитенденция** (assimilated economic obtiquantitrend)]]};

(2) *създавана икономическа тенденция** (gived economic trend) {в т.ч. (а) *създавана икономическа квалитенденция** (gived economic qualitrend) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквалитенденция** (gived economic subtiqualitrend) и (β) *създавана икономическа обтиквалитенденция** (gived economic obtiqualitrend)] и (б) *създавана икономическа кванти-*

тенденция* (gived economic quantitrend) [към която се числят (α) *създавана икономическа субтиквантитенденция** (gived economic subtiquantitrend) и (β) *създавана икономическа обтиквантитенденция** (gived economic obti-quantitrend)]];

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическата тенденция са:

(1) *сустатитна икономическа тенденция** (sustatitic economic trend) {в т.ч. (а) *сустатитна икономическа квалитенденция** (sustatitic economic qualitrend) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквалитенденция** (sustatitic economic subtiqualitrend) и (β) *сустатитна икономическа обтиквалитенденция** (sustatitic economic obtiqualitrend)] и (б) *сустатитна икономическа квантитенденция** (sustatitic economic quantitrend) [към която се числят (α) *сустатитна икономическа субтиквантитенденция** (sustatitic economic subtiquantitrend) и (β) *сустатитна икономическа обтиквантитенденция** (sustatitic economic obtiquantitrend)]]};

(2) *субстатна икономическа тенденция** (substatum economic trend) {в т.ч. (а) *субстатна икономическа квалитенденция** (substatum economic qualitrend) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквалитенденция** (substatum economic subtiqualitrend) и (β) *субстатна икономическа обтиквалитенденция** (substatum economic obtiqualitrend)] и (б) *субстатна икономическа квантитенденция** (substatum economic quantitrend) [към която се числят (α) *субстатна икономическа субтиквантитенденция** (substatum economic subtiquantitrend) и (β) *субстатна икономическа обтиквантитенденция** (substatum economic obtiquantitrend)]]};

(3) *запасова икономическа тенденция** (stock economic trend) {в т.ч. (а) *запасова икономическа квалитенденция** (stock economic qualitrend) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквалитенденция** (stock economic subtiqualitrend) и (β) *запасова икономическа обтиквалитенденция** (stock economic obtiqualitrend)] и (б) *запасова икономическа квантитенденция** (stock economic quantitrend) [към която се числят (α) *запасова икономическа субтиквантитенденция** (stock economic subtiquantitrend) и (β) *запасова икономическа обтиквантитенденция** (stock economic obtiquantitrend)]]};

(4) *сустатантна икономическа тенденция** (sustatantal economic trend) {в т.ч. (а) *сустатантна икономическа квалитенденция** (sustatantal economic qualitrend) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквалитенденция** (sustatantal economic subtiqualitrend) и (β) *сустатантна икономическа обтиквалитенденция** (sustatantal economic obtiqualitrend)] и

(б) *сустатантна икономическа квантитенденция** (sustatantal economic quantitrend) [към която се числят (α) *сустатантна икономическа субтиквантитенденция** (sustatantal economic subtiquantitrend) и (β) *сустатантна икономическа обтиквантитенденция** (sustatantal economic obtiquantitrend)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕНДЕНЦИЯ (economic trend) (**ки**) – във:

икономическа тенденция;
обективизирана икономическа тенденция;
обективирана икономическа тенденция;
субективизирана икономическа тенденция.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕНЗОР-ФУНКЦИЯ* (economic tensor-valued function) – същото като *тензорна икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕНЗОР-ФУНКЦИЯ (economic tensor-valued function) (**ки**) – във:

динамична икономическа тензор-функция (същото като *динамична тензорна икономическа функция*);
дискретна икономическа тензор-функция (същото като *дискретна тензорна икономическа функция*);
икономическа тензор-функция (същото като *тензорна икономическа функция*);
непрекъсната икономическа тензор-функция (същото като *непрекъсната тензорна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРЕМА* (economic theorem) – някакво *твърдение* (assertion), отнасящо се до определен *икономически предмет* (в т.ч. и *икономически обект*, *икономическа система* и т.н.), истинността на което (вж. *икономическа истина*) се установява чрез доказателство (вж. *икономическо доказателство*) с прилагане на възприети логически правила за извод. Доказателството на икономическата теорема е крайна последователност (вж. *икономическа последователност*) от стъпки на прилагане на правилата за извод. Разновидности на икономическата теорема са *обектната икономическа теорема* и *системната икономическа теорема*. *Икономическата практика*, която е критерий за икономическата истина, още не е доказателство, а само потвърждение на истината при конкретните обстоятелства на практиката; това потвърждение не гарантира истинността на твърдението при други обстоятелства. Затова

икономическата теория се доказва чрез логическия извод (който е абстрактен) и се потвърждава в практиката (която е конкретна) (вж. *абстрактно в икономиката* и *конкретно в икономиката*). Систематичното непотвърждаване на икономическата теория от икономическата практика показва, че при теоретичното доказателство са били приложени неправилни изходни предпоставки на логическия извод и това налага съответно коригиране на икономическата теория. Посоченото коригиране обаче не означава, че практиката е доказателство на теорията, и то не е мотив, щото доказателството да се подменя с потвърждаване. В повечето случаи съществуващите икономически теории (за съжаление) не се градят върху теоремния подход и върху доказателства, получени чрез логическия извод. Затова по определение те са неистинни теории (както и не отговарят на принципа, че няма нищо по-практично от добрата теория) и са пречка за усъвършенстване на икономическата практика, така че са безполезни, подвеждащи и вредни. Те пораждат порочни кръгове, излизането от които налага коренна промяна във философията на икономическото образование.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРЕМА (economic theorem) (**ки**) – във:

икономическа теорема;

истинна системна икономическа теорема (вж. *теоремна икономическа интерпретация*);

неистинна системна икономическа теорема (вж. *теоремна икономическа интерпретация*);

обектна икономическа теорема;

обектна разпознаваемост на икономическата теорема (вж. *теоремна икономическа интерпретация*);

системна икономическа теорема.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ (economic theory) – система от *икономически модели* (вж. *икономическа система*) (включително и методите за нейното разработване, най-вече методите на логическия извод), които посредством въвеждането на *икономически хипотези* и тяхното потвърждаване в *икономическата практика* обясняват *икономическите предмети* и взаимозависимостите помежду им и посочват пътища за целесъобразното им изменение. Когато някаква хипотеза влиза в противоречие с *икономическата действителност*, тя се доработва или се замества с друга, по-подходяща хипотеза. Ако икономическата хипотеза се потвърждава от икономическите факти, тя се използва като предпоставка и ориентир за разработването на съответна *икономическа по-*

литика. Измежду най-ефективните методи на икономическата теория са *математическите методи в икономиката* и *математическите модели на икономическата система*, както и методите на *икономическата кибернетика*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ (economic theory) (**ки**) – във:

аксиоматична икономическа теория (вж. *аксиоматичен икономически метод*);

ергодична икономическа теория (същото като *ергодична теория за икономическите процеси*).

икономическа теория;

икономическа теория на неравновесието (вж. Аксел Лейонхувуд);

кейнсианска икономическа теория;

класическа икономическа теория;

неокласическа икономическа теория.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ НА НЕРАВНОВЕСИЕТО (economic theory of disequilibrium) – вж. Аксел Лейонхувуд.

ИКОНОМИЧЕСКА ТИПОВОСТ (economic typicality) (**ки**) – във:

ценностна икономическа типовост.

ИКОНОМИЧЕСКА ТИПОДАДЕНОСТ* (economic typodatum /factuality/) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТИПОПРИРОДА* (economic typonature) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТИПОСУПФОРМА* (economic typosupform) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТИПОСЪЩИНА* (economic typomatter) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТИПОФЕНОФОРМА* (economic tyrophenoforma) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТОЛЕРАНТНОСТ* (economic tolerance) – *бинарно икономическо отношение $R \subseteq A \times A$ в икономическото множество A , което е рефлексивно* (вж. *икономическа рефлексивност*; същото като *рефлексивност в икономическото множество*) и *симитрично* (вж. *симетрично икономическо*

отношение) (в бинарно икономическо отношение вж. **рефлексивно бинарно икономическо отношение** и **симетрично бинарно икономическо отношение**), което означава, че удовлетворява условията (а) aRa за всички $a \in A$ и (б) aRb довежда след себе си bRa за всички $a, b \in A$. По такъв начин **икономическата толерантност** е естествено обобщение на понятието за **икономическа еквивалентност** (вж. **икономическо отношение на еквивалентност**).

ИКОНОМИЧЕСКА ТОПОЛОГИЯ* (economic topology), **топология на икономическите множества**, – **топология** (topology) в **икономическа среда**; раздел от **икономическата теория**, който се занимава с изследването и математическата интерпретация на **икономическата непрекъснатост**. Предмет на икономическата топология са свойствата на **икономическите пространства**, които запазват **икономическия хомеоморфизъм**, тоест на **взаимнозначните икономически изображения** и на **непрекъснатите икономически изображения** от двете им страни. В контекста на икономическия хомеоморфизъм икономическата топология предполага, че **икономическите точки** и **множествата** от икономически точки на икономическото пространство, интерпретирано като **топологично икономическо пространство**, се намирав някакво интуитивно ясно **икономическо отношение на близост**, което в общия случай не се покрива с обикновеното **икономическо отношение на икономическа принадлежност**. Под **топологично икономическо пространство** се разбира всяко **икономическо множество** от точки, в което е зададено отношение на близост помежду им, заедно с някакви икономически подмножества, удовлетворяващи определени **икономически аксиоми**. Главна задача на икономическата топология е извеждането и изучаването на **топологическите свойства** на **икономическите пространства**. Тези свойства се наричат **топологически икономически инварианти**. Към тях спадат **икономическата свързаност**, **икономическата компактност**, **икономическата размерност**, **икономическото тегло** и други.

ИКОНОМИЧЕСКА ТОПОЛОГИЯ (economic topology) (**ки**) – във:

дискретна икономическа топология;

икономическа топология (същото като топология на икономическите множества);

индуцирана икономическа топология;

локално изпъкнала икономическа топология;

напълно-регулярна икономическа топология (вж. **равномерно икономическо пространство**);

равномерна икономическа топология;
слаба икономическа топология.

ИКОНОМИЧЕСКА ТОЧКА (economic point) – *точка* в някакво икономическо пространство. Точка изобразяваща определена икономическа величина (скаларна, векторна, матрична, тензорна). В частност – *фазова икономическа точка* във *фазово пространство на икономическата система*, изобразяваща определено икономическо състояние или икономическо събитие в системата. Под икономическа точка се разбира още елемент x на *топологично икономическо пространство* (в частен случай – на *метрично икономическо пространство*), респ. на *точково икономическо множество* X , т.е. $x \in X$; *икономически елемент*, представен (моделиран) от точка.

ИКОНОМИЧЕСКА ТОЧКА (economic point) (**ки**) – във:

асимптотично-устойчива по Ляпунов, А. М., икономическа точка (същото като **асимптотично-устойчива по А. М. Ляпунов точка на икономическата система**; вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

блуждаеща икономическа точка (същото като *блуждаещ икономически обект*);

вътрешна икономическа точка;

гранична /пределна/ икономическа точка (същото като *гранична точка на икономическо множество*);

динамика на икономическата точка (вж. *икономическа динамика*);

динамика на системата от икономически точки (вж. *икономическа динамика*);

допустима икономическа точка (същото като *допустим икономически вектор*);

достижима гранична икономическа точка;

достижима фазова икономическа точка;

задача за седловата икономическа точка (вж. *нелинейно програмиране*);

изолирана икономическа точка (същото като *изолирана точка на икономическото множество*; вж. *и множество на изолирани икономически елементи*);

икономическа точка;

икономическа точка на сечение (същото като **точка на сечение в икономиката**; вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*);

икономическа точка на съгъстяване (същото като *точка на съгъстяване на икономическото множество*);

инвариантна икономическа точка;

квазирегулярна икономическа точка (вж. *ергодично икономическо множество*);

образ на икономическата точка;

неблуждаеща икономическа точка (същото като **неблуждаещ икономически обект**; вж. *блуждаещ икономически обект*);

неподвижна икономическа точка (същото като *точка на икономическото равновесие*);

околност на икономическата точка;

оптимална икономическа точка (същото като *оптимален икономически вектор*);

особена икономическа точка (същото като *точка на икономическо равновесие* и като *равновесно икономическо положение*);

отблъскващи икономически точки (вж. *ергодичен икономически процес*);

почти-периодична икономическа точка (същото като *рекурентна икономическа точка*);

преломна икономическа точка (вж. *сплайн-функция в икономиката*);

първообраз на икономическата точка;

разривна икономическа точка;

регулярна икономическа точка (вж. *ергодично икономическо множество*);

рекурентна икономическа точка;

седлова икономическа точка;

статика на икономическата точка (вж. *икономическа статика*);

статика на системата от икономически точки (вж. *икономическа статика*);

стационарна икономическа точка (същото като *точка на икономическото равновесие*);

точка на съгъстяване на икономическото множество;

транзитивна икономическа точка (вж. *ергодично икономическо множество*);

условия за стационарност на икономическата точка (вж. *икономически множители на Ж. Лагранж и стационарна икономическа точка*);

устойчивост по Ляпунов, А. М., на икономическа точка (същото като **устойчивост по А. М. Ляпунов на точка на икономическата система**; вж. *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*);

фазова икономическа точка (същото като *фазова точка на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА ТОЧКА НА СЕЧЕНИЕ* (economic section point) – същото като **точка на сечение в икономиката** (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАЕКТОРИЯ (economic trajectory) – същото като *фазова траектория на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАЕКТОРИЯ (economic trajectory) (**ки**) – във:

топологично-транзитивна икономическа траектория.

варираща икономическа траектория (вж. *класическа икономическа задача на оптималното управление*);

допустима фазова икономическа траектория;

икономическа траектория (същото като *фазова траектория на икономическата система*);

икономическа траектория на събитията (същото като *фазова траектория на събитията в икономическата система*);

икономическа траектория на състоянията (същото като *фазова траектория на състоянията на икономическата система*);

оптимална фазова икономическа траектория;

отрицателно-устойчива по Лагранж, Ж., икономическа траектория /точка/ (вж. *устойчивост на икономическата система по Ж. Лагранж*);

положително-устойчива по Лагранж, Ж., икономическа траектория /точка/ (вж. *устойчивост на икономическата система по Ж. Лагранж*);

положително устойчива по Лагранж, Ж., икономическа траектория /точка/ (вж. *устойчивост на икономическата система по Ж. Лагранж*);

рекурентна икономическа траектория (вж. *рекурентна икономическа точка*);

топологично-транзитивна икономическа траектория (вж. *и метрична икономическа транзитивност*);

фазова икономическа траектория (същото като фазова траектория на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАЕКТОРИЯ НА СЪБИТИЯТА* (events economic trajectory) – същото като *фазова траектория на събитията в икономическата система.*

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАЕКТОРИЯ НА СЪСТОЯНИЯТА* (states /conditions/ economic trajectory) – същото като *фазова траектория на състоянията на икономическата система.*

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНЗИТИВНОСТ* (economic transitivity) – транзитивност между *икономически множества*; такова *бинарно икономическо отношение* R в дадено икономическо множество A , при което за кои да е $a, b, c \in A$ от условията aRb и bRc произтича, че aRc . Същото като *транзитивност в икономическо множество. Вж. и отношение на икономически порядък.*

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНЗИТИВНОСТ (economic transitivity) (**ки**) – във:

аксиома за икономическата транзитивност;

икономическа транзитивност;

метрична икономическа транзитивност;

размита икономическа транзитивност (същото транзитивно размито бинарно икономическо отношение);

топологична икономическа транзитивност (вж. и метрична икономическа транзитивност).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСВЕКЦИЯ (economic convulation /fold, transvection/) (**ки**) – във:

интеграл на икономическата трансвекция (вж. импулсна преходна функция на непрекъснатата линейна нестационарна икономическа система със съсредоточени параметри).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСВЕРСАЛНОСТ* (economic transversality) (буквално – икономическа напречност, напречно икономическо пресичане) – общо название за определени свойства на общо положение на някакви *икономически обекти* (респ. *икономически системи*) [обхващащи, пресичащи (преминаващи през) икономическите обекти, поставящи ги в състояние на *общо икономическо положение*], най-вече свързани с линейната алгебра, с диференциалната и с геометричната *икономическа топология** (economic topology) на тези обекти

(вж. *топологично икономическо пространство*). В общия случай може да се каже, че някаква категория на икономическо многообразие притежава свойството на трансверсалност, ако в тази икономическа категория (респ. в това *икономическо многообразие*) всяко *икономическо изображение* се апроксимира от **трансверсално икономическо изображение*** (transversal economic mapping).

Пример на икономическа трансверсалност в областта на линейната алгебра е следният: две линейни икономически подпространства A и B на крайномерното *линейно /векторно/ икономическо пространство* C са трансверсални едно към друго, ако A и B пораждат C , т.е. ако

$$\dim A \cap B + \dim C = \dim A + \dim B.$$

Пример на икономическа трансверсалност в областта на **диференциалната икономическа топология*** (differential economic topology) е следният: в диференцируема ситуация две икономически подмногообразия L и M на икономическото многообразие N са трансверсални в точката $x \in L \cap M$, ако допирателните на *икономическото пространство* в тази точка $T_x L$ и $T_x M$ пораждат $T_x N$. Геометрично (т.е. когато икономическите многообразия се възприемат в тесния им смисъл и са без край) това означава в N да се въведат такива локални икономически координати $x_1, x_2, \dots, x_n$ (в някаква околност U на икономическата точка x), така че в термините на които (координати) $L \cap U$ и $M \cap U$ да могат да се представят като **трансверсални линейни икономически подпространства*** (transversal linear economic subspaces) в пространството $\mathbb{R}^n$. На лице е трансверсално икономическо изображение $f: L \rightarrow N$ по отношение на икономическото подмногообразие $M \subset N$ в точката $x \in f^{-1}(M)$, ако икономическият образ $T_x L$ под действието на f е трансверсален към $T_{f(x)} M$ и $T_{f(x)} N$. На лице са **трансверсални едно към друго икономически изображения*** (transversal each other economic mapping) $f: L \rightarrow N$ и $g: M \rightarrow N$ в точката $(x, y) \in L \times M$, където $f(x) = g(y)$, ако икономическите образи $T_x L$ и $T_x M$ пораждат $T_{f(x)} N$. Последните две определения могат да се изразят и по следния начин: L е икономически трансверсално към M , f – към M , и f – към g , ако съответната икономическа трансверсалност има място в точките, за които може тя да съществува.

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСВЕРСАЛНОСТ (economic transversality) (**ки**) –
ВЪВ:

икономическа трансверсалност;

условие за икономическа трансверсалност.

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИОННОСТ (economic transformation-ality) (**ки**) – във:

абстрактна ингредиентна икономическа трансформационност;
възпроизводствена ингредиентна икономическа трансформационност;
зададена ингредиентна икономическа трансформационност;
инверсна ингредиентна икономическа трансформационност;
ингредиентна икономическа трансформационност;
конкретна ингредиентна икономическа трансформационност;
начална ингредиентна икономическа трансформационност;
ресурсно-субстанциална ингредиентна икономическа трансформационност;
стратификационна ингредиентна икономическа трансформационност;
субстанциална ингредиентна икономическа трансформационност;
същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа трансформационност;
същностно-стратификационна ингредиентна икономическа трансформационност.

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ФУРИЕ, Ж.* (Fourier economic transformation) – същото като **трансформация на Ж. Фурие в икономиката** (вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ФУРИЕ, Ж. (Fourier economic transformation) (**ки**) – във:

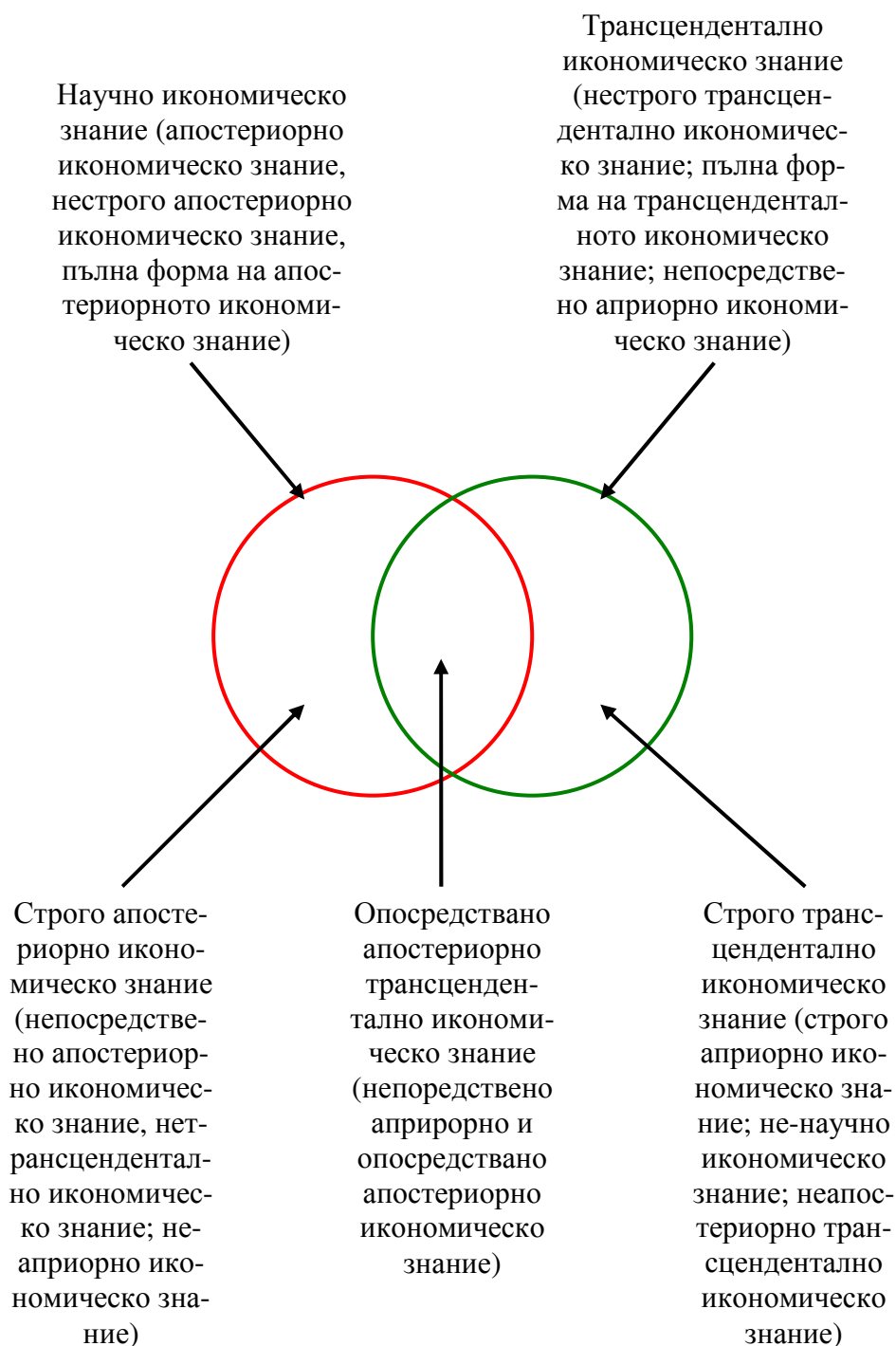
икономическа трансформация на Фурие, Ж. (същото като **трансформация на Ж. Фурие в икономиката**; вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*);

обратна икономическа трансформация на Фурие, Ж. (вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСЦЕНДЕНТАЛНОСТ* (economic transcendental-ity) (*) – прекрочване, преминаване (в по-общия смисъл – съществуване) отвъд границата на непосредствено познатото в икономиката. Тя е наличието на **трансцендентално икономическо знание*** (transcendental economic cognition), на знание извън икономическия опит, т.е. на **априорно икономическо знание*** (a priori economic cognition). Частен случай на *трансценденталността* изобщо. Въпросът за икономическата трансценденталност има пряко отношение към зависимостта между *икономическата същност* и *икономическото яв-*

.....

ление, респ. между същностното и феноменното в икономиката и, по-специално, към проблема за познаваемостта на *икономическата ценност* (вж. и *същностна икономическа система* и *феноменна икономическа система*). Могат да бъдат разграничени нестрога и строга икономическа трансценденталност (които са форми на икономическата трансценденталност изобщо), както и за нестрого-трансцендентално и строго-трансцендентално икономическо знание (които са форми на трансценденталното икономическо знание изобщо) (фиг. 1).

Фиг. 1. Съотношения между научното икономическо знание и трансценденталното икономическо знание

Нестрогата икономическа трансценденталност* (non-strict economic transcendentality) е наличието на *икономическо знание* (economic cognition), което се намира извън пределите на чувствения и сетивния икономически

опит, така че непосредствено е недостъпно за сетивата. В този смисъл нестрогата икономическа трансценденталност е пълната форма на съществуване на икономическата трансценденталност изобщо, пълното разбиране за икономическата трансценденталност като такава. Нестрогата икономическа трансценденталност е наличието на непосредствена априорна икономическа познавателна форма, на икономическо знание, което непосредствено е независимо от икономическия опит, изобщо – наличието на непосредствено априорна форма на икономическото знание, на икономическо знание, което непосредствено не е апостериорно (което непосредствено не е дадено в чувствения, в сетивния опит). Нестрогата икономическа трансценденталност е наличието на **нестрого-трансцендентално икономическо знание*** (non-strictly-transcendental economic cognition), на **нестрого-априорно икономическо знание*** (non-strictly a priori economic cognition). Нестрогата икономическа трансценденталност е **непосредствено-априорна икономическа трансценденталност*** (directly a priori economic transcendentality), т.е. е **априорна икономическа трансценденталност*** (a priori economic transcendentality) изобщо, и означава наличието на **непосредствено-априорно икономическо знание*** (directly a priori economic cognition), т.е. наличието на априорно икономическо знание изобщо. В този смисъл нестрого-трансценденталното икономическо знание е пълната форма на съществуване на трансценденталното икономическо знание изобщо, пълното разбиране за трансценденталното икономическо знание като такава, респ. нестрого-априорното икономическо знание е пълната форма на съществуване на априорното икономическо знание изобщо, пълното разбиране за априорното икономическо знание като такава.

Нестрого-трансценденталното икономическо знание е икономическо знание за същността на икономическия обект: то е **същностно икономическо знание*** (essentialitical economic cognition), постигнато чрез проникване в скритата зад икономическо явление същност на *икономическите обекти*. То е още **нестрого-трансцендентално същностно икономическо знание*** (non-strictly-transcendental essentialitical economic cognition), **трансцендентално същностно икономическо знание*** (transcendental essentialitical economic cognition) в неговата пълна форма, трансцендентално същностно икономическо знание изобщо, както е и **нестрого-априорно същностно икономическо знание*** (non-strictly a priori essentialitical economic cognition). То представлява **непосредствено-априорно същностно икономическо знание*** (directly a priori essentialitical economic cognition), т.е. **априорно същностно икономическо знание*** (a priori essentialitical economic cognition) изобщо. Всичко това

обаче не означава, че нестрогата икономическа трансценденталност (която е непосредствено-априорно икономическо знание) изключва като частен случай (и като нейна съставка) наличието вътре в себе си на опосредствувано чрез икономическия опит (чрез сетивния и чувствения опит) **апостериорно икономическо знание*** (a posteriori economic cognition), т.е. на икономическо знание, което в крайна сметка се съдържа в опита, но впоследствие е било преработено от икономическата наука, но вече извън сетивния и чувствения опит. Това означава, че нестрогата икономическа трансценденталност не изключва наличието в себе си на опосредствувано-апостериорно икономическо знание. Ето защо понятието нестрога икономическа трансценденталност (пълната форма на икономическата трансценденталност, икономическата трансценденталност изобщо) от своя страна се състои (се изпълва) от **две съставки** – опосредствувано-апостериорна и строга икономическа трансценденталност; следователно и нестрого-трансценденталното същностно икономическо знание (пълната форма на трансценденталното същностно икономическо знание, на трансценденталното същностно икономическо знание изобщо) също се състои (се изпълва) от две съответстващи на това съставки – опосредствувано-апостериорно и строго-трансцендентално икономическо знание.

Едната съставка на нестрогата икономическа трансценденталност е **строгата икономическа трансценденталност*** (strict economic transcendentality), която е **строго-априорна икономическа трансценденталност*** (strictly a priori economic transcendentality), т.е. е **неапостериорна икономическа трансценденталност*** (non-a-posteriori economic transcendentality). Под строга икономическа трансценденталност се разбира наличието на икономическо знание, което изобщо е недостъпно за икономическата наука (респ. за икономическата теория) и което изобщо не е преминавало през сетивния и чувствения икономически опит (което и в крайна сметка не е апостериорно икономическо знание), т.е. наличието на **не-научно икономическо знание*** (non-scientific economic cognition), респ. на **не-теоретично икономическо знание*** (non-theoretical economic cognition) (на знание, което е извън икономическата наука, извън икономическата теория), и което заради това е предмет на вярата или на други, стоящи извън икономическата наука, начини за постигане на икономическото знание. Затова строгата икономическа трансценденталност е наличието на **строго-трансцендентално икономическо знание*** (strictly-transcendental economic cognition), на **строго-априорно икономическо знание*** (strictly a priori economic cognition), на **неапостериорно трансцендентално икономическо знание*** (non-a-posteriori transcendental economic cognition).

tion) или просто на **неапостериорно икономическо знание*** (non-a-posteriori economic cognition) (тъй като неапостериорното и трансценденталното икономическо знание са идентични по своята същност). Така че строгата икономическа трансценденталност е неапостериорна икономическа трансценденталност или, което е същото, е **не-научна икономическа трансценденталност*** (non-scientific economic transcendentality), **не-теоретична икономическа трансценденталност*** (non-theoretical economic transcendentality).

Същностното икономическо знание, което е постигнато в рамките на строгата икономическа трансценденталност (което е постигнато изцяло извън опита и изцяло извън икономическата наука) е: **не-научно същностно икономическо знание*** (non-scientific essentialitical economic cognition), респ. **не-теоретично същностно икономическо знание** (non-theoretical essentialitical economic cognition); **строго-трансцендентално същностно икономическо знание*** (strictly-transcendental essentialitical economic cognition); **строго-априорно същностно икономическо знание*** (strictly a priori essentialitical economic cognition); **неапостериорно-трансцендентално същностно икономическо знание*** (non-a-posteriori-transcendental essentialitical economic cognition) или просто **неапостериорно същностно икономическо знание*** (non-a-posteriori essentialitical economic cognition).

Другата съставка на нестрогата икономическа трансценденталност е **опосредствувано-апостериорната икономическа трансценденталност*** (indirectly a posteriori economic transcendentality), която може да бъде наречена още **непосредствено-априорна и опосредствувано апостериорна икономическа трансценденталност*** (directly a priori and indirectly a posteriori economic transcendentality). Под опосредствувано-апостериорна икономическа трансценденталност се разбира наличието на икономическо знание, което е достъпно за икономическата наука (за икономическата теория), икономическо знание, което първоначално е преминало през сетивния и чувствения икономически опит, но впоследствие е трансцендентно преработено извън този опит (икономическо знание, което непосредствено е априорно, но в крайна сметка, т.е. опосредствувано, е апостериорно). Ето защо под това се разбира още наличието на **априорно научно икономическо знание*** (a priori scientific economic cognition) [или, което е същото, на **априорно научно трансцендентално икономическо знание*** (a priori scientific transcendental economic cognition)], респ. на **априорно теоретично икономическо знание*** (a priori theoretical economic cognition) [или, което е същото, на **априорно теоретично трансцендентално икономическо знание*** (a priori theoretical transcendental

economic cognition)] (на икономическо знание, което е в икономическата наука (в икономическата теория), но впоследствие е приело формата на трансцендентално научно икономическо знание, респ. на трансцендентално теоретично икономическо знание).

Затова опосредствувано-апостериорната икономическа трансценденталност е наличието на *опосредствувано-апостериорно трансцендентално икономическо знание** (indirectly a posteriori transcendental economic cognition), което може да бъде наречено още *непосредствено-априорно и опосредствуваното-апостериорно икономическо знание** (directly a priori and indirectly a posteriori economic cognition). То е едновременно и научно, и трансцендентално икономическо знание. Така че опосредствувано-апостериорната икономическа трансценденталност е *научна икономическа трансценденталност** (scientific economic transcendentality) [или, което е същото, е *априорна научна икономическа трансценденталност** (a priori scientific economic transcendentality)], респ. е *теоретична икономическа трансценденталност** (theoretical economic transcendentality) [или, което е същото, е *априорна теоретична икономическа трансценденталност** (a priori theoretical economic transcendentality)].

Същностното икономическо знание, което е постигнато в рамките на опосредствувано-апостериорната икономическа трансценденталност (което е постигнато научно първоначално в икономическия опит и след това е научно преработено извън икономическия опит) се означава като: *априорно научно същностно икономическо знание** (a priori scientific essentialitl economic cognition) [или, което е същото, *априорно научно трансцендентално същностно икономическо знание** (a priori scientific transcendental essentialitl economic cognition)], респ. *априорно теоретично същностно икономическо знание** (a priori theoretical essentialitl economic cognition) [или, което е същото, *априорно теоретично трансцендентално същностно икономическо знание** (a priori theoretical transcendental essentialitl economic cognition)]; *опосредствувано-апостериорно трансцендентално същностно икономическо знание** (indirectly a posteriori transcendental essentialitl economic cognition), което може да бъде наречено още *непосредствено-априорно и опосредствуваното апостериорно същностно икономическо знание** (directly a priori and indirectly a posteriori essentialitl economic cognition).

Априорното научно икономическо знание не е единствената разновидност на научното икономическо знание въобще. *Научното икономическо знание* (scientific economic cognition) (апостериорното икономическо знание) се състои

(се изпълва) от две свои съставки – строго-апостериорното и опосредствувано-апостериорното трансцендентално икономическо знание. По-горе е изяснена едната негова съставка – опосредствувано-апостериорното трансцендентално икономическо знание. Другата негова съставка, **строго-апостериорното икономическо знание*** (strictly a posteriori economic cognition), може да се разглежда като **непосредствено-апостериорно икономическо знание*** (directly a posteriori economic cognition), като икономическо знание, което е непосредствено получено в чувствения и в сетивния икономически опит и което по-нататък не е подложено на трансцендентална преработка извън този опит. То е и първично, и окончателно апостериорно икономическо знание. Ето защо строго-апостериорното икономическо знание е още **нетрансцендентално икономическо знание*** (non-transcendental economic cognition) или, което е същото, **неаприорно икономическо знание*** (non-a-priori economic cognition).

Пространството (зоната), в което (в която) се получава и разполага икономическото знание, е **зона на икономическото знание*** (economic cognition area). То представлява обединение от **зоната на икономическата наука*** (economic science area) и **зоната на икономическата трансценденталност*** (economic transcendentality area) (като последната от своя страна е многоплатова, многоравнищна). Тези две зони не са дихотомни, а имат обща част, която е сечение помежду им. Общата им част, т.е. сечението от зоната на икономическата наука и зоната на икономическата трансценденталност, представлява **зоната на научната икономическа трансценденталност*** (scientific economic transcendentality area). Останалата част от зоната на икономическата наука (която е извън зоната на научната икономическа трансценденталност) е **зоната на научната икономическа нетрансценденталност*** (scientific economic non-transcendentality area) или просто – **зоната на икономическата нетрансценденталност*** (economic non-transcendentality area). Затова пък останалата част от зоната на икономическата трансценденталност (която е извън зоната на научната икономическа трансценденталност) е **зоната на не-научната икономическа трансценденталност*** (non-scientific economic transcendentality area) или просто – **зоната на икономическата не-наука*** (economic non-science area). Строго-трансценденталното икономическо знание или, което е същото, строго-априорното икономическо знание, се формира в зоната на не-науката. От своя страна опосредствувано-апостериорното трансцендентално икономическо знание се формира в зоната на научната икономическа трансценденталност. И накрая, строго-апостериорното икономическо знание или, което е същото, непосредствено-апостериорното икономическо

знание, се формира в зоната на икономическата нетрансценденталност. Икономическото знание, което е получено в зоната на икономическата нетрансценденталност, има феноменен (явленчески) характер. Затова то е: **феноменно икономическо знание*** (phenomenal economic cognition), **строго апостериорно феноменно икономическо знание*** (strictly a posteriori phenomenal economic cognition); **непосредствено апостериорно феноменно икономическо знание*** (directly a posteriori phenomenal economic cognition); **нетрансцендентално феноменно икономическо знание*** (non-transcendental phenomenal economic cognition) или, което е същото, **неаприорно феноменно икономическо знание*** (non-a-priori phenomenal economic cognition). Изводът е, че: (1) икономическото знание е обединение от научното икономическо знание и трансценденталното икономическо знание, респ. от нестрого-апостериорното икономическо знание и нестрого-трансценденталното икономическо знание (от апостериорното и трансценденталното икономическо знание); (2) опосредствувано-апостериорното трансцендентално икономическо знание (непосредствено-априорното и опосредствувано-апостериорното икономическо знание) е сечение от научното икономическо знание и трансценденталното икономическо знание, респ. от нестрого-апостериорното икономическо знание и нестрого-трансценденталното икономическо знание (от апостериорното и трансценденталното икономическо знание).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСЦЕНДЕНТАЛНОСТ (economic transcendentality) (ки) – във:

априорна икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

зона на икономическата трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

икономическа трансценденталност;

неапостериорна икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

непосредствено-априорна икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

нестрога икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

опосредствувано-апостериорна икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

предметно-опосредствувана икономическа трансценденталност (вж. *определяване на икономическата ценност*);

строга икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*);

строго-априорна икономическа трансценденталност (вж. *икономическа трансценденталност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРИАДА* (economic triad) (*) – обединение (вж. *икономическо обединение*) от три равностепенни икономически монади, където от своя страна всяка икономическа монада е едноравнищен диалектически формат от *икономически понятия*, между които по едноравнищни двойки (една или повече от една) са установени отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Затова икономическата триада е триравнищен диалектически формат от триравнищни тройки (от *едностепенни икономически триади*) от икономически понятия, вътре между които понятия във всяка триравнищна тройка поотделно също са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Също така, между триравнищните тройки от понятия (между *едностепенните икономически триади*) като цяло (две или повече от две тройки) отново са установени отношения на определящо и решаващо в икономиката. Така че отношенията на определящо и решаващо тук се установяват (1) по отношение на степените на триадата (те са определени от степените на трите изграждащи я монади), (2) по отношение на трите равнища на триадата и (3) по отношение едновременно на степените и равнищата на триадата. Според броя на степените разновидности на икономическата триада са: (1) *едностепенната икономическа триада* (при една триравнищна тройка от понятия); (2) *двустепенната икономическа триада* (при две триравнищни тройки от понятия, образуващи една двойка с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (3) *трестепенната икономическа триада* (при три триравнищни тройки от понятия, образуващи три двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката); (4) *многостепенната икономическа триада* (при повече от три триравнищни тройки от понятия, образуващи множество от двойки с отношения на определящо и решаващо в икономиката). Икономическата триада е съставна част на *икономическата мултиада*.

ИКОНОМИЧЕСКА ТРИАДА (economic triad) (**ки**) – във:

двустепенна икономическа триада;

едностепенна икономическа триада;

икономическа триада;
многостепенна икономическа триада;
натуритатна едностепенна икономическа триада (същото като икономически натуритат);
тристепенна икономическа триада;
тристратификатна двустепенна икономическа триада (същото като икономически тристратификат);
тристратна едностепенна икономическа триада (същото като икономически тристрат);
фактитатна едностепенна икономическа триада (същото като икономически фактитат).

ИКОНОМИЧЕСКА ТРИАДИЗАЦИЯ (economic triadization) (в межд.) – формата, чрез която се извършва *икономическата глобализация (в межд.)* през 90-те години на XX-я век: икономическата глобализация обхваща най-вече трите регионални центъра – Европа, САЩ и Япония.

ИКОНОМИЧЕСКА ТЪЖДЕСТВЕНОСТ* (economic identity) – проявява се в няколко разновидности, в т.ч. и *тъждественост между икономически множества* и като *тъждественост между икономически системи*.

ИКОНОМИЧЕСКА УДОВЛЕТВОРИТЕЛНОСТ (economic satisfaction) (**ки**) – ВЪВ:

критерий за икономическа удовлетворителност (вж. *задача за намиране на удовлетворително икономическо решение*).

ИКОНОМИЧЕСКА УПОТРЕБА (economic use) (**ки**) – ВЪВ:

факторна икономическа употреба.

ИКОНОМИЧЕСКА УПРАВЛЯЕМОСТ (economic controllability) – същото като *управляемост в икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА (economic service) – същото като *сефективно икономическо благо*.

ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА (economic service) (**ки**) – ВЪВ:

амортизационна трудова факторна икономическа услуга (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

амортизационна факторна икономическа услуга (вж. *производствени икономически фактори*);

амортизационна физическа факторна икономическа услуга (вж. *физически производствени икономически фактори*);

възпроизводствена икономическа услуга (същото като *ресефективно икономическо благо*);

икономическа услуга (същото като *сефективно икономическо благо*);

оборотна трудова факторна икономическа услуга (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

оборотна факторна икономическа услуга (вж. *производствени икономически фактори*);

оборотна физическа факторна икономическа услуга (вж. *физически производствени икономически фактори*);

производствена икономическа услуга (същото като *инисефективно икономическо благо*);

следпроизводствена икономическа услуга (същото като *косефективно икономическо благо*).

трудова факторна икономическа услуга (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

факторна икономическа услуга (вж. и *производствени икономически фактори*);

физическа факторна икономическа услуга (вж. *физически производствени икономически фактори*).

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ (economic stability), **устойчивост на икономическата система, икономическа стабилност, стабилност на икономическата система**, – устойчивост (стабилност) на движението на *динамичната икономическа система*; способност (свойство) на динамичната икономическа система с течение на времето да поддържа поведението си в определени граници, в т.ч. и в определени хомеостатични граници (вж. *икономически хомеостазис*). В зависимост от възприетата концепция и от характера на прилаганите критерии за устойчивост границите, в които се осъществява икономическата устойчивост, могат да бъдат дефинирани по различни начини и в зависимост от това да бъдат определени няколко типа (респ. да бъдат дадени **няколко определения** за) икономическата устойчивост. **Първо**, икономическата устойчивост е свойство на динамичната икономическа система при своето поведение във времето да се отклонява в някакъв смисъл малко от определено

движение при наличието на малки нарушения (смущения) на първоначалното ѝ положение във *фазовото икономическо пространство*, като малката степен на получените в резултат на това отклонения в движението на системата е относително равномерна по отношение на времето. Тази разновидност на икономическата устойчивост от първия тип се интерпретира и изяснява при анализа на *икономическата устойчивост по А. М. Ляпунов* и при *равномерната устойчивост на икономическата система*. Друга разновидност на първия тип е икономическата устойчивост като свойство на движещата се динамична икономическа система малко да се отклонява от някакво движение при малки нарушения както на първоначалното ѝ положение (фиксирано във *фазовото икономическо пространство*), така и на самия *закон на икономическо движение*. Тази разновидност се интерпретира и изяснява при *икономическата устойчивост при постоянно действащи нарушения*. Когато се вземат под внимание само някои от малките нарушения върху първоначалното положение на *икономическата система*, които се подбират в зависимост от определени условия, тогава е налице *условна икономическа устойчивост*. В случай че степента на отклоняващото въздействие на малките нарушения върху системата се отчита само по отношение на някои от нейните параметри, тогава е налице *икономическа устойчивост по части от променливите*. **Второ**, икономическата устойчивост е свойство на динамичната икономическа система да запазва някои части от *фазовия портрет на икономическата система* при малки нарушения на закона на нейното движение. **Трето**, икономическата устойчивост е свойство на динамичната икономическа система в процеса на движението си да остава в ограничена област на *фазовото икономическо пространство*; тогава тя е *икономическа устойчивост по Ж. Лагранж*. **Четвърто**, икономическата устойчивост е свойство на динамичната икономическа система в процеса на движението си след произволно дълго време да се връща произволно близо до своето първоначално положение във *фазовото икономическо пространство*; тогава тя е *икономическа устойчивост по С. Пуасон*. Разграничават се *статична икономическа устойчивост* (*статична икономическа стабилност*) и *динамична икономическа устойчивост* (*динамична икономическа стабилност*).

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ (economic stability) (**ки**) – във:

абсолютна икономическа устойчивост (същото като *абсолютна устойчивост на икономическата система*);

алгебричен критерий за икономическа устойчивост (същото като **алгебричен критерий за устойчивост на икономическата система**; вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*);

асимптотична икономическа устойчивост (същото като **асимптотична устойчивост на икономическата система**; вж. и *критерии за устойчивост на икономическата система*);

асимптотична условна икономическа устойчивост (същото като **асимптотична условна устойчивост на икономическата система**; вж. *условна устойчивост на икономическата система*);

динамична икономическа устойчивост (същото като **динамична устойчивост на икономическата система** и като **динамична стабилност на икономическата система**);

експоненциална абсолютна икономическа устойчивост (вж. *абсолютна устойчивост на икономическата система*);

експоненциална условна икономическа устойчивост (същото като **експоненциална условна устойчивост на икономическата система**; вж. *условна устойчивост на икономическата система*);

икономическа устойчивост;

икономическа устойчивост по Лагранж, Ж. (същото като **устойчивост на икономическата система по Ж. Лагранж**);

икономическа устойчивост по Ляпунов, А. М. (същото като **устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов**);

икономическа устойчивост по Пуасон, С. (същото като **устойчивост на икономическата система по С. Пуасон**);

икономическа устойчивост по части от променливите (същото като **устойчивост по части от променливите на икономическата система**);

икономическа устойчивост при постоянно-действащи нарушения (същото като **устойчивост при постоянно-действащи нарушения в икономическата система**);

квадратичен критерий за абсолютна икономическа устойчивост (вж. *абсолютна устойчивост на икономическата система*);

критерии за икономическа устойчивост (същото като **критерии за устойчивост на икономическата система**);

критерий за икономическа устойчивост по Михайлов, А. В. (вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*);

критерий за икономическа устойчивост по Найквист, Х. (вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*);

критерий за икономическа устойчивост по Раус, Е. (вж. критерии за устойчивост на икономическата система);

критерий за икономическа устойчивост по Хуруиц, А. (вж. критерии за устойчивост на икономическата система);

механизъм на динамичната икономическа устойчивост (същото като механизъм на динамичната устойчивост на икономическата система);

минимална икономическа устойчивост (вж. абсолютна устойчивост на икономическата система);

равномерна икономическа устойчивост (същото като равномерна устойчивост на икономическата система);

статична икономическа устойчивост (същото като статична устойчивост на икономическата система);

условна икономическа устойчивост (същото като условна устойчивост на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО ЛАГРАНЖ, Ж.* (economic stability according to Lagrange) – същото като *устойчивост на икономическата система по Ж. Лагранж*.

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО ЛЯПУНОВ, А. М.* (economic stability according to Liapunov) – същото като *устойчивост на икономическата система по А. М. Ляпунов*.

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО НАЙКВИСТ, Х. (Nikwist economic stability) (**ки**) – във:

критерий за икономическа устойчивост по Найквист, Х. (вж. критерии за устойчивост на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО МИХАЙЛОВ, А. В. (Michailov economic stability) (**ки**) – във:

критерий за икономическа устойчивост по Михайлов, А. В. (вж. критерии за устойчивост на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО ПУАСОН, С.* (economic stability according to Poisson) – същото като *устойчивост на икономическата система по С. Пуасон*.

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО РАУС, Е. (Routh economic stability) (**ки**) – във:

критерий за икономическа устойчивост по Раус, Е. (вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО ХУРУИЦ, А. (Hurwitz economic stability) (**ки**) – във:

критерий за икономическа устойчивост по Хуруиц, А. (вж. *критерии за устойчивост на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПО ЧАСТИ ОТ ПРОМЕНЛИВИТЕ* (partially to variables economic stability) – същото като *устойчивост по части от променливите на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА УСТОЙЧИВОСТ ПРИ ПОСТОЯННО-ДЕЙСТВУВАЩИ НАРУШЕНИЯ* (economic stability in uniformly-active disturbances) – същото като *устойчивост при постоянно-действащи нарушения в икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФАЗА (economic phases) (**ки**) – във:

възпроизводствени икономически фази;

ресурсно-субстанциални икономически фази (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

циклична икономическа фаза (същото като *фаза на икономическия цикъл*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФАКТОРИЗАЦИЯ (economic factorization) – разлагане на икономически множители. Тя е операция по представянето на икономическия полином $A(x)$ в някаква *икономическа система* (в т.ч. и в *система на икономическо управление*) във вид на произведението $A(z) = [A(z)]_+ \cdot [A(z)]_-$ на два съмножителя, всичките нули на първия от които $[A(z)]_+$ се намират вътре в окръжността с единичен радиус, а на втория от които $[A(z)]_-$ се намират извън нея.

ИКОНОМИЧЕСКА ФАКТОРНОСТ (economic factority) (**ки**) – във:

производствена икономическа факторност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФАКТОРТОПОЛОГИЯ* (economic factortopology) – вж. *факторно икономическо изображение*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОСТ* (economic pheness) [съкратено от *феноменно-изразена* (phenomenally-expressed) икономическа ценност] (*) – феноменна определеност на *икономическата ценност* и *икономическото богатство*; не-

осредствено-измерима и непосредствено-оценявана от *социума* (от хората и от обществото като цяло) **способност** на *икономическите блага* да осигуряват неговото (на социума) съществуване и *икономическо възпроизводство*; **външен начин на изразяване** на типичния *икономически предмет* и на *икономическата ценност*; типичен начин за означаване (на изразяване) на *икономическото явление* (т.е. е **типично икономическо експоявление**), чрез което се проявява нетрансценденталната (апостериорната) *икономическата същност*; една от двете разновидности на типичния *икономическия диспозант* (другата му разновидност е *икономическата ценност*) и елемент на типичния *икономическия диспозант*. Същото е като същото като *инцентитална икономическа субтизначимост* и като *икономически субтинцентит*. Установява се едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост (на оскъдност) на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството*. Икономическата феност е **определена икономическа ценност** (objectified economic worth), непосредствено-видимо, непосредствено-уловимо икономическо богатство, определяно като *предметно икономическо богатство* или или още – като **апостериорно икономическо богатство*** (a posteriori economic wealth) [то е една от разновидностите на **феноменното икономическо богатство*** (phenomenal economic wealth)]. Конституира се в **ценностната същностно-стратифицирана икономическа система*** (worth essentially-stratified economic system), която е типичен начин за означаване (за изразяване) на *същностно-стратифицираната икономическа система*. Всеки *същностно-феноменен икономически страт* (вж. и *икономически страт*) на ценностната същностно-стратифицирана икономическа система съдържа отделна разновидност на икономическата феност в качеството ѝ на *икономически ингредиент*.

Разновидностите на икономическата феност, съответстващи на йерархичната структура на *пълната същностно-стратифицирана икономика*, са:

(1) **начална икономическа феност*** (initial economic pheness) – типична е за *начално-изразената икономика* (за *началната икономика*) и се измерва чрез природни (във формата на натурални) измерители (когато това е възможно);

(2) **специфична икономическа феност*** (specific economic pheness) – типична е за *специфично-изразената икономика* (за *специфичната икономика*) и се измерва чрез специфични измерители, отговарящи на спецификата на отделните фази на възпроизводството;

(3) **трудова икономическа феност*** (labour economic pheness) – типична е за *трудова-изразената икономика* (за *трудова икономика*) и се измерва чрез трудови измерители;

(4) **продуктово-парична икономическа феност*** (productly-monetary economic pheness) – типична е за *продуктово-парично-изразената икономика* (за *продуктово-паричната икономика*) и се измерва чрез продуктови /стокови/ парични измерители (злато или сребро);

(5) **символно-парична икономическа феност*** (symbolly-monetary economic pheness) – типична е за *символно-парично-изразената икономика* (за *символно-паричната икономика*) и се измерва чрез книжно-парични измерители (необменими срещу злато или сребро);

(6) **виртуална икономическа феност*** (virtual economic pheness) [същото като **ликвидна икономическа феност*** (liquid economic pheness)] – типична е за *ликвидно-изразената икономика* (за *ликвидната икономика*) [същото като *виртуално-изразена икономика* (като *виртуална икономика*) и се измерва чрез ликвидни измерители на паричните агрегати, съвместими с понятието за ликвиден континуум.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа феност се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорска феност*** (consumptionary pheness), **стопанска феност*** (protoeconomic pheness), **пазарно-икономическа феност*** (marketly-economic pheness) и **финансово-пазарно-икономическа феност*** (financially-marketly-economic pheness). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща феност*** (sustenance /sustaining/ pheness) (за феност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОСТ (economic pheness) (**ки**) – във:

запасова икономическа феност (вж. *икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенс*);

запасова икономическа феност (същото като *запасов икономически субтиинцентит* и като *запасово инцентитално икономическо субтиучастие*);

изпълнителна икономическа феност (същото като *изпълнителна инцентитална икономическа субтизначимост* и като *изпълнителен икономически субтиинцентит*);

икономическа феност (същото като *инцентитална икономическа субтизначимост* и като *икономически субтиинцентит*);

икономическа феност;

работна икономическа феност (същото като работна инцентитална икономическа субтизначимост и като работен икономически субтиинцентит);

субстатна икономическа феност (вж. *икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенс*);

субстатна икономическа феност (същото като субстатен икономически субтиинцентит и като субстатно инцентитално икономическо субтиучастие);

сустатантна икономическа феност (същото като сустатантен икономически субтиинцентит и като сустатантно инцентитално икономическо субтиучастие);

сустатитна икономическа феност (същото като сустатитен икономически субтиинцентит и като сустатитно инцентитално икономическо субтиучастие);

съзидателна икономическа феност (същото като съзидателна инцентитална икономическа субтизначимост и като съзидателен икономически субтиинцентит);

сътворителна икономическа феност (същото като сътворителна инцентитална икономическа субтизначимост и като сътворителен икономически субтиинцентит);

творческа икономическа феност (същото като творческа инцентитална икономическа субтизначимост и като творчески икономически субтиинцентит);

унисъзидателна икономическа феност (същото като унисъзидателна инцентитална икономическа субтизначимост и като унисъзидателен икономически субтиинцентит).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОСУБСТАНЦИЯ* (economic phenosubstance) – същото като **субстанциално икономическо явление** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически смисъл и икономически супсенс*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОСУБСТАНЦИЯ (economic phenosubstance) (**ки**) – **ВЪВ:**

икономическа феносубстанция [същото като **субстанциално икономическо явление** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически смисъл и икономически супсенс*)];

типична икономическа феносубстанция (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОСУПЕРСТАНТА* (economic phenosuperstant) – същото като *икономически супсенси* и като **суперстантивно икономическо явление** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически смисъл и икономически супсенси*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОСУПЕРСТАНТА (economic phenosuperstant) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа феносуперстанта [същото като *икономически супсенси* и като **суперстантивно икономическо явление** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически смисъл и икономически супсенси*)];

типична икономическа феносуперстанта (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОФОРМА* (economic phenoform) – същото като *икономическо проявление* (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент и релевантен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЕНОФОРМА (economic phenoform) (**ки**) – ВЪВ:

икономическа феноформа [същото като *икономическо проявление* (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент и релевантен диалектически икономически ингредиент*)];

типична икономическа феноформа (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФИЛОСОФИЯ НА СЪПЛАЙСАЙДЕРИТЕ (economic philosophy of the supply-siders) (в макр.) – концепция на *икономиката на предлагането* (в макр.), според която *агрегатното продуктово предлагане* (в макр.) в по-голяма степен се влияе от (и реагира най-вече на) измененията в данъчните стимули, отколкото на тези в *агрегатното продуктово търсене* (в макр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ЗАГУБА (economic firm loss) (в микр.), **диференциална загуба на фирмата** (в микр.), – недостиг на *фирмената печалба*.

ба (в микр.) под всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на фирмата, свързани с цялостната дейност на фирмата [т.е. недостиг под *неикономическата фирмена печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение. Равна е на отрицателната разлика между *фирмения общ приход (в микр.)* и *фирмения общ производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономическата фирмена печалба), както и на отрицателната разлика между **счетоводната печалба на фирмата** (firm accounting profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *фирмената печалба (в микр.)*] и нейната неикономическа фирмена печалба. Икономическата фирмена загуба е понятието за фирмена загуба, с което *икономикс* борави в анализите си. Ако не е посочено друго, под икономическа фирмена загуба обикновено се подразбира *икономическата фирмена продуктова загуба (в микр.)*, която е нейна разновидност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ЗАГУБА (economic firm loss) (**ки**) – във:

икономическа фирмена загуба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова загуба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ОБЩА ПЕЧАЛБА (economic firm total profit) (в микр.), **диференциална фирмена обща печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *фирмената обща печалба (в микр.)* над общия размер на всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на фирмата, свързани с цялостната дейност на фирмата [т.е. излишък над общия размер на *неикономическата фирмена печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на общия размер на *нулевата фирмена икономическа печалба (в микр.)*. Равна е на разликата между *фирмения общ приход (в микр.)* и *фирмения общ производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включен общият размер на неикономическата фирмена печалба), както и на разликата между **счетоводната обща печалба на фирмата** (firm accounting total profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *фирмената обща печалба (в микр.)*] и нейната неикономическа фирмена обща печалба. Икономическата фирмена обща печалба е понятието за фирмена обща печалба, с което *икономикс* борави в анализите си. Ако не е посочено друго, под икономическа фирмена обща печалба обикновено се подразбира *икономическата фирмена продуктова обща печалба (в микр.)*, която е нейна разновидност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ОБЩА ПЕЧАЛБА (economic firm total profit) (**ки**) – във:

икономическа фирмена обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ПЕЧАЛБА (economic firm profit) (в микр.), **диференциална фирмена печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *фирмената печалба (в микр.)* над всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на фирмата, свързани с цялостната дейност на фирмата [т.е. излишък над *неикономическата фирмена печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на *нулевата фирмена икономическа печалба (в микр.)*. Равна е на разликата между *фирмния приход (в микр.)* и *фирмения производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономическата фирмена печалба), както и на разликата между **счетоводната печалба на фирмата** (firm accounting profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *фирмената печалба (в микр.)*] и нейната неикономическа фирмена печалба. Икономическата фирмена печалба е понятието за фирмена печалба, с което *икономикс* борава в анализите си. Ако не е посочено друго, под икономическа фирмена печалба обикновено се подразбира *икономическата фирмена продуктова печалба (в микр.)*, която е нейна разновидност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ПЕЧАЛБА (economic firm profit) (**ки**) – във:

икономическа фирмена обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.);

нулева икономическа фирмена печалба (в микр.);

нулева икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.);

фирмена продуктова печалба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ПРОДУКТОВА ЗАГУБА (economic firm product loss) (в микр.), **диференциална продуктова фирмена загуба (в микр.)**, – недостиг на *фирмената продуктова печалба (в микр.)* под всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на фирмата, свързани с производството на *икономическия продукт* [т.е. недостиг под *неикономическата фирмена продуктова печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение.

Равна е на отрицателната разлика между *фирмения продукт общ приход (в микр.)* и *фирмения продукт общ производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономическата фирмена продуктова печалба), както и на отрицателната разлика между *счетоводната продуктова печалба на фирмата* (firm accounting product profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *фирмената продуктова печалба (в микр.)*] и нейната неикономическа фирмена продуктова печалба. Икономическата фирмена продуктова загуба е понятието за фирмена продуктова загуба, с което *икономикс* борави в анализите си.

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ПРОДУКТОВА ОБЩА ПЕЧАЛБА (economic firm product total profit) (в микр.), **диференциална фирмена продуктова обща печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *фирмената продуктова обща печалба (в микр.)* над общия размер на всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на фирмата, свързани с производството на *икономическия продукт* [т.е. излишък над общия размер на *неикономическата фирмена продуктова печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на общия размер на *нулевата фирмена икономическа продуктова печалба (в микр.)*. Равна е на разликата между *фирмения продукт общ приход (в микр.)* и *фирмения продукт общ производствен разход (в микр.)* (когато в последния е включена неикономическата фирмена продуктова обща печалба), както и на разликата между *счетоводната продуктова обща печалба на фирмата* (firm accounting product total profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *фирмената продуктова обща печалба (в микр.)*] и неикономическата фирмена продуктова обща печалба. Икономическата фирмена продуктова обща печалба е понятието за фирмена продуктова обща печалба, с което *икономикс* борави в анализите си.

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ПРОДУКТОВА ПЕЧАЛБА (economic firm product profit) (в микр.), **диференциална фирмена продуктова печалба (в микр.)**, – излишък (превес) на *фирмената продуктова печалба (в микр.)* над всички доходи, получени за осигурените *производствени икономически фактори*, включително и за капитала и за труда на собствениците на фирмата, свързани с производството на *икономическия продукт* [т.е. излишък над *неикономическата фирмена продуктова печалба (в микр.)*]. Има краткосрочно значение, когато не е равна на *нулевата фирмена икономическа продуктова*

печалба (в микр.). Равна е на разликата между *фирмения продуктов приход* (в микр.) и *фирмения продуктов производствен разход* (в микр.) (когато в последния е включена неикономическата фирмена продуктова печалба), както и на разликата между *счетоводната продуктова печалба на фирмата* (firm accounting product profit) (в микр.) [ако не е посочено друго, последната е *фирмената продуктова печалба* (в микр.)] и неикономическата фирмена продуктова печалба. Икономическата фирмена продуктова печалба е понятието за фирмена продуктова печалба, с което *икономикс* борави в анализите си.

ИКОНОМИЧЕСКА ФИРМЕНА ПРОДУКТОВА ПЕЧАЛБА (economic firm product profit) (**ки**) – във:

икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКА ФЛУКТУАЦИЯ (economic fluctuation) – случайно отклонение на някаква *икономическа величина* от нейното средно значение. Икономическата величина, която е подложена на флукутиране (която изпитва флукутация), е *случайна икономическа величина*, а промените (движението) на нейната флукутация във времето са *случаен икономически процес* (*вероятностен икономически процес*) (по подразбиране – *динамичен случаен икономически процес*). Съдържателно случайният икономически процес се изгражда от икономически флукутации, извършващи се в *икономическите системи*. Пълното му описание (като съставен от икономически флукутации) се представя от последователността от многомерните *икономически функции* на неговото разпределение. Съществуват обаче и други, сравнително достатъчни характеристики за описанието на този процес, по-простите измежду които *икономическата дисперсия* и *корелационната икономическа функция*. При *непрекъсната случайна икономическа величина* ξ , която има *плътност на разпределението на икономическите вероятности* $w(x)$, дисперсията се определя по формулата

$$\sigma^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - a)^2 w(x) dx = E(\xi - a)^2,$$

където E е знакът за *математическото икономическо очакване*, а $a = E(\xi)$ е средното значение на ξ . При *дискретна случайна икономическа величина* дисперсията се определя по формулата

$$\sigma^2 = \sum_i (x_i - a)^2 p(x_i) = E(\xi - a)^2,$$

където $p(x_i)$ е вероятността на значението x_i . Друга проста характеристика на изменението във времето на икономическата флуктуация е неговата (на икономическия процес) корелационна функция

$$R(t_1, t_2) = E\{[\xi(t_1) - a(t_1)][\xi(t_1) - a(t_1)]\}.$$

Когато флукуациите съставят *стационарен случаен икономически процес*, тогава $R(t_1, t_2) = R(\tau)$, където $\tau = t_1 - t_2$, като при $\tau = 0$ се получава, че $\sigma^2(0) = \sigma^2 = \text{const}$. В случай на нормално (гаусовско) разпределение на *икономическите вероятности* описанието на флуктуационния *икономически процес* с помощта на корелационна функция е изчерпателно. Друга характеристика (за флуктуации в *колебателните икономически системи*) е *икономическата спектрална плътност*:

$$S(f) = \int_{-\infty}^{\infty} R(\tau) e^{-i2\pi f \tau} d\tau,$$

където f е честотата на колебанията на икономическата система (на *икономическите колебания*). Икономическата дисперсия и икономическата спектрална плътност са свързани с израза

$$\sigma^2 = \int_{-\infty}^{\infty} S(f) df.$$

ИКОНОМИЧЕСКА ФОРМА (economic form), **предметна икономическа форма**, – **външно състояние** (външно-представено състояние) на *икономическия предмет* (в т.ч. и на *икономическия обект* и на *икономическата система* в качеството ѝ на системно отражение на икономическия обект в човешкото съзнание) [или още **външно икономическо състояние** (external economic state /condition/)] и **начин на съществуване** на *икономическото съдържание* (на съдържанието на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо съществуване /съществуване/** (economic existence way)]; форма на икономическото съдържание (и форма на съдържанието на икономическия предмет). Икономическата форма е организацията на икономическото съдържание, системата от устойчиви *икономически връзки* (тяхната подреденост), изразява се в *икономическата структура* и в *икономическото многообразие* и определя ха-

рактика на икономическата система. Икономическата форма е начинът на съхраняване на икономическия хомеостазис. Тя е едната от двете разновидности на икономическото проявление (на икономическата феноформа) и една от двете разновидности на икономическия суперстрат (на икономическата супформа). Икономическото съдържание и икономическата форма са категории на **състоянието на икономическия предмет*** (state /condition/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това състояние. Икономическото съдържание **се сменя** в икономическата форма: икономическата форма е икономическото съдържание в смет вид. Основни разновидности на предметната икономическа форма са **обектната икономическа форма** (формата на икономическия обект) и **системната икономическа форма** (формата на икономическата система). На нея отговаря понятието за **формално икономическо богатство*** (formal economic wealth). Вж. *икономическа същина и икономическо проявление*.

Специфични нейни разновидности са синтактичната и семантичната икономическа форма. Изследването на **синтактичната икономическа форма*** (syntactic economic form) позволява чрез предвидимо завършващи проверки (процедури) да се разкрие съответстващите ѝ икономическо съдържание и *икономически смисъл*, без да се прибегва до използването на многомерни познавателни икономически структури. Тя обикновено стои на повърхността на икономическите явления и се възприема непосредствено от наблюдателя. Изследването на **семантичната икономическа форма*** (semantic economic form) не позволява чрез предвидимо завършващи проверки да се разкрие съответстващото ѝ икономическо съдържание и икономически смисъл, тъй като тя отразява не само вътрешните, но и външните връзки на икономическия предмет (смисълът му не е локализиран само в него и извличането му е свързано с установяването на всички външни отношения с почти безкраен клас други икономически предмети, което може да се извършва само частично).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономическа форма се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска форма*** (consumptionary form), **стопанска форма*** (protoeconomic form), **пазарно-икономическа форма*** (marketly-economic form) и **финансово-пазарно-икономическа форма*** (financially-marketly-economic form). Общо за всички тях е понятието за **поддържаща форма*** (sustenance /sustaining/ form) (за форма при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОРМА (economic form) (**ки**) – във:

икономическа форма;

линейна икономическа форма;

обектна икономическа форма;

предметна икономическа форма (същото като икономическа форма);

семантична икономическа форма (вж. *икономическа форма*);

синтактична икономическа форма (вж. *икономическа форма*);

системна икономическа форма;

субстанциална икономическа форма (вж. *икономически субстрат и икономически суперстрат*);

суперстантивна икономическа форма (вж. *икономически субстрат и икономически суперстрат*);

същностна икономическа форма (вж. *икономическа същина и икономическо проявление*);

типична икономическа форма (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

феноменна икономическа форма (вж. *икономическа същина и икономическо проявление*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОСУБСТАНЦИЯ* (economic fosubstance) – същото като **субстанциална икономическа форма** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОСУБСТАНЦИЯ (economic fosubstance) (**ки**) – във:

икономическа фосубстанция [същото като **субстанциална икономическа форма** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*)];

(вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа фосубстанция (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОСУПЕРСТАНТА* (economic fosuperstant) – същото като **суперстантивна икономическа форма** (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОСУПЕРСТАНТА (economic fosuperstant) (**ки**) – във:

икономическа фосуперстанта [същото като **суперстантивна икономическа форма** (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент, икономически субстрат и икономически суперстрат*)];

(вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типична икономическа фосуперстанта (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОСЪЩНОСТ* (economic foessence) – същото като **същностна икономическа форма** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономическа същина и икономическо проявление*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОСЪЩНОСТ (economic foessence) (**ки**) – във:

икономическа фосьщност [(вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономическа същина и икономическо проявление*)];

типична икономическа фосьщност (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФОФЕНОСТ* (economic fopheness) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (economic fo-worth) (съкратено от **форма на ценността**), **фоценност на икономическия запас**, (*) – елементарна (първична) форма на съществуване и заедно с това – елементарна (първична) съставка $OW(y)$, на *икономическата ценност* $W(y)$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), на *ценностното икономическо богатство*. Радновидност е на *икономическия актив*. Според *ценностната икономическа ингредиентност* тя има два основни типа – (1) *стойностната икономическа фоценност* (същото като *икономическа стойност*) $OW^V(y) = V(y)$ и (2) *полезностната икономическа фоценност* (същото като *икономическа полезност*) $OW^U(y) = U(y)$. За тях икономическата фоценност е **общо понятие**, така че

$$OW(y) = [OW^V(y), OW^U(y)] = [V(y), U(y)].$$

С помощта на различните типове фоценност (стойността и полезността) и на различните нейни разновидности се построяват отделните разновидности на икономическата ценност. Според различни критерие по-долу са посочени някои от основните разновидности на икономическата фоценност.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност*: **индивидуална икономическа фоценност*** (individual economic foworth) $OW(I)(y)$, **фирмена икономическа фоценност*** (firm economic foworth) $OW(F)(y)$, **обществена икономическа фоценност*** (social economic foworth) $OW(S)(y)$ и т.н. Икономическата фоценност е общо понятие за индивидуалната, фирмената, обществената и т.н. икономическа фоценност, така че $OW(y) := OW(I)(y), OW(F)(y), OW(S)(y)$ и т.н. Ако не е посочено друго, под икономическа фоценност обикновено се подразбира индивидуалната икономическа фоценност.

Според *икономическата съотносителност*: **абсолютна икономическа фоценност** $OW(A)(y)$ и **относителна икономическа фоценност** $OW(R)(y)$. Икономическата фоценност е общо понятие за абсолютната и относителната икономическа фоценност, така че

$$OW(y) := OW(A)(y), OW(R)(y).$$

Ако не е посочено друго, под икономическа фоценност обикновено се подразбира абсолютната икономическа фоценност.

Според *икономическото отношение*: **фоценност на икономическия продукт*** (foworth of the economic product) $OW(q)$ и **фоценност на икономическия фактор*** (fo-worth of the economic product) $OW(x)$. Те са разновидности на **фоценността на икономическия фозапас*** (fo-worth of the economic fo-stock) $OW(oy)$. Фоценността на икономическия фозапас е общо понятие за фоценността на икономическия продукт и на икономическия фактор, така че $OW(oy) = OW(q), OW(x)$.

Според *ингредиентната икономическа мащабност*: **обща икономическа фоценност*** (total economic fo-worth) $TOW(y)$, **единична икономическа фоценност*** (unitary economic fo-worth) $UOW(y)$, **средна икономическа фоценност*** (average economic fo-worth) $AOW(y)$ и **пределна икономическа фоценност*** (marginal economic fo-worth) $MOW(y)$. Икономическата фоценност е общо понятие за общата, единичната, средната и пределната икономическа фоценност, така че

$$OW(y) := TOW(y), UOW(y), AOW(y), MOW(y).$$

Ако не е посочено друго, под икономическа фоценност обикновено се подразбира общата икономическа фоценност.

Според *факторната икономическа определеност*: **трудова икономическа фоценност*** (labour economic fo-worth) $LOW(y)$ и **физическа икономическа фоценност*** (physical economic fo-worth) $HOW(y)$ Икономическата фоценност

е общо понятие за трудовата и физическата икономическа фоценност, така че $OW(y) = LOW(y), HOW(y)$. Ако не е посочено друго, под икономическа фоценност обикновено се подразбира трудовата икономическа фоценност.

Според *ценностната икономическа типовост*: *еднотипови икономически фоценности*: $\{OW(y)\}^X$ и *двухипови икономически фоценности* $\{OW(y)\}^Y$. Икономическите фоценности са общо понятие за еднотиповите и двухиповите икономически фоценности, така че $\{OW(y)\} = \{OW(y)\}^X, \{OW(y)\}^Y$.

Според *ценностната икономическа структурност*: *прости икономически фоценности*: $\{OW(y)\}^F$ и *сложни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^H$. Икономическите фоценности са общо понятие за простите и сложните икономически фоценности, така че $\{OW(y)\} = \{OW(y)\}^F, \{OW(y)\}^H$. Ако не е посочено друго, под икономически фоценности обикновено се подразбират простите икономически фоценности.

Според *ценностната икономическа пълнота*: *сингуларностна икономическа фоценност*: $OW^S(y)$ и *дуалностна икономическа фоценност* $OW^D(y)$. Икономическата фоценност е общо понятие за сингуларностната и дуалностната икономическа фоценност, така че $OW(y) = OW^S(y), OW^D(y)$. Ако не е посочено друго, под икономическа фоценност обикновено се подразбира дуалностната икономическа фоценност.

Според *ценностната икономическа насоченост*: *интровертна икономическа фоценност*: $OW^I(y)$ и *екстровертна икономическа фоценност* $OW^E(y)$. Икономическата фоценност е общо понятие за интровертната и екстровертната икономическа фоценност, така че $OW(y) = OW^I(y), OW^E(y)$. Ако не е посочено друго, под икономическа фоценност обикновено се подразбира интровертната икономическа фоценност.

Според *ценностното икономическо противостоене*: *хомовертни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^A$ и *хетеровертни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^B$. Икономическите фоценности са общо понятие за хомовертните и хетеровертните икономически фоценности, така че $\{OW(y)\} = \{OW(y)\}^A, \{OW(y)\}^B$.

Според *ценностната икономическа латералност*: *едностранни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^L$ и *двухипови икономически фоценности* $\{OW(y)\}^{LL}$. Икономическите фоценности са общо понятие за едностранните и двухиповите икономически фоценности, така че $\{OW(y)\} = \{OW(y)\}^L, \{OW(y)\}^{LL}$. Ако не е посочено друго, под икономически фоценности обикновено се подразбират едностранните икономически фоценности.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост*: *производствена икономическа фоценност*: $OW^P(y)$, *потребителна икономическа фоценност* $OW^C(y)$, *стопанствена икономическа фоценност* $OW^Z(y)$ и т.н. Икономическата фоценност е общо понятие за производствената, потребителната, стопанствената и т.н. фоценност, така че $OW(y) = OW^P(y), OW^C(y), OW^Z(y)$ и т.н.

Вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (economic fo-worth) (**ки**) – във:

двустранны икономически фоценности;
двустипови двустранны икономически фоценности;
двустипови дуалностни икономически фоценности;
двустипови едностранни икономически фоценности;
двустипови екстровертни икономически фоценности;
двустипови икономически фоценности;
двустипови интровертни икономически фоценности;
двустипови прости дуалностни икономически фоценности;
двустипови сложни дуалностни икономически фоценности;
двустипови хетеровертни икономически фоценности;
двустипови хомовертни икономически фоценности;
дуалностна икономическа фоценност;
едностранни икономически фоценности;
еднотипова проста полезностно-сингуларностна икономическа фоценност (същото като *полезностно-сингуларностна икономическа фоценност*);
еднотипова проста сингуларностна икономическа фоценност (същото като *проста сингуларностна икономическа фоценност*);
еднотипова проста стойностно-сингуларностна икономическа фоценност (същото като *стойностно-сингуларностна икономическа фоценност*);
еднотипова сингуларностна икономическа фоценност (същото като *сингуларна икономическа фоценност*);
еднотипови двустранны икономически фоценности;
еднотипови дуалностни икономически фоценности;
еднотипови едностранни икономически фоценности;
еднотипови екстровертни икономически фоценности;
еднотипови икономически фоценности;
еднотипови интровертни икономически фоценности;
еднотипови прости дуалностни икономически фоценности;

еднотипови сложни дуалностни икономически фоценности;
еднотипови сложни полезностно-сингуларностни икономически фоценности (същото като сложни полезностно-сингуларностни икономически фоценности);
еднотипови сложни сингуларностни икономически фоценности (същото като сложни сингуларностни икономически фоценности);
еднотипови сложни стойностно-сингуларностни икономически фоценности (същото като сложни стойностно-сингуларностни икономически фоценности);
еднотипови хетеровертни икономически фоценности;
еднотипови хомовертни икономически фоценности;
екстрровертна икономическа фоценност;
екстрровертна полезностно-дуалностна икономическа фоценност;
екстрровертна полезностно-сингуларностна икономическа фоценност;
екстрровертна сингуларностна икономическа фоценност;
екстрровертна стойностно-дуалностна икономическа фоценност;
екстрровертна стойностно-сингуларностна икономическа фоценност;
екстрровертни дуалностни икономически фоценности;
екстрохомовертни икономически фоценности;
икономическа фоценност;
интровертна икономическа фоценност;
интровертна полезностно-дуалностна икономическа фоценност;
интровертна полезностно-сингуларностна икономическа фоценност;
интровертна сингуларностна икономическа фоценност;
интровертна стойностно-дуалностна икономическа фоценност;
интровертна стойностно-сингуларностна икономическа фоценност;
интровертни дуалностни икономически фоценности;
интрохомовертни икономически фоценности;
полезностна екстрровертна икономическа фоценност;
полезностна икономическа фоценност;
полезностна интровертна икономическа фоценност;
полезностна потребителна икономическа фоценност;
полезностна производствена икономическа фоценност;
полезностна стопанствена икономическа фоценност;
полезностни двустранни икономически фоценности;
полезностни едностранни икономически фоценности;
полезностни еднотипови икономически фоценности;

полезностни хетеровертни икономически фоценности;
полезностни хомовертни икономически фоценности;
полезностно-дуалностна икономическа фоценност;
полезностно-сингуларностна икономическа фоценност;
потребителна икономическа фоценност;
производствена икономическа фоценност;
проста сингуларностна икономическа фоценност;
прости дуалностни икономически фоценности;
прости икономически фоценности;
прости полезностно-дуалностни икономически фоценности;
прости стойностно-дуалностни икономически фоценности;
сингуларностна икономическа фоценност;
сложни дуалностни икономически фоценности;
сложни икономически фоценности;
сложни полезностно-дуалностни икономически фоценности;
сложни полезностно-сингуларностни икономически фоценности;
сложни сингуларностни икономически фоценности;
сложни стойностно-дуалностни икономически фоценности;
сложни стойностно-сингуларностни икономически фоценности;
стойностна еднотипова икономическа ценност (същото като стойност-
на икономическа ценност);
стойностна екстровеертна икономическа фоценност;
стойностна икономическа фоценност;
стойностна интровоертна икономическа фоценност;
стойностна потребителна икономическа фоценност;
стойностна производствена икономическа фоценност;
стойностна стопанствена икономическа фоценност;
стойностни двустранни икономически фоценности;
стойностни едностранни икономически фоценности;
стойностни еднотипови икономически фоценности;
стойностни хетеровертни икономически фоценности;
стойностни хомовертни икономически фоценности;
стойностно-дуалностна икономическа фоценност;
стойностно-сингуларностна икономическа фоценност;
стопанствена икономическа фоценност;
хетеровертни икономически фоценности;
хомовертни икономически фоценности.

ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ /АБСОЛЮТНА/* (absolute economic fo-worth) (*) – *икономическа фоценност* $OW(A)(y)$, изразена в абсолютни ценностни единици (стойностни или полезностни) (вж. *икономическа съотносителност*); елементарна (първична) форма на съществуване и заедно с това – елементарна (първична) съставка, на *икономическата ценност /абсолютна/* $W(A)(y)$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси* и *икономическа съотносителност*). Нейните разновидности са същите, както при *икономическата фоценност* $OW(y)$ изобщо. Ако не е посочено друго, под икономическа фоценност обикновено се подразбира *икономическата фоценност /абсолютна/*. Вж. *икономическа фоценност /относителна/*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ /ОТНОСИТЕЛНА/* (relative economic fo-worth) (*) – *икономическа фоценност* $OW(R)(y)$, изразена в относителни ценности единици (стойностни или полезностни) (вж. *икономическа съотносителност*); елементарна (първична) форма на съществуване и заедно с това – елементарна (първична) съставка, на *икономическата ценност /относителна/* $W(R)(y)$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси* и *икономическа съотносителност*). Изразена е в коефициент и е равна на съотношението между *икономическата фоценност /абсолютна/* и съответстващата ѝ по тип и разновидност абсолютна икономическа фоценност на разумния икономически запас (в т.ч. на разумния икономически продукт). Нейните разновидности са същите, както при *икономическата фоценност* $OW(y)$ изобщо.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИОНАЛНОСТ (economic functionality), **функционалност на икономическата система**, (*) – свойство (респ. способност) на *икономическата система* да функционира по определен начин, представен от нейния *икономически оператор* (или от някаква съвкупност от икономически оператори, формиращи този оператор). Според вида на независимата реална променлива, по отношение на която е ситуиран *икономическият оператор* (времева, невремева или комбинирано от времева и невремева), т.е. според това, дали икономическият оператор е времеви, невремеви или комбинирано времеви и невремеви, се разграничават *времева икономическа функционалност* (*времева функционалност на икономическата система*), *невремева икономическа функционалност* (*невремева функционалност на икономическата система*) и *комбинирана икономическа функционалност* (*комбинирана функционалност на икономическата система*). Ако не е посочено друго, под икономическа функционалност обикновено се подразбира *времената икономическа*

функционалност (времената функционалност на икономическата система). Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирано от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в икономическата система (т.е. дали икономическото поведение е *времево икономическо поведение*, *невремево икономическо поведение* или *комбинирано икономическо поведение*), се разграничават **функционалност на времево-функциониращата икономическа система*** (functionality of the temporally-functioning economic system), **функционалност на невремево-функциониращата икономическа система*** (functionality of the non-temporally-functioning economic system) и **функционалност на комбинирано-функциониращата икономическа система*** (functionality of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system). Ако не е посочено друго, под функционалност на икономическата система обикновено се подразбира функционалността на времево-функциониращата икономическа система.

В случай че под внимание се вземат и двата критерия (функционалност и поведение), тогава се конституират следните подразновидности на икономическата функционалност. (1) Подразновидности на времената икономическа функционалност са **времената функционалност на времево-функциониращата икономическа система*** (tempotal functionality of the temporally-functioning economic system), **времената функционалност на невремево-функциониращата икономическа система*** (tempotal functionality of the non-temporally-functioning economic system) и **времената функционалност на комбинирано-функциониращата икономическа система*** (tempotal functionality of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system). (2) Подразновидности на невремената икономическа функционалност са **невремената функционалност на времево-функциониращата икономическа система*** (non-tempotal functionality of the temporally-functioning economic system), **невремената функционалност на невремево-функциониращата икономическа система*** (non-tempotal functionality of the non-temporally-functioning economic system) и **невремената функционалност на комбинирано-функциониращата икономическа система*** (non-tempotal functionality of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system). (3) Подразновидности на комбинираната икономическа функционалност са **комбинираната функционалност на времево-функциониращата икономическа система*** (combined functionality of the temporally-functioning economic system), **комбинираната функционалност на невремево-функциониращата икономическа система*** (combined functionality of the non-temporally-functioning

economic system) и **комбинираната функционалност на комбинирано-функциониращата икономическа система*** (combined functionality of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system). Ако не посочено друго, под функционалност на икономическата система обикновено се подразбира времевата функционалност на времево-функциониращата икономическа система.

Според начина на *функциониране на икономическата система* в зависимост от характера на икономическия оператор се разграничават: (1) *функционално-статична икономическа система* – тя е система, която притежава *статичен икономически оператор*, т.е. *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*, и функционира статично към независимата икономическа променлива (времева, невремева или комбинирано от времева и невремева) (независимо от това дали нейните икономически ingrediente, т.е. *входните икономически въздействия, вътрешните икономически въздействия и изходните икономически въздействия*, са *статични икономически величини* или са *динамични икономически величини*) и (2) *функционално-астатична икономическа система* (система, която притежава *астатичен икономически оператор*, т.е. *икономически оператор*, който не е оператор за статично-пропорционално преобразуване, и функционира астатично към независимата икономическа променлива (времева, невремева или комбинирано от времева и невремева) (като нейните икономически ingrediente, т.е. *входните, вътрешните и изходните икономически въздействия*, са *динамични икономически величини*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИОНАЛНОСТ (economic functionality) (**ки**) –
ВЪВ:

времева икономическа функционалност;
комбинирана икономическа функционалност;
невремева икономическа функционалност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (economic function), **икономическо изображение, икономическо преобразование** (подразбира се като *еднозначна икономическа функция*) – математическа форма на *еднозначно икономическо изображение*, което се състои от *еднозначен икономически оператор* и *еднозначно икономическо съответствие* (еднозначно външно бинарно икономическо отношение). В широкия смисъл съвпада с понятието за *икономическо изображение* (икономическото преобразование) и затова се състои от неговите две съставки – *икономическия оператор* и *икономическото съответствие* [пос-

ледното като външно (функционално) бинарно икономическо отношение]. В строгия смисъл е икономическо изображение на някакво *икономическо множество* в множеството на реалните и комплексните числа. Да приемем, че са зададени непразните икономически множества X и Y . Икономическата функция е изображението (зависимостта) $f: X \rightarrow Y$, при което (при която) под въздействието на икономическия оператор f се реализира икономическото съответствие (*икономическият морфизъм*) $X \rightarrow Y$. Тя изобразява икономическото множество X в икономическото множество Y . Икономическата функция поставя в съответствие на всеки *икономически елемент* x , принадлежащ на някакво *икономическо подмножество* D_f на множеството X (т.е. $x \in D_f \subset X$), някакъв единствен икономически елемент $y \in Y$, който се означава с $y(x)$. В такъв случай може да се каже, че в икономическото множество X е зададена икономическата функция $f: X \rightarrow Y$, или че зависимата икономическата променлива y е значение на икономическа функция от независимата икономическата променлива (на икономическия аргумент) x , или още, че икономическата променлива y зависи от икономическата променлива x . Недопустимо е отъждествяването на икономическата функция $f: X \rightarrow Y$ (която е съответствието $X \rightarrow Y$, получено под въздействието на оператора f) със самия оператор f или със **значението на икономическата функция** (economic function value), което е зависимата променлива $y = y(x)$.

Област на определението и област на значенията на икономическата функция

Икономическото подмножество $D_f \subset X$, в което е дефинирана функцията $f: X \rightarrow Y$, се нарича *област на определението на икономическата функция* (или още *дефинитивна област на икономическата функция*), а икономическото подмножество $R_f \subset Y$, което се състои от точките, съответстващи на някои $x \in D_f$, се нарича **област на значенията на икономическата функция** (economic function values range). В случай че са зададени икономическите множества X и Y , тогава множеството от всички подредени двойки (x, y) , където $x \in X$ и $y \in Y$, е *произведението на икономическите множества* X и Y , което се означава с $X \times Y$. То е декартово произведение от X и Y . Икономическото съответствие, което е определено от икономическата функция (т.е. от икономическото изображение), е такова всяко икономическо множество $\{(x, y)\}$ от подредени двойки (x, y) , където $x \in X$ и $y \in Y$, при което за кои да е двойки $x', y' \in f$ и $x'', y'' \in f$ е валидно, че от условието $y' \neq y''$ следва, че $x' \neq x''$. То-

гава множеството X_f от всички първи елементи на подредените двойки (x, y) е областта на определението на икономическата функция, а множеството Y_f от всички втори елементи на подредените двойки (x, y) е областта на значенията на икономическата функция. В икономическата функция $f: X \rightarrow Y$ са включени три обекта – непразните икономически множества X и Y и икономическият оператор f . Самият запис $f: X \rightarrow Y$ задава икономическия оператор f , областта на определението $D_f \subset X$ и областта на значенията $R_f \subset Y$ на икономическата функция. Ако от конкретният контекст е ясно какво представляват множествата X и Y , тогава записът $f: X \rightarrow Y$ може да се замени със символа f , под който в такъв случай се подразбира не само икономическият оператор, но и икономическата функция. Последната може да се изписва и като $x \rightarrow f(x)$.

Образ и първообраз на икономическа точка

Под *образ на икономическата точка* x се разбира елементът y на икономическото множество Y , свързан (съпоставен) чрез функцията $f: X \rightarrow Y$ с икономическия елемент $x \in D_f$. Ако $y \in Y$ и $y = f(x)$, тогава x е *първообраз на икономическата точка*. Всеки икономически елемент $x \in D_f$ притежава по един единствен *икономически образ* $y \in Y$. Всеки икономически елемент $y \in Y$ обаче може да има и повече от един икономически първообраз. Понятието за образ на точка (елемент) се обобщава в понятието за образ на множество от икономически елементи. Приемаме, че е зададена икономическата функция $f: X \rightarrow Y$. Тогава за всяко икономическо подмножество A на областта на определението D_f подмножеството

$$B = \{y \in Y : f(x) \text{ за някои } x \in A\}$$

е *образ на икономическото множество* A , определен от икономическата функция $f: X \rightarrow Y$. Положението, че B е образ на A , се записва като $B = f(A)$.

Графика на икономическата функция

Ако е зададена икономическата функция $f: X \rightarrow Y$, тогава икономическото подмножество

$$G_f = \{(x, y) : y \in f(x), x \in D_f\}$$

на множеството $X \times Y$ е *графика на икономическата функция*. Графиката на икономическата функция и графиката на икономическото изображение са идентични понятия. Ако X и Y са икономически множества, а G_f е някакво за-

дадено подмножество на $X \times Y$, то G_f служи като графика на някаква икономическа функция $f: X \rightarrow Y$ само в този случай, когато при каквото и да е $x \in D_f$ в подмножеството G_f ще се намери един и само един икономически елемент от вида (x, y) .

Сюрективна, инективна и биективна икономическа функция

Функциите $f: X \rightarrow Y$ и $g: X \rightarrow Y$ са *съвпадащи икономически функции*, ако техните области на определение са еднакви и за всяко x от тази обща област на определението $f(x) = g(x)$. Това означава, че графиките на икономическите функции $f: X \rightarrow Y$ и $g: X \rightarrow Y$ съвпадат тогава и само тогава, когато G_f и G_g са **еквивалентни икономически множества*** (equivalent economic sets). Икономическата функция $f: X \rightarrow Y$, при която $D_f = X$, е *икономическо изображение на X в Y* . При това положение $f(X) \subseteq Y$. Частен случай на това положение е когато $f(X) = Y$. Тогава икономическата функция $f: X \rightarrow Y$ е *икономическо изображение на X върху Y* и то е *сюрективно икономическо изображение* (наричано още *покриващо икономическо изображение*), т.е. разглежданата $f: X \rightarrow Y$ е *покриваща икономическа функция*, респ. е *сюрективна икономическа функция*. Сюрективното икономическо изображение, както и сюрективната икономическа функция, се състоят от **сюрективен икономически оператор*** (surjective economic operator) [т.е. **покриващ икономически оператор*** (covering economic operator)] и **сюрективно икономическо съответствие*** (surjective economic correspondence) [т.е. **покриващо икономическо съответствие*** (covering economic correspondence)]. И в двата случая (общия и частния) Y е **множество на възможните значения на икономическата функция** (possible values set of the economic function), а множеството $f(x)$ е областта на нейните значения. Така че при сюрективното икономическо изображение множеството на възможните значения и областта на значенията на икономическата функция съвпадат.

Ако от равенството $f(x) = f(x')$ следва, че $x = x'$ за кои да е x и x' от D_f , тогава $f: X \rightarrow Y$ е *инективна икономическа функция* (т.е. е *взаимноеднозначна икономическа функция* или още – *инивалентна икономическа функция*). Тя е идентична с понятието за *инективно икономическо изображение* [т.е. е *взаимноеднозначно* или още – **инивалентно икономическо изображение*** (inivalent economic mapping)], което от своя страна е съставено от (1) **инективен икономически оператор*** (injective economic operator) [т.е. **взаимноеднозначен икономически оператор*** (one-to-one economic operator)] или още – **инивалентен икономически оператор*** (inivalent economic operator)] и (2) **инективно ико-**

.....

икономическо съответствие* (injective economic correspondence) [т.е. **взаимно-еднозначно икономическо съответствие*** (one-to-one economic correspondence) или още – **инивалентно икономическо съответствие*** (inivalent economic correspondence)]. Така че и самата инективна икономическа функция се състои от инективен икономически оператор и инективно икономическо съответствие.

Ако $f: X \rightarrow Y$ е едновременно покриваща и взаимно еднозначна икономическа функция (т.е. ако е едновременно сюрективно и инективно икономическо изображение), тогава тя е **взаимноеднозначна и обратима икономическа функция** (или още – **биективна икономическа функция**), т.е. е взаимноеднозначна и обратима (т.е. биективно) икономическо изображение. Както взаимноеднозначната и обратима икономическа функция, така и взаимноеднозначното и обратимо икономическо изображение, са съставени от (1) **взаимноеднозначен и обратим икономически оператор** (one-to-one and invertible economic operator) [т.е. **биективен икономически оператор*** (bijective economic operator)] и (2) **взаимноеднозначно и обратимо /биективно/ икономическо съответствие** (one-to-one and invertible /bijective/ economic correspondence) [т.е. **биективно икономическо съответствие*** bijective economic correspondence)].

Разновидности на икономическата функция

Някои от разновидностите на икономическата функция са: **дискретната икономическа функция** и **непрекъснатата икономическа функция**; **статичната икономическа функция** и **динамичната икономическа функция**; **скаларната икономическа функция**, **векторната икономическа функция**, **матричната икономическа функция** и **тензорната икономическа функция**; **детерминираната икономическа функция** и **случайната икономическа функция**; **стеснената икономическа функция**; **еднозначната икономическа функция** и **многозначната икономическа функция**; **сложната икономическа функция**; **обратната икономическа функция**; **числовозначната икономическа функция**, **действителнозначната икономическа функция** и **числовата икономическа функция**; **реалната икономическа функция** и други.

В рамките на **поддържащата система** (респ. на **поддържането**) освен икономическа функция се конституират още и съответстващите на последната понятия за **консуматорска функция*** (consumptionary function), **стопанска функция*** (protoeconomic function), **пазарно-икономическа функция*** (marketly-economic function) и **финансово-пазарно-икономическа функция*** (financially-marketly-economic function). Общо за всички тях е понятието за

поддържаща функция* (sustenance /sustaining/ function) (за функция на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (economic function) (**ки**) – във:

абсолютно-непрекъсната икономическа функция;

алгебрична икономическа функция;

аналитична икономическа функция;

апроксимираща икономическа функция;

апроксимируема икономическа функция (вж. *апроксимация на икономически функции*);

безкрайно-голяма икономическа функция;

безкрайно-малка икономическа функция;

безразмерни критериални сходствени икономически функции (вж. *икономическо подобие*);

безразмерни сходствени икономически функции (вж. *икономическо подобие*);

бейесовска решаваща икономическа функция (вж. *критерий на Т. Бейес*);

биективна икономическа функция;

биматимна полезностна икономическа функция (същото като двупродуктова материално-нематериална диспозиционна полезностна икономическа функция);

биматимна стойностна икономическа функция (същото като двупродуктова материално-нематериална диспозиционна стойностна икономическа функция);

борелевска измерима икономическа функция (същото като борелевска икономическа функция);

борелевска икономическа функция;

вдлъбнатата целева икономическа функция (вж. *нелинейно програмиране*);

векторна икономическа функция;

взаимоеднозначна и обратима икономическа функция (същото като биективна икономическа функция);

взаимоеднозначна икономическа функция (същото като инективна икономическа функция);

времево-динамична векторна икономическа функция (вж. *динамична векторна икономическа функция*);

времево-динамична и невремево-статична икономическа функция (вж. *статична икономическа функция*);

времево-динамична икономическа функция (вж. *динамична икономическа функция*);

времево-динамична матрична икономическа функция (вж. *динамична матрична икономическа функция*);

времево-динамична скаларна икономическа функция (вж. *динамична скаларна икономическа функция*);

времево-динамична тензорна икономическа функция (вж. *динамична тензорна икономическа функция*);

времево-статична векторна икономическа функция (вж. *статична векторна икономическа функция*);

времево-статична и невремево-динамична икономическа функция (вж. *статична икономическа функция*);

времево-статична икономическа функция (вж. *статична икономическа функция*);

времево-статична матрична икономическа функция (вж. *статична матрична икономическа функция*);

времево-статична скаларна икономическа функция (вж. *статична скаларна икономическа функция*);

времево-статична тензорна икономическа функция (вж. *статична тензорна икономическа функция*);

възможна реализация на случайната икономическа функция;

гаусовска случайна икономическа функция (вж. *гаусовски случаен икономически процес*);

генерираща икономическа функция;

гладка нелинейна икономическа функция (същото като гладка икономическа нелинейност);

гладка нелинейна икономическа функция (същото като гладка икономическа нелинейност);

гладка точка на икономическата функция;

глобална икономическа функция;

градиент на икономическата функция;

графика на икономическата функция;

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти;

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на продуктите;

двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция;

двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти;

двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на продуктите;

двуфакторна производствена икономическа функция (в микр.);

двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори;

действителна икономическа функция (същото като реална икономическа функция);

действителнозначна икономическа функция;

детерминирана икономическа функция;

дефинитивна област на икономическата функция (същото като област на определението на икономическата функция);

динамична биматимна полезностна икономическа функция (същото като динамична двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция);

динамична биматимна стойностна икономическа функция (същото като динамична двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция);

динамична векторна икономическа функция;

динамична двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

динамична двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция;

динамична дискретна икономическа функция;

динамична диспозиционна икономическа функция;

динамична икономическа функция на Лагранж, Ж., (същото икономически лагранжиан; вж. икономическа задача с принцип на максимума);

динамична икономическа функция;

динамична ингредиентна икономическа функция;
динамична матрична икономическа функция;
динамична непрекъсната икономическа функция;
динамична продуктово-ползностна диспозиционна икономическа функция;
динамична продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция;
динамична скаларна икономическа функция;
динамична тегловна икономическа функция (вж. *тегловна икономическа функция*);
динамична тензорна икономическа функция;
дискретна векторна икономическа функция;
дискретна икономическа функция на времето;
дискретна икономическа функция;
дискретна матрична икономическа функция;
дискретна скаларна икономическа функция;
дискретна тензорна икономическа функция;
дискриминантна икономическа функция;
диспозиционна икономическа функция с взаимодопълващи се фактори (вж. *диспозиционна икономическа функция*);
диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се явления;
диспозиционна икономическа функция със свършено взаимозаместващи се явления (вж. *диспозиционна икономическа функция*);
диспозиционна икономическа функция;
дробно-линейна целева икономическа функция (вж. *задача на дробно-линейното програмиране*);
дробно-рационална апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);
еднозначна икономическа функция (същото като *икономическа функция*);
еднородна преходна икономическа функция (вж. *преходна икономическа функция*);
еднофакторна производствена икономическа функция (в *микро*.);
експоненциална апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);
екстремум на икономическата функция;
екстремум на целевата икономическа функция (същото като *икономически оптимум*);

-
- еластичност на икономическата функция** (вж. *собствено-производствена икономическа функция*);
- зависеща от времето диспозиционна икономическа функция* (същото като *динамична диспозиционна икономическа функция*);
- знакоопределена икономическа функция*;
- знакопостоянна икономическа функция*;
- значение на икономическата функция** (вж. *икономическа функция*);
- извадкова икономическа функция*;
- измерима икономическа функция*;
- изместена решетъчна икономическа функция** (вж. *решетъчна икономическа функция* и *дискретно икономическо преобразование на П. Лаплас*);
- изометрична икономическа функция* (същото като *изометрично икономическо изображение*);
- изпъкнала икономическа функция*;
- изпъкнала линейна по части икономическа функция** (вж. *линейно по части програмиране*);
- изпъкнала линейна по части целева икономическа функция** (вж. *линейно по части програмиране*);
- изпъкнала целева икономическа функция** (вж. *изпъкнало програмиране*);
- изходна икономическа функция** (вж. *задача на икономическата оптимизация*);
- икономическа взаимна корелационна функция на Стилтес, Т.** (същото като **взаимна корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката**; вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);
- икономическа корелационна функция на Стилтес, Т.* (същото като *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);
- икономическа спектрална функция** (вж. *стационарен случаен икономически процес*);
- икономическа съждителна функция*;
- икономическа функция на Ваерщрас, К.**, (вж. *класическа икономическа задача на оптималното управление*);
- икономическа функция на Грин, Дж. ;*
- икономическа функция на Грин, Дж., дж. за параболични уравнения** (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);
- икономическа функция на Грин, Дж., за диференциални уравнения с частни производни** (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

икономическа функция на Грин, Дж., за елиптични уравнения (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

икономическа функция на Грин, Дж., за обикновени диференциални уравнения (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

икономическа функция на Лагранж, Ж., (същото като *икономически лагранжиан*);

икономическа функция на Ляпунов, А. М., (вж. *пряк метод на А. М. Ляпунов*);

икономическа функция на Хамилтон, У. (вж. *икономическа задача с принцип на максимума*);

икономическа функция на Хамилтон, У.;

икономическа функция;

импулсна икономическа функция (същото като *икономическа делта-функция*);

импулсна носеща икономическа функция;

импулсна преходна икономическа функция;

ингредиентна икономическа функция;

ингредиентна предавателна икономическа функция;

инективна икономическа функция;

инивалентна икономическа функция (същото като *инективна икономическа функция*);

интегрална средноквадратична апроксимация на икономически функции (вж. *средноквадратична апроксимация на икономически функции*);

интерполация на икономическите функции;

интерполираща икономическа функция (вж. *интерполация на икономически функции*);

квазивдлъбната целева икономическа функция (вж. *нелинейно програмиране*);

квазиполиномиална апроксимация на икономически функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

комплексна предавателна икономическа функция (същото като *честотна характеристика на икономическата система*);

комплексна случайна икономическа функция (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);

комплексна честотна икономическа функция (същото като *честотна характеристика на икономическата система*);

комплексно-спрегната случайна икономическа функция;

композиция от икономически функции (същото като сложна икономическа функция);

линейна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

линейна двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция;

линейна дискриминатна икономическа функция (вж. *дискриминантна икономическа информанта*);

линейна по части икономическа функция;

максимално допустимо значение на оценъчната икономическа функция (вж. *задача за намиране на удовлетворително икономическо решение*);

максимум на икономическата функция;

максимум на целевата икономическа функция;

марковска преходна икономическа функция (вж. *преходна икономическа функция*);

матрица на импулсните преходни икономически функции (същото като **тегловна матрица на импулсните преходни икономически функции**; вж. *система на многомерно икономическо управление*);

матрица на предавателните икономически функции (същото като **предавателна икономическа матрица**; вж. *система на многомерно икономическо управление*);

матрична икономическа функция;

мероморфна икономическа функция;

метод на потенциалните икономически функции;

минимум на икономическата функция;

минимум на целевата икономическа функция;

многозначна икономическа функция;

многофакторна производствена икономическа функция (в микр.);

множество на възможните значения на икономическата функция (вж. *сюрективна икономическа функция*);

монотонна икономическа функция;

монотонно-намаляваща икономическа функция;

монотонно-нарастваща икономическа функция;

монотонно-ненамаляваща икономическа функция;

монотонно-ненарастваща икономическа функция;

мултипликативна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

мултипликативна двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция;

намаляваща икономическа функция;

напълно-динамична векторна икономическа функция (вж. *динамична векторна икономическа функция*);

напълно-динамична икономическа функция (вж. *динамична икономическа функция*);

напълно-динамична матрична икономическа функция (вж. *динамична матрична икономическа функция*);

напълно-динамична скаларна икономическа функция (вж. *динамична скаларна икономическа функция*);

напълно-динамична тензорна икономическа функция (вж. *динамична тензорна икономическа функция*);

напълно-статична векторна икономическа функция (вж. *статична векторна икономическа функция*);

напълно-статична икономическа функция (вж. *статична икономическа функция*);

напълно-статична матрична икономическа функция (вж. *статична матрична икономическа функция*);

напълно-статична скаларна икономическа функция (вж. *статична скаларна икономическа функция*);

напълно-статична тензорна икономическа функция (вж. *статична тензорна икономическа функция*);

нарастваща икономическа функция;

невремево-динамична векторна икономическа функция (вж. *динамична векторна икономическа функция*);

невремево-динамична икономическа функция (вж. *динамична икономическа функция*);

невремево-динамична матрична икономическа функция (вж. *динамична матрична икономическа функция*);

невремево-динамична скаларна икономическа функция (вж. *динамична скаларна икономическа функция*);

невремево-динамична тензорна икономическа функция (вж. *динамична тензорна икономическа функция*);

невремево-статична векторна икономическа функция (вж. *статична векторна икономическа функция*);

невремево-статична икономическа функция (вж. *статична икономическа функция*);

невремево-статична матрична икономическа функция (вж. *статична матрична икономическа функция*);

невремево-статична скаларна икономическа функция (вж. *статична скаларна икономическа функция*);

невремево-статична тензорна икономическа функция (вж. *статична тензорна икономическа функция*);

непериодична икономическа функция (вж. *колебателен икономически процес*);

непрекъсната векторна икономическа функция;

непрекъсната икономическа вектор-функция (същото като *непрекъсната векторна икономическа функция*) ;

непрекъсната икономическа матрица-функция (същото като *непрекъсната матрична икономическа функция*) ;

непрекъсната икономическа скалар-функция (същото като *непрекъсната скаларна икономическа функция*) ;

непрекъсната икономическа тензор-функция (същото като *непрекъсната тензорна икономическа функция*);

непрекъсната икономическа функция на времето;

непрекъсната икономическа функция;

непрекъсната матрична икономическа функция;

непрекъсната отдысно икономическа функция;

непрекъсната отляво икономическа функция;

непрекъсната скаларна икономическа функция;

непрекъсната тензорна икономическа функция;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

нечетна периодична икономическа функция;

неявна икономическа функция;

нормална икономическа функция;

нормално семейство от аналитични икономически функции;

нормирана икономическа корелационна функция (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл и коефициент на корелация на случайните икономически процеси*);

носеща икономическа функция;

обвиваща /покриваща/ икономическа функция (вж. *решетъчна икономическа функция*);

област на значенията на икономическата функция (вж. *икономическа функция*);

област на определението на икономическата функция;

обобщена икономическа функция на Грин, Дж., (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

обобщена икономическа функция;

-
- обратна икономическа функция;*
- общорекурсивна икономическа функция** (вж. *рекурсивна икономическа функция*);
- оператор на икономическата функция* (същото като *икономически оператор*);
- опорна икономическа функция;*
- определено-отрицателна икономическа функция;*
- определено-положителна икономическа функция;*
- оптимална икономическа функция на Лагранж, Ж.**, (вж. *нелинейно програмиране*);
- оптимална тегловна икономическа функция** (вж. *получаване от икономическата система на въздействие при шумов фон*);
- ортогонална икономическа функция** (вж. *тегловна икономическа функция*);
- отрицателна знакопостоянна икономическа функция;*
- оценъчна икономическа функция** (същото като **функция на икономическото качество**; вж. *задача на икономическата оптимизация*);
- периодична икономическа функция;*
- платежна икономическа функция;*
- плътност на преходната икономическа функция** (вж. *преходна икономическа функция и уравнения на А. Н. Колмогоров*);
- покриваща икономическа функция* (същото като *сюрективна икономическа функция*; вж. и *решетъчна икономическа функция*);
- полезностно-потребителна икономическа функция;*
- полиномиална апроксимация на икономически функции** (вж. *апроксимация на икономически функции*);
- положителна знакопостоянна икономическа функция;*
- полярна икономическа автокорелационна функция** (вж. *полярна икономическа корелационна функция*);
- полярна икономическа взаимна корелационна функция** (вж. *полярна икономическа корелационна функция*);
- полярна икономическа корелационна функция;*
- почти-периодична икономическа функция;*
- правилна икономическа функция** (същото като *регулярна икономическа функция в икономическа област*);
- предавателна икономическа функция;*

претегляща икономическа функция (същото като *тегловна икономическа функция*);

преходна икономическа функция

приближаваща икономическа функция (същото като *апроксимираща икономическа функция*)

приближаема икономическа функция (същото като **апроксимируема икономическа функция**; вж. *средноквадратична апроксимация на икономически функции*);

приближена икономическа функция (вж. *икономическа грешка*);

примитивно-рекурсивна икономическа функция (вж. *рекурсивна икономическа функция*);

продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция;

продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция;

производствена икономическа функция с взаимодопълващи се фактори (в микр.) (същото като *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори*);

производствена икономическа функция с постоянни коефициенти (в микр.) (същото като *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори*);

производствена икономическа функция;

пространство на непрекъснатите икономически функции;

пространство на обобщените икономически функции (вж. *обобщена икономическа функция*);

равномерна апроксимация на икономическите функции (вж. *апроксимация на икономически функции*);

равномерно непрекъснатата икономическа функция (вж. *непрекъснатата икономическа функция*);

разложение на периодичната икономическа функция в интеграл на Фурие, Ж. ;

разривна икономическа функция;

реална икономическа функция;

регулярна икономическа функция;

регулярна обобщена икономическа функция (вж. *обобщена икономическа функция*) ;

рекурсивна икономическа функция;

релейна икономическа автокорелационна функция (вж. *релейна икономическа корелационна функция*);

релейна икономическа взаимна корелационна функция (вж. *релейна икономическа корелационна функция*);

релейна икономическа корелационна функция;

релейна икономическа функция (вж. *метод на съшиване в икономическите системи*);

ресурсно-субстанциална икономическа функция (същото като *производствена икономическа функция*);

решаваща икономическа функция (същото като *решаващо икономическо правило*);

решетъчна икономическа функция с постоянен интервал на дискретност (вж. *решетъчна икономическа функция*);

решетъчна икономическа функция с променлив интервал на дискретност (вж. *решетъчна икономическа функция*);

решетъчна икономическа функция;

свитък на икономически функции;

сепарабелна целева икономическа функция (вж. *многостъпкова задача на икономическото оптимизиране със сепарабелна целева функция*);

сингуларна икономическа функция (вж. *сингуларен икономически процес*);

сингуларна обобщена икономическа функция (вж. *обобщена икономическа функция*);

синусоидална икономическа функция (същото като *хармоничен икономически процес*);

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в обемно изражение;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в темпове на прираста;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции с постоянни коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции с променливи коефициенти на еластичност;
система от степенни динамични ингредиентни икономически функции;
скаларна икономическа функция;
скедастична икономическа функция (същото като условно математическо очакване на центрирана непрекъсната случайна икономическа величина);
сложна икономическа функция;
случайна икономическа функция с дискретен аргумент (вж. *случайна икономическа функция*);
случайна икономическа функция с непрекъснат аргумент (вж. *случайна икономическа функция*);
случайна икономическа функция;
собствено-производствена икономическа функция;
спрегната икономическа функция (вж. комплексно-спрегната случайна икономическа функция);
средноквадратична апроксимация на икономическите функции;
статична векторна икономическа функция;
статична икономическа функция;
статична матрична икономическа функция;
статична скаларна икономическа функция;
статична тензорна икономическа функция;
стационарна случайна икономическа функция (вж. *динамично равновесие на икономическата система*);
степенна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;
степенна двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция;
степенна динамична ингредиентна икономическа функция без неидентифицирани фактори;
степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение;
степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение без неидентифицирани фактори;
степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение с постоянни коефициенти на еластичност;

---

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно из-
ражение с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани
фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно из-
ражение с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани
фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно из-
ражение с променливи коефициенти на еластичност;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно из-
ражение с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани
фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно из-
ражение с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани
фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста без неидентифицирани фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста с неидентифицирани фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста с постоянни коефициенти на еластичност;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани
фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани
фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста с променливи коефициенти на еластичност;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицира-
ни фактори;*

*степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на
прираста с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани
фактори;*

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция;

стеснена икономическа функция;

стохастично-непрекъсната икономическа функция;

строго-вдълбната целева икономическа функция (вж. *нелинейно програмиране*);

строго-монотонна икономическа функция;

стъпаловидна икономическа функция;

субмарковска преходна икономическа функция (вж. *преходна икономическа функция*);

суперпозиция от икономически функции (същото като сложна икономическа функция);

суперхармонична икономическа функция;

сходствени икономически функции;

съвпадащи икономически функции;

съчленяване на икономическата функция (вж. *времева икономическа система*);

същностно-стратификационна икономическа функция (същото като диспозиционна икономическа функция);

сюрективна икономическа функция;

тегловна икономическа функция;

тегловна матрица на импулсите преходни икономически функции (вж. *система на многомерно икономическо управление*);

тензорна икономическа функция;

.....

точкова средноквадратична апроксимация на икономически функции (вж. *средноквадратична апроксимация на икономически функции*);

точна икономическа функция (вж. *икономическа грешка*);

трифакторна производствена икономическа функция (в микр.);

финитна икономическа функция;

характеристична икономическа функция;

хармонична икономическа функция (същото като хармоничен икономически цикъл);

хармонична носеща икономическа функция;

холоморфна икономическа функция;

хомогенна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

хомогенна двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция;

хомогенна диспозиционна икономическа функция;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение с постоянни коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение с променливи коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изразение с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираства;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираства с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираства с постоянни коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хълм на двупродуктовата материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

хълм на двупродуктовата материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция;

целева икономическа функция;

частична икономическа функция;

частично-рекурсивна икономическа функция (същото като рекурсивна икономическа функция);

четна периодична икономическа функция;

числена икономическа функция;

численозначна икономическа функция.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (economic function without unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ (quantity economic function) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение;

система от степенни динамични ингредидентни икономически функции в обемно изражение;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение;

хомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (quantity economic function without unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (quantity economic function with unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ (quantity economic function with constant elasticity coefficients) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредидентни икономически функции в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (quantity economic function with constant elasticity coefficients and without unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (quantity economic function with constant elasticity coefficients and with unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност и със неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ (quantity economic function with variable elasticity coefficients) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (quantity economic function with variable elasticity coefficients and without unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ОБЕМНО ИЗРАЖЕНИЕ С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (quantity economic function with variable elasticity coefficients and with unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в обемно изражение с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА (rate-of-growth economic function) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в темпове на прираста;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (rate-of-growth economic function without unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (rate-of-growth quantity economic function with unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ (rate-of-growth economic function with constant elasticity coefficients) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредидентни икономически функции в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (rate-of-growth economic function with constant elasticity coefficients and without unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (rate-of-growth economic function with constant elasticity coefficients and with unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ (rate-of-growth economic function with variable elasticity coefficients) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (rate-of-growth economic function with variable elasticity coefficients and without unidentified factors) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ В ТЕМПОВЕ НА ПРИРАСТА С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (rate-of-growth economic function with variable elasticity coefficients and with unidentified factors) (**ки**) – ВЪВ:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ВАЕРЩРАС, К.* (Weierstrass economic function) – вж. *класическа икономическа задача на оптималното управление.*

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ВРЕМЕТО (time economic function) (**ки**) – ВЪВ:

дискретна икономическа функция на времето.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ГРИН, ДЖ.* (Green economic function) – начин за интегрално изразяване на решенията на *граничните икономически задачи за обикновени диференциални уравнения и граничните икономически задачи за диференциални уравнения с частни производни*; представлява известната в математиката **функция на Дж. Грин** (Green economic function), приложена към *граничната икономическа задача*. По-специално икономическата функция на Дж. Грин за *линейно диференциално уравнение* (моделиращо дадена *линейна икономическа система*) може да се разглежда като негово фундаментално решение, което удовлетворява *еднородни гранични икономически условия*. Тя представлява ядро на **интегрален икономически оператор*** (integral economic operator), който е обратен на **диференциалния икономически оператор*** (differential economic operator), породен от даденото *диференциално уравнение* и от *еднородните гранични икономически условия*.

С помощта на икономическата функция на Дж. Грин може да се намери решението на нееднородно диференциално уравнение, което удовлетворява еднородни гранични икономически условия. Нейното дефиниране означава да се сведе изследването на свойствата на диференциалния *икономически оператор* до изследване на аналогични свойства на съответстващия му интегрален икономически оператор. Като се използва възприетата в математиката класификация на диференциалните уравнения, могат да бъдат разграничени икономически функции на Дж. Грин за **обикновени диференциални уравнения** (т.е. за икономически системи със съсредоточени параметри, чието функциониране се описва от обикновени диференциални уравнения) и за **диференциални уравнения с частни производни** (т.е. за икономически системи с разпределени параметри, чието функциониране се описва от подобен тип уравнения), в т.ч. и за елиптични и за параболични уравнения.

Икономическа функция на Дж. Грин за обикновени диференциални уравнения

Същността на **икономическата функция на Дж. Грин за обикновени диференциални уравнения*** (Green economic function for ordinary differential equations) се свежда до следното. Приемаме, че L е диференциален икономически оператор, който е възникнал от диференциалния полином

$$l[y] = \sum_{k=0}^n p_k(x) \frac{d^k y}{dx^k}, \quad a < x < b,$$

и от граничните икономически условия $U_j[y] = 0, j = 1, 2, \dots, n$, където

$$U_j[y] = \sum_{k=0}^n \alpha_{jk} y^{(k)}(a) + \beta_{jk} y^{(k)}(b).$$

Икономическата функция на Дж. Грин на оператора L е *икономическата функция* $G(x, \xi)$, която отговаря на следните условия: (1) $G(x, \xi)$ е непрекъсната (вж. *непрекъсната икономическа функция*) и има непрекъснати производни по x и има непрекъснати производни до $(n-2)$ -ти порядък, включително за всички значения на x и ξ от сегмента $[a, b]$; (2) при всяко фиксирано ξ от интервала (a, b) икономическата функция $G(x, \xi)$ има равномерно-непрекъснати производни от n -ти порядък по x във всеки от полусегментите $[a, \xi]$ и $(\xi, b]$, така че производната от $(n-1)$ -ви порядък при $x = \xi$ удовлетворява условието

$$\frac{\partial^{n-1}}{\partial x^{n-1}} G(\xi + 0, \xi) - \frac{\partial^{n-1}}{\partial x^{n-1}} G(\xi - 0, \xi) = \frac{1}{p_n(\xi)};$$

(3) във всеки от полусегментите $[a, \xi]$ и $(\xi, b]$ икономическата функция $G(x, \xi)$, разглеждана като функция от x , задоволява уравнението $l[G] = 0$ и граничните икономически условия $U_{jx}[G] = 0, j = 1, 2, \dots, n$.

Когато граничната икономическа задача $Ly = 0$ има само тривиално решение, тогава диференциалният *икономически оператор* L има функция на Дж. Грин, която е единствена. При тази предпоставка за всяка икономическа функция $f(x)$, която е непрекъсната в сегмента $[a, b]$, съществува решение на граничната икономическа задача $Ly = f$, определяно чрез формулата

$$y(x) = \int_a^b G(x, \xi) f(\xi) d\xi.$$

Ако диференциалният икономически оператор L притежава функция на Дж. Грин $G(x, \xi)$, тогава спрегнатият по отношение на него икономически оператор L^* също има функция на Дж. Грин, която е равна на $\overline{G(x, \xi)}$. Ако в тези рамки като частен случай икономическият оператор L е самоспрегнат (т.е. ако $L = L^*$), тогава е в сила зависимостта

$$G(x, \xi) = \overline{G(x, \xi)},$$

което означава, че икономическата функция на Дж. Грин е **ермитово икономическо ядро*** (Hermitian economic core). Такъв е например случаят с икономическата функция на Дж. Грин на самоспрегнатия икономическият оператор L от втори порядък, индуцирана от диференциалната операция с реални коефициенти

$$l[y] = \frac{d}{dx} \left(p \frac{dy}{dx} \right) + q(x)y, \quad a < x < b,$$

и от граничните икономически условия $y(a) = 0$ и $y(b) = 0$, която има формата

$$G(x, \xi) = \begin{cases} Cy_1(x)y_2(\xi), & \text{ако } x \leq \xi, \\ Cy_1(\xi)y_2(x), & \text{ако } x > \xi. \end{cases}$$

С $y_1(x)$ и $y_2(x)$ са означени произволни решения на уравнението $l[y] = 0$, които удовлетворяват съответно условията $y_1(a) = 0$ и $y_2(b) = 0$, а $C = [p(\xi)W(\xi)]^{-1}$,

където W е детерминантата на Ж. Вронский на решенията y_1 и y_2 , като при това W не зависи от ξ .

Когато диференциалният икономически оператор L има функция на Дж. Грин, тогава граничната икономическа задача със собствени значения $Ly = \alpha y$ е еквивалентна на интегралното уравнение

$$y(x) = \lambda \int_a^b G(x, \xi) y(\xi) d\xi,$$

за което е приложима теорията на Е. Фредхолм за интегралните уравнения. Поради това граничната икономическа задача $Ly = \alpha y$ може да има не повече от изброимо число собствени значения $\lambda_1, \lambda_2, \dots$, в които липсват крайни гранични точки. Спрегнатата на $Ly = \alpha y$ задача има комплексно-спрегнати собствени значения със същата кратност. За всяко λ , което не е собствено значение на диференциалния икономически оператор L , може да бъде построена икономическа функция на Дж. Грин $G(x, \xi, \lambda)$ на икономическия оператор $L - \lambda E$, където E е тъждествен оператор. Функцията $G_1(x, \xi, \lambda)$ е мероморфна икономическа функция на параметъра λ и нейните полюси могат да бъдат само собствени значения на оператора L . В случай че кратността на собственото значение λ_0 е равна на единица, тогава

$$G(x, \xi, \lambda) = \frac{u_0(x) \overline{v_0(\xi)}}{\lambda - \lambda_0} + G_1(x, \xi, \lambda),$$

където $G(x, \xi, \lambda)$ е регулярна в околността на икономическата точка λ_0 , а $u_0(x)$ и $v_0(x)$ са собствени функции на икономическите оператори L и L^* , които отговарят на собствените значения λ_0 и $\overline{\lambda_0}$ и са нормирани така, че

$$\int_a^b u_0(x) \overline{v_0(x)} dx = 1.$$

Ако $G(x, \xi, \lambda)$ има безкрайно много полюси и то само от първи порядък, тогава съществува пълна биортогонална система $u_1(x), u_2(x), \dots$ и $v_1(x), v_2(x), \dots$ от собствени функции на икономическите оператори L и L^* . Ако собствените им значения бъдат номерирани във възходящ ред на техните абсолютни величини, тогава интегралът

$$I_R(x, f) = \frac{1}{2\pi i} \int_{|\lambda|=R} d\lambda \int_a^b G(x, \xi, \lambda) f(\xi) d\xi$$

е равен на частичната сума

$$S_k(x, f) = \sum_{|\lambda_n| < R} u_n(x) \int_a^b f(\xi) \overline{v_n(\xi)} d\xi$$

на разложението на функцията f по собствени функции на диференциалния икономически оператор L . Положителното число R се избира така, щото в окръжността $|\lambda| = R$ икономическата функция на Дж. Грин $G(x, \xi, \lambda)$ да бъде регулярна по отношение на λ . Тогава за всяка **регулярна гранична икономическа задача*** (regular boundary economic problem) и за всяка гладка по части икономическа функция $f(x)$ в интервала $a < x < b$ е валидно равенството

$$\lim_{R \rightarrow \infty} I_R(x, f) = \frac{1}{2} [f(x+0) + f(x-0)],$$

което означава, че е налице разложимост в сходящ икономически ред. Ако пък икономическата функция на Дж. Грин $G(x, \xi, \lambda)$ на оператора $L - \lambda E$ има кратни полюси, тогава нейната главна част се изразява чрез канонична система от собствени и присъединени икономически функции на диференциалните оператори L и L^* .

Когато граничната икономическа задача $Ly = 0$ има нетривиални решения, тогава може да се конституира **обобщена икономическа функция на Дж. Грин*** (Green general economic function). Приемаме, че има m линейно независими решения на икономическата задача $Ly = 0$. Тогава съществува **обобщена икономическа функция** на Дж. Грин $\tilde{G}(x, \xi)$, която: (а) притежава посочените по-горе свойства (1) и (2) на обикновената функция $G(x, \xi)$; (б) като функция на x удовлетворява граничните икономически условия в интервала $a < x < b$; (в) представлява решение на уравнението

$$l_x[y] = - \sum_{k=1}^m \varphi_k(k) \overline{v_k(\xi)}.$$

Съвкупността $\{v_k(x)\}$, $k = 1, 2, \dots, m$, е система от линейно независими решения на **спрегнатата гранична икономическа задача*** (adjoint boundary economic problem) $L^*y = 0$, а $\{\varphi_k(x)\}$, $k = 1, 2, \dots, m$, е произволна биортогонална към тази задача система от **непрекъснати икономически функции**. Тогава

$$y(x) = \int_a^b \tilde{G}(x, \xi) f(\xi) d\xi$$

е решение на граничната икономическа задача $Ly = 0$, ако функцията $f(x)$ е непрекъсната и удовлетворява условието за разрешимост, т.е. ако е ортогонална по отношение на всички $v_k(x)$. Ако $\tilde{G}_0(x, \xi)$ е една от обобщените икономически функции на Дж. Грин на диференциалния икономически оператор L , тогава всяка друга обобщена икономическа функция на Дж. Грин може да бъде представена във вида

$$\tilde{G}(x, \xi) = \tilde{G}_0(x, \xi) + \sum_{k=1}^m u_k(x) \psi_k(\xi),$$

където $\{u_k(x)\}$, $k = 1, 2, \dots, m$, е пълна система от линейно независими решения на граничната икономическа задача $Ly = 0$, а $\{\psi_k(x)\}$, $k = 1, 2, \dots, m$, са произволни непрекъснати функции.

Икономическа функция на Дж. Грин за диференциални уравнения с частни производни

Тук са разгледани две от разновидностите на **икономическата функция на Дж. Грин за диференциални уравнения с частни производни*** (Green economic function for differential equations with partial derivatives) – за елиптически и за параболични диференциални уравнения. Същността на **икономическата функция на Дж. Грин за елиптически уравнения*** (Green economic function for elliptical equations) се свежда до следното. Приемаме, че A е **елиптичен диференциален икономически оператор*** (elliptical differential economic operator) от m -ти порядък, който е възникнал от диференциалния полином

$$a(x, D) = \sum_{|\alpha| < m} a_\alpha(x) D^\alpha$$

в ограничената икономическа област $\Omega \subset E^n$ и от еднородните гранични икономически условия $B_j u = 0$, където B_j са **гранични икономически оператори*** (boundary economic operators) с коефициенти, определени на границата $\partial\Omega$ на икономическата област Ω , за която се предполага, че е достатъчно гладка. Тогава $G(x, y)$ е икономическа функция на Дж. Грин на оператора A , ако при всяко $y \in \Omega$ тя удовлетворява еднородните гранични икономически условия $B_{jx} G(x, y) = 0$ и освен това в качеството ѝ на обобщена функция задоволява уравнението $a(x, D) G(x, y) = \delta(x - y)$. В случай на икономически оператори с гладки коефициенти и нормални гранични условия, които осигуряват единственост на решението на граничната икономическа задача, икономическата

функция на Дж. Грин съществува и решението на граничната икономическа задача $Au = f$ може да се представи във вида

$$u(x) = \int_{\Omega} G(x, y) f(y) dy.$$

В този случай за икономическата функция на Дж. Грин са валидни равномерните при $x \in \overline{\Omega}$ и $y \in \overline{\Omega}$ икономически оценки

$$|G(x, y)| \leq C |x - y|^{m-n}, \text{ ако } m < n,$$

$$|G(x, y)| \leq C |\ln |x - y||, \text{ ако } m = n,$$

и функцията на Дж. Грин е равномерно ограничена, ако $m > n$.

Граничната икономическа задача със собствени значения $Au = \lambda u$ е еквивалентна на интегралното уравнение

$$u(x) = \int_{\Omega} G(x, y) u(y) dy,$$

за което са приложима теорията на Е. Фредхолм за интегралните уравнения. При това икономическата функция на Дж. Грин за спрегнатата икономическа задача е равна на $\overline{G(y, x)}$. Върху тази основа също може да се направи изводът, че съществуват не повече от изброимо число собствени значения и че те нямат крайни гранични точки, а спрегнатата гранична икономическа задача има комплексно спрегнати собствени значения със същата кратност.

Същността на **икономическата функция на Дж. Грин за параболични уравнения*** (Green economic function for parabolical equations) се свежда до следното. Приемаме, че P е **параболичен диференциален икономически оператор*** (parabolic differential economic operator) от m -ти порядък, който е възникнал от диференциалния полином

$$p\left(x, t, D_x, \frac{\partial}{\partial t}\right) = \frac{\partial}{\partial t} - \sum_{|\alpha| < m} a_{\alpha}(x, t) D_x^{\alpha}, \quad x \in \Omega, \quad t > 0,$$

и от началните и граничните икономически условия $u(x, 0) = 0$ и $B_j u(x, t) = 0$, където B_j са гранични икономически оператори, които са определени при $x \in \partial\Omega$ и $t \geq 0$. Икономическата функция на Дж. Грин на диференциалния оператор P е функцията $G(x, t, y, \tau)$, която (а) за кои да е $t > \tau \geq 0$ и $y \in \Omega$ удовлетворява по x еднородните гранични икономически условия, (б) при $(x, t) \neq (y, \tau)$ представлява решение на уравнението

$$p\left(x, t, D_x, \frac{\partial}{\partial t}\right) G(x, t, y, \tau) = 0$$

и (в) за всяка непрекъсната функция $\varphi(x)$ удовлетворява съотношението

$$\lim_{t \rightarrow \tau+0} \int_{\Omega} G(x, t, y, \tau) \varphi(y) dy = \varphi(x).$$

В случай на икономически оператори с гладки коефициенти и нормални гранични икономически условия, които осигуряват единственост на решението на икономическата задача $pu = 0$, също съществува икономическа функция на Дж. Грин и тогава решението на уравнението

$$p\left(x, t, D_x, \frac{\partial}{\partial t}\right) u(x, t) = f(x, t),$$

което задоволява еднородните гранични икономически условия и началното икономическо условие $u(x, 0) = 0$, има вида

$$u(x, t) = \int_0^t d\tau \int_{\Omega} G(x, t, y, \tau) f(y, \tau) dy + \int_{\Omega} G(x, t, y, 0) \varphi(y) dy.$$

При изследването на гранични икономически задачи с елиптични и параболически системи от диференциални уравнения вместо функция на Дж. Грин може да се използва и **икономическа матрица на Дж. Грин*** (Green economic matrix). Последната представя решенията на еднородните гранични икономически задачи за посочените системи във вид на интеграли от произведения на матрица на Дж. Грин с вектори от съответните десни части и от началните условия.¹

¹ Относно функцията на Дж. Грин (в общия случай) вж.: *Неймарк, М. А.* Линейные дифференциальные операторы. М., 1969; *Берс, Л., Джон, Ф., Шехтер, М.* Уравнения с частными производными. М., 1966; *Фридман, А.* Уравнения с частными производными параболического типа. М., 1968; *Варга, Дж.* Оптимальное управление дифференциальными и функциональными уравнениями. Издательство “Наука”, М., 1977; *Литвинов, В. Г.* Оптимизация в эллиптических граничных задачах с приложениями к механике. Издательство “Наука”, М., 1987.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ГРИН, ДЖ. (Green economic function)

(ки) – във:

икономическа функция на Грин, Дж.;

икономическа функция на Грин, Дж., за диференциални уравнения с частни производни (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

икономическа функция на Грин, Дж., за елиптични уравнения (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

икономическа функция на Грин, Дж., за обикновени диференциални уравнения (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

икономическа функция на Грин, Дж. за параболични уравнения (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

обобщена икономическа функция на Грин, Дж., (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ГРИН, ДЖ. ЗА ДИФЕРЕНЦИАЛНИ УРАВНЕНИЯ С ЧАСТНИ ПРОИЗВОДНИ* (Green economic function for differential equations with partial derivatives) – вж. *икономическа функция на Дж. Грин*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ГРИН, ДЖ. ЗА ЕЛИПТИЧНИ УРАВНЕНИЯ* (Green economic function for elliptical equations) – вж. *икономическа функция на Дж. Грин*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ГРИН, ДЖ. ЗА ОБИКНОВЕНИ ДИФЕРЕНЦИАЛНИ УРАВНЕНИЯ* (Green economic function for ordinary differential equations) – вж. *икономическа функция на Дж. Грин*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ГРИН, ДЖ. ЗА ПАРАБОЛИЧНИ УРАВНЕНИЯ* (Green economic function for parabolical equations) – вж. *икономическа функция на Дж. Грин*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ЛАГРАНЖ, Ж.* (Lagrange economic function) – **функция на Ж. Лагранж** (вж. *метод на множителите на Ж. Лагранж*), приложена в икономическа среда; спомагателна *икономическа функция*, която се прилага при решаването на задачата на *математическото програмиране* в икономиката (на *оптимизационната икономическа задача*), в частност на задачата на *линейното програмиране* в икономиката (на *линейната оптимизационна икономическа задача*). Същото е като *икономически лагранжиан*. Икономическата функция на Ж. Лагранж $L(x, y)$ е равна на сумата от целевата *икономическа функция* $\varphi(x)$ на оптимизационната задача и произведението $y[b - g(x)]$ на вектора y на *икономическите множители на Ж. Лаг-*

ранж с разликата $b - g(x)$ между вектора b на постоянните на икономическите ограничения с вектора $g(x)$ на функциите на икономическите ограничения, т.е.

$$L(x, y) = \varphi(x) + y[b - g(x)]$$

или, което е същото,

$$L(x, y) = \varphi(x) + \sum_{i=1}^m y_i [b_i - g_i(x)],$$

където y_i , b_i и g_i , $i = 1, 2, \dots, m$, са съответно икономическите множители на Ж. Лагранж, постоянните на икономическите ограничения и функциите на икономическите ограничения, m – броят на икономическите ограничения. Познати са редица изчислителни алгоритми за решаването на задачата на математическото програмиране в икономиката, които са основани на търсенето на *седловата икономическа точка* на икономическата функция на Ж. Лагранж, което се постига чрез приравняване към нула на частните производни на $L(x, y)$ на x_k и y_i . Често величините b_i се полагат равни на нула, а понякога знакът плюс пред израза $y[b - g(x)]$ се заменя с знака минус, но като при това множителите y също се включват с обратен знак. Вж. *икономически множители на Ж. Лагранж* и *условия на Х. Кун и А. Такер*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ЛАГРАНЖ, Ж. (Lagrange economic function) (**ки**) – вжв:

динамична икономическа функция на Лагранж, Ж. (същото **икономически лагранжиан**; вж. *икономическа задача с принцип на максимума*);

икономическа функция на Лагранж, Ж.;

оптимална икономическа функция на Лагранж, Ж. (вж. *нелинейно програмиране*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ЛЯПУНОВ, А. М.* (Liapunovs' economic function) – вж. *пряк метод на А. М. Ляпунов*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ НА ХАМИЛТОН, У.* (Hamilton economic function), **икономически хамилтониан**, – *функция на У. Хамилтон* (Hamilton function), приложена в *икономическа среда*; икономическа функция за описване движението на икономически системи, използвана при решаването на икономически задачи чрез класическото вариационно смятане и за представяне на *икономическите уравнения на Л. Ойлер* в каноничен вид (вж. *класическа вари-*

ационна икономическа задача, същото като класическа икономическа задача на оптималното управление). Да приемем, че

$$L = L\left(x, \frac{dx}{dt}, t\right)$$

е икономическа функция на У. Хамилтон или е функция в задача за минимизиране на икономическия функционал

$$J(x) = \int L\left(x, \frac{dx}{dt}, t\right) dt$$

при използване на класическото вариационно смятане, където $x = 1, 2, \dots, n$, като

$$\det \left\| L_{x, \frac{dx}{dt}} \right\| \neq 0.$$

Икономическата функция на У. Хамилтон е икономическо преобразование на А. Лежандър (вж. и условие на А. Лежандър във класическа икономическа задача на оптималното управление) на функцията

$$L\left(x, \frac{dx}{dt}, t\right)$$

по променливите $\frac{dx}{dt}$. Това означава, че

$$H(x, p, t) = \left(p \mid \frac{dx}{dt}\right) - L\left(x, \frac{dx}{dt}, t\right),$$

където $\frac{dx}{dt}$ е изразено чрез p посредством съотношението $p = L_{\frac{dx}{dt}}$, а $\left(p \mid \frac{dx}{dt}\right)$, е

скаларното произведение на икономическите вектори $p = (p_1, p_2, \dots, p_n) \frac{dx}{dt}$. С

помощта на икономическата функция на У. Хамилтон икономическите уравнения на Л. Ойлер (които в икономическите задачи на класическото вариационно смятане се означават като икономически уравнения на Ж. Лагранж)

$$-\frac{d}{dt}L_{\frac{dx}{dt}} + L_x = 0$$

се записват в каноничния вид на уравнения от първи порядък

$$\frac{dx}{dt} = \frac{\partial H}{\partial p},$$

$$\frac{dp_i}{dt} = -\frac{\partial H}{\partial x}.$$

Тези уравнения се означават още като *икономически уравнения на У. Хамилтон* и като *икономическа система на У. Хамилтон*. Вж. *класическа икономическа задача на оптималното управление*. Вж. *икономическа задача с принцип на максимума*.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ВЗАИМОДОПЪЛВАЩИ СЕ ФАКТОРИ (input-factors-complementary economic function) (**ки**) – вбв:

диспозиционна икономическа функция с взаимодопълващи се фактори (вж. *диспозиционна икономическа функция*);

производствена икономическа функция с взаимодопълващи се фактори (в микр.) (същото като *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ВЗАИМОЗАМЕСТВАЩИ СЕ ЯВЛЕНИЯ (economic function with phenomena-substitution) (**ки**) – вбв:

диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се явления;

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ВЗАИМОЗАМЕСТВАЩИ СЕ ПРОДУКТИ (economic function with products-substitution) (**ки**) – вбв:

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти;

двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (economic function with unidentified factors) (**ки**) – вбв:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПОСТОЯНЕН ИНТЕРВАЛ НА ДИСКРЕТНОСТ (economic function with constant discretion interval) (**ки**) – във:

решетъчна икономическа функция с постоянен интервал на дискретност (вж. *решетъчна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПОСТОЯННА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ПРОДУКТИТЕ (economic function with constant elasticity of input-productss substitution) (**ки**) – във:

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на продуктите;

двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на продуктите.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ (economic functions with constant coefficients) (**ки**) – във:

производствена икономическа функция с постоянни коефициенти (в микр.) (същото като двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ (economic function with constant elasticity coefficients) (**ки**) – във:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредиентни икономически функции с постоянни коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (economic function with constant elasticity coefficients and without unidentified factors) (**ки**) –

ВЪВ:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПОСТОЯННИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (economic function with constant elasticity coefficients and with unidentified factors) (**ки**) –

ВЪВ:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПРОМЕНЛИВ ИНТЕРВАЛ НА ДИСКРЕТНОСТ (/lattice/ economic function with variable discretion interval) (**ки**) –

ВЪВ:

решетъчна икономическа функция с променлив интервал на дискретност (вж. решетъчна икономическа функция).

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ (economic function with variable elasticity coefficients) (**ки**) –

ВЪВ:

нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност;

система от степенни динамични ингредидентни икономически функции с променливи коефициенти на еластичност;

степенна динамична ингредидентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И БЕЗ НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (economic function with variable elasticity coefficients and without unidentified factors) (**ки**) –
ВЪВ:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПРОМЕНЛИВИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ЕЛАСТИЧНОСТ И С НЕИДЕНТИФИЦИРАНИ ФАКТОРИ (economic function with variable elasticity coefficients and with unidentified factors) (**ки**) –
ВЪВ:

нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори;

хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ СЪС СЪВЪРШЕНО ВЗАИМОЗАМЕСТВАЩИ СЕ ЯВЛЕНИЯ (phenomena perfect-substitution economic function) (**ки**) –
ВЪВ:

диспозиционна икономическа функция със съвършено взаимозаместващи се явления (вж. *диспозиционна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИЗАЦИЯ (economic characterization) (**ки**) –
ВЪВ:

теоремна икономическа характеристика (вж. *системна икономическа теорема*).

ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА (economic characterization /characteristic – *mat.*) – един от методите за запознаване с някакъв икономи-

чески предмет (в т.ч. с някакъв икономически обект, икономическа система, икономическо явление, икономически процес и т.н.), когато икономическото определение (определението на икономическото понятие за предмета) е невъзможно или не е необходимо. Състои се в посочване на някакви външни особено забележими икономически признаци на предмета, които имат известно значение в някакво отношение. Негови разновидности са **обектната икономическа характеристика*** (object economic characteristic) и **системната икономическа характеристика*** (system economic characteristic).

ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА (economic characterization /characteristic – мат./) (**ки**) – във:

амплитудна честотна икономическа характеристика (същото като *амплитудна честотна характеристика на икономическата система*; и вж. *честотна икономическа характеристика*);

амплитудно-фазова икономическа характеристика (същото като *амплитудно-фазова характеристика на икономическата система*);

амплитудно-фазова честотна икономическа характеристика (същото като *честотна икономическа характеристика* (същото като *честотна характеристика на икономическата система*);

входна динамична икономическа характеристика;

динамични икономически характеристики;

изходна динамична икономическа характеристика;

икономическа характеристика;

имагинерна икономическа характеристика (вж. *честотна икономическа характеристика*);

имагинерна честотна икономическа характеристика (същото като *имагинерна честотна характеристика на икономическата система*);

логаритмична амплитудна честотна икономическа характеристика (същото като *логаритмична амплитудна честотна характеристика на икономическата система*);

логаритмична амплитудно-фазова икономическа характеристика (същото като *логаритмична амплитудно-фазова характеристика на икономическата система*);

логаритмична фазова честотна икономическа характеристика (същото като *логаритмична фазова честотна характеристика на икономическата система*);

логаритмична честотна икономическа характеристика (същото като логаритмична честотна характеристика на икономическата система);

модул на честотната икономическа характеристика (вж. *честотни характеристики на системите на икономическо управление*);

обобщена имагинерна честотна икономическа характеристика (същото като **обобщена имагинерна честотна характеристика на преходния икономически процес**; вж. *обобщена честотна характеристика на преходния икономически процес*);

обобщена реална честотна икономическа характеристика (същото като **обобщена реална честотна характеристика на преходния икономически процес**; вж. *обобщена честотна характеристика на преходния икономически процес*).

обобщена честотна икономическа характеристика (същото като обобщена честотна характеристика на преходния икономически процес);

параметрична честотна икономическа характеристика (вж. *честотни характеристики на системите на икономическо управление*);

преходна икономическа характеристика;

реална честотна икономическа характеристика (същото като реална честотна характеристика на икономическата система; вж. и честотна икономическа характеристика);

статична икономическа характеристика;

типова икономическа характеристика (същото като типова характеристика на икономическата система);

установена икономическа характеристика (същото като статична икономическа характеристика);

фазова честотна икономическа характеристика (същото като фазова честотна характеристика на икономическата система; вж. и честотна икономическа характеристика);

честотна икономическа характеристика (същото като честотна характеристика на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКА ХИПЕРПОВЪРХНИНА* (economic hypersurface) – икономическа повърхнина в n -мерно пространство; обобщение на икономическата повърхнина от тримерното пространство, в т.ч. и обобщение на *икономическата хиперравнина*. Нейната размерност е с единица по-малка от съответстващото ѝ обемно пространство. Ако M и N са диференцируеми икономически многообразия, $\dim N - \dim M = 1$ и е определено икономическо изображение f :

$M \rightarrow N$, тогава $f(M)$ е икономическа хиперповърхнина в N . При тези предпоставки $f(M)$ е диференцируемо икономическо изображение. Във всяка точка $x \in M$ неговият диференциал df е *инективно икономическо изображение* на *икономическото пространство* M_x (което е допирателно към пространството M в точката x) в *икономическото пространство* $N_{f(x)}$ [което е допирателно към пространството N в точката $f(x)$].

Икономическата хиперповърхнина в пространството E^n е *икономическо множество* M от точки x от E^n , което удовлетворява уравнението $f(x) = 0$, където f е *скаларна икономическа функция*, а съотношението $f(x) = 0$ е **уравнение на икономическата хиперповърхнина*** (economic hypersurface equation) [в частност, когато $n = 3$, са налице съответно *икономическа повърхнина* (в пространството E^3) и **уравнение на икономическата повърхнина*** (economic surface equation)]. Точката x , при която

$$\text{grad } f(x) = \left(\frac{\partial f(x)}{\partial x_1}, \frac{\partial f(x)}{\partial x_2}, \dots, \frac{\partial f(x)}{\partial x_n} \right) = \mathbf{0}, \quad |\mathbf{0}| = 0,$$

е **особена точка на икономическата хиперповърхнина*** (singular /critical/ point of the economic hypersurface) [в частност при $n = 3$ – **особена точка на икономическата повърхнина*** (singular /critical/ point of the economic surface)]. Точка, при която $\text{grad } f(x) \neq \mathbf{0}$, е **неособена точка на икономическата хиперповърхнина*** (non-singular /non-critical/ point of the economic hypersurface) [в частност при $n = 3$ – **неособена точка на икономическата повърхнина** (non-singular /non-critical/ point of the economic surface)]. Хиперповърхнината, определена от уравнението $f(x) = 0$, е **гладка икономическа хиперповърхнина*** (smooth economic hypersurface) [в частност при $n = 3$ – **гладка икономическа повърхнина*** (smooth economic surface)], ако функцията $f(x)$ е непрекъснато-диференцируема за всички точки от M и няма особени точки. Частен случай е този, когато икономическата функция $f(x)$ е линейна, така че уравнението $f(x) = 0$ има вида $a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n = b$. Тогава определеното от нея икономическо множество M_1 е гладко, когато поне един от коефициентите $a_1, a_2, \dots, a_n$ е различен от нула. В такъв случай множеството M_1 е **икономическа хиперравнина*** (economic hyperplane) [в частност при $n = 3$ – **икономическа равнина*** (economic plane)].

Векторът $\text{grad } f(x)$ е **нормала /нормален вектор/ на икономическата хиперповърхнина*** (economic hypersurface normal /normal vector/) [в частност при $n = 3$ – **нормала /нормален вектор/ на икономическата повърхнина***

(economic surface normal /normal vector/)] в точката $x \in M$. Като частен случай векторът $a = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ е **нормала /нормален вектор/ на икономическата хиперравнина*** (economic hyperplane normal /normal vector/) [в частност при $n = 3$ – **нормала /нормален вектор/ на икономическата равнина*** (economic plane normal /normal vector/)] M_1 . Икономическата хиперравнина, която преминава през точката $x^0 \in M$, и е ортогонална на вектора $\text{grad} f(x^0)$, е **допирателна икономическа хиперравнина*** (tangent economic hyperplane) [в частност при $n = 3$ – **допирателна икономическа равнина*** (tangent economic plane)]. Уравнението на допирателната икономическа хиперравнина е

$$\sum_{i=1}^n \frac{\partial f(x^0)}{\partial x_i} (x_i - x_i^0) = 0,$$

респ. уравнението

$$\sum_{i=1}^3 \frac{\partial f(x^0)}{\partial x_i} (x_i - x_i^0) = 0$$

на допирателната икономическа равнина е

Приемаме, че $M_1, M_2, \dots, M_k$ са гладки икономически хиперповърхнини в пространството E^n , които са зададени с уравненията $f_1(x) = 0, f_2(x) = 0, \dots, f_k(x) = 0$. С M означаваме сечението на икономическите множества $M_1, M_2, \dots, M_k$. Това сечение е **гладка $(n - k)$ -мерна икономическа хиперповърхнина*** (smooth $(n - k)$ -dimensional economic hypersurface) [в частност при $n = 3$ – **гладка $(n - k)$ -мерна икономическа повърхнина*** (smooth $(n - k)$ -dimensional economic surface)] в E^n , ако векторите $\text{grad} f_1(x), \text{grad} f_2(x), \dots, \text{grad} f_k(x)$ са линейно независими във всички точки x от M . Ако в частност уравненията $f_1(x) = 0, f_2(x) = 0, \dots, f_k(x) = 0$ са линейни, т.е. ако имат вида

$$\begin{aligned} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n &= b_1, \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n &= b_2, \\ &\text{-----} \\ a_{k1}x_1 + a_{k2}x_2 + \dots + a_{kn}x_n &= b_k, \end{aligned}$$

а векторите

$$\begin{aligned}
 a_1 &= (a_{11}, a_{12}, \dots, a_{1n}), \\
 a_2 &= (a_{21}, a_{22}, \dots, a_{2n}), \\
 &\text{-----} \\
 a_k &= (a_{k1}, a_{k2}, \dots, a_{kn}),
 \end{aligned}$$

са ненулеви и линейно независими, тогава определеното от горната система от линейни уравнения множество M^1 е **икономическа $(n - k)$ -мерна хиперравнина*** (economic $(n - k)$ -dimensional hyperplane) [в частност при $n = 3$ – **икономическа $(n - k)$ -мерна равнина*** (economic $(n - k)$ -dimensional plane)]. Приемаме, че M е гладка $(n - k)$ -мерна икономическа хиперповърхнина, определена от уравнението $f(x) = 0$, а L_i е допирателна икономическа хиперравнина към тази повърхнина $f_i(x) = 0$, преминаваща през точката $x^0 \in M$. Сечението на икономическите хиперравнини $L_1, L_2, \dots, L_k$ представлява **допирателно икономическо многообразие*** (tangent economic manifold) към M в точката x^0 , т.е. то е икономическа $(n - k)$ -мерна хиперравнина, която е определена от уравненията

$$\sum_{i=1}^n \frac{\partial f_j(x^0)}{\partial x_i} (x_i - x_i^0) = 0, \quad j = 1, 2, \dots, k.$$

От това следва, че векторът, който излиза от точката x^0 , принадлежи на допирателното икономическо многообразие тогава и само тогава, когато той е ортогонален към всичките вектори $\text{grad} f_1(x), \text{grad} f_2(x), \dots, \text{grad} f_k(x)$.

ИКОНОМИЧЕСКА ХИПЕРПОВЪРХНИНА (economic hypersurface) (**ки**) –
ВЪВ:

аналитична икономическа хиперповърхнина;

гладка икономическа хиперповърхнина (вж. *икономическа хиперповърхнина*);

изоингредиентна икономическа хиперповърхнина (същото като *изоквантна икономическа хиперповърхнина*);

изоквантна икономическа хиперповърхнина;

икономическа хиперповърхнина;

неособена точка на икономическата хиперповърхнина (вж. *икономическа хиперповърхнина*);

особена точка на икономическата хиперповърхнина (вж. *икономическа хиперповърхнина*);

факторна изоквантна икономическа хиперповърхнина;

феноменна изоквантна икономическа хиперповърхнина.

ИКОНОМИЧЕСКА ХИПЕРРАВНИНА* (economic hyperplane) – хиперравнина в многомерното *линейно /векторно/ икономическо пространство*, във всяко измерение на което се разполага по една отделна *икономическа величина* (количество на определен икономически фактор) x_i ($i = 1, 2, \dots, n$), взаимосвързана с останалите икономически величини (икономически фактори) в дадена *икономическа система*, където n е броят на икономическите фактори (икономическите величини), равен на мерността на разглежданото многомерно (в случая n -мерно) пространство. Уравнението на икономическата хиперравнина е

$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n = a.$$

Хиперравнината отсича от координатните оси отсечки (считано от координатното начало) с дължини, равни на a/a_i ($i = 1, 2, \dots, n$). Частни случаи на икономическата хиперравнина са бюджетната линия (при $n = 2$) и бюджетната равнина (при $n = 3$). Вж. *икономическа хиперповърхнина* и *прогнозиране на икономическата динамика чрез хиперравнини*.

ИКОНОМИЧЕСКА ХИПЕРРАВНИНА (economic hyperplane) (**ки**) – във:

допирателна икономическа хиперравнина (вж. *икономическа хиперповърхнина*);

икономическа хиперравнина (вж. и *икономическа хиперповърхнина*);

опорна икономическа хиперравнина;

факторна изокостна икономическа хиперравнина.

ИКОНОМИЧЕСКА ХИПОТЕЗА (economic hypothesis) – научно предположение за причината за някакъв *икономически предмет* (в т.ч. и *икономическо явление, икономически процес, икономически обект, икономическа система*), достоверността на което при съвременното състояние на икономическата наука не може да бъде проверена и доказана, но което обяснява дадения предмет, иначе оставащ необясним. Формирането и прилагането на икономическата хипотеза в науката обикновено преминава през няколко етапа: **първо**, откриване на някакъв икономически предмет, съществуването на който засега не може да се обясни с помощта на разполагаемите методи и средства на научните изследвания; **второ**, всестранно изучаване на достъпната за наблюдение група от икономически предмети, причината за които трябва да бъде намерена; **трето**, формулиране на икономическата хипотеза за дадения икономически предмет или група от еднородни икономически предмети; **четвърто**, определяне на едно или няколко следствия, които логически произтичат от предполагаемата причина така, като че ли причината вече в действителност е била намерена;

нето, проверка на това, доколко тези следствия съответстват на фактите на икономическата действителност.

ИКОНОМИЧЕСКА ХИПОТЕЗА (economic hyphotesis) (**ки**) – във:

вероятностна икономическа хипотеза (вж. *условна икономическа вероятност*).

икономическа хипотеза;

частна икономическа хипотеза.

ИКОНОМИЧЕСКА ХОМЕОСТАТИЧНОСТ (economic homeostaticity) (**ки**) – във:

външна икономическа хомеостатичност (вж. *икономическо количество*);

вътрешна икономическа хомеостатичност (вж. *икономическо качество*).

ИКОНОМИЧЕСКА ХОМОТЕТИЯ (economic homothety) (**ки**) – във:

размита икономическа хомотетия (същото като *размито икономическо отношение на подобие*).

ИКОНОМИЧЕСКА ХОМОТОПИЯ (economic homotopy), **икономическа хомотопност**, между две непрекъснати икономически изображения $f, g : X \rightarrow Y$ – математическа формализиране на интуитивната представа за деформируемостта на едно икономическо изображение в друго [т.е. за **икономическа деформируемост** (economic deformableness)]. Смята се, че f и g са **хомотопни икономически изображения** (homotopic economic mappings) [съотношение между тях, което се означава с $f \sim g$], ако съществува такова семейство от непрекъснати икономически изображения (което семейство е наричано икономическа хомотопия) $f_t : X \rightarrow Y$, които (изображения) непрекъснато зависят от параметъра $t \in [0, 1]$, така че $f_0 = f$ и $f_1 = g$ (параметърът t може да бъде фиксиран и в някакъв друг отрязък от реалната числова ос) (вж. *семейство от икономически множества*). Семейството $f_t : X \rightarrow Y$, т.е. икономическата хомотопия, което свързва f с g , е **път в икономическото пространство** $F(X, Y)$ на всички непрекъснати икономически изображения $X \rightarrow Y$, който свързва икономическата точка f с икономическата точка g . При частен случай икономическата хомотопност е отношение на *икономическа еквивалентност* [тогава съответните икономически класове са елементи на линейна свързаност на *икономическото пространство* $F(X, Y)$]. В общия случай **икономическата деформа-**

ция (economic deformation) (т.е. деформацията на подмножеството A на икономическото пространство X) е икономическата хомотопия

$$D: A \times I \rightarrow X,$$

за която $D(a, 0) = a$ при $a \in A$. Ако освен това *икономическото множество* $D(A \times I)$ принадлежи на някакво подпространство X' на икономическото пространство X , тогава D е икономическа деформация на A в X' , а A е деформируемо икономическо подмножество в X' в пространството X .

ИКОНОМИЧЕСКА ХОМОТОПНОСТ (economic homotopness) – същото като *икономическа хомотопия*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕЛ (economic goal) – дадено крайно състояние на *икономическата система*, конституиращо се в рамките на *икономическия хомеостазис*, към чието постигане е насочено *поведението на икономическата система* и чието реализиране е обект на *икономическото управление*. Намира външен израз в *икономическия план* на системата, утвърден с *вземането на икономическо решение*. Възможните трансформации на икономическата система извън (или след) това крайно състояние не представляват интерес за нейното управление и не мотивират нейното поведение. Ако трансформациите на икономическата система, които могат да настъпят след достигането на формулираното с плана крайно нейно състояние, представляват интерес за управляващия орган (за *управляващата икономическа подсистема*) и той ги фиксира, това означава, че в действителност се удължава хоризонтът на прогнозата, концепцията или плана и че следователно обявеното крайно състояние в действителност не е крайно. Икономическата цел на системата се формулира още в *икономическата концепция* за нейното развитие и тъй като отразява обективния характер на икономическата действителност, се съдържа макар и в неявен вид в разкритите от *икономическата прогноза* тенденции. Следователно роля и задача на изграждането на концепциите е те да разкрият обективно формиращата се в процеса на саморазвитието икономическа цел, която в неявен вид се съдържа в прогнозираните *икономически тенденции*, след което да бъде дадена в явен, ясно и еднозначно изразен вид за нуждите на съставянето на икономическия план. Ясното и еднозначно извеждане и формулиране на целта или на системата от цели на развитието на *икономическата система* е задача на икономическата стратегия. **Икономическата стратегия** (вж. *икономическа концепция* и *модел на цикъла на икономическото управление*) обвързва икономическите тенденции на развитието в единно цяло и с помощта на научни методи обосновава конкретната икономическа цел на всеки етап от развитието на системата. Формализирането на процеса на вземането на икономическо решение изисква целта на икономическата система да се конкретизира за съответния етап от нейното развитие в *икономически критерий* на поведение. Икономическата цел е описание на икономическия критерий на поведение, а икономическият критерий е формализирана икономическа цел. Вж. *модел на цикъла на икономическото управление*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕЛ (economic goal) (**ки**) – във:

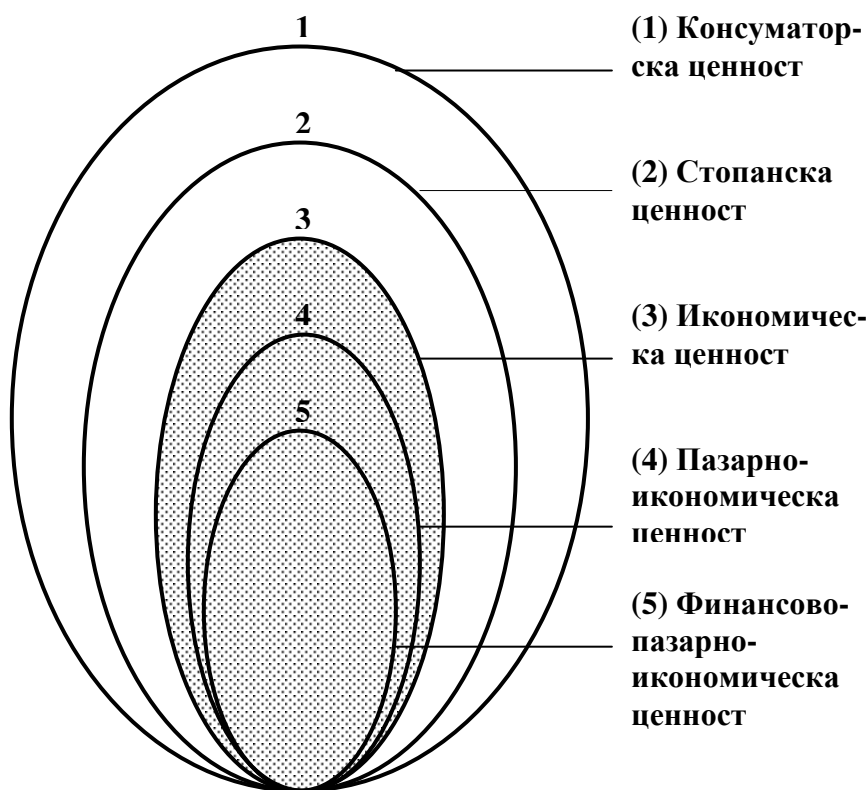
глобална икономическа цел (вж. *икономическа координация*);

икономическа цел;

локална икономическа цел (вж. *икономическа координация*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (economic worth), **икономическа стопанска ценност**, (*) – субективно-отразен *от общностната икономическа единица* (в т.ч. и от индивида) и стопанствено (производствено или потребително) използван (отдаван или определяван) от някакъв *икономически запас* обективно-необходим *създаващ или усвояващ съзидателен* (творчески или работен) *икономически интерес* (последният като форма на съществуване на *икономическа енергия*); същностна определеност на *икономическото богатство*; опосредствено-измерима и опосредствено-оценявана от *социума* (от хората и от обществото като цяло) **способност** на *икономическите блага* да осигуряват неговото съществуване и *икономическо възпроизводство*; операционален начин за означаване (на изразяване) на трансценденталната (априорната) *икономическата същност* [т.е. е *икономическа ексоъщност** (economic exoessence)]; една от двете разновидности на *икономическия ексодиспозант* (другата му разновидност е *икономическата фенност*) и елемент на *икономическия ексодиспозат*. Тя е един от основните видове *ценност* и една от основните категории на *икономиката* (вж. *поддържане*). Установява се едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост (оскъдност) на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството*. Икономическата ценност е стопанска, но не всяка стопанска ценност е икономическа [следователно *стопанската ценност* има основно две разновидности – (а) икономическа стопанска ценност и (б) *неикономическа стопанска ценност*] (фиг. 1). Според *ценностната икономическа ингредиентност* икономическата ценност има две основни форми на съществуване (два вида *ценностни икономически ингредиенти*, две *икономически фоценности*) – *икономическа стойност* (разновидност на *стойността*), която е **входният ценностен икономически ингредиент*** (input worth economic ingredient), и *икономическа полезност* (разновидност на *полезността*), която е **изходният ценностен икономически ингредиент*** (output worth economic ingredient). Икономическата стойност е генетично свързана с оскъдността, тъй като изразходните в производството и стоящи в нейната основа факторни усилия са призвани да осигурят създаването на *икономически продукти* (като разновидност на *икономическите блага*) с цел да се преодолее недостигът на ресурси при удовлетворяването на икономическите потребности. В този смисъл схващането за заместването на оскъдността със

стойност може да бъде използвано при изясняване на зависимостите между стойността и полезността като ингредиенти на икономическата ценност.

Фиг. 1. Икономическа ценност (маркираните части) и нейното място в структурата на социо-ценността

1. Теорията на ценността в австрийската школа на субективната политическа икономия

Теорията за ценността е разработена най-напред в субективната политическа икономия. Това е теория за **субективната ценност**, която се изгражда върху теорията за субективната пределна полезност. **Тук се отделя внимание на две постановки за ценността, които дава австрийската школа в субективната политическа икономия** (нейни видни представители са Карл Менгер, Фридрих фон Визер и Е. Бьом-Баверк). Според тях в основата на субективната ценност (или, което е същото, в основата на субективната оценка на индивида) стои пределната полезност. Няма различия в разбиранията на австрийската школа по това, че ценността (т.е. субективната ценност) на последната единица на дадено благо от определено негово количество (запас) е равна на пределната полезност (т.е. на субективната пределна полезност) на

това благо. Съществуват обаче различия по това, дали общата ценност на цялото количество от дадения вид благо е равна на общата полезност на това количество.

Според едната постановка, поддържана от Фридрих фон Визер, общата ценност на определено количество от даден вид благо е равна на произведението на неговата пределна полезност с количеството на това благо¹. Сега знаем, че в условията на съвършена конкуренция равновесната пазарна цена на продукта е равна на неговата пределна полезност (ако се приеме, че единица полезност се измерва с една парична единица; в по-общия случай съотношението между равновесните пазарни цени на два вида продукти при съвършена конкуренция е равно на съотношението между техните пределни полезности). Така че от постановката на Фр. фон Визер следва, че общата полезност е равна на произведението на равновесната пазарна цена с количеството на продукта и че, по-точно, максималното значение, което може да приеме пазарната цена, е субективната ценност. Но общата полезност на цялото количество на благо (това е определеният интеграл от функцията на неговата пределна полезност, която е намаляваща) е по-голяма от произведението на пределната полезност с количеството на благо (разликата между тези две общи величини се нарича потребителски излишък). Ето защо при Фр. фон Визер общата ценност на цялото количество на благо е по-малка от общата полезност на това количество (като разликата помежду им е потребителският излишък). Фр. фон Визер разглежда ценността само като форма за измерване на полезността. Той пише: “Измерва се не полезността, а ценността: ценността е форма, чрез която може да бъде измерена полезността. За изчислението това представлява голямо облекчение. Да се изчисли полезността на запаса [от блага] е твърде трудно, да се изчисли ценността е много просто”².

¹ Вж: *Vieser, F.* Der naturliche Wert. Wien, 1889, S. 25.

² Пак там, с. 32-33.

Според И. Г. Блюмин постановките на Фр. фон Визер показват, че принципът на пределността носи стоков [пазарен] отпечатък [пределната полезност отговаря на равновесната пазарна цена]. “Във връзка с това полезността получава нов смисъл. Полезността се отъждествява с максималната цена, която купувачът е съгласен да заплати за дадена стока.”¹ Такава постановка по-късно дава и А. Маршал. Впрочем, не случайно руският икономист-математик Н. Н. Шапошников пише следното: “... колкото е по-висока приписваната на предмета полезност, толкова повече аз съм съгласен да дам за него. От два предме-

та аз ще дам повече за този, който има по-голяма полезност за мен. Ако аз имам намерение да придобия една единица от някакво благо, то моята оценка ще се определи от полезността на даденото благо; ако обаче аз разчитам да придобия няколко единици от даденото благо, то моята оценка ще се определи от величината на полезността на тази единица благо, която удовлетворява моите най-малки днешни потребности”². При Фр. фон Визер, както и при други представители на австрийската политическа икономия, ценността на предмета (неговата субективна оценка) се определя по метода на намаляването на количеството на благо (т.е. по пътя на лишението): от загубването на дадена единица предмет произтича неудовлетворяване на най-малката интензивна потребност, или, което е същото, лишаване от пределната полезност.

¹ **Блюмин, И. Г.** Критика буржуазной политической экономии. Том I. Субъективная школа в буржуазной политической экономии. Издательство Академии наук СССР, М., с. 103.

¹ **Шапошников, Н. Н.** Теория ценности и распределения. М., 1912, с. 5.

Според другата постановка общата ценност на дадено количество от благо (т.е. по-голяма от произведението на това количество с пределната полезност на благо). Е. Бюм-Баверк пише: “Нашата оценка за един или друг вид материални блага в едно и също време и при едни и същи условия може да бъде различна единствено в зависимост от това, дали оценяваме отделни екземпляри или пък по-значителни количества от тези материални блага, възприемани като цялостна единица”¹. По-компромисна позиция поддържа Г. Касел. Според него, ако от индивида зависи избора на количеството на благо, то общата ценност на това количество [на немски език се използва терминът *Gesamtwert* - съвкупна ценност, но буквално съвкупна стойност] е произведението на количеството с пределната полезност; ако обаче пред индивида стои алтернативата или да закупи изцяло определено количество, или изцяло да се откаже от него, тогава общата ценност на това количество е сумата от пределните полезности на всички единици от него, разположени в низходящ ред на техните величини².

¹ **Е. Бюм-Баверк.** Основы теории ценности хозяйственных благ. Ленинград, 1929, с. 23.

² **Cassel, G.** Grundriss einer elementaren Preislehre. Zs. gesamte Staatswissenschaft, 1899, Bd. 55.

Същността на различието между ценност и полезност в австрийската школа (в нейната цялост) много точно ни разкрива И. Г. Блюмин: “Анализът

на теорията на полезността дава възможност да се изясни причината за разрива между ценността и полезността. Австрийците, както е известно, приписват решаващо значение на разграничението, което те правят между полезност и ценност. Според тях, основният недостатък на старата теория на полезността (например Сей, Кондилиак) се заключава в това, че те поставяха знак за равенство между тези две понятия. Поради това при тях се получаваше дълбоко противоречие между теорията и действителността. Твърде полезни блага могат да имат твърде ниска субективна оценка. От гледна точка на австрийците субективните оценки представляват самостоятелно явление. Редът на субективните оценки не се слива с реда на полезностите. *Полезността на благо то се определя от най-интензивната потребност, която то е в състояние да удовлетвори. Субективната оценка се определя от най-малката потребност, която може да бъде удовлетворена с помощта на даден запас [от благо то]* [подч. – К. М.]. Следователно, двата реда имат самостоятелно значение. Само в една точка се извършва пресичане на тези два реда. Тази точка е последният продукт, т.е. последната единица от нашия ред. За пределния продукт полезността е равна на субективната ценност. Ето защо субективната ценност се определя в крайна сметка от полезността, но е равна на нея само при изключителни условия. Затова, например субективната оценка на даден фунт хляб е значително по-малка от неговата полезност; но тази субективна оценка се определя от полезността на друг фунт хляб, който би бил употребен като последен и би удовлетворил най-малката интензивна потребност.”¹

¹ Блюмин, И. Г. Критика буржоазной политической экономии. Том I. Субъективная школа в буржоазной политической экономии. Издательство Академии наук СССР, М., с. 111-112.

Предложената по-долу от автора на настоящото издание ингредиентна теория на ценността (чиито две разновидности са стойността и полезността) не почива върху схващанията за ценността в австрийската школа на субективната политическа икономия, а има своя напълно самостоятелна логика.

2. Изходни положения на икономическата ценност

Икономическата ценност е същото като: *ценностно икономическо богатство* [тя е една от разновидностите на **същностното икономическо богатство*** (essential economic wealth)]; *трансцендентално икономическо богатство*, извънпитно, непосредствено-невидимо и непосредствено-неуловимо икономическо богатство, т.е. **трансцендентална икономическа същност***

(transcendental economic essence) [същото като **априорна икономическа същност*** (a priori economic essence)] (вж. *икономическа трансценденталност*); **априорно икономическо богатство*** (a priori economic wealth) (в т.ч. *полезностно икономическо богатство* и *стойностно икономическо богатство*), както и същото като **непосредствена икономическа ценност*** (direct economic worth) или като **непосредствено-ценностно икономическо богатство*** (directly-worthy economic wealth). В този обхват ценностните икономически ингредиенти (икономическата полезност и икономическата стойност) са едни от разновидностите на **същностните икономически ингредиенти** (вж. *същностно-стратифицирана икономическа система*) и са същото като *трансцендентални икономически ингредиенти*. С икономическата ценност и с ценностното богатство (респ. с трансценденталното или априорното икономическо богатство) са съпоставими понятията за (1) *ценностна икономика* (респ. *трансцендентална икономика* или още – *априорна икономика*), (2) *ценностна икономическа система* (респ. *трансцендентална икономическа система* или още – *априорна икономическа система*), (3) **ценностно икономическо множество*** (worthy economic set) [респ. *трансцендентално икономическо множество** (transcendental economic set) или *априорно икономическо множество** (a priori economic set)] и (4) **ценностно икономическо пространство*** (worthy economic space) [респ. *трансцендентално икономическо пространство** (transcendental economic space) или *априорно икономическо пространство** (a priori economic space)]. На ценностните икономически ингредиенти отговарят понятията за (1) *полезностна икономика* и *стойностна икономика*, (2) *полезностна икономическа система* и *стойностна икономическа система*, (3) **полезностно икономическо множество*** (utility economic set) и **стойностно икономическо множество*** (value economic set) и (4) **полезностно икономическо пространство*** (utility economic space) и **стойностно икономическо пространство*** (value economic space).

Икономическата ценност (ценностното икономическо богатство) се определява и се проявява (експлицира се) в непосредствено видимото, в непосредствено уловимото икономическо богатство, определяно като *предметно икономическо богатство* или още – **апостериорно икономическо богатство*** (a posteriori economic wealth) [то е една от разновидностите на **феноменното икономическо богатство*** (phenomenal economic wealth)]. Предметното икономическо богатство е експлицирана, **опредметена икономическа ценност** (objectified economic worth) [в т.ч. *опредметена икономическа полезност* (objectified economic utility) и *опредметена икономическа стойност* (objectified economic value)]

(objectified economic value), които са **определените ценностни икономически ingrediente*** (objectified worth economic ingredients)], или още – една от разновидностите на **феноменната икономическа ценност*** (phenomenal economic worth), [в т.ч. **феноменната икономическа полезност*** (phenomenal economic utility) и **феноменната икономическа стойност*** (phenomenal economic value), които са **феноменните ценностни икономически ingrediente*** (phenomenal worth economic ingredients)]. Предметното икономическо богатство може да се разглежда още като **предметно-опосредствувана ценност*** (objectively-indirect worth) или като **предметно-опосредствувано ценностно богатство*** (objectively-indirect worthy wealth). С предметената ценност, т.е. с предметното богатство (респ. с апостериорното богатство), са съпоставими понятията за (1) **предметна икономика** (респ. **апостериорна икономика**), (2) **предметна икономическа система** (респ. **апостериорна икономическа система**), (3) **предметно икономическо множество*** (objective economic set) [респ. **апостериорно икономическо множество*** (a posteriori economic set)] и (4) **предметно икономическо пространство*** (objective economic space) [респ. **апостериорно икономическо пространство*** (a posteriori economic space)].

В **опростената същностно-стратифицирана икономика** предметното икономическо богатство съществува на три равнища – като **натурално икономическо богатство** (**естествено икономическо богатство**), като **трудово икономическо богатство** и и като **парично икономическо богатство**. Натуралното икономическо богатство е икономическо богатство, приело натурална (естествена) форма на съществуване, макар и да е създадено от човека. То е **натурално-определената икономическа ценност*** (naturally-objectified economic worth) [в т.ч. **натурално-определената икономическа полезност*** (naturally-objectified economic utility) (естествено-определената икономическа полезност) и **натурално-определената икономическа стойност*** (naturally-objectified economic value) (естествено-определената икономическа стойност), които са **натурално-определените ценностни икономически ingrediente*** (naturally-objectified worth economic ingredients)]. Трудовото икономическо богатство е икономическо богатство, изразено в трудова форма (в трудови измерителни единици). То е **трудово-определената икономическа ценност*** (labourly-objectified economic worth) [в т.ч. **трудово-определената икономическа полезност*** (labourly-objectified economic utility) и **трудово-определената икономическа стойност*** (labourly-objectified economic value), които са **трудово-определените ценностни икономически ingrediente***

(monetarily-objectified worth economic ingredients)]. Паричното икономическо богатство е икономическо богатство, приело парична (не-натурална, не-естествена, не-природна) форма на съществуване (измерено със символно-парични единици). То е **парично-определена икономическа ценност*** (monetarily-objectified economic worth) [в т.ч. **парично-определена икономическа полезност*** (monetarily-objectified economic utility) и **парично-определена икономическа стойност*** (monetarily-objectified economic value)], които са **парично-определените ценностни икономически ингриденти*** (monetarily-objectified worth economic ingredients)].

С натурално-определената икономическа ценност (натуралното икономическо богатство), с трудово-определената икономическа ценност (трудовете икономическо богатство) и с парично-определената ценност (паричното икономическо богатство) са съпоставими понятията за (1) *натурална икономика*, *трудова икономика* и *парична икономика*, (2) *натурална икономическа система*, *трудова икономическа система* и *парична икономическа система*, (3) **натурално икономическо множество*** (natural economic set), **трудова икономическо множество*** (labour economic set) и **парично икономическо множество*** (monetary economic set) и (4) **натурално икономическо пространство*** (natural economic space), **трудова икономическо пространство*** (labour economic space) и **парично икономическо пространство*** (monetary economic space).

Според това каква е възможността икономическата ценност да се откъсва от своята същностна основа (същностна определеност) като способност за осигуряване съществуването и възпроизводството на хората и на обществото и да получава относително-самостоятелна определеност и относително-самостоятелно съществуване, се разграничават понятията за същинско и виртуално икономическо богатство. *Същинското икономическо богатство* се конституира в рамките на възпроизводствените параметри, при които и за които то първоначално е създадено, и не може да ги напуска, като запазва своята **първична определеност**. В опростената същностно-стратифицирана икономика форми на същинското икономическо богатство са (1) *ценностното икономическо богатство* (икономическата ценност, непосредствената икономическа ценност), т.е. **ценностното същинско икономическо богатство*** (worth verytable economic wealth) (2) *натуралното икономическо богатство* (натурално-определената икономическа ценност), т.е. **натуралното същинско икономическо богатство*** (natural verytable economic wealth) и (3) *трудовете икономическо богатство* (трудовете-определената икономическа ценност), т.е.

трудовете същинско икономическо богатство* (labour veritable economic wealth). В този смисъл икономическата полезност и икономическата стойност (ценностното икономическо богатство), както и натурално-определената полезност и натурално-определената стойност (натуралното икономическо богатство) и трудово-определената полезност и трудово-определената стойност (трудовете икономическо богатство) са *съществени икономически ingrediente*.

Виртуалното икономическо богатство (то стои извън опростената съществено-стратифицирана икономика) (разглеждано като икономическо богатство, даващо почти същите ефекти, както реалното, но не точно същите), макар и веднъж първично създадено, притежава способността да се откъсва от първоначалната си основа и възможност да придобие **вторична определеност** и да съществува и да се развива относително самостоятелно, относително-независимо от тази основа. Форма на виртуалното икономическо богатство е *ликвидното икономическо богатство* (ликвидно-определената ценност). В тези рамки ликвидно-определената икономическа полезност и ликвидно-определената икономическа стойност, са *виртуални икономически ingrediente*. Със същинското и виртуалното (ликвидното) икономическо богатство са съпоставими понятията съответно за (1) *същинска икономика* и *виртуална икономика* (ликвидна икономика) (2) *същинска икономическа система* и *виртуална икономическа система* (ликвидна икономическа система), (3) **същинско икономическо множество*** (veritable economic set) и **виртуално икономическо множество*** (virtual economic set) [*ликвидно икономическо множество** (liquid economic set)] и (4) **същинско икономическо пространство*** (veritable economic space) и **виртуално икономическо пространство*** (virtual economic space) [*ликвидно икономическо пространство** (liquid economic space)].

Икономическата ценност (която е икономически ingredient) е **ценностна икономическа оценка*** (worth economic estimate) на *икотехномическото усърдие* (което е икотехномически ingredient). В това си качество тя е функцията $W(\bar{W})$ на икотехномическото усърдие $\bar{W}$ и тогава тя се определя като **ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (worth estimation of the ecotechnomic diligence) [същото като **усърдностна икономическа ценност*** (diligenceness economic worth)]. Тя е **оценено икотехномическо усърдие*** (estimated ecotechnomic diligence) (което е общностно-оценено) или накратко **икотехномическо естиусърдие*** (economic estifodiligence). Ценностната икономическа оценка е **икотехномическото значение** (economic significance), което

оценяващата *общностна икономическа единица* придава на качеството на икотехномическото усърдие да бъде полезно по определен начин за нея и за други общностни икономически единици.

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа ценностна оценка на икотехномическото усърдие – **трудова ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (labour worth estimation of the ecotechnomic diligence) $LW(\bar{W})$ и **физическа ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (physical worth estimation of the ecotechnomic diligence) $HW(\bar{W})$. Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (total worth estimation of the ecotechnomic diligence) $TW(\bar{W})$, **средна ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (average worth estimation of the ecotechnomic diligence)

$$AW(\bar{W}) = \frac{TW(\bar{W})}{\bar{W}}$$

и **пределна ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (marginal worth estimation of the ecotechnomic diligence)

$$MW(\bar{W}) = \frac{dT W(\bar{W})}{d\bar{W}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата ценност към измененията в икотехномическото усърдие) (когато не е посочено друго под ценностна оценка на икотехномическото усърдие обикновено се подразбира общата ценностна оценка на икотехномическото усърдие). Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават **необходимо-ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (indispensable-worth estimation of the ecotechnomic diligence) $IW(\bar{W})$, **принадено-ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (surplus-worth estimation of the ecotechnomic diligence) $SW(\bar{W})$ и **цялостно-ценностна оценка на икотехномическото усърдие*** (entire-worth estimation of the ecotechnomic diligence) $EW(\bar{W})$ (когато не е посочено друго, под ценностна оценка на икотехномическото усърдие обикновено се подразбира цялостно-ценностна оценка на икотехномическото усърдие).

---

3. Ингредиентна теория на икономическата ценност

В ингредиентната икономическа теория (вж. *икономическа ингредиентност*) **икономическата ценност** е установената (определената) според характера и от позициите на даден тип *производствен икономически фактор* (труд или физически) **икономическа оценка** (economic estimation) $W(y)$, която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) дава (чрез ценностната си оценка) на потенциалната способност на някакъв *възпроизводствен икономически запас* y (който е форма на съществуване на *икономически ингредиент*, представляващ *икономическо богатство*, съвкупност от *икономически блага*) (в т.ч. *възпроизводствен икономически ресурс* и *възпроизводствен икономически резултат*) да удовлетворява нейните и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности* и по този начин да осигурява тяхното съществуване и *икономическо възпроизводство* (в т.ч. в *икономическото производство* и в *икономическото потребление*) в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси* (вж. *икономическа стойност* и *икономическа полезност*); тя е същото е като **ценност на възпроизводствения икономически запас*** (worth of the reproductional economic stock). Икономическата ценност е **ценностната разпредметеност** на дадения икономически запас (респ. на дадения икономически ингредиент) и, обратно, в контекста на *факторната теория за ценността* даденият икономически запас е **опредметеност** на икономическата ценност.

Едно и също благо получава толкова по-висока ценностна оценка (има толкова по-голяма ценност), колкото то е по-оскъдно в сравнение с потребностите (положение, което показва, че при отсъствие на нарушаващи въздействия икономическата ценност има оптимална природа; вж. *нарушаващо въздействие върху икономическата система*). Тя е **възприеманата от икономическата единица** възпроизвеждаща способност (трудова-оценявана или физическо-оценявана) на икономическия запас, която се реализира в нейните и на други икономически единици рамки, в т.ч. в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. Затова според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на **обекта** на ценностната икономическа оценка икономическата ценност може да бъде **ценност на индивидуалния икономически запас*** (worth of the individual economic stock) $W(y(I))$, **ценност на фирмения икономически запас*** (worth of

the firm economic stock) $W(y(F))$, **ценност на обществения икономически запас*** (worth of the social economic stock) $W(y(S))$ и т.н. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на **субекта** на ценностната икономическа оценка се разграничават **индивидуална икономическа ценност** (individual economic worth) $W(I)(y)$, **фирмена икономическа ценност** (firm economic worth) $W(F)(y)$, **обществена икономическа ценност** (social economic worth) $W(S)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове икономическа ценност (икономическите ценности на различните единици **са различни именовани величини** и те отразяват спецификата на съответните общностни **ценностни предпочитания**). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа ценност. Когато не е посочено друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира индивидуалната (субективната) икономическа ценност, която е и предимно коментираната в литературата.

Ако под внимание се вземе ингредиентната общностна икономическа обхватност **едновременно на обекта и субекта** на ценностната икономическа оценка, тогава: (1) за индивидуалната икономическа ценност се различават **индивидуална ценност на индивидуалния икономически запас*** (individual worth of the individual economic stock) $W(I)(y(I))$, **индивидуална ценност на фирмения икономически запас*** (individual worth of the firm economic stock) $W(I)(y(F))$, **индивидуална ценност на обществения икономически запас*** (individual worth of the social economic stock) $W(I)(y(S))$ и т.н.; (2) за фирмената икономическа ценност се различават **фирмена ценност на индивидуалния икономически запас*** (firm worth of the individual economic stock) $W(F)(y(I))$, **фирмена ценност на фирмения икономически запас*** (firm worth of the firm economic stock) $W(F)(y(F))$, **фирмена ценност на обществения икономически запас*** (firm worth of the social economic stock) $W(F)(y(S))$ и т.н.; (3) за обществената икономическа ценност се различават **обществена ценност на индивидуалния икономически запас*** (social worth of the individual economic stock) $W(S)(y(I))$, **обществена ценност на фирмения икономически запас*** (social worth of the firm economic stock) $W(S)(y(F))$, **обществена ценност на обществения икономически запас*** (social worth of the social economic stock) $W(S)(y(S))$ и т.н.; и т.н. Ако не е посочено друго, (1) под индивидуална икономическа ценност обикновено се подразбира индивидуалната ценност на индивидуалния икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(I)$ и $W(I)(y) = W(I)(y(I))$; (2) под фирмена икономическа ценност – фирмената ценност на

фирмения икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(F)$ и $W(F)(y) = W(F)(y(F))$; (3) под обществена икономическа ценност – обществената ценност на обществения икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(S)$ и $W(S)(y) = W(S)(y(S))$ и т.н. Всички тези положения важат и за различните форми на икономическия запас – икономическите фактори (трудов и физически) и икономическия продукт.

Икономическата ценност е *икономическо отношение* на общностно **признаване** от страна на икономическата единица (индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) на приложената съзидателна активност на съответните производствени фактори, в т.ч. е и отношение на общностно признаване на приложената активност на производствените фактори от страна на съставлящите я икономически единици. Например, обществената икономическа ценност е икономическо отношение на обществено признаване на обществената валидност на равнищата на определящите я индивидуални икономически ценности. Това отношение е двойко. От една страна, индивидуалната икономическа ценност (респ. индивидуалните икономически ценности) изпълнява ролята на **определяща икономическа ценност*** (assigning economic worth) [на **детерминираща икономическа ценност*** (determining economic worth)], а обществената икономическа ценност – ролята на **определима икономическа ценност*** (assignable economic worth) [на **детерминируема икономическа ценност*** (determinable economic worth)]. От друга страна (и едновременно с това), обществената икономическа ценност изпълнява ролята на **решаваща икономическа ценност*** (decisive economic worth) [на **терминираща икономическа ценност*** (terminating economic worth)], а индивидуалната икономическа ценност – ролята на **решавана икономическа ценност*** (decisable economic worth) [на **терминируема икономическа ценност*** (terminable economic worth)]. Когато общностните икономически единици на това отношение се покриват (те са една и съща икономическа единица), тогава е налице икономическа ценност (индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) в собствения смисъл на думата, т.е. конституира се **собствена икономическа ценност*** (proper economic worth).

---

4. Ингредиентни разновидности на икономическата ценност

4.1. Разновидности на икономическата ценност според факторната икономическа определеност

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа икономическа ценност (в т.ч. стойност и полезност) – трудова (трудова-определна) и физическа (физическо-определена).

(1) *Трудовата икономическа ценност* $LW(y)$ (същото като трудова ценност на икономическия запас) е ценностна икономическа оценка, определена според природата на трудовия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от ценностно трудово-измеримото и ценностно трудово-оценявано производствено функциониране на икономическите фактори (трудова и физически) и затова е **трудова-ценностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира трудовата икономическа ценност. В този контекст *трудовата икономическа стойност* $LV(y)$ (същото като трудова стойност на икономическия запас) е стойностна икономическа оценка, определена според природата на трудовия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от стойностно трудово-измеримото и стойностно трудово-оценявано производствено функциониране на икономическите фактори (трудова и физически) и затова е **трудова-стойностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира трудовата икономическа стойност. От своя страна, *трудовата икономическа полезност* $LU(y)$ (същото като трудова полезност на икономическия запас) е полезностна икономическа оценка, определена според природата на трудовия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от полезностно трудово-измеримото и полезностно трудово-оценявано производствено функциониране на икономическите фактори (трудова и физически) и затова е **трудова-полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира трудовата икономическа полезност.

(2) *Физическата икономическа ценност* $HW(y)$ (същото като физическа ценност на икономическия запас) е ценностна икономическа оценка, определена според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от ценностно физическо-измеримото и ценностно физическо-оценявано производствено функциониране на икономическите фактори (трудова и физически) и затова е **физическо-ценностна разпредметеност**

на дадения икономически запас. В този контекст *физическата икономическа стойност* $HV(y)$ (същото като физическа стойност на икономическия запас) е стойностна икономическа оценка, определена според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от стойностно физическо-измеримото и стойностно физическо-оценявано производствено функциониране на икономическите фактори (трудови и физически) и затова е **физическо-стойностна разпредметеност** на дадения икономически запас. От своя страна, *физическата икономическа полезност* $HU(y)$ (същото като физическа полезност на икономическия запас) е полезностна икономическа оценка, определена според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от полезностно физическо-измеримото и полезностно физическо-оценявано производствено функциониране на икономическите фактори (трудови и физически) и затова е **физическо-полезностна разпредметеност** на дадения икономически запас.

4.2. Разновидности на икономическата ценност според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност

Тъй като възпроизводственият икономически запас има две основни ингредиентни форми – възпроизводствен икономически ресурс r и възпроизводствен икономически резултат z , където $y = r, z$, то според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* икономическата ценност (в т.ч. стойност и полезност) има две разновидности – приемана и предавана. (1) *Приеманата икономическа ценност* $DW(r)$ (същото като приемана ценност на икономическия ресурс) [в т.ч. (а) **трудова приемана икономическа ценност*** (labour accepted economic worth) $LDW(r)$ (същото като трудова приемана ценност на икономическия ресурс) и (б) **физическата приемана икономическа ценност*** (physical accepted economic worth) $HDW(r)$ (същото като физическа приемана ценност на икономическия ресурс)] е ценността на възпроизводствения икономически ресурс r [в т.ч. $PDW(r)$ на производствения и $CDW(r)$ на потребителния икономически ресурс]. (2) *Предаваната икономическа ценност* $GW(z)$ (същото като предавана ценност на икономическия резултат) [в т.ч. (а) **трудова предавана икономическа ценност*** (labour dived economic worth) $LGW(z)$ (същото като трудова предавана ценност на икономическия резултат) и (б) **физическата предавана икономическа ценност*** (physical dived economic worth) $HGW(z)$ (същото като физическа предавана ценност на икономическия резултат)] е ценността на възпроизводствения икономически резултат z [в т.ч. $PGW(z)$ на производствения и $CGW(z)$ на потреби-

телния икономически резултат]. В случай че не е посочено друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира приеманата икономическа ценност.

Същото се отнася и до икономическата стойност и икономическата полезност. (1) Ингредиентните форми на икономическата стойност са съответно: (а) *приеманата икономическа стойност* $DV(r)$ (същото като приемана стойност на икономическия ресурс) [в т.ч. **трудова приемана икономическа стойност*** (labour accepted economic value) $LDV(r)$ (същото като трудова приемана стойност на икономическия ресурс) и **физическата приемана икономическа стойност*** (physical accepted economic value) $HDV(r)$ (същото като физическа приемана стойност на икономическия ресурс)] [в т.ч. $PDV(r)$ на производствения и $CDV(r)$ на потребителния икономически ресурс] и (б) *предаваната икономическа стойност* $GV(z)$ (същото като предавана стойност на икономическия резултат) [в т.ч. **трудова предавана икономическа стойност*** (labour gived economic value) $LGV(z)$ (същото като трудова предавана стойност на икономическия резултат) и **физическата предавана икономическа стойност*** (physical gived economic value) $HGV(z)$ (същото като физическа предавана стойност на икономическия резултат)] [в т.ч. $PGV(z)$ на производствения и $CGV(z)$ на потребителния икономически резултат]. В случай че не е посочено друго, под икономическа стойност обикновено се подразбира приеманата икономическа стойност. (2) От своя страна ингредиентните форми на икономическата полезност са съответно (а) *приеманата икономическа полезност* $DU(r)$ (същото като приемана полезност на икономическия ресурс) [в т.ч. **трудова приемана икономическа полезност*** (labour accepted economic utility) $LDU(r)$ (същото като трудова приемана полезност на икономическия ресурс) и **физическата приемана икономическа полезност*** (physical accepted economic utility) $HDU(r)$ (същото като физическа приемана полезност на икономическия ресурс)] [в т.ч. $PDU(r)$ на производствения и $CDU(r)$ на потребителния икономически ресурс] и (б) *предаваната икономическа полезност* $GU(z)$ (същото като предавана полезност на икономическия резултат) [в т.ч. **трудова предавана икономическа полезност*** (labour gived economic value) $LGU(z)$ (същото като трудова предавана полезност на икономическия резултат) и **физическата предавана икономическа полезност*** (physical gived economic value) $HGU(z)$ (същото като физическа предавана полезност на икономическия резултат)] [в т.ч. $PGU(z)$ на производствения и $CGU(z)$ на потребителния икономически резултат]. В случай че не е посоче-

но друго, под икономическа полезност обикновено се подразбира приеманата икономическа полезност.

В по-широк контекст приеманата и предаваната икономическа ценност се схващат като разновидности на **възприетата икономическа ценност*** (perceived economic worth) [същото като **оценъчна икономическа ценност*** (estimationary economic worth), ценността като икономическа оценка] [в т.ч. **възприетата трудова икономическа ценност*** (perceived labour economic worth) и **възприетата физическа икономическа ценност*** (perceived physical economic worth)]. Тя е икономическата ценност, която се възприема (се определя, се дава) от отделните икономическите единици съобразно с техните собствени ценностни предпочитания и в този смисъл даден възпроизводствен икономически запас има толкова ценности (в т.ч. толкова стойности и толкова полезности), колкото са и икономическите единици, за които той е икономически ресурс или е икономически резултат. **Наред с това обаче** съществува и **присвоена икономическа ценност*** (същото като **придадена икономическа ценност***) (assigned economic worth) [в т.ч. **присвоена трудова икономическа ценност*** (assigned labour economic worth) и **присвоена физическа икономическа ценност*** (assigned physical economic worth)], под която се разбира обективно присъщата (а не оценяваната от икономическите единици) способност на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява икономически възпроизводствени потребности. Присвоената ценност е **субстанциална икономическа ценност*** (substantial economic worth), т.е. ценност, която има собствена субстанция, независима от субектите. Затова даден възпроизводствен икономически запас има само една присвоена икономическа ценност. Така че икономическата ценност има две разновидности – възприета и присвоена икономическа ценност. Същото се отнася и за икономическата стойност и икономическата полезност, т.е. могат да се разграничат **възприета икономическа стойност*** (perceived economic value) и **присвоена икономическа стойност*** (assigned economic value), както и **възприета икономическа полезност*** (perceived economic utility) и **присвоена икономическа полезност*** (assigned economic utility). Всички тези разновидности се отнасят както за трудовата, така и за физическата икономическа стойност и полезност. **Този по-широк контекст обаче не се интерпретира в настоящото издание.** В това издание под икономическа ценност (в т.ч. под икономическа стойност и икономическа полезност, както и под трудова и физическа) се подразбира възприетата икономическа ценност (в т.ч. възприетата икономическа стойност и възприетата икономическа полезност).

4.3. Разновидности на икономическата ценност според ингредиентната икономическа възпроизводственост и възпроизводствената икономическа субектност

Икономическият запас може да функционира (изобщо, да бъде ситуиран) в различни фази на възпроизводството, в т.ч. и (1) в *икономическото производство*, където икономическата оценка се прави от производителя, (2) в *икономическото потребление*, където икономическата оценка се прави от потребителя, (3) в *икономическото стопанисване*, (4) както и в други *възпроизводствени икономически конфигурации*. Тогава според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* и *възпроизводствената икономическа субектност* се разграничават (1) **производителска икономическа ценност*** (producer's economic worth) $PW(y)$ (същото като *производителска ценност на производствения икономически запас*) [в т.ч. **производителска икономическа стойност*** (producer's economic value) $PV(y)$ (същото като *производителска стойност на производствения икономически запас*) и **производителска икономическа полезност*** (producer's economic utility) $PU(y)$ (същото като *производителска полезност на производствения икономически запас*)] – когато икономическият запас е ситуиран в производството, (2) **потребителска икономическа ценност*** (consumer's economic worth) $CW(y)$ (същото като *потребителска ценност на потребителния икономически запас*) [в т.ч. **потребителска икономическа стойност*** (consumer's economic value) $CV(y)$ (същото като *потребителска стойност на потребителния икономически запас*) и **потребителска икономическа полезност*** (consumer's economic utility) $CU(y)$ (същото като *потребителска полезност на потребителния икономически запас*)] – когато икономическият запас е ситуиран в потреблението, (3) *стопанствна икономическа ценност* – когато икономическият запас е ситуиран в стопансването като вид възпроизводствена икономическа конфигурация, която обхваща производството и потреблението, (4) както и други нейни (на ценността) разновидности, които са само свързани с (но не и пряко изведени от) други възпроизводствени фази и конфигурации, като *икономическата размяна*, *финансовата размяна*, *икономическото разпределение*, *икономическото предпотребление*, *икономическото следпроизводство*, *икономическото посредничество*, *икономическия бизнес*, *икономическата алокация* и други.

Производителската икономическа ценност, в т.ч. стойност и полезност, **е идентично** с понятието за *производствена икономическа ценност* $W^P(y)$ [което е същото като *ценност на производствения икономически запас* $W(y_p)$], в т.ч. с понятието за *производствена икономическа стойност* $V^P(y)$ [което е съ-

щото като *стойност на производствения икономически запас* $V(y_p)$] и с понятието за *производствена икономическа полезност* $U^P(y)$ [което е същото *полезност на производствения икономически запас* $U(y_p)$]. Аналогично на това, потребителската икономическа ценност, в т.ч. стойност и полезност, **е идентично** с понятието за *потребителна икономическа ценност* $W^C(y)$ [което е същото като *ценност на потребителния икономически запас* $W(y_c)$], в т.ч. с понятието за *потребителна икономическа стойност* $V^C(y)$ [което е същото като *стойност на потребителния икономически запас* $V(y_c)$] и с понятието за *потребителна икономическа полезност* $U^C(y)$ [което е същото *полезност на потребителния икономически запас* $U(y_c)$]. Различието между двата типа наименования се състои в това, че докато при определението “производителски” (“потребителски”) се акцентира върху субекта на ценността, стойността и полезността (на оценяването на ценностния ингредиент), то при определението “производствен” (“потребителен”) се акцентира върху техния обект.

Когато едновременно се приложат ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност и ингредиентната икономическа възпроизводственост (респ. и възпроизводствената икономическа субектност), се конституират следните разновидности на икономическата ценност:

(1) **приемана производителска икономическа ценност*** (producer's accepted economic worth) $DPW(y)$ [в т.ч. **приемана производителска икономическа стойност*** (accepted producer's economic value) $DPV(y)$ и **приемана производителска икономическа полезност*** (accepted producer's economic utility) $DPU(y)$], към която се числят (а) **трудова приемана производителска икономическа ценност*** (labour accepted producer's economic worth) $LDPW(y)$ [в т.ч. **трудова приемана производителска икономическа стойност*** (labour accepted producer's economic value) $LDPV(y)$ и **трудова приемана производителска икономическа полезност*** (labour accepted producer's economic utility) $LDPU(y)$] и (б) **физическата приемана производителска икономическа ценност*** (physical accepted producer's economic worth) $HDPW(y)$ [в т.ч. **физическата приемана производителска икономическа стойност*** (physical accepted producer's economic value) $HDPV(y)$ и **физическата приемана производителска икономическа полезност*** (physical accepted producer's economic utility) $HPDU(y)$];

(2) **предавана производителска икономическа ценност*** (gived producer's economic worth) $GPW(y)$ [в т.ч. **предавана производителска икономическа стойност*** (gived producer's economic value) $GPV(y)$ и **предавана производителска икономическа полезност** (gived producer's economic utility)

GPU(y)], към която се числят (а) *трудова предавана производителска икономическа ценност** (labour gived producer's economic worth) LGPW(y) [в т.ч. *трудова предавана производителска икономическа стойност** (labour gived producer's economic value) LGPV(y) и *трудова предавана производителска икономическа полезност** (labour gived producer's economic utility) LGPU(y)] и (б) *физическата предавана производителска икономическа ценност** (physical gived producer's economic worth) HGPW(y) [в т.ч. *физическата предавана производителска икономическа стойност** (physical gived producer's economic value) HGPV(y) и *физическата предавана производителска икономическа полезност** (physical gived producer's economic utility) HPGU(y)];

(3) *приемана потребителска икономическа ценност** (accepted consumer's economic worth) DCW(y) [в т.ч. *приемана потребителска икономическа стойност** (accepted consumer's economic value) DCV(y) и *приемана потребителска икономическа полезност** (accepted consumer's economic utility) DCU(y)], към която се числят (а) *трудова приемана потребителска икономическа ценност** (labour accepted consumer's economic worth) LDCW(y) [в т.ч. *трудова приемана потребителска икономическа стойност** (labour accepted consumer's economic value) LDCV(y) и *трудова приемана потребителска икономическа полезност** (labour accepted consumer's economic utility) LDCU(y)] и (б) *физическата приемана потребителска икономическа ценност** (physical accepted consumer's economic worth) HDCW(y) [в т.ч. *физическата приемана потребителска икономическа стойност** (physical accepted consumer's economic value) HDCV(y) и *физическата приемана потребителска икономическа полезност** (physical accepted consumer's economic utility) HDCU(y)];

(4) *предавана потребителска икономическа ценност** (gived consumer's economic worth) GCW(y) [в т.ч. *предавана потребителска икономическа стойност** (gived consumer's economic value) GCV(y) и *предавана потребителска икономическа полезност** (gived consumer's economic utility) GCU(y)], към която се числят (а) *трудова предавана потребителска икономическа ценност** (labour gived consumer's economic worth) LGCW(y) [в т.ч. *трудова предавана потребителска икономическа стойност** (labour gived consumer's economic value) LGCV(y) и *трудова предавана потребителска икономическа полезност** (labour gived consumer's economic utility) LGCU(y)] и (б) *физическата предавана потребителска икономическа ценност** (physical gived consumer's economic worth) HGCW(y) [в т.ч. *физическата пре-*

давана потребителска икономическа стойност* (physical gived consumer's economic value) $HGCV(y)$ и *физическата предавана потребителска икономическа полезност** (physical gived consumer's economic utility) $HGCU(y)$].

Характерно за движението на икономическата ценност (в т.ч. на трудовата и на физическата икономическа ценност, както и на икономическата стойност и на икономическата полезност) е, че тя нараства (самонараства) само във фазата на *икономическото производство* и то в зоната на ефективното ценностно (в т.ч. трудово-ценностно и физическо-ценностно) икономическо поведение на икономическите единици. Самонарастване на икономическата ценност в останалите фази на възпроизводството (*икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление*) може да има само ако те са функционално нееднородни, т.е. ако в тях има някакво продължение на производствения процес. **Във фазата на производството** се извършва самонарастване на икономическата стойност (както на трудовата, така и на физическата), тъй като производствените икономически фактори (трудовият и физическият) имат свойството да произвеждат повече стойност (съответно трудовата стойност и физическата стойност на произведения продукт), отколкото е тяхната собствена стойност [стойността на продуктите (на предметите за потребление и на средствата за производство), чрез чиято консумация факторите се възпроизвежда в същите размери]. Причината е, че производствените икономически фактори могат да създават повече резултати, отколкото е необходимо за тяхното възстановяване. Затова стойността на продукта (трудова и физическа) (факторовите усилия, вложени в производствения икономически резултат) е по-голяма от стойността на тези фактори (от усилията, вложени в създаването на факторите). Едновременно с това обаче се извършва и самонарастване на икономическата полезност (трудова и физическа). Трудовият и физическият икономически фактор създават повече полезност (съответно трудовата и физическата полезност, съдържаща се в произведения от тях продукт), отколкото е тяхната собствена полезност (на трудовия и на физическия фактор). Това означава, че уменията (трудова и физическа), които производствените фактори могат да вложат в произвеждания от тях продукт (общата полезност на продукта), са по-големи от уменията, които са били необходими, за да се произведе продуктът, чиято консумация възстановява факторите, изразходван при производството на този продукт (общата полезност на трудовия и на физическия фактор). **Важна зависимост** в тези процеси на нарастване на икономическата ценност (трудова или физическа) **в производството** е, че общата стойност (трудова или физическа) на произведения икономически продукт е равна на

общата полезност (трудова или физическа) на приложените (на използваните) за това фактори. В този контекст стойността на икономическата полезност на приложения фактор (трудов или физически) се представя като способност на този фактор да създава равна на нея стойност на продукта на производството. **Във фазата на потреблението** значенията на икономическата стойност и на икономическата полезност (трудова или физическа) се запазват. По специално потреблението (непроизводственото потребление) преобразува (а) общата стойност на икономическия продукт в равна на нея обща стойност на трудовия икономически фактор и (б) общата полезност на икономическия продукт в равна на нея обща полезност на трудовия икономически фактор, който след това се използва в производството. Тези сравнения стават възможни при прилагането на *релативистичната теория на ценността*, при която благодарение на тяхното относително естество измерителните единици на стойността и на полезността стават идентични в рамките на дадената икономическа единица.

5. Икономическата ценност като оценка на икономическата активност. Икономическа потенциалност и икономическа кинетичност

Икономическата ценност е еквивалентна на оценката, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **икономическа активност** (economic activity) (дейност) [икономическа активност на участниците във *икономическото възпроизводство*, същото като **възпроизводителска икономическа активност** (reproductional economic activity)] в създаването и усвояването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. В основата на икономическата ценност стоят полезните свойства на природните блага, които производствените фактори (трудовият и физическият) в производството при условията на *икономиката* преработват и им придават форма, адекватна на техните производствени и непроизводствени потребности. Като съзидателен икономически импулс факторната активност, приложена при икономическите единици, се определя във и се реализира чрез удовлетворяващите способности на възпроизводствения икономически запас. Икономическата активност е използване (създаващо и усвояващо) на **икономическата потенциалност** (economic potentiality) (вж. *икономическа потенциалност /индивидуална продуктова/*) и нейното превръщане (разпределяване) в **икономическа кинетичност** (economic kineticality).

5.1. Творческа и работна икономическа активност. Творческа и работна икономическа потенциалност

В зависимост от ценностната икономическа ингредиентност икономическата активност *има двойка същност*. Тя едновременно е творческа и работна икономическа активност.

(1) **Творческата икономическа активност** (creative economic activity) е приложеният и изразходван творчески икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в създаването и усвояването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Тя е използване (създаващо и усвояващо) на **творческата икономическа потенциалност*** (creative economic potentiality) (вж. *творческа икономическа потенциалност /индивидуална продуктова/*) и нейното превръщане (разпредметяване) в **творческа икономическа кинетичност*** (creative economic kineticality). **Икономическата полезност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на творческата икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) полезния характер на икономическата активност като общо понятие. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност разновидности на икономическата полезност $U(y)$ [същото като **полезностен икономически ресурс*** (utility economic resource)] са **индивидуалната икономическа полезност** (individual economic utility) $U(I)(y)$, **фирмената икономическа полезност** (firm economic utility) $U(F)(y)$, **обществената икономическа полезност** (social economic utility) $U(S)(y)$ и т.н.]. Тя може да бъде още **трудова икономическа полезност** $LU(y)$ и **физическа икономическа полезност** $HU(y)$.

(2) **Работната икономическа активност** (working economic activity) е приложеният и изразходван работен икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение, извършване на работа) в създаването и усвояването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Тя е използване (създаващо и усвояващо) на **работната икономическа потенциалност*** (working economic potentiality) (вж. *работна икономическа потенциалност /индивидуална продуктова/*) и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна икономическа кинетичност*** (working economic kineticality). **Икономическата стойност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на работната икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) енергийният характер на икономическата

активност като общо понятие. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност разновидности на икономическата стойност $V(y)$ [същото като *стойностен икономически ресурс** (value economic resource)] са *индивидуалната икономическа стойност* (individual economic value) $V(I)(y)$, *фирмената икономическа стойност* (firm economic value) $V(F)(y)$, *обществената икономическа стойност* (social economic value) $V(S)(y)$ и т.н.]. Тя може да бъде още *трудова икономическа стойност* $LV(y)$ и *физическа икономическа стойност* $HV(y)$.

Икономическата ценност (като общностна оценка на активността) е единство на икономическа стойност и икономическа полезност, така както икономическата активност изобщо е единство на творческа и работна икономическа активност.

5.2. Усвояваща и създаваща икономическа активност. Приемана и предавана икономическа потенциалност

Тъй като *икономическата активност* е *икономически процес* на функциониране на икономическата единица в някаква *възпроизводствена икономическа система* (т.е. е преработваща, трансформираща активност), то според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност тя съществува едновременно като усвояваща (входна, приемаща) и като създаваща (изходна, предаваща) икономическа активност, т.е. има *двойствен характер*.

(1) При *входа на икономическата система* икономическата активност е *усвояваща икономическа активност** (assimilative /assimilating/ economic activity) [същото като *приемаща икономическа активност** (accepting economic activity)], която е приложението и изразходването на икономически потенциал в усвояването на някакъв входен икономически ингредиент с цел създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Усвояващата икономическа активност е използване на *приеманата икономическа потенциалност** (accepted economic potentiality) и нейното превръщане (разпределяне) в *приемана икономическа кинетичност** (accepted economic kinematicity). *Приеманата икономическа ценност е еквивалентна на оценката*, която съответната икономическа единица дава на усвояващата икономическа активност, тъй като последната представлява усвояващия (абсорбиционния) характер на икономическата активност като общо понятие. В зависимост от ценностната икономическа ингредиентност усвояващата икономическа активност *има двойка същност*.

(а) *Веднаж*, тя е *творческа усвояваща икономическа активност** (creative assimilative /assimilating/ economic activity) [същото като *творческа приемаща икономическа активност* (creative accepting economic activity)], която е приложеният и изразходван творчески икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в усвояването на някакъв входен икономически ингредиент с цел създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата усвояваща икономическа активност е използване на *творческата приемана икономическа потенциалност** (creative accepted economic potentiality) и нейното превръщане (разпредметяване) в *творческа приемана икономическа кинетичност** (creative accepted economic kineticality). *Приеманата икономическа ползност е еквивалентна на оценката*, която съответната икономическа единица дава на творческата усвояваща икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно усвояващия (абсорбционния) и полезния характер на икономическата активност като общо понятие.

(б) *Втори път* тя е *работна усвояваща икономическа активност** (working assimilative /assimilating/ economic activity) [същото като *работна приемаща икономическа активност** (working accepting economic activity)], която е приложеният и изразходван работен икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение, извършване на работа) в усвояването на някакъв входен икономически ингредиент с цел създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната усвояваща икономическа активност е използване на *работната приеманата икономическа потенциалност** (working assimilative economic potentiality) и нейното превръщане (разпредметяване) в *работна приемана икономическа кинетичност** (working accepted economic kineticality). *Приеманата икономическа стойност е еквивалентна на оценката*, която съответната икономическа единица дава на работната усвояваща икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно усвояващия (абсорбционния) и енергийния характер на икономическата активност като общо понятие. Приеманата икономическа ценност (като общностна оценка на усвояващата активност) е единство на приемана икономическа стойност и приемана икономическа ползност, така както усвояващата икономическа активност изобщо е единство на творческа усвояваща и работна усвояваща икономическа активност.

(2) При *изхода на икономическата система* икономическата активност е **създаваща икономическа активност*** (making economic activity) [същото като **предаваща икономическа активност*** (giving economic activity)], която е приложеният (и изразходван) икономически потенциал в създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Създаващата икономическа активност е използване на **предаваната икономическа потенциалност*** (gived economic potentiality) и нейното превръщане (разпредметяване) в **предавана икономическа кинетичност*** (gived economic kineticality). **Предаваната икономическа ценност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на създаващата икономическа активност, тъй като последната представлява създаващия характер на икономическата активност като общо понятие. В зависимост от ценностната икономическа ингридиентност създаващата икономическа активност също **има двояка същност**.

(а) **Веднаж**, тя е **творческа създаваща икономическа активност*** (creative making economic activity) [същото като **творческа предаваща икономическа активност*** (creative gived economic activity)], която е приложеният и изразходван творчески икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата създаваща икономическа активност е използване на **творческата предавана творческа икономическа потенциалност*** (creative gived economic potentiality) и нейното превръщане (разпредметяване) в **творческа предавана икономическа кинетичност*** (creative gived economic kineticality). **Предаваната икономическа полезност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на творческата създаваща икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно създаващия и полезния характер на икономическата активност като общо понятие.

(б) **Втори път** тя е **работна създаваща икономическа активност*** (working making economic activity) [същото като **работна предаваща икономическа активност*** (working gived economic activity)], която е приложеният и изразходван работен икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение, извършване на работа) в създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната създаваща икономическа активност е използване на **работнатата предавана икономическа потенциал-**

ност* (working gived economic potentiality) и нейното превръщане (разпределяне) в *работна предавана икономическа кинетичност** (working gived economic kineticality). *Предаваната икономическа стойност е еквивалентна на оценката*, която съответната икономическа единица дава на работната създаваща икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно създаващия и енергийния характер на икономическата активност като общо понятие. Предаваната икономическа ценност (като общностна оценка на създаващата активност) е единство на предаваща икономическа стойност и предаваща икономическа полезност, така както създаващата икономическа активност изобщо е единство на творческа създаваща и работна създаваща икономическа активност.

Приеманата и предаваната икономическа ценност са две характеристични разновидности на икономическата ценност, така както усвояващата и създаващата икономическа активност са две характеристични разновидности на икономическата активност изобщо.

5.3. Производителска и потребителска икономическа активност. Производителска и потребителска икономическа потенциалност

В зависимост от ингредиентната икономическа възпроизводственост икономическата активност, потенциалност, кинетичност и ценност имат толкова проявления, колкото са възпроизводствените икономически фази (производство, размяна, разпределение, потребление). Тук вниманието е насочено само към производството и потреблението като съставляващи *икономическото стопанисване*.

5.3.1. Производителска икономическа активност и производителска икономическа потенциалност. Производителски икономически способности. Усърдие, умения и усилия

Във фазата на производството икономическата активност се проявява като *производителска икономическа активност** (producer's economic activity) [същото като *факторова икономическа активност** (factor's economic activity) (активност на производствените фактори)] и в това си качество тя съществува във формата на *икотехномическо усърдие* (влагане на способности) [същото като *факторово икофномическо усърдие** (factor's ecotechnomic diligence) (усърдие на производствените фактори)], което може да има различни степени (от най-ниската като нулата до възможно най-високата). *Производителската икономическа ценност е еквивалентна на оценката*, която

икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различни-те икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **производителска икономическа активност (икотехномическо усърдие)** в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици [в производството се усвояват *производствените икономически фактори* (в т.ч. *трудовият производствен икономически фактор* и *физическият производствен икономически фактор*) и се създава *производственият икономически продукт* (в т.ч. *производителният икономически продукт* и *консумативният икономически продукт*)]. Производителската икономическа активност (усърдие) е използване (създаващо и усвояващо) на **производителската икономическа потенциалност*** (producer's economic potentiality) [която е същото като **производителски икономически способности** (producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **производителска икономическа кинетичност*** (producer's economic kineticality). Според *факторната икономическа обусловеност* производителската (факторовата) икономическа активност има две форми на съществуване: **Трудово-обусловена икономическа активност*** (labourly-conditional producer's economic activity) [същото като **трудова-факторова икономическа активност*** (labourly-factor's economic activity) (активност на трудовия производствен фактор)] съществува във формата на *трудова икотехномическо усърдие* [същото като **трудова-факторова икотехномическо усърдие*** (labourly-factor's ecotechnomic diligence) (усърдие на трудовия производствени фактор)]. **Трудово-обусловената производителска икономическа ценност е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **трудова-обусловена производителска икономическа активност** (**трудова икотехномическо усърдие**) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Трудово-обусловената производителска икономическа активност (усърдие) е използване (създаващо и усвояващо) на **трудова-обусловената производителска икономическа потенциалност*** (labourly-conditional producer's economic potentiality) [която е същото като **трудова-обусловени производителски икономически способности*** (labourly-conditional producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **трудова-обусловена**

производителска икономическа кинетичност* (labourly-conditional producer's economic kineticality).

(б) *Физическо-обусловената производителска икономическа активност** (physically-conditional producer's economic activity) [същото като *физическо-факторова икономическа активност** (physically-factor's economic activity) (активност на физическия производствен фактор)] съществува във формата на *физическо икотехномическо усърдие* [същото като *физическо-факторово икотехномическо усърдие** (physically-factor's ecotechnomic diligence) (усърдие на физическия производствен фактор)]. *Физическо-обусловената производителска икономическа ценност е еквивалентна на оценката*, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) *физическо-обусловена производителска икономическа активност* (*физическо икотехномическото усърдие*) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Физическо-обусловената производителска икономическа активност (усърдие) е използване (създаващо и усвояващо) на *физическо-обусловената производителска икономическа потенциалност** (physically-conditional producer's economic potentiality) [която е същото като *физическо-обусловени производителски икономически способности** (physically-conditional producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпределяване) във *физическо-обусловена производителска икономическа кинетичност** (physically-conditional producer's economic kineticality).

Творческа и работна производителска икономическа активност.
Творческа и работна производителска икономическа потенциалност

В зависимост от ценностната икономическа ингредиентност производителската икономическата активност (усърдие) *има двойка същност*. Тя едновременно е творческа и работна производителска икономическа активност (усърдие).

(1) *Творческата производителска икономическа активност** (creative producer's economic activity) [същото като *творческо икотехномическо усърдие* (creative ecotechnomic diligence) и като *икономически умения* (economic skills /knacks/) [същото като *творческа факторова икономическа активност** (creative factor's ecotechnomic activity) (творческа активност на производствените фактори) и като *факторови икотехномически умения** (factor's

ecotechnomic skills /knacks/)] е приложеният и изразходван творчески производителски икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Тя е използване (създаващо и усвояващо) на **творческата производителска икономическа потенциалност*** (creative producer's economic potentiality) [която е същото като **творчески производителски икономически способности*** (creative producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **творческа производителска икономическа кинетичност*** (creative producer's economic kineticality). **Производителската икономическа полезност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на творческата производителска икономическа активност (на творческото икономическо усърдие, на икономическите умения), тъй като последната представлява (и изразява) полезния характер на производителската икономическа активност като по-общо понятие. Според факторната икономическа обусловеност творческата производителска (творческата факторова) икономическа активност има две форми на съществуване – трудово-обусловена и физическо-обусловена.

(а) **Творческата трудово-обусловена производителска икономическа активност*** (creative labourly-conditional producer's economic activity) [същото като **творческа трудово-факторова икономическа активност*** (creative labourly-factor's economic activity) (творческа активност на трудовия производствен фактор)] съществува във формата на **творческо трудово икотехномическо усърдие*** (creative labour ecotechnomic diligence) [същото като **творческо трудово-факторово икотехномическо усърдие*** (creative labourly-factor's ecotechnomic diligence) (творческо усърдие на трудовия производствени фактор), като **трудова икотехномическа умения** и като **трудова-факторова икотехномическа умения*** (labourly-factor's ecotechnomic skills /knacks/)]. **Трудово-обусловената производителска икономическа полезност е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **творческа трудово-обусловена производителска икономическа активност** (**творческо трудово икотехномическо усърдие, трудови икотехномическа умения**) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата трудово-обусловена производителска икономическа активност (усърдие) е използване (създаващо и

усвояващо) на **творческата трудово-обусловената производителска икономическа потенциалност*** (creative labourly-conditional producer's economic potentiality) [която е същото като **творчески трудово-обусловени производителски икономически способности*** (creative labourly-conditional producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпределяване) в **творческа трудово-обусловена производителска икономическа кинетичност*** (creative labourly-conditional producer's economic kineticality).

(б) **Творческата физическо-обусловена производителска икономическа активност*** (creative physically-conditional producer's economic activity) [същото като **творческа физическо-факторова икономическа активност*** (creative physically-factor's economic activity) (творческа активност на физическия производствен фактор)] съществува във формата на **творческо физическо икотехномическо усърдие*** (creative physical ecotechnomic diligence) [същото като **творческо физическо-факторово икотехномическо усърдие*** (creative physically-factor's ecotechnomic diligence) (творческо усърдие на физическия производствени фактор), като **физически икотехномически умения** (physical ecotechnomic skills /knacks/) и като **физическо-факторови икотехномически умения*** (physically-factor's ecotechnomic skills /knacks/)]. **Физическо-обусловената производителска икономическа ползност е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **творческа физическо-обусловена производителска икономическа активност** (**творческо физическо икотехномическо усърдие, физически икотехномически умения**) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата физическо-обусловена производителска икономическа активност (усърдие) е използване (създаващо и усвояващо) на **творческата физическо-обусловената производителска икономическа потенциалност*** (creative physically-conditional producer's economic potentiality) [която е същото като **творчески физическо-обусловени производителски икономически способности*** (creative physically-conditional producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпределяване) в **творческа физическо-обусловена производителска икономическа кинетичност*** (creative physically-conditional producer's economic kineticality).

(2) **Работната производителска икономическа активност*** (working producer's economic activity) [същото като **работно икотехномическо усърдие** (working ecotechnomic diligence) и като **икотехномически усилия**

(ecotechnomic exertions) [същото като *работна факторова икономическа активност** (working factor's economic activity) (работна активност на производствените фактори) и като *факторови икотехномически усилия** (factor's ecotechnomic exertions)] е приложеният и изразходван работен производителски икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение, извършване на работа) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Тя е използване (създаващо и усвояващо) на *работната производителска икономическа потенциалност** (working producer's economic potentiality) [която е същото като *работни производителски икономически способности** (working producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпределяне) в *работна производителска икономическа кинетичност** (working producer's economic kineticality). *Производителската икономическа стойност е еквивалентна на оценката*, която съответната икономическа единица дава на работната производителска икономическа активност (на работното икотехномическо усърдие, на икотехномическите усилия), тъй като последната представлява (и изразява) енергийният характер на производителската икономическа активност като по-общо понятие. Производителската икономическа ценност (като общностна оценка на производителската активност) е единство на производителска икономическа стойност и производителска икономическа полезност, така както производителската активност изобщо е единство на творческа производителска и работна производителска икономическа активност. Според факторната икономическа обусловеност работната производителска (работната факторова) икономическа активност има две форми на съществуване – трудово-обусловена и физическо-обусловена.

(а) *Работната трудово-обусловена производителска икономическа активност** (working labourly-conditional producer's economic activity) [същото като *работна трудово-факторова икономическа активност** (working labourly-factor's economic activity) (работна активност на трудовия производствен фактор)] съществува във формата на *работно трудово икотехномическо усърдие** (working labour ecotechnomic diligence) [същото като *работно трудово-факторово икотехномическо усърдие** (working labourly-factor's ecotechnomic diligence) (работно усърдие на трудовия производствени фактор), като *трудова икотехномически усилия* и като *трудова-факторови икотехномически усилия** (labourly-factor's ecotechnomic exertions)]. *Трудово-обусловената производителска икономическа стойност е еквивалентна на*

оценката, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **работна трудово-обусловена производителска икономическа активност** (**работно трудово икотехномическо усърдие, трудови икотехномически усилия**) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната трудово-обусловена производителска икономическа активност (усърдие) е използване (създаващо и усвояващо) на **работната трудово-обусловена производителска икономическа потенциалност*** (working labourly-conditional producer's economic potentiality) [която е същото като **работни трудово-обусловени производителски икономически способности*** (working labourly-conditional producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна трудово-обусловена производителска икономическа кинетичност*** (working labourly-conditional producer's economic kineticality).

(б) **Работната физическо-обусловена производителска икономическа активност*** (working physically-conditional producer's economic activity) [същото като **работна физическо-факторова икономическа активност*** (working physically-factor's economic activity) (работна активност на физическия производствен фактор)] съществува във формата на **работно физическо икономическо усърдие*** (working physical ecotechnomic diligence) [същото като **работно физическо-факторово икотехномическо усърдие*** (working physically-factor's ecotechnomic diligence) (работно усърдие на физическия производствени фактор), като **физически икотехномически усилия** и като **физическо-факторови икотехномически усилия*** (physically-factor's ecotechnomic exertions)]. **Физическо-обусловената производителска икономическа стойност е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **работна физическо-обусловена производителска икономическа активност** (**работно физическо икотехномическо усърдие, физически икотехномически усилия**) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната физическо-обусловена производителска икономическа активност (усърдие) е използване (създаващо и усвояващо) на **работната физическо-обусловената производителска икономическа потенциалност*** (working physically-conditional producer's economic potentiality) [която е същото като **работни фи-**

зическо-обусловени производителски икономически способности* (working physically-conditional producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна физическо-обусловена производителска икономическа кинетичност*** (working physically-conditional producer's economic kineticality).

Усвояваща и създаваща производителска икономическа активност. Приемана и предавана производителска икономическа потенциалност

Тъй като **производителската икономическа активност (икономическото усърдие)** е икономически процес на функциониране на икономическата единица в някаква **производствена икономическа система** като фазова разновидност на **възпроизводствената икономическа система** (т.е. е преработваща, трансформираща активност), то според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност тя съществува едновременно като производителска усвояваща (входна, приемаща) и като производителска създаваща (изходна, предаваща) икономическа активност, т.е. има **двойствен характер**.

(1) При **входа на икономическата система** производителската икономическа активност е **усвояваща производителска икономическа активност*** (assimilative /assimilating/ producer's economic activity) [същото като **приемаща производителска икономическа активност*** (accepting producer's economic activity) и като **усвояващо икотехномическо усърдие*** (assimilative ecotech-nomic diligence)], която е приложеният и изразходван производителски икономически потенциал в усвояването на някакъв входен производствен икономически ингредиент с цел създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Усвояващата производителска икономическа активност е използване на **приеманата производителска икономическа потенциалност*** (accepted producer's economic potentiality) [която е същото като **усвояващи производителски икономически способности*** (assimilative producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **приемана производителска икономическа кинетичност*** (accepted economic producer's kineticality). **Приеманата производителска икономическа ценност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на усвояващата производителска икономическа активност, тъй като последната представлява усвояващия (абсорбционния) характер на производителската икономическа активност като по-общо понятие. В зависимост от ценнос-

тната икономическа ингредиентност усвояващата производителска икономическа активност *има двойка същност*.

(а) *Веднаж*, тя е *творческа усвояваща производителска икономическа активност** (creative assimilative /assimilating/ producer's economic activity) [същото като *творческа приемаща производителска икономическа активност** (creative accepting producer's economic activity) и като *усвояващи икономически умения** (assimilative ecotechnomic skills /knacks/)], която е приложеният и изразходван творчески производителски икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в усвояването на някакъв входен производствен икономически ингредиент с цел създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата усвояваща производителска икономическа активност е използване на *творческата приемана производителска икономическа потенциалност** (creative accepted producer's economic potentiality) [която е същото като *творчески усвояващи производителски икономически способности** (creative assimilative producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в *творческа приемана производителска икономическа кинетичност** (creative accepted producer's economic kineticality). *Приеманата производителска икономическа полезност е еквивалентна на оценката*, която съответната икономическа единица дава на творческата усвояваща производителска икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно усвояващия (абсорбционния) и полезния характер на производителската икономическа активност като по-общо понятие.

(б) *Втори път* тя е *работна усвояваща производителска икономическа активност** (working assimilative /assimilating/ producer's economic activity) [същото като *работна приемаща производителска икономическа активност** (working accepting producer's economic activity) и като *усвояващи икономически усилия** (assimilative ecotechnomic exertions)], която е приложеният и изразходван работен производителски икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение, извършване на работа) в усвояването на някакъв входен производствен икономически ингредиент с цел създаването на способността на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната усвояваща производителска икономическа активност е използване на *работната приемана производителска икономическа потенциалност** (working assimilative producer's economic potentiality) [която е същото като *работни ус-*

.....

вояващи производителски икономически способности* (working assimilative producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна приемана производителска икономическа кинетичност*** (working accepted producer's economic kineticality). **Приеманата производителска икономическа стойност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на работната производителска усвояваща икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно усвояващия (абсорбционния) и енергийния характер на производителската икономическа активност като по-общо понятие. Приемната производителска икономическа ценност (като общностна оценка на производителската усвояваща активност) е единство на приеманата производителска икономическа стойност и приеманата производителска икономическа полезност, така както усвояващата производителска икономическа активност изобщо е единство на творческа усвояваща производителска и работна усвояваща производителска икономическа активност.

(2) При *изхода на икономическата система* производителската икономическа активност е **създаваща производителска икономическа активност*** (making producer's economic activity) [същото като **предаваща икономическа производителска активност*** (giving producer's economic activity) и като **създаващо икотехномическо усърдие** (making ecotechnomic diligence)], която е приложеният (и изразходван) производителски икономически потенциал в създаването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Създаващата производителска икономическа активност е използване на **предаваната производителска икономическа потенциалност*** (gived producer's economic potentiality) [която е същото като **създаващи производителски икономически способности*** (working making producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **предавана производителска икономическа кинетичност*** (gived producer's economic kineticality). Когато не е посочено друго, под *производителски икономически способности* обикновено се подразбират създаващите производителски икономически способности. **Предаваната производителска икономическа ценност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на производителската създаваща икономическа активност, тъй като последната представлява създаващия характер на производителската икономическа активност като по-общо понятие. В зависимост от ценностната икономическа ингредиентност

производителската създаваща икономическа активност също *има двойка същност*.

(а) *Веднаж*, тя е *творческа създаваща производителска икономическа активност** (creative making producer's economic activity) [същото като *творческа предаваща производителска икономическа активност** (creative gived producer's economic activity) и като *създаващи икотехномически умения* (making ecotechnomic skills /knacks/)], която е приложеният и изразходван творчески производителски икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в създаването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата създаваща производителска икономическа активност е използване на *творческата предавана производителска икономическа потенциалност** (creative gived producer's economic potentiality) и нейното превръщане (разпредметяване) [която е същото като *творчески създаващи производителски икономически способности** (creative making producer's economic abilities)] в *творческа предавана производителска икономическа кинетичност** (creative gived producer's economic kineticality). Когато не е посочено друго, под *творчески производителски икономически способности* обикновено се подразбират творческите създаващи производителски икономически способности. *Предаваната производителска икономическа полезност е еквивалентна на оценката*, която съответната икономическа единица дава на творческата създаваща производителска икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно създаващия и полезния характер на производителска икономическа активност като общо понятие.

(б) *Втори път* тя е *работна създаваща производителска икономическа активност** (working making producer's economic activity) [същото като *работна предаваща производителска икономическа активност** (working gived producer's economic activity) и като *създаващи икотехномически усилия* (making ecotechnomic exertions)], която е приложеният и изразходван работен производителски икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение, извършване на работа) в създаването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната създаваща производителска икономическа активност е използване на *работната предавана производителска икономическа потенциалност** (working gived producer's economic potentiality) [която е същото като *работни създаващи производителски ико-*

.....

номически способности* (working making producer's economic abilities)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна предавана производителска икономическа кинетичност*** (working gived producer's economic kineticality). Когато не е посочено друго, под **работни производителски икономически способности** обикновено се подразбират работните създаващи производителски икономически способности. **Предаваната производителска икономическа стойност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на работната производителска създаваща икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно създаващия и енергийния характер на производителската икономическа активност като по-общо понятие. Предаваната производителска икономическа ценност (като общностна оценка на производителската създаваща активност) е единство на предаващата производителска икономическа стойност и предаващата производителска икономическа ползност, така както създаващата производителска икономическа активност изобщо е единство на творческата създаваща производителска и работната създаваща производителска икономическа активност.

Приеманата производителска и предаваната производителска икономическа ценност са две характеристични разновидности на производителската икономическа ценност, така както усвояващата производителска и създаващата производителска икономическа активност са две характеристични разновидности на производителската икономическа активност изобщо.

5.3.2. Потребителска икономическа активност и потребителска икономическа потенциалност. Потребителски икономически потребности

Във фазата на потреблението икономическата активност се проявява като **потребителска икономическа активност*** (consumer's economic activity). **Потребителската икономическа ценност е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **потребителска икономическа активност** (дейност) в създаването и усвояването на способността на производствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици [в потреблението се усвоява потребителният икономически продукт и се създават трудовите производствени икономически фактори]. Потребителската икономическа активност е използване (усвояващо и създаващо) на **потребителската икономическа потенци-**

алност* (consumer's economic potentiality) [която е същото като **потребителски икономически потребности*** (consumer's economic needs /necessities/) и нейното превръщане (разпредметяване) в **потребителска икономическа кинетичност*** (consumer's economic kineticality)].

Творческа и работна потребителска икономическа активност. Творческа и работна потребителска икономическа потенциалност

В зависимост от ценностната икономическа ингредиентност потребителската икономическата активност **има двойка същност**. Тя едновременно е творческа и работна потребителска икономическа активност.

(1) **Творческата потребителска икономическа активност*** (creative consumer's economic activity) е приложеният и изразходван творчески потребителски икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в създаването и усвояването на способността на потребителния икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Тя е използване (създаващо и усвояващо) на **творческата потребителска икономическа потенциалност*** (creative consumer's economic potentiality) [която е същото като **творчески потребителски икономически потребности*** (creative consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **творческа потребителска икономическа кинетичност*** (creative consumer's economic kineticality). **Потребителската икономическа полезност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на творческата потребителска икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) полезния характер на потребителската икономическа активност като по-общо понятие.

(2) **Работната потребителска икономическа активност*** (working consumer's economic activity) е приложеният и изразходван работен потребителски икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение) в създаването и усвояването на способността на потребителния икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Тя е използване (създаващо и усвояващо) на **работната потребителска икономическа потенциалност*** (working consumer's economic potentiality) [която е същото като **работни потребителски икономически потребности*** (working consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна потребителска икономическа кинетичност*** (working consumer's economic kineticality). **Потребителската икономическа стойност е еквивалентна на оценката**, която съответната

икономическа единица дава на работната потребителски икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) енергийният характер на потребителската икономическа активност като по-общо понятие. Потребителската икономическа ценност (като общностна оценка на потребителската активност) е единство на потребителската икономическа стойност и потребителската икономическа полезност, така както потребителската активност изобщо е единство на творческа потребителска и работна потребителска икономическа активност.

Усвояваща и създаваща икономическа активност. Приемана и предавана потребителска икономическа потенциалност

Тъй като ***потребителската икономическа активност*** е икономически процес на функциониране на икономическата единица в някаква ***потребителна икономическа система*** като фазова разновидност на ***възпроизводствената икономическа система*** (т.е. е преработваща, трансформираща активност), то според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност тя съществува едновременно като потребителска усвояваща (входна, приемаща) и като потребителска създаваща (изходна, предаваща) икономическа активност, т.е. има ***двойствен характер***.

(1) При входа на икономическата система потребителската икономическа активност е ***усвояваща потребителска икономическа активност**** (assimilative /assimilating/ consumer's economic activity) [същото като ***приемаща потребителска икономическа активност**** (accepting consumer's economic activity)], която е приложението и изразходването на потребителски икономически потенциал в усвояването на някакъв входен потребителски икономически ингредиент с цел създаването на способността на потребителския възпроизводителски запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Потребителската усвояваща икономическа активност е използване на ***приеманата потребителска икономическа потенциалност**** (accepted consumer's economic potentiality) [която е същото като ***усвояващи потребителски икономически потребности**** (assimilative consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в ***приеманата потребителска икономическа кинетичност**** (accepted consumer's economic kineticality). Когато не е посочено друго, под ***потребителски икономически потребности*** обикновено се подразбират усвояващите потребителски икономически потребности. ***Приеманата потребителска икономическа ценност е еквивалентна на оценката***, която съответната икономическа единица дава на усвояваща потребителска икономическа

нища дава на усвояваща потребителска икономическа активност, тъй като последната представлява усвояващия (абсорбционния) характер на потребителската икономическа активност като по-общо понятие. В зависимост от ценностната икономическа ингредиентност потребителската усвояваща икономическа активност **има двояка същност**.

(а) **Веднаж**, тя е **творческа усвояваща потребителска икономическа активност*** (creative assimilative /assimilating/ consumer's economic activity) [същото като **творческа приемаща потребителска икономическа активност*** (creative accepting consumer's economic activity)], която е приложеният и изразходван творчески потребителски икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в усвояването на някакъв входен потребителен икономически ингредиент с цел създаването на способността на потребителния икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата усвояваща потребителска икономическа активност е използване на **творческата приемана потребителска икономическа потенциалност*** (creative accepted consumer's economic potentiality) [която е същото като **творчески усвояващи потребителски икономически потребности*** (creative assimilative consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **творческа приемана потребителска икономическа кинетичност*** (creative accepted consumer's economic kineticality). Когато не е посочено друго, под **творчески потребителски икономически потребности** обикновено се подразбират творческите усвояващи потребителски икономически потребности. **Приеманата потребителска икономическа полезност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на творческата усвояваща потребителска икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно усвояващия (абсорбционния) и полезния характер на потребителската икономическа активност като по-общо понятие.

(б) **Втори път** тя е **усвояваща потребителска икономическа активност*** (working assimilative /assimilating/ consumer's economic activity) [същото като **работна приемаща потребителска икономическа активност*** (working accepting consumer's economic activity)], която е приложеният и изразходван работен потребителски икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение) в усвояването на някакъв входен потребителен икономически ингредиент с цел създаването на способността на потребителния икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната усвояваща потребителска икономическа актив-

ност е използване на **работната приемана потребителска икономическа потенциалност*** (working assimilative consumer's economic potentiality) [която е същото като **работни усвояващи потребителски икономически потребности*** (working assimilative consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна приемана потребителска икономическа кинетичност*** (working accepted consumer's economic kineticality). Когато не е посочено друго, под **работни потребителски икономически потребности** обикновено се подразбират работните усвояващи потребителски икономически потребности. **Приеманата потребителска икономическа стойност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на работната усвояваща потребителска икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно усвояващия (абсорбционния) и енергийния характер на потребителската икономическа активност като по-общо понятие. Потребителската приемана икономическа ценност (като общностна оценка на усвояващата потребителска активност) е единство на приеманата потребителска икономическа стойност и приеманата потребителска икономическа полезност, така както усвояващата потребителска икономическа активност изобщо е единство на творческа усвояваща потребителска и работна усвояваща потребителска икономическа активност.

(2) При **изхода на икономическата система** потребителската икономическа активност е **създаваща потребителска икономическа активност*** (making consumer's economic activity) [същото като **предаваща потребителска икономическа активност*** (giving consumer's economic activity)], която е приложеният (и изразходван) потребителски икономически потенциал в създаването на способността на производствения икономически запас да удовлетвори възпроизводствените потребности на икономическите единици. Потребителската създаваща икономическа активност е използване на **предаваната потребителска икономическа потенциалност*** (gived consumer's economic potentiality) [която е същото като **създаващи потребителски икономически потребности*** (working making consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **предавана потребителска икономическа кинетичност*** (gived consumer's economic kineticality). **Предаваната потребителска икономическа ценност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на създаващата потребителска икономическа активност, тъй като последната представлява създаващия характер на потребителската икономическа активност като по-общо понятие. В зависимост

от ценностната икономическа ингредиентност потребителската създаваща икономическа активност също **има двояка същност**.

(а) **Веднаж**, тя е **творческа създаваща потребителска икономическа активност*** (creative making consumer's economic activity) [същото като **творческа предаваща потребителска икономическа активност*** (creative gived consumer's economic activity)], която е приложеният и изразходван творчески потребителски икономически потенциал (полезен импулс, индуциране на полза) в създаването на способността на потребителния икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Творческата създаваща потребителска икономическа активност е използване на **творческата предавана потребителска икономическа потенциалност*** (creative gived consumer's economic potentiality) [която е същото като **творчески създаващи потребителски икономически потребности*** (creative making consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **творческа предавана потребителска икономическа кинетичност*** (creative gived consumer's economic kineticality). **Предаваната потребителска икономическа полезност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на творческата създаваща потребителска икономическа активност, тъй като последната представлява (и изразява) едновременно създаващия и полезния характер на потребителската икономическа активност като по-общо понятие.

(б) **Втори път** тя е **работна създаваща потребителска икономическа активност*** (working making consumer's economic activity) [същото като **работна предаваща потребителска икономическа активност*** (working gived consumer's economic activity)], която е приложеният и изразходван работен потребителски икономически потенциал (енергиен импулс, работно напрежение) в създаването на способността на потребителния икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. Работната създаваща потребителска икономическа активност е използване на **работната предавана потребителска икономическа потенциалност*** (working gived consumer's economic potentiality) [която е същото като **работни създаващи потребителски икономически способности*** (working making consumer's economic needs /necessities/)] и нейното превръщане (разпредметяване) в **работна предавана потребителска икономическа кинетичност*** (working gived consumer's economic kineticality). **Предаваната икономическа стойност е еквивалентна на оценката**, която съответната икономическа единица дава на работната създаваща потребителска икономическа активност,

тър като последната представлява (и изразява) едновременно създаващия и енергийния характер на потребителската икономическа активност като общо понятие. Предаваната потребителска икономическа ценност (като общностна оценка на потребителската създаваща активност) е единство на предаващата потребителска икономическа стойност и предаващата потребителска икономическа ползност, така както създаващата потребителска икономическа активност изобщо е единство на творческа създаваща потребителска и работна създаваща потребителска икономическа активност.

Приеманата потребителска и предаваната потребителска икономическа ценност са две характеристични разновидности на потребителската икономическа ценност, така както усвояващата потребителска и създаващата потребителска икономическа активност са две характеристични разновидности на потребителската икономическа активност изобщо.

6. Продуктова и факторна икономическа активност, потенциалност и кинетичност

Икономическото стопанисване (като вид възпроизводствена конфигурация) се състои от *икономическото производство* и *икономическото потребление*. Входящ ингредиент на производството (производствен ресурс) са производствените икономически фактори (трудов и физически), а изходящ ингредиент (производствен резултат) – производственият икономически продукт. Входящ ингредиент на потреблението (потребителен ресурс) е потребителният продукт в какъвто се е превърнал част от производствения продукт (получен от производството) (останалата част от производствения продукт се връща отново в производството във вид на физически производствен икономически фактор), а изходящ ингредиент (потребителен резултат) – трудовия производствен икономически фактор (който отива в производството). Това разсъждение показва в най-общ вид как се сключва системата от производство и потребление. След производството следва потреблението, а след потреблението – производството. Така че стопанисването може да се представи по два равностойни начина: (1) като *продуктово-преобразуващо икономическо стопанисване** (product-transforming economic protoeconomizing) – когато след производството (което създава продукта) следва потреблението (което усвоява продукта) и тогава икономическият продукт е вътрешно звено на стопанската конфигурация, и (2) като *факторно-преобразуващо икономическо стопанисване** (factor-transforming economic protoeconomizing) – когато след потреблението (което създава трудовия фактор) следва производството (което усвоява

.....

трудовия фактор) и тогава трудовият икономически фактор е вътрешно звено на същата конфигурация. При продуктово-преобразуващото икономическо стопансване се конституират понятията за продуктова икономическа активност, потенциалност и кинетичност (активност, потенциалност и кинетичност, насочени **към** продукта), на които съответства *ценността на икономическия продукт*, а при факторно-преобразуващото икономическо стопансване се конституират понятията за факторна икономическа активност, потенциалност и кинетичност (активност, потенциалност и кинетичност насочени **към** трудовия фактор), на които съответстват *ценността на трудовия икономически фактор* (в по-широк контекст могат да се обсъждат и физическият фактор и *ценността на физическия икономически фактор*). Понятията за **факторна** активност, потенциалност и кинетичност (които акцентират върху обекта на активността) трябва да се разграничават от понятията за **факторова** активност, потенциалност и кинетичност (които акцентират върху субекта на активността – функционирането **на** прозводствените фактори на производителя, което индуцира ценността).

6.1. Продуктова икономическа активност, потенциалност и кинетичност

В системата на продуктово-преобразуващото икономическо стопансване (когато след производството следва потреблението) *икономическият продукт* приема две форми – *производствен икономически продукт* като изход на производството (където той се създава) и *потребителен икономически продукт* като вход на потреблението (където той се усвоява). Тук икономическото стопанисване преобразува производствения в потребителен икономически продукт (при преминаването на продукта от производството в потреблението). На това положение отговаря **продуктовата икономическа активност*** (product economic activity), която е обобщаващо понятие за разгледаните по-горе **производителска създаваща икономическа активност** и **потребителска усвояваща икономическа активност** в качеството им на нейни разновидности.

Продуктовата икономическа активност е (1) използване (усвояващо и създаващо) на **продуктовата икономическа потенциалност*** (product economic potentiality) [последната като обобщаващо понятие за (а) **предавана производителска икономическа потенциалност**, същото като **създаващи производителски икономически способности** (вж. *производителски икономически способности /продуктови/*) и (б) **приемана потребителска икономическа потенциалност**, същото като **усвояващи потребителски икономически**

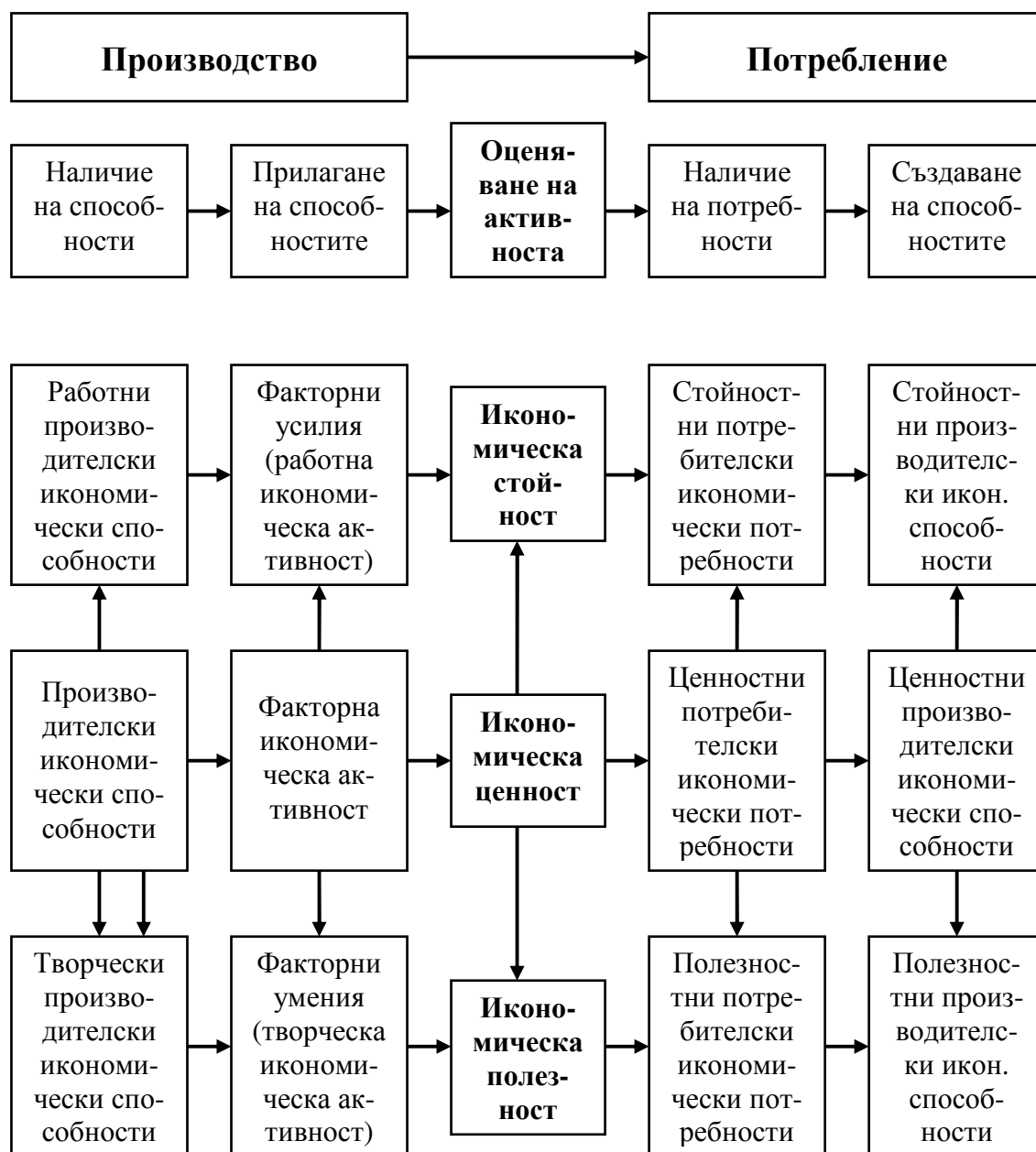
потребности (вж. *потребителски икономически потребности /продуктови/*) и (2) нейното (на потенциалността) превръщане (разпределяване) в **продуктова икономическа кинетичност*** (product economic kineticality) [последната като обобщаващо понятие за (а) **предавана производителска икономическа кинетичност** и (б) **приемана потребителска икономическа кинетичност**].

Ценността на икономическия продукт е еквивалентна на оценката, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **продуктова икономическа активност** (дейност) в създаването и усвояването на способността на продуктовия икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. В това число: (1) *ценността на производствения икономически продукт е еквивалентна на оценката*, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **създаваща производителска икономическа активност** в създаването на способността на продуктовия производствен икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици; (2) *ценността на потребителния икономически продукт е еквивалентна на оценката*, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **усвояваща потребителска икономическа активност** в усвояването на способността на продуктовия потребителен икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици.

Когато под внимание се вземе критерият на ценностната икономическа ингредиентност се вижда, че продуктовата икономическа активност (производителска и потребителска) **има двояка същност**. Тя едновременно е **творческа** и **работна** продуктова потребителска икономическа активност. *Полезността на икономическия продукт* (производствен и потребителен) **е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **продуктова творческа икономическа активност*** (product creative economic activity) (производителска и потребителска), а *стойността на икономическия продукт* (производствен и потребителен) **е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **продуктова работна икономическа активност*** (product working economic activity) (производителска и потребителска). В тези рамки: (1) *полезността на производствения иконо-*

мически продукт е еквивалентна на оценката, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **продуктова творческа производителска икономическа активност*** (product creative producer's economic activity), а **полезността на потребителния икономически продукт е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **продуктова творческа потребителска икономическа активност*** (product creative producer's economic activity), и (2) **стойността на производствения икономически продукт е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **продуктова работна производителска икономическа активност*** (product working producer's economic activity), а **стойността на потребителния икономически продукт е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **продуктова работна потребителска икономическа активност** (product working producer's economic activity).

Във фиг 2. са показани зависимостите между някои основни икономически понятия, свързани с продуктовата икономическа ценност (вж. *производителски икономически способности, работни производителски икономически способности, творчески производителски икономически способности, трудо-во-определени производителски икономически способности и физическо-определени производителски икономически способности*).

Фиг. 2. Зависимости между основните икономически понятия, свързани с икономическата ценност при продуктова икономическа активност (в системата на продуктово-преобразуващото икономическо стопансване)

6.2. Факторна икономическа активност, потенциалност и кинетичност

В системата на факторно-преобразуващото икономическо стопансване (когато след потреблението следва производството) *трудовият икономически фактор* приема две форми – *трудов потребителен икономически фактор* като изход на потреблението (където той се създава) и *трудов производствен*

икономически *фактор* като вход на производството (където той се усвоява). Тук икономическото стопанисване преобразува потребителния в производствен трудов икономически фактор (при преминаването на трудовия фактор от потреблението в производството). На това положение отговаря **факторната икономическа активност*** (factor economic activity), която е обобщаващо понятие за разгледаните по-горе **усвояваща производителска икономическа активност** и **създаваща потребителска икономическа активност** в качеството им на нейни разновидности.

Факторната икономическа активност е (1) използване (усвояващо и създаващо) на **факторната икономическа потенциалност*** (factor economic potentiality) [последната като обобщаващо понятие за (а) **приемана производителска икономическа потенциалност**, същото като **усвояващи производствени икономически способности** и (б) **предавана потребителска икономическа потенциалност**, същото като **създаващи потребителски икономически потребности** и (2) нейното (на потенциалността) превръщане (разпределяване) във **факторна икономическа кинетичност*** (factor economic kineticality) [последната като обобщаващо понятие за (а) **приемана производителска икономическа кинетичност** и (б) **предавана потребителска икономическа кинетичност**].

Ценността на трудовия икономическия фактор е еквивалентна на оценката, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **факторна икономическа активност** (дейност) в създаването и усвояването на способността на факторния икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. В това число: (1) **Ценността на трудовия потребителен икономически фактор е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **създаваща потребителска икономическа активност** в създаването на способността на трудовия факторен потребителен икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици; (2) **ценността на трудовия производствен икономически фактор е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **усвояваща производствена икономическа активност** в усвояването на способността на трудовия производствен икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици.

Когато под внимание се вземе критерият на ценностната икономическа ингредиентност се вижда, че факторната икономическа активност (производителска и потребителска) **има двойка същност**. Тя едновременно е **творческа** и **работна** факторна потребителска икономическа активност. **Полезността на трудовия икономически фактор** (производствен и потребителен) **е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **факторна творческа икономическа активност*** (factor creative economic activity) (производителска и потребителска), а **стойността на трудовия икономически фактор** (производствен и потребителен) **е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **факторна работна икономическа активност*** (factor working economic activity) (производителска и потребителска). В тези рамки: (1) **Полезността на трудовия производствен икономически фактор е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **факторна творческа производителска икономическа активност*** (factor creative producer's economic activity), а **полезността на трудовия потребителен икономически фактор е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **факторна творческа потребителска икономическа активност*** (factor creative producer's economic activity), и (2) **стойността на трудовия производствен икономически фактор е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **факторна работна производителска икономическа активност*** (factor working producer's economic activity), а **стойността на трудовия потребителен икономически фактор е еквивалентна на оценката**, която икономическата единица дава на приложената (и изразходвана) при различните икономически единици (в т.ч. и от самата нея) **факторна работна потребителска икономическа активност*** (factor working producer's economic activity).

7. Ингредиентни разновидности икономическата ценност (продължение)

7.1. Дуална и сингуларна икономическа ценност

Според *ценностната икономическа пълнота* икономическата ценност може да бъде дуална и сингуларна. *Дуалната икономическа ценност* $W^D(y)$ [в т.ч. *дуалната трудова икономическа ценност** (dual labour economic worth) $LW^D(y)$ и *дуалната физическа икономическа ценност** (dual physical economic worth) $HW^D(y)$] е икономическа ценност, която обезателно се проявява (съществува) едновременно в две форми – като икономическа стойност и като икономическа полезност, наричани в този контекст *дуалностна икономическа стойност* (тъй като тя може да се съчетава с полезността) и *дуалностна икономическа полезност* (тъй като тя може да се съчетава със стойността) (ако не е посочено друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира дуалната икономическа ценност). *Сингуларната икономическа ценност* $W^S(y)$ [в т.ч. *сингуларната трудова икономическа ценност** (singular labour economic worth) $LW^S(y)$ и *сингуларната физическа икономическа ценност** (singular physical economic worth) $HW^S(y)$] е икономическа ценност, която се проявява (съществува) само в една форма – или само като икономическа стойност, или само като икономическа полезност, наричани в този контекст *сингуларностна икономическа стойност* (тъй като тя не може да се съчетава с полезността) и *сингуларностна икономическа полезност* (тъй като тя не може да се съчетава със стойността). В първия случай е налице *стойностно-сингуларна икономическа ценност* $W^{SV}(y)$ [в т.ч. *стойностно-сингуларна трудова икономическа ценност** (value-singular labour economic worth) $LW^{SV}(y)$ и *стойностно-сингуларна физическа икономическа ценност** (value-singular physical economic worth) $HW^{SV}(y)$], а във втория случай – *полезностно-сингуларна икономическа ценност* $W^{SU}(y)$ [в т.ч. *полезностно-сингуларна трудова икономическа ценност** (utility-singular labour economic worth) $LW^{SU}(y)$ и *полезностно-сингуларна физическа икономическа ценност** (utility-singular physical economic worth) $HW^{SU}(y)$].

7.2. Абсолютна и относителна икономическа ценност

Според *релятивистичната теория на ценността* (в т.ч. според *релятивистичната теория на стойността* и според *релятивистичната теория на полезността*) се разграничават (1) *абсолютна икономическа ценност* (абсолютно-изразена икономическа ценност) $W(A)(y)$ [към която се числят *абсо-*

лютната трудова икономическа ценност* (absolute labour economic worth) $LW(A)(y)$ и абсолютната физическа икономическа ценност* (absolute physical economic worth) $HW(A)(y)$] {в т.ч. (а) абсолютна икономическа стойност (абсолютно-изразена икономическа стойност) $V(A)(y)$ [към която се числят абсолютната трудова икономическа стойност* (absolute labour economic value) $LV(A)(y)$ и абсолютната физическа икономическа стойност* (absolute physical economic value) $HV(A)(y)$] и (б) абсолютна икономическа полезност (абсолютно-изразена икономическа полезност) $U(A)(y)$ [към която се числят абсолютната трудова икономическа стойност* (absolute labour economic utility) $LU(A)(y)$ и абсолютната физическа икономическа стойност* (absolute physical economic utility) $HU(A)(y)$]} и (2) относителна икономическа ценност (относително-изразена икономическа ценност) $W(R)(y)$ [към която се числят относителната трудова икономическа ценност* (relative labour economic worth) $LW(R)(y)$ и относителната физическа икономическа ценност* (relative physical economic worth) $HW(R)(y)$] {в т.ч. (а) относителна икономическа стойност (относително-изразена икономическа стойност) $V(R)(y)$ [към която се числят относителната трудова икономическа стойност* (relative labour economic value) $LV(R)(y)$ и относителната физическа икономическа стойност* (relative physical economic value) $HV(R)(y)$] и (б) относителна икономическа полезност (относително-изразена икономическа полезност) $U(R)(y)$ [към която се числят относителната трудова икономическа полезност* (relative labour economic utility) $LU(R)(y)$ и относителната физическа икономическа полезност* (relative physical economic utility) $HU(R)(y)$]} (ако не е посочено друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира абсолютната икономическа ценност).

Когато едновременно се приложат ингредиентната общностна икономическа обхватност и релативистичната теория на ценността, тогава се конституират следните разновидности на икономическата ценност (в т.ч. и на икономическата стойност и икономическата полезност) (като всички те се отнасят както за трудовата, така и за физическата икономическа ценност, стойност и полезност):

(1) за индивидуалната икономическа ценност: (а) абсолютна индивидуална икономическа ценност* (absolute individual economic worth) $W(AI)(y)$ [в т.ч. абсолютна индивидуална икономическа стойност* (absolute individual economic value) $V(AI)(y)$ и абсолютна индивидуална икономическа полезност* (absolute individual economic utility) $U(AI)(y)$] и (б) относителна индивидуална икономическа ценност* (relative individual economic worth) $W(RI)(y)$

[в т.ч. *относителна индивидуална икономическа стойност** (relative individual economic value) $V(RI)(y)$ и *относителна индивидуална икономическа полезност** (relative individual economic utility) $U(RI)(y)$];

(2) за фирмената икономическа ценност: (а) *абсолютна фирмена икономическа ценност** (absolute firm economic worth) $W(AF)(y)$ [в т.ч. *абсолютна фирмена икономическа стойност** (absolute firm economic worth) $V(AF)(y)$ и *абсолютна фирмена икономическа полезност** (absolute firm economic worth) $U(AF)(y)$] и (б) *относителна фирмена икономическа ценност** (relative firm economic worth) $W(RF)(y)$ [в т.ч. *относителна фирмена икономическа стойност** (relative firm economic value) $V(RF)(y)$ и *относителна фирмена икономическа полезност** (relative firm economic utility) $U(RF)(y)$];

(3) за обществената икономическа ценност: (а) *абсолютна обществена икономическа ценност** (absolute social economic worth) $W(AS)(y)$ [в т.ч. *абсолютна обществена икономическа стойност** (absolute social economic value) $V(AS)(y)$ и *абсолютна обществена икономическа полезност** (absolute social economic utility) $U(AS)(y)$] и (б) *относителна обществена икономическа ценност** (relative social economic worth) $W(RS)(y)$ [в т.ч. *относителна обществена икономическа стойност** (relative social economic value) $V(RS)(y)$ и *относителна обществена икономическа полезност** (relative social economic utility) $U(RS)(y)$] и т.н.

7.3. Обща, единична, средна и пределна икономическа ценност

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа ценност* $TW(y)$ [в т.ч. *обща икономическа стойност* $TV(y)$ и *обща икономическа полезност* $TU(y)$], *единична икономическа ценност* $UW(y)$ [(в т.ч. *единична икономическа стойност* $UV(y)$ и *единична икономическа полезност* $UU(y)$], *средна икономическа ценност* $AW(y)$ [в т.ч. *средна икономическа стойност* $AV(y)$ и *средна икономическа полезност* $AU(y)$] и *пределна икономическа ценност* $MW(y)$ [в т.ч. *пределна икономическа стойност* $MV(y)$ и *пределна икономическа полезност* $MU(y)$] (ако не е посочено друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира общата икономическа ценност). Относно движението (измененията) на пределната икономическа ценност вж. *законали на пределната икономическа ценност*.

7.4. Необходима, принадлежна и цялостна икономическа ценност

Според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима икономическа ценност* $IW(y)$ [в т.ч. *необходима иконо-*

мическа стойност $IV(y)$ и необходима икономическа полезност $IU(y)$], принадлежна икономическа ценност $SW(y)$ [в т.ч. принадлежна икономическа стойност $SV(y)$ и принадлежна икономическа полезност $SU(y)$] и цялостна икономическа ценност $EW(y)$ [в т.ч. цялостна икономическа стойност $EV(y)$ и цялостна икономическа полезност $EU(y)$] (когато не е посочено друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира цялостната икономическа ценност). Всички тези разновидности са отнасят както за трудовата, така и за физическата икономическа ценност, стойност и полезност)

Когато се приложат едновременно ингредиентната икономическа мащабност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните ценностни икономически понятия (като всички те се отнасят както за трудовата, така и за физическата икономическа ценност, стойност и полезност):

(1) *обща необходима икономическа ценност* $TIW(y)$ [в т.ч. *обща необходима икономическа стойност* $TIV(y)$ и *обща необходима икономическа полезност* $TIU(y)$], *единична необходима икономическа ценност* $UIW(y)$ [в т.ч. *единична необходима икономическа стойност* $UIV(y)$ и *единична необходима икономическа полезност* $UIU(y)$], *средна необходима икономическа ценност* $AIW(y)$ [в т.ч. *средна необходима икономическа стойност* $AIV(y)$ и *средна необходима икономическа полезност* $AIU(y)$] и *пределна необходима икономическа ценност* $MIW(y)$ [в т.ч. *пределна необходима икономическа стойност* $MIV(y)$ и *пределна необходима икономическа полезност* $MIU(y)$];

(2) *обща принадлежна икономическа ценност* $TSW(y)$ [в т.ч. *обща принадлежна икономическа стойност* $TSV(y)$ и *обща принадлежна икономическа полезност* $TSU(y)$], *единична принадлежна икономическа ценност* $USW(y)$ [в т.ч. *единична принадлежна икономическа стойност* $USV(y)$ и *единична принадлежна икономическа полезност* $USU(y)$], *средна принадлежна икономическа ценност* $ASW(y)$ [в т.ч. *средна принадлежна икономическа стойност* $ASV(y)$ и *средна принадлежна икономическа полезност* $ASU(y)$] и *пределна принадлежна икономическа ценност* $MSW(y)$ [в т.ч. *пределна принадлежна икономическа стойност* $MSV(y)$ и *пределна принадлежна икономическа полезност* $MSU(y)$];

(3) *обща цялостна икономическа ценност* $TEW(y)$ [в т.ч. *обща цялостна икономическа стойност* $TEV(y)$ и *обща цялостна икономическа полезност* $TEU(y)$], *единична цялостна икономическа ценност* $UEW(y)$ [в т.ч. *единична цялостна икономическа стойност* $UEV(y)$ и *единична цялостна икономическа полезност* $UEU(y)$], *средна цялостна икономическа ценност* $AEW(y)$ [в т.ч. *средна цялостна икономическа стойност* $AEV(y)$ и *средна цялостна икономи-*

ческа полезност $AEU(y)$] и *пределна цялостна икономическа ценност* $MEW(y)$ [в т.ч. *пределна цялостна икономическа стойност* $MEV(y)$ и *пределна цялостна икономическа полезност* $MEU(y)$].

Когато едновременно се приложат ингредиентната общностна икономическа обхватност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните разновидности на икономическата ценност (в т.ч. и на икономическата стойност и икономическата полезност) (като всички те се отнасят както за трудовата, така и за физическата икономическа ценност, стойност и полезност):

(1) за индивидуалната икономическа ценност: (а) **индивидуална необходима икономическа ценност** (individual indispensable economic worth) $IW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална необходима икономическа стойност** (individual indispensable economic value) $IV(I)(y)$ и **индивидуална необходима икономическа полезност** (individual indispensable economic utility) $IU(I)(y)$], (б) **индивидуална принадена икономическа ценност** (individual surplus economic worth) $SW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална принадена икономическа стойност** (individual surplus economic value) $SV(I)(y)$ и **индивидуална принадена икономическа полезност** (individual surplus economic utility) $SU(I)(y)$] и (в) **индивидуална цялостна икономическа ценност** (individual entire economic worth) $EW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална цялостна икономическа стойност** (individual entire economic value) $EV(I)(y)$ и **индивидуална цялостна икономическа полезност** (individual entire economic utility) $EU(I)(y)$];

(2) за фирмената икономическа ценност: (а) **фирмена необходима икономическа ценност** (firm indispensable economic worth) $IW(F)(y)$ [в т.ч. **фирмена необходима икономическа стойност** (firm indispensable economic value) $IV(F)(y)$ и **фирмена необходима икономическа полезност** (firm indispensable economic utility) $IU(F)(y)$], (б) **фирмена принадена икономическа ценност** (firm surplus economic worth) $SW(F)(y)$ [в т.ч. **фирмена принадена икономическа стойност** (firm surplus economic value) $SV(F)(y)$ и **фирмена принадена икономическа полезност** (firm surplus economic utility) $SU(F)(y)$] и (в) **фирмена цялостна икономическа ценност** (firm entire economic worth) $EW(F)(y)$ [в т.ч. **фирмена цялостна икономическа стойност** (firm entire economic value) $EV(F)(y)$ и **фирмена цялостна икономическа полезност** (firm entire economic utility) $EU(F)(y)$];

(3) за обществената икономическа ценност: (а) **обществена необходима икономическа ценност** (social indispensable economic worth) $IW(S)(y)$ [в т.ч. **обществена необходима икономическа стойност** (social indispensable

economic value) $IV(S)(y)$ и *обществена необходима икономическа полезност* (social indispensable economic utility) $IU(S)(y)$, (б) *обществена принадлежна икономическа ценност* (social surplus economic worth) $SW(S)(y)$ [в т.ч. *обществена принадлежна икономическа стойност* (social surplus economic value) $SV(S)(y)$ и *обществена принадлежна икономическа полезност* (social surplus economic utility) $SU(S)(y)$] и (в) *обществена цялостна икономическа ценност* (social entire economic worth) $EW(S)(y)$ [в т.ч. *обществена цялостна икономическа стойност* (social entire economic value) $EV(S)(y)$ и *обществена цялостна икономическа полезност* (social entire economic utility) $EU(S)(y)$] и т.н.

7.5. Ценност на икономическия фактор и ценност на икономическия продукт

При производството и потреблението като фази на възпроизводството възпроизводствените икономически запаси приемат формата на производствени икономически фактори (в т.ч. трудов и физически) и на икономически продукт. Затова при тези фази според *икономическото отношение* икономическата ценност (в т.ч. трудовата и физическата икономическа ценност) се представя (а) като *ценност на икономическия фактор* $W(x)$ [означава се в производството и потреблението съответно с $W(xp)$ и $W(xc)$] {в т.ч. *ценност на физическия икономически фактор* $W(h)$ [съответно с $W(hp)$ и $W(hc)$] и като *ценност на трудовия икономически фактор* $W(l)$ [съответно с $W(lp)$ и $W(lc)$]} и (б) *ценност на икономическия продукт* $W(q)$ [съответно с $W(qp)$ и $W(qc)$]. В областта на стойностните икономически отношения техни разновидности съответно са: (а) *стойност на икономическия фактор* $V(x)$ [означава се в производството и потреблението съответно с $V(xp)$ и $V(xc)$] {в т.ч. *стойност на физическия икономически фактор* $V(h)$ [съответно с $V(hp)$ и $V(hc)$] и *стойност на трудовия икономически фактор* $V(l)$ [съответно с $V(lp)$ и $V(lc)$]} и (б) *стойност на икономическия продукт* $V(q)$ [съответно с $V(qp)$ и $V(qc)$]. В областта на полезностните икономически отношения техни разновидности съответно са: (а) *полезност на икономическия фактор* $U(x)$ [означава се в производството и потреблението съответно с $U(xp)$ и $U(xc)$] {в т.ч. *полезност на физическия икономически фактор* $U(h)$ [съответно с $U(hp)$ и $U(hc)$] и *полезност на трудовия икономически фактор* $U(l)$ [съответно с $U(lp)$ и $U(lc)$]} и (б) *полезност на икономическия продукт* $U(q)$ [съответно с $U(qp)$ и $U(qc)$].

Както се посочи, *в процеса на производството и потреблението* (с индекси съответно p и c) се разграничават *ценност на икономическия фактор* $W(xp)$ и $W(xc)$ [в т.ч. *ценност на трудовия икономически фактор* $W(lp)$ и $W(lc)$],

и *ценност на физическия икономически фактор* $W(hp)$ и $W(hc)$] и *ценност на икономическия продукт* $W(qp)$ и $W(qc)$. Всички те имат свои разновидности според критерия за ингредиентната икономическа мащабност и според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност се разграничават: (1) *обща ценност на икономическия фактор* $TW(xp)$ и $TW(xc)$ [в т.ч. *обща ценност на трудовия икономически фактор* $TW(lp)$ и $TW(lc)$, и *обща ценност на физическия икономически фактор* $TW(hp)$ и $TW(hc)$] и *обща ценност на икономическия продукт* $TW(qp)$ и $TW(qc)$; (2) *единична ценност на икономическия фактор** (unitary worth of economic factor) $UW(xp)$ и $UW(xc)$ [в т.ч. *единична ценност на трудовия икономически фактор** (unitary worth of labour economic factor) $UW(lp)$ и $UW(lc)$, и *единична ценност на физическия икономически фактор** (unitary worth of physical economic factor) $UW(hp)$ и $UW(hc)$] и *единична ценност на икономическия продукт** (unitary worth of economic product) $UW(qp)$ и $UW(qc)$; (3) *средна ценност на икономическия фактор* $AW(xp)$ и $AW(xc)$ [в т.ч. *средна ценност на трудовия икономически фактор* $AW(lp)$ и $AW(lc)$, и *средна ценност на физическия икономически фактор* $AW(hp)$ и $AW(hc)$] и *средна ценност на икономическия продукт* $AW(qp)$ и $AW(qc)$; (4) *пределна ценност на икономическия фактор* $MW(xp)$ и $MW(xc)$ [в т.ч. *пределна ценност на трудовия икономически фактор* $MW(lp)$ и $MW(lc)$, и *пределна ценност на физическия икономически фактор* $MW(hp)$ и $MW(hc)$] и *пределна ценност на икономическия продукт* $MW(qp)$ и $MW(qc)$. Всички те поотделно се проявяват като съответни стойности и полезности на производствените икономически фактори (трудови и физически) и на икономическите продукти, както и като трудови ценности и физически ценности (в т.ч. стойности и полезности).

7.6. Еднокомпонентна и многокомпонентна икономическа ценност

Различават се още (1) **еднокомпонентна икономическа ценност** (one-component economic worth) (в т.ч. **еднокомпонентна икономическа стойност** и **еднокомпонентна икономическа полезност**) – когато тя е ценност на един вид икономическо благо, и (2) **многокомпонентна икономическа ценност** (multicomponent economic worth) (в т.ч. **многокомпонентна икономическа стойност** и **многокомпонентна икономическа полезност**) – когато тя е ценност на съвкупност от повече от един вид икономически блага (вж. *икономическа стойност* и *икономическа полезност*). Специфичното за последната е, че е ценност компактно и съвместно на всички блага от съвкупността, тъй като

общата икономическа ценност е резултат от ценностното взаимодействие между отделните видове блага. Затова не могат да се идентифицират части от общата ценност, които да са присъщи за отделните блага, но пък могат да се извеждат техните *пределни икономически ценности*, когато обемите им се променят (като частни производни функции на функцията на общата ценност). Посочените разновидности са валидни за трудовите и физическите икономически ценности, стойности и полезности.

7.7. Фактическа и възпроизводимата икономическа ценност

Според *ингредиентната икономическа реализируемост** (ingrediental economic realizibleness) икономическата ценност (трудова и физическа) може да се дефинира като фактическа и като възпроизводимата (или още – възпроизводна). **Фактическата икономическа ценност** (factual economic worth) [в т.ч. **фактическата икономическа стойност** (factual economic value) и **фактическата икономическа полезност** (factual economic utility)] е действително формираната (действително определената) ценност на икономическия запас (на съвкупността от икономическа блага) към момента на неговото създаване. **Възпроизводимата икономическа ценност*** (reproducible economic worth) [в т.ч. **възпроизводимата икономическа стойност*** (reproducible economic value) и **възпроизводимата икономическа полезност*** (reproducible economic utility)] е ценността на икономическия запас, която е формирана (определена) към някакъв фиксиран момент (обикновено настоящия), в общия случай несъвпадащ с момента на създаването на запаса (вж. *икономическа стойност* и *икономическа полезност*). Това означава да се даде отговор на въпроса, **каква би била** ценността на запаса към някакъв определен момент от времето (например настоящия), независимо че той е бил създаден преди това и че към момента на създаването му е имал някаква друга ценност. Възпроизводимата икономическа ценност е фундаментално понятие в икономическата теория. От концептуална гледна точка под икономическа ценност се подразбира именно възпроизводимата (възпроизводната) икономическа ценност. Затова, когато се прави преход от предаваната към приеманата икономическа ценност, между които има лаг във времето (вж. *икономически лаг*), приеманата икономическа ценност е някакъв образ (вж. *икономически образ*) не на фактическата, а на възпроизводимата предавана икономическа ценност. Подходът на възпроизводимата икономическа ценност представя възпроизводството на икономическата ценност като безкрайно бързо протичащ *икономически процес*, което дава възможност да се разкрият неговите закономерности и структура, независимо

от влиянието на лаговите (закъсняващите) въздействия в системата. Фактическата икономическа ценност е само частен случай на възпроизводимата. Все според този критерий се разграничават още **прогнозна икономическа ценност** (prognostical economic worth) [в т.ч. **прогнозна икономическа стойност** (prognostical economic value) и **прогнозна икономическа полезност** (prognostical economic utility)] и **планова икономическа ценност** (planned economic worth) [в т.ч. **планова икономическа стойност** (planned economic value) и **планова икономическа полезност** (planned economic utility)].

7.8. Трудово-обусловена (трудопитна), физическо-обусловена (физитна) и трудово-физическо-обусловена (трудо-физитна) икономическа ценност

Според *факторната икономическа обусловеност* трудовата икономическа ценност има три основни разновидности:

(1) **трудово-обусловената икономическа ценност*** (labourly-conditional economic worth) $W(L)(y)$ [тя се проявява само като **трудово-обусловена трудова икономическа ценност*** (labourly-conditional labour economic worth) $LW(L)(y)$] – когато ценността е възникнала в *трудово-факторната производствена икономическа система* [т.е. в *производствена икономическа система*, която функционира с помощта само на *трудовия производствен икономически фактор* (без наличието на *физическия производствен икономически фактор*)]; към нея се числят (а) **трудово-обусловената икономическа стойност*** (labourly-conditional economic value) $V(L)(y)$ [тя се проявява само като **трудово-обусловена трудова икономическа стойност*** (labourly-conditional labour economic value) $LV(L)(y)$] и (б) **трудово-обусловената икономическа полезност*** (labourly-conditional economic utility) $U(L)(y)$ [тя се проявява само като **трудово-обусловена трудова икономическа полезност*** (labourly-conditional labour economic utility) $LU(L)(y)$];

(2) **физическо-обусловената икономическа ценност*** (physically-conditional economic worth) $W(H)(y)$ [тя се проявява само като **физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (physically-conditional physical labour economic worth) $HW(H)(y)$] – когато ценността е възникнала във *физическо-факторната производствена икономическа система* [т.е. в *производствена икономическа система*, която функционира с помощта само на *физическия производствен икономически фактор* (без наличието на *трудовия производствен икономически фактор*)]; към нея се числят (а) **физическо-обусловената икономическа стойност*** (physically-conditional economic value)

$V(H)(y)$ [тя се проявява само като **физическо-обусловена физическа икономическа стойност*** (physically-conditional physical economic value) $HV(H)(y)$] и (б) **физическо-обусловената икономическа полезност*** (physically-conditional economic utility) $U(H)(y)$ [тя се проявява само като **физическо-обусловена физическа икономическа полезност*** (physically-conditional physical economic utility) $HU(H)(y)$];

(3) **трудова-физическо-обусловената икономическа ценност*** (labourly-physically-conditional economic worth) $W(LH)(y)$ [тя се проявява като **трудова-физическо-обусловена трудова икономическа ценност*** (labourly-physically-conditional labour economic worth) $LW(LH)(y)$ и като **трудова-физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (labourly-physically-conditional physical economic worth) $HW(LH)(y)$] – когато ценността е възникнала в *трудова-физическо-факторната производствена икономическа система* [т.е. в *производствена икономическа система*, която функционира с помощта съвместно на трудовия и физическия производствен икономически фактор)]; към нея се числят (а) **трудова-физическо-обусловената икономическа стойност*** (labourly-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)$ [тя се проявява като **трудова-физическо-обусловената трудова икономическа стойност*** (labourly-physically-conditional labour economic value) $LV(LH)(y)$ и като **трудова-физическо-обусловената физическа икономическа стойност*** (labourly-physically-conditional physical economic value) $HV(LH)(y)$] и (б) **трудова-физическо-обусловената трудова икономическа полезност*** (labourly-physically-conditional labour economic utility) $U(LH)(y)$ [тя се проявява като **трудова-физическо-обусловената трудова икономическа полезност*** (labourly-physically-conditional labour economic utility) $LU(LH)(y)$ и като **трудова-физическо-обусловената физическа икономическа полезност*** (labourly-physically-conditional physical economic utility) $HU(LH)(y)$].

7.9. Пряка, косвена и пълна икономическа ценност

Според *кумулятивната икономическа пълнота* разновидности на трудвата икономическа ценност са:

(1) **пряката икономическа ценност*** (direct economic worth) $W(y)(d)$ [тя се проявява като **пряка трудова икономическа ценност*** (direct labour economic worth) $LW(y)(d)$ и като **пряка физическа икономическа ценност*** (direct physical economic worth) $HW(y)(d)$] – това е икономическата ценност, която е възникнала непосредствено в производството на дадения възпроизводствен икономически запас y , в т.ч. (α) **пряката трудова-обусловена ико-**

номическа ценност* (direct labourly-conditional economic worth) $W(L)(y)(d)$ [тя се проявява само като **пряка трудово-обусловена трудова икономическа ценност*** (direct labourly-conditional labour economic worth) $LW(L)(y)(d)$], (β) **пряката физическо-обусловена икономическа ценност*** (direct physically-conditional economic worth) $W(H)(y)(d)$ [тя се проявява само като **пряка физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (direct physically-conditional physical economic worth) $HW(H)(y)(d)$] и (γ) **пряката трудово-физическо-обусловена икономическа ценност*** (direct labour-physically-conditional economic worth) $W(LH)(y)(d)$ [тя се проявява като **пряка трудово-физическо-обусловена трудова икономическа ценност*** (direct labour-physically-conditional labour economic worth) $LW(LH)(y)(d)$ и като **пряка трудово-физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (direct labour-physically-conditional physical economic worth) $HW(LH)(y)(d)$]; към **пряката икономическа ценност** се числят:

(а) **пряката икономическа стойност*** (direct economic value) $V(y)(d)$ [тя се проявява като **пряка трудова икономическа стойност*** (direct labour economic value) $LV(y)(d)$ и като **пряка физическа икономическа стойност*** (direct physical economic value) $HV(y)(d)$], в т.ч. (α) **пряката трудово-обусловена икономическа стойност*** (direct labourly-conditional economic value) $V(L)(y)(d)$ [тя се проявява само като **пряка трудово-обусловена трудова икономическа стойност*** (direct labourly-conditional labour economic value) $LV(L)(y)(d)$], (β) **пряката физическо-обусловена икономическа стойност*** (direct physically-conditional economic value) $V(H)(y)(d)$ [тя се проявява само като **пряка физическо-обусловена физическа икономическа стойност*** (direct physically-conditional physical economic value) $HV(H)(y)(d)$] и (γ) **пряката трудово-физическо-обусловена икономическа стойност*** (direct labour-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)(d)$ [тя се проявява като **пряка трудово-физическо-обусловена трудова икономическа стойност*** (direct labour-physically-conditional labour economic value) $LV(LH)(y)(d)$ и като **пряка трудово-физическо-обусловена физическа икономическа стойност*** (direct labour-physically-conditional physical economic value) $HV(LH)(y)(d)$];

(б) **пряката икономическа полезност*** (direct economic utility) $U(y)(d)$ [тя се проявява като **пряка трудова икономическа полезност*** (direct labour economic utility) $LU(y)(d)$ и като **пряка физическа икономическа полезност*** (direct physical economic utility) $HU(y)(d)$], в т.ч. (α) **пряката трудово-обусловена икономическа полезност*** (direct labourly-conditional economic utility) $U(L)(y)(d)$ [тя се проявява само като **пряка трудово-обусловена трудо-**

ва **икономическа полезност*** (direct labourly-conditional labour economic utility) $LU(L)(y)(d)$], (β) **пряката физическо-обусловена икономическа полезност*** (direct physically-conditional economic utility) $U(H)(y)(d)$ [тя се проявява само като **пряка физическо-обусловена физическа икономическа полезност*** (direct physically-conditional physical economic utility) $HU(H)(y)(d)$] и (γ) **пряката трудово-физическо-обусловена икономическа полезност*** (direct labour-physically-conditional economic utility) $U(LH)(y)(d)$ [тя се проявява като **пряка трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност*** (direct labour-physically-conditional labour economic utility) $LU(LH)(y)(d)$ и като **пряка трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност*** (direct labour-physically-conditional physical economic utility) $HU(LH)(y)(d)$];

(2) **косвената икономическа ценност*** (indirect economic worth) $W(y)(i)$ [тя се проявява като **косвена трудова икономическа ценност*** (indirect labour economic worth) $LW(y)(i)$ и като **косвена физическа икономическа ценност*** (indirect physical economic worth) $HW(y)(i)$] – това е икономическата ценност на онзи обем от физически икономически фактори (създадени в предходните етапи на производството), които от своя страна са употребени (изразходвани) непосредствено в производството на дадения възпроизводствен икономически запас y , в т.ч. (α) **косвената трудово-обусловена икономическа ценност*** (indirect labourly-conditional economic worth) $W(L)(y)(i)$ [тя се проявява само като **косвена трудово-обусловена трудова икономическа ценност*** (indirect labourly-conditional labour economic worth) $LW(L)(y)(i)$], (β) **косвената физическо-обусловена икономическа ценност*** (indirect physically-conditional economic worth) $W(H)(y)(i)$ [тя се проявява само като **косвена физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (indirect physically-conditional physical economic worth) $HW(H)(y)(i)$] и (γ) **косвената трудово-физическо-обусловена икономическа ценност*** (indirect labour-physically-conditional economic worth) $W(LH)(y)(i)$ [тя се проявява като **косвена трудово-физическо-обусловена трудова икономическа ценност*** (indirect labour-physically-conditional labour economic worth) $LW(LH)(y)(i)$ и като **косвена трудово-физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (indirect labour-physically-conditional physical economic worth) $HW(LH)(y)(i)$]; към косвената икономическа ценност се числят:

(а) **косвената икономическа стойност*** (indirect economic value) $V(y)(i)$ [тя се проявява като **косвена трудова икономическа стойност*** (indirect labour economic value) $LV(y)(i)$ и като **косвена физическа икономическа**

стойност* (indirect physical economic value) $HV(y)(i)$], в т.ч. (α) **косвената трудово-обусловена икономическа стойност*** (indirect laboury-conditional economic value) $V(L)(y)(i)$ [тя се проявява само като **косвена трудово-обусловена трудова икономическа стойност*** (indirect laboury-conditional labour economic value) $LV(L)(y)(i)$], (β) **косвената физическо-обусловена икономическа стойност*** (indirect physically-conditional economic value) $V(H)(y)(i)$ [тя се проявява само като **косвена физическо-обусловена физическа икономическа стойност*** (indirect physically-conditional physical economic value) $HV(H)(y)(i)$] и (γ) **косвената трудово-физическо-обусловена икономическа стойност*** (indirect labour-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)(i)$ [тя се проявява като **косвена трудово-физическо-обусловена трудова икономическа стойност*** (indirect labour-physically-conditional labour economic value) $LV(LH)(y)(i)$ и като **косвена трудово-физическо-обусловена физическа икономическа стойност*** (indirect labour-physically-conditional physical economic value) $HV(LH)(y)(i)$];

(б) **косвената икономическа полезност*** (indirect labour economic utility) $U(y)(i)$ [тя се проявява като **косвена трудова икономическа полезност*** (indirect economic utility) $LU(y)(i)$ и като **косвена физическа икономическа полезност*** (indirect physical economic utility) $HU(y)(i)$], в т.ч. (α) **косвената трудово-обусловена икономическа полезност*** (indirect laboury-conditional economic utility) $U(L)(y)(i)$ [тя се проявява само като **косвена трудово-обусловена трудова икономическа полезност*** (indirect laboury-conditional labour economic utility) $LU(L)(y)(i)$], (β) **косвената физическо-обусловена икономическа полезност*** (indirect physically-conditional economic utility) $U(H)(y)(i)$ [тя се проявява само като **косвена физическо-обусловена физическа икономическа полезност*** (indirect physically-conditional physical economic utility) $HU(H)(y)(i)$] и (γ) **косвената трудово-физическо-обусловена икономическа полезност*** (indirect labour-physically-conditional economic utility) $U(LH)(y)(i)$ [тя се проявява като **косвена трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност*** (indirect labour-physically-conditional labour economic utility) $LU(LH)(y)(i)$ и като **косвена трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност*** (indirect labour-physically-conditional physical economic utility) $HU(LH)(y)(i)$];

(3) **пълната икономическа ценност*** (full economic worth) $W(y)(f)$ – това е сумата $W(y)(d) + W(y)(i)$ от пряката и косвената икономическа ценност на дадения възпроизводителен икономически запас y [тя се проявява като **пълна трудова икономическа ценност*** (full labour economic worth) $LW(y)(f) =$

$LW(y)(d) + LW(y)(i)$ и като **пълна физическа икономическа ценност*** (full physical economic worth) $HW(y)(f) = HW(y)(d) + HW(y)(i)$, в т.ч. (α) **пълната трудово-обусловена икономическа ценност*** (full labourly-conditional economic worth) $W(L)(y)(f) = W(L)(y)(d) + W(L)(y)(i)$ [тя се проявява само като **пълна трудово-обусловена трудова икономическа ценност*** (full labourly-conditional labour economic worth) $LW(L)(y)(f) = LW(L)(y)(d) + LW(L)(y)(i)$], (β) **пълната физическо-обусловена икономическа ценност*** (full physically-conditional economic worth) $W(H)(y)(f) = W(H)(y)(d) + W(H)(y)(i)$ [тя се проявява само като **пълна физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (full physically-conditional physical economic worth) $HW(H)(y)(f) = HW(H)(y)(d) + HW(H)(y)(i)$] и (γ) **пълната трудово-физическо-обусловена икономическа ценност*** (full labour-physically-conditional economic worth) $W(LH)(y)(f) = W(LH)(y)(d) + W(LH)(y)(i)$ [тя се проявява като **пълна трудово-физическо-обусловена трудова икономическа ценност*** (full labour-physically-conditional labour economic worth) $LW(LH)(y)(f) = LW(LH)(y)(d) + LW(LH)(y)(i)$ и като **пълна трудово-физическо-обусловена физическа икономическа ценност*** (full labour-physically-conditional physical economic worth) $HW(LH)(y)(f) = HW(LH)(y)(d) + HW(LH)(y)(i)$]; към пълната икономическа ценност се числят:

(а) **пълната икономическа стойност*** (full economic value) $V(y)(f) = V(y)(d) + V(y)(i)$ [тя се проявява като **пълна трудова икономическа стойност*** (full labour economic value) $LV(y)(f) = LV(y)(d) + LV(y)(i)$ и като **пълна физическа икономическа стойност*** (full physical economic value) $HV(y)(f) = HV(y)(d) + HV(y)(i)$], в т.ч. (α) **пълната трудово-обусловена икономическа стойност*** (full labourly-conditional economic value) $V(L)(y)(f) = V(L)(y)(d) + V(L)(y)(i)$ [тя се проявява само като **пълна трудово-обусловена трудова икономическа стойност*** (full labourly-conditional labour economic value) $V(L)(y)(f) = V(L)(y)(d) + V(L)(y)(i)$], (β) **пълната физическо-обусловена икономическа стойност*** (full physically-conditional economic value) $V(H)(y)(f) = V(H)(y)(d) + V(H)(y)(i)$ [тя се проявява само като **пълна физическо-обусловена физическа икономическа стойност*** (full physically-conditional physical economic value) $HV(H)(y)(f) = HV(H)(y)(d) + HV(H)(y)(i)$] и (γ) **пълната трудово-физическо-обусловена икономическа стойност*** (full labour-physically-conditional economic value) $V(LH)(y)(f) = V(LH)(y)(d) + V(LH)(y)(i)$ [тя се проявява като **пълна трудово-физическо-обусловена трудова икономическа стойност*** (full labour-physically-conditional labour economic value) $LV(LH)(y)(f) = LV(LH)(y)(d) + LV(LH)(y)(i)$ и като **пълна трудово-физическо-обусловена**

физическа икономическа стойност* (full labour-physically-conditional physical economic value) $HV(LH)(y)(f) = HV(LH)(y)(d) + HV(LH)(y)(i)$;

(б) **пълната икономическа полезност*** (full economic utility) $U(y)(f) = U(y)(d) + U(y)(i)$ [тя се проявява като **пълна трудова икономическа полезност*** (full labour economic utility) $LU(y)(f) = LU(y)(d) + LU(y)(i)$ и като **пълна физическа икономическа полезност*** (full physical economic utility) $HU(y)(f) = HU(y)(d) + HU(y)(i)$], в т.ч. (α) **пълната трудово-обусловена икономическа полезност*** (full labourly-conditional economic utility) $U(L)(y)(f) = U(L)(y)(d) + U(L)(y)(i)$ [тя се проявява само като **пълна трудово-обусловена трудова икономическа полезност*** (full labourly-conditional labour economic utility) $LU(L)(y)(f) = LU(L)(y)(d) + LU(L)(y)(i)$], (β) **пълната физическо-обусловена икономическа полезност*** (full physically-conditional economic utility) $U(H)(y)(f) = U(H)(y)(d) + U(H)(y)(i)$ [тя се проявява само като **пълна физическо-обусловена физическа икономическа полезност*** (full physically-conditional physical economic utility) $HU(H)(y)(f) = HU(H)(y)(d) + HU(H)(y)(i)$] и (γ) **пълната трудово-физическо-обусловена икономическа полезност*** (full labour-physically-conditional economic utility) $U(LH)(y)(f) = U(LH)(y)(d) + U(LH)(y)(i)$ [тя се проявява като **пълна трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност*** (full labour-physically-conditional labour economic utility) $LU(LH)(y)(f) = LU(LH)(y)(d) + LU(LH)(y)(i)$ и като **пълна трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност*** (full labour-physically-conditional physical economic utility) $HU(LH)(y)(f) = HU(LH)(y)(d) + HU(LH)(y)(i)$].

7.10. Икономически ценности според стратификационните начини на тяхното изразяване

Според *ингредиентната икономическа изразимост* разновидности на икономическата ценност (на ценността на възпроизводствения икономически запас) са **ценността на натурално-изразения възпроизводствен икономически запас*** (worth of the naturally-expressed reproductional economic stock) $W(y_n)$ [в т.ч. **ценността на специфично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (worth of the specifically-expressed reproductional economic stock) $W(y_s)$, същото като **ценност на специфичния възпроизводствен икономически запас*** (worth of the labourly-expressed reproductional economic stock) $W(y_l)$, **ценността на парично-изразения възпроизводствен икономически запас*** (worth of the monetarily-expressed reproductional economic stock) $W(y_m)$].

$W(y)$ и т.н. Тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата ценност, стойност и полезност.

8. Композиции на икономическата ценност

Икономическата ценност $W(y) = \{OW(y)\}$ е съставена от няколко (една, две или повече) *икономически фоценности* $O(y)$, които са нейните първични съставки. Всяка икономическа фоценност представлява или икономическа стойност $V(y)$, или икономическа полезност $U(y)$, т.е. $OW(y) = V(y), U(y)$. Всяка икономическа ценност е определена композиция $\{OW(y)\}$ от икономически фоценности, която е някакво множество от фоценности (нж. *икономическо множество*). Ценността е винаги ценност на даден запас, но самата тя, както и нейният запас могат да бъдат декомпозирани на различни разновидности, без да се напуска първоначално зададената определеност (респ. граници) на ценността и запаса. Според достигнатото равнище на декомпозиране на ценността и запаса (което обуславя и някаква степен на тяхната конкретизация) се конституира някакво семейство от разновидности на икономическата ценност, всяка една от които се характеризира с присъщи за нея разновидности от икономически фоценности. Всички фоценности на семейството от разновидности на икономическата ценност образуват композицията (множеството от подредени по определен начин фоценности в зависимост от възприети класификационни критерии) на зададената икономическа ценност. Чрез сравнението на тези фоценности се разкрива структурата и природата на ценността. Според достигнатата степен на конкретизация на икономическите фоценности и начините, по които те се групират, се формират различни композиции на икономическата ценност. Всяка една от тях отговаря на някаква нейна разновидност и я характеризира. Зятова разновидностите на зададената икономическа ценност са и разновидности на нейната композиция. Настоящият параграф е посветен на някои от тези разновидности, получени според възприети критерии (които са само част от възможните). Под внимание тук се вземат критериите, посочени по-долу.

(1) *Ценностна икономическа пълнота* (въведена в по-горното изложение), според която ценността се подразделя на: посочените по-долу разновидности.

(а) *Сингуларна икономическа ценност*

$$W^S(y) = \{OW^S(y)\} = [\{OW^{SV}(y)\}, \{OW^{SU}(y)\}] = [\{V^S(y)\}, \{U^S(y)\}]$$

– при нея *простата икономическа ценност* се състои от една *сингуларностна икономическа фоценност* $OW^S(y)$ и тя може да бъде или само *стойностно-*

сингуларностна икономическа фоценност $OW^{SV}(y)$ (тя не може да се съчетава с полезен ингредиент при композирането на ценността), или само *полезностно-сингуларностна икономическа фоценност* $OW^{SU}(y)$ (тя не може да се съчетава със стойностен ингредиент при композирането на ценността) [т.е. или само *сингуларностна икономическа стойност* $V^S(y)$, или само *сингуларностна икономическа полезност* $U^S(y)$], а *сложната икономическа ценност* (като комбинация от прости ценности) отговаря на същото условие – тя съдържа или само стойностни фоценности (само стойности), или само полезностни фоценности (или само полезности). *Сингуларностна икономическа фоценност* $OW^S(y)$ е общо понятие за стойностно-сингуларностната и полезностно-сингуларностната икономическа фоценност. Разновидности на сингуларната ценност са *стойностно-сингуларната икономическа ценност* $W^{SV}(y) = \{OW^{SV}(y)\}$ (тя е съставена само от стойности) и *полезностно-сингуларната икономическа ценност* $W^{SU}(y) = \{OW^{SU}(y)\}$ (тя е съставена само от полезности).

(б) *Дуална икономическа ценност*

$$W^D(y) = \{OW^D(y), OW^{DV}(y)\} = \{[V^D(y), U^D(y)], [V^{DV}(y), U^{DV}(y)]\}$$

[където от своя страна $\{OW^D(y)\} = [\{OW^{DV}(y)\}, \{OW^{DU}(y)\}]$] – при нея простата икономическа ценност се състои от две дуалностни фоценности и тя може да бъде съставена от различни комбинации от стойностно-дуалностни фоценности (стойности) и полезностно-дуалностни фоценности (полезности), а сложната икономическа ценност (като комбинация от прости ценности) отговаря на същото условие. Тук $OW^{DV}(y)$ е *стойностно-дуалностната икономическа фоценност* (тя може да се съчетава с полезен ингредиент при композирането на ценността), $V^D(y)$ – съответстващата ѝ *дуалностна икономическа стойност*, $OW^{DU}(y)$ е *полезностно-дуалностната икономическа фоценност* (тя може да се съчетава със стойностен ингредиент при композирането на ценността), $U^D(y)$ – съответстващата ѝ *дуалностна икономическа полезност*, $OW^D(y)$ – *дуалностната икономическа фоценност*, която е общо понятие за стойностно-дуалностната и полезностно-дуалностната икономическа фоценност.

(2) *Ценностна икономическа структурност*, според която ценността се подразделя на (а) *проста икономическа ценност* $W^F(y)$ (когато тя е първично конституирана и не може да се изведе от друго, по-ниско равнище на декомпозиране) и (б) *сложна икономическа ценност* $W^H(y)$ (когато тя се състои от две или от повече от две прости ценности). Има различие в *ценностната икономическа съставност* на простата и сложната ценност при *сингуларната ико-*

номическа ценност и при дуалната икономическа ценност. Простата сингуларна икономическа ценност е съставена само от една сингуларностна икономическа фоценност и има вида

$$\begin{aligned} W^{SF}(y) &= [\{OW^{SV}(y)\}^O, \{OW^{SU}(y)\}^O] = \\ &= [\{V^S(y)\}^O, \{U^S(y)\}^O] = [OW^{SV}(y), OW^{SU}(y)] = [V^S(y), U^S(y)], \end{aligned}$$

а простата дуална икономическа ценност е съставена от две дуалностни икономически фоценности и има вида

$$W^{DF}(y) = \{OW^D(y), OW^D(y)\}^O = \{[V^D(y), U^D(y)]. [V^D(y), U^D(y)]\}^O.$$

От своя страна, сложната сингуларна икономическа ценност е съставена от повече от една сингуларностна икономическа фоценност и има вида

$$\begin{aligned} W^{SH}(y)^c &= \{W^{SF}(y)\}^{n>1} = \\ &= [\{OW^{SV}(y)\}^{n>1}, \{OW^{SU}(y)\}^{n>1}] = [\{V^S(y)\}^{n>1}, \{U^S(y)\}^{n>1}], \end{aligned}$$

а сложната дуална икономическа ценност е съставена от поне две дуалностни икономически фоценности и има вида

$$\begin{aligned} W^{DH}(y) &= \{W^{DF}(y)\}^{n>1} = \\ &= \{OW^D(y), OW^D(y)\}^{n>1} = \{[V^D(y), U^D(y)]. [V^D(y), U^D(y)]\}^{n>1}. \end{aligned}$$

(3) *Ценностна икономическа съставност*, според която ценността се подразделя на:

(а) *едносъставна икономическа ценност* $W^O(y) = \{OW(y)\}^O$ – когато тя се състои само от една икономическа фоценност

$$\{OW(y)\}^O = OW(y);$$

според *ценностната икономическа ингредиентност* нейни разновидности са (α) *стойностната едносъставна икономическа ценност*

$$W^{OV}(y) = \{OW^V(y)\}^O = \{V(y)\}^O$$

– когато тя се състои само от една *стойностна икономическа фоценност* $\{OW^V(y)\}^O = OW^V(y)$, респ. само от една *икономическа стойност* $\{V(y)\}^O = V(y)$, и (β) *ползностната едносъставна икономическа ценност*

$$W^{OU}(y) = \{OW^U(y)\}^O = \{U(y)\}^O$$

– когато тя се състои само от една *ползностна икономическа фоценност* $\{OW^U(y)\}^O = OW^U(y)$, респ. само от една *икономическа ползност* $\{U(y)\}^O = U(y)$; така че

$$W^O(y) = [W^{OV}(y), W^{OU}(y)] = [\{OW^V(y)\}^O, \{OW^U(y)\}^O] = \\ = [\{V(y)\}^O, \{U(y)\}^O] = [V(y), U(y)];$$

(б) *двусъставна икономическа ценност* $W^T(y)^2 = \{OW(y)\}^T$ – когато тя се състои от две икономически фоценности

$$\{OW(y)\}^T = \{OW_1(y), OW_2(y)\};$$

според ценностната икономическа ингредиентност нейни разновидности са (α) *стойностната двусъставна икономическа ценност*

$$W^{TV}(y) = \{OW^V(y)\}^T = \{V(y)\}^T$$

– когато тя се състои от две стойностни икономическа фоценности $\{OW^V(y)\}^T = \{OW^V_1(y), OW^V_2(y)\}$, респ. от две икономически стойности $\{V(y)\}^T = \{V_1(y), V_2(y)\}$, и (β) *полезностна двусъставна икономическа ценност*

$$W^{TU}(y) = \{OW^U(y)\}^T = \{U(y)\}^T$$

– когато тя се състои от две полезностни икономическа фоценности $\{OW^U(y)\}^T = \{OW^U_1(y), OW^U_2(y)\}$, респ. от две икономически полезности $\{U(y)\}^T = \{U_1(y), U_2(y)\}$; така че

$$W^T(y) = [W^{TV}(y), W^{TU}(y)] = [\{OW^V(y)\}^T, \{OW^U(y)\}^T] = \\ = [\{V(y)\}^T, \{U(y)\}^T] = [\{V_1(y), V_2(y)\}, \{U_1(y), U_2(y)\}];$$

(в) *многосъставна икономическа ценност* $W^M(y) = \{OW(y)\}^M$ – когато тя се състои от повече от две икономически фоценности

$$\{OW(y)\}^M = \{OW_1(y), OW_2(y), \dots, OW_n(y)\},$$

където $n > 2$ е броят на ценностните съставки; според ценностната икономическа ингредиентност нейни разновидности са (α) *стойностната многосъставна икономическа ценност*

$$W^{MV}(y) = \{OW^V(y)\}^M = \{V(y)\}^M$$

– когато тя се състои от повече от две стойностни икономическа фоценности $\{OW^V(y)\}^M = \{OW^V_1(y), OW^V_2(y), \dots, OW^V_n(y)\}$, респ. от повече от две икономически стойности $\{V(y)\}^M = \{V_1(y), V_2(y), \dots, V_n(y)\}$, и (β) *полезностната многосъставна икономическа ценност*

$$W^{MU}(y) = \{OW^U(y)\}^M = \{U(y)\}^M$$

– когато тя се състои от повече от две полезностни икономическа фюценности $\{OW(y)\}^M = \{OW^U_1(y), OW^U_2(y), \dots, OW^U_n(y)\}$, респ. от повече от две икономически полезности $\{U(y)\}^M = \{U_1(y), U_2(y), \dots, U_n(y)\}$; така че

$$\begin{aligned} W(y)^M &= [W^{MV}(y), W^{MU}(y)] = [\{OW^V(y)\}^M, \{OW^U(y)\}^M] = \\ &= [\{V(y)\}^M, \{U(y)\}^M] = [\{V_1(y), V_2(y), \dots, V_n(y)\}, \{U_1(y), U_2(y), \dots, U_n(y)\}]. \end{aligned}$$

(4) *Ценностна икономическа типовост*, според която ценността се разделя на (а) *еднотипова икономическа ценност*

$$W^X(y) = \{OW(y)\}^X = [\{OW^V(y)\}, \{OW^U(y)\}]$$

[когато тя се състои или само от стойности (само от стойностни икономически ингредиенти), или само от полезности (само от полезностни икономически ингредиенти), т.е. според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на еднотиповата икономическа ценност са (α) *стойностната еднотипова икономическа ценност* $W^{XV}(y) = \{OW^V(y)\} = \{V(y)\}$ (същото като *стойностна икономическа ценност*) (когато тя се състои само от стойности) и (β) *полезностна еднотипова икономическа ценност* $W^{XU}(y) = \{OW^U(y)\} = \{U(y)\}$ (същото като *полезностна икономическа ценност*) (когато тя се състои само от полезности], така че $W^X(y) = [W^{XV}(y), W^{XU}(y)] = [\{OW^V(y)\}, \{OW^U(y)\}] = [\{V(y)\}, \{U(y)\}]$, и (б) *двухтипова икономическа ценност*

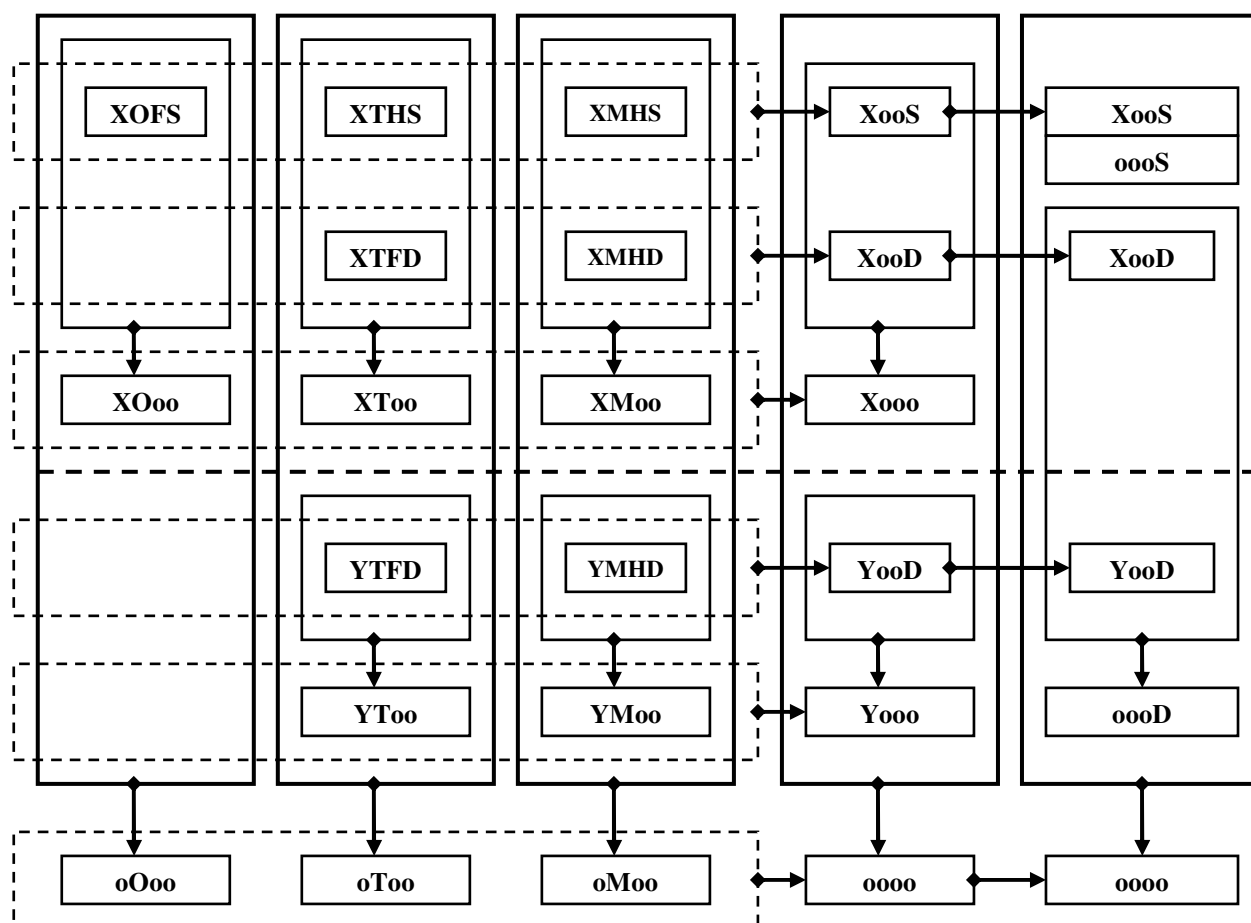
$$W^Y(y) = \{OW(y)\}^Y = \{OW^V(y), OW^U(y)\}$$

[когато тя се състои едновременно от стойности и полезности].

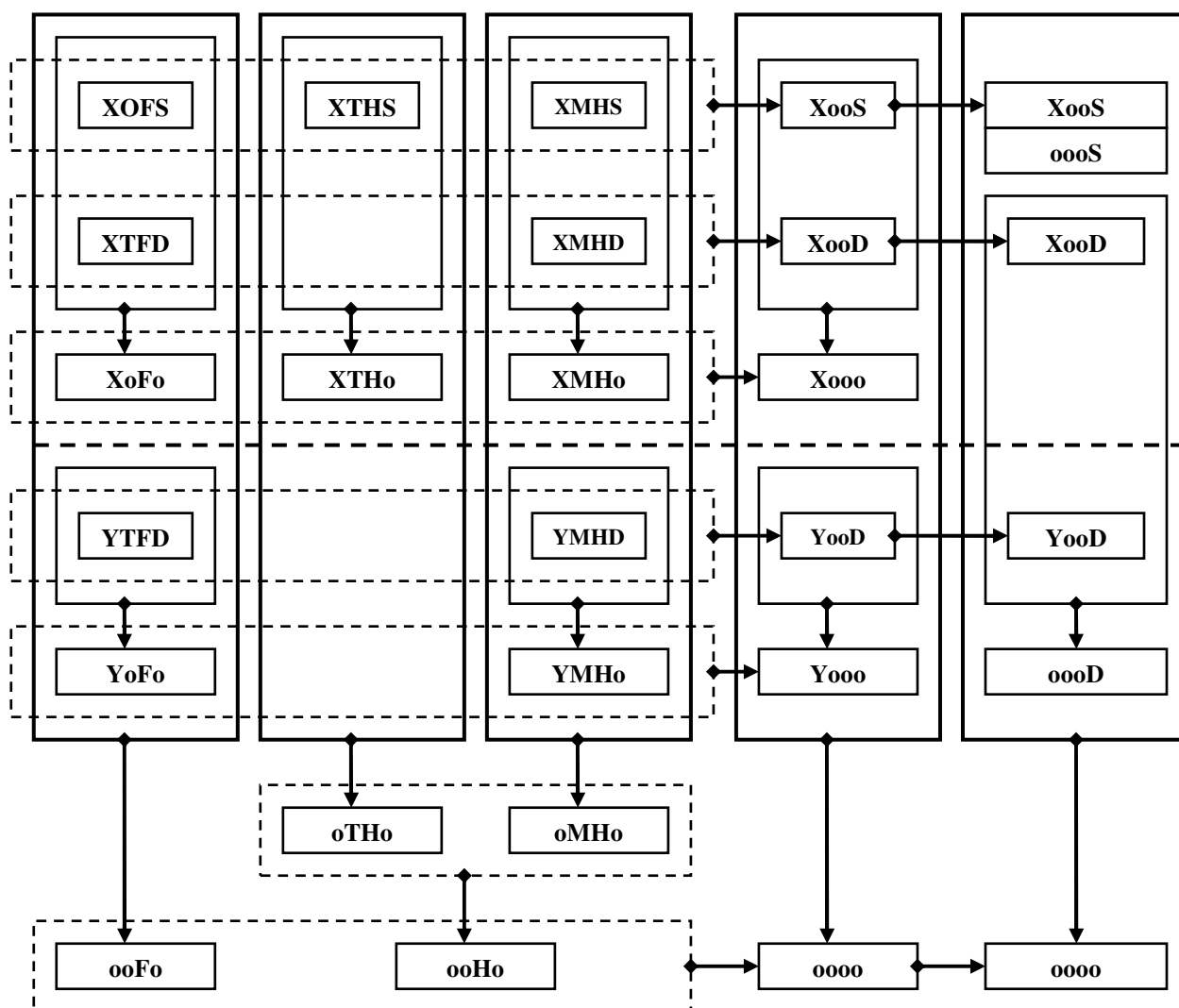
(5) *Ценностна икономическа ингредиентност*, според която към *еднотиповата икономическа ценност* се числят (а) *стойностната икономическа ценност* $W^V(y) = \{OW^V(y)\} = \{V(y)\}$ (когато тя се състои само от стойности, от стойностни фюценности) и (б) *полезностна икономическа ценност* $W^U(y) = \{OW^U(y)\} = \{U(y)\}$ (когато тя се състои само от полезности, от полезностни фюценности).

Композициите на икономическата ценност, произтичащи от критерии 1, 2, 3 и 4, са описани във фиг. 3 и фит. 4. Втората част е получени чрез разместване на някои композиции в първата част. Композициите са представени в малките квадратчета като четири-символни изрази, където поредността на символа (*от-дясно наляво*) отговаря на поредността на изброените по-горе ценностни критерии. **Първият символ** съответства на *ценностната икономическа пълнота* като първи критерий (при **S** ценността е сингуларна, а при **D** тя е дуална). **Вторият символ** съответства на *ценностната икономическа структурност*

като втори критерий (при **F** ценността е проста, а при **H** тя е сложна). **Трети-ят символ** съответства на *ценностната икономическа съставност* като трети критерий (при **O** ценността е едносъставна, при **T** тя е двусъставна, а при **M** тя е многосъставна). **Четвъртият символ** съответства на *ценностната икономическа типовост* като четвърти критерий (при **X** ценността е еднотипова, а при **Y** тя е двутипова). Когато на мястото на съответния символ има **o**, това означава, че ценностните разновидности за дадения критерий са обобщени в по-общо понятие. По-долу е направено описание на отделните изрази. Само в описанието (но не и във фигурите) е включен и **петият критерий** (който е *ценностната икономическа ингредиентност* и се отнася само за *еднотиповата икономическа ценност*), като символът **X** е заменен с **V**, което означава че е налице някаква разновидност на *стойностната икономическа ценност*, и е заменен с **U**, което означава че е налице някаква разновидност на *полезностната икономическа ценност*.

Фиг. 3. Разновидности на композицията на икономическата ценност (първа част)

Фиг.4. Разновидности на композицията на икономическата ценност (втора част)

[1] *Еднотипова сингуларна икономическа ценност* и *сингуларна икономическа ценност* (фиг. 3). (1) **XOFS** = $W^{SFOX}(y)$ е еднотиповата едносъставна проста сингуларна икономическа ценност [в т.ч. (а) **VOFS** = $W^{SFOV}(y)$, което е стойностната едносъставна проста сингуларна икономическа ценност, и (б) **UOFS** = $W^{SFOU}(y)$, което е полезностната едносъставна проста сингуларна икономическа ценност], (2) **XTHS** = $W^{SHTX}(y)$ – еднотиповата двусъставна сложна сингуларна икономическа ценност [в т.ч. (а) **VTHS** = $W^{SHTV}(y)$, което е стойностната двусъставна сложна сингуларна икономическа ценност, и (б) **UTHS** = $W^{SHTU}(y)$, което е полезностната двусъставна сложна сингуларна икономическа ценност] и (3) **XMHS** = $W^{SHMX}(y)$ – еднотиповата многосъставна сложна сингуларна икономическа ценност [в т.ч. (а)

$VMHS = W^{SHMV}(y)$, което е *стойностната многосъставна сложна сингуларна икономическа ценност*, и (б) $UMHS = W^{SHMU}(y)$, което е *ползностната многосъставна сложна сингуларна икономическа ценност*]. Общо понятие за тези три разновидности **XOFS**, **XTHS** и **XMHS** е *еднотиповата сингуларна икономическа ценност* $XooS = W^{SX}(y)$ [в т.ч. *стойностната сингуларна икономическа ценност* $VooS = W^{SV}(y)$, което е общо понятие за **VOFS**, **VTHS** и **VMHS**, и *ползностната сингуларна икономическа ценност* $UooS = W^{SU}(y)$, което е общо понятие за **UOFS**, **UTHS** и **UMHS**]. Тъй като сингуларната ползност е винаги еднотипова, **XooS** е същото и като *сингуларна икономическа ценност* $oooS = W^S(y)$.

[2] **Еднотипова дуална икономическа ценност** (фиг. 3). (1) **XTFD** = $W^{DFTX}(y)$ е *еднотиповата двусъставна проста дуална икономическа ценност* [в т.ч. (а) **VTFD** = $W^{DFTV}(y)$, което е *стойностната двусъставна проста дуална икономическа ценност*, и (б) **UTFD** = $W^{DFTU}(y)$, което е *ползностната двусъставна проста дуална икономическа ценност*] и (2) **XMHD** = $W^{DHMX}(y)$ – *еднотиповата многосъставна сложна дуална икономическа ценност* [в т.ч. (а) **VMHD** = $W^{DHMV}(y)$, което е *стойностната многосъставна сложна дуална икономическа ценност*, и (б) **UMHD** = $W^{DHMU}(y)$, което е *ползностната многосъставна сложна дуална икономическа ценност*]. Общо понятие за тези две разновидности **XTFD** и **XMHD** е *еднотиповата дуална икономическа ценност* $XooD = W^{DX}(y)$ [в т.ч. *стойностната дуална икономическа ценност* $VooD = W^{DV}(y)$, което е общо понятие за **VTFD** и **VMHF**, и *ползностната дуална икономическа ценност* $UooD = W^{DU}(y)$, което е общо понятие за **UFD** и **UMHD**].

[3] **Еднотипова икономическа ценност** (фиг. 3). (1) **XOoo** = $W^{OX}(y)$ е *еднотиповата едносъставна икономическа ценност* (тя е същото като **XOFS**) [в т.ч. (а) **VOoo** = $W^{OV}(y)$, което е *стойностната едносъставна икономическа ценност* (тя е същото като **VOFS**), и (б) **UOoo** = $W^{OU}(y)$, което е *ползностната едносъставна икономическа ценност* (тя е същото като **UOFS**)], (2) **XToo** = $W^{TX}(y)$ – *еднотиповата двусъставна икономическа ценност* (тя е общо понятие за **XTHS** и **XTFD**) [в т.ч. (а) **VToo** = $W^{TV}(y)$, което е *стойностната двусъставна икономическа ценност* (тя е общо понятие за **VTHS** и **VTFD**), и (б) **UToo** = $W^{TU}(y)$, което е *ползностната двусъставна икономическа ценност* (тя е общо понятие за **UTHS** и **UTFD**)] и (3) **XMoo** = $W^{MX}(y)$ – *еднотиповата многосъставна икономическа ценност* (тя е общо понятие за **XMHS** и **XMHD**) [в т.ч. (а) **VMoo** = $W^{MV}(y)$, което е *стойностната многосъставна икономическа ценност* (тя е общо понятие за **VMHS** и **VMHD**), и (б) **UMoo** = $W^{MU}(y)$, което е

полезностната многосъставна икономическа ценност (тя е общо понятие за **UMHS** и **UMHD**)]. Общо понятие за тези три разновидности **XOoo**, **XToo** и **XMoo** е еднотиповата икономическа ценност **Xooo** = $W^X(y)$ (тя е общо понятие за **XooS** и **XooD**) [в т.ч. стойностната икономическа ценност **Voos** = $W^V(y)$ (тя е общо понятие за **VooS** и **VooD**), което е общо понятие за **VOoo**, **VToo** и **VMoo**, и полезностната икономическа ценност **Uooo** = $W^U(y)$ (тя е общо понятие за **UooS** и **UooD**), което е общо понятие за **UOoo**, **UToo** и **UMoo**].

[4] **Двухтипова дуална икономическа ценност. Икономическата ценност като общо понятие за сингулярната и дуалната икономическа ценност** (фиг. 3). (1) **YTFD** = $W^{DFTY}(y)$ е двухтиповата двусъставна проста дуална икономическа ценност и (2) **YMHD** = $W^{DHMY}(y)$ – двухтиповата многосъставна сложна дуална икономическа ценност. Общо понятие за тези две разновидности **YTFD** и **YMHD** е двухтиповата дуална икономическа ценност **YooD** = $W^{DY}(y)$. Общо понятие за еднотиповата дуална икономическа ценност **XooD** и двухтиповата дуална икономическа ценност **YooD** е дуалната икономическа ценност **oooD** = $W^D(y)$. От своя страна, общо понятие за сингулярната икономическа ценност **oooS** = $W^S(y)$ и дуалната икономическа ценност **oooD** = $W^D(y)$ е икономическата ценност **oooo** = $W(y)$ изобщо.

[5] **Двухтипова икономическа ценност** (фиг. 3). (1) **YToo** = $W^{TY}(y)$ е двухтиповата двусъставна икономическа ценност (която е същото като **YTFD**) и (2) **YMoo** = $W^{MY}(y)$ – двухтиповата многосъставна икономическа ценност (която е същото като **YMHD**). Общо понятие за тези две разновидности **YToo** и **YMoo** е двухтиповата икономическа ценност **oYoo** = $W^Y(y)$ (която е същото като **YooD**).

[6] **Икономическата ценност като общо понятие за едносъставната, двусъставната и многосъставната икономическа ценност и като общо понятие за еднокипната и двухтиповата икономическа ценност** (фиг. 3). (1) **oOoo** = $W^O(y)$ е едносъставната икономическа ценност (тя е същото като **XOoo**), (2) **oToo** = $W^T(y)$ – двусъставната икономическа ценност (тя е общо понятие за **XToo** и **YToo**) и (3) **oMoo** = $W^M(y)^M$ – многосъставната икономическа ценност (тя е общо понятие за **XMoo** и **MYoo**). Общо понятие за тези три разновидности **oOoo**, **oToo** и **oMoo** е икономическата ценност **oooo** = $W(y)$ изобщо (тя е общо понятие за **Xooo** и **Yooo**).

[7] **Проста икономическа ценност** (фиг. 4). (1) **XoFo** = $W^{FX}(y)$ е еднотиповата проста икономическа ценност (тя е общо понятие за **XOFS** и **XTFD**) [в т.ч. (а) **oVFo** = $W^{FV}(y)$, което е стойностната проста икономическа цен-

ност (тя е общо понятие за **VOFS** и **VTFD**), и (б) **UoFo** = $W^{FU}(y)$, което е *полезностната проста икономическа ценност* (тя е общо понятие за **UOFS** и **UTFD**) и (2) **YoFo** = $W^{FY}(y)^s$ е *двухтиповата проста икономическа ценност* (тя е същото като **YTFD**). Общо понятие за тези две разновидности **XoFo** и **YoSo** е *простаjd икономическа ценност ooFo*.

[8] **Сложна икономическа ценност** (фиг. 4). (1) **XTHo** = $W^{HIX}(y)$ е *еднотиповата двусъставна сложна икономическа ценност* (тя е същото като **XTHS**) [в т.ч. *стойностната двусъставна сложна икономическа ценност* **VTHo** = $W^{HTV}(y)$ (тя е същото като **VTHS**) и *полезностната *двусъставна сложна икономическа ценност* **UTHo** = $W^{HTU}(y)$ (тя е същото като **UTHS**)], (2) **oTHo** = $W^{HT}(y)$ – *двусъставната сложна икономическа ценност* (тя е същото като **XTHo**), (3) **XMHo** = $W^{HMX}(y)$ – *еднотиповата многосъставна сложна икономическа ценност* (тя е общопонятие за **XMHS** и **XMHD**) [в т.ч. *многосъставната стойностна сложна икономическа ценност* **VMHo** = $W^{HMY}(y)$ (тя е общо понятие за **VMHS** и **VMHD**) и *полезностната многосъставна сложна икономическа ценност* **UMHo** = $W^{HMU}(y)$ (тя е общо понятие за **UMHS** и **UMHD**)], (4) **YMHo** = $W^{HMY}(y)$ – *двухтиповата многосъставна сложна икономическа ценност* (тя е същото като **YMHD**), (5) **oMHo** = $W^{HM}(y)$ – *многосъставната сложна икономическа ценност* (тя общо понятие за **XMHo** и **YMHo**) и (6) **ooHo** = $W^H(y)^c$ е *сложната икономическа ценност* (тя общо понятие за **oTHo** и **oMHo**).

[9] **Икономическата ценност като общо понятие за простата и сложната икономическа ценност** (фиг. 4). (1) **oooo** = $W(y)$ е *икономическата ценност* изобщо (тя е общо понятие за **ooFo** и **ooHo**).

(6) *Ценностна икономическа насоченост*, според която ценността и нейните ингредиенти (стойността и полезността като фоценности) се подразделят на екстровеъртни и интровеъртни.

(а) *Интровеъртна икономическа ценност* $W^I(y) = \{OW^I(y)\}$ – когато тя се състои от *интровеъртни икономически фоценности* $\{OW^I(y)\}$, т.е. има природата на интровеъртна (вътрешнонасочена) икономическа оценка, така че представлява **интровеъртна ценностна икономическа оценка*** (introverted worth economic estimation). Според *ценностната икономическа типовеърт* нейни разновидности са:

(а) *еднотиповата интровеъртна икономическа ценност* $W^{IX}(y) = \{OW^I(y)\}^X$ – когато тя се състои от *еднотипови интровеъртни икономически фоценности* $\{OW^I(y)\}^X = [\{OW^{IV}(y)\}, \{OW^{IU}(y)\}]$, така че $W^{IX}(y) = [\{V^I(y)\}, \{U^I(y)\}]$, т.е. изградена или само от интровеъртни стойности, или само от инт-

ровертни полезности; според ценностната икономическа ингредиентност нейни разновидности са [1] *стойностната интровертна икономическа ценност* $W^V(y) = \{OW^V(y)\} = \{V^I(y)\}$ – когато $W^X(y)$ се състои от *интровертни икономически стойности* $\{V^I(y)\}$, които са **интровертни стойностни икономически оценки*** (introverted value economic estimations), където $V^I(y) = OW^V(y)$ е *стойностната интровертна икономическа фоценност*, и [2] *интровертната полезностна икономическа ценност* $W^U(y) = \{OW^U(y)\} = \{U^I(y)\}$ – когато $W^X(y)$ се състои от *интровертни икономически полезности* $\{U^I(y)\}$, които са **интровертни полезностни икономически оценки*** (introverted utility economic estimations), където $U^I(y) = OW^U(y)$ е *интровертната полезностна икономическа фоценност*;

(β) *двухиповата интровертна икономическа ценност* $W^X(y) = \{OW^I(y)\}^X$ – когато тя се състои от *двухипови интровертни икономически фоценности* $\{OW^I(y)\}^Y = \{OW^V(y), OW^U(y)\}$, така че $W^I(y) = \{V^I(y), U^I(y)\}$, т.е. е изградена едновременно от интровертни стойности (от стойностни интровертни фоценности) и интровертни полезности (от стойностни интровертни фоценности).

(б) *Екстрровертна икономическа ценност* $W^E(y) = \{OW^E(y)\}$ – когато тя се състои от *екстрровертни икономически фоценности* $\{OW^E(y)\}$, т.е. има природата на екстрровертна (външнонасочена) икономическа оценка, така че представлява **екстрровертна ценностна икономическа оценка*** (extroverted worth economic estimation). Според ценностната икономическа типовост нейни разновидности са:

(α) *еднотиповата екстрровертна икономическа ценност* $W^{EX}(y) = \{OW^E(y)\}^X$ – когато тя се състои от *еднотипови екстрровертни икономически фоценности* $\{OW^E(y)\}^X = [\{OW^{EV}(y)\}, \{OW^{EU}(y)\}]$, така че $W^{EX}(y) = [\{V^E(y)\}, \{U^E(y)\}]$, т.е. изградена или само от екстрровертни стойности, или само от екстрровертни полезности; според ценностната икономическа ингредиентност нейни разновидности са [1] *стойностната екстрровертна икономическа ценност* $W^{EV}(y) = \{OW^{EV}(y)\} = \{V^E(y)\}$ – когато $W^{EX}(y)$ се състои от *екстрровертни икономически стойности* $\{V^E(y)\}$, които са **екстрровертни стойностни икономически оценки*** (extroverted value economic estimations), където $V^E(y) = OW^{EV}(y)$ е *стойностната екстрровертна икономическа фоценност*, и [2] *полезностната екстрровертна икономическа ценност* $W^{UE}(y) = \{OW^{EU}(y)\} = \{U^E(y)\}$ – когато $W^{EX}(y)$ се състои от *екстрровертни икономически полезности* $\{U^E(y)\}$, които са **екстрровертни полезностни икономически оценки*** (extroverted utility economic estimations), където $U^E(y) = OW^{EU}(y)$ е *полезностната екстрровертна икономическа фоценност*;

(β) *двухтиповата екстровертна икономическа ценност* $W^{EX}(y) = \{OW^E(y)\}^X$ – когато тя се състои от *двухтипови екстровертни икономически фоценности* $\{OW^E(y)\}^Y = \{OW^{EI}(y), OW^{UE}(y)\}$, така че $W^{EY}(y) = \{V^E(y), U^E(y)\}$, т.е. е изградена едновременно от екстровертни стойности (от стойностни екстровертни фоценности) и интровертни полезности (от побезностни екстровертни фоценности).

(7) *Ценностно икономическо противостоене*, според което ценността се подразделя в зависимост от това дали в нея се съчетават еднаквонасочени или различнонасочени икономически фоценности. За да се направи въпросното сравнение, този критерий е приложим само към двусъставната и многосъставната ценност и не е приложим към едносъставната ценност. Тогава ценността се подразделя на посочените по-долу разновидности.

(а) *Хомовертна икономическа ценност* $W^A(y) = \{OW(y)\}^A$ – когато тя се състои от *хомовертни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^A$ (т.е. от еднаквонасочени фоценности), които могат да бъдат (α) или само *интровертни икономически фоценности* $OW^I(y)$, формиращи *интровертна икономическа ценност* $W^I(y) = \{OW^I(y)\}$, т.е. $W^A(y) = W^I(y) = W^{AI}(y)$, която е *интрохомовертна икономическа ценност*, и (β) или само *екстровертни икономически фоценности* $OW^E(y)$, формиращи *екстровертна икономическа ценност* $W^E(y) = \{OW^E(y)\}$, т.е. $W^A(y) = W^E(y) = W^{AE}(y)$, която е *екстрохомовертна икономическа ценност*. Ето защо $\{OW(y)\}^A = [\{OW^I(y)\}, \{OW^E(y)\}]$ и $W^A(y) = [\{W^I(y)\}, \{W^E(y)\}] = [\{W^{AI}(y)\}, \{W^{AE}(y)\}]$. Интровертната (интрохомовертната) и екстровертната (екстрохомовертната) фоценности са разновидности на хомовертната фоценност, за които тя е общо понятие, и, в съответствие с това, интровертната (интрохомовертната) и екстровертната (екстроинтровертната) ценности са разновидности на хомовертната ценност, за които тя е общо понятие. Разновидности на хомовертната ценност са (α) *еднотиповата хомовертна икономическа ценност* $W^{AX}(y) = \{OW(y)\}^{AX}$ [в т.ч. *стойностната хомовертна икономическа ценност* $W^{AV}(y) = \{OW(y)\}^{AV}$ и *полезностната хомовертна икономическа ценност* $W^{AU}(y) = \{OW(y)\}^{AU}$] и (β) *двухтиповата хомовертна икономическа ценност* $W^{AY}(y) = \{OW(y)\}^{AY}$.

(б) *Хетеровертна икономическа ценност* $W^B(y) = \{OW(y)\}^B$ – когато тя се състои от *хетеровертни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^B$ [т.е. от различнонасочени фоценности, като едните от тях са интровертни $OW^I(y)$, а другата са екстровертни $OW^E(y)$], така че $\{OW(y)\}^B = \{OW^I(y), OW^E(y)\}$ и $W^A(y) = [\{W^I(y)\}, \{W^E(y)\}]$. Разновидности на хетеровертната ценност са (α) *еднотиповата хетеровертна икономическа ценност* $W^{BX}(y) = \{OW(y)\}^{BX}$ [в т.ч.

стойностната хетеровертна икономическа ценност $W^{BV}(y) = \{OW(y)\}^{BV}$ и полезностната хетеровертна икономическа ценност $W^{BU}(y) = \{OW(y)\}^{BU}$ и (β) двутиповата хетеровертна икономическа ценност $W^{BY}(y) = \{OW(y)\}^{BY}$.

(8) *Ценностна икономическа латералност*, според която ценността се подразделя на разнovidности според това дали икономическите фоценности са ситуирани вътре в дадена възпроизводствена фаза или излиза и извън тези граници. Тези разнovidности са (а) *едностранната икономическа ценност* $W^L(y) = \{OW(y)\}^L$, която се състои от *едностранни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^L$ – тогава икономическите фоценности са ситуирани вътре в дадена възпроизводствена фаза, и (б) *двустранна икономическа ценност* $W^{LL}(y) = \{OW(y)\}^{LL}$, която се състои от *двустранни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^{LL}$ – тогава икономическите фоценности са ситуирани в две възпроизводствени фази, Към посочените разнovidности могат комбинирано да бъдат приложени други икономически критерии.

9. Икономическата ценност, полезност и стойност като съзидателно-трансцендентален икономически специфат

Икономическата ценност има статута на *икономическа същност*, представена от своето *икономическо съдържание*, а икономическата полезност и икономическата стойност – на нейни взаимодействащи си *икономически форми* (*икономически фоценности*), които са начини на съществуване на икономическата ценност и са неотделими една от друга (неотделими, защото при нормални условия създаването на стойност без полезност е безпредметно, а индуцирането на полезност без някаква стойност е невъзможно) [когато съдържанието и формата са съдържание и форма на същността, съдържанието е непосредствено съдържание на формата и опосредствено съдържание на същността, а формата (полезността и стойността) е непосредствена форма на съдържанието и опосредствана форма на същността (на ценността)]. В това им качество икономическата ценност, полезност и стойност (като същностни икономически понятия) образуват вид **съзидателно-трансцендентален икономически специфат*** (makingly-transcendental economic specifate) (вж. *икономически специфат*). С прехода от съдържанието към формите една и съща по величина (невидима и намираща се в дълбочина) икономическа ценност се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в двойка от по-близки до видимостта (но все още далеч от нея) икономическа полезност и икономическа стойност, които имат обща ценност, означавана като **обща съзидателно-специфатна икономическа ценност*** (total makingly-specifatic economic worth) (обща цен-

ност на полезността и стойността като фюценности в границите на трансцентиталния икономически специфат). Една и съща икономическа ценност може да се прояви в различни комбинации от полезност и стойност. Затова при непроменена величина на общата съзидателно-специфатна икономическа ценност съществува заместване между полезност и стойност, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **трансцентиталната крива на безразличието на съзидателно-специфатната икономическа ценност*** (transcendental indifference curve of the makingly-specific economic worth) IC_{W_m} (фиг. 5). За целта се използват следните означения: $W_m = W(U, V)$ – съзидателно-специфатна икономическа ценност,

$$TW_m = TW(U, V)$$

– обща съзидателно-специфатна икономическа ценност като функция на икономическата полезност U и икономическата стойност V ,

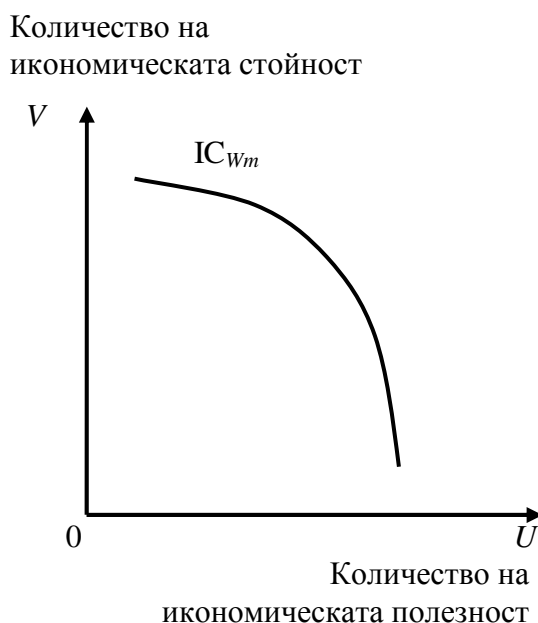
$$MW_U(U, V) = \frac{\partial TW(U, V)}{\partial U}$$

– **пределна съзидателно-специфатна ценност на икономическата полезност*** (marginal makingly-specific worth of the economic utility),

$$MW_V(U, V) = \frac{\partial TW(U, V)}{\partial V}$$

– **пределна съзидателно-специфатна ценност на икономическата стойност*** (marginal makingly-specific worth of the economic value). Трансформирането на общата съзидателно-специфатна икономическа ценност в икономическа полезност и стойност се определя като **трансцентитално специфичностно определяване на съзидателно-специфатната икономическа ценност*** (transcendental specificical objectification of the makingly-specific economic worth) [то е разновидност на **специфичностното икономическо определяване*** (specificical economic objectification), както и на **икономическото определяване** изобщо], в т.ч. **полезностно определяване на съзидателно-специфатната икономическа ценност*** (utility objectification of the makingly-specific economic worth) и **стойностно определяване на съзидателно-специфатната икономическа ценност*** (value objectification of the makingly-specific economic worth). Обратният процес на трансформиране на полезността и стойността в ценност [представен от функцията $TW_m = TW(U, V)$] е **трансцентитално специфичностно интензиониране**

на икономическата полезност и стойност* (transcendental specificational intensification of the economic utility and value) [то е разновидност на *специфичностното икономическо интензиониране** (specificational economic intensification), както и на *икономическото интензиониране* изобщо]. По-специално, то е *ценностно интензиониране на икономическата полезност и стойност** (worth intensification of the economic utility and value), в т.ч. *ценностно интензиониране на икономическата полезност** (worth intensification of the economic utility) и *ценностно интензиониране на икономическата стойност** (worth intensification of the economic value).

Фиг. 5. Трансцентитална крива на безразличието на съзидателно-специфатната икономическа ценност

Функцията на общата съзидателно-специфатна икономическа ценност $TW_m = TW(U, V)$ не се променя с движението на точка по кривата на безразличието на съзидателно-специфатната икономическа ценност IC_{Wm} . Затова уравнението на кривата IC_{Wm} при дадено равнище на обща съзидателно-специфатна икономическа ценност е $TW(U, V) = \text{const}$. Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на производителския икономически избор, имащи посочената еднаква (постоянна) обща съзидателно-специфатна икономическа ценност $TW(U, V) = \text{const}$. С движението на точка по трансцентиталната крива на безразличието на съзидателно-специфатната

икономическа ценност IC_{wm} , която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на икономическата полезност и икономическата стойност се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че една и съща ценност може да съответства на различни комбинации на полезност и стойност обаче не означава, че при тях се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на полезността и стойността (dU, dV) (т.е. при движение на точка по трансцентитална крива на безразличието на съзидателно-специфатната икономическа ценност IC_{wm}) прирастът на функцията на общата съзидателно-специфатна икономическа ценност е нейният пълен диференциал

$$dTW(U, V) = MW_U(U, V)dU + MW_V(U, V)dV$$

или, което е същото,

$$dTW(U, V) = \frac{\partial TW(U, V)}{\partial U} dU + \frac{\partial TW(U, V)}{\partial V} dV.$$

Когато измененията в количествата на икономическата полезност и стойност се извършва в рамките на дадена трансцентитална крива на безразличието на съзидателно-специфатната икономическа ценност, диференциалният прираст на функцията на общата съзидателно-специфатна икономическа ценност е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в полезността и стойността запазва непроменена тяхната специфатно-обща ценност:

$$dTW(U, V) = MW_U(U, V)dU + MW_V(U, V)dV = 0.$$

Посочената зависимост се определя като **ценностно-еквивалентно заместване на икономическата полезност и стойност*** (worth-equivalent substitution of the economic utility and value). То е ценностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на общата съзидателно-специфатна икономическа ценност

$$MW_U(U, V)dU \text{ и } MW_V(U, V)dV,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на общата съзидателно-специфатна ценност, по отношение на което се конституира трансцентитална-

та крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на ценностното-еквивалентното заместване на икономическата полезност и стойност*** (marginal rate of the worth-equivalent substitution of the economic utility and value)

$$MRWS_{UV} = \frac{dV}{dU} = -\frac{MW_U(U,V)}{MW_V(U,V)} = -\frac{\partial TW(U,V)}{\partial U} : \frac{\partial TW(U,V)}{\partial V}.$$

Тя е отрицателна величина [$MRWS_{UV} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dV}{dU}$ между двата диференциални прираста на количествата на полезността и стойността (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MW_U(U,V)}{MW_V(U,V)}$$

между пределните ценности на полезността и стойността. Пределната норма на ценностно-еквивалентното заместване на икономическата полезност и стойност $MRWS_{UV}$ показва към определена точка от трансцендентална крива на безразличието на съзидателно-специфатната икономическа ценност IC_{Wm} с колко стойностни единици трябва да се намали обемът на икономическата стойност, което да позволи да се увеличи икономическата полезност с една полезностна единица, така че тяхната обща съзидателно-специфатна ценност да остане постоянна величина. Това заместване е положение, при което икономическата единица (например индивидът) намалява прилаганото от нея *икономическо усилие* (с което и стойността намалява), като икономисаното от това *икономическо усърдие* (следователно и икономисаната ценност) използва да разшири прилаганото от нея умение (което може да се получи при повишаване на квалификацията) (с което и полезността нараства).

Функцията на общата съзидателно-специфатна икономическа ценност е $TW_m = TW(U,V)$. Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе **двумерна трансцендентална матрица на съзидателно-специфатната икономическа ценност на О. Хесе*** (Hesse transcental matrix of the makingly-specific economic worth) $H(W)_{UV}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло **положително определена** (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(W)_{UV} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TW(U,V)}{\partial U^2}, & \frac{\partial^2 TW(U,V)}{\partial U \partial V} \\ \frac{\partial^2 TW(U,V)}{\partial U \partial V}, & \frac{\partial^2 TW(U,V)}{\partial V^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на матрицата на О. Хесе $H(W)_{UV}$, елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TW(U,V)}{\partial U^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TW(U,V)}{\partial V^2} > 0$$

показват, че пределната съзидателно-специфатна ценност на икономическата полезност и пределната съзидателно-специфатна ценност на икономическата стойност се увеличават с нарастването на полезността и стойността. Това е **законът за нарастващата пределна съзидателно-специфатна ценност на икономическата полезност и стойност*** (law of the marginal makingly-specific worth increasing of economic utility and value). Законът за нарастващата пределна съзидателно-специфатна ценност е друг израз на **насищането при изчерпването на дадената ценност** при нарастване на равнището на полезността и на стойността. Според този закон при постоянни други условия с нарастването на количеството на икономическата полезност или с нарастването на количеството на икономическата стойност тяхната обща съзидателно-специфатна икономическа ценност се увеличава, но с ускоряващи се темпове, т.е. пределните им ценности нарастват, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на стойността, всяка следваща единица прираст на полезността изисква изчерпването на все по-големи порции от общата съзидателно-специфатна ценност, както и при постоянно равнище на полезността, всяка следваща единица прираст на стойността също изисква изчерпването на все по-големи порции от общата съзидателно-специфатна ценност.

Вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (economic worth) (**ки**) – във:

актуална обща икономическа ценност;

възприета икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

възпроизводима икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

двустранна икономическа ценност;

двусъставна икономическа ценност;

двусъставна проста дуална икономическа ценност (същото като двусъставна проста икономическа ценност и като проста дуална икономическа ценност);

двусъставна проста икономическа ценност;

двусъставна сложна икономическа ценност;

двусъставна сложна сингуларна икономическа ценност (същото като двусъставна сложна икономическа ценност);

двусъставна сложна сингуларна ценност (същото като двусъставна сложна икономическа ценност);

двухтипова двустранна икономическа ценност;

двухтипова двусъставна икономическа ценност;

двухтипова двусъставна проста дуална икономическа ценност (същото като двухтипова проста дуална икономическа ценност);

двухтипова дуална икономическа ценност;

двухтипова едностранна икономическа ценност;

двухтипова екстровеертна икономическа ценност;

двухтипова икономическа ценност;

двухтипова интровоертна икономическа ценност;

двухтипова многосъставна дуална икономическа ценност;

двухтипова многосъставна икономическа ценност;

двухтипова многосъставна сложна дуална икономическа ценност (същото като двухтипова многосъставна дуална икономическа ценност);

двухтипова многосъставна сложна икономическа ценност;

двухтипова проста дуална икономическа ценност;

двухтипова сложна дуална икономическа ценност;

двухтипова хетеровеертна икономическа ценност;

двухтипова хомовеертна икономическа ценност;

дуална икономическа ценност;

единичен запас на икономическата ценност (същото като производствена предметеност на ценностния икономически запас);

единичен паричен продукт на икономическата ценност (същото като **производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас**; вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

единичен паричен фактор на икономическата ценност (същото като **производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас**);

мически запас; вж. *производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

единичен продукт на икономическата ценност (същото като производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас);

единичен специфичен запас на икономическата ценност (същото като производствена специфична предметеност на ценностния икономически запас);

единичен специфичен запас на икономическата ценност (същото като производствена специфична предметеност на ценностния икономически запас);

единичен специфичен продукт на икономическата ценност (същото като производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас);

единичен специфичен фактор на икономическата ценност (същото като производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас);

единичен фактор на икономическата ценност (същото като производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас);

единична икономическа ценност;

единична необходима икономическа ценност;

единична принадлежна икономическа ценност;

единична цялостна икономическа ценност;

еднокомпонентна икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

еднотипова многосъставна сложна стойностно-сингуларна икономическа ценност (същото като многосъставна стойностно-сингуларна икономическа ценност);

едностранна икономическа ценност;

едносъставна икономическа ценност;

едносъставна полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

едносъставна проста полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

едносъставна проста сингуларна икономическа ценност (същото като едносъставна икономическа ценност);

едносъставна проста стойностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста стойностно-сингуларна икономическа ценност);

едносъставна сингуларна икономическа ценност (същото като едносъставна икономическа ценност);

едносъставна стойностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста стойностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова двустранна икономическа ценност;

еднотипова двусъставна икономическа ценност;

еднотипова двусъставна проста дуална икономическа ценност (същото като еднотипова проста дуална икономическа ценност);

еднотипова двусъставна проста полезностно-дуална икономическа ценност (същото като проста полезностно-дуална икономическа ценност);

еднотипова двусъставна проста стойностно-дуална икономическа ценност (същото като проста стойностно-дуална икономическа ценност);

еднотипова двусъставна сложна сингуларна икономическа ценност (същото като двусъставна сложна икономическа ценности и като двусъставна сложна сингуларна икономическа ценност);

еднотипова дуална икономическа ценност;

еднотипова едностранна икономическа ценност;

еднотипова едносъставна икономическа ценност (същото като едносъставна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна проста полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна проста сингуларна икономическа ценност (същото като едносъставна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна проста стойностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста стойностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна сингуларна икономическа ценност (същото като едносъставна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна стойностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста стойностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова екстровеертна икономическа ценност;

еднотипова екстровеертна икономическа ценност;

еднотипова икономическа ценност;

еднотипова интровоертна икономическа ценност;

еднотипова многосъставна дуална икономическа ценност;
еднотипова многосъставна икономическа ценност;
еднотипова многосъставна сложна дуална икономическа ценност (също-
то като еднотипова многосъставна дуална икономическа ценност);
еднотипова многосъставна сложна икономическа ценност;
еднотипова многосъставна сложна полезностно-дуална икономическа
ценност (същото като сложна полезностно-дуална икономическа ценност);
еднотипова многосъставна сложна полезностно-сингуларна икономичес-
ка ценност (същото като многосъставна полезностно-сингуларна икономичес-
ка ценност);
еднотипова многосъставна сложна сингуларна икономическа ценност
(същото като многосъставна сложна сингуларна икономическа ценност);
еднотипова многосъставна сложна стойностно-дуална икономическа
ценност (същото като сложна стойностно-дуална икономическа ценност);
еднотипова проста дуална икономическа ценност;
еднотипова проста полезностно-сингуларна икономическа ценност (съ-
щото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);
еднотипова проста сингуларна икономическа ценност (същото като
проста сингуларна икономическа ценност);
еднотипова проста стойностно-сингуларна икономическа ценност (съ-
щото като проста стойностно-сингуларна икономическа ценност);
еднотипова сингуларна икономическа ценност (същото като сингуларна
икономическа ценност;
еднотипова сложна дуална икономическа ценност;
еднотипова сложна полезностно-сингуларна икономическа ценност (съ-
щото като сложна полезностно-сингуларна икономическа ценност);
еднотипова сложна сингуларна икономическа ценност (същото като
сложна сингуларна икономическа ценност);
еднотипова сложна стойностно-сингуларна икономическа ценност (съ-
щото като сложна стойностно-сингуларна икономическа ценност);
еднотипова хетеровертна икономическа ценност;
еднотипова хомовертна икономическа ценност;
експроприирана икономическа ценност;
експроприирана необходима икономическа ценност (вж. *експроприи-*
рана икономическа ценност);
експроприирана принадлежна икономическа ценност (вж. *експроприи-*
на икономическа ценност);

екстровеертна дуална икономическа ценност;
екстровеертна икономическа полезност;
екстровеертна икономическа стойност;
екстровеертна икономическа ценност;
екстровеертна полезностно-сингуларна икономическа ценност;
екстровеертна сингуларна икономическа ценност;
екстровеертна стойностно-сингуларна икономическа ценност;
екстрохомовеертна икономическа ценност;
закони на пределната икономическа ценност;
запас на икономическата ценност;
изисквана обща икономическа ценност;
изискваща обща икономическа ценност;
икономическа стопанска ценност (същото като икономическа ценност);
икономическа ценност;
икономическа ценност [абсолютна];
икономическа ценност [индивидуална];
икономическа ценност (на производствения икономически фактор) (същото като ценност на производствения икономически фактор);
икономическа ценност [относителна];
индуцирана обща икономическа ценност;
индуцираща икономическа ценност;
интровоертна дуална икономическа ценност;
интровоертна икономическа ценност;
интровоертна полезностно-сингуларна икономическа ценност;
интровоертна сингуларна икономическа ценност;
интровоертна стойностно-сингуларна икономическа ценност;
интрохомовеертна икономическа ценност;
кардиналистична теория за икономическата ценност;
кардинална обща икономическа ценност;
косвена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
косвена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
косвена трудово-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
косвена трудово-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
косвена трудово-физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

косвена трудово-физическо-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

косвена трудово-физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

косвена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

косвена физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

косвена физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

многокомпонентна икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

многосъставна дуална икономическа ценност;

многосъставна икономическа ценност;

многосъставна полезностно-дуална икономическа ценност;

многосъставна полезностно-сингуларна икономическа ценност;

многосъставна сингуларна икономическа ценност;

многосъставна сложна дуална икономическа ценност (същото като *многосъставна сложна икономическа ценност* и като *сложна дуална икономическа ценност*);

многосъставна сложна икономическа ценност (същото като *многосъставна икономическа ценност*);

многосъставна сложна полезностно-дуална икономическа ценност (същото като *многосъставна полезностно-дуална икономическа ценност*);

многосъставна сложна сингуларна икономическа ценност;

многосъставна сложна стойностно-дуална икономическа ценност (същото като *многосъставна стойностно-дуална икономическа ценност*);

многосъставна стойностно-дуална икономическа ценност;

многосъставна стойностно-сингуларна икономическа ценност;

монотонна трансформация на функцията на общата икономическа ценност;

необходима икономическа ценност;

непазарно-икономическа стопанска ценност (същото като *непазарно-икономическа ценност*);

непазарно-икономическа ценност;

несингуларна икономическа ценност (същото като *дуална икономическа ценност*);

нефинансово-пазарно-икономическа ценност;

обща икономическа ценност;

обща необходима икономическа ценност;
обща принадлежна икономическа ценност;
обща цялостна икономическа ценност;
определяване на икономическата ценност;
ординалистична теория за икономическата ценност;
ординална обща икономическа ценност;
пазарно-икономическа стопанска ценност (същото като пазарно-икономическа ценност);
пазарно-икономическа ценност;
полезностна двустранна икономическа ценност;
полезностна двусъставна икономическа ценност;
полезностна едностранна икономическа ценност;
полезностна едносъставна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);
полезностна едносъставна икономическа ценност;
полезностна еднотипова двусъставна икономическа ценност (същото като полезностна двусъставна икономическа ценност);
полезностна еднотипова едносъставна икономическа ценност (същото като полезностна едносъставна икономическа ценност и като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);
полезностна еднотипова икономическа ценност (същото като полезностна икономическа ценност);
полезностна екстровеертна икономическа ценност;
полезностна икономическа ценност;
полезностна интровоертна икономическа ценност;
полезностна многосъставна икономическа ценност;
полезностна потребителна икономическа ценност;
полезностна стопанствена икономическа ценност;
полезностна хетеровеертна икономическа ценност;
полезностна хомовеертна икономическа ценност;
полезностно-дуална икономическа ценност;
полезностно-сингуларна икономическа ценност;
потенциална обща икономическа ценност;
потребителна икономическа ценност;
предавана икономическа ценност;
предавана икономическа ценност;

пределен запас на икономическата ценност (същото като пределна производствена предметеност на ценностния икономически запас);

пределен паричен продукт на икономическата ценност (същото като **пределена производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас**; вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

пределен паричен фактор на икономическата ценност (същото като **пределна производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

пределен продукт на икономическата ценност (същото като пределна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас);

пределен специфичен запас на икономическата ценност (същото като пределна производствена специфична предметеност на ценностния икономически запас);

пределен специфичен продукт на икономическата ценност (същото като пределна производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас);

пределен специфичен фактор на икономическата ценност (същото като пределна производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас);

пределен фактор на икономическата ценност (същото като пределна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас);

пределна икономическа ценност;

пределна необходима икономическа ценност;

пределна принадлежна икономическа ценност;

пределна трудова ценност на физическата икономическа ценност;

пределна физическа ценност на трудовата икономическа ценност

пределна цялостна икономическа ценност;

придадена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

приемана икономическа ценност;

принадена икономическа ценност;

принадлежаща обща икономическа ценност;

принцип на адитивността на общата икономическа ценност;

присвоена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

продукт на икономическата ценност;

-
- производствена икономическа ценност;*
проста дуална икономическа ценност (същото като двусъставна проста икономическа ценност);
проста икономическа ценност;
проста полезно-дуална икономическа ценност;
проста полезно-сингуларна икономическа ценност;
проста сингуларна икономическа ценност;
проста стойностно-дуална икономическа ценност;
проста стойностно-сингуларна икономическа ценност;
пряка икономическа ценност* (direct economic worth) (вж. *икономическа ценност*);
пряка трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пряка трудово-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*) (вж. *икономическа ценност*);
пряка трудово-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пряка трудово-физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пряка трудово-физическо-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пряка трудово-физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пряка физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пряка физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пряка физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пълна икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пълна трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пълна трудово-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пълна трудово-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пълна трудово-физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
пълна трудово-физическо-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

пълна трудово-физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

пълна физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

пълна физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

пълна физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);

разсейване на икономическа ценност (вж. *собствени колебания на икономическата система*);

сингуларна икономическа ценност;

сложна дуална икономическа ценност;

сложна икономическа ценност;

сложна полезностно-дуална икономическа ценност;

сложна полезностно-сингуларна икономическа ценност;

сложна сингуларна икономическа ценност;

сложна стойностно-дуална икономическа ценност;

сложна стойностно-сингуларна икономическа ценност;

собствена обща икономическа ценност;

специфичен запас на икономическата ценност;

специфичен продукт на икономическата ценност;

специфичен фактор на икономическата ценност;

среден запас на икономическата ценност (същото като средна производствена предметеност на ценностния икономически запас);

среден паричен продукт на икономическата ценност (същото като **средна производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

среден паричен фактор на икономическата ценност (същото като **средна производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

среден продукт на икономическата ценност (същото като средна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас);

среден специфичен запас на икономическата ценност (същото като средна производствена специфична предметеност на ценностния икономически запас);

среден специфичен продукт на икономическата ценност (същото като средна производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас);

среден специфичен фактор на икономическата ценност (същото като средна производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас);

среден фактор на икономическата ценност (същото като средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас);

средна икономическа ценност;

средна необходима икономическа ценност;

средна принадлежна икономическа ценност;

средна трудова ценност на физическата икономическа ценност;

средна физическа ценност на трудовата икономическа ценност;

средна цялостна икономическа ценност;

стойностна двустранна икономическа ценност;

стойностна двусъставна икономическа ценност;

стойностна едностранна икономическа ценност;

стойностна едносъставна икономическа ценност (същото като проста стойностно-сингуларна икономическа ценност);

стойностна еднотипова двусъставна икономическа ценност (същото като стойностна двусъставна икономическа ценност);

стойностна еднотипова едносъставна икономическа ценност (същото като стойностна едносъставна икономическа ценност и като проста стойностно-сингуларна икономическа ценност);

стойностна еднотипова икономическа ценност (същото като стойностна икономическа ценност);

стойностна екстровеертна икономическа ценност;

стойностна икономическа ценност;

стойностна интровертна икономическа ценност;

стойностна многосъставна икономическа ценност;

стойностна многосъставна сложна икономическа ценност;

стойностна потребителна икономическа ценност;

стойностна производствена икономическа ценност;

стойностна стопанствена икономическа ценност;

стойностна хетеровеертна икономическа ценност;

стойностна хомовеертна икономическа ценност;

стойностно-дуална икономическа ценност;

-
- стойностно-сингуларна икономическа ценност;*
стопанствена икономическа ценност;
трудова икономическа ценност (на трудовия производствен икономически фактор) (същото като ценност на трудовия производствен икономически фактор);
трудова икономическа ценност;
трудова теория за икономическата ценност;
трудова-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
трудова-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
трудова-физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
трудова-физическо-обусловена трудова икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
трудова-физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
фактическа икономическа ползност (вж. *икономическа ценност*);
фактор на икономическата ценност;
факторна теория за икономическата ценност;
физическа икономическа ценност (на физическия производствен икономически фактор) (същото като ценност на физическия производствен икономически фактор);
физическа икономическа ценност;
физическа теория за икономическата ценност;
физическо-обусловена икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
физическо-обусловена физическа икономическа ценност (вж. *икономическа ценност*);
финансово-пазарно-икономическа ценност.
функция на кардиналната обща икономическа ценност;
функция на общата икономическа ценност;
функция на ординалната обща икономическа ценност;
хетеровертна икономическа ценност;
хомовертна икономическа ценност;
цялостна икономическа ценност.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (economic worth) (на производствения икономически фактор) – същото като *ценност на производствения икономически фактор*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ [АБСОЛЮТНА]* (absolute economic worth) (*) – *икономическа ценност* $W(A)(y)$, изразена в абсолютни (кардинални или ординални) ценностни единици; **абсолютна икономическа оценка** (absolute economic estimation), която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **икономическата активност** (economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *възпроизводителен икономически запас* y (в т.ч. *възпроизводителен икономически ресурс* и *възпроизводителен икономически резултат*) да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности*); същото като **абсолютна ценност на възпроизводствения икономически запас*** (absolute worth of the reproductional economic stock) (вж. *икономически способности* и *икономика*). Затова посочената икономическа оценка е **абсолютна ценостна икономическа оценка** (absolute worth economic estimation). *Икономически фоценности* на абсолютната икономическа ценност са *икономическата полезност [абсолютна]* $U(A)(y)$ и *икономическата стойност [абсолютна]* $V(A)(y)$. Ако не е указано друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира абсолютната икономическа ценност.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **абсолютна трудова икономическа ценност*** (absolute labour economic worth) $LW(A)(y)$ и **абсолютната физическа икономическа ценност*** (absolute physical economic worth) $HW(A)(y)$. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа ценност се подразбира абсолютната трудова икономическа ценност.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават производителска (производствена), потребителска (потребителна), стопанствена и други видове разновидности на абсолютната икономическа ценност (вж. *стопанствена икономическа ценност*). **Абсолютната производствена икономическа ценност*** (absolute production economic worth) е същото като **абсолютна ценност на производствения икономически запас*** (absolute worth of the production economic stock) $W(A)(y_p)$, към която според *икономическото отношение* се числят **абсолютната ценност на производс-**

твения икономически фактор* (absolute worth of the production economic factor) $W(A)(xp)$ и абсолютната ценност на производствения икономически продукт* (absolute worth of the production economic product) $W(A)(qp)$. Абсолютната потребителна икономическа ценност* (absolute consumption economic worth) е същото като абсолютна ценност на потребителния икономически запас* (absolute worth of the consumption economic stock) $W(A)(yc)$, към която се числят абсолютната ценност на потребителния икономически фактор* (absolute worth of the consumption economic factor) $W(A)(xc)$ и абсолютна ценност на потребителния икономически продукт* (absolute worth of the consumption economic product) $W(A)(qc)$.

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на обекта на ценностната икономическа оценка икономическата ценност може да бъде абсолютна ценност на индивидуалния икономически запас* (absolute worth of the individual economic stock) $W(A)(y(I))$, абсолютна ценност на фирмения икономически запас* (absolute worth of the firm economic stock) $W(A)(y(F))$, абсолютна ценност на обществения икономически запас* (absolute worth of the social economic stock) $W(A)(y(S))$ и т.н. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност на субекта на ценностната икономическа оценка се разграничават абсолютна индивидуална икономическа ценност* (absolute individual economic worth) $W(AI)(y)$, абсолютна фирмена икономическа ценност* (absolute firm economic worth) $W(AF)(y)$, абсолютна обществена икономическа ценност* (absolute social economic worth) $W(AS)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални абсолютни измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове абсолютна икономическа ценност (абсолютните икономически ценности, определени от различните единици, са различни абсолютни именовани величини и те отразяват спецификата на съответните абсолютни общностни ценностни предпочитания). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа ценност. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа ценност обикновено се подразбира абсолютната индивидуална (субективна) икономическа ценност.

В разглеждания контекст се включват понятията за абсолютна индивидуална ценност на производствения икономически продукт* (absolute individual worth of the production economic product) $W(AI)(qp)$, абсолютна индивидуална ценност на производствения икономически фактор* (absolute individual worth of the production economic factor) $W(AI)(xp)$, абсолютна индивидуална ценност на потребителния икономически продукт* (absolute

individual worth of the consumption economic product) $W(AI)(qc)$ и **абсолютна индивидуална ценност на потребителния икономически фактор*** (absolute individual worth of the consumption economic factor) $W(AI)(xc)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална ценност на производствения икономически продукт се подразбира абсолютната индивидуална ценност на производствения икономически продукт. Същото е валидно и за другите разновидности на абсолютната индивидуална ценност.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **абсолютна приемана икономическа ценност*** (absolute accepted economic worth) $DW(A)(y) = DW(A)(r)$ и **абсолютна предавана икономическа ценност*** (absolute gived economic worth) $GW(A)(y) = GW(A)(z)$.

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа ценност [абсолютна]* $TW(A)(y)$, *единична икономическа ценност [абсолютна]* $UW(A)(y)$, *средна икономическа ценност [абсолютна]* $AW(A)(y)$ и *пределна икономическа ценност [абсолютна]* $MW(A)(y)$. Ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа ценност обикновено се подразбира абсолютната обща икономическа ценност). Към абсолютната обща икономическа ценност се числи *общата предавана ценност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TGW(AI)(qr)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима икономическа ценност [абсолютна]* $IW(A)(y)$, *принадена икономическа ценност [абсолютна]* $SW(A)(y)$ и *цялостна икономическа ценност [абсолютна]* $EW(A)(y)$ (ако не е посочено друго, под абсолютна икономическа ценност обикновено се подразбира абсолютната цялостна икономическа ценност).

Разновидностите на абсолютната икономическа ценност следват разновидностите на икономическата ценност изобщо, което е валидно и за останалите, непосочени по-горе нейни разновидности.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ [АБСОЛЮТНА] (absolute economic worth) **(ки)** – във:

- единична икономическа ценност [абсолютна];*
- икономическа ценност [абсолютна];*
- необходима икономическа ценност [абсолютна];*
- обща икономическа ценност [абсолютна];*
- обща необходима икономическа ценност [абсолютна];*
- обща принадлежна икономическа ценност [абсолютна];*

обща цялостна икономическа ценност [абсолютна];
пределна икономическа ценност [абсолютна];
пределна необходима икономическа ценност [абсолютна];
пределна принадена икономическа ценност [абсолютна];
пределна цялостна икономическа ценност [абсолютна];
принадена икономическа ценност [абсолютна];
средна икономическа ценност [абсолютна];
средна необходима икономическа ценност [абсолютна];
средна принадена икономическа ценност [абсолютна];
цялостна икономическа ценност [абсолютна].

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual economic worth) (*) – установена (определена) според характера и от позициите на даден тип *производствен икономически фактор* (трудов или физически) **индивидуална икономическа оценка** (individual economic estimation) $W(I)(y)$, която индивидът като *икономическа единица* дава на потенциалната способност на някакъв *възпроизводствен икономически запас* у да удовлетвори неговите и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности* и по този начин да осигурява тяхното съществуване и *икономическо възпроизводство* (в т.ч. в *икономическото производство* и в *икономическото потребление*) в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси* (вж. *икономическа стойност* и *икономическа ползност*); същото е като **индивидуална ценност на възпроизводствения икономически запас** (individual worth of the reproductional economic stock). [При *икономическото производство* и *икономическото потребление* като фази на възпроизводството възпроизводствените икономически запаси приемат формата на производствени икономически фактори (в т.ч. трудов и физически) и на икономически продукт.] Посочената индивидуална икономическа оценка е **индивидуална ценностна икономическа оценка** (individual worth economic estimation). Едно и също благо получава толкова по-висока индивидуална ценностна оценка (има толкова по-голяма индивидуална ценност), колкото то е по-оскъдно в сравнение със съответните икономически потребности. Тя е **възприеманата от индивидуалната икономическа единица** ценностно-оценявана (в т.ч. трудово-оценявана или физическо-оценявана) възпроизвеждаща способност на икономическия запас, която се реализира в нейните и на други икономически единици рамки.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на обекта на индивидуална ценностна икономическа оценка индивидуалната икономическа полезност може да бъде **индивидуална ценност на индивидуалния икономически запас*** (individual worth of the individual economic stock) $W(I)(y(I))$, **индивидуална ценност на фирмения икономически запас*** (individual worth of the firm economic stock) $W(I)(y(F))$, **индивидуална ценност на обществения икономически запас*** (individual worth of the social economic stock) $W(I)(y(S))$ и т.н. Ако не е посочено друго, под индивидуална икономическа ценност обикновено се подразбира индивидуалната ценност на индивидуалния икономически запас, т.е. подразбира се, че $y = y(I)$ и $W(I)(y) = W(I)(y(I))$. Тези положения важат и за различните форми на икономическия запас – икономическите фактори (трудов и физически) и икономическия продукт.

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа индивидуална икономическа ценност – **индивидуална трудова икономическа ценност** (individual labour economic worth) $LW(I)(y)$ и **индивидуална физическа икономическа ценност** (individual phisical economic worth) $HW(I)(y)$. Индивидуалната трудова икономическа ценност е икономическа оценка, определена от индивида според природата на трудовия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от трудово-измеримото и трудово-оценявано производствено функциониране на индивидуалните икономически фактори (трудови и физически) и затова е **индивидуална трудово-ценностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Индивидуалната физическа икономическа ценност е икономическа оценка, определена от индивида според природата на физическия производствен икономически фактор; тя произхожда (произтича) от физически-измеримото и физически-оценявано производствено функциониране на индивидуалните икономически фактори (трудови и физически) и затова е **индивидуална физическо-ценностна разпредметеност** на дадения икономически запас. Ако не е посочено друго, под индивидуална икономическа ценност обикновено се подразбира индивидуалната трудова икономическа ценност.

Индивидуалната икономическа ценност е еквивалентна на индивидуалната оценка, която индивидът дова на приложената от самия него **индивидуална факторна икономическа активност** (individual factor economic activity) (активност на производствените икономически фактори, в т.ч. на трудовия и физическия фактор), както и на **факторната икономическа активност** (individual factor economic activity) други икономически единици на предходни етапи на производството, в създаването на потенциалната способ-

ност на възпроизводствения икономически запас да удовлетворява възпроизводствените потребности на икономическите единици. В основата на индивидуалната икономическа ценност стоят полезните свойства на природните блага, които производствените фактори преработват и им придават форма, адекватна на съответните производствени и непроизводствени потребности. Като съзидателен икономически импулс факторната активност, приложена при икономическите единици, се определя във и се реализира чрез удовлетворяващите способности на възпроизводствения икономически запас.

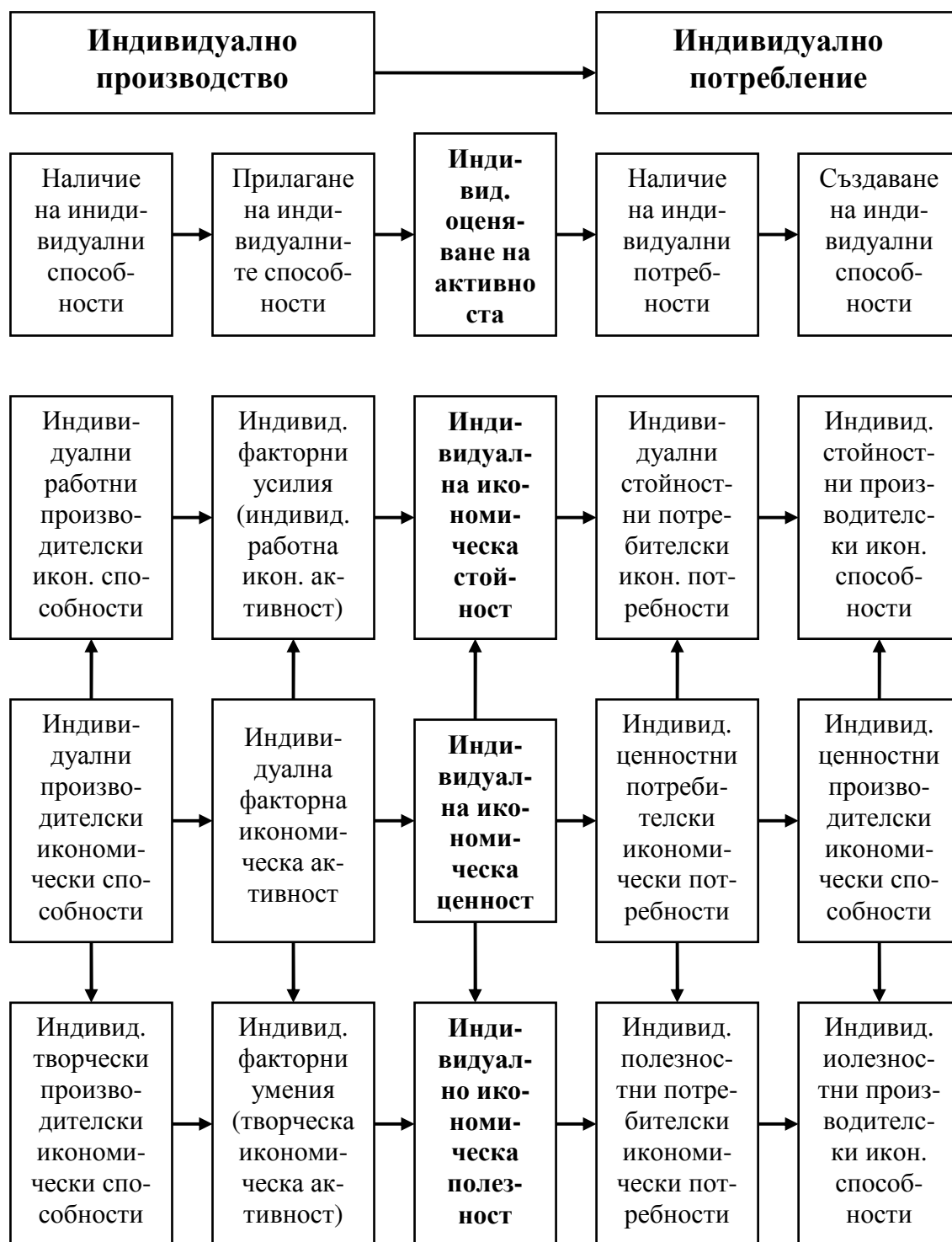
Факторната икономическа активност (в т.ч. и **индивидуалната факторната икономическа активност**) притежава двойка същност. **Веднъж**, тя е изразходване и влагане на **факторни умения** (factor skills /knacks/) (на умения на производствения фактор) [в т.ч. и на **индивидуални факторни умения** (individual factor skills /knacks/) (на умения на индивидуалния производствен фактор)], в т.ч. (а) на **трудови умения** (labour skills /knacks/) (на умения на трудовия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуални трудови умения** (individual labour skills /knacks/) (на умения на индивидуалния трудов производствен фактор)] и (б) на **физически умения** (physical skills /knacks/) (на умения на физическия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуални физически умения** (individual physical skills /knacks/) (на умения на индивидуалния физически производствен фактор)]. При индивидуалната ценностна икономическа оценка факторните умения се преобразуват в **индивидуална икономическа полезност** $U(I)(y)$ [респ. като **индивидуален полезностен икономически ресурс*** (individual utility economic resource)] [в т.ч. (а) в **индивидуална трудова икономическа полезност** (individual labour economic utility) $LU(I)(y)$ и (б) в **индивидуална физическа икономическа полезност*** (individual physical economic utility) $HU(I)(y)$].

Втори път, факторната икономическа активност е извършване и влагане на **факторни усилия** (factor exertions) (на усилия на производствения фактор) [в т.ч. и на **индивидуални факторни усилия** (individual factor exertions) (на усилия на индивидуалния производствен фактор)], в т.ч. (а) изразходване на **трудови усилия** (labour exertions) (на усилия на трудовия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуални трудови усилия** (individual labour exertions) (на усилия на индивидуалния трудов производствен фактор)] и (б) извършване и влагане на **физически усилия** (physical exertions) (на усилия на физическия производствен фактор) [в т.ч. и на **индивидуални физически усилия** (individual physical exertions) (на усилия на индивидуалния физически производствен фактор)]. При индивидуалната ценностна икономическа оценка факторните уси-

.....

лия се преобразуват в *индивидуална икономическа стойност* $V(I)(y)$ [респ. като *индивидуален стойностен икономически ресурс** (individual value economic resource)] [в т.ч. (а) в *индивидуална трудова икономическа стойност* (individual labour economic value) $LV(I)(y)$ и (б) в *индивидуална физическа икономическа стойност** (individual physical economic value) $HV(I)(y)$].

Във фиг 2. са показани зависимостите между някои основни икономически понятия, свързани с *индивидуалната ценност на индивидуалния икономически запас* (вж. *производителски икономически способности* [индивидуални], *работни производителски икономически способности* [индивидуални], *творчески производителски икономически способности* [индивидуални], *трудова-определени производителски икономически способности* [индивидуални] и *физическо-определени производителски икономически способности* [индивидуални]).

Фиг. 2. Зависимости между основните икономически понятия, свързани с индивидуалната ценност на индивидуалния икономически запас

Според *ценностната икономическа пълнота* индивидуалната икономическа ценност може да бъде дуална и сингуларна. **Индивидуалната дуална икономическа ценност*** (individual dual economic worth) [в т.ч. *индивидуалната*

дуална трудова икономическа ценност* (dual labour economic worth) и **индивидуалната дуална физическа икономическа ценност*** (individual dual physical economic worth)] е икономическа ценност, която обезателно се проявява (съществува) едновременно в две форми – като индивидуална икономическа стойност и като индивидуална икономическа полезност. Това положение съществува в условията на такова ценностно икономическо поведение на индивидите като икономически единици, когато могат да се удовлетворяват най-вече техните **ефективни индивидуални икономически потребности**. **Индивидуалната сингуларна икономическа ценност*** (individual singular economic worth) [в т.ч. **индивидуалната сингуларна трудова икономическа ценност*** (singular labour economic worth) и **индивидуалната сингуларна физическа икономическа ценност*** (individual singular physical economic worth)] е икономическа ценност, която се проявява (съществува) само в една форма – или само като индивидуална икономическа стойност, или само като индивидуална икономическа полезност. В първия случай е налице **индивидуална стойностно-сингуларна икономическа ценност*** (individual value-singular economic worth) [в т.ч. **индивидуална стойностно-сингуларна трудова икономическа ценност*** (individual value-singular labour economic worth) и **индивидуална стойностно-сингуларна физическа икономическа ценност*** (individual value-singular physical economic worth)], а във втория случай – **индивидуална полезностно-сингуларна икономическа ценност*** (individual utility-singular economic worth) [в т.ч. **индивидуална полезностно-сингуларна трудова икономическа ценност*** (individual utility-singular labour economic worth) и **индивидуална полезностно-сингуларна физическа икономическа ценност*** (individual utility-singular physical economic worth)].

Тъй като възпроизводственият икономически запас има две основни ингредиентни форми – възпроизводствен икономически ресурс и възпроизводствен икономически резултат, то според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* индивидуалната икономическа ценност има две разновидности: (1) **индивидуална приемана икономическа ценност*** (individual accepted economic worth) $DW(I)(r)$ [в т.ч. **индивидуалната трудова приемана икономическа ценност*** (individual labour accepted economic worth) $LDW(I)(r)$ и **индивидуалната физическа приемана икономическа ценност*** (individual physical accepted economic worth) $HDW(I)(r)$] – тя е индивидуална икономическа ценност на възпроизводствения икономически ресурс $r = r(I)$ (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически ресурс) и (2) **индивидуална предавана икономическа ценност*** (individual dived economic

worth) $GW(I)(z)$ [в т.ч. *индивидуалната трудова предавана икономическа ценност** (individual labour dived economic worth) $LGW(I)(z)$ и *индивидуалната физическа предавана икономическа ценност** (individual physical dived economic worth) $HGW(I)(z)$] – тя е индивидуална икономическа ценност на възпроизводствения икономически резултат $z = z(I)$ (в т.ч. на производствения и на потребителния икономически резултат), където $y = r, z$. Същото се отнася и до индивидуалната икономическа стойност и индивидуалната икономическа полезност.

Двете основни ингредиентни форми на индивидуалната икономическа стойност са съответно (1) *индивидуалната приемана икономическа стойност** (individual accepted economic value) $DV(I)(r)$ [в т.ч. *индивидуалната трудова приемана икономическа стойност** (individual labour accepted economic value) $LDV(I)(r)$ и *индивидуалната физическа приемана икономическа стойност** (individual physical accepted economic value) $HDV(I)(r)$] и (2) *индивидуалната предавана икономическа стойност** (individual dived economic value) $GV(I)(z)$ [в т.ч. *индивидуалната трудова предавана икономическа стойност** (individual labour dived economic value) $LGV(I)(z)$ и *индивидуалната физическа предавана икономическа стойност** (individual physical dived economic value) $HGV(I)(z)$], а тези на индивидуалната икономическа полезност са съответно (1) *индивидуалната приемана икономическа полезност** (individual accepted economic utility) $DU(I)(r)$ [в т.ч. *индивидуалната трудова приемана икономическа полезност** (individual labour accepted economic utility) $LDU(I)(r)$ и *индивидуалната физическа приемана икономическа полезност** (individual physical accepted economic utility) $H DU(I)(r)$] и (2) *индивидуалната предавана икономическа полезност** (individual dived economic value) $GU(I)(z)$ [в т.ч. *индивидуалната трудова предавана икономическа полезност** (individual labour dived economic value) $LGU(I)(z)$ и *индивидуалната физическа предавана икономическа полезност** (individual physical dived economic value) $HGU(I)(z)$]. В случай че не е посочено друго, под индивидуална икономическа ценност обикновено се подразбира индивидуалната приемана икономическа ценност (съответно под индивидуална икономическа стойност се подразбира индивидуалната приемана икономическа стойност и под индивидуална икономическа полезност се подразбира индивидуалната приемана икономическа полезност).

Според *релативистичната теория на ценността* (в т.ч. според *релативистичната теория на стойността* и според *релативистичната теория на полезността*) се разграничават (1) *абсолютна индивидуална икономическа*

ценност* (absolute individual economic worth) (абсолютно-изразена индивидуална икономическа ценност) $W(AI)(y)$ [към която се числят **абсолютната индивидуална трудова икономическа ценност*** (absolute individual labour economic worth) $LW(AI)(y)$ и **абсолютната индивидуална физическа икономическа ценност*** (absolute individual physical economic worth) $HW(AI)(y)$] { в т.ч. (а) **абсолютна индивидуална икономическа стойност*** (absolute individual economic value) (абсолютно-изразена индивидуална икономическа стойност) $V(AI)(y)$ [към която се числят **абсолютната индивидуална трудова икономическа стойност*** (absolute individual labour economic value) $LV(AI)(y)$ и **абсолютната индивидуална физическа икономическа стойност*** (absolute individual physical economic value) $HV(AI)(y)$] и (б) **абсолютна индивидуална икономическа полезност*** (absolute individual economic utility) (абсолютно-изразена индивидуална икономическа полезност) $U(AI)(y)$ [към която се числят **абсолютната индивидуална трудова икономическа стойност*** (absolute individual labour economic utility) $LU(AI)(y)$ и **абсолютната индивидуална физическа икономическа стойност*** (absolute individual physical economic utility) $HU(AI)(y)$] } и (2) **относителна индивидуална икономическа ценност*** (relative individual economic worth) (относително-изразена индивидуална икономическа ценност) $W(RI)(y)$ [към която се числят **относителната индивидуална трудова икономическа ценност*** (relative individual labour economic worth) $LW(RI)(y)$ и **относителната индивидуална физическа икономическа ценност*** (relative individual physical economic worth) $HW(RI)(y)$] { в т.ч. (а) **относителна индивидуална икономическа стойност*** (relative individual economic value) (относително-изразена индивидуална икономическа стойност) $V(RI)(y)$ [към която се числят **относителната индивидуална трудова икономическа стойност*** (relative individual labour economic value) $LV(RI)(y)$ и **относителната индивидуална физическа икономическа стойност*** (relative physical economic value) $HV(RI)(y)$] и (б) **относителна индивидуална икономическа полезност*** (relative individual economic utility) (относително-изразена индивидуална икономическа полезност) $U(RI)(y)$ [към която се числят **относителната индивидуална трудова икономическа полезност*** (relative individual labour economic utility) $LU(RI)(y)$ и **относителната индивидуална физическа икономическа полезност*** (relative individual physical economic utility) $HU(RI)(y)$] }.

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща икономическа ценност [индивидуална]* $TW(I)(y)$ [в т.ч. *обща икономическа стойност [индивидуална]* $TV(I)(y)$ и *обща икономическа полез-*

ност [индивидуална] $TU(I)(y)$], **индивидуална единична икономическа ценност*** (individual unitary economic worth) $UW(I)(y)$ [(в т.ч. **индивидуална единична икономическа стойност*** (individual unitary economic value) $UV(I)(y)$ и **индивидуална единична икономическа полезност*** (individual unitary economic utility) $UU(I)(y)$], **индивидуална средна икономическа ценност*** (individual average economic worth) $AW(I)(y)$ [(в т.ч. **индивидуална средна икономическа стойност*** (individual average economic value) $AV(I)(y)$ и **индивидуална средна икономическа полезност*** (individual average economic utility) $AU(I)(y)$] и **пределна икономическа ценност [индивидуална]** $MW(I)(y)$ [(в т.ч. **пределна икономическа стойност [индивидуална]** $MV(I)(y)$ и **пределна икономическа полезност [индивидуална]** $MU(I)(y)$] (когато не посочено друго под индивидуална икономическа ценност обикновено се подразбира индивидуалната обща икономическа ценност).

Според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота се разграничават **необходима икономическа ценност [индивидуална]** $IW(I)(y)$ [(в т.ч. **необходима икономическа стойност [индивидуална]** $IV(I)(y)$ и **необходима икономическа полезност [индивидуална]** $IU(I)(y)$], **принадена икономическа ценност [индивидуална]** $SW(I)(y)$ [(в т.ч. **принадена икономическа стойност [индивидуална]** $SV(I)(y)$ и **принадена икономическа полезност [индивидуална]** $SU(I)(y)$] и **индивидуална цялостна икономическа ценност** $EW(I)(y)$ [(в т.ч. **цялостна икономическа стойност [индивидуална]** $EV(I)(y)$ и **цялостна икономическа полезност [индивидуална]** $EU(I)(y)$] (когато не е посочено друго, под индивидуална икономическа ценност обикновено се подразбира индивидуалната цялостна икономическа ценност). Всички тези разновидности са отнасят както за индивидуалната трудова, така и за индивидуалната физическа икономическа ценност, стойност и полезност).

Когато се приложат едновременно ингредиентната икономическа мащабност и възпроизводствената икономическа пълнота, тогава се конституират следните индивидуални ценностни икономически понятия (като всички те се отнасят както за индивидуалната трудова, така и за индивидуалната физическа икономическа ценност, стойност и полезност):

(1) **обща необходима икономическа ценност [индивидуална]** $TIW(I)(y)$ [(в т.ч. **обща необходима икономическа стойност [индивидуална]** $TIV(I)(y)$ и **обща необходима икономическа полезност [индивидуална]** $TIU(I)(y)$], **индивидуална единична необходима икономическа ценност*** (individual unitary indispensable economic worth) $UIW(I)(y)$ [(в т.ч. **индивидуална единична необходима икономическа стойност*** (individual unitary indispensable economic

value) $UIV(I)(y)$ и **индивидуална единична необходима икономическа полезност*** (individual unitary indispensable economic utility) $UIU(I)(y)$], **индивидуална средна необходима икономическа ценност*** (individual average indispensable economic worth) $AIW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална средна необходима икономическа стойност*** (individual average indispensable economic value) $AIV(I)(y)$ и **индивидуална средна необходима икономическа полезност*** (individual average indispensable economic utility) $AIU(I)(y)$] и **пределна необходима икономическа ценност [индивидуална]** $MIW(I)(y)$ [в т.ч. **пределна необходима икономическа стойност [индивидуална]** $MIV(I)(y)$ и **пределна необходима икономическа полезност [индивидуална]** $MIU(I)(y)$];

(2) **обща принадлежна икономическа ценност [индивидуална]** $TSW(I)(y)$ [в т.ч. **обща принадлежна икономическа стойност [индивидуална]** $TSV(I)(y)$ и **обща принадлежна икономическа полезност [индивидуална]** $TSU(I)(y)$], **индивидуална единична принадлежна икономическа ценност*** (individual unitary surplus economic worth) $USW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална единична принадлежна икономическа стойност*** (individual unitary surplus economic value) $USV(I)(y)$ и **индивидуална единична принадлежна икономическа полезност*** (individual unitary surplus economic utility) $USU(I)(y)$], **индивидуална средна принадлежна икономическа ценност*** (individual average surplus economic worth) $ASW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална средна принадлежна икономическа стойност*** (individual average surplus economic value) $ASV(I)(y)$ и **индивидуална средна принадлежна икономическа полезност*** (individual average surplus economic utility) $ASU(I)(y)$] и **пределна принадлежна икономическа ценност [индивидуална]** $MSW(I)(y)$ [в т.ч. **пределна принадлежна икономическа стойност [индивидуална]** $MSV(I)(y)$ и **пределна принадлежна икономическа полезност [индивидуална]** $MSU(I)(y)$];

(3) **обща цялостна икономическа ценност [индивидуална]** $TEW(I)(y)$ [в т.ч. **обща цялостна икономическа стойност [индивидуална]** $TEV(I)(y)$ и **обща цялостна икономическа полезност [индивидуална]** $TEU(I)(y)$], **индивидуална единична цялостна икономическа ценност*** (individual unitary entire economic worth) $UEW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална единична цялостна икономическа стойност*** (individual unitary entire economic value) $UEV(I)(y)$ и **индивидуална единична цялостна икономическа полезност*** (individual unitary entire economic utility) $UEU(I)(y)$], **индивидуална средна цялостна икономическа ценност*** (individual average entire economic worth) $AEW(I)(y)$ [в т.ч. **индивидуална средна цялостна икономическа стойност*** (individual average entire economic value) $AEV(I)(y)$ и **индивидуална средна цялостна икономи-**

ческа полезност* (individual average entire economic utility) $AEU(I)(y)$] и **пределна цялостна икономическа ценност [индивидуална]** $MEW(I)(y)$ [в т.ч. **пределна цялостна икономическа стойност [индивидуална]** $MEV(I)(y)$ и **пределна цялостна икономическа полезност [индивидуална]** $MEU(I)(y)$].

В процеса на **икономическото производство** се разграничават **индивидуална ценност на производствения икономически фактор*** (individual worth of the production economic factor) $W(I)(xp)$ [в т.ч. **индивидуална ценност на трудовия производствен икономически фактор*** (individual worth of the labour production economic factor) $W(I)(lp)$ и **индивидуална ценност на физическия производствен икономически фактор*** (individual worth of the physical production economic factor) $W(I)(hp)$] и **индивидуална ценност полезност на производствения икономически продукт*** (individual worth of the production economic product) $W(I)(qp)$. Всички те имат свои разновидности според критерия за ингредиентната икономическа мащабност и според критерия за възпроизводствената икономическа пълнота, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност се разграничават: (1) **индивидуална обща ценност на производствения икономически фактор*** (individual total worth of the production economic factor) $TW(I)(xp)$ [в т.ч. **индивидуална обща ценност на трудовия производствен икономически фактор*** (individual total worth of the labour production economic factor) $TW(I)(lp)$ и **индивидуална обща ценност на физическия производствен икономически фактор*** (individual total worth of the physical production economic factor) $TW(I)(hp)$] и **индивидуална обща ценност на производствения икономически продукт*** (individual total worth of the production economic product) $TW(I)(qp)$; (2) **индивидуална единична ценност на производствения икономически фактор*** (individual unitary worth of the production economic factor) $UW(I)(xp)$ [в т.ч. **индивидуална единична ценност на трудовия производствен икономически фактор*** (individual unitary worth of the labour production economic factor) $UW(I)(lp)$ и **индивидуална единична ценност на физическия производствен икономически фактор*** (individual worth utility of the physical production economic factor) $UW(I)(hp)$] и **индивидуална единична ценност на производствения икономически продукт*** (individual unitary worth of the production economic product) $UW(I)(qp)$; (3) **индивидуална средна ценност на производствения икономически фактор*** (individual average worth of the production economic factor) $AW(I)(xp)$ [в т.ч. **индивидуална средна ценност на трудовия производствен икономически фактор*** (individual average worth of the labour production economic factor) $AW(I)(lp)$ и **индивидуална средна цен-**

ност на *физическия производствен икономически фактор** (individual average worth of the physical production economic factor) $AW(I)(hp)$] и *индивидуална средна ценност на производствения икономически продукт** (individual average worth of the production economic product) $AW(I)(qp)$; (4) *индивидуална пределна ценност на производствения икономически фактор** (individual marginal worth of the production economic factor) $MW(I)(xp)$ [в т.ч. *индивидуална пределна ценност на трудовия производствен икономически фактор** (individual marginal utility of the worth production economic factor) $MW(I)(lp)$ и *индивидуална пределна ценност на физическия производствен икономически фактор** (individual marginal worth of the physical production economic factor) $MW(I)(hp)$] и *индивидуална пределна ценност на производствения икономически продукт** (individual marginal worth of the production economic product) $MW(I)(qp)$. Аналогично се конституират и съответстващите разновидности за процеса на *икономическото потребление*. Всички тези разновидности са валидни както за индивидуалната трудова, така и за индивидуалната физическа икономическа ценност.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* разновидности на индивидуалната икономическа ценност (на ценността на индивидуалния възпроизводителен икономически запас) са *индивидуалната ценност на натурално-изразения възпроизводителен икономически запас** (individual worth of the naturally-expressed reproductional economic stock) $W(I)(yn)$ [в т.ч. *индивидуалната ценност на специфично-изразения възпроизводителен икономически запас** (individual worth of the specifically-expressed reproductional economic stock) $W(I)(ys)$, същото като *индивидуална ценност на специфичния възпроизводителен икономически запас*], *индивидуалната ценност на трудово-изразения възпроизводителен икономически запас** (individual worth of the labourly-expressed reproductional economic stock) $W(I)(yl)$, *индивидуалната ценност на парично-изразения възпроизводителен икономически запас** (individual worth of the monetarily-expressed reproductional economic stock) $W(I)(ym)$ и т.н. Тези разновидности са валидни както за трудовата, така и за физическата ценност, стойност и полезност.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*, на социо-базата) освен индивидуална икономическа ценност $W(I)(y) = W(I)(y)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за *индивидуална консуматорска ценност** (individual consumptionary worth) $W(I)(y)(C)$ [в т.ч. индивидуална консуматорска полезност $U(I)(y)(C)$ и индивидуална консуматорска стойност $V(I)(y)(C)$], *стопанска ценност** (individual protoeconomic

worth) $W(I)(y)(P)$ [в т.ч. индивидуална стопанска полезност $U(I)(y)(P)$ и индивидуална стопанска стойност $V(I)(y)(P)$], **индивидуална пазарно-икономическа ценност*** (individual marketly-economic worth) $W(I)(y)(M)$ [в т.ч. индивидуална пазарно-икономическа полезност $U(I)(y)(M)$ и индивидуална пазарно-икономическа стойност $V(I)(y)(M)$] и **индивидуална финансово-пазарно-икономическа ценност*** (individual financially-marketly-economic worth) $W(I)(y)(N)$ [в т.ч. индивидуална финансово-пазарно-икономическа полезност $U(I)(y)(N)$ и индивидуална финансово-пазарно-икономическа стойност $V(I)(y)(N)$]. Общо за всички тях е понятието за **индивидуална поддържаща ценност*** (individual sustenance /sustaining/ worth) $W(I)(y)(Z)$ [в т.ч. индивидуална поддържаща полезност $U(I)(y)(Z)$ и индивидуална поддържаща стойност $V(I)(y)(Z)$] (за индивидуална ценност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ [ОТНОСИТЕЛНА]* (relative economic worth) (*) – *икономическа ценност* $W(R)(y)$, изразена в относителни (кардинални или ординални) ценностни единици; **относителна икономическа оценка** (relative economic estimation), която *икономическата единица* (икономически агент или институционална икономическа единица, в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **икономическата активност** (economic activity), вложена в потенциалната способност на даден *възпроизводителен икономически запас* y (в т.ч. *възпроизводителен икономически ресурс* и *възпроизводителен икономически резултат*) да удовлетворява нейни и на други икономически единици *икономически възпроизводителни потребности*); същото като **относителна ценност на възпроизводствения икономически запас*** (relative worth of the reproductional economic stock) (вж. *икономически способности* и *икономика*). Затова посочената икономическа оценка е **относителна ценостна икономическа оценка** (relative worth economic estimation). *Икономически фоценности* на относителната икономическа ценност са *икономическата полезност [относителна]* $U(R)(y)$ и *икономическата стойност [относителна]* $V(R)(y)$. Ако не е указано друго, под икономическа ценност обикновено се подразбира относителната икономическа ценност. (Вж. *релативистична теория на ценността*.)

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **относителна трудова икономическа ценност*** (relative labour economic worth) $LW(R)(y)$ и **относителната физическа икономическа ценност*** (relative physical economic worth) $HW(R)(y)$. Ако не е посочено друго, под относителна

икономическа ценност се подразбира относителната трудова икономическа ценност.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават производителска (производствена), потребителска (потребителна), стопанствена и други видове разновидности на относителната икономическа ценност (вж. *стопанствена икономическа ценност*). **Относителната производствена икономическа ценност*** (relative production economic worth) е същото като **относителна ценност на производствения икономически запас*** (relative worth of the production economic stock) $W(R)(yp)$, към която според *икономическото отношение* се числят **относителната ценност на производствения икономически фактор*** (relative worth of the production economic factor) $W(R)(xp)$ и **относителната ценност на производствения икономически продукт*** (relative worth of the production economic product) $W(R)(qp)$. **Относителната потребителна икономическа ценност*** (relative consumption economic worth) е същото като **относителна ценност на потребителния икономически запас*** (relative worth of the consumption economic stock) $W(R)(yc)$, към която се числят **относителната ценност на потребителния икономически фактор*** (relative worth of the consumption economic factor) $W(R)(xc)$ и **относителна ценност на потребителния икономически продукт*** (relative worth of the consumption economic product) $W(R)(qc)$.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на **обекта** на ценностната икономическа оценка икономическата ценност може да бъде **относителна ценност на индивидуалния икономически запас*** (relative worth of the individual economic stock) $W(R)(y(I))$, **относителна ценност на фирмения икономически запас*** (relative worth of the firm economic stock) $W(R)(y(F))$, **относителна ценност на обществения икономически запас*** (relative worth of the social economic stock) $W(R)(y(S))$ и т.н. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на **субекта** на ценностната икономическа оценка се разграничават **относителна индивидуална икономическа ценност*** (relative individual economic worth) $W(RI)(y)$, **относителна фирмена икономическа ценност*** (relative firm economic worth) $W(RF)(y)$, **относителна обществена икономическа ценност*** (relative social economic worth) $W(RS)(y)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални относителни измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове относителна икономическа ценност (относителните икономически ценности, определени от различните единици, *са различни относителни именовани величини* и те отразяват спецификата на съответните *относителни общностни*

ценностни предпочитания). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) икономическа ценност. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа ценност обикновено се подразбира относителната индивидуална (субективна) икономическа ценност.

В разглеждания контекст се включват понятията за *относителна индивидуална ценност на производствения икономически продукт** (relative individual worth of the production economic product) $W(RI)(qp)$, *относителна индивидуална ценност на производствения икономически фактор** (relative individual worth of the production economic factor) $W(RI)(xp)$, *относителна индивидуална ценност на потребителния икономически продукт** (relative individual worth of the consumption economic product) $W(RI)(qc)$ и *относителна индивидуална ценност на потребителния икономически фактор** (relative individual worth of the consumption economic factor) $W(RI)(xc)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална ценност на производствения икономически продукт се подразбира относителната индивидуална ценност на производствения икономически продукт. Същото е валидно и за другите разновидности на относителната индивидуална ценност.

Според ценостната възпроизводствена икономическа ингредиентост се разграничават *относителна приемана икономическа ценност** (relative accepted economic worth) $DW(R)(y) = DW(R)(r)$ и *относителна предавана икономическа ценност** (relative gived economic worth) $GW(R)(y) = GW(R)(z)$.

Според ингредиентната икономическа мащабност се разграничават *обща икономическа ценност [относителна]* $TW(R)(y)$, *единична икономическа ценност [относителна]* $UW(R)(y)$, *средна икономическа ценност [относителна]* $AW(R)(y)$ и *пределна икономическа ценност [относителна]* $MW(R)(y)$. Ако не е посочено друго, под относителна икономическа ценност обикновено се подразбира относителната обща икономическа ценност). Към относителната обща икономическа ценност се числи *общата предавана ценност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]* $TGW(RI)(qp)$.

Според възпроизводствената икономическа пълнота се разграничават *необходима икономическа ценност [относителна]* $IW(R)(y)$, *принадена икономическа ценност [относителна]* $SW(R)(y)$ и *цялостна икономическа ценност [относителна]* $EW(R)(y)$ (ако не е посочено друго, под относителна икономическа ценност обикновено се подразбира относителната цялостна икономическа ценност).

Разновидностите на относителната икономическа ценност следват разновидностите на икономическата ценност изобщо, което е валидно и за останалите, непосочени по-горе нейни разновидности.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ [ОТНОСИТЕЛНА] (relative economic worth) (**ки**) – във:

единична икономическа ценност [относителна];
икономическа ценност [относителна];
необходима икономическа ценност [относителна];
обща икономическа ценност [относителна];
обща необходима икономическа ценност [относителна];
обща принадлежна икономическа ценност [относителна];
обща цялостна икономическа ценност [относителна];
пределна икономическа ценност [относителна];
пределна необходима икономическа ценност [относителна];
пределна принадлежна икономическа ценност [относителна];
пределна цялостна икономическа ценност [относителна];
принадлежа икономическа ценност [относителна];
средна икономическа ценност [относителна];
средна необходима икономическа ценност [относителна];
средна принадлежна икономическа ценност [относителна];
цялостна икономическа ценност [относителна].

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТНОСТ* (economic worthness) – същото като *трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *икономическа ценност*.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТНОСТ (economic worthness) (**ки**) – във:

запасова икономическа ценностност (същото като *запасова трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *запасова икономическа ценност*);

изпълнителна икономическа ценностност (същото като *изпълнителна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *изпълнителна икономическа ценност*);

икономическа ценностност (същото като *трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *икономическа ценност*);

производствена икономическа ценностност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствена продуктова икономическа ценностност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствената факторна икономическа ценностност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

работна икономическа ценностност (същото като *работна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *работна икономическа ценност*);

субстатна икономическа ценностност (същото като *субстатна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *субстатна икономическа ценност*);

сустатантна икономическа ценностност (същото като *сустатантна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *сустатантна икономическа ценност*);

сустатитна икономическа ценностност (същото като *сустатитна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *сустатитна икономическа ценност*);

съзидателна икономическа ценностност (същото като *съзидателна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *съзидателна икономическа ценност*);

сътворителна икономическа ценностност (същото като *сътворителна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *сътворителна икономическа ценност*);

творческа икономическа ценностност (същото като *творческа трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *творческа икономическа ценност*);

унисъзидателна икономическа ценностност (същото като *унисъзидателна трансцендентална икономическа субтизначимост* и като *унисъзидателна икономическа ценност*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЦИВИЛИЗАЦИЯ (economic civilization) (**ки**) – във:

апокалиптична катастрофа на икономическата цивилизация (вж. *теория на Ю. М. Осипов за есхатологията на икономическата цивилизация и на научната икономия*);

апокатастична катастрофа на икономическата цивилизация (вж. *теория на Ю. М. Осипов за есхатологията на икономическата цивилизация и на научната икономия*);

есхатология на икономическата цивилизация.

ИКОНОМИЧЕСКА ЦИКЛИЧНОСТ (economic cyclic recurrence), **цикличност на икономическата система, циклична икономическа рекурсия**, – форма на *икономическа динамика* (в частност – на *времева икономическа динамика*), при която с течение на времето *динамичната икономическа система* постоянно сменя посоката на своето поведение, т.е. извършва колебателно движение. Реализира се от *колебателна икономическа система*. Колебателното движение обуславя определена степен на повтаряемост на *изходното икономическо въздействие* (на изходното икономическо движение), респ. на *вътрешна икономическо въздействие*, изобщо на *състоятелното икономическо въздействие*. Представлява последователно редуване на спадове и подеми в обема на изработвания от *икономическата система* някакъв *икономически ингредиент* $y(t)$ (производствен фактор, продукт, полезност, стойност и т.н.), идентифициран чрез определена изходна (респ. вътрешна) *икономическа величина*. Цикличността е проявление на *икономическата неустойчивост* (на *икономическата нестабилност*) и е начин на осъществяване на *икономическата обратимост*. Поведението на циклично функциониращата икономическа система е *обратим икономически процес*. То е *цикличен икономически процес*. Движението на такава система се състои от редица *икономически цикли* (или още – *икономически вълни*), т.е. тя е *циклична икономическа система*. Икономическата цикличност предполага наличието на достатъчен брой икономически цикли, които реализират повтаряемост и измененията в които са резултат на (и анализът на чиито характеристики разкрива) определена икономическа тенденция или закономерност. Малък брой икономически колебания, които не реализират повтаряемост и не експлицират икономическа тенденция или закономерност, не формират икономическа цикличност. В по-широк смисъл икономическата цикличност е повтаряемост (в частност – във времето) на съвкупност от редуващите се една след друга фази, през които преминава *икономическия процес*, представляващ поведението на дадена *икономическа система*. Разграничават се **микроикономическа цикличност** (microeconomic cyclic recurrence) и **макроикономическа цикличност** (macroeconomic cyclic recurrence), респ. **циклична микроикономическа система** (cyclic recurrence

microeconomic system) и *циклична макроикономическа система* (cyclic recurrence macroeconomic system).

ИКОНОМИЧЕСКА ЦИКЛИЧНОСТ (economic cyclic recurrence) (**ки**) – във:

икономическа цикличност;

честота на икономическата цикличност (същото като *честота на икономическия цикъл*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЦЯЛОСТНОСТ (economic wholeness /completeness/) –

във:

цялостност на икономическата система.

ИКОНОМИЧЕСКА ЧЕСТОТА (economic frequency) (**ки**) – във:

високи икономически честоти (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*);

кръгова икономическа честота;

ниски икономически честоти (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*);

периодна икономическа честота;

странична икономическа честота;

условна икономическа честота;

циклична икономическа честота (същото като *честота на икономическия цикъл*);

ъглова икономическа честота (същото като *кръгова икономическа честота*).

ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic sensitivity) (*), **ингредиентна икономическа чувствителност**, – *абсолютна икономическа величина*, която показва какъв размер на даден тип *икономически ингредиент* (изходен или входен) на някаква *икономическа система* (наричана *ингредиентна икономическа система*) отговоря (съответствува) на единица неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен), респ. какво е изменението на икономическия ингредиент от единия тип, което отговаря на единица изменение на икономическия ингредиент от другия тип. Чрез икономическата чувствителност се реализира *икономическият ингредиентор* (*ингредиентният икономически оператор*, операторът на ингредиентната икономическа система), като самата тя се представлява от *ингредиентната предавателна икономическа функция*. Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *ингре-*

диентната икономическа реагируемост. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна реагируемост на икономическата система. В зависимост от начина, по който чувствителността изразява реагируемостта се различават *средна икономическа чувствителност* и *пределна икономическа чувствителност*. Средната икономическа чувствителност показва **средно** какъв размер на даден тип икономически ингредиент (изходен или входен) на икономическата система отговоря (съответствува) на единица неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен). Пределната икономическа чувствителност е нарастването на даден тип икономически ингредиент (изходен или входен) на икономическата система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен) (респ. е съотношението между диференциалните нараствания на двата типа икономически ингредиенти). В зависимост от посоката на системното въздействие между двата типа икономически ингредиенти (между входния и изходния) се различават *креативна икономическа чувствителност* (същото като *икономическа креативност*) и *абсорбционна икономическа чувствителност* (същото като *икономическа абсорбционност*). Креативната икономическа чувствителност (в т.ч. *средната креативна икономическа чувствителност* и *пределната креативна икономическа чувствителност*) [т.е. икономическата креативност (в т.ч. *средната икономическа креативност* и *пределната икономическа креативност*)] показва какъв размер изходен икономически ингредиент отговоря (съответствува) на единица входен икономически ингредиент. Обратно на това, абсорбционната икономическа чувствителност (в т.ч. *средната абсорбционна икономическа чувствителност* и *пределната абсорбционна икономическа чувствителност*) [т.е. икономическата абсорбционност (в т.ч. *средната икономическа абсорбционност* и *пределната икономическа абсорбционност*)] показва какъв размер входен икономически ингредиент отговоря (съответствува) на единица изходен икономически ингредиент. По своята природа икономическата чувствителност е *единична икономическа величина*, т.е. икономическа величина, която е съпоставена с (и е съответстваща на) единица от друга икономическа величина. В този смисъл средните и пределните икономически величини са единични икономически величини.

Когато се приложи *ингредиентната икономическа обратимост*, се конституират следните разновидности на икономическата чувствителност: *зададена икономическа чувствителност* [в т.ч. *зададена икономическа креативност* (същото като *зададена креативна икономическа чувствителност*) и *зададена икономическа абсорбционност* (същото като *зададена абсорбционна икономи-*

ческа чувствителност)], *начална икономическа чувствителност* [в т.ч. *начална икономическа креативност* (същото като *начална креативна икономическа чувствителност*) и *начална икономическа абсорбционност* (същото като *начална абсорбционна икономическа чувствителност*)], *инверсна икономическа чувствителност* [в т.ч. *инверсна икономическа креативност* (същото като *инверсна креативна икономическа чувствителност*) и *инверсна икономическа абсорбционност* (същото като *инверсна абсорбционна икономическа чувствителност*)]. Всички тези чувствителности могат да бъдат както средни, така и пределени.

Когато се приложи *ингредиентната икономическа абстрахируемост*, се конституират следните разновидности на икономическата чувствителност: *абстрактна икономическа чувствителност*, *конкретна икономическа чувствителност*, *субстанциална икономическа чувствителност*, *ресурсно-субстанциална икономическа чувствителност*, *възпроизводствена икономическа чувствителност*, *стратификационна икономическа чувствителност*, *същностно-стратификационна икономическа чувствителност*, ***стратификационна субстанциална икономическа чувствителност**** (stratificational substantial economic sensitivity) [***стратисубстанциална икономическа чувствителност**** (stratisubstantial economic sensitivity)], *същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност*. Всички тези чувствителности могат да бъдат както креативни, така и абсорбционни, както средни, така и пределени.

В случай, че съвместно се приложат *ингредиентната икономическа абстрактност* и *абстрахируемост*, тогава се конституират такива разновидности на икономическата чувствителност като: ***зададена абстрактна икономическа чувствителност**** (given abstract economic sensitivity), ***начална абстрактна икономическа чувствителност**** (initial abstract economic sensitivity), ***инверсна абстрактна икономическа чувствителност**** (inverse abstract economic sensitivity); ***зададена конкретна икономическа чувствителност**** (given concrete economic sensitivity), ***начална конкретна икономическа чувствителност**** (initial concrete economic sensitivity), ***инверсна конкретна икономическа чувствителност**** (inverse concrete economic sensitivity) и т.н. Всички тези чувствителности също могат да бъдат както креативни, така и абсорбционни, както средни, така и пределени.

В рамките на *поддържащата система* (resp. на *поддържането*) освен икономическа чувствителност се конституират още и съответстващите й понятия за ***консуматорска чувствителност**** (consumptionary sensitivity), ***сто-***

панска чувствителност* (protoeconomic sensitivity), *пазарно-икономическа чувствителност** (marketly-economic sensitivity) и *финансово-пазарно-икономическа чувствителност** (financially-marketly-economic sensitivity).
Общо за всички тях е понятието за *поддържаща чувствителност** (sustenance /sustaining/ sensitivity) (за чувствителност при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (economic sensitivity) (**ки**) – във:

абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *икономическа абсорбционност*);

абстрактна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *абстрактна икономическа абсорбционност*);

абстрактна икономическа чувствителност;

абстрактна креативна икономическа чувствителност (същото като *абстрактна икономическа креативност*);

възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

възпроизводствена икономическа чувствителност;

възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *възпроизводствена икономическа креативност*);

динамична икономическа чувствителност (същото като *чувствителност на динамичната икономическа система*);

диспозиционна възпроизводствена икономическа чувствителност (същото като *диспозиционна икономическа възпроизводност*);

зададена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *зададена икономическа абсорбционност*);

зададена икономическа чувствителност;

зададена креативна икономическа чувствителност (същото като *зададена икономическа креативност*);

икономическа чувствителност;

инверсна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *инверсна икономическа абсорбционност*);

инверсна икономическа чувствителност;

инверсна креативна икономическа чувствителност (същото като *инверсна икономическа креативност*);

ингредиентна икономическа чувствителност;

ингредиентна структурна икономическа чувствителност;

конкретна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като конкретна икономическа абсорбционност);

конкретна икономическа чувствителност;

конкретна креативна икономическа чувствителност (същото като конкретна икономическа креативност);

креативна икономическа чувствителност (същото като икономическа креативност);

начална абсорбционна икономическа чувствителност (същото като начална икономическа абсорбционност);

начална икономическа чувствителност;

начална креативна икономическа чувствителност (същото като начална икономическа креативност);

креативна икономическа чувствителност (същото като икономическа креативност);

обратна задача за динамичната икономическата чувствителност;

пределна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като пределна икономическа абсорбционност);

пределна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност);

пределна възпроизводствена икономическа чувствителност;

пределна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като пределна възпроизводствена икономическа креативност);

пределна икономическа чувствителност;

пределна креативна икономическа чувствителност (същото като средна икономическа креативност);

пределна същностно-стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като пределна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност);

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност);

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност;

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност);

пределна същностно-стратификационна икономическа чувствителност;
пределна същностно-стратификационна креативна икономическа чувствителност (същото като пределна същностно-стратификационна икономическа креативност);
ресурсно-субстанциална абсорбционна икономическа чувствителност (същото като ресурсно-субстанциална икономическа абсорбционност);
ресурсно-субстанциална икономическа чувствителност;
ресурсно-субстанциална креативна икономическа чувствителност (същото като ресурсно-субстанциална икономическа креативност);
средна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна икономическа абсорбционност);
средна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна възпроизводствена икономическа абсорбционност);
средна възпроизводствена икономическа чувствителност;
средна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като средна възпроизводствена икономическа креативност);
средна икономическа чувствителност;
средна креативна икономическа чувствителност (същото като средна икономическа креативност);
средна същностно-стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна икономическа абсорбционност);
средна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност);
средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност;
средна същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност);
средна същностно-стратификационна икономическа чувствителност;
средна същностно-стратификационна креативна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна икономическа креативност);
стратисубстанциална икономическа чувствителност;
стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като стратифицирана икономическа абсорбционност);

стратификационна икономическа чувствителност;
стратификационна креативна икономическа чувствителност (същото като стратификационна икономическа креативност);
субстанциална абсорбционна икономическа чувствителност (същото като субстанциална икономическа абсорбционност);
субстанциална икономическа чувствителност;
субстанциална креативна икономическа чувствителност (същото като субстанциална икономическа креативност);
същностно-стратификационна абсорбционна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратифицирана икономическа абсорбционност);
същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа абсорбционност);
същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност;
същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност);
същностно-стратификационна креативна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратификационна икономическа креативност);
същностно-стратификационна икономическа чувствителност;
уравнения на динамичната икономическата чувствителност (вж. *чувствителност на динамичната икономическа система*);
функция на динамичната икономическа чувствителност (вж. *чувствителност на динамичната икономическа система*).

ИКОНОМИЧЕСКИ АБСОЛЮТ* (economic absolute) на регулярно топологично икономическо пространство X – **абсолют** (absolute) в **икономическа среда** (economic medium); *икономическо пространство* aX , което свършено и непрекъснато се изобразява върху X , като всеки свършен непрекъснат първообраз на пространството aX е хомоморфен на същото пространство aX . Всяко регулярно икономическо пространство X има единствен икономически абсолют. Всеки икономически абсолют на пространството X е винаги екстремално несвързан и напълно регулярен, като се изобразява върху X свършено и неп-

рекъснато посредством икономическото изображение (вж. *непрекъснато икономическо изображение*) $\pi_X : aX \rightarrow X$.

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОКОЛЕБАНИЯ* (economic autooscillations) – устойчиви и незатихващи *икономически колебания*, които възникват в *нелинейните динамични икономически системи* в резултат от инерционните и нелинейните свойства на системата при отсъствие на външни периодични въздействия (икономически или неикономически). Амплитудата и честотата на икономическите автоколебания не зависят от измененията на определените граници на началните условия на *икономическата система*. Динамични нелинейни икономически системи, в които се извършват автоколебания, са **автоколебателни икономически системи*** (autooscillating economic systems) [които могат да бъдат *непрекъснати автоколебателни икономически системи** (continuous autooscillating economic systems) или *дискретни автоколебателни икономически системи** (discrete autooscillating economic systems)]. Тяхна разновидност са *автоколебателните системи на икономическо управление** (autooscillating systems of economic management /control/) [които могат да бъдат *непрекъснати автоколебателни системи на икономическо управление** (continuous autooscillating systems of economic management /control/) и *дискретни автоколебателни системи на икономическо управление** (discrete autooscillating systems of economic management /control/)].

Да приемем, че непрекъснатата нелинейна динамична икономическа система се описва от *диференциалните уравнения*

$$\dot{x}(t) = f(x(t)),$$

а дискретната нелинейна динамична икономическа система – от *разликовите уравнения*

$$x_{n+1} = \varphi(x_n),$$

където

$$x(t) = (x_1(t), x_2(t), \dots, x_m(t)) \text{ и } x_n = x(t_n) = (x_{1n}, x_{2n}, \dots, x_{mn})$$

са вектори на *фазовите икономически координати*, които еднозначно определят динамичното състояние съответно на *непрекъснатата нелинейна динамична икономическа система** (continuous non-linear dynamic economic system) и на *дискретната нелинейна динамична икономическа система** (discrete non-linear dynamic economic system). Тогава тези системи съответно са

непрекъсната автоколебателна икономическа система* (continuous autooscillating economic system) и **дискретна автоколебателна икономическа система*** (discrete autooscillating economic system), ако са в сила съотношението $x(t + T)$ за непрекъснатата система и съотношението $x_n = x_{n+N}$ за дискретната система, където T е периодът на икономическите автоколебания в непрекъснатата система и N – периодът на икономическите автоколебания в дискретната система. В действителните икономически системи автоколебания са възможни само тогава, когато притокът на *икономическо богатство* (в натурална, в парична или в ценностна форма) в системата е равен на неговия отлив (респ. на неговото разсейване) от системата. В нелинейна динамична икономическа система с неустойчиво равновесие автоколебания могат да възникнат след започване на функционирането на системата. За индуциране (възбуждане) на автоколебания в икономически системи, които са с устойчиво равновесие в определена област, е необходимо някакво начално отклонение на *фазовите икономически координати* от точката на тяхното равновесно положение (вж. *равновесна икономическа точка*). Според конкретните цели на *динамичната икономическа система* и в зависимост от особеностите на нейното функциониране автоколебанията могат да се окажат вредни за нея. За да бъдат те отстранени, в системата се включват *коригиращи икономически звена*, които променят нейните динамични и статични свойства.

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ* (economic automaton) – математически модел (математическа интерпретация) на определен клас *динамични икономически системи* (респ. динамични *икономически обекти*). *Икономическите системи* от този тип формално имат структурата и поведението на **автомати** (automatons), което позволява математическото им описание като такива и предоставя възможности за конструирането (синтезирането), изследването и усъвършенстването им с помощта на инструментите на по-общата теория на автоматите. Абстрактно можем да си представим икономическия автомат като някакво устройство, имитиращо икономическата система, което има краен брой входни и изходни канали за въздействия и някакво множество от *вътрешни икономически състояния*. Чрез входните канали икономическият автомат получава *входни икономически въздействия* [респ. входни икономически сигнали, които са представени във вид на **букви** (letters) (кодови символи) от **икономическа азбука*** (economic alphabet) на някакъв формален език] и в зависимост от това какво е тяхното значение и в какво *икономическо състояние* той се намира, автоматът преминава към следващо икономическо състояние и

предава *изходни икономически въздействия* (респ. изходни икономически сигнали, които също са представени във вид на букви от съответната икономическа азбука) чрез изходните си канали. Преминаването от дадено икономическо състояние към следващото е един **такт** (tact) на икономическия автомат. След това се осъществява следващият такт и т.н. От гледна точка на *общата теория на системите* икономическият автомат M представлява математическо описание на петорката $M = (X, Y, Q, \delta, \lambda)$, където X е крайно множество на входните икономически въздействия, Y – крайно множество на изходните икономически въздействия, Q – някакво (но не обезателно крайно) множество на икономическите състояния, $\delta: Q \times X \rightarrow Q$ – едностъпкова **функция на икономическите преходи*** (economic transients function) (вж. още вж. *алгебра на икономическите автомати* и *функция на икономическия автомат*), $\lambda: Q \times X \rightarrow Y$ – едностъпкова **функция на изходните икономически въздействия*** (output economic impacts /actions/ function) (*също*) (изходна икономическа функция, функция на изходите). Икономическият автомат е свързан с понятието за *икономическа полугрупа*, което от своя страна е обобщение на понятието за *икономическа група*.

Икономическият автомат (по принцип *крайният икономически автомат*) е *стационарна динамична икономическа система* (stationary dynamic economic system) с дискретно време. Във всеки дискретен момент от времето икономическият автомат се намира в едно от икономическите състояния и в неговия входен канал постъпва някакво икономическо въздействие от множеството X . Ако в момента t_0 в икономическия автомат M постъпва входното *икономическо въздействие* $x_0 \in X$ и той се намира в икономическото състояние $q \in Q$, тогава изходното икономическо въздействие ще бъде равно на $\lambda(x_0, q)$, а в следващия дискретен момент икономическият автомат ще се намира в състоянието $\delta(x_0, q)$. За n такива моменти икономическият автомат преобразува последователност от входни икономически въздействия с дължина n в последователност от изходни икономически въздействия със същата дължина. Следователно икономическият автомат M определя някакво *икономическо изображение* на множеството от последователности на входните икономически въздействия в множеството от *икономически последователности* на изходните икономически въздействия. Икономическите автомати са предмет на изучаване от **теорията на икономическите автомати*** (economic automatons theory), която е раздел на *икономическата кибернетика*.

Композиране и декомпозиране на икономически автомати

Композирането на икономически автомати е операция за създаването (конструирването) на едни икономически автомати от други икономически автомати. Негов резултат е някаква **композиция от икономически автомати** (вж. *композиране на икономически автомати*). То има алгебричен характер и стои в основата на структурните построения в *алгебрата на икономическите автомати*. Има няколко разновидности на тяхното композиране (съответно няколко разновидности на композиции от икономически автомати), като пряка сума, произведение, пряко произведение, кръстосано произведение, полупряко произведение и суперпозиция, чрез които се създават нови икономически автомати. Те са *композиращи икономически операции*.

Пряката сума /прякото сумиране/ на икономически автомати е композираща операция, която се прилага към такова множество от икономически автомати $M_i = (X, Y, Q_i, \delta_i, \lambda_i)$, щото входните и изходните икономически въздействия (представени съответно чрез входни и изходни икономически азбуки X и Y) на всеки автомат M_i са еднакви, а множествата от икономически състояния Q_i не се пресичат по двойки. В резултат на тази операция се получава такъв икономически автомат композиция $M = (X, Y, Q, \delta, \lambda)$, при който $Q = \bigcup_i Q_i$

и значенията на функциите на неговите икономически преходи $\delta(a, x)$ и значенията на икономическите му изходи $\lambda(a, x)$ съвпадат съответно със значенията $\delta_i(a, x)$ и $\lambda_i(a, x)$ на този икономически автомат M_i , който съдържа състоянието a .

Прякото произведение /прякото умножаване/ на икономически автомати е композираща операция, прилагана към множество от икономически автомати $M_i = (X_i, Y_i, Q_i, \delta_i, \lambda_i)$, в резултат на която се получава такъв икономически автомат $M = (X, Y, Q, \delta, \lambda)$, щото множеството на неговите икономически състояния Q е декартовото произведение на множествата Q_i , т.е. $Q = \prod_i Q_i$, а множествата на неговите входни и изходни икономически въздействия X и Y съответно са декартовите произведения на множествата X_i и Y_i , т.е.

$$X = \prod_i X_i, Y = \prod_i Y_i.$$

От своя страна функциите на икономическите преходи и функциите на изходните икономически въздействия на M се задават чрез съотношенията

$$\delta((a_1, a_2, \dots, a_n), (x_1, x_2, \dots, x_n)) = (\delta_1(a_1, x_1), \delta_1(a_2, x_2), \dots, \delta_1(a_n, x_n)),$$

$$\lambda((a_1, a_2, \dots, a_n), (x_1, x_2, \dots, x_n)) = (\lambda_1(a_1, x_1), \lambda_1(a_2, x_2), \dots, \lambda_1(a_n, x_n)).$$

*Кръстосаното произведение /кръстосаното умножаване/ на икономически автомати е двуместна композираща операция, която се прилага към **икономически автомати без изходи*** (economic automaton without outputs). При кръстосаното произведение от икономическите автомати $M_1 = (X, Q_1, \delta_1)$ и $M_2 = (X, Q_2, \delta_2)$ се получава такъв икономически автомат $M = (X, Q, \delta)$, щото $Q = Q_1 \times Q_2$ и*

$$\delta((a_1, a_2), x) = (\delta_1(a_1, \varphi(a_2, x)), \delta_2(a_2, \psi(a_1, x))),$$

където

$$\varphi: Q_2 \times X \rightarrow X \text{ и } \psi: Q_1 \times X \rightarrow X$$

са *еднозначни икономически функции*. Кръстосано произведение, в което $\psi(a, x) = x$, е **полупряко произведение /полупряко умножаване/ на икономически автомати*** (semi-direct product /semi-direct multiplication/ of economic automata).

Произведението /умножаването/ на икономически автомати е обобщение на композиращите операции пряко, кръстосано и полупряко произведение на икономическите автомати. То е композираща операция, прилагана към множество от икономически автомати $M_i = (X_i, Y_i, Q_i, \delta_i, \lambda_i)$, в резултат на която се получава такъв икономически автомат $M = (X, Y, Q, \delta, \lambda)$, щото $Q = \prod_i Q_i$, а X и

Y са някакви зададени икономически множества. Функциите на икономическите преходи и функциите на изходните икономически въздействия са определени с помощта съответно на две зададени икономически изображения

$$\varphi: \left(\prod_i Q_i \right) \times X \rightarrow \left(\prod_i X_i \right), \quad \psi: \left(\prod_i Q_i \right) \times X \rightarrow Y$$

по следния начин:

$$\begin{aligned} \delta((a_1, a_2, \dots, a_n), x) &= (\delta_1(a_1, x_1), \delta_1(a_2, x_2), \dots, \delta_1(a_n, x_n)), \\ \lambda((a_1, a_2, \dots, a_n), x) &= y, \end{aligned}$$

където

$$\begin{aligned} (x_1, x_2, \dots, x_n) &= \varphi((a_1, a_2, \dots, a_n), x), \\ y &= \psi((a_1, a_2, \dots, a_n), x). \end{aligned}$$

Суперпозицията на икономически автомати е двуместна композираща операция, която от двойка икономически автомати $M_1 = (X_1, Y_1, Q_1, \delta_1, \lambda_1)$ и $M_2 = (X_2, Y_2, Q_2, \delta_2, \lambda_2)$, изходното икономическо въздействие (респ. изходната икономическа азбука) на първия от които съвпада с входното икономическо въздействие (респ. с входната икономическа азбука) на втория от тях, конструира такъв икономически автомат $M = (X_1, Y_2, Q, \delta, \lambda)$, щото

$$\begin{aligned} Q &= Q_1 \times Q_2, \\ \delta((a_2, a_1), x) &= (\delta_2(a_2, \lambda_1(a_1, x)), \delta_1(a_1, x)), \\ \lambda((a_2, a_1), x) &= \lambda_2(a_2, \lambda_1(a_1, x)). \end{aligned}$$

От своя страна *декомпозирането на икономически автомати* е представянето на крайни икономически автомати във вид на композиция от няколко икономически автомата. Тъй като има различни разновидности на композиране на икономическите автомати, декомпозирането може да се представи във вид на пряка сума, на произведение, на сума, на паралелно-последователно съединение и т.н. от икономически автомати. Представяват интерес преди всичко случаите, при които композицията е съставена от по-прости в някакъв смисъл икономически автомати в сравнение с изходния (подложения на декомпозиране) икономически автомат. Такива например могат да бъдат икономически автомати с по-малък брой на вътрешните си състояния, с по-малък брой канали за предаване на икономическите сигнали, с по-проста функция на икономическите преходи и т.н.

Разновидности на икономическите автомати

По-важни разновидности на икономическите автомати са: *краен икономически автомат, безкраен икономически автомат, приведен икономически автомат, икономически автомат без памет, линеен икономически автомат, автономен икономически автомат, детерминиран икономически автомат, недетерминиран икономически автомат, дефинитен икономически автомат, свободен икономически автомат, частичен икономически автомат, асинхронен икономически автомат, управляващ икономически автомат, вероятностен икономически автомат.*

Вж. също: *алгебра на икономическите автомати, абстрактен подход към икономическите автомати, абстрактно синтезиране на икономически автомати, структурен подход към икономическите автомати, структурно синтезиране на икономически автомати, синтезиране на икономически автомати, анализ на икономическите автомати, проблем за пълнотата при*

-----
*икономическите автомати, функция на икономическия автомат, таблица на икономическия автомат, матрица на преходите на икономическия автомат, хомоморфизъм на икономическите автомати, изоморфизъм на икономическите автомати, начини на задаване на икономическите автомати, машина на А. Тюринг, самовъзпроизвеждащ се автомат.*¹

¹ Относно понятието за автомат в общия случай и за развитието на теорията на автоматите вж.: *Глушков, В. М.* Абстрактная теория автоматов. – В: *Успехи математических наук*, 1961, т. 16, вып. 5; *Глушков, В. М.* Синтез цифровых автоматов. М., 1962; *Глушков, В. М.* Введение в кибернетику. Киев, 1964; *Глушков, В. М.* Теория автоматов и проектирования структур цифровых машин. – *Кибернетика*, 1965, № 1; *Arbib, M. A.* Automata Theory and Control Theory. – In: *Automatica*, 1966, v. 3; *Ginzburg, A.* Algebraic Theory of automata. New York – London, 1968; *Арбиб, М.* Мозък, машина и математика. [Превод от английски.] М., 1968; *Трахтенброт, Б. А., Баздин, Я. М.* Конечные автоматы (Поведение и синтез). М., 1970; *Нойман, Дж. фон.* Теория самовоспроизводящихся автоматов. [Превод от английски.] М., 1971.

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ (economic automaton) (**ки**) – във:

абстрактен икономически автомат (вж. *безкраен икономически автомат*);

абстрактен подход към икономическите автомати;

абстрактно синтезиране на икономически автомати;

автономен икономически автомат;

алгебра на икономическите автомати;

алгоритмично описание на икономическите автомати;

анализ на икономическите автомати;

асинхронен икономически автомат;

безкраен автономен икономически автомат (вж. *автономен икономически автомат*);

безкраен икономически автомат;

вероятностен икономически автомат;

декомпозиране на икономически автомати;

детерминиран икономически автомат;

дефинитен икономически автомат;

еквивалентни икономически автомати;

изоморфизъм на икономическите автомати;

изоморфни икономически автомати (вж. *изоморфизъм на икономическите автомати*);

икономически автомат;

икономически автомат без памет;

-
- икономически автомат на Мур, Е.;*
инициален икономически автомат;
комбинационен /примитивен/ асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);
композиране на икономически автомати;
композиция от икономически автомати (вж. *композиране на икономически автомати*);
краен автономен икономически автомат (вж. *автономен икономически автомат*);
краен асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);
краен вероятностен икономически автомат (вж. *вероятностен икономически автомат*);
краен икономически автомат;
кръстосано производство /кръстосано умножаване/ на икономически автомати;
линеен икономически автомат;
матрица на преходите на икономическия автомат;
надеждностен синтез на икономическите автомати (вж. *синтезиране на икономически автомати*);
начини на задаване на икономическите автомати;
недетерминиран икономически автомат;
операционен икономически автомат (вж. *управляващ икономически автомат*);
полупряко производство /полупряко умножаване/ на икономически автомати (вж. *кръстосано производство /пряко умножение/ на икономически автомати*);
последователен асинхронен икономически автомат (вж. *асинхронен икономически автомат*);
приведен /редуциран/ икономически автомат;
примитивен асинхронен икономически автомат (същото като **комбинационен асинхронен икономически автомат**; вж. *асинхронен икономически автомат*);
проблем за пълнотата при икономическите автомати;
произведение /умножаване/ на икономически автомати;
пряка сума /пряко сумиране/ на икономически автомати;
пряко производство /пряко умножаване/ на икономически автомати;

пълна система от икономически автомати (същото като *пълно множество от икономически автомати*);

пълно множество от икономически автомати;

редуциран икономически автомат (същото като *приведен икономически автомат*);

самовъзпроизвеждащ се икономически автомат (вж. *самовъзпроизвеждащ се автомат*);

свободен икономически автомат;

силно-свързан икономически автомат (вж. *условия за управляемост и наблюдаемост на икономическата система*);

синтезиране на икономически автомати;

структурен икономически автомат (вж. *безкраен икономически автомат*);

структурен подход към икономическите автомати;

структурно описание на икономическите автомати;

структурно синтезиране на икономически автомати;

суперпозиция на икономически автомати;

съвместимост на икономическите автомати (вж. *частичен икономически автомат*);

таблица на икономическия автомат;

технически синтез на икономическите автомати (вж. *синтезиране на икономически автомати*);

управляващ икономически автомат;

функция на икономическия автомат;

хомоморфен образ на икономическия автомат вж. (*хомоморфизъм на икономическите автомати*);

хомоморфизъм на икономическите автомати;

частичен икономически автомат.

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ БЕЗ ПАМЕТ* (economic automaton without memory) – *краен икономически автомат* (в качеството му на математически модел на *динамична икономическа система*), който има едно *вътрешно икономическо състояние*. Тъй като при неговото функциониране състоянието на този *икономически автомат* не може да се променя, *изходното икономическо въздействие* (респ. сигнал) зависи само от *входното икономическо въздействие* (респ. сигнал) в даден **такт** (tact) и не зависи от по-рано постъпващите *икономически въздействия*. Операторът, който се реализира от такива автома-

ти, извършва непосредствено (побуквено) преобразуване на входните в изходни икономически въздействия (сигнали) и се нарича **истинностен икономически оператор** (truth economic operator).

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ НА МУР, Е.* (Moore economic automaton) – *краен икономически автомат*, чиито изход в даден **такт** (tact) t зависи от неговото *икономическо състояние* в този такт и не зависи от значенията на входа, т.е. $y(t) = \lambda(g(t))$. Вж. *икономически автомат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМОРФИЗЪМ* (economic automorphism) – *автоморфизъм* (automorphism) между *икономически системи*; **изоморфно икономическо изображение*** (isomorphic economic mapping) (респ. *икономическо съответствие*) на някаква система от *икономически обекти* в самата себе си (вж. *икономическо изображение*). Съвкупността от всички икономически автоморфизми на някаква произволна алгебрична икономическа система е **икономическа група** (economic group). Нейното изследване и изучаване е важен инструмент за изследването и изучаването на самата икономическа система.

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМОРФИЗЪМ (economic automorphism) (**ки**) – **ВЪВ:**

вътрешен икономически автоморфизъм на икономическа група;

външен икономически автоморфизъм (вж. *вътрешен икономически автоморфизъм*);

икономически автоморфизъм;

икономически автоморфизъм на пространство с мярка (вж. *икономическа каскада*);

метричен икономически автоморфизъм (вж. *метричен икономически изоморфизъм*);

производен икономически автоморфизъм;

специален икономически автоморфизъм.

ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМОРФИЗЪМ НА ПРОСТРАНСТВО С МЯРКА* (economic automorphism of space with measure) – вж. *икономическа каскада*.

ИКОНОМИЧЕСКИ АКТЗАПАС* (economic asstock) – същото като **запасов икономически актив** (вж. *икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКИ АКТИВ (economic assets) (*) – типичен начин за означаване (за изразяване) на *икономическата форма* (т.е. е **типична икономическа форма**); **външно състояние** (форма или външно-присъщо състояние) на типичния *икономическия предмет* и на *икономическия контив*; **начин на съществуване** на *икономическия контив*; една от двете разновидности на типичния *икономически специфат* (другата му разновидност е *икономическият контив*) и елемент на типичния *икономически специфат*. Икономическият актив е организацията на *икономическия контив*, системата от устойчиви *икономически връзки* (тяхната подреденост), изразява се в *икономическата структура* и в *икономическото многообразие* и определя *характера на икономическата система*. Икономическият актив е начинът на съхраняване на *икономическия хомеостазис*. Той е едната от двете разновидности на типичното *икономическо експоявление* (на типичната *икономическа феноформа*) и една от двете разновидности на типичния *икономически суперстрат* (на типичната *икономическа супформа*). Икономическият контив и икономическият актив са категории на **състоянието на типичния икономически предмет**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това състояние. Икономическият контив **се сменя** в икономическия актив: икономическият актив е икономическият контив в смет вид. Икономическият актив е скрит в икономическия контив, а икономическият контив [който е първичното (примитивното) и определящото състояние на икономическия експредмет] се разкрива чрез икономическия актив [който е вторичното (производното) и решаващото състояние на типичния икономически предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Разновидностите на икономическия актив се конституират най-вече според това, към каква разновидност на *икономическата ценност*, *икономическата феност*, *икономическия субстат* и *икономическия запас* принадлежи активът. *Икономическата полезност* и *икономическата стойност* са ценностни икономически активи в качеството си на *икономически фоценности*. Вж. *икономическа същина* и *икономическо проявление*.

ИКОНОМИЧЕСКИ АКТИВ (economic assets) (**ки**) – във:

запасов икономически актив (вж. *икономически ексосубстрат* и *икономически ексосуперстрат*);

икономически актив;

субстатен икономически актив (вж. *икономически ексосубстрат* и *икономически ексосуперстрат*);

феностен икономически актив (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление*);

ценностен икономически актив (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление*).

ИКОНОМИЧЕСКИ АКТСУБСТАТ* (economic assubstatum) – същото като **субстатен икономически актив** (вж. *икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКИ АКЦЕПТОР /ПРИЕМНИК/* (economic acceptor) в теорията на икономическите автомати – вж. *алгебра на икономическите автомати*.

ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ (economic analysis), **предметен икономически анализ**, – метод на икономическо изследване, при който *икономическият предмет* (в т.ч. *икономическият обект, икономическата система, икономическото явление, икономическият процес* и т.н.) се разчленява на съставни елементи, всеки един от които се изследва поотделно, но като част от цялото (вж. *част и цяло в икономиката*) и то така, че в хода на анализа различните елементи с помощта на *икономическия синтез* да се съединят в цялото, вече обогатено с нови знания. В процеса на анализа най-простите съставни елементи на икономическия предмет се обединяват в сходни групи (класове и подкласове), а после в резултат на съединяването на получените групи се достига до цялостното познание за предмета. Важно е положението, че разглежданите предметни елементи се изучават в тяхното взаимодействие (вж. *икономическо взаимодействие*) и единство. Резултатите от икономическия анализ на даден етап от познанието са винаги относителни, но при правилен подход те съдържат обективната истина. Това, което се приема в качеството на неразличима част от икономическия предмет на един етап от познанието, се разглежда на следващия етап като нещо, което има сложен строеж и става обект на по-нататъшен икономически анализ, водещ към обективната *икономическа истина*, която отразява по-дълбоко *икономическата действителност*. Разновидности на икономическия анализ са *обектният икономически анализ* (анализът на икономическия обект) и *системния икономически анализ* (анализът на икономическата система).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически анализ се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски анализ*** (consumptionary analysis), **стопански ана-**

лиз* (protoeconomic analysis), *пазарно-икономически анализ** (marketly-economic analysis) и *финансово-пазарно-икономически анализ** (financially-marketly-economic analysis). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ анализ** (sustenance /sustaining/ analysis) (за анализ при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ (economic analysis) (**ки**) – във:

дискриминантен икономически анализ;

икономически анализ;

икономически крос-спектрален анализ (същото като *крос-спектрален анализ в икономиката*);

интегрални методи за икономически анализ на качеството (вж. *линейна система на икономическо управление*);

обектен икономически анализ;

предметен икономически анализ (същото като *икономически анализ*);

системен икономически анализ;

систематизационност на икономическия анализ (същото като *систематизираност на икономическия анализ*);

систематизираност /систематизационност/ на икономическия анализ;

систематичност на икономическия анализ;

спектрален икономически анализ (същото като *спектрален анализ на икономическия цикъл*);

хармоничен икономически анализ.

ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО (quality economic analysis) (**ки**) – във:

интегрални методи за икономически анализ на качеството (вж. *линейна система на икономическо управление*).

ИКОНОМИЧЕСКИ АНТЕЦЕДЕНТ (economic antecedent) (**ки**) – във:

субстанциален икономически антецедент.

ИКОНОМИЧЕСКИ АПРИОРИЗЪМ* (economic a priori) – необосновано схващане, според което, в противоположност на разбирането за апостериорното предимство на *икономическите знания*, последните се получават преди изучаването им в опита (респ. в *икономическата практика*).

ИКОНОМИЧЕСКИ АСТАТИЗЪМ (economic astatism) (**ки**) – във:

порядък на икономическия астатизъм;

икономически астатизъм от n -ти порядък.

ИКОНОМИЧЕСКИ АСТАТИЗЪМ ОТ N -ТИ ПОРЯДЪК* (economic astatism from n -index) – свойство на динамичната икономическа система (в частност – на астатично-реагиращата динамична система на икономическо регулиране) (вж. астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор), напълно да отстранява установената грешка при изменение на някакво външно въздействие върху нея според закона

$$f(t) = \sum_{i=0}^{n-1} f_i t^i,$$

когато $t \rightarrow \infty$. Необходимо и достатъчно условие за наличието на астатизъм от n -ти порядък при линейните стационарни икономически системи е предавателната икономическа функция в затворена икономическа система по отношение на грешката $W_e(p)$ да съдържа нулева n -кратност, т.е. $W_e(p) = p^n W_{e0}(p)$, като при това $\lim_{p \rightarrow 0} W_{e0}(p) \neq 0$. Съответното на това условие за дискретни икономически системи е

$$W_e^*(z) = (z-1)^n W_{e0}^*(z),$$

като $\lim_{z \rightarrow 1} W_{e0}^*(p) \neq 0$. В зависимост от това дали в икономическата система има връзки за предаване на определено задание (респ. смущение), посоченото условие може да се изпълни по два различни начина. При липса на връзки по заданието условието за астатизъм може да се реализира (но при наличието в затворен контур) на n **икономически интегратора*** (economic integrators). В такъв случай предавателната икономическа функция при разтворена икономическа система, която е непрекъснатата, има вида

$$W_{\text{разтв.}}^*(p) = \frac{1}{p^n} W_1(p),$$

като при това $\lim_{p \rightarrow 0} W_1(p) \neq 0$, а ако системата е дискретна, условието е

$$W_{\text{разтв.}}^*(z) = \frac{1}{(z-1)^n} W_1(z),$$

като $\lim_{z \rightarrow 1} W_1^*(z) \neq 0$. При наличието на връзки по заданието (случаят е когато има комбинирани принципи на регулиране по задание и по отклонение) икономическият астатизъм от n -ти порядък се достига чрез избор на съответстваща предавателна икономическа функция $W_n(p)$, която коригира връзката по заданието. В случай че предавателната функция на разтворената икономическа система е от вида

$$W_{\text{разтв.}}(p) = \frac{A(p)}{B(p)},$$

тогава икономическият астатизъм от n -ти порядък за непрекъснати системи се реализира при изпълнение на условието

$$B(p)(1 + W_k(p)) = G(p)p^n,$$

като при това $\lim_{p \rightarrow 0} B(p) \neq 0$ и $\lim_{p \rightarrow 0} G_1(p) \neq 0$. Съответното на това условие за дискретни икономически системи е

$$B^*(z)(1 + W_k^*(z)) = G^*(z)(z - 1)^n,$$

като при това

$$\lim_{z \rightarrow 1} B^*(z) \neq 0 \text{ и } \lim_{z \rightarrow 1} G^*(z) \neq 0.$$

При *системи на икономическа стабилизация* астатизмът се прилага по отношение на смущения (нарушаващи въздействия), а при *следящи икономически системи* – по отношение на направено задание.

В общия случай икономическа система, която притежава свойството на астатизъм от n -ти порядък, се определя като *астатична икономическа система*. Нейни разновидности са *позиционната астатична икономическа система* – когато $n = 1$, и *скоростната астатична икономическа система* – когато $n = 2$. Според автора при *експлицитно-обусловено икономическо регулиране* астатично-реагиращата /астатичната/ динамична система на икономическо регулиране е *астатично-реагираща регулаторна система на икономическо управление* (която от своя страна е частен случай на *регулаторна система на икономическо управление* и е една от разновидностите на *астатично-реагиращата /астатичната/ система на икономическо управление*).

ИКОНОМИЧЕСКИ АТОМ* (economic atom) – ненулев **минимален икономически елемент*** (minimal economic element) (или още – минимален ненулев

икономически елемент) на частично подредено икономическо множество с нула 0; такъв икономически елемент b , щото от $0 < a \leq b$ следва, че $a = b$.

ИКОНОМИЧЕСКИ АТОМ (economic atom) (**ки**) – във:

икономически атом;

икономически атом с мярка.

ИКОНОМИЧЕСКИ АТОМ С МЯРКА* (economic atom with measure) – *икономически атом на икономическото пространство с мярка* (X, R, μ) ; всяко икономическо множество $E \in R$ с положителна икономическа мярка, при което, ако $F \subset E$, $F \in R$, то $\mu(F) = 0$ или $\mu(F) = \mu(E)$, където X е някакво икономическо множество, R е съвкупността от подмножествата на X (при положение, че R е σ -икономически пръстен), а μ е икономическата мярка.

ИКОНОМИЧЕСКИ АТРАКТОР* (economic attractor) – вж. *странен икономически атрактор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ АТРАКТОР (economic attractor) (**ки**) – във:

икономически атрактор (вж. *странен икономически атрактор*);

странен икономически атрактор.

ИКОНОМИЧЕСКИ БАЛАНС (economic balance) (**ки**) – във:

междueleментен икономически баланс (същото като *баланс на междueleментните икономически връзки*).

ИКОНОМИЧЕСКИ БИЗНЕС (economic business), **неразпределително икономическо предипотребление, икономическа дилокация, бизнес икономическо предипотребление**, (*) – вид възпроизводствена *икономическа конфигурация* (конфигурация на *икономическото възпроизводство*), която за даден **възпроизводствен икономически цикъл** (вж. *възпроизводствена икономическа система*) е съставена от логически последователно свързани фази на възпроизводството, при които дейността на участниците (единиците, агентите) на възпроизводствения икономически процес е насочена към създаване, запазване и увеличаване на тяхното *възпроизводствено икономическо богатство* посредством предприемачество и усвояване на природната и социалната (в т.ч. и базовата) среда; същото е като икономическа *дилокация*, т.е. **разделящо икономическо разполагане** (economic dillocation) на възпроизводственото богатство; употребява се още и като общо понятие за коя да е възпроизводствена фаза (вж. *възпроизводствени икономически фази*) в посочения обхват. Възпро-

изводствената икономическа конфигурация на бизнеса започва с *икономическото производство* като негова първа фаза и завършва преди *икономическото разпределение* в икономиката. Според поддържащата форма на икономиката – *непазарна икономика*, *пазарната икономика*, *нефинансова пазарна икономика* или *финансова пазарна икономика* (вж. *поддържане*), разновидности на икономическия бизнес съответно са: (1) *икономически бизнес* като такъв – той включва *поне* икономическото производство, (2) *непазарно-икономическия бизнес** (non-marketly-economic business) – той включва *само* икономическото производство, (3) *пазарно-икономическия бизнес** (marketly-economic business) – той включва *поне* икономическото производство и реалната икономическа размяна (4) *нефинансово-пазарно-икономическия бизнес** (non-financially-marketly-economic business) – той включва самжо икономическото производство и реалната икономическа размяна, и (5) *финансово-пазарно-икономическия бизнес** (financially-marketly-economic business) – той включва икономическото производство, икономическата размяна и финансовата размяна. Икономическият бизнес и *икономическата алокация* изчерпват икономическото възпроизводство. Вж. *бификасно икономическо благо*.

В общия случай (фиг. 1) бизнесът включва *икономическото производство*, *икономическата размяна* и *финансовата размяна*, означавани като **бизнес икономически фази*** (business economic phases). Икономическият бизнес **едновременно** е:

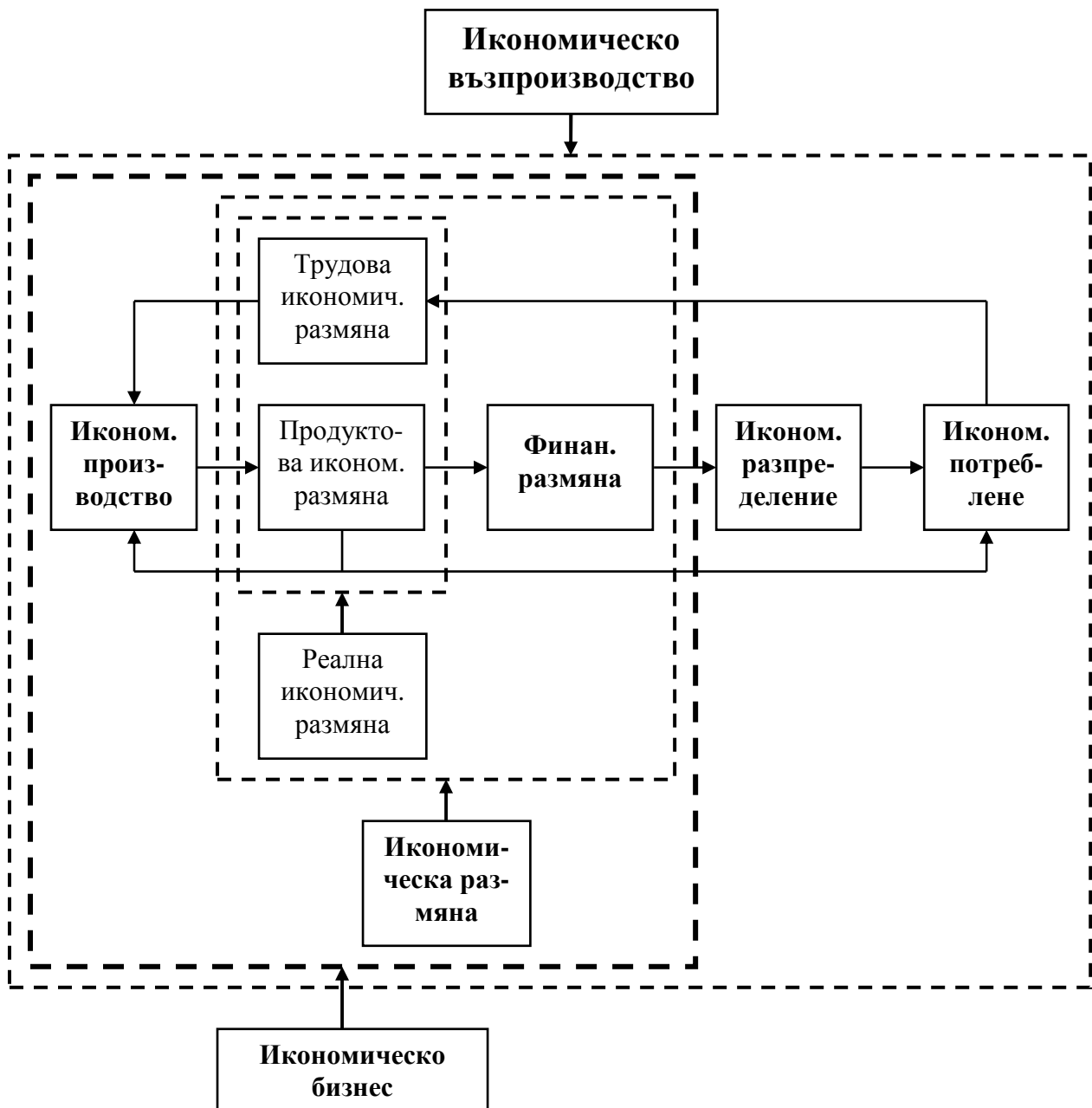
(1) обединение (вж. *икономическо обединение* и *икономическо сечение*) на (а) *икономическо производство* и (б) *непроизводствен икономически бизнес*, където, от своя страна, *непроизводственият икономически бизнес* (същото като *посреднически икономически бизнес*) е обединение на (α) *реална икономическа размяна* (същото като *нефинансова икономическа размяна*) (в т.ч. *продуктова икономическа размяна* и *трудова икономическа размяна*) и (β) *финансова размяна*;

(2) обединение на (а) *нефинансов икономически бизнес* (същото като *реален икономически бизнес* и *икономическа дивелокация*) и (б) *финансова размяна*, където, от своя страна, *нефинансовият икономически бизнес* е обединение на (α) *икономическо производство* и (β) *реална икономическа размяна* (същото като *стокова икономическа размяна* и като *субстанциална икономическа размяна*).

(3) обединение на *икономическо производство*, *икономическа размяна*, и *финансова размяна* {където, от своя страна: (а) *икономическото производство* **едновременно** е (α) *производствен икономически бизнес*, (β) *непосреднически*

икономическо предипотребление, (γ) непазарен икономически бизнес, (δ) производствено икономическо предипотребление и (ε) едновременно е [1] сечение на икономическо стопанисване и икономическо предипотребление, [2] сечение на икономическо стопанисване и икономически бизнес, [3] сечение на икономическо стопанисване и нефинансов икономически бизнес, където стопансването е обединение на икономическо производство и икономическо потребление; (б) икономическото потребление **едновременно** е (α) потребителна икономическа алокация (същото като непосредническа икономическа алокация), (β) непосредническо икономическо следпроизводство, (γ) продуктова икономическа алокация, (δ) потребително икономическо следпроизводство и (ε) едновременно е [1] сечение на икономическо стопанисване и икономическо следпроизводство; [2] сечение на икономическо стопанисване и икономическа алокация [3] сечение на икономическо стопанисване и нефинансова икономическа алокация}; (в) икономическата размяна [към нея се числят реалната икономическа размяна и финансовата размяна)] е същото като пазарно икономическо посредничество, като непроизводствен икономически бизнес, като пазарно икономическо следпроизводство, като пазарно икономическо предипотребление и като пазарен икономически бизнес, както и като сечение на икономически бизнес и икономическо посредничество, като сечение на икономически бизнес и икономическо предипотребление и като сечение на икономическо предипотребление и неразпределително икономическо следпроизводство; (г) финансовата размяна е същото като финансово икономическо посредничество, като финансова икономическа алокация, като финансов икономически бизнес, като финансово икономическо предипотребление и като финансово икономическо следпроизводство}.

Фиг. 1. Икономически бизнес в общия му случай (включва икономическо производство, икономическа размяна и финансова размяна)

ИКОНОМИЧЕСКИ БИЗНЕС (economic business) (**ки**) – във:

икономически бизнес;

непазарен икономически бизнес (същото като икономическо производство);

нестоков икономически бизнес;

нефинансов икономически бизнес;

пазарен икономически бизнес (същото като икономическа размяна);
производствен икономически бизнес (същото като икономическо произ-
водство);
реален икономически бизнес (същото като нефинансов бизнес);
финансов икономически бизнес (същото като финансова размяна).

ИКОНОМИЧЕСКИ БИКОМПАКТ* (economic bicom pactum) – бикомпактно хаусдорфово икономическо пространство. Той удовлетворява условието за отделимост на Ф. Хаусдорф. За икономическите бикомпакти са валидни свойствата на *бикомпактното икономическо пространство*: (1) затвореното подпространство на икономическия бикомпакт е икономически бикомпакт; (2) *топологичното икономическо произведение* на всяко множество от икономически бикомпакти е икономически бикомпакт; (3) *икономическият образ* на икономическия бикомпакт при *непрекъснато икономическо изображение* в хаусдорфово икономическо пространство е икономически бикомпакт.

ИКОНОМИЧЕСКИ БИМАТИМАТ* (economic bimatimat) – същото като *биматимен икономически предмет*.

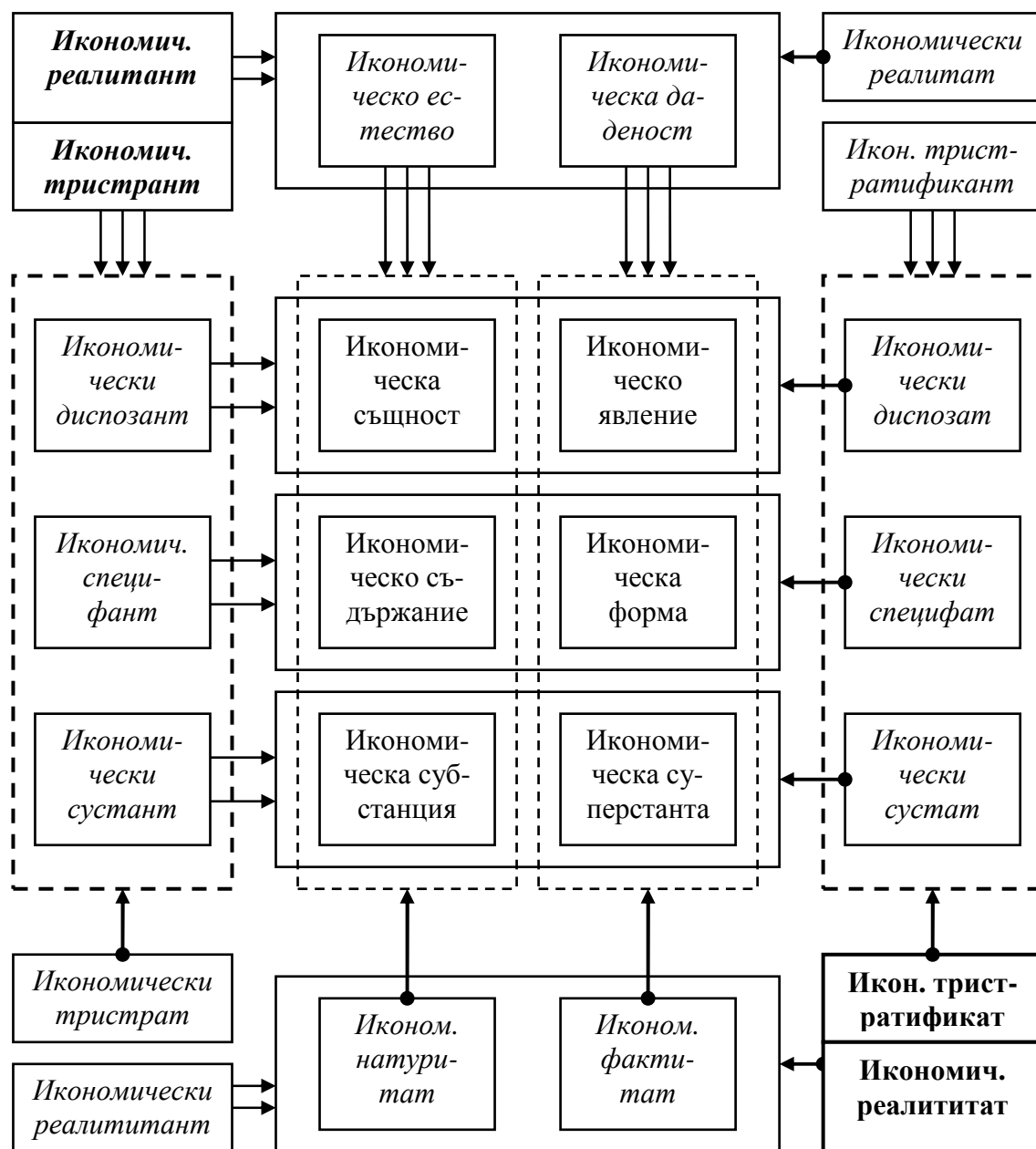
ИКОНОМИЧЕСКИ БИМОРФИЗЪМ* (economic bimorphism) в *икономическа категория* – **бифорфизъм** (bimorphism) в *икономическа среда*; биективен *икономически морфизъм* в *икономическа категория*; едно от категориите обобщения на понятието за *биективно икономическо изображение* (същото като *икономическа биекция*) на *икономически множества*. Икономическият морфизъм t в икономическата категория C , ако той едновременно е *икономически мономорфизъм* и *икономически епиморфизъм*. Произведението на икономически биморфизми е икономически биморфизъм, което означава, че не образуват **икономическа подкатегория*** (economic subcategory), която съдържа всички икономически изоморфизми. В категориите на икономическите множества групата от кои да е икономически биморфизми представлява *икономически изоморфизъм*.

ИКОНОМИЧЕСКИ БИТЕРИОН* (economic biterion) (*) – значим частен случай на *двустепенната икономическа монада* (последната като двустепенен едноравнищен диалектически формат), състоящ се от взаимодействащи си *икономически интерион* (вътрешно икономическо понятие, което е първично и определящо) и *икономически екстерион* (външно икономическо понятие, което е вторично и решаващо) (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Раз-

новидности на икономическия битерион (битерионни двустепенни подразновидности на *икономическата монада*) са (а) *икономическият диспозат* (приемащ формата на *икономически диспозификат*), състоящ се от взаимодействащи си *икономическа същност* и *икономическо явление*, (б) *икономическият специфат* (приемащ формата на *икономически спецификат*), състоящ се от взаимодействащи си *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, (в) *икономическият сусат* (приемащ формата на *икономически сусификат*), състоящ се от взаимодействащи си *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*. В този контекст икономическата същност, икономическото съдържание и икономическата субстанция са икономически интериони, които в своята съвкупност образуват *икономическия интериорат*, а икономическото явление, икономическата форма и икономическата суперстанта са икономически екстериони, които в своята съвкупност образуват *икономическия екстериорат*. От своя страна, икономическият диспозат, икономическият специфат и икономическият сусат са икономически битериони, които в своята съвкупност образуват *икономическия битериорат*. Вж. *външно и вътрешно в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ БИТЕРИОРАТ* (economic biteriorate) (*) – съвкупност от йерархично взаимодействащи си *икономически битериони*, към която се числят (а) *икономическият диспозат* (който е *диспозатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически диспозификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата същност* и външна (и решаваща) страна е *икономическото явление*, (б) *икономическият специфат* (който е *специфатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически спецификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическото съдържание* и външна (и решаваща) страна е *икономическата форма*, (в) *икономическият сусат* (който е *сусатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически сусатификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата субстанция* и външна (и решаваща) страна е *икономическата субстанта* (вж. фиг. 1, където: тънката стрелка е знак за общо понятие, а дебелата – знак за група от понятия; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). Вътрешна (първична и определяща) страна на икономическия битериорат е *икономическият интериорат*, състоящ се от икономическата същност, икономическото съдържание и икономическата субстанция, които са вътрешните (първичните и определящите) страни на икономическите битериони. Външна (вторична и

решаваща) страна на икономическия битериорат е *икономическият екстериорат*, състоящ се от икономическото явление, икономическата форма и икономическата суперстанта, които са външните (вторичните и решаващите) страни на икономическите битериони. Икономическият битериорат е триравнищна икономическа йерархия (нейните равнища са икономическият диспозат, икономическият специфат и икономическият сустат) и в това си качество образува *икономическия реалититат*, който е едносъставна *реалититатна двустепенна икономическа триада*. В него се конституират и установяват три *битериоратни двустепенни икономически диади*: (1) *икономическият диспещификат*, която е *диспещификатна двустепенна икономическа дуада* [от своя страна съставен от (а) икономическия специфат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическия диспозат, който тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (2) *икономическият специсустификат*, който е *специсустификатна двустепенна икономическа дуада* [от своя страна съставен от (а) икономическия сустат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическия специфат, който тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (3) *икономическият дисустификат*, който е *дисустификатна двустепенна икономическа дуада* [от своя страна съставена от (а) икономическата сустат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическия диспозат, който тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна].

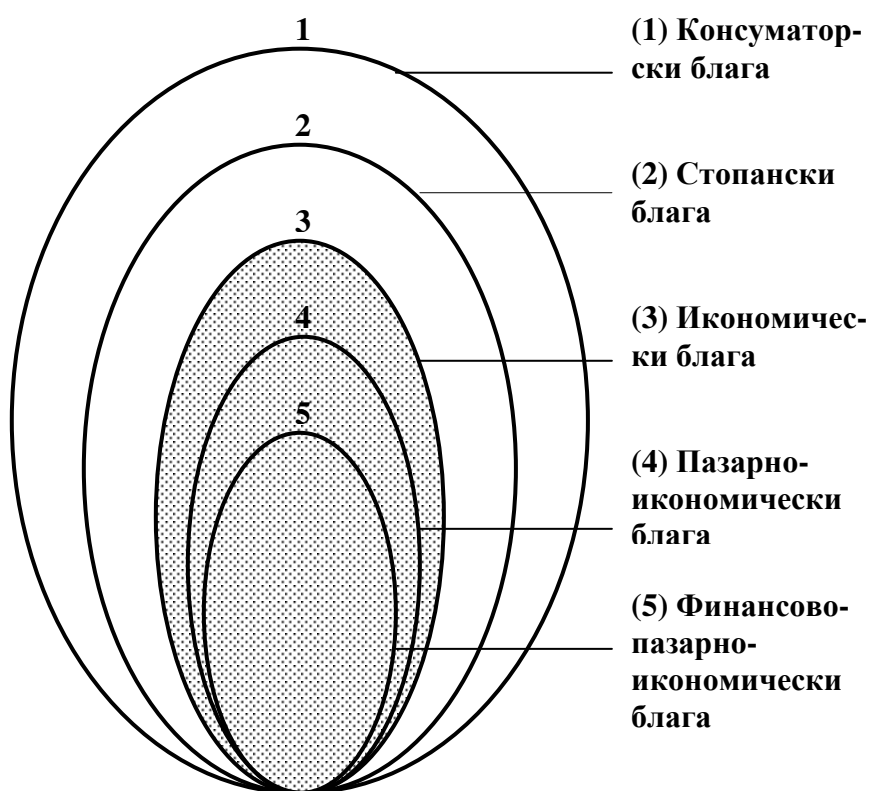

Фиг. 1. Икономически битериорат (тристратификатна двустепенна икономическа триада; икономически реалитат; икономически тристратификат)

ИКОНОМИЧЕСКИ БИТРУФИМАТ* (economic bilaphymat) – същото като *битруфизен икономически предмет*.

ИКОНОМИЧЕСКИ БЛАГА (economic goods), **икономически стопански блага**, **предметни икономически блага**, **ефекторни икономически блага**, (*) – дадености (части от обективната реалност), които осигуряват съществуването и собственическо-обусловеното *икономическото възпроизводство* на

социума (на хората и на обществото като цяло); чрез употребата им служат за удовлетворяване на неговите *икономически потребности* (респ. на неговите *икономически възпроизводствени потребности*) при наличието на икономическа обособеност на *икономическите единици* (на *икономическите институции*, т.е. на *институционалните икономически единици*), но които при конкретните общественно-исторически условия са недостатъчни за удовлетворяване на *възпроизводствените потребности*. Те са един от основните видове *блага* (*поддържащи блага*) и една от основните категории на *икономиката* (вж. *поддържане*). Функционират едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството*. Съвкупността от икономическите блага представлява *икономическото богатство*. Икономическите блага са стопански, но не всяко стопанско благо е икономическо [следователно *стопанските блага* се подразделят основно на две разновидности – (а) *икономически стопански блага* и (б) *неикономически стопански блага*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Икономически блага (маркираните части) и тяхното място в структурата на поддържащите блага

---

1. Икономическите блага в субстанциалната икономика

1.1. Икономическите блага въобще

На табл. 1 са показани обобщено основните разновидности на икономическите блага според субстанциалните им характеристики. *На първо място*, те се разграничават според формите на субстанциалните си характеристики, т.е. според това, как се вписват в *субстанциалната икономика*, респ. в *субстанциалната икономическа система*. От тази гледна точка те се делят на физически, трудови и финансови. Физическите и финансовите икономически блага ги обединява положението, че се намират извън трудовите блага (извън хората и тяхна работоспособност) и им противостоят. Затова може да условно да бъдат наречени *нетрудови икономически блага* (non-labour economic goods). Основното за *физическите икономически блага* (physical economic goods) (вкл. и физическите услуги) е, че имат физична определеност, свойствата на която са неразривно свързани с тяхната *икономическа полезност*, т.е. със способността им да удовлетворяват определени *икономически потребности* [такива свойства К. Маркс нарича *потребителна стойност* (consumption value)]. Физичната определеност на *финансовите икономически блага* (financial economic goods) [в т.ч. *паричните икономически блага* (monetary economic goods) (отнася се само за книжните пари) и *виртуалните икономически блага* (virtual economic goods) (паричните агрегати)] не е свързана с възможността им те служат за удовлетворяване на потребностите, защото имат символна природа. *Трудовите икономически блага* (labour economic goods) (благата, които самият човек представлява) имат смисъл само на трудови услуги, проявявани в процеса на човешкия труд при производството на *икономически продукти*, които обаче произтичат от работоспособността на човека [способността към труд, която К. Маркс нарича *работна сила* (manpower)]. В своята общност физическите и трудовите икономически блага могат да бъдат означени като *не-финансови икономически блага* (non-financial economic goods) [К. Маркс ги нарича *производителни сили* (productive forces)].

От своя страна, физическите икономически блага се подразделят на материални и нематериални. Характерното за *материалните физически икономически блага* (material physical economic goods) (К. Маркс ги нарича средства за производство) е, че едновременно отговарят на две изисквания (а) да имат материален субстрат (материя в двете й форми – вещество и енергия) и (б) да се формират преди употребата им в потреблението им (производствено и неппроизводствено) като нещо отделно от самото потребление. Ако едно от тези

две изисквания или и двете заедно не са изпълнени, тогава са налице **нематериални физически икономически блага** (non-material physical economic goods). Последните се разделят на хуманитарни и интелектуални. **Хуманитарните икономически блага** (humanitarian 1 economic goods) [същото като **хуманитарни нематериални физически икономически блага** (humanitarian non-material physical economic goods)] (те изцяло имат характер на услуги) са насочени пряко към обслужването на хората, като времето на възникването (на производството) и времето на употребата им съвпадат (тук се числят благата, създавани в образованието, здравеопазването, социалното дело, пътническият транспорт, козметичното обслужване и т.н.). **Интелектуалните икономически блага** (intellectual physical economic goods) [същото като **интелектуални нематериални физически икономически блага** (intellectual non-material physical economic goods)] имат изцяло идеален характер (не са материя, а id нейно отражение в човешкото съзнание, независимо че могат да приемат някакви материални форми) (тук се числят благата, създавани в науката, културата, художественото творчество, информационното обслужване и т.н.).

Табл. 1. Разновидности на икономическите блага според субстанциалните им характеристики

Икономически блага	Реални икономически блага		Номинални икономически блага
	Природни икономически блага	Продуктови икономически блага	
Физически икономически блага а) Материални физически ик. блага б) Нематериални физически ик. блага - хуманитарни - интелектуални	Природни физ. икономически блага а) Материални природни ик. блага	Продуктови физ. икономически блага а) Материални продуктови ик. блага б) Нематериални продуктови ик. блага - хуманитарни - интелектуални	
Трудови икономически блага	Трудови икономически блага		
Финансови икономически блага - парични - виртуални			Финансови икономически блага - парични - виртуални

Забележка. Материалните икономически блага са идентични с материалните физически икономически блага. Нематериалните икономически блага са съвкупността от нематериалните физически икономически блага, трудовите икономически блага и финансовите икономически блага.

Разграничават се още материални и нематериални икономически блага. **Материалните икономически блага** (material economic goods) съвпадат с понятието за материални физически икономически блага. **Нематериалните икономически блага** (non-material economic goods) са съвкупността от немате-

риалните физически икономически блага, трудовите икономически блага и финансовите икономически блага.

На второ място, икономическите блага се разграничават според характера на зависимостта между формата и съдържанието на субстанциалните им характеристики. От тази гледна точка те се делят на **реални икономически блага** (real economic goods) и **номинални икономически блага** (nominal economic goods) (табл. 1). Номиналните икономически блага се състоят само от финансовите икономически блага (в т.ч. парични и виртуални). Според сферата на своето възникване (създаване) реалните икономически блага се делят на природи и продукти. **Природните икономически блага** (natural economic goods) са дадени от природата, а **продуктовите икономически блага** (product economic goods) (*икономическият продукт* е съвкупност от продуктови икономически блага) са създадени в *икономическото производство* (една от фазите на *икономическото възпроизводство*). Разновидности на природните икономически блага са **природните физически икономически блага** (natural physical economic goods) и трудовите икономически блага. Природните физически икономически блага включват само **материалните природни икономически блага** (material natural economic goods) [което е същото като **материалните природни физически икономически блага** (material natural physical economic goods)]. Продуктовите икономически блага включват само **продуктовите физически икономически блага** (product physical economic goods). От своя страна продуктовите физически икономически блага се състоят от **материални продуктови икономически блага** (material product economic goods) [което е същото като **материални продуктови физически икономически блага** (material product physical economic goods)] и **нематериални продуктови икономически блага** (non-material product economic goods) [което е същото като **нематериални продуктови физически икономически блага** (non-material product physical economic goods)] (в т.ч. хуманитарни и интелектуални).

Така че (а) физическите икономически блага имат две разновидности – природните физически икономически блага и продуктовите физически икономически блага, (б) материалните физически икономически блага имат също две разновидности – материалните природни физически икономически блага и материалните продуктови физически икономически блага и (в) нематериалните физически икономически блага имат само една разновидност – нематериалните продуктови физически икономически блага. Неоснователно е отъждествяването на природните с физическите икономически блага, тъй като природните (за разлика от физическите) включват и трудовите икономически блага.

га, а физическите (за разлика от природните) включват и продуктовете икономически блага. Общата част (сечението) помежду им са само природните физически икономически блага (т.е. материалните природни физически икономически блага).

Материалното икономическо производство (material economic production) е производството на материалните продуктови икономически блага (на материалните продуктови физически икономически блага), а **нематериалното икономическо производство** (non-material economic production) е производството на нематериалните продуктови икономически блага (на нематериалните продуктови физически икономически блага). **Материално-производителният икономически труд** (materially-productive economic labour) е трудът, полаган в материалното икономическо производство, а **нематериално-производителният икономически труд** (non-materially-productive economic labour) е трудът, полаган в нематериалното икономическо производство. В своята съвкупност материално-производителният и нематериално-производителният икономически труд образува понятието за **производителен икономически труд** (productive economic labour). Схващането, че само трудът в материалното производство е производителен е неоснователно.

Съвкупността от икономическите блага в определен обхват образува **икономическото богатство** в същия обхват. Ето защо се разграничават такива разновидности на икономическото богатство като **физическо икономическо богатство** (physical economic wealth), **материално икономическо богатство** (material economic wealth), **нематериално икономическо богатство** (non-material economic wealth), **трудова икономическо богатство** (labour economic wealth), **финансово икономическо богатство** (financial economic wealth), **реално икономическо богатство** (real economic wealth), **природно икономическо богатство** (natural economic wealth), **продуктово икономическо богатство** (product economic wealth), **номинално икономическо богатство** (nominal economic wealth) и т.н.

Ако към икономическите блага се приложи критерият за икономическата предметност, тогава се конституират понятията за обектни и системни икономически блага. **Обектните икономически блага** (objective economic goods) са икономически блага като компоненти на **икономическите обекти**, т.е. третиранни в обектна икономическа среда, а **системните икономически блага** (systemic economic goods) са икономически блага като компоненти на **икономическите системи**, т.е. третиранни в системна икономическа среда. Всички

разгледани по-горе разновидности на икономическите блага от своя страна се подразделят на обектни и системни.

Когато към икономическите блага се приложи принципът на *ингредиентната икономическа акумулативност*, се конституират понятията за текущи и интегрални икономически блага. Разграничението им е в зависимост от това, дали в процеса на икономическата дейност те текущо се трансформират (без да се задържат в съответната си субстанциална форма, а преминават към друга) – тогава тези блага са *текущи икономически блага* във вид на *икономически потоци*, или се задържат в съответната си субстанциална форма и се натрупват във вид на *икономически резерви* (economic reserves) (които се хранят от икономическите потоци от текущи икономически блага и които след това при необходимост поддържат икономическите потоци) – тогава тези блага са *интегрални икономически блага* (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*).

1.2. Текущи икономически блага

Текущите икономически блага са компоненти на обектната **текуща икономика** (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*), респ. на **текущата икономическа система** (flowing economic system) (последната като системно отражение на обектната текуща икономика в човешкото съзнание). Когато са компоненти на обектната текуща икономика, те представляват **обектни текущи икономически блага** (objective flowing economic goods), а когато са компоненти на текущата икономическа система, те представляват **системни текущи икономически блага** (systemic flowing economic goods). Разновидностите на текущите икономически блага според субстанциалните им характеристики са показани в табл. 2.

На първо място, те се делят на **физически текущи икономически блага** (physical flowing economic goods), **трудови текущи икономически блага** (labour flowing economic goods) (текущият труд) и **финансови текущи икономически блага** (financial flowing economic goods). Физическите и финансовите текущи икономически блага в своята общност образуват **нетрудовите текущи икономически блага** (non-labour flowing economic goods). В своята общност физическите и трудовите текущи икономически блага образуват **нефинансовите текущи икономически блага** (non-financial flowing economic goods). От своя страна, физическите текущи икономически блага се подразделят на **материални физически текущи икономически блага** (material physical flowing economic goods) и **нематериални физически текущи икономически**

блага (non-material physical flowing economic goods). Разграничават се още *материални текущи икономически блага* (material flowing economic goods), които съвпадат с понятието за материални физически текущи икономически блага, и *нематериалните текущи икономически блага* (non-material flowing economic goods), които са съвкупността от нематериалните физически текущи икономически блага, трудовите текущи икономически блага и финансовите текущи икономически блага.

Табл. 2. Разновидности на текущите икономически блага според субстанциалните им характеристики

Текущи икономически блага	Реални текущи икономически блага		Номинални текущи икономически блага
	Природни текущи икономически блага	Продуктови текущи икономически блага	
Физически текущи икономически блага а) Материални физически текущи икон. блага б) Нематериални физически текущи икон. блага	Природни физически текущи икон. блага а) Материални природни текущи икон. блага	Продуктови физически текущи икон. блага а) Материални продуктови текущи икон. блага б) Нематериални продуктови текущи икон. блага	
Трудови текущи икономически блага	Трудови текущи икономически блага		
Финансови текущи икономически блага			Финансови текущи икономически блага

Забележка. Материалните текущи икономически блага са идентични с материалните физически текущи икономически блага. Нематериалните текущи икономически блага са съвкупността от нематериалните физически текущи икономически блага, трудовите текущи икономически блага и финансовите текущи икономически блага.

На второ място, текущите икономически блага се делят на *реални текущи икономически блага* (real flowing economic goods) и *номинални текущи икономически блага* (nominal flowing economic goods) (табл. 2). Номиналните текущи икономически блага се състоят само финансовите текущи икономи-

чески блага. Според сферата на своето възникване (създаване) реалните текущи икономически блага се делят на *природни текущи икономически блага* (natural flowing economic goods) и *продуктови текущи икономически блага* (product flowing economic goods). Разновидности на природните текущи икономически блага са *природните физически текущи икономически блага* (natural physical flowing economic goods) и трудовите текущи икономически блага. Природните физически текущи икономически блага включват само *материалните природни текущи икономически блага* (material natural flowing economic goods) [което е същото като *материалните природни физически текущи икономически блага* (material natural physical flowing economic goods)]. Продуктовите текущи икономически блага включват само *продуктовите физически текущи икономически блага* (product physical flowing economic goods). От своя страна продуктовите физически текущи икономически блага се състоят от *материални продуктови текущи икономически блага* (material product flowing economic goods) [което е същото като *материални продуктови физически текущи икономически блага* (material product physical flowing economic goods)] и *нематериални продуктови текущи икономически блага* (non-material product flowing economic goods) [което е същото като *нематериални продуктови физически текущи икономически блага* (non-material product physical flowing economic goods)].

Така че (а) физическите текущи икономически блага имат две разновидности – природните физически текущи икономически блага и продуктовите физически текущи икономически блага, (б) материалните физически текущи икономически блага имат също две разновидности – материалните природни физически текущи икономически блага и материалните продуктови физически текущи икономически блага и (в) нематериалните физически текущи икономически блага имат само една разновидност – нематериалните продуктови физически текущи икономически блага.

Съвкупността от текущите икономически блага в определен обхват образува *текущото икономическо богатство* (flowing economic wealth) в същия обхват. Ето защо се разграничават такива разновидности на текущото икономическо богатство като *физическо текущо икономическо богатство* (physical flowing economic wealth), *материално текущо икономическо богатство* (material flowing economic wealth), *нематериално текущо икономическо богатство* (non-material flowing economic wealth), *трудова текущо икономическо богатство* (labour flowing economic wealth), *финансово текущо икономическо богатство* (financial flowing economic wealth), *реално те-*

кущо икономическо богатство (real flowing economic wealth), *природно текущо икономическо богатство* (natural flowing economic wealth), *продуктово текущо икономическо богатство* (product flowing economic wealth), *номинално текущо икономическо богатство* (nominal flowing economic wealth) и т.н.

1.3. Интегрални икономически блага

Интегралните икономически блага са компоненти на обектната **интегрална икономика** (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*), респ. на **интегралната икономическа система** (integral economic system) (последната като системно отражение на обектната интегрална икономика в човешкото съзнание). Когато са компоненти на обектната интегрална икономика, те представляват **обектни интегрални икономически блага** (objective integral economic goods), а когато са компоненти на интегралната икономическа система, те представляват **системни интегрални икономически блага** (systemic flowing integral economic goods). Разновидностите на интегралните икономически блага според субстанциалните им характеристики са показани в табл. 3.

На първо място, те се делят на **физически интегрални икономически блага** (physical integral economic goods) (средствата за производство), **трудови интегрални икономически блага** (labour integral economic goods) (работната сила) и **финансови интегрални икономически блага** (financial integral economic goods). Физическите и финансовите интегрални икономически блага в своята общност образуват **нетрудовите интегрални икономически блага** (non-labour integral economic goods). В своята общност физическите и трудовите интегрални икономически блага образуват **не-финансовите интегрални икономически блага** (non-financial integral economic goods). От своя страна, физическите интегрални икономически блага се подразделят на **материални физически интегрални икономически блага** (material physical integral economic goods) и **нематериални физически интегрални икономически блага** (non-material physical integral economic goods). Разграничават се още **материални интегрални икономически блага** (material integral economic goods), които съвпадат с понятието за материални физически интегрални икономически блага, и **нематериалните интегрални икономически блага** (non-material integral economic goods), които са съвкупността от нематериалните физически интегрални икономически блага, трудовите интегрални икономически блага и финансовите интегрални икономически блага.

Табл. 3. Разновидности на интегралните икономически блага според субстанциалните им характеристики

Интегрални икономически блага	Реални интегрални икономически блага		Номинални интегрални икономически блага
	Природни интегрални икономически блага	Продуктови интегрални икономически блага	
Физически интегрални икономически блага а) Материални физически интегрални икон. блага б) Нематериални физически интегрални икон. блага	Природни физически текущи икон. блага а) Материални природни интегрални икон. блага	Продуктови физически текущи икон. блага а) Материални продуктови интегрални икон. блага б) Нематериални продуктови интегрални икон. блага	
Трудови интегрални икономически блага	Трудови интегрални икономически блага		
Финансови интегрални икономически блага			Финансови текущи икономически блага

Забележка. Материалните интегрални икономически блага са идентични с материалните физически интегрални икономически блага. Нематериалните интегрални икономически блага са съвкупността от нематериалните физически интегрални икономически блага, трудовите текущи икономически блага и финансовите интегрални икономически блага.

На второ място, интегралните икономически блага се делят на **реални интегрални икономически блага** (real integral economic goods) и **номинални интегрални икономически блага** (nominal integral economic goods) (табл. 3). Номиналните интегрални икономически блага се състоят само финансовите

интегрални икономически блага. Според сферата на своето възникване (създаване) реалните интегрални икономически блага се делят на **природни интегрални икономически блага** (natural integral economic goods) и **продуктови интегрални икономически блага** (product integral economic goods). Разновидности на природните текущи икономически блага са **природните интегрални текущи икономически блага** (natural physical integral economic goods) и трудовите интегрални икономически блага. Природните физически интегрални икономически блага включват само **материалните природни интегрални икономически блага** (material natural integral economic goods) [което е същото като **материалните природни физически интегрални икономически блага** (material natural physical integral economic goods)]. Продуктовите интегрални икономически блага включват само **продуктовите физически интегрални икономически блага** (product physical integral economic goods). От своя страна продуктовите физически интегрални икономически блага се състоят от **материални продуктови интегрални икономически блага** (material product integral economic goods) [което е същото като **материални продуктови физически интегрални икономически блага** (material product physical integral economic goods)] и **нематериални продуктови интегрални икономически блага** (non-material product integral economic goods) [което е същото като **нематериални продуктови физически интегрални икономически блага** (non-material product physical integral economic goods)].

Така че (а) физическите интегрални икономически блага имат две разновидности – природните физически интегрални икономически блага и продуктовите физически интегрални икономически блага, (б) материалните физически интегрални икономически блага имат също две разновидности – материалните природни физически интегрални икономически блага и материалните продуктови физически интегрални икономически блага и (в) нематериалните физически интегрални икономически блага имат само една разновидност – нематериалните продуктови физически интегрални икономически блага.

Съвкупността от интегралните икономически блага в определен обхват образува **интегралното икономическо богатство** (integral economic wealth) в същия обхват. Ето защо се разграничават такива разновидности на текущото икономическото богатство като **физическо интегрално икономическо богатство** (physical integral economic wealth), **материално интегрално икономическо богатство** (material integral economic wealth), **нематериално интегрално икономическо богатство** (non-material integral economic wealth), **трудова интегрално икономическо богатство** (labour integral economic wealth),

-----

финансово интегрално икономическо богатство (financial integral economic wealth), *реално интегрално икономическо богатство* (real integral economic wealth), *природно интегрално икономическо богатство* (natural integral economic wealth), *продуктово интегрално икономическо богатство* (product integral economic wealth), *номинално интегрално икономическо богатство* (nominal integral economic wealth) и т.н.

2. Икономическите блага в ресурсно-субстанциалната икономика

Ресурсно-субстанциалната икономика е частен случай на субстанциалната икономика, респ. *ресурсно-субстанциалната икономическа система* (както системно отражение на обектната ресурсно-субстанциална икономика) е частен случай на субстанциалната икономическа система. Затова в ресурсно-субстанциалната икономика икономическите блага се осъществяват в частната си форма на *ресурсно-субстанциални икономически блага** (resource-substantial economic goods). За тях са валидни всички посочени по-горе разновидности на икономическите блага в субстанциалната икономическа система, в т.ч. и като *ресурсно-субстанциални текущи икономически блага** (resource-substantial flowing economic goods) и *ресурсно-субстанциални интегрални икономически блага** (resource-substantial integral economic goods). Същото се отнася и за икономическото богатство: съвкупността от ресурсно-субстанциалните икономически блага образува *ресурсно-субстанциалното икономическо богатство** (resource-substantial economic wealth); съвкупността от ресурсно-субстанциалните текущи икономически блага образува *ресурсно-субстанциалното текущо икономическо богатство** (resource-substantial flowing economic wealth); съвкупността от ресурсно-субстанциалните интегрални икономически блага образува *ресурсно-субстанциалното интегрално икономическо богатство** (resource-substantial integral economic wealth).

Особеното за ресурсно-субстанциалните икономически блага е, че при функционирането на ресурсно-субстанциалната икономика (респ. на ресурсно-субстанциалната икономическа система) те приемат специфичната форма на *икономически запаси*, което показва че в зависимост от мястото, което заемат в икономическите преобразования, могат да се третираат като *икономически ресурси* (входни икономически запаси) или като *икономически резултати* (изходни икономически запаси). Налице е *целенасочено движение* на икономическите блага в посока от икономическите ресурси към икономическите резултати, при което икономическите ресурси се използват с цел получаването на икономически резултати: икономическите ресурси са резултатно-мотивирани,

а икономическите резултати са ресурсно-осигурени. В този контекст класификациите на ресурсно-субстанциалните икономически блага се принасят и върху икономическите запаси, икономическите ресурси и икономическите резултати, което е валидно и за *текущите икономически запаси* (flowing economic stocks) [в т.ч. *текущи икономически ресурси* (flowing economic resource) и *текущи икономически резултати* (flowing economic results)] и *интегралните икономически запаси* (integral economic stocks) [в т.ч. *интегрални икономически ресурси* (integral economic resource) и *интегрални икономически резултати* (integral economic results)].

Ето защо се разграничават такива разновидности на икономическите запаси като: *физически икономически запаси* (physical economic stocks), *материални икономически запаси* (material economic stocks), *нематериални икономически запаси* (non-material economic stocks), *трудови икономически запаси* (labour economic stocks), *финансови икономически запаси* (financial economic wealth), *реални икономически запаси* (real economic stocks), *природни икономически запаси* (natural economic stocks), *продуктови икономически запаси* (product economic stocks), *номинални икономически запаси* (nominal economic stocks) и т.н.

От своя страна, текущите икономически запаси могат да бъдат: *физически текущи икономически запаси* (physical flowing economic stocks), *материални текущи икономически запаси* (material flowing economic stocks), *нематериални текущи икономически запаси* (non-material flowing economic stocks), *трудови текущи икономически запаси* (labour flowing economic stocks), *финансови текущи икономически запаси* (financial economic wealth), *реални текущи икономически запаси* (real flowing economic stocks), *природни текущи икономически запаси* (natural flowing economic stocks), *продуктови текущи икономически запаси* (product flowing economic stocks), *номинални текущи икономически запаси* (nominal flowing economic stocks) и т.н. Също така, интегралните икономически запаси могат да бъдат: *физически интегрални икономически запаси* (physical integral economic stocks), *материални интегрални икономически запаси* (material integral economic stocks), *нематериални интегрални икономически запаси* (non-material integral economic stocks), *трудови интегрални икономически запаси* (labour integral economic stocks), *финансови интегрални икономически запаси* (financial integral economic wealth), *реални интегрални икономически запаси* (real integral economic stocks), *природни интегрални икономически запаси* (natural integral economic stocks), *продуктови интегрални икономически запаси*

(product integral economic stocks), *номинални интегрални икономически запаси* (nominal integral economic stocks) и т.н. В сферата на ресурсно-субстанциалната икономика икономическите резерви получават функции, реализиращи предназначението на икономическите запаси, поради което приемат формата на *икономически фондове* (economic funds).

3. Икономическите блага във възпроизводствената икономика

Възпроизводствената икономика е частен случай на ресурсно-субстанциалната икономика, респ. *възпроизводствената икономическа система* (както системно отражение на обектната ресурсно-субстанциална икономика) е частен случай на ресурсно-субстанциалната икономическа система. Тя представлява последователност от възпроизводствени икономически фази, към които най-малко се числят *икономическото производство*, *икономическото разпределение* и *икономическото потребление* (при пазарната икономика се включва още и *икономическата размяна*, а при финансовата пазарна икономика – и *финансовата размяна*). Затова във възпроизводствената икономика икономическите блага се осъществяват в частната си форма на *възпроизводствени икономически блага** (reproductional economic goods). За тях също са валидни всички посочени по-горе разновидности на икономическите блага в субстанциалната (респ. в ресурсно-субстанциалната) икономическа система, в т.ч. и като *възпроизводствени текущи икономически блага** (reproductional flowing economic goods) и *възпроизводствени интегрални икономически блага** (reproductional integral economic goods). Същото се отнася и за икономическото богатство: съвкупността от възпроизводствените икономически блага образува *възпроизводственото икономическо богатство** (reproductional economic wealth); съвкупността от възпроизводствените текущи икономически блага образува *възпроизводственото текущо икономическо богатство** (reproductional flowing economic wealth); съвкупността от възпроизводствените интегрални икономически блага образува *възпроизводственото интегрално икономическо богатство** (reproductional integral economic wealth).

По-специално, разновидности на възпроизводствените икономически блага са: *физически възпроизводствени икономически блага** (physical reproductional economic goods), *материални възпроизводствени икономически блага** (material reproductional economic goods), *нематериални възпроизводствени икономически блага** (non-material reproductional economic goods), *трудови възпроизводствени икономически блага** (labour reproductional

economic goods), *финансови възпроизводствени икономически блага** (financial reproductional economic goods), *реални възпроизводствени икономически блага** (real reproductional economic goods), *природни възпроизводствени икономически блага** (natural reproductional economic goods), *продуктови възпроизводствени икономически блага** (product reproductional economic goods), *номинални възпроизводствени икономически блага** (nominal reproductional economic goods) и т.н.

Особеното за възпроизводствените икономически блага е, че при функционирането на възпроизводствената икономика (респ. на възпроизводствената икономическа система) те приемат специфичната форма на *възпроизводствени икономически запаси*, което показва че в зависимост от мястото, което заемат в икономическите преобразования, могат да се третират като *възпроизводствени икономически ресурси* (входни възпроизводствени икономически запаси) или като *възпроизводствени икономически резултати* (изходни икономически запаси). Налице е *целенасочено движение* на икономическите блага в посока от възпроизводствените икономически ресурси към възпроизводствените икономически резултати, при което възпроизводствените икономически ресурси се използват с цел получаването на икономически резултати. В този контекст класификациите на възпроизводствените икономически блага се принасят и върху възпроизводствените икономически запаси, възпроизводствените икономически ресурси и възпроизводствените икономически резултати, което е валидно и за *текущите възпроизводствени икономически запаси* (flowing reproductional economic stocks) [в т.ч. *текущи възпроизводствени икономически ресурси* (flowing reproductional economic resource) и *текущи възпроизводствени икономически резултати* (flowing reproductional economic results)] и *интегралните възпроизводствени икономически запаси* (integral reproductional economic stocks) [в т.ч. *интегрални възпроизводствени икономически ресурси* (integral reproductional economic resource) и *интегрални възпроизводствени икономически резултати* (integral reproductional economic results)].

Ето защо се разграничават такива разновидности на възпроизводствените икономическите запаси като: *физически възпроизводствени икономически запаси* (physical reproductional economic stocks), *материални възпроизводствени икономически запаси* (material reproductional economic stocks), *нематериални възпроизводствени икономически запаси* (non-material reproductional economic stocks), *трудови възпроизводствени икономически запаси* (labour reproductional economic stocks), *финансови възпроизводствени икономически*

запаси (financial reproductional economic stocks), *реални възпроизводствени икономически запаси* (real reproductional economic stocks), *природни възпроизводствени икономически запаси* (natural reproductional economic stocks), *продуктови възпроизводствени икономически запаси* (product reproductional economic stocks), *номинални възпроизводствени икономически запаси* (nominal reproductional economic stocks) и т.н.

От своя страна, текущите икономически запаси могат да бъдат: *физически текущи възпроизводствени икономически запаси* (physical flowing reproductional economic stocks), *материални текущи възпроизводствени икономически запаси* (material flowing reproductional economic stocks), *нематериални текущи възпроизводствени икономически запаси* (non-material flowing reproductional economic stocks), *трудови възпроизводствени икономически запаси* (labour flowing reproductional economic stocks), *финансови текущи възпроизводствени икономически запаси* (financial flowing reproductional economic wealth), *реални текущи възпроизводствени икономически запаси* (real flowing reproductional economic stocks), *природни текущи възпроизводствени икономически запаси* (natural flowing reproductional economic stocks), *продуктови текущи възпроизводствени икономически запаси* (product flowing reproductional economic stocks), *номинални текущи възпроизводствени икономически запаси* (nominal flowing reproductional economic stocks) и т.н. Също така, интегралните възпроизводствени икономически запаси могат да бъдат: *физически интегрални възпроизводствени икономически запаси* (physical integral reproductional economic stocks), *материални интегрални възпроизводствени икономически запаси* (material integral reproductional economic stocks), *нематериални интегрални възпроизводствени икономически запаси* (non-material integral reproductional economic stocks), *трудови интегрални възпроизводствени икономически запаси* (labour integral reproductional economic stocks), *финансови интегрални възпроизводствени икономически запаси* (financial integral reproductional economic wealth), *реални интегрални възпроизводствени икономически запаси* (real integral reproductional economic stocks), *природни интегрални възпроизводствени икономически запаси* (natural integral reproductional economic stocks), *продуктови интегрални възпроизводствени икономически запаси* (product integral reproductional economic stocks), *номинални интегрални възпроизводствени икономически запаси* (nominal integral reproductional economic stocks) и т.н.

В сферата на възпроизводствената икономика икономическите фондове получават функции, реализиращи предназначението на интегралните възпроизводствени икономически запаси, поради което приемат формата на *икономически капитал*. Така че в тази сфера интегралните възпроизводствени икономически запаси и икономическият капитал са идентични понятия. Ето защо се разграничават такива разновидности на икономическия капитал като: *физически икономически капитал* (physical economic capital), *материален икономически капитал* (material economic capital), *нематериален икономически капитал* (non-material economic capital) [в т.ч. *хуманитарен икономически капитал* (humanitarian economic capital), схващан като *социален икономически капитал* (social economic capital), и *интелектуален икономически капитал* (intellectual economic capital)], *човешки икономически капитал* (human economic capital), *финансов икономически капитал* (financial economic capital), *реален икономически капитал* (real economic capital), *природен икономически капитал* (natural economic capital), *продуктов икономически капитал* (product economic capital), *номинален икономически капитал* (nominal economic capital) и т.н.

4. Икономическите блага в производството

Производствените икономически блага (production economic goods) са възпроизводствените икономически блага в сферата на производството (като фаза на икономическото възпроизводство). В сферата на *икономическото производство* възпроизводствените икономически запаси се разглеждат като *производствени икономически запаси* (production economic stocks), които от своя страна са съвкупност от производствени икономически блага (разглеждани двояко – както като икономически ресурси, така и като икономически резултати). Те включват всички вече изброени разновидности на икономическите блага (респ. на икономическите запаси), без финансовите /номиналните/ икономически блага (респ. без финансовите /номиналните/ икономически запаси). Затова производствените икономически блага могат да бъдат: *физически производствени икономически блага* (physical production economic goods), *материални производствени икономически блага* (material production economic goods), *нематериални производствени икономически блага* (non-material production economic goods), *трудови производствени икономически блага* (labour production economic goods), *реални производствени икономически блага* (real production economic goods), *природни производствени икономически блага* (natural production economic goods), *продуктови производствени*

икономически блага (product production economic goods) и т.н. На тях отговарят съответно понятията за **производствено икономическо богатство** (production economic wealth), **физическо производствено икономическо богатство** (physical production economic wealth), **материално производствено икономическо богатство** (material production economic wealth), **нематериално производствено икономическо богатство** (non-material production economic wealth), **трудово производствено икономическо богатство** (labour production economic wealth), **реално производствено икономическо богатство** (real production economic wealth), **природно производствено икономическо богатство** (natural production economic wealth), **продуктово производствено икономическо богатство** (product production economic wealth) и т.н.

Производствените икономически блага (респ. производствените икономически запаси), които влизат в състава на възпроизводствените икономически ресурси, са **производителни икономически блага** (productive economic goods) [респ. **производителни икономически запаси** (productive economic stocks)] и те се разглеждат като **производствени икономически ресурси** (production economic resources), а тези, които влизат в състава на възпроизводствените икономически резултати, са продуктовете икономически блага (респ. продуктовете икономически запаси) и те се разглеждат като **производствени икономически резултати** (production economic results), в случая – като **продуктови икономически резултати** (product economic results). Към производителните икономически блага (респ. към производителните икономически запаси или производствените икономически ресурси) се числят физическите икономически блага (включително материалните физически икономически блага и нематериалните физически икономически блага, последните само в частта им за интелектуалните икономически блага) и трудовите икономически блага.

Тъй като физическите икономически блага се подразделят на природни и продуктови, то и производителните икономически блага (респ. производителните икономически запаси, производствените икономически ресурси) се подразделят на (1) **производителни природни икономически блага** (productive natural economic goods) [респ. **производителни природни икономически запаси** (productive natural economic stocks), **производствени природни икономически ресурси** (production natural economic resources)] (тук се включват природните физически икономически блага и трудовите икономически блага) и (2) **производителни продуктови икономически блага** (productive product economic goods) [респ. **производителни продуктови икономически запаси** (productive product economic stocks), **производствени продуктови икономи-**

чески ресурси (production product economic resources)] (тук се включват продуктите физически икономически блага, вкл. материални и нематериални, но последните без хуманитарните).

Производствените икономически резултати, т.е. продуктите икономически резултати в лицето на продуктите икономически блага (на продуктите физически икономически блага), впоследствие могат да бъдат използвани в две направления – (1) за *производствено икономическо потребление* [същото като **производително икономическо потребление** (productive economic consumption)] и (2) за *непроизводствено икономическо потребление* [същото като **непроизводително икономическо потребление** (non-productive economic consumption)]. Когато производствените икономически резултати (продуктите икономически резултати) се използват за производително икономическо потребление, тогава те са **производителни производствени икономически резултати** (productive production economic results), т.е. **производителни продуктови икономически резултати** (productive product economic results), а продуктите икономически блага са **производителни продуктови икономически блага** (productive economic goods). Производителните производствени икономически резултати (производителните продуктови икономически резултати, производителните продуктови икономически блага) са идентични с понятието за производствени продуктови икономически ресурси (за производителни продуктови икономически запаси, за производителни продуктови икономически блага). Когато производствените икономически резултати (продуктите икономически резултати) се използват за непроизводствено икономическо потребление, тогава те са **непроизводителни производствени икономически резултати** (non-productive production economic results) [същото като **консумативни производствени икономически резултати** (consumer's production economic results)], т.е. **непроизводителни продуктови икономически резултати** (non-productive product economic results) [същото като **консумативни продуктови икономически резултати** (consumer's product economic results)], а продуктите икономически блага са **непроизводителни продуктови икономически блага** (non-productive economic goods) [същото като **консумативни продуктови икономически блага** (consumer's economic goods)]. Непроизводителните производствени икономически резултати (непроизводителните продуктови икономически резултати, непроизводителните продуктови икономически блага) са идентични с понятието за продуктови потребителни икономически ресурси (за продуктови физически потребителни икономически ресурси).

Производителните икономически блага (респ. производителните икономически запаси или производствените икономически ресурси) се интерпретират още като *икономически фактори* (подразбирани като *производствени икономически фактори*) (същото като факторни икономически блага, факторни икономически запаси, факторни икономически ресурси). Основното им деление е на (1) *физически производствени икономически фактори* [в т.ч. **материални физически икономически фактори** (material physical economic factors) (обикновено неоснователно означавани в литературата като капитал, тъй като капиталът е категория само на **интегралната икономика**) и **нематериални физически икономически фактори** (non-material physical economic factors), последните само в частта им за **интелектуалните икономически фактори** (intellectual economic factors)] и (2) *трудови производствени икономически фактори* (обикновено означавани в литературата като труд, но без да се прави разграничение между работната сила, която е интегрален труд, и труда като функциониране на работната сила, което е текущ труд). На икономическите фактори отговаря понятието за **факторно икономическо богатство** (factorial economic wealth), т.е. за **производствено факторно икономическо богатство** (production factorial economic wealth).

Икономическите фактори (производствените икономически фактори) се подразделят на текущи и интегрални. **Текущите икономически фактори** (flowing economic factors) [**текущите производствени икономически фактори** (flowing production economic factors)] са вид производителни икономически блага (респ. производителни икономически запаси или производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на текущите икономически блага. **Интегралните икономически фактори** (integral economic factors) [**интегралните производствени икономически фактори** (integral production economic factors)] са вид производителни икономически блага (респ. производителни икономически запаси или производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на интегралните икономически блага. Интегралните икономически фактори са същото като *икономически капитал*.

5. Икономическите блага в потреблението

Потребителните икономически блага (consumption economic goods) са възпроизводствените икономически блага в сферата на потреблението (на неп-производителното икономическо потребление, като фаза на икономическото възпроизводство, където се “произвежда работната сила”). В сферата на икономическото потребление възпроизводствените икономически запаси се разг-

леждат като **потребителни икономически запаси** (consumption economic stocks), които от своя страна са съвкупност от потребителни икономически блага (разглеждани двояко – както като икономически ресурси, така и като икономически резултати в потреблението). Те включват всички вече изброени разновидности на икономическите блага (респ. на икономическите запаси), без финансовите /номиналните/ икономически блага (респ. без финансовите /номиналните/ икономически запаси). Затова потребителните икономически блага могат да бъдат: **физически потребителни икономически блага** (physical consumption economic goods), **материални потребителни икономически блага** (material consumption economic goods), **нематериални потребителни икономически блага** (non-material consumption economic goods), **трудо-ви потребителни икономически блага** (labour consumption economic goods), **реални потребителни икономически блага** (real consumption economic goods), **природни потребителни икономически блага** (natural consumption economic goods), **продуктови потребителни икономически блага** (product consumption economic goods) и т.н. На тях отговарят съответно понятията за **потребително икономическо богатство** (consumption economic wealth), **физическо потребително икономическо богатство** (physical consumption economic wealth), **материално потребително икономическо богатство** (material consumption economic wealth), **нематериално потребително икономическо богатство** (non-material consumption economic wealth), **трудо-во потребително икономическо богатство** (labour consumption economic wealth), **реално потребително икономическо богатство** (real consumption economic wealth), **природно потребително икономическо богатство** (natural production economic wealth), **продуктово потребително икономическо богатство** (product consumption economic wealth) и т.н.

Потребителни икономически блага (респ. потребителните икономически запаси), които влизат в състава на възпроизводствените икономически ресурси, могат да бъдат всички физически икономически блага (вкл. материалните физически икономически блага и нематериалните физически икономически блага), в т.ч. природните и продуктовете (респ. всички физически икономически запаси – материални и нематериални, природни и продуктови) и се разглеждат като **потребителни икономически ресурси** (consumption economic resources), в случая – като **физически потребителни икономически ресурси** (physical consumption economic resources). Потребителните икономически ресурси се подразделят на (1) **природни потребителни икономически ресурси** (natural consumption economic resources), в случая – като **природни физически**

потребителни икономически ресурси (natural physical consumption economic resources) (тук се числят природните икономически блага, т.е. природните физически икономически блага), (2) *продуктови потребителни икономически ресурси* (product consumption economic resources), в случая – като *продуктови физически потребителни икономически ресурси* (product physical consumption economic resources) (тук се числят продуктовете икономически блага, т.е. продуктовете физически икономически блага).

Потребителните икономически блага, които влизат в състава на възпроизводствените икономически резултати, са трудовите икономически блага (респ. трудовите икономически запаси) и те се разглеждат като *потребителни икономически резултати* (consumption economic results), в случая – като *трудови икономически резултати* (labour economic results), по-специално във вид на трудови интегрални икономически блага (във вид на работна сила, на човешки капитал). Взаимосмост от това, дали впоследствие потребителните икономически резултати (трудовете икономически резултати) се използват в процеса на икономическото производство или не, те се делят съответно на (1) *производителни потребителни икономически резултати* (productive consumption economic results), в случая като – *производителни трудови икономически резултати* (productive labour economic results), и (2) *непроизводителни потребителни икономически резултати* (non-productive consumption economic results), в случая като – *непроизводителни трудови икономически резултати* (non-productive labour economic results). Производителните потребителни икономически резултати (производителните трудови икономически резултати) са равни на тази част от трудовите икономически блага, която е включена производствените икономически ресурси (в производителните икономически запаси, в производителните икономически блага).

В сферата на икономическото потребление (1) трудовите производствени икономически фактори (трудовете производствени икономически ресурси, трудовите производителни икономически запаси) от производството заемат мястото на производителни потребителни икономически резултати (на производителни трудови икономически резултати), а (2) непроизводителните продуктови производствени икономически резултати (непроизводителните продуктови икономически блага) заемат мястото на потребителни икономически ресурси.

Разгледаните в настоящата статия продуктови икономически блага са частен случай на по-общото понятие за работни икономически блага. Работните икономически блага са резултат на коя да е човешка дейност при условие, че

са насочени към удовлетворяването на някакви човешки потребности. Извън тях остават природните икономически блага – икономическите блага създадени от природата, но също изпозвани за удовлетворяване на човешките потребности. Работните и природните икономически блага представляват икономическите блага изобщо. Вж. *функционална икономическа ингредиентност, работно икономическо благо и икономическа дейност*.

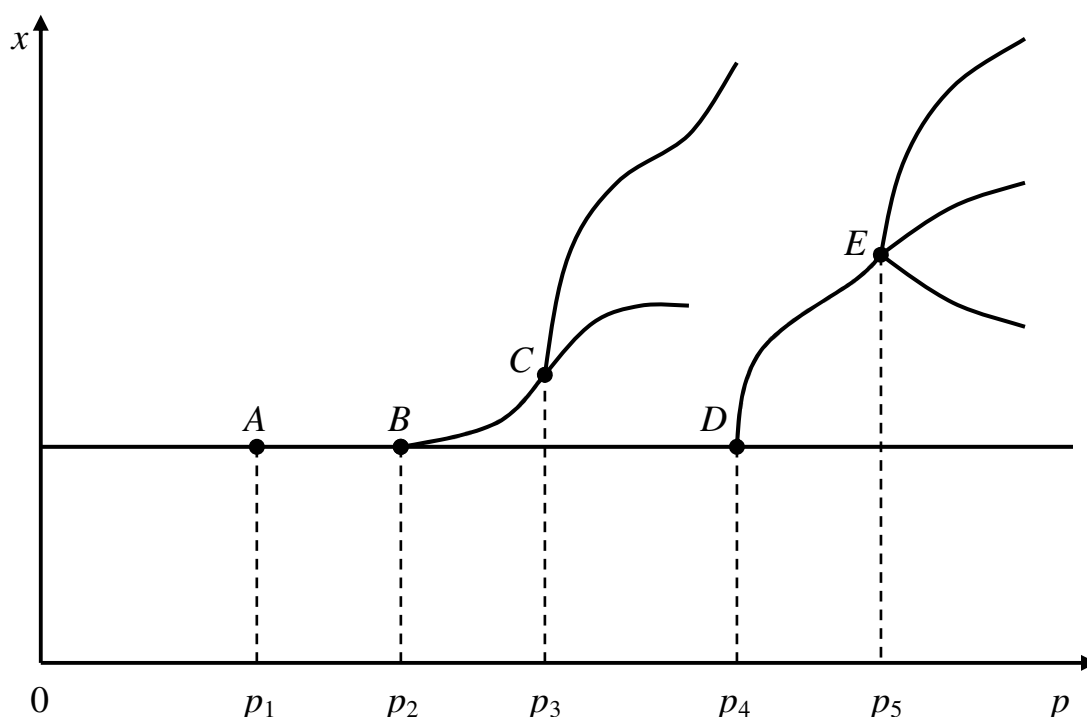
Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуални икономически блага*** (individual economic goods), **фирмени икономически блага*** (firm economic goods), **обществени икономически блага*** (social economic goods) и т.н.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически блага се конституират още и съответстващите на последните понятия за *консуматорски блага, стопански блага, пазарно-икономически блага* и *финансово-пазарно-икономически блага*. Общо за всички тях е понятието за **поддържащи блага*** (sustenance /sustaining/ goods) (за блага при поддържането) [същото като **социо-поддържащи блага** (вж. *блага*)].

ИКОНОМИЧЕСКИ БРЮССЕЛАТОР* (economic brush-sellator) – понятие, с което се означава състоянието на “истинска”, т.е. на вътрешноприсъща или още на системно-закономерна неустойчивост в дадена *икономическа система*. Той е обобщение на понятието за *икономическа бифуркация*. **Брюсселаторът** (brush-sellator) (като понятие във физиката и химията) е въведен за първи път от Г. Николис и И. Пригожин¹. При икономическия брюсселатор честотата на колебанията в *поведението на икономическата система* е функция, определена от състоянието на системата, докато в икономически системи с “неистинска” (на вътрешнонеприсъща, на системно-незакономерна) неустойчивост, честотата на колебанията е произволна (тогава честотата зависи от амплитудата на външните въздействия върху икономическата система), докато при брюсселатора тя зависи от доближаването до някакъв вътрешен параметър. Следователно става дума за **вътрешно-необратимо саморазвитие на икономическата система** (internally-irreversible self-development of the economic system), което я води към неустойчивост и бифуркации. В икономическия брюсселатор обикновено се съдържат няколко *точки на икономическа бифуркация*, които съответствуват на *моментите на икономическата бифуркация*.

¹ Вж. **Пригожин, И.** От съществуващото к възникающему. Издателство “Наука”, М., 1985, с. 112-115.

На фиг. 1 е показан произволен пример на икономически бръсеселатор [като **диаграма на икономически бръсеселатор*** (economic brush-sellator diagram)], където с x е означена функцията на поведението на икономическата система, а с p – някакъв неин критичен параметър. Когато $p = p_1$, поведението на системата е устойчиво (точка A). При $p = p_2, p = p_3, p = p_4$ и $p = p_5$ обаче то е неустойчиво. При тези значения се появяват точките на бифуркация B, C, D и E . Икономическа система, която е претърпяла бифуркации, съдържа в своята история както детерминистични, така и вероятностни положения. Между две точки на бифуркация обикновено се изпълняват **детерминистичните икономически закони** (deterministic economic laws) (например между точките B и C, B и D, D и E). В близките околности на точките на бифуркация поведението на системата обаче става вероятно. Там обикновено се изпълняват **вероятностните икономически закони** (stochastic economic laws). В околността около дадена точка на икономическа бифуркация важна роля играят отделните флуктуации (колебания на икономическата система), които в действителност ще определят клона, по който ще тръгне нейното по-нататъшно развитие.

Фиг. 1. Диаграма на икономически бръсеселатор

ИКОНОМИЧЕСКИ ВАРИАЦИИ (economic variations), **вариации на динамичната икономическата система**, – отклонения на параметрите на някаква

динамична икономическа система от техните значения, които са приети за изходни. Тези отклонения (вариациите) могат да бъдат изцяло известни и по този начин да бъдат описани чрез функции на времето или пък да бъдат известни с точност до някаква принадлежност към определен клас от характеристики (ограничени по модел, по друга норма или изразени с някакви статистически характеристики). Вариациите могат да бъдат крайни или безкрайно малки. Вж. *чувствителност на динамичната икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕКТОР (economic vector) – същото като *векторна икономическа величина*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕКТОР (economic vector) (**ки**) – във:

динамичен икономически вектор (същото като *динамична векторна икономическа величина*);

дискретен икономически вектор (същото като *дискретна векторна икономическа величина*);

допустим икономически вектор;

икономически вектор (същото като *векторна икономическа величина*);

мярка на грешката на икономическия вектор (вж. *икономическа грешка*);

непрекъснат икономически вектор (същото като *непрекъсната векторна икономическа величина*);

оптимален икономически вектор;

оптимални управляващи икономически вектори;

оптимални фазови икономически вектори;

относителна средноквадратична грешка на икономическия вектор (вж. *икономическа грешка*);

приближен икономически вектор (вж. *икономическа грешка*);

средноквадратична грешка на икономическия вектор (вж. *икономическа грешка*);

точен икономически вектор (вж. *икономическа грешка*);

управляващ икономически вектор;

фазов икономически вектор.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕРАСИТАТ* (economic veracitate) (*) – *икономическо понятие, произтичащо от икономическия вераситит (вж.). Икономическият вераситит* има три релевантни определения: (1) той е *достижим икономически вераситит** (attainable economic veracitite)], който установява *достиг*

жмата *адекватност** (attainable adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит; (2) той е *реализуем икономически вераситит** (realizable economic veracitite)], който установява *реализуемата адекватност** (realizable adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит; (3) той е *реализиран икономически вераситит** (fulfilled economic veracitite)], който установява *реализираната адекватност** (fulfilled adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит. В съответствие с тях икономическият вераситат също има три релевантни определения.

Първо, при достижим икономически вераситит *икономическият вераситат* е *достижим икономически вераситат** (attainable economic veracitate) и тогава той е вид *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат), състояща се от взаимодействащи си *икономически релиабитит* и *икономически пробабитит*, общо понятие за които е *достижимият икономически вераситант* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ингредиент може да се интерпретира като *достижим икономически вераситат*, т.е. като диалектически противоречиво единство на *икономически релиабитит* (който е негова релиабититна вътрешна истинност) и *икономически пробабитит* (който е негова пробабититна външна истинност). Икономическият релиабитит е първичен и определящ по отношение на икономическия пробабитит; той едновременно е релиабитит на икономическия ингредиент и релиабитит на пробабитита на икономическия ингредиент. Икономическият пробабитит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия релиабитит; той едновременно е пробабитит на икономическия ингредиент и пробабитит на релиабитита на икономическия ингредиент. Икономическият пробабитит е начинът на обосноваване на икономическия релиабитит.

Второ, при реализуем икономически вераситит *икономическият вераситат* е *реализуем икономически вераситат** (realizable economic veracitate) и тогава той е вид *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат), състояща се от взаимодействащи си *икономически регулатит* и *икономически феазитит*, общо понятие за които е *реализуемият икономически вераситант* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ингредиент може да се интерпретира като *реализуем икономически вераситат*, т.е. като диалектически противоречиво единство на *икономически регулатит* (който е негова регулатитна вътрешна истинност) и *икономически феазитит* (който е негова феази-

титна външна истинност). Икономическият регулатит е първичен и определящ по отношение на икономическия феазитит; той едновременно е регулатит на икономическия ингредиент и регулатит на феазитита на икономическия ингредиент. Икономическият феазитит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия регулатит; той едновременно е феазитит на икономическия ингредиент и феазитит на регулатита на икономическия ингредиент. Икономическият феазитит е начинът на достигане на икономическия регулатит.

Трето, при реализиран икономически вераситит *икономическият вераситат* е **реализиран икономически вераситат*** (fulfilled economic veracitate) и тогава той е вид *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат), състояща се от взаимодействащи си *икономически тенденит* и *икономически реализитит*, общо понятие за които е реализираният *икономически вераситант* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ингредиент може да се интерпретира като реализиран икономически вераситат, т.е. като диалектически противоречиво единство на *икономически тенденит* (който е негова тенденитна вътрешна истинност) и *икономически реализитит* (който е негова реализититна външна истинност). Икономическият тенденит е първичен и определящ по отношение на икономическия реализитит; той едновременно е тенденит на икономическия ингредиент и тенденит на реализитита на икономическия ингредиент. Икономическият реализитит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия тенденит; той едновременно е реализитит на икономическия ингредиент и реализитит на тенденита на икономическия ингредиент. Икономическият реализитит е начинът на узаконяване на икономическия тенденит.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕРАСИТАНТ* (economic veracitant) (*) – *икономическо понятие*, произтичащо от *икономическия вераситит* (вж.). **Икономическият вераситит** има три релевантни определения: (1) той е **достижим икономически вераситит*** (attainable economic veracitite)], който установява **достижимата адекватност*** (attainable adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит; (2) той е **реализуем икономически вераситит*** (realizable economic veracitite)], който установява **реализуемата адекватност*** (realizable adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит; (3) той е **реализиран икономически вераситит*** (fulfilled economic veracitite)], който установява **реализираната адекватност*** (fulfilled adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит. В съот-

ветствие с тях **икономическият вераситант** също има три релевантни определения.

Първо, при достижим икономически вераситит **икономическият вераситант** е **достижим икономически вераситант*** (attainable economic veracitant) и тогава той е общо понятие за *икономически релиабитит* и *икономически пробабитит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *достижимия икономически вераситат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че даден истинен *икономически ингредиент* или е *достижима икономическа достоверност*, или е *достижима икономическа вероятностност*.

Второ, при реализуем икономически вераситит **икономическият вераситант** е **реализуем икономически вераситант*** (realizable economic veracitant) и тогава той е общо понятие за *икономически регулатит* и *икономически феазитит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *реализируемия икономически вераситат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че даден истинен *икономически ингредиент* или е *реализуема икономическа закономерност*, или е *реализуема икономическа осъществимост*.

Трето, при реализиран икономически вераситит **икономическият вераситант** е **реализиран икономически вераситант*** (fulfilled economic veracitant) и тогава той е общо понятие за *икономически тендензит* и *икономически реализитит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *реализирувания икономически вераситат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че даден истинен *икономически ингредиент* или е *реализирана икономическа тенденция*, или е *реализирана икономическа осъщественост*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕРАСИТИТ* (economic veracitite), **истинен икономически ингредиент**, (*) – комплексна характеристика на *икономическия ингредиент*, обосноваваща и потвърждаваща неговата адекватност (автентичност, релевантност) с *икономическата действителност* (вж. *икономическа истина* и *икономическа истинност*); *икономическа характеристика*, която интерпретира и представя даден *икономически ингредиент* като **истинен (истинностен) икономически ингредиент** [респ. **истинна икономическа значимост*** (veracious economic significance)]. Той е верифициран *икономически ингредиент*. Икономическият вераситит (истинният *икономически ингредиент*) е диалектическо единство от *икономически посибитит* (възможен *икономически*

ингредиент), *икономически индистит* (необходим икономически ингредиент), *икономически стохастит* (случаен икономически ингредиент) и *икономически субстантит* (действителен икономически ингредиент), взети заедно (фиг. 1). От своя страна:

(1) *икономическият релиабитит* (достоверният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически индистит (необходим икономически ингредиент) и икономически субстантит (действителен икономически ингредиент), взети заедно;

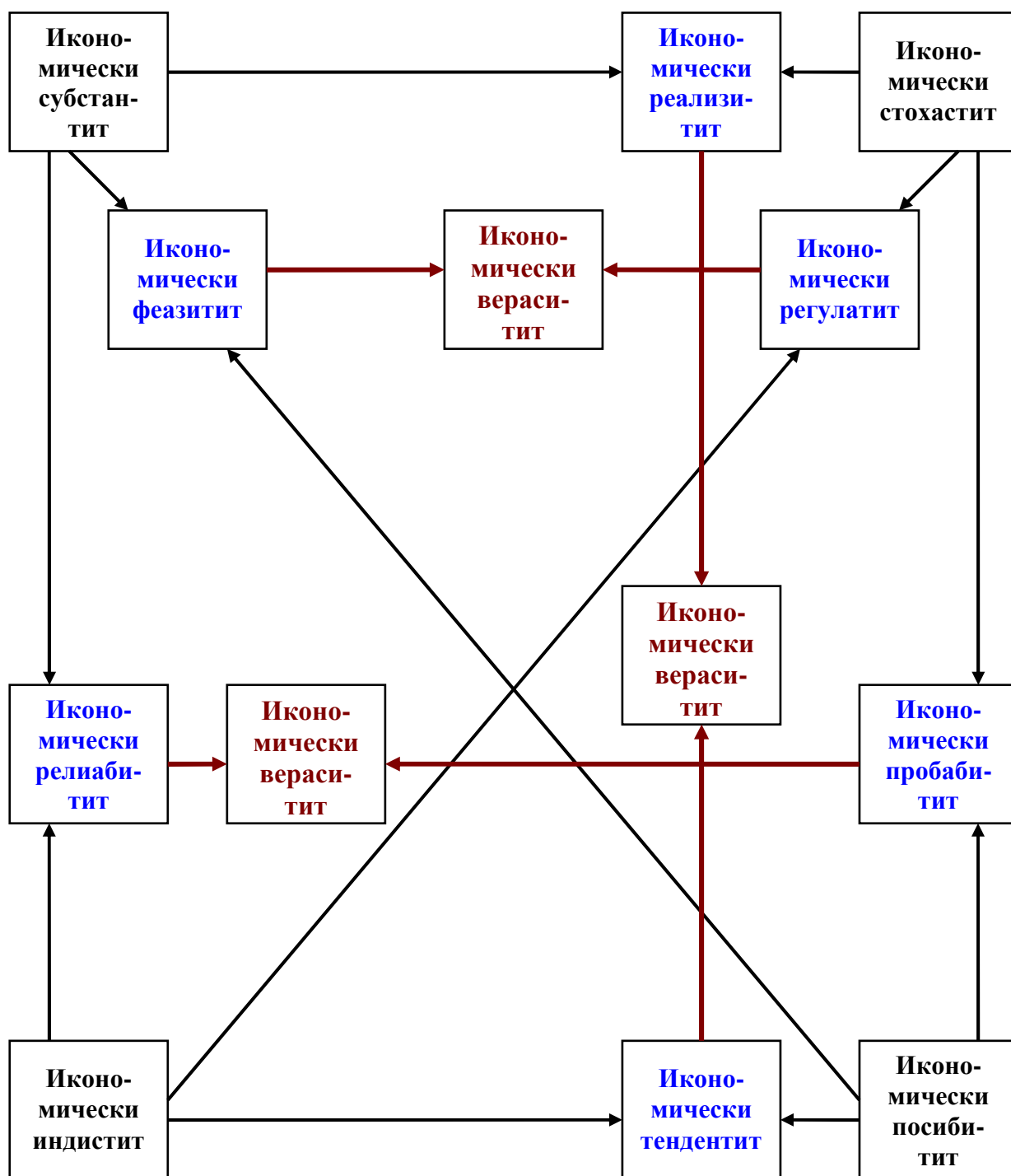
(2) *икономическият тендентит* (тендентностният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически индистит (необходим икономически ингредиент) и икономически посибитит (възможен икономически ингредиент), взети заедно;

(3) *икономическият реализитит* (осъщественият икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически стохастит (случаен икономически ингредиент) и икономически субстантит (действителен икономически ингредиент), взети заедно;

(4) *икономическият пробабитит* (вероятностният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически стохастит (случаен икономически ингредиент) и икономически посибитит (възможен икономически ингредиент), взети заедно;

(5) *икономическият феазитит* (осъществимият икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически субстантит (действителен икономически ингредиент) и икономически посибитит (възможен икономически ингредиент), взети заедно;

(6) *икономическият регулатит* (закономерният икономически ингредиент) е диалектическо единство от икономически индистит (необходим икономически ингредиент) и икономически стохастит (случаен икономически ингредиент), взети заедно.

Фиг. 1. Икономически вераситит

От горните твърдения следва, че *икономическият вераситит* (*истинният икономически ингредиент*) може да бъде определен по три начина: *първо*, като диалектическо единство от икономически релиабитит и икономи-

чески пробабитит [т.е. като *достижим икономически вераситит* (attainable economic veracitite)]; *второ*, респ. като диалектическо единство от икономически регулатит и икономически феазитит [т.е. като *реализуем икономически вераситит* (realizable economic veracitite)]; *трето*, като диалектическо единство от икономически тенденит и икономически реализитит [т.е. като *реализиран икономически вераситит* (fulfilled economic veracitite)]. Така че икономическият вераситит трябва да е достижим, реализуем и реализиран.

Посочените *икономически понятия* изпълняват ролята на различни характеристики на икономическия вераситит, като някои от тях имат по повече от една роли. По-специално:

(1) икономическият индистит е вътрешна страна на икономическия релиабитит, а икономическият субстантит е външна страна на икономическата релиабитит и *начин на потвърждаване на икономическия индистит* (накратко – *начин на икономическо потвърждаване*);

(2) икономическата индистит е вътрешна страна на икономическия тенденит, а икономическият посибитит е външна страна на икономическата тенденит и *начин на мотивиране на икономическия индистит* (накратко – *начин на икономическо мотивиране*);

(3) икономическата индистит е вътрешна страна на икономическия регулатит, а икономическият стохастит е външна страна на икономическия регулатит и *начин на изолиране (на сепариране) на икономическия индистит* (накратко – *начин на икономическо изолиране*);

(4) икономическият посибитит е вътрешна страна на икономическия феазитит, а икономическият субстантит е външна страна на икономическия феазитит и *начин на верифициране на икономическия посибитит* (накратко – *начин на икономическо верифициране*);

(5) икономическият посибитит е вътрешна страна на икономическия пробабитит, а икономическият стохастит е външна страна на икономическия пробабитит и *начин на извеждане на икономическия посибитит* (накратко – *начин на икономическо извеждане*);

(6) икономическият субстантит е вътрешна страна на икономическия реализитит, а икономическият стохастит е външна страна на икономическия реализитит и *начин на създаване на икономическия субстантит* (накратко – *начин на икономическо претворяване*);

(7) икономическият релиабитит е вътрешна страна на икономическия вераситит, а икономическият пробабитит е външна страна на икономическия ве-

раситит и *начин на обосноваване на икономическата релиабитит* (накратко – *начин на икономическо обосноваване*);

(8) икономическият регулатит е вътрешна страна на икономическия вераситит, а икономическият феазитит е външна страна на икономическия вераситит и *начин на достигане на икономическия регулатит* (накратко – *начин на икономическо достигане*);

(9) икономическият тендентит е вътрешна страна на икономическия вераситит, а икономическият реализитит е външна страна на икономическия вераситит и *начин на узаконяване на икономическата тендентит* (накратко – *начин на икономическо узаконяване*), на превръщане в икономическа закономерност;

Икономическият вераситит се характеризира с *достатъчност*, когато са налице (1) икономическо обосноваване на икономическия релиабитит, (2) икономическо достигане на икономическия регулатит и (3) икономическо узаконяване на икономическия тендентит. Това от своя страна показва, че икономическият вераситит е икономическа истинност, когато тя едновременно е *обоснована*, *достижима* и *узаконена*. При (1) има *достижим икономически вераситит** (attainable economic veracitite)], който установява *достижимата адекватност** (attainable adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит; при (2) има *реализуем икономически вераситит** (realizable economic veracitite)], който установява *реализуемата адекватност** (realizable adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит; при (3) има *реализиран икономически вераситит** (fulfilled economic veracitite)], който установява *реализираната адекватност** (fulfilled adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит.

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическия вераситит* са (1) *икономическият кваливераситит** (economic qualiveracitite) [същото като *истинен икономически квалиингредиент** (veracious economic qualiingredient)] [респ. *истинна икономическа квализначимост** (veracious economic qualisignificance)] и (2) *икономическият квантивераситит** (economic quantiveracitite) [същото като *истинен икономически квантингредиент** (veracious economic quantiingredient)] [респ. *истинна икономическа квантизначимост** (veracious economic quantisignificance)].

Според *общността икономически статут* негови разновидности са:

(1) *икономическият субтивераситит** (economic subtiveracitite) [същото като *истинен икономически субтингредиент** (veracious economic subtiingredient)]

subtiingredient)] [респ. *истинна икономическа субтизначимост** (veracious economic subtisignificance)] {в т.ч. (а) *икономическият субтикваливераситит** (economic subtiqualiveracitite) [същото като *истинен икономически субтиквалиингредиент** (veracious economic subtiqualiingredient)] [респ. *истинна икономическа субтиквализначимост** (veracious economic subtiqualisignificance)] и (б) *икономическият субтиквантивераситит** (economic subtiquantiveracitite)} [същото като *истинен икономически субтиквантиингредиент** (veracious economic subti quantiingredient)] [респ. *истинна икономическа субтиквантизначимост** (veracious economic subti quantisignificance)];

(2) *икономическият обтивераситит** (economic obtiveracitite) [същото като *истинен икономически обтиингредиент** (veracious economic obtiingredient)] [респ. *истинна икономическа обтизначимост** (veracious economic obtisignificance)] {в т.ч. (а) *икономическият обтикваливераситит** (economic obtiqualiveracitite) [същото като *истинен икономически обтиквалиингредиент** (veracious economic obtiqualiingredient)] [респ. *истинна икономическа обтиквализначимост** (veracious economic obtiqualisignificance)] и (б) *икономическият обтиквантивераситит** (economic obtiquantiveracitite)} [същото като *истинен икономически обтиквантиингредиент** (veracious economic obti quantiingredient)] [респ. *истинна икономическа обтиквантизначимост** (veracious economic obti quantisignificance)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическия вераситит са:

(1) *трансцентитален икономически вераситит** (transcentital economic veracitite) [същото като *истинен трансцентитален икономически ингредиент** (veracious transcentital economic ingredient)] [респ. *истинна трансцентитална икономическа значимост** (veracious transcentital economic significance)] {в т.ч. (а) *трансцентитален икономически кваливераситит** (transcentital economic qualiveracitite) [към която се числят (α) *трансцентитален икономически субтикваливераситит** (transcentital economic subtiqualiveracitite) и (β) *трансцентитален икономически обтикваливераситит** (transcentital economic obtiqualiveracitite)] и (б) *трансцентитален икономически квантивераситит** (transcentital economic quantiveracitite) [към която се числят (α) *трансцентитален икономически субтиквантивераситит** (transcentital economic subti quantiveracitite) и (β) *трансцентитален икономически обтиквантивераситит** (transcentital economic obti quantiveracitite)]]};

(2) *инцентитален икономически вераситит** (incentital economic veracitite) [същото като *истинен инцентитален икономически ингредиент** (veracious incentital economic ingredient)] [респ. *истинна инцентитална икономическа значимост** (veracious incentital economic significance)] {в т.ч. (а) *инцентитален икономически кваливераситит** (incentital economic qualiveracitite) [към която се числят (α) *инцентитален икономически субтикваливераситит** (incentital economic subtiquaveracitite) и (β) *инцентитален икономически обтикваливераситит** (incentital economic obtiquaveracitite)] и (б) *инцентитален икономически квантивераситит** (incentital economic quantiveracitite) [към която се числят (α) *инцентитален икономически субтикквантивераситит** (incentital economic subtiquantiveracitite) и (β) *инцентитален икономически обтикквантивераситит** (incentital economic obtiquantiveracitite)]]};

(3) *центитален икономически вераситит** (centital economic veracitite) [същото като *истинен центитален икономически ингредиент** (veracious centital economic ingredient)] [респ. *истинна центитална икономическа значимост** (veracious centital economic significance)] {в т.ч. (а) *центитален икономически кваливераситит** (centital economic qualiveracitite) [към която се числят (α) *центитален икономически субтикваливераситит** (centital economic subtiquaveracitite) и (β) *центитален икономически обтикваливераситит** (centital economic obtiquaveracitite)] и (б) *центитален икономически квантивераситит** (centital economic quantiveracitite) [към която се числят (α) *центитален икономически субтикквантивераситит** (centital economic subtiquantiveracitite) и (β) *центитален икономически обтикквантивераситит** (centital economic obtiquantiveracitite)]]};

(4) *уницентитален икономически вераситит** (unicentital economic veracitite) [същото като *истинен уницентитален икономически ингредиент** (veracious unicentital economic ingredient)] [респ. *истинна уницентитална икономическа значимост** (veracious unicentital economic significance)] {в т.ч. (а) *уницентитален икономически кваливераситит** (unicentital economic qualiveracitite) [към която се числят (α) *уницентитален икономически субтикваливераситит** (unicentital economic subtiquaveracitite) и (β) *уницентитален икономически обтикваливераситит** (unicentital economic obtiquaveracitite)] и (б) *уницентитален икономически квантивераситит** (unicentital economic quantiveracitite) [към която се числят (α) *уницентитален икономически субтикквантивераситит** (unicentital economic subtiquantiveracitite) и (β) *уницентитален икономически обтикквантивераситит** (unicentital economic obtiquantiveracitite)]]};

subtiquantiveracitite) и (β) **уницентитален икономически обтиквантивераситит*** (unicentital economic obtiquantiveracitite)]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия вераситит са:

(1) **унисъзидателен икономически вераситит*** (unimaking economic veracitite) [същото като **истинен унисъзидателен икономически ингредиент*** (veracious unimaking economic ingredient)] [респ. **истинна унисъзидателна икономическа значимост*** (veracious unimaking economic significance)] {в т.ч. (α) **унисъзидателен икономически кваливераситит*** (unimaking economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **унисъзидателен икономически субтикваливераситит*** (unimaking economic subtiququaliveracitite) и (β) **унисъзидателен икономически обтикваливераситит*** (unimaking economic obtiququaliveracitite)] и (б) **унисъзидателен икономически квантивераситит*** (unimaking economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **унисъзидателен икономически субтиквантивераситит*** (unimaking economic subtiquantiveracitite) и (β) **унисъзидателен икономически обтиквантивераситит*** (unimaking economic obtiquantiveracitite)]]];

(2) **съзидателен икономически вераситит*** (making economic veracitite) [същото като **истинен съзидателен икономически ингредиент*** (veracious making economic ingredient)] [респ. **истинна съзидателна икономическа значимост*** (veracious making economic significance)] {в т.ч. (α) **съзидателен икономически кваливераситит*** (making economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **съзидателен икономически субтикваливераситит*** (making economic subtiququaliveracitite) и (β) **съзидателен икономически обтикваливераситит*** (making economic obtiququaliveracitite)] и (б) **съзидателен икономически квантивераситит*** (making economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **съзидателен икономически субтиквантивераситит*** (making economic subtiquantiveracitite) и (β) **съзидателен икономически обтиквантивераситит*** (making economic obtiquantiveracitite)]]];

(3) **изпълнителен икономически вераситит*** (implementationary economic veracitite) [същото като **истинен изпълнителен икономически ингредиент*** (veracious implementationary economic ingredient)] [респ. **истинна изпълнителна икономическа значимост*** (veracious implementationary economic significance)] {в т.ч. (α) **изпълнителен икономически кваливераситит*** (implementationary economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **изпълнителен икономически субтикваливераситит*** (implementationary economic subtiququaliveracitite) и (β) **изпълнителен икономически обтиквали-**

вераситит* (implementationary economic obtiqualiveracitite)] и (б) **изпълнителен икономически квантивераситит*** (implementationary economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **изпълнителен икономически субтиктивераситит*** (implementationary economic subtiquantiveracitite) и (β) **изпълнителен икономически обтиктивераситит*** (implementationary economic obtiquantiveracitite)]];

(4) **творчески икономически вераситит*** (creative economic veracitite) [същото като **истинен творчески икономически ингредиент*** (veracious creative economic ingredient)] [resp. **истинна творческа икономическа значимост*** (veracious creative economic significance)] {в т.ч. (а) **творчески икономически кваливераситит*** (creative economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **творчески икономически субтикваливераситит*** (creative economic subtiqualiveracitite) и (β) **творчески икономически обтикваливераситит*** (creative economic obtiqualiveracitite)] и (б) **творчески икономически квантивераситит*** (creative economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **творчески икономически субтиктивераситит*** (creative economic subtiquantiveracitite) и (β) **творчески икономически обтиктивераситит*** (creative economic obtiquantiveracitite)]]};

(5) **работен икономически вераситит*** (working economic veracitite) [същото като **истинен работен икономически ингредиент*** (veracious working economic ingredient)] [resp. **истинна работна икономическа значимост*** (veracious working economic significance)] {в т.ч. (а) **работен икономически кваливераситит*** (working economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **работен икономически субтикваливераситит*** (working economic subtiqualiveracitite) и (β) **работен икономически обтикваливераситит*** (working economic obtiqualiveracitite)] и (б) **работен икономически квантивераситит*** (working economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **работен икономически субтиктивераситит*** (working economic subtiquantiveracitite) и (β) **работен икономически обтиктивераситит*** (working economic obtiquantiveracitite)]]};

(6) **сътворителен икономически вераситит*** (performing economic veracitite) [същото като **истинен сътворителен икономически ингредиент*** (veracious performing economic ingredient)] [resp. **истинна сътворителна икономическа значимост*** (veracious performing economic significance)] {в т.ч. (а) **сътворителен икономически кваливераситит*** (performing economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **сътворителен икономически субтикваливераситит*** (performing economic subtiqualiveracitite) и (β) **сътворителен**

икономически обтикваливераситит* (performing economic obtiqualiveracitite)] и (б) **сътворителен икономически квантивераситит*** (performing economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **сътворителен икономически субтикквантивераситит*** (performing economic subtiquantiveracitite) и (β) **сътворителен икономически обтикквантивераситит*** (performing economic obtiquantiveracitite)]];

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия вераситит са:

(1) **усвояван икономически вераситит*** (assimilated economic veracitite) [същото като **истинен усвояван икономически ингредиент*** (veracious assimilated economic ingredient)] [респ. **истинна усвоявана икономическа значимост*** (veracious assimilated economic significance)] {в т.ч. (α) **усвояван икономически кваливераситит*** (assimilated economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **усвояван икономически субтикваливераситит*** (assimilated economic subtiqualiveracitite) и (β) **усвояван икономически обтикваливераситит*** (assimilated economic obtiqualiveracitite)] и (б) **усвояван икономически квантивераситит*** (assimilated economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **усвояван икономически субтикквантивераситит*** (assimilated economic subtiquantiveracitite) и (β) **усвояван икономически обтикквантивераситит*** (assimilated economic obtiquantiveracitite)]]};

(2) **създаван икономически вераситит*** (gived economic veracitite) [същото като **истинен създаван икономически ингредиент*** (veracious gived economic ingredient)] [респ. **истинна създавана икономическа значимост*** (veracious gived economic significance)] {в т.ч. (α) **създаван икономически кваливераситит*** (gived economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **създаван икономически субтикваливераситит*** (gived economic subtiqualiveracitite) и (β) **създаван икономически обтикваливераситит*** (gived economic obtiqualiveracitite)] и (б) **създаван икономически квантивераситит*** (gived economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **създаван икономически субтикквантивераситит*** (gived economic subtiquantiveracitite) и (β) **създаван икономически обтикквантивераситит*** (gived economic obtiquantiveracitite)]]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия вераситит са:

(1) **сустатитен икономически вераситит*** (sustatitic economic veracitite) [същото като **истинен сустатитен икономически ингредиент*** (veracious sustatitic economic ingredient)] [респ. **истинна сустатитна икономическа**

.....

значимост* (veracious sustatitic economic significance)] {в т.ч. (а) **сустатитен икономически кваливераситит*** (sustatitic economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **сустатитен икономически субтикваливераситит*** (sustatitic economic subtiququaliveracitite) и (β) **сустатитен икономически обтикваливераситит*** (sustatitic economic obtiququaliveracitite)] и (б) **сустатитен икономически квантивераситит*** (sustatitic economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **сустатитен икономически субтикквантивераситит*** (sustatitic economic subtiququantiveracitite) и (β) **сустатитен икономически обтикквантивераситит*** (sustatitic economic obtiququantiveracitite)]};

(2) **субстатен икономически вераситит*** (substatum economic veracitite) [същото като **истинен субстатен икономически ингредиент*** (veracious substatum economic ingredient)] [респ. **истинна субстатна икономическа значимост*** (veracious substatum economic significance)] {в т.ч. (а) **субстатен икономически кваливераситит*** (substatum economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **субстатен икономически субтикваливераситит*** (substatum economic subtiququaliveracitite) и (β) **субстатен икономически обтикваливераситит*** (substatum economic obtiququaliveracitite)] и (б) **субстатен икономически квантивераситит*** (substatum economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **субстатен икономически субтикквантивераситит*** (substatum economic subtiququantiveracitite) и (β) **субстатен икономически обтикквантивераситит*** (substatum economic obtiququantiveracitite)]};

(3) **запасов икономически вераситит*** (stock economic veracitite) [същото като **истинен запасов икономически ингредиент*** (veracious stock economic ingredient)] [респ. **истинна запасова икономическа значимост*** (veracious stock economic significance)] {в т.ч. (а) **запасов икономически кваливераситит*** (stock economic qualiveracitite) [към която се числят (α) **запасов икономически субтикваливераситит*** (stock economic subtiququaliveracitite) и (β) **запасов икономически обтикваливераситит*** (stock economic obtiququaliveracitite)] и (б) **запасов икономически квантивераситит*** (stock economic quantiveracitite) [към която се числят (α) **запасов икономически субтикквантивераситит*** (stock economic subtiququantiveracitite) и (β) **запасов икономически обтикквантивераситит*** (stock economic obtiququantiveracitite)]};

(4) **сустатантен икономически вераситит*** (sustatantal economic veracitite) [същото като **истинен сустатантен икономически ингредиент*** (veracious sustatantal economic ingredient)] [респ. **истинна сустатантна икономическа значимост*** (veracious sustatantal economic significance)] {в т.ч. (а) **сустатантен икономически кваливераситит*** (sustatantal economic

qualiveracitite) [към която се числят (α) *сустатантен икономически субтикваливераситит** (sustatantal economic subtiquaveracitite) и (β) *сустатантен икономически обтикваливераситит** (sustatantal economic obtiquaveracitite)] и (б) *сустатантен икономически квантивераситит** (sustatantal economic quantiveracitite) [към която се числят (α) *сустатантен икономически субтикквантивераситит** (sustatantal economic subtiquantiveracitite) и (β) *сустатантен икономически обтикквантивераситит** (sustatantal economic obtiquantiveracitite)]]}.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВИД (economic species) – всеки клас от *икономически предмети* (в т.ч. от *икономически обекти*, *икономически системи*, *икономически явления*, *икономически процеси* и т.н.), който влиза в обема на по-широк клас от икономически предмети, наричан *икономически род*. Икономическият вид е относително понятие: много видове икономически предмети са родови икономически предмети, обемът на които е по-малък, отколкото на класа икономически предмети, съставлящи дадения вид. Така че понятието икономически вид характеризира съотношение между обеми, подчинението на по-малкия по обем клас от икономически предмети на по-големия по обем клас. Вж. *икономическа разновидност*, *видово икономическо понятие* и *родово икономическо понятие*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВИХЪР (economic eddy) (**ки**) – вълв:

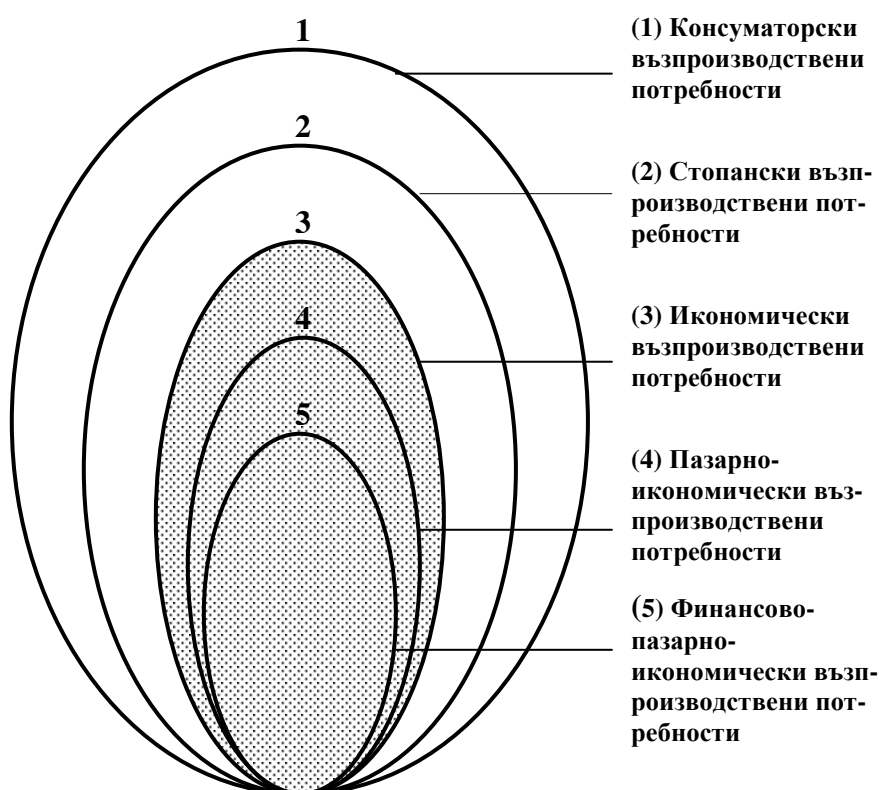
йерархичен икономически вихър.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВРЪХ /ПИК/ (economic peak) – същото като *върх в икономическия цикъл*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ (economic reproductional relations) – вж. *икономическо възпроизводство*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ПОТРЕБНОСТИ (economic reproductional needs /necessities/), **икономически стопански възпроизводствени потребности**, (*) – *икономически потребности*, разбирани в тяхното състояние на постоянно вазимообусловено възникване и удовлетворяване (възникването на потребности изисква тяхното удовлетворяване, а удовлетворяването на потребностите води до възникването на потребности); потребности на *икономическото възпроизводство*, разглеждано като единство на своите фази и най-вече на производството и потреблението на продукта. Един от ос-

новните видове *възпроизводствени потребности* и една от основните категории на *икономиката* (вж. *поддържане*). Формират се едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството*. Икономическите възпроизводствени потребности са стопански, но не всяка стопанска възпроизводствена потребность е икономическа [следователно *стопанските възпроизводствени потребности* се подразделят основно на две разновидности – (а) икономически стопански възпроизводствени потребности и (б) *неикономически стопански възпроизводствени потребности*] (фиг. 1). Вж. *стопанство*, *стопански отношения* и *стопански възпроизводствени потребности*.

Фиг. 1. Икономически възпроизводствени потребности (маркираните части) и тяхното място в структурата на възпроизводствените потребности

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗХОД (economic increase) – същото като *положителен икономически растеж*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ГЕНОМ* (economic genom) (*) – *икономически предмет*, който е носител на *икономическа информация* за същностната определеност на *икономиката* и за основните зависимости на нейния *икономически хомеостазис*, чрез копирането и онаследяването на която (информация) икономиката съществува, възпроизвежда се, запазва се като възпроизводствена форма на *подържането* (на социо-базата) и се развива като икономическо явление [като **икономически феном** (economic fenom)]; информационно ядро на *икономическото възпроизводство*. Икономическият геном това е *икономическата ценност* (като непосредствена икономическа същност), чиято сложна структура (съотношенията между *икономическите фоценности*, включително и *икономическите интереси*, които те изразяват) съхранява генетичната информация на икономиката. Икономиката, която виждаме като явление, е копирана (опредметена, снета в някакъв опосредствено възприеман вид) икономическа ценност, като предметено *икономическо богатство*. Икономиката (респ. *икономическата действителост*) е единство на две взаимодействащи си страни: (1) непосредствената икономическата ценност (икономическият геном) като *икономическа същност*, която е определящата страна във взаимоотношението помежду им, (2) предметената икономическа ценност (икономическият феном) като *икономическо явление*, която е решаващата страна в това взаимоотношение (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Вж. и *социално-икономически генотип*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ГЕНОТИП (economic qenotype) (**ки**) – във:
социално-икономически генотип.

ИКОНОМИЧЕСКИ ГРАДИЕНТ (economic gradient) (**ки**) – във:
стохастичен обобщен икономически градиент (вж. *метод на стохастичните квазиградиенти*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ГРАФ (economic graph), **граф в икономическа система**, – система, съставена от: (1) *икономически обекти*, наричани **върхове на икономическия граф** (economic graph nodes), и (2) *икономически връзки*, наричани **ребра на икономическия граф** (economic graph links /edges/), които свързват някакви двойки от тези обекти. Ако се приложи определението на граф на А. А. Зиков, може да се твърди, че икономическият граф $L = (X, U; P)$ е зададен, ако са фиксирани: (1) непразното множество X от негови върхове, (2) множеството U от негови ребра и (3) **икономическият инцидентор** (economic incidentor) [или още – **инциденторът на икономическия граф** (economic

graph incidentor)] P . Икономическият инцидентор е триместен *икономически предикат* $P = P(x, u, y)$, който (а) е еквивалентен на (т.е. означава) съждението “реброто u съединява върха x с върха y ” и (б) удовлетворява следните две условия: (α) P е определен за всички такива подредени тройки от икономически компоненти x, u и y , за които $x, y \in U$ и $u \in U$; (β) зависимостите

$$\forall u \in U \exists x, y \in X \{P(x, u, y) \& \forall x', y' \in X [P(x', u, y') \Rightarrow \\ \Rightarrow (x = x' \& y = y') \vee (x = y' \& y = x')]\},$$

т.е. всяко ребро съединява някаква подредена двойка от върхове x, y на икономическия граф, но освен нея може да съединява още само обратната двойка y, x . Ребро, което съединява x с y , но не и y с x , се означава като **дъга на икономическия граф** (economic graph arc) (която идва от x и отива в y) [или още – **ориентирано ребро на икономическия граф** (oriented economic graph link /edge/)]. Ребро, което съединява x с x , се означава като **примка на икономическия граф** (economic graph loop) (при върха x). И накрая, ребро, което съединява както x с y , така и y с x , се означава като **звено на икономическия граф** (economic graph component) [или още – **неориентирано ребро на икономическия граф** (non-oriented economic graph link /edge/)]. Дезориентацията на дъгата u_0 , идваща от x и отиваща в y , т.е. превръщането на тази дъга на икономическия граф в звено, означава, че се извършва преход от икономическия граф $L = (X, U; P)$ към икономическия граф $L = (X, U; P')$ със същите X и U , но с нов икономически предикат, който се различава от предходния само по това, че двете икономически съждения $P'(x_0, u_0, y_0)$ и $P'(y_0, u_0, x_0)$ са истинни тогава, когато от двете икономически съждения $P(x_0, u_0, y_0)$ и $P(y_0, u_0, x_0)$ истинно е само първото. Дезориентацията на всички дъги превръща икономическия граф $L = (X, U; P)$ в икономически граф $\tilde{L} = (X, U; \tilde{P})$, където предикатът $\tilde{P}(x, u, y)$ е *икономическата дизюнкция*

$$P(x, u, y) \vee P(y, u, x).$$

Икономическият граф $L' = (X', U'; P')$ се нарича **част на икономическия граф** (part of the economic graph) $L = (X, U; P)$, ако

$$\emptyset \neq X' \subseteq X, U' \subseteq U$$

и в подмножествата X' и U' икономическият предикат P' съвпада с P . Частта L' е **икономически подграф** (economic subgraph) на икономическия граф $L = (X, U; P)$ [или още – **подграф на икономически граф** (subgraph of economic

graph)], ако всяко ребро от U , което съединява върховете на множеството множество X' , принадлежи на U' . Частта L' е **икономически суграф** (economic sugraph) на икономическия граф $L = (X, U; P)$ [или още – **суграф на икономически граф** (sugraph of economic graph)], ако $X' = X$. Два графа $L_1 = (X_1, U_1; P_1)$ и $L_2 = (X_2, U_2; P_2)$ са **изоморфни икономически графи** (isomorphic economic graphs), ако може да се установят такива взаимно еднозначни съответствия $X_1 \leftrightarrow X_2$ и $U_1 \leftrightarrow U_2$, щото за съответстващите върхове и ребра икономическите съждения $P_1(x_1, u_1, y_1)$ и $P_2(x_2, u_2, y_2)$ да са равносилни. За всеки икономически граф $L = (X, U; P)$, в който X и U са не повече от *изброими /бройни/ икономически множества*, може специално да се построи негово топологично изражение във вид на изоморфен икономически граф L_s , за върхове на когото служат някакви точки на триизмерното *евклидово икономическо пространство*, а за ребра – съединяващи ги прости жорданови дъги, които нямат помежду си общи точки с изключение на върховете. Графът L е *плосък икономически граф*, ако той допуска такова топологично изражение, всички върхове и дъги на което са разположени в една плоскост (или в една сфера, което е равносилно на предходното, тъй като стереографичното проектиране винаги може да приведе плоското изражение в сферично и обратно). Под *неориентиран икономически граф* се разбира икономически граф без дъги. Неориентиран икономически граф без примки и без кратни ребра е *обикновен икономически граф*; той може да бъде зададен с двойката (X, U) , където U е някакво икономическо множество (но не и семейство от икономически множества) от неподредени двойки от върхове от множеството X . Под *ориентиран икономически граф* се разбира икономически граф без звена. Ориентиран икономически граф без кратни примки и без кратни дъги е *икономическият граф на K . Берже* (X, U) , където U е някакво икономическо множество от подредени двойки от върхове. *Бихроматичен икономически граф* е налице, когато множеството на неговите върхове може да се разбие на две такива икономически подмножества

$$X = X_1 \cup X_2, \text{ и } X_1 \cap X_2 = \emptyset,$$

щото никое ребро да не съединява върховете от едно и също икономическо подмножество. Под *пълнен икономически граф* от даден тип се разбира икономически граф, който съдържа всички възможни за този тип ребра при неизменно множество от върхове.

Притеглен икономически граф е икономически граф, в който на всяка дъга u е поставено в съответствие някакво число $c(u)$, наричано нейно тегло. Теглото на дъгата може да има различно икономическо съдържание – стойност,

време на предвижване по нея, разходи, пропускателна способност и т.н. В различните приложения теглото $c(u)$ може да приема положителни и отрицателни, цели и дробни значения. Към най-известните оптимизационни задачи на притеглените икономически графи се отнасят задачата за най-краткия път, задачата за търговския пътник, задачата за най-кратката свързваща мрежа и т.н. В някои приложения се използват икономически графи с по няколко тегла на всяка дъга, както е при мрежовата транспортна задача (при нея на всяка дъга съответствуват по две тегла – дължината на дъгата и нейната пропускателна способност).

Под *верига на икономическия граф* се разбира икономическата последователност от вида

$$Q = x_0 u_1 x_1 u_2 x_2 \dots x_{l-1} u_l x_l,$$

където ребрата $u_1, u_2, \dots, u_l$ са различни и реброто u_i съединява във всяко направление върховете x_{i-1} и x_i , $i = 1, 2, \dots, l$, на икономическия граф $L = (X, U; P)$. Върхът x_0 е начален, върхът x_l е краен, а числото $l \geq 0$ е дължината на веригата. Верига, на която всички върхове са различни, е *проста верига на икономическия граф*, а верига, съдържаща всички ребра на графа, е *ойлерова верига на икономическия граф*. Верига, която съдържа всички върхове на графа, е *хамилтонова верига на икономическия граф*. Верига Q , всяко ребро u_i на която е дъга, идваща от x_{i-1} и x_i и отиваща в $i = 1, 2, \dots, l$, е *ориентирана верига на икономическия граф*. Ако към ориентираната верига се прибавят и останалите вериги (включително и примките) се получава *път на икономическия граф*. Ако във веригата се разреши повторение на ребрата, се получава *маршрут на икономическия граф*. Вж. *екстремални икономически задачи с графи*.¹

¹ Относно понятието за граф (в общия му вид) вж.: **Зыков, А. А.** Теория конечных графов, т. 1. Новосибирск, 1969; **König, D.** Theore der endlichen und unendlichen Graphen. Leipzig, 1936; **Берг, К.** Теория графов и ее применения. М., 1962; **Оре, О.** Теория графов. М., 1968; **Berge, C.** Graphes et hypergraphes, Paris, 1971; **Харари, Ф.** Теория графов. М., 1973.

ИКОНОМИЧЕСКИ ГРАФ (economic graph) (**ки**) – във:

база на върховете на икономическия граф;

бикомпоненти /бисвързаности/ на икономическия граф;

бисвързан /силно-свързан/ икономически граф;

бисвързаности на икономическия граф (същото като бикомпоненти на икономическия граф);

бихроматичен икономически граф;
блок на икономическия граф (вж. *свързаност на икономическия граф*);
верига на икономическия граф;
вложим икономически граф;
върх на икономическия граф (вж. *икономически граф*);
външна устойчивост на икономическия граф (същото като **обща допирателност на икономическия граф**; вж. *теория на графите*);
достижимост на реброто на икономическия граф (вж. *свързаност на икономическия граф*);
дъга на икономическия граф (вж. *икономически граф*);
звено на икономическия граф (вж. *икономически граф*);
изоморфни икономически графи (вж. *икономически граф*);
икономически граф;
икономически граф на Берже, К.;
инцидентор на икономическия граф (същото като **икономически инцидентор**; вж. *икономически граф*);
каркас на икономическия граф вж. (*цикломатично число на икономическия граф*);
композиране на икономически граф (вж. *теория на графите*);
компонент на икономическия граф;
краен икономически граф (вж. *теория на графите*);
критичен икономически граф (вж. *теория на графите*);
маршрут на икономическия граф;
матрица на допирателността на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
метрика на икономическия граф;
неориентиран икономически граф;
неориентирано ребро на икономическия граф (същото като **звено на икономическия граф**; вж. *икономически граф*);
неплътност на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
обикновен икономически граф;
обща допирателност на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
Ойлерова верига на икономическия граф;
оптимален /екстремален/ икономически граф (вж. *теория на графите*);
ориентиран икономически граф;
ориентирана верига на икономическия граф;

ориентирано ребро на икономическия граф (същото като **дъга на икономическия граф**; вж. *икономически граф*);
плосък икономически граф;
плътност на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
подграф на икономически граф (същото като **икономически подграф**; вж. *икономически граф*);
преобразуване на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
претеглен икономически граф;
примка на икономическия граф (вж. *икономически граф*);
проста верига на икономическия граф;
пълнен икономически граф;
път на икономическия граф;
разглобяване на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
размерностен многочлен на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
размит икономически граф;
разпределителен /хроматичен/ многочлен на икономическия граф (вж. *теория на графите*);
ребро на икономическия граф (вж. *икономически граф*);
свързан икономически граф (вж. *свързаност на икономическия граф*);
свързаност на икономическия граф;
силно-свързан икономически граф (същото като *бисвързан икономически граф*);
степен на икономическия граф (вж. *теория на графите*)
степен на хомоморфизъм на икономическия граф
суграф на икономически граф (същото като **икономически суграф**; вж. *икономически граф*);
съшиване на икономически графи (вж. *теория на графите*);
точка на съчленяване на икономическия граф (вж. *свързаност на икономическия граф*);
Хамилтонова верига на икономическия граф;
характеристика на икономическия граф;
хорда на икономическия граф (вж. *цикломатично число на икономическия граф*);
хроматично число на икономическия граф;
цикломатично число на икономическия граф;
цикъл на икономическия граф;

число на вътрешната устойчивост на икономическия граф (същото като **неплътност на икономическия граф**; вж. *теория на графите*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ГРАФ НА БЕРЖЕ, К. (Berge economic graph) – *граф на К. Берже* (Berge graph) в икономическа среда; *ориентиран икономически граф* без звена на икономическия граф (components of the economic graph), без кратни примки на икономическия граф (loops of the economic graph) и без кратни дъги на икономическия граф (arcs of the economic graph) в едно направление. Най-прост случай на *транспортна икономическа мрежа*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕГРЕДЕР* (economic degreder), **дегредер на икономическата система, (*)** – същото като изход на *инверсната ингредиентна икономическа система* (вж. *изход на икономическата система*). Акцентира върху обстоятелството, че изходът на инверсната система е резултат от *икономическото преобразование* на нейния вход (вж. *входа на икономическата система*), който като *икономически дегредер* изпълнява активна роля при формирането на поведението на инверсната система (вж. *поведение на икономическата система*). В зависимост от начина по който е конституирана и ситуирана инверсната система, икономическият дегредер може да бъде както *предпоставка*, така и *причина* за нейното функциониране (вж. *функциониране на икономическата система*), значи и за нейния дегредер. (Вж. *зададена ингредиентна икономическа система* и *начална ингредиентна икономическа система*.)

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуален икономически дегредер** (individual economic degreder), *фирмен икономически дегредер** (firm economic degreder), *обществен икономически дегредер** (social economic degreder) и т.н. Според *ценностната икономическа ингредиентност* се разграничават *полезностен икономически дегредер** (utility economic degreder), *стойностен икономически дегредер** (value economic degreder) и *ценностен икономически дегредер** (worth economic degreder). Според *ингредиентната икономическа акумулативност* се разграничават *текущ икономически дегредер** (flowing economic degreder) и *интегрален икономически дегредер** (integral economic degreder). Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават *микроикономически дегредер** (microeconomic degreder), *мезоикономически дегредер** (mesoeconomic degreder) и *макроикономически дегредер** (macroeconomic degreder).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводствност* се разграничават: **възпроизводствен икономически дегредер*** (reproductional economic degreder) [същото като **икономически дерепродуктидер*** (economic dereproductider)] (*възпроизводственият икономически ресурс* е вид **възпроизводствен икономически дегредер**); **производствен икономически дегредер*** (production economic degreder) [същото като **икономически депродуктидер*** (economic deproductider)] (*производственият икономически фактор* е вид производствен икономически дегредер); **потребителен икономически дегредер*** (consumption economic degreder) [същото като **икономически деконсумидер*** (economic deconsumider)] (*потребителният икономически продукт* е вид потребителен икономически дегредер) и т.н.

Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават: **стратификационен икономически дегредер*** (stratificational economic degreder) [същото като **икономически дестратифидер*** (economic destratifider)]; **субстанциален икономически дегредер*** (substantial economic degreder) [същото като **икономически десубстантидер*** (economic desubstantider)]; **стратисубстанциален икономически дегредер*** (stratisubstantial economic degreder) [същото като **икономически дестратисубстантидер*** (economic destratisubstantider)]; **диспозиционен икономически дегредер*** (dispositional economic degreder) [същото като **икономически дедиспозидер*** (economic dedisposider)]; **специфичностен икономически дегредер*** (specificital economic degreder) [същото като **икономически деспецифидер*** (economic despecifider)]; **характеристичен икономически дегредер*** (characteristic economic degreder) [същото като **икономически дехарактеридер*** (economic decharacterider)]; **проявен икономически дегредер*** (manifested economic degreder) [същото като **икономически депроявидер*** (economic demanifesder)]; **консидерен икономически дегредер*** (considerational economic degreder) [същото като **икономически деконсидер*** (economic deconsider)]; **същинен икономически дегредер*** (matterial economic degreder) [същото като **икономически дематеридер*** (economic dematterider)].

В рамките на *поддържащата система* (resp. на *поддържането*) освен икономически дегредер се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски дегредер*** (consumptionary degreder), **стопански дегредер*** (protoeconomic degreder), **пазарно-икономически дегредер*** (marketly-economic degreder) и **финансово-пазарно-икономически дегредер*** (financially-marketly-economic degreder). Общо за всички тях е понятието за

поддържащ дегредер* (sustenance /sustaining/ degreder) (за дегредер при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕГРЕДОР* (economic degredor), **дегредор на икономическата система, (*)** – същото като вход на *инверсната ингредиентна икономическа система* (вж. *вход на икономическата система*). Акцентираща върху обстоятелството, че входът (наред с оператора, вж. *оператор на икономическата система*) има активна роля при формирането на поведението на инверсната ингредиентна икономическа система (вж. *поведение на икономическата система*), последното представено чрез измененията на изхода на инверсната система (чрез измененията на *икономическия дегредер*) (вж. *изход на икономическата система*). В зависимост от начина по който е конституирана и ситуирана инверсната система, икономическият дегредор може да бъде както *предпоставка*, така и *причина* за функционирането на тази система (вж. *функциониране на икономическата система*), значи и за нейния изход. (Вж. *зададена ингредиентна икономическа система* и *начална ингредиентна икономическа система*.)

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуален икономически дегредор** (individual economic degredor), *фирмен икономически дегредор** (firm economic degredor), *обществен икономически дегредор** (social economic degredor) и т.н. Според *ценностната икономическа ингредиентност* се разграничават *полезностен икономически дегредор** (utility economic degredor), *стойностен икономически дегредор** (value economic degredor) и *ценностен икономически дегредор** (worth economic degredor). Според *ингредиентната икономическа акумулативност* се разграничават *текущ икономически дегредор** (flowing economic degredor) и *интегрален икономически дегредор** (integral economic degredor). Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават *микроикономически дегредор** (microeconomic degredor), *мезоикономически дегредор** (mesoeconomic degredor) и *макроикономически дегредор** (macroeconomic degredor).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводствност* се разграничават: *възпроизводствен икономически дегредор** (reproductional economic degredor) [същото като *икономически дерепродуктидор** (economic dereproductidor)] (*възпроизводственият икономически резултат* е вид *възпроизводствен икономически дегредор*); *производствен икономически дегредор** (production economic degredor) [същото като *икономически депродукти-*

дор* (economic deproductidor)] (*производственият икономически продукт е вид производствен икономически дегредор*); *потребителен икономически дегредор** (consumption economic degredor) [същото като *икономически деконсумидор** (economic deconsumidor)] (*потребителният икономически фактор е вид потребителен икономически дегредор*) и т.н.

Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават: *стратификационен икономически дегредор** (stratificational economic degredor) [същото като *икономически дестратифидор** (economic destratifikidor)]; *субстанциален икономически дегредор** (substantial economic degredor) [същото като *икономически десубстантидор** (economic desubstantidor)]; *стратисубстанциален икономически дегредор** (stratisubstantial economic degredor) [същото като *икономически дестратисубстантидор** (economic destratisubstantidor)]; *диспозиционен икономически дегредор** (dispositional economic degredor) [същото като *икономически дедиспозидор** (economic dedisposidor)]; *специфичностен икономически дегредор** (specificital economic degredor) [същото като *икономически деспецифидор** (economic despecifidor)]; *характеристичен икономически дегредор** (characteristic economic degredor) [същото като *икономически дехарактеридор** (economic decharacteridor)]; *проявен икономически дегредор** (manifested economic degredor) [същото като *икономически депроявидор** (economic demanifesdor)]; *консидерен икономически дегредор** (considerational economic degredor) [същото като *икономически деконсидор** (economic considor)]; *същинен икономически дегредор** (matterial economic degredor) [същото като *икономически дематеридор** (economic dematteridor)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически дегредор се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски дегредор** (consumptionary degredor), *стопански дегредор** (protoeconomic degredor), *пазарно-икономически дегредор** (marketly-economic degredor) и *финансово-пазарно-икономически дегредор** (financially-marketly-economic degredor). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ дегредор** (sustenance /sustaining/ degredor) (за дегредор при поддържането).

Вж. термините, започващи с “*линия*” и термините към ключовия израз *икономическа функция*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕМПФЕР* (economic dampfer) – същото като *относителен коефициент на погасяване на икономическите колебания*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕРИВАТ* (economic derivate) – същото като *производен икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕСТАБИЛИЗАТОР* (economic destabilizer) – същото като *дестабилизатор на икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕТЕРМИНАНТ* (economic determinant) – същото като *определящ икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕТЕРМИНАТОР* (economic determinant) (*) – *икономически ингредиентор (икономически оператор) на ингредиентната икономическа система, който задава ингредиентното икономическо преобразование в посока от производния икономически ингредиент (от икономическия дериват) към определящия икономически ингредиент (към икономическия детерминант) на системата. Когато тя е произвеждащо-дефинирана ингредиентна икономическа система (в т.ч. насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система или експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система) икономическият детерминатор е обратен икономически ингредиентор и той задава икономическото преобразование в посока от изходния икономически ингредиент към входния икономически ингредиент на системата. Когато тя е определящо-дефинирана ингредиентна икономическа система (в т.ч. противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система или имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система) икономическият детерминатор е прав икономически ингредиентор и той задава икономическото преобразование в посока от входния към изходния икономически ингредиент на системата. Според критерия на ингредиентната икономическа абстрахируемост основни разновидности на икономическия детерминатор са **икономическият импликатор** (икономическият детерминатор на стратифицираната икономическа система) (вж. имплицитно-дефинирана икономическа система) и **икономическият антецедентор** (икономическият детерминатор на субстанциалната икономическа система) (вж. противонасочено-дефинирана икономическа система). Вж. икономически продуктор.*

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически детерминатор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски детерминатор*** (consumptionary determinant), **стопански детерминатор*** (protoeconomic determinant), **пазарно-икономически детерминатор*** (marketly-economic determinant) и **финансово-пазарно-икономически детерминатор*** (financially-marketly-

economic determinant). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ детерминатор** (sustenance /sustaining/ determinant) (за детерминатор при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИИНГРЕДИЕНТ* (economic diingredient) – същото като *диалектически икономически ингредидент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИИНГРЕДИЕНТ (economic diingredient) (**ки**) – във:

дерелевантен икономически диингредидент (същото като *дерелевантен диалектически икономически ингредидент*);

икономически диингредидент (същото като *диалектически икономически ингредидент*);

релевантен икономически диингредидент (същото като *релевантен диалектически икономически ингредидент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФАНТ* (economic dispecifant) (съкратено от *икономически диспозант* и *икономически специфант*), **икономически есфеномормант**, (*) – общо понятие за *икономически диспозант* и *икономически специфант*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия диспецифат* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа дуада*, в частност на *диспецифатна едностепенна икономическа дуада*). Разновидност е на понятието за *икономически тристрант*. Тъй като икономическият диспозант е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, а икономическият специфант е общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, икономическият диспецифант е общо понятие за същност, явление, съдържание и форма в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически есфеномормант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФАНТ (economic dispecifant) (**ки**) – във:

икономически диспецифант (вж. още *релевантен диалектически икономически ингредидент*);

типичен икономически диспецифант (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредидент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФАТ* (economic dispecifate), **диспецифатна едностепенна икономическа дуада**, (*) – *едностепенна икономическа дуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *диспецифатна едностепенна икономическа дуада*), състояща се от взаимодействащи си ико-

номически диспозант и икономически специфант, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически тристрат*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически диспещифат, т.е. като диалектически противоречиво единство на диспозант (който е негова диспещифатна определеност) и специфант (който е негово диспещифатно състояние). Икономическият специфант е първичен и определящ по отношение на икономическия диспозант; той едновременно е специфант на икономическия предмет и специфант на диспозанта на икономическия предмет. Икономическият диспозант е вторичен и решаващ по отношение на икономическия специфант; той едновременно е диспозант на икономическия предмет и диспозант на специфанта на икономическия предмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФАТ (economic dispecifate) (**ки**) – във:

икономически диспещифат;

типичен икономически диспещифат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИКАНТ* (economic dispecificant) (*) – общо понятие за *икономически диспозат* (същото като *икономически диспозификат*) и *икономически специфант* (същото като *икономически спецификат*), които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия диспещификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа дуада*, в частност на *диспещификатна двустепенна икономическа дуада*). Разновидност е на понятието за *икономически тристратификант*.

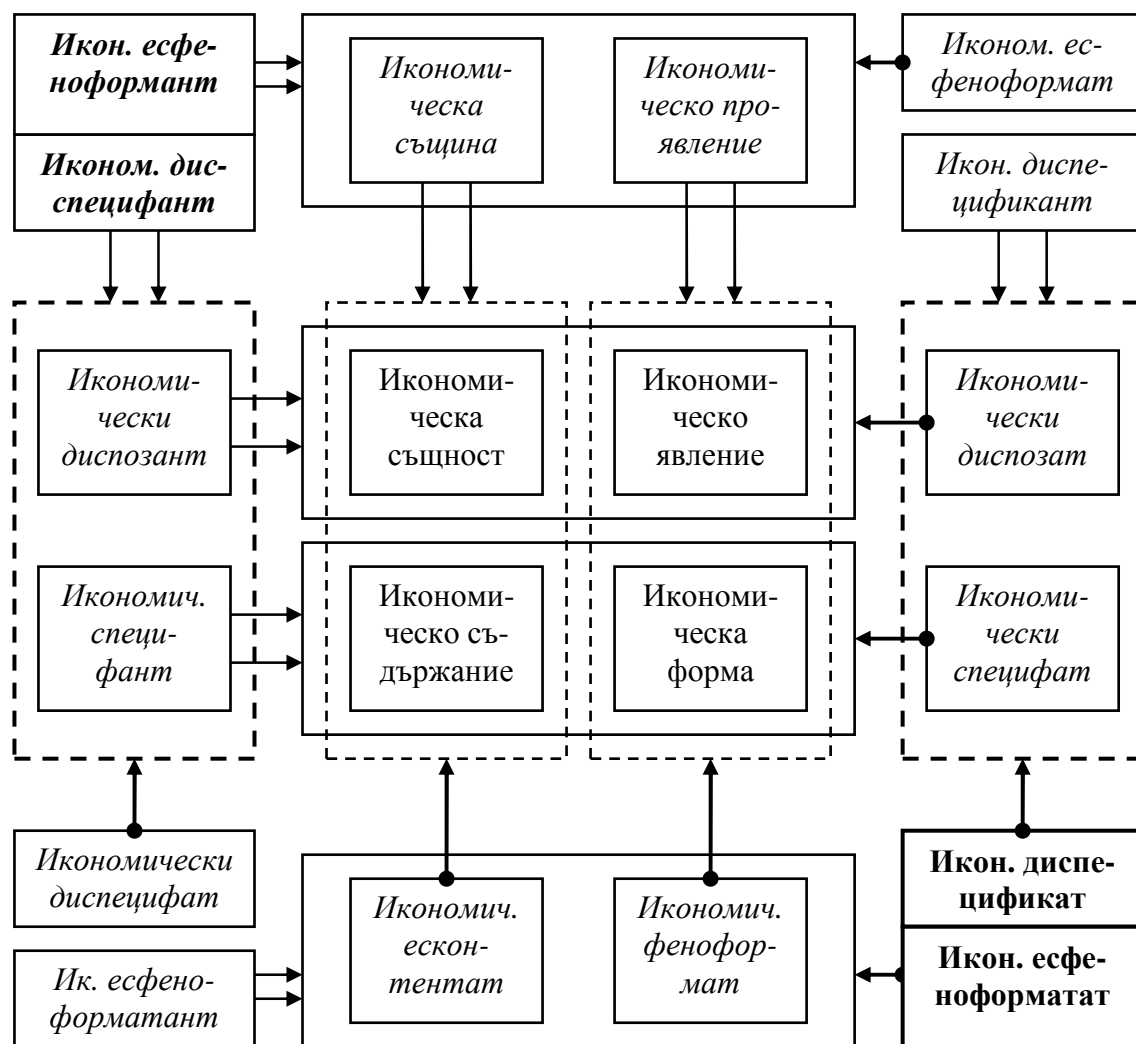
ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИКАНТ (economic dispecificant) (**ки**) – във:

икономически диспещификант;

типичен икономически диспещификант (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИКАТ* (economic dispecificate) (съкратено от *икономически диспозат* и *икономически специфант*), **диспещификатна двустепенна икономическа дуада**, **икономически есфеноформатат**, (*) – *двустепенна икономическа дуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *диспещификатна двустепенна икономическа дуада*), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически диспозат* (същото като *иконо-*

мически диспозификат и от своя страна съставен от икономическата същност и икономическото явление) и (б) икономически специфат (същото като икономически спецификат и от своя страна съставен от икономическото съдържание и икономическата форма), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е двустепенна икономическа монада) (вж. фиг. 1, където: тънката стрелка е знак за общо понятие, а дебелата – знак за група от понятия; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). В това се качество икономическият диспещификат е **едносъставна двустепенна икономическа дуада*** (one-complex two-stage economic duad) (вж. *двустепенна икономическа дуада*), състояща се от четири елемента (същност, явление, съдържание и форма), всеки един от които е едносъставно *икономическо понятие*. Наред с това, обаче, икономическият диспещификат може да се разглежда и като **двусъставна едностепенна икономическа дуада*** (two-complex one-stage economic duad) (вж. *едностепенна икономическа дуада*), състояща се от два елемента (диспозат и специфат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо понятие*. Икономическият диспещификат е разновидност на понятието за *икономически тристратификат*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически диспозификат, т.е. като диалектически противоречиво единство на диспозат (който е негова диспещификатна определеност) и специфат (който е негово диспещификатно състояние). Икономическият специфат е първичен и определящ по отношение на икономическия диспозат; той едновременно е специфат на икономическия предмет и специфат на диспозата на икономическия предмет. Икономическият диспозат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия специфат; той едновременно е диспозат на икономическия предмет и диспозат на специфата на икономическия предмет. Икономическият диспещификат се покрива с *икономическия есфеноформатат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа дуада (в първия случай като дуада от две двустепенни монади, а във втория – като монада от две едностепенни дуади).

Фиг. 1. Икономически диспецификат (диспецификатна двустепенна икономическа дуада; икономически есфеноформат)

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИКАТ (economic dispecificate) (**ки**) – във:
икономически диспецификат;

типичен икономически диспецификат (вж. релевантен типичен диалектически икономически ингредиент).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИТ* (economic dispecifite), **диспецифитна едностепенна икономическа монада**, (*) – единство на *икономическия диспозант* и *икономическия специфант* и затова е *едностепенна икономическа монада*, в частност – *диспецифитна едностепенна икономическа мултиада*. Тъй като *икономическият диспозант* е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, а *икономическият специфант* е общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, *икономическият диспецифит* е

тяхното единството като общи понятия. Той е разновидност на *икономическия конфант*. Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИТ (economic dispecifite) (**ки**) – във:

икономически диспецифит;

икономически диспецифит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически диспецифит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИТ* (economic dispecifite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*), **диспецифитна едностепенна типична икономическа монада**, (*) – единство на *икономическия диспозант* и *икономическия специфант* и затова е *едностепенна типична икономическа монада*, в частност – *диспецифитна едностепенна типична икономическа мултиада* (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*). Тъй като *икономическият диспозант* е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, а *икономическият специфант* е общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, *икономическият диспецифит* е тяхното единството като общи понятия. Той е разновидност на *типичния икономически конфант*. Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИТИТ* (economic dispecifitite), **диспецифититна двустепенна икономическа монада**, (*) – единство на *икономическия диспозат* и *икономическия специфат* (като двойки от *икономическа същност* и *икономическо явление* и от *икономическо съдържание* и *икономическа форма*) [той е двойка от (1) единството на *икономическата същност* и *икономическото съдържание* и (2) единството на *икономическото явление* и *икономическата форма*] и затова е *двустепенна икономическа монада*, в частност *диспецифититна двустепенна икономическа монада*). Той е разновидност на *икономическия конфикант*. Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИТИТ (economic dispecifitite) (**ки**) – във:

икономически диспецифитит;

икономически диспецифитит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически диспецифитит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПЕЦИФИТИТ* (economic dispecifitite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*), **диспецифититна двустепенна типична икономическа монада**, (*) – единство на *икономическия диспозат* и *икономическия специфат* (като двойки от *икономическа същност* и *икономическо явление* и от *икономическо съдържание* и *икономическа форма*) [той е двойка от (1) единството на икономическата същност и икономическото съдържание и (2) единството на икономическото явление и икономическата форма] и затова е *двустепенна типична икономическа монада*, в частност *диспецифититна двустепенна типична икономическа монада* (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*). Той е разновидност на *типичния икономически конфикант*. Вж. *икономически есфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОАКТИВ* (economic dispoasset) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТ* (economic disposant) (*) – общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия диспозат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада* и същото като *икономически диспозификат*). Икономическият диспозант е една от разновидностите на *икономическия диспецифат* и на *икономическия дисустант*. Вж. *икономически диспозанти*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТ (economic disposant) (**ки**) – във:

икономически диспозант;

икономически диспозанти;

типичен икономически диспозант (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТИ* (economic disposants), **диспозиционни икономически ingrediente**, (*) – *икономически ingrediente* на *същностно-стратифицираната икономическа система* (на *диспозиционната икономическа система*); съставките на *икономическия диспозификат*; същото като *икономически страти* на *същностно-стратифицираната икономическа система*; една от разновидностите на *икономическите консидерофиканти* и на *икономическите стратификанти*. Различават се *входен* и *изходен икономически диспозант*. **Входният икономически диспозант*** (input economic disposant)

[*входният диспозиционен икономически ингредиент** (input dispositional economic ingredient)] е *входния икономически ингредиент* на същностно-стратифицираната икономическа система. *Изходният икономически диспозант** (output economic dispossant) [*изходният диспозиционен икономически ингредиент** (output dispositional economic ingredient)] е *изходният икономически ингредиент* на същностно-стратифицираната икономическа система.

Когато същностно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* нейният входен ингредиент се определя като *имплицитен диспозиционен икономически ингредиент** (implicit dispositional economic ingredient) [*имплицитен икономически диспозант** (implicit economic dispossant)] или още като *диспозиционен икономически имплицент** (dispositional economic implicant) и това е *икономическата същност*, а изходният ингредиент – като *експлицитен диспозиционен икономически ингредиент** (explicit dispositional economic ingredient) [*експлицитен икономически диспозант** (explicit economic dispossant)] или още като *диспозиционен икономически експлицент** (dispositional economic explicit) и това е *икономическото явление*. Затова пък, когато същностно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* нейният изходен ингредиент се определя като имплицитен диспозиционен икономически ингредиент (имплицитен икономически диспозант, диспозиционен икономически имплицент) (*икономическата същност*), а входният ингредиент – като експлицитен диспозиционен икономически ингредиент (експлицитен икономически диспозант, диспозиционен икономически експлицент) (*икономическото явление*).

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуални икономически диспозанти** (individual economic dispossants), *фирмени икономически диспозанти** (firm economic dispossants), *обществени икономически диспозанти** (social economic dispossants) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават *микроикономически диспозанти** (microeconomic dispossants), *мезоикономически диспозанти** (mesoeconomic dispossants), *макроикономически диспозанти** (macroeconomic stratificants).

В рамките на *поддържащата система* (resp. на *поддържането*) освен икономически диспозанти се конституират още и съответстващите на последните понятия за *консуматорски диспозанти** (consumptionary dispossants), *стопански диспозанти** (protoeconomic dispossants), *пазарно-икономически диспозанти** (marketly-economic dispossants) и *финансово-пазарно-*

икономически диспозанти* (financially-marketly-economic disposants). Общо за всички тях е понятието за **поддържащи диспозанти*** (sustenance /sustaining/ disposants) (за диспозанти при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАПАС* (economic dispostock) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ* (economic disposate) (*), **икономически диспозификат**, **диспозатна двустепенна икономическа монада**, – вид *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, имащ вида на *икономически диспозификат*, така че е *диспозатна двустепенна икономическа монада*), състояща се от взаимодействащи си *икономическа същност* и *икономическо явление*, общо понятие за които е *икономическият диспозант* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия диспозификант* и на *икономическия дисустатификант*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически диспозат, т.е. като диалектически противоречиво единство на същност (която е негова диспозитивна вътрешна определеност) и явление (което е негова диспозитивна външна определеност). Икономическата същност е първична и определяща по отношение на икономическото явление; тя едновременно е същност на икономическия предмет и същност на явлението на икономическия предмет. Икономическото явление е вторично и решаващо по отношение на икономическата същност; то едновременно е явление на икономическия предмет и явление на същността на икономическия предмет. Икономическото явление е начинът на изразяване на икономическата същност. **Частен случай** на икономическия диспозат е *ценденалният икономически диспозат*. Последният е икономически диспозат, при който икономическата същност е *икономически трансцендент*, а икономическото явление е *икономически инцендент*, като икономическият инцендент е и **икономическа оценка**, която *икономическата общностна единица* дава на икономическия трансцендент. Вж. *икономически битериорат* и *икономически диспозанти*.

Дадена икономическа същност може да се опредмети (това е *диспозиционно икономическо опредметяване*, което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо) в едно или в повече от едно взаимодействащи си икономически явления, като се предполага, че същността се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всяко едно от явленията поотделно (по това ико-

номическият диспозат се отличава от икономическия специфат: при последния при предметяването си икономическото съдържание разпределя своя обем между различните еднотипови форми). С този преход невидимата и намираща се в дълбочина икономическа същност се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в едно или повече от едно по-близки до видимостта икономически явления. Това е феноменно предметяване на икономическата същност, което показва, че явлението непосредствено е **същностно явление**, че то е непосредствено явление на своята същност. Обратната на диспозиционното предметяване трансформация (като диспозиционно разпределяване на икономическите явления в икономическа същност) е *диспозиционното икономическо интензиониране* (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е същностно интензиониране на икономическото явление (респ. явления), което показва, че същността непосредствено е **феноменна същност**, че тя е непосредствена същност на своето явление. Тук се разглежда случай на предметяване на същността в само едно дадено явление (явление от даден тип).

Количеството на същността ES на икономическия предмет като същност на даденото явление в границите на икономическия диспозат (на диспозициката) се означава като **диспозатно-обща икономическа същност*** (disposatically-total economic essence) TES. Функцията, която моделира *диспозиционното икономическо интензиониране*, е $TES = TES(PE)$, където PE е количеството на икономическото явление. Тя е функция на диспозиционното, значи и на същностното интензиониране на икономическото явление, и наред с това е функция на диспозатно-общата същност. От нея се извежда **пределната същност на икономическото явление*** (marginal essence of the economic phenomenon), която е първата производна

$$MES_{pe}(PE) = \frac{\partial TES(PE)}{\partial PE}$$

на функцията на диспозатно-общата същност.

Даденото икономическо явление (например продукт като съставно понятие), в което се предметява икономическата същност (например ценността), може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическото явление [например различни видове (респ. разновидности) на продукта], като даденото явление е разпределило своя обем между тях. Тогава при предметяването ѝ икономическата същност разпределя обема си между различните видове на явлението. Ако даденото явление е представено от един

вид, тогава е налице **едновидово диспозиционно икономическо определяване*** (one-species dispositional economic objectification), при два вида на явленияето – **двувидово диспозиционно икономическо определяване*** (two-species dispositional economic objectification), при три вида – **тривидово диспозиционно икономическо определяване*** (three-species dispositional economic objectification), при повече от три вида – **многовидово диспозиционно икономическо определяване*** (multispecies dispositional economic objectification). Съответстващите на тях разновидности на диспозиционното икономическо интензиониране са: **едновидово диспозиционно икономическо интензиониране*** (one-species dispositional economic intensification), **двувидово диспозиционно икономическо интензиониране*** (two-species dispositional economic intensification), **тривидово диспозиционно икономическо интензиониране*** (three-species dispositional economic intensification), **многовидово диспозиционно икономическо интензиониране*** (multispecies dispositional economic intensification).

Функцията, която моделира **едновидовото диспозиционно икономическо интензиониране** (тя е функцията на диспозитно-общата икономическа същност при едновидовото интензиониране), е посоченият по-горе израз $TES = TES(PE)$, от който се извежда съответстващата ѝ пределна същност на икономическото явление

$$MES_{pe}(PE) = \frac{\partial TES(PE)}{\partial PE}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото диспозиционно икономическо интензиониране** (функцията на диспозитно-общата икономическа същност при двувидовото интензиониране), е

$$TES = TES(PE_1, PE_2),$$

където PE_1 е първият вид на икономическото явление, а PE_2 е вторият негов вид (тук TES е обща същност на първия и втория вид на явленияето). Тя е функция на диспозиционното, значи и на същностното интензиониране на икономическите явления, в т.ч. на същностното интензиониране на първия и това на втория вид на явленияето. От нея се извеждат **пределната същност на първия вид на икономическото явление*** (marginal essence of the first-species economic phenomenon)

$$MES_{pe1}(PE_1, PE_2) = \frac{\partial TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1}$$

и *пределната същност на втория вид на икономическото явление**
(marginal essence of the second-species economic phenomenon)

$$MES_{pe2}(PE_1, PE_2) = \frac{\partial TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на диспозатно-общата същност. Обемът на една и съща икономическа същност може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на даденото явление. Затова *при непроменена (постоянна) величина* на диспозатно-общата същност съществува заместване между първия и втория вид на явлението, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез *диспозатната крива на безразличието на икономическата същност** (disposatic indifference curve of the economic essence) IC_{ES-DIS} .

Функцията на диспозатно-общата икономическа същност

$$TES = TES(PE_1, PE_2)$$

не се променя с движението на точка по диспозатната (диспозификатната) крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-DIS} . Затова уравнението на кривата IC_{ES-DIS} при дадено постоянно равнище на диспозатно-общата икономическа същност е

$$TES(PE_1, PE_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическото явление, имащи посочената еднаква (постоянна) диспозатно-обща икономическа същност

$$TES(PE_1, PE_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по диспозатната крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-DIS} , която е низходяща, количествата на първия и втория вид на даденото икономическо явление се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че една и съща същност може да съответства на различни комбинации на видовете на явлението обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на явлението (dPE_1, dPE_2) (т.е. при движение на точка по диспозатната крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-DIS}) прирастът на функцията на диспозатно-общата икономическа същност е нейният пълен диференциал

$$dTES(PE_1, PE_2) = MES_{pe1}(PE_1, PE_2)dPE_1 + MES_{pe2}(PE_1, PE_2)dPE_2$$

или, което е същото,

$$dTES(PE_1, PE_2) = \frac{\partial TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1} dPE_1 + \frac{\partial TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2} dPE_2.$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическото явление се извършва в рамките на дадена диспозатна крива на безразличието на икономическата същност, диференциалният прираст на функцията на диспозатно-общата същност е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на явлението запазва непроменена тяхната специфатно-обща същност:

$$\begin{aligned} dTES(PE_1, PE_2) &= \\ &= MES_{pe1}(PE_1, PE_2)dPE_1 + MES_{pe2}(PE_1, PE_2)dPE_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като **същностно-еквивалентно заместване на видовете на икономическото явление*** (essentially-equivalent substitution of the species economic phenomenon). То е същностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на диспозатно-общата икономическа същност

$$MES_{pe1}(PE_1, PE_2)dPE_1 \text{ и } MES_{pe2}(PE_1, PE_2)dPE_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на диспозатно-общата същност, по отношение на което се конституира диспозатната крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на същностно-еквивалентното заместване на видовете на икономическото явление*** (marginal rate of the essentially-equivalent substitution of the species economic phenomenon)

$$\begin{aligned} \text{MRESS}_{\text{pe}12} &= \frac{d\text{PE}_2}{d\text{PE}_1} = - \frac{\text{MES}_{\text{pe}1}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\text{MES}_{\text{pe}2}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)} = \\ &= - \frac{\partial \text{TES}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\partial \text{PE}_1} : \frac{\partial \text{TES}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\partial \text{PE}_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$\text{MRESS}_{\text{pe}12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{d\text{PE}_2}{d\text{PE}_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на явлениято (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{\text{MES}_{\text{pe}1}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\text{MES}_{\text{pe}2}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}$$

между пределните същности на двата вида на явлениято. Пределната норма $\text{MRESS}_{\text{pe}12}$ показва към определена точка от диспозатната крива на безразличието на икономическата същност $\text{IC}_{\text{ES-DIS}}$ с колко единици трябва да се намаля обемът на втория вид на явлениято, което да позволи да се увеличи обемът на неговия първи вид с една единица, така че тяхната диспозатно-обща същност да остане постоянна величина.

Функцията на диспозатно-общата икономическа същност е

$$\text{TES} = \text{TES}(\text{PE}_1, \text{PE}_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическата същност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic essence) $H(\text{ES})_{\text{pe}12}$, която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(\text{ES})_{\text{pe}12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \text{TES}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\partial \text{PE}_1^2}, & \frac{\partial^2 \text{TES}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\partial \text{PE}_1 \partial \text{PE}_2} \\ \frac{\partial^2 \text{TES}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\partial \text{PE}_2 \partial \text{PE}_1}, & \frac{\partial^2 \text{TES}(\text{PE}_1, \text{PE}_2)}{\partial \text{PE}_2^2} \end{pmatrix}.$$

В зависимост от икономическата природа на същността и явлениято се разграничават (1) **ускорено диспозиционно икономическо интензиониране*** (accelerated dispositional economic intensification) (например при *икономическа*

стойност и икономически продукт) и **забавено диспозиционно икономическо интензиониране*** (delayed dispositional economic intensing) (например при икономическа полезност и икономически продукт).

При **ускореното диспозиционно икономическо интензиониране** матрицата на икономическата същност на О. Хесе $H(ES)_{pe12}$ е изцяло **положително определена**:

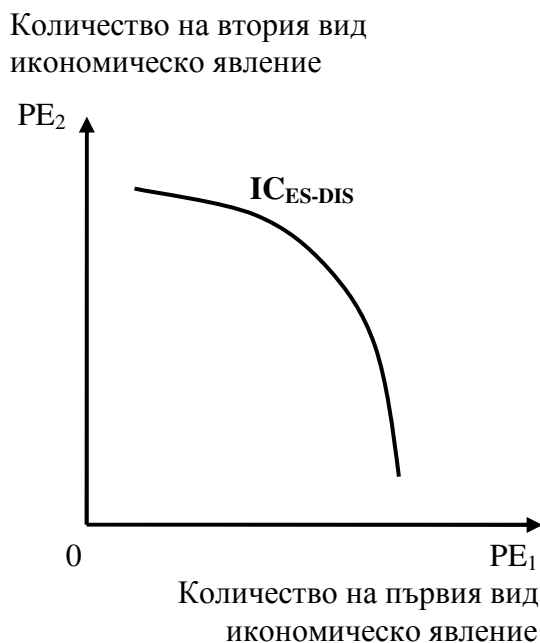
$$H(ES)_{pe12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1^2}, & \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1 \partial PE_2} \\ \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2 \partial PE_1}, & \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2^2} > 0$$

показват, че пределната същност на даден вид на икономическото явление се увеличава с неговото (на явлението) нарастване. Затова при ускореното интензиониране се конституира **изпъкнала диспозитна крива на безразличието на икономическата същност*** (convex disposative indifference curve of the economic essence) IC_{ES-DIS} (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващата пределна същност на икономическото явление*** (law of the marginal essence increasing of the economic phenomenon). Законът за нарастващата пределна същност е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадената същност** при нарастване на равнището на явлението. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическото явление (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на явлението) неговата диспозитно-обща икономическа същност се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговата пределна същност нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на явлението, всяка следваща единица прираст на първия вид на явлението изисква изчерпването на все по-големи порции от същността, както и при постоянно равнище на първия вид на явлението, всяка следваща единица прираст на втория вид на явлението също изисква изчерпването на все по-големи порции от същността. При този вариант на интензионирането законът за нарастващата пределна същност на икономическото явление е валиден за всеки произволен брой на видовете на явлението, в т.ч. и при

единствен вид. При ускореното интензиониране с разширяването на икономическото явление то става все по-ефективно в представляването на икономическата си същност.

Фиг. 1. Изпъкнала диспозатна крива на безразличието на икономическата същност

При забавеното диспозиционно икономическо интензиониране матрицата на икономическата същност на О. Хесе $H(ES)_{pe12}$ е изцяло **отрицателно определена**:

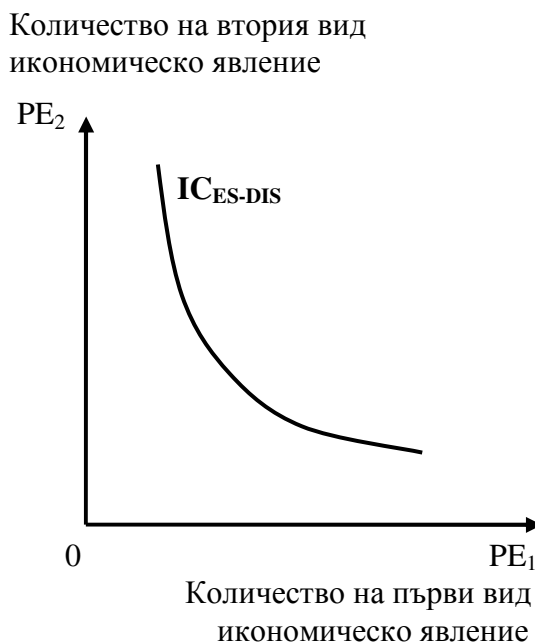
$$H(ES)_{pe12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1^2}, & \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1 \partial PE_2} \\ \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2 \partial PE_1}, & \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2^2} \end{pmatrix} < 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TES(PE_1, PE_2)}{\partial PE_2^2} < 0$$

показват, че пределната същност на даден вид на икономическото явление намалява с неговото (на явлението) нарастване. Затова при забавеното интензио-

ниране се конституира *вдлъбната диспозатна крива на безразличието на икономическата същност** (concave disposatic indifference curve of the economic essence) IC_{ES-DIS} (фиг. 2). Дължи се на действието на *закона за намаляващата пределна същност на икономическото явление** (law of the marginal essence decreasing of the economic phenomenon). Законът за намаляващата пределна същност е друг израз на забавеното *насищане при изчерпването на дадената същност* при нарастване на равнището на явлението. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическото явление (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на явлението) неговата диспозатно-обща икономическа същност се увеличава със забавени темпове, т.е. неговата пределна същност намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на явлението, всяка следваща единица прираст на първия вид на явлението изисква изчерпването на все по-малки порции от същността, както и при постоянно равнище на първия вид на явлението, всяка следваща единица прираст на втория вид на явлението също изисква изчерпването на все по-малки порции от същността. При този вариант на интензионирането законът за намаляващата пределна същност на икономическото явление е валиден за всеки произволен брой на видовете на явлението, в т.ч. и при единствен вид. При забавеното интензиониране с разширяването на икономическото явление то става все по-неефективно в представляването на икономическата си същност.

Фиг. 2. Вдлъбната диспозатна крива на безразличието на икономическата същност

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически диспозат*** (individual economic dispoate), **фирмен икономически диспозат*** (firm economic dispoate), **обществен икономически диспозат*** (social economic dispoate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически диспозат*** (microeconomic dispoate), **мезоикономически диспозат*** (mesoeconomic dispoate), **макроикономически диспозат*** (macroeconomic dispoate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически диспозат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски диспозат*** (consumptionary dispoate), **стопански диспозат*** (protoeconomic dispoate), **пазарно-икономически диспозат*** (marketly-economic dispoate) и **финансово-пазарно-икономически диспозат*** (financially-marketly-economic dispoate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ диспозат*** (sustenance /sustaining/ dispoate) (за диспозат при поддържането). Вж. *цендентален икономически диспозат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ (economic dispoate) (**ки**) – във:

икономически диспозат;

полезностен ценнитален икономически диспозат;

стойностен центитален икономически диспозат;
типичен икономически диспозат (вж. *релевантен типичен диалекти-*
чески икономически ингредиент);
цендентален икономически диспозат;
центитален икономически диспозат.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИТ* (economic disposite) (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономическа същност* (която е вид *икономически институт*) и *икономическо явление* (което е вид *икономически екститут*), като цялостност на негова същностна вътрешна (скрита) и феноменна външна (разкрита) страна; **диспозитна цялостна конституираност** (диспозитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **диспозитна единична цялостна икономическа конституираност*** (dispositive single entire economic constitution /constitutivity/); икономическа същност и икономическо явление в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **цялостна определеност** на икономическия предмет. Разновидност е на *икономическия конституитут*. В границите на икономическия диспозит икономическата същност и икономическото явление са относително различни диспозитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing). Икономическата същност **се сменя** в икономическото явление: икономическото явление е икономическата същност в смет вид. Първопричината на икономическото явление е скрита в икономическата същност, а икономическата същност [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическото явление [което е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия диспозит са **обектният икономически диспозит*** (object economic disposite) (диспозитът на икономическия обект) и **системният икономически диспозит*** (system economic disposite) (диспозитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **диспозитно икономическо богатство*** (dispositive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИТ (economic disposite) (**ки**) – във:

икономически диспозит;

икономически диспозит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически диспозит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИТ* (economic disposite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*); (*) – *типичен икономически предмет* като цялостност от *икономическа същност* (която е вид *типичен икономически институт*) и *икономическо явление* (което е вид *типичен икономически екссститутит*), като цялостност на негова същностна вътрешна (скрита) и феноменна външна (разкрита) страна; **диспозитна цялостна конституираност** (диспозитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на типичния икономически предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **диспозитна единична цялостна типична икономическа конституираност*** (dispositive single entire typical economic constitution /constitutivity/) (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); икономическа същност и икономическо явление в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две типични икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **цялостна определеност** на типичния икономически предмет. Разновидност е на *типичния икономически конституит*. В границите на икономическия диспозит икономическата същност и икономическото явление са относително различни диспозитни степени (равнища) на **конституираността на типичния икономически предмет*** (constitution /constitutivity/ of the typical economic thing). Икономическата същност **се снемa** в икономическото явление: икономическото явление е икономическата същност в смет вид. Първопричината на икономическото явление е скрита в икономическата същност, а икономическата същност [която е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на типичния икономически предмет] се разкрива чрез икономическото явление [което е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на типичния икономически предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия диспозит са **обектният икономически диспозит*** (object economic disposite) (диспозитът на икономическия обект) и **системният икономически диспозит*** (system economic disposite) (диспозитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИФИКАТ* (economic disposificate), **същностно-стратификационен икономически ингредиентификат**, (*) – *икономически ингредиентификат* на *същностно-стратифицираната икономическа система* (на *диспозиционната икономическа система*); двойка от *входен икономически ингредиент* и *изходен икономически ингредиент* на дадена елементар-

на (без вътрешни междинни преобразования) същностно-стратифицирана икономическа система, *икономическото съответствие* между които (ингредиенти) е определено чрез някакъв *икономически диспозификатор* (диспозиционен *икономически оператор*); една от разновидностите на *икономическия консидерификат* и на *икономическия стратификат*. По-сложна същностно-стратифицирана икономическа система може да се представи като елементарна, като съвкупността от нейните *икономически оператори* се обедини в един общ икономически диспозификатор. Така че същностно-стратифицираната (диспозиционната) икономическа система е съставена от икономическия диспозификат и икономическия диспозификатор, който задава *същностно-стратификационното икономическо преобразование* между входа и изхода на системата. Входен и изходен икономически ингредиент на диспозиционната икономическа система могат да бъдат съответно както *икономическото явление* и *икономическата същност*, така и обратно – икономическата същност и икономическото явление.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхванатост* се разграничават *индивидуален икономически диспозификат** (individual economic disposificate), *фирмен икономически диспозификат** (firm economic disposificate), *обществен икономически диспозификат** (social economic disposificate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават *микроикономически диспозификат** (micro-economic disposificate), *мезоикономически диспозификат** (mesoeconomic disposificate), *макроикономически диспозификат** (macroeconomic disposificate).

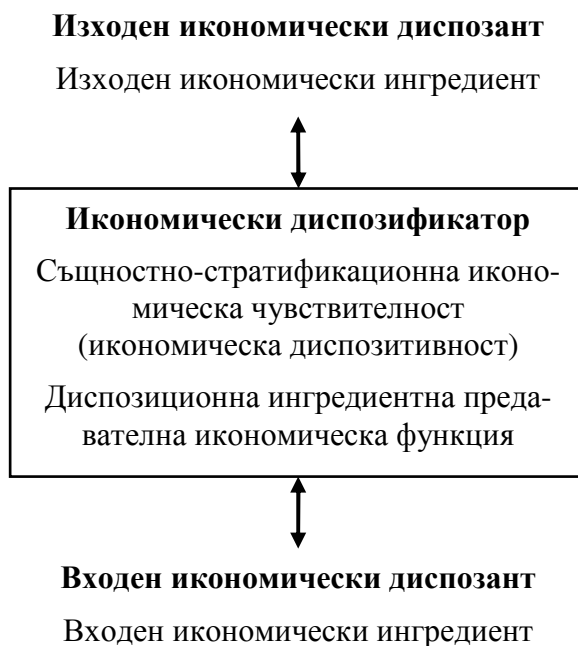
В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически диспозификат се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски диспозификат** (consumptionary disposificate), *стопански диспозификат** (protoeconomic disposificate), *пазарно-икономически диспозификат** (marketly-economic disposificate) и *финансово-пазарно-икономически диспозификат** (financially-marketly-economic disposificate). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ диспозификат** (sustenance /sustaining/ disposificate) (за диспозификат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИФИКАТ (economic disposificate) (**ки**) – във:

икономически диспозификат;

типичен икономически диспозификат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИФИКАТОР* (economic disposificator), **диспозиционен икономически ингредиентор**, **диспозиционен икономически оператор**, (*) – *икономически ингредиентор (икономически оператор) на същностно-стратифицираната икономическа система (на диспозиционната икономическа система) (фиг. 1); оператор, който задава същностно-стратификационното икономическо преобразование [диспозиционното икономическо преобразование* (dispositional economic transformation)] в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент – тогава той е прав икономически диспозификатор (прав диспозиционен икономически оператор), или в посока от изходния към входния икономически ингредиент – тогава той е обратен икономически диспозификатор (обратен диспозиционен икономически оператор).* Представлява една от разновидностите на икономическия консидерофикатор и на икономическия стратификатор. Когато не е посочено друго, под икономически диспозификатор обикновено се подразбира правият икономически диспозификатор. Входен и изходен икономически ингредиент на диспозиционната икономическа система могат да бъдат съответно както *икономическото явление* и *икономическата същност*, така и обратно – *икономическата същност* и *икономическото явление*. Важен частен случай на икономическия диспозификатор е **линейният икономически диспозификатор*** (linear economic disposificator), чиито основни разновидности са **пропорционалният икономически диспозификатор*** (proportional economic disposificator) и **интегралният икономически диспозификатор*** (integral economic disposificator).

Фиг. 1. Икономически диспозификатор (икономически ингредиентор на същностно-стратифицираната икономическа система)

Икономическият диспозификатор се реализира чрез *същностно-стратификационната икономическа чувствителност* [чрез **диспозиционната икономическа чувствителност*** (dispositional economic sensitivity)] (същото като *икономическа диспозитивност*, подразбирана като същностно-стратификационна ингредиентна *икономическа чувствителност* и осъществяваща се като *диспозиционна икономическа интензивност* и *диспозиционна икономическа предметеност*), която в линейния стационарен случай е представена от *диспозиционната ингредиентна предавателна икономическа функция* (когато не е посочено друго, под *икономическа интензивност* и *икономическа предметеност* обикновено се подразбират диспозиционната икономическа интензивност и диспозиционната икономическа предметеност). Нейни разновидности са (1) *средната същностно-стратификационна икономическа чувствителност* [същото като **средна икономическа диспозитивност*** (average economic dispositiveness)], осъществяваща се като *средна диспозиционна икономическа интензивност* и *средна диспозиционна икономическа предметеност*] (тя реализира пропорционалния икономически диспозификатор и се представя от *средната диспозиционна ингредиентна предавателна икономическа функция*) (когато не е посочено друго, под *средна икономическа интен-*

живност и средна икономическа предметеност обикновено се подразбират средната диспозиционната икономическа интензивност и средната диспозиционната икономическа предметеност) и (2) *пределната същностно-стратификационна икономическа чувствителност* [същото като **пределна икономическа диспозитивност*** (marginal economic dispositivity), осъществяваща се като *пределна диспозиционна икономическа интензивност* и *пределна диспозиционна икономическа предметеност*] (тя реализира интегралния икономически диспозификатор и се представя от *пределната диспозиционна ингредиентна предавателна икономическа функция*) (когато не е посочено друго, под *пределна икономическа интензивност* и *пределна икономическа предметеност* обикновено се подразбират пределната диспозиционната икономическа интензивност и пределната диспозиционната икономическа предметеност).

Когато същностно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически диспозификатор е **диспозиционен икономически експликатор*** (dispositional economic explicator) [**експликативен икономически диспозификатор*** (explicatory economic disposificator), **експликативен диспозиционен икономически ингредиентор*** (explicatory dispositional economic ingredientor)] (вж. **икономически експликатор** в *икономически стратификатор*), а обратният икономически диспозификатор е **диспозиционен икономически импликатор*** (dispositional economic implicator) [**импликативен икономически диспозификатор*** (implicatory economic disposificator), **импликативен диспозиционен икономически ингредиентор*** (implicatory dispositional economic ingredientor)] (вж. **икономически импликатор** в *икономически стратификатор*). Когато същностно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически диспозификатор е диспозиционен икономически импликатор, а обратният икономически диспозификатор е диспозиционен икономически експликатор.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически диспозификатор*** (individual economic disposificator), **фирмен икономически диспозификатор*** (firm economic disposificator), **обществен икономически диспозификатор*** (social economic disposificator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически диспозификатор*** (microeconomic disposificator), **мезоикономически диспозификатор*** (mesoeconomic

disposificator), **макроикономически диспозификатор*** (macroeconomic disposificator).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически диспозификатор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски диспозификатор*** (consumptionary disposificator), **стопански диспозификатор*** (protoeconomic disposificator), **пазарно-икономически диспозификатор*** (marketly-economic disposificator) и **финансово-пазарно-икономически диспозификатор*** (financially-marketly-economic disposificator). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ диспозификатор*** (sustenance /sustaining/ disposificator) (за диспозификатор при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИФИКАТОР (economic disposificator) (**ки**) –
ВЪВ:

икономически диспозификатор;
обратен икономически диспозификатор;
прав икономически диспозификатор.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОКОНТИВ* (economic dispoconassets) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредидент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОСПЕЦИТИТ* (economic dispospecitite) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредидент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОСПЕЦИФИТ* (economic dispospecifite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредидент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОСПЕЦИФИТ (economic dispospecifite) (**ки**) –
ВЪВ:

икономически диспоспещифит (вж *дерелевантен диалектически икономически ингредидент*);

типичен икономически диспоспещифит (вж *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредидент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОСУБСТАТ* (economic disposubstatum) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредидент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОСУСТАТИТ* (economic disposustatite) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредидент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОСУСТИТ* (economic disposustite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОСУСТИТ (economic disposustite) (**ки**) – във:

икономически диспосустит (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически диспосустит (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОТАНТ* (economic dispotant) – същото като *центитална икономическа субтизначимост* и като *икономически субтицентит*. (вж. и вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОТАНТ (economic dispotant) (**ки**) – във:

изпълнителен икономически диспотант (същото като *изпълнителна центитална икономическа субтизначимост* и като *изпълнителен икономически субтицентит*);

икономически диспотант (същото като *центитална икономическа субтизначимост* и като *икономически субтицентит*);

работен икономически диспотант (същото като *работна центитална икономическа субтизначимост* и като *работен икономически субтицентит*);

съзидателен икономически диспотант (същото като *съзидателна центитална икономическа субтизначимост* и като *съзидателен икономически субтицентит*);

сътворителен икономически диспотант (същото като *сътворителна центитална икономическа субтизначимост* и като *сътворителен икономически субтицентит*);

творчески икономически диспотант (същото като *творческа центитална икономическа субтизначимост* и като *творчески икономически субтицентит*);

унисъзидателен икономически диспотант (същото като *унисъзидателна центитална икономическа субтизначимост* и като *унисъзидателен икономически субтицентит*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОТАТ* (economic dispotate) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОТИТ* (economic dispotite) – същото като *уницентитална икономическа субтизначимост* и като *икономически субтиуницентит* (вж. и релевантен типичен диалектически икономически ингредиент).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОТИТ (economic dispotite) (**ки**) – във:

изпълнителен икономически диспотит (същото като *изпълнителна уницентитална икономическа субтизначимост* и като *изпълнителен икономически субтиуницентит*);

икономически диспотит (същото като *уницентитална икономическа субтизначимост* и като *икономически субтиуницентит*);

работен икономически диспотит (същото като *работна уницентитална икономическа субтизначимост* и като *работен икономически субтиуницентит*);

съзидателен икономически диспотит (същото като *съзидателна уницентитална икономическа субтизначимост* и като *съзидателен икономически субтиуницентит*);

сътворителен икономически диспотит (същото като *сътворителна уницентитална икономическа субтизначимост* и като *сътворителен икономически субтиуницентит*);

творчески икономически диспотит (същото като *творческа уницентитална икономическа субтизначимост* и като *творчески икономически субтиуницентит*);

унисъзидателен икономически диспотит (същото като *унисъзидателна уницентитална икономическа субтизначимост* и като *унисъзидателен икономически субтиуницентит*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТАНТ* (economic disustant) (съкратено от *икономически диспозант* и *икономически сустант*), **икономически сусенс**, (*) – общо понятие за *икономически диспозант* и *икономически сустант*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия дисустат* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа дуада*, в частност на *дисустатна едностепенна икономическа дуада*). Разновидност е на понятието за *икономически тристрант*. Тъй като икономическият диспозант е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическа явление*, а икономическият сустант е общо понятие за *икономическа субстанция* и *икономическа суперс-танта*, икономическият дисустант е общо понятие за същност, явление, субс-

танция и суперстанта в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически сусенс*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТАНТ (economic disustant) (**ки**) – във:

икономически дисустант;

типичен икономически дисустант (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТАТ* (economic disustate), **дисустатна едностепенна икономическа дуада**, (*) – *едностепенна икономическа дуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *дисустатна едностепенна икономическа дуада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически диспозант* и *икономически сусант*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически тристрат*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически дисустат, т.е. като диалектически противоречиво единство на диспозант (който е негова дисустатна определеност) и сусант (който е негово дисустатно същество). Икономическият сусант е първичен и определящ по отношение на икономическия диспозант; той едновременно е сусант на икономическия предмет и сусант на диспозанта на икономическия предмет. Икономическият диспозант е вторичен и решаващ по отношение на икономическия сусант; той едновременно е диспозант на икономическия предмет и диспозант на сусанта на икономическия предмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТАТ (economic disustate) (**ки**) – във:

икономически дисустат;

типичен икономически дисустат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИТ* (economic disustite), **дисуститна едностепенна икономическа монада**, (*) – единство на *икономическия диспозант* и *икономическия сусант* и затова е *едностепенна икономическа монада*, в частност – *дисуститна едностепенна икономическа монада*. Тъй като *икономическият диспозант* е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, а *икономическият сусант* е общо понятие за *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*, икономическият дисустит е тяхното единство като общи понятия. Икономическият дисустит е разновидност на *икономическия конфант*. Вж. *икономически сусенстатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИТ (economic disustite) (**ки**) – във:

икономически дисустит;

икономически дисустит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически дисустит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИТ* (economic disustite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*), **дисуститна едностепенна типична икономическа монада**, (*) – единство на *икономическия диспозант* и *икономическия сустант* и затова е *едностепенна типична икономическа монада*, в частност – *дисуститна едностепенна типична икономическа монада* (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*). Тъй като *икономическият диспозант* е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, а *икономическият сустант* е общо понятие за *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*, икономическият дисустит е тяхното единство като общи понятия. Икономическият дисустит е разновидност на *типичния икономически конфант*. Вж. *икономически сусенстатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИФИКАНТ* (economic disustificant) (*) – общо понятие за *икономически диспозат* (същото като *икономически диспозификат*) и *икономически сусат* (същото като *икономически сустификат*), които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия дисустификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа дуада*, в частност на *дисустификатна двустепенна икономическа дуада*). Разновидност е на понятието за *икономически тристратификант*.

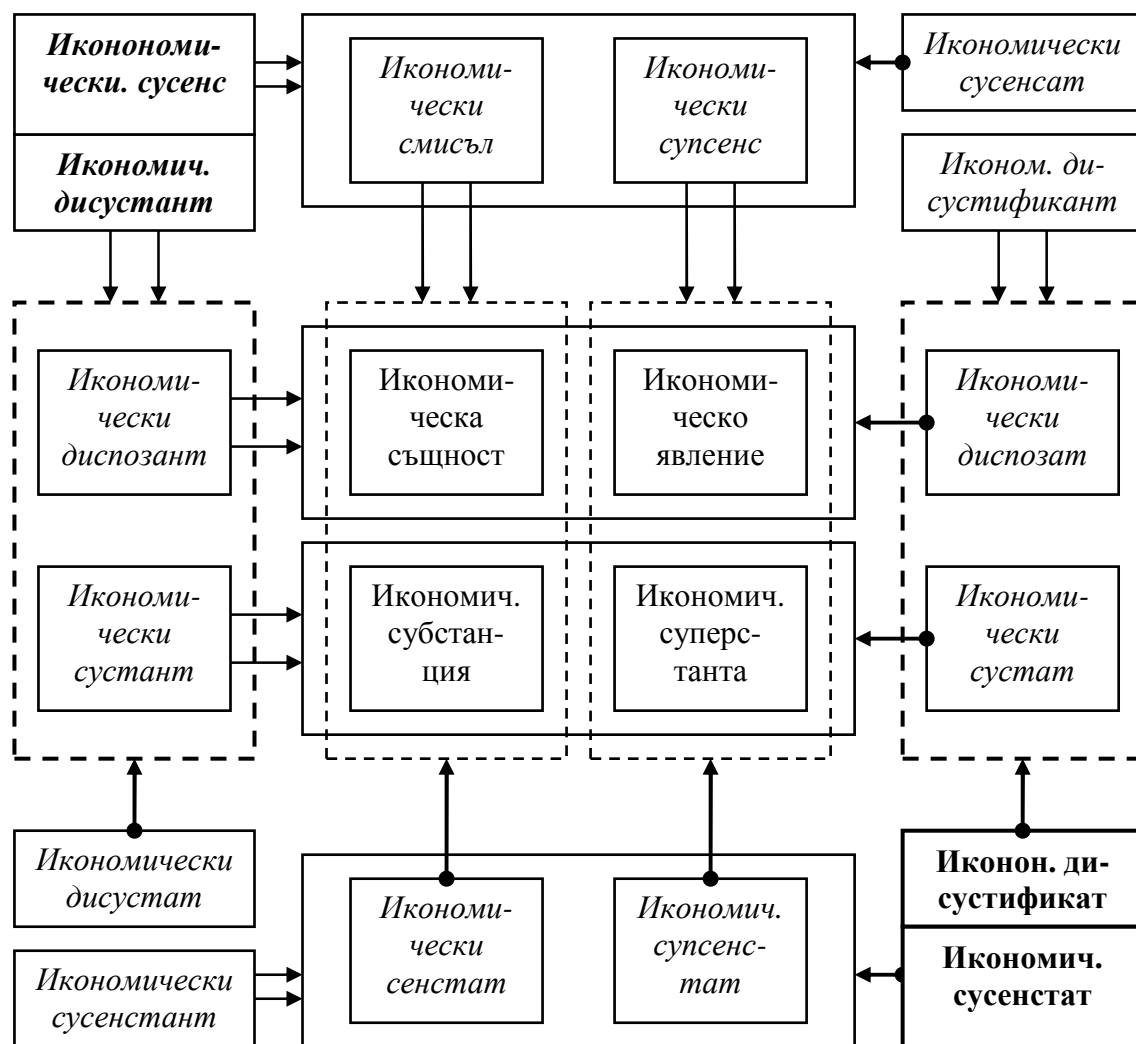
ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИФИКАНТ (economic disustificant) (**ки**) – във:

икономически дисустификант;

типичен икономически дисустификант (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИФИКАТ* (economic disustificate) (съкратено от *икономически диспозат* и *икономически сусат*), **дисустификатна двустепенна икономическа дуада**, **икономически сусенсат**, (*) – *двустепенна икономическа дуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *дисустификатна двустепенна икономическа дуада*), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически диспозат* (същото като *икономически диспо-*

зификат и от своя страна съставен от *икономическата същност* и *икономическото явление*) и (б) *икономически сустат* (същото като *икономически сус-тификат* и от своя страна съставен от *икономическата субстанция* и *икономическата суперстанта*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е двустепенна икономическа монада) (вж. фиг. 1, където: тънката стрелка е знак за общо понятие, а дебелата – знак за група от понятия; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). В това се качество икономическият дисустификат е **едносъставна двустепенна икономическа дуада*** (one-complex two-stage economic duad) (вж. *двустепенна икономическа дуада*), състояща се от четири елемента (същност, явление, субстанция и суперстанта), всеки един от които е едносъставно *икономическо понятие*. Наред с това, обаче, икономическият дисустификат може да се разглежда и като **двусъставна едностепенна икономическа дуада*** (two-complex one-stage economic duad) (вж. *едностепенна икономическа дуада*), състояща се от два елемента (диспозат и сустат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо понятие*. Икономическият дисустификат е разновидност на понятието за *икономически тристратификат*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически дисустификат, т.е. като диалектически противоречиво единство на сустат (който е негово дисустификатно същество) и диспозат (който е негова дисустификатна определеност). Икономическият сустат е първичен и определящ по отношение на икономическия диспозат; той едновременно е сустат на икономическия предмет и сустат на диспозата на икономическия предмет. Икономическият диспозат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия сустат; той едновременно е диспозат на икономическия предмет и диспозат на сустата на икономическия предмет. Икономическият дисустификат се покрива с *икономическия сусенстат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа дуада (в първия случай като дуада от две двустепенни монади, а във втория – като монада от две едностепенни дуади).

Фиг. 1. Икономически дисустификат (дисустификатна двустепенна икономическа дуада; икономически сусенстат)

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИФИКАТ (economic disustificat) (**ки**) – във:

икономически дисустификат;

типичен икономически дисустификат (вж. релевантен типичен диалектически икономически ингредиент).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИФИТИТ* (economic disustifitite), **дисустифититна двустепенна икономическа монада**, (*) – единство на икономическия диспозат и икономическия сусат (като двойки от икономическа същност и икономическо явление и от икономическа субстанция и икономическа суперс-танта) [той е двойка от (1) единството на икономическата същност и икономическата субстанция и (2) единството на икономическото явление и икономическата суперс-танта] и затова е *двустепенна икономическа монада*, в част-

ност *дисустифититна двустепенна икономическа монада*). Икономическият дисустифитит е разновидност на *икономическия конфикант*. Вж. *икономически сусенстатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИФИТИТ (economic disustifitite) (**ки**) – във:

икономически дисустифитит;

икономически дисустифитит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически дисустифитит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСУСТИФИТИТ* (economic disustifitite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*), **дисустифититна двустепенна типична икономическа монада**, (*) – единство на *икономическия диспозат* и *икономическия сусат* (като двойки от *икономическа същност* и *икономическо явление* и от *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*) [той е двойка от (1) единството на икономическата същност и икономическата субстанция и (2) единството на икономическото явление и икономическата суперстанта] и затова е *двустепенна типична икономическа монада*, в частност *дисустифититна двустепенна типична икономическа монада* (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*). Икономическият дисустифитит е разновидност на *типичния икономически конфикант*. Вж. *икономически сусенстатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИФЕОМОРФИЗЪМ* (economic diffeomorphism), **гладък икономически хомоморфизъм**, **диференцируем икономически морфизъм**, – **дифеоморфизъм** (diffeomorphism) между *икономически многообразия*; взаимноеднозначно и непрекъснато *диференцируемо икономическо изображение* $f: M \rightarrow N$ на *диференцируемото икономическо многообразие* (локално евклидово или друго векторно икономическо пространство) M в диференцируемото икономическо многообразие N , обратното по отношение на което е също диференцируемо икономическо многообразие. Когато $f(M) = N$, тогава M са N са **дифеоморфни икономически многообразия** (diffeomorphic economic manifolds /varieties/). От гледна точка на диференциалната топология дифеоморфните икономически многообразия имат еднакви свойства.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИФЕРЕНЦИАТОР* (economic differentiator /differentier/) – същото като *оператор за диференциране в икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИФЕРЕНЦИАТОР (economic differentiator /differentier/) (**ки**) – ВЪВ:

икономически диференциатор (същото като *оператор* за диференциране в *икономическата система*);

икономически диференциатор от втори порядък (вж. *диференциращо икономическо звено*);

икономически диференциатор от първи порядък (вж. *диференциращо икономическо звено*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИФЕРЕНЦИАТОР ОТ ВТОРИ ПОРЯДЪК (second degree economic differentiator) – вж. *диференциращо икономическо звено*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДИФЕРЕНЦИАТОР ОТ ПЪРВИ ПОРЯДЪК (first degree economic differentiator) – вж. *диференциращо икономическо звено*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДОХОД (economic income) – обобщаващо понятие за парично изразени приходи (парични или натурални), получавани (придобити) от продажба на *производствени икономически фактори* в качеството им на факторни услуги и от притежаване на икономически активи.

ИКОНОМИЧЕСКИ ДОХОД (economic income) (**ки**) – ВЪВ:

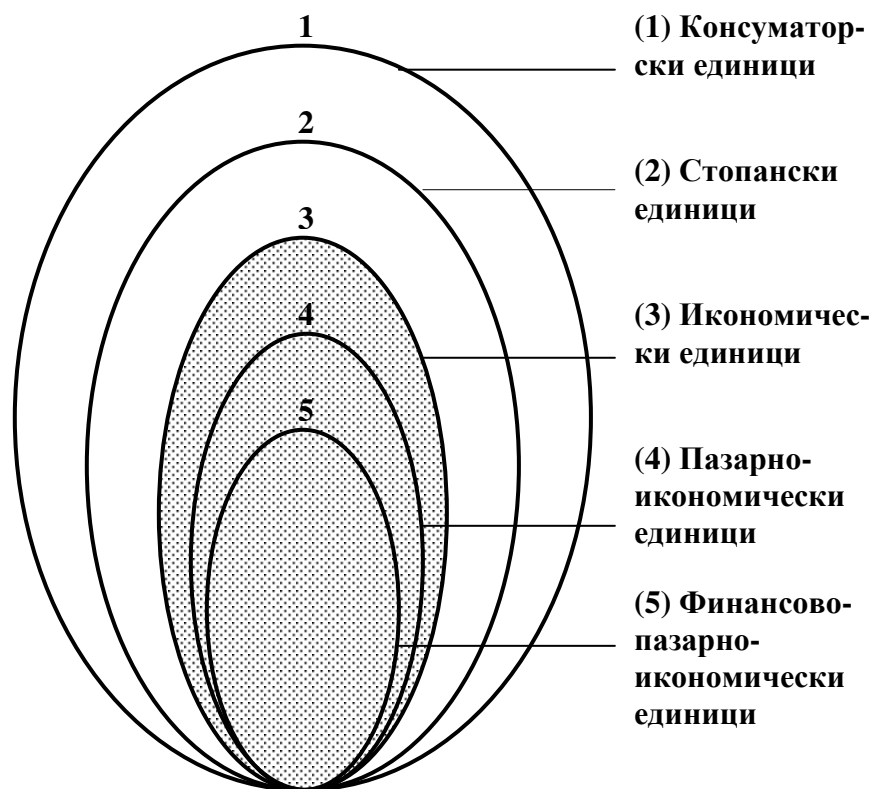
икономически доход;

преразпределение на икономическия доход (вж. *зависимости между продукта и субпродукта*);

първично разпределение на икономическия доход (вж. *зависимости между продукта и субпродукта*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕДИНИЦИ (economic participants), **икономически стопански единици**, **институционални икономически единици**, **икономически институции**, (*) – обобщаващо понятие за участници (субекти, агенти, институционални единици) в *икономическото възпроизводство* (в *икономическото стопанско възпроизводство*) на *богатството* (на *икономическото богатство*) с цел удовлетворяване на *потребностите* на *социума* (на индивидите и на обществото като цяло), в случая – на *икономическите потребности*, респ. на *икономическите възпроизводствени потребности* (на *икономическите стопански възпроизводствени потребности*); един от основните видове *поддържащи единици*. Същото като *институционални икономически единици*. Те са *субектите* (subjects) на *икономическите отношения* и обикновено (по под-

разбиране) изпълняват ролята на *елементи* във *икономиката* (вж. *поддържа-не*). Функционират едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството*. На микро-скопично равнище икономическите единици могат да бъдат както икономически изолирани (не произвеждат стоки за други) и тогава икономиката е микро-скопично самозадоволяваща се *икономика* (това е *непазарната икономика*), така и могат да не бъдат икономически изолирани (произвеждат стоки за други) и тогава тя е микроскопично несамозадоволяваща се *икономика* (това е *пазарната икономика*) (вж. *микроскопично равнище на икономическата система*). Икономическите единици са стопански, но не всяка стопанска единица е икономическа [следователно *стопанските единици* се подразделят основно на две разновидности – (а) икономически стопански единици и (б) *неикономически стопански единици*] (фиг. 1). Вж. *икономическа единица*.

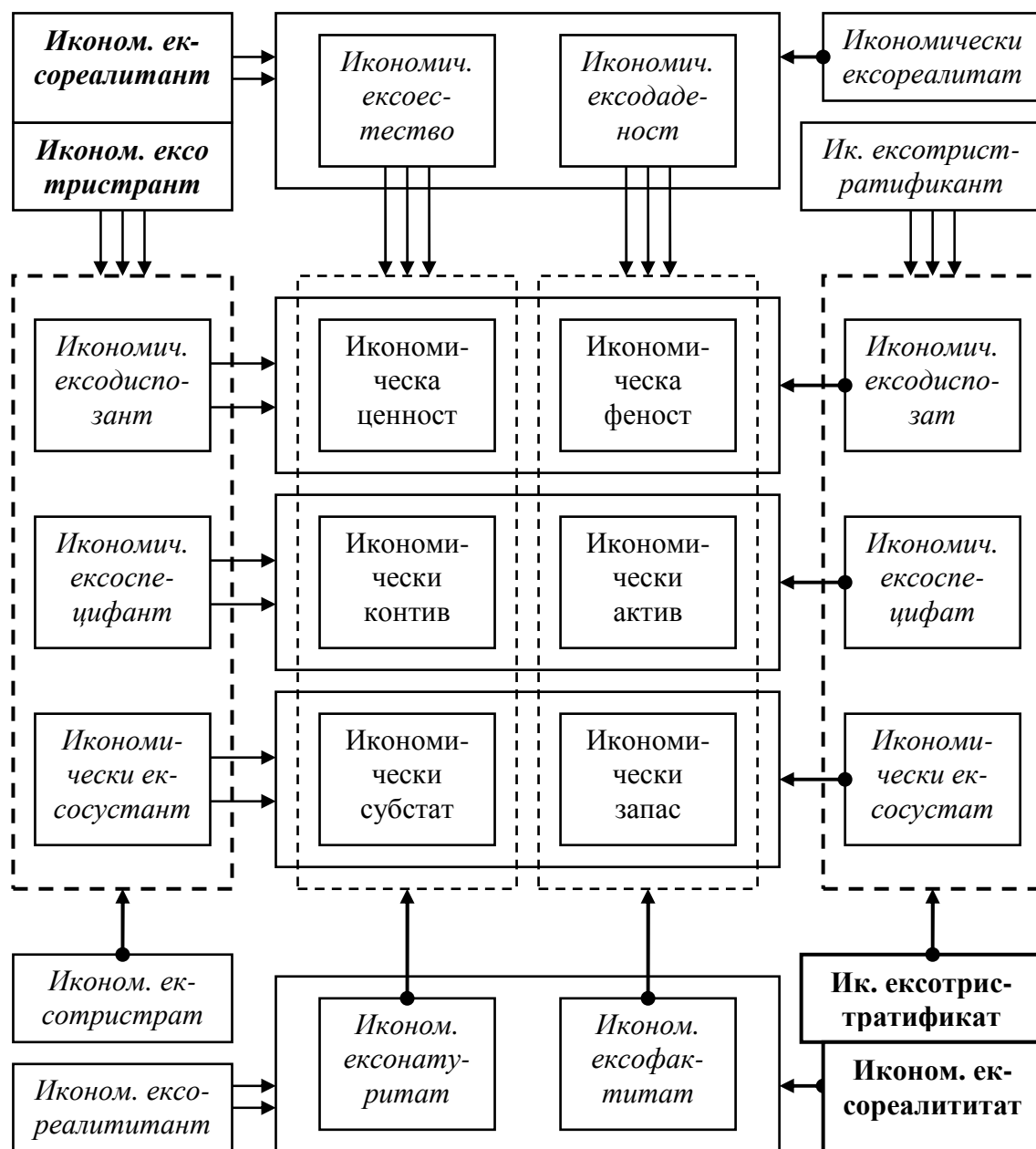
Фиг. 1. Икономически единици (маркираните части) и тяхното място в структурата на поддържащите единици

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОБИТЕРИОН* (economic exobiterion) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия битерион*;

значим частен случай на *двустепенната икономическа ексомонада* (последната като двустепенен едноравнищен диалектически формат), състоящ се от взаимодействащи си *икономически ексоинтерион* (вътрешно икономическо ексопонятие, което е първично и определящо) и *икономически ексоекстерион* (външно икономическо ексопонятие, което е вторично и решаващо) (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Разновидности на икономическия ексобитерион (ексобитерионни двустепенни подразновидности на *икономическата ексомонада*) са (а) *икономическият ексодиспозат*, състоящ се от взаимодействащи си *икономическа ценност* и *икономическа феност*, (б) *икономическият ексоспецифат*, състоящ се от взаимодействащи си *икономически контив* и *икономически актив*, (в) *икономическият ексосустат*, състоящ се от взаимодействащи си *икономически субстат* и *икономически запас*. В този контекст икономическата ценност, икономическият контив и икономическият субстат са икономически интериони, които в своята съвкупност образуват *икономическия ексоинтериорат*, а икономическата феност, икономическият актив и икономическият запас са икономически ексоекстериони, които в своята съвкупност образуват *икономическия ексоекстериорат*. От своя страна, икономическият ексодиспозат, икономическият ексоспецифат и икономическият ексосустат са икономически ексобитериони, които в своята съвкупност образуват *икономическия ексобитериорат*. Вж. *външно и вътрешно в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОБИТЕРИОРАТ* (economic exobiteriorate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия битериорат*; съвкупност от йерархично взаимодействащи си *икономически ексобитериони*, към която се числят (а) *икономическият ексодиспозат* (който е **ексодиспозатна двустепенна икономическа монада** и приема формата на икономически ексодиспозификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата ценност* и външна (и решаваща) страна е *икономическата феност*, (б) *икономическият ексоспецифат* (който е **ексоспецифатна двустепенна икономическа ексомонада** и приема формата на икономически ексоспецификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическият контив* и външна (и решаваща) страна е *икономическият актив*, (в) *икономическият ексосустат* (който е **ексосустатна двустепенна икономическа ексомонада** и приема формата на икономически ексосустатификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическият субстат* и външна (и решаваща) страна е *икономическият запас* (вж. фиг. 1, където: тънката стрелка е знак за общо понятие, а дебелията – знак за група от понятия; разделените правоъгълници са

различни понятия, а слетите – идентични понятия). Вътрешна (първична и определяща) страна на икономическия ексобитериорат е *икономическият ексоинтериорат*, състоящ се от икономическата ценност, икономическия контив и икономическия субстат, които са вътрешните (първичните и определящите) страни на икономическите ексобитериони. Външна (вторична и решаваща) страна на икономическия ексобитериорат е *икономическият ексоекстериорат*, състоящ се от икономическата феност, икономическия актив и икономическия запас, които са външните (вторичните и решаващите) страни на икономическите ексобитериони. Икономическият ексобитериорат е триравнищна икономическа йерархия (нейните равнища са икономическият ексодиспозат, икономическият ексоспецифат и икономическият ексосустат) и в това си качество образува *икономическия ексореалититат*, който е едносъставна ексореалититатна двустепенна икономическа ексотриада. В него се конституират и установяват три ексобитериоратни двустепенни икономически ексодиади: (1) *икономическият ексодиспецификат*, която е **ексодиспецификатна двустепенна икономическа ексодуада** [от своя страна съставен от (а) икономическия ексоспецифат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическия ексодиспозат, който тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (2) *икономическият ексоспецисустификат*, който е **ексоспецисустификатна двустепенна икономическа ексодуада** [от своя страна съставен от (а) икономическия ексосустат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическия ексоспецифат, който тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (3) *икономическият ексодисустификат*, който е **ексодисустификатна двустепенна икономическа ексодуада** [от своя страна съставена от (а) икономическата ексосустат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическия ексодиспозат, който тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна].

Фиг. 1. Икономически ексобитериорат (ексотристратификатна двустепенна икономическа ексотриада; икономически ексореалититат; икономически ексотристратификат) при особени случаи на икономическия ексопредмет

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПЕЦИФАНТ* (economic exodispecifant), **икономически ексоесфеномормант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспецифант*; общо понятие за *икономически ексодиспозант* и *икономически специфант*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексодиспецифат* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа ексодуада*, в частност на *диспе-*

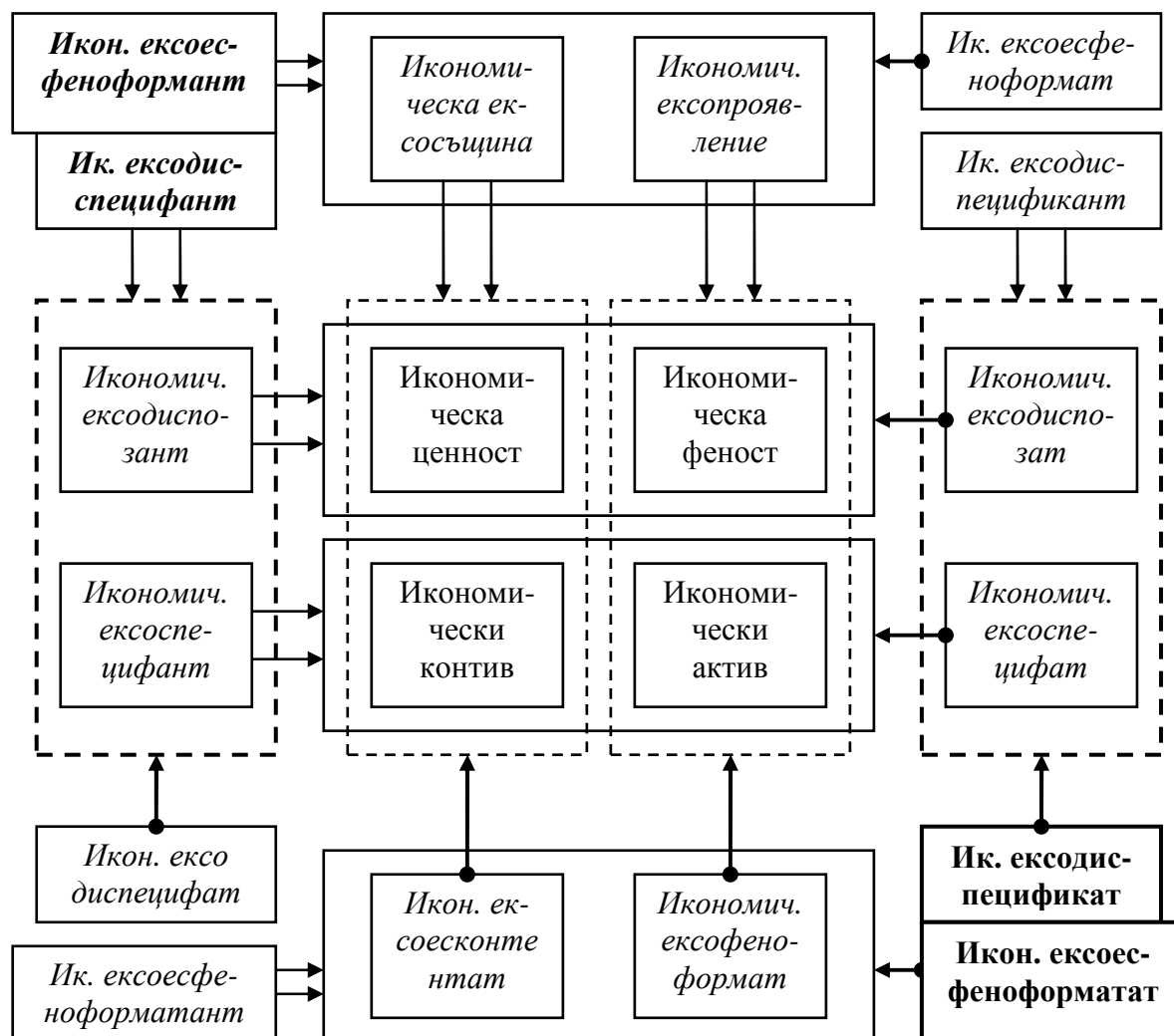
цифатна *едностепенна икономическа ексодуада*). Разновидност е на понятието за *икономически екстристрант*. Тъй като икономическият ексодиспозант е общо понятие за *икономическа ценност* и *икономическа феност*, а икономическият ексоспецифат е общо понятие за *икономически контив* и *икономически актив*, икономическият ексодиспецифат е общо понятие за ценност, феност, контив и актив в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексоесфеномормант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПЕЦИФАТ* (economic exodispecifate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспецифат*; *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *ексодиспецифатна едностепенна икономическа ексодуада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексодиспозант* и *икономически ексоспецифат*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически екстристрат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексодиспецифат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексодиспозант (който е негова ексодиспецифатна определеност) и ексоспецифат (който е негово ексодиспецифатно състояние). Икономическият ексоспецифат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексодиспозант; той едновременно е ексоспецифат на икономическия ексопредмет и ексоспецифат на ексодиспозанта на икономическия ексопредмет. Икономическият ексодиспозант е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоспецифат; той едновременно е ексодиспозант на икономическия ексопредмет и ексодиспозант на ексоспецифанта на икономическия ексопредмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПЕЦИФИКАНТ* (economic exodispecificant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспецификант*; общо понятие за *икономически ексодиспозат* (същото като икономически ексодиспозификат) и *икономически ексоспецифат* (същото като икономически ексоспецификат), които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексодиспецификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексодуада*, в частност на *ексодиспецификатна двустепенна икономическа ексодуада*). Разновидност е на понятието за *икономически екстристратификант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПЕЦИФИКАТ* (economic exodispecificate), **икономически ексоесфеноформатат**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспецификат*; *двустепенна икономическа ексодуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексодиспецификатна двустепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически ексодиспозат* (същото като икономически ексодиспозификат и от своя страна съставен от *икономическата ценност* и *икономическата феност*) и (б) *икономически ексоспецифат* (същото като икономически ексоспецификат и от своя страна съставен от *икономическия контив* и *икономическия актив*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е двустепенна икономическа ексомонада) (вж. фиг. 1, където: тънката стрелка е знак за общо понятие, а дебелията – знак за група от понятия; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). В това се качество икономическият ексодиспецификат е **едносъставна двустепенна икономическа ексодуада*** (one-complex two-stage economic exoduad) (вж. *двустепенна икономическа ексодуада*), състояща се от четири елемента (ценност, феност, контив и актив), всеки един от които е едносъставно *икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексодиспецификат може да се разглежда и като **двусъставна едностепенна икономическа ексодуада*** (two-complex one-stage economic exoduad) (вж. *едностепенна икономическа ексодуада*), състояща се от два елемента (ексодиспозат и ексоспецифат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо ексопонятие*. Икономическият ексодиспецификат е разновидност на понятието за *икономически ексотристраффикат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексодиспозификат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексодиспозат (който е негова ексодиспецификатна определеност) и ексоспецифат (който е негово ексодиспецификатно състояние). Икономическият ексоспецифат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексодиспозат; той едновременно е ексоспецифат на икономическия ексопредмет и ексоспецифат на ексодиспозата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексодиспозат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоспецифат; той едновременно е ексодиспозат на икономическия ексопредмет и ексодиспозат на ексоспецифата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексодиспецификат се покрива с *икономическия ексоесфеноформатат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа ексодуада (в първия случай като ексодуада

от две двустепенни ексомонади, а във втория – като ексомонада от две едностепенни ексодуади).

Фиг. 1. Икономически ексодиспецификат (ексодиспецификатна двустепенна икономическа ексодуада; икономически ексоесфеноформат) при особени случаи на икотехномическия ексопредмет

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПЕЦИФИТ* (economic exodispecifite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспецифит*; единство на *икономическия ексодиспозант* и *икономическия ексоспецифит* и затова е *едностепенна икономическа ексомонада*, в частност – *ексодиспецифитна едностепенна икономическа ексомултиада*. Тъй като *икономическият ексодиспозант* е общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексооявление*, а *икономическият ексоспецифит* е общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, *икономическият*

ексодиспещифит е тяхното единството като общи понятия. Той е разновидност на *икономическия ексоконфант*. Вж. *икономически ексоесфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПЕЦИФИТИТ* (economic exodispecifitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспещифит*; единство на *икономическия ексодиспозат* и *икономическия ексоеспецифат* (като двойки от *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексооявление* и от *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*) [той е двойка от (1) единството на *икономическата ексосъщност* и *икономическото ексоъдържание* и (2) единството на *икономическото ексооявление* и *икономическата ексоформа* и затова е *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност *ексодиспещифитна двустепенна икономическа ексомонада*]. Той е разновидност на *икономическия ексоконфигант*. Вж. *икономически ексоесфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПОЗАНТ* (economic exodisposant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспозант*; общо понятие за *икономическа ценност* и *икономическа феност*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексодиспозат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада* и същото като *икономически ексодиспозификат*). Икономическият ексодиспозант е една от разновидностите на *икономическия ексодиспещифант* и на *икономическия ексодисустант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСПОЗАТ* (economic exodisposate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия диспозат*; вид *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, имащ вида на *икономически ексодиспозификат*, така че е *ексодиспозатна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономическа ценност* и *икономическа феност*, общо понятие за които е *икономическият ексодиспозант* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексодиспещификант* и на *икономическия ексодисустатификант*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексодиспозат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ценност (която е негова ексодиспозитивна вътрешна определеност) и феност (което е негова ексодиспозитивна външна определеност). Икономическата ценност е първична и определяща по отношение на икономическата феност; тя

едновременно е ценност на икономическия ексопредмет и ценност на феността на икономическия ексопредмет. Икономическата феност е вторично и решаващо по отношение на икономическата ценност; тя едновременно е феност на икономическия ексопредмет и феност на ценността на икономическия ексопредмет. Икономическата феност е начинът на изразяване на икономическата ценност. Вж. *икономически ексобитериорат*.

Дадена икономическа ценност може да се определи (това е ексодиспозиционно икономическо ексоопредметяване, което е разновидност на *икономическото определяне* изобщо) в едно или в повече от едно взаимодействащи си икономически фености, като се предполага, че ценността се определява (се експлицира) с целия си обем във всяко едно от феностите поотделно (по това икономическият ексодиспозат се отличава от икономическия ексоспецифат: при последния при определяването си икономическият континент разпределя своя обем между различните еднотипови активи). С този преход невидимата и намираща се в дълбочина икономическа ценност се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в едно или повече от едно по-близки до видимостта икономически фености. Това е феностно определяване на икономическата ценност, което показва, че икономическата феност непосредствено е **ценностна икономическа феност**, че тя е непосредствена феност на своята ценност. Обратната на диспозиционното определяване трансформация (като диспозиционно разпределяване на икономическите фености в икономическа ценност) е ексодиспозиционното икономическо ексоинтензиониране (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е ценностно интензиониране на икономическата феност (респ. фености), което показва, че икономическата ценност непосредствено е **феностна икономическа ценност**, че тя е непосредствена ценност на своята феност. Тук се разглежда случай на определяване на ценността в само една дадена феност (феност от даден тип).

Количеството на същността WO на икономическия ексопредмет като ценност на дадената феност в границите на икономическия ексодиспозат (на ексодиспозитивната) се означава като **ексодиспозитивно-обща икономическа ценност*** (exodispositively-total economic worth) TWO. Функцията, която моделира ексодиспозиционното икономическо ексоинтензиониране, е

$$TWO = TWO(PN),$$

където PN е количеството на икономическата феност. Тя е функция на ексодиспозиционното, значи и на ценностното ексоинтензиониране на икономическата феност, и наред с това е функция на ексодиспозитивно-общата ценност.

От нея се извежда *пределната ценност на икономическата феност** (marginal worth of the economic pheness), която е първата производна

$$MWO_{pn}(PN) = \frac{\partial TWO(PN)}{\partial PN}$$

на функцията на ексодиспозатно-общата ценност.

Дадената икономическа феност (например продукт като съставно понятие), в което се определя икономическата ценност, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическата феност [например различни видове (респ. разновидности) на продукта], като дадената феност е разпределило своя обем между тях. Тогава при ексоопределяването ѝ икономическата ценност разпределя обема си между различните видове на феността. Ако дадената феност е представена от един вид, тогава е налице *едновидово ексодиспозиционно икономическо ексоопределяване** (one-species exodispositional economic exoobjectification), при два вида на феността – *двувидово ексодиспозиционно икономическо ексоопределяване** (two-species exodispositional economic exoobjectification), при три вида – *тривидово ексодиспозиционно икономическо ексоопределяване** (three-species exodispositional economic exoobjectification), при повече от три вида – *многовидово ексодиспозиционно икономическо ексоопределяване** (multispecies exodispositional economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на ексодиспозиционното икономическо ексоинтензиониране са: *едновидово ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране** (one-species exodispositional economic exointensioining), *двувидово ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране** (two-species exodispositional economic exointensioining), *тривидово ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране** (three-species exodispositional economic exointensioining), *многовидово ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране** (multispecies exodispositional economic exointensioining).

Функцията, която моделира *едновидовото ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране* (тя е функцията на ексодиспозатно-общата икономическа ценност при едновидовото ексоинтензиониране), е посоченият по-горе израз

$$TWO = TWO(PN),$$

който се извежда съответстващата ѝ пределна ценност на икономическата феност

$$MWO_{pn}(PN) = \frac{\partial TWO(PN)}{\partial PN}$$

Функцията, която моделира **двувидовото ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране** (функцията на ексодиспозатно-общата икономическа ценност при двувидовото ексоинтензиониране), е

$$TWO = TWO(PN_1, PN_2),$$

където PN_1 е първият вид на икономическата феност, а PN_2 е вторият нейн вид (тук TWO е обща ценност на първия и втория вид на феността). Тя е функция на ексодиспозиционното, значи и на ценностното ексоинтензиониране на икономическите фености, в т.ч. на ценностното ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на феността. От нея се извеждат **пределната ценност на първия вид на икономическата феност** * (marginal worth of the first-species economic pheness)

$$MWO_{pn1}(PN_1, PN_2) = \frac{\partial TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_1}$$

и **пределната ценност на втория вид на икономическата феност*** (marginal worth of the second-species economic pheness)

$$MWO_{pn2}(PN_1, PN_2) = \frac{\partial TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексодиспозатно-общата ценност. Обемът на една и съща икономическа ценност може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадената феност. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексодиспозатно-общата ценност съществува заместване между първия и втория вид на феността, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексодиспозатната крива на безразличието на икономическата ценност*** (exodisposatic indifference curve of the economic worth) $IC_{WO-EDIS}$.

Функцията на ексодиспозатно-общата икономическа ценност

$$TWO = TWO(PN_1, PN_2)$$

не се променя с движението на точка по ексодиспозатната (ексодиспозификатната) крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EDIS}$. Затова урав-

нението на кривата $IC_{WO-EDIS}$ при дадено постоянно равнище на ексодиспозатно-общата икономическа ценност е

$$TWO(PN_1, PN_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическата феност, имащи посочената еднаква (постоянна) ексодиспозатно-обща икономическа ценност

$$TWO(PN_1, PN_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексодиспозатната крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EDIS}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадената икономическа феност се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че една и съща ценност може да съответства на различни комбинации на видовете на феността обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на феността (dPN_1, dPN_2) (т.е. при движение на точка по ексодиспозатната крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EDIS}$) прирастът на функцията на ексодиспозатно-общата икономическа ценност е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTWO(PN_1, PN_2) &= \\ &= MWO_{pn1}(PN_1, PN_2)dPN_1 + MWO_{pn2}(PN_1, PN_2)dPN_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTWO(PN_1, PN_2) &= \\ &= \frac{\partial TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_1} dPN_1 + \frac{\partial TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2} dPN_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическата феност се извършват в рамките на дадена ексодиспозатна крива на безразличието на икономическата ценност, диференциалният прираст на функцията на ексодиспозатно-общата ценност е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на феността запазва непроменена тяхната ексодиспозатно-обща същност:

$$d\text{TWO}(\text{PN}_1, \text{PN}_2) = \\ = \text{MWO}_{\text{pn1}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)d\text{PN}_1 + \text{MWO}_{\text{pn2}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)d\text{PN}_2 = 0.$$

Посочената зависимост се определя като като **ценностно-еквивалентно заместване на видовете на икономическата феност*** (worthly-equivalent substitution of the species economic pheness). То е ценностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексодиспозатно-общата икономическа ценност

$$\text{MWO}_{\text{pe1}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)d\text{PN}_1 \text{ и } \text{MWO}_{\text{pe2}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)d\text{PN}_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексодиспозатно-общата ценност, по отношение на което се конституира ексодиспозатната крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на ценностно-еквивалентното заместване на видовете на икономическата феност*** (marginal rate of the worthly-equivalent substitution of the species economic pheness)

$$\text{MRWOS}_{\text{pn12}} = \frac{d\text{PN}_2}{d\text{PN}_1} = -\frac{\text{MWO}_{\text{pn1}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)}{\text{MWO}_{\text{pn2}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)} = \\ = -\frac{\partial \text{TWO}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)}{\partial \text{PN}_1} : \frac{\partial \text{TWO}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)}{\partial \text{PN}_2}.$$

Тя е отрицателна величина $[\text{MRWOS}_{\text{pn12}} < 0]$ и е равна на отношението $\frac{d\text{PN}_2}{d\text{PN}_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на феност-та (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{\text{MWO}_{\text{pn1}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)}{\text{MWO}_{\text{pn2}}(\text{PN}_1, \text{PN}_2)}$$

между пределните ценности на двата вида на феността. Пределната норма $\text{MRWOS}_{\text{pn12}}$ показва към определена точка от ексодиспозатната крива на безразличието на икономическата ценност $\text{IC}_{\text{WO-EDIS}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на феността, което да позволи да се увеличи

обемът на неговия първи вид с една единица, така че тяхната ексодиспозатно-обща ценност да остане постоянна величина.

Функцията на ексодиспозатно-общата икономическа същност е

$$TWO = TWO(PN_1, PN_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическата ценност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic worth) $H(WO)_{pn12}$, която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(WO)_{pn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PE_1^2}, & \frac{\partial^2 TES(PN_1, PN_2)}{\partial PE_1 \partial PE_2} \\ \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2 \partial PN_1}, & \frac{\partial^2 TES(PN_1, PN_2)}{\partial PE_2^2} \end{pmatrix}.$$

В зависимост от икономическата природа на ценността и феността се разграничават (1) **ускорено ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exodispositional economic exointensioing) (например при *икономическа стойност* и *икономически продукт*) и **забавено диспозиционно икономическо интензиониране*** (delayed exodispositional economic exointensioing) (например при *икономическа полезност* и *икономически продукт*).

При ускореното ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическата ценност на О. Хесе $H(WO)_{pn12}$ е изцяло **положително определена**:

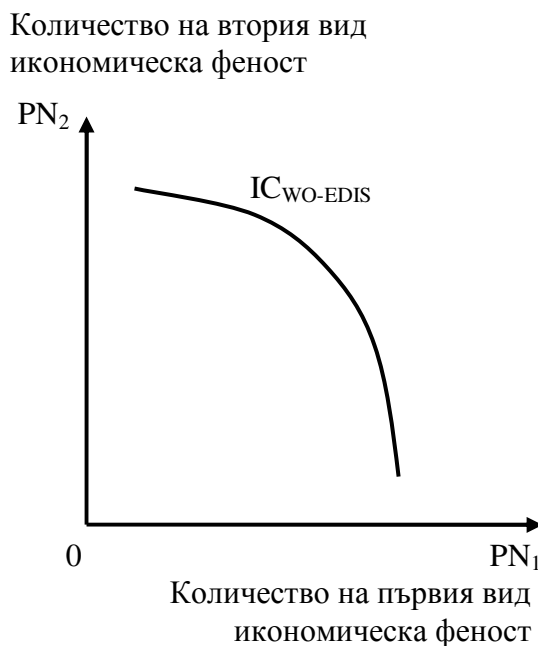
$$H(WO)_{pn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_1^2}, & \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PE_1 \partial PE_2} \\ \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2 \partial PN_1}, & \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2^2} > 0$$

показват, че пределната ценност на даден вид на икономическа феност се увеличава с нейното (на феността) нарастване. Затова при ускореното ексоинтен-

зиониране се конституира *изпъкнала ексодиспозатна крива на безразличие-то на икономическата ценност** (convex exodisposatic indifference curve of the economic worth) $IC_{WO-EDIS}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на *закона за нарастващата пределна ценност на икономическата феност** (law of the marginal worth increasing of the economic pheness). Законът за нарастващата пределна ценност е друг израз на ускореното *насищане при изчерпването на дадената ценност* при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) неговата ексодиспозатно-обща икономическа ценност се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговата пределна ценност нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-големи порции от ценността, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-големи порции от ценността. При този вариант на ексоинтензионирането законът за нарастващата пределна ценност на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност тя става все по-ефективна в представляването на икономическата си ценност.

Фиг. 1. Изпъкнала ексодиспозатна крива на безразличието на икономическата ценност

При забавеното ексодиспозиционно икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическата ценност на О. Хесе $H(ES)_{pn12}$ е изцяло отрицателно определена:

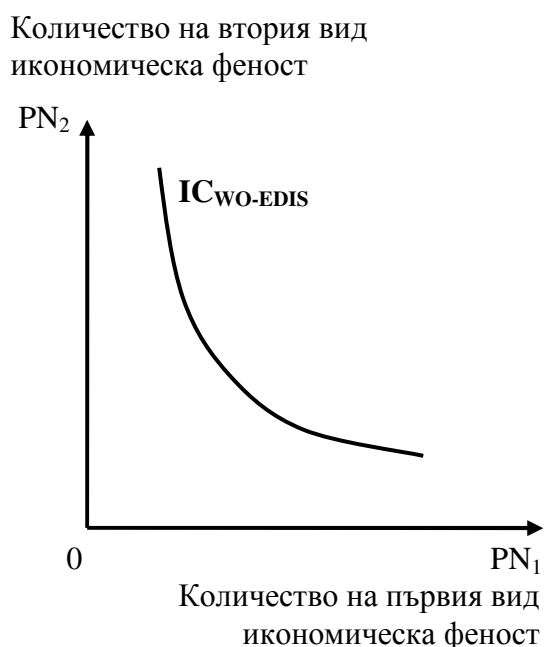
$$H(WO)_{pn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_1^2}, & \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_1 \partial PN_2} \\ \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2 \partial PN_1}, & \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2^2} \end{pmatrix} < 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TWO(PN_1, PN_2)}{\partial PN_2^2} < 0$$

показват, че пределната ценност на даден вид на икономическата феност намалява с нейната (на феността) нарастване. Затова при забавеното ексоинтензиониране се конституира **вдлъбната ексодиспозатна крива на безразличието на икономическата ценност*** (concave exodisposatic indifference curve of the economic worth) $IC_{WO-EDIS}$ (фиг. 2). Дължи се на действието на **закона за намаляващата пределна ценност на икономическото феност*** (law of the

marginal worth decreasing of the economic pheness). Законът за намаляващата пределна ценност е друг израз на забавеното *насищане при изчерпването на дадената ценност* при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) нейната ексодиспозатно-обща икономическа ценност се увеличава със забавени темпове, т.е. нейната пределна ценност намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-малки порции от ценността, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-малки порции от ценността. При този вариант на ексоинтензионирането законът за намаляващата пределна ценност на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При забавеното ексоинтензиониране с разширяването на икономическото феност тя става все по-неефективна в представляването на икономическата си ценност.

Фиг. 2. Вдлъбната ексодиспозатна крива на безразличието на икономическата ценност

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексодиспозат*** (individual economic exodisposate), **фирмен икономически ексодиспозат*** (firm economic exodisposate), **обществен икономически ексодиспозат*** (social economic exodisposate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексодиспозат*** (microeconomic exodisposate), **мезоикономически ексодиспозат*** (mesoeconomic exodisposate), **макроикономически ексодиспозат*** (macroeconomic exodisposate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексодиспозат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексодиспозат*** (consumptionary exodisposate), **стопански ексодиспозат*** (protoeconomic exodisposate), **пазарно-икономически ексодиспозат*** (marketly-economic exodisposate) и **финансово-пазарно-икономически ексодиспозат*** (financially-marketly-economic exodisposate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексодиспозат*** (sustenance /sustaining/ exodisposate) (за ексодиспозат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСУСТАНТ* (economic exodisustant), **икономически ексосусенс**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия дисустант*; общо понятие за *икономически ексодиспозант* и *икономически ексосустант*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексодисустат* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа ексодуада*, в частност на **ексодисустатна едностепенна икономическа ексодуада**). Разновидност е на понятието за *икономически екстрисстрант*. Тъй като икономическият ексодиспозант е общо понятие за *икономическа ценност* и *икономическа феност*, а икономическият ексосустант е общо понятие за *икономически субстат* и *икономически запас*, икономическият ексодисустант е общо понятие за *ценност*, *феност*, *субстат* и *запас* в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексосусенс*. Вж. *икономически ексодисустификат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСУСТАТ* (economic exodisustate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия дисустат*; *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексодисустатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексодиспозант* и *икономически ексосустант*, между които има отношения на *определящо и ре-*

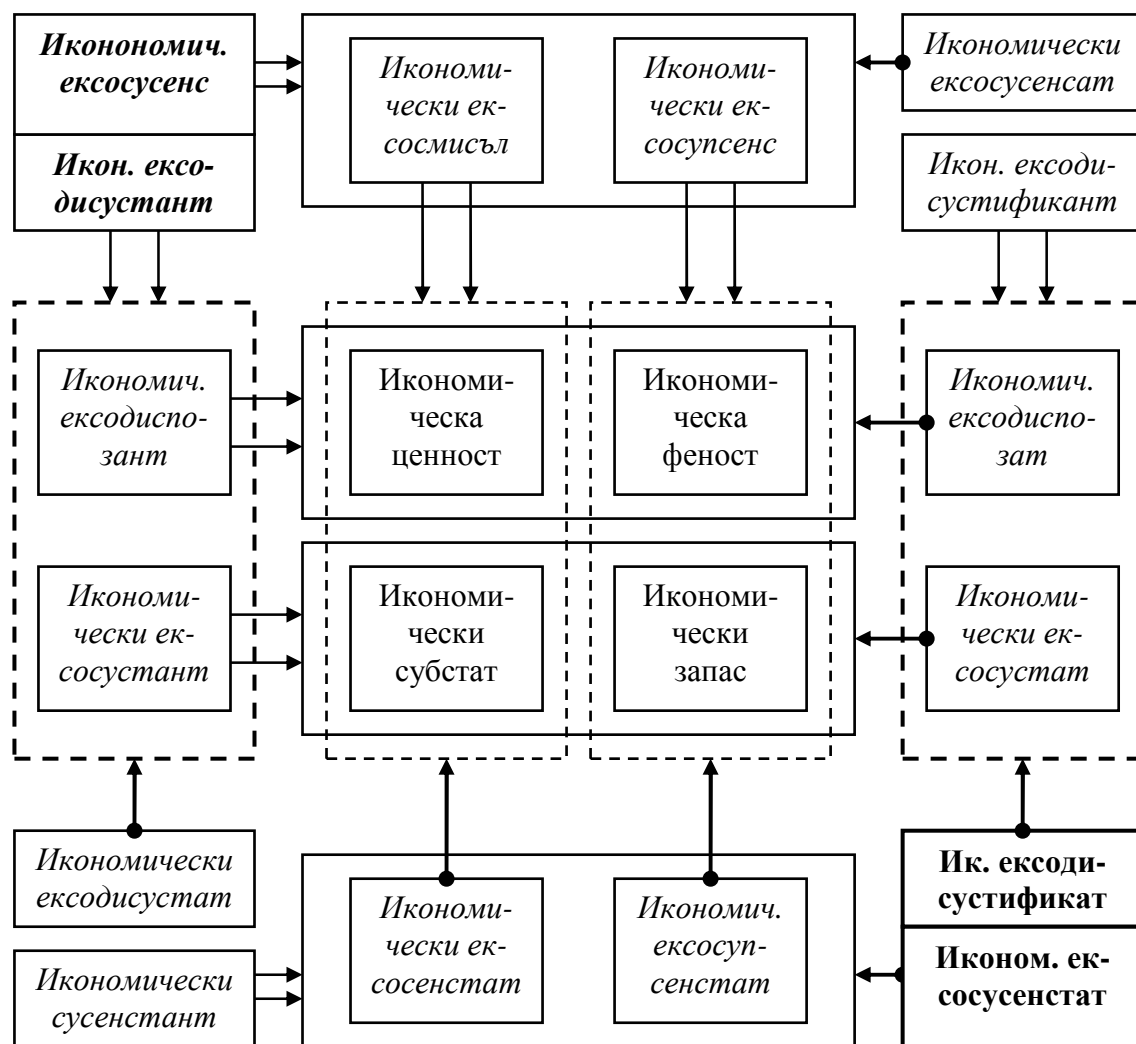
шаващо в икономиката. Разновидност е на понятието за *икономически ексо-ристрат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексодисустат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексодиспозант (който е негова ексодисустатна определеност) и ексосустант (който е негово ексодисустатно същество). Икономическият ексосустант е първичен и определящ по отношение на икономическия ексодиспозант; той едновременно е ексосустант на икономическия ексопредмет и ексосустант на ексодиспозанта на икономическия ексопредмет. Икономическият ексодиспозант е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосустант; той едновременно е ексодиспозант на икономическия ексопредмет и ексодиспозант на ексосустанта на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексо-дисустификат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСУСТИТ* (economic exodisustite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия дисустит*; единство на *икономическия ексодиспозант* и *икономическия ексосустант* и затова е *едностепенна икономическа ексомонада*, в частност – **ексодисустит-на едностепенна икономическа ексомонада**. Тъй като *икономическият ексо-диспозант* е общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ек-соявление*, а *икономическият ексосустант* е общо понятие за *икономическа ексо-субстанция* и *икономическа ексо-суперстанта*, икономическият ексо-дисустит е тяхното единство като общи понятия. Икономическият ексодисустит е разновидност на *икономическия ексоконфант*. Вж. *икономически ексо-сусенс-татит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСУСТИФИКАНТ* (economic exodisustificant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия дисустификант*; общо понятие за *икономически ексодиспозант* (същото като икономически ексодиспозификат) и *икономически ексосустат* (същото като икономически ексо-сустификат), които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексодисустификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексо-дуада*, в частност на **ексодисустифи-катна двустепенна икономическа ексо-дуада**). Разновидност е на понятието за *икономически ексо-ристратификант*. Вж. *икономически ексо-дисустифи-кат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСУСТИФИКАТ* (economic exodisustificate), **икономически ексо-сусенсат**, (*) – операционален начин за означаване (на из-

разяване) на *икономическия дисустификат*; *двустепенна икономическа ексо-дуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексодисустификатна двустепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически ексодиспозат* (същото като икономически ексодиспозификат и от своя страна съставен от *икономическата ценност* и *икономическата феност*) и (б) *икономически ексосустат* (същото като икономически ексосустификат и от своя страна съставен от *икономическия субстат* и *икономическия запас*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е двустепенна икономическа ексомонада) (вж. фиг. 1, където: тънката стрелка е знак за общо понятие, а дебелата – знак за група от понятия; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). В това се качество икономическият ексодисустификат е **едносъставна двустепенна икономическа ексодуада*** (one-complex two-stage economic exoduad) (вж. *двустепенна икономическа ексодуада*), състояща се от четири елемента (ценност, феност, субстат и запас), всеки един от които е едносъставно *икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексодисустификат може да се разглежда и като **двусъставна едностепенна икономическа ексодуада*** (two-complex one-stage economic exoduad) (вж. *едностепенна икономическа ексодуада*), състояща се от два елемента (ексодиспозат и ексосустат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо ексопонятие*. Икономическият ексодисустификат е разновидност на понятието за *икономически екстратификат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексодисустификат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосустат (който е негово ексодисустификатно същество) и ексодиспозат (който е негова ексодисустификатна определеност). Икономическият ексосустат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексодиспозат; той едновременно е ексосустат на икономическия ексопредмет и ексосустат на ексодиспозата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексодиспозат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосустат; той едновременно е ексодиспозат на икономическия ексопредмет и ексодиспозат на ексосустата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексодисустификат се покрива с *икономическия ексосусенстат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа ексодуада (в първия случай като дуада от две двустепенни ексомонади, а във втория – като ексомонада от две едностепенни ексодуади).

Фиг. 1. Икономически ексодисустификат (ексодисустификатна двустепенна икономическа ексодуада; икономически ексоосуенсат) при особени случаи на икономическия ексопредмет

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОДИСУСТИФИТИТ* (economic exodisustitite)

(*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия дисустифитит*; единство на *икономическия ексодиспозат* и *икономическия ексоосуенсат* (като двойки от *икономическия ексоосуенсат* и *икономическо ексооявление* и от *икономическа ексоосуенсат* и *икономическа ексоосуенсат*) [той е двойка от (1) единството на *икономическата ексоосуенсат* и *икономическата ексоосуенсат* и (2) единството на *икономическото ексооявление* и *икономическата ексоосуенсат* и затова е *двустепенна икономическа монада*, в частност *ексодисустифититна двустепенна икономическа ексомонада*]. Икономическият ексодисустифитит е разновидност на *икономическия ексоконфигант*. Вж. *икономически ексоосуенсатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКССТИТИТ* (economic exoexstitute) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия екститит*; *единна външна конституираност* (единна външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още **единна външна ексоикономическа конституираност*** (united external exoeconomic constitution /constitutivity/); **единност** на всички външни (отрити) страни на икономическия ексопредмет (които отрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоекститутат*, т.е. икономическият ексоекститутат е съвкупността от всички *икономически ексоекститути* на икономическия ексопредмет, а последните изграждат неговия икономически ексоекститит); всички икономически ексоекститути в тяхното диалектическо единство; ексоекститит на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконститит*). Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически ексоинститит* (на института на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо експлициране*** (exoeconomic explication way)]. Икономическият екститит е понятие за единството на всички усвояващи страни на икономическия ексопредмет и е единен изпълнител на всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият ексоекститит е комплексното външно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия ексоекституит, които изграждат единния икономически ексоекститит, са *икономическото ексоявление*, *икономическата ексоформа*, *икономическата ексосуперстанта*, *икономическото ексоколичество* *икономическата ексослучайност* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия екститит е съответстващият му *икономически ексоинститит*. Икономическият ексоинститит и икономическият ексоекститит са понятия на **единната конституираност на икономическия ексопредмет*** (united constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститит **се сменя** в икономическия ексоекститит: икономическият ексоекститит е икономическия ексоинститит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекститит е скрита в икономическия ексоинститит, а икономическият ексоинститит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекститит [която е вторичната (производната) и решаващата конс-

титуюираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически екститит са **обектният икономически ексоекститит*** (object economic exoexstitite) (ексоекстититът на икономическия обект) и **системният икономически ексоекститит*** (system economic exoexstitite) (ексоекстититът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКССТИТУИТ* (economic exoexstituited) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия екститут*; **външна конституираност** (външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още **външна ексоикономическа конституираност*** (external exoeconomic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от всички външни (разкрити) страни на икономическия ексопредмет (които разкрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоекститут*, т.е. икономическият ексоекститут е съвкупността от всички икономически ексоекститутити); ексоекститут на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконститут*). Отделният вид външна страна на икономическия ексопредмет (отделната разновидност на икономическия ексоекститут) се определя като *икономически ексоекститутит*. Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически ексоинституит* (на институита на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо експлициране*** (economic exoexplication way)]. Икономическият екститут е общо понятие за коя да е от всички усвояващи страни на икономическия ексопредмет и за начин на негови непосредствени въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е кое да е от всички външни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности (екститутити) на икономическия ексоекститут са *икономическото ексоявление, икономическата ексоформа, икономическата ексо суперстанта, икономическото ексоколичество, икономическата ексослучайност* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия ексоекститут е съответстващият му *икономически ексоинституит*. Икономическият ексоинституит и икономическият ексоекститут са понятия на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинституит **се сменя** в икономическия ексо-

ексституит: икономическият ексоексституит е икономическия ексоинституит в снет вид. Първопричината на икономическия ексоексституит е скрита в икономическия ексоинституит, а икономическият ексоинституит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоексституит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на предметния икономически ексоексституит са **обектният икономически ексоексституит*** (object economic exoexstituited) (ексоексституитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоексституит*** (system economic exoexstituited) (ексоексституитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКССТИТУТАТ* (economic exoexstitutate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ексституит*; съвкупност от всички *икономически ексоексституити* на *икономическия ексопредмет*; съвкупност от всички **външни конституираности** (външнопредставени съвкупностни конституираности) на икономическия ексопредмет или още **съвкупностна външна ексоикономическа конституираност*** (totalitary external exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността от всички външни (разкрити) страни на икономическия ексопредмет; ексститутат на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконституит*). Икономическият ексоексститутат е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически ексоинституит* (на институтата на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо експлициране*** (exoeconomic explication way)]. Той е общността от всички усвояващи страни на икономическия ексопредмет, чрез които непосредствено въздейства върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семейството) от всички външни съчетания (образувани по силата на различни критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество съставки на икономическия ексоексститутат са *икономическото ексоявление, икономическата ексоформа, икономическата ексо суперстанта, икономическото ексоколичество, икономическата ексо случайност* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия ексоексститутат е съответстващият му *икономически ексоинституит*. Икономическият ексоинституитат и икономическият ексоексститутат са понятия на **съвкупностната конституираност на икономическия ексопредмет***

(totalitary constitution /constitutivity/) of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститутат *се сменя* в икономическия ексоексститутат: икономическият ексоексститутат е икономическият ексоинститутат в смет вид. Първопричината на икономическия ексоексститутат е скрита в икономическия ексоинститутат, а икономическият ексоинститутат [който е първичната (примитивната) и определящата съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоексститутат [която е вторичната (производната) и решаващата съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоексститутат са **обектният икономически ексоексститутат*** (object economic exoexstitutate) (ексоексститутатът на икономическия обект) и **системният икономически ексоексститутат*** (system economic exoexstitutate) (ексоексститутатът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКССТИТУТИТ* (economic exoexstitutite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ексститутит*; отделна **външна конституираност** (външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още отделна **външна ексоикономическа конституираност*** (external exoeconomic constitution /constitutivity/); отделен вид външна (разкрита) страна на икономическия ексопредмет; отделна разновидност на *икономическия ексоексститутит*; ексоексститутит на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконститутит*). Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически институт* (на ексоинститутита на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо експлициране*** (exoeconomic explication way)]. Икономическият ексоексститутит е някаква усвояваща страна на икономическия ексопредмет и начин на негови непосредствени въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е някакво външно съчетание (по силата на определен критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество икономически ексоексститутити (разновидности на икономическия ексоексститутит) са *икономическото ексоявление, икономическата форма, икономическата ексо суперстанта, икономическото ексоколичество, икономическата ексо случайност* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия ексоексститутит е съответстващият му *ико-*

номически ексоинститутит. Икономическият ексоинститутит и икономическият ексоексститутит са понятия на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститутит **се сменя** в икономическия ексоексститутит: икономическият ексоексститутит е икономическия ексоинститутит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоексститутит е скрита в икономическия институтит, а икономическият институтит се разкрива чрез икономическия ексоексститутит. Основни разновидности на икономическия ексоексститутит са **обектният икономически ексоексститутит*** (object economic exoexstitutite) (ексоексститутитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоексститутит*** (system economic exoexstitutite) (ексоексститутитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКСТАТ* (economic exoextate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия екстат*; съвкупност на част от *икономическите ексоексститутити* на *икономическия предмет*; съвкупност на част от **външните конституираности** (от външнопредставените конституираности) на икономическия ексопредмет или още **частична съвкупностна външна ексоикономическа конституираност*** (partial totalitary external exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността на част от външните (разкритите) страни на икономическия ексопредмет; ексоекстат на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексокоитит*). Икономическият ексоекстат е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически ексоинтат* (на интата на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо експлициране** (exoeconomic explication way)]. Той е общността на част от усвояващите страни на икономическия ексопредмет, чрез които непосредствено въздейства върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семейството) на част от външните съчетания (образувани по силата на различни критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия ексоекстат са *икономическият ексофеноформат*, *икономическият ексосуперстратат*, *икономическият ексосупсенстат*, *икономическият ексофактитат* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия ексоекстат е съответстващият му *икономически ексоинтат*. Икономическият ексоинтат и икономическият ексоекстат са

понятия на **частичната съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет*** (partial totalitary constitution /constitutivity/) of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтат **се сменя** в икономическия ексоекстат: икономическият ексоекстат е икономическият ексоинтат в снет вид. Първопричината на икономическия ексоекстат е скрита в икономическият ексоинтат, а икономическият ексоинтат [който е първичната (примитивната) и определящата частична съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстат [която е вторичната (производната) и решаващата частична съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоекстат са **обектният икономически ексоекстат*** (object economic exoextate) (ексоекстатът на икономическия обект) и **системният икономически ексоекстат*** (system economic exoextate) (ексоекстатът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКСТЕРИОН* (economic exointerion) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия екстерион*; външно *икономическо понятие*, което е вторично и решаващо в състава на *икономическия ексобитерион* (последният е частен случай на *двустепенната икономическа ексомонада* в качеството ѝ на двустепенен едноравнищен диалектически формат, състоящ се от взаимодействащи си *икономически ексоинтерион* и *икономически ексоекстерион*), представляващо външната страна на даден *икономически ексопредмет* (вж. *външно и вътрешно в икономиката и определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият ексоекстерион (външното в икономиката) е това, което характеризира икономическия ексопредмет от неговата повърхностна страна: в този смисъл външното са тези страни и свойства, които се изявяват в *икономическото взаимодействие* с икономически ексопредмети от други съвкупности на отношения; външното е необходимо условие за съществуването и развитието на който и да е икономически ексопредмет. В този контекст разновидности на икономическия ексоекстерион са *икономическата феност явление*, *икономическият актив* и *икономическият запас*, които в своята съвкупност образуват *икономическия ексоекстериорат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКСТЕРИОРАТ* (economic exoexteriorate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ексте-*

риорат; съвкупност от йерархично взаимодействащи си *икономически ексоекстериони*, към която се числят *икономическата феност*, *икономическият актив* и *икономическият запас*, които са външните (вторичните и решаващи) страни на *икономическите ексобитериони*. Икономическите ексобитериони са *двустепенни икономически ексомонади*, всеки един от които се състои от взаимодействащи си *икономически ексоинтерион* (вътрешно *икономическо понятие*, което е първично и определящо) и *икономически ексоекстерион* (външно *икономическо понятие*, което е вторично и решаващо) (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономически ексобитериони са (а) *икономическият ексодиспозат* (който е ***ексодиспозатна двустепенна икономическа ексомонада*** и приема формата на икономически ексодиспозификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата ценност* и външна (и решаваща) страна е *икономическата феност*, (б) *икономическият ексоспецифат* (който е ***ексоспецифатна двустепенна икономическа ексомонада*** и приема формата на икономически ексоспецификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическият контив* и външна (и решаваща) страна е *икономическият актив*, (в) *икономическият ексосустат* (който е ***ексосустатна двустепенна икономическа ексомонада*** и приема формата на икономически ексосустификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическият субстат* и външна (и решаваща) страна е *икономическият запас*. Като цяло икономическият ексоекстериорат е външната (вторичната и решаваща) страна на *икономическия ексобитериорат* (последният е съвкупността от икономическият ексодиспозат, икономическият ексоспецифат и икономическият ексосустат). Икономическият ексоекстериорат е триравнищна икономическа йерархия (нейните равнища са *икономическата феност*, *икономическият актив* и *икономическият запас*) и в това си качество образува *икономическия ексофактитат*, който е едносъставна ексофактитатна едностепенна икономическа ексотриада. В него се конституират и установяват три ексоекстериоратни едностепенни икономически ексодиади: (1) *икономическото ексопроявление*, което е ***ексопроявителна едностепенна икономическа ексодуада*** [от своя страна съставена от (а) икономическият актив, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическата феност, което тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (2) *икономическият ексосуперстрат*, който е ***ексосуперстратна едностепенна икономическа ексодуада*** [от своя страна съставена от (а) икономическият запас, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическият актив, който тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (3) *икономическият ексосупсенс*, която е ***ексо-***

супсенсна едностепенна икономическа ексодуада [от своя страна съставена от (а) икономическия запас, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическата феност, която тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна].

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКСТИТ* (economic exoextite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия екстит*; **единна частична външна конституираност** (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още **единна частична външна ексоикономическа конституираност*** (united partial external exoeconomic constitution /constitutivity/); **единност** на част от всички външни (отрити) страни на икономическия ексопредмет (които открити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоекстат*, т.е. икономическият ексоекстат е съвкупността от всички *икономически екстуити* на икономическия ексопредмет, а последните изграждат неговия икономически ексоекстит); част от всички икономически ексоекстити в тяхното диалектическо единство; ексоекстит на икономическия предмет (вж. *икономически ексоконтит*). Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически ексоинтит* (на интита на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо експлициране*** (exoeconomic explication way)]. Икономическият ексоекстит е понятие за единството на част от всички усвояващи страни на икономическия ексопредмет и е единен изпълнител на част от всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият ексоекстит е комплексното частично външно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия ексоекстит са *икономическият ексофеноформатит*, *икономическият ексосуперстратит*, *икономическият ексосупсенстит*, *икономическият ексофактитит* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия ексоекстит е съответстващият му *икономически интит*. Икономическият интит и икономическият ексоекстит са понятия на **единната частична конституираност на икономическия ексопредмет*** (united partial constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтит **се снема** в икономическия ексоекстит: икономическият ексоекстит е икономическият ексоинтит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекстит е скрита в

икономическия ексоинтит, а икономическият ексоинтит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически ексоекстит са **обектният икономически ексоекстит*** (object economic exoextite) (ексоекститът на икономическия обект) и **системният икономически ексоекстит*** (system economic exoextite) (ексоекститът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕКСТУИТ* (economic exoextuite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия екстуит*; **частична външна конституираност** (частична външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още **частична външна ексоикономическа конституираност*** (partial external exoeconomic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от част от всички външни (разкрити) страни на икономическия ексопредмет (които разкрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоекстат*, т.е. икономическият ексоекстат е съвкупността от всички икономически ексоекстуити); ексоекстуит на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконтит*). Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически ексоинтуит* (на интуита на икономическия ексопредмет) [или още **начин на ексоикономическо експлициране** (exoeconomic explication way)]. Икономическият ексоекстуит е общо понятие за коя да е от част от всички усвояващи страни на икономическия ексопредмет и е начин на негови непосредствени въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е кое да е от част от всички външни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия ексоекстуит са *икономическото ексопроявление* (*икономическата ексофеноформа*), *икономическият ексосуперстрат* (*икономическата ексосупформа*), *икономическият ексосупсенс*, *икономическата ексодаденост* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия ексоекстуит е съответстващият му *икономически ексоинтуит*. Икономическият ексоинтуит и икономическият ексоекстуит са понятия на **частичната конституираност на икономическия ексопредмет*** (partial constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни

степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтуит *се сменя* в икономическия ексоекстуит: икономическият ексоекстуит е икономическият интуит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекстуит е скрита в икономическия ексоинтуит, а икономическият ексоинтуит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстуит [който е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоекстуит са **обектният икономически ексоекстуит*** (object economic exoextuited) (ексоекстуитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоекстуит*** (system economic exoextuited) (ексоекстуитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСКОНТЕНТИТ* (economic exoescontentite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контентит*; *икономически ексопредмет* като единство от *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексосъдържание* (които са видове *икономически ексоинститутити*), негова ексоесконтентитна вътрешна (скрита) страна; **ексоесконтентитна (частична и единна) вътрешна конституираност** (ексоесконтентитна вътрешноприсъща конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексоесконтентитна (частична и единна) вътрешна ексоикономическа конституираност*** [escontentitive (partial and united) internal exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономическа ексосъщност (като вътрешна определеност) и икономическо ексосъдържание (като вътрешно състояние) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две вътрешни икономически страни на икономическото битие, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) вътрешно битие** на икономическия ексопредмет. Ексоесконтентитът е разновидност на *икономическия ексоинтуит*. Основни разновидности на икономическия ексоесконтентит са **обектният икономически ексоесконтентит*** (object economic exoescontentite) (ексоесконтентитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоесконтентит*** (system economic exoescontentite) (ексоесконтентитът на икономическата система). Вж. *икономически ексоесфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСКОНТЕНТАТ* (economic exoescontentate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ексконтентат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен дву-

равнищен диалектически формат, така че е **ексоесконтентатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически контив* и *икономическа ценност*, общо понятие за които е *икономическата ексосъщина* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексонатурират*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоесконтентат, т.е. като диалектически противоречиво единство на контив (което е негово вътрешно състояние) и ценност (която е негова вътрешна определеност). Икономическият контив е първичен и определящ по отношение на икономическата ценност; той едновременно е контив на икономическия ексопредмет и контив на ценността на икономическия ексопредмет. Икономическата ценност е вторична и решаваща по отношение на икономическия контив; тя едновременно е ценност на икономическия ексопредмет и ценност на контива на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексодиспещификат*.

Даден икономически контив (икономическият контив на даден икономически ексопредмет) се опредметява [това е **ексоесконтентационното икономическо ексоопредметяване*** (exoescontentational economic exoobjectification) което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в една икономическа ценност. С този преход по-вече невидимия и намиращ се в по-голяма дълбочина икономически контив се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една по-малко невидима икономическа ценност. Това е ценностно опредметяване на икономическия контив, което показва, че икономическата ценност непосредствено е **контивна икономическа ценност**, че тя е непосредствена ценност на своя контив. Обратната на ексоесконтентационното ексоопредметяване трансформация (като ексоесконтентационно ексоразпредметяване на икономическата ценност в икономически контив) е **ексоесконтентационното икономическо ексоинтензиониране*** (exoescontentational economic exointensioining) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е контивно интензиониране на икономическата ценност, което показва, че икономическият контивът непосредствено е **ценностен икономически контив**, че той е непосредствено контив на своята ценност.

Количеството на контива CS на икономическия ексопредмет като контив на дадената ценност в границите на икономическия ексоесконтентат се означава като **ексоесконтентатно-общ икономически контив*** (exoescontentationally-total economic conassets) TCS. Функцията, която моделира ексоесконтен-

тационното икономическо ексоинтензиониране, е $TCS = TCS(WO)$, където WO е количеството на икономическата ценност. Тя е функция на ексоесконтентационното, значи и на контивното ексоинтензиониране на икономическата ценност, и наред с това е функция на ексоесконтентатно-общия контив. От нея се извежда **пределният контив на икономическата ценност*** (marginal conassets of the economic worth), която е първата производна

$$MCS_{wo}(WO) = \frac{dTCS(WO)}{dWO}$$

на функцията на ексоесконтентатно-общия контив.

В зависимост от икономическата природа на контива и ценността се разграничават (1) **ускорено ексоесконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exoescontentational economic exointensioining) и **забавено ексоесконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (delayed exoescontentational economic exointensioining).

Ускореното ексоесконтентационно икономическо ексоинтензиониране се дължи на действието на **закона за нарастващия пределен контив на икономическата ценност*** (law of the marginal conassets increasing of the economic worth). Законът за нарастващия пределен контив е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения контив** при нарастване на равнището на ценността. Според този закон с нарастването на количеството на икономическата ценност (при постоянни други условия) нейният ексоесконтентатно-общ икономически контив се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейният пределен контив нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща единица прираст на ценността изисква изчерпването на все по-големи порции от контива. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата ценност тя става все по-ефективна в представляването на икономическия си контив.

Забавеното ексоесконтентационно икономическо ексоинтензиониране се дължи на действието на **закона за намаляващия пределен контив на икономическата ценност*** (law of the marginal conassets decreasing of the economic worth). Законът за намаляващия пределен контив е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадения контив** при нарастване на равнището на ценността. Според този закон с нарастването на количеството на икономическата ценност (при постоянни други условия) нейният ексоесконтентатно-общ икономически контив се увеличава с намаляващи темпове, т.е.

нейният пределен континент намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща единица прираст на ценността изисква изчерпването на все по-малки порции от континента. При забавеното интензиониране с разширяването на икономическата ценност тя става все по-неефективна в представянето на икономическа си континент.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексоесконтентат*** (individual economic exoescontentate), **фирмен икономически ексоесконтентат*** (firm economic exoescontentate), **обществен икономически ексоесконтентат*** (social economic exoescontentate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексоесконтентат*** (microeconomic exoescontentate), **мезоикономически ексоесконтентат*** (mesoeconomic exoescontentate), **макроикономически ексоесконтентат*** (macroeconomic exoescontentate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексоесконтентат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексоесконтентат*** (consumptionary exoescontentate), **стопански ексоесконтентат*** (protoeconomic exophenofomat), **пазарно-икономически ексоесконтентат*** (marketly-economic exoescontentate) и **финансово-пазарно-икономически ексоесконтентат*** (financially-marketly-economic exoescontentate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексоесконтентат*** (sustenance /sustaining/ exoescontentate) (за ексоесконтентат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕССПЕЦИФИТ* (economic exoesspecifite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕССУПЕРСТАТ* (economic exoessuperstate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия есуперстат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексоесуперстатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономическа ценност* и *икономически запас* между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоесуперстат, т.е. като диалектически противоречиво единство ценност (което е негова вътрешна определеност) и на запас

(който е негово външно същество). Икономическата ценност е първична и определяща по отношение на икономическия запас; тя едновременно е ценност на икономическия ексопредмет и ценност на запаса на икономическия ексопредмет. Икономическият запас е вторичен и решаващ по отношение на икономическата ценност; той едновременно е запас на икономическия ексопредмет и запас на ценността на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексо-дисустификат*.

Дадена икономическа ценност може да се определи [това е **ексоесуเปอร์стационално икономическо ексоопредметяване*** (exoessuperstational economic exobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в един или в повече от един взаимодействащи си икономически запаси, като се предполага, че ценността се ексоопредметява (се експлицира) с целия си обем във всеки един от запасите поотделно (по това икономическият ексоесуперстат се отличава от *икономическия ексоспецифат*: при последния при ексоопредметяването си *икономическият континент* разпределя своя обема между различните еднотипови активи). С този преход невидимата и намираща се в дълбочина икономическа ценност се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта икономически запаси. Това е запасово ексоопредметяване на икономическата ценност, което показва, че икономическият запас опосредствено (посредством *икономическата ценност*) е **ценностен икономически запас**, че той е опосредстван запас на своята ценност. Обратната на ексоесуเปอร์стационалното ексоопредметяване трансформация (като ексоесуเปอร์стационално ексоразпредметяване на икономическите запаси в икономическа ценност) е **ексоесуเปอร์стационално икономическо ексоинтензиониране*** (exoessuperstational economic exointensification) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е ексоесуเปอร์стационално ексоинтензиониране на икономическия запас (респ. запаси), което показва, че ценността опосредствено (посредством *ценността*) е **запасова ценност**, че тя е опосредствана ценност на своя запас. Тук се разглежда случай на ексоопредметяване на ценността в само един даден запас (запас от даден тип, изразяваща някакъв етап от *икономическата евалюция*).

Количеството на ценността WO на икономическия ексопредмет като ценност на дадения запас в границите на икономическия ексоесуперстат (на ексоесуперстатификата) се означава като **ексоесуперстатно-обща икономическа ценност*** (exoessuperstatically-total economic worth) TWO. Функцията, която моделира ексоесуเปอร์стационалното икономическо ексоинтензиониране, е

TWO = TWO(ST), където ST е количеството на икономическия запас. Тя е функция на ексоесуперстационалното, значи и на ценностното ексоинтензиониране на икономическия запас, и наред с това е функция на ексоесуперстатно-общата ценност. От нея се извежда **пределната ценност на икономическия запас*** (marginal worth of the economic superstant), която е първата производна

$$MWO_{st}(ST) = \frac{\partial TWO(ST)}{\partial ST}$$

на функцията на ексоесуперстатно-общия запас.

Даденият икономически запас (например фактор като съставно понятие), в което се предметява икономическата ценност, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическия запас [например различни видове (респ. разновидности) на фактора], като даденият запас е разпределил своя обем между тях. Тогава при ексоопредметяването и икономическата ценност разпределя обема си между различните видове на запаса. Ако даденият запас е представен от един вид, тогава е налице **едновидово ексоесуперстационално икономическо ексоопредметяване*** (one-species exoessuperstational economic exoobjectification), при два вида на запаса – **двувидово ексоесуперстационално икономическо ексоопредметяване*** (two-species exoessuperstational economic exoobjectification), при три вида – **тривидово ексоесуперстационално икономическо ексоопредметяване*** (three-species exoessuperstational economic exoobjectification), при повече от три вида – **многовидово ексоесуперстационално икономическо ексоопредметяване*** (multispecies exoessuperstational economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на ексоесуперстационалното икономическо ексоинтензиониране са: **едновидово ексоесуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (one-species exoessuperstational economic exointensioining), **двувидово ексоесуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (two-species exoessuperstational economic exointensioining), **тривидово ексоесуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (three-species exoessuperstational economic exointensioining), **многовидово ексоесуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (multispecies exoessuperstational economic exointensioining).

Функцията, която моделира **едновидовото ексоесуперстационално икономическо ексоинтензиониране** (тя е функцията на ексоесуперстатно-общата икономическа ценност при едновидовото ексоинтензиониране), е по-

соченият по-горе израз $TWO = TWO(ST)$, от който се извежда съответстващата ѝ пределна ценност на икономическия запас

$$MWO_{st}(ST) = \frac{\partial TWO(ST)}{\partial ST}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото ексоесуперстатно икономическо ексоинтензиониране** (функцията на ексоесуперстатно-общата икономическа ценност при двувидовото ексоинтензиниране), е

$$TWO = TWO(ST_1, ST_2),$$

където ST_1 е първият вид на икономическия запас, а ST_2 е вторият негов вид (тук TWO е обща ценност на първия и втория вид запас). Тя е функция на ексоесуперстатното, значи и на ценностното интензиониране на икономическите запаси, в т.ч. на ценностното ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на запаса. От нея се извеждат **пределната ценност на първия вид на икономическия запас*** (marginal worth of the first-species economic stock)

$$MWO_{st1}(ST_1, ST_2) = \frac{\partial TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1}$$

и **пределната ценност на втория вид на икономическия запас*** (marginal worth of the second-species economic stock)

$$MWO_{st2}(ST_1, ST_2) = \frac{\partial TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексоесуперстатно-общата ценност. Обемът на една и съща икономическа ценност може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадения запас. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексоесуперстатно-общата ценност съществува заместване между първия и втория вид на запаса, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексоесуперстатната крива на безразличието на икономическата ценност*** (exoessuperstatic indifference curve of the economic worth) $IC_{WO-EESS}$.

Функцията на ексоесуперстатно-общата икономическа ценност

$$TWO = TWO(ST_1, ST_2)$$

не се променя с движението на точка по ексоесуперстатната (ексоесуперстатификатната) крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EESS}$. За това уравнението на кривата $IC_{WO-EESS}$ при дадено постоянно равнище на ексоесуперстатно-общата икономическа ценност е

$$TWO(ST_1, ST_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическия запас, имащи посочената еднаква (постоянна) ексоесуперстатно-обща икономическа ценност

$$TWO(ST_1, ST_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексоесуперстатната крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EESS}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадения икономически запас се променят в противоположна посока като увеличаването на единия замества намаляването на другия. Положението, че една и съща ценност може да съответства на различни комбинации на видовете на запаса обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на запаса (dST_1, dST_2) (т.е. при движение на точка по ексоесуперстатната крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EESS}$) прирастът на функцията на ексоесуперстатно-общата икономическа ценност е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTWO(ST_1, ST_2) &= \\ &= MWO_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 + MWO_{sp2}(ST_1, ST_2)dST_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTWO(ST_1, ST_2) &= \\ &= \frac{\partial TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1} dST_1 + \frac{\partial TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2} dST_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическия запас се извършва в рамките на дадена ексоесуперстатна крива на безразличието на икономическата ценност, диференциалният прираст на функцията на ексоесуперстатно-общата ценност е нулев. Това е така, защото противоположното

изменение в количествата на двата вида на запаса запазва непроменена тяхната ексоесуперстатно-обща ценност:

$$\begin{aligned} dTWO(ST_1, ST_2) &= \\ &= MWO_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 + MWO_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като като **ценностно-еквивалентно заместване на видовете на икономическия запас*** (worthly-equivalent substitution of the species economic stock). То е ценностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексоесуперстатно-общата икономическа ценност

$$MWO_{spt}(ST_1, ST_2)dST_1 \text{ и } MWO_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексоесуперстатно-общата ценност, по отношение на което се конституира ексоесуперстатната крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на ценностно-еквивалентното заместване на видовете на икономическия запас*** (marginal rate of the worthly-equivalent substitution of the species economic stock)

$$\begin{aligned} MRWOS_{st12} &= \frac{dST_2}{dST_1} = - \frac{MWO_{st1}(ST_1, ST_2)}{MWO_{st2}(ST_1, ST_2)} = \\ &= - \frac{\partial TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1} : \frac{\partial TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRWOS_{st12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dST_2}{dST_1}$ между двата диференциални прираста на количествата на видовете на запаса (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{MWO_{st1}(ST_1, ST_2)}{MWO_{st2}(ST_1, ST_2)}$$

между пределните ценности на двата вида на запаса. Пределната норма $MRWOS_{sp12}$ показва към определена точка от ексоесуперстатната крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EESS}$ с колко единици трябва да

се намали обемът на втория вид на запаса, което да позволи да се увеличи обемът на неговия първи вид с една единица, така че тяхното ексоесуเปอร์статно-обща ценност да остане постоянна величина.

Функцията на ексоесуเปอร์статно-общата икономическа ценност е

$$TWO = TWO(ST_1, ST_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическата ценност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic worth) $H(WO)_{st12}$, която се състои от тези втори производни (вж. **матрица** и **икономическа матрица на О. Хесе**):

$$H(WO)_{st12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1^2}, & \frac{\partial^2 TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1 \partial ST_2} \\ \frac{\partial^2 TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2 \partial ST_1}, & \frac{\partial^2 TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Матрицата на икономическата ценност на О. Хесе $H(WO)_{sp12}$ изцяло **положително определена**, тъй като ексоесуเปอร์стационаното ексоинтензиониране е винаги **ускорено ексоесуเปอร์стационално икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exoessuperstational economic exointensioing), което е обусловено от икономическата природа на ценността и запаса. Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TWO(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2^2} > 0$$

показват, че пределната ценност на даден вид на икономическия запас се увеличава с неговото (на запаса) нарастване. Затова при ускореното ексоинтензиониране се конституира **изпъкнала ексоесуเปอร์статна крива на безразличието на икономическата ценност*** (convex exoessuperstatic indifference curve of the economic worth) $IC_{WO-EESS}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващата пределна ценност на икономическия запас*** (law of the marginal worth increasing of the economic stock). Законът за нарастващата пределна ценност е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадената ценност** при нарастване на равнището на запаса. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическия запас (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на запаса)

нейната ексоессуперстатно-обща икономическа ценност се увеличава с ускорящи се темпове, т.е. нейната пределна ценност нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на запаса, всяка следваща единица прираст на първия вид на запаса изисква изчерпването на все по-големи порции от ценността, както и при постоянно равнище на първия вид на запаса, всяка следваща единица прираст на втория вид на запаса също изисква изчерпването на все по-големи порции от ценността. Законът за нарастващата пределна ценност на икономическия запас е валиден за всеки произволен брой на видовете на запаса, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическия запас той става все по-ефективна в представляването на икономическия си запас.

Фиг. 1. Изпъкнала ексоессуперстатна крива на безразличието на икономическата ценност

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхванатост* се разграничават **индивидуален икономически ексоессуперстат*** (individual economic exoessuperstate), **фирмен икономически ексоессуперстат*** (firm economic exoessuperstate), **обществен икономически ексоессуперстат*** (social economic exoessuperstate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексоессуперс-**

там* (microeconomic exoessuperstate), *мезоикономически ексоессуперстат** (mesoeconomic exoessuperstate), *макроикономически ексоессуперстат** (macroeconomic exoessuperstate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексоессуперстат се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски ексоессуперстат** (consumptionary exoessuperstate), *стопански ексоессуперстат** (protoeconomic exoessuperstate), *пазарно-икономически ексоессуперстат** (marketly-economic exoessuperstate) и *финансово-пазарно-икономически ексоессуперстат** (financially-marketly-economic exoessuperstate). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ ексоессуперстат** (sustenance /sustaining/ exoessuperstate) (за ексоессуперстат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕССУСТИТ* (economic exoessustite) – вж. *деревантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОМОРМАНТ* (economic exoesphenoformant), **икономически ексодиспецифант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия есфеноформант*; общо понятие за *икономическа ексосъщина* и *икономическо ексопроявление*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоесфеноформат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексоесфеноформатна едностепенна икономическа ексомонада*). Разновидност е на понятието за *икономически ексореалитант*. Тъй като икономическата ексосъщина е общо понятие за *икономическа ценност* и *икономически контив*, а икономическото ексопроявление е общо понятие за *икономическа феност* и *икономически актив*, икономическият ексоесфеноформант е общо понятие за ценност, феност, контив и актив в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексодиспецифант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМАТ* (economic exoesphenoformate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия есфеноформат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексоесфеноформатна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономическа ексосъщина* и *икономическо ексопроявление*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически ексореалитат*. Всеки икономически ексопредмет

може да се интерпретира като икономически ексоесфеноформат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосъщина (която е негово вътрешно ексоесфеноформатно битие) и ексопроявление (което е негово външно ексоесфеноформатно битие). Икономическата ексосъщина е първична и определяща по отношение на икономическото ексопроявление; тя едновременно е ексосъщина на икономическия ексопредмет и ексосъщина на ексопроявлението на икономическия ексопредмет. Икономическото ексопроявление е вторично и решаващо по отношение на икономическата ексосъщина; то едновременно е ексопроявление на икономическия ексопредмет и ексопроявление на ексосъщината на икономическия ексопредмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМАТАНТ* (economic exoesphenofomatant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия есфеноформатант*; общо понятие за *икономически ексоесконтент* и *икономически ексофеноформат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоесфеноформат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексодуада*, в частност на **ексодиспецификатна двустепенна икономическа ексодуада**). Разновидност е на понятието за *икономически ексореалититант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМАТАТ* (economic exoesphenofomate), **икономически ексодиспецификат**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия есфеноформат*; *двустепенна икономическа ексодуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексоесфеноформатна двустепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически ексоесконтент* (последният от своя страна съставен от *икономическата ценност* и *икономическия контив*) и (б) *икономически ексофеноформат* (последният от своя страна съставен от *икономическата феност* и *икономическия актив*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е *едностепенна икономическа ексодуада*). В това се качество икономическият ексоесфеноформат е **едносъставна двустепенна икономическа ексодуада*** (one-complex two-stage economic exoduad) (вж. *двустепенна икономическа ексодуада*), състояща се от четири елемента (ценност, контив, феност и актив), всеки един от които е *едносъставно икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексоесфеноформат може да се разглежда и като **двусъставна двустепенна икономическа ексо-**

монада* (two-complex two-stage economic exomonad) (вж. *двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от два елемента (ексоесконтентат и ексофеноформат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо ексопонятие*. Икономическият ексоесфеноформатат е разновидност на понятието за *икономически ексореалититат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоесфеноформатат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоесконтентат (който е негово вътрешно ексоесфеноформататно битие) и ексофеноформат (който е негово външно ексоесфеноформататно битие). Икономическият ексоесконтентат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексофеноформат; той едновременно е ексоесконтентат на икономическия ексопредмет и ексоесконтентат на ексофеноформата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексофеноформат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоесконтентат; той едновременно е ексофеноформат на икономическия ексопредмет и ексофеноформат на ексоесконтентата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоесфеноформатат се покрива с *икономическия ексодиспецификат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа ексодуада (в първия случай като ексомонада от две едностепенни ексодуади, а във втория – като ексодуада от две двустепенни ексомонади).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМАТАТАТ* (economic exoesfenoformatatate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феноформататат*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексоесконтентат* (който е вид *икономически ексоинтат*) и *икономически ексофеноформат* (който е вид *икономически ексоекстат*), като цялостност на негова ексоесконтентатна вътрешна (скрита) и феноформатна външна (разкрита) страна; **ексоесфеноформатататна (частична) цялостна конституираност** (ексоесфеноформатататна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексоесфеноформатататна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** [esfenoformatatative (partial) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексоесконтентат и икономически ексофеноформат в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частично) съвкупностно цялостно битие** на икономическия ексопредмет. Есфеноформатататът е съвкупност от понятията за *икономически ексодиспозит* и *икономически ексоеспе-*

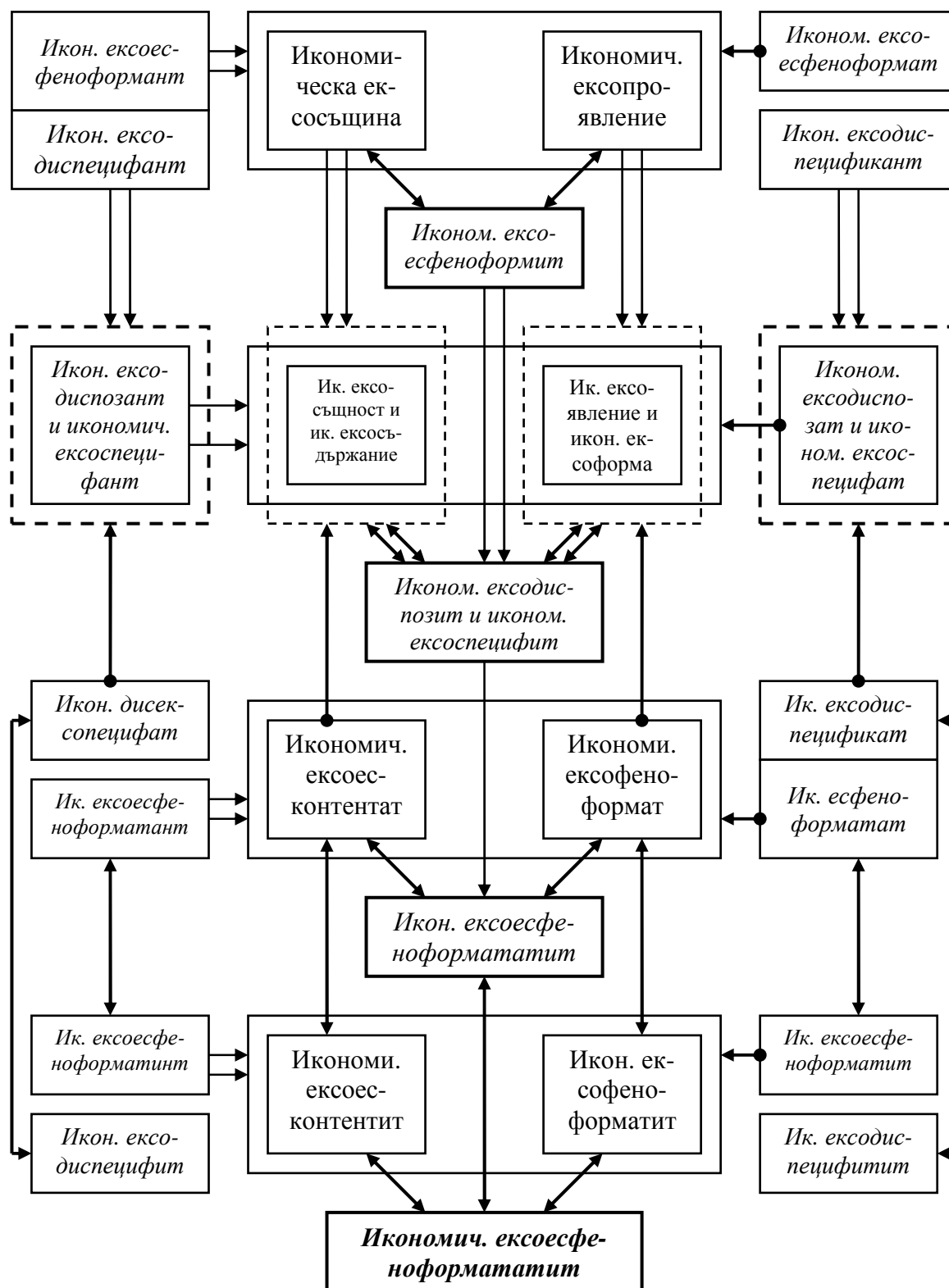
цифит. Той е разновидност на *икономическия ексоконтат*. В границите на икономическия ексоесфеноформататат икономическият ексоесконтентат и икономическият ексофеноформат са относително различни ексофеноформататни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексоесконтентат **се сменя** в икономическия ексофеноформат: икономическият ексофеноформат е икономическия ексоесконтентат в смет вид. Първопричината на икономическия ексофеноформат е скрита в икономическия ексоесконтентат, а икономическият ексоесконтентат [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексофеноформат [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоесфеноформататат са **обектният икономически ексоесфеноформататат*** (object economic exoesfenoformatatate) (ексоесфеноформатататът на икономическия обект) и **системният икономически ексоесфеноформататат*** (system economic exoesfenoformatatate) (ексоесфеноформатататът на икономическата система). Вж. *икономически ексоесфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМАТАТИТ* (economic exoesfenoformatatite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феноформататит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексоесконтентит* (който е вид *икономически ексоинтит*) и *икономически ексофеноформатит* (който е вид *икономически ексоекстит*), като цялостност на негова ексоесконтентитна вътрешна (скрита) и ексофеноформатитна външна (разкрита) страна; **ексоесфеноформататитна (частична и единна) цялостна конституираност** (есфеноформататитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексоесфеноформататитна (частична и единна) цялостна ексоикономическа конституираност*** [esfenoformatatitive (partial and united) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексоесконтентит и икономически ексофеноформатит в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) цялостно битие** на икономическия ексопредмет. Ексоесфеноформататитът е единство на понятията за *икономически ексодиспозит* и *икономически ексоспецифит*. Той е разновидност на *икономическия ексоконтит*. В границите на икономическия ексоесфеноформататит икономи-

.....

ческият ексоесконтентит и икономическият ексофеноформатит са относително различни ексофеноформататитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексоесконтентит **се снема** в икономическия ексофеноформатит: икономическият ексофеноформатит е икономическия ексоесконтентит в смет вид. Първопричината на икономическия ексофеноформатит е скрита в икономическия ексоесконтентит, а икономическият ексоесконтентит [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексофеноформатит [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоесфеноформататит са **обектният икономически ексоесфеноформататит*** (object economic exoesfenoformatatite) (ексоесфеноформататитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоесфеноформататит*** (system economic exoesfenoformatatite) (ексоесфеноформататитът на икономическата система).

Понятията, свързани с икономическия ексоесфеноформататит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия).

Фиг. 1. Икономически ексоесфеноформатит и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМАТИНТ* (economic exoesphenofomatint) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феноформатинт*; общо понятие за *икономически ексоесконтентит* и *икономически ексофеноформатит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоесфеноформатит* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на **ексоесфеноформатитна двустепенна икономическа ексомонада**); общо понятие или за **ексоесфеноформатинтна (единна частична) вътрешна конституираност** (единна частична вътрешноприсъща конституираност), или за **ексоесфеноформатинтна (единна частична) външна конституираност** (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Той е разновидност на *икономическия ексоконант*. Вж. *икономически ексоесфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМАТИТ* (economic exoesphenofomatite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феноформатит*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е **есфеноформатитна двустепенна икономическа ексомонада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоесконтентит* и *икономически ексофеноформатит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоесфеноформатит, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоесконтентит [който е негова ексоесконтентитна единна частична вътрешна (скрита) конституираност, ексоесконтентитна единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексофеноформатит [който е негова ексофеноформатитна единна частична външна (разкрита) конституираност, ексофеноформатитна единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексоесконтентит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексофеноформатит; той едновременно е ексоесконтентит на икономическия ексопредмет и начин на имплицирание на ексофеноформатита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексофеноформатит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоесконтентит; той едновременно е ексофеноформатит на икономическия ексопредмет и начин на експлициране на ексоесконтентита на икономическия ексопредмет.

Той е разновидност на *икономическия ексоконат*. Вж. *икономически ексоесфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФЕНОФОРМИТ* (economic exoesfenoformite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ефеноформит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономическа ексосъщина* (която е вид *икономически ексоинтуит*) (същото като *икономически ексоесконтент*) и *икономическо ексопроявление* (което е вид *икономически ексоекстуит*) (същото като *икономическа ексофеноформа*), като цялостност на негова ексосъщинностна вътрешна (скрита) и ексопроявителна външна (разкрита) страна; **ексоесфеноформитна (частична) цялостна конституираност** (есфеноформитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексоесфеноформитна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** (esfenoformitive partial entire exoeconomic constitution /constitutivity/); икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **частично цялостно битие** на икономическия ексопредмет. Ексоесфеноформитът е общо понятие за *икономически ексодиспозит* и *икономически ексоспецифит*. Той е разновидност на *икономическия ексоконтуит*. В границите на икономическия ексоесфеноформит икономическата ексосъщина и икономическото ексопроявление са относително различни ексоесфеноформитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическата ексосъщина **се сменя** в икономическото ексопроявление: икономическото ексопроявление е икономическата ексосъщина в смет вид. Първопричината на икономическото ексопроявление е скрита в икономическата ексосъщина, а икономическата ексосъщина [която е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическото ексопроявление [което е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоесфеноформит са **обектният икономически есфеноформит*** (object economic exoesfenoformite) (ексоесфеноформитът на икономическия обект) и **системният икономически есфеноформит*** (system economic exoesfenoformite) (ексоесфеноформитът на икономическата система). Вж. *икономически ексоесфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОЕСФОРМАТ* (economic exoesformate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия есформат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексоесформатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономическа ценност* и *икономически актив*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоесформат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ценност (която е негова вътрешна определеност) и актив (който е негово външно състояние). Икономическата ценност е първична и определяща по отношение на икономическия актив; тя едновременно е ценност на икономическия ексопредмет и ценност на актива на икономическия ексопредмет. Икономическият актив е вторичен и решаващ по отношение на икономическата ценност; той едновременно е актив на икономическия ексопредмет и актив на ценността на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексодиспецификат*.

Дадена икономическа ценност може да се опредмети [това е **ексоесформатностно икономическо ексоопредметяване*** (exoesformatical economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в един или в повече от един взаимодействащи си икономически активи от определен тип, като разпределя своя обем между тях (ценността и всеки от активите имат своя измерителна единица). Това е активово опредметяване на икономическата ценност, което показва, че икономическият активът опосредствано (посредством *икономическия контив*) е **ценностен икономически актив**, че той е опосредстван актив на своята ценност. Когато ексоопредметяването се извършва в един актив, то е **едноактивно ексоесформатностно икономическо ексоопредметяване*** (one-assets exoesformatical economic exoobjectification), в два актива – **двуактивно ексоесформатностно икономическо ексоопредметяване*** (two-assets exoesformatical economic exoobjectification), в три актива – **триактивно ексоесформатностно икономическо ексоопредметяване*** (tree-assets exoesformatical economic exoobjectification), в повече от три актива – **многоактивно ексоесформатностно икономическо ексоопредметяване*** (multiassets exoesformatical economic exoobjectification). С прехода от ценността към активите една и съща по величина (невидима и намираща се в дълбочина) икономическа ценност се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една или повече от една по-близки до видимостта икономически активи. Обратната на ексоесформатностното ексоопредметя-

ване трансформация (като ексоесформатностно ексоразпределяване на икономическите активи в икономическа ценност) е **ексоесформатностно икономическо ексоинтензиониране*** (exoesformatical economic exointensioining) (и е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е ценностно ексоинтензиониране на икономическия актив (респ. активи), което показва, че икономическата ценност опосредствано е **активова икономическа ценност**, че тя е опосредствана ценност на своя актив. При един актив интензионирането е **едноактивно ексоесформатностно икономическо ексоинтензиониране*** (one-assets exoesformatical economic exointensioining), при два актива – **двуактивно ексоесформатностно икономическо ексоинтензиониране*** (two-assets exoesformatical economic exointensioining), при три актива – **триактивно ексоесформатностно икономическо ексоинтензиониране*** (tree-assets exoesformatical economic exointensioining), при повече от три актива – **многоактивно ексоесформатностно икономическо ексоинтензиониране*** (multiassets exoesformatical economic exointensioining).

Ценността WO на икономическия ексопредмет е обща ценност на активите в границите на икономическия ексоесформат и затова се означава като **ексоесформатно-обща икономическа ценност*** (exoesformatically-total economic worth) TWO. Функцията, която моделира **едноактивно ексоесформатностно икономическо ексоинтензиониране**, е $TWO = TWO(AS)$, където AS е икономическия актив. Тя е функция на ексоесформатностното, значи и на ценностното ексоинтензиониране на икономическия актив, и наред с това е функция на ексоесформатно-общата ценност. От нея се извежда **пределната ценност на икономическия актив*** (marginal worth of the economic assets), която е първата производна

$$MWO_{as}(AS) = \frac{\partial TWO(AS)}{\partial AS}$$

на функцията на ексоесформатно-общата ценност.

Функцията, която моделира **двуактивното ексоесформатностно икономическо ексоинтензиониране**, т.е. функцията на ексоесформатно-общата ценност е

$$TWO = TWO(AS_1, AS_2),$$

където AS_1 е първият икономически актив, а AS_2 е вторият актив (тук TWO е обща ценност на първия и втория актив). Тя е функция на ексоесформатностното, значи и на ценностното ексоинтензиониране на икономическите активи,

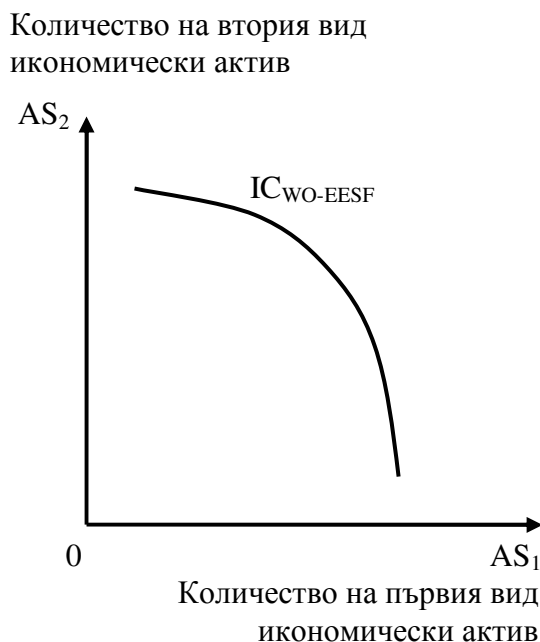
в т.ч. на ценностното ексоинтензиониране на първия и това на втория актив. От нея се извеждат **пределната ценност на първия икономически актив*** (marginal worth of the first economic assets)

$$MWO_{as1}(AS_1, AS_2) = \frac{\partial TWO(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1}$$

и **пределната ценност на втория икономически актив*** (marginal worth of the second economic assets)

$$MWO_{as2}(AS_1, AS_2) = \frac{\partial TWO(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексоесформатно-общата ценност. Обемът на една и съща икономическа ценност може да се прояви в различни комбинации от обемите на първия и втория актив. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексоесформатно-общата ценност съществува заместване между първия и втория актив, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексоесформатната крива на безразличието на икономическата ценност*** (exoesformatic indifference curve of the economic worth) $IC_{WO-EESF}$ (фиг. 1).

Фиг. 1. Изпъкнала ексоесформатна крива на безразличието на икономическата ценност

Функцията на ексоесформатно-общата икономическа ценност

$$TWO = TWO(AS_1, AS_2)$$

не се променя с движението на точка по ексоесформатната (ексоесформатификатната) крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EESF}$. Затова уравнението на кривата $IC_{WO-EESF}$ при дадено постоянно равнище на ексоесформатно-общата икономическа ценност е

$$TWO(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на икономическите активи, имащи посочената еднаква (постоянна) ексоесформатно-обща икономическа ценност

$$TWO(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексоесформатната крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EESF}$, която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на първия и втория икономически актив се променят в противоположна посока като увеличаването на единия замества намаляването на другия. Положението, че една и съща ценност може да

съответства на различни комбинации на активите обаче не означава, че при използване на тези активи се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата актива (dAS_1, dAS_2) (т.е. при движение на точка по ексоесформатната крива на безразличието на икономическата ценност $IC_{WO-EESF}$) прирастът на функцията на ексоесформатно-общата икономическа ценност е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTWO(AS_1, AS_2) &= \\ &= MWO_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MWO_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTWO(AS_1, AS_2) &= \\ &= \frac{\partial TWO(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1} dAS_1 + \frac{\partial TWO(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2} dAS_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата икономически актива се извършва в рамките на дадена ексоесформатна крива на безразличието на икономическата ценност, диференциалният прираст на функцията на ексоесформатно-общата ценност е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата актива запазва непроменена тяхната ексоесформатно-обща ценност:

$$\begin{aligned} dTWO(AS_1, AS_2) &= \\ &= MWO_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MWO_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като като **ценностно-еквивалентно заместване на икономическите активи*** (worthly-equivalent substitution of the economic assets). То е ценностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексоесформатно-общата икономическа ценност

$$MWO_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 \text{ и } MWO_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексоесформатно-общата ценност, по отношение на което се конституира ексоесформатната крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на ценностно-**

еквивалентното заместване на икономическите активи* (marginal rate of the worthy-equivalent substitution of the economic economic assets)

$$\begin{aligned} \text{MRWOS}_{\text{as12}} &= \frac{d\text{AS}_2}{d\text{AS}_1} = -\frac{\text{MWO}_{\text{as1}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\text{MWO}_{\text{as2}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)} = \\ &= -\frac{\partial \text{TWO}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1} : \frac{\partial \text{TWO}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$\text{MRWOS}_{\text{as12}} < 0$] и е равна на отношението $\frac{d\text{AS}_2}{d\text{AS}_1}$

между двата диференциални прираства на количествата на активите (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{\text{MWO}_{\text{as1}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\text{MWO}_{\text{as2}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}$$

между пределните ценности на двата актива. Пределната норма $\text{MRWOS}_{\text{as12}}$ показва към определена точка от ексоесформатната крива на безразличието на икономическата ценност $\text{IC}_{\text{WO-EESF}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория актив, което да позволи да се увеличи обемът на първия актив с една единица, така че тяхната ексоесформатно-обща ценност да остане постоянна величина.

Функцията на ексоесформатно-общата икономическа ценност е

$$\text{TWO} = \text{TWO}(\text{AS}_1, \text{AS}_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическата ценност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic worth) $H(\text{WO})_{\text{as12}}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло **положително определена** (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(\text{WO})_{\text{as12}} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \text{TWO}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1^2}, & \frac{\partial^2 \text{TWO}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1 \partial \text{AS}_2} \\ \frac{\partial^2 \text{TWO}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2 \partial \text{AS}_1}, & \frac{\partial^2 \text{TWO}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на матрицата на О. Хесе $H(WO)_{fo12}$ елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 \text{TES}(FO_1, FO_2)}{\partial FO_1^2} > 0, \frac{\partial^2 \text{TES}(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2^2} > 0$$

показват, че пределната ценност на даден икономически актив се увеличава с неговото (на актива) нарастване. Това е **законът за нарастващата пределна ценност икономическия актив*** (law of the marginal worth increasing of economic assets). Законът за нарастващата пределна ценност е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадената ценност** при нарастване на равнището на актива. Според този закон с нарастването на количеството на даден икономически актив (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите активи) неговата ексоесформатно-обща икономическа ценност се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговата пределна ценност нараства, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория актив, всяка следваща единица прираст на първия актив изисква изчерпването на все по-големи порции от ценността, както и при постоянно равнище на първия актив, всяка следваща единица прираст на втория актив също изисква изчерпването на все по-големи порции от ценността. Законът за нарастващата пределна ценност на икономическия актив е валиден за всеки произволен брой на активите на ценността, в т.ч. и при единствен актив. Принципно положение е, че с разрастването на икономическия актив той става все по-ефективен в представляването на икономическата си ценност, което показва че ексоесформатността на икономическото ексоинтензиониране винаги е ускорено.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхванатост* се разграничават **индивидуален икономически ексоесформат*** (individual economic exoesformate), **фирмен икономически ексоесформат*** (firm economic exoesformate), **обществен икономически ексоесформат*** (social economic exoesformate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексоесформат*** (microeconomic exoesformate), **мезоикономически ексоесформат*** (mesoeconomic exoesformate), **макроикономически ексоесформат*** (macroeconomic exoesformate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексоесформат се конституират още и съответстващите на пос-

ледния понятия за **консуматорски ексоесформат*** (consumptionary exoesformate), **стопански ексоесформат*** (protoeconomic exoesformate), **пазарно-икономически ексоесформат*** (marketly-economic exoesformate) и **финансово-пазарно-икономически ексоесформат*** (financially-marketly-economic exoesformate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексоесформат*** (sustenance /sustaining/ exoesformate) (за ексоесформат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (economic exoingredient) (**ки**) –
ВЪВ:

всеобщ дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

всеобщ диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

всеобщ релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

вторичен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

вторичен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

вторичен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

групов дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

групов диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

групов релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент;

дерелевантни диалектически икономически ексоингредиенти;

диалектически икономически ексоингредиент;

дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единичен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единичен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единичен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

еднозначен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

еднозначен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

еднозначен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

зависим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

зависим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

зависим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изведен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изведен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изведен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

начален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

начален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

начален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

невсеобщ дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

невсеобщ диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

невсеобщ релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

негрупов дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

негрупов диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

негрупов релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

независим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

независим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

независим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

нехолистичен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

нехолистичен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

нехолистичен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

обектен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

обектен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

обектен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

обобщен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

обобщен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

обобщен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

общ дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

общ диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

общ релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

предпоставен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

предпоставен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

предпоставен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

пълнен комбиниран дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

пълнен комбиниран диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

пълнен комбиниран релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

първичен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

първичен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

първичен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разделен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разделен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разделен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

-
- разединен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- разединен цялостен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);
- разединен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- разединен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- разединен частен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);
- разединен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- релевантен диалектически икономически ексоингредиент*;
- релевантни диалектически икономически ексоингредиенти*;
- самостоеен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен външен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен градивен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);
- самостоеен диалектически икономически ексоингредиент** (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен уникален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен уникален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен уникален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

системен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

системен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

системен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съвкупностен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съвкупностен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съвкупностен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съединен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съединен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съединен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен уникален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен уникален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен уникален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

уникален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

уникален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

уникален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален градивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален градивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален градивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален дукоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален дукоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален дукоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален дукоплетен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален дукоплетен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален клетъчен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален клетъчен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален клетъчен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален масивен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален масивен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален масивен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален основен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален основен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален основен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален съвместим дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален съвместим диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален съвместим релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален уникоален дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален уникоален диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален уникоален релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унитарен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унитарен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унитарен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

холистичен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

холистичен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

холистичен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

цялостен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

цялостен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

цялостен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

частен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

частен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

частен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

частичен комбиниран дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

частичен комбиниран диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

частичен комбиниран релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНСТИТИТ* (economic exoinstitute) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия институт*; **единна вътрешна конституираност** (единна вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още **единна вътрешна ексоикономическа конституираност*** (united internal exoeconomic constitution /constitutivity/); **единност** на всички вътрешни (скрити) страни на икономическия ексопредмет (които скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоинститутат*, т.е. икономическият ексоинститутат е съвкупността от всички *икономически ексоинститути* на икономическия ексопредмет, а последните изграждат неговия икономически ексоинститит); всички икономически ексоинститути в тяхното диалектическо единство; ексоинститит на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконститит*). Икономическият ексоинститит е понятие за единството на всички създаващи страни на икономическия ексопредмет и е единен източник на всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият ексоинститит е комплексното вътрешно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия ексоинституит, които изграждат единния икономически ексоинститит, са *икономическата ексосъщност*, *икономическото ексосъдържание*, *икономическата ексоубстанция*, *икономическото ексокачество*, *икономическата ексонеобходимост* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия ексоинститит е съответстващият му *икономически екссститит*. Икономическият ексоинститит и икономическият ексоекссститит са понятия на **единната конституираност на икономическия ексопредмет*** (united constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститит **се сменя** в икономическия ексоекссститит: икономическият ексоекссститит е икономическият ексоинститит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекссститит е скрита в икономическия ексоинститит, а икономическият ексоинститит [който е първичната (примитивната) и определящата

конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоексститит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически ексоинститит са **обектният икономически ексоинститит*** (object economic exoinstitute) (ексоинстититът на икономическия обект) и **системният икономически ексоинститит*** (system economic exoinstitute) (ексоинстититът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНСТИТУИТ* (economic exoinstitute) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия институт*; **вътрешна конституираност** (вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още **вътрешна ексоикономическа конституираност*** (internal exoeconomic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия ексопредмет (които скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоинститутат*, т.е. икономическият ексоинститутат е съвкупността от всички икономически ексоинститути); ексоинституит на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконститит*). Отделният вид вътрешна страна на икономическия ексопредмет (отделната разновидност на икономическия ексоинституит) се определя като *икономически ексоинститутит*. Икономическият ексоинституит е общо понятие за коя да е от всички създаващи страни на икономическия ексопредмет и за източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е кое да е от всички вътрешни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности (институтити) на икономическия ексоинституит са *икономическата ексосъщност, икономическото ексосъдържание, икономическата ексосубстанция, икономическото ексокачество, икономическата ексонеобходимост* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия ексоинституит е съответстващият му *икономически ексститутит*. Икономическият ексоинституит и икономическият ексоексститутит са понятия на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинституит **се сменя** в икономическия ексоексститутит: икономическият ексоексститутит е икономи-

ческия ексоинституит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекс-
ституит е скрита в икономическия ексоинституит, а икономическият ексоин-
ституит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност
на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекссти-
туит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на
икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).
Основни разновидности на предметния икономически ексоинституит са **обек-
тния икономически ексоинституит*** (object economic exoinstituited) (ексо-
институитът на икономическия обект) и **системния икономически ексоин-
ституит*** (system economic exoinstituited) (ексоинституитът на икономическа-
та система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНСТИТУТАТ* (economic exoinstitutate) (*) –
операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия инсти-
тутат*; съвкупност от всички *икономически ексоинститути* на *икономичес-
кия ексопредмет*; съвкупност от всички **вътрешни конституираности** (вът-
решноприсъщи съвкупностни конституираности) на икономическия ексоп-
редмет или още **съвкупностна вътрешна ексоикономическа конституира-
ност*** (totalitary internal exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за
съвкупността от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия ексоп-
редмет; институтат на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексо-
конститут*). Той е общността от всички създаващи страни на икономическия
ексопредмет като източник на неговите въздействия върху заобикалящата го
среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семейството)
от всички вътрешни съчетания (образувани по силата на различни критерии)
на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *ико-
номически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По
силата на това му качество съставки на икономическия ексоинститутат са *ико-
номическата ексосъщност, икономическото ексосъдържание, икономическа-
та ексосубстанция, икономическото ексокачество, икономическата ексо-
необходимост* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия ексоинститу-
тат е *икономическият ексоексститутат*. Икономическият ексоинститутат и
икономическият ексоексститутат са понятия на **съвкупностната конституи-
раност на икономическия ексопредмет*** (totalitary constitution
/constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относи-
телно различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият
ексоинститутат **се сменя** в икономическия ексоексститутат: икономическият

ексоексститутат е икономическия ексоинститутат в смет вид. Първопричината на икономическия ексоексститутат е скрита в икономическия ексоинститутат, а икономическият ексоинститутат [който е първичната (примитивната) и определящата съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоексститутат [която е вторичната (производната) и решаващата съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоинститутат са **обектният икономически ексоинститутат*** (object economic exoinstitutate) (ексоинститутатът на икономическия обект) и **системният икономически ексоинститутат*** (system economic exoinstitutate) (ексоинститутатът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНСТИТУТИТ* (economic exoinstitutite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия институт*; отделна **вътрешна конституираност** (вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още отделна **вътрешна ексоикономическа конституираност*** (internal exoeconomic constitution /constitutivity/); отделен вид вътрешна (скрита) страна на икономическия ексопредмет; отделна разновидност на *икономическия ексоинституит*; институт на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконститут*). Икономическият ексоинститутит е някаква създаваща страна на икономическия ексопредмет и някакъв източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е някакво вътрешно съчетание (по силата на определен критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно такъв, какъвто е. По силата на това му качество икономически ексоинститутити (разновидности на икономическия ексоинституит) са *икономическата ексосъщност, икономическото ексосъдържание, икономическата ексосубстанция, икономическото ексокачество, икономическата ексонеобходимост* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия ексоинститутит е съответстващият му *икономически ексоексститутит*. Икономическият ексоинститутит и икономическият ексоексститутит са понятия на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститутит **се сменя** в икономическия ексоексститутит: икономическият ексститутит е икономическия институт в смет вид. Първопричината на икономическия ексо-

ексститутит е скрита в икономическия институтит, а икономическият ексоинститутит се разкрива чрез икономическия ексоексститутит. Основни разновидности на икономическия ексоинститутит са **обектния икономически ексоинститутит*** (object economic exoinstitutite) (ексоинститутитът на икономическия обект) и **системния икономически ексоинститутит*** (system economic exoinstitutite) (ексоинститутитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНТАТ* (economic exointate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия интат*; съвкупност на част от *икономическите ексоинститути* на *икономическия ексопредмет*; съвкупност на част от **вътрешните конституираности** (от вътрешноприсъщите конституираности) на икономическия ексопредмет или още **частична съвкупностна вътрешна ексоикономическа конституираност*** (partial totalitary internal exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността на част от вътрешните (скритите) страни на икономическия ексопредмет; интат на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоконтит*). Той е общността на част от създаващите страни на икономическия ексопредмет като източник на неговите въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семейството) на част от вътрешните съчетания (образувани по силата на различни критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия ексоексоинтат са *икономическият ексоесконтентат*, *икономическият ексосубстратат*, *икономическият ексосенстат*, *икономическият ексонатуритат* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия интат е *икономическият ексоекстат*. Икономическият ексоинтат и икономическият ексоекстат са понятия на **частичната съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет*** (partial totalitary constitution /constitutivity/) of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоексоинтат **се сменя** в икономическия ексоекстат: икономическият ексоекстат е икономическия ексоинтат в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекстат е скрита в икономическия ексоинтат, а икономическият ексоинтат [който е първичната (примитивната) и определящата частична съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстат [който е вторичната (производната) и решаващата частична съвкупностна конституираност на ико-

номическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоинтат са **обектният икономически ексоинтат*** (object economic exointate) (ексоинтатът на икономическия обект) и **системният икономически ексоинтат*** (system economic exointate) (ексоинтатът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНТЕРИОН* (economic exointerion) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия интерион*; вътрешно *икономическо ексопонятие*, което е първично и определящо в състава на *икономическия ексобитерион* (последният е частен случай на *двустепенната икономическа ексомонада* в качеството ѝ на двустепенен едноравнищен диалектически формат, състоящ се от взаимодействащи си икономически ексоинтерион и *икономически ексоекстерион*), представляващо вътрешната страна на даден *икономически ексопредмет* (вж. *външно и вътрешно в икономиката* и *определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият ексоинтерион (вътрешното в икономиката) е това, което характеризира собствената природа (вж. *икономическа ценност*), съдържанието (вж. *икономически контив*) и своеобразието (вж. *икономически субстат*) на икономическия ексопредмет. Вътрешното характеризира икономическия ексопредмет откъм тези негови свойства и отношения, които съставят неговата основа, закона на неговото движение и развитие. В този контекст разновидности на икономическия ексоинтерион са икономическата ценност, икономическият контив и икономическият субстат, които в своята съвкупност образуват *икономическия ексоинтериорат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНТЕРИОРАТ* (economic exointeriorate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия интериорат*; съвкупност от йерархично взаимодействащи си *икономически ексоинтериони*, към която се числят *икономическата ценност*, *икономическият контив* и *икономическият субстат*, които са вътрешните (първичните и определящите) страни на *икономическите ексобитериони*. Икономически ексобитериони са *двустепенни икономически монади*, всеки един от които се състои от взаимодействащи си *икономически ексоинтерион* (вътрешно *икономическо ексопонятие*, което е първично и определящо) и *икономически ексоекстерион* (външно *икономическо ексопонятие*, което е вторично и решаващо) (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономически ексобитериони са (а) *икономическият ексодиспозат* (който е *ексодиспозатна двустепенна икономи-*

.....

ческа ексомонада и приема формата на икономически ексодиспозификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата ценност* и външна (и решаваща) страна е *икономическата феност*, (б) *икономическият ексоспецифат* (който е **ексоспецифатна двустепенна икономическа ексомонада** и приема формата на икономически ексоспецификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическият контив* и външна (и решаваща) страна е *икономическият актив*, (в) *икономическият ексосустат* (който е **ексосустатна двустепенна икономическа ексомонада** и приема формата на икономически ексосустификат), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическият субстат* и външна (и решаваща) страна е *икономическият запас*. Като цяло икономическият ексоинтериорат е вътрешната (първичната и определящата) страна на *икономическия ексобитериорат* (последният е съвкупността от икономическия ексодиспозат, икономическия ексоспецифат и икономическия ексосустат). Икономическият интериорат е триравнищна икономическа йерархия (нейните равнища са икономическата ценност, икономическият контив и икономическият субстат) и в това си качество образува *икономическия ексонатуритат*, който е едносъставна ексонатуритатна едностепенна икономическа ексотриада. В него се конституират и установяват три ексоинтериоратни едностепенни икономически ексодиади: (1) *икономическата ексосъщина*, която е **ексосъщинна едностепенна икономическа ексодуада** [от своя страна съставена от (а) икономическия контив, което тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическата ценност, която тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (2) *икономическият ексосубстрат*, който е **ексосубстратна едностепенна икономическа ексодуада** [от своя страна съставена от (а) икономическият субстат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическият контив, което тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (3) *икономическият ексосмисъл*, който е **ексосмислова едностепенна икономическа ексодуада** [от своя страна съставена от (а) икономическият субстат, който тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическата ценност, която тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна].

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНТИТ* (economic exointite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия интит*; **единна частична вътрешна конституираност** (единна частична вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия ексопредмет* или още **единна частична вътрешна ексоикономическа конституираност*** (united partial internal

exoeconomic constitution /constitutivity/); **единност** на част от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия ексопредмет (които скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоинтат*, т.е. икономическият ексоинтат е съвкупността от всички *икономически ексоинти* на икономическия ексопредмет, а последните изграждат неговия икономически ексоинтит); част от всички икономически ексоинти в тяхното диалектическо единство; ексоинтит на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоинтит*). Икономическият ексоинтит е понятие за единството на част от всички създаващи страни на икономическия ексопредмет и е единен източник на част от всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият ексоинтит е комплексното частично вътрешно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия ексоинтит са *икономическият ексоесеконтентит*, *икономическият ексообектатит*, *икономическият ексоинтит*, *икономическият ексоинтит* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия ексоинтит е съответстващият му *икономически екстит*. Икономическият ексоинтит и икономическият ексоекстит са понятия на **единната частична конституираност на икономическия ексопредмет*** (united partial constitution /constitutivity/ of the economic exothings), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтит **се сменя** в икономическия ексоекстит: икономическият ексоекстит е икономическия ексоинтит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекстит е скрита в икономическия ексоинтит, а икономическият ексоинтит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоинтит са **обектният икономически ексоинтит*** (object economic exointite) (ексоинтитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоинтит*** (system economic exointite) (ексоинтитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНТИТИ* (economic exointuite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия инти*; **частична вътрешна конституираност** (частична вътрешноприсъща конституираност).

ираност) на *икономическия ексопредмет* или още **частична вътрешна ексоикономическа конституираност*** (partial exoeconomic internal constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от част от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия ексопредмет (които част от скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически ексоинтат*, т.е. икономическият ексоинтат е съвкупността от чак от всички всички икономически ексоинтуити); ексоинтуит на икономическия предмет (вж. *икономически ексоконтит*). Икономическият ексоинтуит е общо понятие за коя да е от част от всички създаващи страни на икономическия ексопредмет и е източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е кое да е от част от всички вътрешни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия ексоинтуит са *икономическата ексосъщина* (*икономическият ексоесконтент*), *икономическият ексосубстрат*, *икономическият ексосмисъл*, *икономическото ексоестество* (*икономическата ексоприрода*) и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия ексоинтуит е съответстващият му *икономически ексоекстуит*. Икономическият ексоинтуит и икономическият ексоекстуит са понятия на **частичната конституираност на икономическия ексопредмет*** (partial constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтуит **се сменя** в икономическия ексоекстуит: икономическият ексоекстуит е икономическия ексоинтуит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекстуит е скрита в икономическия ексоинтуит, а икономическият ексоинтуит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстуит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоинтуит са **обектният икономически ексоинтуит*** (object economic exointuite) (ексоинтуитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоинтуит*** (system economic exointuite) (ексоинтуитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОДИСПОЗИТ* (economic exocodisposite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНАНТ* (economic exosonant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конант*; общо понятие за *икономически ексоинтит* и *икономически ексоекстит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоконат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексоконатна двустепенна икономическа ексомонада*); общо понятие или за *единна частична вътрешна конституираност* (единна частична вътрешноприсъща конституираност), или за *единна частична външна конституираност* (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Разновидности на икономическия ексоконант са *икономическият ексоесфеноформатинт*, *икономическият ексосустратинт*, *икономическият ексосусенсинт*, *икономическият ексореалититинт* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНАТ* (economic exosonate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексоконатна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоинтит* и *икономически ексоекстит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира по определен признак като икономически ексоконат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоинтит [който е негова единна частична вътрешна (скрита) конституираност, единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексоекстит [който е негова единна частична външна (разкрита) конституираност, единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексоинтит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексоекстит; той едновременно е ексоинтит на икономическия ексопредмет и начин на имплицирание на ексоекстита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоекстит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоинтит; той едновременно е екстит на икономическия ексопредмет и начин на експлициране на ексоинтита на икономическия ексопредмет. Разновидности на икономическия ексоконат са *икономическият ексоесфеноформатит*, *икономическият ексосустратит*, *икономическият ексосусенсит*, *икономическият ексореалититит* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИАНТ* (economic exoconstiant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия констиант*; общо понятие за *икономически ексоинститут* и *икономически ексоексститут*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоконстиат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексоконстиатна двустепенна икономическа ексомонада*); общо понятие или за *единна вътрешна конституираност* (единна вътрешноприсъща конституираност), или за *единна външна конституираност* (единна външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Вж. *икономически ексоконститут*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИАТ* (economic exoconstiate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия констиат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексоконстиатна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоинститут* и *икономически ексоексститут*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира по определен признак като икономически ексоконстиат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоинститут [който е негова единна вътрешна (скрита) конституираност, единна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексоексститут [който е негова единна външна (разкрита) конституираност, единна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексоинститут е първичен и определящ по отношение на икономическия ексоексститут; той едновременно е ексоинститут на икономическия ексопредмет и начин на имплицирание на ексоексститута на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоексститут е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоинститут; той едновременно е ексоексститут на икономическия ексопредмет и начин на експлициране на ексоинститута на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексоконститут*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТИТ* (economic exoconstitute) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конститут*; *икономически ексопредмет* като цялостност на *икономически ексоинститут* и *икономически ексоексститут*, като цялостност на своята единна вътрешна и единна външна страна; *единна цялостна конституираност*

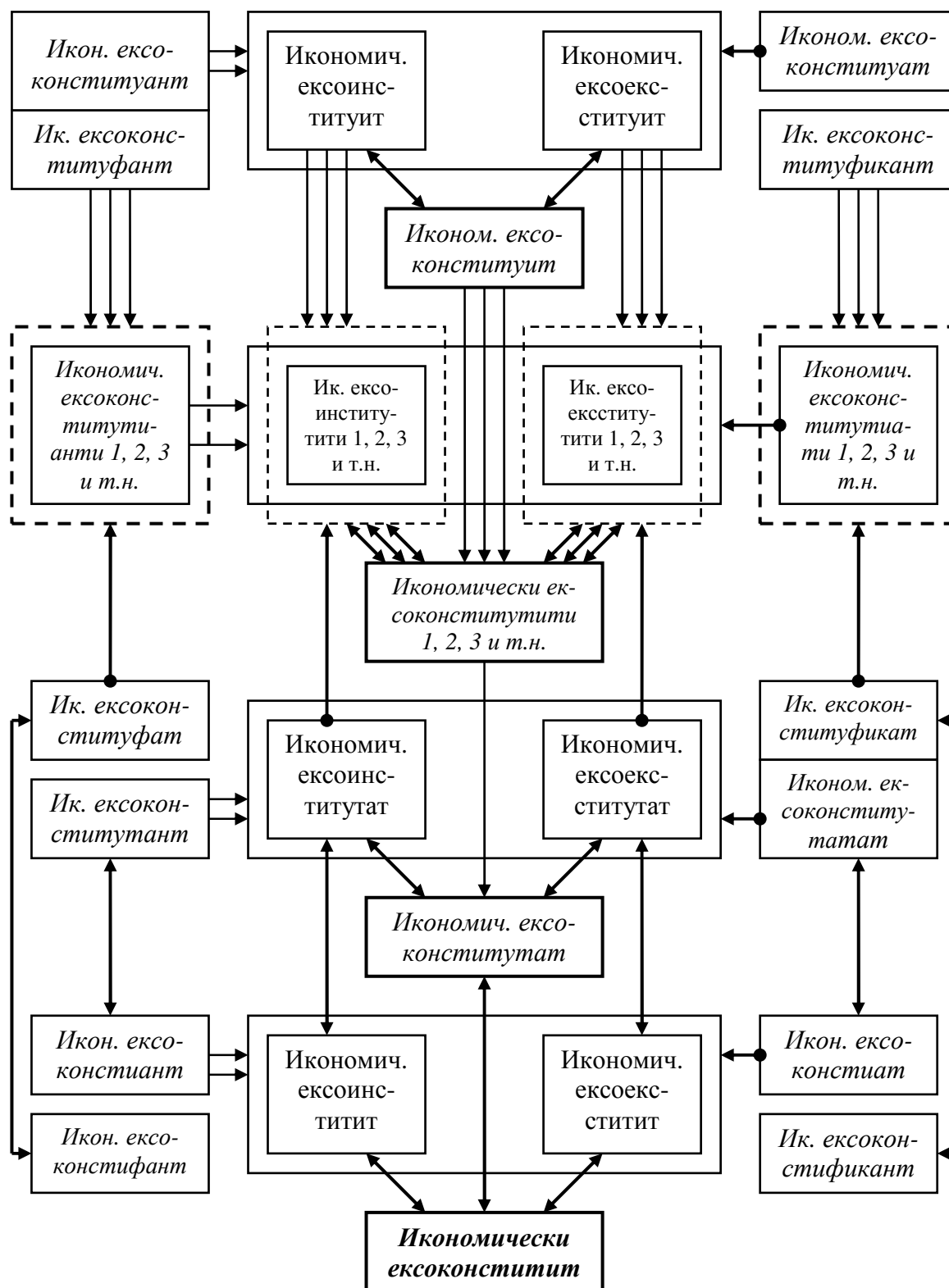

(единна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **единна цялостна ексоикономическа конституираност*** (united entire exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за единството от всички цялости от вътрешните (скритите) и съответстващите им външни (разкрити) страни на икономическия ексопредмет [които (цялости) са икономическите ексоконституити, т.е. икономическият ексоконститут е единството на всички икономически ексоконституити]; икономически ексопредмет в неговата пълна диалектическа завършеност. Икономическият ексоконститут е единството на всички цялости от някакви създаващи и съответстващи им условиящи страни на икономическия ексопредмет. Той е единството от всички цялости от вътрешни и външни съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което (единство) го прави единно цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия ексоконституит, които изграждат единния икономически ексоконститут (както и съответстващите им ексоконституити, които са отделни разновидности на *икономическия ексоконституит*), са *икономическият ексодиспозит*, *икономическият ексоспецифит*, *икономическият ексоустит* и т.н. В границите на икономическия ексоконститут икономическият ексоинститут и икономическият ексоексститут са понятия на **единната конституираност на икономическия ексопредмет*** (united constitution /constitutivity/ of the economic exothings), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститут **се сменя** в икономическия ексоексститут: икономическият ексоексститут е икономическият ексоинститут в снет вид. Първопричината на икономическия ексоексститут е скрита в икономическия ексоинститут, а икономическият ексоинститут [който е първичната (примитивната) и определящата единна цялостна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоексститут [която е вторичната (производната) и решаващата единна цялостна конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически ексоконститут са **обектният икономически ексоконституит*** (object economic exoconstitute) (ексоконститутът на икономическия обект) и **системният икономически ексоконституит*** (system economic exoconstitute) (ексоконститутът на икономическата система).

Понятията, свързани с икономическия ексоконститут, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка –

знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). Към *икономическите ексоинститути* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоинституит*) се числят *икономическата ексосъщност*, *икономическото ексосъдържание*, *икономическата ексо-субстанция*, *икономическото ексокачество*, *икономическата ексонеобходимост* и т.н.; към *икономическите ексоексститути* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоексституит*) се числят *икономическото ексоявление*, *икономическата ексоформа*, *икономическата ексосуперстанта*, *икономическото ексоколичество*, *икономическата ексослучайност* и т.н.; към *икономическите ексоконституианти* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоконституфант*) се числят *икономическият ексодиспозант*, *икономическият ексоспецифант*, *икономическият ексосустант* и т.н.; към *икономическите ексоконституиати* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоконституфикант*) се числят *икономическият ексодиспозат*, *икономическият ексоспецифат*, *икономическият ексосустат* и т.н.

Фиг. 1. Икономически ексоконститит и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУАНТ* (economic exoconstituant), **икономически ексоконституфант, (*)** – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституант*; общо понятие за *ексоикономически институт* и *ексоикономически ексситуит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоконституат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексоконституатна двустепенна икономическа ексомонада*); общо понятие или за *вътрешна конституираност* (вътрешноприсъща конституираност), или за *външна конституираност* (външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Тъй като икономическият ексоинституит е общо понятие за *икономическа ексосъщност*, *икономическо ексосъдържание*, *икономическа ексосубстанция*, *икономическо ексокачество*, *икономическа ексонеобходимост* и т.н., а икономическият ексоексситуит е общо понятие за *икономическо ексоявление*, *икономическа ексоформа*, *икономическа ексосуперстанта*, *икономическо ексоколичество*, *икономическа ексослучайност* и т.н., икономическият ексоконституант е общо понятие за тях и затова се покрива с понятието за *икономически ексоконституфант*. Вж. *икономически ексоконститут*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУАТ* (economic exoconstituate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексоконституатна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически институт* и *икономически ексоексситуит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически ексоконституат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоинституит [който е негова вътрешна (скрита) конституираност, вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексоексситуит [който е негова външна (разкрита) конституираност, външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексоинституит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексоексситуит; той едновременно е институт на икономическия ексопредмет и начин на имплицирание на ексоексситуита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоексситуит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоинституит; той едновременно е ексоексситуит на икономи-

ческия ексопредмет и начин на експлициране на ексоинституита на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексоконститут*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУИТ* (economic exoconstituite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *ексоикономически ексоинституит* и *икономически ексоексституит*, като цялостност на някаква своя вътрешна и външна страна; **цялостна конституираност** (вътрешнопри- съща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **цялостна ексоикономическа конституираност*** (entire exoeconomic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от всички цялости от ня- каква вътрешна (скрита) и съответстваща му външна (разкрита) страна на ико- номическия ексопредмет [който (цялости) като съвкупност образуват *иконо- мически ексоконститутат*, т.е. икономическият ексоконститутат е съвкуп- ността от всички икономически ексоконституити] (вж. *икономически ексокон- ститут*). Отделният вид цялост от някаква вътрешна и съответстваща му външна страна на икономическия ексопредмет (отделната разновидност на икономическия конституит) се определя като *икономически ексоконститу- тит*. Икономическият ексоконституит е общо понятие за кое да е от всички цялости от някаква създаваща и съответстваща му усвояваща страна на ико- номическия ексопредмет. Той е кое да е от всички цялости от вътрешно и външно съчетание (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елемен- ти и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество раз- новидности (конституити) на икономическия ексоконституит са *икономичес- кият ексодиспозит*, *икономическият ексоспецифит*, *икономическият ексо- сустит* и т.н. В границите на икономическия ексоконституит икономическият институит и икономическият ексоексституит са понятия на **конституираност- та на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни сте- пени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинституит **се сменя** в икономическия ексоексституит: икономическият ексоексституит е икономическия ексоинституит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоексституит е скрита в икономическия ексоинституит, а икономическият ексоинституит [който е първичната (примитивната) и определящата конститу- ираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ек- соексституит [която е вторичната (производната) и решаващата конституира-

ност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоконституит са **обектният икономически ексоконституит*** (object economic exoconstituite) (ексоконституитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоконституит*** (system economic exoconstituite) (ексоконституитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУТАНТ* (economic exoconstituant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конститутант*; общо понятие за *икономически ексоинститутат* и *икономически ексоексститутат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоконститутатат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомултиада*, в частност на **ексоконститутататна двустепенна икономическа ексомултиада**); общо понятие или за **свкупностна вътрешна конституираност** (свкупностна вътрешноприсъща конституираност), или за **свкупностна външна конституираност** (свкупностна външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Вж. *икономически ексоконституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУТАТ* (economic exoconstitutate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конститутат*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексоинститутат* и *икономически ексоексститутат*, като цялостност на някаква своя свкупностна вътрешна и външна страна; свкупност от всички **цялостни конституираности** (вътрешноприсъщи и външнопредставени свкупностни конституираности) на икономическия ексопредмет или още **свкупностна цялостна ексоикономическа конституираност*** (totalitary entire exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за свкупността от цялостите от всички вътрешни (скрити) и съответстваща им външни (разкрити) страни на икономическия ексопредмет [които (цялости) като свкупност образуват икономически ексоконститутат, т.е. икономическият ексоконститутат е свкупността от всички икономически ексоконституити] (вж. *икономически ексоконституит*). Икономическият ексоконститутат е семейство от цялостите от всички създаващи и съответстващи им усвояващи страни на икономическия ексопредмет. Той е свкупността от цялостите от всички вътрешни и външни съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), която (св-

купност) го прави цялостно съвкупностен такъв, какъвто е. По силата на това му качество съставки на икономическия ексоконститутат са *икономическият ексодиспозит*, *икономическият ексоспецифит*, *икономическият ексосустит* и т.н. В границите на икономическия ексоконститутат икономическият ексоинститутат и икономическият ексоексститутат са понятия на **съвкупностната конституираност на икономическия ексопредмет*** (totalitary constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститутат *се сменя* в икономическия ексоексститутат: икономическият ексоексститутат е икономическия ексоинститутат в смет вид. Първопричината на икономическия ексоексститутат е скрита в икономическия ексоинститутат, а икономическият ексоинститутат [който е първичната (примитивната) и определящата съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоексститутат [която е вторичната (производната) и решаващата съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоконститутат са **обектният икономически ексоконститутат*** (object economic exoconstitutate) (ексоконститутатът на икономическия обект) и **системният икономически ексоконститутат*** (system economic exoconstitutate) (ексоконститутатът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУТАТ* (economic exoconstitutate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституатат*; *двустепенна икономическа ексомултиада* (двустепенен многоравнищен диалектически формат, така че е **ексоконституататна двустепенна икономическа ексомултиада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоинститутат* и *икономически ексоексститутат*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира по определен признак като икономически ексоконститутат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоинститутат [който е негова съвкупностна вътрешна (скрита) конституираност, съвкупностна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексоексститутат [който е негова съвкупностна външна (разкрита) конституираност, съвкупностна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексоинститутат е първичен и определящ по отношение

на икономическия ексоекститутат; той едновременно е институт на икономическия ексопредмет и начин на имплициране на ексоекститутата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоекститутат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоинститутат; той едновременно е ексоекститутат на икономическия ексопредмет и начин на експлициране на институтата на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексоконститутит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУТИАНТ* (economic exoconstitutiant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конститутиант*; общо понятие за *икономически ексоинститутит* и *икономически ексоекститутит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоконститутиат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на **ексоконститутиатна двустепенна икономическа ексомонада**); общо понятие или за отделна **вътрешна конституираност** (отделна вътрешноприсъща конституираност), или за отделна **външна конституираност** (отделна външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Тъй като икономически ексоинститутити са *икономическата ексосъщност*, *икономическото ексосъдържание*, *икономическата ексосубстанция*, *икономическото ексокачество*, *икономическата ексонеобходимост* и т.н., а икономически ексоекститутити са *икономическото ексоявление*, *икономическата ексоформа*, *икономическата ексоперстанта*, *икономическото ексоколичество*, *икономическата ексослужайност* и т.н., ексоикономическият конститутиант е общо понятие за всички тях. Вж. *икономически ексоконститутит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУТИАТ* (economic exoconstitutiate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конститутиат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е **ексоконститутиатна двустепенна икономическа ексомонада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоинститутит* и *икономически ексоконститутиутит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира по определен признак като икономически ексоконститутиат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоинституит [който е негова отделна вътрешна (скрита) конституираност, отделна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексоекститутит [който е негова отделна външна

(разкрита) конституираност, отделна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексоинститутит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексоекститутит; той едновременно е ексоинститутит на икономическия ексопредмет и начин на имплицирание на ексоексститутита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоексститутит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоинститутит; той едновременно е ексоексститутит на икономическия ексопредмет и начин на експлицирание на ексоинститутита на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексоконститутит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУТИТ* (economic exoconstitutite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конститутивит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексоинститутит* и *икономически ексоексститутит*, като отделна цялостност на някаква своя вътрешна и външна страна; отделна **цялостна конституираност** (вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още отделна **цялостна ексоикономическа конституираност*** (entire exoeconomic constitution /constitutivity/); отделна цялост от някаква вътрешна (скрита) и съответстваща му външна (разкрита) страна на икономическия ексопредмет; отделна разновидност на *икономическия ексоконституит* (вж. *икономически ексоконститутит*). Икономическият ексоконститутит е цялост от някаква създаваща и съответстваща му усвояваща страна на икономическия ексопредмет. Той е някаква цялост от вътрешно и външно съчетание (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което го прави цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество ексоконститутити (разновидности на икономическия ексоконституит) са *икономическият ексодиспозит*, *икономическият ексоспецифит*, *икономическият ексосустит* и т.н. В границите на икономическия ексоконститутит икономическият ексоинститутит и икономическият ексоексститутит са понятия на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинститутит **се снем**а в икономическия ексоексститутит: икономическият ексститутит е икономическия ексоинститутит в смет вид. Първопричината на икономическия ексоексститутит е скрита в икономическия ексоинституит, а икономическият ексоинститутит се разкрива чрез икономическия ексоексститутит. Основни разно-

видности на икономическия ексоконститутит са *обектният икономически ексоконститутит** (object economic exoconstitutite) (ексоконститутитът на икономическия обект) и *системният икономически ексоконститутит** (system economic exoconstitutite) (ексоконститутитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУФАНТ* (economic exoconstitufant), **икономически ексоконституант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституфант*; общо понятие за всички *икономически ексоконститутианти*, които са негови разновидности и които като съвкупност образуват *икономическия ексоконституфант* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа ексомултиада*, в частност на *ексоконституфантна едностепенна икономическа ексомултиада*). Тъй като първият икономически ексоконститутиант е общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, вторият икономически ексоконституиант е общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, третият – за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексоперстанта*, четвъртият – за *икономическо ексокачество* и *икономическо ексоколичество*, петият – за *икономическа ексонеобходимост* и *икономическа ексослучайност*, и т.н., икономическият ексоконституфант е общо понятие за всички тях и затова се покрива с понятието за *икономически ексоконституант*. Вж. *икономически ексоконститут*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУФАТ* (economic exoconstitufate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституфант*; съвкупност от всички *икономически ексоконститутианти* и затова е *едностепенна икономическа ексомултиада*, в частност – *ексоконституфантна едностепенна икономическа ексомултиада*. Тъй като първият икономически ексоконституиант е *икономическият ексодиспозант* като общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, вторият икономически конституиант е *икономическият ексоспецифант* като общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, третият е *икономическият ексосустант* като общо понятие за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексоперстанта* и т.н., икономическият ексоконституфант е съвкупността от тези общи понятия. Вж. *икономически ексоконститут*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУФИКАНТ* (economic exoconstituficant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституфикант*; общо понятие за всички *икономически ексоконститутиати*, които са негови разновидности и които от своя страна като двойки (от *икономически ексоинститутити* и *икономически ексоексститутити*) и като съвкупност образуват *икономическия ексоконституфикат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомултиада*, в частност на **ексоконституфикатна двустепенна икономическа ексомултиада**). Вж. *икономически ексоконститит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИТУФИКАТ* (economic exoconstituficat) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конституфикат*; съвкупност от всички *икономически ексоконститутиати* (като двойки от *икономически ексоинститутити* и *икономически ексоексститутити*) и затова е *двустепенна икономическа ексомултиада*, в частност **ексоконституфикатна двустепенна икономическа ексомултиада**). Вж. *икономически ексоконститит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИФАНТ* (economic exoconstifante) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия констифант*; единство от всички *икономически ексоконститутианти* и затова е *едностепенна икономическа ексомонада*, в частност – **ексоконстифантна едностепенна икономическа ексомултиада**. Тъй като първият икономически ексоконститутиант е *икономическият ексодиспозант* като общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, вторият икономически ексоконститутиант е *икономическият ексоспецифант* като общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, третият е *икономическият ексосустант* като общо понятие за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта* и т.н., икономическият ексоконституфант е единството от тези общи понятия. Вж. *икономически ексоконститит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНСТИФИКАНТ* (economic exoconstificant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия констификант*; единство от всички *икономически ексоконститутиати* (като двойки от *икономически ексоинститутити* и *икономически ексоексститутити*) и затова е *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност **ексоконстификантна двустепенна икономическа ексомонада**). Вж. *икономически ексоконститит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТАТ* (economic exocontate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контат*; *икономически предмет* като цялостност от *икономически ексоинтат* и *ексоикономически екстат*, като цялостност на някаква своя частична съвкупностна вътрешна и външна страна; съвкупност на част от **цялостните конституираности** (от вътрешноприсъщите и външнопредставените конституираности) на икономическия ексопредмет или още **частична съвкупностна цялостна ексоикономическа конституираност*** (partial totalitary entire exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за частична съвкупност на цялостите от вътрешните (скритите) и съответстващите им външни (разкрити) страни на икономическия ексопредмет [който (цялости) като частична съвкупност образуват икономически ексоконтат, т.е. икономическият ексоконтат е част от съвкупността на икономическите ексоконституити] (вж. *икономически ексоконтат*). Икономическият ексоконтат е семейство от цялостите част от създаващите и съответстващите им усвояващи страни на икономическия ексопредмет. Той е част от съвкупността от цялостите вътрешните и външните съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), която (частична съвкупност) го прави цялостно частично съвкупностен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия ексоконтат са *икономическият ексоесфеноформатат*, *икономическият ексосустратат*, *икономическият ексосусенстат*, *икономическият ексореалититат* и т.н. В границите на икономическия ексоконтат икономическият интат и икономическият екстат са понятия на **частичната съвкупностната конституираност на икономическия ексопредмет*** (partial totalitary constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтат **се сменя** в икономическия ексоекстат: икономическият ексоекстат е икономическия ексоинтат в смет вид. Първопричината на икономическия ексоекстат е скрита в икономическия ексоинтат, а икономическият ексоинтат [който е първичната (примитивната) и определящата частична съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстат [който е вторичната (производната) и решаващата частична съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоконтат са **обектният икономически ексоконтат*** (object economic exocontate) (ексоконтатът на икономическия обект) и **системният икономи-**

чески ексоконтиант* (system economic exocontate) (ексоконтиантът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИАНТ* (economic exocontiant), **икономически ексоконтифант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контиант*; общо понятие за *икономически ексоинтуит* и *икономически ексоекстуит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоконтиат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на **ексоконтиатна двустепенна икономическа ексомонада**); общо понятие или за **частична вътрешна конституираност** (частична вътрешноприсъща конституираност), или за **частична външна конституираност** (частична външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Тъй като икономическият ексоинтуит е общо част от понятията за *икономическа ексосъщност*, *икономическо ексосъдържание*, *икономическа ексосубстанция*, *икономическо ексокачество*, *икономическа ексонеобходимост* и т.н., а икономическият ексоекстуит е общо понятие за част от понятията за *икономическо ексоявление*, *икономическа ексоформа*, *икономическа ексосуперстанта*, *икономическо ексоколичество*, *икономическа ексослучайност* и т.н., икономическият ексоконтиант е общо понятие за тях и затова се покрива с понятието за *икономически ексоконтифант*. Разновидности на икономическия ексоконтиант са *икономическият ексоесфеноформант*, *икономическият ексосустрант*, *икономическият ексосусенсант*, *икономическият ексореалитант* и т.н. Вж. *икономически ексоконтиат*.

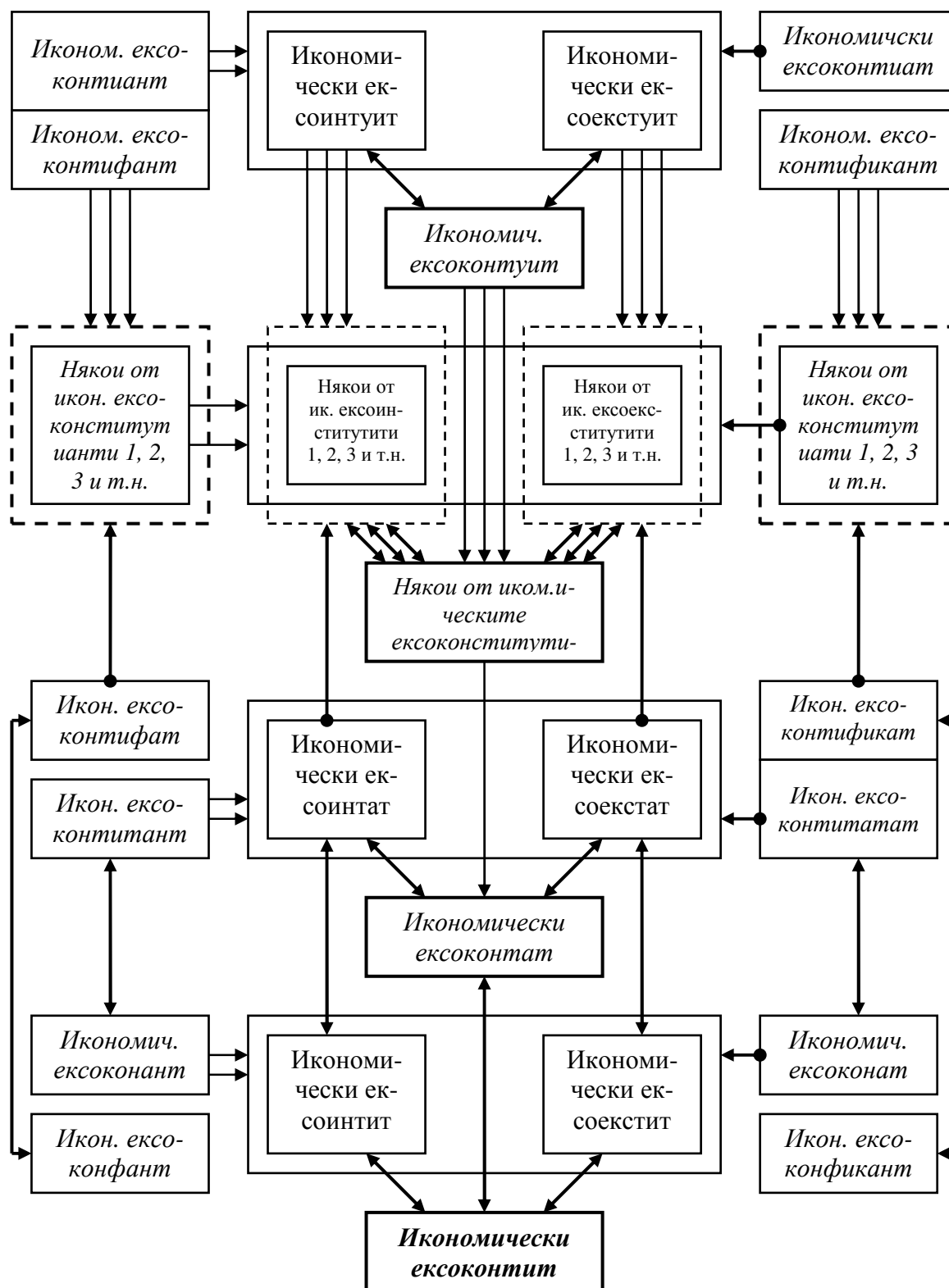
ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИАТ* (economic exocontiate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контиат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е **ексоконтиатна двустепенна икономическа ексомонада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоинтуит* и *икономически ексоекстуит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира по определен признак като икономически ексоконтиат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоинтуит [който е негова частична вътрешна (скрита) конституираност, частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексоекстуит [който е негова частична външна (разкрита) конституираност, частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Ико-

номическият ексоинтуит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексоекстут; той едновременно е ексоинтуит на икономическия ексопредмет и начин на имплицирание на ексоекстуита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоекстут е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоинтуит; той едновременно е екстут на икономическия ексопредмет и начин на експлицирание на ексоинтуита на икономическия ексопредмет. Разновидности на икономическия ексоконтиат са *икономическият ексоесфеноформат*, *икономическият ексосустрат*, *икономическият ексосусенсат*, *икономическият ексореалитат* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИТ* (economic exocontite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контит*; *икономически ексопредмет* като цялостност на *икономически ексоинтит* и *икономически ексоекстит*, като цялостност на своята единна частична вътрешна и единна частична външна страна; **единна частична цялостна конституираност** (единна частична вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **единна частична цялостна ексоикономическа конституираност*** (united partial entire exoeconomic constitution /constitutivity/); понятие за единството на част от всички цялости от вътрешните (скритите) и съответстващите им външни (разкрити) страни на икономическия ексопредмет [които (цялости) са икономическите ексоентуити, т.е. икономическият ексоконтит е единството на част всички икономически ексоконституити]; икономически ексопредмет в неговата частична диалектическа завършеност. Икономическият ексоконтит е единството на част от всички цялости от някакви създаващи и съответстващи им усвояващи страни на икономическия ексопредмет. Той е единството на част от всички цялости от вътрешни и външни съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия ексопредмет (вж. *икономически компонент*), което (единство) го прави единно цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия ексоконтуит, които изграждат единния икономически ексоконтит са *икономическият ексоесфеноформатит*, *икономическият ексосустратит*, *икономическият ексосусенстатит*, *икономическият ексореалитатит* и т.н. В границите на икономическия ексоконтит икономическият ексоинтит и икономическият ексоекстит са понятия на **единната частична конституираност на икономическия ексопредмет*** (united partial constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (рав-

нища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтит **се сменя** в икономическия ексоекстит: икономическият ексоекстит е икономическия интит в снет вид. Първопричината на икономическия ексоекстит е скрита в икономическия ексоинтит, а икономическият ексоинтит [който е първичната (примитивната) и определящата единна цялостна конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстит [която е вторичната (производната) и решаващата единна цялостна конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически ексоинтит са **обектният икономически ексоинтит*** (object economic exocontite) (ексоинтитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоинтит*** (system economic exocontite) (ексоинтитът на икономическата система).

Понятията, свързани с икономическия ексоинтит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). Към *икономическите ексоинститути* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоинтит*) се числят *икономическата ексосъщност, икономическото ексосъдържание, икономическата ексопостанция, икономическото ексокачество, икономическата ексопонадобност* и т.н.; към *икономическите ексоекститути* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоекстит*) се числят *икономическото ексопоявление, икономическата ексоформа, икономическата ексопосуперстанта, икономическото ексоколичество, икономическата ексопослучайност* и т.н.; към *икономическите ексоконститути* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоконтит*) се числят *икономическият ексопоспозит, икономическият ексопоспекцифит, икономическият ексопосустит* и т.н.; към *икономическите ексоконституанти* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоконтифант*) се числят *икономическият ексопоспозант, икономическият ексопоспекцифант, икономическият ексопосустант* и т.н.; към *икономическите ексоконститути* (които са отделни разновидности на *икономическия ексоконтификант*) се числят *икономическият ексопоспозат, икономическият ексопоспекцифат, икономическият ексопосустат* и т.н.

Фиг. 1. Икономически ексоконти и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИТАНТ* (economic exocontitant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контитант*; общо понятие за *икономически ексоинтант* и *икономически ексоекстат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоконтитат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомултиада*, в частност на *ексоконтитатна двустепенна икономическа ексомултиада*); общо понятие или за *частична съвкупностна вътрешна конституираност* (частична съвкупностна вътрешноприсъща конституираност), или за *частична съвкупностна външна конституираност* (частична съвкупностна външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Разновидности на икономическия ексоконтитант са *икономическият ексоесфеноформатант*, *икономическият ексосустратант*, *икономическият ексосусенстант*, *икономическият ексореалититант* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИТАТАТ* (economic exocontitattate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контитатат*; *двустепенна икономическа ексомултиада* (двустепенен многоравнищен диалектически формат, така че е *ексоконтитататна двустепенна икономическа ексомултиада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоинтант* и *икономически ексоекстат*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира по определен признак като икономически ексоконтитатат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоинтант [който е негова частична съвкупностна вътрешна (скрита) конституираност, частична съвкупностна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексоекстат [който е негова частична съвкупностна външна (разкрита) конституираност, частична съвкупностна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият интант е първичен и определящ по отношение на икономическия ексоекстат; той едновременно е ексоинтант на икономическия ексопредмет и начин на имплицитане на ексоексстата на икономическия предмет. Икономическият екстат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексоинтант; той едновременно е ексоекстат на икономическия ексопредмет и начин на експлицитане на ексоинтанта на икономическия ексопредмет. Разновидности на икономическия ексоконтитатат са *икономическият ексоесфеноформатат*,

икономическият ексосустратат, икономическият ексосусенстат, икономическият екореалититат и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИФАНТ* (economic exocontifant), **икономически ексоконтантиант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контифант*; общо понятие за част от всички *икономически ексоконститутианти*, които са негови разновидности и които като съвкупност образуват *икономическия контифат* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа ексомултиада*, в частност на **ексоконтифатна едностепенна икономическа ексомултиада**). Тъй като първият икономически ексоконститутиант е общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, вторият икономически ексоконститутиант е общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, третият – за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта*, четвъртият – за *икономическо ексокачество* и *икономическо ексоколичество*, петият – за *икономическа ексонеобходимост* и *икономическа ексослучайност*, и т.н., икономическият ексоконтифант е общо понятие за част всички тях и затова се покрива с понятието за *икономически ексоконстиант*. Разновидности на икономическия ексоконтифант са *икономическият ексодиспецифантиант*, *икономическият ексоспецисустант*, *икономическият ексодисустант*, *икономическият ексотристрант* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИФАТ* (economic exocontifate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контифат*; съвкупност от част от всички *икономически ексоконститутианти* и затова е *едностепенна икономическа ексомултиада*, в частност – **ексоконтифатна едностепенна икономическа ексомултиада**. Тъй като първият икономически ексоконститутиант е *икономическият ексодиспозант* като общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, вторият икономически ексоконститутиант е *икономическият ексоспецифантиант* като общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, третият е *икономическият ексосустант* като общо понятие за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта* и т.н., икономическият ексоконтифат е съвкупността на част от тези общи понятия. Разновидности на икономическия ексоконтифат са *икономическият ексодиспецифат*, *икономическият ексоспецисустат*, *икономическият ексодисустат*, *икономическият ексотристрант* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИФИКАНТ* (economic exocontificant) (*)

– операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контификант*; общо понятие за част от всички *икономически ексоконституианти*, които са негови разновидности и които от своя страна като двойки (от *икономически ексоинституити* и *икономически ексоексституити*) и като съвкупност образуват *икономическия ексоконтификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомултиада*, в частност на **ексоконтификатна двустепенна икономическа ексомултиада**). Разновидности на икономическия ексоконтификант са *икономическият ексодиспецификант*, *икономическият ексоспецисустификант*, *икономическият ексодисустификант*, *икономическият екстристратификант* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТИФИКАТ* (economic exocontituficat) (*)

– операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контификат*; съвкупност от част всички *икономически ексоконституанти* (като двойки от *икономически ексоинституити* и *икономически ексоексституити*) и затова е *двустепенна икономическа ексомултиада*, в частност **ексоконтификатна двустепенна икономическа ексомултиада**). Разновидности на икономическия контификат са *икономическият ексодиспецификат*, *икономическият ексоспецисустификат*, *икономическият ексодисустификат*, *икономическият екстристратификат* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНТУИТ* (economic exocontuite) (*)

– операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия контуит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексоинтуит* и *икономически ексоекстуит*, като цялостност на някаква своя частична вътрешна и външна страна; **частична цялостна конституираност** (частична вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **частична цялостна ексоикономическа конституираност*** (partial entire exoeconomic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от част от всички цялости от някаква вътрешна (скрита) и съответстваща му външна (разкрита) страна на икономическия ексопредмет [които (цялости) като съвкупност образуват *икономически ексоконтат*, т.е. икономическият ексоконтат е съвкупността от всички икономически ексоконтуити] (вж. *икономически ексоконтит*). Икономическият ексоконтуит е общо понятие за кое да е от част от всички цялости от някаква създаваща и съответстваща му

усвояваща страна на икономическия ексопредмет. Той е кое да е от част от всички цялости от вътрешно и външно съчетание (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия ексоконтуит са *икономическият ексоесфеноформит*, *икономическият ексосустрит*, *икономическият ексосусенсит*, *икономическият ексореалитит*. В границите на икономическия контуит икономическият интуит и икономическият екстуит са понятия на **частичната конституираност на икономическия ексопредмет*** (partial constitution /constitutivity/ of the economic exothing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ексоинтуит *се снем*а в икономическия екстуит: икономическият ексоекстуит е икономическия ексоинтуит в снет вид. Първопричината на икономическия ексоекстуит е скрита в икономическия ексоинтуит, а икономическият ексоинтуит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексоекстуит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически ексоконтуит са **обектният икономически ексоконтуит*** (object economic exocontuite) (ексоконтуитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоконтуит*** (system economic exocontuite) (ексоконтуитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНФАНТ* (economic exoconfante) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конфант*; единство на част от всички *икономически ексоконститутианти* и затова е *едностепенна икономическа ексомонада*, в частност – **ексоконфантна едностепенна икономическа ексомултиада**. Тъй като първият икономически ексоконститутиант е *икономическият ексодиспозант* като общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, вторият икономически ексоконститутиант е *икономическият ексоспецифант* като общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, третият е *икономическият ексосустант* като общо понятие за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта* и т.н., икономическият конфант е общо понятие за тях. Разновидности на икономическия ексоконфант са *икономическият ексодиспецифит*, *икономическият ексоспецисустит*, *икономическият ексодисустит*, *икономическият ексотристрит* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОНФИКАНТ* (economic exoconificant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия конфикант*; единство на част от всички *икономически ексоконститути* (като двойки от *икономически ексоинститути* и *икономически ексоексститути*) и затова е *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност **ексоконфикантна двустепенна икономическа ексомонада**. Разновидности на икономическия ексоконфикант са *икономическият ексодиспецифитит*, *икономическият ексоспецисустифитит*, *икономическият ексодисустфитит*, *икономическият екстристратифитит* и т.н. Вж. *икономически ексоконтит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОСУПЕРСТАТ* (economic exocosuperstate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия косуперстат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексосубформатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически контив* и *икономически запас*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексокосуперстат, т.е. като диалектически противоречиво единство на контив (която е негово вътрешно състояние) и на запас (което е негово външно същество). Икономическият контив е първичен и определящ по отношение на икономическия запас; той едновременно е контив на икономическия ексопредмет и контив на запаса на икономическия ексопредмет. Икономическият запас е вторичен и решаващ по отношение на икономическия контив; той едновременно е запас на икономическия ексопредмет и запас на контива на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексоспецисустификат*.

Даден икономически контив може да се опредмети [това е **ексокосуперстационално икономическо ексоопредметяване*** (exocosuperstational economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в една или в повече от една взаимодействащи си икономически запаси, като се предполага, че контивът се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всеки един от запасите поотделно (по това икономическият ексокосуперстат се отличава от *икономическия ексоспецифат*: при последния при ексоопредметяването си икономическият контив разпределя своя обема между различните еднотипови активи). С този преход невидимият и намиращ се в дълбочина икономически контив се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта икономически запаси. Това е запасово ексоопредметяване на икономическия

запаси. Това е запасово ексоопределяване на икономическия континент, което показва, че икономическият запас опосредствано (посредством *икономически актив*) е **континентен икономически запас**, че той е опосредстван запас на своя континент. Обратната на ексокосуперстационалното ексоопределяване трансформация (като ексокосуперстационално ексоразпределяване на икономическите запаси в икономически континент) е **ексокосуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (exocosuperstational economic exointensifying) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е ексокосуперстационално ексоинтензиониране на икономическия запас (респ. запаси), което показва, че икономическият континент опосредствано (посредством формата) е **запасов икономически континент**, че той е опосредстван континент на своя запас. Тук се разглежда случай на ексоопределяване на континента в само един даден запас (запас от даден тип, изразяваща някакъв етап от *икономическата еволюция*).

Количеството на континента CS на икономическия ексопредмет като континент на даден запас в границите на икономическия ексокосуперстат (на ексокосуперстатификата) се означава като **ексокосуперстатно-общ икономически континент*** (exocosuperstatically-total economic conassets) TCS. Функцията, която моделира косуперстационалното икономическо ексоинтензиониране, е $TCS = TCS(ST)$, където ST е количеството на икономическия запас. Тя е функция на ексокосуперстационалното, значи и на континентното ексоинтензиониране на икономически запас, и наред с това е функция на ексокосуперстатно-общия континент. От нея се извежда **предельния континент на икономическия запас*** (marginal conassets of the economic stock), която е първата производна

$$MCS_{st}(ST) = \frac{\partial TCS(ST)}{\partial ST}$$

на функцията на ексокосуперстатно-общия континент.

Даден икономически запас (например фактор като съставно понятие), в който се определя икономическият континент, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическия запас [например различни видове (респ. разновидности) на фактора], като даденият запас разпределя своя обем между тях. Тогава при ексоопределяването и икономическият континент разпределя обема си между различните видове на запаса. Ако даденият запас е представен от един вид, тогава е налице **едновидово ексокосуперстационално икономическо ексоопределяване*** (one-species exocosuperstational economic exoobjectification), при два вида на запаса – **двувидово ексокосуперстационално икономическо ексоопределяване*** (two-species exocosu-

perstational economic exoobjectification), при три вида – **тривидово ексокосуперстационално икономическо ексоопредметяване*** (three-species exocosuperstational economic exoobjectification), при повече от три вида – **многовидово ексокосуперстационално икономическо ексоопредметяване*** (multispecies exocosuperstational economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на ексокосуперстационалното икономическо ексоинтензиониране са: **едновидово ексокосуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (one-species exocosuperstational economic exointensioing), **двувидово ексокосуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (two-species exocosuperstational economic exointensioing), **тривидово ексокосуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (three-species exocosuperstational economic exointensioing), **многовидово ексокосуперстационално икономическо ексоинтензиониране*** (multispecies exocosuperstational economic exointensioing).

Функцията, която моделира **едновидовото ексокосуперстационално икономическо ексоинтензиониране** (тя е функцията на ексокосуперстатно-общия икономически контив при едновидовото ексоинтензиониране), е посоченият по-горе израз $TCS = TCS(ST)$, от който се извежда съответстващият ѝ пределен контив на икономическия запас

$$MCS_{st}(ST) = \frac{\partial TCS(ST)}{\partial ST}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото ексокосуперстационално икономическо ексоинтензиониране** (функцията на ексокосуперстатно-общия икономически контив при двувидовото ексоинтензиониране), е

$$TCS = TCS(ST_1, ST_2),$$

където ST_1 е първият вид на икономическия запас, а ST_2 е вторият негов вид (тук TCS е общ контив на първия и втория вид на запаса). Тя е функция на ексокосуперстационалното, значи и на контивното ексоинтензиониране на икономическите запаси, в т.ч. на контивното ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на запаса. От нея се извеждат **пределният контив на първия вид на икономическия запас*** (marginal conassets of the first-species economic stock)

$$MCS_{st1}(ST_1, ST_2) = \frac{\partial TCS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1}$$

и *предельният контив на втория вид на икономическия запас** (marginal conassets of the second-species economic stock)

$$MCS_{st2}(ST_1, ST_2) = \frac{\partial TCS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексокосуперстатно-общия контив. Обемът на един и същ икономически контив може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадения запас. Затова *при непроменена (постоянна) величина* на ексокосуперстатно-общия контив съществува заместване между първия и втория вид на запаса, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез *ексокосуперстатната крива на безразличието на икономическия контив** (exocosuperstatic indifference curve of the economic conassets) $IC_{CS-ECOS}$.

Функцията на ексокосуперстатно-общия икономически контив

$$TCS = TCS(ST_1, ST_2)$$

не се променя с движението на точка по ексокосуперстатната (ексокосуперстатификатната) крива на безразличието на икономическия контив $IC_{CS-ECOS}$. Затова уравнението на кривата $IC_{CS-ECOS}$ при дадено постоянно равнище на ексокосуперстатно-общия икономически контив е

$$TCS(ST_1, ST_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическия запас, имащи посочения еднакъв (постоянен) ексокосуперстатно-общ икономически контив

$$TCS(ST_1, ST_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексокосуперстатната крива на безразличието на икономическия контив $IC_{CS-ECOS}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадения икономически запас се променят в противоположна посока като увеличаването на единия замества намаляването на другия. Положението, че един и същ контив може да съответства на различни комбинации на видовете на запаса обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на запаса (dST_1, dST_2) (т.е. при движение на точка по ексокосуперстатната крива на без-

различето на икономическия континг $IC_{CS-ECOS}$) прирастът на функцията на ексокосуперстатно-общия икономически континг е нейният пълен диференциал

$$dTCS(ST_1, ST_2) = \\ = MCS_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 + MCS_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2$$

или, което е същото,

$$dTCS(ST_1, ST_2) = \\ = \frac{\partial TCS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1} dST_1 + \frac{\partial TCS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2} dST_2.$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическия суперстанта се извършва в рамките на дадена ексокосуперстатна крива на безразличието на икономическия континг съдържание, диференциалният прираст на функцията на ексокосуперстатно-общия континг е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на запаса запазва непроменено техния ексокосуперстатно-общ континг:

$$dTCS(ST_1, ST_2) = \\ = MCS_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 + MCS_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2 = 0.$$

Посочената зависимост се определя като **контингентно-еквивалентно заместване на видовете на икономическия запас*** (conassetly-equivalent substitution of the species economic stock). То е контингентно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексокосуперстатно-общия икономически континг

$$MCS_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 \text{ и } MCS_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексокосуперстатно-общия континг, по отношение на което се конституира ексокосуперстатната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на контингентно-еквивалентното заместване на видовете на икономическия запас*** (marginal rate of the conassetly-equivalent substitution of the species economic stock)

$$\begin{aligned} \text{MRCSS}_{st12} &= \frac{dST_2}{dST_1} = - \frac{\text{MCS}_{st1}(ST_1, ST_2)}{\text{MCS}_{st2}(ST_1, ST_2)} = \\ &= - \frac{\partial \text{TCS}(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1} : \frac{\partial \text{TCS}(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$\text{MRCSS}_{st12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dST_2}{dST_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на запаса (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{\text{MCS}_{st1}(ST_1, ST_2)}{\text{MCS}_{st2}(ST_1, ST_2)}$$

между пределните контиви на двата вида на запаса. Пределната норма MRCSS_{st12} показва към определена точка от ексокосуперстатната крива на безразличието на икономическия контив $\text{IC}_{\text{CS-ECOS}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на запаса, което да позволи да се увеличи обемът на неговия първи вид с една единица, така че тяхното ексокосуперстатно-общия контив да остане постоянна величина.

Функцията на ексокосуперстатно-общия икономически контив е

$$\text{TCS} = \text{TCS}(ST_1, ST_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическия контив на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic conassets) $H(\text{CS})_{st12}$, която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(\text{CS})_{st12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \text{TCS}(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1^2}, & \frac{\partial^2 \text{TCS}(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1 \partial ST_2} \\ \frac{\partial^2 \text{TCS}(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2 \partial ST_1}, & \frac{\partial^2 \text{TCS}(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

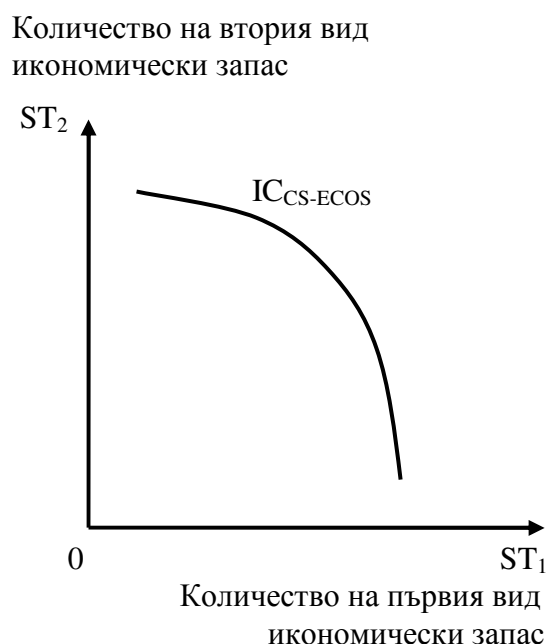
Матрицата на икономическия контив на О. Хесе $H(\text{CS})_{st12}$ е изцяло **положително определена**, тъй като ексокосуперстатното ексоинтензиониране е винаги **ускорено ексокосуперстатно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exocosuperstational economic exointensioining), което е обусло-

вено от икономическата природа на контива и запаса. Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{ST}_1, \text{ST}_2)}{\partial \text{ST}_1^2} > 0, \frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{ST}_1, \text{ST}_2)}{\partial \text{ST}_2^2} > 0$$

показват, че пределният контив на даден вид на икономическия запас се увеличава с неговото (на контива) нарастване. Затова при ускореното ексоинтензиониране се конституира **изпъкнала ексокосуперстатна крива на безразличието на икономическия контив** * (convex exocosuperstatic indifference curve of the economic conassets) $\text{IC}_{\text{CS-ECOS}}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващия пределен контив на икономическия запас*** (law of the marginal conassets increasing of the economic stock). Законът за нарастващия пределен контив е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения контив** при нарастване на равнището на запаса. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическия запас (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на запаса) неговият ексокосуперстатно-общ икономически контив се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговият пределен контив нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на запаса, всяка следваща единица прираст на първия вид на запаса изисква изчерпването на все по-големи порции от контива, както и при постоянно равнище на първия вид на запаса, всяка следваща единица прираст на втория вид на запаса също изисква изчерпването на все по-големи порции от контива. Законът за нарастващия пределен контив на икономическия запас е валиден за всеки произволен брой на видовете на запаса, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическия запас той става все по-ефективен в представляването на икономическия си контив.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексокосуперстат*** (individual economic exocosuperstate), **фирмен икономически ексокосуперстат*** (firm economic exocosuperstate), **обществен икономически ексокосуперстат*** (social economic exocosuperstate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексокосуперстат*** (microeconomic exocosuperstate), **мезоикономически ексокосуперстат*** (mesoeconomic exocosuperstate), **макроикономически ексокосуперстат*** (macroeconomic exocosuperstate).

Фиг. 1. Изпъкнала ексокосуперстатна крива на безразличието на икономическия континент

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексокосуперстат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексокосуперстат*** (consumptionary exocosuperstate), **стопански ексокосуперстат*** (protoeconomic exocosuperstate), **пазарно-икономически ексокосуперстат*** (marketly-economic exocosuperstate) и **финансово-пазарно-икономически ексокосуперстат*** (financially-marketly-economic exocosuperstate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексокосуперстат*** (sustenance /sustaining/ exocosuperstate) (за ексокосуперстат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОСУСТИТ* (economic exocosustite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОКОФЕНОМЕН* (economic exocorphenomenon) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОНАТУРИТАТ* (economic exonaturitate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия натури-тат*; вид *едностепенна икономическа екстриада* (едностепенен триравни-

щен диалектически формат, така че е *ексонатуритатна едностепенна икономическа екотриада*), състояща се от взаимодействащи си *икономическа ценност*, *икономически контив* и *икономически субстат*, общо понятие за които е *икономическото ексоестество* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да с е интерпретира като икономически ексонатуритат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ценност (която е негова вътрешна ексоопределеност), контив (който е негово вътрешно ексосъстояние) и субстат (който е негово вътрешно ексосъщество).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОНАТУРИТИТ* (economic exonaturitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия натуритит*; *икономически ексопредмет* като единство от *икономическа ексосъщност*, *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексосубстанция* (които са видове *икономически ексоинститутити*), негова натурититна вътрешна (скрита) страна; **ексонатурититна (частична и единна) вътрешна конституираност** (натурититна вътрешноприсъща конституираност) на икономическия ексопредмет или още **натурититна (частична и единна) вътрешна ексоикономическа конституираност*** [naturititive (partial and united) internal exoeconomic constitution /constitutivity/]; *икономическа ексосъщност* (като вътрешна определеност), *икономическо ексосъдържание* (като вътрешно състояние) и *икономическа ексосубстанция* (като вътрешно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на три вътрешни икономически страни на икономическата ексореалност, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) вътрешна реалност** на икономическия предмет. Ексонатурититът е разновидност на *икономическия ексоинтит*. Основни разновидности на икономическия ексонатуритит са **обектният икономически ексонатуритит*** (object economic exonaturitite) (ексонатурититът на икономическия обект) и **системният икономически ексонатуритит*** (system economic exonaturitite) (ексонатурититът на икономическата система). Вж. *икономически ексореалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСООБСИИНГРЕДИЕНТ (economic exoobsiingredient) (**ки**) – във:

комбинирано примерно пространство на дукоалностните оперативни дерелвантни типични икономически ексообсиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоалностните рационални дерелвантни типични икономически ексообсиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоплетностните оперативни дерелвантни типични икономически ексообсиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоплетностните рационални дерелвантни типични икономически ексообсиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на цялостностните оперативни дерелвантни типични икономически ексообсиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на цялостностните рационални дерелвантни типични икономически ексообсиингредиенти.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСООБТИИНГРЕДИЕНТ (economic exoobtiingredient) (**ки**) – във:

комбинирано тримерно пространство на дукоалностните оперативни дерелвантни типични икономически ексообтиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоплетностните оперативни дерелвантни типични икономически ексообтиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на цялостностните оперативни дерелвантни типични икономически ексообтиингредиенти;

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОПРЕДМЕТ* (economic exothing) [съкратено от **изразяващо-операционализиран** (expressively-operationalized) икономически предмет] (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия предмет*; някаква степен на операционализиране на понятието за икономически предмет, която (за разлика от теоретико-методологическото конституиране на изходното понятие за него) го поставя по-близо до *икономическата практика* и го прави по-формализуем и по-моделируем за целите на икономическото изследване и *икономическото управление*; икономически предмет с явно изразена (до определена степен на подробност) икономическа структура (в т.ч. и като последователност от икономически признаци, икономически характеристики и *икономически въздействия*, разглеждани като операции); дадено равнище на преминаване от абстрактното към конкретното по отношение на икономическия предмет (вж. *абстрактно в икономиката* и *конкретно в икономиката*) (противоположност на ексопредмета е *черната кутия в икономиката*). Икономическият ексопредмет е *икономическа категория* от най-висока степен на общност, която на операционално равнище означава наличието на някаква икономическа даденост, икономическо обстоятелство,

икономически факт, икономически случай, икономическо положение и т.н.; нещо, което има качествена и количествена икономическа определеност (вж. *икономическо качество* и *икономическо количество*) и е представено по начин, който позволява да бъде качествено и количествено характеризирани; отделна част, единица от съществуващото в *икономиката*, която е формализирана така, че могат да се определят нейните качествени и количествени зависимости с останалите части и единици на икономиката и с икономиката като цяло; предмет на формализирано икономическо изследване и на формализирано икономическо управление. Всяка съвкупност от икономически ексопредмети, обединени чрез някакво отношение, е нов икономически ексопредмет, притежаващ едни или други свойства. В своята общност икономическите ексопредмети, разглеждани като ексопредметни икономически променливи на някакъв формален език, образуват **икономическия ексоуниверсум*** (economic exouniversum). Съвкупността от разновидности на икономическия ексопредмет се разполага както в обективната *икономическа действителност* (в икономическата реалност), така и в *икономическото знание*, което е нейно научно отражение в човешкото и в общественото съзнание. Значими примери за икономически ексопредмети са *икономическият ексодиспозант* (в т.ч. *икономическата ценност* и *икономическата феност*), *икономическият ексоспецифант* (в т.ч. *икономическият контив* и *икономическият актив*), *икономическият ексоустант* (в т.ч. *икономическият субстат* и *икономическият запас*), както и други произтичащи от тях или свързани с тях икономически понятия. **Особена разновидност** на икономическия ексопредмет са *типичните диалектически икономически ingredienti*. Например *икономическата ценност*, *икономическата феност*, *икономическият контив*, *икономическият актив*, *икономическият субстат* и *икономическият запас* и т.н., които са типични икономически ingredienti, са разновидности съответно на *икономическата ексосъщност*, *икономическото ексоявление*, *икономическото ексосъдържание*, *икономическата ексоформа*, *икономическата ексоустанция*, *икономическата ексоустанта* и т.н., които от своя страна са вид икономически ексопредмети.

Всеки икономически ексопредмет е **диалектически икономически ексопредмет*** (dialectical economic exothing), което означава, че той се конституира, съществува и се променя съобразно със закономерностите на диалектиката. В това си качество икономическият ексопредмет е **битернатен икономически ексопредмет*** (biternatic economic exothing) [той е **икономически ексобитернат*** (economic biternate) и притежава свойството на **икономическа ексобитернатност*** (economic exobiternatness)], т.е. е диалектически проти-

воречиво единство на вътрешно и външно в икономиката, които са две страни на единния икономически ексопредмет, различни по дълбочина и по значимост на неговите *икономически връзки* (вж. *външно и вътрешно в икономиката*). Във взаимоотношенията помежду им вътрешната страна е определящата, а външната страна е решаващата (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Битерналният икономически ексопредмет (респ. икономическата ексобитерналност) има различни по общност и значимост проявления. По-долу се посочват две от най-значимите измежду тях.

Първо, икономическият ексопредмет е *хомеостатен икономически ексопредмет** (homeostatic economic exothing) [той е *икономически ексохомеостат** (economic exohomeostate) и притежава свойството на *икономическа ексохомеостатност** (economic exohomeostatness)], т.е. е диалектически противоречиво единство на *икономическо количество* и *икономическо качество*, които имат статута на проявление съответно на вътрешната (определящата) и на външната (решаващата) страна на предмета.

Второ, икономическият ексопредмет е *реалитатен икономически ексопредмет** (realitatic economic exothing) [той е *икономически ексореалитат* и притежава свойството на *икономическа ексореалитатност** (economic exorealitatness)], т.е. е диалектически противоречиво единство на *икономическо естество* (което е негова вътрешна реалност) и *икономическа даденост* (която е негова външна реалност). Икономическата ексореалитатност е съвместното наличие на икономическа ексодиспозатност, ексоспецифатност и ексосустатност. Това означава, че всеки икономически ексопредмет може едновременно да се интерпретира като: (а) *диспозатен икономически ексопредмет** (disposatic economic exothing) [той е *икономически ексодиспозат* и притежава свойството на *икономическа ексодиспозатност** (economic exodisposatness)], т.е. е диалектически противоречиво единство на *икономическа същност* (която е негова вътрешна определеност) и *икономическо явление* (което е негова външна определеност); (б) *специфатен икономически ексопредмет** (specifatic economic exothing) [той е *икономически ексоспецифат* и притежава свойството на *икономическа ексоспецифатност** (economic exospecifatness)], т.е. е диалектически противоречиво единство на *икономическо съдържание* (което е негово вътрешно състояние) и *икономическа форма* (което е негово външно състояние); (в) *сустатен икономически ексопредмет** (sustatic economic exothing) [той е *икономически ексосустат* и притежава свойството на *икономическа ексосустатност** (economic exosustatness)], т.е. е диалектически противоречиво единство на *икономическа субстанция* (което е негово вътреш-

но същество) и *икономическа суперстанта* (което е негово външно същество) (вж. *икономически ексобитериорат*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексопредмет се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски ексопредмет** (consumptionary exothing), *стопански ексопредмет** (protoeconomic exothing), *пазарно-икономически ексопредмет** (marketly-economic exothing) и *финансово-пазарно-икономически ексопредмет** (financially-marketly-economic exothing). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ ексопредмет** (sustenance /sustaining/ exothing) (за ексопредмет при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОПРЕДМЕТ (economic exothing) (**ки**) – във:

битие на икономическия ексопредмет (вж. *икономическа ексосъщина* и *икономическо ексопроявление*);

единна конституираност на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоинститут*);

единна частична конституираност на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоинститут*);

икономически ексопредмет;

конституираност на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоинституит*);

определеност на икономическия ексопредмет (вж. *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексооявление*);

основа на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексосубстрат* и *икономически ексосуперстрат*);

предназначение на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексосмисъл* и *икономически ексосупсенс*);

реалност на икономическия ексопредмет (вж. *икономическо ексоестество* и *икономическа ексодаденост*);

съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоинститутат*);

състояние на икономическия ексопредмет (вж. *икономическа ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*);

същество /основание/ на икономическия ексопредмет (вж. *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта*);

частична конституираност на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоинтуит*);

частична съвкупностна конституираност на икономическия ексопредмет (вж. *икономически ексоинтант*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТАНТ* (economic exorealitant), **икономически ексоотристрант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалитант*; общо понятие за *икономическо ексоестество* (икономическа природа) и *икономическа ексодаденост* (икономическа фактуалност), които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексореалитат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексореалитатна двустепенна икономическа ексомонада*). Тъй като икономическото ексоестество е общо понятие за *икономическа ценност*, *икономически контив* и *икономически субстат*, а икономическата ексодаденост е общо понятие за *икономическа феност*, *икономически актив* и *икономически запас*, икономическият ексореалитант е общо понятие за *цетнност*, *феност*, *контив*, *актив*, *субстат* и *запас* в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексоотристрант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТАТ* (economic exorealitate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалитант*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексореалитатна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономическо ексоестество* и *икономическа ексодаденост*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексореалитат, т.е. като диалектически противоречиво ексоестество (който е негова вътрешна ексореалност) и ексодаденост (който е негова външна ексореалност). Икономическото ексоестество е първично и определящо по отношение на икономическата ексодаденост; то едновременно е ексоестество на икономическия ексопредмет и естество на ексодадеността на икономическия ексопредмет. Икономическата ексодаденост е вторична и решаваща по отношение на икономическото ексоестество; тя едновременно е ексодаденост на икономическия ексопредмет и даденост на ексоестеството на икономическия ексопредмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТИТ* (economic exorealitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалитит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономическо ексоестество* (което е вид *икономически ексоинтуит*) и *икономическа ексодаденост* (която

е вид *икономически ексоекстуйт*), като цялостност на негова ексоестествена вътрешна (скрита) и ексодаденостна външна (разкрита) страна; **ексореалититна (частична) цялостна конституираност** (ексореалититна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексореалититна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** (realitive partial entire exoeconomic constitution /constitutivity/); икономическо ексоестество и икономическа ексодаденост в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частична) цялостна реалност** на икономическия ексопредмет. Ексореалититът е общо понятие за *икономически ексодиспозит*, *икономически ексоспецифит* и *икономически ексосустит*. Той е разновидност е на *икономическия ексоконтуит*. В границите на икономическия ексореалитит икономическото ексоестество и икономическата ексодаденост са относително различни ексореалититни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическото ексоестество **се снем**а в икономическата ексодаденост: икономическата ексодаденост е икономическото ексоестество в смет вид. Първопричината на икономическата ексодаденост е скрита в икономическото ексоестество, а икономическото ексоестество [което е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическата ексодаденост [която е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексореалитит са **обектният икономически ексореалитит*** (object economic exorealitite) (ексореалититът на икономическия обект) и **системният икономически ексореалитит*** (system economic exorealitite) (ексореалититът на икономическата система). Вж. *икономически ексореалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТИТАНТ* (economic exorealititant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалититант*; общо понятие за *икономически ексонатуритат* и *икономически ексофактитат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексореалититат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексодуада*, в частност на *ексореалититатна двустепенна икономическа ексодуада*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТИТАТ* (economic exorealititate), **икономически тристратификат**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалитет*; *двустепенна икономическа ексодуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексореалитетна двустепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействия си (а) *икономически ексонатуритат* (последният от своя страна съставен от *икономическата ценност*, *икономическия контив* и *икономическия субстат*) и (б) *икономически ексофактитат* (последният от своя страна съставен от *икономическата феност*, *икономическия актив* и *икономическия запас*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е едностепенна икономическа ексодуада). В това се качество икономическият ексореалитет е **едносъставна двустепенна икономическа ексодуада*** (one-complex two-stage economic exoduaad) (вж. *двустепенна икономическа ексодуада*), състояща се от шест елемента (ценност, контив, субстат, феност, актив и запас), всеки един от които е едносъставно *икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексореалитет може да се разглежда и като **двусъставна двустепенна икономическа ексомонада*** (two-complex two-stage economic exomonad) (вж. *двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от два елемента (ексонатуритат и ексофактитат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо ексопонятие*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексореалитет, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексонатуритат (който е негова вътрешна ексореалност) и ексофактитат (който е негова външна ексореалност). Икономическият ексонатуритат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексофактитат; той едновременно е ексонатуритат на икономическия ексопредмет и ексонатуритат на ексофактитата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексофактитат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексонатуритат; той едновременно е ексофактитат на икономическия ексопредмет и ексофактитат на ексонатуритата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексореалитет се покрива с *икономическия ексотристратификат*, тъй като и двете понятия представляват една и съща двустепенна икономическа ексодуада (в първия случай като ексомонада от две едностепенни ексодуади, а във втория – като ексотриада от три двустепенни ексомонади).

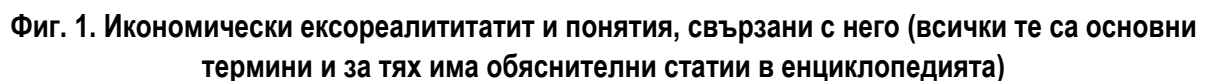
ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТИТАТАТ* (economic exoexorealititate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ре-*

алититатат; икономически ексопредмет като цялостност от икономически ексонатуритат (който е вид икономически ексоинтит) и икономически ексофактитат (който е вид икономически ексоекстат), като цялостност на негова ексонатуритатна вътрешна (скрита) и ексофактитатна външна (разкрита) страна; **ексореалититататна (частична) цялостна конституираност** (ексореалититататна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексореалититататна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** [realititativ (partial) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексонатуритат и икономически ексофактитат в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частична) съвкупностна цялостна реалност** на икономическия ексопредмет. Ексореалититататът е съвкупност от понятията за икономически ексодиспозит, икономически ексоспецифит и икономически сустит. Той е разновидност на икономическия ексоинтитат. В границите на икономическия ексореалититатат икономическият ексонатуритат и икономическият ексофактитат са относително различни реалититататни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексонатуритат **се сменя** в икономическия ексофактитат: икономическият ексофактитат е икономическият ексонатуритат в смет вид. Първопричината на икономическия ексофактитат е скрита в икономическия ексонатуритат, а икономическият ексонатуритат [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексофактитат [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексореалититатат са **обектният икономически ексореалититатат*** (object economic exorealititativ (ексореалититататът на икономическия обект) и **системният икономически ексореалититатат*** (system economic exorealititativ (ексореалититататът на икономическата система). Вж. *икономически ексореалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТИТАТИТ* (economic exorealititativ) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалититатит*; икономически ексопредмет като цялостност от икономически ексонатуритит (който е вид икономически ексоинтит) и икономически ексофактитит (който е вид икономически ексоекстит), като цялостност на негова

ексонатурититна вътрешна (скрита) и ексофактититна външна (разкрита) страна; **ексореалититатитна (частична и единна) цялостна конституираност** (ексореалититатитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексореалититатитна (частична и единна) цялостна ексоикономическа конституираност*** [realititativ (partial and united) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексонатуритит и икономически ексофактитит в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) цялостна реалност** на икономическия ексопредмет. Ексореалититатитът е единство на понятията за *икономически ексодиспозит*, *икономически ексоспецифит* и *икономически ексосустит*. Той е разновидност на *икономическия ексоконтит*. В границите на икономическия ексореалититатит икономическият ексонатуритит и икономическият ексофактитит са относително различни ексореалититатитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексонатуритит **се сменя** в икономическия ексофактитит: икономическият ексофактитит е икономическия ексонатуритит в смет вид. Първопричината на икономическия ексофактитит е скрита в икономическия ексонатуритит, а икономическият ексонатуритит [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексофактитит [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексореалититатит са **обектният икономически ексореалититатит*** (object economic exorealititativ) (ексореалититатитът на икономическия обект) и **системният икономически ексореалититатит*** (system economic exorealititativ) (ексореалититатитът на икономическата система).

Понятията, свързани с икономическия ексореалититатит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТИТИНТ* (economic exorealititint) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалититинт*; общо понятие за *икономически ексонатуритит* и *икономически ексофактитит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексореалититит* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексореалитититна двустепенна икономическа ексомонада*); общо понятие или за *ексореалитититинтна (единна частична) вътрешна конституираност* (единна частична вътрешноприсъща конституираност), или за *ексореалитититинтна (единна частична) външна конституираност* (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Икономическият ексореалититинт е разновидност на *икономическия ексоконант*. Вж. *икономически ексореалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОРЕАЛИТИТИТ* (economic exorealititit) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия реалититит*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексореалитититна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексонатуритит* и *икономически ексофактитит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически реалититит, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексонатуритит [който е негова ексонатурититна единна частична вътрешна (скрита) конституираност, ексонатурититна единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексофактитит [който е негова ексофактититна единна частична външна (разкрита) конституираност, ексофактититна единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексонатуритит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексофактитит; той едновременно е ексонатуритит на икономическия ексопредмет и начин на имплицирание на ексофактитита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексофактитит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексонатуритит; той едновременно е ексофактитит на икономическия ексопредмет и начин на експлициране на ексонатуритита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексореалититит е разновидност на *икономическия ексоконат*. Вж. *икономически ексореалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСЕНСТАТ* (economic exosenstate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сенстат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексосенстатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически субстат* и *икономическа ценност*, общо понятие за които е *икономическият ексосмисъл* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексонатуритат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосенстат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ценност (която е негова вътрешна определеност) и субстат (която е негово вътрешно същество). Икономическият субстат е първичен и определящ по отношение на икономическата ценност; той едновременно е субстат на икономическия ексопредмет и субстат на ценността на икономическия ексопредмет. Икономическата ценност е вторична и решаваща по отношение на икономическия субстат; тя едновременно е ценност на икономическия ексопредмет и ценност на субстата на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексодисустификат*.

Даден икономически субстат (икономическата субстат на даден икономически ексопредмет) се предметява [това е **ексосенстационалното икономическо ексоопредметяване*** (exosenstational economic exoobjectification) което е разновидност на *икономическото предметяване* изобщо] в една икономическа ценност. С този преход по-вече невидимият и намиращ се в по-голяма дълбочина икономически субстат се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една по-малко невидима икономическа ценност. Това е ценностно ексоопредметяване на икономическия субстат, което показва, че икономическата ценност непосредствено е **субстатна икономическа ценност**, че тя е непосредствено ценност на своя субстат. Обратната на ексосенстационалното ексоопредметяване трансформация (като ексосенстационалното ексоразпредметяване на икономическата ценност в икономически субстат) е **ексосенстационалното икономическо ексоинтензиониране*** (exosenstational economic exointensioning) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е ексосенстационално ексоинтензиониране на икономическата ценност, което показва, че икономическият субстат непосредствено е **ценностен икономически субстат**, че той е непосредствен субстат на своята ценност.

Количеството на субстата SS на икономическия ексопредмет като субстат на дадената ценност в границите на икономическия ексосенстат се означава като **ексосенстатно-обща икономическа субстат*** (exosenstatically-total

economic substatum) TSS. Функцията, която моделира ексосенстационалното икономическо ексоинтензиониране, е

$$TSS = TSS(WO),$$

където WO е количеството на икономическата ценност. Тя е функция на ексосенстационалното, значи и на субстатното ексоинтензиониране на икономическата ценност, и наред с това е функция на ексосенстатно-общия субстат. От нея се извежда **пределният субстат на икономическата ценност*** (marginal substatum of the economic worth), която е първата производна

$$MSS_{wo}(WO) = \frac{dTSS(WO)}{dWO}$$

на функцията на ексосенстатно-общия субстат.

В зависимост от икономическата природа на субстата и ценността се разграничават (1) **ускорено ексосенстационалното икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exostenstational economic exointensioining) и **забавено ексосенстационалното икономическо ексоинтензиониране*** (delayed exostenstational economic exointensioining).

Ускореното ексосенстационално икономическо ексоинтензиониране се дължи на действието на **закона за нарастващия пределен субстат на икономическата ценност*** (law of the marginal substatum increasing of the economic worth). Законът за нарастващия пределен субстат е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения субстат** при нарастване на равнището на ценността. Според този закон с нарастването на количеството на икономическата ценност (при постоянни други условия) нейният ексосенстатно-общ икономически субстат се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейният пределен субстат нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща единица прираст на ценността изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата ценност тя става все по-ефективна в представляването на икономическия си субстат.

Забавеното ексосенстационално икономическо ексоинтензиониране се дължи на действието на **закона за намаляващия пределен субстат на икономическата ценност*** (law of the marginal substatum decreasing of the economic worth). Законът за намаляващата пределен субстат е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадения субстат** при нарастване на равнището на ценността. Според този закон с нарастването на количеството

на икономическата ценност (при постоянни други условия) нейният ексосенс-
татно-общ икономически субстат се увеличава с намаляващи темпове, т.е.
нейният определен субстат намалява, което се дължи на посоченото забавено
насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща
единица прираст на ценността изисква изчерпването на все по-малки порции
от субстата. При забавеното ексоинтензиониране с разширяването на иконо-
мическата ценност тя става все по-неефективна в представляването на
икономическия си субстат.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхват-
ност* се разграничават **индивидуален икономически ексосенстат*** (individual
economic exosenstate), **фирмен икономически ексосенстат*** (firm economic
exosenstate), **обществен икономически ексосенстат*** (social economic ex-
osenstate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се раз-
граничават **микроикономически ексосенстат*** (microeconomic exosenstate),
мезоикономически ексосенстат* (mesoeconomic exosenstate), **макроиконо-
мически ексосенстат*** (macroeconomic exosenstate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен
икономически ексосенстат се конституират още и съответстващите на пос-
ледния понятия за **консуматорски ексосенстат*** (consumptionary exosenstate),
стопански ексосенстат* (protoeconomic exosenstate), **пазарно-икономически
ексосенстат*** (marketly-economic exosenstate) и **финансово-пазарно-
икономически ексосенстат*** (financially-marketly-economic exosenstate). Об-
що за всички тях е понятието за **поддържащ ексосенстат*** (sustenance
/sustaining/ exosenstate) (за ексосенстат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСЕНСТИТ* (economic exosenstite) (*) – операци-
онален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сенстит*; *ико-
номически ексопредмет* като единство от *икономическа ексосъщност* и *ико-
номическа ексосустанция* (които са видове *икономически ексоинститути-
ти*), негова ексосенситна вътрешна (скрита) страна; **ексосенситна (частич-
на и единна) вътрешна конституираност** (ексосенситна вътрешноприсъща
конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосенситна
(частична и единна) вътрешна ексоикономическа конституираност***
[sensitive (partial and united) internal exoeconomic constitution /constitutivity/];
икономическа ексосъщност (като вътрешна определеност) и икономическа ек-
сосустанция (като вътрешно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво
взаимодействие (на две вътрешни икономически страни на икономическото

предназначение, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) вътрешно предназначение** на икономическия ексопредмет. Ексосенститът е разновидност на *икономическия ексоинтит*. Основни разновидности на икономическия ексосенстит са **обектният икономически ексосенстит*** (object economic exosenstite) (ексосенститът на икономическия обект) и **системният икономически ексосенстит*** (system economic exosenstite) (ексосенститът на икономическата система). Вж. *икономически ексоусенститат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСМИСЪЛ* (economic exosense /exomeaning/) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия смисъл*; **вътрешно предназначение** (вътрешно-присъщо предназначение) на *икономическия ексопредмет*; смисъл на икономическия ексопредмет; общо понятие за *икономически субстат* и *икономическа ценност*: икономическият субстат и икономическата ценност са двете основни разновидности на икономическия ексосмисъл. Последният представлява или икономически субстат, или икономическа ценност. В рамките на икономическия ексосмисъл икономическият субстат играе ролята на определящата страна, а икономическата ценност – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). **Начинът на постигане** на икономическия ексосмисъл е *икономическият ексосупсенси* (*икономическата ексофеносуперстанта*). Икономическият ексосмисъл и икономическият ексосупсенси са категории на **предназначението на икономическия ексопредмет**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това предназначение. Икономическият ексосмисъл **се сменя** в икономическия ексосупсенси: икономическият ексосупсенси е икономическият ексосмисъл в смет вид. Икономическият ексосупсенси е скрит в икономическия ексосмисъл, а икономическият ексосмисъл [който е първичното (примитивното) и определящото предназначение на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексосупсенси [който е вторичното (производното) и решаващото предназначение на икономическия ексопредмет]. В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосмисъл се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексосмисъл*** (consumptionary exosense /exomeaning/), **стопански ексосмисъл*** (protoeconomic exosense /exomeaning/), **пазарно-икономически ексосмисъл*** (marketly-economic exosense /exomeaning/) и **финансово-пазарно-икономически ексосмисъл*** (financially-marketly-economic exosense /exomeaning/). Общо за всички тях е понятието за

поддържащ ексосмисъл* (sustenance /exosustaining/ exosense /meaning/) (за ексосмисъл на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСМИСЪЛ (economic exosense /exomeaning/) (**ки**)

— ВЪВ:

икономически ексосмисъл;

икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенси.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСМИСЪЛ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУП-СЕНС* (economic exosense /exomeaning/ and economic exosupsense) (*) – фундаментални икономически категории от висока степен на общност, отразяващи общи форми на *икономиката* и на *икономическото познание*, валидизиращи по определен начин *икономическото ексоестество* и *икономическата ексодаденост*. Върху взаимоотношението между икономическия ексосмисъл и икономическия ексосупсенси (то е диалектически противоречиво) възниква строго подредена съвкупност от понятия на методологията на икономическата теория (като диалектически понятия) в контекста на *икономическото предназначение* (economic purpose), чрез които *целово* се обосновава и реализира *икономическата ингредиентност* за потребностите на конституирането, класифицирането и обяснението на *икономическите системи*. Най-общо, икономическият ексосмисъл и икономическият ексосупсенси се съотнасят помежду си като вътрешна и външна страна (като вътрешни и външни характеристики) на *предназначението* на *икономическите ексопредмети*. Икономическият ексосмисъл *се сменя* в икономическия ексосупсенси: икономическият ексосупсенси е икономическия ексосмисъл в смет вид. Във взаимоотношението между икономическия ексосмисъл и икономическия ексосупсенси икономическият ексосмисъл играе ролята на определящата страна, а икономическият ексосупсенси – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият ексосмисъл и икономическият ексосупсенси могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономически ексосмисъл по отношение на следващото равнище и на икономически ексосупсенси по отношение на предходното равнище.

Икономическият ексосмисъл е вътрешното предназначение на икономическия ексопредмет Той е *общо понятие* за *икономическа ценност* и *икономически субстат*: икономическата ценност и икономическия субстат двете основни разновидности на икономическия ексосмисъл. Последният представ-

лява или икономическа ценност, или икономически субстат, или и двете заедно. От своя страна *икономическият ексосупсенси* е **външното предназначение** (външно-представеното предназначение) на икономическия ексопредмет, неговият експлицитен израз. Той е **начин на постигане** (в т.ч. начин на изразяване и начин на реализиране) на икономическия ексосмисъл. Икономическият ексосупсенси е **общо понятие** за икономическа феност и *икономически запас*: икономическата феност и икономическият запас са двете основни разновидности на икономическия ексосупсенси. Последният представлява или икономическа феност, или икономически запас, или и двете заедно. От това следва, че зависимостта между икономическия ексосмисъл и икономическия ексосупсенси има две разновидности: зависимост между икономическата ценност и икономическата феност или зависимост между икономическия субстат и икономическия запас.

а. Икономическа ценност и икономическа феност

Икономическата ценност е **вътрешната определеност** на икономическия ексопредмет. Икономическата ценност е непосредствено неизразима (непосредствено невидима, скрита) определеност в икономиката, която обаче е опосредствано изразима (опосредствано видима, открита) посредством икономическата феност. Икономическата ценност се разкрива чрез икономическата феност. Икономическата феност е **външната определеност** на икономическата ценност. Икономическата феност е непосредствено изразима (непосредствено видима, открита) определеност в икономиката и наред с това е опосредствено изразяваща ценностната икономическа определеност. Икономическата феност е **начинът на изразяване** (в т.ч. и на измерване) на икономическата ценност.

Икономическата ценност и икономическата феност са категории на **определеността на икономическите ексопредмети**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази определеност. Икономическата ценност **се снем**а в икономическата феност: икономическата феност е икономическата ценност в смет вид. В по-общ план икономическата ценност и икономическата феност могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономическа ценност по отношение на следващото равнище и на икономическа феност по отношение на предходното равнище. Икономическата ценност е скрита в икономическата феност, но тя е става познаваема чрез познаването на икономическата феност. Затова постига-

нето на икономическата ценност чрез изучаването на икономическата феност е задача на икономическата наука.

Във взаимоотношението между икономическата ценност и икономическата феност икономическата ценност играе ролята на определящата страна, а икономическата феност – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богато икономическата феност е феност на икономическата си ценност, а икономическата ценност се изразява от икономическата си феност. Икономическата феност е по-богата от икономическата ценност, тъй като то включва в себе си не само разкриването на икономическата ценност, на същностните връзки на икономическия обект (респ. на икономическата система), но и всички случайни отношения и особености на обекта. Макар и по-богати икономическите фености са по-консервативни, докато икономическата ценност. Затова теоретичното познание на икономическата ценност е свързано с разкриването на законите на развитието на обекта, на *икономическите закони*. Важен пример за икономическа ценност и икономическа феност са икономическите ingredienti на *същностно-стратифицираната икономическа система* – там те се конституират като *стратифицирана икономическа ценност** (stratified economic worth) и *стратифицирана икономическа феност** (stratified economic pheness).

б. Икономически субстат и икономически запас

Икономическият субстат е *вътрешното същество* на икономическия ексопредмет. Икономическият субстат е непосредствено неизразимо (непосредствено невидимо, скрито) същество в икономиката, което обаче е опосредствено изразимо (опосредствено видимо, открито) посредством икономическия запас. Икономическият субзапас се разкрива чрез икономическия запас. Икономическият запас е *външното същество* на икономическия субстат. Икономическият запас е непосредствено изразимо (непосредствено видимо, открито) същество в икономиката и наред с това е опосредствено изразяващо субстанциалното икономическо същество. Икономическият запас е *начинът на реализиране* на икономическия субстат.

Икономическият субстат и икономическият запас са категории на *съществуването на икономическите ексопредмети*, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това същество. Икономическият субстат *се сменя* в икономическия запас: икономическият запас е икономическият субстат в смет вид. В по-общ план икономическият субстат и икономическият запас могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многорав-

нищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономически субстат по отношение на следващото равнище и на икономически запас по отношение на предходното равнище. Икономическият субстат е скрит в икономическия запас, но той става познаваема чрез познаването на икономическия запас. Затова постигането на икономическия субстат чрез изучаването на икономическия запас е задача на икономическата наука.

Във взаимоотношението между икономическият субстат и икономическия запас икономическият субстат играе ролята на определящата страна, а икономическият запас – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богат икономическият запас е запас на икономическия си субстат, а икономическият субстат се изразява от икономическия си запас. Икономическият запас е по-богат от икономическия субстат, тъй като то включва в себе си не само разкриването на икономическия субстат, на субстанциалните връзки на икономическия обект (респ. на икономическата система), но и всички случайни отношения и особености на обекта. Макар и по-богати икономическите запаси са по-консервативни, докато икономическият субстат е по-динамичен.

в. Зависимости между разновидностите на икономическия ексосмисъл и на икономическия ексосупсенс

Между икономическия субстат и икономическия запас, от една страна, и икономическата ценност и икономическата феност, от друга (в качеството им на разновидности на икономическия ексосмисъл и на икономическия ексосупсенс), съществуват определени зависимости, което показва, че те не са взаимноизключващи се (дихотомни) понятия, а, напротив, при тях има взаимно проникване и те образуват общи разновидности. По-специално, както икономическият субстат, така и икономическият запас (всеки поотделно) могат да имат както същност (ценност като тяхна вътрешна определеност), така и явление (феност като тяхна външна определеност и начин на изразяване на тяхната същност). В този смисъл по отношение на икономическата субстат се конституират (1) **субстатна икономическа същност*** (substatum economic essence) [същност на икономическата субстат; **икономически есусубстат*** (economic essubstatum)], което е вътрешната определеност на икономическия субстат, и (2) **субстатна икономическа феност*** (substatum economic pheness) [феност на икономическия субстат; **икономически феносубстат*** (economic phenosubstatum)], което е начинът на изразяване на същността на икономическия субс-

тат. От своя страна, по отношение на икономическия запас се конституират (1) **запасова икономическа същност*** (stock economic essence) [същност на икономическия запас; **икономически есзапас*** (economic esstock)], което е вътрешната определеност на икономическия запас, и (2) **запасова икономическа феност*** (stock economic pheness) [феност на икономическия запас; **икономически фенозапас*** (economic phenostock)], което е начинът на изразяване на същността на икономическия запас. Вж. *икономически смисъл и икономически супсенси*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИДИСПОЗИТ* (economic exospecidisposite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИСУСТАНТ* (economic exospecisustant), **икономически ексосустант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономически специсустант*; общо понятие за *икономически ексоспецифант* и *икономически ексосустант*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономически ексоспецисустант* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа ексодуада*, в частност на **ексоспецисустантна едностепенна икономическа ексодуада**). Разновидност е на понятието за *икономически ексотристант*. Тъй като икономическият ексоспецифант е общо понятие за *икономически контив* и *икономическе актив*, а икономическият ексосустант е общо понятие за *икономически субстат* и *икономически запас*, икономическият ексоспецисустант е общо понятие за контив, актив, субстат и запас в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексосустант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИСУСТАТ* (economic exospecisustate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономически специсустант*; *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексоспецисустантна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексоспецифант* и *икономически ексосустант*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически ексотристант*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоспецисустант, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексоспецифант (който е негово ексодиспецифатно състояние) и ексосустант (който е негово ексодиспецифатно същество). Икономическият ексосустант е първичен и определящ по отношение на икономическия

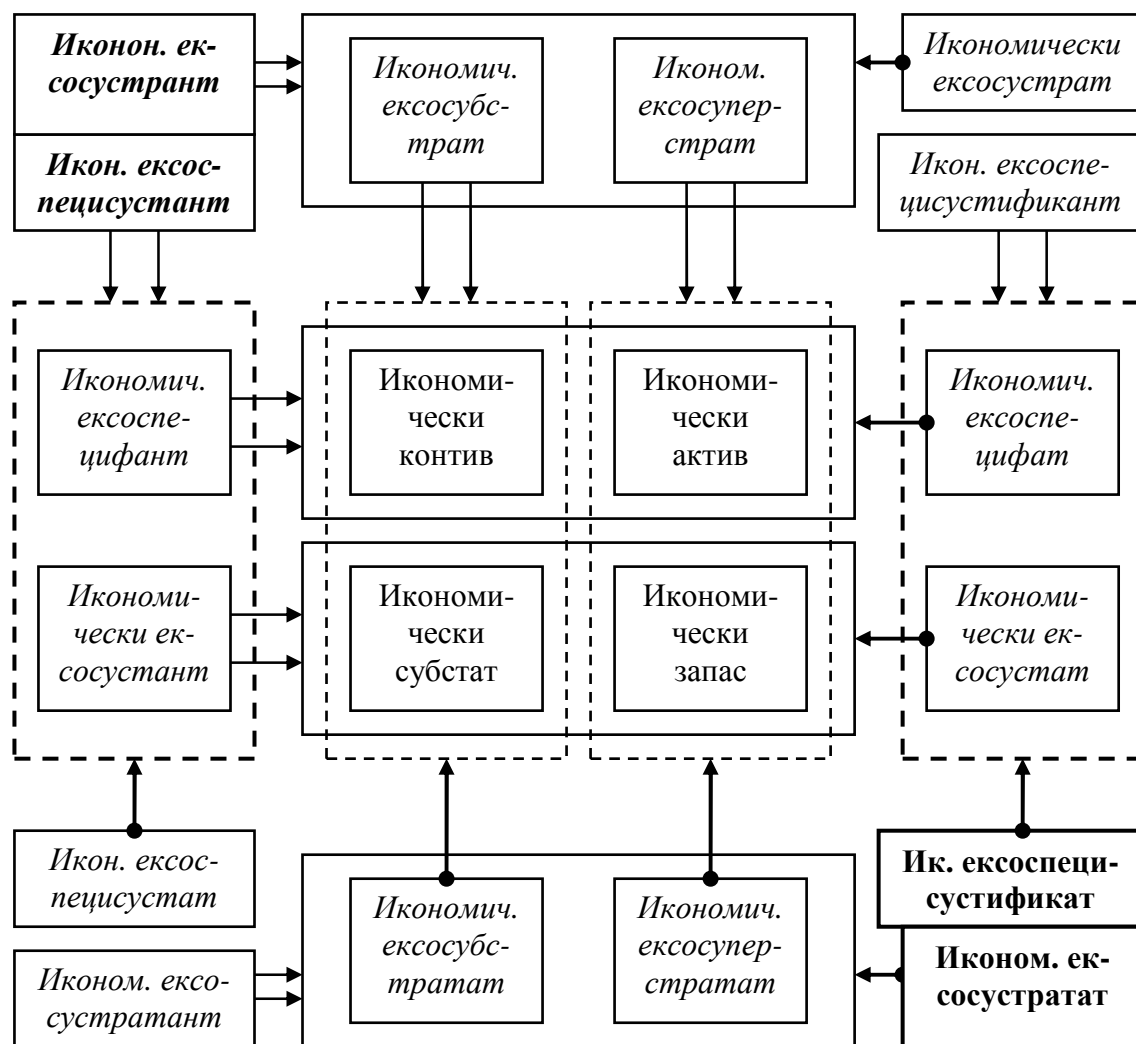
ексоспецифант; той едновременно е ексосустант на икономическия ексопредмет и ексосустант на ексоспецифанта на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоспецифант е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосустант; той едновременно е ексоспецифант на икономическия ексопредмет и ексоспецифант на ексосустанта на икономическия ексопредмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИСУСТИТ* (economic exospecisustite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия специсустит*; единство на *икономическия ексоспецифант* и *икономическия ексосустант* и затова е *едностепенна икономическа ексомонада*, в частност – **ексоспецисуститна едностепенна икономическа ексомонада**. Тъй като *икономическият ексоспецифант* е общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, а *икономическият ексосустант* е общо понятие за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта*, икономическият ексоспецисустит е тяхното единство като общи понятия. Икономическият ексоспецисустит е разновидност на *икономическия ексоконфант*. Вж. *икономически ексосустратит*. Вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИСУСТИФИКАНТ* (economic exospecisustificant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия специсустификант*; общо понятие за *икономически ексоспецифат* (същото като *икономически ексоспецификат*) и *икономически ексосустат* (същото като *икономически ексосустификат*), които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоспецисустификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексодуада*, в частност на **ексоспецисустификатна двустепенна икономическа ексодуада**). Разновидност е на понятието за *икономически ексопристратификант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИСУСТИФИКАТ* (economic exospecisustificate), **икономически ексосустратат**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия специсустификат*; *двустепенна икономическа ексодуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексоспецисустификатна двустепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически ексоспецифат* (същото като *икономически ексоспецификат* и от своя страна съставен от *икономически контив* и *икономически актив*) и (б) *икономически ексосустат* (същото като *икономически ексосустификат* и от своя страна съставен от *икономическата субс-*

тат и икономически запас), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е двустепенна икономическа ексомонада) (вж. фиг. 1, където: тънката стрелка е знак за общо понятие, а дебелията – знак за група от понятия; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). В това се качество икономическият ексоспецисустификат е **едносъставна двустепенна икономическа ексодуада*** (one-complex two-stage economic exoduad) (вж. *двустепенна икономическа ексодуада*), състояща се от четири елемента (континент, актив, субстат и запас), всеки един от които е едносъставно *икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексоспецисустификат може да се разглежда и като **двусъставна едностепенна икономическа ексодуада*** (two-complex one-stage economic exoduad) (вж. *едностепенна икономическа ексодуада*), състояща се от два елемента (ексоспецифат и ексосустат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо ексопонятие*. Икономическият ексоспецисустификат е разновидност на понятието за *икономически ексопристратификат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоспецисустификат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосустат (който е негово ексоспецисустификатно същество) и ексоспецифат (който е негово ексоспецисустификатно състояние). Икономическият ексосустат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексоспецифат; той едновременно е ексосустат на икономическия ексопредмет и ексосустат на ексоспецифата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоспецифат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосустат; той едновременно е ексоспецифат на икономическия ексопредмет и ексоспецифат на ексосустата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексоспецисустификат се покрива с *икономическия ексосустат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа ексодуада (в първия случай като дуада от две двустепенни ексомонади, а във втория – като монада от две едностепенни ексодуади).

Фиг. 1. Икономически ексопециустификат (ексопециустификатна двустепенна икономическа ексодуада; икономически ексоустратат) при особени случаи на икономическия ексопредмет

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОПЕЦИСУСТИФИТИТ* (economic exospecisus-tifitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия специусустифитит*; единство на *икономическия ексопецифат* и *икономическия ексоустант* (като двойки от *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа* и от *икономическа ексоустанция* и *икономическа ексоустратант*) [той е двойка от (1) единството на икономическото ексосъдържание и икономическата ексоустанция и (2) единството на икономическата ексоформа и икономическата ексоустратант и затова е *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност *ексопециустифититна двустепенна икономическа ексомонада*]. Икономическият ексопециустифитит е разно-

видност на *икономическия ексоконфигант*. Вж. *икономически ексоосустратит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИФАНТ* (economic exospecifant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия специфант*; общо понятие за *икономически контив* и *икономически актив*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексоспецифат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада* и същото като *икономически ексоспецификат*). Икономическият ексоспецифант е една от разновидностите на *икономическия ексодиспецифант* и на *икономическия ексоспецисустант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИФАТ* (economic exospecifate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия специфат*; вид *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, имащ вида на *икономически ексоспецификат*, така че е *ексоспецифатна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически контив* и *икономически актив*, общо понятие за които е *икономическият ексоспецифант* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексодиспецификант* и на *икономическия ексоспецисустификант*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексоспецифат, т.е. като диалектически противоречиво единство на контив (което е негово ексоспецифатно вътрешно състояние) и актив (която е негова ексоспецифатно външно състояние). Икономическият контив е първично и определящо по отношение на икономическия актив; то едновременно е контив на икономическия ексопредмет и контив на актива на икономическия ексопредмет. Икономическият актив е вторична и решаваща по отношение на икономическия контив; той едновременно е актив на икономическия ексопредмет и актив на контива на икономическия ексопредмет. Икономическият актив е начинът на съществуването на икономическия контиве. Вж. *икономически ексобитериорат*.

Даден икономически контив може да се определи [това е *ексоспецифичностно икономическо ексоопределяване** (exospecificital economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото определяване изобщо*] в един или в повече от един взаимодействащи си икономически активи от определен тип, като разпределя своя обем между тях (контивът и всяки

от активите имат своя измерителна единица). Това е активово ексоопределяване на икономическия контив, което показва, че икономическият актив непосредствено е **контивен икономически актив**, че той е непосредствено актив на своя контив. Когато ексоопределяването се извършва в един актив, то е **едноактивно ексоспецифичностно икономическо ексоопределяване*** (one-assets exospecificity economic exobjectification), в два актива – **дваактивно ексоспецифичностно икономическо ексоопределяване*** (two-assets exospecificity economic exobjectification), в три актива – **триактивно ексоспецифичностно икономическо ексоопределяване*** (tree-assets exospecificity economic exobjectification), в повече от три актива – **многоактивно ексоспецифичностно икономическо ексоопределяване*** (multiassets exospecificity economic exobjectification). С прехода от контива към активите един и същ по величина (невидим и намиращ се в дълбочина) икономически актив се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта икономически активи. Обратната на ексоспецифичностното ексоопределяване трансформация (като ексоспецифичностно ексоразпределяване на икономическите активи в икономически контив) е **ексоспецифичностното икономическо ексоинтензиониране*** (exospecificity economic exintensification) (и е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е контивно ексоинтензиониране на икономическия актив (респ. активи), което показва, че икономическият контив непосредствено е **активов икономически контив**, че той е непосредствен контив на своя актив. При един актив ексоинтензионирането е **едноактивно ексоспецифичностно икономическо ексоинтензиониране*** (one-assets exospecificity economic exintensification), при два актива – **дваактивно ексоспецифичностно икономическо ексоинтензиониране*** (two-assets exospecificity economic exintensification), при три актива – **триактивно ексоспецифичностно икономическо ексоинтензиониране*** (tree-assets exospecificity economic exintensification), при повече от три актива – **многоактивно ексоспецифичностно икономическо ексоинтензиониране*** (multiassets exospecificity economic exintensification).

Контивът CS на икономическия ексопредмет е общ контив на активите в границите на икономическия ексоспецифат и затова се означава като **ексоспецифатно-общ икономически контив*** (exospecificity-total economic conassets) TCS. Функцията, която моделира **едноактивно ексоспецифичностно икономическо ексоинтензиониране**, е $TCS = TCS(AS)$, където AS е икономическият актив. Тя е функция на ексоспецифичностното, значи и на контивното

ексоинтензиониране на икономическия актив, и наред с това е функция на ексоспецифатно-общия контив. От нея се извежда **пределния контив на икономическия актив** * (marginal conassets of the economic assets), който е първата производна

$$MCS_{as}(AS) = \frac{\partial TCS(AS)}{\partial AS}$$

на функцията на ексоспецифатно-общия контив.

Функцията, която моделира **двактивно ексоспецифичностно икономическо ексоинтензиониране**, т.е. функцията на ексоспецифатно-общия контив е

$$TCS = TCS(AS_1, AS_2),$$

където AS_1 е първият икономически актив, а AS_2 е вторият актив (тук TCS е общ контив на първия и втория актив). Тя е функция на ексоспецифичността, значи и на контивното ексоинтензиониране на икономическите активи, в т.ч. на контивовото ексоинтензиониране на първия и това на втория актив. От нея се извеждат **пределния контив на първия икономически актив*** (marginal conassets of the first economic assets)

$$MCS_{as1}(AS_1, AS_2) = \frac{\partial TCS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1}$$

и **пределния контив на втория икономически актив*** (marginal conassets of the second economic assets)

$$MCO_{fo2}(FO_1, FO_2) = \frac{\partial TCO(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексоспецифатно-общото контив. Обемът на един и същи икономически контив може да се прояви в различни комбинации от обемите на първия и втория актив. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексоспецифатно-общия контив съществува заместване между първия и втория актив, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексоспецифатната крива на безразличието на икономическия контив*** (exospecific indifference curve of the economic conassets) $IC_{CS-ESPE}$ (фиг. 1).

Фиг. 1. Изпъкнала ексоспецифатна крива на безразличието на икономическия контив

Функцията на ексоспецифатно-общия икономически контив

$$TCS = TCS(AS_1, AS_2)$$

не се променя с движението на точка по ексоспецифатната (ексоспецифатната) крива на безразличието на икономическия контив $IC_{CS-ESPE}$. Затова уравнението на кривата $IC_{CS-ESPE}$ при дадено постоянно равнище на ексоспецифатно-общия икономически контив е

$$TCS(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на икономическите активи, имащи посоченото еднакво (постоянно) ексоспецифатно-общ икономически контив

$$TCS(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексоспецифатната крива на безразличието на икономическия контив $IC_{CS-ESPE}$, която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на първия и втория икономически актив се променят в противоположна посока като увеличаването на единия замества намаляването на другия. Положението, че един и същи контив може да

съответства на различни комбинации на активите обаче не означава, че при използване на тези активи се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата актива (dAS_1, dAS_2) (т.е. при движение на точка по ексоспецифатната крива на безразличието на икономическия континг $IC_{CS-ESPE}$) прирастът на функцията на ексоспецифатно-общия икономически континг е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTCS(AS_1, AS_2) &= \\ &= MCS_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MCS_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTCS(AS_1, AS_2) &= \\ &= \frac{\partial TCS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1} dAS_1 + \frac{\partial TCS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2} dAS_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата икономически актива се извършва в рамките на дадена ексоспецифатна крива на безразличието на икономическия континг, диференциалният прираст на функцията на ексоспецифатно-общия континг е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количеството на двата актива запазва непроменено тяхния ексоспецифатно-общ континг:

$$\begin{aligned} dTCS(AS_1, AS_2) &= \\ &= MCS_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MCS_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като като **контингено-еквивалентно заместване на икономическите активи*** (conassetly-equivalent substitution of the economic assets). То е контингено-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексоспецифатно-общия икономически континг

$$MCS_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 \text{ и } MCS_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексоспецифатно-общия континг, по отношение на което се конституира ексоспецифатната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на контингено-еквивалентното**

заместване на икономическите активи* (marginal rate of the conassetly-equivalent substitution of the economic economic conassets)

$$\begin{aligned} \text{MRCSS}_{\text{as12}} &= \frac{d\text{AS}_2}{d\text{AS}_1} = -\frac{\text{MCO}_{\text{as1}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\text{MCO}_{\text{as2}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)} = \\ &= -\frac{\partial \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1} : \frac{\partial \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$\text{MRCOS}_{\text{as12}} < 0$] и е равна на отношението $\frac{d\text{AS}_2}{d\text{AS}_1}$

между двата диференциални прираства на количествата на активи (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{\text{MCS}_{\text{as1}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\text{MCS}_{\text{as2}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}$$

между пределните контитиви на двете форми. Пределната норма $\text{MRCSS}_{\text{as12}}$ показва към определена точка от ексоспецифатната крива на безразличието на икономическия контитив $\text{IC}_{\text{CS-ESPE}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория актив, което да позволи да се увеличи обемът на първия актив с една единица, така че тяхното ексоспецифатно-общият контитив да остане постоянна величина.

Функцията на ексоспецифатно-общия икономически контитив е

$$\text{TCS} = \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическия контитив на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic conassets) $H(\text{CS})_{\text{as12}}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло **положително определена** (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(\text{CS})_{\text{as12}} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1^2}, & \frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1 \partial \text{AS}_2} \\ \frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2 \partial \text{AS}_1}, & \frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на матрицата на О. Хесе $H(\text{CO})_{f012}$ елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1^2} > 0, \frac{\partial^2 \text{TCS}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2^2} > 0$$

показват, че пределният контив на даден икономически актив се увеличава с неговото (на актива) нарастване. Това е **законът за нарастващия пределен контив на икономическия актив*** (law of the marginal conassets increasing of economic assets). Законът за нарастващия пределен контив е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения контив** при нарастване на равнището на актив. Според този закон с нарастването на количеството на даден икономически актив (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите активи) нейният ексоспецифатно-общ икономически контив се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговият пределен контив нараства, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория актив, всяка следваща единица прираст на първия актив изисква изчерпването на все по-големи порции от контива, както и при постоянно равнище на първия актив, всяка следваща единица прираст на втория актив също изисква изчерпването на все по-големи порции от контива. Законът за нарастващия пределен контив на икономическия актив е валиден за всеки произволен брой на активите на контива, в т.ч. и при единствен актив. Принципно положение е, че с разрастването на икономическия актив той става все по-ефективен в представляването на икономическия си контив, което показва че ексоспецифичността на икономическо ексоинтензиониране винаги е ускорено.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексоспецифат*** (individual economic exospecifate), **фирмен икономически ексоспецифат*** (firm economic exospecifate), **обществен икономически ексоспецифат*** (social economic exospecifate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексоспецифат*** (microeconomic exospecifate), **мезоикономически ексоспецифат*** (mesoeconomic exospecifate), **макроикономически ексоспецифат*** (macroeconomic exospecifate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексоспецифат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексоспецифат*** (consumptionary exospecifate), **стопански ексоспецифат*** (protoeconomic exospecifate), **пазар-**

но-икономически **ексоспецифат*** (marketly-economic exospecifate) и **финансово-пазарно-икономически ексоспецифат*** (financially-marketly-economic exospecifate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексоспецифат*** (sustenance /sustaining/ exospecifate) (за ексоспецифат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИФЕНОМЕН* (economic exospeciphenomenon) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСПЕЦИФИТ* (economic exospecifite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия специфит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономическо ексосъдържание* (което е вид *икономически ексоинститутит*) и *икономическа ексоформа* (която е вид *икономически ексоексститутит*), като цялостност на негова ексосъдържателна вътрешна (скрита) и ексоформална външна (разкрита) страна; **ексоспецифитна цялостна конституираност** (ексоспецифитна вътрешнопри-съща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексоспецифитна единична цялостна ексоикономическа конституираност*** (specificitive single entire exoeconomic constitution /constitutivity/); икономическо ексосъдържание и икономическа ексоформа в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **цялостно състояние** на икономическия ексопредмет. Разновидност е на *икономическия ексоконститутит*. В границите на икономическия ексоспецифит ексоикономическото съдържание и ексоикономическата форма са относително различни ексоспецифитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическото ексосъдържание **се сменя** в икономическата ексоформа: икономическата ексоформа е икономическото ексосъдържание в смет вид. Първопричината на икономическата ексоформа е скрита в икономическото ексосъдържание, а икономическото ексосъдържание [което е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическата ексоформа [която е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексоспецифит са **обектният икономически ексоспецифит*** (object economic exospecifite) (ексоспецифитът на икономическия обект) и **системният икономически ексоспецифит*** (system economic exospecifite) (ексоспецифитът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСТАТИИНГРЕДИЕНТ (economic exostatiingredient) (**ки**) – ВЪВ:

комбинирано тримерно пространство на дукоалностните оперативни дерелвантни типични икономически ексостатиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоалностните рационални дерелвантни типични икономически ексостатиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоплетностните оперативни дерелвантни типични икономически ексостатиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоплетностните рационални дерелвантни типични икономически ексостатиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на цялостностните оперативни дерелвантни типични икономически ексостатиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на цялостностните рационални дерелвантни типични икономически ексостатиингредиенти.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСДИСПОЗИТ* (economic exoubdsdisposite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСПЕЦИФИТ* (economic exosubsspecifite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСТРАТ* (economic exosubstratum) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия субстрат*; **вътрешна основа** (вътрешно-присъща основа) на *икономическия ексопредмет*; субстрат на икономическия ексопредмет; общо понятие за *икономически субстат* и *икономически контив*: икономическият субстат и икономическият контив са двете основни разновидности на икономическия ексо субстрат. Последният представлява или икономически субстат, или икономически контив. В рамките на икономическия ексо субстрат икономическият субстат играе ролята на определящата страна, а икономическият контив – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). **Начинът на осъществяване** на икономическия ексо субстрат е *икономическият ексо суперстрат* (*икономическата ексо суперформа*). Икономическият ексо субстрат и икономическият ексо суперстрат са категории на **основата на икономическия ексо предмет**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази основа. Икономическият ексо субстрат **се сменя** в икономическия ексо суперстрат: икономическият ексо суперстрат е икономическият ексо субстрат в смет вид. Икономическият ексо суперстрат е скрит в икономичес-

кия ексосубстрат, а икономическият ексосубстрат [който е първичната (примитивната) и определящата основа на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексосуперстрат [който е вторичната (производната) и решаващата основа на икономическия ексопредмет]. В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосубстрат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексосубстрат*** (consumptionary exosubstratum), **стопански ексосубстрат*** (protoeconomic exosubstratum), **пазарно-икономически ексосубстрат*** (marketly-economic exosubstratum) и **финансово-пазарно-икономически ексосубстрат*** (financially-marketly-economic exosubstratum). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексосубстрат*** (sustenance /sustaining/ exosubstratum) (за субстрат на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСТРАТ (economic exosubstratum) (**ки**) – във:

икономически ексосубстрат;

икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСТРАТ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРСТРАТ* (economic exosubstratum and economic exosuperstratum) (*) – фундаментални икономически категории от висока степен на общност, отразяващи общи форми на *икономиката* (в т.ч. на *обектната икономика* и на *системната икономика*) и на *икономическото познание*, валидизиращи по определен начин *икономическото ексоестество* и *икономическата ексодаденост*. Върху взаимоотношението между икономическия ексосубстрат и икономическия суперстрат (то е диалектически противоречиво) възниква строго подредена съвкупност от понятия на методологията на икономическата теория (като диалектически понятия) в контекста на **икономическата основа** (economic foundation), чрез които **базово** се обосновава и реализира *икономическата ингредентност* за целите на конституирането, класифицирането и обяснението на *икономическите системи*. Най-общо, икономическия ексосубстрат и икономическия ексосуперстрат се съотнасят помежду си като вътрешна и външна страна (като вътрешни и външни характеристики) на **основата** на *икономическите ексопредмети*. Икономическият ексосубстрат **се снем**а в икономическия ексосуперстрат: икономическият ексосуперстрат е икономически ексосубстрат в смет вид. Във взаимоотношението между икономическия ексосубстрат и икономическия ексосуперстрат икономическият ексосубстрат играе ролята на определящата страна, а икономическият ексосуперстрат – на решаващата

страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият ексо-субстрат и икономическият ексосуперстрат могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономически ексо-субстрат по отношение на следващото равнище и на ексоикономически суперстрат по отношение на предходното равнище.

Икономическият ексо-субстрат е вътрешната основа на икономическия ексопредмет. Той *е общо понятие* за икономически субстат и икономически контив: икономическият субстат и икономическият контив са двете основни разновидности на икономическия ексо-субстрат. Последният представлява или икономически субстат, или икономически контив, или и двете заедно. От своя страна *икономическият ексосуперстрат е външната основа* на икономическия ексопредмет, неговият експлицитен израз. Той *е начин на осъществяване* (в т.ч. начин на съществуване и начин на реализиране) на икономическия ексо-суперстрат. Икономическият ексосуперстрат *е общо понятие* за икономически запас и икономически актив: икономическият запас и икономическият актив са двете основни разновидности на икономическия ексо-суперстрат. Последният представлява или икономически запас, или икономически актив, или и двете заедно. От това следва, че зависимостта между икономическия ексо-субстрат и икономическия ексо-суперстрат има две разновидности: зависимост между икономическия коактив и икономическия актив или зависимост между икономическия субстат и икономическия запас.

а. Икономически контив и икономически актив

Икономическият контив *е вътрешното състояние* на икономическия ексопредмет. Икономическият контив е не само *икономическият състав*, но и единството на всички съставни елементи на икономическия ексопредмет, на неговите свойства, вътрешни процеси и връзки и затова определя неговата специфика (вж. *специфика на икономическата система*). Икономическият актив *е външното състояние* на икономическия ексопредмет и *начинът на съществуване* на икономическия контив, на съдържанието на икономическия ексопредмет. Икономическият актив е организацията на икономическия контив, системата от устойчиви *икономически връзки* (тяхната подреденост), изразява се в *икономическата структура* и в *икономическото многообразие* и определя *характера на икономическата система*. Икономическият актив е начинът на съхраняване на *икономическия хомеостазис*.

Икономическият контив и икономическият актив са категории на **състоянието на икономическите експредмети**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това състояние. Икономическият контив **се сменя** в икономическия актив: икономическият актив е икономическият контив в смет вид. В по-общ план икономическият контив и икономическият актив могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономически контив по отношение на следващото равнище и на икономически актив по отношение на предходното равнище. Зависимостта между икономическия контив и икономическия актив стои в основата на **съдържателно-стратифицирана икономика*** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economy) и на **съдържателно-стратифицирана икономическа система*** (contentially-stratified /intensionally-stratified/ economic system). В своята общност същностно-стратифицираната икономика и съдържателно-стратифицираната икономика формират понятието за **същинностно-стратифицирана икономика** (materially-stratified economy), а същностно-стратифицираната икономическа система и съдържателно-стратифицираната икономическа система – понятието за **същинностно-стратифицирана икономическа система** (materially-stratified economic system).

Във взаимоотношението между икономическия контив и икономическия актив икономическият контив играе ролята на определящата страна, а икономическият актив – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богат икономическият актив е актив на икономическия си контив, а икономическият контив се обхваща от икономическия си актив. В развитието на противоположността между тях икономическият актив е по-консервативният, а икономическият контив – по-динамичният елемент.

Важен пример за икономически контив и икономически актив са икономическите ingredienti на *субстанциалната икономическа система* – там те се конституират като **субстанциален икономически контив*** (substantial economic conassets) и **субстанциални икономически активи*** (substantial economic assets). Към нея се числят: (1) *ресурсно-субстанциалната икономическа система*, чиито икономически ingredienti се конституират като **ресурсно-субстанциален икономически контив*** (resource-substantial economic conassetst) и **ресурсно-субстанциални икономически активи*** (resource-substantial economic conassets); (2) *възпроизводствената икономическа система*, чиито икономически ingredienti се конституират като **възпроизводствен икономически контив*** (reproductional economic conassets) и **възпроизводств-**

.....

вени икономически активи* (reproductional economic assets), каквито са *възпроизводствените икономически ресурси възпроизводствените и икономически резултати*.

б. Икономически субстат и икономически запас

Икономическият субстат е *вътрешното същество* на икономическия ексопредмет. Икономическият субстат е непосредствено неизразимо (непосредствено невидимо, скрито) същество в икономиката, което обаче е опосредствено изразимо (опосредствено видимо, открито) посредством икономическия запас. Икономическият субзапас се разкрива чрез икономическия запас. Икономическият запас е *външното същество* на икономическия субстат. Икономическият запас е непосредствено изразимо (непосредствено видимо, открито) същество в икономиката и наред с това е опосредствено изразяващо субстанциалното икономическо същество. Икономическият запас е *начинът на реализиране* на икономическия субстат.

Икономическият субстат и икономическият запас са категории на *съществуването на икономическите ексопредмети*, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това същество. Икономическият субстат *се сменя* в икономическия запас: икономическият запас е икономическият субстат в смет вид. В по-общ план икономическият субстат и икономическият запас могат да образуват многоравнищна икономика (респ. многоравнищна икономическа система като нейно отражение), в която дадено равнище да изпълнява ролята на икономически субстат по отношение на следващото равнище и на икономически запас по отношение на предходното равнище. Икономическият субстат е скрит в икономическия запас, но той става познаваема чрез познаването на икономическия запас. Затова постигането на икономическия субстат чрез изучаването на икономическия запас е задача на икономическата наука.

Във взаимоотношението между икономическият субстат и икономическия запас икономическият субстат играе ролята на определящата страна, а икономическият запас – на решаващата страна. Те са намират в противоречиво единство: макар и по-богат икономическият запас е запас на икономическия си субстат, а икономическият субстат се изразява от икономическия си запас. Икономическият запас е по-богат от икономическия субстат, тъй като то включва в себе си не само разкриването на икономическия субстат, на субстанциалните връзки на икономическия обект (респ. на икономическата система), но и всички случайни отношения и особености на обекта. Макар и по-

богати икономическите запаси са по-консервативни, докато икономическият субстат е по-динамичен.

в. Зависимости между разновидностите на икономическия ексосубстрат и на икономическия ексосуперстрат

Между икономическия субстат и икономическия запас, от една страна, и икономическия контив и икономическия актив, от друга (в качеството им на разновидности на икономическия ексосубстрат и на икономическия ексосуперстрат), съществуват определени зависимости, което показва, че те не са взаимноизключващи се (дихотомни) понятия, а, напротив, при тях има взаимно проникване и те образуват общи разновидности. По-специално, както икономическият субстат, така и икономическият запас (всеки поотделно) могат да имат както съдържание (контив като тяхно вътрешно състояние), така и форма (актив като тяхно външно състояние и начин на съществуване на тяхното съдържание). В този смисъл по отношение на икономическата субстат се конституират (1) **субстатен икономически контив*** (substatum economic conassets) [контив на икономическата субстат; **икономически косубстат*** (economic cosubstatum)], което е вътрешното състояние на икономическия субстат, и (2) **субстатен икономически актив*** (substatum economic assets) [актив на икономическия субстат; **икономически актсубстат*** (economic assubstatum)], което е начинът на съществуване на съдържанието на икономическия субстат. От своя страна, по отношение на икономическия запас се конституират (1) **запасов икономически контив*** (stock economic conassets) [контив на икономическия запас; **икономически козапас*** (economic costock)], което е вътрешното състояние на икономическия запас, и (2) **запасов икономически актив*** (stock economic assets) [актив на икономическия запас; **икономически актзапас*** (economic asstock)], което е начинът на съществуване на съдържанието на икономическия запас. Вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСТРАТАТ* (economic exosubstratate) (*)—операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия субстрат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *ексосубстратна едностепенна икономическа ексодуада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически контив* и *икономически субстат*, общо понятие за които е *икономическият ексосубстрат* и между които има отношения на *определящо и решаващо в*

икономиката. Той е една от разновидностите на *икономическия ексонатурират*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосустратат, т.е. като диалектически противоречиво единство на контив (което е негово вътрешно състояние) и субстат (която е негово вътрешно същество). Икономическият субстат е първичен и определящ по отношение на икономическия контив; той едновременно е субстат на икономическия ексопредмет и субстат на контива на икономическия ексопредмет. Икономическият контим е вторичен решаващ по отношение на икономическия субстат; той едновременно е контив на икономическия ексопредмет и контив на субстата на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически експецисустификат*.

Даден икономически субстат (икономическият субстат на даден икономически ексопредмет) се определя [това е **ексосустратационното икономическо ексоопределяване*** (exosubstratational economic exoobjectification) което е разновидност на *икономическото определяване* изобщо] в един икономически контив. С този преход повече невидимия и намиращ се в по-голяма дълбочина икономическа субстат се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един по-малко невидим икономически контив. Това е контивно ексоопределяване на икономическия субстат, което показва, че икономическият контив непосредствено е **субстатен икономически контив**, че той е непосредствен контив на своя субстат. Обратната на ексосустратационното ексоопределяване трансформация (като ексосустратационно ексоразпределяване на икономическия контив в икономически субстат) е **ексосустратационното икономическо ексоинтензиониране*** (exosubstratational economic exointensifying) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е субстатно ексоинтензиониране на икономическия контив, което показва, че икономическият субстат непосредствено е **контивен икономически субстат**, че той е непосредствен субстат на своя контив.

Количеството на субстата SS на икономическия ексопредмет като субстат на дадения контив в границите на икономическия ексосустратат се означава като **ексосустрататно-общ икономически субстат*** (exosubstratationally-total economic substatum) TSS. Функцията, която моделира ексосустратационното икономическо ексоинтензиониране, е $TSS = TSS(CS)$, където CS е количеството на икономическия контив. Тя е функция на ексосустратационното, значи и на субстатното ексоинтензиониране на икономическия контив, и наред с това е функция на ексосустрататно-общия субстат. От нея се извежда **предельния субстат на икономическия контив*** (marginal substatum of the economic conassets), който е първата производна

$$MSS_{cs}(CS) = \frac{dTSS(CS)}{dCS}$$

на функцията на ексосубстратно-общия субстат.

В зависимост от икономическата природа на субстата и контива се разграничават (1) **ускорено ексосубстратационно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exosubstratational economic exointensioining) и **забавено ексо-субстратационно икономическо ексоинтензиониране*** (delayed exosubstratational economic exointensioining).

Ускореното ексосубстратационно икономическо ексоинтензиониране се дължи на действието на **закона за нарастващия пределен субстат на икономическия контив*** (law of the marginal substatum increasing of the economic conassets). Законът за нарастващия пределен субстат е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения субстат** при нарастване на равнището на контива. Според този закон с нарастването на количеството на икономическия контив (при постоянни други условия) неговият субстатно-общ икономически субстат се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговия пределен субстат нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща единица прираст на контива изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическия контив той става все по-ефективен в представляването на икономическия си субстат.

Забавеното ексосубстратационно икономическо ексоинтензиониране се дължи на действието на **закона за намаляващия пределен субстанция на икономическото съдържание*** (law of the marginal substatum decreasing of the economic conassets). Законът за намаляващия пределен субстат е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадения субстат** при нарастване на равнището на контива. Според този закон с нарастването на количеството на икономическия контив (при постоянни други условия) неговият ексосубстратно-общ икономически субстат се увеличава с намаляващи темпове, т.е. неговият пределен субстат намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща единица прираст на контива изисква изчерпването на все по-малки порции от субстата. При забавеното ексоинтензиониране с разширяването на икономическия контив той става все по-неефективен в представляването на икономическия си субстат.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексосубстратит*** (individual economic exosubstratite), **фирмен икономически ексосубстратит*** (firm economic exosubstratite), **обществен икономически ексосубстратит*** (social economic exosubstratite) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексосубстратит*** (microeconomic exosubstratite), **мезоикономически ексосубстратит*** (mesoeconomic exosubstratite), **макроикономически ексосубстратит*** (macroeconomic exosubstratite).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосубстратит се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексосубстратит*** (consumptionary exosubstratite), **стопански ексосубстратит*** (protoeconomic exosubstratite), **пазарно-икономически ексосубстратит*** (marketly-economic exosubstratite) и **финансово-пазарно-икономически ексосубстратит*** (financially-marketly-economic exosubstratite). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексосубстратит*** (sustenance /sustaining/ exosubstratite) (за ексосубстратит при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСТРАТИТ* (economic exosubstratite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия субстратит*; *икономически ексопредмет* като единство от *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексосубстанция* (които са видове *икономически ексоинститутити*), негова ексосубстратитна вътрешна (скрита) страна; **ексосубстратитна (частична и единна) вътрешна конституираност** (ексосубстратитна вътрешноприсъща конституираност) на икономическия предмет или още **ексосубстратитна (частична и единна) вътрешна ексоикономическа конституираност*** [substratitive (partial and united) internal exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономическо ексосъдържание (като вътрешно състояние) и икономическа ексосубстанция (като вътрешно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две вътрешни икономически страни на икономическата основа, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) вътрешна основа** на икономическия ексопредмет. Субстратитът е разновидност на *икономическия ексоинтит*. Основни разновидности на икономическия ексосубстратит са **обектният икономически ексосубстратит*** (object economic exosubstratite) (ексосубстратитът на икономическия обект) и **системният икономически ексосубстратит*** (system economic

exosubstratite) (ексосубстратитът на икономическата система). Вж. *икономически ексосубстратит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБСФЕНОМЕН* (economic exosubphenomenon) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБТИИНГРЕДИЕНТ (economic exosubtiingredient) (**ки**) – във:

комбинирано тримерно пространство на дукоалностните оперативни дерелвантни типични икономически ексосубтиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоалностните рационални дерелвантни типични икономически ексосубтиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоплетностните оперативни дерелвантни типични икономически ексосубтиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на дукоплетностните рационални дерелвантни типични икономически ексосубтиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на цялостностните оперативни дерелвантни типични икономически ексосубтиингредиенти;

комбинирано тримерно пространство на цялостностните рационални дерелвантни типични икономически ексосубтиингредиенти.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУБФОРМАТ* (economic exosubformate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия субформат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексосубформатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически субстат* и *икономически актив*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосубформат, т.е. като диалектически противоречиво единство на субстат (която е негово вътрешно същество) и на актив (което е негово външно състояние). Икономическият субстат е първичен и определящ по отношение на икономическия актив; той едновременно е субстат на икономическия ексопредмет и субстат на актива на икономическия ексопредмет. Икономическият актив е вторичен и решаващ по отношение на икономическия субстат; той едновременно е актив на икономическия ексопредмет и актив на субстата на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексоспецисустификат*.

Даден икономическа субстат може да се определи [това е **ексосубформационно икономическо ексоопределяване*** (exosubformational economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото определяване* изобщо] в един или в повече от един взаимодействащи си икономически активи от определен тип, като разпределя своя обем между тях (субстатът и всяка от активите имат своя измерителна единица). Това е активово определяване на икономическия субстат, което показва, че икономическият актив опосредствано (посредством *икономическият контив*) е **субстатен икономически актив**, че той е опосредстван актив на своята субстат. Когато определяването се извършва в един актив, то е **едноактивно ексосубформационно икономическо ексоопределяване*** (one-assets exosubformational economic exoobjectification), в два актива – **дваактивно ексосубформационно икономическо ексоопределяване*** (two-assets exosubformational economic exoobjectification), в три актива – **триактивно ексосубформационно икономическо ексоопределяване*** (tree-assets exosubformational economic exoobjectification), в повече от три актива – **многоактивно ексосубформационно икономическо ексоопределяване*** (multiassets exosubformational economic exoobjectification). С прехода от субстата към активите един и същ по величина (невидим и намиращ се в дълбочина) икономическа субстат се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта икономически активи. Обратната на ексосубформационното ексоопределяване трансформация (като ексосубформационното ексорапределяване на икономическите активи в икономически субстат) е **ексосубформационно икономическо ексоинтензиониране*** (exosubformational economic exointensioining) (и е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е субстатно ексоинтензиониране на икономическия актив (респ. активи), което показва, че икономическият субстат опосредствано е **активов икономически субстат**, че тя е опосредствано субстат на своя актив. При един актив интензионирането е **едноактивно ексосубформационно икономическо ексоинтензиониране*** (one-assets exosubformational economic exointensioining), при два актива – **дваактивно ексосубформационно икономическо ексоинтензиониране*** (two-assets exosubformational economic exointensioining), при три актива – **триактивно ексосубформационно икономическо ексоинтензиониране*** (tree-assets exosubformational economic exointensioining), при повече от три актива – **многоактивно ексосубформационно икономическо ексоинтензиониране*** (multiassets exosubformational economic exointensioining).

Субстатът SS на икономическия ексопредмет е общ субстат на активите в границите на икономическия ексосубфрмат и затова се означава като **ексосубформатно-общ икономически субстат*** (exosubformatically-total economic substatum) TSS. Функцията, която моделира **едноактивовото ексосубформационно икономическо ексоинтензиониране**, е $TSS = TSS(AS)$, където AS е икономическият актив. Тя е функция на ексосубформационното, значи и на субстатното ексоинтензиониране на икономическия актив, и наред с това е функция на ексосубформатно-общия субстат. От нея се извежда **пределният субстат на икономическия актив*** (marginal substatum of the economic assets), която е първата производна

$$MSS_{as}(AS) = \frac{\partial TSS(AS)}{\partial AS}$$

на функцията на ексосубформатно-общия субстат.

Функцията, която моделира **двактивовото ексосубформационно икономическо ексоинтензиониране**, т.е. функцията на ексосубформатно-общия субстат е

$$TSS = TSS(AS_1, AS_2),$$

където AS_1 е първият икономически актив, а AS_2 е вторият актив (тук TSS е общ субстат на първия и втория актив). Тя е функция на ексосубформационното, значи и на субстатното ексоинтензиониране на икономическите активи, в т.ч. на субстатното ексоинтензиониране на първия и това на втория актив. От нея се извеждат **пределният субстат на първия икономически актив*** (marginal substatum of the first economic assets)

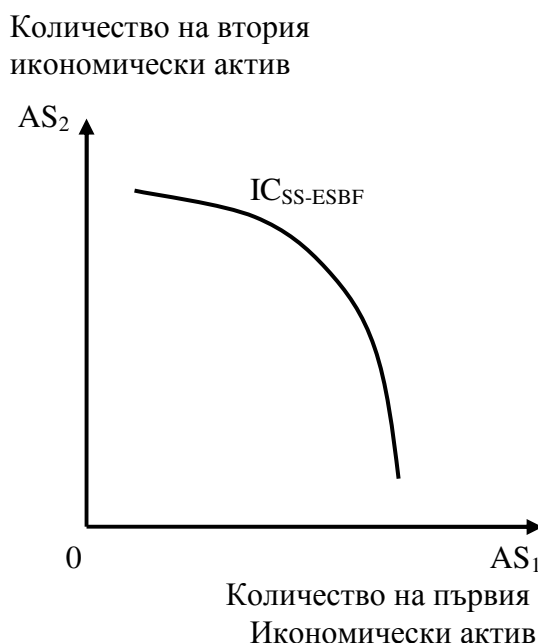
$$MSS_{sa1}(AS_1, AS_2) = \frac{\partial TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1}$$

и **пределният субстат на втория икономически актив*** (marginal substatum of the second economic assets)

$$MSS_{as2}(AS_1, AS_2) = \frac{\partial TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексосубформатно-общия субстат. Обемът на един и същ икономически субстат може да се прояви в различни комбинации от обемите на първия и втория актив. Затова **при непроме-**

нена (постоянна) величина на ексосубформатно-общия субстат съществува заместване между първия и втория актив, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексосубформатната крива на безразличието на икономическия субстат*** (exosubformatic indifference curve of the economic substatum) $IC_{SS-ESBF}$ (фиг. 1).

Фиг. 1. Изпъкнала субформатна крива на безразличието на икономическата субстат

Функцията на ексосубформатно-общия икономически субстат

$$TSS = TSS(AS_1, AS_2)$$

не се променя с движението на точка по ексосубформатната (ексосубформатификатната) крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-ESBF}$. Затова уравнението на кривата $IC_{SS-ESBF}$ при дадено постоянно равнище на ексосубформатно-общия икономически субстат е

$$TSS(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на икономическите активи, имащи посочения еднакъв (постоянен) ексосубформатно-общ икономически субстат

$$TSS(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексосубформатната крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-ESBF}$, която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на първия и втория икономически актив се променят в противоположна посока като увеличаването на едния замества намаляването на другия. Положението, че един и същ субстат може да съответства на различни комбинации на активите обаче не означава, че при използване на тези активи се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата актива (dAS_1, dAS_2) (т.е. при движение на точка по ексосубформатната крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-ESBF}$) прирастът на функцията на ексосубформатно-общия икономически субстат е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTSS(AS_1, AS_2) &= \\ &= MSS_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MSS_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTSS(AS_1, AS_2) &= \\ &= \frac{\partial TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1} dAS_1 + \frac{\partial TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2} dAS_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата икономически актива се извършва в рамките на дадена ексосубформатна крива на безразличието на икономическия субстат, диференциалният прираст на функцията на ексосубформатно-общия субстат е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата актива форми запазва непроменен техният ексосубформатно-общ субстат:

$$\begin{aligned} dTSS(AS_1, AS_2) &= \\ &= MSS_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MSS_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като **субстатно-еквивалентно заместване на икономическите активи*** (substatumly-equivalent substitution of the economic assets). То е субстатно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексосубформатно-общия икономически субстат

$$MSS_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 \text{ и } MSS_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексосубформатно-общия субстат, по отношение на което се конституира ексосубформатната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на субстатно-еквивалентното заместване на икономическите активи*** (marginal rate of the substatumly-equivalent substitution of the economic assets)

$$\begin{aligned} MRSS_{as12} &= \frac{dAS_2}{dAS_1} = - \frac{MSS_{as1}(AS_1, AS_2)}{MSS_{as2}(AS_1, AS_2)} = \\ &= - \frac{\partial TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1} : \frac{\partial TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRSS_{as12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dAS_2}{dAS_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на активите (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{MSS_{as1}(AS_1, AS_2)}{MSS_{as2}(AS_1, AS_2)}$$

между пределните субстати на двата актива. Пределната норма $MRSS_{as12}$ показва към определена точка от ексосубформатната крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-ESBF}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория актив, което да позволи да се увеличи обемът на първия актив с една единица, така че техният ексосубформатно-общ субстат да остане постоянна величина.

Функцията на ексосубформатно-общия икономически субстат е

$$TSS = TSS(AS_1, AS_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическата субстат на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic substatum) $H(SS)_{as12}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло **положително определена** (вж. матрица и икономическа матрица на О. Хесе):

$$H(SS)_{as12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1^2}, & \frac{\partial^2 TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1 \partial AS_2} \\ \frac{\partial^2 TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2 \partial AS_1}, & \frac{\partial^2 TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на матрицата на О. Хесе $H(SS)_{as12}$ елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TSS(AS_1, FO_2)}{\partial AS_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TSS(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2^2} > 0$$

показват, че пределният субстат на даден икономически актив се увеличава с неговото (на актива) нарастване. Това е **законът за нарастващият пределен субстат икономическия актив*** (law of the marginal substatum increasing of economic assets). Законът за нарастващия пределен субстат е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения субстат** при нарастване на равнището на актива. Според този закон с нарастването на количеството на даден икономически актив (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите активи) неговият ексосубформатно-общ икономически субстат се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговият пределен субстат нараства, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория актив, всяка следваща единица прираст на първия актив изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата, както и при постоянно равнище на първия актив, всяка следваща единица прираст на втория актив също изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата. Законът за нарастващия пределен субстат на икономическия актив е валиден за всеки произволен брой на активите на субстата, в т.ч. и при единствен актив. Принципно положение е, че с разрастването на икономическия актив той става все по-ефективен в представляването на икономическия си субстат, което показва че ексосубформационното икономическо ексоинтензиониране винаги е ускорено.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексосубформат*** (individual economic exosubformate), **фирмен икономически ексосубформат*** (firm economic exosubformate), **обществен икономически ексосубформат*** (social economic exosubformate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексосубформат*** (microeconomic exosubformate), **мезоикономически ексосубформат***

(mesoeconomic exosubformate), **макроикономически ексосубформат*** (macro-economic exosubformate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосубформат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексосубформат*** (consumptionary exosubformate), **стопански ексосубформат*** (protoeconomic subformate), **пазарно-икономически ексосубформат*** (marketly-economic exosubformate) и **финансово-пазарно-икономически ексосубформат*** (financially-marketly-economic exosubformate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексосубформат*** (sustenance /sustaining/ exosubformate) (за ексосубформат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРСДИСПОЗИТ* (economic exosupersdisposite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРССПЕЦИФИТ* (economic exosupersspecifite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРСТРАТ* (economic exosuperstratum) **икономическа ексосупформа, (*)** – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия суперстрат*; **външна основа** (външно-представена основа) на *икономическия ексопредмет* и **начин на осъществяване** (в т.ч. начин на съществуване и начин на реализиране) на *икономическия ексосубстрат* (на субстрата на икономическия ексопредмет); ексосуперстрат на икономическия ексосубстрат; общо понятие за *икономически запас* и *икономически актив*: икономическият запас и икономическият актив са двете основни разновидности на икономическия ексосуперстрат. Последният представлява или икономически запас, или икономически актив. В рамките на икономическия ексосуперстрат икономическият запас играе ролята на определящата страна, а икономическият актив – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият ексосубстрат и икономическият ексосуперстрат са категории на **основата на икономическия ексопредмет**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази основа. Икономическият ексосубстрат **се сменя** в икономическия ексосуперстрат: икономическият ексосуперстрат е икономическият ексосубстрат в смет вид. Икономическият ексосуперстрат е скрит в икономическия ексосубстрат, а икономическият ексосубстрат [който е първичната (примитивната) и определящата основа на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия екосу-

перстрат [който е вторичната (производната) и решаващата основа на икономическия ексопредмет]. В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосуперстрат се конституират още и съответстващите на последното понятия за **консуматорски ексосуперстрат*** (consumptionary exosuperstratum), **стопански ексосуперстрат*** (protoeconomic exosuperstratum), **пазарно-икономически ексосуперстрат*** (marketly-economic exosuperstratum) и **финансово-пазарно-икономически ексосуперстрат*** (financially-marketly-economic exosuperstratum). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексосуперстрат*** (sustenance /sustaining/ exosuperstratum) (за ексосуперстрат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРСТРАТ (economic exosuperstratum) (**ки**) –
ВЪВ:

*икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат;
икономически ексосуперстрат.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРСТРАТАТ* (economic exosuperstratate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия суперстрат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексосуперстрататна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически запас и икономически актив*, общо понятие за които е *икономическият ексосуперстрат* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексофактитат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосуперстратат, т.е. като диалектически противоречиво единство на актив (което е негово външно състояние) и запас (която е негово външно същество). Икономическият запас е първичен и определящ по отношение на икономическия актив; той едновременно е запас на икономическия ексопредмет и запас на актива на икономическия ексопредмет. Икономическият актив е вторичен и решаващ по отношение на икономическия запас; той едновременно е актив на икономическия ексопредмет и актив на запаса на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексоспецисустификат*.

Даден икономически запас може да се определи [това е **ексосуперстратационното икономическо ексоопредметяване*** (exosuperstratational economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в един или в повече от един взаимодействащи си икономически

активи от определен тип, като разпределя своя обем между тях (запасът и всяки от активите имат своя измерителна единица). Това е активово ексоопределяване на икономическия запас, което показва, че икономическият актив непосредствено е **запасов икономически актив**, че тя е непосредствен актив на своя запас. Когато ексоопределяването се извършва в един актив, то е **едно-активово ексосуперстратационно икономическо ексоопределяване*** (one-assets exosuperstratational economic exoobjectification), в два актива – **двактивово ексосуперстратационно икономическо ексоопределяване*** (two-assets exosuperstratational economic exoobjectification), в три актива – **триактивово ексосуперстратационно икономическо ексоопределяване*** (tree-assets exosuperstratational economic exoobjectification), в повече от три актива – **много-активово ексосуперстратационно икономическо ексоопределяване*** (multiassets exosuperstratational economic exoobjectification). С прехода от запаса към активите един и същ по величина (видима, но намиращ се малко под повърхността) икономически запас се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта икономически активи. Обратната на ексосуперстратационното ексоопределяване трансформация (като ексосуперстратационно ексоразпределяване на икономическите активи в икономически запас) е **ексосуперстратационното икономическо ексоинтензиониране*** (exosuperstratational economic exointensioing) (и е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е ексосуперстантивно ексоинтензиониране на икономическия актив (респ. активи), което показва, че икономическият запас непосредствено е **активов икономически запас**, че той е непосредствен запас на своя актив. При една актив интензионирането е **едноактивово ексосуперстратационно икономическо ексоинтензиониране*** (one-assets exosuperstratational economic exointensioing), при два актива – **двактивово ексосуперстратационно икономическо ексоинтензиониране*** (two-assets exosuperstratational economic exointensioing), при три актива – **триактивово ексосуперстратационно икономическо ексоинтензиониране*** (tree-assets exosuperstratational economic exointensioing), при повече от три актива – **многоактивово ексосуперстратационно икономическо ексоинтензиониране*** (multiassets exosuperstratational economic exointensioing).

Запасът ST на икономическия ексопредмет е общ запас на активите в границите на икономическия ексосуперстратат и затова се означава като **ексосуперстрататно-общ икономически запас*** (exosuperstratatically-total economic stock) TST. Функцията, която моделира **едноактивовото ексосуперстратационно икономическо ексоинтензиониране**, е $TST = TST(AS)$, където AS е

икономическия актив. Тя е функция на ексосуперстратационното, значи и на запасовото ексоинтензиониране на икономическия актив, и наред с това е функция на ексосуперстрататно-общия запас. От нея се извежда **пределният запас на икономическия актив*** (marginal stock of the economic assets), която е първата производна

$$MST_{as}(AS) = \frac{\partial TST(AS)}{\partial AS}$$

на функцията на ексосуперстрататно-общия запас.

Функцията, която моделира **двуактивното ексосуперстратационно икономическо ексоинтензиониране**, т.е. функцията на ексоспецифатно-общия запас е

$$TST = TST(AS_1, AS_2),$$

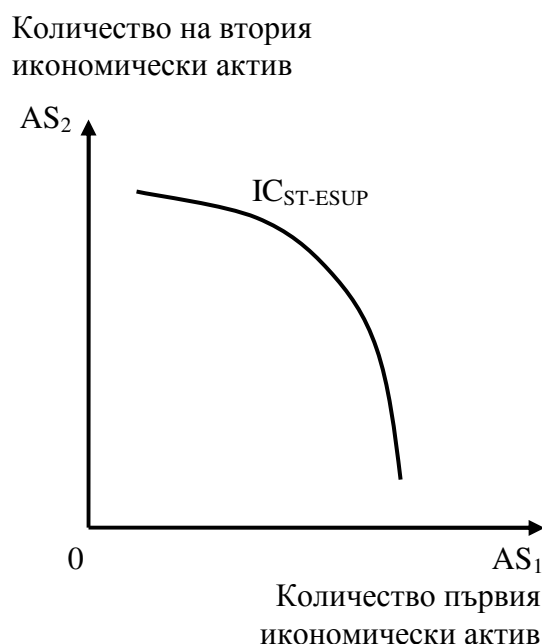
където AS_1 е първия икономически актив, а AS_2 е втория актив (тук TST е общ запас на първия и втория актив). Тя е функция на ексосуперстратационното, значи и на запасовото ексоинтензиониране на икономическите активи, в т.ч. на запасовото ексоинтензиониране на първия и това на втория актив. От нея се извеждат **пределният запас на първия икономически актив*** (marginal stock of the first economic assets)

$$MST_{as1}(AS_1, AS_2) = \frac{\partial TST(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1}$$

и **пределният запас на втория икономически актив*** (marginal stock of the second economic assets)

$$MST_{as2}(AS_1, AS_2) = \frac{\partial TST(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексосуперстрататно-общия запас. Обемът на един и същ икономически запас може да се прояви в различни комбинации от обемите на първия и втория актив. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексосуперстрататно-общия запас съществува заместване между първия и втория актив, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексосуперстрататната крива на безразличието на икономическия запас*** (exosuperstratatic indifference curve of the economic stock) $IC_{ST-ESUP}$ (фиг. 1).

Фиг. 1. Изпъкнала ексосуперстрататна крива на безразличието на икономическия запас

Функцията на ексосуперстрататно-общия икономически запас

$$TST = TST(AS_1, AS_2)$$

не се променя с движението на точка по ексосуперстрататната (ексосуперстрататификатната) крива на безразличието на икономическия запас $IC_{ST-ESUP}$. Затова уравнението на кривата $IC_{ST-ESUP}$ при дадено постоянно равнище на ексосуперстрататно-общия икономически запас е

$$TST(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на икономическите активи, имащи посочения еднакъв (постоянен) ексосуперстрататно-общ икономически запас

$$TST(AS_1, AS_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексосуперстрататната крива на безразличието на икономическия запас $IC_{ST-ESUP}$, която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на първия и втория икономически актив се променят в противоположна посока като увеличаването на

едния замества намаляването на другия. Положението, че един и същ запас може да съответства на различни комбинации на активите обаче не означава, че при използване на тези активи се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата актива (dAS_1, dAS_2) (т.е. при движение на точка по ексосуперстрататната крива на безразличието на икономическия запас $IC_{ST-ESUP}$) прирастът на функцията на ексосуперстрататно-общия икономически запас е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTST(AS_1, AS_2) &= \\ &= MST_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MST_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTST(AS_1, AS_2) &= \\ &= \frac{\partial TST(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1} dAS_1 + \frac{\partial TST(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2} dAS_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата икономически актива се извършват в рамките на дадена ексосуперстрататна крива на безразличието на икономическия запас, диференциалният прираст на функцията на ексосуперстрататно-общия запас е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата актива запазва непроменен техния ексосуперстрататно-общ запас:

$$\begin{aligned} dTST(AS_1, AS_2) &= \\ &= MST_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 + MST_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като **запасово-еквивалентно заместване на икономическите активи*** (stockly-equivalent substitution of the economic assets). То е запасово-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексосуперстрататно-общия икономически запас

$$MST_{as1}(AS_1, AS_2)dAS_1 \text{ и } MST_{as2}(AS_1, AS_2)dAS_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексосуперстрататно-общия запас, по отношение на което се конституира ексосуперстрататната крива на

неговото безразличие, се извежда *пределната норма на запасово-еквивалентното заместване на икономическите активи** (marginal rate of the stockly-equivalent substitution of the economic assets)

$$\begin{aligned} \text{MRSTS}_{\text{as12}} &= \frac{d\text{AS}_2}{d\text{AS}_1} = -\frac{\text{MST}_{\text{as1}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\text{MST}_{\text{as2}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)} = \\ &= -\frac{\partial \text{TST}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1} : \frac{\partial \text{TST}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$\text{MRSTS}_{\text{as12}} < 0$] и е равна на отношението $\frac{d\text{AS}_2}{d\text{AS}_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на активите (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{\text{MST}_{\text{as1}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\text{MST}_{\text{as2}}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}$$

между пределните запаси на двата актива. Пределната норма $\text{MRSTS}_{\text{as12}}$ показва към определена точка от ексосуперстрататната крива на безразличието на икономическия запас $\text{IC}_{\text{ST-ESUP}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория запас, което да позволи да се увеличи обемът на първия запас с една единица, така че техният ексосуперстрататно-общ запас да остане постоянна величина.

Функцията на ексосуперстрататно-общата икономическа суперстанта е

$$\text{TST} = \text{TST}(\text{AS}_1, \text{AS}_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна *матрица на икономическия запас на О. Хесе** (Hesse matrix of the economic stock) $H(\text{ST})_{\text{as12}}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло *положително определена* (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(\text{ST})_{\text{as12}} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \text{TST}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1^2}, & \frac{\partial^2 \text{TST}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_1 \partial \text{AS}_2} \\ \frac{\partial^2 \text{TST}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2 \partial \text{AS}_1}, & \frac{\partial^2 \text{TST}(\text{AS}_1, \text{AS}_2)}{\partial \text{AS}_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на матрицата на О. Хесе $H(ST)_{as12}$ елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TST(AS_1, AS_2)}{\partial AS_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TST(AS_1, AS_2)}{\partial AS_2^2} > 0$$

показват, че пределният запас на даден икономически актив се увеличава с неговото (на актива) нарастване. Това е **законът за нарастващия пределен запас на икономическия актив*** (law of the marginal stock increasing of economic assets). Законът за нарастващия пределен запас е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения запас** при нарастване на равнището на актива. Според този закон с нарастването на количеството на даден икономически актив (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите активи) неговият ексосуперстрататно-общ икономически запас се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговият пределен запас нараства, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория актив, всяка следваща единица прираст на първия актив изисква изчерпването на все по-големи порции от запаса, както и при постоянно равнище на първия актив, всяка следваща единица прираст на втория актив също изисква изчерпването на все по-големи порции от запаса. Законът за нарастващия пределен запас на икономическия актив е валиден за всеки произволен брой на активите на запаса, в т.ч. и при единствен актив. Принципно положение е, че с разрастването на икономическия актив той става все по-ефективен в представляването на икономическия си запас, което показва че ексосуперстратационното икономическо ексоинтензиониране винаги е ускорено.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексосуперстратат*** (individual economic exosuperstratate), **фирмен икономически ексосуперстратат*** (firm economic exosuperstratate), **обществен икономически ексосуперстратат*** (social economic exosuperstratate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексосуперстратат*** (microeconomic exosuperstratate), **мезоикономически ексосуперстратат*** (mesoeconomic exosuperstratate), **макроикономически ексосуперстратат*** (macroeconomic exosuperstratate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосуперстратат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексосуперстратат*** (consumptionary exosuperstratate), **стопански ексосуперстратат*** (protoeconomic exosuper-

stratate), *пазарно-икономически ексосуперстратат** (marketly-economic exosuperstratate) и *финансово-пазарно-икономически ексосуперстратат** (financially-marketly-economic exosuperstratate). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ ексосуперстратат** (sustenance /sustaining/ exosuperstratate) (за ексосуперстратат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПСЕНС* (economic exosupsense), **икономическа ексофеносуперстанта, (*)** – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия супсенс*; *външно предназначение* (външно-представено предназначение) на *икономическия ексопредмет* и *начин на постигане* (в т.ч. начин на изразяване и начин на реализиране) на *икономическия ексосмисъл* (на смисъла на икономическия ексопредмет); ексосупсенс на икономическия смисъл; общо понятие за *икономически запас* и *икономически актив*: икономическият запас и икономическият актив са двете основни разновидности на икономическия ексосупсенс. Последният представлява или икономически запас, или икономически актив. В рамките на икономическия ексосупсенс икономическият запас ролята на определящата страна, а икономическият актив – на решаващата страна (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият ексосмисъл и икономическият ексосупсенс са категории на *предназначението на икономическия ексопредмет*, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това предназначение. Икономическият ексосмисъл *се сменя* в икономическия ексосупсенс: икономическият ексосупсенс е икономическият ексосмисъл в смет вид. Икономическият ексосупсенс е скрит в икономическия ексосмисъл, а икономическият ексосмисъл [който е първичното (примитивното) и определящото предназначение на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексосупсенс [който е вторичното (производното) и решаващото предназначение на икономическия ексопредмет]. В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосупсенс се конституират още и съответстващите на последното понятия за *консуматорски ексосупсенс** (consumptionary exosupsense), *стопански ексосупсенс** (protoeconomic exosupsense), *пазарно-икономически ексосупсенс** (marketly-economic exosupsense) и *финансово-пазарно-икономически ексосупсенс** (financially-marketly-economic exosupsense). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ ексосупсенс** (sustenance /sustaining/ exosupsense) (за ексосупсенс при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРСТРАТИТ* (economic exosuperstratite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия суперстратит*; *икономически ексопредмет* като единство от *икономическа ексоформа* и *икономическа ексосуперстанта* (които са видове *икономически ексоекститутити*), негова ексосуперстатитна външна (разкрита) страна; **ексосуперстатитна (частична и единна) външна конституираност** (ексосуперстатитна външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосуперстатитна (частична и единна) външна ексоикономическа конституираност*** [superstratitive (partial and united) external exoeconomic constitution /constitutivity/]; *икономическа ексоформа* (като външно състояние) и *икономическа ексосуперстанта* (като външно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две външни икономически страни на икономическата основа, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) външна основа** на икономическия ексопредмет. Ексосуперстатитът е разновидност на *икономическия ексоекстит*. Основни разновидности на икономическия ексосуперстатит са **обектният икономически ексосуперстатит*** (object economic exosuperstratite) (ексосуперстатитът на икономическия обект) и **системният икономически ексосуперстатит*** (system economic exosuperstratite) (ексосуперстатитът на икономическата система). Вж. *икономически ексоустрататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПЕРСФЕНОМЕН* (economic exosupersphenomenon) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПСЕНС (economic exosupsense) (**ки**) – във:
икономически ексомисъл и икономически ексоуспенс;
икономически ексоуспенс.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПСЕНСТАТ* (economic exosupsenstate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия супсенстат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексоуспенсната едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически запас* и *икономическа феност*, общо понятие за които е *икономическият ексоуспенс* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексофактитат*. Всеки икономически ексопредмет може да с е интерпретира като икономически ексоуспенсат, т.е. като диалектически противоречиво единство на феност (което е негова

външна определеност) и запас (която е негово външно същество). Икономическият запас е първичен и определящ по отношение на икономическата феноност; той едновременно е запас на икономическия ексопредмет и запас на феноността на икономическия ексопредмет. Икономическата феноност е вторично и решаващо по отношение на икономическия запас; тя едновременно е феноност на икономическия ексопредмет и феноност на запаса на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексодисустификат*.

Даден икономически запас може да се определи [това е **ексосупсенстационно икономическо ексоопределяване*** (exosupsenstational economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото определяване* изобщо] в едно или в повече от едно взаимодействащи си икономически феноности, като се предполага, че запасът се определява (се експлицира) с целия си обем във всяка една от феностите поотделно (по това икономическият ексосупсенстат се отличава от *икономическия ексоспецифат*: при последния при ексоопределяването си икономическият континент разпределя своя обем между различните еднотипови активи). С този преход видимият, но намираща се на някаква дълбочина икономически запас се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в едно или повече от едно по-близки до видимостта икономически феноности. Това е феностно ексоопределяване на икономическия запас, което показва, че икономическата феноност опосредствено е **запасова икономическа феноност**, че тя е опосредствана феноност на своя запас. Обратната на ексосупсенстационното ексоопределяване трансформация (като ексосупсенстационно ексоразпределяване на икономическите феноности в икономически запас) е **ексосупсенстационно икономическо ексоинтензиониране*** (exosupsenstational economic exointensioining) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е запасово ексоинтензиониране на икономическата феноност (респ. феноности), което показва, че икономическият запас опосредствено е **феностен икономически запас**, че той е опосредстван запас на своята феноност. Тук се разглежда случай на ексоопределяване на запаса в само една дадена феноност (феноност от даден тип).

Количеството на запаса ST на икономическия ексопредмет като запас на дадената феноност в границите на икономическия ексосупсенстат (на ексосупсенстатификата) се означава като **ексосупсенстатно-обща икономическа суперстанта*** (exosupsenstatically-total economic superstant) TST. Функцията, която моделира ексосупсенстационното икономическо ексоинтензиониране, е $TST = TST(FN)$, където FN е количеството на икономическата феноност. Тя е функция на ексосупсенстационното, значи и на запасовото ексоинтензионира-

не на икономическата феност, и наред с това е функция на ексосупсенстатно-общия запас. От нея се извежда **пределният запас на икономическата феност*** (marginal stock of the economic pheness), която е първата производна

$$MST_{fn}(FN) = \frac{\partial TST(FN)}{\partial FN}$$

на функцията на ексосупсенстатно-общия запас.

Дадената икономическа феност, в която се ексоопределява икономическия запас, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическата феност, като дадената феност е разпределила своя обем между тях. Тогава при ексоопределяването му икономическият запас разпределя обема си между различните видове на феността. Ако дадената феност е представена от един вид, тогава е налице **едновидово ексосупсенстационално икономическо ексоопределяване*** (one-species exosupsenstational economic exoobjectification), при два вида на феността – **двувидово ексосупсенстационално икономическо ексоопределяване*** (two-species exosupsenstational economic exoobjectification), при три вида – **тривидово ексосупсенстационално икономическо ексоопределяване*** (three-species exosupsenstational economic exoobjectification), при повече от три вида – **многовидово ексосупсенстационално икономическо ексоопределяване*** (multispecies exosupsenstational economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на ексосупсенстационалното икономическо ексоинтензиониране са: **едновидово ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране*** (one-species exosupsenstational economic exointensification), **двувидово ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране*** (two-species exosupsenstational economic exointensification), **тривидово ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране*** (three-species exosupsenstational economic exointensification), **многовидово ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране*** (multispecies exosupsenstational economic exointensification).

Функцията, която моделира **едновидовото ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране** (тя е функцията на ексосупсенстатно-общия икономически запас при едновидовото ексоинтензиониране), е посоченият по-горе израз $TST = TST(FN)$, от който се извежда съответстващият му пределен запас на икономическата феност

$$MST_{fn}(FN) = \frac{\partial TST(FN)}{\partial FN}.$$

Функцията, която моделира *двувидовото ексосупсенстационарно икономическо ексоинтензиониране* (функцията на ексосупсенстатно-общия икономически запас при двувидовото ексоинтензиониране), е

$$TST = TST(FN_1, FN_2),$$

където FN_1 е първият вид на икономическата феност, а FN_2 е вторият нейн вид (тук TST е общ запас на първия и втория вид на феността). Тя е функция на ексосупсенстационарното, значи и на запасовото ексоинтензиониране на икономическите фености, в т.ч. на запасовото ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на феността. От нея се извеждат *пределният запас първия вид на икономическата феност* * (marginal stock of the first-species economic pheness)

$$MST_{fn1}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1}$$

и *пределният запас на втория вид на икономическата феност** (marginal stock of the second-species economic pheness)

$$MST_{fn2}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексосупсенстатно-общия запас. Обемът на един и същ икономически запас може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадената феност. Затова *при непроменена (постоянна) величина* на ексосупсенстатно-общия запас съществува заместване между първия и втория вид на феността, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез *ексосупсенстатната крива на безразличието на икономическия запас** (exosupsenstatic indifference curve of the economic stock) $IC_{ST-ESPS}$.

Функцията на ексосупсенстатно-общия икономически запас

$$TST = TST(FN_1, FN_2)$$

не се променя с движението на точка по ексосупсенстатната (ексосупсенстатификатната) крива на безразличието на икономическия запас $IC_{ST-ESPS}$. Затова уравнението на кривата $IC_{ST-ESPS}$ при дадено постоянно равнище на ексосупсенстатно-общия икономически запас е

$$TST(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическата феност, имащи посочения еднакъв (постоянен) ексосупсенстатно-общ икономически запас

$$TST(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексосупсенстатната крива на безразличието на икономическия запас $IC_{ST-ESPS}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадената икономическа феност се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че един и същ запас може да съответства на различни комбинации на видовете на феността обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на феността (dFN_1, dFN_2) (т.е. при движение на точка по ексосупсенстатната крива на безразличието на икономическия запас $IC_{ST-ESPS}$) прирастът на функцията на ексосупсенстатно-общия икономически запас е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTST(FN_1, FN_2) &= \\ &= MST_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MST_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTST(FN_1, FN_2) &= \\ &= \frac{\partial TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} dFN_1 + \frac{\partial TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2} dFN_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическата феност се извършва в рамките на дадена ексосупсенстатна крива на безразличие-то на икономическия запас, диференциалният прираст на функцията на ексосупсенстатно-общия запас е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на феността запазва непроменен тяхния супсенстатно-общ запас:

$$\begin{aligned} dTST(FN_1, FN_2) &= \\ &= MST_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MST_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като **запасово-еквивалентно заместване на видовете на икономическата феност*** (stockly-equivalent substitution of the species economic pheness). То е запасово-еквивалентно, тъй

като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексосупсенстатно-общия икономически запас

$$MST_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 \text{ и } MST_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексосупсенстатно-общия запас, по отношение на което се конституира ексосупсенстатната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на запасово-еквивалентното заместване на видовете на икономическата феност*** (marginal rate of the stockly-equivalent substitution of the species economic pheness)

$$\begin{aligned} MRSTS_{fn12} &= \frac{dFN_2}{dFN_1} = -\frac{MST_{fn1}(FN_1, FN_2)}{MST_{fn2}(FN_1, FN_2)} = \\ &= -\frac{\partial TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} : \frac{\partial TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRSTS_{fn12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dFN_2}{dFN_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на феността (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MST_{fn1}(FN_1, FN_2)}{MST_{fn2}(FN_1, FN_2)}$$

между пределните запаси на двата вида на феността. Пределната норма $MRSTS_{fn12}$ показва към определена точка от ексосупсенстатната крива на безразличието на икономическия запас $IC_{ST-ESPS}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на феността, което да позволи да се увеличи обемът на нейния първи вид с една единица, така че тяхната ексосупсенстатно-общия запас да остане постоянна величина.

Функцията на ексосупсенстатно-общия икономически запас е

$$TST = TST(FN_1, FN_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе дву-

размерна **матрица на икономическия запас на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic stock) $H(ST)_{fn12}$, която се състои от тези втори производни (вж. **матрица** и **икономическа матрица на О. Хесе**):

$$H(ST)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix}.$$

В зависимост от икономическата природа на запаса и феността се разграничават (1) **ускорено ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exosupsenstational economic exointensioning) и **забавено ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране*** (delayed exosupsenstational economic exointensioning).

При ускореното ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическия запас на О. Хесе $H(ST)_{fn12}$ е изцяло **положително определена**:

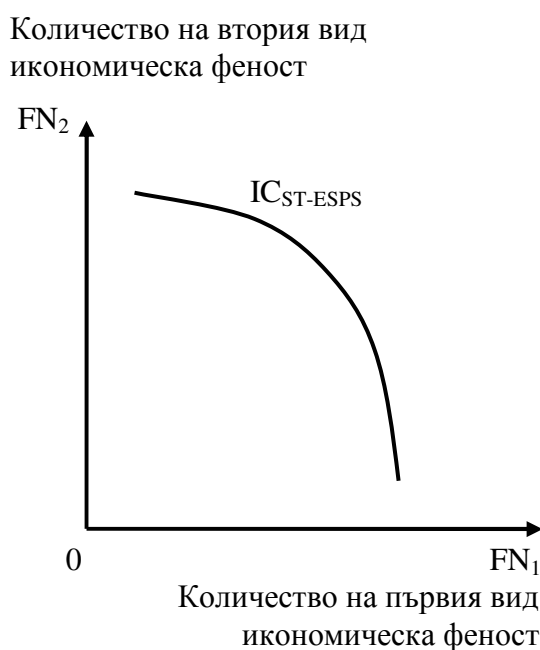
$$H(ST)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} > 0$$

показват, че пределният запас на даден вид на икономическата феност се увеличава с нейното (на феността) нарастване. Затова при ускореното интензиониране се конституира **изпъкнала ексосупсенстатна крива на безразличие-то на икономическия запас*** (convex exosupsenstatic indifference curve of the economic stock) $IC_{ST-ESPS}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващия пределен запас на икономическата феност*** (law of the marginal stock increasing of the economic pheness). Законът за нарастващия пределен запас е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения запас** при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни

други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) нейният ексосупсенстатно-общ икономически запас се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейният определен запас нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-големи порции от запаса, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-големи порции от запаса. При този вариант на ексоинтензионирането законът за нарастващия определен запас на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност та става все по-ефективна в представяването на икономическия си запас.

Фиг. 1. Изпъкнала ексосупсенстатна крива на безразличието на икономическия запас

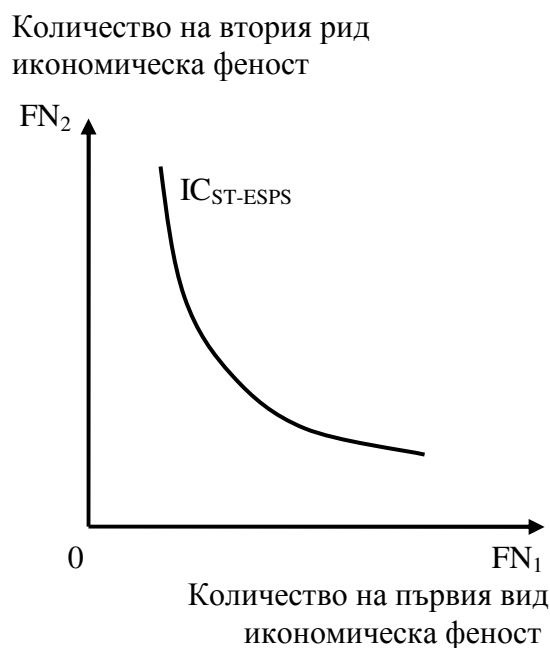
При забавеното ексосупсенстационално икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическия запас на О. Хесе $H(SP)_{pe12}$ е изцяло отрицателно определена:

$$H(ST)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} < 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TST(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} < 0$$

показват, че пределният запас на даден вид на икономическата феност намалява с нейното (на феността) нарастване. Затова при забавеното ексоинтензиониране се конституира **вдлъбната ексоинтензионна крива на безразличието на икономическия запас*** (concave exosupensentatic indifference curve of the economic stock) $IC_{ST-ESPS}$ (фиг. 2). Дължи се на действието на **закона за намаляващия пределен запас на икономическата феност*** (law of the marginal stock decreasing of the economic pheness). Законът за намаляващия пределен запас е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадения запас** при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) нейния ексоинтензионно-общ икономически запас се увеличава със забавени темпове, т.е. нейният пределен запас намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-малки порции от запаса, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-малки порции от запаса. При този вариант на ексоинтензионирането законът за намаляващия пределен запас на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При забавеното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност тя става все по-неефективна в представяването на икономическия си запас.

Фиг. 2. Вдлъбната ексосупсенстатна крива на безразличието на икономическия запас

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексосупсенстат*** (individual economic exosupsenstate), **фирмен икономически ексосупсенстат*** (firm economic exosupsenstate), **обществен икономически ексосупсенстат*** (social economic exosupsenstate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексосупсенстат*** (microeconomic exosupsenstate), **мезоикономически ексосупсенстат*** (mesoeconomic exosupsenstate), **макроикономически ексосупсенстат*** (macroeconomic exosupsenstate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосупсенстат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексосупсенстат*** (consumptionary exosupsenstate), **стопански ексосупсенстат*** (protoeconomic exosupsenstate), **пазарно-икономически ексосупсенстат*** (marketly-economic exosupsenstate) и **финансово-пазарно-икономически ексосупсенстат*** (financially-marketly-economic exosupsenstate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексосупсенстат*** (sustenance /sustaining/ exosupsenstate) (за ексосупсенстат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУПСЕНСТИТ* (economic exosupsenstite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия суспенстит*; *икономически ексопредмет* като единство от *икономическо ексооявление* и *икономическа ексосуперстанта* (които са видове *икономически ексоекститутити*), негова ексосупсенститна външна (разкрита) страна; **ексосупсенститна (частична и единна) външна конституираност** (ексосупсенститна външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосупсенститна (частична и единна) външна ексоикономическа конституираност*** [supsensitive (partial and united) external exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономическо ексооявление (като външна определеност) и икономическа ексосуперстанта (като външно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две външни икономически страни на икономическото предназначение, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) външно предназначение** на икономическия ексопредмет. Ексосупсенститът е разновидност на *икономическия ексоекстит*. Основни разновидности на икономическия ексосупсенстит са **обектният икономически ексосупсенстит*** (object economic exosupsenstite) (ексосупсенститът на икономическия обект) и **системният икономически ексосупсенстит*** (system economic exosupsenstite) (ексосупсенститът на икономическата система). Вж. *икономически ексосусенститат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНС* (economic exosusens), **икономически ексодисустант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенс*; общо понятие за *икономически ексосмисъл* и *икономически ексосусенс*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексосусенсат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на **ексосусенсна двустепенна икономическа ексомонада**). Същото е като **икономически ексосусенсант*** (economic exosusensant). Разновидност е на понятието за *икономически ексореалитант*. Тъй като икономическият ексосмисъл е общо понятие за *икономическа ценност* и *икономически субстат*, а икономическият ексосусенс (същото като икономическа ексофеносуперстанта) е общо понятие за *икономическа феност* и *икономически запас*, икономическият ексосусенс е общо понятие за ценност, феност, субстат и запас в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексодисустант*. Вж. *икономически ексодисустификат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСАТ* (economic exosusensate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенсат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е **ексосусенсатна двустепенна икономическа ексомонада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексосмисъл* и *икономически ексосупсенс* (последното същото като икономическа ексофеносуперстанта), между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически екореалитат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосусенсат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосмисъл (който е негова вътрешно ексосусенсатно предназначение) и ексосупсенс (който е негово вътрешно ексосусенсатно предназначение). Икономическият ексосмисъл е първичен и определящ по отношение на икономическия ексосупсенс; той едновременно е ексосмисъл на икономическия ексопредмет и ексосмисъл на ексосупсенса на икономическия ексопредмет. Икономическият ексосупсенс е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосмисъл; той едновременно е ексосупсенс на икономическия ексопредмет и ексосупсенс на ексосмисъла на ексоикономическия предмет. Вж. *икономически ексодисусутификат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСИТ* (economic exosusensite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенсиит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексосмисъл* (който е вид *икономически ексоинтуит*) и *икономически ексосупсенс* (който е вид *икономически ексоекстуит*) (същото като *икономическа ексофеносуперстанта*), като цялостност на негова ексосмислова вътрешна (скрита) и ексосупсенсна външна (разкрита) страна; **ексосусенсиитна (частична) цялостна конституираност** (ексосусенсиитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосусенсиитна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** (susensitive partial entire exoeconomic constitution /constitutivity/); икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенс в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частично) цялостно предназначение** на икономическия ексопредмет. Сусенсиитът е общо понятие за *икономически ексодиспозит* и *икономически ексосусутиит*. Той е разновидност е на *икономическия ексоконтуит*. В границите на икономическия ексосусенсиит икономическият ексосмисъл и ексоикономичес-

.....

кият супсенс са относително различни ексосусенситни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексосмисъл **се сменя** в икономическия ексосупсенс: икономическият ексосупсенс е икономическия ексосмисъл в смет вид. Първопричината на икономическия ексосупсенс е скрита в икономическия ексосмисъл, а икономическият смисъл [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексосупсенс [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексосусенсит са **обектният икономически ексосусенсит*** (object economic exosusensite) (ексосусенситът на икономическия обект) и **системният икономически ексосусенсит*** (system economic exosusensite) (ексосусенситът на икономическата система). Вж. *икономически ексосусенститат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСТАНТ* (economic exosusensant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенститат*; общо понятие за *икономически ексосенститат* и *икономически ексосупсенститат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексосусенститат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексодуада*, в частност на **ексосусенститатна двустепенна икономическа ексодуада**). Разновидност е на понятието за *икономически ексореалититат*. Вж. *икономически ексодисустификат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСТАТ* (economic exosusensate), **икономически ексодисустификат**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенститат*; *двустепенна икономическа ексодуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексосусенситатна двустепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически ексосенститат* (последният от своя страна съставен от *икономическата ценност* и *икономическия субститат*) и (б) *икономически ексосупсенститат* (последният от своя страна съставен от *икономическата феност* и *икономическия запас*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е *едностепенна икономическа ексодуада*). В това се качество икономическият сусенститат е **едносъставна двустепенна икономическа ексодуада*** (one-complex two-stage economic exoduad) (вж. *двустепенна икономическа ексодуада*), състояща

се от четири елемента (ценност, субстат, феност и запас), всеки един от които е едносъставно *икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексосусенстат може да се разглежда и като **двусъставна двустепенна икономическа ексомонада*** (two-complex two-stage economic exomonad) (вж. *двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от два елемента (ексосенстат и ексосупсенстат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо ексопонятие*. Икономическият ексосусенстат е разновидност на понятието за *икономически екореалититат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосусенстат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосенстат (който е негово вътрешно ексосусенстатно предназначение) и ексосупсенстат (който е негово външно ексосусенстатно предназначение). Икономическият ексосенстат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексосупсенстат; той едновременно е ексосенстат на икономическия ексопредмет и ексосенстат на ексосупсенстата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексосупсенстат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосенстат; той едновременно е ексосупсенстат на икономическия ексопредмет и ексосупсенстат на ексосенстата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексосупсенстат се покрива с *икономическия ексодисусутификат*, тъй като и двете понятия представляват една и съща двустепенна икономическа ексодуада (в първия случай като ексомонада от две едностепенни ексодуади, а във втория – като ексодуада от две двустепенни ексомонади). Вж. *икономически ексодисусутификат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТАНТ* (economic exosustant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустант*; общо понятие за *икономическа субзапас* и *икономически запас*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексосустат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада* и същото като икономически ексоспецификат). Икономическият ексосустант е една от разновидностите на *икономическия ексоспецисустант* и на *икономическия ексодисусустант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТАТ* (economic exosustate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустант*; вид *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, имащ вида на икономически ексосутификат, така че е *ексо-*

сустатна двустепенна икономическа ексомонада), състояща се от взаимовъздействащи си *икономически субстат* и *икономически запас*, общо понятие за които е *икономическият ексосустат* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексоспецисустификант* и на *икономическия ексодисустатификант*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосустат, т.е. като диалектически противоречиво единство на субстат (който е негово ексоспецифатно вътрешно състояние) и запас (който е негово ексоспецифатно външно състояние). Икономическият субстат е първично и определящо по отношение на икономическия запас; той едновременно е субстат на икономическия ексопредмет и субстат на запаса на икономическия ексопредмет. Икономическият запас е вторичен и решаващ по отношение на икономическия субстат; той едновременно е запас на икономическия ексопредмет и запас на субзапаса на икономическия ексопредмет. Икономическият запас е начинът на реализиране на икономическия субзапас. Вж. *икономически ексобитериорат*.

Даден икономически субстат може да се опредмети [това е *ексосустационно икономическо ексоопредметяване** (exosustational economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в един или в повече от един взаимовъздействащи си икономически запаси, като се предполага, че субстата се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всеки един от запасите поотделно (по това икономическият ексосустат се отличава от икономическия ексоспецифат: при последния при опредметяването си икономическият континент разпределя своя обема между различните еднотипови активи). С този преход невидимият и намиращ се в дълбочина икономически субстат се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта икономически запаси. Това е ексоперстантно ексоопредметяване на икономическия субстат, което показва, че икономическият запас непосредствено е *субстатов икономически запас*, че той е непосредствено запас на своя субстат. Обратната на ексосустационното ексоопредметяване трансформация (като ексосустационно ексоразпредметяване на икономическите запаси в икономически субстат) е *ексосустационното икономическо ексоинтензиониране** (exosustational economic exointensification) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е ексо-субстанционно ексоинтензиониране на икономическия запас (респ. запаси), което показва, че икономическият субстат непосредствено е *запасов икономически субстат*, че той е непосредствено субстат на своя запас. Тук се разг-

лежда случай на ексоопределяване на субстата в само един даден запас (запас от даден тип, изразяваща някакъв етап от *икономическата еволюция*).

Количеството на субстата SS на икономическия ексопредмет като субстат на дадения запас в границите на икономическия ексоустат (на ексоустификата) се означава като **ексоустатно-общ икономически субстат*** (exosustatically-total economic substatum /subavailability/) TSS. Функцията, която моделира ексоустационното икономическо ексоинтензиониране, е $TSS = TSS(ST)$, където ST е количеството на икономическия запас. Тя е функция на ексоустационното, значи и на субстатовото ексоинтензиониране на икономическия запас, и наред с това е функция на ексоустатно-общия субстат. От нея се извежда **предельният субстат на икономическия запас*** (marginal substatum of the economic stock), която е първата производна

$$MSS_{st}(ST) = \frac{\partial TSS(ST)}{\partial ST}$$

на функцията на ексоустатно-общия субстат.

Даденият икономически запас (например фактор като съставно понятие), в което се определя икономическият субстат, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическия запас [например различни видове (респ. разновидности) на фактора], като даденият запас е разпределил своя обем между тях. Тогава при определяването и икономическият субстат разпределя обема си между различните видове на запаса. Ако даденият запас е представен от един вид, тогава е налице **едновидово ексоустационно икономическо ексоопределяване*** (one-species exosustational economic exoobjectification), при два вида на запаса – **двувидово ексоустационно икономическо ексоопределяване*** (two-species exosustational economic exoobjectification), при три вида – **тривидово ексоустационно икономическо ексоопределяване*** (three-species exosustational economic exoobjectification), при повече от три вида – **многовидово ексоустационно икономическо ексоопределяване*** (multispecies exosustational economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на ексоустационното икономическо ексоинтензиониране са: **едновидово ексоустационно икономическо ексоинтензиониране*** (one-species exosustational economic exointensifying), **двувидово ексоустационно икономическо ексоинтензиониране*** (two-species exosustational economic exointensifying), **тривидово ексоустационно икономическо ексоинтензиониране*** (three-species exosustational economic exointensifying),

многовидово ексосустационно икономическо ексоинтензиониране* (multispecies exosustational economic exointensification).

Функцията, която моделира **едновидовото ексосустационно икономическо ексоинтензиониране** (тя е функцията на ексосустатно-общия икономически субстат при едновидовото ексоинтензиониране), е посоченият по-горе израз $TSS = TSS(ST)$, от който се извежда съответстващият ѝ пределен субстат на икономическия запас

$$MSS_{st}(ST) = \frac{\partial TSS(ST)}{\partial ST}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото ексосустационно икономическо ексоинтензиониране** (функцията на ексосустатно-общия икономически субстат при двувидовото ексоинтензиониране), е

$$TSS = TSS(ST_1, ST_2),$$

където ST_1 е първият вид на икономически запас, а ST_2 е вторият негов вид (тук TSS е общ субстат на първия и втория вид на запаса). Тя е функция на ексосустационното, значи и на субстатовото ексоинтензиониране на икономическия запас, в т.ч. на субстатовото ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на запаса. От нея се извеждат **пределната субстат на първия вид на икономическия запас*** (marginal substatum of the first-species economic stock)

$$MSS_{st1}(ST_1, ST_2) = \frac{\partial TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1}$$

и **пределната субстанция на втория вид на икономическата суперстанта*** (marginal substatum of the second-species economic stock)

$$MSS_{st2}(ST_1, ST_2) = \frac{\partial TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексосустатно-общия субстат. Обемът на един и същ икономически субстат може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадения запас. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексосустатно-общия субстат съществува заместване между първия и втория вид на запаса, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексосустатната**

крива на безразличието на икономическата субстат* (exosustatic indifference curve of the economic substatum) $IC_{SS-ESUS}$.

Функцията на ексосустатно-общия икономически субстат

$$TSS = TSS(ST_1, ST_2)$$

не се променя с движението на точка по ексосустатната (ексосустификатната) крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-ESUS}$. Затова уравнението на кривата $IC_{SS-ESUS}$ при дадено постоянно равнище на ексосустатно-общия икономически субстат е

$$TSS(ST_1, ST_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическия запас, имащи посочената еднакъв (постоянен) ексосустатно-общ икономически субстат

$$TSS(ST_1, ST_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексосустатната крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-ESUS}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадения икономически запас се променят в противоположна посока като увеличаването на едния замества намаляването на другия. Положението, че един и същ субстат може да съответства на различни комбинации на видовете на запаса обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на запаса (dST_1, dST_2) (т.е. при движение на точка по ексосустатната крива на безразличието на икономическия суппас $IC_{SS-ESUS}$) прирастът на функцията на ексосустатно-общия икономически субстат е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTSS(ST_1, ST_2) &= \\ &= MSS_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 + MSS_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTSS(ST_1, ST_2) &= \\ &= \frac{\partial TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1} dST_1 + \frac{\partial TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2} dST_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическия запас се извършва в рамките на дадена ексосустатна крива на безразличието на икономическия субстат, диференциалният прираст на функцията на ексосустатно-общия субстат е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на запаса запазва непроменен тяхния ексосустатно-общ субстат:

$$\begin{aligned} dTSS(ST_1, ST_2) &= \\ &= MSS_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 + MSS_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като *субстатно-еквивалентно заместване на видовете на икономическия запас** (substatumly-equivalent substitution of the species economic stock). То е субстатно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексосустатно-общия икономически субстат

$$MSS_{st1}(ST_1, ST_2)dST_1 \text{ и } MSS_{st2}(ST_1, ST_2)dST_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексосустатно-общия субстат, по отношение на което се конституира ексосустатната крива на неговото безразличие, се извежда *пределната норма на субстатно-еквивалентното заместване на видовете на икономическия запас** (marginal rate of the substatumly-equivalent substitution of the species economic stock)

$$\begin{aligned} MRSS_{st12} &= \frac{dST_2}{dST_1} = -\frac{MSS_{st1}(ST_1, ST_2)}{MSS_{st2}(ST_1, ST_2)} = \\ &= -\frac{\partial TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1} : \frac{\partial TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRSS_{st12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dST_2}{dST_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на запаса (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MSS_{st1}(ST_1, ST_2)}{MSS_{st2}(ST_1, ST_2)}$$

между пределните субстат на двата вида на запаса. Пределната норма $MRSSS_{st12}$ показва към определена точка от ексосустатната крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-ESUS}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на запаса, което да позволи да се увеличи обемът на неговия първи вид с една единица, така че тяхния ексосустатно-общ субстат да остане постоянна величина.

Функцията на ексосустатно-общия икономически субстат е

$$TSS = TSS(ST_1, ST_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическия субстат на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic substatum) $H(SS)_{st12}$, която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(SS)_{st12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1^2}, & \frac{\partial^2 TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1 \partial ST_2} \\ \frac{\partial^2 TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2 \partial ST_1}, & \frac{\partial^2 TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Матрицата на икономическия субстат на О. Хесе $H(ST)_{st12}$ изцяло **положително определена**, тъй като ексосустационното ексоинтензиониране е винаги **ускорено ексосустационно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exosustational economic exointensioing), което е обусловено от икономическата природа на субстата и запаса. Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TSS(ST_1, ST_2)}{\partial ST_2^2} > 0$$

показват, че пределният субстат на даден вид на икономически запас се увеличава с неговото (на запаса) нарастване. Затова при ускореното ексоинтензиониране се конституира **изпъкнала ексосустатна крива на безразличието на икономическия субстат*** (convex exosustatic indifference curve of the economic substatum) $IC_{SS-ESUS}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващия пределен субстат на икономическия запас*** (law of the marginal substatum increasing of the economic stock). Законът за нарастващия пределен субстат е друг израз на ускореното **насищане при изчерпането на дадения субс-**

там при нарастване на равнището на запаса. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическия запас (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на запаса) неговият ексо-сустатно-общ икономически субстат се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговият определен субстат нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на запаса, всяка следваща единица прираст на първия вид на запаса изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата, както и при постоянно равнище на първия вид на запаса, всяка следваща единица прираст на втория вид на запаса също изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата. Законът за нарастващия определен субстат на икономическия запас е валиден за всеки произволен брой на видовете на запаса, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическия запас той все по-ефективен в представляването на икономическия си субстат.

Фиг. 1. Изпъкнала ексо-сустатна крива на безразличието на икономическия субстат

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхванатост* се разграничават **индивидуален икономически ексо-сустат*** (individual economic exosustate), **фирмен икономически ексо-сустат*** (firm economic exosustate), **обществен икономически ексо-сустат*** (social economic exosustate) и

други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексосустат*** (microeconomic exosustate), **мезоикономически ексосустат*** (mesoeconomic exosustate), **макроикономически ексосустат*** (macroeconomic exosustate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексосустат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексосустат*** (consumptionary exosustate), **стопански ексосустат*** (protoeconomic exosustate), **пазарно-икономически ексосустат*** (marketly-economic exosustate) и **финансово-пазарно-икономически ексосустат*** (financially-marketly-economic exosustate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексосустат*** (sustenance /sustaining/ exosustate) (за ексосустат при поддържането).

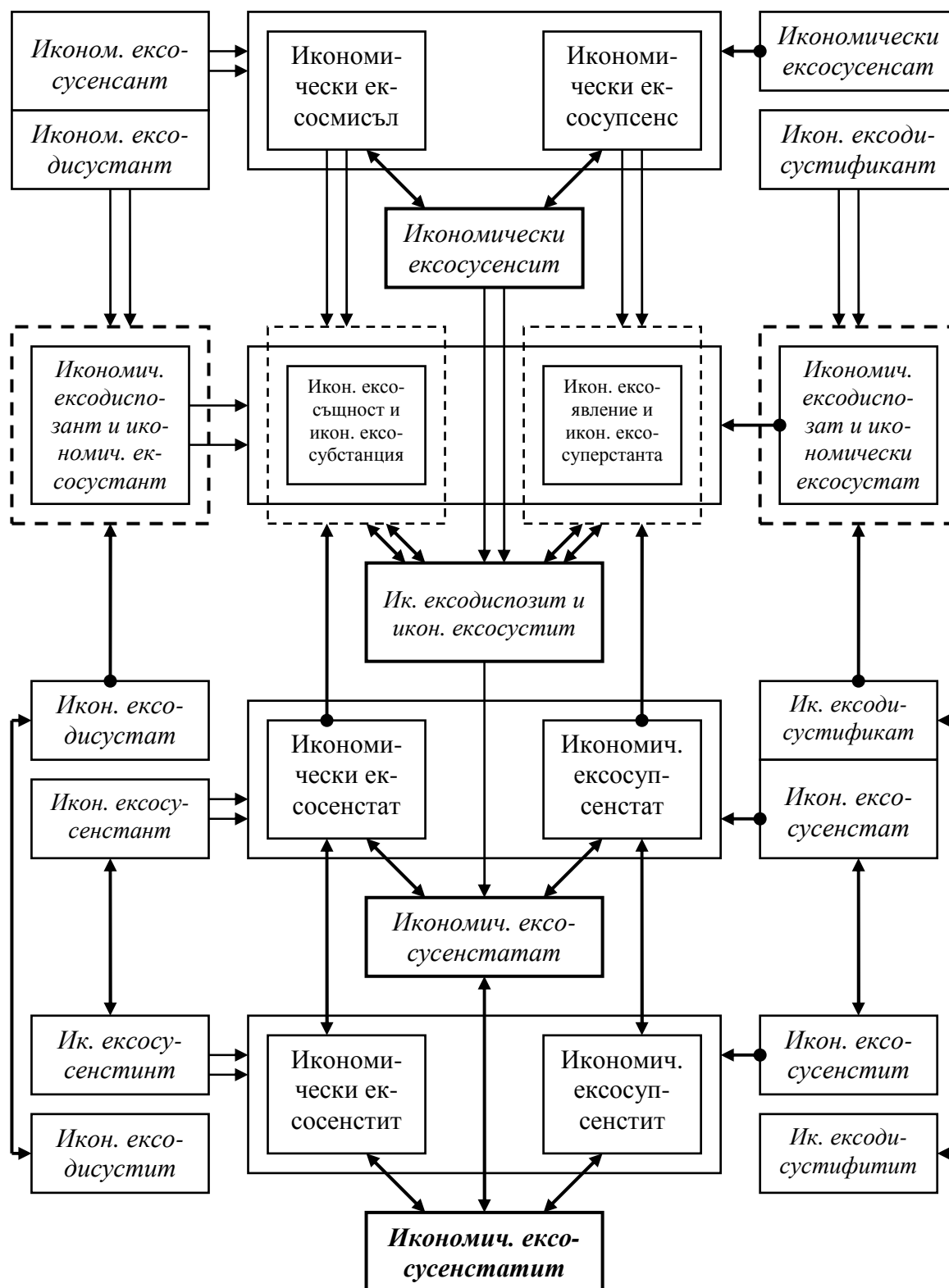
ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСТАТАТ* (economic exosusenstatate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенстат*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексо-сенстат* (който е вид *икономически ексоинтат*) и *икономически ексосупсенстат* (който е вид *икономически ексоекстат*), като цялостност на негова ексо-сенстатна вътрешна (скрита) и ексосупсенстатна външна (разкрита) страна; **ексосусенстататна (частична) цялостна конституираност** (ексосусенстататна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосусенстататна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** [susenstatative (partial) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексосенстат и икономически ексосупсенстат в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частично) съвкупностно цялостно предназначение** на икономическия ексопредмет. Ексосусенстататът е съвкупност от понятията за *икономически ексодиспозит* и *икономически ексосустит*. Той е разновидност на *икономическия ексоконтат*. В границите на икономическия ексосусенстатат икономическият ексосенстат и икономическият ексосупсенстат са относително различни сусенстататни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексосенстат **се сменя** в икономическия ексосупсенстат: икономическият ексосупсенстат е икономическият ексосенстат в смет вид. Първопричината на икономическия ексосупсенстат е скрита в икономическия ексосенстат, а икономическият ексосенстат [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност]

ност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексо-супсенстат [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексосусенстатат са **обектният икономически ексосусенстатат*** (object economic exosusenstatate) (ексосусенстататът на икономическия обект) и **системният икономически ексосусенстатат*** (system economic exosusenstatate) (ексосусенстататът на икономическата система). Вж. *икономически ексосусенстатат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСТАТИТ* (economic exosusenstatite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенстатит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексосенстит* (който е вид *икономически ексоинтит*) и *икономически ексосупсенстит* (който е вид *икономически ексоекстит*), като цялостност на негова ексосенситивна вътрешна (скрита) и ексосупсенситивна външна (разкрита) страна; **ексосусенстатитна (частична и единна) цялостна конституираност** (ексосусенстатитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосусенстатитна (частична и единна) цялостна ексоикономическа конституираност*** [susenstatitive (partial and united) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексосенстит и икономически ексосупсенстит в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) цялостно предназначение** на икономическия ексопредмет. Ексоустрататитът е единство на понятията за *икономически ексо-диспозит* и *икономически ексоустит*. Той е разновидност на *икономическия ексоконтит*. В границите на икономическия ексосусенстатит икономическият ексосенстит и икономическият ексосупсенстит са относително различни ексосусенстатитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексосенстит **се сменя** в икономическия ексосупсенстит: икономическият ексосупсенстит е икономическият ексосенстит в смет вид. Първопричината на икономическия ексосупсенстит е скрита в икономическия ексосенстит, а икономическият ексосенстит [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексосупсенстит [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексо-

сенстатит са *обектният икономически ексосусенстатит** (object economic exosusenstatite) (ексосусенстатитът на икономическия обект) и *системният икономически ексосусенстатит** (system economic exosusenstatite) (ексосусенстатитът на икономическата система).

Понятията, свързани с икономическия ексосусенстатит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия).

Фиг. 1. Икономически ексосенситат и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСТИНТ* (economic exosusenstint) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенстинт*; общо понятие за *икономически ексосенстит* и *икономически ексосупсенстит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексосусенстит* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексосусенститна двустепенна икономическа ексомонада*); общо понятие или за *ексосусенститна (единна частична) вътрешна конституираност* (единна частична вътрешноприсъща конституираност), или за *ексосусенститна (единна частична) външна конституираност* (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Икономическият ексосусенстинт е разновидност на *икономическия ексоконант*. Вж. *икономически ексосусенститат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСЕНСТИТ* (economic exosusenstite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сусенстит*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексосусенститна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексосенстит* и *икономически ексосупсенстит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосусенстит, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосенстит [който е негова ексосенститна единна частична вътрешна (скрита) конституираност, ексосенститна единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексосупсенстит [който е негова ексосупсенститна единна частична външна (разкрита) конституираност, ексосупсенститна единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексосенстит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексосупсенстит; той едновременно е ексосенстит на икономическия предмет и начин на имплицирание на ексосупсенстита на икономическия предмет. Икономическият ексосупсенстит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосенстит; той едновременно е ексосупсенстит на икономическия ексопредмет и начин на експлициране на ексосенстита на икономическия предмет. Икономическият ексосусенстит е разновидност на *икономическия ексоконант*. Вж. *икономически ексосусенститат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТИДИСПОЗИТ* (economic exosustidispote) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТИСПЕЦИФИТ* (economic exosustispecifite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТИТ* (economic exosustite) (*) – операционен начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сузит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономическа ексосубстанция* (която е вид *икономически ексоинститут*) и *икономическа ексосуперстанта* (която е вид *икономически ексоексститут*), като цялостност на негова ексосубстанциална вътрешна (скрита) и ексосуперстантна външна (разкрита) страна; **ексосуститна цялостна конституираност** (ексосуститна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосуститна единична цялостна ексоикономическа конституираност*** (sustitive single entire exoeconomic constitution /constitutivity/); икономическа ексосубстанция и икономическа ексосуперстанта в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **цялостно съществуване (основание)** на икономическия предмет. Разновидност е на *икономическия конституит*. В границите на икономическия ексосустит икономическата ексосубстанция и икономическата ексосуперстанта са относително различни сузитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическата ексосубстанция **се сменя** в икономическата ексосуперстанта: икономическата ексосуперстанта е икономическата ексосубстанция в смет вид. Първопричината на икономическата ексосуперстанта е скрита в икономическата ексосубстанция, а икономическата ексосубстанция [която е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическата ексосуперстанта [която е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексосустит са **обектният икономически ексосустит*** (object economic exosustite) (ексосуститът на икономическия обект) и **системният икономически ексосустит*** (system economic exosustite) (ексосуститът на икономическата система).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТИФЕНОМЕН* (economic exosustiphenomenon) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАНТ* (economic exosustrant), **икономически ексоспецисустант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустрант*; общо понятие за *икономически ексосубстрат* и *икономически ексосуперстрат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексосустрат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на **ексосустратна двустепенна икономическа ексомонада**). Разновидност е на понятието за *икономически екореалитант*. Тъй като икономическият ексосубстрат е общо понятие за *икономически контив* и *икономически субстат*, а икономическият ексосуперстрат е общо понятие за *икономически актив* и *икономически запас*, икономическият ексосустрант е общо понятие за контив, актив, субстат и запас в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексоспецисустант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАТ* (economic exosustrate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ексосустрат*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е **ексосустратна двустепенна икономическа ексомонада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексосубстрат* и *икономически ексосуперстрат* (последното същото като икономическа ексосупформа), между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически екореалитат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосустрат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосубстрат (който е негова вътрешна ексосустратна основа) и ексосуперстрат (който е негова външна ексосустратна основа). Икономическият ексосубстрат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексосуперстрат; той едновременно е ексосубстрат на икономическия ексопредмет и ексосубстрат на ексосуперстрата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексосуперстрат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосубстрат; той едновременно е ексосуперстрат на икономическия ексопредмет и ексосуперстрат на ексосубстрата на икономическия ексопредмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАТАНТ* (economic exosustratant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ексо-сустратант*; общо понятие за *икономически ексосубстратант* и *икономически ексосуперстратант*, които са негови разновидности и които като двойка обра-

зуват *икономическия ексосустратат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексодуада*, в частност на *ексосустрататна двустепенна икономическа ексодуада*). Разновидност е на понятието за *икономически ексореалититант*.

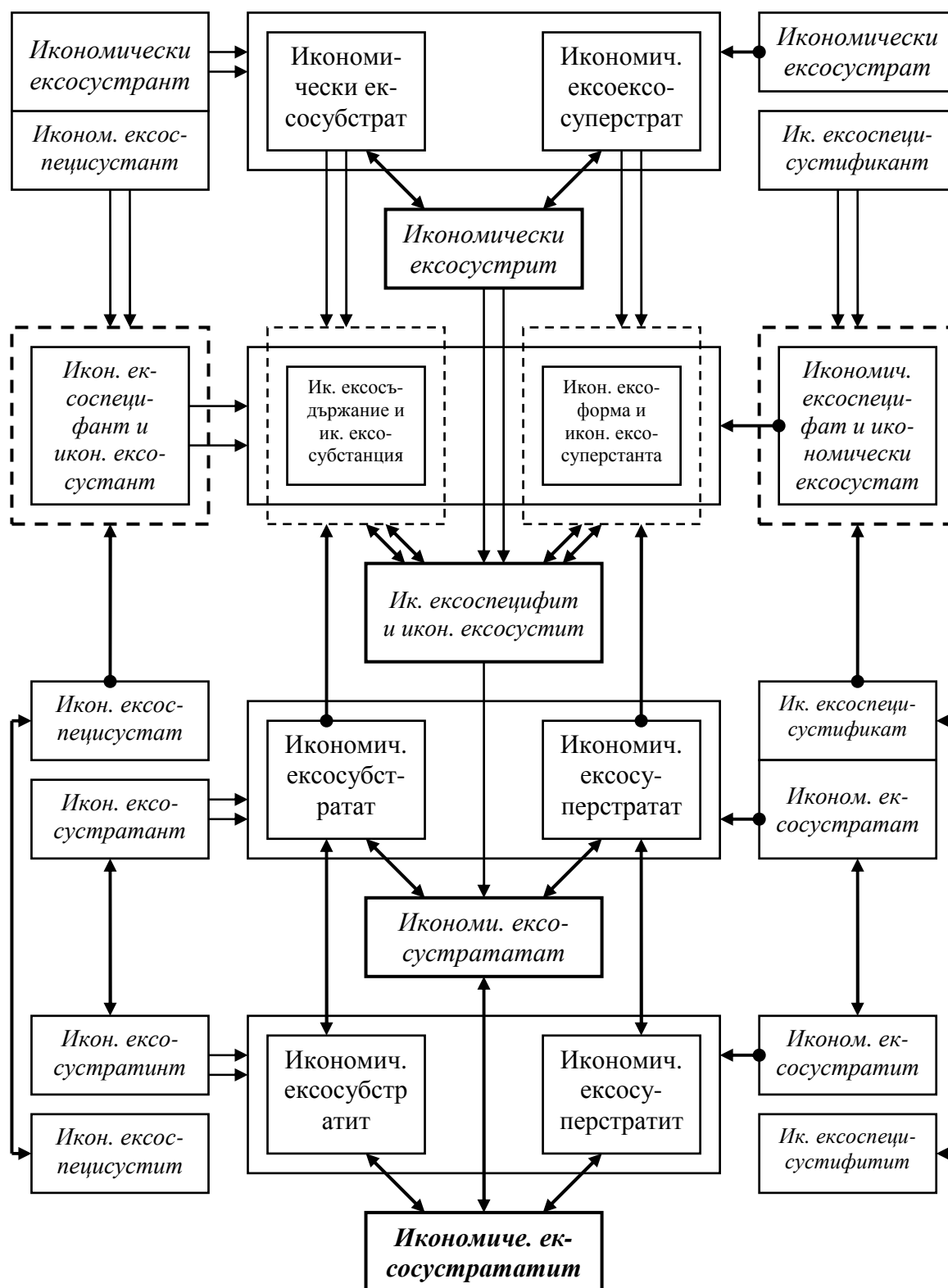
ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАТАТ* (economic exosustratate), **икономически ексоспецисустификат**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия ексосустратат*; *двустепенна икономическа ексодуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *ексосустрататна двустепенна икономическа ексодуада*), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически ексосубстратат* (последният от своя страна съставен от *икономическия контив* и *икономическия субстат*) и (б) *икономически ексосуперстратат* (последният от своя страна съставен от *икономическия актив* и *икономическия запас*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е *едностепенна икономическа ексодуада*). В това се качество икономическият ексосустратат е *едносъставна двустепенна икономическа ексодуада** (one-complex two-stage economic exoduad) (вж. *двустепенна икономическа ексодуада*), състояща се от четири елемента (контив, субстат, актив и запас), всеки един от които е *едносъставно икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексосустратат може да се разглежда и като *двусъставна двустепенна икономическа ексомонада** (two-complex two-stage economic exomonad) (вж. *двустепенна икономическа монада*), състояща се от два елемента (ексосубстратат и ексосуперстратат), всеки един от които (от своя страна) е *двусъставно икономическо ексопонятие*. Икономическият ексосустратат е разновидност на понятието за *икономически ексореалититант*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически ексосустратат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосубстратат (който е негова вътрешна ексосустрататна основа) и ексосуперстратат (който е негова външна ексосустрататна основа). Икономическият ексосубстратат е първичен и определящ по отношение на икономическия ексосуперстратат; той едновременно е ексосубстратат на икономическия ексопредмет и ексосубстратат на ексосуперстратата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексосуперстратат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексосубстратат; той едновременно е ексосуперстратат на ексоикономическия предмет и ексосуперстратат на ексосубстратата на икономическия ексопредмет. Икономическият ексосустратат се покрива с *икономическия ексоспецисустификат*,

тър като и двете понятия представляват една и съща двустепенна икономическа ексодуада (в първия случай като ексомонада от две едностепенни ексодуади, а във втория – като ексодуада от две двустепенни ексомонади).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАТАТАТ* (economic exosustratatate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустратат*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексоубстратат* (който е вид *икономически ексоинтат*) и *икономически ексосуперстратат* (който е вид *икономически ексоекстат*), като цялостност на негова ексоубстрататана вътрешна (скрита) и ексосуперстрататна външна (разкрита) страна; **ексосустратататна (частична) цялостна конституираност** (ексосустратататна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосустратататна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** [sustratatative (partial) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексоубстратат и икономически ексосуперстратат в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частично) съвкупностно цялостно битие** на икономическия предмет. Ексосустратататът е съвкупност от понятията за *икономически ексоспецифит* и *икономически ексоустит*. Той е разновидност на *икономическия ексоконтат*. В границите на икономическия ексосустрататат икономическият ексоубстратат и икономическият ексосуперстратат са относително различни ексосустратататни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексоубстратат **се сменя** в икономическия ексосуперстратат: икономическият ексосуперстратат е икономическия ексоубстратат в смет вид. Първопричината на икономическия ексосуперстратат е скрита в икономическия ексоубстратат, а икономическият ексоубстратат [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексосуперстратат [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексосустрататат са **обектният икономически ексосустрататат*** (object economic exosustratatate) (ексосустратататът на икономическия обект) и **системният икономически ексосустрататат*** (system economic exosustratatate) (ексосустратататът на икономическата система). Вж. *икономически ексоустрататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАТАТИТ* (economic exosustratitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустратит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексосубстратит* (който е вид *икономически ексоинтит*) и *икономически ексосуперстратит* (който е вид *икономически ексоекстит*), като цялостност на негова ексосубстратитна вътрешна (скрита) и ексосуперстратитна външна (разкрита) страна; **ексосустратитна (частична и единна) цялостна конституираност** (сустратитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосустратитна (частична и единна) цялостна ексоикономическа конституираност*** [sustratitative (partial and united) entire exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономически ексосубстратит и икономически ексосуперстратит в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) цялостна основа** на икономическия ексопредмет. Ексосустратитът е единство на понятията за *икономически ексоспецифит* и *икономически ексосустит*. Той е разновидност на *икономическия ексоинтит*. В границите на икономическия ексосустратит икономическият ексосубстратит и икономическият ексосуперстратит са относително различни ексосустратитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothings). Икономическият ексосубстратит **се сменя** в икономическия ексосуперстратит: икономическият ексосуперстратит е икономическия ексосубстратит в смет вид. Първопричината на икономическия ексосуперстратит е скрита в икономическия ексосубстратит, а икономическият ексосубстратит [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия ексосуперстратит [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексосустратит са **обектният икономически ексосустратит*** (object economic exosustratitite) (ексосустратитът на икономическия обект) и **системният икономически ексосустратит*** (system economic exosustratitite) (ексосустратитът на икономическата система).

Понятията, свързани с икономическия ексосустратит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия).

Фиг. 1. Икономически ексосустратит и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАТИНТ* (economic exosustratint) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустратинт*; общо понятие за *икономически ексосубстратит* и *икономически ексо-суперстратит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия ексосустратит* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност на *ексосустратитна двустепенна икономическа ексомонада*); общо понятие или за *ексосустратинтна (единна частична) вътрешна конституираност* (единна частична вътрешнопри-съща конституираност), или за *ексосустратинтна (единна частична) външна конституираност* (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия ексопредмет*. Икономическият ексосустратинт е разновидност на *икономическия ексоконант*. Вж. *икономически ексосустратит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРАТИТ* (economic exosustratite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустратит*; *двустепенна икономическа ексомонада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *ексосустратитна двустепенна икономическа ексомонада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексосубстратит* и *икономически ексо-суперстратит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексосустратит, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексосубстратит [който е негова ексосубстратитна единна частична вътрешна (скрита) конституираност, ексосубстратитна единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и ексо-суперстратит [който е негова ексо-суперстратитна единна частична външна (разкрита) конституираност, ексо-суперстратитна единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият ексосубстратит е първичен и определящ по отношение на икономическия ексо-суперстратит; той едновременно е ексосубстратит на икономическия ексопредмет и начин на имплицитане на ексо-суперстратита на икономическия ексопредмет. Икономическият ексо-суперстратит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия ексо-субстратит; той едновременно е ексо-суперстратит на икономическия ексопредмет и начин на експлицитане на ексо-субстратита на икономическия предмет. Икономическият ексосустратит е разновидност на *икономическия ексоконант*. Вж. *икономически ексосустратит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОСУСТРИТ* (economic exosustrite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия сустрит*; *икономически ексопредмет* като цялостност от *икономически ексосубстрат* (който е вид *икономически ексоинтуит*) и *икономически ексосуперстрат* (който е вид *икономически ексоекстуит*) (същото като *икономическа ексосупформа*), като цялостност на негова ексосубстратностна вътрешна (скрита) и ексосуперстратна външна (разкрита) страна; **ексосустритна (частична) цялостна конституираност** (сустритна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексосустритна (частична) цялостна ексоикономическа конституираност*** (sustritive partial entire exoeconomic constitution /constitutivity/); икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частична) цялостна основа** на икономическия ексопредмет. Ексосустритът е общо понятие за *икономически ексоспецифит* и *икономически ексосустит*. Той е разновидност на *икономическия ексоконтуит*. В границите на икономическия ексосустрит икономическият ексосубстрат и икономическият ексосуперстрат са относително различни сустритни степени (равнища) на **конституираността на икономическия ексопредмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic exothing). Икономическият ексосубстрат **се сменя** в икономическия ексосуперстрат: икономическият ексосуперстрат е икономическия ексосубстрат в снет вид. Първопричината на икономическия ексосуперстрат е скрита в икономическия ексосубстрат, а икономическият ексосубстрат [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия ексосуперстрат [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия ексосустрит са **обектният икономически ексосустрит*** (object economic exosustrite) (ексосустритът на икономическия обект) и **системният икономически ексосустрит*** (system economic exosustrite) (ексосустритът на икономическата система). Вж. *икономически ексосустрататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОТРИСТРАНТ* (economic exo-tree-strant), **икономически реалитант**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия тристрант*; общо понятие за *икономически ексодиспозант*, *икономически ексоспецифант* и *икономически ексосустант*, които са негови разновидности и които като тройка образуват *икономическия ексотристрант* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа ексотриада*, в частност на *ексотристрантна едностепенна икономическа ексотриада*). Негови разновидности са също *икономическият ексодиспецифант*, *икономическият ексоспецисустант* и *икономическият ексодисустант*. Тъй като икономическият ексодиспозант е общо понятие за *икономическа ценност* и *икономическа феност*, икономическият специфант е общо понятие за *икономически контив* и *икономически актив* и икономическият сустант е общо понятие за *икономически субстат* и *икономически запас*, икономическият ексотристрант е общо понятие за *ценност*, *феност*, *контив*, *актив*, *субстат* и *запас* в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически ексореалитант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОТРИСТРАТ* (economic exo-tree-strate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия тристрант*; *едностепенна икономическа ексотриада* (едностепенен триравнищен диалектически формат, така че е *ексотристрантна едностепенна икономическа ексотриада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически ексодиспозант*, *икономически ексоспецифант* и *икономически ексосустант*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексотристрант, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексодиспозант (който е негова ексотристрантна определеност), ексоспецифант (който е негово ексотристрантно състояние) и ексосустант (който е негово ексотристрантно същество).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОТРИСТРАТИФИКАНТ* (economic exotree-stratificant) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия тристратификант*; общо понятие за *икономически ексодиспозат* (същото като икономически ексодиспозификат), *икономически ексоспецифант* (същото като икономически ексоспецификат) и *икономически ексосустант* (същото като икономически ексосустификат), които са негови разновидности и които като тройка образуват *икономическия ексотристратификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа ексотриада*, в частност на *ексотристратификатна двустепенна икономическа ексотриада*). Негови

разновидности са също *икономическият ексодиспектификант*, *икономическият ексоспецисустификант* и *икономическият ексодисустификант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОТРИСТРАТИФИКАТ* (economic exotriestratificate), **икономически реалититат**, (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия тристратификат*; *двустепенна икономическа ексотриада* (двустепенен триравнищен диалектически формат, така че е *ексотристратификатна двустепенна икономическа ексотриада*), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически ексодиспозат* (същото като икономически ексодиспозитив и от своя страна съставен от *икономическата ценност* и *икономическата феност*), (б) *икономически ексоспецифат* (същото като икономически ексоспецификат и от своя страна съставен от *икономическия контив* и *икономическия актив*) и (в) *икономически ексоустат* (същото като икономически ексоуститив и от своя страна съставен от *икономическия субстат* и *икономическия запас*), между които (а), (б) и (в) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези три съставни части е двустепенна икономическа ексомонада). В това се качество икономическият ексотристратификат е *едносъставна двустепенна икономическа ексотриада** (one-complex two-stage economic exotriad) (вж. *двустепенна икономическа ексотриада*), състояща се от шест елемента (ценност, феност, контив, актив, субстат и запас), всеки един от които е едносъставно *икономическо ексопонятие*. Наред с това, обаче, икономическият ексотристратификат може да се разглежда и като *двусъставна едностепенна икономическа ексотриада** (two-complex one-stage economic exotriad) (вж. *едностепенна икономическа ексотриада*), състояща се от три елемента (ексодиспозат, ексоспецифат и ексоустат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо ексопонятие*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексотристратификат, т.е. като диалектически противоречиво единство на ексодиспозат (който е негова ексотристратификатна определе-ност), ексоспецифат (който е негово ексотристратификатно състояние) и ексоустат (който е негово ексотристратификатно същество). Икономическият тристратификат се покрива с *икономическия ексореалититат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа ексотриада (в първия случай като ексотриада от три двустепенни ексомонади, а във втория – като ексомонада от две едностепенни ексотриади).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОТРИСТРАТИФИТИТ* (economic exotree-stritifitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия тристратифитит*; единство на *икономическия ексодиспозат*, *икономическия ексоспецифат* и *икономическия ексосустат* (като двойки от *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, от *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа* и от *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта*) [той е двойка от (1) единството на икономическата ексосъщност, икономическото ексосъдържание и икономическата ексосубстанция и (2) единството на икономическото ексоявление, икономическата ексоформа и икономическата ексосуперстанта и затова е *двустепенна икономическа ексомонада*, в частност **ексотристратифититна двустепенна икономическа ексомонада**]. Икономическият ексотристратифитит е разновидност на *икономическия ексоконфигант*. Вж. *икономически ексореалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОТРИСТРИТ* (economic exotree-strite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия тристрит*; единство на *икономическия ексодиспозант*, *икономическия ексоспецифант* и *икономическия ексосустант* и затова е *едностепенна икономическа ексомонада*, в частност – **ексотристритна едностепенна икономическа ексомонада**. Тъй като *икономическия ексодиспозант* е общо понятие за *икономическа ексосъщност* и *икономическо ексоявление*, *икономическия ексоспецифант* е общо понятие за *икономическо ексосъдържание* и *икономическа ексоформа*, а *икономическия ексосустант* е общо понятие за *икономическа ексосубстанция* и *икономическа ексосуперстанта*, икономическият ексотристрит е тяхното единство като общи понятия. Икономическият ексотристрит е разновидност на *икономическия ексоконфигант*. Вж. *икономически ексореалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФАКТИТАТ* (economic exofactitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия фактитат*; вид *едностепенна икономическа ексотриада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексофактитатна едностепенна икономическа ексотриада**), състояща се от взаимодействащи си *икономическа феност*, *икономически актив* и *икономически запас*, общо понятие за които е *икономическата ексодаденост* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да с е интерпретира като икономически ексофактитат, т.е. като диалектически противоречиво

единство на феност (която е негова външна ексоопределеност), актив (която е негово външно ексосъстояние) и запас (който е негово външно ексосъщество).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФАКТИТИТ* (economic exofactitite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия фактитит*; *икономически ексопредмет* като единство от *икономическо ексоявление*, *икономическа ексоформа* и *икономическа ексо суперстанта* (които са видове *икономически ексоексститутити*), негова ексофактититна външна (разкрита) страна; **ексофактититна (частична и единна) външна конституираност** (ексосупсенстититна външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексофактититна (частична и единна) външна ексоикономическа конституираност*** [factitive (partial and united) external exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономическо ексоявление (като външна определеност), икономическа ексоформа (като външно състояние) и икономическа ексо суперстанта (като външно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на три външни икономически страни на икономическото предназначение, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) външна реалност** на икономическия ексопредмет. Ексофактититът е разновидност на *икономическия ексоекстит*. Основни разновидности на икономическия ексофактитит са **обектният икономически ексофактитит*** (object exoeconomic factitite) (ексофактититът на икономическия обект) и **системният икономически ексофактитит*** (system exoeconomic factitite) (ексофактититът на икономическата система). Вж. *икономически ексоореалитит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФЕНОКОНТЕНТАТ* (economic exophenocontentate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феноконтентат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е **ексофеноконтентатна едностепенна икономическа ексодуада**), състояща се от взаимодействащи си *икономически контив* и *икономическа феност*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексофеноконтентат, т.е. като диалектически противоречиво единство на контив (което е негово вътрешно състояние) и феност (която е негова външна определеност). Икономическият контив е първичен и определящ по отношение на икономическата феност; той едновременно е контив на икономическия ексопредмет и контив на феността

на икономическия ексопредмет. Икономическата феност е вторична и решаваща по отношение на икономическия контив; тя едновременно е феност на икономическия ексопредмет и феност на контива на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексодиспектификат*.

Даден икономически контив може да се опредмети [това е **ексофеноконтентационно икономическо ексоопредметяване*** (exophenocontentational economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в една или в повече от една взаимодействащи си икономически фености, като се предполага, че контивът се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всяка една от феностите поотделно. С този преход невидимият икономически контив се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една или повече от една по-близки до видимостта икономически фености. Това е феностно ексоопредметяване на икономическия контив, което показва, че икономическата феност опосредствано (чрез взаимозависимостите между *икономическия контив* и *икономическата ценност*) е **контивна икономическа феност**, че тя е опосредствана феност на контива. Обратната на ексофеноконтентационното ексоопредметяване трансформация (като ексофеноконтентационно ексоразпредметяване на икономическите фености в икономически контив) е **ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (exophenocontentational economic exointensioining) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е контивно ексоинтензиониране на икономическата феност (респ. фености), което показва, че икономическият контив опосредствано е **феностен икономически контив**, че той е опосредстван контив на феността. Тук се разглежда случай на ексоопредметяване на контива само една дадена феност (феност от даден тип).

Количеството на контива CS на икономическия ексопредмет като контив на дадената феност в границите на икономическия ексофеноконтентат (на ексофеноконтентатификата) се означава като **ексофеноконтентатно-общ икономически контив*** (exophenocontentatically-total economic coassets) TCS. Функцията, която моделира ексофеноконтентационното икономическо ексоинтензиониране, е $TCS = TCS(FN)$, където FN е количеството на икономическата феност. Тя е функция на ексофеноконтентационното, значи и на контентното ексоинтензиониране на икономическата феност, и наред с това е функция на ексофеноконтентатно-общия контент. От нея се извежда **предельният контив на икономическата феност*** (marginal coassets of the economic pheness), която е първата производна

$$MCS_{fn}(FN) = \frac{\partial TCS(FN)}{\partial FN}$$

на функцията на ексофеноконтентатно-общия контив.

Дадената икономическа феност, в която се предметява икономическия контив, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическата феност, като дадената феност разпределя своя обем между тях. Тогава при предметяването му икономическият контив разпределя обема си между различните видове на феността. Ако даденото явление е представено от един вид, тогава е налице **едновидово ексофеноконтентационно икономическо ексоопредметяване*** (one-species exophenocontentational economic exoobjectification), при два вида на феността – **двувидово ексофеноконтентационно икономическо ексоопредметяване*** (two-species exophenocontentational economic exoobjectification), при три вида – **тривидово ексофеноконтентационно икономическо ексоопредметяване*** (three-species exophenocontentational economic exoobjectification), при повече от три вида – **многовидово ексофеноконтентационно икономическо ексоопредметяване*** (multispecies exophenocontentational economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на ексофеноконтентационното икономическо ексоинтензиониране са: **едновидово ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (one-species exophenocontentational economic exointensioing), **двувидово ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (two-species exophenocontentational economic exointensioing), **тривидово ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (three-species exophenocontentational economic exointensioing), **многовидово ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (multispecies exophenocontentational economic exointensioing).

Функцията, която моделира **едновидовото ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране** (тя е функцията на ексофеноконтентатно-общия икономически контив при едновидовото ексоинтензиониране), е посоченият по-горе израз $TCS = TCS(FN)$, от който се извежда съответстващият му пределен контив на икономическата феност

$$MCS_{fn}(FN) = \frac{\partial TCS(FN)}{\partial FN}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране** (функцията на ексофеноконтентатно-общия икономически контив при двувидовото ексоинтензиониране), е

$$TCS = TCS(FN_1, FN_2),$$

където FN_1 е първият вид на икономическата феност, а FN_2 е вторият нейн вид (тук TCS е общият контив на първия и втория вид на явлението). Тя е функция на ексофеноконтентационното, значи и на контивното ексоинтензиониране на икономическите фености, в т.ч. на контивното ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на феността. От нея се извеждат **пределният контив на първия вид на икономическото феност*** (marginal conassets of the first-species economic pheness)

$$MCS_{fn1}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1}$$

и **пределният контив на втория вид на икономическата феност *** (marginal conassets of the second-species economic pheness)

$$MCS_{fn2}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексофеноконтентатно-общия контив. Обемът на един и същ икономически контив може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадената феност. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексофеноконтентатно-общия контив съществува заместване между първия и втория вид на феността, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексофеноконтентатната крива на безразличието на икономическия контив*** (exophenocontentatic indifference curve of the economic conassets) $IC_{CS-EPEC}$.

Функцията на ексофеноконтентатно-общия икономически контив

$$TCS = TCS(FN_1, FN_2)$$

не се променя с движението на точка по ексофеноконтентатната (ексофеноконтентатофикатната) крива на безразличието на икономическия контив $IC_{CS-EPEC}$. Затова уравнението на кривата $IC_{CS-EPEC}$ при дадено постоянно равнище на ексофеноконтентатно-общия икономически контив е

$$TCS(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическата феност, имащи посочения еднакъв (постоянен) ексофеноконтентатно-общ икономически контив

$$TCS(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексофеноконтентатната крива на безразличието на икономическия континент $IC_{CS-EPEC}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадената икономическа феност се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че една и съща феност може да съответства на различни комбинации на видовете на феността обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на феността (dFN_1, dFN_2) (т.е. при движение на точка по ексофеноконтентатната крива на безразличието на икономическия континент $IC_{CS-EPEC}$) прирастът на функцията на ексофеноконтентатно-общия икономически континент е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTCS(FN_1, FN_2) &= \\ &= MCS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MCS_{pe2}(FN_1, FN_2)dFN_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTCS(FN_1, FN_2) &= \\ &= \frac{\partial TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} dFN_1 + \frac{\partial TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2} dFN_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическата феност се извършват в рамките на дадена ексофеноконтентатна крива на безразличието на икономическия континент, диференциалният прираст на функцията на ексофеноконтентатно-общия континент е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на феността запазва непроменена тяхния феноконтентатно-общ континент:

$$\begin{aligned} dTCS(FN_1, FN_2) &= \\ &= MCS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MCS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като като **континентно-еквивалентно заместване на видовете на икономическата феност*** (conassetly-equivalent substitution of the species economic pheneness). То е континентно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсо-

лютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексофеноконтентатно-общия икономически контив

$$MCS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 \text{ и } MCS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексофеноконтентатно-общия контив, по отношение на което се конституира ексофеноконтентатната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на контивно-еквивалентното заместване на видовете на икономическата феност*** (marginal rate of the conassetly-equivalent substitution of the species economic pheneness)

$$\begin{aligned} MRCSS_{fn12} &= \frac{dFN_2}{dFN_1} = -\frac{MCS_{fn1}(FN_1, FN_2)}{MCS_{fn2}(FN_1, FN_2)} = \\ &= -\frac{\partial TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} : \frac{\partial TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRCSS_{fn12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dFN_2}{dFN_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на феността (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MCS_{fn1}(FN_1, FN_2)}{MCS_{fn2}(FN_1, FN_2)}$$

между пределните контиви на двата вида на феността. Пределната норма $MRCSS_{fn12}$ показва към определена точка от ексофеноконтентатната крива на безразличието на икономическия контив $IC_{CS-EPES}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на феността, което да позволи да се увеличи обемът на нейния първи вид с една единица, така че тяхният ексофеноконтентатно-общ контив да остане постоянна величина.

Функцията на ексофеноконтентатно-общия икономически контив е

$$TCS = TCS(FN_1, FN_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическия контив на О. Хесе*** (Hesse matrix of the

economic conassets) $H(CS)_{fn12}$, която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица* на О. Хесе):

$$H(CS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix}.$$

В зависимост от икономическата природа на контива и феността се разграничават (1) **ускорено ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exophenocontentational economic exointensioining) и **забавено ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране*** (delayed exophenocontentational economic exointensioining).

При **ускореното ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране** матрицата на икономическия контив на О. Хесе $H(CO)_{fn12}$ е изцяло **положително определена**:

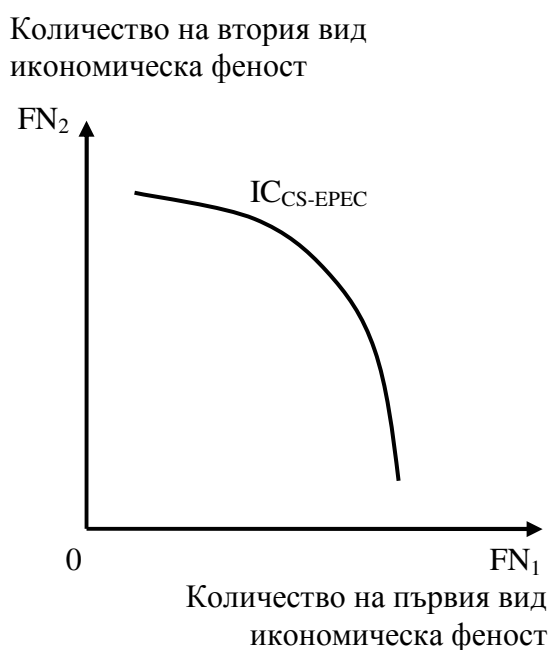
$$H(CS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} > 0$$

показват, че пределният контив на даден вид на икономическа феност се увеличава с нейното (на феността) нарастване. Затова при ускореното ексоинтензиониране се конституира **изпъкнала ексофеноконтентатна крива на безразличието на икономическия контив*** (convex exophenocontentatic indifference curve of the economic conassets) $IC_{CS-EPEC}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващия пределен контив на икономическата феност*** (law of the marginal conassets increasing of the economic pheneness). Законът за нарастващия пределен контив е друг израз на ускореното **насищане при изчерпането на дадения контив** при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни

останалите видове на феността) неговата ексофеноконтентатно-общият икономически контив се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговият пределен контив нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-големи порции от контива, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-големи порции от контива. При този вариант на ексоинтензионирането законът за нарастващия пределен контив на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност тя става все по-ефективна в представяването на икономическия си контив.

Фиг. 1. Изпъкнала ексофеноконтентатна крива на безразличието на икономическия контив

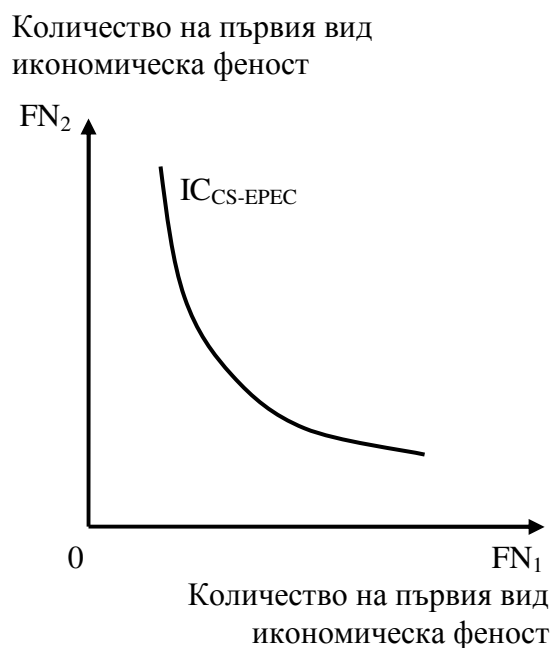
При забавеното ексофеноконтентационно икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическия контив на O . Хесе $H(CO)_{fn12}$ е изцяло отрицателно определена:

$$H(CS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} < 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TCS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} < 0$$

показват, че пределния контив на даден вид на икономическата феност намалява с нейното (на феността) нарастване. Затова при забавеното ексоинтензиониране се конституира **вдлъбната ексофеноконтентатна крива на безразличието на икономическия контив*** (concave exophenocontentatic indifference curve of the economic conassets) $IC_{CS-EPEC}$ (фиг. 2). Дължи се на действието на **закона за намаляващия пределен контив на икономическата феност*** (law of the marginal conassets decreasing of the economic pheneness). Законът за намаляващия пределен контив е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадения контив** при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) нейният ексофеноконтентатно-общ икономически контив се увеличава със забавени темпове, т.е. неговият пределен контив намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-малки порции от контива, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-малки порции от контива. При този вариант на ексоинтензионирането законът за намаляващия пределен контив съдържание на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При забавеното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност явление тя става все по-неефективна в представяването на икономическия си контив.

Фиг. 2. Вдлъбната ексофеноконетентатна крива на безразличието на икономическия контив

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексофеноконтентат*** (individual economic exophenocontentate), **фирмен икономически ексофеноконтентат*** (firm economic exophenocontentate), **обществен икономически ексофеноконтентат*** (social economic exophenocontentate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексофеноконтентат*** (microeconomic exophenocontentate), **мезоикономически ексофеноконтентат*** (mesoeconomic exophenocontentate), **макроикономически ексофеноконтентат*** (macroeconomic exophenocontentate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексофеноконтентат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексофеноконтентат*** (consumptionary exophenocontentate), **стопански ексофеноконтентат*** (protoeconomic exophenocontentate), **пазарно-икономически ексофеноконтентат*** (marketly-economic exophenocontentate) и **финансово-пазарно-икономически ексофеноконтентат*** (financially-marketly-economic exophenocontentate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексофеноконтентат*** (sustenance /sustaining/ exophenocontentate) (за ексофеноконетентат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФЕНОСПЕЦИФИТ* (economic exophenospesifite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФЕНОСУБСТАТ* (economic exophenosubstate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феносубстат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *ексофеносубстатна едностепенна икономическа ексодуада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически субас* и *икономическа феност* между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексофеносубстат, т.е. като диалектически противоречиво единство на субстат (който е негово вътрешно същество) и феност (което е негова външна определеност). Икономическият субстат е първичен и определящ по отношение на икономическата феност; той едновременно е субстат на икономическия ексопредмет и субстат на феността на икономическия ексопредмет. Икономическата феност е вторична и решаваща по отношение на икономическия субзапас; тя едновременно е феност на икономическия ексопредмет и феност на субстата на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексодисустификат*.

Дадена икономически субстат може да се опредмети [това е *ексофеносубстационално икономическо ексоопредметяване** (exophenosubstational economic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в една или в повече от една взаимодействащи си икономически фености, като се предполага, че субстатът се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всяка една от феностите поотделно (по това икономическият ексофеносубстат се отличава от икономическия ексоспецифат: при последния при ексоопредметяването си *икономическото контив* разпределя своя обем между различните еднотипови активи). С този преход невидимият и намиращ се в дълбочина икономически субстат се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една или повече от една по-близки до видимостта икономически фености. Това е феностно опредметяване на икономическия субстат, което показва, че икономическата феност опосредствано (посредством *икономическата ценност*) е *субстатова икономическа феност*, че тя е опосредствана феност на своя субстат. Обратната на ексофеносубстационалното ексоопредметяване трансформация (като ексофеносубстационално ексоразпредметяване на икономическите фености в икономическа субстат) е *ексофеносубстационалното икономическо ексоинтензиониране** (exophenosubstational economic exoobjectification).

.....

nomie exointensifying) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е субстатово ексоинтензиониране на икономическата феност (респ. фености), което показва, че икономическият субстат опосредствано е **феностен икономически субстат**, че той е опосредстван субстат на своята феност. Тук се разглежда случай на ексоопределяване на субстата в само една дадена феност (феност от даден тип).

Количеството на субстата SS на икономическия ексопредмет като субстанция на даденото явление в границите на икономическия феносубстат (на феносубстатификата) се означава като **ексофеносубстатно-общ икономически субстат*** (exophenosubstatistically-total economic substatum) TSS. Функцията, която моделира ексофеносубстативното икономическо ексоинтензиониране, е $TSS = TSS(FN)$, където FN е количеството на икономическата феност. Тя е функция на ексофеносубстативното, значи и на субстатовото ексоинтензиониране на икономическата феност, и наред с това е функция на ексофеносубстатно-общия субстат. От нея се извежда **пределният субстат на икономическата феност*** (marginal substatum of the economic pheness), която е първата производна

$$MSS_{fe}(FN) = \frac{\partial TSS(FN)}{\partial FN}$$

на функцията на ексофеносубстатно-общия субстат.

Дадената икономическа феност (например продукт като съставно понятие), в която се определя икономическият субстат, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическата феност [например различни видове (респ. разновидности) на продукта], като дадената феност е разпределило своя обем между тях. Тогава при ексоопределяването му икономическият субстат разпределя обема си между различните видове на феността. Ако дадената феност е представена от един вид, тогава е налице **едновидово ексофеносубстативно икономическо ексоопределяване*** (one-species exophenosubstativ economic exoobjectification), при два вида на феността – **двувидово ексофеносубстативно икономическо ексоопределяване** (two-species exophenosubstativ economic exoobjectification), при три вида – **тривидово ексофеносубстативно икономическо ексоопределяване*** (three-species exophenosubstativ economic exoobjectification), при повече от три вида – **многовидово ексофеносубстативно икономическо ексоопределяване*** (multispecies exophenosubstativ economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на ексофеносубстативното

икономическо ексоинтензиониране са: **едновидово ексофеносубстационално икономическо ексоинтензиониране*** (one-species exophenosubstantial economic exointensification), **двувидово ексофеносубстационално икономическо ексоинтензиониране*** (two-species exophenosubstantial economic exointensification), **тривидово ексофеносубстационално икономическо ексоинтензиониране*** (three-species exophenosubstantial economic exointensification), **многовидово ексофеносубстационално икономическо ексоинтензиониране*** (multispecies exophenosubstantial economic exointensification).

Функцията, която моделира **едновидовото ексофеносубстационално икономическо интензиониране** (тя е функцията на ексофеносубстатно-общия икономически субстат при едновидовото ексоинтензиониране), е посоченият по-горе израз $TSS = TSS(FN)$, откойто се извежда съответстващият ѝ пределен субстат на икономическата феност

$$MSS_{pe}(FN) = \frac{\partial TSS(FN)}{\partial FN}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото ексофеносубстационално икономическо интензиониране** (функцията на ексофеносубстатно-общия икономически субстат при двувидовото ексоинтензиониране), е

$$TSS = TSS(FN_1, FN_2),$$

където FN_1 е първият вид на икономическата феност, а FN_2 е вторият нейн вид (тук TSS е общият субстат на първия и втория вид на феността). Тя е функция на ексофеносубстационалното, значи и на субстатовото ексоинтензиониране на икономическите фености, в т.ч. на субстатовото ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на феността. От нея се извеждат **пределният субстат на първия вид на икономическата феност*** (marginal substatum of the first-species economic pheness)

$$MSS_{fe1}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1}$$

и **пределният субстат на втория вид на икономическата феност*** (marginal substatum of the second-species economic pheness)

$$MSS_{fn2}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексофеносубстатно-общия субстат. Обемът на един и същ икономически субстат може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадената феност. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на ексофеносубстатно-общия субстат съществува заместване между първия и втория вид на феността, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексофеносубстатната крива на безразличието на икономическия субстат*** (exophenosubstatic indifference curve of the economic substatum) $IC_{SS-EFES}$.

Функцията на ексофеносубстатно-общия икономически субстат

$$TSS = TSS(FN_1, FN_2)$$

не се променя с движението на точка по ексофеносубстатната (ексофеносубстатификатната) крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-EFES}$. Затова уравнението на кривата $IC_{SS-EFES}$ при дадено постоянно равнище на ексофеносубстатно-общия икономически субстат е

$$TSS(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическата феност, имащи посоченият еднакъв (постоянен) ексофеносубстатно-общ икономически субстат

$$TSS(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексофеносубстатната крива на безразличието на икономическата субстанция $IC_{SS-EFES}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадената икономическа феност се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че един и същ субстат може да съответства на различни комбинации на видовете на феността обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на феността (dFN_1, dFN_2) (т.е. при движение на точка по ексофеносубстатната крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-EFES}$) прирастът на функцията на ексофеносубстатно-общия икономически субстат е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTSS(FN_1, FN_2) &= \\ &= MSS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MSS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTSS(FN_1, FN_2) &= \\ &= \frac{\partial TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} dFN_1 + \frac{\partial TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2} dFN_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическата феност се извършва в рамките на дадена ексофеносубстатна крива на безразличието на икономическия субстат, диференциалният прираст на функцията на ексофеносубстатно-общия субстат е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на феността запазва непроменен тяхения ексофеносубстатно-общ субстат:

$$\begin{aligned} dTSS(FN_1, FN_2) &= \\ &= MSS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MSS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като **субстатно-еквивалентно заместване на видовете на икономическата феност*** (substatumly-equivalent substitution of the species economic pheness). То е субстантно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексофеносубстатно-общия икономически субстат

$$MSS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 \text{ и } MSS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексофеносубстатно-общия субстат, по отношение на което се конституира ексофеносубстатната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на субстатно-еквивалентното заместване на видовете на икономическата феност*** (marginal rate of the substatumly-equivalent substitution of the species economic pheness)

$$\begin{aligned} MRSSS_{pe12} &= \frac{dFN_2}{dFN_1} = - \frac{MSS_{fn1}(FN_1, FN_2)}{MSS_{fn2}(FN_1, FN_2)} = \\ &= - \frac{\partial TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} : \frac{\partial TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRSSS_{fn12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dFN_2}{dFN_1}$ между двата диференциални прираста на количествата на видовете на феността (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MSS_{fn2}(FN_1, FN_2)}{MSS_{fn1}(FN_1, FN_2)}$$

между пределните субстатни на двата вида на феността. Пределната норма $MRSSS_{fn12}$ показва към определена точка от ексофеносубстатната крива на безразличието на икономическия субстат $IC_{SS-EFES}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на феността, което да позволи да се увеличи обемът на нейния първи вид с една единица, така че техният ексофеносубстатно-общ субстат да остане постоянна величина.

Функцията на ексофеносубстатно-общия икономически субстат е

$$TSS = TSS(FN_1, FN_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическия субстат на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic substatum) $H(SS)_{fn12}$, която се състои от тези втори производни (вж. **матрица** и **икономическа матрица на О. Хесе**):

$$H(SS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial PE_1^2}, & \frac{\partial^2 TSB(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1 \partial PE_2} \\ \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix}.$$

В зависимост от икономическата природа на субстата и феността се разграничават (1) **ускорено ексофеносубстатно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exophenosubstantial economic exointensioining) и **забавено ексофеносубстатно икономическо ексоинтензиониране*** (delayed exophenosubstantial economic exointensioining).

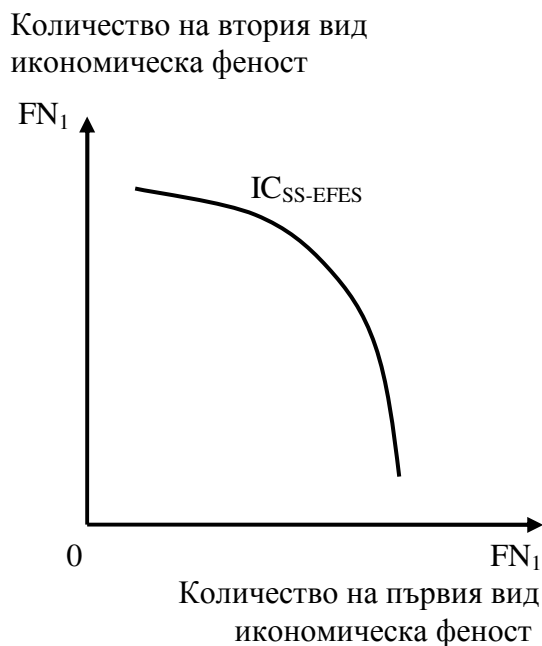
При ускореното ексофеносубстатно икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическия субстат на О. Хесе $H(SB)_{pe12}$ е изцяло **положително определена**:

$$H(SS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial PE_1^2}, & \frac{\partial^2 TSB(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1 \partial PE_2} \\ \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} > 0$$

показват, че пределният субстат на даден вид на икономическата феност се увеличава с нейното (на феността) нарастване. Затова при ускореното ексоинтензиониране се конституира **изпъкнала ексофеносубстатна крива на безразличието на икономическия субстат*** (convex exorphenosubstatic indifference curve of the economic substatum) $IC_{SS-EFES}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващия пределен субстат на икономическата феност*** (law of the marginal substatum increasing of the economic pheness). Законът за нарастващия пределен субстат е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения субстат** при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) неговата ексофеносубстатно-общия икономически субстат се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. неговия пределен субстат нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-големи порции от субстата. При този вариант

Фиг. 1. Изпъкнала ексофеносубстатна крива на безразличието на икономическия субстат

на ексоинтензионирането законът за нарастващия пределен субстат на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феност-та, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност то става все по-ефективна в представяването на икономическия си субстат.

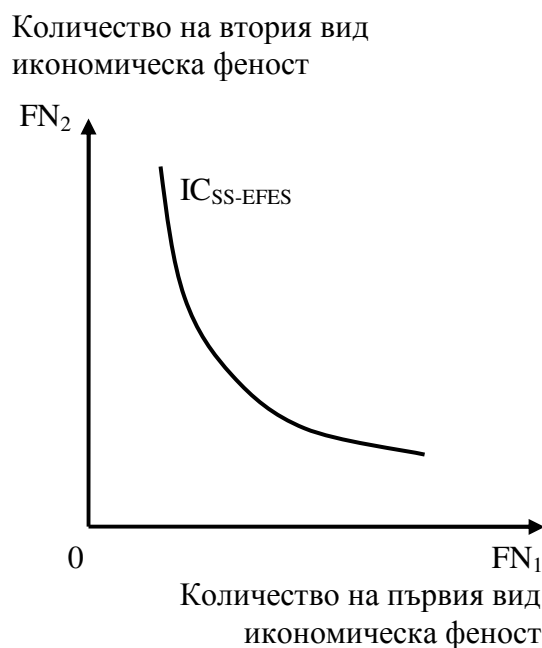
При забавеното ексофеносубстатно икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическия субстат на О. Хесе $H(ES)_{pe12}$ е изцяло отрицателно определена:

$$H(SS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial PE_1^2}, & \frac{\partial^2 TSB(PE_1, PE_2)}{\partial PE_1 \partial PE_2} \\ \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} < 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TSS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} < 0$$

показват, че пределният субстат на даден вид на икономическата феност намалява с нейното (на феността) нарастване. Затова при забавеното ексоинтензиониране се конституира **вдлъбната ексофеносубстатна крива на безразличието на икономическия субстат*** (concave exophenosubstatic indifference curve of the economic substatum) $IC_{SS-EFES}$ (фиг. 2). Дължи се на действието на **закона за намаляващия пределен субстат на икономическата феност*** (law of the marginal substatum decreasing of the economic pheness). Законът за намаляващия пределен субстат е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадения субстат** при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) нейния ексофеносубстатно-общ икономически субстат се увеличава със забавени темпове, т.е. неговият пределен субстат намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-малки порции от субстата, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-малки порции от субстата. При този вариант на ексоинтензионирането законът за намаляващия пределен субстат на икономическата феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При забавеното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност тя става все по-неефективна в представляването на икономическия си субстат.

Фиг. 2. Вдлъбната ексофеносубстатна крива на безразличието на икономическия субстат

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ексофеносубстат*** (individual economic exophenosubstate), **фирмен икономически ексофеносубстат*** (firm economic exophenosubstate), **обществен икономически ексофеносубстат*** (social economic exophenosubstate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексофеносубстат*** (microeconomic exophenosubstate), **мезоикономически ексофеносубстат*** (mesoeconomic exophenosubstate), **макроикономически ексофеносубстат*** (macroeconomic exophenosubstate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексофеносубстат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексофеносубстат*** (consumptionary exophenosubstate), **стопански ексофеносубстат*** (protoeconomic exophenosubstate), **пазарно-икономически ексофеносубстат*** (marketly-economic exophenosubstate) и **финансово-пазарно-икономически ексофеносубстат*** (financially-marketly-economic exophenosubstate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексофеносубстат*** (sustenance /sustaining/ exophenosubstate) (за ексофеносубстат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФЕНОСУСТИТ* (economic exophenosustite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФЕНОФОРМАТ* (economic exophenoformate) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феноформат*; вид *едностепенна икономическа ексодуада* (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *ексофеноформатна едностепенна икономическа ексодуада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически актив* и *икономическа феност*, общо понятие за които е *икономическата ексопроявление* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Той е една от разновидностите на *икономическия ексофактитат*. Всеки икономически ексопредмет може да се интерпретира като икономически ексофеноформат, т.е. като диалектически противоречиво единство на актив (което е негово външно състояние) и феност (която е негова външна определеност). Икономическият актив е първичен и определящ по отношение на икономическата феност; той едновременно е актив на икономическия ексопредмет и актив на феността на икономическия ексопредмет. Икономическата феност е вторична и решаваща по отношение на икономическия актив; тя едновременно е феност на икономическия ексопредмет и феност на актива на икономическия ексопредмет. Вж. *икономически ексодиспектификат*.

Даден икономически актив може да се определи [това е *ексофеноформационно икономическо ексоопредметяване** (phenoformational exoeconomic exoobjectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в една или в повече от една взаимодействащи си икономически фености, като се предполага, че активът се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всяка една от феностите поотделно. С този преход видимият, но и намиращ се не съвсем близо до повърхността икономически актив се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една или повече от една по-близки до видимостта икономически фености. Това е феностно опредметяване на икономическия актив, което показва, че икономическата феност опосредствана (чрез взаимозависимостите между *икономическия контив* и *икономическата ценност* в *икономическия ексоесконтентат*) е *активова икономическа феност*, че тя е опосредствана феност на актива. Обратната на ексофеноформационното ексоопредметяване трансформация (като ексофеноформационно ексоразпредметяване на икономическите явления в икономическа форма) е *ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране** (exophenoformational economic exointensioining) (което е разновидност на *икономи-*

ческото интензиониране изобщо). То е активово интензиониране на икономическата феност (респ. фености), което показва, че икономическият актив опосредствано е **феностен икономически актив**, че той е опосредстван актив на феността. Тук се разглежда случай на предметяване на актива в само една дадена феност (феност от даден тип).

Количеството на актива AS на икономическия ексопредмет като актив на дадената феност в границите на икономическия ексофеноформат (на ексофеноформатиката) се означава като **ексофеноформатно-общ икономически актив*** (exophenoformatically-total economic assets) TAS. Функцията, която моделира ексофеноформационното икономическо интензиониране, е $TAS = TAS(FN)$, където FN е количеството на икономическата феност. Тя е функция на ексофеноформационното, значи и на активовото интензиониране на икономическата феност, и наред с това е функция на ексофеноформатно-общия актив. От нея се извежда **пределния актив на икономическата феност*** (marginal assets of the economic pheness), която е първата производна

$$MAS_{fn}(FN) = \frac{\partial TAS(FN)}{\partial FN}$$

на функцията на ексофеноформатно-общия актив.

Дадената икономическа феност, в която се предметява икономическият актив, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическата феност, като дадената феност е разпределила своя обем между тях. Тогава при предметяването му икономическият актив разпределя обема си между различните видове на феността. Ако дадената феност е представена от един вид, тогава е налице **едновидово ексофеноформационно икономическо ексоопредметяване*** (one-species exophenoformational economic exoobjectification), при два вида на феността – **двувидово ексофеноформационно икономическо ексоопредметяване*** (two-species exophenoformational economic exoobjectification), при три вида – **тривидово ексофеноформационно икономическо ексоопредметяване*** (three-species exophenoformational economic exoobjectification), при повече от три вида – **многовидово ексофеноформационно икономическо ексоопредметяване*** (multispecies exophenoformational economic exoobjectification). Съответстващите на тях разновидности на феноформационното икономическо интензиониране са: **едновидово ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране*** (one-species exophenoformational economic exointensifying), **двувидово ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране*** (two-species exopheno-

formational economic exointensioning), *тривидово ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране** (three-species exophenoformational economic exointensioning), *многовидово ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране** (multispecies exophenoformational economic exointensioning).

Функцията, която моделира *едновидовото ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране* (тя е функцията на ексофеноформатно-общия икономически актив при едновидовото ексоинтензиониране), е посоченият по-горе израз $TAS = TAS(FN)$, от който се извежда съответстващият ѝ пределен актив на икономическата феност

$$MAS_{fn}(FN) = \frac{\partial TAS(FN)}{\partial FN}.$$

Функцията, която моделира *двувидовото ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране* (функцията на ексофеноформатно-общия икономически актив при двувидовото ексоинтензиониране), е

$$TAS = TAS(FN_1, FN_2),$$

където FN_1 е първият вид на икономическата феност, а FN_2 е вторият нейн вид (тук TAS е общия актив на първия и втория вид на феността). Тя е функция на ексофеноформационното, значи и на активовото ексоинтензиониране на икономическите фености, в т.ч. на активовото ексоинтензиониране на първия и това на втория вид на феността. От нея се извеждат *предельният актив на първия вид на икономическата феност** (marginal assets of the first-species economic pheness)

$$MAS_{fn1}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1}$$

и *предельният актив на втория вид на икономическата феност** (marginal assets of the second-species economic pheness)

$$MAS_{fn2}(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на ексофеноформатно-общия актив. Обемът на един и същ икономически актив може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадената феност. Затова *при непроменена (постоянна) величина* на ексофеноформатно-общия актив същест-

вува заместване между първия и втория вид на феността, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **ексофеноформатната крива на безразличието на икономическата форма*** (phenofornatic indifference curve of the economic assets) $IC_{AS-EPEF}$.

Функцията на ексофеноформатно-общия икономически актив

$$TAS = TAS(FN_1, FN_2)$$

не се променя с движението на точка по ексофеноформатната (ексофеноформатната) крива на безразличието на икономическия актив $IC_{AS-EPEF}$. Затова уравнението на кривата $IC_{AS-EPEF}$ при дадено постоянно равнище на ексофеноформатно-общия икономически актив е

$$TAS(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическата феност, имащи посочения еднакъв (постоянен) ексофеноформатно-общ икономически актив

$$TAS(FN_1, FN_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по ексофеноформатната крива на безразличието на икономическия актив $IC_{AS-EPEF}$, която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадената икономическа феност се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че един и същ актив може да съответства на различни комбинации на видовете на феността обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на феността (dFN_1, dFN_2) (т.е. при движение на точка по ексофеноформатната крива на безразличието на икономическия актив $IC_{AS-EPEF}$) прирастът на функцията на ексофеноформатно-общия икономически актив е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTAS(FN_1, FN_2) &= \\ &= MAS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MAS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$dTAS(FN_1, FN_2) = \frac{\partial TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} dFN_1 + \frac{\partial TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2} dFN_2.$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическото феност се извършва в рамките на дадена ексофеноформатна крива на безразличието на икономическия актив, диференциалният прираст на функцията на ексофеноформатно-общия актив е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на феността запазва непроменен техният ексофеноформатно-общ актив:

$$dTAS(FN_1, FN_2) = MAS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 + MAS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2 = 0.$$

Посочената зависимост се определя като *оактивово-еквивалентно заместване на видовете на икономическата феност** (assetly-equivalent substitution of the species economic pheness). То е активово-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на ексофеноформатно-общия икономически актив

$$MAS_{fn1}(FN_1, FN_2)dFN_1 \text{ и } MAS_{fn2}(FN_1, FN_2)dFN_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на ексофеноформатно-общия актив, по отношение на което се конституира ексофеноформатната крива на неговото безразличие, се извежда *пределната норма на активово-еквивалентното заместване на видовете на икономическата феност** (marginal rate of the assetly-equivalent substitution of the species economic pheness)

$$\begin{aligned} MRASS_{fn12} &= \frac{dFN_2}{dFN_1} = -\frac{MAS_{fn1}(FN_1, FN_2)}{MAS_{fn2}(FN_1, FN_2)} = \\ &= -\frac{\partial TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1} : \frac{\partial TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRASS_{fn12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dFN_2}{dFN_1}$ между двата диференциални прираста на количествата на видовете на феност-

та (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MAS_{fn1}(FN_1, FN_2)}{MAS_{fn2}(FN_1, FN_2)}$$

между пределните форми на двата вида на феността. Пределната норма $MRASS_{fn12}$ показва към определена точка от ексофеноформатната крива на безразличието на икономическия актив $IC_{AS-EPEF}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на феността, което да позволи да се увеличи обемът на нейния първи вид с една единица, така че тяхната ексофеноформатно-общия актив да остане постоянна величина.

Функцията на ексофеноформатно-общия икономически актив е

$$TAS = TAS(FN_1, FN_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическия актив на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic assets) $H(AS)_{fn12}$, която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(AS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix}.$$

В зависимост от икономическата природа на актива и феността се разграничават (1) **ускорено ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране*** (accelerated exorphenoformational economic exointensioing) и **забавено ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране*** (delayed exorphenoformational economic exointensioing).

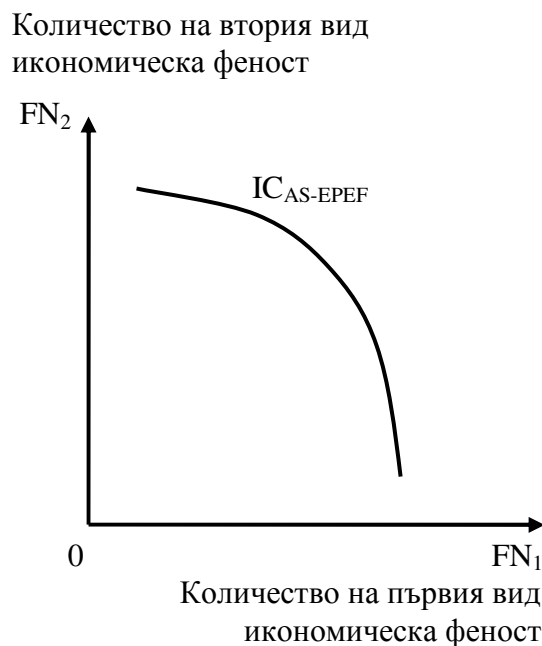
При ускореното ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическия актив на О. Хесе $H(AS)_{fn12}$ е изцяло **положително определена**:

$$H(AS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} > 0$$

показват, че пределният актив на даден вид на икономическата феност се увеличава с нейното (на феността) нарастване. Затова при ускореното ексоинтензиониране се конституира **изпъкнала ексофеноформатна крива на безразличието на икономическия актив*** (convex exophenoformatic indifference curve of the economic assets) $IC_{AS-EPEF}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващия пределен актив на икономическата феност*** (law of the marginal assets increasing of the economic pheness). Законът за нарастващия пределен актив е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадения актив** при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) нейният ексофеноформатно-общ икономически актив се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейният пределен актив нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-големи порции от актива, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-големи порции от актива. При този вариант на ексоинтензионирането законът за нарастващия пределен актив на икономическата феност явление е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното ексоинтензиониране с разширяването на икономическата феност тя става все по-ефективна в представяването на икономическия си актив.

Фиг. 1. Изпъкнала ексофеноформатна крива на безразличието на икономическия актив

При забавеното ексофеноформационно икономическо ексоинтензиониране матрицата на икономическия актив на О. Хесе $H(AS)_{fn12}$ е изцяло отрицателно определена:

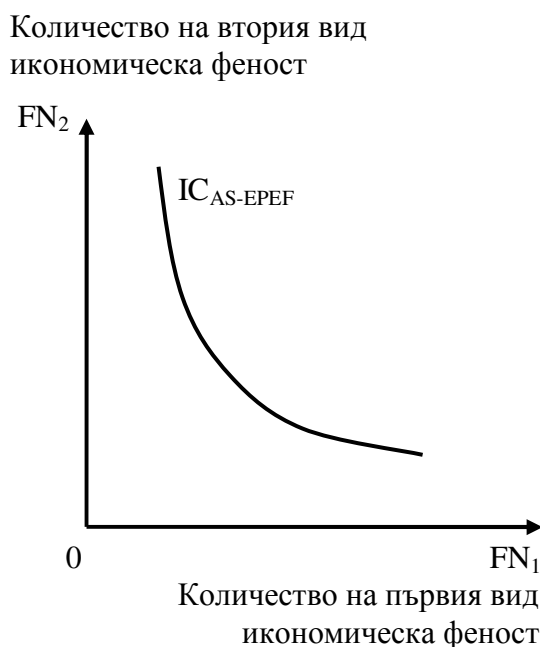
$$H(AS)_{fn12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2}, & \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1 \partial FN_2} \\ \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2 \partial FN_1}, & \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} \end{pmatrix} < 0.$$

Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TAS(FN_1, FN_2)}{\partial FN_2^2} < 0$$

показват, че пределният актив на даден вид на икономическата феност намалява с неговото (на феността) нарастване. Затова при забавеното ексоинтензиониране се конституира **вдлъбната ексофеноформатна крива на безразличието на икономическия актив*** (concave exophenoformatic indifference curve of the economic assets) $IC_{AS-EPEF}$ (фиг. 2). Дължи се на действието на **закона за намаляващия пределен актив на икономическата феност*** (law of the marginal assets decreasing of the economic pheness). Законът за намаляващия

пределен актив е друг израз на забавеното *насищане при изчерпването на дадения актив* при нарастване на равнището на феността. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата феност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на феността) нейния ексофеноформатно-общ икономически актив се увеличава със забавени темпове, т.е. нейният пределен актив намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на феността, всяка следваща единица прираст на първия вид на феността изисква изчерпването на все по-малки порции от актива, както и при постоянно равнище на първия вид на феността, всяка следваща единица прираст на втория вид на феността също изисква изчерпването на все по-малки порции от актива. При този вариант на ексоинтензионирането законът за намаляващия пределен актив на икономическия феност е валиден за всеки произволен брой на видовете на феността, в т.ч. и при единствен вид. При забавеното ексоинтензиониране с разширяването на икономическия феност тя става все по-неефективна в представляването на икономическия си актив.

Фиг. 2. Вдлъбната ексофеноформатна крива на безразличието на икономическия актив

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуален икономически ексофеноформат**

(individual economic exophenoformate), **фирмен икономически ексофеноформат*** (firm economic exophenoformate), **обществен икономически ексофеноформат*** (social economic exophenoformate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ексофеноформат*** (microeconomic exophenoformate), **мезоикономически ексофеноформат*** (mesoeconomic exophenoformate), **макроикономически ексофеноформат*** (macroeconomic exophenoformate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ексофеноформат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ексофеноформат*** (consumptionary exophenoformate), **стопански ексофеноформат*** (protoeconomic exophenoformate), **пазарно-икономически ексофеноформат*** (marketly-economic exophenoformate) и **финансово-пазарно-икономически ексофеноформат*** (financially-marketly-economic exophenoformate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ексофеноформат*** (sustenance /sustaining/ exophenoformate) (за ексофеноформат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФЕНОФОРМАТИТ* (economic exophenoformatite) (*) – операционален начин за означаване (на изразяване) на *икономическия феноформатит*; *икономически ексопредмет* като единство от *икономическо ексоявление* и *икономическа ексоформа* (които са видове *икономически ексо-ексститутити*), негова ексофеноформатитна външна (разкрита) страна; **ексофеноформатитна (частична и единна) външна конституираност** (ексофеноформатитна външнопредставена конституираност) на икономическия ексопредмет или още **ексофеноформатитна (частична и единна) външна ексоикономическа конституираност*** [phenoformatitive (partial and united) external exoeconomic constitution /constitutivity/]; икономическо ексоявление (като външна определеност) и икономическа ексоформа (като външно състояние) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две външни икономически страни на икономическото битие, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) външно битие** на икономическия предмет. Ексофеноформатитът е разновидност на *икономическия ексоекстит*. Основни разновидности на икономическия ексофеноформатит са **обектният икономически ексофеноформатит*** (object economic exophenoformatite) (ексофеноформатитът на икономическия обект) и **системният икономически ексофеноформатит*** (system economic exophenoformatite) (ексофеноформатитът на икономическата система). Вж. *икономически ексоесфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФОДИСПОЗИТ* (economic exofodisposite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФОСУСТИТ* (economic exofosustite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОФОФЕНОМЕН* (economic exofophenomenon) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСПЕРИМЕНТ (economic experiment) – съзнателно и научно организиран опит с някакъв *икономически обект* (процес, явление) с цел да се определят правилността на издигнати теоретични хипотези и ефективността на набелязани нови стопански мероприятия и механизми. Икономическият експеримент е едновременно метод за научно опознаване на *икономическите процеси* и явления и оръдие за усъвършенствуване на стопанската практика. Получените резултати от проверката на правилността на поставените хипотези служат за развитие на икономическата теория, за нейното обогатяване с нови изводи и закономерности, за по-дълбокото проникване в икономическите закономерности. Като оръдие за усъвършенствуването на практиката икономическият експеримент е основа за изработването на нови методи и форми за управление на *икономическите системи*, за усъвършенствуване на икономическата организация на общественото производство. В този смисъл икономическият експеримент изразява активното отношение и преобразуващото въздействие на хората върху икономическата действителност. Той е вид социален експеримент и е насочен към получаването на нова информация, най-вече на нова *икономическа информация*, което е резултат от изменението на икономическата действителност под въздействието на фактори, въведени от експериментатора. Експериментирането в икономиката се различава съществено от експериментирането в лабораторни условия: икономическите процеси са по-сложни от тези, които се осъществяват в неживата природа; обекти на експериментиране в икономиката в повечето случаи са оригиналните (а не изкуствени или виртуални) икономически процеси и явления; създаването на определена икономическа ситуация, по възможност близка до естествените условия, е твърде сложна и невинаги надеждно осъществима дейност. Икономическият експеримент преминава през следната последователност: постановка на експерименталния въпрос и определяне на обекта на изследването; избор на метода на експериментиране и поставяне на междинни въпроси; изпълнение на практическите операции с помощта на експерименталните условия и средс-

тва на познанието и получаване на отговор на междинните въпроси; изпълнение на необходимите мислени операции (логически, математически) и даване на отговор на познавателната задача на експеримента. Вж. *моделно икономическо експериментиране*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСПЕРИМЕНТ (economic experiment) (**ки**) – във:

икономически експеримент;

стохастичен икономически експеримент (същото като *стохастично икономическо изпитание*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСПЛИКАТОР* (economic explicator) – вж. *икономически стратификатор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСПЛИЦИЕНТ* (economic explicant) (*) – *изходен икономически ингредиент* на *стратифицираната икономическа система*, когато тя е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, респ. *неин входен икономически ингредиент*, когато тя е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*. Същото е като **експлицитен стратификационен икономически ингредиент*** (implicit stratificational economic ingredient) или още като **експлицитен икономически стратификант*** (implicit economic stratificant) (вж. *икономически стратификанти*), както и като **стратификационен икономически експлициент*** (stratificational economic explicant) и като *експлицитен икономически страт.* Разновидност е на *производния икономически ингредиент* (на *икономическия дериват*). Разновидности на икономическият експлициент са **диспозиционният икономически експлициент*** (dispositional economic explicant), **специфичностният икономически експлициент*** (specificital economic explicant), **проявеният икономически експлициент*** (manifested economic explicant), **същинният икономически експлициент*** (matteral economic explicant), **консидерният икономически експлициент*** (considerational economic explicant), **характеристичният икономически експлициент*** (characteristic economic explicant) и други. Когато стратифицираната икономическа система е от първи и от по-висок ранг (вж. *ранжиране на икономическите системи*), тогава нейни подсистеми от по-нисък ранг могат (в зависимост от функциите, които имат в *ингредиентното икономическо преобразование*) да изпълняват ролята на икономически експлициент. Такива икономически подсистеми са *експлицитни икономически системи*. Вж. *икономически имплицит*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически експлициент се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски експлициент** (consumptionary explicient), *стопански експлициент** (protoeconomic explicient), *пазарно-икономически експлициент** (marketly-economic explicient) и *финансово-пазарно-икономически експлициент** (financially-marketly-economic explicient). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ експлициент** (sustenance /sustaining/ explicient) (за експлициент при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТИТ* (economic exstite) (съкратено от *external entity constitute*) (*) – *единна външна конституираност* (единна външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **единна външна икономическа конституираност*** (united external economic constitution /constitutivity/); *единност* на всички външни (отрити) страни на икономическия предмет (които открити страни като съвкупност образуват неговия *икономически екститутат*, т.е. икономическият екститутат е съвкупността от всички *икономически екституити* на икономическия предмет, а последните изграждат неговия икономически екститит); всички икономически екституити в тяхното диалектическо единство; екститит на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Той е *начин на експлициране* на съответстващия му *икономически институт* (на института на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо експлициране*** (economic explication way)]. Икономическият екститит е понятие за единството на всички усвояващи страни на икономическия предмет и е единен изпълнител на всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият екститит е комплексното външно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия екституит, които изграждат единния икономически екститит, са *икономическото явление*, *икономическата форма*, *икономическата суперстанта*, *икономическото количество*, *икономическата случайност* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия екститит е съответстващият му *икономически институт*. Икономическият институт и икономическият екститит са понятия на **единната конституираност на икономическия предмет*** (united

constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт *се сменя* в икономическия екститит: икономическият екститит е икономическият институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститит е скрита в икономическия институт, а икономическият институт [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екститит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически екститит са *обектният икономически екститит** (object economic exstite) (екстититът на икономическия обект) и *системният икономически екститит** (system economic exstite) (екстититът на икономическата система). На него отговаря понятието за *екстититно икономическо богатство** (exstitutive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТИТ (economic exstite) (**ки**) – във:

икономически екститит;

типичен икономически екститит.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТУИТ* (economic exstituite) (съкратено от *external constituite*), предметен икономически екститут, (*) – *външна конституираност* (външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **външна икономическа конституираност*** (external economic constitution /constitutivity/); *общо понятие* за коя да е от всички външни (разкрити) страни на икономическия предмет (които разкрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически екститутат*, т.е. икономическият екститутат е съвкупността от всички икономически екститутати); екститут на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Отделният вид външна страна на икономическия предмет (отделната разновидност на икономическия екститут) се определя като *икономически екститутат*. Той е *начин на експлициране* на съответстващия му *икономически институт* (на института на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо експлициране*** (economic explication way)]. Икономическият екститут е общо понятие за коя да е от всички усвояващи страни на икономическия предмет и за начин на негови непосредствени въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономи-*

ческо въздействие). Той е кое да е от всички външни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности (ексститутити) на икономическия екститут са *икономическото явление, икономическата форма, икономическата суперстанта, икономическото количество, икономическата случайност* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия екститут е съответстващият му *икономически институт*. Икономическият институт и икономическият екститут са понятия на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт **се сиема** в икономическия екститут: икономическият екститут е икономическият институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститут е скрита в икономическия институт, а икономическият институт [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екститут [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на предметния икономически екститут са **обектният икономически екститут*** (object economic exstuite) (екститутът на икономическия обект) и **системният икономически екститут*** (system economic exstuite) (екститутът на икономическата система). На него отговаря понятието за **екститутно икономическо богатство*** (exstitutive economic wealth).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически екститут се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски екститут*** (consumptionary /consunomic/ exstuite), **стопански екститут*** (protoeconomic /pronomic/ exstuite), **пазарно-икономически екститут*** (marketly-economic /exnomic/ exstuite) и **финансово-пазарно-икономически екститут*** (financially-marketly-economic /finomic/ exstuite). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ екститут*** (sustenance /sustaining; subnomic/ exstuite) (за екститут при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТУИТ (economic exstuite) (**ки**) – във:

икономически екститут;

предметен типичен икономически екститут (същото като типичен икономически екститут);

типичен икономически екститут.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТУТАТ* (economic exstutute) (съкратено от *external constitutute*) (*) – съвкупност от всички икономически екститути на икономическия предмет; съвкупност от всички **външни конституираности** (външнопредставени съвкупностни конституираности) на икономическия предмет [в т.ч. на икономическия обект и на икономическата система, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **съвкупностна външна икономическа конституираност*** (totalitary external economic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността от всички външни (разкрити) страни на икономическия предмет; екститутат на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Икономическият екститутат е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически институт* (на институтата на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо експлициране*** (economic explication way)]. Той е общността от всички усвояващи страни на икономическия предмет, чрез които непосредствено въздейства върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семейството) от всички външни съчетания (образувани по силата на различни критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество съставки на икономическия екститутат са *икономическото явление, икономическата форма, икономическата суперстанта, икономическото количество, икономическата случайност* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия екститутат е съответстващият му *икономически институт*. Икономическият институт и икономическият екститутат са понятия на **съвкупностната конституираност на икономическия предмет*** (totalitary constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт **се сиема** в икономическия екститутат: икономическият екститутат е икономическият институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститутат е скрита в икономическия институт, а икономическият институт [който е първичната (примитивната) и определящата съвкупностна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екститутат [който е вторичната (производната) и решаващата съвкупностна

конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия екститутат са **обектният икономически екститутат*** (object economic exstutute) (екститутатът на икономическия обект) и **системният икономически екститутат*** (system economic exstutute) (екститутатът на икономическата система). На него отговаря понятието за **екститутатно икономическо богатство*** (exstutative economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТУТАТ (economic exstutute) (**ки**) – във:

икономически екститутат;

типичен икономически екститутат.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТУТИТ* (economic exstutite) (съкратено от *external constitutite*) (*) – отделна **външна конституираност** (външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още отделна **външна икономическа конституираност*** (external economic constitution /constitutivity/); отделен вид външна (разкрита) страна на икономическия предмет; отделна разновидност на *икономическия екститутит*; екститутит на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически институтит* (на институтита на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо експлициране*** (economic explication way)]. Икономическият екститутит е някаква усвояваща страна на икономическия предмет и начин на негови непосредствени въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е някакво външно съчетание (по силата на определен критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество икономически екститутити (разновидности на икономическия екститутит) са *икономическото явление, икономическата форма, икономическата суперстанта, икономическото количество, икономическата случайност* и т.н. **Начинът на имплициране** на икономическия екститутит е съответстващият му *икономически институтит*. Икономическият институтит и икономическият екститутит са понятия на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият ин-

ститутит *се сема* в икономическия екститутит: икономическият екститутит е икономическия институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститутит е скрита в икономическия институт, а икономическият институт се разкрива чрез икономическия екститутит. Основни разновидности на икономическия екститутит са *обектният икономически екститутит** (object economic exstutute) (екститутитът на икономическия обект) и *системният икономически екститутит** (system economic exstutute) (екститутитът на икономическата система). На него отговаря понятието за *екститутитно икономическо богатство** (exstutitive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКССТИТУТИТ (economic exstutute) (**ки**) – във:

икономически екститутит;

типичен икономически екститутит.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТАТ* (economic extate) (*) – съвкупност на част от *икономическите екститутити* на *икономическия предмет*; съвкупност на част от *външните конституираности* (от външнопредставените конституираности) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **частична съвкупностна външна икономическа конституираност*** (partial totalitary external economic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността на част от външните (разкритите) страни на икономическия предмет; екстат на икономическия предмет (вж. *икономически контит*). Икономическият екстат е *начин на експлициране* на съответстващия му *икономически интат* (на интата на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо експлициране** (economic explication way)]. Той е общността на част от усвояващите страни на икономическия предмет, чрез които непосредствено въздейства върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семейството) на част от външните съчетания (образувани по силата на различни критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия екстат са *икономическият феноформат*, *икономическият суперстрат*, *икономическият супсенстат*, *икономическият фактитат* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия екстат е съответстващият му *икономически интат*. Икономическият интат и икономическият екстат са понятия на **частичната съвкупностна конститу-**

ираност на икономическия предмет* (partial totalitary constitution /constitutivity/) of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интат *се сменя* в икономическия екстат: икономическият екстат е икономическият интат в смет вид. Първопричината на икономическия екстат е скрита в икономическия интат, а икономическият интат [който е първичната (примитивната) и определящата частична съвкупностна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екстат [която е вторичната (производната) и решаващата частична съвкупностна конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия екстат са *обектният икономически екстат** (object economic extate) (екстатът на икономическия обект) и *системният икономически екстат** (system economic exstate) (екстатът на икономическата система). На него отговаря понятието за *екстатно икономическо богатство** (extative economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТАТ (economic extate) (**ки**) – във:

икономически екстат;

типичен икономически екстат.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТЕРИОН* (economic exterior) (*) – външно икономическо понятие, което е вторично и решаващо в състава на икономическия битерион (последният е частен случай на двустепенната икономическа монада в качеството ѝ на двустепенен едноравнищен диалектически формат, състоящ се от взаимодействащи си икономически интерион и икономически екстерион), представляващо външната страна на даден икономически предмет (вж. *външно и вътрешно в икономиката и определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият екстерион (външното в икономиката) е това, което характеризира икономическия предмет от неговата повърхностна страна: в този смисъл външното са тези страни и свойства, които се изявяват в икономическото взаимодействие с икономически предмети от други съвкупности на отношения; външното е необходимо условие за съществуването и развитието на който и да е икономически предмет. В този контекст разновидности на икономическия екстерион са *икономическото явление, икономическата форма и икономическата суперстанта*, които в своята съвкупност образуват икономическия екстериорат.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТЕРИОРАТ* (economic exteriorate) (*) – съвкупност от йерархично взаимодействащи си *икономически екстериони*, към която се числят *икономическото явление*, *икономическата форма* и *икономическата суперстанта*, които са външните (вторичните и решаващи) страни на *икономическите битериони*. Икономически битериони са *двустепенни икономически монади*, всеки един от които се състои от взаимодействащи си *икономически интерион* (вътрешно *икономическо понятие*, което е първично и определящо) и *икономически екстерион* (външно *икономическо понятие*, което е вторично и решаващо) (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономически битериони са (а) *икономическият диспозат* (който е *диспозатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически диспозификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата същност* и външна (и решаваща) страна е *икономическото явление*, (б) *икономическият специфат* (който е *специфатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически спецификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическото съдържание* и външна (и решаваща) страна е *икономическата форма*, (в) *икономическият суSTAT* (който е *суSTATна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически сустификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата субстанция* и външна (и решаваща) страна е *икономическата субстанта*. Като цяло икономическият екстериорат е външната (вторичната и решаваща) страна на *икономическия битериорат* (последният е съвкупността от икономическият диспозат, икономическият специфат и икономическият суSTAT).

Икономическият екстериорат е триравнищна икономическа йерархия (нейните равнища са икономическото явление, икономическата форма и икономическата суперстанта) и в това си качество образува *икономическия фактитат*, който е едносъставна *фактитатна едностепенна икономическа триада*. В него се конституират и установяват три *екстериоратни едностепенни икономически диади*: (1) *икономическото проявление*, което е *проявителна едностепенна икономическа дуада* [от своя страна съставена от (а) икономическата форма, която тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическото явление, което тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (2) *икономическият суперстрат*, който е *суперстратна едностепенна икономическа дуада* [от своя страна съставена от (а) икономическата суперстанта, която тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическата форма, която тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (3) *икономическият супсенс*, който е *супсенсна едностепен-*

на икономическа дуада [от своя страна съставена от (а) икономическата супер-станта, която тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическото явление, което тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна].

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТИТ* (economic extite) (*) – *единна частична външна конституираност* (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **единна частична външна икономическа конституираност*** (united partial external economic constitution /constitutivity/); **единност** на част от всички външни (отрити) страни на икономическия предмет (които открити страни като съвкупност образуват неговия *икономически екстат*, т.е. икономическият екстат е съвкупността от всички *икономически екстутити* на икономическия предмет, а последните изграждат неговия икономически екстит); част от всички икономически екстити в тяхното диалектическо единство; екстит на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически интит* (на интита на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо експлициране*** (economic explication way)]. Икономическият екстит е понятие за единството на част от всички усвояващи страни на икономическия предмет и е единен изпълнител на част от всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият екстит е комплексното частично външно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия екстит са *икономическият феноформатит*, *икономическият суперстратит*, *икономическият супсенстит*, *икономическият фактитит* и т.н. **Начинът на имплициране** на икономическия екстит е съответстващият му *икономически интит*. Икономическият интит и икономическият екстит са понятия на **единната частична конституираност на икономическия предмет*** (united partial constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интит **се сменя** в икономическия екстит: икономическият екстит е икономическият интит в смет вид. Първопричината на икономическия екстит е скрита в икономическия интит, а икономическият интит [който е първичната

(примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екстит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически екстит са **обектният икономически екстит*** (object economic extite) (екститът на икономическия обект) и **системният икономически екстит*** (system economic extite) (екститът на икономическата система). На него отговаря понятието за **екститно икономическо богатство*** (extitive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТИТ (economic extite) (**ки**) – във:

икономически екстит;

типичен икономически екстит.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТРЕМУМ (economic extremum), **екстремум на икономическата функция**, – обобщаващо понятие за *минимум на икономическата функция* и *максимум на икономическата функция*. И в двата случая екстремумът се постига при спазване на ограниченията на аргументите на *икономическата функция*. Негови частни случаи са *екстремумът на икономическия функционал*, *екстремумът на целевия икономически функционал* и *екстремумът на целевата икономическа функция (икономическият оптимум)*. В зависимост от типа на ограниченията на аргументите на икономическата функция се разграничават (1) *относителен икономически екстремум* – когато съществуват ограничения на аргументите на функцията от типа на равенства, (2) *условен икономически екстремум* – когато съществуват смесени ограничения на аргументите на функцията от типа на неравенства и равенства, и (3) *безусловен икономически екстремум (абсолютен икономически екстремум)* – когато не съществуват ограничения на аргументите на функцията. Разграничават се още *локален икономически екстремум* (екстремум в някаква произволно малка околност на дадена *икономическата точка*) и *глобален икономически екстремум* (екстремум в цялата разглеждана област от значения на аргумента на икономическата функция).

Локален икономически максимум (local economic maximum) или **локален икономически минимум** (local economic minimum) на икономическата функция $f(x)$, зададена за числовата ос, е такова значение $f(x_0)$, за което се изпълняват съответно неравенството $f(x) \leq f(x_0)$ или неравенството $f(x) \geq f(x_0)$ за всички x , които се намират вътре в интервала $(x_0 - \delta, x_0 + \delta)$, където $\delta > 0$ е достатъчно малко число. При диференцируеми икономически функции, които са

зададени в явен вид, екстремумът се достига само в тези точки x_0 , където $df(x_0)/dx_0 = 0$ (което е необходимото условие за съществуването на екстремум). За да се намерят точките на икономическия екстремум, се решава уравнението $df(x_0)/dx_0 = 0$ и се изследва всеки от получените корени $x_1 < x_2 < \dots < x_n$ по един от следните два начина.

Първо, намират се знаците на $df(x_0)/dx_0$ в точките ξ_k и ξ_{k+1} , като

$$(x_{k-1} < \xi_k < x_k < \xi_{k+1} < x_{k+1}), k = 1, 2, \dots n.$$

Ако $f'(\xi_k)$ и $f'(\xi_{k+1})$ имат еднакви знаци, тогава няма икономически екстремум; ако $f'(\xi_k) < 0$ и $f'(\xi_{k+1}) > 0$, тогава има точка на икономически минимум, а ако $f'(\xi_k) > 0$ и $f'(\xi_{k+1}) < 0$, тогава има точка на икономически максимум.

Второ, намират се $f''(x_k), f'''(x_k), \dots$. Ако порядъкът на първата различна от нула производна функция от този ред е четен, тогава икономическата функция $f(x)$ има или максимум, когато производната е отрицателна, или минимум, когато производната е положителна. Ако порядъкът на тази производна е нечетен, тогава икономическата функция няма екстремум.

В случай че икономическата функция $y = f(x)$ е зададена неявно [например чрез уравнението $F(x, y) = 0$] (вж. *неявна икономическа функция*), тогава се решава системата

$$F(x, y) = 0, \frac{\partial F(x, y)}{\partial x} = 0$$

и получените решения $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$ се заместват в

$$\frac{\partial F(x, y)}{\partial x} \text{ и } \frac{\partial^2 F(x, y)}{\partial x^2}.$$

Ако в точката (x_i, y_i) тези частни производни имат различни знаци, то при даденото x_i икономическата функция има минимум; ако те са с еднакви знаци – икономическата функция има максимум. Ако една от тези производни е равна на нула, тогава се използват по-сложни аналитични методи.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТРЕМУМ (economic extremum) (**ки**) – във:

абсолютен икономически екстремум (същото като *безусловен икономически екстремум*);

безусловен икономически екстремум;

глобален икономически екстремум;

дрейф на икономическия екстремум;
икономически екстремум;
локален икономически екстремум;
относителен икономически екстремум;
условен икономически екстремум.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТУИТ* (economic extuite) (*) – **частична външна конституираност** (частична външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **частична външна икономическа конституираност*** (partial external economic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от част от всички външни (разкрити) страни на икономическия предмет (които разкрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически екстат*, т.е. икономическият екстат е съвкупността от всички икономически екстуити); екстуит на икономическия предмет (вж. *икономически контит*). Той е **начин на експлициране** на съответстващия му *икономически интуит* (на интуита на икономическия предмет) [или още **начин на икономическо експлициране** (economic explication way)]. Икономическият екстуит е общо понятие за коя да е от част от всички усвояващи страни на икономическия предмет и е начин на негови непосредствени въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е кое да е от част от всички външни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия екстуит са *икономическото проявление* (*икономическата феноформа*), *икономическият суперстрат* (*икономическата супформа*), *икономическият супсенс*, *икономическата даденост* и т.н. **Начинът на имплицирание** на икономическия екстуит е съответстващият му *икономически интуит*. Икономическият интуит и икономическият екстуит са понятия на **частичната конституираност на икономическия предмет*** (partial constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интуит **се сменя** в икономическия екстуит: икономическият екстуит е икономическия интуит в снет вид. Първопричината на икономическия екстуит е скрита в икономическия интуит, а икономическият интуит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез

икономическия екстуит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия екстуит са **обектният икономически екстуит*** (object economic extuite) (екстуитът на икономическия обект) и **системният икономически екстуит*** (system economic extuite) (екстуитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **екстуитно икономическо богатство*** (extuitive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСТУИТ (economic extuite) (**ки**) – във:

икономически екстуит;

типичен икономически екстуит.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТ (economic element), **елемент на икономическа система**, – граница на *икономическата система* в дълбочина (вж. *икономика*). Това е такава нейна част, която в съответствие с целите на изследването или с целите на управлението на икономическата система не подлежи на по-нататъшен вътрешен анализ, макар че според други цели, от своя страна, икономическият елемент може да се разглежда като система (респ. като подсистема), т.е. като множество от *компоненти (елементи и връзки)* [в т.ч. и като икономическа система (респ. като икономическа подсистема), т.е. като множество от *икономически компоненти* (икономически елементи и *икономически връзки*)]. Една от разновидностите на поддържащия елемент. *Стопанският елемент* е по-широко понятие от икономическия елемент (всеки икономически елемент е стопански, но не всеки стопански елемент е икономически). От своя страна, икономическият елемент е по-широко понятие от пазарно-икономическия (всеки пазарно-икономически елемент е икономически, но не всеки икономически елемент е пазарно-икономически). Символично една икономическа система **S** се описва чрез множеството от елементите си:

$$S = \{a_1, a_2, \dots, a_n\} = \{a_i\} \quad (i \in N),$$

или чрез принадлежността на определени елементи към нея:

$$a_i \in S \quad (i \in N),$$

където a_i е i -тият елемент на множеството или още на икономическата система **S** ($i = 1, 2, \dots, n$), n – броят на елементите или още мощността на това множество, N – множеството от номера, подреждащи елементите a_i в множеството (системата) **S**. При по-общо определение икономическият елемент може да се разглежда като неподлежаща на вътрешен анализ съставна част на някакъв

икономически обект. Тогава могат да се разграничат три основни (но близки по смисъл) разновидности на икономическия елемент: **елемент на икономическо множество*** (element of the economic system), **елемент на икономическо пространство*** (element of the economic system) и елемент на икономическа система. Ако не е указано друго под икономически елемент обикновено се подразбира елемент на икономическа система. Според друга класификация икономическите елементи се разграничават на субстанциални и функционални. Субстанциалният икономически елемент представлява (се състои от) някаква **икономическа субстанция** (economic substance), под каквато обикновено се разбира **икономическото богатство** (economic wealth) (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*). Субстанциалните икономически елементи са елементи на субстанциалните икономически множества и на субстанциалните икономически пространства. Функционалният икономически елемент представлява (се състои от) функция между субстанциални икономически елементи, т.е. е **икономическа функция**. Функционалните икономически елементи са елементи на функционалните икономически множества и на функционалните икономически пространства. Вж. още **икономическо множество** и **икономическо пространство**.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически елемент се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски елемент*, *стопански елемент*, *пазарно-икономически елемент* и *финансово-пазарно-икономически елемент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТ (economic element) (ки) – във:

заклученост /заклучване/ на икономическия елемент (вж. *отношение на икономическо заключване*);

затворен икономически елемент (вж. *отношение на икономическо заключване*);

икономически елемент;

икономически импулсен елемент (същото като *импулсен елемент в икономическата система*);

институционални икономически елементи (същото като *институционални елементи на релационната икономическа система*);

множество на изолирани икономически елементи;

натурален икономически елемент;

норма на икономическия елемент (вж. и *икономическа норма*);

образ на икономическия елемент;

обратен икономически елемент (вж. *икономическа група*);
обратен образ на икономическия елемент (същото като *първообраз на икономическия елемент*);
ε-околност на икономическия елемент;
ортогонални икономически елементи;
паричен икономически елемент;
ползностен икономически елемент (вж. *ценностен икономически елемент*);
приходен икономически елемент (вж. *паричен икономически елемент*);
продуктов икономически елемент (вж. *натурален икономически елемент*);
противоположен икономически елемент;
първообраз на икономическия елемент;
разстояние между икономически елементи;
разходен икономически елемент (вж. *паричен икономически елемент*);
реляционни икономически елементи (същото като *реляционни елементи на институционалната икономическа система*);
свързващ икономически елемент (същото като *икономическа свързка*);
стойностен икономически елемент (вж. *ценностен икономически елемент*);
субстанциален икономически елемент;
соединителен икономически елемент (същото като *икономическа свързка*);
факторен икономически елемент (вж. *натурален икономически елемент*);
функционален икономически елемент;
ценностен икономически елемент.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ОБЛАСТ (economic element of the economic range /area/) (**ки**) – във:

граничен икономически елемент на икономическата област;

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕНДОМОРФИЗЪМ (economic endomorphism) (**ки**) – във:

икономически ендоморфизъм на пространство с мярка (вж. *икономическа каскада*);

метричен икономически ендоморфизъм (вж. *метричен икономически изоморфизъм*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕНДОМОРФИЗЪМ НА ПРОСТРАНСТВО С МЯРКА* (economic endomorphism of space with measure) – вж. *икономическа каскада*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕПИМОРФИЗЪМ* (economic epimorphism) – *епинорфизъм* (epimorphism) в *икономическа среда*; *икономически морфизъм*, който отразява алгебричните свойства на *сюрективното икономическо изображение* (последното същото като *икономическа сюрекция*) на *икономическите множества*; *икономически морфизъм* $\pi: A \rightarrow B$ в *икономическа категория* $\mathfrak{K}$, за който от всякакви равенства $\pi\alpha = \pi\beta$ (α, β от $\mathfrak{K}$) следва, че $\alpha = \beta$. Икономическият епиморфизъм е съкратим отляво морфизъм. Всеки *икономически изоморфизъм* е икономически епиморфизъм. Произведението на два икономически епиморфизма е икономически епиморфизъм. Икономическият епиморфизъм е дуален на понятието за *икономически мономорфизъм*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕПИФЕНОМЕН* (economic phenomenon) (*) – *икономическо явление*, проявяващо се на определено (относително високо) равнище в *йерархична многоравнищна икономическа система*, което първоначално възниква при *икономическите събития* в по-ниските равнища и окончателно се формира като резултат от взаимодействието между всички подсистеми и равнища на системата (т.е. то е финален и общосистемен феномен, видимо следствие от цялостната организация на системата), но за което обикновено не може да се прецени какъв е точният механизъм на неговото образуване. Предполага се обаче, че той е свързан с функционирането на *странни икономически цикли* в йерархичната икономическа система.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСАКТИВ* (economic esasset) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСЗАПАС* (economic esstock) – същото като **запасова икономическа същност** (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент, икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенс*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТ* (economic escontent) – същото като *икономическа същина*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТ (economic escontent) (**ки**) – във:

икономически есконтент (същото като *икономическа същина*);

типичен икономически есконтент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТАТ* (economic escontentate), **същинно-стратификационен икономически ингредиентификат**, **есконтентатна едностепенна икономическа дуада**, (*) – *икономически ингредиентификат на същинно-стратифицираната икономическа система (на същинната икономическа система); двойка от входен икономически ингредиент и изходен икономически ингредиент на дадена елементарна (без вътрешни междинни преобразования) същинно-стратифицирана икономическа система, икономическото съответствие между които (ингредиенти) е определено чрез някакъв икономически есконтентор (същинен икономически оператор); вид едностепенна икономическа дуада (едностепенен двуравнищен диалектически формат, така че е есконтентатна едностепенна икономическа дуада); една от разновидностите на икономическия характеристикат и на икономическия стратификат. По-сложна същинно-стратифицирана икономическа система може да се представи като елементарна, като съвкупността от нейните икономически оператори се обедини в един общ икономически есконтентор. Така че същинно-стратифицираната (същинната) икономическа система е съставена от икономическия есконтентат и икономическия есконтентор, който задава **същинно-стратификационното икономическо преобразование*** (matterally-stratifiational economic transformation) между входа и изхода на системата. Входен и изходен икономически ингредиент на същинната икономическа система могат да бъдат съответно както *икономическото съдържание* и *икономическата същност*, така и обратно – *икономическата същност* и *икономическото съдържание*. Между тях има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*, като в тази *икономическа конфигурация* икономическото съдържание е определящото, а икономическата същност е решаващото. Вж. *икономически диспецификат*.*

Дадено икономическо съдържание (икономическото съдържание на даден икономически предмет) се определява [това е **есконтентационното икономическо определяване*** (escontentational economic objectification) което е разновидност на *икономическото определяване* изобщо] в една икономическа същност. С този преход по-вече невидимото и намиращо се в по-голяма дълбочина икономическо съдържание се трансформира (вж. *икономическо*

преобразование) в една по-малко невидима икономическа същност. Това е същностно определяне на икономическото съдържание, което показва, че икономическата същност непосредствено е **съдържателна икономическа същност**, че тя е непосредствена същност на своето съдържание. Обратната на есконтентационното определяне трансформация (като есконтентационно разпределяне на икономическата същност в икономическо съдържание) е **есконтентационното икономическо интензиониране*** (escontentational economic intensifying) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е съдържателно интензиониране на икономическата същност, което показва, че икономическото съдържание непосредствено е **същностно икономическо съдържание**, че то е непосредствено съдържание на своята същност.

Количеството на съдържанието СО на икономическия предмет като съдържание на дадената същност в границите на икономическия есконтентат се означава като **есконтентатно-общо икономическо съдържание*** (escontentatically-total economic content) TCO. Функцията, която моделира есконтентационното икономическо интензиониране, е $TCO = TCO(ES)$, където ES е количеството на икономическата същност. Тя е функция на есконтентационното, значи и на съдържателното интензиониране на икономическата същност, и наред с това е функция на есконтентатно-общото съдържание. От нея се извежда **пределната съдържание на икономическата същност*** (marginal content of the economic essence), която е първата производна

$$MCO_{es}(ES) = \frac{dTco(ES)}{dES}$$

на функцията на есконтентатно-общото съдържание.

В зависимост от икономическата природа на съдържанието и същността се разграничават (1) **ускорено есконтентационно икономическо интензиониране*** (accelerated escontentational economic intensifying) и **забавено есконтентационно икономическо интензиониране*** (delayed escontentational economic intensifying).

Ускореното есконтентационно икономическо интензиониране се дължи на действието на **закона за нарастващото пределно съдържание на икономическата същност*** (law of the marginal content increasing of the economic essence). Законът за нарастващото пределно съдържание е друг израз на ускореното **насищане при изчерпането на даденото съдържание** при нарастване на равнището на същността. Според този закон с нарастването на ко-

личеството на икономическата същност (при постоянни други условия) нейното есконтентатно-общо икономическо съдържание се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейното пределно съдържание нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща единица прираст на същността изисква изчерпването на все по-големи порции от съдържанието. При ускореното интензиониране с разширяването на икономическата същност тя става все по-ефективна в представяването на икономическото си съдържание.

Забавеното есконтентационно икономическо интензиониране се дължи на действието на **закона за намаляващото пределно съдържание на икономическата същност*** (law of the marginal content decreasing of the economic essence). Законът за намаляващото пределно съдържание е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на даденото съдържание** при нарастване на равнището на същността. Според този закон с нарастването на количеството на икономическата същност (при постоянни други условия) нейното есконтентатно-общо икономическо съдържание се увеличава с намаляващи темпове, т.е. нейното пределно съдържание намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянни други условия всяка следваща единица прираст на същността изисква изчерпването на все по-малки порции от съдържанието. При забавеното интензиониране с разширяването на икономическата същност тя става все по-неефективна в представяването на икономическото си съдържание.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически есконтентат*** (individual economic escontentate), **фирмен икономически есконтентат*** (firm economic escontentate), **обществен икономически есконтентат*** (social economic escontentate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически есконтентат*** (microeconomic escontentate), **мезоикономически есконтентат*** (mesoeconomic escontentate), **макроикономически есконтентат*** (macroeconomic escontentate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически есконтентат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски есконтентат*** (consumptionary escontentate), **стопански есконтентат*** (protoeconomic phenoformat), **пазарно-икономически есконтентат*** (marketly-economic escontentate) и **финансово-пазарно-икономически есконтентат*** (financially-marketly-economic es-

contentate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ есконтентат*** (sustenance /sustaining/ escontentate) (за есконтентат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТАТ (economic escontentate) (**ки**) – във:

икономически есконтентат;

типичен икономически есконтентат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТИТ* (economic escontentite) (*) – *икономически предмет* като единство от *икономическа същност* и *икономическо съдържание* (които са видове *икономически институти*), негова есконтентитна вътрешна (скрита) страна; **есконтентитна (частична и единна) вътрешна конституираност** (есконтентитна вътрешноприсъща конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есконтентитна (частична и единна) вътрешна икономическа конституираност*** [escontentitive (partial and united) internal economic constitution /constitutivity/]; *икономическа същност* (като вътрешна определеност) и *икономическо съдържание* (като вътрешно състояние) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две вътрешни икономически страни на икономическото битие, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) вътрешно битие** на икономическия предмет. Есконтентитът е разновидност на *икономическия интит*. Основни разновидности на икономическия есконтентит са **обектният икономически есконтентит*** (object economic escontentite) (есконтентитът на икономическия обект) и **системният икономически есконтентит*** (system economic escontentite) (есконтентитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **есконтентитно икономическо богатство*** (escontentitive economic wealth). Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТИТ (economic escontentite) (**ки**) – във:

икономически есконтентит;

икономически есконтентит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически есконтентит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТИТ* (economic escontentite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*) (*) – **типичен икономически предмет** като единство от икономическа същност и съдържание (които са видове *типични икономически институти*), негова есконтентитна вътрешна (скрита) страна; **есконтентитна (частична и единна) вътрешна конституираност** (есконтентитна вътрешноприсъща конституираност) на типичния икономически предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есконтентитна (частична и единна) вътрешна типична икономическа конституираност*** [escontentitive (partial and united) internal typical economic constitution /constitutivity/] (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); икономическа същност (като вътрешна определеност) и икономическо съдържание (като вътрешно състояние) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две вътрешни типични икономически страни на икономическото битие, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) вътрешно битие** на типичния икономически предмет. Есконтентитът е разновидност на *типичния икономически интит*. Основни разновидности на типичния икономически есконтентит са **обектният икономически есконтентит*** (object economic escontentite) (есконтентитът на икономическия обект) и **системният икономически есконтентит*** (system economic escontentite) (есконтентитът на икономическата система).. Вж. *икономически есфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТОР* (economic escontentor), **същинен икономически ингредиентор, същинен икономически оператор**, (*) – *икономически ингредиентор (икономически оператор)* на *същинно-стратифицираната икономическа система* (на *същинната икономическа система*) (фиг. 1); оператор, който задава **същинно-стратификационното икономическо преобразование*** (matterally-stratificational economic transformation) [**същинното икономическо преобразование*** (matteral economic transformation)] в посока от *входния икономически ингредиент* към *изходния икономически ингредиент* – тогава той е *прав икономически есконтентор (прав същинен икономически оператор)*, или в посока от *изходния* към *входния икономически ингредиент* – тогава той е *обратен икономически есконтентор (обратен същинен икономически оператор)*. Представлява една от разновидностите на *икономическия характеристикатор* и на *икономическия стратификатор*. Когато не е посочено друго, под икономически есконтентор

обикновено се подразбира правият икономически есконтентор. Входящ и изходящ икономически ингредиент на същинната икономическа система могат да бъдат съответно както *икономическото съдържание* и *икономическата същност*, така и обратно – икономическата същност и икономическото съдържание. Важен частен случай на икономическия есконтентор е *линейният икономически есконтентор** (linear economic escontentor), чиито основни разновидности са *пропорционалният икономически есконтентор** (proportional economic escontentor) и *интегралният икономически есконтентор** (integral economic escontentor).

Фиг. 1. Икономически есконтентор (икономически ингредиентор на същинно-стратифицираната икономическа система)

Икономическият есконтентор се реализира чрез *същинно-стратификационната икономическа чувствителност** (matterally-stratificational economic sensitivity) [чрез *същинната икономическа чувствителност** (matteral economic sensitivity)] [същото като *икономическа същинност** (economic matterality)], подразбирана като същинно-стратификационна ингредиентна *икономическа чувствителност* и се осъществява като *същинна икономическа интензивност* или като *същинна икономическа предметност*], която в линейния стационарен случай е представена от *същинната ингредиентна предавателна икономическа функция*. Нейни разновидности са (1) *средната същинно-стратификационна икономическа чувствителност**

(average matterally-stratificational economic sensitivity) [същото като **средна икономическа същинност*** (average economic matterality) и се осъществява като *средна същинна икономическа интензивност* или като *средна същинна икономическа предметеност*] (тя реализира пропорционалния икономически есконтентор и се представя от *средната същинна ингредиентна предавателна икономическа функция*) и (2) **пределната същинно-стратификационна икономическа чувствителност*** (marginal matterally-stratificational economic sensitivity) [същото като **пределна икономическа същинност*** (marginal economic matterality) и се осъществява като *пределна същинна икономическа интензивност* или като *пределна същинна икономическа предметеност*] (тя реализира интегралния икономически есконтентор и се представя от *пределната същинна ингредиентна предавателна икономическа функция*).

Когато същинно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически есконтентор е **същинен икономически експликатор*** (matteral economic explicator) [**експликативен икономически есконтентор*** (explicatory economic escontentor), **експликативен същинен икономически ингредиентор*** (explicatory matteral economic ingredientor)] (вж. **икономически експликатор** в *икономически стратификатор*), а обратният икономически есконтентор е **същинен икономически импликатор*** (matteral economic implicator) [**импликативен икономически есконтентор*** (implicatory economic escontentor), **импликативен същинен икономически ингредиентор*** (implicatory matteral economic ingredientor)] (вж. **икономически импликатор** в *икономически стратификатор*). Когато същинно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически есконтентор е **същинен икономически импликатор**, а обратният икономически есконтентор е **същинен икономически експликатор**.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически есконтентор*** (individual economic escontentor), **фирмен икономически есконтентор*** (firm economic escontentor), **обществен икономически есконтентор*** (social economic escontentor) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически есконтентор*** (microeconomic escontentor), **мезоикономически есконтентор*** (mesoeconomic escontentor), **макроикономически есконтентор*** (macroeconomic escontentor).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически есконтентор се конституират още и съответстващите на пос-

ледния понятия за **консуматорски есконтентор*** (consumptionary escontentor), **стопански есконтентор*** (protoeconomic escontentor), **пазарно-икономически есконтентор*** (marketly-economic escontentor) и **финансово-пазарно-икономически есконтентор*** (financially-marketly-economic escontentor). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ есконтентор*** (sustenance /sustaining/ escontentor) (за есконтентор при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТОР (economic escontentor) (**ки**) – във:

икономически есконтентор;
обратен икономически есконтентор;
прав икономически есконтентор.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТИВ* (economic esconassets) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССПЕЦИТИТ* (economic esspecitite) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССПЕЦИФИТ (economic esspecifite) (**ки**) – във:

икономически еспецифит (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически еспецифит (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССПЕЦИФИТ* (economic esspecifite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССУБСТАТ* (economic essubstatum) – същото като **субстатна икономическа същност** (вж. *икономически ексосмисъл и икономически ексосупсенс*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССУПЕРСТАТ* (economic essuperstate) (*) – *икономическа конфигурация*; която е образувана от взаимодействащи си *икономическо същност* и *икономическа суперстанта*, всяко от които може да бъде както вход, така изход на определена *икономическа система*. Между тях има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*, като в тази *икономическа конфигурация* икономическото същност е определящото, а икономическата суперстанта е решаващото. (Вж. *икономически специсустификат*.) Дадена икономическа същност може да се определи [това е *ессуперстационално ико-*

иномическо опредметяване* (essuperstational economic objectification), което е разновидност на *икономическото опредметяване* изобщо] в една или в повече от една взаимодействащи си икономически суперстанти, като се предполага, че същността се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всяка една от супертантите поотделно (по това икономическият есуперстат се отличава от *икономическия специфат*: при последния при опредметяването си *икономическото съдържание* разпределя своя обема между различните еднотипови форми). С този преход невидимата и намираща се в дълбочина икономическа същност се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една или повече от една по-близки до видимостта икономически суперстанти. Това е суперстантно опредметяване на икономическата същност, което показва, че суперстантната опосредствено (посредством *икономическото явление*) е **същностна суперстанта**, че тя е опосредствана суперстанта на своята същност. Обратната на есуперстационаното опредметяване трансформация (като есуперстационално разпредметяване на икономическите суперстанти в икономическа същност) е **есуперстационално икономическо интензиониране*** (essuperstational economic intensification) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е есуперстационално интензиониране на икономическата суперстанта (респ. суперстанти), което показва, че същността опосредствено (посредством явлението) е **суперстантивна същност**, че тя е опосредствана същност на своята суперстанта. Тук се разглежда случай на опредметяване на същността в само една дадена суперстанта (суперстанта от даден тип, изразяваща някакъв етап от *икономическата евалюция*).

Количеството на същността ES на икономическия предмет като същност на дадената суперстанта в границите на икономическия есуперстат (на есуперстатификата) се означава като **есуперстатно-обща икономическа същност*** (essuperstatically-total economic essence) TES. Функцията, която моделира есуперстационаното икономическо интензиониране, е $TES = TES(SP)$, където SP е количеството на икономическата суперстанта. Тя е функция на есуперстационаното, значи и на същностното интензиониране на икономическата суперстанта, и наред с това е функция на есуперстатно-общата същност. От нея се извежда **пределната същност на икономическата суперстанта*** (marginal essence of the economic superstant), която е първата производна

$$MES_{sp}(SP) = \frac{\partial TES(SP)}{\partial SP}$$

на функцията на есуперстатно-общата субстанция.

Дадената икономическа суперстанта (например фактор като съставно понятие), в което се определя икономическата същност, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическата суперстанта [например различни видове (респ. разновидности) на фактора], като дадената суперстанта е разпределил своя обем между тях. Тогава при определянето и икономическата същност разпределя обема си между различните видове на суперстантата. Ако дадената суперстанта е представена от един вид, тогава е налице **едновидово есуперстационално икономическо определяване*** (one-species essuperstational economic objectification), при два вида на суперстантата – **двувидово есуперстационално икономическо определяване*** (two-species essuperstational economic objectification), при три вида – **тривидово есуперстационално икономическо определяване*** (three-species essuperstational economic objectification), при повече от три вида – **многовидово есуперстационално икономическо определяване*** (multispecies essuperstational economic objectification). Съответстващите на тях разновидности на есуперстационалното икономическо интензиониране са: **едновидово есуперстационално икономическо интензиониране*** (one-species essuperstational economic intensification), **двувидово есуперстационално икономическо интензиониране*** (two-species essuperstational economic intensification), **тривидово есуперстационално икономическо интензиониране*** (three-species essuperstational economic intensification), **многовидово есуперстационално икономическо интензиониране*** (multispecies essuperstational economic intensification).

Функцията, която моделира **едновидовото есуперстационално икономическо интензиониране** (тя е функцията на есуперстатно-общата икономическа същност при едновидовото интензиониране), е посоченият по-горе израз $TES = TES(SP)$, от който се извежда съответстващата ѝ пределна същност на икономическата суперстанта

$$MES_{sp}(SP) = \frac{\partial TES(SP)}{\partial SP}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото есуперстационално икономическо интензиониране** (функцията на есуперстатно-общата икономическа същност при двувидовото интензиониране), е

$$TES = TES(SP_1, SP_2),$$

където SP_1 е първият вид на икономическата суперстанта, а SP_2 е вторият нейн вид (тук TES е обща същност на първия и втория вид суперстанта). Тя е функ-

ция на есуперстационалното, значи и на същностното интензиониране на икономическите суперстанти, в т.ч. на същностното интензиониране на първия и това на втория вид на суперстантата. От нея се извеждат **пределната същност на първия вид на икономическата суперстанта*** (marginal essence of the first-species economic superstant)

$$MES_{sp1}(SP_1, SP_2) = \frac{\partial TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_1}$$

и **пределната същност на втория вид на икономическата суперстанта*** (marginal essence of the second-species economic superstant)

$$MES_{sp2}(SP_1, SP_2) = \frac{\partial TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на есуперстатно-общата същност. Обемът на една и съща икономическа същност може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадената суперстанта. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на есуперстатно-общата същност съществува заместване между първия и втория вид на суперстантата, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **есуперстатната крива на безразличието на икономическата същност*** (essuperstatic indifference curve of the economic essence) IC_{ES-ESS} .

Функцията на есуперстатно-общата икономическа същност

$$TES = TES(SP_1, SP_2)$$

не се променя с движението на точка по есуперстатната (есуперстатификатната) крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-ESS} . Затова уравнението на кривата IC_{ES-ESS} при дадено постоянно равнище на есуперстатно-общата икономическа същност е

$$TES(SP_1, SP_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическата суперстанта, имащи посочената еднаква (постоянна) есуперстатно-обща икономическа същност

$$TES(SP_1, SP_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по есуперстатната крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-ESS} , която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадената икономическа суперстанта се променят в противоположна посока като увеличаването на едната замества намаляването на другата. Положението, че една и съща същност може да съответства на различни комбинации на видовете на суперстантата обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на суперстантата (dSP_1, dSP_2) (т.е. при движение на точка по есуперстатната крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-ESS}) прирастът на функцията на есуперстатно-общата икономическа същност е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTEC(SP_1, SP_2) &= \\ &= MES_{sp1}(SP_1, SP_2)dSP_1 + MES_{sp2}(SP_1, SP_2)dSP_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTES(SP_1, SP_2) &= \\ &= \frac{\partial TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_1} dSP_1 + \frac{\partial TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_2} dSP_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическата суперстанта се извършва в рамките на дадена есуперстатна крива на безразличието на икономическата същност, диференциалният прираст на функцията на есуперстатно-общата същност е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на суперстантата запазва непроменена тяхната есуперстатно-обща същност:

$$\begin{aligned} dTES(SP_1, SP_2) &= \\ &= MES_{sp1}(SP_1, SP_2)dSP_1 + MES_{sp2}(SP_1, SP_2)dSP_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като като **същностно-еквивалентно заместване на видовете на икономическата суперстанта*** (essentially-equivalent substitution of the species economic superstant). То е същностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на есуперстатно-общата икономическа същност

$$MES_{sp1}(SP_1, SP_2)dSP_1 \text{ и } MES_{sp2}(SP_1, SP_2)dSP_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на есуперстатно-общата същност, по отношение на което се конституира есуперстатната крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на същностно-еквивалентното заместване на видовете на икономическата суперстанта*** (marginal rate of the essentially-equivalent substitution of the species economic superstant)

$$\begin{aligned} \text{MRESS}_{\text{sp12}} &= \frac{d\text{SP}_2}{d\text{SP}_1} = - \frac{\text{MES}_{\text{sp1}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\text{MES}_{\text{sp2}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)} = \\ &= - \frac{\partial \text{TES}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_1} : \frac{\partial \text{TES}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина $[\text{MRESS}_{\text{sp12}} < 0]$ и е равна на отношението $\frac{d\text{SP}_2}{d\text{SP}_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на суперстантата (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{\text{MES}_{\text{sp1}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\text{MES}_{\text{sp2}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}$$

между пределните същности на двата вида на суперстантата. Пределната норма $\text{MRESS}_{\text{sp12}}$ показва към определена точка от есуперстатната крива на безразличието на икономическата същност $\text{IC}_{\text{ES-ESS}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на суперстантата, което да позволи да се увеличи обемът на неговия първи вид с една единица, така че тяхното есуперстатно-обща същност да остане постоянна величина.

Функцията на есуперстатно-общата икономическа същност е

$$\text{TES} = \text{TES}(\text{SP}_1, \text{SP}_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическото същност същност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic essence) $H(\text{ES})_{\text{sp12}}$, която се състои от тези втори производни (вж. **матрица** и **икономическа матрица на О. Хесе**):

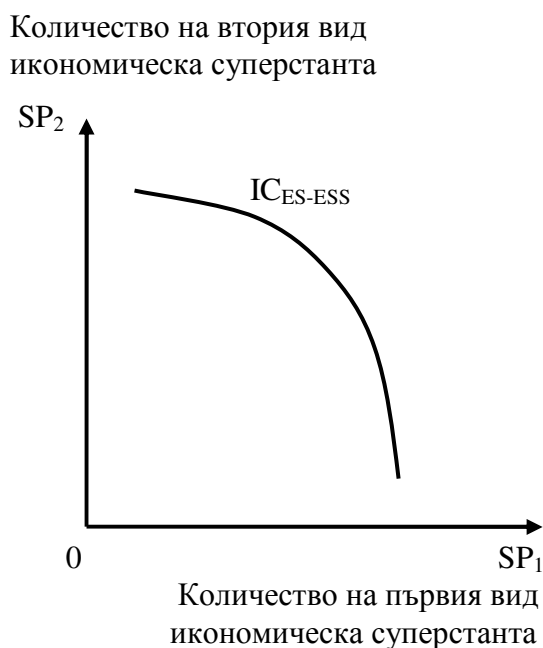
$$H(ES)_{sp12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_1^2}, & \frac{\partial^2 TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_1 \partial SP_2} \\ \frac{\partial^2 TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_2 \partial SP_1}, & \frac{\partial^2 TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Матрицата на икономическата същност на О. Хесе $H(SB)_{sp12}$ изцяло **положително определена**, тъй като есуперстационаното интензиониране е винаги **ускорено есуперстационално икономическо интензиониране*** (accelerated essuperstational economic intensification), което е обусловено от икономическата природа на същността и суперстантата. Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TES(SP_1, SP_2)}{\partial SP_2^2} > 0$$

показват, че пределната същност на даден вид на икономическата суперстанта се увеличава с нейното (на суперстантата) нарастване. Затова при ускореното интензиониране се конституира **изпъкнала есуперстатна крива на безразличието на икономическата същност*** (convex essuperstatic indifference curve of the economic essence) IC_{ES-ESS} (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващата пределна същност на икономическата суперстанта*** (law of the marginal essence increasing of the economic superstant). Законът за нарастващата пределна същност е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадената същност** при нарастване на равнището на суперстантата. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата суперстанта (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на суперстантата) нейната есуперстатно-обща икономическа същност се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейната пределна същност нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на суперстантата, всяка следваща единица прираст на първия вид на суперстантата изисква изчерпването на все по-големи порции от същността, както и при постоянно равнище на първия вид на суперстантата, всяка следваща единица прираст на втория вид на суперстантата също изисква изчерпването на все по-големи порции от същността. Законът за нарастващата пределна същност на икономическата суперстанта е валиден за всеки произволен брой на видовете на суперстантата, в т.ч. и при единствен вид. При ускореното интензиониране с разширяването на

икономическата суперстанта тя става все по-ефективна в представяването на икономическата си същност.

Фиг. 1. Изпъкнала есуперстатна крива на безразличието на икономическата същност

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически есуперстат*** (individual economic essuperstate), **фирмен икономически есуперстат*** (firm economic essuperstate), **обществен икономически есуперстат*** (social economic essuperstate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически есуперстат*** (microeconomic essuperstate), **мезоикономически есуперстат*** (mesoeconomic essuperstate), **макроикономически есуперстат*** (macroeconomic essuperstate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически есуперстат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски есуперстат*** (consumptionary essuperstate), **стопански есуперстат*** (protoeconomic essuperstate), **пазарно-икономически есуперстат*** (marketly-economic essuperstate) и **финансово-пазарно-икономически есуперстат*** (financially-marketly-economic essuperstate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ есуперстат*** (sustenance /sustaining/ essuperstate) (за есуперстат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССУСТИТ* (economic essustite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССУБСТАТ* (economic essubstatum) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССУСТАТИТ* (economic essustatite) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕССУСТИТ (economic essustite) (**ки**) – във:

типичен икономически ессустит (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСТЕСТВО (economic nature) (**ки**) – във:

типично икономическо естество (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАНТ* (economic esphenoformant) (съкратено от *икономически есконтент* и *икономическа феноформа*), **икономически диспецифант**, (*) – общо понятие за *икономическа същина* и *икономическо проявление*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия есфеноформат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*, в частност на *есфеноформатна двустепенна икономическа монада*). Разновидност е на понятието за *икономически реалитант*. Тъй като икономическата същина е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо съдържание*, а икономическото проявление е общо понятие за *икономическо явление* и *икономическа форма*, икономическият есфеноформант е общо понятие за същност, явление, съдържание и форма в икономиката и затова се покрива с понятието за *икономически диспецифант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАНТ (economic esphenoformant) (**ки**) – във:

икономически есфеноформант;

типичен икономически есфеноформант (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТ* (economic esphenoformate), **есфеноформатна двустепенна икономическа монада**, (*) – *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е

есфеноформатна двустепенна икономическа монада), състояща се от взаимодружаващи си икономическа същина и икономическо проявление, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Разновидност е на понятието за *икономически реалитат*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически есфеноформат, т.е. като диалектически противоречиво единство на същина (която е негово вътрешно есфеноформатно битие) и проявление (което е негово външно есфеноформатно битие). Икономическата същина е първична и определяща по отношение на икономическото проявление; тя едновременно е същина на икономическия предмет и същина на проявлението на икономическия предмет. Икономическото проявление е вторично и решаващо по отношение на икономическата същина; то едновременно е проявление на икономическия предмет и проявление на същината на икономическия предмет.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТ (economic esphenoformate) (**ки**) – вбв:

икономически есфеноформат;

типичен икономически есфеноформат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАНТ* (economic esphenoformatant) (*) – общо понятие за *икономически есконтентат* и *икономически феноформат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия есфеноформатат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа дуада*, в частност на *диспецификатна двустепенна икономическа дуада*). Разновидност е на понятието за *икономически реалититант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАНТ (economic esphenoformatant) (**ки**) – вбв:

икономически есфеноформатант;

типичен икономически есфеноформатант (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТ* (economic esphenoformatate) (съкратено от *икономически есконтентат* и *икономически феноформат*), **есфеноформататна двустепенна икономическа дуада**, **икономически диспецификат**, (*) – *двустепенна икономическа дуада* (двустепенен двуравнищен диалектически формат, така че е *есфеноформататна двустепенна икономи-*

ческа дуада), състояща се от взаимодействащи си (а) *икономически есконтентат* (последният от своя страна съставен от *икономическата същност* и *икономическото съдържание*) и (б) *икономически феноформат* (последният от своя страна съставен от *икономическото явление* и *икономическата форма*), между които (а) и (б) има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (всяка една от тези две съставни части е едностепенна икономическа дуада). В това се качество икономическият есфеноформатат е **едносъставна двустепенна икономическа дуада*** (one-complex two-stage economic duad) (вж. *двустепенна икономическа дуада*), състояща се от четири елемента (същност, съдържание, явление и форма), всеки един от които е едносъставно *икономическо понятие*. Наред с това, обаче, икономическият есфеноформатат може да се разглежда и като **двусъставна двустепенна икономическа монада*** (two-complex two-stage economic monad) (вж. *двустепенна икономическа монада*), състояща се от два елемента (есконтентат и феноформат), всеки един от които (от своя страна) е двусъставно *икономическо понятие*. Икономическият есфеноформатат е разновидност на понятието за *икономически реалититат*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически есфеноформатат, т.е. като диалектически противоречиво единство на есконтентат (който е негово вътрешно есфеноформататно битие) и феноформат (който е негово външно есфеноформататно битие). Икономическият есконтентат е първичен и определящ по отношение на икономическия феноформат; той едновременно е есконтентат на икономическия предмет и есконтентат на феноформата на икономическия предмет. Икономическият феноформат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия есконтентат; той едновременно е феноформат на икономическия предмет и феноформат на есконтентата на икономическия предмет. Икономическият есфеноформатат се покрива с *икономическия диспецификат*, тъй като и двете понятия са представляват една и съща двустепенна икономическа дуада (в първия случай като монада от две едностепенни дуади, а във втория – като дуада от две двустепенни монади).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТ (economic esphenoformatate) (**ки**) – във:

типичен икономически есфеноформатат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФОРМАТ* (economic esformate) (*) – *икономическа конфигурация*; която е образувана от взаимодействащи си *икономическа същ-*

ност и икономическа форма, всяко от които може да бъде както вход, така изход на определена икономическа система. Между тях има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*, като в тази икономическа конфигурация икономическата същност е определящото, а икономическата форма е решаващото. (Вж. *икономически диспещификат*.) Дадена икономическа същност може да се определи [това е **есформатностно икономическо определяване*** (esformatical economic objectification), което е разновидност на *икономическото определяване* изобщо] в една или в повече от една взаимодействащи си икономически форми от определен тип, като разпределя своя обем между тях (същността и всяка от формите имат своя измерителна единица). Това е формено определяване на икономическата същност, което показва, че формата опосредствано (посредством *икономическото съдържание*) е **същностна форма**, че тя е опосредствана форма на своята същност. Когато определяването се извършва в една форма, то е **едноформено есформатностно икономическо определяване*** (one-form esformatical economic objectification), в две форми – **двуформено есформатностно икономическо определяване*** (two-form esformatical economic objectification), в три форми – **триформено есформатностно икономическо определяване*** (tree-form esformatical economic objectification), в повече от три форми – **многоформено есформатностно икономическо определяване*** (multiform esformatical economic objectification). С прехода от същността към формите една и съща по величина (невидима и намираща се в дълбочина) икономическа същност се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една или повече от една по-близки до видимостта икономически форми. Обратната на есформатностното определяване трансформация (като есформатностно разпределяване на икономическите форми в икономическа същност) е **есформатностно икономическо интензиониране*** (esformatical economic intensification) (и е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е същностно интензиониране на икономическата форма (респ. форми), което показва, че същността опосредствено е **формена същност**, че тя е опосредствана същност на своята форма. При една форма интензионирането е **едноформено есформатностно икономическо интензиониране*** (one-form esformatical economic intensification), при две форми – **двуформено есформатностно икономическо интензиониране*** (two-form esformatical economic intensification), при три форми – **триформено есформатностно икономическо интензиониране*** (tree-form esformatical economic intensification), при повече от три форми – **многоформено есформатностно икономическо интензиониране*** (multiform esformatical economic intensification).

Същността ES на икономическия предмет е обща същност на формите в границите на икономическия есформат и затова се означава като **есформатно-обща икономическа същност*** (esformatically-total economic essence) TES. Функцията, която моделира **едноформеното есформатностно икономическо интензиониране**, е $TES = TES(FO)$, където FO е икономическата форма. Тя е функция на есформатностното, значи и на същностното интензиониране на икономическата форма, и наред с това е функция на есформатно-общата същност. От нея се извежда **пределната същност на икономическата форма*** (marginal essence of the economic form), която е първата производна

$$MES_{fo}(FO) = \frac{\partial TES(FO)}{\partial FO}$$

на функцията на есформатно-общата същност.

Функцията, която моделира **двуформеното есформатностно икономическо интензиониране**, т.е. функцията на есформатно-общата същност е

$$TES = TES(FO_1, FO_2),$$

където FO₁ е първата икономическа форма, а FO₂ е втората форма (тук TES е обща същност на първата и втората форма). Тя е функция на есформатностното, значи и на същностното интензиониране на икономическите форми, в т.ч. на същностното интензиониране на първата и това на втората форма. От нея се извеждат **пределната същност на първата икономическа форма*** (marginal essence of the first economic form)

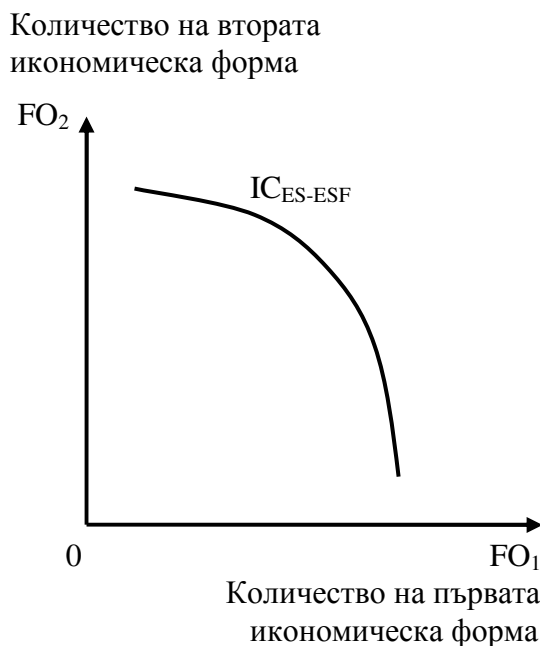
$$MES_{fo1}(FO_1, FO_2) = \frac{\partial TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_1}$$

и **пределната същност на втората икономическа форма*** (marginal essence of the second economic form)

$$MES_{fo2}(FO_1, FO_2) = \frac{\partial TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на есформатно-общата същност. Обемът на една и съща икономическа същност може да се прояви в различни комбинации от обемите на първата и втората форма. Затова **при непроменена (постоянна) величина** на есформатно-общата същност съществува заместване между първата и втората форма, като техните изменения са противоположни.

Тези зависимости се експлицират чрез *есформатната крива на безразличието на икономическата същност** (esformatic indifference curve of the economic essence) IC_{ES-ESF} (фиг. 1).

Фиг. 1. Изпъкнала есформатна крива на безразличието на икономическата същност

Функцията на есформатно-общата икономическа същност

$$TES = TES(FO_1, FO_2)$$

не се променя с движението на точка по есформатната (есформатификатната) крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-ESF} . Затова уравнението на кривата IC_{ES-ESF} при дадено постоянно равнище на есформатно-общата икономическа същност е

$$TES(FO_1, FO_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на икономическите форми, имащи посочената еднаква (постоянна) есформатно-обща икономическа същност

$$TES(FO_1, FO_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по есформатната крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-ESF} , която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на първата и втората икономическа форма се променят в противоположна посока като увеличаването на едната замества намаляването на другата. Положението, че една и съща същност може да съответства на различни комбинации на формите обаче не означава, че при използване на тези форми се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двете форми (dFO_1, dFO_2) (т.е. при движение на точка по есформатната крива на безразличието на икономическата същност IC_{ES-ESF}) прирастът на функцията на есформатно-общата икономическа същност е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTES(FO_1, FO_2) &= \\ &= MES_{fo1}(FO_1, FO_2)dFO_1 + MES_{fo2}(FO_1, FO_2)dFO_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTES(FO_1, FO_2) &= \\ &= \frac{\partial TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_1} dFO_1 + \frac{\partial TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2} dFO_2. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на двете икономически форми се извършва в рамките на дадена есформатна крива на безразличието на икономическата същност, диференциалният прираст на функцията на есформатно-общата същност е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двете форми запазва непроменено тяхното есформатно-обща същност:

$$\begin{aligned} dTES(FO_1, FO_2) &= \\ &= MES_{fo1}(FO_1, FO_2)dFO_1 + MES_{fo2}(FO_1, FO_2)dFO_2 = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като като **същностно-еквивалентно заместване на икономическите форми*** (essentially-equivalent substitution of the economic forms). То е същностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на есформатно-общата икономическа същност

$$MES_{fo1}(FO_1, FO_2)dFO_1 \text{ и } MES_{fo2}(FO_1, FO_2)dFO_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на есформатно-общата същност, по отношение на което се конституира есформатната крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на същностно-еквивалентното заместване на икономическите форми*** (marginal rate of the essentially-equivalent substitution of the economic forms)

$$\begin{aligned} \text{MRESS}_{fo12} &= \frac{dFO_2}{dFO_1} = - \frac{\text{MES}_{fo1}(FO_1, FO_2)}{\text{MES}_{fo2}(FO_1, FO_2)} = \\ &= - \frac{\partial \text{TES}(FO_1, FO_2)}{\partial FO_1} : \frac{\partial \text{TES}(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$\text{MRESS}_{fo12} < 0$] и е равна на отношението $\frac{dFO_2}{dFO_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на формите (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{\text{MES}_{fo1}(FO_1, FO_2)}{\text{MES}_{fo2}(FO_1, FO_2)}$$

между пределните същностно на двете форми. Пределната норма MRESS_{fo12} показва към определена точка от есформатната крива на безразличието на икономическата същност $\text{IC}_{\text{CO-SPE}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втората форма, което да позволи да се увеличи обемът на първата форма с една единица, така че тяхната есформатно-обща същност да остане постоянна величина.

Функцията на есформатно-общата икономическа форма е

$$\text{TES} = \text{TES}(FO_1, FO_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическата същност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic essence) $H(\text{ES})_{fo12}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло **положително определена** (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(ES)_{fo12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_1^2}, & \frac{\partial^2 TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_1 \partial FO_2} \\ \frac{\partial^2 TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2 \partial FO_1}, & \frac{\partial^2 TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на матрицата на О. Хесе $H(ES)_{fo12}$ елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TES(FO_1, FO_2)}{\partial FO_2^2} > 0$$

показват, че пределната същност на дадена икономическа форма се увеличава с нейното (на формата) нарастване. Това е **законът за нарастващата пределна същност икономическата форма*** (law of the marginal essence increasing of economic form). Законът за нарастващата пределна същност е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на дадената същност** при нарастване на равнището на формата. Според този закон с нарастването на количеството на дадена икономическа форма (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите форми) нейната есформатно-обща икономическа същност се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейната пределна същност нараства, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втората форма, всяка следваща единица прираст на първата форма изисква изчерпването на все по-големи порции от същността, както и при постоянно равнище на първата форма, всяка следваща единица прираст на втората форма също изисква изчерпването на все по-големи порции от същността. Законът за нарастващата пределна същност на икономическата форма е валиден за всеки произволен брой на формите на същността, в т.ч. и при единствена форма. Принципно положение е, че с разрастването на икономическата форма тя става все по-ефективна в представляването на икономическата си същност, което показва че есформатността икономическо интензиониране винаги е ускорено.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически есформат*** (individual economic esformate), **фирмен икономически есформат*** (firm economic esformate), **обществен икономически есформат*** (social economic esformate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически есформат*** (microeconomic esformate), **мезоикономи-**

чески есформат* (mesoeconomic esformate), **макроикономически есформат*** (macroeconomic esformate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически есформат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски есформат*** (consumptionary esformate), **стопански есформат*** (protoeconomic esformate), **пазарно-икономически есформат*** (marketly-economic esformate) и **финансово-пазарно-икономически есформат*** (financially-marketly-economic esformate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ есформат*** (sustenance /sustaining/ esformate) (за есформат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТАТ* (economic esfenoformatatate) (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономически есконтентат* (който е вид *икономически интат*) и *икономически феноформат* (който е вид *икономически екстат*), като цялостност на негова есконтентатна вътрешна (скрита) и феноформатна външна (разкрита) страна; **есфеноформатататна (частична) цялостна конституираност** (есфеноформатататна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есфеноформатататна (частична) цялостна икономическа конституираност*** [esfenoformatatative (partial) entire economic constitution /constitutivity/]; икономически есконтентат и икономически феноформат в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **(частично) съвкупностно цялостно битие** на икономическия предмет. Есфеноформатататът е съвкупност от понятията за *икономически диспозит* и *икономически специфит*. Той е разновидност на *икономическия контат*. В границите на икономическия есфеноформататат икономическият есконтентат и икономическият феноформат са относително различни феноформатататни степени (равнища) на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing). Икономическият есконтентат **се сменя** в икономическия феноформат: икономическият феноформат е икономическият есконтентат в смет вид. Първопричината на икономическия феноформат е скрита в икономическия есконтентат, а икономическият есконтентат [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия феноформат [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност

на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия есфеноформатат са **обектният икономически есфеноформатат*** (object economic esfenoformatate) (есфеноформататът на икономическия обект) и **системният икономически есфеноформатат*** (system economic esfenoformatate) (есфеноформататът на икономическата система). На него отговаря понятието за **есфеноформататно икономическо богатство*** (esfenoformatative economic wealth). Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТАТ (economic esphenofomatate) (**ки**) – във:

икономически есфеноформататит;

икономически есфеноформатат (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически есфеноформатат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТАТ* (economic esfenoformatate) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*) (*) – **типичен икономически предмет** като цялостност от *икономически есконтентат* (който е вид *типичен икономически интат*) и *икономически феноформат* (който е вид *типичен икономически екстат*), като цялостност на негова есконтентатна вътрешна (скрита) и феноформатна външна (разкрита) страна; **есфеноформататна (частична) цялостна конституираност** (есфеноформататна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на типичния икономически предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есфеноформататна (частична) цялостна типична икономическа конституираност*** [esfenoformatative (partial) entire typical economic constitution /constitutivity/] (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); икономически есконтентат и икономически феноформат в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две типичен икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); (**частично**) **свкупностно цялостно битие** на типичния икономически предмет. Есфеноформататът е свкупност от понятията за *икономически диспозит* и *икономически специфит*. Той е разновидност на *типичния икономически контат*. В границите на икономическия есфеноформатат икономическият ес-

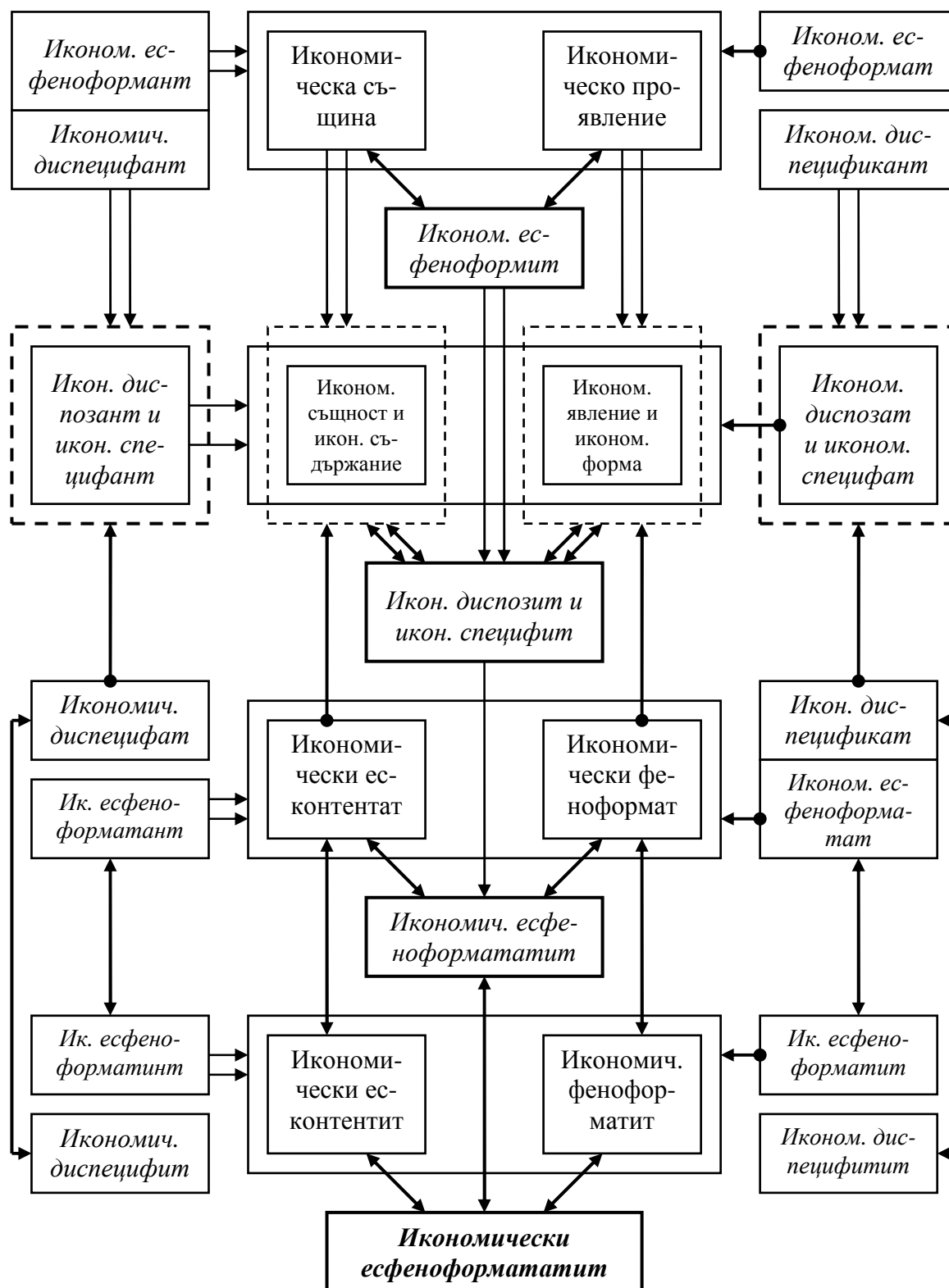
контентат и икономическият феноформат са относително различни феноформататни степени (равнища) на **конституираността на типичния икономически предмет*** (constitution /constitutivity/ of the typical economic thing). Икономическият есконтентат **се снема** в икономическият феноформат: икономическият феноформат е икономическият есконтентат в смет вид. Първопричината на икономическия феноформат е скрита в икономическия есконтентат, а икономическият есконтентат [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на типичния икономически предмет] се разкрива чрез икономическия феноформат [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на типичния икономически предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия есфеноформатат са **обектният икономически есфеноформатат*** (object economic esfenoformatate) (есфеноформататът на икономическия обект) и **системният икономически есфеноформатат*** (system economic esfenoformatate) (есфеноформататът на икономическата система). Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТИТ* (economic esfenoformatatite) (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономически есконтентит* (който е вид *икономически интит*) и *икономически феноформатит* (който е вид *икономически екстит*), като цялостност на негова есконтентитна вътрешна (скрита) и феноформатитна външна (разкрита) страна; **есфеноформататитна (частична и единна) цялостна конституираност** (есфеноформататитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есфеноформататитна (частична и единна) цялостна икономическа конституираност*** [esfenoformatatitive (partial and united) entire economic constitution /constitutivity/]; икономически есконтентит и икономически феноформатит в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) цялостно битие** на икономическия предмет. Есфеноформататитът е единство на понятията за *икономически диспозит* и *икономически специфит*. Той е разновидност на *икономическия контит*. В границите на икономическия есфеноформататит икономическият есконтентит и икономическият феноформатит са относително различни феноформататитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution

-----

/constitutivity/ of the economic thing). Икономическият есконтентит *се сменя* в икономическия феноформатит: икономическият феноформатит е икономическият есконтентит в смет вид. Първопричината на икономическия феноформатит е скрита в икономическия есконтентит, а икономическият есконтентит [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия феноформатит [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия есфеноформатит са *обектният икономически есфеноформатит** (object economic esfenoformatatite) (есфеноформатитът на икономическия обект) и *системният икономически есфеноформатит** (system economic esfenoformatatite) (есфеноформатитът на икономическата система). На него отговаря понятието за *есфеноформатитно икономическо богатство** (esfenoformatatitive economic wealth).

Понятията, свързани с икономическия есфеноформатит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия).

Фиг. 1. Икономически есфеноформатит и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТИТ (economic esphenofor-
matatite) (кд) – във:

икономически есфеноформататит;

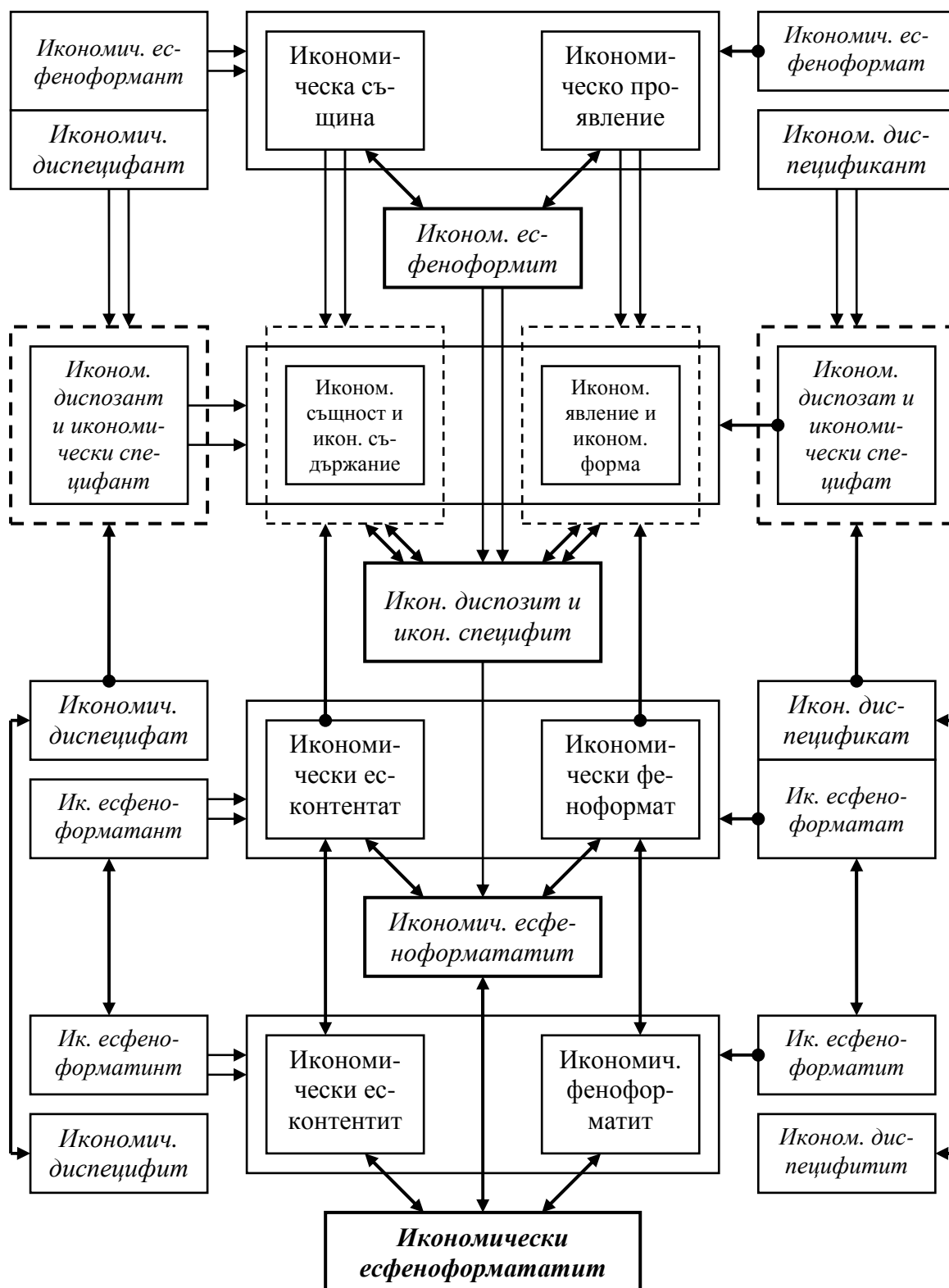
икономически есфеноформататит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически есфеноформататит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТАТИТ* (economic esfenofor-
matatite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*) (*)
– **типичен икономически предмет** като цялостност от *икономически есконтентит* (който е вид *типичен икономически интит*) и *икономически феноформатит* (който е вид *типичен икономически екстит*), като цялостност на негова есконтентитна вътрешна (скрита) и феноформатитна външна (разкрита) страна (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); **есфеноформататитна (частична и единна) цялостна конституираност** (есфеноформататитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на типичния икономически предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есфеноформататитна (частична и единна) цялостна типична икономическа конституираност*** [esfenofor-
matatitive (partial and united) entire typical economic constitution /constitutivity/] (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); икономически есконтентит и икономически феноформатит в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две типичен икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **единно (частично) цялостно битие** на типичния икономически предмет. Есфеноформататитът е единство на понятията за *икономически диспозит* и *икономически специфит*. Той е разновидност на *типичния икономически контит*. В границите на икономическия есфеноформататит икономическият есконтентит и икономическият феноформатит са относително различни феноформататитни степени (равнища) на **конституираността на типичния икономически предмет*** (constitution /constitutivity/ of the typical economic thing). Икономическият есконтентит **се сменя** в икономическия феноформатит: икономическият феноформатит е икономическият есконтентит в смет вид. Първопричината на икономическия феноформатит е скрита в икономическия есконтентит, а икономическият есконтентит [който е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на типичния икономически предмет] се разк-

рива чрез икономическия ефеноформатит [който е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на типичния икономически предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия есфеноформататит са **обектният икономически есфеноформататит*** (object economic esfenoformatatite) (есфеноформататитът на икономическия обект) и **системният икономически есфеноформататит*** (system economic esfenoformatatite) (есфеноформататитът на икономическата система).

Понятията, свързани с икономическия есфеноформататит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия).

Фиг. 1. Икономически есфеноформатит (като разновидност на типичен ингредиент) и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТИНТ* (economic esphenoformatint) (*) – общо понятие за *икономически есконтентит* и *икономически феноформатит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия есфеноформатит* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*, в частност на *есфеноформатитна двустепенна икономическа монада*); общо понятие или за **есфеноформатинтна (единна частична) вътрешна конституираност** (единна частична вътрешноприсъща конституираност), или за **есфеноформатинтна (единна частична) външна конституираност** (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Той е разновидност на *икономическия конант*. Вж. *икономически есфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТИНТ (economic esphenoformatint) (**ки**) – ВЪВ:

икономически есфеноформатинт;

икономически есфеноформатинт (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически есфеноформатинт (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТИНТ* (economic esphenoformatint) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*) (*) – общо понятие за *икономически есконтентит* и *икономически феноформатит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия есфеноформатит* (последният в качеството му на *двустепенна типична икономическа монада*, в частност на *есфеноформатитна двустепенна типична икономическа монада*) (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); общо понятие или за **есфеноформатинтна (единна частична) вътрешна конституираност** (единна частична вътрешноприсъща конституираност), или за **есфеноформатинтна (единна частична) външна конституираност** (единна частична външнопредставена конституираност) на *типичния икономически предмет*. Той е разновидност на *типичния икономически конант*. Вж. *икономически есфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТИТ* (economic esphenoformatite), **есфеноформатитна двустепенна икономическа монада**, (*) – *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *есфеноформатитна двустепенна икономическа монада*), състояща се от

взаимодействащи си *икономически есконтентит* и *икономически феноформатит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически есфеноформатит, т.е. като диалектически противоречиво единство на есконтентит [който е негова есконтентитна единна частична вътрешна (скрита) конституираност, есконтентитна единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и феноформатит [който е негова феноформатитна единна частична външна (разкрита) конституираност, феноформатитна единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият есконтентит е първичен и определящ по отношение на икономическия феноформатит; той едновременно е есконтентит на икономическия предмет и начин на имплицирание на феноформатита на икономическия предмет. Икономическият феноформатит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия есконтентит; той едновременно е феноформатит на икономическия предмет и начин на експлициране на есконтентита на икономическия предмет. Той е разновидност на *икономическия конат*. Вж. *икономически есфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТИТ (economic esphenoformatite) (**ки**)

— ВЪВ:

икономически есфеноформатит;

икономически есфеноформатит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически есфеноформатит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМАТИТ* (economic esphenoformatite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*), **есфеноформатитна двустепенна типична икономическа монада**, (*) — *двустепенна типична икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *есфеноформатитна двустепенна типична икономическа монада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически есконтентит* и *икономически феноформатит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката* (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*). Всеки типичен икономически предмет може да се интерпретира като икономически есфеноформатит, т.е. като диалектически противоречиво единство на есконтентит [който е негова есконтентитна единна частич-

на вътрешна (скрита) конституираност, есконтентитна единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и феноформатит [който е негова феноформатитна единна частична външна (разкрита) конституираност, феноформатитна единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият есконтентит е първичен и определящ по отношение на икономическия феноформатит; той едновременно е есконтентит на икономическия предмет и начин на имплицирание на феноформатита на типичния икономически предмет. Икономическият феноформатит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия есконтентит; той едновременно е феноформатит на икономическия предмет и начин на експлициране на есконтентита на типичния икономически предмет. Той е разновидност на *типичния икономически конат*. Вж. *икономически есфеноформатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМИТ* (economic esfenoformite) (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономическа същина* (която е вид *икономически интуит*) (същото като *икономически есконтент*) и *икономическо проявление* (което е вид *икономически екстуит*) (същото като *икономическа феноформа*), като цялостност на негова същинностна вътрешна (скрита) и проявителна външна (разкрита) страна; **есфеноформитна (частична) цялостна конституираност** (есфеноформитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есфеноформитна (частична) цялостна икономическа конституираност*** (esfenoformitive partial entire economic constitution /constitutivity/); икономическа същина и икономическо проявление в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **частично цялостно битие** на икономическия предмет. Есфеноформитът е общо понятие за *икономически диспозит* и *икономически специфит*. Той е разновидност на *икономическия контуит*. В границите на икономическия есфеноформит икономическата същина и икономическото проявление са относително различни есфеноформитни степени (равнища) на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing). Икономическата същина **се сменя** в икономическото проявление: икономическото проявление е икономическата същина в смет вид. Първопричината на икономическото проявление е скрита в икономическата същина, а икономическата съ-

щина [която е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическото проявление [което е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия есфеноформит са **обектният икономически есфеноформит*** (object economic esfenoformite) (есфеноформитът на икономическия обект) и **системният икономически есфеноформит*** (system economic esfenoformite) (есфеноформитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **есфеноформитно икономическо богатство*** (esfenoformitive economic wealth). Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМИТ (economic esphenoformite) (**ки**) –
ВЪВ:

икономически есфеноформит;

икономически есфеноформит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически есфеноформит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСФЕНОФОРМИТ* (economic esfenoformite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*) (*) – *типичен икономически предмет* като цялостност от *икономическа същина* (която е вид *типичен икономически интуит*) (същото като *икономически есконтент*) и *икономическо проявление* (което е вид *типичен икономически екстуит*) (същото като *икономическа феноформа*), като цялостност на негова същинностна вътрешна (скрита) и проявителна външна (разкрита) страна; **есфеноформитна (частична) цялостна конституираност** (есфеноформитна вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на типичния икономически предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **есфеноформитна (частична) цялостна типична икономическа конституираност*** (esfenoformitive partial entire typical economic constitution /constitutivity/) (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); икономическа същина и икономическо проявление в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на две типични икономически страни, които взаимно се предполагат и отричат); **частично цялостно битие** на типичния икономически предмет. Есфеноформитът е общо понятие за *икономически диспозит* и

икономически специфит. Той е разновидност е на *типичния икономически контуит*. В границите на типичния икономически есфеноформит икономическата същина и икономическото проявление са относително различни есфеноформитни степени (равнища) на **конституираността на типичния икономически предмет*** (constitution /constitutivity/ of the typical economic thing). Икономическа същина **се сменя** в икономическото проявление: икономическото проявление е икономическата същина в смет вид. Първопричината на икономическото проявление е скрита в икономическата същина, а икономическата същина [която е вид първична (примитивна) и определяща конституираност на типичния икономически предмет] се разкрива чрез икономическото проявление [което е вид вторична (производна) и решаваща конституираност на типичния икономически предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия есфеноформит са **обектният икономически есфеноформит*** (object economic esfenoformite) (есфеноформитът на икономическия обект) и **системният икономически есфеноформит*** (system economic esfenoformite) (есфеноформитът на икономическата система). Вж. *икономически есфеноформататит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ (economic effect) (**ки**) – във:

международна симетрия на икономическите ефекти (в межд.);

международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.);

негативна международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.);

позитивна международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТОР* (economic effector) при разпознаването на икономически образи – вж. *разпознаваща икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЕШАЛОН (economic echalon) – отделно равнище на *ешалонизираната икономическа система*, която е тип *йерархична многоравнищна икономическа система*. Продукт на *ешалонизирането на икономическата система*. Всеки икономически ешалон е отделно организационно равнище на *йерархичната икономическа система* (на *многослойната икономическа йерархия*), като за всяко отделно организационно равнище се използват характерните (и специфични) за него особености, *икономически въздействия* и принципи на поведение на системата. Всеки ешалон (всяко равнище на ешалонната икономическа йерархия) притежава собствено множество от промен-

---

ливи *икономически величини*, чрез които се изучава именно само даденото равнище. Вж. *разслоена икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАДАЧИ НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ СПОРЕД ВИДА НА ГРАНИЧНИТЕ /КРАЕВИТЕ/ ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ (economic problems of the optimal control according to boundary /edge/ economic conditions sort) – клас *икономически задачи на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*) (вж. *оптимално икономическо управление* и *обща икономическа задача на оптималното управление*), които се различават помежду си по различния начин на задаване на *граничните /краевите/ икономически условия*. Към тях се числят: *икономическата задача на оптимално управление с фиксирани краища*, *икономическата задача на оптимално управление със свободен край*, *икономическата задача на оптимално управление с подвижни краища*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАДАЧИ НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ СПОРЕД ВИДА НА ТРАЕКТОРНИТЕ ОГРАНИЧЕНИЯ (economic problems of the optimal control according to trajectory constraints /boundaries, limitations/ sort) – клас *икономически задачи на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска икономическа система*, респ. на *система на оптимално икономическо управление*) (вж. *оптимално икономическо управление* и *обща икономическа задача на оптималното управление*), които се различават помежду си по различния начин на задаване на *траекторните ограничителни икономически условия*. Към тях се числят: *икономическата задача на оптимално управление с ограничения на функциите на управлението*, *икономическата задача на оптимално управление с ограничения на фазовите координати*, *икономическата задача на оптимално управление с ограничения на функциите на управлението и на фазовите координати*, *икономическа задача на оптималното управление с интегрални ограничения*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАДАЧИ НА ОПТИМАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ СПОРЕД ВИДА НА ЦЕЛЕВИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФУНКЦИОНАЛ (economic problems of the optimal control according to objective economic functional sort) – клас *икономически задачи на оптималното управление в динамичната оптимална икономическа система* (в качеството ѝ на *управленска*

икономическа система, респ. на система на оптимално икономическо управление) (вж. *оптимално икономическо управление* и *обща икономическа задача на оптималното управление*), които се различават помежду си по различния начин на задаване на целевия икономически функционал $J(x(t), u(t))$). Към тях се числят: *икономическата задача на оптимално управление със смесен целеви функционал*, *икономическата задача на оптимално управление с интегрален целеви функционал*, *икономическата задача на оптимално управление с граничен целеви функционал*, *икономическа задача на оптималното бързодействие* и *икономическа задача на следящото оптимално управление*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАКОН (economic law) – вътрешна и необходима, всеобща и съществена връзка между *икономическите предмети* (в т.ч. между *икономическите обекти*, *икономическите системи*, *икономическите явления*, *икономическите процеси* и т.н.) в *икономическата действителност*; трайно, оставащо, повтарящо се и не така често променящо се идентично в *икономическите явления*. Икономическите закони съществуват обективно, независимо от съзнанието на хората, тъй като те са присъщи на самата природа на икономическото битие и хората не могат по свое желание да създават никакви нови закони или да прекратяват действието на съществуващи закони. Но доколкото икономическият закон отразява всеобщите и съществените *икономически отношения* и *икономически връзки* и се отвлича (абстрахира) от *икономическите случайности*, той е по-беден от икономическите явления, а икономическото явление е по-богато от икономическия закон. Законите на икономическото мислене отразяват законите на обективното икономическо битие. Да се познае икономическият закон, това означава да се разкрие една или друга съществена страна на същността на изучавания икономически предмет (вж. *икономическа същност*): хората могат само успешно да осъществяват една или друга икономическа дейност, която протича в съгласие с икономическия закон. Икономическите закони действуват независимо от това, дали знаем за тях или не.

Като съществено икономическо отношение икономическият закон се осъществява чрез сложни, диалектически преплетени връзки на икономическото взаимодействие, на причинни, функционални или други икономически връзки. Ето защо трябва да се различава икономическият закон като конкретно-всеобщо от неговия едностранно-абстрактен момент (от частните форми на неговото проявление, т.е. от отделната закономерна връзка). Установяването на закономерност на икономическото явление необходимо свидетелствува за наличието на икономически закон в неговото възникване и развитие, но самата

тази закономерност още не е закон. Според В. И. Ленин законът и същността са еднородни понятия. Това означава, че икономическият закон и икономическата същност имат за свое съдържание такива икономически отношения вътре в цялото, което го характеризира като *всеобщо в икономиката*, т.е. като цялостност от взаимодействия, необходимо възникваща в процеса на развитието на икономическата действителност и устойчива по силата на своята необходимост. Докато понятието икономическа същност характеризира *икономическото взаимодействие* вътре в дадена съвкупност от взаимодействия като икономическа цялостност, то понятието икономически закон отразява историята на възникването и развитието на дадената съвкупност от икономически взаимодействия и затова включва в себе си тенденцията, насочеността на нейното развитие, границите на нейната устойчивост, а значи и принципите на нейната организация. Като необходима тенденция икономическият закон действа при определени условия (икономически и неикономически). В зависимост от степента на пълнота на условията, икономическият закон встъпва или като възможна икономическа тенденция, или като организиращ принцип, преобразуващ икономическата действителност. Във взаимовръзката между условията и икономическите закони се състои възможността от използване на тяхното действие от страна на хората.

От системна гледна точка икономическият закон представлява необходими и обективни причинно-следствени, постоянно повтарящи се *икономически връзки* между определени *икономически системи* и *икономически подсистеми*. Икономическият закон е обективно обусловената икономическа необходимост, на която се подчинява поведението на икономическата система. Той е начин на съществуване на същностната определеност на икономическата система, защото самият той е отношение между *икономически същности* (economic essentialities). Вмествайки се в границите на *икономическия хомеостазис*, едновременно с това *поведението на икономическата система* е обусловено и от икономическите закони, действащи през дадения исторически етап от общественото развитие, при който функционира системата (*установената икономическа система*). Когато поведението на икономическата система е в противоречие с изискванията на икономическия закон (на икономическите закони), нейните основни структурни връзки започват да се разрушават и алтернативата е или да престане да съществува, или да преведе функционирането си в съответствие с икономическия закон (с икономическите закони). Действието на икономическите закони се осъществява и проявява чрез дейността на хората, но те не могат нито да ги създават произволно, нито да ги отменят. Ето за-

що положението, че икономическите закони едновременно са и обективни, и се осъществяват чрез субективната дейността на хората (а значи и чрез *поведението на икономическите системи*), означава, че хората се подчиняват на обективната **икономическа необходимост** (economic indispensability) (каквато представляват икономическите закони) и че всяко отклонение от нея, обикновено проявяващо се в **икономическата случайност** (economic accident), трябва да бъде коригирано. Икономически закони са законът на необходимото икономическо равновесие, законът за намаляващата пределна производителност на производствените фактори, законът за намаляващата пределна полезност, законът за максималната ефективност (за минимизирането на разходите и максимизирането на ползите), законът за задоволяването на потребностите, законът за търсенето и предлагането, законът за намаляването на икономическата ентропия, законът за необходимото многообразие в икономическото управление и т.н.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАКОН (economic law) (**ки**) – във:

използване на **фундаментални икономически закони** (вж. *методи на икономическото прогнозиране*);

икономически закон.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАМЕСТИТЕЛ (economic substitute) (**ки**) – във:

икономически продуктови заместители;

съвършени икономически заместители.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (economic stock /availability/) (*) – типичен начин за означаване (за изразяване) на *икономическата суперстанта* (т.е. е **типична икономическа суперстанта**); **външно съществуване** (суперстанта или външно-присъщо съществуване) на типичния *икономически предмет* и на *икономическата субстанция*; **начин на реализиране** на *икономическия субстат*; една от двете разновидности на типичния *икономически сустант* (другата му разновидност е икономическият субзапас) и елемент на типичния *икономически сустант*. Икономическият запас е външен израз на достигнатия етап от промените в икономическия субстат по пътя към постигането *икономическата цел* (по този път един икономически запас се сменя с друг). Той е едната от двете разновидности на *икономическия супсенс* (на типичната *икономическа феносуперстанта*) и една от двете разновидности на типичния *икономически суперсуперстат* (на типичната *икономическа супформа*). Икономическият субстат и икономическият запас са категории на **съществуването на типичния икономически**

предмет, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това същество. Икономическият субстат **се сменя** в икономическия запас: икономическият запас е икономическият субстат в смет вид. Икономическият запас е скрит в икономическия субстат, а икономическият субстат [който е първичното (примитивното) и определящото същество на типичния икономически предмет] се разкрива чрез икономическия запас [който е вторичното (производното) и решаващото същество на типичния икономически предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Разновидностите на икономическите запаси са разгледани в *икономически запаси*. Вж. *икономически запас*, *икономически субстрат* и *икономически смисъл*.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **възпроизводствен икономически запас** (reproductional economic stock), **производствен икономически запас** (production economic stock) (в т.ч. *производствен икономически фактор*, който е входен производствен икономически запас, и *производствен икономически продукт*, който е изходен производствен икономически запас), **разменен икономически запас*** (exchange economic stock), **разпределителен икономически запас*** (distributional economic stock), **потребителен икономически запас*** (consumption economic stock) (в т.ч. *потребителен икономически продукт*, който е входен икономически запас, и *потребителен икономически фактор*, който е изходен потребителен икономически запас), **стопанствен икономически запас*** (protoeconomizing economic stock), **следпроизводствен икономически запас*** (post-production economic stock), **предипотребителен икономически запас*** (before-consumption economic stock), **посреднически икономически запас*** (intermediationary economic stock), **бизнес икономически запас*** (business economic stock), **алокативен икономически запас*** (allocative economic stock) и други.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (economic stock /availability/) (**ки**) – във:

входен възпроизводствен икономически запас (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

входен икономически запас (вж. *икономически запаси* и *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

възпроизводствени икономически запаси;

единична полезност на икономическия запас (същото като *производствена полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на специфичния икономически запас (същото като производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

единична стойност на икономическия запас (същото като производствена стойностна интензивност на икономическия запас);

единична стойност на специфичния икономически запас (същото като производствена стойностна интензивност на специфичния икономически запас);

единична ценност на икономическия запас (същото като производствена ценностна интензивност на икономическия запас);

единична ценност на специфичния икономически запас (същото като производствена ценностна интензивност на специфичния икономически запас);

закон за намаляващата пределна полезност на икономическия запас;

закон за нарастващата пределна стойност на икономическия запас;

изходен възпроизводителен икономически запас (вж. възпроизводствена икономическа система);

изходен икономически запас (вж. икономически запаси и ресурсно-субстанциална икономическа система);

икономически запас;

икономически запаси;

интегрална производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

интегрална производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас);

интегрална производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас (вж. производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас);

интегрална производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас (вж. производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас);

интегрална производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас);

интегрална производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна стойностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна стойностна интензивност на специфичния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна ценностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна ценностна интензивност на специфичния икономически запас*);

полезност на икономическия запас;

полезност на специфичния икономически запас;

потребителска полезност на потребителния икономически запас;

потребителска стойност на потребителния икономически запас;

потребителска ценност на потребителния икономически запас;

пределна полезност на икономическия запас (същото като пределна производствена полезностна интензивност на икономическия запас);

пределна полезност на специфичния икономически запас (същото като пределна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

пределна производствена предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствена предметеност на стойностния икономически запас;

пределна производствена предметеност на ценностния икономически запас;

пределна производствена полезностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствена специфична предметеност на стойностния икономически запас;

пределна производствена специфична предметеност на ценностния икономически запас;

пределна производствена стойностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствена стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствена ценностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствена ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас;

пределна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас;

пределна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

пределна производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

пределна производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас;

пределна производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас;

пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас;

пределна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас;

пределена производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас;

пределна производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас;

пределна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна стойност на икономическия запас (същото като пределна производствена стойностна интензивност на икономическия запас);

пределна стойност на специфичния икономически запас (същото като пределна производствена стойностна интензивност на специфичния икономически запас);

пределна ценност на икономическия запас (същото като пределна производствена ценностна интензивност на икономическия запас);

пределна ценност на специфичния икономически запас (същото като пределна производствена ценностна интензивност на специфичния икономически запас);

пределна ценностна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);
производителска полезност на производствения икономически запас;
производителска стойност на производствения икономически запас;
производителска ценност на производствения икономически запас;
производствена предметеност на полезностния икономически запас;
производствена полезностна интензивност на икономически запас;
производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас;

производствена специфична предметеност на стойностния икономически запас;

производствена специфична предметеност на ценностния икономически запас;

производствена стойностна интензивност на икономическия запас;

производствена стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствена ценностна интензивност на икономическия запас;

производствена ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас;

производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас;

производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас;

производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас;

производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас;

производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас;

производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас;

производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас;

производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас;

производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас;

производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас;

производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас;

производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас;

производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас;

производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна полезност на икономическия запас (същото като *средна производствена полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на специфичния икономически запас (същото като средна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

средна производствена предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствена предметеност на стойностния икономически запас;

средна производствена предметеност на ценностния икономически запас;

средна производствена полезностна интензивност на икономическия запас;

средна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствена специфична предметеност на стойностния икономически запас;

средна производствена специфична предметеност на ценностния икономически запас;

средна производствена стойностна интензивност на икономическия запас;

средна производствена стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствена ценностна интензивност на икономическия запас;

средна производствена ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас;

средна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас;

средна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

средна производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас;

средна производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас;

средна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас;

средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас;

средна производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас;

средна производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас;

средна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна стойностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна ценностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна стойност на икономическия запас (същото като средна производствена стойностна интензивност на икономическия запас);

средна стойност на специфичния икономически запас (същото като средна производствена стойностна интензивност на специфичния икономически запас);

средна ценност на икономическия запас (същото като средна производствена ценностна интензивност на икономическия запас) ;

средна ценност на специфичния икономически запас (същото като средна производствена ценностна интензивност на специфичния икономически запас);

стойност на икономическия запас;

ценност на икономическия запас;

текуща производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

текуща производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас*);

текуща производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова специфична предметеност на стойностния икономически запас*);

текуща производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова специфична предметеност на ценностния икономически запас*);

текуща производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас*);

текуща производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас*);

текуща производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

текуща производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас*);

текуща производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на стойностния икономически запас*);

текуща производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на ценностния икономически запас*);

текуща производствено-факторна стойностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна стойностна интензивност на специфичния икономически запас*);

текуща производствено-факторна ценностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна ценностна интензивност на специфичния икономически запас*).

фоценост на икономическия запас (същото като *икономическа фоценост*);

ценност на стопанствения икономически запас (същото като *стопанствена икономическа ценност*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАСИ (economic stocks /availabilities/) (*) – общо понятие за *икономически ресурси* и *икономически резултати*, както и за *ресурсно-субстанциални икономически ingredienti*; *икономическо богатство* (съвкупност от *икономически блага*), което може да преминава от една в друга ресурсно-субстанциална форма; същото като **ресурсно-субстанциално икономическо богатство** (вж. *икономическо богатство*). Икономическите запаси са една от категориите на *ресурсно-субстанциалната икономика* и на *ресурсно-субстанциалната икономическа система*. Ресурсно-субстанциалната икономика трансформира икономическите запаси от формата на икономически ресурси във формата на икономически резултати. Налице е **целенасочено движение** на ресурсно-субстанциалните икономически блага в посока от икономическите ресурси към икономическите резултати, при което икономическите ресурси се използват с цел получаването на икономически резултати: икономическите ресурси са резултатно-мотивирани, а икономическите резултати са ресурсно-осигурени. Затова икономическият ресурс се интерпретира като **входен икономически запас*** (input economic stocks), а икономическият резултат – като **изходен икономически запас*** (output economic stocks).

В този контекст класификациите на ресурсно-субстанциалните икономически блага се принасят и върху икономическите запаси, икономическите ресурси и икономическите резултати. Тъй като икономическите блага се подразделят на текущи и интегрални, то и икономическите запаси, икономическите ресурси и икономическите резултати се подразделят на текущи и интегрални. Затова се конституират *текущи икономически запаси* (flowing economic stocks) [в т.ч. *текущи икономически ресурси* (flowing economic resource) и *текущи икономически резултати* (flowing economic results)] и *интегрални икономически запаси* (integral economic stocks) [в т.ч. *интегрални икономически ресурси* (integral economic resource) и *интегрални икономически резултати* (integral economic results)].

Ето защо се разграничават такива разновидности на икономическите запаси като: *физически икономически запаси* (physical economic stocks), *материални икономически запаси* (material economic stocks), *нематериални икономически запаси* (non-material economic stocks), *трудови икономически запаси* (labour economic stocks), *финансови икономически запаси* (financial economic wealth), *реални икономически запаси* (real economic stocks), *природни икономически запаси* (natural economic stocks), *продуктови икономически запаси* (product economic stocks), *номинални икономически запаси* (nominal economic stocks) и т.н.

От своя страна, текущите икономически запаси могат да бъдат: *физически текущи икономически запаси* (physical flowing economic stocks), *материални текущи икономически запаси* (material flowing economic stocks), *нематериални текущи икономически запаси* (non-material flowing economic stocks), *трудови текущи икономически запаси* (labour flowing economic stocks), *финансови текущи икономически запаси* (financial economic wealth), *реални текущи икономически запаси* (real flowing economic stocks), *природни текущи икономически запаси* (natural flowing economic stocks), *продуктови текущи икономически запаси* (product flowing economic stocks), *номинални текущи икономически запаси* (nominal flowing economic stocks) и т.н. Също така, интегралните икономически запаси могат да бъдат: *физически интегрални икономически запаси* (physical integral economic stocks), *материални интегрални икономически запаси* (material integral economic stocks), *нематериални интегрални икономически запаси* (non-material integral economic stocks), *трудови интегрални икономически запаси* (labour integral economic stocks), *финансови интегрални икономически запаси* (financial integral economic wealth), *реални интегрални икономически запаси* (real

integral economic stocks), *природни интегрални икономически запаси* (natural integral economic stocks), *продуктови интегрални икономически запаси* (product integral economic stocks), *номинални интегрални икономически запаси* (nominal integral economic stocks) и т.н. В сферата на ресурсно-субстанциалната икономика икономическите резерви получават функции, реализиращи предназначението на икономическите запаси, поради което приемат формата на *икономически фондове* (economic funds).

Важни частни случаи на икономическите запаси са *възпроизводствените икономически запаси* (те са категория на възпроизводствената икономика, т.е. на възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономика, както и на възпроизводствената икономическа система, т.е. на възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономическа система).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически запаси се конституират още и съответстващите на тях понятия за *консуматорски запаси** (consumptionary stocks), *стопански запаси** (protoeconomic stocks), *пазарно-икономически запаси** (marketly-economic stocks) и *финансово-пазарно-икономически запаси** (financially-marketly-economic stocks). Общо за всички тях е понятието за *поддържащи запаси** (sustenance /sustaining/ stocks) (запаси на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАРЯД (economic charge) (**ки**) – във:

производствен икономически заряд (същото като *текущ производствен икономически фактор*);

работен производствен икономически заряд (същото като *текущ работен производствен икономически фактор*);

работен трудов производствен икономически заряд (същото като *текущ работен трудов производствен икономически фактор*);

работен физически производствен икономически заряд (същото като *текущ работен физически производствен икономически фактор*);

специфичен производствен икономически заряд (същото като *текущ специфичен производствен икономически фактор*);

специфичен трудов производствен икономически заряд (същото като *текущ специфичен трудов производствен икономически фактор*);

специфичен физически производствен икономически заряд (същото като *текущ специфичен физически производствен икономически фактор*);

съзидателен трудов производствен икономически заряд (същото като *текущ съзидателен трудов производствен икономически фактор*);

съзидателен факторен производствен икономически заряд (същото като текущ съзидателен производствен икономически фактор);

съзидателен физически производствен икономически заряд (същото като текущ съзидателен физически производствен икономически фактор);

творчески производствен икономически заряд (същото като текущ творчески производствен икономически фактор);

творчески трудов производствен икономически заряд (същото като текущ творчески трудов производствен икономически фактор);

творчески физически производствен икономически заряд (същото като текущ творчески физически производствен икономически фактор);

трудов производствен икономически заряд (същото като текущ трудов производствен икономически фактор);

физически производствен икономически заряд (същото като текущ физически производствен икономически фактор).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАСТОЙ (economic stagnation) – същото като *нулев икономически растеж*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИДЕНТИФИКАТОР (economic identifier) – вж. *вероятностен икономически автомат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (economic choice) (в теорията за *икономическото възпроизводство*) – определяне от *възпроизводителната икономическа единица* на комбинация от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) (фиксиране на точка от *пространството на икономическите блага*, в т.ч. и от *пространството на икономическите продукти*), предназначени за *икономическо възпроизводство* (в т.ч. за *икономическо производство, икономическа размяна, икономическо разпределение и икономическо потребление*, където в своята общност *икономическото производство и икономическото потребление образуват икономическото стопанисване*); определяне на набора от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*), които трябва да бъдат възпроизведени според желанието на *икономическата единица*. Представлява частен случай на **поддържащия избор*** (sustaining choice). Намира се в зависимост от *икономическото предпочитание*. Негова разновидност е *продуктовият икономически избор*. Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* негови разновидности са още *производителският икономически избор* (в т.ч. *стойностно-еквивалентният производителски икономически избор* и *приходно-еквивалентният производителски икономически избор*) и *потре-*

бителския икономически избор (в т.ч. полезно-еквивалентният потребителски икономически избор и разходно-еквивалентният потребителски икономически избор). Според ингредиентната икономическа изразимост и в зависимост от възприетото икономическо основание неговите разновидности са също ценностно-еквивалентният икономически избор и парично-еквивалентният икономически избор. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност се разграничават индивидуален икономически избор (икономически избор на индивида като възпроизводствена единица), **фирмен икономически избор** (firm economic choice) (икономически избор на фирмата като възпроизводствена единица), **обществен икономически избор** (social economic choice) (икономически избор на обществото като възпроизводствена единица) и т.н. Ако не е посочено друго, под икономически избор обикновено се подразбира индивидуалният икономически избор.

ИКОНОМИЧЕСКИ И ВАЛУТЕН СЪЮЗ (economic and monetary union) (в межд.) – по-пълното наименование на *икономическия съюз* (в межд.) в качеството му на втори подетап на втория основен етап от развитието на *регионалната икономическа интеграция* (в межд.).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (economic choice) (**ки**) – във:

- аксиоматичен подход към потребителския икономически избор;*
- аксиоматичен подход към производителския икономически избор;*
- икономически избор;*
- индивидуален икономически избор;*
- индивидуален полезно-еквивалентен потребителски икономически избор;*
- индивидуален потребителски икономически избор;*
- индивидуален при-ходно-еквивалентен производителски икономически избор;*
- индивидуален продуктов икономически избор;*
- индивидуален продуктов парично-еквивалентен икономически избор;*
- индивидуален продуктов полезно-еквивалентен потребителски икономически избор;*
- индивидуален продуктов потребителски икономически избор;*
- индивидуален продуктов приходно-еквивалентен производителски икономически избор;*
- индивидуален продуктов разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;*

индивидуален продуктов стойностно-еквивалентен производителски икономически избор;

индивидуален производителски икономически избор;

индивидуален разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;

индивидуален стойностно-еквивалентен производителски икономически избор;

индивидуален ценностно-еквивалентен икономически избор;

оптимален икономически избор (вж. *рационален икономически избор*);

оптимален потребителски икономически избор (вж. *рационален потребителски икономически избор*);

оптимален производителски икономически избор (вж. *рационален производителски икономически избор*);

парично-еквивалентен икономически избор;

полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;

принцип на оптимизация при ограничии на потребителския икономически избор;

принцип на оптимизация при ограничии на производителския икономически избор;

приходно-еквивалентен производителски икономически избор;

продуктов икономически избор;

продуктов парично-еквивалентен икономически избор;

продуктов полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;

продуктов потребителски икономически избор;

продуктов приходно-еквивалентен производителски икономически избор;

продуктов производителски икономически избор;

продуктов разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;

продуктов стойностно-еквивалентен производителски икономически избор;

продуктов ценностно-еквивалентен икономически избор;

разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;

рационален икономически избор;

рационален потребителски икономически избор;

рационален производителски икономически избор;

стойностно-еквивалентен производителски икономически избор;

ценностно-еквивалентен икономически избор.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic choice) (**ки**) – във:

оптимален потребителски икономически избор [индивидуален];

точка на оптималния продуктово-ползностен потребителски икономически избор [индивидуален];

точка на оптималния продуктово-стойностен производителски икономически избор [индивидуален];

точка на оптималния продуктово-ценностен икономически избор [индивидуален].

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВОД (economic inference) (**ки**) – във:

дедуктивен икономически извод (вж. дедуктивен икономически подход);

индуктивен икономически извод (вж. индуктивен икономически подход);

логически икономически извод;

правило на икономическия извод (вж. логически икономически извод).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗЛИШЪК (economic surplusage) (**ки**) – във:

продуктов икономически излишък;

продуктов потребителен икономически излишък;

продуктов производствен икономически излишък.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗЛИШЪК [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic surplusage) (**ки**) – във:

продуктов икономически излишък [индивидуален];

продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален];

продуктов производствен икономически излишък [индивидуален];

пълен продуктов икономически излишък [индивидуален] (вж. продуктов икономически излишък [индивидуален]);

пълен продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален] (вж. продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]);

пълен продуктов производствен икономически излишък [индивидуален] (вж. продуктов производствен икономически излишък [индивидуален]).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗОМОРФИЗЪМ (economic isomorphism), **изоморфизъм в икономиката**, – съответствие между икономически обекти, икономически множества, икономически пространства и икономически системи, което в някакъв смисъл изразява тъждество на техните структури; същото като изо-

морфно икономическо изображение или още като взаимноеднозначно икономическо изображение. Вж. също *изоморфни линейни икономически пространства*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗОМОРФИЗЪМ (economic isomorphism) (**ки**) – във:

борелевски икономически изоморфизъм;

икономически изоморфизъм;

кибернетичен икономически изоморфизъм (същото като функционален икономически изоморфизъм);

кибернетичен моделен икономически изоморфизъм (същото като функционален моделен икономически изоморфизъм);

метричен икономически изоморфизъм;

тъждествен икономически изоморфизъм;

функционален икономически изоморфизъм;

функционален моделен икономически изоморфизъм.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗРАЗ (economic expression) (**ки**) – във:

диференциален икономически израз (вж. диференциален икономически оператор).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИМПЛИКАТОР* (economic implicator) – вж. *икономически стратификатор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИМПЛИЦИЕНТ* (economic implicant) (*) – *входен икономически ингредиент на стратифицираната икономическа система, когато тя е експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система, респ. неин изходен икономически ингредиент, когато тя е имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система. Същото е като **имплицитен стратификационен икономически ингредиент*** (implicit stratificational economic ingredient) или още като **имплицитен икономически стратификант*** (implicit economic stratificant) (вж. *икономически стратификанти*), както и като **стратификационен икономически имплицент*** (stratificational economic implicant) и като имплицитен икономически страт. Разновидност е на *определящия икономически ингредиент (на икономическия детерминант)*. Разновидности на икономическият имплицент са **диспозиционният икономически имплицент*** (dispositional economic implicant), **специфичностният икономически имплицент*** (specificitical economic implicant), **проявеният икономически имплицент*** (manifested economic implicant), **същинният ико-***

.....

номически имплицент* (matteral economic implicient), **консидерният икономически имплицент*** (considerational economic implicient), **характеристичният икономически имплицент*** (characteristic economic implicient) и други. Когато стратифицираната икономическа система е от първи и от по-висок ранг (вж. *ранжиране на икономическите системи*), тогава нейни подсистеми от по-нисък ранг могат (в зависимост от функциите, които имат в *ингредиентното икономическо преобразование*) да изпълняват ролята на икономически имплиценти. Такива икономически подсистеми са *имплицитни икономически системи*. Вж. *икономически експлицент*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически имплицент се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски имплицент*** (consumptionary implicient), **стопански имплицент*** (protoeconomic implicient), **пазарно-икономически имплицент*** (marketly-economic implicient) и **финансово-пазарно-икономически имплицент*** (financially-marketly-economic implicient). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ имплицент*** (sustenance /sustaining/ implicient) (за имплицент при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИМПУЛС (economic impulse) (**ки**) – във:

мигновен икономически импулс;

период на повтаряне на икономическите импулси (същото като интервал на икономическо регулиране).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИМПУЛСЕН ЕЛЕМЕНТ (econmic impulse element) – същото като *импулсен елемент в икономическата система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНВАРИАНТ* (economic invariant) – изображение φ на множество M от икономически системи, които са снабдени с фиксирано **отношение на икономическа еквивалентност** (вж. *икономическо съответствие*) ρ , в друго множество N от икономически системи, което е постоянно по отношение на класовете икономическа еквивалентност на M по ρ . Това означава, че ако X е произволна икономическа система от множеството M , тогава $\varphi(M)$ е инвариант на икономическата система X . Понятието за икономически инвариант е непосредствено свързано с решаването на задачата за класифициране на икономическите системи от един или друг тип. *Интегралният икономически инвариант* е икономически инвариант на *гладка динамична икономическа система*, повдигнат в някаква степен k (може да се нарече още интегрален икономически инвариант от k -ти порядък).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНВАРИАНТ (economic invariant) (**ки**) – във:

икономически инвариант;

интегрален икономически инвариант;

положителен интегрален икономически инвариант (вж. *теорема на А. Пуанкаре за възвръщането*);

топологичен икономически инвариант.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДЕР* (economic ingreder), **ингредер на икономическата система**, (*) – същото като *изход на икономическата система*, в частност на *ингредиентната икономическа система*. Акцентира върху обстоятелството, че изходът е резултат от *икономическото преобразование* на *входа на икономическата система*, който като *икономически ингредор* изпълнява активна роля при формирането на *поведението на икономическата система*. В зависимост от начина по който е конституирана и ситуирана *икономическата система*, икономическият ингредор може да бъде както **предпоставка**, така и **причина** за *функционирането на икономическата система*, значи и за нейния ингредер. Според контекста се подразбира като **ингредер на зададената ингредиентна икономическа система*** (ingreder of the given ingrediential economic system) (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*), като **ингредер на началната ингредиентна икономическа система*** (ingreder of the initial ingrediential economic system) (вж. *начална ингредиентна икономическа система*) или като **ингредер на инверсната ингредиентна икономическа система*** (ingreder of the inverse ingrediential economic system) (последното същото като *икономически ингредор*) (вж. *инверсна ингредиентна икономическа система*).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ингредер*** (individual economic ingreder), **фирмен икономически ингредер*** (firm economic ingreder), **обществен икономически ингредер*** (social economic ingreder) и т.н. Според *ценностната икономическа ингредиентност* се разграничават **полезностен икономически ингредер*** (utility economic ingreder), **стойностен икономически ингредер*** (value economic ingreder) и **ценностен икономически ингредер*** (worth economic ingreder). Според *ингредиентната икономическа акумулативност* се разграничават **текущ икономически ингредер*** (flowing economic ingreder) и **интегрален икономически ингредер*** (integral economic ingreder). Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ингредер*** (microeconomic ingreder), **мезоикономически ингредер***

(mesoeconomic ingreder) и **макроикономически ингредер*** (macroeconomic ingreder).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственоост* се разграничават: **възпроизводствен икономически ингредер*** (reproductional economic ingreder) [същото като **икономически репродуктидер*** (economic reproductider)] (*възпроизводственият икономически резултат* е вид **възпроизводствен икономически ингредер**); **производствен икономически ингредер*** (production economic ingreder) [същото като **икономически продуктидер*** (economic productider)] (*производственият икономически продукт* е вид производствен икономически ингредер); **потребителен икономически ингредер*** (consumption economic ingreder) [същото като **икономически консумидер*** (economic consumider)] (*потребителният икономически фактор* е вид потребителен икономически ингредер) и т.н.

Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават: **стратификационен икономически ингредер*** (stratificational economic ingreder) [същото като **икономически стратифидер*** (economic stratifider)]; **субстанциален икономически ингредер*** (substantial economic ingreder) [същото като **икономически субстантидер*** (economic substantider)]; **стратисубстанциален икономически ингредер*** (stratisubstantial economic ingreder) [същото като **икономически стратисубстантидер*** (economic stratisubstantider)]; **диспозиционен икономически ингредер*** (dispositional economic ingreder) [същото като **икономически диспозидер*** (economic disposider)]; **специфичностен икономически ингредер*** (specificital economic ingreder) [същото като **икономически специфидер*** (economic specifider)]; **характеристичен икономически ингредер*** (characteristic economic ingreder) [същото като **икономически характеридер*** (economic characterider)]; **проявен икономически ингредер*** (manifested economic ingreder) [същото като **икономически проявидер*** (economic manifesder)]; **консидерен икономически ингредер*** (considerational economic ingreder) [същото като **икономически консидер*** (economic consider)]; **същинен икономически ингредер*** (matterial economic ingreder) [същото като **икономически материдер*** (economic matterider)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ингредер се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ингредер*** (consumptionary ingreder), **стопански ингредер*** (protoeconomic ingreder), **пазарно-икономически ингредер*** (marketly-economic ingreder) и **финансово-пазарно-икономически ингредер*** (financially-marketly-economic ingreder). Общо за всички тях е понятието за

поддържащ ингредер* (sustenance /sustaining/ ingreder) (за ингредер при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (economic ingredient) – вж. *икономически ингредиенти*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (economic ingredient) (**ки**) – във:

абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

виртуален икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

виртуални икономически ингредиенти (същото като *ликвидни икономически ингредиенти*);

виртуално-определени ценностни икономически ингредиенти (вж. *виртуално икономическо богатство*);

всеобщ дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

вторичен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

вторичен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вторичен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

вторичен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

вторичен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вторичен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

входен производствен икономически ингредиент (в икон.);

входен възпроизводствен икономически ингредиент (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

входен икономически ингредиент;

входен ресурсно-субстанциален икономически ингредиент (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

входна креативност на входния икономически ингредиент;

възпроизводствени икономически ingrediente;

външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

групов дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

групов дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

групов диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

групов релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

групов релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

групов типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

дерелевантен диалектически икономически ингредиент;

дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент;

дерелевантни диалектически икономически ингредиенти;

дерелевантни типични диалектически икономически ингредиенти;

диалектически икономически ингредиент;

диспозиционни икономически ингредиенти (същото като *икономически диспозанти*);

достижима автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически пробабитит*; *икономически релиабитит*);

достижимост на икономическия ингредиент (вж. *икономически посибитит*; *икономически стохастит*);

дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен уникален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен уникален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен уникален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен уникален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен уникален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен уникален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единичен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единичен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единичен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единичен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единичен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единичен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единични ценностни икономически ингредиенти;

еднозначен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

еднозначен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

еднозначен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

еднозначен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

еднозначен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

еднозначен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

зависим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

зависим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

зависим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

зависим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

зависим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

зависим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изведен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изведен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изведен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изведен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изведен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изведен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изискване на икономическия ингредиент (вж. *икономически стохастичност*);

изходен възпроизводствен икономически ингредиент (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

изходен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен икономически ингредиент;

изходен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен производствен икономически ингредиент (в икон.);

изходен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен ресурсно-субстанциален икономически ингредиент (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

изходен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен уникоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен уникоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

изходна креативност на входния икономически ингредиент;

икономически ингредиент (вж. икономически ингредиенти);

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic ingredient) (**ки**) – във:

икономически ингредиенти;

имагинерен икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като входна креативност на входния икономически ингредиент);

инверсна еластичност на входния към изходния икономически ингредиент;

инверсна еластичност на изходния към входния икономически ингредиент;

инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент);

истинен икономически ингредиент (същото като икономически вераситит);

кардинални общи ценностни икономически ингредиенти;

квазисъщински икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

кинестичен икономически ингредиент (вж. *икономическа дейност*);

кинетичен икономически ингредиент (вж. *икономическа дейност*);

клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран уникален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран уникален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран уникален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран уникален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран уникален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран уникален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

консидерни икономически ingrediente (същото като *икономически консидерофиканти*);

креативност на входния икономически ингредиент;

ликвидни икономически ingrediente (същото като *виртуални икономически ingrediente*);

ликвидно-определени ценностни икономически ingrediente (вж. *ликвидно икономическо богатство*);

масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

материален икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален уникален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален уникален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален уникален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален уникален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален уникален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален уникален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен уникоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен уникоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

насоченост на икономическия ингредиент (вж. *икономически посибитив*);

натурални икономически ingrediente;

натурално-определени ценностни икономически ingrediente (вж. *икономическа ценност*);

начален дерелевантен диалектически икономически ingrediente (вж. *дерелевантен диалектически икономически ingrediente*);

начален дерелевантен типичен диалектически икономически ingrediente (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ingrediente*);

начален диалектически икономически ingrediente (вж. *диалектически икономически ingrediente*);

начален релевантен диалектически икономически ingrediente (вж. *релевантен диалектически икономически ingrediente*);

начален релевантен типичен диалектически икономически ingrediente (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ingrediente*);

начален типичен диалектически икономически ingrediente (вж. *типичен диалектически икономически ingrediente*);

начална входна абсорбционност на изходния икономически ingrediente (същото като *входна абсорбционност на изходния икономически ingrediente*);

начална изходна креативност на входния икономически ingrediente (същото като *изходна креативност на входния икономически ingrediente*);

невсеобщ дерелевантен диалектически икономически ingrediente (вж. *дерелевантен диалектически икономически ingrediente*);

невсеобщ дерелевантен типичен диалектически икономически ingrediente (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ingrediente*);

невсеобщ диалектически икономически ingrediente (вж. *диалектически икономически ingrediente*);

невсеобщ релевантен диалектически икономически ingrediente (вж. *релевантен диалектически икономически ingrediente*);

невсеобщ релевантен типичен диалектически икономически ingrediente (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ingrediente*);

невсеобщ типичен диалектически икономически ingrediente (вж. *типичен диалектически икономически ingrediente*);

негрупов дерелевантен диалектически икономически ingrediente (вж. *дерелевантен диалектически икономически ingrediente*);

негрупов дерелевантен типичен диалектически икономически ingrediente (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ingrediente*);

негрупов диалектически икономически ingrediente (вж. *диалектически икономически ingrediente*);

негрупов релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

негрупов релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

негрупов типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

независим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

независим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

независим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

независим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

независим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

независим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

нематериален икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

неосезаеми икономически ингредиенти;

неосезаемо-определени ценностни икономически ингредиенти (вж. *неосезаемо икономическо богатство*);

неосъзнат икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

несъизмерими икономически ингредиенти;

несъизмеримо-определени ценностни икономически ингредиенти (вж. *несъизмеримо икономическо богатство*);

нехолистичен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

нехолистичен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

нехолистичен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

нехолистичен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

нехолистичен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

нехолистичен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

номинални икономически ингредиенти;

номинално-определени ценностни икономически ингредиенти (вж. *номинално икономическо богатство*);

обектен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

обектен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

обектен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

обектен икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиенти*);

обектен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

обектен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

обектен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

обобщен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

обобщен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

обобщен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

обобщен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

обобщен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

обобщен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

общ дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

общ дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

общ диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

общ релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

общ релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

общ типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

общи ценностни икономически ингредиенти;

определящ икономически ингредиент;

опредметени ценностни икономически ингредиенти (вж. *предметно икономическо богатство*);

ординални общи ценностни икономически ингредиенти;

осезаеми икономически ингредиенти;

осезаемо-опредметени ценностни икономически ингредиенти (вж. *осезаемо икономическо богатство*);

основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

осъзнат икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен уникоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен уникоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

парични икономически ингредиенти;

парично-определени ценностни икономически ingrediente (вж. *парично икономическо богатство*);

постоянен входен икономически ингредиент (вж. *постоянен икономически ингредиент*);

постоянен изходен икономически ингредиент (вж. *постоянен икономически ингредиент*);

постоянен икономически ингредиент;

потенциален икономически ингредиент (вж. *икономическа дейност*);

пределна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;

пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);

пределна входна креативност на входния икономически ингредиент;

пределна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *пределна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);

пределна изходна креативност на входния икономически ингредиент;

пределна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като *пределна входна креативност на входния икономически ингредиент*);

пределна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *пределна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);

пределна креативност на входния икономически ингредиент;

пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);

пределна начална изходна креативност на входния икономически ингредиент (същото като *пределна изходна креативност на входния икономически ингредиент*);

пределна норма на еквивалентното заместване на икономическите ingrediente (в микр.);

пределни ценностни икономически ingrediente;

предметни икономически ingrediente;

предпоставен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

предпоставен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

предпоставен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

предпоставен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

предпоставен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

предпоставен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

проективни икономически ингредиенти;

производен икономически ингредиент;

променлив входен икономически ингредиент (вж. *променлив икономически ингредиент*);

променлив икономически ингредиент;

противостоящ икономически ингредиент;

проявени икономически ингредиенти (същото като *икономически проявления*);

пълнен комбиниран дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

пълнен комбиниран дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

пълнен комбиниран диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

пълнен комбиниран релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

пълнен комбиниран релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

пълнен комбиниран типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

първичен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

първичен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

първичен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

първичен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

първичен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

първичен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разделен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разделен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разделен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разделен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разделен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разделен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен уникоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен уникоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

рационален икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

реализирана автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически тендензит*);

реализирана автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически реализитит*);

реализираност на икономическия ингредиент (вж. *икономически стохастит*; *икономически субстантит*)

реализуема автентичност на икономическия ингредиент (вж. *икономически регулатит*; *икономически феазитит*);

реализуемост на икономическия ингредиент (вж. *икономически посибитит*; *икономически субстантит*);

реални икономически ингредиенти;

реално-определени ценностни икономически ингредиенти (вж. *реално икономическо богатство*);

релевантен диалектически икономически ингредиент;

релевантен диалектически икономически ингредиент;

релевантен типичен диалектически икономически ингредиент;

релевантни диалектически икономически ингредиенти;

релевантни типични диалектически икономически ингредиенти;

ресурсно-субстанциални икономически ингредиенти (същото като *сметни икономически субстанции*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен уникоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен уникоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен уникален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен уникален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен уникален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен уникален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен уникален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен уникален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

сдвоен икономически ингредиент (вж. *икономическа сдвоеност*);

сигурност (надеждност) на икономическия ингредиент (вж. *икономически индистит*);

сигурност (надеждност) на икономическия ингредиент (вж. *икономически субстантит*);

системен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

системен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

системен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

системен икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиенти*);

системен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

системен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

системен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

специфични икономически ингредиенти;

специфично-определени ценностни икономически ингредиенти (вж. *специфично икономическо богатство*);

специфичностни икономически ингредиенти (същото като *икономически спецификанти*);

-
- средна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;*
- средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* (същото като *средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
- средна входна креативност на входния икономически ингредиент;*
- средна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* (същото като *средна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
- средна изходна креативност на входния икономически ингредиент;*
- средна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент* (същото като *средна входна креативност на входния икономически ингредиент*);
- средна инверсна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* (същото като *средна изходна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
- средна креативност на входния икономически ингредиент;*
- средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* (същото като *средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
- средна начална изходна креативност на входния икономически ингредиент* (същото като *средна изходна креативност на входния икономически ингредиент*);
- средни ценностни икономически ingrediente;*
- стратификационни икономически ingrediente* (същото като *икономически стратификанти*);
- субстанциални икономически ingrediente* (същото като *икономически субстанциенти*);
- сустификатни икономически ingrediente* (същото като *икономически сустанти*);
- съвкупностен дерелевантен диалектически икономически ингредиент** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);
- съвкупностен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент** (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);
- съвкупностен диалектически икономически ингредиент** (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съвкупностен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съвкупностен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съвкупностен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съединен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съединен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съединен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съединен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съединен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съединен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съзнателен икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);
съизмерими икономически ingrediente;

съизмеримо-определени ценностни икономически ingrediente (вж. *съизмеримо икономическо богатство*);

съставен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен уникален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен уникален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

същинни икономически ингредиенти (същото като *икономически същини*);

същински икономически ингредиент (вж. *икономически ингредиент*);

същински икономически ингредиенти;

същностен икономически ингредиент (вж. *същностна икономическа система*);

същностно- стратификационни икономически ингредиенти;

типичен диалектически икономически ингредиент;

трансцендентални икономически ингредиенти (същото като *ценностни икономически ингредиенти*);

примерно пространство на дерелвантните типични икономически ингредиенти;

трудови икономически ингредиенти;

трудова-определени ценностни икономически ингредиенти (вж. *трудова икономическа богатство*);

уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

уникоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

уникоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален градивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален градивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален градивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален градивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален градивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален градивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоплетен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоплетен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоплетен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоплетен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоплетен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален дукоплетен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален клетъчен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален клетъчен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален клетъчен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален клетъчен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален клетъчен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален клетъчен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален масивен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален масивен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален масивен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален масивен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален масивен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален масивен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален основен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален основен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален основен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален основен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален основен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален основен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален съвместим дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален съвместим дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален съвместим диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален съвместим релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален съвместим релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален съвместим типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален уникоален дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален уникоален дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален уникоален диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален уникоален релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален уникоален релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален уникоален типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унитарен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унитарен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унитарен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унитарен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унитарен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унитарен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

феноменен икономически ингредиент (вж. *феноменна икономическа система*);

феноменни ценностни икономически ingrediente (вж. *предметно икономическо богатство*);

функции на кардиналните общи ценностни икономически ingrediente;

функции на общите ценностни икономически ingrediente;

функции на ординалните общи ценностни икономически ingrediente;

характеристични икономически ingrediente (същото като икономически характеристики);

холистичен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

холистичен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

холистичен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

холистичен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

холистичен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

холистичен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

ценностни икономически ингредиенти [индивидуални].

ценностни икономически ингредиенти.

цялостен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

цялостен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

цялостен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

цялостен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

цялостен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

цялостен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

частен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

частен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

частен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

частен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

частен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

частен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

частичен комбиниран дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

частичен комбиниран дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

частичен комбиниран диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

частичен комбиниран релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

частичен комбиниран релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

частичен комбиниран типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИ* (economic ingredients), **ингредиенти на икономическата система**, (*) – обобщаващо понятие за *икономически отношения* и *икономически единици* (*институционални икономически единици*, *икономически институции*) в случаите, **когато те се реализират** като *икономически връзки* в *икономическите системи*. Подразбират се още и като **носители** на *икономическите връзки* (разновидности на които са *икономическите кванти* и *икономическите потоци*). Осъществяването им като *икономически връзки* произтича от комутативността на *икономическите компоненти* на системите. По-специално *икономическите отношения* се реализират като *икономически връзки* в *релационните икономически системи* (в тях *икономическите институции* изпълняват ролята на *икономически елементи*), а *икономическите институции* се реализират като *икономически връзки* в *институционалните икономически системи* (в тях *икономическите отношения* изпълняват ролята на *икономически елементи*). В рамките на конкретната *икономическа система* се разграничават **входен икономически ингредиент** (*входно икономическо въздействие*) [той е носител на **входното икономическо богатство** (респ. на **входното ингредиентно икономическо богатство**)] и **изходен икономически ингредиент** (*изходно икономическо въздействие*) [той са носител на **изходното икономическо богатство** (респ. **изходното ингредиентно икономическо богатство**)]. Затова в *икономическата наука* трябва да бъде разработена **ингредиентна теория на богатството** (ingrediental theory of wealth) като една от предпоставките за развитието на *икономическата теория* изобщо¹.

---

¹ Този въпрос е поставен в: *Миркович, К.* Полезност и стойност. Издателство “Тракия-М”, С., 2005, с. 59, както и по-рано в *Миркович, К.* Микроикономика. Издателство “Тракия-М”, С., 2003, с. 579 и в други негови публикации.

В най-общия смисъл понятието *ингредиент* (ingredient) означава съставна част. В теорията на икономическите системи *му се придава специфичен смисъл на обобщаващо понятие* за вход и изход на икономическата система. За това нейният вход е входен икономически ингредиент, т.е. входно икономическо богатство, а нейният изход – изходен икономически ингредиент, т.е. изходно икономическо богатство. Те са представени като някакви *ингредиентни икономически предмети** (ingrediential economic things), които са конституирани в определен *ингредиентен икономически формат** (ingrediential economic formate) и които могат да бъдат: (а) *ингредиентни икономически величини** (ingrediential economic valuers /quantities/) (включително *икономически скалари, икономически вектори, икономически матрици, икономически тензори*) (вж. *икономическа величина*), (б) *ингредиентни икономически функции** (ingrediential economic functions) (вж. *икономическа функция*), (в) *ингредиентни икономически полета** (ingrediential economic fields) (вж. *икономическо поле*), (г) *ингредиентни икономически системи*. Коя да е *функционална икономическа система*, колкото и сложна да е, може да бъде структурирана, респ. структурно анализирана, с помощта на икономическите ingrediente (както на системата като цяло, така и на нейните подсистеми и елементи, т.е. на макроскопично, мезоскопично и микроскопично равнище) (вж.: *макроскопично равнище на икономическата система, мезоскопично равнище на икономическата система, микроскопично равнище на икономическата система*). Подходът на прилагането на ingredientите като инструмент за структуриране на икономическите системи, а това означава и за тяхното композиране и деконпозиране, се определя като *ингредиентен икономически подход* (същото като *ингредиентен подход към икономическите системи*). Икономическата система, която съдържа входен и изходен икономически ингредиент е *ингредиентна икономическа система*, а нейната способност да преобразува входния в изходен ингредиент е *ингредиентност на икономическата система* (същото като *икономическа ingredientност*).

Според ingredientната икономическа обратимост се разграничават *задани икономически ingredientи** (given economic ingredients), *начални икономически ingredientи** (initial economic ingredients) и *инверсни икономически ingredientи** (inverse economic ingredients). Според ingredientната икономическа абстрахируемост се разграничават *абстрактни икономически*

ингредиенти* (abstract economic ingredients), **конкретни икономически ингредиенти*** (concrete economic ingredients), **субстанциални икономически ингредиенти*** (substantial economic ingredients) (в т.ч. **ресурсно-субстанциални икономически ингредиенти*** (resource-substantial economic ingredients) и **възпроизводствени икономически ингредиенти*** (reproductional economic ingredients)), **стратификационни икономически ингредиенти*** (stratificational economic ingredients) (в т.ч. и **същностно-стратификационни икономически ингредиенти***), **същностно-стратификационни възпроизводствени икономически ингредиенти*** (essentially-stratificational reproductional economic ingredients).

Тъй като *икономическите обекти* притежават системни свойства, понятието за икономически ингредиент е приложимо и за тях. В този смисъл разновидности на икономическия ингредиент са **обектният икономически ингредиент*** (object economic ingredient) и **системният икономически ингредиент*** (system economic ingredient). Системният икономически ингредиент е отражението на обектният икономически ингредиент в човешкото съзнание. Ако не е посочено друго, под икономически ингредиент обикновено се подразбира системният икономически ингредиент.

Съществуват различни степени на **икономическо свиване*** (economic convolution, transvection) на *икономическите ингредиенти* (вж. *свиващо икономическо преобразование*). Двете крайни положения на икономическия ингредиент според степента на свиване са (1) **материалният икономически ингредиент*** (material economic ingredient), той има най-високата (пълната) степен на свиване, и (2) **нематериалният икономически ингредиент*** (immaterial economic ingredient), той има най-ниската (нулевата) степен на свиване. Това деление произтича от **атрибутивната теория за нематериалния икономически предмет (също)**, според която нематериалният икономически ингредиент е някакво свойство на материалния икономически ингредиент. Според тази теория са възможни и непознати засега междинни степени на свиване. В общ контекст свиването (трансвекцията, превръщането в свитък; немного точно наричано уплътняване) е преминаването (преобразуването) на свойството на материята в нейния първичен носител, а обратният процес на деконвулсия (на антитрансвекция) е преминаването (преобразуването) на материята в нейно свойство (немного точно наричано разреждане).

Има и различни степени на **икономическа осъзнатост*** (economic awareness) на икономическия ингредиент (на способността на икономическия ингредиент да идентифицира и да опознава самия себе си). Двете крайни положения на икономическия ингредиент според степента на неговата осъзна-

тост са (1) **неосъзнатият икономически ингредиент*** (unaware economic ingredient), той е с най-ниската (нулевата) степен на осъзнатост (неговото поведение се възприема като спонтанно, непреднамерено; той няма способността преднамерено да идентифицира и да опознава самия себе си, както и околната среда), и (2) **осъзнатият икономически ингредиент*** (aware economic ingredient), той е с най-високата (пълната) степен на осъзнатост (неговото поведение се възприема като преднамерено; той има способността преднамерено да идентифицира и да опознава самия себе си, както и околната среда). Възможни са и непознати засега междинни степени на осъзнатост, преходни степени между неосъзнатия и осъзнатия икономически ингредиент.

Според степента на **икономическо свиване** частни случаи на неосъзнатия икономически ингредиент са **неосъзнатият материален икономически ингредиент*** (unaware material economic ingredient) [същото като **неодушевен икономически ингредиент*** (inanimate economic ingredient)] и **неосъзнатият нематериален икономически ингредиент*** (unaware immaterial economic ingredient) [същото като **неодухотворен икономически ингредиент*** (non-inspired economic ingredient)], а частни случаи на осъзнатия икономически ингредиент са **осъзнатият материален икономически ингредиент*** (aware material economic ingredient) [същото като **одушевен икономически ингредиент*** (animated economic ingredient)] и **осъзнатият нематериален икономически ингредиент*** (aware immaterial economic ingredient) [същото като **одухотворен икономически ингредиент*** (inspired economic ingredient)].

Осъзнатият икономически ингредиент притежава **ингредиентно икономическо съзнание** (ingredient economic consciousness) (също като форма на икономически ингредиент), което е същото като **ингредиентно икономическо самосъзнание** (ingredient economic self-consciousness). Осъзнатият икономически ингредиент е носителят на икономическото съзнание (самосъзнание), а икономическото съзнание (самосъзнание) е способността на икономическия ингредиент преднамерено да идентифицира и да опознава самият себе си и околния среда. Наличието на икономическо съзнание (самосъзнание) показва, че осъзнатият икономически ингредиент не само може да се самоопознава, но и че той знае, че съществува, и знае, че може да самоопознава себе си и да опознава околния среда. (Неосъзнатият икономически ингредиент не знае, че съществува; когато опознава околната среда, той го прави спонтанно и не знае, че го прави). Самото съзнание е особен вид **имагинерен икономически ингредиент*** (imaginary economic ingredient) като проекция в информационното

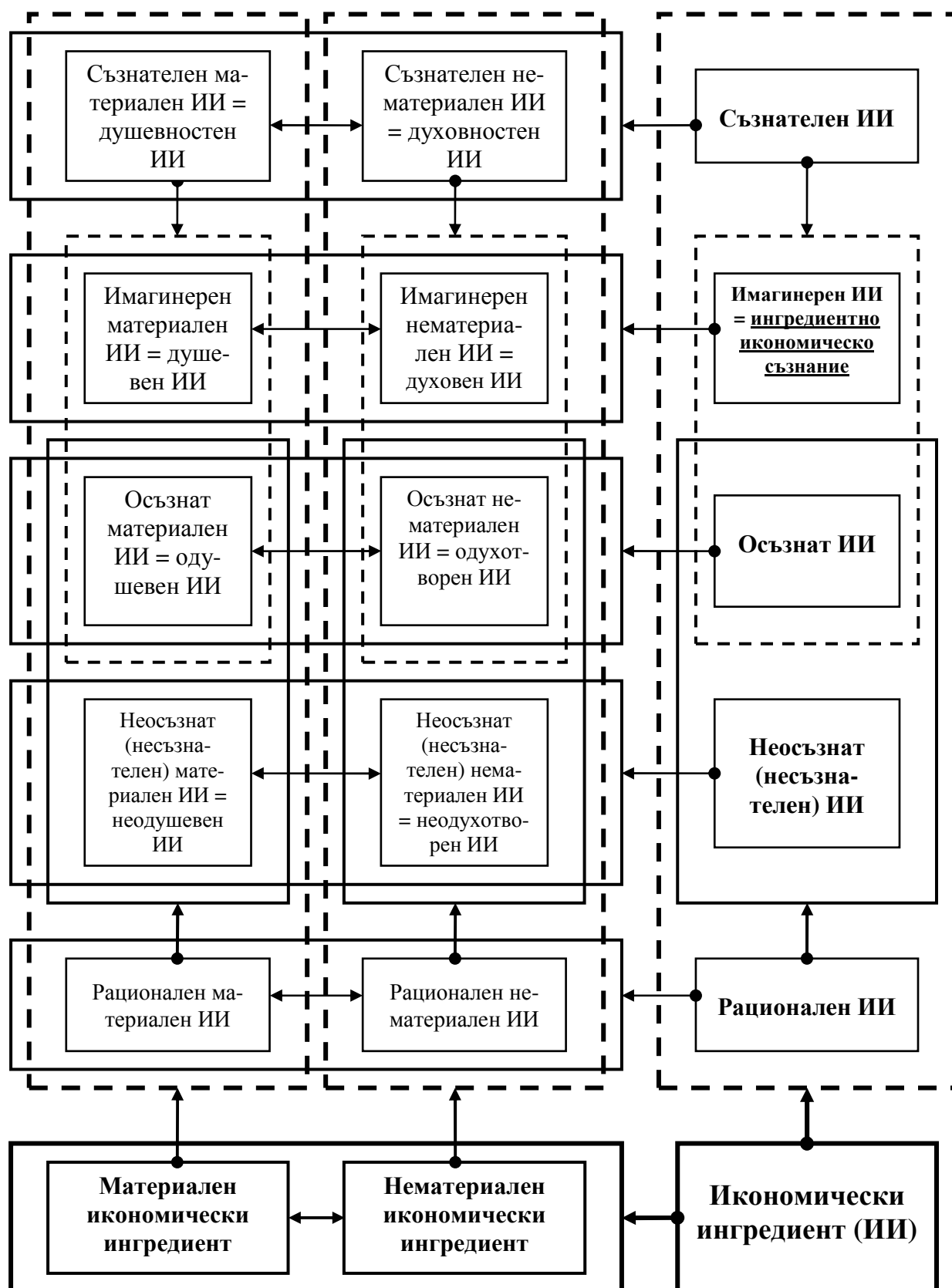
икономическо пространство и затова не е рационален икономически ингредиент (т.е. е въображаем, но реален икономически ингредиент).

В този смисъл посочените по-горе осъзнат и неосъзнат икономически ингредиент са частни случаи на **рационалния икономически ингредиент*** (rational economic ingredient). Независимо от това, че е имагинерен (въображаем) икономически ингредиент, ингредиентното икономическо съзнание (самосъзнание) е реално съществуващо явление. Но макар да създава илюзията, че съществува като нещо едва ли самовъзникващо и самостоятелно, ингредиентното икономическо съзнание (самосъзнание) не може да възникне и не може да съществува без рационалния икономически ингредиент (тъй като то е само негова реално съществуваща проекция). Зад всяка, дори и най-малка промяна в съзнанието, стои и съответстваща промяна в рационалния ингредиент. Между рационалния икономически ингредиент и имагинерния икономически ингредиент (икономическото съзнание (самосъзнание)) обаче може да съществуват междинни състояния на икономическия ингредиент изобщо, които засега са непознати и които се различават според степента на **икономическа имагинерност*** (economic imaginarity) (на нулевата степен на имагинерност отговаря рационалният икономически ингредиент, а на пълната степен на имагинерност – ингредиентното икономическо съзнание (самосъзнание)). Всички тези преходни междинни състояния (от рационалния ингредиент до съзнанието (самосъзнанието)) са свързани само с осъзнатият икономически ингредиент и не трябва да се смесват с преходните междинни състояния от неосъзнатия към осъзнатия икономически ингредиент.

Когато едновременно се вземат под внимание степента на **икономическо свиване** и степента на **икономическа имагинерност** се разграничават: **рационален материален икономически ингредиент*** (rational material economic ingredient) и **имагинерен материален икономически ингредиент*** (imaginary material economic ingredient) [същото като **душевен икономически ингредиент*** (mental economic ingredient)], **рационален нематериален икономически ингредиент*** (rational immaterial economic ingredient) и **имагинерен нематериален икономически ингредиент*** (imaginary immaterial economic ingredient) [същото като **духовен икономически ингредиент*** (spiritual economic ingredient)]. Видно е, че в своята общност осъзнатият и неосъзнатият материален икономически ингредиент образуват рационалния материален икономически ингредиент, а в своята общност осъзнатият и неосъзнатият нематериален икономически ингредиент образуват рационалния нематериален икономически ингредиент.

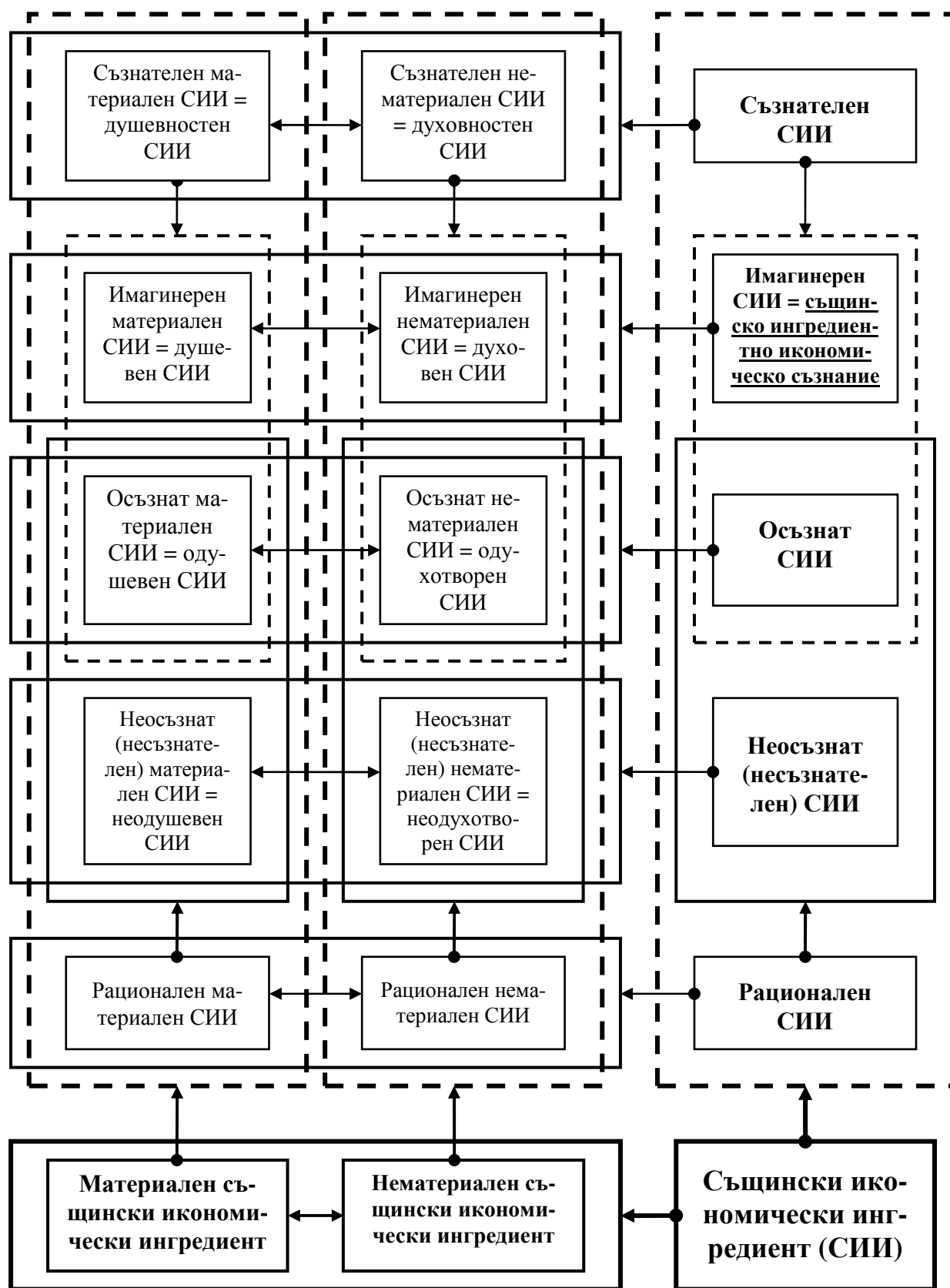
В своята общност осъзнатият и имагинерният икономически ингредиент (като общност на икономическото съзнание и неговия носител) образуват **съзнателния икономически ингредиент*** (conscious economic ingredient). Според степента на свиване частни случаи на съзнателния икономически ингредиент са *съзнателният материална икономически ингредиент** (conscious material economic ingredient) [същото като *душевностен икономически ингредиент** (mentalital economic ingredient)] и *съзнателният нематериален икономически ингредиент** (conscious immaterial economic ingredient) [същото като *духовностен икономически ингредиент** (spiritualital economic ingredient)]. Аналогично на това, осъзнатият и имагинерният материален икономически ингредиент образуват съзнателният материален икономически ингредиент, а осъзнатият и имагинерният нематериален икономически ингредиент образуват съзнателния нематериален икономически ингредиент.

Всички горепосочени разновидности на икономическия ингредиент (ИИ) са показани във фиг. 1. Всички те могат да бъдат приложени към *обектния икономически ингредиент* и *системния икономически ингредиент*.

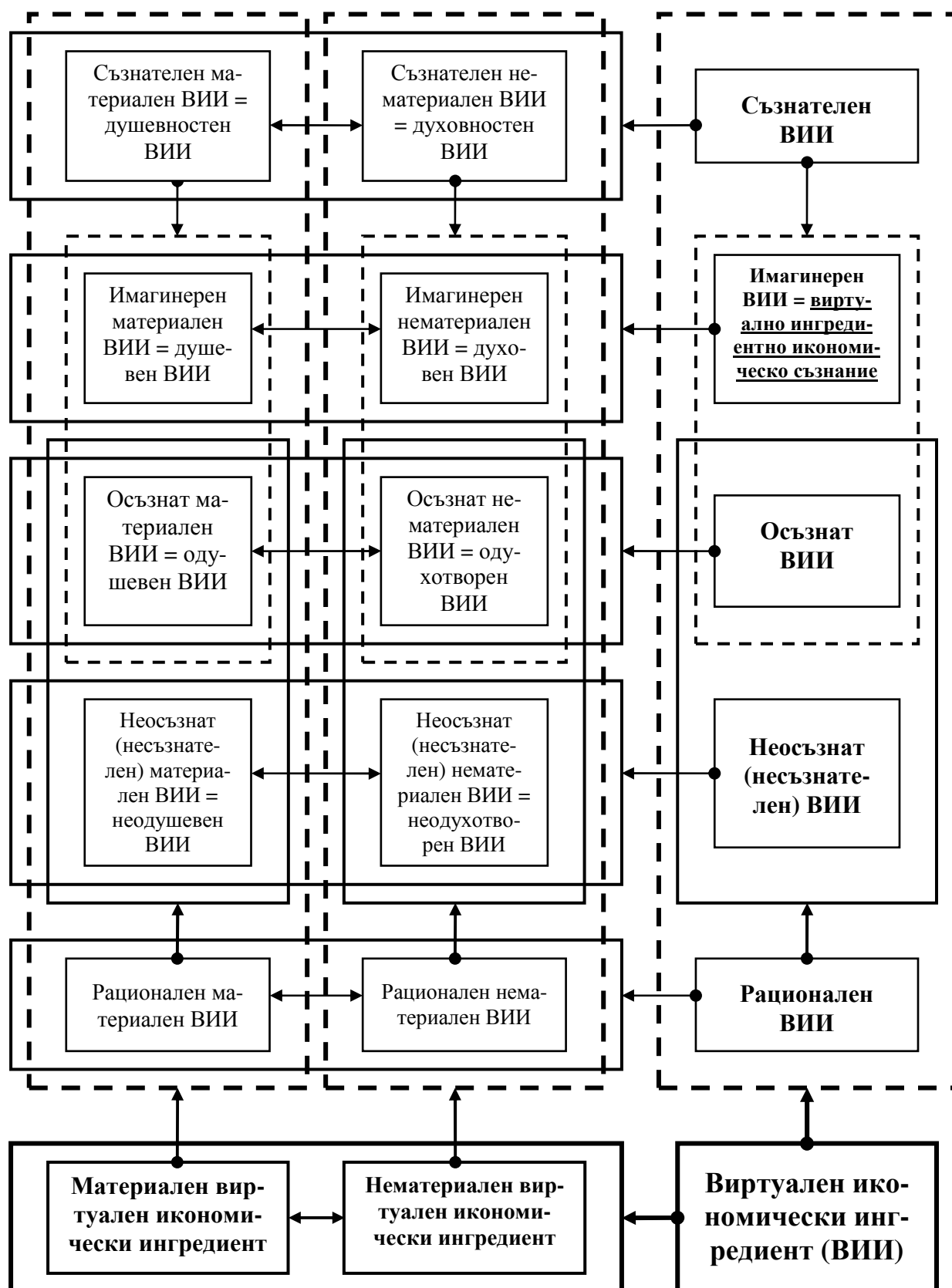

Фиг. 1. Разновидности на икономическия ингредиент (ИИ) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

Друга класификация е според различните степени на **икономическа същинност*** (economic matterness) на икономическия ингредиент (на способността на икономическия ингредиент да се отразява в икономическото съзнание (самосъзнание)). Двете крайни положения на икономическия ингредиент според степента на нейната същинност са (1) **същинският икономически ингредиент*** (maternal economic ingredient), той е с най-високата (пълната) степен на същинност (когато икономическият ингредиент не е отразен в икономическото съзнание (самосъзнание)), и (2) **виртуалният икономически ингредиент*** (virtual economic ingredient) [или още **квазисъщинският икономически ингредиент*** (quasimaternal economic ingredient)], той е с най-ниската (нулевата) степен на същинност (когато икономическият ингредиент достатъчно плътно е отразен в икономическото съзнание (самосъзнание)). Възможни са и непознати засега междинни степени на същинност, преходни степени между същинския и виртуалния икономически ингредиент. Важно е да се разбере обстоятелството, че икономическото съзнание (самосъзнание) (имагинерният икономически ингредиент) и виртуалният икономически ингредиент са различни неща. Икономическото съзнание (проектирано от рационалния икономически ингредиент в информационното икономическо пространство) е средата, в която се отразява някакъв икономически ингредиент (включително и самия себе си) и в качеството си на икономическо отражение (и образ) се установява в тази среда, където съществува и получава относителна самостоятелност. Казано накратко, виртуалният икономически ингредиент е *икономическото знание* (вкл. и знанието за икономическото съзнание) и е отражението на икономическия ингредиент в икономическото съзнание (самосъзнание). То се произвежда от отражателния процес, който е *икономическото познание* (вж. и *икономическо отражение*). За същинския икономически ингредиент (СИИ) и виртуалния икономически ингредиент (ВИИ) могат да бъдат приложени всички разгледани преди това разновидности на икономическия ингредиент. Това положение е показано във фиг. 2 и фиг. 3. За тях също е валидно делението на обектен и системен икономически ингредиент.

Фиг. 2. Разновидности на същинския икономически ингредиент (СИИ) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

Фиг. 3. Разновидности на виртуалния икономически ингредиент (ВЕИ) според икономическото свиване, икономическата осъзнатост и икономическата имагинерност

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ingrediente се конституират още и съответстващите им понятия за *консуматорски ingrediente** (consumptionary ingredients), *стопански ingrediente** (protoeconomic ingredients), *пазарно-икономически ingrediente** (marketly-economic ingredients) и *финансово-пазарно-икономически ingrediente** (financially-marketly-economic ingredients). Общо за всички тях е понятието за *поддържащи ingrediente** (sustenance /sustaining/ ingredients) (за ingrediente при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИФИКАТ* (economic ingredientificate) (*) – двойка от *входен икономически ингредиент* и *изходен икономически ингредиент* на дадена елементарна (без вътрешни междинни преобразования) *ингредиентна икономическа система*, *икономическото съответствие* между които (ингредиенти) е определено чрез някакъв *икономически ингредиентор* (*ингредиентен икономически оператор*). Входният и изходният икономически ингредиент са съставките на икономическия ингредиентификат. Обикновено едната от тях е *определящ икономически ингредиент* (*икономически детерминант*), а другият е *произведен икономически ингредиент* (*икономически дериват*). По-сложна ингредиентна икономическа система може да се представи като елементарна, като съвкупността от нейните *икономически оператори* се обедини в един общ икономически ингредиентор. Така че ингредиентната икономическа система е съставена от икономическия ингредиентификат и икономическия ингредиентор, който задава **ингредиентното икономическо преобразование*** (ingrediential economic transformation) между входа и изхода на системата. Чрез многократното раздробяване на икономическия ингредиентификат на неговите разновидности се изгражда съвкупност от взаимосвързани ингредиентни икономически системи, която е системно отражение на определена сложна обектна икономика, най-вече в областта на *стратифицираната икономика*, *възпроизводствената икономика* и *стратифицираната възпроизводствена икономика*.

Според критерия на *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават следните основни разновидности на икономическия ингредиентификат: (1) *абстрактен икономически ингредиентификат* (икономически ингредиентификат на *абстрактната ингредиентна икономическа система*); (2) *конкретен икономически ингредиентификат* (икономически ингредиентификат на *конкретната ингредиентна икономическа система*); (3) *икономически стратификат* (*стратификационен икономически ингредиентификат*, *икономически ингредиентификат на стратифицираната икономическа система*); (4) *икономически субстанцификат* (*субстанциален икономически ингредиентификат*, *икономически ингредиентификат на субстанциалната икономическа система*); (5) *икономически стратисубстанцификат* (*стратисубстанциален икономически ингредиентификат*, *икономически ингредиентификат на стратисубстанциалната икономическа система*). Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ингредиентификат*** (individual economic ingredientifi-

cate), **фирмен икономически ингредиентификат*** (firm economic ingredientificate), **обществен икономически ингредиентификат*** (social economic ingredientificate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ингредиентификат*** (microeconomic ingredientificate), **мезоикономически ингредиентификат*** (mesoeconomic ingredientificate), **макроикономически ингредиентификат*** (macroeconomic ingredientificate).

Когато съставките на икономическия ингредиентификат (входният и изходният икономически ингредиент на системата) са *икономически величини*, е налице **икономически ингредиентификат от нулев ранг*** (zero-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на **ингредиентна икономическа система от нулев ранг*** (zero-rank ingrediential economic system) (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*). Когато икономическите ингредиенти са ингредиентни икономически системи от нулев ранг, тогава е налице **икономически ингредиентификат от първи ранг*** (first-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на *ингредиентна икономическа система от първи ранг*. Когато икономическите ингредиенти са ингредиентни икономически системи от първи ранг, тогава е налице **икономически ингредиентификат от втори ранг*** (second-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на *ингредиентна икономическа система от втори ранг*. Когато икономическите ингредиенти са ингредиентни икономически системи от втори ранг, тогава е налице **икономически ингредиентификат от трети ранг*** (third-rank economic ingredientificate); той е ингредиентификат на *ингредиентна икономическа система от трети ранг*. В случай че не посочено друго, под икономически ингредиентификат обикновено се подразбира икономическият ингредиентификат от нулев ранг.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ингредиентификат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ингредиентификат*** (consumptionary ingredientificate), **стопански ингредиентификат*** (protoeconomic ingredientificate), **пазарно-икономически ингредиентификат*** (marketly-economic ingredientificate) и **финансово-пазарно-икономически ингредиентификат*** (financially-marketly-economic ingredientificate). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ингредиентификат*** (sustenance /sustaining/ ingredientificate) (за ингредиентификат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИФИКАТ (economic ingredientificate)

(ки) – ВЪВ:

абстрактен икономически ингредиентификат;

икономически ингредиентификат;

икономически ингредиентификат от втори ранг (вж. *икономически ингредиентификат*);

икономически ингредиентификат от нулев ранг (вж. *икономически ингредиентификат*);

икономически ингредиентификат от първи ранг (вж. *икономически ингредиентификат*);

икономически ингредиентификат от трети ранг (вж. *икономически ингредиентификат*);

конкретен икономически ингредиентификат;

консидерно-стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически консидерофикат*);

проявено-стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически феноформат*);

ресурсно-субстанциален икономически ингредиентификат (същото като *сметен икономически субстанцификат*);

стратисубстанциален икономически ингредиентификат (същото като *икономически стратисубстанцификат*);

стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически стратификат*);

субстанциален икономически ингредиентификат (същото като *икономически субстанцификат*);

субстанциално-стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически сустификат*);

съдържателно-стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически спецификат*);

същинно-стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически есконтентат*);

същностно-стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически диспозификат*);

характеристично-стратификационен икономически ингредиентификат (същото като *икономически характерификат*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИФИКАТ ОТ ВТОРИ РАНГ* (second-rank economic ingredientificate) – вж. *икономически ингредientiфикат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИФИКАТ ОТ НУЛЕВ РАНГ* (zero-rank economic ingredientificate) – вж. *икономически ингредientiфикат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИФИКАТ ОТ ПЪРВИ РАНГ* (first-rank economic ingredientificate) – вж. *икономически ингредientiфикат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИФИКАТ ОТ ТРЕТИ РАНГ* (third-rank economic ingredientificate) – вж. *икономически ингредientiфикат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (economic ingredientor), **ингредиентен икономически оператор**, (*) – *икономически оператор* на *ингредиентната икономическа система*; оператор, който задава **ингредиентното икономическо преобразование*** (ingrediental economic transformation) в посока от *входния икономически ингредient* към *изходния икономически ингредient* – тогава той е *прав икономически ингредientор* (*прав ингредientен икономически оператор*), или в посока от *изходния* към *входния икономически ингредient* – тогава той е *обратен икономически ингредientор* (*обратен ингредientен икономически оператор*). Когато не е посочено друго, под икономически ингредientор обикновено се подразбира *правият икономически ингредientор*. Важен частен случай на икономическия ингредientор е **линейният икономически ингредientор*** (linear economic ingredientor), чиито основни разновидности са **пропорционалният икономически ингредientор*** (proportional economic ingredientor) и **интегралният икономически ингредientор*** (integral economic ingredientor). Икономическият ингредientор се реализира чрез *икономическата чувствителност* (подразбира се като *ингредиентна икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от *ингредиентната предавателна икономическа функция*. Нейни разновидности са *средната икономическа чувствителност* (тя реализира пропорционалния икономически ингредientор и се представя от *средната ингредientна предавателна икономическа функция*) и *пределната икономическа чувствителност* (тя реализира интегралния икономически ингредientор и се представя от *пределната ингредientна предавателна икономическа функция*). Когато ингредientното икономическо преобразование е в посока от *определящия икономически ингредient* (от *икономическия детерминант*) към *производния икономически ингредient* (към *икономическия дериват*), тогава ико-

номическият ингредиентор е *икономически продуктор*, а когато е обратно – той е *икономически детерминатор*. В този смисъл икономическият прозуктор и икономическият детерминатор са двете изходни разновидности на икономическия ингредиентор.

Според критерия на *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават следните основни разновидности на икономическия ингредиентор: (1) *абстрактен икономически ингредиентор* (ингредиентор на *абстрактната ингредиентна икономическа система*, *абстрактен ингредиентен икономически оператор*); (2) *конкретен икономически ингредиентор* (ингредиентор на *конкретната ингредиентна икономическа система*, *конкретен ингредиентен икономически оператор*); (3) *икономически стратификатор* (*стратификационен икономически ингредиентор*, ингредиентор на *стратифицираната икономическа система*, *стратификационен икономически оператор*); (4) *икономически субстанциатор* (*субстанциален икономически ингредиентор*, ингредиентор на *субстанциалната икономическа система*, *субстанциален икономически оператор*); (5) *икономически стратисубстанциатор* (*стратисубстанциален икономически ингредиентор*, ингредиентор на *стратифицираната субстанциална икономическа система*, *стратификационен субстанциален икономически оператор*); (6) *икономически диспозификатор* (*диспозиционен икономически ингредиентор*, ингредиентор на *същностно-стратифицираната икономическа система*, ингредиентор на *диспозиционната икономическа система*); (7) *икономически консидерофикатор* (*консидерен икономически ингредиентор*, ингредиентор на *консидерно-стратифицираната икономическа система*, ингредиентор на *консидерната икономическа система*); (8) *икономически спецификатор* (*специфичностен икономически ингредиентор*, ингредиентор на *съдържателно-стратифицираната икономическа система*, ингредиентор на *специфичността икономическа система*); (9) *икономически характерификатор* (*характеристичен икономически ингредиентор*, ингредиентор на *характеристично-стратифицираната икономическа система*, ингредиентор на *характеристичната икономическа система*); (10) *икономически феноформатор* (*проявен икономически ингредиентор*, ингредиентор на *проявено-стратифицираната икономическа система*, ингредиентор на *проявената икономическа система*); (10) *икономически есконтентор* (*същинен икономически ингредиентор*, ингредиентор на *същинно-стратифицираната икономическа система*, ингредиентор на *същинната икономическа система*).

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ингредиентор*** (individual economic ingredientor), **фирмен икономически ингредиентор*** (firm economic ingredientor), **обществен икономически ингредиентор*** (social economic ingredientor) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически ингредиентор*** (microeconomic ingredientor), **мезоикономически ингредиентор*** (mesoeconomic ingredientor), **макроикономически ингредиентор*** (macroeconomic ingredientor).

Икономическият ингредиентор на **ингредиентна икономическа система от нулев ранг*** (zero-rank ingrediential economic system) (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*) е **икономически ингредиентор от нулев ранг*** (zero-rank economic ingredientor); икономическият ингредиентор на *ингредиентна икономическа система от първи ранг* е **икономически ингредиентор от първи ранг*** (first-rank economic ingredientor); икономическият ингредиентор на *ингредиентна икономическа система от втори ранг* е **икономически ингредиентор от втори ранг*** (second-rank economic ingredientor); икономическият ингредиентор на *ингредиентна икономическа система от трети ранг* е **икономически ингредиентор от трети ранг*** (third-rank economic ingredientor). В случай че не посочено друго, под икономически ингредиентор обикновено се подразбира икономическият ингредиентор от нулев ранг.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ингредиентор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ингредиентор*** (consumptionary ingredientor), **стопански ингредиентор*** (protoeconomic ingredientor), **пазарно-икономически ингредиентор*** (marketly-economic ingredientor) и **финансово-пазарно-икономически ингредиентор*** (financially-marketly-economic ingredientor). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ингредиентор*** (sustenance /sustaining/ ingredientor) (за ингредиентор при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР (economic ingredientor) (**ки**) – във:

абстрактен икономически ингредиентор;

възпроизводителен икономически ингредиентор (същото като възпроизводителен икономически субстанциатор);

диспозиционен икономически ингредиентор (същото като икономически диспозитиватор);

икономически ингредиентор;

икономически ингредиентор от втори ранг (вж *икономически ингредиентор*);

икономически ингредиентор от нулев ранг (вж *икономически ингредиентор*);

икономически ингредиентор от първи ранг (вж *икономически ингредиентор*);

икономически ингредиентор от трети ранг (вж *икономически ингредиентор*);

конкретен икономически ингредиентор;

консидерен икономически ингредиентор (същото като *икономически консидерофикатор*);

обратен абстрактен икономически ингредиентор;

обратен възпроизводствен икономически ингредиентор (същото като *обратен възпроизводствен икономически субстанциатор*);

обратен диспозиционен икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически диспозификатор*);

обратен икономически ингредиентор;

обратен конкретен икономически ингредиентор;

обратен консидерен икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически консидерофикатор*);

обратен проявен икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически феноформатор*);

обратен ресурсно-субстанциален икономически ингредиентор (същото като *обратен сметен икономически субстанциатор*);

обратен специфичностен икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически спецификатор*);

обратен стратификационен икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически стратификатор*);

обратен субстанциален икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически субстанциатор*);

обратен същинен икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически есконтентор*);

обратен характеристичен икономически ингредиентор (същото като *обратен икономически характерификатор*);

прав абстрактен икономически ингредиентор;

прав възпроизводствен икономически ингредиентор (същото като *прав възпроизводствен икономически субстанциатор*);

прав диспозиционен икономически ингредиентор (същото като прав икономически диспозификатор);

прав икономически ингредиентор;

прав конкретен икономически ингредиентор;

прав консидирен икономически ингредиентор (същото като прав икономически консидерофикатор);

прав проявен икономически ингредиентор (същото като прав икономически феноформатор);

прав ресурсно-субстанциален икономически ингредиентор (същото като прав сметен икономически субстанциатор);

прав специфичностен икономически ингредиентор (същото като прав икономически спецификатор);

прав стратификационен икономически ингредиентор (същото като прав икономически стратификатор);

прав субстанциален икономически ингредиентор (същото като прав икономически субстанциатор);

прав същинен икономически ингредиентор (същото като прав икономически есконтентор);

прав характеристичен икономически ингредиентор (същото като прав икономически характерификатор);

проявен икономически ингредиентор (същото като икономически феноформатор);

ресурсно-субстанциален икономически ингредиентор (същото като сметен икономически субстанциатор);

специфичностен икономически ингредиентор (същото като икономически спецификатор);

стратисубстанциален икономически ингредиентор (същото като икономически стратисубстанциатор);

стратификационен икономически ингредиентор (същото като икономически стратификатор);

субстанциален икономически ингредиентор (същото като икономически субстанциатор);

същинен икономически ингредиентор (същото като икономически есконтентор);

характеристичен икономически ингредиентор (същото като икономически характерификатор).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР ОТ ВТОРИ РАНГ* (second-rank economic ingredienor) – вж. *икономически ингредидентор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР ОТ НУЛЕВ РАНГ* (zero-rank economic ingredienor) – вж. *икономически ингредидентор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР ОТ ПЪРВИ РАНГ* (first-rank economic ingredienor) – вж. *икономически ингредидентор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР ОТ ТРЕТИ РАНГ* (third-rank economic ingredienor) – вж. *икономически ингредидентор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДОР* (economic ingredor), **ингредор на икономическата система, (*)** – същото като *вход на икономическата система*, в частност на *ингредидентната икономическа система*. Акцентираща върху обстоятелството, че *входът* (наред с *оператора на икономическата система*, респ. с *икономическия ингредидентор*) има активна роля при формирането на *поведението на икономическата система*, последното представено чрез измененията на *изхода на икономическата система* (чрез измененията на *икономическия ингредер*). В зависимост от начина по който е конституирана и ситуирана *икономическата система*, икономическият ингредор може да бъде както **предпоставка**, така и **причина** за *функционирането на икономическата система*, значи и за нейния изход. Според контекста се подразбира като **ингредор на зададената ингредидентна икономическа система*** (ingredor of the given ingrediential economic system) (вж. *зададена ингредидентна икономическа система*), като **ингредор на началната ингредидентна икономическа система*** (ingredor of the initial ingrediential economic system) (вж. *начална ингредидентна икономическа система*) или като **ингредор на инверсната ингредидентна икономическа система*** (ingredor of the inverse ingrediential economic system) (последното същото като *икономически дегредор*) (вж. *инверсна ингредидентна икономическа система*).

Според *ингредидентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически ингредор*** (individual economic ingredor), **фирмен икономически ингредор*** (firm economic ingredor), **обществен икономически ингредор*** (social economic ingredor) и т.н. Според *ценностната икономическа ингредидентност* се разграничават **полезностен икономически ингредор*** (utility economic ingredor), **стойностен икономически ингредор*** (value economic ingredor) и **ценностен икономически ингредор*** (worth

economic ingredor). Според *ингредиентната икономическа акумулативност* се разграничават *текущ икономически ингредор** (flowing economic ingredor) и *интегрален икономически ингредор** (integral economic ingredor). Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават *микроикономически ингредор** (microeconomic ingredor), *мезоикономически ингредор** (mesoeconomic ingredor) и *макроикономически ингредор** (macroeconomic ingredor).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводствност* се разграничават: *възпроизводствен икономически ингредор** (reproductional economic ingredor) [същото като *икономически репродуктидор** (economic reproductidor)] (*възпроизводственият икономически ресурс* е вид *възпроизводствен икономически ингредор*); *производствен икономически ингредор** (production economic ingredor) [същото като *икономически продуктитор** (economic productidor)] (*производственият икономически фактор* е вид производствен икономически ингредор); *потребителен икономически ингредор** (consumption economic ingredor) [същото като *икономически консумидор** (economic consumidor)] (*потребителният икономически продукт* е вид потребителен икономически ингредор) и т.н.

Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават: *стратификационен икономически ингредор** (stratificational economic ingredor) [същото като *икономически стратифидор** (economic stratifidor)]; *субстанциален икономически ингредор** (substantial economic ingredor) [същото като *икономически субстантидор** (economic substantidor)]; *стратисубстанциален икономически ингредор** (stratisubstantial economic ingredor) [същото като *икономически стратисубстантидор** (economic stratisubstantidor)]; *диспозиционен икономически ингредор** (dispositional economic ingredor) [същото като *икономически диспозидор** (economic disposidor)]; *специфичностен икономически ингредор** (specificital economic ingredor) [същото като *икономически специфидор** (economic specifidor)]; *характеристичен икономически ингредор** (characteristic economic ingredor) [същото като *икономически характеридор** (economic characteridor)]; *проявен икономически ингредор** (manifested economic ingredor) [същото като *икономически проявидор** (economic manifesdor)]; *консидерен икономически ингредор** (considerational economic ingredor) [същото като *икономически консидор** (economic considor)]; *същинен икономически ингредор** (matterial economic ingredor) [същото като *икономически материдор** (economic matteridor)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически ингредор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски ингредор*** (consumptionary ingredor), **стопански ингредор*** (protoeconomic ingredor), **пазарно-икономически ингредор*** (marketly-economic ingredor) и **финансово-пазарно-икономически ингредор*** (financially-marketly-economic ingredor). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ ингредор*** (sustenance /sustaining/ ingredor) (за ингредор при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДОР (economic ingredor) (**ки**) – във:

икономически ингредор;

постоянна пределна ингредерна креативност на икономическия ингредор (вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност*);

пределна ингредерна креативност на икономическия ингредор (вж. *еластичност на икономическия ингредер към икономическия ингредор, степенна динамична ингредиентна икономическа функция*);

променлива пределна ингредерна креативност на икономическия ингредор (вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност*);

постоянна средна ингредерна креативност на икономическия ингредор (вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност*);

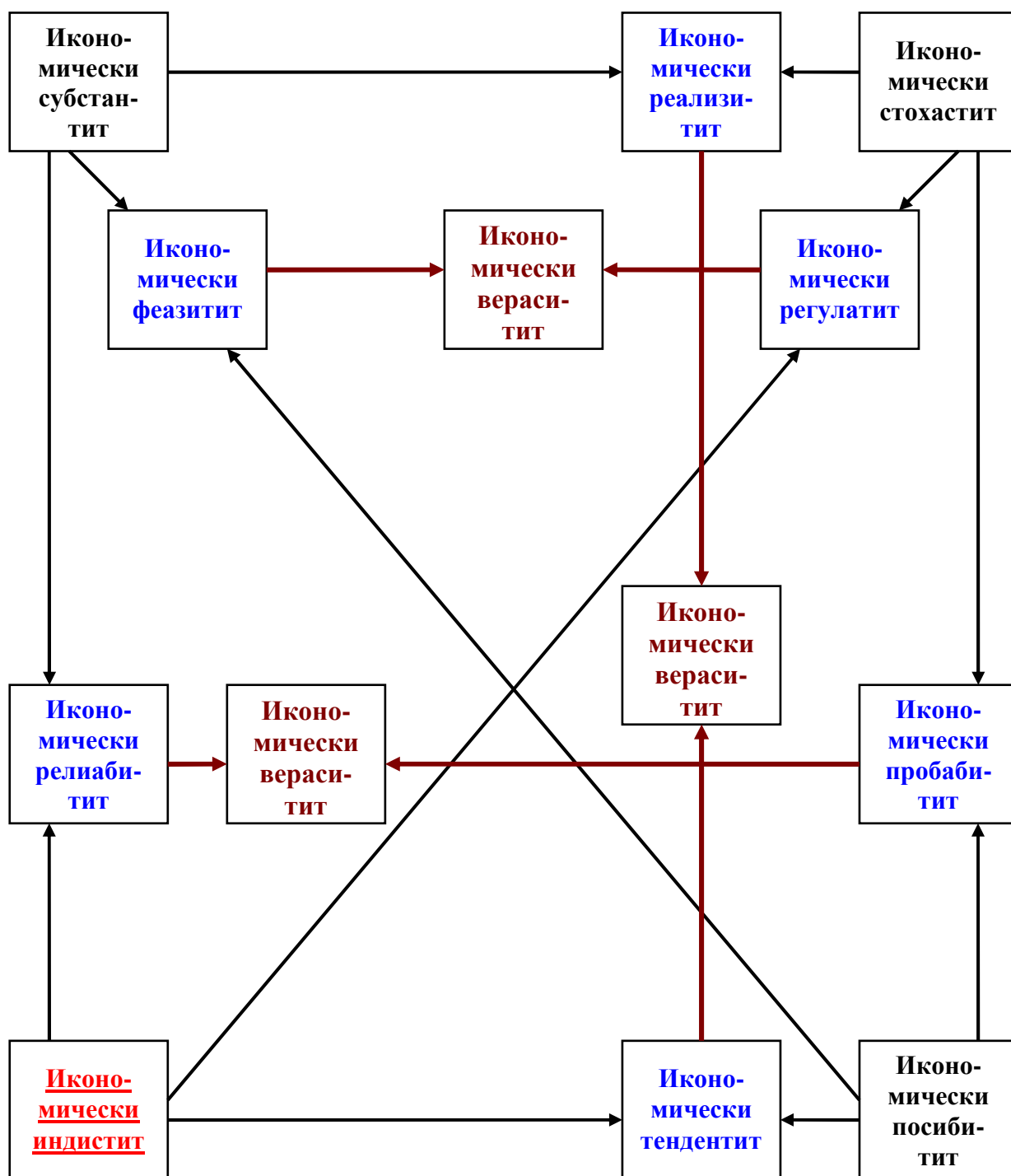
променлива средна ингредерна креативност на икономическия ингредор (вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с променливи коефициенти на еластичност*);

средна ингредерна креативност на икономическия ингредор (вж. *еластичност на икономическия ингредер към икономическия ингредор, степенна динамична ингредиентна икономическа функция*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИСТИТ* (economic indistite) (производно и съкратено от *indispensability*) (*) – *икономическа необходимост*, интерпретирана като *икономически ингредиент*; **вътрешна закономерност** на икономическия ингредиент; това в *икономическата действителност*, което непременно трябва да се прояви при дадени условия; тип връзка между икономическите ингредиенти (вж. *икономическа връзка*), която се определя от тяхната устойчива

вътрешна основа и от съвкупността от условия на тяхното възникване, съществуване и развитие.

Икономическият индустит изпълнява **три важни функции** при характеризирането и верифицирането на *икономическия вераситит* (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономически индистит и неговото място при характеризирането и верифицирането на икономическия вераситит

Първо. Икономическият индистит е *вътрешна сигурност (надеждност)** (internal reliability) (вътрешно-присъща сигурност (надеждност)) [или още **вътрешна икономическа сигурност (надеждност)*** (internal economic

reliability), която е вид вътрешна страна] на *икономическия ингредиент*, така че е вътрешна страна на *икономическия релиабитит*, докато *икономическият субстантит* е **външна сигурност (надеждност)*** (external reliability) [или още **външна икономическа сигурност (надеждност)*** (external economic reliability), която е вид външна страна] на икономическия ингредиент, така че икономическият субстантит е външна страна на икономическия релиабитит и е **начин на потвърждаване на икономическия индистит** [накратко – **начин на икономическо потвърждаване*** (economic substantiation mode)], където *икономическият релиабитит* се разглежда като диалектическо единство на икономически индистит и икономически субстантит. Икономическият индистит е индистит на икономическия ингредиент (и индистит на субстантитта на икономическия ингредиент). Икономическият индистит и икономическият субстантит са категории на **сигурността (надеждността) на икономическия ингредиент*** (reliability of the economic ingredient), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази сигурност (надеждност). Икономическият индистит **се сменя** в икономическия субстантит: икономическият субстантит е икономическия индистит в смет вид. Икономическият субстантит е скрит в икономическия индистит, а икономическият индистит [който е първичната (примитивната) и определящата сигурност (надеждност) на икономическия ингредиент] се разкрива чрез икономическия субстантит [който е вторичната (производната) и решаващата сигурност (надеждност) на икономическия ингредиент] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Второ. Икономическият индистит е и **вътрешна насоченост*** (internal tendency) (вътрешно-присъща насоченост) [или още **вътрешна икономическа насоченост*** (internal economic tendency), която е вид вътрешна страна] на *икономическия ингредиент*, така че е вътрешна страна на *икономическия тенденит*, докато *икономическият посибитит* е **външна насоченост*** (external tendency) [или още **външна икономическа насоченост*** (external economic tendency), която е вид външна страна] на икономическия ингредиент, така че икономическият посибитит е външна страна на икономическия тенденит и е **начин на мотивиране на икономическия индистит** [накратко – **начин на икономическо мотивиране*** (economic motivation mode)], където *икономическият тенденит* се разглежда като диалектическо единство на икономически индистит и икономически посибитит. Икономическият индистит е индистит на икономическия ингредиент (и индистит на посибитита на икономическия ингредиент). Икономическият индистит и икономическият посибитит

са категории на **насочеността на икономическия ингредиент*** (tendency of the economic ingredient), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази насоченост. Икономическият индистит *се сменя* в икономическия посибитит: икономическият посибитит е икономическия индистит в смет вид. Икономическият посибитит е скрит в икономическия индистит, а икономическият индистит [който е първичната (примитивната) и определящата насоченост на икономическия ингредиент] се разкрива чрез икономическия посибитит [който е вторичната (производната) и решаващата насоченост на икономическия ингредиент].

Трето. Икономическият индистит е още и **вътрешно изискване*** (internal requirement) (вътрешно-присъщо изискване) [или още **вътрешно икономическо изискване*** (internal economic requirement), което е вид вътрешна страна] на *икономическия ингредиент*, така че е вътрешна страна на *икономическия регулатит*, докато *икономическият стохастит* е **външно изискване*** (external requirement) [или още **външно икономическо изискване*** (external economic requirement), която е вид външна страна] на икономическия ингредиент, така че икономическият стохастит е външна страна на икономическия регулатит и е **начин на изолиране (на сепарирване) на икономическия индистит** [накратко – **начин на икономическо изолиране*** (economic separation mode)], където *икономическият регулатит* се разглежда като диалектическо единство на икономически индистит и икономически стохастит. Икономическият индистит е индистит на икономическия ингредиент (и индистит на стохастита на икономическия ингредиент). Икономическият индистит и икономическият стохастит са категории на **изискването на икономическия ингредиент*** (requirement of the economic ingredient), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това изискване. Икономическият индистит *се сменя* в икономическия стохастит: икономическият стохастит е икономическия индистит в смет вид. Икономическият стохастит е скрит в икономическия индистит, а икономическият индистит [който е първичният (примитивният) и определящият регулатит на икономическия ингредиент] се разкрива чрез икономическия стохастит [който е вторичният (производният) и решаващият регулатит на икономическия ингредиент].

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическия индистит* са (1) **икономическият квалииндистит*** (economic qualiindistite) [същото като **необходим икономически квалиингредиент*** (indispensable economic qualiingredient)] [респ. **необходима икономическа квализначимост*** (indispensable economic qualisignificance)] и (2) **икономическият квантиин-**

дистит* (economic quantiindistite) [същото като **необходим икономически квантиингредиент*** (indispensable economic quantiingredient)] [респ. **необходима икономическа квантизначимост*** (indispensable economic quantisignificance)].

Според общия икономически статут неговите разновидности са (1) **икономическият субтииндистит*** (economic subtiindistite) [същото като **необходим икономически субтиингредиент*** (indispensable economic subtiingredient)] [респ. **необходима икономическа субтизначимост*** (indispensable economic subtisignificance)] [в т.ч. **икономическият субтиквалииндистит*** (economic subtiqualiindistite) и **икономическият субтиквантииндистит*** (economic subtiquntiindistite)] и (2) **икономическият обтииндистит*** (economic obtiindistite) [същото като **необходим икономически обтиингредиент*** (indispensable economic obtiingredient)] [респ. **необходима икономическа обтизначимост*** (indispensable economic obtisignificance)] [в т.ч. **икономическият обтиквалииндистит*** (economic obtiqualiindistite) и **икономическият обтиквантииндистит*** (economic obtiquntiindistite)].

Според ингредиентната същностна икономическа стратификационност разновидности на икономическия индистит са:

(1) **трансцендентален икономически индистит*** (transcendental economic indistite) [същото като **необходим трансцендентален икономически ингредиент*** (indispensable transcendental economic ingredient)] [респ. **необходима трансцендентална икономическа значимост*** (indispensable transcendental economic significance)] {в т.ч. (а) **трансцендентален икономически квалииндистит*** (transcendental economic qualiindistite) [към която се числят (α) **трансцендентален икономически субтиквалииндистит*** (transcendental economic subtiqualiindistite) и (β) **трансцендентален икономически обтиквалииндистит*** (transcendental economic obtiqualiindistite)] и (б) **трансцендентален икономически квантииндистит*** (transcendental economic quntiindistite) [към която се числят (α) **трансцендентален икономически субтиквантииндистит*** (transcendental economic subtiquntiindistite) и (β) **трансцендентален икономически обтиквантииндистит*** (transcendental economic obtiquntiindistite)]};

(2) **инцентитален икономически индистит*** (incentital economic indistite) [същото като **необходим инцентитален икономически ингредиент*** (indispensable incentital economic ingredient)] [респ. **необходима инцентитална икономическа значимост*** (indispensable incentital economic significance)] {в т.ч. (а) **инцентитален икономически квалииндистит*** (incentital economic qualiindistite) [към която се числят (α) **инцентитален ико-**

номически субтикваиндистит* (incentital economic subtiqualiindistite) и (β) **инцентитален икономически обтикваиндистит*** (incentital economic obtiqualiindistite)] и (б) **инцентитален икономически квантииндистит*** (incentital economic quantiindistite) [към която се числят (α) **инцентитален икономически субтиквантииндистит*** (incentital economic subtiquantiindistite) и (β) **инцентитален икономически обтиквантииндистит*** (incentital economic obtiquantiindistite)]];];

(3) **центитален икономически индистит*** (centital economic indistite) [същото като **необходим центитален икономически ингредиент*** (indispensable centital economic ingredient)] [респ. **необходима центитална икономическа значимост*** (indispensable centital economic significance)] {в т.ч. (а) **центитален икономически квалииндистит*** (centital economic qualiindistite) [към която се числят (α) **центитален икономически субтикваиндистит*** (centital economic subtiqualiindistite) и (β) **центитален икономически обтикваиндистит*** (centital economic obtiqualiindistite)] и (б) **центитален икономически квантииндистит*** (centital economic quantiindistite) [към която се числят (α) **центитален икономически субтиквантииндистит*** (centital economic subtiquantiindistite) и (β) **центитален икономически обтиквантииндистит*** (centital economic obtiquantiindistite)]]];];

(4) **уницентитален икономически индистит*** (unicentital economic indistite) [същото като **необходим уницентитален икономически ингредиент*** (indispensable unicentital economic ingredient)] [респ. **необходима уницентитална икономическа значимост*** (indispensable unicentital economic significance)] {в т.ч. (а) **уницентитален икономически квалииндистит*** (unicentital economic qualiindistite) [към която се числят (α) **уницентитален икономически субтикваиндистит*** (unicentital economic subtiqualiindistite) и (β) **уницентитален икономически обтикваиндистит*** (unicentital economic obtiqualiindistite)] и (б) **уницентитален икономически квантииндистит*** (unicentital economic quantiindistite) [към която се числят (α) **уницентитален икономически субтиквантииндистит*** (unicentital economic subtiquantiindistite) и (β) **уницентитален икономически обтиквантииндистит*** (unicentital economic obtiquantiindistite)]]];];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия индистит са:

(1) **унисъзидателен икономически индистит*** (unimaking economic indistite) [същото като **необходим унисъзидателен икономически ингредиент*** (indispensable unimaking economic ingredient)] [респ. **необходима унисъ-**

зидателна икономическа значимост* (indispensable unimaking economic significance)] {в т.ч. (а) *унисъзидателен икономически квалииндистит** (unimaking economic qualiindistite) [към която се числят (α) *унисъзидателен икономически субтиквалииндистит** (unimaking economic subtiqualiindistite) и (β) *унисъзидателен икономически обтиквалииндистит** (unimaking economic obtiqualiindistite)] и (б) *унисъзидателен икономически квантииндистит** (unimaking economic quantiindistite) [към която се числят (α) *унисъзидателен икономически субтикквантииндистит** (unimaking economic subti-quantiindistite) и (β) *унисъзидателен икономически обтикквантииндистит** (unimaking economic obtiquantiindistite)]]};

(2) *съзидателен икономически индистит** (making economic indistite) [същото като *необходим съзидателен икономически ингредиент** (indispensable making economic ingredient)] [респ. *необходима съзидателна икономическа значимост** (indispensable making economic significance)] {в т.ч. (а) *съзидателен икономически квалииндистит** (making economic qualiindistite) [към която се числят (α) *съзидателен икономически субтиквалииндистит** (making economic subtiqualiindistite) и (β) *съзидателен икономически обтиквалииндистит** (making economic obtiqualiindistite)] и (б) *съзидателен икономически квантииндистит** (making economic quantiindistite) [към която се числят (α) *съзидателен икономически субтикквантииндистит** (making economic subti-quantiindistite) и (β) *съзидателен икономически обтикквантииндистит** (making economic obtiquantiindistite)]]};

(3) *изпълнителен икономически индистит** (implementationary economic indistite) [същото като *необходим изпълнителен икономически ингредиент** (indispensable implementationary economic ingredient)] [респ. *необходима изпълнителна икономическа значимост** (indispensable implementationary economic significance)] {в т.ч. (а) *изпълнителен икономически квалииндистит** (implementationary economic qualiindistite) [към която се числят (α) *изпълнителен икономически субтиквалииндистит** (implementationary economic subtiqualiindistite) и (β) *изпълнителен икономически обтиквалииндистит** (implementationary economic obtiqualiindistite)] и (б) *изпълнителен икономически квантииндистит** (implementationary economic quantiindistite) [към която се числят (α) *изпълнителен икономически субтикквантииндистит** (implementationary economic subti-quantiindistite) и (β) *изпълнителен икономически обтикквантииндистит** (implementationary economic obtiquantiindistite)]]};

(4) *творчески икономически индистит** (creative economic indistite) [същото като *необходим творчески икономически ингредиент** (indispensable creative economic ingredient)] [респ. *необходима творческа икономическа значимост** (indispensable creative economic significance)] {в т.ч. (а) *творчески икономически квалииндистит** (creative economic qualiindistite) [към която се числят (α) *творчески икономически субтиквалииндистит** (creative economic subtiqualiindistite) и (β) *творчески икономически обтиквалииндистит** (creative economic obtiqualiindistite)] и (б) *творчески икономически квантииндистит** (creative economic quantiindistite) [към която се числят (α) *творчески икономически субтикквантииндистит** (creative economic subti-quantiindistite) и (β) *творчески икономически обтикквантииндистит** (creative economic obtiquantiindistite)]]};

(5) *работен икономически индистит** (working economic indistite) [същото като *необходим работен икономически ингредиент** (indispensable working economic ingredient)] [респ. *необходима работна икономическа значимост** (indispensable working economic significance)] {в т.ч. (а) *работен икономически квалииндистит** (working economic qualiindistite) [към която се числят (α) *работен икономически субтиквалииндистит** (working economic subtiqualiindistite) и (β) *работен икономически обтиквалииндистит** (working economic obtiqualiindistite)] и (б) *работен икономически квантииндистит** (working economic quantiindistite) [към която се числят (α) *работен икономически субтикквантииндистит** (working economic subti-quantiindistite) и (β) *работен икономически обтикквантииндистит** (working economic obtiquantiindistite)]]};

(6) *сътворителен икономически индистит** (performing economic indistite) [същото като *необходим сътворителен икономически ингредиент** (indispensable performing economic ingredient)] [респ. *необходима сътворителна икономическа значимост** (indispensable performing economic significance)] {в т.ч. (а) *сътворителен икономически квалииндистит** (performing economic qualiindistite) [към която се числят (α) *сътворителен икономически субтиквалииндистит** (performing economic subtiqualiindistite) и (β) *сътворителен икономически обтиквалииндистит** (performing economic obtiqualiindistite)] и (б) *сътворителен икономически квантииндистит** (performing economic quantiindistite) [към която се числят (α) *сътворителен икономически субтикквантииндистит** (performing economic subti-quantiindistite) и (β) *сътворителен икономически обтикквантииндистит** (performing economic obtiquantiindistite)]]};

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия индистит са:

(1) *усвояван икономически индистит** (assimilated economic indistite) [същото като *необходим усвояван икономически ингредиент** (indispensable assimilated economic ingredient)] [респ. *необходима усвоявана икономическа значимост** (indispensable assimilated economic significance)] {в т.ч. (а) *усвояван икономически квалииндистит** (assimilated economic qualiindistite) [към която се числят (α) *усвояван икономически субтиквалииндистит** (assimilated economic subtiqualiindistite) и (β) *усвояван икономически обтиквалииндистит** (assimilated economic obtiqualiindistite)] и (б) *усвояван икономически квантииндистит** (assimilated economic quantiindistite) [към която се числят (α) *усвояван икономически субтикквантииндистит** (assimilated economic subtiquantiindistite) и (β) *усвояван икономически обтикквантииндистит** (assimilated economic obtiquantiindistite)]};

(2) *създаван икономически индистит** (gived economic indistite) [същото като *необходим създаван икономически ингредиент** (indispensable gived economic ingredient)] [респ. *необходима създавана икономическа значимост** (indispensable gived economic significance)] {в т.ч. (а) *създаван икономически квалииндистит** (gived economic qualiindistite) [към която се числят (α) *създаван икономически субтиквалииндистит** (gived economic subtiqualiindistite) и (β) *създаван икономически обтиквалииндистит** (gived economic obtiqualiindistite)] и (б) *създаван икономически квантииндистит** (gived economic quantiindistite) [към която се числят (α) *създаван икономически субтикквантииндистит** (gived economic subtiquantiindistite) и (β) *създаван икономически обтикквантииндистит** (gived economic obtiquantiindistite)]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическата индистит са:

(1) *сустатитен икономически индистит** (sustatitic economic indistite) [същото като *необходим сустатитен икономически ингредиент** (indispensable sustatitic economic ingredient)] [респ. *необходима сустатитна икономическа значимост** (indispensable sustatitic economic significance)] {в т.ч. (а) *сустатитен икономически квалииндистит** (sustatitic economic qualiindistite) [към която се числят (α) *сустатитен икономически субтиквалииндистит** (sustatitic economic subtiqualiindistite) и (β) *сустатитен икономически обтиквалииндистит** (sustatitic economic obtiqualiindistite)] и (б) *сустатитен икономически квантииндистит** (sustatitic economic quantiindistite) [към която се числят (α) *сустатитен икономически субтикквантииндистит** (sustatitic economic subtiquantiindistite) и (β) *сустатитен икономически обтикквантииндистит** (sustatitic economic obtiquantiindistite)]};

дистит* (sustatitic economic subti quanti indistite) и (β) *сустатитен икономически обтиквантиндистит** (sustatitic economic obti quanti indistite)]];

(2) *субстатен икономически индистит** (substatum economic indistite) [същото като *необходим субстатен икономически ингредиент** (indispensable substatum economic ingredient)] [респ. *необходима субстатна икономическа значимост** (indispensable substatum economic significance)] {в т.ч. (α) *субстатен икономически квалииндистит** (substatum economic quali indistite) [към която се числят (α) *субстатен икономически субтиквалииндистит** (substatum economic subti quali indistite) и (β) *субстатен икономически обтиквалииндистит** (substatum economic obti quali indistite)] и (б) *субстатен икономически квантииндистит** (substatum economic quanti indistite) [към която се числят (α) *субстатен икономически субтиквантииндистит** (substatum economic subti quanti indistite) и (β) *субстатен икономически обтиквантииндистит** (substatum economic obti quanti indistite)]]];

(3) *запасов икономически индистит** (stock economic indistite) [същото като *необходим запасов икономически ингредиент** (indispensable stock economic ingredient)] [респ. *необходима запасова икономическа значимост** (indispensable stock economic significance)] {в т.ч. (α) *запасов икономически квалииндистит** (stock economic quali indistite) [към която се числят (α) *запасов икономически субтиквалииндистит** (stock economic subti quali indistite) и (β) *запасов икономически обтиквалииндистит** (stock economic obti quali indistite)] и (б) *запасов икономически квантииндистит** (stock economic quanti indistite) [към която се числят (α) *запасов икономически субтиквантииндистит** (stock economic subti quanti indistite) и (β) *запасов икономически обтиквантииндистит** (stock economic obti quanti indistite)]]];

(4) *сустатантен икономически индистит** (sustatantal economic indistite) [същото като *необходим сустатантен икономически ингредиент** (indispensable sustatantal economic ingredient)] [респ. *необходима сустатантна икономическа значимост** (indispensable sustatantal economic significance)] {в т.ч. (α) *сустатантен икономически квалииндистит** (sustatantal economic quali indistite) [към която се числят (α) *сустатантен икономически субтиквалииндистит** (sustatantal economic subti quali indistite) и (β) *сустатантен икономически обтиквалииндистит** (sustatantal economic obti quali indistite)] и (б) *сустатантен икономически квантииндистит** (sustatantal economic quanti indistite) [към която се числят (α) *сустатантен икономически субтиквантииндистит** (sustatantal economic subti quanti indistite) и (β) *сустатантен*

икономически обтиквантииндистит* (sustatantal economic obtiquantiindistite)]]).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически индистит се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорска индистит** (consumptionary indistite), *стопанска индистит** (protoeconomic indistite), *пазарно-икономически индистит** (marketly-economic indistite) и *финансово-пазарно-икономически индистит** (financially-marketly-economic indistite). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ индистит** (sustenance /sustaining/ indistite) (за индистит при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТИТ* (economic institite) (съкратено от *internal entity constituite*) (*) – *единна вътрешна конституираност* (единна вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **единна вътрешна икономическа конституираност*** (united internal economic constitution /constitutivity/); *единност* на всички вътрешни (скрити) страни на икономическия предмет (които скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически институт*, т.е. икономическият институт е съвкупността от всички *икономически институти* на икономическия предмет, а последните изграждат неговия икономически институт); всички икономически институти в тяхното диалектическо единство; институт на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Икономическият институт е понятие за единството на всички създаващи страни на икономическия предмет и е единен източник на всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият институт е комплексното вътрешно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия институит, които изграждат единния икономически институт, са *икономическата същност*, *икономическото съдържание*, *икономическата субстанция*, *икономическото качество*, *икономическата необходимост* и т.н. *Начинът на експлициране* на икономическия институт е съответстващият му *икономически екститит*. Икономическият институт и икономическият екститит са понятия на **единната конституираност на икономическия предмет*** (united constitution /constitutivity/ of the economic thing),

като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт *се сиема* в икономическия екститит: икономическият екститит е икономическия институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститит е скрита в икономическия институт, а икономическият институт [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екститит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически институт са *обектният икономически институт** (object economic institute) (институтът на икономическия обект) и *системният икономически институт** (system economic institute) (институтът на икономическата система). На него отговаря понятието за *институтно икономическо богатство** (institutive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУТ (economic institute) (**ки**) – във:

икономически институт;

типичен икономически институт.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУИТ* (economic institute) (съкратено от *internal constitute*), предметен икономически институт, (*) – *вътрешна конституираност* (вътрешноприсъща конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на икономическия обект и на икономическата система, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още *вътрешна икономическа конституираност** (internal economic constitution /constitutivity/); *общо понятие* за коя да е от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия предмет (които скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически институт*, т.е. икономическият институт е съвкупността от всички икономически институти); институт на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Отделният вид вътрешна страна на икономическия предмет (отделната разновидност на икономическия институт) се определя като *икономически институт*. Икономическият институт е общо понятие за коя да е от всички създаващи страни на икономическия предмет и за източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е кое да е от всички вътрешни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновиднос-

ти (институтити) на икономическия институт са *икономическата същност, икономическото съдържание, икономическата субстанция, икономическото качество, икономическата необходимост* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия институт е съответстващият му *икономически екституит*. Икономическият институт и икономическият екституит са понятия на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт **се сменя** в икономическия екституит: икономическият екституит е икономическия институт в смет вид. Първопричината на икономическия екституит е скрита в икономическия институт, а икономическият институт [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екституит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на предметния икономически институт са **обектният икономически институт*** (object economic institute) (институитът на икономическия обект) и **системният икономически институт*** (system economic institute) (институитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **институитно икономическо богатство*** (institutive economic wealth).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически институт се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски институт*** (consumptionary /consumomic/ institute), **стопански институт*** (protoeconomic /pronomic/ institute), **пазарно-икономически институт*** (marketly-economic /exnomic/ institute) и **финансово-пазарно-икономически институт*** (financially-marketly-economic /finomic/ institute). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ институт*** (sustenance /sustaining; subnomic/ institute) (за институт при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУИТ (economic institute) (**ки**) – във:

икономически институт;

предметен типичен икономически институт (същото като *типичен икономически институт*);

типичен икономически институт.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУТАТ* (economic institutate) (съкратено от *internal constitutate*) (*) – съвкупност от всички *икономически институти* на *икономическия предмет*; съвкупност от всички **вътрешни конституираности** (вътрешноприсъщи съвкупностни конституираности) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **съвкупностна вътрешна икономическа конституираност*** (totalitary internal economic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия предмет; институтат на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Той е общността от всички създаващи страни на икономическия предмет като източник на неговите въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семейството) от всички вътрешни съчетания (образувани по силата на различни критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество съставки на икономическия институтат са *икономическата същност*, *икономическото съдържание*, *икономическата субстанция*, *икономическото качество*, *икономическата необходимост* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия институтат е *икономическият екститутат*. Икономическият институтат и икономическият екститутат са понятия на **съвкупностната конституираност на икономическия предмет*** (totalitary constitution /constitutivity/) of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институтат **се сменя** в икономическия екститутат: икономическият екститутат е икономическия институтат в смет вид. Първопричината на икономическия екститутат е скрита в икономическия институтат, а икономическият институтат [който е първичната (примитивната) и определящата съвкупностна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екститутат [която е вторичната (производната) и решаващата съвкупностна конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия институтат са **обектният икономически институтат*** (object economic institutate) (институтатът на икономическия обект) и **системният икономически институтат*** (system economic institutate) (институтатът на икономическата система). На него отговаря понятието за **институтатно икономическо богатство*** (institutative economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУТАТ (economic institutate) (**ки**) – във:

икономически институт;

типичен икономически институт.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУТИТ* (economic institutite) (съкратено от *internal constitutite*) (*) – отделна **вътрешна конституираност** (вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още отделна **вътрешна икономическа конституираност*** (internal economic constitution /constitutivity/); отделен вид вътрешна (скрита) страна на икономическия предмет; отделна разновидност на *икономическия институт*; институтит на икономическия предмет (вж. *икономически конституит*). Икономическият институтит е някаква създаваща страна на икономическия предмет и някакъв източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е някакво вътрешно съчетание (по силата на определен критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно такъв, какъвто е. По силата на това му качество икономически институтити (разновидности на икономическия институт) са *икономическата същност, икономическото съдържание, икономическата субстанция, икономическото качество, икономическата необходимост* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия институтит е съответстващият му *икономически екститутит*. Икономическият институтит и икономическият екститутит са понятия на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институтит **се сменя** в икономическия екститутит: икономическият екститутит е икономическия институтит в смет вид. Първопричината на икономическия екститутит е скрита в икономическия институтит, а икономическият институтит се разкрива чрез икономическия екститутит. Основни разновидности на икономическия институтит са **обектният икономически институтит*** (object economic institutite) (институтитът на икономическия обект) и **системният икономически институтит*** (system economic institutite) (институтитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **институтитно икономическо богатство*** (institutitive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУТИТ (economic institutite) (**ки**) – във:

икономически институт;

типичен икономически институт.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТИТУЦИИ (economic institutions), **институционални икономически единици, икономически стопански единици, (*)** – собственическо-мотивирани и икономически-функциониращи институции, независимо от това дали според основното си предназначение са конституирани като икономически или не; частен случай на *стопанските единици*. (Разглеждат се още като **набор от определени правила**, по силата на които се организират и функционират институционалните икономически единици.) Участници (субекти, индивиди, агенти, групи, организации и т.н.) във *възпроизводството* на *икономическото богатство* (т.е. в *икономическото възпроизводство*) в условията на ограниченост на природните и човешките *ресурси*. Същото като *икономически единици*. Изпълняват ролята на *икономически елементи* и на *икономически свързки* в *реалиционните икономически системи* и на *икономически връзки* в *институционалните икономически системи*. Извън това определение имат много по-тесен обхват. Икономическите институции са разновидност на *обектните компоненти на икономическата система*, в т.ч. както на *обектните компоненти на релационната икономическа система*, така и на *обектните компоненти на институционалната икономическа система*. Икономическите институции изпълняват ролята на *институционални връзки на релационната икономическа система* и на *институционални елементи на релационната икономическа система*, както и на **обектни икономически свързки на релационната икономическа система*** (object economic couplings of the relational economic system).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТАТ* (economic intate) (*) – съвкупност на част от *икономическите институти* на *икономическия предмет*; съвкупност на част от **вътрешните конституираности** (от вътрешноприсъщите конституираности) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **частична съвкупностна вътрешна икономическа конституираност*** (partial totalitary internal economic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността на част от вътрешните (скритите) страни на *икономическия предмет*; интат на *икономическия предмет* (вж. *икономически контит*). Той е общността на част от създаващите страни на ико-

номическия предмет като източник на неговите въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Представлява общността (семејството) на част от вътрешните съчетания (образувани по силата на различни критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), която (общност) го прави външно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия интат са *икономическият есконтентат*, *икономическият субстратат*, *икономическият сенстат*, *икономическият натуритат* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия интат е *икономическият екстат*. Икономическият интат и икономическият екстат са понятия на **частичната съвкупностна конституираност на икономическия предмет*** (partial totalitary constitution /constitutivity/) of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интат **се сменя** в икономическия екстат: икономическият екстат е икономическия интат в смет вид. Първопричината на икономическия екстат е скрита в икономическия интат, а икономическият интат [който е първичната (примитивната) и определящата частична съвкупностна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екстат [който е вторичната (производната) и решаващата частична съвкупностна конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия интат са **обектният икономически интат*** (object economic intate) (интатът на икономическия обект) и **системният икономически интат*** (system economic intate) (интатът на икономическата система). На него отговаря понятието за **интатно икономическо богатство*** (intative economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТАТ (economic intate) (**ки**) – във:

икономически интат;

типичен икономически интат.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛ (economic integral) (**ки**) – във:

абелев икономически интеграл;

взаимнообратни икономически интеграли на Фурие, Ж., (вж. *икономическа спектрална плътност*);

икономически интеграл на Фурие, Ж.;

икономически интеграл на Фурие, Ж. [начини за изчисляване];

комплексна форма на икономическия интеграл на Фурие, Ж.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛ НА ФУРИЕ, Ж.* (Fourier economic integral). Приемаме, че за *икономическия ред на Ж. Фурие при произволен интервал*

$$y(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} (a_k \cdot \cos \frac{k\pi}{l} x + b_k \cdot \sin \frac{k\pi}{l} x),$$

са налице зависимостите

$$\lambda = \frac{k\pi}{l}, \quad \eta = \frac{\pi x}{l},$$

където *икономическите коефициенти на Ж. Фурие* a_0 , a_k и b_k се определят по формулите

$$a_k = \frac{1}{l} \int_{x=-l}^l y(x) \cos \frac{k\pi}{l} x dx,$$

$$b_k = \frac{1}{l} \int_{x=-l}^l y(x) \sin \frac{k\pi}{l} x dx,$$

$$a_0 = \frac{1}{l} \int_{x=-l}^l y(x) dx, \quad k = 0.$$

След като се заместят в него значенията на коефициентите a_0 , a_k и b_k , се получава изразът

$$y(x) = \frac{1}{\pi} \int_{\lambda=0}^{\infty} d\lambda \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) d\eta = \frac{1}{\pi} \int_{\lambda=0}^{\infty} \left[\int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) d\eta \right] d\lambda.$$

Дясната част на този израз се определя като *икономическа интегрална формула на Ж. Фурие (интегрална формула на Ж. Фурие в икономиката)*, а интегралът в него – като *икономически интеграл на Ж. Фурие*. Икономическият интеграл на Ж. Фурие се интерпретира като **континуален аналог** (continual analog) на *икономическия ред на Ж. Фурие*. Икономическата интегрална формула на Ж. Фурие може да се представи още като *разложение на периодичната икономическа функция в интеграл на Ж. Фурие*

$$y(x) = \int_0^{\infty} [a(\lambda) \cos \lambda x + b(\lambda) \sin \lambda x] d\lambda,$$

където:

$$a(\lambda) = \frac{1}{\pi} \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda \eta \, d\eta,$$

$$b(\lambda) = \frac{1}{\pi} \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \sin \lambda \eta \, d\eta.$$

Тъй като, от една страна, интегралът

$$\int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) \, d\eta$$

е четна функция на λ , икономическата интегрална формула на Ж. Фурие

$$y(x) = \frac{1}{\pi} \int_{\lambda=0}^{\infty} d\lambda \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) \, d\eta$$

може да се представи във вида

$$\begin{aligned} y(x) &= \frac{1}{2\pi} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} d\lambda \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) \, d\eta = \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} \left[\int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \cos \lambda(\eta - x) \, d\eta \right] d\lambda. \end{aligned}$$

От друга страна, тъй като интегралът

$$\int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \sin \lambda(\eta - x) \, d\eta$$

е нечетна функция на λ , следователно

$$\frac{1}{2\pi} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} d\lambda \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) \sin \lambda(\eta - x) \, d\eta = 0.$$

Ето защо функцията на *икономическия процес*, представена чрез икономическия интеграл на Ж. Фурие, може да се запише като

$$y(x) = \frac{1}{2\pi} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} d\lambda \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) [\cos \lambda(\eta - x) + i \sin \lambda(\eta - x)] \, d\eta =$$

$$= \frac{1}{2\pi} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} \left\{ \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) [\cos \lambda(\eta - x) + i \sin \lambda(\eta - x)] d\eta \right\} d\lambda$$

или още като

$$y(x) = \frac{1}{2\pi} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} d\lambda \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) e^{i\lambda(\eta-x)} d\eta = \frac{1}{2\pi} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} \left[\int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) e^{i\lambda(\eta-x)} d\eta \right] d\lambda.$$

което представлява *комплексната форма на икономическия интеграл на Ж. Фурие*.

От своя страна комплексната форма на икономическия интеграл на Ж. Фурие може да се запише и във вида

$$y(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} e^{-i\lambda x} \left[\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) e^{i\lambda \eta} d\eta \right] d\lambda$$

Въз основа на него се построява функцията

$$h(\lambda) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\eta=-\infty}^{\infty} y(\eta) e^{i\lambda \eta} d\eta,$$

която е **икономически образ на Ж. Фурие*** (Fourier economic reflection) [или още – **образ на Ж. Фурие в икономиката*** (Fourier reflection in economy)] (вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*). Това е спектрална функция на функцията на икономическия процес $Y(x)$. Може да се означае още като *икономическа спектрална функция* (или още – *спектрална функция в икономиката*). От комплексната форма на икономическия интеграл на Ж. Фурие произтича още, че

$$y(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\lambda=-\infty}^{\infty} h(\lambda) e^{-i\lambda x} d\lambda.$$

Икономическият образ на Ж. Фурие, който изразява функцията $h(\lambda)$ чрез функцията $y(\eta)$, още е и **икономическа трансформация на Ж. Фурие*** (Fourier economic transformation) [**трансформация на Ж. Фурие в икономиката*** (Fourier transformation in economy)] (*също*). От своя страна възстановяването на икономическата функция $y(x)$ по даден икономически образ на Ж. Фурие $h(\lambda)$ с помощта на последната формула е **обратна икономическа трансформация на Ж. Фурие*** (Fourier inverse economic transformation) [**обратна трансформация на Ж. Фурие в икономиката*** (Fourier inverse transformation in

есопоту)]. Вижда се, че $y(x)$ и $h(\lambda)$ са **взаимно спрегнати икономически интеграли на Ж. Фурие*** (Fourier mutual economic integrals) [**взаимно спрегнати интеграли на Ж. Фурие в икономиката*** (Fourier mutual integrals in esopotu)]. Тяхната взаимна обратимост стои в основата на *спектралния анализ на икономическия цикъл*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛ НА ФУРИЕ, Ж. (Fourier economic integral) (**ки**) – във:

взаимнообратни икономически интеграли на Фурие, Ж., (вж. *икономическа спектрална плътност*);

икономически интеграл на Фурие, Ж.;

икономически интеграл на Фурие, Ж. [начини за изчисляване];

комплексна форма на икономическия интеграл на Фурие, Ж.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛ НА ФУРИЕ, Ж. [НАЧИНИ ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ] (calculation methods on the Fourier economic integral). В стандартния му вид *икономическият интеграл на Ж. Фурие* се представя чрез израза

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} y(t) \cdot e^{i\omega t} dt,$$

където $y(t)$ е *икономически процес* (респ. *случаен икономически процес*), а $F(\omega)$ е неговият *икономически интегрален спектър*. Тук са представени два известни начини за изчисляването на интеграла на Ж. Фурие, но адаптирани към икономическата му реализация. Те се отличават според различията в степента на гладкост на подинтегралната функция на икономическия процес $y(t)$.

Първо, подинтегралната функция $y(t)$ е непрекъсната и приближено равна на нула извън отрязъка $[T_1, T_2]$. Зададени са значенията на $y(t)$ в точките $t_1 = T_1$, $t_2 = T_1 + \Delta t$, $t_3 = T_1 + 2\Delta t$, ..., $t_{n+1} = T_1 + n\Delta t = T_2$, където $\Delta t = (T_2 - T_1)$. Тогава е валидна зависимостта

$$F(\omega) \approx \sum_{j=1}^n \int_{t_j}^{t_{j+1}} y(t) \cdot e^{i\omega t} dt \approx \sum_{j=1}^n f(t_j) \int_{t_j}^{t_{j+1}} e^{i\omega t} dt = \frac{e^{i\omega \Delta t} - 1}{i\omega} \sum_{j=1}^n f(t_j) e^{i\omega t_j}.$$

В случай че

$$|y(t)| < \frac{c}{|t|^r}, \quad c > 0, \quad r > 1, \quad t \in [T_1, T_2]$$

и грешките, с които се задава функцията $y(t)$ в точките t_j , са взаимно независими и разпределени равномерно в отрязъка $[0, \delta]$, тогава има място твърдението за пълната грешка Δ :

$$|\Delta| \leq \frac{c}{r-1} \left(\frac{1}{|T_1|^{r-1}} + \frac{1}{|T_2|^{r-1}} \right) + \left(\omega_y(\Delta t) + \frac{5\delta}{\sqrt{3(n-1)}} \right) \times \\ \times (T_2 - T_1) + 2^{-\tau_l} \max_{r=1,2,\dots,n} \frac{|\operatorname{Re} A_r| + |\operatorname{Im} A_r|}{|\omega_r|} [5 + c(n) + 2^{\tau_l} |\varepsilon|],$$

където

$$\omega_y(\Delta t) = \max_t |y(t + \Delta t) - y(t)|$$

е модулът на непрекъснатостта на икономическия процес $y(t)$, $\tau_l = \tau - 0,08406$, τ – число в двоични цифри в мантиси на числа с плаваща запетайка,

$$A_r = \sum_{j=1}^n y(t_j) e^{i\omega_r x_j}, \quad \omega_r = \frac{r}{T_2 - T_1},$$

$c(n)$ – количеството на аритметичните операции за изчисляването на $\sin t$, ε – закръглената грешка при изчисляването на A_r .

Второ, анализът показва, че увеличаването на степента на гладкост на функцията на икономическия процес $y(t)$ не може да предизвика значително нарастване на точността на показания по-горе първи начин на изчисляване на интеграла на Ж. Фурие. Ето защо може да се приложи и начин за приближено изчисляване на интеграла, който е **обратната трансформация на Ж. Фурие в икономиката**. Приемаме, че е зададена функцията на икономическия интегрален спектър $F(\omega)$. Тя е достатъчно гладка и в безкрайността става равна на нула. Във връзка с поставената цел се прави субституцията

$$\omega = i \frac{1+\tau}{1-\tau} \quad \text{при} \quad \tau = e^{i\zeta}, \quad -\pi \leq \zeta \leq \pi$$

и се полага

$$\tilde{y}(\tau) = F\left(i \frac{1+\tau}{1-\tau}\right) \frac{1}{1-\tau}, \quad F(\omega) = \tilde{y}\left(\frac{\omega-i}{\omega+i}\right) \frac{2i}{\omega+i}.$$

Изразът $\tilde{y}(\tau)$ се апроксимира с помощта на многочлена за интерполация $u_n(\tilde{y}, \tau)$:

$$\tilde{y}_{(\tau)} \approx u_n(\tilde{y}, \tau) = \sum_{k=-n}^n \tilde{a}_k \tau^k,$$

където

$$\tilde{a}_k = \frac{1}{2n+1} \sum_{j=-n}^n \tilde{y}(\tau_j) \tau_j^{-k} = \frac{1}{2n+1} \sum_{j=-n}^n F(\omega_j) \frac{\tau_j^{-k}}{1 - \tau_j},$$

$$\tau_j = e^{j \frac{2\pi}{2\pi+1}}, \quad \omega_j = -\operatorname{ctg} \frac{\pi}{2\pi+1} j.$$

Тогава икономическият интегрален спектър може да се изчисли приближено по формулата

$$F(\omega) = \sum_{k=-n}^n \tilde{a}_k \left(\frac{\omega - i}{\omega + i} \right)^k \frac{2i}{\omega + i}.$$

При изчисляването на коефициента $\tilde{a}_k$ може да се използва алгоритъмът за бърза трансформация на Ж. Фурие (трябва да се има предвид и обстоятелството че ако $F(\omega)$ е реална функция, то и $\tilde{a}_k$ е реално). Полага се

$$y(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) e^{-i\omega t} d\omega \approx \frac{1}{2\pi} \sum_{k=-n}^n \tilde{a}_k \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\omega - i}{\omega + i} \right)^k \frac{2i}{\omega + i} e^{-i\omega t} d\omega.$$

Тогава е валидна и следната зависимост:

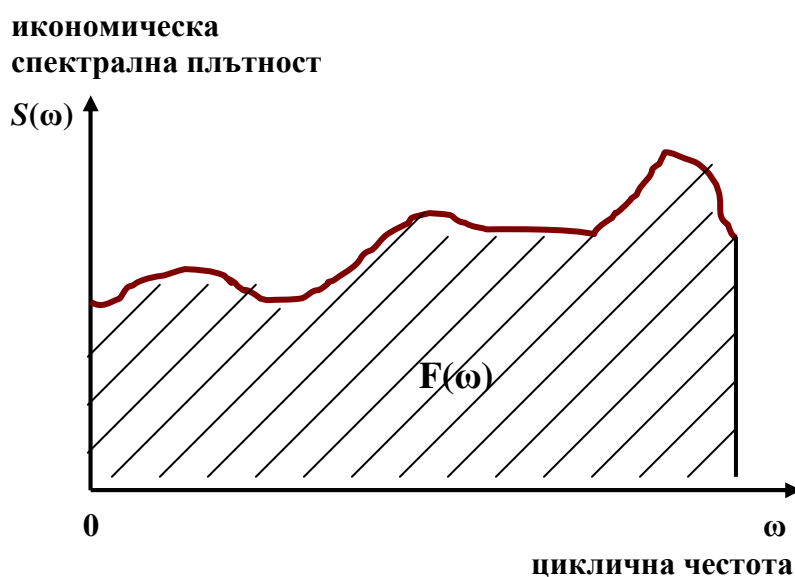
$$y(t) \approx \begin{cases} \frac{1}{2\pi} \sum_{k=0}^n \tilde{a}_k e^{-t} P_k(t) & \text{при } t > 0, \\ -\frac{1}{2\pi} \sum_{k=-n}^{-1} \tilde{a}_k e^t P_{-k-1}(-t) & \text{при } t < 0, \end{cases}$$

където $P_k(t)$ са **многочлените на Лагер** (Laguerre multinomials) (те са ортогонални по отношение на полуоста $[0, \infty)$ с тегло e^{-2x}). Вж. *стационарен случаен икономически процес*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛЕН КРОС-СПЕКТЪР* (economic integral cross spectre) – същото като *крос-спектрална функция в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛЕН СПЕКТЪР* (economic integral spectre), **спектрална функция на икономически процес, икономическа спектрална функция**, – една от основните характеристики на *икономическия цикъл* (цик-

личния икономически процес) и в спектралния анализ в икономиката. Динамичният изход на цикличната икономическа система е случаен икономически процес $Y(t) = y(t)$. Той се разлага на множество съставлящи го хармонични икономически процеси, за всеки от които е специфична собствена циклична икономическа честота ω_k . Характерно за спектралния анализ е, че в теоретичен план обобщава множеството от дискретни значения ω_k в непрекъсната променлива. Икономическият интегрален спектър $F(\omega)$ определя относителната амплитуда (интензивността) и фазата на всяка съставляща случайния икономически процес $y_k(t)$ в зависимост от нейната честота ω_k . Затова и се нарича спектрална функция на икономическия процес $y(t)$ [такива са например **спектралната функция на цикличната динамика на брутния вътрешен продукт*** (spectral function of gross domestic product cyclical dynamic) или **спектрална функция на икономическото разпределение*** (economic distribution spectral function)]. Зависимостта между икономическия интегрален спектър $F(\omega)$ и икономическата спектрална плътност $S(\omega)$ е илюстрирана на фиг. 1.

Фиг. 1. Зависимост между икономическата спектрална плътност и икономическия интегрален спектър

Налице е също важното съотношение между икономическия интегрален спектър $F(\omega)$ и икономическата спектрална плътност $S(\omega)$:

$$\int_{\omega_1}^{\omega_2} S(\omega) d\omega.$$

Икономическият интегрален спектър изразява приноса в дисперсията на съответния честотен пояс в границите между честотите ω_1 и ω_2 . Той е интегралът от икономическата спектрална плътност:

$$F(\omega) = \int S(\omega) d\omega.$$

Както и обратно, макроикономическата спектрална плътност може да се разглежда като първа производна от макроикономическия интегрален спектър:

$$S(\omega) = \frac{dF(\omega)}{d\omega}.$$

Това дава основание да се направи преобразуването

$$R(u) = 2 \int_{\omega=0}^{\infty} S(\omega) \cos \omega u d\omega = 2 \int_{\omega=0}^{\infty} \frac{dF(\omega)}{d\omega} \cos \omega u d\omega = 2 \int_{F=0}^{\infty} \cos \omega u dF.$$

По такъв начин в непосредствена форма се задава зависимостта между *икономическата ковариация* $R(u)$ и икономическия интегрален спектър $F(\omega)$. Вж. *спектрален анализ в икономиката* и *икономическа спектрална плътност*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАНТ НА ЛАГРАНЖ, Ж.* (Lagrange's economic integrant) – същото като *икономически лагранжиан*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАТОР* (economic integrator) – същото като *оператор за интегриране в икономическа система* и като *интегрален икономически опертор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕРВАЛ (economic intrval) (**ки**) – във:
прост икономически интервал.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕРЕС (economic interest) – същото като *икореномическа обтизначимост*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕРЕС (economic interest) (**ки**) – във:

запасов икономически интерес (същото като *запасова икореномическа обтизначимост*);

запасов инцентитален икономически интерес (същото като *запасова инцентитална икономическа обтизначимост* и *запасов икономически обтиинцентит*);

запасов трансцентитален икономически интерес (същото като запасова трансцентитална икономическа обтизначимост и запасов икономически обтитрансцентит);

запасов уницентитален икономически интерес (същото като запасова уницентитална икономическа обтизначимост и запасов икономически обтиунцентит);

запасов центитален икономически интерес (същото като запасова центитална икономическа обтизначимост и запасов икономически обтицен-тит);

изпълнителен икономически интерес (същото като изпълнителна икономическа обтизначимост);

изпълнителен инцентитален икономически интерес (същото като изпълнителна инцентитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтиинцентит);

изпълнителен трансцентитален икономически интерес (същото като изпълнителна трансцентитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтитрансцентит);

изпълнителен уницентитален икономически интерес (същото като изпълнителна уницентитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтиунцентит);

изпълнителен центитален икономически интерес (същото като изпълнителна центитална икономическа обтизначимост и изпълнителен икономически обтицен-тит);

икономически интерес (същото като икореномическа обтизначимост);

икономически интереси;

инцентитален икономически интерес (същото като инцентитална икономическа обтизначимост и икономически обтиинцентит);

коалиция на икономическите интереси;

работен икономически интерес (същото като работна икореномическа обтизначимост);

работен инцентитален икономически интерес (същото като работна инцентитална икономическа обтизначимост и работен икономически обтиин-центит);

работен трансцентитален икономически интерес (същото като работна трансцентитална икономическа обтизначимост и работен икономически обтитрансцентит);

работен уницентитален икономически интерес (същото като работна уницентитална икономическа обтизначимост и работен икономически обти-уницентит);

работен центитален икономически интерес (същото като работна цен-титална икономическа обтизначимост и работен икономически обтицен-тит);

субстатен икономически интерес (същото като субстатна икореноми-ческа обтизначимост);

субстатен инцентитален икономически интерес (същото като субстат-на инцентитална икономическа обтизначимост и субстатен икономически обтиинцентит);

субстатен трансцентитален икономически интерес (същото като субс-татна трансцентитална икономическа обтизначимост и субстатен иконо-мически обтитрансцентит);

субстатен уницентитален икономически интерес (същото като субстат-на уницентитална икономическа обтизначимост и субстатен икономически обтиуницентит);

субстатен центитален икономически интерес (същото като субстатна центитална икономическа обтизначимост и субстатен икономически обти-центит);

сустатантен икономически интерес (същото като сустатантна икорен-омическа обтизначимост);

сустатантен инцентитален икономически интерес (същото като суста-тантна инцентитална икономическа обтизначимост и сустатантен иконо-мически обтиинцентит);

сустатантен трансцентитален икономически интерес (същото като сустатантна трансцентитална икономическа обтизначимост и сустатан-тен икономически обтитрансцентит);

сустатантен уницентитален икономически интерес (същото като сус-татантна уницентитална икономическа обтизначимост и сустатантен икономически обтиуницентит);

сустатантен центитален икономически интерес (същото като суста-тантна центитална икономическа обтизначимост и сустатантен икономи-чески обтицентит);

сустатитен икономически интерес (същото като сустатитна икорено-мическа обтизначимост);

сустатитен инцентитален икономически интерес (същото като су-
статитна инцентитална икономическа обтизначимост и сустатитен иконо-
мически обтиинцентит);

сустатитен трансцентитален икономически интерес (същото като су-
статитна трансцентитална икономическа обтизначимост и сустатитен
икономически обтитрансцентит);

сустатитен уницентитален икономически интерес (същото като су-
статитна уницентитална икономическа обтизначимост и сустатитен иконо-
мически обтиуницентит);

сустатитен центитален икономически интерес (същото като су-
статитна центитална икономическа обтизначимост и сустатитен икономически
обтицентит);

съзидателен икономически интерес (същото като съзидателна икорено-
мическа обтизначимост);

съзидателен инцентитален икономически интерес (същото като съзи-
дателна инцентитална икономическа обтизначимост и съзидателен иконо-
мически обтиинцентит);

съзидателен трансцентитален икономически интерес (същото като съзи-
дателна трансцентитална икономическа обтизначимост и съзидателен ико-
номически обтитрансцентит);

съзидателен уницентитален икономически интерес (същото като съзи-
дателна уницентитална икономическа обтизначимост и съзидателен иконо-
мически обтиуницентит);

съзидателен центитален икономически интерес (същото като съзидател-
на центитална икономическа обтизначимост и съзидателен икономически
обтицентит);

сътворителен икономически интерес (същото като сътворителна икоре-
номическа обтизначимост);

сътворителен инцентитален икономически интерес (същото като сътво-
рителна инцентитална икономическа обтизначимост и сътворителен ико-
номически обтиинцентит);

сътворителен трансцентитален икономически интерес (същото като
сътворителна трансцентитална икономическа обтизначимост и сътвори-
телен икономически обтитрансцентит);

сътворителен уницентитален икономически интерес (същото като сът-
ворителна уницентитална икономическа обтизначимост и сътворителен
икономически обтиуницентит);

сътворителен центитален икономически интерес (същото като сътворителна центитална икономическа обтизначимост и сътворителен икономически обтицентит);

творчески икономически интерес (същото като творческа икореномическа обтизначимост);

творчески инцентитален икономически интерес (същото като творческа инцентитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтиинцентит);

творчески трансцентитален икономически интерес (същото като творческа трансцентитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтитрансцентит);

творчески уницентитален икономически интерес (същото като творческа уницентитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтиуницентит);

творчески центитален икономически интерес (същото като творческа центитална икономическа обтизначимост и творчески икономически обтицентит);

трансцентитален икономически интерес (същото като трансцентитална икономическа обтизначимост и икономически обтитрансцентит);

унисъзидателен икономически интерес (същото като унисъзидателна икореномическа обтизначимост);

унисъзидателен инцентитален икономически интерес (същото като унисъзидателна инцентитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтиинцентит);

унисъзидателен трансцентитален икономически интерес (същото като унисъзидателна трансцентитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтитрансцентит);

унисъзидателен уницентитален икономически интерес (същото като унисъзидателна уницентитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтиуницентит);

унисъзидателен центитален икономически интерес (същото като унисъзидателна центитална икономическа обтизначимост и унисъзидателен икономически обтицентит);

уницентитален икономически интерес (същото като уницентитална икономическа обтизначимост и икономически обтиуницентит);

центитален икономически интерес (същото като центитална икономическа обтизначимост и икономически обтицентит).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕРЕСИ (economic interests) – основанието и движещият мотив на *икономическите отношения* във вид на обективна насоченост (осъзната или неосъзната) на икономическата дейност на хората, която отразява тяхното място в системата на *икономическото възпроизводство*; израз на обективната икономическа необходимост (вж. *икономическа необходимост*), както и на необходимостта от активна позиция на икономическите агенти в икономическия живот. Икономическите интереси са социално-обусловена и исторически-определена форма на проявление на *икономическите потребности*. Подразделят се на индивидуални, групови, фирмени, институционални, държавни, обществени и т.н. икономически интереси. Необходимостта от удовлетворяване на икономическите интереси подбужда хората към икономическа дейност (в т.ч. и най-вече към икономически-обусловена производствена дейност), така че те се извяват като **икономически стимули** (economic stimuli). Функцията на икономическите интереси в качеството им на икономически стимули е елемент на механизма на действието на *икономическите закони*. Той е механизъм, който свързва съзнателната целенасочена дейност на хората с икономическите закони, като подчинява техните действия на изискванията на законите, на необходимостта от тяхната реализация. Икономическите интереси са решаващото звено в този механизъм. Те са включени в причинно-следствената връзка в процеса на движението на икономическите отношения: “икономически закони – икономически потребности – икономически интереси”.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически интереси се конституират още и съответстващите на последните понятия за **консуматорски интереси*** (consumptionary interests), **стопански интереси*** (protoeconomic interests), **пазарно-икономически интереси*** (marketly-economic interests) и **финансово-пазарно-икономически интереси*** (financially-marketly-economic interests). Общо за всички тях е понятието за **поддържащи интереси*** (sustenance /sustaining/ interests) (за интереси при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕРИОН* (economic interion) (*) – вътрешно *икономическо понятие*, което е първично и определящо в състава на *икономическия битерион* (последният е частен случай на *двустепенната икономическа монада* в качеството ѝ на двустепенен едноравнищен диалектически формат, състоящ се от взаимодействащи си икономически интерион и *икономически екстерион*), представляващо вътрешната страна на даден *икономически предмет*

(вж. *външно и вътрешно в икономиката и определящо и решаващо в икономиката*). Икономическият интерион (вътрешното в икономиката) е това, което характеризира собствената природа (вж. *икономическа същност*), съдържанието (вж. *икономическо съдържание*) и своеобразието (вж. *икономическа субстанция*) на икономическия предмет. Вътрешното характеризира икономическия предмет откъм тези негови свойства и отношения, които съставят неговата основа, закона на неговото движение и развитие. В този контекст разновидности на икономическия интерион са икономическата същност, икономическото съдържание и икономическата субстанция, които в своята съвкупност образуват *икономическия интериорат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕРИОРАТ* (economic interiorate) (*) – съвкупност от йерархично взаимодействащи си *икономически интериони*, към която се числят *икономическата същност*, *икономическото съдържание* и *икономическата субстанция*, които са вътрешните (първичните и определящите) страни на *икономическите битериони*. Икономически битериони са *двустепенни икономически монади*, всеки един от които се състои от взаимодействащи си *икономически интерион* (вътрешно *икономическо понятие*, което е първично и определящо) и *икономически екстерион* (външно *икономическо понятие*, което е вторично и решаващо) (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Икономически битериони са (а) *икономическият диспозат* (който е *диспозатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически диспозификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата същност* и външна (и решаваща) страна е *икономическото явление*, (б) *икономическият специфат* (който е *специфатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически спецификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическото съдържание* и външна (и решаваща) страна е *икономическата форма*, (в) *икономическият сустат* (който е *сустатна двустепенна икономическа монада* и приема формата на *икономически сустификат*), чиято вътрешна (и определяща) страна е *икономическата субстанция* и външна (и решаваща) страна е *икономическата субстанта*. Като цяло икономическият интериорат е вътрешната (първичната и определящата) страна на *икономическия битериорат* (последният е съвкупността от икономическият диспозат, икономическият специфат и икономическият сустат).

Икономическият интериорат е триравнищна икономическа йерархия (нейните равнища са икономическата същност, икономическото съдържание и икономическата субстанция) и в това си качество образува *икономическия на-*

туритат, който е едносъставна *натуритатна* *едностепенна* *икономическа* *триада*. В него се конституират и установяват три *интериоратни* *едностепенни* *икономически* *диади*: (1) *икономическата същина*, която е *същинна* *едностепенна* *икономическа* *дуада* [от своя страна съставена от (а) икономическото съдържание, което тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическата същност, която тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (2) *икономическият субстрат*, който е *субстратна* *едностепенна* *икономическа* *дуада* [от своя страна съставена от (а) икономическата субстанция, която тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическото съдържание, което тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна]; (3) *икономическият смисъл*, който е *смислова* *едностепенна* *икономическа* *дуада* [от своя страна съставена от (а) икономическата субстанция, която тук изпълнява ролята на първична и определяща страна, и (б) икономическата същност, която тук изпълнява ролята на вторична и решаваща страна].

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕРПОЛАТОР (economic interpolator) – вж. система на *програмно икономическо управление*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТИТ* (economic intite) (*) – *единна частична вътрешна конституираност* (единна частична вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **единна частична вътрешна икономическа конституираност*** (united partial internal economic constitution /constitutivity/); **единност** на част от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия предмет (които скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически интит*, т.е. икономическият интит е съвкупността от всички *икономически интиути* на икономическия предмет, а последните изграждат неговия *икономически интит*); част от всички икономически интиути в тяхното диалектическо единство; интит на икономическия предмет (вж. *икономически контит*). Икономическият интит е понятие за единството на част от всички създаващи страни на икономическия предмет и е единен източник на част от всички негови въздействия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Икономическият интит е комплексното частично вътрешно съчетание (по силата на комплекс от критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно

единен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия интит са *икономическият есконтентит*, *икономическият субстратит*, *икономическият сенсит*, *икономическият натурит* и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия интит е съответстващият му *икономически ексит*. Икономическия интит и икономическия ексит са понятия на **единната частична конституираност на икономическия предмет*** (united partial constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическия интит **се сменя** в икономическия ексит: икономическия ексит е икономическия интит в смет вид. Първопричината на икономическия ексит е скрита в икономическия интит, а икономическия интит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия ексит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия интит са **обектният икономически интит*** (object economic intite) (интитът на икономическия обект) и **системният икономически интит*** (system economic intite) (интитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **интитно икономическо богатство*** (intitive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТИТ (economic intite) (**ки**) – във:

икономически интит;

типичен икономически интит.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТУИТ* (economic intuited) (*) – **частична вътрешна конституираност** (частична вътрешноприсъща конституираност) на *икономическия предмет* [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **частична вътрешна икономическа конституираност*** (partial economic internal constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от част от всички вътрешни (скрити) страни на икономическия предмет (които част от скрити страни като съвкупност образуват неговия *икономически интит*, т.е. икономическият интит е съвкупността от част от всички всички икономически интуити); интуит на икономическия предмет (вж. *икономически контит*). Икономическият интуит е общо понятие за коя да е от част от всички създаващи страни на икономическия предмет и е източник на негови въздейст-

вия върху заобикалящата го среда (вж. *икономическо въздействие*). Той е кое да е от част от всички вътрешни съчетания (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави вътрешно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия интуит са *икономическата същина* (*икономическият есконтент*), *икономическият субстрат*, *икономическият смисъл*, *икономическото естество* (*икономическата природа*) и т.н. **Начинът на експлициране** на икономическия интуит е съответстващият му *икономически екстуит*. Икономическият интуит и икономическият екстуит са понятия на **частичната конституираност на икономическия предмет*** (partial constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представят относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интуит **се сиема** в икономическия екстуит: икономическият екстуит е икономическия интуит в смет вид. Първопричината на икономическия екстуит е скрита в икономическия интуит, а икономическият интуит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екстуит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия интуит са **обектният икономически интуит*** (object economic intuitive) (интуитът на икономическия обект) и **системният икономически интуит*** (system economic intuitive) (интуитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **интуитно икономическо богатство*** (intuitive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТУИТ (economic intuitive) (**ки**) – във:

икономически интуит;

типичен икономически интуит.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН КОНТУР (economic informationary contour /circuit/) (**ки**) – във:

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур;

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с метарегулируемо метарегулиране;

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с метарегулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране;

преплетен икономически информационен контур;

преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН КОНТУР С МЕТАРЕГУЛИРУЕМО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic informationary contour /circuit/ in metaregulable metaregulation) (**ки**) – във:

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с метарегулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с метарегулируемо метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН КОНТУР С НЕРЕГУЛИРУЕМО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic informationary contour /circuit/ in unregulable metaregulation) (**ки**) – във:

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН КОНТУР С РЕГУЛИРУЕМО МЕТАРЕГУЛИРАНЕ (economic informationary contour /circuit/ in regulable metaregulation) (**ки**) – във:

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране;

преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОННИ ЕЗИЦИ (economic information languages) – знакови системи, които се използват при обмяната на икономически данни. Последните са носителите на *икономическата информация*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНЦЕНДЕНТ* (economic incendent) (*) – частен случай на *икономическо явление*, което като феномен е предметен *икономически трансцендент* в **цендентална икономическа система*** (cendental economic system) (която е особен частен случай на диспозиционна икономическа система). Докато в *диспозиционната икономическа система* (същото като *същностно-стратифицирана икономическа система*) в зависимост от мястото, което заема като *икономически страт*, даден *икономически предмет* може да бъде както *икономическа същност*, така и *икономическо явление*, то в ценденталната икономическа система икономическият инцидент може да изпълнява само функцията на икономическо явление (на цендентално икономическо явление). Ролята на икономически инцидент обикновено се изпълнява от някакъв предметен *икономически запас* (който е определена *икономическа ценност*, която от своя страна е *икономически трансцендент*). Вж. *икономически цендент* и *икономически ценденти*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНЦЕНТИТ* (economic incentite) (ценностно-основан *икономически инцидент* в двуравнищна диспозиционна икономическа система) (*) – частен случай на *икономически инцидент*, който като феномен е предметен *икономически трансцендент* в **центитална икономическа система*** (centital economic system) (която от своя страна е особен частен случай на диспозиционна икономическа система) и който е *икономическа предметност*. Докато в *диспозиционната икономическа система* (същото като *същностно-стратифицирана икономическа система*) в зависимост от мястото, което заема като *икономически страт*, даден *икономически предмет* може да бъде както *икономическа същност*, така и *икономическо явление*, то в центиталната икономическа система икономическият инцидент може да изпълнява само функцията на икономическо явление (на центитално икономическо явление).

ние). Ролята на икономически инцентит обикновено се изпълнява от някакъв предметен *икономически запас* [тук е същото като **икономическа предметност** (вж. *центиталнен икономически диспозит*)] (която предметност е определена *икономическа ценност*, като от своя страна последната изпълнява ролята на *икономически трансцентит*). Вж. *икономически центит* и *икономически центити*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНЦЕНТИТ (economic incentive) (**ки**) – във:

запасов икономически инцентит (същото като *запасова инцентитална икономическа значимост*);

изпълнителен икономически инцентит (същото като *изпълнителна инцентитална икономическа значимост*);

икономически инцентит;

полезностен икономически инцентит;

работен икономически инцентит (същото като *работна инцентитална икономическа значимост*);

стойностен икономически инцентит;

субстатен икономически инцентит (същото като *субстатна инцентитална икономическа значимост*);

сустатантен икономически инцентит (същото като *сустатантна инцентитална икономическа значимост*);

сустатитен икономически инцентит (същото като *сустатитна инцентитална икономическа значимост*);

съзидателен икономически инцентит (същото като *съзидателна инцентитална икономическа значимост*);

сътворителен икономически инцентит (същото като *сътворителна инцентитална икономическа значимост*);

творчески икономически инцентит (същото като *творческа инцентитална икономическа значимост*);

унисъзидателен икономически инцентит (същото като *унисъзидателна инцентитална икономическа значимост*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНЦИДЕНТОР (economic incidentor), **инцидентор на икономическия граф**, – вж. *икономически граф*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КАПИТАЛ* (economic capital) (*) – *капитал*, който се конституира в *икономиката* (последната като една от основните възпроизводствени форми на *поддържането*). Икономическият капитал е такава съв-

купност от *интегрални икономически блага* (от акумулирани, натрупани *икономически блага*), която се установява и функционира с цел да осигурява прираст на възпроизводствената икономическа дейност на хората. Като обектно понятие икономическият капитал е категория на обектната *възпроизводствената икономика*, а като системно понятие е категория на *възпроизводствената икономическа система*, изобщо – на *икономическото възпроизводство*. В *икономическото производство* като фаза на *икономическото възпроизводство* капиталът представлява такава съвкупност от интегрални производителни икономически блага (вж. *икономически блага*) (от интегрални производителни икономически запаси, респ. от интегрални производствени икономически ресурси) (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика* и *акумулативно-стратифицирана икономическа система*), която (съвкупност) се конституира и функционира с цел да осигурява нарастване (разширяване) на производствената икономическа дейност на хората. Изпълнява ролята на интегрален *производствен икономически фактор*, но не и на производствен икономически фактор изобщо. В останалите фази на икономическото възпроизводство – *икономическата размяна*, *финансовата размяна*, *икономическото разпределение* и *икономическото потребление*, капиталът приема специфична определеност. Представлява доразвитие на понятието за *икономически фонд* (economic fund) в условията на възпроизводствената икономика (икономическият фонд е понятие на *ресурсно-субстанциалната икономика*, по отношение на която възпроизводствената икономика е частен случай). Икономическият капитал притежава богата палитра от видове и разновидности. Тук са посочени само някои от тях.

Според формите на субстанциалните си характеристики се разграничават такива разновидности на икономическия капитал като: *физически икономически капитал* (physical economic capital) [икономически капитал, който се състои се от *физически интегрални икономически блага* (physical integral economic goods)], *материален икономически капитал* (material economic capital) [икономически капитал, който се състои се от *материални интегрални икономически блага* (material integral economic goods)], *нематериален икономически капитал* (non-material economic capital) [икономически капитал, който се състои се от *нематериални интегрални икономически блага* (non-material integral economic goods)] [в т.ч. *хуманитарен икономически капитал* (humanitarian economic capital), схващан като *социален икономически капитал* (social economic capital), и *интелектуален икономически капитал* (intellectual economic capital)], *човешки икономически капитал* (human

economic capital) [икономически капитал, който се състои се от **трудови интегрални икономически блага** (labour integral economic goods) и затова е същото като **трудов икономически капитал** (labour economic capital)], **финансов икономически капитал** (financial economic capital) [икономически капитал, който се състои се от **финансови интегрални икономически блага** (financial integral economic goods)] (в т.ч. паричен и виртуален), **реален икономически капитал** (real economic capital), **природен икономически капитал** (natural economic capital) [икономически капитал, който се състои се от **природни интегрални икономически блага** (natural integral economic goods)], **паричен икономически капитал** (money economic capital) [икономически капитал, който се състои се от **парични интегрални икономически блага** (product integral economic goods) и е част от финансовия капитал], **продуктов икономически капитал** (product economic capital) [икономически капитал, който се състои се от **продуктови интегрални икономически блага** (product integral economic goods)], **номинален икономически капитал** (nominal economic capital) [икономически капитал, който се състои се от **номинални интегрални икономически блага** (nominal integral economic goods)] и т.н. (Относно съответните разновидности на икономическите блага вж. *икономически блага*.)

Когато се приложи критерият на *ингредиентната икономическа изразимост*, се конституират такива негови разновидности като: **ценностен икономически капитал*** (worth economic capital) [в т.ч. **стойностен икономически капитал*** (value economic capital) и **ползностен икономически капитал*** (utility economic capital)], **начален икономически капитал*** (initial economic capital), **специфичен икономически капитал*** (specific economic capital), **натурален икономически капитал** (natural economic capital), **трудово-изразен икономически капитал*** (labourly-expressed economic capital), **парично-изразен икономически капитал*** (specific economic capital), **виртуално-изразен икономически капитал*** (virtually-expressed economic capital) [същото като **ликвидно-изразен икономически капитал*** (liquidly-expressed economic capital)] и т.н.

В зависимост от сферите, през които преминава движението на икономическия капитал, се разграничават:

(1) **Индустриален икономически капитал** (industrial economic capital) (индустриални възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), чиито **функционални форми** са: (а) **паричният икономически капитал** (money economic capital) (парични възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал) [има се предвид паричният капитал в индустрията, т.е. **ин-**

дустриалният паричен икономически капитал (industrial money economic capital), а не паричният капитал изобщо], (б) **производителният икономически капитал** (productive economic capital) (производителни икономически запаси във вид на капитал), който от своя страна може да бъде (α) **физически икономически капитал** (physical economic capital) (физически производителни икономически във вид на капитал) [в т.ч. **материален физически икономически капитал** (material physical economic capital) (материални физически производителни икономически запаси във вид на капитал) и **нематериален физически икономически капитал** (non-material physical economic capital) (нематериални физически производителни икономически запаси във вид на капитал), като към последният се числят (в общия случай) **хуманитарен икономически капитал** (humanitarian economic capital) (хуманитарни икономически запаси във вид на капитал) и **интелектуален икономически капитал** (intellectual economic capital) (интелектуални икономически запаси във вид на капитал)], и (β) **човешки икономически капитал** (human economic capital) или още **трудов икономически капитал** (labour economic capital) (човешки производителни икономически запаси във вид на капитал); (в) **продуктовият икономически капитал** (product economic capital) [има се предвид продуктивният капитал в индустрията, т.е. **индустриалният продуктов икономически капитал** (industrial product economic capital), а не продуктивният капитал изобщо]; (г) **стоков икономически капитал** (commodity economic capital) (стокови възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), към който може да спадат физически и човешки капитал [има се предвид стоковият капитал в индустрията, т.е. **индустриалният стоков икономически капитал** (industrial commodity economic capital), а не стоковият капитал изобщо]. Индустриалният капитал е понятие на **индустриалното икономическо възпроизводство** (вж. **икономическо възпроизводство**). Индустрията (в съвременното ѝ схващане) обхваща различните сектори на производството и затова нейни разновидности са **промишлената индустрия** (промишлеността), **аграрната индустрия** (селското стопанство) и т.н. Принадлежащите към нея **икономически единици** (фирми) извършват производствена дейност (**икономическо производство**) разменна дейност (**реална икономическа размяна**) и затова индустриалното възпроизводство като свои фази включва **индустриалното икономическо производство** и **индустриалната икономическа размяна**.

(2) **Търговски икономически капитал** (commercial economic capital) (търговски възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), чиито функционални форми са **търговският паричен икономически капитал**

(commercial money economic capital) и **търговският продуктов икономически капитал** (commercial product economic capital), като последният приема формата на **търговски стоков икономически капитал** (commercial commodity economic capital). Търговският капитал е понятие на **търговското икономическо възпроизводство** (*също*). То се свежда до **търговската икономическа размяна**.

(3) **Финансов икономически капитал** (financial economic capital) (финансови възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал) (в т.ч. паричен и ликвиден). Основната му функционална форма е **финансовият паричен икономически капитал** (financial money economic capital). Финансовият капитал е понятие на **финансовото икономическо възпроизводство** (*също*). То се свежда до **финансовата размяна**.

Паричният икономически капитал в неговата цялост включва индустриалния, търговския и финансовия паричен икономически капитал. Продуктовият икономически капитал в неговата цялост включва индустриалния и търговския продуктов икономически капитал. Стоковият икономически капитал в неговата цялост включва индустриалния и търговския стоков икономически капитал.

Когато се приложи критерият на *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират такива разновидности на икономическия капитал като **индивидуален икономически капитал** (individual economic capital), **фирмен икономически капитал** (firm economic capital), **отделен икономически капитал** (single economic capital), **обществен икономически капитал** (social economic capital) и други.

ИКОНОМИЧЕСКИ КАПИТАЛ (economic capital) (**ки**) – във:

икономически капитал;

оборотен /циркулиращ/ факторен икономически капитал (вж. *производствени икономически фактори*);

оборотен /циркулиращ/ физически факторен икономически капитал (вж. *физически производствени икономически фактори*);

оборотен /циркулиращ/ трудов факторен икономически капитал (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

основен /фиксиран/ факторен икономически капитал (вж. *производствени икономически фактори*);

основен /фиксиран/ физически факторен икономически капитал (вж. *физически производствени икономически фактори*);

основен /фиксиран/ трудов факторен икономически капитал (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

трудов факторен икономически капитал (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

факторен икономически капитал (вж. *производствени икономически фактори*);

физически факторен икономически капитал (вж. *физически производствени икономически фактори*);

фиксиран факторен икономически капитал (вж. *производствени икономически фактори*);

фиксиран физически факторен икономически капитал (вж. *физически производствени икономически фактори*);

фиксиран трудов факторен икономически капитал (вж. *трудови производствени икономически фактори*);

циркулиращ факторен икономически капитал (вж. *производствени икономически фактори*.);

циркулиращ физически факторен икономически капитал (вж. *физически производствени икономически фактори*);

циркулиращ трудов факторен икономически капитал (вж. *трудови производствени икономически фактори*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КВАДРАТОР* (economic quadrator), **квадратор на корелаторната икономическа система**, – вж. *интерференциален икономически корелатор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КВАДРАТУРЕН СПЕКТЪР* (economic quadraturical cospectre), **квадратурен спектър на двумен икономически процес**, – вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КВАЗИГРАДИЕНТ (economic quasi-gradient) (**ки**) – във:

метод за проектиране на стохастични икономически квазиградиенти (вж. *метод на стохастичните квазиградиенти*);

стохастичен икономически квазиградиент (същото като **стохастичен обобщен икономически градиент**; вж. *метод на стохастичните квазиградиенти*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КВАЛИТИТ* (economic qualitive) (*) – *икономическо качество*, интерпретирано като *икономически ингредиент*; *качество на даден*

икономически ингредиент. Обикновено се представя като **икономическа квалитетност*** (economic qualisignificance) (вж. *икономическа значимост*). Според общия икономически статут негови разновидности са (1) **икономически субтикетит*** (economic subtiquality) [resp. **икономическа субтикетитност*** (economic subtiqualitysignificance) (вж. *икономическа субтикетитност*)] и (2) **икономически обтикетит*** (economic obtiquality) [resp. **икономическа обтикетитност*** (economic obtiqualitysignificance) (вж. *икономическа субтикетитност*)].

Според ингредиентната същностна икономическа стратификационност разновидности на икономическия квалитет са:

(1) **трансцендентален икономически квалитет*** (transcendental economic quality) [resp. **трансцендентална икономическа квалитетност*** (transcendental economic qualisignificance) (вж. *трансцендентална икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **трансцендентален икономически субтикетит*** (transcendental economic subtiquality) [resp. **трансцендентална икономическа субтикетитност*** (transcendental economic subtiqualitysignificance) (вж. *трансцендентална икономическа субтикетитност*)] и (б) **трансцендентален икономически обтикетит*** (transcendental economic obtiquality) [resp. **трансцендентална икономическа обтикетитност*** (transcendental economic obtiqualitysignificance) (вж. *трансцендентална икономическа субтикетитност*)];

(2) **инцентитален икономически квалитет*** (incentital economic quality) [resp. **инцентитална икономическа квалитетност*** (incentital economic qualisignificance) (вж. *инцентитална икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **инцентитален икономически субтикетит*** (incentital economic subtiquality) [resp. **инцентитална икономическа субтикетитност*** (incentital economic subtiqualitysignificance) (вж. *инцентитална икономическа субтикетитност*)] и (б) **инцентитален икономически обтикетит*** (incentital economic obtiquality) [resp. **инцентитална икономическа обтикетитност*** (incentital economic obtiqualitysignificance) (вж. *инцентитална икономическа обтикетитност*)];

(3) **центитален икономически квалитет*** (centital economic quality) [resp. **центитална икономическа квалитетност*** (centital economic qualisignificance) (вж. *центитална икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **центитален икономически субтикетит*** (centital economic subtiquality) [resp. **центитална икономическа субтикетитност*** (centital economic subtiqualitysignificance) (вж. *центитална икономическа субтикетитност*)] и (б)

центитален икономически обтиквалитит* (centital economic obtiquality) [респ. *центитална икономическа обтиквализначимост** (centital economic obtiqualitysignificance) (вж. *центитална икономическа обтизначимост*)];

(4) *уницентитален икономически квалитит** (unicentital economic quality) [респ. *уницентитална икономическа квализначимост** (unicentital economic qualitysignificance) (вж. *уницентитална икономическа значимост*)], в т.ч. (а) *уницентитален икономически субтиквалитит** (unicentital economic subtiquality) [респ. *уницентитална икономическа субтиквализначимост** (unicentital economic subtiqualitysignificance) (вж. *уницентитална икономическа субтизначимост*)] и (б) *уницентитален икономически обтиквалитит** (unicentital economic obtiquality) [респ. *уницентитална икономическа обтиквализначимост** (unicentital economic obtiqualitysignificance) (вж. *уницентитална икономическа обтизначимост*)].

Според ценностната икономическа ингредиентност разновидности на икономическия квалитит са:

(1) *унисъзидателен икономически квалитит** (unimaking economic quality) [респ. *унисъзидателна икономическа квализначимост** (unimaking economic qualitysignificance) (вж. *унисъзидателна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) *унисъзидателен икономически субтиквалитит** (unimaking economic subtiquality) [респ. *унисъзидателна икономическа субтиквализначимост** (unimaking economic subtiqualitysignificance) (вж. *унисъзидателна икономическа субтизначимост*)] и (б) *унисъзидателен икономически обтиквалитит** (unimaking economic obtiquality) [респ. *унисъзидателна икономическа обтиквализначимост** (unimaking economic obtiqualitysignificance) (вж. *унисъзидателна икономическа обтизначимост*)];

(2) *съзидателен икономически квалитит** (making economic quality) [респ. *съзидателна икономическа квализначимост** (making economic qualitysignificance) (вж. *съзидателна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) *съзидателен икономически субтиквалитит** (making economic subtiquality) [респ. *съзидателна икономическа субтиквализначимост** (making economic subtiqualitysignificance) (вж. *съзидателна икономическа субтизначимост*)] и (б) *съзидателен икономически обтиквалитит** (making economic obtiquality) [респ. *съзидателна икономическа обтиквализначимост** (making economic obtiqualitysignificance) (вж. *съзидателна икономическа обтизначимост*)];

(3) *изпълнителен икономически квалитит** (implementationary economic quality) [респ. *изпълнителна икономическа квализначимост** (implementationary economic qualitysignificance) (вж. *изпълнителна икономическа значи-*

мост)], в т.ч. (а) **изпълнителен икономически субтиквалитит*** (implementary economic subtiqualitite) [респ. **изпълнителна икономическа субтиквализначимост*** (implementary economic subtiqualisignificance) (вж. **изпълнителна икономическа субтизначимост**)] и (б) **изпълнителен икономически обтиквалитит*** (implementary economic obtiqualitite) [респ. **изпълнителна икономическа обтиквализначимост*** (implementary economic obtiqualisignificance) (вж. **изпълнителна икономическа обтизначимост**)];

(4) **творчески икономически квалитит*** (creative economic qualitite) [респ. **творческа икономическа квализначимост*** (creative economic qualisignificance) (вж. **творческа икономическа значимост**)], в т.ч. (а) **творчески икономически субтиквалитит*** (creative economic subtiqualitite) [респ. **творческа икономическа субтиквализначимост*** (creative economic subtiqualisignificance) (вж. **творческа икономическа субтизначимост**)] и (б) **творчески икономически обтиквалитит*** (creative economic obtiqualitite) [респ. **творческа икономическа обтиквализначимост*** (creative economic obtiqualisignificance) (вж. **творческа икономическа обтизначимост**)];

(5) **работен икономически квалитит*** (working economic qualitite) [респ. **работна икономическа квализначимост*** (working economic qualisignificance) (вж. **работна икономическа значимост**)], в т.ч. (а) **работен икономически субтиквалитит*** (working economic subtiqualitite) [респ. **работна икономическа субтиквализначимост*** (working economic subtiqualisignificance) (вж. **работна икономическа субтизначимост**)] и (б) **работен икономически обтиквалитит*** (working economic obtiqualitite) [респ. **работна икономическа обтиквализначимост*** (working economic obtiqualisignificance) (вж. **работна икономическа обтизначимост**)];

(6) **сътворителен икономически квалитит*** (performing economic qualitite) [респ. **сътворителна икономическа квализначимост*** (performing economic qualisignificance) (вж. **сътворителна икономическа значимост**)], в т.ч. (а) **сътворителен икономически субтиквалитит*** (performing economic subtiqualitite) [респ. **сътворителна икономическа субтиквализначимост*** (performing economic subtiqualisignificance) (вж. **сътворителна икономическа субтизначимост**)] и (б) **сътворителен икономически обтиквалитит*** (performing economic obtiqualitite) [респ. **сътворителна икономическа обтиквализначимост*** (performing economic obtiqualisignificance) (вж. **сътворителна икономическа обтизначимост**)].

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическия квалитит са:

(1) **усвояван икономически квалитит*** (assimilated economic qualite) [респ. **усвоявана икономическа квализначимост*** (assimilated economic qualisignificance) (вж. *усвоявана икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **усвояван икономически субтиквалитит*** (assimilated economic subtiquality) [респ. **усвоявана икономическа субтиквализначимост*** (assimilated economic subtiqualitysignificance) (вж. *усвоявана икономическа субтизначимост*)] и (б) **усвояван икономически обтиквалитит*** (assimilated economic obtiquality) [респ. **усвоявана икономическа обтиквализначимост*** (assimilated economic obtiqualitysignificance) (вж. *усвоявана икономическа обтизначимост*)];

(2) **създаван икономически квалитит*** (gived economic qualite) [респ. **създавана икономическа квализначимост*** (gived economic qualisignificance) (вж. *създавана икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **създаван икономически субтиквалитит*** (gived economic subtiquality) [респ. **създавана икономическа субтиквализначимост*** (gived economic subtiqualitysignificance) (вж. *създавана икономическа субтизначимост*)] и (б) **създаван икономически обтиквалитит*** (gived economic obtiquality) [респ. **създавана икономическа обтиквализначимост*** (gived economic obtiqualitysignificance) (вж. *създавана икономическа обтизначимост*)].

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическия квалитит са:

(1) **сустатитен икономически квалитит*** (sustatitic economic qualite) [респ. **сустатитна икономическа квализначимост*** (sustatitic economic qualisignificance) (вж. *сустатитна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **сустатитен икономически субтиквалитит*** (sustatitic economic subtiquality) [респ. **сустатитна икономическа субтиквализначимост*** (sustatitic economic subtiqualitysignificance) (вж. *сустатитна икономическа субтизначимост*)] и (б) **сустатитен икономически обтиквалитит*** (sustatitic economic obtiquality) [респ. **сустатитна икономическа обтиквализначимост*** (sustatitic economic obtiqualitysignificance) (вж. *сустатитна икономическа обтизначимост*)];

(2) **субстатен икономически квалитит*** (substatum economic qualite) [респ. **субстатна икономическа квализначимост*** (substatum economic qualisignificance) (вж. *субстатна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **субстатен икономически субтиквалитит*** (substatum economic subtiquality) [респ. **субстатна икономическа субтиквализначимост*** (substatum economic subtiqualitysignificance) (вж. *субстатна икономическа субтизначимост*)] и (б) **субстатен икономически обтиквалитит*** (substatum economic obtiquality)

[респ. **субстатна икономическа обтиквализначимост*** (substatum economic obtiqualisignificance) (вж. **субстатна икономическа обтизначимост**)];

(3) **запасов икономически квалитит*** (stock economic qualitive) [респ. **запасова икономическа квализначимост*** (stock economic qualisignificance) (вж. **запасова икономическа значимост**)], в т.ч. (а) **запасов икономически субтиквалитит*** (stock economic subtiqualitive) [респ. **запасова икономическа субтиквализначимост*** (stock economic subtiqualisignificance) (вж. **запасова икономическа субтизначимост**)] и (б) **запасов икономически обтиквалитит*** (stock economic obtiqualitive) [респ. **запасова икономическа обтиквализначимост*** (stock economic obtiqualisignificance) (вж. **запасова икономическа обтизначимост**)];

(4) **сустатантен икономически квалитит*** (sustatantal economic qualitive) [респ. **сустатантна икономическа квализначимост*** (sustatantal economic qualisignificance) (вж. **сустатантна икономическа значимост**)], в т.ч. (а) **сустатантен икономически субтиквалитит*** (sustatantal economic subtiqualitive) [респ. **сустатантна икономическа субтиквализначимост*** (sustatantal economic subtiqualisignificance) (вж. **сустатантна икономическа субтизначимост**)] и (б) **сустатантен икономически обтиквалитит*** (sustatantal economic obtiqualitive) [респ. **сустатантна икономическа обтиквализначимост*** (sustatantal economic obtiqualisignificance) (вж. **сустатантна икономическа обтизначимост**)].

ИКОНОМИЧЕСКИ КВАНТ* (economic quantum) (*) – количество на (**порция** от) **икономически ингредиент** в качеството му на носител на **дискретна икономическа връзка*** (discrete economic connection) или още на **квантова икономическа връзка*** (quantum economic connection) (вж. **икономическо квантуване**), в т.ч. и във вид на **икономически импулси** (economic impulses) – тогава е налице **импулсна икономическа връзка*** (impulse economic connection) (вж. **мигновен икономически импулс**, **икономическа делта-функция** и **импулсен елемент в икономическата система**). **Икономическият квант** е уплътнена във времето някаква зададена част от **икономически поток** (която протича за определено време), но така че времето на кванта е по-малко от времето на породилата го част от потока, като последният носи същото количество **икономическа субстанция**, каквото носи и квантът. Това превръща икономическия поток в редица от икономически кванти, движещи се последователно и разделени с определен период във времето. Обикновено се оперира с икономически кванти с нулева продължителност във времето и тогава те предс-

тавяват мигновени икономически импулси (които, ако бъдат интерпретирани като вълнов процес, имат нулев период, безкрайно голяма амплитуда и единично напречно сечение). При *входни връзки на икономическата система* е налице **входен икономически квант*** (input economic quantum), а при *изходни връзки на икономическата система* – **изходен икономически квант*** (output economic quantum). Разновидностите на икономическите кванти съответстват на разновидностите на *икономическите връзки*, на *икономическите ingredienti*, на *икономическите блага*, на *икономическото богатство* и на *икономическите единици*.

Съвкупност от еднородни по някакъв признак икономически кванти образуват **икономически масив*** (economic array). Сумата от всички кванти на икономическия масив или сумата на част от неговите кванти, обособена по определен критерий, образуват **икономическа маса*** (economic mass). Ако масивът е организиран като *икономически вектор*, той е **векторен икономически масив*** (vectorial economic array) и неговата маса е **векторна икономическа маса*** (vectorial economic mass), а ако е организиран като матрица, той е **матричен икономически масив*** (matrixative economic array) и неговата маса е **матрична икономическа маса*** (matrixative economic mass). Тъй като матрицата е съставена от вектори, матричният икономически масив е **масив от векторни икономически масиви**, чиито маси образуват **масив от векторни икономически маси**. Масата на масива от векторни икономически маси е матричната икономическа маса. Икономическият квант е частен случай, при който той едновременно е икономически масив и икономическа маса.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически квант се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски квант*** (consumptionary quantum), **стопански квант*** (protoeconomic quantum), **пазарно-икономически квант*** (marketly-economic quantum) и **финансово-пазарно-икономически квант*** (financially-marketly-economic quantum). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ квант*** (sustenance /sustaining/ quantum) (за поле на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ КВАНТИТИТ* (economic quantitate) (*) – *икономическо количество*, интерпретирано като *икономически ингредиент*; количество на даден икономически ингредиент. Обикновено се представя като **икономическа квантизначимост*** (economic quantisignificance) (вж. *икономическа значимост*). Според *общността на икономическия статут* негови разновидности са (1) **икономически субтиквантитит*** (economic subquantitate) [респ. *иконо-*

мическа субтиквантизначимост* (economic subtiquantisignificance) (вж. икономическа субтизначимост)] и (2) **икономически обтиквантитит*** (economic obtiquantitite) [респ. **икономическа обтиквантизначимост*** (economic obtiquantisignificance) (вж. икономическа субтизначимост)].

Според ингредиентната същностна икономическа стратификационност разновидности на икономическия квантитит са:

(1) **трансцентитален икономически квантитит*** (transcentital economic quantitite) [респ. **трансцентитална икономическа квантизначимост*** (transcentital economic quantisignificance) (вж. трансцентитална икономическа значимост)], в т.ч. (а) **трансцентитален икономически субтиквантитит*** (transcentital economic subtiquantitite) [респ. **трансцентитална икономическа субтиквантизначимост*** (transcentital economic subtiquantisignificance) (вж. трансцентитална икономическа субтизначимост)] и (б) **трансцентитален икономически обтиквантитит*** (transcentital economic obtiquantitite) [респ. **трансцентитална икономическа обтиквантизначимост*** (transcentital economic obtiquantisignificance) (вж. трансцентитална икономическа обтизначимост)];

(2) **инцентитален икономически квантитит*** (incentital economic quantitite) [респ. **инцентитална икономическа квантизначимост*** (incentital economic quantisignificance) (вж. инцентитална икономическа значимост)], в т.ч. (а) **инцентитален икономически субтиквантитит*** (incentital economic subtiquantitite) [респ. **инцентитална икономическа субтиквантизначимост*** (incentital economic subtiquantisignificance) (вж. инцентитална икономическа субтизначимост)] и (б) **инцентитален икономически обтиквантитит*** (incentital economic obtiquantitite) [респ. **инцентитална икономическа обтиквантизначимост*** (incentital economic obtiquantisignificance) (вж. инцентитална икономическа обтизначимост)];

(3) **центитален икономически квантитит*** (centital economic quantitite) [респ. **центитална икономическа квантизначимост*** (centital economic quantisignificance) (вж. центитална икономическа значимост)], в т.ч. (а) **центитален икономически субтиквантитит*** (centital economic subtiquantitite) [респ. **центитална икономическа субтиквантизначимост*** (centital economic subtiquantisignificance) (вж. центитална икономическа субтизначимост)] и (б) **центитален икономически обтиквантитит*** (centital economic obtiquantitite) [респ. **центитална икономическа обтиквантизначимост*** (centital economic obtiquantisignificance) (вж. центитална икономическа обтизначимост)];

(4) **уницентитален икономически квантитит*** (unicentital economic quantitate) [респ. **уницентитална икономическа квантизначимост*** (unicentital economic quantisignificance) (вж. *уницентитална икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **уницентитален икономически субтиквантитит*** (unicentital economic subtiquantitate) [респ. **уницентитална икономическа субтиквантизначимост*** (unicentital economic subtiquantisignificance) (вж. *уницентитална икономическа субтизначимост*)] и (б) **уницентитален икономически обтиквантитит*** (unicentital economic obtiquantitate) [респ. **уницентитална икономическа обтиквантизначимост*** (unicentital economic obtiquantisignificance) (вж. *уницентитална икономическа обтизначимост*)].

Според ценностната икономическа ингредиентност разновидности на икономическия квантитит са:

(1) **унисъзидателен икономически квантитит*** (unimaking economic quantitate) [респ. **унисъзидателна икономическа квантизначимост*** (unimaking economic quantisignificance) (вж. *унисъзидателна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **унисъзидателен икономически субтиквантитит*** (unimaking economic subtiquantitate) [респ. **унисъзидателна икономическа субтиквантизначимост*** (unimaking economic subtiquantisignificance) (вж. *унисъзидателна икономическа субтизначимост*)] и (б) **унисъзидателен икономически обтиквантитит*** (unimaking economic obtiquantitate) [респ. **унисъзидателна икономическа обтиквантизначимост*** (unimaking economic obtiquantisignificance) (вж. *унисъзидателна икономическа обтизначимост*)];

(2) **съзидателен икономически квантитит*** (making economic quantitate) [респ. **съзидателна икономическа квантизначимост*** (making economic quantisignificance) (вж. *съзидателна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **съзидателен икономически субтиквантитит*** (making economic subtiquantitate) [респ. **съзидателна икономическа субтиквантизначимост*** (making economic subtiquantisignificance) (вж. *съзидателна икономическа субтизначимост*)] и (б) **съзидателен икономически обтиквантитит*** (making economic obtiquantitate) [респ. **съзидателна икономическа обтиквантизначимост*** (making economic obtiquantisignificance) (вж. *съзидателна икономическа обтизначимост*)];

(3) **изпълнителен икономически квантитит*** (implementationary economic quantitate) [респ. **изпълнителна икономическа квантизначимост*** (implementationary economic quantisignificance) (вж. *изпълнителна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **изпълнителен икономически субтиквантитит*** (implementationary economic subtiquantitate) [респ. **изпълнителна икономическа**

ка **субтиквантизначимост*** (implementationary economic subtiquantisignificance) (вж. *изпълнителна икономическа субтизначимост*)] и (б) **изпълнителен икономически обтиквантитит*** (implementationary economic obtiquantitite) [респ. **изпълнителна икономическа обтиквантизначимост*** (implementationary economic obtiquantisignificance) (вж. *изпълнителна икономическа обтизначимост*)];

(4) **творчески икономически квантитит*** (creative economic quantitite) [респ. **творческа икономическа квантизначимост*** (creative economic quantisignificance) (вж. *творческа икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **творчески икономически субтиквантитит*** (creative economic subtiquantitite) [респ. **творческа икономическа субтиквантизначимост*** (creative economic subtiquantisignificance) (вж. *творческа икономическа субтизначимост*)] и (б) **творчески икономически обтиквантитит*** (creative economic obtiquantitite) [респ. **творческа икономическа обтиквантизначимост*** (creative economic obtiquantisignificance) (вж. *творческа икономическа обтизначимост*)];

(5) **работен икономически квантитит*** (working economic quantitite) [респ. **работна икономическа квантизначимост*** (working economic quantisignificance) (вж. *работна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **работен икономически субтиквантитит*** (working economic subtiquantitite) [респ. **работна икономическа субтиквантизначимост*** (working economic subtiquantisignificance) (вж. *работна икономическа субтизначимост*)] и (б) **работен икономически обтиквантитит*** (working economic obtiquantitite) [респ. **работна икономическа обтиквантизначимост*** (working economic obtiquantisignificance) (вж. *работна икономическа обтизначимост*)];

(6) **сътворителен икономически квантитит*** (performing economic quantitite) [респ. **сътворителна икономическа квантизначимост*** (performing economic quantisignificance) (вж. *сътворителна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **сътворителен икономически субтиквантитит*** (performing economic subtiquantitite) [респ. **сътворителна икономическа субтиквантизначимост*** (performing economic subtiquantisignificance) (вж. *сътворителна икономическа субтизначимост*)] и (б) **сътворителен икономически обтиквантитит*** (performing economic obtiquantitite) [респ. **сътворителна икономическа обтиквантизначимост*** (performing economic obtiquantisignificance) (вж. *сътворителна икономическа обтизначимост*)].

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическия квантитит са:

(1) **усвояван икономически квантитит*** (assimilated economic quantitate) [респ. **усвоявана икономическа квантизначимост*** (assimilated economic quantisignificance) (вж. *усвоявана икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **усвояван икономически субтиквантитит*** (assimilated economic subtiquantitate) [респ. **усвоявана икономическа субтиквантизначимост*** (assimilated economic subtiquantisignificance) (вж. *усвоявана икономическа субтизначимост*)] и (б) **усвояван икономически обтиквантитит*** (assimilated economic obtiquantitate) [респ. **усвоявана икономическа обтиквантизначимост*** (assimilated economic obtiquantisignificance) (вж. *усвоявана икономическа обтизначимост*)];

(2) **създаван икономически квантитит*** (gived economic quantitate) [респ. **създавана икономическа квантизначимост*** (gived economic quantisignificance) (вж. *създавана икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **създаван икономически субтиквантитит*** (gived economic subtiquantitate) [респ. **създавана икономическа субтиквантизначимост*** (gived economic subtiquantisignificance) (вж. *създавана икономическа субтизначимост*)] и (б) **създаван икономически обтиквантитит*** (gived economic obtiquantitate) [респ. **създавана икономическа обтиквантизначимост*** (gived economic obtiquantisignificance) (вж. *създавана икономическа обтизначимост*)].

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическия квантитит са:

(1) **сустатитен икономически квантитит*** (sustatitic economic quantitate) [респ. **сустатитна икономическа квантизначимост*** (sustatitic economic quantisignificance) (вж. *сустатитна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **сустатитен икономически субтиквантитит*** (sustatitic economic subtiquantitate) [респ. **сустатитна икономическа субтиквантизначимост*** (sustatitic economic subtiquantisignificance) (вж. *сустатитна икономическа субтизначимост*)] и (б) **сустатитен икономически обтиквантитит*** (sustatitic economic obtiquantitate) [респ. **сустатитна икономическа обтиквантизначимост*** (sustatitic economic obtiquantisignificance) (вж. *сустатитна икономическа обтизначимост*)];

(2) **субстатен икономически квантитит*** (substatum economic quantitate) [респ. **субстатна икономическа квантизначимост*** (substatum economic quantisignificance) (вж. *субстатна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **субстатен икономически субтиквантитит*** (substatum economic subtiquantitate) [респ. **субстатна икономическа субтиквантизначимост*** (substatum economic subtiquantisignificance) (вж. *субстатна икономическа суб-*

тизначимост)] и (б) **субстатен икономически обтиквантитит*** (substatum economic obtiquantitite) [респ. **субстатна икономическа обтиквантизначимост*** (substatum economic obtiquantisignificance) (вж. *субстатна икономическа обтизначимост*)];

(3) **запасов икономически квантитит*** (stock economic quantitite) [респ. **запасова икономическа квантизначимост*** (stock economic quantisignificance) (вж. *запасова икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **запасов икономически субтиквантитит*** (stock economic subtiquantitite) [респ. **запасова икономическа субтиквантизначимост*** (stock economic subtiquantisignificance) (вж. *запасова икономическа субтизначимост*)] и (б) **запасов икономически обтиквантитит*** (stock economic obtiquantitite) [респ. **запасова икономическа обтиквантизначимост*** (stock economic obtiquantisignificance) (вж. *запасова икономическа обтизначимост*)];

(4) **сустатантен икономически квантитит*** (sustatantal economic quantitite) [респ. **сустатантна икономическа квантизначимост*** (sustatantal economic quantisignificance) (вж. *сустатантна икономическа значимост*)], в т.ч. (а) **сустатантен икономически субтиквантитит*** (sustatantal economic subtiquantitite) [респ. **сустатантна икономическа субтиквантизначимост*** (sustatantal economic subtiquantisignificance) (вж. *сустатантна икономическа субтизначимост*)] и (б) **сустатантен икономически обтиквантитит*** (sustatantal economic obtiquantitite) [респ. **сустатантна икономическа обтиквантизначимост*** (sustatantal economic obtiquantisignificance) (вж. *сустатантна икономическа обтизначимост*)].

ИКОНОМИЧЕСКИ КЛАС (economic class) – съвкупност от *икономически предмети* (в т.ч. и *икономически явления, икономически процеси, икономически обекти, икономически системи*), обединени от един или от няколко общи *икономически признаци*, по които тези предмети са сходни.

ИКОНОМИЧЕСКИ КЛАСИФИКАТОР (classifier, classifier) при разпознаването на икономически образи – вж. *разпознаваща икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КЛАСИЦИЗЪМ (economic classicism) – същото като *класическа икономическа теория*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОВЕКТОР* (economic covector) – същото като *линейна икономическа форма* (вж. и *икономически тензор (математическа интерпретация)*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОДИСПОЗИТ* (economic codisposite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОДИСПОЗИТ (economic codisposite) (**ки**) – във:

типичен икономически кодиспозит (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОДИСПОТИТ* (economic codisposite) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОЕФИЦИЕНТИ НА ФУРИЕ, Ж.* (Fourier economic coefficients) – коефициентите a_0 , a_k и b_k в *икономическия ред на Ж. Фурие*

$$y(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} (a_k \cdot \cos kx + b_k \cdot \sin kx),$$

който е разложение на *хармоничен икономически цикъл*, като $-\pi \leq x \leq \pi$. Изчисляват се по формулите

$$a_k = \frac{1}{\pi} \int_{x=-\pi}^{\pi} y(x) \cos kx dx,$$

$$b_k = \frac{1}{\pi} \int_{x=-\pi}^{\pi} y(x) \sin kx dx,$$

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_{x=-\pi}^{\pi} y(x) dx, \quad k = 0.$$

Вж. *хармоничен икономически анализ, ортогонални икономически елементи и ортонормирана икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОЗАПАС* (economic costock) – същото като **запасов икономически контив** (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент, икономически ексоубстрат и икономически ексо суперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПАКТ* (economic compactum) – **компакт** (compactum), изграден от *икономическо множество*; метризируемо *бикомпактно икономическо пространство*, което е разновидност на *метризируемото топологично икономическо пространство*. Свойството за компактност на метризируемото *топологично икономическо пространство* X може да се определи ал-

тернативно като: (1) от всяко изброимо *отворено икономическо покритие* на *икономическото пространство* X може да се отдели крайно *икономическо подпокритие*; (2) от всяка последователност от *икономически точки* (от всяка *икономическа последователност*) на *икономическото пространство* X може да се отдели *сходяща икономическа последователност* в X ; (3) всяка *непрекъсната икономическа функция* в *икономическото пространство* X е ограничена; (4) всяка непрекъсната *икономическа функция* в *пространството* X има в някаква точка с максимално (респ. с минимално) значение; (5) всяка непрекъсната *икономическа функция* в *пространството* X е равномерно непрекъсната в X по отношение на някаква *икономическа метрика*, която е съвместима с *икономическата топология* на X (вж. и *компактно икономическо пространство*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПАКТ (economic compactum) (**ки**) – във:

икономически компакт;

метризуем икономически компакт.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПЛЕКС (economic complex) (**ки**) – във:

клетъчен икономически комплекс (вж. *клетъчно икономическо пространство*).

симплициален икономически комплекс.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПОНЕНТ (economic component), **компонент на икономическата система**, – градивна съставка на *икономическата система*, която с оглед на целите, които се поставят пред нейното изследване или нейното управление, не се подлага на вътрешен анализ. В този смисъл компонентите са първични градивни съставки на *икономическата система* (вж. *икономика*). Те не подлежат на дефиниране с помощта на други понятия (въвеждат се аксиоматично) и се задават екзогенно (предварително са определени). Една от разновидностите на *поддържащия компонент*. *Стопанският компонент* е по-широко понятие от *икономическия компонент* (всеки *икономически компонент* е *стопански*, но не всеки *стопански компонент* е *икономически*). От своя страна, *икономическият компонент* е по-широко понятие от *пазарно-икономическия компонент* (всеки *пазарно-икономически компонент* е *икономически*, но не всеки *икономически компонент* е *пазарно-икономически*). *Икономическите компоненти* се подразделят на два вида – *икономически елементи* и *икономически връзки* (*икономически итгредиенти*).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен *икономически компонент* се конституират още и съответстващите на пос-

ледния понятия за *консуматорски компонент*, *стопански компонент*, *пазарно-икономически компонент* и *финансово-пазарно-икономически компонент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПОНЕНТ (economic component) (**ки**) – във:

детерминиран икономически компонент (същото като *регулярен икономически компонент*);

икономически компонент;

обектни икономически компоненти (същото като *обектни компоненти на икономическата система*);

регулярен икономически компонент;

системни икономически компоненти (същото като *системни компоненти на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПОНЕНТИ С ПРОМЕЖДУТЪК* (economic components with gaps /lacunae/) – вж. *дискретно икономическо преобразование на П. Лаплас*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПРОМИС (economic compromise) – вж. *многокритериална оптимизационна икономическа задача*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНАНТ* (economic conant) (*) – общо понятие за *икономически интит* и *икономически екстит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия конат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*, в частност на *конатна двустепенна икономическа монада*); общо понятие или за ***единна частична вътрешна конституираност*** (единна частична вътрешноприсъща конституираност), или за ***единна частична външна конституираност*** (единна частична външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Разновидности на икономическия конант са *икономическият есфеноформатинт*, *икономическият сусратинт*, *икономическият сусенсинт*, *икономическият реалитинт* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНАНТ (economic conant) (**ки**) – във:

икономически конант;

типичен икономически конант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНАТ* (economic conate), **конатна двустепенна икономическа монада**, (*) – *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *конатна двустепенна иконо-*

мическа монада), състояща се от взаимодействащи си *икономически интит* и *икономически екстит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически конат, т.е. като диалектически противоречиво единство на интит [който е негова единна частична вътрешна (скрита) конституираност, единна частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и екстит [който е негова единна частична външна (разкрита) конституираност, единна частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият интит е първичен и определящ по отношение на икономическия екстит; той едновременно е интит на икономическия предмет и начин на имплицирание на екстита на икономическия предмет. Икономическият екстит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия интит; той едновременно е екстит на икономическия предмет и начин на експлициране на интита на икономическия предмет. Разновидности на икономическия конат са *икономическият есфеноформатит*, *икономическият сустратит*, *икономическият сусенсит*, *икономическият реалититит* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНАТ (economic conate) (**ки**) – във:

икономически конат;

икономически конат;

типичен икономически конат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСЕКВЕНТ (economic consequent) (**ки**) – във:

субстанциален икономически консеквент.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСИДЕРОФИКАНТИ* (economic considerificants), **консидерни икономически ингредиенти**, (*) – *икономически ингредиенти* на *консидерно-стратифицираната икономическа система* (на *консидерната икономическа система*); съставките на *икономическия консидерофикат*; също като *икономически страти* на *консидерно-стратифицираната икономическа система*; една от разновидностите на *икономическите стратификанти*; общо понятие за *икономически спецификанти* и *икономически диспозификанти*. Различават се *входен* и *изходен икономически консидерофикант*. **Входният икономически консидерофикант*** (input economic considerificant) [**входният консидерен икономически ингредиент*** (input consideration economic ingredient)] е *входния икономически ингредиент* на *консидерно-стратифицираната*

икономическа система. **Изходният икономически консидерофикант*** (output economic considerificant) [**изходният консидерен икономически ингредиент*** (output consideration economic ingredient)] е *изходният икономически ингредиент* на консидерно-стратифицираната икономическа система.

Когато консидерно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, нейният входен ингредиент се определя като **имплицитен консидерен икономически ингредиент*** (implicit consideration economic ingredient) [**имплицитен икономически консидерофикант*** (implicit economic considerificant)] или още като **консидерен икономически имплицент*** (considerational economic implicant) и това е *икономическата същина* (общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа същност*), а изходният ингредиент – като **експлицитен консидерен икономически ингредиент*** (explicit consideration economic ingredient) [**експлицитен икономически консидерофикант*** (explicit economic considerificant)] или още като **консидерен икономически експлицент*** (considerational economic explicant) и това е *икономическото проявление* (общо понятие за *икономическа форма* и *икономическо явление*). Затова пък, когато консидерно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* нейният изходен ингредиент се определя като имплицитен консидерен икономически ингредиент (имплицитен икономически консидерофикант, консидерен икономически имплицент) (*икономическата същина*), а входният ингредиент – като експлицитен консидерен икономически ингредиент (експлицитен икономически консидерофикант, консидерен икономически експлицент) (*икономическото проявление*).

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуални икономически консидерофиканти*** (individual economic considerificants) (общо понятие за индивидуални икономически спецификанти и индивидуални икономически диспозификанти), **фирмени икономически консидерофиканти*** (firm economic considerificants) (общо понятие за фирмени икономически спецификанти и фирмени икономически диспозификанти), **обществени икономически консидерофиканти*** (social economic considerificants) (общо понятие за обществени икономически спецификанти и обществени икономически диспозификанти) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически консидерофиканти*** (microeconomic considerificants) (общо понятие за микроикономически спецификанти и микроикономически диспозификанти), **мезоикономически консидерофиканти*** (mesoeconomic considerificants) (об-

що понятие за мезоикономически спецификанти и мезоикономически диспозификанти), **макроикономически консидерофиканти*** (macroeconomic considerificants) (общо понятие за макроикономически спецификанти и макроикономически диспозификанти).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически консидерофиканти се конституират още и съответстващите на последните понятия за **консуматорски консидерофиканти*** (consumptionary considerificants) (общо понятие за консуматорски спецификанти и консуматорски диспозификанти), **стопански консидерофиканти*** (protoeconomic considerificants) (общо понятие за стопански спецификанти и стопански диспозификанти), **пазарно-икономически консидерофиканти*** (marketly-economic considerificants) (общо понятие за пазарно-икономически спецификанти и пазарно-икономически диспозификанти) и **финансово-пазарно-икономически консидерофиканти*** (financially-marketly-economic considerificants) (общо понятие за финансово-пазарно-икономически спецификанти и финансово-пазарно-икономически диспозификанти). Общо за всички тях е понятието за **поддържащи консидерофиканти*** (sustenance /sustaining/ considerificants) (за консидерофиканти при поддържането) (общо понятие за поддържащи спецификанти и поддържащи диспозификанти).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСИДЕРОФИКАТ* (economic considerificate), **консидерно-стратификационен икономически ингредиентификат**, (*) – *икономически ингредиентификат* на *консидерно-стратифицираната икономическа система* (на *консидерната икономическа система*); двойка от *входен икономически ингредиент* и *изходен икономически ингредиент* на дадена елементарна (без вътрешни междинни преобразования) консидерно-стратифицирана икономическа система, *икономическото съответствие* между които (ингредиенти) е определено чрез някакъв *икономически консидерофикатор* (*консидерен икономически оператор*); една от разновидностите на *икономическия стратификат*; общо понятие за *икономически спецификат* и *икономически диспозификат*. По-сложна консидерно-стратифицирана икономическа система може да се представи като елементарна, като съвкупността от нейните *икономически оператори* се обедини в един общ икономически консидерофикатор. Така че консидерно-стратифицираната (консидерната) икономическа система е съставена от икономическия консидерофикат и икономическия консидерофикатор, който задава **консидерно-стратификационното икономическо преобразование*** (considerationally-stratifiational economic trans-

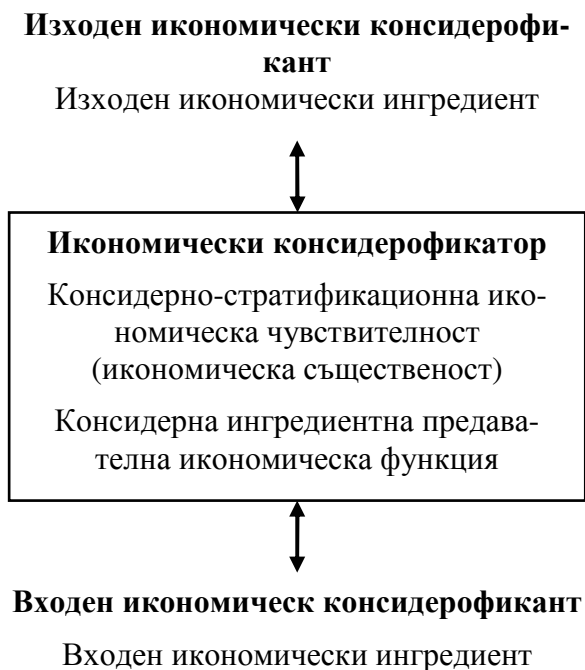
formation) между входа и изхода на системата. Входен и изходен икономически ингредиент на консидерната икономическа система могат да бъдат съответно както *икономическото проявление* (общо понятие за *икономическа форма* и *икономическо явление*) и *икономическата същина* (общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа същност*), така и обратно – икономическата същина и икономическото проявление.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически консидерофикат*** (individual economic considerificate) (общо понятие за индивидуален икономически спецификат и индивидуален икономически диспозификат), **фирмен икономически консидерофикат*** (firm economic considerificate) (общо понятие за фирмен икономически спецификат и фирмен икономически диспозификат), **обществен икономически консидерофикат*** (social economic considerificate) (общо понятие за обществен икономически спецификат и обществен икономически диспозификат) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически консидерофикат*** (microeconomic considerificate) (общо понятие за микроикономически спецификат и микроикономически диспозификат), **мезоикономически консидерофикат*** (mesoeconomic considerificate) (общо понятие за мезоикономически спецификат и мезоикономически диспозификат), **макроикономически консидерофикат*** (macroeconomic considerificate) (общо понятие за макроикономически спецификат и макроикономически диспозификат).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически консидерофикат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски консидерофикат*** (consumptionary considerificate) (общо понятие за консуматорски спецификат и консуматорски диспозификат), **стопански консидерофикат*** (protoeconomic considerificate) (общо понятие за стопански спецификат и стопански диспозификат), **пазарно-икономически консидерофикат*** (marketly-economic considerificate) (общо понятие за пазарно-икономически спецификат и пазарно-икономически диспозификат) и **финансово-пазарно-икономически консидерофикат*** (financially-marketly-economic considerificate) (общо понятие за финансово-пазарно-икономически спецификат и финансово-пазарно-икономически диспозификат). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ консидерофикат*** (sustenance /sustaining/ considerificate) (за консидерофикат при поддържането) (общо понятие за поддържащ спецификат и поддържащ диспозификат).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСИДЕРОФИКАТОР* (economic considerificator), **консидерен икономически ингредиентор, консидерен икономически оператор, (*)** – *икономически ингредиентор (икономически оператор) на консидерно-стратифицираната икономическа система (на консидерната икономическа система) (фиг. 1); оператор, който задава **консидерно-стратификационното икономическо преобразование*** (considerationally-stratificational economic transformation) [**консидерното икономическо преобразование*** (considerational economic transformation)] в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент – тогава той е **прав икономически консидерофикатор (прав консидерен икономически оператор)** (общо понятие за **прав икономически спецификатор** и **прав икономически диспозификатор**), или в посока от изходния към входния икономически ингредиент – тогава той е **обратен икономически консидерофикатор (обратен консидерен икономически оператор)** (общо понятие за **обратен икономически спецификатор** и **обратен икономически диспозификатор**). Представява една от разновидностите на **икономическия стратификатор** и е общо понятие за **икономически спецификатор** и **икономически диспозификатор**. Когато не е посочено друго, под икономически консидерофикатор обикновено се подразбира **правият икономически консидерофикатор**.*

**Фиг. 1. Икономически консидерофикатор (икономи-
чески ингредиентор на консидерно-стратифицираната
икономическа система)**

Входен и изходен икономически ингредиент на консидерната икономическа система могат да бъдат съответно както *икономическото проявление* (общо понятие за *икономическа форма* и *икономическо явление*) и *икономическата същина* (общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа същност*), така и обратно – икономическата същина и икономическото проявление. Важен частен случай на икономическия консидерофикатор е **линейният икономически консидерофикатор*** (linear economic considerificator), чиито основни разновидности са **пропорционалният икономически консидерофикатор*** (proportional economic considerificator) и **интегралният икономически консидерофикатор*** (integral economic considerificator). Икономическият консидерофикатор се реализира чрез **консидерно-стратификационната икономическа чувствителност*** (considerationally-stratificational economic sensitivity) [чрез **консидерната икономическа чувствителност*** (considerational economic sensitivity)] [същото като **икономическа същественост*** (economic considerability) (общо понятие за **икономическа специфичност** и **икономическа диспозитивност**), подразбирана като консидерно-стратификационна ингредиентна икономическа чувствителност и осъществяваща се като **консидерна икономическа интензивност** или като **консидерна икономическа предметеност**], която в линейния стационарен случай е предс-

тавена от консидерната ингредиентна предавателна икономическа функция (общо понятие за специфичностна ингредиентна предавателна икономическа функция и диспозиционна ингредиентна предавателна икономическа функция). Нейни разновидности са (1) **средната консидерно-стратификационна икономическа чувствителност*** (average considerationally-stratificational economic sensitivity) [същото като **средна икономическа същественост*** (average economic considerability) и осъществяваща се като **средна консидерна икономическа интензивност** или като **средна консидерна икономическа предметеност**] (тя реализира пропорционалния икономически консидерофикатор и се представя от **средната консидерна ингредиентна предавателна икономическа функция**, която е общо понятие за **средна специфичностна ингредиентна предавателна икономическа функция** и **средна диспозиционна ингредиентна предавателна икономическа функция**) и (2) **пределната консидерно-стратификационна икономическа чувствителност*** (marginal considerationally-stratificational economic sensitivity) [същото като **пределна икономическа същественост*** (marginal economic considerability) и осъществяваща се като **пределна консидерна икономическа интензивност** или като **пределна консидерна икономическа предметеност**] (тя реализира интегралния икономически консидерофикатор и се представя от **пределната консидерна ингредиентна предавателна икономическа функция**, която е общо понятие за **пределна специфичностна ингредиентна предавателна икономическа функция** и **пределна диспозиционна ингредиентна предавателна икономическа функция**).

Когато консидерно-стратифицираната система е експлицитно-дефинирана **ингредиентна икономическа система**, тогава правият икономически консидерофикатор е **консидерен икономически експликатор*** (considerational economic explicator) (общо понятие за **специфичностен икономически експликатор** и **диспозиционен икономически експликатор**) [**експликативен икономически консидерофикатор*** (explicatory economic considerificator), **експликативен консидерен икономически ингредиентор*** (explicatory considerationally economic ingredientor)] (вж. **икономически експликатор** в **икономически стратификатор**), а обратният икономически консидерофикатор е **консидерен икономически импликатор*** (considerational economic implicator) (общо понятие за **специфичностен икономически импликатор** и **диспозиционен икономически импликатор**) [**имплекативен икономически консидерофикатор*** (implicatory economic considerificator), **имплекативен консидерен икономически ингредиентор*** (implicatory considerationally economic ingredientor)] (вж. **икономически импликатор** в **икономически стратификатор**).

Когато консицерно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически консидерофикатор е консицерен икономически импликатор, а обратният икономически консидерофикатор е консицерен икономически експликатор.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически консидерофикатор*** (individual economic considerificator) (общо понятие за индивидуален икономически спецификатор и индивидуален икономически диспозификатор), **фирмен икономически консидерофикатор*** (firm economic considerificator) (общо понятие за фирмен икономически спецификатор и фирмен икономически диспозификатор), **обществен икономически консидерофикатор*** (social economic considerificator) (общо понятие за обществен икономически спецификатор и обществен икономически диспозификатор) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически консидерофикатор*** (microeconomic considerificator) (общо понятие за микроикономически спецификатор и микроикономически диспозификатор), **мезоикономически консидерофикатор*** (mesoeconomic considerificator) (общо понятие за мезоикономически спецификатор и мезоикономически диспозификатор), **макроикономически консидерофикатор*** (macroeconomic considerificator) (общо понятие за макроикономически спецификатор и макроикономически диспозификатор).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически консидерофикатор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски консидерофикатор*** (consumptionary considerificator) (общо понятие за консуматорски спецификатор и консуматорски диспозификатор), **стопански консидерофикатор*** (protoeconomic considerificator) (общо понятие за стопански спецификатор и стопански диспозификатор), **пазарно-икономически консидерофикатор*** (marketly-economic considerificator) (общо понятие за пазарно-икономически спецификатор и пазарно-икономически диспозификатор) и **финансово-пазарно-икономически консидерофикатор*** (financially-marketly-economic considerificator) (общо понятие за финансово-пазарно-икономически спецификатор и финансово-пазарно-икономически диспозификатор). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ консидерофикатор*** (sustenance /sustaining/ considerificator) (за консидерофикатор при поддържането) (общо понятие за поддържащ спецификатор и поддържащ диспозификатор).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСИДЕРОФИКАТОР (economic considerificator)**(ки)** – във:

икономически консидерофикатор;
обратен икономически консидерофикатор;
прав икономически консидерофикатор.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИАНТ* (economic constiant) (*) – общо понятие за *икономически институт* и *икономически екститит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия констиат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*, в частност на *констиатна двустепенна икономическа монада*); общо понятие или за **единна вътрешна конституираност** (единна вътрешноприсъща конституираност), или за **единна външна конституираност** (единна външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИАНТ (economic constiant) **(ки)** – във:

икономически констиант;
типичен икономически констиант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИАТ* (economic constiate), **констиатна двустепенна икономическа монада**, (*) – *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *констиатна двустепенна икономическа монада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически институт* и *икономически екститит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически констиат, т.е. като диалектически противоречиво единство на институт [който е негова единна вътрешна (скрита) конституираност, единна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и екститит [който е негова единна външна (разкрита) конституираност, единна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият институт е първичен и определящ по отношение на икономическия екститит; той едновременно е институт на икономическия предмет и начин на имплицирание на екститита на икономическия предмет. Икономическият екститит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия институт; той едновременно е екститит на икономическия предмет и начин на експлициране на института на икономическия предмет. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИАТ (economic constiate) (**кд**) – във:

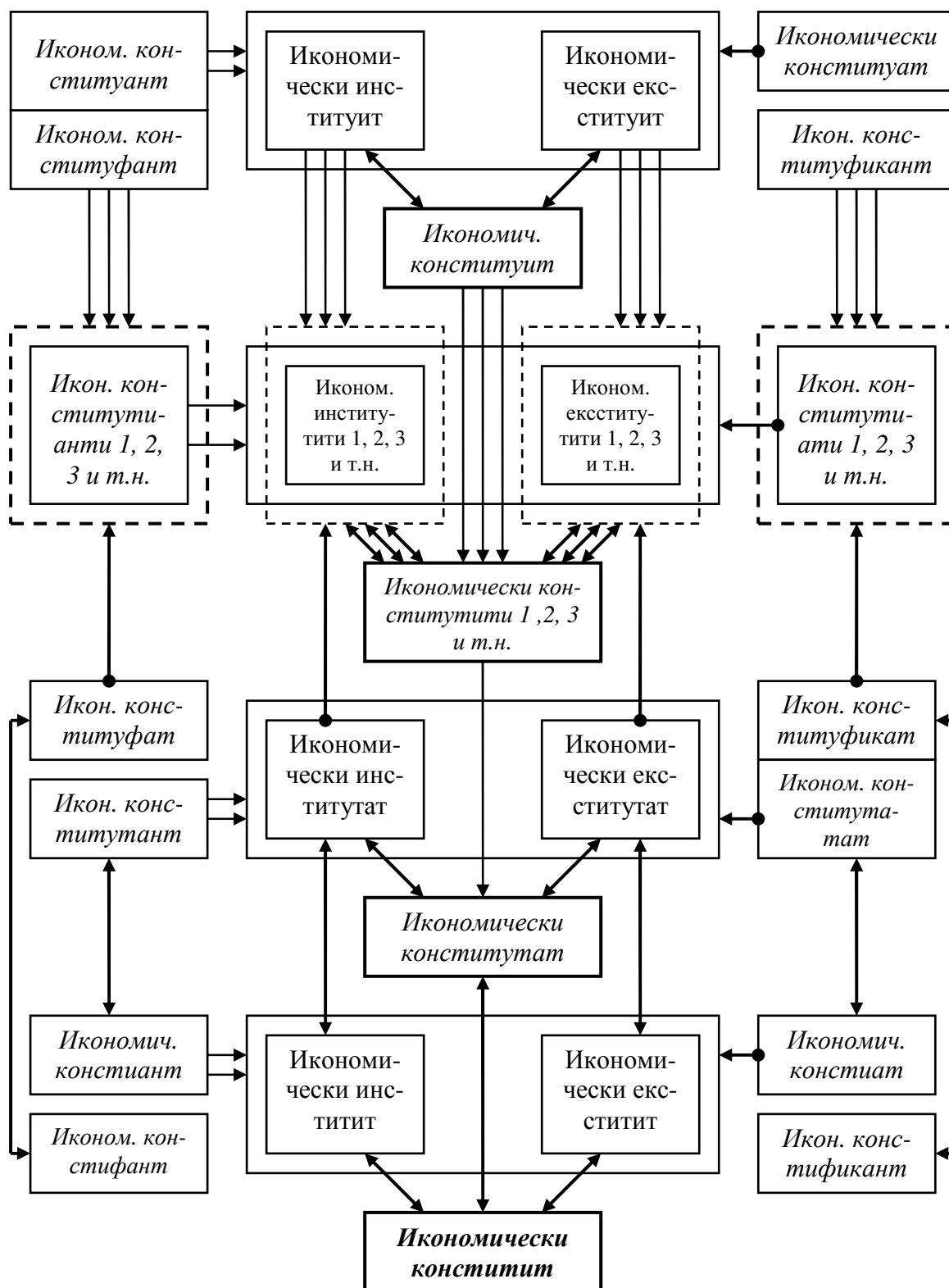
икономически констиат;

типичен икономически констиат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТИТ* (economic constitite) (*) – *икономически предмет* като цялостност на *икономически институт* и *икономически екститит*, като цялостност на своята единна вътрешна и единна външна страна; **единна цялостна конституираност** (единна вътрешноприсъща и външнопреставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **единна цялостна икономическа конституираност*** (united entire economic constitution /constitutivity/); понятие за единството от всички цялости от вътрешните (скритите) и съответстващите им външни (разкрити) страни на икономическия предмет [които (цялости) са икономическите конституити, т.е. икономическият конституит е единството на всички икономически конституити]; икономически предмет в неговата пълна диалектическа завършеност. Икономическият конституит е единството на всички цялости от някакви създаващи и съответстващи им усвояващи страни на икономическия предмет. Той е единството от всички цялости от вътрешни и външни съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което (единство) го прави единно цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия конституит, които изграждат единния икономически конституит (както и съответстващите им *конституитити*, които са отделни разновидности на *икономическия конституит*), са *икономическият диспозит*, *икономическият специфит*, *икономическият сусит* и т.н. В границите на икономическия конституит икономическият институт и икономическият екститит са понятия на **единната конституираност на икономическия предмет*** (united constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт **се сменя** в икономическия екститит: икономическият екститит е икономическият институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститит е скрита в икономическия институт, а икономическият институт [който е първичната (примитивната) и определящата единна цялостна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екститит [която е вторичната (производната) и решаващата единна цялостна конституираност

на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически конституит са **обектният икономически конституит*** (object economic constitite) (конституитът на икономическия обект) и **системният икономически конституит*** (system economic constitite) (конституитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **конституитно икономическо богатство*** (constitutive economic wealth).

Понятията, свързани с икономическия конституит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). Към *икономическите институти* (които са отделни разновидности на *икономическия институт*) се числят *икономическата същност, икономическото съдържание, икономическата субстанция, икономическото качество, икономическата необходимост* и т.н.; към *икономическите екститутити* (които са отделни разновидности на *икономическия екститутит*) се числят *икономическото явление, икономическата форма, икономическата суперстанта, икономическото количество, икономическата случайност* и т.н.; към *икономическите конститутианти* (които са отделни разновидности на *икономическия конституфант*) се числят *икономическият диспозант, икономическият специфант, икономическият сустант* и т.н.; към *икономическите конститутиати* (които са отделни разновидности на *икономическия конституфикант*) се числят *икономическият диспозат, икономическият специфат, икономическият сустат* и т.н.

Фиг. 1. Икономически конституит (като разновидност на пълния диалектически икономически ингредиент) и понятия, свързани с него (всички те са основни термини и за тях има обяснителни статии в енциклопедията)

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТИТ (economic constitite) (**ки**) – във:

икономически конститит;

типичен икономически конститит.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУАНТ* (economic constituent), **икономически конституфант**, (*) – общо понятие за *икономически институт* и *икономически екституит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия конституат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*, в частност на *конституатна двустепенна икономическа монада*); общо понятие или за **вътрешна конституираност** (вътрешноприсъща конституираност), или за **външна конституираност** (външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Тъй като икономическият институт е общо понятие за *икономическа същност*, *икономическо съдържание*, *икономическа субстанция*, *икономическо качество*, *икономическа необходимост* и т.н., а икономическият екституит е общо понятие за *икономическо явление*, *икономическа форма*, *икономическа суперстанта*, *икономическо количество*, *икономическа случайност* и т.н., икономическият конституант е общо понятие за тях и затова се покрива с понятието за *икономически конституфант*. Вж. *икономически конститит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУАНТ (economic constituent) (**ки**) – във:

икономически конституант;

типичен икономически конституант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУАТ* (economic constitute), **конституатна двустепенна икономическа монада**, (*) – *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *конституатна двустепенна икономическа монада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически институт* и *икономически екституит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически конституат, т.е. като диалектически противоречиво единство на институт [който е негова вътрешна (скрита) конституираност, вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и екституит [който е негова външна (разкрита) конституираност, външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият институт е първичен и определящ по отношение на икономическия екституит; той едновременно е институт на икономическия предмет и начин на имп-

лициране на екституита на икономическия предмет. Икономическият екституит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия институит; той едновременно е екституит на икономическия предмет и начин на експлициране на институита на икономическия предмет. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУАТ (economic constituate) (**ки**) – във:

икономически конституат;

типичен икономически конституат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУИТ* (economic constituite), **предметен икономически конституит**, (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономически институит* и *икономически екституит*, като цялостност на някаква своя вътрешна и външна страна; **цялостна конституираност** (вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **цялостна икономическа конституираност*** (entire economic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от **всички цялости** от някаква вътрешна (скрита) и съответстваща му външна (разкрита) страна на икономическия предмет [които (цялости) като съвкупност образуват *икономически конституат*, т.е. икономическият конституат е съвкупността от всички икономически конституити] (вж. *икономически конституит*). Отделният вид цялост от някаква вътрешна и съответстваща му външна страна на икономическия предмет (отделната разновидност на икономическия конституит) се определя като *икономически конституит*. Икономическият конституит е общо понятие за кое да е от всички цялости от някаква създаваща и съответстваща му усвояваща страна на икономическия предмет. Той е кое да е от всички цялости от вътрешно и външно съчетание (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности (конституити) на икономическия конституит са *икономическият диспозит*, *икономическият специфит*, *икономическият сустит* и т.н. В границите на икономическия конституит икономическият институит и икономическият екституит са понятия на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институит **се сменя** в икономическия екституит: икономическият екституит е икономическия институит в смет

туит: икономическият екституит е икономическия институит в смет вид. Първопричината на икономическия екституит е скрита в икономическия институит, а икономическият институит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екституит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на предметния икономически конституит са **обектният икономически конституит*** (object economic constitute) (конституитът на икономическия обект) и **системният икономически конституит*** (system economic constitute) (конституитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **конституитно икономическо богатство*** (constitutive economic wealth).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически конституит се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски конституит*** (consumptionary /consunomic/ constitute), **стопански конституит*** (protoeconomic /pronomic/ constitute), **пазарно-икономически конституит*** (marketly-economic /exnomic/ constitute) и **финансово-пазарно-икономически конституит*** (financially-marketly-economic /finomic/ constitute). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ конституит*** (sustenance /sustaining; subnomic/ constitute) (за конституит при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУИТ (economic constitute) (**ки**) – във:

икономически конституит;

предметен типичен икономически конституит (същото като *типичен икономически конституит*);

типичен икономически конституит.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТАНТ* (economic constitutant) (*) – общо понятие за *икономически институт* и *икономически екституат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия конституатат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа мултиада*, в частност на *конституататна двустепенна икономическа мултиада*); общо понятие или за **съвкупностна вътрешна конституираност** (съвкупностна вътрешноприсъща конституираност), или за **съвкупностна външна конституираност** (съвкупностна външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТАНТ (economic constitutant) (**ки**) – във:

икономически конститутант;

типичен икономически конститутант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТАТ* (economic constitutate) (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономически институт* и *икономически екститутат*, като цялостност на някаква своя съвкупностна вътрешна и външна страна; съвкупност от всички **цялостни конституираности** (вътрешноприсъщи и външнопредставени съвкупностни конституираности) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **съвкупностна цялостна икономическа конституираност*** (totalitary entire economic constitution /constitutivity/); понятие за съвкупността от цялостите от всички вътрешни (скрити) и съответстваща им външни (разкрити) страни на икономическия предмет [които (цялости) като съвкупност образуват икономически конституат, т.е. икономическият конституат е съвкупността от всички икономически конституити] (вж. *икономически конституит*). Икономическият конституат е семейство от цялостите от всички създаващи и съответстващи им усвояващи страни на икономическия предмет. Той е съвкупността от цялостите от всички вътрешни и външни съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), която (съвкупност) го прави цялостно съвкупностен такъв, какъвто е. По силата на това му качество съставки на икономическия конституат са *икономическият диспозит*, *икономическият специфит*, *икономическият сусит* и т.н. В границите на икономическия конституат икономическият институт и икономическият екститутат са понятия на **съвкупностната конституираност на икономическия предмет*** (totalitary constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт **се сменя** в икономическия екститутат: икономическият екститутат е икономическият институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститутат е скрита в икономическия институт, а икономическият институт [който е първичната (примитивната) и определящата съвкупностна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екститутат [която е вторичната (производната) и решаващата съвкупностна конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на иконо-

мическия конституат са *обектният икономически конституат** (object economic constitutate) (конституатът на икономическия обект) и *системният икономически конституат** (system economic constitutate) (конституатът на икономическата система). На него отговаря понятието за *конституатно икономическо богатство** (constitutative economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТАТ (economic constitutate) (**ки**) – във:

икономически конституат;

типичен икономически конституат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТАТАТ* (economic constitutate), **конституататна двустепенна икономическа мултиада**, (*) – *двустепенна икономическа мултиада* (двустепенен многоравнищен диалектически формат, така че е *конституататна двустепенна икономическа мултиада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически институт* и *икономически екститут*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически конституатат, т.е. като диалектически противоречиво единство на институт [който е негова съвкупностна вътрешна (скрита) конституираност, съвкупностна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и екститутат [който е негова съвкупностна външна (разкрита) конституираност, съвкупностна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият институт е първичен и определящ по отношение на икономическия екститутат; той едновременно е институт на икономическия предмет и начин на имплицирание на екститутата на икономическия предмет. Икономическият екститутат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия институт; той едновременно е екститутат на икономическия предмет и начин на експлициране на институтата на икономическия предмет. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТАТАТ (economic constitutate) (**ки**) – във:

икономически конституатат;

типичен икономически конституатат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТИАНТ* (economic constitutiant) (*) – общо понятие за *икономически институт* и *икономически екститут*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия*

конститутиат (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*, в частност на *конститутиатна двустепенна икономическа монада*); общо понятие или за отделна **вътрешна конституираност** (отделна вътрешноприсъща конституираност), или за отделна **външна конституираност** (отделна външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Тъй като икономически институтити са *икономическата същност*, *икономическото съдържание*, *икономическата субстанция*, *икономическото качество*, *икономическата необходимост* и т.н., а икономически екститутити са *икономическото явление*, *икономическата форма*, *икономическата суперстанта*, *икономическото количество*, *икономическата случайност* и т.н., икономическият конститутиант е общо понятие за всички тях. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТИАНТ (economic constitutiant) (**ки**) – във:

икономически конститутиант;

типичен икономически конститутиант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТИАТ* (economic constitutiate), **конститутиатна двустепенна икономическа монада**, (*) – *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *конститутиатна двустепенна икономическа монада*), състояща се от взаимодействия си *икономически институт* и *икономически конституит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически конститутиат, т.е. като диалектически противоречиво единство на институт [който е негова отделна вътрешна (скрита) конституираност, отделна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и екститутит [който е негова отделна външна (разкрита) конституираност, отделна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият институт е първичен и определящ по отношение на икономическия екститутит; той едновременно е институт на икономическия предмет и начин на имплицирание на екститутита на икономическия предмет. Икономическият екститутит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия институт; той едновременно е екститутит на икономическия предмет и начин на експлициране на институтита на икономическия предмет. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТИАТ (economic constitutiate) (**ки**) – във:

икономически конститутиат;

типичен икономически конститутиат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТИТ* (economic constitutive), **предметен икономически конституит**, (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономически институт* и *икономически екститутит*, като отделна цялостност на някаква своя вътрешна и външна страна; отделна **цялостна конституираност** (вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още отделна **цялостна икономическа конституираност*** (entire economic constitution /constitutivity/); отделна цялост от някаква вътрешна (скрита) и съответстваща му външна (разкрита) страна на икономическия предмет; отделна разновидност на *икономическия конституит* (вж. *икономически конституит*). Икономическият конституит е цялост от някаква създаваща и съответстваща му усвояваща страна на икономическия предмет. Той е някаква цялост от вътрешно и външно съчетание (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество конституити (разновидности на икономическия конституит) са *икономическият диспозит*, *икономическият специфит*, *икономическият сусит* и т.н. В границите на икономическия конституит икономическият институт и икономическият екститутит са понятия на **конституираността на икономическия предмет*** (constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият институт **се сиема** в икономическия екститутит: икономическият екститутит е икономическият институт в смет вид. Първопричината на икономическия екститутит е скрита в икономическия институт, а икономическият институт се разкрива чрез икономическия екститутит. Основни разновидности на икономическия конституит са **обектният икономически конституит*** (object economic constitutive) (конституитът на икономическия обект) и **системният икономически конституит*** (system economic constitutive) (конституитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **конституитивно икономическо богатство*** (constitutive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУТИТ (economic constitutive) (**ки**) – във:

икономически конституит;

типичен икономически конституит.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФАНТ* (economic constitufant), **икономически конституант**, (*) – общо понятие за всички *икономически конституанти*, които са негови разновидности и които като съвкупност образуват *икономическия конституфат* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа мултиада*, в частност на *конституфатна едностепенна икономическа мултиада*). Тъй като първият икономически конституиант е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, вторият икономически конституиант е общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, третият – за *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*, четвъртият – за *икономическо качество* и *икономическо количество*, петият – за *икономическа необходимост* и *икономическа случайност*, и т.н., икономическият конституфант е общо понятие за всички тях и затова се покрива с понятието за *икономически конституант*. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФАНТ (economic constitufant) (**ки**) – във:

икономически конституфант;

типичен икономически конституфант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФАТ* (economic constitufate), **конституфатна едностепенна икономическа мултиада**, (*) – съвкупност от всички *икономически конституианти* и затова е *едностепенна икономическа мултиада*, в частност – *конституфатна едностепенна икономическа мултиада*. Тъй като първият икономически конституиант е *икономическият диспозант* като общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, вторият икономически конституиант е *икономическият специфант* като общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, третият е *икономическият сустант* като общо понятие за *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта* и т.н., икономическият конституфат е съвкупността от тези общи понятия. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФАТ (economic constitufate) (**ки**) – във:

икономически конституфат;

типичен икономически конституфат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФИКАНТ* (economic constituficant) (*) – общо понятие за всички *икономически конститутиати*, които са негови разновидности и които от своя страна като двойки (от *икономически институти* и *икономически екститутити*) и като съвкупност образуват *икономическия конституфикат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа мултиада*, в частност на *конституфикатна двустепенна икономическа мултиада*). Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФИКАНТ (economic constituficant) (**ки**) –
ВЪВ:

икономически конституфикант;
типичен икономически конституфикант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФИКАТ* (economic constituficat), **конституфикатна двустепенна икономическа мултиада**, (*) – съвкупност от всички *икономически конститутиати* (като двойки от *икономически институти* и *икономически екститутити*) и затова е *двустепенна икономическа мултиада*, в частност *конституфикатна двустепенна икономическа мултиада*). Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИТУФИКАТ (economic constituficat) (**ки**) – ВЪВ:
икономически конституфикат;
типичен икономически конституфикат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИФАНТ* (economic constifante), **констифантна едностепенна икономическа монада**, (*) – единство от всички *икономически конститутианти* и затова е *едностепенна икономическа монада*, в частност – *констифантна едностепенна икономическа мултиада*. Тъй като първият икономически конститутиант е *икономическият диспозант* като общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, вторият икономически конститутиант е *икономическият специфант* като общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, третият е *икономическият сустант* като общо понятие за *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта* и т.н., икономическият конституфант е единството от тези общи понятия. Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИФАНТ (economic constifante) (**ки**) – ВЪВ:
икономически констифант;

типичен икономически констифант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИФИКАНТ* (economic constificant), **констификантна** двустепенна икономическа монада, (*) – единство от всички *икономически конституити* (като двойки от *икономически институти* и *икономически екститутити*) и затова е двустепенна икономическа монада, в частност *констификантна двустепенна икономическа монада*). Вж. *икономически конституит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСТИФИКАНТ (economic constificant) (**ки**) – във:

икономически констификант;

типичен икономически констификант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТАТ* (economic contate) (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономически интат* и *икономически екстат*, като цялостност на някаква своя частична съвкупностна вътрешна и външна страна; съвкупност на част от **цялостните конституираности** (от вътрешноприсъщите и външнопредставените конституираности) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **частична съвкупностна цялостна икономическа конституираност*** (partial totalitary entire economic constitution /constitutivity/); понятие за частична съвкупност на цялостите от вътрешните (скритите) и съответстващите им външни (разкрити) страни на икономическия предмет [които (цялости) като частична съвкупност образуват икономически контат, т.е. икономическият контат е част от съвкупността на икономическите конституити] (вж. *икономически контит*). Икономическият контат е семейство от цялостите част от създаващите и съответстващите им усвояващи страни на икономическия предмет. Той е част от съвкупността от цялостите вътрешните и външните съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), която (частична съвкупност) го прави цялостно частично съвкупностен такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия контат са *икономическият есфеноформатат*, *икономическият сустратат*, *икономическият сусенстат*, *икономическият реалититат* и т.н. В границите на икономическия контат икономическият интат и икономическият екстат са понятия на **частичната съвкупностната конституираност на икономическия предмет*** (partial totalitary constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност

представяват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интат **се сменя** в икономическия екстат: икономическият екстат е икономическия интат в смет вид. Първопричината на икономическия екстат е скрита в икономическия интат, а икономическият интат [който е първичната (примитивната) и определящата частична съвкупностна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екстат [която е вторичната (производната) и решаващата частична съвкупностна конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономическия контат са **обектният икономически контат*** (object economic contate) (контатът на икономическия обект) и **системният икономически контат*** (system economic contate) (контатът на икономическата система). На него отговаря понятието за **контатно икономическо богатство*** (contative economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТАТ (economic contate) (**ки**) – във:

икономически контат;

типичен икономически контат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИАНТ* (economic contiant), **икономически контифант**, (*) – общо понятие за *икономически интуит* и *икономически екстуит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия контиат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*, в частност на *контатиатна двустепенна икономическа монада*); общо понятие или за *частична вътрешна конституираност* (частична вътрешноприсъща конституираност), или за *частична външна конституираност* (частична външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Тъй като икономическият интуит е общо част от понятията за *икономическа същност*, *икономическо съдържание*, *икономическа субстанция*, *икономическо качество*, *икономическа необходимост* и т.н., а икономическият екстуит е общо понятие за част от понятията за *икономическо явление*, *икономическа форма*, *икономическа суперстанта*, *икономическо количество*, *икономическа случайност* и т.н., икономическият контиант е общо понятие за тях и затова се покрива с понятието за *икономически контифант*. Разновидности на икономическия контиант са *икономическият есфеноформант*, *икономическият сусстрант*, *икономическият сусенсант*, *икономическият реалитант* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИАНТ (economic contiant) (**ки**) – във:

икономически контиант;

типичен икономически контиант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИАТ* (economic contiate), **контятна** **двустепенна икономическа монада**, (*) – *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат, така че е *контятна двустепенна икономическа монада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически интуит* и *икономически екстуит*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически контиат, т.е. като диалектически противоречиво единство на интуит [който е негова частична вътрешна (скрита) конституираност, частична вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и екстуит [който е негова частична външна (разкрита) конституираност, частична външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият интуит е първичен и определящ по отношение на икономическия екстуит; той едновременно е интуит на икономическия предмет и начин на имплицитиране на екстуита на икономическия предмет. Икономическият екстуит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия интуит; той едновременно е екстуит на икономическия предмет и начин на експлицитиране на интуита на икономическия предмет. Разновидности на икономическия контиат са *икономическият есфеноформат*, *икономическият сустрат*, *икономическият сусенсат*, *икономическият реалитат* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИАТ (economic contiate) (**ки**) – във:

икономически контиат;

типичен икономически контиат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИВ* (economic conassets) [съкратено от *съдържателен икономически актив* (contential economic assets)] (*) – типичен начин за означаване (за изразяване) на *икономическото съдържание* (т.е. е *типично икономическо съдържание*); *вътрешно състояние* (съдържание или вътрешно-присъщо състояние) на типичния *икономически предмет* и на *икономическия актив*; една от двете разновидности на типичния *икономически специфат* (другата му разновидност е икономическият актив) и елемент на типичния *икономически ексоспецифат*. Икономическият контив е единството на всички съставни елементи на типичния икономически предмет, на неговите

свойства, вътрешни процеси и връзки и затова определя неговата специфика (вж. *специфика на икономическата система*). Той е едната от двете разновидности на типимната *икономическа същина* и една от двете разновидности на типичния *икономически субстрат*. **Начинът на съществуване** на икономическия контив е *икономическият актив*. Икономическият контив и икономическият актив са категории на **състоянието на типичния икономически предмет**, като в частност представляват относително различни степени (равнища) на това състояние. Икономическият контив **се сменя** в икономическия актив: икономическият актив е икономическият контив в смет вид. Икономическият актив е скрит в икономическия контив, а икономическият контив [който е първичното (примитивното) и определящото състояние на икономическия ексопредмет] се разкрива чрез икономическия актив [който е вторичното (производното) и решаващото състояние на икономическия ексопредмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Вж. *икономическа същина и икономическо проявление*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИВ (economic conassets) (**ки**) – във:

запасов икономически контив (вж. *икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат*);

икономически контив;

субстатен икономически контив (вж. *икономически ексосубстрат и икономически ексосуперстрат*);

феностен икономически контив (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление*);

ценностен икономически контив (вж. *икономическа ексосъщина и икономическо ексопроявление*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИНУУМ* (economic continuum) – непразно свързано хаусдорфово бикомпактно икономическо пространство (същото като непразно свързано бикомпактно *отделимо тополгично икономическо пространство*) (вж. *Хаусдорфово икономическо пространство, сепарабельно икономическо пространство, бикомпактно икономическо пространство, свързано икономическо пространство*). Когато се състои от една *икономическа точка*, той е **изроден икономически континуум*** (degenerate /singular/ economic continuum). Обединение на два икономически континуума, които и имат обща икономическа точка, е икономически континуум. *Топологично икономическо произведение* на икономически континууми е икономически континуум. Неп-

рекъснат *икономически образ* на икономически континуум е икономически континуум. Никакъв икономически континуум не може да се разложи в обединение от изброими (бройни) семейства от непресичащи се *затворени икономически множества*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИНУУМ (economic continuum) (**ки**) – във:

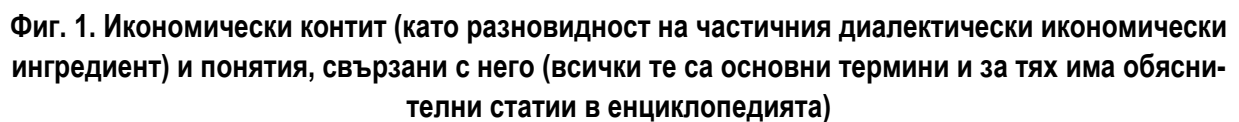
изроден икономически континуум (вж. *икономически континуум*);

икономически континуум (вж. *икономически континуум*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИТ* (economic contite) (*) – *икономически предмет* като цялостност на *икономически интит* и *икономически екстит*, като цялостност на своята единна частична вътрешна и единна частична външна страна; **единна частична цялостна конституираност** (единна частична вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **единна частична цялостна икономическа конституираност*** (united partial entire economic constitution /constitutivity/); понятие за единството на част от всички цялости от вътрешните (скритите) и съответстващите им външни (разкрити) страни на икономическия предмет [които (цялости) са икономическите ентуити, т.е. икономическият контит е единството на част всички икономически конституити]; икономически предмет в неговата частична диалектическа завършеност. Икономическият контит е единството на част от всички цялости от някакви създаващи и съответстващи им усвояващи страни на икономическия предмет. Той е единството на част от всички цялости от вътрешни и външни съчетания (по силата на определени критерии) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което (единство) го прави единно цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидностите на икономическия контуит, които изграждат единния икономически контит са *икономическият есфеноформатит*, *икономическият сустратит*, *икономическият сусенстатит*, *икономическият реалититатит* и т.н. В границите на икономическия контит икономическият интит и икономическият екстит са понятия на **единната частична конституираност на икономическия предмет*** (united partial constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интит **се сменя** в икономическия екстит: икономическият екстит е

икономическия интит в смет вид. Първопричината на икономическия екстит е скрита в икономическия интит, а икономическият интит [който е първичната (примитивната) и определящата единна цялостна конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екстит [който е вторичната (производната) и решаващата единна цялостна конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически контит са **обектният икономически контит*** (object economic contite) (контитът на икономическия обект) и **системният икономически контит*** (system economic contite) (контитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **контитно икономическо богатство*** (contitive economic wealth).

Понятията, свързани с икономическия контит, са посочени във фиг. 1 (където: тънката стрелка е знак за общо понятие, дебелата стрелка – знак за група от понятия, двойната дебела стрелка – знак за формиране на единно понятие; разделените правоъгълници са различни понятия, а слетите – идентични понятия). Към *икономическите институтити* (които са отделни разновидности на *икономическия интуит*) се числят *икономическата същност, икономическото съдържание, икономическата субстанция, икономическото качество, икономическата необходимост* и т.н.; към *икономическите екститутити* (които са отделни разновидности на *икономическия екстуит*) се числят *икономическото явление, икономическата форма, икономическата суперстанта, икономическото количество, икономическата случайност* и т.н.; към *икономическите конституити* (които са отделни разновидности на *икономическия контуит*) се числят *икономическият диспозит, икономическият специфит, икономическият сузит* и т.н.; към *икономическите конститутианти* (които са отделни разновидности на *икономическия контифант*) се числят *икономическият диспозант, икономическият специфант, икономическият сустант* и т.н.; към *икономическите конститутиати* (които са отделни разновидности на *икономическия контификант*) се числят *икономическият диспозат, икономическият специфат, икономическият сустат* и т.н.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИТ (economic contite) (**ки**) – във:

икономически контит;

типичен икономически контит.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИТАНТ* (economic contitant) (*) – общо понятие за *икономически интат* и *икономически екстат*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия контитат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа мултиада*, в частност на *контитатна двустепенна икономическа мултиада*); общо понятие или за **частична съвкупностна вътрешна конституираност** (частична съвкупностна вътрешноприсъща конституираност), или за **частична съвкупностна външна конституираност** (частична съвкупностна външнопредставена конституираност) на *икономическия предмет*. Разновидности на икономическия контитант са *икономическият есфеноформатант*, *икономическият сустратант*, *икономическият сусенстант*, *икономическият реалититант* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИТАНТ (economic contitant) (**ки**) – във:

икономически контитант;

типичен икономически контитант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИТАТАТ* (economic contitattate), **контитататна двустепенна икономическа мултиада**, (*) – *двустепенна икономическа мултиада* (двустепенен многоравнищен диалектически формат, така че е *контитататна двустепенна икономическа мултиада*), състояща се от взаимодействащи си *икономически интат* и *икономически екстат*, между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира по определен признак като икономически контитатат, т.е. като диалектически противоречиво единство на интат [който е негова частична съвкупностна вътрешна (скрита) конституираност, частична съвкупностна вътрешна създаваща страна като източник на негови въздействия върху заобикалящата го среда] и екстат [който е негова частична съвкупностна външна (разкрита) конституираност, частична съвкупностна външна усвояваща страна като начин за непосредствено оказване на тези въздействия]. Икономическият интат е първичен и определящ по отношение на икономическия екстат; той едновременно е интат на икономическия предмет и начин на имплицирание на екстата на икономическия предмет. Икономическият екстат е вторичен и решаващ по отношение на икономическия интат; той едновременно

но е екстат на икономическия предмет и начин на експлициране на интата на икономическия предмет. Разновидности на икономическия контитатат са *икономическият есфеноформатат*, *икономическият сустратат*, *икономическият сусенстат*, *икономическият реалититат* и т.н. Вж. *икономически контит.*

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИТАТАТ (economic contitattate) (**ки**) – във:

икономически контитатат;

типичен икономически контитатат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФАНТ* (economic contifant), **икономически контиант**, (*) – общо понятие за част от всички *икономически конститутианти*, които са негови разновидности и които като съвкупност образуват *икономическия контифат* (последният в качеството му на *едностепенна икономическа мултиада*, в частност на *контифатна едностепенна икономическа мултиада*). Тъй като първият икономически конститутиант е общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, вторият икономически конститутиант е общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, третият – за *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*, четвъртият – за *икономическо качество* и *икономическо количество*, петият – за *икономическа необходимост* и *икономическа случайност*, и т.н., икономическият контифант е общо понятие за част всички тях и затова се покрива с понятието за *икономически контиант*. Разновидности на икономическия контифант са *икономическият диспецифант*, *икономическият специсустант*, *икономическият дисустант*, *икономическият тристрант* и т.н. Вж. *икономически контит.*

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФАНТ (economic contifant) (**ки**) – във:

икономически контифант;

типичен икономически контифант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФАТ* (economic contifate), **контифатна едностепенна икономическа мултиада**, (*) – съвкупност от част от всички *икономически конститутианти* и затова е *едностепенна икономическа мултиада*, в частност – *контифатна едностепенна икономическа мултиада*. Тъй като първият икономически конститутиант е *икономическият диспозант* като общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, вторият икономически конститутиант е *икономическият специфант* като общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, третият е *икономическият*

сустант като общо понятие за икономическа субстанция и икономическа суперстанта и т.н., икономическият контифат е съвкупността на част от тези общи понятия. Разновидности на икономическия контифат са *икономическият диспецифат*, *икономическият специсустат*, *икономическият дисустат*, *икономическият тристрат* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФАТ (economic contifate) (**ки**) – във:

икономически контифат;

типичен икономически контифат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФИКАНТ* (economic contificant) (*) – общо понятие за част от всички *икономически конститутиати*, които са негови разновидности и които от своя страна като двойки (от *икономически институти* и *икономически екститутити*) и като съвкупност образуват *икономическия контификат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа мултиада*, в частност на *контификатна двустепенна икономическа мултиада*). Разновидности на икономическия контификант са *икономическият диспецификант*, *икономическият специсустификант*, *икономическият дисустификант*, *икономическият тристратификант* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФИКАНТ (economic contificant) (**ки**) – във:

икономически контификант;

типичен икономически контификант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФИКАТ* (economic contituficat), **контификатна двустепенна икономическа мултиада**, (*) – съвкупност от част всички *икономически конститутиати* (като двойки от *икономически институти* и *икономически екститутити*) и затова е *двустепенна икономическа мултиада*, в частност *контификатна двустепенна икономическа мултиада*). Разновидности на икономическия контификат са *икономическият диспецификат*, *икономическият специсустификат*, *икономическият дисустификат*, *икономическият тристратификат* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТИФИКАТ (economic contituficat) (**ки**) – във:

икономически контификат;

типичен икономически контификат.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТУИТ* (economic contuite) (*) – *икономически предмет* като цялостност от *икономически интуит* и *икономически екстуит*, като цялостност на някаква своя частична вътрешна и външна страна; **частична цялостна конституираност** (частична вътрешноприсъща и външнопредставена конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **частична цялостна икономическа конституираност*** (partial entire economic constitution /constitutivity/); **общо понятие** за коя да е от **част от всички цялости** от някаква вътрешна (скрита) и съответстваща му външна (разкрита) страна на икономическия предмет [които (цялости) като съвкупност образуват *икономически контат*, т.е. икономическият контат е съвкупността от всички икономически контуити] (вж. *икономически контит*). Икономическият контуит е общо понятие за кое да е от част от всички цялости от някаква създаваща и съответстваща му усвояваща страна на икономическия предмет. Той е кое да е от част от всички цялости от вътрешно и външно съчетание (по силата на някакъв критерий) на компонентите (елементи и връзки) на икономическия предмет (вж. *икономически компонент*), което го прави цялостно такъв, какъвто е. По силата на това му качество разновидности на икономическия контуит са *икономическият есфеноформит*, *икономическият сустрит*, *икономическият су-сенсит*, *икономическият реалитит*. В границите на икономическия контуит икономическият интуит и икономическият екстуит са понятия на **частичната конституираност на икономическия предмет*** (partial constitution /constitutivity/ of the economic thing), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази конституираност. Икономическият интуит **се сменя** в икономическия екстуит: икономическият екстуит е икономическият интуит в смет вид. Първопричината на икономическия екстуит е скрита в икономическия интуит, а икономическият интуит [който е първичната (примитивната) и определящата конституираност на икономическия предмет] се разкрива чрез икономическия екстуит [която е вторичната (производната) и решаващата конституираност на икономическия предмет] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Основни разновидности на икономически контуит са **обектният икономически контуит*** (object economic contuite) (контуитът на икономическия обект) и **системният икономически контуит*** (system economic contuite) (контуитът на икономическата система). На него отговаря понятието за **контуитно икономическо богатство*** (contuitive economic wealth).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТУИТ (economic contuite) (**ки**) – във:

икономически контуит;
типичен икономически контуит.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТУР* (economic circuit) – верига от *вътрешни връзки* на икономическата система, обикновено наричан **информационен икономически контур*** (informationary economic circuit). Две съседни *икономически връзки* от контура се свързват чрез дадена *икономически елемент* на икономическата система, определян като *икономическа свързка*. Разновидности на икономическия контур са *разтвореният /отвореният/ икономически контур* (той не съдържа *обратни икономически връзки*) и *затвореният /склученият/ икономически контур* (той има поне една *обратна икономическа свързка*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНТУР (economic circuit) (**ки**) – във:

дестабилизиращ икономически контур (вж. *дестабилизиращо регулиращо икономическо въздействие*);

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур;

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с метарегулируемо метарегулиране;

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

екзогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с метарегулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

ендогенно-детерминиран преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране;

затворен /склучен/ икономически контур;

икономически контур;

преплетен икономически информационен контур;

преплетен икономически информационен контур с нерегулируемо метарегулиране;

преплетен икономически информационен контур с регулируемо метарегулиране;

разтворен /отворен/ икономически контур;

стабилизиращ икономически контур (вж. *стабилизиращо регулиращо икономическо въздействие*);

усукан затворен икономически контур (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНУС (economic cone) (**ки**) – във:

изпъкнал икономически конус;

изпъкнал многостепенен икономически конус;

наложен на множество изпъкнал икономически конус (същото като **коническа обвивка на икономическото множество**; вж. *изпъкнал икономически конус*);

производствен икономически конус;

технологичен икономически конус (същото като *производствен икономически конус*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНФАНТ* (economic confante), **конфантна едностепенна икономическа монада**, (*) – единство на част от всички *икономически конститутианти* и затова е *едностепенна икономическа монада*, в частност – *конфантна едностепенна икономическа мултиада*. Тъй като първият икономически конститутиант е *икономическият диспозант* като общо понятие за *икономическа същност* и *икономическо явление*, вторият икономически конститутиант е *икономическият специфант* като общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа форма*, третият е *икономическият сустант* като общо понятие за *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта* и т.н., икономическият конфант е общо понятие за тях. Разновидности на икономическият конфант са *икономическият диспекцифит*, *икономическият специфит*, *икономическият дисустит*, *икономическият тристрит* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНФАНТ (economic confante) (**ки**) – във:

икономически конфант;

типичен икономически конфант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНФИКАНТ* (economic conficant), **конфикантна двустепенна икономическа монада**, (*) – единство на част от всички *иконо-*

мически конститутиати (като двойки от икономически институти и икономически екститути) и затова е двустепенна икономическа монада, в частност конфикантна двустепенна икономическа монада). Разновидности на икономическия конфикант са *икономическият диспецифитит*, *икономическият специусутифитит*, *икономическият дисутифитит*, *икономическият тристратифитит* и т.н. Вж. *икономически контит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОНФИКАНТ (economic conficant) (**ки**) – във:

икономически конфикант;

типичен икономически конфикант.

ИКОНОМИЧЕСКИ КООРДИНАТИ (economic co-ordinates) – *икономически величини*, по които се определя положението на кой да е *икономически елемент* (респ. *икономическа точка*) в някаква *икономическа съвкупност* (или *икономическо множество M*), като например в *икономическото пространство* и в *икономическото многообразие*. Дадена съвкупност от икономически координати се организира в определена **система на икономическите координати*** (economic co-ordinates system) [или още **икономическа карта** (economic map), разглеждана като параметризация на икономическото множества], при което на икономическите координати взаимоеднозначно съответстват елементите на икономическото множество M (вж. *взаимоеднозначно и обратимо съответствие между множества*). **Координатните линии** (co-ordinats lines) са априори избрани подмножества, по отношение на които се оценява положението на координираните обекти. Когато координатните линии (в дадена координатна система) са прави линии, са налице **линейни координати** (linear co-ordinates), в т.ч. и **линейни икономически координати** (linear economic co-ordinates), като декартови правоъгълни координати, тетраедрални координати, проективни координати и т.н.. Когато не всички координатни линии (в дадена координатна система) са прави линии, са налице **нелинейни координати** (non-linear co-ordinates), в т.ч. и **нелинейни икономически координати** (non-linear economic co-ordinates), като полярни координати, биполярни координати, елиптични координати, параболични координати и т.н.

ИКОНОМИЧЕСКИ КООРДИНАТОР (economic co-ordinator) – същото като **координираща управляваща икономическа подсистема** (вж. *икономическа координация*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОРЕЛАТОР (economic correlator) – същото като *корелаторна икономическа система*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОРЕЛАТОР (economic correlator) (**ки**) – във:

аналогов икономически корелатор;

икономически корелатор (същото като същото като корелаторна икономическа система);

интерференциален икономически корелатор;

мултипликационен икономически корелатор;

хибриден икономически корелатор;

цифров икономически корелатор.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОРЕЛАЦИОНЕН ПРОЗОРЕЦ (economic correlative window) – същото като *повременен прозорец в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОСПЕКТЪР* (economic cospectre), **коспектър на двумерен икономически процес**, – вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОСУБСТАТ* (economic cosubstatum) – същото като **субстатен икономически контив** (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент, икономически ексосубстрат и икономически ексо-суперстрат*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОСУПЕРСТАТ* (economic cosuperstate) (*) – *икономическа конфигурация*; която е образувана от взаимодействащи си *икономическо съдържание* и *икономическа суперстанта*, всяко от които може да бъде както вход, така изход на определена *икономическа система*. Между тях има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*, като в тази *икономическа конфигурация* икономическото съдържание е определящото, а икономическата суперстанта е решаващото. (Вж. *икономически специсустификат*.) Дадено икономическо съдържание може да се определи [това е **косуперстационално икономическо определяване*** (cosuperstational economic objectification), което е разновидност на *икономическото определяване* изобщо] в една или в повече от една взаимодействащи си икономически суперстанти, като се предполага, че съдържанието се определява (се експлицира) с целия си обем във всяка една от суперстантите поотделно (по това икономическият косуперстат се отличава от *икономическия специфат*: при последния при определява-

нето си икономическото съдържание разпределя своя обема между различните еднотипови форми). С този преход невидимото и намиращо се в дълбочина икономическо съдържание се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в една или повече от една по-близки до видимостта икономически суперстанти. Това е суперстантно определяне на икономическото съдържание, което показва, че суперстантата опосредствано (посредством *икономическата форма*) е **съдържателна суперстанта**, че тя е опосредствена суперстанта на своето съдържание. Обратната на косуперстационаното определяне трансформация (като косуперстационално разпределяне на икономическите суперстанти в икономическо съдържание) е **косуперстационално икономическо интензиониране*** (cosuperstational economic intensification) (което е разновидност на *икономическото интензиониране* изобщо). То е косуперстационално интензиониране на икономическата суперстанта (респ. суперстанти), което показва, че съдържанието опосредствено (посредством формата) е **суперстантивно съдържание**, че то е опосредствано съдържание на своята суперстанта. Тук се разглежда случай на определяне на съдържанието в само една дадена суперстанта (суперстанта от даден тип, изразяваща някакъв етап от *икономическата еволюция*).

Количеството на съдържанието СО на икономическия предмет като съдържание на дадената суперстанта в границите на икономическия косуперстат (на косуперстатификата) се означава като **косуперстатно-общо икономическо съдържание*** (cosuperstatally-total economic content) TCO. Функцията, която моделира косуперстационалното икономическо интензиониране, е $TCO = TCO(SP)$, където SP е количеството на икономическата суперстанта. Тя е функция на косуперстационалното, значи и на съдържателното интензиониране на икономическата суперстанта, и наред с това е функция на косуперстатно-общото съдържание. От нея се извежда **пределното съдържание на икономическата суперстанта*** (marginal content of the economic superstant), която е първата производна

$$MCO_{sp}(SP) = \frac{\partial TCO(SP)}{\partial SP}$$

на функцията на косуперстатно-общата субстанция.

Дадената икономическа суперстанта (например фактор като съставно понятие), в което се определя икономическото съдържание, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на икономическата суперстанта [например различни видове (респ. разновидности) на фактора],

като дадената суперстанта е разпределила своя обем между тях. Тогава при предметяването и икономическото съдържание разпределя обема си между различните видове на суперстантата. Ако дадената суперстанта е представена от един вид, тогава е налице **едновидово косуперстационално икономическо предметяване*** (one-species cosuperstational economic objectification), при два вида на суперстантата – **двувидово косуперстационално икономическо предметяване*** (two-species cosuperstational economic objectification), при три вида – **тривидово косуперстационално икономическо предметяване*** (three-species cosuperstational economic objectification), при повече от три вида – **многовидово косуперстационално икономическо предметяване*** (multispecies cosuperstational economic objectification). Съответстващите на тях разновидности на косуперстационалното икономическо интензиониране са: **едновидово косуперстационално икономическо интензиониране*** (one-species cosuperstational economic intensification), **двувидово косуперстационално икономическо интензиониране*** (two-species cosuperstational economic intensification), **тривидово косуперстационално икономическо интензиониране*** (three-species cosuperstational economic intensification), **многовидово косуперстационално икономическо интензиониране*** (multispecies cosuperstational economic intensification).

Функцията, която моделира **едновидовото косуперстационално икономическо интензиониране** (тя е функцията на косуперстатно-общото икономическо съдържание при едновидовото интензиониране), е посоченият по-горе израз $TCO = TCO(SP)$, от който се извежда съответстващото ѝ пределно съдържание на икономическата суперстанта

$$MCO_{sp}(SP) = \frac{\partial TCO(SP)}{\partial SP}.$$

Функцията, която моделира **двувидовото косуперстационално икономическо интензиониране** (функцията на косуперстатно-общото икономическо съдържание при двувидовото интензиониране), е

$$TCO = TCO(SP_1, SP_2),$$

където SP_1 е първият вид на икономическата суперстанта, а SP_2 е вторият нейн вид (тук TCO е общо съдържание на първия и втория вид суперстанта). Тя е функция на косуперстационалното, значи и на съдържателното интензиониране на икономическите суперстанти, в т.ч. на съдържателното интензиониране на първия и това на втория вид на суперстантата. От нея се извеждат **пределното**

съдържание на първия вид на икономическата суперстанта* (marginal content of the first-species economic superstant)

$$MCO_{sp1}(SP_1, SP_2) = \frac{\partial TCO(SP_1, SP_2)}{\partial SP_1}$$

и *пределното съдържание на втория вид на икономическата суперстанта** (marginal content of the second-species economic superstant)

$$MCO_{sp2}(SP_1, SP_2) = \frac{\partial TCO(SP_1, SP_2)}{\partial SP_2}.$$

Те са първи частни производни на функцията на косуперстатно-общото съдържание. Обемът на едно и също икономическо съдържание може да се прояви в различни комбинации от обемите на двата вида на дадената суперстанта. Затова *при непроменена (постоянна) величина* на косуперстатно-общата субстанция съществува заместване между първия и втория вид на суперстантата, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез *косуперстатната крива на безразличието на икономическото съдържание** (cosuperstatic indifference curve of the economic content) IC_{CO-COS} .

Функцията на косуперстатно-общото икономическо съдържание

$$TCO = TCO(SP_1, SP_2)$$

не се променя с движението на точка по косуперстатната (косуперстатификатната) крива на безразличието на икономическото съдържание IC_{CO-COS} . Затова уравнението на кривата IC_{CO-COS} при дадено постоянно равнище на косуперстатно-общото икономическо съдържание е

$$TCO(SP_1, SP_2) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на икономическата суперстанта, имащи посоченото еднакво (постоянно) косуперстатно-общо икономическо съдържание

$$TCO(SP_1, SP_2) = \text{const.}$$

С движението на точка по косуперстатната крива на безразличието на икономическото съдържание IC_{CO-COS} , която е низходяща, количествата на първия и втория вид на дадената икономическа суперстанта се променят в противополо-

ложна посока като увеличаването на едната замества намаляването на другата. Положението, че едно и също съдържание може да съответства на различни комбинации на видовете на суперстантата обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат (като *икономически продукт* например).

При произволна промяна на количествата на двата вида на суперстантата (dSP_1, dSP_2) (т.е. при движение на точка по косуперстатната крива на безразличието на икономическото съдържание IC_{CO-COS}) прирастът на функцията на косуперстатно-общото икономическо съдържание е нейният пълен диференциал

$$dTCO(SP_1, SP_2) = \\ = MCO_{sp1}(SP_1, SP_2)dSP_1 + MCO_{sp2}(SP_1, SP_2)dSP_2$$

или, което е същото,

$$dTCO(SP_1, SP_2) = \\ = \frac{\partial TCO(SP_1, SP_2)}{\partial SP_1} dSP_1 + \frac{\partial TCO(SP_1, SP_2)}{\partial SP_2} dSP_2.$$

Когато измененията в количествата на двата вида на икономическата суперстанта се извършва в рамките на дадена косуперстатна крива на безразличието на икономическото съдържание, диференциалният прираст на функцията на косуперстатно-общото съдържание е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на субстанцията запазва непроменено тяхното косуперстатно-общо съдържание:

$$dTCO(SP_1, SP_2) = \\ = MCO_{sp1}(SP_1, SP_2)dSP_1 + MCO_{sp2}(SP_1, SP_2)dSP_2 = 0.$$

Посочената зависимост се определя като като **съдържателно-еквивалентно заместване на видовете на икономическата суперстанта*** (contentially-equivalent substitution of the species economic superstant). То е съдържателно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на косуперстатно-общото икономическо съдържание

$$MCO_{sp1}(SP_1, SP_2)dSP_1 \text{ и } MCO_{sp2}(SP_1, SP_2)dSP_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на косуперстатно-общото съдържание, по отношение на което се конституира косуперстатната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на съдържателно-еквивалентното заместване на видовете на икономическата субстанция*** (marginal rate of the contentially-equivalent substitution of the species economic superstant)

$$\begin{aligned} \text{MRCOS}_{\text{sp12}} &= \frac{d\text{SP}_2}{d\text{SP}_1} = - \frac{\text{MCO}_{\text{sp1}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\text{MCO}_{\text{sp2}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)} = \\ &= - \frac{\partial \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_1} : \frac{\partial \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$\text{MRCOS}_{\text{sp12}} < 0$] и е равна на отношението $\frac{d\text{SP}_2}{d\text{SP}_1}$

между двата диференциални прираста на количествата на видовете на суперстатната (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{\text{MCO}_{\text{sp1}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\text{MCO}_{\text{sp2}}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}$$

между пределните съдържания на двата вида на суперстатната. Пределната норма $\text{MRCOS}_{\text{sp12}}$ показва към определена точка от косуперстатната крива на безразличието на икономическото съдържание $\text{IC}_{\text{CO-COS}}$ с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на суперстатната, което да позволи да се увеличи обемът на неговия първи вид с една единица, така че тяхното косуперстатно-общо съдържание да остане постоянна величина.

Функцията на косуперстатно-общото икономическо съдържание е

$$\text{TCO} = \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двумерна **матрица на икономическото съдържание на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic content) $H(\text{CO})_{\text{sp12}}$, която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

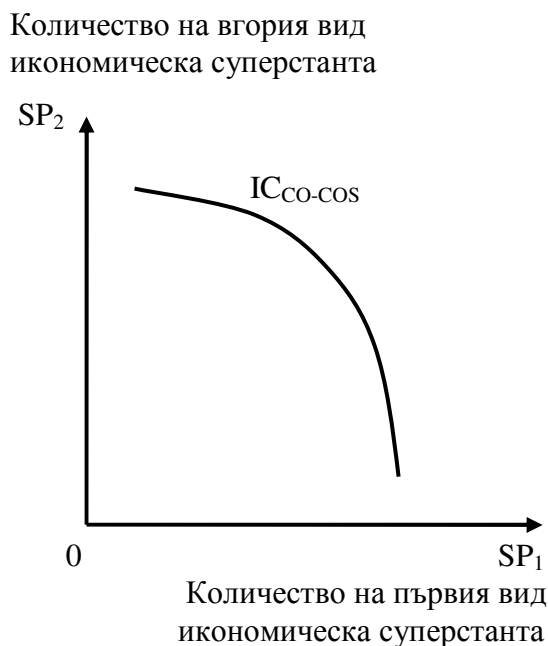
$$H(\text{CO})_{\text{sp}12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_1^2}, & \frac{\partial^2 \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_1 \partial \text{SP}_2} \\ \frac{\partial^2 \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_2 \partial \text{SP}_1}, & \frac{\partial^2 \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_2^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Матрицата на икономическото съдържание на О. Хесе $H(\text{SO})_{\text{sp}12}$ е изцяло **положително определена**, тъй като косуперстационалното интензиониране е винаги **ускорено косуперстационално икономическо интензиониране*** (accelerated cosuperstational economic intensification), което е обусловено от икономическата природа на съдържанието и суперстантата. Включените в нейния главен диагонал елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_1^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 \text{TCO}(\text{SP}_1, \text{SP}_2)}{\partial \text{SP}_2^2} > 0$$

показват, че пределното съдържание на даден вид на икономическата суперстанта се увеличава с нейното (на суперстантата) нарастване. Затова при ускореното интензиониране се конституира **изпъкнала косуперстатна крива на безразличието на икономическото съдържание*** (convex cosuperstatic indifference curve of the economic content) $\text{IC}_{\text{CO-COS}}$ (фиг. 1). Дължи се на действието на **закона за нарастващото пределно съдържание на икономическата суперстанта*** (law of the marginal content increasing of the economic superstant). Законът за нарастващото пределно съдържание е друг израз на ускореното **насищане при изчерпването на даденото съдържание** при нарастване на равнището на суперстантата. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на икономическата суперстанта (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на суперстантата) нейното косуперстатно-общо икономическо съдържание се увеличава с ускоряващи се темпове, т.е. нейното пределно съдържание нараства, което се дължи на посоченото ускорено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на суперстантата, всяка следваща единица прираст на първия вид на суперстантата изисква изчерпването на все по-големи порции от съдържанието, както и при постоянно равнище на първия вид на суперстантата, всяка следваща единица прираст на втория вид на суперстантата също изисква изчерпването на все по-големи порции от съдържанието. Законът за нарастващото пределно съдържание на икономическата суперстанта е валиден за всеки произволен брой на видовете на суперстантата, в т.ч. и при единствен вид. При

ускореното интензиониране с разширяването на икономическата суперстанта тя става все по-ефективна в представляването на икономическото си съдържание.

Фиг. 1. Изпъкнала косуперстатна крива на безразличието на икономическото съдържание

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален икономически косуперстат*** (individual economic cosuperstate), **фирмен икономически косуперстат*** (firm economic cosuperstate), **обществен икономически косуперстат*** (social economic cosuperstate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически косуперстат*** (microeconomic cosuperstate), **мезоикономически косуперстат*** (mesoeconomic cosuperstate), **макроикономически косуперстат*** (macroeconomic cosuperstate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически косуперстат се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски косуперстат*** (consumptionary cosuperstate), **стопански косуперстат*** (protoeconomic cosuperstate), **пазарно-икономически косуперстат*** (marketly-economic cosuperstate) и **финансово-пазарно-икономически косуперстат*** (financially-marketly-economic cosuperstate).

state). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ косуперстат** (sustenance /sustaining/ cosuperstate) (за косуперстат при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОСУСТАТИТ* (economic cosustatite) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОСУСТИТ* (economic cosustite) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КОСУСТИТ (economic cosustite) (**ки**) – във:

икономически косустит (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически косустит (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОФЕНОМЕН* (economic corphenomenon) – същото като **феноменно икономическо съдържание** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономическа същина и икономическо проявление*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КОФЕНОМЕН (corphenomenon) (**ки**) – във:

икономически кофеномен [същото като **феноменно икономическо съдържание** (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент, икономическа същина и икономическо проявление*)];

типичен икономически кофеномен (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КРАЙ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ОБЛАСТ (economic end of the economic range /area/) (**ки**) – във:

прост икономически край на икономическата област (същото като *граничен икономически елемент на икономическата област*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КРИТЕРИЙ (economic criterion) – формализирана *икономическа цел*. Представлява **критерий** (criterion) за *поведение на икономическата система* и за *вземане на икономическо решение* (вж. *модел на цикъла на икономическото управление*). Такива са е например критерият на икономическия интерес, на *икономическото управление*, на икономическата ефективност, на *икономическата полезност* и т.н. Той се формулира с помощта на качествен анализ на *икономическата система* и намира количествен израз в нейната *целева икономическа функция*. На икономически системи с оптимално поведение

ние съответствува някакъв *критерий за икономическа оптималност* (в т.ч. микроикономически и макроикономически критерий на оптималност). Разграничават се локални и глобални икономически критерии, в т.ч. и локални и глобални критерии на оптималност. Икономическият критерий се схваща още и като се схваща още и като свойство, според притежаването или неритежаването на което (или според степента на притежаването му) се извършва някаква класификация на даден *икономически предмет* (като *икономически обект*, *икотомическа система*, *икономически ингредиент*, *икономически процес* и т;в;), респ. на група от икономически предмети.

ИКОНОМИЧЕСКИ КРИТЕРИЙ (economic criterion) (**ки**) – във:

икономически критерий на Калдор, Н., и Хикс, Дж.;

икономически критерий;

ингредиентен икономически критерий;

институентно прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

институитно прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

конституентно прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

конституитно прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

оптимален икономически критерий (същото като *критерий за икономическа оптималност*);

органическо прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

органоентно прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

органойтно прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

първично прилагане на ингредиентния икономически критерий (вж. *ингредиентен икономически критерий*);

скаларизиране на векторния икономически критерий (вж. *многокритериална оптимизационна икономическа задача*);

сходствени икономически критерии (вж. *икономическо подобие*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КРИТЕРИЙ НА КАЛДОР, Н., И ХИКС, ДЖ. (Kaldor–Hicks economic criterion) – модификация на *икономическата ефективност по В. Парето*, според която (модификация) преминаването на *икономическата система* от едно към друго състояние повишава общото благосъстояние само ако членовете на обществото, които печелят (чието икономическо положение се подобрява) от прехода, са способни да компенсират загубите на тези, които губят (чието икономическо положение се влошава). Предложена е от английските икономисти Н. Калдор и Дж. Хикс.

ИКОНОМИЧЕСКИ КРОС-СПЕКТРАЛЕН АНАЛИЗ* (economic cross spectral analysis) – същото като *крос-спектрален анализ в икономиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ КРОС-СПЕКТЪР (economic cross spectre) (**ки**) – във:
икономически интегрален крос-спектър (същото като *крос-спектрална функция в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКИ КЪЛН* (economic germ) – **кълн** (germ) в *икономическа среда*; точкова локализация на различни икономически обекти [като **кълн от икономически функции** (germ out economic functions), **кълн от икономически изображения** (germ out economic mappings), **кълн от икономически множества** (germ out economic sets) и т.н.]. Нека x е *икономическа точка* в *топологичното икономическо пространство*, а F е някакво семейство от *икономически функции* в *икономическата околност* на x (всяка функция е в своя околност). Икономическите функции f и g са еквивалентни в точката x , ако те съвпадат в някаква околност на x . Класът от еквивалентности в това отношение е **кълн от икономически функции** на класа F в точката x . По този начин се определят кълновете на *непрекъснатите икономически функции*, на *диференцируемите икономически функции* в точките на *диференцируемото икономическо многообразие*, на *холоморфните икономически функции* в точките на *комплексното икономическо многообразие* и т.н. Ако семейството F притежава някаква алгебрична *икономическа структура*, тогава множеството от кълнове от икономически функции наследява тази структура. В частност кълнът на *холоморфните икономически функции* в дадена *икономическа точка* образува *икономически пръстен*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЛАГ (economic lag) – промеждутък от време, в което се намират (разполагат) изходните и входните параметри на една *динамична икономическа система* (изходните и входните *динамични икономически характе-*

ристики), като изходните параметри (респ. *изходът на икономическата система*) са преобразуване на нейните входни параметри; времето, през което *икономическата система* преработва входа в изход. Обуславя съществуването на *лагови икономически явления*. Вж. *инерционен динамичен икономически модел*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЛАГОВ РАНГ* (economic lag range) – същото като **лагов ранг в икономиката** (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ЛАГРАНЖИАН* (economic Lagrangian), **лагранжиан в икономиката**, **икономическа функция на Ж. Лагранж**, **икономически интегрант на Ж. Лагранж**, – **лагранжиан** (Lagrangian) L , представен като разлика между *икономическите функции* T и V , т.е. $L = T - V$, където

$$T = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n m_{ij} \frac{dq_i}{dt} \frac{dq_j}{dt}$$

е еднородна квадратична положително определена функция от координатите на дадена *динамична икономическата система* (в общия случай коефициентите $m_{ij} = m_{ji}$ са функции на координатите q_i), V е еднозначна функция относно *обобщените координати на системата* (system generalised co-ordinate) q_i , имаща непрекъснати частни производни по всяка координата. В общия случай икономическият лагранжиан е подинтегралната функция $L(q, dq/dt, t)$ в задача за намиране на *икономически екстремум* на икономическия функционал

$$J(q) = \int_{t_0}^{t_1} L\left(q(t), \frac{dq(t)}{dt}, t\right) dt,$$

където L е произволното диференцируемо *икономическо изображение* (респ. *икономическо съответствие*) $L: R^n \times R^n \times R \rightarrow R$. Също в общия случай икономическият лагранжиан може да се разглежда и като произволното диференцируемо *икономическо изображение* $L: TM \times R \rightarrow R$, където TM е допирателно *икономическо разслоение* на някакво **диференцируемо икономическо многообразие*** (differentiable economic manifold) M [последното е **конфигурационно икономическо многообразие на икономическата система*** (configurational economic manifold of the economic system)]. Същото е като **динамична икономическа функция на Ж. Лагранж**. Вж. *икономическа задача с принцип на максимума*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЛЪЧ (economic ray) – множество (вж. *икономическо множество*) от *икономически точки* x , разположени в *многомерно икономическо пространство*, които удовлетворяват условието $x = \lambda a$, където $\lambda \geq 0$ е произволен множител, а $a \neq 0$ е *икономически вектор*. При $\lambda = 0$ икономическият лъч е полуправа, започваща от координатното начало. Пример за икономически лъч е *производственият икономически лъч* (същото като *технологичен икономически лъч*). Вж. *линия на икономическото производство*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ЛЪЧ (economic ray) (**ки**) – във:

икономически лъч;

производствен икономически лъч;

технологичен икономически лъч (същото като *производствен икономически лъч*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МАКСИМУМ (economic maximum) – обобщаващо понятие за *максимум на икономическа функция* (в т.ч. и *максимум на целевата икономическа функция*) и *максимум на икономическия функционал* (в т.ч. и *максимум на целевия икономически функционал*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МАКСИМУМ (economic maximum) (**ки**) – във:

вътрешен глобален икономически максимум (вж. *типове икономически максимуми*);

вътрешен икономически максимум (вж. *нелинейно програмиране*);

глобален икономически максимум (вж. *типове икономически максимуми*);

граничен глобален икономически максимум (вж. *типове икономически максимуми*);

граничен икономически максимум (вж. *нелинейно програмиране*);
икономически максимум;

локален икономически максимум (вж. *типове икономически максимуми*);

силен глобален икономически максимум (същото като **строг икономически максимум**; вж. *типове икономически максимуми*);

строг /силен/ глобален икономически максимум (вж. *типове икономически максимуми*);

строг /силен/ локален икономически максимум (вж. *типове икономически максимуми*);

типове икономически максимуми;

точка на абсолютния икономически максимум (вж. *точка на икономическия максимум*);

точка на икономическия максимум;

точка на локалния икономически максимум (вж. *точка на икономическия максимум*);

точка на нестрогия локален икономически максимум (вж. *точка на икономическия максимум*);

точка на строгия локален икономически максимум (вж. *точка на икономическия максимум*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МАСИВ* (economic array) – вж. *икономически квант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ МАСИВ (economic array) (**ки**) – във:

векторен икономически масив (вж. *икономически квант*);

икономически масив (вж. *икономически квант*);

матричен икономически масив (вж. *икономически квант*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МАТРИЦАНТ* (economic maticant) – същото като *фундаментална икономическа матрица*.

ИКОНОМИЧЕСКИ МЕТОД (economic method) (**ки**) – във:

аксиоматичен икономически метод.

ИКОНОМИЧЕСКИ МЕХАНИЗЪМ (economic mechanism) (**ки**) – във:

изпълнителен икономически механизъм.

ИКОНОМИЧЕСКИ МЕХАНИСТИЦИЗЪМ* (economic mechanisticism /mechanisticalism/) (*) – механистичен подход към интерпретацията на макроикономическите явления и процеси. Представа макроикономиката като обикновена сума от микроикономически системи (и изобщо разглежда икономическата система като обикновен сбор от нейните елементи). Икономическият механистицизъм не почива върху научна основа, тъй като не се съобразява с положението, че в икономическата система като цяло има и общосистемни свойства (свойства на *икономическа емерджентност*), които не са присъщи на съставлящите я елементи, взети поотделно. Отрича качествената специфика на сложните икономически структури, каквито са макроикономическите (защото свежда сложното непосредствено до по-простите му съставки. Вж. *монофундаменталност в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МИКРООПЕРАЦИИ* (economic microoperations) в теорията на икономическите автомати – вж. *управляващ икономически автомат*.

ИКОНОМИЧЕСКИ МИНИМУМ* (economic minimum) – обобщаващо понятие за *минимум на икономическа функция* (в т.ч. и *минимум на целевата икономическа функция*) и *минимум на икономическия функционал* (в т.ч. и *минимум на целевия икономически функционал*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МИНИМУМ (economic minimum) (**ки**) – във:

икономически минимум;

точка на абсолютния икономически минимум (вж. *точка на икономическия минимум*);

точка на икономическия минимум;

точка на локалния икономически минимум (вж. *точка на икономическия минимум*);

точка на нестрогия локален икономически минимум (вж. *точка на икономическия минимум*);

точка на строгия локален икономически минимум (вж. *точка на икономическия минимум*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МНОГОСТЕН (economic polytope) (**ки**) – във:

изпъкнал икономически многостен;

носеца равнина на икономическия многостен (вж. *изпъкнал икономически многостен*);

характеристичен икономически многочлен.

ИКОНОМИЧЕСКИ МНОГОЧЛЕН (economic polynomial /multinomial/) (**ки**) – във:

обобщен интерполационен икономически многочлен (вж. *интерполация на икономически функции*)

характеристичен икономически многочлен.

ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖИТЕЛ (economic multiplier) (**ки**) – във:

икономически множители на Лагранж, Ж.;

разрешаващи икономически множители (същото като *обективно обусловени оценки*).

ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖИТЕЛИ НА ЛАГРАНЖ, Ж.* (Lagrange economic multipliers) – **множители на Ж. Лагранж** (Lagrange multipliers), при-

лагани при решаването на класическата задача на *математическото програмиране* в областта на икономиката, както и изобщо при изразяването на зависимости от подобен тип при функционирането на определени *икономически системи*. *Методът на множителите на Ж. Лагранж* е особено ценен, защото с негова помощ се определя чувствителността на *икономическия оптимум* към промените в ограничителните икономически условия в задачата на математическото програмиране (вж. *обща задача на математическото програмиране*).

Икономически множител на Ж. Лагранж при две инструментални променливи и едно ограничително условие

При две *инструментални икономически променливи* ($n = 2$) и едно *ограничително икономическо условие* ($m = 1$) класическата икономическа задача на *математическото програмиране* има една степен на свобода. Тази задача изисква да се намери икономическият максимум (вж. *икономически оптимум*)

$$\max_{x_1, x_2} F(x_1, x_2)$$

при условие, че $g(x_1, x_2) = b$. Ще допуснем, че в *икономическата точка* (във вектора) $x^* = (x_1^*, x_2^*)$ съществува локално решение на *оптимизационната икономическа задача* и че в тази точка една от частните производни на функцията на ограничителното условие (икономическата функция на ограничението) (например тази по отношение на втората инструментална променлива x_2) не е равна на нула, т.е. че

$$\frac{\partial g}{\partial x_2}(x^*) \neq 0.$$

Тогава **в околността на точката** x^* пълният диференциал dg на постоянното равнище на функцията на ограничението g

$$dg = \frac{\partial g}{\partial x_1} dx_1 + \frac{\partial g}{\partial x_2} dx_2 = 0$$

може да се запише във вида

$$\left. \frac{dx_2}{dx_1} \right|_{\substack{\text{наклон на линията} \\ \text{на постоянното равнище на} \\ \text{функцията на ограничението}}} = - \frac{\partial g}{\partial x_1} : \frac{\partial g}{\partial x_2}.$$

Като решаваме това уравнение, представяме x_2 като функция на x_1 във вида $x_2 = h(x_1)$, където

$$\frac{dh}{dx_1} = \frac{dx_2}{dx_1} = -\frac{\partial g}{\partial x_1} : \frac{\partial g}{\partial x_2}.$$

Това позволява изходната оптимизационна икономическа задача да се представи като задача за оптимизиране на целева икономическа функция на една инструментална променлива при отсъствие на ограничителни условия, а именно да се намери

$$\max_{x_1} H(x_1) = F(x_1, h(x_1)).$$

Необходимото условие от първи порядък (вж. *необходими условия за икономическа оптималност*) за съществуването на **локален икономически максимум** на такава *целева икономическа функция* се състои в равенството

$$\frac{dH}{dx_1} = \frac{\partial F}{\partial x_1} + \frac{\partial F}{\partial x_2} \cdot \frac{dh}{dx_1} = 0.$$

Като се има предвид посочената по-горе зависимост

$$\frac{dh}{dx_1} = -\frac{\partial g}{\partial x_1} : \frac{\partial g}{\partial x_2},$$

се получава изразът

$$\frac{dH}{dx_1} = \frac{\partial F}{\partial x_1} - \left(\frac{\partial F}{\partial x_2} : \frac{\partial g}{\partial x_2} \right) \frac{\partial g}{\partial x_1} = 0.$$

От това следва, че е валидна и зависимостта

$$\frac{\partial F}{\partial x_2} - \left(\frac{\partial F}{\partial x_2} : \frac{\partial g}{\partial x_2} \right) \frac{\partial g}{\partial x_2} = 0.$$

Въвеждаме променливата

$$y = \frac{\partial F}{\partial x_2} : \frac{\partial g}{\partial x_2}.$$

Тогава от необходимото условие за съществуването на локален икономически максимум следва валидността на зависимостите

$$(1) \quad \frac{\partial F}{\partial x_1} - y \frac{\partial g}{\partial x_1} = 0, \quad \frac{\partial F}{\partial x_2} - y \frac{\partial g}{\partial x_2} = 0,$$

а след като от тях се изключи y , следва и важната зависимост

$$\frac{\partial F}{\partial x_1} : \frac{\partial F}{\partial x_2} = \frac{\partial g}{\partial x_1} : \frac{\partial g}{\partial x_2}.$$

В околността на точката x^* пълният диференциал dF на постоянното равнище на целевата икономическа функция F

$$dF = \frac{\partial F}{\partial x_1} dx_1 + \frac{\partial F}{\partial x_2} dx_2 = 0$$

може да се запише във вида

$$\left. \frac{dx_2}{dx_1} \right|_{\substack{\text{наклон на линията} \\ \text{на постоянното равнище} \\ \text{на целевата функция}}} = - \frac{\partial F}{\partial x_1} : \frac{\partial F}{\partial x_2}.$$

Като се съпоставят изразите

$$(a) \left. \frac{dx_2}{dx_1} \right|_{\substack{\text{наклон на линията} \\ \text{на постоянното равнище на} \\ \text{функцията на ограничението}}} = - \frac{\partial g}{\partial x_1} : \frac{\partial g}{\partial x_2},$$

$$(б) \left. \frac{dx_2}{dx_1} \right|_{\substack{\text{наклон на линията} \\ \text{на постоянното равнище} \\ \text{на целевата функция}}} = - \frac{\partial F}{\partial x_1} : \frac{\partial F}{\partial x_2},$$

$$(в) \quad \frac{\partial F}{\partial x_1} : \frac{\partial F}{\partial x_2} = \frac{\partial g}{\partial x_1} : \frac{\partial g}{\partial x_2},$$

се стига до извода, че

$$\left. \frac{dx_2}{dx_1} \right|_{\substack{\text{наклон на линията} \\ \text{на постоянното равнище} \\ \text{на целевата функция}}} = \left. \frac{dx_2}{dx_1} \right|_{\substack{\text{наклон на линията} \\ \text{на постоянното равнище на} \\ \text{функцията на ограничението}}}.$$

Според този **фундаментален за икономическата наука извод** точката на икономическия оптимум (точката x^*) е допирателна на линията на постоянното равнище на целевата икономическа функция и линията на постоянното рав-

нище на ограничението на оптимизационната икономическа задача. Освен това необходимите условия за съществуването на локален икономически максимум (1) и изходното ограничително условие $g(x_1, x_2) = b$ могат да се разглеждат като **условия за стационарност на икономическата точка** (stationarity conditions of the economic point) на някаква *икономическа функция*

$$L(x_1, x_2, y) = F(x_1, x_2) + y(b - g(x_1, x_2)).$$

Тези условия са

$$\frac{\partial L}{\partial x_1} = \frac{\partial F}{\partial x_1} - y \frac{\partial g}{\partial x_1} = 0,$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_2} = \frac{\partial F}{\partial x_2} - y \frac{\partial g}{\partial x_2} = 0,$$

$$\frac{\partial L}{\partial y} = b - g(x_1, x_2).$$

Именно y е **икономическият множител на Ж. Лагранж**, а $L(x_1, x_2, y)$ е **икономическата функция на Ж. Лагранж*** (Lagrange economic function) (или още – *функция на Ж. Лагранж в икономиката*).

Икономически множители на Ж. Лагранж в общия случай на класическата икономическа задача на математическото програмиране

В общия случай (при произволни крайни цели значения на n и m) класическата икономическа задача на математическото програмиране е да се намери икономическият максимум $\max_x F(x)$ при условие, че $g(x) = b$. Тук отново предполагаме, че разглежданата оптимизационна икономическа задача има локален максимум в точката x^* . Тогава функциите на ограничителните условия $g(x)$ удовлетворяват **икономическото условие на К. Джакоби*** (Jacobian economic assumption) [**условието на К. Джакоби в икономиката*** (Jacobian assumption in economy)]. Според това условие в точката на локалния икономически максимум x^* **икономическата матрица на К. Джакоби*** (Jacobian economic matrix) [**матрицата на К. Джакоби в икономиката*** (Jacobian matrix in economy)]

$$\frac{\partial g}{\partial x}(x^*) = \begin{pmatrix} \frac{\partial g_1}{\partial x_1}(x^*), \frac{\partial g_1}{\partial x_2}(x^*), \dots, \frac{\partial g_1}{\partial x_n}(x^*) \\ \frac{\partial g_2}{\partial x_1}(x^*), \frac{\partial g_2}{\partial x_2}(x^*), \dots, \frac{\partial g_2}{\partial x_n}(x^*) \\ \text{-----} \text{-----} \dots, \text{-----} \\ \frac{\partial g_m}{\partial x_1}(x^*), \frac{\partial g_m}{\partial x_2}(x^*), \dots, \frac{\partial g_m}{\partial x_n}(x^*) \end{pmatrix}$$

[икономическата матрица на К. Джакоби е матрицата на частните производни на функциите на ограниченията $g(x)$ в икономическата задача на математическото програмиране] има ранг ρ , който съвпада с броя на редовете на тази матрица, т.е.

$$\rho\left(\frac{\partial g}{\partial x}(x^*)\right) = m,$$

където $n - m$ е броят на степените на свобода на задачата. За удобство *инструменталните икономически променливи* могат да бъдат преномерирани по такъв начин, щото детерминантата на матрицата, която е съставена от последните стълбове на икономическата матрица на К. Джакоби, да не бъде равна на нула и щото векторът на инструменталните икономически променливи да може да бъде представен във вида $x = (x^1, x^2)'$, където векторът x^1 е съставен от $n - m$ променливи, а векторът x^2 – от m променливи. Като се предполага, че икономическото условие на К. Джакоби е изпълнено, тогава според **теоремата за съществуването на неявната функция** (implicit function theorem) (вж. *неявна икономическа функция*) системата от ограничителни условия $g(x)$ може да се разреши в околностите на x^* , като x^2 се представи като функция на x^1 , т.е. ако се въведе $x^2 = h(x^1)$, където h е вектор-стълб, който е съставен от m икономически функции. Това позволява задачата за икономическото оптимизиране [изискваща да се намери $\max_x F(x)$] да се сведе до аналогичната задача при отсъствие на ограничения

$$\max_{x^1} H(x^1) = F(x^1, h(x^1)).$$

Като се имат предвид посочените в предходното изложение зависимости, се оказва, че необходимо условие за съществуването на локален икономически максимум в класическата задача на математическото програмиране в нейния общ вид е

$$(2) \quad \frac{\partial H}{\partial x^1} = \frac{\partial F}{\partial x^1} + \frac{\partial F}{\partial x^2} \cdot \frac{\partial h}{\partial x^1} = \mathbf{0},$$

където $\frac{\partial H}{\partial x^1}$ е вектор-ред, съставен от $n - m$ елемента, $\frac{\partial h}{\partial x^1}$ – матрица с размерност $m \times (n - m)$, а $\mathbf{0}$ – вектор-ред, съставен от $n - m$ нули. От своя страна функциите на икономическите ограничения могат да се представят във вид на тъждеството $g(x^1, h(x^1)) \equiv b$, което позволява след диференциране да се получи

$$\frac{\partial g}{\partial x^1} + \frac{\partial g}{\partial x^2} \cdot \frac{\partial h}{\partial x^1} = \mathbf{0}.$$

Матрицата $\frac{\partial g}{\partial x^2}$ с размерност $m \times m$ е неизродена, тъй като е изпълнено икономическото условие на К. Джакоби. От това следва, че

$$\frac{\partial h}{\partial x^1} = -\left(\frac{\partial g}{\partial x^2}\right)^{-1} \left(\frac{\partial g}{\partial x^1}\right)$$

и условието (2) може да се запише във вида

$$(3) \quad \frac{\partial F}{\partial x^1} - \left(\frac{\partial F}{\partial x^2}\right) \left(\frac{\partial g}{\partial x^2}\right)^{-1} \left(\frac{\partial g}{\partial x^1}\right) = \mathbf{0}.$$

Очевидно е също, че

$$(4) \quad \frac{\partial F}{\partial x^2} - \left(\frac{\partial F}{\partial x^2}\right) \left(\frac{\partial g}{\partial x^2}\right)^{-1} \left(\frac{\partial g}{\partial x^2}\right) = \mathbf{0}.$$

Като се положи

$$\begin{aligned} y &= \left(\frac{\partial F}{\partial x^2}\right) \left(\frac{\partial g}{\partial x^2}\right)^{-1} = \\ &= (y_1, y_2, \dots, y_m), \end{aligned}$$

става възможно необходимите условия за икономически максимум (3) и (4) да се представят във формата

$$\frac{\partial F}{\partial x} - y \frac{\partial g}{\partial x} = \mathbf{0}.$$

Посочените необходими условия, както и изходните икономически ограничения, могат да се получат като икономическата функция $F(x) + y(b - g(x))$ се диференцира по x и по y .

Решаването на задачата на класическото математическото програмиране (в нейния общ вид като задача за намиране на $\max_x F(x)$ при условие, че $g(x) = b$) чрез прилагане на метода на множителите на Ж. Лагранж в икономиката преминава през три етапа. **През първия етап** се въвежда вектор-редът $y = (y_1, y_2, \dots, y_m)$ от икономическите множители на Ж. Лагранж. **През втория етап** се определя икономическата функция на Ж. Лагранж, т.е. икономическият лагранжиан

$$L(x, y) = F(x) + y(b - g(x)),$$

която е сумата от целевата икономическа функция и произведението на икономическите множители на Ж. Лагранж с разликата между постоянните ограничения и функциите на ограниченията. Разгърнатият вид на икономическите множители на Ж. Лагранж е

$$L(x_1, x_2, \dots, x_n; y_1, y_2, \dots, y_m) = F(x_1, x_2, \dots, x_n) + \sum_{i=1}^m y_i(b_i - g_i(x_1, x_2, \dots, x_n)).$$

През третия етап се определя *оптималната икономическа точка* (x^*, y^*) , при която всички първи частни производни на икономическата функция на Ж. Лагранж се изравняват с нула, т.е.:

$$(5) \quad \begin{cases} \frac{\partial L}{\partial x}(x^*, y^*) = \frac{\partial F}{\partial x}(x^*) - y^* \frac{\partial F}{\partial x}(x^*) = 0, \\ \frac{\partial L}{\partial y}(x^*, y^*) = b - g(x^*) = 0. \end{cases}$$

Първата група от горните съотношения (техният брой е n) съвпада с посочените по-горе условия $\frac{\partial F}{\partial x} - y \frac{\partial g}{\partial x} = 0$. Те показват, че градиентът на целевата икономическа функция трябва да е равен на вектора на икономическите множители на Ж. Лагранж, умножен с матрицата на К. Джакоби за функцията на ограниченията, т.е. че

$$\frac{\partial F}{\partial x}(x^*) = y^* \frac{\partial g}{\partial x}(x^*)$$

или в разгърнат вид –

$$\frac{\partial F}{\partial x_j}(x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*) = \sum_{i=1}^m y_i^* \frac{\partial g_i}{\partial x_j}(x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*), \quad j = 1, 2, \dots, n.$$

Останалите m условия са системата от ограничения $g(x^*) = b$.

Системата (5) се решава съвместно и се получават оптималните значения на $m + n$ неизвестни: (1) оптималните инструментални икономически променливи

$$x^* = (x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*)$$

(те са параметрите на оптималното *поведение на икономическата система*, т.е. нейните оптимални *изходни икономически въздействия*) и (2) оптималните икономически множители на Ж. Лагранж

$$y^* = (y_1^*, y_2^*, \dots, y_m^*).$$

Тези значения са оптимални, след като са изпълнени и посочените по-долу достатъчни условия. Тогава x^* дават локалното решение на класическата задача на математическото програмиране, приложена в икономиката (т.е. дават локалния икономически максимум). Това е така, защото x^* удовлетворяват ограничителните икономически условия и максимизират икономическата функция на Ж. Лагранж: в точката (x^*, y^*) значението на икономическата функция на Ж. Лагранж съвпада със значението на целевата икономическа функция, т.е. $L(x^*, y^*) = F(x^*)$.

Изведените дотук съотношения

$$(6) \quad g(x) = b, \quad \frac{\partial F}{\partial x}(x^*) = y^* \frac{\partial g}{\partial x}(x^*)$$

(на брой $m + n$) **са необходимите условия от първи порядък** за локален икономически максимум. В случай че i -тата крива на ограничителните икономически условия е $\{x \in E^n \mid g_i(x) = b_i\}$, тогава векторът на градиента на i -тата икономическа функция на ограниченията

$$\frac{\partial g_i}{\partial x} = \left(\frac{\partial g_i}{\partial x_1}, \frac{\partial g_i}{\partial x_2}, \dots, \frac{\partial g_i}{\partial x_n} \right)$$

е i -тият ред на икономическата матрица на К. Джакоби. Този ред е ортогонален (по направлението на нормалата) на кривата на ограниченията, тъй като

$$dg_i(x) = \frac{\partial g_i}{\partial x}(x)dx = 0, \quad i = 1, 2, \dots, m.$$

Това показва, че според необходимите условия от първи порядък (6) оптималната икономическа точка x^* лежи в допустимото икономическо множество X , а посоката на най-бързото нарастване на целевата икономическа функция (респ. на икономическия оптимум) в (близката околност на) точката x^* (т.е. векторът на градиента на целевата икономическа функция) е линейна комбинация (претеглена сума) от нормалите към кривите на икономическите ограничения (от градиентите към кривите на ограниченията), претеглени с коефициенти, които са оптималните икономически множители на Ж. Лагранж u^* .

Необходимите условия от втори порядък за локален икономически максимум се състоят в това, щото *икономическата матрица на О. Хесе*

$$(7) \quad \frac{\partial^2 L}{\partial x^2} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 L}{\partial x_1^2}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_1 \partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_1 \partial x_n} \\ \frac{\partial^2 L}{\partial x_2 \partial x_1}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_2^2}, & \dots, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_2 \partial x_n} \\ \dots, & \dots, & \dots, & \dots \\ \frac{\partial^2 L}{\partial x_n \partial x_1}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_n \partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_n^2} \end{pmatrix},$$

която е съставена от вторите частни производни на икономическия лагранжиан L по отношение на инструменталните икономически променливи, трябва да бъде отрицателно определена или отрицателно полуопределена в точката на локалния икономически максимум (x^*, u^*) , и то при условието, че

$$dg(x) = \frac{\partial g}{\partial x}(x)dx = \mathbf{0}.$$

Ако при посочените предпоставки икономическата матрица на О. Хесе е отрицателно определена, тогава необходимите условия от първи порядък (6) са достатъчни за съществуването на локален икономически максимум. Изискването матрицата на О. Хесе (7) да е отрицателно определена при ограниченията

$$dg(x) = \frac{\partial g}{\partial x}(x)dx = \mathbf{0}$$

може да бъде представено във формата на $n - m$ условия, които се налагат на знаците на някои от минорите на т.нар. **обшита икономическа матрица на О. Хесе*** (Hesse bordered /edged/ economic matrix) с размерност $(m + n) \times (m + n)$. Обшитата икономическа матрица на О. Хесе е представена от израза

$$(8) \quad \begin{pmatrix} \mathbf{0}, & \frac{\partial g}{\partial x} \\ \frac{\partial g'}{\partial x}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x^2} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -0, & 0, & \dots, & 0, & \frac{\partial g_1}{\partial x_1}, & \frac{\partial g_1}{\partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial g_1}{\partial x_n} \\ \text{-----} & \text{-----} \\ -0, & 0, & \dots, & 0, & \frac{\partial g_m}{\partial x_1}, & \frac{\partial g_m}{\partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial g_m}{\partial x_n} \\ \frac{\partial g_1}{\partial x_1}, & \frac{\partial g_2}{\partial x_1}, & \dots, & \frac{\partial g_m}{\partial x_1}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_1^2}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_1 \partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_1 \partial x_n} \\ \text{-----} & \text{-----} \\ \frac{\partial g_1}{\partial x_n}, & \frac{\partial g_2}{\partial x_n}, & \dots, & \frac{\partial g_m}{\partial x_n}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_n \partial x_1}, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_n \partial x_2}, & \dots, & \frac{\partial^2 L}{\partial x_n^2} \end{pmatrix}$$

и е получена от обшиването (обгръщането) на матрицата на О. Хесе с икономически матрици на К. Джакоби за ограничителните условия. Условието за локален икономически максимум за такава форма се заключава в това, щото последните $n - m$ **главни минори** (general minors) на обшитата матрица да имат редуващи се алгебрични знаци, като знакът на първия от тях да е $(-1)^{m+1}$.

Икономическа интерпретация на множителите на Ж. Лагранж

В случай че бъде изпълнено условието на К. Джакоби, съществува единствен вектор y^* на оптималните икономически множители на Ж. Лагранж. Той съответствува на локалния икономически максимум x^* . Множителите на Ж. Лагранж измерват *чувствителността на икономическия оптимум F^** (чувствителността на оптималното значение на целевата икономическа функция), изобщо – ***чувствителността на оптималната икономическа система**** (optimal economic system sensitivity), към постоянните на икономическите ограничения b , а именно

$$y^* = \frac{\partial F^*}{\partial b}$$

или в разгърнат вид –

$$y_i^* = \frac{\partial F^*}{\partial b_i}, \quad i = 1, 2, \dots, m.$$

Тези съотношения се доказват, като се предполага, че величините b са променливи и че икономическите променливи x и y са функции на b . При променливи b условията от първи порядък (5) могат да се запишат във вид на система от $m + n$ уравнения с $2m + n$ неизвестни величини (b, y, x) :

$$\begin{aligned}\psi^1(b, y, x) &\equiv b - g(x) = 0, \\ \psi^2(b, y, x) &\equiv \frac{\partial F}{\partial x}(x) - y \frac{\partial g}{\partial x}(x) = 0.\end{aligned}$$

Икономическата матрица на К. Джакоби на горната система от уравнения има вида

$$\begin{pmatrix} E, & 0, & -\left(\frac{\partial g}{\partial x}\right) \\ 0, & -\left(\frac{\partial g}{\partial x}\right)', & \frac{\partial^2 L}{\partial x^2} \end{pmatrix},$$

където E е единичната матрица с размерност m . Рангът на икономическата матрица на К. Джакоби е равен на m , ако са изпълнени достатъчните условия, които са наложени на общитата икономическа матрица на О. Хесе (8). Ето защо, въз основа на теоремата за съществуването на неявна функция, като се реши системата от уравнения, съставена от $m + n$ необходимими условия от първи порядък, тогава инструменталните икономически променливи и икономическите множители на Ж. Лагранж могат да се представят във вид на функции от постоянните ограничения b , т.е. $y = y(b)$ и $x = x(b)$. От своя страна икономическата функция на Ж. Лагранж като функция от постоянните на ограничителните условия приема вида

$$L(b) = F(x(b)) + y(b)[b - g(x(b))].$$

В резултат на диференцирането на горния израз по b се получава, че

$$\begin{aligned}\frac{\partial L}{\partial b} &= \frac{\partial F}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial b} - y \frac{\partial g}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial b} + (b - g(x))' \frac{\partial y'}{\partial b} + y = \\ &= \left(\frac{\partial F}{\partial x} - y \frac{\partial g}{\partial x} \right) \left(\frac{\partial x}{\partial b} \right) + (b - g(x))' \frac{\partial y'}{\partial b} + y.\end{aligned}$$

Поради съществуването на необходимите условия от първи порядък (5) първите два члена на горния израз са равни на нула в точката (x^*, y^*) и затова съотношението $\frac{\partial L}{\partial b}$ е равно на вектора на икономическите множители на Ж. Лагранж. Тъй като значението на икономическата функция на Ж. Лагранж в точката (x^*, y^*) отговаря на оптималното значение на целевата икономическа функция, т.е. както вече се посочи, $L(x^*, y^*) = F(x^*)$, то в сила е търсената зависимост

$$\frac{\partial L}{\partial b}(x^*, y^*) = \frac{\partial F}{\partial b} = y^*.$$

От това че икономическите множители на Ж. Лагранж измерват чувствителността на икономическия оптимум (т.е. тази на оптималното значение на целевата икономическа функция), следва, че например, ако някои от тези множители е равен на нула, то изменението на съответната постоянна на ограничителните условия (изменението на дадени икономически *ресурси*) няма да окаже въздействие върху икономическия оптимум (т.е. върху поведението на *оптималната икономическа система*). Изобщо икономическият множител на Ж. Лагранж изпълнява ролята на оценка на разхода на даден ресурс, която в наричат още *сенчеста /заслонена/ цена* (shadow price).

ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛ (economic model) – същото като *сходствен икономически образ* [като *сходствено-образен икономически предмет** (likenessially-image economic thing)]. Негова разновидност е *моделът на икономическата система* (вж. *икономическо моделиране* и *икономическа система*). Вж. *ингредиентен икономически подход*.

ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛ (economic model) (**ки**) – във:

безинерционен динамичен икономически модел (същото като *кинематичен динамичен икономически модел*);

динамичен икономически модел (същото като *модел на икономическа динамика*);

динамичен икономически модел с мигновено действие;

динамична характеристика на икономическия модел;

дискретен инерционен динамичен икономически модел;

експоненциален динамичен икономически модел (вж *експоненциално прогнозиране на икономическата динамика*);

-
- икономически модел;*
инерционен динамичен икономически модел;
кинематичен динамичен икономически модел;
линеен динамичен икономически модел (вж. *линейно прогнозиране на икономическата динамика*);
линеен непрекъснат инерционен динамичен икономически модел (вж. *непрекъснат инерционен динамичен икономически модел*);
логистичен динамичен икономически модел (вж. *логистично прогнозиране на икономическата динамика*);
междуетраслови икономически модели;
нарастващо-хиперболичен динамичен икономически модел (вж. *нарастващо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика*);
некинематичен динамичен икономически модел (същото като *инерционен динамичен икономически модел*);
непрекъснат инерционен динамичен икономически модел;
нормална изходна реакция на динамичния икономически модел (същото като *динамична характеристика на икономическия модел*);
оптимизационен икономически модел (същото като *оптимизационен модел на икономическата система*);
параболичен динамичен икономически модел (вж. *параболично прогнозиране на икономическата динамика*);
понижаващо-хиперболичен динамичен икономически модел (вж. *понижаващо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика*);
преходна динамична характеристика на икономическия модел (същото като *функция на прехода на динамичния икономически модел*);
рекурсивен икономически модел;
релаксационен динамичен икономически модел;
структурен икономически модел (същото като *структурен модел на икономическата система*);
управленски икономически модели (същото като *модели на икономическото управление*);
функционален икономически модел (същото като *функционален модел на икономическата система*);
функция на прехода на динамичния икономически модел;
хиперболичен динамичен икономически модел (вж. *хиперболично прогнозиране на икономическата динамика, нарастващо-хиперболично прог-*

нозиране на икономическата динамика и понижавашо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика);

честотна характеристика на икономическия модел (същото като динамична характеристика на икономическия модел).

ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛ С МИГНОВЕНО ДЕЙСТВИЕ (economic model in momentary action) (**ки**) – във:

динамичен икономически модел с мигновено действие.

ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛЕН ИЗОМОРФИЗЪМ* (economic model isomorphism) – същото като *моделен изоморфизъм в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛЕН ХОМОМОРФИЗЪМ* (economic model homomorphism) – същото като *моделен изоморфизъм в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛИ НА МЕЖДУНАРОДНОТО ТРАНСФЕРНО ЦЕНООБРАЗУВАНЕ (economic models of international transfer pricing) (в межд.) – *модели на международното трансферно ценообразуване (в межд.), при които вътрешнокорпоративните международни трансферни цени (international transfer prices) (в межд.) се определят предимно върху основата на пределните производствени разходи.*

ИКОНОМИЧЕСКИ МОМЕНТ (economic moment) (**ки**) – във:

икономически моменти;

марковски икономически момент;

начален икономически момент от k -ти порядък;

случаен икономически момент (вж. *сингуларен икономически процес и регулярен икономически компонент*);

смесен икономически момент (вж. *икономически моменти*);

смесен начален икономически момент (вж. *икономически моменти*);

смесен централен икономически момент (вж. *икономически моменти*);

централен икономически момент от k -ти порядък.

ИКОНОМИЧЕСКИ МОМЕНТИ (economic moments) – вид числови характеристики на *случайните икономически величини*. Подразделят на начални, централни и смесени (включително и смесени начални и смесени централни), в т.ч. при *дискретни случайни икономически величини* и при *непрекъснати случайни икономически величини*. Икономическите моменти се дефинират при определен порядък, най-общо – при k -ти порядък. **Началният икономически мо-**

мент от k -ти порядък (first /initial/ economic moment of k -index) е *математическото икономическо очакване* на k -тата степен на случайната икономическа величина. Когато икономическата величина ξ е дискретна, нейният начален момент от k -ти порядък се изчислява по формулата

$$\alpha_k = E(\xi^k) = \sum_{j=1}^n \xi_j^k p(\xi_j),$$

а когато е непрекъсната – по формулата

$$\alpha_k = E(\xi^k) = \int_{-\infty}^{\infty} \xi^k f(\xi) d\xi.$$

Централният икономически момент от k -ти порядък (central economic moment of k -index) е математическото очакване на k -тата степен на отклоненията на значенията на променливата случайна икономическа величина от нейното математическо очакване. Когато икономическата величина ξ е дискретна, нейният централен момент от k -ти порядък се изчислява по формулата

$$\mu_k = E[\xi - E(\xi)]^k = E(\xi - \mu)^k = \sum_{j=1}^n [\xi_j - E(\xi)]^k p(\xi_j),$$

а когато е непрекъсната – по формулата

$$\mu_k = E[\xi - E(\xi)]^k = \int_{-\infty}^{\infty} [\xi - E(\xi)]^k f(\xi) d\xi.$$

Първият начален икономически момент е средната на *икономическата величина*, а вторият централен икономически момент е нейната *икономическа дисперсия*. Първият централен икономически момент винаги е равен на нула. При симетрични разпределения всички нечетни централни икономически моменти също са равни на нула. При многомерни разпределения на вероятностите се изчисляват **смесени икономически моменти** (joint economic moments). За дискретните случайни икономически величини ξ_1 и ξ_2 **смесеният начален икономически момент** (joint first /initial/ economic moment) от порядък (k_1, k_2) се изчислява чрез формулата

$$\alpha_{k_1, k_2} = \sum_{j_1=1}^{n_1} \sum_{j_2=1}^{n_2} \xi_{j_1}^{k_1} \xi_{j_2}^{k_2} p(\xi_1, \xi_2),$$

а когато те са непрекъснати – по формулата

$$\alpha_{k_1, k_2} = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \xi_1^{k_1} \xi_2^{k_2} f(\xi_1, \xi_2) d\xi_1 d\xi_2.$$

За дискретните случайни икономически величини ξ_1 и ξ_2 смесеният начален икономически момент от порядък (k_1, k_2) се изчислява чрез формулата

$$\mu_{k_1, k_2} = \sum_{j_1=1}^{n_1} \sum_{j_2=1}^{n_2} (\xi_{j_1} - \mu_1)^{k_1} (\xi_{j_2} - \mu_2)^{k_2} p(\xi_1, \xi_2),$$

а когато те са непрекъснати – по формулата

$$\mu_{k_1, k_2} = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} (\xi_1 - \mu_1)^{k_1} (\xi_2 - \mu_2)^{k_2} f(\xi_1, \xi_2) d\xi_1 d\xi_2.$$

Смесеният централен икономически момент (joint central economic moment) от първи порядък е *икономическата ковариация*.

ИКОНОМИЧЕСКИ МОНОМОРФИЗЪМ* (economic monomorphism) в *икономическа категория* – **моморфизъм** (monomorphism) в *икономическа среда*; *икономически морфизъм* $\mu: A \rightarrow B$ в *икономическа категория* $\mathfrak{K}$, за който от всякакво равенство $\alpha\mu = \beta\mu$ (α, β от $\mathfrak{K}$) следва, че $\alpha = \beta$. Икономическият моморфизъм е съкратим отдясно морфизъм. При икономическия моморфизъм за всеки обект на категорията $\mathfrak{K}$ индуцианото от морфизма μ *икономическо изображение* на *икономическите множества*

$$\text{Hom}(X, A) \rightarrow \text{Hom}(X, B)$$

трябва да бъде *инективно икономическо изображение* (същото като *икономическа инекция*). Произведението на два икономически моморфизма е икономически моморфизъм. В категорията на икономическите множества ролята на икономически моморфизъм изпълнява икономическата инекция. Двойствен по отношение на икономическия моморфизъм е икономическият епиморфизъм.

ИКОНОМИЧЕСКИ МОРФИЗЪМ (economic morphism) – запазване на *икономическата структура* (в т.ч. на **структурата на икономическото множество**, на **структурата на икономическото пространство** и на **структурата на икономическата система**) при изобразяването на *икономическите множества*,

икономически пространства и икономически системи; основно същностно отношение в икономическото изображение. Същността на икономическото изображение на множествата е, че то пренася по определен начин икономическата структура от икономическия първообраз в икономическия образ. Например при моделирането на икономическите системи структурата на икономическия обект се пренася по определен начин в икономическия модел. Основни разновидности на икономическия морфизъм са икономическият хомоморфизъм и икономическият изоморфизъм.

ИКОНОМИЧЕСКИ МОРФИЗЪМ (economic morphism) (**ки**) – във:

диференцируем икономически морфизъм (същото като икономически дифеоморфизъм);

икономически морфизъм.

ИКОНОМИЧЕСКИ НАБЛЮДАТЕЛ ОТ ПОНИЖЕН ПОРЯДЪК (economic obsever from lowered /reduced/ degree) – вж. *наблюдаемост на икономическата система.*

ИКОНОМИЧЕСКИ НАБЛЮДАТЕЛ ОТ ПЪЛЕН ПОРЯДЪК* (economic obsever from full degree) – вж. *наблюдаемост на икономическата система.*

ИКОНОМИЧЕСКИ НАТУРИТАТ* (economic naturitate) (*), **натуритатна едностепенна икономическа триада**, – вид едностепенна икономическа триада (едностепенен триравнищен диалектически формат, така че е *натуритатна едностепенна икономическа триада*), състояща се от взаимодействащи си икономическа същност, икономическо съдържание и икономическа субстанция, общо понятие за които е *икономическото естество* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки икономически предмет може да се интерпретира като икономически натуритат, т.е. като диалектически противоречиво единство на същност (която е негова вътрешна определеност), съдържание (което е негово вътрешно състояние) и субстанция (която е негово вътрешно същество).

ИКОНОМИЧЕСКИ НАТУРИТАТ (economic naturitate) (**ки**) – във:

икономически натуритат;

типичен икономически натуритат (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ НАТУРИТИТ* (economic naturitite) (*) – *икономически предмет* като единство от *икономическа същност*, *икономическо съдържание* и *икономическа субстанция* (които са видове *икономически институти*), негова *натурититна вътрешна (скрита) страна*; **турититна (частична и единна) вътрешна конституираност** (натурититна вътрешноприсъща конституираност) на икономическия предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на *икономическата система*, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **натурититна (частична и единна) вътрешна икономическа конституираност*** [naturititive (partial and united) internal economic constitution /constitutivity/]; *икономическа същност* (като вътрешна определеност), *икономическо съдържание* (като вътрешно състояние) и *икономическа субстанция* (като вътрешно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на три вътрешни икономически страни на икономическата реалност, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) вътрешна реалност** на икономическия предмет. Натурититът е разновидност на *икономическия интит*. Основни разновидности на икономическия натуритит са **обектният икономически натуритит*** (object economic naturitite) (натурититът на икономическия обект) и **системният икономически натуритит*** (system economic naturitite) (натурититът на икономическата система). На него отговаря понятието за **натурититно икономическо богатство*** (naturititive economic wealth). Вж. *икономически реалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ НАТУРИТИТ (economic naturitite) (**ки**) – във:

икономически натуритит;

икономически натуритит (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*);

типичен икономически натуритит (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ИКОНОМИЧЕСКИ НАТУРИТИТ* (economic naturitite) (като разновидност на *типичния диалектически икономически ингредиент*) (*) – **типичен икономически предмет** като единство от *икономическа същност*, *икономическо съдържание* и *икономическа субстанция* (които са видове *типични икономически институти*), негова *натурититна вътрешна (скрита) страна* (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*); **турититна (частична и единна) вътрешна конституираност** (натурититна вътрешноприсъща конституираност) на типичния икономически предмет [в т.ч. на *икономическия обект* и на

икономическата система, последната като негово (на обекта) системно отражение в човешкото съзнание] или още **натурититна (частична и единна) вътрешна типична икономическа конституираност*** [naturitive (partial and united) internal typical economic constitution /constitutivity/]; икономическа същност (като вътрешна определеност), икономическо съдържание (като вътрешно състояние) и икономическа субстанция (като вътрешно същество) в тяхното вътрешнопротиворечиво взаимодействие (на три вътрешни типични икономически страни на икономическата реалност, които взаимно се предполагат и отричат); **единна (частична) вътрешна реалност** на типичния икономически предмет. Натурититът е разновидност на **типичния икономически интит**. Основни разновидности на икономическия натуритит са **обектният икономически натуритит*** (object economic naturitive) (натурититът на икономическия обект) и **системният икономически натуритит*** (system economic naturitive) (натурититът на икономическата система). Вж. *икономически реалититатит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОИМЪК (economic penury) (**ки**) – във:

продуктов икономически недоимък;
продуктов потребителен икономически недоимък;
продуктов производствен икономически недоимък.

ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОИМЪК [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic penury) (**ки**) – във:

продуктов икономически недоимък [индивидуален];
продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален];
продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален];
пълен продуктов икономически недоимък [индивидуален] (вж. *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*);
пълен продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*);
пълен продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален] (вж. *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]*).

ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОСТИГ* (economic shortage) – същото като *понижаваща продуктово-присъща икономическа аберация*.

ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОСТИГ (economic shortage) (**ки**) – във:

икономически недостиг (същото като *понижаваща продуктово-присъща икономическа аберация*).

продуктов икономически недостиг (същото като *понижаваща продуктова икономическа аберация*);

продуктов потребителен икономически недостиг (същото като *понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация*);

продуктов производствен икономически недостиг (същото като *понижаваща продуктова производствена икономическа аберация*).

ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОСТИГ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic shortage) (**ки**) – във:

продуктов икономически недостиг [индивидуален] (същото като *понижаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална]*);

продуктов потребителен икономически недостиг [индивидуален] (същото като *понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]*);

продуктов производствен икономически недостиг [индивидуален] (същото като *понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална]*).

ИКОНОМИЧЕСКИ НЕОКЛАСИЦИЗЪМ (economic neoclassicism) – същото като *неокласическа икономическа теория*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЕКТ (economic object), **обектен икономически предмет**, – *икономически предмет* (някаква част от *икомическата действителност*), който съществува извън човешкото съзнание и представлява някакъв интерес за изследване, опериране с нея, експлоатиране, управление и т.н; това, което противостои на икономическия субект, това, към което е насочена неговата предметно-практическа и познавателна дейност; една от разновидностите на *поддържащия обект*. Относително обособена част от икономическото битие (от *икономиката*, характерното за която е разпределението на дохода според собствеността върху богатството) и затова се интерпретира като онтологично понятие. За разлика от него *икономическата система* (според К. Миркович) е *проективно икономическо отражение* (projective economic reverberation /reflection/) на икономическия обект в човешкото съзнание (индивидуално, групово или обществено), не съществува обективно, служи като инструмент на човешкото познание и е гносеологично понятие. Даден икономи-

чески обект е единствен, но той може да има различни отражения в съзнанието в зависимост от обхвата и характера на отразяването и затова на него да съответствува съвкупност от нееднакви икономически системи. *Стопанският обект* е по-широко понятие от икономическия обект (всеки икономически обект е стопански, но не всеки стопански обект е икономически). От своя страна икономическият обект е по-широко понятие от *пазарно-икономически обект* (всеки пазарно-икономически обект е икономически, но не всеки икономически обект е пазарно-икономически). Вж. също *системен подход в икономиката* и *модел на икономическата система*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически обект се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски обект*, *стопански обект*, *пазарно-икономически обект* и *финансово-пазарно-икономически обект*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЕКТ (economic object) (**ки**) – във:

блуждаещ икономически обект;

икономически обект;

икономически обект (икономическа интерпретация);

неблуждаещ икономически обект (вж. *блуждаещ икономически обект*);
системиран икономически обект.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЕКТ* (economic object) (математическа интерпретация) (същото като обект на *икономическа категория*) – елемент на произволна *икономическа категория*, като *икономическо множество*, *икономическа група*, *топологично икономическо пространство* и т.н. Всяка икономическа категория K се състои от елементи от два класа: обекти на икономическата категория, означавани с $Ob\ K$ и морфизми на икономическата категория, означавани с $Mor\ K$.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБРАЗ* (economic image /transform/), **образ на икономическата система**, **изход на икономическа система**, – такъв елемент $y = f(x)$, който принадлежи на *икономическото множество* Y и който по силата на *икономическото изображение* f е съответстващ на елемента x , принадлежащ на икономическото множество X . Или, което е същото, при положение че изображението f поставя елемента $x \in X$ в съответствие с $y = f(x) \in Y$, тогава елементът $y = f(x)$ е икономически образ на x . Вж. *икономическо изображение*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБРАЗ (economic image) (**ки**) – във:

байесовско обучение в разпознаването на икономически образи;

икономически образ;

икономически образ на Ж. Фурие (същото като **образ на Ж. Фурие в икономиката**; вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*);

малък икономически образ;

надеждност на разпознаването на икономически образи;

обучение в разпознаването на икономически образи;

пространство на икономическите образи;

разпознаване на икономическите образи;

самообучение в разпознаването на икономически образи;

снемане на икономически образ (същото като икономическо изображение);

статистически методи на разпознаването на икономически образи (вж. *решаващо икономическо правило*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБРАЗ НА ФУРИЕ, Ж.* (Fourier economic reflection) – същото като **образ на Ж. Фурие в икономиката**; (вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИИНЦЕНТИТ* (economic obtiinentite) – същото като *инцентитална икономическа обтизначимост* и като *инцентитален икономически интерес*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИИНЦЕНТИТ (economic obtiinentite) (**ки**) – във:

запасов икономически обтиинцентит (същото като запасова инцентитална икономическа обтизначимост и като запасов инцентитален икономически интерес);

изпълнителен икономически обтиинцентит (същото като изпълнителна инцентитална икономическа обтизначимост и като изпълнителен инцентитален икономически интерес);

икономически обтиинцентит (същото като инцентитална икономическа обтизначимост и като инцентитален икономически интерес);

работен икономически обтиинцентит (същото като работна инцентитална икономическа обтизначимост и като работен инцентитален икономически интерес);

субстатен икономически обтиинцентит (същото като *субстатна инцентитална икономическа обтизначимост* и като *субстатен инцентитален икономически интерес*);

сустатантен икономически обтиинцентит (същото като *сустатантна инцентитална икономическа обтизначимост* и като *сустатантен инцентитален икономически интерес*);

сустатитен икономически обтиинцентит (същото като *сустатитна инцентитална икономическа обтизначимост* и като *сустатитен инцентитален икономически интерес*);

съзидателен икономически обтиинцентит (същото като *съзидателна инцентитална икономическа обтизначимост* и като *съзидателен инцентитален икономически интерес*);

сътворителен икономически обтиинцентит (същото като *сътворителна инцентитална икономическа обтизначимост* и като *сътворителен инцентитален икономически интерес*);

творчески икономически обтиинцентит (същото като *творческа инцентитална икономическа обтизначимост* и като *творчески инцентитален икономически интерес*);

унисъзидателен икономически обтиинцентит (същото като *унисъзидателна инцентитална икономическа обтизначимост* и като *унисъзидателен инцентитален икономически интерес*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИОБЕКТИВИТ* (economic obtisubjectivit) – вж. *икономически субективит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИСУБЕКТИВИТ (economic obtisubjectivit) (**ки**) – **ВЪВ:**

запасов икономически обтисубективит (вж. *запасов икономически субективит*);

изпълнителен икономически обтисубективит (вж. *изпълнителен икономически субективит*);

работен икономически обтисубективит (вж. *работен икономически субективит*);

субстатен икономически обтисубективит (вж. *субстатен икономически субективит*);

сустатантен икономически обтисубективит (вж. *сустатантен икономически субективит*);

сустатитен икономически обтисубективит (вж. *сустатитен икономически субективит*;

съзидателен икономически обтисубективит (вж. *съзидателен икономически субективит*;

сътворителен икономически обтисубективит (вж. *сътворителен икономически субективит*;

творчески икономически обтисубективит (вж. *творчески икономически субективит*;

унисъзидателен икономически обтисубективит (вж. *унисъзидателен икономически субективит*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИТРАНСЦЕНТИТ* (economic obtitranscentite) – същото като *трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *трансцентитален икономически интерес*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИТРАНСЦЕНТИТ (economic obtitranscentite) (**ки**) – ВЪВ:

запасов икономически обтитрансцентит (същото като *запасова трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *запасов трансцентитален икономически интерес*);

изпълнителен икономически обтитрансцентит (същото като *изпълнителна трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *изпълнителен трансцентитален икономически интерес*);

икономически обтитрансцентит (същото като *трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *трансцентитален икономически интерес*);

работен икономически обтитрансцентит (същото като *работна трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *работен трансцентитален икономически интерес*);

субстатен икономически обтитрансцентит (същото като *субстатна трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *субстатен трансцентитален икономически интерес*);

сустатантен икономически обтитрансцентит (същото като *сустатантна трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *сустатантен трансцентитален икономически интерес*);

сустатитен икономически обтитрансцентит (същото като *сустатитна трансцентитална икономическа обтизначимост* и като *сустатитен трансцентитален икономически интерес*);

съзидателен икономически обтирансцентит (същото като съзидателна трансцентитална икономическа обтизначимост и като съзидателен трансцентитален икономически интерес);

сътворителен икономически обтирансцентит (същото като сътворителна трансцентитална икономическа обтизначимост и като сътворителен трансцентитален икономически интерес);

творчески икономически обтирансцентит (същото като творческа трансцентитална икономическа обтизначимост и като творчески трансцентитален икономически интерес);

унисъзидателен икономически обтирансцентит (същото като унисъзидателна трансцентитална икономическа обтизначимост и като унисъзидателен трансцентитален икономически интерес).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИУНИЦЕНТИТ* (economic obtiunicentite) – същото като *уницентитална икономическа обтизначимост* и като *уницентитален икономически интерес*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИУНИЦЕНТИТ (economic obtiunicentite) (кд) –
ВЪВ:

запасов икономически обтиуницентит (същото като запасова уницентитална икономическа обтизначимост и като запасов уницентитален икономически интерес);

изпълнителен икономически обтиуницентит (същото като изпълнителна уницентитална икономическа обтизначимост и като изпълнителен уницентитален икономически интерес);

икономически обтиуницентит (същото като уницентитална икономическа обтизначимост и като уницентитален икономически интерес);

работен икономически обтиуницентит (същото като работна уницентитална икономическа обтизначимост и като работен уницентитален икономически интерес);

субстатен икономически обтиуницентит (същото като субстатна уницентитална икономическа обтизначимост и като субстатен уницентитален икономически интерес);

сустатантен икономически обтиуницентит (същото като сустатантна уницентитална икономическа обтизначимост и като сустатантен уницентитален икономически интерес);

сустатитен икономически обтиуницентит (същото като сустатитна уницентитална икономическа обтизначимост и като сустатитен уницентитален икономически интерес);

съзидателен икономически обтиуницентит (същото като съзидателна уницентитална икономическа обтизначимост и като съзидателен уницентитален икономически интерес);

сътворителен икономически обтиуницентит (същото като сътворителна уницентитална икономическа обтизначимост и като сътворителен уницентитален икономически интерес);

творчески икономически обтиуницентит (същото като творческа уницентитална икономическа обтизначимост и като творчески уницентитален икономически интерес);

унисъзидателен икономически обтиуницентит (същото като унисъзидателна уницентитална икономическа обтизначимост и като унисъзидателен уницентитален икономически интерес).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИЦЕНТИТ* (economic obticentite) – същото като центитална икономическа обтизначимост и като центитален икономически интерес.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБТИЦЕНТИТ (economic obticentite) (**ки**) – във:

запасов икономически обтицентит (същото като запасова центитална икономическа обтизначимост и като запасов центитален икономически интерес);

изпълнителен икономически обтицентит (същото като изпълнителна центитална икономическа обтизначимост и като изпълнителен центитален икономически интерес);

икономически обтицентит (същото като центитална икономическа обтизначимост и като центитален икономически интерес);

работен икономически обтицентит (същото като работна центитална икономическа обтизначимост и като работен центитален икономически интерес);

субстатен икономически обтицентит (същото като субстатна центитална икономическа обтизначимост и като субстатен центитален икономически интерес);

сустатантен икономически обтицентит (същото като сустатантна центитална икономическа обтизначимост и като сустатантен центитален икономически интерес);

сустатитен икономически обтицентит (същото като сустатитна центитална икономическа обтизначимост и като сустатитен центитален икономически интерес);

съзидателен икономически обтицентит (същото като съзидателна центитална икономическа обтизначимост и като съзидателен центитален икономически интерес);

сътворителен икономически обтицентит (същото като сътворителна центитална икономическа обтизначимост и като сътворителен центитален икономически интерес);

творчески икономически обтицентит (същото като творческа центитална икономическа обтизначимост и като творчески центитален икономически интерес);

унисъзидателен икономически обтицентит (същото като унисъзидателна центитална икономическа обтизначимост и като унисъзидателен центитален икономически интерес).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (economic operator) – същото като *оператор* на икономическата система.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (economic operator) (**ки**) – във:

абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като *абстрактен икономически ингредиентор*);

автоматен икономически оператор (вж. *функция на икономическия автомат*);

адитивен икономически оператор;

астатичен икономически оператор;

възпроизводствен икономически оператор (същото като *възпроизводствен икономически субстанциатор*);

граничен икономически оператор (вж. *гранична икономическа задача за диференциално уравнение с частни производни*);

графика на икономическия оператор;

графика на многозначния икономическия оператор (вж. *графика на икономическия оператор и оператор на икономическата система*);

дефинитивна област на икономическия оператор (същото като област на определението на икономическия оператор);

диспозиционен икономически оператор (същото като икономически диспозитор);

диференциален икономически оператор;

диференцируем по Фреше, М., икономически оператор;

единичен икономически оператор;

однозначен икономически оператор (същото като оператор на икономическата система);

еднороден /хомогенен/ икономически оператор;

елиптичен диференциален икономически оператор (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

затворен икономически оператор (вж. *графика на икономическия оператор и оператор на икономическата система*);

значение на икономическия оператор (вж. *оператор на икономическата система*);

изброимо-непрекъснат икономически оператор;

изометричен икономически оператор;

икономически оператор (същото като оператор на икономическата система);

икономически оператор за диференциране;

икономически оператор на влагането (вж. *влагане /инектиране/ на функционални икономически пространства*);

инвариантен диференциален икономически оператор;

инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсен възпроизводствен икономическо оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

инверсен същностно-стратификационен икономически оператор (вж. *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*);

ингредиентен икономически оператор (същото като икономически ингредиентор);

интегрален абстрактен ингредиентен икономически оператор;

интегрален възпроизводствен ингредиентен икономически оператор;

интегрален икономически оператор;

интегрален инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

интегрален инверсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

интегрален инверсен ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

интегрален инверсен същностно-стратификационен икономически оператор (вж. *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*);

интегрален начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

интегрален начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

интегрален резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (същото като **интегрален инверсен възпроизводствен икономически оператор**; вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

интегрален ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (същото като **интегрален начален възпроизводствен икономически оператор**; вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

интегрален същностно-стратификационен икономически оператор;

интегрален същностно-феноменен икономически оператор (същото като **интегрален инверсен същностно-стратификационен икономически оператор**; вж. *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*);

интегрален феноменно-същностен икономически оператор (същото като **интегрален начален същностно-стратификационен икономически оператор**; вж. *начална същностно-стратифицирана икономическа система*);

истинностен икономически оператор (вж. *икономически автомат без памет*);

компактен икономически оператор;

конкретен ингредиентен икономически оператор (същото като *конкретен икономически ингредиентор*);

консидерен икономически оператор (същото като *икономически консидерофикатор*);

крайно-автоматен икономически оператор (вж. *абстрактен подход към икономическите автомати*);

линеен икономически оператор;

линеен инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линеен инверсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

линеен инверсен същностно-стратификационен икономически оператор (вж. *инверсна същностно-стратификационна икономическа система*);

линеен интегрален икономически оператор (вж. *интегрален икономически оператор*);

линеен компактен икономически оператор;

линеен начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линеен начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

линеен начален същностно-стратификационен икономически оператор (вж. *начална същностно-стратифицирана икономическа система*);

метод на обратните икономически оператори;

метод на спомагателния икономически оператор;

многозначен икономически оператор;

навсякъде определен икономически оператор;

напълно-непрекъснат икономически оператор (същото като *линеен компактен икономически оператор*);

напълно-непрекъснат икономически оператор;

начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

начален същностно-стратификационен икономически оператор (вж. *начална същностно-стратифицирана икономическа система*);

нелинеен икономически оператор;

неограничен икономически оператор;

непрекъснат икономически оператор;

нулев икономически оператор;

област на значенията на икономическия оператор;

област на определението на икономическия оператор;

обратен абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като *обратен абстрактен икономически ингредиент*);

обратен възпроизводствен икономически оператор (същото като *обратен възпроизводствен икономически субстанциатор*);

обратен диспозиционен икономически оператор (същото като *обратен икономически диспозитор*);

обратен ингредиентен икономически оператор (същото като *обратен икономически ингредиентор*);

обратен конкретен ингредиентен икономически оператор (същото като *обратен конкретен икономически ингредиентор*);

обратен консидерен икономически оператор (същото като *обратен икономически консидерофикатор*);

обратен проявен икономически оператор (същото като *обратен икономически феноформатор*);

обратен ресурсно-субстанциален икономически оператор (същото като *обратен сметен икономически субстанциатор*);

обратен специфичностен икономически оператор (същото като *обратен икономически спецификатор*);

обратен стратификационен икономически оператор (същото като *обратен икономически стратификатор*);

обратен субстанциален икономически оператор (същото като *обратен икономически субстанциатор*);

обратен съцинен икономически оператор (същото като *обратен икономически есконтентор*);

обратен характеристичен икономически оператор (същото като *обратен икономически характерификатор*);

ограничен линеен икономически оператор;

определим икономически оператор (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

определящ икономически оператор (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

параболичен диференциален икономически оператор (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*);

положителен икономически оператор;

полунепрекъснат икономически оператор;

прав абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като *прав абстрактен икономически ингредиентор*);

прав възпроизводствен икономически оператор (същото като *прав възпроизводствен икономически субстанциатор*);

прав диспозиционен икономически оператор (същото като *прав икономически диспозификатор*);

прав ингредиентен икономически оператор (същото като *прав икономически ингредиентор*);

прав конкретен ингредиентен икономически оператор (същото като прав конкретен икономически ингредиентор);

прав консидерен икономически оператор (същото като прав икономически консидерофикатор);

прав проявен икономически оператор (същото като прав икономически феноформатор);

прав ресурсно-субстанциален икономически оператор (същото като прав сметен икономически субстанциатор);

прав специфичностен икономически оператор (същото като прав икономически спецификатор);

прав стратификационен икономически оператор (същото като прав икономически стратификатор);

прав субстанциален икономически оператор (същото като прав икономически субстанциатор);

прав същинен икономически оператор (същото като прав икономически есконтентор);

прав характеристичен икономически оператор (същото като прав икономически характерификатор);

примитивен икономически оператор (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

проекционен икономически оператор;

произведение на икономически оператор с число;

произведение на икономически оператори;

производен икономически оператор (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

производна по Фреие, М., на икономическия оператор (вж. диференцируем по М. Фреие икономически оператор и методи за решаване на операторни уравнения);

пропорционален абстрактен ингредиентен икономически оператор;

пропорционален възпроизводствен ингредиентен икономически оператор;

пропорционален инверсен абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

пропорционален инверсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

пропорционален инверсен същностно-стратификационен икономически оператор (вж. *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пропорционален начален абстрактен ингредиентен икономически оператор (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

пропорционален начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

пропорционален начален същностно-стратификационен икономически оператор;

пропорционален резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (същото като **пропорционален инверсен възпроизводствен икономически оператор**; вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

пропорционален ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (същото като **пропорционален начален възпроизводствен икономически оператор**; вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

пропорционален същностно-стратификационен икономически оператор;

пропорционален същностно-феноменен икономически оператор (същото като **пропорционален инверсен същностно-стратификационен икономически оператор**; вж. *инверсна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пропорционален феноменно-същностен икономически оператор (същото като **пропорционален начален същностно-стратификационен икономически оператор**; вж. *начална същностно-стратифицирана икономическа система*);

проявен икономически оператор (същото като *икономически феноформатор*);

равномерно-непрекъснат икономически оператор;

регулиращ икономически оператор (същото като *оператор на регулиращата икономическа подсистема*);

ресурсно-субстанциален икономически оператор (същото като *сметен икономически субстанциатор*);

решаващ икономически оператор (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

решим икономически оператор (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

сгъстяващ икономически оператор (същото като *уплътняващ икономически оператор*);

слабо-непрекъснат икономически оператор;

специфичностен икономически оператор (същото като икономически спецификатор);

спомагателен икономически оператор (вж. *метод на спомагателния икономически оператор*);

статичен икономически оператор;

стратификационен икономически оператор (същото като икономически стратификатор);

субстанциален икономически оператор (същото като икономически субстанциатор);

сума на икономически оператори;

съществен спомагателен икономически оператор (вж. *метод на спомагателния икономически оператор*);

същинен икономически оператор (същото като икономически есконтентор);

същностно-стратификационен икономически оператор (вж. *същностно-стратифицирана икономическа система*);

същностно-феноменен резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

същностно-феноменен резултатно-ресурсен производствен икономически оператор (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

същностно-феноменен ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (вж. *експлицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

същностно-феноменен ресурсно-резултатен производствен икономически оператор (вж. *експлицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

унитарен икономически оператор (вж. *изометричен икономически оператор*);

уплътняващ /сгъстяващ/ икономически оператор;

усилено-непрекъснат икономически оператор;

феноменно-същностен резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *имплицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменно-същностен резултатно-ресурсен производствен икономически оператор (вж. *имплицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

феноменно-същностен ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменно-същностен ресурсно-резултатен производствен икономически оператор (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

характеристичен икономически оператор (същото като икономически хактерификатор);

хомогенен икономически оператор (същото като еднороден икономически оператор);

ядро на икономическия оператор (вж. *линейно икономическо преобразуване*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР ЗА ДИФЕРЕНЦИРАНЕ (differentiation economic operator), **икономически диференциатор**, – *линеен икономически оператор* T в X с област на определението

$$D(T) = \{ f \in X : \text{производната } D_{\eta}f \\ \text{на функцията } f \text{ по полето } \eta \\ \text{е навсякъде определена и } D_{\eta}f \in X \},$$

който функционира според правилото $T_{\eta} = D_{\eta}f$, където X е *линейно /векторно/ икономическо пространство* на функции на **диференцируемо икономическо многообразие*** (differentiable economic manifold) M , а η е **векторно икономическо поле*** (vectirial economic field) в M .

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР НА ВЛАГАНЕТО* (injection economic operator) – вж. *влагане /инектиране/ на функционални икономически пространства*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПТИМУМ (economic optimum), **екстремум на целевата икономическа функция**, – екстремално значение (максимумът или минимумът) $f^* = f(x^*)$ на *целевата икономическа функция* $f = f(x)$ на дадена оптимално-функционираща *икономическа система* (на дадена *оптимална икономическа система*), респ. на дадена задача на *математическото програми-*

ране в икономиката, по силата на определен *критерий за икономическа оптималност* и при наличните *ограничителни икономически условия* (вж. *обща задача на математическото програмиране*). В зависимост от целта на функционирането на оптималната икономическа система и от конкретната природа на *икономическата оптималност* икономическият оптимум може да се реализира като **икономически максимум** (economic maximum) (буквално – най-голямо значение на икономическа величина) или като **икономически минимум** (economic minimum) (буквално – най-малко значение на икономическа величина). Икономическият оптимум е познат и под наименованието *икономически екстремум*. В действителност обаче икономическият екстремум е **по-общо понятие** от икономическия оптимум. Икономическият екстремум е *екстремум на икономическата функция* и той обединява понятията за *минимум на икономическата функция* и *максимум на икономическата функция* (негов частен случай е *екстремумът на икономическа функционал*). Когато икономическата функция (респ. икономическият функционал) е целева икономическа функция (респ. е *целеви икономически функционал*), тогава **екстремалната икономическа задача** (extremum economic problem) (задачата за намирането на икономическия екстремум) приема формата на *оптимизационна икономическа задача* (т.е. на задача за намирането на икономическия оптимум), а икономическият екстремум приема формата на икономически оптимум.

В зависимост от типа на *ограничителните икономически условия* на задачата на математическото програмиране в икономиката се разграничават (1) *относителен икономически оптимум* – когато ограничителните икономически условия са от типа на равенства, (2) *условен икономически оптимум* – когато ограничителните икономически условия са смесени от типа на неравенства и равенства, и (3) *безусловен икономически оптимум* – когато не съществуват ограничителните икономически условия. На всеки икономически оптимум (минимум или максимум) отговаря определен *оптимален икономически вектор*. В зависимост от мястото, което оптималните икономически вектори заемат в допустимото икономическо множество се разграничават *глобален икономически оптимум* (в т.ч. *глобален икономически максимум* и *глобален икономически минимум*) и *локален икономически оптимум* (в т.ч. *локален икономически максимум* и *локален икономически минимум*), както и техни разновидности (вж. *типове икономически оптимуми* и *типове икономически максимуми*).

Икономическият оптимум съответствува на най-добрата траектория на изменението на състоянието и поведението на оптималната икономическа сис-

тема [т.е. на *оптималната икономическа траектория* (optimal economic trajectory)] при обективно съществуващите вътрешни и външни условия. Икономическият оптимум е икономическа категория, изразяваща отношения на достигане на оптималната икономическа траектория. *По своето съдържание икономическите закони, на които се подчинява функционирането на дадена икономическа система, са закони на оптималното състояние и оптималното функциониране и развитие на икономическите системи* (респ. на икономиката). *Възможността за оптимално функциониране и развитие* на икономиката произтича от многообразието на нейните структури, от ограничеността (оскъдността) на ресурсите, чието най-добро използване има важно значение за повишаване на икономическата ефективност, от съществуването от система от цели в икономическата действителност. *Необходимостта от оптимално функциониране и развитие* произтича от обективните изисквания на системата от икономически закони, което се проявява най-вече в характера на различните форми на собственост (върху средствата за производство).

Разкриването и реализирането на икономическия оптимум са свързани със: точното формулиране на целта на съответната *икономическа система* и на нейната целева функция; прецизното формулиране на обективните условия, в чиито граници се осъществява икономическият оптимум; разработването на система от математически модели за оптимално функциониране на икономиката (ако поведението на икономическата система се оптимизира на макроскопично равнище); разработването на съответните средства и методи на математическото програмиране и *оптималното икономическо управление*, адекватни на сложността на *икономическата система*. Условие за реализирането на икономическият оптимум е и усъвършенствуването на *системата на икономическо управление*. В зависимост от равнището на икономическата система се разграничават *макроикономически оптимум* (macroeconomic optimum) [в т.ч. *макроикономически максимум* (macroeconomic maximum) или *макроикономически минимум* (macroeconomic minimum)] и *микроикономически оптимум* (microeconomic optimum) [в т.ч. *микроикономически максимум* (microeconomic maximum) или *микроикономически минимум* (microeconomic minimum)].

Оптималният икономически план, който е решението

$$x^* = \{x_j^*\} = \{x_1^*, x_1^*, \dots, x_n^*\}$$

на задачата на математическото програмиране в икономиката (т.е. на оптимизационната икономическа задача), е такъв план за функционирането и развитието на дадената икономическа система, чиито параметри осигуряват постигането на икономическия оптимум. Оптималният икономически план [той може да се представи и във вид на вектора $x^* = (x_1^*, x_1^*, \dots, x_n^*)$] е подмножество на *допустимите икономически решения*, което привежда към екстремум, респ. към оптимум (към максимум или към минимум) целевата икономическа функция. При линейна задача зависимостта между оптималния икономически план и икономическия оптимум $f^* = f(x^*)$ има вида

$$f^* = f\{x_1^*, x_1^*, \dots, x_n^*\} = \sum_{j=1}^n c_j x_j^* = \max \text{ (респ. min),}$$

където x_j^* е j -тият елемент на оптималния план (j -тият параметър на изхода на оптимално функциониращата икономическа система) ($j = 1, 2, \dots, n$), n – броят на тези елементи, c_j – приносът на единица от този елемент в значението на целевата икономическа функция (респ. в икономическия оптимум). С оптималния икономически план x^* , респ. с икономическия оптимум $f^* = f(x^*)$, е свързано наличието на **оптимални икономически оценки на ресурсите** (optimal economic estimates of the resources) γ_j

$$\gamma_i = \frac{\partial f^*}{\partial b_i}, \quad i = 1, 2, \dots, m,$$

където b_i е величината на i -тия вид ограничен ресурс ($i = 1, 2, \dots, m$), m – броят на видовете ресурси. Свойство на оптималните икономически оценки на ресурсите е зависимостта

$$c_j - \sum_{i=1}^m \gamma_i a_{ij} = 0, \quad i = 1, 2, \dots, n,$$

където a_{ij} е коефициентът на прекия разход на i -тия вид ресурс за създаването на единица от j -тия елемент на оптималния икономически план. Вж. *оптимални икономически оценки*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПТИМУМ (economic optimum) (**ки**) – във:

безусловен икономически оптимум;

глобален икономически оптимум (вж. *типове икономически оптимуми*);
икономически оптимум;

локален икономически оптимум (вж. *типове икономически оптимуми*);

относителен икономически оптимум;

пределен икономически оптимум;

силен /силен/ глобален икономически оптимум (същото като **строг глобален икономически оптимум**; вж. *типове икономически оптимуми*);

строг /силен/ глобален икономически оптимум (вж. *типове икономически оптимуми*);

строг /силен/ локален икономически оптимум (вж. *типове икономически оптимуми*);

типове икономически оптимуми;

условен икономически оптимум;

чувствителност на икономическия оптимум (вж. *и двойствена задача на линейното програмиране*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПТИМУМ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИЯ ИЗБОР [ИНДИВИДУАЛЕН] (economic optimum of the individual consumer's choice) – вж. *неокласическа задача на потреблението*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПТИМУМ НА ПРОДУКТОВО-ПОЛЕЗНОСТНИЯ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗБОР [ИНДИВИДУАЛЕН] (economic optimum of the individual product-utility consumer's choice) – вж. *неокласическа задача на потреблението*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПТИМУМ НА ПРОДУКТОВО-СТОЙНОСТНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИЗБОР [ИНДИВИДУАЛЕН] (economic optimum of the individual product-value producer's choice) – вж. *неокласическа задача на производството*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОПТИМУМ НА ПРОИЗВОДИТЕЛСКИЯ ИЗБОР [ИНДИВИДУАЛЕН] (economic optimum of the individual producer's choice) – вж. *неокласическа задача на производството*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ (economic relations), **икономически стопански отношения**, (*) – обобщаващо понятие за собственическо-обусловени отношения между хората; *отношения* (relations) между хората, възникващи и осъществяващи се (протичащи) при *икономическото възпроизводство на богатството* (на *икономическото богатство*) в условията на ограниченост на природните и човешките *ресурси* с цел удовлетворяване на

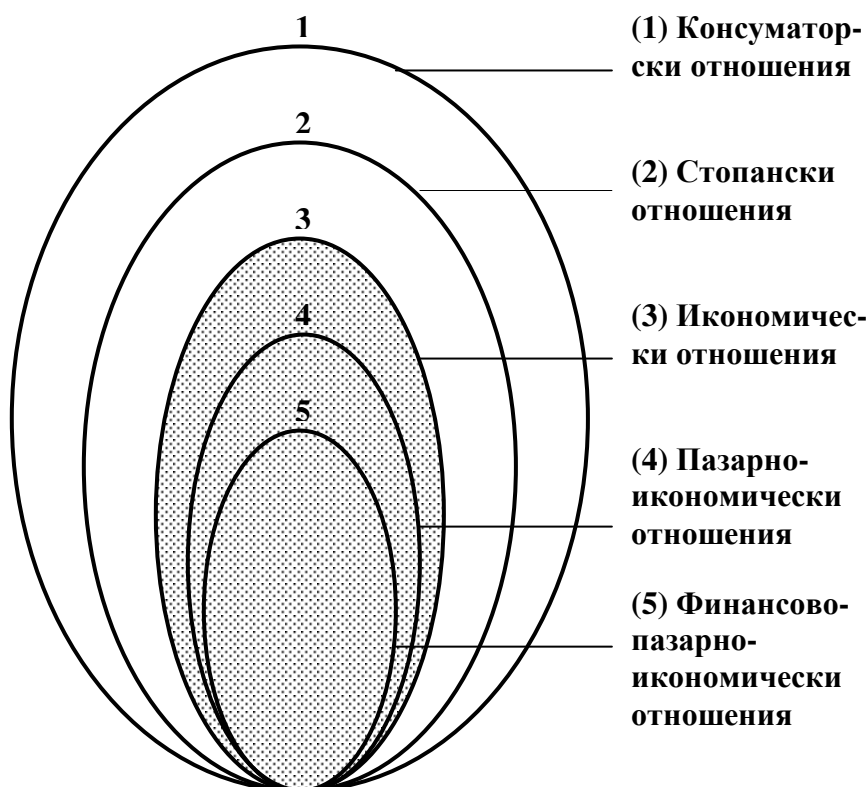
потребностите на социума (на индивидите и на обществото като цяло), в случая – на *икономическите потребности*; един от основните видове *поддържащи отношения*. Протичат едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството*. **Субектите** (subjects) на икономическите отношения са *икономическите единици* (*икономическите стопански единици*), а самите отношения обикновено (по подразбиране) изпълняват ролята на *връзки в икономиката* (вж. *поддържане*). Икономическите единици са разновидност на *стопанските единици* (т.е. на участниците в *стопанското възпроизводство*). Икономическите отношения са израз и начин на реализиране на *икономическите интереси* между икономическите единици.

От системна гледна точка икономическите отношения изпълняват ролята на *икономически елементи* и на *икономически свързки* в *институционалните икономически системи* и на *икономически връзки* в *релационните икономически системи*. Проявяват се най-вече като отношения на *икономическото производство*, *икономическата размяна*, *икономическото разпределение* и *икономическото потребление* (последните като фази на икономическото възпроизводство). Те са ***стопански възпроизводствени отношения*** (prtoeconomic reproductional relations), обусловени от отношенията на собственост; същото като ***икономически възпроизводствени отношения**** (economic reproductional relations). Отношенията на собственост са отношения на отчуждаване и присвояване на *икономическото богатство*. Отношенията на собственост са израз (проявление) на икономическата обособеност на институциите (субектите, индивидите, групите от индивиди, участниците, агентите на възпроизводствения процес) и се реализират чрез обвързване (уравновесяване) на *входните икономически ingrediente* с *изходните икономическите ingrediente* в дадена институция (или група от институции), най-общо – чрез обвързване на ограничените ресурси с потребностите. Без ограниченост на ресурсите (приемащи формата на ресурсно богатство) отношенията на собственост, икономическите отношения и икономическата обособеност на институциите са безпредметни. Така че достатъчно за определяне на отношенията между хората като икономически е наличието на (1) ограниченост на ресурсите, (2) икономическо богатство и (3) отношения на собственост (икономическата обособеност). Икономическите отношения са разновидност на *обектните компоненти на икономическата система*, в т.ч. на *обектните компоненти на релационната икономическа система* и на *обектните компоненти на институционалната ико-*

номическа система. Икономическите отношения изпълняват ролята на *релационни връзки на релационната икономическа система* и на *релационни елементи на институционалната икономическа система*, както и на **обектни икономически свързки на институционалната икономическа система*** (object economic couplings of the institutional economic system).

Икономическите отношения са стопански, но не всяко стопанско отношение е икономическо [следователно *стопанските отношения* се подразделят основно на две разновидности – (а) икономически стопански отношения (икономическите отношения като такива) и (б) *неикономически стопански отношения*] (фиг. 1). Неикономическите стопански отношения имат същата определеност като икономическите стопански отношения, но с тази разлика, че не са собственическо-обусловени (каквито са например в племенното стопанство, както и нътренните отношения в домашното стопанство). Стопанските отношения са същото като **стопански възпроизводствени отношения*** (protoeconomic reproductional relations). Извън тях стоят **нестопанските възпроизводствени отношения*** (non-protoeconomic reproductional relations): те се отнасят до условията на неограниченост на *ресурси*. В своята общност стопанските възпроизводствени отношения и нестопанските възпроизводствени отношения формират понятието за **възпроизводствени отношения*** (reproductional relations). От своя страна в своята общност неикономическите стопански отношения и нестопанските възпроизводствени отношения формират понятието за **неикономически възпроизводствени отношения*** (non-economic reproductional relations).

Фиг. 1. Икономически отношения (макираните части) и тяхното място в структурата на поддържащите отношения

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТРЯЗЪК* (economic segment) – означава с $[a, b]$ множество от *икономически точки* (вж. *икономическо множество*) на *права икономическа линия*, разположени между две дадени икономически точки a и b и удовлетворяващи условието $a \leq c \leq b$.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПАРАЛОГИЗЪМ (economic paralogism) – вж. *неправилно икономическо умозаключение*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПАРАМЕТЪР (economic parameter) (**ки**) – във:

входен икономически параметър;

изходен икономически параметър;

косвени управляващи икономически параметри;

метод на сечението на пространството на икономическите параметри;

обобщен икономически параметър (вж. *холономна икономическа система*);

критичен икономически параметър (същото като *критичен параметър на икономическата система*);

наблюдаван икономически параметър;
оптимални управляващи икономически параметри (същото като оптимални управляващи икономически въздействия);
преки управляващи икономически параметри;
регулиращ икономически параметър (същото като изход на регулиращата икономическа подсистема);
регулиращи управляващи икономически параметри;
регулируем икономически параметър;
стимулиращи управляващи икономически параметри;
уплътняващ /сгъстяващ/ икономически оператор;
управляващ икономически параметър (същото като изход на управляващата икономическа подсистема);
управляващи икономически параметри (същото като управляващи икономически въздействия).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЕРИОД (economic period) – същото като *период на колебателен икономически процес*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЕРСЕПТРОН* (economic perseptron) – обучавана възприемаща *разпознаваща икономическа система*, която използва коригирано линейно решаващо икономическо правило в пространството на фиксирани случайно избрани признаци на входните икономически сигнали (на входните икономически въздействия). Обичайно е тези признаци да са **линейни прагови икономически функции*** (linear threshold economic functions) от входните икономически сигнали. Обучението на икономическия персептрон се свежда в последователната корекция на положението на **разделящите икономически хиперравнини*** (separating economic hyperplanes) по текущите резултати от разпознаването на входните икономически сигнали (вж. *разделяща икономическа повърхнина*). Методите на тези корекции са близки до градиентния метод за икономическа оптимизация (вж. *градиентен метод* в икономиката) и обикновено се състоят в изменение на положението на разделящата хиперравнина при всяка възникнала грешка в *разпознаването на икономически образи*. Това се извършва чрез изместване на нормалата на разделящата хиперравнина в посоката на погрешно разпознавания вектор на икономическите признаци. Прилагането на икономическия персептрон е частен случай на използването на *метода на потенциалните икономически функции*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЛАН (economic plan) – избран в процеса на *вземане на решение* евристичен или оптимален вариант на бъдещото състояние и *поведение на икономическата система*, който може да бъде *евристичен икономически план* или *оптимален икономически план*. Икономическият план е вид модел на бъдещото състояние и поведение на икономическата система. Той отразява не само изискванията на обективните *икономически закони*, но и способността на субективния фактор да изучава, преценява и прилага тези изисквания. Разбирането, че икономическият план не е икономически модел трябва да се приеме като неоснователно. **На първо място**, планът е система, която служи като своеобразен, конкретен модел за управление на икономиката. **Второ**, планът е подробно отражение на една още несъществуваща, бъдеща икономическа система. **Трето**, планът е източник на нова информация за непланиращите органи, както и в процеса на неговото реализиране. **Четвърто**, планът е съставен с помощта на други модели, но самият той служи за изработване на нови модели, т.е. той се включва във верига от модели в икономиката. Икономическият план се основава на разработената преди това *икономическа концепция* за развитието на системата, а чрез нея – на съставените *икономически прогнози*. За разлика от икономическата прогноза икономическият план предвижда съзнателно (преднамерено) постигане и изменение на определени *икономически тенденции* с оглед поставената икономическа цел пред системата. Вж. *модел на цикъла на икономическото управление*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЛАН (economic plan) в *математическото програмиране*, **икономическо решение**, – *икономическа точка* от *допустимото икономическо множество* на математическото програмиране в икономиката (на *оптимизационната икономическа задача*). Същото като *допустим икономически вектор* и като *допустима икономическа точка*. Множеството от всички икономически планове в линейното програмиране образува допустимото **многостенно икономическо множество*** (polytopic economic set) (последното е разположено в *n*-мерното *евклидово икономическо пространство* на *инструменталните икономически променливи* на задачата на математическото програмиране). Вж. *обща задача на математическото програмиране* и *линейно програмиране*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЛАН (economic plan) (**ки**) – във:

евристичен икономически план;

икономически план;

икономически план в математическото програмиране;
икономически план за Европейския паричен съюз (същото като икономически подход към европейския паричен съюз (в межд.));
коефициент на плъзгането на икономическия план;
неизроден опорен икономически план;
опорен икономически план;
оптимален икономически план;
хоризонт на икономическия план.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ* (economic time window)
– същото като *повременен прозорец в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ (economic time window)
(ки)– **ВЪВ:**

икономически повременен прозорец (същото като повременен прозорец в икономиката);

икономически повременен прозорец на М. Бартлет (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повременен прозорец на Парзен (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повременен прозорец на Тюки (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

правоъгълен икономически повременен прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

разширяване на икономическия повременен прозорец;

стесняване на икономическия повременен прозорец;

стойност /значение/ на икономическия повременен прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ НА БАРТЛЕТ, М.
(Bartlett economic time window) – вж. *повременен прозорец в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ НА ПАРЗЕН (Parsen economic time window) – вж. *повременен прозорец в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ НА ТЮКИ (Tuky economic time window) – вж. *повременен прозорец в икономиката.*

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОДАВТОМАТ (economic subautomaton) – понятие от *алгебричната теория на икономическите автомати** (algebraic economic automata theory), аналогично на понятието за подалгебра в алгебрата. *Икономическият автомат*

$$A = (R, X, Y, \delta, \lambda)$$

е подавтомат на икономическия автомат

$$A_1 = (R_1, X_1, Y_1, \delta_1, \lambda_1),$$

т.е. е икономически подавтомат, ако

$$R \subseteq R_1, X \subseteq X_1, Y \subseteq Y_1 \text{ и } \delta(a, x) = \delta_1(a, x), \lambda(a, x) = \lambda_1(a, x)$$

за всички $a \in U$ и $x \in X$. Петорката $(R, X, Y, \delta, \lambda)$ задава, **първо**, от три основни непразни икономически множества X , Y и Q [където X е множеството на входните икономически въздействия [представено от входната **икономическа азбука*** (economic alphabet), състояща се от символи], Y е множеството на изходните икономически въздействия (представено от изходната икономическа азбука, също състояща се от символи) и Q е множеството на *икономическите състояния* на автомата] и, **второ**, от две икономически функции – **функцията на икономическите преходи*** (economic transients function) $\delta: Q \times X \rightarrow Q$ и **функцията на изходните икономически въздействия*** (output economic impacts /actions/ function) $\lambda: Q \times X \rightarrow Y$ (вж. *икономически автомат*, *алгебра на икономическите автомати* и *функция на икономическия автомат*). Вж. *алгебра на икономическите автомати*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОДГРАФ (economic subgraph), **подграф на икономически граф**, – вж. *икономически граф*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОДПРЪСТЕН* (economic subring) – непразно икономическо подмножество $A \subset R$, където R е икономически пръстен, ако самото A е икономически пръстен по отношение на операциите, определени в R . Това означава, че икономическият подпръстен A трябва да бъде **подгрупа на адитивната група** (subgroup of the additive group) на пръстена R и наред с това – **подгруппоид на мултипликативния группоид** (subgroupoid of the multiplicative groupoid) на този пръстен.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОДХОД (economic approach) (**ки**) – във:

дедуктивен икономически подход;

икономически подход към европейския паричен съюз (в межд.);
индуктивен икономически подход;
ингредиентен икономически подход.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОДХОД КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРИЧЕН СЪЮЗ (economist approach to European monetary union) (в межд.), **икономически план за европейския паричен съюз (в межд.)**, – според него е необходимо още преди създаването на *Европейски паричен съюз - ЕПС (в межд.)* страните да координират и хармонизират своята *парична политика (в межд.)* [вж. *хармонизиране на паричната политика (в межд.)*]. Сближаването върху тази основа на икономическото развитие, в частност на *темповете на инфлацията (в макр.)*, от своя страна става предпоставка за фиксиране на *взаимните валутни курсове (в макр.)* на страните.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛ (economic index /exponent/) (**ки**) – във:
особен икономически показател.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОКОЙ (economic quiescence) (**ки**) – във:
точка на икономически покой.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОЛУПРЕДПОРЯДЪК (economic semi-preorder) (**ки**) – във:

размит икономически полупредпорядък (същото като размито икономическо отношение на полупредпорядък).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОРЯДЪК (economic order) (**ки**) – във:

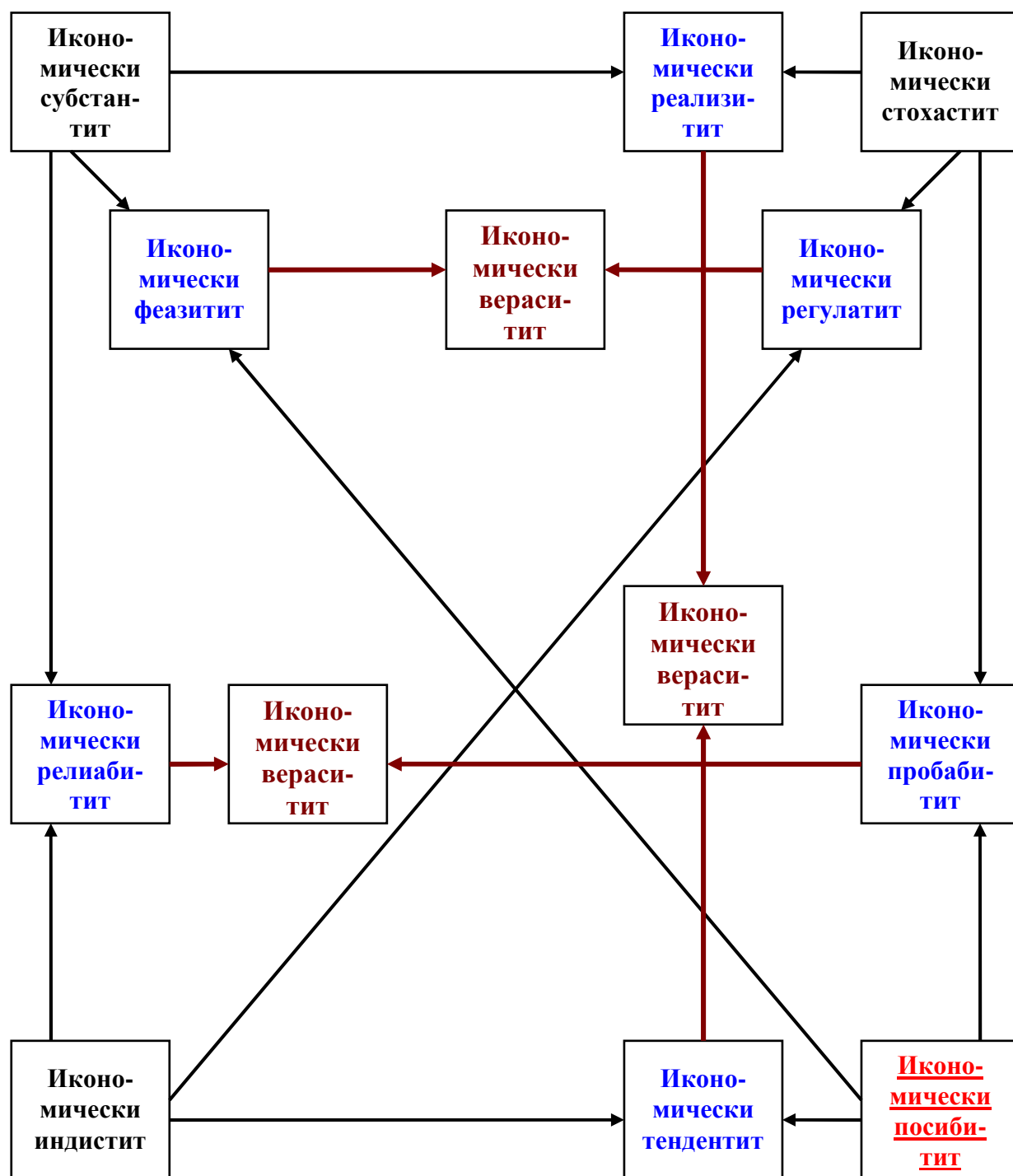
отношение на икономически порядък;
размит икономически порядък (същото като размито икономическо отношение на порядък);
строго отношение на икономически порядък;
съвършен размит икономически порядък (същото като съвършено размито икономическо отношение на порядък).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОСИБИТИТ* (economic possibitite) (производно и съкратено от *possibility*) (*) – *икономическа възможност*, интерпретирана като *икономически ингредиент*; *икономическа категория*, отразяваща обективно-съществуващата икономическа тенденция на развитието на всеки икономически ингредиент. Той възниква върху основата на един или друг икономически индикатор и икономически регулатор на развитието на ингредиента и ги

отразява. Икономическият посибитит е това, което може да стане, но може и да не стане като *икономически субстантит*. Вж. *икономически посибитит* и *икономически субстантит*.

Икономическият посибитит изпълнява **три важни функции** при характеризирането и верифицирането на *икономическия вераситит* (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономически посибитит и неговото място при характеризирането и верифицирането на икономическия вераситит

Първо. Икономическият посибитит е **външна насоченост*** (external tendency) (външно-присъща насоченост) [или още **външна икономическа насоченост*** (external economic tendency), която е вид външна страна] на ико-

номическия *ингредиент*, така че е външна страна на *икономическия тенден-тит*, докато *икономическият индистит* е **вътрешна насоченост*** (internal tendency) [или още **вътрешна икономическа насоченост*** (internal economic tendency)], която е вид вътрешна страна] на икономическия *ингредиент*, така че икономическият *индистит* е вътрешна страна на икономическия *тендентит*. Икономическият *посибитит* е **начин на мотивиране на икономическия индистит** [накратко – **начин на икономическо мотивиране*** (economic motivation mode)], където *икономическият тенденит* се разглежда като диалектическо единство на икономически *индистит* и икономически *посибитит*. Икономическият *посибитит* е *посибитит* на икономическия *ингредиент* (и *посибитит* на *индистита* на икономическия *ингредиент*). Икономическият *индистит* и икономическият *посибитит* са категории на **насочеността на икономическия ингредиент*** (tendency of the economic ingredient), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази насоченост. Икономическият *индистит* **се сменя** в икономическия *посибитит*: икономическият *посибитит* е икономическият *индистит* в смет вид. Икономическият *посибитит* е скрит в икономическия *индистит*, а икономическият *индистит* [който е първичната (примитивната) и определящата насоченост на икономическия *ингредиент*] се разкрива чрез икономическия *посибитит* [който е вторичната (производната) и решаващата насоченост на икономическия *ингредиент*].

Второ. *Икономическият посибитит* е и **вътрешна реализуемост*** (internal realizability) (вътрешно-присъща реализуемост) [или още **вътрешна икономическа реализуемост*** (internal economic realizability)], която е вид вътрешна страна] на *икономическия ингредиент*, така че е вътрешна страна на *икономическия феазитит*, докато *икономическият субстантит* е **външна реализуемост*** (external realizability) [или още **външна икономическа реализуемост*** (external economic realizability)], която е вид външна страна] на икономическия *ингредиент*, така че икономическият *субстантит* е външна страна на икономическия *феазитит*. Икономическият *субстантит* е **начин на верифициране на икономическия посибитит** [накратко – **начин на икономическо верифициране*** (economic verification mode)], където *икономическият феазитит* се разглежда като диалектическо единство на икономически *посибитит* и икономически *субстантит*. Икономическият *посибитит* е *посибитит* на икономическия *ингредиент* (и *посибитит* на *субстантита* на икономическия *ингредиент*). Икономическият *посибитит* и икономическият *субстантит* са категории на **реализуемостта на икономическия ингредиент*** (realizability of the economic ingredient), като в частност представляват относително различни сте-

пени (равнища) на тази реализуемост. Икономическият посибитит *се сменя* в икономическия субстантит: икономическият субстантит е икономическият посибитит в смет вид. Икономическият субстантит е скрит в икономическия посибитит, а икономическият посибитит [който е първичната (примитивната) и определящата реализуемост на икономическия ингредиент] се разкрива чрез икономическия субстантит [който е вторичната (производната) и решаващата реализуемост на икономическия ингредиент].

Трето. Икономическият посибитит е още и **вътрешна достижимост*** (internal attainability) (вътрешно-присъща достижимост) [или още **вътрешна икономическа достижимост*** (internal economic attainability), което е вид вътрешна страна] на *икономическия пробабитит*, така че е вътрешна страна на *икономическия пробабитит*, докато *икономическият стохастит* е **външна достижимост*** (external attainability) [или още **външна икономическа достижимост*** (external economic attainability), която е вид външна страна] на икономическия ингредиент, така че икономическият стохастит е външна страна на икономическия пробабитит и е **начин на извеждане на икономическия посибитит** [накратко – **начин на икономическо извеждане*** (economic outgoing mode)], където икономическият пробабитит се разглежда като диалектическо единство на икономически посибитит и икономически стохастит. Икономическият посибитит е посибитит на икономическия ингредиент (и посибитит на стохастита на икономическия ингредиент). Икономическият посибитит и икономическият стохастит са категории на **достижимостта на икономическия ингредиент*** (attainability of the economic ingredient), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази достижимост. Икономическият посибитит *се сменя* в икономическия стохастит: икономическият стохастит е икономическият посибитит в смет вид. Икономическият стохастит е скрит в икономическия посибитит, а икономическият посибитит [който е първичната (примитивната) и определящата достижимост на икономическия ингредиент] се разкрива чрез икономическия стохастит [който е вторичната (производната) и решаващата достижимост на икономическия ингредиент].

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическия посибитит* са (1) **икономическият квалипосибитит*** (economic qualipossibitite) [същото като **възможен икономически квалиингредиент*** (possible economic qualiingredient)] [resp. **възможна икономическа квализначимост*** (possible economic qualisignificance)] и (2) **икономическият квантипосибитит*** (economic quantipossibitite) [същото като **възможен икономически**

квантиингредиент* (possible economic quantiingredient)] [респ. **възможна икономическа квантизначимост*** (possible economic quantisignificance)].

Според общия икономически статут неговите разновидности са (1) **икономическият субтипосибитит*** (economic subtipossibitite) [същото като **възможен икономически субтиингредиент*** (possible economic subtiingredient)] [респ. **възможна икономическа субтизначимост*** (possible economic subtisignificance)] [в т.ч. **икономическият субтиквалипосибитит*** (economic subtiqualipossibitite) и **икономическият субтиквантипосибитит*** (economic subtiquantipossibitite)] и (2) **икономическият обтипосибитит*** (economic obtipossibitite) [същото като **възможен икономически обтиингредиент*** (possible economic obtiingredient)] [респ. **възможна икономическа обтизначимост*** (possible economic obtisignificance)] [в т.ч. **икономическият обтиквалипосибитит*** (economic obtiqualipossibitite) и **икономическият обтиквантипосибитит*** (economic obtiquantipossibitite)].

Според ингредиентната същностна икономическа стратификационност разновидности на икономическия посибитит са:

(1) **трансцендентален икономически посибитит*** (transcendental economic possibitite) [същото като **възможен трансцендентален икономически ингредиент*** (possible transcendental economic ingredient)] [респ. **възможна трансцендентална икономическа значимост*** (possible transcendental economic significance)] {в т.ч. (а) **трансцендентален икономически квалипосибитит*** (transcendental economic qualipossibitite) [към която се числят (α) **трансцендентален икономически субтиквалипосибитит*** (transcendental economic subtiqualipossibitite) и (β) **трансцендентален икономически обтиквалипосибитит*** (transcendental economic obtiqualipossibitite)] и (б) **трансцендентален икономически квантипосибитит*** (transcendental economic quantipossibitite) [към която се числят (α) **трансцендентален икономически субтиквантипосибитит*** (transcendental economic subtiquantipossibitite) и (β) **трансцендентален икономически обтиквантипосибитит*** (transcendental economic obtiquantipossibitite)]]};

(2) **инцендентален икономически посибитит*** (incentital economic possibitite) [същото като **възможен инцендентален икономически ингредиент*** (possible incentital economic ingredient)] [респ. **възможна инцендентална икономическа значимост*** (possible incentital economic significance)] {в т.ч. (а) **инцендентален икономически квалипосибитит*** (incentital economic qualipossibitite) [към която се числят (α) **инцендентален икономически субтиквалипосибитит*** (incentital economic subtiqualipossibitite) и (β) **инцендентален**

икономически обтиквалипосибитит* (incentital economic obtiqualipossibitite)] и (б) *инцентитален икономически квантипосибитит** (incentital economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *инцентитален икономически субтикквантипосибитит** (incentital economic subtiqquantipossibitite) и (β) *инцентитален икономически обтикквантипосибитит** (incentital economic obtiquantipossibitite)]];

(3) *центитален икономически посибитит** (centital economic possibitite) [същото като *възможен центитален икономически ингредиент** (possible centital economic ingredient)] [респ. *възможна центитална икономическа значимост** (possible centital economic significance)] {в т.ч. (а) *центитален икономически квалипосибитит** (centital economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *центитален икономически субтиквалипосибитит** (centital economic subtiqualipossibitite) и (β) *центитален икономически обтиквалипосибитит** (centital economic obtiqualipossibitite)] и (б) *центитален икономически квантипосибитит** (centital economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *центитален икономически субтикквантипосибитит** (centital economic subtiqquantipossibitite) и (β) *центитален икономически обтикквантипосибитит** (centital economic obtiquantipossibitite)]]];

(4) *уницентитален икономически посибитит** (unicentital economic possibitite) [същото като *възможен уницентитален икономически ингредиент** (possible unicentital economic ingredient)] [респ. *възможна уницентитална икономическа значимост** (possible unicentital economic significance)] {в т.ч. (а) *уницентитален икономически квалипосибитит** (unicentital economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *уницентитален икономически субтиквалипосибитит** (unicentital economic subtiqualipossibitite) и (β) *уницентитален икономически обтиквалипосибитит** (unicentital economic obtiqualipossibitite)] и (б) *уницентитален икономически квантипосибитит** (unicentital economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *уницентитален икономически субтикквантипосибитит** (unicentital economic subtiqquantipossibitite) и (β) *уницентитален икономически обтикквантипосибитит** (unicentital economic obtiquantipossibitite)]]];

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия посибитит са:

(1) *унисъзидателен икономически посибитит** (unimaking economic possibitite) [същото като *възможен унисъзидателен икономически ингредиент** (possible unimaking economic ingredient)] [респ. *възможна унисъзидателна икономическа значимост** (possible unimaking economic significance)]

{в т.ч. (а) *унисъзидателен икономически квалипосибитит** (unimaking economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *унисъзидателен икономически субтиквалипосибитит** (unimaking economic subtiqualipossibitite) и (β) *унисъзидателен икономически обтиквалипосибитит** (unimaking economic obtiqualipossibitite)] и (б) *унисъзидателен икономически квантипосибитит** (unimaking economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *унисъзидателен икономически субтикквантипосибитит** (unimaking economic subtiquantipossibitite) и (β) *унисъзидателен икономически обтикквантипосибитит** (unimaking economic obtiquantipossibitite)]]};

(2) *съзидателен икономически посибитит** (making economic possibitite) [същото като *възможен съзидателен икономически ингредиент** (possible making economic ingredient)] [респ. *възможна съзидателна икономическа значимост** (possible making economic significance)] {в т.ч. (а) *съзидателен икономически квалипосибитит** (making economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *съзидателен икономически субтиквалипосибитит** (making economic subtiqualipossibitite) и (β) *съзидателен икономически обтиквалипосибитит** (making economic obtiqualipossibitite)] и (б) *съзидателен икономически квантипосибитит** (making economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *съзидателен икономически субтикквантипосибитит** (making economic subtiquantipossibitite) и (β) *съзидателен икономически обтикквантипосибитит** (making economic obtiquantipossibitite)]]};

(3) *изпълнителен икономически посибитит** (implementatory economic possibitite) [същото като *възможен изпълнителен икономически ингредиент** (possible implementatory economic ingredient)] [респ. *възможна изпълнителна икономическа значимост** (possible implementatory economic significance)] {в т.ч. (а) *изпълнителен икономически квалипосибитит** (implementatory economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *изпълнителен икономически субтиквалипосибитит** (implementatory economic subtiqualipossibitite) и (β) *изпълнителен икономически обтиквалипосибитит** (implementatory economic obtiqualipossibitite)] и (б) *изпълнителен икономически квантипосибитит** (implementatory economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *изпълнителен икономически субтикквантипосибитит** (implementatory economic subtiquantipossibitite) и (β) *изпълнителен икономически обтикквантипосибитит** (implementatory economic obtiquantipossibitite)]]};

(4) *творчески икономически посибитит** (creative economic possibitite) [същото като *възможен творчески икономически ингредиент** (possible

creative economic ingredient)) [респ. *възможна творческа икономическа значимост** (possible creative economic significance)] {в т.ч. (а) *творчески икономически квалипосибитит** (creative economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *творчески икономически субтиквалипосибитит** (creative economic subtiqualipossibitite) и (β) *творчески икономически обтиквалипосибитит** (creative economic obtiqualipossibitite)] и (б) *творчески икономически квантипосибитит** (creative economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *творчески икономически субтикквантипосибитит** (creative economic subtiquantipossibitite) и (β) *творчески икономически обтикквантипосибитит** (creative economic obtiquantipossibitite)]]};

(5) *работен икономически посибитит** (working economic possibitite) [същото като *възможен работен икономически ингредиент** (possible working economic ingredient)] [респ. *възможна работна икономическа значимост** (possible working economic significance)] {в т.ч. (а) *работен икономически квалипосибитит** (working economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *работен икономически субтиквалипосибитит** (working economic subtiqualipossibitite) и (β) *работен икономически обтиквалипосибитит** (working economic obtiqualipossibitite)] и (б) *работен икономически квантипосибитит** (working economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *работен икономически субтикквантипосибитит** (working economic subtiquantipossibitite) и (β) *работен икономически обтикквантипосибитит** (working economic obtiquantipossibitite)]]};

(6) *сътворителен икономически посибитит** (performing economic possibitite) [същото като *възможен сътворителен икономически ингредиент** (possible performing economic ingredient)] [респ. *възможна сътворителна икономическа значимост** (possible performing economic significance)] {в т.ч. (а) *сътворителен икономически квалипосибитит** (performing economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *сътворителен икономически субтиквалипосибитит** (performing economic subtiqualipossibitite) и (β) *сътворителен икономически обтиквалипосибитит** (performing economic obtiqualipossibitite)] и (б) *сътворителен икономически квантипосибитит** (performing economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *сътворителен икономически субтикквантипосибитит** (performing economic subtiquantipossibitite) и (β) *сътворителен икономически обтикквантипосибитит** (performing economic obtiquantipossibitite)]]};

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност разновидности на икономическия посибитит са:

(1) *усвояван икономически посибитит** (assimilated economic possibitite) [същото като *възможен усвояван икономически ингредиент** (possible assimilated economic ingredient)] [респ. *възможна усвоявана икономическа значимост** (possible assimilated economic significance)] {в т.ч. (а) *усвояван икономически квалипосибитит** (assimilated economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *усвояван икономически субтиквалипосибитит** (assimilated economic subtiqualipossibitite) и (β) *усвояван икономически обтиквалипосибитит** (assimilated economic obtiqualipossibitite)] и (б) *усвояван икономически квантипосибитит** (assimilated economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *усвояван икономически субтиквантипосибитит** (assimilated economic subtiquantipossibitite) и (β) *усвояван икономически обтиквантипосибитит** (assimilated economic obtiquantipossibitite)]]};

(2) *създаван икономически посибитит** (gived economic possibitite) [същото като *възможен създаван икономически ингредиент** (possible gived economic ingredient)] [респ. *възможна създавана икономическа значимост** (possible gived economic significance)] {в т.ч. (а) *създаван икономически квалипосибитит** (gived economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *създаван икономически субтиквалипосибитит** (gived economic subtiqualipossibitite) и (β) *създаван икономически обтиквалипосибитит** (gived economic obtiqualipossibitite)] и (б) *създаван икономически квантипосибитит** (gived economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *създаван икономически субтиквантипосибитит** (gived economic subtiquantipossibitite) и (β) *създаван икономически обтиквантипосибитит** (gived economic obtiquantipossibitite)]]};

Според възпроизводствената икономическа ингредиентност разновидности на икономическия посибитит са:

(1) *сустатитен икономически посибитит** (sustatitic economic possibitite) [същото като *възможен сустатитен икономически ингредиент** (possible sustatitic economic ingredient)] [респ. *възможна сустатитна икономическа значимост** (possible sustatitic economic significance)] {в т.ч. (а) *сустатитен икономически квалипосибитит** (sustatitic economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *сустатитен икономически субтиквалипосибитит** (sustatitic economic subtiqualipossibitite) и (β) *сустатитен икономически обтиквалипосибитит** (sustatitic economic obtiqualipossibitite)] и (б) *сустатитен икономически квантипосибитит** (sustatitic economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *сустатитен икономически субтиквантипо-*

сибитит* (sustatitic economic subtiqantipossibitite) и (β) *сустатитен икономически обтиквантипосибитит** (sustatitic economic obtiquantipossibitite)]];

(2) *субстатен икономически посибитит** (substatum economic possibitite) [същото като *възможен субстатен икономически ингредиент** (possible substatum economic ingredient)] [респ. *възможна субстатна икономическа значимост** (possible substatum economic significance)] {в т.ч. (α) *субстатен икономически квалипосибитит** (substatum economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *субстатен икономически субтиквалипосибитит** (substatum economic subtiqualipossibitite) и (β) *субстатен икономически обтиквалипосибитит** (substatum economic obtiqualipossibitite)] и (б) *субстатен икономически квантипосибитит** (substatum economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *субстатен икономически субтиквантипосибитит** (substatum economic subtiqantipossibitite) и (β) *субстатен икономически обтиквантипосибитит** (substatum economic obtiquantipossibitite)]]];

(3) *запасов икономически посибитит** (stock economic possibitite) [същото като *възможен запасов икономически ингредиент** (possible stock economic ingredient)] [респ. *възможна запасова икономическа значимост** (possible stock economic significance)] {в т.ч. (α) *запасов икономически квалипосибитит** (stock economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *запасов икономически субтиквалипосибитит** (stock economic subtiqualipossibitite) и (β) *запасов икономически обтиквалипосибитит** (stock economic obtiqualipossibitite)] и (б) *запасов икономически квантипосибитит** (stock economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *запасов икономически субтиквантипосибитит** (stock economic subtiqantipossibitite) и (β) *запасов икономически обтиквантипосибитит** (stock economic obtiquantipossibitite)]]];

(4) *сустатантен икономически посибитит** (sustatantal economic possibitite) [същото като *възможен сустатантен икономически ингредиент** (possible sustatantal economic ingredient)] [респ. *възможна сустатантна икономическа значимост** (possible sustatantal economic significance)] {в т.ч. (α) *сустатантен икономически квалипосибитит** (sustatantal economic qualipossibitite) [към която се числят (α) *сустатантен икономически субтиквалипосибитит** (sustatantal economic subtiqualipossibitite) и (β) *сустатантен икономически обтиквалипосибитит** (sustatantal economic obtiqualipossibitite)] и (б) *сустатантен икономически квантипосибитит** (sustatantal economic quantipossibitite) [към която се числят (α) *сустатантен икономически субтиквантипосибитит** (sustatantal economic subtiqantipossibitite) и

(β) *сустатантен икономически обтиквантипосибитит** (sustatantal economic obtiquantipossibitite)]}.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически посибитит се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорска посибитит** (consumptionary possibitite), *стопанска посибитит** (protoeconomic possibitite), *пазарно-икономически посибитит** (marketly-economic possibitite) и *финансово-пазарно-икономически посибитит** (financially-marketly-economic possibitite). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ посибитит** (sustenance /sustaining/ possibitite) (за посибитит при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТЕНЦИАЛ (economic potential) – вж. *физична интерпретация на икономическите величини*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТОК* (economic flow) – *динамична икономическа система с непрекъснато време** (dynamic economic system with continuous time); *динамична икономическа система*, която е определена от действията на адитивна група от реални числа R (респ. от действието на адитивна полугрупа от неотрицателни реални числа) върху някакво *фазово икономическо пространство* W . Това означава, че на всяко $t \in R$, респ. на всяко $t \geq 0$, е съпоставена някаква икономическа трансформация $S_t : W \rightarrow W$, като при това $S_t(w) = w$ и $S_{t+s}(w) = S_t(S_s(w))$. Зависимостта $S_t w$ се интерпретира като движение на *икономическата точка* $S_t w$, а множеството от всички $S_t w$ за дадено w е *икономическата траектория* w . Фазовото икономическо пространство има определена структура и икономическият поток е съгласуван с нея, така че преобразованието S_t запазва тази структура. Това от своя страна означава, че се поставят определени условия относно характера на зависимостта на $S_t w$ от t . **В отделни случаи** (например при *баланс на междоотрасловите връзки, междоотраслова система на В. Леонтиев* и други) терминът *икономически поток* немного точно се използва за означаване на понятието за *икономическа връзка*, докато в действителност той е релевантен с понятието за *непрекъсната икономическа връзка* (continuous economic connection). Вж. *икономически квант*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТОК (economic flow) (**ки**) – във:

измерим икономически поток;

икономически поток;

матрица на нетните икономически потоци (в межд.);

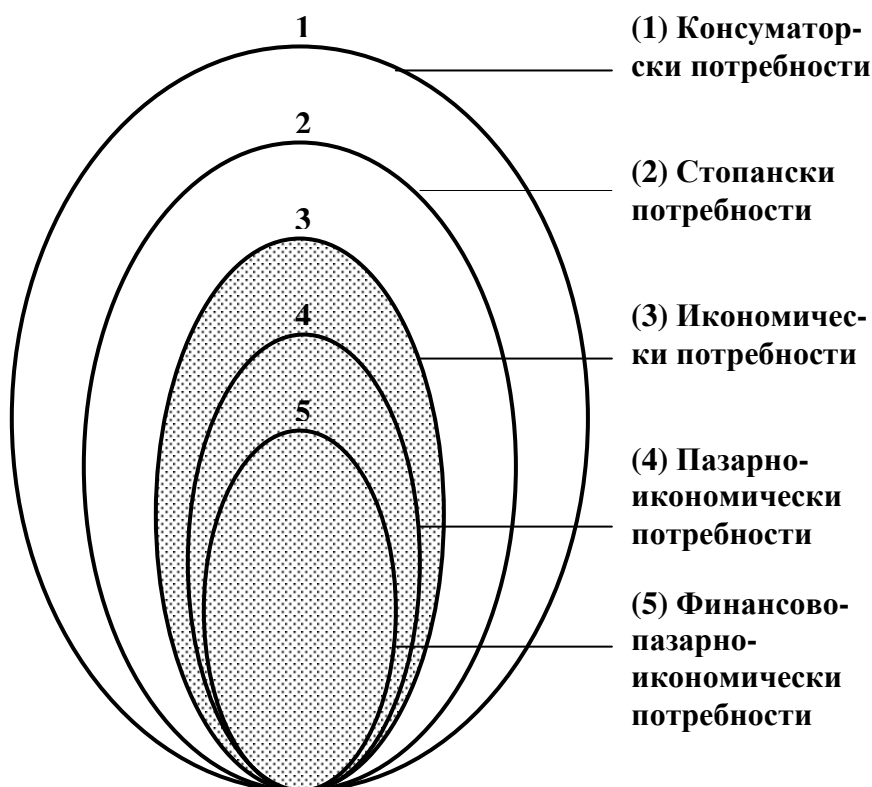

монотонно-еквивалентен икономически поток (вж. *ергодична теория за икономическите процеси*);

непрекъснат икономически поток (вж. *измерим икономически поток*);

специален икономически поток (вж. *ергодична теория за икономическите процеси*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ (economic needs /necessities/), **икономически стопански потребности, поддържащи икономически потребности**, (*) – потребности във *икономическата сфера*; един от основните видове *възпроизводствени потребности* (последното съгото като *поддържащи потребности*), разглеждани като осъзнати нужди на *социума* (на хората и на обществото като цяло), чието удовлетворяване е необходимо за неговото (за тяхното) съществуване, и една от основните категории на *икономиката* (вж. *поддържане*); състояние на организма, на човешката личност, на социалната група и на обществото като цяло, изразяващо се в зависимостта от обективното състояние на условията за тяхното съществуване и развитие и встъпващи като източник на различни форми на тяхната активност в икономическа среда. Формират се едновременно и най-малко в условията: на ограниченост на *възпроизводствените ресурси* и на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството*. Икономическите потребности са стопански, но не всяка стопанска потребност е икономическа [следователно *стопанските потребности* се подразделят основно на две разновидности – (а) икономически стопански потребности и (б) *неикономически стопански потребности*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Икономически потребности (маркираните части) и тяхното място в структурата на потребностите

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ (economic needs /necessities/) (**ки**) –
ВЪВ:

икономически възпроизводствени потребности;

икономически потребности;

икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като икономически възпроизводствени потребности);

икономически стопански потребности (същото като икономически потребности);

насищане на задоволяването на потребителските икономически потребности;

непазарно-икономически възпроизводствени потребности;

непазарно-икономически потребности;

непазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като непазарно-икономически възпроизводствени потребности);

нефинансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

нефинансово-пазарно-икономически потребности;

пазарно-икономически възпроизводствени потребности;
пазарно-икономически потребности;
пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности);
поддържащи икономически потребности (същото като икономически потребности);
поддържащи потребности (същото като възпроизводствени потребности);
полезностни потребителски икономически потребности;
потребителски икономически потребности;
работни потребителски икономически потребности;
стойностни потребителски икономически потребности;
творчески потребителски икономически потребности;
трудова-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);
физическо-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);
финансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;
финансово-пазарно-икономически потребности.
ценностни потребителски икономически потребности.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (absolute individual product economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

Вж. термините към ключовите изрази *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*, *стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ] (individual economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*); **трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални]** (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални];
работни потребителски икономически потребности [индивидуални];
творчески потребителски икономически потребности [индивидуални];

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални].

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ] (individual economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

работни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свръхэффективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхеефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на потребителските икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *продуктови потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (relative individual product economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

скала на полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*);

стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови];

ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови];

Вж. термините към ключовите изрази **полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]**, **стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]** и **ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]**.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ПРОДУКТОВИ] (product economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезностни потребителски икономически потребности [продуктови];

работни потребителски икономически потребности [продуктови];

стойностни потребителски икономически потребности [продуктови];

творчески потребителски икономически потребности [продуктови];

трудова-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

ценностни потребителски икономически потребности [продуктови].

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОЧТИ-ПЕРИОД* (economic almost-period) – същото като **период на почти периодичен колебателен икономически процес** (вж. *почти периодична икономическа функция и почти периодично икономическо колебание*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕВЕС (economic remainder) (**ки**) – във:

продуктов икономически превес;

продуктов потребителен икономически превес;

продуктов производствен икономически превес.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕВЕС [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic remainder) (**ки**) – ВЪВ:

неразумен продуктов икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

неразумен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

неразумен продуктов производствен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*);
продуктов икономически превес [индивидуален];

продуктов потребителен икономически превес [индивидуален];

продуктов производствен икономически превес [индивидуален];

пълен неразумен индивидуален продуктов икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

пълен неразумен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

пълен неразумен продуктов производствен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*);

пълен свръхефективен продуктов икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

пълен свръхефективен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

пълен свръхефективен продуктов производствен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*);

свръхефективен продуктов икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов икономически превес [индивидуален]*);

свръхефективен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

свръхефективен продуктов производствен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов производствен икономически превес [индивидуален]*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДИКАТ* (economic predicate) – някакво икономическо условие (респ. икономическо твърдение, сказуемо) P , което е формулирано в термините на някакъв точен математико-логически или неформален език. Съдържа означения за произволни *икономически обекти* от определен клас, които могат да се нарекат *предметни икономически променливи* (или още – *индивидни икономически променливи*) $x_1, x_2, \dots, x_n$. При заместване на предметните променливи с имената (названията) на икономическите обекти икономическият предикат дава точно определено *икономическо съждение*. Оперирането с икономическия предикат може да произведе и икономически хипотези при използване на предполагаеми и дори на фиктивни предметни икономически променливи. Формално-математически икономическият предикат е *икономическата функция* $P = P(x_1, x_2, \dots, x_n)$, значенията на която са икономически съждения относно някакви n икономически обекта, които от своя страна са значенията на аргументите на предикатната икономическа функция (значенията на предметните /индивидните/ икономически променливи). Когато $n = 1$, икономическият предикат е (представлява) *икономическо свойство*, а когато $n > 1$, той е (представлява) *икономическо отношение*. Така че икономическото свойство е *едноместен икономически предикат* $P(x_1)$ (т.е. *едноместно икономическо отношение*), а икономическото отношение е *двуместен икономически предикат* $P(x_1, x_2)$ (*бинарно икономическо отношение*, т.е. *двуместно икономическо отношение*) или е *многоместен икономически предикат* $P(x_1, x_2, \dots, x_n)$ (*n -местно икономическо отношение*). Съждението “едно” се интерпретира нул-местен предикат.

За да може да се формулира n -местен икономически предикат $P(x_1, x_2, \dots, x_n)$, е необходимо да се посочи множеството $\{D_1, D_2, \dots, D_n\}$ на областите на измененията на предметните (индивидните) икономически променливи $x_1, x_2, \dots, x_n$. Икономическият предикат се определя чрез задаването на икономическо подмножество M в декартовото произведение $D_1 \times D_2 \times \dots \times D_n$. Формално самият икономически предикат е съждението “подреденото икономическо множество $(x_1, x_2, \dots, x_n)$ принадлежи на M ”. От гледна точка на *синтаксиса* задаването на n -местния икономически предикат се извършва чрез посочване на логико-математическа формула, съдържаща n свободни индивидни икономически променливи. Икономическата променлива P , значенията на която могат да бъдат икономически предикати, се означава като *предикатна икономическа променлива*. За разлика от индивидните, предикатните икономически променливи могат да се заместват с формули, които да участвуват в изчислението на

икономическите предикати. Проблемът за икономическите предикати е свързан с понятието за *икономическа предикативност* (вж.).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДИКАТ (economic predicate) (**ки**) – във:

двуместен икономически предикат;
едноместен икономически предикат;
икономически предикат;
многоместен икономически предикат.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДМЕТ (economic thing) (същото като *предметна икономическа променлива* и като **икономическо нещо**) (*) – *икономическа категория* от най-висока степен на общност, която означава наличието на някаква икономическа даденост, икономическо обстоятелство, икономически факт, икономически случай, икономическо положение и т.н.; **нещо**, което има качествена и количествена икономическа определеност; отделна част, единица от съществуващото в *икономиката*; всичко в икономиката, което може да се намира в отношение или да притежава някакви свойства; предмет на икономическо изследване и на икономическо управление. **Икономическите предмети могат да бъдат както материални, така и нематериални** [в този смисъл използваното тук научно понятие за икономически предмет (а то съответства на логическото понятие за **предмет**) не се покрива с обичайната ни представа за предмет]. Изменението на икономическия предмет е *икономически процес*, но и всеки икономически процес може да се разглежда като икономически предмет. Всяка съвкупност от икономически предмети, обединени чрез някакво отношение, е нов икономически предмет, притежаващ едни или други свойства. *Икономическото съждение, икономическото понятие, икономическото умозаключение* също са икономически предмети. В своята общност икономическите предмети, разглеждани като *предметни икономически променливи* (същото като *индивидни икономически променливи*) на някакъв формален език, образуват *икономически универсум* (според логиката икономическите предмети могат да се разглеждат като индивидни променливи). Вж. *икономически експредмет* и *икотехномически предмет*.

Всеки икономически предмет е **диалектически икономически предмет*** (dialectical economic thing), което означава, че той се конституира, съществува и се променя съобразно със закономерностите на диалектиката. В това си качество икономическият предмет е **битернатен икономически предмет*** (biternatic economic thing) [той е **икономически битернат*** (economic

biternate) и притежава свойството на **икономическа битернатност*** (economic biternatness)], т.е. е диалектическо-противоречиво единство на вътрешно и външно в икономиката, които са две страни на единния икономически предмет, различни по дълбочина и по значимост на неговите *икономически връзки* (вж. *външно и вътрешно в икономиката*). Във взаимоотношенията помежду им вътрешната страна е определящата, а външната страна е решаващата (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Битерналният икономически предмет (респ. икономическата битерналност) има различни по общност и значимост проявления. По-долу се посочват две от най-значимите измежду тях.

Първо, икономическият предмет е **хомеостатен икономически предмет*** (homeostatic economic thing) [той е **икономически хомеостат*** (economic homeostate) и притежава свойството на **икономическа хомеостатност*** (economic homeostatness)], т.е. е диалектическо-противоречиво единство на *икономическо количество* и *икономическо качество*, които имат статута на проявление съответно на вътрешната (определящата) и на външната (решаващата) страна на предмета.

Второ, икономическият предмет е **реалитатен икономически предмет*** (realitatic economic thing) [той е *икономически реалитат* и притежава свойството на **икономическа реалитатност*** (economic realitatness)], т.е. е диалектическо-противоречиво единство на *икономическо естество* (което е негова вътрешна реалност) и *икономическа даденост* (която е негова външна реалност). Икономическата реалитатност е съвместното наличие на икономическа диспозатност, специфатност и сустатност. Това означава, че всеки икономически предмет може едновременно да се интерпретира като: (а) **диспозатен икономически предмет*** (disposatic economic thing) [той е *икономически диспозат* и притежава свойството на **икономическа диспозатност*** (economic disposatness)], т.е. е диалектическо-противоречиво единство на *икономическа същност* (която е негова вътрешна определеност) и *икономическо явление* (което е негова външна определеност); (б) **специфатен икономически предмет*** (specifatic economic thing) [той е *икономически специфат* и притежава свойството на **икономическа специфатност*** (economic specifatness)], т.е. е диалектическо-противоречиво единство на *икономическо съдържание* (което е негово вътрешно състояние) и *икономическа форма* (което е негово външно състояние); (в) **сустатен икономически предмет*** (sustatic economic thing) [той е *икономически сустат* и притежава свойството на **икономическа сустатност*** (economic sustatness)], т.е. е диалектически противоречиво единство на

икономическа субстанция (което е негово вътрешно същество) и *икономическа суперстанта* (което е негово външно същество) (вж. *икономически битериорат*).

Съвкупността от разновидности на икономическия предмет се разполага както в обективната икономическа действителност (в икономическата реалност), така и в икономическото познание, което е нейно научно отражение в човешкото и в общественото съзнание. Сред тези разновидности от особено значение за теорията на икономическите системи са *икономическите обекти* и *икономическите системи* (последните като системно отражение на икономическите обекти в човешкото съзнание), както и *икономическите явления* и *икономическите процеси*, без обаче с тях да се изчерпва цялата съвкупност от икономически предмети. Затова икономическият обект е *обектен икономически предмет*, а икономическата система – *системен икономически предмет*. Върху тази основа *икономически понятия*, които едновременно касаят икономическите обекти и икономическите системи, могат да бъдат дефинирани и с помощта на понятието за икономически предмет. Например: *икономическата същина* е *предметна икономическа същина* (същина на икономическия предмет), разновидности на която са *обектната икономическа същина* (същината на икономическия обект) и *системната икономическа същина* (същината на икономическата система); *икономическото проявление* е *предметно икономическо проявление* (проявление на икономическия предмет), разновидности на което са *обектното икономическо проявление* (проявлението на икономическия обект) и *системното икономическо проявление* (проявлението на икономическата система); *икономическата същност* е *предметна икономическа същност* (същност на икономическия предмет), разновидности на която са *обектната икономическа същност* (същността на икономическия обект) и *системната икономическа същност* (същността на икономическата система); *икономическото явление* е *предметно икономическо явление* (явление на икономическия предмет), разновидности на което са *обектното икономическо явление* (явлението на икономическия обект) и *системното икономическо явление* (явлението на икономическата система); *икономическото съдържание* е *предметно икономическо съдържание* (съдържание на икономическия предмет), разновидности на което са *обектното икономическо съдържание* (съдържанието на икономическия обект) и *системното икономическо съдържание* (съдържанието на икономическата система); *икономическата форма* е *предметна икономическа форма* (форма на икономическия предмет), разновидности на която са *обектната икономическа форма* (формата на икономи-

-----
ческия обект) и *системната икономическа форма* (формата на икономическата система); и т.н.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически предмет се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски предмет*** (consumptionary thing), **стопански предмет*** (protoeconomic thing), **пазарно-икономически предмет*** (marketly-economic thing) и **финансово-пазарно-икономически предмет*** (financially-marketly-economic thing). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ предмет*** (sustenance /sustaining/ thing) (за предмет при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДМЕТ (economic thing) (**ки**) – във:

биматимен икономически предмет;

битернатен икономически предмет (вж. *икономически предмет*);

битие на икономическия предмет (вж. *икономическа същина и икономическо проявление*);

битруфизен икономически предмет;

диалектически икономически предмет (вж. *икономически предмет*);

достижима автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа достоверност; икономическа вероятностност*);

достижимост на икономическия предмет (вж. *икономическа възможност; икономическа случайност*);

единна конституираност на икономическия предмет (вж. *икономически институт*);

единна конституираност на типичния икономически предмет (вж. *типичен икономически институт*);

единна частична конституираност на икономическия предмет (вж. *икономически институт*);

единна частична конституираност на типичния икономически предмет (вж. *типичен икономически институт*);

изискване на икономическия предмет (вж. *икономическа случайност; икономически предмет*);

конституираност на икономическия предмет (вж. *икономически институт*);

конституираност на типичния икономически предмет (вж. *типичен икономически институт*);

материален икономически предмет;

насоченост на икономическия предмет (вж. *икономическа възможност*);

нематериален икономически предмет;

непотребен икономически предмет;

обектен икономически предмет (същото като *икономически обект*);

определеност на икономическия предмет (вж. *икономическа същност* и *икономическо явление*);

основа на икономическия предмет (вж. *икономически субстрат* и *икономически суперстрат*);

потребен икономически предмет;

предназначение на икономическия предмет (вж. *икономически смисъл* и *икономически супсенс*);

реализирана автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа осъщественост*; *икономическа тенденция*);

реализираност на икономическия предмет (вж. *икономическа действителност*; *икономическа случайност*);

реализуема автентичност на икономическия предмет (вж. *икономическа закономерност*; *икономическа осъществимост*);

реализуемост на икономическия предмет (вж. *икономическа възможност*; *икономическа действителност*);

реалитатен икономически предмет (вж. *икономически предмет*);

реалност на икономическия предмет (вж. *икономическо естество* и *икономическа даденост*);

сигурност (надеждност) на икономическия предмет (вж. *икономическа действителност*; *икономическа необходимост*);

системен икономически предмет (същото като *икономическа система*);

съвкупностна конституираност на икономическия предмет (вж. *икономически институт*);

съвкупностна конституираност на типичния икономически предмет (вж. *типичен икономически институт*);

състояние на икономическия предмет (вж. *икономическа съдържание* и *икономическа форма*);

същество /основание/ на икономическия предмет (вж. *икономическа субстанция* и *икономическа суперстанта*);

хомеостатен икономически предмет (вж. *икономически предмет*);

хомеостатичност на икономическия предмет (вж. *икономическо качество*; *икономическо количество*);

частична конституираност на икономическия предмет (вж. *икономически интуит*);

частична конституираност на типичния икономически предмет (вж. *типичен икономически интуит*);

частична съвкупностна конституираност на икономическия предмет (вж. *икономически интат*);

частична съвкупностна конституираност на типичния икономически предмет (вж. *типичен икономически интат*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДПОРЯДЪК (economic preorder) (**ки**) – във:

антирефлексивен размит икономически предпорядък (същото като *антирефлексивно размито икономическо отношение на предпорядък*);

нерефлексивен размит икономически предпорядък (същото като *размито икономическо отношение на полупредпорядък*);

разложим размит икономически предпорядък (вж. *икономическо подотношение на подобие в размит предпорядък*);

размит икономически предпорядък (същото като *размито икономическо отношение на предпорядък*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДСНОП* (economic presheaf) в *топологично икономическо пространство* X със значения в някаква икономическа категория K – **предсноп** (presheaf) в *икономическа среда*; **контравариантен икономически функтор*** (contravariant economic functor) (вж. *икономически функтор*) от *икономически категории* в *отворени икономически множества* на *икономическото пространство* X и от техните естествени *икономически изображения* на *включване* (вж. *включване на икономическо множество*) в категорията K . В зависимост от вида на икономическата категория K **икономическият предсноп** може да бъде: **икономически предсноп на икономически множества*** (economic presheaf of the economic sets), **икономически предсноп на икономически групи*** (economic presheaf of the economic groups), **икономически предсноп на икономически модули*** (economic presheaf of the economic moduls), **икономически предсноп на икономически пръстени*** (economic presheaf of the economic rings) и т.н. Отговарящите на *включването* $V \subset U$ *икономически морфизми* $F(U) \rightarrow F(V)$ се означават като **ограничаващи икономически хомоморфизми*** (restrictive economic homomorphism). Всеки икономически предсноп определя в X *икономически сноп*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕОБРАЗОВАТЕЛ (economic converter /transformer/) (**ки**) – във:

динамичен икономически преобразовател (същото като инерционен динамичен икономически модел);

дискретен динамичен икономически преобразовател (същото като дискретен инерционен динамичен икономически модел);

линеен непрекъснат динамичен икономически преобразовател (същото като **линеен непрекъснат инерционен динамичен икономически модел**; вж. *непрекъснат инерционен динамичен икономически модел*);

непрекъснат динамичен икономически преобразовател (същото като непрекъснат инерционен динамичен икономически модел).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕХОД (economic transition) (**ки**) – във:

вероятности на икономическия преход (същото като преходни икономически вероятности);

икономически преход със забрани;

колебателен фазов икономически преход;

монотонен фазов икономически преход;

монотонно-колебателен фазов икономически преход;

немонотонно-колебателен фазов икономически преход;

плътност на вероятностите на икономическия преход (вж. *преходни икономически вероятности* и *марковска икономическа верига*);

плътност на вероятността на икономическия преход (същото като **плътност на преходната икономическа функция**; вж. *преходна икономическа функция* и *уравнения на А. Н. Колмогоров*);

силноколебателен фазов икономически преход;

слабоколебателен фазов икономически преход;

фазов икономически преход;

функция на икономическите преходи (вж. *икономически автомат*, *алгебра на икономическите автомати* и *функция на икономическия автомат*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕХОД СЪС ЗАБРАНИ* (economic transition with inhibitories), **преход със забрани в икономиката**, – множество от траектории на *марковска икономическа верига*, които през даден отрязък от време нито един път не попадат върху определено (фиксирано) множество от *икономически състояния*. Да приемем, че $\xi(t)$ е *марковска икономическа верига с дискретно време* и с множество от икономически състояния S , а H е забраненото

множество от икономически състояния. Тогава **вероятностите на икономическия преход със забрани*** (possibilities of the economic transition with inhibitories), означавани с ${}_H p_{ij}(t)$, отговарят на израза

$${}_H p_{ij}(t) = P\{\xi(k) \notin H \ (k = 1, 2, \dots, t-1), \\ \xi(t) = j \mid \xi(0) = i\}, \ i, j \in S.$$

Свойствата на вероятностите на икономическия преход със забрани ${}_H p_{ij}(t)$ са аналогични на *преходните икономически вероятности* $p_{ij}(t)$, защото семействата от матрици

$$P(t) = \|p_{ij}\|_{i,j \in S} \text{ и } P_H(t) = \|{}_H p_{ij}\|_{i,j \in S \setminus H}$$

за $t \geq 0$ образуват полугрупи по действието умножение. Но затова пък докато

$$\sum_{j \in S} p_{ij}(t) = 1, \text{ то } \sum_{j \in S} {}_H p_{ij}(t) \leq 1.$$

Изучаването на свойствата на вероятностите на икономическите процеси със забрани има значение при изследването на *разклоняващите се икономически процеси*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРИЗНАК (economic feature /attribute, symptom, indication/), **предметен икономически признак**, – всичко онова, по което *икономическите предмети* (в т.ч. *икономическите обекти, икономическите системи, икономическите явления, икономическите процеси* и т.н.) са сходни един на друг или се отличават един от друг; показател или страна на икономическия предмет, по който може да се узнае, определи или опише предметът. Негови разновидности са *обектният икономически признак* (признакът на икономическия обект) и *системният икономически признак* (признакът на икономическата система). Признаци, които принадлежат на много икономически предмети, са **общи икономически признаци** (general economic features), а такива, по които те се различават – **отличителни икономически признаци** (distinguishing economic features). Вж. *съществен икономически признак*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически признак се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски признак*** (consumptionary feature), **стопански признак*** (protoeconomic feature), **пазарно-икономически признак*** (marketly-economic feature) и **финансово-пазарно-икономически признак*** (financially-

marketly-economic feature). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ признак** (sustenance /sustaining/ feature) (за признак при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРИЗНАК (economic feature /attribute, symptom, indication/) (**ки**) – във:

икономически признак;

несобствен икономически признак;

несъществен икономически признак;

обектен икономически признак;

отделен несобствен икономически признак;

предметен икономически признак (същото като *икономически признак*).

пространство на икономическите признаци (същото като **изправящо икономическо пространство**; вж. *метод на потенциалните икономически функции*);

системен икономически признак;

случаен икономически признак;

собствен икономически признак;

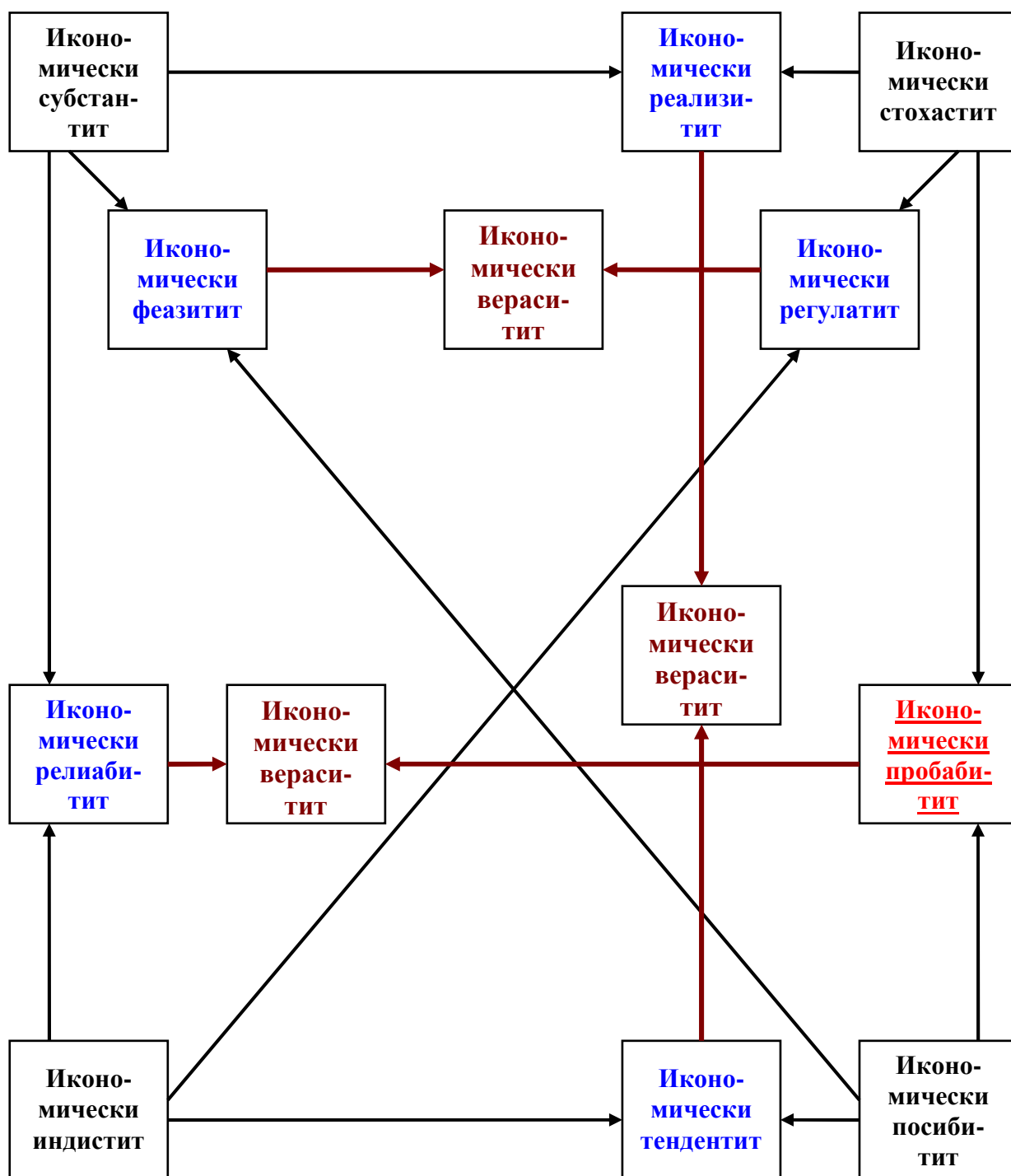
съществен икономически признак.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОБАБИТАНТ* (economic probabitant) (*) – общо понятие за *икономически посибитит* и *икономически стохастит*, които са негови разновидности и които като двойка образуват *икономическия пробабитат* (последният в качеството му на *двустепенна икономическа монада*); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че даден *икономически ингредиент* или е достижима *икономическа възможност*, или е достижима *икономическа случайност*. Вж. *икономически пробабитит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОБАБИТИТ* (economic probabitite) (производно и съкратено от *probabilitiness*) (*) – *икономическа вероятностност*, интерпретирана като *икономически ингредиент*; *икономически посибитит* и *икономически стохастит* (и двете във вероятностно състояние), взети заедно в тяхното цялостно диалектическо единство (като цялостност от икономически посибитит и икономически стохастит); *икономическо понятие*, отразяващо положението, че осъществяването на даден *икономически ингредиент* в *икономическата реалност* е достижимо в определена степен. **Икономическата достижимост*** (economic attainability) (като основа на пробабитита на икономическия ингредиент) произтича от икономическия посибитит и се извежда от икономическия стохастит. Икономическия пробабитит е една от външните ха-

-----

рактеристики, които изграждат *икономически вераситит* [в качеството му на **достижим икономически вераситит*** (attainable economic veracitite)], последният установяващ **достижимата адекватност*** (attainable adequacy) на икономическия ингредиент с икономическия субстантит (вж. фиг. 1).

Фиг. 1. Икономически пробабит и неговото място при характеризирането и верифицирането на икономическия верасит

Икономическият пробабит е *външна достижима автентичност** (external attainable genuineness) (външно-присъща достижима автентичност) [или още **външна достижима икономическа автентичност*** (external attain-

attainable economic genuineness), която е вид външна страна] на *икономическия вераситит*, докато *икономическият релиабитит* е **вътрешна достижима автентичност*** (internal attainable genuineness) (вътрешно-присъща достижима автентичност) [или още **вътрешна достижима икономическа автентичност*** (internal attainable economic genuineness), която е вид вътрешна страна] на икономическия вераситит. Икономическият пробабитит е **начин на обосноваване на икономическия релиабитит** [накратко – **начин на икономическо обосноваване*** (economic grounding mode)], където *икономическият вераситит* се разглежда като диалектическо единство на икономически релиабитит и икономически пробабитит. Икономическият пробабитит е пробабитит на икономическия ингредиент (и пробабитит на релиабитита на икономическия ингредиент). Икономическият релиабитит и икономическият пробабитит са категории на **достижимата автентичност на икономическия ингредиент*** (attainable genuineness of the economic ingredient), като в частност представляват относително различни степени (равнища) на тази автентичност. Икономическият релиабитит **се сменя** в икономическия пробабитит: икономическият пробабитит е икономическият релиабитит в смет вид. Икономическият пробабитит е скрит в икономическия релиабитит, а икономическият релиабитит [който е първичната (примитивната) и определящата автентичност на икономическия ингредиент] се разкрива чрез икономическия пробабитит [който е вторичната (производната) и решаващата автентичност на икономическия ингредиент] (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

Според икономическата хомеостатичност разновидности на *икономическия пробабитит* са (1) **икономическият квалипробабитит*** (economic qualiprobabitite) [същото като **вероятностностен икономически квалиингредиент*** (probabilitinessly economic qualiingredient)] [респ. **вероятностностна икономическа квализначимост*** (probabilitinessly economic qualisignificance)] и (2) **икономическият квантипробабитит*** (economic quantiprobabitite) [същото като **вероятностностен икономически квантиингредиент*** (probabilitinessly economic quantiingredient)] [респ. **вероятностностна икономическа квантизначимост*** (probabilitinessly economic quantisignificance)].

Според общият икономически статут негови разновидности са (1) **икономическият субтипробабитит*** (economic subtiprobabitite) [същото като **вероятностностен икономически субтиингредиент*** (probabilitinessly economic subtiingredient)] [респ. **вероятностностна икономическа субтизначимост*** (probabilitinessly economic subtisignificance)] [в т.ч. **икономическият субтиквалипробабитит*** (economic subtiquaiprobabitite) и **икономичес-**

.....

кият субтиквантипробабитит* (economic subtiquantiprobabitite)] и (2) *икономическият обтипробабитит** (economic obtiprobabitite) [същото като *вероятностностен икономически обтиингредиент** (probabilitinessly economic obtiingredient)] [респ. *вероятностностна икономическа обтизначимост** (probabilitinessly economic obtisignificance)] [в т.ч. *икономическият обтиквалипробабитит** (economic obtiqualiprobabitite) и *икономическият обтиквантипробабитит** (economic obtiquantiprobabitite)].

Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* разновидности на икономическия пробабитит са:

(1) *трансцентитален икономически пробабитит** (transcentital economic probabitite) [същото като *вероятностностен трансцентитален икономически ингредиент** (probabilitinessly transcentital economic ingredient)] [респ. *вероятностностна трансцентитална икономическа значимост** (probabilitinessly transcentital economic significance)] {в т.ч. (а) *трансцентитален икономически квалипробабитит** (transcentital economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *трансцентитален икономически субтиквалипробабитит** (transcentital economic subtiququaliprobabitite) и (β) *трансцентитален икономически обтиквалипробабитит** (transcentital economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *трансцентитален икономически квантипробабитит** (transcentital economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *трансцентитален икономически субтиквантипробабитит** (transcentital economic subtiquantiprobabitite) и (β) *трансцентитален икономически обтиквантипробабитит** (transcentital economic obtiquantiprobabitite)]]};

(2) *инцентитален икономически пробабитит** (incentital economic probabitite) [същото като *вероятностностен инцентитален икономически ингредиент** (probabilitinessly incentital economic ingredient)] [респ. *вероятностностна инцентитална икономическа значимост** (probabilitinessly incentital economic significance)] {в т.ч. (а) *инцентитален икономически квалипробабитит** (incentital economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *инцентитален икономически субтиквалипробабитит** (incentital economic subtiququaliprobabitite) и (β) *инцентитален икономически обтиквалипробабитит** (incentital economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *инцентитален икономически квантипробабитит** (incentital economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *инцентитален икономически субтиквантипробабитит** (incentital economic subtiquantiprobabitite) и (β) *инцентитален икономически обтиквантипробабитит** (incentital economic obtiquantiprobabitite)]]};

(3) *центитален икономически пробабитит** (centital economic probabitite) [същото като *вероятностностен центитален икономически ингредиент** (probabilitinessly centital economic ingredient)] [респ. *вероятностностна центитална икономическа значимост** (probabilitinessly centital economic significance)] {в т.ч. (а) *центитален икономически квалипробабитит** (centital economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *центитален икономически субтиквалипробабитит** (centital economic subtiqualiqualiprobabitite) и (β) *центитален икономически обтиквалипробабитит** (centital economic obtiqualiqualiprobabitite)] и (б) *центитален икономически квантипробабитит** (centital economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *центитален икономически субтикквантипробабитит** (centital economic subtiquantiprobabitite) и (β) *центитален икономически обтикквантипробабитит** (centital economic obtiquantiprobabitite)]]};

(4) *уницентитален икономически пробабитит** (unicentital economic probabitite) [същото като *вероятностностен уницентитален икономически ингредиент** (probabilitinessly unicentital economic ingredient)] [респ. *вероятностностна уницентитална икономическа значимост** (probabilitinessly unicentital economic significance)] {в т.ч. (а) *уницентитален икономически квалипробабитит** (unicentital economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *уницентитален икономически субтиквалипробабитит** (unicentital economic subtiqualiqualiprobabitite) и (β) *уницентитален икономически обтиквалипробабитит** (unicentital economic obtiqualiqualiprobabitite)] и (б) *уницентитален икономически квантипробабитит** (unicentital economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *уницентитален икономически субтикквантипробабитит** (unicentital economic subtiquantiprobabitite) и (β) *уницентитален икономически обтикквантипробабитит** (unicentital economic obtiquantiprobabitite)]]};

Според *ценностната икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия пробабитит са:

(1) *унисъзидателен икономически пробабитит** (unimaking economic probabitite) [същото като *вероятностностен унисъзидателен икономически ингредиент** (probabilitinessly unimaking economic ingredient)] [респ. *вероятностностна унисъзидателна икономическа значимост** (probabilitinessly unimaking economic significance)] {в т.ч. (а) *унисъзидателен икономически квалипробабитит** (unimaking economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *унисъзидателен икономически субтиквалипробабитит** (unimaking economic subtiqualiqualiprobabitite) и (β) *унисъзидателен икономически обтиквалипробабитит** (unimaking economic obtiqualiqualiprobabitite)]]};

липробабитит* (unimaking economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *унисъзидателен икономически квантипробабитит** (unimaking economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *унисъзидателен икономически субтикквантипробабитит** (unimaking economic subtiquantiprobabitite) и (β) *унисъзидателен икономически обтикквантипробабитит** (unimaking economic obtiquantiprobabitite)]];

(2) *съзидателен икономически пробабитит** (making economic probabitite) [същото като *вероятностностен съзидателен икономически ингредиент** (probabilitinessly making economic ingredient)] [респ. *вероятностностна съзидателна икономическа значимост** (probabilitinessly making economic significance)] {в т.ч. (α) *съзидателен икономически квалипробабитит** (making economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *съзидателен икономически субтикквалипробабитит** (making economic subtiqualiprobabitite) и (β) *съзидателен икономически обтикквалипробабитит** (making economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *съзидателен икономически квантипробабитит** (making economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *съзидателен икономически субтикквантипробабитит** (making economic subtiquantiprobabitite) и (β) *съзидателен икономически обтикквантипробабитит** (making economic obtiquantiprobabitite)]]};

(3) *изпълнителен икономически пробабитит** (implementationary economic probabitite) [същото като *вероятностностен изпълнителен икономически ингредиент** (probabilitinessly implementationary economic ingredient)] [респ. *вероятностностна изпълнителна икономическа значимост** (probabilitinessly implementationary economic significance)] {в т.ч. (α) *изпълнителен икономически квалипробабитит** (implementationary economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *изпълнителен икономически субтикквалипробабитит** (implementationary economic subtiqualiprobabitite) и (β) *изпълнителен икономически обтикквалипробабитит** (implementationary economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *изпълнителен икономически квантипробабитит** (implementationary economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *изпълнителен икономически субтикквантипробабитит** (implementationary economic subtiquantiprobabitite) и (β) *изпълнителен икономически обтикквантипробабитит** (implementationary economic obtiquantiprobabitite)]]};

(4) *творчески икономически пробабитит** (creative economic probabitite) [същото като *вероятностностен творчески икономически ингредиент** (probabilitinessly creative economic ingredient)] [респ. *вероятностностна*

творческа икономическа значимост* (probabilitinessly creative economic significance)] {в т.ч. (а) *творчески икономически квалипробабитит** (creative economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *творчески икономически субтиквалипробабитит** (creative economic subtiqualiprobabitite) и (β) *творчески икономически обтиквалипробабитит** (creative economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *творчески икономически квантипробабитит** (creative economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *творчески икономически субтикквантипробабитит** (creative economic subtiquantiprobabitite) и (β) *творчески икономически обтикквантипробабитит** (creative economic obtiquantiprobabitite)]]};

(5) *работен икономически пробабитит** (working economic probabitite) [същото като *вероятностностен работен икономически ингредиент** (probabilitinessly working economic ingredient)] [респ. *вероятностностна работна икономическа значимост** (probabilitinessly working economic significance)] {в т.ч. (а) *работен икономически квалипробабитит** (working economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *работен икономически субтиквалипробабитит** (working economic subtiqualiprobabitite) и (β) *работен икономически обтиквалипробабитит** (working economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *работен икономически квантипробабитит** (working economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *работен икономически субтикквантипробабитит** (working economic subtiquantiprobabitite) и (β) *работен икономически обтикквантипробабитит** (working economic obtiquantiprobabitite)]]};

(6) *сътворителен икономически пробабитит** (performing economic probabitite) [същото като *вероятностностен сътворителен икономически ингредиент** (probabilitinessly performing economic ingredient)] [респ. *вероятностностна сътворителна икономическа значимост** (probabilitinessly performing economic significance)] {в т.ч. (а) *сътворителен икономически квалипробабитит** (performing economic qualiprobabitite) [към която се числят (α) *сътворителен икономически субтиквалипробабитит** (performing economic subtiqualiprobabitite) и (β) *сътворителен икономически обтиквалипробабитит** (performing economic obtiqualiprobabitite)] и (б) *сътворителен икономически квантипробабитит** (performing economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *сътворителен икономически субтикквантипробабитит** (performing economic subtiquantiprobabitite) и (β) *сътворителен икономически обтикквантипробабитит** (performing economic obtiquantiprobabitite)]]};

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия пробабитит са:

(1) *усвояван икономически пробабитит** (assimilated economic probabitate) [същото като *вероятностностен усвояван икономически ингредиент** (probabilitinessly assimilated economic ingredient)] [респ. *вероятностностна усвоявана икономическа значимост** (probabilitinessly assimilated economic significance)] {в т.ч. (а) *усвояван икономически квалипробабитит** (assimilated economic qualiprobabitate) [към която се числят (α) *усвояван икономически субтиквалипробабитит** (assimilated economic subtiqualiprobabitate) и (β) *усвояван икономически обтиквалипробабитит** (assimilated economic obtiqualiprobabitate)] и (б) *усвояван икономически квантипробабитит** (assimilated economic quantiprobabitate) [към която се числят (α) *усвояван икономически субтикквантипробабитит** (assimilated economic subtiquantiprobabitate) и (β) *усвояван икономически обтикквантипробабитит** (assimilated economic obtiquantiprobabitate)]};

(2) *създаван икономически пробабитит** (gived economic probabitate) [същото като *вероятностностен създаван икономически ингредиент** (probabilitinessly gived economic ingredient)] [респ. *вероятностностна създавана икономическа значимост** (probabilitinessly gived economic significance)] {в т.ч. (а) *създаван икономически квалипробабитит** (gived economic qualiprobabitate) [към която се числят (α) *създаван икономически субтиквалипробабитит** (gived economic subtiqualiprobabitate) и (β) *създаван икономически обтиквалипробабитит** (gived economic obtiqualiprobabitate)] и (б) *създаван икономически квантипробабитит** (gived economic quantiprobabitate) [към която се числят (α) *създаван икономически субтикквантипробабитит** (gived economic subtiquantiprobabitate) и (β) *създаван икономически обтикквантипробабитит** (gived economic obtiquantiprobabitate)]};

Според *възпроизводствената икономическа ингредиентност* разновидности на икономическия пробабитит са:

(1) *сустатитен икономически пробабитит** (sustatitic economic probabitate) [същото като *вероятностностен сустатитен икономически ингредиент** (probabilitinessly sustatitic economic ingredient)] [респ. *вероятностностна сустатитна икономическа значимост** (probabilitinessly sustatitic economic significance)] {в т.ч. (а) *сустатитен икономически квалипробабитит** (sustatitic economic qualiprobabitate) [към която се числят (α) *сустатитен икономически субтиквалипробабитит** (sustatitic economic subtiqualiprobabitate) и (β) *сустатитен икономически обтиквалипробабитит** (sustatitic economic obtiqualiprobabitate)] и (б) *сустатитен икономически квантипробабитит** (sustatitic economic quantiprobabitate) [към която се числят (α) *сустатитен икономически субтикквантипробабитит** (sustatitic economic subtiquantiprobabitate) и (β) *сустатитен икономически обтикквантипробабитит** (sustatitic economic obtiquantiprobabitate)]};

subtiquali probabilitate) и (β) *сустатитен икономически обтиквали пробабитит** (sustatitic economic obtiquali probabilitate)] и (б) *сустатитен икономически кванти пробабитит** (sustatitic economic quantiprobabilitate) [към която се числят (α) *сустатитен икономически субтикванти пробабитит** (sustatitic economic subtiquantiprobabilitate) и (β) *сустатитен икономически обтикванти пробабитит** (sustatitic economic obtiquantiprobabilitate)]];

(2) *субстатен икономически пробабитит** (substatum economic probabilitate) [същото като *вероятностностен субстатен икономически ингредиент** (probabilitinessly substatum economic ingredient)] [респ. *вероятностностна субстатна икономическа значимост** (probabilitinessly substatum economic significance)] {в т.ч. (а) *субстатен икономически квали пробабитит** (substatum economic qualiprobabilitate) [към която се числят (α) *субстатен икономически субтиквали пробабитит** (substatum economic subtiquali probabilitate) и (β) *субстатен икономически обтиквали пробабитит** (substatum economic obtiquali probabilitate)] и (б) *субстатен икономически кванти пробабитит** (substatum economic quantiprobabilitate) [към която се числят (α) *субстатен икономически субтикванти пробабитит** (substatum economic subtiquantiprobabilitate) и (β) *субстатен икономически обтикванти пробабитит** (substatum economic obtiquantiprobabilitate)]]};

(3) *запасов икономически пробабитит** (stock economic probabilitate) [същото като *вероятностностен запасов икономически ингредиент** (probabilitinessly stock economic ingredient)] [респ. *вероятностностна запасова икономическа значимост** (probabilitinessly stock economic significance)] {в т.ч. (а) *запасов икономически квали пробабитит** (stock economic qualiprobabilitate) [към която се числят (α) *запасов икономически субтиквали пробабитит** (stock economic subtiquali probabilitate) и (β) *запасов икономически обтиквали пробабитит** (stock economic obtiquali probabilitate)] и (б) *запасов икономически кванти пробабитит** (stock economic quantiprobabilitate) [към която се числят (α) *запасов икономически субтикванти пробабитит** (stock economic subtiquantiprobabilitate) и (β) *запасов икономически обтикванти пробабитит** (stock economic obtiquantiprobabilitate)]]};

(4) *сустатантен икономически пробабитит** (sustatantal economic probabilitate) [същото като *вероятностностен сустатантен икономически ингредиент** (probabilitinessly sustatantal economic ingredient)] [респ. *вероятностностна сустатантна икономическа значимост** (probabilitinessly sustatantal economic significance)] {в т.ч. (а) *сустатантен икономически квали пробабитит** (sustatantal economic qualiprobabilitate) [към която се числят (α)

сустатантен икономически субтиквалипробабитит* (sustatantal economic subtiquaiprobabitite) и (β) *сустатантен икономически обтиквалипробабитит** (sustatantal economic obtiquaiprobabitite)] и (б) *сустатантен икономически квантипробабитит** (sustatantal economic quantiprobabitite) [към която се числят (α) *сустатантен икономически субтиквантипробабитит** (sustatantal economic subtiquantiprobabitite) и (β) *сустатантен икономически обтиквантипробабитит** (sustatantal economic obtiquantiprobabitite)]]}.

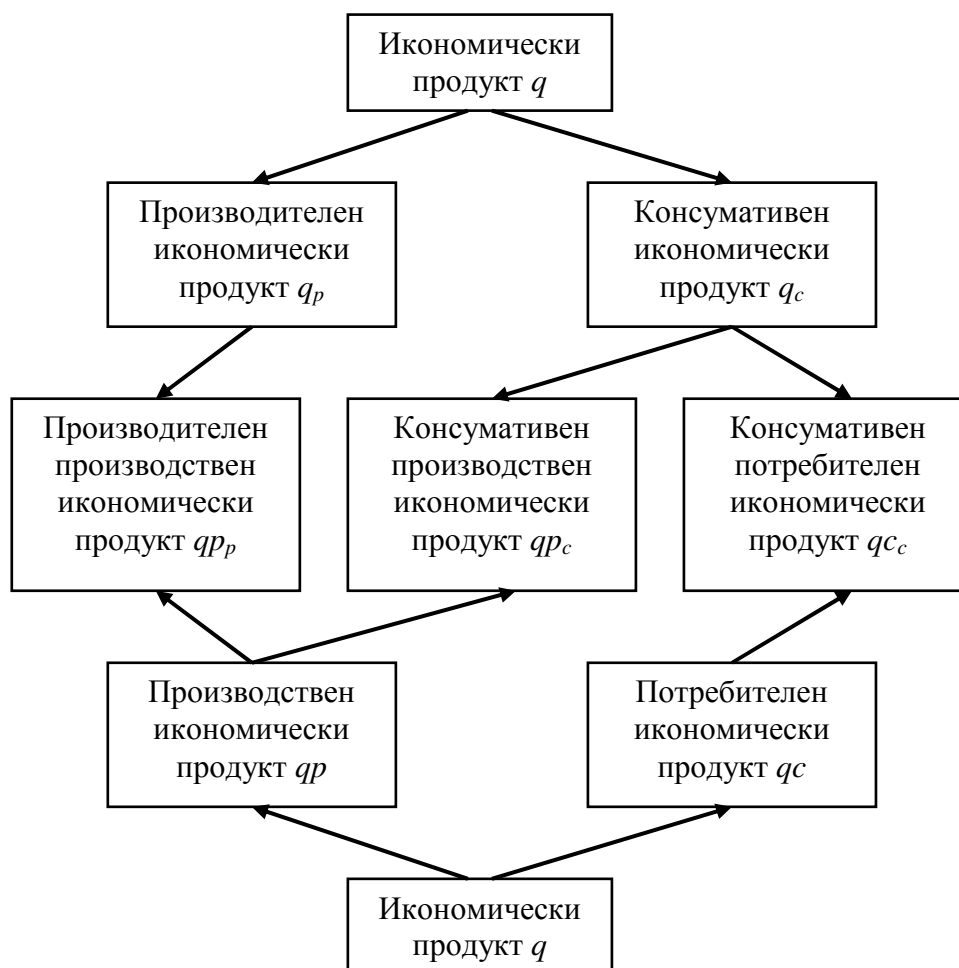
ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОБАБИТАТ* (economic probabitate) (*) – вид *двустепенна икономическа монада* (двустепенен едноравнищен диалектически формат), състояща се от взаимодействащи си *икономически посибитит* и *икономически стохастит*, общо понятие за които е *икономическият пробабитант* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономика-та*. Всеки икономически ингредиент може да с е интерпретира като икономически пробабитат, т.е. като диалектически противоречиво единство на *икономически посибитит* (който е негова посибититна вътрешна достижимост) и *икономически стохастит* (който е негова външна стохаститна достижимост). Икономическият посибитит е първичен и определящ по отношение на икономическия стохастит; той едновременно е посибитит на икономическия ингредиент и посибитит на стохастита на икономическия ингредиент. Икономическият стохастит е вторичен и решаващ по отношение на икономическия посибитит; той едновременно е стохастит на икономическия ингредиент и стохастит на посибитита на икономическия ингредиент. Икономическият стохастит е начинът на извеждане на икономическия посибитит. Вж. *икономически релиабитит*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (economic product) (*) – означава с *q* непосредствена форма, в която *производствените икономически резултати** (production economic results) възникват в процеса на *икономическото производство*; *икономически блага*, които са получени в производството като резултат от използването (производителното съединяване) на *производствените икономически фактори*; същото като продуктови икономически блага и продуктови икономически запаси (вж. *икономическо благо* и *възпроизводствени икономически запаси*). В зависимост от контекста може да се разглежда (а) като *отделен вид* икономически продукт или (б) като *съставно понятие* за съвкупност от различни видове *икономически продукти* (economic products). Основното му деление е на *материален икономически продукт* (material

economic product) [представлява съвкупност от **материални продуктови физически икономически блага** (material product physical economic goods)] и **нематериален икономически продукт** (immaterial economic product) [представлява съвкупност от **нематериални продуктови физически икономически блага** (non-material physical economic goods)] (в т.ч. хуманитарни и интелектуални). След приключване на производствения процес икономическият продукт може да бъде използван в две направления: (1) за **производствено икономическо потребление** [същото като **производително икономическо потребление** (productive economic consumption)] – тогава той е **производителен икономически продукт** q_p и представлява производствен продуктов икономически ресурс за последващ етап на производството; (2) за **непроизводствено икономическо потребление** [същото като **непроизводително икономическо потребление** (non-productive economic consumption)] – тогава той е **непроизводителен икономически продукт** (non-productive economic product) или още **консумативен икономически продукт** q_c и представлява продуктов потребителен икономически ресурс за последващата фаза на потреблението. На икономическия продукт отговаря понятието за **продуктово икономическо богатство** (product economic wealth) [в т.ч. и за **производствено продуктово икономическо богатство** (production product economic wealth) и **потребително продуктово икономическо богатство** (consumption product economic wealth)].

В зависимост от това къде е ситуиран (в производството или в потреблението) (т.е. според **ингредиентната икономическа възпроизводственост**), икономическият продукт може да бъде разграничен на (а) **производствен икономически продукт** (същото като **унифективно икономическо благо**) q_p – когато той е резултат на икономическото производство, и (б) **потребителен икономически продукт** q_c – когато той е ресурс на икономическото потребление [в потреблението икономическият продукт (в консумативната му част) се употребява за възпроизводството на трудовия производствен икономически фактор). В този контекст, когато не е посочено друго, под икономически продукт обикновено се подразбира производственият икономически продукт. В своята общност производственият и потребителният икономически продукт представляват **стопанственият икономически продукт** (protoeconomizing economic participant) На фиг. 1 са посочени разновидностите на икономическия продукт q , които се конституират, когато едновременно се вземат под внимание направленията на неговото използване и ингредиентната икономическа възпроизводственост. Тогава според направленията на използването му (1) производственият икономически продукт q_p съществува в две форми – като

производителен производствен икономически продукт qr_p и консумативен производствен икономически продукт qr_c , а (2) потребителният икономически продукт qc съществува само в една форма – като консумативен потребителен икономически продукт qc_c . От своя страна, според ингредиентната икономическа възпроизводственост (1) производителният икономически продукт q_p съществува само в една форма – като производителен производствен икономически продукт qr_p (2) а консумативният икономически продукт q_c съществува в две форми – като консумативен производствен икономически продукт qr_c и консумативен потребителен икономически продукт qc_c .

Фиг. 1. Разновидности на икономическия продукт според направленията на неговото използване и според ингредиентната икономическа възпроизводственост

Според критерия на *ингредиентната икономическа акумулативност* икономическият продукт се подразделя на текущ и интегрален. **Текущият икономически продукт** (flowing economic product) е съставен от *текущи иконо-*

мически блага. **Интегралният икономически продукт** (integral economic product) е съставен от *интегрални икономически блага* (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*). Съвкупността от интегралните икономически продукти е същото като **продуктов икономически капитал** (product economic capital).

Отделен, секторен и обществен икономически продукт

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават: (1) **отделен икономически продукт*** (single economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **отделна икономическа единица*** (single economic participant) (отделната *икономическа единица*, която е институционално дефинирана *общностна икономическа единица*, не се състои от други икономически единици и затова сама по себе си е единна икономическа единица), като към него се числят *индивидуалният икономически продукт* $q(I)$ (когато изцяло или частично се възпроизвежда при отделния индивид), **фирменият икономически продукт** (firm economic product) $q(F)$ (когато изцяло или частично се възпроизвежда в отделната фирма), институционално-дефинираният **отраслов икономически продукт** (branch economic product) $q(B)$ (когато изцяло или частично се възпроизвежда в отделния отрасъл) и т.н. (когато не е посочено друго, под икономически продукт обикновено се разбира индивидуалният икономически продукт); (2) **секторен икономически продукт*** (sector economic product) [в т.ч. и **комплексният икономически продукт*** (complex economic product)] – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **секторна икономическа единица*** (sector economic participant), която е съвкупност от отделни икономически единици, принадлежащи към сектора по силата някакъв признак и към която се числи **комплексът** (complex) от фирми; (3) **обществен икономически продукт** (social economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **обществена икономическа единица** (social economic participant), която е **обществото** (society) в една национална държава и която се състои от отделните и секторните икономически единици (вж. *икономическа единица*). Когато секторната икономическа единица се състои само от една отделна икономическа единица, тогава секторният продукт съвпада с отделния. Когато обществената икономическа единица се състои само от една секторна икономическа единица, тогава общественият продукт съвпада със секторния.

Съвкупен и съвкупностен икономически продукт

Според *ингредиентната икономическа общностност* се разграничават (1) **съвкупен икономически продукт*** (joint economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **съвкупната икономическа единица*** (joint economic participant), която е общностно-дефинирана икономическа единица, разглеждана като единно и сумарно цяло от съставлящите я по-нискообхватни (отделни или секторни) икономически единици, все едно че е една единствена и отделна икономическа единица, и (2) **съвкупностен икономически продукт*** (totalitic economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **съвкупностната икономическа единица*** (totalitic economic participant), която е икономическа единица, разглеждана като съвкупност (вж. *икономическа съвкупност*) от съставлящите я по-нискообхватни (отделни или секторни) икономически единици (вж. *икономическа единица*). Тук всеки отделен икономически продукт на съвкупната икономическа единица в качеството му на **съвкупен икономически продукт** е равен на **сумата на едноименните** (еднородните) му икономически продукти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици от съвкупностната икономическа единица. **Съвкупностният икономически продукт** е *икономическото множество* (съвкупността) от едноименните икономически продукти на икономическите единици, съставлящи съвкупностната икономическа единица. Когато съвкупностната икономическа единица се състои само от една отделна икономическа единица, тогава съвкупностният продукт съвпада със съвкупния продукт.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа общностност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират: (1) **съвкупен отделен икономически продукт*** (joint single economic product) [в т.ч. и **съвкупният индивидуален икономически продукт*** (joint individual economic product), **съвкупният фирмен икономически продукт*** (joint firm economic product) и институционално-дефинираният **съвкупен отраслови икономически продукт*** (joint branch economic product)] и **съвкупностен отделен икономически продукт*** (totalitic single economic product) [в т.ч. и **съвкупностният индивидуален икономически продукт*** (totalitic individual economic product), **съвкупностният фирмен икономически продукт*** (totalitic firm economic product) и институционално-дефинираният **съвкупностен отраслови икономически продукт*** (totalitic branch economic product)]; (2) **съвкупен секторен икономически продукт*** (joint sector economic product) [в т.ч. и **съвкупният комплексен икономически продукт*** (joint complex economic product)] и **съвкупностен секторен икономически**

.....

продукт* (totalitic sector economic product) [в т.ч. и *съвкупностният комплексен икономически продукт** (totalitic complex economic product)]; (3) *съвкупен обществен икономически продукт** (joint social economic product) и *съвкупностен обществен икономически продукт** (totalitic social economic product). Тук всеки отделен икономически продукт на даден вид съвкупна икономическа единица е равен на сумата на едноименните (еднородните) му икономически продукти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици от същия вид съвкупностна икономическа единица.

Еднороден, нееднороден и всеобщ икономически продукт. Частен, групов и всеобхватен икономически продукт

Според *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност* се разграничават: (1) **еднороден икономически продукт*** (homogeneous economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в *еднородна икономическа единица** (homogeneous economic participant), в която *икономическите връзки* са еднородни *икономически ingrediente* (например еднородни *икономически продукти* или еднородни *производствени икономически фактори*) [в т.ч. и субстанционално-дефинираният *отраслови икономически продукт* (branch economic product)]; (2) **разнороден икономически продукт*** (heterogeneous economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в *разнородна икономическа единица** (heterogeneous economic participant), която е съвкупност от различни видове (но не всички в дадено общество) еднородни икономически единици и които принадлежат към нея по силата на някакъв признак; (3) **всеобщ икономически продукт*** (general economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда във *всеобща икономическа единица** (general economic participant), която е съвкупност от всички различни видове еднородни икономически единици, респ. от всички разнородни икономически единици *в обществото* (еднородната, разнородната и всеобщата икономическа единица са субстанциално-дефинирани общностни икономически единици) (вж. *икономическа единица*). Когато разнородната икономическа единица се състои от една еднородна икономическа единица, тогава разнородният продукт съвпада с еднородния. Когато всеобщата икономическа единица се състои от една разнородна икономическа единица, тогава всеобщият продукт съвпада с разнородния.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната общностна икономическа обхватност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират следните разновидности на икономическия продукт: (1) за от-

делния икономически продукт – *еднороден отделен икономически продукт** (homogeneous single economic product), *разнороден отделен икономически продукт** (heterogeneous single economic product) и *всеобщ отделен икономически продукт** (general single economic product); (2) за секторния икономически продукт – *еднороден секторен икономически продукт** (homogeneous sector economic product), *разнороден секторен икономически продукт** (heterogeneous sector economic product) и *всеобщ секторен икономически продукт** (general sector economic product); (3) за обществения икономически продукт – *еднороден обществен икономически продукт** (homogeneous social economic product), *разнороден обществен икономически продукт** (heterogeneous social economic product) и *всеобщ обществен икономически продукт** (general social economic product). Еднородният и отделният икономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **частен икономически продукт*** (particular economic product). Разнородният и секторният икономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **групов икономически продукт*** (group economic product). Всеобщият и общественият икономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **всеобхватен икономически продукт*** (comprehensive economic product).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, *ингредиентната икономическа общностност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират:

(1) за еднородния отделен икономически продукт – (а) *еднороден съвкупен отделен икономически продукт** (homogeneous joint single economic product), което е същото като *съвкупен частен икономически продукт** (joint particular economic product) и като *частностопански икономически продукт** (part-economic product), и (б) *еднороден съвкупностен отделен икономически продукт** (homogeneous totalitic single economic product), което е същото като *съвкупностен частен икономически продукт** (totalitic particular economic product), като (а) и (б) са разновидности на частния икономически продукт;

(2) за еднородния секторен икономически продукт – (а) *еднороден съвкупен секторен икономически продукт** (homogeneous joint sector economic product) и (б) *еднороден съвкупностен секторен икономически продукт** (homogeneous totalitic sector economic product);

(3) за еднородния обществен икономически продукт – (а) *еднороден съвкупен обществен икономически продукт** (homogeneous joint social economic

product) и (б) *еднороден съвкупностен обществен икономически продукт** (homogeneous totalitic social economic product);

(4) за разнородния отделен икономически продукт – (а) *разнороден съвкупен отделен икономически продукт** (heterogeneous joint single economic product) и (б) *разнороден съвкупностен отделен икономически продукт** (heterogeneous totalitic single economic product);

(5) за разнородния секторен икономически продукт – (а) *разнороден съвкупен секторен икономически продукт** (heterogeneous joint sector economic product), което е същото като *съвкупен групов икономически продукт** (joint group economic product) и като *груповостопански икономически продукт** (group-economic product), и (б) *разнороден съвкупностен секторен икономически продукт** (heterogeneous totalitic sector economic product), което е същото като *съвкупеностен групов икономически продукт** (totalitic group economic product), като (а) и (б) са разновидности на груповия икономически продукт;

(6) за разнородния обществен икономически продукт – (а) *разнороден съвкупен обществен икономически продукт** (heterogeneous joint social economic product) и (б) *разнороден съвкупностен обществен икономически продукт** (heterogeneous totalitic social economic product);

(7) за всеобщия отделен икономически продукт – (а) *всеобщ съвкупен отделен икономически продукт** (general joint single economic product) и (б) *всеобщ съвкупностен отделен икономически продукт** (general totalitic single economic product);

(8) за всеобщия секторен икономически продукт – (а) *всеобщ съвкупен секторен икономически продукт** (general joint sector economic product) и (б) *всеобщ съвкупностен секторен икономически продукт** (general totalitic sector economic product);

(9) за всеобщия обществен икономически продукт – (а) *всеобщ съвкупен обществен икономически продукт** (general joint social economic product), което е същото като *съвкупен всеобхватен икономически продукт* (joint comprehensive economic product) и като *народностопански икономически продукт** (all-economic product), и (б) *всеобщ съвкупностен обществен икономически продукт** (general totalitic social economic product), което е същото като *съвкупеностен всеобхватен икономически продукт** (totalitic comprehensive economic product), като (а) и (б) са разновидности всеобхватния икономически продукт.

Микроикономически, мезоикономически и макроикономически продукт

Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават: (1) **микроикономически продукт** (microeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **микроикономическа единица** (microeconomic participant) (икономическа единица на микроикономическо равнище), той е икономически продукт, обобщен на микроикономическо равнище; (2) **мезоикономически продукт** (mesoeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **мезоикономическа единица** (mesoeconomic participant) (икономическа единица на мезоикономическо равнище; мезоикономическата единица е значима разновидност на секторната икономическа единица), той е икономически продукт, обобщен на мезоикономическо равнище; (3) **макроикономически продукт** (macroeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **макроикономическа единица** (macroeconomic participant) (икономическа единица на макроикономическо равнище), той е икономически продукт, обобщен на макроикономическо равнище.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират:

(1) за микроикономическия продукт: (а) **отделен микроикономически продукт*** (single microeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **отделна микроикономическа единица** (single microeconomic participant) (отделна икономическа единица на микроикономическо равнище), той е отделен икономически продукт, обобщен на микроикономическо равнище; (б) **секторен микроикономически продукт*** (sector microeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **секторна микроикономическа единица** (sector microeconomic participant) (секторна икономическа единица на микроикономическо равнище), той е секторен икономически продукт, обобщен на микроикономическо равнище; (в) **обществен микроикономически продукт*** (social microeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **обществена микроикономическа единица** (social microeconomic participant) (обществена икономическа единица на микроикономическо равнище), той е обществен икономически продукт на микроикономическо равнище;

(2) за мезоикономическия продукт: (а) **секторен мезоикономически продукт*** (sector mesoeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **секторна мезоикономическа единица** (sector mesoeconomic

participant) (секторна икономическа единица на мезоикономическо равнище), той е секторен икономически продукт, обобщен на мезоикономическо равнище; (б) **обществен мезоикономически продукт*** (social mesoeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **обществена мезоикономическа единица** (social mesoeconomic participant) (обществена икономическа единица на мезоикономическо равнище), той е обществен икономически продукт на мезоикономическо равнище;

(3) за макроикономическия продукт: **обществен макроикономически продукт*** (social macroeconomic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в **обществена макроикономическа единица** (social macroeconomic participant) (обществена икономическа единица на макроикономическо равнище), той е обществен икономически продукт на макроикономическо равнище (ако не е посочено друго, под обществен продукт обикновено се подразбира общественят макроикономически продукт).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират: (1) за микроикономическия продукт – **съвкупен микроикономически продукт*** (joint microeconomic product) и **съвкупностен микроикономически продукт*** (totalitic microeconomic product) (ако не е посочено друго под микроикономически продукт обикновено се подразбира съвкупният микроикономически продукт); (2) за мезоикономическия продукт – **съвкупен мезоикономически продукт*** (joint microeconomic product) и **съвкупностен мезоикономически продукт*** (totalitic microeconomic product) (ако не е посочено друго под мезоикономически продукт обикновено се подразбира съвкупният мезоикономически продукт); (3) за макроикономическия продукт – **съвкупен макроикономически продукт*** (joint macroeconomic product) и **съвкупностен макроикономически продукт*** (totalitic macroeconomic product) (ако не е посочено друго под макроикономически продукт обикновено се подразбира съвкупният макроикономически продукт).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната общностна икономическа обхватност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират:

(1) за микроикономическия продукт: (а) към отделния микроикономически продукт – **съвкупен отделен микроикономически продукт*** (joint single microeconomic product) и **съвкупностен отделен микроикономически продукт*** (totalitic single microeconomic product) (ако не е посочено друго под отделен микроикономически продукт обикновено се подразбира съвкупният от-

делен микроикономически продукт); (б) към секторния микроикономически продукт – **свкупен секторен микроикономически продукт*** (joint sector microeconomic product) и **свкупностен секторен микроикономически продукт*** (totalitic sector microeconomic product) (ако не е посочено друго под секторен микроикономически продукт обикновено се подразбира свкупният секторен микроикономически продукт); (в) към обществения микроикономически продукт – **свкупен обществен микроикономически продукт*** (joint social microeconomic product) и **свкупностен обществен микроикономически продукт*** (totalitic social microeconomic product) (ако не е посочено друго под обществен микроикономически продукт обикновено се подразбира свкупният обществен микроикономически продукт);

(2) за мезоикономическия продукт: (а) към секторния мезоикономически продукт – **свкупен секторен мезоикономически продукт*** (joint sector mesoeconomic product) и **свкупностен секторен мезоикономически продукт*** (totalitic sector mesoeconomic product) (ако не е посочено друго под секторен мезоикономически продукт обикновено се подразбира свкупният секторен мезоикономически продукт); (б) към обществения мезоикономически продукт – **свкупен обществен мезоикономически продукт*** (joint social mesoeconomic product) и **свкупностен обществен мезоикономически продукт*** (totalitic social mesoeconomic product) (ако не е посочено друго под обществен мезоикономически продукт обикновено се подразбира свкупният обществен мезоикономически продукт);

(3) за макроикономическия продукт: към обществения макроикономически продукт – **свкупен обществен макроикономически продукт*** (joint social macroeconomic product) и **свкупностен обществен макроикономически продукт*** (totalitic social macroeconomic product) (ако не е посочено друго под обществен макроикономически продукт обикновено се подразбира свкупният обществен макроикономически продукт; освен това, ако не е посочено друго, под свкупен обществен продукт обикновено се подразбира свкупният обществен макроикономически продукт).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират: (1) за микроикономическия продукт – **еднороден микроикономически продукт*** (homogeneous microeconomic product), **разнороден микроикономически продукт*** (heterogeneous microeconomic product) и **всеобщ микроикономически продукт*** (general microeconomic product); (2) за мезоикономическия продукт – **еднороден мезоикономически продукт*** (homogeneous

mesoeconomic product), *разнороден мезоикономически продукт** (heterogeneous mesoeconomic product) и *всеобщ мезоикономически продукт** (general mesoeconomic product); (3) за макроикономическия продукт – *еднороден макроикономически продукт** (homogeneous macroeconomic product), *разнороден макроикономически продукт** (heterogeneous macroeconomic product) и *всеобщ макроикономически продукт** (general macroeconomic product).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната общностна икономическа обхватност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират следните разновидности на икономическия продукт:

(1) за микроикономическия продукт: (а) към отделния микроикономически продукт – *еднороден отделен микроикономически продукт** (homogeneous single microeconomic product), *разнороден отделен микроикономически продукт** (heterogeneous single microeconomic product) и *всеобщ отделен микроикономически продукт** (general single microeconomic product) [еднородният микроикономически продукт, отделният микроикономически продукт и еднородният отделен микроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за *частен микроикономически продукт** (particular microeconomic product)]; (б) към секторния микроикономически продукт – *еднороден секторен микроикономически продукт** (homogeneous sector microeconomic product), *разнороден секторен микроикономически продукт** (heterogeneous sector microeconomic product) и *всеобщ секторен микроикономически продукт** (general sector microeconomic product) [разнородният микроикономически продукт, секторният микроикономически продукт и разнородният секторен микроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за *групов микроикономически продукт** (group microeconomic product)]; (в) към обществения микроикономически продукт – *еднороден обществен микроикономически продукт** (homogeneous social microeconomic product), *разнороден обществен микроикономически продукт** (heterogeneous social microeconomic product) и *всеобщ обществен микроикономически продукт** (general social microeconomic product) [всеобщият микроикономически продукт, общественият микроикономически продукт и всеобщият обществен микроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за *всеобхватен микроикономически продукт** (comprehensive microeconomic product)];

(2) за мезоикономическия продукт: (а) към секторния мезоикономически продукт – *еднороден секторен мезоикономически продукт** (homogeneous sector mesoeconomic product), *разнороден секторен мезоикономически продукт** (heterogeneous sector mesoeconomic product) и *всеобщ секторен мезоикономически продукт** (general sector mesoeconomic product) [разнородният мезоикономически продукт, секторният мезоикономически продукт и разнородният секторен мезоикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за *групов мезоикономически продукт** (group mesoeconomic product)]; (б) към обществения мезоикономически продукт – *еднороден обществен мезоикономически продукт** (homogeneous social mesoeconomic product), *разнороден обществен мезоикономически продукт** (heterogeneous social mesoeconomic product) и *всеобщ обществен мезоикономически продукт** (general social mesoeconomic product) [всеобщият мезоикономически продукт, общественият мезоикономически продукт и всеобщият обществен мезоикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за *всеобхватен мезоикономически продукт** (comprehensive mesoeconomic product)];

(3) за макроикономическия продукт: към обществения макроикономически продукт – *еднороден обществен макроикономически продукт** (homogeneous social macroeconomic product) (ако не е посочено друго, под еднороден обществен продукт обикновено се подразбира еднородният обществен макроикономически продукт), *разнороден обществен макроикономически продукт** (heterogeneous social macroeconomic product) (ако не е посочено друго, под разнороден обществен продукт обикновено се подразбира разнородният обществен макроикономически продукт) и *всеобщ обществен макроикономически продукт** (general social macroeconomic product) (ако не е посочено друго, под всеобщ обществен продукт обикновено се подразбира всеобщият обществен макроикономически продукт) [всеобщият макроикономически продукт, общественият макроикономически продукт и всеобщият обществен макроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за *всеобхватен макроикономически продукт** (comprehensive macroeconomic product)].

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, *ингредиентната икономическа общностност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират:

(1) за еднородния отделен икономически продукт – (а) *еднороден съвкупен отделен икономически продукт** (homogeneous joint single economic

product), което е същото като *съвкупен частен икономически продукт** (joint particular economic product) и като *частностопански икономически продукт** (part-economic product) [той е като *еднороден съвкупен отделен микроикономически продукт** (homogeneous joint single microeconomic product), което е същото като *съвкупен частен микроикономически продукт** (joint particular microeconomic product) и като *частностопански микроикономически продукт** (part-microeconomic product)], и (б) *еднороден съвкупностен отделен икономически продукт** (homogeneous totalitic single economic product), което е същото като *съвкупностен частен икономически продукт** (totalitic particular economic product) [той е като *еднороден съвкупностен отделен микроикономически продукт** (homogeneous totalitic single microeconomic product), което е същото като *съвкупностен частен микроикономически продукт** (totalitic particular microeconomic product)], като съдържащите се в (а) и (б) позиции са разновидности на частния микроикономически продукт;

(2) за еднородния секторен икономически продукт – (а) *еднороден съвкупен секторен икономически продукт** (homogeneous joint sector economic product) [в т.ч. (α) *еднороден съвкупен секторен микроикономически продукт** (homogeneous joint sector microeconomic product) и (β) *еднороден съвкупен секторен мезоикономически продукт** (homogeneous joint sector mesoeconomic product)] и (б) *еднороден съвкупностен секторен икономически продукт** (homogeneous totalitic sector economic product) [в т.ч. *еднороден съвкупностен секторен микроикономически продукт** (homogeneous totalitic sector microeconomic product) и *еднороден съвкупностен секторен мезоикономически продукт** (homogeneous totalitic sector mesoeconomic product)];

(3) за еднородния обществен икономически продукт – (а) *еднороден съвкупен обществен икономически продукт** (homogeneous joint social economic product) [в т.ч. (α) *еднороден съвкупен обществен микроикономически продукт** (homogeneous joint social microeconomic product), (β) *еднороден съвкупен обществен мезоикономически продукт** (homogeneous joint social mesoeconomic product) и (γ) *еднороден съвкупен обществен макроикономически продукт** (homogeneous joint social macroeconomic product)] и (б) *еднороден съвкупностен обществен икономически продукт** (homogeneous totalitic social economic product) [в т.ч. (α) *еднороден съвкупностен обществен микроикономически продукт** (homogeneous totalitic social microeconomic product), (β) *еднороден съвкупностен обществен мезоикономически продукт** (homogeneous totalitic social mesoeconomic product) и (γ) *еднороден съв-*

купностен обществен макроикономически продукт* (homogeneous totalitic social macroeconomic product)];

(4) за разнородния отделен икономически продукт – (а) *разнороден съвкупен отделен икономически продукт** (heterogeneous joint single economic product) [той е като *разнороден съвкупен отделен микроикономически продукт** (heterogeneous joint single microeconomic product)] и (б) *разнороден съвкупностен отделен икономически продукт** (heterogeneous totalitic single economic product) [той е като *разнороден съвкупностен отделен микроикономически продукт** (heterogeneous totalitic single economic microproduct)];

(5) за разнородния секторен икономически продукт – (а) *разнороден съвкупен секторен икономически продукт** (heterogeneous joint sector economic product), което е същото като *съвкупен групов икономически продукт** (joint group economic product) и като *груповостопански икономически продукт** (group-economic product) [в т.ч. (α) *разнороден съвкупен секторен микроикономически продукт** (heterogeneous joint sector microeconomic product), което е същото като *съвкупен групов микроикономически продукт** (joint group microeconomic product) и като *груповостопански микроикономически продукт** (group-microeconomic product) и (β) *разнороден съвкупен секторен мезоикономически продукт** (heterogeneous joint sector mesoeconomic product), което е същото като *съвкупен групов мезоикономически продукт** (joint group mesoeconomic product) и като *груповостопански мезоикономически продукт** (group-mesoeconomic product)], и (б) *разнороден съвкупностен секторен икономически продукт** (heterogeneous totalitic sector economic product), което е същото като *съвкупеностен групов икономически продукт** (totalitic group economic product) [в т.ч. (α) *разнороден съвкупностен секторен микроикономически продукт** (heterogeneous totalitic sector microeconomic product), което е същото като *съвкупеностен групов микроикономически продукт** (totalitic group microeconomic product) и (β) *разнороден съвкупностен секторен мезоикономически продукт** (heterogeneous totalitic sector mesoeconomic product), което е същото като *съвкупеностен групов мезоикономически продукт** (totalitic group mesoeconomic product)], като съдържащите се в (а) и (б) позиции са разновидности, съответно, на груповия микроикономически продукт и груповия мезоикономически продукт;

(6) за разнородния обществен икономически продукт – (а) *разнороден съвкупен обществен икономически продукт** (heterogeneous joint social economic product) [в т.ч. (α) *разнороден съвкупен обществен микроикономически продукт** (heterogeneous joint social microeconomic product), (β) *разноро-*

ден *съвкупен обществен мезоикономически продукт** (heterogeneous joint social mesoeconomic product) и (γ) *разнороден съвкупен обществен макроикономически продукт** (heterogeneous joint social macroeconomic product)] и (б) *разнороден съвкупностен обществен икономически продукт** (heterogeneous totalitic social economic product) [в т.ч. (α) *разнороден съвкупностен обществен микроикономически продукт** (heterogeneous totalitic social microeconomic product), (β) *разнороден съвкупностен обществен мезоикономически продукт** (heterogeneous totalitic social mesoeconomic product) и (γ) *разнороден съвкупностен обществен макроикономически продукт** (heterogeneous totalitic social macroeconomic product)];

(7) за всеобщия отделен икономически продукт – (а) *всеобщ съвкупен отделен икономически продукт** (general joint single economic product) [той е като *всеобщ съвкупен отделен микроикономически продукт** (general joint single microeconomic product)] и (б) *всеобщ съвкупностен отделен икономически продукт** (general totalitic single economic product) [той е като *всеобщ съвкупностен отделен микроикономически продукт** (general totalitic single microeconomic product)];

(8) за всеобщия секторен икономически продукт – (а) *всеобщ съвкупен секторен икономически продукт** (general joint sector economic product) [в т.ч. (α) *всеобщ съвкупен секторен микроикономически продукт** (general joint sector microeconomic product) и (β) *всеобщ съвкупен секторен мезоикономически продукт** (general joint sector mesoeconomic product)] и (б) *всеобщ съвкупностен секторен икономически продукт** (general totalitic sector economic product) [в т.ч. (α) *всеобщ съвкупностен секторен микроикономически продукт** (general totalitic sector microeconomic product) и (β) *всеобщ съвкупностен секторен мезоикономически продукт** (general totalitic sector mesoeconomic product)];

(9) за всеобщия обществен икономически продукт – (а) *всеобщ съвкупен обществен икономически продукт** (general joint social economic product), което е същото като *съвкупен всеобхватен икономически продукт* (joint comprehensive economic product) и като *народностопански икономически продукт** (all-economic product) [в т.ч. (α) *всеобщ съвкупен обществен микроикономически продукт** (general joint social microeconomic product), което е същото като *съвкупен всеобхватен микроикономически продукт* (joint comprehensive microeconomic product) и като *народностопански микроикономически продукт** (all-microeconomic product), (β) *всеобщ съвкупен обществен мезоикономически продукт** (general joint social mesoeconomic

product), което е същото като *съвкупен всеобхватен мезоикономически продукт* (joint comprehensive mesoeconomic product) и като *народностопански мезоикономически продукт** (all-mesoeconomic product) и (γ) *всеобщ съвкупен обществен макроикономически продукт** (general joint social macroeconomic product), което е същото като *съвкупен всеобхватен макроикономически продукт* (joint comprehensive macroeconomic product) и като *народностопански макроикономически продукт** (all-macroeconomic product)], и (б) *всеобщ съвкупностен обществен икономически продукт** (general totalitic social economic product), което е същото като *съвкупностен всеобхватен икономически продукт** (totalitic comprehensive economic product) [в т.ч. (α) *всеобщ съвкупностен обществен микроикономически продукт** (general totalitic social microeconomic product), което е същото като *съвкупностен всеобхватен микроикономически продукт** (totalitic comprehensive microeconomic product), (β) *всеобщ съвкупностен обществен мезоикономически продукт** (general totalitic social mesoeconomic product), което е същото като *съвкупностен всеобхватен мезоикономически продукт** (totalitic comprehensive mesoeconomic product) и (γ) *всеобщ съвкупностен обществен макроикономически продукт** (general totalitic social macroeconomic product), което е същото като *съвкупностен всеобхватен макроикономически продукт** (totalitic comprehensive macroeconomic product)], като съдържащите се в (а) и (б) позиции са разновидности, съответно, на всеобхватния микроикономически продукт, всеобхватния мезоикономически продукт и всеобхватния макроикономически продукт.

Агрегатен и множествен икономически продукт. Общ и мрежест икономически продукт

Според *ингредиентната икономическа субстанциалност* се разграничават (1) *агрегатен икономически продукт** (aggregate economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в *агрегатната икономическа единица** (aggregate economic participant), която като субстанциално-дефинирана икономическа единица се разглежда като единно и сумарно цяло от съставлящите я по-нискообхватни (единични или частични) икономически единици, все едно че е една единствена и отделна икономическа единица [негова разновидност е *агрегатният народностопански икономически продукт** (aggregate all-economic product)], и (2) *множествен икономически продукт** (plural economic product) – когато изцяло или частично се възпроизвежда в *множествена икономическа единица** (plural economic participant), която се

разглежда като множество (вж. *икономическо множество*) от съставлящите я по-нискообхватни (единични или частични) икономически единици [негова разновидност е **множественият народностопански икономически продукт*** (plural all-economic product)]. Тук икономическият продукт на агрегатната икономическа единица **е равен на претеглената сума** на разноименните (нееднородните) икономически продукти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици от множествената икономическа единица.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност* и *ингредиентната икономическа субстанциалност*, се конституират: (1) **агрегатен микроикономически продукт*** (aggregate microeconomic product) [негова разновидност е **агрегатният народностопански микроикономически продукт*** (aggregate all-microeconomic product)] и **множествен микроикономически продукт*** (plural microeconomic product) [негова разновидност е **множественият народностопански микроикономически продукт*** (plural all-microeconomic product)]; (2) **агрегатен мезоикономически продукт*** (aggregate mesoeconomic product) [негова разновидност е **агрегатният народностопански мезоикономически продукт*** (aggregate all-mesoeconomic product)] и **множествен мезоикономически продукт*** (plural mesoeconomic product) [негова разновидност е **множественият народностопански мезоикономически продукт*** (plural all-mesoeconomic product)]; (3) **агрегатен макроикономически продукт*** (aggregate macroeconomic product) [негова разновидност е **агрегатният народностопански макроикономически продукт*** (aggregate all-macroeconomic product)] и **множествен макроикономически продукт*** (plural macroeconomic product) [негова разновидност е **множественият народностопански макроикономически продукт*** (plural all-macroeconomic product)]].

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират: (1) **агрегатен еднороден икономически продукт*** (aggregate homogeneous economic product) и **множествен еднороден икономически продукт*** (plural homogeneous economic product); (2) **агрегатен разнороден икономически продукт*** (aggregate heterogeneous economic product) и **множествен разнороден икономически продукт*** (plural heterogeneous economic product); (3) **агрегатен всеобщ икономически продукт*** (plural general economic product) и **множествен всеобщ икономически продукт*** (plural general economic product). Тук икономическият продукт на даден вид агрегатна икономическа единица е равен на претеглената сума на разноименните (не-

-----

еднородните) икономически продукти на различните субстанциално-дефинирани икономически единици от същия вид множествена икономическа единица.

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната субстанциална икономическа обхватност*, се конституират: (1) към агрегатния еднороден икономически продукт – (а) ***агрегатен еднороден микроикономически продукт**** (aggregate homogeneous microeconomic product), (б) ***агрегатен еднороден мезоикономически продукт**** (aggregate homogeneous mesoeconomic product) и (в) ***агрегатен еднороден макроикономически продукт**** (aggregate homogeneous macroeconomic product); (2) към множествения еднороден икономически продукт – (а) ***множествен еднороден микроикономически продукт**** (plural homogeneous microeconomic product), (б) ***множествен еднороден мезоикономически продукт**** (plural homogeneous mesoeconomic product) и (в) ***множествен еднороден макроикономически продукт**** (plural homogeneous macroeconomic product); (3) към агрегатния разнороден икономически продукт – (а) ***агрегатен разнороден микроикономически продукт**** (aggregate heterogeneous microeconomic product), (б) ***агрегатен разнороден мезоикономически продукт**** (aggregate heterogeneous mesoeconomic product) и (в) ***агрегатен разнороден макроикономически продукт**** (aggregate heterogeneous macroeconomic product); (4) към множествения разнороден икономически продукт – (а) ***множествен разнороден микроикономически продукт**** (plural heterogeneous microeconomic product), (б) ***множествен разнороден мезоикономически продукт**** (plural heterogeneous mesoeconomic product) и (в) ***множествен разнороден макроикономически продукт**** (plural heterogeneous macroeconomic product); (5) към агрегатния всеобщ икономически продукт – (а) ***агрегатен всеобщ микроикономически продукт**** (aggregate general microeconomic product), (б) ***агрегатен всеобщ мезоикономически продукт**** (aggregate general mesoeconomic product) и (в) ***агрегатен всеобщ макроикономически продукт**** (aggregate general macroeconomic product); (6) към множествения всеобщ икономически продукт – (а) ***множествен всеобщ микроикономически продукт**** (plural general microeconomic product), (б) ***множествен всеобщ мезоикономически продукт**** (plural general mesoeconomic product) и (в) ***множествен всеобщ макроикономически продукт**** (plural general macroeconomic product);

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират: (1)

агрегатен съвкупен икономически продукт* (aggregate joint economic product) и *множествен съвкупен икономически продукт** (plural joint economic product) [агрегатният икономически продукт, съвкупният икономически продукт и агрегатният съвкупен икономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **общ икономически продукт** (total economic product)]; (2) *агрегатен съвкупностен икономически продукт** (aggregate totalitic economic product) и *множествен съвкупностен икономически продукт** (plural totalitic economic product) [множественият икономически продукт, съвкупностният икономически продукт и множественият съвкупностен икономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **мрежест икономически продукт** (reticulated economic product)].

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната икономическа общностност*, се конституират:

(1) към агрегатния съвкупен икономически продукт – (а) *агрегатен съвкупен микроикономически продукт** (aggregate joint microeconomic product), (б) *агрегатен съвкупен мезоикономически продукт** (aggregate joint mesoeconomic product) и (в) *агрегатен съвкупен макроикономически продукт** (aggregate joint macroeconomic product); освен това: (а) агрегатният микроикономически продукт, съвкупният микроикономически продукт и агрегатният съвкупен микроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **общ микроикономически продукт** (total microeconomic product), (б) агрегатният мезоикономически продукт, съвкупният мезоикономически продукт и агрегатният съвкупен мезоикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **общ мезоикономически продукт** (total mesoeconomic product), (в) агрегатният макроикономически продукт, съвкупният макроикономически продукт и агрегатният съвкупен макроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **общ макроикономически продукт** (total macroeconomic product);

(2) към множествения съвкупен икономически продукт – (а) *множествен съвкупен микроикономически продукт** (aggregate joint microeconomic product), (б) *множествен съвкупен мезоикономически продукт** (aggregate joint mesoeconomic product) и (в) *множествен съвкупен макроикономически продукт** (aggregate joint macroeconomic product);

(3) към агрегатния съвкупностен икономически продукт – (а) *агрегатен съвкупностен микроикономически продукт** (aggregate totalitic microeconomic product), (б) *агрегатен съвкупностен мезоикономически про-*

дукт* (aggregate totalitic mesoeconomic product) и (в) **агрегатен съвкупностен макроикономически продукт*** (aggregate totalitic macroeconomic product);

(4) към множествения съвкупностен икономически продукт – (а) **множествен съвкупностен микроикономически продукт*** (plural totalitic microeconomic product), (б) **множествен съвкупностен мезоикономически продукт*** (plural totalitic mesoeconomic product) и (в) **множествен съвкупностен макроикономически продукт*** (plural totalitic macroeconomic product); освен това: (а) множественият микроикономически продукт, съвкупностният микроикономически продукт и множественият съвкупностен микроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **мрежест микроикономически продукт** (reticulated microeconomic product), (б) множественият мезоикономически продукт, съвкупностният мезоикономически продукт и множественият съвкупностен мезоикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **мрежест мезоикономически продукт** (reticulated mesoeconomic product), (в) множественият макроикономически продукт, съвкупностният макроикономически продукт и множественият съвкупностен макроикономически продукт са разновидности на по-общото понятие за **мрежест макроикономически продукт** (reticulated macroeconomic product).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират: (1) **агрегатен отделен икономически продукт*** (aggregate single economic product) и **множествен отделен икономически продукт*** (plural single economic product); (2) **агрегатен секторен икономически продукт*** (aggregate sector economic product) и **множествен секторен икономически продукт*** (plural social economic product); (3) **агрегатен обществен икономически продукт*** (aggregate social economic product) и **множествен обществен икономически продукт*** (plural sector economic product).

Когато съвместно се приложат *ингредиентната икономическа равнищност*, *ингредиентната икономическа субстанциалност* и *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират: (1) към агрегатния отделен икономически продукт – **агрегатен отделен микроикономически продукт*** (aggregate single microeconomic product); (2) към множествения отделен икономически продукт – **множествен отделен микроикономически продукт*** (plural single microeconomic product); (3) към агрегатния секторен икономически продукт – (а) **агрегатен секторен микроикономически продукт*** (aggregate sector microeconomic product), (б) **агрегатен секторен мезоикономически продукт*** (aggregate sector mesoeconomic product); (4) към

множествения секторен икономически продукт – (а) **множествен секторен микроикономически продукт*** (plural sector microeconomic product), (б) **множествен секторен мезоикономически продукт*** (plural sector mesoeconomic product); (5) към агрегатния обществен икономически продукт – (а) **агрегатен обществен микроикономически продукт*** (aggregate social microeconomic product), (б) **агрегатен обществен мезоикономически продукт*** (aggregate social mesoeconomic product), (в) **агрегатен обществен макроикономически продукт*** (aggregate social macroeconomic product); (6) към множествения обществен икономически продукт – (а) **множествен обществен микроикономически продукт*** (plural social microeconomic product), (б) **множествен обществен мезоикономически продукт*** (plural social mesoeconomic product), (в) **множествен обществен макроикономически продукт*** (plural social macroeconomic product).

От посочените досега разновидности на икономическия продукт могат да се изведат (да се конституират) и други разновидности като резултат от комбинирането предлагане на използваните по-горе пет критерия: *ингредиентната икономическа общностност, ингредиентната общностна икономическа обхватност, ингредиентната икономическа субстанциалност, ингредиентната субстанциална икономическа обхватност и ингредиентната икономическа равнищност.*

Други значими разновидности на икономическия продукт

Според възпроизводствената икономическа пълнота се разграничават *необходим икономически продукт iq, принадлежащ икономически продукт sq и цялостен икономически продукт eq*. Когато не е посочено друго, под икономически продукт обикновено се подразбира цялостният икономически продукт. Според някакъв функционален признак икономическият продукт, интерпретиран като **пълен икономически продукт*** (full economic product), може да се разбие на свои части, всяка една от които представлява **частичен икономически продукт*** (partial economic product). Например според кумулативната икономическа пълнота се разграничават **пряк икономически продукт*** (direct economic product) и **косвен икономически продукт*** (indirect economic product), чиято сума е пълният икономически продукт. Разновидност на пълния продукт е **агрегатният пълен народностопански макроикономически продукт*** (aggregate full all-macroeconomic product)], известен в литературата като **съвкупен обществен продукт** (joint social product). *Класификацията на продукта на пълен и частичен е приложима към всички негови разно-*

видности, разгледани по-горе в изложението. Когато не е посочено друго, под съответната разновидност на продукта обикновено се подразбира неговият пълен вариант. Единица от икономическия продукт е **единичен икономически продукт** (unitary economic product). Според *ингредиентната същностна икономическа стратификационност* продуктът се подразделя на **феноменен икономически продукт*** (phenomenal economic product) и **същностен икономически продукт*** (essential economic product).

Според *факторната икономическа обусловеност* разновидности на икономическия продукт са **трудова-обусловеният икономически продукт*** (labourly-conditional economic product) $q(L)$, **физическо-обусловеният продукт*** (physically-conditional economic product) $q(H)$, и **трудова-физическо обусловеният икономически продукт*** (labourly-physically-conditional economic product) $q(LH)$. Според *ингредиентната икономическа изразимост* той се подразделя на **ценностен икономически продукт*** (worth economic product) $q(w)$, **стойностен икономически продукт*** (value economic product) $q(v)$, **ползностен икономически продукт** (utility economic product) $q(u)$, **специфичен икономически продукт** (specific economic product) $q(s)$, **натурален икономически продукт*** (natural economic product) $q(n)$, **трудова-изразен икономически продукт** (labourly-expressed economic product) $q(l)$, **парично-изразен икономически продукт** (monetarily-expressed economic product) $q(m)$ и т.н.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически продукт $q = q(E)$ се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски продукт*** (consumptionary product) $q(C)$, **стопански продукт** (protoeconomic product) $q(P)$, **пазарно-икономически продукт*** (marketly-economic product) $q(M)$ и **финансово-пазарно-икономически продукт*** (financially-marketly-economic product) $q(N)$. Общо за всички тях е понятието за **поддържащ продукт*** (sustenance /sustaining/ product) $q(Z)$ (за продукт при поддържането).

Вж. *зависимости между благото и продукта* и *зависимости между продукта и субпродукта*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (economic product) (**ки**) – във:

агрегатен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

всеобхватен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

всеобщ икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

вторичен икономически продукт (същото като *инисефективно икономическо благо*);

граница на потенциалния съвкупен икономически продукт (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

групов икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

дуалностен икономически продукт;

единичен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

единичен факторен разход на полезностния икономически продукт (същото като *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

единичен факторен разход на специфичния икономически продукт (същото като *специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

единичен факторен разход на стойностния икономически продукт (същото като *стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

единичен факторен разход на ценностния икономически продукт (същото като *ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

единична излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична излишна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична излишна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недоимъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недоимъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена стойност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена ценност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходима стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходима стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходима стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходима ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходима ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходима ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична нормално-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична нормално-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична оскъдъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична оскъдъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];
единична полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на икономическия продукт (същото като производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас);
единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];
единична полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на паричния икономически продукт (същото като производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас; вж. производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас);
единична полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на специфичния икономически продукт (същото като производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас);
единична полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
единична превесна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
единична превесна ценност на икономическия продукт [индивидуална];
единична принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична принадлежна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична принадлежна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична разумно-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична разумно-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична стойност на излишния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на икономическия продукт (същото като производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас);

единична стойност на икономическия продукт [индивидуална];

единична стойност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

единична стойност на превесния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на разумния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична стойност на специфичния икономически продукт (същото като производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас);

единична стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична ценност на излишния икономически продукт [индивидуална];

единична ценност на икономическия продукт (същото като производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас);

единична ценност на икономическия продукт [индивидуална];

единична ценност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

единична ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);
единична ценност на превесния икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на принадения икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на разумния икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична ценност на специфичния икономически продукт (същото като *производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас*);
единична ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична цялостна стойност на принадения икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна ценност на принадения икономически продукт [индивидуална];

еднороден икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

екзистенциален потребителен икономически продукт [индивидуален];

екзистенциален производствен икономически продукт [индивидуален];

екзистенциална обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална обща стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална обща ценност на икономическия продукт [индивидуална];

екзистенциална пределна полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална пределна стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална пределна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

екстровертна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална];

екстровертна обща фоценност на стопанствения икономически продукт [относителна индивидуална] (същото като екстровертна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална]);

еластичност на икономическия продукт към икономическия фактор;

еластичност на икономическия продукт към мащаба на производството;

еластичност на икономическия продукт към трудовия икономически фактор;

еластичност на икономическия продукт към трудовия производствен икономически фактор;

еластичност на икономическия продукт към физическия икономически фактор;

еластичност на икономическия фактор към икономическия продукт;

еластичност на общата полезност към икономическия продукт [индивидуална];

еластичност на общата полезност към икономическия продукт;

еластичност на общата стойност към икономическия продукт [индивидуална];

еластичност на общата стойност към икономическия продукт;

еластичност на общата ценност към икономическия продукт [индивидуална];

еластичност на общата ценност към икономическия продукт;

ефекторно-реализиран икономически продукт (вж. факторово-двупродуктов икономически растеж);

зададен икономически продукт;

зададен потребителен икономически продукт;

зададен производствен икономически продукт;

зададена полезност на икономическия продукт;

зададена стойност на икономическия продукт;

зададена ценност на икономическия продукт;

закон за намаляващата пределна полезност на икономическия продукт;

закон за нарастващата пределна стойност на икономическия продукт;

закон за полезно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;

закон за стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;

издържащ икономически продукт (вж. зависимости между продукта и субсипродукта);

излишен икономически продукт (същото като продуктов икономически излишък);

излишен потребителен икономически продукт (същото като продуктов потребителен икономически излишък);

излишен производствен икономически продукт (същото като продуктов икономически производствен излишък);

излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

излишна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

излишна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

изокванта на единичния икономически продукт (вж. факторна икономическа изокванта);

изравнен икономически продукт [индивидуален];

изравнена обща ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална];

изравнена пределна ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална];

изравнена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална];

икономически продукт;

икономически продукт;

индивидуален икономически продукт;

интегрална полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

интегрална специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

интегрална стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

интегрална трудово-факторна разходност на икономическия продукт (вж. *средна трудово-факторна разходност на икономическия продукт*);

интегрална факторна разходност на икономическия продукт (вж. *факторна разходност на икономическия продукт*);

интегрална физическо-факторна разходност на икономическия продукт (вж. *физическо-факторна разходност на икономическия продукт*);

интегрална ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

интровертна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална];

интровертна обща фоценност на стопанствения икономически продукт [относителна индивидуална] (същото като интровертна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална]);

капиталоинтензивен икономически продукт (в микр.);

капиталонеинтензивен икономически продукт (в микр.);

кардинална обща полезност на икономическите продукти;

кардинална обща стойност на икономическите продукти;

кардинална обща ценност на икономическите продукти;

кинетичен съвкупен икономически продукт (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

коэффициент на еластичността на икономическия продукт към икономическия фактор (вж. *собствено-производствена икономическа функция*);

коэффициент на еластичността на икономическия продукт към трудовия производствен икономически фактор (вж. *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция*);

коэффициент на еластичността на икономическия продукт към физическия икономически фактор (вж. *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция*);

консумативен икономически продукт;

консумативен потребителен икономически продукт;

консумативен производствен икономически продукт;

косвен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

крива на интровертната обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на интровертната обща ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата производствена полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

крива на общата производствена стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

крива на общата производствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

крива на общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на стойността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на стойността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на стойността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на ценността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на ценността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на ценността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

криви на ценностните ingrediente на индивидуалния икономически продукт;

линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти;

линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти;

макроикономически продукт (microeconomic product) (вж. *икономически продукт*);

материален икономически продукт;

материално-реализиран икономически продукт (вж. *факторово-двупродуктов икономически растеж*);

мащаб на полезностното интензиониране на икономическите продукти;

мащаб на стойностното интензиониране на икономическите продукти;

междупродуктова относителна пределна ценност на икономическия продукт;

мезоикономически продукт (mesoeconomic product) (вж. *икономически продукт*);

микроикономически продукт (microeconomic product) (вж. *икономически продукт*);

множествен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

мрежест икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

народностопански икономически продукт;

недоимъчен икономически продукт (същото като *продуктов икономически недоимък*);

недоимъчен потребителен икономически продукт (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък*);

недоимъчен производствен икономически продукт (същото като продукт-тов производствен икономически недоимък);

недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

недоимъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

недоимъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

недонаден икономически продукт;

недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

недонадена стойност на икономическия продукт [индивидуална];

недонадена стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

недонадена стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

недонадена стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

недонадена стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

недонадена стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

недонадена ценност на икономическия продукт [индивидуална];

недонадена ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

недонадена ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

недонадена ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

недонадена ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

недонадена ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
недостигащ икономически продукт (същото като понижаваща продуктова икономическа аберация);

недостигащ потребителен икономически продукт (същото като понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация);

недостигащ производствен икономически продукт (същото като понижаваща продуктова производствена икономическа аберация);

неефекторно-реализиран икономически продукт (вж. факторово-двупродуктов икономически растеж);

нематериален икономически продукт;

нематериално-реализиран икономически продукт (вж. факторово-двупродуктов икономически растеж);

необходим зададен икономически продукт (вж. зададен икономически продукт);

необходим зададен потребителен икономически продукт (вж. зададен потребителен икономически продукт);

необходим зададен производствен икономически продукт (вж. зададен производствен икономически продукт);

необходим икономически продукт;

необходима зададена полезност на икономическия продукт (вж. зададена полезност на икономическия продукт);

необходима зададена стойност на икономическия продукт (вж. зададена стойност на икономическия продукт);

необходима зададена ценност на икономическия продукт (вж. зададена ценност на икономическия продукт);

необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходима стойност на икономическия продукт [индивидуална];

необходима стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходима стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходима стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходима стойност на принадлежня икономически продукт [индивидуална];

необходима стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходима ценност на икономическия продукт [индивидуална];

необходима ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходима ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходима ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходима ценност на принадлежня икономически продукт [индивидуална];

необходима ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостен икономически продукт;

необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на принадлежня икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

номинален кинетичен икономически продукт;

номинален потенциален икономически продукт;

номинален равновесен икономически продукт;

нормален зададен икономически продукт (вж. *зададен икономически продукт*);

нормален зададен потребителен икономически продукт (вж. *зададен потребителен икономически продукт*);

нормален зададен производствен икономически продукт (вж. *зададен производствен икономически продукт*);

нормален икономически продукт;

нормален потребителен икономически продукт;

нормален производствен икономически продукт;

нормална единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];

нормална единична стойност на икономическия продукт [индивидуална];

нормална единична ценност на икономическия продукт [индивидуална];

нормална зададена полезност на икономическия продукт (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);

нормална зададена стойност на икономическия продукт (вж. *зададена стойност на икономическия продукт*);

нормална зададена ценност на икономическия продукт (вж. *зададена ценност на икономическия продукт*);

нормална обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална обща стойност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална обща ценност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална полезност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална пределна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална пределна ценност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална средна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална средна ценност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална стойност на икономическия продукт [индивидуална];
нормална ценност на икономическия продукт [индивидуална];
нормално-цялостен икономически продукт;
нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
нормално-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
нормално-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

област на ефективната интровертна обща стопаствена ценност икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на неефективната интровертна дуална обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на неефективната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на неефективната интровертна сингуларна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на ненормалната интровертна дуална обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на ненормалната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на ненормалната интровертна сингуларна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на неразумната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

област на свръхэффективната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

общ икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

обща излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща излишна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща излишна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща недоимъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща недоимъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща недонадена стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща недонадена ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходима стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходима стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходима стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима стойност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];

обща необходима стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходима ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходима ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходима ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима ценност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];

обща необходима ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна стойност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща нормално-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща нормално-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща оскъдъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща оскъдъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща полезност на икономическия продукт;

обща полезност на консумативния икономически продукт;

обща полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

-
- обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];*
- обща полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];*
- обща полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- обща полезност на производителния икономически продукт;*
- обща полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];*
- обща полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];*
- обща полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- обща полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- обща потребителна стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като обща стопанствена фоценност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]);*
- обща превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща превесна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща превесна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- обща принадлежна стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*

обща принадлежна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща принадлежна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща производствена стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като обща стопанствена фоценност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]);

обща разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща разумно-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща разумно-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

обща стойност на излишния икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на икономическия продукт [индивидуална];

обща стойност на икономическия продукт;

обща стойност на консумативния икономически продукт;

обща стойност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];
обща стойност на превесния икономически продукт [индивидуална];
обща стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
обща стойност на производителния икономически продукт;
обща стойност на производствения икономически продукт [индивидуална];
обща стойност на разумния икономически продукт [индивидуална];
обща стойност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща стопанствена фоценност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];
обща стопанствена фоценност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална];
обща ценност на излишния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на икономическия продукт [индивидуална];
обща ценност на икономическия продукт;
обща ценност на консумативния икономически продукт;
обща ценност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на превесния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на производителния икономически продукт;
обща ценност на производствения икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на разумния икономически продукт [индивидуална];
обща ценност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

-
- обща ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
обща цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна стойност на принадения икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна ценност на принадения икономически продукт [индивидуална];
обществен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);
ординална обща полезност на икономическите продукти;
ординална обща стойност на икономическите продукти;
ординална обща ценност на икономическите продукти;
оскъдъчен икономически продукт (същото като *продуктова икономическа оскъдност*);
оскъдъчен потребителен икономически продукт (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност*);
оскъдъчен производствен икономически продукт (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност*);
оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
оскъдъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

оскъдъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

отделен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

повърхнина на интровертната обща ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на стойността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на стойността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на стойността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на ценността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на ценността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на ценността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

полезност на зададения икономически продукт (същото като зададена полезност на икономическия продукт);

полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

полезност на икономическия продукт [индивидуална];

полезност на икономическия продукт;

полезност на консумативния икономически продукт;

полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

полезност на производителния икономически продукт;

полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на специфичния икономически продукт;

полезност на стойността на икономическия продукт (вж. специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезностен икономически продукт;

полезностна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална];

полезностна обща фоценност на стопанствения икономически продукт [относителна индивидуална] (същото като полезностна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална]);

полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

полезностна производствена факторна присвоеност на стойностния икономически продукт (вж. специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

полезностно интензиониране на икономическите продукти;

полезностно-биматимен икономически продукт;

полезностно-еквивалентно заместване на икономическите продукти;

полезностно-сингуларностен икономически продукт;

понижаваща продуктова икономическа аберация);

постоянна обща стойност на производствения икономически продукт [индивидуална];

потенциален икономически продукт;

потенциален съвкупен икономически продукт (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

потребителен икономически продукт;

потребителен недонаден икономически продукт;

потребителен необходим икономически продукт;

потребителен принадлеен икономически продукт;

потребителен цялостен икономически продукт;

превесен икономически продукт (същото като *продуктов икономически превес*);

превесен потребителен икономически продукт (същото като *продуктов потребителен икономически превес*);

превесен производствен икономически продукт (същото като *продуктов производствен икономически превес*);

превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

превесна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

превесна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

превишаващ икономически продукт (същото като *увеличаваща продуктова икономическа аберация*);

превишаващ потребителен икономически продукт (същото като *увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация*);

превишаващ производствен икономически продукт (същото като *увеличаваща продуктова производствена икономическа аберация*);

пределен факторен разход на полезностния икономически продукт (същото като *пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

пределен факторен разход на специфичния икономически продукт (същото като *пределна специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

пределен факторен разход на стойностния икономически продукт (същото като *пределна стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

пределен факторен разход на ценностния икономически продукт (същото като *пределна ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

пределна излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна излишна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

-
- пределна излишна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
пределна недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
пределна недоимъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
пределна недоимъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена стойност на икономическия продукт [индивидуална];
пределна недонадена стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена стойност на принадения икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена ценност на икономическия продукт [индивидуална];
пределна недонадена ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима стойност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходима стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима ценност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходима ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна стойност на принадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна ценност на принадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна норма на еквивалентното заместване на икономическите продукти;

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти [индивидуално];

пределна норма на приходно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;

пределна норма на приходно-еквивалентното заместване на икономическите продукти [индивидуално];

пределна норма на разходно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;

пределна норма на разходно-еквивалентното заместване на икономическите продукти [индивидуално];

пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;

пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти [индивидуално];

пределна норма на ценностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;

пределна норма на ценностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти [индивидуално];

пределна нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна нормално-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна нормално-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна оскъдъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна оскъдъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на икономическия продукт (същото като пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас);

пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на паричния икономически продукт (същото като **пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на потребителния икономически продукт;

пределна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на производствения икономически продукт;

пределна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на специфичния икономически продукт (същото като пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

пределна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

-
- пределна полезностна интензивност на икономическия продукт;*
- пределна полезностна интензивност на материалния икономически продукт;*
- пределна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт;*
- пределна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);*
- пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;*
- пределна превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- пределна превесна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- пределна превесна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- пределна принадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- пределна принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- пределна принадена стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна принадена ценност на икономическия продукт [индивидуална];*

пределна принадлежна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна разумно-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна разумно-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт;

пределна стойност на излишния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на икономическия продукт (същото като пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас);

пределна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна стойност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на паричния икономически продукт (същото като пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на парич-

но-изразения **икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

пределна стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на потребителния икономически продукт;

пределна стойност на превесния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на производствения икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на производствения икономически продукт;

пределна стойност на разумния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойност на специфичния икономически продукт (същото като пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас);

пределна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна стойностна интензивност на икономическия продукт;

пределна стойностна интензивност на материалния икономически продукт;

пределна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт;

пределна стойностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като пределна стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

пределна стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

пределна трудово-факторна производителност на икономическия продукт;

пределна трудово-факторна разходност на икономическия продукт;

пределна факторна разходност на икономическия продукт;

пределна физическо-факторна разходност на икономическия продукт;

пределна ценност на излишния икономически продукт [индивидуална];

пределна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна ценност на икономическия продукт;

пределна ценност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

-
- пределна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
пределна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на паричния икономически продукт (същото като **пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);
пределна ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на потребителния икономически продукт;
пределна ценност на превесния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на производствения икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на производствения икономически продукт;
пределна ценност на разумния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценност на специфичния икономически продукт (същото като *пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас*);
пределна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна ценностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като *пределна ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);
пределна ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;
пределна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
пределна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

-
- пределна цялостна полезност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна стойност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна цялостна ценност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];*
- пределни ценностни ингредиенти на индивидуалния икономически продукт;*
- принаден икономически продукт;*
- принадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- принадена полезност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];*
- принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- принадена стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- принадена стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- принадена стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*

принадена стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

принадена стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

принадена стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

принадена ценност на икономическия продукт [индивидуална];

принадена ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

принадена ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

принадена ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

принадена ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

принадена ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

производителен икономически продукт;

производителен производствен икономически продукт;

производствен икономически продукт (същото като икономически продукт);

производствен недонаден икономически продукт;

производствен необходим икономически продукт;

производствен принадлежен икономически продукт;

производствен цялостен икономически продукт;

променлива обща стойност на производствения икономически продукт [индивидуална] (вж. *обща стойност на производствения икономически продукт [индивидуална]*);

пространство на икономическите продукти;

пространство на консумативните икономически продукти;

пространство на потребителните икономически продукти;

пространство на производствените икономически продукти;

пряк икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

пълнен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

първичен икономически продукт (същото като инициативно икономическо благо);

равновесен икономически продукт;

равновесен съвкупен икономически продукт (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

-
- разнороден икономически продукт** (вж. *икономически продукт*);
- разумен зададен икономически продукт** (вж. *зададен икономически продукт*);
- разумен зададен потребителен икономически продукт** (вж. *зададен потребителен икономически продукт*);
- разумен зададен производствен икономически продукт** (вж. *зададен производствен икономически продукт*);
- разумен икономически продукт;*
- разумен потребителен икономически продукт;*
- разумен производствен икономически продукт;*
- разумна единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна единична стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна единична ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна зададена полезност на икономическия продукт** (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);
- разумна зададена стойност на икономическия продукт** (вж. *зададена стойност на икономическия продукт*);
- разумна зададена ценност на икономическия продукт** (вж. *зададена ценност на икономическия продукт*);
- разумна обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна обща стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна обща ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна пределна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна пределна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна средна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна средна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумно-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- разумно-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- реален кинетичен икономически продукт;*
- реален потенциален икономически продукт;*
- реален равновесен икономически продукт (в макр.);*

сегмент на ефективната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ефективната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната дуалностна обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната сингулярностна обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната дуалностна обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната сингулярностна обща предавана стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната дуалностна обща предавана стойност на производствения икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на свръхэффективната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на свръхэффективната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегменти на ефективната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегменти на ненормалната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегменти на неразумната интровертна обща стопанствена ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

секторен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

сингуларностен икономически продукт;

специфичен икономически продукт;

специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт;

среден факторен разход на полезностния икономически продукт (същото като средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

среден факторен разход на специфичния икономически продукт (същото като средна специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт);

среден факторен разход на стойностния икономически продукт (същото като средна стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

среден факторен разход на ценностния икономически продукт (същото като средна ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

средна излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна излишна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

средна излишна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недоимъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недоимъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена стойност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недонадена стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена ценност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недонадена ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима стойност на икономическия продукт [индивидуална];

средна необходима стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна необходима стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна необходима стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима ценност на икономическия продукт [индивидуална];
средна необходима ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна необходима ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна необходима ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходима ценност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];
средна необходима ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна стойност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна ценност на принадения икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна нормално-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

средна нормално-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

средна оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна оскъдъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална];

средна оскъдъчна ценност на икономическия продукт [индивидуална];

средна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на икономическия продукт (същото като средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас);

средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на паричния икономически продукт (същото като средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас; вж. средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас);

средна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

-
- средна полезност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];*
средна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на специфичния икономически продукт (същото като средна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас);
средна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезностна интензивност на икономическия продукт;
средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт;
средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт;
средна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);
средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;
средна превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна превесна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
средна превесна ценност на икономическия продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на принадлежа икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
средна принадлежна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

-
- средна принадлежна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- средна принадлежна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- средна разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- средна разумно-цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- средна разумно-цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- средна специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт;*
- средна стойност на излишния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на икономическия продукт (същото като средна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас);*
- средна стойност на икономическия продукт [индивидуална];*
- средна стойност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на нормалния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];*

-
- средна стойност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на паричния икономически продукт** (същото като **средна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);
- средна стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на превесния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на производствения икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на разумния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойност на специфичния икономически продукт (същото като средна производствено-продуктова стойностна интензивност на специфичния икономически запас);*
- средна стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- средна стойностна интензивност на икономическия продукт;*
- средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт;*
- средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт;*
- средна стойностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като средна стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);*
- средна стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;*
- средна трудово-факторна производителност на икономическия продукт;*
- средна трудово-факторна разходност на икономическия продукт;*
- средна факторна разходност на икономическия продукт;*
- средна физическо-факторна разходност на икономическия продукт;*
- средна ценност на излишния икономически продукт [индивидуална];*
- средна ценност на икономическия продукт (същото като средна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас);*
- средна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*
- средна ценност на икономическия продукт [индивидуална];*

-
- средна ценност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];*
средна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на паричния икономически продукт (същото като **средна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);
средна ценност на превесния икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на принадения икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на разумния икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна ценност на специфичния икономически продукт (същото като *средна производствено-продуктова ценностна интензивност на специфичния икономически запас*);
средна ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна ценностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като *средна ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);
средна ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;
средна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
средна цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

стойност на зададения икономически продукт (същото като зададена стойност на икономическия продукт);

стойност на излишния икономически продукт [индивидуална];

стойност на икономическия продукт [индивидуална];

стойност на икономическия продукт;

стойност на консумативния икономически продукт;

стойност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

стойност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

стойност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

стойност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

стойност на превесния икономически продукт [индивидуална];

стойност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

стойност на производителния икономически продукт;

стойност на разумния икономически продукт [индивидуална];

стойност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

стойност на специфичния икономически продукт;

стойност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

стойностна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална];

стойностна обща фоценност на стопанствения икономически продукт [относителна индивидуална] (същото като стойностна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална]);

стойностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

стойностна производствена факторна присвоеност на полезностния икономически продукт (вж. *специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

стойностно интензиониране на икономическите продукти;

стойностно-биматимен икономически продукт;

стойностно-еквивалентно заместване на икономическите продукти;

стойностно-сингуларностен икономически продукт;

съвкупен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

съвкупностен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);

текуща полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

текуща специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *специфична производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

текуща стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *стойностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

текуща трудово-факторна разходност на икономическия продукт (вж. *средна трудово-факторна разходност на икономическия продукт*);

текуща факторна разходност на икономическия продукт (вж. *факторна разходност на икономическия продукт*);

текуща физическо-факторна разходност на икономическия продукт (вж. *физическо-факторна разходност на икономическия продукт*);

текуща ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

трудова полезност на икономическия продукт;

трудова стойност на икономическия продукт;
трудова ценност на икономическия продукт;
трудоовинтензивен икономически продукт (в микр.);
трудоовнеинтензивен икономически продукт (в микр.);
трудоов-реализиран икономически продукт (вж. *факторово-
двупродуктов икономически растеж*);
трудоов-факторна производителност на икономическия продукт;
трудоов-факторна разходност на икономическия продукт;
факторна разходност на икономическия продукт;
физическа полeзност на икономическия продукт;
физическа стойност на икономическия продукт;
физическа ценност на икономическия продукт;
физическоинтензивен икономически продукт (в микр.);
физическонеинтензивен икономически продукт (в микр.);
физическо-реализиран икономически продукт (вж. *факторово-
двупродуктов икономически растеж*);
физическо-факторна разходност на икономическия продукт;
функция на кардиналната обща полeзност на икономическите продукти;
функция на кардиналната обща стойност на икономическите продукти;
функция на кардиналната обща ценност на икономическите продукти;
*функция на общата полeзност на икономическите продукти [индивиду-
ална];*
функция на общата полeзност на икономическите продукти;
*функция на общата полeзност на потребителните икономически про-
дукти;*
*функция на общата полeзност на потребителните икономически про-
дукти [индивидуална];*
*функция на общата полeзност на производствените икономически про-
дукти;*
*функция на общата полeзност на производствените икономически про-
дукти [индивидуална];*
*функция на общата стойност на икономическите продукти [индивидуал-
на];*
функция на общата стойност на икономическите продукти;
*функция на общата стойност на потребителните икономически про-
дукти;*

функция на общата стойност на потребителните икономически продукти [индивидуална];

функция на общата стойност на производствените икономически продукти;

функция на общата стойност на производствените икономически продукти [индивидуална];

функция на общата ценност на икономическите продукти [индивидуална];

функция на общата ценност на икономическите продукти;

функция на общата ценност на потребителните икономически продукти;

функция на общата ценност на потребителните икономически продукти [индивидуална];

функция на общата ценност на производствените икономически продукти;

функция на общата ценност на производствените икономически продукти [индивидуална];

функция на ординалната обща полезност на икономическите продукти;

функция на ординалната обща стойност на икономическите продукти;

функция на ординалната обща ценност на икономическите продукти;

функция на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална];

функция на пределната полезност на икономическия продукт;

функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт;

функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

функция на пределната полезност на производствения икономически продукт;

функция на пределната полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];

функция на пределната стойност на икономическия продукт [индивидуална];

функция на пределната стойност на икономическия продукт;

функция на пределната стойност на потребителния икономически продукт;

функция на пределната стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

функция на пределната стойност на производствения икономически продукт;

функция на пределната стойност на производствения икономически продукт [индивидуална];

функция на пределната ценност на икономическия продукт [индивидуална];

функция на пределната ценност на икономическия продукт;

функция на пределната ценност на потребителния икономически продукт;

функция на пределната ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

функция на пределната ценност на производствения икономически продукт;

функция на пределната ценност на производствения икономически продукт [индивидуална];

хиперповърхнина на интровертната обща ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на общата стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на общата ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на общата ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на общата ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална];

хиперповърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на стойността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на стойността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на ценността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на ценността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на ценността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хълм на полезността на икономическите продукти (вж. *крива на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие*);

хълм на стойността на икономическите продукти (вж. *крива на индивидуалното продуктово стойностно потребителско икономическо безразличие*);

хълм на ценността на икономическите продукти;

ценност на зададения икономически продукт (същото като зададена ценност на икономическия продукт);

ценност на излишния икономически продукт [индивидуална];

ценност на икономическия продукт [индивидуална];

ценност на икономическия продукт;

ценност на консумативния икономически продукт;

ценност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

ценност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

ценност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

ценност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

ценност на превесния икономически продукт [индивидуална];

ценност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

ценност на производителния икономически продукт;

ценност на разумния икономически продукт [индивидуална];

ценност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

ценност на специфичния икономически продукт;

ценност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

ценностен икономически продукт;

ценностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

ценностна производствена факторна разходност на икономическия продукт.

ценностни ингредиенти на индивидуалния икономически продукт;

ценностно-еквивалентно заместване на икономическите продукти;

цялостен икономически продукт;

-
- цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
цялостна стойност на икономическия продукт [индивидуална];
цялостна стойност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
цялостна стойност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
цялостна стойност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
цялостна стойност на принадения икономически продукт [индивидуална];
цялостна ценност на икономическия продукт [индивидуална];
цялостна ценност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
цялостна ценност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
цялостна ценност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
цялостна ценност на принадения икономически продукт [индивидуална];
частен икономически продукт (вж. *икономически продукт*);
частичен икономически продукт (вж. *икономически продукт*).

Вж. термините към ключовите изрази ***полезност на икономическия продукт, полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална], полезност на икономическия продукт [индивидуална], полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална], стойност на икономическия продукт, стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална], стойност на икономическия продукт [индивидуална], стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална], ценност на икономическия продукт, ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална], ценност на икономическия продукт [индивидуална], ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална]***.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic product) – същото като *индивидуален икономически продукт*;

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual economic product) (**ки**) – във:

висок неефективен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен икономически продукт [индивидуален]*);

висок неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

висок неефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

висок непревишаващ икономически продукт [индивидуален];

висок непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

висок непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален];

възпроизводим икономически продукт [индивидуален] (същото като *ефективен икономически продукт [индивидуален]*);

възпроизводим потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

възпроизводим производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

добавъчен икономически продукт [индивидуален];

достатъчен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

достатъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

достатъчен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

дуалностен икономически продукт [индивидуален];

екзистенциален потребителен икономически продукт [индивидуален];

еластичност на общата стойност към икономическия продукт [индивидуална];

ефективен икономически продукт [индивидуален];

ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];
ефективен производствен икономически продукт [индивидуален];
желан икономически продукт [индивидуален];
желан потребителен икономически продукт [индивидуален];
желан производствен икономически продукт [индивидуален];
зададен икономически продукт [индивидуален];
зададен потребителен икономически продукт [индивидуален];
зададен производствен икономически продукт [индивидуален];
*излишен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктов икономически излишък [индивидуален]*);*
*излишен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]*);*
*излишен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктов икономически производствен излишък [индивидуален]*);*
*икономически продукт [индивидуален] (същото като *индивидуален икономически продукт*);*
максимален принадлеен икономически продукт [индивидуален] (вж. *максималистичен икономически продукт [индивидуален]*);
*максимален равновесен ефективен икономически продукт [индивидуален] (същото като *разумен икономически продукт [индивидуален]*);*
*максимален равновесен ефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *разумен производствен икономически продукт [индивидуален]*);*
максималистичен икономически продукт [индивидуален];
*минимален равновесен ефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *нормален производствен икономически продукт [индивидуален]*);*
*недоимъчен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*);*
*недоимъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*);*
*недоимъчен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]*);*
недонаден икономически продукт [индивидуален];
*недостатъчен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неефективен икономически продукт [индивидуален]*);*

недостатъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

недостатъчен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

недостигащ икономически продукт [индивидуален] (същото като *понижаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална]*);

недостигащ потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]*);

недостигащ производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална]*);

неекзистенциален икономически продукт [индивидуален];

неекзистенциален потребителен икономически продукт [индивидуален];

неекзистенциален производствен икономически продукт [индивидуален];

неефективен икономически продукт [индивидуален];

неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];

неефективен производствен икономически продукт [индивидуален];

нежелан икономически продукт [индивидуален];

нежелан потребителен икономически продукт [индивидуален];

нежелан производствен икономически продукт [индивидуален];

ненормален икономически продукт [индивидуален];

ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален];

ненормален производствен икономически продукт [индивидуален];

необходим зададен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен икономически продукт [индивидуален]*);

необходим зададен потребителен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

необходим зададен производствен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен производствен икономически продукт [индивидуален]*)

необходим икономически продукт [индивидуален];

необходимо-цялостен икономически продукт [индивидуален];

неполезен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен икономически продукт [индивидуален]*);

неполезен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

неполезен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

непревишаващ икономически продукт [индивидуален];

непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален];

неприемлив икономически продукт [индивидуален] (същото като *ненормален икономически продукт [индивидуален]*);

неприемлив потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

неприемлив производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ненормален производствен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен ефективен икономически продукт [индивидуален] (същото като *свръхэффективен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *свръхэффективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен ефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *свръхэффективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен икономически продукт [индивидуален];

неравновесен неефективен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неефективен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен неефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен потребителен икономически продукт [индивидуален];

неравновесен производствен икономически продукт [индивидуален];

неразумен икономически продукт [индивидуален];

неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален];

неразумен производствен икономически продукт [индивидуален];

неразумен хипернедонаден икономически продукт [индивидуален] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

нисък неефективен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ненормален икономически продукт [индивидуален]*);

нисък неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

нисък неефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ненормален производствен икономически продукт [индивидуален]*);

нисък непревишаващ икономически продукт [индивидуален];

нисък непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

нисък непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален];

нормален зададен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен икономически продукт [индивидуален]*);

нормален зададен потребителен икономически продукт [индивидуален] (вж. *индивидуален зададен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

нормален зададен производствен икономически продукт [индивидуален] (вж. *индивидуален зададен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

нормален икономически продукт [индивидуален];

нормален потребителен икономически продукт [индивидуален];

нормален производствен икономически продукт [индивидуален];

нормално-цялостен икономически продукт [индивидуален];

обща ценност на потребителния икономически продукт [индивидуален]
оскъдъчен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

оскъдъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност [индивидуална]*);

оскъдъчен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

полезен икономически продукт [индивидуален];

полезен потребителен икономически продукт [индивидуален];

полезен производствен икономически продукт [индивидуален];
полезностно-максималистичен икономически продукт [индивидуален] (вж. максималистичен икономически продукт [индивидуален]);
полезностно-сингуларностен икономически продукт [индивидуален];
потребителен икономически продукт [индивидуален];
потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален];
потребителен необходим икономически продукт [индивидуален];
потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален];
потребителен цялостен икономически продукт [индивидуален];
превесен икономически продукт [индивидуален] (същото като продукто
в икономически превес [индивидуален]);
превесен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото
като продукто
в потребителен икономически превес [индивидуален]);
превесен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото
като продукто
в производствен икономически превес [индивидуален]);
превишаващ икономически продукт [индивидуален] (I) (същото като свръ-
хеефективен икономически продукт [индивидуален]);
превишаващ икономически продукт [индивидуален] (II) (същото като уве-
личаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална]);
превишаващ потребителен икономически продукт (I) (същото като свръ-
хеефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]);
превишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален] (II) (съ-
щото като увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация
[индивидуална]);
превишаващ производствен икономически продукт [индивидуален] (II)
(същото като увеличаваща продуктова производствена икономическа абера-
ция [индивидуална]);
превишаващ производствен икономически продукт [индивидуален] (I)
(същото като свръхеефективен производствен икономически продукт [индиви-
дуален]);
приемлив икономически продукт [индивидуален];
приемлив потребителен икономически продукт [индивидуален];
приемлив производствен икономически продукт [индивидуален];
принаден икономически продукт [индивидуален];
продуктово-максималистичен икономически продукт [индивидуален]
(вж. максималистичен икономически продукт [индивидуален]);
производствен икономически продукт [индивидуален];

производствен недонаден икономически продукт [индивидуален];
производствен необходим икономически продукт [индивидуален];
производствен принаден икономически продукт [индивидуален];
производствен цялостен икономически продукт [индивидуален];
работен икономически продукт [индивидуален];
работен потребителен икономически продукт [индивидуален];
работен производствен икономически продукт [индивидуален];
равновесен ефективен икономически продукт [индивидуален];
равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];
равновесен ефективен производствен икономически продукт [индивидуален];
разумен зададен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен икономически продукт*);
разумен зададен потребителен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);
разумен зададен производствен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен производствен икономически продукт [индивидуален]*);
разумен икономически продукт [индивидуален];
разумен потребителен икономически продукт [индивидуален];
разумен производствен икономически продукт [индивидуален];
разумно-цялостен икономически продукт [индивидуален];
резултантен икономически продукт [индивидуален] (същото като *равновесен ефективен икономически продукт [индивидуален]*);
резултантен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);
резултантен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *равновесен ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);
свръхдостатъчен икономически продукт [индивидуален] (същото като *свръхефективен икономически продукт [индивидуален]*);
свръхдостатъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *свръхефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

свръхдостатъчен производствен икономически продукт [индивидуален]
(същото като *свръхефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

свръхефективен добавъчен икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен производствен икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен супердобавъчен икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен суперпринаден икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен хипернеобходим икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен хипернеобходимо-цялостен икономически продукт [индивидуален];

свръхефективен хиперпринаден икономически продукт [индивидуален]
(вж. и *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сингуларностен икономически продукт [индивидуален];

скала на потребителния икономически продукт [индивидуален] (вж. *потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

стойностно-максималистичен икономически продукт [индивидуален]
(вж. *максималистичен икономически продукт [индивидуален]*);

супердобавъчен икономически продукт [индивидуален];

суперпринаден икономически продукт [индивидуален];

творчески икономически продукт [индивидуален];

творчески потребителен икономически продукт [индивидуален];

творчески производствен икономически продукт [индивидуален];

хипернеобходим икономически продукт [индивидуален];

хипернеобходимо-цялостен икономически продукт [индивидуален];

хиперпринаден икономически продукт [индивидуален] (вж. и *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

цялостен икономически продукт [индивидуален].

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТОВИ ЗАМЕСТИТЕЛИ (economic product substitutes) (в микр.) – *диференцирани продукти*, които задоволяват еднакви *потребности* при приблизително еднакви *продуктови цени* (в микр.).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТОР* (economic productor) (*) – *икономически ингредиентор (икономически оператор) на ингредиентната икономическа система, който задава ингредиентното икономическо преобразование в посока от определящия икономически ингредиент (от икономическия детерминант) към производния икономически ингредиент (към икономическия дериват) на системата. Когато тя е произвеждащо-дефинирана ингредиентна икономическа система (в т.ч. насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система или експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система) икономическият продуктор е прав икономически ингредиентор и той задава икономическото преобразование в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент на системата. Когато тя е определящо-дефинирана ингредиентна икономическа система (в т.ч. противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система или имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система) икономическият продуктор е обратен икономически ингредиентор и той задава икономическото преобразование в посока от изходния към входния икономически ингредиент на системата. Според критерия на ингредиентната икономическа абстрахируемост основни разновидности на икономическия продуктор са **икономическият експликатор** (икономическият продуктор на стратифицираната икономическа система) (вж. експлицитно-дефинирана икономическа система) и **икономическият консеквентор** (икономическият продуктор на субстанциалната икономическа система) (вж. насочено-дефинирана икономическа система). Вж. икономически детерминатор.*

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически продуктор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **консуматорски продуктор*** (consumptionary productor), **стопански продуктор*** (protoeconomic productor), **пазарно-икономически продуктор*** (marketly-economic productor) и **финансово-пазарно-икономически продуктор*** (financially-marketly-economic productor). Общо за всички тях е понятието за **поддържащ продуктор*** (sustenance /sustaining/ productor) (за продуктор при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЕКТОР* (economic projector) – същото като *проекционен икономически оператор*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЗОРЕЦ (economic window) (**ки**) – във:

икономически корелационен прозорец (същото като *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повременен прозорец (същото като *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повременен прозорец на М. Бартлиет (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повременен прозорец на Парзен (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повременен прозорец на Тюки (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

правоъгълен икономически повременен прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

разширяване на икономическия повременен прозорец;

стесняване на икономическия повременен прозорец;

стойност /значение/ на икономическия повременен прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОНОМИКС* (economic pronomics) – вж. *допълващи форми на субномиката*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОНОМИКС (economic pronomics) (**ки**) – във:

икономически прономикс (вж. *допълващи форми на субномиката*);

неексномически икономически прономикс (вж. *допълващи форми на субномиката*);

нефинонически икономически прономикс (вж. *допълващи форми на субномиката*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОСТРАНСТВЕНО-ВРЕМЕВИ КОНТИНУУМ* (economic spatial-temporal continuum) – подреденото множество от *изходните признаци на икономическата система*, идентифицирани в различните измерения на *пространството на икономическите отношения*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (economic process), **процес в икономическата система**, – *процес* (process), който се извършва в (или от) определена *икономическа система* от типа “вход-изход”. Той е процес на *такова* преобразуване (превръщане, трансформиране, преосъществяване) на *входа на икономическата система* в *състоятелни икономически въздействия* (математически иден-

тифицирано като *икономическа функция*, оператор, изображение, съответствие), което дава възможност да се съпоставят количествените изменения (като изменения в *икономически величини*) на състоятелните въздействия, т.е. *състоятелните връзки на икономическата система*, с тези на нейния вход. Ето защо икономическият процес е (по подразбиране) *реално икономическо поле*, дефинирано върху множеството на *реалните икономически величини* (изобщо – върху множеството на реалните икономически числа). В този смисъл икономическият процес е частен случай на *икономическото поле* изобщо, а икономическото поле е обобщение на икономическия процес. Икономическият процес е икономическата функция $y(x)$, дефинитивната област на която е подмножество на числовата ос. Или, което е същото, той е икономическо поле над *икономическото множество* $X = \{x\}$, където X е някакво подмножество на реалните икономически числа. В общия случай икономическият процес е функция на множество реални променливи (реални аргументи), т.е. той е *многопараметричен икономически процес*. Обикновено обаче се борава с функция на един реален аргумент, т.е. с *еднопараметричен икономически процес*. В зависимост от вида на състоятелните икономически въздействия се различават два основни вида икономически процеси – *вътрешни икономически процеси* и *изходни икономически процеси*. Разновидности на икономическия процес са: *скаларният икономически процес*, *векторният икономически процес*, *матричният икономически процес* и *тензорният икономически процес*; *дискретният икономически процес* и *непрекъснатият икономически процес*; *времевият икономически процес*, *невремевият икономически процес* и *комбинираният икономически процес*; *детерминираният икономически процес* и *случайният икономически процес*; *стационарният икономически процес* и *нестационарният икономически процес* и други.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически процес се конституират още и съответстващите на последния понятия за *консуматорски процес** (consumptionary process), *стопанско поле** (protoeconomic process), *пазарно-икономически процес** (marketly-economic process) и *финансово-пазарно-икономически процес** (financially-marketly-economic process). Общо за всички тях е понятието за *поддържащ процес** (sustenance /sustaining/ process) (за процес на поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (economic process) (**ки**) – вжв:

абстрактен ингредиентен икономически процес (вж. *абстрактна ингредиентна икономическа система*);

-
- амплитудна честотна спектрална плътност на икономическия процес** (вж. *честотен спектър на икономическата система*);
- автокорелационна функция на случайния икономически процес;*
- автокорелация на случайния икономически процес;*
- автономен икономически процес** (вж. *автономна икономическа система*);
- апроксимация на взаимната корелационна функция на случайните икономически процеси;*
- векторен икономически процес;*
- вероятностен икономически процес* (същото като *случаен икономически процес*);
- взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси;*
- взаимна спектрална плътност на икономическите процеси** (вж. *статистическа икономическа линеаризация*);
- винеровски икономически процес;*
- време на преходния икономически процес;*
- времеви икономически процес;*
- времеви икономически процес с разпределени параметри;*
- времеви икономически процес със съсредоточени параметри;*
- времеви колебателен икономически процес;*
- времеви монотонен икономически процес;*
- времеви случаен икономически процес;*
- входен икономически процес** (вж. *статистически анализ на линейни динамични икономически системи*);
- възпроизводствен икономически процес** (вж. *възпроизводствена икономическа система*);
- вътрешен икономически процес;*
- вътрешен колебателен икономически процес;*
- вътрешен монотонен икономически процес;*
- гаусовски случаен икономически процес;*
- гаусовски стационарен случаен икономически процес** (вж. *стационарен случаен икономически процес*);
- двумерен случаен икономически процес** (вж. *взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси*);
- двумерен стационарен случаен икономически процес** (вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*);

демодулиране на икономическия процес (същото като икономическо демодулиране);

детерминиран времеви икономически процес;

детерминиран икономически процес;

детерминиран управляем икономически процес (вж. *управленски икономически процес*);

динамичен пазарен икономически процес (вж. *неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие*);

дискретен времеви икономически процес;

дискретен икономически процес;

дискретен случаен икономически процес;

дискретна автокорелационна функция на случайния икономически процес;

дифузионен икономически процес (същото като икономическа дифузия);

еднопараметричен икономически процес;

еднороден във времето случаен икономически процес (същото като стационарен случаен икономически процес);

еднороден марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

еднороден пуасоновски икономически процес вж. *пуасоновски икономически процес*;

еднороден разклоняващ се икономически процес (вж. *разклоняващ се икономически процес*);

еднороден управляем скокообразен марковски икономически процес (вж. *управляем скокообразен марковски икономически процес*);

екстраполиране на случайния икономически процес;

ергодичен икономически процес;

ергодичен марковски стационарен икономически процес (вж. *марковски стационарен икономически процес*);

ергодична теория за икономическите процеси;

зададен икономически процес (същото като установен икономически процес);

затихване на преходния икономически процес (вж. *критерии за качество на системите на икономическо управление*);

затихващ колебателен икономически процес (вж. *затихващи колебания на икономическата система*);

затихващ синусоидален колебателен икономически процес (вж. *неприодичен колебателен икономически процес*);

изроден икономически процес (същото като *сингуларен икономически процес*);

изходен икономически процес (вж. и *статистически анализ на линейни динамични икономически системи*);

изходен колебателен икономически процес;

изходен монотонен икономически процес

икономически процес;

икономически процес с крайна продължителност;

икономически процес със стационарни прирасти (вж. *оптимален икономически филтър*);

импулсно демодулиране на икономическия процес;

имплусно модулиране на икономическия процес;

ингредиентен икономически процес (вж. *ингредиентна икономическа система*);

интерполиране на случайния икономически процес;

канонично разложение на случайния икономически процес;

квадратурен спектър на двумерния икономически процес (същото като **икономически квадратурен спектър**; вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*);

квазиравновесен икономически процес (същото като *квазистатичен икономически процес*);

квазиравновесен ценностнодинамичен икономически процес (същото като *квазистатичен ценностнодинамичен икономически процес*);

квазистатичен икономически процес;

квазистатичен ценностнодинамичен икономически процес;

квазистационарен икономически процес (вж. и *статистически критерий на оптимално икономическо управление*);

ковариационна функция на случайните икономически процеси (същото като *корелационна функция на случайните икономически процеси*);

коефициент на автокорелация на случайния икономически процес;

коефициент на взаимна корелация на случайните икономически процеси;

коефициент на корелация на случайните икономически процеси;

колебателен икономически процес;

колебателност на преходния икономически процес (вж. *критерии за качество на системите на икономическо управление*);

комбиниран икономически процес;

комплексен случаен икономически процес (вж. и автокорелационна функция на случайния икономически процес);

комплексна форма на съвместната ковариация на двумерния икономически процес (същото като **комплексна форма на съвместната икономическа ковариация**; вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*);

комплексно-спрегнат случаен икономически процес (вж. *взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси*);

корелационна теория на случайните икономически процеси;

корелационна функция на случайните икономически процеси;

коспектър на двумерния икономически процес (същото като **икономически коспектър**; вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*);

корелация на случайните икономически процеси;

корелирани случайни икономически процеси;

критичен разклоняващ се икономически процес (вж. *разклоняващ се икономически процес*);

крос-ковариационна функция на случайните икономически процеси (същото като *взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси*);

линеен времеви икономически процес;

линеен инверпсен абстрактен ингредиентен икономически процес (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линеен начален абстрактен ингредиентен икономически процес (вж. *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

линеен случаен икономически процес

линейно предсказване на случайните икономически процеси (вж. *предсказване на случайни икономически процеси*);

марковски икономически процес;

марковски икономически процес с изброимо /бройно/ множество от състояния;

марковски икономически процес с интервал от време;

марковски икономически процес с крайно множество от състояния

марковски икономически процес с непрекъснато множество от състояния;

марковски стационарен икономически процес;

марковско свойство на икономическия процес;

матричен икономически процес;

метрично-транзитивен стационарен случаен икономически процес (вж. *стационарен случаен икономически процес*);

-
- многомерен дифузионен икономически процес;*
многопараметричен икономически процес;
моделиране на глобалните икономически процеси (в межд.) (същото като глобално моделиране на икономиката (в межд.));
модулиран икономически процес;
модулиране на икономическия процес (същото като икономическо модулиране);
модулируем икономически процес;
монотонен икономически процес;
надкритичен разклоняващ се икономически процес (вж. *разклоняващ се икономически процес*);
наложена съставляща на преходния икономически процес (същото като **принудителна съставляща на преходния икономически процес**; вж. *преходен икономически процес*);
нарастващ синусоидален колебателен икономически процес вж. *непериодичен колебателен икономически процес*;
насочен времеви икономически процес;
насоченост на необратимия икономически процес;
насоченост на необратимия ценностно-динамичен икономически процес;
неавтономен икономически процес (вж. *неавтономна икономическа система*);
невремеви икономически процес;
невремеви колебателен икономически процес;
невремеви монотонен икономически процес;
невремеви случаен икономически процес;
нееднороден във времето случаен икономически процес (същото като нестационарен случаен икономически процес);
нееднороден пуасоновски икономически процес (вж. *пуасоновски икономически процес*);
некорелирани случайни икономически процеси;
нелинеен времеви икономически процес;
нелинеен случаен икономически процес;
необратим динамичен икономически процес;
необратим икономически процес;
необратим ценностнодинамичен икономически процес;
непериодичен колебателен икономически процес;
непрекъснат времеви икономически процес;

непрекъснат икономически процес;

непрекъснат случаен икономически процес;

непрекъсната автокорелационна функция на случайния икономически процес (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);

неравновесен ценностнодинамичен икономически процес (вж. *равновесно състояние на ценностнодинамична икономическа система*);

неразривен /ненакъсващ се/ марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

неразривен /ненакъсващ се/ хомогенен /еднороден/ марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

нестационарен времеви икономически процес;

нестационарен икономически процес;

нестационарен икономически процес със стационарна производна (вж. *оптимален икономически филтър*);

нестационарен преходен икономически процес;

нестационарен случаен икономически процес;

нормирана автокорелационна функция на случайния икономически процес (същото като *коэффициент на автокорелацията на случайния икономически процес*);

нормирана взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси (същото като *коэффициент на взаимна корелация на случайните икономически процеси*);

нормирана ковариационна функция на случайните икономически процеси (същото като *коэффициент на корелация на случайните икономически процеси*);

област на определението на марковския икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

обобщена честотна характеристика на преходния икономически процес;

обратим динамичен икономически процес;

обратим икономически процес;

обратим ценностнодинамичен икономически процес;

оптимален по бързодействие икономически процес;

отделим икономически процес (същото като *сепарабелен икономически процес*);

период на колебателния икономически процес;

период на почти-периодичния колебателен икономически процес (вж. *почти-периодична икономическа функция и почти-периодично икономическо колебание*);

периодичен колебателен икономически процес;

подкритичен разклоняващ се икономически процес (вж. *разклоняващ се икономически процес*);

полумарковски случаен икономически процес;

постоянна факторна интензивност на производствения икономически процес (вж. *линия на икономическото производство*);

почти-периодичен колебателен икономически процес;

предсказване на случайни икономически процеси;

преходен икономически процес;

*преходна вероятност на икономическия процес (същото като **преходна икономическа функция**);*

преходна съставляща на икономическия процес (същото като **собствена съставляща на преходния икономически процес**; вж. *преходен икономически процес*);

прогресивно-измерим марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

*псевдослучаен икономически процес (същото като **сингуларен икономически процес**);*

пуасоновски икономически процес;

равновесен ценностнодинамичен икономически процес (вж. *равновесно състояние на ценностнодинамична икономическа система*);

разклоняващ се икономически процес;

разклоняващ се икономически процес с дискретно време (вж. *разклоняващ се икономически процес*);

разклоняващ се икономически процес с непрекъснато време (вж. *разклоняващ се икономически процес*);

разпознаване на икономически процеси;

разривен /накъсващ се/ марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

разривен /накъсващ се/ нехомогенен /нееднороден/ марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

разривен /накъсващ се/ стандартен марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

разривен /накъсващ се/ строго-марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

разходящ икономически процес (вж. *икономическо регулиране*);

реален случаен икономически процес;

ресурсно-субстанциален икономически процес (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

сепарабелен /отделим/ икономически процес;

сингуларен икономически процес;

синергетичен икономически процес;

синусоидален колебателен икономически процес (същото като *хармоничен колебателен икономически процес*);

системен икономически процес;

скаларен икономически процес;

случаен векторен икономически процес;

случаен времеви икономически процес;

случаен икономически процес;

случаен икономически процес с дискретно време (същото като *дискретен случаен икономически процес*);

случаен икономически процес с независими прирасти;

случаен икономически процес с непрекъснато време (същото като *непрекъснат случаен икономически процес*);

случаен матричен икономически процес;

случаен скаларен икономически процес;

случаен тензорен икономически процес;

случайностен икономически процес;

смесим икономически процес;

собствена съставляща на преходния икономически процес (вж. *преходен икономически процес*);

спектрална плътност на икономическия процес (същото като *икономическа спектрална плътност*);

спектрална функция на икономически процес (същото като *икономически интегрален спектър*);

средно значение на случайния икономически процес;

стандартен марковски икономически процес (вж. *марковски икономически процес*);

стационарен икономически процес;

-
- стационарен комплексен случаен икономически процес** (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);
- стационарен случаен икономически процес;*
- стационарен времеви икономически процес;*
- стационарен икономически процес;*
- стационарен комплексен случаен икономически процес** (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);
- стационарен случаен икономически процес;*
- стационарен случаен икономически процес в тесен смисъл* (вж. и *стационарен случаен икономически процес*);
- стационарен случаен икономически процес в широк смисъл* (вж. и *стационарен случаен икономически процес*);
- стохастичен икономически процес* (същото като *случаен икономически процес*);
- стохастичен управляем икономически процес** (вж. *управленски икономически процес*);
- строго-марковски икономически процес** (вж. *марковски икономически процес*);
- строго марковско свойство на икономическия процес** (вж. *марковско свойство на икономическия процес*);
- сходящ икономически процес** (вж. *икономическо регулиране*);
- съвместна ковариация на двумерния икономически процес* (същото като *съвместна икономическа ковариация*);
- същностно-стратификационен икономически процес** (вж. *същностно-стратифицирана икономическа система*);
- тензорен икономически процес;*
- теория на управлението на случайните икономически процеси** (вж. *управление на случайните икономически процеси*);
- управление на случайните икономически процеси;*
- управленски икономически процес* (същото като *процес на икономическо управление*);
- управляван икономически процес** (същото като **управляем икономически процес**; вж. *управленски икономически процес*);
- управляващ икономически процес** (вж. *управленски икономически процес*);
- управляем дифузионен икономически процес;*

управляем икономически процес (вж. *управленски икономически процес*);

управляем скокообразен марковски икономически процес;

управляем случаен икономически процес;

установен времеви икономически процес;

установен икономически процес;

факторна интензивност на производствения икономически процес;

филтриране на случайния икономически процес;

хармоничен икономически процес;

хармоничен колебателен икономически процес;

хармонично демодулиране на икономическия процес;

хармонично модулиране на икономическия процес;

хетерогенен /нееднороден/ времеви икономически процес;

хетерогенен /нееднороден/ във времето случаен икономически процес (същото като нестационарен случаен икономически процес);

хомогенен /еднороден/ времеви икономически процес;

хомогенен /еднороден/ във времето случаен икономически процес (същото като стационарен случаен икономически процес);

ценностна динамика на неравновесните икономически процеси (вж. и ценностнодинамична икономическа система и ценностна динамика на необратимите икономически процеси);

ценностна динамика на равновесните икономически процеси (вж. *ценностнодинамична икономическа система*);

циклически икономически процес;

честотна спектрална плътност на мощността на икономическия процес (вж. *честотен спектър на икономическата система*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С ДИСКРЕТНО ВРЕМЕ (economic process with discrete time) (**ки**) – във:

марковски икономически процес с дискретно време;

разклоняващ се икономически процес с дискретно време (вж. *разклоняващ се икономически процес*);

случаен икономически процес с дискретно време (същото като дискретен случаен икономически процес).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С ИЗБРОИМО /БРОЙНО/ МНОЖЕСТВО ОТ СЪСТОЯНИЯ (economic process with conditions numerable set) (**ки**) – във:

марковски икономически процес с изброимо /бройно/ множество от състояния.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С ИНТЕРВАЛ ОТ ВРЕМЕ (economic process with interval time) (**ки**) – във:

марковски икономически процес с интервал от време.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С КРАЙНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ* (economic process in finite time) – процес на преминаване на *динамичната икономическа система* от едно установено състояние в друго за краен промеждутък от време (вж. *икономически процес*). Реакцията $y(t)$ на една **линейна импулсна икономическа система*** (linear pulsed /sampled data/ economic system) по отношение на произволно *икономическо въздействие* $x(t)$, приложено в момента $t_0 = 0$, се описва чрез съотношението

$$(1) \quad y[n, e] = \sum_{m=0}^n k[m, e] x[n - m],$$

където $y[n, e]$, $x[n - m]$ и $k[m, e]$ са *решетъчни икономически функции*, които съответствуват на функциите $y(t)$, $x(t)$ и $k(t)$, а $k(t)$ е *импулсната преходна икономическа функция* на системата. Чрез корекции е възможно такива *икономически системи* да бъдат приведени в състояние да изпълняват условията

$$(2) \quad \begin{aligned} k[m, e] &\neq 0 \text{ при } m < s, \\ k[m, e] &= 0 \text{ при } m \geq s, \end{aligned}$$

наричани **условия за крайна продължителност** (finite-time conditions) на *преходния икономически процес* или на импулсната преходна икономическа функция. Ако условията (2) са изпълнени и ако $x(t) = c \mathbf{1}[t]$, където c е константа, а $\mathbf{1}[t]$ е единичната стъпаловидна икономическа функция, тогава от (1) следва, че

$$(3) \quad y[n, \varepsilon] = c \sum_{m=0}^n k[m, e] \text{ при } n < s,$$

$$(4) \quad y[n, \varepsilon] = c \sum_{m=0}^s k[m, e] \text{ при } n \geq s.$$

При тези предпоставки преходният икономически процес завършва за време от s единици и от този момент в динамичната икономическа система настъпва установения икономически процес (вж. *установен времеви икономически про-*

цес), определен с (4). Условието (2) се изпълняват, ако предавателната икономическа функция на системата

$$K^*(z, \varepsilon) = \frac{\sum_{i=0}^{l_1} b_i(\varepsilon) z^i}{\sum_{j=0}^l a b_j z^j}$$

е полином по z , което означава че е валиден при $a_0 = a_1 = \dots = a_{l-1} = 0$. Ако към тази икономическа система се предявят и допълнителни изисквания за астати-зъм от r -порядък (вж. *икономически астатизъм от n -ти порядък*), а неизменната част на системата е устойчива и не съдържа чисто закъснение, тогава минимално възможната продължителност на преходния икономически процес в нея е

$$s_{\min} = l_1^0 + r, \quad l_1^0 = l^0 - 1,$$

където l_1^0 и l^0 са съответно степента на числителя и знаменателя на *предавателната икономическа функция* на неизменната част на икономическата система. Импулсни икономически системи, при които $s = s_{\min}$, са оптимални.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С КРАЙНО МНОЖЕСТВО ОТ СЪСТОЯНИЯ (economic process with conditions finite set) – във:

марковски икономически процес с крайно множество от състояния.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С НЕЗАВИСИМИ ПРИРАСТИ (economic process with independent increments /growth/) (**ки**) – във:

случаен икономически процес с независими прирасти.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С НЕПРЕКЪСНАТО ВРЕМЕ (economic process with continuous time) (**ки**) – във:

*разклоняващ се икономически процес с непрекъснато време (вж. *разклоняващ се икономически процес*);*

*случаен икономически процес с непрекъснато време (същото като *непрекъснат случаен икономически процес*).*

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С НЕПРЕКЪСНАТО МНОЖЕСТВО ОТ СЪСТОЯНИЯ (economic process with conditions continuous set) (**ки**) – във:

марковски икономически процес с непрекъснато множество от състояния.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПАРАМЕТРИ (economic process with distributed parameters) (**ки**) – във:

времеви икономически процес с разпределени параметри.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС СЪС СТАЦИОНАРНА ПРОИЗВОДНА (economic process with stationary derivative) (**ки**) – във:

нестационарни икономически процес със стационарна производна (вж. *оптимален икономически филтър*).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС СЪС СТАЦИОНАРНИ ПРИРАСТИ* (economic processes with stationary increments) – вж. *оптимален икономически филтър*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС СЪС СТАЦИОНАРНИ ПРИРАСТИ (economic process with stationary increments) (**ки**) – във:

икономически процес със стационарни прирасти (вж. *оптимален икономически филтър*);

случаен икономически процес със стационарни прирасти.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС СЪС СЪСРЕДОТОЧЕНИ ПАРАМЕТРИ (economic process with lumped parameters) (**ки**) – във:

времеви икономически процес със съсредоточени параметри.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЯВЛЕНИЯ* (economic manifestations), **проявени икономически ингредиенти**, (*) – *икономически ингредиенти на проявено-стратифицираната икономическа система (на проявената икономическа система); съставките на икономическия феноформат; същото като икономически страти на проявено-стратифицираната икономическа система; една от разновидностите на икономическите характеристиканти и на икономическите стратификанти. Различават се входно и изходно икономическо проявление. **Входното икономическо проявление*** (input economic manifestation) [**входният проявен икономически ингредиент*** (input manifested economic ingredient)] е входния икономически ингредиент на проявено-стратифицираната икономическа система. **Изходното икономическо проявление*** (output economic manifestation) [**изходният проявен икономически ингредиент*** (output*

manifested economic ingredient)] е *изходният икономически ингредиент* на проявено-стратифицираната икономическа система.

Когато съдържателно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* нейният входен ингредиент се определя като **имплицитен проявен икономически ингредиент*** (implicit manifested economic ingredient) [**имплицитно икономическо проявление*** (implicit economic manifestation)] или още като **проявен икономически имплицент*** (manifested economic implicant) и това е *икономическото явление*, а изходният ингредиент – като **експлицитен проявен икономически ингредиент*** (explicit manifested economic ingredient) [**експлицитно икономическо проявление*** (explicit economic manifestation)] или още като **проявен икономически експлицент*** (manifested economic explicant) и това е *икономическата форма*. Затова пък, когато проявено-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система* нейният изходен ингредиент се определя като имплицитен проявен икономически ингредиент (имплицитно икономическо проявление, проявен икономически имплицент) (икономическото явление), а входният ингредиент – като експлицитен проявен икономически ингредиент (експлицитно икономическо проявление, проявен икономически експлицент) (икономическата форма).

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуални икономически проявления*** (individual economic manifestations), **фирмени икономически проявления*** (firm economic manifestations), **обществени икономически проявления*** (social economic manifestations) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономически проявления*** (microeconomic manifestations), **мезоикономически проявления*** (mesoeconomic manifestations), **макроикономически проявления*** (macroeconomic manifestations).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен икономически проявления се конституират още и съответстващите на последните понятия за **консуматорски проявления*** (consumptionary manifestations), **стопански проявления*** (protoeconomic manifestations), **пазарно-икономически проявления*** (marketly-economic manifestations) и **финансово-пазарно-икономически проявления*** (financially-marketly-economic manifestations). Общо за всички тях е понятието за **поддържащи проявления*** (sustenance /sustaining/ manifestations) (за проявления при поддържането).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЪСТЕН* (economic ring), **икономически тор**, – *икономическо множество* R , в което са зададени две **бинарни алгебрични операции** (binary economic operations) – събиране и умножение. Икономическото множество R по събиране представлява **абелева група** (Abelian group) [т.е. е **адитивна група на пръстена** (additive group of the ring) R], а по умножение множеството R е свързано със събирането чрез **дистрибутивните закони в икономиката**, т.е. $a(b + c) = ab + ac$ и $(b + c)a = ba + ca$, където $a, b, c \in R$. Тъй като в общия случай върху умножението не се налагат други ограничения, то икономическото множество R по умножение представлява **икономически групойд*** (economic groupoid) [т.е. е **мултипликативен икономически групойд на пръстена*** (multiplicative economic groupoid of the ring) R]. От своя страна **непразното икономическо подмножество** $A \subset R$ е **икономически подпръстен**, ако самото A е икономически пръстен по отношение на операциите, определени в R . Това означава, че икономическият подпръстен A трябва да бъде **подгрупа на адитивната група на пръстена** (subgroup of the additive group of the ring) R и наред с това – **подгрупойд на мултипликативния групойд** (subgroupoid of multiplicative groupoid) на този пръстен. Разновидност на икономическия пръстен е **комутативният икономически пръстен**. Той е пръстен, който удовлетворява **комутативните закони в икономиката**. Вж. *икономическо поле*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЪСТЕН (economic ring) (**ки**) – **ВЪВ**:

икономически пръстен;
комутативен икономически пръстен;
топологичен икономически пръстен.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЪРВООБРАЗ* (economic pro-image /inverse image/) – такъв елемент x , който принадлежи на *икономическото множество* X и по отношение на който по силата на *икономическото изображение* f е поставен в съответствие елементът $y = f(x)$, принадлежащ на икономическото множество Y . Вж. *икономическо изображение* и *икономическо съответствие*.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЪРВООБРАЗ (economic pro-image /inverse image/) (**ки**) – **ВЪВ**:

икономически първообраз;
пълен икономически първообраз.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЪТ* (economic path) – *икономическо изображение f на икономическия отрязък $[0, 1]$ в топологичното икономическо пространство X . Икономическите точки $f(0)$ и $f(1)$ са, съответно, **начална точка на икономическия път*** (initial point of the economic path) и **крайна точка на икономическия път*** (final point of the economic path) f . Икономически път, който по f е определен с формулата*

$$a \rightarrow f(1-a), a \in (0,1],$$

се нарича **обратен икономически път*** (inverse economic path) (обратен на f) и се означава с f^{-1} . Икономическият път, който е определен от пътищата f_1 и f_2 при $f_1(1)$ и $f_2(0)$ чрез формулата

$$a \rightarrow \begin{cases} f(2a), & a \leq 1/2, \\ f(2a-1), & a \geq 1/2, \end{cases}$$

се нарича **произведение на икономическите пътища*** (economic pathes product) f_1 и f_2 и се означава с $f_1 f_2$. Съвкупността от всички икономически пътища, започващи от отбелязана (фиксирана) икономическа точка * в линейното свързано топологично икономическо пространство X , образува пространство на икономическите пътища (вж. и икономическо пространство).

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЪТ (economic path) (**ки**) – във:

еквивалентни икономически пътища (вж. *граничен икономически елемент на икономическата област*);

обратен икономически път (вж. *икономически път*);

произведение на икономическите пътища (вж. *икономически път*);
пространство на икономическите пътища.